This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

1605

72

AULA S^ti^ EDMUNDI,

IN UNIVERSITATE OXON.

SOLD BY AUTHORITY

H. Bauer pinx. R. Cooper sc.

D. Joh. Fried. Schleusner,

Theologus Viteberginensis.

NOVUS THESAURUS

PHILOLOGICO-CRITICUS:

Liber Bibliothecæ
Aulæ Sti Edmundi
Bon

SIVE,

LEXICON

IN LXX.

ET RELIQUOS INTERPRETES GRÆCOS,

AC

SCRIPTORES APOCRYPHOS

VETERIS TESTAMENTI.

POST BIELIUM, ET ALIOS VIROS DOCTOS,
CONGESSIT ET EDIDIT

JOH. FRIED. SCHLEUSNER,

PHILOSOPHIÆ ET THEOLOGIÆ DOCTOR, HUJUSQUE PROF. P. O. ÆDI ARCIS PRÆPOSITUS,
SEMINARII ECCLES. REGII VITEB. DIRECTOR.

EDITIO ALTERA, RECENSITA ET LOCUPLETATA.

VOLUMEN PRIMUM.

LONDINI:
JACOBI DUNCAN, 37, PATERNOSTER ROW;
J. PARKER, OXONIÆ; ET J. ET J. J. DEIGHTON, CANTABRIGIÆ.

1829.

BODLEIAN
18 OCT

TYPOGRAPHORUM PRÆFATIO.

LECTORI S.

Dr Schleusneri, viri venerabilis, sacris in literis laboribus longè dissere, supervacaneum certè existimaremus. Pervenit in omnium jamdudum manus Lexicon ejus Novi Testamenti, quater enim ex Germanicis, bis prelis Britannicis exivit, et ad paginas nemo nisi estimatione summâ, veneratione quidem dicere liceat, unquam adit. Bene igitur, ut speramus, et de patriâ et literis, Lexica illius juris publici faciendo, meruimus; nam olim illud in Novum Testamentum, nunc alterum in LXX. et reliquos interpretes Græcos, ac scriptores apocryphos, Veteris Testamenti excudimus; quæ opera, artis criticæ in sacris bibliothecam, maximi pretii ac fere absolutam, studiosis exhibent. De voluminibus hisce perpauca dicere restat.

Exemplar Lipsiense fere in omnibus secuti sumus; in quibusdam tamen emendare, in nonnullis augere, operam dedimus. Capitum numeros et versuum minus accurate citatos sæpe invenimus. Hos, adjuvantibus Scriptis ipsis Sacrosanctis, Trommii Taylorique Concordantiis, curâ quantum potuimus curavimus, itaque molestiam lectoribus non parvam sustulimus; locis quoque, tum Græcis tum Hebraicis, mendas aliquando typographicas expurgavimus. Si istiusmodi sphalmata hinc inde oculos nobis effugerint, lector perite, chartæ Germanorum tenebritatis, ac preli censoris laborum tædii, ne immemor sis.

Voces omnes Germanicas formulasque sermonem in vernaculum, a T. Schoberl, Londinensi, verti curavimus.

Indicem locupletissimum Hebraicum, jamprimum instructum, suppeditavimus. Modo insueto, at præter omnia simplici, disponitur; vox unaquæque non ut solet sub radice, sed ut in contextu constet, cum præfixis, uti vocantur, et affixis omnibus, seriè distribuitur. Rudioribus, doctioribus, adjumenta non injucunda sic allaturi speramus. Linguæ enim stat clavis uberrima, facillimè adpetenda, Veteris Testamenti vocabula primo obtutu ostendens, periodosque quibus largiuntur singulos; quinetiam grammatices Orientalis, in evolvendo, doctrinam haud egregiam flagitans. Præterea, lectiones manuscriptorum varias codicumque aperiendi, vel in concordiam redigendi, facultates ministrat præstantes; nam voces et simplices et compositæ, membris singulis aut compluribus consentientes, apponuntur; et quis nesciat verba, literis simillima, interpretatione toto sæpissime cœlo inter sese differre, et ipsâ literâ commutatâ aut perperam collocatâ, obscurari sententiam integram, aut prorsus vitiari?

Ad capitum versuumque ordinem, sicut in editione Wecheli disponuntur, ab Auctore Nostro Doctissimo, fere semper refertur; eodemque utitur Trommius clarissimus supra laudatus. At eorum gratiâ, qui Bosii adhibent editionem, quæ nostratibus usitatior nuperque a nobis formâ concinnâ nitidâque evulgata est, versuum collationem ex Trommii Concordantiis depromptam, et sicut primùm Bosio celeberrimo adornatam, subjunximus.

Favore vestro, Lector Benevole, gaudeamus. Quicquid feliciter effecimus comprobes tu libens, quicquid infeliciter condones, ne frustra petamus. Librorum tibi studiis sacrorum omnia felicia faustaque sint!

Ex Æd. Typog. Acad. Glasg.
Ipsis Kalendis Augusti 1822.

LECTORI BENEVOLO

SALUTEM ET OFFICIA.

Quemadmodum ego in omnibus, quæ mihi per omnem vitam meam hucusque contigerunt, sapientem ac providam Dei O. M. rerum mearum curam semper usu meo expertus sum, ita quoque libri a me hucusque editi ita sua habuerunt, non cœca illa, sed quibus beneficio divino uti mihi licuit. Juvenis adhuc eram, magna quidem, immo ardentissima Linguas Græcas et Hebraicas discendi ac docendi cupiditate flagrans, sed, quia mihi admodum angusta res domi erat, subsidiis literariis haud bene, certe non ex voto meo instructus, cum in lucem publicam prodiret Joh. Christiani Bielii Past. quondam ad D. Ulric. et Joan. Brunsvic. *Novus Thesaurus Philologicus, sive Lexicon in LXX et alios Interpretes et Scriptores Apocryphos Veteris Testamenti*, quod ex B. Auctoris MSCto cum præfatione ediderat E. H. Mutzenbecher tunc temporis V. D. M. Eccl. Luther. Haganæ tribus partibus Hagæ Comitum 1779. octonis. Quo diutius et avidius hoc Lexicon a Viris Doctis expectatum fuerat, eo majori desiderio illud mihi comparandi et ego, ut bene adhuc memini, ferebar, sed quominus ei satisfacere possem, egestate me impediri, per aliquot annos admodum ægre ferebam. Singulari quodam providentiæ divinæ nutu et casu admodum secundo accidit tandem, ut post integrum et quod excurrit biennium facultates adquirerem comparandi mihi exemplum admodum splendidum hujus libri præstantissimi, utilissimi ac omni laude mea majoris, quo quomodo usus fuerim, *Spicilegium Lexici in Interpretes Græcos V. T. maxime Scriptores Apocryphos*, quod Lipsiæ 1784. sumtibus S. L. Crusii octonis prodiit, quemlibet docere facile potuit. Hoc Spicilegio maxime, quo, ut aliis viris doctis, ita inprimis

Celeb. et Doct. Heynio de meliori innotescere mihi contigit, factum est, ut mihi brevi post inopinato demandaretur provincia admodum honorifica theologiam ac speciatim exegeticam tradendi auditoribus in *Celeberrima Academia Georgia Augusta*, cui Deus semper faveat, in qua, corona Virorum Clarissimorum et Doctissimorum cinctus, per decem et quod excurrit annos commoratus sum, et præter alia scripta minoris pretii a me edita ac continuationem *Spicilegii* supra jam commemorati, omne mihi a reliquis laboribus academicis concessum otium ac indefessam operam elaborationi ac editioni *Novi in .Novum Testamentum Lexici* (cujus quarta unice genuina editio proxime superiore anno Lipsiæ prodiit,) impendi. Non defuerunt quidem jam tum viri docti ac harum literarum studiosi, qui me passim partim coram partim per literas cohortarentur, ut, qua incepissem via, pergerem, et vel novam Operis Bieliani editionem curarem, vel novum huic simile opus in Versiones Græcas V. T. conficerem, sed horum desideriis et votis vel ideo respondere non potui, quia munerum gravissimorum in Academia Vitebergensi mihi postea demandatorum ratio me ita studiis rerum magis necessariarum distentum et quasi vinctum tenuit, ut raro tantum, ac aliud agendo ad interpretes Græcos V. T. oculos meos retorquere potuerim. Dum hæc ita gerebantur, exarsit funestum illud bellum Franco-gallicum, quod non solum per omnem Europam sæviit, sed etiam Vitebergæ meæ ac speciatim Universitati literarum ibi *fundatæ* (cujus olim florentis Musarum sedis nil amplius nisi umbram adhuc superesse, nunquam dolere desinam,) tristia ac calamitosa adduxit tempora, et non solum effecit, ut maxima negotiorum cum muneribus meis conjunctorum pars prorsus cessaret, sed etiam ipsa Academia, cui omnem vitam ac *fidem* meam consecraveram, non sine *perfidia* nonnullorum, quos posteritati judicandos relinquo, antiquam ac venerandam sedem suam mutare cogeretur. Postquam anno hujus sæculi decimo tertio, excepta unice præstantiore bibliothecæ meæ parte, omnia mea, tres nempe domos ac omnem supellectilem, flammarum ab oppugnatoribus *fortiter* excitatarum vi perdideram, Lipsiam, urbem patriam meam, secedere coactus, toleratis præterea terroribus et vitæ periculis, quæ cum prœlio gravissimo ad portas fere hujus urbis eodem anno commisso conjuncta erant, incidi tandem in febrem, quam neurodem medici vulgo appellare solent, et quæ ad summum vitæ periculum me, vexationibus hostium jam satis debilitatum, adduxit. Sed Deus prolationem vitæ mihi benigne decreverat. Vix autem restitutus, summo virium defectu adhuc laborans, auxilioque divino unice fretus, consilium jam abjectum recepi de edendo hoc Thesauro, ad quem adornandum inde a primis vitæ meæ in literis transactæ annis tam multa parata habebam, et quem jam exantlatis feli-

citer omnibus laboribus ac molestiis, ac omni otio meo in eum impenso, lectori benevolo tradere eo minus dubito, quo certius mihi certe persuasum est, libro huic nihil eorum deesse, quibus ornatus prodire e manibus meis debuit, quanquam non omnia ita a me exhausta arbitror, ut nulla addendi, dissentiendi, fortasse quoque carpendi, certe vituperandi adsit materia. Ita nunc, Deo ita volente, in eo desinat dilegentia et assiduitas mea ac bene merendi studium, a quo ante hos triginta et quinque annos incesserat. Sic, ut multis quoque aliis adhuc probare possem, habuit hic quoque liber meus fata sua, quæ Dei benignitati unice gratissima mente tribuo.

Non possum vero hunc librum e manibus dimittere, quin etiam de consilii, quod in eo edendo secutus sim, ratione, ac de subsidiis, quæ mihi profuerint, lectores breviter admoneam. Jam vero vel ex ipso titulo huic libro præfixo luculenter apparet, me hoc maxime spectasse, ut *omnia*, quæ partim a Bielio, partim a viris doctis, quos ætas nostra tulit, post Bielium ad illustrationem et emendationem versionum Græcarum ac librorum Apocryphorum V. T. hucusque prolata fuerunt, summa cum dilegentia collecta et in justum ordinem redacta ita exhiberentur, ut e Bielii Thesauro, ac reliquis omnibus, quæ partim a me ipso, partim a Breitschneidero, Kreyssigio aliisque viris clarissimis ad illum locupletandum collata et scripta fuerunt, harum literarum studiosi omnino nunc carere commode possint. In hoc vero negotio brevitatis, ut par erat, eam rationem habui, ac ne libri moles pretiumque nimis incresceret, alia contraxi, alia, quæ mihi non ad rem pertinere videbantur, resecui, quod imprimis factum est in versione Latina Glossis Græcis Hesychii, Suidæ, aliorumque, ubique fere a Bielio addita. Præterea quoque viros nonnullos partim coram partim per literas rogavi, ut, si quid in his literis periclitati fuissent, emendationes ac observationes suas benigne mecum communicarent. Quod cupiebam unice a doctissimis et humanissimis Viris Kreyssigio, Professore Misenensi, et Zimmermanno, conconatore aulico Darmstadiensi, quos nunc honoris causa nec sine gratissimo animi mei sensu commemorare mihi licebat, impetravi, qui summa cum humanitate collectanea sua arbitrio meo permiserunt, ut ex iis, quæcunque mihi usui futura essent, expromerem. His quoque in adornando hoc Thesauro meo, sed ita usus sum, ut, ne mea cum alienis miscerem, aut aliorum observationes pro meis venditarem, aut uncis, aut aliis modis, qui facile cognosci potuerunt, ubique fere additis siglis K et Z, ipsorum observationes a meis rite distinguerem. Sed nec in his, quanquam non pauca erant, substitit industria mea, immo ut ad summam, quantum per me fieri poterat, perfectionem hoc opus perduceretur, iteratis vicibus diligentissimam collationem versionum Græcarum V. T.

cum textu Hebraico eo consilio institui, ut omnes voces Græcas ac Hebraicas a Bielio omissas, quarum magna mihi se obtulit copia, enotarem ac suis locis insererem, quas, ut eo facilius a reliquis distinguerentur, asteriscis notare placuit. His addidi permultas significationes ac phrasium proprietates a Bielio itidem non observatas, quarum quot deprehenderim, vel solus aspectus et subitaria perlustratio abunde satis commonstrat. Suscepi præterea in me molestum ac tædiosum negotium rudem illam et indigestam variarum lectionum aut potius mendarum farraginem, quam Holmesio suæ LXX Intt. editioni (cujus octo priores tomos tantum videre mihi benevolentia illustris et amici carissimi Reussii contigit,) addere placuit, perlustrandi et conferendi, e qua autem me parum profecisse ingenue fateor. Addidi quoque ea, quæ *Quartus Liber Maccabæorum*, ut vulgo dicitur, et cujus Bielius nullam prorsus rationem habuerat, ad augendum et ornandum hunc Thesaurum suppeditare mihi poterat. In eis locis autem, ubi LXX ac reliqui Interpretes Græci a textu Hebraico discrepare videntur, sunt autem, uti omnes sciunt, haud pauca, maxime in Iesaiæ ac Proverbiorum libris, haud minima pars laboris mei erat hæc, ut rationes discrepantiarum investigarem, ac variis modis, inprimis reliquarum linguarum orientalium ope, dissensum tollere studerem, ubi nempe fieri potuit. Quis enim omnium illarum discrepantiarum rationem reddat? aut quis dixerit, unde omnia interpretamenta et additamenta Græca originem duxerint? His omnibus denique, ne quid hujus rei studiosi desiderent, singulis fere paginis adjeci observationes criticas ad emendationem textus versionum Græcarum V. T. admodum corrupti pertinentes, haud raro quoque conjecturas criticas, quarum catalogum index in fine libri exhibebit, quas tamen, quanquam non omni probabilitate destitui mihi certe videbantur, aliis ideo obtrudere nollem. At vix opus esse videtur, ut descriptioni hujus operis diutius immorer. Quid in hoc libro edendo spectaverim, ac quid vere præstiterim, ut lectores ipso libri usu suo cognoscant, quam per me intellegant, vel ideo malo, ne quis, operis mei patrocinium suscipere me voluisse, temere suspicetur. Ad externam hujus libri formam quod attinet, ab ea, qua quarta editio Lexici mei in N. T., quæ nuper tantum prodiit, se omnibus, quantum equidem scio, commendavit, minime differt, sive typorum elegantia seu chartæ candor spectetur. Dilegens vitiorum typographicorum correctio in hoc quoque libro viro doctissimo, ac de me, ut de omnibus literis, quæ ab humanitate nomen habent, optime merito, Godofredo Henrico Schæfero, Professori Lipsiensi Celeberrimo, unice debetur. Jam vero vale, erudite lector, quem iterum salutandi mihi nunc omnis spes fere ademta videtur, atque his, quibus ex sapien-

timo M. Catonis præcepto otii mei literarii *) rationem aliquam extare vobi, ita fruere, ut meæ de his literis bene merendi voluntati æquitatem tam, ut hucusque consuevisti, præstare pergas. Qui enim dat, quod habet, ab eo, quod non habet, exigi non debet.

Scripsi Vitebergæ d. IV. Februar. CIↃIↃCCCXX.

D. JOH. FRIED. SCHLEUSNER.

* Γηράσκω δ' αἰεὶ πολλὰ διδασκόμενος. Solon apud Plutarch. Tom. I. pag. 382. Reisk.

PRÆFATIO

E. H. MUTZENBECHERI.

Prodit tandem in lucem diu et avide a viris doctis expectatum Lexicon Viri Græce doctissimi Io. Christ. Bielii in LXX et alios Interpretes et Scriptores Apocryphos V. T. et prodit tale, quale ex τοῦ μακαρίτου schedis accepimus. Cujus consilii rationes antequam exponam, non abs re esse duco, paucis L. B. docere, quæ me occasio ad Editoris partes suscipiendas vocarit.

Cum ante hos quatuor fere annos singulari providentiæ divinæ nutu Goettinga Hagam Comitum evocatus essem, ut hic apud cœtum Lutheranorum sacra facerem, S. V. Jerusalem, insigne Germaniæ decus, primus injecit mentionem de quærendo in Batavis librario, qui, quod multi, iique primarii in Germania librarii suis aliorumque inter Germanos celeberrimorum virorum precibus negarant, sumtus ad hunc Thesaurum edendum suppeditaret. Quod viri summi consilium cum S. V. Nicolao Barkey, Theologiæ Professore et Ecclesiaste Hagano, communicatum huic ita arrisit, ut pro ardenti suo in omne literarum genus studio Bouvinkium, Bibliopolarum Haganorum non postremum, auctoritate sua impelleret ad Bielianum opus eo, quo nunc prodit, nitore excudendum. Huic igitur imprimis Græcarum literarum studiosi, si grati esse velint, operis editionem acceptam referre debent, præsertim cum idem ultra progressus, ne molestiam quidem speciminum typographicorum mecum inspiciendorum refugerit. Verum cum minutæ literarum Hebræarum Græcarumque formæ optimi senis oculos fatigarent et multæ gravissimæ cum muneris tum studiorum occupationes illum huic rei vacare haud sinerent, totam operis curam mihi delegavit. Bielianum autem opus ad me transmisit tali patre dignus filius C. A. Bielius, Ictus, et Curiæ juridicæ Guelpherbytanæ adsessor, vir mihi amicissimus. Ipsam adeo auctoris orthographiam religiose servavi, nec quicquam mihi juris arrogavi in opere, quod ab tot annis tanto studio elaborasset.

Non ignoro quidem, per hos triginta quatuor annos, quibus Bielii Lexicon, quamvis jam anno hujus seculi quadragesimo quinto absolutum, a schedis jacuit, Criticæ sacræ tam Vet. quam N. Fœderis eruditissi-

morum virorum scriptis multum affusum esse lucis, qua si Bielio nostro jam frui licuisset, opus suum mirum in modum emendare et locupletare potuisset. Ac fuit vir eruditissimus inter Germanos, cui Bielianus Thesaurus his novis subsidiis ornandus et amplificandus videretur. Sed ne dicam, me saltem eum non esse, qui hic loci et in hoc meo muneris vitæque genere quædam afferre posset, Bieliano opera digna, (pannum vero unum alterumve splendidæ vesti assuere religio vetat) ipse inprimis ab hoc consilio me deterruit metus, ne sic in infinitum quasi excresceret suapte natura jam satis amplum et copiosum opus. Et quid aliud, nisi libri moles Germanos librarios, quibus non semel oblatus est, ab eo literarum formulis exscribendo revocavit? Præterea cum opus veræ philologiæ studiosis maxime inservire possit, ratio ineunda erat, ut modico pretio possit ab omnibus comparari. Quid? quod ipsi in hac re judices peritissimi (inter quos unum illustrem Michaëlis nominasse satis sit) optimum putarunt, Bielii opus nec auctum nec mutatum, i. e. quale auctor reliquisset, in lucem proferri. Ac sane eam habet præstantiam, ut nativa sua forma, spretis aliorum lenociniis, placere audeat. Ipsi adeo in arte critica, sacra inprimis, apud Germanos exercitatissimi viri, Ernesti, Michaëlis, Tellerus, aliique, editionem Lexici, quod ex specimine, *Exercitationi* adjecto, *de Lignis ex Libano ad templum Hierosolymitanum ædificandum petitis, Brunsvigæ* 1740. 4. satis cognorant, publice privatimque optarunt. Utantur igitur Philologiæ sacræ cultores hoc opere, quale id auctor ipse illorum usui pararat. Quicunque autem longius in hoc genere sunt provecti, peculiaribus libellis, si ita videatur, illud vel augeant, vel emendent. Ita futurum auguramur, ut plurium doctorum studiis conjunctis Clavem, qua adhuc caremus, in LXX et reliquos V. T. Græcos interpretes omnibus numeris perfectam habeamus.

Ipsum studium LXX interpretum, quod paucis demum abhinc annis vehementius quam unquam celebrari cœpit, Bieliano opere multum juvari posse omnes fatebuntur. Sed et N. T. libri multum inde illustrantur, Cum Bielius præcipuas quasque voces ac loquendi formulas ex LXX Intpp. in N. T. derivatas solerter notaverit, multisque adeo locis N. T. multum lucis attulerit. Cujus rei exempla ipse nuper dedi in *Specimine Illustrationum Variorum N. T. Locorum* ex b. *Bielii Thesauro Philologico*, quod *Fasciculo primo Classis secundæ Symbolarum Litterariarum Haganarum* inseruit V. S. R. Barkey, pag. 1. seqq.

Judicium vero de hoc Opere meum interponere quid attinet, cum ipse Bielius in præfatione Exercitationis supra dictæ de illo vere et accurate statuerit? Cujus verba hic addere non alienum puto.

" Cum jam in eo sim," inquit, " ut *Novum Thesaurum Philologicum*, sive *Lexicon in LXX et alios interpretes Apocryphos V. T.* longe plenius

auctius, quam Cl. Jo. Andreas Kealerus in Appendice Criticæ Sacræ Edardi Leigh, aliique B. Fabricio Bibl. Græc. Vol. X. p. 94. seq. laudati, dierunt, condam, illudque prelo fere paratum habeam, *Specimina* quæ-dam inde addere visum est. In illo autem Lexico omnes voces apud dictos Interpretes et Scriptores Apocryphos V. T. occurrentes juxta harum seriem exhibeo. Singulas autem initio quidem ita expono, ut primo statim obtutu appareat, quid significent, et quibus significationibus apud eosdem Interpretes et Scriptores veniant. Deinde, si voces, apud LXX et alios Græcos V. T. Interpretes occurrentes, spectemus, Hebræas vel Chaldæas illis respondentes ad ductum Concordantiarum Trommianarum, ordine rursus Alphabetico, insero, et loca quædam, quibus occurrunt, et e quibus earundem significationes et structuræ perspici possunt, subjungo. Sique in Græcis vocibus quædam inveniantur, quibus Hebraeæ vel Chaldææ non apud LXX, sed in Aquilæ, Symmachi, Theodotionis, et ceterorum Interpretum fragmentis tantum expressæ sunt, vel etiam, quæ in Scriptoribus Apocryphis alio significatu, vel alia constructione, quam apud Interpretes Græcos, leguntur, loca eo spectantia in fine cujusque vocis addo. Inque illis, quæ in laudatorum Interpretum fragmentis reperiuntur, haud exiguo mihi usui fuit summi viri, Bernardi de Montfaucon, Lexicon Græco-Hebraicum, Reliquiis Exemplorum Origenis, Paris. 1713. fol. editis, subjunctum, et ad calcem Concordantiarum Cl. Trommii repetitum. Neque omitto loca, quibus nullas in textu authentico voces Græcis respondere deprehendi; præsertim si Græca vocabula alia ibi notione, quam in reliquis locis, usurpentur, vel ad confirmandam significationem vocum, alibi extantium, facere possint. Præterea multas voces et phrases, in subsidium adhibitis exteris scriptoribus, Glossariis item Græcis, tam editis, quam ineditis, antiquitatibus, imo et Philologis et Criticis præstantissimis, expono, et cum illis subinde confero voces et phrases apud Scriptores Novi Fœderis occurrentes. Cumque inter Glossaria Græca Hesychius magno mihi emolumento fuerit, Glossæ, quas inde sub titulo Hesychii Sacri aliquando edere constitui, hic maximam partem comparebunt.

"Minime autem Lexicon illud ex Concordantiis solummodo Trommianis, et aliis Lexicis Sacris, sed ex ipsis etiam præsertim Interpretibus Græcis et Scriptoribus Apocryphis, cum studio quodam a me perlectis, me concinnasse facile aliquis perspitiet, qui voces quasdam, vel in his Specimínibus extantes, cum Concordantiis laudatis et aliis Lexicis Sacris contulerit. Sic, e. c. quæ in v. Ἰσος ex Job. V. 14. XIII. 28. XV. 16. XXIX. 14. it. Job. XI. 12. XIII. 12. XXVIII. 2. in Λόγον ἴχω ex Tob. V. 26. et X. 14. in v. Μετὰ ex Es. LII. 3. Prov. XXIV. 12. 1 Reg. II. 28. 1 Par. XVII. 2. Jud. VI. 12. 2 Reg. VII. 3. Deut. XXXI. 10. et

in v. Ὅτι ex Job. XXXIII. 3. Ps. LVIII. 18. 3 Reg. I. 13. Gen. XIV. 23. XX. 2. Ps. XXXVI. 20. Jud. I. 19. Es. II. 6. Jud. XV. 3. 1 Reg. II. 25. Ps. CXV. 1. Es. X. 23. 1 Reg. XIV. 39. Exod. XIII. 17. 1 Paral. XVII. 6. allata et citata sunt, in Concordantiis Trommianis et aliis Lexicis frustra quæruntur.

" Quantum ad utilitatem hujus Lexici, illam nemo, credo, in dubium vocabit. Primo enim ad Alexandrinos, quorum versionem ad intelligendum textum Hebræum utilem imprimis, imo necessariam judicarunt viri eruditissimi, aliosque Interpretes Græcos, et scriptores Apocryphos V. T. explicandos et illustrandos haud parum faciet. Multumque aliquis de vocum significationibus, quibus illæ apud Græcos Interpretes reperiuntur, confirmari poterit, si statim ex hoc Lexico videre possit Hebræas et Chaldæas voces, quibus in textu authentico respondent. E. c. quod vox ἀγορὰ etiam *plateam*, λόγια *prophetias*, νόμος *canticum*, ὅτι *certe*, *profecto*, *quare*, φωτίζω *doceo*, significent, de eo aliquis eo facilius persuadebitur, si videat, quod ἀγορὰ aliquando Hebr. שוק et חוץ, λόγος נבואה, νόμος שיר, ὅτι אך, אבו, למה, φωτίζω הירה, respondeat.

" Deinde cum Novi Fœderis Scriptoribus multa ex Græca Alexandrinorum V. T. versione depromta, quin omnia pæne eorum verba et loquendi formulæ, docente Cel. Schwartzio not. ad Olear. de Stil. N. T. p. 294., inde profecta sint, manifestum, quod e Lexico, in quo voces et phrases Alexandrinorum Interpretum paulo curatius explicantur et illustrantur, Scriptores N. T. magnam lucem possint accipere. Illudque vel ex Speciminibus, quæ nunc in lucem prodeunt, jam haud obscure apparere puto. Vide, si placet, quæ v. Ἑτοιμάζω ex Matth. XXV. 34. v. Θόρυβος ex Marc. V. 38. et Matth. IX. 23. v. Καταφέρω ex Luc. VI. 22. v. Λόγος ex 1 Thess. IV. 15. et Luc. III. 4. in Λόγον ποιέομαι ex Act. XX. 24. Μετὰ ex Marc. X. 30. v. Παραδίδωμι ex Rom. I. 28. v. Νόμος ex Ioh. X. 34. XV. 25. v. Πρῶτος ex 1 Cor. XV. 3. v. Συγκλείω ex Rom. XI. 28. v. Τρισὶ ex Matth. II. 16. v. Ταλος ex Apoc. XXI. 18. 21. sunt allegata.

" Porro alii Thesauri Græcæ Linguæ, et Lexica tam sacra, quam profana, magna augmenta inde poterunt capere, et Lexicon præsertim Pasoris, cujus novissima editio, Cel. Schoettgenio procurata, Titulo omnibus vocibus LXX aliorumque Græcorum Interpretum, Apocryphorum item V. T. aucta perhibetur, aliquot centuriis vocum, longe pluribus autem earum significationibus et phrasibus augeri poterit. Ut dictis aliquam fidem faciam, voces enarrabo, quæ in prima statim litera Lexici illius deesse deprehendi. Sunt illæ numero 98 sequentes: Ἅ ἄ. Ἀβαρά. Ἀγριολάχανα. Ἀγρώτης. Αἰσχύνωμα. Ἀκαν. Ἀκαριαῖος. Ἀκιδωτός. Ἀκλεής.

'Αλλεῶς. Ἄκμα. 'Αλλοτρίως. Ἄλμα. *'Αμερής. 'Αμνησικακία. 'Αμορίτης. 'Αμλος. 'Αμυντήριον. 'Ανάγλυφον. 'Ανακτάομαι. 'Ανακυλίζω. 'Αναληπτήρ. 'Ανάλιος. 'Αναμεταξύ. 'Αναπήγνυμι. 'Αναπίνω. 'Αναπνεύμασις. 'Αναῤῥέομαι. 'Αναῤῥιφέω. 'Αναστέλλομαι. 'Ανάφυσις. 'Ανδρείως. 'Ανδρίς. 'Ανδρωδῶς. 'Ανελεημόνως. 'Ανελεημοσύνη. 'Ανενδεής. 'Ανθράκινος. 'Ανιῶμαι. 'Ανομοιογενής. Ἄνταρσις. 'Αντιδικαιόμενος. 'Αντιδίδωμι. 'Αντίθετος. 'Αντικαθίζω. 'Αντιπρόσωπος. 'Αντίῤῥησις. 'Αντισταθμίζομαι. 'Αντιστρέφω. 'Αντισχύω. 'Αξιοπρεπής. 'Απαγγελία. 'Απαδικέω. 'Απαναισχυντέω. 'Απαραιτήτως. 'Απαυτομολέω. 'Απειρημένος. 'Απέχθεια. 'Απέχθομαι. 'Απεψία. Ἄπλετος. 'Αποβάλλομαι. 'Αποδύρομαι. 'Αποκέντησις. 'Απολέγομαι. 'Απόληγμα. 'Απομιτρόω. 'Απόμοιρα. 'Απομοχθόω. 'Αποπαύω. 'Αποπετάζω. 'Απόρησις. 'Αποῤῥυέω. 'Αποσείομαι. 'Αποσκέπτομαι. 'Αποστέργω. 'Αποστρωννύω. 'Αποσοσκευάζω. 'Αποσχέω. 'Αποτυγχάνω. Ἄρμα. 'Αρμονία. 'Αρπῶμαι. 'Αρωματίζω. 'Ασέληνος. 'Ασθενῶς. 'Ασινής. 'Ασκοπυτίνη. 'Ασμίζω. 'Ασπιδοφόρος. Ἄστεκτος. 'Αστραγάλειος. 'Αστραγαλωτός. 'Ατάρ. Αὐτοφόρος. Ἄφημαι. Ἄχραντος.

"Augeri etiam et emendari inde aliquando poterunt Concordantiæ Trommianæ, si denuo illas alicui edere visum fuerit.

"Denique Glossaria Græca Hesychii, Suidæ, aliorumque, tam edita quam inedita, magnam lucem, et in vocibus corruptis non raro medicinam inde accipient.

"Quo vero instituti mei rationem paulo penitius aliquis introspicere, et de illa judicare possit, dicti Lexici Specimina quædam, et quidem ex singulis Alphabeti literis duas voces, hac occasione dare volui. Mirumque in modum et me, et alios, quorum usui idem Lexicon illud destinatum est, sibi obstrictos reddet, qui, si vel singulares observationes quasdam in voces et phrases Græcorum interpretum, et Scriptorum Apocryphorum V. T. habeat, vel glossas ineditas præter illas, quibus mihimet ipsi jam uti licet, possideat, illas communicare mecum haud fuerit gravatus. Uti autem mihi jam licet Glossis e Lexicis duobus MStis Cyrilli. Alterum extat Oxonii in Bodleiana inter Codices Baroccianos hoc titulo: Λεξικὸν τοῦ ἁγίου Κυρίλλου 'Αλεξανδρείου, συντεθὲν παρὰ τοῦ κυρίου 'Αντωνίνου τοῦ φιλοσόφου. Suntque illi adjectæ: 1) Λέξεις τῶν Προφητῶν. 2) Λέξεις 'Ιεζεκιὴλ τοῦ Προφήτου. 3) 'Εκ τοῦ 'Ησαΐου καὶ 'Ιερεμίου. 4) 'Εκ τοῦ 'Εκκλησιαστικοῦ. Ita hic vocatur Ecclesiastes Salomonis. 5) E quatuor Libris Regum, quæ conveniunt cum illis, quas Celeberrimus Fabricius, ὁ τῶν ἐν ἁγίοις, in Bibl. Græc. Vol. X. p. 67. seq. ex Codice, quem ex Bibliotheca B. D. Abr. Hinckelmanni possedit, publicavit. Et alteræ ex alteris sæpe emendari possunt. 6) Λέξεις τῶν ᾠδῶν τοῦ ψαλτῆρος. Sunt voces ex Canticis Scripturæ. 7) Λέξεις τῆς Παναρέτου. Ita hic appellatur Sapientia Salomonis. 8) 'Ονόματα τῶν 'Αποστόλων ἑρμηνευόμενα. 9) Λέξεις τῶν Πράξεων. 10) Ex Epistola ad Hebræos. Alterum in Bibliotheca Amplis-

* Vox hæc æque ac paulo post notata ἀποσχέω non reperitur in Thesauro Bieliano.

simi Senatus Bremensis adservatur. Ejusque usum, quod gratus profiteor, olim cum Bremæ agerem, pro mirifico suo bonas literas promovendi studio concessit humanissimus æque ac eruditissimus, dum viveret, Reipublicæ Bremensis Syndicus, Gerhardus von Mastricht. En ejus titulum: Κυρίλλου εἰς τὰς ἀναφωνήσεις λέξεις τῆς ἁγίας γραφῆς. Estque illud ipsum, cujus mentionem facit in literis suis ad laudatum modo Fabricium, Cl. Reimaro de Vit. et Script. Ejusdem recensitis p. 226. Venerandus sacrorum Uratislaviensium Antistes, Jo. Fridericus Burg, cum quo antehac Lipsiæ ad pedes Philologi atque Theologi præstantissimi, Gottfridi Olearii, jam inter beatos cœlites triumphantis, (cujus in me merita nulla delebit oblivio) me sedisse, jucunda recordatio est. Nec immerito de Glossario illo Vir Doctissimus scribit, quod forte usu in illustranda dictione τῶν Ἑβδομήκοντα non destitueretur, si dari posset ad illius collationem aditus. Plane autem illud differt ab aliis Lexicis, quæ Cyrilli nomine in Bibliothecis extant, et quorum exemplum non solum Oxonii in Bodleiana usurpavi, sed etiam Lugduni Batavorum in Bibliotheca Academica me evolvisse, memini. Et præter voces Scripturæ multæ etiam ex profanis Scriptoribus Græcis in illo explicantur."

His Bielii verbis præfationi finem impositurus essem, nisi partes, quas suscepi, postulare viderentur, ut de vita scriptisque viri de re literaria præclare meriti pauca addam, quæ lectoribus non injucunda fore existimo. Bielii quidem nomen inter eruditos minime obscurum est, quod etiam insignis illa Albertina Hesychii editio, ad quam symbolas contulerat, justis laudibus ornatus ab Alberto in Præf. p. XXXIV. seq., valde apud exteros nobilitavit. Nec parum ad ejus gloriam pertinet, dignum existimatum esse ab acerrimo ingeniorum judice Richardo Bentleio, quocum sibi aliquid familiaritatis et literarum commercium esse vellet. Quo magis miror, ipsum Bielium, Germanum, a Germano, Joechero puta, in Lexico Eruditorum Lipsiæ 1750 seq. edito ne verbo quidem memorari, cum Bielius anno hujus seculi quadragesimo quinto jam de vita decesserit. Quare de vita et scriptis auctoris nostri hæc habeas, L. B., quæ maximam partem mecum communicavit unicus superstes filius, V. C. supra laudatus.

Natus vero noster Brunsvigæ anno seculi præteriti octogesimo septimo d. XII. Maii, literis, quibus ætas puerilis impertiri solet, in utroque patriæ urbis Gymnasio bene excultus, contulit se ad tres florentissimas Germaniæ Academias, primum ad Lipsiensem anno hujus seculi septimo, deinde ad Rostochiensem anno 1711. et sequenti anno ad Helmstadiensem, et ibi non intermissa sedulitate scholas celeberrimorum Theologorum, Philologorum ac Philosophorum frequentavit. Hoc spatio decurso Belgium et Angliam petiit, nec urbes modo invisit, sed et

cum eruditis, qui urbes nominis sui fama illustrarent, amicitiam contraxit, quam postea commercio literario magis excolere studuit. In Anglia primis Londini, Oxfordiæ et Cantabrigiæ commoratus, præ ceteris ex thesauris Bibliothecæ Bodleianæ multa excerpendo et annotando in usum suum convertit, idemque institutum in Belgio secutus est, præsertim in alma Batavorum Leidensi, cujus locupletissimam Bibliothecam non quasi per transennam strictim adspexit, sed tanta diligentia excussit, ut inde non pauca in futuros usus depromeret. Ab itinere in patriam reduci immortalis nominis vir G. G. Leibnitius, cui se probaverant ingenium ac doctrina Bielii, munus quoddam insigne Petropoli suscipiendum illi proposuit, suorum autem amore dulcique consuetudine ductus hanc sibi tam honorificam vocationem recusavit et sacro Brunsvicensium ministerio anno hujus seculi decimo nono se adjungi passus est. Aliquot annis post Pastor ad D. Ulrici et Joannis in patria urbe creatus, munus hocce, quod, nec molestum, nec late patens, gratum illi etiam faciebat, aliis amplioribus prætulit, quæ illi dein sponte tam in patria quam extra illam oblata sunt. Etenim Bielius ea ministri sacri officia, quæ in cœtibus nimis amplis occurrunt et animum magis debilitant quam recreant, illis reliquenda forte censuit, qui tum se studiis operæque defunctos esse putant, quando semel vel bis per hebdomadem sermonem coram populo habendum meditentur, reliquum vero temporis magis salutationibus, et alienis negotiis terant. Ille vero, quem nec res angusta domi luculentiora munera petere coëgit, omni quidem religione et cura contendit, ut muneris officiis pro virili satisfaceret; reliquum vero temporis in literis, quibus animus reficeretur, collocaret, et vel varia eruditionis specimina proferret, vel per literas de rebus ad philologiam pertinentibus cum viris sui temporis maximis, v. c. Menckenio, Fabricio, Bentleio, Alberti, aliisque ageret.

Imprimis vero ab anno hujus seculi tricesimo secundo omnes fere horas subsecivas Lexico nostro dicavit, cujus specimen anno 1740., uti supra dixi, editum, iterum sub limam vocavit multisque locis emendatum anno demum quadragesimo quinto sic absolvit, ut nunc a nobis exhibetur. Et hoc ipso anno 1745. d. XVIII. Octobris tabe correptus inter vivos esse desiit. Sed adhuc vivit nomen Bielii, vivetque diu libris præclaram eruditionem spirantibus, et memoria viri, religionis amore, pietate in suos, comitate adversus omnes, exquisita doctrina, ceterisque eximiis virtutibus excellentis etiam posteris curæ est futura.

Quæ mihi præter hoc Lexicon et notas ad Alberti Hesychium jam supra memoratas innotuere scripta Bielii, hæc sunt:

1) *Hesychius sacer*, sive Glossæ ex Hesychio Alexandrino, quæ ad voces et phrases Scripturæ S. explicandas, illustrandas facere possunt.

Selegit, recensuit, versionem et notas cum eruditissimorum hominum tum proprias adjecit J. C. Biel. Brunsv. 1716. 4. " Continet octo paginas, quas etiam pro instituti mei ratione adhibui." Sunt verba Alberti in præf. ad Hesychium pag. XXXV. (Non edidit hunc Hesychium sacrum Bielius, forte Rich. Bentleii epistola ad se data, quæ apud Albertum extat post præfationes, de hoc consilio depulsus.)

2) *Epistola* de Etymologico inedito, quod Photio vulgo adscribitur. (Extat in Actis Erud. Suppl. Tom. VI. pag. 253. ad quæ et alias symbolas Bielium contulisse ex ipso hoc Lexico nostro apparebit, et laudatur b. Fabricio in Bibl. Græca Vol. X. pag. 23.)

3) De purpura Lydia ad illustrandum locum Act. XVI. 14. Dissertatio. (Inserta est Bibliothecæ Bremensi Cl. II. pag. 404. seqq.)

4) De Judæis ex omni gente sub cœlo Hierosolymis commorantibus ad Act. II. 5. Observationes. (L. c. Cl. VI. pag. 1038. seqq.)

5) De Levi Juda Thaddæo Observatiuncula. (Cl. VI. pag. 1038. seq.)

6) Animadversiones ad Jo. Georg. Altmanni de Lydia Thyatirensi et gallicinio Hierosolymis in ædibus pontificis audito Observationes. (Cl. VI. pag 1041.)

7) Diatribe Philologica de voce Selah. (Exstat in Miscellaneis Novis Lipsiensibus Vol. III. P. I. pag. 14. seqq.)

8) Exercitatio de Lignis ex Libano ad templum Hierosolymitanum ædificandum petitis.—Accedunt specimina Novi Thesauri Philologici sive Lexici in LXX et alios interpretes et scriptores apocryphos Vet. Testamenti. Brunsvigæ 1740. 4. (Exercitationem ipsam, satis raro obviam, Museo suo Hagano mox inserendam curabit S. V. Editor, N. Barkey.) Quod factum est p. IV. Musei a. 1780.

9) Observatio ad verba Ezechielis XVI. 8. וְאֶפְרֹשׂ כְּנָפִי עָלָיִךְ, *et expandi alam meam super te,* exstat in Miscell. Lips. Nov. V. P. II. a. 1747. post obitum igitur Bielii editis.

10) Diss. *de viris militia æque ac scriptis illustribus* laudata a Joh. Henr. von Seeler in Oratione de præcocibus eruditis p. 33. seq.

Secunda ac tertia hujus Lexici pars, quibus totum opus absolvetur, primam, haud longa mora, uti speramus, interjecta, sequentur. Ignoscant vero æqui lectores vitiis typographicis, quæ, licet omnis cura adhibita sit, hic illic irrepserint. Hoc demum in votis habeo, ut veræ Philologiæ statores atque doctores, Valckenarii, Ruhnkenii, Saxii, Wassenbergii, Wyttenbachii cet. inter Batavos, Ernesti, Michaëles, Heynii, Mori aliique inter Germanos hoc Bielianum opus patrocinio suo tueantur ejusque verum usum disciplinæ suæ alumnis commendent.

Scr. Hagæ Comitum Id. Mart. MDCCLXXIX.

LEXICON GRÆCUM

VETERIS TESTAMENTI.

Ἀ, ἆ, vox lamentantis et dolentis ex interjectio a sono facta, Lat. *ah*, hebr. הֲ, *hea*, idem. Jud. VI. 22. XI. 35. ἆ, ἆ Δύγατέρ μου, heu, heu filia mea, sec. Vat. In utroque loco Theodot. οἴμοι habent. Eustathius ad Il. ι'. 441. p. 776. ἆ significare dicit τὸν ταραχῶδες ψυχικὸν, ὅταν ἐγκλωμένῳ, ἢ ὀνειδος, ἢ ἀγανάκτησιν ἐμφαίνῃ. Conf. Intt. ad Hesych. s. h. l. et notata a me ad Photii Lex. s. h. v.

Ἀ, ᾶ, ᾶ, idem. אֲהָהּ. Aqu. Jos. VII. 7. ubi LXX δέομαι habent. Ez. IV. 14. ubi in Hexaplis Montf. reperam editum est ᾶ, ᾶ, ᾶ, et in Hexaplis Intt. partim μεβαμῶς, partim ᾶ legitur.

Ἀᾶ, ᾶᾶ, idem. אֲהָהּ. Aqu. et Hebr. Psalm. XXXIX. 16. Joel. I. 15. הֲאָח הֲאָח. Symm. Psalm. XXXIV. 21. et LXIX. 4. Adde Aqu. Ez. VI. 11. et Eurip. Orest. v. 162.

ABAMA' est ipsa vox Hebraica בָּמָה, *excelsum, in quo idola coluntur*, cum ה præfixo. Ez. XX. 29. ubi Symm. recte sine ה præfixo, quod cum antecedente מָה adhæsisse videtur, βαμὰ habet. In nonnullis codd. corrupte scribitur ἀβαμὰ vel ἀββαμὰ, unde est, quod Scholiastes quidam annotat: καταὶ μὲν Σύρους λίθος, ubi Hebr. אֶבֶן et Syr. ܐܒܢ *lapis* in mente habuisse videtur. Conf. Drusium in Fragm. Vet. Int. Græc. p. 609. ac L. Bosii notas ad h. l.

ABAPA'. Bielius in Thes. Philol. ad h. l. hanc vocem 1 Macc. VI. 43. tantum obviam *elephantem* significare opinatur, et verba: καὶ εἶδεν Ἐλεάζαρ ἀβαρὰν ita transtulit: *et vidit Eleazar elephantem.* Addit: Cl. Gagnierius Vindic. Kircherianis p. 19. b. ad hanc vocem notat sequentia: i. e. "אֵת־דְּבָרָה. Latinis Barrus i. e. elephas lingua Sabina. Barritus vox elephantis. Sed בָּר Chald. et Arab. eremicolam vult dicere, qualis est elephas vel maxime. Alii Barrum alludere putant ad בְּעִיר beir, quomodo jumentum vocant Hebræi, Syri et Arabes. Vide Bochartum Hier. P. I. L. II. c. 23. p. 249. Doct. Relandus autem in Diss. Miscell. P. I. p. 183. suspicatur, nomen *barro*, quo apud Indos vocari elephantem docet Isidorus Origg. L. XII. c. 2. posse deduci ex sermone Persico, qui sæpius a scriptoribus antiquis cum Indico confundatur, et quo *Boru* notet castellum, propugnaculum, murum,

turrim: illudque nomen elephantibus convenire putat, qui in bello turribus fuerint instructi, et non tantum "procul castellorum et turrium faciant speciem, sed quasi viva propugnacula et turres sint." Sed, ut recte monuit Doederleinius in Bibl. Theol. P. I. p. 14. seq. omnia hæc a Bielio congesta nullo modo probant, elephantem, qui l. l. b diserte θηρίον vocatur, ἀβαρὰν dici. Vox hæc, quæ in Ald. tantum reperitur, et cujus loco in ed. Rom. ὁ Σαναρὰν, et in Compl. Ἀναρὰν legitur, est sine dubio vitiosa, cui tamen lucem affundit locus Josephi, qui in A. J. XII. 9. 4. Eleasarem cognomine Αὐρᾶν seu Αὐαρᾶν vocatum fuisse testatur, unde deinde σαβαρὰν et ἀβαρὰν ortum suum habuit. c

'ΑΒΑΣΙ'ΛΕΥΤΟΣ, *qui est sine rege, rege carens, regi non subditus.* מֶלֶךְ אֵין *rex non.* Prov. XXX. 27. ἀβασίλευτον (sc. ζῶον aut ἔθνος, alii l. l. e correctione ἀβασιλεύτους) ἐστὶν ἡ ἀκρὶς rege carent locustæ. Xenoph. Hist. Gr. V. 2. 12.

"ΑΒΑΤΟΣ, *inaccessibilis, impervius, invius, desertus.* אֵיתָן *perennis.* d Amos, V. 24. ὡς χειμάῤῥους ἄβατος. Sensum expresserunt. — אָלָה *execratio.* Jer. XLII. (al. XLIX.) 18. εἰς ἄβατον sc. γῆν in terram desertam: non male quoad sensum. — גְּזֵרָה *abscissio, excisio,* etiam *devastatio, desolatio.* Lev. XVI. 22. terra quasi abscissa a commercio et habitatione mortalium. Vulg. terra solitaria. Vide Schultens. Anim. ad e h. l. — עָיֵף *languens,* de terra, *arida, siticulosa.* Ps. LXII. 1. ἐν γῇ ἐρήμῳ καὶ ἀβάτῳ καὶ ἀνύδρῳ. — עֲרָבָה *desertum.* Jer. L. 12. LI. 43. Symm. et Inc. Ies. XL. 3. ubi vid. notas L. Bosii. Aqu. Symm. Ies. XLI. 19. — *צִיָּה *siccitas, arriditas,* etiam *locus aridus, æstu solis exustus,* et ex adjuncto *desertum.* Aqu. Ps. LXXVII. 17. Symm. et Inc. Ps. LXII. 2. Aqu. Ies. LIII. 2. — שׁוֹאָה *vastitas.* Job. XXXVIII. 27. — שׁוּחָה *fovea,* etiam *terra desolata.* Jer. II. 6. Secundum Ald. tamen vox ἀβάτῳ potius ad עֲרָבָה referenda est. — שְׁמָה *desolatio,* etiam *locus desolatus.* Jer. XXV. 18. 38. et XLIX. 12. 16. — שִׁמָּמָה idem. Jer. VI. 8. XXIV. 6. — שׁוֹפָר *buccina.* LXX sec. ed. Ald. aut potius Inc. Int. Hos. VIII. 1. ubi pro שׁוֹפָר nonnulli שְׁמָה legisse videntur. Sed totus locus obscuritate laborat. — תֹּהוּ *locus vastus et inanis* Ps. CVI. 40. — תֵּל *tumulus,* speciatim *arenosus,* sec. Arab. تَلّ Jer. XLIX. (30.) 2. ἴσονται εἰς ἄβατον καὶ ἀπώλειαν, coll. Bar. II. 4. ubi tamen ἄβατον cum ὀνειδισμὸς conjungitur, et, ut recte observavit Zimmermannus, *conditionem hominum desertorum et contemtorum* indicat. Sap. V. 7. ἐρήμους ἀβάτους. Vulg. *difficiles vias.* Ib. XI. 2. — Hesych. ἄβατον, ἀδιόδευτον, ἀπέραντον. Phavorinus addit: ἢ τὸ ἱερὸν καὶ τὸ ἔρημον. Suidas: ἄβατον, ἱερὸν, ἀπρόσιτον, ἔρημον, καὶ ὁδὸς ἄβατος, ἢ ἀπόρευτος.

'ΑΒΑΤΟ'Ω, *desertum reddo.* הָשֵׁם Hiph. a שָׁמֵם *vastare.* Jer. XLIX. 19. (seu XXIX. 20.) ἐὰν μὴ ἀβατωθῇ ἐπ' αὐτοὺς κατάλυσις ἐθνῶν, ubi Compl. male habet βατωθῇ.

'ΑΒΒΑΝΑ'. Vide supra s. v. ἀβαμά.

'ΑΒΕ'ΒΑΙΟΣ, *inconstans, instabilis, qui facile mutatur, infirmus.* לֹא נֶאֱמָן *non fidelis.* Aqu. Symm. Psalm. LXXVII. 8. ἀβέβαιος πρὸς τὸν θεὸν τῷ πνύματι τῷ ἑαυτῆς, non firma erga Deum spiritu suo, h. e. non constans in vero Dei cultu.

'ΑΒΕΒΑΙΟ'ΤΗΣ, *infirmitas, instabilitas, inconstantia.* לֹא הֶאֱמִין *non credere ac fidere, non firmitatem ag-*

[illegible] in *aliquo*, adeoque ex ad-[illegible] *non posse confidere alicui.* [illegible] Job. IV. 18. bene quoad [illegible]. Vulg. non sunt stabiles, [illegible] in virtutis studio.

ἈΒΙΒ, vide Θὲλ Ἀβίβ.

ἈΒΙΕΣΕΡ in vers. Alex. Chis. Dan. I. 3. Hebr. אַשְׁפְּנַז (pro quo in vers. Theodot. est ἀσφανὲξ et v. 11. ἀμελλασὰρ) respondet. Ita enim recte scribitur hoc vocabulum et in Chis. et in Corbeiensi antiquo, non ἀβρίσεσ, nec ἀβριεσδρί, uti apud Hieronymum (Pro *Asphanex* in Editione Vulgata ἀβριεσδρὶ scriptum reperi.) legitur, nec ἀβδιεσδρί, uti Montfauconius ex incerto auctore protulit. Sine dubio autem est explicatio verborum sequentium רב סריתי, ut colligo e nota, quæ est in editione Romana: "Syri utrumque nomen servarunt: Dixitque rex ad Asphaz magistrum eunuchorum, qui et Abieser præfectus spadonum dicitur." Confer Ephr. Syri Comment. ad h. l.

ἈΒΛΑΒΗΣ, *innocuus, innoxius, innocens*, etiam *noxæ expers, illæsus, sine damno.* Sap. XVIII. 3. ἥλιον ἀβλαβῆ solem non lædentem h. e. non urentem. Vulg. sine læsura. (Polyb. II. 61. 10.) Ibid. XIX. 6. ἵνα οἱ σοὶ παῖδες φυλαχθῶσιν ἀβλαβεῖς, ut filii tui servarentur *illæsi*, ut Vulgatus quoque bene reddidit. Polyb. IX. 4. 2. Plutarch. T. VI. p. 476. 1. Reisk.

ἈΒΟΗΘΗΣΙΆ, *auxilii defectus aut privatio.* Sir. LI. 10. ἐν καιρῷ ὑπερηφάνων ἀβοηθησίας, *in tempore, quo dominantur superbi, deficiente auxilio.*

ἈΒΟΗΘΗΤΟΣ, *auxilio carens et destitutus, immedicabilis.* אֵין אֱיָל *non est fortitudo, cui omnes vires deserunt.* Ps. LXXXVII. 4. ὡς ἄνθρωπος ἀβοήθητος, ubi Ald. et Compl. ἀβόηθος habent, quæ mihi vera lectio [illegible] videtur. Sap. XII. 6. ψυχῶν ἀβοηθήτων. Vulg. *animarum inauxiliatarum*, ubi Nannius βουθυθέντων, i. e. *mactatarum instar boum*, legere mavult. 2 Macc. III. 28. ἀβοήθητον nullo sibi auxilium ferente.

*ἈΒΟΉΘΟΣ, idem. אֵין אֱיָל *sine viribus.* Ps. LXXXVII. 4. sec. Ald. et Compl. ubi alii libri ἀβοήθητος habent, quod vide supra.

ἈΒΟΥΛΕΥΤΩΣ, *inconsulto, sine deliberatione.* 1 Macc. V. 67. ἐξελθεῖν εἰς πόλεμον ἀβουλεύτως, exire in bellum inconsiderate, s. inconsulto Deo, quia Dei opem prius non invocaverant. g

ἈΒΟΥΛΙΆ, *consilii inopia ac defectus, imprudentia, stultitia, consilii pravitas, judicium perversum*, ut legitur apud Phlegontem Trallianum cap. 2. אֱוֶלֶת *stultitia.* Prov. XIV. 17. πράσσει μετὰ ἀβουλίας, temere et inconsiderate agit. — הַוָּה *pravitas.* h Inc. et LXX Prov. XI. 6. ubi ἀβουλία (pro quo in Vat. legitur ἀπώλεια) significare videtur *consilia ac desideria prava*, unde Vulg. *insidias* habet. Montfauconius male transtulit per *inconsiderantiam.* — שׁוֹלָל *spoliatus*, h. l. *privatus prudentia.* Symm. Job. XII. 17. Vulg. in stultum finem. Bar. III. 28. ubi διὰ τὴν ἀβουλίαν αὐτῶν est i. q. in antec. παρὰ τὸ μὴ ἔχειν φρόνησιν, ac vertendum *ob impietatem.* Hesych. ἀβουλία, μωρία. Suidas: ἀβουλία, ἀπαιδευσία, ἄνοια, καὶ μωρία. i

ἈΒΡΑ. Vox origine Syriaca חברה *socia.* Exstat in Chaldaico Exod. XI. 2. In notis ad Hesychium deducitur ab ἄβη, ἥβη *pubertas.* Aliis est ab ἁβρός. Græcis non quævis ancilla seu serva ita dicitur, sed *ancilla heræ domestica ac honoratior, quali matronæ ditiores ad honestiora ministeria utuntur*, quæ *delicata* Latinis ac *pedissequa*, Gallice *fille de chambre* vel *fille d'honneur* vocatur, ἡ σύντροφος καὶ παρὰ χεῖρα θεράπαινα, οἰκότριψ καὶ ἔντιμος, ut ex Pausania et Ælio Dionysio Eustathius ad Odyss. Τ. p. 1854, 15. interpretatus est, aut παιδίσκη τρυφερὰ, ut Lex. Cy- k l

a rilli MS. Brem. habet. אָמָה *ancilla.* Exod. II. 5. ubi de filia Pharaonis sermo est. — נַעֲרָה *puella.* Gen. XXIV. 61. Exod. II. 5. Esther. II. 9. IV. 4. 15. Suidas: ἄβρα, οὔτε ἁπλῶς θεράπαινα, οὔτε ἡ σύμορφος θεράπαινα λέγεται, ἀλλ' οἰκέτρι γυναικὸς κόρη, εἴτε οἰκογενὴς εἴτε μή. Hesych. ἄβραι, υἱαι δοῦλαι. Id. ἄβρα, δούλη, παλλακή. Plura de hac voce vide apud Grob tium ad Judith. VIII. 33. Steph. le Moyne in notis ad Var. Sacra, p. 287. seq. Bergler. ad Alciphr. I. 34. et quos laudat Sturzius in libro de Dialecto Macedonica et Alexandrina, p. 142. seq.

*Ἀβρααμίτις, *una e posteris Abrahami.* 4 Macc. XVIII. 20.

*Ἀβραμιαῖος, *Abrahamo plane dignus.* 4 Macc. IX. 21. Ib. XVIII. 1.

c Ἁβρὸς, *venustus, elegans, mollis, delicatus, lautus.* מַעֲדַנּוֹת *amœnitates, deliciæ.* Symm. 1 Sam. XV. 32. ubi Vulg. *pinguissimus.* Phavorino significat ἁπαλός. Vide et Gloss. in Hippocr. p. 602.

Ἀβροχία, *pluviæ defectus, imbrium penuria, siccitas.* בָּצֹרֶת *cohibitio pluviæ.* Jer. XIV. 1. et XVII. 8. ἐν ἐναντῷ ἀβροχίας. Sir. XXXII. d 20. ὡς νεφέλαι ὑετοῦ ἐν καιρῷ ἀβροχίας. Joseph. A. J. VIII. 13. 2. p. 458.

*Ἄβρωτος, *esui ineptus, irrosus, inesus.* Prov. XXIX. 27. aut sec. ed. Breit. XXIV. 22.

Ἄβυσσος, *abyssus, locus fundo carens, profundum, infinitæ profunditatis vorago.* מְצוּלָה *locus profundus.* Job. XLI. 23. — צוּלָה *profundum.* Ies. XLIV. 27. Theodot. Jon. II. e 4. — רַחַב *latitudo.* Theod. et LXX Job. XXXVI. 16. Arab. رحب notat *amplus, spatiosus fuit.* — תְּהוֹם *abyssus maris stupendæ profunditatis.* Sic de mari, quod terram ambit ac olim tegebat, legitur Gen. I. 2. VII. 11. Job. XXVIII. 14. etc. — Ps. XXXV. 6. ubi metaphorice *impervestigabile* notat. Sir. I. 3. ἄβυσσον καὶ σοφίαν, h. e. ἄβυσσον σοφίας sec. Origenem. Hesych. ἄβυσσος, πέρας οὐκ ἔχων, ὕδατα ἄπειρα, ἀκατάληπτα. Lex. MS. Bibl. Coislin. p. 499. ἄβυσσος, πλῆθος ὑδάτων ἀπείραντον, ἢ τόπος ἐν θαλάσσῃ ἀπύθμαντος. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἄβυσσος, ἀπύθμενον, ἀπείραντον ὕδωρ, πολὺ πλῆθος ὕδατος. Confer Lexicon N. T. s. h. v.

Ἀβύσσων πηγαὶ κάτωθεν, *fontes maris subterranei.* תְּהוֹם רֹבֶצֶת תָּחַת *abyssus cubans seu jacens infra.* Deut. XXXIII. 13.

Ἀγαθοῦν ποιέω *benefacio.* גָּמַל *retribuo.* Prov. XI. 17. τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἀγαθὸν ποιεῖ ἀνὴρ ἐλεήμων, sui curam non negligit, qui est erga alios benignus.

Ἀγαθοποιέω, *benefacio.* הֵיטִיב Hiph. a יָטַב idem. Inc. Jud. XVII. 13. Num. X. 32. ἀγαθὰ ὅσα ἂν ἀγαθοποιήσῃ κύριος ἡμᾶς, bona quibus Deus nos afficiet. Soph. I. 13. opponitur τῷ κακοποιῆσαι. Jer. XXXII. 40. sec. MS. Montf. Tob. XII. 14. οὐκ ἴλαθές μοι ἀγαθοποιῶν. 1 Macc. XI. 13. 2 Macc. I. 2.

Ἀγαθοποιὸς, *beneficus.* Sic, sed malo sensu, legitur Sir. XLII. 14. ἢ ἀγαθοποιὸς γυνὴ, quam mulier blanda et benefaciens, h. e. quæ muneribus et comitate viros in sui amorem pellicit, ubi vid. Corn. a Lapide in Comment. ad h. l.

Ἀγαθὸς, *bonus, præstans, probus, fertilis,* etc. (Æque late patet ac טוֹב Hebræorum, ita ut notio huic voci in singulis locis subjecta e serie orationis tantum sit intellegenda.) et τὸ ἀγαθὸν, *bonum, commodum,* et τὰ ἀγαθὰ, *bona, divitiæ, opes, proventus, virtutes.* אֱמֶת *fidelitas.* Neh. VII. 2. Sic Trommius et ex eo Bielius: sed in omnibus codd. ibi non ἀγαθὸς, sed ἀληθὴς legitur. — גָּבֹהַּ *excelsum, regio montana admodum fertilis.* Ies. LVIII. 14. ἐπὶ τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, in *terram* admodum *fertilem.*

Jer. XXXI. 12. — דֶּשֶׁן *pinguedo*. Ies. LV. 3. Conf. Hassii Philol. S. p. 1129. — טָב Chald. *bonus*. Esdr. V. 17. εἰ ἐπὶ τὸν βασιλέα ἀγαθὸν, si regi ita *placet*. — טוּב cum Schurek *bonitas, bonum*. Gen. XXIV. 10. ἀγαθῶν, *rerum pretiosissimarum*. sic quoque legitur ibid. XLV. 18. 20. 23. Deut. XXVIII. 47. ἀγαθῇ καρδίᾳ, *hilari* animo. Esdr. IX. 12. ἀγαθὰ τ. γῆς, *proventus* terræ. coll. Neh. IX. 36. Prov. XI. 10. ἀγαθὰ, *felicitas*. Ies. LXIII. 7. κριτὴς ἀγαθὸς, judex *æquus ac benignus*. — טוֹב et טוֹבָה cum Cholem idem. Exod. III. 8. γῆ ἀγαθὴ, terra *fertilissima*. Num. XIV. 7. ubi in codd. ἀγαθὸς et καλὸς invicem permutantur. 1 Sam. II. 26. ἦν ἀγαθὸν, *gratus erat, favore fruebatur*. Construitur ibi cum μετὰ, quod per *apud* reddendum. 1 Sam. III. 18. ubi ἀγαθὸν seq. ἐνώπιον est quod *bonum* videtur seu *placet*, et Compl. habet ἀρεστά. 1 Sam. XV. 22. ἰδοὺ ἀκοὴ ὑπὲρ θυσίαν ἀγαθὴν, ubi loco ἀγαθὴν e Compl. legendum est ἀγαθὴ, hoc sensu: obedientia præstantior est victimis. 1 Sam. XVI. 12. ἀγαθὸς ὁράσει κυρίῳ. h. e. admodum *pulcher* et *formosus*. Ibid. v. 23. ἀγαθὸν ἦν αὐτῷ, *recuperabat amissam valetudinem*. 2 Reg. V. 12. de fluvio, quatenus *vim salutarem* ac speciatim *cutem purgandi* habet. Sic et nos voce Gut, *good*, uti solemus. 2 Par. VII. 3. ᾔνεσαν τῷ κυρίῳ, ὅτι ἀγαθὸν, ubi non reponendum est ἀγαθὸς, ut codex Cantabr. ex mera conjectura librarii habet, ἀγαθὸν enim cohæret cum voce ἔλεος in sequentibus. Conf. v. 6. Aqu. Ps. XV. 2. τὸ ἀγαθὸν i. q. ἀγαθοσύνη *felicitas*. Prov. XIV. 22. παρὰ τέκτοσιν ἀγαθοῖς, ubi necessario reponendum est τ. ἀγαθῶν, partim ob oppositum τέκτονες κακῶν, partim ob seriem orationis, quæ postulat architectos et auctores bonorum, non autem fabros peritos. Zach. VIII. 19. ἑορτὰς ἀγαθὰς dies festos *f* lætos ac hilares. Esdr. IX. 12. coll. 3. Esdr. VIII. 25. — *חָלָב *lac*. Syrus sec. Procopium in Cat. Nicephori p. 484. Gen. XLV. 18. את חלב הארץ transtulit τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς, bene quoad sensum, coll. v. 20. — *חֵן *gratia*. Symm. Prov. XI. 16. γυνὴ ἀγαθή. Confer Thieme de Puritate Symmachi, p. 22. — *יָפֵה *pulcra*. 1 Sam. XXV. 3. sec. Vatic. ἀγαθὴ τῷ εἴδει, ubi reliqui libri καλὴ *g* habent. — יָשָׁר *rectus*. Jer. XL. (47.) 5. τὰ ἀγαθὰ ἐν ὀφθαλμοῖς σου, ubi in Compl. post ἀγαθὰ additur καὶ ἀρεστὰ, vel e glossemate, vel ex alio interprete. — מֵיטָב *bonitas, præstantia*. 1 Sam. XV. 9. τὰ ἀγαθὰ τῶν βουκολίων. — נָבוֹן *intellegens, prudens*. Prov. XIV. 35. ex usu loquendi S. S. ac maxime Salomoneo. Cæterum pro ἀγαθῇ reponere mal- *h* lem ἀγαθοῦ, quemadmodum et Aquila ac Theodot. συνετοῦ habent. Postulat quoque hanc lectionem oppositio in sequenti membro. — נָכֹחַ *rectus, æquus*. Prov. XXIV. 26. ἀποκρίνεσθαι λόγους ἀγαθοὺς, apte respondere. — שָׁלֵם *integer, perfectus*. 1 Par. XXIX. 19. καρδία ἀγαθὴ animus integer, virtutis studiosus. — תִּקְוָה *exspectatio*. Job. *i* XVII. 15. ubi תִּקְוָה per metonymiam objectum exspectationis, *bona, felicitatem* notat. Præterea legitur Cohel. VII. 2. ubi nihil ei respondet in textu Hebraico, ac est vel explicationis causa additum, vel repetitum e seq. v. — Sap. II. 6. τὰ ἀγαθὰ *proventus terræ*, ubi in seq. per τὴν κτίσιν explicatur. Sap. III. 15. ἀγαθῶν πόνων, h. e. ut Bretschneiderus *k* interpretatus est, *concubitus legitimi*. πόνος enim h. l. per euphemismum de *re venerea* sive *concubitu* dicitur. Sap. VIII. 19. ψυχὴ ἀγαθὴ, naturalis indoles animi bona. Sir. XII. 1. diligenter vide, in quem conferas *beneficia*, καὶ ἔσται χάρις τοῖς ἀγαθοῖς σου, ut gratiam eorum ineas, coll.

a XVIII. 15. et XX. 16. Sirac. XII. 3. οὐκ ἔστιν ἀγαθά, nil boni manet. Ibid. XIII. 25. ἐν ἀγαθοῖς vulgo vertunt *in rebus secundis*, sed mihi καρδία ἐν ἀγαθοῖς positum esse videtur pro καρδία ἀγαθή, *cor hilare et lætum*. Sic Syrus. Ibid. XIV. 5. τίνι ἀγαθὸς ἔσται, cui *beneficus* aut *utilis* erit, coll. XXXIX. 27. et Ps. LXXIII. 1. Ibid. v. 14. ἀγαθὴ ἡμέρα, *lætus*
b et *jucundus dies*, v. c. convivii aut festi. Ibid. v. 25. ἐν καταλύμασι ἀγαθῶν, ubi ἀγαθῶν positum est pro ἀγαθῷ, ut Syrus quoque expressit: domus omnis generis bonis repleta. Vulg. et requiescent in casula illius bona per ævum. Ib. XVII. 7. ἀγαθὰ καὶ κακὰ ὑπέδειξεν αὐτοῖς, de discrimine bonorum et malorum docuit eos. Ibid. XVIII. 8. τί τὸ ἀγαθὸν αὐτοῦ
c καὶ τί τὸ κακὸν αὐτοῦ, quid potest Deo *boni* aut *mali* inferre. Ibid. v. 15. ἐν ἀγαθοῖς μὴ δῷς μῶμον, *beneficiis* tuis ne addas reprehensionem aut exprobrationem: ubi ἀγαθὰ in seq. cum δόσις permutatur. Ibid. XXII. 6. ἀγαθὴ ζωή, vita *proba*, non, ut olim interpretatus sum, vita splendida, ac prosper rerum status. Judith XI. 8. Holofernes vocatur μέ-
d γος ἀγαθὸς ἐν πάσῃ βασιλείᾳ, h. e. præstantissimus s. fortissimus. Hesych. ἀγαθὸν, ἀνδρεῖον, γενναῖον. Dio Cass. L. XL. p. 247. ed. Reimari: τοὺς Ῥωμαίους ἠνάγκασαν ἀγαθοὺς εἶναι ἀπογνῶσι τῆς σωτηρίας. Ibid. v. 23. ἀγαθὴ ἐν τοῖς λόγοις σου, bona in sermonibus tuis, h. e. Baduello interprete, *facultate dicendi præstans*. Sic Ælianus V. H. Lib. II. c. 13. ἐν λόγοις
e ἀγαθοῖς, facultate dicendi præstantibus. 1 Macc. X. 55. ἀγαθὴ ἡμέρα, *faustus dies*. Vulg. *felix dies*. Syrus ܝܘܡܐ ܛܒܐ. — Adde 1 Sam. XVI. 18. ὁ ἀνὴρ ἀγαθὸς τῷ εἶδει, ubi nihil in textu Hebraico respondet, et Cohel. VII. 13. ubi ἀγαθὸν post δώσει de suo addiderunt LXX sensus causa.

*ΑΓΑΘΟΣΎΝΗ, *bonitas, benignitas*, et per metonymiam causæ pro
f effectu *ipsum beneficium*. טוֹבָה idem. Jud. VIII. 35. sec. Ox. Ald. et Compl. κατὰ πᾶσαν τὴν ἀγαθοσύνην (Alex. ἀγαθωσύνην), ἣν ἐποίησε, ubi Vat. habet κατὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ, ἃ ε. τ. λ. Aqu. Ps. XV. 2. ubi *felicitatem* notat. Sed in omnibus his locis æque ac in Vett. Gloss. ab Hederico laudatis Friedemanno scribendum videtur ἀγαθωσύνη.

*ΑΓΑΘΌΤΑΤΟΣ *optimus*, et, si
g de terra sermo est, *fertilissimus*. Vide infra s. ἀγαθώτατος.

ΑΓΑΘΌΤΗΣ, *bonitas, benignitas*, i. q. ἀγαθωσύνη. Phavor. ἀγαθότης καὶ ἀγαθωσύνη ταὐτόν. Sap. I. 1. ubi ἀγαθότης est *sanctitas, probitas, virtus*, i. q. ἁπλότης καρδίας in altero membro. Ibid. VII. 26. et XII. 22. ἀγαθότης tribuitur Deo O. M. ita ut in priore loco *complexum omnium vir-* h *tutum divinarum* s. *majestatem divinam* notet, in posteriore vero ejus *benignitatem* ac *lenitatem* significet. Sirac. XLV. 23.

ΑΓΑΘΌΩ, *benefacio, beneficiis afficio*. טוֹבָה *bonum, beneficium*. Jer. XLI. (44.) 27. ubi sensum expresserunt. — הֵיטִיב Hiph. a יָטַב *benefacere*. 1 Sam. XXV. 31. (ubi in Codd. ἀγαθόω et ἀγαθύνω invicem i permutantur.) Jer. XXXIX. (32.) 41. Sir. XLIX. 9. sec. Vat. ubi in aliis libris vox κατορθοῦν legitur. Cæterum construitur hoc verbum cum dativo pariter ac accusativo.

ΑΓΑΘΎΝΩ, *benefacio, bonum facio*, it. *exhilaro*, et in passivo ἀγαθύνομαι, *bonus sum, melior fio*, it. *gaudeo, hilaris sum*. Chald. טָאַב *bonum fuit, placuit*. Dan. VI. 24. k 23. πολὺ ἠγαθύνθη ἐπ' αὐτῷ, multum *lætatus* est de eo. — טוּב, verbum, idem. Jud. XVI. 26. ὅτε ἠγαθύνθη ἡ καρδία, in animorum suorum hilaritate. 2 Sam. XIII. 28. ἀγαθυνθεὶς ἐν τῷ οἴνῳ, vino exhilaratus, s. ut loquimur, *poculum hilaritatis bibens*. — יָטַב et הֵיטִיב Kal et Hiph. Jud. XVIII. 20. Inc. et LXX Jud. XIX. 22. ἀγαθυνόντων et ἀγαθυνθέντων, ubi l Vulg. non male habet: illis *epulan-*

[illegible], ac ἀγαθύνειν respondet verna-[illegible] sich gutlich thun. *To live* [illegible], *to enjoy one's self.* Ruth. III. [illegible] et 10. ἠγάθυνας τὸ ἔλεος, pietatis [illegible] documentum edidisti. Theodot. 1 Sam. II. 32. ubi ἀγαθύνειν notat efficere, ut aliquis bonis affluat, ac Symmachus voce εὐεργετεῖν usus est. Ibid. XXV. 31. ubi ἀγαθοῦν et ἀγαθύνειν in libris veteribus permutantur invicem. 1 Reg. I. 47. ἀγαθύναι ὁ θεὸς τὸ ὄνομα, *augustius reddat* Deus nomen. 1 Reg. VIII. 18. ubi ἀγαθύνειν cum καλῶς ποιεῖν in codd. permutatur. 2 Reg. IX. 30. ἠγάθυνε τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, comsit s. *ornavit* caput, ubi Ald. et C. e glossemate aut ex alio interprete bene ἐκόσμησε habent. Ibid. X. 30. ἠγάθυνας ποιῆσαι, *perfecte satisfecisti.* Neh. II. 5. εἰ ἀγαθυνθήσεται, si eam ei *exhibere* velis *gratiam.* Ps. XXXV. 3. ubi *recte agere, virtuti studere* notat. Ibid. XLVIII. 19. ἀγαθύνειν αὐτῷ, sibi indulgere.— Ibid. CXXIV. 4. ἀγάθυνον τοῖς ἀγαθοῖς, benignum te præbe bonis. Offendit vox ἀγάθυνον absolute usurpata, h. l. H. Stephanum in Thesauro L. Gr. s. h. v. qui eam male scriptam pro ἀγαθύνου judicavit. Ps. L. 19. Aqu. et LXX ἀγάθυνον τὴν Σιὼν, benefac Sioni.

ἈΓΑΘΩΣ, *bene, recte.* טוֹב. 1 Sam. XX. 7. ἐὰν δὲ εἴπῃ ἀγαθῶς, si approbabit. — הֵיטִיב Infin. Hiphil a יָטַב, qui haud raro adverbiascit. 1 Sam. XVI. 17. sec. Compl. ἀγαθῶς ψάλλοντα, artis musicæ peritum, i. q. v. 18. ἐπιστάμενον seu εἰδότα ψάλλειν, ubi reliqui libri pro ἀγαθῶς habent ὀρθῶς. 2 Reg. XI. 19. εἰκόνας αὐτοῦ συνέτριψαν ἀγαθῶς, diligenter seu summo cum studio destruxerunt simulacra, ubi alii libri habent ἐπιμελῶς.

*ἈΓΑΘΩΣ ΠΟΙΕΩ, i. q. ἀγαθοπωέω, *recte ago, probus sum.* הֵיטִיב. Theod. Gen. IV. 7. ἂν ἀγαθῶς ποιῇς.

ἈΓΑΘΩΣΥΝΗ, *bonitas, benignitas.* גְּדוּלָה, *magnificentia, magnifica opera.* 2 Sam. VII. 21. sec. Ald. f πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην, omnia *illustria facta,* ubi reliqui libri μεγαλωσύνην habent. — טוּב. Neh. IX. 25. ἐτρύφησαν ἐν ἀγαθωσύνῃ σου, benignitate tua voluptuantes. Ibid. v. 35. ἀγαθωσύνη σου, *felicitas* a te concessa. — טוֹבָה idem. Jud. VIII. 35. Confer supra s. v. ἀγαθοσύνη. 2 Paral. XXIV. 16. Cohel. IV. 8. στερίσκω τὴν ψυχήν μου ἀπὸ ἀγαθωσύνης, me ipse g privo *hujus vitæ bonis* (coll. V. 17. et VI. 3. 6.). Symm. ἀγαθοῦ. Ibid. V. 10. in notione *divitiarum.* Ibid. VII. 14. ἡμέρα ἀγαθωσύνης, dies bonus s. *felix.* Ibid. IX. 17. ἀγαθωσύνην πολλήν, multa bona instituta. Symm. Ps. XXVI. 13. Inc. sec. Chrysostomum Ps. CXLIV. 7. ubi LXX χρηστότητα habent. — Vocem ἀγαθωσύνην Job. IX. 25. post οὐκ εἴδοσαν addidit Grabius ex mera conjectura, qua eo facilius supersedere possumus, quo magis constat, LXX Intt. non religioni duxisse hanc vel illam vocem in versione sua omittere. — Clemens Alex. Strom. Lib. VI. p. 792. 13.

*ἈΓΑΘΩΤΑΤΟΣ, *optimus, fertilissimus, feracissimus.* מֵיטַב, *bonum, optimum.* Hebræus et reliqui Gen. i XLVII. 6. ἐν ἀγαθωτάτῳ (Montf. ἀγαθοτάτῳ) τῆς γῆς, in optima et fertilissima parte Ægypti, (Confer Fischeri Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 84.) pro quo LXX ἐν τῇ βελτίστῃ γῇ. Male inquit Ælius Dionysius apud Eustathium ad Odyss. Α', p. 1384. 49. ἀγαθώτερος καὶ ἀγαθώτατος παρ' οὐδενὶ τῶν Ἑλλήνων κεῖται. Legitur enim hic superlativus apud k Diodor. Sic. XVI. 85. et alios. V. Intt. Phrynichi p. 32. Maittaire in L. de Gr. L. Dialectis p. 44. ed. Sturz. Sturz. de Dial. Alex. p. 147. et Fischer. ad Welleri Gr. Gr. Sp. II. p. 95.

*ἈΓΑΘΩΤΕΡΟΣ, *melior, præstantior.* טוֹב seq. מ. Jud. XI. 25. sec. Vatic. ubi reliqui libri κρείσσων exhibent. Jud. XV. 2. ἀγαθωτέρα ὑπὲρ

a αὐτὴν, ea pulcrior: ubi etiam reliqui libri, excepto Vat. κρείσσων habent. Conf. supra ad vocem ἀγαθώτατος, Sturzium de Dialecto Maced. et Alex. p. 143. ac Fischeri Anim. ad Welleri Gramm. Gr. Spec. II. p. 95. seq.

'ΑΓΑΛΛΙΑΜΑ, *exultatio, lætitia*, etiam *id, in quo exultamus.* גָּאוֹן *magna animi elatio, magnus fastus.*

b Ies. LX. 15. Θήσω σε ἀγαλλίαμα αἰώνιον efficiam, ut semper gaudere possis. Bene quoad sensum. — גִּיל *exulto.* Ies. LXV. 18. — גִּיל *gaudium, exultatio.* Ies. XVI. 10. — גִּילָה idem. Ies. LXV. 18. πνεῦμα ἀγαλλίαμα, exultantes præ gaudio eos reddam. — מָשׂוֹשׂ *gaudium.* Ps. XLVII. 2. ubi ἀγαλλίαμα, ut vernaculum, *Freude, joy*, objectum lætitiæ notat. — רִנָּה *cantatio, cantus.* Ps. XXXI. 9. — רִנָּה idem. Prov. XI. 10. — *רְנָנָה *jubilum, cantus.* Inc. Job. III. 7. — שִׂמְחָה *lætitia.* Ies. XXII. 13. LI. 3 et 11. — מָשׂוֹשׂ *gaudium*, ac *objectum gaudii.* Ps. CXVIII. 110. Ies. XXXV. 10. — תְּהִלָּה *laus.* Ies. LXI. 11. — Sir. VI. 33. et XV. 6. στέφανος ἀγαλλιάματος, corona præstantissima, quæ

d solet sumi in diebus nuptialibus ac festis. Similis formula est ἔλαιον ἀγαλλιάσεως Hebr. I. 9. Ibid. XXX. 22. ubi ἀγαλλίαμα est i. q. εὐφροσύνη καρδίας, animus hilaris ac lætus, in antecedentibus, cum qua formula ἀγαλλίαμα καρδίας quoque permutatur ibid. XXXIV. 28.

'ΑΓΑΛΛΙΑΣΙΣ, *exultatio, lætitia non modo animi, sed vocis quoque ala-*

e *critate prodita.* — גִּיל idem. Ps. XLIV. 17. LXIV. 13. ἀγαλλίασιν οἱ βουνοὶ περιζώσονται, colles lætum aspectum præbebunt. — *שְׂחוֹק *risus.* Tetrapl. Job. VIII. 21. ubi LXX γέλωτος habent. — רִנָּה *cantus, canticum.* Psalm. XXIX. 6. ubi ἀγαλλίασις fletui opponitur. Ibid. XLVI. 1. φωνὴ ἀγαλλιάσεως, vox jubila. Ibid. CXXV. 2. ubi Aqu. αἰνέσεως, Symm. εὐφημίας habent.

f coll. Ps. XCIX. 2. — רָנַן Inf. Pihel

a רַנֵּן, *canendo.* Ps. CXXXI. 17. ἀγαλλιάσει ἀγαλλιάσονται. — רְנָנָה *cantus.* Ps. LXII. 6. χείλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ στόμα μου, læta jubila os meum cantat. Hebræus Job. XX. 5. ubi ἀγαλλίασις est i. q. εὐθηνία, *prosperitas*, apud Symmachum. — מָשׂוֹשׂ *gaudium.* Ps. XLIV. 9. L. 9.

g ubi ἀγαλλίασις lætum nuntium notat, nempe promissionem remissionis peccatorum, in qua significatione quoque legitur ibid. v. 13.

'ΑΓΑΛΛΙΑ'Ω, vel in conjug. media ἀγαλλιάομαι, uti fere semper occurrit, *lætor, exulto, gaudeo.* גִּיל et in Hiph. הֵגִיל, *exultare, tripudiare præ gaudio.* Aqu. Ies. XLIX. 13. ἀγαλλίω. LXX ἀγαλλιάσθω. Idem et

h Theod. Prov. XXIV. 17. μὴ ἀγαλλιάσθω ἡ καρδία σου. LXX μὴ ἐπαίρου. LXX 1 Par. XVI. 31. Ps. II. 11. Ies. XXXV. 1. 2. ἀγαλλιᾶσθαι deserto ita tribuitur, ut sit i. q. ἀνθεῖν et ἐξανθεῖν. — הֵגִיד Hiph. a נָגַד *annunciare.* Ps. LXXIV. 9. ubi tamen LXX pro אֲנִיד legisse videntur אָגִיל, nisi præferenda est lectio ἀπαγγελῶ loco ἀγαλλιάσομαι, quam Grabius exhibuit. Sed sine dubio

i est alius interpretis. Vide Hexapla ac Burtorfii Anticrit. p. 514. — הִתְהַלֵּל Hitpael *glorior* ab הָלַל. Ies. XLI. 16. Jer. XXX. 4. (Hebr. XLIX. 4.) τί ἀγαλλιᾶσθε τοῖς πεδίοις; quid *gloriamini* de vallium vestrarum fertilitate? — יָסַף *addo.* Ies.

XXIX. 19. יָסַף שִׂמְחָה *addere gaudium*, h. e. admodum lætari, per ἀγαλλιᾶσθαι ἐν εὐφροσύνῃ recte reddi-

k tur. יסף enim aliis verbis aut substantivis additum *summum alicujus rei gradum* indicare, satis constat. — עָלַז *hilaris fuit, exultavit.* 2 Sam.

l. 20. Ps. LXVII. 5. Hab. III. 17. ubi tamen ἀγαλλιάσομαι mihi versio Theodotionis esse videtur. — עָלֵן exultabundus. Symm. ac Theod. Ies. V. 14. — עָלַץ hilaris fuit, exultavit, i. q. עָלַן. Ps. IX. 2. LXVII. 3. — צָהַל hinnio, it. jubilo. Ies. XII. 6. — רוּם exaltari, efferre se. Symm. Prov. XI. 11. ubi tamen Jaegerus in Obs. ad h. l. ἀγαλλιάσονται ad תעלץ v. 10. potius pertinere arbitratus est. Sed cum רוּם eandem habeat significationem, (v. Alb. Schultens Opp. Min. p. 38. et 274.) hac conjectura facile supersedere possumus. — רָנַן canto. Symm. Ies. XXVI. 19. LXX Ps. V. 13. Ies. LXV. 14. Adde Theod. Deut. XXXII. 43. ubi Hebr. הִרְנִין respondet. — שׂוּשׂ gaudeo. Ps. XVIII. 6. CXVIII. 161. ἀγαλλιάσομαι, maxime delector. — שָׂמַח idem. 2 Sam. l. 20. — Sir. XXX. 3. ἐπ' αὐτῷ ἀγαλλιάσεται, de eo gloriabitur aut gloriari poterit.

ἈΓΑΛΛΙΑ΄ΣΕΙ ἈΓΑΛΛΙΑ΄ΟΜΑΙ, admodum lætor, שׂוֹשׂ הֵשִׂישׂ, gaudendo gaudeo. Symm. et Theod. Ies. LXI. 10.

ἈΓΑΛΜΑ, proprie oblectamentum, i. e. omne quo aliquis delectatur, speciatim simulacrum, statua. אָטִים incantatores, præstigiatores. Ies. XIX. 3. ἀγάλματα. Videntur LXX ita ex conjectura transtulisse vocabulum hoc ἅπαξ λεγόμενον. — פָּסִיל sculptile, idolum sculptum. Ies. XXI. 8. 2 Macc. II. 2. Hesych. Ἄγαλμα, πᾶν ἐφ' ᾧ τις ἀγάλλεται, ξόανον, ἀφομοίωμα εἰδώλων, εἰκόνων, ἢ ἀνδριάντων. Etymol. M. Ἄγαλμα, ἀγαλλίαμα, καλλώπισμα. πᾶν ἐφ' ᾧ ἀγάλλεταί τις καὶ χαίρει, κἄντε ἱμάτιον ᾖ, κἄντε εἰκών. Οἱ δὲ μεθ' Ὅμηρον (Conf. Schol. ad Homer. Il. IV. 144.) ποιηταὶ ἄγαλμα εἶπον τὸ ξόανον. τὸ δὲ ἄγαλμα παρὰ τὸ ἀγάλλω.

ἈΓΑ΄ΛΜΑΤΑ ἈΣΤΑ΄ΡΤΗΣ, simulacra Astartæ. הָעַשְׁתָּרוֹת. Aquila 1 Sam. VII. 4. ubi vid. Scholion ed. Bos. LXX habent τὰ ἄλση Ἀσταρώθ. Cf. Seldenum de Diis Syris Synt. II. c. 2. p. 235. f

*ἈΓΑΝ, valde, admodum. 3 Macc. IV. 11. ἄγαν εὐκαιροτάτῳ. Hesych. Ἄγαν, μεγάλως, λίαν.

ἈΓΑΝΑΚΤΕ΄Ω, indignor. Sap. V. 23. ἀγανακτήσει κατ' αὐτῶν ὕδωρ θαλάσσης, excandescet, effervescet, h. e. magno impetu et furore mare æstuabit in impios. Ibid. XII. 27. Draco 33. g

ἈΓΑΝΩ΄Θ, Aganoth. Est ipsa vox Hebraica אַגָּנוֹת, pluralis ex אַגָּן crater. Ies. XXII. 24. sec. Ald. et Compl. ἀπὸ σκεύους τῶν ἀγανὼθ, quæ verba apud Procopium asterisco signata Theodotioni tribuuntur.

ἈΓΑΠΑ΄Ω, amo, diligo. אָהַב idem. Gen. XXII. 2. ὃν ἠγάπησας, tibi carissimum. Ib. XXIV. 66. de amore conjugali. Ibid. XXV. 28. ἠγάπησε, magis amabat, coll. XXIX. 31. (V. Fesselii Advers. Sacra L. X. c. 1. p. 444.) Exod. XX. 6. τοῖς ἀγαπῶσί με, veris meis cultoribus. coll. Deut. V. 10. Deut. IV. 37. ἀγαπῆσαι, beneficiis afficere, coll. VII. 13. Jud. XVI. 4. et 16. de amore illicito. coll. 2 Sam. XIII. 4. Ps. IV. 3. ἀγαπᾷν, delectari, studiosum esse. coll. X. 6. et XXXII. 5. Ps. XXXIII. 12. ἀγαπῶν ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθὰς, qui vult ac cupit vitam agere felicissimam. Ps. XXXIX. 17. qui per te salvi esse cupiunt. Ps. CXIV. 1. ἠγάπησα, ὅτι εἰσακούσεται κύριος τῆς φωνῆς τῆς δεήσεώς μου, quæ verba Bielius reddidit: acquiesco, (seu contentus sum. Lucian. Toxar. c. 3.) quia exaudiet Dominus vocem precationis meæ, provocans ad Prov. XII. 1. ubi ἀγαπῶν παιδείαν juxta Tremellium est, qui castigationibus Dei acquiescit. Verum quidem est, ἀγαπᾷν ita et apud profanos scriptores accipi, ut docuit Fesselius. l. l. p. 437. (Ἀγαπᾷν — τὸ ἀρκεῖσθαι τινί, καὶ μηδὲν h i k

a πλέον ἐπιζητεῖν. Lex. Seguer. T. I. Anecdot. GG. ed. Bekkeri p. 324.) sed nec *diligendi* notio est ab utroque loco aliena. Prov. VIII. 36. ἀγαπῶσι θάνατον, mortem *amare videntur*, s. conciliant sibi perniciem. Ibid. IX. 8. ἀγαπήσει σε, *gratum se tibi profitebitur*. Ibid. XII. 1. *Incertus* ἀγαπηθήσεται pro אֹהֵב דָּעַת, ubi non omisit vocem דַּעַת in ver-
b sione sua, sed ejus loco רֵעַ legisse videtur: amant eum socii, h. e. amabitur. Male itaque Semlerus conjicit, loco ἀγαπηθήσεται reponendum esse ἀγαπᾷ αἴσθησιν, quod legitur apud LXX. Aqu. Prov. XVIII. 21. ubi LXX χρατεῖ habent, et Cohel. III. 8. Prov. XX. 13. μὴ ἀγάπα καταλαλεῖν. Ibid. XXI. 17. ubi pro ἀγαπᾷ εὐφροσύνην necessario
c reponendum est ἀγαπᾶν εὐφ. Jer. V. 31. ὁ λαός μου ἠγάπησεν οὕτως, et populus meus his omnibus *annuit*, hæc *approbat*. Ibid. XIV. 10. ἠγάπησαν κινεῖν πόδας αὐτῶν, *solent, consuescunt* movere pedes suos, coll. Hos. XII. 7. καταδυναστεύειν ἠγάπησε, *solet* opprimere. Sic exteri etiam loquuntur. Vide *Fesselium* l. c. p. 441. — Hos. III. 1. ἀγαπῶσαν πονηρὰ legerunt
d אֹהֶבֶת רָע. Mal. II. 11. ἐν οἷς ἠγάπησι, *dum amat*. — אָהַב הֵבוּ *amo dare*. Hos. IV. 19. ἠγάπησαν ἀτιμίαν, *delectantur* ista turpitudine. Solum אהבו expresserunt aut προσθέσει literæ א legerunt bis אהבוּ. Vide et Prov. XXX. 15. — אֹהֲבִים *amatores*. Hos. VIII. 9. Sensum expresserunt. — *בָּרַךְ *benedico*. Inc. Prov. XXII. 9. Legerunt יְבֹרָךְ.
e — * הַב הַב Prov. XXX. 15. ἀγαπήσει ἀγαπωμένη. In mente habuisse nonnullis videntur vocem חָבַב, Arab. حبّ *amore complexus est, amavit*. Vide tamen supra s. אָהַב — הֵבוּ *adducere* Hiph. a בוא. 2 Sam. VII. 18. ὅτι ἠγάπησάς με ἕως τούτων, quæ versio cum textu Hebraico ita optime conciliari poterit, ut statuamus, ἀγαπᾷν significare h. l. *amoris documenta dare mi-
f nime dubia, beneficiis afficere*, quæ notio latet quoque in formula Hebraica: הֲבִיא עַד־הֲלֹם, quæ in hac orationis serie notat: ad hoc fortunæ ac dignitatis fastigium evehere, et quidem amore ductum. Idem valet de loco parallelo, 1 Paral. XVII. 16. Erravit itaque Doederleinius, qui in Bibl. Theol. T. I. p. 20. LXX
g אֲהַבְתַּנִי legisse arbitratur loco הֲבִיאתַנִי. — הַזְכִּיר Hiph. a זכר *commemorare*, etiam *laudare*. Cant. I. 3. ἀγαπήσωμεν μαστούς σου ὑπὲρ οἶνον. Nonnullis visum est reponere ὑμνήσωμεν, *celebrabimus*, qua tamen conjectura non opus esse videtur. — הֵסִית Hiph. a סוּת *in-
h citare*. 2 Paral. XVIII. 2. ἠγάπα αὐτὸν τοῦ συναναβῆναι μετ' αὐτοῦ. Loco ἠγάπα Bielio legendum videbatur ἤπατα, *persuadebat*, quo verbo alias (v. c. 2 Reg. XVIII. 32. et 2 Paral. XXXII. 11.) LXX Hebraicum הֵסִית interpretari solent.

Sed mihi non sollicitanda videtur lectio recepta, dummodo ἠγάπα cum Fesselio (Adversar. SS. Lib. X. c. 1. p. 436.) vertatur: *blandis verbis compellavit*, de qua notione expositum
i est a me in Lexico N. T. s. h. v. Hinc etiam in Compl. pro ἠγάπα legitur ἔπεισε e glossemate, aut potius ex alio interprete, quem expressit Vulgatus, qui habet: *persuasitque illi*. V. infra s. פָּתָה. — חָטָא* *peccare*. Hos. VIII. 11.
k θυσιαστήρια ἠγαπημένα pro aris exstructis ad peccandum. Nimis arguta est conjectura Bahrdtii, qui putat, hanc versionem ortam esse ex Vulgato interprete, ubi aliquis legisse ei videtur *dilecta* pro *delicta*, et inde illud ἠγαπημένα inseruisse. Mihi sensum paulo liberius expressisse videntur. Satis enim con-

...tat, idolorum cultum, de quo explanda est h. l. vox חָטָא, in literis sacris haud raro cum libidine venerea comparari. Conf. Hos. IX. 10. — חָפַץ *delector*. 1 Sam. XIX. 2. sec. Compl. ubi tamen ἠγάπα (quod Montfauconius invenit in margine Cod. Regii) non esse videtur LXX Intt., sed alius interpretis. Esther. VI. 9. Psalm. L. 7. — כִּלְכֵּל* Pihel a כּוּל *sustento*. Aqu. Symm. Ed. Vta et VIta Ps. LIV. 21. sed, ut jam recte observavit Doederleinius in Scholiis ad libros poëticos V. T. ad h. l., non dubitandum est, quin τὸ ἀγαπήσει σε ad יְהָבֶךָ (pro quo vel יאהבך vel יחבך legerunt חבב *amare*) potius quam ad יְכַלְכְּלֶךָ referendum sit. — מָשׂוֹשׂ *exultatio*. Jer. XLIX. 25. — נָדַד *fugere*. Symm. Psalm. LXVII. 13. יִדְדוּ ἠγαπήθησαν. Interpretatus est ex significatione יָדִיד, quod *dilectus* significat. Arab. وَدَدَ *amavit*. — עָשָׂה *facio*. Ps. CXVIII. 165. καὶ τὰς ἐντολάς σου ἠγάπησα. Ita אָהַב ib. v. 47. 112. 158. etc. — פָּתָה Pihel, *blandior, blandis verbis compello, et incito ad aliquid*. Ps. LXXVII. 36. Grabius in Prolegg. ad LXX (T. IV. c. 4. §. 1.) pro ἠγάπησαν substituit ἠπάτησαν. Agellius quoque in Comment. ad h. l. LXX ἠπάτησαν scripsisse putat, sed posteriores religione permotos substituisse ἠγάπησαν. At vanam esse hanc conjecturam, partim docent ea, quæ sunt a me s. v. הִסִּית supra prolata, partim ipsa vox Hebr. פתה, quæ in Pihel notat *blandiendo allicere* s. *pellicere*, adeoque h. l. blandis verbis favorem Dei captare velle. Idem quoque est in formula: ἀγαπᾷν ἐν τῷ στόματι, h. e. amorem et fidem verbo tenus profiteri. Vulgatus habet *illexerunt*, ubi putet aliquis eum scripsisse *dilexerunt*. — הִצְלִיחַ* *prosperavit, secundavit*, Hiph. a צָלַח Prov. XXVIII. 13. sec. Hex. et notas ed. Rom. sed, ut Montf. T. II. p. 391. recte monuit, ἀγαπηθήσεται respondet potius sequenti יְרֻחָם. — קָנָה *acquiro*. Prov. XV. 32. (al. XVI. 5.) ἀγαπᾷ ψυχήν. Ex Jaegeri ad h. l. sententia videtur interpres adscivisse notionem τοῦ קָנֵא *æmulatur et affectat vitam*, h. e. studiose appetit. Mihi vero sensum expressisse videtur. — רָחַם *intime diligo, misereor*, et in Piial *misericordia afficior*. Psalm. XVI. 1. Prov. XXVIII. 13. ubi v. supra ad הצליח. Ies. LX. 10. Zach. X. 6. — רָצָה *delector*. 1 Par. XXIX. 17. — שָׁמַר *servo, custodio*. Prov. XXVIII. 4. Dan. IV. 25. sec. Cod. Chisianum. τούτους τοὺς λόγους ἀγάπησον, hos sermones benigne accipe, ac memori pectore conde. — Præterea legitur Ies. III. 24. ubi nihil exstat in textu Hebraico, et Prov. XXVIII. 17. ubi verba παίδευε — παρανόμῳ ex c. XXIX. 17. 18. desumta esse jam ante Grabium observavit Drusius Anim. II. 32. et loco ἀγαπήσει judice Jaegero legendum est ἀναπαύσει. — Sir. VII. 35. ἐκ γὰρ τῶν τοιούτων ἀγαπηθήσῃ. Vulg. in dilectione firmaberis, ubi non legit ἀγαπήσεις, modo dilectionem non activam, sed passivam accipias. Sirac. XXX. 22. ἀγάπα τὴν ψυχήν σου, tui ipsius curam habe.

ἈΓΑΠΩ΄ΜΕΝΟΣ, *dilectus*. אָהוּב part. Pahul. id. Neh. XIII. 26. יָחִיד *unicus, unigenitus*, et ex adjuncto *admodum dilectus*. Prov. IV. 3. 1 Macc. VI. 11. ubi ἀγαπώμενος Houbigantio est *contentus, cui nihil deest, qui sibi placet in sua vitæ conditione*. Equidem mallem: *magni æstimatus*.

ἨΓΑΠΗΜΕ΄ΝΟΣ, *dilectus, amatus*. אָהֹב Infin. Hos. IX. 10. ἐγένοντο οἱ ἐβδελυγμένοι ὡς οἱ ἠγαπημένοι,

a ubi non legerunt בַּאֲהֻבִים, ut Capello placuit, sed versio hæc ita optime cum textu Hebr. conciliari potest, si כאהבם reddamus: *sicut amor* vel *amores eorum*, qui erant Dii alieni, quorum cultui se addixerant Israelitæ. Ita autem potest reddi, sive אהבם sumamus pro nomine ab אָהֵב formæ קֹדֶשׁ, sive pro infinitivo, qui sæpe sumitur pro b nomine. Conf. Buxtorfii Anticrit. p. 630. seq. — אֹחֵב partic. Ben. 2 Par. XX. 7. — אָהוּב Partic. Pahul. Deut. XXI. 15. 16. — נאהב Partic. Niph. 2 Sam. I. 23. *ἠγαπημένοι*, se invicem diligentes. — יְדִיד *dilectus, amicus.* Deut. XXXIII. 12. Ies. V. 1. — יְדִידוּת *dilectio.* Jer. XII. 7. — *יְשֻׁרוּן nomen populi Israelitici LXX Ies. XLIV. 2. se- c cundum Hieronymum: *Isurun verbum Hebraicum, quod cæteri εὐθύρατον s. εὐθῆ, i. e. rectissimum s. rectum, interpretati sunt. Soli* LXX *dilectissimum, jungentes de suo Israel,* etc. — *הַבָּהָב *donum.* Hos. VIII. 13. ubi legerunt מְזֻבְּחֵי אֲהֵבוּ כִי. — *חָטָא *peccare.* V. supra s. v. *ἀγαπάω.* — *שַׁעֲשׁוּלִים *deliciæ.* Ies. V. 7. — שָׁרוֹן nomen pro- d prium montis. Psalm. XXVIII, 6. Deduxerunt a שׁוּר *considerare, diligenter curare*, aut potius respexerunt notionem *diligendi*, quam Arab. شوا habet. (Arab: شواشو *amoris affectus*, et سوبو *gratia.*) Vulg. *dilectus.* Non opus itaque est statuere, eos יְשֻׁרוּן legisse. — *שׁוֹשַׁנִּים *lilia.* Theodot. Ps. XLIV. 1. Sed loco *ἠγαπημένους* apud e Theodot., qui LXX Intt. sequi solet, sine dubio scribendum est *ἠλλαγμένους*, ut legerit שְׁשָׁנִּים *mutati* a שָׁנָה.

Ἀγάπη, *amor, dilectio.* *אֲהָבִים *amores*, spec. *furtivi ac illiciti.* Aqu. Theod. Prov. VII. 18. Vulg. *cupitis amplexibus.* — אַהֲבָה *amor, dilectio.* 2 Sam. XIII. 15. Cant. II. 4. et 5. *τετρωμένη ἀγάπης*, amore languens. Ibid. v. 7. *ἀγάπην*, dilectam, f pro *ἠγαπημένην*, coll. III. 5. et VII. 6. — *דֹּדִים *amores.* Symm. Ezech. XVI. 8. ubi de *amore conjugali* dicitur. — *חֲבִיוֹן *absconsio, occultatio.* LXX sec. Compl. Hab. III. 4. Derivarunt non a חָבָא *abscondere*, sed a חָבַב *impense diligere.* V. infra s. v. *ἀγάπησις.*

Ἀγάπησις, *amor, dilectio, necessitudo amatoria.* אַהֲבָה idem. g 2 Sam. I. 26. Jer. XXXI. 3. *ἀγάπησιν αἰώνιον ἠγάπησά σε*, amavi te amore æterno. Hos. XI. 5. Zeph. III. 18. — חֲבִיוֹן *absconsio, occultatio.* Hab. III. 4. Non autem legerunt אַהֲבָה, ut Trommius conjecit, sed putarunt חָבָה et חָבַב idem significare, nempe *diligere*, quemadmodum רָבָה et רָבַב, et alia sexcenta ejusmodi. Conf. su- h pra s. v. *ἀγάπη.* — Sirac. XLVIII. 11. *ἐν ἀγαπήσει κεκοσμημένοι*, amicitia tua condecorati sunt. Sir. XVIII. 14. ubi, commate posito post *τὸ φῶς*, vox *ἀγαπήσεως* cum *οὐκ ἀνίησιν* conjungenda est, hoc modo: non dimittit ex amore, h. e. semper amat.

Ἀγαπᾶσθαι Ἀγαπώμενοι, *amore amatæ*, חֲבִב חֲבִב. Prov. XXX. 15. Vide supra s. v. *ἀγαπάω.* i

Ἀγαπητός, *amatus, dilectus, carus, unicus.* — *אָח, *frater.* Inc. Jer. XXII. 18. Sic אָח sumitur 2 Sam. I. 26. — *בַּת, *filia.* Inc. Cant. VII. 6. Hebr. בְּתַעֲנוּגִים *in deliciis*, transtulit: *ἀγαπητὴ ἐν σπατάλαις, dilecta in deliciis.* Legit divisim דוד — בת עֲנוּגִים *amor,*

dilectus. Symm. Cant. I. 13. LXX la V. 1. — יְדִיד, *dilectus.* Psalm. XLIV. 1. LXXXIII. 3. ὡς ἀγαπητὰ τὰ σκηνώματά σου, quam suaves sunt tuæ habitationes. — *יְדִידְיָה cognomen Salomonis. Symm. 2 Sam. XII. 25. — יָחִיד *unicus* et admodum *dilectus.* Gen. XXII. 2. λαβὲ τὸν υἱόν σου τὸν ἀγαπητὸν, sume filium tuum unicum, unice dilectum. Aqu. ibi habet μονογενῆ. Ita Homerus Il. Z'. v. 401. ἀγαπητὸν juxta Scholiastam dixit μονογενῆ. Unde Hesych. Ἀγαπητὸν, μονογενῆ, ἠγαπημένον. Sic et Pollux L. III. c. 2. Καλοῖτο δ' ἂν υἱὸς ἀγαπητὸς ὁ μόνος ὑπ' ἐκείνου ἢ μητρὶ, ὥσπερ καὶ ἀγαπητὴ θυγάτηρ ἡ μονογενὴς, καθ' Ἡσίοδον. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Gen. XXII. 12. 16. Jud. XI. 34. Jerem. VI. 26. — יָקִיר *pretiosus.* Jer. XXXI. 20. — מְאָהָב part. Pihel *amans, amator.* Zach. XIII. 6. — יָדַד *fugere.* Symm. Psalm. LXXXII. 11. יְדִידָה, ubi tamen verba ἀγαπητὰ ἡγάσατο non ab ipso Symmacho profluxisse, sed meram interpretationem Eusebii ad præcedens ἠγαπήσω pertinentem continere mihi videntur. In Commentario Theodoreti verba ἀγαπητοὶ ἐγένοντο in textu quidem reperiuntur, desunt autem in Cod. 2. Cæterum confer supra ad ἀγασάω s. h. v. — Sir. XV. 13. οὐκ ἀγαπητὸν per miosin, *abile, exsecrabile.*

*ΑΓΑΠΗΤΩΣ, *grate, amabiliter, libenter.* Reperitur in prologo Siracidæ, qui est in editione Complutensi. Conf. Locellam ad Xenoph. Ephes. p. 258.

*ΑΓΑΤΡΙΑΜΑ, *elevatio animi.* Jer. XXXI. 2. sec. cod. Alex. ubi nihil in textu respondet. Zonaras: ἀγαυρίαμα, ἐπαρμα. Vide Intt. ad Hes. s. h. v. Legitur quoque Job. XIII. 12. in ed. Compl. pro vulgari γαυρίαμα, et Bar. IV. 34. Breit.

ΑΓΓΕΙΟΝ, *omne quo aliquid recondi ac asservari solet ac potest, vas, receptaculum,* unde apud Medicos Vett. v. c. Galenum, de venis adeo, quæ sunt receptacula sanguinis, teste Budæo usurpatur. אַסוּךְ *lecythus, vas.* 2 Reg. IV. 2. sec. Compl. ἀγγεῖον ἐλαίου, ubi, ut obiter moneam, duæ versiones coaluerunt. — בּוֹר *cisterna.* Prov. V. 15. ubi ἀγγεῖον de cisterna, aut fovea, qua continetur aqua, adhibetur. — טֶנֶא *canistrum.* Aqu. Deut. XXVI. 2. — כֶּבֶר *tracta, placenta.* 1 Sam. X. 3. τρία ἀγγεῖα ἄρτων, tria *canistra* (1 Sam. IX. 7.) panum. Ita enim placuit h. l. interpreti vertere, sine dubio ob sequentia. — כְּלִי *vas.* Gen. XLII. 25. ἀγγεῖα, *saccos,* coll. XLIII. 11. Jer. XIV. 3. *aquarum receptacula.* Ibid. XLVIII. 38. ὡς ἀγγεῖον, ad instar vasis inutilis, aut, ut etiam verti potest, *facillimo negotio,* ὡς ἀγγεῖον ὀστράκινον, coll. XXXII. 14. — נֵבֶל *uter,* etiam *lagena,* et *urceus fictilis.* 1 Sam. XXV. 18. ἀγγεῖα οἴνου. Ies. XXX. 14. ἀγγείου ὀστρακίνου. Thren. IV. 2. — *פֶּה *os.* Symm. 2 Reg. XXI. 6. ὥσπερ ἀγγεῖον, ubi vel בּוֹר legit, vel, quia Hebraismum *os ad os* in versione sua retinere nolebat, similitudinem aliquam, sensum formulæ loquendi Hebraicæ exprimentem, nec male, posuit. Est autem similitudo desumta a vase aut alio receptaculo ita fluido repleto, ut fere effluat. — Sir. XXI. 15. Syrus ibi per *cisternam* exprimens alia imagine usus est, sensu tamen eodem. 1 Macc. VI. 53. βρώματα δὲ οὐκ ἦν ἐν τοῖς ἀγγείοις, ubi Grotius de *saccis* inepte cogitat: sed τὰ ἀγγεῖα sunt sine dubio h. l. *cellæ frumentariæ, horrea, receptacula frumenti aliorumque alimentorum,* quod apud nos *Fruchtmagazine, granaries.* Cæterum loco ἀγγείοις Cod. Alex. ἁγίοις habet, quæ lectio commate sequenti egregie confirmatur, pro quo libri Latini *in civitate,* ἐν τῇ πόλει, habent.

a ΑΓΓΕΛΙΑ, *nuncium, annunciatio,* etiam *illud ipsum, quod annunciatur.* דָּבָר *verbum.* Prov. XII. 26. ἀγγελία ἀγαθὴ nuncius lætus. — טַעַם *gustus, sapor,* it. *ratio.* Prov. XXVI. 16. Legit e sententia *Jaegeri* שֵׂמַע animum referens ad c. XXV. 25. ut sermo ei sit de legato sollerti, legationem cumulate ad commodum voluntatemque regis obeunte. —
b *מַלְאָכָה *factum insigne.* Aqu. Ps. LXXII. 28. ubi ἀγγελίαι notant *ea quæ annunciari merentur,* h. e. facta insignia. Vox מְלָאכָה quoque proprie *legationem* notat, a לָאַךְ *mittere.* — עֶגְלָה *vitula.* Jer. XLVIII. (XXXI.) 34. Vox σιλσίαν, quæ proxime ἀγγελίαν sequitur, clare docet, LXX subst. ענלה, ut Hebraice jacebat, Græcis literis singularique
c modo expressisse. Male itaque Kircherus famam reddit. Secundum Cappellum in Notis Critt. ad V. T. p. 535. scripserant procul dubio LXX ἐγγελὰ, quod mutatum postea fuit in ἀγγελία. — *צִיר *legatus.* Jer. XLIX. (XXIX.) 14. Symm. secundum Cyrillum, ubi ἀγγελία pro ἄγγελος positum est, quod LXX habent. Abd. 1. — שְׁמוּעָה *auditio,*
d *fama.* Inc. Ps. CXI. 6. LXX 2 Sam. IV. 4. Prov. XXV. 26. Ies. XXVIII. 9. ἀπηγγείλαμεν ἀγγελίαν. Ez. VII. 26. XXI. 7. — Sap. V. 9. ὡς ἀγγελία παραπτέτχουσα, ubi ἀγγελία *famam, rumorem* notat. Vulg. tanquam *nuncius* percurrens. Conf. Polyb. III. 61. 8. Phavor. ἀγγελία· ἀκοὴ, φήμη. Hesychius explicat ἄγγελμα, ἀκοή.

ΑΓΓΕΛΟΣ, *angelus, legatus, nun-*
e *cius.* אַבִּיר *potens,* et generatim *præstans, eximius.* Psalm. LXXVII. 29. ἄρτον ἀγγέλων, h. e. vel panem divinitus missum ex sententia Judæorum, vel panem s. cibum præstantissimum ex usu loquendi S. S. quæ vocem ἄγγελος aliis substantivis addere solet ad summam rei præstantiam indicandam. Confer Lexic. N. T. s. h. v. — *אִישׁ *vir.*
f Gen. XXXII. 24. LXX sec. cod. Cotton. et Justin. M. Dial. c. Tryph. Jud. p. 281. A glossemate sc. in textum illato. Conf. Grabe Diss. de Vitiis LXX Intt. etc. p. 36. seq. Adde Gen. XIX. 6. — אֵל *Deus.* Job. XX. 15. ex opinione Judæorum, qui Deum angelorum ministerio haud raro uti existimant. Huc pertinet quoque locus Ies. IX.
g 6. ubi verba μεγάλης βουλῆς ἄγγελος, in cod. Vat. ex Judæorum officina profecta esse Starckius in Carminibus Davidis etc. Vol. I. p. 136. seq. judicavit. — אֱלֹהִים *Deus.* Gen. XXXI. 24. V. supra ad אֵל a me notata. Ps. VIII. 6. XCVI. 8. et CXXXVII. 1. ad quæ loca recte intellegenda observandum est,
h אֱלֹהִים in universum *colendum* significare, et quandoque in V. T. speciatim de *angelis* adhiberi. — *אֱלָהִין Chald. *Deus.* Dan. II. 11. sec. Chis. — בֶּן *filius.* בנים *filii* cum respectu ad Deum. Gen. VI. 2. sec. Cod. Alex. ad quem locum vide Scharfenberg. Prol. de Josephi et Vers. Alex. Consensu p. 23. Deut. XXXII. 8. ubi vide quæ ad h. l. observavit Hodius de Bibl. Text. Orig. p. 113. qui vult LXX ita
i transtulisse in gratiam Ægyptiorum, qui septuaginta gentibus totidem angelos s. numina præfuisse existimabant. V. Millii Diss. Select. p. 375. et 381. Job. I. 6. et XXXVIII. 7. ubi suam opinionem secuti ita transtulerunt LXX. — *בַּר *filius* Chald. cum respectu ad Deum Dan. III. 92. (25.) sec. Chis. — חֶרֶב
k *gladius.* Job. XL. 14. Sic quoque *Itala* et Latini. Loco ὑπὸ τῶν ἀγγέλων legendum videtur ὑπὸ τῶν λογχῶν, ut quoque rescribendum est in fragmentis Theodotionis Job. XLI. 24. Ex sententia Doederleinii Bibl. Theol. T. I. p. 18. LXX vel

hinc verterunt vel legerunt הִרְבִּיו לְבָלִי אָבִוּרִיתִי, ac Theodotion pro יְהוָה* — לִבְנִי aut לִבְרִי habuit. Exod. IV. 24. ubi vide supra a me ad אֶל observata. — מַנִּיד part. Hiph. *annuncians* a נָגַד. 2 Sam. XV. 13. — מַלְאָךְ *legatus, nuncius.* Gen. XVI. 7. Exod. III. 2. Adde locis a Trommio laudatis 1 Sam. XXV. 42. sec. Complut. ubi reliqui libri τοῦδον habent. — מַלְאָכִי nomen proprium prophetæ. Malach. I. 1. — מַלְאָכוּת *legatio.* Hagg. I. 13. — מֶלֶךְ *rex.* 2 Reg. VII. 17. Sine dubio legit מַלְאָךְ, quæ lectio quoque in textum recipienda est; nam per τὸν ἄγγελον esse *Prophetam* Elisæum intellegendum, e commate l. luculenter apparet. — עֶבֶד *servus, minister.* Ies. XXXVII. 24. Sunt autem per עבד h. l. ministri regis, aut ejus legati intellegendi, nempe Rabsaces, coll. XXXVI. 1. — עֶבְרָה *excandescentia.* Job. XL. 6. ubi per ἀγγέλους (in qua voce Drusius admodum hæsitavit) intellegenda sunt *omnia, quibus ira ac furor se exserit,* et loco ὀργῇ fortasse reponendum est ὀργῆς. — עֵדָר* *grex.* Jud. V. 16. ut expressum legitur in Bibl. Polygl. Londin., ubi tamen jam Flam. Nobilius recte monuit legendum esse ἀγελῶν, (ut nunc recte scribitur in edit. Bosiana) quem etiam secutus est Cappellus. Non opus itaque est statuere, eos pro עֵדִים legisse עֵירִים, quod vigiles et *angelos* significat. — עִיר Chald. *vigil* et *legatus.* Theodot. Dan. IV. 10. ubi Aqu. et Symm. habent ἐγρήγορος. Vide ad h. l. Scharfenberg. —* צַר *angustia.* Ies. LXIII. 9. Permutarunt צַר cum צִיר. — צִיר *legatus, nuncius,* a celeriter eundo, coll. صبو *ivit, profectus est.* Prov. XIII. 18. XXV. 13. Jer. XLIX. 13. — *שַׂר *princeps.* Dan. X. 21. XII. 1. sec. Chis. Sermo enim ibi est de Michaële Archangelo. — Judith I. 11. III. 1. ubi *nuncium quemlibet* notat. 3 Esdr. I. 50. 51. ubi *prophetæ,* speciatim Jeremias, appellantur ἄγγελοι κυρίου, et ἄγγελοι κυρίου ac προφῆται invicem permutantur. 1 Macc. I. 44. et V. 14. ubi vid. Syrus. 2 Macc. XI. 6. ἄγγελον ἀγαθὸν numen auxiliare, aut auxilium simpliciter. ΄ΑΓΓΕΛΟΙ ΄ΑΓΓΕΛΟΙ, אֵשׁ דָּת, *ignis legis,* h. e. *lex ignea.* Deut. XXXIII. 2. Legit sine dubio מְשָׁרֵת *minister,* quod de angelis interpretatus est. — Δι' ἀγγέλου, *per nuncium.* בְּיַד *per manum,* i. e. manu et ministerio. Prov. XXVI. 6. διὰ ἀγγέλου ἄφρονος ἀποστείλας λόγον, *ministerio insipientis nuntium mittens.* — Τιτρώσκομαι ὑπὸ ἀγγέλων, *vulneror ab angelis vel nunciis.* בֵּין קְדֹשִׁים *inter cinædos* Job. XXXVI. 14. ἡ δὲ ζωὴ αὐτῶν τιτρωσκομένη ὑπὸ ἀγγέλων. Fortasse legit קָדוֹשִׁים, quod de angelis interpretatus est. Semlerus reponere maluit ἁγίων.

΄ΑΓΓΙΣΤΡΟΝ. Vox hæc legitur 1 Reg. VII. 40. apud Aqu. et Symm. pro Hebr. יָעִים. Certe ita edi jussit in Hex. Montf. qui, ἄγγιστρον idem quod ἀγγείδιον significare ratus, male divinando vertit *vasculum.* Sed recte monuit Kreyssigius in Symbolis ad Bielii Thes. P. I. p. 5. ἄγκιστρα, *hamos,* reponendum esse. Nam 2 Reg. XXV. 14. vocabulum Hebr. יָעִים quo *palas, quibus cinis ab altari removebatur,* Exod. XXVII. 3. notari constat, Aquila perperam ἄγκιστρα, Symmachus autem ἀναληπτῆρας reddidit.

΄ΑΓΓΟΣ, *vas,* instrumentum quodlibet idoneum ad res ferendas, ἀπὸ τοῦ ἄγειν ἀφ' ἑαυτοῦ καὶ φέρειν sec.

a Phavor. בְּלוּב, *canistrum, corbis.* Amos VIII. 1. 2. ἄγγος ἰξευτοῦ, ubi tamen ἄγγος rete significat. — בָּלִי *vas.* Lev. XI. 33. ἄγγος ὀστράκινον, coll. Jer. XIX. 11. Ezech. IV. 9. Deut. XXIII. 26. et 1 Reg. XVII. 10. — צַפַּחַת, *ampulla, lecythus.* Aqu. 1 Sam. XXVI. 11. Confer Antonin. Lib. Metam. c. 10. ibique Intt.

b ᾌΓΕ, adverbium *hortandi* et *compellandi, age, agedum,* ab ἄγω, הוֹאִיל, *velis.* Jud. XIX. 6. ἄγε δὴ αὐλίσθητι. Adde 2 Reg. IV. 24.

ἈΓΕΛΑΙΟΣ, *gregarius, vilis, trivialis.* 2 Macc. XIV. 23. τοὺς δὲ συναχθέντας ἀγελαίους (i. q. ἀγεληδὸν) ὄχλους ἀπίλυσε, copias instar gregum atque armentorum collectas dimisit.

c ἈΓΈΛΗ, *grex.* גְּדֵרָה, *caula, septum.* 1 Sam. XXIV. 4. ubi non aliter legisse censendus est. Sensus enim redit eodem. — עֶדֶר, *grex.* 1 Sam. XVII. 34. Prov. XXVII. 23. Cant. I. 6. IV. 1. ubi ἀγέλαι positum est pro ἀγελῶν aut ἀγέλης, quemadmodum v. 1. περιστεραὶ positum est pro περιστερῶν. Eadem observatio valet quoque de loco d VI. 4. 5. — שְׁפָעָה, *agmen.* Ies. LX. 6.

ἈΓΕΛΗΔΟΝ, *gregatim, turmatim, catervatim.* 2 Macc. III. 18. ἐκ τῶν οἰκιῶν ἀγεληδὸν ἐξεπήδων. Ibid. XIV. 14. ἔθνη συνήμισγον ἀγεληδὸν τῷ Νικάνορι. Polyb. XXXIV. 2. 14. Hesych. Ἀγεληδόν, ἠθροισμένως, ἰδίως ἀγέλη. Idem fere tradit Phavorinus.

e ἈΓΕΡΩΧΙΑ, *superbia, jactantia, insolentia.* Sap. II. 9. μηδεὶς ἡμῶν ἄμοιρος ἔστω τῆς ἡμετέρας ἀγερωχίας, h. e. quisque nostrum exprimat suam petulantiam, insolentiam et superbiam. Ita vulgo hic locus vertitur, ubi tamen ἀγερωχία quoque de *luxuria, vita molli ac voluptuosa* explicari potest. Introducuntur enim loquentes h. l. homines voluptatibus gulaeque unice dediti, et sequitur παντοχῇ καταλείψωμεν σύμβολα τῆς εὐφροσύνης. Non male itaque Vulgatus vertit: *nemo nostrum exsors sit luxuriae nostrae.* Favet quoque huic explicationi etymologia vocis deducendae ab ἀγείρω ὀχλῶ, τοῦτ' ἐστὶ τρέφω, teste Hesychio et auct. Etym. M. 2 Macc. IX. 6. ὁ δὲ οὐδαμῶς τῆς ἀγερωχίας ἔληγεν, ille vero arrogantia et insolentia sua f nullo modo desistebat, unde additur: ἔτι δὲ καὶ τῆς ὑπερηφανίας ἐπελήρωτο. 3 Macc. II. 3. Alciphron Lib. I. Ep. 6. p. 26. κάτανσον τῆς ἀγερωχίας, et Lib. III. Ep. 27. p. 334. οὐ παύσῃ, τάλαινα, τῆς ἀγερωχίας. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀγερωχίας, ὑπερηφανίας. Gloss. MS. τῆς Παναιρέτου. Ἀγερωχίας, ὑψηλοφροσύνας. h

ᾍΓΕΡΩΧΟΣ, *superbus, insolens.* Vox haec, a Bielio omissa, legitur 3 Macc. I. 25. τὸν ἀγέρωχον αὐτοῦ νοῦν ἐξιστάνειν, insolentem ejus animum percellere. Polyb. Lib. X. c. 35. sect. 8. junxit ἀγερώχως et λίαν ὑπερηφάνως, et Lib. XVIII. 17. 3. ἀγερωχότερον αὐτοῖς ἡπάντα, superbius cum iis egit seu eos excepit. — Hesych. ἀγέρωχος· γαῦρος, πάνυ τετιμημένος, ἢ ὑπερήφανος. V. Bretschneideri Spicil. Lex. Biel. p. 19. i

ἉΓΙΆΖΩ, *a communi usu separo et in peculiarem, maxime sacrum usum secerno, sanctifico, consecro,* etc. הִזִּיר Hiph. a נָזַר *separare.* Num. VI. 12. — בָּקַר Pihel et Pyhal, *expio, expior.* Exod. XXIX. 33. et 36. — קָדַשׁ in permultis locis, e quibus pauca tantum inprimis notabilia proferam. Gen. II. 3. ἁγιάζειν ἡμέραν, diem sacrum ac faustum esse velle ac ita quasi separare a reliquis. Theodoretus ad h. l. ἡγίασεν ἀντὶ τοῦ ἀφώρισεν τέθεικε. Lev. XXVII. 26. sec. Compl. οὐχ' ἁγιάσει οὐδεὶς αὐτό: ubi ἁγιάζειν notat: *alii usui destinare.* Opponitur enim τῷ κυρίῳ εἶναι, unde apparet, quid k

ubi velit illud ἀλλαξεῖ in Oxon., qui in ἁγιάζει mutare nollem, Num. VI. 11. ubi ἁγιάζειν ad imitationem Hebr. קִדַּשׁ *purgare, mundum notat.* Conf. et Jos. III. 5. ubi ἁγιάζει in libris veteribus cum ἁγιάζειν permutatur. 1 Sam. VII. 1. ubi pro ἁγιάζειν in Alex. ἀναγκάζειν legitur, de quo infra dicendi locus erit. 2 Reg. XI. 4. αὐτὴ ἁγιαζομένη ἀπὸ ἀκαθαρσίας, et illa *purgabat* se ab immunditie. Ἁγιάζεσθαι enim est h. l. i. q. ἀκαλύπτεσθαι, qua ipsa voce Aqu. h. l. usus est. Confer Lev. XVI. 19. Ies. XXIX. 23. ἁγιάζειν τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, *celebrare* nomen divinum, honorem debitum ei exhibere, coll. Ez. XX. 41. XXVIII. 25. ἁγιασθήσομαι, sanctitatem meam manifestabo. Ibid. XXXVIII. 23. ἁγιασθήσομαι et ἐνδοξασθῆναι conjunguntur. Joel I. 14. et II. 15. ἁγιάσατε νηστείαν, *proclamate* jejunium ritu sollemni e more. (coll. 2 Reg. X. 70. ubi ἁγιάζειν per κηρύσσειν explicatur. Conf. Drusii Anim. L. I. c. 19.) Ibid. v. 16. ἁγιάσατε ἐκκλησίαν, *indicite* conventum, et III. 9. ἁγιάσατε πόλεμον, parate bellum. coll. Mich. III. 5. Inde Hesychius: ἁγιάσατε, κηρύξατε. Suidas: ἁγιάσατε, προσημάνατε, κηρύξατε. — קָדוֹשׁ *sanctus.* 2 Par. XXV. 3. Ies. X. 17. καὶ ἁγιάσει αὐτὸν, ubi pro וּקְדוֹשׁוֹ legit sine dubio וְיַקְדֵּשׁ. Ps. XLV. 4. ἁγίασμα. Legit קֹדֶשׁ. Ies. XLIX. 7. — קֹדֶשׁ *sanctitas.* Prov. XX. 25. παγὶς ἀνδρὶ ταχύ τι τῶν ἰδίων ἁγιάσαι, periculosum est præcipitanter aut inconsiderate *vota facere.* Aqu. ibidem habet ταραπίτας ἡγιασμένος, ubi legere mallem ταραπάσθαι ἡγιασμένος. Certe Vulgatus habet *devorare sanctos*, h. e. vota præcipitare. — Reperitur quoque hæc vox in nonnullis locis, v. c. Exod. XL. 9. Lev. VIII. 11. et Num. XXVII. 14. ubi nihil ei in textu Hebraico respondet. De voce ἁγιασθῶσι in Cod. Chisiano Dan. XII. 9. obvia vide Segaar Observatt. p. 86. seq. — Sir. XIV. 16. ἁγίασον τὴν ψυχήν σου, quod Tigurina transtulit: dum sanctam conserves animam tuam, aut, ut ego interpretari mallem: ita sanctam conservabis animam tuam. — Ibid. XXXV. 8. ἁγίασον δεκάτην, ubi conf. Vorstium de Hebraismis N. T. ed. Fischeri p. 208. Ibid. XLV. 5. ubi ἁγιάζειν in sequentibus explicatur per ἐκλέγεσθαι ἐκ πάσης σαρκὸς, et, ut obiter moneam, loco αὐτοῦ reponendum est αὐτὸν, sc. Mosen. Ita habet quoque Cod. Alex. Confer quoque Judith. XI. 13. et 3 Macc. II. 9. 2 Macc. I. 25. ἁγιάσας est idem, qui in antecedentibus dicitur ὁ ποιήσας ἐκλεκτούς. *f* *g*

ΗΓΙΑΣΜΈΝΟΣ, *sanctificatus, consecratus,* מְקֻדָּשׁ Partic. Pyhal. 2 Par. XXVI. 18. τῶν ἡγιασμένων, hanc in rem consecratis s. quorum hoc munus est et officium. Esdr. III. 5. ubi de diebus festis sermo est. — מָקוֹם *locus.* 1 Sam. VII. 16. οἱ ἡγιασμένοι, scil. τόποι, h. l. loca seu oppida, quæ ad judicia annua destinata erant. Conf. antecedentia. — נָזִיר, *Naziræus.* Amos II. 12. V. supra s. v. ἁγιάζω. — קָדוֹשׁ, *sanctus.* Deut. XXXIII. 3. οἱ ἡγιασμένοι, qui ad populum Israëliticum Deo sacrum pertinent. — קֹדֶשׁ, *sanctitas.* Aqu. et Symm. 1 Reg. VI. 16. LXX Levit. XVI. 4. 2 Paral. 29. 33. Dan. XII. 7. ubi videndus Segaar. Adde Symm., qui Psalm. LXVII. 5. ἡγιασμένῳ pro ἁγίῳ LXX habet. *h* *i*

ΤΟ᾽ ΗΓΙΑΣΜΈΝΟΝ, *sanctificatum.* מְקֻדָּשׁ, *sanctuarium.* Num. XVIII. 29. τὸ ἡγιασμένον ἀπ᾽ αὐτοῦ partem mihi sacram adeoque optimam. *k*

ΤΑ᾽ ΗΓΙΑΣΜΈΝΑ *sanctificata.* בָּדִים plur. a בַּד, *vectes.* 1 Reg. VIII. 8. ubi sine dubio respexerunt notionem *separandi*, quam vox בָּדַד

a Arab. بَدَّ, habet cum derivatis. — מְקוֹמוֹת plur. a מָקוֹם, *loca.* 1 Reg. VII. 16. ubi nonnullis loco המקומות legisse videntur המקדשות. Loco ἐν πᾶσι τοῖς ἡγιασμένοις τούτοις Compl. habet ἐ. π. τ. ἡ. τόποις τούτοις, ubi ἡγιασμένοι τόποι sunt loca vel oppida, quæ ad judicia annua destinata erant, de quibus in antecedentibus sermo erat. Vide b infra s. v. ἅγιος ad h. l. — נְזִירִים plur. a נזיר, *Nasiræus.* Lev. XXV. 11. — קֹדֶשׁ sing. et plur. Lev. XX. 3. Num. V. 9. et 10.

ἘΗΓΙΑΣΜΕ'ΝΑ ἌΓΙΑ, *sanctificata, sancta.* קֹדֶשׁ, קֳדָשִׁים. Num. XVIII. 9.

ἘΗΓΙΑΣΜΕ'ΝΟΝ ἌΝΟΜΑ, *sanctificatum nomen.* מִקְדָּשׁ, *sanctuarium.* Lev. XXI. 12.

c *ἈΓΙ'ΑΣΜΑ, *sanctuarium, templum,* it. *sanctificatio, sanctitas,* הִנָּזֵר Inf. Niph. a נזר *separare.* Zach. VII. 3. — *זֶבַח, *sacrificium.* Inc. Exod. XXIII. 18. ἁγιάσματος, quæ lectio haud scio an suborta sit ex θυσιάσματος, quod alii libri exhibent. K. — מָעוֹן *habitaculum.* 2 Par. XXXVI. 15. Scilicet habitaculum Dei est descriptio templi h. d l. — מִקְדָּשׁ idem. Ex. XV. 14. 1 Par. XXII. 19. οἰκοδομήσατε τὸ ἁγίασμα κυρίῳ. Ps. XCV. 6. Ies. LXIII. 18. Ez. XI. 16. ἔσομαι αὐτοῖς εἰς ἁγίασμα, exorabilem me ipsis sum præbiturus. Dan. XI. 31. ἁγίασμα δυναστείας, sanctuarium bene munitum. Amos VII. 13. ἁγίασμα βασιλέως, regis sacellum. — נְזִירִים plur. a נזיר, *Nasiræus.* Lev. XXV. e 5. τὴν σταφυλὴν τοῦ ἁγιάσματος, uvas vitium separatarum. ubi τοῦ ἁγιάσματος a Vulgato non male per *primitiarum* explicatum est, sed vere notat *terram sepositam extra usum eo tempore,* ut Grotius recte observavit. — נֵזֶר *separatio, Nasiræatus,* etiam *corona.* Inc. et LXX 2 Reg. XI. 12. sec. Compl. ubi non aliter legerunt, sed aut respexerunt notionem *separandi* ac *sacrandi,* quam habet vox נָזַר, ut vel e Lexicis notum est, aut liberius verterunt. Nam corona et diadema est ornamentum regibus proprium, quo separantur a reliquis hominibus, ut adeo ἁγίασμα h. l. illud ipsum significet, quod vim habet separandi aut aliquam personam sacrosanctam ac venerabilem reddendi. Psalm. LXXXVIII. 38. ubi τὸ ἁγίασμα est *unctus a Deo rex.* Ibid. CXXXI. 19. ἁγίασμα est *decus regium, corona regia,* ubi Aqu. ἀφόρισμα, alii τὸ ἀφωρισμένον habent. — עֹז *robur.* Ps. CXXXI. 8. κιβωτὸς τοῦ ἁγιάσματος, arca *majestatis* symbolum. — קֹדֶשׁ *sanctitas.* Aqu. Ps. XXIII. 3. ἐν τόπῳ ἁγιάσματος αὐτοῦ. — LXX Ex. XXVIII. 36. Ps. LXXVII. 69. ὄρος ἁγιάσματος, et XCII. 7. τῷ οἴκῳ σου πρέπει ἁγίασμα, domus tuæ sanctitas est eximia. Esdra IX. 8. coll. 3 Esdr. VIII. 70. V. Kreyssigii Symbolas ad Bielii Thes. P. II. p. 4. seq. Suidas: ἁγίασμα, ὁ θεῖος ναός. Δαβίδ (Ps. CXIII. 2.) ἐγενήθη Ἰουδαία ἁγίασμα αὐτοῦ.

ἈΓΙΑΣΜΟ'Σ, *sanctificatio, purificatio, sanctimonia, templum, sacrificium, sacra.* הַקְדֵּשׁ inf. Hiph. a קָדַשׁ. Jud. XVII. 3. ἁγιασμῷ ἡγίασα τὸ ἀργύριον, consecravi Deo hanc pecuniam. — *חַטאת, *peccatum* et *sacrificium pro peccato* seu *expiatorium.* Num. VIII. 7. sec. Cod. Alex. ubi alii libri ἁγνισμὸν, alii ἀφαγνιασμὸν habent. — *מַרְגּוֹעַ, *requies.* Jer. VI. 16. sec. Alex. Arab. وجع *redire* notat et موجع *reditus,* v. c. *ad Deum,* Cor. Sur. XI. 3. Fortasse itaque LXX vocem Hebr. h. l. metaphorice de *reditu ad Deum* s. *meliorem vitam* explicarunt.

[illegible]-נֵזֶר *separatio.* Amos II. 11. εἰς ἁγιασμὸν, ubi pro נְזָרִים legit sine dubio נְזִירִים. — מִקְדָּשׁ *sanctuarium.* Ies. VIII. 14. ἔσται σοι εἰς ἁγιασμὸν asylum tibi præbebit. Ez. XLV. 4. ἀφωρισμένος τῷ ἁγιασμῷ αὐτοῦ sacra ejus curans. — קֹדֶשׁ *sanctitas.* Lev. XXIII. 27. sec. Ald. κλητὴ ἁγιασμοῦ, ubi tamen reliqui libri ἁγία exhibent, quod mihi glossema esse videtur: nam ἁγιασμὸς h. l. adjective ponitur. — Symm. Psalm. LXXVI. 14. — Sir. VII. 33. θυσίας ἁγιασμοῦ. 2 Macc. II. 17. τὸ ἱεράτευμα καὶ τὸν ἁγιασμὸν, ubi ἁ. omnia notat, quæ ad cultum divinum externum pertinent. Ibid. XIV. 36. ἅγιε παντὸς ἁγιασμοῦ, omni divino cultu prosequende seu sanctissime.

ἈΓΙΑΣΤΗ΄ΡΙΟΝ, *sanctuarium, sacrarium, templum.* מִקְדָּשׁ idem. Lev. XII. 4. Ps. LXXIII. 8. — זֶבֶל *habitaculum,* relate ad Deum. Ps. LXXXII. 12. ubi pro ἁγιαστήριον, quod Alex. Ald. et Compl. habent, in Vat. legitur θυσιαστήριον.

ἈΓΙΑΣΤΊΑ, *sanctitas, sanctimonia.* V. s. ἁγιστεία. V. Phavor. p. 19. 2. Bas.

ἈΓΙΟΣ, *sanctus, sacer, purus, venerandus,* et in universum *a communi usu separatus et Deo ejusque cultui dicatus,* — quandoque *ipse Deus* aut *divinus.* — אֱלֹהִים, *Deus.* Lev. XVIII. 21. βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν σου, impie ageres contra Deum tuum. — *אֵלֶם, *mutitas.* Psalm. LV. inscr. Legit sine dubio אֵלִים, aut potius אֵלֶם, ut defective scribitur Ex. XV. 11. — אִמְרָה *sermo.* Ps. CXXXVII. 2. ubi loco τὸ ἅγιόν σου plerique critici (v. c. Semlerus ac Grabius, præeunte Syro) statuunt legendum esse τὸ λόγιόν σου, ut Inc. quidam habet. Sed videtur quoque impressa lectio locum habere posse, dummodo ad ἅγιον suppleatur ῥῆμα, aut simile substantivum. Variam jam ab antiquissimis temporibus exstitisse lectionem, testis est Chrysostomus in Scholiis Romanis allegatus, cujus hæc sunt verba: ἕτερος, ἐμεγάλυνας γὰρ ὑπὲρ πάντα τὰ ὀνόματά σου τὴν ῥῆσίν σου. ἄλλος, τὸ λόγιόν σου. Sed Latinus sanctum tuum habet. — *בַּעַל, *Dominus.* Aqu. et Symm. sec. Cod. Reg. 2 Sam. VI. 2. ἀπὸ τῶν ἁγίων, quorum verborum loco Procopius utrique tribuit ἀπὸ τῶν ἱερέων. Mira visa est utraque versio Montfauconio, qui se ejus causam ignorare ingenue fassus est. Mihi autem de h. l. ita videtur. Scilicet בעל, ut Gr. κύριος, in universum *virum in suo genere insignem ac principem* significat, unde LXX h. l. ἀπὸ τῶν ἀρχόντων, Vulg. *de viris* habent. Jam hanc notionem interpretes supra laudati per ἁγίους exprimere voluerunt, quibus alius interpres certam speciem ἁγίων, nempe τοὺς ἱερεῖς, substituit. Sunt autem, ut hoc obiter addam, בַּעֲלֵי יְהוּדָה h. l. incolæ Judææ, qui Judæam quasi possidebant. — הֵכֵר Hiph. a כָּרַר, *purifico.* Jer. IV. 11. Sensum expresserunt. Nam a purgatione notio separationis removeri nequit, quam habet quoque vox כָּרַר Ez. XX. 38. etc. — זֶבֶל, *habitaculum,* relate ad Deum. 1 Reg. VIII. 3. 2 Par. VI. 2. ubi non tam verterunt, quam interpretati sunt, quemadmodum Ies. XXVI. 21. ἅγιον apud LXX Hebr. מָקוֹם respondet, quasi מָקוֹם יְהוָה *Jehovæ sedes.* — *חֲלִיפָה, *permutatio, vicissitudo.* Job. XIV. 4. Symm. ἕως ἂν ἔλθοι ἡ ἁγία φύσις μου, ut post Drusium edidit Montfauconius, qui tamen ἡ ἄλλαξις legendum esse opinatur. Semlerus in Epistola Critica p. 55. reponere mavult ἀλλοίωσις. Kreyssigio autem in Obss. Critt. in Jobi Græcos Intt. p. 14. magis

placet ἀνάφυας, quod proprie *regerminationem* notat, et de arboribus plantisque revirescentibus dicitur, (V. Inc. Job. XXXVIII. 27.) adeoque bene respondet voci חֲלִיפָה, de qua vid. post Schultensium ad h. l. Michaëlis Suppl. ad Lex. Hebr. p. 787. et 791. et Rosenmülleri Scholia ad Ps. XC. 5. — *חָרָשׁ, *faber*. Ex. XXXV. 35. ubi non legit קָדֵשׁ, ut

b vokuit Tychsenius in Tentamine, etc. p. 85. seq. Nam حوس est *custodire*, hinc حووس *sanctum*, et الحووسف *urbs divinitus custodita, sancta*. — טָהוֹר, *purus*, Lev. X. 14. ἐν τόπῳ ἁγίῳ, in loco puro. — לְקַדֵּשׁ infin. *ad sanctificandum*. Ies. LVIII. 13. — מִקְדָּשׁ, *sanctuarium*. Neh. X. 39. Ies. LX. 13. — מָקוֹם, *locus* relate ad Deum.

c Inc. 1 Sam. VII. 16. οἱ τόποι, οὓς ἦσαν οἱ ἅγιοι, quæ verba nulla alia ratione explicari possunt quam *loca, in quibus* (ἐν οἷς) *erant sancti*. Sed quinam essent illi ἅγιοι? Num fortasse judices a Samuele in supra dictis locis constituti? Sed horum nulla fit mentio in omni ejus historia. Omnis vero difficultas evanescit, si loco οἷς reponatur οἱ et vox

d ἅγιοι ad oppida supra dicta relata eodem modo explicetur, quo ἡγιασμένοι apud LXX. V. supra s. v. ἁγιασμένος. — נֵזֶר, *corona*, etiam *separatio*. Symm. 2 Reg. XI. 12. ad quem locum vide supra s. v. ἁγίασμα a me notata. — LXX Lev. XXI. 12. et Zach. IX. 16. λίθοι ἅγιοι, lapides *pretiosi* aut lapides *coronæ*. — נְשָׂגָב part. Niph. *exaltatus, ce-*

e *lebratus*. Ies. XXXIII. 5. ἅγιος, pro ἁγιασθήσεται, *celebrabitur*. — צְבָאוֹת *exercituum*. Ies. XIV. 27. ubi non tam vertit quam sensum expressit. — צוּר, *rupes*. 1 Sam. II. 2. Non legit עֲרוּךְ, ut nonnullis placuit, sed sensum expressit. Est enim צוּר epitheton Dei. V. Kircheri Concord. s. h. v. — *צָפוּן part. Pah. *abditus, occultus*. Ps. LXXXII. 3. κατὰ τῶν ἁγίων σου. Sensum expressit.

f Sunt enim צָפוּן h. l. *clientes Dei*, qui quasi apud eum jure hospitii utuntur; ac sermo est de populo Judaico, quem Deus tuebatur. Cæterum צָפַן *protegere, tueri* notat Ez. VII. 27. — קָדוֹשׁ *sanctus*. Lev. XI. 44. ἅγιοι ἔσεσθε, ὅτι ἅγιος εἰμὶ ἐγὼ, vos *sanctos* servate, ego enim sanctus sum. Coll. XX. 7. Ex. XXXIX. 7. ὁ ἅγιος ἐν Ἰσραὴλ, *numen*

g Israëlitarum. Zach. XIV. 5. ubi per τοὺς ἁγίους *angelos* intellegendos arbitror. — קַדִּישׁ Chald. id. Dan. IV. 10. ἅγιος, sanctus angelus, coll. v. 20. Ibid. VII. 18. ἅγιοι ἁγίου, *reges a Deo* electi, coll. 21. 22. etc. — קֻדָּשׁ *sanctitas*. Ex. III. 5. 1 Sam. XXI. 4. ἄρτοι ἅγιοι, qui alio nomine ἄρτοι προθέσεως vocantur, de quibus explicanda quoque sunt τὰ

h ἅγια, quæ ibid. v. 6. οἱ λοιποὶ pro eadem voce posuerunt. Thren. IV. 1. λίθοι ἅγιοι, lapides *pretiosi*. Dan. XI. 28. 30. διαθήκη ἁγία. — קָרוֹב, *proximus, affinis*. Neh. XIII. 4. οἴκου θεοῦ ἡμῶν ἁγίου. Sic Trommius et ex eo Bielius: sed falso, nam in textu Græco legitur ἐγγίων, quod Hebr. קָרוֹב bene exprimit. — *קָשֶׁה, *durus*. Ies. XXVII. 1. τὴν

i μάχαιραν τὴν ἁγίαν. Sic omnes libri editi. Montfauconio et aliis legisse videtur הַקְּדֻשָׁה, quos refutare conatus est Buxtorfius in Anticritic. p. 654. qui observat, Hieronymum docere, quosdam per hunc gladium intellegere *verbum Dei*. Id cum forte etiam sentirent LXX, videntur hunc gladium euphemiæ causa vocare maluisse הַקְּדֻשָׁה *sanctum*,

k quam הַקָּשָׁה *durum*, levi vocis mu-

statione. Mihi autem secus videtur; ac arbitror, ἅγιον h. l. *segregatum, selectum, eximium*, adeoque de gladio *admodum acutum ac durum* significare. — Cant. Tr. Puer. v. 11. ἅγιος est i. q. δοῦλος θεοῦ, *cultor* Dei, coll. 3 Esdr. VIII. 70. ubi Judæi ἅγιον σπέρμα dicuntur. Hesych. ἅγιος, εὐσεβής. Sap. V. 5. ubi ἅγιοι *probi mortui et angeli* intellegendi esse videntur Bretschneidero, qui huc quoque refert γνῶσιν ἁγίων, quam Jacobus Sap. X. 10. in somnio accepisse dicitur, nempe aspectus aulæ divinæ, angelorum, beatorum. 3 Esdr. V. 40. μετέχειν τῶν ἁγίων, edere sacrificii partem. In Hebr. coll. Esdra II. 63. Sir. VII. 31. ἀπαρχὴ ἁγίων, pars sacerdotalis de decimis, ubi vid. Linde. Tob. II. 1. ἁγία, *sacris celebranda*. 1 Macc. I. 48. ubi ἅγιοι sunt *sacerdotes* et *Levitæ*, omninoque ii, qui in templo ministrant, coll. X. 39. Sir. IV. 15. ubi λειτουργεῖν τῷ ἁγίῳ est eodem cum sacerdotibus templi ac Dei esse honore, coll. Ies. LXI. 6. Cæterum incertum est, utrum τῷ ἁγίῳ ab ὁ ἅγιος, *Deus*, an τὸ ἅγιον, templum Dei, derivandum sit. Prius membrum sequens postulare videtur.

ΤΟ ἌΓΙΟΝ; ΤΑ ἌΓΙΑ, *sanctum, sancta* notat, vel *sanctuarium* vel *alias res sanctas*. בַּדִּים *vectes*, plur. a בַּד. 1 Reg. VIII. 7. Confer supra s. v. τὰ ἡγιασμένα. — מוֹעֵד, *conventus ac tempus ad conveniendum constitutum*. Symm. Ies. XXXIII. 20. ubi τὰ ἅγια *solemnitates, festivitates* notat. — מִקְדָּשׁ, *sanctuarium*. Levit. XIX. 30. Jer. LI. 46. Ezech. XLVII. 13. — מְכוֹן מִקְדָּשׁ, *sedes sanctuarii*. Dan. VIII. 11. — מָקוֹם *locus*, relate ad Deum. Ies. XXVI. 21. — קָדַשׁ verbum in Pih. et Hitpah. Ex. XXVIII. 3. Ies. XXX. 29. Ez. VII. 24. — קָדוֹשׁ, *sanctus*. Psalm. XXI. 3. Cohel. VIII. 10. ubi Desvœux perperam LXX scripsisse arbitratur ἐκ τόπου ἁγίου loco ἐκ τοῦ ἁγίου. Ies. LVII. 15. — קֹדֶשׁ *sanctitas, sanctuarium*. Ex. XXVI. 33. Lev. VI. 30. ubi τὸ ἅγιον et τόπος ἅγιος in codd. invicem permutantur. 1 Par. XXVI. 28. ubi pro τῶν ἁγίων in Compl. legitur ὅσα ἡγίασε Σαμουήλ. Ps. XIX. 2. — קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים, *sanctum sanctorum*. Num. XVIII. 9. Ez. XLI. 4. — קִיר, *paries*. Ez. XLI. 20. 25. ubi non aliter legit, sed enantiophaniæ evitandæ causa ita vertisse censendus est. — 1 Macc. VI. 53. ubi ἐν τοῖς ἁγίοις solus cod. Alex., consentiente Syro, habet, in reliquis autem legitur ἀγγείοις. Vulg. in civitate, nempe Hierosolyma, quæ κατ' ἐξοχὴν בית המקדש aut עיר vocabatur.

ἌΓΙΟΝ ἈΓΙΏΝ, vel ἌΓΙΑ ἈΓΙΏΝ, *sanctum* vel *sancta sanctorum*. — מִקְדַּשׁ קֹדֶשׁ idem. Lev. XVII. 33. — קֹדֶשׁ קֳדָשִׁים idem. Ex. XXVI. 33. 34. Num. IV. 4. Ez. XLII. 13.

ἌΓΙΟΣ ἘΝ ἈΓΙΌΙΣ, *sanctus in sanctis*. קָדוֹשׁ *sanctus*. Ies. LVII. 13.

ὌΝΟΜΑ ἌΓΙΟΝ, *nomen sanctum*. מִקְדָּשׁ, *sanctuarium*. Lev. XXI. 23.

ἈΓΙΟΤΗΣ, *sanctitas*. 2 Macc. XV. 2. τῇ προτετιμημένῃ μεθ' ἁγιότητος ἡμέρᾳ. Sermo est de sabbato, quod Deus in honorem nominis sui consecravit. Conf. Schol. Aristoph. ad Thesmoph. v. 301. et Phavor.

*ἈΓΙΣΤΕΙΆ, *sanctimonia, puritas*. 4 Macc. VII. 9. *sacri ritus*, ubi alii libri ἁγιαστία habent. Suid. ἁγιστείας, ἁγιωσύνης, καθαρότητος, λατρείας. Vide quoque Phavor. s. v. ἁγιστία.

*ἈΓΙΏΣ, *sancte*. קֹדֶשׁ, *sanctum*. Inc. Ps. CXXXIII. 2. Chrysostomus: ἕτερος ἁγίως, ἄλλος ἡγιασμένως.

a ΑΓΙΩΣΎΝΗ, *sanctimonia, sanctitas.* — הָדָר, *decus, majestas.* Ps. CXLIV. 5. — עֹז, *robur.* Ps. XCV. 6. עֹז enim haud raro *dignitatem, majestatem* notat. — קֹדֶשׁ. Psalm. XCVI. 13.

*ΑΓΙΏΤΑΤΟΣ, *sanctissimus.* 2 Macc. V. 15. τὸ πάσης τῆς γῆς ἁγιώτατον ἱερόν.

ΑΓΚΆΛΗ, *ulna.* Gl. V. *gremium.*

b — חֹק, *sinus.* Prov. V. 20. — *חָצֶן, *sinus* vel *ulna.* Οἱ λοιποὶ Ies. XLIX. 22. ἐν ἀγκάλαις, pro quo LXX ἐν κόλπῳ posuerunt. חסן *in ulnas cepit, amplexus est.* — מֵאֲצֶל *de, apud,* h. e. *ex latere.* ἔλαβε τὸν υἱόν μου ἐκ τῶν ἀγκαλῶν μου, cepit filium meum ex ulnis meis. — Addit. Esther. V. 2. ἀνέβαλε αὐτὴν ἐπὶ τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ. Sir.

c IX. 9. sec. Compl. μὴ κατακλιθῇς ἐπ' ἀγκαλῶν μετ' αὐτῆς, ne accubueris in ulnis cum ea, aut, ut habet Tigurina: nec inter ulnas ejus recumbas. Alio sensu habet Clemens Alex. II. Pæd. c. 7. p. 257. μὴ μετακλιθῇς ἐπ' ἀγκῶνα μετ' αὐτῆς, ne accumbas cum ea super cubitum, aut, ut Syrus expressit: ne innitaris cubitu tuo cum domina domus. 4

d Macc. XIII. 20. ἐν ἀγκάλαις μαστῶν, in mediis uberum amplexibus. — Adde Ælian. V. H. X. 21. Charit. Lib. III. 7. et Anacr. Od. XXXIX. 18.

*ΑΓΚΑΛΊΣ, *ulna,* etiam *id quod ulnis gestatur, fasciculus, manipulus,* i. q. ἀγκάλισμα et ἄγκαλος. Legitur hæc vox apud LXX Job. XXIV. 19. ἀγκαλίδα γὰρ ὀρφανῶν ἥρπασαν, h.

e e. pauca illa, quæ pupilli habent, ad se rapuerunt; quibus verbis nihil in textu Hebraico respondet. Conf. Nicostratum apud Athenæum XIV. p. 615. F. Phav. ἡ ἀγκαλὶς οὐ μόνον Ὁμηρικῶς (Iliad. XVIII. 555.) ἀγκάλην δηλοῖ, ἀλλὰ καὶ δεσμὸν ξύλων, ἢ τοιούτων τινῶν.

ΑΓΚΙΣΤΡΟΝ, *hamus, uncus quilibet.* — חַח, in genere *acutum quid, hamus, uncus.* 2 Reg. XIX. f 26. Θήσω τὰ ἄγκιστρά μου ἐν τοῖς μυκτῆρσιν, ubi intelligitur annulus domandi feras causa per nares perforatas transmissus. — חַכָּה idem. Job. XL. 20. Ies. XIX. 8. Hab. I. 15. — חֵרֶם *rete, sagena.* Ez. XXXII. 3. — *יְעִים. Aqu. 2 Reg. XXV. 14. ubi nonnulli ἄγγιστρα reponere malunt. Immo vox ἄγκιστρα pro ἄγγιστρα reddenda est Aqu. ac g Symm. 1 Reg. VII. 40. V. supra s. v. ἄγγιστρον. Hesych. ἄγκιστρον, θηρατήριον ἐκ σιδήρου καμπτὸν, ἀγκύλον, στρεβλόν.

ΑΓΚΎΛΗ, *ansa, ansula, uncinus.* — דֶּרֶ *uncus, uncinus.* Ex. XXXVIII. 17. 19. αἱ ἀγκύλαι αὐτῶν ἀργυραῖ, uncini eorum argentei. Vide et v. 29. Gloss. in Octateuch. editum a Montf. in Bibl. Coislin. p. h 494. ἀγκύλας, ὀγκίνους, εἰς οὓς ἐμβάλλονται οἱ κρίκοι τῆς κώπης. Ita etiam in Gloss. in Octat. a Fabricio editis, nisi quod pro ὀγκίνους male legatur ὀγκίους et ultima vox κώπης desit. Hesychius etiam ἀγκύλας exponit ὀγκίνους. — לְלָאוֹת, *loramenta, fibulæ, cochleæ,* plur. ex לוּל. Ex. XXVI. 4. 5. 10. 11. et XXVI. 10. 14. i

*ΑΓΚΎΛΟΝ, *curvum, aduncum, tortuosum.* 1 Macc. V. 3. secundum Cod. Alex. ἔλαβε τὰ ἀγκύλα αὐτοῦ. Multus est Michaëlis in notis ad h. l. in eo, ut hæc verba interpretetur. Sed lectio ipsa est vitiosa, et loco ἀγκύλα reponendum est σκύλα, quod etiam series orationis postulat. Suid. ἀγκύλον, καμπύλον, ἐπικαμπές. k

ΑΓΚΏΝ, *cubitus, brachium.* — אֲצִיל *incurvatio manus interior.* Ez. XIII. 18. ἀγκὼν χειρὸς, *flexus manus,* non *cubitus manus,* ut vulgo redditur. Symm. Ies. XLI. 9. Theod Jer. XXXVIII. 12. — יָד

manus. 2 Par. IX. 18. ubi notandus est error, in quem incuria sua incidit Montf. in Lex. Hebr. p. 404. s. v. אחן ita scribens: "מאחזים. LXX ἀγκῶνες, *cubiti, brachia,* 2 Paral. IX. 18. qui aliud ibi legisse videntur, nisi forte Græca lectio corrupta fuerit. Alii comprehensi, conjuncti." — קָנֶה *canna, scapus.* Job. XXXI. 22. βραχίων μου ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνός μου συντριβείη, meumque brachium ab osse frangatur. — Sir. XLI. 24. ἀπὸ πήξεως ἀγκῶνος ἐπ' ἄρτους, h. e. in mensa pudeat te figere cubitum supra panem illique incumbere. — Conf. quoque s. v. ἀγκάλη.

'ΑΓΚΩΝΙ'ΣΚΟΣ, *cubitulus* s. *parvus cubitus,* metaphorice, *commissura, catenatio,* quæ verba Vitruvio sunt familiaria. יָד, *manus.* Ex. XXVI. 17. ubi שְׁתֵּי יָדוֹת, quæ pr. sunt *duæ manus* et l. c. *duos carbones* notare videntur, qui tanquam duæ manus semet invicem tenent, (Symmachus reddidit κατοχεῖς, *retinacula,*) LXX δύο ἀγκωνίσκους interpretantur. Vide et ibid. XXXVI. 19. Gloss. in Octat. et Lex. Cyrilli MS. Brem. 'Αγκωνίσκους, ἀντιβάσεις, ἡ σκεύη τιμωρητικά.

'ΑΓΛΑ'ΓΣΜΑ, *ornamentum, omne quod splendet et ornat,* aut *de quo aliquis gloriatur et gaudet.* — מְשׂוֹשׂ, *gaudium.* Symm. Ps. XLVII. 3. — תִּפְאֶרֶת, *ornamentum.* Prov. XIX. 11. Hesych. ἀγλάϊσμα, καλλονὴ, κόσμος. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀγλάϊσμα, κάλλος, λάμπρυσμα. Heliodor. III. p. 139. Comel.

'ΑΓΛΑΙΣΜΟ'Σ, *ornatus, splendor.* Æschin. Socr. III. 15. — רְנָנִים, *exultantes.* Symm. Job. XXXIX. 13. ubi pro ἀγλαϊσμοῦ Semlerus conjicit legendum esse ἀγαλλιασμοῦ, qua tamen conjectura in illo loco non opus est, ubi de pennis et plumis struthionis aut pavonis sermo est, quibus ἀγλαϊσμὸς melius convenit, quam ἀγαλλιασμὸς, ut jam aliquo loco Ernesti judicavit. — f שָׂשׂוֹן, *gaudium.* Symm. et Hebr. Psalm. XLIV. 8. ἔλαιον ἀγλαϊσμοῦ, oleum nitorem reddens. Libere vertit, nec hic ἀγλαϊσμοῦ in ἀγαλλιασμοῦ mutandum erit. Vide s. v. ἀγλάϊσμα.

*'ΑΓΜΟ'Σ, *fractio, locus præceps ac præruptus, littus.* אֵגְמוֹן *juncus.* Ies. XIX. 15. Theod., ubi vero antecedens κεφὰ pro כפה clare docet, ἀγμὸν esse ipsam vocem Hebraicam Græcis literis expressam. Suid. ἀγμοὺς, τοὺς ὀρείους καὶ κρημνώδεις τόπους. g

'ΑΓΝΕΙ'Α, *puritas, expiatio, lustratio.* — טָהֳרָה *purgatio.* 2 Par. XXX. 19. οὐ κατὰ τὴν ἁγνείαν τῶν ἁγίων, si vel non satis mundi essent ex legibus sacris. — נָזִיר *Nasiræus.* Num. VI. 3. — נֵזֶר *Nasiræatus.* h Num. VI. 21. νόμος ἁγνείας, lex Nasiræatus. — 3 Esdr. IX. 20. 1 Macc. XIV. 36. ἐποίουν πληγὴν μεγάλην ἐν τῇ ἁγνείᾳ. Michaëlis in explicatione hujus loci secutus est auctoritatem Syri interpretis, qui habet: ܒܬ ܡܩܕܫܐ *in sanctuario.* Mihi autem ἁγνεία h. l. *Dei cultum,* inprimis qui in ritibus externis est, significare videtur. Sermo enim i ibi est de gentilibus, qui templum polluerant et cultum Judæorum publicum prohibuerant. Sic quoque intellexisse videtur Vulgatus, qui voce *castitatis* h. l. usus est. Hesychius: ἁγνείας, καθαρότητος. Phavorinus: ἁγνεία, καθαρότης, ἐπέτασις σωφροσύνης, ἐλευθερία παντὸς μολυσμοῦ, σαρκὸς καὶ πνεύματος.

'ΑΓΝΙ'ΖΩ, *purifico, sanctifico, lustro, consecro.* — הִזִּיר, *separo me,* Hiph. a נָזַר. Num. VI. 3. ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα ἁγνισθήσεται, a vino et omni potu inebriante *e lege Nasiræatus abstinebit.* — הִתְחַטָּא Hithp. a חָטָא, *expior, purgor a peccatis.* k

a Num. VIII. 21. ἡγνίσαντο, *purgarunt se.* Ib. XIX. 12. ἁγνισθήσεται, *aqua se expiet,* ubi pariter ac v. 13. in codd. cum ἀφαγνίζειν permutatur. Ibid. XXXI. 19. 23. — טָהֵר et הִטָּהֵר Pih. et Hithp. *purgare.* 2 Paral. XXIX. 16. 18. XXX. 17. — קָדַשׁ Pih. Hiph. et Hithp. Ex. XIX. 10. Jos. III. 5. ubi in Codd. ἁγνίζειν et ἁγιάζειν invicem permu-
b tantur. 2 Par. XXIX. 5. Jer. XII. 3. ubi tamen pro ἅγνισον legere mallem ἁγίασον, h. e. *separa eos,* notio enim purificationis ab hoc loco aliena mihi quidem videtur. 1 Par. XV. 12. ἁγνίσθητε ὑμεῖς, *purificate vos.* — Lex. MS. in Octateuch. ἅγνισον, καθάρισον.

'ΑΓΝΙΖΟ'ΜΕΝΟΣ, *purificatus.* — מִתְקַדֵּשׁ partic. Hithp. *sanctificans*
c *se ipsum.* Ies. LXVI. 17. οἱ ἁγνιζόμενοι καὶ καθαριζόμενοι.

'ΗΓΝΙΣΜΕ'ΝΟΣ, *purificatus.* — קֹדֶשׁ, *sanctitas.* 1 Sam. XXI. 5.

ΔΥ'ΝΑΜΑΙ 'ΑΓΝΙΣΘΗ'ΝΑΙ, *possum purificari.* — טָהוֹר לְהַקְדִּישׁ, *purus ad sanctificandum.* 2 Par. XXX. 17. Sensum expressit, nam qui erat immundus, non poterat agnos paschales consecrare Deo.

d 'ΑΓΝΙΣΜΑ, *purificatio, expiatio,* item *res purificans et expians.* — חַטָּאת *peccatum,* it. *expiatio a peccato.* Num. XIX. 9. ἅγνισμά ἐστι, sacrificium est piaculare.

'ΑΓΝΙΣΜΟ'Σ, *purificatio, expiatio.* — חַטָּאת *peccatum,* it. *expiatio a peccato.* Num. VIII. 8. ὕδωρ ἁγνισμοῦ, ubi in aliis libris legitur ἁγιασμοῦ et ἀφαγιασμοῦ. — טָהֵר infin.
e Pih. *purgare,* qui ex usu loquendi Hebr. quandoque nominascit. Num. VIII. 7. — מַרְגּוֹעַ, *requies.* Jer. VI. 16. εὑρήσετε ἁγνισμὸν (alii libri habent ἁγιασμὸν, quam utramque lectionem expresserunt Hexapla Syriaca) ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. Ex voce ἁγνισμὸς seu ἁγιασμὸς Schultensius in Origg. Hebr. T. I. p. 305. n conjecit, jam tum obliteratam fu radicis indolem, et conjecturis f se indulgendum. Arabicum ـع significat *redire, reverti,* et Conj. IV. *redire fecit.* Hinc sul مرجع *reditus,* v. c. *ad De* (Cor Sur. XI. 3.) et رجوع idem, etiam *ipsam viam, quæ ducit,* notat. Hanc propriam He רָגַע notionem respicientes LX et מַרְגּוֹעַ metaphorice de *red ad Deum* seu *meliorem mentem, vi que ac mentis in melius mutatio* accipientes, non male h. l. voce ἁ νισμὸς s. ἁγιασμὸς usi esse videntu cum de reditu ad Deum ipsum pr phetam h. l. cogitasse ex ipsa or tionis serie appareat. — נְדָה *sep ratio.* Num. XXXI. 23. — ור *Nasiræus.* Amos II. 11. — ר *Nasiræatus.* Num. VI. 5.

'ΑΓΝΟΕ'Ω, *ignoro, nescio, ex ign rantia pecco, imprudenter ago,* etia simpliciter *pecco.* — אָשַׁם *re sum, delinquo.* Hos. IV. 16. μὴ ἀγ νόει, ne idem crimen committas, nem pe idololatriæ. — נוֹאַל, *stulte ag* Niph. a יָאַל Num. XII. 11. ub ἀγνοεῖν diserte distinguitur ab ἁμαρ τάνειν. — נִסְכַּל, Niph. *stulte ag* 2 Par. XVI. 8. ἠγνόηκας, impruden ter egisti. Adde Aqu. 1 Sam. XXVI 21. — שָׁגַג, *erro.* Lev. V. 18. — שָׁגָה idem. Lev. IV. 13. 1 Sam. XXVI. 21. μεματαίωμαι καὶ ἠγνόηκα πολλά. Ez. XLV. 20. ἀγνοοῦντος, qui per imprudentiam peccaverit. — Adde Aqu. Ies. XXVIII. 7. et Symm. ac Theodot. Ez. XLV. 20. —Sap. VII. 12. (ubi ante ἠγνόουν vel supplendum est οὐκ vel reponendum ἐνόουν, *bene intellegebam.*) XIX.

τοὺς ἀγνοοῦντας. Vulg. bene: ignotos. Sir. V. 18. ἐν μεγάλῳ καὶ μηῷ μὴ ἀγνόει μηδὲ ἕν, h. e. nullum plane peccatum committe, nec gravius nec levius. Vulg. μὴ ἀγνόει transtulit *justifica*, unde Corn. a Lapide conjicit, eum legisse μὴ ἀδίκει, *ne injuste agas*, sed ἀγνοεῖν eandem significationem habet. 2 Macc. XII. 31. περὶ τῶν ἠγνοημένων, de his quæ ex ignorantia peccata sunt, sc. in regem. — Præterea legitur quoque apud LXX Gen. XX. 4. ubi ἀγνοεῖν obelo notatum fuisse docet Origenes, utpote quod apud Hebræos non exstaret.

ἈΓΝΟ'ΗΜΑ, *ignorantia, erratum, peccatum, delictum.* — מִשְׁגֶּה idem. Gen. XLIII. 12. μήποτε ἀγνόημά ἐστι, fortasse error est commissus. — מְשׁוּגָה *error.* Οἱ λοιποὶ Job. XIX. 4. LXX habent πλάνος. — *שְׁגִאֹת. Symm. Ps. XVIII. 13. — *שְׁגָיוֹן, *ab modis discordibus temperata*, aut *carmen triste*, ex usu linguæ Syr. de quo vide Simonis Lex. Hebr. p. 1585. Symm. Ps. VII. 1. ubi ἀγνόημα, si lectio sana est, notat *oden, qua quis deprecatur pœnas peccatorum*, quasi ᾠδὴ ἐπὶ ἀγνοημάτων. Sed ibi pro ἀγνόημα fortasse legendum est (omissa voce ψαλμὸς, ad quam sequens ὃν referendum est) ἐπὶ ἀγνοημάτων. — Hab. III. 1. Symm. ᾠδὴ ἐπὶ ἀγνοημάτων. Deduxit a שָׁגָה *erravit.* Vulg. pro ignorantiis. — 1 Macc. XIII. 39. ubi ἀγνόημα cum vocabulo ἁμάρτημα permutatur.

ἈΓΝΟΙΑ, *ignorantia, erratum, error, peccatum, delictum.* — אָשָׁם *delictum, reatus.* Gen. XXVI. 10. ubi Aqu. et Symm. πλημμέλειαν habent. Ez. XL. 40. ubi ἄγνοια ab ἁμαρτίᾳ distinguitur. Ibid. XLII. 13. et XLIV. 29. ubi τὰ περὶ ἀγνοίας sunt victimæ piaculares, omisso substantivo θύματα. — אַשְׁמָה idem. 2 Par. XXVIII. 13. ubi ἄγνοια est peccatum ac delictum grave. — עָוֹן, *iniquitas.* Aqu. Lev. XXVI. 39. — פֶּשַׁע, *prævaricatio.* Psalm. XXIV. 7. ubi pro ἀγνοίας Arabs (qui habet: وجهلي) nonnullis legisse videtur ἀνοίας. Sed recepta lectio non sollicitanda est. — שְׁגִיאָה *error, ignorantia.* Aqu. Ps. XVIII. 13. — שְׁגָגָה idem. Symm. Cohel. X. 4. Aqu. et Symm. Lev. IV. 2. ἐν ἀγνοίᾳ, ubi LXX ἀκουσίως habent. LXX Levit. V. 18. et XXII. 14. Cohel. V. 4. — שְׁגָיוֹן. Aqu. Ps. VII. 1. et XVIII. 13. ubi alii παράπτωμα habent. — Sap. XIV. 22. ἐν μεγάλῳ ζῶντες ἀγνοίας πολέμῳ, in magno viventes peccatorum ac scelerum contra Deum bello. — Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἄγνοια, πλημμέλημα, καὶ ἡ λύπη. Fortasse legendum est λήθη.

ἌΓΝΟΣ, *vitex*, genus plantæ seu fruticis, *agnus castus* vulgo dictus, et a Græcis λύγος. Lex. Seguier. T. I. Anecdot. Gr. ed. Bekkeri p. 324. ἄγνον, λύγον. Dioscor. I. 136. Exstat hæc vox cum adjectionibus, κλάδοι ἄγνου ἐκ χειμάῤῥου, rami agni ex torrente (ubi duæ versiones mihi coaluisse videntur) pro Hebraicis עַרְבֵי נַחַל *salices torrentis*, Lev. XXIII. 40. (ubi vid. Bonfrerius in Comment. ad Pentateuchum p. 701.) et κλῶνες ἄγνου, *surculi viticis*, pro eadem formula Hebraica. Job. XL. 17. — Etymol. M. Ἄγνος, τὸ φυτὸν, παρὰ τὸ τοὺς ἐσθίοντας ἀγόνους τηρεῖν, ἄγονον τι ὄν. ἢ παρὰ τὸ εἰς ἁγνείαν συντελεῖν ἐσθιόμενον καὶ πινόμενον, ἔτι δὲ καὶ ὑποστρωννύμενον, ὃ καὶ λύγον καλοῦσι. τὸ τῆς σωφροσύνης δηλωτικὸν καὶ ἡδονῆς σβεστικόν. φασὶ γὰρ αὐτὸ ἐσθιόμενον σβεννύναι τὴν φλόγα τῶν ἡδονῶν. Confer quoque præter Eustathium ad Il. Z. p. 768. et laudatos a Tittmanno ad Zonaræ Lex. s. h. v. p. 16. Bod. a Stapel ad Theophr. p. 264.

ἈΓΝΟ'Σ, *castus, purus, sacer.* — טָהוֹר idem. Ps. XI. 7. λόγια ἁγνὰ, promissiones puræ, sc. ab omni fic-

a tione, h. e. veraces. Ps. XVIII. 10. ὁ φόβος κυρίου ἁγνός, religio Jovæ pura est, sc. ab errore, h. e. erroris expers. Prov. XV. 27. ἁγνῶν δὲ ῥήσεις σεμναί, ubi loco ἁγνῶν reponendum esse mihi videtur ἁγναί, ut apud Symm. legitur, hoc sensu: placent ei sermones honesti, nam quod purum est, etiam placere solet. — *חָסִיד *benignus, pius, probus.* Aqu.

b Ps. XI. 2. ubi Alex. ὅσιος habent. Inc. Ps. XXXVI. 20. — *מַרְגֵּעָה *requies.* Ies. XXVIII. 12. ubi quid sibi velit in Theodotionis versione ἁγνός, admodum disputatum est. Semlerus conjicit, legendum esse ἁγνισμός, ut lectio impressa e compendio scribendi sit orta, coll. LXX Jer. VI. 16. Vide supra a me ad vocem ἁγνισμὸς notata, quibus hæc

c opinio Semleri mirifice confirmatur. — 2 Macc. XIII. 8. πῦρ ἁγνὸν est *ignis sacer.*

Ἁγνόω, *purum habeo.* זָכָה, *purifico.* Pih. a זָכָה Prov. XX. 9. ἁγνὴν ἔχειν, puram ab omni vitiositate habere. Bene quoad sensum.

Οὐκ ἁγνός, *non castus.* טוֹרֵר part. *continuans.* Prov. XIX. 13. καὶ οὐχ ἁγναὶ εὐχαὶ ἀπὸ μισθώματος

d ἱεραίρας, quæ verba prorsus huc non pertinent, sed quoad summam ex Deut. XXIII. 19. petita sunt, ut ad h. l. Jaegerus monuit. Aliis autem visum est, LXX legisse ולא מהר נדר מתני אשה.

Ἁγνωμονέω, *ignoranter et imperite,* etiam *inique et improbe ago,* etiam *stulte ago.* — נָסָכַל *stultus factus sum, stulte agō.* Aqu. 1 Sam.

e XIII. 13. ubi vel est *stulte agere,* vel ob sequentia *impie agere.* Male certe Montfauconius per *ingratum esse* reddidit. Hesych. ἀγνώμονα, (ita enim legendum est) ἀνόητον, ἀλόγιστον. Idem: ἀγνωμόνως, ἀνοήτως. Occurrit quoque hæc vox apud Demosth. p. 249. ult. Reisk. et Plutarch. T. VIII. p. 114. 2. IX. p. 70. 7. Reisk.

Ἄγνωσία, *ignorantia.* — דַּעַת *defectus scientiæ.* Job. XX 16. ἐν ἀγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει, in norantia multa temere dicta fert. Sap. XIII. 1. οἷς παρῆν θεοῦ νωσία.

Ἄγνωστος, *ignotus, incogni* — *סָתֻם, *occlusus, opertus.* Ps. L. 8. τὰ ἄγνωστα, quæ tan verba, judice Kreyssigio, nisi jori, certe eodem jure ad præ dens טְחוֹת, *abscondita,* pertin dicas. — Sap. XI. 19. θῆρας ἀγν τους, ignotas bestias. Ib. XVIII. ἀγνώστου ὁδοιπορίας, viæ antehac n quam tentatæ.

Ἄγονος, *non generans, steri* — *דַּל *tenuis, pauper.* Symm. LXXXI. 3. Sed videtur mend esse pro ἄτεκνος, ut Aqu. hanc voc reddidit Job. V. 16. *שָׁכֵל part. Pih. *abortiens* aut *prole orbat* Ex. XXIII. 26. ubi de terra frugifera sermo est. — עָקָר, *steri* Deut. VII. 14. — *עֲרִירִי *qui ex genere et classe sterilium.* Aq Gen. XV. 2. — גַּלְמוּד *solitari* Inc. Job. XXX. 3. ἐν ἐνδείᾳ καὶ λι ἄγονος (seu ἄγονοι, ut Terentius gere mavult), h. e. *carens* (in q significatione cum genitivo junctu legitur apud Platon. Theæt. c. et Aristot. de Mundo c. 4.), ubi editione Latina cum asterisco leg tur: *in egestate et fame instabile* ut adeo auctor versionis huj pro ἄγονος legisse videatur ἄσταν ut hodie habetur in LXX. Qui si legatur ἀγόμνιος aut ἄτονος? Vi supra ad דַּל. — Hesychius: Ἄγονο ἄτεκνος, ἄκαρπος, ἄσπορος.

Ἀγορά, *forum, platea.* חוּץ *pla tea.* Inc. Cant. VIII. 1. et Symm Job. XVIII. 17. — עַוְלוֹת *nun dinæ.* Ez. XXVII. 12. ἔδωκαν τ ἀγοράν σου pro εἰς ἀγοράν σου (coll. 18.), ad nundinas tuas comportant

Ibid. v. 14. 16. 19. et 22. — שׁוּק, platea. Cohel. XII. 4. 5. Cant. III. 2. — Tob. II. 3. ἔῤῥιπται ἐν τῇ ἀγορᾷ, jacet in platea. 3 Esdr. II. 18. τὴν πόλιν οἰκοδομοῦσι, τάς τε ἀγορὰς αὐτῆς, urbem ædificant et plateas ejus.

ἈΓΟΡΑ'ΖΩ, *emo.* — *חָלַק Conj. Hiph. *divido.* Jer. XXXVII. (XLIV.) 12. Videtur legisse loco לחליק per metathesin literarum לְלִקֵּחַ *ad accipiendum.* Aliter tamen de h. l. statuit Michaëlis, qui putat, LXX חָלַק eandem *emendi* significationem dedisse, quam et alia *secandi* ac *dividendi* verba habent, v. c. כָּרָה et שָׁבַר. Vide Collegium Crit. in Ps. XL. p. 339. seq. Confer tamen ad h. l. Dathium. — חָצָה *dimidiavit, divisit.* Theod. Job. XL. 25. Sensum expressit: nam, divident illum seu partientur inter se negotiatores, et ement eum (Montfauconius male transtulit: vendent eum) negotiatores, in hac orationis serie idem est. — לָקַח, *accipio.* Neh. X. 31. — לָקַח בִּמְחִיר, *accipio pro pretio.* 2 Paral. I. 17. — קָנָה *possideo, acquiro, emo.* 1 Par. XXI. 24. et 2 Par. XXXIV. 11. — שָׁבַר *emo.* Inc. Gen. XLII. 2. LXX Gen. XLI. 58.

ἈΓΟΡΑ'ΖΩΝ, *emtor.* קֹנֵה *partic. emtor.* Prov. XX. 17. κακὸν κακὸν, λέγει ὁ ἀγοράζων. Ies. XXIV. 2.

*ἈΓΟΡΑΝΟΜΙ'Α, *munus agoranomi, præfectura fori seu annonæ,* ab ἀγορανόμος, *magistratus, qui foro rerum venalium præest.* 2 Macc. III. 4. περὶ τῆς κατὰ τὴν πόλιν ἀγορανομίας sec. Compl. ubi Alex. ἀγορανομείας et Vatic. παρανομίας habet, quem secuti sunt Vulg. et Arabs. Lectionem ἀγορανομίας Augusti in nova Libr. Apocr. V. T. editione in textum recepit, eamque præferendam esse judicavit quoque Bretschneiderus. Sed mihi secus videtur. Nullo enim modo a me impetrare possum, ut credam, *Simonem,* qui fuit προστάτης τοῦ ἱεροῦ, simul agoranomi munere functum esse. Hesychius: ἀγορανόμος, δικαστὴς, ὁ ἐν τῇ ἀγορᾷ νέμων τὸ δίκαιον. Suidas: ἀγορανομίας, λογιστίας. Εἴρηται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐπισκοπούντων τὰ τῶν πόλεων ὤνια. f

ἈΓΟΡΑΣΜΟ'Σ, *merces, res venalis, emptio.* — מַלָּחוֹת, *merces.* Neh. X. 31. οἱ φέροντες τοὺς ἀγορασμοὺς, qui ferunt merces. — שֶׁבֶר, *annona.* Gen. XLII. 19. ἐπαγάγετε τὸν ἀγορασμὸν τῆς σιτοδοσίας, domum deferte emtam annonam. — Præterea legitur apud LXX Prov. XXIII. 20. ubi ἀγορασμοῖς de suo addidisse videntur. Nam ad לָמוֹ nullo modo referri potest, nisi statuere velis, eos legisse למהר a מהר quod in l. Syr. *emere* notat, quod mihi vel ideo non improbabile est, quia alias vox לָמוֹ versione careret sua. — 2 Macc. VIII. 11. προσκαλούμενος ἐπ' ἀγορασμὸν, provocans ad *emtionem.* Ibid. v. 25. g h

ἈΓΟΡΑΣΤΗ'Σ, *emtor, obsonator.* Tob. I. 12. ἤμην αὐτοῦ ἀγοραστὴς, fui emens omnia necessaria ei, vern. Einkaufer, *caterer, steward.* Vide ad h. l. Baduellum et Grotium. Pollux III. 126. ὁ ἀγοραστὴς ἐπὶ τοῦ ὀψωνοῦντος τέτακται. Athen. IV. p. 176. A. i

ἈΓΟΡΕΥ'Ω, *palam verba facio, concionor:* etiam *confiteor, palam confiteor.* הוֹדָה idem. Symm. et LXX Ps. XXXI. 5. ubi Vulg. et Hieron. *confitebor.* — הֶחֱלִיק. Hiph. *divido me,* h. e. *leniter et placide me subduco, delabor.* Jer. XXXVII. (XLIV.) 12. Ita Trommius et ex eo Bielius. Sed ibi in textu legitur ἀγοράσαι, ad quam vocem vide supra a me notata. k

ἈΓΡΕΥ'Ω, *venor, venatu capio feras,* pisces, etc. etiam *capto, allicio.* Secundum Trommium ac Bielium respondet hæc vox Job. X. 16.

a Hebr. נָאָה *extollo me*, sed, ut recte monuit Doederleinius in Bibl. Theol. T. I. p. 19. ἀγριώμαι ὡς λέων ibi paraphrastice legitur pro כִּשְׁחֹל תְּצוּדֵנִי, adeoque ἀγριώω non ad נאה, sed ad צוד pertinet. — *טָרַף *rapio*. Symm. Amos I. 11. — *לָכַד *capio*. Prov. V. 22. καρανομίαι ἄνδρα ἀγριώουσι, suis ipsius capitur criminibus impius. Hesychius b ad h. l. ut Ed. Bernardo in notis ad illum videtur, respiciens ἀγριώουσι interpretatur κρατοῦσι. — Inc. Prov. III. 26. — לָכַד *capio*. Prov. VI. 25. μηδὲ ἀγριωθῇς σοῖς ὀφθαλμοῖς, ne oculis tuis capiaris, h. e. seducaris ad illicitam libidinem veneream. Schol. μηδὲ ἕλῃ σε. Num fortasse legendum est τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῆς? De usu verbi ἀγριώειν in re amatoria vid. Jacobs ad Anthol. T. c VII. p. 193. et Schraderum ad Musæum, p. 253. — צוד, *venor*. Prov. VI. 26. γυνὴ δὲ ἀνδρῶν τιμίας ψυχὰς ἀγριοῖ, ubi metaphorice pro *insidias vitæ struere* ponitur. — שָׁחַט *macto*. Hos. V. 2. οἱ ἀγριώοντες τὴν θήραν κατέσηξαν. Ita quoque Syrus. Uterque Bauero ad h. l. legisse videtur צַיָּדִים. De hac versione d variæ sunt virorum doctorum conjecturæ. E sententia Baueri in scholiis ad h. l. ad quem lectores remitto, legerunt שָׂטְחוּ שְׂטָחִים *expânderunt expandentes*. Doederleinius in Bibl. Theol. T. I. p. 20. arbitratur, ἀγριώοντες θήραν tantum ad vocem שטים pertinere. Secundum alios loco שטים legerunt צָדִים, aut potius sonum captantes e (τοῦ שׂ enim et τοῦ ץ idem apud veteres sonus erat) derivarunt a צוד, et hinc illa *venatio*.

ἈΓΡΙΑΊΝΩ, *agrestem* s. *ferum reddo, effero*, etiam *irrito, ad iram concito, exaspero*. הִתְמַרְמַר Hithp. a מָרַר *exacerbo me*. Dan. XI. 11. ἀγριανθήσεται exacerbabitur.

ἈΓΡΙΊΖΩ, *irrito, concito*. מָרַר idem. Symm. Prov. XV. 18. ἀγρίζ exacerbat.

ἈΓΡΙΟΒΆΛΑΝΟΣ, *arboris gla diferæ sylvestris* nomen, secundu nonnullos *cupressus*, vel *fagus*, *ilex*. תִּרְזָה *pinus*. Ies. XLIV. 1 sec. Aqu. Theodot. et LXX.

ἈΓΡΙΟΛΆΧΑΝΑ, *olera agrest* אֹרֶת idem. Inc. aut secundu Theodoretum οἱ ἄλλοι (V. Sch edit. Bosianæ) 2 Reg. IV. 3 Vulg. *herbas agrestes*. Adden est hæc vox Lexicis. Neque eni Græci respuunt alia hujus form nomina, v. c. ἀγριόμηλα.

ἈΓΡΙΟΜΥΡΊΚΗ, *myrica agres* s. *sylvestris*; est autem μυρίκη *genist* de qua Dioscorides Lib. I. c. 11 עַרְעָר *juniperus*. Jer. XVII. 6. ἡ ἀγριομυρίκη ἡ ἐν τῇ ἐρήμῳ.

ἌΓΡΙΟΣ, *agrestis, ferus*. — יַעַר *terra*. Job. V. 22. θηρίων ἀγρίων. — בָּרָא Chald. *ager*. Dan. IV. 9. 1 22. — פֶּרֶא *ferus*. Aqu. Gen. XV 12. — שָׂדֶה et שָׂדַי *ager*. Levi XXVI. 22. Deut. VII. 22. 2 Re IV. 39. ubi ἄγριος et ἐν ἀγρῷ in cod permutantur. Ies. LVI. 9. — Sa XIV. 1. ἄγρια μέλλων διοδεύειν κύμασι per feros fluctus iter facere incip ens. 2 Macc. XI. 9. θῆρες ἀγριώτατ bestiæ ferissimæ. 2 Macc. XIV. 3 ἀπάντησις ἀγριωτέρα ferocius seu a perius erga eum se gessit, aut co versatio asperior. Pollux Onon IX. 32. θαλάττης ἀγριώτερος. Vid alibi μάνιος, ὄνος, σῦς, φρύγανα, φυτ ψώρα. Vide quoque infra s. ξύλον.

*ἈΓΡΙΌΤΗΣ, *feritas, arroganti* seu *insolentia*. Tob. IV. 13. ἐν τ ἀγριότητι ὑλάττωσις, secundum libro nonnullos, superbiam et insolentia sequitur ignominia aut deterior con ditio. Sed alii libri habent h. ἀχρειότης, ac anceps est de h. l. ju dicium. 2 Macc. XV. 21. τὴν τῶ θηρίων ἀγριότητα. — Plato Convi

Vol. III. p. 197. D. ed. Steph. Hist. Sic. I. p. 10. l. 23. ed. Steph. Joseph. A. J. XVI. 11. 2. p. 879.

Ἀγριόω, *efferatum reddo, exaspero.* 3 Macc. V. 2. ubi elephantes mero et thure ἀγριωθέντες, *ad furorem concitati,* dicuntur. Lucian. T. I. p. 529. ed. Reitz. πέλαγος ἠγριωμένον, *mare concitatum* et *æstuans.* Dion. Hal. Antt. IX. 39. Vol. III. p. 1850. ed. Reisk.

Ἀγριτέκτων. Exhibet hanc vocem margo Cod. Coisl. Lev. XI. 19. pro ἔνοπα. Sine dubio orta est hæc mendosa scriptura ex ἀγριαλέκτορα aut ἀγριλέκτορα (a λέκτωρ pro ἀλέκτωρ apud Eustath. ad Il. Β'. p. 138. l. 9. Bas.), quæ vox bene respondet Hebr. דּוּכִיפַת, quod Chald. de *gallo montano* explicavit, consentiente Vers. Venet. quæ ἀγρίαλεκτορίδα habet, ubi quoque fortasse ἀγριαλεκτορίδα aut ἀγριλεκτορίδα legendum est. Z.

Ἀγρίως, *fere, aspere, duriter, immaniter.* 2 Macc. XV. 2. μηδαμῶς ἄτως ἀγρίως ἀπολέσῃς, nequaquam ita immaniter sævias: ubi ἀγρίως est i. q. βαρβάρως, quod ei ibidem additur. Dion. Hal. I. 5. 2.

Ἀγριώτατος et Ἀγριώτερος. Vide supra s. v. ἄγριος.

Ἀγροικος, *agrestis, rusticus, qui est feræ naturæ.* — אִישׁ שָׂדֶה *vir agri.* Gen. XXV. 27. ἦν Ἠσαῦ ἄγροικος, Esavus in agris aut sylvis continuo versabatur. — בְּיוֹם אֵיד *in die exitii.* Prov. XXVII. 10. Aqu. ἄγροικος. Vox hæc, quam ex Hieronymo Martianæus exhibuit, merito suspecta fuit Montfauconio. Si conjecturæ locus esset, legendum esset εἰς οἶκον, ut ad בַּיִת ibidem referatur. Aut pertinet ἄγροικος ad רָחוֹק in fine commatis. In posteriore hac conjectura lubens nunc acquiesco. — פֶּרֶא, *ferus.* Gen. XVI. 12. ἄγροικος ἄνθρωπος, *homo ferissimæ naturæ.* — 2 Macc. XIV. 30. pro ἀγριότερος, quod habet Vat. in Alex. et Compl. ἀγροικότερος legitur. — f Pronuntiatur hæc vox quoque ἀγροῖκος. Hesychius: ἀγροῖκος, ὁ ἐν ἀγρῷ διάγων, χωρικὸς, ἢ ἐργάτης. καὶ δραστήριος ἢ ζευγελάτης.

Ἀγρὸς, *ager, villa.* — אֶרֶץ *terra.* Lev. XXVI. 20. et Job. V. 25. — בַּיִת *domus.* Ruth. II. 7. Nempe בַּיִת h. l. est *tugurium in agro exstructum,* et quidem in usum messorum. — בָּרָא Chald. *ager.* Dan. g II. 38. — *חוּץ *quicquid extra est.* Inc. Cant. VIII. 1. ἐν ἀγρῷ, h. e. palam. Huc pertinet et locus 1 Sam. IX. 26. ubi Hebr. הַחוּצָה *foras* ab Incerto redditur εἰς ἀγρὸν, unde apparet, vocem ἀγρὸς late patere apud LXX, nisi in utroque loco vocem ἀγορὰ substituere malis. — חָצֵרִים *villæ, suburbia.* Symm. Jos. XIII. 23. Sed ibi verba Græca h ἀγροὶ αὐτῶν Drusio debemus, ut monuit Scharfenbergius Anim. P. II. p. 25. Masius per ἀγροὺς h. l. *suburbana prædia* intellexit. Lex. Vet. Ἀγρὸς, *ager, villa, rus.* — יָגֵב *ager.* Jer. XXXIX. 10. — יַעַר *sylva.* Psalm. XLIX. 11. ἀγροῦ. Δρυμοῦ legit Eusebius Dem. Ev. Lib. VI. cui concinit Latinus interpres. — מִדְבָּר *desertum.* Job. i XXIV. 5. ὥσπερ ὄνοι ἐν ἀγρῷ, ubi alii ἐπ' ἐρήμου sensu eodem. — מַחֲנֶה *castra.* 1 Sam. XIII. 17. ἐξῆλθε διαφθείρων ἐξ ἀγροῦ ἀλλοφύλων. Ita vertit fortasse, quia castra in agris posita erant. Sic et nos voce Feld, *field,* uti solemus. — Notat itaque ἀγρὸς h. l. *castra,* quemadmodum in universum *omnia* notat, *quæ sunt in agro,* v. c. *villas, prædia,* ut satis k notum est. — *נחל *torrens,* etiam *vallis.* Job. XL. 17. κλῶνες ἀγροῦ. Sic legitur in Cod. Vaticano, in reliquis libris autem ἄγνου, quam lectionem præfert post Bochartum (Hieroz. P. III. p. 729. ed. rec.)

c Bielius et commendat Cod. Syr. Hex. Sed recepta quoque lectio habet, quo se defendat ac tueatur, partim ex ambiguitate vocis נַחַל, partim vero ex notione universa, quam habet Gr. *ἀγρός*. — קָצִיר *messis*. Lev. XXV. 5. sed ibi non tam vox *ἀγρὸς*, quam tota formula *ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ* Hebr. קְצִיר non male respondet. — שָׂדֶה *ager*. E

b multis locis, in quibus *ἀγρὸς* huic voci respondet, nonnulla seligam. Jud. IX. 24. ubi *ἀγρὸς* cum *πεδίον* in codd. permutatur, æque ac 1 Sam. IV. 2. et 2 Paral. XXVI. 23. coll. Hex. Jud. IX. 42. — 2 Sam. I. 21. ubi *ἀγροὶ ἀπαρχῶν* sunt agri præstantissimi, a quibus primitiæ Deo consecrari solebant. Cæterum pro *ἀγροὶ* mallem h. l. reponere *ἀγροὺς*, ut a

c præcedente præpositione *ἐπὶ* penderet. Vulgatus supplet *ὅσι*, vertit enim: neque sint agri primitiarum. 2 Reg. IV. 39. *ἐν τῷ ἀγρῷ* cum *ἄγριος* in codd. permutatur, sensu eodem. Symm. Ps. XCV. 12. Ed. Vta Ps. CXXXI. 6. *οἱ λοιποὶ* Jer. XVII. 2. Theod. Ies. XVI. 8. שְׂדֵמוֹת *arva, ἀγροὶ θανάτου*. Ex communi sententia legerunt divisim שְׂדֵי מָוֶת.

d Sed me alia docuit Simonis Lex. Hebr. p. 1589. ed. rec. שְׂדֵמָה scilicet est *ager tristis*, (coll. Arab. سدم *tristis fuit*) *adustus et torridus*, idem quod שַׂרְפָּה, et hanc notionem suo *ἀγροὶ θανάτου* exprimere fortasse voluit Alexandrinus. — פֶּאֱת שָׂדֶה *augulus agri*, seu *ager demensus*. Levit. XIX. 9. et XXIII. 22. — שִׂיד *calx*. Ies.

e XXXII. 12. ubi Trommius vult eos שָׂדֶה legisse. Sed mihi videntur LXX vocem שִׂיד prorsus omisisse in versione sua, et *τῷ ἀγροῦ* de suo addidisse. Vide alibi *Σκοπία* et *Σκοπιά*.

Ἀγρυπνέω, *vigilo, evigilo*, e metaphorice *invigilo alicui rei, s ose quid quæro*. עֵר verbale: *vigi* Cant. V. 3. — שָׁקַד *vigilo*. VIII. 28. *ἀγρυπνῶν καὶ τηρῶν*, todite diligenter. Similis est mula 3 Esdr. VIII. 61. *ἀγρυπ καὶ φυλάσσετε*. Job. XXI. 32. Ps CI. 8. et CXXVI. 2. Prov. V 34. — Sap. VI. 15. ubi *ἀγρυπνεῖ τὴν σοφίαν* est i. q. *ἐνθυμηθῆναι αὐτῆς* in priori membro, coll. XXXVI. 16. — Sir. XXXIII. *κἀγὼ ἔσχατος ἠγρύπνησα*, et ego timus expergefactus sum.

Ἀγρυπνία, *vigiliæ, insom pervigilium*, etiam metaphorice *dium, cura, solertia*. Sir. XXX 1. *ἀγρυπνία πλούτου ἐκτήκει σάρ* anxium studium s. anxia cura vitiarum debilitat corpus ejus vires absumit. Statim enim duntur verba: *καὶ ἡ μέριμνα α ἀφιστᾷ ὕπνον*, et v. 2. vocatur *μέρ ἀγρυπνίας*. Conferri potest O Met. III. 396. *attenuant vigiles pus miserabile curæ*. Sir. XXX v. 20. *πόνος ἀγρυπνίας*, insomnia serrima. Ibid. XXXVIII. 26. et 30. XLII. 9. *θυγάτηρ πατρὶ ἀ χρυφος ἀγρυπνία*, h. e. filia virgo in tas curas et ærumnas patri cre nam statim explicationis causa quitur: *καὶ ἡ μέριμνα αὐτῆς ἀφ ὕπνον*.

Ἄγρωστις, *herba, gramen*, eti *species herbæ agrestis*. — דֶּשֶׁא *men*. Deut. XXXII. 2. — עֵ *herba*. Mich. V. 7. — רֹאשׁ, *cicu herba venenosa*. Hos. X. 4. *ἀνατ ὡς ἄγρωστις κρίμα*, pœna, ut in ag cicuta, germinabit. — שָׂדֶמָה *tristis*, in quo herbæ venena qualis est cicuta, crescere sole Ies. XXXVII. 27. — חִיר יָשִׁית *sentes et vepres*. Ies. IX. 18. libere verterunt. Suidas: *ἄγρωσ εἶδος βοτάνης, ἡ κοινῶς ἀγρία*. ad qu locum Küsterus citat Scholiast

Theocriti. Idem XIII. 42. Adde Eustathium ad Il. Z'. p. 249. Polyb. IIXIV. 10. 3. Salmasii Exc. ...n. p. 917. ac præ cæteris H. Stephani Thes. L. Gr. (ed. Lond.) Tol. I. P. 2. p. 202. Gloss. Vett. ...ιστον, *gramen, felox.* Lege *filix* ...*felix.*

ΑΓΡΩΣΤΟΣ. Vox hæc, quæ, ...ma est, nihil aliud quam *rusti-...cus, agrestem, venatorem* significare ...potest, in nullo tamen Lexicographo ...reperitur, legitur Gen. XVI. 12. in ...cod. Mosquensi pro Hebr. פֶּרֶא ...*feræ*, ubi in impressis et reliquis ...libris nunc ἄγριος reperitur. Sine ...dubio autem ἀγρώστης reponendum ...erit, quod eandem significationem ...habet.

ΑΓΡΩΤΗΣ, sec. Hedericum, ...*rusticola, pastor*, secundum Bielium, ...*agrestis mos vel locus.* בָּר, *ager.* ...Synon. Job. XXXIX. 4. Mihi vero ...ἀγρώτης ibi est i. q. ἄγρωστις, ac ...*quilibet plantam* et *herbam agrestem* ...*notat*, quam significationem quo-...que habet Hebraicum בָּר (quod ...alii de *sylva*, alii de *deserto* expli-...cant) a radice בָּרָה *edit, comedit.* ...Certe Theodotion habet *γίνημα*, ...quod de omnibus proventibus terræ, ...imprimis iis, quæ sponte nascuntur, ...dicitur. Vid. de hac voce Jacobs ad ...Anthol. Gr. T. XII. p. 41.

ΑΓΥΙΑ', *platea, omnis via pub-...lica urbis.* Occurrit 3 Macc. I. 17. ...οἱ δὲ κατὰ τὰς ἀγυιὰς — ἠθροίζοντο, ...alius vero per plateas congregaban-...tur. Ibid. IV. 3. ἤ τίνες ἀγυιαὶ κατε-...τῶ καὶ γέφυ ἐπ' αὐτοῖς οὐκ ἐπεστηλῶντο; ...Hesych. ἀγυιὰ, ἄμφοδος, ῥύμη, ὁδὸς — ...καὶ τῶ δι' αὐτῶν ἄγειν ἡμᾶς τὰ γυῖα, ...τοῦ ἐστι κοπιᾶσθαι. Suidas: *ἀγυιαὶ, ...ἄμφοδοι, ῥύμαι* ἢ ἐπιμήκεις ὁδοὶ, παρὰ ...τὸ μὴ ἔχειν τοῦ γυῖα καὶ μέλη καὶ ...κῶλους. Rectius Scholiastes Pin-...dari ad Olymp. IX. 53. ab ἄγειν ...deducere videtur. Conf. Erasmi ...Schmidii Comm. ad Pind. Pyth. p. 89.

ΑΓΥΜΝΑΣΤΟΣ, *inexercitatus,* ...etiam *inexpertus.* 1 Sam. XVII. 39. *f* Inc. (quem Symmachum esse non male conjecit Kreyssigius in Symb. ad Bielium P. I. p. 6.) sensum verborum כִּי לֹא נִסִּיתִי *nam non tentavi* expressit per ἀγύμνασος γὰρ εἰμί, ubi ἀγύμνασος est i. q. ἄπειρος ibid. apud Symm. Plutarch. Tom. IX. p. 63. 1. Reisk. Substantivum ἀγυμνασία occurrit apud Aristotelem Eth. III. 5. p. 112. ed. Oxon. V. *g* quoque Spanhemium ad Aristoph. Ran. v. 1119.

ΑΓΥΝΑΙΟΣ, *qui uxore caret.* אַלְמָנָה *vidua.* Job. XXIV. 21. sec. Alex. ubi alii vitiose γύναιον habent. Acceperunt sc. vocem Hebr. de *viduo*, sensu eodem.

ΑΓΧΙΣΤΑ, *proxime.* קָרוֹב *propinquus.* Lev. XXV. 25. sec. Ald. ὁ ἀγχιστεύων ὁ ἄγχιστα αὐτῷ, sc. ὤν, *h* h. e. proximus ejus cognatus: ubi alii libri ἔγγιστα, alii vero ἐγγίζων habent, ita ut sensus minime mutetur. Plutarch. T. VI. p. 408. 3. Reisk.

ΑΓΧΙΣΤΕΙΑ, *propinquitas, cognatio.* — נְאֻלָּה *pollutio.* Nehem. XIII. 29. ubi perperam ac inepte interpres permutavit נְאֻלָּה cum נְאָלָה. Nisi cum Bielio statuere velis, ἀγ-*i* χιστείαν ἱερατίας h. l. *liberationem a sacerdotio* denotare, quemadmodum Esr. II. 62. et Nehem. VII. 64. ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατίας notat: *exclusi sunt sacerdotio.* — גְּאֻלָּה *re-demptio* et *jus redemptionis* seu *pro-pinquitatis et cognationis* e lege Mosaica. Ruth. IV. 6. ἀγχίστευσαι σεαυτῷ τὴν ἀγχιστείαν μου, redime tu, quod ego redimere debebam. Ibid. *k* v. 7. et Jer. XXXII. 7. — Præterea legitur Ruth. IV. 7. τῷ ἀγ-χιστεύοντι τὴν ἀγχιστείαν σου, quibus nihil in textu Hebraico respondet. — Hesych. Ἀγχιστία, συγγένια. Idem tradit Suidas, qui laudat Aristoph. Av. v. 1659. Vide et Pollucis Onom. III. 33.

a ΑΓΧΙΣΤΕΥΣ, *propinquus, cognatus, vindex.* גֹּאֵל part. pr. *redemtor, vindex,* deinde *qui jure cognationis vindicat, redimit* et *liberat.* Inc. Gen. XLVIII. 16. secundum Schol. Gr. ed. Bosianæ, sine dubio Theodotion, coll. Job. XIX. 25. — LXX Ruth. III. 12. IV. 1. 6. 8. 14. 2 Sam. XIV. 11. *ἐν τῷ πληθυνθῆναι ἀγχιστία τοῦ αἵματος,* ne multiplicentur
b vindices sanguinis. Hesych. *ἀγχιστεὺς, συγγενής.* Utitur quoque hac voce Lucianus Tim. p. 155.

*ΑΓΧΙΣΤΕΥΤΗΣ, *cognatus, vindex,* i. q. *ἀγχιστεύς.* Hoc vocabulum Lexicis ignotum Hebr. גֹּאֵל, *vindex jure cognationis,* Ruth. III. 9. respondet in fragmento Incerti Interpretis. Ibid. IV. 1. Breit.

ΑΓΧΙΣΤΕΥΩ, *propinquus, cognac tus sum:* it. *propinquitatis jure e lege Mosaica hæreditatem adeo et in uxorem duco, nec non eodem jure redimo vel vindex sum.* גָּאַל idem. Ruth. III. 13. *ἐὰν ἀγχιστεύσῃ σε,* si te jure propinquitatis uxorem ducere velit. Ibid. IV. 4. 5. et 6. Theodot. Job. III. 5. *ἀγχιστευσάτω,* e notione *vindicandi,* quam גָּאַל habet. — יָרַשׁ *possideo,* etiam *occupo.* Num.
d XXXVI. 8. *πᾶσα θυγάτηρ ἀγχιστεύουσα κληρονομίαν,* omnis filia, quæ jure cognationis hæres est; et paulo post: *ἵνα ἀγχιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικήν,* ut unusquisque filiorum Israel sortem paternam jure hæreditario retineat. Gloss. in Octat. *ἀγχιστεύων, ὁ σύναγγυς τοῦ γένους.*

ΑΓΧΙΣΤΕΥΟΜΑΙ, *liberor, exclue dor* Ad hanc vocem Bielius hæcce habet: Esdr. II. 62. Nehem. VII. 64. *ἠγχιστεύθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας, sacerdotio excludebantur.* In Hebr. est וַיִּגָּאֲלוּ, quod nonnullis redditur: *ut polluti absterriti sunt,* sed LXX procul dubio vocem illam *ἠγχιστεύθησαν* reddiderunt ex illo significatu, quo גָּאַל in Conj. Niph. in plerisque locis alias denotat: *p pinquitatis nomine vindicor* vel *re mor.* Et certe, cum ille, qui re mitur, etiam liber evadit, etiam v locis citatis transferri potuit ad ill qui exclusione a sacerdotio, ab eundo illo ita liberi evadebant, si redemti essent, quo minus i amplius fungerentur.

ΑΓΧΙΣΤΕΥΩΝ, *propinquus, c natus, vindex jure cognationis e l Mosaica,* seu: *cui propinquitatis ju hæreditas, uxor, vel quid aliud de tur.* גָּאַל idem. Lev. XXV. 25. ubi est consanguineus, qui jus dimendi habet. Num. V. 8. cogn tus, cui res surrepta restituen erat. Ibid. XXXV. 12. *ὁ ἀγχιστε τὸ αἷμα,* vindex sanguinis, (Co Michaëlis in Jure Mosaico P. II. 131. seq.) qui alias (v. c. ibid. 19. et 21.) *ἀγχιστεύων τῷ αἵματι,* al (v. c. Deut. XIX. 6.) *ἀ. τοῦ αἵμα* dicitur. Adde Jos. XX. 3. 5. Ruth. II. 20. III. 9. et IV. 2.

ΑΓΧΟΝΗ, *strangulatio, suffoc tio.* מַחֲנָק idem. Aqu. Job. V 15. Vulg. *suspendium.* Hesych. *ἀ χόνη, πνιγμός.* Confer Barlæum Luciani Tim. p. 248.

*ΑΓΧΩ, *strangulo, suffoco.* חָנַק *constringo.* Ps. XXXI. 9. *χαλινῷ σ σιαγόνας αὐτοῦ ἄγξαι,* freno maxill i. e. os eorum, frenare. In co Alex. perperam legitur *ἄγξις,* et Ald. et Compl. *ἄγξαις.* Inde Hes chius: *ἄγξαι* (scil. *ἐν χαλινῷ*), *χαλ νῶσαι.* Confer Suiceri Thes. Eccl T. I. p. 71. — הָטָה Hiph. a נָטָה *inclinare.* Aqu. Prov. VII. 21. *ἤγξ constrinxit.* Vulg. *irretivit* eu LXX *ἀπεπλάνησε.* Si versio h vere est Aquilæ, respexit notione vocis Hebraicæ nunc ignotam. Ce te Arab. نَحَّ *constringere* notat. S autem, quod mallem, alii interpr ti tribuitur, eum libere vertisse alia metaphora usum esse statue dum erit. 4 Macc. X. 7.

*ΑΓΩ, *duco, adduco, affero, trah*

nitum, celebro. *אָב pater. Ies. Symm. Ex. XXI. 16. — הוֹלִיךְ Hiph. a יָלַךְ ire. Levit. XXVI. 13. Deut. VIII. 2. 15. ubi pro ἀγαγόντος alii libri habent ἐξαγαγόντος, ratione habita exitus ex Ægypto. Ies. XLVIII. 21. Hos. II. 14. — הוֹצִיא Hiph. a יָצָא exeo, educo. Ex. XV. 22. — הֵיתִי Chald. Aphel ab אָתָה venio, duco. Dan. III. 13. et VI. 24. — הָלַךְ eo, vado. Ex. XXXI. 4. ubi voci Hebr. tribuerunt notionem hiphilicam. — הִנְחָה Hiph. duco. Deut. XXXII. 12. et Job. XXXVIII. 32. — *חָבַר Hitp. הִתְחַבֵּר consociare se. Dan. XI. 6. sec. Chis. non male quoad sensum. — *יָבַל Hoph. הוּבַל adducor. Ies. LV. 12. sec. Compl. — הֶעֱלָה Hiph. ab עָלָה ascendere facio. 2 Reg. XXIV. 26. 2 Par. II. 16. οὐ ἄξεις. Ez. XVI. 39. — הֶעֱמִיד stare facio, colloco, Hiph. ab עָמַד. Dan. XI. 13. ἄξει ὄχλον πολὺν ὑπὲρ τὸν πρώτερον, coget exercitum priori longe majorem, ubi ἄγειν vel pro συνάγειν vel pro προσάγειν positum est. Conf. Sturzii Lex. Xenoph. s. h. v. n. 7. — לָקַח accipio, etiam mecum sumo. Num. XI. 16. ἄξεις αὐτοὺς, una tecum sumes. Job. XXXVIII. 20. Jer. XLI. 12. et XLIII. 10. — מְנֻחָה ductus. 2 Reg. IX. 20. — מָשַׁךְ extraho. Job. XL. 20. — נָהַג Kal. et Pih. duco. Ex. III. 1. 2 Reg. IX. 20. ἦν ἐν παραλλαγῇ ἦγεν sec. Compl. ac Symmachum, ubi post ἦγεν supplendum est ἑαυτὸν, et ἄγειν incedere notat, cum celeriter incedat. Reliqui libri habent ibi ἐγίνετο e glossemate. 1 Par. XX. 1. ἤγαγεν, ubi Compl. habet ἀπήγαγεν. Ies. XX. 4. LXIII. 14. — 2 Sam. VI. 4. ἦγον τὴν ἅμαξαν, *trahebant* currum, coll. 1 Par. XIII. 7. 2 Reg. IV. 24. Ies. XX. 4. ἄξει βασιλεὺς

II 6. ubi loco אָבִי legerunt אֲבִיא. — *אָבַד pih. *perdo*. Ez. XXVIII. 16. אַבְדְּךָ *perdam*. LXX ἐφεῦρέ σε. Mirum, inquit Cappellus in Notis Criticis ad h. l. p. 555. hallucinatos esse LXX in voce tam facili et communi, nisi forte legerunt: וְאֲבִיאֲךָ *adducam te*. Mihi autem secus videtur. Ἄγειν est h. l. i. q. ἀναγειν, *abducere, auferre*, quam significationem etiam h. l. אָבַד habet, quia sequitur מִתּוֹךְ. Perperam autem vocem Hebraicam ad כָּרוּב retulit. — בּוֹא *venio*. Prov. XVIII. 6. et Ex. XXII. 4. In utroque loco autem voci בּוֹא tribuerunt notionem Hiphilicam. — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא Gen. II. 19. XLII. 20. ubi pro ἀγάγετε Cod. Alex. habet κατάγετε, quemadmodum ibid. v. 34. pro ἀγάγετε in Compl. ἀνάγετε legitur, coll. v. 37. Ibid. XLVI. 33. ἐκτήσατο τὰ αὐτῶν ἀγηλάσαν, omnia sua secum adducebant. — 2 Sam. VII. 18. Aqu. Symm. ἤγαγες. Vulg. *adduxisti*, h. e. ad hoc fortunæ ac dignitatis fastigium nos evexisti. — 1 Reg. XIV. 10. ἐγὼ ἄγω κακίαν, *adducam* mala contra domum tuam, h. e. inferam, nam pro ἄγω sine dubio reponendum est ἄξω, quia sequitur ἐξολοθρεύσω et ἐκκλίξω, ubi simul monendum est, genitivum τοῦ Ἰεροβοὰμ pendere a voce ἐξολοθρεύσω. Coheb. XI. 9. ἄξει ὁ ὁ θεὸς εἰς κρίσιν, Deus judici rationem reddes, coll. XII. 14. ubi legitur ὁ θεὸς ἄξει ἐν κρίσει. Ies. XLVI. 11. ἤγαγον, *effeci*. Jer. XX. 5. ἄξουσιν, *vi abducent*, coll. XXIV. 1. XXXIX. 7. ac Ez. XII. 13. — Mich. I. 15. ἀγάγωσι secundum Vat. et Compl. quod autem sine dubio mutandum est in ἀγαγῶ cum, ut habet Theodoretus, licet nondum Arabs jam habuerit. Aqu. Ps. LXXVII. 71. — הֵנִיעַ Hiph. a נוּעַ *accedere fecit, admovit*. Aqu.

a Ἀσσυρίων τὴν αἰχμαλωσίαν Αἰγύπτου, captivos ducet rex Assyriorum Ægyptios. — נָהַל *duco* Pih. Ies. XLIX. 10. — *נָתַן *do, reddo, exhibeo.* Ies. XLIII. 6. ἐρῶ τῷ βορρᾷ, ἄγε, dicam septentrioni, *redde.* Ibid. v. 9. ἀγαγέτωσαν τοὺς μάρτυρας, *exhibeant* testes. — עָשָׂה *facio,* etiam *celebro.* Esth. IX. 18. ἦγον αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως μετὰ χαρᾶς, *celebrabant* diem
b illum quietis cum gaudio. Ibid. v. 19. 21. 22. 3 Esdr. I. 1. 19. coll. 2 Par. XXXV. 1. 16. 17. 18. Sic apud Ælian. V. H. XIV. c. 20. ἑορτὴν ἄγουσι τὴν καλουμένην νησταίαν οἱ Ταραντῖνοι. — קָרָא *voco.* Ies. XIII. 3. ἄγω αὐτούς. Sensum expresserunt. — *חָתַר *definio, describo.* Jos. XV. 9. ἄξει τὸ ὅριον εἰς Βαάλ, non male quoad sensum. Simili ratione
c nos die Gränze führen, *to fix the boundaries,* dicere solemus. — Sir. XXX. 25. πρὸ καιροῦ γῆρας ἄγει μέριμνα, Vulg. ante tempus senectam *adducet* cogitatus, h. e. cogitationes molestæ, curæ. Ibid. v. 31. εἰ ἔστι σοι οἰκέτης, ἄγε αὐτὸν ὡς σεαυτόν, i. q. v. 30. ἔστω ὡς σύ, ubi ἄγειν est *aliquem tractare, se gerere erga aliquem.* 1 Macc. VI. 15. τοῦ ἀγαγεῖν
d καὶ ἐκθρέψαι αὐτὸν τοῦ βασιλεύειν, ut *institueret* et educaret illum ad regnandum. (Ita Ælian. V. H. Lib. XIV. c. 20. τοῦ παιδὸς, ὃν ἦγε, διὰ τῆς ὁδοῦ ἰσχάδι (Sic enim distinguendum putat Bielius pro ἦγε διὰ τῆς ὁδοῦ, ἰσχάδι) περιτυχόντος, quum puer, quem *instituebat,* per viam in ficum incidebat. Sic et ibid. XII. 43. παίδων ἀγωγὴ, puerorum *institutio,*
e unde παιδαγωγὸς dictus est puerorum magister.) ubi aliam, sed minus commodam, interpretationem secutus est Michaëlis in Anim. ad h. l. Ibid. VII. 48. ἤγαγον τὴν ἡμέραν, *celebrarunt* diem, coll. 2 Macc. II. 16. et X. 8. ac Xenoph. Cyrop. VI. 2. 3. Vide alibi Δρομὴ, Ἡσυχία, Παῤῥησία, Πῦρ. Τέλος.

ΆΓΟΜΑΙ, *ducor.* בּוֹא *venio, ducor.* Ps. XLIV. 17. Prov. VII. 22 ὥσπερ βοῦς ἐπὶ σφαγὴν ἄγεται, ut bos ad cædem abit. נָלָה. Pih. *revelo* Ies. XVI. 3. μὴ ἀχθῇς, quæ verbi Montf. transtulit: *ne moleste feras* — Scilicet pro אַל־תַּנְלִי ne reve les, h. e. prodas, legerunt אַל־תִּנָּלִי ne migres, seu, ut etiam reddi pot est: ne abducaris, scil. in captivita tem, nam נָלָה præter *reveland* etiam *migrandi* notionem habet. — הוּבַל Hoph. a יָבַל, *deducor, defero* Ies. LIII. 7. ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴ ἤχθη, ubi tamen Grabius in Dis de Vitiis LXX p. 39. apud Justi num M. pariter ac Clementem Alex pro ἤχθη rectius ἦκεν legi male opi natur. Contrarium docet locu Prov. VII. 22. ubi etiam ἄγεσθ de *sponte sequente* dicitur, ut serie orationis docet. — הֵיתֵי Chal Hoph. ab אֲתָה *venio.* Dan. II 13. — *נָגַע *plaga.* Ies. LIII. Videntur נָגַע accepisse pro נָהַג quod *ducere* notat, vel legerun נָגַע, et acceperunt illud pro הִגִּיעַ nam הִגִּיעַ *pervenire* notat. — הָג Pih. Nah. II. 7. — נִלְקַח Niph. לָקַח *sumere, ducere.* Esther. II. — לֹא עָבַר *non transco.* Esth. I 28. ἡμέραι αὗται ἀχθήσονται εἰς π ἅπαντα χρόνον, dies illi *celebrabunt* omni tempore. Ita Ælian. V. H. L. IX. c. 5. Ὀλυμπίων ἀγομένων. C supra s. v. ἄγω. — עָשַׁק *opprim* Ies. LII. 4. εἰς Ἀσσυρίους βίᾳ ἤχθησα ubi sensum expresserunt. — Præt rea legitur ἄγεται apud LXX Pro XVIII. 2. ubi in textu Hebrai nihil habet, cui respondeat. Jaeg rus retulit ad יַחְפֹּץ e priore mem bro supplendum, ac conjicit, for ἄγεται, *probat, delectatur,* lege dum esse. Sed eodem jure quoqu referri potest ad לְבוֹ *cor ejus,* quo

tionem receptæ æque conveniret, a conjecturæ Jaegerianæ. — Sap. VIII. 2. νύμφην ἀγαγέσθαι, sponsam ducere. Ibid. v. 9. ubi ἀγαγέσθαι ὡς συμβίωσιν est Lat. *in matrimonium* duci, ut sæpius apud profanos v. c. Dionys. Hal. Vol. I. p. 539. et Vol. IV. p. 2238. ed. Reisk.

Vide alibi Ἀγχιμάλωτος et Εὐφροσύνη.

ΑΓΩΓΗ, *ductus, adductus.* — לָמוּד *solitarius, desolatus.* Job. XXX. 3. ἐνδείᾳ καὶ λιμῷ ἀγόμενος sec. Ald. Per se quidem potest ferri hæc lectio, sed non commode conciliari cum textu Hebraico, nisi post ἠγόμενος omissum aut supplendum esse εἰς ἔρημον statuere velis. Sed reliqui libri omnes habent ἄγονος, quod vide infra. — יוּבַל fut. Hoph. a יָבַל. Jer. XI. 19. — לָקוּחַ part. Pahl a לָקַח. Prov. XXIV. 11. ἀγόμενοι εἰς θάνατον, abreptos ad mortem. — מְגֻלֶּה part. Hoph. Jer. II. 1. τῶν ἀγομένων εἰς Βαβυλῶνα. Vide supra s. v. ἄγομαι. — מוּצָאת part. Hoph. fœm. a יָצָא. Gen. XXVIII. 25. — נָהוּג part. Pahl a נָהַג *duco.* Ies. LX. 11. — נוּגָה part. Niph. a יָגָה *mœrore affecta, afflicta.* Thren. I. 5. Legit נְהוּגוֹת, a נָהַג *ducere, deducere,* nisi forte loco ἠχθέναι reponendum erit ἀχθόμεναι vel ἀχθόμεναι. — *סְבִיבוֹת circuitus. Inc. Job. XXIX. 5. סְבִיבוֹתָי, ἀγόμενοι ὑπ' ἐμοῦ, ducti a me, seu: quorum dux eram. Libare verterunt. Sermo enim ibi est de servis, non autem de liberis. — *שָׁכַב *jacuit.* Symm. Ies. LI. 20. qui mihi sensum expressisse ac ideo vertisse videtur, quia in sequentibus חִזְיוֹת per *retia* transtulit.

ΑΓΩΓΗ, *ductus, educatio, vitæ ratio, institutum.* — אָמַן *nutrio.* Esth. II. 20. Ἐσθὴρ οὐ μετήλλαξε τὴν ἀγωγὴν αὐτῆς, Esther non mutavit vitæ suæ rationem. Sensum expressit. — יְבָל s. יֻבָל, *rivus.* Ies. XXX. 25. Symm. quasi *ductus* aquarum. — מְנָהָג *incessus.* Symm. ac Theod. et Compl. 2 Reg. IX. 20. *f* ἡ ἀγωγὴ ὡς ἡ ἀγωγή, *incessus* s. *gressus* ejus sicut *incessus.* — שָׁלוֹם *pax, prosperitas.* Esther X. 3. διηγεῖτο τὴν ἀγωγὴν παντὶ τῷ ἔθνει, quæ verba, ut certe aliqua ratione cum textu Hebr. conveniant, ita reddenda esse arbitror: omnem eorum vitæ rationem regebat ac moderabatur, h. e. dux gentis erat. — 2 Macc. IV. 16. ὧν ἐζήλουν τὰς ἀγωγάς, *g* quorum instituta æmulabantur. (coll. Polyb. XVIII. 1. 2.) Ibid. VI. 8. τὴν αὐτὴν ἀγωγὴν ἄγειν, eundem ritum aut morem celebrare ac colere. Ibid. XI. 24. τὴν ἰαυτῶν ἀγωγὴν αἱρετίζοντας, suam ipsorum institutionem præferentes. 3 Macc. IV. 10. ubi pro ἀγωγὴν sine dubio reponendum est διαγωγήν. Hesych. ἀγωγή, τρόπος, ἀναστροφή, ἀπαγωγή, *h* ὁδός.

ΑΓΩΝ, *certamen.* Sap. IV. 2. ἀμιάντων βλων ἀγῶνα νικήσασα, agonem s. certamen, cui proposita sunt æterna præmia, vincit. Ibid. X. 12. ἀγῶνα ἰσχυρὸν ἐβράβευσεν αὐτῷ, arduum certamen obeundum ei constituit. 2 Macc. IV. 18. et X. 28. ubi ἀγὼν de *certamine bellico* intellegendum est. Conf. Sturzii Lex. Xenoph. s. h. v.

ΑΓΩΝΑ ΠΑΡΕΧΩ, *negotium facesso, molestiam creo.* הָלְאָה Hiph. *fatigo.* Theodot. et LXX Ies. VII. 13. μὴ μικρὸν ὑμῖν ἀγῶνα παρέχειν ἀνθρώποις, καὶ τοῦς κυρίῳ παρέχεις ἀγῶνα; num parum vobis videtur, dum hominibus molesti estis, Deo quoque resistentia vestra molestiam creare? *k*

ΑΓΩΝΙΑ, *angor, anxietas.* 2 Macc. III. 14. ἦν δὲ οὐ μικρὰ ἀγωνία καθ' ὅλην τὴν πόλιν, erat autem non

a parva anxietas in tota civitate. Ibid. v. 16. et 19.

ἈΓΩΝΙΑ'Ω, *in angustiis ago et versor, trepido, timeo.* חָרַד *trepidavit, territus est.* Inc. 1 Sam. IV. 13. — *יָרֵא *timeo.* Dan. I. 10. sec. Chis. ἀγωνιῶ τὸν κύριόν μου τὸν βασιλέα, timendus mihi est rex dominus meus. — Esther VII. 1. ubi pro ἠγονίασεν in Ed. vetere altera, ab b Usserio edita ex Arundel. Bibl., ἠγωνίασεν rescribendum est, coll. XV. 8. ἀγωνιάσας ἀνεπήδησε ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ. Phav. ἠγωνίασε, ἐφοβήθη. In fragmento Lexici Græci, quod Hermannus libro de Emendanda Ratione Græcæ Grammaticæ subjecit, p. 340. n. 138. hæc leguntur: ἀγωνία, ὁ ἀγὼν, καὶ ὁ φόβος, καὶ ἡ λύπη, ἀφ' οὗ καὶ ἀγωνιᾷν ἀντὶ τοῦ λυπεῖσ- c θαι καὶ φοβεῖσθαι.

ἈΓΩΝΙ'ΖΩ et med. ἈΓΩΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *certo, contendo,* ac metaphorice *omnem operam impendo.* שׂוּם בַּל, Chald. *pono cor.* Dan. VI. 14. περὶ τοῦ Δανιὴλ ἠγωνίσατο τοῦ ἐξελέσθαι αὐτὸν, multum contendebat, ut Danielem liberaret. Sir. IV. 31. ἕως τοῦ θανάτου ἀγωνίσαι, summum vitæ periculum pro veritate subire. 1 d Macc. VII. 21. ἠγωνίσατο Ἄλκιμος περὶ τῆς ἀρχιερωσύνης, h. e. ut Josephus interpretatus est: Ἄλκιμος δὲ τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ βουλόμενος βεβαιώσασθαι. 2 Macc. VIII. 16. et XIII. 14. γενναίως ἀγωνίσασθαι.

ἈΓΩΝΙΖΟ'ΜΕΝΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *sum contendens, omni opera annitor.* הֲוָה מִשְׁתַּדַּר Chald. part. Hithp. a שְׁדַר *sum satagens, operam do.* e Dan. VI. 14. ἕως ἑσπέρας ἦν ἀγωνιζόμενος τοῦ ἐξελέσθαι αὐτὸν, usque ad vesperam multum contendebat, ut liberaret eum.

*ἈΓΩΝΙΣΤΗ'Σ, *certator, pugil, athleta.* 4 Macc. XII. 15. τοὺς τῆς ἀρετῆς ἀγωνιστὰς, virtutis *cultores.*

ἈΓΩ'Ρ. Est ipsummet Hebraicum עָנוּר *hirundo.* Aquila. Ies. XXXVIII. 14. ἵππος ἀγώρ. T dotion χελιδὼν ἀγώρ. Hesych Ἀγὸρ, ἀετὸς, Κύπριοι. ubi Bocha Hieroz. P. II. L. I. c. 11. ingen suspicatus est, scriptum ibi fu Ἀγὸρ, γέρανος, et vocis γέρανος pr parte omissa propter præcede ὁμοιόπτωτον, ex ανος factum ἀετός.

*ἈΔΑ'Μ, *Adam.* אָדָם. Sy Gen. XXV. 30. legit הָאָדָם. Scharfenbergium ad Cappelli C S. p. 806.

ἈΔΑΜΑ'ΝΤΙΝΟΣ, *adamanti* ac metaphorice *firmus, maxime nitus.* — אֲנָךְ *perpendiculum pl beum.* Amos VII. 7. ἐπὶ τείχους ἀ μαντίνου, *in muro firmissimo.* (I sych. ἀδαμάντινα, στεῤῥά. Conf. I tonem de Rep. Lib. II. p. 593. auctores laudatos Wolfio not. Liban. Ep. III. p. 5. et Spanh ad Callimachum p. 412.) V Michaëlis Supplem. p. 104. שָׁמִיר *adamas.* Jer. XVII. 1. ὄνυχι ἀδαμαντίνῳ, in ungue adam tino. 4 Macc. XVI. 13. ἀδαμάντ νοῦν.

ἈΔΑ'ΜΑΣ, *adamas.* אֲנָךְ *perp diculum plumbeum.* Symm. et LX Amos VII. 7. et 8. Defendit ha versionem Reinesius Varr. Lectt. II. c. 7. — Sir. XVI. 14. sec. Al τὸ φῶς αὐτοῦ καὶ τὸ σκότος ἐμέρισε ἀδ μαντι, lucem suam ac tenebras visit adamante, quasi muro ad mantino, h. e. prorsus ac perpeti Sic Camerarius, qui sensum i constituit: immutabiles esse vic lucis ac tenebrarum, et has infrin non posse. Vide ad h. l. Drusiu et ejusd. Proverb. Class. I. Lib. I n. 41.

ἈΔΑ'ΜΑΣΤΟΣ, *indomitus.* Si XXX. 8. ἵππος ἀδάμαστος, equus i domitus. Xenoph. Equ. I. 1. Macc. XV. 13. ἀδάμαστα πάθη. He sych. ἀδάμαστον, ἀνυπότακτον.

*ἈΔΕΙΑ, *vacuitas a metu, secur*

ια, *fiducia, libertas, immunitas, venia, potestas libera.* Sap. XII. 11. ἵνα ἐκ ἔχωσιν ἄδειαν ἀνδρὸς, quæ verba Felinus male reddidit: *peccatorum veniam dedisti*; nam, ut recte monuit Bretschneiderus, ἄδεια, ut contexta oratio docet, est h. l. *licentia, venia peccandi*, hoc sensu: tu, neminem timens, potestatem fecisti illis eorum, in quibus peccarunt. Dio Cass. I. 41. p. 267. ed. Reimari: δοῦναι ἄδειαν τῆς ἐκδημίας, *veniam dare emigrandi.* Joseph. de Bell. Jud. IV. 8. p. 294. ed. Havere. ἄδεια τῶν ἀφικομένων, *præfandi licentia.* — 2 Macc. XI. 30. μετὰ τῆς ἀδείας, cum securitate. 3 Macc. VII. 12. ἄδειαν αὐτοῖς ἄδειαν πάντων, dedit illis potestatem liberam. — Hesych. ἄδεια, ἀφυία, ἀδία. Idem: ἄδειαν, ἐξουσίαν ἄφεσιν. Idem: ἄδεια, ἄφεσις, ἀδεής.

ΑΔΕΙΠΝΟΣ, *inconatus, jejunus.* רעב Chald. idem. Dan. VI. 18. ἀδείπνη ἄδωτος. Arab. طاوي *stans: studio nihil comedens.* Conf. Schultens. Opera Minora p. 324. Aristoph. Acharn. v. 1153. ubi v. Schol. Hippocr. Aphor. Sect. V. Aphor. 41. p. 1254.

ΑΔΕΚΤΟΣ, *non acceptus, non admissus.* — 3 Macc. IV. 2. sec. Cod. Alex. ἄδακτον πένθος, luctus magnus, intolerabilis, ubi alii libri ἀόριστον, alii ἄλυκτον habent, et quæ earum lectionum sit vera, vix definiri poterit. Equidem conjicio ἄδηκτον legendum esse: *luctus, qui verbis exprimi non potest.* Hesych. ἄδηκτον, ἄπονον. Conf. quoque Suiceri Thes. Eccl. s. h. v.

ΑΔΕΛΦΗ, *soror*, it. *propinqua, cognata, consanguinea, popularis, ex eadem gente oriunda, altera*, item *uxor*, ac *dilecta*. אָחוֹת, quæ vox apud Hebræos æque late patet. Gen. XII. 13. 19. Ibid. XX. 12. *soror ex patre, sed non ex matre, consors*, coll. Lev. XVIII. 19. ac XX. 17. Num. XXV. 17. Συγατέρα ἄρχοντος Μαδιὰμ ἀδελφὴν αὐτῶν, filiam principis Midian, *populorum* ipsorum. Lev. XVIII. 18. γυναῖκα ἐπ' ἀδελφῇ αὐτῆς οὐ λήψῃ, uxorem ad sororem ejus, h. e. ad alteram, non accipies. Confer Ez. III. 13. ubi Hebr. אִשָּׁה אֶל אֲחוֹתָהּ quod proprie est *uxor ad sororem suam*, LXX reddunt: ἑκάστη πρὸς τὴν ἑτέραν, *altera ad alteram.* Conf. Fesselii Advers. Sacra Lib. V. c. 12. Job. XLII. 11. ἀδελφαί, *cognatæ.* — Prov. VII. 4. εἶπον τὴν σοφίαν τὴν ἀδελφήν σου εἶναι, h. e. contrahe *intimam familiaritatem* cum sapientia. Vide ad h. l. Schultensium. Cant. IV. 9. ἀδελφὴ νύμφη, sponsa *dilectissima*, coll. v. 10. 11. V. 2. et 3. — Ez. XVI. 45. ἡ ἀδελφὴ ὑμῶν ἡ πρεσβυτέρα Σαμαρεία, ubi soror dicitur *is, cujus mores imitamur, similis*, coll. v. 44. 47. et sic per totum fere caput. Hos. II. 1. τῇ ἀδελφῇ ὑμῶν, *populoribus vestris.* — Tobias cap. V. 26. *conjugem* suam nomine ἀδελφὴ alloquitur.

ΑΔΕΛΦΙΔΟΣ, etiam ΑΔΕΛΦΙΔΟΥΣ, contracte Ἀδελφιδοῦς, *fratruelis, fratris* vel *sororis filius.* — אָח *frater.* Gen. XIV. 14. sec. Vat. ubi reliqui libri (excepto Oxon. ubi ἀνεψιὸς legitur) ἀδελφὸς habent. Eadem diversitas lectionis reperitur quoque ibid. v. 16. ubi in Onom. per υἱὸν τοῦ ἀδελφοῦ, ut in Lexico Hesychii, explicatur. Cant. VIII. 1. τίς δώῃ σε, ἀδελφιδῆ, utinam tu *frater* meus esses, ubi Complut. ἀδελφὴ habet, ex quo conjici posse videtur, loco ἀδελφιδῆ reponendum esse ἀδελφιδόν. — דּוֹד *dilectus.* Cant. I. 12. II. 3. ubi, ut fere semper in hoc libro, ἀδελφιδὸς præ cæteris earum, admodum *dilectum* notat. Vide et Ælian. V. H. III. 7. — Cant. V. 1. Aqu. et Symm. ubi duæ versiones coalescerunt.

ΑΔΕΛΦΙΚΗΣ, *fraterna.* 4 Macc. XIII. 9.

ΑΔΕΛΦΟΚΤΟΝΟΣ, *fratricida.* Sap. X. 3. ἀδελφοκτόνος συναστώλετο

a Θυμοῖς, fratricidalibus simul deperiit furoribus, ubi Θυμοὶ ἀδελφοκτόνοι est ira ac furor *Caini*, qui perdidit Abelum cæde. — Herodot. III. 65. Plutarch. T. VII. p. 48. 5. Reisk.

*ΑΔΕΛΦΟΠΡΕΠΩΣ, *pari cum fratribus virtute.* 4 Macc. X. 12. Carent hac voce Lexica.

ΑΔΕΛΦΟΣ, *frater*, item *cognab tus, popularis, amicus, proximus, alter.* אָח *frater*, quod æque late patet. Gen. XXVIII. 2. Λάβαν τοῦ ἀδελφοῦ, Labanis, *avunculi* sui, coll. XXIX. 10. Ibid. v. 4. ubi ἀδελφός, ut φίλος, non tam sensu proprio, quam eo usurpatur, quo in vita communi etiam *ignotos* hoc vocabulo compellare solemus. Ibid. v. 15. ἀδελφὸς *cognatum* notat. Ibid. c XXXI. 23. παραλαβὼν πάντας τοὺς ἀδελφούς, assumtis omnibus *propinquis* suis, coll. v. 32. 37. 46. et 54. Lev. XIX. 17. ubi ἀδελφὸς est i. q. πλησίος aut ἕτερος. Ibid. XXV. 35. in notione *popularis*, coll. v. 36. 39. etc. et Num. XXVII. 4. Deut. XV. 2. τὸν ἀδελφὸν οὐκ ἀπαιτήσεις, a *populari* tuo non exiges, coll. v. 3. ubi opponitur τῷ ἀλλοτρίῳ, *alienigenæ*. d Conf. Philonem de Charit. p. 701. ubi Mosen ἀδελφὸν nominare docet οὐ μόνον τὸν ἐκ τῶν αὐτῶν φύντα γονέων, ἀλλὰ καὶ ὃς ἂν ἀσπὸς ᾖ ὁμόφυλος ᾖ. 1 Reg. X. 32. εἰ ἔτι ζῇ, ἀδελφός μου ἐστί, si adhuc vivit, frater meus est, h. e. *amicus meus carissimus*, coll. IX. 13. Psalm. XXI. 23. CXXI. 8. ἕνεκα τῶν ἀδελφῶν μου καὶ τῶν πλησίον, propter populares et contribules e meos. Prov. XVIII. 9. ἀδελφός ἐστι τοῦ λυμαινομένου ἑαυτὸν, *similis* est ei, qui fortunas suas dissipat. Ἀδελφὸν Græcis (v. c. Æliano V. H. II. 18. et XII. 1.) frequentari de *germano* ac *simili*, scriptorum exemplis docuit Koenius ad Gregor. Corinth. de Dialectis p. 269. — *אַחֲרִי *post.* Jud. IX. 14. Legit אָחִיךָ *frater tuus* pro אחריך, h. e. *post te.* — אִישׁ *vir.* Lev. XXVI. 37. ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν, alii in alios, pro ἕτερος τὸν ἕτερον, coll. Exod. XVI. 15. Joe II. 8. sec. Vat. ubi in Ald. πλησίον legitur. — דּוֹד *dilectus.* Cant. V. 1 ἀδελφοί, *amici.* V. D'Orville ad Charit. p. 384. — לֵהֶן *sacerdos.* 1 Par. XXXV. 14. Libere vertit, e ἀδελφοὺς in notione *collegarum* accepit. — עַם *populus.* Ex. XXII 25. Ἀδελφὸς in notione *populari* bene h. l. respondet Hebr. עַם quod *aliquem de populo* seu *popularem* significat. — רֵעַ *amicus, socius.* Gen. XLIII. 34. ac Theodot 1 Sam. XX. 41. — Ἀδελφὸς supplendum fortasse Tob. IV. 20. ante τοῖς Γαβρίᾳ. Confer Sturz. de nominibus Græcorum Progr. I. p. 14. — Plura de hac voce vide apud Fesselium in Adverss. Sacris Lib. V. c. 11. p. 474. seq.

ΑΔΕΛΦΟΣ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΟΣ, *frater uxoris.* יָבָם *levir.* Deut. XXV. 5. 7. — *יִבֵּם Pih. *leviri officium præsto.* Deut. XXV. 7.

ΓΥΝΗ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ, *uxor fratris.* — יְבָמָה *fratria, glos.* Deut. XXV. 7. 9.

ΑΔΕΛΦΟΣ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ, *frater patris.* — דּוֹד *patruus.* Lev. X. 4. XXV. 49. Esther II. 7. 15. Adde Inc. 2 Reg. XXIV. 17.

ΘΥΓΑΤΗΡ ΤΟΥ ΑΔΕΛΦΟΥ ΤΟΥ ΠΑΤΡΟΣ, *filia fratris patris.* — דֹּדָה *amita, soror patris*, aut, ut hic vertitur: *filia amitæ.* Ex. VI. 20.

ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ, *fraternitas.* 1 Macc. XII. 10. et 17. ubi *fraternam necessitudinem* notat, seu *amicitiam*, ac cum φιλότης conjungitur. 4 Macc. IX. 23.

*ΑΔΕΣΠΟΤΟΣ, Gl. Vet. *indominabilis, dominum non habens.* Sir. XX. 31. sec. Compl. ἀδέσποτος τροχηλάτης τῆς ἰδίας ζωῆς, vitæ propriæ

gubernator absque domino, h. e. Deo. Homo sibi relictus eleganter h. l. comparatur cum navi, quæ gubernatore caret, de qua vox ἀδεοῦς κατ' ἐξοχὴν adhibetur. Conf. Schweighaeuseri Lex. Polyb. s. h. v.

ἈΔΕΩΣ, *forti animo, intrepide, absque metu.* Occurrit 3 Macc. II. 32. ἀδεῶς ἐπειρῶντο ἑαυτοὺς ῥύσασθαι ἐκ τῶν ἀπογραφῶν, intrepide se ipsos ab illa translatione de matriculis Alexandrinorum in matriculas Ægyptiorum liberare conati sunt. Hesychius: ἀδεῶς, ἀφόβως. Idem tradit Phavorinus p. 16.

ἈΔΗΛΟΠΟΙΕΌΩ, *occultum, obscurum reddo, aboleo, aufero.* Vox hæc, qua Lexica ditari possunt, reperitur apud Symmachum Job. IX. 5. ἐξαιρῶν ὄρη καὶ ἀδηλοποιῶν αὐτὰ, qui montes aufert, eosque obscuros seu occultos reddit. In textu Hebr. est וְלֹא יָדְעוּ, quod LXX reddiderunt: καὶ οὐκ οἴδασι, et Hieronymus: *et nesciebant.* Si vero quæritur, cur ita transtulerit Symmachus, facilis est responsio. Nempe ita vertit vel ideo, quia incommodum ipsi videretur, montibus, rebus inanimatis, ignorantiam h. l. tribui, vel voci יָדְעוּ notionem passivam subjiciens: *ita ut non amplius viderentur*, h. e. e conspectu removit. — Adjectivum ἀδηλοποιὸς reperitur apud Homer. Il. Β', 455. et Eurip. Medea 1201. Schol.

ἈΔΗΛΟΣ, *non apparens, obscurus, incertus.* ΤΑ ἈΔΗΛΑ, *obscura.* — בַּטְחוֹת *in præcordiis.* Ps. L. 7. τὰ ἄδηλα καὶ τὰ κρύφια τῆς σοφίας σου ἐδήλωσας, sapientiam occultam ac absconditam me docuisti. Scilicet טְחוֹת vel *renes* h. l. significat, vel *interiora animi.* — הֶבֶל* *vanitas.* Symm. Cohel. IX. 1. Admodum enim erravit Bielius, qui in Thesauro suo Philol. p. 21. Symmachum hac voce usum esse contendit pro לֹא יוֹדֵעַ *nesciens*, quæ tamen diserte per οὐκ ἐπίσταται expressit, ut vel e levissima collatione apparet. Potius illud ἄδηλα vel de suo addidit, in opinione scilicet versans, orationem h. l. mancam esse, vel, quod mihi magis vero accedere videtur, in suo codice post לִפְנֵיהֶם habuit הֶבֶל, quod ob הָכֹל initio commatis sequentis facile excidere potuit. Tribuisse autem eum voci הֶבֶל hanc notionem (e propria significatione *vaporis* aut *pulvisculi aërem obscurantis* facile derivandam), vel ex eo demonstrari potest, quod ibid. VIII. 14. eam per ἄπορον, *quod difficulter cognosci ac reperiri potest*, et quidem bis exposuit. — 2 Macc. VII. 34. ἀδήλοις ἐλπίσι, incertis spebus. Eodem sensu vox occurrit apud Lucianum de Gymnas. p. 393. et Hermotim. p. 535. — 3 Macc. I. 14. ἄδηλόν τι τιθέμενοι τὸ γινόμενον, *inopinatum* malum aliquod accidisse opinantes: ubi ἄδηλον *omne, quod inopinato accidit, improvisum* notat. Sic et ἄδηλος πόλεμος apud Græcos usurpatur.

ἈΔΗΜΟΝΕΌΩ, *gravissime angor, ad desperationem redigor, pene exanimor.* נִשְׁמַם Niph. a שָׁמַם *desolari, vastum esse, obstupescere.* Aqu. Job. XVIII. 20. ἀδημονήσουσιν ὕστερον. Lege ὕστεροι. Vulg. *stupebunt novissimi.* Symm. Cohel. VII. 17. ἵνα μὴ ἀδημονῇς περισσῶς, ubi LXX habent ἐκπλαγῇς. — עָטַף *tegor, obruor.* Symm. Ps. LX. 3. ubi LXX ἀκηδιάσαι habent. Scilicet verba *tegendi* apud Orientales haud raro ad animum transferuntur, ac notant *animi deliquium pati*, aut *animo tristi esse.* — חפן Inf. *festinando* s. *fuga.* Symm. Ps. CXV. 11. εἶπον ἀδημονῶν, dixi in summa animi perturbatione vel desperatione. Sic Ælian. V. H. Lib. XIII. c. 3. ἀπηλλάγη ἀδημονῶν. abiit in summa animi perturbatione. Hesych. ἀδημονῶν, ἀγωνιῶν. Idem ha-

bet Lex. Cyrilli MS. Brem. ubi etiam δυσφορῶν, *moleste ferens*, exponitur. Suidas: ἀδημονῶ, λίαν λυπεῦμαι. et: ἀδημονούσης, ἀπορούσης. Etym. M. ἀδημονῶ, ἀλύειν καὶ ἀπορεῖν, ἀμηχανῶ.

ΑΙΔΗΣ (per φ, quasi ἀΐδης, ex α priv. et ἴδω, *videō*), proprie *quod videri nequit* (q. d. ἀιδὴς, ἀόρατον, ut Plutarchus exponit de Isid. et Osirid. p. 382.), *locus obscurus et tenebricosus, infernus, locus ac status mortuorum, receptaculum animarum, sepulcrum* et *profunditas terræ*. — אַבְנֵי בוֹר *lapides foveæ*. Ies. XIV. 19. ubi sermo est de cadaveribus, quæ in foveis lapidibus obruta jacent. — דוּמָה *silentium*, ac metaph. *sepulcrum* ac *status mortuorum*, ex poëtica descriptione inferni in S. S. Ps. XCIII. 17. παρέβραχὺ παρῴκησε τῷ ᾅδῃ ἡ ψυχή μου, parum aberat, quin morti occubuissem. Ibid. CXIII. 26. — צַל מָוֶת *umbra mortis*, seu *umbra densissima*. Job. XXXVIII. 17. πυλωροὶ ᾅδου, portitores inferni. — *רְפָאִים *gigantes*, etiam *mortui*. Prov. II. 18. παρὰ τῷ ᾅδῃ, μετὰ τῶν γηγενῶν. ubi duæ versiones coaluerunt, ita ut posterior videatur vera LXX Intt. versio (qui nunquam רְפָאִים per ᾅδην, sed semper per γηγενεῖς transtulerunt) esse, et verba παρὰ τῷ ᾅδῃ merum glossema contineant. — *שְׁאֵלָה, *petitio*. Aqu. Symm. Theod. Ies. VII. 11. Hi omnes legerunt mutatis punctis שְׁאֵלָה a שְׁאוֹל. — שְׁאוֹל, *tartarus, infernus*. Gen. XXXVII. 34. καταβήσομαι πρὸς τὸν υἱόν μου εἰς ᾅδου, descendam præ mœrore ad inferos ad filium meum. Hic et alibi sæpius, v. c. Num. XVI. 30. 33. Ies. XIV. 11. 15., εἰς ᾅδου ponitur pro εἰς ᾅδου δόμον vel οἶκον. Vide L. Bos. Ellips. Gr. p. 113. seq. ed. Schaeferi. — Gen. XLIV. 31. καταξουσιν μετ' ὀδύνης εἰς ᾅδου, nostra culpa in summo moe vitam suam finiret. 1 Sam. I καταγεις εἰς ᾅδου καὶ ἀνάγεις, occidi in vitam revocat. 1 Reg. II. 9. ἀξεις τὴν πολιὰν αὐτοῦ εἰς ᾅδου, c ejus ad inferos demittes. Job. X 13. ᾅδης μου ὁ οἶκος, apud inf domum meam exspecto. Ps XXIX. 3. et XLVIII. 16. ᾅδης *tum admodum miserum* notat. LXXXV. 12. et LXXXVIII. Cant. VIII. 6. ὡς ᾅδης, sicut m Ez. XXXII. 26. οἳ κατέβησαν εἰς ἐν ὅπλοις, qui cum armis suis sep sunt: ubi vide sequentia. A IX. 2. ἐὰν καταφυγωσιν εἰς ᾅδου, vel ad inferos penetrarint. Ion. 3. ἐκ κοιλίας ᾅδου, ex *profundo* m aut ex *medio mari profundo*, coll 4. — Commemorantur quoque πύ ᾅδου Ies. XXXVIII. 10. et S XVI. 13. qui alibi Ps. CVI. 8. πύ θανάτου vocantur. — Præterea le tur apud LXX Jer. XLI. XXXIV.) 5. ubi הוֹי אֲדֹן *domine* a LXX redditur: οὐαὶ κ καὶ ἕως ᾅδου, ita ut duæ versio coaluerint. Illud ἕως ᾅδου glosse est, natum ex vocibus Hebrai הוֹי אֲדֹן, quæ literis Græcis ἀδὼν) aliquis in margine scripser quæque postea ab aliquo imperi librario commutatæ sunt in Græc voces affines. Ita quoque statueru Nobilius, Sixt. Amama et Cappell — Cant. Tr. Pu. 58. ἐξελιτο ἠμ ἐξ ᾅδου. Tob. III. 10. coll. VI. 1 Sap. I. 14. ᾅδου βασίλειον, regia mo tis, ubi ᾅδης Bretschneidero esse v detur *is, qui inferni imperium tene* nempe diabolus, coll. v. 16. et I 24. — Sic sumi quoque videt Hos. XIV. 14. Sir. IX. 15. ἕως ᾅδο usque ad mortem. — Ibid. XI 12. διαθήκη ᾅδου, tempus constitutu mortis. Ibid. LI. 7. ἐκ βάθους κ λίας ᾅδου, ex profunditate ventris in ferni.

Οἱ ἘΝ ΑΙΔΟΥ, scil. οἴκῳ seu δόμ ὄντες, *qui sunt in domo sepulcri* ve

mortui. יוֹרְדֵי כוֹר, *descendentes in foveam.* Ies. XXXVIII. 18. οὐ γὰρ οἱ ἐν ᾅδου αἰνέσουσί σε, coll. Sir. XVII. 21.

ΠΥΘΜΗ'Ν Ἅιδου, *fundum inferni.* דַּרְכֵי מָוֶת *viæ mortis.* Prov. XIV. 12. et XVI. 25.

Ἀδιαίρετος, *indiscretus, indivisus, inseparabilis.* Gen. I. 2. ubi pro ἀδιάκριτον, quod Hebraico בֹּהוּ in Symmachi versione respondet, schedæ Combefisianæ sensu non mutato præbent ἀδιαίρετον, ex illo forsitan subortum. Similem lectionis varietatem suppeditavit Doct. Kreyssigius P. II. Symbolarum ad Bielii Thesaurum p. 6. e loco Diodori Sic. Lib. III. c. 12. de auri fodinis Ægyptiacis, ex Agatharchide in Hudsoni Geogrr. Minn. Tom. I. p. 23. descripto, in quo quidem illum λίθον διακρίνειν, hunc autem λίθον διαιρῶν scriptum reliquisse, utriusque auctoris editiones præ se ferunt. Hesych. ἀδιαίρετον, ἀχώριστον, ἄκριτον. Conf. quoque Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 96.

Ἀδιάκριτος, *indiscretus, indistinctus,* etiam *non separandus, indubitatus.* — בֹּהוּ Symm. Gen. I. 2. ἀργὸν καὶ ἀδιάκριτον, *otiosum* et *indistinctum,* ubi tamen alii ἀδιαίρετον, *indivisibile,* legunt. Hesych. ἀδιάκριτον, ἀδιαχώριστον. Phavor. ἀδιάκριτον, ἀδιαχώριστον, μὴ ἔχον διάκρισιν. Orph. Hymn. in Nemes. v. 6. Hippocr. Coac. Prænot. p. 213. — גַּם *etiam.* Prov. XXV. 1. αὗται αἱ παροιμίαι Σαλομῶντος αἱ ἀδιάκριτοι, quæ verba Jaegero ad h. l. judice vel verti possunt: *quæ non separantur nec separari debent* a Salomonicis superioribus, sed sunt veluti perpetua eorum appendicula, vel: quorum auctorem Salomonem esse non dubitatur. Conf. Lexicon N. T. s. h. v.

Ἀδιαλείπτως, *indesinenter, sine intermissione, continuo.* לָעַד *in testem.* Symm. Job. XVI. 8. qui לָעַד legisse censendus est; nam, ut jam recte monuit Kreyssigius l. l. P. II. p. 7., verba Symmachi: κατέδησάς με ἀδιαλείπτως ἐν ζυγῷ, minime cum Montfauconio ad v. 7. finem, sed cum Drusio ad v. 8. initium, referenda sunt. — תָּמִיד *jugiter.* Symm. Ps. LXXIII. 23. — 1 Macc. XII. 11. ἐν παντὶ καιρῷ ἀδιαλείπτως. 2 Macc. III. 26. ἐμαστίγουν αὐτὸν ἀδιαλείπτως, acriter eum cædebant. Ib. IX. 4. ἀδιαλείπτως ἐλαύνοντα κατανύειν πορείαν, summa contentione aut nulla itineris parte intermissa iter expedire. Sir. XI. 19. sec. ed. Complut. Adde Joseph. B. J. III. 7. 23. Hav. Polyb. IX. 3. 8.

Ἀδιάλυτος, *indissolubilis.* לֹא יִקָּרֵעַ, *non lacerabitur.* Ex. XXXIX. 22. τὸ περιστόμιον ἀδιάλυτον, orarium indissolubile.

Ἀδιάπνευστος, *non ventilatus auris, aura non perflatus.* לֹא יִפָּתֵחַ, *non aperietur,* aut, omisso אֲשֶׁר, *non apertum, inclusum* seu *sine spiraculo.* Symm. Job. XXXII. 19. ὡς οἶνος νέος ἀδιάπνευστος, *tanquam mustum, quod nondum deferbuit,* quæ verba Vulgatus bene transtulit: quasi mustum sine spiraculo; unde luculenter apparet, ἀδιάπνευστον notare h. l. *id, quod spiritum non emittit seu emittere potest,* adeoque non opus esse, ut cum Doederleinio in Scholiis ad h. l. statuatur, Symm. לֹא יִפַּח legisse. — Jamblich. Vit. Pythag. c. 16. §. 68.

Ἀδιάπτωτος, *qui non labitur, stabilis, firmus.* Sap. III. 15. ἀδιάπτωτος ἡ ῥίζα τῆς σοφίας. Vulg. *quæ non concidat,* h. e. firma atque stabilis. Clemens Alex. Strom. II. p. 492. 14.

Ἀδιάστροφος, *non distortus, non perversus,* metaphorice, *inconcussus, firmus, stabilis.* 3 Macc. III. 3. εὔνοια καὶ πίστις ἀδιάστροφος, benevolentia ac fides inconcussa et certa.

a Marc. Anton. I. 15. p. 20. Plutarch. T. IX. p. 119. Reisk.

'ΑΔΙΑ'ΤΡΕΠΤΟΣ, *qui averti nequit, immotus*, ac metaphorice, *qui pudore injecto deterreri* vel *detineri nequit*, a διατρέπομαι, i. q. ἐντρέπομαι, h. e. αἰσχύνομαι. Sir. XXV. 24. sec. Compl. γυνὴ ἀδιάτρεπτος, mulier impudica, quæ pudore injecto a voluptate detineri nequit, opponitur
b mulieri ἰσχύουσῃ τὴν αἰσχύνην. Ibid. XXVI. 10. (ubi vid. Drusius et Grotius) ac XLII. 11. θυγάτηρ ἀδιάτρεπτος, filia non verecunda, quæ a sua libertate ac lascivia averti nequit. Vulg. super filiam *luxuriosam*. Clemens Alex. Pæd. III. p. 255. 12. Διατρέπειν sæpe notat *injecto pudore deterrere vel avertere*, v. c. Herodian. Lib. I. c. 6. §. 20.
c διέτρεψε πρὸς ὀλίγον τὸ μειράκιον, adolescentulam injecto pudore deterruit.

'ΑΔΙΑΤΡΕ'ΠΤΩΣ, *immote, assidue*. Sir. XXVI. 11. ubi in Ald. loco ἀδιατρέπτῳ legitur ἀδιαστρέπτως, ita ut cum στρέφουσαν conjungatur, q. d. sine intermissione, nunquam avertens oculos, firma custodiam super filiam: sed litera σ e sequenti στρέφουσαν voci ἀδιατρέπτῳ adhæsisse vi-
d detur. Idem valet quoque de altero loco ib. XLII. 11.

'ΑΔΙΑ'ΦΟΡΟΣ, *indifferens*. Sir. VII. 19. (17.) μὴ ἀλλάξῃς φίλον ὑπὲρ ἀδιάφορον. Multi quidem statuunt, loco ἀδιαφόρου h. l. pariter ac XXVII. 7. reponendum esse διαφόρου, quod *præclarum* seu *eximium* notat: sed mihi secus videtur.
e Ἀδιάφορα, quod apud philosophos Græcos notat, *quod neque bonum neque malum est*, (Conf. Cic. Fin. III. 16.) deinde facili nexu significat quoque *divitias, opes*, ut sit i. q. διάφορα, quod *omnem rem præstantem, pecuniam, opes* (2 Macc. I. 35. III. 6. ubi χρήματα et διάφορα permutantur invicem, et IV. 28.) notat. Potest itaque locus Siracidæ com-
f mode ita verti: noli ullo pecuniæ pretio amicum permutare, unde statim sequitur: μηδὲ ἀδελφὸν γνήσιον χρυσίῳ συνφείῃς, nec fratrem, qui ve est, auro præstantissimo. Idem val de altero loco ib. XXVII. 1. χά ἀδιαφόρου πολλοὶ ἥμαρτον, quæ verl Vulgatus male vertit: propter *in piam* multi deliquerunt. Verl enim sequentia: ὁ ζητῶν πλησὶν ἀποστρέψαι ὀφθαλμὸν αὐτοῦ, qui quæ locupletari, avertit oculum suu (scil. a lege divina, quod alibi add tur, h. e. peccat), satis docent, h quoque ἀδιάφορον notare *opes, div tias*. Suidas: τὸ δὲ ἀδιάφορον ἀχρ λέγεται. ἄπαξ μὲν τὸ μήτε πρὸς εὐδα μονίαν μήτε πρὸς κακοδαιμονίαν συνεργοῦ ὡς ἔχει πλοῦτος, δόξα κ. τ. λ. Si XX. 17. sec. Compl. καὶ τὸ μὴ ἴχ ὁμοίως ἀδιάφορον αὐτῷ, et ipsum nc habere similiter indifferens est ill Sermo est de prodigo, cui perind est quod habet ac quod non habe Ibid. XLII. 7. περὶ ἀδιαφόρου πράσεω de indifferenti aut æquabili vend tione, ut scil. indifferenti et æqua pretio vendas omnibus: ubi al libri habent ἀδιαφθόρου (incorrupt quæ est bonæ fidei et fit justo pre tio), alii vero διαφόρου.

*'ΑΔΙΑΦΟ'ΡΩΣ, *indifferenter*. Si VII. 19. sec. Compl. ἀδιαφόρως, h. ita, ut tibi indifferens ac perind sit, an eum habeas amicum nec n Schol. Soph. Ajac. v. 678. Aristopl Nub. 304. Athen. Deipnos. Lib. X p. 437.

'ΑΔΙΕΞΕ'ΤΑΣΤΟΣ, *qui perquir nequit, impervestigabilis, inenarrabi lis*. Sir. XXI. 18. γνῶσις ἀσυνέτ ἀδιήγητα σου λόγοι, sapientia imperit sunt sermones obscuri, qui intelleg vel explicari non possunt. Sensu loci enim est: Quæ fatuus a sa piente audivit aut legit, inepte inordinate et inconcinne aliis pro ponit. Vulg. *inenarrabilia* verba Tigurina: sermones *inconsulti*. Gro tio sunt *verba inpræmeditata*.

*'ΑΔΙΚΑΣΙ'Α, *denegatio administrationis juris, injustitia*, i. q. ἀδικία רִיב *rixa, lis* et *contentio*. Symm

Psalm. LIV. 10. secundum Hex. Montf. ἀδικίαν καὶ ἀδικασίαν. Si lectio ἀδικασίαν sana est, ex altera Symmachi editione aut ex margine in textum irrepsit, pro utraque enim voce in textu Hebr. tantum רִיב legitur. Nec prorsus repudiandi mihi vox ἀδικασία ideo videtur, quia est Lexicographis Græcis prorsus ignota, cum adjectivum ἀδίκαστος aliquoties reperiatur, v. c. apud Lucian. Abdicat. p. 450. A. unde ἀδικασία recte formari potuit. Nihilo minus tamen negari nequit, in Catena PP. GG. in Psalmos T. II. p. 49. ac Eusebii Commentario ad h. l. p. 60. loco ἀδικασίαν exhiberi ἀνδραποδισμόν, h. e. *litem* et *contentionem*, quam lectionem eo minus dubitaverim in textum recipere, quo certius est, Symmachum verbo διαδικάζεσθαι pro Hebraicis רִיב et הָרִיב usum esse, v. c. Job. XXIII. 6. et XXXIII. 13. Montf. legere mavult ἀνδρα, *litem*, *litigationem*.

ΑΔΙΚΕΩ, *injuriam facio, injuria afficio, injuste ago, inique opprimo.* עָוָה *prævaricor, perfide ago.* Aqu. Symm. Theod. Prov. XI. 6. — גָּזַל *rapio.* Symm. Prov. XXVIII. 24. ubi ἀδικεῖ *subtrahere, clam auferre, furari* notat. Vulg. qui *subtrahit.* — רָכָא Pih. *contero.* Ies. III. 14. τί ὑμεῖς ἀδικεῖτε τὸν λαόν μου, cur vos injuria afficitis populum meum. — הוֹנָה Hiph. a עָנָה, *affligo, malum afficio.* Ies. LI. 23. δώσω αὐτὰ εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἀδικησάντων σε, tradam eum te affligentibus. — הָבָה Hiph. a נָכָה *percutio.* Ies. X. 20. ἐπὶ τοὺς ἀδικήσαντας, iis, qui eos afflixerunt, nempe Assyriis. — *הֵרִיב *litigare.* Jud. VI. 31. sec. Oxon. ὅστις ἠδίκησεν αὐτόν: ubi in codd. magna est lectionis varietas. — הָרַע Hiph. a רוּץ, *malefacio.* Ies. LXV. 25. οὐκ ἀδικήσουσιν, nemo *nocebit* alteri. — הִתְעַשֵּׁק Hiph. a עָשַׁק, *mutuo litigavit.* Gen. XXVI. 20. Legerunt cum Schin הִתְעַשְּׁקוּ, quod hanc significationem habet. — חָטָא *pecco.* Gen. XLII. 22. 2 Sam. XXIV. 17. Jer. XXXVII. 17. τί ἠδίκησά σε καὶ τοὺς παῖδάς σου, qua te ac pueros tuos injuria affeci. Sic et Lucianus Dial. Cup. et Jov. T. I. Opp. p. 189. τί δέ σε ἠδίκησαν. Confer et Ep. ad Philem. v. 18. — חַטָּאת, *peccatum, culpa.* Ex. V. 16. — *חָמַץ, *crudeliter egit, violentus fuit.* Ps. LXXI. 14. Non legerunt חוֹמֵס loco חוֹמֵץ, ut Cappellus opinatus est, sed vocem hanc hoc sensu acceperunt. Idem fecit Chaldæus, qui habet חָטוֹף: et חָמַץ habet aliquando significationem hanc, ut sit i. q. חָמַס, v. c. Ies. I. 17. — מָעַל *prævaricor, perfide ac fraudulenter ago.* Symm. Prov. XVI. 10. ubi *impie agere* notat. LXX 2 Par. XXVI. 16. ἠδίκησεν ἐν κυρίῳ θεῷ αὐτοῦ, *contra* Jovam Deum suum peccavit. Ez. XVII. 20. ἀδικίαν αὐτοῦ, ἣν ἠδίκησεν ἐπ' ἐμοί, propter *peccatum in* me commissum. Ibid. XXXIX. 26. — מְשׁוּבָה, *aversio, perversitas.* Prov. I. 32. ἀνδ' ὧν γὰρ ἠδίκουν πταίσας, φονευθήσονται. Quæ Jaegerus in Obss. ad Proverbiorum Salom. Versionem Alexandrinam p. 19. seq. hanc versionem illustrandi causa scripsit, mihi non omnino satisfaciunt. Ex mea sententia LXX legisse videntur מְשׁוּפָה a שׁוּף, cui notionem *terendi* ac *premendi* haud pauci interpretes tribuerunt. V. Simonis Lex. Hebr. p. 1607. ed. Eichhornii — עָוָה, *perverto, perverse ago,* in Kal, Niph. Pih. et Hiph. 2 Reg. XIX. 19. Esth. I. 16. Ies. XXI. 3. ἠδίκησαν τοῦ μὴ ἀκοῦσαι. Jer. III. 21. ἠδίκησαν ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν. Ibid. IX. 5. Dan. IX. 5. ἡμάρτομεν, ἠδικήσαμεν, ἠσεβήσαμεν. — עָלָה, *ascendo.* Ps. LXI. 9. τοῦ

a ἀδικῆσαι. Sine dubio לעלות deduxerunt ab עָשַׁק — עוּלָה *opprimo*, vi vel *fraude*, in Kal et Pyhal. Lev. VI. 2. ψυχὴ, ἡ ἠδίκησέ τι τὸν πλησίον, homo, qui injuria affecit proximum. Schol. Gr. ed. Bos. ἰσυκοφάντησέ τι τὸν πλησίον. Job. X. 3. ἢ καλόν σοι ἐστὶ, ἐὰν ἀδικήσω, an bonum est tibi, si inique egero: ubi loco ἀδικήσω reponere mallem b ἀδικήσῃς sc. με, ut respondet עָשַׁק. LXX enim in prima persona hanc vocem legisse, mihi non vero simile est. Inc. ibi habet ὅτι συκοφαντήσῃς. Ies. XXIII. 12. ἀδικεῖν θυγατέρα, affligere filiam. — פָּשַׁע *prævaricor*. Esdr. X. 13. — עָשַׁר, *improbe ago*, in Kal et Hiph. 1 Reg. VIII. 47. ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν. Eadem leguntur quoque 2 c Par. VI. 37. Ps. CV. 6. Dan. IX. 15. ad quæ loca affert Bielius locum Æliani V. H. XIV. 28. οὐ γὰρ μόνον ὁ ἀδικήσας κακὸς, ἀλλὰ καὶ ὁ ἐπαήσας ἀδικῆσαι. — עָשַׁר, *mentior*, in Kal et Hiph. Gen. XXI. 23. Ps. XLIII. 19. οὐκ ἠδικήσαμεν ἐν τῇ διαθήκῃ σου, ubi ἀδικεῖν *mentiri*, et ex adjuncto *perfide agere* notat. Conf. Psalm. LXXXVIII. 33. ubi pro οὐ μὴ ἀd δικήσω Symm. habet οὐ παραβήσομαι, et Aquila οὐ ψεύσομαι.

ΑΔΙΚΩΝ, *qui injuria afficit, injuste agit.* בֹּצֵעַ *avarus, quæstui deditus.* Ps. IX. 24. ὁ ἀδικῶν ἐυλογεῖται. Vulg. injuste agentes se beatos existimant. Non male: est enim בּוֹצֵעַ h. l. *iniqui lucri studiosus.* — חָמָס *oppressor, violentus.* Psalm. LXX. 4. ubi non חָמָס legisse censendi sunt. Vide supra s. v. ἀδικία. e — יָרִיב *litigator.* Ps. XXXIV. 1. Vide supra s. v. ἀδικία. — עָשָׁק, *oppressor.* Ps. CXVIII. 120. Jer. XXI. 12. — עָשׁוּק verbale, *oppressor.* Jer. XXII. 3. — *פָּשַׁע, *improbus.* Ex. II. 13. acil. vox h. l. *injuriam inferentem* adeoq *gressorem* notat.

ΑΔΙΚΕΟΜΑΙ, *injuriam injuria afficior.* — חָמָס *vis, in* Gen. XVI. 5. ἀδικοῦμαι ἐκ σο juria a te afficior. Symm. Job. 7. ubi חָמָס legit. — Sap. 29. κακῶς ὀμόσαντες ἀδικηθῆναι, jurantes, malum se inde al passuros esse.

ΑΔΙΚΟΥΜΕΝΟΣ, *cui fit in* חָמוּץ verbale, *oppressus.* Ies. ῥυσασθε ἀδικουμένον. — חָמָס * *tas, injuria.* Hab. I. 3. ubi חָמָס — עָרִיץ *tyrannus, viol* Ies. XXV. 3. 4. — עָשׁוּק Pah. *oppressus.* Deut. XXVIII 33. Ps. CII. 6. et CXLV. 5.

ΑΔΙΚΗΜΑ, *iniquitas, in impie* aut *male factum.* — חָמָס *violentia.* 2 Sam. XXII. 49. δρῶν ἀδικημάτων ῥύσῃ με. — מִ *judicium.* Soph. III. 16. περιλε τὰ ἀδικήματά σου: ubi antece posuit pro consequente, nam ἀ μα præcedit condemnationem עֲוֹלָתָה *iniquitas enormis.* XXVIII. 15. — עָוֹן *iniquita* Sam. XX. 1. τί τὸ ἀδίκημά μου, c *delicti* aut *sceleris* reus sum. LIX. 12. τὰ ἀδικήματα ἡμῶν ἴγν *peccatorum* nostrorum nos co sumus. In eadem significatio gitur quoque Jer. XVI. 16. qu admodum Ez. XIV. 10. ἀδίκημ *pœna peccati.* — פֶּשַׁע, *violentia injuria.* Lev. VI. 4. ἢ τὸ ἀδίκη ἠδίκησεν, ἀποδῷ: ubi ἀδίκημα ad tationem Hebr. עֹשֶׁק metony notat *vi et fraude ablatum* vel *quisitus.* Jer. XXII. 17. — *defectio, prævaricatio.* Symm. P XIX. 11. LXX Gen. XXXI. Ex. XXII. 8. Lev. XVI. 16. רָעָה *malum.* 1 Sam. XXVI. 18.

'ΑΔΙΚΙΆ, *injustitia, iniquitas, vitiositas.* — *אוֹן, *robur, vires,* etiam *opes* et *facultates.* Theod. Job. XXI. 19. Legit אָוֶן, et per ἀδικίαι sunt h. l. *pœnæ peccatorum* intellegendæ. Vulg. habet: *dolorem patris.* — אָוֶן, *iniquitas, vitiositas.* Symm. Prov. XXII. 8. ubi ἀδικία *mala, pœnas iniquitatis* notat. Jer. IV. 14. LXX Ps. VII. 15. ὠδίνησεν ἀδικίαν, concepit iniquitatem. Ibid. XXVII. 3. Hos. IV. 16. sec. Alex. οἶκος τῆς ἀδικίας, quæ Theodotionis esse videntur, teste Hieronymo scribente: *Pro domo* Ων *in quibusdam exemplaribus et maxime in Theodotione legitur domus iniquitatis.* Hanc Cod. Alex. lectionem exhibet quoque Arabs et Cyrillus, ac secundum Theodoretum in Comment. ad h. l. T. II. P. II. p. 1330. Symmachus quoque transtulit: οἶκος ἀδικίας, h. e. in hac orationis serie, *templum idololatriæ.* Eadem observatio valet quoque de v. 8. — אָשָׁם *delictum, reatus.* Jer. LI. 5. ἡ γῆ αὐτῶν ἐπλήσθη ἀδικίας ἀπὸ τῶν ἁγίων, terra eorum plena est sceleribus adversus numen Israëlitarum commissis, ubi pro ἀπὸ τῶν ἁγίων legere mallem ἐπὶ τὸν ἅγιον, aut ἀπὸ τῶν ἁγίων vertendum est *ab iis, qui sanctitati studere deberent.* — בֵּית מְרִי *domus rebellionis.* Ez. XII. 2. ubi ἀδικίαν positum esse videtur pro ἀδίκια, abstractum pro concreto. — בֶּצַע *avaritia, injusti lucri studium.* Prov. XXVIII. 16. Confer supra s. v. ἀδικίαν. — *דַּעַת *scientia.* Dan. XII. 4. sec. Chis. καὶ πλησθῇ ἡ γῆ ἀδικίας. Legit cum Resch רָעָה inepte. — הָוָה, *ærumna,* etiam *desiderium pravum.* Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 422. Ps. LI. 3. et LIV. 10. — הֶעֱוָה, *inique ago.* 2 Sam. VII. 14. Ita Bielius ex Trommio, sed codice sacro non inspecto: nam ibi formula ἔρχεται ἡ ἀδικία voci Hebraicæ respondet. — *זְמָה *machinatio, cogitatio,* etiam *scelus excogitatum et præmeditatum.* Lev. XIX. 29. sec. Oxon. ubi Vatic. ἀνομίας habet. Isychius auctor est, LXX Intt. habuisse πορνείας, quæ tamen vox mihi merum glossema esse videtur, quia antea πορνεύειν et ἐκπορνεύειν legitur. Negari tamen nequit, ἀδικίαν h. l. esse i. q. πορνείαν. — זָמַם *cogito, meditor,* et quidem haud raro in malam partem, unde זִמָּה *scelus, flagitium.* Ps. XVI. 4. οὐχ εὑρέθη ἐν ἐμοὶ ἀδικία, scil. pro זָמֹתִי, *cogitabo,* legit זִמָּתִי, *cogitatio mea.* Vide Scharfenb. ad Cappelli Crit. S. p. 621. — זְעוּמָה part. Pah. fœm. *detestabilis.* Mich. VI. 10. μετὰ ὕβρεως ἀδικίας. Scilicet libere vertit: nam ἀδικία voci ὕβρις addita summum gradum indicat, adeoque ὕβριν admodum detestabilem. — חָמָס, *vis, violentia.* Symm. Ps. LIV. 10. ubi sine dubio ex altera ejus versione in textum irrepsit, nam ad חָמָס quoque pertinet βίαιον. Aqu. Symm. Prov. X. 6. LXX Gen. VI. 11. 13. Ps. VII. 17. Am. III. 10. οἱ θησαυρίζοντες ἀδικίαν: ubi ἀδικία notat *ea, quæ sunt vi ac injuria parta.* — *יוֹם *dies.* Mal. III. 7. ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν sec. Vat. ubi in textu legitur לְמִימֵי *a diebus.* Sine dubio legit לְמוּמֵי, nam מוּם est *vitium.* — *מָדוֹן *disceptatio, contentio, lis.* Prov. XXI. 9. μετ' ἀδικίας, quæ versio judice Jaegero ad h. l. non adeo abhorret a textu Hebraico, ut de alia lectione quærendum sit. Sunt enim lites et rixæ fere semper cum injuria conjunctæ. — מֹטֶה part. Hoph. a נָטָה, *perversum.* Ez. IX. 9. — מַעַל, *prævaricatio.* Ez. XVII. 20. et XXXIX. 26. — מִרְמָה, *dolus, fallacia.* Hos. XII. 7. ζυγὸς ἀδικίας, lances fraudulentæ.

a — מַעֲשֶׂה, *opus*. Job. XXXIII. 17. Scilicet מעשה h. l., ut alibi sæpius, in deteriorem partem adhibetur, ut vel series orationis docet. — מַעֲשַׁקּוֹת, *oppressiones*. Ies. XXXIII. 15. — עַוָּה verbale, *perversa, perversitas*. Ez. XXI. 26. — עַוְיָה Chald. idem. Dan. IV. 24. — עַוָּל, *iniquus*. Soph. III. 6. οὐκ ἔγνω ἀδικίαν, sensu eodem. — עָוֶל
b *iniquitas*. Deut. XXXII. 4. 2 Sam. III. 34. Ez. XXVIII. 18. διὰ τῶν ἀδικιῶν τῆς ἐμπορίας σου, per *fraudes* mercaturæ tuæ. Ibid. XXXIII. 13. — עַוְלָה idem. Theod. Prov. XXII. 8. LXX Job. XV. 16. πίνων ἀδικίας ἴσα ποτῷ, haurit ut potum iniquitatem, h. e. admodum studiosus est iniquitatis. Hos. X. 9. Mal. II. 6. — עַוְלָתָה idem. Psalm. XCI. 15.
c Hos. X. 14. — עָוֹן, *iniquitas, impietas*. Lev. XVI. 22. ubi ἀδικία in codd. cum ἀνομία permutatur. 1 Sam. XXVIII. 10. ubi ἀδικία non est *perversitas*, sed *damnum ex aliqua re emergens, detrimentum, noxa*. Vulgatus bene transtulit: *quidquam mali*. — עַיִן, *oculus*. Ps. LXXII. 7. ἐξελεύσεται ὡς ἐκ στόματος ἡ ἀδικία αὐτῶν. Vulg. *iniquitas* eorum. Ita
d quoque Syrus. Bielius, Trommii auctoritatem secutus, cum aliis statuit, LXX h. l. legisse עָוֹן. Sed non opus est de varia lectione cogitare, nam etiam עַיִן notionem *pravitatis* habet, ex usu verbi Arab. غان *pravus fuit*. Confer Simonis Lex. Hebr. s. h. v. ac Cappelli Crit. S. p. 510. seq. Eadem observatio valet quoque de locis Hos. X. 10. et
e Zach. V. 6. de quibus videndus est L. Bos in Prolegomenis cap. 1. — עֹלָה, *holocaustum*. Ies. LXI. 8. ἅρπαγμα ἐξ ἀδικίας: ubi legit עַוְלָה. — עֹלֶה, *ascendens*. Job. XXXVI. 33. Hic quoque auctor hujus sionis legit עַוְלָה cum Syro et Sy macho. — עָנִי *afflictus*. Ez. XV 17. Legit עָנָי et accepit sensu sivo de *miseria, qua alter affici* Secundum Cappellum in Notis ticis ad h. l. legit מֵעֲוֹנוֹ. — ות *sulci*. Hos. X. 10. sed lectio t tualis est עוּנֹתָם, de qua v supra s. v. עון in hoc articul me monita. In margine tantum gitur עוגותם, quod ex ותם depravatum mihi esse videtur. עֹשֶׁק, *oppressio*. Psalm. LXI. LXXII. 8. ἀδικίαν εἰς τὸ ὕψος ἐ λησαν, ubi ἀδικία vel *sermones sup bos*, vel *blaspheme dicta* notat. XXII. 7. 29. — עֶשֶׂק, *lis, conten* Gen. XXVI. 20. ubi vocem H braicam cum Schin legisse vid tur עֹשֶׁל. Vide supra s. v. ἀδικ Schol. Gr. in ed. Bos. ἀδικίαν συκοφαντίαν interpretatur. — שַׁק Job. X. 3. ubi pro ἀδικήσω lege ἠ κήσω. — עָתָק, *detortum, perversu* item *ferocia, superbia*. Ps. LXXI 5. μὴ λαλεῖτε κατὰ θεοῦ ἀδικίαν. Ib XCIII. 4. — פֶּרֶק *dilaceratio*. Na III. 1. ubi nonnulli statuunt, eu pro פֶּרֶק legisse פֶּרֶץ. Sed ἀδι quoque a voce פֶּרֶק est minin aliena, quæ a nonnullis per *præda violenter avulsam* explicatur. Co פָּרַק Ps. VII. 3. — פֶּשַׁע *prævar catio*. Theod. Job. XXXIV. LXX Gen. L. 17. Ex. XXXIV. ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας, co Num. XIV. 18. Job. XXXIV. 6. - צַבּוּעַ *hyæna*. Inc. Jer. XII. Sensum fortasse expressit, na hyæna est imago hominis rapac ac violenti, unde alius incertus i terpres per λῃστὴς interpretatus es Respicere tamen quoque potu Arab. ضبع, *iniquus, injustus fui*

—קֶשֶׁר *conjuratio.* 2 Reg. XVII. 4. ubi ἀδικία est *defectio*, et in aliis libris legitur ἐπιβουλή. — *רְבִיּם *multi.* Aqu. Ps. LXXXVIII. 51. ἀδικίας. Legit רָעִים aut fortasse רִבִּים, *rixas, altercationes*, quam tamen vocem alias per δικασίας reddere solet. — רַע et רָעָה *malum.* Ps. CXXXIX. 2. Prov. VIII. 13. Ez. XX. 43. — רָשַׁע *improbitas.* Ies. LVIII. 6. — *רָשָׁע *impius.* Prov. XI. 5. ubi et ἀδικία *impium* notat, ut sit abstractum positum pro concreto. — *שְׁוִית *ornamentum.* Ps. LXXII. 6. ubi nonnullis legisse videtur סוּד; ego vero eum שֵׁת pro שׁוֹאָה, *tumultus bellicus*, versione hac sua paulo liberiore exprimere voluisse arbitror. — שֶׁקֶר *falsitas:* quam notionem etiam habet ἀδικία Deut. XIX. 18. Mich. VI. 12. Is. LI. 3. Theod. Job. XXXVI. 4. οὐκ ἄδικα οἱ λόγοι μου. Vulg. *absque mendacio sermones mei.* — תּוֹעֵבָה *abominatio*, etiam *illud ipsum, quod est abominabile*, v. c. injustitia et impietas. Ez. XVIII. 24. — *תָּמָּה *perfectio, integritas.* Job. XXXI. 8. sec. Compl. Sed lectio ibi est aperte vitiosa, et pro ἀδικία reponendum est ἀκακία. — Praeterea legitur vox ἀδικίας apud Inc. Lev. XV. 19. ubi de *menstruo* adhibetur, cui nihil respondet in textu Hebraeo. — Sir. XIV. 9. ubi ἀδικία τινὶ est avaritia cum invidia conjuncta, quia avarum stimulat ad fraudes et injurias. — Vide infra Κακομοχθηρὸς μετὰ ἀδικίας in Κονιάω.

ΆΔΙΚΟΣ, adject. *injustus, iniquus*, it. *falsus, fallax*, et subst. τὸ ἄδικον, τὰ ἄδικα, *injustum, injusta.* — עַוְלָה *iniquitas, injustitia.* Inc. Ies. XLI. 29. ubi concretum pro abstracto positum est. Idem valet de loco Job. XXXII. 15. apud LXX: Prov. XII. 22. — דָּבָר *verbum.* Gen. XIX. 8. εἰς τοὺς ἄνδρας τούτους μὴ ποιήσητε ἄδικον, ne his viris injuriae quidquam inferte. Bene quoad sensum, nam in hac orationis serie f דָּבָר, ut Graecum τι, *injuriam* aut *mali quidquam* notat. — חָמָס *vis, violentia.* Ex. XXIII. 1. μάρτυς ἄδικος, *testis falsus*, coll. Deut. XIX. 16. 2 Sam. XXII. 3. ἐξ ἀδίκου σώσεις με. Ps. XVII. 52. etc. — *יֵשׁ כְּלֹא מִשְׁפָּט, *est qui propter injustitiam.* Prov. XIII. 23. LXX ἄδικα, ubi videndus Jaegerus. Sed mihi potius ad יֵשׁ tantum referendum videtur, ut libere sensum expresserint. — *לֹא בֵן *non ita.* 2 Reg. XVII. 9. ubi כֵּן in notione *rectitudinis* acceperunt. In aliis libris legitur οὐχ οὕτως. — לִוּוּת *pravitas.* Prov. IV. 24. — מִרְמָה, *fallacia, fraus.* Ps. XLII. 1. ἀδίκου καὶ δολίου: ubi ἄδικος eum notat, *qui vim infert.* Amos. VIII. 5. ζυγὸν ἄδικον, lances dolose perversae. — עָוֶל *iniquus.* h Job. XVIII. 22. XXIX. 17. et XXXI. 3. — עָוֶל *iniquitas.* Lev. XIX. 15. 35. (ubi alii libri ἀδικία habent.) Prov. XXIX. 28. — עַוְלָה idem. Job. VI. 29. XXII. 23. Soph. III. 6. — עֹלְתָה *nequitia.* Job. V. 16. — עָשָׁק *oppressio.* Ies. LIV. 14. et LIX. 13. — *פָּשַׁע *praevaricari.* Symm. Ies. LIX. 13. Si lectio ἄδικον sana est, ita transtulit, quia יִדְעוּ i in fine commatis antecedentis cum nostro conjunxit. Fortasse tamen loco ἄδικον reponendum est ἀδικεῖν, ut legitur apud Procopium p. 672. — רְמִיָּה *fallacia, dolus.* Job. XXVII. 4. — רַע *malum.* Prov. XV. 27. et Ies. LVI. 2. — רָשָׁע *improbus.* Ex. XXIII. 1. Prov. XVII. 15. Ies. LVII. 20. — שֹׁד *vastator,*

a it. *vastatio.* Job. V. 22. — שֶׁקֶר *mendacium, falsitas.* Theod. Job. XXXVI. 4. Jer. VIII. 10. IX. 23. *ἐπ' ἀδίκῳ, mendaciter* i. q. *ἀδίκως.* Symm. Prov. X. 18. et XXV. 14. LXX Ex. XXIII. 7. 1 Sam. XXV. 21. לְשֶׁקֶר, *εἰς ἄδικον, frustra,* i. q. *ἀδίκως,* quod Hebr. חִנָּם Prov. I. 11. 17. respondet. Cæterum incertum manet, an *ἄδικον* sit h. l.
b masculini aut neutrius generis. Job. XIII. 4. *ὑμεῖς ἐστε ἰατροὶ ἄδικοι,* vos autem omnes estis medici indocti, seu artis medendi imperiti, vel, quod eodem redit, falsi, spurii. Apud GG. enim *ἄδικος* omnino *is* dicitur, *qui non talis est, qualis esse debet.* Ib. XXXVI. 4. *οὐκ ἄδικα ῥήματα ἀδίκως συνιεῖς,* non injusta verba injuste intelleges. Quanquam
c h. l. verba Græca non exacte Hebraicis (perfecta scientia probabitur tibi, ut Vulgatus reddidit, aut quoad sensum: veritatem scientiæ ipse agnosces) respondent, nihilominus tamen sensum non male expresserunt, modo pro *ἄδικα* reponatur *δίκαια,* quas voces in Versionibus Græcis sæpius invicem permutari infra s. v. *δίκαιος* a me demonstra-
d bitur. Jam illud *δίκαια* a librariis in *ἄδικα* mutatum est, quia antecedens *οὐκ* (quod tamen cum *συνιεῖς,* construendum est) cum *δίκαια* conjungendum rati, e recepta lectione sensum prorsus contrarium prodire videbant: nam *οὐκ ἄδικα* sunt *δίκαια.* Sed verba LXX Intt. sunt ita vertenda: et vere a me prolata verba non falso intelleges ac interpretabe-
e ris. — Ps. XXVI. 18. Prov. X. 18. Ibid. XI. 18. ubi *ἔργα ἄδικα ποιῆ* est *opus ingratum facere, quod effectu suo fallit auctorem:* nam opponitur *ἀληθείας μισθός, mercedis ac præmiorum proventus certissimus.* Jer. V. 31. *οἱ προφῆται προφητεύουσιν ἄδικα,* prophetæ *falsa* vaticinantur. coll. VII. 8. *ὑμεῖς ἐπ' ἀδίκῳ,* creditis dictis *mendacibus,* et XXIX. 9. —
f תְּהוּ *inane.* Ies. XXIX. 21. *ἐκλα-*

γίσασθαι ἐπ' ἀδίκως δίκαιον, justum calumnias opprimebant. Sens expresserunt. — תַּהְפֻּכָה *perve tas.* Prov. X. 32. concreto recte sito pro abstracto. — Sir. VII. *ἄδικον* et *injuste factum* et *pœnam justitiæ* denotat. Ibid. XXXI. *θυσιάζων ἐξ ἀδίκου,* i. q. v. 20. *θυ ἐκ χρημάτων πενήτων,* ut adeo *τὰ ἄδ* sint h. l. *opes injuste partæ.* Ib XXXV. 11. *θυσία ἄδικος,* i. q. su *θυσία ἐξ ἀδίκου.* Ibid. LI. 7. *διαβ γλώσσης ἀδίκου.* — 3 Esdr. IV. *ἄδικον fluxum, caducum* notare vi tur, ubi tamen Bretschneide monuit, e v. 39. apparere, esse tius ibi sermonem de justitia. Vide alibi Πλοῦτος et Συγγραφή.

Ἀδικον κρίνω, *injustum ju co,* h. e. *condemno.* הִרְשִׁיעַ Hi *condemno.* Prov. XVII. 15. *ὃς δίκ κρίνει τὸν ἄδικον,* qui insontem co demnat. Opponitur ibi *τῷ δίκ κρίνειν.*

Ἀδικον ποιέω, *injustum fac* h. e. *pronuncio, condemno.* רָשִׁיעַ Hiph. *condemno.* Symm. Job. X *3. ἄδικον ποιήσεις.*

*Εἰς Ἄδικον μεταστρέφομαι, *in id, quod injustum est, pe verto.* עָוַת *perverto.* Symm. Jo VII. 3. *εἰς ἄδικον μεταστρέψεται.* Ma lem legere *μεταστρέψει.*

Ἀδίκως, *injuste, impie, ma inique.* בְּלִי לְבוּשׁ, *absque veste.* Jo XXIV. 10. *γυμνὸς δὲ ἐπεδύσαν* (*ἐπεδύσασαν*) *ἀδίκως.* Libere verterun Sermo autem ibi est de vestimen quod ipsis pro pignore inhuma et injuste ereptum est. — חִנָּם *frustra, immerito.* Prov. I. 11. *ἀδ κως,* sine causa. Vulg. h. l. et III. 30. *frustra,* quod eandem sig nificationem habet. Confer quoqu v. 17. — *בָּזָה *mendacium.* Pro XIX. 5. *ὁ δὲ ἐγκαλῶν ἀδίκως.* — *אָכַל חָבַל *non parcere.* Inc. Job. XXXIV 31. *ἀδίκως,* quod convenit quodam modo Hebr. לֹא אֶחְכֹּל, *non corrum*

pam, sc. ultra vias meas et mores, h. e. non prave et perdite agam, coll. Nehem. I. 7. — *עָצֵל *piger*. Prov. XIX. 24. ὁ ἐγκρύπτων εἰς τὸν κόλπον αὐτοῦ χεῖρας ἀδίκως, de quo loco anceps hæreo. Alibi עָצֵל per ἀπορὸς reddiderunt, sed hoc nimis differt ab ἀδίκως. Nec omnino placet Jaegeri ad h. l. conjectura, qui eum legisse putat עָוִיל, ut sermo sit de *injuste partis* aut *surreptis*, veluti c. XVI. 33. Magis mihi arrideret eorum opinio, qui statuerent, eum tribuisse voci עָצֵל notionem *iniquitatis* et *injustitiæ* nobis nunc ignotam, nam etiam c. X. 26. pro הָעָצֵל voce παρανομία usus est. Num fortasse huc facit aliquid Arab. عصل *torqueri, contorqueri?* quod ex usu loquendi Orientalium ad *perversitatem* et *impietatem* transferri potuit. Posset quoque conjici ἀρχῶς loco ἀδίκως. — צָדִיק, *justus*. Jes. XLIX. 24. ἐὰν αἰχμαλωτεύσῃ τις ἀδίκως, σωθήσονται: ubi non aliter legit, sed sensum expressit; nam qui justum captivum abducit, is inique captivum ducit. — רָשָׁע *improbus*. Prov. XVII. 24. λαμβάνων δῶρα ἀδίκως ἐν κόλποις. Non video, cur hæc versio Jaegerum ad h. l. offenderit, nec quid mutatione vocis ἀδίκως in ἀδίκου efficiatur. Λαμβάνειν δῶρα ἀδίκου et λαμβάνειν δῶρα ἀδίκως, h. e. παρ' ἀδίκου, non admodum inter se differunt. — שֶׁקֶר, *falsitas, mendacium*. Ps. XXXIV. 22. ἐχθραίνοντές μοι ἀδίκως. Ibid. XXXVII. 2. CXVIII. 78. et 86. ubi ἀδίκως positum est pro οὐκ ἐν δίκῃ, *ob nullum crimen, nullo persequendi titulo*. — לַשֶּׁקֶר, *ad falsitatem, falso*. Lev. VI. 4. — עַל שֶׁקֶר idem. Lev. VI. 3. — תָּמִים *integer, perfectus*. Job. XXXVI. 4. de quo loco vide supra a me ad vocem ἄδικος disputata.

ἈΔΟ'ΚΗΤΟΣ, *inopinatus, improvisus*. Sap. XVIII. 17. φόβοι δὲ ἐπέστησαν ἀδόκητοι. Suidas: Ἀδόκητος, ἀπροσδόκητος. Hes. Ἀδόκητον, αἰφνίδιον. Soph. Œd. Col. 252. Eurip. Phœn. 317. Joseph. B. J. II. 19. 7. Hav.

ἈΔΟ'ΚΙΜΟΣ, *improbatus, minime probus, rejectaneus*. סִיג, *scoria*. Prov. XXV. 4. et Ies. I. 22. ἀργύριον ἀδόκιμον, argentum minime probum s. scoriis plenum. Hesych. ἀδόκιμον, πονηρὸν, ἀπόβλητον, ἄχρηστον.

ἈΔΟΛΕΣΧΕ'Ω. Vox hæc apud SS. GG. fere in malam partem accipitur, ut *loquacem esse, garrire, deblatterare* significet, apud LXX vero etiam in bonam partem adhibetur pro *orationis meditationisque exercitio*. Hinc respondet τῷ רִנֵּן Pih. *canto*, item *exclamo*. Thren. II. 19. ἀνάστηθι ἀδολεσχῆσαι ἐν νυκτὶ, age clama noctu. Incertus quoque sec. Cod. Norimberg. h. l. ἀδολέσχησον habet. — שׂוּחַ et הֵשִׂיחַ Kal et Hiph. *loquor, meditor*. Gen. XXIV. 63. ἐξῆλθεν Ἰσαὰκ ἀδολεσχῆσαι εἰς τὸ πεδίον, exibat Isaacus ad meditandum, sive ad precandum in agro. Symmachus ibi habet λαλῆσαι, et in Bibl. Græc. Francof. hoc scholion legitur adjectum: ἐξῆλθε κατὰ μόνας, τοῖς ἰδίοις λογισμοῖς ἐνομιλῆσαι. οὐ πρόσκειται τίνι. εἰκότως, ἐπεὶ μηδὲ ἀνθρώπων ἡ τοιαύτη ὁμιλία γίνεται, ἀλλ' ἤτοι πρὸς θεὸν, ἢ αὐτοῦ τινος πρὸς ἑαυτόν. Vide Augustin. Quæst. in Genes. Lib. I. Qu. 69. Ps. LXVIII. 15. κατ' ἐμοῦ ἠδολέσχουν καθήμενοι, contra me confabulantur vel nugantur, h. e. diffamant me, otiosi. Ibid. LXXVI. 3. ἠδολέσχησα, *preces facio*, ubi Symm. διελάλουν habet. Suidas: ἠδολέσχησα, διελάλουν, ἐμαυτῷ προσδιαλεγόμενος. Ib. v. 6. ἠδολέσχουν, *meditor*. Ibid. v. 12. ἀδολεσχήσω, *considero, animum adverto*. Ps. CXVIII. 15. ἐν ταῖς ἐντολαῖς σου ἀδολεσχήσω, de præceptis tuis *meditor*. Cum præpositione ἐν construitur quoque ibid. v. 23. 27. 48. et 78. — Sir. VII. 15. ἀδολεσχεῖν in deteriorem partem adhibetur, ut

a sit: *garrire, nugari, ineptire, effutire quælibet, nulla habita ratione loci, temporis et personarum:* ubi Vulg. formula *verbosum esse* usus est. Verba Græca sunt: *μὴ ἀδολέσχει ἐν πλήθει πραισβυτέρων*, et ibid. c. XXXII. 10. *ἑτέρου λέγοντος μὴ πολλὰ ἀδολέσχει.* Hesych. *ἀδολέσχουν, ἀμερίμνων, ἀμελέτων.* Suidas: *ἀδολεσχήσω, ἀντὶ τοῦ ἀπεικῶς μελετήσω.* Hesych. *ἀδολεσχεῖ,* b *φλυαρεῖ, μακρολογεῖ.* Phavorinus: Ἀδολεσχεῖν, *τὸ φιλοσοφεῖν, ὡς τό* (Ps. CXVIII. 23.)· *ὁ δὲ δοῦλός σου ἀδολεσχεῖ ἐν τοῖς δικαιώμασί σου. καὶ τὸ παίζειν. ὡς τό* (Gen. XXIV. 63.)· *ἐξῆλθεν Ἰακὼβ ἀδολεσχῆσαι εἰς τὸ πεδίον. τὸ φλυαρεῖν καὶ μακρολογεῖν, ὡς τό· ἀδολεσχεῖς, ἄνθρωπε. καὶ τὸ ὀλιγωρεῖν, ὡς τό* (Ps. LXXVI. 3.)· *ἠδολέσχησα, καὶ ὠλιγοψύχησε τὸ πνεῦμά μου.* Eadem fere c occurrunt in Lex. Cyrilli MS. Barocc. ac Zonaræ Lex. c. 48.

ἈΔΟΛΕΣΧΙΑ. Hæc quoque vox in utramque partem adhibetur: in deteriorem de *intempestiva loquacitate, continua garrulitate* ac *nugatione;* in bonam vero de *assidua meditatione,* unde in Gl. Vett. per *exercitatio* exponitur. — מַנְגִּינָה *psalmodia.* Huic voci *ἀδολεσχία* non d male respondet in versione Incerti Int. Thren. III. 63. ubi Hebr. אֲנִי מַנְגִּינָתָם, *ego sum eorum cantilena,* sec. Cod. Norimbergensem collatum a Doederleinio in Eichhornii Repertorio Bibl. et Orient. Literaturæ T. VI. p. 204. hoc modo translata reperiuntur: *ἐγὼ ἐγενόμην ἀδολεσχία αὐτῶν.* — שִׂיחַ *meditatio.* 1 Sam. I. 16. *ἐκ πλήθους ἀδολεσχίας μου,* e ex multitudine meditationis meæ, qua tristibus cogitationibus indulsi, h. e. ex magno animi mei mœrore et tristitia hactenus locuta sum. 2 Reg. IX. 11. *οἶδατε τὸν ἄνδρα, καὶ τὴν ἀδολεσχίαν,* nostis virum et sermones ejus. Ps. LIV. 2. *ἐλυπήθην ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ μου, tristes preces fundo,* aut, ut alii vertunt, contristatus sum in meditatione mea. Juxta Scholion ad h. l. *ἀδολεσχία* est *μερισμὸς, μέριμνα, φλυαρία.* Hesychius autem, ad eundem procul dubio locum respiciens, *ἐν τῇ ἀδολεσχίᾳ* interpretatur *ἐν λύπῃ.* Theod. Job. VII. 13. IX. 27. Aqu. ac Ed. Vta Amos IV. 13. — שִׂיחַ et שִׂיג junctim, *meditatio et insectatio.* 1 Reg. XVIII. 27. *ὅτι ἔστιν ἀδολεσχία αὐτῷ,* fortasse meditatur. — שְׂיָחָה *fossa, fovea.* Ps. CXVIII. 85. *διηγήσαντό μοι παράνομοι ἀδολεσχίας.* Scilicet retulerunt vocem שְׂיָחָה ad שׂוּחַ cum puncto sinistro, non autem a rad. שָׂחָה derivarunt.

ἈΔΌΛΩΣ, *sine dolo, sincere.* Sap. VII. 14. *ἀδόλως τε ἔμαθον,* puram scil. ab omni fictione seu *non adulteratam* didici sapientiam: ubi alii male vertunt *sincere,* h. e. pura intentione et recto fine, scilicet ex amore sincero sapientiæ, non autem propter opes, honores, etc. Potest tamen *ἀδόλως* quoque h. l. passive accipi: non sum frustratus opinione, quam de sapientia susceperam, quod bona omnia promissa re ipsa præstaret. Tunc esset i. q. *ἀφθόνως.* Vatabl. *citra frustrationem.* Joseph. A. J. V. 1. 20. Hav.

ἈΔΟΞΈΩ, *inglorius sum, male audio, vituperor.* מְשֻׁחָת verbale *corruptus.* Ies. LII. 14. *οὕτως ἀδοξήσει ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τὸ εἶδος,* ita deterior est totus ejus habitus externus, quam ullius hominis. Cæterum vox hæc sæpius est apud Josephum obvia, v. c. B. J. I. procem. §. 3. Hav. Adde Polyb. XVI. 39. 2.

ἈΔΟΞΊΑ, *infamia, mala existimatio.* Sir. III. 10. *ὄνειδος τέκνοις μήτης ἐν ἀδοξίᾳ,* scil. *οὖσα,* probrum est liberis mater, quæ est in infamia s infamis. Xenoph. Hist. Gr. VII. 5 9.

ἌΔΟΞΟΣ, *inglorius, inhonoratus, infamis.* Sir. X. 34. *ὁ ἄδοξος ἐν πλούτῳ,* qui infamis est in divitiis. 1 Macc. II. 8. *ἐγένετο ὁ ναὸς αὐτῆς ὡς ἀνὴρ ἄδοξος.* Vulg. *templum ejus sicut homo*

ignobilis. Sed ibi in Cod. Alex. quem etiam Syrus secutus est, contrarium legitur ἔνδοξος. Utraque quidem lectio habet, quo se defendat, priorem tamen commendant ea, quæ in sequentibus leguntur.

ἈΔΡΑΝΗ'Σ, *infirmus, imbecillus, ignavus,* ex α priv. et δραίνω, *facio.* Hesych. ἀδρανὲς, ἀσθενές. Superlativus ἈΔΡΑΝΕ'ΣΤΑΤΟΣ legitur Sap. XIII. 19. τὸν ἀδρανέστατον ταῖς χερσὶν εὐδράνειαν, ingnavissimum, imbecillimum, impotentissimum idolum rogat gnavitatem aut agendi facilitatem.

ἈΔΡΟ'Σ, *crassus, dives, potens, abundans, multus, magnus.* *אִישׁ, *vir.* 1 Reg. I. 9. πάντας τοὺς ἀδροὺς Ἰούδα, sec. Vat. et Ald. ubi Alex. et Compl. ἄνδρας habet. Suspicari quidem aliquis posset, ἀδροὺς ex ἄνδρας ortum esse, sed etiam Hebr. אַנְשֵׁי bene convenit: אִישׁ enim a viribus et robore nomen habet. — גָּדוֹל, *magnus, potens.* 2 Reg. X. 6. ἀδροὶ τῆς πόλεως ἐξέτρεφον αὐτοὺς, *principes* civitatis nutriebant eos. Ibid. v. 11. Jer. V. 5. πορεύσομαι πρὸς τοὺς ἀδροὺς, adibo *principes.* — דָּל, *tenuis, attenuatus.* Job. XXXIV. 19. οὐδὲ οἶδε τιμὴν θέσθαι ἀδροῖς. Sic ex Trommio Bielius, qui LXX hic pariter גדול legisse arbitratur, sed falso ex meo quidem judicio. Nam uti LXX in omni hoc loco paulo liberius transtulerunt, ita admodum verosimile est, illud ἀδροῖς non ad דָּל pertinere, sed ad שׁוֹעַ, quod h. l. non *clamorem,* sed *divitem, opibus affluentem* notat. — רְאֵם, *unicornis, taurus.* Jes. XXXIV. 7. Causa, cur ita transtulerint, est sine dubio in eo, quod *taurus* in literis sacris est symbolum potentis, ut satis notum est. — שַׁוְעָה. Vide supra s. v. דָּל. — נָגִיד, *princeps.* Job. XXIX. 9. ἀδροὶ δὲ ἐπαύσαντο λαλοῦντες, *proceres* cohibebant sermonem. Hesych. ἀδροὶ, πλούσιοι. Idem: ἀδρὸς, μέγας, πλούσιος. Lex. Cyr. MS. Brem. Ἀδροὶ, δαψιλεῖς, μεγάλοι, παχεῖς, ἄρχοντες.

ἈΔΡΥ'ΝΟΜΑΙ, *magnus, crassus, adultus fio, statura cresco;* item *magnifice me gero, superbio, fastu turgeo.* — גָּדַל, in Niph. נִגְדַּל, *grandem fieri, ad adultam ætatem pervenire.* Ex. II. 10. sec. Vat. ἀδρυνθέντος δὲ τοῦ παιδίου, cum puer *adolevisset:* ubi Ald. et Compl. habent ἀνδρυνθέντος sensu eodem. Eadem lectionis diversitas reperitur quoque Jud. XI. 2. ἠδρύνθησαν οἱ υἱοὶ τῆς γυναικὸς, adulti fiebant filii mulieris. 2 Reg. IV. 18. Jud. XIII. 24. ubi cum αὐξάνεσθαι in codd. permutatur. Ruth. I. 13. pro ἀδρύνεσθαι in aliis libris non solum ἀνδρύνεσθαι, sed etiam ἀνδρίζεσθαι reperitur. 2 Sam. XII. 3. pro ἠδρύνθη, quod est in Vat. Aldin. ἠνδρύνθη, Compl. συνετράφη habet. His adde Ps. CXLIII. 12. ubi pro מְגֻדָּלִים in nonnullis codd. legitur ἠδρυμένα, aut rectius ἠδρυμμένα, h. e. *auctæ, adultæ, confirmatæ.* Sequitur hanc lectionem Chrysostomus, qui interpretatur παῖδας σφριγῶντας καὶ ἀκμάζοντας, quam veram lectionem putat Agellius ad h. l. Grabio ad h. l. ἠνδρυμμένα magis placuit. — 1 Macc. VIII. 14. ὥστε ἀδρυνθῆναι ἐν αὐτῇ, ad *superbiendum* in illa, nempe purpura, ubi Syrus bene ܕܢܬܪܘܪܒ ܒܗܘܢ habet.

*ἈΔΥΝΑΜΕ'Ω, i. q. ἀδυνατέω, *non possum, impotens sum.* Vox hæc in Lexicis omissa legitur pro Hebr. מוּט, *vacillare, nutare.* Lev. XXV. 35. sec. Ald. ἀδυναμήσῃ ταῖς χερσὶ παρά σοι, ubi tamen reliqui libri omnes ἀδυνατήσῃ et ἀδυνατήσει habent. Præterea legitur quoque hæc vox in Prol. Sirac. τισὶ τῶν λέξεων ἀδυναμεῖν, quarundam dictionum *vim non esse assecutos.* Ex hoc loco Bretschneiderus in Spicilegio suo p. 22. vocem.

ἈΔΥ'ΝΑΜΑΙ Lexico Bieliano male inferre voluit, cum omnes libri in lectione ἀδυναμεῖν consentiant.

a Confer Passow Uber Griech. Wörterb. p. 19.

ἈΔΥΝΑΜΊΑ, *impotentia.* שָׁאוֹן *strepitus, tumultus.* Amos II. 2. ἀποθανεῖται ἐν ἀδυναμίᾳ Μωάβ. Hic nonnulli critici, in opinione versantes, vocem Græcam Hebraicæ non bene respondere, LXX Intt. interpretationem vel justo liberiorem esse, vel eos כשלון legisse statuerunt. Ro-
b senmüllero ad h. l. LXX videntur respexisse ad notionem *vastationis*, quæ radici שָׁאָה nominique cognato שׁוֹאָה inest. Sed mihi hæc versio ex lingua Arabica illustranda videtur, in qua ثاي (שָׁאָה) pr. notat *frangere, disrumpere*, unde ثَأْ *infirmitatem* notat. V. Golii Lex. Arab. p. 410. 3 Macc. II. 13. παρείμεθα ἐν ἀδυναμίαις, h. e. hostium
c potestati resistere non valemus.

ἈΔΥΝΑΤΕΊΩ, *impotens sum, infirmus sum, fieri non possum.* אָנֵס Chald. part. ab אָנַס *premo.* Theod. Inc. et LXX Dan. IV. 6. μυστήριον οὐκ ἀδυνατεῖ σε, mysterium tibi non est impossibile, h. e. nullum est arcanum, quod tibi negotium facessat, seu quod non facili negotio interpretari queas. — כָּרַע, *incurvo*
d *me.* Job. IV. 4. γόνασί τε ἀδυνατοῦσι θάρσος περιέθηκας, genua impotentia vel vacillantia firmasti robore: ubi ἀδυνατῶν est i. q. ἀδύνατος, *debilis, infirmus, viribus fractus.* Conf. Lex. N. T. s. v. ἀδύνατος. — כָּשַׁל, *impingo, offendo.* Ies. VIII. 15. ἀδυνατήσουσι ἐν αὐτοῖς πολλοί: ubi antecedens pro consequente posuerunt, nam impingere est effectus τῆς ἀδυναμίας.
e Idem valet de sequenti. — מוֹט, *nuto, vacillo.* Lev. XXV. 35. ubi ἀδυνατεῖν ταῖς χερσὶν metaphorice notat: *ad paupertatem redactum esse.* — נִבְצַר Niph. *præcidor*, h. e. *avertor, prohibeor.* Job. XLII. 2. ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐδὲν, nihil tibi erit impossibile: quod bene quoad sensum Hebraicis, *nihil a te prohibebitur*, respondet. — נִפְלָא Niph. *mirabile* vel *impossibile est ac videtur.* Inc. 2 Sam. XIII. 2. ubi LXX ὑπέρογκος habent, unde vel luculenter apparet, ἀδυνατεῖν non semper notionem *absolutæ impossibilitatis* habere, sed quoque notare *admodum difficile esse, magna difficultate laborare.* Confer Lex. N. T. s. v. ἀδύνατος. Certe Hebr. יִפָּלֵא, cui h. l. respondet, vertendum est: non poterat a se impetrare, aut difficile ei videbatur. Inc. Prov. XXX. 18. LXX Gen. XVIII. 14. μὴ ἀδυνατεῖ παρὰ τῷ θεῷ ῥῆμα; num Deo aliquid impossibile est? Conf. Deut. XVII. 8. et Luc. I. 37. Zach. VIII. 6. — *פָּנַר Pihel, *lassus, piger, viribus me movendi destitutus sum.* Symm. 1 Sam. XXX. 10. ἠδυνάτησαν, ubi Aquila habet ἠτόνησαν, et Theodot. ἀπενάρκησαν. — Sap. XII. 9. οὐκ ἀδυνατῶν; nonne potest?

ἈΔΥ΄ΝΑΤΟΣ, *impotens, impossibilis.* — אֶבְיוֹן, *pauper, egenus.* Job. V. 15. ἀδύνατος δὲ ἐξέλθοι ἐκ χειρὸς δυνάστου, pauper autem evadat manibus oppressoris. Ἀδύνατος hic *pauperem* notat, ut in libro Baruchi VI. 27. οὔτε πτωχῷ οὔτε ἀδυνάτῳ μεταδιδόασιν. Vulgatus sine dubio ordine inverso vertit: *neque infirmo, neque mendicanti aliquid impertiunt.* Conf. infra s. v. δυνατός. In eadem significatione reperitur quoque ἀδύνατος pro eadem voce Hebr. Job. XXIV. 4. XXIX. 16. et XXXI. 20. — אַבִּיר, *potens, robustus.* Job. XXIV. 22. θυμῷ δὲ κατέστρεψεν ἀδυνάτους, ubi Grabius ἀδυνάτους mutavit in δυνατοὺς, adstipulantibus Schulzio ac Doederleinio: et recte quidem ita factum esse omnia docent, maxime Hebr. אַבִּיר, quod nullibi de *impotente* sumitur. Job. XXXIV. 20. ἐγκλειομένων ἀδυνάτων, ubi ἀδύνατος formulæ Hebr. אַבִּיר לֹא בְיָד respondet, ut monuit jam Doederlei-

nius Bibl. Theol. T. I. p. 20. — בָּל יָכֹל, *non potuit.* Ps. XX. 12. ubi Hebr. בַּל יוּכְלוּ, *nec possunt perficere* aut *exsequi*, nempe *sua prava consilia.* Symm. ἀδυνάτους, *quæ perficere non possunt*, LXX ἦν ὡ μὴ δύωνται στῆσαι, Vulgatus *quæ non potuerunt stabilire* transtulerunt. Conf. Fischeri Clavem Verss. GG. V. T. p. 15. seq. Hesych. ἀδύνατον, ἀπρακτον. — דַּל *tenuis, pauper.* Job. V. 16. ᾗ δὲ ἀδυνάτῳ ἐλπὶς, sic spes est pauperi, coll. v. 15. Aqu. ἀτόνῳ habet. Ibid. XXXI. 16. — חַלָּשׁ, *debilis.* Aqu. Theod. et LXX Joël. III. 10. ὁ ἀδύνατος λεγέτω, ἰσχύω ἐγώ. — קָשָׁה, *durus.* Job. XXX. 25. ἐπὶ παντὶ ἀδυνάτῳ ἔκλαυσα. Sic Bielius ex Trommio. Male, si quid video. Perturbatus potius est in LXX ordo sententiarum, ut adeo ἀδύνατος ad אֲנִיִּין in fine commatis pertineat, קָשָׁה וּוֹם autem referenda sint verba ἄνδρα ἐν ἀνάγκαις. — Ep. Jer. 45. ἀδύνατοι, *omnibus viribus destituta.* Sermo enim ibi est de idolis Gentilium. Sap. XVII. 14. ἡ ἀδύνατος νὺξ est *nox æterna, tenebræ, quæ dispelli non possunt.* (Perperam Grotius ἀδύνατον in διανοήτην mutavit.) et ibid. ἀδύνατος ᾄδης est *infernus, e quo reditus non datur.*

ΑΔΥΝΑΤΟΣ ΕΙΜΙ, *impotens sum.* לֹא עָרַךְ, *non ordino, apto.* Job. XXXVI. 19. Sic iterum Bielius ex Trommio, textu utroque non diligenter inspecto. Nam verba ἐν ἀνάγκαις ὄντων ἀδυνάτων (ubi duæ versiones coaluerunt, ut sæpe) pertinent ad בָּצָר, quod nonnulli interpretes per *aurum* reddiderunt, cum tamen ב in hac voce sit servile, et ipsum nomen צַר *angustia.*

ΑΔΥΝΑΤΟΝ ΕΣΤΙ ποῆσαι, *impossibile est ad cogitandum aut intelligendum.* נִפְלָא Niph. *mirabile est.* Prov. XXX. 18. τρία δὲ ἐστιν ἀδύνατά μοι νοῆσαι. Vulg. *difficilia mihi.*

ΑΔΥΤΟΝ, *locus inaccessus.* עֹפֶל *clivus*, item nomen proprium loci Ophel. 2 Par. XXXIII. 14. περιεχύκλωσε τὸ ἄδυτον. Hesych. ἄδυτον, στήλαιον ἢ τὸ ἀπόκρυφον μέρος τοῦ ἱεροῦ.

ΑΙΔΩ, (per ᾳ pro αἰδω) *cano, canto.* פָּצַח *sonum edo, in jubila erumpo.* Ps. XCVII. 6. — שִׁיר et הֵשִׁיר Kal et Hiph. *cano.* Ex. XIV. 32. τότε ἦσε Μωϋσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην. Jud. V. 3. ᾄσομαι ἐγὼ, εἰμὶ τῷ κυρίῳ ἐγὼ εἰμὶ, quæ verba mihi ita distinguenda esse videntur: ᾄσομαι, ἐγὼ εἰμὶ τῷ κυρίῳ, ἐγὼ εἰμὶ, *canam, quia sum domini, sum, inquam, domini.* Psalm. XCVII. 1. et alibi passim. — שִׁיר pr. *cantus.* 1 Sam. XVIII. 6. 1 Par. XXV. 7. διδιδαγμένοι ᾄδειν, edocti cantica Jovæ. 2 Par. XXIX. 27. Ies. XXIII. 16. πολλὰ ᾄσον, multum cantilla. — Vox hæc etiam occurrit (ubi ex opinione Bielii nihil pro ea legitur in textu Hebraico) Hos. VII. 2. ὡς ᾄδοντες τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, tanquam canentes corde ipsorum. Sed ibi duæ versiones coaluerunt, ac formula ᾄδειν τῇ καρδίᾳ respondet Hebr. אָמַר בְּלֵב, nec pro אָמַר legerunt זָמַר, sed אָמַר in notione *canendi* acceperunt, quam etiam quandoque habet.

ΑΙΔΩΝ, *cantor.* מְשֹׁרֵר part. Pih. a שִׁיר *canere.* 1 Par. XV. 27. ὁ ἄρχων τῶν ᾠδῶν τῶν ᾀδόντων, princeps, qui cantoribus voce præibat. 2 Par. XXIII. 13. οἱ ᾄδοντες ἐν ὀργάνοις, canentes ad instrumenta musica. Neh. VII. 1. XI. 22. et alibi sæpius. — מְשֹׁרֶרֶת part. Pih. a שָׁרַת, *minister.* Esdr. VIII. 17. ubi sine dubio מְשֹׁרֵר legit. — שִׁיר, *cantus.* 1 Par. VI. 31. οὓς κατέστησε ἐπὶ χεῖρας ᾀδόντων. Bene quoad sensum. Conf. ad h. l. Intt. — שָׁר part. Kal a שִׁיר *canere.* 2 Sam. XIX. 35. Cohel. II.

a 8. — תּוֹדָה, *gratiarum actio, laudatio.* Jer. XXX. 16. Scilicet vox תּוֹדָה notat quoque *turbam* s. *chorum gratias agentium seu laudantium,* v. c. Neh. XII. 31. 40. etc. — Præterea legitur hæc vox Ies. XXVI. 1. ubi Symmachus οἱ ᾄδοντες de suo addidit.

Ἄιδουσα, *cantatrix.* מְשֹׁרְרָה part. Pih. fœm. a שׁוּר idem. Esdr.
b II. 65. Neh. VII. 67. — שָׁרָה part. Kal fœm. a שׁוּר idem. 2 Sam. XIX. 35. Cohel. II. 8.

Ἀδωναί, *Adonai.* Est ipsa vox Hebraica אֲדֹנָי *dominus,* nomen proprium Dei. Vide in Κύριος.

Ἀδωρείμ, vel juxta alios Ἀδωρίμ. Est ipsa vox Hebr. אַדִּירֵיהֶם *primates, optimates illorum.* Neh. III. 5.

c Ἀεί, *semper.* סֶלָה. Aqu. Theod. et Inc. Ps. IX. 17. et alibi. Conf. Rosenmülleri Scholia in Psalmos Præf. p. LIX. — *עוֹד, *adhuc.* Inc. Psalm. CXXXVIII. 18. ubi Symmachus pro eodem εἰς ἀεὶ habet. Symm. Ps. XLVIII. 10. ἀεὶ διατελέσει. — עָם, *populus.* Ps. XCIV. 11. ubi mihi non videntur עַד legisse, sed paulo liberius sensum ex-
d pressisse. — עַד, *æternitas.* Symm. Prov. XXIX. 14. — כְּפַעַם כְּפַעַם, *sicut vice invicem,* h. e. *hac vice ut antea,* seu *semper hucusque,* s. *aliquoties.* Inc. Jud. XVI. 20. LXX καθὼς ἀεί, ubi in aliis libris legitur ἅπαξ καὶ ἅπαξ. — תָּמִיד, *jugiter.* Ies. LI. 13. φοβοῦ ἀεὶ πάσας τὰς ἡμέρας.

Εἰς Ἀεί, *in sempiternum.* Vide
e ἀεὶ s. עַד.

Καθὼς Ἀεί, *sicut semper.* Vide ib. s. כְּפַעַם כְּפַעַם.

*Ἀειγενής, *qui semper fuit et erit, sempiternus.* Sir. XXIV. 18. sec. Compl. δίδοισι δὲ σὺν πᾶσι τοῖς τέκνοις μου ἀειγενεῖς τοῖς λεγομένοις ὑπ' αὐτοῦ: ubi ἀειγενεῖς alii per *sempiternas laudes* interpretantur, alii autem, quibus ego accedo, *sempiternos* s. *æternos fructus,* h. e. *præmia,* ut scil. καρποὺς suppleatur, hoc sensu: *Communico cum omnibus meis cultoribus perennes ac perpetuos fructus,* quos jam in antecedentibus commemoraverat. Phav. ἀειγενετάων, διὰ παντὸς ὄντων. Plutarch. T. VII. p. 474. 11. Reisk.

*Ἄελλα, *turbo, procella.* Hab. II. 15. in locum Hebraicorum מְסַפֵּחַ חֲמָתְךָ *adjungenti* seu *infundenti venenum tuum,* s. ut ab aliis vertitur: *vinum fervens,* ἄελλα πετομένη, mirabile dictu, substituitur in fragmento versionis Græcæ: οὐαὶ τῷ ποτίζοντι τὸν ἑταῖρον αὐτοῦ ἀέλλην πετομένην. cujus auctorem ignotum הספת חמתה vel סופת חמתה, *turbinem fervoris* s. *æstuantem,* in codice suo reperisse non male suspicatus est Wahlius ad h. l. quem vide. Utinam vero hanc *volucrem procellam* eodem successu avertere liceret, quo *tempestatem volantem* Job. XXVII. 20. a Sionita in Versionis Syriacæ textu concitatam dispulit Rosenmüllerus in Scholiis ad h. l. His, quæ ad hanc vocem monuit Doct. Kreyssigius P. II. Symbolarum p. 7., addere mihi liceat, ἄελλαν h. l. eodem sensu accipiendum esse, quo ἔκστασις apud alium Inc. Int. ibid., ut vel *temulentiam* notet, *quæ ex vino largiter hausto oritur,* vel *ipsum vinum fortius* et *largiter haustum,* quod ἔκστασιν seu alia metaphora *procellas animi efficit et excitat.* סָפַח enim pr. *fundere, effundere* notat, et deinde ad *omne* transfertur, *quod largiter et copiose datur ac accipitur.* Certe hoc negari vix poterit, laudatum interpretem loco מְסַבֵּחַ legisse מִסְפַּח aut מִשְׂפַּח *effusio,* quod Ies. V. 7. reperitur. De voce πετομένη vide infra s. v. πέτομαι. —

Phav. inter alia: ἀέλλας, τὰ ἄτακτα πνεύματα, καὶ καταιγίδας, καὶ τὰς μεγάλας συστροφάς.

ἈΕ'ΝΝΑΟΣ, quasi ἀείναος, *semper fluens, perennis, æternus*, ex ἀεὶ et νάω, *fluo*. חַי *vivens, vivus, perennis*. Job. XIX. 25. ἀένναός ἐστιν ὁ ἐκλύειν με μέλλων, semper perdurans s. *æternus* est, qui me redemturus est. — עוֹלָם *ævum, sæculum*. Deut. XXXIII. 15. βουνῶν ἀεννάων, collium *jam olim celeberrimorum*. Ibid. v. 27. βραχίονων ἀεννάων, brachium æternum, h. e. *æternam* potentiam. — Baruch. V. 6. θῖνας ἀεννάους, litora *perennia*. Sap. XI. 7. ἀεννάου ποταμοῦ, fluvii *semper fluentis*. 2 Macc. VII. 36. ἀεννάου ζωῆς, vitæ *æternæ*. Ælian. V. H. Lib. III. c. 43. πηγῆς ἀεννάου, fontis *perennis*. Hesych. ἀέννας, διαρκὴς ἀεί, ἢ ἀεὶ θάλλων. Idem: ἀεννάου, ἀεὶ οὔσης, ἀεὶ ῥεούσης. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀένναος ἀεὶ ῥέων ἀέγεται, καὶ ἐπὶ ἀεὶ ὄντος, ἀϊδίου.

ἈΕΡΓΟ'Σ, *otiosus, piger*. עָצֵל idem. Prov. XIII. 4. XV. 20. — רְמִיָּה *fraus, dolus*. Prov. XIX. 15. ψυχὴ δὲ ἀεργοῦ πεινάσει, homo *piger* esuriet. Scil. רְמִיָּה etiam *remissionem, ignaviam* notat. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 1528. ed. rec.

ἈΕΡΙΝΟ'Σ. Vox hæc in Lexicis omissa, quæ mihi idem significare videtur, quod ἀέριος, adeoque partim *aëria natura præditum*, partim *magnum ac immensum*, reperitur Esther. VIII. 15. στολὴν ὑακίνθινον ἀερινὴν, ubi ἀερινὸς vel de *puritate*, vel de *magnitudine* est explicandum, ac ad חוּר *candor* referendum esse mihi videtur. Pollux Onom. IV. 119. ἀερίνη ἐσθής.

ἈΕ'ΡΜΩΝ. Ipsa vox Hebraica הַחֶרְמוֹן *Hermon*, nomen montis, seu potius montanæ regionis et tractus montium, qui communi nomine *Hermon* dicitur, pars montis Libanon. Occurrit Sir. XXIV. 14. ἐν ὄρεσιν (alii ὄρει) ἀέρμων. Vulg. *in monte Sion*. coll. Deut. IV. 48. Syrus, cum quo Arabs pro more suo consentit: *in Sonir monte nivis*, coll. Deut. III. 8.

ἈΕΤΟ'Σ, *aquila*. נֶשֶׁר idem. Ex. XIX. 4. Psalm. CII. 5. — *נְשַׁר Chald. idem. Dan. VII. 4. — *רֶשֶׁף, *pruna ardens*. Job. V. 7. sec. Compl. et Inc. νεοσσοὶ δὲ ἀετῶν (alii libri γυπὸς et γυπῶν habent) τὰ ὑψηλὰ πέτονται, ut pulli aquilarum in altum se ferunt volando. Deduxerunt a rad. رسل in 8. Conj. *in altum elatus est*, unde רָשֶׁף per *avem rapacem* interpretatus est Michaëlis in der Beurtheilung der Mittel, etc. p. 298. seq. ac in Supplem. ad Lex. Hebr. p. 2268. Symm. habet τῶν πετεινῶν, Aquila πτηνούς.

ἈΖΥΜΙ'ΤΗΣ, *infermentatus*. חָמֵץ *fermentatus*. Lev. VII. 3. (Hebr. 13.) ἐπ' ἄρτοις ἀζυμίταις sec. Ald. Codex Oxon. quoque ἀζύμων habet, sed in reliquis libris legitur ζυμίταις, quod rectius videtur. Lectio ἀζυμίταις et ἀζύμων ex proxime antecedente commate huc irrepsisse videtur.

ἈΖΥΜΟΣ, scil. ἄρτος, *panis infermentatus*, et τὰ ἈΖΥΜΑ, scil. λάγανα, *placentæ infermentatæ*. מַצָּה et מַצּוֹת idem. Gen. XIX. 3. ἀζύμους ἔπεψεν αὐτοῖς, coxit illis panes azymos. Conf. Ex. XXIX. 2. ubi ἄρτους additur. Ex. XII. 15. ἑπτὰ ἡμέρας ἔδεσθε ἄζυμα, septem dies comedite placentas infermentatas. Hic autem et in similibus locis λάγανα subintellegi debere patet ex Ex. XXIX. 2. Lev. II. 4. VII. 2. Num. VI. 15. 1 Paral. XXIII. 29. ubi λάγανα ἄζυμα. Falluntur ergo, qui ἄζυμα pro substantivo habent. — *חָמֵץ, *fermentatus*. Lev. VII. 2. (Hebr. 13.) sec. Oxon. ubi vide supra ad vocem ἀζυμίτης notata. Hesychius: Ἄζυμα, τὰ ἄνευ παλαιᾶς ζύμης, ὃ καλεῖται προζύμη.

ἈΗΔΗ'Σ, *insuavis, injucundus*,

a *odiosus.* רַע *malum est* seu *videtur*, h. e. *displicet.* Symm. Gen. XLVIII. 17. וַיֵּרַע בְּעֵינָיו, *ἀηδὲς αὐτῷ, displicebat* ei. — *רַע, *malum.* Symm. 1 Sam. XXIX. 7. Confer infra s. v. *ἀρεστός.* Hesych. Ἀηδὲς, *στυγνὸν, λυπηρόν.* Idem: Ἀηδὴς, *κοπιώδης, ὀχληρός.*

ἈΗΔΙ᾽Α, *molestia, injucunditas, tædium.* רִיב, *lis, contentio.* Symm.

b Prov. XX. 3. Significat hic *ἀηδία molestam contentionem* et *confabulationem.* Suspicor tamen, post *ἀηδίας* h. l. aliquid excidisse, nempe *λίσχης* aut *ἀδολεσχίας.* V. sequentia.

ἈΗΔΙ᾽Α ΚΑῚ ΛΕ᾽ΣΧΗ, *molestia et confabulatio,* h. e. per Hendiadyn *molesta confabulatio.* שִׂיחַ *oratio querula, querela.* Prov. XXIII. 29. *τίνι ἀηδίαι καὶ λίσχαι;*

c ἈΗ᾽Ρ, *aër.* שַׁחַק *nubes tenues.* Symm. Job. XXXVII. 21. LXX 2 Reg. XXII. 12. *ἐν νεφέλαις ἀέρων.* Ita et Ps. XVII. 13. Sc. שַׁחַק h. l. *cœlum aërium* notat. — שָׁמַיִם, *cœlum.* Aqu. Theod. Job. XXXV. 11. *τὰ κατὰ τὸν ἀέρα διϊπτάμενα τετρανά.* — Sap. II. 7. *μὴ παροδευσάτω ἡμᾶς ἄνθος ἀέρος.* Sed ibi Cod. Alex. per metathesin habet *ἴαρος, veris,* ut

d loco *ἀέρος* reponendum judicavit Petrus Nannius. Vide Colomesii Obss. Sacr. p. 630. Vulg. habet *flos temporis.* Vide ad h. l. Cornel. a Lapide Comment. Ibid. V. 11. *ὡς ἐρινεοῦ διαπτάντος ἀέρα.* Ibid. v. 13. *τμηθεὶς ὁ ἀήρ.* VII. 3. *ἴσπασα τὸν κοινὸν ἀέρα,* attraxi communem aërem. Ibid. XIII. 2. *ταχινὸν ἀέρα,* celerem mobilemque aërem.

e ἈΗ᾽ΤΤΗΤΟΣ, *invictus, inexpugnabilis.* — נַעֲרָץ, *formidandus.* Symm. Ps. LXXXVIII. 8. ubi non tam libere vertit, quam bene quoad sensum expressit notionem vocis עָרַץ, de qua videndus est Simonis. — עָזּוּז, *firmum, validum esse.* Symm. Ps. LXXXVIII. 14.

ἈΘΑΝΑΣΙ᾽Α, *immortalitas.* — עַל־מוּת, *super mortem.* Aqu. Ps. XLVIII. 15. Aquilæ interpretatio f deest quidem in Hexaplis, sed eum *ἀθανασίαν* transtulisse perspicitur ex Talmude Massech Megilla. fol. LXXIII. 2. ut jam observavit Lightfootus Append. ad 1 Cor. Hor. Talmud. p. 280. Sed ideo nollem cum Starckio Carm. Dav. p. 385. statuere, eum עוֹלָמוֹת legisse, nam immortalitatis notio latet quoque in lectione recepta. — Cæ- g terum vox hæc legitur quoque Sap. III. 4. IV. 1. VIII. 18. et XV. 3. ubi *ἀθανασία felicis immortalitatis* aut *æternæ felicitatis* notionem adjunctam habet. Sap. VIII. 14. *ἀθανασίαν* videtur *famam immortalem* indicare (quo sensu et nostrates vernaculo Unsterblichkeit, *immortality,* uti solent), certe in sequentibus per *μνήμην αἰώνιος* explicatur. Sir. XIX. h 17. sec. Complut. *οἱ δὲ πονοῦντες τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ, ἀθανασίας δένδρον καρπoῦνται:* ubi *arbor immortalitatis,* ut *arbor vitæ, immortalitatem ipsam,* seu *perpetuam ac perennem felicitatem* significare videtur.

ἈΘΑ᾽ΝΑΤΟΣ, *immortalis.* Sap. I. 15. *δικαιοσύνη γὰρ ἀθάνατός ἐστι,* virtutis et sanctitatis studium *æterna habet præmia.* Sir. XVII. 24. *οὐκ* i *ἀθάνατος υἱὸς ἀνθρώπου,* homo est mortalis.

ἈΘΑΝΕΙ᾽Ν, vel juxta al. *ἀθανίμ* vel *ἀθανίν.* Ipsa vox Hebraica אֶתָנִין mensem *Septembrem* denotans. 1 Reg. VIII. 3.

ἈΘΑΡΕΙ᾽Μ. Ipsa vox Hebraica אֲתָרִים *exploratores.* Num. XXI. 1.

ἈΘΕΙ᾽Α, *impietas erga Deum, k atheismus.* Symm. Hos. IV. 15. בֵּית אָוֶן, *οἶκον ἀθεΐας, domum impietatis,* quia ibi idola colebantur ab Israelitis. Præterea legitur 1 Macc. XVI. 17. sec. Alex. ubi reliqui libri *ἀθεσίαν* habent.

*ἈΘΕ᾽ΜΙΣΤΟΣ, *impius, scelestus.*

a Phav. ἀθέμιστον, ἄνομον, ἄδικον. Hos. VI. 9. auctor versionis *quintæ* (sunt hæc verba Kreyssigii Symbolarum ad Bielii Lex. P. I. p. 6.), cujus fragmentum, codici Barberino adscriptum, Montfauconius ex Polyglottis Anglicanis adferre neglexit, sensum, non singula verba secutus, Hebraica זִמָּה עָשׂוּ ita interpretatus est: διὰ τῆς εἰδωλοποιΐας αὐτῶν τῆς ἀθεμίστου. Vide Dathii Opuscula p. 35. ed. Rosenmülleri. Adverbium ἀθεμίστως reperitur apud Appian. Alex. Bell. Civ. Lib. III. p. 869. l. 13.

'ΑΘΕ'ΜΙΤΟΣ, *nefarius, qui est contra legem, illicitus.* 2 Macc. VI. 5. θυσιαστήριον τοῖς ἀποδιισταλμένοις ἀπὸ τῶν νόμων ἀθεμίτοις ἐστεμένον, altare plenum erat illicitis, quæ lege Mosaica prohibebantur. 2 Macc. VII. 1. ἐκ τῶν ἀθεμίτων ὑείων κρεῶν ἐφάπτεσθαι, edere contra legem carnes porcinas. 2 Macc. X. 34. λόγους βλασφήμους προΐεντο, sermones nefandos emittebant.

'ΑΘΕΣΙ'Α, *prævaricatio, conventorum et pactorum violatio, scelus.* חָמָס *vis, violentia.* Jer. XX. 8. βίαια καὶ ταλαιπωρίαν ἐπικαλέσομαι, de vi hostili ac miseria hujus terræ mihi dicendum erit. — מַעַל, *prævaricatio, perfidia.* Dan. IX. 7. ἐν ταῖς ἀθεσίαις αὐτῶν, ᾗ ἠθέτησάν σε, propter peccata sua in te commissa. — עָוֹן, *defectio, prævaricatio.* Aqu. Psalm. XXIV. 7. ubi tamen Semlero ἀσυνθεσία legendum videtur, coll. Thren. I. 5. quod vel ideo non necessarium esse videtur, quia ἀθεσία est i. q. ἀσυνθεσία. Idem Prov. XIX. 11. — 1 Macc. XVI. 17. ἐποίησεν ἀθεσίαν μεγάλην, ubi Alex. ἀθεΐαν habet. 2 Macc. XV. 10. παρεπιδεικνὺς τὴν τῶν ἐθνῶν ἀθεσίαν, ostendens gentium perfidiam ac fallaciam.

'ΑΘΕΣΜΟΣ, *exlex, lege carens* vel *legibus non subjectus*, item *legibus vetitus, nefarius, injustus, improbus.* Maxime dici de rebus, rarius vero de hominibus adhiberi, observavit Kypkius ad 2 Petr. II. 7. et Loesnerus in Obss. Philonianis in N. T. ad eundem locum. Legitur vero 3 Macc. VI. 26. ἀθέσμοις περιβάλλειν αἰκίαις, injustis adficere tormentis. In sequentibus ἄδικα δεσμὰ commemorantur. Ibid. V. 12. τῆς ἀθέσμου μὲν προθέσεως πολὺ διεσφαλμένος, multum quidem lapsus improbo consilio. Hesych. Ἄθεσμος, ἄνομος. Idem: Ἀθέσμως, παρανόμως. V. Bretschneideri Spicil. p. 22. seq.

'ΑΘΕΤΕ'Ω, *prævaricor, perfide ago, aspernor, contemno, negligo, deficio, recedo, frango, irritum facio, rejicio.* — בָּגַד idem. Symm. et Vta Ps. CXVIII. 58. In Catena tamen Patrum T. III. p. 498. ab Heracleota Symmacho loco ἀθετοῦντας tribuitur ἀσυνθετοῦντας, quod reliqui Intt. habent. LXX Ex. XXI. 8. διότι ἠθέτησαν ἐν αὐτῇ, quoniam *fidem datam ei fefellit.* Jud. IX. 24. ἠθέτησαν, *defecerunt.* Ps. LXXVII. 63. ἀπίστρεψαν καὶ ἠθέτησαν, aversi perfide fallebant. Prov. XI. 3. Ies. XXI. 2. XXIV. 17. ἀθετοῦντες τὸν νόμον, qui legem *negligunt* et *violant.* Ies. XXXIII. 1. ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς οὐκ ἀθετεῖ, ubi sine dubio scribendum est οὐκ ἀθετεῖται; quemadmodum ibidem apud Symm. pro ἀθετήσουσι ex conjectura Montf. reponendum est ἀθετηθῇς, ut ex antecedentibus luculenter apparere arbitratur. Thiemius contra in Diss. de Puritate Symmachi p. 20. eum ἀθετηθεὶς scripsisse putat. Proprius enim est Symmacho et frequens participiorum usus, de quo vide Ernestium ad Xenoph. Mem. III. 9. 9. Jer. III. 20. ὡς ἀθετεῖ γυνή, ut mulier marito suo *fidem datam fallit.* — בָּקַשׁ Pih. *peto.* Esth. II. 15. οὐδὲν ἠθέτησεν ὧν ἐνετείλατο αὐτῇ, ubi sensum non male expressit. — הָמַר Hiph. a מוּר, *muto.* Ps. XIV. 6. ὁ ὀμόσων τῷ πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἀθετῶν, qui jurat proximo suo, et non *perfide agit.* Agellius ad h. l. statuit,

a b c d e f g h i k l

a LXX non legisse לֹא יָמִיר, sed potius לֹא יָמֵרוּד *non decipit*, h. e. non violat promissa et pacta. Sed verba Hebraica eundem sensum habent. — הֲנִיא Hiph. a נוּא *frango*. Ps. XXXII. 10. ἀθετεῖ δὲ λογισμοὺς λαῶν, *irrita reddit* consilia gentium. Bene. Sic enim חֲנִיא sumitur Ps. CXLIV. 5. — הֲסִיר Hiph. a סוּר, *facio retrocedere, removeo*. Ies.
b XXXI. 2. ὁ λόγος αὐτοῦ οὐ μὴ ἀθετηθῇ, exsequetur minas suas. Sensum hic in vertendo secuti sunt, nec male. — הִתְעַמֵּר Hithp. *ad quæstum* seu *pro servo utor*. V. Michaëlis Jus Mosaic. P. II. p. 122. Deut. XXI. 14. οὐκ ἀθετήσεις αὐτήν. Habet h. l. ἀθετεῖν τινὰ notionem *vim alicui inferendi*, ut sit *mancipii loco aliquem habere*, ac tunc omnia invicem bene
c cohærent. Vulg. *opprimere per potentiam*. Etiam in N. T. ἀθετεῖν notat *contumeliose tractare*. Vide Lex. N. T. s. h. v. n. 4. Confer quoque s. חָמַס. — חָמַס, *vim facio*. Ez. XXII. 26. ἠθέτησαν τὸν νόμον μου, *violarunt* leges meas. Violatione enim legum vis ipsis quasi infertur. — מָעַל *prævaricor*, et in specie *fraudulenter, perfide ago*, ut Arab.
d معل. 1 Par. II. 7. ὃς ἠθέτησεν εἰς τὸ ἀνάθημα, qui *deliquit* in præda devota: ubi in Ald. et Compl. legitur ἠσυνθέτησεν. Ibid. V. 25. 2 Par. XXXVI. 14. ἐπλήθυναν τοῦ ἀθετῆσαι ἀθετήματα (pro κατ' ἀθετήματα) βδελυγμάτων ἐθνῶν, multiplicarunt prævaricari juxta prævaricationes abominationum (h. e. abominabiles) gentium. Dan. IX. 7. ἀθεσία αὐτῶν,
e ἣ ἠθέτησάν σε, prævaricatio illorum, qua prævaricati sunt adversus te. — מָרַד, *rebello*. 2 Reg. XVIII. 7. ubi ἀθετεῖν in notione *deficiendi* cum ἐν construitur (æque ac XXIV. 1. 20.), cum ibid. v. 20. cum εἰς constructum reperiatur. 2 Par. XXXVI. 13. ἐν τῷ τὰ ἀφὸς τὸν βασιλέα ἀθετῆσαι. — *מוֹרָאָה, *visu horrenda*. Inc. Soph. III. 1. Putarunt nonnulli, eum מוֹרָה legisse Sed מוֹרָאָה, quod a רָאָה deriva tum vulgo vertitur *visu horrenda* potest etiam a מָרָה *rebellis fuit* de duci. Conf. Simonis s. h. v. — נָאַץ *contemno*, 1 Sam. II. 19. ὅτι ἠθέτουν τὴν θυσίαν κυρίου, effecerunt, ut et ali Jovæ sacra *contemnerent* seu *vilipenderent*. — נִמְצָא Niph. *invenior* Jer. XV. 16. ὑπὲρ τῶν ἀθετούντων τοὺ λόγους σου. Scilicet pro נִמְצָאוּ le gerunt מְנֻאָצִי. — פָּשַׁע Kal e Niphal נִפְשַׁע, *deficio, rebello*. Aqu Prov. XVIII. 19. Symm. Psalm XXXVI. 38. LXX 1 Reg. VIII 50. ἀθετήματα, ἃ ἠθέτησάν σου. Ibi XII. 19. ἠθέτησεν Ἰσραὴλ εἰς τὸν οἶκ Δαβὶδ, *defecit* Israel a domo Da vidis. 2 Reg. I. 1. ac III. 5. 7. i eadem notione cum ἐν construitu Ez. II. 3. — *פָּשַׁע *ingredior*. Ie XXVII. 4. ἠθέτηκα αὐτήν. Permuta runt invicem פָּשַׁע *ingredi* et שָׁפַע quod *deficere, rebellare* notat. — שָׁדַד, *vasto*. Ies. XXXIII. 1. ἀλλ' σονται δὲ ἀθετοῦντες. Confer supra a הִתְעַמֵּר a me dicta. — שׁוּב *averti a me, recedo*. Ps. CXXXI. 11. οὐ μ ἀθετήσει αὐτὴν, non *recedet* ab ill scil. veritate. — *שָׁמַע, *dudio*. Sam. XIII. 3. λέγων, ἠθετήκασιν δοῦλοι. Quid pro יִשְׁמְעוּ legerin equidem non assequor. Fortass יְפַשְּׁעוּ (coll. Ies. VII. 24.) ex l terarum transpositione et affinita soni τοῦ Mem et τοῦ Phe. — *נָגַע Chald. *tetigit*. Dan. III. 28. se Chis. ubi verba מַלְכָּא שְׁנָיו מִלַּת quæ obscure reddita sunt a Theo dotione: καὶ τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέω ἠλλοίωσαν, planius vertunt LXX τὴν γὰρ προσταγὴν τοῦ βασιλέως ἠθέτ

ειν. — שִׁנָּה Pih. *muto.* Psalm. LXXXVIII. 34. — שָׁקַר, *mentior.* Ies. LXIII. 8. τέκνα οὐ μὴ ἀθετήσωσι: ubi vel legendum καὶ οὐ μὴ κ. τ. λ. vel οἱ μὴ ἀθ. שָׁקַר haud raro *perfide agere* notat. — Judith. XIV. 17. ἠθέτησαν οἱ δοῦλοι, servi *imperium* tyrannorum *excusserunt.* Hinc explicari fortasse quoque poterit locus ib. XVI. 6. Deus ἠθέτησεν αὐτοὺς ἐν χειρὶ θηλείας, Deus per mulierem *potestatem* eorum *infregit:* ubi tamen Bretschneiderus vertere mavult: *fugavit* eos per mulierem. Sap. V. 1. ἀθετοῦντες τοὺς πόνους, qui *impediverunt,* aut *cassos ac irritos fecerunt* labores. 1 Macc. XV. 27. ἠθέτησε πάντα, ὅσα συνέθετο αὐτῷ. Hesych. Ἀθετεῖ, ἀτιμάζει, ῥιπτάζεται. Idem: Ἀθετεῖται, ὑβρίζεται, καταφρονεῖται.

ἈΘΕΤΗΜΈΝΟΣ Ἔ̓ΣΤΙ, *abrogatus, abolitus est.* הֻפַּר Hoph. a פּוּר idem. Jer. XXXIII. 21. ἡ διαθήκη μου ἠθετημένη ἔσται, promissiones meæ *irritæ* erunt.

ἈΘΕΤΗΜΈΝΟΝ ΠΟΙΈΩ, *abrogo, irritum facio.* הֵפֵר Hiph. a פּוּר idem. Jer. XXXIII. 19. ἐὰν ἠθετημένην ποιήσητε τὴν διαθήκην, si meæ promissiones *irritæ erunt.*

ἈΘΈΤΗΜΑ, *prævaricatio, abrogatio, iniquitas, perfidia.* בֶּגֶד idem. Jer. XII. 1. οἱ ἀθετοῦντες ἀθετήματα. — מַעַל, *prævaricatio, perfidia.* 2 Par. XXXVI. 14. — פֶּשַׁע, *iniquitas, defectio.* 1 Reg. VIII. 50.

ἈΘΕΏΡΗΤΟΣ, *sub aspectum non cadens, invisus, non conspicuus.* Sap. XVII. 19. σκιρτώντων ζώων δρόμος ἀθεώρητος, salientium animalium cursus non *aspectabilis.* Marc. Ant. I. 9. p. 62.

ἈΘΙΚΤΟΣ, *intactus, integer, illibatus, intemeratus.* — נֵזֶר, *corona.* Symm. Lev. XXI. 12. ἔλαιον ἄθικτον, *oleum sacrum,* quo nemo alius uti debebat. Sermo enim ibi est de summo sacerdote. Accepit sine dubio נֵזֶר in notione *separationis* ac *abstinentiæ,* quam hæc vox quoque habet. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἄθικτον, ἀνέπαφον.

*ἈΘΛΗΤΉΣ, *certator, athleta.* 4 Macc. VI. 10. καθάπερ γενναῖος ἀθλητής.

*ἈΘΛΙΟΣ, *infelix,* etiam *malus.* 3 Macc. V. 24. ποσάκις σοι δεῖ περὶ τούτων αὐτῶν προστάττειν, ἀθλιώτατε; quoties unum idemque mandatum tibi repetam, *pessime?* Sic nos quoque voce elend, *wretched,* in vita communi quandoque uti solemus. Hesych. ἄθλιος, ταλαίπωρος.

ἈΘΛΟΝ, *præmium certaminis.* Sap. IV. 2. τὸν τῶν ἀμιάντων ἄθλων ἀγῶνα νικήσασα, immarcescibilium vel incorruptibilium præmiorum agonem vincens. Vulgatus ἄθλων reddens *certaminum* ab ἆθλος masculino derivavit, quemadmodum in sequentibus ἀγῶνα metonymice de *præmio certaminis* interpretatus est. Conf. Ælian. V. H. IV. 3. Hesych. ἆθλον, ἀγώνισμα, ἔργον, ἔπαθλον. Suidas: Ἆθλον, ἀγώνισμα, ἡ τιμὴ, ὁ μισθὸς, καὶ τὸ τοῦ ἀγῶνος βραβεῖον. Καὶ ἆθλος ἀρσενικῶς, τὸ ἔργον καὶ τὸ ἀγώνισμα. Καὶ τὸ ἔπαθλον. Διαφέρει δὲ τοῦτο τοῦ οὐδέτερου, ὅτι τὸ μὲν οὐδέτερον δηλοῖ κυρίως τὸ ἔπαθλον, τοῦτο δὲ τὸν ἀγῶνα.

*ἈΘΛΟΘΕΤΈΩ, *ludos præbeo.* 4 Macc. XVII. 12.

*ἈΘΛΟΦΌΡΟΣ, *victor certaminis.* 4 Macc. XV. 29. Ibid. XVIII. 23. Hesych. ἀθλοφόρους, ἀγωνιστάς.

*ἈΘΡΟΊΖΩ, *congrego, colligo.* — אָסַף idem. Symm. Ps. XXXIV. 15. XLVI. 10. Cohel. II. 26. — נָגַר et in Hiph. הִגִּיר, *diffluere facio.* Jer. XVIII. 21. ἄθροισον αὐτοὺς εἰς χεῖρας μαχαίρας. Loco הַגִּירֵם legit הַאֲגִירֵם, ab אָגַר *congregare.* — הִתִּיק, Hiph. a נָתַק, *evello.* Theodot. et LXX Jer. XII. 3. ἄθροισον αὐτοὺς ὥσπερ πρόβατα εἰς σφαγήν. Paulo liberius verterunt. Nam

a oves, quæ evelluntur e grege ad mactationem, deinde congregari, et ita a reliquis separari solent. — כָּנַס, *colligo*. Symm. Cohel. II. 8. — *מָשַׁךְ *traho*. Symm. Jud. IV. 7. sec. marg. cod. X. ἀθροίσατε. Legendum ἀθροίσω πρός σε. Vide ad h. l. Bahrdt. — קָבַץ in Kal et Pihel *congrego*. Inc. Gen. XLIX. 2. LXX 1 Sam. VII. 5. Jer. XXIX. 14.
b Ez. XXXVI. 24. — *קָהַל idem. Num. XX. 2. ἠθροίσθησαν ἐπὶ Μωσῆν καὶ Ἀαρὼν sec. Vat. ubi Alex. et Ald. habent συνηθροίσθησαν. — 1 Macc. III. 13. ἤθροισεν ἄθροισμα. Ib. 45. ἠθροίσθη ἡ συναγωγή. — Ibid. XI. 1. et 60. ἀθροίζειν δυνάμεις. Ibid. XIII. 2. et XIV. 30. ἀθροίζειν λαὸν et ἔθνος.

Ἄθροισμα, *collectio, congrega-*
c *tio, multitudo*. 1 Macc. III. 13. ἤθροισεν ἄθροισμα, collegit *exercitum*. Hesych. ἄθροισμα, πλῆθος. Schol. Apoll. Rhod. II. 121. Eurip. Orest. 872. Diog. Laërt. X. 142.

Ἀθροισμὸς, idem. אֲסֵפָה, *collectio, congregatio*. Symm. Ies. XXIV. 22. — רֶגַע, *momentum*. Aqu. Ps. XXIX. 5. seu 6. ubi ἀθροισμὸς ex sententia Montf. melius
d *festinatio*, quam *coacervatio* redditur. Sed recte monuit Fischerus in Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 29. ἀθροισμὸν apud Aqu. potius notare *punctum temporis*; quod potest vel eo doceri, quia idem interpres adverbio ἀθρόως sic usus est Ps. VI. 11., ut significet *extemplo*. Vide quoque s. v. ἀθρόος.

Ἀθρόος, *coacervatus, frequens,*
e *universus*. — רֶגַע, *momentum*. Aqu. Job. XX. 5. ἕως ἀθρόου. Idem Ps. XXXIV. 23. pro רִגְעֵי־אֶרֶץ, *tranquillos terræ*, ἀθρόα γῆς habet, quibus verbis Montfauconio significare videtur *loca conferta terræ* seu *populosa*. Vide supra s. ἀθροισμός. — 3 Macc. V. 9. ἀθρόους τοὺς κλητοὺς, *congregatos* convivas. Etymol. M. ἀθρόος προπαροξύνεται. σημαίνει δὲ αἰφνίδι παροξύνει δὲ τὸν συνηθροισμένον. Ide quoque in Phavorini Lexico reper tur.

Ἀθρόως, *confertim, confesti repente, extemplo, statim*. רֶגַע *m mentum*. Ps. VI. 11. ἀθρόως. Aquil hanc vocem vindicavit e Cod. Va Montfauconius, qui tamen insci reddit *confertim* (fortasse *confestim* cum potius reddendum sit *extempl continuo, repente*. Namque jam H merus Od. Β', 356. τῷ ἀθρόα us est pro *statim*. V. Eustathium Od. Α', 43. p. 1386. 61. Ro Etiam ἀθρόον eodem sensu legit apud Heliodor. p. 5. 20. 35. et ἀ ρόως apud eundem p. 43. 172. 394. In loco Psalmorum lauda Symmachus ἐξαίφνης, LXX aute διὰ τάχους habent. Hesych. et Su das: Ἀθρόως, αἰφνιδίως, ταχέως. Glo Gr. Lat. Ἀθρόως, *summatim, repen*

Ἀθυμέω, *animum desponde mæreo, doleo, angor*. הִכְעִיס Hip *irrito, ægre facio*. 1 Sam. I. ἠθύμει καὶ ἔκλαιε, *mærebat* et fleb Conjugationi Hiphil neutralem si nificatum subjecit. Conf. v. 6. vide sequentia. — הִרְעִים Hip *ad fremitum commoveo*. 1 Sam. I. ἠθύμει διὰ τοῦτο, *dolebat* proptere Sed potest ibi quoque ad כָּעַס init commatis referri. — חָרָה, *exarde animo commoveor*. 1 Sam. XV. 1 ἠθύμησε Σαμουὴλ, *valde doleb* Samuel. 2 Sam. VI. 8. 1 Par. XII 11. — עָטַף *operior, obtegor, obruo* et intransitive *viribus deficio, langue* Ps. CI. 1. Symm. ἀθυμεῖ. — Judit VII. 20. ἠθύμησαν τὰ νήπια αὐτῶ *siti enecti spiritum vix ducebant*. Macc. IV. 27. συνεχύθη καὶ ἠθύμει.

Ἀθυμῶν, οὖσα, *pavidus*. נָן idem. Deut. XXVIII. 65. sec. Ale Oxon. et Incert. δώσει σοι κύριος κα δίαν ἀθυμοῦσαν, dabit tibi Deus c *pavidum*. Vide infra s. ἀπειθέω. H sychius: ἀθυμῶν, λυπούμενος.

Ἀθυμία, *animi dejectio, exanimatio, desperatio, tristitia, mœror, indignatio.* — זַלְעָפָה, *procella gravissima, æstus vehemens* s. *iræ* s. *zeli.* Psalm. CXVIII. 53. ἀθυμία κατέσχε με ἀπὸ ἁμαρτωλῶν, admodum indignor propter improbos: ubi tamen ἀθυμία per metonymiam quoque *calamitatem* notare potest, quæ causa est tristitiæ et mœroris, ut legitur apud Theodoretum T. IV. p. 1226. ed. Hal. ἀθυμίαν τὴν συμβᾶσαν ὑμῖν. — כַּעַס, *indignatio.* 1 Sam. I. 6. κατὰ τὴν ἀθυμίαν τῆς θλίψεως αὐτοῦ, et ibid. v. 16. ἐκ πλήθους ἀθυμίας, ex magno animi mei mœrore et tristitia. — 2 Macc. X. 13. ὑπ' ἀθυμίας μεμαχέσας ἑαυτὸν, præ *desperatione* sumto veneno. Hesych. ἀθυμία, λύπη.

Ἄθυμος, *qui animo est dejecto, carus, mœstus, tristis, animum despondens, desperans.* In Hexaplis Montf. Job. XXX. 29. apud Symmachum respondet Hebraico תַּנִּים *dracones*, ubi Montfauconius in nota subjecta monuit vocem ἀθύμων apud Symmachum sibi suspectam esse, et fortasse *ἀθώων*, *mergorum* vel *fulicarum*, ejus loco reponendum esse. Semlero videbatur esse ipsum nomen Hebraicum, sed Græce scriptum. Neutra harum conjecturarum mihi placet, immo statuo, vocem Græcam esse ab hoc loco prorsus alienam, et ad בְּכִים *flentium* v. 31. referendam. Mihi aliquando in mentem venit reponere ἀθυμούντων, sed nec hac conjectura opus esse videtur.

Ἄθυτον, *quod sacrificii loco offerri non potest, insacrificabile, profanum.* פִּגּוּל, *res abominanda.* Lev. XIX. 7. ἄθυτον ἐστὶ, οὐ δεχθήσεται, impurum habetur, sc. hoc sacrificium, neque acceptum est. Conf. Croii Obss. in N. T. c. 33. p. 258. seq. Sic apud Plutarch. de Is. et Os. c. 31. ἄθυτον ἡγεῖσθαι est non sacrificandum s. ineptum sacris putare. Apud GG. SS. vox ἄθυτος *f non sacrificatum ac immolatum* fere notat. Vid. Lysiam p. 790. ed. Reisk. et Athen. V. p. 179. D. Conf. quoque Sturzii librum de Dialecto Alexandrina p. 143. seq.

Ἄθῳος, *innocens, insons, liber, impunis.* — מִלְחָמָה *bellum.* 1 Reg. II. 5. ἔδωκεν αἷμα ἀθῷον ἐν τῇ ζώνῃ αὐτοῦ, cruore innocentis zonam, qua cinctus erat, cruentavit et contaminavit. Sensum bene expressit. — נָקִי *insons.* Gen. XXIV. 41. ἔσῃ ἀθῷος ἀπὸ τοῦ ὁρκισμοῦ μου, *liber* eris a jurejurando meo. Ex. XXI. 28. ἀθῷος ἔσται, *impunis* erit. Num. XXXII. 22. ἔσεσθε ἀθῷοι, *promissis vestris soluti eritis.* Deut. XXIV. 5. ἀθῷος, *immunis*, sc. a militia et aliis muneribus publicis. Ibid. XXVII. 25. αἷμα ἀθῷον, *homo innocens*, coll. Matth. XXVII. 4. et 1 Sam. XIX. 5. Jos. II. 17. 19. 20. ἀθῷος τῷ ὅρκῳ, *solutus* jurejurando. Ps. XIV. 6. ἐπ' ἀθῴοις, *in detrimentum innocentis.* Ibid. XXIII. 4. ἀθῷος χερσὶ, qui est insontibus manibus. Jer. XXVI. 15. αἷμα ἀθῷον ὑμεῖς δίδοτε ἐφ' ὑμᾶς, cædis innocentis vos reos facietis. — *נָקָה, *mundando.* Nah. I. 3. ἀθῷον. Sed sine dubio scripserunt ἀθωῶν, ut legitur in cod. Alex. Hieron. *mundans.* — נְקִיּוֹן *innocentia.* Ps. XXV. 6. νίψομαι ἐν ἀθῴοις τὰς χεῖράς μου, cum innocentibus lavabo manus meas, h. e. ab omni culpa vacuus ero. Psalm. LXXII. 13. ἐνιψάμην ἐν ἀθῴοις τὰς χεῖράς μου, ad quem locum respiciens Suidas: Ἀθῷος, ὁ ἀζήμιος. παροιμία· ἐνιψάμην ἐν ἀθῴοις τὰς χεῖράς μου, ἀντὶ τοῦ· ἀθῷον ἐμαυτὸν ἐτήρησα, οὐκ ἐκοινώνησα τοῦ κακοῦ. Ἀθῷος οὖν ἀναίτιος. — תָּמִים *integer, perfectus.* Inc. 2 Sam. XXII. 26. LXX Psalm. XVII. 28. 2 Macc. VII. 19. σὺ δὲ μὴ νομίσῃς ἀθῷος ἔσεσθαι θεομαχεῖν ἐπιχειρήσας. Vulgat. *tu autem ne existimes tibi impune futurum, quod contra Deum pugnare tentaveris.*

a 'ΑΘΩΌΣ ΕΙ'ΜΙ', *innocens ac liber sum.* — הִתָּמֵם Hithp. a תָּמַם, *integrum me exhibeo.* Ps. XVII. 28. μετὰ ἀνδρὸς ἀθώου ἀθῶος ἔσῃ, innocentibus *innocentem te præbes.* — נִקָּה Niph. *insons, impunis habitus sum.* Gen. XXIV. 41. τότε ἀθῶος ἔσῃ ἀπὸ τῆς ἀρᾶς μου, tunc a meo jurejurando *liber* eris. Ex. XXI. 19. Num. V. 19. ἀθῶα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος, *illæsa*
b eris ab hac aqua, et ita innocens declaraberis. In eadem significatione legitur ibid. v. 28. Ibid. v. 31. ἀθῶος ἀπὸ ἁμαρτίας, *immunis* ab omni culpa. Jud. XV. 3. ubi pro ἠθῶωμαι, quod Vat. exhibet, in reliquis libris legitur ἀθῶος εἰμί. Construitur quandoque cum ἐν, *propter*, ut Sir. VII. 8. coll. c. XII. 16.

'ΑΘΩΌΝ 'ΕΑ'Ω, *insontem sino.*
c נִקָּה Pih. *insons, impunis habitus sum.* Job. IX. 28. οἶδα γὰρ, ὅτι οὐκ ἀθῶόν με ἐάσεις, novi enim, quod non, *tanquam innocentem, me missum facturus sis.*

'ΑΘΩΌΝ ΠΟΙΕ'Ω, *insontem facio* seu *declaro.* נִקָּה Pih. Job. X. 14. ἀπὸ δὲ ἀνομίας οὐκ ἀθῶόν με πεποίηκας, ab iniquitate me non *absolves.* Vulg. *mundum me esse non pateris.* —
d נַקֵּה נִקָּה, *absolvendo absolvo,* h. e. *plane absolvo.* Jer. XXX. 11. ἀθῶον οὐ ποιήσω, *te non sinam esse impunitum.*

'ΑΘΩΌΤΗΣ, *innocentia,* quo vocabulo locupletandus est Thesaurus Stephani. — נִקָּיוֹן idem. Aqu. Ps. XXV. 6. — תֹּם, *integritas.* Aqu. Gen. XX. 5. ubi tamen, ut post Fischerum (Clavi Verss. GG. V. T.
e p. 16. seq.) recte observavit Scharfenbergius (Spec. I. Animadverss. p. 20.), verba ἐν ἀθωότητι non ad בְּתֹם, sed ad בְּנִקְיוֹן pertinent.

'ΑΘΩΌΩ, *insontem declaro, libero.* כִּפֵּר Pih. *expio, placo.* Jer. XVIII. 28. μὴ ἀθωώσῃς τὰς ἀδικίας αὐτῶν, ne *ignoscas* isti eorum iniquitati. — נקה Pih. Aqu. ac Theod. Job. X. 14. ubi pro ἀθωώσῃς Symmachus habet οὐ καθαρίσῃς et LXX οὐκ ἀθῶόν με πεποίηκας. L 1 Reg. II. 9. καὶ οὐ μὴ ἀθωώσῃς αὐ *jam* tu eum non *impunitum* *sines.* Eandem notionem habet q que ἀθωοῦν Joël. III. 21. ubi τῷ ζητεῖν opponitur. — נִקַּם Ni *ulciscor, ultionem sumo.* Jer. XV. ἀθώωσόν με ἀπὸ τῶν καταδιωκόντων, *tionem sume* de hostibus meis, *libera* me a persequentibus n Sap. I. 6. οὐκ ἀθωώσει βλάσφημον χειλέων αὐτῶν, non *impunem sinet* e. per miosin, gravibus pœnis suppliciis afficiet) contumeliosu ob maledicentiam labiorum suoru

'ΑΘΩΟΥ'ΜΑΙ, *innocens, inso sum,* et ex adjuncto, *non puni* *נִקָּה Niph. Inc. (sine dubio Aquil et LXX Jud. XV. 3. ubi pro ἠθ ωμαι (h. e. *culpa carebo*) alii lib habent ἀθῶος εἰμί. 1 Sam. XXV 9. τίς ἐποίσει χεῖρα καὶ ἀθωωθ σεται; quis *impune* manum intulerit Prov. VI. 29. οὐκ ἀθωωθήσεται non *impunis erit.* Sic quoque ibi (Aqu. Symm. Theod.) XVI. XVII. 5. — נָקֹה נָקָה *innoce existendo innocens sum,* Jer. XLIX 11. — *נִקָּיוֹן *innocentia.* Aqu. Ho VIII. 5. ἀθωωθῆναι. Ita transtuli ob antecedens לֹא יוּכְלוּ, consen tientibus reliquis interpretibus Græ cis. Cæterum ad h. l. recte obser vavit Fischerus in Clavi Verss. GG V. T. p. 16. intellegi h. l. singulatim eam innocentiam et sanctitatem quum quis cavet et se ita gerit, ut accusari cultus deastrorum nequeat, et verba Hebr. ita vertenda esse: *quando tandem desinent colere Deos fictos?* Sir. XI. 10. οὐκ ἀθωωθήσῃ, facile et varie *peccare* et *errare* tibi continget. Ibid. XII. 16. et XVI. 12. notat *immunem a pœna esse* seu *impunitum manere.*

'ΑΘΩΌΝ 'ΑΘΩΩ', *insontem declaro insontem.* נַקֵּה נִקָּה, *absolvendo absolvo.* Jer. XLVI. 27. Nah. I. 3.

*'ΑΓ'Α'. *Hebr.* Ex. VI. 2. pro

Hebr. יְהוָֹה. Theodoretus ad h. l. de voce יְהוָֹה loquens, τοῦτο, inquit, παρ' Ἑβραίοις ἄφραστον ὀνομάζεται — καλοῦσι δὲ αὐτὸ Σαμαρεῖται μὲν Ἰαβὲ, Ἰουδαῖοι δὲ ἀϊά. Alii vero Græci secundum Hebræos legunt vocem ἰαὼ, vel ἰαοὺ, alii ἰεού.

ΑΙ'ΓΑΓΡΟΣ, *caper agrestis.* — יַחְמוּר *Antholops, capreæ rufæ species, cervo similis.* Inc. Deut. XIV. 5. ubi Alex. πύγαγρον. Respexit ad h. l. sine dubio Hesychius: αἴγαγρον, πύγαγρον.

ΑΙ'ΓΕΙΟΣ, *caprinus.* עִזִּים, plur. ab עֵז, *capra.* Num. XXXI. 20. πᾶσαν ἐργασίαν ἐν αἰγείαις, scil. δοραῖς, omne opus ex caprinis pellibus. Αἰγεῖα, scil. δέρματα, reperitur apud Aquilam Ex. XXXV. 24. nisi καὶ ante δέρματα delere malles. Idem valet de versione Theodot., in quam κριῶν e LXX irrepsisse videtur.

ΑΙ'ΓΕΙΑΙ ΤΡΙ'ΧΕΣ, *caprini pili.* עִזִּים plur. ab עֵז, *capra.* Ex. XXV. 4. et XXXV. 6. 24.

ΑΙ'ΓΙΑΛΟ'Σ, *littus.* חוֹף idem. Jud. V. 17. παρ' αἰγιαλὸν θαλασσῶν. Sir. XXIV. 15. ὡς φοίνιξ ἀνυψώθην ἐν αἰγιαλοῖς, ubi ἐν αἰγιαλοῖς cum φοίνιξ construendum est: ut palma ad littora plantata.

ΑΙ'ΓΙ'ΔΙΟΝ, *hædus.* גְּדִי idem. 1. Sam. X. 3. αἰγίδια, ubi alii libri ἔριφοι habent.

ΑΙ'ΓΙ'ΩΝ ΦΑ'ΡΑΓΞ, נַחַל קָדוּמִים, torrens Chetummim. Symm. Jud. V. 21. Theodotion reddidit καθησὶμ legitque sine dubio קדשים, unde bene suspicatur Montfauconius, ita etiam legisse Symmachum et vertisse non αἰγίων, sed ἁγίων, *vallem sanctorum.* Certam hanc conjecturam esse docet Procopius Cat. Niceph. p. 156. ἑρμηνεύεται δὲ καδημὶμ (immo καθησὶμ) μὲν, φάραγξ ἁγίων.

*ΑΙ'ΓΥΠΤΟΣ, *Ægyptus.* נֶגֶב, *meridies, terra australis,* etiam interdum *Ægyptus.* Dan. XI. 5. sec. Chis. ἐνισχύσει βασιλείαν Αἰγύπτου, ubi Segaarius pro βασιλείαν legendum judicat βασιλεία. Ib. v. 25. et 29. De etymologia hujus vocis conf. Vitringam in Ies. T. I. p. 713. b.

ΑΙ'ΔΕ', ut in Cod. Alex., vel, ut in aliis rectius legitur, ΑΙ'ΔΑ'Δ aut ΑΙ'ΔΕ'Δ, est ipsa vox Hebraica הֵידָד, *celeusma, vox ovantium continuo ingeminata,* speciatim *calcantium uvas in torculari.* Jer. XLVIII. 33. In ed. Francof. male scribitur αἱ δὲ, quasi esset articulus cum particula δὲ, et ad vers. 34. refertur: qua falsa lectione deceptus Montfauconius quoque perperam transtulit *istæ.*

ΑΙ'ΔΕ'ΟΜΑΙ, *revereor.* *הֵבִין *intellegere.* Symm. Job. XXIII. 8. sec. Colbert. αἰδεσθήσομαι. Sed vera lectio sine dubio est αἰσθήσομαι, quam Montf. in textum recepit. Non tamen prorsus neglegenda fuisset a Bielio hæc varia lectio. — הֵכֵר Hiph. *cognoscere facio,* a נָכַר, etiam *cognosco, respicio.* Prov. XXIV. 23. juxta Vat. αἰδεῖσθαι πρόσωπον ἐν κρίσει οὐ καλὸν, personam revereri, aut personarum respectum habere in judicio, non bonum. Ita Ælianus V. H. XI. c. 9. ταῦτά με ἀναγκάσει αἰδούμενον ὑμᾶς καταχαρίσασθαί τι τῶν δικαίων· μὴ αἰδούμενον δὲ, μηδὲ χαριζόμενον ὑμῖν, ἀχάριστον δόξαι. 2 Macc. IV. 34. οὐκ αἰδεσθεὶς τὸ δίκαιον, nullam justitiæ reverentiam habens.

ΑΙ'ΔΕ'ΣΙΜΟΣ, *reverendus, venerabilis,* נְשׂוּא פָנִים *acceptus faciebus.* Symm. Ies. IX. 15. bene quoad sensum, nam formula Hebraica notat h. l. *eum, qui auctoritate pollet, honoratum,* proprie *honorabilem vultu.*

ΑΙ'ΔΗ'ΜΩΝ, *reverendus, venerabilis,* i. q. αἰδέσιμος. Hesych. αἰδήμονα, αἰδέσιμον. 2 Macc. XV. 12. αἰδήμονα μὲν τὴν ἀπάντησιν, quandam gravitatem et majestatem præ se ferentem, propter quam homines eum reverebantur. 4 Macc. VIII. 2. per vere-

a *cundus* reddere mallem. Conf. Lex. Xenoph. s. h. v.

Ἀΐ'ΔΙΟΣ, *æternus.* Sap. VII. 26. *ἀπαύγασμα φωτὸς ἀΐδίου,* splendor seu fulgor lucis æternæ, h. e. radius divini numinis. Hesych. *ἀΐδιον, ἀεί ὄν, ἀεὶ ὑπάρχον.* Phav. *ἀΐδιος, ὁ ἀεὶ ὤν, ὁ μηδέποτε ἀρξάμενος, μηδὲ λήγων.*

Ἀΐ'ΔΙΟ'ΤΗΣ, *æternitas.* Sap. II. 23. *εἰκόνα τῆς ἰδίας ἀϊδιότητος,* ad im-
b aginem suæ æternitatis, h. e. ad imaginem Dei immortalis ac æterni. Sed incerta est hic lectio. Vulgatus legit sine dubio *ἰσότητος* aut *ὁμοιότητος,* nam habet *similitudinis suæ.* Clemens Alex. Strom. Lib. VI. exhibet *ἰδιότητος* (proprietatis suæ, h. e. naturæ divinæ, ut etiam Vulg. Ar. et Syr. legerunt), quem etiam Cantacuzenus secutus est et inter re-
c centiores Hasse, Nachtigall et Kleuker, quorum sententia eo quoque commendatur, quod auctorem ad Gen. I. 27. respexisse credibile est.

Ἀΐ'ΔΙ'ΩΣ, *in æternum, perpetuo.* עַד *æternitas.* Symm. Mich. VII. 18.

ΑΙ'ΔΟΙ'ΟΝ, plur. ΑΙ'ΔΟΙ'Α, *pudenda, verenda.* זִרְמָה pr. *inundatio, imber,* item *seminis fluxus copio-*
d *sus.* Ez. XXIII. 20. *αἰδοῖα ἵππων τὰ αἰδοῖα αὐτῶν,* pudenda seu membra virilia instar equorum. Scilicet per metonymiam continens pro re contenta posuerunt seriei orationis admodum accommodate.

*ΑΙ'ΔΩ'Σ, *verecundia, pudicitia, pudor.* Legitur 3 Macc. I. 19. mulieres *τὴν ἀμιλλουσαν αἰδὼ παραλείπουσαι.* Lucian. Rhet. Præc. T. III. p.
e 16. ed. Reitz. *αἰδὼ οἴκοι ἀπόλιπε,* domi relinque h. e. mitte pudorem. Dion. Hal. VI. 72. T. II. p. 1203. ed. Reisk. Hesych. *αἰδὼ, αἰσχύνην, τὴν τοῦ σώματος αἰσχρότητα.* Bretschneider.

ΑΙ'ΘΑ'ΛΗ, *cinis, fuligo.* פֻּיָּח, *favilla.* Ex. IX. 8. *λάβετε πλήρεις τὰς χεῖρας αἰθάλης καμινιαίας,* sumite plenis pugillis fuliginem fornacis. Ib.
f v. 10. Hes. *Αἰθάλη, σποδός, τὸ ἐκ καμίνου μίλαν.* Idem: *αἰθάλη, τέφρα σποδός.*

*ΑΙ'ΘΗ'ι. Vox hæc in Biel Thesauro omissa legitur apud LXX sec. Vat. 1 Reg. I. 9. pro Heb אֶבֶן, *lapis, μετὰ αἰθῆι,* ubi dubio ca ret fuisse olim in textu *λίθου* aut *λ θου,* ut reliqui libri habent et Ca Nicephori. Fortasse tamen hæ verba inepto loco posita sunt, a pertinent ad אֶצֶל עִין in sequenti bus, ut *αἰθῆι* positum sit pro *πηγῆ* aut *πηγήν.* Vide Scharfenberg Anim. ad h. l.

ΑΙ'ΘΗ'Ρ, *æther, aër, cœlum.* עָנָן *nubes.* Symm. Prov. VIII. 28. — שְׁחָקִים *nubes.* Symm. Prov. VII 28. Idem Job. XXXVI. 28. XXXVI 18. Ps. XXXV. 6. (ubi tamen pr *αἰθέρων* Drusius legere mavult *αἰθ ρίων,* atque sic prorsus habet Va 754. ex quo notas hexaplares ex cerpsit Adlerus in Eichhornii Reper torio Liter. Bibl. et Or. T. XIV. 183. seq.). Ibid. LXXVI. 18. Prov VIII. 25. Lex. Cyrilli MS. Brem *Αἰθὴρ, ὁ ἐν ὕψει ὑπὲρ τὸν ἀέρα πυρώδη τόπος.*

ΑΙ'ΘΙ'ΟΨ, plur. *Αἰθίοπες, Æthiop Æthiopes:* sic dicti *ab adusta faci* כּוּשִׁי *a Chus* (filio Chami) *oriundu* Jer. XIII. 23. *εἰ ἀλλάξεται Αἰθίο τὸ δέρμα αὐτοῦ;* num Æthiops cu tem suam mutare potest? Ibic XXXVIII. 7. Amos IX. 7. — צִיִּים plur. a צִי, *loca arida, deser ta* et *eorum incolæ,* quales sunt Æ thiopes. Aqu. Symm. et LXX P LXXI. 9. et LXXIII. 15. ubi Vulg habet: populis Æthiopum.

ΑΙ'ΘΙΟΠΙ'Α, *Æthiopia,* i. e. *Æ thiopum regio, quam incolunt.* כּוּשׁ Job. XXVIII. 19. *τοπάζιον Αἰθιοπία*

ΑΙ'ΘΙΟ'ΠΙΣΣΑ, *Æthiopissa,* h. e *mulier ex Æthiopia oriunda.* כּוּשִׁית idem. Num. XII. 1. *τῆς γυναικὸς τῆ Αἰθιοπίσσης.*

ΑΙ ΘΡΙΟΣ, *subdialis, qui est su dio.* Est ab *αἴθρα, serenitas aëris.*

Esdr. IX. 11. οὐκ ἰσχύομεν στῆναι αἴθριον, non possumus stare sub dio. Hebr. בָּחוּץ Esdr. X. 13. Hesych. αἴθριος, ὑπὸ τὸν ἀέρα. Lex. MS. Bibl. Casslin. p. 503. αἴθριος, ἔξω ὑπὸ τὸν ἀέρα. Joseph. A. J. III. 5. 3. Hav.

ΑΙΘΡΙΟΝ, τό, sc. μέρος, *locus subdialis, qui sub dio est.* מְפָתָן *limen, inferius,* etiam *locus ante fores domus.* Ez. IX. 3. εἰς τὸ αἴθριον τοῦ οἴκου. Ibid. I. 4 18. XLVII. 1. ὑποκάτωθεν τοῦ αἰθρίου, ubi in textu Hebr. verbis מִפְתַּן הַבַּיִת respondet. — פָּנִים *plur. facies,* etiam *omnes partes rei* a oculos cadentes. Ez. XL. 16. et 20. Ibid. v. 15. עַל פְּנֵי, *super faciebus,* τὸ αἴθριον.

ΑΙΘΡΙΟΝ ΤΟΥ̃ ΑΛΛἈΜ, sc. μέρος, *locus subdialis liminis.* עַל־לִפְנֵי אֵלֶם, *super ad facies vestibuli.* Ez. XL. 15. τὸ αἴθριον τοῦ αἰλὰμ, ubi Aquila ῥύσιμα, Symm. περιστάσεις, alii vero προπύλαιον habent.

ΑἸΚἸΑ, *cæsio, verberatio, plaga, vexatum, cruciatus.* 2 Macc. VII. 38. crudelissima tormenta septem fratribus et matri ipsorum illata αἱ ἐπιβάλλουσαι αἰκίαι vocantur. 3 Macc. IV. 14. VI. 26. Hesych. αἰκία, πληγή, ὕβρις, *βάσανος, μάστιξ.*

ΑἸΚἸΖΟΜΑΙ, *verbero, flagris cædo, excrucio, contumeliis afficio,* et passiv. *verberor, flagris cædor, plagis et contumelia afficior.* 2 Macc. VII. 1. μάστιξι καὶ νευραῖς αἰκιζομένους, flagellis et loris cæsos. Ibid. v. 11. βασάνοις αἰκιζόμενοι, torquebant flagris cædentes. Ibid. v. 15. ἠκίζοντο. Ibid. VIII. 28. et 30. ἠκισμένους καὶ ἡρπακώς, ubi ἠκισμένους ob adjectum ἡρπακώς non videntur esse *flagris cæsi,* sed *debilitantes, qui debilitato corporis laborant, nec victum sibi invenire possunt.* Vulg. bene: *debilem.*

ΑἸΚΙΣΜὈΣ, *cæsio, verberatio, plaga, injuria, contumelia.* 2 Macc. VIII. 17. τὸν τῆς ἐμπυρισγμένης πόλεως αἰκισμὸν, illusæ civitatis *injurias.* 4 Macc. VI. 9.

ΑἸΛἈΜ. Ipsa vox Hebraica אֵילִים plur. ex אַיִל, *limina.* Sæpius occurrit apud interpretem Græcum Ezechielis, v. c. pro אֻלָם *tentorium,* Ez. XLI. 1. ubi אוּלָם *vestibulum* notat. V. Buxtorfii Anticrit. p. 625. seq. — אוּלָם, *vestibulum.* Aqu. ed. sec. et LXX Ez. VIII. 16. Joël. II. 17. ubi pro αἰλὰμ Arabs expressit ναοῦ. — אֻלָם *vestibulum.* Ez. XL. 9. ubi Schol. τὸ αἰλὰμ exponit τὸ πρόθυρον, *vestibulum.* Ibidem etiam τὰ αἰλὰμ dicuntur τὰ αἰλεὶ sec. Vat. (ubi Alex. αἰλὰμ habet) et v. 21. ac 36. 37. τὰ αἰλαμμὼν (vel juxta Alex. αἰλαμμὼθ), quæ Schol. ad v. 21. interpretatur πρόπυλα, *vestibula.* Scribitur et ἰλαμμὼν in Cod. Alex. ib. v. 21. Gloss. MSS. in Ezech. ἰλὰμ, τοῦ προπύλου. In iisdem: τὸ ἰλὰμ, τὸ ὑπέρθυρον; et rursus: τὰ ἰλαμὼν, τὰ πρόπυλα. Hesychius: ἴλαμαν, (quod ex ἰλαμὼν et hoc ex αἰλαμμὼν enatum) ὑπέρθυρον. V. Jablonskii Opuscula T. I. p. 85. qui ex eo derivari posse judicat nomen Θάλαμος.

ΑἸΑΟΥΡΟΣ, *ælurus, catus, felis.* Epist. Jerem. v. 19. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ αἴλουροι, ubi hæc ex Evagrio notat Grotius: ὁ δὲ ἕφη αἴλουρον εἶναι, ἣν κάτταν ἡ συνήθεια λέγει. Conf. Artemidorum Lib. III. c. 11. Phavor. αἴλουρος, παρὰ τὸ αἴλλειν τὴν οὐρὰν, i. e. a versando caudam.

ΑἸΜΑ, *sanguis, cædes, bellum.* אָדָם *homo.* Gen. IX. 6. habito nempe א pro matre lectionis. — דָּם *sanguis.* Gen. IV. 10. φωνὴ αἵματος τοῦ ἀδελφοῦ, fratris tui *cædes.* Ibid. IX. 6. ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου, effundens sanguinem hominis, h. e. occidens hominem. Vide et Gen. XXXVII. 21. Ez. XVIII. 10. Deut. XXXII. 14. αἷμα σταφυλῆς, *sanguis uvæ.* Ita *vinum* dicitur, quod in Palæstina rubrum est, ut sanguis. Vide et Gen. XLIX. 11. Sir. XXXIX. 32. L. 17. 1 Macc. VI. 34. Apoc. XIV. 20. ubi videndi

a Intt. Adde Eustathium ad Il. B'. p. 233. ubi probat, quod sæpius, poëtis maxime, res quædam ab animalibus ad inanimata transferantur, et huc etiam p. 234. refert, quod οἶνος dicatur αἷμα σταφυλῆς. Jud. IX. 24. τὸ αἷμα αὐτῶν ἐπιθεῖναι ἐπὶ Ἀβιμελὲχ, ut sanguinem illorum imponerent Abimelecho, h. e. ut *cædem* illorum imputarent Abimelecho, et b ulciscerentur in eo. 2 Sam. I. 16. τὸ αἷμά σου ἐπὶ τὴν κεφαλήν σου, cædes, qua sanguis tuus effundetur, tibimet ipsi imputetur, seu: ipse reus sis cædis tuæ. Vide et 1 Reg. II. 38. Ez. XXXIII. 4. ac conf. Deut. XXII. 8. ubi דָּם per φόνον explicatur. 2 Sam. XVI. 7. ἀνὴρ αἱμάτων, *vir sanguinis cupidus, crudelis.* Vide et Ps. V. 7. XXV. 9. LIV. 27. et c conf. Sir. XXXIV. 23. Ez. XXIV. 6. 9. πόλις αἱμάτων, civitas sanguinum, h. e. cædium (seu, ut etiam verti potest, flagitiorum omnis generis) plena. Vide et Nah. III. 1. Ez. XXXVIII. 22. κρινῶ αὐτὸν θανάτῳ καὶ αἵματι, puniam illum peste et *bello* (Conf. Joël. II. 30. et Sirac. XL. 11.) vel *gladio*, ut legitur apud Sophocl. Electr. v. 1410. Vide d Miscell. Obss. Vol. I. p. 416. 1 Paral. XXVIII. 3. αἵματα ἐξέχυσας, *multum sanguinis* effudisti. coll. 1 Reg. II. 5. τὰ αἵματα τοῦ πολέμου, et 2 Reg. IX. 26. Mich. III. 10. οἱ οἰκοδομήσαντες Σιὼν ἐν αἵματι, qui exstruitis Sionem ex *opibus vi partis.* Ies. I. 15. αἷμα notat *dira scelera omnis generis*, coll. Hab. II. 12. ubi considerandus est parallelismus sententiarum. — e דָּמַם. Imper. a דָּמַם, *quiesce, subsiste.* Ez. XXIV. 17. Loco דָּם LXX legisse דָּם, omni dubio caret. — הָמוּ 3. pers. plur. ab הָמָה *fremo.* Zach. IX. 15. ἐκπίονται τὸ αἷμα αὐτῶν ὡς οἶνον, ubi pro הָמוּ *tumultuabuntur* legisse videntur דָּמָם *sanguinem eorum.* In Vat. legitur simpliciter αὐτοὺς, omisso τὸ αἷμα, ut adeo הָמָה in suo codice legisse videantur. — חָמָס *vis, violentia.* Aqu. Hab. II. 17. ubi plerique critici (parum probabiliter, in voce scil. hac satis nota ac sæpe obvia) putant forte αἵματος rescribendum ac impressam lectionem αἷμα esse corruptam scriptionem ejus, qui חָמָס literis Græcis exprimere volebat. Mihi vero illi rectius statuere videntur, qui putant, Aquilam propriam vocis חָמָס notionem expressisse, quæ quidem non in lingua Hebraica, attamen Arabica invenitur. Quod si autem vel hoc in dubium vocari possit, tamen satis constat, αἷμα æque ac Hebr. דָּם latissime patere, ac de omnibus *sceleribus* ac *flagitiis* adhiberi, ut adeo etiam ad *violentiam* et *rapinam* transferri commode possit. Non opus itaque est statuere, αἷμα h. l. ad דָּמִי in sequentibus pertinere. Cæterum vide ad h. l. Montfauconium. — יֶתֶר, *residuum.* Inc. et LXX 2 Sam. XXI. 2. ἐκ τοῦ αἵματος τοῦ Ἀμορῥαίου, ex sanguine Amorrhæo, h. e. ex genere Amoritarum. Sic hunc locum explicavit Bielius, ac laudavit Lex. Cyrilli MS. ubi αἷμα per γένος explicatur. Non omnino male. Quia vero יֶתֶר *reliquias, residuum* notat, et h. l. eos, qui ex posteris Emorræorum adhuc residui erant, conjicere mallem, utrumque interpretem potius λεῖμμα scripsisse, quod mihi vel ideo non improbabile est, quoniam pro αἵματος, quod monente L. Bosio in aliquot libris legitur, Vat. habet ἐλλείμματος, Alex. autem λίμματος, unde αἱμάτους facile oriri potuit. — *כָּזָב, *mendacium.* Amos II. 4. sec. cod. Alex. ubi tamen αἵματα est merus error scribæ, ortus per metathesin ex similitudine literarum. cum τὰ μάταια. — נֹצַח, *robur.* Ies. LXIII. 3. 6. κατήγαγον τὸ αἷμα αὐ-

τῶν εἰς τὴν γῆν. Scil. נֶצַח est vocabulum poëticum pro דָּם a rad. Arab. نضح *spargere, aspergere,* (Vide Schultensii Opera Minora p. 287.) nec contexta oratio ullum alium sensum admittit. Vulg. *sanguis eorum.* Semlerus conjiciendi libidine abreptus loco αἷμα reponendum esse opinabatur ᾆσμα. Ex aliorum sententia confuderunt LXX hunc versum cum sexto hujus capitis, aut נֶצַח per metonymiam acceperunt pro *eo, per quod ipsi valebant.* — רוּחַ, *spiritus.* Job. VI. 4. θυμὸς αὐτῶν ἐκπίνει μου τὸ αἷμα, ubi libere et ita ideo verterunt, quia non commode dici posse putarunt θυμὸς ἐκπίνει τὸ πνεῦμα. Non tamen admodum repugnarem, si quis αἷμα in πνεῦμα mutare, ac loco θυμὸς θυμὸν reponere mallet. — רָמוּת, *altitudo.* Ex. XXXII. 5. ἐμπλήσω ἀπὸ τοῦ αἵματός σου πᾶσαν τὴν γῆν. Fortasse legerunt דָּמוֹת *sanguines.* Eos secutus videtur Hieronymus, qui *saniem* reddidit. — *שְׁאֵר, *caro.* Inc. Levit. XVIII. 12. ubi Scharfenb. T. I. p. 90. λεῖμμα reponendum esse censet. Mihi vero sensum expressisse videtur. — *שָׁלוֹם, *pax.* Inc. 1 Reg. II. 6. scilicet hac ratione, ut Hebr. לֹא בְשָׁלֹם, *non in pace,* transtulerit per ἐν αἵματι, adeoque hanc formulam (quam de *morte violenta* explicandam esse, omnes concedunt) seriei orationis convenienter explicaverit. Præterea monente Bonfrerio in Comm. ad Pentat. p. 1047. vocem αἷμα Basileenses codices male præferunt Deut. XXXII. 43. cum tamen ἅμα scribendum esse res ipsa indicet. 1 Reg. XXII. 38. αἷμα, cui nihil respondet in textu Hebr. notat *piscinam sanguine regis tinctam.* Conf. Theodorat. et Joseph. A. J. VIII. 15. 6. — Sir. VIII. 16. αἷμα est *cædes, homicidium.* Ibid. IX. 9. pro πνεύματι Vulgatus legit αἵματι, quæ lectio si vera est, (exhibet autem eam quoque Clemens Alex. Pæd. II. c. 7. p. 257.) αἷμα *pravam concupiscentiam* notabit, quatenus ex corpore, maxime sanguine, ortum suum habet. Ibid. XI. 32. εἰς αἷμα ἐνεδρεύει, insidiatur sanguini s. *vitæ.* Ibid. XXXIII. 30. ἐν αἵματι ἐκτήσω αὐτὸν, i. q. in seq. ejus ut animæ propriæ indiges.

ΑΙ῞ΜΑ ᾿ΑΘΩ῞ΝΟΝ. Pro דָּמִים recte posuerunt LXX 1 Sam. XXV. 26. nam etiam vox דָּמִים simpliciter posita habet hanc notionem. Vide Lex. N. T. s. v. αἷμα.

ΚΡΙ῞ΣΙΣ ΑΙ῞ΜΑΤΟΣ, *judicium sanguinis.* דָּמִים, *sanguines.* Ies. XXXIII. 15. ἵνα μὴ ἀκούσῃ κρίσιν αἵματος. Bene: nam דָּמִים notat h. l. *consilia sanguinaria,* ut vel ex addita voce *audire* luculenter apparet.

ΑΙ῞ΜΑ῞ΣΣΩ, Attice ΑΙ῞ΜΑ῞ΤΤΩ, *sanguino.* (Gloss. Vett.) *sanguine perfundo, cruento.* Sir. XLII. 7. οἰκέτῃ πονηρῷ πλευρὰν αἱμάξαι, servum pravum flagellis cruentare seu cædere usque ad sanguinem. Eur. Phœn. 62.

*ΑΙ῞ΜΟΒΟ῞ΡΟΣ, *sanguivorus.* 4 Macc. X. 17. Hesych. αἱμοβόρου, αἷμα ἐσθίοντος.

*ΑΙ῞ΜΟ῞Ρ῞Ρ῞ΟΙΑ, *fluxus sanguinis, sanguinis profluvium.* דָּוָה *infirma, menstruata.* Lev. XX. 18. Inc. (sec. Montf. cujus errorem correxit Scharfenberg. Ann. I. p. 98.) ἐν αἱμοῤῥοίᾳ. Vulg. *in fluxu menstruo.*

ΑΙ῞ΜΟΡ῞Ρ῞ΟΟΥ῞ΣΑ, *fœmina sanguinis profluvio laborans,* seu *menstruata.* דָּוָה *languida, menstruata.* Lev. XV. 32. τῇ αἱμοῤῥοούσῃ ἐν τῇ ἀφέδρῳ αὐτῆς. Plutarch. T. X. p. 791. 7. Reisk.

ΑΙ῞ΜΩΔΙΑ῞Ω, *dentibus stupeo, hebesco,* v. c. ex acidis et acerbis cibis, *dentium dolore afficior,* ex αἷμα et ὀδούς. Est i. q. αἱμωδέω, quod apud Hippocratem de Humoribus p. 30.

a occurrit. קָהָה *obtusus fio.* Jer. XXXI. 29. οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἠμωδίασαν, dentes liberorum stupuerunt. Ib. v. 30. αἱμωδιάσουσιν οἱ ὀδόντες αὐτῶν. Ez. XVIII. 2. pro ἐγομφίασαν editio Complut. Inc. ac Theodoretus ὠμωδίασαν, alius vero ignotus interpres ἐμωδίασαν habent, sed procul dubio corrupte pro ἠμωδίασαν. Vide ad h. l. Montf. et eundem in Lexi-
b co ad Hexapla Orig. Phavor. αἱμωδιᾶν, τὸ αἱμωδιᾷν, καὶ τοὺς ὀδόντας ὀδυνᾶσθαι.

*ΑΙ^ΝΝ. Est ipsa vox Hebraica הִין· הין autem est *vasis genus mensuram liquidorum constituens.* Legitur apud Inc. Ex. XXIX. 40. ubi Schedæ Combefisianæ hanc notam habent: Ἀὶν μέτρον Ἑβραϊκὸν οἴνου καὶ ἐλαίου. δίχεται δὲ, ὡς φησιν Ἰώσηπος,
c δύο χόας Ἀττικούς.

ΑΙ^ΝΕΣΙΣ, *laus, laudatio, celebratio.* *גְּמוּל, *retributio.* Ps. CII. 2. sec. Vat. et Psalt. Æthiop. πάσας τὰς αἰνέσεις αὐτοῦ. Scio quidem, omnes fere interpretes statuere, loco αἰνέσεις reponendum esse ἀνταποδόσεις, ac provocare ad Alex. Ald. et Compl., Vulgatum (qui habet: *omnes retributiones ejus*), Vers. Arab.
d Theodoretum (p. 1324.) et Catenam PP. GG. (T. III. p. 34.), nec inficias eo, per compendium scribendi ex ἀνταποδόσεις facile αἰνέσεις oriri potuisse; nihilominus tamen lectio αἰνέσεις (alii interpreti fortasse vindicanda) non prorsus aliena est ab hoc loco, modo αἰνέσεις de ipsis *factis laudibus celebrandis* accipiatur, quod bene convenit Hebr. גְּמוּל,
e quod h. l. *beneficia collata* significat. — הוֹדוֹת infin. Hiph. a יָדָה *confiteri, celebrare.* Neh. XII. 45. εἰς ὕμνον καὶ αἴνεσιν τῷ θεῷ. — הַלֵּל infin. Pihel ab הָלַל *laudare.* 1 Par. XXV. 3. ἐξομολόγησιν καὶ αἴνεσιν. — זִמְרָה et זִמְרַת, ת pro ה, *cantus, psalmodia.* Inc. Job. XXXV. 10. LXX Ies. XII. 2. LI. 3. φωνὴν αἰνέσεως. — מַלְאָכָה, *opus.* Ps. LXX 27. ἐξαγγεῖλαί με πάσας τὰς αἰνέσεις σου. Secundum Cappellum in C tica S. (p. 678. ed. rec.) aut L legerunt aliud quid pro מַלְאֲכוֹתֶיךָ (v. c. תְּהִילוֹתֶיךָ et in Arab. Polygl.), aut scribendi ἐργασίας loco αἰνέσεις. Alii Grabi secuti reponere volunt πάντα ἐπαγγέλματά σου, ac statuunt, exe pla vulgata LXX Intt. manife interpolata esse e Ps. IX. 5. H ronymus testatur, LXX verti ἀγγέλματα, quod convenit cum e to מַלְאֲכוֹתֶיךָ, ac in versione I tina: *prædicationes tuæ.* Ego ve eos ad sensum respexisse arbitr et assentior Buxtorfio, qui in An critica p. 661. bene monuit, voce Hebraicam deduci posse a לְאַךְ ἄγγελος, unde מַלְאָכָה vel לְאָכוֹת cogitarunt esse ἀγγελίαι, *nunti tionem, annuntiationem.* Jam si h respexerunt, quid est omnes annu tiationes tuas, quam omnes laud tuas? Potest tamen etiam referri מַלְאָכָה *opus*, et enarrare opera D nihil aliud est, quam laudes operu vel auctoris operum. — רָנָה, *cantu clamor.* 2 Par. XX. 23. ἐν τῷ ἄρξα θαι τῆς αἰνέσεως. Aqu. Ps. XVI. XLI. 5. et CXXV. 2. — *רִנָּה *jubilum, cantus.* Aqu. Ps. XCIX. — שָׂשׂוֹן, *gaudium*, inprimis *qu laudibus et gratiarum actione se e serit.* Ies. LI. 11. αἴνεσις καὶ εὐφροσύν — תְּהִלָּה, *laus, laudatio.* Esdr. 11. ὅτι αἶνον χυρίῳ, laudibus cele brate Dominum. 1 Par. XVI. 3 Neh. IX. 5. εὐλογίᾳ καὶ αἰνέσει. P IX. 14. ὅπως ἂν ἐξαγγεῖλαι πάσας τὰ αἰνέσεις σου, ut tot tuas laudes (*h. e facta insignia* ac *laude digna*) cele brare possim: coll. L. 16. Psaln LXV. 1. ὅτι δόξαν αἰνέσει αὐτοῦ præstate debitum honorem *majes tati* ejus. Hab. III. 2. — תּוֹדָה con

fossio, laudatio, sacrificium eucharisticum. Lev. VII. 2. ubi αἴνεσις a Schol. per εὐχαριστίαν explicatur. Ib. 3. et 5. θυσία αἰνέσεως. 2 Par. XXIX. 31. ubi videndus L. Bos in notis. Ps. LV. 13. (al. 12.) ἃς ἀποδώσω αἰνέσεώς σου, ubi Grabius αἰνέσεις σοι excudi jussit auctoritate textus Hebr. et vers. Hieronymi. Quibus argumentis addi poterit consensus Symmachi, qui habet ἀποδώσω αἰνέσεις σοι. Lectionem σοι habet etiam Theodoretus in suo ad h. l. Commentario. Symm. Ps. XLIX. 24. ὑπὲρ αἰνέσεως. LXX simpliciter αἰνέσεως habent. Jer. XVII. 26. φέροντες αἴνεσιν εἰς οἶκον κυρίου, ferentes *sacrificium eucharisticum* in templum Domini. — *תּוֹדָה *Lex.* Ies. XLII. 21. μεγαλύνῃ αἴνεσιν: ubi legit Daleth loco Resch, תּוֹדָה. — *תְּרוּעָה *clangor, vociferatio.* Inc. Ps. XXVI. 6. Sir. XXXII. 2. ὁ ποιῶν ἐλεημοσύνην θυσιάζων αἰνέσεως, qui eleemosynas distribuit, offert sacrificium eucharisticum: ubi αἰνέσεως positum est pro περὶ αἰνέσεως, coll. Lev. VII. 2.

ΑΙ'ΝΕΤΟ'Σ, *laudabilis, laudandus.* — חָלוּל, *laudatio.* Lev. XIX. 24. αἰνετὸς τῷ κυρίῳ, *destinatus ad sacrificia eucharistica s. ad convivia sacrificalia.* — לְהַלֵּל infin. Pih. *ad laudandum.* 2 Sam. XIV. 25. — מְהֻלָּל part. Pyh. *laudandus.* 2 Sam. XXII. 4. αἰνετὸν ἐπικαλέσομαι κύριον, Jovam invocavi *Optimum Maximum.* 1 Par. XVI. 25. μέγας κύριος καὶ αἰνετὸς σφόδρα. Idem legitur quoque Psalm. XLVII. 1. XCV. 4. et CXLIV. 3. Præterea legitur hæc vox post ἅγιος apud LXX sec. Ald. Lev. XXVII. 21. ubi nihil habet in textu Hebraico, cui respondeat, nec video, quid hic sibi velit. Fortasse ex cap. XIX. 24. huc transiit. Cant. Tr. Puer. v. 3. αἰνετὸς (seu αἰνετὸν) καὶ ὀνομάζεται τὸ ὄνομά σου. Confer Dan. III. 26. sec. Chis. Sir. XI. 31. ubi pro αἱρετοῖς in quibusdam libris legitur αἰνετοῖς, sensu eodem.

ΑΙ'ΝΕ'Ω, *laudo.* בָּרַךְ *benedico:* item *laudibus celebro.* Ps. XCIX. 4. f — הוֹדָה Hiph. a יָדָה *confiteor, laudo.* Inc. Ies. XXXVIII. 18. LXX Gen. XLIX. 8. αἰνέσαισαν. (V. Sturz. de Dial. Alex. p. 60.) 2 Par. VII. 3. ᾔνεσαν. — הִלֵּל et הוֹלֵל Pihel. *laudare.* Symm. Psalm. X. 3. LXX Jud. XVI. 25. ᾔνεσαν τὸν θεὸν αὐτῶν sec. Ald. et Compl. ubi αἰνεῖν est *hymnum canere,* unde in Vat. et reliquis legitur ὕμνησαν. 1 Paral. g XVI. 10. αἰνεῖ τε ἐν ὀνόματι ἁγίῳ, et v. 36. ᾔνεσαν τῷ κυρίῳ, coll. 2 Par. XX. 22. Nehem. XII. 24. εἰς τὸ αἰνεῖν καὶ ὑμνεῖν ἐν ἐντολῇ Δαβίδ. Psalm. LV. 11. ἐπὶ τῷ θεῷ αἰνέσω ῥῆμα. Prov. XXXI. 31. αἰνείσθω ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς. — חִלֵּל Pih. *tibia cano.* Jer. XXXI. 5. ubi male nonnulli statuerunt eum pro חִלֵּלוּ legisse per He הִלֵּלוּ, ignorantes nempe, חָלַל h præter *profanandi* notionem habere quoque eam, quam supra indicavi. — עֵין *oculus,* it. *fons.* Neh. XII. 35. ἐπὶ πύλης τοῦ αἰνεῖν κατέναντι αὐτῶν: ubi tamen αἰνεῖν non verbum Græcum, potius ipsa vox Hebraica, sed deformata, (pro ἀΐν) esse videtur. — *רָנַן *canto, jubilo.* Aqu. Ies. XVI. 10. et XXVI. 19. Job. XXIX. 13. Psalm. XXXII. 1. ubi tamen i vide notata a me in Opusculis Criticis ad Verss. GG. V. T. p. 188. — שֵׁבַח Chald. Pah. *laudavit.* Dan. II. 23. IV. 31. 34. V. 4. et 25. Præterea legitur αἰνεῖν cum ἐξομολογεῖσθαι junctum 2 Par. XX. 22. ubi nihil est in textu Hebr. et αἰνεῖν merum glossema esse videtur. Ies. LV. 6. legitur apud Symmachum αἰνεῖτε καὶ καλέσατε αὐτὸν, ubi in textu k Hebr. tantum קְרָאֻהוּ exstat, ac ex mea sententia duæ versiones coaluerunt. Prioris auctor aut libere vertit, aut legit הֵרִיעֻהוּ. Sap. XIX. 9. Sir. XI. 2. XXIV. 1. ἡ σοφία αἰνέσει ψυχὴν αὐτῆς, sapientia est omni laude ac honore digna. Ib.

a XXXIX. 18. *αἰνέσατε ᾄσμα*, hymnum canite, q. d. laudando Dominum canticum ei canite. Ib. XLVII. 6. *ἤνεσεν αὐτὸν ἐν εὐλογίαις κυρίου*, beneficiis summis *tanquam encomiis eum ornavit*. Ib. L. 21. *ἤνεσαν ἐν φωναῖς*.

ΑΙΝΕΩ ΦΩΝΗ ΜΕΓΑΛΗ, *laudo voce magna*. רִיעַ הֵרִיעַ Hiph. a רִיעַ *clango*. Job. XXXVIII. 7. *ἤνεσάν με φωνῇ μεγάλῃ*.

b ΑΙΝΙΓΜΑ, *ænigma, obscurus sermo, quæstio*. חִידָה *oratio inflexa, ænigma*. Num. XII. 8. *ἐν εἴδει, καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, coram*, non per ænigmata. 1 Reg. X. 1. ἦλθε *πειράσαι αὐτὸν ἐν αἰνίγμασι*, venit ad illum tentandum ænigmatibus, aut *quæstionibus difficilioribus propositis*. 2 Par. IX. 1. Prov. I. 6. *αἰνίγματα, sententiæ acutæ*. Inc. Psalm. XLVIII. 4.

c Hesych. ad h. l. *αἴνιγμα, πρόβλημα, ζήτημα*. — שַׁמָּה, *res stupenda, admiratio, stupor*. Deut. XXVIII. 37. *ἴσῃ ἰκτὶ ἐν αἰνίγματι*. ubi Scharfenbergius monuit, *τῷ ἐν αἰνίγματι* nihil respondere in Hebraicis, nisi dicas, eos pro לְשַׁמָּה legisse לְחִידָה, adeoque verosimile esse, *ἐν αἰν.* additum esse vel ab ipsis auctoribus hujus versionis, vel a librariis, ex

d aliis locis, ubi conjunguntur verba מָשָׁל et חִידָה. Mihi autem secus videtur. Commode enim per ipsam rei naturam שַׁמָּה, *res stupenda*, per *αἴνιγμα* reddi poterat, inprimis in hac orationis serie, ubi *αἴνιγμα* æque ac Hebraicum חִידָה de *carmine ad irridendum composito* explicari potest ac fortasse debet. Præterea legitur hæc vox Prov. I. 3.

e ubi in Ald et Compl. additur: *καὶ λύσεις αἰνιγμάτων*, quibus verbis cum nihil respondeat in textu Hebraico, videntur continere versionem alius interpretis ad מְלִיצָה v. 6. pertinentem. Sap. VIII. 9. *ἐπίσταται καὶ λύσεις αἰνιγμάτων*. Sir. XXXIX. 3. et XLVII. 16. *ἐν αἰνίγμασι παραβολῶν* et *ἐν παραβολαῖς αἰνιγμάτων*, parabolis, quæ sensum reconditum habe Lex. Ms. *αἴνιγμα, παραβολή, ὁμοίω* Vide Bibl. Coislin. p. 608. Hesy *αἰνίγματα, ζητήματα, ὁμοιώματα,* *μέρα*.

ΑΙΝΙΓΜΑΤΙΣΤΗΣ, *ænigmata quens* s. *proferens*. מָשָׁל part. P *parabolis* seu *proverbiis utens*, it *poëta*. Num. XXI. 27. *διὰ τοῦτο οἱ σιν οἱ αἰνιγματισταί*, unde dixer *poëtæ*.

ΑΙΝΟΠΟΙΕΩ, *hymnum fa canto*. הֵרִנִּין Hiph. *lætus ca* etiam *laudare et cantare facio*. XXXI. 11. ubi pro *αἰνοποιήσατε* Sy machus habet *ὑφημιεῖτε*, LXX *χᾶσθε*. In alia significatione le tur hæc vox apud eundem Psa LXXIV. 9. ubi *αἰνοποιήσεις* est i. q. *ὑμνολογοῦσας ποιήσεις* apud Symmach adeoque transitive usurpatur: vid. Montf. Eadem vox restituer quoque est Aquilæ Deut. XXX 43. ubi apud Procopium in C Nic. perperam *ἐποιήσατε* legitur.

ΑΙΝΟΣ, *laus, hymnus*. — *דָּר *gloria, dignitas*. 1 Par. XVI. sec. Compl. nam reliqui libri *δό* habent. Symm. Job. XXXVII. — הַלֵּל inf. Pih. *laudando*. Es III. 11. *ἐν αἴνῳ καὶ ἐξομολογήσει*. *נְיָ, *fortitudo*. Psalm. VIII. 3. etiam Symm. et Arabs. Cappel in Notis Criticis ad h. l. p. 471. gute magis quam vere conje LXX scripsisse *ἴνα* (ab *ἴς, ἰνός, v* quod postea mutatum fuerit in *α* ab aliquo, qui vel nesciverit, q significaret *ἴνα*, vel non cepe mentem phraseos *χαταῤῥίσαι* Sed satis notum est, נְיָ, ut Ar عز et عزّ, *laudem* et *gloriam* s nificare, quam significationem n deserere debuisset Dathius in v sione sua Latina. — תְּחִלָּה, *tium*. Neh. XI. 17. *ἄρχων τοῦ αἰ* primus præcentor carminum. git תְּהִלָּה laus. — תְּהִלָּה *la* Symm. Psalm. LXX. 8. Sir. X

9. 10. ubi αἶνος est *laus sapientiæ* et *virtutis*, quæ est οὐχ ὑφαῦς ἐν στόμασιν ἁμαρτωλῶν. Hesych. Αἶνω, ἐπαίνου, ὕμνου.

ΑΙ'ΝΟΣ, *gravis, horribilis, terribilis.* תְּהִלָּה. *laus, laudatio.* Jer. XLIX. 24. πᾶς οὐχὶ ἐγκατέλιπε πόλιν αἰνῆ, sec. Complut. ubi in Vat. legitur ἐμήν. Utrumque falsum est. Αἰνῆ ortum est e compendio scribendi pro *αἰνητὴν, urbem tam celebrem et festivam.*

ΑΙ'Ξ, *αἰγὸς, caper, capra.* עֵז, plur. עִזִּים, idem. Gen. XV. 9. Dan. VIII. 5. 8. — *קְדוּמִים nomen proprium, ad verbum *antiquitatem*, aut ex aliorum sententia: *præstantium.* Symm. Jud. V. 21. Semlerus αἰγῶν mutavit in ἀρχαίων, ut habet Vat., quod nimis alienum est ab impressa lectione. Alii malunt ἀγίων, ut legerit קְדוֹשִׁים, sicut Alex. aut potius Theodotion καθηγιάσμ. Ego vero levissima mutatione αἰγῶν reponendum esse arbitror, ab αἴξ, *motus violentus, impetus, fluctus,* (certe Suidas αἶγες per *μεγάλα κύματα* interpretatus est,) quod bene *fluvio* convenit, et quodammodo etiam voci Hebraicæ: Conf. Vitringam in Iesaiam T. I. p. 713. b. קָדַם *obviam venire* notat, et collato Arab. قدم in IV. quandoque *audaciter procedere in aciem.* — קָדֵשׁ, *sanctus.* 2 Paral. XXXI. 6. ἁγιδίκατα αἰγῶν: ubi αἰγῶν est transposita litera ex ἀγίων formatum. V. Wesselingii Obss. pag. 150. — שָׂעִיר *hirsutus*, it. *hircus.* Dan. VIII. 21. Præterea legitur hæc vox Jud. XIV. 6. ubi nihil est in textu Hebraico apud LXX et Inc., qui αἰγῶν voci ἐρίφου non tam de suo addiderunt, quam potius ex aliis locis, v. c. Gen. XXVII. 9. 16. ubi עִזִּים τῷ יָדַי jungitur.

ΑΙ'ΠΟΛΟΣ, quasi *αἰγοπόλος, caprarius, pastor caprarum*, et *pastor* in genere. בָּקָר, *bubulcus*, et in universum *pastor*, quemadmodum רָעָה ac Syr. ܪܥܝ de *quovis pecorum grege* adhibetur. Amos. VII. 14. αἰπόλος ἤμην, ubi αἰγῶν additur. Hesych. Αἰπόλος, αἰγονόμος, ποιμὴν τῶν αἰγῶν. Eustathius ad Il. Δ'. p. 390: Αἰπόλος λέγεται ὁ ἄγων αἶγας, οὐ μόνον ὡς αἰγοπόλος, ἀλλὰ κατὰ τινὰς καὶ ὡς αἰπολος, ἤγουν περὶ τὰ ὕψη πολῶν, διὰ τὸ τὰς αἶγας μάλιστα τοῖς τραχέσι χαίρειν. Διὸ καὶ τῶν νήσων αἱ τραχύτεραι αἰγίβοτοί εἰσι. Vide et Theocrit. Id. A'. v. 1.

ΑΙ'ΡΕΣΙΣ, *electio, propositum, arbitrium.* מִכְרוֹת plur. *conventiones, pactiones.* Gen. XLIX. 5. συνετέλεσαν ἀδικίαν ἐξ αἱρέσεως αὐτῶν. Ita enim scribendum est loco impressi ἐξαιρέσεως. Sic quoque legitur in Ald. Cat. Nicephor. T. I. p. 512. et recte edidit Grabius. Vide L. Bos. Prolegom. ad h. l. Est autem ἐξ αἱρέσεως αὐτῶν h. l. *sua sponte, non lacessiti.* Etsi, quid legerint hi interpretes (sunt ipsa verba Sharfenb. ad Cappelli Crit. S. p. 606.) accurate definiri non potest, tamen vero simile est, eos expressisse significationem verbi Hebr. nobis quidem ignotam, sed cujus vestigia exstent in reliquis linguis Orientis. Nam, ut Ludov. de Dieu in Crit. S. ad h. l. monuit, verbum מכר in l. Æthiop. notat *consultare*, συμβουλεύσασθαι, et nomen מכר *consilium.* Vide quoque Castelli Lex. Polygl. s. h. v. — נְדָבָה, *voluntaria oblatio.* Lev. XXII. 18. κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν, juxta quamvis electionem vel liberam voluntatem illorum. Vide et v. 21. — *שְׁתַּיִם *duo.* 1 Sam. XVIII. 21. ubi pro בִּשְׁתַּיִם, *in duabus rebus*, in Hex. Montf. hæc versio LXX Intt. e Cod. Coislin. profertur: ἐφ' αἱρέσει. Potuisset quidem hæc versio facile e verbis ἐπὶ

a τοῖς ὠσὶν, quibus Theod. usus est, iisque male lectis oriri, sed non opus est, ut ad correctionem seu potius immutationem textus Græci LXX Intt. confugiamus. Scilicet duplici modo Davides gener Sauli factus erat, partim amore Michalis (Conf. v. 20. et 28.), partim libera voluntate Sauli (Conf. seq. et v. 22.), qui benevolentia simulata ipsi insidias
b struebat. Non male itaque LXX loco *in duabus rebus* posuerunt *ἐφ' αἱρέσει*, quæ verba hunc sensum h. l. habent: non solum filiæ meæ erga te amore compulsus, sed etiam ex libera mea voluntate ac electione, generum te hodie meum declarabo. Ita omnia bene cohærent, ac veritati sunt convenientia. 1 Macc. VIII. 30. ποιήσονται ἐξ αἱρέσεως
c αὐτῶν, facient pro *lubitu* suo.

ΑΙ'ΡΕΤΙ'ΖΩ et ΑΙ'ΡΕΤΙ'ΖΟΜΑΙ, *eligo, præfero, delector, desidero*, i. q. αἱρέω et αἱρέομαι. אָוָה Pih. *expeto.* Psalm. CXXXI. 14. ᾑρετίσατο αὐτὴν εἰς κατοικίαν ἑαυτῷ, *desideravit* seu *elegit* illam in domicilium. Lex. Cyrilli MS. Brem. ᾑρετίσατο, ἠγάπησεν, ἐπεθύμησεν. Ibid. v. 15. ὧδε κατοικήσω, ὅτι ᾑρετισάμην αὐτὴν, hic habitabo,
d quoniam elegi illam. Hesych. ᾑρετισάμην, ἠγάπησα, ἐπεθύμησα, ἠθέλησα, ἠράσθην. — בָּחַר *eligo.* Jud. V. 8. ubi αἱρετίζειν cum ἐκλέγεσθαι in codicibus permutatur, æque ac 1 Par. XXVIII. 4. et 6. 1 Par. XXIX. 1. ὁ υἱός μου εἷς, ὃν ᾑρέτισεν ἐν αὐτῷ ὁ Κύριος, filius meus unicus, quem elegit Dominus. 2 Par. XXIX. 12. ἐν ὑμῖν ᾑρέτικε Κύριος, vos elegit Domi-
e nus. Psalm. XXIV. 13. ἐν ὁδῷ, ᾗ ᾑρετίσατο, in via, quam elegit. Psalm. CXVIII. 30. ὁδὸν ἀληθείας ᾑρετισάμην, viam veritatis elegi. Ib. v. 172. τὰς ἐντολάς σου ᾑρετισάμην, ubi Symm. habet εἱλόμην, Aqu. et Theod. ἐξελεξάμην. Quem locum sine dubio respiciens Suidas: Ἡρετισάμην, αἰτιατικῇ, εἱλόμην, ἐξελεξάμην. Hagg. II. 24. διότι σε ᾑρέτισα. Gloss. MS. in
f Proph. Ἡρέτισα (ex emendatione Bielii loco Ἠρέτισεν), ἐθέλησα, ἠράσθη Inc. 1 Sam. VIII. 18. — זָבַל, *habito*, etiam *coëo*. Gen. XXX. 2(ἐν τῷ νῦν καιρῷ αἱρετιεῖ με ὁ ἀνήρ μο jam maritus meus me *magis dilige* Hesychius, ad hunc sine dubio l cum respiciens, αἱρετιεῖ με interpr tatur προτιμοτέραν με ἡγήσεται, m præferendam judicabit. — זָמַל *parco.* Mal. III. 17. αἱρετιῶ αὐτοὺς, τρόπον αἱρετίζει ἄνθρωπος τὸν υἱὸν αὐτο *amabo* eos (et *curam* eorum *geram* ut pater filium. Videntur quide sensum pro more suo expressisse sed vero similius est, eos legis חָמַד, *appetiit, desideravit.* He sychius ad hunc locum fortasse Αἱρετιῶ, προσλαμβάνω, αἱρῶ αὐτοὺς πρὸ ἐμαυτὸν, ad quem locum Bielius hæcc habet: Hic αἱρετιῶ pro præsenti ha betur, sed LXX procul dubio fu turum Doricum usurparunt, quem admodum Gen. XXX. 20. αἱρετιε Dorice dixerunt pro αἱρετίσει. — חָפֵץ, *delector.* Num. XIV. 8. αἱρετίζει ἡμᾶς Κύριος, si delectatu nobis Deus. Hesychius: αἱρετίζει αἱρεῖσθαι, ἀρέσκεσθαι. — נָשָׂא *elevo, effero.* 1 Sam. XXV. 35. Scilicet ibi in textu Hebraico legitur formula satis nota פָּנִים נָשָׂא, πρόσωπο λαμβάνειν, *personarum respectum et rationem habere*, a qua autem parum aut potius nihil differt formula αἱρετίζειν τὸ πρόσωπον τινὸς, qua LXX h. l. usi sunt, et quæ notat: *delectari alicujus persona, adeoque in favorem alicujus agere.* Symm. ibi usus est formula ἐντρέπεσθαι τὸ πρόσωπον τινὸς, *revereri aliquem, et huic reverentiæ convenienter agere.* — סוּר, *recedo.* Hos. IV. 19. ᾑρέτισε Χαναναίους (sec. Ald. et Compl. In cod. Vat. legitur ἠρέτισε): ubi tamen pro ᾑρέτισε legendum plerisque videtur ᾑρέθισε, quod vetus versio apud Hieronymum interpretatur *provocavit.* Grabius in Ep. ad Millium p. 51. reponere mavult ᾑρέτισε (spiritu aspero adhibito ac iota subscripto), *dilexit,*

amore prosecutus est, ut Cyrill. in Comment. ad h. l. rectius habet. Sic quoque statuit Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. p. 558. qui existimat, LXX סַר per Palach legisse, et significatione transitiva accepisse, cum intransitiva potius usurpetur. Sunt etiam, qui reponere malint ἠρέτισαν Χαναναίοις, quia in Vers. Arab. legitur: *gratificati sunt Chananæis*, ut adeo legerint עָרְבוּ ab עָרַב *gratificari*. Semlerus reponere mavult ἠρέμησε, ut referatur ad antecedens הֵבַח־לוֹ. — *רָצָה, *volo, delector*. Inc. Ies. XLII. 1. ὃν ἠρέτισεν ἡ ψυχή μου. Judith. XI. 1. ὅστις ἠρέτικεν δουλεύειν, qui elegit servire. 3 Esdr. IV. 19. VIII. 11. 1 Macc. II. 19. ἠρετίσαντο ταῖς ἐντολαῖς αὐτοῦ, *obsequium præstent* ejus præceptis. Ibid. IX. 30. ἠρετισάμεθά σε εἶναι εἰς ἄρχοντα. 2 Macc. XI. 24. τὴν ἑαυτῶν ἀγωγὴν αἱρετίζοντας, suum morem tenentes seu suam vivendi rationem sequentes.

ΑΙ'ΡΕΤΙΚΟ'Σ. Vox hæc, in Bielii Thesauro omissa, reperitur apud Sirac. XI. 31. ἐν τοῖς αἱρετικοῖς ἐπιθήσει μῶμον (sec Compl.) Vulg. *in electis ponet maculam*. Est in hoc loco magnus Codd. dissensus. In aliis est αἱρετοῦ, in aliis ἑτέρως, et in quibusdam legitur αἰνετοῖς. Quod si lectio αἱρετικοῖς tanquam difficilior probatur, statuendum erit, αἱρετικὸς esse i. q. αἱρετὸς, et tunc duplicem admittit sensum. Si enim masculino genere sumitur, αἱρετικοὶ illi dici videntur, *qui præ reliquis pii sunt ac minime vitiosi*. Quodsi autem neutro genere accipitur, τὰ αἱρετικὰ *actiones præcipue bonas et honestas* significaret. Vide infra ad αἰνετὸς et ἕτερος notata. Camerario αἱρετικοὶ sunt *ejusdem factionis et sectæ*.

ΑΙ'ΡΕ'ΤΙΣ, *electrix, quæ delectatur aliqua re*. Sap. VIII. 4. αἱρέτις τῶν ἔργων αὐτοῦ, quæ delectatur operibus divinis, seu, ut alii malunt: sapientia præest operibus divinis, et ex variis, quæ sese offerunt, meliora eligit. Anastasius Nicenus, Cantacuzenus et Budæus in Comment. L. Gr. legunt εὑρετὶς, *inventrix*, quam lectionem series orationis quoque admittit. Phav. αἱρετὶς, ἀγαπῶσα.

ΑΙ'ΡΕΤΟ'Σ, *eligendus, optandus*. etiam *electus* (ut apud Plutarch. T. VI. 190. 4. Reisk. αἱρετὸς βίος, *certum vitæ genus*). שְׁרִירוּת, *malitia, pravitas* (Arab. شَدَرَارَةٌ *malitia*). Jer. IX. 13. ἐπορεύθησαν ὀπίσω τῶν αἱρετῶν τῆς καρδίας (sec. Compl.), sectati sunt deastros, quos pro lubitu sibi elegerant: ubi non male sensum expresserunt. In Vatic. legitur ἀρεστῶν, sine dubio e glossemate. Cod. Alex. habet ἐραστῶν, quæ lectio ex ἀρεστῶν orta esse videtur, nisi statuere velimus, deducendum esse a voce inusitata ἐραστὸς, *adamatus*, quod bene idolis conveniret. Sir. XI. 32. ἐν τοῖς αἱρετοῖς (probandis, laudabilibus, tam factis quam hominibus) ἐπιθήσει μῶμον sec. Vat. Vide supra s. v. αἱρετικός. Ib. XX. 25. αἱρετὸν κλέπτης, *potior* h. e. *minus malus et noxius* est fur. Susann. 23. αἱρετόν μοι ἐστὶ, *malo*, seu *optabilius mihi est*. 2 Macc. VII. 14. αἱρετὸν, *melius est*. Hesych. Αἱρετὸν, ἐπιθυμητὸν, ἐκλεκτικόν.

ΑΙ'ΡΕΤΩ'ΤΕΡΟΣ, *optabilior, præstantior*. טוֹב *bonus*, seq. מ. Prov. XVI. 17. αἱρετώτεραι χρυσίου, *longe præstantiores* sunt auro. — נִבְחָר part. Niph. *electus*, seq. מ. Prov. XVI. 17. αἱρετώτεραι ὑπὲρ ἀργύριον. Ib. XXII. 1. αἱρετώτερον ἢ πλοῦτος. Hesych. Αἱρετώτεραι, καλλιώτεραι.

ΑΙ'ΡΕ'Ω, in med. ΑΙ'ΡΕ'ΟΜΑΙ. *eligo, volo*. בָּחַר, *eligo*. Aqu. Job. VII. 15. LXX 2 Sam. XV. 15. Job. XXXIV. 4. Jer. VIII. 3. εἵλοντο τὸν θάνατον (scil. μᾶλλον) ἢ τὴν ζωὴν, mortem præferebant vitæ. Cf. Ælian. V. H. Lib. III. c. 25. — הֶאֱמִיר

a Hiph. *facio dicere.* Deut. XXVI. 17. τὸν θεὸν εἶλου σήμερον εἶναί σου θεόν. Sensum expresserunt, voci Hebraicæ hanc notionem subjicientes, ut sit: *voluntatem* s. *electionem suam declarare verbis.* Idem valet de v. 18. — *חָפַץ *delector.* 1 Sam. XIX. 2. ἠρέτο τὸν Δαβὶδ σφόδρα, admodum *dilegebat* Davidem: ubi in Compl. legitur ἠγάπα, quod est aut glossema, b aut alius interpretis. Certe Montf. invenit in margine Cod. Regii. Pertinet huc glossa Hesychii: ἠρεῖτο, ἠγάπα, ubi vide Intt. — חָשַׁק, *impense amo.* Ies. XXXVIII. 17. εἵλου μου τὴν ψυχήν, ἵνα μὴ ἀπόληται, tuo me amore amplexus effecisti, ne peream. — *לָקַח *capio.* 2 Reg. II. 13. sec. Compl. εἶλετο, ubi in ed. Rom. legitur ὕψωσε. — נָטָה *extendo.* 1 Par. XXI. 10. τρία αἱρῶ ἐγὼ ἐπί σε sec. Vat. (ubi Ald. habet ἐρῶ et Compl. ἀρῶ), tria tibi *ad eligendum propono*, bene quoad sensum. 2 Macc. XI. 25. αἱρούμενοι οὖν καὶ τοῦτο τὸ ἔθνος ἐκτὸς ταραχῆς εἶναι, volentes igitur, ut et hæc gens omni perturbatione careat. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Αἱρουμένοις, βουλομένοις.

d ΑΙΡΩ, *tollo, porto, elevo, aufero, fero, tolero.* אָמַן, *nutrio.* Ies. LX. 4. עַל־צַד תֵּאָמַנָה, juxta latus nutrientur, ἐπ' ὤμων ἀρθήσονται. Libere veterunt respicientes sine dubio locum Ies. LXVI. 12. Non opus itaque est cum Houbigantio statuere, eos תִּנָּשֵׂאנָה legisse, nam etiam אָמַן habet notionem *sustentandi* ac *firmum reddendi*, ut ex derivatis apparet. — אָסַף e *congrego*, item *aufero.* Ies. XVI. 10. ἀρθήσεται εὐφροσύνη, *sublatum est* gaudium. Ibid. LVII. 1. ἄνδρες δίκαιοι αἴρονται, pii *moriuntur.* et ib. ἥρται, *morte præripitur.* Ib. v. 2. ἥρται ἐκ τοῦ μέσου. — אָפַס *desino.* Ies. XVI. 4. ἦρθη ἡ συμμαχία σου. — *אֲרָרַט nomen proprium Ararat. Jer. LI. 27. ubi pro ἄρατε legendum ἄραρε, unde factum illud ἄρατε a sciolo aliquo scriba vel correctore. — בּוֹא et הֵבִיא Kal et Hiph. *venio, facio venire.* 1 Reg. IV. 28. ἦρεν εἰς τὸν τόπον, *advehebant* ad ea loca. Neh. XIII. 19. ὥστε μὴ αἴρειν, ne *importarentur.* — נָזַר *abscindo.* Ies. LIII. 8. αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς ἡ ζωὴ αὐτοῦ, ex numero viventium est sublatus. — הֵטִיל Hiph. a טוּל *jacio.* 1 Sam. XVIII. 11. ἦρε Σαοὺλ τὸ δόρυ, ubi ἦρε notionem prægnantem habere, ac simul *jacere* significare videtur. — הָלַךְ *eo, ambulo.* Ies. LVII. 2. ἦρται ἐκ τοῦ μέσου. E notione scilicet Arab. رَحَلَ *moriendi.* — הֲמִישׁ Hiph. a מוּשׁ, *amoveo.* Mich. II. 3. ἐξ ὧν οὐ μὴ ἄρητε τοὺς τραχήλους, cui colla vestra non poteritis *subtrahere.* — הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito.* Ies. X. 15. ἐὰν τις ἄρῃ ῥάβδον καὶ ξύλον, si quis *elevaret* baculum aut virgam. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *facio recedere, removeo.* Symm. 2 Sam. V. 6. LXX Gen. XXXV. 2. ἄρατε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, *removete* Deos alienos. Ies. V. 23. τὸ δίκαιον τοῦ δικαίου ἀφαιροῦντες, justum jure suo *defraudantes.* Ibid. XVII. 1. ἀρθήσεται ἀπὸ πόλεως, e numero civitatum *delebitur.* — הֵפֵר Hiph. a פּוּר *irritum facio.* Ies. XXXIII. 8. ἡ διαθήκη αἴρεται, *irritum* est fœdus. Bielius Trommium secutus putat, αἴρεσθαι etiam voci מָאַס *sperno* h. l. respondere, sed verba sequentia וּמָאַס עָרִים a LXX prorsus omissa esse e collatione apparet. — הָרִים Hiph. a רוּם, *attollo.* Jos. IV. 5. 1 Sam. IX. 24. Ies. XLIX. 22. — הֶשְׁחִית Hiph. *corrumpo, perdo.* Ies. LI. 13. ὃν τρόπον ἐβουλεύσατο τοῦ ἆραί σε, quemadmodum consultavit de te *perdendo.* — חָתַת, *capio.* Ies. XXX. 14. ὄστρακον, ἐν ᾧ πῦς ἀρεῖ, tes-

ta, qua ignem *capies*. — יָלַךְ בַּשֶּׁבִי, *in captivitatem abeo*. Ez. XXX. 18. *αἰχμάλωτοι ἀχθήσονται*, in captivitatem *abducentur*. — *יֵשׁ *est*. Mich. II. 1. כִּי יֵשׁ־לְאֵל יָדָם *quoniam possunt*. LXX *διότι οὐκ ἦραν πρὸς τὸν θεὸν χεῖρας αὐτῶν*: ubi multi statuunt eos legisse: כִּי לֹא יְשָׁאוּ, quod nimis a recepta lectione recederet. Potius ante יש inseruerunt לֹא, et ita pro more suo sensum expresserunt. — לָקַח *accipio* et in Piial לֻקַּח *sublatus sum*. Ies. LIII. 8. — מָרוֹם *altitudo*. Inc. Psalm. X. 5. (מָרוֹם, supple בְּ, *in altitudine*, h. e. *longe remotæ sunt*) *ἦραται ἡ κρίσις σου*. מַשָּׂא *onus*. Num. IV. 16. 25. 32. 33. 2 Par. XXXV. 3. — נָטָה *extendo*. 1 Par. XXI. 10. *τρία ἀρῶ ἐπί σε* sec. Compl. ubi sine dubio *ἀρῶ* legendum est, aut נָטָה permutarunt cum נָטַל, coll. 2 Sam. XXIV. 12. Job. XV. 25. *ἦρται*, ubi Compl. *ἦρε* habet. Jerem. XLIII. 10. — נָטַל *impono*. 2 Sam. XXIV. 12. *τρία ἐγὼ αἴρω ἐπί σε*, h. e. tria ego quasi onera tibi impono. Vulg. *optionem do*. Videtur legisse *αἱρῶ*. نضل in conjug. oct. *eligere*. Thren. III. 28. *ὅτι ἦρεν ἐφ' ἑαυτῷ*, *imposuit* ei. — נָסַע in Kal et Hiph. *proficiscor* et *facio proficisci*. Aqu. sec. cod. Mosqu. Gen. XI. 2. *ἐν τῷ ἆραι αὐτοὺς*, sc. *τοὺς πόδας*, cum tollerent pedes, h. e. proficiscerentur, ubi Symm. *ἀπᾶραι* habet. LXX Num. II. 17. *ἀχθήσεται*, *proficiscetur*. 1 Reg. V. 17. *αἴρωσι*, *adveherentur*. 2 Reg. IV. 4. *τὸ πληρωθὲν ἀρεῖς*, impleta *sepones*. Jer. XXXI. 24. *ἀρχθήσονται ἐν τωμυνίῳ*, ubi Cappellus in Notis Critt. ad h. l. pag. 530. perperam conjecit eos legisse נָשְׂאוּ. — רָפָא *sanor*, *sanitatem recupero*. Inc. Lev. XIV. 3. ubi sermo est de lepræ morbo, a quo sanatur, cui lepra sublata est. — נָשָׂא, *tollo*, *aufero*. Aqu. Gen. L. 17. *ἆρον δὴ ἀδικίαν ἀδελφῶν σου*, *condona*, quæso, injuriam fratribus tuis, qua te affectum ab iis nosti. Scilicet נָשָׂא, cum additur ei פֶּשַׁע aut חַטָּאָה, notat *condonare*, quod imitatus est Aquila suo *αἴρειν*. Conf. Ps. XXXI. 6. Aqu. Gen. XIX. 21. *ἦρα τὸ πρόσωπόν σου*, *obtemperabo precibus tuis*, *obsequar tuæ voluntati*, seu *dabo tibi*. Formula enim שְׂאֵת פָּנִים notat, *obsequi*, *obtemperare*, *rationem habere*. Huc pertinet etiam formula *αἴρειν τὴν ψυχὴν ἑαυτοῦ* (quod bene Græce diceretur uno verbo *ἐπαίρεσθαι*), quæ apud eundem Prov. XIX. 18. pro נָפְשׁ נָשָׂא legitur, et notat *incitato animo esse*, speciatim *ira abripi*. Πρὸς τὸ θανατῶσαι αὐτὸν μὴ ἄρῃς ψυχήν σου, noli ita exacerbari, ut ei mortem inferas. Vide ad h. l. Jaegerum. Aqu. 1 Sam. XXV. 36. *ἦρα*, scilicet *τὸ πρόσωπόν σου*, *tui rationem habui*. Idem Deut. I. 9. sec. Cod. Paul. Lips. ubi *αἴρειν*, ut *φέρειν* apud LXX, sensu metaphorico *regere*, *gubernare* notat. Idem Deut. I. 31. ubi Symm. *βαστάζειν* habet. LXX Gen. XLV. 23. *ὄνους αἴροντας* (scil. *τὰ*) *ἀπὸ πάντων τῶν ἀγαθῶν*, asinos *portantes* aliquid ex omnibus bonis Ægypti. Similem ellipsin vide infra s. v. *ἀνίημι*. Num. XI. 12. *ὡσεὶ ἆραι τιθηνὸς τὸν θηλάζοντα*, quemadmodum *gestare* solet nutrix infantem lactantem. Conf. 2 Par. XXXV. 3. Jud. III. 18. ubi *αἴρειν* permutatur cum *φέρειν* in codd. 1 Sam. XVII. 7. *ὁ αἴρων τὰ ὅπλα*. Vulg. *armiger*. 2 Reg. IV. 37. *αἴρειν* est *secum auferre*, i. q. *λαμβάνειν*, cum quo in codd. permutatur, coll. v. 36. et 1 Par. X. 9. ac XVI. 29. Job. XXI. 3. *ἆραί μοι, ἐγὼ γὰρ λαλήσω*, *ferte* seu *tolerate* me loquentem, h. e. patienter et æquo animo audite. Vulg. *sustinete*. Symm. *ἀνέχεσθαι*, Theod. *ὑποφέρειν* posuerunt. Jud. XXI. 2. *ἦραν τὴν φωνὴν αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν*, *sustuleruni* vo-

a cem suam et fleverunt. Vide et 1 Sam. XI. 4. XXIV. 17. 1 Sam. XV. 24. ᾆρον δὴ τὸ ἁμάρτημά μοι, *condona* quæso peccatum meum. Vide et ib. XXV. 18. Psalm. XXIV. 1. πρὸς σὲ, κύριε, ᾖρα τὴν ψυχήν μου, ad te, Domine, elevavi animam meam, h. e. *spem meam in te posui*, te exspecto. Ita et Psalm. LXXXV. 3. et CXLII. 10. ad quem posteriorem b locum Chrysostomus: τουτέστι πρὸς σὲ κέχηνα, πρὸς σὲ βλέπω. Conf. Deut. XXIV. 15. ubi formulam נָשָׂא נֶפֶשׁ seq. אֶל reddiderunt ἔχειν τὴν ἐλπίδα ἐπί τινι. Sic et Jer. XLIV. 14. eandem formulam Hebr. reddiderunt ἐλπίζειν ταῖς ψυχαῖς. Confer et Ezech. XXIV. 25. ubi ἔπαρσις ψυχῆς *exspectationem animi* notat.—*נִשְׂגָּב, *exaltor*. Aqu. Symm. ac Theod. c Prov. XVIII. 10.—עָדַר in partic. Niph. הָיָה נֶעֱדָר *sublatus sum, deficio*. Ies. LIX. 15. καὶ ἡ ἀλήθεια ᾖρται, nam veritas *non admittitur*. — עָמָס, *onero*. Ies. XLVI. 3. ἀκούσατε οἱ αἰρόμενοι ἐκ κοιλίας, audite, quos ego ab utero gestavi. Scil. עָמַס est verbum prægnans, et non solum notat *onus portandum imposuit*, sed etiam *onus impositum portavit*. — עָרַךְ *dispono, ordino*. 1 Par. XII. d 24. αἴροντες θυρεὸν καὶ δόρυ sec. Compl., pro quo in Vatic. legitur θυρεοφόροι καὶ δορατοφόροι. Sensum expresserunt. — *רוּם, Hiph. הֵרִים, *extollere, attollere, elevare*. 2 Reg. II. 13. ubi notat *tollere* vel *sumere aliquid de terra*. — שָׂעַר *horruit*, etiam *procella agitatus, procellosus fuit*. Symm. Psalm. LVII. 10. λαίλαψ αἴρει. Sir. XX. 10. αἴρειν κεφαλὴν, e *emergere*, scil. ex egestate et ignobilitate. Ibid. XXXVI. 13. ᾆραι τὰ λόγιά σου, ubi αἴρειν Lindio est i. q. ἐξαίρειν, *laudibus extollere*, Bretschneidero autem *ratum facere*, hoc sensu: satia, h. e. bea Sionem eo, quod rata facis promissiones tuas. 1 Macc. III. 29. ᾆραι τὰ νόμιμα, *tollere* leges. Ibid. V. 2. ubi ᾆραι pe θανατοῦν in sequentibus explicatur 2 Macc. XV. 5. Hesychius: αἴρει ἐγείρει, αὔξει, κυφίζει, βαστάζει, κατὰ κράτος λαμβάνει.

ΑΙ῎ΡΩ ΤΟΥ῾Σ ΠΟ῾ΔΑΣ, *tollo pedes*, h. e. *eo*. Ies. LVIII. 13. ub κατὰ τὸ ῥητὸν aliter in textu Hebraico. — Vide alibi: Αἰχμάλωτος et Μνήμη.

ΑΙ῎ΣΘΑ῾ΝΟΜΑΙ, *sentio*, proprie sensu corporis, etiam *mente percipio, intellego, cognosco*. הֵבִין Hiph. a בּוּן, *intellego*. Symm. Job. XXIII. 8. οὐκ αἰσθήσομαι, non sentio ejus præsentiam. Vulg. *non intellegam eum*. LXX Job. XXIII. 5. αἰσθοίμην δὲ, τίνα μοι ἀπαγγελεῖ, intellegerem, quid mihi diceret. Hesych. ad h. l. αἰσθοίμην, νοήσαιμι (νοησαίμην). Adde 2 Sam. XII. 19. ubi cum νοεῖν in codd. permutatur. — חָפַן *trepido, cum tremore accedo*. Job. XL. 18. οὐ μὴ αἰσθηθῇ, *non curarem, ne sentire quidem viderer*. Vulg. *non mirabitur*. Sensum expresserunt, quemadmodum Symmachus, qui voce καταπλήσσεσθαι usus est, causa nempe posita per metonymiam pro effectu. — חֲשַׁשׁ, *fœnum, gramen torridum*. Ies. XXXIII. 11. νῦν αἰσθήσεσθε. Ita transtulerunt ex eo, quod Chaldæis et Syris חֲשַׁשׁ est *sentire*.—יָדַע *scio*. i Prov. XXIV. 14. οὕτως γὰρ αἰσθήσῃ σοφίαν ἐν σῇ ψυχῇ, ubi in textu Hebraico legitur דְּעֶה, quod alii infinitivum, alii imperativum, alii nomen esse censent. Ies. XLIX. 26. αἰσθανθήσονται — *מֵאָה, *centies*. Prov. XVII. 10. οὐκ αἰσθάνεται, ubi vel libere verterunt, vel legerunt מָאַס aut מֵאֵן — *רָאָה, *video*. Inc. 2 Sam. XII. 19. ubi αἰσθάνεσθαι k commode quoque per *audire* reddi potest, fortasse etiam per *animadvertere, observare*. Ep. Jerem. 17. 36. et 41. ᾔσθοντο τοῦ κυρίου, *intellegebant*, Deum hoc effecisse.

ΑΙ᾽ΣΘΗΣΙΣ, *sensus, perceptio, intellegentia clara, perspicientia.* — דַּעַת, *scientia, intellegentia, sapientia.* Inc. Prov. I. 7. εὐσέβεια ἰῆς θεὸν est ἀρχὴ αἰσθήσεως, h. e. *summa sapientia* s. *intellegentia.* LXX Prov. I. 4. 22. ἐμίσησαν αἴσθησιν, odio habebant *scientiam.* Prov. II. 10. αἴσθησις est *sapientia.* Ibid. III. 20. *prudentia.* Ibid. V. 2. αἴσθησιν ἐμῶν χειλέων, *præcepta prudentiæ.* — יְדַע, *scio.* Prov. XIV. 7. ὅπλα αἰσθήσεως: ubi pro כַּל יְדַעַת legerunt כְּלִי דַעַת. — חָכְמָה, *sapientia.* Ex. XXVIII. 3. οὓς ἐνέπλησα πνεύματος σοφίας καὶ αἰσθήσεως. Cod. Alex. tantum habet πνεύματος αἰσθήσεως. — מְזִמָּה, *versutia.* Symm. Prov. I. 4. Sed videndum est, annon hæc vox ibi potius ad דַּעַת sit referenda. Judith. XVI. 17. πλαύσονται ἐν αἰσθήσει ἕως αἰῶνος, plangent, cum *sentient*, sc. ignem et vermes in carnibus, in æternum. Ep. Jer. 36. 3 Esdr. I. 22. Sir. XX. 17. αἰσθησις ὑβρὶ, recta *prudentia*, *judicium* et *discretio.* Ibid. XXII. 20. ὁ νύσσων καρδίαν, ἐκφαίνει αἴσθησιν, qui cor stimulat, *affectus* proritat.

ΑΙ᾽ΣΘΗΤΗ᾽ΡΙΟΝ, *sensorium, organum,* itemque *facultas sentiendi.* קִיר, *paries, murus.* Jer. IV. 19. τὰ αἰσθητήρια τῆς καρδίας μου. Scilicet קִיר metaphorice de corde dictum h. l. *præcordia* notat, quod LXX de sensibus intellexerunt, aut potius de organis sentiendi, quæ sunt quasi septum animæ. 4 Macc. II. 22. Hesych. αἰσθητήρια, τὰ μέλη, ἐν ὧν αἰσθόμεθα. Lex. Cyrilli MS. Bern. αἰσθητήριον, ὄργανον, ἐν ᾧ καθίζεται ἡ αἴσθησις.

ΑΙ᾽ΣΘΗΤΙΚΟ᾽Σ, *sensibilis, sensilium, aptus ad aliquid sentiendum.* יוֹדֵעַ partic. Kal *sciens.* Prov. XIV. 10. καρδία ἀνδρὸς αἰσθητική, ubi bono sensu dicitur. In deteriorem partem sumitur ibid. v. 32. ubi Hebr. קִנְאָה *invidia* respondet, et καρδία αἰσθητικὴ est i. q. *μικροψυχος* aut *ὀργιστική.* Aqu. Symm. Theod. usi sunt voce ζῆλος.

ΑΙ᾽ΣΧΡΟ᾽Σ, *turpis, fœdus, deformis.* נִבְלָם Niph. *confusus, contumelia affectus.* Symm. 2 Sam. X. 5. ubi αἰσχρὸς notat *eum, qui est contumelioso modo tractatus, dehonestatus, fœdatus,* ut præter seriem orationis vox ipsa Hebraica ac reliqui interpretes Græci docent. — רַע, *malus,* etiam *deformis.* Gen. XLI. 3. αἰσχραὶ τῷ εἴδει, coll. v. 19. quæ v. 4. et 20. simpliciter αἰσχραὶ vocantur. Ibid. v. 21. αἱ ὄψεις αὐτῶν αἰσχραί. Ælian. V. H. Lib. IV. c. 28. γινομένης αἰσχρᾶς αὐτῷ τῆς ὄψεως, et ibid. Lib. X. c. 6. Vide quoque Lex. Xen. s. h. v. Hesychius: αἰσχρὰ, μυσαρὰ, κακά. Εὐριπίδης Τρωάσιν.

ΑΙ᾽ΣΧΡΙ᾽Σ, *turpiter.* 2 Macc. XI. 12. αἰσχρῶς φεύγων διεσώθη. Xenoph. Venat. XII. 4.

ΑΙ᾽ΣΧΥ᾽ΝΗ, *pudor, pudenda, res pudenda, ignominia, opprobrium, dedecus.* בּוֹשׁ verbum, *pudefio, erubesco.* 2 Reg. VIII. 10. ἕως αἰσχύνης, ubi Compl. habet ᾐσχύνετο, h. e. *diu vultu immoto aspexit.* Job. VI. 20. αἰσχύνην ὀφειλήσουσιν, *pudefient.* Ies. XIX. 9. αἰσχύνη λήψονται, *spe sua excident.* Jer. VIII. 12. αἰσχύνῃ οὐκ ᾐσχύνθησαν, pudore, quo debebant, non sunt suffusi. Ibid. XXXI. 19. ἡμέρα αἰσχύνης, *dies pœnæ* et *calamitatis.* — בּוּשָׁה *pudor, ignominia.* Ps. LXXXVIII. 44. κατέχεας αὐτοῦ αἰσχύνην, operuisti eum ignominia. Ez. VII. 18. ἐπὶ πᾶν πρόσωπον αἰσχύνη ἐπ᾽ αὐτοὺς, in facie pudorem ostendent. Abd. I. 10. καλύψει σε αἰσχύνη, pudore obrutus eris. Mich. VII. 10. περιβαλεῖται αἰσχύνην, pudore suffundetur. — בַּעַל *Baal,* idoli nomen. 1 Reg. XVIII. 25. προφῆται τῆς αἰσχύνης sacerdotes Baalis dicuntur, quia *pudor* apud Hebræos idolum dicitur, pudore scilicet afficiens cultores suos. V.

a Glassii Philol. S. p. 844. ed. Dathii. — בָּשְׁנָה, *pudor.* Hos. X. 6. *δέξεται αἰσχύνην, pudore suffundetur.* — בּשֶׁת idem. 1 Sam. XX. 29. Job. VIII. 22. *ἐνδύσονται αἰσχύνην.* coll. Ps. XXXIV. 30. et CXXXI. 19. Ps. XXXIX. 21. *κομισάσθωσαν αἰσχύνην αὐτῶν.* Ibid. XLIII. 17. *αἰσχύνη τοῦ προσώπου μου ἐκάλυψέ με.* Ibid. CVIII. 28. *περιβαλέσθωσαν αἰσχύνην αὐτῶν.*

b Ies. XXX. 3. 5. *αἰσχύνη* tribuitur ei, *cujus spes vana atque irrita facta est,* coll. XLII. 17. Jer. III. 24. *αἰσχύνη, turpissima idololatria.* Ibid. XX. 18. *ἐν αἰσχύνῃ,* in *ignominia,* coll. Daniel. IX. 7. 8. Hos. IX. 12. Hab. II. 10. — דֵּרָאוֹן, *fastidium.* Dan. XII. 2. ubi דֵּרָאוֹן per metonymiam *objectum contemtus* et *aversationis* notat. — הַוָּה, *ærumna.* Prov. XIX.

c 13. ubi pariter ac reliqui Intt. Græci sensum expresserunt. — הַכָּרָה, *agnitio,* it. *obduratio, protervia.* Ies. III. 8. *ἡ αἰσχύνη τοῦ προσώπου αὐτῶν ἀντίστη αὐτοῖς,* perfricta eorum frons testatur contra ipsos. Retulerunt non ad נָכַר, sed ad הָכַר, *attonitus fuit.* — חֶרְפָּה, *opprobrium.* Psalm. LXX. 14. — כְּלִמָּה, *ignominia.* Ies. XLV. 16. et L. 6. — *מְבִישׁ, *con-

d *fundens, pudore afficiens.* Aqu. Prov. X. 5. *υἱὸς αἰσχύνης.* Si recte præfixum hic est nomen Aquilæ, reponendum erit *αἰσχύνων.* — *מָבְשׁוֹם, *pudenda.* Aqu. sec. cod. X. Holm. Deut. XXV. 11. *ἐν αἰσχύναις.* Aqu. *ἐν αἰσχύνῃ.* Vulg. *verenda ejus.* LXX *τῶν διδύμων αὐτοῦ.* — *מָה, *quidquam.* Prov. IX. 13. *ἡ οὐκ ἐπίσταται αἰσχύνην.* Non possum a me impetrare,

e ut credam cum Jaegero, LXX h. l. pro מָה legisse כְּלָמָה; potius sensum non male ac serieí orationis convenienter adeoque ipsam Salomonis mentem feliciter expresserunt. — *מְחִתָּה, *fractio, contritio.* Theod. Prov. XIII. 3. Scil. חָתַת ex usu l. Arab. خَتَّ in conj. IVta etiam intransitive notat *erubuit, pudefactus est.* Est itaque מְחָתָה etiam *confusio, consternatio,* et h. l. per metonymiam *id, qua quis consternatur et terretur.* — עֶרְוָה *nuditas, pudenda.* Nah. III. 5. *δείξω ἔθνεσιν τὴν αἰσχύνην σου,* ostendam gentibus *verenda* tua, h. e. summa te contumelia afficiam. — עֶרְוָה *nuditas, turpitudo, pudenda.* Ies. XX. 4. et XLVII. 3. *ἀνακαλυφθήσονται ἡ αἰσχύνη σου,* revelabuntur *pudenda* tua Ez. XXII. 10. XXIII. 10. 18. 29 — שׁוֹבָבָה partic. Pih. fœm. a שׁוּב *avertens, perversum reddens.* Ies XLVII. 10. *ἡ πορνία σου σοι αἰσχύνη* — שֶׁבֶת Infin. a יָשַׁב *sedes.* 2 Sam XXIII. 7. *καθήσονται εἰς αἰσχύνην αὐτῶν.* Legerunt בָּבֶשֶׁת aut potiu לְבֹשֶׁתָם aut בָּשְׁתָם literis transpositis. Judith. IX. 2. ubi de *stupratione* adhibitum legitur, et cui voce *μίασμα* permutatur. Verb sunt: *ἐγύμνωσαν μηρὸν* (sc. *παρθένου*) *εἰς αἰσχύνην.* In antecedentibu erat: *ἔλυσαν μήτραν παρθένου εἰς μίασμα.* Sir. IV. 24. *ἐστὶ γὰρ αἰσχύνη ἀνάγουσα ἁμαρτίαν, καὶ ἔστιν αἰσχύνη δόξα καὶ χάρις:* e quo loco li culenter apparet, *αἰσχύνην,* ut *pud* apud Latinos, esse vocabulum *μέσ* Sir. XX. 22. *ἐστὶν ἀπολλύων τὴν ψυχ δι' αἰσχύνην,* ubi *αἰσχύνη* est *nimia a cujus reverentia* et *verecundia, time metus, personarum respectus,* i. *προσωπολημψία,* unde in seq. per λ *ψιν προσώπου* explicatur, coll. v. 2 quemadmodum cap. XLII. 2. *α χύνεσθαι* et *λαμβάνειν πρόσωπον* ut s nonyma ponuntur. Causa huj significationis est in eo, quia *αἰσχ νομαι* sæpe pro *αἰδοῦμαι* ponitur, *revereri* notat. Unde apud Chr sostomum *veri Dei cultores* vocant *αἰσχυνόμενοι τὸν θεὸν,* et apud Xen phontem in Cyrop. I. 4. 22. *αἰσχ νεσθαι τὸν πατέρα* eodem sensu occu

rit, quo apud Terent. (Andr. I. 5. 28.) *pudor patris* est *reverentia patris*. Sirac. XXII. 3. *αἰσχύνη, habet, de quo pudore suffundatur*. Ibid. XXV. 24. *αἰσχύνη μεγάλη, magnum dedecus*. Sic Ælianus V. H. Lib. XIV. c. 7. in fin. de Nauclide: *φέρων γὰρ αἰνοῦ τὸ εἶδος καὶ τὴν τοῦ σώματος ἀσθένειαν αἰσχύνην καὶ τῇ Λακεδαίμονι, καὶ τοῖς νόμοις.*

b ΑΙΣΧΥΝΤΗΡΟΣ, *pudibundus, verecundus*. Sir. XXVI. 17. *χάρις ἐπὶ χάριτι γυνὴ αἰσχυντηρὰ*, summum beneficium seu admodum gratiosa est mulier *verecunda*. Ibid. XXXII. 11. *τὸ αἰσχυντηροῦ προιλεύσεται χάρις*. Ib. XLII. 2. Contrarium prorsus notat *αἰσχυντὴς, fœda perpetrans, adulter*, quod legitur apud Æschyl. Choëph. v. 989.

c ΑΙΣΧΥΝΩ, *pudefacio, ignominia afficio, dedecoro, dehonesto*. הֹבִישׁ et הֵבִישׁ Hiph. a בּוֹשׁ. Prov. XXIX. 15. *αἰσχύνει γενέτας αὐτοῦ*, parentibus *suis est dedecori*. Joël. I. 12. *ἠσχύναν χαρὰν υἱοὶ τῶν ἀνθρώπων*, pudefecerunt gaudium filii hominum. Sic quoque Arabs, ac si esset: כִּי הֹבִישׁוּ שָׂשׂוֹן בְּנֵי אָדָם, loco *cessavit gaudium a filiis hominum*, ut Syrus bene expressit. — בָּאֲרוּ (pro quo olim testimonio parvi Massoreth, et Rabbi Jacob, filii Haim, scriptum fuit in textu בָּאֲרוּ, quam lectionem repertam esse in libris quibusdam MSS. monet Michaëlis Bibl. Or. P. XI. p. 215. seq.). Aquila Ps. XXI. 18. *ἠσχύναν*, h. e. *fœdarunt, cruentarunt*. Scilicet בָּאַר in lingua Syr. significat *fœdare*. Cf. d Lud. de Dieu Animadv. ad h. l. p. 131. et Sam. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. c. 6. p. 780. Cappellus in Crit. Sacra p. 835. falso judicat, Aquilam legisse בָּרוּ, quod significat *foderunt*, et quia חָפַר et *fodere* et *ignominiam* significat, existimasse, verbum בָּרָה utrumque similiter significare. Sed refutatus est a Buxtorfio in Anticrit. p. 581. qui statuit, בָּאֲרוּ cum א in medio A-*f* quilam sumsisse pro בָּעֲרוּ, בָּעַר autem esse idem, quod Græcum *αἰσχύνειν*, et pro בָּעַר aliquando etiam dici בָּאַר, frequentem enim esse harum duarum literarum permutationem. Conf. Buxtorfii Lex. Talm. in בָּאַר. Cæterum recte post Bochartum observavit Bielius, esse *αἰσχύνειν* interdum *torquere, cruciare, indignis modis tractare*, etiam *g* *fœdare* ac *cruentare*. Sic Homerus Il. Σ. 24. *αἰσχίνειν* usurpat, gravissimum Achillis luctum describens ob acceptum de cæde Patrocli nuntium, *χαρίεν δ' ἤσχυνε πρόσωπον*, et paulo post v. 27. *χερσὶ κόμην ἤσχυνε δαΐζων*. Itidemque Virgilius Æn. Lib. IV. 673. *fœdare* adhibet, cum ab eo introducitur Anna *unguibus ora fœdans et pectora pugnis*, audita scili- *h* cet morte Didonis sororis. Et Æneas alibi apud eundem Lib. II. 286. percontatur umbram Hectoris, pulvere cruento atram: *Quæ causa indigna serenos fœdavit vultus?* id est *cruentavit*, monente Servio. Vide Fulleri Miscell. Sacr. Lib. III. c. 12. p. 350.

ΑΙΣΧΥΝΟΜΑΙ, *pudefio, erubesco*, *i* item *revereor, respicio*, h. e. *rationem habeo*. בָּאַשׁ, propr. *fœteo, putresco*, in Niph. Hiph. et Hithp. ubi etiam metaphorice usurpatur, ut sit *abominabilis, odiosus factus sum*. 1 Sam. XIII. 4. *ἠσχύνθησαν Ἰσραὴλ ἐν τοῖς ἀλλοφύλοις*, ubi ex nonnullorum sententia confuderunt בָּאַשׁ cum בּוֹשׁ. Ibid. XXVII. 12. 2 Sam. XI. 6. *ὅτι ἠσχύνθησαν ὁ λαὸς* sec. Compl. ubi reliqui libri habent *κατησχύνθησαν* et *αἰσχύνεσθαι* notat *offendi* s. *offensum esse facinore aliquo*, quod ad summam indignationem provocare quemque debet. Prov. XIII. 4. 5. ubi pro *αἰσχύνεσθαι* Symm. posuit *ἀτιμάζεσθαι*. — בּוֹשׁ in Kal potissimum, sed et in Hiph. et Hithp.

a Gen. II. 25. Jud. III. 25. προσίμειναν αἰσχυνόμενοι, *satis diu* exspectarunt. Est modus loquendi prorsus singularis, explicandus ex eo, quod בּוֹשׁ h. l. non est a בּוֹשׁ, sed a בָּשַׁשׁ *morari*. Conf. 2 Reg. II. 17. Esdr. IX. 6. αἰσχύνεσθαι et ἐντρέπεσθαι conjunguntur, ut Ps. XXXIV. 4. 29. et LXIX. 2. Ps. CVIII. 27. αἰσχυνθήτωσαν, *turpiter excidant conatibus*
b *suis*. Ies. I. 29. αἰσχυνθήσονται, *ignominia afficientur*. Ez. XVI. 51. αἰσχύνῃτι, *lues pœnam ignominiosam*. Ibid. v. 62. — *בָּשַׁשׁ *moror, cunctor*. Jud. V. 28. sec. Rom. διότι (immo διατί) ἠσχύνθη ἅρμα σου. ad quem locum Scharfenbergius hæcce habet: Vera lectio est ἠσχάτισε. Lectio ἠσχύνθη ed. Rom. et Cat. Niceph. (quæ addit ἐλθεῖν) redolet ingenium
c insciti interpretis, forte Theodotionis, qui confudit verba בָּשַׁשׁ *cunctari* et בּוֹשׁ *erubescere*. Vide supra ad בּוֹשׁ a me dicta. — בֹּשֶׁת, *pudor*. Ps. LXIX. 4. ubi pro בָּשְׁתָּם, *pudoris sui*, LXX habent αἰσχυνόμενοι. — *הַכֵּר, *cognoscere*, a נָכַר. Inc. Prov. XXIV. 23. ubi αἰσχύνεσθαι est *revereri*, i. q. αἰδεῖσθαι, qua voce h. l. LXX usi sunt: sermo enim ibi
d est de personarum respectu. — חָפַר Hiph. הֶחְפִּיר, *pudore affectus sum*. Ies. XXXIII. 9. ἠσχύνθη ὁ Λίβανος, *exaruit* Libanus, aut: pudet Libanum, quod exaruit. — חָרַשׁ, *aro*. Prov. XX. 4. ὀκνιδιζόμενος ὀκνηρὸς οὐκ αἰσχυνθήσεται. Scilicet חָרַשׁ etiam *silere* notat, quod facere solent pudore suffusi. — *מַשָּׂאוֹת, *debita*. Prov. XXII. 26. αἰσχυνόμενος πρόσωπον, magna alicujus auctoritate com-
e motus. Ex Jaegeri ad h. l. sententia manasse videtur hæc versio a שְׂאֵת *eminentia* et מ *propter*. — נִכְלַם Niph. a כָּלַם, *ignominia et contumelia afficior*. 2 Sam. XIX. 3. Jer. VIII. 12. et XXII. 22. — נִכְנַע Niph. a כָּנַע, *humilio me*. Par. XII. 6. ἠσχύνθησαν, *pudore suum palam declararunt*. — *עָרַב *fidejubeo, spondeo*. Prov. XXII. 26 Sic Trommius. Sed LXX in ill loco vocis בַּעֲרֵבִים nullam ratic nem habuerunt, ac verba αἰσχυνόμε νος τὸ πρόσωπον pertinent potius a מַשָּׂאוֹת, ad quam vocem vide su pra a me notata. — *שִׁתִּי, *compo tatio*. Cohel. X. 17. οὐκ αἰσχυνθήσο ται. ubi בַּשְׁתִּי acceperunt, quas esset a בֹּשֶׁת *pudor, ignominia*. Si IV. 23. περὶ τῆς ψυχῆς σου μὴ αἰσχυν θῇς, ne te pudeat animæ tuæ, h. ne te tui ipsius pudeat, seu: n quid committas, cur te tui ipsiu pudere possit. Ibid. XXI. 24. αἰσ χυνθήσεται ἀπὸ προσώπου, *modestus es et alios reveretur*.

OU᾽K AI᾽SXU᾽NOMAI, *non reve reor*. הִכִּיר Hiph. a נָכַר *agnosce* Prov. XXVIII. 21. הַכֵּר פָּנִים לֹא טוֹב, *personarum respectum haber non bonum est*. LXX ὃς οὐκ αἰσχύν ται πρόσωπα δικαίων, οὐκ ἀγαθός, ub Jaegerus hæcce monuit: Alex. im memor ejus, quod c. XXIV. 23 scripserat, in bonam partem inter pretabatur, ideoque, ut sententian veram ex illo sensu et explication sua efficeret, nec repugnaret attri buto לֹא טוֹב, necessario οὐκ et δι καίων a suis copiis adjecit; nisi po tius pro insititiis hæ voces habenda sunt.

AI᾽SXU᾽NWMA, *pudendum*. פּוּת *pudendum muliebre*. Inc. ac LXX sec. Compl. Ies. III. 17. ubi in Vat legitur σχῆμα.

AI᾽TE᾽Ω et in medio AI᾽TE᾽OMAI, οὔμαι, *peto, postulo*. אָמַר דָּבָר *dico, date*. Job. VI. 22. μή τι ὑμᾶς ᾔτησα; num aliquid a vobis petii? — בְּעָא Chald. *quæro, peto*. Dan. II. 49. ᾔτήσατο παρὰ τοῦ βασιλέως. Ibid. VI.

a 7. αἰτήσηται αἴτημα. Ibid. v. 13. — בָּקַשׁ Pih. *quæro, peto.* Esth. VII. 7. ἐπεμάλει καὶ ἠτεῖτο, intense oravit. — נָגַע, Hiph. הוֹכִיחַ, *increpo.* Job. VI. 25. וּמָה יוֹכִיחַ הוֹכֵחַ מִכֶּם, *et quid increpabit increpando* s. *increpans ex vobis?* LXX. οὐ γὰρ παρ' ὑμῶν ἰσχὺν αἰτοῦμαι: ubi loco αἰτοῦμαι sine dubio legendum est αἰτιῶμαι. — נָתַן, *do.* Jos. XIV. 12. αἰτοῦμαί

b σε τὸ ὄρος τοῦτο: ubi pro αἰτοῦμαί σε in textu Hebraico legitur תְּנָה־לִי, *da mihi.* — *פָּקַד, *diligenter inspicio, visito.* 1 Sam. XXV. 21. οὐκ ἠτησάμην. Ita Inc. et LXX sec. Compl. In reliquis libris legitur ἐπιλάμεθα et ἐπιλάμην. Scilicet פָּקַד significat quoque, ut Æthiop. פקד, *cupii, desideravit,* et αἰτεῖν h. l. *imperii* ac *mandati* notionem adjunctam ha-

c bet. Sic omnia facillime conciliari possunt. — שָׁאַל, *rogo, oro.* Ex. III. 22. αἰτήσῃ, *expetat.* Deut. X. 12. τί κύριος ὁ θεός σου αἰτεῖται παρά σου; quid *postulat* Jova Deus vester a vobis? Jos. XV. 18. αἰτήσασθαι τὸν πατέρα μου ἀγρόν, coll. Jud. V. 25. 2 Sam. III. 13. λέγων ἵνα ἐγὼ αἰτοῦμαί σου ἕν, *sub hac tantum conditione.* — *שְׁלָו Chald. *error, cessa-

d tio.* Esdr. VI. 9. דִּי לָא שְׁלָו, *sine hæsitatione,* ὃ ἐὰν αἰτήσωσι. Sensum paulo liberius expresserunt, aut legerunt דִּי שְׁאֵלוּ, vel litera א Arabum more extrusa דִּי שְׁלוּ. 2 Macc. VII. 10. τὴν γλῶσσαν αἰτησάμενος ταχέως ἐκβαλε, *jussus,* ut linguam emitteret, statim emisit.

ΑΙ'ΤΗΜΑ, *petitio, desiderium, petitum.* בָּעוּ et בָּעוּת Chald. *petitio,*

e *oratio.* Dan. VI. 7. 13. αἰτεῖσθαι αἴτημα παρὰ θεοῦ. — מִשְׁאָלוֹת, *petita.* Psalm. XIX. 6. πληρῶσαι πάντα τὰ αἰτήματά σου, impleat *vota* tua omnia, coll. XXXVI. 4. δώῃ σοι τὰ αἰτήματα τῆς καρδίας σου. — נָתַן, *do.* 1 Reg. III. 5. αἴτησαί τι αἴτημα σεαυτῷ, pro Hebr. מָה אֶתֵּן לָךְ *quid dabo tibi?* — שְׁאֵלָה, *petitio.* 1 Sam. I. 17. 27. Esth. V. 7. Psalm. CV. 16. Phavor. ad h. l. αἴτημα, ζήτημα καὶ ἡ ἐπιζυμία. f Δαβὶδ· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς τὸ αἴτημα αὐτῶν.

ΑΙ'ΤΗΣΙΣ, *petitio, petitum.* שְׁאֵלָה idem. Jud. VIII. 24. αἰτήσομαι παρ' ὑμῶν αἴτησιν. Eadem formula occurrit quoque 1 Reg. II. 16. 20. Job. VI. 8. εἰ γὰρ ἐλθοι μου ἡ αἴτησις, utinam veniret, *quod opto.*

ΑΙ'ΤΙΑ, *causa,* it. *culpa, crimen.* בַּלָּהָה, *terror.* Job. XVIII. 15. g ἐκεῖ δὲ αὐτὸν ἀνάγκη αἰτίᾳ βασιλικῇ. Sic Bielius in Thesauro suo, Trommii, ut videtur, auctoritatem secutus. Sed verba αἰτίᾳ βασιλικῇ respondent l. l. Hebraico לְמֶלֶךְ *ad regem,* nec significant, ut Montf. reddidit, *causa regali,* sed *more regio* s. *sicut rex, cujus voluntati et imperio nemo resistere audet.* Sermo enim est ibi de fatali moriendi necessitate. — h עָוֹן, *iniquitas.* Gen. IV. 12. μεῖζον ἡ αἰτία μου τοῦ ἀφεθῆναί με, major est culpa mea, quam ut posset mihi remitti. Sap. XIV. 27. idololatria πάντος κακοῦ αἰτία καὶ πέρας ἐστί: ubi tamen αἰτία, quia ἀρχὴ jam præcesserat, mihi suspectum, et vocis ἀρχὴ explicandæ causa adjectum videtur. Ib. XVII. 13. τῆς παρεχούσης τὴν βάσανον αἰτίας, causæ, quæ scilicet ti- i mido tormentum præbet. 1 Macc. IX. 10. μὴ καταλίπωμεν αἰτίαν τῇ δόξῃ ἡμῶν, non *infamiam notamque turpitudinis* gloriæ nostræ inuramus. — Occurrit præterea hæc vox quoque apud LXX Prov. XXVIII. 17. ubi verba Græca ἄνδρα τὸν ἐν αἰτίᾳ φόνου respondent Hebraicis: אָדָם עָשֻׁק בְּדַם נָפֶשׁ, h. e. cædis piaculo ad- k strictum.

ΑΙ'ΤΙΑ'ΟΜΑΙ, *causam attribuo, imputo, culpo, accuso, criminor.* עָוַן, *indignor.* Prov. XIX. 3. τὸν δὲ θεὸν

a αἰτιάται τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Sensus non mutatur: Irascitur Deo, dum ei suam culpam imputat. Sir. XXIX. 6. τὸν καιρὸν αἰτιάσεται, tempori causam tribuet, h. e. culpam rejiciet in tempus difficultatibus et incommodis impeditum, ideoque se non esse solvendo dicet.

ΑΙΤΙΟΣ, *auctor, causa*, item *reus*. Sus. 52. ἀπολύων τοὺς αἰτίους, absolvens vero *reos*. Draco v. 49. τοὺς
b αἰτίους τῆς ἀπωλείας, *auctores* interitus. Sic 2 Macc. IV. 47. αἴτιος κακίας, et XIII. 4. αἴτιος τῶν κακῶν occurrit. Conf. Ælian. V. H. I. 30. et II. 13. Hesych. Αἴτιος, ποιητὴς, κτίστης.

ΑΙΤΙΟΣ ΕΙΜΙ, *causa* vel *reus sum*. בָּבַב *causam præbeo*. 1 Sam. XXII. 22. αἴτιος τῶν ψυχῶν, *causa mortis*.

c ΑΙΦΝΙΔΙΟΣ, *repentinus*. *פִּתְאֹם, *subito*. Symm. Psalm. LXIII. 8. ubi חֵץ פִּתְאֹם, *sagitta subito advolans*, redditur βέλος αἰφνίδιον, sagitta repentina incautum e longinquo feriens, quam Virgilius Æn. IX. 572. et X. 754. *longe fallentem* dixit. Sap. XVII. 15. αἰφνίδιος γὰρ αὐτοῖς καὶ ἀπροσδόκητος φόβος ἐπῆλθεν, repentinus illis et insperatus timor supervenit.

d ΑΙΦΝΙΔΙΩΣ, *repente*. *בְּרֶגֶשׁ, *in strepitu*. Symm. Psalm. LIV. 15. αἰφνιδίως θάνατος ἐπέλθοι αὐτοῖς: ubi vocem Hebraicam cum commate sequente non male conjunxit. Quod non vidit Doct. Kreyssigius, qui in Symbolis ad Bielii Thes. P. II. p. 8. αἰφνιδίως ad יָשֻׁי retulisse videtur, quod transtulit: *subito opprimat*. — לְרָגָעִים, *ad momenta*. Symm. Job.
e VII. 18. quem h. l. Vulgatus secutus est, qui habet: *subito*. Permutavit invicem בְּרֶגַע, et לְרֶגַע, quæ sensu sunt admodum diversa. Hesych. Αἰφνιδίως, ἐξάπινα.

ΑΙΧΜΑΛΩΣΙΑ, *captivitas, captivi*. *אָסִיר, *vinctus*, spec. *bello captus*. Aqu. et Symm. Ies. X. 4. Uterque nonnullis legisse videtur אֲסוֹר *vinculum*: sed αἰχμαλωσία etiam interdum de concreto s. de captivis adhibetur, cujus rei multa infra proferentur exempla. Vide Theoph. Sim. VIII. c. 3 extr. ubi interpres vertit *prædam*. — אֲלָה, *redemtio*, it. *cognatio*. Ez. XI. 15. οἱ ἄνδρες τῆς αἰχμαλωσίας σου. Videtur legisse גּוֹלָתְךָ loco אֲלָתְךָ. quam lectionem Syri quoque auctoritate comprobatam in versione sua Latina secutus est Dathius. Fortasse tamen sensum expresserunt, notionem *cognationis*, quam vox גְּאַל habet, ad *populares*, qui una captivi erant, transferentes. — גּוֹלָה, *captiva deportatio, captivi deportati*. Ez. I. 1. ἐν μέσῳ τῆς αἰχμαλωσίας, inter alios *captivos*. Ib. II. 11. εἴσιλθε εἰς τὴν αἰχμαλωσίαν, ad *captivos* illos. Eandem notionem habet quoque hæc vox ib. XI. 24. 25. Ib. XII. 3. σκεύη αἰχμαλωσίας, vasa, quibus in *demigratione* uti solent, coll. v. 4. et 7. Amos I. 15. πορεύσονται ἐν αἰχμαλωσίᾳ, *captivi abducentur*, coll. Zach. XIV. 2. — גָּלֶה part. Kal *captivus*. 2 Reg. XXIV. 14. — גָּלוּת inf. *deportari* a גָּלָה, Jer. I. 3. — גָּלוּת, *captivitas*. Ies. XLV. 13. Ez. I. 2. Amos I. 6. — גָּלוּתָא Chald. idem. Dan. II. 25. V. 14. VI. 13. — מִשְׁכָּן, *habitaculum*. Jer. XXX. 18. τὴν αἰχμαλωσίαν αὐτῶν ἱλάσῃσω: ubi pro שִׁכְנֹתָיו plerisque legisse videntur extrita Nun מִשְׁבֹּתָיו, ac derivasse a שָׁבָה *abducere in captivitatem*: quod tamen non opus est, si מִשְׁכָּנוֹת de *domiciliis in captivitate* seriei orationis convenienter explicantur. — שָׁב part. a שׁוּב, *revertens*. Ies. I. 27. ubi sine dubio legerunt שָׁבְיָה a שִׁבְיָ *captivitas*. — *שָׂב verbale שׂוּב, *canus, senior*. Esdr. V. 5. ubi

a loco שְׁבִי *senes* legerunt שְׁבִי *captivitas.* — שְׁבָאִים, nomen proprium Sabæi. Joël. III. 8. (vel 13.). Deduxerunt a שְׁבָה *captivum abduxit,* ac habuerunt pro plurali vocis שְׁבִי. — שְׁבוּת, *captivitas.* Psalm. XIII. 8. ἀποστρέψαι τὴν αἰχμαλωσίαν, coll. LII. 8. Jer. XXIX. 14. Jer. XLIX. 38. ἀποστρέφειν τὴν αἰχμαλωσίαν, coll. Ez. XXIX. 14. Ez. XXXIX. 25. ἀναστρέφειν τὴν αἰχ. — שִׁבְי, *captivitas, captivus.* Symm. Ies. XLIX. 24. ubi incertum est, an αἰχμαλωσία de iis intellegendum sit, qui in captivitatem abducti sunt, aut positum sit pro αἰχμαλωτίζων. Cf. v. 25. et ibi LXX Intt. LXX Num. XXI. 1. Deut. XXI. 13. et alibi passim. — *אֶרֶץ שְׁבִי, *terra captivitatis.* Jer. XLVI. (26.) 27. ἐκ b τῆς αἰχμαλωσίας αὐτῶν: ubi non opus est, ut loco τῆς reponatur γῆς, quæ fuit Trommii conjectura, utraque enim notio tam arcte conjuncta est invicem, ut nullo modo separari possit. — שְׁבִיָה, *captivitas.* Deut. XXII. 42. 2 Par. XXVIII. 5. ἀπελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, curam suscipiebant *captivorum.* Neh. IV. 4. — שְׁבִית idem. Aqu. et Symm. c Ez. XVI. 52. quater. Ps. LXXXIV. 1. CXXV. 5. et Soph. II. 7. — שֶׁבֶר, *fractio, fractura,* ubi pro שִׁבְרָה legerunt שִׁבְיָתָהּ. — שׁוּב infin. *reverti.* Jer. XXXI. 19. Scil. שׁוּבִי derivarunt a שְׁבָה, quasi legiment שִׁבְוִי, *captivitas mea.* 1 Macc. XIV. 7. συνήγαγεν αἰχμαλωσίαν πολλήν, *congregabat,* h. e. *liberabat captivos multos.*

d ἘΝ ΑἸΧΜΑΛΩΣἸΑ, ΠΟΡΕΥΌΜΑΙ, in *captivitatem eo, captivus abducor.* נָפַל, *cado.* Thren. II. 21. Videntur ita reddidisse, quia in antecedentibus quoque virginum mentio fit, de quibus non commode dici posse arbitrabantur, eas æque ac juvenes gladio trucidatas esse.

ΑἸΧΜΑΛΩΤΕΎΩ, *captivo, captivum duco.* גָּלָה pass. at in Hiph. *active.* Esth. II. 6. ἣν ᾐχμαλώτευσε e Ναβουχοδονόσορ. Ez. XXXIX. 23. διὰ τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ᾐχμαλωτεύθησαν. Amos I. 5. 6. V. 5. — לָקַח, *capio.* Job. I. 15. 17. — נָהַג, *abduco.* 1 Sam. XXX. 2. — *שְׁבָא, *Scheba,* i. e. *Sabæi.* Job. I. 15. οἱ αἰχμαλωτεύοντες. Appellativum pro proprio reddiderunt: nam שְׁבָא est *abducere in captivitatem.* Eckermanno שְׁבָה legisse videntur, vel שְׁבָה, f *caterva prædonum homines captivos abducentium.* — שְׁבָה *in captivitatem abduco.* Gen. XIV. 14. 1 Reg. VIII. 46. ubi αἰχμαλωτεύειν et αἰχμαλωτίζειν in codd. permutantur. 2 Par. XXVIII. 5. ᾐχμαλώτευσαν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν μεγάλην, magnam eorum partem captivam abduxit. — שְׁבִי, *captivitas.* 2 Paral. VI. 38. Ies. XLIX. 25. Legerunt fortasse g שְׁוֵבָה. Judith. XVI. 7. κάλλος αὐτῆς ᾐχμαλώτευσε ψυχὴν αὐτοῦ, pulcritudo ejus eum *cepit.* Vide infra s. ἁλίσκω.

ΑἸΧΜΑΛΩΤΊΖΩ, *captivo, captivum duco.* גָּלָה pass. Ez. XII. 3. αἰχμαλωτίσθητι. — שְׁבָה, *captivum abduco.* Jud. V. 12. αἰχμαλώτιζε αἰχμαλωσίαν, captivos fac. 1 Reg. VIII. 46. ubi αἰχμαλωτίζειν et αἰχμαλωτεύειν in codd. permutantur, h coll. 2 Par. XXVIII. 8. — שִׁבְי, *captivitas.* Ies. XLIX. 25. Theod. et LXX. Uterque legisse videtur שְׁבָה. Vide supra s. αἰχμαλωτεύω. 1 Macc. VIII. 10. X. 33. XV. 40. Passivum legitur quoque apud Diodor. Sic. XIII. 59. Tzetzem ad Lycophr. 183. 330. Eustath. ad Od. Κ'. p. 1659. 14. Vide Croii Obss. in N. T. p. 268. seq. et Sturzium de Dialecto Alexandrina, p. 144.

a ΑΙΧΜΑΛΩΤΙΣ, *captiva.* שִׁפְחָה, *ancilla, serva.* Inc. Ex. XI. 5. sec. Hex. ac Schol. ed. Bos. ἕως πρωτοτόκου τῆς αἰχμαλωτίδος, usque ad filium natu maximum captivæ: ubi non opus est statuere eum loco שְׁבִיָּה legisse שִׁפְחָה. Confer LXX Ex. XII. 29. ac Scharfenbergium in Anim. ad locum nostrum. — שְׁבוּיָה et שְׁבִיָּה part. Pah. fœm.

b Gen. XXXI. 26. — שְׁבִי, *captivitas.* Ex. XII. 29. ubi suspicari aliquis fortasse posset, eos שְׁבִיָּה legisse. Adde Eurip. Hecub. 615. et 1016. Soph. Aj. Flagell. 71. Polyb. X. 18. 7.

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ, *captivus.* גּוֹלָה, *captivitas, demigratio.* Ex. XII. 4. ὡς ἐκποφεύσται αἰχμάλωτος. Libere vertit, sensu tamen non mutato. —

c שָׁבוּי, part. Pah. *captivus.* Ies. LXI. 1. — בַּשִּׁבְי, *in captivitate.* Nah. III. 10. — שִׁבְיָה, verbale fœm. *captiva.* Ies. LII. 2. — בְּשִׁבְיוּת, *in captivitate.* Num. XXI. 29. — שׁוֹלֵל, *spoliatus.* Job. XII. 17. et 19. 1 Macc. II. 9. τὰ σκεύη αἰχμάλωτα ἀπήχθη, vasa sacra tanquam præda ac spolia abducta sunt.

d ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ ΑΓΟΜΑΙ, *captivus ducor.* נָלָה in Niph. נִגְלָה. Ies. XXIII. 1. — הָלַךְ בַּשִּׁבְי, *eo in captivitatem.* Ies. XLVI. 2.

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ ΑΙΡΟΜΑΙ, *captivus tollor.* יָלַךְ בַּשִּׁבְי, *eo* s. *abducor in captivitatem.* Ez. XXX. 18. Sed fortasse ibi pro ἀχθήσονται cum cod. Alex. et Compl. ἀχθήσονται legendum est.

e ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ ΓΙΝΟΜΑΙ, *captivus fio.* נָלָה. Ies. V. 13. — נִשְׁבָּה Niph. idem. Ex. XXII. 10.

ΑΙΧΜΑΛΩΤΟΣ ΕΙΜΙ, *captivus sum.* נָלָה in Hoph. הָגְלָה. Esth. II. 6. — הָיָה שִׁבְיָה. Ies. XIV. 2.

ΑΙΧΜΗ, *cuspis, mucro.* לַהַב, *flamma,* item *ferrum flammans.* Inc. Jud. III. 22. qui, ut recte conjecit Doederleinius Repertor. B. et O. L. T. I. p. 222. sine dubio est Symmachus. Nam in margine Cod. Coislin. ad φλιβὸς posterius notatum est: Σ. ἰχαῆς. Lege αἰχμῆς, *mucronis.* Accedit, quod 1 Sam. XVII. 7. Symm. voce hac pro eadem Hebr. usus reperitur.

ΑΙΩΝ, *ætas, ævum, vitæ tempus, tempus antiquum, tempus longissimum, sæculum, æternitas,* it. *mundus.* עַד nomen, *æternitas, perpetuum.* Ies. LVII. 15. κατοικῶν τὸν αἰῶνα, pro εἰς τὸν αἰῶνα, habitans in æternum. — עוֹלָם, *sæculum,* etc. Deut. XXXII. 7. μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, recordemini temporum *antiquiorum.* Ps. LX. 7. ubi αἰὼν de *vita longæva* explicandum est. Psalm. CXLII. 4. νεκροὶ αἰῶνος, *jam dudum* mortui, coll. Thren. III. 6. Cohel. III. 11. αἰὼν, *mundus aspectabilis.* Ibid. XII. 5. οἶκος αἰῶνος, domus *æterna,* sc. ubi semper manebis, h. e. *sepulcrum.* Ies. LXIII. 9. πάσας τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος, per *complures* annos. Amos IX. 11. καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ αἰῶνος, ubi *olim* fuit, aut: in statum *pristinum* redigam. Mich. V. 2. ἐξ ἡμερῶν αἰῶνος, inde ab *antiquissimis* temporibus. Ibid. VII. 14. κατὰ τὰς ἡμέρας τοῦ αἰῶνος, sicut *olim:* coll. Mal. III. 4. Inc. Hab. III. 6. βουνοὶ τοῦ αἰῶνος, colles *antiquissimi* seu inde *a mundo condito.* — לָעוֹלָם *in sæculum.* Ies. XXV. 2. ἀσεβῶν πόλις τὸν αἰῶνα οὐ μὴ οἰκοδομηθῇ, impiorum civitas in æternum non ædificabitur; ubi τὸν αἰῶνα positum est pro εἰς τὸν αἰῶνα. Idem valet quoque de loco Zach. I. 5. Pertinet huc etiam f locus a Trommio omissus Ex. XV. 18. ubi βασιλεύων τὸν αἰῶνα a Grabio mutatum est in βασιλεύων τῶν αἰώνων (quod ne quidem satis recte Græce

dicitur: scribendum potius fuisset βασιλεὺς τῶν αἰώνων, ut legitur apud Tobiam XIII. 6. 10.) ex Philone de Plant. Noæ p. 221. de qua immutatione parum commendabili vide quæ recte observavit L. Bos. Proleg. p. 12. Cæterum verba sequentia καὶ ἐπ' αἰῶνα continent notam marginalem librarii ad verba antecedentia τὸν αἰῶνα (quæ pro ἐπ' αἰῶνα posita esse mihi videntur) pertinentem. Est enim semel tantum לְעוֹלָם in Ebræo. — *לְעָלְמִין Chald. *in sæcula.* Dan. II. 4. sec. Cod. Chis. — עוֹלָמִים in plur. Ps. CXLIV. 13. βασιλεία πάντων τῶν αἰώνων, regnum *æternum.* Ies. LI. 9. γενεὰς αἰῶνος, *antiquissima* tempora. — עֲלוּמִים verbale plur. *occulta,* sc. *peccata.* Psalm. LXXXIX. 8. ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου. Scio quidem, nonnullos statuere, LXX hic quoque עוֹלָמִים exprimere voluisse, sed mihi secus videtur. Αἰὼν h. l. potius *pravos sæculi mores, vitiositatem regnantem* notat, (de qua significatione copiose est expositum a me in Lex. N. T. s. h. v. n. 5.) et cum voce ἀνομία permutatur. Suidas ad h. l. respiciens ita: Αἰὼν δὲ καὶ ὁ παρὼν βίος. Δαβὶδ· Ὁ αἰὼν ἡμῶν εἰς φωτισμὸν τοῦ προσώπου σου. Amplexus est hanc interpretationem quoque Bielius, qui addit: Sic Homero et Pindaro αἰὼν significare *vitam* vel *vitæ tempus,* docet Masconius in Hist. Crit. Reip. Liter. T. III. p. 146. Et Herodoto Lib. I. c. 32. τελευτᾷν τὸν βίον est *finire vitam,* seu *vitæ tempus.* Etym. M. αἰὼν, ἡ ζωὴ, οἱ γὰρ ζῶντες ἐν χρόνοις καὶ τοῖς αἰῶσιν. Adde Fesselii Advers. Sacr. I. III. c. 2. Sap. XIII. 9. αἰὼν est *universum,* τὸ πᾶν, coll. Job. XIII. 6. 10. Sap. XIV. 6. αἰὼν hunc in quo versamur *mundum* seu *orbem terrarum* notat. Sap. IV. 2. *vita post mortem futura,* coll. III. 14. Conf. Vorstium de Hebr. N. T. ed. Fischeri pag. 39. seq. Sir. XVIII. 9. αἰὼν, *æternitas.* Ibid. XXXVIII. 45. κτίσμα αἰῶνος, res hujus *mundi* creatas. Ib. XLIII. 7. luna dicitur σημεῖον αἰῶνος, signum *temporis,* i. q. ἀνάδειξις χρόνου in antecedentibus.

ΑΠΟ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ, ΑΠ' ΑΙΩΝΟΣ, *a sæculo, a temporibus antiquissimis, olim, ante sæculum, ab æterno.* *מִנֵּי עַד, *a sæculo.* Symm. Job. XX. 4. ἀπ' αἰῶνος, inde a mundo condito. Conf. seq. — מֵעוֹלָם, *a sæculo.* Gen. VI. 4. οἱ ἀπ' αἰῶνος, *antiqui.* Psalm. XXIV. 6. ἀπὸ τοῦ αἰῶνος, *ab æterno.* coll. XCII. 3. Ps. CXVIII. 52. ἀπ' αἰῶνος, *inde ab antiquissimis temporibus.* Ies. XLII. 14. *diu.* Ibid. XLVI. 9. ac LXIV. 4. Jer. II. 20. *olim.* — מִן הָעוֹלָם. Jer. XXVIII. 8. et Joël. II. 2. — *מֵעֲרֵלִים, *de incircumcisis.* Ez. XXXII. 27. Legerunt sine dubio מֵעוֹלָם, quam lectionem in textum recipere non dubitarem. Vide ad h. l. Dathium.

ΔΙ' ΑΙΩΝΟΣ, *per sæculum, per longum tempus, in sempiternum, perpetuum.* עוֹלָם. Jerem. XX. 11. δι' αἰῶνος οὐκ, *nunquam.* לְעוֹלָם. Deut. V. 29. Ies. LX. 21. δι' αἰῶνος κληρονομήσουσι, *perpetui* erunt possessores. — עַד עוֹלָם. Deut. XII. 28. Ælianus V. H. Lib. I. c. 12. δι' αἰῶνος βασιλεύσας. Vide et Lib. III. c. 25.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΙΩΝΑ, *in sæculum, in omnem vitam, in sempiternum, in æternum.* אַחֲרוֹן, *ultimus.* Ies. XLVIII. 12. πρῶτος καὶ ἐγὼ εἰμὶ εἰς τὸν αἰῶνα. Confer notata a me in Lexico N. T. sub A. et Ἔσχατος. — לָנֶצַח, *in perpetuum.* Ies. XXVIII. 28. Jer. L. 39. μὴ οἰκήσει εἰς τὸν αἰῶνα, *nunquam amplius.* — לָעַד, *in testimonium.* Ies. XIX. 20. ἔσται εἰς σημεῖον εἰς τὸν αἰῶνα: ubi pro לָעַד legerunt לְעֵד. — סֶלָה. Symm. Hab. III. 3. Est mera Symmachi inter-

a pretatio, quæ nullo nobis noto fundamento nititur. Conf. Noldii Concord. Part. Hebr. p. 941. ac supra s. v. *ἀεί*. — *עוֹלִים, *parvuli*. Job. XIX. 18. ubi legerunt לְעוֹלָם vel לְעוֹלָמִים. — עוֹלָם. Ex. XL. 13. Lev. III. 17. ubi *εἰς τὸν αἰῶνα* cum *αἰώνιον* in codd. permutatur. Deut. XV. 17. *ἔσται σοι οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα*, erit tibi servus per omnem *vitam*,
b coll. 1 Sam. XXVII. 12. et Psalm. LXXXVIII. 1. Dan. XII. 7. *ζῶντι εἰς αἰῶνα*, *æternum* viventi. — לְעוֹלָם. Gen. III. 22. 2 Reg. V. 27. — עַד עוֹלָם. Deut. XXIX. 29. Jos. XIV. 9. etc. — לְעָלְמִין Chald. plur. Dan. V. 10. *εἰς τὸν αἰῶνα ζᾷς*, sit vita tua *longissima*. — לְעִילוֹם, formula sequioris Hebraismi pro לְעוֹלָם. 2 Par. XXXIII. 7. —
c לְחֻקַּת עוֹלָם, *in statutum æternum*. Ex. XXIX. 9. Libere verterunt. — *עָרֵי עֲרֹעֵר *urbes Aroer*. Ies. XVII. 2. Secundum Trommium forte legerunt עָרֵי עוֹלָם, sed mihi propius ad lectionem impressam accedere videtur עָרֵי עַד. — לְפָנֶיךָ, *coram facie tua*. Psalm. CI. 29. *στήσεται αὐτῶν εἰς τὸν αἰῶνα κατευθυνθήσεται*. Libere verterunt. Sensus
d est idem.

ΕΙ'Σ ΤΟ'Ν ΑΙ'ΩΝΑ ΤΟΥ ΑΙ'ΩΝΟΣ, *in sæculum sæculi*, *in sempiternum*. Tob. VI. 18.

ΕΙ'Σ ΤΟΥ'Σ ΑΙ'ΩΝΑΣ, *in sæcula*. לִפְנֵי יְהוָה, *coram Jehova*. Psalm. CII. 29. Sensum expressit. Scil. formula Hebraica notat *superstite Deo*, quemadmodum Gen. XI. 28. עַל־פְּנֵי תֶּרַח est *superstite Taracho*.
e — עַל מוּת, *usque ad mortem*. Ps. XLVII. 13. Pro una tantum voce habuerunt LXX et Symm. (qui habet *διηνεκὲς*), nempe עַלְמוּת. — לָעַד *in sempiternum*. Psalm. LX. 8. — עֲלָמָה Chald. Dan. IV. 31. — לְעוֹלָם. Ps. LXXXIV. 5. et CIII. 32. — עוֹלָמִים in plur. 1 Reg. VIII. 13. 2 Par. VI. 2. Psalm. LX. 4. — לְעוֹלָמִים. Psalm. LXXVI. 7. — לְעָלְמִין Chald. Dan. II. 4. VI. 6. f
26. — לְעָלְמְיָא Chald. Dan. II. 44.

Ε'Ν ΤΟΙ'Σ ΑΙ'ΩΣΙ, *in sæculis*. לְעוֹלָמִים. Cohel. I. 10. *ἤδη γέγονεν ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς γενομένοις*, jam dudum *ante tempora* nostra extitit.

*Ε'Κ ΑΙ'ΩΝΟΣ, *a sæculo*. Sir. I. 4. ubi parallelismus sententiarum *æternitatis* notionem postulat. Dicitur vero quoque ita, ut *per cer-* g
tum temporis spatium semper locum aliquid habuisse indicetur. 3 Esdr. II. 23. ubi Judæi dicuntur regibus Medorum infensi fuisse *ἐξ αἰῶνος*, coll. v. 26. In textu Chald. Esdr. IV. 15. legitur מִן־יוֹמָת עָלְמָא.

ΕΩΣ ΤΟΥ ΑΙ'ΩΝΟΣ, ΕΩΣ ΑΙ'ΩΝΟΣ, *usque in sæculum*. עוֹלָם אֵיבַת, *inimicitia æterna*, *perpetua*. Ez. XXV. 15. *τοῦ ἐξαλεῖψαι ἕως αἰῶνος* h
sec. Alex. Ald. et Compl. nam in Vat. legitur *ἑνός*: ubi sine dubio vocem אֵיבַת prorsus omiserunt, aut libere verterunt. — עַד הֲלוֹם, *eo usque*. 1 Par. XVII. 16. *ὅτι ἠγάπησάς με ἕως αἰῶνος*, amasti enim me *ad hoc usque tempus*. Arbitror scil., post *αἰῶνος* omissum esse *τούτου*, ut adeo non opus sit statuere, eos legisse עַד עוֹלָם. — עַד נֶצַח, *in perpetuum*. i
Psalm. XLVIII. 20. *ἕως αἰῶνος οὐκ*, *nunquam*. — עַד עַד, idem. Psalm. CXXXI. 13. Ies. XXVI. 4. — לְעוֹלָם. Jer. XXXI. 40. — עַד עוֹלָם. Gen. XIII. 15. Ex. XII. 24. Jos. IV. 7. — עַד לְעוֹלָם. 1 Par. XXIII. 25. et XXVIII. 7.

ΕΩΣ ΕΙ'Σ ΤΟ'Ν ΑΙ'ΩΝΑ, *usque in æternum*. עַד עוֹלָם. Deut. XXIII.

2 Sam. VII. 13. — לְעַד עַד עוֹלָם. Ies. XXX. 8. ἔσται εἰς ἡμέρας καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα.

ΕΩΣ ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΙΩΝΑΣ, *usque in sæcula.* וְעַד עוֹלָם. Mich. IV. 7. ἀπὸ τοῦ νῦν ἕως εἰς τοὺς αἰῶνας.

ΠΡΟ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ, ΠΡΟ ΑΙΩΝΟΣ, *ante sæculum.* מְעוֹלָם. Prov. VIII. 23. — מִקֶּדֶם. Psalm. LXXIII. 13.

ΠΡΟ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ, *ante sæcula.* קֶדֶם propr. *æternitas.* Psalm. LIV. 21.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΕΠΕΚΕΙΝΑ, *in sæculum et ultra.* לְעוֹלָם וָעֶד, Mich. IV. 5. Gloss. MS. in Proph. *εἰσέτινα, τὰ ἔμπροσθεν, τὰ μέλλοντα.*

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΕΤΙ, *in sæculum et ultra.* לְעוֹלָם וָעֶד. Dan. XII. 3.

ΕΩΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΕΤΙ, *usque in sæculum adhuc.* עַד עוֹלְמֵי עַד. Ies. XLV. 17.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΙΩΝΑ ΧΡΟΝΟΝ, *in tempus æternum*, h. e. *perpetuum.* הָלְאָה *ultra.* Ies. XVIII. 7. — לָנֶצַח *in perpetuum.* Ies. XIII. 20. et XXXIII. 20. — לְעוֹלָם. Ies. XIV. 20. et XXXIV. 10. — עַד עוֹלָם. Ex. XIV. 13. Ies. XXXIV. 17.

ΑΠΟ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΩΣ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ, et semel ΑΠ ΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΩΣ ΑΙΩΝΟΣ, *a sæculo et usque in sæculum.* מֵעוֹלָם וְעַד עוֹלָם, idem. 1 Par. XXIX. 10. Ps. XL. 14. LXXXIX. 2. et CII. 16. — מִן עוֹלָם וְעַד עוֹלָם. 1 Par. XVI. 36. Neh. IX. 5. — לְמִן עוֹלָם וְעַד עוֹלָם. Jer. XXV. 5. ἀπ' αἰῶνος καὶ ἕως αἰῶνος. — מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. Ps. CV. 47. — מִן עַלְמָא וְעַד עַלְמָא Chald. Dan. II. 20.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΙΩΝΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ, vel ΕΙΣ ΑΙΩΝΑ ΑΙΩΝΟΣ, *in sæculum sæculi.* לָעַד. Ps. XVIII. 10. CX. 3. 10. CXI. 3. 8. — עֲדֵי עַד. Ps. LXXXII. 15. XCI. 8. CXXXI. 15. — עוֹלָם וָעֶד. Ps. XX. 4. XLIV. 8. CIII. 6. — לְעוֹלָם. Ps. XXXVI. 28. — לָעַד לְעוֹלָם. Psalm. CX. 7.

ΕΞ ΑΙΩΝΟΣ ΚΑΙ ΕΩΣ ΑΙΩΝΟΣ, *ex ævo et usque in ævum.* — מִן עוֹלָם וְעַד עוֹלָם. Jer. VII. 6.

ΤΟΝ ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ Ε'Π' ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΕΤΙ, *in sæculum et in sæculum et ultra.* לְעוֹלָם וָעֶד. Ex. XV. 18. κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα καὶ ἐπ' αἰῶνα καὶ ἔτι: ubi τὸν αἰῶνα positum est pro εἰς τὸν αἰῶνα, ut adeo non opus sit cum Grabio τὸν αἰῶνα in τῶν αἰώνων contra usum loquendi mutare.

ΕΩΣ ΑΙΩΝΟΣ ΤΩΝ ΑΙΩΝΩΝ, *usque in sæculum sæculorum.* עַד עוֹלָמָא וְעַד עָלַם עָלְמַיָּא. Dan. VII. 18.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΙΩΝΑ ΚΑΙ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΙΩΝΑ ΤΟΥ ΑΙΩΝΟΣ, *in sæculum et in sæculum sæculi.* עוֹלָם וָעֶד. Psalm. IX. 40. XLVII. 13. et LI. 8. — לְעוֹלָם וָעֶד. Psalm. IX. 5. XLIV. 20. CXXIII. 44. et CXLIV. 1. 2. 22. — לָעַד לְעוֹלָם. Psalm. CXLVIII. 6.

Ε'Π' ΑΙΩΝΑ, *in sæculum.* לָעַד. Ex. XV. 18.

ΑΙΩΝΙΟΣ, *æternus, perpetuus, sempiternus.* אֱלֹהִים, *Deus.* Job. XXXIII. 12. αἰώνιος γάρ ἐστιν ὁ ἐπάνω βροτῶν. Libere verterunt. — אָסִיר *vinctus.* Job. III. 18. ὁμοθυμαδὸν δὲ οἱ αἰώνιοι. Multum disputarunt interpretes, quid h. l. et quidem in

a hac orationis serie αἰώνιον apud LXX pro אֲסוּרִים *vincti* sibi velit. Cappellus in Notis Criticis ad h. l. judicat, eos legisse אֲשֻׁרִים, quod *beatos* significat, ac de *æternum beatis* vocem intellexisse. Alii αἰώνιον ad sequens שְׁאֲנָנוּ referre malunt, ac pro δὲ οἱ αἰώνιοι reponendum esse putant δέσμιοι ἀνώδυνοι. Nodum solvit auctor Vers. Vulgatæ, in qua legitur:
b *quondam* (h. e. olim, inde ab antiquissimis temporibus) *vincti*, unde luculenter apparere arbitror, post αἰώνιοι (quam vocem pro more de suo ad h. l. addiderunt) excidisse δεσμῶται aut δέσμιοι. Loco αἰώνιοι legitur in Compl. διδυμέοι, quod nonnullis esse videtur mera correctio ad textum Hebraicum. — מָרַךְ, *præda*. Ps. LXXV. 4. ἀπὸ ὀρέων αἰω-
c νίων. Num legerit מֶרֶם aut מִמֶּרֶם, aut ita propterea verterit, quia sensum verborum Hebraicorum non satis caperet, aut denique respexerit alia SS. loca, v. c. Hab. III. 6. dijudicare equidem non valeo. — מֶלַח, *sal*. 2 Par. XIII. 5. εἰς διαθήκην αἰώνιον. Scilicet *fœdus salis* est h. l. *fœdus æternum*, seu *immutabile*, ut Chaldæus recte interpretatus est:
d sal enim symbolum est *diuturnitatis* et *perpetuitatis*, et sic quoque Arabicum ملح sumitur. Confer Num. XVIII. 19. ac Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 178. — עוֹלָם. Gen. IX. 12. διαθήκη εἰς γενὰς αἰωνίους, i. q. v. 16. διαθήκη αἰώνιος. Ibid. XVII. 8. κατάσχεσις αἰώνιος, ubi αἰώνιος est *diu durans*, *perennis*. Ibid. XLIX. 26. θινῶν αἰωνίων sec. Compl.
e et Ald., ubi reliqui libri ἀενάων habent, et αἰώνιος est i. q. μόνιμος in antecedentibus. Lev. III. 17. ubi αἰώνιος et εἰς τὸν αἰῶνα in codd. permutantur. Job. XXII. 15. τρίβος αἰώνιος, via *antiqua*. Ibid. XL. 23. δοῦλος αἰώνιος, servus *ad dies vitæ*. Ps. XXIII. 7. 9. πύλαι αἰώνιοι, portæ *antiquæ*. Ibid. LXXVI. 5. ἴση αἰώνια, anni *antiqui*, i. q. ἡμέραι ἀρχαῖαι. — עָלַם Chald. id. Dan. III. 34. IV.
f 31. VII. 14. 27. — לְעוֹלָם. Inc. Ps. XI. 8. Symm. Coh. I. 4. LXX Ex. III. 15. Jon. II. 7. Mich. II. 9. — מֵעוֹלָם. Ez. XXVI. 20. עֲלוּמִים plur. *adolescentia*. Ies. LIV. 4. αἰσχύνην αἰώνιον ἐπιλήσῃ. Non improbabile quidem est, LXX legisse literis transpositis עוֹלָמִים, potest tamen etiam cum recepta lectione hæc eorum versio conciliari, modo αἰώνιος
g reddatur per *pristinus*. — עוֹלָמִים plur. Ies. XXVI. 4. XLV. 17. Dan. IX. 24. — עֲלָמוֹת, nomen instrumenti musici, ut videtur, Halamoth. Psalm. XLVI. 1. ubi Symm. legit עֹלָם ab עֹלָמוֹת *sæculum*. — עֲוִילִים plur. ab עָוִיל *parvulus*. Job. XXI.
11. ὥσπερ πρόβατα αἰώνια. Legerunt עוֹלָם vel potius עוֹלָמִים. Tob. III.
h 16. τόπος αἰώνιος, *sepulcrum*, בֵּית עוֹלָם, coll. Ps. XLIX. 12. — In libris apocryphis αἰώνιος nude positum sæpius de Deo usurpatur, v. c. Bar. IV. 10. 14. 20. 22. coll. v. 8. ubi θεὸς additur.

ΑΙ'Ω'ΝΙΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *æternus sum*. Pih. a קוּם *stare facio*, *erigo*. Ies. LVIII. 12. ἔσται τὰ θεμέλιά σου
i αἰώνια. Sensu eodem. Vide alibi Σκότος.

*ΑΙ'ΩΝΙ'ΩΣ, *æterne*, *in æternum*. עוֹלָם. Symm. Psalm. LX. 7. οἰκήσει αἰωνίως ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ. Vide eundem Gen. VI. 3. et Ps. LXXXVIII. 37. — לָעַד. Symm. Amos I. 11. Præterea interpres ignotus וַיַּעֲמִידֵם לָעַד לְעוֹלָם, *stabilivit ea, ut semper durent*, Ps. CXLVIII. 6. ita transtulit: ἔστησεν αὐτὰ διαμένειν αἰωνίως.

*ΑΚΑΘΑΙ'ΡΕΤΟΣ, *inexpugnabilis*, *qui everti et dirui non potest*. Legitur hæc vox a Bielio omissa in

reliquiis Syrum. Ps. CL. 1. pro Hebr. עֹז *fortitudo: στερεώματι ἀκαθαρσίας αὐτοῦ*, ubi Montfauconius transtulit: *in firmamento indelebilis ejus.* Non male quoad sensum. Chrysost. T. IV. Opp. p. 165. B. Hesych. *ἀκαθαίρετον, τὸ μὴ χειρούμενον καὶ ἀφαιρούμενον.*

ΑΚΑΘΑΡΣΙΑ, *immunditia, impuritas physica et moralis,* etiam legalis et Levitica, et per metonymiam *illud ipsum, quod impurum est aut habetur.* *חַטָּאָה, *peccatum.* Lev. XVI. 34. sec. Oxon. *ἀπὸ πασῶν τῶν ἀκαθαρσιῶν αὐτῶν*: ubi reliqui libri ἁμαρτιῶν habent. Lectio Cod. Oxon. mihi alius interpretis versionem continere videtur, et *ἀκαθαρσία* est h. l. *impuritas moralis, quæ per peccata contrahitur.* Vide Lex. N. T. s. h. voce. — טָמֵא adject. masc. *immundus.* Lev. XXII. 4. *ὁ ἁπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς,* qui tetigerit hominem quacunque de causa immundum. Jer. XIX. 13. — טָמֵא infin. Pih. *immundare, impurum reddere,* Lev. XX. 25. *ἐν ἀκαθαρσίᾳ,* tanquam impura. Jer. XXXII. 34. *ἐν ἀκαθαρσίαις,* quo facto vehementer est polluta. — טָמְאָה præt. Kal fœm. Mich. II. 10. — טְמֵאָה adject. fœm. *immunda.* Jud. XIII. 7. ubi cum *ἀκάθαρτον* permutatur in codd. Ex. XXII. 10. *ἀκαθαρσία* de *impuritate ex menstruis* dicitur. — טְמֵאָה *impuritas, immundities.* Lev. V. 3. XV. 3. impuritas ex fluxu sanguinis menstruo, quæ v. 24. *ἀκαθαρσία ῥύσεως,* et v. 25. *ἀκαθαρσία τῆς ἀφέδρου* dicitur. Ib. XVI. 16. *peccata.* Ibid. XVIII. 19. ipsa *menstrua χωρισμὸς τῆς ἀκαθαρσίας.* Num. XIX. 13. *impuritas tactu mortui contracta.* Jud. XIII. 7. *μὴ φάγῃς πᾶσαν ἀκαθαρσίαν,* ne edas *cibos, quorum usus lege Mosaica interdictus est.* 2 Sam. XI. 4. *impuritas legalis concubitu maxime facile contracta.* 2 Par. XXIX. 16. *πᾶσαν ἀκαθαρσίαν,* omnes *sordes.* Esdr. VI. 21. *idolorum cultus.* Ibid. IX. 11. *abominanda scelera ac peccata,* coll. Ez. XXII. 15. Ibid. XXIV. 11. *immundities aëris.* — נְבָלוּת *stultitia,* etiam *impietas, vitiositas.* Hos. II. 10. *τῶν ἀκαλύπτων τὴν ἀκαθαρσίαν αὐτῆς,* mox ejus *impietatem (lasciviam)* oculis amatorum exponam. Potest tamen vox Hebr. cum Jonath. de *pudendis* exponi, ut *ἀκ.* h. l. dicatur *ea pars corporis, quæ turpis habetur,* quatenus ea flagitia committuntur et expletur libido. Ita quoque *ἀσχημοσύνη* usurpatur. Commendat hanc explicationem Hebr. גְּלָה, quod requirit aliquid, quod retegi possit. Conf. Ex. XVI. 37. — נְגַלְתִּי 1. pers. præt. Pihel. a נָבַל, *turpitudine afficio.* Nah. III. 6. *κατὰ τὰς ἀκαθαρσίας σου.* Legerunt בִּנְבָלָתֵךְ, nam נְבָלָה est *scelus; flagitium.* — נִדָּה, *separatio,* etiam *fœditas, impuritas.* Lev. XV. 23. XX. 21. 2 Par. XXIX. 5. — עֶרְלָה, *præputium.* Lev. XIX. 23. *περικαθαριεῖτε τὴν ἀκαθαρσίαν*: ubi *ἀκαθαρσία* de arboribus usurpata *ramos inutiles adeoque resecandos* significat. Confer Lex. N. T. s. v. *καθαίρω.* Causa autem hujus versionis in promptu est. — תּוֹעֵבָה *abominatio.* Prov. VI. 16. et XXIV. 9. — In libris apocryphis *ἀκαθαρσία* inprimis usurpatur de *impuritate, quæ idolorum cultu contrahitur, de ipsis* quoque *idolis,* ac in universum *omni* tribuitur, *qui verum Dei cultum vel admixta idololatria contaminat, vel ullo aliquo modo turbat.* Sic v. c. 3 Esdr. I. 41. *ἀκαθαρσία* (seu, ut statim in sequentibus vocatur, *δυσώδια*) tribuitur regi Babyloniæ Nabuchodonosor, de quo in antecedentibus narratur, eum abstulisse vasa sacra templi Hierosolymitani, et ita ipsum templum violasse. Ib. v. 49. occurrit formula *πᾶσαι αἱ ἀκαθαρσίαι τῶν ἐθνῶν.* 3 Esdr. VIII. 69. *τὰ ἀλλογενῆ ἔθνη τῆς γῆς καὶ τὰς ἀκαθαρσίας αὐτῶν.* In textu Hebr. Esdr.

a IX. 2. est תְּוֹעֵבוֹת, quod de *idolis* adhibetur Deut. VII. 25. 1 Macc. XIII. 48. ἐξέβαλε (sc. ἐκ τῆς πόλεως) πᾶσαν ἀκαθαρσίαν, coll. v. 47. (ἀκαθάρισι τὰς οἰκίας, ἐν αἷς ἦν τὰ εἴδωλα) et 50. ac XIV. 7.

ΑΚΑΘΑΡΤΙΖΟΜΑΙ, *immundus fio.* טָמֵא, *immundus, pollutus fio.* Inc. Lev. XIV. 36. Deest hæc vox in Lexicis.

b ΑΚΑΘΑΡΤΟΣ, *immundus, impurus* vel physice, vel moraliter, vel legaliter ac Levitice. Omnino ἀκάθαρτον dicitur *omne, quod est legibus divinis Mosaicis interdictum et contrarium.* *טָהֳרָה, *purificatio.* LXX sec. Vat. et Alex. Lev. XII. 4. et 6. Offendit hæc versio haud paucos interpretes, qui apparentem dissensum hac ratione optime removeri c posse putarunt, si ἀκαθάρτῳ mutaretur in καθαρῷ, ut v. 5. Inc. Int. habet. Sed consultius est nodum solvere, quam secare. Mihi nec lectio recepta sollicitanda esse nec LXX aliter legisse videntur. Nam fluxus sanguinis, quo mulier post partum editum laborat, eodem jure ἀκάθαρτος quo καθαρισμὸς dici poterat. Ratione legis Mosaicæ ἀκάd θαρτος erat, nam legaliter immundum reddebat. Per se autem spectatus, et quatenus est purgatio naturalis æque necessaria ac salutaris, commode καθαρισμὸς dici poterat. Hinc apparet, vocem καθαρισμοῦ, quæ in Oxon. et Compl. pro hac voce legitur, vel esse alius interpretis, vel emendationem ad textum Hebr. nullo autem modo ferendam e esse lectionem καθαρῷ, quam MS. Sav. et Ald. habet; nisi forte quis statuere velit, καθαρὸς habere h. l. notionem transitivam, ut sit i. q. καθαίρων aut καθαρίζων. Alias enim nullo modo fluxus sanguinis post partum καθαρὸς dici potest. Sensu activo ἀκάθαρτος, ut sit *non purgans*, legitur apud Aretæum pag. 127. 29. 30. — טָמֵא adject. *impurus, immundus.* Jud. XIII. 4. μὴ φάγῃς πᾶν ἀκάθαρτον, ne edas *cibos lege Mosaica interdictos*, coll. Hos. IX. 3. Cohel. IX. 2. καθαρῷ καὶ ἀκαθάρτῳ, probo ac *improbo.* Ies. VI. 5. ἀκάθαρτα χείλη ἔχων, *improbus.* Ibid. XXXV. 8. ἀκάθαρτος, *profanus, a sacris arcendus.* Ibid. LII. 1. *gentilis, paganus*, i. q. ἀπερίτμητος in antecedentibus, coll. Thren. IV. 15. Amos VII. 17. ἐν γῇ ἀκαθάρτῳ τελευτήσεις, morieris *in exilio, inter gentiles.* — טָמֵא טָמֵא per duplicationem. Lev. XIII. 45. — טֻמְאָה, *immunditia.* Jud. XIII. 14. ubi ἀκάθαρτον et ἀκαθαρσία permutantur in codd. Zach. XIII. 2. τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρτον, *idola.* — *מְהֻמָּה, *contritio.* Prov. XXI. 15. ὅσιος δὲ ἀκάθαρτος παρὰ κακούργοις. Fortasse scripsit interpres: ὅσιον δὲ ἀκάθαρτον κ. τ. λ. aut abstracti loco maluit concretum variationis causa. *Οσιος s. ὅσιον prodiit ex antecedentibus, ac recte hic suppletur, et ἀκάθαρτον est h. l. *abominabile, quod terrorem incutit.* Sic omnia bene cohærent. — נָאֳלָח part. Niph. *fœtidus factus.* Job. XV. 16. ἔστι δὲ ἐβδελυγμένος καὶ ἀκάθαρτος ἀνὴρ, est abominabilis et *putidus* homo. — *קְדֵשָׁה, *scortum.* Symm. sec. edit. alteram Hos. IV. 14. unde apparet etiam ἀκάθαρτος h. l. *scortum, meretricem* notare, ut *impurus* pro *libidinoso* et *impudico* dicitur apud Cic. Orat. II. Catil. c. 10. ac Ephes. V. 5. πόρνος et ἀκάθαρτος conjunguntur, coll. Phil. III. 14. — תּוֹעֵבָה, *abominatio.* Prov. III. 32. ἀκάθαρτος γὰρ ἔναντι κυρίου πᾶς παράνομος, *abominabilis* enim est Deo k omnis impius. Eodem sensu legitur quoque hæc vox ibid. XVI. 6. et XX. 13. unde ἀκάθαρτος et βδελυκτὸς conjunguntur Prov. XVII. 15. ubi nihil est in textu Hebraico. Sir. XXXIV. 4. ἀπὸ ἀκαθάρτου τί καθαρισθήσεται, ab homine impuro nulla res pura potest proficisci. Ibid.

XI. 17. ἀκάθαρτος est *impius, scelestus*, i. q. ἀσεβής, cum quo h. l. permutatur. Syrus ܚܛܝܐ. Suidas s. v. ἁμαρτητικὸς — ἀκάθαρτός γε τὴν ψυχήν, ὅ γε κακὸς, καθαρὸς δὲ, ὁ ἐναντίος. Adde Alciphr. I. 37. 1 Macc. IV. 43. τόπος ἀκάθαρτος.

ἈΚΑ'ΘΑΡΤΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *immundus fio.* טָמֵא verbum. Lev. XIV. 36. ubi ἀκάθαρτον γίνεσθαι cum μαίνεσθαι in codd. permutatur.

ἈΚΑ'ΘΑΡΤΟΣ ΕΙ'ΜΙ, *immundus sum.* טָהֵר, *mundus, purus sum.* Num. XIX. 19. ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας: ubi nec aliter legisse LXX, nec versionem eorum in mendo cubare statuendum est: nam qui usque ad vesperam immundus est, circa vesperam purus est, ut adeo sensus verborum Hebr. ex hac versione minime mutetur. — טָמֵא verbum. Lev. XI. 24. XV. 4. Num. XIX. 7.

*ἈΚΑ'ΘΕΚΤΟΣ, *qui non potest retineri*, i. q. ἀκατάσχετος, qua voce quoque a Suida explicatur. Job. XXXI. 11. sec. cod. Alex. Θυμὸς γὰρ ἐχθὴς ἀκάθεκτος, ubi alii libri ἀκατάσχετος habent. Quid vero hic legerint aut cur ita reddiderint, nemo facile divinare poterit. Legitur vero hæc vox etiam apud Phocyl. καὶ. v. 181.

ἈΚΑΙ'ΡΙΟΣ, *breve tempus habens, momentaneus.* Ita hæc vox, in Lexicis non obvia, exponi solet ex 2 Macc. VI. 25. διὰ τὸ μικρὸν καὶ ἀκαίρως ζῆν sec. ed. Wechel., propter cupiditatem hujus fluxæ et caducæ vitæ. Sed sine dubio ibi præferenda est lectio ἀκαιρίαν, quam reliqui libri habent. Vide infra s. v. ἀκαιρία.

ἌΚΑΙΡΟΣ, *intempestivus, non opportunus, importunus.* Sir. XX. 19. λόγος ἄκαιρος, narratio vel sermo intempestivus. Ibid. XXII. 6. ἄκαιρος ὑπήκοος.

ἈΚΑΙ'ΡΩΣ, *intempestive.* Sirac. XXXII. 5. ἀκαίρως μὴ σοφίζου, intempestive ne sapientiam præ te fer.

ἈΚΑΚΙ'Α, *innocentia, probitas, sanctitas, virtus, quum vita est sine labe,* speciatim *humanitas, quum quis vitæ alterius non insidiatur, neque salutem ejus atque fortunas oppugnat.* תֹּם, *integer.* Ps. XXXVI. 39. φύλασσε ἀκακίαν, καὶ ἴδε εὐθύτητα. — תֹּם, *integritas.* Aqu. et LXX Ps. VII. 9. κατὰ τὴν ἀκακίαν μου ἐπ' ἐμὲ, remunerare humanitatem, qua usus sum erga hostes meos. Vide ad h. l. Fischeri Clavem Verss. GG. p. 17. seq. LXX Psalm. XXV. 1. et 11. ἐγὼ ἐν ἀκακίᾳ μου ἐπορεύθην, ego enim vitæ integræ studui. Ibid. XL. 13. διὰ τὴν ἀκακίαν, propter integritatem. Ibid. LXXVII. 78. ἐν τῇ ἀκακίᾳ τῆς καρδίας, pro *humanitate ac benignitate* sua. Ibid. C. 3. — תֻּמָּה, idem. Job. II. 3. ἔτι δὲ ἔχεται ἀκακίας, adhuc integritatem suam retinet. Ibid. XXVII. 5. ubi pro τὴν ἀκακίαν Symmachus ἀτλότητα habet. Ibid. XXXI. 6. — תָּמִים, *integer, integritas.* Ps. LXXXIII. 13.

*ἌΚΑΚΟΣ, *integer vitæ, sceleris purus, innocens, malitiæ expers.* אַלּוּף, *dux,* it. *bos.* Jer. XI. 19. ὡς ἀρνίον ἄκακον. Hieron. *ut agnus mansuetus.* Respexerunt Arab. الف, quod, ut Golius ex Lexico Maruphidis docuit, notat: *mansuefactus fuit.* Confer Schultensium ad Prov. II. 17. atque eundem in Opp. Min. p. 296. — בָּקִיר, *validus.* Job. XXXVI. 5. κύριος οὐ μὴ ἀποστήσηται τὸν ἄκακον. Respexerunt notionem vocis Hebraicæ nobis nunc quidem ignotam, sed seriei orationis admodum convenientem. Vide v. 6. בָּחוּר significat in universum *insignem, præstantem in ulla aliqua re.* Potest itaque ad eum quoque referri, *qui insignis est probitate ac integritate,* h. e. ἄκακος. — *מוּסָר, *correctio, disciplina.* Inc. Prov. X. 17. ἄκακον. Concretum posuit pro abstracto, quia מוּסָר h. l. dictum esse

[a] putavit de *iis, qui disciplinam admittunt.* Fortasse etiam מוּסָר pro participio pass. verbi יָסַר habuit. — פֶּתִי, *simplex, fatuus.* Prov. I. 4. *Ἵνα δῷ ἀκάκοις πανουργίαν,* ubi ἄκακος notat *eum, qui est ingenuæ simplicitatis, qui, ut ipse est minime malus, nec ab aliis mali quid suspicatur, adeoque facile decipi potest,* i. q. ἁπλοῦς. Conf. Rom. XVI. 18. Theodot. ha-[b] bet ἡσυχημένους. Symm. ἠπίους. Sed ibid. v. 22. ἄκακοι malo sensu adhibetur, ut sit *imperiti.* Ibid. VIII. 5. XIV. 15. ἄκακος πιστεύει παντὶ λόγῳ. Ibid. XXI. 11. — רַע, *malus.* Prov. XV. 11. ubi mendose ἀκάκου pro κακοῦ scriptum est, quemadmodum Cohel. III. 16. pro εὐσεβής legendum est ἀσεβής. — תָּם, *integer, perfectus.* Inc. Prov. X. 29. LXX [c] Job. VIII. 20. — תֹּם, *integritas, perfectio.* Ps. XXIII. 22. concreto per metonymiam posito pro abstracto. — תָּם דַּרְכּוֹ, *integer viæ* vel potius *vitæ* per Hebraismum. Prov. XIII. 6. Sap. IV. 12. νοῦν ἄκακον, mentem sine malitia.

'ΑΚΑΛΗ'ΦΗ, *urtica, spina.* סִרְפָּד nomen fruticis ignotæ, vulgo *paliurus,* scil. *Ægyptius, spinis maxi-[d] me abundans.* Symm. Ies. LV. 13. Hesych. ἀκαλῆφαι, κνίδαι.

'ΑΚΑ'ΛΥΠΤΟΣ, *retectus, apertus.* *פָּרוּעַ, *nudatus.* Lev. XIII. 45. sec. Vat. ubi reliqui libri ἀκατακάλυστος habent. Ep. Jerem. v. 28. κεφαλαὶ ἀκάλυπτοι, *capita retecta.* Legitur quoque Tob. II. 9. in Alex. et Rom. Sed Ald. et Compl. ἀκατάλυπτον. Adde Herodian. III. 9. [e] Aristot. Hist. Anim. I. 5.

*'ΑΚΑΛΎΠΤΩΣ, *discooperte, non tecte.* Occurrit 3 Macc. IV. 6. παῖδας — — ἀκαλύπτως δὲ ἀγόμενα, sponsæ nuper nuptæ sine velamine agebantur. Addatur hoc adverbium Lexicis.

'ΑΚΑΜΠΗ'Σ, *inflexibilis, rigidus.* עָרִיץ, *tyrannus, ferox.* Symm. Theod. Job. XXVII. 13. Hesych. ἀκαμπής, σκληρός. Orph. Argon. 17 et 996.

"ΑΚΑΝ, *carduus, spina, vepre* חוֹחַ idem. 2 Reg. XIV. 9. ὁ ἄκαν ἐν τῷ Λιβάνῳ, vepres in Libano. E mox: συνεπάτησαν τὸν ἄκανα, concul cabant veprem. Cæterum vox ἄκα pro ἄκανθα Sturzio (in Lib. de Dia Alex. p. 144.) videtur esse vocabu lum ex antiquissima Hellenum lin gua superstes. In Lexicis deside ratur.

"ΑΚΑΝΘΑ. *spina, vepres.* — *כָּאֹשָׁה, *napellus, aconitum.* Theod Job. XXXI. 40. ad quem locum i notis ad Ed. Rom. hæcce observan tur: Θεοδ. καὶ Σύμ. ὁ μὲν, ἀντὶ τοῦ κνί δη ἄκανθα ἐξέδωκεν, ὁ δὲ, ἀντὶ τοῦ βάτου ἀντιλεσφέρητα. Schol. ὁ μὲν τοι Σύμ οὕτως ἐκδέδωκεν ἀντὶ σίτου βλαστησάντ ἄκανος. ἀνέγνων δὲ ἐν ταῖς Βασιλείαις φυ τὸν, ἄκανον οὕτω λεγόμενον. — בָּאֹשִׁים *napelli, aconitum.* Vulgo *uvæ fœ tentes.* Ies. V. 2. Libere verterunt genus ponentes pro specie. — *בָּרְקָנִים, *spinæ species.* Aqu. Jud. VIII. 16. — חֶדֶק, *genus spinæ.* Prov. XV. 20. ὁδὸς ἀεργῶν ἐστρωμένη ἀκάνθαις. — חוֹחַ idem. Prov. XXVI. 9. Cant. II. 2. Hos. IX. 7. — סִיר, *spina.* Ps. LVII. 9. Coh. VII. 7. — קוֹץ *spina.* Gen. III. 18. Jud. VIII. 7. 16. Ez. XXVIII. 24. — קִיץ *æstas.* Ps. XXXI. 4. ἐν τῷ ἰμαγῆναί μοι ἄκανθαν, cum infigeretur mihi spina. Legerunt sine dubio קוֹץ, quanquam etiam קִיץ, si a rad. קָצָה, *ab-scindere* derivatur, hanc notionem habere potest. Theod. et Suidæ ἄκανθα hic est ἁμαρτία, *peccatum.* Sed Lamb. Bos. Prolegg. in LXX Intt. cap. 3. intellegit potius grave aliquod malum, quod presserit et afflixerit Davidem. Hoc enim in sacris literis occurrere nomine *spinæ, surculi, aculei, teli,* etc. observat.

Sic Psalm. XXXVII. 2. ὅτι τὰ βέλη σου ἐνετάγησάν μοι, quia sagittæ tuæ infixæ mihi sunt. Job. VI. 4. βέλη παγίου ἐν τῷ σώματί μου. Hoc Paulus, eodem viro doctissimo docente, expressit ἐδόθη μοι σκόλοψ ἐν σαρκί, 2 Cor. XII. 7. Cf. Ei. Obss. Critt. p. 104. et infra notata ad σκόλοψ. — *שִׁטָּה, *acacia*. Plur. שִׁטִּים. Symm. Joël. III. 18. — שַׂיִת, *vepres*. Ies. V. 6. VII. 23. 24. 25. — *שִׁית *calx*. Ies. XXXIII. 12. Acceperunt vel tanquam סִיר, quemadmodum ד et ר saepissime in legendo confuderunt, vel, quod mallem, שַׂיִת legerunt. Sirac. XXVIII. 27. περίφραξον τὸ κτῆμά σου ἀκάνθαις.

'ΑΚΑ'ΝΘΙΝΟΣ, *spineus*. Hinc phrasis

'ΑΚΑ'ΝΘΙΝΑ ΞΥ'ΛΑ, *spinea ligna*. סְרִירִים plur. q. d. *spinarum multitudo*. Ies. XXXIV. 13. — שִׁטִּים, *acaciæ*. Symm. Ex. XXXV. 7.

'ΑΚΑΝΟΣ, *acanus, spinosus et aculeatus frutex*. חוֹחַ, *spinæ genus*. Symm. Job. XXXI. 40. ubi v. Schol. ed. Rom. supra ad v. ἄκαν probatum. Hos. VIII. 6. — שָׁמִיר, Arab. سمر *samoron*, h. e. *spina Egyptia* vel *sidræ species*. Inc. Ies. XXXII. 13. κνίδες ἄκανοι. Sic enim pro ἄγχανοι legendum suspicatur Grabius de Vitiis LXX Intt. p. 120.

'ΑΚΑ'ΡΔΙΟΣ, *excors, vecors*. לֵב אֵין, *sine corde*, h. e. *intellegentia et prudentia*. Prov. XVII. 16. κτήσασθαι γὰρ σοφίαν ἀκάρδιος οὐ δυνήσεται, non acquiret sibi sapientiam, qui caret intellectu. — אֵין לֵב idem. Jer. V. 21. λαὸς μωρὸς καὶ ἀκάρδιος, ubi ἀκάρδιος est omni sensu veri et boni, recti ac pravi destitutus. — חֶסַר לֵב *carens corde*. Prov. X. 14. Schol. Aristoph. ad Av. v. 1473. i. q. ἄφρων.

'ΑΚΑΡΙΑΙ'ΟΣ, *pauxillus, brevis, exiguus, momentaneus*. 2 Macc. VI. 25. διὰ τὸ μικρὸν καὶ ἀκαριαῖον ζῆν, propter parvum atque exiguum vitæ spatium. In edit. Wechel. legitur quidem ἀκαίριον, sed cum hæc vox alias haud facile occurrat, præfert Bielius ex Rom. et Alex. codd. ἀκαριαῖον, quod et alias eodem quo hic significatu legitur. Diodor. Sic. Lib. I. cap. 2. πάντες γὰρ ἄνθρωποι διὰ τὴν τῆς φύσεως ἀσθένειαν βιοῦσι μὲν ἀκαριαῖόν τι μέρος τοῦ παντὸς αἰῶνος. Inde Hesychio etiam ἀκαριαῖον inter alia exponitur τὸ βραχύ, τὸ ὀλίγον. Idem: 'Ακαρεῖ, βραχεῖ, ταχέως. Rursus idem: 'Ακαρὲς ἀντὶ τοῦ ἀκαριαῖον. ἐνίοτε δὲ τὸ βραχύ, ὃ οὐδὲ χεῖραι οἶόν τε. Et alibi: ἐν ἀκαρεῖ, ἐν ῥιπῇ.

'ΑΚΑΡΠΟΣ, *infructuosus, sterilis, inutilis, noxius*. אֲשִׁישָׁה *lagena*. Symm. Hos. III. 1. ubi pro אֲשִׁישֵׁי legisse videtur יְשִׁישֵׁי nam יָשִׁישׁ *senem, decrepitum* notat, et Aquila h. l. παλαιὰ habet. — גַּלְמוּד, *valde sterilis, vastus*. Aqu. Theod. Job. XV. 34. — חִפְרְפָּרוֹת plur. *talpæ*. Symm. Ies. II. 20. ἀκάρπως. Aut sensum expressit, aut legit, ut nonnulli voluerunt, לֹא פְרָפָרוֹת. — צַלְמָוֶת, *umbra mortis*. Jer. II. 6. ἐν γῇ ἀνύδρῳ καὶ ἀκάρπῳ. Sap. XV. 4. κόπος ἄκαρπος Bretschneidero vertendum videtur *labor improbus*, nempe eorum, qui idola scindunt, i. q. antea καπότεχνος.

'ΑΚΑΤΑ'ΓΝΩΣΤΟΣ, *liber a condemnatione, in quem reprehensio non cadit*. 2 Macc. IV. 47. ἀπολύσηται ἀκαταγνώστου.

'ΑΚΑΤΑΚΑ'ΛΥΠΤΟΣ, *retectus, non velatus*.—פָּרוּעַ *nudatus*. Partic. Pah. Lev. XIII. 45. sec. Alex. Ald. et Compl. ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ ἀκατακάλυπτος: ubi in Vat. legitur ἀκάλυπτος. Polyb. XV. 27. 2.

*'ΑΚΑΤΑ'ΛΥΤΟΣ, *indissolubilis*,

a *æternus, perpetuus.* 4 Macc. X. 11. ἀκαταλύτους βασάνους.

ΑΚΑΤΑΜΑ'ΧΗΤΟΣ, *inexpugnabilis, qui vinci et superari non potest.* — עָזָּה, *robusta, obfirmata.* Symm. Cant. VIII. 6. ubi οἱ ὁ' ὑσχαταγώνιστος. Sap. V. 20. λήψεται ἀσπίδα ἀκαταμάχητον ὁσιότητα, sumet tanquam clypeum invincibilem sanctitatem. Hesychius: ἀκαταμάχητον, ἀνίκητον,
b ἀηττητόν. Marc. Antonin. VIII. 48. Schol. Soph. Œd. Col. 126.

*ΑΚΑΤΑΠΑ'ΤΗΤΟΣ, *qui non conculcatur aut conculcari potest.* Vox hæc in Bielii Thesauro æque ac reliquis Lexicis Græcis omissa legitur Job. XX. 18. sec. cod. Alex. pro Hebr. לֹא יַעֲלֹס, *non exultabit.* Omni autem dubio caret, ἀκατάπατος legendum esse, quod reliqui libri
c habent.

ΑΚΑΤΑ'ΠΟΤΟΣ, *non potabilis, qui deglutiri nequit, qui non potest devorari.* לֹא יַעֲלֹס, *non exultabit.* Job. XX. 18. ὥσπερ στρίφνος ἀμάσητος ἀκατάπατος: ubi non singula verba, sed sensum, prout ipsis videbatur, secuti sunt. Fortasse tamen respexerunt Arab. عَلَسَ, *degustavit, bibit editque.*

d ΑΚΑΤΑΣΚΕΥΆΣΤΟΣ, *incompositus, rudis, informis, non elaboratus.* בֹּהוּ, *res inanis, vacuitas, inanitas.* Gen. I. 2. ἡ δὲ γῆ ἦν ἀκατασκεύαστος, terra autem erat rudis indigestaque moles. Hesych. ἀκατασκεύαστον, ἀφιλοκάλητον.

ΑΚΑΤΑΣΤΑΣΙΆ, *turbæ, tumultus, seditio, confusio.* מְדָחָה, *expulsio.* Prov. XXVI. 28. στόμα δὲ ἄστεγον
e πονεῖ ἀκαταστασίας. Videtur auctor hujus versionis ἀκαταστασίαν accepisse in notione sua propria, qua notat *instabilitatem in loco*, seu *crebram loci mutationem.* Bielius transtulit: *os patens* vel *quævis effutiens parit tumultus.* Tob. IV. 17. ἐν τῇ ὑπερηφανίᾳ καὶ ἀκαταστασία πολλῇ, superbiæ conjunctus est interitus et *perturbatio* (alii *confusio*) magna. Sir XXVI. 27. sec. Complut. πολέμοις ἀκαταστασίαις.

ΑΚΑΤΑΣΤΑΤΕ'Ω, proprie *instabilis sum*, etiam *turbas excito, sedi tiose ago.* נָדַד, *vagor.* Hebr. et Syr Gen. IV. 12. ἀκατασταθῶν. — שְׁבָרִים plur. *fragmenta.* Symm Hos. VIII. 6. ἀκαταστατῶν. Si sana est hæc lectio, necessario statuendum erit, Symmachum שָׁבַב legisse cum LXX et Theod. (qui habent πλανῶν) et Ed. Vta, in qua ῥεμβεύων reperitur. Suspicari tamen facile aliquis posset, ἀκαταστάτων potius esse genitivum pluralis adjectivi ἀκατάστατος. Certe Aquila, teste Hieronymo, transtulit sec. ed. primam *errantibus* (πλανωμένοις) et sec. ed. 2dam *conversis*, ἀποστρεφομένοις. Codex Barbarinus quoque in margine Symmacho tribuit ἀκατάστατος. Cæterum rationem hujus versionis reddidit Hieronymus his verbis: *Nos ab Hebræo didicimus, proprie* (שְׁבָרִים) *nominari aranearum fila per aërem volantia.* unde in Hexaplis legitur: ἄλλ. παραπλησίως τῷ τῆς ἀράχνης ἰστῷ. Rectius dixisset, vocem שָׁבַב habere notionem *dissipandi fragmenta*, et *huc* et *illuc vagandi, errandi, seducendi*, coll. Ies. XLVII. 10. et Jer. L. 6. Legitur quoque, ut Bretschneiderus monuit, Tob. I. 15. αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ ἠκαταστάθησαν, i. e. mutavit (scil. in pejus) agendi rationem, male egit. Hoc sensu et substantivum ibid. IV. 13. legitur. Sequutus esse videtur hanc lectionem Syrus, et exhibita est in Bibl. Polygl. Lond. Quidam vero codd. (v. Drusius ad h. l.) ἠκαρίσησαν, et Alex. ex emendatione Grabii κατίσησαν.

ΑΚΑΤΑ'ΣΤΑΤΟΣ, *instabilis, turbulento modo agitatus, valde perturbatus, vagus.* *נָד *profugus, vagus.* Symm. sec. cod. Mosquensem Gen. IV. 12. quanquam ibi eodem jure

quoque ad יָצַע referri potest. Vide tamen supra s. v. ἀκαταστατέω. — סְעָרָה part. Kal fœm. *procellis agitata.* Ies. LIV. 11. ταπεινὴ καὶ ἀκαθάστατος.

ΑΚΑΤΑ΄ΣΤΑΤΟΣ ΓΙ΄ΝΟΜΑΙ, *instabilis fio, vagor.* נוּעַ, *vagor.* Symm. Thren. IV. 14. ἀκαταύστατοι ἐγένοντο.

ΑΚΑΤΑ΄ΣΧΕΤΟΣ, *qui coërceri et cohiberi nequit, indesinens, perpetuus, vehemens.* 3 Macc. VI. 17. ἀκαταύσχετος ὀργή, indesinens s. vehemens ejulatus. Præterea legitur Job. XXXI. 11. apud LXX. Vide infra sub ὑμνὸς ὀργῆς ἀκατάσχετος. Josephus B. J. II. 11. p. 173. ed. Hav. φόβος ἐμπίπτει Ἰουδαίοις ἀκατάσχετος.

ΑΚΑΤΕ΄ΡΓΑΣΤΟΣ, *imperfectus, inelaboratus, nondum confectus, nondum formatus.* Τὸ ἀκατέργαστον, *imperfectum opus.* גֶּלֶם, *rudis massa.* Aqu. et LXX Psalm. CXXXVIII. 15. τὸ ἀκατέργαστόν μου εἶδον οἱ ὀφθαλμοί σου, quod in me nondum formatum erat, seu *me nondum formatum,* videtur oculi tui, ubi Symm. habet ἀμόρφωτον. Simonis in Lex. et alii vocem Hebraicam explicarunt per *involucrum* s. *tegumentum* s. *membranam,* cui tanquam amiculo embryo est involutus, a גָּלַם *involvit* s. *convolvit.* 2 Reg. II. 8. Vide ad h. l. Dathium ac Rosenmüllerum. Phav.: Ἀκατέργαστος, ἀμόρφωτος, (lege Ἀκατέργαστον, ἀμόρφωτον,) ἀδιατύπωτον. Cf. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. I. c. 2. p. 7.

ΑΚΑΥΣΤΟΣ, *non accensus.* לֹא נָפַח part. Pih. a נָפַח *flo, sufflo.* Job. XX. 26. πῦρ ἄκαυστον, *ignis non accensus,* h. e. qui non opus habet exsufflatione, sed perpetuo ardet, ignis inextinguibilis, πῦρ ἄσβεστον. Aqu. et Theodot. habent: μὴ φυσώμενον.

ΑΚΕ΄ΡΑΙΟΣ. A κεράζειν, *lædere,* nocere, deductum proprie *eum* notat, qui neminem *lædit, nemini nocet, innocentem.* Occurrit in Additam. Esther. cap. XVI. v. 14. τῶν ἐπιεικεστάτων ἀκέραιον εὐγνωμοσύνην, qui præditi sunt animo simplici et benevolo. Hesych. ἀκέραιον, ἀνεπίληπτον (legendum sine dubio ἀνεπίληπτον), καθαρόν, ἄκακον. — ἀκέραια, σῶα, ἀβλαβῆ. Confer præter Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 154. Eustathium ad Hom. Il. B΄. 855. qui ἀκέραιος explicat verbis: ὁ ἁπλοῦς καὶ μὴ τινὰ κεραΐζων.

ΑΚΗΔΙ΄Α, *acedia* aut *accedia.* Varias habet notiones. Significat nempe *torporem, pigritiam, tædium, incuriam,* a κῆδος *cura, labor, et* α priv. unde ἀκηδὴς est *expers laboris, piger, incurius, negligens, torpidus,* qui et Latinis *acedus* dicitur. Interdum tamen ἀκηδία quoque *anxietatem, mœrorem, tristitiam* notat, ut sit positum pro ἀηδία. Nam ex mœrore, anxietate animi, ac displicentia sui pigritia interdum oriri solet. V. Sturzium de Dialecto Alex. pag. 32. כָּהָה, *contractio.* Ies. LXI. 3. κατασταλὴν δόξης ἀντὶ πνεύματος ἀκηδίας, amictum gloriæ pro spiritu mœroris. Scilicet כָּהָה haud raro de animo dicitur, et tunc notat *pusillanimis fuit, animo defecit.* — תּוּגָה, *mœror, mœstitia.* Ps. CXVIII. 28. ἐνύσταξεν ἡ ψυχή μου ἀπὸ ἀκηδίας, dormitavit anima mea præ mœrore. Bar. III. 1. πνεῦμα ἀκηδιῶν, spiritus anxietatum, h. e. animus valde anxius. Sir. XXIX. 6. λόγοι ἀκηδίας, sermones tristitiæ, h. e. tristes querelæ de rebus minus prospere ac feliciter gestis. Confer ad h. l. Kuhnium Quæst. Philol. Pent. IV. Quæst. 3. p. 5. seq. Alii λόγοι ἀκηδίας videntur esse λόγοι ὕβρεως, ut huc respexerit Hesychii glossa: ἀκηδία, αἰσχύνη, ὕβρις. Suidas: Ἀκηδία, ῥᾳθυμία, ἀχθηδών, λύπη. Hesychius: Ἀλυχή, ἀδημονία, ἀκηδία, quod in ἀηδία non mutem.

ΑΚΗΔΙΑ΄ΖΩ, *anxius sum, mœreo, tristitia afficior.* *אִתְכָּרִית Chald. pret. fœm. Ithpehel, *dolore, tristi-*

a *tia affecta est.* Dan. VII. 15. sec. Chis. ἀκηδιάσας ἐγὼ Δανιὴλ ἐν τούτοις, ego Daniel territus aut perturbatus sum in his. — עָטַף, *tegor, obruor.* Psalm. LX. 2. ἐν τῷ ἀκηδιάσαι τὴν καρδίαν μου, cum triste esset cor meum. Psalm. CXLII. 4. ἠκηδίασεν ἐπ' ἐμὲ τὸ πνεῦμά μου. Scilicet vox עָטַף, ut omnia verba *tegendi* apud Orientales, notat *animi deliquium*
b *pati, animo tristi ac demisso esse.* Sir. XXII. 14. οὐ μὴ ἀκηδιάσῃς ἐν τῇ ἀτονίᾳ αὐτοῦ, ne in anxietatem venias propter amentiam ejus.

'ΑΚΗΛΙΔΩΤΟΣ, *immaculatus, maculæ expers, purus, incorruptus.* *שָׁנַן part. Pah. a שָׁנַן *acuere.* Prov. XXV. 18. τόξευμα ἀκηλίδωτον sec. cod. Alex. et ed. Ald. Sed lectio hæc vitiosa visa est Bielio, judi-
c canti reponendum esse ἀκιδωτὸν, ut legitur in Vat. Sed recepta quoque lectio defendi potest, nam sagitta acuta est etiam polita, atque squalor et ferrugo ferrum quoque hebetare solet. Sap. IV. 9. βίος ἀκηλίδωτος, vita pura et immaculata. Philo de Præm. Sacerd. pag. 571. ubi ἐγκράτεια dicitur καθαρὰ καὶ ἀκηλίδωτος ἀρετή. Sap. VII. 26. ἔσοπτρον ἀκηλί-
d δωτον, *speculum purum,* cui nulla macula adhæret, aut secundum Grotium: *speculum non mentiens,* qualia sunt plana, non media depressa, non elata, non aversa, non obliqua. Vide Plin. XXXIII. 9. Κηλὶς est *quodvis vitium.* Gloss. MSS. τῆς παναφύτου 'Ακηλίδωτος, ἀμόλυντος. Hesych. 'Ακηλίδωτον, ἄσπιλον, καθαρόν.

'ΑΚΙΔΩΤΟΣ, *cuspide, acie instruc-*
e *tus, cuspidatus, spiculatus.* *שָׁנַן part. Pah. a שָׁנַן *acuo.* Prov. XXV. 18. sec. Vat. τόξευμα ἀκιδωτὸν, *sagitta cuspidata, acuta.* V. supra s. v. ἀκηλίδωτος. Sic et Polluci L. X. sect. 133. *hami, cuspide acuta instructi,* vocantur ἄγκιστρα ἀκιδωτά. Suidæ ἀκιδωτὸν est τὸ ἔχον ἀκίδας, ac Hesychio 'Ακιδωτὸν βέλους (scil. μέρος) exponitur γλωχὶς σιδήρου, cuspis ferrea. Sic enim legendum suspicatur est Bielius pro 'Ακιδωτὸν, βέλος χωρὶς σιδήρου.

'ΑΚΙΝΑ'ΚΗΣ, *acinaces, gladius Persicus, qui a femore suspendebatur.* Judith XIII. 8. καθεῖλε τὸν ἀκινάκην αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ; et ib. XVI. 7. ὀπὴ ὃν ὁ ἀκινάκης τὸν τράχηλον αὐτοῦ. Confer Relandi Diss. Miscell. Part. I. pag. 111. et Bocharti Hieroz. P. I. p. 140.

*'ΑΚΙΝΔΥΝΕΥ'Ω, *sine periculo sum, liber a periculo sum, tutus sum.* Vox hæc, in omnibus quidem Lexicis omissa, reddenda esse mihi videtur Theodotioni Job. XXXIV. 9. pro Hebr. טָהַר, *proficere, utilitatem percipere,* ubi verba οὐ κινδυνεύσει ἀνὴρ ἐν τῷ εὐδοκιμῆσαι αὐτὸν μετὰ θεοῦ non periclitabitur vir, quando Deo probabitur, uti nunc in Hexapl. leguntur, sensum prorsus contrarium exhibent ei, quem postulat textus Hebraicus, ubi legitur: non prodest homini, quum Deum amore complectitur. Sine dubio Theodotion scripsit: οὐκ ἀκινδυνεύσει ἀνὴρ non ab omni periculo ac malo liber erit, aut illud οὐ ante κινδυνεύσει to lendum est sensu prorsus eodem Fortasse tamen et hac conjectura supersedere possemus, si vera Theodotionis interrogative accipe rentur. Adjectivum ἀκίνδυνος sa pius legitur apud Hippocratem Vide Dieterichii Iatreum Hippo crat. p. 151.

'ΑΚΙ'ΝΗΤΟΣ, *immobilis, immotus* לֹא סוּר, *non recedo.* Ex. XXV. 1 ἀναφορεῖς ἀκίνητοι. Præterea legitur hæc vox apud LXX Job. XXXIX 26. ἀκίνητος καθορῶν τὰ πρὸς τὸν Νότ Bocharto in Hierozoico P. II. Li II. cap. 19. T. III. pag. 10. e rec. LXX de suo addidisse videtur ἀκίνητος καθορῶν, ut sensus esse clarior. Mihi autem vox ἀκίνητ ad לְתֵימָן (*ad austrum*) referend esse videtur, quasi a יָמַן sive מַן vox derivanda esset. Est autem

אָמָן proprie *firmus, stabilis, inconcussus fuit.* Origenes hoc non animadvertens, ac deesse hujus vocabuli interpretationem ratus, ex Theodotione illud καθοῤῥῶν τὰ πρὸς τὸν Νότου adjecit. 3 Macc. VI. 19. ἀκμήτοις εἴδαις, firmissimis, nunquam relaxandis vinculis.

ἌΚΙΣ, *cuspis, mucro, acies:* item *idem cuspidatum.* Legitur hæc vox apud LXX Job. XVI. 10. ἀκίσιν ὀφθαλμῶν ἐπήλατο. Trommius in Concordantiis ἀκίσιν retulit ad Hebr. צָר *hostis, adversarius,* ut legerint LXX צַר pluralem ex צוּר: Bielius autem (cui equidem lubens accedo) ad verba: יִלְטֹשׁ עֵינָיו לִי, *acuet oculos suos mihi.* Conf. infra s. v. ἐπίλλομαι.

ἈΚΛΕΗΣ, *inglorius, probrosus.* 3 Macc. IV. 12. τὴν ἀκλεᾶ ταλαιπωρίαν, *probrosam* miseriam. Herodot. Lib. I. init.

ἈΚΛΕΩΣ, *inglorie.* 3 Macc. VI. 34. hostes Judæorum dicuntur ἀκλεῶς ἐφθαρμένοι, inglorie extincti. Hesych. ἀκλεῶς, ἀδόξως.

ἈΚΛΗΡΕΩ, *exsors sum, sorte privatus sum, infelix sum.* 2 Macc. XIV. 8. ἡμῶν γένος οὐ μικρῶς ἀκληροῦ, gens nostra non parum, i. e. valde, infelix est. Sic Diodoro Siculo Lib. III. p. 150. μυριάδες ἀκληρούντων ἀνθρώπων sunt myriades hominum profligatæ vel miserrimæ sortis. Phavorin. ἀκληρούντων, δυστυχούντων. Idem: ἀκληρεῖ, οὐ μετέχει, οὐ κεκλήρωται, ἢ χωρὶς κλήρου.

ἈΚΛΗΤΟΣ, *invocatus* (Cornel. Nep. V. 4. 3.) *non invitatus.* אֲשֶׁר לֹא יִקָּרֵא, *qui non vocabitur.* Esther. IV. 10. ὃς εἰσελεύσεται πρὸς τὸν βασιλέα ἀκλητος.

*ἈΚΛΗΤΩΣ, *sine vocatione, invitatione,* i. q. ἀκλητί. Adverbium hoc in Lexicis vulg. omissum legitur Esther. IV. 11. in vetere versione et in edit. Origenica pro אֲשֶׁר לֹא יִקָּרֵא, *qui non vocabitur;* ac paulo post: πῶς εἰσελεύσομαι τὸν ἀκλείτως pro ἀκλήτως, ubi in textu est וְאָנִי לֹא נִקְרֵאתִי *et ego non sum vocata.*

ἈΚΑΙΝΗΣ, *indeclinabilis, stabilis.* בַּל יִמּוֹט, *non dimovebitur.* Symm. Job. XLI. 14. Ita Bielius. Mihi autem magis verosimile est, ἀκλινὴς apud Symmachum ad דָּבְקוּ referendum esse, quod notat *invicem cohærent,* aut totam formulam spectandam esse, quia h. l. paulo liberius transtulit.

ἌΚΜΑ, *indigentia.* 2 Macc. I. 7. ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ ἄκμῃ (sic enim legendum visum est Bielio pro impresso ἀκμῇ) τῇ ἐπιλαθούσῃ ἡμᾶς, in afflictione et indigentia nobis superveniente. Jungitur ibi voci θλῖψις. Hesych. Ἄκμα, ησυία, ἔνδεια. Vide infra s. v. ἀκμή.

ἈΚΜΑ΄ΖΩ, *floreo ætate, ætate sum firma, polleo, vigeo, floreo re quacunque.* גָּדַל, *magnus sum, cresco.* Hebr. Int. Ez. XVI. 7. ἤκμασας, *adulta facta es.* —*בָּחַל, *fastidivit, nauseavit.* Symm. Zach. XI. 8. Scil. בָּחַל in l. Chald. s. Talmud. notat *maturescere cœpit,* unde בֹּחַל *res quævis nondum matura.* Aquila ibidem pro eadem voce πεπαίζων usus est.

ἈΚΜΑΙΟΣ, *florens ætate, juvenis, adultus, viribus valens, vegetus.* 3 Macc. IV. 8. μετὰ ἀκμαίας καὶ πανοπλίας ἡλικίας.

*ἈΚΜΑΙΩΣ, *in flore, cum vigore.* 3 Macc. VI. 34. sec. cod. Alex. ἀκμαίως ἐφθαρμένοι, ubi reliqui libri ἀκλεῶς habent, quod vide supra.

ἈΚΜΗ, *cuspis, acies, maturitas,* s. *flos ætatis, juventus, vigor, rei alicujus summum incrementum, summus gradus.* עֶרְנָה, *oblectatio, voluptas.* Symm. Gen. XVIII. 12. μετὰ τὸ παλαιωθῆναί με, ἐγένετό μοι ἀκμὴ, postquam vetustate consenui, redeat mihi vigor ætatis. Sensum bene

a expressit, nec male Bielius ad h. l. attulit locum Æliani V. H. Lib. III. c. 18. sub fin. τὸ μὲν γὰρ γῆρας ἀποξύνας, ἐπὶ τὴν ἀκμὴν ὑποστρέφει. — עַל מוּת, *super morte*. Theod. et Ed. VIta Psalm. IX. 1. ὑπὲρ ἀκμῆς τοῦ υἱοῦ, de *florida ætate filii*. Legerunt contracte tanquam unam vocem עלמות, ac si esset idem quod עֲלוּמִים *adolescentia*. Sir. XXIV.

b 19. τέκνον, ἀκμὴν τῆς ἡλικίας σου συντήρησον ὑγιῆ, ubi in altero membro ἰσχὺς dicitur. Josepho Antiq. Jud. VII. 4. p. 372. οἱ ἐν ἀκμῇ τῆς ἡλικίας dicuntur illi, *qui ad arma ferenda sunt validi*. 2 Macc. I. 7. ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ τῇ ἐπιθούσῃ ἡμῖν. Locus hic varie explicatur. Baduello ἀκμὴ est acris et vehemens malorum aut hostium incursio, sive incre-

c mentum, quo mala suum habent vigorem et vim. Bretschneidero autem *dolor acerbus, qui excitari solet cuspide pungente, calamitas atrox*. Bielius loco ἀκμῇ reponere malebat ἄκμῃ, ut supra dictum est. Equidem assentior Grotio, qui ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ ἀκμῇ recte judicat esse pro ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς θλίψεως, in summis calamitatibus. Ἀκμὴ enim

d aliis substantivis additum haud raro *summum gradum* indicat. Ælian. V. H. L. II. c. 10. ἡ ἀκμὴ τῆς εὐτυχίας, *supremus felicitatis gradus*. Joseph. A. J. Lib. XIX. cap. 1. p. 927. ed. Haverc. ἀκμὴ κακοῦ. Ammian. Marcell. 26. 9. p. 364. χειμὼν ἐν ἀκμῇ ἦν. Joseph. de Bell. Jud. Lib. I. c. 14. p. 88. ed. Hav. De *morbo* ἀκμὴν quoque usurpari docuit Stephanus

e in Thes. s. h. v. Confer quoque D'Orville ad Charit. Aphrod. p. 888. 2 Macc. IV. 13. ἀκμὴ τις Ἑλληνισμοῦ, intensum studium se conformandi moribus et institutis Paganorum: ubi ἀκμὴ necessario notat *studium alicujus rei*, et quidem *acre ac intensum*, nam in sequentibus explicatur per πρόσβασις ἀλλοφυλισμοῦ. Hesych. ἀκμαίς, ὀξύτησιν: ὀξύτης autem notat *studium acre*. 2 Macc. XII. 22. ταῖς τῶν ξιφῶν ἀκμαῖς ἀναπείρεσθαι, gladiorum mucronibus transfigi. Hesych. ad h. l. ἀκμαῖς, ὀξύτησιν. Lex. Vet. Ἀκμὴ, *maturitas, vigor*. Suidas: ἀκμὴ, νεότης. Vide quoque Drusium in Fragm. Vett. Intt. GG. p. 27.

Ἄκμων, *incus*. פֶּלַח *fragmentum, segmentum*. Job. XLI. 16. ἴσταται δὲ ἕως ἄκμων ἀνήλατος. Alia hic metaphora pro more suo usi sunt, sensu tamen non mutato; nam incus et lapis molaris inferior (hunc enim notat h. l. פֶּלַח, ut docuit Schultensius in Commentario ad h. l.) duritie parum differunt. Sir. XXXVIII. 33. χαλκεὺς καθήμενος ἐγγὺς ἄκμονος.

Ἀκοὴ, *auditus, auditio, auscultatio, nuntium, fama, rumor*, item *auris*. — אָזֶן, *auris*. Symm. 1 Sam. XX. 2. Suid. ἀκοή, τὸ μέρος τοῦ σώματος. — *מִשְׁמָע, *auditum*, seu *id de quo auditur*. Symm. Ies. XI. 3. — מַשְׁמִיעַ part. Hiph. a שָׁמַע, *audire faciens*. Ies. LII. 7. τῶν εὐαγγελιζομένων ἀκοὴν εἰρήνης. Legerunt sine dubio מִשְׁמָע, quanquam ἀκοὴ quoque de *nuntium afferentibus* explicari potest. — מִשְׁמַעַת, *auditio*, etiam *interior ad audiendum admissio*. 2 Sam. XXIII. 23. ἔταξεν αὐτὸν Δαβὶδ πρὸς τὰς ἀκοὰς αὐτοῦ, constituit eum David, ut sibi esset a secretis Vulg. *auricularius*. — עָנָה Pih *affligo*. Nah. I. 12. ἡ ἀκοή σου οὐκ ἐνακουσθήσεται ἔτι: ubi עֲנֻתָךְ pro *cantilena tua* acceperunt, nam עָנָה aliquando hoc significat: *cantilena tua non cantabitur amplius*. — *שָׁמַע *audio*. Deut. XXVIII. 15. ubi huic voci apud Inc. ἀκοῇ ἀκούειν respondet. — שְׁמוּעַ, שְׁמוּעָ, infin. *audiendo*. Ex. XV. 26. XIX. 5. Deut. XI. 13. et XV. 5. in quibus locis formula ἀκοῇ ἀκούειν occurrit. 1 Sam. XV. 22. ἰδοὺ ἀκοὴ ὑπὲρ θυσίαν, *obedientia* sacrificio longe est præstantior

2 Sam. XXII. 45. εἰς ἀκοὴν ὠτίου ὑπήκουσέ μου, ad nutum mihi obtemperat. Job. XXXVII. 2. — שְׁמוּעָה et שֵׁמַע, rumor, fama, sermo, nuntium. 1 Sam. II. 26. οὐκ ἀγαθὴ ἡ ἀκοή, ἣν ἐγὼ ἀκούω, non bonus est rumor, quem ego de vobis audio. Suidas h. l. laudans: ἀκοή, ἡ φήμη. 2 Sam. XIII. 30. ἡ ἀκοὴ ἦλθεν πρὸς Δαβίδ, ubi in Compl. legitur ἀγγελία. Conf. quoque 1 Reg. II. 28. 1 Reg. X. 7. ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἀκοήν, quam ego audieram, coll. 2 Paral. IX. 6. Ps. CXI. 6. ἀκοὴ πονηρά, fama sinistra, coll. Jer. XLIX. 22. Ies. LIII. 1. τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν, quis fidem habet prædicationi vel concioni nostræ. Jer. XLIX. 13. ἀκοὴν ἤκουσα παρὰ Κυρίου, audivi a Domino, coll. Abd. v. 1. Dan. XI. 44. sec. Chis. — שְׁמַע et שֶׁמַע idem. Ex. XXIII. 1. Psalm. XVII. 48. εἰς ἀκοὴν ὠτίου ὑπήκουσέ μου, ad nutum mihi obtemperabat, coll. 2 Sam. XXII. 45. Jer. XXXVII. 4. Hos. VII. 12. ἐν τῇ ἀκοῇ θλίψεως, calamitate, quam serpius ipsis sum comminatus. Hab. III. 1. ἐισακήκοα τὴν ἀκοήν σου, audivi quod dixisti aut comminatus es. — שָׁמֹר. Jer. VI. 24. — שָׁמוֹר infin. observando. Deut. XI. 22. ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς ἐντολὰς, si obtemperaveritis omnibus præceptis. Sap. I. 9. λόγων αὐτοῦ ἀκοὴ πρὸς κύριον ἤξει. Sir. XXVII. 15. ἀκοὴ μοχθηρὰ, i. q. v. 14. ἐμφραγμὸς ὠτίων, est audientibus molestissima. Ibid. XLII. 1. et XLIII. 29. 2 Macc. XV. 40. τέρπει τὰς ἀκοὰς, oblectat aures.

ἈΚΟΊΜΗΤΟΣ, *insomnis, non dormiens, pervigil*, et ex adjuncto *efficax*, nam, ut recte monuit Bretschneiderus l. l., inest huic vocabulo metaphorice sumto notio *efficaciæ nunquam intermittentis*, quum, qui nunquam sopitur, sed semper est vigil, *efficax* cogitetur. Sap. VII. 11. ἀνέκλειπτον τὸ ἐξ ἀὐτῆς (scil. σοφίας) πλοῦτος, sapientia semper fundit luxuriem suam, semper efficax est. Usus autem est hac voce, quia sapientiam comparat h. l. cum sole, qui vespere occidit, et, ut vulgus loquitur, it cubitum et dormitum. Bielius, quem sequuti sunt Kleukerus et Hasse, ἀκοίμητος transtulit per *inextinguibilis*, sensu parum diverso. Suidas: ἀκατασβεστος, ἀκοίμητος. Æschyl. Prom. Vinct. v. 188. ubi v. Schol. *f*

ἈΚΟΙΝΏΝΗΤΟΣ, *incommunicabilis, non communicandus*. Sap. XIV. 21. τὸ ἀκοινώνητον ὄνομα, nomen, sc. Dei, non communicandum, seu non tribuendum idolis. Vetitum enim hoc erat Deut. VI. 4. Adde Joseph. A. J. III. 10. 2. Hav. *g*

*ἈΚΟΛΑΣΊΑ, *intemperantia, nimia licentia, incontinentia in quocunque rerum genere*. Omisit hoc substantivum Bielius in Thesauro suo, quanquam reperitur in Complut. Sir. XXIII. 17. (in aliis 13.) ἀκολασία ἄρχου μὴ ἐθίσῃς τὸ στόμα σου, intemperantiæ juramenti ne assuefacias os tuum. 4 Macc. XIII. 7. τὴν τῶν παθῶν ἀκολασίαν. Hesychius. ἀκολασία, ἀκρασία. Apud Josephum A. J. Lib. XX. c. 7. §. 3. (Tom. I. p. 970. ed. Haverc.) de *libidinis intemperantia* usurpatur. *h*

ἈΚΌΛΑΣΤΟΣ, *luxuriosus, intemperans, protervus, lascivus, libidinosus*. לֵץ, *derisor, illusor*. Prov. XIX. 29. ἑτοιμάζονται ἀκολάστοις μάστιγες, parantur protervis plagæ: ubi ἀκόλαστος eum notat, qui se legibus nullis nec divinis nec humanis corrigi ac coërceri patitur. Ib. XX. 1. ἀκόλαστον οἶνος, vinum est res, ex qua lascivia facile oritur, aut: vinum facile dissolutum reddit. Idem quoque voluit Vulgatus vertens: *luxuriosa res est vinum*. Ibid. XXI. 11. ζημιουμένου ἀκολάστου. Æliano V. H. c. 29. νεανίσκοι ἀκόλαστοι sunt *adolescentes lascivi, petulantes*. Hesychius: ἀκόλαστον, θρασὺ, καινὸν, ἀσελγὲς, ὑβριστικόν. Suidæ etiam ἀκόλαστον est ὑβριστικὸν πρᾶγμα, ubi *i* *k*

a forte respexit ad Prov. XX. 1. ubi ἀκόλαστον et ὑβριστικὸν junguntur.

'ΑΚΟΛΟΥΘΕ'Ω, *sequor, obsequor, obtempero.* אָחוֹר, *retro, retrorsum, a tergo.* Symm. Job. XXIII. 8. ἀκολουθῶ. — *אַחֵר, *alienum.* Inc. Ps. XV. 4. אַחֵר מָהָרוּ, h. e. vel alium Deum festinanter sequuntur, vel ex Dathii versione: *retrorsum* festinant. Inc. ἀκολουθοῦσαι ταχέως. Le-
b git sine dubio אַחַר.—*בּוֹא אָחֳרֵי s. הוּבָא, *adducor post.* Inc. Psalm. XLIV. 15. —*אָחֳרֵי, *post.* Symm. 1 Sam. VIII. 3. Idem ib. XV. 11. et Psalm. XLVIII. 18. — אָחֳרֶיךָ, *post te.* Symm. Jud. V. 14. ἀκολουθήσω σοι, *sequar te.* — דָּבַק *agglutinor, adhæreo.* Ruth. I. 14. — *הָלַךְ אָחוֹר, *eo post.* Symm. Job. XXIII. 8. — הוֹבִיל Hiph. a יָבַל,
c *aufero, abduco.* Inc. Psalm. XLIV. 16. — הָלַךְ לְרֶגֶל, proprie *ad pedem eo,* i. e. *vestigia sequor.* 1 Sam. XXV. 42. — *חָרַךְ *trepido, territus sum.* Symm. 1 Sam. XIII. 7. ἠκολούθησε, *trepide secutus est.* Non male, immo optime. Scilicet postulat hanc interpretationem series orationis, ac admittit usus loquendi: nam חָרַךְ etiam *festinare* notat, ut
d docuit Simonis in Lex. Hebr. p. 609. seq. unde apparet, quid statuendum sit de conjectura Semleri, qui in Apparatu ad V. T. p. 303. ἐξεθαμβήθη reponere voluit. — יָלַךְ *eo.* Symm. 2 Sam. III. 16. ubi sequitur אֶת. Confer sequentia. LXX Num. XXII. 20. ἀκολουθήσω αὐτοῖς. 1 Reg. XIX. 20. ἀκολουθήσω ὀπίσω σου, sequar te. Eadem formula lo-
e quendi legitur quoque Ies. XLV. 14. — *מֵאַחַר *de post.* Symm. Ps. LXXVII. 71. — *נִפְרַד, *separor* aut *separo me.* Symm. Hos. IV. 14. Scil. הִפָּרֵד notat h. l. *separare se ab aliquo, eo consilio, ut alium sequaris.* — *עָקֵב, *calcaneus, planta.* Symm. Psalm. XL. 10. ἀκολουθῶν. Scilicet malo sensu h. l. ἀκολουθεῖν adhibetur, ut sit *a tergo aliquem sequi et quidem malo animo, insidias struendi causa.* — פָּנָה, *aspicio,* it. *converto.* Lev. XIX. 4. ubi in codd. cum ἐπακολουθέω permutatur. Ez. XXIX. 16. — Prol. Sir. ἄλλων τῶν κατ' αὐτοὺς (προφήτας) ἠκολουθηκότων, aliorum prophetarum, *qui serius his scriberent,* ubi ἀκολουθέω est *subsequor, excipio.* Judith. XII. 2. τὰ ἠκολουθηκότα μοι, scil. ὀψοποιήματα, cibi, quos secum *attulerat* ad castra, coll. X. 5. seq. 2 Macc. VIII. 36. διὰ τὸ ἀκολουθεῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ προτεταγμένοις νόμοις, *obtemperare* legibus ab ipso promulgatis.

*'ΑΚΟΛΟΥΘΙ'Α, *series, nexus, consequentia.* 4 Macc. I. 21. παθῶν ἀκολουθίαι, perturbationum vicissitudines.

'ΑΚΟ'ΛΟΥΘΟΣ, *sequens, subsequens.* — אַחַר, *post.* Symm. Ps. LXVII. 27. ἀκόλουθα. 3 Esdr. VIII. 16. τὰ τούτοις ἀκόλουθα, quæ hæc sequuntur. 2 Macc. IV. 17. ταῦτα ὁ ἀκόλουθος καιρὸς δηλώσει, hæc tempus futurum docebit aut clarum reddet.

'ΑΚΟΛΟΥ'ΘΩΣ, *consequenter, convenienter.* 3 Esdr. V. 49. s. 73. Hebr. כ Esdr. III. 2. προσενέγκα ὁλοκαυτώσεις ἀκολούθως. 3 Esdr. V. 71. Hebr. כַּאֲשֶׁר Esdr. IV. 3. 3 Esdr. VII. 9. Chald. כִּכְתַב, *juxta scripturam,* Esdr. VI. 18. Ibid. VIII. 14.

'ΑΚΟΝΑ'Ω (perperam in Bielio ac Trommio legitur 'ΑΚΟΝΕ'Ω), *acuo, exacuo.* חַדָּה verbale fœm. *acutum.* Prov. V. 4. ἠκονημένον μᾶλλον μαχαίρας διστόμου. — לָטַשׁ, *polio, acuo.* Symm. Ps. IX. 13. τὴν μάχαιραν αὐτοῦ ἀκονήσει, ensem s. ferrum acuet. — מְלַטֵּשׁ part. Pyh. a לָטַשׁ. Ps. LI. 2. ξυρὸν ἠκονημένον, novacula acu-

ta. — שָׁנַן, *acuo*, οἱ λοιποὶ Prov. XXV. 18. LXX Psalm. LXIII. 3. et CXXXIX. 3. ἠκόνησαν γλώσσας, linguam acuerunt, h. e. callide ac insidiose locuti sunt. — שָׁנוּן, *acutus*. Ps. XLIV. 7. τὰ βέλη ἠκονημένα, quæ verba quoque reperiuntur Ps. CXIX. 4.

*ΑΚΟΝΙΣ. Vox hæc, in Bielii Thesauro ac omnibus, quæ consului, Lexicis Græcis omissa, reperitur Psalm. CXXVI. 4. in Ed. Vlta, ubi ἀκίδας νοῦ, *acuminis mentis*, legitur, sed ita, ut, quo pertineat, non satis certo dici possit. Drusius legit ἀκμῆτος νοῦ. Suspicari aliquis posset, hæc verba ad הַנְּעוּרִים, *juventutis*, referenda esse, ut *filii juventutis* sint *filii acutæ mentis*, ac respexerit auctor hujus versionis ad notionem *excutiendi* (tributam huic voci a LXX, qui habent h. l. ἐκτιναγμένοι), quam tamen sensu metaphorico acceperit: non male et rei pariter ac usus loquendi ratione habita. Mihi tamen in mentem venit, annon loco ἀκόνως νοῦ reponendum sit ἀκοντιστοῦ, *jaculatoris*, ut ad antecedens גִּבּוֹר referatur. Vox enim גִּבּוֹר in universum *eum notat, qui in aliqua re aliquid valet, peritum, exercitatum*, adeoque h. l., ubi de sagittis sermo est, *artis jaculandi s. sagittandi peritum*. Sed dent alii meliora.

ἈΚΟΝΤΊΖΩ, *jaculor, peto jaculo, idque sive assequaris s. aliter.* Herodot. I. 43. זָרַק, *spargo*. Inc. Lev. I. 5. Scilicet aspersio cum jaculatione aliquam similitudinem habet. — יָרָה et הוֹרָה, *jacio, jaculor*. Kal et Hiph. 1 Sam. XX. 19. τρισὶν ταῖς σχίζαις ἀκοντίζων, tres jaculabor sagittas, coll. ib. v. 35. et 36. — רָמָה, *jacio, jaculor*. Symm. Psalm. LXIII. 8. ubi non assentiri possum viris doctis, qui statuunt, Symmachum putasse, יוֹרֶם esse faturum verbi יָרָה in Hiph., quod *jaculari* significat. Hesych. ἀκοντίζει, ἄνω ῥίπτει, quæ glossa multum valet ad illustrationem loci Lev. I. 5. supra allati.

ἈΚΟΝΤΙΟΝ, *jaculum*. חֵצִים, *sagittæ*. Symm. 1 Sam. XX. 36. Hesych. Ἀκόντιον, δοράτιον, μικρὰ λόγχη.

ἈΚΟΝΤΙΣΤΗΣ, *jaculator*. מוֹרֶה idem, part. Hiph. a יָרָה, *jaculor, jacio*. 1 Sam. XXXI. 3.

*ΑΚΟΠΙΑΣΤΟΣ, *sine labore ac molestia*. Legitur hæc vox a Bielio omissa Sap. XVI. 20. sec. cod. Alex. ἄρτον ἀπ' οὐρανοῦ παρέσχες αὐτοῖς ἀκοπιάστως, ubi ἀκοπιάστως ad Israëlitas pertinet, qui sine labore ac molestia manna in deserto colligebant. Reperitur præterea hoc adverbium apud Schol. Soph. ad Ajac. v. 852.

ἈΚΟΠΙΑΤΩΣ, *sine labore et molestia*, i. q. ἀκοπιάστως et ἀκοπητί. Sap. XVI. 20. sec. Vatic. ἕτοιμον ἄρτον αὐτοῖς ἀπ' οὐρανοῦ ἔπεμψας ἀκοπιάτως. Vide artic. anteced.

ἌΚΟΣΜΟΣ, *inornatus, indecorus, inhonestus*. Prov. XXV. 27. οὕτως ἄκοσμον δίκαιον πιστοπέναι: ubi ἄκοσμον LXX de suo addiderunt perspicuitatis caussa.

ἈΚΟΣΜΩΣ, i. q. ἀκοσμήτως, *confuse, inornate*, it. *ignominiose*. 2 Macc. IX. 1. ἐτύγχανεν ἀναλελυκὼς ἀκόσμως, reversus erat inhoneste: quibus verbis *fœdam fugam* significat, *indignam ordine militari*, ut recte monuit ad h. l. Baduellus. Respondet nostro: in unordnung, *in confusion*. Reperitur præterea hoc adverbium apud Schol. Aristoph. Ran. v. 38. et Æschyl. Pers. v. 374. Schol.

ἈΚΟΥΣΙΑΖΟΜΑΙ, *involuntarie ago, per imprudentiam pecco*. נָגַג, *erro*. Num. XV. 26. τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσιαζομένης καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως, animæ, quæ nesciens peccavit.

a ΑΚΟΥΣΙΟΝ, *involuntarium, peccatum per imprudentiam et errorem commissum.* שְׁגָגָה *error*, etiam *peccatum per errorem ac imprudentiam commissum.* Aqu. ac Theod. Cohel. X. 5. ubi LXX ἄγνοιαν posuerunt. LXX Num. XV. 23. ὅτι ἀκούσιόν ἐστι, quoniam per errorem commissum est; ac paulo post ἤνεγκαν δῶρον περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν. — בִּשְׁגָגָה, *per*
b *errorem.* Num. XV. 24. Confer Bonfrerium ad Levit. IV. p. 591.

ΑΚΟΥΣΙΩΣ, *involuntarie, non sponte, imprudenter, per errorem.* — בִּבְלִי דַעַת, *sine scientia*, h. e. *imprudenter, per errorem.* Deut. XIX. 4. ubi ἀκουσίως cum οὐκ εἰδὼς in codd. permutatur. ὃς ἂν πατάξῃ τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀκουσίως, qui alium per imprudentiam occiderit. —
c בִּשְׁגָגָה, *in errore.* Levit. IV. 2. 22. 27. V. 15. Jos. XX. 3. 9. — לִשְׁגָגָה idem. Num. XV. 22. — Præterea legitur Lev. IV. 13. ἐὰν δὲ πᾶσα συναγωγὴ Ἰσραὴλ ἀγνοήσῃ ἀκουσίως: ubi ἀκουσίως de suo addiderunt LXX. Deest quidem in ed. Ald. neque agnoscit Origenes; additum autem videtur ab iis propterea, quia ἀγνοεῖν de *omnis generis peccatis* adhibetur. Adde Eurip. Troad. v. 1011. Plato
d de Rep. Lib. III. p. 412. ult.

ΑΚΟΥΣΙΩΣ ΑΜΑΡΤΑΝΩ, *invite aut ex ignorantia pecco.* כָּסָה פֶּשַׁע, *tego transgressionem.* Job. XXXI. 33. Sic Bielius Trommium secutus. Verba Græca sunt: εἰ δὲ καὶ ἁμαρτὼν ἀκουσίως, ἴκρυφα, ubi ex collatione luculenter apparet illud ἴκρυφα ad כָּמַיְתִּי pertinere, et ἁμαρτὼν ἀκουσίως tantum Hebraice פֶּשַׁע respondere.

e ΑΚΟΥΣΤΗΣ, *auditor, qui audit.* Sap. I. 6. τῆς γλώσσης αὐτοῦ ἀκουστὴς, Deus audit ea, quæ lingua profert, etiam futilia ac inania.

ΑΚΟΥΣΤΟΣ, *audibilis, sub auditum cadens.* נִשְׁמָע, *audior.* Niph. Ex. XXVIII. 35. ἀκουστὴ ἡ φωνὴ αὐτοῦ εἰσέρχεται εἰς τὸ ἅγιον, ut audiatur sonitus ejus, quando sanctuarium Jovæ ingreditur. — *תְּרוּעָה, *clangor, vociferatio.* Num. XXIX. 1. יוֹם תְּרוּעָה, *dies clangoris*, h. e. quo buccinis clangetur. Samarit. sec. Schol. a Montf. prolatum (quod Apolinario tribuit Cat. Niceph. p. 1371.) ἡμέρα ἀκουστή, ubi LXX habent ἡμέρα σημασίας. Confer ad h. l. Drusium ac Scharfenbergii Anim. P. I. p. 118.

ΑΚΟΥΣΤΟΣ ΓΙΝΟΜΑΙ, *audibilis fio.* שָׁמַע in Kal et Hiph. Gen. XLV. 2. ἀκουστὸν ἐγένετο εἰς τὸν οἶκον Φαραώ, audierunt aulici Pharaonis. Ies. XLVIII. 3. et 20. — שֶׁמַע, *auditus.* Ies. XXIII. 5.

ΑΚΟΥΣΤΟΣ ΕΙΜΙ, *audibilis sum.* שָׁמַע Kal. *audio.* Ies. XVIII. 3. ὡς σάλπιγγος φωνὴ ἀκουστὸν ἔσται, cum tubæ sonum audieritis.

ΑΚΟΥΣΤΟΝ ΠΟΙΕΩ, *audibile facio.* — *גָּלָה, *revelo.* Symm. 2 Sam. VII. 27. V. infra s. v. שָׁלַח. — הַשְׁמִיעַ, *audire facio.* Hiph. a שָׁמַע, *audio.* Aqu. sec. cod. X. Holm. Deut. XXX. 12. ἀκουστὴν ἡμῖν αὐτὴν ποιήσει (?). Symm. Psalm. L. 10. Inc. Jud. XIII. 23. LXX Deut. IV. 36. ἀκουστήν σοι ἐποίησεν τὴν φωνὴ αὐτοῦ, *locutus est.* 1 Sam. IX. 27 ἀκουστόν σοι ποιήσω ῥῆμα κυρίου sec. cod. Alex. et Ald. Sed Vat. pro ἀκουστόν σοι ποιήσω habet ἄκουσον, sensu eodem. Ies. XXX. 30. et alib. sæpius. — *שָׁלַח seq. אֶל. Si fides habenda est Montfauconio, verba καὶ ἀκουστὸν ποιήσω σοι in versione Symmachi 1 Sam. XX. 12. ac Hebr. אֶשְׁלַח אֵלַיִךְ, *misero ad te* referenda sunt, quod etiam locum habere potest, si verba Symmachi ita reddantur: *per legatos s. misso nuntios notum tibi faciam.* Sed æque verosimile est, hæc verba ac proxime sequentia בַּלִּיתִי אֵת־אָזְנֶךָ

revelavero aurem tuam, pertinere, ut adeo duæ versionis, ut sæpe fit, h. l. coaluerint, aut duæ editiones versionis Symmachi laudatæ fuerint. Vide supra s. v. גָּלָה. Sir. XLV. 11. ἀκουστὸν ποιῆσαι ἦχον. Ib. XLVI. 20. ἐν ἤχῳ μεγάλῳ ἀκουστὴν ἐποίησε τὴν φωνὴν, et L. 19. ἀκουστὴν ἐποίησαν φωνὴν μεγάλην.

ἈΚΟΥΤΊΖΩ, *audire facio*. הִשְׁמִיעַ idem. Symm. Theodot. Ies. XLIII. 9. Οἱ λοιποὶ ibid. v. 14. LXX Jud. XIII. 23. 2 Sam. XV. 16. sec. Compl. 1 Par. XV. 16. ubi cum φωνέω in codd. permutatur. Psalm. L. 9. ἀκουτιεῖς μοι ἀγαλλίασιν, annuntia mihi summam illam lætitiam. Cant. II. 14. ἀκούτισόν με τῆς φωνῆς σου. Ibid. VIII. 13. Jer. XLIX. 2. Sir. XLV. 5. ἠκούτισεν αὐτὸν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. Theophylact. Ep. 21. p. 289. T. VIII. Opp. Meursii. Suidas: ἀκουτίσαι, διδάξαι. Confer Interpp. Hesychii in v. ἀκουστήσας et ἀκουστιῶν. Schol. Gregor. Nazianzen. inedit. apud Ruhnk. ad Tim. p. 238. ἐνοπτρίζεσθαι τε καὶ ἀκουτίζεσθαι.

*ἈΚΟΥΤΙΣΤΟ῾Σ idem quod ἀκουστής. Vocem hanc a Bielio in Thesauro omissam et omnibus Lexicographis Græcis ignotam exhibet Theodoretus et Codex unus Regius Ps. LXV. 8. ubi pro ἀκουστὴν ποιεῖτε apud Symm. ad Hebr. הַשְׁמִיעוּ legitur ἀκουτιστὴν ποιήσατε.

ἈΚΟΥ῾Ω, *audio, obedio, exaudio, intellego*. אָזְנַיִם dualis ab אֹזֶן, *aures*. Job. XIII. 17. ἀναγγελῶ γὰρ ἐμῶν ἀκουόντων. Sensum expresserunt. Ez. IX. 5. et X. 13. — *גּוּר, *metuo*. Deut. XVIII. 22. ubi pro לֹא תָגוּר מִמֶּנּוּ, *non timebis ab eo*, in nonnullis libris teste Bosio legitur οὐκ ἀκούσεσθε αὐτοῦ, non ei fidem habebitis, sensu eodem. Sermo enim ibi est de vaticiniis falsorum prophetarum, quæ fidem nullam merebantur, nec adeo metuenda erant. — דַּעַת, *scientia*. Ies. XXXII. 4. καρδία τῶν ἀσθενούντων προσέξει τῷ ἀκούειν. Pro ἀκούειν, quod in marginem rejecit, Grabius in textu posuit νοεῖν, partim e MS. Regio, partim ob textum Hebr. Sed cum voces νοεῖν et ἀκούειν parum habeant similitudinis, e præcedentibus originem lectionis ἀκούειν petere mallem. Cum enim eadem vox in fine v. 3. præcesserit, ea vel librario ob oculos versata est, vel in mentem recurrit, ita ut pro νοεῖν scriberet ἀκούειν. Sed ut ingenue profitear, quod sentio, recepta quoque lectio defendi potest. — דָּרַשׁ seq. ל, *colo*. 3 Esdr. V. 69. coll. Esdr. IV. 2. — הֶאֱזִין Hiph. *aures præbeo, auribus percipio*. 2 Par. XXIV. 19. Ies. XXXII. 9. — הִקְשִׁיב Hiph. *ausculto, attendo*. 2 Par. XX. 16. Ies. XLVIII. 18. εἰ ἤκουσας τῶν ἐντολῶν μου, utinam attenderes s. morem gereres legibus s. præceptis meis. Jer. VI. 10. 17. et XVIII. 18. ubi ante ἀκουσώμεθα inserendum est οὐκ, ut legitur in Compl. Cod. Syr. Hex. et Theodoreto. — הִשְׁמִיעַ *audire facio*, etiam *audio*. 1 Sam. IX. 27. sec. Vat. ἄκουσον ῥῆμα θεοῦ, quæ lectio quanquam quodammodo excusari potest, quippe sensus ex ea non mutatur, tamen pro ἄκουσον scriptum fuisse ἀκουστὸν scil. ποιήσω (ut Alex. et Ald. habent) probabile est. — *זְעָקָה, *clamor*. Prov. XXI. 13. ὃς φράσσει τὰ ὦτα αὐτοῦ τοῦ μὴ ἀκοῦσαι ἀσθενοῦς, ubi τοῦ μὴ ἀκοῦσαι Hebr. מִזַּעֲקַת *a clamore* respondet, ac sensum expresserunt. — יָצָא, *exeo*. 2 Par. XXVI. 15. ἠκούσθη ἡ κατασκευὴ αὐτῶν ἕως πόῤῥω, audiebatur instructio illorum longe lateque, vel fama instructionis illorum longe dimanabat. Scilicet יָצָא quandoque de re usurpatur, quæ *late propagatur*, v. c. de fama alicujus rei, uti h. l. Idem valet de altero loco Esth. VII. 8. ubi verba Hebraica הַדָּבָר יָצָא מִפִּי הַמֶּלֶךְ LXX brevitati stu-

a dentes et ad Hamanem referentes transtulerunt: ἁμὰν δὲ ἀκούσας, sensu eodem. — *נְמַהַר, Niph. *festino.* Symm. Ies. XXXII. 4. sec. Hex. נְמָהָרִים, *festinantes, præcipitati,* per ἀκούοντες reddidit. Sed vitiosa hic sunt Hexapla, et ἀκούοντες rejiciendum est ad שְׁמָעִים v. 3. — נִפְתָּח *aperior.* Ies. XXXV. 5. ὦτα κωφῶν ἀκούσονται, ubi Hebraismum
b satis notum bene interpretati sunt. — *עָנָה, *respondeo, exaudio.* Symm. Ies. XXX. 19. in notione *exaudiendi,* ubi LXX ἐπήκουσεν habent. — רָאָה, *video.* Inc. 2 Sam. XVIII. 29. Verba sensuum sæpe apud Hebræos invicem permutantur. Ἀκούειν pro *spectare* legitur apud Musæum v. 5. ubi vid. Schraderus. — שְׁמוּעָה, *auditio.* Ies. XXVIII.
c 19. — שָׁמַע, *audio.* Gen. III. 8. ἤκουσαν τῆς φωνῆς κυρίου, audierunt vocem Jovæ. Sic cum *genitivo* construitur ib. v. 10. et IV. 22. Cum *accusativo* vero ibid. XI. 7. XXXI. 1. Exod. II. 15. Gen. III. 17. ὅτι ἤκουσας τῆς φωνῆς τῆς γυναικός σου, quoniam uxori *obtemperasti.* Gen. XI. 7. ἵνα μὴ ἀκούσωσιν ἕκαστος τὴν φωνὴν τοῦ πλησίον, ut non *intellegat*
d unusquisque linguam proximi, coll. Gen. XLII. 23. Gen. XLIX. 2. ἀκούσατε πρὸς τοῦ πατρὸς ὑμῶν, audite patrem vestrum. Ex. XVI. 20. οὐκ ἤκουσαν Μωϋσῆ, non *obediebant* Mosi. Sic quoque legitur Deut. XI. 27. et XIII. 4. Confer Fesselii Advers. SS. Lib. VIII. c. 1. p. 212. 1 Sam. XII. 15. ubi ἀκούειν est *exaudire,* et cum εἰσακούειν in codd. permutatur,
e coll. Ex. XVIII. 24. Psalm. VI. 9. et XVII. 8. — *שְׁמַע Chald. idem. Dan. III. 5. 7. V. 15. VI. 14. etc. — שָׁמַע בְּאָזְנַי, *audio auribus.* Job. XXVIII. 22. — שָׁמַע שְׁמוּעַ, *audiendo audio.* Job. XIII. 17. — שָׁמַר, *observo.* Deut. XI. 21. XXXI. 12. Jos. XXII. 2. ubi perperam nonnulli statuunt LXX שְׁמַעְתֶּם legisse. Sirac. XXV. 9. ἀκουόντων, *docilium, intellegentium* et *obedientium.* Ibid. v. 18. ἀκούσας, audiens alios queri de uxoris suæ morositate et morum asperitate. Mallem tamen legere ἀκουσίως, ut habet Compl. Sir. XXIX. 28. πικρὰ ἀκούσῃ. 2 Macc. X. 13. προδότης παρίπασσα ἀκούων, cum ubicunque proditor *audiret.* Scil. ἀκούειν, ut Latinum *audire,* est interdum, ut h. l., *vocari, appellari, circumferri.* Polyb. III. 94. 8. καλῶς
g ἀκούειν παρά τινι. Dio Cass. p. 480. ed. Reim. δεινῶς ἀγαναιτῶν, ὅτι παῖς ἤκουε. Conf. quoque Stephanum in Thes. L. Gr. s. h. v.

ἈΚΟΥΩ, ἈΚΟΥΩ, *audio, audio.* הַקְשִׁיב. Ies. LI. 4.

ἈΚΟΥΩ ΒΑΡΕΩΣ, *difficulter audio.* הַכְבִּיד Hiph. *aggravo.* Ies. VI. 10. τοῖς ὠσὶν αὐτοῦ βαρέως ἤκουσαν.

h ἈΚΟΥΩ ΠΛΕΙΟΝ, *plus audio,* h. e. *majorem intellegentiam consequor;* nam ἀκούειν interdum est *discere, intellegere.* הוֹסִיף לֶקַח *adjicio perceptionem.* Prov. XVI. 11.

ἌΚΡΑ, ἡ, pr. *summum cacumen montis,* deinde i. q. ἀκρόπολις, *arx, munitio.* מִלּוֹא nomen proprium. 2 Sam. V. 9. 1 Reg. XI. 15. 27. Habuerunt scil. nomen proprium pro
i nomine appellativo, quod *castellum cum vallo* notat. — *עֲרִיחַ, *arx montana, turris elata.* Jud. IX. 46. sec. Oxon. In Ald. et Compl. legitur ὀχύρωμα. — *קָצֶה, *extremum, finis.* Theod. Ies. LVI. 11. מִקָּצֵהוּ, ἀπ' ἄκρας αὐτοῦ, ubi melius apud alios legitur ἀπ' ἄκρου αὐτοῦ. — *רֹאשׁ, *caput, summitas.* Aqu. Symm. 2 Sam. XV. 32. Vulg. *summitatem.*
k Ib. XVI. 1. 1 Macc. I. 35. ubi videndus Michaëlis in Anim. ad Vers. Germ. p. 31. seq. Ib. IV. 2. ubi οἱ υἱοὶ τῆς ἄκρας, filii arcis, dicuntur *habitatores* vel *defensores*

arcis. 4 Macc. IV. 20. ἐπ' αὐτῇ τῇ ἀκρᾳ, h. e. *in arce*, coll. 1 Macc. I. 15.

ΑΚΡΑΤΟΣ, *merus, non mixtus.* חֲמָה *æstuans ira.* Jer. XXV. 15. ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ ἀκράτου, poculum vini meri. Legerunt sine dubio חֲמַר, quod *merum* notat. — חָמַר, *turbidus sum.* Symm. et LXX Ps. LXXIV. 7. Legerunt et hic חֲמַר. Lectu digna de h. l. habet Starckius in Carminibus Davidis Vol. I. p. 275. qui putat, formulam οἶνος ἄκρατος h. l. ad illud mixtionis genus respicere, quo tres aquæ partes cum quarta vel quinta parte vini in calice simul miscere solebant veteres, ut temperet animosum lympha vinum. 3 Macc. V. 2. οἶνος ἄκρατος, merum. Hesych. ἄκρατος, ἀμιγὴς, ἀκηρίκρατος. Xenophon apud Suidam in Ἄκρατος· κάν δὲ ἦν ὁ οἶνος ἄκρατος, εἰ μή τις ὕδωρ ἐκηχίου. Confer Schefferum ad Ælian. V. H. Lib. II. cap. 11.

*ΑΚΡΕΜΩΝ, *ramus quivis, specimen, ramus major, prægrandis.* Vocabulum נֵזֶר, *surculus,* Aquila Isa. XI. 1. teste Hieronymo ἀκρέμονα; seu potius ἀκρίμονα, quo casu Hexaplis inserendum erat, (ut recte monuit Kreyssigius in Symbol. P. II. p. 8.) interpretatus est. Vide Montf. ad Hex. h. l. et cap. XIV. 19. Hesych. ἀκρίμονες, βλαστοὶ, κλάδοι.

ΑΚΡΙΒΑΖΩ, *diligenter indago, probo,* item *exacte, curate describo* ac *definio, diligenter constituo.* — חָקַק, *scindo, delineo,* etiam *decerno, statuo.* Aqu. Theod. Prov. VIII. 27. ubi ἀκριβάζων γῦρον non est *accurate describere circulum,* sed *circulo.* Vulg. *quando certa lege et gyro vallabat abyssos.* Legitur quoque hæc vox apud eosdem ibid. v. 15. ἀκριβάσουσι δίκαια, accurate decernent, quod justum est. — *חָקַר, *investigo, explora.* 2 Paral. IV. 18. sec. Compl. — חֹק, *statuta.* Inc. Lev. XVIII. 26. — מְחֹקֵק, *decernens, legislator, qui accurate leges describit, doctor.* Aqu. Gen. XLIX. 10. ubi de doctore et interprete legum oraculorumque divinorum explicandum est. V. Fischeri Clavem p. 18. seq. ac Drusium in Fragm. p. 72. Confer quoque Theodot. Psalm. LIX. 8. — צְבִי, *decus.* Aqu. et LXX sec. Compl. 2 Sam. I. 19. ἀκριβασαι, al. ἀκρίβασον. Cappellus in Crit. S. p. 882. ed. rec. existimat, eos loco הַצָּבִי legisse הַצָּפִי *speculare, considera,* ut sit Imp. Hiph. a rad. צָפָה, contra quem recte observavit Scharfenbergius, eos aberrasse non a lectione, sed interpretatione vulgata, ratos nempe, הַצָּבִי esse imper. Hiph. verbi יָצַב, quod Chaldæis est *diligenter cognoscere et explorare verum, vero insistere et inniti,* unde Dan. VII. 16. Chald. יַצִּיבָא a LXX et Theod. per ἀκρίβεια redditur. Confer quoque ibid. v. 19. Buxtorfius in Anticr. p. 778. statuit, illos respexisse ad חָשַׁב per commutationem ח et ה, item צ et שׁ, quod alias ab ipsis non infrequenter factitatum, simulque addit, lectionem genuinam LXX h. l. esse στήλωσον, quod habent editt. pleræque et meliores. Sir. XLVI. 18. ἐν πίστει αὐτοῦ ἠκριβάσθη προφήτης, in fide sua *probatus est* propheta.

ΑΚΡΙΒΑΣΜΑ, *accurate constitutum, statutum exactum et accuratum, quod exacte observandum proponitur, lex, præceptum.* Vocabulum hoc, quo caret Thesaurus Stephani, legitur pro חֹק *statutum* apud Aquilam Deut. VI. 17. et 20. in Ed. Vta Ps. XCVIII. 23. ac apud Inc. (qui sine dubio Aquila est) 1 Reg. II. 3. — מִשְׁפָּט, *jus, judicium.* Inc. Lev. XVIII. 5. Scilicet מִשְׁפָּט etiam de *legibus* et *institutis divinis* adhibetur,

a ut satis notum est. — *מִקְדָּשׁ, *sanctuarium.* Inc. Lex. XIX. 30. ex falsa quidem interpretatione, per se tamen non incommoda. — *פְּקוּד, in plur. פְּקוּדִים, *mandata, cum cura commissa.* Inc. (Aquila sine dubio, e conjectura Montf.) Psalm. XVIII. 9. ἀκριβάσματα, ubi non assentiri possum Fischero, qui in Clavi Verss. GG. V. T. p. 19. A- b quilam loco פְּקוּדֵי legisse putat חֻקֵּי, aut, quod paulo propius accedit ad figuram literarum τοῦ פְּקוּדִי, חֻקּוֹת. Nam vox Hebraica, quæ in textu legitur, eandem significationem habet.

'ΑΚΡΙΒΑΣΜΟ'Σ, *accurata inquisitio,* etiam i. q. ἀκρίβασμα, *accurate constitutum, quod exacte observandum, propositum, lex, præceptum, manda-* c *tum,* חֹק, *statutum.* Aqu. Ps. II. 7. ἀναγγέλλων ἰσχυροῦ ἀκριβασμόν, tradam Dei præcepta s. perferam Dei mandata ad homines, ubi LXX πρόσταγμα habent. Idem Gen. XLVII. 22. ubi ἀκριβασμὸς *cibaria statuta et demensa* notat, quæ Pharaonis auctoritate Ægyptiorum sacerdotibus ex horreis publicis præbebantur. Verba Græca sunt: ἀκριβασμὸς γὰρ τοῖς d ἱερεῦσι. Conf. Fischeri Clavis p. 20. Idem Ex. XXIII. 10. Prov. XXX. 4. Aqu. et Theod. Prov. VIII. 27. LXX Prov. VIII. 29. ἐν τῷ τιθέναι θαλάσσῃ ἀκριβασμὸν, cum poneret mari *terminum suum accurate constitutum.* — חָקָק plur. חֻקִּים *statuta.* Aqu. Ps. XCIII. 20. LXX sec. Ald. et Compl. Jud. V. 15. μεγάλοι ἀκριβασμοὶ καρδίας, ubi pro e חֹקְקֵי legisse nonnullis videntur חֹקְרֵי, *investigantes,* ac reliqui libri ἐξεταζόμενοι habent.

'ΑΚΡΙΒΑΣΤΗ'Σ, *diligens explorator, inquisitor, probator.* מְחֹקֵק, *decernens, legislator.* Aqu. Jud. V. 14. Symm. ἐκτιτάσσοντες. Idem Ps. LIX. 8. — שֹׁמֵר, *minister, qui promulgat decreta magistratuum, atque ea exe-* f *cutioni mandat.* Aqu. Deut. XVI. 18. sec. Basil. ubi ex sententia Scharfenbergii substituenda est lectio sanior Coislin. ἐκβιβασταὶς (q. d. *exactores,*) quam etiam Procopius ad Jos. I. 10. Cat. Nicoph. T. II. p. 7. secutus est. Sed mihi utraque lectio ex duabus Aquilæ editionibus hausta locum hic habere posse videtur.

'ΑΚΡΙ'ΒΕΙΑ, *accurata diligentia, accuratio, accurata inquisitio* et *cogni-* g *tio, accurate statutum.* יְצִיבָא, Chald. *veritas, certitudo.* Dan. VII. 16. τὴν ἀκρίβειαν ἐζήτουν παρ' αὐτοῦ, *accuratam notitiam* petebam ab illo. — חֻקָּה, *statutum.* Aqu. Ex. XII. 14. Lev. XXIII. 41. Job. XXXVIII. 33. — חוֹקְקִים. Symm. Jud. V. 15. Sap. XII. 21. μετὰ πόσης ἀκριβείας ἔκρινας τοὺς υἱούς σου, cum quanta dilegentia (ne sc. modum excederes in puni- h endo) et cautione judicasti filios tuos? Sir. XVI. 26. ἐν ἀκριβείᾳ ἐναγγελῶ ἐπιστήμην: ubi ἐν ἀκριβείᾳ est *exacta dilegentia.* Ibid. XLII. 6. ἀκρίβεια ζυγοῦ καὶ σταθμῶν. Hesychio ἀκρίβεια est ἡ ἀκριβὴς κατάληψις, *accurata cognitio.*

'ΑΚΡΙΒΗ'Σ, *accuratus, exquisitus.* *יְצִיב, *verum.* Dan. II. 45. sec. Chis. ἀκριβὲς τὸ ὅραμα. Ibid. IV. 25. ἀκριβὴς γάρ μου ὁ λόγος, ubi ἀκριβὴς *verum* ac *certum* notat. Sir. XVIII. 29. παροιμίας ἀκριβεῖς, sententias *exquisitas.* Ibid. XIX. 21. πανουργία ἀκριβὴς, *subtilis* calliditas. Ibid. XXXI. 28. μαστυρία ἀκριβὴς, reprehensio *justa,* aut testimonium *verum* ac *certum.* Ibid. XXXII. 4. ἀκριβὴς ἐπιστήμη.

'ΑΚΡΙΒΟΛΟΓΙ'Α, *accurata discussio et examinatio, subtilis disputatio.* — חֵקֶר, *scrutatio, perscrutatio, investigatio.* Jud. V. 16. ἀκριβολογίαι καρδίας, accuratæ perscrutationes cordis. Hesych. ἀκριβολογῆται, ἀκριβῶς ἐξετάζει.

'ΑΚΡΙΒΟ'Ω, *plane cognosco, dile-*

genter exploro, summa cura ac dilegentia aliquid facio, accurate constituo. — חֻקּוֹת, *statuta.* Inc. Lev. XVIII. 3. ἠκριβωμένα, accurate constituta, — חָקַק. Aqu. Ies. XLIX. 16. ἠκρίβωσα, h. e. *accurate delineavi.* — *מִשְׁפָּט. Aqu. Lev. XX. 22. ἠκριβωμένα. Sed pertinet hæc vox potius ad antecedens חֻקֹּתַי, ut recte monuit Scharfenbergius.

ᵇ ἈΚΡΙΒΩΣ, *accurate, dilegenter, exquisite.* הֵיטִיב inf. in Hiph. adverbialiter, *bene, optime.* Deut. XIX. 18. ἐξετάσωσιν οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, judices dilegenter in rem inquirant. — לְיַצִּיבָא Chald. *ad veritatem.* Dan. VII. 19. ἐζήτουν ἀκριβῶς περὶ τοῦ θηρίου.

ἈΚΡΙΣ, *locusta.* אַרְבֶּה idem. Ex. X. 4. Deut. XXVIII. 38. Joël. I. 4. — *אַרְבֶּה, *fumarium.* Hos. XIII. 1. sec. Compl. quam lectionem in textum recepit Grabius, ubi, ut jam Hieronymus ad h. l. monuit, alia puncta subjecerunt, legentes מֵאַרְבֶּה. Koehlero in Obss. Critt. in Psalmos T. III. Repertorii Eichhorn. Literat. Bibl. et Or. p. 3. LXX scripsisse videntur ἀπὸ θυρίδων loco ἀπὸ ἀκρίδων, coll. Ies. XXIV. 18. Sed ἀτμὶς ἀπὸ ἀκρίδων est nebula ex locustis constans, quæ solis lucem intercipit atque obscurat, sed brevi evanescit. Non possum tamen prorsus silentio præterire conjecturam, quam Fellus Not. ad Clementis Ep. I. ad Corinth. §. 17. proposuit, ἀκρίδων pariter ac δακρύων pro χύτρας librarii errore nunc haberi, cui voci consonare putat Hebr. אַרְבֶּה, quod apud Rabbinos כלי קטן exponitur. Confer Opuscula nostra Critica p. 421. — גּוֹב, idem. Ies. XXXIII. 4. Amos VII. 1. Nahum III. 17. — חָגָב, etiam *cicada.* Lev. XI. 22. Num. XIII. 33. Coh. XII. 5. παχυνθῇ ἡ ἀκρίς. Ad hunc locum respicitur in Lex. Cyrilli MS. Bar. ubi ita: Ἀκρὶς, βοτάνη τις οὕτω λεγομένη. Καὶ ὁ Σολομὼν ἡμᾶς διδάσκει λέγων· ἀνθήσῃ τὸ ἀμύγδαλον καὶ παχυνθήσεται (vulgo παχυνθῇ) ἡ ἀκρίς. Ταύτας οἶμαι καὶ τὸν πρόδρομον ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐσθίειν. In eadem sententia fuit Athanasius Alexandrinus in Comment. ad Matth. III. 4. T. II. Collect. Nov. Patr. Montf. Conf. et Bocharti Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 7. p. 489. et cap. 12. p. 518. Ies. XL. 22. — חָסִיל, *bruchus.* Joël. II. 25. — יֶלֶק, *bruchus.* Jer. LI. 14. 27. Nah. III. 15. Judith. II. 14. πολὺς ὁ ἐπίμικτος, ὡς ἀκρίς. ubi ἀκρὶς collective sumitur, ut apud Theophan. Chronogr. p. 235. B. Sap. XVI. 9. ἀκρίδων δῆγμα.

ἈΚΡΙΤΩΣ, *extra judicium, re non judicata, injuste,* etiam *temerarie, sine judicio et sensu decori.* Gen. XVIII. 25. ubi Symm. sensum verborum: הֲשֹׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ לֹא יַעֲשֶׂה מִשְׁפָּט, *totius terrarum orbis judex non ita judicabit,* liberius paulo expressit: ὁ πάντα ἄνθρωπον ἀπαιτῶν δικαιοπραγεῖν, ἀκρίτως μὴ ποιήσῃς τοῦτο, non male quoad sensum. Præter hunc locum adverbium hoc quoque Hab. II. 15. de suo addidit Symmachus ac auctor ed. Vtæ. Sir. XIII. 13. μὴ ἔμπιπτε, ἵνα μὴ πέσῃς, ἀκρίτως (h. e. *temere*). Ita enim interpungenda videntur hæc verba (quæ in Compl. tantum exstant, in reliquis autem codd. et verss. desiderantur), ut ἀκρίτως cum ἔμπιπτε construatur. Polyb. II. 7. ἀκρίτως καὶ προφανῶς περιβάλλειν ἑαυτὸν ταῖς συμφοραῖς. Budæus in Commentariis Gr. L. p. 12. ut doceret, ἄκριτον apud Græcos dici *sine judicio ac ratione factum,* exempli loco affert locum Herodiani II. 7. 3. ubi ἀκρίτοις ἀναλώμασι occurrit. Hinc ἀκριτόμυθος est *sine judicio et delectu verba faciens.* 1 Macc. II. 37. ἀκρίτως ἀπόλλυτε ἡμᾶς, *indicta causa* nos perditis. Ibid. XV. 33. ἀκρίτως κατεκρατήθη, *injuste* possessa ac nobis quasi retenta est.

a ΑΚΡΟΆΜΑ, *acroama, quod auditur, narratio,* aut *fabula, quæ a vulgo lubenter auditur, recitatio.* Sir. XXXII. 5. ὅπου ἀκρόαμα, μὴ ἐκχέῃς λαλιὰν, ubi aliquid narratur, vel ubi aliquid audiri, auscultari debet, ne effundas sermonem. Nonnullis interpretibus, v. c. Bretschneidero, ἀκρόαμα h. l. vel significat *concentum musicum in convivio,* vel *homines, qui*
b *cantu et gestibus exhilarant convivas.* Conf. Cic. Verr. IV. 22. et Orat. p. Sexto c. 54. " ipse ille maxime ludius, non solum spectator, sed actor et acroama."

ΑΚΡΟΆΣΙΣ, *auditio, auscultatio.* עֹנֶה, part. *respondens, responsor.* 1 Reg. XVIII. 26. οὐκ ἦν ἀκρόασις, nihil seu nulla responsio audiebatur; ubi aut ἀκρ. de *exauditione precum* explicari, aut ejus loco ἀπόκρισις reponi potest. Certe Vulg. habet: *nec aliquis respondebat.* — קֶשֶׁב, *attentio, auscultatio.* 2 Reg.
c IV. 31. οὐκ ἦν ἀκρόασις, non videbatur intellegere, quæ dicebantur, seu: nullus sensus se prodebat. Symm. Theod. LXX Ies. XXI. 7. ἀκροάσαι ἀκρόασιν πολλὴν, attente omnia considerabat. Ad hunc locum
d Bielius: Ita λῆρον λῆρεῖς apud Aristoph. in Plut. v. 517. pro κατὰ λῆρον λῆρεῖς, et similes phrases Attice eodem modo usurpari observat Scholiastes ad eundem l. c. Falluntur ergo, qui tales Hebræis tantum receptas putant, quos inter Fesselius Adverss. Sacr. Lib. VIII. c. 5. p. 268. Confer et quæ contra illos observat Wolfius ad Liban.
e Epist. p. 21. — שְׁמוּעָ infin. *audiendo.* 1 Sam. XV. 22. sec. Compl. ubi ἀκρόασις æque ac ὑπακρόασις in Vat. *obedientiam* notat, *quæ præstatur voluntati divinæ,* et est i. q. ἀκοὴ in anteced. Coh. I. 8. οὐ πληρωθήσεται οὖς ἀπὸ ἀκροάσεως, nec auris audiet, h. e. eo, quod audit, repletur. Sir. V. 13. γίνου ταχὺς ἐν ἀκροάσει σου, coll. Jac. I. 19.

ΑΚΡΟΑΤΗ΄Σ, *auditor.* לַחַשׁ, *mussitatio, pronuntiatio, incantatio.* Ies. III. 2. συνετὸν ἀκροατήν. Significat autem h. l. ἀκροατὴς *oratorem disertum ac potentem,* qui facile potest movere animos hominum, atque ad partes suas perducere, adeoque quasi vim incantandi habet. Vide ad h. l. L. Bosium in notis. Sir. III. 32. οὗς ἀκροατοῦ ἐπιθυμία σοφοῦ, homine discendi et audiendi cupido delectatur sapiens. Cf. Prov. XXV. 12.

ΑΚΡΟΑ΄Ω, in med. ΑΚΡΟΑ΄ΟΜΑΙ, *audio, auscultο.* אָזַן Piel. et Hiph. הַאֲזִין *auscultο, attendo.* Symm. Job. XXXI. 11. — הַקְשִׁיב קֶשֶׁב, *attentione attendo.* Symm. Ps. CXLI. 8. Inc. Cant. VIII. 13. LXX Ies. XXI. 7. ubi vide supra
g ad v. ἀκρόασις notata.

ΑΚΡΟΒΥΣΤΕ΄Ω. Quanquam ἀκροβυστία *præputium* est et ἀκρόβυστος *præputiatus,* ut proinde ἀκροβυστεῖν videri posset potius significare *præputia relinquere* vel *inducere, βύειν τὸ ἄκρον, extremam membri virilis partem tegere,* tamen LXX Intt. ad imitationem Hebr. עָרַל hanc vocem contraria significatione acceperunt, ut
h sit *circumcidere* aut *præputium auferre,* q. d. *depræputiare.* עָרַל, *circumcido.* Aqu. Symm. Theod. Lev. XIX. 23. ἀκροβυστιεῖτε. Sermo autem ibi est non de hominibus, sed de arboribus, quibus tribuitur ἀκαθαρσία, h. e. rami inutiles, qui circumcidendi et amputandi erant. LXX usi sunt voce περικαθαρίζειν. Vulgatus transtulit: *auferetis præputia eorum.* Nobilius legendum conjicit ἀκροβυστιᾶτε, quod tamen non opus est, cum etiam ἀκροβυστιᾷ h. l. simpliciter sit τέμνειν aut περιτέμνειν τὸ ἄκρον.

ΑΚΡΟΒΥΣΤΙ΄Α, *præputium.* עָרְלָה, idem. Gen. XVII. 11. τὴν σάρκα τῆς ἀκροβυστίας, coll. v. 14. XXIV. 25. Lev. XII. 3. i. q. in aliis locis, Gen.

XVII. 23. ἀκροβυστία simpliciter, coll. Exod. IV. 25. 1 Macc. I. 17. ἐποίησαν ἑαυτοῖς ἀκροβυστίας, attrahebant s. reficiebant sibi præputium, quod uno verbo ἐπισπᾶσθαι dicitur 1. Cor. VII. 18. de qua voce conf. Lex. N. T.

*ΑΚΡΟΒΥΣΤΙΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ, *præputium cordis.* עָרְלַת לֵב idem. Deut. X. 16. sec. nonnullos libros aut interpretes, ut notavit L. Bos. in notis ad h. l. Est autem ἀκροβυστία τῆς σαρκὸς h. l. *vitiositas, impietas,* i. q. σκληροκαρδία, ut legitur in Vatic. Eadem mataphora usus quoque est Paulus Coloss. II. 13. ubi ἀκροβυστία τῆς σαρκὸς dicitur, ubi vide notata a me in Lex. N. T. s. h. v.

ΑΚΡΟΒΥΣΤΟΣ, *præputiatus, non circumcisus.* עָרֵל, idem. Aqu. et Theod. Ex. VI. 12. ubi cum voce ἀπερίτμητος permutatur. LXX Jos. V. 7.

*ΑΚΡΟΒΥΣΤΟΣ, ΧΕΙΛΕΣΙ, *incircumcisus labiis.* עֲרַל שְׂפָתַיִם, idem, Aqu. Ex. VI. 12. *qui est lingua impedita, qui difficulter loquitur,* qui μογιλάλος Græcis dicitur.

ΑΚΡΟΓΩΝΙΑΙΟΣ, *angularis, in extremitate anguli constitutus.* כִּתְרַת *ornamentum, quo aliquid,* v. c. columna, *undique cingitur.* Symm. 2 Reg. XXV. 17. sec. Coisl. — פִּנָּה, *angulus, extremitas.* Ies. XXVIII. 16. λίθον ἐκλεκτὸν ἀκρογωνιαῖον. — רֹאשׁ פִּנָּה, *caput anguli.* Symm. Ps. CXVII. 22. Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΑΚΡΟΔΡΥΑ, proprie *cacumen rami,* ut in Gloss. Vett. explicatur. ΑΚΡΟΔΡΥΑ, *fructus arborei,* et speciatim quidem, *qui putamen ligneum habent, glandes, nuces, baccæ;* item, ut δρῦς pro *quavis arbore,* sic et ἀκρόδρυα *primi ac præstantissimi fructus cujusvis arboris.* מֶגֶד, in plur. מְגָדִים, *eximia præstantia, res præstantes.* Cant. IV. 13. μετὰ παντὸς ἀκροδρύου, cum fructibus præstantissimis. Fructus enim in cacuminibus ramorum, quippe soli maxime exposi-ti, sunt præstantissimi. Ibid. IV. 16. seu V. 1. et VII. 13. ἐπὶ θύραις ἡμῶν πάντα ἀκρόδρυα νέα, pro foribus nostris sunt omnis generis fructus optimi. 1 Macc. XI. 34. ἀπὸ τῶν γενημάτων καὶ τῶν ἀκροδρύων. Philo Lib. *quod quivis probus sit,* etc. p. 615. τελευταῖαι ἀκροδρύων γέμουσαι, mensæ postremæ variis fructibus abundantes. Vid. idem de Vit. Mos. p. 434. Hesychius: ἀκρόδρυα, ἀρχὴ καρπῶν, καρποί. Idem: ἀκροδρύων, ἀρχῶν καρπῶν δένδρων, ὡς ἐκ τῆς δρυός. Suidas: ἀκρόδρυα, καρποὶ δενδρικοὶ πάντες, οἱ τῶν δένδρων καρποί. Etym. M. in Δρύινος· Ἀκρόδρυα οὐ μόνον βαλάνους, ἀλλὰ πάντὰ τὰ φυτοῦ καρπὸν ἰδώδιμον. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀκρόδρυα, πάντὸς δένδρου καρπὸς ψυκτός. Idem: Ἀκροδρύων, καρπῶν δένδρων, ὡς ἐκ τῆς δρυός. λέγεται δὲ καὶ τὸ ὑλαστοῦ τρυφερώτατον. Confer quoque Athen. Lib. II. p. 52. et Casaub. ad h. l. p. 65.

ΑΚΡΟΝ, τὸ (scil. μέρος, vel ὅριον, vel πέρας, vel τέλος), *extremum, summum, extremitas, summitas, extrema pars.* אֶפֶס, *finis, terminus.* Deut. XXXIII. 17. ἀπ' ἄκρου τῆς γῆς. 1 Sam. II. 12. ἄκρα γῆς pro τὰ ἄκρα τῆς γῆς, ut legitur Prov. XXX. 4. Ies. LII. 10 et Mich. V. 4. — בֹּהֶן, *pollex,* tam manus quam pedis. Ex. XXIX. 20. ἐπιθήσεις ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ ποδὸς τοῦ δεξιοῦ, pones super extremitatem manus dextræ, et super extremitatem pedis dextri. Utraque formula occurrit quoque Lev. VIII. 22. 23. et XIV. 14. 17. 25. 28. Adde Jud. I. 6. et 7. — יֶרֶךְ, *latus.* 1 Reg. VI. 16. — כָּנָף, *ala, ora.* Symm. 1 Sam. XV. 27. Job. XXXVII. 3. Ez. V. 3. ἄκρον τοῦ ἱματίου. LXX 1 Sam. XXIV. 4. sec. Coislin. et Hagg. II. 13. — סוֹף, *finis, extremitas.* 2 Par. XX. 17. — *סָעִיף, *ramus.* Aquila Ies. LVII. 5. Scilicet vox Hebraica, quam vulgo *ramos* vertunt, significat quoque in l.

a τους διὰ παντὸς καταστῆσαι βίου, ubi in Vet. altera Usserii p. 121. ἀταράχους legitur. Vulg. *absque ullo terrore vitam silentio transigentes.* Alibi apud Græcos ἀκύμων dicitur, quod Hesychius per ἀτάραχος explicat. Phav. Lex. p. 46. ἀκύμαντος, ἀτάραχος, ἀπὸ τοῦ α στερητικοῦ μορίου, καὶ τὸ κυμαίνω, τὸ ταράσσω. Scribitur quoque ἀκύμαστος apud Schol. Lycophr.
b Alex. v. 736. et ἀκύματος Esther. III. 13. sec. Cod. Alex. Similis est confusio inter ἀπέραντος et ἀπέρατος 3 Macc. II. 9.

* ἈΚΎΜΑΤΟΣ, i. q. ἀκύμαντος. quod vide. Usum hujus vocis illustrat quoque Segaar ad Clem. Alex. *quis div. salut. conseq.* p. 310.

ἌΚΥΡΟΣ, *auctoritate privatus, abrogatus, irritus, invalidus, antiqua-*
c *tus, obsoletus.* Hesych. Ἄκυρον, παλαιόν. Hinc

ἌΚΥΡΟΝ ΠΟΙΈΩ, *irritum reddo, auctoritate privo, aboleo, abrogo,* ac, si de legibus ac præceptis sermo est, *violo, transgredior.* סוּר, *recedo.* Prov. V. 7. μὴ ἀκύρους ποιήσῃς ἐμοὺς λόγους, ne violate mea præcepta. Bene quoad sensum. — פָּרַע, *abjicio, rejicio.* Inc. (quem Aquilam
d esse suspicor, quia Ps. CXIX. 126. et Ies. XXIV. 5. eandem vocem per ἀκυροῦν transtulit.) et LXX Prov. I. 25. ἀκύρους ἐποιεῖτε ἐμὰς βουλάς. Confer Opuscula mea Critica p. 265.

ἈΚΥΡΌΩ, *auctoritate privo ac spolio, irritum reddo,* ac, si de legibus ac præceptis sermo est, *violo, transgredior.* *הֵנִיא, *annihilo.* Aqu.
e Num. XXX. 9. sec. codd. Holmes. ἐὰν ἀκυρῶν ἀκυρώσῃ αὐτὰς κ. τ. λ. — הֵפֵר, *rumpo, frango,* ac metaph. *irritum facio.* Aqu. Num. XXX. 13. et 9. Ies. XXIV. 15. Job. V. 12. Ps. CXVIII. 29. — *שׁוּר *intueor, respicio.* Inc. (quem Montf. Symmachum esse putat) Job. XXXIII. 14. οὐκ ἀκυρώσει αὐτῷ, in quibus verbis, nisi interpretem lectionem יְשׁוּרֶנּוֹ expressisse temere conjicias, ex sententia Kreyssigii in Symbolis ad Bielii Thes. Philol. P. II. p. 9. loco αὐτῷ reponendum est αὐτόν. Cæterum dubio caret, eum legisse שׁוּר cum Sin, quod est idem, quod סוּר. — 3 Esdr. VI. 32. ἐὰν παραβῶσι τὶ τῶν γεγραμμένων καὶ ἀκυρώσωσι, si transgressi fuerint aliquid ex his, quæ scripta sunt, aut irritum fecerint. Respondet ibi Chald. נָסַךְ *evulsit,* h. l. *irritum reddidit.* Esdr. VI. 11. Hesychio ἀκυρῶσαι est ψευδοποιῆσαι, καταργῆσαι. 4. Macc. II. 1. *restingui* de cupiditatibus, coll. v. 8.

ἈΚΧΟΎΧ. Ipsa vox Hebr. חוֹחַ, *carduus, spina,* cum ח præfixo. חַחוֹחַ. 2 Paral. XXV. 18.

ἈΚΏΛΥΤΟΣ, *qui non prohibetur.* Sap. VII. 23. ἀκώλυτον. Vulgat. *quem nemo vetat,* h. e. cujus potentiæ ac efficaciæ nemo resistere valet, semper efficax.

* ἈΚΩΛΎΤΩΣ, *nemine prohibente, libere.* Adverbium hoc a Bielio omissum reperitur Job. XXXIV. 31. ubi verbis לֹא אֶחְבֹּל intellectu difficillimis in Symm. versione respondet: οὐχ ἕξω ἀκωλύτως, quod Drusius *nemo me impediet,* Montf. autem rectius transtulit: *non ero sine impedimento.* Vulgatus habet: *te quoque non prohibebo.* Hanc lectionem vulgatam nisi interrogative efferre quis malit, necessarium erit illud οὐχ delere, quæ fuit sententia Kreyssigii in Obss. Critt. ad Græcos Jobi Intt. p. 22. Conf. etiam Doederleinii Scholia in Libros V. T. poëticos p. 56.

ἌΚΩΝ, *invitus, nolens.* Hinc: A

ἌΚΩΝ ΠΑΡΑΒΑΊΝΩ, *invitus transgredior.* עָוֹן *iniquitas.* Job. XIV. 17. εἴτε ἄκων παρέβην.

ἌΛΑ, τὸ, *sal.* Sir. XXXIX. 32. ἅλα sec. Vat. Kreyssigio in Symbolis P. II. pag. 9. expungendum videtur hoc dubiæ auctoritatis vocabulum, atque l. l. cod. Alex. et

edit. Complut. auctoritate cum Grabio, Breitingero et Bretschneidero ἄλας legendum. Addit tamen: Vitii originem olim in sequenti καὶ γέλα quærebam. Jam vero parum abest, quin mihi persuadeam, veram loci lectionem servasse Clementem Alex., qui pro καὶ ἄλα legit καὶ γάλα, quo facto postea καὶ γάλα omisit. Vulgata catenus cum Clemente facit, ut contra ordinem, quem in enumerando sequitur textus Græcus, γέλα præponat τῷ συμβάλλ. Confer Bendtsenii Spec. Exercitat. Critt. in V. T. Libros Apocryphos p. 49. Ex quo, me vel non monente, intellegitur, in codice, quo versionis vulgatæ auctor utebatur, corruptam lectionem καὶ ἄλα, postea in καὶ ἅλας mutatam, a librario inepte fuisse inculcatam, atque cum genuina καὶ γάλα pessime conjunctam, id quod in libris MSS. sæpius evenisse, inter Criticos constat. Vide Drakenborch. ad Liv. III. c. 44. §. 4.

ΑΛΑΒΑΣΤΡΟΣ et ΑΛΑΒΑΣΤΡΟΝ, *alabaster*, h. e. *lapis candore ac lævitate insignis, ex quo vasa veteres excavabant*, etiam *vas unguentarium ex alabastrite lapide.* (Cf. Plin. XIII. 2. Martial. XI. ep. 9. Athen. XV. 13. VI. 19.) — צְלֶחֶת, *scutella, paropsis, catillus.* 2 Reg. XXI. 13. καθὼς ἀπαλείφεται ὁ ἀλάβαστρος ὁ ἀπαλειφόμενος, delebo Hierosolymam, quemadmodum abstergitur vas unguentarium abstersum. In Cod. Alex. legitur τὸ ἀλάβαστρον. Alii τὸ ξύλον habent. Vide de hac voce Lex. N. T. ac Scacchi Sacr. Elæodrism. p. 240. seq.

ΑΛΑΖΟΝΕΙΑ, *jactantia, gloriatio, ostentatio, fastus.* גַּאֲוָה, *superbia, elatio animi.* Theod. Prov. XIV. 13. Inc. Jer. XLVIII. 29. *גְּאוֹן, idem. Symm. Theod. Hos. V. 5. — גַּאֲוָה, *ferocia, insolentia, superbia.* Symm. Job. IX. 13. et XXVI. 12. In qua posteriore loco Vulgatus habet *superbiam*, abstracto posito pro concreto, quod etiam Hebr. מָחַץ postulat. Inc. Ies. LI. 9. seu 10. — שְׁאֲנָן, *insolentia, ferocia.* Symm. Ies. XXXVII. 29.

ΑΛΑΖΟΝΕΥΟΜΑΙ, *glorior, jacto me, sum ostentator.* הִתְהַדַּר Hithp. *honorem mihi arrogo.* Prov. XXV. 6. μὴ ἀλαζονεύου ἐνώπιον βασιλέως, ne glorieris aut insolenter te geras coram rege. — הִתְחַלֵּל Hithp. *doloribus me conficio.* Job. XV. 20. ubi Symm. pro מִתְחוֹלֵל legit sine dubio מִתְהַלֵּל cum He. — הִתְהַלֵּל, *glorior.* Inc. Ps. XLVIII. 8. Sap. II. 16. ἀλαζονεύεται πατέρα θεόν, ubi, ut recte monuit Bretschneiderus, ἀλαζονεύεσθαι, præter *gloriandi*, etiam *mentiendi* notionem habet, quoniam mentiuntur, qui sese jactant, hoc sensu: *jactabunde mentitur, Deum patrem ejus esse.* Hesych. Ἀλαζονεύεται, ὑπερηφανεύεται. Id. Ἀλαζονεύεσθαι, ψεύδεσθαι. Ταραντῖνοι. Ἀλαζών, ψεύστης.

ΑΛΑΖΩΝ, *gloriosus, jactabundus.* יָהִיר, *arrogans.* Hab. II. 5. καταφρονητὴς ἀνὴρ ἀλαζών. — שַׁחַץ, *elatio, ferocia*, ab Arab. شَخَصَ *elatus fuit.* Job. XXVIII. 8. υἱοὶ ἀλαζόνων. Vulg. *filii institorum*, h. e. *ostentatorum, jactatorum.* coll. Quinctil. Lib. VIII. cap. 3. Vide alibi αὐθάδης καὶ ἀλαζών. Hesych. Ἀλαζών, ὑπερήφανος, ψεύστης, ἢ ἐπὶ ἄλης ζῶν, ὅ ἐστιν ἀλώμενος. Sic enim scribendum putat Bielius cum Suicero pro ἐπὶ ἄλης ζῶν, ὅ ἐστιν ἅλας. Etymol. M. Ἀλαζών, ὁ ἀπατεὼν καὶ κομπαστής, ὁ ἐν ἄλῃ καὶ πλάνῃ καὶ ἐκ τοῦ περιΐσταται ζῶν, οὐκ ἐξ ἐπιτηδεύματος, ἀλλ' ἀπὸ ἀπάτης, ὁ ἐπὶ πλέον τὰ ἑαυτοῦ κομπάζων.

*ΑΛΑΙΩ. Vox hæc in Bielii Thesauro omissa legitur apud Inc. Thren. II. 22. pro Hebr. טָפַח, in Piel טִפַּח, quod ibi notat *manibus leniter superductis permulcere* s. *fo-*

a vere. Montf. putat, legendum esse παλαίω, luctor. Sed quid hic luctandi notio sibi velit, non video, nisi quis sensum ita constituere velit: *pro qua luctor, quam omnibus viribus meis defendo.* Si conjecturæ locus esset, reponerem ἀλαίω aut ἀλαλάζω.

ΑΛΑΓΜΑ, *clamor exultantium, jubilatio,* vocabulum, ut videtur,
b fictitium ad sonum ἀλαλά. *מְחִיר *pretium.* Ps. XLIII. 12. οὐκ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλαλάγμασιν αὐτοῦ. E textu Hebr. luculenter apparet, legendum esse ἀλλάγμασιν aut ἀνταλλάγμασιν aut ἀνταλλαγμοῖς (e conjectura Robertsoni) aut ἀναλλάγμασιν, ut et veteres quidam libri habent. Vulg. recte: *in commutationibus eorum.* Eandem lectionem quoque secuti
c sunt Ambrosius et Apollinarius in metaphrasi. Diodorus, qui eandem scripturam amplexus est, explicat τὸ ἄλλαγμα per πρᾶσιν καὶ τιμήν, et recte quidem, cum مكسر apud Arabes de *mercatura* et *mercis pretio* in usu sit, quo verbo in Glossariis Syro-Arabicis MSS. τὸ سلك explicatur. Eadem observatio valet quoque de Theodotionis versione,
d in qua legitur: οὐκ ἦν πλεόνασμα ἐν τῷ ἀλαλάγματι ἡμῶν. Cf. L. Bos. Prolegomena c. 3. ad h. l. Ringeltaube ad h. l. confert Æthiop. מָחַר Conj. X. *ingemuit, ejulavit,* quam notionem quoque ἀλαλάζειν habet. — רַעַם שָׁרִים, *tonitru principum.* Job. XXXIX. 25. ubi nempe pro συναλάγματι, quod habet Ald., et σὺν ἀλμασι, quod legitur in Vat. et
e Alex., e conjectura Bielii reponendum est σὺν ἀλαλάγματι. — תְּרוּעָה, *clangor, jubilatio.* Οἱ ἄλλοι 1 Sam. IV. 6. φωνὴ τοῦ ἀλαλάγματος.

ΑΛΑΛΑΓΜΟΣ, *clamor, speciatim exultantium, jubilatio,* et improprie *balatus ovium.* — יְלֵלָה, *ejulatus.* Jer. XXV. 36. ἀλαλαγμὸς τῶν προβάτων. Scilicet ἀλαλάζειν notat *clamorem et sonum edere quemcunque,* non solum *ob rem lætam,* sed etiam f
ob rem tristem, et tunc *ejulare, lamentari, clamorem et sonum tristem edere* notat, ut legitur v. c. Marc. V. 38. Non male itaque h. l. de ovibus ob defectum pabuli balantibus ac quasi ejulantibus adhibetur. Conf. Lex. N. T. s. v. ἀλαλάζω. — תְּרוּעָה, *clangor, jubilatio.* Jos. VI. 20. ἠλάλαξεν πᾶς ὁ λαὸς ἀλαλαγμῷ πολλῷ, totus populus ingentem cla- g
morem sustulit, ubi intellegendum est de clamore militum prœliantium, aut in concursu proterentium hostem, aut successum victoriæ exultationis voce testantium. Vide Schwebelium ad Onosandri Strateg. p. 93. Psalm. XXVI. 11. XXXII. 3. καλῶς ψάλατε αὐτῷ ἐν ἀλαλαγμῷ, bene canite illi clamore læto. Intellegenda hic est vociferatio populi acclamantis ac gratulantis. Ib. XLVI. 5. ἐν ἀλαλαγμῷ ascendit Deus, h. e. cum *jubilatione.* Psalm. LXXXVIII. 15. ἀλαλαγμὸς de *clangore tubæ* usurpatur, coll. CL. 5. ubi Symm. σημασίας habet. Jer. XX. 16. — Præterea legitur apud Aqu. sec. Procopium Cat. Nic. p. 1335. Num. XXIII. 21. Inc. 2 Sam. VI. 15. Aquil. ac Theodot. Job. VIII. 21. Aquil. Job. XXXIII. 26. Hesychius: Ἐν ἀλαλαγμῷ, ἐν σύφλῳ βοῇ. Idem: Ἀλαλαγμός, ἀσπίνως ὕμνος, ἢ σύφλωσις βοή. Lex. Cyrilli MS. Ἀλαλαγμός, φωνή τις ἀναῤῥος, σύμφωνος ἀλλήλοις τῶν ἐν πολέμοις συναστιζόντων, συνεπιχούντων. Cf. Phavorinum, ubi eadem habentur, ac Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 177.

ΑΛΑΛΑΖΩ, *clamorem et sonum edo quemcunque,* sive ob rem lætam, et tunc *in jubila erumpere* notat, sive ob rem tristem, et tunc per *ejulare, lamentari, clamorem et sonum tristem edere* vertendum erit. — *בָּכָה, *fleo.* Esdr. III. 12. sec. Compl. ἠλάλαξαν φωνῇ μεγάλῃ, ubi reliqui libri ἔκλαυσαν habent. — הֵילִיל

e Hiph. a יָלַל, *ejulo*. Jer. XXV. 34. ἀλαλάξατε ποιμένες, ejulate pastores, ubi alii libri habent ὀλολύξατε. Ib. XLVII. 3. — הֵרִיחַ Hiph. a רִיחַ, *odoror*. Symm. Job. XXXIX. 25. τάξεσθαι ἀλαλάξω (scribendum ἀλαλάξει) πολεμικὸν, quæ sunt ipsa verba, quibus Chrysostomus in Commentario ad h. l. usus est. Si sana est hæc lectio, Symm. יָרִיעַ loco יָרִיחַ legisse dubio caret, et יָרִיעַ h. l. notat: *vocem bellicam exultando emittet*. — הֵרִיעַ Hiph. a רִיעַ, *clango, vociferor*. Jos. VI. 20. ἠλάλαξε τᾶς ὁ λαὸς ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ. 1 Sam. XVII. 20. ἠλάλαξαν ἐν τῷ πολέμῳ. 2 Par. XIII. 15. sec. Compl. Ps. XLVI. 1. ἀλαλάξατε τῷ θεῷ ἐν φωνῇ ἀγαλλιάσεως. Ps. XCVII. 8. ἀλαλάξατε ἐνώπιον τοῦ βασιλέως. Hesych. ἀλαλάξατε, ἀνυψώσατε τὴν φωνήν. — הִשְׁמִיעַ Hiph. *facio audire*. Ez. XXVII. 30. ἀλαλάξουσιν ἐπὶ σὲ φωνῇ αὐτῶν. — *הִתְהַלֵּל, *glorior*. Inc. Jerem. XLIX. 4. — רָנַן, *canto*. Inc. (sine dubio Theodotion) Lev. IX. 24. Theod. Ies. XXVI. 19. — תָּקַע, *clango*. Inc. Jos. VI. 19. ubi tamen, ut recte monuit Scharfenbergius ad h. l., Montf. ἠλάλαξαν male retulit ad וַיִּתְקָעוּ, quod potius pertinet ad וַיָּרַע.

*ΑΛΑΛΕ'ΟΜΑΙ. Hoc verbum, quod a Bielio æque ac reliquis Lexicographis Græcis omissum est, et mutum ac *linguæ usu destitutum* esse notat, occurrit in versione Aquilæ Ps. XXXVIII. 3. pro נֶאֱלָם, obmutuit, q. d. *lingua ligata est*, sec. Vatic. ab Adlero collatum in Eichhorn. Repertorio Bibl. et Orient. Literat. T. XIV. p. 188. e quo Hexaplis hæc nota reddenda erit: — נֶאֱלָמְתִּי. Ἀ. ἠλαλήθην. Σ. ἄλαλος ἐγενόμην. Ο. ἀνωφεύθη. Eadem versio Aquilæ tribuitur in eodem codice v. 10. ejusdem Psalmi, ubi idem vocabulum reperitur.

ΆΛΑΛΟΣ, *mutus*. אֵלֵם, *mutus*. Aqu. Symm. Theod. Prov. XXXI. 8. ἀλάλῳ. Symm. Hab. II. 18. f LXX Ps. XXXVII. 14. ὡσεὶ ἄλαλος, οὐκ ἀνοίγων τὸ στόμα αὐτοῦ.

ΆΛΑΛΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *mutus fio*. נֶאֱלַם Niph. ab אָלַם idem. Symm. Ps. XXXVIII. 13. LXX Ps. XXX. 22. ἄλαλα γενηθήτω τὰ χείλη τὰ δόλια, obmutescent labia falsiloqua.

*ΆΛΑΛΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *mutus sum*. נֶאֱלַם idem. Symm. Ez. III. 28.

ΆΛΑ'ΟΜΑΙ, Ω'ΜΑΙ, *erro, vagor*, g hinc ἀλώμενος, *vagus, errabundus*. נֹדֵד part. Jer. XLIX. 5. ὁ συνάγων τοὺς ἀλωμένους, qui congregat errabundos. Hesych. Ἀλᾶται, πλανᾶται, πηδᾷ, ῥέμβεται.

ΆΛΑΣ, *sal*. מֶלַח, idem. Lev. II. 13. Deut. XXIX. 23. θεῖον καὶ ἅλας κατακεκαυμένον, sulphure et sale combustam. Jud. IX. 45. ἔσπειρεν αὐτὴν ἅλας, sale eam conspersit. Ezech. h XLVII. 12. εἰς ἅλας δέδονται, redigentur in salsuginem. — *מָלַח Chald. idem. Esdr. IV. 14. et VI. 9.

ΆΛΑ'ΣΤΩΡ, *qui perpetravit ἄλαστα, non obliviscenda, malignus, scelestus, exsecrandus*, etiam *dæmon crudelis et sanguinarius*. 2 Macc. VII. 9. σὺ μὲν ἀλάστωρ. 4 Macc. IX. 24. Alciphr. III. 62. Suidas: i ἀλάστωρ, πικρὸς καὶ φονικὸς δαίμων, τιμωρῶν καὶ ἀνεπίληστα ἔργα ποιῶν.

ΆΛΓΕ'Ω, *doleo*. הֵחִיל Hiph. a חִיל, *parturio*. Jer. IV. 19. τὴν κοιλίαν μου ἀλγῶ, viscera mihi dolent. — חָשַׂךְ, *cohibeo*. Job. XVI. 6. ubi לֹא יֵחָשֵׂךְ כְּאֵבִי *non prohibebitur dolor meus*, redduntur a LXX οὐκ ἀλγήσω τὸ τραῦμα, quod sensum prorsus contrarium efficit. Ex mea sen- k tentia vel hæc verba, uti sequentia, interrogative accipienda sunt, hoc sensu: num propterea quiescet do-

a lor vulneris seu vulnerum mihi inflictorum? vel loco ἀλγήσω reponendum est ἀναλγήσω. — נַאַב *doleo.* Job. XIV. 22. et Ps. LXVIII. 34. πτωχὸς καὶ ἀλγῶν ἐγώ εἰμι ἐγώ. — עָר seq. ל, *angustia alicui est.* 2 Sam. I. 26. ἀλγῶ ἐπὶ σὶ, ἀδελφέ μου.

ΑΛΓΕΙ῀Ν ΠΟΙΩ῀, *dolere facio, dolore afficio.* הֶכְאִיב Hiph. Job. V. 18. αὐτὸς γὰρ ἀλγεῖν ποιεῖ, vulnera b quidem infligit.

ΑΛΓΗΔΩ῀Ν, *acris dolor.* מַכְאוֹב, *idem.* Ps. XXXVII. 18. ἡ ἀλγηδών μου ἐνώπιόν μου ἐστί, perpetuo dolore angor. 2 Macc. VI. 30. σκληρὰς ὑποφέρω κατὰ τὸ σῶμα ἀλγηδόνας μαστιγούμενος, duros sustineo in corpore dolores flagellatus. Ib. VII. 12. IX. 5. 9. ζῶντος ἐν ὀδύναις καὶ ἀλγηδόσι. Ib. v. 11. Polyb. XII. 25. 2. c ΑΛΓΗΜΑ, *dolor et corporis et animi.* כְּאֵב, idem. Ps. XXXVIII. 3. τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαινίσθη. — מַכְאוֹב, idem. Cohel. I. 18. προσθήσει ἄλγημα, auget sibi dolorem. Ib. II. 23. πᾶσαι αἱ ἡμέραι αὐτοῦ ἀλγημάτων, omnes dies ejus sunt dolores. Joseph. A. J. XIX. 8. 2. pag. 951. Diog. Laërt. X. 149.

ΑΛΓΗΡΟ῀Σ, *dolorificus, dolorem* d *afferens,* i. q. λυπηρός. פָּצוּר, *vulnus, ulcus.* Jer. XXX. 11. — נַחְלָה part. Niph. fœm. Jer. X. 18. et XXX. 12. ἀλγηρὰ ἡ πληγή σου, dolorem affert plaga tua. Hesychius: ἀλγηρὰ, λυπηρά. Sturzius in Lib. de Dialecto Maced. et Alex. pag. 145. refert hanc vocem in numerum vocabulorum probabiliter Alexandrinorum, et qui alii hoc adjectivo usi sint, se e non reperisse ingenue fatetur.

ΑΛΓΟΣ, *dolor, tam corporis quam animi.* — מַכְאוֹב. Aqu. ac Theod. Jer. XXX. 15. LXX Ps. LXVIII. 31. Thren. I. 18. 19. Sir. XXVI. 7. ἄλγος καρδίας. 2 Macc. III. 17. τὸ κατὰ καρδίαν ἐνοῦν ἄλγος. Hesych. ἄλγος, πάθος, πόνος.

ΑΛΕΙΜΜΑ, *unguentum.* *מָשְׁחָה, *unctio.* Aqu. Lev. XXI. 12. — סוּךְ infin. a סוּךְ, *ungendo.* Dan. X. 3. ἄλειμμα οὐκ ἠλειψάμην. — שֶׁמֶן, *oleum.* Ies. LXI. 3. ἄλειμμα εὐφροσύνης.

ΑΛΕΙΦΗ῀, *unguentatio, unctio.* טִיחַ, *tectorium.* Ez. XIII. 12. ποῦ ἐστὶν ἡ ἀλειφὴ ὑμῶν, ἣν ἠλείψατε, ubi est litura, quam livistis.

ΑΛΕΙ῾ΦΩ, *ungo, oblino.* אָסוּךְ, *lecythus, vas olei.* 2 Reg. IV. 2. ὅτι ἀλλ' ἢ ὃ ἀλείψομαι ἔλαιον. Complut. habet: ἀλλ' ἢ ἀγγεῖόν ἐλαίου ἐν τῷ οἴκῳ, ᾧ ἀλείψομαι. Coaluerunt hic duæ versiones. Posterioris auctor legit אֲשֶׁר, ante quod אֶת supplendum esse existimavit. — טוּחַ, *oblino, obduco.* Levit. XIV. 43. et 48. ubi ἀπαλείφω et ἐξαλείφω in codd. permutatur. Ez. XIII. 10. 11. 12. 14. κατασκάψω τὸν τοῖχον, ὃν ἠλείψατε. Ib. v. 15. XXII. 28. מָשַׁח, *ungo.* Gen. XXXI. 13. Ex. XL. 12. Num. III. 3. — *מָשִׁיחַ. Aqu. 1 Sam. II. 25. ἠλειμμένου (ubi apud Euseb. Lib. IV. Dem. Evang. c. 16. male legitur εἰλημμένου). Dan. IX. 26. Ps. II. 2. Vide Wesselingii Obss. p. 74. seq. — סוּךְ, *ungo.* Ruth. III. 3. 2 Sam. XII. 20. XIV. 2. Mich. VI. 15. Judith. XVI. 6. ἠλείψατο τὸ πρόσωπον αὐτῆς ἐν μυρισμῷ, unxit faciem suam unguento.

*ΑΛΕΚΤΟΣ, *ineffabilis.* 3 Macc. IV. 2. ἄλεκτον πάθος. Ita enim legendum in Cod. Alex. loco impressi ἄδεκτον π. teste Flam. Nobilio.

ΑΛΕΚΤΡΤΩ῀Ν, *gallus.* זַרְזִיר, *accinctus.* Prov. XXX. 31. Aqu. et Theodot. Sc. זַרְזִיר מָתְנַיִם, *accinctus lumbis,* de omni alacri, generoso, strenuo ad militiam, et habili k ad cursum aut venationem adhibetur. Unde laudati interpretes, quod Prov. l. l. de *equo* dicitur, ad *gallum* pro lubitu transtulerunt. Conf. Fulleri Miscell. SS. Lib. V. c. 12. Chald. זְרַז etiam de *luctatore* et *ad-*

a versario adhibetur. — 3 Macc. V. 23. ἄρτι δὲ ἀλεκτρυὼν ἐκέκραγε ὄρθριος, modo autem sub diluculum clamavit gallus. Sic aliis summum mane sive tempus, quod ante lucem et auroram labitur, a gallorum cantu describi solet. Vide Jungermanni notas ad Pollucem Lib. I. c. 8. segm. 71. Berglerum Not. ad Alciphron. Epist. p. 187. et alios laudatos Bibl. Brem. Class. VI. p. 1065.

ἈΛΕ΄ΚΤΩΡ, *gallus.* זַרְזִיר *accinctus.* Prov. XXX. 31. ἀλέκτωρ ἐμπεριπατῶν ἐν θηλείαις. Vide supra s. v. ἀλεκτρυών.

ἈΛΕΥΡΟΝ, *farina.* קְמַח, idem. Num. V. 15. Jud. VI. 19.

ἈΛΕ΄Ω, *molo.* טָחַן, idem. Num. XI. 8. ἤλεον αὐτὸν ἐν ἐμμυλῶνι, sec. c Ald. ubi in aliis libris ἀλήθω reperitur. Ies. XLVII. 2. ἄλεσον ἄλευρον, mole farinam, h. e. tanquam ancilla molestissimos labores perage. Conf. ad h. l. quæ de ancillis molas olim trusantibus observant auctores citati Wolfio ad Matth. XXIV. 41. et ad Luc. XVII. 35. ac Goetzium de Pistrin. Vett. p. 190. seq. et 401. seq. Inc. seu Hebræus sec. Schol. ed. d Bos. Job. XXXI. 10. ἀλέσαι ἄρα καὶ ἡ γυνή μου ἄλλῳ, *molat sane et uxor mea alteri*, de qua formula vide præter Schultensium in Commentario ad h. l. Goetzium lib. cit. p. 193. seq. et infra s. v. ἀρέσκω.

ἈΛΗ΄ΘΕΙΑ, *veritas, fides, integritas, sinceritas.* *אוּרִים, *Urim, illuminationes*, plur. ex אוֹר *ignis.* Ita Trommius in Concordantiis ad h. e v. adducto loco Deut. XXXIII. 8. Sed male: nam in loco laudato ἀλήθεια non Hebraico אוּרִים respondet, sed potius voci תֻּמִּים, ut Exod. XXVIII. 26. et Lev. VIII. 8. Cf. infra s. v. תֻּמִּים. — אֱמוּנָה, *veritas, veracitas.* 2 Par. XIX. 9. ἐν ἀληθείᾳ, omni *fide.* Psalm. XXXV. 5. ἡ ἀλήθειά σου ἕως τῶν νεφελῶν, veracitas tua in servandis promissis usque ad nubes pertingit. Sic legi- f tur quoque Psalm. XXXIX. 13. ubi est i. q. *benignitas*, coll. Psalm LXXXVII. 12. et LXXXVIII. 2. ac 24. Ib. v. 33. οὐ μὴ ἀδικήσω ἐν τῇ ἀληθείᾳ μου, *fidem* ei datam non fallam. Psalm. CXVIII. 86. πᾶσαι αἱ ἐντολαί σου ἀλήθεια, omnia præcepta tua fidem commendant. Ps. CXLII. 1. ἐνώτισαι τὴν δέησίν μου ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, attende ad preces meas sup- g plices pro benignitate tua. Ies. XI. 5. — אֱמוּנִים plur. ex אֱמוּן, *verax.* Psalm. XI. 1. ὠλιγώθησαν αἱ ἀλήθειαι ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν ἀνθρώπων, *fides* inter homines est sublata. Abstractum posuerunt pro concreto, nec male. Ies. XXVI. 2. — אֱמֶת, *veritas.* Gen. XXIV. 27. 48. ὃς εὐώδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας, qui me recta via huc duxit. Ibid. XLVII. 29. ἐλεημοσύνην h καὶ ἀλήθειαν. Jos. II. 14. ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. Jud. IX. 15. 16. ἐν ἀληθείᾳ, *bona fide.* Ibid. v. 19. ἐν ἀληθείᾳ ἐποιήσατε, recte vos gessistis. 1 Sam. XII. 24. δουλεύσατε αὐτῷ ἐν ἀληθείᾳ, colite illum *sincere.* Vide et 1 Reg. II. 4. III. 6. et 2 Reg. XX. 3. Neh. IX. 33. ἀλήθειαν ἐποίησας, rectum vel justum fecisti. Prov. XI. 18. μισθὸς ἀληθείας, mercedis ac præmiorum i proventus *certissimus.* — דַּךְ, *attritus.* Prov. XXVI. 28. γλῶσσα ψευδὴς μισεῖ ἀλήθειαν. Conferendum hic est Arab. دكا *purum, verum esse*, pro quo Hebr. זָכָה dicitur. — חָמָס, *violentia.* 1 Par. XII. 17. οὐκ ἐν ἀληθείᾳ χειρὸς, ubi tamen lectio ἀληθείᾳ est aperte vitiosa, et in ἀδικίᾳ mutanda, nisi quis illud οὐκ delere malit. Ex sententia Tychsenii le- k gerunt אֱמֶת. — יָצִיב Chald. *verum, certum.* Dan. II. 8. ἐπ' ἀληθείας οἶδα ἐγὼ, certe novi ego. — יֵצֶר, *cogitatio.* Ies. XXVI. 3. ἀντιλαμβανόμενος ἀληθείας. Scilicet יֵצֶר in illo loco

a *pactum* notat, coll. Arab. ص و ق, *fœdus*. Nam verba *secandi* et potestate *paciscendi* apud Orientales pollent. — יָשָׁר, *rectus*. Job. XXIII. 7. — מָנֵן, *scutum*. Theod. et LXX Psalm. LXXXIII. 12. ὅτι ἥλιος καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ κύριος. Verba hæc huc non pertinere quilibet videt. Referenda fortasse sunt ad Psalm. LXXXV. 11. — מֵישָׁרִים plur. *rectitudines*. Ies. XLV. 19. — מִשְׁפָּט, *jus, judicium*. Prov. VIII. 20. ἀνὰ μέσον τρίβων ἀληθείας ἀναστρέφομαι, per semitas *rectitudinis* seu *rectas* ambulans. — קְשׁוֹט Chald. *veritas*. Dan. II. 47. — תֹּם, *integritas*. Prov. XXVIII. 6. κρείσσων πτωχὸς πορευόμενος ἐν ἀληθείᾳ, melior est pauper isque *vir bonus ac probus*, coll. Prov. XIV. 2. ubi talis dicitur ὁ πορευόμενος ὀρθῶς. — תֻּמִּים *Thummim*, i. e. *perfectiones*, plur. ex תֹּם. Ex. XXVIII. 26. Lev. VIII. 8. Deut. XXXIII. 8. Rationes, cur LXX Intt. תֻּמִּים per ἀλήθειαν interpretati fuerint, bene exposuit Sturzius in Lib. de Dial. Maced. et Alex. p. 97. Scilicet auctore Æliano V. H. XIV. 34. ἀλήθεια fuit ἄγαλμα περὶ τὸν αὐχένα ἐκ σαπφείρου λίθου, quod gestabat senior idemque princeps sacerdotum Ægyptiorum, et summus judex. Sic quoque Diodorus Sic. I. 48. τὸν ἀρχιδικαστὴν describit ἔχοντα τὴν ἀλήθειαν ἐξηρτημένην ἐκ τοῦ τραχήλου καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐπιμύουσαν, et c. 75. ἐφόρει δ' οὗτος περὶ τὸν τράχηλον ἐκ χρυσῆς ἁλύσεως ἠρτημένον ζώδιον τῶν πολυτελῶν λίθων, ὃ προσηγόρευον ἀλήθειαν, τῶν δ' ἀμφισβητήσεων ἤρχοντο, ἐπειδὰν τὴν τῆς ἀληθείας εἰκόνα ὁ ἀρχιδικαστὴς προσθῇται. Videtur ergo non solum veritatis, sed etiam justitiæ imago fuisse. Cui cum simile fuisse appareat illud, quod in pectorali summi sacerdotis Judæorum fuit, תֻּמִּים appellatum, factum esse videtur, ut LXX Intt. vocabulum illud Hebraicum fere nomine ἀλήθεια redderent. Conf. Is. Vossium de LXX Intt. p. 50. Marsham. Can. Chron. p. 816. Spencerum de Legibus Hebr. Ritualibus p. 1337. (ed. Lips. 1705. 4.) Hodium de Textibus Bibl. Orig. p. 113. Vide quoque quæ contra Witsium in Ægyptiacis p. 256—261. disputavit Fr. Sam. de Schmidt de Sacerdotibus et Sacrificiis Ægyptiorum (Tub. 1768. 8.) p. 38 — 43. Adde Sir. XLV. 10. s. 12. ac 3 Esdr. V. 40. coll. Esdr. II. 63. Tob. IV. 9. ποιοῦντές σου τὴν ἀλήθειαν, agente te ex veritate, h. e. vere, integre, sincere, ubi vid. Drusius. Vide et Tob. XIII. 8. 3 Esdr. IV. 13. et 37. 38. ubi ἀλήθεια notat *id quod perenne est nec fluxum et caducum*. Opponitur enim ibi *bonis caducis*. Conf. Loesneri Obss. in N. T. p. 124. Vide tamen quæ contra hanc explicationem disputavit Bretschneiderus p. 28. Spicilegii, qui maluit vocem conferre cum Hebr. תֹּם, et vertere *perfectio* (sc. Dei) *summa*, ita ut intellegatur complexus virtutum summarum, inprimis sapientia, potentia et justitia Dei junctim spectatæ, aut potius Deus ipse, cui adscribitur v. 34. creatio et gubernatio mundi. Sir. IV. 28. 31. ubi ἀλήθεια est vel *vera religio* (in qua significatione legitur quoque apud Philonem de Creat. Princ. p. 726. ed. Mang. de proselyto, qui a deastrorum cultu ad veri Dei cultum transierat, et dicitur μετανάστης εἰς ἀλήθειαν.) vel *verum, bonum, æquum et justum*, ut quoque legitur in Additam. ad Dan. c. III. 27. 28. 31. ac Tob. III. 2. 5. Sirac. VII. 22. μὴ κακώσῃς οἰκέτην ἐργαζόμενον ἐν ἀληθείᾳ, ne mercede sua priva mercenarium, omni cum *fide* laborantem, ubi ἀλήθεια est i. q. πίστις, et notat *fidelitatem in negotiis peragendis*. In sequentibus enim eum vocat δίδοντα τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, qui omnes vires rebus heri impendit. Sir. XLI. 19. ἀπὸ ἀληθείας

θεοῦ καὶ διαθήκης, ubi pro ἀπὸ ἀληθείας, quod vulgo legitur, Grotius scribere malebat ἀπὸ λήθης, non male quoad sensum, sed legendum melius ἀπὸ ἀπειθείας θεοῦ καὶ διαθήκης, sensu claro et perspicuo. 1 Macc. VII. 18. οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἀλήθεια καὶ κρίσις. 2 Macc. III. 9. εἰ ταῖς ἀληθείαις ταῦτα ὤτως ἔχει. Ib. VII. 6.

ἘΝ ἈΛΗΘΕΙ΄Αι, *in veritate.* אֲמָנָם, *vere, revera.* 2 Reg. XIX. 17.

ἘΠ' ἈΛΗΘΕΙ΄ΑΣ, *in veritate.* אֲמָנָם, *vere, revera.* Job. IX. 2. XIX. 4. XXXVI. 3. Ies. XXXVII. 18. et Dan. II. 8. sec. Chis. Tob. IX. 9. *integro et puro animo.*

ἈΛΗ΄ΘΕΙΑΝ ΟΥ΄ ΜΗ΄ ΠΟΙΩ΄, *veritatem seu rectum non facio.* נְכֹחוֹת עָוֶל, *æquitates inique ago.* Ies. XXVI. 10. ἀλήθειαν οὐ μὴ ποιήσῃ. Recte quoad sensum.

ἈΛΗΘΕΥ΄Ω, *vera loquor, veritati studeo, recta facio, perficio.* אֱמֶת seq. אֶת, *veritas est penes aliquem.* Gen. XLII. 16. εἰ ἀληθεύετε, vos vera dixisse. — הִשְׁלִים Hiph. *compleo, perficio.* Ies. XLIV. 26. βουλὴν τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ ἀληθεύων, meorum legatorum effata *perficiam, ac ita veracitatem eorum confirmabo.* Sic et nos formula wahr machen, *to prove something to be true,* in vita communi uti solemus. — מִשְׁפָּט (supple עָשָׂה) *jus facio.* Prov. XXI. 3. ποιεῖν δίκαια καὶ ἀληθεύειν. — נָכַח Niph. a יָכַח, *arguor, erudior.* Gen. XX. 16. πάντα ἀλήθευσον: ubi pro וְנֹכָחַת legerunt in forma activa וְנָכַחַתְּ. Sir. XXXIV. 4. ἀπὸ ψεύδους τί ἀληθεύσει; quomodo somniis, quæ non sunt veri quid, quod vere sit eventurum, præsignificari potest?

ἈΛΗΘΗ΄Σ, *verus, certus, eventu comprobatus.* אֱמֶת *veritas.* Deut. XIII. 14. καὶ ἰδοὺ ἀληθὴς σαφῶς ὁ λόγος γένηται, quod si revera scelus hoc turpissimum inter vos patratum est. Ib. XVII. 4. 2 Paral. XXXI. 20. ἐποίησε τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀληθὲς, ubi ἀληθὲς *fidem in Deum* notat, ac est *probitas, virtus.* Prov. XXII. 21. Ies. XLII. 3. εἰς ἀληθῆ ἐξοίσει κρίσιν, religionis veritatem prorsus demonstrabit. Ibid. XLIII. 9. et Dan. VIII. 26. — *חָכָה, *exspecto, præstolor.* Ies. LXIV. 4. Hieronymus in Epistola ad Pammachium de Optimo Genere Interpretandi hæc habet: "LXX Interpretes multo aliter transtulerunt. A sæculo non audivimus neque oculi nostri viderunt Deum absque te, et opera tua vera, et facies exspectantibus te misericordiam." Erat igitur in Græcis: ἀπὸ τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσαμεν, οὐδὲ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν εἶδον θεὸν πλὴν σοῦ, καὶ τὰ ἔργα σου ἀληθῆ, καὶ ποιήσεις τοῖς ὑπομένουσί σε ἔλεον. Sed non animadvertit Hieronymus, primo, duas versiones in unam coaluisse. Nam alii ista וַעֲשֶׂה לְמְחַכֵּה לוֹ interpretati sunt: καὶ sive ἃ (ut habes apud Justinum in Dial. c. Tryph. Jud. p. 124.) ποιήσεις τ. ὑ. σ. ἔ. Alii vero, qui legebant: לְךָ לְמְחַכֵּה וַעֲשֶׂה, hoc modo verterunt: καὶ τὰ ἔργα σου ἀληθῆ. Secundo observandum est, corrupta esse ista verba: καὶ τὰ ἔργα σου ἀληθῆ. Non enim est in textu Hebr. ἀληθῆ. Itaque corrigendum est: καὶ τὰ ἔργα σου, ἃ λήθει, h. e. *et opera tua, quæ latent,* respondebuntque Hebræis: nam חָכָה etiam significat *latere exspectando.* Confer Sam. Petiti Var. Lectt. c. XIV. — חָכָם, *sapiens.* Job. XVII. 10. οὐ γὰρ εὑρίσκω ἐν ὑμῖν ἀληθὲς, vera dicentem inter vos non reperio. Non male quoad sensum. — נָכוֹן part. Niph. a כּוּן, *firmus.* Inc. Ps. L. 12. LXX Gen. XLI. 32. ὅτι ἀληθές ἐστι τὸ ῥῆμα τὸ παρὰ τοῦ θεοῦ, ubi Schol. ἕτοιμον τὸ ῥῆμα, βέβαιος ὁ λόγος, quæ verba sine du-

a bio sunt ex aliis interpretibus desumta. Symm. et LXX Job. XLII. 7. 8. — צַדִּיק, *justus.* Ies. XLI. 26. *ἐροῦμεν, ὅτι ἀληθῆ ἐστιν*: ubi tamen loco ἀληθῆ, *vera*, rectius legitur ἀληθής ἐστιν, judice Schultensio in Opp. Min. p. 260. qui etiam ibidem multis docuit, Arab. صدق notare *verum esse*, et صديق ac صادق *verum, veracem.* — קְשֹׁט, b *certitudo.* Prov. XXII. 21. *διδάσκω οὖν σε ἀληθῆ λόγον.* — *מִן־קְשֹׁט, *a veritate*, Chald. Dan. II. 47. sec. Chis. — תּוּשִׁיָּה, *substantia.* Job. V. 12. *μὴ ποιήσουσιν αἱ χεῖρες αὐτῶν ἀληθῆ*, manus eorum rem non conficient. — His addendus est locus Prov. I. 3. ubi LXX Intt. vocem צֶדֶק transtulerunt *δικαιοσύνην ἀληθῆ*, ac illud ἀληθῆ nihil habet in textu c Hebr., cui respondeat, secundum Scholion Duorum Codd. Regiorum: *κατὰ δὴ Ἑβραϊκὸν καὶ τοὺς λοιποὺς οὐ κεῖται τὸ ἀληθῆ.* Igitur vel sententiæ magis exornandæ causa addidisse videntur LXX Intt. vel statuendum est, ἀληθῆ (τὰ) esse alius interpretis versionem, quæ hic, ut sæpe factum est, in textum versionis Alexandrinæ irrepserit, e notione verbi d צָדַק, quam in l. Arab. habet, ubi صدق notat *verum, veracem esse.* Conf. I. D. Michaëlis Bibl. Orient. T. IV. p. 40. Sap. I. 6. Deus appellatur *τῆς καρδίας ἐπίσκοπος ἀληθής*, i. e. qui verum semper videt, nec falli potest. Hesych. *ἀληθὴς, δικαία καὶ δίκαιος.*

ΑΛΗΘΕΣΤΑΤΟΣ superl. *verissimus.* Sap. VI. 17. *ἀρχὴ γὰρ αὐτῆς* e *ἀληθεστάτη παιδείας ἐπιθυμία*, ubi *ἀληθεστάτη admodum sincerum et non fucatum* notat, si cum *ἐπιθυμία* construitur, *verissimum* autem, si, quod alii volunt, ad antecedens *ἀρχὴ* refertur.

ΑΛΗΘΙΝΟΣ, *verus, verax, integer, sincerus, rectus.* אֱמוּנָה, *veritas.* Ies. XXV. 1. et LIX. 4. *οὐδέ ἐστι κρίσις ἀληθινὴ*, neque est judicium rectum et justum. — אֱמֶת, *veritas.* f Ies. LXV. 6. — אֱמֶת, *veritas.* Ex. XXXIV. 7. Deus dicitur *ἀληθινὸς*, h. e. *verax*, coll. Psalm. LXXXV. 14. 2 Sam. VII. 28. *οἱ λόγοι ἀληθινοί*, coll. 1 Reg. X. 6. et 2 Par. IX. 5. Jer. II. 21. *ἐφύτευσά σε ἄμπελον καρποφόρον πᾶσαν ἀληθινὴν*, ego plantavi te vitem fructiferam, totam veram, h. e. juxta Chrysost. *γνησίαν, genuinam.* Conf. Joh. XV. 1. Zach. VIII. g 3. *κληθήσεται Ἱερουσαλὴμ πόλις ἀληθινὴ*, *vocabitur* (h. e. erit) *Hierosolyma urbs vera*, h. e. nomini suo respondens, quæ vere ita dici meretur, vel præstantissima. (Similiter *ἀληθινὸν στράτευμα* vocat Xenophon Anab. I. 9. 10. exercitum, qui vere exercitus dici meretur, h. e. præstantissimum.) Potest tamen quoque verti: *urbs veritatis, fidelitatis ac pieta-* h *tis sedes.* — *נֶנֶב, *furor, clandestine aliquid facio.* Job. IV. 12. ubi pro וְאֵלַי דָּבָר יִגָּנֵב, *et a me verbum furtive dictum est*, LXX habent: *εἰ δέ τι ἐρῆμα ἀληθινὸν ἐγεγόνει ἐν λόγοις σου.* Sed lectio ibi est aperte vitiosa, et loco ἀληθινὸν reponendum videtur λήθιον, *clandestinum.* — טוֹב, *bonus.* Ies. LXV. 2. *οἳ οὐκ ἐ-* i *πορεύθησαν ὁδῷ ἀληθινῇ*, qui non ambularunt in via recta, h. e. impie egerunt. — יָצִיב Chald. *verum, certum.* Dan. II. 45. et VI. 12. — יָשָׁר *rectus, probus.* Job. II. 3. *ἄνθρωπος ἄκακος, ἀληθινὸς, ἄμεμπτος.* Ib. IV. 7. *ἢ πότε ἀληθινοὶ ὀλέθριοι ἀπώλοντο*, aut quando probi deleti sunt. Ibid. VIII. 6. XVII. 8. *θαῦμα ἴσχυν ἀληθινοὺς ἐπὶ τούτοις*, ad hæc obstupescunt probi. — יֹשֶׁר, *rectitudo.* k Job. VI. 25. — נָקִי, *innocens.* Job. XXVII. 17. — קְשׁוֹט Chald. *veritas.* Dan. IV. 34. — שָׁלֵם, *integer,*

perfectus. Deut. XXV. 15. σταθμιον ἀληθινὸν et μέτρον ἀληθινὸν, pondus justum et mensura justa. Ies. XXXVIII. 3. ἐτορεύθην ἐν καρδίᾳ ἀληθινῇ. — שָׁתוּם *apertus.* Num. XXIV. 3. φησὶν ὁ ἀνθρωπος ὁ ἀληθινὸς ὀφθῶν sec. Alex. Oxon. Ald. et Compl. Sed vera lectio est ὁ ἀληθινῶς ὀφθῶν, quam exhibet Vat. Vide infra s. ἀληθινῶς. Eadem lectionis diversitas reperitur quoque ibid. v. 15. — תָּמִים *perfectus.* Deut. XXXII. 4. θεὸς, ἀληθινὰ τὰ ἔργα σου. Conf. supra s. אֱמֶת et שָׁלֵם. — 3 Esdr. VIII. 89. κύριε, ἀληθινὸς εἶ, h. e. interprete Bretschneidero, tu, O Domine, *benignus es.* In textu Hebr. Esdr. IX. 15. est צַדִּיק, quod, ut צְדָקָה et δικαιοσύνη, sæpius dicitur de *benignitate* ac *beneficentia*, ut docuit Vorstius de Hebr. N. T. ed. Fisch. p. 57. seq. Postulare hanc notionem ibi videtur contexta oratio: sermo enim est de benignitate Dei, quæ Israëlitas, quanquam peccassent gravissime, tamen non penitus perdidisset. Sed seriei orationis conveniens quoque ibi est notio *veracitatis.*

ΑΛΗΘΙΝΩΣ, *vere, recte.* שְׁתוּם עַיִן *apertus oculis*, aut *cui sunt aperti oculi, clare videns.* Num. XXIV. 3. 15. ὁ ἀληθινῶς ὀφθῶν sec. Vat. *vates fide dignus* s. *verax.* Ita quoque Onkelosus et Syrus. Scharfenbergio in Anim. ad h. l. LXX Intt. sensum secuti esse videntur, nisi quis, quod ipse etiam ingeniose conjicit, forte dixerit, eos h. l. intellexisse sic, ut putarent esse pronomen *qui*, additum nomini תם, *veritas* sive *verus*, ac pro הָעַיִן *oculus* legerent participium עַיִן *videns.* Mihi vero respexisse videntur Arab. سَلِيمٌ *verus, dignus, nobilis fuit.* Ergo verax oculis, qui, ut sunt, omnia videt, et futura veracissime annunciat. Adde Tob. XIV. 6. Sir. XLII. 2. 11.

ΑΛΗΘΕΣ, *vere, recte.* *אֲמָה, *cubitus, mensura.* Jer. LI. 13. Legerunt אֱמֶת pro אַמּוֹת. — אֱמֶן, *verus, certus.* Jer. XXVIII. 6. — אֱמֶנָה, *veritas.* Gen. XX. 12. Jos. VII. 20. — אֱמֶנֶם, *veritas certissima.* Ruth. III. 12. — אָמְנָם idem. Gen. XVIII. 13. 1 Reg. VIII. 27. 2 Par. VI. 18. Psalm. LVII. 1. — אֲפוֹא, *jam, nunc.* Ex. XXXIII. 16. ubi non aliter legisse, sed paulo liberius vertisse censendi sunt. — יְצֻרָא, *veritas*, Chald. Dan. III. 25. — עֲדָא Chald. *de industria.* Dan. III. 14. Adde 2 Macc. III. 38.

ΑΛΗΘΩ, *molo.* טָחַן, idem. Num. XI. 8. ubi pro ἤλεθον, quod habent reliqui libri, sola Aldina ἤλεσεν exhibet. Jud. XVI. 22. Phrynich. p. 58. ἀλεῖν ἐρεῖς, οὐκ ἀλήθειν. Thom. Mag. p. 31. ἀλεῖς, οὐκ ἀλήθεις. Recte, judice Sturzio in Libro de Dial. Maced. et Alex. p. 145. Nam ἀλήθειν habent tantum scriptores ætatis recentioris, v. c. Diodor. Sic. III. 13. et 14. Theophr. de Caus. Plant. IV. 14. Lucillius in Brunckii Analectt. Tom. II. p. 326. n. 47. et Aphthonius Fab. 15.

ΑΛΗΘΟΥΣΑ, part. fœm. *molitrix.* טַחֲנָה *molitio* seu *mola.* Cohel. XII. 4. Legerunt טְחֵנָה. Ita quoque Syrus.

ΑΛΗΘΟΥΣΑΙ, *molitrices.* טוֹחֲנוֹת, *dentes molitrices.* Cohel. XII. 3. ἠργησαν αἱ ἀληθουσαι, feriabantur ancillæ molitrices.

*ΑΛΗΚΤΟΣ, *indesinens, nunquam cessans.* Adjectivum hoc a Bielio omissum reperitur 3 Macc. IV. 2. ἄληκτον πένθος, *luctus indesinens.* Sic enim legunt Alex. et Compl. pro ἀνήκεστον πένθος, *luctus intolerabilis.* Lucian. de Gymn. T. II. p. 891.

a ed. Reitz. σπουδὴ ἄληκτος τῆς νίκης, et de Dips. T. III. p. 237. ὀδύνας ἀλήκτους. Hesych. ἄληκτον, ἀκατάπαυστον. Vide Bretschneideri Spicil. p. 29.

ἈΛΙΑΙΈΤΟΣ aut, ut etiam scribi potest, ἈΛΙΑΈΤΟΣ (quemadmodum quoque ἀετὸς et αἰετὸς scribitur), *aquila marina.* עָזְנִיָּה, proprie *pennipotens* seu *valeria*, a-
b *quila nigra minor* sec. Bochartum Hieroz. P. II. Lib. 2. c. 6. Lev. XI. 13. γρύπα καὶ τὸν ἀλιάετον. Deut. XIV. 12. Gloss. Brem. Ἀλιάετος (sic enim legendum censet Bielius pro Ἀλίετος), ὄρνεον, ὅπερ περὶ τὰ συστήματα τῶν ὑδάτων διατρίβει. Gloss. in Octat. Ἀλιάετος, ὄρνεον, ὃ παρ' ὑδάτων τρέχει.

*ἈΛΙΈΤΟΣ, *aquila marina.* עָזְנִיָּה. v. s. v. ἀλιάετος. Deut. XIV.
c 12. sec. cod. Alex. Sed rectius sine dubio in reliquis libris scribitur ἀλιαίετος seu ἀλιάετος, quod vide supra.

ἈΛΙΕΥ'Σ, *piscator.* דָּג, *piscis.* Job. XL. 26. ἐν πλοίοις ἁλιέων. Scilicet loco דָּגִים *piscium* legerunt דַּיָּגִים *piscatorum.* Symm. habet ἰχθυοφόροις. — דַּיָּג, *piscator.* Ez. XLVII. 11. — דַּיָּג idem. Ies. XIX.
d 8. Jer. XVI. 15. ubi ἁλιεῖς metaphorice de *hostibus diripientibus et captivantibus* adhibetur. Vide s. v. ἁλιεύω.

ἈΛΙΕΥ'Ω, *piscor*, et metaphorice *hostiliter diripio, et captivum abduco.* דּוּג idem. Jer. XVI. 15. ἁλιεύσουσιν αὐτούς.

ἈΛΙ'ΖΩ, *salio, sale conspergo, sale condio.* מָלַח, idem. Lev. II. 13.
e Ez. XVI. 4. οὐδὲ ἁλὶ ἡλίσθης. Symm. Ies. LI. 6. ἁλίσουσιν pro נִמְלָחוּ h. e. salis modum imitabuntur, seu, ut habet Hieronymus: *in salis modum conterentur.* Vulg. *liquescent.* Vide ad h. l. Montf. et quæ a me notata sunt in Lexico N. T. s. v. ἁλίζω n. 3. Loco ἁλίσουσιν fortasse legendum est ἁλίσονται, h. e. *destruentur.* Conf. Homer. Il. Π', 737. Od. Ε', 104. — *מְלַח, Chald. idem. f
Esdr. IV. 14. ἅλας τοῦ ναοῦ ἡλισάμεθα, sale palatii saliti sumus, h. e., ut recentiores recte transtulerunt, salarium de regis palatio percipimus, aut salario regio fruimur. Vide Bocharti Hieroz. P. II. L. I. c. 7. §. 4. ac Zornii Bibl. Antiqu. Exeget. T. I. p. 496.

ἈΛΙΚΟ'Σ, *salsus* sive potius *maritimus.* שִׂדִּים *Siddim.* Gen. XIV. g
3. secundum libros nonnullos, ut notavit L. Bos, ad quem locum Kreyssigius in Symbolis P. II. p. 10. hæcce notavit: Hæc quoque vox, nisi fallor, inducenda, atque cum codd. Vat. et Alex. pro ἀλικὴν legendum ἀλυκὴν, ut v. 8. et 10. quam quidem versionem nominis שִׂדִּים ex sequenti membro desumptam putat Rosenmüllerus in h
Scholiis ad h. l. Si conjecturæ locus daretur, v. 3. ἀλικὴν sive ἀλυκὴν mutarem in ἀλσικὴν, atque v. 8. ἀλσικῇ pro ἀλυκῇ, ac v. 10. ἀλσικὴ pro ἀλυκὴ reponerem, ab adjectivo recens conficto ἀλσικὸς, i. q. ἀλσώδης, *sylvester, nemorosus.* Symmach. certe et Theodotion v. 3. et 8. atque haud dubie etiam v. 10. השדים verterunt τῶν ἀλσῶν, literisque transpositis et paululum immutatis legerunt חרשים *silvarum*, unde Vulgatus quoque *vallem silvestrem* reddidit. Vide Scharfenb. Anim. ad h. l. Tantum igitur abest, ut τῶν ἀλσῶν, quod Symmacho et Theodotioni tribuitur, recte mutaverint Drusius in τῶν ἀλῶν, et Vallarsius in τῶν ἀκτῶν, ut Alexandrinus etiam, nostra conjectura admissa, eandem k
cum illis lectionem versione sua expresserit.

ἈΛΙΜΑΖΟΝΕΙ'Σ, *Alimazones*, nomen populi. לַמַּחֲנֶה, *in castra.* 2 Par. XXII. 1. ubi LXX procul dubio aliter legerunt, ac hodie in textu Hebraico scriptum est. Ita

e Bielius. Mihi autem hæc vox ex ipso Hebraico Græcis literis scripto orta esse videtur. Alii habent Ἀμάζονες, alii ἐν τῇ παρεμβολῇ.

ΆΛΙΜΟΣ, *maritimus, siccus, aridus.* Hinc:

ΆΛΙΜΑ, *marina* vel *salsa loca.* חֲרָרִים plur. *siccitates.* Jerem. XVII. 6. ἐν ἁλίμοις, sc. τόποις, in locis aridis. Gloss. MS. in Jer. Ἐν
b ἁλίμοις (scr. ἁλίμοις), ἐν ξηρότητι. Hesychius: ἅλιμον, παραπλήσιον θαλάσσῃ γινόμενον. Idem: Ἀλίμοις καὶ ἁλίμοις (sic enim legendum censet Bielius pro Ἀλισμοῖς καὶ ἁλιμοῖς,) βοτάναις δενδροειδέσι ἐπὶ θάλασσαν ἢ ξηροῖς τόποις. Posteriori interpretatione ad Jerem. l. c. respexisse videtur. Conf. Salmasii Exc. Plin. p. 772.

ΆΛΙΜΟΣ, *famem pellens,* unde
c Ἅλιμον, *alimum,* est *arbuscula s. fruticetum rhamno persimile, sed sine spinis s. aculeis, conficiendis sepibus aptissimum, cujus folia devorata famem sedant atque compescunt,* unde illi nomen, ex α privat. et λιμὸς, *fames,* quod ejus morsu sistatur fames. Aliis hoc fruticum genus sic dictum videtur, quod nascatur in maritimis, q. ἅλιμα. מַלּוּחַ *salsilagi-*
d *nosa herba.* Job. XXX. 4. οἱ περικυκλοῦντες ἅλιμα, decerpentes frutices salsuginosos. Scilicet pro περικυκλοῦντες reponendum ibi est περικλῶντες, ut bene legendum censent Is. Vossius de LXX Intt. p. 63. Drusius Quæst. Hebr. Lib. I. c. 17. et Bochartus Hieroz. P. I. Lib. III. cap. 16. T. II. pag. 227. quibus tamen in eo non assentior, quod pro
e ἅλιμα cum spiritu leni ἅλιμα cum spiritu aspero reponendum esse existimant. Cappello deformata hæc vox esse videtur ab Hebr. מַלּוּחַ per literarum inversionem. Chrysostomus in Catena ad h. l. Ἅλιμα βοτάνη τίς ἐστιν, ὡς φασὶ, ταχὺ πληροῦσα τὸν ἐσθίοντα καὶ κόρον ἐμποιοῦσα. — שֹׁרֶשׁ רְתָמִים, *radix juniperorum.* Job. XXX. 4. ἅλιμα ἦν αὐτῶν τὰ σῖτα. Versu seq. idem repetitur, f et redditur per ῥίζαν ξύλων, pro quo Symm. ῥίζαν σίτων ἀγρίων habet. Suidas: Ἅλιμον, βοτάνη δενδροειδὴς παρὰ θάλασσαν, πληθυντικὰ δὲ τὰ ἅλιμα, ἔστι δὲ γεννητικὸν γάλακτος καὶ σπέρματος. Confer quoque Hilleri Hierophyt. P. I. c. 56. et Salmasii Exerc. p. 122. et 772.

ΆΛΙΣΓΕΩ, *contamino, polluo.* נְאַל idem. Mal. I. 7. προσάγοντες ἄρτους g ἠλισγημένους, (ubi in margine cod. Barber. est scholion: μεμολυσμένους. Hesych. ἠλισγημένους, μεμολυσμένους, ἠρτυμένους.) ἐν τίνι ἠλισγήσαμεν αὐτούς; ubi pro ἠλισγήσαμεν αὐτοὺς in Cod. Alex. et Vatic. ut respondeat Hebr. נְאַלְנוּךָ, reponendum est ex Compl. ἠλισγήσαμέν σε: ut quoque habet Vulg. *polluimus te.* Confer Fischeri h Proluss. de Verss. Græcis V. T. p. 192. Eodem judice verba τράπεζα κυρίου ἠλισγημένη ἐστὶ, quæ eodem versu inferius extant, aliena sunt, et huc e v. 12. migrarunt. — הִתְנָאֵל *me polluo.* LXX sec. Chis. Dan. I. 8. ὅπως μὴ ἀλισγηθῇ. Theod. ὡς οὐ μὴ ἀλισγηθῇ ἐν τῇ τραπέζῃ τοῦ βασιλέως, ne pollueretur mensa s. cibis regis, ubi Schol. per μιανθῇ i explicat. Recta a VV. DD. monitum est, huc pertinere glossam Hesychii: Ἀλισγηθῇ, συνεστιαθῇ, aut, ut Heinsius ad Act. XV. 20. legere mavult, συνεστιασθῇ, *una comederet.* Idem habet: Ἀλίσγοντες, μολύνοντες, μιαίνοντες. Sopingius substituit ἀλισγοῦντες, quod minus necesse videtur. Ἁλίω idem est ac κυλίω, *volvo.* Hinc Macedones et Alexandrini forma- k runt duplex verbum, ἀλίσγω et ἀλισγέω, quod pr. est *volvendo et versando inquino sordibus vel pulvere.* Conf. Spencerum de Legibus Hebr. Ritualib. p. 696. seq. Scharfenbergium ad Dan. p. 7. ac me in Lex. N. T. s. v. ἀλίσγημα. Adde Sir. XL. 33.

ΆΛΙΣΚΩ, *capio, prehendo, deprehendo, convinco, damno.* בּוּן, *sperno.* Prov. VI. 30. οὐ θαυμαστὸν, ἐὰν ἁλῷ

a τις κλίπτων. Ita Bielius Trommii auctoritatem male secutus. Nam voci θαυμαστὸν in versione Alex. potius respondet וְבוּזוּ, et verba ἁλῷ τις κλίπτων referenda sunt ad נָנַב, in cujus vocis translatione pro more suo, nec male paraphrasi usi sunt. — הַכָּה, Hiph. a נָכָה, *percutio.* Ez. XXXIII. 21. ἐάλω ἡ πόλις, capta est urbs. Vide et ibid. XL. b 1. μετὰ τὸ ἁλῶναι τὴν πόλιν. Bene quoad sensum. Sic Ælian. V. H. III. 22. ὅτι ἐάλω τὸ Ἴλιον, *cum captum est Ilium.* — הִרְשִׁיעַ Hiph. *condemno.* Ex. XXII. 9. ὁ ἁλοὺς διὰ τοῦ θεοῦ ἀποτίσει διπλοῦν, convictus vel damnatus per Deum reddet duplum. Confer Perizonii not. ad Ælian. V. H. XI. 6. Hesych. Ἁλοὺς, πιασθεὶς, ληφθείς. — הֳלָה, *ægroto.* Ies. XIV. c 10. σὺ ἐάλως, ὥσπερ καὶ ἡμεῖς; ubi sensum secuti sunt, non verba: qui enim captus est, est quoque viribus attritus, ac mors apud Orientales haud raro sub imagine venatoris sistitur. — חָפַשׂ, *scrutor, pervestigo.* Prov. XXVIII. 12. ἐν δὲ τόποις ἀσεβῶν ἁλίσκονται ἄνθρωποι. Jaegero ad h. l. legisse videntur חָפַשׂ, unde est ἐύάλωτος c. XXX. 28. quanquam d notio *investigandi* cum *deprehendendi* notione interdum per emphasin connexa est, ut c. XX. 27. — טָרַף, *rapio, capio prædam.* Aqu. Psalm. XXI. 14. Idem Ps. XXVII. 14. — לָכַד, *capio.* Prov. VI. 2. ἁλίσκεται, *obstrictus est.* Ibid. XI. 6. ἁλίσκονται, *miseri redduntur, in periculo incident.* Ies. VIII. 15. XXIV. 18. XXVIII. 13. κινδυνεύσονται καὶ ἁλώ- e σονται. Jerem. VIII. 9. ἐπτοήθησαν καὶ ἑάλωσαν, perterriti et capti sunt. Vid. et Jerem. LI. 56. Hesychius: Ἑάλωσαν, ἐλήφθησαν, ἠττήθησαν, ἀπέπτισαν. Jerem. L. 2. ἑάλωκε Βαβυλῶνα, capta est Babylon, coll. v. 9. et 24. Jerem. LI. 41. πῶς ἑάλω καὶ ἐθηρεύθη τὸ καύχημα πάσης τῆς γῆς; quomodo occupata et capta est gloria omnis terræ? Hesychius: Ἑάλω, ἐκρατήθη, ἠλέγχθη. Zach. XIV. 2. f ἁλώσεται ἡ πόλις, capietur urbs. Vide et Symm. Cohel. VII. 27. Hesych. Ἁλώσεται, ληφθήσεται, πολεμηθήσεται. — מָצָא, *invenio,* etiam *deprehendo.* Deut. XXIV. 7. ἐὰν δὲ ἁλῷ ἄνθρωπος κλέπτων, si fur aliquis in flagranti (ἐπ' αὐτοφώρῳ) delicto deprehendatur. coll. Prov. VI. 31. et Jer. II. 26. Ies. XIII. 15. XXII. 3. Hesych. g Ἁλῶ, ληφθῶ, πιασθῶ. Conf. Ælian. V. H. XII. 12. et XIII. 24. — פָּקַד, *visito.* Ies. XXVII. 3. ἁλώσεται γὰρ νυκτός. Respexerunt notionem *puniendi,* quam vox פָּרַד haud raro habet, ac libere transtulerunt. — קָמַט in Pyhal. *constrictus sum vinculis.* Symm. Job. XXII. 16. non male quoad sensum, nam qui capitur, is etiam fere vinculis constringitur: et sermo h. l. est de h iis, qui ad supplicium constringuntur. — שַׂר, *princeps.* Ies. XXXI. 9. ὁ δὲ φεύγων ἁλώσεται, de qua versione judicent me peritiores. — *תָּמַם, *perficio, finio, consumo.* Ies. XXXIII. 1. ἁλώσονται οἱ ἀθετοῦντες. Libere verterunt ac sensum non male expresserunt. — תָּפַשׂ, *capio.* Ez. XVII. 20. et XXI. 24. Sir. XXIII. 6. ὁ φυλάσσων οὐ μὴ ἁλῷ, scil. τῇ i γλώσσῃ, qui præcepta mea observat, non capietur h. e. punietur lingua sua. Ibid. XXVII. 27. et 30. παγίδι ἁλώσονται.

'ΑΛΙΤΗ'ΡΙΟΣ, *peccator, flagitiosus, sceleratus,* i. q. ἁλιτηρός. 2 Macc. XII. 13. συγκεντῶν τοὺς ἁλιτηρίους. Ib. XIII. 4. et XIV. 42. Hesychius: j Ἁλιτήριος, ἁμαρτωλὸς, πλανήτης, θανάτου αἴτιος καὶ ἔνοχος. Confer quoque Suidam s. v. ἁλιτηροῦ. Schol. Soph. Œd. Col. v. 384. ἁλιτηροῦ, μιαροῦ. Polyb. XXXII. 21. 3.

*'ΑΛΙΩΤΟ'Σ. Jud. XVI. 7. pro אֲשֶׁר לֹא־חֹרָבוּ, *qui non exaruc-*

rent aut *aridi sint*, Aquilæ in Hexaplis Origenianis tribuitur ἀλωτοῖς. Vox dubia judice Montfauconio, quam etiam versione non expressit. Semlerus in Apparatu ad Liberalem V. T. Interpretat. p. 303. vocem hanc mutandam censuit in ἀναλώτως, *incorruptis, non consumtis vetustate*, i. q. μὴ διαφθαρμέναις, quod in quibusdam versionis Alex. libris legitur. Scharfenbergius vero in Animadv. Spec. II. p. 76. hanc interpretationem ab Aquilæ ingenio alienam ratus, suspicatus est, olim scriptum fuisse χλωροῖς, quo Aquila aut alius, nescio quis, Intt. vett. non inepte, sive χλωροῖς explices *recentibus*, sive *humidis*, (Hesych. χλωρὰ, ὑγρὰ) vocabulum antecedens לַחִים expresserit. Jure meritoque tamen hujus emendationis audacia displicuit Doederleinio in Bibl. Theol. Vol. II. p. 35. His nuper Kreyssigius in Symbolis ad Bielium P. II. p. 11. aliam addidit conjecturam. Existimat enim, vocabulum καλωδίοις, quod v. 11. legitur, etiam h. l. velut in Cod. Oxoniensi κλήμασι, pro νευραῖς s. νευρίαις in libro quodam manuscripto extitisse, et margini alius codicis additum librarii stupore in notam hexaplarem: Ἀκ. ἀλωτοῖς, abiisse. His quid addam, in præsenti non habeo.

ΑΛΚΗ', *robur, vires.* *מָעֻזָּל, *potestas.* Dan. XI. 4. sec. Chis. οὐ κατὰ τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ. Monente Kreyssigio in Symb. ad Bielium P. II. p. 12. ridicule erravit h. l. Segaarius, qui hæc verba ad לְאַחֲרִיתוֹ, *neque tamen inter posteros ejus*, ab interprete Alexandrino prætermissa, retulit, atque hanc versionem vel ex alia lectione profectam esse, vel ejus auctorem vocabulum ἀλωπέκα, quæ *caudam*, eximie leonis, notat, in mente habuisse, opinatus est, neque vidit, verba οὐδὲ κατὰ τὴν ἀλκὴν αὐτοῦ ex versione Theodotionis in Alexandrinam irrepsisse. Sir. XXIX. 16. δίφρου ἀλκῆς, *hasta firma et valida.* 2 Macc. XII. 28. συντρίβοντας τὰς τῶν πολεμίων ἀλκὰς, infringentes hostium robur ac potestatem. Hesych. Ἀλκὴ, δύναμις, ἰσχὺς, ἢ ἀλίξησις, ἢ μάχη. Αἰσχύλος Ἀγαμέμνονι.

"ΑΛΚΙΜΟΣ, *fortis, potens, robustus.* Hieronymus Ep. 136. *Saddai* (שַׁדַּי) Aquila interpretatur ἄλκιμον, *quod nos robustum et sufficientem ad omnia perpetranda possumus dicere.* Locus, quem Hieronymus in mente habuit, est ex sententia Zimmermanni sine dubio Job. VI. 4. quanquam ibi eidem τοῦ ἱκανοῦ tribuitur, quod ad Ezech. I. 24. pertinere videtur, ubi Hier. Saddai, Aquila, Symm. Theod. ἱκανὸν transtulerunt. Vide Drusium in Fragm. p. 570. Est ab ἀλκὴ, quod Hesychio est δύναμις, ἰσχύς.

ΑΛΛΑ', *sed, profecto, nisi.* אָבָל, *certe, utique.* Arab. بَلْ *sed, at vero.* 2 Par. I. 4. ἀλλὰ κιβωτὸν τοῦ Θεοῦ ἀνήγαγε, arcam *vero* Dei transtulerat. Esdr. X. 13. — אֲבָל, *sane, utique.* Job. XXXII. 8. — *בְּרַם Chald. *veruntamen.* Dan. II. 28. sec. Chis. — וְיַחְדָּו, *simul.* Ies. XLIII. 17. — כִּי אִם, *nisi.* Num. X. 30. οὐ πορεύσομαι ἀλλ' εἰς τὴν γῆν μου, non ibo, nisi in terram meam. Vide et Num. XXXV. 33. — לָהֵן Chald. *nisi.* Dan. II. 11. — עַתָּה, *nunc.* 1 Sam. XV. 30. — *רַק, *tantum.* Jos. XI. 13. ubi Oxon. πλὴν habet. — Cæterum legitur quoque hæc vocula apud LXX Ies. XXX. 10. ante ἡμῖν λαλεῖτε, ubi nihil ei respondet in textu Hebraico. Nisi statuere velimus, eos hanc particulam de suo addidisse, ac post ἀλλὰ ἡμῖν λαλεῖτε excidisse adjectivum aliquod, v. c. λεῖα, pro ἀλλὰ vel legendum est ἄλλα (*alia*, h. e. *diversa ab iis, quæ vobis visione revelata sunt*, seu *falsa*),

a vel scribendum est λεῖα, ut respondeat Hebr. חֲלָקוֹת, quod alias prorsus omissum esset. Sir. XXXVI. 1. ἀλλ' ἐν πειρασμῷ, καὶ, nisi in tentatione, sed. 1 Macc. X. 56. ἀλλ' ἀπάντησον εἰς Πτολεμαΐδα, igitur obviam mihi veni ad Ptolemaida. Est enim ἀλλὰ h. l. exhortandi particula. Nec desunt hujus loquendi usus exempla in scriptoribus Græcis, v. c. Herodot. Lib. I. p. 5. ἀλλὰ κεῖνόν γε δεῖ ἀπόλλυσθαι, itaque illum interire opus est. Aristoph. Thesmoph. v. 223. ἀλλ' πράττ', εἰ σοὶ δοκεῖ, igitur fac, si tibi videtur. Idem in Pace v. 570.

'ΑΛΛ' Ἢ, sed, veruntamen, quam, nisi. אֲבָל, certe, utique, etiam sed ex usu l. Ar. Vide supra s. v. ἀλλά. 2 Par. XIX. 3. Dan. X. 7. 21. — אַךְ, at vero, certe, tantummodo. 1 Sam. XXIX. 9. — אֶפֶס, nisi, tantummodo. Num. XIII. 29. et XXIII. 13. coll. 1 Sam. III. 5. — וּבְעֵת, et in tempore. 2 Par. XXVIII. 22. — זוּלָתִי, præterquam. Deut. IV. 12. ὁμοίωμα οὐκ εἴδετε, ἀλλ' ἢ φωνήν. — כִּי. Ez. XXVI. 10. — כִּי אִם. Ps. I. 2. 4. Ies. XLII. 19. Esth. V. 12. ubi ἀλλ' ἢ nisi. Vid. Matth. XX. 23. Marc. X. 40. et Bergler. ad Aristoph. Equ. 777. Vide et Ps. CXXXII. 1. ubi pro ἀλλ' ἢ nihil κατὰ τὸ ῥητὸν in textu Hebraico legitur.

'ΑΛΛΑ' ΚΑΙ', sed etiam. אַךְ, veruntamen. 1 Sam. XVI. 6.

'ΑΛΛΑ' ΜΗ'Ν, sed utique. *אוּלָם, vere. Symm. Mich. III. 8. — כִּי עַתָּה, sed nunc. Theod. Job. VI. 21.

*'ΑΛΛΑ' ΝΤ'Ν, sed nunc. וְאִם לֹא אֵפוֹ, et si non, ubinam. Inc. Job. XXIV. 25. ubi LXX εἰ δὲ μὴ, alioquin, habent.

'ΑΛΛ' ΟΥ'ΔΕΙ'Σ, certe nullus. לֹא אֶחָד, non unus. Job. XIV. 4.

*'ΑΛΛΑ' ΠΡΟ'Σ ΤΟΥ'ΤΟΙΣ, sed præterea. אַף. Inc. Ps. XLIII. 10. — Vide alibi: Ὅτι et Οὐ.

'ΑΛΛΑΓΗ', mutatio, commutatio, permutatio. חֲלִפוֹת, vicissitudines. Inc. Jud. XIV. 12. ἀλλαγαὶ στολῶν. V. infra s. v. ἀλλασσόμενοι. Aqu. Ps. LIV. 20. ubi ἀλλαγὴ sensu morali de emendatione ac mutatione in melius accipiendum erit. Conf. infra s. v. ἀλλάσσω. Sap. VII. 19. τρόπων ἀλλαγὰς, vicissitudinum seu conversionum permutationes: nam loco τρόπων legendum est h. l. τροπῶν, ut infra docebitur. Hesych. ἀλλαγὴν, ἀμοιβήν.

ΆΛΛΑΓΜΑ, commutatio, permutatio, pretium. חֲלִיפָה, permutatio, vicissitudo. Aqu. et Theod. Job. XIV. 14. — כֹּפֶר, redemtionis pretium. Ies. XLIII. 3. ἐποίησε ἄλλαγμά σου Αἴγυπτον, dabit Ægyptios tui piaculum. Amos V. 12. λαμβάνοντες ἀλλάγματα, ubi vid. Montf. — מְחִיר, pretium. Aqu. et Symm. Ies. LV. 2. LXX Deut. XXIII. 19. οὐδὲ ἄλλαγμα κυνὸς, neque pretium ex vendito cane, h. e. vilissimum. 2 Sam. XXIV. 24. κτήσομαι περὶ σοῦ ἐν ἀλλάγματι, pretio soluto a te emam. Ps. XLIII. 14. οὐκ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλλάγμασι. Pro hac voce in Cod. Vat. 754. Theodotioni tribuitur ἐν ἀλαλάγματι, de quo vide supra s. v. ἀλάλαγμα. Etiam Ed. Francof. et aliæ male habent ἐν τοῖς ἀλαλάγμασιν αὐτῶν. Conf. L. Bos. Proleg. in LXX Intt. c. 3. Thren. V. 4. ξύλα ἡμῶν ἐν ἀλλάγματι ἦλθον, ligna nostra non nisi pretio emta venerunt, seu pretio constant. — תְּמוּרָה, vicissitudo, permutatio. Lev. XXVII. 10. 33. Job. XXVIII. 17. Sir. II. 4. ἐν ἀλλάγμασι ταπεινώσεώς σου μακροθύμησον, ubi ἀλλάγματα vicissitudines fortunæ seu mutationem sortis felicis in miseram notat, ac ταπεινώσεως positum est pro ταπείνωσιν.

'ΑΛΛΑ'ΣΣΩ vel Attice 'ΑΛΛΑ'ΤΤΩ, muto, immuto. הֵמִיר Hiph. a

a מוּר, *muto*. Symm. Ps. XIV. 4. pro לֹא יָמוֹר, *et non mutabit*, h. e. servabit jusjurandum, habet: μὴ ἀλλαγῆς, ubi ἀλλάσσειν notare videtur *mutare sententiam*. LXX Lev. XXVII. 10. οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν πονηρῷ, non mutabit illud bonum pro malo. Ibid. v. 33. ubi cum ἀπαλλάσσω in codd. permutatur. Ps. CV. 21. ἠλλάξαντο τὴν δόξαν αὐτοῦ ἐν ὁμοιώματι κ. τ. λ., mutarunt Deum suum in imaginem etc. coll. Jer. II. 11. — חָבַל, *muto*. Jer. XIII. 23. — *הִקְדִּישׁ *sanctifico*, et in universum *aliis usibus destino*. Lev. XXVII. 26. ἀλλάξει sec. Oxon., quod in ἀγιάσει mutare nollem. Reliqui libri habent ἁγιάσει et καθαγιάσει. — חָשַׁנָּא Chald. Aph. a שְׁנָא. Esdr. VI. 11. 12. — חָלַף, *mitto*. Gen. b XXXI. 7. XXXV. 2. ἀλλάξατε τὰς στολὰς ὑμῶν. Ib. XLI. 14. ἤλλαξαν τὴν στολὴν αὐτοῦ. Ib. XLV. 22. sec. ed. Alex. 2 Sam. XII. 20. Ps. CI. 28. Ies. XL. 31. et XLI. 1. ἀλλάξουσι ἰσχύν, robur mutabunt, h. e. novum robur, novas vires accipient. Dan. IV. 13. ἑπτὰ καιροὶ ἀλλαγήσονται ἐπ' αὐτὸν, sic septem annos transibunt. — חָלַף et חָפַר junctim, *muto et frango*. Ies. XXIV. 5. ἤλλαξαν τὰ προστάγματα, mutarunt seu *violarunt* statuta. — *חֲלוּפָה, *permutatio, vicissitudo*. Symm. Ps. LIV. 12. οὐ γὰρ ἀλλάσσονται, non enim se mutari patiuntur. Sequitur enim οὐδὲ φοβοῦνται τὸν Θεόν. Eodem sensu metaphorico ἀλλαγὴ apud Aquilam reperitur Ib. pro eodem. — מָנָה, *numero*. 1 Reg. XX. 25. c ἀλλάξαι σου δύναμιν. Scilicet מָנָה h. l. est *certo numero definire*, nempe ad numerum prioris exercitus, in quo est notio permutationis. — מָרָה, *rebello*. Neh. IX. 26. ἤλλαξαν, *mutarunt sententiam, aut violarunt* sacpta ac mandata tua, coll. Esdr. VI. 11. 12. — מָרַד, *rebello*. Ex. XIII. 13. Lev. XXVII. 27. ubi in Oxon. sine dubio e glossemate aut ex alius interpretis versione loco ἀλλάξῃ legitur λυτρώσηται. שָׁגָה Pih. Jer. LII. 32. Sap. IV. 11. μὴ κακία ἀλλάξῃ σύνεσιν αὐτοῦ, ne malitia immutaretur sensus ejus, ubi ἀ. *mutationem in pejus* notat. Ibid. XII. 10. ἀλλάσσεσθαι est *in melius mutari, emendari*. Sir. VII. 19. μὴ ἀλλάξῃς φίλον ἕνεκεν ἀδιαφόρου, ne *permutes* unquam amicum auro atque pecunia. Ibid. XXXIII. 25. μὴ ἀλλάξῃς σαυτὸν πάσῃ σαρκί, ne *permutes* te cum ulla carne: h. e. ne loco tui aliquem possessorem bonorum tuorum facias, aut: ne te cuiquam mortalium emancipes. 3 Macc. I. 29. τῶν πάντων θάνατον ἀλλασσομένων ἀντὶ τῆς τοῦ τόπου βεβηλώσεως, omnibus mortem *præoptantibus* præ loci profanatione. ubi Grotius recte adduxit locum Plutarchi in Laconicis Apophthegmatis Vol. VI. p. 878. Reisk. οὐκ ἀλλάξαιτο τῆς ἐλευθερίας τὴν Περσῶν βασιλείαν.

ΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΟΣ, *mutatus*, et ΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΟΙ, *semet invicem permutantes*. חֲלוּפָה, *mutatio, vicissitudo*. 1 Reg. V. 14. δέκα χιλιάδες ἐν τῷ μηνὶ ἀλλασσόμενοι, decem chiliades unoquoque mense sese invicem permutantes. 2 Reg. V. 5. et XXII. 23. ἀλλασσόμεναι στολαὶ sunt vestes permutatoriæ, quæ inter se permutari possunt, quas Jud. XIV. 12. in versione Inc. Int. ἀλλαγαὶ ἱματίων vocantur. V. Bonfrerium in Commentario ad h. l. p. 356. ac Suiceri Thes. Eccl. s. v. ἀλλαγή. LXX illas interdum ἐξαλλασσούσας vocant. Homerus εἵματα ἐξήμοιβα dixit, observante Heinsio in Exerc. Sacr. ad Matth. X. 10. p. 37. qui tamen locum non indicavit, qui tamen occurrit Odyss. Θ, 249. Unde Hesychius: Ἐξήμοιβα, ἀλλαπτὰ, διὰ τὸ πλῆθος. Confer quoque Perizonium ad Ælian. V. H. V. 5.

ΑΛΛΑΧΗ, *alibi, alias*. Sap. XVIII.

a 18. ἄλλος ἀλλαχῆ ἐφείς. 2 Macc. XII. 22. ἄλλος ἀλλαχῆ φερόμενος.

ΑΛΛΑΧΟΘΕΝ, *aliunde.* מִמָּקוֹם אַחֵר, *ex alio loco.* Esth. IV. 13. ἀλλαχόθεν βοήθεια καὶ σύστη ἔσται. Adde 4 Macc. I. 7.

ΑΛΛΗΛΟΥΙΑ, *Alleluia*, ipsa vox Hebr. הַלְלוּ יָהּ, *laudate Dominum.* Ps. CIV. 1. et 44. CV. 1. et alibi sæpius in Psalmis. Hesychius: Ἀλ-
b ληλουΐα, αἶνος τῷ ὄντι θεῷ, αἰνεῖτε τὸν θεόν. Lex. MS. Bibl. Coislin. p. 503. Ἀλληλουΐα, αἰνεῖτε τὸν ὄντα, ἤτοι τὸν κύριον. Ἀλληλούϊα, τό, ut substantivum legitur. 3 Macc. VII. 13. ἐπιφωνήσαντες τὸ ἀλληλούϊα.

ΑΛΛΗΛΩΝ, *invicem, mutuo.* — אִישׁ הָ, *vir illa.* Amos IV. 3. — אִשָּׁה רְעוּתָהּ, *fœmina proximam suam.* Ies. XXXIV. 15. τὰ πρόσωπα
c ἀλλήλων.

ΑΛΛΗΛΟΙΣ, *sibi invicem.* אִישׁ רֵעֵהוּ, *vir proximum suum.* Gen. XV. 10. Adde 2 Sam. II. 13. ubi Hebr. יִפְגְּשׁוּם, *occurrerunt eis,* LXX sec. Vatic. transtulerunt: συναντῶσιν αὐτοῖς, sec. Complut. autem συναντῶσιν ἀλλήλοις.

ΑΛΛΗΛΟΥΣ, *se invicem.* אִישׁ
d לְרֵעֵהוּ, *vir proximo suo.* Ex. XVIII. 7

ΕΙΣ ΑΛΛΗΛΑ, *ad invicem.* אִישׁ אֶל אָחִיו, *vir ad fratrem suum.* Ex. XXV. 20. et XXXVII. 9.

ΕΙΣ ΑΛΛΗΛΑΣ, *ad invicem.* — אֶל אַחַת, *ad unam.* Exod. XXXVI. 10. — אֶל אֲחוֹתָהּ, *ad sororem suam.* Exod. XXVI. 5.

ΕΙΣ ΑΛΛΗΛΟΥΣ, *ad invicem.*
e אִישׁ בְּרֵעֵהוּ, *vir in proximum suum.* 2 Par. XX. 24.

ΕΞ ΑΛΛΗΛΩΝ, *ex invicem.* Ex. XXVI. 3. et XXXVI. 9. ubi nihil est pro eo in textu Hebraico.

*ΕΠ' ΑΛΛΗΛΩΝ, *alius super alium, catervatim.* Sap. XVIII. 23. πεπτωκότων ἐπ' ἀλλήλων νεκρῶν.

ΠΡΟΣ ΑΛΛΗΛΟΥΣ, *ad invicem.* אִישׁ אֶל אָחִיו, *vir ad fratrem suum.* Gen. f XLII. 28. — בֵּית אִישׁ, *domus viri.* Job. I. 4.

ΑΛΛΟΓΕΝΗΣ, *alienigena, extraneus.* זָר, *superbus.* Mal. IV. 1. ἀλλογενεῖς. Loco זָדִים legerunt זָרִים. — זָר, *alienigena, extraneus.* Ex. XXIX. 33. ἀλλογενὴς οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτῶν; ubi ἀλλογενὴς vi contextæ orationis notat *eum, qui non est de stirpe sacerdotali,* aut *de genere Aa-* g *ron,* coll. Num. XVI. 40. et Lev. XXII. 10. Jer. LI. 51. ἀλλογενεῖς, *barbari, hostes,* coll. Joël. III. 17. et Abd. v. 11. — זָר et נָכְרִי junctim. Job. XIX. 15. — מַמְזֵר, *nothus, spurius.* Zach. IX. 6. κατοικήσουσιν ἀλλογενεῖς ἐν ἀζώτῳ, peregrini Asdode habitabunt. Non male quoad sensum. Spurius enim dicitur is, qui non ad familiam pertinet. — h בֶּן נֵכָר, *filius extranei.* Ex. XII. 43. Lev. XXII. 25. Ies. LVI. 3. 6. — *נָכְרִי Deut. XV. 3. sec. cod. 85. Holm.

ΑΛΛΟΓΕΝΕΣ ΕΘΝΟΣ, *gens alienigena.* בֶּן נֵכָר Gen. XVII. 27. ἐξ ἀλλογενῶν ἐθνῶν.

ΑΛΛΟΓΛΩΣΣΟΣ, *aliena lingua utens, barbarus.* Ez. III. 6. οὐδὲ πρὸς λαοὺς πολλοὺς ἀλλοφώνους ἢ ἀλλογλώσ- i σους, ubi nihil est in textu Hebraico, et ἢ ἀλλογλώσσους merum glossema esse videtur. Bar. IV. 11. ἔθνος ἀναιδὲς καὶ ἀλλόγλωσσον. Joseph. A. J. I. 4. 3. p. 19. Herodot. II. 154.

*ΑΛΛΟΕΘΝΗΣ, *alienigena, peregrinus, barbarus.* Deest hoc adjectivum in Thesauro Bieliano. Occurrit tamen 3 Macc. IV. 6. ὡς ἐσπαραγμένας σκυλμοῖς ἀλλοεθνέσι, misere vexatæ ab alienigenis et barbaris populis; ubi Syrus pro ἀλλοεθνέσι

habet ܠܡܡܐ ܢܘܟܪ ܢܐ. Josephus. A. J. Lib. XI. c. 5. §. 3. p. 561. ἀλλοιθεῖς ἡγμένοι γυναῖκας. Adde Lib. XIX. c. 7. §. 3. p. 948. ac Phav. p. 1576. l. 19.

ἈΛΛΟΙΟΌΩ, *muto.* הִתְחַפֵּשׁ Hiph. a חָפַשׁ, *muto me.* Inc. ac LXX sec. Compl. 1 Sam. XXVIII. 8. ubi ἠλλοιώθη positum est pro ἠλλοίωσεν ἑαυτὸν, *mutavit habitum suum,* vernaculum: er verkleidete sich, *he disguised himself.* Cod. Vat. habet συνεκαλύψατο. Alex. περιεκαλύψατο. Symm. μετεσχημάτιζεν ἑαυτόν. Eodem modo et 2 Paral. XVIII. 29. ἀλλοιοῦσθαι et συγκαλύπτεσθαι in Codd. permutantur. — כָּחַשׁ, *macer fio.* Ps. CVIII. 23. ἡ σάρξ μου ἠλλοιώθη, caro mea *mutata est in deterius,* h. e. macilenta facta. Simili ratione et nos in lingua vernacula voce verandern, *to change, to alter,* uti solemus. — *לוֹ, *ei.* Hab. III. 6. Inc. ἀλλοιωθήσονται. qui Bahrdtio in Apparatu Critico p. 195. legisse videtur גָּלוּ. Nempe גָּלַל a Græcis reddi solet ἀφαιρέω, περιαιρέω, φύρομαι, ut adeo et ἀλλοιόω verti potuerit. Jam sensus esset: *vetustissimi rerum status immutabuntur.* Mihi vero hæc vox potius referenda videtur ad הֲלִיכוֹת, ut חֲלִיפוֹת legerit. — שָׁנָה in Kal, Pih. et Hithp. itemque in formis Chaldaicis. Aqu. et Theod. Prov. XXXI. 5. ubi pro שָׁנָהדִין legitur ἀλλοιοῦν κρίσιν, *pervertere* et *corrumpere* judicium. LXX 1 Sam. XXI. 13. ἠλλοίωσε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, *mutavit gestum suum,* h. e. *se insanire simulavit,* ut in sequentibus explicatur, coll. Psalm. XXXIII. 1. sec. vers. Aquilæ et Edit. Vtam. 1 Reg. XIV. 2. ἀλλοιωθήσῃ, muta habitum tuum. Dan. II. 21. III. 19. 28. ubi vid. Scharfenb. Ib. v. 29. IV. 13. (sec. Chis.) etc. Mal. III. 6. ἐγὼ κύριος οὐκ ἠλλοίωμαι. — *שָׁנִי, *coccus.* Theodot. Ex. XXXV. 23. et 53. Scilicet in mente habuit vocem שָׁנָה, quæ *mutare* notat. — שָׁנַן, *acuo,* in Hithp. f הִשְׁתֹּנֵן, *pungor.* Ps. LXXII. 21. ἠλλοιώθησαν. Legerunt הִשְׁתָּנֵה a שָׁנָה, *mutare.* Sir. XII. 24. ubi ἀλλοιοῦν τὸ πρόσωπον, *vultum mutare,* est: *pro tristi lætum hilaremque ostendere.* Ib. XIII. 29. καρδία ἀνθρώπου ἀλλοιοῖ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, cor tristitiam atque lætitiam etiam ad faciem emittit. Ib. XXV. 19. πονηρία γυναικὸς ἀλλοιοῖ τὴν ὅρασιν, nequitia mulieris g *deturpat* faciem ejus. Ibid. XXVII. 11. ὁ δὲ ἄφρων ὡς σελήνη ἀλλοιοῦται, stultus more lunæ variatur, h. e. *admodum inconstans* est. Ibid. XXXIII. 8. ἠλλοίωσε καιροὺς καὶ ἑορτὰς, h. e. diversa et varia tempora fecit et constituit. In eadem notione, ut nempe sit *varia ac diversa facere,* τὰ ἄλλα ποιεῖν, legitur quoque ib. XXXVI. 5. ἀλλοίωσον θαυ- h μάσια, alia novaque patra miracula. Eodem modo שָׁנָה usurpatur Esther III. 8. דָּתֵיהֶם שֹׁנוֹת מִכָּל־עָם, statuta eorum diversa sunt a statutis reliquorum populorum. Porro כְּלִים שָׁנִים sunt *vasa varia,* ut jam Drusius ad h. l. bene observavit. Conf. etiam XXXIII. 12. Ibid. XXXVIII. 31. et XL. 6. 1 Macc. I. 27. XI. 12. ἠλλοιώθη τοῦ Ἀλεξάν- i δρου, *abalienabat* se ab Alexandro.

ἈΛΛΟΙΩΘΗΣΟΌΜΕΝΟΣ, *mutandus.* שׁוֹשַׁן, *lilium,* item *hexachordum, instrumentum musicum sex chordarum.* Ps. XLIV. 1. LXVIII. 1. LXXIX. 1. εἰς τὸ τέλος ὑπὲρ τῶν ἀλλοιωθησομένων. Legerunt שֶׁשֹּׁנִים, h. e. *qui mutantur,* a שָׁנָה *mutare.* — שׁוּשַׁן עֵדוּת, *hexachordum testimonii.* Ps. LIX. 1. ubi idem lege- k runt.

ἈΛΛΟΙΌΣΙΣ, *mutatio.* שְׁנוֹת, *anni.* Ps. LXXVI. 10. ἡ ἀλλοίωσις τῆς δεξιᾶς. Ita quoque Aquila. Habu-

a erunt pro infinitivo vocis שָׁנָה *mutare, immutare.* Sir. XXXVII. 20. ἴχνος ἀλλοιώσεως καρδίας. Ibid. XLIII. 9. αὐξανομένη θαυμαστῶς ἐν ἀλλοιώσει, crescens mutationibus est mirabilis. Marc. Ant. VI. 15. p. 177.

ΑΛΛΟΓΚΟΤΟΣ, *alienus, peregrinis moribus præditus,* per metathesin pro ἀλλότροκος, *alieno loco natus.* אַחֵרִים, *alii, alieni.* Symm. 1 Sam.

b XXVI. 19. ἀλλοκότους. Vide infra s. v. ἄλλος, ac adde Joseph. A. J. T. I. p. 570. Hav.

ΑΛΛΟΜΑΙ, *salio, salto,* etiam *insilio.* דָּלַג Pih. idem. Ies. XXXV. 6. τότε ἁλεῖται ὡς ἔλαφος ὁ χωλός, tunc saliet, tanquam cervus, claudus. Hesych. ἁλεῖται, πηδήσει. — סָלַד Pih. *æstuo.* Job. VI. 10. ἐφ' ἧς ἐπὶ τειχέων ἠλλόμην. Arab. صلد est

c *saltare,* ut recte observavit Schultensius in Opp. Minn. p. 16. — צָלַח, *irruo, invado.* Jud. XIV. 6. ἦλατο ἐπ' αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, ac subito correptus spiritu Dei, seu adjutus vi divina. Symmachus habet ἐφώρμησεν. Simonis in Lexico Hebr. ad h. v. docuit ex Gjeuhario ad Camusum, اصلع esse vocabulum solenne de *correptione spiritus*

d *divini.* Confer quoque 1 Sam. X. 10. Hesych. Ἦλατο, ἐπλανᾶτο, ἴδρασεν, ἐπήδησεν. Sed hic, ut Bielius observavit, vel duæ voces, Ἦλατο (sic enim legendum loco ἦλατο) et Ἠλᾶτο, confusæ sunt, vel ita legendum est: Ἠλᾶτο, ἐπλανᾶτο. Ἦλατο, ἴδρασεν, ἐπήδησεν. Sic enim Suidas: Ἦλατο, ἐπήδησεν. Ἠλᾶτο δὲ, ἐπλανᾶτο. — *ΑΛΣΑΧ, *Selsach,* nomen pro-

e prium. 1 Sam. X. 2. pro בְּצֶלְצַח LXX sec. Ald. et Compl. et Inc. habent ἀλλομένους μεγάλα, ubi quam etymologiam secuti fuerint, disputatur. Nonnullis legisse videntur בְּצַלְצַל, quod notat *cymbalum,* quasi sensus sit, illos homines ad cymbali sonum saltasse. Mihi vero ad vocem צָלַח respexisse videntur, quam vide supra. Sap. V. 21. jacula fulgurum tanquam ab arcu orbiculato

f nubium, βολίδες ἀστραπῶν, ὡς ἀπὸ εὐκύκλου τόξου νεφῶν, ἐπὶ σκοπὸν ἀλοῦνται, ad metam transiliunt. Hesych. Ἁλοῦνται, πηδῶσιν. Confer infra s. v. εὔκυκλος. Ib. XVIII. 15. πολεμιστὴς εἰς μέσον τῆς ὀλεθρίας ἦλατο γῆς, debellator in mediam exitialem vel perniciosam terram prosiliit.

*ΑΛΛΟΣ, *alius, alienus, diversus, duplex.* Vocabulum hoc a Bielio, quanquam reperitur in Trommio, g perperam omissum reperitur pro אֶחָד *unus.* 2 Sam. VII. 23. τίς ὡς ὁ λαός σου Ἰσραὴλ ἔθνος ἄλλο ἐν τῇ γῇ; Ez. XIX. 5. ἔλαβεν ἄλλον ἐκ τῶν σκύμνων αὐτῆς. Scilicet אֶחָד notat quandoque *alium, alterum,* ut multis exemplis docuit Noldius in Concordantt. Partic. Hebr. pag. 750. Unde simul apparet, quam fidem ii mereantur, qui Mal. II. 15., ubi in h Compl. legitur οὐκ ἄλλος, auctorem hujus versionis putant legisse וְלֹא אֶחָד. Cæterum ibi reponendum est οὐκ ἄλλον, aut, ut in Cyrillo legitur, οὐκ ἄλλως. — אַחֵר, *alius.* 1 Sam. X. 6. στραφήσῃ εἰς ἄνδρα ἄλλον, in alium prorsus mutatus. Ibid. v. 9. μετέστρεψεν αὐτῷ ὁ θεὸς καρδίαν ἄλλην, Deus mentem ejus prorsus *emendavit.* Job. VIII. 19. etc. — זָר, i *alienus.* Job. XIX. 27. ὀφθαλμός μου ἰδόμενος, καὶ οὐκ ἄλλος. — נוֹצֵר Niph. a צָצַר, *formatus sum.* Ies. XLIII. 10. ἔμπροσθέν μου οὐκ ἐγένετο ἄλλος θεός. Sic Trommius in Concordantiis s. h. v., sed, ut jam recte monuit Bretschneiderus, erravit, cum ἐγένετο huic verbo respondeat, et ἄλλος ab ipsis (fortasse ex alio loco) additum sit. — עַם, *populus.* Job. XXXVI. 20. τοῦ ἀναβῆναι ἄλλους ἀντ' αὐτῶν sec. Ald. et Compl. Sed in Vat. rectius, ut videtur, loco ἄλλους legi-

tur λαοῦς. Præterea legitur apud Symm. Psalm. XI. 2. a quo verba שְׂפַת חֲלָקוֹת בְּלֵב וְלֵב יְדַבְּרוּ ita translata reperiuntur: χείλη δόλια ἐν καρδίᾳ ἄλλῃ καὶ ἄλλῃ λαλεῖ, labia dolosa e duplici corde promunt verba. Ita transtulit hæc verba Fischerus in Clavi p. 21. simulque observavit, ἄλλος, quum bis ponitur, interveniente particula καὶ, signare *duplex, diversus*. Sed quia hic Hebraismus durior est, quam ut ejus usus a Symmacho expectari possit, ac Hieronymus Latine transtulit: *in corde aliud est, et aliud loquitur*, parva mutatione legendum arbitror: ἐν καρδίᾳ ἄλλο, καὶ ἄλλο λαλεῖ. Conf. Thiemii Diss. pro Puritate Symmachi p. 20. Sap. XIV. 23. ἢ ἐμμανεῖς ἐξ ἄλλων θεσμῶν κώμους ἄγοντες, ubi loco ἄλλων reponere mallem ἀλλοκότων. Sap. XVIII. 18. ἄλλος ἀλλαχῇ, *alius hic, alius illic*. — Vide alibi Ὅμοιος.

*ΑΛΛΟΤΕ, *alias, alio tempore*. Adverbium hoc, quod in Bielii Thesauro desideratur, occurrit 2 Macc. XIII. 10. ubi legitur: ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον, εἴποτε ἄλλοτε, καὶ νῦν ἐπιβοηθεῖν κ. τ. λ. ut dominum invocarent, velit, sicut olim semper, ita etiam nunc eos adjuvare, etc.

ἈΛΛΟΤΡΙΟΣ, *alienus, hostis*. אַחֵר, *alius*. Deut. XXXI. 18. 21. ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους, ad Deos, qui a populis barbaris colebantur, coll. 1 Reg. IX. 9. et Jer. I. 16. Ps. XLVIII. 10. καταλείψουσιν ἀλλοτρίοις τὸν πλοῦτον, divitias suas relinquent alienis, h. e. *ad familiam suam non pertinentibus*. — זֵד, *superbus, superbia*. Ps. XVIII. 13. ἀπὸ ἀλλοτρίων φείσαι τοῦ δούλου σου, ubi incertum est, an ἀλλοτρίων neutraliter aut masculine accipiendum sit. Sim. de Muis intelligit *effrenes cordis affectus, et a sana ratione alienos motus*. Quidquid sumatur, tamen hoc certum est, eos loco מִזֵּדִים legisse מִזָּרִים, ut quoque Mal. III. 15. Suidas: Ἀλλοτρίως, πολεμίως. καὶ ὁ Δαβίδ· καὶ ἀπὸ ἀλλοτρίων φεῖσαι τοῦ δούλου σου. τουτέστι δυσμενῶν. Hesych. ἀλλότριος, πολέμιος, ξένος. — זוּר, *alienatus sum*. Job. XIX. 13. — זָר, *alienus*. Aqu. Symm. Theod. Prov. V. 3. ἀλλοτρίως. LXX πόρνης. Symm. Prov. XIV. 10. LXX Lev. X. 1. πῦρ ἀλλότριον, ignem *non sacrum*, h. e. non ex ara sacrificiorum sumtum. Sic legitur quoque Num. III. 4. et XXVI. 61. — Deut. XXXII. 16. ἐπ' ἀλλοτρίοις, cultu *idolorum*, coll. Jer. II. 25. ac Psalm. XLIII. 22. Psalm. LIII. 3. ἀλλότριοι, *hostes*. Ibid. CVIII. 10. ἀλλότριοι, *peregrini, ad familiam non pertinentes*. Prov. V. 10. VII. 5. γυνὴ ἀλλοτρία, *uxor non tua*. coll. XXIII. 33. Vide ad h. l. Opuscula mea Critica p. 300. seq. Hos. V. 7. τέκνα ἀλλότρια, *filios spurios*. Ibid. VIII. 12. εἰς ἀλλότρια ἐλογίσθησαν, habuerunt eas *pro re nihil ad se pertinente*. — *יֹשֶׁר, *rectitudo*. Prov. XI. 24. apud τοὺς ἄλλους in Hex. et in Ald. מִישֶׁר, *a rectitudine s. magis quam rectum est per leges divinas æque ac humanas*, per τὰ ἀλλότρια redditur. Hinc ἀλλότρια h. l. sunt *ea, quæ aliis debentur, et aliorum usibus inservire debebant*. — נֵכָר, *ignotus, peregrinus*. Gen. XVII. 12. XXXV. 2. 2 Par. XIV. 3. τὰ θυσιαστήρια τὰ ἀλλότρια sec. Compl. ubi τὰ ἀλλότρια notat *ea, quæ ad idola* seu *Deos peregrinos pertinent*. In reliquis libris legitur ἀλλοτρίων, scil. θεῶν. — נֹכֶר, *alienatio*. Abd. 12. ἐν ἡμέρᾳ ἀλλοτρίων, ubi loco נֹכְרוֹ, *alienationis suæ*, legerunt נֹכְרִיִּים. — נָכְרִי *alienigena, alienus*. Gen. XXXI. 15. Deut. XV. 3. ubi pro ἀλλότριον cod. 85. Holm. ἀλλογενῆ habet. 2 Sam. XV. 19. ὅτι ἀλλότριος σὺ sec. Compl., ubi reliqui libri habent ὅτι ξένος εἶ σὺ, *quoniam alienigena tu es*. 1 Reg. VIII. 41. καὶ τῷ ἀλλοτρίῳ, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ λαοῦ, coll. 2 Par. VI. 32. Esdr.

a X. 2. γυναῖκας ἀλλοτρίας, mulieres *gentiles*, coll. 10. 11. 14. 44. ac Neh. XIII. 26. 27. Prov. XX. 16. et XXVII. 13. ubi legerunt נָכְרִים seu נָכְרִיוֹם. — *נָקִי *insons*. Deut. XIX. 13. τὸ αἷμα τὸ ἀλλότριον sec. Oxon. Sed ibi pro ἀλλότριον, quod nullo modo locum habere potest, sine dubio reponendum est ἀναίτιον. — *עַיִן, *oculus*. Job. XVII. 2. עֵינַי,

b ἀλλότριοι. Hujus versionis ratio patebit ex Arabismo, si levi mutatione pro עֵינַי legatur עֵירַי, Arab. غَيْرِي *diversi a me, alieni*. Confer Schultensii Opera Minora p. 36. — פְּלִשְׁתִּים, *Philistæi*. Theod. Jud. X. 6. Vide infra s. v. ἀλλόφυλος. — *עָשָׁר, *impius*. Theod. Ed. Vta et VIta Ps. I. 1. רָשָׁעִים, ἀλλοτρίων. Scilicet עָשָׁר proprie no-

c tat *avertit se, abalienavit ab aliquo*. Confer Simonis Lex. Hebr. s. h. v. Fischero in Clavi p. 21. ἀλλότριοι sunt h. l. tropice *scelerati, facinorosi*, qui et monuit, deesse hanc notionem in omnibus fere Lexicis. Confirmatur hæc significatio loco Sir. XLV. 23. ubi homines scelesti et seditiosi Datham et Abiron ac turba Core vocantur ἀλλότριοι. An vero inde

d explicanda sit vox ἀλλοτριοεπίσκοπος 1 Petr. IV. 15. ut sit *homo omnibus sceleribus deditus*, aliorum judicio subjicere malo. Sap. XII. 15. ἀλλότριον ἡγούμενος τῆς σῆς δυνάμεως, *indignum* arbitratus tua potentia; ubi ἀλλότριον, ut Lat. *alienus*, est *inconveniens, indignum*. Polyb. L. VIII. 3. 1. ἀλλότριον τῆς προθέσεως, *alienum* ab instituto. Lucian. Insomn. Tom.

e I. p. 9. ed. Reitz. φθόνου πάντες ἀλλότριος ἔσῃ. Sap. XIX. 15. ἀπιχθῶς προσιδέχοντο τοὺς ἀλλοτρίους. Sodomitæ inimice *peregrinos* (angelos) exceperunt. Sir. VIII. 21. μετὰ ἀλλοτρίου μὴ πονήσῃς κρυπτὸν, secretorum tuorum particeps ne fiat homo tibi *prorsus ignotus*: ubi ἀλλότριος *eum* notat, *cujus mens et fides non satis est tibi cognita ac perspecta*. Nam paulo post eandem sententiam repetit his verbis: πάντι ἀνθρώπῳ μὴ ἔκφαινε τὴν καρδίαν σου. Eodem sensu a Cicerone *alienus* opponitur *homini conjunctissimo et amicissimo*. Sir. XI. 35. ἀλλότριος a nonnullis recte explicatur per *virum a fide alienum, ac hostili animo præditum*. Syrus habet *iniquo*. Sir. XXI. 27. ἀλλότριοι opponuntur τοῖς φρονίμοις, et loco ἀλλοτρίων in Compl. legitur πολυλάλων. Ibid. XXIII. 29. ἐξ ἀλλοτρίου, sc. ἀνδρὸς, coll. v. 30. Ibid. XXIX. 25. ἐν ἀλλοτρίοις, in *alienis* sc. *domibus*, apud exteros.

Ἀλλότριος οἶκος, *aliena domus*. זוֹנָה, *scortum, meretrix*. Prov. XXIII. 27. πίθος γὰρ τετριμμένος ἐστὶν ἀλλότριος οἶκος. Mihi Interpres hic sensum expressisse, non autem זָרָה legisse videtur. Vide ad h. l. Jaegerum.

Ἀλλοτριόω, *alieno, abalieno*. Pass. ἀλλοτριοῦμαι, *alienor, separor, segregor*. *הֶשְׁבִּית, *cessare facio, abalieno*. Jos. XXII. 25. ἀλλοτριώσουσιν sec. Compl. reliqui libri habent ἀπαλλοτριώσουσιν, bene quoad sensum. — הִתְנַכֵּר Hithp. *alienum me fingo, extraneum ago*. Gen. XLII. 7. ἠλλοτριοῦτο ἀπ' αὐτῶν, alienum se simulans, h. e. simulans, se ipsos non agnoscere fratres suos. — נוּד, *vagor, migro*. Jer. L. 8. ἀλλοτριώθητε ἐκ μέσου Βαβυλῶνος, *migrate* ex medio Babylonis. — *שׁוֹשָׁן, *lilium*, item *hexachordum, instrumentum musicum sex chordarum*. Psalm. LIX. 1. ubi versio τοῖς ἀλλοτριωθησομένοις, quæ Aquilæ in Hexaplis Origenianis tribuitur, Koehlero videtur esse lectio corrupta versionis Alex., quæ habet ἀλλοιωθησομένοις. Mihi autem uterque interpres legisse videtur שֹׁשַׁנִּים, h. e. *qui mutantur*. 3 Esdr. IX. 4. ἀλλοτριοῦσθαι ἀπὸ τοῦ πλήθους,

separari a populo, Hebr. נִבְדַּל מִקָּהָל, Esdr. X. 8. quod LXX διαστέλλεσθαι transtulerunt. 1 Macc. VI. 24. χάριν τούτου ἠλλοτριοῦντο ἀφ' ἡμῶν, propterea abalienati sunt a nobis. Ibid. XI. 53. ἠλλοτριώθη τῷ Ἰσράθαν, abalienabatur a Jonathane.

ἈΛΛΟΤΡΙΌΩΣ ΧΡΑΌΜΑΙ, *aliene utor, aliter me habeo.* זָר מַעֲשֶׂה, *alienum opus*, h. e. *opus prorsus insuetum ac inauditum.* Ies. XXVIII. 21. ὁ δὲ θυμὸς αὐτοῦ ἀλλοτρίως χρήσεται, ira autem ejus facinus patrabit prorsus insuetum. Potest quoque verti: *hostiliter se geret.* Suidas: ἀλλοτρίως, πολεμίως.

ἈΛΛΟΤΡΙΌΩΣΙΣ, *alienatio.* מְחִתָּה, *terror.* Jer. XVII. 17. μὴ γενηθῇς μοι εἰς ἀλλοτρίωσιν, *ne te hostiliter erga me geras.* Sensum secutus est. — נֵכָר, *alienus.* Nehem. XIII. 30. ἐκαθάρισα αὐτοὺς ἀπὸ πάσης ἀλλοτριώσεως, purgavi eos ab omnibus *peregrinis*, scil. *mulieribus.* Thucyd. I. 35.

*ἈΛΛΟΦΥΛΕΌΩ, *sum alienigena.* 4 Macc. XVIII. 5. ubi ἀλλοφυλῆσαι notat *externos mores et ritus amplexari.* Sed sine dubio legendum ibi ἀλλοφυλίσαι. Vide s. v. ἀλλοφυλισμός.

ἈΛΛΟΦΥΛΙΣΜΟ῾Σ, *alienigenarum ritus, gentilismus, peregrinitas*, quasi ab ἀλλοφυλίζω, quod nusquam reperitur, formatum tamen est ut Ἀττικίζειν, ab Ἀττικὸς, et Ἰουδαΐζειν. Est vocabulum Alexandrinum. Conf. Sturz. de Dial. Maced. et Alex. p. 145. 2 Macc. IV. 13. ubi est i. q. Ἑλληνισμὸς, et ib. VI. 24.

ἈΛΛΟ῾ΦΥΛΟΣ, *qui alterius gentis est, alienigena, peregrinus*, ac specialiter Philistæus. *אֵלֶם, *mutus.* Huic voci Hebr. ἀλλόφυλος respondet apud Symm. Psalm. LV. 1. teste Eusebio in Catena PP. GG. in Ps. Tom. II. p. 86. κατὰ δὲ Σύμμαχον ἐπινίκιος (in Hexaplis Montf. editum est ἐπινίκιον) ὑπὲρ τῆς περιστερᾶς ὑπὲρ τοῦ ἀλλοφύλου. In Hex. est errantis librarii culpa φύλου, *tribus.* f Vocatur ἀλλόφυλος Davides, quoniam tunc inter Philistæos, populum barbarum, versabatur. Sed an אֵלֶם hoc significare possit, aliis me doctioribus judicandum relinquo. Num fortasse Symmachus legit אֲרָם, coll. 2 Reg. VIII. 28.? — אֲנָשִׁים, *homines*, plur. 1 Sam. VI. 10. Sc. אֲנָשִׁים sunt h. l. Philistæi, qui κατ' ἐξοχὴν ἀλλόφυλοι dicebantur, coll. v. 1. — אֲרָם *Aramia, Syria.* 2 Reg. VIII. 28. — בֶּן נֵכָר, *filius alienigenæ.* Ies. LXI. 5. — *בֶּן קֶדֶם, *filius Orientis.* Jud. VIII. 10. παρεμβολῆς ἀλλοφύλων sec. Vatic. Auctor hujus versionis respexit notionem vocis קָדַם, qua *hostem, adversarium in pugna esse* significat, coll. Arab. لقدم in IV. *processit in aciem*, unde קָדִים h قُدلَم est *ventus ex adverso flans, contrarius.* Scharfenbergio ad h. l. ἀλλοφύλων ex ἀνατολῶν ortum esse videtur. — נָכְרִי, *alienus, alienigena.* Ies. II. 6. τέκνα πολλὰ ἀλλόφυλα ἐγενήθη αὐτοῖς. — פְּלִשְׁתִּים, *Philistæi.* 1 Sam. XIII. 2. Psalm. CVII. 10. Aqu. 1 Sam. XIII. 3. 1 Macc. IV. 22. γῆ ἀλλοφύλων, terra *Philistæorum*; ubi Syrus habet: i ܦܠܝܬܐ ܕܐܪܥܐ. Confer Joseph. IX. 5. 3.

ἈΛΛΟ῾ΦΩΝΟΣ, *alia voce* seu *aliena lingua utens.* לֹעֵן, *barbarus.* Symm. Ps. CXIII. 1. — עֲמֵק שָׂפָה, *profundus lingua.* Ez. III. 6. οὐδὲ πρὸς λαοὺς πολλοὺς ἀλλοφώνους. Scil. עֲמֵק שָׂפָה notat *eum, qui est ignoti sermonis*, aut *linguæ peregrinæ.* Sub-

a stantivum ἀλλοφωνία legitur apud Josephum A. J. I. 4. 3. p. 19.

ΑΛΛΩΣ, *aliter.* *בְּעֵינַי, *in oculis.* LXX sec. Hex. Jud. VI. 1. ἄλλως; quæ versio nullum sensum habet, nisi ἄλλως per *contra* reddatur. Sed vitium sine dubio latet in Hex. quæ sunt ita refingenda: בְּעֵינוֹ Ο. ἐνώπιον. Ο. ἄλλως ἐναντίον. Insertio literæ Θ, quæ significat, Theodo-
b tionem eandem versionem habere, sine dubio causa erroris fuit. Conf. seq. notam hexaplarem, et v. 13. ac 15. — נָבוּב partic. Niph. a בוּב *vacuus, evacuatus.* Job. XI. 12. ἄνθρωπος δὲ ἄλλως πήγνυται λόγοις, quæ verba me non intellegere cum Drusio ingenue fateor. Num fortasse legendum ἄνους aut ἀλαζών? Certe Arab. نَبَّ notat *magnifice semet*
c *extulit* et *superbivit.* Job. XL. 3. ubi pro μὲ ἄλλως sec. Vatic. vel, ut in Ald. est, μὴ ἄλλως e sententia Grevii haud dubie legendum est μὴ καλῶς vel μὲ μὴ καλῶς, deleto sequente ἀλλ' vel ἤ, quod in Vaticano est.

ΑΛΛΩΣ ΚΑΙ' ΑΛΛΩΣ, *hinc illinc, ut sors ferebat.* 3 Macc. I. 20. Hes. Ἄλλως· ὡς ἔτυχεν.

d ΜΗ' ΑΛΛΩΣ, *non aliter.* לֹא, *non.* Esth. I. 19. μὴ ἄλλως χρηισάσθω, non aliter quis isto (scil. edicto) utatur, h. e. nemo illud transeat.

ΟΥ'ΔΕ' ΜΗ'Ν ΑΛΛΩΣ, *neque tamen aliter.* וְלֹא, *et non.* Esth. IX. 27.

ΑΛΜΑ, *saltus, saltatio.* רַעַם שָׂרִים, *tonitru principum.* Job. XXXIX. v. 25. ubi in versione Alex. sec. Vatic.
e aperte vitiose legitur σὺν ἅλμασι. Scribendum videtur cum Bootio et Breitingero σὺν ἀλαλάγμασι, unde in editione Ald. corruptum συναλάγμασι ortum est. Codex Alex. yoculæ σὺν præfigit καὶ, atque κραυγῇ subjungit ἐκφοβίσεται. Bochartus in Hieroz. T. I. p. 110. ed. Rosenmüller in vulgari lectione σὺν ἅλμασι defendenda vel corrigenda frustra laboravit: Græci, inquiens, *qui hic*
f *habent σὺν ἅλμασι καὶ κραυγῇ legerunt* עִם רַעַם *cum, pro* רַעַם *tonitru, et* שָׂרִים *ἅλμασι transtulerunt, tanquam a Chaldæo* שׂוּר *saltare, aut pro ἅλμασι scripserant* ψάλμασι, *vel* ᾄσμασι, *quod esset* שָׁרִים, *non* שָׂרִים. Hes. Ἅλμα, πήδημα.

ΑΛΜΗ, *salsugo,* item *siccitas.* מְלֵחָה, idem. Ps. CVI. 34. Ἔθετο γῆν καρποφόρον εἰς ἅλμην, mutavit terram
g frugiferam in salsuginem, aut potius *terram sterilem.* V. Xenoph. Œcon. XX. 12. Sir. XXXIX. 28. ὡς μετέστρεψεν ὕδατα εἰς ἅλμην, mutavit aquas in salsuginem. Latinus ibi, judice Grotio, ἅλμην bene vertit *siccitatem.* Vide s. v. ἀλμυρός.

ΑΛΜΥ'ΡΑ, *salsugo.* Ez. XLVII. 8. ubi pro הַמּוֹצָאִים, *eductæ,* Hebræo Int. in Hex. tribuuntur verba: τῆς ἀλμυρᾶς τῆς θαλάσσης, *salsuginis maris,* quæ mihi tamen inepto loco posita, ac aut ad אֶל הַיָּמָה aut ad לְמֶלַח v. 10. pertinere videntur.

ΑΛΜΥΡΙ'Σ, *salsugo, locus salsuginosus.* מְלֵחָה idem. Job. XXXIX. 6. Ἔδωκεν καὶ τὰ σκηνώματα αὐτοῦ ἁλμυρίδα. Diod. Sic. Bibl. Lib. II. p. 120. 33.

ΑΛΜΥΡΟ'Σ, *salsus,* etiam *siccus.* מְלֵחָה, *salsugo, locus salsuginosus.* Jer. XVII. 6. γῇ ἁλμυρᾷ, ἥτις οὐ κατοικηθήσεται. Vide s. v. ἅλμη.

*ΑΛΜΥΡΟ'Ω. כָּהָה, *caligo.* Aquilæ Gen. XXVII. 1. pro תִּכְהֶיןָ in Hex. sec. cod. Coislin. tribuitur ἁλμυρώθησαν, quæ lectio merito suspecta fuit Montf. ac Fischero (de Verss. GG. p. 19.), qui reponere malunt ἀμαυρώθησαν, vel potius ἠμαυρώθησαν, quia ipse כֵּהוֹת vertit ἀμαυροῦσθαι. 1 Sam. III. 13. et כָּהָה

ἀμαυρός. Ies. XLII. 3. Hesych. ἠμαυρώθη, ἠμβλύνθη, ἐσκοτίσθη.

ἈΛΟΑ'Ω, (scribitur et ἀλοάω), *trituro*. דּוּשׁ, idem. Symm. Ies. XXV. 10. Inc. ac LXX Jud. VIII. 7. ἀλοήσω sec. Vat. ubi reliqui libri καταξανῶ habent. 1 Par. XXI. 20. Ies. XLI. 15. ἀλοήσεις ὄρη, καὶ λεπτυνεῖς βουνούς, montes triturabis, et colles comminues, h. e. hostes tuos potentissimos *vinces*. Mich. IV. 13. ἀνάστηθι καὶ ἀλόα αὐτούς; ubi ἀλοᾷν eodem sensu metaphorico adhibetur. — דִּישׁ, *trituratio*. Deut. XXV. 4. οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα, bovi trituranti ne capistrum injiciatis. — הִדְרִיךְ Hiph. *calco*. Jer. LI. 33. ὡς ἄλω ὥριμος ἀλοηθήσεται, sicut area, in qua triturabitur. — חָרַץ, *exscindo*. Ies. XLI. 15. ἐποίησά σε ὡς τροχὸς ἁμάξης ἀλοῶντας. Confer Paulsenium de Agricultura Orientalium §. 40—42. — *יָדַע, *scio, novi*. Jud. VIII. 16. ἠλόησεν ἐν αὐτοῖς; ubi haud paucis legisse videntur יָדַשׁ, ut est v. 7. Sed mihi respexisse videntur ad notionem *puniendi*, quam יָדַע quandoque habet, ut ex Arabismo docuit Schultensius in Opp. Min. p. 48. — *נִמְלַח, *consumtus sum, consumor*. Ies. LI. 6. Aqu. ἠλοήθησαν. Defendere quidem conatus est hanc lectionem Montf., sed partim ἀλοᾶσθαι admodum incommode de cœlis dicitur, partim aliena est hæc versio ab ingenio Aquilæ. Non male itaque conjicere me arbitror, Aquilam ἠλίσθησαν posuisse, quod etiam conciliari potest cum testimonio Hieronymi scribentis: "Juxta Aquilam et Symmachum, comminuentur in nihilum et in salis modum conterentur et evanescent." — רֹשֵׁשׁ Pih. a רוּשׁ, *pauperem reddo*, q. d. *depaupero*. Jer. V. 17. ἀλοήσουσι πόλεις τὰς ὀχυρὰς ὑμῶν: ubi pro יְרֹשֵׁשׁ, ad *paupertatem rediget*, fortasse legerunt יָרוּשׁ, quod *triturare* notat. Sed opitulatur Syriasmus, cui ܪܫܫ est *contundere*, e. g. *malleo*.

ἈΛΟΓΕ'ΟΜΑΙ, *ratio non habetur mei, negligor*. 3 Macc. XII. 24. τούτους ἀλογηθῆναι συμβήσεται, accidet, ut eorum nulla ratio habeatur. Hesychius: ἀλογήσει, ἀφροντιστήσει, λόγον οὐχ ἕξει. Vide Bergler. ad Alciphr. II. 1. p. 263. seq.

ἈΛΟ'ΓΙΟΣ, *rationis expers*, vel *facultatis dicendi expers*. עָרֵל שְׂפָתַיִם, *præputiatus labiis* al. Exod. VI. 12. Ita Bielius. Sed l. l. in omnibus libris legitur ἄλογος.

ἈΛΟΓΙΣΤΙ'Α, *irrationalitas, inconsideratio*, etiam *impietas, quæ est in eo, quod aliquis non curat mandata ac præcepta divina*. 2 Macc. XIV. 8. ubi ἀλογιστία iis tribuitur, qui seditionibus ac dissidiis, quæ movebant, populum vexabant, ac reipublicæ Judaicæ detrimentum afferebant. Vulgatus bene per *pravitatem* transtulit. Adde 3 Macc. V. 22.

ἈΛΟ'ΓΙΣΤΟΣ, *rationis expers, imprudens*, etiam *is, cujus nulla habetur ratio*. *נָפַל, *cado*. Num. VI. 12. sec. Oxon. αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἀλόγιστοι ἔσονται, dies priores *non computantur*: ubi reliqui libri ἄλογοι habent. Eandem significationem habet quoque נָפַל, quod plerique recentiores interpretes per *irritum esse* explicarunt. Sap. XII. 25. ὡς παισὶν ἀλογίστοις, velut pueris *ratione carentibus*. Sir. XVIII. 9. sec. Compl. ἀλογίστῳ δὲ ἑκάστῳ πᾶσιν ἡ κοίμησις: ubi vel ἀλογίστῳ positum mihi esse videtur pro ἀλογίστως, vel ἀλογίστῳ δὲ ἑκάστῳ vertendum est, *ita, ut nemo eorum prævideret*. 4 Macc. III. 11.

*ἈΛΟΓΙ'ΣΤΩΣ, *inconsiderate, incogitanter*. 4 Macc. VI. 14.

ἌΛΟΓΟΣ, *rationis* (Theodoretus Opp. T. IV. p. 643. ed. Hal.) vel *facultatis dicendi expers*, it. *cujus nulla ratio habetur*, it. *absurdus*. עָרֵל שְׂפָתַיִם, *præputiatus labiis*. Ex. VI. 12. sec. Vatic. ἐγὼ δὲ ἄλογος εἰμί, ego

a vero facultatis dicendi expers, seu non disertus sum. Ita et habet Chronicon Alexandrinum, in quo male ad Aquilam legitur: ἄλογος χείλεσι. — נָפַל *cado*, i. e. *non numeror, irritus sum.* Num. VI. 12. αἱ ἡμέραι αἱ πρότεραι ἄλογοι ἔσονται, dierum priorum *nulla ratio habebitur.* Confer supra s. v. ἀλόγιστος. Job. XIII. 4. verbis κατασκευάζοντες ἄλογα
b apud Symm. nihil respondet in textu Hebr. sec. Hex. Continent autem versionem alius interpretis, pertinentem illam ad טֹבְלֵי־שָׁקֶר, *concinnatores mendacii*, initio commatis. Hac ratione κατασκευάζειν respondet Hebraico טָבַל, et ἄλογα Hebr. שָׁקֶר. Sunt autem ἄλογα, scil. ῥήματα, h. l. sermones amicorum Jobi, speciosi quidem, sed ni-
c hil nisi vana ac falsa continentes. Bielius per *absurda* reddidit. Vide ad h. l. Drusium in Fragm. p. 799. ac Montf. Alciphr. III. 70. ἄλογος πρᾶξις, *stulte factum.* Sap. XI. 16. ἄλογα ἑρπετά — ἀλόγων ζώων, ubi ἄλογα ἑρπετὰ et ζῶα non sunt *muta et irrationalia*, sed *vilia et contemptibilia*, ut ipse idem auctor declarat.

Ἀλόγως, *irrationaliter, temere,*
d *inconsiderate.* לְלֹא דָבָר, *sine ratione.* Symm. Amos VI. 12. (14.) ubi LXX habent ἐπ' οὐδενὶ λόγῳ. Adde 3 Macc. VI. 25. Alciphr. I. ep. 35.

Ἄλοητος, (scribitur quoque Ἀλοητὸς) *tritura, trituratio, tempus triturandi.* דִּישׁ, *trituratio.* Lev. XXVI. 5. καταλήψεται ὑμῶν ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητόν, assequetur vobis tempus triturandi vindemiam: ubi in
e MS. A. loco ἀλοητὸς legitur ἀμητός. — *דָּרוֹשׁ, *conculcari*, a דּוּשׁ *triturare.* Symm. Ies. XXV. 10. — חֹרֵשׁ part. (Forte legendum חָרַשׁ. addit Bielius.) *arans, arator.* Amos IX. 13. καταλήψεται ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητόν, assequetur tempus triturandi vindemiam. Apud Suidam in voce Ἀλοῆος, ἀλοητὸς exponitur ὁ καιρὸς τοῦ θέρους. Vocis ἀλοητὸς mentio etiam fit apud Pollucem Lib. I. c. 12.
f segm. 226.

Ἀλοιφάω, *oblino, obduco.* כָּפַר, *operio, obduco, oblino.* Aqu. Gen. VI. 14. ἀλοιφήσεις ἀλοιφῇ.

Ἄλοιφη, *unguentum, pinguedo, tectorium, linimentum.* טָיחַ, *tectorium.* Ez. XIII. 20. τοῦ ἴσται ἡ ἀλοιφὴ ὑμῶν, ἣν ἠλείψατε; ubi est tectorium vestrum, quod obduxistis? — *לֵפָר, *bitumen.* Aqu. Gen. VI. 14. g
— מָחָה infin. *delendo.* Ex. XVII. 14. ἀλοιφῇ ἐξαλείφω τὸ μνημόσυνον, penitus eos exstirpabo.

*Ἀλοιφόω, *oblino, obduco.* כָּפַר. *operio, obduco, oblino.* Aqu. Gen. VI. 14. ἀλοιφώσεις ἀλοιφῇ sec. cod. Reg. 1871. Lectio hæc, etiam Montf. probata, mihi ideo vera videtur, quia amat Aquila verba in όω desinentia. h

Ἅλς, *sal.* הָמְלַח, inf. Hoph. *saliendo.* Ez. XVI. 4. οὐδὲ ἁλὶ ἡλίσθης, neque sale conditus es. — מֶלַח, *sal.* Gen. XIV. 3. Lev. II. 13. ubi cum ἅλας permutatur in codd. Num. XVIII. 19. διαθήκη ἁλὸς αἰωνίου, fœdus salis æterni. Conf. ad h. l. Zornii Bibl. Antiqu. Exeg. T. I. p. 499. Jud. IX. 5. ἔσπειρεν αὐτὴν ἅλας, seminabat in illam salem. Sic olim i
etiam aliæ gentes hostium regionem sale conspergere solebant, ut sterilitatem illi inducerent. Talem regionem ἁλίσπαρτον Græci vocabant. Etymolog. ined. quod Bielius laudavit: Ἁλίπαστον (MS. vitiose Ἁλίσπαστον) καὶ ἁλίσπαρτον διαφέρει. τὸ μὲν γὰρ ἁλὶ πεπασμένον κρέας, ἢ ἰχθὺν ἕλαγον ἁλίπαστον. Ἁλίσπαρτον δὲ τὴν ἁλὶ κατεσπαρμένην χώραν. Τῶν γὰρ ἀρχαίων k
τινῶν βαρβάρων δυσμενῶς διακειμένων πρὸς τοὺς Ἕλληνας, τὰς χώρας αὐτῶν ἁλὶ κατέστειρον, εἰς τὸ μηκέτι δύνασθαι φέρειν αὐτὰς καρπούς. Confer Act. Erudit. Lips. Supplem. T. VI. p. 259. Fesselii Adverss. SS. Lib. IV. c. 13. p. 400. et quæ ex Stephani Morini

Diss. de sale adspergi solito super urbium dirutarum ruinas recensentur Zornio l. c. p. 491. et Intt. ad Hesychium in Ἀρὰς ἐπισπεῖραι. — שְׂדִים, *Siddim*, nomen proprium vallis. Gen. XIV. 3. τῶν ἀλῶν ex conjectura Drusii in Fragm. Vet. Intt. Gr. pag. 23. pro τῶν ἀλσῶν. Confer tamen Scharfenb. Anim. T. I. p. 14.

ΑΛΣΗ, *lucus, nemus.* עֵרֶן. Symm. Gen. II. 15. (ubi vid. Montf.) ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς ἄλσης, ex Hieronymi Quæstt. in Genesin. Ad h. l. ita Drusius in Fragm. pag. 8. Ἄλσης *suspectum mihi de mendo. Quid si* ἀλσύνης? (Non male, judice Scharfenbergio, si modo in locum ἀλσύνης substituas ἀδοσύνης: nam ἀλοσύνη corruptum esse ex ἀδοσύνη colligitur ex eo, quod supra apud eundem legitur: ἀδοσύνη, ἡδονή. Vide Intt. ad Hesych. T. I. p. 248.) Lexicon Hesychii: ἀλοσύνη, ἡδονή. H. Stephanus *scribit* ἀλοσύνα *cum spiritu aspero.* Ἄλση *quid sit, adhuc quæro. An in mente habuit* ἄλσος? *id significat lucum.* Vallarsius ad Hieronymum T. III. Opp. p. 307. e quatuor codd. MSS. restituit ἐν τῷ παραδείσῳ τῆς ἀκτῆς. Conf. Kreyssigii Symbolas ad Lex. Biel. P. II. p. 12. Holmesius ad h. l. conjicit legendum ἀχμῆς. Origenes in Lex. apud Hieron. III. p. 626. Ἐδὶμ τηφὴ ἢ ἀχμή. Est τρυφὴ forte τῶν Ο', et ἀχμὴ Symmachi. Porro Gen. XVIII. 12. Ἀ. τρυφερία. Σ. ἀχμή. Delenda itaque est hæc vox commentitia et Græcis scriptoribus ignota.

ΑΛΣΟΣ, *lucus, nemus, saltus*, it. *quivis locus Diis consecratus.* Conf. Spanhem. ad Callim. Cer. 27. אֲשֵׁרָה, idem. Aqu. 2 Reg. XVII. 6. Aqu. Symm. Theod. Ies. XXVII. 9. LXX Ex. XXXIV. 13. Deut. VII. 5. — בָּמָה, *excelsum, in quo sacra fiebant.* Jer. XXVI. 18. Mich. III. 12. — חֹרֶשׁ, *sol.* Aqu. Jud. VIII. 13. ἀλσῶν quæ lectio mihi admodum suspecta est. Fortasse legit per ה, collato Arab. غرس, aut חֹרֶשׁ. — עֲבִים, *condensa.* Jer. IV. 29. εἰσέδυσαν εἰς τὰ σκήλαια, καὶ εἰς τὰ ἄλση ἐκρύβησαν, ubi quilibet videt duas coaluisse versiones: nam in Hebr. tantum legitur בָּאוּ בָעָבִים. Verba εἰσέδυσαν εἰς τὰ σκήλαια ex alio interprete (qui tamen non legit בָּחֹרִים loco בָּעָבִים, quæ fuit I. D. Michaëlis sententia, sed עֲבִים ab Arab. غاي, *latuit*, derivavit) huc translata videntur. LXX vero et Chaldæus עֲבִים deduxerunt ab עָבָה (Arab. عبو), *crassum, densum fieri.* — עַשְׁתָּרוֹת, plur. *Astaroth, dii Sidoniorum et Philistæorum.* 1 Sam. VII. 3. XII. 10. In utroque loco legerunt וְהָאֲשֵׁרוֹת. Vide ad priorem Scharfenb. in Anim. T. II. p. 100. — רֹאשׁ, *caput, cacumen.* 2 Sam. V. 24. ἀκοῦσαί σε τὴν φωνὴν τοῦ ἄλσους. Scilicet luci erant fere in cacuminibus montium. רֹאשׁ autem h. l. *cacumen* notat, ut Vulgatus recte interpretatus est. — שְׂדִים, *Siddim*, nomen proprium vallis. Theod. Gen. XIV. 3. τῶν ἀλσῶν, ut Montf. ex Hieronymi Quæstt. in Genesin edidit, pro quo Vallarsius rescribere conatus est τῶν ἀκτῶν. Drusius autem conjecit τῶν ἀλῶν. Sed vera lectio est ἀλσῶν, ut Scharfenb. T. II. Anim. p. 14. docuit, qui etiam recte monuit, Theod. non legisse שָׂדִים, h. e. *agri*, ut Cappellus Crit. Sacr. pag. 806. volebat, sed aut חֲרָשִׁים, *sylvarum*, aut אֲשָׁרִים, *lucorum.* Hesychius: Ἄλσος, σύνδενδρος τόπος. Schol. ad Il. Β', v. 506. πᾶς τόπος σύνδενδρος ὕδωρ ἔχων καὶ θεοῖς ἀφιερωμένος ἄλσος καλεῖται. Confer

a quoque locum Pollucis infra s. v. στρίβολος.

ΤΑ᾽ ΆΛΣΗ ΑΣΤΑΡΩ᾽Θ, *luci Astaroth.* עַשְׁתָּרוֹת plur. *Astaroth, dii Sidoniorum et Philistæorum.* 1 Sam. VII. 4. ubi Scholia ex Procopio: τὰ δὲ ἄλση Ἀσταρώθ ὁ Ἀκύλας ἠρμήνευσεν, τουτέστιν τὰ τῆς Ἀστάρτης ἀγάλματα. Ἀστάρτην δὲ καλοῦσι τὴν Ἀφροδίτην, ἐκ τοῦ ἄστρου τὴν ἐπωνυμίαν ἐσχηκυῖαν. b αὐτῆς γὰρ εἶναι τὸν ἑωσφόρον μυθολογοῦσι. Confer Seldenum de Diis Syris Synt. II. c. 2. p. 235.

ΆΛΣΩ᾽ΔΗΣ, *nemorosus, sylvestris.* רַעֲנָן, *virens, viridis.* 2 Reg. XVI. 4. ὑποκάτω παντὸς ξύλου ἀλσώδους, coll. XVII. 10. 2 Par. XXVIII. 4. et Jer. III. 6. 13. Jer. XVII. 8. στιλίχη ἀλσώδη.

ΟΙ᾽ΚΟΣ ΆΛΣΩ᾽ΔΗΣ, *domus prætoria,* ut vulgo redditur, seu *prætoriolum,* ut transtulit Vulgatus. Conf. Zornii Bibl. Antiquar. p. 433. seq. בַּת אֲשֻׁרִים *filia gressuum.* LXX et Aqu. sec. Theodoretum Ex. XXVII. 6. οἴκους ἀλσώδεις, *domos e lucorum arboribus,* h. e. *proceris.* Legerunt בֵּית אֲשֻׁרִים, nam אֲשֻׁרִים sunt ἄλση.

ΆΛΣΩΜΑ, *lucus.* אֲשֵׁרָה idem. d Aqu. 2 Reg. XXIII. 4. et 7.

ΆΛΣΩ᾽Ν, *lucus.* 2 Reg. XVII. 6. apud Aqu. legitur ἐποίησεν ἀλσῶνα pro יַעַשׂוּ אֲשֵׁרָה. Sed quia in reliquiis Aqu. ib. c. XXIII. 4. לָאֲשֵׁרָה per τῷ ἀλσώματι et v. 7. per τοῦ ἀλσώματος translatum reperiatur, etiam hoc nostro loco ἐποίησαν ἄλσωμα legendum esse suspicatus est Kreyssigius in Symbolis ad e Bielii Thes. Philol. P. I. p. 7. ne interpres geminam vocem, qua Hebraicum אֲשֵׁרָה et אֲשׁוּרָה redderet, effinxisse putandus sit.

ΆΛΤΚΟ᾽Σ, *salsus.* מֶלַח *sal.* Num. XXXIV. 3. 12. Deut. III. 17. Jos. XV. 2. 5. In omnibus his locis occurrit formula ἡ θάλασσα ἡ ἁλυκή. — שִׁדִּים, Siddim, nomen proprium vallis. Gen. XIV. 3. ἐπὶ τὴν φάραγγα τὴν ἁλυκήν, pro quo in aliis f libris perperam legitur τὴν ἁλικήν. Confirmatur hæc lectio verbis sequentibus: αὕτη ἡ θάλασσα τῶν ἁλῶν, ac iis, quæ v. 8. et 10. in eadem versione reperiuntur. Ingeniosa tamen est conjectura Kreyssigii in Symbol. P. II. p. 10. ita scribentis: " Si conjecturæ locus daretur, v. 3. ἁλικὴν s. ἁλυκὴν mutarem in ἁλακὴν, atque v. 8. ἁλσικῇ pro ἁλυκῇ, et v. 10. ἁλσικὴ pro ἁλικὴ reponerem, ab g adjectivo recens conficto ἁλσικός, i. q. ἁλσώδης, *sylvester, nemorosus.* Symmachus certe ac Theodotio v. 3. et 8. atque haud dubie etiam v. 10. הַשִּׁדִּים verterunt τῶν ἁλσῶν, literisque transpositis et paululum immutatis legerunt חֲרָשִׁים, *silvarum,* unde Vulgatus quoque *vallem silvestrem* reddidit. Confer Scharfenbergii Anim. ad h. l."

*ΑΛΥ᾽ΠΩΣ, *sine dolore ac molestia, sine animi ægritudine.* Adverbium hoc a Bielio neglectum legitur Sir. IV. 8. κλῖνον πτωχῷ ἀλύπως τὸ οὖς σου sec. Complut. Chrysost. Lib. III. de *sacerdotio* et Vulgatum, qui habet: *sine tristitia,* h. e. non moleste, impatienter ac coacte.

ΑΛΥΣΙΔΩΤΟ᾽Σ (scribitur et ἁλυσιδωτὸς), *catenatus, squamatus,* item *catenula, annulus.* עֲבֹת, *contortum, tortile.* Ex. XXVIII. 22. ἔργον ἁλυσιδωτὸν χρυσίου καθαροῦ, opere tortili ex auro puro: ubi Symm. βροχωτὸν habet. Ib. v. 24. ubi de catenis aureis tortilibus dicitur. — קַשְׂקַשִּׂים plur. *squamæ.* 1 Sam. XVII. 5. θώρακα ἁλυσιδωτὸν, loricam squamatam. Confer ad h. l. Bochartum Phaleg. Lib. III. c. 13. Sic et 1 Macc. VI. 35. Antiochi milites memorantur τεθωρακισμένοι ἐν ἁλυσιδωτοῖς, scil. θώραξι, armati loricis catenatis s. squamatis. Homerus loricam ejuscemodi appellat στρεπτὸν χιτῶνα. Sic enim Il. E', v. 113. αἷμα δ' ἀνηκόντιζε διὰ στρεπ-

a καὶ χιτῶνες: unde Hesych. στρεπτὰ χιτῶνες, τοῦ ἁλυσιδωτοῦ θώρακος. Cf. eundem in Διὰ στρεπτῶν. Pausan. L. IX. c. 26. p. 761. Schol. Aristoph. ad Pac. v. 1223. ac Apollon. Rhod. Arg. III. v. 1225. Brissonium de Regno Pers. Lib. III. §. 12. ac Bielii Diss. de Lignis Libani p. 29.

ΑΛΥΣΙΣ, *catena*. זָר, *alienus*. Prov. VI. 1. εἰς ἄλυσιν sec. Scholion in ed. Bos., quod mihi incerti interpretis versionem, suo loco insertam Hexaplis Origenianis continere videtur, qui loco לָזָר levissima immutatione legerat לָזוֹר. זוֹר autem *omne, quod vim habet constringendi et cingendi*, זוֹר, *comprimere, constringere* notat, et de *corona* æque ac de *catena* usurpatur. Unde apud Syros ܙܘܪܐ, *torques, collare*, 3. Esdr. III. 6. et in lingua Arabica زُنَّار, *funiculus*, 2 Sam. XII. 31. dicitur. — בוֹשָׁרוֹת, *compedes*. Symm. Ps. LXVII. 7. — עֲבֹתֹת, *complicationes, catenæ*. Inc. Ex. XXVIII. 25. — שַׁרְשֹׁת, *catenæ*. Aqu. Symm. Theod. Ex. XXVIII. 22. — שַׁרְשְׁרֹת, *catenæ*. Aqu. Symm. Ex. XXVIII. 14. LXX 2 Par. III. 16. sec. Compl. ubi in reliquis libris χαλασταὶ reperitur. Sap. XVII. 18. μιᾷ γὰρ εἱλίσσει σκότους πάντες ἐδέθησαν, una catena tenebrarum omnes vincti erant. Similis locutio occurrit 2 Petr. II. 4. ubi Deus malos angelos σειραῖς ζόφου, sc. δεδεμένους, *catenis tenebrarum vinctos*, in tartarum detrusisse dicitur. Vide me in Lex. N. T. s. v. ζόφος.

ΑΛΥΤΡΩΤΟΣ, *qui redimendus non est*. צָמִית, *excisio*. Symm. sec. cod. 130. Holm. Levit. XXV. 23. ἀλύτρωτον lege ἀλύτρωτος seu ἀλυτρώτως, h. e. *ut venditori præcisa sit omnis spes redemtionis*. Eundem sensum habet vox Hebr., ut docuit Michaëlis Suppl. p. 2104. Cæterum desideratur hæc vox in Lexicis Græcis.

ΑΛΦΙΤΟΝ, *farina, polenta, puls ex hordei torrefacti et pilo vel mola f tusi farina facta*. V. Heynii Opuscula Academ. T. I. p. 371. — קָלִי *tostum, oryza leviter tosta* (Vide, quæ ex Epistolis Leydeckeri ad Job. Ludolfum afferuntur in Hamburgischen Berichten von gelehrten Sachen 1742. p. 393. sq.). Ruth. II. 14. ἐβούτισεν αὐτῇ Βοὸζ ἄλφιτον, porrexit ei Boas frumentum tostum. 1 Sam. XVII. 17. XXV. 18. 2 Sam. g XVII. 28. Hesych. Ἄλφιτον, τὸ ἀπὸ νίας κριθῆς ἢ σίτου πεφυρμένον ἄλευρον. — כָּרְמֶל et אָבִיב junctim. Theod. Lev. II. 14. πίονα ἄλφιτα, farina pinguis. Judith X. 5. πήραν ἐπλήρωσεν ἀλφίτων καὶ παλάθης. Conf. Salmasii Exerc. p. 231. seq.

ΑΛΦΟΣ, *pustula lucida, impetigo, vitiligo alba*. — בֶּהָק, *maculæ albæ in cute, sed languidæ, ac pro lepra h non habendæ*. Lev. XIII. 39. αὐγάσματα αὐγάζοντα λευκαυθίζοντα ἀλφός (Vulg. *maculam coloris candidi.*) ἐστιν. ad quem locum Catenæ Regiæ MSS. hæcce notant: ἀλφὸς καλεῖται ἡ ἐπίλυσις ἡ καλουμένη μελανία, ἡ περὶ τὰς παρειὰς γινομένη ἐκ τοῦ ἡλιακοῦ καύσωνος. Hesychius: Ἀλφὸς, λεύκη τις ἐν τῷ σώματι. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀλφοὺς, λίπρας. V. Celsum L. V. c. i ult. Festum in v. *vitiligo*, ac Dieterichii Iatreum Hippocrat. pag. 170.

ΑΛΩΗ, *aloe*. אֲהָלוֹת plur. Cant. IV. 14.

ΑΛΩΝ, *area*, it. *fruges, quæ in aream colliguntur*. אֲדָר Chald. idem, Dan. II. 35. ἀπὸ ἄλωνος θερινῆς, ex areis æstivis. — גָּדִישׁ, *meta frumenti, acervus, manipulus*. Exod. XXII. 6. προσιμπρήσῃ ἄλωνας ἢ στάχυς, et k accendat manipulos in area ac segetes adhuc stantes. Hinc lucem fœneratur locus Jud. XV. 5. ἐνέπρησε τοὺς στάχυας ἀπὸ ἄλωνος καὶ ἕως σταχύων ὀρθῶν, incendit aristas, quæ

a erant in area manipulatim coacervatæ ac dispositæ usque ad segetes stantes. Quod si locus hic ita vertitur, nec opus erit statuere, eos legisse מִגֹּרֶן, *ab area*, nec verbo גָּדִישׁ, *manipulus* sive *acervus manipulorum*, per metonymiam tribuenda notio *areæ*, sed LXX bene sensum expressisse censendi sunt. Vide ad h. l. Scharfenbergium T. II. p. 73. Cæterum pro ἄλωνος in Alex. Oxon. et Compl. legitur σταβῆς ex Theodotione. Job. V. 26. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — גֹּרֶן *area*. Gen. L. 10. 11. Num. XV. 18. et alibi sæpius. — *מֶלַח, *sal*. Soph. II. 9. Θημωνία ἄλωνος, h. e. palearum cumuli in area. Sed quia in textu Hebr. legitur מֶלַח, loco ἄλωνος reponendum est ἁλὸς vel ἅλατος, uti quoque habet Vulgatus. — מַתְבֵּן, *stramen*. Ies. XXV. 10. ὃν τρόπον κατατῶσι ἄλωνα ἐν ἀμάξαις. Hinc quoque apparet, ἄλωνα per metonymiam significare *ea, quæ sunt in area*. Conf. supra s. v. גָּדִישׁ. — Vide alibi Ἀπαρχὴ et Θημωνία.

ΑΛΩΠΗΞ, *vulpes*. שׁוּעָל, idem. Jud. XV. 4. Neh. IV. 3. Psalm. LXII. 9. — שׁוּעָל, *pugillus*. 1 Reg. d XX. 10. Scilicet permutarunt h. l. שׁוּעָל *pugillus* cum שׁוּעָל *vulpes*, unde sensus exoritur admodum ineptus. — *שַׁעַלְבִים, *Sahalbim*, nomen proprium. Jud. I. 35. Legerunt שׁוּעָלִים. — *שׁוֹפָר, *buccina*. Hos. VIII. 1. ὡς ἀλώπηξ sec. Ald. seu Inc. Int. Auctor hujus versionis pro שׁוֹפָר quoque legit שׁוּעָל ex nonnullorum sententia. Sed rec- e tius ἀλώπηξ mutatur in σάλπιγξ.

ΑΛΩΣ, idem quod ἄλων, *area*. גָּדוֹל *magnus*. Inc. ac LXX sec. Vat. Ald. et Compl. 1 Sam. XIX. 22. ἔρχεται ἕως τοῦ φρέατος τοῦ ἅλω κ. τ. λ. ubi necessario loco τοῦ ἅλω reponendum videtur τοῦ μεγάλου aut μεγάλου, nam alia ratione cum textu Hebraico conciliari nequit. Statuunt tamen alii, eos loco גָּדוֹל legisse גֹּרֶן. Confer Kreyssigii f Symbolas ad Bielium P. II. p. 13. — גֹּרֶן, *area*. Ruth. III. 3. ἐπὶ τὸν ἅλω, coll. 6. 14. 2 Sam. XXIV. 16. περὶ τῆ ἅλῳ, coll. 18. 21. et 1 Paral. XXI. 18. — הֵיכָל, *palatium*. 1 Reg. XXI. 1. παρὰ τῇ ἅλῳ Ἀχαάβ. Sed nemo facile infitias ibit, ἅλῳ ibi esse lectionem falsam ac reponendum οἴκῳ, ut quoque habet Compl. — מְגוּרָה *horreum*. Agg. g II. 20. Gloss. MS. in Proph. Ἅλω, ἅλωνα. Legendum videtur ἄλωνος pro ἅλωνα. Ἅλως autem *area* Græcis dicta, quia rotunda est. Vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 49. p. 548.

ΑΛΩΣΙΣ, *captio, captura*. טֶרֶף, *præda*. Aqu. et LXX Job. XXIV. 5. ἐξέρχονται ὀρθρίζοντες εἰς ἄλωσιν, labore matutino alimenta quærunt. Scilicet ἄλωσις, quia de pauperibus h h. l. sermo est, notat *alimentum, nutrimentum, cibum*, quemadmodum טֶרֶף est i. q. לֶחֶם Psalm. CXI. 5. et Mal. III. 10. Usus quoque est hac voce pro eadem Hebr. Aqu. Gen. XLIX. 9. et Psalm. LXXV. 5. — נִתְפָּשָׂה, *capta est*, præt. fœm. Niph. a תָּפַשׂ. Jer. L. 46.

ἀλώσεως Βαβυλῶνος, ubi Theodoretus: τοῦ πάθους (cladis) ἡ φήμη. Hesychius: ἀλώσεως, ἀπωλείας, θανάτου. i

ΑΜΑ, *simul*. אֵת, nota accusativi. Theod. Ies. LXVI. 10. et LXX Ies. XLI. 7. — אָתָא, *venio*. Deut. XXXIII. 21. Ita Bielius. Sed l. l. non tam ἅμα, quam tota formula συναγμένους ἅμα Hebr. וַיֵּאָתְא respondet. אָתָא autem *convenire* quandoque notare, notum est. — ב præfixum. Mich. II. 1. ἅμα τῇ ἡμέρᾳ, *prima luce*. Sic ἅμα τῷ ἔαρι apud

a Herodot. Lib. V. c. 31. et ἅμα τῷ ἠῒ apud Thucyd. Lib. VI. c. 88. et Arrianum de Expedit. Alex. Lib. I. cap. 1. p. 3. (pro quo idem Arrianus plenius dixit ἅμα τῷ ἦρι ἀρχομένῳ) significat *ineunte vere*. Vide Horrei Miscell. Crit. pag. 177. ac notata a me in Lexico N. T. s. h. v. — בְּאַחַת, *in una re, in hoc uno.* Jer. X. 8. ἅμα ἄφρονες καὶ ἀνόητοί εἰσι.

b Bene quoad sensum. — כְּאֶחָד, *ut unus.* Ies. LXV. 25. λύκοι καὶ ἄρνες συμβοσκηθήσονται ἅμα. Non legerunt כְּאֶחָד, ut nonnulli voluerunt, sed sensum secuti sunt. — יַחַד, *una, simul.* Theod. 1 Sam. XVII. 10. Aqu. et Theod. Job. X. 8. Aqu. Job. III. 18. Aquila et Ed. Vta Psalm. XXXII. 15. sec. Vat. ab Adlero collatum in Repert. Bibl.

c et Or. Literat. Tom. XIV. p. 187., ubi Symm. ὁμοῦ habet. LXX Deut. XXXIII. 5. Psalm. XXX. 17. XXXIX. 19. et alibi sæpius. — יַחְדָּו idem. Gen. XIII. 6. XXII. 6. 8. Prov. XXII. 18. et Jer. XXXI. 24. ἅμα τῷ γεωργῷ, una cum agricola: et alibi sæpius. — *כֹּל, *omnis.* Aqu. ac Theodot. Job. XXXVIII. 7. ubi כָּל cum יַחַד in priori mem-

d bro permutatur. — מִקָּצֶה *ab extremo.* Gen. XIX. 4. ἅπας ὁ λαὸς ἅμα. Probat hanc versionem, quam Vulgatus quoque secutus est, Schultensius in Operibus Minoribus pag. 121. qui multis exemplis docuit, Arab. عن انتصا, *ab extremo*, eodem sensu adhiberi. Confer quoque Abulpharagii Hist. Dynast. p. 524. et Ies. LVI. 11. — *שְׁנֵיהֶם

e, יַחְדָּו, *duo una.* Ies. I. 31. — עַל, pro עִם, *cum.* Num. XXXI. 8. ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτοῦ, una cum vulneratis ejus. Conf. quæ ex Arriano notat Horreus Miscell. Critt. p. 177. Similiter in N. T. Matth. XIII. 29. ἅμα αὐτοῖς, una cum illis. Tum vero σὺν subaudiendum esse apparet ex 1 Thess. IV. 17. ubi diserte additur. — *עָם, *populus.* Deut. XXXII. 43. עַמּוֹ, ἅμα αὐτῷ. f Legerunt עִמּוֹ. In cod. Basil. perperam ibi exhibetur αἷμα. 3 Esdr. VIII. 71. καὶ (ἐγένετο addunt Alex. et Ald.) ἅμα τὸ ἀκοῦσαί με ταῦτα, simulac hæc audivi. In textu Hebr. Esdr. IX. 3. est כְּשָׁמְעִי. Cum dativo, ut apud profanos, eodem sensu legitur 1 Macc. XIII. 7. ἅμα τῷ ἀκοῦσαι, *simulac* audivissent. Vide Vorstium de Hebr. N. T. p. 715. g ed. Fischeri. Sir. XLV. 20. λειτουργεῖν αὐτῷ ἅμα καὶ ἱερατεύειν. 1 Macc. IV. 6. καὶ ἅμα τῇ ἡμέρᾳ ὤφθη Ἰούδας. Hesych. Ἅμα, ὁμοῦ, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, καὶ ἐκ διαφόρων τόπων, καὶ εἰς ἕνα τόπον, καὶ ὁμόσε.

ΑΜΑ ΠΑΝΤΕΣ, *simul omnes.* פִּי אֶחָד, *uno ore.* Jos. IX. 2.

ΕΩΣ ΑΜΑ, *usque simul.* עַד חֹם, *usque ad incalescendum*, i. e. *donec* h *incalesceret.* Neh. VII. 3. οὐκ ἀνοιγήσονται πύλαι Ἱερουσαλὴμ, ἕως ἅμα τῷ ἡλίῳ, non antea aperientur portæ Hierosolymæ, quam cum sol illuxerit. Fortasse tamen ἅμα est ipsa vox Hebr. חֹם, Græce scripta: nisi legere malis ἕως καύματος ἡλίου. — Vide alibi Καλύπτω, Πορεύομαι et Συμπαραλαμβάνω.

*ΑΜΑΓΓΑΡΙ vel ἀμαγγαρὶ et ἀ- i μαγγαρά, est ipsa vox Hebraica מַטָּרָה, *custodia*, item *scopus.* 1 Sam. XX. 19.

*ΑΜΑΖΟΝΕΙΣ, ΑΜΑΖΟΝΕΣ, *Amazones*, ex varia lectione. Vide Ἀλμαζονῖς.

ΑΜΑΘΕΙΑ et ΑΜΑΘΙΑ, *ignorantia, stultitia.* אִוֶּלֶת, idem. Symm. Prov. XIV. 26. — סִכְלוּת idem. k Cohel. II. 13. Alciphr. I. 31.

ΑΜΑΘΗΣ, *indoctus, rudis, imperitus.* בַּעַר, *brutus, stupidus.* Symm. Ps. XLVIII. v. 11.

ΑΜΑΘΕΙΑΣ ΚΕΡΑΣ, *capræ* vel

a *Amaltheæ cornu,* proverbialiter dicitur de iis, qui in rerum copia vivunt, et res suas feliciter agunt. Suidas: Ἀμαλθείας κέρας, ἐπὶ τῶν ἀφθόνως ζώντων, καὶ εὐθυνούντων καὶ εὐπραγούντων. Job. XLII. 14. קֶרֶן הַפּוּךְ, quod est nomen tertiæ filiarum Jobi, LXX reddunt Ἀμαλθείας κέρας. Conf. ad h. l. Spanhemium Hist. Jobi c. 15. §. 13. et b 14. Glossæ MSS. in Job. Ἀμαλθείας κέρας, εὐθηνία καὶ ὑγιεία. Respexerunt interpretes ad fabulam suæ ætatis de cornu Amaltheæ, formosissimæ cujusdam fœminæ, in quo ejus reconditæ essent opes, unde comparari omnia possent. Vide Palæph. Incred. 46. Hinc *cornu Amaltheæ* pro *cornu copiæ* dictum, et pro symbolo felicitatis c usurpatum est, ut adeo LXX h. l. sensum expresserint. Vid. Ernesti not. ad Gloss. Sacr. Hesychii (apud quem Ἀ. κ. exponitur τὸ πάντων ἐπιτυγχάνειν) p. 13.

Ἀμανᾶ, *Amana,* nomen montis. Est ipsa vox Hebraica אֲמָנָה. Aqu. Cant. IV. 8.

Ἄμαξα, *currus.* מַדְמֵנָה *sterquilinium.* Ies. XXV. 10. ὃν τρόπον d πατοῦται ἄλωνα ἐν ἀμάξαις. Legerunt sine dubio עֲגָלָה — בְּמַרְכָּבָה *currus.* Gen. XLV. 19. 21. 27. XLVI. 5. Num. VII. 3. et alibi passim. Inc. Psalm. XLV. 10. Sir. XXXIII. 5. τροχὸς ἁμάξης σκλάγγνα μωροῦ, præcordia fatui tanquam rota carri: quo summa ejus inconstantia in cogitationibus et desideriis significatur.

e Ἁμαξοειδής, *plaustri formam referens.* עֵב *operimentum.* Inc. Num. VII. 3. κατασκευαστὰς ἁμαξοειδεῖς, concinnatos (sc. currus) plaustri forma. ubi vid. Schol. a Montf. adductum. Conf. Simonis Lex. Hebr. s. h. v. Simile huic adjectivum est ἀραχνοειδὴς apud Polluc. II. 71. Num. l. l. legi quoque fortasse posset ἁμαξοειδῶς, quod ex Eustathio attulit Passow in Libr. f de Fin. Lexic. p. 118.

Ἀμάραντος, *non marcescens.* Sap. VI. 12. ἀμάραντός ἐστιν ἡ σοφία.

Ἁμαρτάνω, *pecco.* אָשַׁם, *reus sum,* it. *vastor.* Lev. V. 5. ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν, περὶ ἧς ἡμάρτηκε, confitebitur peccatum, cujus reus factus est. 2 Par. XIX. 10. οὐχ ἁμαρτήσονται τῷ κυρίῳ. Ies. XXIV. 6. — אָשֵׁם verbale, *reus.* Lev. V. 4. ἁ- g μάρτῃ ἓν τι τούτων, reus sit alicujus eorum. — אַשְׁמָה, *reatus.* Lev. IV. 3. 2 Par. XXVIII. 13. — הִרְשִׁיעַ Hiph. *improbe ago.* 2 Par. XXII. 3. μήτηρ αὐτοῦ ἦν σύμβουλος τοῦ ἁμαρτάνειν. — חָטָא *pecco, delinquo.* Gen. XX. 6. τοῦ μὴ ἁμαρτάνειν σε εἰς ἐμέ. Ita quoque construitur ib. v. 9. XLIII. 9. XLIV. 32. Gen. XXXIX. 9. ἁμαρτήσομαι ἐναντίον τοῦ θεοῦ. Eadem h constructio reperitur quoque Ex. X. 16. Deut. IX. 16. 1 Sam. VII. 6. Cum ἐναντι constructum legitur Lev. IV. 2. Num. XV. 26. cum εἰς Gen. XLIV. 32. 1 Sam. II. 27. et XIX. 4. 5. cum ἐν Lev. IV. 14. 28. cum ἀπὸ Lev. V. 15. 16. cum περὶ Lev. V. 5. 6. 11. Num. VI. 11. cum genitivo Lev. IV. 27. 28. cum dativo Jud. XI. 27. 1 Sam. XIV. i 33. 2 Par. VI. 22. cum accusativo Ex. XXXII. 29. 30. Lev. XIX. 22. Job. V. 24. οὐ μὴ ἁμάρτῃ. Schol. Gr. οὐ διαπραγήσῃ. Recte. Ez. XVI. 50. κατὰ τὰς ἡμίσους τῶν ἁμαρτιῶν οὐχ ἥμαρτεν, dimidiam partem peccatorum tuorum non perpetravit. — חֵטְא, *peccatum.* Hos. XII. 8. — חַטָּאת, *peccatum.* Gen. IV. 7. ὑφῶς δὲ μὴ δύλῃς, ἥμαρτες. Legerunt, aliis punc- k tis subjectis, חַטָּאתָ. 1 Sam. XX. 1. Job. XXXV. 3. — חָרָה אַף, *exardet ira.* Job. XLII. 7. ubi scilicet in textu legitur: חָרָה אַפִּי בָּךְ, *exardet ira mea in te,* quod LXX reddiderunt: ἥμαρτες σὺ, ita ut ante-

cedens posnerint pro consequente, sensu minime incommodo. — חָטָא, *prævaricor.* 2 Par. XII. 2. ὅτι ἥμαρτον ἐναντίον κυρίου, quia peccavi contra Dominum. — עָוֹן, *iniquitas.* Job. XI. 6. ἄξιά σοι ἀπέβη, ὧν ἡμάρτηκας, ubi alii παρεωραμένα habent. — עָשָׂה, *facio.* Inc. Num. V. 7. LXX 1 Sam. XXVI. 18. Ez. XXXV. 6. Scilicet ut ποιεῖν in N. T. (confer Lex. N. T. s. h. v.), ita etiam עָשָׂה quandoque notat *committere, perpetrare aliquid mali, scelus, flagitium.* — פָּשַׁע, *prævaricor.* Thren. III. 41. ἡμαρτήσαμεν, ἠσεβήσαμεν. — פֶּשַׁע, *prævaricatio.* Job. XXXIII. 9. Prov. XXVIII. 24. et XXIX. 6. — רָשָׁע, *improbus.* Psalm. XXXV. 1. φησὶν ὁ παράνομος τοῦ ἁμαρτάνειν ἐν ἑαυτῷ. Legerunt לָרְשָׁע, *ad impie agendum*, pro לָרָשָׁע. Cæterum τοῦ ἁμαρτάνειν positum est pro ἐν τῷ vel εἰς τὸ ἁμαρτάνειν, *ad peccandum*, h. e. ita ut possit tranquillo animo peccare. Psalm. LXXIV. 4. — שָׁחַת Pih. *perdo.* Deut. XXXII. 5. ἡμάρτοσαν εἰς αὐτῷ τίκνα μωμητά. Scilicet cogitarunt de usu loquendi, ex quo שָׁחַת, subintellecto דֶּרֶךְ vel עֲלִילוֹת, notat *perdite agere.* Aqu. et Symm. habent διέφθειραν. — *שָׂנֵא, *odio habeo.* Ez. XXXV. 6. εἰ μὴν εἰς αἷμα ἡμάρτες. Sensum, non verba, secuti sunt. Nam שָׂנֵא h. l. de effectu odii explicandum est, adeoque notat *male tractare, injuste agere.* Sir. VII. 7. μὴ ἁμάρτῃς εἰς πλῆθος πόλεως, noli plebem urbis *offendere* seu *irritare.* Sir. X. 29. ἁμαρτάνειν εἰς τὴν ἑαυτοῦ ψυχήν, *vitam lædere*, h. e. *manum sibi inferre.* Grotius quidem et Linde explicarunt: *iniquum erga se esse*, scilicet semet dejiciendo, sed Bretschneiderus statuit cum Drusio, αὐτοχειρίαν h. l. prohiberi. Contulit enim Drusius verba חֹטְאֵי בְנַפְשׁוֹ, quæ Prov. XX. 2. leguntur, et de homine, qui ea facit, quæ sibi sunt exitio, ac vitæ pericula temere incurrit, dicuntur. Clarior adhuc videtur esse locus Prov. VIII. 36. Sir. XV. 20. XIX. 4. ὁ ἁμαρτάνων, qui peccat, scilicet in proximum suum, male de eo sentiendo et mala audita leviter credendo, εἰς ψυχὴν αὐτοῦ πλημμελήσει, delinquit in animam suam, h. e. sibi ipsi injurius est. Ibid. XIX. 28. ἁμαρτεῖν, *lædere, nocere.* Confer sequentia. Ibid. XXIV. 24. οὐχ ἁμαρτήσουσι, *spe sua non frustrabuntur, a scopo non aberrabunt.* XLII. 3. μὴ λάβῃς πρόσωπον τοῦ ἁμαρτάνειν, ne personarum respectu te ad injuste facta seduci patiaris.

ΠΟΙΕΊΩ 'ΑΜΑΡΤΑ'ΝΕΙΝ, *peccare facio.* הֶחֱטִיא Hiph. idem. Exod. XXIII. 33. Ies. XXIX. 21. — Vide alibi Ἀκουσίως.

'ΑΜΑΡΤΑ'ΝΩΝ, *peccator.* חֹטֵא et חֹטֶה part. idem. Coh. II. 26. VII. 27. IX. 2. 17. ὁ ἁμαρτάνων εἷς, qui peccaverit *in uno.* Legendum sine dubio est ἓν. — חַטָּאִים plur. *peccatores.* 1 Sam. XV. 18. Psalm. XXIV. 9. et Prov. XIII. 22.

'ΑΜΑΡΤΗΛΑ'ΤΗΣ, *auriga.* 2 Macc. IX. 4. συνέταξε τὸν ἁμαρτηλάτην ἀδιαλείπτως κ. τ. λ. jussit aurigam incessanter agitantem expedire iter. Ita Bielius Trommium secutus, sed ἁρματηλάτην legendum esse, dubio caret. Vide infra s. h. v.

'ΑΜΑ'ΡΤΗΜΑ, *peccatum, delictum.* *אַחַד מֵאֵלֶּה, *unus ex istis.* Ez. XVIII. 10. ποιοῦντα ἁμαρτήματα, Sensum expresserunt. — *דָּבָר, *verbum.* Huc refero Job. XIX. 28. ubi ἁμάρτημα λόγου non, ut nonnullis visum est, respondet Hebraico שֹׁרֶשׁ דָּבָר, *radix verbi*, sed tantum voci דָּבָר, quæ, ut plerisque visum est Interpretibus, h. l. sensu male

adhibetur, ut sit *res iniqua*, h. e. calumniæ ac criminationes, quibus volebant lacessere Jobum. — דֶּרֶךְ, *via*. Hos. X. 13. ubi pro כִּי־בָטַחְתָּ בְּדַרְכֶךָ, *quia fisus es viæ tuæ*, LXX sec. Vat. habent: ὅτι ἤλπισας ἐν τοῖς ἁμαρτήμασί σου. Scilicet *viæ*, ut omnino *actiones*, ita speciatim ἁμαρτήματα in codice sacro significant. In dubium tamen hanc lectionem receptam vocavit Bahrdtius in Apparatu Critico ad hunc locum, qui loco ἁμαρτήμασι reponendum esse existimavit ἅρμασιν, ut non solum in Alex. Ald. et Compl. legitur, sed etiam Arabs expressit, ut adeo pro בְּדַרְכֶךָ legerint בְּרִכְבֵיךָ, *in curribus tuis*. Sed mihi hæc verba alius interpretis versionem continere videntur. — חַטָּאת, *peccatum*. Gen. XXXI. 36. Lev. IV. 29. κεφαλὴν τοῦ ἁμαρτήματος, capiti *victimæ piacularis*. Deut. IX. 27. 1 Sam. XV. 24. καὶ νῦν ἆρον δὴ τὸ ἁμάρτημά μου, tolle a me *pœnam peccati mei*, seu: condona mihi peccatum meum. Eodem sensu hæc vox legitur 2 Sam XII. 13. κύριος παρεβίβασε τὸ ἁμάρτημά σου, ac Ies. XL. 2. Hos. X. 8. — עָוֹן, *iniquitas*, *peccatum*. Ex. XXVIII. 38. Num. XVIII. 23. αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, *pœnam ferant, in quo peccarunt*. Jos. XXII. 17. Ies. LIX. 2. — פֶּגַע, *occursus*. 1 Reg. V. 3. ubi ἁμάρτημα sec. Vat. videtur esse lectio vitiosa, et ex reliquis libris ac Incerto interprete in Hexaplis Origenianis reponendum ἀπάντημα. Fortasse tamen est ἁμάρτημα versio alius interpretis, qui loco פֶּגַע legit פֶּשַׁע, et ἁμάρτημα ποιητὸν est *scelus, flagitium insigne*. — פֶּשַׁע, *peccatum, iniquitas*. Jos. XXIV. 19. οὐκ ἀνήσει τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν, non feret peccata vestra. Ies. LVIII. 1. Thren. I. 22. — קֶצֶף, *ira fervens*. Num. I. 53. οὐκ ἔσται ἁμάρτημα ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Posuerunt antecedens pro consequente, et ἁμάρτημα est h. l. *peccatum iram divinam provocans*. — רֶשַׁע, *impietas*. Jer. XIV. 20. Judith XIII. 21. *stuprum, illicitus concubitus*. Sap. II. 12. ἁμάρτημα νόμου, *peccatum adversus legem, violatio legis*. Sir. XVIII. 21. ἐν καιρῷ ἁμαρτημάτων δεῖξον ἐπιστροφήν: ubi καιρὸς ἁμαρτημάτων notat *tempus, quo pœnæ peccatorum sentiuntur*, speciatim quo homini cum morbo graviore (quem pœnam peccatorum *recte* habebant veteres) conflictandum est. Non male itaque Vulgatus habet: *tempore infirmitatis*. Præcesserant enim verba: πρὶν ἀρρωστῆσαί σε, ταπείνωσον.

ΑΜΑΡΤΙΑ, *peccatum*, etiam *pœna peccati*, et *sacrificium piaculare*. אָשָׁם, *reatus*. Lev. V. 7. Num. XVIII. 9. 2 Reg. XII. 16. Ies. LIII. 10. περὶ ἁμαρτίας, ut *sacrificium pro peccatis*. — אָשָׁם, *reus*. Gen. XLII. 21. ἐν ἁμαρτίᾳ ἐσμὲν περὶ τοῦ ἀδελφοῦ, *rei enim sumus peccati contra fratrem*. — אָשְׁמָה, *reatus*. 1 Par. XXI. 3. — בָּמָה, *excelsum*. Mich. I. 5. τίς ἡ ἁμαρτία οἴκου Ἰούδα: ubi non opus est, ut cum nonnullis interpretibus statuatur eos legisse חַטָּאת, aut excidisse illud vocabulum, sed ἁμαρτία h. l. est speciatim *idololatria*, quam Gentiles maxime in excelsis exercere solebant. — דֶּרֶךְ, *via*, etiam metaphorice *actiones*, speciatim *illicitæ*. 1 Reg. XXII. 53. — *זָר, *alienus*. Symm. ac Theod. Ies. XXVIII. 21. זָר מַעֲשֵׂהוּ per ἁμαρτία ἡ ἐργασία σου transtulerunt; ubi Clericus in Comm. ad h. l. conjecit pro ἁμαρτία legendum esse ἀλλοτρία, quia hanc versionem cum textu Hebraico nullo alio modo conciliari posse putabat. Sed vide infra in hoc articulo a me notata s. v. נָכְרִיָּה. — חֲטָא,

a verbum, *pecco*. Job. XXIV. 19. Ez. XXXIII. 12. ἐν ἡμέρᾳ ἁμαρτίας, quam primum peccaverit. Hos. VIII. 11. εἰς ἁμαρτίας, ad *cultum idolorum*. — חֶטֶא, in plur. חֲטָאִים. Gen. XLI. 9. Lev. XIX. 17. οὐ λήψῃ δι' αὐτὸν ἁμαρτίαν, nec propter eum *peccati rei fiatis*, coll. XXII. 9. et XXIV. 16. Deut. XV. 9. ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία, coll. XXI. 22. et XXIV. b 15. Alibi legitur ἔστι σοι ἁμαρτία, v. c. Deut. XXIII. 23. — חֲטָאָה, et contracte חַטָּאת. Gen. L. 17. τὴν ἀδικίαν καὶ τὴν ἁμαρτίαν. Ex. XXIX. 36. τὸ μοσχάριον τὸ τῆς ἁμαρτίας ποιήσεις, vitulum in *sacrificium pro peccatis* parabis. Lev. IV. 20. ἐποίησε τὸν μόσχον τὸν τῆς ἁμαρτίας, paravit vitulum in *sacrificium pro peccato*. Ibid. v. 32. ἐὰν δὲ πρόβατον προσενέγκῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ περὶ τῆς ἁμαρτίας, si ovem offerat in *sacrificium pro peccato*. Ibid. v. 33. ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ τῆς ἁμαρτίας, capiti *victimæ piacularis*. Lev. V. 9. ἁμαρτία γὰρ ἔστι, est enim *sacrificium pro peccato*. Conf. 2 Cor. V. 21. et Ez. XLIV. 27. ubi חַטָּאת LXX reddunt ἱλασμὸν sensu eodem. Sic et Inc. Lev. IV. 8. et VI. 25. οὗτος ὁ νόμος τῆς ἁμαρτίας, ἐν τόπῳ, οὗ d σφάζουσι τὸ ὁλοκαύτωμα, σφάζουσι καὶ τὸ τῆς ἁμαρτίας, hæc est lex de sacrificio pro peccato: In loco, ubi mactant holocaustum, mactabunt etiam sacrificium pro peccato. Lev. XIV. 18. ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὸ περὶ ἁμαρτίας, parabit sacerdos sacrificium pro peccato. 2 Par. XXIX. 24. τὰ περὶ ἁμαρτίας, sacrificia pro peccato. Vide et Ez. XLII. 13. Subaudiendum videtur θῦμα et θύματα. Conf. L. Bos. Ellips. Gr. p. 83. — Hos. IV. 8. ἁμαρτίας λαοῦ μου φάγονται, *victimis*, quas populus meus *pro peccatis* offert, vescuntur. Zach. XIV. 19. αὕτη ἔσται ἡ ἁμαρτία Αἰγύπτου, hæc erit *pœna peccati* Ægyptiorum. — חֳלִי, *morbus, infirmitas*. Ies. LIII. 4. οὗτος τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν φέρει. Bene quoad sensum: nam in SS. peccata ut morbus gravissimus f sistuntur. Conf. Glassii Philol. S. p. 1165. ed. Dathii. — יוֹם, *dies*. Mal. III. 7. ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν τῶν πατέρων σου. Sensum secuti sunt, nec opus est, ut statuamus, eos loco לְמִימֵי legisse לְמוּמֵי, a מוּם *macula*, quod fortasse aliquis conjicere posset. Nam לְמִימֵי אֲבֹתֵיכֶם quoad sensum est: *sicut olim violarunt eas majores vestri*. — מְגוּרָה, *formido*. g Ies. LXVI. 4. τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν ἀνταποδώσω αὐτοῖς. Non male, quoad sensum. — מַחֲשָׁבָה, *cogitatio, consilium*, in utramque partem, etiam *pravum*. Ies. LXV. 2. — מַכְאוֹב, *dolor*. 2 Par. VI. 29. ubi ἁμαρτία in codd. cum μαλακία permutatur, ac sine dubio notat *pœnam peccati*, speciatim *morbum a Deo immissum ob peccata*. Confer sequentia. — h *מַרְשִׁיעַ, *prævaricator*. Dan. XI. 32. sec. Chis. — מְשׁוּבָה *aversio*, speciatim a Deo. Jer. XIV. 7. πολλαὶ ἁμαρτίαι ἡμῶν ἐναντίον σου. — *נֶכְדִּיָּה, *extranea*. Symm. ac Theodot. Ies. XXVIII. 21. Acceperunt vocem Hebraicam sensu metaphorico, quem habet, ut de alienatione a Deo, seu abnegatione ac repudiatione Dei dicatur, et ἁμαρτία h. l. i speciatim est *idolorum cultus*. Aliena itaque ab hoc loco mihi esse videtur conjectura Semleri, qui pro ἁμαρτία reponere voluit ἀλλοτρία. — עָוֹן, *iniquitas*. Gen. XV. 16. Ex. XX. 5. et alibi sæpius. Adde Symm. Psalm. LVIII. 5. ubi ἁμαρτία de *peccato contra alios* adhibetur. Vulg. *sine iniquitate*. Hieronymus: *non egi inique*. — *עִלָּה, *occasio*, k scil. *criminandi et calumniandi*. Dan. VI. 5. sec. Chis. — עֲלִילָה, *opus*, in utramque partem. Ez. XXXVI. 19. — *עֲנוֹת, *cantilenæ*. Samar. Ex. XXXII. 18. Non legit aliis literis

a עֲוֹנוֹת, quæ fuit Cappelli conjectura, sed aliis duntaxat punctis easdem literas, scilicet עֲנוֹת pro עֲוֹנוֹת. — פֹּשֵׁעַ, partic. *prævaricator.* Dan. VIII. 23. — פֶּשַׁע, *prævaricatio.* Job. XIII. 23. Psalm. XVIII. 14. et alibi sæpius. — רָעָה fœm. *mala res, malum.* Prov. XXVI. 26. — עֶשֶׁר, *improbitas.* Ps. CXL. 4. — שְׁבוּת, *captivitas.* Deut. XXX.

b 3. ἰάσεται κύριος τὰς ἁμαρτίας σου, remittet Deus peccata vestra, quod fiebat reductione e captivitate. — תּוֹעֵבָה, *abominatio.* Ez. XX. 4. Bene quoad sensum: nam תּוֹעֵבָה notat h. l. *id quod Deo est abominabile,* scil. peccatum. — Sap. X. 13. ἐξ ἁμαρτίας, a peccato, sc. *adulterii* cum uxore Putipharis. Vulg. a *peccatoribus.* Vide Lex. N. T. s. v.

c ἁμαρτάνω. Sir. VII. 1. ἀπόστηθι ἀπὸ ἀδικίας, καὶ ἐκκλινεῖ ἀπὸ σοῦ ἁμαρτία: ubi ἁμαρτία est ipsa *pœna peccati,* et i. q. in antecedente membro τὰ κακά. Cessante peccato cessabit pœna ejus. Vulg. bene: *et deficient mala abs te.* Ibid. XXIII. 21. δύο εἶδη πληθύνουσιν ἁμαρτίας, καὶ τὸ τρίτον ἐπάξει ὀργήν. Sir. III. 16. (14.) ἀντὶ ἁμαρτιῶν. Si lectio sana est, ἁμαρτίαι

d erunt *senilia matris vitia a filio tolerata,* nam in antecedentibus quoque sermo erat de senilibus patris vitiis. Sir. XIX. 8. εἰ μὴ ἰσχύι σου ἁμαρτία, μὴ ἀποπάλυνε; quæ verba ex recepta lectione ita sunt vertenda: si sine delicto potes facere, si potes absque peccato facere, h. e. si non teneris officio et charitate. Sed rectius sine dubio Vulgatus

e absque negatione habet: si est tibi delictum, si quod delictum occulte perpetrasti.

ΑΤ'Ω ΤΗ`Ν 'ΑΜΑΡΤΙ'ΑΝ, *solvo,* i. e. *remitto peccatum.* נָשָׂא פָּנִים, *accipio faciem* seu *personæ respectum habeo.* Job. XLII. 9. ἵλωσι τὴν ἁμαρτίαν αὐτοῖς διὰ Ἰὼβ, remittebat illis peccatum propter Jobum. Recte ad sensum. Sic Aristoph. in Ran. v. 703. λύσας τὰς πρώτερον ἁμαρτίας, re-

f mittens priora peccata. Conf. infra s. v. λύω.

'ΑΜΑΡΤΩΛΟ'Σ, *peccator, impius, flagitiosus, improbus, gentilis.* חֹטֵא et חֹטֵה partic. *peccator.* Prov. XI. 31. ὁ ἀσεβὴς καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται. Ies. I. 4. LXV. 20. — חַטָּאָה, *peccatum.* Am. IX. 8. — חַטָּאִים plur. Gen. XIII. 13. 1 Reg. I. 21. ἔσομαι ἐγὼ καὶ Σολομὼν ὁ υἱός μου ἁμαρτωλοί: ubi *ἁμαρτωλοὶ* dicuntur *ii,* g *qui votorum suorum non compotes fiunt,* ex notione propria verbi ἁμαρτάνειν, *aberrare a scopo, non collineare.* Ies. I. 28. οἱ ἄνομοι καὶ οἱ ἁμαρτωλοί. — חֹרֵשׁ part. *arator.* Psalm. CXXVIII. 3. ἐπὶ τὸν νῶτόν μου ἐτέκτηναν οἱ ἁμαρτωλοί, dorsum meum ararunt peccatores. Scilicet חָרַשׁ quandoque metaphorice de iis adhibetur, qui *mala machinantur,* v. h c. Prov. III. 29. — *פָּרִיץ, *effractor, grassator.* Ez. XVIII. 10. sec. ed. sec. — *פָּרָזִי *paganus.* Inc. Hab. III. 14. Forte legit פָּרִיץ, aut ita transtulit pro more loquendi, qui ipsius ævo invaluerat. — רֹאשׁ, *caput,* item *venenum.* Ps. CXL. 6. ἴλαον δὲ ἁμαρτωλοῦ. In mente habuerunt notionem metaphoricam, qua *venenum* de *malitia impiorum* i adhibetur, Deut. XXXII. 33. et Ps. LVIII. 5. — רְוֵה, *ebria,* fœm. ex רָוֶה. Deut. XXIX. 19. ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον. Secundum Tychsenium legerunt הֶרַע. Schultensius in Origg. Hebr. p. 173. conjicit, רָוֶה LXX fuisse *peccatis ebrium.* Vide quoque notata ad h. l. in Cocceii Lexico Hebr. s. v. רָוֶה p. 1298. seq. ed. rec. — רַע, *malus.* Prov. XII. 14. — רָשָׁע, *improbus.* 2 Par. XIX. 2.

a Ps. III. 7. VII. 10. et alibi sæpius. — רְשָׁעִים, *improbitas.* Ps. LXXXIII. 11. et CXXIV. 3. 1 Macc. II. 44. ubi ἀμαρτωλοί, qui in sequentibus ἔθνη vocantur, sunt i. q. v. 40. τὰ Ἔθνη, *Gentiles.* Ib. v. 48. Antiochus ἀμαρτωλὸς dicitur fortasse sensu eodem, nisi quis malit, eum ita vocatum esse, quia Judæos ad defectionem a religione patria sollicitare b semper studuerat, ut sit i. q. ἄνδρωπος τῆς ἁμαρτίας, 2 Thess. II. 3. De utraque notione conf. Lexic. N. T. s. h. v.

ΑΜΑ΄ΣΗΤΟΣ, *non mansus, non manducatus*, it. *qui nihil manducavit.* תְּמוּרָה, *commutatio.* Job. XX. 18. ὥσπερ σκίφος ἀμάσητος, ubi videndus. L. Bos. in notis subjectis. Quid autem hic legerint aut sibi c voluerint, divinando assequi non valeo.

ΑΜΑΤΤΑΡΙ΄. Vox Hebr. מַטָּרָה, *scopus.* 1 Sam. XX. 20. ubi Schol. ed. Rom. τὸ καλούμενον παρ' Ἕλλησι τάργος καὶ παρὰ Ῥωμαίοις φοσσάτον, τοῦτο παρ' Ἑβραίοις ἀματταρί. His e Bielii Thesauro liceat mihi adhuc sequentia addere: Ald. Ed. ibi habet ἀμαγγαρί, Al. (Compl.) ἀματτα- d ταρά, quod magis Hebræo convenit. Inde corruptissime in Gloss. in Lib. I. Reg. a Fabricio editis: Εἰς τὰ ἀμπηγὼμ, εἰς τὰς πτιλιάδα. Pro quo Gloss. MS. Cod. Barocc. Εἰς τὴν ἀματτάρη γοῦν, εἰς τὴν πτιλιάδα. Num postremo loco πτιλιάδα legendum est? In Cod. Alex. legitur Διαματτα- ρεί, quod procul dubio depravatum ex Δηματτορά, vel Δαματτορά. e Ita enim in Cod. quodam scriptum fuisse colligo ex Eusebii Onomast. Locor. ubi ita: Δεματτάρα, ἔνθα Ἰωσοῦε ἠφάνισε τὰς σχίζας. Ἀκύλας, εἰς ταυτόν. Σύμμαχος, εἰς τὸν συντεταγμένον. Hieronymus vertit: *Lamathara, ad quem locum Jonathan jacula dirigebat.* Pro quo Aquila interpretatur, *ad signum*, Symmachus, *ad constitutum.* Inde et Glossæ Vett. Lamattara, *signum vel constitio.* Pro f quo Drusius in Fragm. pag. 246. legendum censet: *signum vel constitutum*, aut potius: *ad signum vel constitum.*

ΑΜΑΥΡΟ΄Σ, *obscurus, obfuscatus.* כֵּהֶה, verbale contractum, *debilis, remissus, hebetatus.* Lev. XIII. 6. ἰδοὺ ἀμαυρὰ ἡ ἁφή, ecce obscura superficies lepræ. Eodem modo legitur ib. v. 26. 27. 28. et 56. V. et g Aqu. Symm. ac Theod. Ies. XLII. 3. Gloss. in Octateuch. Ἀμαυρά, σκοτεινή. Schol. ined. ad Lycophr. Cass. v. 687. ἀφανής.

ΑΜΑΥΡΟ΄Ω, *obscuro, obfusco.* כָּהָה, *debilis, remissus, hebetatus sum*, ac speciatim de oculorum debilitate adhibetur. Aqu. Gen. XXVII. 1. Inc. (quem Aquilam esse suspicor) 1 Sam. III. 2. Aqui- h la ac Theod. 1 Sam. III. 13. οὐκ ἠμαύρωσεν ἐν αὐτοῖς, ubi ἀμαυροῦν notat *rugas frontis contrahere, torvo ac severo vultu aliquem intueri.* LXX bene quoad sensum καὶ οὐκ ἐνουθέτει αὐτούς. Lutherus vocem Hebraicam reddidit per sauer ansu *sehen, to look sour at.* Conf. Fischeri Prolus. de Verss. GG. V. T. p. 119. Job. XVII. 7. οἱ λοιποὶ ἠμαυρώθησαν. i LXX Deut. XXXIV. 7. οὐκ ἠμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. 1 Sam. III. 2. ubi ἀμαυροῦσθαι, de *oculis* adhibitum, in codd. cum βαρύνεσθαι permutatur. — עָמַם, *tego, abscondo, celo.* Thren. IV. 1. πῶς ἀμαυρωθήσεται τὸ χρυσίον; quomodo *infuscabitur* aurum? Respexerunt notionem Arabicam verbi غَمَّ *obnubilari.* Syr. et Æthiop. עוּם *obscurari.* Confer Simonis Lex. Hebr. s. h. v. p. 1211. ed. rec. — *שׁוּף, *illino, calce et cæmento obduco.* Symm. Ies. XXXII. 3. Sap. IV. 12. βασκανία γὰρ φαυλότητος ἀμαυροῖ τὰ καλὰ, fascinatio enim malitiæ, quæ honesta sunt, obscurat. Sirac. XLIII. 5. de radiis solis, ἀμαυροῖ ὀφθαλμούς.

a Gloss. MSS. 'Αμαυροῖ (sic enim recte ex sententia Bielii legendum est loco ἀμαυρεῖ), σκοτινὰ ποιῇ, ἀφανίζει. Hesychius vero ἀμαυροῖ exponit ἀναιρεῖ, μαραίνει. Idem: ἀμαυροῦσθαι, σκοτίζεσθαι. Id. ἠμαυρώθη, ἠμβλύνθη, ἠφανίσθη.

'ΑΜΑΥ'ΡΩΣΙΣ, *obscuratio, obfuscatio, obscuritas.* כִּיּוּן *Chiun* aut *Kijun*, nomen Saturni. Theod. b Amos V. 26. Deduxit hanc vocem a כָּהָה *caligavit, obscuravit.* Vide supra s. v. ἀμαυρόω.

'ΑΜΑΦΕ'Θ, Hebr. מִפְתָּן cum ה præfixo, *limen.* 1 Sam. V. 4. sec. Vat. et Alex. Verba τὰ ἐμπρόσθια (addit Bielius in Thesauro), quæ hanc vocem præcedunt, vel juxta Francof. ἐμπρόσθια σταθμῶν, videntur glossema, et primum ad explic candum ἀμαφὶθ in margine positum. Francof. editio pro ἀμαφὶθ habet ἀφετήμ. In Glossis autem in Lib. I. Reg. Lex. MS. Cyrilli Barocciano additis scribitur 'Αμαφεί, et exponitur βαθμῶν, *graduum.* Ita etiam in Bibl. Coislin. et Fabric. Vide Montf. Bibl. Coislin. p. 503. et Fabricii Bibl. Gr. Vol. X. p. 67.

"ΑΜΑΧΟΣ, *invictus.* Sir. XIX. 5. d Ita Bielius. Sed, uti jam observatum est a me in Spicilegio T. II. pag. 9., hæc delenda, et eorum loco hæcce reponenda esse arbitror: "Αμαχος, *non contentiosus, qui nullas rixas spargit, non rixosus nec litium amans.* Sir. XIX. 5. ὁ ἐγκρατευόμενος γλώσσῃ ἀμάχῳ συμβιώσεται. Verba autem hæc, quæ tantum ed. Compl. nobis servavit, hunc sensum ha- e bent: *qui compos est linguæ suæ, cum aliis sine rixis vitam traducet suam.* Sed ut verum fatear, mallem loco ἀμάχῳ legere ἀμάχως, quanquam non ignoro, alios ἀμάχῳ reddere *difficili*, ac Vatablum per *moroso* transtulisse. Cf. Lex. N. T. s. h. v.

'ΑΜΑ'ΧΩΣ, *citra rixam et pugnas, pacifice.* Vide supra s. v. ἄμαχος.

'ΑΜΑ'Ω, *meto.* קָצַר, idem. Lev. f XXV. 11. Deut. XXIV. 19. Ies. XVII. 5.

*'ΑΜΒΛΑΚΕΙ'Α seu 'ΑΜΒΛΑΚΙ'Α, *erratum, peccatum.* 3 Macc. II. 19. διασκέδασον τὰς ἀμβλακείας ἡμῶν, sec. Alexand.

'ΑΜΒΛΑ'ΚΗΜΑ, *peccatum.* שְׁחִיתָה Chald. *corruptela*, item *delictum, peccatum.* Dan. VI. 4. Aqu. et Theod. ad quem locum Hieronymus: "Pro suspicione Theodotio et Aqu. ἀμβλάκημα interpretati sunt, quæ Chaldaice dicitur *Essaitha.* Cumque ab Hebræo quærerem, quid significaret, respondit, vim verbi sonare δίλυαρ, quam nos *illecebram*, sive *σφάλμα*, h. e. *errorem* dicere possumus. Porro Euripides in Medea ἀμπλακίας, per π, et non per β, ἁμαρτίας i. e. pec- h cata appellat." Hesych. 'Αμβλάκημα, ἁμάρτημα. Apud eundem: 'Αμβλακεῖν, ἁμαρτεῖν. Cf. Drusium in Fragm. p. 122.

*"ΑΜΒΛΗΜΑ. Vox hæc Græcis scriptoribus ignota, nec a Bielio notata, reperitur Ies. XLI. 7. sec. Compl. pro Hebr. דֶּבֶק, *junctura*, ubi quilibet videt lectionem esse vitiosam, ac reponendum σύμβλημα, i quod reliqui libri habent.

'ΑΜΒΛΥ'ΝΩ, *hebeto, obtundo.* כָּהָה, *rugas contraho, caligo.* Gen. XXVII. 1. ἠμβλύνθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ τοῦ ὁρᾶν, hebetati sunt oculi ejus, ne viderent.

'ΑΜΒΛΥΩΠΕ'Ω, *cœcutio, hebetibus oculis sum.* קוֹם *consisto*, Germ. steif stehen, *to stand stiff.* Inc. 1 Reg. XIV. 4. ἠμβλυώπουν, cœcutiebant k oculi. Scilicet pupilla oculorum, qui *amaurosi* laborant, stat immota, nec radiis lucis contrahitur. Arab. ﻗﺎﻡ, *congelascere, rigescere.* Præterea legitur quoque apud Inc. 1 Reg. XIV. 1. ubi nihil pro eo in textu Hebraico legitur. Hesych. 'Αμβλυωπεῖ, τυφλώττει. Vide quoque

a Pollux. II. 51. Xenoph. Venat. V. 27.

ΑΜΒΛΥΩ΄ΤΤΩ, *cæcutio.* קוּם, *consisto.* 1 Reg. XIV. 4. *ἡμβλυώττων οἱ ὀφθαλμοί.* Vide s. *ἀμβλυωπέω.* Hippocr. de Morb. II. p. 461. 44. Hesych. Ἀμβλυώττοντες, *τυφλώττοντες.*

ΑΜΒΡΟΣΙ΄Α, *ambrosia, cibus Deorum,* (uti *νέκταρ potus eorum* juxb ta fabulas poëtarum:) *cibus cœlestis, divinus, admirabilis.* Sap. XIX. 20. Manna vocatur *χρυσταλλοειδὶς γένος ἀμβροσίας τροφῆς,* genus cibi cœlestis crystallo simile. Inde Gloss. MSS. in Sap. Ἀμβροσίας τροφῆς, *οὐρανίου, τοῦ μάννα, ἢ ἀφθάρτου καὶ ἀθανάτου.* Hesych. Ἀμβροσία, *θεία θαυμασία τροφὴ ἢ μάννα.* Idem: Ἀμβροσίη, *θεία καὶ ἀθάνατος καὶ ἡ τῶν θεῶν τρο-*c *φή.*

ΑΜΕ΄ΘΥΣΤΟΣ, (etiam *ἀμέθυσος,* v. c. apud Hesych. et Josephum A. J. III. 6.) *amethystus,* nomen gemmæ purpureæ vel violaceæ, vel potius quæ mixtam habet violam purpuræ. Vide Plin. H. N. XXVII. 9. et Franc. Rueum Lib. II. c. 11. Vox illa sonat quasi *sine vino et crapula,* et ideo sic dicd tam hanc gemmam nonnulli veteres existimarunt, quod ebrietati resistat, et vim vini retundat: nam apud medicos vett. dicuntur *ἀμέθυστα φάρμακα,* quæ ebrietatem arcent. Secundum Plinium l. c. ita dicitur hæc gemma, quod usque ad vini colorem accedat. אַחְלָמָה, Ex. XXVIII. 19. et XXXIX. 10. Vide quoque de hac gemma Braunium e de Vestitu Sacerd. Hebr. L. II. c. 16. §. 170.

ΑΜΕΙ΄ΒΩ, *commuto, permuto.* מָכַר, *rependo.* Aqu. et Theod. Prov. XI. 17. Gen. L. 17. — עָרַב, *mis-*f *ceo.* Inc. Ez. XXVII. 9. Scilicet עָרֵב notat h. l. *mercaturam exercere.* Erat enim olim mercatura in commutatione mercium. — עָשָׂה, *facio.* Symm. 1 Sam. II. 6. Nempe עָשָׂה h. l. conjungitur cum חֶסֶד וֶאֱמֶת. Vulg. *reddam gratiam.*

ΑΜΕΙΔΗ΄Σ, *tristis, tetricus.* Sap. XVII. 4. *φάσματα ἀμειδῆ,* spectra tetrica. Gloss. MSS. in Sap. Salom. Ἀμειδῆ, *στυγνὰ, ἀγίλαστα.* Idem tradit Hesych. Alciphr. III. 64.

*ΑΜΕΙ΄ΔΗΤΟΣ, *tristis, tetricus.* Sap. XVII. 4. sec. cod. Vat. *ἀμειδήτοις προσώποις.* Sed legendum ibi potius est: *φάσματα ἀμείδητα τοῖς καρ-*g *δηφίοις προσώποις.* Hesychius: *ἀμειδήτους, σκυθρωποῖς. Μειδιᾷν γὰρ ἴσον τὸ γελᾷν.* Id. *ἀμείδητον, ἀγίλαστον.*

*ΑΜΕΙ΄ΝΩΝ, *melior, commodior, aptior.* Ἀμείνους, *meliores,* legitur apud Symm. Cohel. IV. 9. pro Hebr. טוֹבִים seq. מִן.

ΑΜΕ΄ΛΓΩ, *mulgeo.* הָתִיךְ Hiph. a נָתַךְ, *fundo, effundo.* Job. X. 10. *οὐχ ὥσπερ γάλα με ἤμελξας,* nonne h sicut lac me mulsisti. Bene quoad sensum ac usum loquendi; nam Arab. نَتَكَ notat *compressis digitis aliquid exprimere.* — מִרְיָן, *pressura.* Prov. XXX. 33. *ἄμελγε γάλα, καὶ ἔσται βούτυρον.* Hesychius: Ἀμέλγει, *ἐπισπᾶται τὸ γάλα.*

ΑΜΕ΄ΛΕΙΑ, *negligentia, incuria,* etiam *peccatum per negligentiam et incuriam commissum.* עֶלֶם, *absconi ditum.* Symm. Ps. LXXXIX. 8. Hieron. *negligentias nostras.* Similis vox est *ἄγνοια,* de qua supra expositum est.

ΑΜΕΛΕ΄Ω, *non curo, negligo.* בָּעַל, *dominus sum,* it. *in uxorem duco.* Jer. XXXI. 32. *ἐγὼ ἠμέλησα αὐτῶν,* ego despexi vel neglexi eos. Plerique Cappellum (in Notis Criticis ad h. l. et in Critica Sacra Lib. k II. c. 3. §. 4. et Lib. IV. cap. 6. §. 4.) sequuti LXX בָּעַלְתִּי per Gimel loco Beth, (בָּעַלְתִּי בָם, quod nusquam legitur, sed potius בָּעֲלָתִים) sensu commodissimo ac convenientissimo, legisse existimant, quorum

a opinionem satis jam refutavit Ed. Pocockius in Notis ad Portam Mosis cap. I. p. 9. ed. Oxon. multis docens, Arab. بعل significare *nauseare, fastidire aliquid.* Sec. Buxtorfium in Anticritica בָּעַלְתִּי acceperunt, quasi scil. idem hic significet, quod בָּחַלְתִּי per commutationem literarum ח et ע. Sic
b explicavit quoque Kimchius. Cf. Zach. XI. 18. ac Grotium ad h. l. I. D. Michaëlis conferre mavult Arab. بغل per *Gain, segnis fuit,* quod Græco ἀμελεῖν optime respondeat. I. C. Harenbergius in Spicil. II. de Pericopis Biblicis p. 314. Class. III. Nov. Bibl. Brem. ἠμέλησα pro aoristo primo Attico activo verbi μέλω, μελέω habet, et vertit:
c *curæ meæ addictum habeo,* et vituperat interpretes, qui ἠμέλησα h. l. ex ἀμελέω deductum esse existimarunt. Equidem ad Pocockii sententiam lubens accedo. — חָשָׁה, in Hiph. הֶחֱשֶׁה, *sileo.* Symm. Jud. XVIII. 9. Qui enim silet, aliquid non curare videtur. — מָרָה, *rebello.* Jer. IV. 17. ὅτι ἐμοῦ ἠμέλησας, nam me neglexisti. Sensu eodem: nam
d formulæ, Deum non curare ac rebellare contra eum, parum differunt. Sap. III. 10. ἀμελήσαντες τοῦ δικαίου. 2 Macc. IV. 14. τῶν θυσιῶν ἀμελοῦντες.

Ἄμελξις, *mulctio.* פְּלַגּוֹת plur. *rivus.* Job. XX. 17. μὴ ἴδοι ἄμελξιν νομάδων, ubi notandum est, sermonem esse h. l. de *fluminibus lactis.*

Ἀμελῶς, *neglegenter.* רְמִיָּה pr.
e *laxatio, remissio;* metaphorice, *ignavia.* Jer. XLVIII. 10. ἐπικατάρατος ὁ ποιῶν τὰ ἔργα κυρίου ἀμελῶς. Scil. רְמִיָּה non notat h. l. *fraudulenter,* sed *remisse, neglegenter,* hoc sensu: male pereat, qui opus Dei negligenter exsequitur.

Ἄμεμπτος, *inculpatus, irreprehensibilis.* אַשְׁרֵי, *felicitates, beatitudines.* Inc. Ps. I. 1. qui æque ac Theodot. et auctor Ed. VItæ, qui f
per τέλειος expresserunt, אַשְׁרֵי deduxerunt a יָשַׁר, quod pariter notionem *pietatis* ac *felicitatis* habet. — בַּר, *mundus, purus.* Job. XI. 4. זָכָה, *mundus sum.* Job. XV. 14. — חַף, *mundus, nitidus.* Job. XXXIII. 9. — טָהֵר, *mundus sum.* Job. IV. 17. — נָקִי, *innocens.* Job. XXII. 19. — תָּם, *integer, perfectus.* Job. I. 1. 8. II. 3. IX. 20. — תָּמִים, g
idem. Gen. XVII. 1. Job. XII. 4.

Ἄμεμπτος εἰμὶ τοῖς ἔργοις, *inculpatus sum operibus.* צָדַק, *justus sum.* Job. XXII. 3.

*Ἀμέμπτως, *inculpate et sine querela,* i. q. ἀμέμφως. Hes. ἀμέμφως, ἀμέμπτως. Adverbium hoc omissum in Thesauro Bielii extat in Addit. Esther. XIII. 3. τὴν ὑφ' ἡμῶν κατευθυνομένην ἀμέμπτως συναρχίαν, imperi- h
um ita a nobis constitutum, ut omni culpa et querela careat, seu, ut nemo jure de eo conqueri possit, ut apud Herodian. VI. 2. 1. et 9. 5. ἐθνῶν δὲ ἡγησάμενος ἀμέμπτως. Fortasse tamen in loco Esther. ἀμέμπτως per *satis superque* explicari posset, quo sensu occurrit in Æschyli Supplic. v. 277.

*Ἀμερής. Hoc adjectivum a i
Bielio neglectum proprie notat *indivisum,* aut *quod in singulas partes dissecari et dividi non potest.* Sed si de tempore dicitur, *momentum, spatium temporis brevissimum* ac *quasi punctum* notat. Sic v. c. 3 Macc. V. 25. οἱ δὲ Ἰουδαῖοι κατὰ τὸν ἀμερῆ ψυχουλκούμενοι χρόνον, h. e. Judæi ad punctum temporis tantum
victuri. Ita recte explicat hæc ver- k
ba Grotius in Comment. ad h. l. ubi præterea bene monet, ἀμερῆ χρόνον esse idem quod alibi στιγμὴν χρόνου. Infra enim v. 49. de iisdem Judæis

d in eadem re scribit auctor libri: ὑστάτην βίου ῥοπὴν αὐτοῖς ἐκείνην δόξαντες εἶναι. — Eodem sensu cap. VI. 29. legitur: οἱ δὲ ἐν ἀμερεῖ χρόνῳ λυθέντες, Judæi momento temporis vinculis soluti. Pertinet huc glossa Hesychii: ἀμερεῖ, ἀμερίστῳ, ταχυτάτῳ. Similia vocabula sunt ἄτομος (de quo vide notata a me in Lex. N. T.) et ἀκαρὴς, de quo lege docte b exponentem H. Stephanum in Thesauro L. Gr. T. II. p. 102.

*ΑΜΕΡΙΜΝΕ΄Ω, *sollicitudine vaco, securus sum*, i. q. ἀμεριμνάω, quod legitur apud Schol. Aristoph. ad Nubes v. 5. בָּטַח, *fiduciam pono*. Aqu. Ps. LXI. 9. ubi ἀμεριμνεῖν ἐν τῷ notat *spem et fiduciam in aliquo ponere*, ac LXX voce ἐλπίζειν usi sunt. — חָסָה, *fido, confido*. Symm. c Ps. XXXV. 8. ubi eadem observatio valet. Qui enim jure suo potest in Deo fiduciam ponere, is tranquillam, curarum expertem et jucundam vitam vivit. Inc. Psalm. LXXVI. 40. Cæterum damnat hanc vocem Phavor. p. 335. 41.

ΑΜΕΡΙΜΝΗΣΙ΄Α, et ΑΜΕΡΙΜΝΙ΄Α, *absentia curarum, securitas, spes ac fiducia*. רַחַץ, *lotio*. Symm. d Ps. LIX. 8. s. 10. ex usu linguæ Chaldaicæ, in qua רְחַץ *confidere* notat. Agellius ad h. l. loco ἀμεριμνίας legit ἀμεριμνησίας, quæ vox in Lexicis non reperitur. Ita autem Davides vocat Moab, quia ibi tanquam in arce tutum se futurum sperabat. Symm. Ps. CVII. 9.

ΑΜΕ΄ΡΙΜΝΟΣ, *curarum vacuus, securus*. בֹּטֵחַ, *confidens*. Ps. CXI. e 7. Sap. VI. 15. ταχέως ἀμέριμνος ἔσται. Ibid. VII. 23. βέβαιον, ἀσφαλὲς, ἀμέριμνον.

ΑΜΕΡΙ΄ΜΝΩΣ, *sine cura, confidenter*. לָבֶטַח, *ad fiduciam*, i. e. *confidenter*. Symm. Jud. XVIII. 7.

*ΑΜΕΣΣΑΙ΄ΟΣ. אִישׁ־הַבֵּינַיִם. 1 Sam. XVII. 4. sec. Alex. Ald. et Compl. ἰδοὺ ἀνὴρ ὁ Ἀμεσσαῖος ἀνέβαινε. Sed quilibet videt, legendum esse ὁ μεσαῖος, h. e. *qui intervenit ac stat* f *inter duo*, ut sit i. q. ὁ μεσάζων apud Aquilam. Confer Fischeri Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 61. Num fortasse legendum est μεσῆλιξ? aut, ut Kreyssigio (cui origo lectionis Ἀμεσσαῖος quærenda videtur in nomine Ἀμεσσαί 2 Sam. XX. 8. 11.) placuit, ἀναμεσαῖος i. q. ἀναμέσος?

*ΑΜΕΤΑ΄ΘΕΤΟΣ, *immutabilis, constans*. 3 Macc. V. 1. κατὰ πᾶν g ἀμετάθετος, *constans* in omni proposito animi. Ibid. v. 12. τοῦ δὲ ἀμεταθέτου λογισμοῦ μεγάλως διεψευσμένος rex dicitur, qui *firmum* et immutabile animi sui propositum exsequi non valebat. Hesych. ἀμετάθετος, ἀκίνητος, ἀμεταποιητός. Eodem modo Phavorin. p. 62. 1. Sed quia hoc vocabulum in Lexicis Græcis, in Thesauro H. Stephani adeo T. III. h p. 1505. sine exemplo et auctoritate ulla profertur, non abs re erit, etiam e scriptoribus exteris exempla quædam apponere. Sic apud Polyb. Hist. Lib. II. §. 3. legitur θεωροῦντες ἀμετάθετον οὖσαν τὴν ἐπιβολὴν Ῥωμαίων. Diod. Sic. Bibl. Lib. I. p. 14. πίστιν ἀμετάθετον. Hebr. VI. 17. τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς θεοῦ, immutabilia consilia et decreta Dei. Vide i Lex. N. T. s. h. v.

*ΑΜΕΤΑΤΡΕ΄ΠΤΩΣ, *ita ut non verses, ita ut non fuerit versatus*. Adverbium hoc, quod nec Stephanus nec Montfauconius nec Bielius transtulerunt in Lexica sua, reperitur Hos. VII. 8. in fragmentis Vers. Vtæ: ὡς ἐν σποδιᾷ πεσσόμενος ἄρτος ἀμετατρέπτως, h. e. interprete Fischero in Clavi Verss. GG. V. T. p. 22.: k sicut panis, qui coquitur in cineribus, sed non percoquitur, seu: qui comeditur, antequam fuerit versatus. Mihi autem vertendum videtur: sicut placenta non versa (ut scilicet legatur ἀμετάτρεπτος, nam ο et ω in codd. sæpe permutantur. LXX habent οὐ μεταστρεφόμενος.) h. e. quæ, quia non vertitur, et a nemine curatur, igne corrumpitur,

a cum qua eleganter comparantur Israëlitæ inter Gentiles dispergendi.

ΑΜΕ΄ΤΡΗΤΟΣ, *immensus.* רְחַב יָדַיִם, *latus manibus*, i. e. *valde latus et extensus.* Ies. XXII. 18. ἐλᾷ σε εἰς χώραν μεγάλην καὶ ἀμέτρητον. Bar. III. 15. Deus dicitur ὑψηλὸς καὶ ἀμέτρητος. Sir. XVI. 18. κτίσις ἀμέτρητος, creatura *inumerabilis.* Ita quoque *immensus* sumitur et *immen-*
b *sitas.* Vide Jacobs. Anim. ad Anthol. T. X. p. 308. Sir. XXX. 14. ὄλβος ἀμέτρητος.

*ΑΜΕ΄ΤΡΩΣ, *immodice, sine mensura.* Legitur hoc adverbium a Bielio omissum Prov. XVI. 26. ubi נֶפֶשׁ עָמֵל, *homo laboriosus*, seu *nimium industrius*, a Theodotione, recte quoad sensum, redditur: ὁ ἐν πόνοις πονῶν ἀμέτρως, quæ verba, omi-
c sis tamen ἐν πόνοις, ex versione Alexandrina huc translatis, Symmacho potius vindicanda esse judicavit Kreyssigius (Symbol. P. II. p. 13.), cum notæ C et Θ alibi quoque a librariis permutatæ reperiantur. Vide Thiemii Diss. de Puritate Symmachi p. 23. seq.

ΑΜΗ΄Ν, *amen, vere, fideliter.* אָמֵן. 1 Par. XVI. 36. Neh. V. 13. et
d VIII. 8. Symm. Ps. XL. 14. ἀμὴν, ἀμήν. Suidas: ἀμὴν, πιστωθήτω, ἀληθῶς. Confer quæ ex Hieronymi Epist. 137. notat Drusius in Fragm. etc. ad Psalm. LXXII. 19. p. 967.

*ΑΜΗΝΗ΄Σ. Sir. XIX. 17. γινόμενος ἀμηνὴς sec. Complut. Sed lectio est sine dubio vitiosa, ac loco ἀμηνὴς reponendum est ἄμηνις, h. e. *non iratus, ira et simultate vacuus.*

e *ΑΜΗΝΙΣ. Vide s. voce antecedente Ἀμηνής.

ΑΜΗΤΟΣ, Η΄ΤΟΥ, *messis*, it. *fruges ad metendum maturæ.*

ΑΜΗΤΟ΄Σ vero, ΗΤΟΥ΄, *tempus messis.* Schol. ad Il. Τ, 223. Ἄμητος προπαροξυτόνως μὲν ὁ ἀμώμενος καὶ θερίζόμενος καρπὸς τοῦ σίτου. ἀμητὸς δὲ ὀξυτόνως ὁ καιρὸς τοῦ θέρους. Hesych. Ἄμητος, τῆς μὲν πρώτης ὀξυνομένης, αὐτὰ τὰ τεθερισμένα, τῆς δὲ τελευταίας, ὁ καιρὸς τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν. Cf.
f notata infra ex Suida in voce τρυγητός. Apud LXX autem ἄμητος et ἀμητὸς promiscue tam de *frugibus, quæ metuntur*, quam de *æstate vel tempore messis* accipitur. *דִּישׁ, *tri-turatio.* Lev. XXVI. 5. sec. cod. Alex. quæ lectio receptæ lectioni ἀλοητὸς præferenda mihi esse videtur, quanquam illa ex hac facile oriri potuit. — חֹרֵשׁ, *arator.* Amos
g IX. 13. sec. Vatic. Non tam legerunt קָצִיר, ut nonnullis placuit, sed libere verterunt, sensu tamen non mutato. — קַיִץ, *æstas.* Prov. XXVI. 1. Jer. VIII. 20. Mich. VII. 1. — קָמָה, *seges adhuc stans et in culmum erecta.* Deut. XVI. 9. XXIII. 25. — קָצִיר, *messis, collectio frugum.* Gen. XLV. 6. Ex. XXXIV. 21. τῷ ἀμητῷ καταπαύσεις,
h messis tempore ferieris, aut: metere cessabis. Deut. XXIV. 19. ἀμήσῃς τὸν ἀμητόν σου, messem facies. Symm. Prov. X. 6. — קָצַר, *meto.* 2 Reg. XIX. 29. σπορὰ καὶ ἀμητὸς, semen et messis. Adde 4 Macc. II. 9.

ΑΜΗΧΑΝΕ΄Ω, *consilii inopia laboro.* נִבְהַל, *conturbor.* Inc. Job. XXIII. 15. ἀμηχανῶ. Phav. ἀμηχανῶ, τὸ ἀπορῶ καὶ οὐχ εὑρίσκω μηχανήν.
i ΑΜΗ΄ΧΑΝΟΝ, *difficile, impossibile.* 2. Macc. III. 12. παντελῶς ἀμήχανον εἶναι, plane impossibile esse. Secundum Baduellum potest quoque reddi *omnino aut prorsus grave et inusitatum*, et *quod postea nulla ratione corrigi sarcirique possit*, ut ἀμ. accipiatur pro δεινὸν, *indignum et grave facinus.* Hesych. ἀμήχανον, ἄπορον, πρὸς ὃν μηχανὴν οὐκ ἔστιν εὑρεῖν, ἢ
k δυσχερὲς ἢ ἀνδεές. Conf. Suiceri Thes. s. h. v.

ΑΜΙ΄ΑΝΤΟΣ, *impollutus.* Sap. III. 13. μακαρία στεῖρα ἡ ἀμίαντος, felix est sterilis incorrupta, h. e. quæ florem virginitatis illibatum servat. Ib. IV. 2. τὸν τῶν ἀμιάντων ἆθλον

ἀγῶνα κατήσασα; ubi si ἆθλον per *præmium* redditur, intellegenda sunt *præmia, quæ nunquam marcescunt*, h. e. nullo mœrore, dolore aut timore inquinantur; si autem, quod præfero, ἆθλον in notione *certaminis* accipitur, ἆθλα ἀμίαντα sunt certamina, quæ cum tentationibus libidinis, multorum corpora et mentes polluentibus, a castis suscipiuntur, et ita superantur, ut ipsi prorsus maneant ab iis intacti et incoinquinati. Ibid. VIII. 20. σῶμα ἀμίαντον, corpus *vitiorum contagionis expers*. 2 Macc. XIV. 36. et XV. 34. ubi ἀμίαντος est *non profanatus*.

ἈΜΙΛΛΑ΄ΟΜΑΙ, *certo, certatim propero*. חָרָה in Piel. Aqu. Jerem. XXII. 15. Scil. vox Hebraica proprie notat *semet ipsum concitavit, ut effervesceret*, quod deinde facile ad notionem *certationis* transferri potuit. Syr. ܚܪܝ in Aphel est *aptare ad pugnam*, in Ethpeh. ܐܬܚܪܝ *semet ad pugnam aptare, pugnare*.

ἈΜΙΞΙΊΑ, tribuitur *iis, quibus nihil est commercii cum aliis*, q. d. *sine mixtura, sinceritas, permistionis expers vitæ genus*. 2 Macc. XIV. 38. ἐν τοῖς ἔμπροσθεν χρόνοις τῆς ἀμιξίας, ubi ἀμιξία erat in eo, quod aliquis Judæus cum Gentilibus promiscue vivere, eorumque mores, ritus et sacra sequi nolebat. Vide sequentia. Præterea legitur ibid. v. 3. ubi pro ἀμιξίας, quod Alex. et Compl. exhibent, in Vat. legitur ἐπιμιξίας, ubi quid verum sit, non facile aliquis dixerit. Adde Thucyd. I. 3. Herodot. II. 136.

ἈΜΙΣΘΙ΄, *sine mercede*. Vide Ἐργάζομαι ἀμισθὶ καὶ ἀσιτί. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀμισθὶ, ἄνευ μισθοῦ. Lucian. de Sacrif. p. 182. B. Dial. Deor. p. 65. A.

ἈΜΜΑΖΕΙΒΙ΄. Ita effertur Hebr. מִזְבֵּחַ, *altare*, cum præfixo ה. 2 Reg. XII. 9. In Cod. Alex. scribitur Ἀμμασβὴ, et μασὼβ in Gloss. in Lib. IV. Reg. ubi παρὰ μασὼβ exponitur παρὰ τὸ θυσιαστήριον. Et in Lex. Cyrilli MS. Barocc. Μασὼβ inde procul dubio exponitur: τὸ θυσιαστήριον.

ἈΜΜΟΣ, *arena*. חוֹל, idem. Gen. XXII. 17. Jos. XI. 4. Job. VI. 3. et alibi sæpius. — *חַיִל, *acies, exercitus*. Jer. XLVI. 22. ἐν ἄμμῳ πορεύσονται. Legerunt hic בְּחוֹל, quod aliquando *scrupos arenarum* notat. — *מְרוֹרִים, *amaritudines*. Inc. Thren. III. 15. Versio hæc, quæ nullo modo cum textu Hebraico conciliari potest, referenda forte est ad בָּאֵפֶר v. 16. aut ad בֶּחָצָץ ibidem. — עָפָר, *pulvis*. Gen. XIII. 16. et XXVIII. 14. ὡσεὶ ἄμμος τῆς γῆς. Sir. XVIII. 9. ψῆφος ἄμμου.

ἈΜΜΩ΄ΔΗΣ, *arenosus*. Sir. XXV. 22. ἀνάβασις ἀμμώδης, ascensus arenosus, h. e. admodum difficilis ac molestus. Adde Strabonem II. p. 193. A. XVII. p. 1155. B.

ἈΜΝΑ΄Σ, *agna*. כֶּבֶשׂ, *agnus*. Num. VII. 17. 23. 29. 35. — כַּבְשָׂה: כִּבְשָׂה, *agna*. Gen. XXI. 28. 29. 30. Lev. XIV. 6. ubi cum πρόβατον in codd. permutatur. — כִּשְׂבָּה, *agna*. Lev. V. 6. — מֹנִים, plur. *vices*. Gen. XXXI. 41. παρελογίσω τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνάδων, aut, ut in nonnullis libris legitur, δέκα ἀμνάσιν: ubi tamen pro ἀμνάσιν legendum δέκα μναῖς e conjectura Grabii. Confer ejusdem Prolegg. in LXX Intt. T. I. c. 4. §. 1. — קְשִׂיטָה, *nummus figura agni signatus*. Gen. XXXIII. 19. sec. MS. Sar. Jos. XXIV. 33. Job. XLII. 12. Confer infra ad vocem ἀμνός. — רָחֵל, *ovis fœmina*. Symm. Cant. VI. 5. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀμνάδα, τὸ θῆλυ πρόβατον.

ἈΜΝΗΜΟΝΕ΄Ω, *obliviscor*. Sir. XXXVII. 6. μὴ ἀμνημονήσῃς αὐτοῦ ἐν χρήμασί σου, non immemor sis ejus (sc. amici tui) in opibus tuis, seu: in opulentia tua. In Compl. legi-

a tur μνημονύσυς pro ἀμνημοσύνης, quod sine dubio in ἀμνημονίσυς mutandum est. Nam utrumque in usu est.

*ΑΜΝΗΣΙΑ, *oblivio*. Sap. XIV. 26. χάριτος ἀμνησία, beneficiorum ingrata oblivio. Sir. XI. 25. ἀμνησία κακῶν. Hesych. ἀμνησία, ἡ λήθη. Ita enim legendum est e Gloss. MS. in Sirac. Confer ibi Intt. Cæterum
b augenda sunt hac voce Lexica.

ΑΜΝΗΣΙΚΑΚΙΑ, *malorum* vel *injuriæ illatæ oblivio*. 3 Macc. III. 21. ubi Ptolemæus in Epistola ad duces suos et milites scribit, se Judæis declarasse ἀμνησικακίαν, *oblivionem injuriæ sibi illatæ*. Hesych. ἀμνησικακία, τὸ μὴ μνησικακεῖσθαι κακῶν.

ΑΜΝΗΣΤΕΙΑ, *oblivio præteritorum malefactorum* aut *malorum*. Sap.
c XIX. 4. τῶν συμβεβηκότων ἀμνησίαν ἐνέβαλεν. Vulgatus: *horum, quæ acciderant, commemorationem amittebant*, h. e. Deus oblivionem priorum plagarum a Mose Ægyptiis immissarum illis injecit.

*ΑΜΝΗΣΤΙΑ, *oblivio*. Sap. XIV. 26. χάριτος ἀμνησία sec. Complut. ubi reliqui libri ἀμνησία habent. Phav. p. 143. l. 13. ἀμνησία δὲ ἡ
d λήθη; διὰ τοῦ ι.

ΑΜΝΗΣΤΕΤΤΟΣ, *non desponsata*. אֲשֶׁר לֹא אֹרָשָׂה, *quæ non est desponsata*, præt. Pyh. fœm. ab אָרַשׂ. Ex. XXII. 16. παρθένον ἀμνήστευτον.

ΑΜΝΟΣ, *agnus*. אָמַר, Chald. idem. Esdr. VI. 9. 17. et VII. 17. — כֶּבֶשׂ, *agnus*. Ex. XII. 5. ubi ἀμνοὶ et ἄρνες in codd. permutantur. Ibid. XXIX. 38. ἀμνοὺς ἐνιαυσίους,
e coll. Lev. IX. 3. et XII. 6. — כַּר, *aries, agnus*. Ies. XVI. 1. — כֶּשֶׂב idem cum כֶּבֶשׂ *agnus*, per metathesin literarum. Gen. XXX. 41. — מְנוּם plur. *vices* seu *partes temporis*. Gen. XXXI. 7. ἠλλαξε τὸν μισθόν μου δέκα ἀμνῶν, mutavit mercedem meam decem agnorum sc. temporibus, sive temporibus, quibus oves, quas pascebat Jacob, peperetant. Ita Spanhemius Hisf toria Jobi cap. XI. §. 12: addens: Sic *decem agnos* dixerunt, quomodo *decem messes, decem eindemiæ, decem aristæ* pro totidem temporibus, et ita accuratissime Augustinus Quæstt. in Genes. XCV. Tom. IV. Cappellus, Bochartus, Grabius, alii pro ἀμνῶν legendum conjiciunt μνῶν (ut nempe legerint מָנִם a sing. מָנָה *mina*), sicuti et v. 41. pro g ἀμνάδων μνᾶς. Sed cum omnes Codices repugnent, et lectio τῶν ἀμνῶν et ἀμνάδων juxta explicationem Spanhemii cum Hebræo textu conciliari possit, non temere illam deserendam putavit Bielius, cujus verbis hucusque usus sum. Idem statuit quoque Buxtorfius in Anticritica, qui rectè monuit, *agnos* pro *fœturis* positos esse, et sic idem esse *decem agni*, h *quod decem vices*. Confer quoque Schulzii Examen Mutationum in Textu Cod. Alex. a Grabio ex Conjectura Factarum (Hal. 768. 4.) p. 6. seq. — עַתּוּדִים, plur: *hirci*. Ies. XXXIV. 6. Zach. X. 3. — קְשִׂיטָה, *nummus figuram agni habens*. Gen. XXXIII. 19. acquirebat sibi portionem agri ἑκατὸν ἀμνῶν, i centum agnis. Hic rursus quidam Græcos interpretes pro ἀμνῶν scripsisse μνῶν suspicantur. Vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 43. p. 436. Sed obstat, quod in loco parallelo Jos. XXIV. 32. itidem legatur ἀμνάδων ἑκατὸν, quodque Jobi XLII. 11. קְשִׂיטָה pariter ἀμνάδα interpretentur. Vide Grabii Prolegg. in LXX Intt. T. I. c. 4. §. 3. Et LXX Gen. l. c. per ἀμνοὺς vel k *agnos ipsos* intellegere potuerunt, vel *nummos agnorum imagine signatos*. Agnos ipsos, quia antiquissimis temporibus nummorum loco animalibus usi sunt. Vide Gen. XLVII. 16. 17. Prov. XXVII. 26. et de Græcis aliisque populis Pollucis Onom. Lib. IX. cap. 6. sect. 73. ac Feithii

a Antiq. Homer. Lib. II. c. 10. p. 148. seq. Nummos vero agnorum imagine signatos, quia et hi olim in usu fuerunt (Confer tamen notam Rosenmülleri ad Bocharti Hieroz. P. I. p. 478. seq.). Vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 43. et Spanhemii Historiam Jobi cap. XI. §. 8. Adde Hesychium in Δεκάβοιον et Ἐπάβοιον. — רָחֵל, *ovis fœmina.* Ies. LIII. 7. — עֵז, *pecus parvum,* speciatim de *ovibus.* Lev. XII. 8. Num. XV. 11. Deut. XIV. 4.

ἈΜΟΙΒΗ', *remuneratio, retributio.* נְמָה, idem. Aqu. Symm. Theod. Prov. XII. 14. — טוֹב, *bonum, beneficium.* Symm. 1 Sam. XXIV. 19. — שְׁלֵמִים plur. *compensationes.* Symm. Ies. I. 23. Hesych. ἀμοιβαί, χάριτες, καὶ τιμωρίαι, ἀνταποδόσεις καὶ ἐκτίσεις, χρέα.

ἈΜΟΙΡΕ'Ω, *expers sum, careo, destituor.* Sir. III. 25. γνώσεως δὲ ἀμοιρῶν sec. Complut., *expers scientiæ* Confer infra s. v. ἄμοιρος. Hesychius: ἀμοιροῦ (lege ἀμοιρεῖ), ἐστέρηται. Suidas: ἀμοιρῆσαι γενικῇ, ἀποτυχεῖν ἀμοιρῶ γάρ τὸ οὐ μετέχω· καὶ ἄμοιρος, ἀμέτοχος καὶ κακόμοιρος.

ἌΜΟΙΡΟΣ, *qui sine sorte est, pars non habens, expers.* Sap. II. 9. καὶ ἡμεῖς ἄμοιρος ἔστω τῆς ἡμετέρας ἐγκρατείας. Vulg. *nemo nostrum exors sit luxuriæ nostræ.* Sir. III. 25. γνώσεως δὲ ἄμοιρος ὤν, scientia autem idonea destitutus, eam ne profiteris. Ed. Compl. habet ἀμοιρῶν. Gloss. MS. τῆς Παναρέτου· Ἄμοιρος, ἀμέτοχος. Sic enim legendum censet Bielius pro ἀμήτοχος ex Hesychio, ubi vicissim ex his pro ἄμοιρος reponendum ἄμοιρος.

ἈΜΟ'ΑΥΝΤΟΣ, *impollutus.* Sap. VII. 22. πνεῦμα ἀμόλυντον, spiritus purus, *carens omnibus sordibus vitiositatis ac tenebris.* Inde Gloss. MSS. Ἀμόλυντον, ἄνευ μολυσμοῦ.

ἈΜΟ'ΡΑ, *similago cum melle cocta,* etiam *placenta ex similagine cocta cum melle.* אֲשִׁישָׁה, *lagena.* Cant. II. 5. Ita Bielius. Sed nec in Hex. nec in codice ullo versionis Alex. ἀμόραις legitur, sed potius ἐν μύροις. Lectio ἀμόραις unice debetur conjecturæ Grabii minime improbabili. Drusius tamen legendum existimat ἐν ἀμύροις. Confer infra s. v. Μύρον. Athenæus Dipnos. Lib. XIV. c. 14. docet, ἀμόραν esse μάλτωμα πεπεμμένον, et Hesychius exponit per σιμίδαλις ἐφθὴ σὺν μέλιτι.

ἈΜΟΡΙ'ΤΗΣ, *torta panis,* ab ἄμορα, *similago cum melle cocta.* אֲשִׁישָׁה, *lagena.* 1 Par. XVI. 3. ἀνδρὶ ἄρτου ἕνα ἀρτοκόπιακὸν καὶ ἀμορίτην, viro cuique panem unum a pistore confectum et placentam ex similagine coctam cum melle. Sed in dubio positum est, sitne vox ἀμορίτην ad אֲשִׁישָׁה, an ad אִשָּׁה referenda. Certe Hebraico אֲשִׁישָׁה rectius respondere videtur sequens vox ἰσχαρίτης. Vide quoque 2 Sam. VI. 19. ubi Aqu. et Symm. אִשָּׁה interpretantur ἀμορίτην, sed Bielio legendum videtur ἀμορίτην; nisi malis assentiri Montf., qui ἀμυλίτην reponendum suspicatur. Confer notata infra s. v. Μύρον ac s. v. Ἀμορίτης.

ἌΜΟΡΦΟΣ, *informis,* i. e. *non in ordinem redactus et apte formatus.* Sap. XI. 18. κτίσασα τὸν κόσμον ἐξ ἀμόρφου ὕλης, creavit mundum ex rudi indigestaque mole, aut ex informi materia, coll. Gen. I. 1.

ἈΜΟ'ΡΦΩΤΟΣ, *informis,* i. q. ἄμορφος, quod vide. גֹּלֶם, *rudis massa.* Symm. Psalm. CXXXVIII. 16. ubi videndus Dathius, qui docuit, vocem Hebr. intellegendam esse de *primis staminibus corporis humani in utero materno,* s. *embryone.*

ἌΜΠΕΛΟΣ, *vitis.* גֶּפֶן, *hortus.* Thren. II. 6. διεπέτασεν ὡς ἄμπελον τὸ σκήνωμα. Legerunt sine dubio כַּגָּפָן, quæ lectio sine dubio vera est, nam imago *vitis* magis convenit Hebr.

a חָמַס (quod Syrus bene per ܥܒܪ *eradicavit, evulsit* explicavit), quam *hortus*. Monuit tamen Pareau in Annotatt. ad h. l. p. 113., non adeo certum esse, Græcos revera ita legisse, cum fieri possit, ut de magis solita imagine cogitaverint. Vide quoque infra s. כֶּרֶם. — גֶּפֶן, *vitis*. Gen. XL. 9. 10. XLIX. 11. Deut. VIII. 8. — כֶּרֶם, *vinea*. Lev. XXV.

b 3. ubi pro ἄμπελον, quod Vat. exhibet, Oxon. habet ἀμπελῶνα, quæ posterior lectio plerisque præferenda visa est. Sed utrumque locum habere potest. Nam כֶּרֶם per metonymiam continentis pro re contenta etiam de *vitibus* dici potest, sicut *ager* de frugibus terræ, quod forte ignorans interpres non commode dici posse putavit *putare*

c *vineam* et τέμνειν τὴν ἄμπελον posuit. Præterea ἄμπελος quoque *vineam* interdum notat, ut docuit Jacobs Anim. in Athenæum p. 39. Eadem observatio valet quoque de v. 4. Num. XXII. 24. ac Cant. II. 15. ubi eadem varietas lectionis reperitur. — שֹׂרֵק, *vitis generosa, selecta*. Jer. II. 21. ἄμπελον καρποφόρον. — שְׂרֻקִים, plur. idem. Ies. XVI. 8.

d καταπατήσατε τὰς ἀμπέλους αὐτῆς. Sir. XXIV. 20. ὡς ἄμπελος βλαστήσασα.

ἌΜΠΕΛΟΣ ΣΩΡΗ'Χ, vel potius ΣΩΡΗ'Κ. *Vitis Sorech vel Sorek*. שֹׂרֵק, *vitis generosa, selecta*. Ies. V. 2. ἐφύτευσα ἄμπελον σωρὴχ, ubi Symm. ἐκλεκτὴν, alii autem καλλίκαρπον habent. Vide infra sub Σωρήχ.

ἈΜΠΕΛΟΥΡΓΟ'Σ, *vinitor*. כֹּרֵם,

e idem. 2 Reg. XXIV. 32. 2 Par. XXVI. 10. γεωργοὶ καὶ ἀμπελουργοί. Ies. LXI. 5. ἀροτῆρες καὶ ἀμπελουργοί. Jer. LII. 13. Tzetzes ad Lycophr. ed. Mülleri pag. 20. Macedon. XXVI. 2. T. IV. Anthol. p. 88. ed. Jac.

ἈΜΠΕΛΩ'Ν, *vinea*. בָּתָה, *desolatio*. Ies. V. 6. ἀνήσω τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ οὐ μὴ τμηθῇ. Sed male hic locus adductus est a Trommio æque f ac Bielio. Verba enim τὸν ἀμπελῶνά μου a LXX sensus causa e v. 5. hic inserta sunt, ac nihil ei in textu Hebraico respondet præter affixum ..הוּ in v. 7. וְאֲשִׁיתֵהוּ. Vox ἀνήσω autem exprimit Hebr. אֲשִׁית בָּתָה. — גֶּפֶן, *vitis*. Jer. V. 17. κατέδονται τοὺς ἀμπελῶνας ὑμῶν, per metonymiam contenti pro continente, sensu tamen eodem. — כַּר, *agnus*. 1 Sam. g XV. 9. Pro כָּרִים legisse videntur כֶּרֶם vel potius כְּרָמִים. — כֶּרֶם, *vinea*. Gen. IX. 20. Lev. XXV. 10. (ubi vide supra ad ἄμπελος notata). Num. XXII. 24. et alibi sæpius. — *כְּרָמִים, nomen proprium. Jud. XI. 33. ἀμπελώνων πληγὴν sec. Alex. Oxon. Ald. et Compl. ubi tamen rectius in Cod. Vatic. legitur Ἐβελχαρμίμ. — כַּרְמֶל, *arvum*. Inc. h 1 Par. XXVII. 27. LXX Ies. XVI. 10. כַּרְמֶל quoque *vineam* notat. Conf. Syrum Jer. II. 59. et Michaëlis Supplem. p. 1359. — שָׂדֶה, *ager*. Lev. XIX. 19. Scilicet שָׂדֶה adhibetur de *omni terra, quæ colitur*, adeoque etiam de *vinea*.

ἈΜΠΛΑ'ΚΗΜΑ, *erratum, peccatum*. שָׁלוּ, Chald. idem. Dan. VI. 4. παράπτωμα καὶ ἀμπλάκημα οὐχ i εὑρέθη κατ' αὐτοῦ, delictum ac peccatum non inventum est contra illum: ubi vid. Scharfenb. Adde Sophocl. Antigon. 50. Æschyl. Prometh. Vinct. 112. 386. ubi vid. Schol. In Gloss. MSS. in Proph. ac Phavorino ἀμπλάκημα exponitur ἁμαρτία, et apud Hesychium ἁμάρτημα.

*ἈΜΠΛΑΚΙ'Α, *peccatum*, i. q. k ἀμπλάκημα. Legitur 3 Macc. II. 19. ἀπάλειψον τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν, καὶ διασκέδασον τὰς ἀμπλακίας (Alex. ἀμβλακείας) ἡμῶν. Hesych. ἀμπλακεῖν,

ἀμαρτεῖν. Pindar. Olymp. Z', v. 43. ubi Schol. ἁμαρτίαι. Apollon. Rhod. Argon. I. 1054.

'ΑΜΥ'ΓΔΑΛΟΝ, *amygdala, arbor.* שָׁקֵד, idem. Coh. XII. 5. ἀνθήσει τὸ ἀμύγδαλον. Aqu. Symm. Gen. XLIII. 15. ubi LXX κάρυα habent. *Nam*, scribit ad h. l. Hieronymus, *in censu nucum amygdala. Dicimus autem* ἀμύγδαλον et ἀμυγδάλη. Heracleon Ephesius: κάρυα ἐκάλουν καὶ τὰς ἀμυγδάλας, καὶ τὰ νῦν καστάνεια. Οἱ λωποὶ Num. XVII. 8.

'ΑΜΥΓΔΑ'ΛΙΝΟΣ, *amygdalinus.* שָׁקֵד, *amygdala, arbor.* Theod. Syr. et Hebr. Jer. I. 11. — לוּן, *corylus.* Symm. Gen. XXX. 37.

'ΑΜΥ'ΘΗΤΟΣ, *ineffabilis, innumerabilis, multus.* רַב, *amplus, multus.* Job. XXXVI. 28. ἐσκίασε δὲ νέφη ἐπὶ ἀμυθήτων βροτῶν, nubes expandit super homines innumerabiles. — שָׂגָה מְאֹד, *valde cresco.* Job. VIII. 7. ἔσται οὖν τὰ μὲν πρῶτά σου ὀλίγα, τὰ δὲ ἔσχατά σου ἀμύθητα, priora tua igitur quidem parva erunt, posteriora vero tua admodum multa. 2 Macc. XII. 16. ἀμυθήτους ἐπιφέρεσθαι σφαγὰς, innumerabilem hominum copiam occidebant. Vide et 2 Macc. III. 6. Hesychius: 'Αμύθητοι, ἀναρίθμητοι, πολλοί. Conf. Suiceri Thes. T. I. p. 234.

'ΑΜΥΛΟΣ, propr. *non molitus.* Speciatim ἄμυλος, sc. ἄρτος, est *placentæ genus, ita dictæ, quod sine mola fiat.* צַפִּיחִית, *laganum, placenta.* Symm. Ex. XVI. 31. Hesych. 'Αμυλος, βρῶμα ἐκ πυροῦ. Idem: ἀμύλους, πλακοῦντας. Auctori Etym. M. ἄμυλος dicitur βρῶμα, τὸ μὴ πεπτωκὸς ὑπὸ μύλωνα. Athenæo ἄμυλον vocatur Lib. XIV. p. 647. Mentio quoque ejus fit in loco Anaxandridis apud eundem Lib. IV. p. 131. et in Matronis Parodi versibus Lib. cit. pag. 134. Conf. Scholiastam Theocriti Idyll. Θ', v. 21. et auctores citatos Geetzio de Pistrin. p. 235.

'ΑΜΥΝΑ, *ultio, vindicta.* Sap. V. 18. ὁπλοποιήσει τὴν κτίσιν εἰς ἄμυναν ἐχθρῶν, armabit creaturam in ultionem inimicorum.

'ΑΜΥΝΤΗ'ΡΙΑ, *defensiones,* vel *arma ad defensionem.* מָגֵן in plur. *scutum.* Inc. Job. XV. 26. θαῤῥῶν τοῖς ἀμυντηρίοις αὐτοῦ, confidens armis ad defensionem suam. Ita Bielius Sed mihi, loco accuratius inspecto, videntur verba τοῖς ἀμυντηρίοις αὐτοῦ apud Incertum potius pertinere ad בַּעֲבִי גַבֵּי, quæ verba vulgo vertunt *in densitate umbonum.* גַּב enim est *dorsum* seu *umbo clypei,* qui per exergasiam dicitur pro *toto clypeo. Clypeus* autem ponitur pro *omnibus armis, quibus ad defensionem miles uti solet.* Hesychius: 'Αμυντήριον, ξίφος δίστομον, ἢ βάκλον, ἤ τι τῶν πληττόντων ἀμῦνον.

'ΑΜΥ'ΝΩ et in medio ἀμύνομαι, *propugno, tueor, ulciscor, propulso, amolior.* הוֹשִׁיעַ Hiph. a יָשַׁע, *salvo.* Ies. LIX. 16. ἠμύνατο αὐτοὺς βραχίονι αὐτοῦ, potentia sua *auxilium* ipsis *præstat.* Conf. Act. VII. 24. — הֵמִיל Hiph. a מוּל, *exscindo.* Ps. CXVII. 10. 11. 12. ὀνόματι κυρίου ἠμυνάμην αὐτούς, nomine Domini *repellam* seu *in fugam vertam* eos. Arab. مال est *declinavit, deflexit,* et in Conjug. IV. de *fuga hostium* dicitur. — נָקַם, *ulciscor.* Jos. X. 13. ἕως ἠμύνατο ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν, donec *ultus esset* Deus hostes eorum. Vide quæ ad h. l. disputavit post Masium Scharfenb. Anim. T. II. p. 17. — Hesych. 'Αμῦναι, ἀπαλεξῆσαι, τιμωρῆσαι. Idem: 'Ημύνατο, ἐτιμωρήσατο, ἐξεδίκησεν. Idem: 'Ημύναντο, ὑπερεμάχουν. Suidas: ἀμύνω σοι, βοηθῶ σοι. ἀμύνομαι δέ σε, ἀντὶ τοῦ τιμωρῶ σε. Καὶ τῷ ὀνόματι κυρίου ἠμυνάμην αὐτούς. Ex Ps. CXVII. 10. 11. etc.

*'ΑΜΥ'ΡΑ, *genus placentæ ex similagine coctæ cum melle.* אֲשִׁישָׁה, *lagena.* Cant. II. 5. ubi lectionem

a LXX Intt. sic effert in Cod. Regio uno Procopius ex Origene: στηρίσαι με ἐν ἀμύραις; Drusius vero legendum existimat ἐν ἀμύραις.

*ΑΜΥΡΙΤΗΣ. Vox hæc a Bielio omissa legitur in Aqu. ac Symm. Frag. 2 Sam. VI. 19. pro Hebr. אֲשִׁישָׁה, quod sec. etymologiam *assaturam bubulæ carnis* notat, ut ipsis verbis Vulgati interpretis utar. Produxit b eam Montf. e Cod. Coislin. 2. et conjecit, ἀμυλίτην legendum esse ex ἄμυλος. Confer ejus Lexicon Græcum. Sed ἀμυλίτης est *placentæ* genus, hic autem sermo est de *parte carnis assatæ*. Igitur arbitror, ἀσφυρίτης reponendum esse, ut ipsam vocem Hebraicam literis Græcis exprimere voluerint. Quod si autem quis e conjectura Montf. ἀμυλίτην c legere mallet, referenda esset hæc vox ad formulam חַלַּת לֶחֶם, *placentam panis*, in antecedentibus. Vide supra s. v. Ἀμορίτης, ut hic legere mavult Kreyssigius, cui hoc vocabulum, coll. 1 Par. XVI. 3., ad præcedens אֲשִׁישָׁה referendum videtur. Conf. Faberi Descript. Comment. in LXX Intt. P. I. p. 5. seq.

d ΑΜΥΣΣΩ, *discerpo, lacero, lanio.* שָׁרַט Niph. *cædor.* Aqu. Zach. XII. 3. ἀμυχθήσεται.

*ΑΜΦΗΚΗΣ, *utrimque acutus, anceps.* Occurrit hoc vocabulum a Bielio omissum 2 Sam. XX. 8. ubi Hebr. חֶרֶב מְצֻמֶּדֶת *gladii conjuncti* aut *alligati* in Compl. respondet μάχαιραν ἀμφήκη, pro quo interpretis, ut videtur, incerti fragmento e ex mera conjectura aut ignorantia orto reliqui vers. Alex. libri habent μάχαιραν ἐζευγμένην. Conf. infra s. v. ἀμφιμήκης. Phav. Ἀμφῆκες, δίστομον, ἀμφοτέρωθεν ἠκονημένον, quam glossam Kreyssigius in Symbolis P. II. p. 14. pertinere putat ad Homeri Iliad. X. 256. ubi φάσγανον ἄμφηκες est idem quod φάσγανον ἀμφικληΐς apud Sophocl. in Trachin. v. 939. ξίφος ἀμφίστομον apud Diodor. Sic. Lib. f V. c. 33. et φάσγανον ἀμφίτομον in Brunckii Analectis Tom. III. p. 216. Ep. Adesp. 807.

ΑΜΦΙΑΖΩ, et in medio ΑΜΦΙΑΖΟΜΑΙ, *induo.* לָבַשׁ idem. Job. XXIX. 14. ἡμφιασάμην δὲ κρίμα ἴσα διπλοΐδι, indui vero justitiam, tanquam diploidem. Job. XL. 5. δόξαν καὶ τιμὴν ἀμφίασαι, gloriam et honorem indue. In utroque loco vox g ἀμφ. metaphorice de *arcta conjunctione* explicanda est. Conf. Lex. N. T. s. v. ἐνδύω.— עָנַק, *torque ligo* seu *cingo.* Symm. Ps. LXXII. 6. ἡμφιάσαντο. Sensum expressit. עָנַק enim est *cingere* simpliciter. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἡμφιάσαντο, ἐφόρησαν.

ΑΜΦΙΑΣΙΣ, *vestimentum.* בֶּגֶד, *vestis.* Job. XXII. 6. ἀμφίασιν δὲ h γυμνῶν ἀφεῖλου. — לְבוּשׁ, *indumentum.* Job. XXXVIII. 9. Θέμην δὲ αὐτῷ νέφος ἀμφίασιν, dedi illi nubem in vestimentum. Vox ἀμφίασμα reperitur in Ctesiæ Persicis c. 10.

ΑΜΦΙΒΑΛΛΩ, *utrinque jacio.* הָרִיק Hiph. a רוּק, *evacuo.* Hab. I. 17. ἀμφιβαλεῖ ἀμφίβληστρον αὐτοῦ, utrinque jaciet rete suum. Scil. רוּק non tantum *evacuare*, sed etiam i *expromere* notat, adeoque non male LXX h. l. secundum sensum interpretati sunt.

ΑΜΦΙΒΑΗΣΤΡΕΥΩ, *reti capio.* מְכַמֶּר, *rete.* Aqu. et Inc. Ies. LI. 20. ἡμφιβληστρεύμενος. Supplerunt ב ante מְכַמֶּר, aut habuerunt pro participio pass. verbi כָּמַר, quod in l. Chald. notat *inclusit*, ac ita quoque k *reti cepit.*

ΑΜΦΙΒΑΗΣΤΡΟΝ, *rete.* *חוּץ, *platea.* Symm. Ies. LI. 20. ubi non aliter legisse censendus est, sed חוּץ in ea significatione accepit, qua notat *omne quod aliquid cingit ac ambit*, adeoque etiam de reti

pisces captos cingente adhiberi potest. Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 588. seq. ed. rec. — חֵרֶם, *rete.* Hab. I. 15. 17. — מַכְמוֹר, idem. Psalm. CXL. 11. — מִכְמֶרֶת, idem. Hab. I. 16. — Fortasse autem ibi voces σαγήνη et ἀμφίβληστρον sunt transpositæ. — מְצוּדָה, *venatio,* etiam *rete.* Coh. IX. 12.

Ἀμφιβολεύς, *piscator.* Ies. XIX. 8. οἱ ἀμφιβολεῖς πενθήσουσι, piscatores lugebunt, ubi in textu Hebr. tantum legitur עַל פְּנֵי מַיִם, *in superficie aquarum.* Ita Trommius. Dici quidem posset, LXX sensum expressisse, nam versantur in superficie aquarum piscatores. Sed nec hoc verum est. Potius LXX verba עַל פְּנֵי מַיִם in versione sua prorsus omiserunt, ac verba οἱ ἀμφιβολεῖς alius interpretis versionem exhibent, ad verba פָּרְשֵׂי מִכְמֶרֶת pertinentem, quæ LXX transtulerunt οἱ βάλλοντες σαγήνας. Hesych. ἀμφιβολεῖς, ἁλιεῖς.

Ἀμφιβόλως, *dubie.* Adverbium hoc in Symm. 1 Reg. XVIII. 21. respondet Hebr. עַל־שְׁתֵּי הַסְּעִפִּים, *super duas cogitationes,* ut adeo sensum, non autem verba secutus fuerit Arab. شَعَبَ notat *dividere,* et omnium *dividere nunc huc nunc illuc* dixit Virgilius Æn. IV. 285. Non tamen repugnarem, si quis loco ἀμφιβόλως legere mallet ἀμφίβολοι, quod magis ad textum Hebraicum accederet.

Ἀμφιέννυμι, vel Ἀμφιεννύω, *vestio, induo, amicio, gero.* חָפָה, *occulto.* 2 Reg. XVII. 9. ἐφύσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λόγους, h. e. ex mea sententia: *occulte egerunt* Israëlitæ, aut *varios excogitarunt pretextus.* Potest quoque reddi: *texerunt orationem.* — כָּסוּת, *tegumentum,* Job. XXXI. 19. γυμνὸν ἀπολλύμενον, καὶ οὐκ ἠμφίασα. — לְבוּשׁ, *vestimentum.* Inc. Psalm. XLIV. 15. Male enim verba ἡμφιασμένη ποικίλα ad vocem לְרִקְמוֹת, *vestibus acu pictis,* retulit Montf., non videns nempe, ab omnibus fere interpretibus Græcis ex antecedente commate לְבוּשָׁהּ, *vestimentum ejus,* cum sequenti conjunctum esse. Hesych. Ἀμφιέννυμι, ἐνδύομαι.

Ἀμφίλαφης, *densus, valde copiosus, umbrosus.* Sap. XVII. 18. περὶ ἀμφιλαφεῖς κλάδους, inter spissos arborum ramos. Sic Julianus Orat. III. p. 210. Κήτων τινῶν καὶ παραδείσων ἐν αὐταῖς πεφυτευμένων μάλα ἀμφιλαφῶν καὶ κατασκίων τοῦ δένδρεων. Hesych. Ἀμφιλαφὲς, πολὺ, διανηλὲς καὶ μέγα, πανταχόθεν πλῆρες, κατάσκιον. Respicit forte Callimachum Hymn. in Cerer. v. 25. 26. Τὴν δ' αὐτῇ καλὸν ἄλσος ἐποίησαντο Πελασγοὶ Δένδρεσιν ἀμφιλαφέσ. Conf. ad h. l. Ez. Spanhemii Observatt. p. 683. qui et p. 74. plura de hac voce affert.

Ἀμφιμήκης, *oblongus.* מְצֻמֶּרֶת. Inc. 2 Sam. XX. 8. Hæc Bielius ex Montf. Lex. Hexapl. petita inconsultius in Thesauro suo reposuit. Scharfenb. enim in Anim. ad h. l. hæc habet: Apud Ἄλλον pro ἀμφιμήκη, quod unde Montf. eruerit, et quare verterit *oblongum,* nescio, rescribendum est ex Compl. ἀμφήκη, *ancipitem.* Hoc enim utcunque convenit Hebr. חֶרֶב מְצֻמֶּדֶת עַל־מָתְנָיו, quæ vulgo explicant *gladius junctus* sive *adcommodatus lateri,* si dicas, interpretem istum, quia nomen צֶמֶר ductum a verbo צָמַר, *junxit,* significat *par,* inprimis jumentorum, חֶרֶב מְצֻמֶּרֶת accepisse de *gladio, in quo est par acierum,* sive *duplici acie instructo,* h. e. *ancipiti.* Sed ut Hebræo conciliari possit ἀμφιμήκη, vocabulum dubiæ auctoritatis, valde vereor. Kreyssigius contra Symbol. P. II. p. 15. putat, lectorem moleste sedulum h. l. nomini μάχαιραν de suo addidisse ad-

a jectivum ἀμφήκη, quod deinde ab editoribus Hispanis in texta receptum participium ἐζευγμένην loco demoverit. Nec sollicitandum existimat adjectivum ἀμφιμήκης, quod vix ac ne vix quidem discrepabit a περιμήκης, h. e. πολυμήκης sive ὑμήκης, prælongus, minime vero confundendum erit cum παραμήκης, oblongus, quod fecisse videtur Montf. Addit
b denique, pro ἀμφιμήκη levi admodum mutatione ἀμφὶ μηρία legi, idque ad Hebraica עַל־מָתְנָיו, quibus in Vers. Alex. ἐπὶ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ respondet, commode referri posse.

'ΑΜΦΙ'ΤΑΠΟΣ, *tapes utrimque hirsutus et villosus*, ἐξ ἀμφοτέρων μαλλὸν ἔχων, auctore Thoma Mag. v. Τάπητες. חָטוּב part. Pahul. *excisum*,
c *exsculptum*, nimirum *affabre* ac *artificiose*. Prov. VII. 16. ἀμφιτάποις διέστρωσα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου, tapetibus utrinque villosis ex Ægypto stravi, scilicet lectum meum. Sic Bielius. Sed, ut recte monuit Jaegerus ad h. l. videtur voci utrique חֲטֻבוֹת אֵטוּן satisfactum esse una voce ἀμφιτάποις. Vide quoque Michaëlis Suppl. p. 68. Confer Ferrarium de
d Re Vest. P. II. p. 29. cui μαλλὸς non absimile τῷ אֵטוּן videtur. Hesych. Ἀμφιτάποις, ταπητίοις ἀμφιμάλλοις. Sic lectos aureos Ptolemæi Philadelphi, Ægypti regis, tapetibus ejusmodi utrimque villosis stratos fuisse, discimus e loco Callixeni Rhodii apud Athenæum Deipnos. Lib. V. p. 99. ubi ita: ἔκειντο δὲ κλῖναι χρυσαῖ σφιγγόποδες, ἐν ταῖς δυσὶ πλευ-
e ραῖς, ἑκατόν. ἡ γὰρ κατὰ πρόσωπον ὄψις ἀφεῖται ἀναπεταμένη. ταύταις δ' ἀμφίταπα ἀλουργεῖς ὑπέστρωντο τῆς πρώτης ἑρίας. Confer et Eustathium ad Il. Π', p. 1073. et Salmasium ad Capitolin. p. 550. Dicuntur tapetes illi et ἀμφιτάπητες. Vide Pollucem Lib. VI. segm. 9. et Lib. X. segm. 38. De iisdem Lucilius apud Nonium cap. 14. *Psilæ atque amphitapæ villis ingentibus molles.* Eusebius f Comm. in Psalm. p. 29. edit. Montfaucon. T. I. Collect. Nov. Patr. ἀμφιτάπητας suo tempore ψιλοτάπητας dictos esse refert. — מַרְבַדִּים, *tapetes lectorum, lectisternia.* Symm. Prov. XXXI. 22. Occurrit quoque vox ἀμφίταπος apud LXX 2 Sam. XVII. 28. ubi ei nihil respondet in textu Hebraico.

ΆΜΦΟΔΟΝ, *platea, bivium, pagi* g vel *urbis vicus.* אַרְמוֹן, *palatium.* Jer. XVII. 27. καταφάγεται ἄμφοδα Ἰερουσαλήμ, devorabit plateas Hierosolymæ. Sic exhibet hunc locum editio Sixtina. Sed Hieronymus ad h. l. monet, LXX aliosque Intt. transtulisse βάρεις, quod melius videtur. Sed obstat locus Jer. XLIX. 26. ubi etiam ἄμφοδον pro אַרְמוֹן reperitur, ut adeo liberius vertisse h videantur. Palatia enim sunt fere in plateis posita, adeoque et h. l. continens pro re contenta ponitur. — חוּץ, *foras, platea.* Inc. Prov. I. 20. Videtur Symmachus esse. Symm. 1 Sam. I. 20. et Amos V. 16. Theodot. Jer. XI. 13. Hesych. ἄμφοδα, ῥύμαι, ἀγυιαί, δίοδοι. Confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 17. p. 211. et Lexicon N. T. s. h. v.

i 'ΑΜΦΟΡΕΥ'Σ, *amphora.* נֵבֶל, *uter, lagena.* Aqu. 1 Sam. I. 24. X. 3. et XXV. 18.

'ΑΜΦΟΤΕΡΟΔΕ'ΞΙΟΣ, *ambidexter*, h. e. *qui sinistra perinde utitur manu ac dextra.* אֲטַר יַד יָמִין, *præclusus* (h. e. *debilis.* Arab. اطر, *curvavit*, Conj. V. *cohibitus est.*) *manu dextera* seu *scævola.* Jud. III. 15. ἀμφοτεροδέξιος, h. e. Josepho interprete: k τῶν χειρῶν τὴν ἀριστερὰν ἀμείνων, καὶ ἀπ' ἐκείνης τὴν πᾶσαν ἰσχὺν ἔχων. Ibid. XX. 16. ubi viri, qui funda utralibet manu uti poterant, vocantur ἀμφοτεροδέξιοι. Vocantur tales etiam Græcis περιδέξιοι. Hesych. περιδέξιον, φρόνιμον, ὀρθὸν, μηδὲν ἀριστερὸν

ἀ ἦχα. καὶ οἱ μὲν πεντεσσῶς δεξιὸν περὶ τὴν τοῦ ὄφεως βολήν. οἱ δὲ ἀμφοτέρας ταῖς χερσὶν, ὡς τῇ δεξιᾷ, βάλλοντα. Eustathius ad illa Homeri Il. Φ', v. 163. de Asteropæo heroë,— ἐπεὶ περιδέξιος ἦν, ita: τουτέστιν ὑπερδέξιος κατὰ τοὺς παλαιοὺς ἢ ἀμφιδέξιος, ὅ ἐστιν ἀμφοτεροδέξιος. Ejuscemodi heroum exempla memorantur etiam in sacris 1 Paral. XII. 2. Manus vero talium etiam ἀμφιδεξίους vocavit Æschylus teste Hesychio: Ἀμφιδεξίους χεῖρας τὰς τῶν τοξοτῶν, διὰ τὸ ἑκατέραν χεῖρα ἐργάζεσθαι ἐν τῷ τοξεύειν, Αἰσχύλος Τηλέφῳ. His a Bielio jam notatis liceat addere locum Erotiani τῶν παρ' Ἱπποκράτει. in A. col. 2. Βακχεῖος φησιν ἀμφοτεροδέξιος, ὡς ἀμφήκης, ἢ ἀμφοτέρωθεν ἡνωμένος.

ΑΜΦΟΤΕΡΟΙ, *ambo.* *יְחַד, *pariter.* 1 Sam. XVII. 10. ubi in Hex. Montf. male editum est ἀμφότεροι. —שְׁנַיִם, *duo.* Gen. XXI. 27. Ex. XII. 22. Lev. III. 10. et alibi passim. —*שְׁנֵיהֶם יַחְדָּו, *ambo simul.* Isa. I. 31. Symm. ἀμφότερα. Theodot. ἀμφότεροι. —*שְׁתַּיִ, *duo.* 1 Sam. XVII. 21. ac Lev. III. 15. ubi cum δύο in codd. permutatur. —תַּיִם, *eos.* LXX sec. Oxon. Gen. XLII. 23. ubi reliqui libri ἑρμῆ habent. Sir. X. 7. ἀμφότεροι ad Deum et homines referendum est: ex sensu et judicio Dei ac hominum. Confer ibi versionem Syr.

ΑΜΦΩ'Θ, vel juxta alios libros ἀμφώδ, ἀμφώδ, σαμφώδ, Hebr. סַפִּים, *fores, hydriæ, crateres.* Jer. LII. 19. Chrysostomus in Catena Chisler. p. 929. exponit χρατῆρας, οἵ εἰσιν οἱ ὑπερκλῶται.

ΑΜΩΜΟΣ, *immaculatus, sine labe.* תָּם, *justus.* Symm. Gen. XXV. 27. et LXX. Prov. XX. 7. ὃς ἀναστρέφεται ἄμωμος ἐν δικαιοσύνῃ. —*תֹּם, *integritas, perfectio.* Οἱ λοιποὶ Job. XXI. 23. —תָּם, *integer, perfectus.* Psalm. LXXIII. 3. καταστρῶσαι ἐν ἀνομίαις ἄμωμον. Unde Suidas: Ἄμωμος, ὁ καθαρὸς καὶ ἀναίτιος. Δαβὶδ τοῦ καταστρῶσαι ἐν ἀνομίαις ἄμωμον. — תָּמִים, idem. Symm. Amos V. 10. LXX Ex. XXIX. 2. Lev. I. 3. 10. Prov. XI. 5. δικαιοσύνη ἀμώμου ὁδοποιεῖ ὁδούς. Lectioni ἀμώμους enim haud dubie præferendum, quod Grabius edidit, ἀμώμου, qui genitivus pendet ab ὁδοὺς, locumque tenet omissi e דַּרְכּוֹ pronominis, pro structura Hebraica διπ. ἀμώμου ὁδῷ. ὁδοὺς αὐτοῦ. Vide L. Bos. Prolegg. ad LXX Int. cap. 3. Prov. XI. 20. ἄμωμοι ἐν ὁδῷ, integri vitæ, et alibi passim. — *יָשָׁר, *impius.* Psalm. XXXVI. 28. ἄμωμοι ἐκδικηθήσονται: ubi loco ἄμωμοι sine dubio legendum est ἄνομοι, ut in Cod. Alex. et nonnullis aliis libris recte scribitur. Cf. ad h. l. Agellii Commentarium, ac Starckii Carmina Davidis P. I. p. 107. seq. Symm. Psalm. LIX. 1. τοῦ ταπεινόφρονος καὶ ἀμώμου, ubi in textu Hebr. מְכְתָּם reperitur, pro quo legisse videtur מֵהּ וְתָם. Dan. I. 4. LXX sec. Chis. אֲשֶׁר אֵין־בָּהֶם כָּל־מְאוּם, *quibus non est omnis macula,* unica voce ἀμώμους expresserunt. Legitur præterea vox ἄμωμος Cohel. XI. 9. sec. edit. Sixtinam, ubi nihil ei in textu Hebraico respondet. Vide ad h. l. Desvœux in Commentario p. 261. 1 Macc. IV. 42. ἱερεῖς ἄμωμοι sunt sacerdotes sine vitiis ac defectibus corporis, coll. Lev. XXII. 19. Hesych. Ἄμωμος, ἀμεμπτος, καθαρὸς, ἄψεκτος.

ΑΜΩΜΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *sine labe sum.* נָתַם Niph. a תָּמַם, *perficior, perfectus sum.* Psalm. XVIII. 14. τότε ἄμωμος ἔσομαι. Dathius putat, eos legisse אֶהְיֶה תָּמִים.

ΑΜΩΜΟ'ΤΗΣ, *puritas, innocentia, perfectio, integritas.* תֹּם, idem. Symm. Ps. XXV. 1. ἐν ἀμωμότητι, in *innocentia.*

ΑΝ, particula potentialis. Vide Ἕως ἄν et Πῶς ἄν γένοιτο.

a ΑΝΑ, præpositio. Respondet Hebraico בְּ apud Symm. Zach. IV. 12.

ΑΝΑ ΤΡΕΙΣ, *terni*. שְׁלִישִׁים. Inc. Ex. XIV. 7. Vide et Ἀνὰ μίαν.

ΑΝΑΒΑΘΜΙΣ, *gradus*. מַעֲלָה, idem. Exod. XX. 26. οὐκ ἀναβήσῃ ἀναβαθμίσιν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν μου, non in scala ascendatis aram mihi sacram.

ΑΝΑΒΑΘΜΟΣ, *gradus*. מַעֲלָה, b idem. 1 Reg. X. 19. 20. 2 Reg. XX. 9. 10. 11. ubi ἀναβαθμὸς in codd. cum βαθμὸς permutatur. 2 Paral. IX. 18. 19. et alibi sæpius.

ΑΝΑΒΑΙΝΩ, *ascendo, eo, exsurgo, succresco*, item *redeo, revertor*. הָבִיא, בּוֹא Kal et Hiph. *venio, venire facio*. 1 Sam. I. 22. ἕως τοῦ ἀναβῆναι τὸ παιδάριον, si puer ipse *proficisci* poterit. Ἀναβαίνειν enim haud c raro notat apud LXX *proficisci ad regionem superiorem* seu *ad loca edita*. Confer Lex. N. T. s. h. v. 2 Reg. XV. 19. ἀνέβη βασιλεὺς ἐπί, rex *expeditionem fecit* contra. Ies. XXXVII. 1. ἀνέβη εἰς τὸν οἶκον, templum Jehovæ *adiit*. — גָּלַשׁ, *tondeo*. Cant. VI. 4. αἰγῶν, αἳ ἀνέβησαν ἀπὸ τοῦ γαλαάδ. Cappello in Critica Sacra p. 679. LXX legisse videntur שָׁעָלַי, contra d quem disputavit Buxtorfius in Anticritica p. 624. cui גָּלַשׁ est *prominere, eminentem, conspicuum esse*. Quæ in alto sunt, ea maxime eminent et conspicua sunt; ut autem quis in alto emineat, oportet, ut ascendat. Bochartus in Hieroz. T. I. pag. 626. seq. voci גָּלַשׁ notionem *ascendendi* vindicavit e lingua Arabica جلس. — חָלַל Pih. *profa-* e *no*. 1 Par. V. 1. ἐν τῷ ἀναβαίνειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν κοίτην, quod *conscenderat* cubile patris, *contaminandi illud causa*: sensu eodem. In nonnullis libris legitur βεβηλοῦν, vel e glossemate, vel ex alius interpretis versione. — יָלַךְ, *eo, proficiscor*. Jos. II. 1. Jud. I. 11. 1 Reg. XXII. 4. 15. ἀναβαίνειν εἰς πόλεμον, *bellum inferre*. — יָרַד, *descendo*. Ruth. III. 3. ἀναβήσω ἐπὶ τὴν ἄλω. Scilicet *areæ* f erant apud veteres fere in locis excelsis, ut eo facilius vento perflari possent, et יָרַד quandoque simpliciter *abire* notat. Jon. I. 3. ἀνέβη εἰς αὐτὸ, sc. τὸ πλοῖον. Scilicet quemadmodum ad mare descenditur, ita in navem ascenditur. Inc. Hagg. II. 23. ubi ἀναβαίνειν sine dubio sensu militari accipiendum est, ut sit *expeditionem bellicam facere*. — *לוּץ, g *deglutio*. Abd. v. 16. ubi in quibusdam libris teste L. Bos legitur ἀναβήσονται, quæ lectio nullum sensum habet, nisi vertatur: *redibunt in patriam*, scilicet: in fugam versi. — *מַעֲלֶה, *ascensus*. 2 Reg. IX. 27. Vat. ἐν τῷ ἀναβαίνειν. Alex. πρὸς τὸ ἀναβαίνειν. Compl. ἐν τῇ ἀναβάσει. — נָזַעַק Niph. *convocor*. 1 Sam. XIV. 20. ἀνέβη Σαοὺλ, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ' h αὐτοῦ. Libere verterunt. — נָטַשׁ, *dimitto*. Nehem. X. 31. ἀναβήσομεν τὸ ἔτος τὸ ἕβδομον sec. Ald. et Compl. Sed lectio sine dubio est vitiosa, et loco ἀναβήσομεν reponendum est ἀφήσομεν, ut habet Vatic. — נָסַק *ascendo* ex Chaldaismo. Ps. CXXXVIII. 7. ἐὰν ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανὸν, si ascendero in cœlum. — סְלַק Chald. *ascendit*. Esdra IV. 12. οἱ ἀναβάντες i ἀπὸ σοῦ, qui a te ad nos *venerunt*. Dan. II. 29. οἱ διαλογισμοὶ ἀνέβησαν, *obortæ* sunt cogitationes. Ibid. VII. 3. 8. κέρας ἕτερον μικρὸν ἀνέβη, aliud cornu parvum *succrescebat*, coll. v. 20. — עָבַר, *transeo*. 1 Sam. XIV. 1. 2 Reg. VIII. 21. — עָלָה, *ascendo*. Aqu. Symm. Theod. Prov. XXI. 22. Theod. Ies. LIII. 2. Symm. Ps. LXXIII. 23. ubi pro k μέχρις οὗ ἀναβαίνοντος legendum est μέχρις σου (aut μέχρι σου) ἀναβαίνοντος. LXX quoque addiderunt πρός σε. LXX Gen. II. 6. πηγὴ δὲ ἀνέβαινεν ἐκ τῆς γῆς, nubes e terra ascenderunt,

quæ eam irrigabant. Ibid. XIII. 1. ἀνέβη ἐξ Αἰγύπτου, *remigravit* ex Ægypto. Ibid. XVII. 22. ἀνέβη ἀπὸ Ἀβραάμ, ab Abrahamo *discessit*. Ib. XXXI. 10. οἱ κριοὶ ἀναβαίνοντες ἐπὶ τὰ πρόβατα, cum arietes ovibus *admitterentur*, coll. v. 12. Ibid. XXXII. 26. ἀνέβη ὁ ὄρθρος, ad *ortum* auroræ. Ibid. XLI. 22. ὥσπερ ἑπτὰ στάχυες ἀνέβησαν, tanquam septem spicas *in culmo crescentes*. Gen. XLIV. 17. ἀνέβητε μετὰ σωτηρίας πρὸς τὸν πατέρα, salvi ad patrem vestrum *redite*. Ib. XLIX. 4. ἀνέβης ἐπὶ τὴν κοίτην τοῦ πατρός σου, *conscendisti* cubile patris tui. Ex. II. 24. ἀνέβη ἡ βοὴ αὐτῶν πρὸς θεόν, *exaudivit* Deus eorum gemitus. Jud. I. 1. τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τὸν Χαναναῖον, quis *ascendet* vel *ibit nobiscum dux* adversus Chananæos. Ibid. VI. 21. ἀνέβη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας, sec. Vat. ubi reliqui libri ἀνῆλθε habent. Jud. XI. 13. et 16. ubi ἀναβαίνειν et ἀνάβασις in codd. permutantur. 1 Sam. XXIV. 1. ubi pro ἀνέστη sine dubio reponendum est ἀνέβη, quod Compl. habet. 2 Sam. XXIII. 9. Vide infra s. v. ἐκβαίνω. 2 Paral. XXIV. 13. ubi ἐκβαίνω cum ἀνίστημι permutatur, ac, ut Lat. *surgere*, de ædificio adhibetur. Ps. LXXIII. 23. ubi pro ἀνέχει; οὐ ἀναβαίνοντος apud Symm. legendum est μέχρις σου ἀναβαίνοντος. LXX quoque addiderunt πρὸς σέ. Ps. CXXI. 3. ἐκεῖ ἀνέβησαν αἱ φυλαί, ibi ascendunt tribus, ubi sermo est de Hierosolymis in montana regione sitis. Cf. Ottii Spicilegium e Josepho ad N. T. p. 46. Ies. XXXII. 13. ἄκανθα καὶ χέρτος ἀναβήσεται, spina et gramen *succrescet*. Vide et Ies. V. 24. ac LV. 13. — Jer. III. 16. οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν καρδίαν, non *veniet in mentem*. Vide quoque Jer. XLIV. 21. ac LI. 50. — עָלָה, *contra eum*. 2 Sam. II. 12. ubi pro עָלָה legerunt עָלֵי. — עַל־יָם, *juxta mare*, seu *super mare*. Ps. CV. 7. Loco עַל־יַם contracte legerunt עַלְיָם, *ascendentes*, sensu aptissimo. Confer tamen Buxtorfium in Anticritica p. 619. seq. — עָמַד, *sto, subsisto*. 2 Reg. IX. 17. ὁ σκοπὸς ἀνέβη ἐπὶ τὸν πύργον. Sensu eodem: nam ἀνέβη est h. l. i. q. ἱστήκει, quod alii habent. Dan. VIII. 22. ἀναβάντα ὀπίσω αὐτοῦ τέσσαρα κέρατα sec. Chis. ubi ἀναβάντα vertendum est: *quæ succreverant*. עָמַד interdum notat i. q. קוּם. — פָּרָה, *fructifico*. Ies. XI. 1. ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης αὐτοῦ ἀναβήσεται, virgultum ex radice ejus *succrescet*. Hujus notionis plura exempla jam s. h. v. prolata sunt. — *צָמַח, *germino, progermino*. Jud. XVI. 22. sec. Oxon. ἤρξατο θρὶξ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ ἀναβαίνειν, incepit *renasci* ejus cæsaries ex tonsura; ubi ἀναβαίνειν de coma est *crescere*, ac i. q. βλαστάνειν et ἀνατέλλειν, cum quibus verbis ibidem in codd. permutatur. — צָעַק, *clamo*. 1 Sam. XIII. 3. ubi tamen pro ἀνέβησαν reponendum nonnullis esse videtur ἀνεβόησαν, (ut legerint וַיִּצְעֲקוּ, unde Hieronymus quoque videtur desumsisse suum *clamavit*,) quam genuinam lectionem servavit nobis Aldinum exemplum. Conf. Fischeri Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 152. seq. 2 Reg. III. 21. ubi pro Hebr. וַיִּצָּעֲקוּ, *acciti sunt, congregarunt se*, in Cod. Alex. legitur ἀνέβησαν, quod fortasse ex antecedenti ortum, ac in ἀνεβόησαν mutandum est, quod reliqui libri habent. Habet tamen quoque lectio ἀνέβησαν, quo se defendere ac tueri possit, si nempe statueremus, consequens h. l. positum esse pro antecedente. — קָרַם, *superinduco*. Ez. XXXVII. 8. ἀνέβαινεν ἐπ' αὐτῷ δέρμα ἐπάνω, cute nova tegebatur, aut *inducebat* eis cutem. Nam ἀναβαίνειν h. l. intransitive sumi videtur, quia קָרַם in l. Chald. est *inducere*. — רָכַב, *equito*. Ies. XXX. 16. ἐπὶ κούφοις ἀναβάταις ἀναβησόμεθα, celerrimos equos conscendamus

a Hos. XIV. 4. ubi pro ἀναβησόμεθα alii habent ρυξόμεθα, sensu eodem. — שׁוּב, *revertor*. Ies. XXXVIII. 8. ἀνέβη ὁ ἥλιος τοὺς δέκα ἀναβαθμούς, ubi ἀνέβη vertendum est per *rediit*. — *נָשְׁקַף in Niphal נִשְׁקַף, *videor, respicior*. Inc. Cant. VI. 9. ἀναβαίνουσα: quæ versio in editione Romana tanquam scholion profertur. Non male quoad sensum, coll. VIII. b 5. — תָּפַשׂ, *prehendo*. Jer. XLVI. 9. ἀνάβητε. Videtur Int. תִּפְשׂוּ prorsus omisisse, et ex initio commatis inseruisse עֲלוּ. Præterea legitur Num. XIII. 32. ὅτι οὐ μὴ δυνώμεθα ἀναβῆσαι per meram repetitionem ex præcedentibus. Sir. XLVIII. 21. ἀνέβη Σεναχηρείμ, *expeditionem fecit* Sanheribus. 1 Macc. IV. 36. 37. V. 31. ἡ κραυγὴ τῆς πόc λεως ἀνέβη ἕως τοῦ οὐρανοῦ, *admodum magnus* in civitate *exortus est clamor*. Ibid. IX. 8. ἀναβῶμεν ἐπὶ τοὺς ὑπεναντίους ἡμῶν, *aggrediamur* seu *impetum hostilem faciamus* in hostes nostros.

ΟΥ'Κ ΆΝΑΒΑΙΝΩ, *non ascendo*. נִסְתַּר. Niph. *abscondor*. Ies. LXV. 16. οὐκ ἀναβήσεται ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν, *nulla amplius earum erit recordatio*.

ΆΝΑΒΑ'ΛΛΩ, *attollo, erigo*. נָשָׂא, d idem. Jer. XIII. 20. ἀνάβαλε ὀφθαλμούς σου, *attolle* oculos tuos. — קוּם, *evomo*. Theod. Lev. XVIII. 25. ubi tamen loco ἀνέβαλεν reponendum esse videtur ἀπέβαλεν e Cod. Coisl. Lips. Paul. et Catena Nicephori p. 1084. Confirmatur quoque hæc conjectura versione Incerti Int. ib. v. 28.

ΆΝΑΒΑ'ΛΛΟΜΑΙ, *circumdor, amie cio me, induor, rejicior, conferor, comparor*. עָטָה, *amicio*. 1 Sam. XXVIII. 14. ἀνὴρ οὗτος ἀναβεβλημένος, pallio *amictus*. Ps. CIII. 2. ἀναβαλλόμενος φῶς ὡς ἱμάτιον, lucem induit tanquam vestem. Atticis hoc verbum eo sensu solemne esse pro περιβάλλεσθαι docet Suidas. Ἀναβάλλεσθαι δὲ τὸ ἱμάτιον, inquit, οἱ Ἀττικοί, οὐ περιβάλλεσθαι λέγουσιν. Conf. Perizon. ad Ælianum V. H. pag. 490. f a. — סָלָה, Pyh. ubi ה pro א, *æstimor*. Aqu. Job. XXVIII. 16. Symm. Job. XXVIII. 19. ἀναβληθήσεται, *conferetur, comparabitur*. Ita Bielius in Thesauro suo. Ego vero de utroque loco ita statuo: סָלָה in l. Chald. ac Syr. (ܣܠܩ) notat *rejecit, respuit, sprevit*. Eandem notionem quoque habet vox ἀναβάλλειν. Jam sensus est idem, sive dicas: *sapientia non auro æstimatur* g *Ophireo*, sive: *sapientia non repudiabitur aut rejicietur propter aurum Ophireum*. Semper manet sententia hæc: aurum Ophireum sapientiæ non est præferendum, immo longe postponendum. — הִתְעַבֵּר, Hithp. *excandesco, irascor*. Ps. LXXVII. 25. ἤρωσεν κύριος καὶ ἀνεβάλετο. Vulg. *et distulit*. Ex mea sententia parti- h cula negativa οὐκ excidit ante ἀνεβάλετο, *non distulit iram suam*, h. e. *illico punivit*. Tunc bene convenit cum ἀνταπόδοσιν Aquilæ, quod Hieronymus vertit: *non distulit*. Eodem modo quoque ibidem v. 59. ante ὑπερεῖδεν excidisse mihi videtur particula negativa οὐχ. Habere autem עָבַר quandoque notionem *condonandi* apparet ex locis Prov. XIX. i 11. Am. VII. 8. et VIII. 2. Psalm. LXXXVIII. 37. ἀνεβάλου τὸν χριστόν σου, ubi fortasse loco ἀνεβάλου scribendum erit ἀπεβάλου. Bielius transtulit: *iratus es uncto tuo*.

*ΆΝΑΒΑ'ΠΤΩ, *mergo, immergo*, i. q. simplex βάπτω, nam ἀνὰ in compositis sæpe est otiosum. טָבַל, *intingo*. 1 Sam. XIV. 27. ἀνέβαψεν αὐτὸ εἰς τὸ κηρίον τοῦ μέλιτος, intinxit k baculum suum melli isti silvestri. Ita Compl. sed reliqui libri ἔβαψεν habent. Deest hæc vox in Lexicis.

ΆΝΑ'ΒΑΣΙΣ, *ascensio, ascensus, scala*. *גּוֹלָה, *captivitas*. Esdr. I. 11. sec. Compl. ubi ἀνάβασις in notione *reditus* accipiendum erit. —

a יַעֲלוּ, fut. ab עָלָה, *ascendent.* 1 Reg. VI. 8. ἑλικτὴ ἀνάβασις εἰς τὸ μέσον, per cochleas ascendebatur ad medium. — *מִלְמַעְלָה, *desuper.* Jud. VIII. 13. sec. Alex. Oxon. Ald. et Compl. ubi loco ἀναβάσεως (ad quam vocem supplendum est ἀπὸ) in Vatic. legitur παρατάξεως. Scilicet עֲלָה non solum *ascendere,* sed etiam *expeditionem facere* notat. b Videntur autem h. l. variæ versiones coaluisse. — מְסִלָּה, *via trita.* 1 Par. XXVI. 16. 2 Par. IX. 11. ξύλα τὰ πεύκινα ἀναβάσεις τῷ οἴκῳ, e lignis pineis *scalas* in domo Domini. Psalm. LXXXIII. 6. ἀναβάσεις ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ διέθετο, perpetuo de *viis* (scil. ad ædem tuam) cogitat. In utroque loco cogitasse videntur de notione *elevandi,* quam c סָלַל habet, unde quoque notat *viam lapidibus sternere.* — מַעֲלֶה *ascensus,* etiam *reditus.* Esdr. VII. 7. τὴν ἀνάβασιν τὴν ἀπὸ Βαβυλῶνος, *reditum* e captivitate Babylonica. Am. IX. 6. οἰκοδομῶν εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν ἀνάβασιν, qui in cœlis *solium* s. *thronum* suum extruxit. Scilicet ἀνάβασις h. l. *thronum* notat, quia ad eum per gradus ascenditur. — מַעֲלֵה idem. d Num. XXXIV. 4. ubi ἀνάβασις *juga montium* notat, coll. Jos. X. 10. et XVIII. 17. 2 Sam. XV. 30. ἀνέβαινε τὴν ἀνάβασιν τοῦ ὄρους, *ascendebat* montem, coll. 1 Sam. IX. 11. αὐτῶν ἀναβαινόντων εἰς τὴν ἀνάβασιν τῆς πόλεως, cum illi *ascenderent* in urbem. — עוֹלָה, *ascensus,* et metonymice: *via, qua ascenditur.* 1 Par. XXVI. 16. — עָלֶה, *folium.* Ez. XLVII. e 13. καὶ ἀναβάσεις αὐτῶν εἰς ὑγιείαν, atque adeo *folia* eorum erunt medicina. Nam ut ἀναβαίνειν *crescere, succrescere* notat, ita quoque ἀναβάσεις *omne quod crescit et propullulat,* adeoque etiam *folia* significare potest. — עֲלִיָּה, *ascensus,* metonymice *via, qua ascenditur.* Neh. III. 31. 32. ἀνὰ μέσον τῆς ἀναβάσεως τῆς πόλης. — עֲלוֹת infin. ab עָלָה, *ascendere.* Jos. VI. 15. ἀνάβασις ὄρθρου f sec. Ald. Reliqui libri habent simpliciter ὄρθρου. Jud. XI. 13. 15. ἀνάβασις ἐξ Αἰγύπτου. Ib. XIX. 30. Jud. IV. 5. διακατασχεῖν τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρεινῆς, ubi ἀνάβασις per metonymiam *viam omnem, per quam ascenditur, seu iter fit,* significat. Sic ib. VII. 1. *loca, quibus ad urbem aditus est,* ἀναβάσεις τῆς πόλεως dicuntur. Sir. XXV. 22. ὡς ἀνάβασις ἀμμώδης ἐπὶ g ποσὶ πρεσβύτου. Vulgatus: *sicut ascensus arenosus in pedibus veterani.* Eodem modo διάβασις apud Græcos scriptores *ipsum pontem, ipsas trabes, in quibus transeunt,* omninoque *locum omnem* notat, *qui transitur.* Cf. Xenoph. Anab. Cyri III. 4. 14.

ΑΝΑΒΑΣΤΑ΄ΖΩ, *tollo.* הֵסִיעַ Hiph. a נָסַע *recedere facio.* Jud. XVI. 3. h

ΑΝΑΒΑ΄ΤΗΣ, *ascensor, eques.* פָּרָשׁ, *eques.* Exod. XIV. 23. 26. 28. XV. 19. σὺν ἅρμασι καὶ ἀναβάταις. Ies. XXXVI. 9. εἰς ἵππον καὶ ἀνάβάτην. — רֹכֵב partic. *equitans.* Ezech. XXXVIII. 15. ἀναβάται ἵππων, coll. Hagg. II. 23. Jer. LI. 21. διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἵππον καὶ ἀναβάτην, διασκορπιῶ ἐν σοὶ ἅρματα καὶ ἀναβάτας, dispergam in te equum et equitem, i dispergam in te currus et ascensores. Similis locus est Hagg. II. 23. καταστρέψω ἅρματα καὶ ἀναβάτας, καταβήσονται ἵπποι καὶ ἀναβάται αὐτῶν. In utroque loco per ἀναβάτας post ἅρματα, ut recte monuit Bielius s. h. v., sunt iidem intellegendi, qui Græcis alias παραβάται vel παραιβάται dicebantur, nempe *qui in curribus stantes pugnabant.* Mentio illorum fit apud Eurip. Supplic. v. k 679. — οἱ δ' ἵστρεφον πώλους εἰς ἀλκὴν αὖτις εἰς παραιβάτας, *alii vero vertebant equos ad pugnam rursus adversus eos, qui e curribus pugnabant.* Hesych. παραιβάται, οἱ ἐπὶ τῶν δίφρων ἑστῶτες μαχόμενοι, οἱ κύριοι τῶν ἁρμάτων.

a Vide quoque Eustath. ad Il. Ε', v. 365. et confer Schefferum de Re Vehiculari Vet. L. II. c. 11. p. 153. Lampium Exerc. V. in Psalm. XLV. p. 180. Wolfium Diss. de Apparatu Philistæorum Bellico ad 1 Sam. XIII. 5. pag. 26. seq. Wichmannshausen Diss. de Currihus Bellicis in Oriente Usitatis pag. 18. ubi inter alia observatur, quod,
b qui καραβάτης aliis dicatur, Platoni etiam et Homero Il. Ψ', ἀναβάτης audiat. Et p. 19. ex Strabonis Lib. XV. verba hæc adducuntur: Δύο δ' εἰσὶν ἐπὶ τῷ ἅρματι ἀναβάται. — רֶכֶב, *currus*, et metonymice *equi currui juncti*, fortasse etiam *milites, qui in curribus stantes pugnabant*, de quibus in antecedentibus expositum est. Deut. XX. 1. Ies. XXI. 7. et 9.
c XXII. 6. Ez. XXXIX. 20. ἐμπλησθήσεσθε ἵππων καὶ ἀναβάτην. In omnibus his locis loco רֶכֶב legisse videntur רֹכֵב *equitans*, quæ lectio in Ez. loco ideo præferenda esse videtur, quia non eduntur currus bellici, sed equites una cum equis suis possunt devorari a feris et alitibus. Bene itaque Hieronymus: *satiabimini de equo et equite forti.* — Vox
d ἀναβάτης occurrit etiam Ex. XV. 4. ubi nihil in textu Hebraico ei respondet, ac ἀναβάτας (Codex laudatus a Montf. Palæogr. p. 240. ἐπιβάτας exhibet) est merum glossema ad vocem τριστάτας in margine positum, ut e cap. XIV. 7. luculenter apparet. Confer Opuscula mea Critica p. 102. Commemorandus quoque est locus Ies. XXX. 16. ubi
e verba Hebraica: עַל־קַל נִרְכָּב, *super levem*, h. e. celerrimis equis, *equitabimus*, a LXX vertuntur ἐπὶ κούφοις ἀναβάταις ἰσόμεθα, ubi Grabius ἀναβάται ex conjectura posuit admodum felici. Postulat enim hanc emendationem partim sensus ac series orationis, inprimis ob sequens ἰσόμεθα, partim lectio reliquorum librorum ἀναβησόμεθα, pro quo
f etiam φευξόμεθα ponitur. Nec alia est interpretatio, quam Chaldæus, Syrus et Arabs dederunt. Gloss. MS. in Cant. Script. Ἀναβάτας τοὺς ἐπικαθημένους τοῖς ἵπποις. Hesych. Ἀναβάτης, ἵππου ὀχευτής.

ΑΝΑΒΙΒΑ'ΖΩ, *ascendere facio, educo, perduco.* דָּלָה, *in altum traho et eveho, educo.* Ps. XXIX. 2. Aqu. ἀνέσωσάς με. al. ἀνεβίβασας. al. ἀνεῖωσάς με. Assentior Kreyssigio, qui
g Part. III. Symbol. p. 6. ἀνεβίβασάς με, quod Hebraico optime respondet, veram ac genuinam lectionem Aquilæ esse statuit. — *דָּרַךְ, *calco et calcare facio.* Inc. Hab. III. 15. Recte. Sermo enim ibi est de Deo, qui equis vehi per mare dicitur. — הוֹרִיד, Hiph. a יָרַד, *descendere facio.* 2 Par. XXIII. 20. ἀνεβίβασε
h τὸν βασιλέα εἰς οἶκον, *perduxit* regem in domum, sec. Ald. In Alex. et Compl. legitur ἀνεβίβασαν. — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* 2 Sam. II. 8. ἀνεβίβασεν αὐτὸν εἰς Μαναάμ, *perduxerunt* illum Menaëm. Ita exhibet hunc locum Vatic. Sed loco ἀνεβίβασεν necessario reponendum est ὀνεβίβασεν, quam lectionem, expressam jam in Complut. sequutus quoque est Josephus A. J. VII. 1.
i 3. Ἀνεβίβασεν enim est Hebraicum וַיַּעֲבֵרֵהוּ, non autem וַיַּעֲלֵהוּ, quod in textu Hebraico h. l. legitur, et cui ὀνεβίβασεν bene respondet. — הֶעֱלָה, Hiph. et in Kal quoque semel iterumque occurrit. Aqu. Job. XLII. 8. ubi de sacrificiis sermo est, ac *offerre* notat, quia altaria editiora erant. Idem Ps. XLVI. 10. et Incertus Ps. CXXXIV. 7. LXX
k Gen. XXXVII. 27. ἀνεβίβασαν τὸν Ἰωσὴφ ἐκ τοῦ λάκκου, *educebant* Josephum ex fovea. Ibid. XLVI. 4. ἐγὼ ἀναβιβάσω σε, ego *reducam* te. Exod. VIII. 6. ἀνεβιβάσθη ὁ βάτραχος, *propellentur* ranæ. Ib. XVII. 3. ἀνεβίβασας ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, *eduxisti* nos ex Ægypto, coll. XXXII. 4. 8. Ib. XXXII. 6. ἀνεβίβασαν ὁλοκαυτώματα, *offerebat* holocausta. Vide et Num.

XXIII. 4. Jos. VIII. 31. Hesych. ἀναβιβάζων, ἀναφέρων. Lev. II. 12. εἰς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἀναβιβασθήσεται, ad altare non *perducetur*. Num. XXII. 41. ἀνεβίβασαν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τοῦ Βάαλ, *perducebant* illum ad columnam Baal. Confer Matth. XIII. 47. et quæ ad h. l. ex Herodoto notat Raphelius pag. 164. Jud. II. 1. ἀναβιβάζειν in codd. cum ἀνάγειν permutatur, æque ac cap. VI. 8. Jer. LI. 27. ἀναβιβάσατε ἐπ' αὐτὴν ἵππον, *adducite* adversus eam equitatum. Thren. II. 10. ἀνεβίβασαν χοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν, pulvere in capite *conspersi*. Amos VIII. 10. ἀναβιβῶ ἐπὶ πᾶσαν ὀσφῦν σάκκον, efficiam, ut omnes vestitu lugubri incedant. — הַרְכִּיב, Hiph. *equitare facio*. Gen. XLI. 43. et 2 Par. XXXV. 24. ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ ἅρμα, currui illum *imponebat*. Ex. IV. 20. ἀνεβίβασεν ἐπὶ τὰ ὑποζύγια. asinis *imposuit*. 2 Reg. XXIII. 30. cum ἐκβιβάζειν in codd. permutatur. Ies. LVIII. 14. coll. Deut. XXXII. 13. — קִדֵּשׁ, Pih. *sanctificare*. Jer. LI. 28. ἀναβιβάσατε ἐπ' αὐτὴν ἅγιον. Scilicet קַדֵּשׁ h. l. *seligere* notat, et quidem *ad expeditionem bellicam faciendam*. Posuerunt igitur LXX consequens pro antecedente. — Præterea legitur hæc vox Num. XXIII. 28. sec. Oxon. ubi τῷ ἀνεβίβασεν αὐτὸν nihil quidem in textu Hebr. respondet, nihilominus tamen לָקַח initio commatis h. l. adjunctam habet notionem τοῦ ἀναβιβάζειν, (quemadmodum παραλαμβάνειν Matth. IV. 8. non solum *assumere*, sed etiam *ducere* notat), ut adeo hanc vocem LXX sensus causa non male addiderint.

ΑΝΑΒΙΩΣΙΣ, *resurrectio, reditus in vitam*, quasi *reviviscentia*. 2 Macc. VII. 9. εἰς αἰώνιον ἀναβίωσιν ζωῆς ἀναστήσει ἡμᾶς, ubi loco αἰώνιον sine dubio reponendum est αἰωνίου. Hesych. Ἀναβίωσις, ἀνανέωσις ζωῆς. Confer Suiceri Thesaur. Eccles. s. h. v.

ΑΝΑΒΛΑΣΤΕΩ, *progermino*. צָמַח, idem. Job. V. 6. οὐδὲ ἐξ ὀρέων ἀναβλαστήσει πόνος, neque ex montibus *succrescunt* molestiæ. Ib. VIII. 19. Herodot. V. 4. p. 320.

ΑΝΑΒΛΕΠΩ, *suspicio, sursum specto, oculos attollo*. אוֹר proprie *illuminor*. 1 Sam. XIV. 27. ἀνέβλεψαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, ubi pro Hebr. וַתָּאֹרְנָה, ut Masorethæ h. l. reponendum docuerunt, legerunt וַתִּרְאֶנָּה, ut recentiores quoque Judæi, v. c. Kimchius ad h. l. legendum censuerunt. Conf. Fischeri Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 163. seq. — הֵבִיט Hiph. a נָבַט, *intueor*. Gen. XV. 5. Job. XXXV. 5. Ies. XLII. 18. οἱ τυφλοὶ ἀναβλέψατε ἰδεῖν, ubi ἀναβλέπειν videtur esse *visum recuperare*, hoc sensu: *vos, O cæci, visum recuperate, ut videatis*. — נָשָׂא, *elevo, attollo*, sequente nempe עֵינַי. Construitur sic partim cum dativo, v. c. Gen. XIII. 14. XVIII. 2. Zach. V. 5. partim vero cum accusativo, v. c. Ez. VIII. 5. Adde Dan. VIII. 3. sec. Chis. — עָרַג, *vociferor*. Joël I. 20. κτήνη τοῦ πεδίου ἀνέβλεψαν πρός σέ; ubi ἀναβλέπειν πρός τινα, ut Latinorum *suspicere*, aut *respicere ad aliquem*, est *auxilium alicujus exspectare ac implorare*, i. q. nos *sehnsuchtsvoll zu jemanden aufblicken*, *to look wistfully at a person*, adeoque bene respondet Hebraico, quod ex usu l. Arab. عرج *circumspicere* ac *desiderio ferri* notat. — פָּנָה, *aspicio, respicio*. Ies. VIII. 21. ἀναβλέψονται εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω. — *רָזַם, *murmur et fragorem edo, iratus sum*, ut Arab. رزم. Inc. Job. XV. 12. ubi ἀναβλέπειν est *oculis truci supercilio minantibus et quasi fremitum volventibus aspicere ac intueri aliquem*. Vulg. *et quasi magna cogitans, attonitos habes oculos*. Semlerus conjicit e Didymo legendum

a ἀντίβλεψαν, ut Polychronius ἀντοφθαλμεῖν. Cf. quoque verba Didymi in Cat. Nic. p. 288.

'ΑΝΑ'ΒΛΕΨΙΣ, *visus recuperatio.* פְּקַח־קוֹחַ, *apertio carceris,* vel *omnimoda apertio.* Conf. Hasæi et Ikenii Nov. Thes. Theol. Phil. P. II. p. 5. Ies. LXI. 1. τυφλῶς ἀνάβλεψιν. Ita verterunt, quia antecedens אֲסוּר, *vinctus,* per τυφλός, *quasi*
b *vinctus oculis,* transtulerant. Secundum Cappellum Crit. S. p. 159. acceperunt pro unica voce a rad. פָּקַח, quæ passim adhibetur de *apertione oculorum.* — שְׁמֻרוֹת, plur. *vigiliæ,* it. *palpebra.* Symm. Psalm. LXXVI. 4. ἐκώλυον τὰς ἀναβλέψεις οἱ ὀφθαλμοί μου. Hieronymus: *prohibebam suspectum oculorum meorum;* unde apparet, male nunc in
c Hexaplis legi οἱ ὀφθαλμοί μου, cujus loco scribendum est τῶν ὀφθαλμῶν μου, id quod etiam res ipsa postulat. Nam in textu Hebraico legitur: *tenuisti vigilias oculorum meorum,* h. e. oculos meos insomnes reddidisti. Versio autem Symmachi, uti nunc se habet: *impediebant sursum aspicere oculi mei,* longe alium sensum fundunt.

d 'ΑΝΑΒΑΤ'ΖΩ, *scaturio, erumpo, ebullio.* נָבָע, *scaturio, ebullio.* Aqu. Symm. Prov. XVIII. 4. ἀναβλύζων. — הַבִּיעַ, *scaturire facio, eructo,* metaphorice *copiose effatus sum.* Aqu. Theod. Prov. I. 23. ἀναβλύσω. Symm. Ps. LXXVII. 2. Hesych. ἀναβλύζουσα, ἀναβρύουσα.

*'ΑΝΑΒΑΤ'Ω, idem quod antecedens ἀναβλύζω. Legitur hæc vox
e nec a Bielio nec ab ullo Lexicographo Græco notata Prov. XV. 2. ubi Hebraicum יְבִיעַ Aqu. et Symm. ἀναβλύει transtulerunt. Præterea legitur quoque apud Polyb. XXXIV. 9, 7. Cæterum pro βλύζω reperitur etiam βλύω apud Græcos. Hesych. ἀναβλύει, ἀναζεῖ, ἀναβρύει.

'ΑΝΑΒΟΑ'Ω, *clamo, exclamo.* הָרִיעַ Hiph. a רוּעַ, *clango.* Jos. VI. 10. ubi ἀναβοᾶν videtur esse *clamorem* f *bellicum edere,* quod bene convenit voci Hebr., quæ generatim *intensum sonum* edere notat, sive instrumento musico sive voce. — זָעַק, *clamo.* Ex. II. 24. ἀνεβόησαν, clamabant ad Deum ejusque auxilium implorabant, coll. Neh. IX. 28. Ies. LVII. 13. Jon. I. 5. 1 Sam. IV. 13. ἀνεβόησεν ἡ πόλις φωνὴν μεγάλην, omnes incolæ urbis intense clamarunt. Ib. g XXVIII. 12. legitur ἀνεβόησε φωνῇ etc. 2 Sam. XXII. 32. Zach. VI. 8. ἀνεβόησε καὶ ἐλάλησε πρός με, λέγων. — זָעֵק, Chald. *clamo.* Dan. VI. 20. τῷ Δανιὴλ φωνῇ ἰσχυρᾷ ἀνεβόησε, h. e. *acclamavit.* — נָשָׂא, *attollo, levo,* et omissa voce קוֹל *attollo vocem.* Gen. XXVII. 3. — נָשָׂא קוֹל, *attollo vocem.* Gen. XXI. 16. — עָלָה, *ascendo.* 2 Sam. XXIII. 10. ἀνεβόησαν h ἀνὴρ Ἰσραὴλ πρὸ προσώπου αὐτοῦ, sec. Ald. Sed ibi loco ἀνεβόησαν e reliquis libris reponendum esse ἀνέβησαν, nemo facile inficias ibit. Pro eadem voce legitur quoque Hos. VIII. 9. ubi pro ἀνέβησαν εἰς Ἀσσυρίους, quod reliqui libri omnes habent, solus codex Barberinus ἀνεβόησαν exhibet, quæ lectio ideo ferri potest, quia עָלָה h. l. *confugere ad aliquem,* i *auxilium alicujus implorare* significat, quam notionem quoque ἀναβοᾶν habet, ut adeo sensum non male expresserint. — *עָנָה, *respondeo.* Dan. VIII. 16. sec. Chis. — צָעַק, *clamo.* Gen. XXVII. 34. ubi in codd. cum βοᾶν permutatur, Ex. VIII. 12. ἀνεβόησε πρὸς κύριον περί. Ibid. XIV. 10. 2 Reg. III. 21. ἀνεβόησαν ἐκ παντὸς περιζωσμένοι: ubi, si k lectio Cod. Vatic. sana nec reponendum est ἀνέβησαν e reliquis libris, loco περιζωσμένοι reponendum est περιζωσμένους. Cæterum ἀναβοᾶν h. l. *conclamare,* h. e. *congregare, colligere* notat. Neh. IX. 27. ἀνεβόησαν πρός σε ἐν καιρῷ θλίψεως. — קָרָא,

vox, clamo. 1 Sam. XVII. 8. 2 Sam. XVIII. 25. 26. Ies. XXXVI. 13. 2 Macc. XII. 37. τὴν μεθ' ὕμνων κραυγὴν ἀναβήσας, clamorem cum hymnis *extollens.*

ΑΝΑΒΟΛΑΙΟΝ, *amiculum, pallium.* מַעֲטָפוֹת, plur. *amicula.* Symm. Es. III. 22. ἀναβόλαια. Hieronymus: "Mutatoria autem et pallia, quæ significantius Symmachus transtulit ἀναβόλαια, ornamenta sunt vestium muliebrium, quibus humeri et pectora teguntur."

ΑΝΑΒΟΛΗ, *amictus,* et speciatim *pallium, tunica.* — חֵיץ, *lacertus, ora vestimenti.* Neh. V. 13. τὴν ἀναβολήν μου ἐξετίναξα, *pallium* meum excussi. — כָּנָף, *ala, ora, extremitas,* speciatim *vestis.* Ez. V. 3. συμπεριλήψῃ αὐτοὺς τῇ ἀναβολῇ σου, comprehendas illos *pallio* tuo. Ita Lucianus Timon. T. I. Opp. p. 159. σωφρονίζεις τὴν ἀναβολήν, *qui frugalitatem pallio præ se fert,* ut bene interpretatur Barlæus, qui etiam ἀναβολὴν pro *pallio* usurpari docet ἀπὸ τοῦ ἀναβιβλήδδαι, *quod in utrumque humerum rejiceretur.* מִפְשָׁעָה, *coxendix.* 1 Par. XIX. 4. ἀφεῖλε τῶν μαστῶν ἕως τῆς ἀναβολῆς, præcidit tunicas usque ad *amiculum.* Lexic. Vet. Ἀναβολή, *amiculum, amictus.* Confer Æliani V. H. VII. 9. et Perizonium ad eundem p. 489. seq.

ΑΝΑΒΡΑΖΩ, *bullire facio, vi æstus et agitationis ejicio, exsilire facio, educo.* נָעַר, *excutio.* Aqu. Ex. XIV. 27. ἀνέβρασεν, *vi æstus maris ejecit.* — קָלַקַל Pih. a קָלַל, *expolio, lævigo.* Ex. XXI. 21. τοῦ ἀναβράσαι ῥάβδον, ut virgam vel sagittam *exsilire faciat:* ubi Polychronius: ἀντὶ τοῦ, ἵνα βέλη, ταύτῃ γὰρ τῇ λέξει ἐχρήσατο ὁ Ἑβραῖος. De hac ῥαβδομαντικῇ vide Grotium ad h. l. קְלַקֵּל h. l. ex usu linguæ Arab. تلقل notat *commovit, concussit.* Lomeiero de Lustratt. Vett. pag. 10. seq. ἀναβράσαι respicere videtur agitationem et concussionem sagittarum in urna aut vasculo, unde eximebantur. *f* Nam talis concussio eas quasi calefaciebat. — רִמָּם, *vermifico.* Inc. Ex. XVI. 20. ἀνίβρασεν, *produxit* vermes, aut vermes in ea enati sunt. Habet hic ἀναβράζειν eandem significationem, quam ἐκζέω, quod vide infra. Sap. X. 19. ἐκ βάθους ἀβύσσου ἀνέβρασεν αὐτούς, ex profundis abyssi *eduxit* eos. Ita Bielius. Mallem: *imas profundi scatebras in eos emisit.* *g*

ΑΝΑΒΡΑΣΣΩ, *ferveo, effervesco, subsilio, exsilio.* מְרֻקָּחָה, *conditura, pigmentum,* etiam *olla pigmenti, vas unguentarium.* Symm. Job. XLI. 22. ὡς ἀναβρασσομένην ἄρτυσιν, ut *ebulliens* condimentum. Sec. Cappellum in Crit. S. p. 836. ed. rec. legit מְרֻתָּחָה a רָתַח *fervere, fervefacere.* Sed admodum erravit Cappellus. Symmachus enim non una voce ἀναβρασσομένην expressit Hebr. מְרֻקָּחָה, *h* sed et altera ἄρτυσιν, et hæc quidem præcipua est, notat enim *condituram, condimentum.* Significatur autem voce Hebr. non simpliciter *condimentum* s. *unguentum,* sed *condimentum* et *unguentum in olla* vel *aheno fervens* et *bulliens,* ut eam exposuerunt Aben-Esra et alii, quos laudat Buxtorfius in Anti-Critica *i* pag. 705. Hieronymus: *sicut unguenta, cum bulliunt,* cum quibus h. l. eleganter comparatur ab auctore Jobi *mare æstuans.* — רָקַד, *subsilio.* Nah. III. 2. ἅρματος ἀναβράσσοντος, currus *subsilientis.* Ita Bielius transtulit. Sed rectius vertitur *currus ferventis,* ut in Vulgato legitur. Fervent enim currus rotæ, quando cum impetu feruntur. רָקַד *k* autem de *omni celeri motu* dicitur. Adde Aristoph. Acharn. 1004. Schol., Eustath. ad Iliad. p. 1429. 49.

ΑΝΑΓΑΓΩΤΕΡΟΝ, *insolentius.* 2 Macc. XII. 14. ἀναγαγώτερον ἐχρήσαντο, *insolentius agebant.* Est com-

a parativus ab ἀνάγωγος, qui ab Hesychio ὑβριστὴς, *superbus, insolens*, explicatur. Gloss. Vett. Petulantia, ἀναγωγία, πρωτίστεια. Confer Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 254. Ita Bielius. Sed delendus est hic articulus, nam loco laudato legitur ἀναγωγότερον, quod vide infra.

ΑΝΑΓΓΕΛΛΩ, *annuncio, indico, expono, enarro.* — אַחֲוָה, *indicatio.*

b Job. XIII. 17. ἀναγγελῶ. Legerunt fortasse אַחֲוָתִי* — אַחֲוָתִי* Chald. *indicatio, interpretatio.* Dan. V. 13. ἀναγγέλλων κρατούμενα. Ita transtulit interpres, quia participium præcesserat. — *אֲמַר Chald. *dico, loquor.* Dan. II. 4. ἀνάγγειλον τὸ ἐνύπνιόν σου sec. Chis. — אֲמַר, *dico, loquor.* Gen. XLVIII. 1. Job. VIII. 10. Ps. CI. 24. — *נְוִר, *peregrinor.*

c Ies. XXXIII. 14. ἀναγγελεῖ. Legerunt יַגִּיד cum *Daleth.* — דְּבַר Pih. *edico, alloquor.* Jos. IV. 10. — הַבִּיעַ Hiph. a בָּעַע, *eructo, loquor.* Prov. XV. 2. — הַגִּיד Hiph. a נָגַד, *annuncio, indico.* Gen. III. 11. τίς ἀνήγγειλέ σοι, ὅτι γυμνὸς εἶ; quis tibi indicavit, te nudum esse? Gen. IX. 22. sec. Vat. ἀνήγγειλε, ubi Compl. habet ἀπήγγειλε. Eadem varietas

d lectionis reperitur quoque ib. XXIV. 28. XXXVII. 14. et 1 Sam. XIV. 9. ubi הַגִּידֻנוּ legerunt. Dan. II. 2. τοῦ ἀναγγεῖλαι τῷ βασιλεῖ τὸ ἐνύπνιον, ut *exponerent* regi somnium. Dan. IX. 23. ἐγὼ ἦλθον ἀναγγεῖλαί σοι, ego veni, ut tibi *interpreter.* — הֲנִיעַ Hiph. a נָגַע, *pertingere facio.* 1 Sam. XIV. 9. ἀπόστητε ἐκεῖ, ἕως ἀναγγείλωμεν ὑμῖν. Libere verterunt

e hoc sensu: *usquedum redeuntes ad vos nuncium afferamus vobis.* — הוֹדִיעַ Hiph. a יָדַע, *scire facio.* Deut. VIII. 3. XII. 4. 5. — הוֹדַע, Chald. Aphel. idem. Dan. II. 9. ἐὰν δὲ τὸ ἐνύπνιον μὴ ἀναγγείλητέ μοι, quod si somnium mihi non *indicaveritis.* Ib. v. 25. ὅστις τὸ σύγκριμα τῷ βασιλεῖ ἀναγγελεῖ, qui posset somnii *interpretationem dare.* Ibid. v. 26. — הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *doceo.* f Deut. XXIV. 8. Job. XXVII. 11. Ies. II. 3. et XXVIII. 9. — הֲשִׁיב Hiph. a שׁוּב *redire facio*, item *respondeo.* Deut. I. 22. ἀναγγελάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν, *reddant* nobis responsionem. — הֲשִׁיב דָּבָר. *redire facio verbum*, h. e. *respondeo.* Gen. XXXVII. 13. — הִשְׁמִיעַ Hiph. *audire facio* a שָׁמַע. Ies. XLIII. 9. Jer. IV. 16. XLVI. 14. XLVIII. g 4. Am. III. 9. IV. 5. — הַשְׁמָעוּת, *auditio.* Ez. XXIV. 26. — חָוָה Pih. *indico.* Job. XV. 17. XXXII. 6. 10. Ps. XVIII. 2. νὺξ νυκτὶ ἀναγγέλλει γνῶσιν, quælibet nox hanc Dei notitiam loquitur. — חַוִּי : הַחֲוִי Chald. Pah. et Aphel. Dan. II. 4. 9. 24. 27. III. 33. V. 13. 16. — *חָזָה, h *video.* Ies. XXX. 10. ἀναγγέλλετε ἡμῖν ἑτέραν πλάνησιν, ubi vulgo putant eos loco חָזָה legisse חָוָה, sed mihi secus videtur. Potius חָזָה *videre* seu *visione edoceri* est h. l. i. q. נָבָא et דָּבַר, ut series orationis docet. — *חָיָה, *vivo.* Ies. XXXVIII. 16. περὶ αὐτῆς ἀπηγγέλη σοι. Forte scripserunt ἀναγγελοῦσι, *de hac re narrabunt*, gloriam tuam pervulgando et celebrando. Quidquid statuatur, tamen hoc certum est, eos חָיָה et i חָוָה h. l. permutasse. — יָעַץ, *consulo, oraculis edoceo.* Ies. XLI. 28. ἀπὸ τῶν εἰδώλων αὐτῶν οὐκ ἦν ὁ ἀναγγέλλων, nullum idolorum ipsorum illis *responsa dat.* — מִלֵּל Pihel, *dico.* Gen. XXI. 7. — *נֶעֱצַב Niph. ab עָצַב, *dolore afficior.* Inc. 1 Sam. XX. 3. ὅπως μὴ ἀναγγείλῃ τῷ Δαυίδ. Non aliam lectionem, sed sensum sequutus est, ac paulo liberius ver-

tit. — סַפֵּר Pih. *narro.* Aqu. Psalm. II. 7. LXX Job. XV. 17. Ies. LII. 15. Jer. LI. 10. *ἀναγγείλωμεν εἰς Σιὼν τὰ ἔργα κ. τ. λ. celebremus* Sione, quæ Jova Deus noster fecit. — עָלָה, *ascendo.* Ies. LIII. 2. *ἀνηγγείλαμεν ὡς παιδίον ἐναντίον αὐτοῦ.* Corruptam hanc lectionem secuti sunt Patres, qui dicuntur, Latini. Lud. Cappellus in Notis Criticis in V. T. p. 22. suspicatur, LXX vel legisse in suis codd. וְנָגַל pro וְנִגְלָה, h. e. *revelavimus*, vel eos scripsisse *ἀνεπίλαρο* juxta Hebr., quod postea mutatum sit in *ἀνεπίλαμεν* calami seu librarii lapsu, unde postea rursus factum sit *ἀνηγγείλαμεν.* Sed verum vidit Segaar in Animadverss. ad Danielem e Cod. Chisiano pag. 29. qui recte statuit, LXX scripsisse *ἀνέπιλε μὲν*, unde facile *ἀνεπίλαμεν*, et quoque *ἀνηγγείλαμεν* oriri potuit. Semlerus conjicit, olim in LXX lectum fuisse *ἀνέβησεν μὲν*, quam lectionem sequitur quoque Eusebius. Vriemoet denique in Obss. ad Dicta Classica V. T. P. II. p. 102. statuit, LXX respexisse ad usum illum v. עָלָה, quo occurrit de *hominibus, qui re prospera crescunt et maxime florent.* Ita quoque Jonathan. — צֶמַח, *germino.* Ies. XLII. 9. *πρὸ τοῦ ἀναγγεῖλαι ἐδηλώθη ἡμῖν.* Ita Vatic. ac Rupefucaldinus. Sed hic quoque loco *ἀναγγεῖλαι* reponendum erit *ἀνατεῖλαι*, quod Alex. dedit, ac apud Symm. legitur. Confer Grabii Diss. de Vitiis LXX Intt. etc. p. 38. — קָרָא, *voco*, item *lego.* Jer. XXXVI. 18. *ἀπὸ στόματος αὐτοῦ ἀνήγγειλέ μοι*, ex ore ejus annunciavit mihi. Qui nempe alicui praelegit aliquid, is eum certiorem facit de aliqua re. — רָאָה, *video.* Ies. XXX. 10. *μὴ ἀναγγέλλετε ἡμῖν*, nolite *vaticinari* aut *edere oracula* nobis. Est enim רָאָה æque ac חָזָה verbum de prophetis edentibus oracula, quæ visione acceperant, proprium. Sir. XIX. 26. *βῆμα ἀνθρώπου ἀναγγέλλει τὰ περὶ αὐτοῦ*, *e gressu seu incessu hominis animi ejus indoles dijudicari potest.* Hesych. Ἀναγγέλλει, *κηρύσσει, λέγει.*

ΑΝΑΓΙΝΩΣΚΩ, *lego.* גָּלָה, *revelo.* Jer. XXXII. 11. *ἔλαβε τὸ βιβλίον τῆς κτήσεως τὸ ἀνεγνωσμένον.* Vitiosum et corruptum h. l. esse vocabulum *ἀνεγνωσμένον* ejusque loco *ἀνεψγμένον* rescribendum esse, ut magis respondeat Hebr. הַגָּלוּי, ingeniose *g* judicavit Cappellus in Notis Criticis ad h. l. quem secutus quoque est Semlerus in Epistola Critica p. 38. Non tamen animadvertit, LXX sensum h. l. liberius quidem nec tamen male expressisse. Exemplum enim instrumenti apertum legere ac emtionis conditiones cognoscere cupientibus destinatum erat, et *τὸ ἀνεγνωσμένον* h. l. non tam *h* significat, *quod legitur* sive *legebatur*, quam, *quod legi et inspici poterat.* Confirmatur præterea lectio recepta Vers. Arab. et Cod. Syr. Hex. Confer etiam v. 14. — *מִסְפָּר, *numerus.* Job. XXXI. 36. ubi Trommio legisse videntur מִסַּפֵּר part. Pih. Sed nihil certi de hoc loco, ubi omnia sunt confusa, statui potest. — קִטֵּר Pih. *adoleo.* Am. *i* IV. 5. *ἀνέγνωσαν ἔξω νόμου.* Legisse videntur וְקָרְאוּ loco וְקַטֵּר *et adole.* — קָרָא, *voco*, item *lego.* Theod. Jer. II. 1. LXX Ex. XXIV. 7. *ἀνέγνω εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ*, coll. Jos. VIII. 35. pro quo etiam *ἐν ὠσὶ* legitur 2 Reg. XXIII. 2. 2 Paral. XXXIV. 30. Jer. XXXVI. 6. Cum accusativo construitur Deut. XXXI. 11. Jer. LI. 61. 63. et cum *h* præpositione *ἐν* Deut. XVII. 19. Neh. VIII. 5. ac Jer. XXXVI. 14. — *קָרָא Chald. idem. Esdr. IV. 23. Dan. V. 7. 8. 16. 18. etc. Orat. Manass. v. 11. *ἡμάρτηκα, Κύριε, καὶ τὰς ἀνομίας μου ἀναγινώσκω*, peccavi,

a O Deus, et peccata mea *confiteor*. Hesych. *ἀναγινώσκω, ἀναγκαρίζω.*

'ΑΝΑΓΚΑ'ΖΩ, *cogo.* *קָדַשׁ, *sanctifico.* 1 Sam. VII. 1. *τὸν 'Ελεάζαρ ἠνάγκασαν φυλάσσειν τὴν κιβωτὸν διαθήκης κυρίου.* Quod si lectio *ἠνάγκασαν*, quam solus codex Alex. exhibet, est vera, nec reponendum *ἡγίασαν*, quod reliqui libri habent, auctor hujus versionis e conjectura ita
b transtulit, nam periculosum erat asservare ac custodire arcam fœderis, ut ex historia sacra V. T. satis constat. Adde Judith. VIII. 26. 3 Esdr. III. 24. 1 Macc. II. 25.

'ΑΝΑΓΚΑ'ΖΩΝ, *cogens, coactor.* שׁוֹטֵר, *moderator, præfectus.* Prov. VI. 7. *μηδὲ τὸν ἀναγκάζοντα ἔχων.* Aqu. et Theod. habent *ἐκβιαστήν.* Utraque appellatio non male *magi-*
c *stratibus* convenit, etsi etiam *præceptori* cuivis possit competere, unde et Hieron. *præceptorem* reddidit.

'ΑΝΑΓΚΑΙ'ΟΣ, *necessarius.* Sap. XVI. 3. *ἀναγκαία ὄρεξις*, necessaria concupiscentia, h. e. cibus concupitus et necessarius. 2 Macc. IV. 23. et IX. 21. *ἀναγκαῖον ἡγησάμην*, necessarium duxi.

d 'ΑΝΑΓΚΑΙΟ'ΤΑΤΟΣ, *summe necessarius.* Prolog. Sirac. *ἀναγκαιότατον ἐδείμην*, admodum necessarium esse duxi.

'ΑΝΑΓΚΑΣΜΟ'Σ, *coactio.* גָּזֵל, *rapina.* Inc. Lev. VI. 2. Vulg. bene: *vel vi aliquid extorserit.*

'ΑΝΑ'ΓΚΗ, *necessitas, angustia, afflictio, calamitas, coactio, vinculum.* זְנוּעָה, *commotio, inquieta divagatio.*
e Jer. XV. 4. *παραδώσω αὐτοὺς εἰς ἀνάγκας π. τ. λ.* efficiam, ut ab aliis gentibus affligantur. Libere verterunt, aut tribuerunt voci זוּעַ notionem *vexandi*, quam Hab. II. 7. habere nonnullis videtur. — יַד עָמֵל, *manus molesti.* Job. XX. 22. *πᾶσα δὲ ἀνάγκη ἐπ' αὐτὸν ἐπιλεύσεται.* Loco עָמֵל legit sine dubio עָמָל, quod *molestiam, ærumnam, miseriam* notat. — לַעֲנָה, *absinthium.* Jer.
f IX. 14. *ἐγὼ ψωμίζω αὐτοὺς ἀνάγκας*, ego cibabo eos angustiis. Scilicet *absinthium* haud raro metaphorice *pœnas* ac *supplicia* notat. Conf. Glassii Philol. S. pag. 1108. ed. rec. — מָצוֹק *angustia, miseria, calamitas.* Ps. CXVIII. 142. *θλῖψις καὶ ἀνάγκαι εὗρόσάν με.* — מְצוּקָה idem. Ps. XXIV. 18. CVI. 6. 13. 28. Soph. I. 16. *ἡμέρα θλίψεως καὶ*
g *ἀνάγκης*, dies afflictionis ac summæ miseriæ. — צַר, *angustia.* Job. VII. 11. *λαλήσω ἐν ἀνάγκῃ ὧν τοῦ πνεύματός μου*, loquar in angustia animi mei. Ib. XV. 24. *ἀνάγκη δὲ καὶ θλῖψις αὐτὸν καθέξει.* Ib. XXXVI. 19. — צָרָה, idem. Job. V. 19. XXVII. 9. *ἐπελθούσης αὐτῷ ἀνάγκης*, cum venerit super eum angustia. Ps. XXX. 9. Prov. XVII. 18. — *קָשֶׁה
h *durus.* Job. XXX. 25. Confer supra s. v. *ἀδύνατος.* Ep. Jer. v. 32. *ἐν ἀνάγκῃ ἄνθρωπον ὄντα*, hominem in angustia constitutum. Cf. Drusii Quæstt. Hebr. Lib. III. qu. 78. ac Lex. N. T. s. h. v. Sap. XVII. 17. et XIX. 4. *ἦλθε γὰρ αὐτοὺς ἡ ἀξία ἐπὶ τοῦτο τὸ πέρας ἀνάγκη*, traxit enim eos ad ejusmodi interitum *inevitabile*, quo se dignos reddiderant,
i *fatum.* Lat. *dura necessitas. Trahunt sua quemque fata.* 2 Macc. VI. 7. *ἤγοντο δὲ μετὰ πικρᾶς ἀνάγκης*, ducebantur autem cum acerba *vi.* 2 Macc. XV. 2. *τῶν δὲ κατ' ἀνάγκην συνεπομένων αὐτῷ*, cum autem illi *vi* coacti eum sequerentur. 3 Macc. IV. 9. *κατήχθησαν δὲ ὑηρίων τρόπον ἀγόμενοι σιδηροδέσμοις ἀναγκαις*, deducebantur autem ferarum ad in-
k star abrepti ferreis *vinculis.* Inde *ἀναγκαῖον* aliquando idem ac *δεσμωτήριον.* Vide Hesychium ac Harpocrationem s. v. *ἀναγκαῖον.* 4 Macc. V. 37. *ἀνάγκαι, tormenta.* Ibid. V. 19. Cæterum de hujus vocabuli vi vid. Dorville ad Chariton. Aphr.

a Lib. VIII. c. 2. ed. Beckii et Lex. N. T. s. h. v.

ΑΝΗ'Ρ 'ΕΝ 'ΑΝΑ'ΓΚΑΙΣ, scil. ὤν, *vir qui est in angustiis, admodum afflictus, miser.* אֶבְיוֹן, *egenus, miser, afflictus.* Job. XXX. 25. ἐστέναξα ἐγὼ ἄνδρα ἐν ἀνάγκαις (scil. ὄντα. Conf. Job. XXXVI. 19.), ingemiscebam videns hominem, qui erat in angustiis.

b 'ΕΝ 'ΑΝΑ'ΓΚΑΙΣ "ΩΝ, *in necessitate existens*, aut *in angustiis constitutus.* אִישׁ מָצוֹק, *vir angustiæ seu angustiatus.* 1 Sam. XXII. 2.

'ΑΝΑ'ΓΚΗ "ΕΧΕΙ, *dura ac fatalis necessitas tenet aliquem.* הֶעָצִיד Hiph. *incedere facio, adigo.* Job. XVIII. 15. σχοίη δὲ αὐτὸν ἀνάγκη αὐτίχ βιαλαῖ. Ita Bielius Trommium secutus. Sed uterque erravit, ex mea certe sententia. Pertinet potius hæc formula ad Hebr. בַּלָּהוֹת *terrores*, et ἀνάγκη h. l. de *fatali moriendi necessitate* secundum seriem orationis explicandum erit.

'ΑΝΑ'ΓΛΥΦΑ, *sculpturæ.* Græci appellant ita scyphos ac pocula variis imaginibus ac signis, seu prominentibus cælaturis aspera. פְּתוּרִים, *aperturæ.* Symm. 1 Reg. VI. 18. פְּתוּרֵי צִיצִים *aperturæ florum* sunt *flores primum se aperientes.* Ita Bielius. Sed dubito, an recte. Mihi enim vox ἀνάγλυφα potius ad מְקֻלַּעַת *sculptura* referenda videtur.

'ΑΝΑΓΝΕΙ'Α, *impuritas, impietas, scelus.* 2 Macc. IV. 13. διὰ τοῦ ἀνιβοῦς — ὑπερβαλλούσαν ἀναγνείαν, propter impii summam flagitiositatem et impietatem. Adjectivum ἀναγνος legitur apud Æschyl. Choëph. 986. et Lycophr. Alex. 162.

'ΑΝΑΓΝΩΡΙ'ΖΟΜΑΙ, *notus fio, agnoscor.* הִתְנַכֵּר Hithp. a נָכַר, *notum facio me ipsum, agnoscendum me præbeo.* Gen. XLV. 1. ἡνίκα ἀνεγνωρίσατο τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, cum se fratribus suis *notum faceret.*

c *'ΑΝΑΓΝΩΣΙ'Α. Legitur hæc vox a Bielio omissa Joh. XXXV. 16. sec. Ald. sed ibi loco ἐν ἀναγνωσίᾳ sine dubio reponendum est ἐν ἀγνωσίᾳ, quod reliqui libri habent.

'ΑΝΑ'ΓΝΩΣΙΣ, *lectio, prælectio.* מִקְרָא idem. Neh. VIII. 10. (8.). 3 Esdr. IX. 49. ubi notat *id quod prælegitur.*

'ΑΝΑΓΝΩ'ΣΤΗΣ, *lector, prælector.* 3 Esdr. VIII. 9. 10. 21. ἀναγνώστης τοῦ νόμου, Hebr. סֹפֵר. Esdr. VII. d 11. 12. 21. Ib. IX. 39. 42.

*'ΑΝΑΓΟΥΓΑ'Α. יְהַנַּע יְעָנָה Ies. XXXVII. 13. Cave putes, LXX has voces Hebraicas perperam junxisse, nam, ut recte monuit Doederleinius, vera lectio sine dubio est "Ανα καὶ Γαύα, quæ non tantum textui Hebraico conformis, sed et in Cod. Norimbergensi ac editt. antiquis, v. c. Ald. Münsteri, ac e versione Arabica e Græco facta conservata est.

'ΑΝΑΓΡΑΦΗ', *rescriptio, perscriptio, scripta relatio.* 2 Macc. II. 13. ἐν ταῖς ἀναγραφαῖς, ubi ἀναγραφαὶ opponuntur τοῖς ὑπομνηματισμοῖς, *commentariis publicis.* Sunt ergo *scriptæ relationes privatæ.* Adde Polyb. XII. 11. 4.

f 'ΑΝΑΓΡΑ'ΦΩ, *perscribo, in acta refero, literis consigno.* סָפַר *scribo, enarro.* Ps. XXI. 31. ubi τῷ יִסָּפֵר *narrabitur* in Symm. reliquiis respondent verba: ἀναγραφήσεται ἐν βιβλίῳ. 2 Macc. IV. 19. τοὺς ἐν 'Ιεροσολύμοις 'Αντιοχεῖς ἀναγράψαι. Polyb. XII. 11. 5. De *inscriptione sepulcrali* usurpatum legitur 4 Macc. XVII. 8.

g 'ΑΝΑ'ΓΩ, *sursum duco, eveho, elevo, sustollo, educo, reduco, offero, duco,* et 'ΑΝΑ'ΓΟΜΑΙ, *proficiscor, deferor.* — גָּרַר *rumino,* quasi *cibum retraho,* ex usu l. Arab. جَرَّ et Syr. ܓܪܪ *attraxit, retraxit.* Lev. XI. 7.

a οὐκ ἀνάγει μηχανισμόν. — הֲבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio*. Gen. XXXII. 34. et 37. ubi cum ἄγειν in codd. permutatur. Num. XX. 4. 2 Reg. X. 26. et XXIII. 8. ubi pro ἀνάγειν in aliis libris ἀναφέρειν, in aliis vero ἐξάγειν legitur. Ez. XXXII. 9. — הַגִּיד Hiph. a נָגַד *annuntio*. Inc. Ex. XVI. 2. ubi vox ἀνήγαγον nonnullis in ἀνήγγειλαν mutanda vide-
b tur, qua tamen conjectura non opus est, modo ἀνάγειν in notione *deferendi* accipiatur. — הוֹבִיל Hiph. a יָבַל *affero*. Jer. XXXI. 9. ἐν παρακλήσει ἀνάξω αὐτούς: ubi ἀνάγειν rectius per *reducere* vertitur. — הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *educo*. 2 Par. VI. 5. Jer. VII. 21. — הֶעֱלָה Hiph. *sursum veho*, etiam *educo*. Gen. L. 24. Exod. X. 14. ubi tamen activo
c עָלָה respondet, quod hujus versionis auctor in notione hiphilica accepit. Lev. XI. 3. 4. 5. 6. ἀνάγειν μηχανισμόν. Jud. II. 1. cum ἀναβιβάζειν in codd. permutatur, coll. VI. 8. 1 Reg. III. 15. ἀνήγαγεν ὁλοκαυτώσεις, *obtulit* holocausta. Confer Elsnerum ad Act. VII. 41. p. 393. ac Raphelii Annotationes ex Herodoto ad eundem locum p. 348.
d 1 Sam. II. 6. κατάγει εἰς ᾅδου καὶ ἀνάγει, ducit in infernum et *reducit*. 2 Reg. II. 1. ἐν τῷ ἀνάγειν κύριον ἐν συσσεισμῷ τὸν Ἠλιοῦ ὡς εἰς οὐρανόν, cum *elevaret* Dominus in turbine Eliam usque in cœlum. 2 Paral. VIII. 8. ἀνήγαγεν αὐτοὺς εἰς φόρον, *fecit* illos tributarios. Psalm. XXIX. 3. ἀνήγαγες ἐξ ᾅδου τὴν ψυχήν μου, *eduxisti* ex inferno animam meam. Vide et
e Psalm. XXXIX. 2. LXX. 22. Ps. CI. 25. μὴ ἀναγάγῃς με ἐν ἡμίσει ἡμερῶν, ne *auferas* me in dimidio dierum; ubi nonnullis translatio desumta esse videtur a piscibus, qui hamo ex aqua extrahuntur et tolluntur, coll. Ez. XXXII. 1. ac Coh. IX. 12. Psalm. CXXXIV. 7. ἀνάγων νεφέλας ἐξ ἰσχάτου τῆς γῆς, qui *sustollit* nubes ex extremo terræ, coll. Jer. LI. 16. Jer. XXX. 17.
f ἀνάγειν *obducere*, *inducere* notat. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio*. Gen. XLII. 37. Jer. XXXIV. 12. — יָגַע *laboro*, in Pihel *defatigo*. Jos. VII. 13. μὴ ἀναγάγῃς ἐκεῖ τὸν λαὸν ἅπαντα, ne educas omnem populum, scil. ad hanc expeditionem suscipiendam: ubi sensum expresserunt, nam in textu Hebraico legitur: ne fatiges omnem populum,
g sc. in hác expeditione suscipienda. In nonnullis libris h. l. pro ἀνάγειν legitur ἐξάγειν, sensu minime diverso. — נָהַג, *duco*, *deduco*. Psalm. LXXVII. 57. ἀνήγαγεν αὐτοὺς ὡσεὶ πρόβατον ἐν ἐρήμῳ, duxit illos tanquam gregem in deserto. Hesych. Ἀνάγεται, ὁδηγεῖται. Sap. VI. 20. ἐπιθυμία σοφίας ἀνάγει ἐπὶ βασιλείαν,
h concupiscentia sapientiæ ad summum honoris ac felicitatis gradum *perducit*. Ibid. XVI. 13. κατάγεις εἰς πύλας ᾅδου καὶ ἀνάγεις. 2 Macc. V. 9. πρὸς Λακεδαιμονίους ἀναχθείς, ad Lacedæmonios *profectus*. Sic apud Æl. V. H. I. 15. εἰς Λιβύην ἀπὸ τῆς Σικελίας ἀνάγεσθαι, e Sicilia proficisci in Libyam. 2 Macc. VI. 10. δύο γυναῖκες ἀνήχθησαν περιτετμηκυῖαι τὰ τέκνα αὐτῶν, duæ mulieres *delatæ sunt*, quod
i liberos suos circumciderint.

ΑΝΑΓΩΓΟΣ, *dissolutus*, *remissus*, *qui est sine disciplina*, *petulans*, *protervus*. Hesych. Ἀναγωγὸς, ὑβριστὴς, ὁ μὴ τῆς διούσης ἀγωγῆς τετυχηκώς. Idem: Ἀναγωγοὺς, ἐκλελυμένους, h. e. juxta Guietum: *male educatos*. Gloss. Vett. *Petulantia*, ἀναγωγία, προπέτεια. Hinc

k ΑΝΑΓΩΓΟΤΕΡΟΝ, *petulantius*, *protervius*, *remissius*. 2 Macc. XII. 14. οἱ δὲ ἔνδον ἀναγωγότερον ἐχρῶντο, qui vero intus erant, petulantius vel protervius agebant. Ita Bielius. Mallem vertere: *contumacius*, nempe freti munitione urbis, quanquam ob sequentia etiam prior interpretatio locum habere potest. Sequitur

enim: τὸν 'Ιούδαν λοιδορεῖσθαι, καὶ πρόσεστιν βλασφημοῦντες, καὶ λαλοῦντες, ἃ μὴ δεῖ. Suidas: ἀναγαγώγιον, ἀμαρτιαπώτηρα, ἀναπτόητον.

'ΑΝΑΔΕΙ'ΚΝΥΜΙ, *ostendo, designo, creo.* *הוֹדִיעַ, *notum facio.* Inc. et LXX Hab. III. 2. Scilicet verba ἐν τῷ παρεῖναι καιρὸν ἀναδειχθῆσῃ non pertinent ad בְּרֹגֶז רַחֵם תִּזְכּוֹר, *in ira misericordiæ recordaberis*, ut Montf. existimasse videtur, sed ad antecedens בְּקֶרֶב שָׁנִים תּוֹדִיעַ, *in medio annorum notum fac*, ut adeo duæ versiones coaluerint. Sic omnia bene invicem cohærent. — לָכַד, *capio, deprehendo.* Niph. נִלְכַּד, *deprehendor in delicto.* Jos. VII. 16. ἀνεδείχθη ἡ φυλὴ 'Ιούδα, ubi æque ac v. 17. et 18. ἀναδείκνυμι est *denuntio, defero.* — *מָנָה, *definio, assigno, præficio, constituo.* Dan. I. 11. sec. Chis. τῷ ἀναδειχθέντι ἀρχιευνούχῳ, ubi Theod. καθίστημι habet. 3 Esdr. I. 34. ἀνέδειξαν βασιλέα ἀντὶ 'Ιωάχου, loco Josiæ *crearunt* regem, ubi in textu Hebr. 2 Chron. XXXVI. 1. est יַמְלִיכוּ, et ibid. v. 43. Hebr. v. 9. הוֹכִינוּ בַמַּלְכוּ. Ibid. II. 3. et VIII. 23. ubi Esdr. VII. 25. est Chald. מָנֵי, *præfice*, quod LXX verterunt καταστήσον. 2 Macc. II. 8. IX. 15. ἤρχετο — τὴν ἁγίαν πόλιν — ἐλευθέραν ἀναδεῖξαι, h. e. ποιῆσαι, spondebat se civitatem sacram (quam solo æquare parabat) liberam *reddituram* esse: quæ sunt ipsa verba Vulgati. Ibid. v. 23. ἀνάδειξε τὸν διαδεξάμενον, successorem *constituit.* 3 Macc. II. 14. templum dicitur ὁ ἐπὶ τῆς γῆς ἀναδειχθεὶς τῷ ὀνόματι τῆς δόξης σου ἅγιος τόπος, ubi ἀναδεδειγμένος vel per *dictus*, vel per *consecratus* reddi potest. 2 Macc. X. 11. ἀνέδειξεν ἐπὶ τῶν πραγμάτων Δυσίαν, rebus *præfecit* Lysiam.

'ΑΝΑ'ΔΕΙΞΙΣ, *ostensio, demonstratio, designatio.* Sir. XLIII. 7. ubi luna dicitur ἀνάδειξις χρόνου, *ostensio temporis*, ut Vulgatus transtulit, h. e. *indicium temporum.* f

'ΑΝΑΔΕΝΔΡΑ'Σ, *arbustum*, item *vitis arbustiva*, h. e. *sursum scandens in arborem.* — עָנָף, *ramus.* Psalm. LXXIX. 11. αἱ ἀναδενδράδες αὐτῆς. — פּוֹרָה, *ramus.* Ez. XVII. 6. ἐξέτεινε τὴν ἀναδενδράδα αὐτῆς.

'ΑΝΑΔΕ'ΧΟΜΑΙ, *suscipio, recipio, excipio*, item *suscipio* aut *recipio in me*, h. e. *polliceor, me præstiturum.* *עַל, *super.* Psalm. LV. 3. ubi עָלַי, g quod in hac orationis serie notat: *mihi incumbit officium*, seu *meum est*, sc. solvere vota mea, Symmachus exprimere voluit voce ἀναδέχομαι, h. e. *recipio* aut *suscipio in me vota mea.* — *עָרַב, *spondeo.* Symm. Ps. CXVIII. 122. 'Αναδέχομαι ibi est *suscipio, recipio in fidem meam.* 2 Macc. VI. 19. τὸν μετὰ μύσους βίον ἀναδεξάμενος, vitam cum odio conjunctam *eligens.* Ibid. VIII. 36. h ὁ τοῖς 'Ρωμαίοις ἀναδεξάμενος φόρον, qui Romanis *promiserat* tributum. Phav. ἀναδέχομαι, τὸ ἐπ' ἐμοὶ δέχομαι.

'ΑΝΑΔΙ'ΔΩΜΙ, *reddo, rependo*, etiam *emitto, produco*, ac intransitive, *enascor, orior, repullulo, regermino.* Sir. I. 20. ὕστερον αὐτῷ ἀναδώσει εὐφροσύνη, tandem ipsi repullulabit, h. e. quasi de terra exorietur et germinabit, lætitia, ubi ἀναδίδωμι est i. q. ἀναβλαστάνω, vel ἀναθάλλω v. 18. Vulgatus habet *redditio*, ut adeo ἀνάδοσις legisse videatur. Phav. ἀναδίδωμι, ἀνίσχω, ἀναβλαστάνω, ἀνίημι, ἐκφύω, καὶ ἀναδίδωσιν, ἀντὶ τοῦ ἀναβλαστάνει, ἀνατέμνει.

'ΑΝΑ'ΔΥΣΙΣ. *emersio*, v. c. ex aqua. Sap. XIX. 7. ξηρᾶς ἀνάδυσις γῆς ἐθεωρήθη, aridæ emersio terræ k conspecta est.

'ΑΝΑΔΥ'Ω et 'ΑΝΑΔΥ'ΟΜΑΙ, *emergo, prodeo*, etiam *retrocedo, pedem refero, secedo.* *בּוֹא, *venio.* Inc. Hab. III. 16. ἀνῆλθε τρόμος εἰς τὰ ὀστᾶ μου, *subiit* tremor in ossa mea: ubi pro ἀνῆλθε LXX habent εἰσῆλθε.

a — *שָׁקַע, *submergor.* Jer. LI. (XXVIII.) 59. (seu 64.) ubi pro תִּשְׁקַע בָּבֶל, *Babylon in profunda descendet* sive *demergetur,* in libris nonnullis, nescio quibus, legitur ἀναδύσεται Βαβυλών, *emerget* sive ex alia h. v. significatione *recedet Babylon.* Kreyssigius in Symbolis P. III. p. 4. pro ἀναδύσεται auctoritate Vatic. et Alex. scribendum judicat b ναταδύσεται, id quod etiam declarat corrupta Ald. lectio ναταλύσεται, in qua pariter, atque Jer. XLV. (Hebr. XXXVIII.) 22. (ubi pro ναταλύσουσι in versionis Alexandrinæ textu ναταδύσουσι reponi oportere, Bosius in Prolegg. ad Vers. Alex. cap. III. verissime existimavit,) literas Δ et Λ librariorum negligentia esse permutatas, statim in oculos incurrit. c Conf. Trilleri Obss. Critt. in Varr. Grr. et Latt. Auctores p. 336. seq. atque Piersoni Verisimilia p. 231. seq. qui plura dabunt hujus erroris exempla. Hesych. 'Αναδύομαι, φεύγω, ἀναπύω, ὑποχωρῶ.

'ΑΝΑΖΕΥΓΝΥΜΙ, *moveo, removeo, cedo, recedo, revertor, castra moveo, proficiscor,* ut metaphora sumta sit ab equis, qui, quando iter paratur, d currui jungi solent. נָסַע, *proficiscor.* Ex. XIV. 15. ἀναζευξάτωσαν, proficiscantur, seu castra moveant. Ibid. XIV. 33. 37. Adde Ine. Num. II. 9. 16. 33. Judith. VII. 1. 6. αὐτὸς ἀνέζευξεν εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ipse *rediit* in patriam suam, coll. XVI. 19. ἀνέζευξεν ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ, *revertebatur* unusquisque domum suam. 3 Esdr. e II. 30. respondet Chald. אֲזַל, *abiit,* Esdr. IV. 23. Ibid. VIII. 62. ἀναζεύξαντες ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ, ubi Syrus habet ﻣﺸﻰ, a ﻣﺸﻰ, *profectus est, migravit.* Matth. XIX. 1. 1 Macc. XII. 32. ἀναζεύξας ἦλθεν εἰς Δαμασκὸν, *revertens* veniebat Damascum. Hesych. ἀναζεύξας, ὑποστρέψας, ἐκ μεταφορᾶς ἁρμάτων. 2 Macc. V. 11. 4 Macc. IV. 22. ἐπ' αὐτοὺς ἀνέζευξεν, contra eos *expeditionem suscepit.* Adde Xenoph. f Hist. Gr. III. 1. 8. ἀναζευγνύναι στόλον, *iter parare,* et Cyrop. VIII. 5. 1. οὕτω δὴ ἀνέζευγνον. Philostrat. de Vit. Soph. Lib. I. p. 514.

'ΑΝΑΖΕ'Ω, *ferveo, ebullio.* הִרְתִּיחַ Hithp. a רָתַח, *fervefacio, ebullire facio.* Job. XLI. 23. ἀναζεῖ τὴν ἄβυσσον, ὥσπερ χαλκεῖον, *effervescere facit* profundum, sicuti ollam. 'Αναζεῖ enim h. l. habere notionem hiphilicam dubio caret. Aqu. habet ναγχλάζει. — פָּרַח, *efflореo.* Ex. IX. 9. φλυκτίδες ἀναζέουσαι, pustulæ *efflorescentes.* 2 Macc. IX. 9. ὅστε καὶ ἐκ τοῦ σώματος αὐτοῦ σκώληκας ἀναζεῖν, ita ut etiam ex corpore ejus vermes *scaturirent* aut *enascerentur.*

'ΑΝΑΖΗΤΕ'Ω, *requiro, inquiro, studiose quæro.* — בָּקַשׁ Pih. Job. X. 6. ὅτι ἀνεζήτησας τὴν ἀνομίαν μου, h ut *inquiras* (h. e. *punias*) in meam iniquitatem. — דָּרַשׁ, *quæro, requiro.* Job. III. 4. μὴ ἀναζητήσαι αὐτὴν ὁ Κύριος ἄνωθεν, non *curet* eam Deus desuper. 2 Reg. I. 2. ubi ἀναζητεῖν Symmachi æque ac ἐπιζητεῖν apud LXX est *consulere,* et speciatim de oraculis adhibetur. Compl. habet ibi ἐπιζωτῆσαι, et Symmachus ex altera, ut videtur, editione πυθέσθαι. i 2 Macc. XIII. 21. ἀνεζητήθη δὲ καὶ κατειλήφθη, *requisitus* seu *studiose quæsitus est* autem, et comprehensus.

'ΑΝΑΖΥΓΗ', *expeditio, iter, castrorum motio.* מַסָּע, *profectio.* Ex. XL. 36. ἐν πάσαις ταῖς ἀναζυγαῖς αὐτῶν, in omnibus *itineribus* eorum. Gloss. in Octat. 'Αναζυγαῖς, ἀναλύσεσι, ἐπαναστροφαῖς. Suid. ἀναζυγαῖς, ἀναστροφαῖς, στρατοπεδίοις. Hesych. ἀναζυγαί, ἀναλύσεις, ἀναστροφαί. 2 Macc. k IX. 2. ἀσχήμονα ἀναζυγὴν ποιήσασθαι, turpiter *redire.* Sermo autem ibi est de Antiocho, qui v. l. dicitur ἀναλελοιπὼς ἀκόσμως. Ibid. XIII. 26. τῆς ἀναζυγῆς ἐχώρησε, regis *reditus* contigit, ubi ἀναζυγὴ opponitur τῇ ἐφόδῳ.

'ΑΝΑΖΩ'ΝΝΥΜΙ et 'ΑΝΑΖΩΝΝΥ'Ω, *accingo.* חָגַר, idem. Jud.

XVIII. 16. *οἱ ἀνεζωσμένοι τὰ σκεύη τῆς παρατάξεως* (sec. Vatic.) *instructi* armis, ubi reliqui libri habent *περιεζωσμένοι*. Prov. XXXI. 17. *ἀναζωσαμένη ἰσχυρῶς τὴν ὀσφὺν αὐτῆς, succinget* fortiter lumbos suos.

ΑΝΑΖΩΟ΄Ω (perperam in Thesauro Bieliano legitur ΑΝΑΖΩ΄Ω), proprie *reviviscere facio, sanitati restituo, reddo saluti:* metaphorice *restituo, incommodis miseriisque depulsis, in statum pristinum.* — חָיָה, *vivifico, reviviscere facio.* Aqu. et Symm. Hos. VI. 2. *ἀναζωώσει ἡμᾶς, reddet* nos *sanitati*, h. e. *fortunæ pristinæ*. Confer Fischeri Clavem p. 22. seq. Symm. Hab. III. 1. Aqu. Ps. XXIX. 4. ubi Hieronymus: *vivificasti me.* Symm. Psalm. CXVIII. 149.

ΑΝΑΖΩΠΥΡΕ΄Ω, *rursus et de novo inflo, exsuscito, resuscito, recreo*, it. *revivisco.* חָיָה, *vivo*, etiam *revivisco.* Gen. XLV. 27. *ἀνεζωπύρησε* (subaudiendum nonnullis videtur *ἑαυτὸ*) *τὸ πνεῦμα Ἰακὼβ, reviviscebat* spiritus Jacobi, h. e. *νίος ἐκ γήρους γέγονεν*, interprete Chrysostomo Homil. 65. in Gen. Ita est quoque 1 Macc. XIII. 7. *ἀνεζωπύρισε τὸ πνεῦμα τοῦ λαοῦ, reviviscebat* spiritus populi, h. e. *refectus* ac *confirmatus est.* Gloss. in Octat. Cod. Fabric. *Ἀνεζωπύρισεν*, (scrib. *Ἀνεζωπύρησεν.*) *ἀνεκτήσατο τὴν ψυχὴν καὶ ἀνενώσατο.* Ita et in Gloss. Octat. Montfaucon. Bibl. Coislin. p. 491. ubi præterea additur: *καὶ παρωξύθη.* Gloss. in N. T. ab Albertio evulgatum p. 161. *Ἀναζωπυρεῖν, ἀναλάμπειν.* Hesych. *ἀναζωπυρεῖν, ἀνεγεῖραι.* Idem: *Ἀναζωπυρῆσαι, ἀνανεῶσαι, ἀνεγεῖραι, ζωῶσαι.* Descendit autem verbum ex *ἀνὰ* et *ζωπυρῶ, incendere, refocillare*, et hoc derivatur *ἀπὸ τῆς ζωπύρας*, quod *follem* vel *flabellum* significat, quibus fabri ignem exsufflant. Hesychius: *Ἰσπίρας, φυσητῆρας ζωπικὰς, ὅθεν οἱ χαλκεῖς τὸ σῦρ ἐκφυσῶσιν.* Sic enim ex Pharorino et Lex. Cyrilli MS. Rom. legendum pro *ἐκφυσοῦ*. Vi etymologiæ ergo *ἀναζωπυρεῖν* nihil aliud est quam *ignem pæne exstinctum flabello rursus et de novo inflare ac suscitare.* Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΑΝΑΘΑ΄ΛΛΩ, *refloresco, reviresco*, it. *florere* seu *reflorescere facio.* הִפְרִיחַ Hiph. a פָּרַח, *florere facio.* Ez. XVII. 24. *ἀναθάλλων ξύλον ξηρὸν, faciens, ut revirescat* arbor arida. — עָלַץ, *exulto.* Psalm. XXVII. 10. (7.) *ἀνέθαλεν ἡ σάρξ μου.* Ita Theod. ac LXX. Scilicet *ἀναθάλλειν* h. l. metaphorice, quia de corde et animo sermo est, notat *iterum gaudere, hilaritatem animi recipere*, quam significationem ibidem quoque habet vox *ἀνθεῖν* apud Symmachum. Conf. Buxtorfii Anticrit. p. 621. — *פֶּרֶא, *onager.* Hos. VIII. 9. ubi pro פֶּרֶא בודד לו אֶפְרַיִם, *onager solitarius sibi Ephraim*, Symm. habet: *καὶ οὐκ ἀνέθαλλεν ἐν ἐμοὶ Ἐφραΐμ*, legens sine dubio וְלֹא אֶפְרַח בִּי אֶפְרַיִם, hoc sensu: *nec per me beatus esse cupit Ephraim.* LXX autem transtulerunt: *ἀνέθαλλε καθ' ἑαυτὸν Ἐφραΐμ*, idem legentes. Cappello legisse videntur פָּרַח, quem refutare conatus est Buxtorfius in Anticritica p. 632. qui contra statuit, LXX פֶּרֶא accepisse ita, ut א sit loco ה positum, ac provocat ad Hos. XIII. 15. ubi ipsum verbum פָּרַח secundum interpretes in fine scribitur per א. — *שָׁלַף, *extraho, educo, stringo.* Aqu. Psalm. CXXVIII. 6. *ἀνέθαλεν, reviruit.* Sensum expressit. Flores enim et aliæ herbæ, quando crescunt et virent, flores et germina tanquam e vagina educere videntur. Hinc Symmacho potius quam Aquilæ hanc versionem tribuere ac vindicare mallem. Hieronymus: *quod statim, ut viruerit, exaruit.* Sap. IV. 4. *κἂν γὰρ ἐν κλάδοις πρὸς καιρὸν*

[a] ἀναθάλη, etsi enim in ramis ad tempus *germinaverit*. Sir. I. 15. φόβος κυρίου ἀναθάλλων εἰρήνην, ubi ἀναθάλλειν sensu bono *copiose proferre* notat. Vulg. *replens*, h. e. *plene afferens*. Ibid. XI. 22. ἀναθάλλει εὐλογίαν, *efficit, ut efflorescat* eorum prosperitas seu felicitas. Habet enim ἀναθάλλειν h. l. significationem Hiphilicam. Ibid. XLVI. 15. τὰ ὀστᾶ αὐτῶν ἀνα-[b] θάλοι ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν, h. e. ut ipsorum virens semper et florida sit memoria. Eadem formula loquendi reperitur quoque ibid. XLIX. 11. Ibid. L. 11. ὡς ἐλαία ἀναθάλλουσα καρπούς.

'ΑΝΑ'ΘΕΜΑ. Vox hæc, ut ejusdem originis est atque ἀνάθημα (ab ἀνατίθημι, *sepono*), ita etiam eandem habet cum ea significationem, unde [c] non solum haud raro permutata invicem reperiuntur in codd. vett. LXX Intt. (v. c. Lev. XXVII. 29. Jud. XVI. 19.), Theodoreti (Confer Baveri Glossarium Theodor. s. h. v.) etc., sed etiam promiscue usurpata sunt a scriptoribus Græcis, ut docuit Deylingius Obss. SS. P. II. n. 42. Significat autem ἀνάθεμα proprie et in universum *omnem rem* [d] *Deo devotam et a vulgari ac communi usu separatam*, deinde autem catachrestice *omne, quod est exitio destinatum, quod perditur, deletur ac exscinditur*. Confer Theodoretum ad cap. XIII. Iesaiæ T. II. p. 260. et ad Rom. IX. 3. חֵרֶם et חֵרֶם, *res diris* vel *internecioni devota*. Inc. Lev. XXVII. 21. LXX Deut. VII. 26. ἀνάθεμα ἴσῃ ὥσπερ καὶ τοῦτο, ita [e] devoti fieretis, uti res ipsa est. Ibid. XIII. 17. XX. 17. ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτούς, eas prorsus evertetis. Jos. VI. 17. 18. 1 Par. II. 7. ὃς ἠσυθέτησεν εἰς τὸ ἀνάθεμα, qui deliquit in *præda devota*. Zach. XIV. 11. καὶ ἀνάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι, nec nova *vastatio* inferetur. — חָרְמָה, *Horma*, nomen loci ab execratione aut devotione sic dicti. Num. XXI. 3. Jud. I. 17. ubi ἀνάθεμα in codd. [f] cum ἐξολόθρευσις permutatur. — 2 Macc. II. 19. ἐπιστολὰς βασιλέων περὶ ἀναθεμάτων, epistolas regum de *donariis*. Adde Lev. XXVII. 28. 29. ubi pro ἀνάθημα in Cod. Alex. legitur ἀνάθεμα. Copiosius de hac voce exposui in Lexico N. T.

'ΑΝΑΘΕΜΑΤΊΖΩ, *anathematizo, Deo consecro, diris devoveo, exsecror*. הֶחֱרִים Hiph. a חָרַם, idem. Aqu. [g] Ex. XXII. 20. Οἱ λοιποὶ Mich. IV. 13. LXX Num. XXI. 2. ἀναθεματιῶ αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ, *devovebo* ipsum et ejus oppida. Ibid. v. 3. Deut. XIII. 15. ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτήν. In Codd. quibusdam hic scriptum fuisse ἀναθέματι ἀναθεματιεῖς αὐτήν, suspicatus est Bielius. Inde enim procul dubio Gloss. in Octat. Ἀναθέματι ἀναθεματιεῖς, ἀφα-[h] νισμῷ ἀφανιεῖς τὰ σκῦλα. Quæ lectio etiam cum textu Hebr. magis convenit. Sed potest hæc glossa quoque ad XX. 17. pertinere. Jos. VI. 21. Jud. I. 17. ἀνεθεμάτισαν αὐτὴν καὶ ἐξωλόθρευσαν. Dan. XI. 44. τοῦ ἀφανίσαι καὶ ἀναθεματίσαι πολλούς. — הַכֵּה Hiph. a נָכָה, *percutio, occido*. Aqu. Deut. III. 3. ἀναθεματίσαμεν [i] ex edit. Rom. et Drusio. Sed Montf. (quem vide) suspectam habet hanc lectionem, eamque huc ex versu 6. ubi legitur נַחֲרִם, translatam opinatur. — *מוּת, *morior, interficior*. Ex. XXII. 19. ubi pro מוֹת יוּמָת, *moriendo morietur*, Theod. habet ἀναθεματισθήσεται. 1 Macc. V. 5. ἀναθεματίζεσθαι erat in eo, quod turres ipsorum, cum omnibus qui ibi erant, igne comburebantur. [k]

'ΑΝΑΘΕΜΑΤΙΣΜΈΝΟΝ, *quod internecioni devotum est, quod diris devotum est*, etiam *devotum* simpliciter. חֵרֶם. Num. XVIII. 14. πᾶν ἀνα-[l] θεματισμένον σοι ἔσται, omne devotum, h. e. omne *Deo consecratum*, tuum esto. Codex Oxon. habet ibi ἀνατεθέμενον, e glossemate, ut opinor.

a Phav. ἀναθεματισμένος, ἐπάρατος, ἢ ἀκατώνητος.

ΑΝΑΘΗΜΑ, *donarium, Deo sacrum, et suspensum aut repositum in templo.* חֵרֶם. Lev. XXVII. 28. πᾶν ἀνάθημα, ὃ ἂν ἀναθῇ ἄνθρωπος, omne quod quis Deo devovit aut consecravit. Ibid. v. 29. 2 Macc. IX. 16. καλλίστοις ἀναθήμασι κοσμήσειν, se pulcherrimis *donariis* templum exornaturum esse. 3 Macc. III. 17. Vide et Judith. XVI. 17. ubi in Cod. Alex. pro ἀνάθημα scribitur ἀνάθημα. Hesych. Ἀνάθημα, ἴσημμα.

ΑΝΑΘΥΜΙΑΣΙΣ, *suffitus.* Vox hæc in Hexaplis et a Bielio in Thesauro refertur ad תֻּמֳרוֹת *columnæ*, cui Cant. III. 6. in Symm. reliquiis respondeat ὡς ἀναθυμιάσις, b *tanquam suffitus.* Sed mallem equidem scribere ὡς ἀναθυμιάσεως, aut ὡς ἀπὸ ἀναθυμιάσεως, ut ad sequens מְקֻטָּרֶת, *suffita*, referendum sit, quod Aquila per ἀπὸ θυμιάματος, LXX per τεθυμιαμένη transtulerunt.

ΑΝΑΙΔΕΙΑ, *impudentia.* Sir. XXV. 24. ὀργὴ καὶ ἀναίδεια καὶ αἰσχύνη, mulieris ira et impudentia c magnam et gravem ignominiam marito, sibi ac suis affert.

ΑΝΑΙΔΕΥΟΜΑΙ, *impudenter me gero.* הֵעָז Hiph. ab עָזַז, *confortor, obduro.* Theod. Prov. VII. 13. ἀναιδεύσατο δὲ προσώπῳ αὐτῆς, impudenter se gessit vultu suo. Hanc enim significationem habet h. l. formula הֵעָז פָּנִים. Suidas: Ἠναιδησίνης, ἀνασχυντήσαντες. Aristoph. Equit. v. 396.

ΑΝΑΙΔΗΝ, *impudenter.* עָרַץ, *immisso.* Symm. Job. XV. 4. Nisi statuas, eum notionem verbi עָרַץ nobis ignotam secutum esse, aut conjiciendo ita vertisse, eum fortasse loco תַּגְרַע legisse תַּעֲרֹל sumendum erit. Hæc enim vox haud raro notat *fastuose, insolenter se gerere*, ut multis exemplis docuit Simonis Lex. Hebr. p. 309. Potuit etiam in mente habuisse vocem d עָרַף, *conviciis proscidit, blasphemavit.* Sed prior conjectura mihi præferenda esse videtur. Vide tamen ad h. l. Montf. ac Drusium in Fragm. p. 803. Adde Diod. Sic. II. p. 78. 14. Polyb. X. 26. 2.

ΑΝΑΙΔΗΣ, *impudens*, item *durus.* חֵעָז Hiph. ab עָזַז, *obduro, confortо.* Prov. VII. 13. ἀναιδεῖ δὲ προσώπῳ προσεῖπεν αὐτῷ, impudenti autem facie e allocuta est illum. Vide et Symm. Ies. XXXIII. 19. — *חָזָק, *validus, durus.* Symm. Ez. III. 7. חֲזֵקֵי מֵצַח, *dura fronte*, h. e. *fronte perfricta, impudentes*, ἀναιδεῖς μετώπῳ. — מְהַחְצְפָה, part. fœm. Aphel Chald. a חֲצַף, *accelerans*, ex usu l. Arab. Ex usu l. Chald. autem *durus, rigidus.* Dan. II. 15. ἡ γνώμη ἡ ἀναιδὴς, decretum *durum*, vulg. *crudelis sententia:* ubi vid. Scharfenb. Hesych. ἀναιδὴς, σκληρὸς, ἀναίσχυντος. — *נוֹעָז, f *roboratus*, ab עָזַז, *validus fuit.* Symm. Ies. XXXIII. 19. ubi עַם נוֹעָז *populum atrocem* notat. — נִזְעָם part. Niph. *indignabundus.* Prov. XXV. 24. πρόσωπον ἀναιδὲς γλῶσσαν ἐρεθίζει, facies *impudens* linguam irritat. — נֶצַח partic. fœm. Niph. g נֶצַח, *pervincens*, i. e. *summe pertinax*, it. *æterna, perpetua.* Jer. VIII. 5. διατί ἀπέστρεψεν ἀποστροφὴν ἀναιδῆ, cur in aversione sua ita pertinax h est, ut redire nolit. — עַז, *robustus.* Deut. XXVIII. 50. ἔθνος ἀναιδὲς προσώπῳ, gens impudens facie. Eadem formula legitur quoque Dan. VIII. 23. Ies. LVI. 11. οἱ κύνες ἀναιδεῖς. — עֹז, *robur.* Coh. VIII. 1. Legerunt עַז, nam עַז פָּנִים notat *impudentem*, qui frontem habet duram et ferream, seu *os durum*, ut

comici loquuntur. Sed hic sensus est ab h. l. alienus. — *עָרִיץ, *violentus, oppressor.* Ed. VIta Psalm. XXXVI. 35. Est enim impudentia arctissime conjuncta cum violentia. — עָוָה Pih. *præcipio.* 1 Sam. II. 31. *ἀναιδεῖ ὀφθαλμῷ.* Ita Bielius secutus Trommium, sed non recte instituta collatione utriusque textus, e qua luculenter apparet, formulam *ἀναιδεῖ ὀφθαλμῷ* Hebraico מַעַוִּין potius respondere (omissis nempe verbis אֲשֶׁר צִוִּיתִי), pro quo legerunt מְעַוְּעִין partic. Piel ab עָוַע, uti quoque legi vult Michaëlis. עָוַן ibid. XVIII. 9. est *invidiose aspicere,* sicut عَيْن apud Arabes. Bar. IV. 11. *ἔθνος ἀναιδὲς καὶ ἀλλόγλωσσον,* coll. Ies. XXXIII. 19. Sir. XXIII. 5. ψυχῇ *ἀναιδεῖ,* pro *ἀναιδεῖ.*

'ΑΝΑΙΔΩΣ 'ΥΦΙΣΤΑΜΑΙ, *impudenter subsisto.* הֶעָז, Hiph. ab עָזַז, *obduro, confirto.* Prov. XXI. 29. *ἀσεβὴς ἀνὴρ ἀναιδῶς ὑφίσταται πρόσωπῳ.* Vulg. *procaciter obfirmat.* Adverbium *ἀναιδῶς* occurrit apud Aristoph. Thesmoph. 531. et Sophocl. Œd. Tyr. 362.

'ΑΝΑΙΡΕΣΙΣ, *elevatio, exaltatio,* item *sublatio, cædes, internecio.* הָרֹג infin. propr. *interficiendo,* qui tamen sæpe nominascit. Num. XI. 15. *εἰ τοῦτο σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινόν με ἀναιρέσει,* si ita mecum agere velis, me potius interfice. — רָמָה, *projectio,* aut *cavitas projectione alicujus rei facta.* Jud. XV. 17. *ἐκάλεσε τὸν τόπον, ἀναίρεσις σιαγόνος.* Hieronymus *elevatio,* quasi esset a רוּם, *altus fuit,* cum potius sit *projectio,* a רָמָה, *projicio.* Judith. XV. 5. *εἰς τὴν ἀναίρεσιν αὐτῶν,* ad *internecionem* illorum. 2 Macc. V. 13. *νέων καὶ πρεσβυτέρων ἀναιρέσεις,* juniorum et seniorum *cædes.* Hesych. *Ἀναίρεσις, ἡ τῆς κάρας ἐκτομή, καὶ ἄλλως θανατῶσαι.*

'ΑΝΑΙΡΕΩ, *suscipio, tollo,* idque vel per *ablationem,* vel per *interfectionem.* אָבַד Pihel *perire facio, perdo.* Aqu. Symm. Job. IV. 11. *ἀπολεῖ.* — בָּצַע Pih. *succido, reseco.* Job. VI. 9. *εἰς τέλος δὲ μή με ἀπολέσῃ.* — הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio.* Gen. IV. 14. Deut. XIII. 15. *ἀναιρῶν ἀπολεῖς.* Ies. XXXVII. 36. — הֵמִית Hiph. a מוּת, *occido.* Inc. 1 Reg. XVII. 20. cujus versio clare docet, *ἀναιρεῖν* non semper de *morte cruenta* et *violenta,* sed quoque de *naturali* ac *placida* adhiberi. LXX Ies. XI. 4. XIV. 30. Jer. XXVI. 15. — הָרַג, *occido.* Exod. II. 14. 15. Jud. VIII. 21. *ἀπέκτεινε τὸν Ζεβεὶ,* occidit Zebee. Vide et 2 Reg. X. 18. Hesychius: *ἀπέκτεινεν. ἐφόνευσεν.* Jer. IV. 31. — הֶרֶג הֲרוּגִים, *occisio occisorum.* Ies. XXVII. 7. — הֲרֵגָה, *occisio.* Jer. VII. 30. *φάραγξ τῶν ἀναιρεθέντων.* Concretum posuerunt pro abstracto. — הֵרִים Hiph. a רוּם, *exalto, tollo.* Num. XVI. 37. *ἀπόλεσθε τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ, tollite* thuribula ærea. — הֵרִיק Hiph. a רִיק, *evacuo.* Ex. XV. 9. *ἀπολῶ τῇ μαχαίρᾳ μου,* gladio meo *perdentur.* Scil. Orientalibus gladius dicitur *evacuare* se, cum multum sanguinis effundit, hominemque anima vitali spoliat. Hinc رَاقَ in IV. Conj. notat *effudit sanguinem.* Confer Lette ad Cant. Mosis p. 219. seq. Non opus itaque est statuere, LXX הָרַג in mente habuisse. — חָלָל, *confossus.* Aqu. et Symm. 2 Sam. I. 22. *ἀναιρεμένων,* occisorum. Iidem sec. cod. Holm. 108. Deut. XXI. 2. — לָקַח, *capio, accipio.* Ex. II. 5. *ἀπέλετο αὐτὴν, tollebat* illam, sc. arcam. Prov. XI. 29. Sc. לָקַח quoque *auferre* notat. — *מִלְחָמָה, *bellum, prælium.* Ies. XXVIII. 6. מְשִׁיבֵי מִלְחָמָה שַׁעְרָה, *avertentibus prælium ad por-*

tam. LXX κωλυόντων ἀπλῶς. Sensum secuti sunt, non verba. — מוּת, *morior.* Num. XXXV. 31. ἐνόχου ὄντος ἀναιρεῖσθαι. Bene, quia מוּת haud raro *interfici* notat, ac de *morte violenta* dicitur. — מָשָׁה, *extraho.* Ex. II. 10. ἐκ τοῦ ὕδατος αὐτὸν ἀνειλόμην. — *מָצָא, *invenio.* Inc. 1 Sam. XX. 21. Est nempe מָצָא h. l. in notione prægnanti, ut non solum *invenire*, sed etiam *inventum tollere ac afferre* notet. Vulg. *vade et affer mihi sagittas.* — נָשָׂא, *fero, porto.* Jos. IV. 3. ἀνίλεσθε. Ita quoque Josephus. Eleganter. Nam ἀνιλίσθαι non tantum dicuntur *ii, qui aliquid tollunt in suum usum*, ut ἱλάαν ἀνιλίσθαι Theophr. Char. 10. sed etiam *ii, qui aliquid tollunt in humeros suos, quod ipsi ferant alio.* Atque sic differt ab ἀνιλεῖν, quod tamen v. 8. pro medio ponitur. Dan. I. 16. secundum Chis. ac Theodot. — פָּגַע, *irruo, impetum facio.* 1 Reg. II. 30. 32. 47. In omnibus his locis פָּגַע habet notionem adjunctam *occidendi.* — קָטַל, Chald. *occido.* Dan. II. 13. 14. V. 21. 32. et VII. 11. — Sap. I. 11. στόμα δὲ καταψευδόμενον ἀναιρεῖ ψυχήν, ubi Bretschneidero ἀναιρεῖ notare videtur, ut ἀναπάττειν, *miserum aliquem reddere, summis obruere miseriis.* Oppositum legitur cap. III. 1. coll. Matth. X. 28. et quæ observavit Kuinoel in Obss. ad N. T. e Lib. Apocryphis V. T. ad 1 Cor. VIII. 11. Formula ἀναιρεῖν ψυχήν legitur quoque Sir. XXI. 3. Sir. XXII. 2. ἀναιρούμενος αὐτόν, ubi illud αὐτὸν ad *stercus* referendum est — quod quicunque *contigerit.* Syrus: *qui eum videt.*

ΑΝΑΙΣΘΗΤΟΣ, *sensu carens, stupidus.* נָבָל, *stultus.* Theod. Prov. XVII. 22. — בְּלִי־דַעַת, *absque scientia.* Symm. Job. XXXV. 16. ubi in aliis legitur ἀνόητος.

*ΑΝΑΙΣΘΗΤΩΣ, *sine sensu, stupide, stolide, temerarie.* Sir III. 21. χαλεπώτερά σου μὴ ζήτει ἀναισθήτως, (sec. Compl.) difficiliora te ne quæras *inscienter*, h. e. *inconsiderate, imprudenter*, i. q. in seq. ἐν ἀφροσύνῃ. Tribuitur h. l. ἀναίσθησις ei, qui nimiam de se ac viribus suis alit et fovet opinionem. Confer etiam v. 25. Alciphr. III. 23. ἀναισθήτως ἔχειν, *non sentire.*

ΑΝΑΙΤΙΟΣ, *innocens, insons, culpæ expers.* — חִנָּם, *gratis, frustra*, etiam *immerito.* Symm. Job. XXII. 6. ἐπ' ἀναιτίους, h. e. pro *culpæ expertibus*, ut nempe *pignus* h. l. sit quod apud Græcos τὸ ἐκανὸν, nempe *sponsio.* Si autem exemplis idoneis probari posset, ἀν. etiam *eum* significare, *qui nullum debitum contraxit*, hanc interpretationem ideo præferrem, quia nullibi traditur, Jobum judicis personam sustinuisse. Sed fortasse species injuriæ pro genere h. l. ponitur. Adde 1 Sam. XXV. 31. — נָקִי, *innocens.* Deut. XIX. 10. αἷμα ἀναίτιον, coll. v. 13. et XXI. 8. 9. — צַדִּיק, *justus.* Symm. 2 Sam. IV. 11. — תָּם, *integer.* Inc. Job. IX. 20. Hesych. Ἀναίτιος, ἀθῶος, ἀνύγκλητος.

ΑΝΑΙΤΙΩΣ, *immerito.* חִנָּם, *gratis, frustra*, etiam *immerito, sine causa.* Οἱ λοιποὶ Job. IX. 17. Olympiod. Οἱ λοιποὶ, ἀντὶ τοῦ διακενῶς, ἀναιτίως ἐξέδωκαν καὶ δωρεάν. Symm. Ps. XXXIV. 8. bis. — בְּלִי־פֶשַׁע, *sine prævaricatione, sine crimine.* Symm. Job. XXXIV. 6.

ΑΝΑΚΑΙΝΙΖΩ, *renovo.* חָדַשׁ et הִתְחַדֵּשׁ Pih. et Hithp. idem. Ps. CII. 5. ἀναχαινισθήσεται ὡς ἀετοῦ ἡ νεότης σου, *innovabitur* juventus tua instar aquilæ. Ibid. CIII. 31. ἀναχαινιεῖς τὸ πρόσωπον τῆς γῆς, novam terræ faciem indūcis. Thren. V. 21. — *חֲרֵשׁ, nomen proprium, *Hares.* Ies. XVI. 11. ὡς τεῖχος ἀνεκαλίσατο; Legerunt חָרַשְׁתָּ, mutata

a ר in ד. — עָבַר, *conturbo.* Psalm. XXXVIII. 3. τὸ ἄλγημά μου ἀνεκαινίσθη. Hebraica: *dolor meus est conturbatus,* nihil aliud significant, quam *dolor meus est admodum auctus,* quem sensum LXX suo ἀνακαινίζεσθαι exprimere voluerunt. Unde simul apparet, Agellium h. l. male conjecisse ἀνεκινήθη, ac provocasse ad ἀνεταράχθη apud Symmachum, b ac ἀνήγειρε δεύτερον apud Apollinarium. Cæterum similis huic locus reperitur 1 Macc. VI. 9. ἀνεκαινίσθη ἐπ' αὐτὸν λύπη μεγάλη, *recrudescerat* s. *auctus erat* in lecto dolor magnus.

'ΑΝΑΚΑΙΌΩ, *comburo, accendo.* הִבְעִיר Hiph. a בָּעַר, *ardere facio, accendo.* Symm. Ps. XXXVIII. 4. LXX Ez. V. 2. ἐν πυρὶ ἀνακαύσεις. — הִדְלִיק Hiph. idem. Ez. XXIV. c 10. ἀνακαύσω τὸ πῦρ. — *קָרַב, *propinquus sum, accedo.* Hos. VII. 6. קִרְבוּ לִבָּם, *applicuerunt cor suum,* ἀνεκαύθησαν αἱ καρδίαι αὐτῶν. Statuunt nonnulli, eos in textu habuisse בָּעֲרוּ. Cappello legisse videntur חָרְבוּ. Non admittenda est hæc conjectura: nam חָרַב non notat *inflammari,* sed *exsiccari.* Si lectio varia fingenda esset, meliori specie d diceretur, eos legisse קָדְחוּ, cujus vocis scriptio etiam est aliquo modo affinis, aut צָרְבוּ, quod in Piel efferendum sit. Sunt denique, qui, putant, eos liberius vertisse, ac elegisse verbum, quod contextui non contrarium viderent. Mihi vero nec aliter legisse, nec pro lubitu transtulisse videntur. Nam formula *applicare cor* notat *animum adverte-* e *re, intentum esse,* quod commode a LXX per *ardere, incensum esse* exprimi poterat, inprimis ob additam comparationem cum *clibano.* Sic quoque nostri vocibus brennen, *to burn,* et entbrannt seyn, *to be inflamed,* uti solent. Accedit, quod קָרַב ex usu l. Arab. قَرِبَ *incensum esse* significat. Cæterum cum LXX consentit h. l. quoque Syrus. Judith. VII. 5. ἀνακαύσαντες πυρὰν, f incendentes pyram. Eadem formula legitur quoque 1 Macc. XII. 28. Sir. IX. 9. ἐκ τούτου φιλία, ὡς πῦρ, ἀνακαίεται, hinc amicitia tanquam ignis *nova nutrimenta capit.*

'ΑΝΑΚΑΛΈΩ, *voco, revoco, revertor.* חוֹגָה Hiph. *mœrore afficio, affligo,* a יָגָה. Symm. Thren. I. 12. ἀνεκάλεσε. Num deduxit vocem ab מוּט? N. L. — *מוֹט, *nuto,* g *moveo me, vacillo.* Symm. Ies. LIV. 10. pro *fœdus pacis meæ* לֹא תָמוּט *non nutabit* seu *movebit se,* habet: οὐκ ἀνακληθήσεταί, *non revocabitur.* Sensum bene expressit; nam fœdus aut promissio vacillat, quando revocatur et retractatur. Simili modo ἀνακαλεῖν apud Græcos legi, multis exemplis docuit Abresch. Diluc. Thucyd. p. 711. — מִקְרָא, *convo-* h *catio.* Num. X. 2. ἔσονταί σοι ἀνακαλεῖν τὴν συναγωγήν. 'Ανακαλεῖν, ante quod εἰς τὸ supplendum erit, significare h. l. *convocare,* i. q. συγκαλεῖν, e commate sequente luculenter apparet. — נָקַב, *expresse nomino.* Num. I. 17. τούτους τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος, hos modo expresse *nominatos.* — קָרָא, *voco, nomino.* Ex. XXXI. 2. ἀνακέκληκα ἐξ ὀνόματος. Eadem i formula occurrit quoque ib. XXXV. 30. Lev. I. 1. ubi in Ald. pro ἀνεκάλεσε legitur ἐκάλεσε, quemadmodum etiam apud Latinos *revocare* pro *vocare* ponitur. Jos. IV. 4. — שׁוּב, *revertor.* Jud. XX. 48. ἀνῆλθ ἀνεκάλεσεν εἰς τοὺς υἱοὺς sec. Ald. ubi post ἀνεκάλεσεν subaudiendum erit ἑαυτὸν, revertebatur ad filios Benjamin. Alii libri habent ἀνέστρεψαν, k alii vero ἀπέστρεψαν. Hesych. ἀνεκαλέσατο, ἀπέστρεψεν.

*'ΑΝΑΚΑ'ΛΥΠΤΟΣ, *discoopertus, non tectus.* Occurrit hæc vox, quæ in Lexicis desideratur et a Bielio neglecta est, in libro Tobiæ II. 9.

a τὰ πρόσωπά μου ἀναπάλυπτον ἦν. Ita nempe legitur in Cod. Alex. Ald. et Compl. In ed. Rom. tantum ἀπάλυπτον reperitur.

ΑΝΑΚΑΛΥΠΤΩ, *detego, revelo.* גָּלָה idem. Ex. XX. 26. ubi cum ἀποπαλύπτειν in codd. permutatur, æque ac Deut. XXII. 30. Conf. infra s. v. ἀποκαλύπτω. Job. XX. 27. ἀναπαλύπτειν τὴν ἀνομίαν, retegere, h. e. b *in lucem protrahere* iniquitatem. Ib. XXXIII. 16. ἀναπαλύπτειν νοῦν, *edocere* ac *admonere* homines. Prov. XX. 22. ἀναπαλύπτειν βούλας, *revelare secretum.* Ies. XXII. 8. 14. XLVII. 3. Dan. II. 21. sec. Chis. — חָבַשׁ Pih. *ligo, obligo.* Job. XXVIII. 1. βάθη δὲ ποταμῶν ἀνεπάλυψεν. Theodot. ἐξηρεύνησεν. Uterque חָבַשׁ et חָפַשׂ, *scrutor,* permutasse c videtur. Vulg. quoque habet *scrutatus est,* quem etiam Hieronymus sequitur. — יָצָא, *exeo.* Jer. XXI. 12. ἵνα μὴ ἀναπαλυφθῇ ὡς πῦρ ἡ ὀργή μου, ne tanquam ignis patefiat ira mea. Bene quoad sensum. Nam *exire* et *prodire* in omnibus linguis pro *manifestari, in lucem proferri* ponitur. — עָוָה, Pih. *perverto.* Ies. XXIV. 1. ἀναπαλύψει τὸ πρόσωπον αὐd τῆς. Permutatæ mihi h. l. esse videntur a LXX voces עָרָה et עָרָה, sensu admodum incommodo, aut potius nullo. — עָרָה, Pih. *denudo.* Ies. III. 16. κύριος ἀναπαλύψει τὸ σχῆμα αὐτῶν, Deus pudenda eorum retegit. In Hex. Montf. ἀναπαλύψει refertur ad vocem שְׂפָח, *scabie infici,* sed hanc per ταπεινώσει expresserunt. Conf. infra s. v. ἀποκαλύπτω e ad h. l. Præterea legitur hæc vox apud LXX Ies. XXII. 9. ubi τῷ ἀναπαλύψαι nihil respondet in textu Hebraico. Sine dubio supplerunt ex antecedente commate vocem וַיִּגַּל, et *discooperuit.* 3 Esdr. VIII. 79. Hebr. וַיֵּאוֹר, Esdr. IX. 9. Tob. XII. 6. τὰ δὲ ἔργα τοῦ θεοῦ ἀναπαλύπτειν ἔνδοξον, opera Dei *celebrare* et *prædicare* honorificum est.

ΑΝΑΚΑΜΠΤΩ, sc. ὀφθαλμόν, (conf. f L. Bos. Ellips. Gr. p. 15.) *reflecto cursum.* h. e. *revertor.* שׁוּב, *recedo.* Jer. XV. 5. ἢ τίς ἀναπάμψει εἰς εἰρήνην σου, quis redibit, ut videat, quomodo tu valeas. — שׁוּב, *redeo.* Ex. XXXII. 26. Jud. XI. 39. ubi cum ἐπιστρέφειν in codd. permutatur, æque ac 1 Par. XIX. 5. 2 Sam. I. 22. ῥομφαία Σαοὺλ οὐκ ἀνέκαμψε κενή, gladius Sauli vacue non redibat. Adde g Inc. 2 Reg. X. 5. Theodot. Job. XXXIX. 4. et Aqu. Symm. Theod. Ez. I. 8. Adde 3 Esdr. VIII. 89. 4 Macc. I. 35. metaphorice usurpatur, ut sit *flectere,* h. e. *regere, moderari, refrenare,* et cum φιμοῦν permutatur.

ΑΝΑΚΑΜΠΤΟΥΣΑ ΑΝΑΚΑΜΠΤΩ, *revertens revertor.* שׁוּב. Jerem. III. 1. h

ΑΝΑΚΕΙΜΑΙ, *accumbo,* speciatim ad *cœnam.* 3 Esdr. IV. 10. αὐτὸς ἀνάκειται, ἐσθίει καὶ πίνει. Confer Lex. N. T. s. h. v.

*ΑΝΑΚΛΗΣΙΣ, *revocatio,* et speciatim *revocatio ac reditus ex captivitate.* Certe hoc sensu reperitur hæc vox (qua caret Thesaurus Bielii) in Prol. Sir. sec. Compl. μετὰ τὴν αἰχμαλωσίαν καὶ ἀνάκλησιν, post captivitatem Babylonicam et reditum ex ea. i

ΑΝΑΚΕΦΑΛΑΙΟΟΜΑΙ, *recapitulor, recognoscor.* כָּלָה Pih. *absolvor, perficior, finior.* Theodot. et Vta Ed. Ps. LXXI. 20. ἀνεκεφαλαιώθησαν, quod Montf. exponendum putat: *recognitæ sunt.*

ΑΝΑΚΛΑΩ, *refringo, reflecto.* מָלַק, *ungue seco* seu *reseco.* Samar. k sec. scholion ed. Roman. Lev. I. 15. et Inc. Lev. V. 8. 4 Macc. XI. 10. Alciphr. I. 28.

ΑΝΑΚΛΙΝΩ, *reclino, discumbo.* בּוֹא, *venio.* 1 Sam. XVI. 5. בָּאתֶם אִתִּי בַּזֶּבַח, *venite mecum in victima,* sea ad sacrificium. ἀνακλίθητε sec.

a Complut. ubi sine dubio de epulis sacrificalibus cogitarunt, æque ac ignotus ille interpres, qui voce εὐφραίνομαι h. l. usus est. — נָטָה, *inclino.* Aqu. Prov. II. 2. ἀναχλινεῖς, ubi vox ἀναχλίνειν metaphorice sumitur de *inclinatione animi,* seu *attentione ac studio.*

ΑΝΑΚΛΙΣΙΣ, *reclinatio, accubitus.* מֵסֵב, *circuitus, ambitus circularis.*

b Cant. I. 11. Aqu. et LXX ἐν ἀνακλίσει αὐτοῦ. Vulg. *in accubitu suo.* Potest tamen h. l. per ἀνάκλισιν etiam *conclave, in quo accumbitur ad cœnam,* seu *cœnaculum* intellegi. Conf. infra s. v. ἀνάπαυσις. Cæterum adhuc monendum est, Grabium Proleg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 8. pro ἀνακλίσει legendum esse conjecisse ἀνακυκλήσει, quia vox Hebraica

c alias sæpe redditur κύκλος et κύκλωμα. Adde Hippocr. Coac. Prænot. p. 197. 1.

ΑΝΑΚΛΙΤΟΝ, *reclinatorium, locus, ubi discumbitur.* רְפִידָה, *stratum,* a רָפַד, *sternere, substernere.* Cant. III. 10. ἀνάκλιτον αὐτοῦ χρυσίον. Vulg. *reclinatorium,* h. e. *cervical, in quod caput reclinamus.*

ΑΝΑΚΟΙΝΟΩ, *communico.* 2

d Macc. XIV. 20. τοῦ ἡγεμόνος τοῖς πλήθεσιν ἀνακοινωσαμένου, cum dux rem cum populo communicasset. Polyb. XI. 26. 2.

ΑΝΑΚΟΜΙΖΩ et ΑΝΑΚΟΜΙΖΟΜΑΙ, *effero, deporto,* etiam *recipio, recupero, restituo.* 2 Macc. XII. 39. τὰ τῶν προπεπτωκότων σώματα ἀνακομίσασθαι, corpora mortuorum *deportare.* 2 Macc. II. 22. ἀνακομίζεσθαι

e τὸ ἱερὸν, *templum restituere.* Lectio enim Ald. et Compl. ἀνοικοδομεῖσθαι interpretamentum est, quod e margine in textum irrepsit. Vulg. *recuperarent.* Syrus, qui transtulit: *pacatum, quietum reddere,* Bretschneidero ἀνακομίσασθαι, *sopire, placidum reddere,* legisse videtur. Cæterum, ut idem observavit, legitur hoc verbum eodem fere sensu et apud profanos, v. c. Dion. Hal. f Antt. III. 23. T. I. p. 474. ed. Reisk. ἀνακομίσασθαι ἡγεμονίαν. Dio Cass. p. 87. ed. Reim. ἀνακομισθέντων αὐτῶν, sc. τῶν κακουμένων, quum ab hoste oppressos recuperasset, i. e. liberasset, in pristinum restituisset statum. Polyb. IV. 83. 2. ἀνακομίσασθαι τὸ φρούριον τοῖς Δυμαίοις. 3 Macc. I. 1. μαθὼν παρὰ τῶν ἀνακομισθέντων, accipiens ab iis, qui fuga g se receperant, *perfugis.* Est enim h. l. reciproce intellegendum: *se recipere,* i. e. *reverti, evadere.* Sic apud Polyb. I. 83. 5. et III. 74. 8. ἀνακομισθῆναι est *reverti, evadere e naufragio vel pugna adversa.* V. Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v.

*ΑΝΑΚΟΠΗ, *impedimentum.* פֶּרֶץ, *fractura.* Aqu. Ies. LVIII. 12. h Sed est ibi lectio non satis certa. Nam, ut Montf. ad h. l. docuit, loco ἀνακοπῆς fortasse legendum est διακοπῆς, qua voce h. l. Symmachus et Aquila alibi pro eodem Hebraico usi reperiuntur. Vide etiam Wesselingii Probabil. p. 218. Cæterum vox ἀνακοπὴ reperitur apud Strabon. Geogr. III. p. 264. B. et Dion. Halic. de Comp. Verb. II. 27. 25. i

ΑΝΑΚΟΠΤΩ, *reseco, præcido, inhibeo, sedo.* הָלַם, *obtundo.* Theod. Jud. V. 22. ἀνεκόπησαν, *resectæ sunt.* Scharfenbergio ad h. l. scribendum videtur ἀπεκόπησαν, (חָלְמוּ) *abscissi, amputati sunt,* coll. v. 26. Sap. XVIII. 23. ἀνέκοψε τὴν ὀργὴν, *sedabat* iram.

*ΑΝΑΚΟΥΩ, *inaudio, ausculto.* שָׁמַע, *audio.* Gen. XXI. 6. Sed ibi k in Cod. Cotoniano vitiose legi videtur ἀνακούσῃ, ortum sine dubio ex ἂν ἀκούσῃ.

ΑΝΑΚΡΑΖΩ, *exclamo, clamo.* הָרִיעַ, Hiph. a רוּעַ, *clango, vociferor.* Jos. VI. 5. ἀνακεκραγέτωσαν πᾶς ὁ λαὸς. 1 Sam. IV. 5. ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ. — זָעַק, *clamo.* Ez.

XXI. 12. *ἀνάκραγε καὶ ὀλόλυξον.* — קָרָא, *voco, clamo.* Jud. VII. 20. Ex. IX. 1. Zach. I. 14. 17. — שָׁאַג, *rugio.* Joël. III, 16. *ὁ δὲ κύριος ἐκ Σιὼν ἀναχράξεται.* — תְּרוּעָה, *clangor, acclamatio mutua.* Jos. VI. 5.

'ΑΝΑΚΡΕΜΑ'ΖΩ, *suspendo.* תָּלָה idem. Inc. 2 Sam. XVIII. 10. *ἀνεχρεμάσθη, suspensus est.*

'ΑΝΑΚΡΙ'ΝΩ, *scrutor, interrogo.* חָקַר, *investigo, exploro.* 1 Sam. XX. 12. *ἀναχρίνω τὸν πατέρα μου, sciscitor patrem meum.* Dan. III. 13. sec. Chis. Susann. 48. 51. ubi sensu judiciali accipiendum est, de *inquisitione judicis.*

'ΑΝΑ'ΚΡΙΣΙΣ, *inquisitio judicis, testium interrogatio.* 3 Macc. VII. 5. *ἄνευ πάσης ἀναχρίσεως καὶ ἐξετάσεως*; ubi Grotius notat, quod *ἀνάχρισις* sit *testium interrogatio* Platoni VI. de *legibus*, et allegat Act. XXV. 26.

'ΑΝΑΚΡΟΤΕ'Ω, *explodo, illudo.* הָלַם, *contundo.* Theod. Prov. XXIII. 35. *ἀνεχρότησαν*, exploserunt. LXX quoque vocem Hebr. per *ἐμπαίζειν* transtulerunt, sine dubio tautologiam evitandi causa. Vide tamen infra ad *ἐμπαίζω* a me notata. Adde Aristoph. Vesp. 1305.

'ΑΝΑΚΡΟΥ'Ω, et in medio 'Αναχρόομαι, *pulso*, et speciatim de instrumentis musicis adhibetur. חָזָה *video.* 1 Par. XXV. 5. *τοῦ ἀναχρουομένου* (scil. *ἐν ὀργάνοις*) *τῷ βασιλεῖ*, qui pulsabat coram rege instrumenta musica. Scilicet חָזָה est h. l. i. q. הִנָּבֵא *prophetare*, ac notat h. l. *carmina sacra canere adhibitis instrumentis musicis.* Vide ad h. l. Intt. — חָצַץ, Pih. *ejaculor.* Jud. V. 11. *φωνὴν ἀναχρουομένων* (scil. *ἐν ὀργάνοις*) *διὰ μέσου τυμπανιομένων*, vocem pulsantium instrumenta musica inter exultantes. Non legerunt מְחַצְּצִים, *sagittariorum*, sed vel מְחֻצָּרִים, quod Hos. V. 8. per *ἠχεῖν* redditur, (vide Doederleinii Bibl. Theol. T. III. p. 32.) vel מְחַזִּים aut מֻחָזִים a חָזָה, *videre*, quod vide supra. — כָּרַר Pih. a כָּרַר, *subsilio.* 2 Sam. VI. 14. *ἀνεχρούετο ἐν ὀργάνοις.* Non secuti sunt lectionem ab impresso textu diversam, nam v. 16. eadem voce Græca pro eadem Hebraica usi sunt: sed *ἀναχρούεσθαι* respondet h. l. Latino *pulsare terram*, quod pro *saltare* apud Horatium (I. Od. 37. 2.) legitur, atque bene רָקַד כָּרַר respondet, quod etiam *saltare* notat. — נָבָא Niph. *prophetо.* 1 Par. XXV. 3. *ἐν κινύρᾳ ἀναχρουόμενοι ἐξομολόγησιν καὶ αἴνεσιν κυρίου*, ubi in Compl. loco *ἀναχρούεσθαι* legitur *προφητεύειν.* Vide notata supra s. v. חָזָה. — שָׁלָה, *tranquillus sum.* Ez. XXIII. 42. *φωνὴν ἁρμονίας ἀνεχρούοντο*, gratum concentum instrumentis musicis faciebant, ubi non video, quomodo hæc versio cum textu Hebraico conciliari possit.

* 'ΑΝΑΚΤΑ'. Vox hæc nihili, quæ legitur apud Aquilam Deut. VI. 8. pro Hebr. טוֹטָפֹת, *frontalia*, mutanda est ex conjectura Montf. minime improbabili in *ἀτίνακτα, immota*, ut quadret cum *ἀσάλευτον*, quod LXX h. l. et Exod. XIII. 16. Symm. Theod. et LXX pro eadem voce posuerunt. Mihi in mentem venit, annon legendum sit *ἄναπτα*, nam frontalia capiti alligata erant.

'ΑΝΑΚΤΑ'ΟΜΑΙ, *restauro, recreo, recupero, recipio.* הֲשִׁיב נֶפֶשׁ, *animam redire facio*, h. e. *recreo.* Symm. Ps. XXII. 3. *ἀνεκτήσατό με, recreavit* me. Ita Bielius. Sed in Hex. Montf. refertur hæc vox ad יְנַחֲלֵנִי, *ducet me*, in fine commatis antecedentis. נָהַל de *pastoribus* dicitur, *qui pecus in pascua agunt.* Mihi prius præferendum esse videtur ob loca reliqua, ubi Symmachus hac voce pro הֲשִׁיבָנִי usus est,

a nempe 1 Sam. XXX. 12. ubi ἀνεπτήσατο est *recreavit se*, quasi *ad se rediit*, et Thren. I. 16. ἀναπτώμενος, coll. Origene Tom. III. p. 333. — עֵדֶד Pih. ab עָדַד, *statumino*. Symm. Ps. CXLVI. 6. ἀναπτώμενος, *recreans*. — שָׁבַר, *frango*. Symm. Ps. CIII. 11. pro יִשְׁבְּרוּ צָמְאָם, *frangent*, h. e. *sedabunt sitim suam*, habet: ἀναπτήσονται δίψαν. Hieron. b *reficiat*.

*ΑΝΑΚΤΙ΄ΖΩ, *rursus creo, renovo*. בָּרָא, *creo*. Aqu. Ps. L. 12. ἀνάπτισον, pro quo LXX simplex κτίσον habent. Kreyssigio autem Symb. P. III. p. 4. urgenda h. l. esse videtur vis præpositionis ἀνά, quæ tamen non raro in compositis redundat. Vide Fischeri Proluss. de Vitiis Lexic. N. T. p. 26. seq. c et p. 124. seq. Cæterum reperitur quoque hæc vox apud Joseph. A. J. XI. 4. 3. p. 556. Strabon. Geogr. IX. p. 617. C. ac Eustath. in Il. p. 32. 32.

ΑΝΑ΄ΚΤΟΡΟΝ, *templum*. מָעוֹן בֵּית יְהוָה, *habitaculum domus Jehovæ*. Symm. Ps. XXV. 8. In Hex. Montf. refertur quidem hæc vox ad מִזְבֵּחַ, *altare*, v. 6. sed perperam, d ut apparet ex Theodoreto T. I. ed. Hal. p. 766. ἀντὶ τῆς εὐτρεπείας ὁ Σύμμαχος ἀνάκτορον εἴθικεν. Conf. Opuscula Critica p. 183. Cæterum frequens est hæc vox de templo, apud poëtas tragicos inprimis, unde, ut Bielius recte observavit, Critici ad Aristophanis Aves p. 578. Ἄνακτας, τοὺς θεούς· ἔνθεν καὶ ἀνάκτορα τὰ ἱερά. Vide Spanhem. ad Callim. Hymn. e in Apoll. v. 77. Hesych. Ἀνάκτωρ, θεὸς, βασιλεύς. Idem: Ἀνακτόρων, ναῶν, ἢ οἴκων βασιλέων.

ΑΝΑΚΥ΄ΚΛΩΣΙΣ, *circuitus, orbis*. Vide in Ἀνάκλασις. Plato Polit. II. 269. E. Polyb. VI. 9. 10.

ΑΝΑΚΥΛΙ΄Ω, *provolvo*. Sir. XXXVII. 3. πόθεν ἀπεκυλίσθης καλύψαι τὴν ξηρὰν, unde provoluta es, seu prorepaisti, ut operias terram. Sermo ibi est de simulatione amicitiæ aut insidiosa proreptione ad amicitiam. f

ΑΝΑΚΥ΄ΠΤΩ, *erigo caput, surrecta specto*, i. q. ἀνανεύω apud Achill. Tat. Lib. V. c. 3. ἀνανεύσας εἰς τὸν οὐρανόν. נָשָׂא רֹאשׁ, *attollo caput*. Job. X. 15. οὐ δύναμαι ἀνακύψαι, non possum caput attollere. Sus. 35. sec. Chis. ἀνακύψασα ἔκλαυσεν: quæ quid sibi velint, facile intelligi- g tur ex verbis Theodot. ἡ δὲ κλαίουσα ἀνέβλεψεν εἰς τὸν οὐρανόν.

ΑΝΑΛΑΜΒΑ΄ΝΩ, *suscipio, attollo, recipio, apprehendo, capio, fero, porto, induo*. הֵשִׁים, Hiph. a שׂוּם, *pono*. Job. XXII. 22. ἀνάλαβε τὰ ῥήματα αὐτοῦ ἐν καρδίᾳ, suscipe corde ejus doctrinam. — חָגַר, *accingo*. Deut. I. 41. ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ, *capientes* unus- h quisque arma. Sic ἀναλαμβάνειν ὅπλα 2 Macc. X. 27. XI. 7. et apud Xenophontem (v. c. Hist. Gr. II. 4. 4.) sæpius. — נָסַף, *addo*. Job. XVII. 9. ἀναλάβοι θάρσος, *obfirmet animum suum*. — לָקַח, *accipio, capio*. Gen. XXIV. 61. XLV. 18. ἀναλαβόντες τὸν πατέρα, *comitem sibi adjungerent* patrem; ubi in codd. cum παραλαμβάνειν permutatur. i Conf. XLVI. 5. et XLVIII. 1. Num. XXV. 7. ἀναλαβὼν σειρομάστην ἐν τῇ χειρὶ, in manu fasciam *gestarunt*. Jud. IV. 21. ubi ἀναλαμβάνειν permutatur in codd. cum λαμβάνειν, (coll. 2 Sam. XXII. 17.) ac per *sumere* vertendum est. Ibid. XIX. 28. ἀνέλαβεν ἐπὶ τὸ ὑποζύγιον, *imposuit* asino. 2 Reg. II. 9. πρὶν ἢ ἀναλημφθῆναί με ἀπό σου, antequam a te *au-* k *ferar*, nempe in cœlum, coll. v. 10. Ps. LXXVII. 76. ἀνέλαβεν ἐκ κοιμενίων, ex caulis *sumsit*, ut nempe ad dignitatem regiam eum eveheret, coll. Amos VII. 15. Ez. VIII. 3. ἀνέλαβέ με τοῦ χαιτείδου τῆς κορυφῆς, *apprehendit* me in cincinno capitis. — נָטַל et Chald. נְטַל, *levo*. Ies.

LXIII. 9. ἀνέλαβεν αὐτοὺς καὶ ὕψωσεν. Dan. IV. 31. τοὺς ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἀνέλαβον, *levabant* oculos in cœlum. — *נָסָה, *tento.* Symm. Job. IV. 2. Legit הֲתִנָּשֵׂא; nam נָשָׂא modo *attollere,* modo *capere* notat. Cæterum ἀναλαμβάνειν ibi Latino *suscipere* respondens notat *conari, sustinere.* Confer Buxtorfii Anticrit. p. 701. — נָשָׂא, *fero, tollo.* Gen. XLV. 27. τὰς ἁμάξας, ἃς ἂν ἀπέστειλεν, ὥστε ἀναλαβεῖν αὐτόν, currus, quos miserat, ut *ferrent* illum. Ex. XIX. 4. ἀνέλαβον ὑμᾶς, ὡς ἐπὶ πτερύγων, *portavi* vos, tanquam super alas. Amos V. 26. ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ Μολὸχ, *portastis* templum Molochi. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Num. XIV. 1. ἀναλαβοῦσα (scil. ἑαυτὴν) πᾶσα ἡ συναγωγὴ, *insurgens* totus cœtus clamorem edebat. Job. XIII. 14. ἀναλαβὼν τὰς σάρκας μου τοῖς ὀδοῦσί. Vulg. *lacero carnes meas* etc. Ps. XLIX. 17. ἀναλαμβάνεις διαθήκην μου διὰ στόματός σου, religionem meam semper in ore *habes.* Jer. IV. 5. ἀναλαβόντες (scil. ἑαυτοὺς) φεύγετε εἰς Σιὼν, *surgentes* fugite in Sion. Jer. VII. 28. ἀνάλαβε ἐπὶ χειλέων ὄχθον, *assume* seu *tolle* in labiis lamenta. Cf. 2 Macc. I. 28. Similiter Thren. V. 13. ἐκλεκτοὶ κλαυθμὸν ἀνέλαβον, electi fletum *assument.* Adde Theod. Job. XXVII. 21. ἀναλήψεται. Vulgatus: *tollet eum.* — בָּלַל *bajulo.* Ies. XLVI. 4. ἐγὼ ἀναλήψομαι καὶ σώσω ὑμᾶς, ego bajulabo et servabo vos. — *סָלַל, *exalto.* Aqu. Prov. IV. 8. ἀνέλαβε αὐτὴν, *admitte* eam, scil. sapientiam, seu potius *in pretio habe, æstima.* — עָדַד Pih. ab עָדָה, *erigo, statumino.* Ps. CXLV. 8. ὀρφανὸν καὶ χήραν ἀναλήψεται, pupillos ac viduas *sustentat.* Ps. CXLVI. 6. — עָדָה, *orno.* Job. XL. 5. ἀνάλαβε δὴ ὕψος καὶ δύναμιν, *indue* s. *assume* majestatem et potentiam, h. e. *utere* ea. Sic et Sir. L. 12. ἐν τῷ ἀναλαμβάνειν αὐτὸν στολὴν δόξης, cum *indueret* ille vestem gloriæ. — עָלָה, *ascendo.* 2 Reg. II. 11. ἀνελήφθη Ἠλιοὺ ἐν συσσεισμῷ, *ascendit* Elias in turbine in cœlum, coll. Sir. XLVIII. 9. et 1 Macc. II. 58. — עָרַךְ, *ordino.* Jer. XLVI. 3. ἀναλάβετε ὅπλα καὶ ἀσπίδας, *assumite* arma et clypeos. Judith. XIV. 3. ἀναλαβόντες οὗτοι τὰς πανοπλίας αὐτῶν, induentes hi gravem armaturam suam. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Sir. XLIX. 16. ἀνελήφθη ἀπὸ τῆς γῆς, *sublatus est* de terra, h. e. mortuus est. 2 Macc. II. 26. ἀναλαβεῖν εὐκοπίαν, ut *consequantur* facilitatem. Ib. VI. 23. ἀναλαμβάνειν λογισμὸν, consilium *sequi* in agendo. Tob. III. 6. ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμα, vitam *auferre.* Præterea legitur quoque Dan. II. 5. sec. Chis. ἀναληφθήσονται ὑμῶν τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὸ βασιλικὸν, bona vestra in fiscum regium *redigentur,* ubi in textu legitur בָּתֵּיכוֹן נְוָלִי יִתְשָׂמוּן, *domus vestræ in sterquilinium ponentur.* Libere, sed egregie. Confer Scharfenb. ad h. l. et 2 Macc. III. 13. Judith. XIV. 5. ἀναλαμβάνειν notat *prostratum humi manu apprehensum excitare* ac *erigere.* Plutarch. de *fraterno amore* T. II. pag. 484. A. ἀνεῖλκεν τὴν οὐσίαν εἰς τὸ Καίσαρος ταμιεῖον ἀναληφθεῖσαν. Alia dabunt Valckenarii notæ ad Herodot. Lib. II. c. 149.

*ΑΝΑΛΑΜΒΑ'ΝΩ 'ΡΗ^ΣΙΝ, *loquor.* Job. XXXIV. 31. ubi כִּי אֶל־אֵל הֶאָמַר נָשָׂאתִי, *quia ad Deum, qui dicit, peperci,* Symm. transtulit: ὅτι πρὸς τὸν Θεὸν ῥῆσιν ἀνέλαβον, quia ad Deum sermonem habui. Conjunxit נָשָׂאתִי cum אָמַר, cujus loco legit אֹמַר vel יֹאמַר.

'ΑΝΑΛΑ'ΜΠΩ, *reluceo, splendeo.* הֵנִיר Hiph. a נָנַהּ, *illumino, illustro.* Inc. 2 Sam. XXII. 29. — לֹא כָהָה, *non caligo.* Ies. XLII. 4. ἀναλάμψω, quod de *studio non defer-*

a *vescente* h. l. explicandum erit. — נָשָׂא, *attollo.* Job. XI. 15. οὕτως γὰρ ἀναλάμψει σου τὸ πρόσωπον. Sensum expresserunt. *Faciem attollere* dicitur is, qui a conscientiæ morsibus liber neminem metuit, ac omnes libere aspicere valet. In hoc quoque est ἀνάλαμψις seu λάμψις τοῦ προσώπου. — צָלַח, *irruo.* Amos V. 6. ὅπως μὴ ἀναλάμψῃ ὡς πῦρ ὁ οἶκος.

b Vulg. *comburatur.* Ita et Syrus ac Chaldæus. E sententia Baveri legerunt יִצָּרֵב. Mihi autem videntur potius in mente habuisse צָלָה, *assare.* Sap. III. 7. ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς αὐτῶν ἀναλάμψουσιν, in tempore visitationis *fulgebunt*, sicut stellæ seu sol, coll. Matth. XIII. 43., h. e. summa dignitate ac felicitate conspicui erunt. 2 Macc. I. 22. ὅτε ἥλιος

c ἀνέλαμψε, cum sol *reluxisset.*

ΑΝΑ΄ΛΓΗΤΟΣ, *carens dolore, is qui sine curis vivit,* unde phrasis: ἡδὺς καὶ ἀνάλγητος, *suavis et carens dolore,* i. e. *qui suaviter et sine dolore vivit.* דֶּבֶר שְׂפָתַיִם, *verbum labiorum.* Prov. XIV. 23. ὁ δὲ ἡδὺς καὶ ἀνάλγητος ἐν ἐνδείᾳ ἔσται: ubi nimium a vero sensu verborum Hebraicorum aberrarunt, quam ut versionis

d eorum rationem reddere valeam. Hesych. ἀνάλγητοι, ἀνηλεεῖς ἢ ἀμέριμνοι.

ΑΝΑΛΕ΄ΓΩ, *colligo, recolligo.* לָקַט Pih. idem. 1 Sam. XX. 37. ἀνέλεξε τὰς σχίζας, *collegit* sagittas. 3 Macc. II. 22. ἀναλεξάμενος ἑαυτὸν, *recolligens seipsum,* h. e. *vires recipiens.*

ΑΝΑΛΕ΄ΓΩ ΛΟ΄ΓΟΝ, *excipio sermonem.* חָלַט, *præcise cognosco.* 1

e Reg. XX. 33. ἀνελέξαντο τὸν λόγον ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, *excipiebant* sermonem ex ore ejus. Vulg. *rapuerunt verbum ex ore ejus.* Arab. حلط *festinare* notat.

ΑΝΑΛΕΙΨΙ΄Α, *defectus unctionis.* מִשְׁמָן *de oleo, oleum.* Symm. Ps. CVIII. 24. ἀπὸ ἀναλειψίας, a defectu unctionis. Scilicet מ haud raro de *privatione* aut *defectu* explicandum est. Augenda sunt hac voce f Lexica, quæ tantum adjectivum ἀνάλειπτος agnoscunt.

ΑΝΑΛΕΚΤΗ΄ΡΙΟΝ, *collectorium, pera pastoralis.* יִלְקוּט, idem, a לָקַט *colligo,* quod pastores illuc cibum reliquasque res necessarias congerunt. Aqu. 1 Sam. XVII. 40. Josephus A. J. VI. 10. habet πήραν ποιμενικήν. Cæterum hæc vox, quæ in Lexicis desideratur, ad g etymologiam vocis Hebraicæ ab Aquila ficta esse videtur.

ΑΝΑ΄ΛΗΜΜΑ, *altitudo,* it. *munimentum, edita structura, pars munimenti, quæ lorica dicitur.* מָלֵא, nomen proprium loci muniti in urbe Hierosolymitana. 2 Par. XXXII. 5. κατίσχυσε τὸ ἀνάλημμα τῆς πόλεως Δαβίδ, instaurabat munimentum urbis David. Sir. L. 2. ἀνάλημμα ὑψηλὸν h περιβόλου ἱεροῦ, *munimen* excelsum ambitus templi. Camerario ad h. l. ἀνάλημμα est *erectio,* seu *explanatio,* ut et apud Vitruvium horologiorum. Suid. Ἀνάλημμα, ὕψωμα, στήριγμα.

ΑΝΑΛΗΠΤΕ΄ΟΝ΄ΕΣΤΙ΄, *assumendum est,* ab ἀναλαμβάνω, *assumo.* 2 Macc. III. 13. εἰς τὸ βασιλικὸν ἀναληπτία ταῦτα εἶναι, in fiscum regium ea i *redigenda* esse. Conf. supra s. v. ἀναλαμβάνω in fine.

ΑΝΑΛΗΜΠΤΗ῀ΡΕΣ, vel ΑΝΑΛΗΠΤΗ῀ΡΕΣ, *forcipes,* vel, ut alii volunt, *haustra.* Ad quam vocem Hebraicam referri debeat, non ita certum est. 2 Reg. XXV. 14. ἀναλῃπτῆρας in versione Symm. a Montf. in Hex. relatum est ad הַמְזַמְּרֹת, *scopas,* ubi Vulgatus *trul-* k *las* habet. Potest tamen ibi quoque referri ad הַכַּפּוֹת, *cochlearia.* Idem valet quoque de altero loco Aqu. ac Theodot. Jer. LII. 18. ubi videndus Montf.

ΑΝΑΛΙ΄ΣΚΩ, *consumo.* אָכַל, *edo,*

consumo. Symm. Psalm. XVII. 9. LXX Jer. L. 7. ἀνήλισκον αὐτοὺς, *comederunt* eos. Ez. XV. 4. ἀναλίσκει τὸ τῦρ, *consumit* ignis, coll. v. 5. XIX. 12. Joël. I. 19. — הוֹסִיף Hiph. a יָסַף, *addo, adjicio.* Prov. XXIII. 28. πᾶς παράνομος ἀναλωθήσεται, omnis transgressor *destruetur.* Illud ἀναλωθήσεται petitum est a *perdendi* notione, quam יָסַף cum אָסַף, סוּף et סָפָה communem habet. — *הִכְרִית Hiph. a כָּרַת, *exscindo.* Lev. XXVI. 22. sec. Oxon. — חוּשׁ, *festino.* Symm. Coh. II. 25. ἀναλώσει, quæ tamen vox potius ad יֹאכַל ejusdem commatis referenda est, ut jam monuit Doederleinius in Scholiis ad h. l. Sed חוּשׁ in l. Chald. notat *sentire, sensibus percipere.* Fortasse hanc notionem respexit Symmachus. — כָּלָה, כִּלָּה Kal et Piel, *consumo.* Symm. Job. VII. 8. 9. et Psalm. LXX. 13. LXX Gen. XLI. 30. ἀναλώσει ὁ λιμὸς τὴν γῆν, consumet fames terram. Ies. XXXII. 10. ἀνήλωται ὁ τρυγητὸς, consumta est vindemia. — כָּרַת, *abscindo.* Neh. I. 15. συντετέλεσται, ἀνήλωται. — לָבִיא, *leo immanis.* Theod. Psalm. LVI. 3. — *מָסַס in Hiph. *liquefacio.* Inc. Psalm. XXXVIII. 14. — *לָהַט *ardeo, flammo.* Theod. Ps. LVI. 5. Sensum expressisse videtur. Fortasse tamen loco לֹהֲטִים legit לֹהֲמִים a اهم *deglutivit avide.* — *סָבַב, *circumeo.* Jos. VI. 3. ubi Montf. in margine cod. Coisl. hæc adscripta invenerat: Οἱ λοιποὶ - - ἀναλώσατε τὴν πόλιν κύκλῳ τῆς πόλεως. Sed pro ἀναλώσατε rescribendum esse κυκλώσατε, et res ipsa clamat, et aliorum Codd., ut Oxon. ac Basil., auctoritas confirmat, in quibus diserte κυκλώσατε scriptum legebatur. — סוּף, *deficio, consumor.* Ies. LXVI. 17. Drac. v. 16. ἀνήλουν αὐτὰ, *consumebant* illa. Formatur ab ἀναλόω.

*ἈΝΑΛΛΑΓΜΑ. Vide infra s. v. ἀντάλλαγμα. f

*ἈΝΑΛΟΓΙΆ, *comparatio, proportio,* ut Cicero explicat de *Universo* cap. 4. Interpres Græcus, cujus fragmentum in Cod. Lips. margine legitur, Lev. XXVII. 18. verba: עַל־פִּי הַשָּׁנִים הַזּוֹתָרֹת, *super os annorum residuorum,* s. *pro ratione annorum reliquorum,* ita transtulit: κατὰ ἀναλογίαν τῶν ἐτῶν τῶν ὑπολειφθέντων. Hæc Symmacho vindicanda g esse, Scharfenbergius recte opinatus est in Animadv. ad Genes. XLVII. 12. Vide Kreyssigii Symbol. P. I. p. 7.

ἈΝΑΛΟΓΙΖΟΜΑΙ, *recogito, mecum reputo.* חָשַׁב, *cogito, reputo.* Symm. Ps. LXXVI. 16. ἀνελογιζόμην, *recogitabam.* — פָּנָה, *respicio.* Symm. sec. Caten. MS. Jobi in Bibl. D. Marci n. 21. Job. XXI. 5. h ἀναλογιζόμενοι τὰ κατ' ἐμέ. Adde 3 Macc. VII. 7.

ΑΝΑΛΟΓΟΣ, *proportione respondens, consentaneus.* לְעֻמַּת, *e regione.* Symm. Cohel. VII. 15. ἀνάλογον τούτου, huic *consentaneum.*

ἈΝΑΛΟΓΩΣ, *convenienter.* Sap. XIII. 5. ἀναλόγως ὁ γενεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται, per analogiam generator seu creator eorum conspicitur. i Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀναλόγως, κατὰ τὸ μέτρον τῆς τῶν δεχομένων δυνάμεως. Hesych. Ἀναλόγως, ἴσως.

ἌΝΑΛΟΣ, *sine sale, insulsus, insipidus.* תָּפֵל, *cæmentum inconditum.* Aqu. Ez. XIII. 10. XXII. 28. ἀνάλῳ, *re insulsa.* Confer Drusium in Fragm. p. 593. — קָלִי, *tostum.* Inc. Lev. XXIII. 14. Montf. ad h. l.: Forte melius legatur αὔαλα (aut potius αὐαλέα. Hesych. αὐαλέον, λίαν ξηρόν.), *arefacta, sicca,* quæ interpretatio apprime quadrat cum voce קָלִי.

a ΑΝΑΛΎΩ, *solvo, discedo, abeo, revertor, reduco.* *שׁוּב, *revertor.* Inc. Jos. XXII. 8. Tob. II. 8. ἀνέλυσα θάψας, *domum redii* e sepultura mortuorum. Male, ut videtur, Bielius transtulit: *iterum abii* ad sepeliendum mortuos. Judith. XIII. 1. ἐσπούδασαν ἀναλύειν, festinantes *abibant.* 3 Esdr. III. 3. Sap. II. 1. Sir. III. 15. ὡς ἐν δίκῃ ἐπὶ παγετῷ,
b οὕτως ἀναλυθήσονταί σου αἱ ἁμαρτίαι, sicut serenitate diei glacies solvitur, ita solventur peccata tua; ubi ἀναλύειν τὰς ἁμαρτίας est *remittere, condonare peccata, auferre peccatorum poenas.* Syrus: ܠܡܫܕܩ ܚܛܗܐ,

ad abolenda peccata. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 285. Sap. V. 13. divisus sagitta aër εὐθέως εἰς ἑαυτὸν ἀνελύθη, statim in se ipso re-
c solutus redit, aut in statum pristinum redit. Nisi fortasse legendum est ἀνεκλείθη, *in se quasi clauditur, unitur et coit.* Ita Vulg., qui habet: *reclusus est.* Grotius substituendum conjecit ἀνελήλυθεν. Ibid. XVI. 14. οὐδὲ ἀναλύει ψυχὴν παραλειφθεῖσαν, nec *revocare* aut *reducere poterit* (nempe *occisor*) animam, quæ recepta est. Posset tamen quoque legi ψυχὴ πα-
d ραλειφθεῖσα. 2 Macc. IX. 1. ἀναλελυκὼς ἀπράκτως ἐκ τῶν κατὰ τὴν Περσίδα τόπων, Antiochus inglorius *discessit* ex Persia. Ibid. XII. 7. ἀνέλυσεν ὡς πάλιν ἥξων, *discedebat,* tanquam iterum reversurus. Ibid. XV. 28. μετὰ χαρᾶς ἀναλύοντες, cum gaudio *discedentes.* Confer Periz. ad Æl. V. H. IV. 23. et Lex. N. T. s. h. v.

ΑΝΆΛΩΣΙΣ, *consumtio.* אָכְלָה,
e *esca* vel *comestio.* Ez. XV. 4. 6. εἰς ἀνάλωσιν, ad consumtionem. Sermo ibi est de igne. — מַבְעֶרֶת, *perditio.* Deut. XXVIII. 20. Potest tamen ibi ἀνάλωσις quoque ad מְהוּמָה referri, quod Vulg. per *esuriem* transtulit. Drac. 1. περὶ δράκοντος ἀναλώσεως, de draconis *destructione.*

ΑΝΑΜΑΡΤΗΣΊΑ, *innocentia, integritas vitæ.* נָקִיּוֹן, *innocentia.* Symm. Ps. LXXII. 13. f

ΑΝΑΜΆΡΤΗΤΟΣ, *peccati expers, innocens.* צָמֵא fœm. a צָמֵא, *sitiens.* Deut. XXIX. 19. μὴ συναπολίσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον, ne peccator una perdat innocentem. Libere verterunt. Nam *sitiens* est h. l. *sobrius, qui abstinet a voluptatibus hujus sæculi, adeoque est peccati expers.* Conf. Schultensius in Origg. Hebr. p. 173. 2 Macc. VIII. 4. τῶν g ἀναμαρτήτων νηπίων, infantum *innocentium.* Vide et 2 Macc. XII. 42.

*ΑΝΑΜΑΡΥΚΆΟΜΑΙ, i. q. ἀναμασάομαι, *rumino, renovo mandendo.* Legitur hæc vox a Bielio omissa Lev. XI. 26. ubi pro וְגֵרָה אֵינֶנָּה מַעֲלָה, *et ruminationem non ascendere faciens* in Cod. Alex. legitur: καὶ μηρυκισμὸν οὐκ ἀναμαρυκᾶται. Reliqui libri habent μηρυκᾶται. Eadem h varietas lectionis est quoque Deut. XIV. 8. Legitur quoque hæc vox apud Chrysostomum in Genes. I. 215. 39. κινοῦντες καὶ ἀναμαρυκώμενοι, ubi codices nonnulli habent ἀναμηρικώμενοι. V. Stephani Thes. App. c. 420. E. Vox altera ἀναμηρύκομαι legitur apud Lucian. Somn. p. 709. D.

ΑΝΑΜΈΝΩ, *exspecto,* item *per-* i *maneo, tardo.* יָחַל, *sperare facio,* etiam *firmiter spero, exspecto.* Symm. 1 Sam. XIII. 8. Aqu. Ps. XLI. 6. —הָכְתִּיר, Hiph. a כָּתַר, *cingo corona.* Aqu. Prov. XIV. 18. ex usu linguæ Chaldaicæ, in qua כְּתַר *exspectare* notat. Confer Job. XXXVI. 2. — קִוָּה Pih. *exspecto.* Job. VII. 2. ὥσπερ μισθωτὸς ἀναμένων τὸν μισθὸν k αὐτοῦ, sicut mercenarius, qui exspectat mercedem suam. Ies. LIX. 11. Jer. XIII. 16. ἀναμενεῖτε εἰς φῶς, exspectabitis lucem. Adde Symm. Psalm. XXIV. 5. et Inc. Psalm. XXXIX. 2. —שִׁלַּשׁ Pihel, *triplico.* Aqu. 1 Sam. XX. 19. τριῶν ἡμέρας

ἀναμενεῖς, tres dies remanebis: ubi tamen omnis erroris evitandi causa monendum est, non simplex ὑπομένειν Hebraico שִׁלֵּשׁ respondere, sed totam formulam τρεῖς ἡμέρας ἀναμένειν spectandam esse. Judith. VII. 10. ἀνάμεινον ἐπὶ τῆς παρεμβολῆς σου, *permane* in castris tuis. Ibid. VIII. 16. ἀναμένοντες τὴν παρ' αὐτοῦ σωτηρίαν. Sir. V. 8. μὴ ἀνάμενε ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον, ne *differas* (Eurip. Orest. 1107. Vid. Markland. ad Suppl. 646. et 984.) conversionem tuam. 2 Macc. VI. 14. ἀναμένει μακροθυμῶν, patienter exspectat.

*ΑΝΑΜΕ'ΣΟΝ, *per medium, in medio, inter*, pro ἀνὰ μέσον. מְבֵין, *inter*. 2 Reg. XVI. 14. sec. Vat. — סְעִיף, *summitas, ramus*. Ies. LVII. 5. ἀναμέσον τῶν πετρῶν sec. Vat. Scilicet شعب est *divisit*, ב autem et פ haud raro permutantur.

ΑΝΑΜΕΤΑΞΥ', *inter*. בֵּין. Aqu. Symm. 1 Sam. XX. 3. Thucyd. I. 118. Schol.

ΑΝΑΜΙ'ΓΝΥΜΙ, *misceo, commisceo*. בָּלַל, id. Aqu. Gen. XI. 9. — מָשַׁח, *ungo*. Aqu. Ex. XXIX. 2. Unguenta enim sunt μίγματα. Fortasse tamen illud ἀναμεμιγμένας apud Aquilam potius ad antecedens בְּלוּלֹת *mixtas* referendum est. Sed non opus est hac conjectura, cum מָשַׁח cum בָּלַל, h. l. diserte permutetur. — סִיג, *scoria*. Ez. XXII. 18. Sunt autem ἀναμεμιγμένοι h. l. qui, quasi *scoriæ*, commixti adhærent metallis. Habet præterea סוּג notionem *implicandi* e lingua Arabica ساج et وسج. V. Schultensium ad Prov. XIV. 14. — עָרַב in forma Chald. *misceo*. Dan. II. 41. 43. — רָסַס, *aspergo*. Ez. XLVI. 15. τοῦ ἀναμίξαι τὴν σεμίδαλιν, ubi Symm. ἐπιῤῥάναι habet.

ΑΝΑΜΙΜΝΗ'ΣΚΩ, *recordor, in memoriam revoco*. זָכַר, et הִזְכִּיר, Kal et Hiph. idem. Symm. Psalm. XLI. 7. ubi tamen pro ἀναμιμνήσκομαι ex Eusebio et Catena PP. GG. T. I. p. 778. reponendum est ἀναμιμνήσκωμαι, quæ lectio etiam magis ad אֶזְכָּרְךָ accedit. Aqu. Ps. LXII. 7. LXX Gen. VIII. 1. sec. Vat. ubi autem in Alex. et Ald. μνάομαι legitur. Ibid. XLI. 9. τὴν ἁμαρτίαν μου ἀναμιμνήσκω σήμερον, recordor hodie peccati mei. Ex. XXIII. 13. οὐκ ἀναμνησθήσεσθε. Num. V. 15. θυσία μνημοσύνου ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν, victima recordationis, in memoriam revocans peccatum. Num. XV. 37. ubi cum μιμνήσκομαι in codd. permutatur. 2 Sam. XX. 24. permutatur in codd. cum ὑπομιμνήσκειν, ac significat *a commentariis esse*. 1 Reg. IV. 3. ἀναμιμνήσκων, *commemorans* vel *a commentariis*. Sic legitur quoque apud Aqu. 2 Sam. VIII. 16. et Ies. XXXVI. 3. in March, ubi in reliquis libris editis legitur ὑπομνηματογράφος. — *זֵכֶר, *memoria*. Symm. Psalm. XXIX. 5. ἀναμιμνήσκοντες, ubi Aqu. μνημόσυνον posuit. Præterea legitur apud LXX Job. XXIV. 19. εἶτ' ἀνεμνήσθη (sec. Vat. In Alex. legitur εἶτα ἐμνήσθη) αὐτοῦ ἡ ἁμαρτία, quæ vulgo referunt ad שְׁאוֹל חָטָאוּ, *sepulcrum peccaverunt*, ut nempe legerint: שְׁאוֹל חֲטָאוֹ. Sirac. III. 14. ἐν ἡμέρᾳ θλίψεώς σου ἀναμνησθήσεταί σου, in die afflictionis tuæ recordabitur tui, h. e. eleemosyna tui memoriam refricabit Deo, nempe ad tuum commodum et præmium: ubi confer vers. Arab.

ΑΝΑ'ΜΝΗΣΙΣ, *memoria, recordatio*. אַזְכָּרָה, idem. Lev. XXIV. 7. — הִזְכִּיר inf. Hiph. a זָכַר, *in memoriam revoco, recordor*. Ps. XXXVII. 1. et LXIX. 1. — זִכָּרוֹן, *memoria*. Num. X. 10. — זֵכֶר, *memoria*.

a Symm. Ex. III. 15. et Ps. VI. 5. ac Inc. Ps. CXXXIV. 13. Sap. XVI. 6. εἰς ἀνάμνησιν ἐντολῆς νόμου σου: ubi ἀνάμνησις non simpliciter *recordationem* notat, sed eam, quæ cum observantia conjuncta est. Conf. Prov. III. 1.

'ΑΝΑΜΟΝΗ', *patientia, patiens expectatio.* — *תְּהִלָּה. *laus, materia laudandi.* Symm. Ps. LXX. b 6. ubi sine dubio תּוֹחֶלֶת, aut תִּקְוָה, a יָחַל, *speravit, expectavit*, legit. — תּוֹחֶלֶת, *spes, expectatio.* Symm. Psalm. XXXVIII. 8. Hesych. Ἀναμονή, μακροθυμία.

*'ΑΝΑΜΟΧΛΕΥ'Ω, *vectibus submoveo, emolior.* ✤ Macc. X. 5.

'ΑΝΑΜΦΙΣΒΗΤΗ'ΤΩΣ, *indubitanter, sine controversia.* 3 Esdr. VI. 30. ubi respondet Chald. דִּי לָא שָׁלוּ, c *ut non cessatio.* Esdr. VI. 9. quod LXX verterunt ὃ ἐὰν αἰτήσουσιν. Josephus A. J. XI. c. 4. p. 558. ed. Hav. καὶ τὰ ἄλλα, ὅσα ἂν οἱ ἱερεῖς ὑπαγορεύσωσιν. Dionys. Hal. de V. Sept. Cons. c. 3. p. 425. ed. Reisk. τῆς σαφηνείας ἀναμφισβητήτως Ἡρῳδότῳ τὸ κατόρθωμα δίδοται. Confer Bretschneiderum l. c. p. 34. — Adjectivi ἀναμφισβήτητος exempla sunt a d Scotto in Append. ad Thes. Stephani prolata.

*'ΑΝΑΝΔΡΟΣ, *parum virilis, effœminatus, mollis.* 3 Macc. V. 31. VI. 21. Hinc ἀνανδρεία apud Dion. Cass. p. 473. 48. Reim. Hesych. ἄνανδρος, ἀσθενής.

*'ΑΝΑΝΕΑ'ΖΩ, *renovo, instauro.* 4 Macc. V. 31. ἀνανεάζειν τὸν λογισμὸν, *juvenem quasi reddere* rationem. Ib. e VII. 13.

'ΑΝΑΝΕΟ'Ω, *renovo.* *דָּלָה, *in altum traho et eveho.* Aqu. Ps. XXIX. 2. ἀνανέωσάς με, ex varietate lectionis. Kreyssigius Symbol. P. III. p. 6. ἀνανέωσάς με fragmento Symmachi ἀνεζώωσάς με, quod v. 4. in Hex. profertur, originem suam debere statuit. Sed mihi videtur hæc vox versio alius interpretis esse, qui libere nec male sensum f expressit. — חָדַשׁ, *renovo, instauro.* Symm. Job. XXIX. 20. Esther. III. 13. ἀνανεώσασθαι τὴν εἰρήνην. 1 Macc. XII. 1. ἀνανεώσασθαι τὴν φιλίαν, coll. III. 10. 16.

'ΑΝΑ'ΝΕΥΣΙΣ, *repulsa, renutus,* item juxta Hesych. *ἀναβίωσις, ἀνάπαυσις, ἀνάψυξις, reditus ad vitam, requies, evigilatio.* חֲרָצוֹת plur. a חֲרָצָב, *vincula.* Psalm. LXXII. 4. g ὅτι οὐκ ἔστιν ἀνάπνευσις ἐν τῷ θανάτῳ αὐτοῦ, quæ versio in mendo cubare plerisque visa est, ac variis modis explicatur. Scholiasta Græcus in ed. Romana: ἀνάπνευσις, λέγει τὴν μνήμην τοῦ θανάτου. καὶ ἄλλος. ἀνάπνευσις τὴν ἀπαγόρευσιν δηλοῖ. L. Bos. in Prolegg. c. 3. et in Anim. ad Auctt. Græc. p. 123. auctoritatem versionis Arabicæ (ubi est راحات, h *requies*) ac Hesychii secutus, transtulit: *non est enim requies in morte eorum*, ut ἀνάπνευσις sit i. q. ἀνάπαυσις. In Psalterio Rom. Coislin. Mediolan. et Breviario Mozarabico legitur: *non est declinatio*, quam lectionem Hieronymus rejicit Lib. IV. de Interpell. Davidis cap. 3. et legendum putat: *non est reclinatio morti eorum.* Ferrandus et Belangerus arbitrantur, LXX Intt. (Cf. Symm. Theod. i Hieron. et Chald.) חֶשְׁבּוֹן legisse, interpretante inprimis scholiasta Græco vocem ἀνάπνευσις per μνήμην θανάτου. Genebrardus ait, LXX fortasse dedisse *ἀνάδεσις, religatio, constrictio.* Vulgatus: *non est respectus* (hic legi fortasse posse *despectus* ex Græca voce putat Genebrardus) *morti eorum*, h. e. mortem k non considerant et respiciunt, non afficiuntur timore mortis. Toupius in Emendatt. in Hesychium P. II. p. 537. ἀνάπνευσις legendum conjicit. Vide Starcke Carmina Davidis Vol. I. p. 61. seq.

'ΑΝΑΝΕΥ'Ω, *renuo.* הֵנִיא Hiph.

a a נוּא, *frango, irritum facio.* Num. XXX. 6. ἐὰν δὲ ἀνανύων ἀνανύσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς, si renuens renuat pater ejus. Vide et v. 9. ac 12. — *כָּבֵד, *grave, aggravatum est.* Symm. Ex. VII. 14. ἀνήνυσιν. Sed recte dubitat Scharfenbergius in Anim. ad h. l., an hoc verbum sit suo loco collocatum, nec potius referendum ad מָאֵן *renuit* in sequentibus, adeoque b Aquilæ potius vindicandum, quam Symmacho. — מָאֵן, *renuo*, Pih. Aqu. Ex. IV. 23. et Ps. LXXV. 3. Aqu. Ps. LXXVI. 3. ubi ἀνήνυσε in Catena PP. GG. T. II. p. 582. per ἀπηρτήσατο explicatur. LXX Ex. XXII. 17. et Neh. IX. 17. Hesych. ἀνανύει, οὐ συντίθεται πρός τι. Idem: ἀνανύων, παραιτούμενος.

ΑΝΑΝΕΏΣΙΣ, *innovatio, renovatio.* c *חָדָשׁ, *recens, novus.* Symm. Job. XXIX. 20. ἡ δόξα μου ἀνανεώσει παρεῖσα μοι, gloria mea renovatione (h. e. semper renovata) præsens mihi erit. Vulg. *gloria mea semper innovabitur.* 1 Macc. XII. 17. ἐπιστολὰς περὶ τῆς ἀνανεώσεως καὶ τῆς ἀδελφότητος ἡμῶν, epistolas de renovatione fraternitatis seu amicitiæ nostræ. Confer supra s. v. ἀνανεόω. d Adde Josephum A. J. XII. 7. 7. p. 617. et Thucyd. VI. 82.

ΑΝΑΝΤΙΡΡΗΤΟΣ, *irrefutabilis.* לֹא יַעֲנֶה, *non respondebitur.* Symm. Job. XI. 2. ubi ἀνανταπόκριτος dicitur *is, cui non respondetur* aut *contradici debet.* Ib. XXXIII. 13.

ΑΝΑΝΤΑΕΏ, *haurio*, deinde, ut Lat. *exantlo, perfero.* Dionys. Hal. Ant. p. 658. 1. et 1627. 1. ἀνήντλησα e πόνους. נָקַף Pih. *concido, perfodio.* Job. XIX. 25. ἀναστήσεται τὸ δέρμα μου τὸ ἀνανταλοῦν. Vox ἀνανταλοῦν quomodo exprimat Hebraicum נִקְּפוּ, cum doctissimis Intt. ignorare fas est. *Hispani editores* dederunt ἀναντλοῦν, in qua scriptura vitiosa latere videtur lectio genuina ἀνατλῶν vel ἀνατλᾷν. Præter Origenem enim sic legisse videntur Latini veteres, qui reddunt: *quæ hæc patitur, quæ portavit hæc, quod* (sc. *corium*) *passum est.* Non dissimilis confusio verborum ἀνάτλημι et ἀνανταλέω occurrit Prov. IX. 12. ubi pro μόνος ἀνταλήσεις legendum est vel ἀνταλήσεις (ut Grabius volebat in Prolegg. T. IV. c. 4. §. 3.) vel melius forte μόνῃς ἀνατλήσεις. Jam sensus erit: resurget corpus meum exantlatis laboribus ac molestiis hujus vitæ. Cæterum g vox ἀνανταλέω legitur apud Strabonem Geogr. III. p. 218.

ΑΝΑΞΑΙΝΩ, *refrico, rursum carmino.* חָרַחַר Pih. a חָרַר, *accendere.* Aqu. Theod. Prov. XXVI. 21. Sermo ibi est de dissidio ac litibus, de quibus ἀναξαίνεσθαι, *recrudescere*, speciatim adhibetur. Vide Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v. h

ΑΝΑΞΗΡΑΙΝΩ, *exsicco.* חָרַב, idem. Aqu. Prov. XVII. 1. LXX Jer. L. 27. יָבֵשׁ, *exaresco.* Hos. XIII. 15. Sir. XIV. 9. ἀδικία πονηρὰ ἀναξηραίνει τὴν ψυχήν. Dicitur hoc de avaro et lucri cupido, vel hoc respectu, quod animam suam misere discruciat, dum partim semper appetit nec tamen potitur optatis, partim cruciatibus animi sibi male i conscii vexatur, vel quatenus omnem plane humanitatem exuit, aliorumque mala ac miseriam ne sentit quidem, quo sensu et nos dicere solemus: Sein Herz ist ganz vertrocknet, *his heart is quite dried up.* Syrus habet: *perdit animam suam.* Vulg. *donec consumat arefaciens animam suam.* Cæterum vox ἀναξηραίνω occurrit apud Herodot. k VII. 109. p. 415. et Hippocrat. de Dieb. Judicat. p. 58. 3.

ΑΝΑΞΙΟΣ, *indignus.* זוֹלֵל, *vilis.* Jerem. XV. 19. ἐὰν ἐξαγάγῃς τίμιον ἀπὸ ἀναξίου, si bonos a *malis* separas, dignos præmiis ac æstimatione ab *indignis.* Sir. XXV. 11. ὃς οὐκ ἐδούλευσεν ἀναξίῳ αὐτοῦ, qui non servit

a *viliori se, aut ei qui caret discretione et judicio,* coll. Prov. XXX. 21.

'ΑΝΑΞΙΩΣ, *indigne, immerito.* חִנָּם. Psalm. LXVIII. 5. Symm. ἀναξίως ex Eusebio. Sed Eusebius in Comm. ad h. l. Symmacho rectius tribuit ἀναιτίως, qua voce vulgo pro Hebraico חִנָּם uti solet. Ita quoque legendum conjecit Semle-
b rus. Potest tamen etiam ἀναξίως, per se spectatum, locum habere ob locum 2 Macc. XIV. 42. ubi legitur ἀναξίως ὑβρισθῆναι, *indigne* contumeliam pati.

'ΑΝΑΞΥΡΙΣ, *subligaculum.* In plur. ἀναξυρίδες, *feminalia, tibialia, braccæ.* סַרְבָּלִין Chald. idem. Symm. Dan. III. 21. Hesych. 'Αναξυρίδες, φεμινάλια, βρακία βαρβαρικὰ, ἐνδύματα
c (num legendum βρακία, βαρβαρικὰ ἐνδύματα?) ποδῶν, ὑποδήματα βαθία ἢ βασιλικά. Gloss. in Octat. 'Αναξυρίδες, βρακία ἢ βαρβαρικὰ ἐνδύματα. Lex. Cyrilli MS. Brem. 'Αναξυρίδες, βρακία. Plura de *anaxyrisin* vide apud Salmasium ad Lamprid. p. 977. Brissonium de Regno Persar. Lib. I. §. 63. Olearium Not. ad Philostrat. p. 34. Perizonium ad Ælian.
d V. H. XII. 32. et alios, quos laudat Jungermannus ad Polluc. Lib. VII. cap. 13. segm. 59. p. 728. Vide quoque infra in voce Ζαράβαρα.

'ΑΝΑΠΑΓΓΕΛΩ, *renuncio.* הֹנִיד Hiph. a נָגַד, *indico.* 2 Sam. VI. 12. ἀναπηγγέλη τῷ βασιλεῖ.

'ΑΝΑΠΑΛΙΝ, *iterum, e contrario.* Sap. XIX. 20. ubi ἀναπάλιν *e contrario* notat. Gloss. MSS. in Sap.
e Salom. 'Ανακάλιν, ἐκ τοῦ ἐναντίου.

'ΑΝΑΠΑΥΜΑ, *requies.* מְנוּחָה, *quies.* Ies. XXVIII. 12. τοῦτο τὸ ἀνάπαυμα, haec est vera *requies.* Orph. Hymn. 98. v. 10.

'ΑΝΑΠΑΥΣΙΣ, *requies, locus quietis.* הַשְׁקֵט, nomen ex infin. Hiphil a שָׁקַט, *tranquillitas.* Ies. XXXII. 17. κρατήσει ἡ ἀπαυσίνη ἀνάπαυσιν, justitiæ præmium erit *tranquillitas* seu *pax.* — מָנוֹחַ, *quies.* f Gen. VIII. 9. οὐχ ηὗρεν ἡ τερίστερὰ ἀνάπαυσιν, non inveniens columba, *ubi requiescere possit.* Ruth. III. 1. οὐ μὴ ζητήσω σοι ἀνάπαυσιν, nonne tibi quæram *locum, ubi perpetuo manere possis:* ubi de *matrimonio* sermo est, coll. I. 9. Ies. XXXIV. 14. Thren. I. 4. — מָנוּחַ, idem. Ps. CXIV. 7. ἐπίστρεψον ψυχή μου εἰς τὴν ἀνάπαυσίν σου, redi, O anima mea, ad quietem g tuam, h. e. *solatio* te erige. — מְנוּחָה, idem. Gen. XLIX. 15. ubi ἀνάπαυσις *terram alicujus* significat. Num. X. 33. *locus stationis,* scil. arcæ fœderis, coll. 1 Par. XXVIII. 2. 1 Par. XXII. 9. ἀνὴρ ἀναπαύσεως, vir *quietus,* h. e. *pacis amans ac studiosus.* Ps. XXII. 2. ὕδωρ ἀναπαύσεως, aquæ *leniter fluentes,* seu: *ad quas recubare dulce est.* Ib. CXXXI. h 8. ἀνάπαυσις, *sedes quietis.* Ies. XI. 10. Jer. XLV. 3. Mich. II. 10. Aquila Zach. IX. 1. — *מָסָב, *circuitus, ambitus circularis.* Symm. Cant. I. 12. ubi מְסַב de *cœnaculo,* ubi convivæ mensæ rotundæ assident, (coll. 1 Sam. XVI. 11.) sine dubio intellexit, aut de notione *refrigerii,* quæ adhuc in lingua Chaldæa superest, cogitavit, ut ἀναπαυσις sit h. l. *domus æstiva,* seu *illa* i *pars domus, ubi Orientales æstus evitandi causa versari solebant.* Priorem explicationem suadet vox ἀνάκλισις, qua Aqu. et LXX h. l. usi sunt. Cæterum loco ἐν ἀναπαύσει apud Symm. legere mallem: ἐν ἀναπαύσει αὐτοῦ. — מִשְׁתֶּה, *convivium.* Esther. IX. 18. ἦγεν αὐτὴν ἡμέραν ἀναπαύσεως. Vox ἀναπαύεσθαι de *omnis generis* k *otio,* adeoque etiam de *conviviis* adhibetur. Confer Luc. XII. 19. ac vide Lex. N. T. s. h. v. — נוּחַ, *quiesco.* Ies. LIII. 12. — *נִיתּוֹחַ, *quies.* Aqu. Lev. I. 9. sec. Coisl.,

a qui deduxit a נוּחַ *quiescere*. Unde etiam apparet, Lev. XXIII. 18. et Num. XV. 3. ignotum interpretem esse Aquilam. Vide Scharfenb. Anim. P. I. p. 78. — נַחַת idem. Coh. IV. 6. πλήρωμα δρακὸς ἀναπαύσεως, parva bonorum portio cum *tranquillitate*. Ib. VI. 5. IX. 17. λόγοι σοφῶν ἐν ἀναπαύσει, sapientum consilia *placide prolata*. Scholion Græc. b ed. Rom. μετὰ προσηνίας. — נִסְתְּוָה דֶּרֶךְ, part. Niph. fœm. *abscondita est via*. Job. III. 23. θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαυσις, mors hominem *ad quietem ducit*, sec. Ald. et Compl. In Vatic. legitur ἀνάπαυμα. Ita Bielius ac Trommius. Sed mihi verbis Hebraicis *via abscondita* θάνατος potius respondere videtur, nam mors ducit homines in terram absconditam c ac regionem tenebricosam. 'Ανάπαυσις autem tunc referendum esset ad אֲשֶׁר, pro quo אֹשֶׁר *felicitas, beatitudo*, legerint. — רֵבֶץ, *cubile*. Ies. LXV. 9. εἰς ἀνάπαυσιν βουκολίων. — רֶגַע, *momentum*. Job. VII. 18. εἰς ἀνάπαυσιν αὐτὸν κρίνεις. Habere potest hanc significationem vox רֶגַע, ut vel ex iis apparet, quæ in Lex. Hebr. Simon. s. v. רָגָע leguntur. d Qui ad momenta tantum a Deo tentatur, h. e. malis afficitur, huic a Deo quoque requies ab his malis conceditur. Et hoc sine dubio voluerunt LXX. Ib. XXI. 13. ἐν δὲ ἀναπαύσει ᾅδου ἐκοιμήθησαν. — *רְוָחָה *respiratio*. Aqu. sec. cod. X. Holm. Ex. VIII. 15. — *רְוִיָּה, *irrigua terra*. Inc. Ps. LXV. 12. Legit sine dubio רְוָחָה, a רָוַח *latus, spatiosus* e *fuit*. — שַׁבָּת, *sabbatum*, item *septimana*. Levit. XXV. 8. ἑπτὰ ἀναπαύσεις, septem *sabbatorum annos*. — שֶׁבֶת *infin.* a יָשַׁב *sedere, sessio*. Jer. XXXVII. 28. Videtur hic ἀνάπαυσις significare *id, in quo aliquis spem suam ac fiduciam ponit*. Sic ἐπαναπαύεσθαι sumitur Rom. II. 17. — שַׁבָּתוֹן, *requies*. Ex. XVI. 23. XXXI. 14. XXXV. 2. ubi est *cessatio ab omni opere*, i. q. κατάπαυσις, f cum quo h. l. permutatur in codd. Lev. XVI. 31. σάββατα σαββάτων ἀνάπαυσις ἔσται: ubi ἀνάπαυσις, recte omissum in Compl., est sine dubio alius interpretis, nam Hebr. שַׁבָּתוֹן jam expressum fuit voce σαββάτων, quæ mihi ipsa vox Hebraica Græcis literis expressa esse videtur. Scripserant LXX σάββατα σαββατὼν ἔσται ὑμῖν, ubi alius interpres pro σαββατὼν posuit ἀνάπαυσις, quod hic ex margine in textum irrepsit. Etiam αὕτη post ἀνάπαυσις mihi expungendum videtur. Sap. IV. 7. ἐν ἀναπαύσει, h. e. in *statu quietis et felicitatis, qui pios in altera vita manet*. Sir. XXIV. 7. *locus quietis*, s. *domicilium certum ac perpetuum*. Sir. VI. 29. *felicitas et tranquillitas animi*, quam largitur cultoribus suis sapientia, coll. Matth. XI. 29. Sir. XX. 21. *cessatio a peccato*, ubi vide antecedentia. Sir. XXXIII. 30. εὑρήσεις ἀνάπαυσιν, erit tibi cum eo requies, nihil tibi ab eo metuendum erit. Sir. XXXVIII. 14. *lenimentum*, quo medicus per pharmaca lenit dolores ægri. Sir. XL. 6. et 7. de *quiete nocturna*.

'ΑΝΑ'ΠΑΥΣΙΝ ΔΙ'ΔΩΜΙ, *requiem do*. נוּחַ, *requiesco*. Ies. XXV. 10. ubi נוּחַ in notione Hiphilica acceperunt.

'ΑΝΑ'ΠΑΥΣΙΝ ΠΟΙΕ'Ω, *requiem facio*. הִנִּיחַ Hiph. a יָנַח, *colloco*. Ies. XXVIII. 2.

'ΑΝΑΠΑΥ'Ω, *cessare facio, requiem affero, recreo*. 'ΑΝΑΠΑΥ'ΟΜΑΙ, *requiesco*. הִבְלִיג Hiph. *recreo me*. Job. X. 20. ἀναπαύσασθαι μικρὸν, k me paululum *recipere*. — הִנִּיחַ Hiph. a יָנַח *colloco*. Ies. XIV. 1. — הִרְגִּיעַ Hiph. *requiescere facio*.

a Symm. Jerem. XXXI. 2. LXX Deut. XXVIII. 65. οὐκ ἀναπαύσει σε, nullum quietum domicilium dabit. Ies. XXXIV. 14. Jer. XLVII. 6. ἀνάπαυσαι, subsiste. Sermo est de gladio. — יָשַׁב *sedeo.* Mich. IV. 4. — מְנוּחָה, *requies.* Ies. XXXII. 18. — נוֹחַ, *quies.* Neh. IX. 28. — הוּנַח, נוּחַ, הֲנִיחַ, Kal, Hiph. Hoph. *quiesco, quiescere facio.* Ex. XXIII. b 12. 1 Sam. XXV. 9. וַיָּנוּחוּ LXX sec. libros nonnullos ἀνέπαυσαν, pro quo in Vatic. legitur ἀνεπήδησε. Est emendatio mera ad textum Hebr. ac necessario scribendum ἀνεπαύσαντο, *siluerunt, exspectantes* nempe *ejus responsum.* Οἱ λοιποὶ habent ἐπαύσαντο. Conf. infra s. v. ἀναπηδάω. 1 Reg. V. 4. ἀνέπαυσε μοι, *quietem* mihi *dedit.* 1 Par. XXII. 9. ἀνα- c παύσω αὐτὸν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν, *tutum* illum *præstabo,* seu *liberabo* ab omnibus inimicis, coll. Ies. XIV. 3. Prov. XXIX. 17. ἀναπαύσει σε, *recreabit* te. Zach. VI. 8. ἀνέπαυσαν τὸν θυμόν μου, animum meum *tranquillum reddiderunt.* Dan. XII. 13. sec. Chis. — נָחַם Niph. *pœnitet me.* Jer. XLII. 10. Sensum expresserunt, et ἀναπαύεσθαι est h. l. La- d tinorum *acquiescere.* — נָשָׁן, *innitor,* Niph. Mich. III. 11. ἐπὶ τὸν κύριον ἀνεπαύοντο, in Deo spem suam ac fiduciam posuerunt. — *עֲנִים a עָנַן *migravit.* Nomen proprium. Jud. IV. 11. πρὸς δρῦν ἀναπαυομένων. Ex nonnullorum sententia legerunt בְּשַׁאֲנִים, ex mea vero opinione LXX aut dederunt ἀναπαυομένων, vel participium consimile, aut vocem e deduxerunt a עָנָה, *inclinari, prosternere se.* — רָבַץ, et הִרְבִּיץ Kal et Hiphil, *cubo, cubare facio.* Gen. XXIX. 2. XLIX. 14. Ez. XXXIV. 14. 15. — רָוָה, *respiro.* Job. XXXII. 20. — *רָפָה, *remitto me.* LXX sec. cod. Alex. aut potius Inc. Int. Jud. VIII. 3. coll. Ez. I. 24. ubi per καταπαύειν redditur. — שָׁאַנַן Pih. *tranquille ago.* Jer. XLVIII. 11. ἀνεπαύσατο, quietus et f tranquillus mansit, seu *pacem coluit.* — שָׁבַת, *cesso ab opere, quiesco.* Ex. XXIII. 12. Ies. XIV. 4. ἀναπέπαυται, *ad incitas redactus est.* — שָׁכַב, *cubo.* Num. XXIV. 9. — שָׁכַן *habito.* Inc. Prov. I. 33. Symm. 2 Sam. VII. 10. LXX Deut. XXXIII. 20. Ies. LVII. 15. ἀναπαυόμενος, *habitans.* — שֶׁמֶן, *pinguedo.* Prov. XXI. 20. Loco וְשֶׁמֶן legit וִישְׁכֹּן, g cujus e literis כן intervallo non distinctis facile conflari מ potuit. — הִשְׁקִיט et שָׁקַט. Ies. XIV. 7. LVII. 20. Ez. XVI. 41. Dan. XIII. 37. sec. Chis. Sir. III. 5. ἀναπαύσει μητέρα, matri *gaudium et quietem animi conciliabit.* Ib. XVIII. 16. καύσωνα ἀναπαύσει δρόσος, ubi ἀν. κ. est *sedare, mitigare, temperare* calorem et æstum. Ib. XXII. 10. ἀνα- h παύσατο, *ad quietem pervenit,* coll. XLVII. 25. ἀνεπαύσατο Σολομὼν μετὰ τῶν πατέρων, h. e. *mortuus* seu *sepultus est.*

ΑΝΑΠΕΙΘΩ, *persuadeo,* ac sensu malo *decipio, seduco.* הֶסִית Hiph. a סוּת *incito.* Inc. et Aqu. Deut. XIII. 6. — הִשִּׁיא Hiph. a נָשָׂא *decipio.* Jer. XXIX. 8. μὴ ἀναπεισάτωσαν ὑμᾶς οἱ ψευδοπροφῆται, ne decipiant vos falsi prophetæ. Sic et ε simplex verbum πείθειν et ἀπατᾶν apud Euseb. H. E. VI. 41. et Chrysostom. Homil. I. in Ep. ad Philem. pro synonymis ponuntur. Conf. Lex. N. T. s. h. v. 1 Macc. I. 12. ἀνέπεισαν etiam sensu malo accipiendum est. Vide quoque infra s. ἀπατάω.

ΑΝΑΠΕΙΡΩ, *transadigo, transfigo, configo.* 2 Macc. XII. 22. ταῖς τῶν ξιφῶν ἀκμαῖς ἀναπείρεσθαι, ut gladiorum mucronibus configerentur. In ed. Wechel. vitiose legitur ἀνα-

e πειρᾶσθαι, unde in Trommii Concordantias ἀναπειράω venit. Adde Herodot. IV. 103. p. 255. et Aristoph. Acharn. v. 1006.

ἈΝΑΠΕΤΑ'ΖΩ, *expando.* פָּרַשׂ, idem. Job. XXXIX. 26. ἀναπετάσας τὰς πτέρυγας, expandens alas.

ἈΝΑΠΗ'ΓΝΥΜΙ, *suffigo, suspendo.* הוֹקִיעַ Hiph. a יָקַע idem. Aqu. Num. XXV. 4. ἀνάπηξον αὐτοὺς, suspende illos. Voce hac utitur etiam Aqu. 2 Sam. XXI. 6. (ubi Vulgatus interpres de *crucifixione* interpretatus est) et 9. Aristoph. Eccles. v. 838. Dion. Hal. I. 242. 23. Hesych. Ἀναπῆξαι, ἀνεγεῖραι.

ἈΝΑΠΗΔΑ'Ω, *subsilio.* נָבַע, *scaturio.* Prov. XVIII. 4. ποταμὸς δὲ ἀναπηδῶν, fluvius vero *scaturiens:* ubi Aqu. et Symm. ἀναβλύζων, Theod. ἀνομβρῶν. — נוּחַ, *quiesco.* 1 Sam. XXV. 9. ἀνεπήδησε. Si lectio sana est, (nam alii libri habent ἀνέπαυσαν, de quo supra dictum est) exprimit hæc vox *indignationem,* qua correptus fuit Nabal, et quam etiam in sequentibus satis verbis exprimit. Qui enim aliquid audiunt ac vident, quod bilem ipsorum movet, subsilire aut resilire solent. Tunc autem etiam aliter legisse censendi sunt, nempe vel נוּד a יָנוּד *moveri, commoveri,* vel יָנוּס. Fortasse etiam vocem Hebraicam a נוּעַ aut a נוּף deduxerunt, aut legerunt יָנוּחוּ a נוּחַ. — קוּם, *surgo.* 1 Sam. XX. 34. ubi ἀναπηδᾷν quoque notat *exsilire* seu *subsilire, præ ira et furore.* Tob. VI. 2. ἀνεπήδησεν ἰχθὺς ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ. Ib. VII. 7. ἀνεπήδησεν, *exsiliit,* scil. *præ gaudio.*

ἈΝΑΠΗΔΥ'Ω, *scaturio, erumpo e scaturigine.* נָבַע, *scaturio.* Prov. XVIII. 4. ἀναπηδύει sec. Vat. Fortasse tamen legendum est ἀναπιδύει. Ald. ἀναπηδῶν habet.

ἈΝΑ'ΠΗΡΟΣ, *mancus, mutilus.* 2 Macc. VIII. 24. ἐν τοῖς μέλεσιν ἀναπήρους, membris mutilatos. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Hesych. ἀνάπηρος, πηρὸς, τυφλὸς, νοσώδης. Suidas: f ἀνάπηρος, ὁ χωλὸς, ὁ καθ' ὑπερβολὴν πεπηρωμένος μέλει τινὶ τοῦ σώματος.

*ἈΝΑΠΙ'ΘΩ. Vox nihili, quæ tamen in Hex. Origen. apud Symm. Amos VII. 10. legitur, ubi ei pro קָשַׁר, *conjuravit, rebellavit,* tribuitur ἀνέπισεν, quod Montf. restituendum putat ἀνέδησεν, quia alias hanc vocem per ἐνδέειν transtulerit. Sed g sine dubio legendum est ἀνέπεισεν, quod parum differt ab קָשַׁר, *conspirationem facere,* (Vide supra s. ἀναπείθω) aut ἀνέσεισεν ἄνταρσιν, *suscitavit conjurationem.*

ἈΝΑΠΙ'ΝΩ, *absorbeo.* נָשַׁת, *deficio,* Niph. vel Piel, *consumor.* Aqu. Ies. XIX. 5. ἀναποθήσεται ὕδατα ἀπὸ θαλάσσης, *absorbebuntur* aquæ a mari. Fortasse deduxit a שָׁתָה, h *bibere,* quod etiam fecisse videntur h. l. LXX, qui voce πίνειν usi sunt. Adde Hippocr. de Prisca Med. p. 18. 9. et de Nat. Pueri p. 241. 42.

ἈΝΑΠΙ'ΠΤΩ, *accumbo, recumbo, recubo, concumbo.* כָּרַע, *incurvo me.* Gen. XLIX. 9. ἀναπεσὼν ἐκοιμήθη ὡς λέων, *procumbens* jacuit, ut leo. — נָטַשׁ, *diffundo me.* Symm. 1 Sam. XXX. 16. ἀναπεπτωκότες, *diffusi* in i superficie omnis terræ *discumbebant,* qua voce h. l. Vulgatus usus est. Vide Lex. N. T. s. h. v. — שָׁכַב, *cubo.* Symm. Ps. LXVII. 14. — *שָׁלַב, *cohæsit, conjunctus fuit,* apud Chaldæos. Ex. XXVI. 17. ἀναπίπτοντες (sc. ἀγκωνίσκοι) ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, *combinatæ* una ad alteram. — *הִשְׂתָּרֵעַ, Hithp. a שָׂרַע, *extendo me.* Ies. XXVIII. 20. ubi pro מְהַשְׂתָּרֵעַ, k *quam ut se extendere possit,* habent: εἰς τὸ μὴ ἀναπεσεῖν, ac sensum expresserunt. Tob. II. 1. ἀνέπεσα τοῦ φαγεῖν, coll. Judith. XII. 15. Susann. 36. ἀνέπεσε μετ' αὐτῆς, *rem habuit* cum ea.

a 'ΑΝΑΠΛΑ'ΣΣΩ, *fingo, formo.* Sap. XV. 7. ἐκ τοῦ αὐτοῦ πηλοῦ ἀνεπλάσατο, de eodem luto *finxit.*

*'ΑΝΑΠΛΗ'ΘΩ, *impleo.* מִלֵּא Pih. idem. Ex. XXXI. 3. ἀνέπλησα αὐτὸν πνεῦμα θεῖον σοφίας, *abunde instruxi* eum spiritu divino sapientiæ. 1 Reg. VIII. 10. νεφέλη ἀνέπλησε τὸν οἶκον sec. Compl., ubi reliqui libri ἔπλησε habent. Eadem varietas lectionis b reperitur quoque ib. v. 11. Sir. XLVII. 16. ἀνέπλησας ἐν παραβολαῖς αἰνιγμάτων, h. e. *plurima congessisti* ænigmata.

'ΑΝΑΠΛΗΡΟ'Ω, *impleo, adimpleo, repleo, compleo.* הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, *pertingo, pervenio.* Esther. II. 15. ἐν τῷ ἀναπληροῦσθαι τὸν χρόνον 'Εσθὴρ, cum ordo tangeret Estheram. — מִלֵּא Pih. act. et Kal et Niph. c pass. Gen. XXIX. 28. Ex. VII. 25. ἀνεπληρώθησαν ἑπτὰ ἡμέραι, per septem dies duravit. Lev. XII. 6. ὅταν ἀναπληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, *finito* tempore, coll. Esth. I. 5. et II. 12. — מִקֵּץ, *a fine.* Esth. II. 12. — סָגַר, *claudo.* Gen. II. 21. ἀνεπλήρωσε σάρκα ἀντ' αὐτῆς, *substituit* carnem in ejus locum. — שָׁלַם pass. *compleor.* 1 Reg. VII. 51. ἀνεπληρώθη πᾶν τὸ ἔρ- d γον, *perfectum est* omne opus. Ies. LX. 20. — שָׁלֵם, *perfectus.* Gen. XV. 16. οὔπω γὰρ ἀναπεπλήρωνται αἱ ἁμαρτίαι, nondum enim iniquitates *ad summum gradum pervenerunt.* Aqu. sec. ed. secundam Amos I. 6. pro שְׁלֵמָה.

'ΑΝΑΠΛΗΡΩ'Ν 'ΑΝΑΠΛΗΡΟ'Ω, *complens compleo.* מִלֵּא *impleo.* Ex. XXIII. 26.

e 'ΑΝΑΠΛΗΡΟ'Ω 'ΑΡΙΘΜΟ'Ν, *impleo numerum.* מָנָה, *numero.* Symm. Cohel. I. 15. ὑστέρημα μὴ δυνάμενον ἀναπληρῶσαι ἀριθμὸν, non omnes defectus *enumerari possunt.*

'ΑΝΑΠΛΗ'ΡΩΣΙΣ, *impletio,* *לְמַלְאוֹת, *ad implendum.* Dan. IX. 2. εἰς ἀναπλήρωσιν sec. Chis. 3 Esdr. I. 57. εἰς ἀναπλήρωσιν λόγου κυρίου, ut eventu comprobetur verbum domini. לְמַלְאוֹת 2 Par. XXXVI. 21. f Adde Aristot. de Moribus III. 13. Arrian. de Expedit. Alex. Lib. II. p. 56. 16.

'ΑΝΑΠΛΟ'Ω, *expando.* פָּרַשׁ. Symm. Ies. XXV. 11.

'ΑΝΑΠΝΕΥ'ΜΑΣΙΣ, *vapor, fumus.* קִיטֹר, *fumus.* Int. Hebr. Gen. XIX. 28. ex Hieronymi Quæstt. Vocabulum hoc Græcis scriptoribus ignotum in dubium vocavit Scharfenb. ad h. l. substituens ἀναθυμίασις, g *exhalatio, vapor,* provocans simul partim ad auctoritatem Hesychii (ἀναθυμιάσεις, ἀτμοὶ, καπνοί), partim ad loca SS., ubi קָטַר et derivata θυμιᾷν ac θυμίαμα redduntur. Sed cur sollicitanda sit lectio recepta, equidem non video. Commode enim *fumus, exhalatio* ἀναπνεύμασις *fornacis* dici potest. h

'ΑΝΑ'ΠΝΕΥΣΙΣ, *respiratio.* רְוָחָה, idem. Aqu. Exod. VIII. 15.

'ΑΝΑΠΝΕ'Ω, *respiro.* הֵשִׁיב רוּחַ, *reduco spiritum.* Job. IX. 18. — רָוַח, *respiratio, refrigerium.* Theod. 1 Sam. XVI. 25. ἀνέπνεεν, sc. ἑαυτὸν, i. q. ἀνέψυχεν apud LXX.

'ΑΝΑΠΝΟΗ', *respiratio.* *אַף, *ira.* Symm. Psalm. CXXXVII. 7. ubi LXX habent ὀργὴ, unde luculenter i apparet, ἀναπνοὴν h. l. *iram, furorem* notare, quemadmodum אַף ab אָנַף *spiravit* nomen habet. Sed hoc ipsum me movet, ut Aquilæ hanc vocem h. l. tribuendam censeam. — נְשָׁמָה, *halitus, flatus.* Aqu. et LXX Ies. II. 22. Inc. Ps. CL. 5. Aqu. Symm. Theod. Gen. II. 7. Symm. Job. XXII. 3. — רוּחַ, *spiritus, halitus.* Symm. Job. VI. 4. k Cohel. III. 19. Aqu. Job. XLI. 7.

'ΑΝΑΠΟΔΙ'ΖΩ, *regredior, retrogradior, refero s. inhibeo pedem, sive id fiat retrocedendo, sive etiam con-*

sistendo absque ulteriori motu. Sir. XLVI. 5. ἀνεπόδισεν ὁ ἥλιος, retrocessit sol, coll. XLVIII. 26. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀνεπόδισεν, ἀνέκαμψεν. Gloss. MSS. in Sirac. ἀνεπόδισεν, ἀνέλυσεν, ἀνέκαμψεν. Ex sententia Alberti huc pertinet quoque glossa Hesychii: ἀνεκήδησεν, ἀνέκαμψεν, ἀνέλυσεν, ubi vel ἀνεπόδισεν corrigendum, vel auctor glossæ apud Siracidem vere legit ἀνεκήδησεν, nec incommode. Vulg. *impeditus est*, ubi videtur ad simplex ποδίζειν vel ἐμποδίζειν respexisse, quæ *impedire* significant. Sed idem quoque vox ἀναποδίζειν vel active vel passive s. neutraliter significare potest, cum præpositio ἀνὰ subinde vim nullam in compositione habeat. 2 Macc. XIV. 14. τῶν δὲ ταχέως ἀναποδισάντων, cum autem illi celeriter *retrocederent.*

ΑΝΑΠΟΔΙΣΜΟΣ, *regressus, retrocessio, remeatio, reditus.* Sap. II. 5. οὐκ ἔστιν ἀναποδισμὸς τῆς τελευτῆς ἡμῶν, Vulg. *non est reversio finis nostri;* quæ verba cum incommodum sensum fundant, ἐμποδισμὸς loco ἀναποδισμὸς legere mallem, hoc sensu: *nemo mortem impedire potest.* Cf. vers. Arab. Hesych. ἀναποδισμὸς, ἀνανάλυσις.

ΑΝΑΠΟΙΕΩ, *præparo, misceo.* Hinc part. præt. pass. ΑΝΑΠΕΠΟΙΗΜΕΝΟΣ, *præparatus, mixtus.* בָּלוּל part. Pah. *mistus, mixtus.* Lev. VI. 40. ἀνατετηγμένη ἐν ἐλαίῳ. Ibid. VII. 2. XXIII. 13. Num. VI. 15. ubi cum voce ἀναφυράω permutatur in codd., sicut et ποιέω ac φυράω inviceem ib. v. 9. permutantur. Hesych. ἀνατετηγμένην, ἀναζυμωθεῖσαν, ἀναπεφυραμένην, coll. Lev. IX. 4. — חָמִיץ, *fermentatum*, it. *merum.* Ies. XXX. 24. ἄχυρα ἀνατετηγμένα ἐν κριθῇ, paleas mixtas hordeo. Gloss. in Octat. ἀνατετηγμένα, ἀναφυρδέντα. — מָשַׁח, *ungo.* Theod. Ex. XXIX. 2.

ΜΗ ΑΝΑΠΕΠΟΙΗΜΕΝΟΣ, *non præparatus seu mixtus.* חָרֵב pr. *siccus.* Lev. VI. 40. θυσία μὴ ἀνατετηγμένη, scil. ἐν ἐλαίῳ, libamen non mixtum oleo.

*ΑΝΑΠΟΛΑΩ. Vocem hanc a Bielio prætermissam pro ἀναπολέω habent duo codices Colbertini Ps. XXXVIII. 4. apud Symm. pro הֶגְיוֹן *meditatio*, a rad. הָגָה. Sed scribendum sine dubio est ἀναπολᾶι, quod vide infra.

ΑΝΑΠΟΛΕΩ, *revolvo, recordor, animo verso, cogito, meditor.* הֶגְיוֹן, *meditatio*, a rad. הָגָה. Symmach. Ps. XXXVIII. 4. — זָכַר, *recordor.* Symm. Ps. XLI. 5. LXXVI. 12. Suidas: ἀναπολεῖ, ἀναμιμήσκεται. Phav. p. 1542.

ΑΝΑΠΟΣΤΡΕΠΤΟΣ, *qui averti non potest.* לְאֹ־יָשִׁיב, *non avertet.* Symm. et LXX sec. Compl. Job. IX. 13. Vulg. *Deus, cujus iræ nemo resistere potest.*

ΑΝΑΠΡΙΩ vel ΑΝΑΠΡΙΖΩ, *reseco.* Drac. 1. ἀναπρισθὲν παράδειγμα.

ΑΝΑΠΤΕΡΟΩ, *alatum facio, alas addo, sursum volare facio, effero,* metaph. *excito ad aliquid agendum.* הֶרְהִיב Hiph. *effero.* Cant. VI. 4. ὅτι αὐτοί ἀνεπτέρωσάν με, ubi loco ἀνεπτέρωσαν Philo Carpath. Episc. habet ἐνεττέρωσαν, ut quoque legitur in vers. Arab. Sermo autem ibi est de oculis puellæ, quibus ἀναπτεροῦν tribuitur, quatenus cupiditates concitant. Sir. XXXIV. 1. ἐνύπνια ἀναπτεροῦσιν ἄφρονας, somnia sublimes ferunt insipientes, h. e. insipientes somniis suis credentes *efferuntur animo*, putantes scil., illa sibi eventura, quæ somniarunt. Vide Suiceri Thes. Eccles. s. h. v.

ΑΝΑΠΤΕΡΟΟΜΑΙ, *efferor, volatilis, volitans sum, huc illuc discurso, animi levis sum.* הֹמִיָּה part. fœm. Kal ab הָמָה, *strepera.* Prov. VII. 11. ubi meretrix dicitur ἀνεπτερωμένη καὶ ἄδωτος, ferax et luxuriosa. De *hominibus cupiditate et motu animi*

a *concitatis* dicitur ἀνίπτασθαι (Soph. Antig. 1419. Ajac. 702. ubi vid. Schol.) et ἀναπτεροῦσθαι, de quo vide Mollum ad Longi Past. II. 4. p. 159. Bod. Adde Aristoph. Av. v. 1436. seq. et Haverc. ad Tertull. Apologet. p. 200.

ΑΝΑΠΤΎΣΣΩ, *expando, evolvo.* פָּרַשׂ, idem. Deut. XXII. 17. ἀναπτύξουσι τὸ ἱμάτιον, *expandent* vesti-*b* mentum. Jud. VIII. 25. 2 Reg. XIX. 14. ἀνέπτυξεν αὐτὰ ἐναντίον κυρίου, expandebat, *revolvebat* illas (sc. literas) coram Domino. Erant nempe tum temporis epistolæ et libri in cylindri formam convoluti. Confer quos laudat Wolfius ad Luc. IV. 17.

*ΑΝΑΠΤΩ, *alligo, suspendo.* Ps. CXVII. 27. ad verba difficiliora *c* אִסְרוּ־חַג בַּעֲבֹתִים a Montf. inter alia et hæc in Hex. proferuntur: Ἄλλος. στεφανώματα καὶ κλάδους ἀνάψατε τῷ ναῷ (ita enim legendum est loco λαῷ, quod Bosius et Drusius ediderunt, atque librarii passim cum ναῷ confuderunt. V. Segaar. Anim. ad Dan. IV. 1.), ubi, si quid video, duæ interpretationes coaluerunt, quarum auctores חָגַג deduxerunt *d* a חוּג, *rotundavit in globum.* Vide Kreyssigii Symbol. P. III. p. 5. seq. et confer Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v. Phavorin. ἀνάπτειν, ἀνατίμασιν, παρατιθέναι, προσάγειν. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἀναστόντων τὸ πῦρ.

ΑΝΆΠΤΩ, *accendo, incendo.* בָּעַר idem. Aqu. Ex. III. 2. LXX Psalm. XVII. 10. Thren. II. 3. 2 Sam. XXII. 9. ubi cum ἐκκαίειν permuta-*e* tur in codd. — הֶאְיִר Hiph. ab אוּר. Mal. I. 10. οὐκ ἀνάψεται τὸ θυσιαστήριόν μου δωρεάν, sec. Vat. ubi non legisse putandi sunt יָאִירוּ, sed ἀνάψεται mutandum erit in ἀνάψετε e vers. Arab. Sic quoque Syrus ac Chaldæus. — הֶצִית Hiph. a יָצַת, *accendo.* Theod. Am. I. 14. LXX Jer. IX. 11. Thren. IV. 11. Ez. XX. 47. Adde Jer. XI. 16. sec. Vatic. — יָצָא, *exeo.* Jer. XLVIII. *f* 9. ἀφῇ ἀναφθήσεται, tactu accendetur. Ita Bielius. Sed mihi hic locus est de mendo suspectus. Fortasse cogitarunt de voce נָצָה, *avolare.* Vide infra s. h. v. — לָהַט Pih. *incendo.* Joël. I. 19. II. 3. Mal. IV. 1. ἀνάψει, *perdet.* — נָצָה, *avolo.* Thren. IV. 15. ἀφῇ ἀνήφθησαν. Nonnulli statuunt, LXX legisse h. l. נָצַץ a rad. נָצַץ, unde fit נִיצוֹץ *g* *scintilla ignis;* aliis vero, v. c. Cappello in Crit. S. p. 530., reponendum videtur ἀνέπτησαν, *avolarunt,* a verbo ἵπτημι, quod format sua tempora a πτάω. Sed נָצָה eandem significationem habet, quam נָצַץ. — נִשַּׂק, Niph. *accendor.* Ps. LXXVII. 25. — עָלָה, *ascendo,* quod etiam de flamma *surgente in altum* adhibetur. Jud. VI. 21. ubi vid. Scharfenb. — *h* קָדַח. Jer. XVII. 4.

ΑΝΑΡΊΘΜΗΤΟΣ, *innumerabilis, ingens, valde multus.* אֵין־מִסְפָּר, *sine numero.* Theod. et LXX Job. XXI. 33. Joël. I. 6. — אֵין קֵץ, *sine fine.* Job. XXII. 5. — כָּבִיר, *ingens, validus.* Job. XXXI. 25. εἰ δὲ ἐπ' ἀναριθμήτοις (scil. χρήμασι) ἔθεμην χεῖρά μου; num vero in opum copia posui manum seu spem meam? — לֹא נִסְפַּר וְלֹא נִמְנָה, *non nu-i* *meror neque supputor.* 1 Reg. VIII. 5. — עָצוּם, *potens, numerosus.* Symm. Theod. ac LXX Prov. VII. 26.

ΑΝΑΡΠΆΖΩ, *diripio, spolio.* בָּזַז. Jud. IX. 25. ἀνήρπαζον, spoliabant omnes illuc iter facientes. — חָלַץ Pih. *eripio, libero.* Aqu. Ps. VII. 5. Scilicet vox Hebr. præter alias significationes habet etiam notionem

spoliandi ex usu l. Arab. (خلس) et Syriacae ܚܠܣ, unde חֲלִיצוֹת, *cruciae, hostibus, quasi detractae.* — חָתַף, *rapio.* Symm. Job. IX. 12.

ΑΝΑΡ'Ρ'Ε'Ω, *sursum fluo, scaturio.* ΑΝΑΡ'Ρ'Ε'ΟΜΑΙ, idem. עָלָה, *ascendo.* Aqu. Ies. LIII. 2. sec. Euseb. in Demonstr. Evang. Montf. hic mendum suspicatus est, non enim commode de ramo dici posse putat *ἀναῤῥιζήσεται.* Sed עָלָה dicitur de *hominibus, qui re prospera crescunt et maxime florent.* Unde Jonathan habet יתברא *crescet, magnus erit vel habebitur,* aut, ut reddere quoque possis ex usu verbi apud Rabbinos, *inaugurabitur,* quod affine maxime est *τῷ ἀναῤῥιζηθήσεται* Aquilæ. Fortasse quoque legendum est *ἀναβλαστήσεται* vel *ἀναβήσεται.* Β et Ρ facile permutari potuerunt.

ΑΝΑΡ'Ρ'Η'ΓΝΥΜΙ, *disrumpo, discerpo, dilacero.* בָּקַע Pih. idem. 2 Reg. II. 24. VIII. 12. ubi pro *ἀναῤῥήξεις* alii libri habent *διαῤῥήξεις.* Eadem lectionis varietas reperitur quoque ibid. XV. 16.

ΑΝΑΡ'Ρ'ΟΦΕ'Ω, *absorbeo.* שָׁאַף, idem. Symm. Job. V. 5. *ἀναῤῥοφῆσαι ἰσχὺν τὴν δύναμιν αὐτοῦ,* ut absorbeat, aut consumat, sitiens opes ejus.

ΑΝΑΡ'Ρ'Υ'Ω, *libero.* הִצִּיל Hiph. עָזַל. Aqu. Ps. XXXIII. 5.

ΑΝΑ'ΡΥΤΤΟΣ, *inconditus, insultus, insipidus.* תָּבֵל, *insipidus.* Symm. Job. VI. 6. *ἀνάρυτον,* sc. *βρῶμα, cibus inconditus, adeoque insipidus.* Vide et Symm. Ez. XIII. 10. XXII. 28. Addenda est hæc vox Lexicis.

*ΑΝΑΣΑΛΕΥ'Ω, *concutio, quasso, agito.* — נָמַס, *liquefactus sum.* Mich. I. 4. *ἀνασαλευθήσεται* sec. cod. B. in marg., ubi reliqui libri *σαλευθήσεται* habent. Sensum expresserunt: nam montes quando terræ motu destruuntur, liquefieri videntur. Adde Lucian. de Astrol. p. 545. B. Verbum hoc sine omni auctoritate protulit Stephanus, quam Schneiderus addidit.

ΑΝΑΣΕΙ'Ω, *commoveo, concito.* הֵסִית Hiph. a סוּת, *concito, incito.* Aqu. Job. II. 3. *ἀνέσεισας, commovisti,* seu *instigasti.* Sensu malo h. l. adhibetur. Vide Lex. N. T. s. h. v.

ΑΝΑΣΚΑ'ΠΤΩ, *effodio.* חָפַר idem. Psalm. VII. 16. *λάκκον ὤρυξε καὶ ἀνέσκαψε αὐτὴν,* foveam effodit et *excavavit.* — כָּסַח, *excido.* Psalm. LXXIX. 17. *ἀνεσκαμμένη,* ubi, quia de vite sermo est, *ἀνασκάπτειν radicitus evellere, penitus destruere* notat.

*ΑΝΑΣΚΟΛΟΠΙ'ΖΩ, *palo adfigo, in crucem ago, suspendo.* Esth. VI. 11. *καθότι ἐκείνη ἡμέρᾳ κεκρίκει ἀνασκολοπίσαι αὐτήν.* Herodot. III. 132. Lucian. Prometh. p. 56. C. Diodor. Sic. V. 32. Sext. Empir. Pyrrhon. Hypotypos. Lib. III. c. 24. Phav. *ἀνεσκολοπισμένος, ἀνεσταυρωμένος, σκόλοπες γὰρ τὰ ὀξέα ξύλα.* Idem: *ἀνεσκολοπισμένοι, ἐσταυρωμένοι* etc. Vide quoque Suidam s. *ἀνεσκολοπισμένον* ac Hesychium s. *ἀνασκολοπήσει.*

ΑΝΑΣΟ'Ω, *servo.* Quæ Bielius Montf. auctoritate inductus ex Ps. XXIX. 2. in Thesaurum suum s. h. v. contulit, ad *ἀνασώζω* referenda sunt, quod vide suo loco.

ΑΝΑΣΠΑ'Ω, *sursum traho, extraho, retraho.* הֶעֱלָה Hiph. *ascendere facio, elevo.* Inc. Ps. CXXXV. 17. LXX Hab. I. 15. *ἐν ἀγκίστρῳ ἀνέσπασε,* hamo extraxit. — לָקַח, *capio.* Am. IX. 2. *ἐκεῖθεν ἡ χείρ μου ἀνασπάσει αὐτούς,* illinc quoque manus mea retrahet eos. Sermo ibi est de iis, qui ad inferos penetrarunt, et לָקַח habet h. l. notionem prægnantem, capiendi scilicet et auferendi. — *מָשַׁח, *ungo.* Ies. XXI. 5. *ἀνασπάσατε θυρεούς,* sec. Ald. et

a Compl., ubi reliqui libri ἑτοιμάσατε habent. Si lectio sana est, non legerunt מִשְׁכּוּ ab Arab. مسك *prehendere*, ut nonnullis placuit, sed vel מָשָׁה et מָשַׁח invicem permutarunt, vel, quod mihi magis placet, sensum expresserunt. Erant enim scuta loris instructa apud veteres, quibus attrahi et retrahi poterant.

'ΑΝΑ'ΣΤΑΣΙΣ, *resurrectio, statura.*
b *יְקוּם, *substantia, omne quod subsistit.* Gen. XVII. 4. πᾶσαν τὴν ἀνάστασιν, sec. Coton., ubi reliqui libri ἀνάστημα et ἐξανάστασιν habent, adeoque ἀνάστασις notat *id quod exsurgit.* Eadem lectio reperitur quoque apud Inc. in Hex. — *מַעֲבִיר, *transire faciens.* Dan. XI. 20. εἰς ἀνάστασιν, sec. Chis. Legitne מַעֲמָד? Romani Editt. transtulerunt *ad*
c *eversionem*, et recte, ut videtur. — קוּם, *surgo.* Thren. III. 62. ubi ἀνάστασις *insurrectionem* s. *insectationem* notat. Soph. III. 9. ubi *surgere* simpliciter significat. קוֹמָה, *statura.* Aqu. Cant. VII. 8. 2 Macc. VII. 14. ἀνάστασις εἰς ζωὴν, coll. v. 36. Ibid. XII. 43.

'ΑΝΑ'ΣΤΑΤΟΣ, *instabilis, huc et illuc titubans, vagus.* לְנִידָה הָיָה,
d *in commotionem fuit.* Symm. et ὁ Σ Thren. I. 8. ἀνάστατον, ubi alii ἀνάστατος habent. — *נוֹד nomen proprium loci. Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. IV. 16. Deduxit a נָדַד *vagari.* — *נַע, *vagus.* Symm. Gen. IV. 12. sec. cod. Mosqu. quem Matthæi contulit in Eichhorn. Repertor. Bibl. et Or. Literat. T. IV. p. 262. — נוֹדֵד idem. Symm. Ies.
e XVI. 4.

'ΑΝΑΣΤΑΤΟ'Ω, pro ἀνάστατον ποιέω, *instabilem reddo, extorrem facio, ejicio, subverto, transmigro, sedem muto.* *דּוּשׁ Chald. *trituro, contero.* Dan. VII. 23. sec. Chis. ἀναστατώσει αὐτήν. — נוּד, *vagor.* Aqu. Ps. X. 1. ἀναστατοῦ εἰς τὰ ὄρη, *fuge* in montes, seu: *vagare* per montes. Legit נוּדִי cum LXX. — נָדַד, idem. Symm. Ies. XXII. 3. Inc. f
Jer. XLIX. 13. — הֵנַע, nomen proprium loci. Symm. 2 Reg. XVIII. 34. ἀνεστάτωσεν. Putavit esse Hiphil verbi נוּעַ. Aqu. Symm. Ies. XXXVII. 13. — הֵנִיעַ Hiph. a נוּעַ, *commoveo.* Symm. Psalm. LVIII. 12. ἀναστάτωσον, *extorres fac, ejice.* — *רָגַז, *expavesco.* Inc. Hab. III. 16. Notio propria vocis Hebr. est *commovendi.* V. Dounæi Prælectt. in Demosth. de g
Pace p. 108. ed. Beck. Harpocr. ἀναστατωθῆναι, ἀνασκευάσασθαι.

'ΑΝΑΣΤΕ'ΛΛΩ, *contraho, retraho.* 'ΑΝΑΣΤΕ'ΛΛΟΜΑΙ, *moveor, concutior, deturbor,* it. *reprimor, cohibeor.* נָשָׂא, *attollo.* Nah. I. 5. ἀνεστάλη ἡ γῆ ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, *mota* vel *deturbata* est terra *loco suo* a facie ejus. Hesych. ἀνεστάλη, ἐσείσθη, μετεκλονήθη. Gloss. MS. in Proph. ἀνεστάλη, ἐσείσθη, ἐκινήθη, aut sec. h
Suidam μετεκινήθη. Cappellus, ἀνεστάλη *contraxit se* reddens, Græcos non ἀνεστάλη, sed ἀνέστη legisse conjicit, uti נָשָׂא ab ipsis redditur Num. XVI. 3. Sed eum graviter h. l. errasse jam observavit L. Bos. in Prolegg. ad LXX Intt. c. 3. 1 Macc. VII. 24. ἀνεστάλησαν τοῦ πορεύεσθαι εἰς τὴν χώραν, *repressi sunt,* seu *cohibebantur* invadere regionem. Syrus habet: ܐܝܟܢܘܢ, ut adeo le- i
gisse videatur ἀπεστάλησαν. Ælian. V. H. XII. 64. ἀνεστάλη τοῦ δρόμου, *cohibebatur* impetu. Hesych. ἀναστέλλω, κωλύω, ἀναφράττω.

'ΑΝΑ'ΣΤΕΜΑ, *altitudo.* קוֹמָה idem. Aqu. 1 Reg. VI. 10. Pro ἀνάστεμα legendum esse ἀνάστημα (quod etiam v. 4. in ejusdem Aquilæ et Theodotionis fragmentis occurrit), statuit Kreyssigius in

Symbol. P. III. p. 7. Sed obstare mihi videtur locus Sophon. II. 14. ubi pro עָרָה, *nudavit*, in Cod. Alex. ἀνάστημα legitur, ac Compl. vitiose ἀνάστεμμα habet, Vatic. autem ἀνάστημα, unde apparere arbitror, de nominibus ἀνάστεμα et ἀνάστημα idem valere, quod de vocabulis ἀνάθημα et ἀνάθεμα supra sum suspicatus. Vide quoque infra σύστεμα et σύστημα.

ΑΝΑΣΤΕΜΜΑ. V. vocem Ἀνάστεμα.

ΑΝΑΣΤΕΝΑΖΩ, *ingemisco*. נָאַנַח Niph. idem. Thren. I. 5. Sir. XXV. 20. ἀναστέναξεν πικρά. Susann. 21. 2 Macc. VI. 30. Adde Æschyl. Choëph. 332. Herod. I. 86. p. 35.

ΑΝΑΣΤΗΜΑ, *erectio* vel *quod erigitur et assurgit, munimentum, altitudo, statura*. יְקוּם, *substantia, id quod subsistit*. Gen. VII. 4. 23. πᾶν τὸ ἀνάστημα, omne quod se erigit, h. e. omnia animantia, quorum erectio, cum surgunt aut motu attolluntur, est quædam ὕψωσις. Accuratius scilicet Int. h. l. rem definivit, nimis enim generale est: omnes res creatæ in terra existentes. Chrysostomus legit ἐξανέστασιν. — עֶרָה Pih. *denudo*. Soph. II. 14. sec. Vat. ἀπὸ κέδρος (pro ὡς κέδρος) τὸ ἀνάστημα αὐτῆς, quia sicut cedri *altitudo* ejus: ubi nonnulli statuerunt, LXX putasse, עֶרָה esse ab עוּר *excitare*. Sed etiam עֶרָה notat *prominere, surgere*, ut docuit Funckius in Symb. ad Interpr. S. Cod. p. 4. seq. Hesych. et Gloss. MS. in Proph. ἀνάστημα, ὕψωμα. — עָבָא, *exercitus*. Zach. IX. 8. ὑπερστήσομαι τῷ οἴκῳ μου ἀνάστημα, stare faciam domui meæ munimentum. Legisse videntur מַצָּבָה a rad. יָצַב στῆναι. — קוֹמָה, *altitudo*. Aqu. Theod. 1 Reg. VI. 20. Aqu. Symm. Ez. XIV. 5. Judith. IX. 11. Θραῦσον αὐτῶν τὸ ἀνάστημα, frange eorum celsitudinem, h. e. *magnos elatosque eorum animos* comprime. Vulg. *ferociam*. Ibid. XII. 8. εἰς ἀνάστημα, ad *erigendos et extollendos* afflictos. Cæterum conf. Intt. ad Hesychium s. h. v.

ΑΝΑΣΤΡΑΤΟΠΕΔΕΥΩ, *castra moveo, revertor cum exercitu*. 2 Macc. III. 35. ἀνεστρατοπέδευσε πρὸς τὸν βασιλέα, cum exercitu rediit ad regem. Adde Polyb. III. 110. 4. et XIV. 10. 8.

ΑΝΑΣΤΡΕΦΩ, *revertor, inverto, everto*, et in med. ἀναστρέφομαι, *versor, conversor, ambulo, gero me*, בּוֹא. *venio*. Gen. VIII. 11. sec. Vat. ubi in Compl. legitur ἀπέστρεψε. — הָלַךְ, הִתְהַלֵּךְ Kal et Hithp. *ambulo*. Symm. Gen. V. 24. sec. cod. Mosqu. Jos. V. 5. ἀνεστράφησαν, *iter fecerunt, erraverunt, vagati sunt*. In eadem versione verba καὶ δύο deleri debent, et verba τῇ Μαβδαρίνδι sunt haud dubie aliena. 1 Sam. XII. 7. sec. Compl. et Inc. Prov. XX. 7. ἀναστρέφεται ἄμωμος, integre *vivit*. Ez. XIX. 6. — חָפַךְ, *converto me*. Jud. VII. 13. ἀνέστρεψεν αὐτὴν ἄνω, sec. Vat. ubi reliqui libri κατέστρεψεν habent. Ibid. XX. 39. 41. — הָפְנָה Hiph. *respicio*. Jer. XLVI. 5. Scil. פָּנָה quoque notat *se retro vertere*. 2 Sam. I. 7. Job. VIII. 20. — הֵשִׁם Hiph. a שָׁמַם in part. מְשֹׁמָם, *stupens*. Ez. III. 15. ἀναστρεφόμενος ἐν μέσῳ αὐτῶν, conversans in medio illorum. Videtur ante ἀναστρεφόμενος omissa esse vox *stuporem* aut *commotionem animi* significans. Hesych. ἀναστρεφόμενος, περιερχόμενος. Quid si legeretur ἀνατρεπόμενος, sc. τῇ ψυχῇ? coll. Diod. Sic. Lib. XX. c. 12. Sed Symmachus quoque et Theodot. ibi per *habitare* expresserunt. — הִתְהַפֵּךְ Symm. Job. XXXVII. 12. ἀναστρέφεται, *in orbem vertitur* aut *volvit se*. Vulg. *quæ lustrant per circuitum*. — עָלַךְ, *ambulo, eo*. 1 Sam. III. 6.

a 1 Reg. VI. 12. — יָצָא, *exeo.* 2 Sam. III. 26. — מַהֲלְכִים plur. *ambulacra.* Zach. III. 7. ubi cum Vulg. ac Syro ut participium verterunt, sed obscure et sensu fere nullo. — עָשָׂה, *facio, tracto.* Ez. XXII. 7. ἀνεστρέφοντο ἐν ἀδικίαις, admodum injuste tractabant. — פָּנָה, *respicio,* etiam *converto me, revertor.* Symm. Deut. I. 40. — רְמִיָּה, *dolus.* Symm. Hos.

b VII. 16. τόξον ἀνεστραμμένον, arcus qui subito vertitur, et cujus sagittæ a scopo abducuntur. — שׁוּב Kal sæpissime, et raro הֵשִׁיב Hiph. Aqu. Ps. IX. 18. LXX Gen. VIII. 7. sec. Vat. ubi in Ald. ὑποστρέφειν legitur. Eadem varietas lectionis est quoque ibid. v. 9. XIV. 7. ubi non solum cum ὑποστρέφειν, sed etiam cum ἀποστρέφειν in codd. permutatur, sicut

c ibid. XVIII. 14. cum ἐπαναστρέφειν, ac Jud. VIII. 13. cum ἐπιστρέφειν. Jos. XIX. 29. ἀναστρέψει τὰ ὅρια εἰς Ῥαμὰ, *convertunt se* fines ad Ramam. — שׁוּב et יָלַךְ junctim. Jer. XLI. 14. — *שׁוּר, *murus.* Gen. XLIX. 22. עֲלֵי - שׁוּר, *super murum,* πρὸς μὲ ἀνάστρεψον. Verba hæc Græca, quæ nonnulli ad antecedentia עֲלֵי־עַיִן, *super fontem,* referre

d maluerunt, ut legerint: עֲלַי עַיִן, h. e. *ad me respice,* pertinent, ut e collatione utriusque textus luculenter apparet, ad עֲלֵי־שׁוּר, ita tamen, ut non שׁוּר pro סוּר, *recedo,* ut Trommius volebat, aut אֵלַי שָׂב legerint, quod aliis placuit, sed potius respexerint notionem *intuendi, contemplandi,* quam שׁוּר habet, unde deinde, ut Arab. سار *ire, pro-*

e *ficisci* notat. Eichhornius Introd. T. I. p. 466. conjicit ἀνάβλεψον. — שָׁנָה, *itero.* Prov. XXVI. 11. ubi ἀναστρέφειν ἐπὶ τὴν ἰαυτοῦ ἁμαρτίαν est i. q. in textu Hebr. legitur *iterare stultitiam.* — שְׁכוֹל, *carentia liberorum, orbitas.* Symm. Ps. XXXIV. 12. ubi loco ἀνεστραμμένα (Drusius exhibet ἀντεστραμμένα) Agellius legere mavult συνεστραμμένα, alii ἀπεστραμμένα, quia שָׁכַל in universum f notat *privare, orbare.* Ego vero receptam lectionem sollicitandam esse non arbitrarer. Sir. VIII. 9. ἐν ταῖς παροιμίαις αὐτοῦ ἀναστρέφου, in parœmiis ejus *conversare,* sc. *mente, pertractando eas ac meditando,* coll. XXXIX. 3. et L. 30. Sic *versari in aliqua re* usurpatur apud Latinos. Ibid. XII. 14. μὴ ἀναστρέψας σε στῇ ἐπὶ τὸν τόπον σου, ne *evertens te* occu- g pet locum tuum. Ibid. XXIX. 19. ἀγαθὰ ἀναστρέφει, bona *invertit,* h. e. bonis mala reddit. Ita Bielius. Mallem *evertit,* cum nempe eum sua infidelitate cogit exsolvere suum debitum. Ibid. XXXIII. 13. ἀνέστρεψε αὐτὸς ἀπὸ στάσεως αὐτῶν, *evertit* illos e statione sua. Hesych. Ἀναστρέφειν, ἀναστέφειν. Judith. I. 11. ἀνέστρεψαν τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, *remi-* h *serunt* legatos ejus, ubi ἀν. est hiphilice, *reverti facere.* Judith. I. 13. ἀνέστρεψε πᾶσαν τὴν δύναμιν, omnem exercitum *in fugam conjecit.*

ΑΝΑΣΤΡΕΦΟΜΕΝΟΣ ΟΡΘΙΩΣ, *conversans recte.* נָבֹר נָבָר, *sepiens sepem.* Ez. XXII. 30. Bene quoad sensum: nam pii h. l. eleganter comparantur cum iis, qui maceriem interponunt ad ruinam terræ impe- i diendam.

ΑΝΑΣΤΡΟΦΗ, *conversatio, vita.* Tob. IV. 19. ἴσθι πεπαιδευμένος ἐν πάσῃ ἀναστροφῇ σου, esto eruditus in omni *conversatione* tua. 2 Macc. V. 8. κακῆς ἀναστροφῆς, *vitæ* male actæ. Hesych. ἀναστροφῆς, ζωῆς. Vide Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 322. et Lex. N. T. s. h. v.

ΑΝΑΣΥΡΩ, *sursum traho, detego,* k *revelo.* חָשַׂף, *nudo, denudo.* Aqu. Ies. XXX. 14. LXX Ies. XLVII. 2. ἀνάσυρε τὰς πολιὰς, *detege canos.* Nulla prorsus necessitate coacti

a nonnulli statuerunt, LXX loco חָשַׂפְתִּי legisse חָחַפְתִּי a חָחַף seu חָחַב, quod *trahere* notat. Hesych. Ἀνασύραι, ἀποκαλύψαι, ἢ περιτιθῆσαι. Idem: Ἀνεσύραντο, ἄνω τὰ ἱμάτια ἕσυρεν, ubi v. Intt.

ΑΝΑΣΧΙΖΩ, *discindo, disseco.* בָּקַע, *findo, diffindo, disrumpo.* Amos I. 13. ἀνθ' ὧν ἀνέσχιζον τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας, propterea quod gravidas b dissecuerunt. Confer v. 3. Adde Herod. III. 35. p 173. Orph. Lap. v. 8. p. 202.

ΑΝΑΣΩΖΩ, *salvo, salvum facio, in vita conservo.* *דָּלָה, seu potius דָּלָה Pih. *eveho.* Aqu. Ps. XXIX. 1. ἀνέσωσάς με. Lectionem hanc (quæ tamen apud Origenem T. II. Opp. ed. Paris. p. 640. quoque reperitur) Kreyssigius Symb. P. III. p. 6. frag- c mento Symmachi ἀνεζώωσάς με (quod v. 4. in Hex. profertur) originem suam debere statuit. Mihi autem versio alius interpretis ad sensum facta esse videtur. Daniel Barbarus habet *reservasti me,* qui usus vocis *reservare* notandus est. — הוֹשִׁיעַ Hiph. a יָשַׁע. Theod. LXX (etiam Ed. Vta sec. Hieronymum) Abd. 21. ἀναβήσονται ἀνασωζόμενοι ἐξ ὄρους d Σιών, ubi ἀνασώζεσθαι est i. q. simplex σώζεσθαι. Hieronymus transtulit *recidui.* Conf. Hex. — מָלַט, נִמְלָט Pih. et Niph. Jer. XLVI. 6. μὴ ἀνασωζέσθω, non *evadat.* Ibid. LI. 6. Zach. II. 7. — פָּלַט, *evado.* Ez. VII. 16. — פָּלִיט, *evadens, evasor.* Gen. XIV. 13. τῶν ἀνασωθέντων τις, eorum aliquis, qui *evaserant.* Jer. L. 28. φυγὴ φευγόντων καὶ ἀνασωζομένων. e Thren. II. 22. ἀνασωζόμενος καὶ καταλελειμμένος. Am. IX. 1. μὴ διασωθῇ ἐξ αὐτῶν ὁ ἀνασωζόμενος, *ne evadat ullus.* — פְּלֵיטָה, *evasio.* 2 Reg. XIX. 31. Jer. L. 29. Joël. II. 3. 32.

ΑΝΑΣΩΣΜΟΣ, *salvatio, liberatio.* פְּלֵיטָה, *evasio.* Aqu. Gen. XLV. 7.

ΑΝΑΤΑΡΑΤΤΩ, *perturbo.* עָבַר, idem. Symm. Ps. XXXVIII. 3. — f *קָשַׁר, *conspirationem facio.* Symm. sec. cod. Barber. Amos VII. 10. ἀναταράσσων, ex varia lectione aut editione altera. Conjectura Montf. ad h. l., qui putabat, ἀναταράσσων potuisse librarios ponere pro ἀντῆχον, (quia nempe Symmachus voce ἄνταρσις pro קֶשֶׁר usus fuerit), per se non satis probabili, eo facilius supersedere possumus, quo certius est, g ἀναταράσσειν æque ac simplex ταράσσειν notare *seditionem movere,* quod est ipsum Hebr. קָשַׁר. Cæterum pro ἀναταράσσων vel legendum est ἀναταράσσων, vel scribendum ἀνατάραξιν. Quid si legeretur ἀνέσεισεν ἄνταρσιν, *suscitavit conjurationem?* Adde Sophocl. Trachin. v. 222. Hippocr. Coac. Prænot. p. 171. B.

ΑΝΑΤΑΣΣΟΜΑΙ, *compono, ordino.* h יָאַשׁ Pih. *spe destituo.* Coh. II. 10. ἐπέστρεψα τοῦ ἀνατάξασθαι τῇ καρδίᾳ sec. Ald. ubi Schol. ἀναλαμεῖν. Sed loco ἀνατάξασθαι rectius fortasse ibi legitur e Vat. ἀποτάξασθαι, *ut cor meum valediceret omni labori,* ut jam Bielius recte monuit.

*ΑΝΑΤΕΙΝΩ, *sursum extendo, sursum tollo, attollo.* 2 Macc. XV. 21. ἀνατείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν, sec. i Alex. et Compl. Reliqui libri habent προτείνας. Syrus ܢܫܩ, *sustulit.* 4 Macc. VI. 6. ὑψηλοὺς ἀνατείνας εἰς τὸν οὐρανὸν τοὺς ὀφθαλμούς. Dio Cass. p. 1023. ed. Reim. ἀνέτεινε τὴν χεῖρα.

ΑΝΑΤΕΛΛΩ, *orior, exorior, enascor, progermino, floreo, cresco,* item *enasci* ac *progerminare facio,* (Eurip. Herc. Fur. v. 1596.) *profero.* *בּוֹא, de sole, *occido.* Jud. XIV. 18. πρὸ k τοῦ ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, sec. Vatic. ubi reliqui libri habent πρὶν δῦναι τὸν ἥλιον. Incertus ille interpres, qui ἀνατεῖλαι habet, male de *ortu solis* interpretatus est, quia בּוֹא quandoque etiam *prodire* notat. — דָּרַךְ, *gradior, procedo.* Num. XXIV. 17. ἀνατελεῖ ἄσ-

a τρον ἐξ 'Ιακὼβ, *orietur* stella ex Jacob. — זָרַח, *satus*, part. Pah. Ps. XCVI. 12. φῶς ἀνέτειλε τῷ δικαίῳ, mutata nempe (ex sententia Cappelli) lectione זָרוּעַ in זָרַח, quod confirmatur loco parallelo Ps. CXII. 4. Sic quoque Syrus. Buxtorfius vero in Anticrit. p. 583. putat, eos vel sensum expressisse (nam *lux sata est justo*, coll. Ps. CXXVI. 5.,
b nihil aliud est, quam justo lux, ut aliquamdiu abscondatur, tandem tamen orietur ac progerminabit, instar seminis aliquamdiu in terra latentis, sed suo tempore erumpentis copiose), vel dici posse, illos זָרוּעַ sumsisse pro זָרַח per commutationem literarum homogenearum. Sic Joël. III. 16. עוּשׁוּ juxta quosdam ponitur pro חוּשׁוּ, *festinate*, ut ob-
c servatur a R. Salomone et aliis; et pro eo, quod 2 Reg. II. 13. legitur וַיִּשְׁמַע, Ies. XXXIX. 2. reperitur יַיְשְׁמַח. — זָרַח, *emico, exorior*, speciatim de *sole*. Gen. XXXII. 31. ἀνέτειλε δὲ ὁ ἥλιος, coll. Ex. XXII. 3. Jud. IX. 33. 2 Par. XXVI. 19. ἡ λέπρα ἀνέτειλεν ἐν τῷ μετώπῳ, lepra in fronte ejus *erupit*. Ies. LX. 1. ἡ δόξα κυρίου ἐπί σε ἀνατέταλκεν, gloria
d Domini super te *orta est*. Hesych. ἀνατέταλκεν, ἀνέτειλεν. Mal. IV. 2. — יָפַח, verbale, *spirans*. Hab. II. 3. ἀνατελεῖ εἰς πέρας. Legisse videntur וַיִּפַּע, *et apparebit* seu *illucesceț*. — נָצָא, *exeo*. Ies. XIII. 10. — *לָכַח, *accipio, occupo*. Inc. Job. III. 6. ἀνατεῖλαι ἐπ' αὐτὴν (σκότος), *oriantur* super eum tenebræ: ubi ἀνατέλλειν, quod alias de sole ac lumine adhi-
e betur, de *tenebris* usurpatur. Conf. 2 Sam. I. 9. κατέσχε με σκότος δεινὸν, ubi pro κατέσχε in textu Hebr. legitur אֲחָזַנִי. — עַפְעַפַּיִם dual. *palpebræ*. Job. III. 9. μὴ ἴδοι ἑωσφόρου ἀνατέλλοντα. Ita Bielius. Sed voci Hebr. non solum ἀνατέλλοντα, sed etiam ἑωσφόρου respondet, nec male, cum de *aurora* dicatur, ut docuit Simonis in Lex. Hebr. p. 1165. Fortasse alterutrum horum verborum versionem alius in-
f terpretis continet, si nempe post ἀνατέλλοντα suppleatur ἥλιου. Vulgatus tamen habet: *ortum surgentis auroræ*. — פָּרַח, *floreo, germino*. Lev. XIV. 43. Ps. XCI. 7. ἐν τῷ ἀνατεῖλαι ἁμαρτωλοὺς ὡσεὶ χόρτον, cum *floreant* peccatores tanquam gramen. Hes. ἀνατεῖλαι, ἀνθῆσαι. Ies. LXVI. 14. pro ἀνατελεῖ alii habent ἀνθήσει. — פָּתַח, *aperio*. Ies. XLV. g
8. pro Hebr. *aperiat se terra*, h. e. *producat*, LXX habent: ἀνατειλάτω ἡ γῆ, ubi ἀνατέλλειν in significatione Hiphilica accipiendum est, et cum βλαστάνειν permutatur. — צָמַח in Kal, Pih. et Hiph. *germino*. Symm. Ies. XLII. 9. LXX Gen. III. 18. τριβόλους ἀνατελεῖ, tribulos *proferet*. Lev. XIII. 37. θρὶξ μέλαινα ἀνατέλλῃ ἐν αὐτῷ. De barba *crescente* usur- h
patur quoque apud Inc. Jud. XVI. 22. Confer quoque 2 Sam. X. 5. 1 Par. XIX. 5. Ies. XLII. 9. Vide supra s. ἀναγγέλλω ac ibid. LXI. 11. ἀνατελεῖ δικαιοσύνην, felicitate *beabit*. Ez. XVII. 6. ἀνέτειλε, *progerminavit*. Hesych. ἀνέτειλεν, ἀνεβλάστησεν. Ibid. XXIX. 21. ἀνατελεῖ κέρας, *crescet* cornu. — צֶמַח, *germen*. Ps. LXIV. 11. ubi pro צֶמְחָהּ, *ger-* i
men ejus, legerunt צֹאֲמֶיהָ. — קוּם, *surgo*, metaph. *exorior*. Job. XI. 17. ΠΡΩΙ' 'ΑΝΑΤΕΛΛΩΝ, *mane oriens*. בֶּן שַׁחַר, *filius auroræ*, Ies. XIV. 12.

ΤΑ' 'ΑΝΑΤΕΛΛΟΝΤΑ, *ea quæ oriuntur, nempe e terra*. סָחִישׁ, *sponte natum*. 2 Sam. XIX. 29. — צֶמַח, *germen*. Gen. XIX. 25.

'ΑΝΑΤΕΜΝΩ, *disseco*. Tob. VI. k
4. ἀνάτεμε τὸν ἰχθῦν.

'ΑΝΑΤΙΘΗΜΙ, *repono, suspendo, devoveo, consecro, distincte enarro, expono*. הֶחֱרִים, *consecro*. Lev. XXVII. 28. 29. Num. XVIII. 14. ubi cum ἀναθεματίζειν in codd. per-

mutatur. Mich. IV. 13. — *נָתַן, do. 2 Reg. XXIII. 11. ἀνέθηκαν, consecraverant, (sec. Compl. reliqui libri habent ἔδωκαν) est merum glossema, quo librarius docere voluit, διδόναι h. l., ut נָתַן (Lev. XX. 2.) consecrandi notionem habere. — הֵשִׂים Hiph. a שׂוּם, pono. 1 Sam. XXXI. 10. ἀνέθηκαν τὰ σκεύη αὐτοῦ εἰς τὸ Ἀσταρτεῖον, suspendebant arma ejus in Astarteo. — פִּתְחֵי פֶה, ostia oris. Mich. VII. 5. τοῦ ἀναθέσθαι τι αὐτῇ; ubi sensum secuti sunt. 2 Macc. III. 9. ἀνέθετο περὶ τοῦ γεγονότος ἐμφανισμοῦ, exposuit illi de facto indicio. Conf. Lexic. N. T. s. h. v.

*ΑΝΑΤΊΚΤΩ, iterum pario. 4 Macc. XVI. 13. ἀνατίκτουσα, recreans. Addenda est hæc vox Lexicis.

ΆΝΑΤΙΝΑΓΜΟ῾Σ, concussio, status mutatio, dimotio. מֵבוּקָה, evacuatio. Nah. II. 10. Hesych. ἀνατιναγμὸς, μετάστασις, (ut etiam exponitur in Gloss. MS. in Prophet.) μετακίνησις.

ΆΝΑΤΜΗΤΙΚΟ῾Σ, dissecans. פִּתְחוֹת, stricti gladii. Symm. Ps. LIV. 22. bene quoad sensum.

ΆΝΑΤΟΛΗ῾, ortus, oriens, splendor, lumen. אֹרֶךְ, longitudo. Ez. XLII. 20. Libere verterunt. — *חֲמַת, Chamath, nomen proprium urbis. Ies. XI. 11. ἀπὸ ἡλίου ἀνατολῶν sec. Vat. Legerunt מֵחָמָה a sole, scil. oriente. — *יָם Chald. dies. Dan. VIII. 4. sec. Chis. — *מִזְבֵּחַ, altare. Ez. VIII. 5. Legerunt מִזְרָח, quod ipsum et Syrus expressit. — מִזְרָח, ortus. Num. III. 38. XXI. 11. Deut. IV. 41. — נֹגָה, splendor. Ies. LX. 19. οὐδὲ ἀνατολὴ σελήνης φωτεῖ σου τὴν νύκτα, neque splendor lunæ collustrabit noctem tuam. — צֵאת inf. a יָצָא, exire, exitus. Jud. V. 31. ἀνατολὴ ἡλίου. — צֶמַח, germen. Jer. XXIII. 5. ἀνατολὴν δικαίαν, sobolem genuinam, ubi Symm. βλάστημα habet. Ez. XVI. 7. ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἀγροῦ, herba in agro germinans, coll. XVII. 10. Zach. III. 8. VI. 12. — עָפוֹן, aquilo. Ez. IX. 2. κατ' ἀνατολάς. Sed, cur ita verterint, ignoro. — קָדִים, oriens. Ez. XI. 1. XXV. 4. (ubi Schol. κατὰ δὲ τὴν τρίτην ἔκδοσιν ἀνατολῶν ἡρμήνευσαν.) et alibi sæpius. — רוּחַ קָדִים, ventus oriens. Ez. XLII. 16. — קֶדֶם, oriens. Gen. II. 8. Jos. VII. 2, Jud. VIII. 10. 11. etc. — קַדְמוֹנָה, orientalis. Ez. XLVII. 9. — קַדְמוֹנִי, idem. Ez. XLVII. 19. — שַׁחַר, aurora. Inc. Ies. XLVII. 11.

ΆΦ' ΉΛΊΟΥ ΆΝΑΤΟΛΩ῾Ν, a solis ortu. בְּנֵי קֶדֶם, filii orientis. Job. I. 3. τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν. Ies. XI. 14. — מִקֶּדֶם, ab oriente. Ies. IX. 12.

*ΕΞ ΆΝΑΤΟΛΗ῾Σ, ex oriente. קִדְמַת, ante. Aqu. Gen. II. 14. sec. Coisl.

ΆΝΑΤΟΛΙΚΟ῾Σ, orientalis. בְּנֵי קֶדֶם, filii orientis. Symm. Job. I. 3. Vide Chrysostom. in Catena p. 14. — קָדִים, orientalis. Ez. XL. 11. — *קַדְמוֹנִי, idem. Symm. Gen. XV. 19. sec. cod. Mosqu.

ΆΝΑΤΡΕ῾ΠΩ, everto, subverto, prosterno, in fugam verto. דָּחָה, impello. Ps. CXVII. 13. ἀνετράπην τοῦ πεσεῖν, impulsus sum, ut caderem. — הָדַף, deturbo. Prov. X. 3. ζωὴν ἀνατρέψει. — *הֵשִׁיב, reduco. Symm. 2 Sam. XIV. 13. ubi ἀνατρέπειν habet hanc notionem rariorem, ut sit: reducere, redire jubere, revocare ex exilio, i. q. ἐπιστρέφειν, qua voce h. l. Theod. ac LXX usi sunt. Sermo enim ibi est de Absolomo in exilio vivente. — כָּפָה, supprimo. Prov. XXI. 14. δόσις λάθριος ἀνατρέπει ὀργὰς,

munus occultum *supprimit* iras: ubi *ἀνατρέπειν* est *penitus cessare facere*, i. q. *σβεννύειν* apud Symm. Secundum Cocceium respexerunt ad notionem verbi, quam in Talmud habet: כְּלִי כָּפוּי est *vas inversum*. — מַכְלִים part. Hiph. *pudore suffundens*. Aqu. Job. XI. 3. ubi tamen fortasse pro *ἀνατρέπων* scribendum erit *ἐντρέπων*, nisi quis statuere malit, *ἀνατρέπειν*, quod in universum est *ἀναταράττειν*, h. l. idem quod *ἐντρέπειν* significare, cum qua voce etiam haud raro in codd. permutatur. Conf. Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v. — נִרְתַּק, Niph. *concatenor*. Coh. XII. 6. *ἀνατραπῇ τὸ σχοινίον*. Secuti sunt lectionem Chethibh, יִרְחַק, *recedet*. Judith. XVI. 9. *ἀντράπησαν, in fugam versi sunt*, coll. 1 Macc. VI. 6. 2 Macc. V. 18. *ἀντράπη τοῦ θράσους*, ab audacia *aversus fuit*.

ΑΝΑΤΡΕΦΩ, *educo, nutrio*. Sap. VII. 4. *ἐν σπαργάνοις ἀνετράφην*, in fasciis *enutritus sum*.

ΑΝΑΤΡΕΧΩ, *accurro, recurro, ascendo*. — שׁוּב, *revertor*. Lev. XXV. 41. *εἰς τὴν κατάσχεσιν ἀναδραμεῖται, redeat* ad patriam possessionem: ubi nullam prorsus *currendi* notionem adjunctam habet. Conf. Polyb. I. 50. 4. 2 Macc. IX. 25. *ἀνατρέχων εἰς τὰς ἐπάνω σατραπείας, expeditionem faciens* per superiores satrapias. Ib. XIV. 43. *ἀναδραμών, ascendens* fortiter in murum. Xenoph. Hist. Gr. IV. 4. 4. Hes. *ἀναδραμεῖν, ἀναβῆναι*.

ΑΝΑΤΡΟΠΗ, *eversio, subversio*. מְסֻפָּח part. Pih. *adjungens*. LXX et ed. Vta Hab. II. 15. *ὁ ποτίζων τὸν πλησίον ἀνατροπὴν θολερὰν*, quod Arabs bene transtulit *fæcem turbidam*: θολερὸν enim, si de liquidis usurpatur, notat *immundum, turbidum*, et *ἀνατροπὴ* est *subversio*. Ergo *potio sursum ac deorsum mota adeoque fæx*. Nonnulli volunt, eos legisse מְסָבָּה, nam מְסָךְ est *potus mixtus ac subversus*. Cappello legisse videntur מהפך, nam הפך est *ἀνατρέπειν, evertere*. Alii contra tribuunt illis lectionem מִכְפַּת חֲמָה. Scil. כָּפָה est *deprimere, subigere, subvertere*, et חֲמָה *perturbatio*, et cum de rebus fluidis usurpatur, quibus fæces sunt, *excitatio*. Tunc *ἀνατροπὴ θολερὰ* esset *subversio talis, qua fæces excitantur*: nam θολόω est pr. *turbo, cæno fæculento excitato*. Secundum Grevium per *ἀνατροπὴν* apud LXX significatur, *quod circumacto spatha liquore in scypho sursum vertitur*. Mihi vero videntur LXX sensum expressisse. סָפַח nempe pr. est ex usu l. Arab. سفح *effundere*. *Effusio* autem est symbolum *interitus* in SS. Fortasse etiam loco *ἀνατροπὴν* legi posset *ἀνατροφὴν*, quod *omnis generis refectionem* significat. Præterea legitur 3 Macc. IV. 5. ubi *ἀνατροπῆς ὁρμῇ βιαίας* a Grotio vertitur: *vi subitæ necis*.

ΑΝΑΤΡΟΦΗ, *educatio*. 2 Macc. VI. 23. *τῆς ἐκ παιδὸς καλλίστης ἀνατροφῆς*, optima a pueritia educatione. Adde 4 Macc. XVI. 8.

ΑΝΑΤΥΠΟΩ, *effiguro, typo repræsento*. Sap. XIV. 17. *τὴν πόῤῥωθεν ὄψιν ἀνατυπωσάμενοι* sunt, interprete Baduello, *qui formam, vultum figuramque hominis absentis ac remoti sculptura retulerant et expresserant*. Vulgat. *e longinquo figura eorum ullata* etc. Sap. XIX. 6. sec. Compl. *ἀνετυποῦτο, quasi de novo creabatur et reformabatur*.

ΑΝΑΥΔΗΤΟΣ, *non augendus*. עֲקָרִי, *solitarius, sine liberis*. Aqu. sec. *ed. secundam* Jer. XXII. 30. Adde Eustath. in Iliad. Α', p. 15. 13. et Odyss. Α', p. 8. 7.

ΑΝΑΦΑΙΝΩ, *manifesto, ostendo, exhibeo, edo*, et Ἀναφαίνομαι, *appareo*. — *נָלַשׁ, *depilo me*. Cant. VI. 4.

a ἀναφάησαν, sec. Vat. et Schol. Vulg. *quæ apparuerunt.* Permutarunt sine dubio נָלַשׁ cum נָלָה, nisi fortasse legendum est ἀνέβησαν, quod reliqui libri habent. — זָרַח, *orior.* Aqu. Deut. XXXIII. 3. sec. Montf. Sed Scharfenb. ad h. l. ἀνφάνη potius ad הוֹפִיעַ referendum videtur. — *יָצָא, *exeo, prodeo.* Inc. Hab. III. 13. bene quoad sensum, b nam sermo ibi est de Deo. 4 Macc. I. 4. χυρεύειν ἀναφαίνεται pro χυρεύει. De voce ἀναφαίνεσθαι vid. H. A. Hamaker Lectt. Philostrateas Fasc. I. p. 17. seq. — Vide alibi Δίκαιος et Εἰρήνη.

ΑΝΑΦΑ'ΛΑΝΤΟΣ, *recalvaster* seu *ab anteriore parte tantum calvus,* et ita differt a φαλακρὸς, *qui calvus est perfecte.* נִבֵּחַ, idem. Lev. XIII. 41. c Gloss. Philoxen. Reburrus, ἀνάσιλος, ἀναφάλαντος. Onom. Vet. *Recalvus,* ἀναφαλαντίας. Confer Intt. ad Pollux. II. c. 3. §. 26. et ad Lucian. Tim. p. 146.

ΑΝΑΦΑΛΑ'ΝΤΩΜΑ, *recalvatio, calvitium, locus recalvus.* נִבֵּחַת, idem. Lev. XIII. 42. 43. sec. Alex. et Compl. Reperitur quoque hæc vox apud Hesychium (v. Ge. d'Arnaud Lectt. Gr. p. 12.) ac Aristot. Hist. Anim. Lib. III. c. 2.

ΑΝΑΦΕ'ΡΩ, *sursum fero, attollo, porto, affero, offero, profero, refero.* הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Inc. Psalm. XLIV. 15. LXX Ex. XVIII. 19. ἀνοίσεις τοὺς λόγους αὐτῶν πρὸς τὸν Θεὸν, *deferes* eorum causas ad Deum, coll. 22. et 26. Jos. VII. 23. ἀνήγαγον πρὸς Ἰησοῦν, ferebant ad e Josuam. 2 Par. XXIX. 31. ἀναφέρειν Θυσίας αἰνέσεως, *offerre* sacrificia eucharistica. 2 Reg. XXIII. 8. ubi cum ἀνάγειν et ἐξάγειν in codd. permutatur. — הוֹבִיל Hiph. a יָבַל, *adduco.* Aqu. Theod. Job. X. 19. ubi *deducere, transferre* notat, ac LXX ἀπαλλάσσεσθαι posuerunt. Vulg. *translatus.* LXX Ies. XVIII. 7. ἀνενεχθήσεται δῶρα. — הוֹרִיד Hiph. a יָרַד, *descendere facio.* f 1 Sam. VI. 15. οἱ Λευῖται ἀνήνεγκαν τὴν κιβωτὸν, Levitæ portabant arcam. — הֵיטִיב Hiph. a יָטַב, *bonum videtur, placet.* 1 Sam. XX. 13. ubi libere verterunt. — הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito,* etiam *offero* et *consecro,* si de sacrificiis sermo est. Lev. VIII. 27. et XXIII. 11. — הַנְסֵק Chald. Aphel a נָסַק, *ascendere facio.* Dan. VI. 23. ἀνηνέχθη ἐκ τοῦ g λάκκου, *extractus est* e fovea. — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* Theod. ac LXX Jer. XXII. 35. Sensum expresserunt: nam vox Hebraica h. l. *immolare* notat. Vulg. ut *initiarent.* — הֶעֱלָה Hiph. *ascendere facio,* et in Kal עָלָה, utut raro. Gen. VIII. 20. ἀνήνεγκεν εἰς ὁλοκάρπωσιν. Ibid. XL. 10. vitis virens ἀνηνεγκυῖα βλαστοὺς, proferebat propa- h gines. Jud. XVI. 3. ἀνήνεγκεν αὐτὰ ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, portavit illa in verticem montis. 2 Sam. XXIV. 22. et alibi passim. — הִקְטִיר Hiph. *adoleo.* Ex. XXIX. 18. 25. Lev. II. 16. 2 Reg. XVI. 13. ubi cum Θυμιᾶν in codd. permutatur. — הִקְרִיב, *appropinquare facio, offero,* Hiph. a קָרַב. Lev. III. 14. Deut. I. 17. — הֵרִים Hiph. a רוּם, i *elevo,* etiam *offero Deo, sacrifico.* Inc. et LXX Lev. XXII. 15. ubi cum προσφέρειν et ἀφορίζειν, in codd. permutatur. — *הִרְכִּיב, *equitare facio.* 2 Reg. IX. 28. ἀνήνεγκαν sec. Compl. ubi reliqui libri ἐπεβίβασαν habent. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio.* Ex. XIX. 8. ἀνήνεγκεν τοὺς λόγους, *retulit* sermones. — חִטֵּא Pih. *expio, offero sacrificium expiationis.* Lev. VI. 26. — מְפַתַּח, *apertio.* Prov. VIII. 6. ἀνοίσω ἀπὸ χειλέων ὀρθὰ, *proferam* labiis recta.

a — נָשָׂא, *porto*, etiam ex adjuncto *aufero*. Num. XIV. 33. ἀνοίσουσι τὴν πορνίαν, defectionis *pœnam luent*. Deut. XIV. 24. Job. VII. 13. ἀνοίσω δὲ πρὸς ἐμαυτὸν ἰδίᾳ λόγον, ubi ἀναφέρειν λόγον est *loqui*. Vulgatus: *et revelabor loquens mecum in strato meo*, secundum parallelismum sententiarum, ubi loco λόγον legisse videtur λέγων. Ies. LIII. 12. αὐτὸς b ἁμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκε, ipse pro peccatis multorum *satisfecit*. — סָבַל, *bajulo*. Ies. LIII. 11. — עָשָׂה, *facio*, etiam *sacrifico*. 1 Reg. XII. 27. Ps. LXV. 14. 3 Esdr. IV. 6. 7. ἀναφέρουσι τοὺς φόρους, *afferunt* tributa, coll. Xenoph. Cyrop. IV. 5. 13. Sir. VIII. 24. μὴ ἀναφερέτω σοι χάριν, gratiam tibi non habeat. 1 Macc. II. 24. ἀνήνεγκε θυμὸν, *sustulit iram*, c h. e. Drusio interprete, *vehementer excanduit*. 2 Macc. X. 7. ὕμνους ἀνέφερον, hymnos cantabant, q. d. quasi sacrificii loco offerebant. Ibid. VI. 10. δύο γὰρ γυναῖκες ἀνηνέχθησαν περιτετμηκυῖαι τὰ τέκνα αὐτῶν. Vulg. duæ enim mulieres *delatæ sunt* filios suos circumcidisse; ubi est i. q. v. 11. μηνθέντες, nisi fortasse ibi legendum est cum Syro ἀνήχθησαν. Hinc ἀνα- d φορὰ est *criminis delatio*.

Ἀναφθέγγομαι, *loquor*. דָּבַר. Symm. Job. XXXIX. 35.

Ἀνάφθησις, *exustio*. בָּעַר, *comburo*. Aqu. Symm. Ies. I. 31. ubi loco וּבָעֲרוּ, *et succendentur*, sine dubio legerunt וּבְעֵרָה *et incendium*.

Ἀναφορά, *portatio*, it. *oblatio*, *vectigal*. הֲלָךְ Chald. *vectigal*. Esdr. e VII. 23. — מַשָּׂא, *onus*. Num. IV. 20. κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ, secundum *onus* ipsi ferendum. — עוֹלָה, *oblatio*, *sacrificium*. Symm. Gen. VIII. 20. Ps. XIX. 4. et Job. XLII. 8. LXX Ps. L. 20.

Ἀναφορεύς, *vectis*, *bajulus*. בַּד, idem. Ex. XXV. 13. 14. 15. et alibi. 2 Par. V. 7. 8. — מוֹט, *vectis et feretrum, quo aliquid loco movetur*. Num. IV. 10. 12. 1 Par. XV. 15. f Gloss. in Octat. et Hesych. ἀναφορεῖς, οἱ ἀήχοντες, οἱ ἀναβαστάζοντες. Lex. Bibl. Coisl. p. 494. ἀναφορεῖς, οἱ ἄνω ἴχοντες.

Ἀναφράττω, *obstipo*, *obsepio*. סָתַם, idem. Neh. IV. 7. ἀναφράσσεσθαι, h. e. iterum *muniri* et hinc *obsepiri*. Georg. Pachym. II. Hist. c. 27. p. 80. B. Chrysost. T. I. Opp. p. 196. C. g

Ἀνάφυη, *germen renascens*. צֶמַח, nomen propr. viri, quod pro appellativo *germen* habuit Inc. Zach. III. 8. ac Aqu. (e conjectura nempe Montf.) Zach. VI. 12.

Ἀναφυράω, *commisceo*. בָּלַל, idem. Lev. IX. 4. ubi cum simplici φυράω in codd. permutatur, sicut cum ἀναπνέω Num. XV. 6. quem- admodum πνέω et φυράω permutantur invicem ib. v. 9. h

*Ἀναφύρω, *commisceo*, quod est paulo usitatius, quam ἀναφυράω. Eurip. Bacch. 740. Lev. II. 4. Hebr. חַלּוֹת מַצּוֹת בְּלוּלוֹת בַּשָּׁמֶן, h. e. *placentas non fermentatas et oleo perfusas*. Aqu. Symm. et Theod. substituerunt κολλύρας ἀνα- πεφυρμένας ἐν ἐλαίῳ, vel ἐλαίῳ, ubi Kreyssigius Symb. P. III. p. 7. i ἀναπεφυραμένας legere mavult, quum in LXX h. l., ut alibi, exstet πεφυ- ραμένους, a Montf. in πεφυμένους mutatum. Cæterum de permutatione utriusque vocis vide Casaub. et Ernesti ad Sueton. Tiber. c. 57. Num. VI. 15. pro ἀναπεπυμένους Cod. XI. Holm. ἀναπεφυραμένους habet. Textus Hebr. habet בְּלוּלֹת.

Ἀναφύσις, *repullulatio*, *regerminatio*, vel, ut barbaro vocabulo utar, *regeneratio*, ac metaphorice *conditionis afflictæ mutatio in melius lætiusque*. Inc. Job. XXXVIII. 27. ubi מוֹצָא דֶּשֶׁא, *egressum germinis*, de herbis læte pullulantibus ac-

a cepit. Incertus hic interpres est sine dubio Symmachus, qui מוֹצָא derivavit ex Hiphil, quod ἀναφύειν vertere solet. Eidem Symmacho reddidit quoque hanc vocem Kreyssigius in Symb. P. III. p. 9. Job. XIV. 14. pro Hebr. חֲלִיפָה (*regerminatio, renovatio et immutatio*, h. l. *restitutio in statum pristinum*), ubi nunc ἡ ἀγία φύσις legitur.

b ΑΝΑΦΎΩ, *renascor, repullulo*, etiam *produco*. *הוֹצִיא, *exire facio, produco*. Symm. Job. XXXVIII. 32. ubi ἀν. simpliciter *producere* notat. Non enim sermo ibi est de germinibus ac plantis, sed de stellis. Vulg. *num quid producis*. — *יָצָא, *exeo*. Dan. VIII. 9. ἀνφύη κέρας, sec. Chis. — *קָלַק Chald. *ascendo*. Dan. VII. 8. ἄλλο ἓν κέρας ἀνφύη, sec. c Coisl. ubi Theod. voce ἀναβαίνειν usus est. — עָלָה, *ascendo*, etiam *succresco*. Ies. XXXIV. 13. ἀναφύσει ἀκάνθινα ξύλα, *crescunt* ligna spinea, sec. Ald. ubi in Vat. perperam legitur ἀναφυήσει pro ἀναφύσει, quod reliqui libri habent. — צָמַח, *germino*. Aqu. Ies. XLII. 9. LXX Gen. XLI. 7. ἀνφύοντο, de aristis. Ibid. v. 23. ubi pro ἀνφύοντο Ald. habet d ἰφύοντο.

ΑΝΑΦΩΝΈΩ, *exclamo, personо, resono*. הִזְכִּיר Hiph. *recordari facio, commemoro*. 1 Par. XVI. 4. ἀναφωνῆσαι, scil. ad prædicandum et laudandum Deum. — הִשְׁמִיעַ Hiph. *audire facio, sonum edo*. 1 Par. XV. 28. XVI. 5. 42. 2 Par. V. 12. — *נָתַן קוֹל. Inc. Hab. III. 10. ubi ἀναφωνῆ μεῖζον magis *resonare* e notat.

ΑΝΑΧΑΊΝΩ, (In Bielii Thesauro perperam legitur ἀναχηνίω.) *hisco, dehisco, hio, os adaperio*. 2 Macc. VI. 18. ἀναχανὼν ἠναγκάζετο φαγεῖν, cogebatur *hiare*, seu *os aperire*, ut partem porci comederet.

*ΑΝΑΧΈΩ, *refundo*. *הוּצַק, *effusus sum*. Inc. Ps. XLIV. 3. ubi pro ἀνεχύθη fortasse legendum est ἐκχύθη. Vulg. *diffusa est*.

f ΑΝΑΧΩΡΈΩ, *recedo, secedo, fugio*. בָּרַח, *fugio*. Ex. II. 15. ἀνεχώρησε ἀπὸ προσώπου Φαραώ, fugiebat a facie Pharaonis. Jer. IV. 29. Hos. XII. 12. — הָלַךְ, *eo*. Symm. Cant. V. 17. — הִתְפָּרֵץ Hithp. *abrumpo me, fugitivus sum*. 1 Sam. XXV. 10. ubi pro ἀναχωροῦντες alii habent ἀποδιδράσκοντες. — נָגַע Niph. a נָגַע, *percutior*. Jos. VIII. 15. Ita Bielius. Sc. נָגַע notat h. l. *fingere, simulare* g se *percussum*, ut adeo effectum expresserint. Sed rectius ibi ἀνεχώρησαν refertur ad נָסוּ, *fugerunt*. — *נָגַשׁ Niph. *coarctatus sum*. 1 Sam. XIII. 6. ἀνεχώρησαν ὁ λαὸς sec. Compl. Legerunt sine dubio לֹא נָגַשׁ. Non appropinquare seu prodire ad pugnam (coll. Jud. XX. 23. et 1 Sam. VII. 10.) est in hac orationis serie, *in fugam verti, retrocedere*. נָדַד, *fugio, vagor*. Aqu. Theod. h Ies. XXXIII. 3. — נוּס, *fugio*. Jud. IV. 17. ubi cum φεύγειν in codd. permutatur. 1 Sam. XIX. 10. — *טְמוּר, *arcanum*. Prov. XXV. 9. Legerunt סְתוּר, quæ voces etiam confusæ sunt ib. X. 25. — עָלָה, *ascendo*. Num. XVI. 24. Sc. עָלָה h. l. notat *ascendendo se submovere*, s. *discedere*.

i ΑΝΑΧΏΡΗΣΙΣ, *secessio*. כָּדַד, *vagando*. Symm. Ps. LIV. 8.

ΑΝΆΨΥΞΙΣ, *respiratio, refrigeratio, refocillatio, recreatio, requies*. מַרְגֹּעָה, *requies*. Aqu. Ies. XXVIII. 12. — רוּחַ, *spiritus*. Symm. Ies. XXXII. 15. Legit fortasse רֶוַח, *relaxatio, refrigerium*. Sed רוּחַ eandem quoque notionem habet, ut ex Gen. III. 8. apparet. — רְוָחָה, *respiratio*. Ex. VIII. 15. ὅτι γέγονεν ἀνάψυξις, respirationem sibi factam,

a h. e. malum sublatum esse Jer. XLIX. 30. sec. Compl. Hesych. ἀνάψυξις, ἀνάπαυσις.

ΑΝΑΨΥΧΗ, idem. אוֹן, *robur*, deinde i. q. הוֹן *divitiæ, opes.* Hos. XII. 8. εὕρηκα ἀναψυχὴν ἐμαυτῷ. Deduxerunt ab אָנַן, *quievit*, unde subst. *quies et tranquillitas.* Vide Simonis p. 65. Bahrdtius conjicit, eos legisse אוֹר *lux*, quod tropice b de *refectione* dicitur. Jonathan per *rapinas* interpretatur, h. e. divitias injuste partas. — בֶּטַח, *securitas.* Jer. XLIX. 30. εἰς ἀναψυχὴν, in *tranquillitate.* — רְוָיָה, *exuberans, inebrians.* Ps. LXV. 11. Legerunt רְוָחָה, ut quoque interpretatus est Chaldæus, qui habet לְרַחֲתָא. Nonnullis sensum tantum secuti esse videntur. Hieron. *refrigerium.* c Hesych. ἀναψυχὴν, παραμυθίαν. Adde Platon. Legg. XI. p. 919. A. Eurip. Suppl. 615. Ion. 1604.

ΑΝΑΨΥΧΩ, *respiro, reficio, refocillo, recreo.* הַבְלִיג Hiph. a בָּלַג, *recreo me.* Ps. XXXVIII. 14. ἵνα ἀναψύξω, ut me *recreem.* —*הִרְוִיעַ, *refocillatus sum.* Aqu. Ies. XXXIV. 14. ἀνέψυξεν, sc ἑαυτὴν, *recreavit se.* — חָיָה, *vivo, revivisco.* Jud. XV. d 19. ἐπέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ καὶ ἀνέψυξε, rediit anima ejus ac *novas vires sumsit.* — *כָּלָה, *compleo.* Aqu. Ex. XXXI. 18. ubi verba καὶ ἀνέψυξεν mihi alius interpretis versionem continere videntur, quæ autem non pertinent ad וְכַלֹּתוֹ, ad quod Montf. retulit, sed ad וַיִּנָּפַשׁ in fine v. 17. — נָפַשׁ Niph. ex נֶפֶשׁ deductum, *recreo me.* Ex. XXIII. e 12. 2 Sam. XVI. 14. ἀνέψυξαν ἐκεῖ, *quiescebant* ibi. Hesych. ἀνέψυξεν ἀνέπαυσεν. — רָוַח, *respiratio.* 1 Sam. XVI. 23. ἀνέψυχε, sc. ἑαυτόν. Potest quoque suppleri αὐτὸν, scil. Δαυὶδ. Vide seq. vocem ἀναπνέω. 2 Macc. IV. 46. XIII. 11. βραχέως ἀνεψυχότα λαὸν, paululum respirantem populum. Fortasse legendum ἀναψυχόντα. Hesych. ἀναψυχόντα, ἀναπνέοντα.

*ΑΝΔΡΑΓΑΘΕΙΑ, *virilitas, strenuitas.* 4 Macc. I. 8. f

*ΑΝΔΡΑΓΑΘΕΣΙΣ, *virilitas, strenuitas.* 1 Macc. V. 56. ἦχους — τῶν ἀνδραγαθίσεων sec. Alex. ubi ἀνδρ. *actionem dignam viro forti* significat, et in reliquis libris ἀνδραγαθιῶν legitur.

ΑΝΔΡΑΓΑΘΕΩ, *viriliter ago.* 1 Macc. V. 61. οἱάμενοι ἀνδραγαθῆσαι. Syrus transtulit: *quod vellent etiam sibi comparare honorem et gloriam.* g Similiter v. 67. Ib. XVI. 23. et 2 Macc. II. 22.

ΑΝΔΡΑΓΑΘΗΜΑ, *virile factum.* כְּשָׁרוֹן, *rectitudo, æquitas.* Symm. Cohel. V. 10. 2 Macc. II. 22. τοῖς ὑπὲρ τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ φιλοτίμως ἀνδραγαθήμασι, ubi tamen legendum videtur ἀνδραγαθήσασι. Strabo Geogr. I. 36. B.

ΑΝΔΡΑΓΑΘΙΑ, *virilitas, strenuitas,* etiam *virile factum.* גְּבוּרָה, *ro-* h *bur, virtus.* Esth. X. 2. τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ καὶ τὴν ἀνδραγαθίαν. Symm. Cohel. X. 17. 1 Macc. V. 56. 2 Macc. XIV. 18.

*ΑΝΔΡΑΠΟΔΟΝ, *mancipium.* 3 Macc. VII. 5. Dio Cass. p. 15. ed. Reim. ἐν ἀνδραπόδου τρόπῳ.

ΑΝΔΡΕΙΑ, *virilitas, fortitudo, virtus.* גְּבוּרָה, *robur, virtus.* Samar. Ex. XXXII. 18. — *כּוֹשׁוֹר, *colus.* Aqu. Symm. Theod. Prov. XXXI. i 19. ubi Montf. legendum suspicatur ἐν ἀνδρείᾳ. Videntur deduxisse a יָשַׁר, *rectus fuit,* quanquam etiam כֶּשֶׁר eandem notionem habet. — כְּשָׁרוֹן, *rectitudo, æquitas.* Coh. II. 21. ἐν ἀνδρείᾳ, *fortiter et magno animo.* Ib. IV. 4. V. 10. — כּוֹשָׁרוֹת plur. *compedes.* Ps. LXVII. 7. ἐξάγων πεπεδημένους ἐν ἀνδρείᾳ. Vulg.

a Hieron. *in fortitudine.* Secundum plerosque Intt. Hebr. vocem derivarunt a עָשַׂר, *frangere*, spec. *frangere hostes*, quod notionem *fortitudinis* adjunctam habet. Mihi autem ἀνδρεία h. l. esse videtur i. q. εὐανδρία ac ἐν ἀνδρείᾳ positum pro εἰς ἀνδρείαν, ut sensum expresserint. — תְּבוּנָה, *intellegentia.* Prov. XXI. 30. οὐκ ἔστιν ἀνδρεία, ad quem locum b Jaegerus: nihil animi, nihil nervorum, h. e. גְּבוּרָה cap. VIII. 14. Ep. Jer. 49. Sap. VIII. 8.

ἈΝΔΡΕΙ̃ΟΣ, *virilis, fortis, strenuus.* *גִּבּוֹר, *fortis, validus.* Symm. Ps. XXXII. 16. Ies. III. 2. Amos II. 16. — גֶּבֶר, *vir*, ita dictus a *viribus.* Prov. XXVIII. 3. — חַיִל, *robur, strenuitas.* Prov. XII. 4. γυνὴ ἀνδρεία, mulier *omni virtute exornata*, c coll. XXXI. 10. — חָרוּץ, *sedulus, industrius.* Theod. Prov. XII. 24. LXX Prov. X. 4. χεῖρες δὲ ἀνδρείων πλουτίζουσι, manus vero *strenuorum* ditant, coll. XIII. 4. — יָשָׁר, *rectus, aequus.* Prov. XV. 20. ubi ἀνδρεῖοι opponuntur τοῖς ἀέργοις. — עָרִיץ, *violentus, praevalidus.* Prov. XI. 16. οἱ δὲ ἀνδρεῖοι ἐφιδοῦνται πλούτῳ, ubi mihi עָרִיץ cum חָרוּץ, *solers, sedu-* d *lus*, permutasse, aut utramque vocem communes habere notiones statuisse videntur. — כְּשׁוֹר, *colus, verticulum.* Aqu. Symm. Theod. Prov. XXXI. 19. ubi tamen pro ἀνδρεῖα forte melius legatur ἐν ἀνδρείᾳ, *in fortitudine.* V. supra s. v. ἀνδρεία. Sir. XXVIII. 16. γυνὴ ἀνδρεία, i. q. γυνὴ ἀγαθή. Vide sub חַיִל.

*ἈΝΔΡΕΙΌΩ, *virilem reddo, vi-* e *rili fortitudine imbuo.* 4 Macc. XV. 23. τὰ σπλάγχνα ἀνδρειώσας. Carent hac voce Lexica.

*ἈΝΔΡΕΙ̃ΩΣ, *viriliter, fortiter, strenue.* 1 Macc. IX. 10. 2 Macc. VI. 27. Ibid. XIV. 48. ubi vero Compl. et Alex. legunt ἀνδρικῶς. Dio Cass. p. 1010. ed. Reim. μαχομένους ἡμᾶς ἀνδρείως ἔσεσθε.

*ἈΝΔΡΕΎΩ. רָמָה Pih. *decipio, fallo.* Prov. XXVI. 19. οὕτως πάντες f οἱ ἀνδρεύοντες τοὺς ἑαυτῶν φίλους. Haec Trommius, ita tamen, ut, unde sua hauserit, ignorem. Omnes enim editi libri recte habent ἐνδρεύοντες.

ἈΝΔΡΙἈΣ, *simulacrum, statua*, proprie *viri.* צֶלֶם, *imago.* Symm. Dan. II. 31. ἀνδριάς. Vide Hieron., cujus excerpta ad h. l. dedit Montfauconius.

ἈΝΔΡἸΖΟΜΑΙ, *viriliter ago, vi-* g *rum me praesto, in virum evado.* אָמַץ, *robustus sum, fio.* Jos. I. 6. ἴσχυε καὶ ἀνδρίζου, confortare et *viriliter age*, coll. 7. 9. 18. 1 Par. XXVIII. 20. Nah. II. 1. — גָּדַל, *magnus fio.* Ruth. I. 12. ἕως οὗ ἀνδρισθῶσι, usque dum *adolescant*; ubi cum ἀδρύνω et ἀνδρύνω in codd. permutatur. — נוּחַ, *prodeo, prodire facio.* Mich. IV. 10. ubi illud ἀνδρίζου Lat. *eniti* respondere videtur, sermo enim est h de fœtu. Conf. seq. — זוֹרֵר Pih. a זוּר, *sternuto.* 2 Reg. IV. 34. ubi ἀνδρίζεσθαι æque ac διακινῆσθαι in Compl. esse videtur *cum impetu sternutare.* — חָזַק, *validus sum et fio.* Deut. XXXI. 6. ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, coll. 7. 23. Jos. X. 25. Ἀνδρίζεσθαι et κραταιοῦσθαι conjunguntur 2 Sam. X. 12. Ps. XXVI. 20. XXX. 32. Ἀνδρίζεσθαι et ἰσχύειν in codd. permutantur 1 Par. i XXVIII. 10. Adde Dan. X. 19. sec. Chis. — נוּאָשׁ Niph. a יָאַשׁ, *despero.* Jer. II. 25. ἀνδριοῦμαι. Derivarunt ab אָשַׁשׁ, quod in Hithp. *viriliter agere* notat, aut ab אִישׁ *vir*, q. d. *fiam vir, evadam in virum.* Idem valet de loco XVIII. 12. — *עוּן s. עָוַן. Dan. XI. 1. sec. Chis. Sir. XXXI. 29. ἐν οἴνῳ μὴ ἀνδρίζου, in vino noli *fortem agere.* 1 Macc. II. 64. ἀνδρίζεσθαι ἐν τῷ νόμῳ, *pro vi-*

a *rili facere*, quæ in lege præcepta sunt, aut *tueri legem*.

ΑΝΔΡΙΖ, *vira*, ab ἀνήρ. Verbum fictum ad imitationem Hebr. אִשָּׁה ab אִישׁ *vir*, cui respondet apud Symm. Gen. II. 23. Vulg. male *virago*: nam *virago* est *mulier animi virilis*, quod genus quondam Amazones, sed *vira* Festo auctore est *fœmina*. V. Drusii Quæstt. Hebr. I. 19.

b ΑΝΔΡΟΓΥΝΟΣ, *androgynus*, pr. *qui vir et fœmina simul* seu *utriusque sexus est*, it. *pathicus* (Vid. Jacobs in Anthol. T. VIII. p. 280.), *effœminatus, imbellis, impotens*. Legitur hæc vox Prov. XVIII. 8. ψυχαὶ δὲ ἀνδρογύνων πτισάσουσι, ubi frustra collocaret operam, si quis cum Hebr. conciliare vellet. Trommius tamen h. v. retulit ad בֶּטֶן *venter*. Idem

c valet de altero loco ibid. XIX. 15. ubi pro תַּרְדֵּמָה *sopor* poni videtur. Hes. ἀνδρόγυνος, ὁ ἑρμαφρόδιτος, καὶ ὁ ἀσθενὴς, ἤγουν ὁ ἀνίσχυρος. Vide Phavor. et Suidam. Adde Herodot. IV. 67. p. 242.

*ΑΝΔΡΟΛΟΓΕΙΟΝ. 2 Macc. XII. 43. κατ' ἀνδρολόγιον sec. cod. Alex. sed sine dubio scribendum ibi est ἀνδρολογίαν.

d ΑΝΔΡΟΛΟΓΙΑ, *virorum collectio ad militiam*, etiam *collectio quævis, quæ fit viritim*. In posteriore significatione legitur 2 Macc. XII. 43. κατ' ἀνδρολογίαν, *viritim colligendo*.

ΑΝΔΡΟΜΑΙ, *vir evado, ad virilem ætatem pervenio*. *גָּדַל, *magnus fio, adolesco*. Ex. II. 10. ἀνδρωθέντος sec. cod. 59. Holm. —

e עֲצָאִים plur. *prognati, propago*. Job. XXVII. 14. ἐὰν δὲ ἀνδρωθῶσι, si vero *ad virilem ætatem perveniant*. Libere verterunt.

ΑΝΔΡΩΘΕΙΣ ΕΝ ΑΝΘΡΩΠΟΙΣ, *vir factus in hominibus*. לִימֵי עֲלוּמָיו, *ad dies adolescentiæ*. Job. XXXIII. 25.

*ΑΝΔΡΟΦΟΝΕΩ, *sum homicida*. 4 Macc. IX. 15.

ΑΝΔΡΟΦΟΝΟΣ, *homicida*. 2 f Macc. IX. 28.

ΑΝΔΡΥΝΟΜΑΙ, *adolesco, in virum cresco*. גָּדַל, *magnus fio, adolesco*. Ex. II. 10. ἀνδρωθέντος δὲ τοῦ παιδίου, cum autem puer adolesceret, sec. Ald. et Compl. Reliqui libri habent ἀδρυνθέντος. Eadem diversitas lectionis reperitur quoque Jud. XI. 2. Ruth. I. 13. 2 Sam. XII. 3. ac 2 Reg. IV. 18.

g ΑΝΔΡΩΔΩΣ, *viriliter, fortiter*, i. q. ἀνδρείως, cum quo etiam permutatur in Codd. 1 Macc. VI. 31. ἐπολέμησαν ἀνδρωδῶς. 2 Macc. XIV. 43. sec. Alex. et Compl. Reliqui libri ἀνδρείως habent.

ΑΝΕΓΕΙΡΩ, *excito*, etiam *restituo, restauro*. הֵקִים. Ies. XLIX. 8. לְהָקִים אֶרֶץ *ad restauranda terram*. Symm. ἀνεγεῖραι τὴν γῆν. Symm. h Psalm. XL. 11. ubi metaphorice notat *restituere in pristinam dignitatem et felicitatem*. Sirac. XLIX. 15. ἀνεγείρων *iterum ædificare, restituere ædificium* notat. Syrus ܒܢܐ *ædificavit*.

*ΑΝΕΓΚΑΣΤΟΣ, *summus in suo genere, incomparabilis, quasi qui nulla imagine exprimi potest*, ὁ ὑπερβαλλόμενος, ut Suidas interpretatus est. 3 Macc. I. 28. ἀνέγκαστος βοὴ, *summus, vehementissimus* clamor: ubi vid. Syrus. Dion. Halic. I. 252. ἀνέγκαστος ὕβρις, *summa* et inaudita injuria, ut adeo non opus sit cum VV. DD. ἀνήκαστος legere.

ΑΝΕΙΛΙΣΣΩ, *expando*. פָּרַשׂ, idem. Ez. II. 10. ἀνείλισσεν αὐτὴν, *expandebat illam*, sc. epistolam. V. notata supra ad ἀναπτύσσω. k

ΑΝΕΚΛΙΠΗΣ, *indesinens, non deficiens*. Sap. VII. 15. ἀνεκλιπὴς θησαυρὸς, thesaurus non deficiens, vel *inexhaustus*. Ibid. VIII. 18. πλοῦτος ἀνεκλιπὴς, *divitiæ perennes*. Cf. Lex. N. T. s. v. ἀνέκλειπτος.

a ἈΝΕΛΕΗΜΟ'ΝΩΣ, *immisericorditer, crudeliter.* לְאַכְזָר, *in crudelem.* Job. XXX. 21. Sirac. XIII. 12. sec. Compl. Præterea legitur Job. VI. 21. ubi videtur glossema ex margine translatum in textum.

ἈΝΕΛΕΗΜΟΣΥ'ΝΗ, *immisericordia, crudelitas.* לֹא רֻחָמָה, *Lo-Ruchama,* nomen proprium. Hos. I. 6. sec. Compl. ib. v. 8. Est alius b interpretis. Cæterum hoc vocabulo carent Lexica.

ἈΝΕΛΕΗ'ΜΩΝ, *immisericors.* אַכְזָר, *crudelis, sævus.* Prov. V. 9. et XI. 17. — אַכְזָרִי, idem. Prov. XII. 10. XVII. 11. — אַכְזְרִיּוּת, *crudelitas.* Prov. XXVII. 4. — אַךְ־זָרוּ *veruntamen alienati sunt.* Job. XIX. 13. Legerunt conjunctim אַכְזָרוּ. Sap. XII. 5. XIX. 1. c ἀνελεήμων θυμὸς, vindicta usque ad internecionem. Sir. XIII. 15. XXXV. 19.

ἈΝΕ'ΛΠΙΣΤΟΣ, *desperatus, qui est sine spe.* קַו־קַו, propr. *linea linea.* Ies. XVIII. 2. Legerunt לֹא קַו a קָוָה *exspectare, sperare.* Fortasse tamen scribendum erit ἐλπιστόν. Certe infra v. 7. habent ἐλπίζον, ubi tamen LXX teste Hie- d ronymo etiam ἀνέλπιστον posuerunt. Vide Dieterichii Iatreum Hippocr. p. 185.

ἈΝΕΛΠΙ'ΣΤΩΣ, *ex insperato, præter spem.* Sap. XI. 8. Polyb. I. 63. Diod. Sic. XI. p. 285. 4.

Ἄ'ΝΕΜΟΣ, *ventus.* *קָרִים, *frigidæ.* Jer. XVIII. 14. Legerunt קָדִים, *ventus orientalis.* — קָדִים, *ventus orientalis.* Inc. Gen. XLI. 6. e *Incertus* ille interpres (in cujus versione post ἀνέμῳ sine dubio excidit καύσων) est sine dubio Symmachus, qui etiam Hab. I. 9. h. v. per ἄνεμος καύσων interpretatus est. Confer Simonis Lex. Hebr. p. 1401. — רוּחַ, *ventus.* Ex. X. 13. 19. Jer. XLIX. 35. διασπερῶ ἐν πᾶσι τοῖς ἀνέμοις, dispergam in *omnibus terræ plagis, unde spirant venti.* In hac significatione legitur quoque ἄνεμος f Ez. V. 10. 12. XII. 14. Dan. XI. 4. Zach. II. 6. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Adde Inc. Psalm. CXLVIII. 8. Schol. Coh. I. 17. Symm. Hos. IV. 19. ubi ἀνεμου in fine mutandum est in αὐτοῦ, ut jam recte conjecit Montf. Inc. Jer. II. 24. Dan. IV. 15. sec. Chis. — שַׁלְהֶבֶת, *flamma.* Job. XV. 30. Vox Hebraica mihi h. l. ventum orientalem, *Samum* g dictum, significare videtur, ut composita sit ex سلب *celeriter incessit,* et سهب *abiit in desertum,* in quo hic ventus furere solet. — תְּהוֹם, *abyssus.* Prov. VIII. 27. Scil., ut bene monuit Jaegerus ad h. l., תְּהוֹם h. l. non *mare* notat, sed *vastum hiatum, qui cœlum terramque disjungit, in cujus regione infima depugnant venti.* Sir. V. 9. μὴ λίκμα ἐν παντὶ ἀνέμῳ, ne te ventiles, h. e. h agas, moveas et inflectas in omnem ventum: h. e. ne accommodes te ad omnes homines ac omnem impulsum. Taxatur his verbis levitas et inconstantia.

ἈΝΕΜΟΦΘΟΡΙ'Α, non est *venti* vel *aëris corruptio,* sed *corruptio, quæ fit a vento,* speciatim *uredo, cum venti calore nimio corrumpuntur segetes.* Auctor Axiochi c. 2. appellat ἐπίκαυσιν. יֵרָקוֹן *rubigo segetis.* i Hagg. II. 18. — שִׁדָּפוֹן, *uredo.* Deut. XXVIII. 12. et 2 Par. VI. 28. Aqu. Symm. Theod. Amos IV. 9. — *שַׁחֶפֶת *phthisis.* Inc. Lev. XXVI. 16. ubi tamen mallem hanc vocem ad sequens קַדַּחַת referre. Suid. ἀνεμοφθορία, ἡ πληγὴ τῶν ἀνέμων.

*ἈΝΕΜΟΦΘΟ'ΡΙΟΣ, רוּחַ, *ventus.* Hos. VIII. 7. sec. cod. Alex., ubi tamen e reliquis libris ἀνεμόφθορα

a plerisque reponendum videtur. Vide seq.

ΑΝΕΜΟΦΘΟΡΟΣ, *vento corruptus.* נָדַף part. Niph. *depulsus.* Ies. XIX. 7. Vox nempe Hebraica h. l. *corrumpi* notat. — רוּחַ, *ventus.* Hos. VIII. 7. ubi *ἀνεμόφθορα* ipsos ventos corrumpentes ac perniciosos notare videtur. Certe ita interpretatus est Arabs. Hoc quoque vo-
b luisse videtur auctor versionis *ἀνεμοφθόρια* in cod. Alex., nam *φθόριος* est *corrumpendi vim habens.* Fortasse *ἀνεμόφθορα* sunt *semina a vento corrupta* s. *vitiata,* h. e. *inania, in quibus nulla est medulla,* coll. Gen. XLI. 7. — שְׁדוּפוֹת קָדִים plur. fœm. *Euro adustæ.* Gen. XLI. 6. (ubi *ἀνεμόφθορα* a Schol. explicatur *ἐφθαρμένοι καύσωνι, πεφρυγμένοι ἀνέμῳ,*)
c 7. 23. 27.

ΑΝΕΜΟΦΘΟΡΟΣ ΓΙΓΝΟΜΑΙ, *vento corruptus fio.* נִרְדַּם Niph. *sopore obruor.* Prov. X. 6. ubi vid. Jaegerum, qui laudat Rommershusii sententiam putantis, Intt. pro dormiente exhibuisse *ἀνεμόφθορον,* quoniam, qui a Samum vento pestilenti tentati perierint, dormientium speciem præferant.

d ΑΝΕΜΠΟΔΙΣΤΟΣ, *non impeditus.* Sap. XVII. 20. *ἀνεμποδίστοις ἔργοις,* operibus, quæ tenebris Ægyptiis non impediebantur. Ibid. XIX. 7. *ὁδὸς ἀνεμπόδιστος,* via *facilis, sine impedimento.*

ΑΝΕΝΔΕΗΣ ΓΙΓΝΟΜΑΙ, *non egens evado.* חָדַל, *deficio, desisto.* Symm. (sec. Coisl. Aquila) 1 Sam. II. 5. *ἀνενδεεῖς ἐγένοντο, ditescunt.*
e Vulg. *saturati sunt.* — *אֵין מַחְסוֹר, *non defectus.* Prov. XXVIII. 27. sec. Compl. seu potius Inc. Int.

ΑΝΕΝΤΡΕΠΤΩ. הִשְׁבִּית Hiph. *cessare facio,* a שָׁבַת. Symm. Ez. VII. 24. ubi Aqu. *καταπαύσω,* LXX *ἀποστρέψω* habent. Suspicor tamen, Symmachum *ἀναργίσω* scripsisse.

ΑΝΕΞΕΛΕΓΚΤΟΣ, *qui est sine redargutione et castigatione,* vel *inexploratus, imperscrutabilis.* אֵין־חֵקֶר, f *non perscrutatio.* Prov. XXV. 3. *καρδία δὲ βασιλέως ἀνεξέλεγκτος,* ubi Compl. habet ex alio interprete aut glossemate *ἀνεξερεύνητος.* — עָזַב part. *derelinquens.* Prov. X. 18. *παιδεία* (scribe *παιδείᾳ*) *δὲ ἀνεξέλεγκτος πλανᾶται,* qui disciplina se non emendari patitur. Confer ad h. l. Pearsonium Præf. in LXX. Suidas: Ἀνεξέλεγκτος, ἀβασάνιστος (ita quoque Hesychius, g ubi vid. Intt.) *ἀγύμναστος, ἀδόκιμος.* Thucyd. IV. 126.

ΑΝΕΞΕΡΕΥΝΗΤΟΣ, *imperscrutabilis, impervestigabilis.* אֵין חֵקֶר, *non perscrutatio.* Symm. et Compl. Prov. XXV. 3. — עָקֹב, *fraudulentum.* Symm. Jer. XVII. 9.

ΑΝΕΞΕΤΑΣΤΟΣ, *qui examinari non potest, imperscrutabilis.* אֵין חֵקֶר, *non perscrutatio.* Aqu. Prov. XXV. h 3.

ΑΝΕΞΙΚΑΚΙΑ, *tolerantia malorum, patientia et constantia in malis perferendis.* Sap. II. 19. Hesych. *ἀνεξικακία, ἡ ἀνοχὴ τοῦ κακοῦ.* ubi vide Intt. et D'Orville ad Charit. VIII. 4. p. 616.

ΑΝΕΞΙΧΝΙΑΣΤΟΣ, *impervestigabilis,* ac adhibetur speciatim de eo, quod in Deo mens humana as- i sequi ac perspicere non potest. אֵין חֵקֶר, *non pervestigatio.* Job. V. 9. *τὸν ποιοῦντα μεγάλα καὶ ἀνεξιχνίαστα,* qui magna præstat et impervestigabilia, coll. IX. 10. Job. XXXIV. 24. Orat. Manass. v. 6. *ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος.* Vide Lex. N. T. s. h. v. Hesych. *ἀνεξιχνίαστος, ἀκατάληπτος.* Suidas: *ἀνεξιχνίαστον, ἀνεξερεύνητον, οὗ μηδ' ἴχνος ἐστὶν εὑρεῖν.* k

ΑΝΕΠΙΒΑΤΟΣ, *inaccessus.* תַּנּוֹת מִדְבָּר, *habitationes deserti,* h. e. *loca deserta.* Mal. I. 3. Symm. et Theod. *ἀνεπίβατα,* sc. *μέρη,* loca *inaccessa* s. *vasta.* תַּנּוֹת notat h. l. *sedes, domi-*

cilia, a יָגַר *habitavit*. Conf. Fischeri Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 185. seq. Ex aliorum sententia תָּן omne notat, *quod est sine termino latum*, adeoque etiam *loca inaccessa*, a תָּנַן, quod, ut Simonis docuit, *extensionis* notionem habet. Confer quoque Rosenmüllerum ad Bocharti Hieroz. T. III. p. 222. et Tychsenum ad Philol. Syr. cap. 28. p. 147. seq. Adde Strabon. XII. p. 821. C. et Diod. Sic. I. p. 43. 21.

'ΑΝΕΠΙΣΤΗΜΟ'ΝΩΣ, *inscienter*. מַעַל, *prævaricatio*. Symm. Job. XXI. 34. ubi *ἀνεπιστημόνως*, si lectio sana est, vertendum est *veritati repugnanter*. Sed sine dubio legendum *ἀνεπιτήμονος*. Vulg. *cum responsio vestra repugnare ostensa sit veritati*. Adde Platon. de Legg. I. p. 636. E. et Schol. Aristoph. Nub. v. 136.

'ΑΝΕΠΙΣΤΗ'ΜΩΝ, *inscius, imperitus*. בָּעַר, *brutus*. Symm. Psalm. LXXII. 22. — לֹא יָדַע, *ignoro*. Inc. (forte Symm.) Jud. III. 2. Xenoph. Mem. II. 3. 7. et 8. Vide Eustath. ad Odyss. VIII. 179.

"ΑΝΕΠΙΣΤΡΕ'ΠΤΩΣ, *ita ut non convertaris*. 3 Macc. I. 20. *ἀνεπιστρέπτως ἤθροίζοντο* sec. cod. Alex. ubi reliqui libri *ἀνεπιστρέπτως* habent, de quo vide infra.

'ΑΝΕΠΙΣΤΡΕ'ΦΩ, *averto*. הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reverti facio*. Jer. XXIII. 22. *τὸν λαόν μου ἀνεπίστρεφον*, populum meum avertere studerent, sc. a pravitate. Habet h. v. Schneiderus ex Artemidoro. Confer Lobeck. ad Phrynich. Pr. III. p. 5.

"ΑΝΕΠΙΤΡΕ'ΠΤΩΣ, *ita ut non concessio seu permissio detur*. 3 Macc. I. 20. sec. Vat. Sed sincera lectio sine dubio est ibi *ἀνεπιστρέπτως*, quanquam et altera locum habere potest.

"ΑΝΕΡΓΟΣ, i. q. *ἀεργός, iners, piger, deses*. עָצֵל *piger*. Prov. XV. 19. *ἀνεργῶν* sec. libros nonnullos. Alii habent *ἀεργῶν*. Eurip. Hel. 366.

'ΑΝΕΡΕΥΝΑ'Ω, *investigo*. חָפַשׂ, idem. Symm. Psalm. LXXVI. 7. 4 Macc. III. 14. *ἀνερευνώμενοι, disquirentes*. Plato Phæd. I. p. 68. A.

'ΑΝΕ'ΡΧΟΜΑΙ, *ascendo*. בּוֹא, *venio*. Gen. XLI. 57. ubi cum *ἔρχομαι* permutatur in codd. Jud. XXI. 8. 1 Sam. XVI. 5.

"ΑΝΕΣΙΣ, *remissio, relaxatio, venia*. *הֲפוּגָה, *refrigeratio, concessio quietis*. Symm. Thren. III. 49. — יָדַיִם dualis ex יָד *manus*. 2 Par. XXIII. 15. *ἔδωκαν αὐτῷ ἄνεσιν*. Respexerunt fortasse notionem *spatii*, quam vox Hebr. quandoque habet, ac verba Græca vertenda sunt: *dederunt ei libertatem exeundi*. Excidere quoque potuit *οὐκ* ante *ἔδωκαν*. — רְוָחָה, *respiratio*. Symm. Ex. VIII. 15. — שְׁלִו Chald. *error*. Esdr. IV. 22. Deduxerunt a שָׁלָה, aut שָׁלַו, *quietus, tranquillus fuit*. 3 Esdr. IV. 62. *ἔδωκεν αὐτοῖς ἄφεσιν καὶ ἄνεσιν*, dedit illis libertatem et *veniam*. Sir. XV. 20. *οὐκ ἔδωκεν ἄνεσιν οὐδενὶ ἁμαρτάνειν*, neque ulli dedit *licentiam* peccandi. Vulg. *spatium*, h. e. dilationem, v. c. in flore juventutis, quo multi putant licere sibi abuti ad omnem cupiditatem et nequitiam. V. Sap. II. 6. Sir. XXVI. 11. *ἄνεσις* est vel *occasio*, ut Vulg. transtulit, vel *educatio minus severa*.

'ΑΝΕΤΑ'ΖΩ, *inquiro*. דָּרַשׁ, idem. Jud. VI. 29. *ἀνήταζον, percontabantur*. Sus. 13. *ἀνετάζοντες ἀλλήλους τὴν αἰτίαν, sciscitantes* ad invicem causam.

"ΑΝΕΥ, *absque, sine*. אֵין, *non*. Exod. XXI. 11. Amos III. 5. — לֹא, *non*. Ed. Vta Hos. VII. 16. LXX 1 Sam. VI. 7. Psalm. X. 6. *ἄνευ κακοῦ*, ubi non videntur legisse בְּלֹא רַע. Vulg. *sine malo*. — בְּלֹא, *in non*.

Ies. LV. 1.—*לְלֹא, *ad non.* 2 Par. XV. 3. ubi cum *ἐν οὐ* in codd. permutatur. — עַל, *præter*, ex usu l. Chald. Symm. Psalm. XV. 2. — בִּלְעָדַי, *præter, præterquam.* Aqu. Gen. XLI. 16. — Ies. XXVIII. 1. *ἄνυ* ante *οἶνου* vel de suo addiderunt LXX, vel vere legerunt בְּלֹא ante יַיִן. Adde Ies. LXV. 10. ubi Symmachus מְנִי (nom. propr.) Hieronymo teste transtulit: *absque me.* *ΑΝΕΥΛΑΒΗ῾Σ, *irreligiosus, irreverens.* לֹא יָרֵא *non timeo.* Aqu. Ies. LVII. 11. *ἀνυλαβής.* Ita enim legendum est loco impressi *ἄνυ λάβης.*

῾ΑΝΕΥ῾ΔΩΤΟΣ, *qui non prospere agit:* proprie, *qui non iter expeditum habet.* לֹא צָלַח, *non prosper sum.* Inc. Jer. XXII. 30. ubi vid. L. Bos.

῾ΑΝΕΥΦΗΜΕ῾Ω, *benedico, laudo.* רָנַן, *canto.* Symm. Psalm. LXII. 8. *ἀνυμνήμων, laudabam.*

῾ΑΝΕ῾ΦΙΚΤΟΣ, *inaccessus, inaccessibilis.* 3 Macc. II. 15. *οὐρανὸς ἀνέφικτος ἀνθρώποις,* coll. 1 Tim. VI. 16.

῾ΑΝΕ῾ΧΩ et in medio *ἀνέχομαι, sustineo, tolero, bajulo,* it. *abstineo, aufero, inhibeo.* הֶאֱרִיךְ Hiph. *prorogo, prolongo.* Job. VI. 11. *τίς μου ὁ χρόνος, ὅτι ἀνέχεταί μου ἡ ψυχή,* ubi dubium esse mihi videtur, an *ἀνέχεσθαι* de spe alenda, aut de malis perferendis accipiendum sit. — *נוּר, *metuo.* Deut. XVIII. 22. sec. Oxon. Acceperunt נוּר in notione *recipiendi.* — הִתְאַפֵּק Hithp. *reprimo me.* Gen. XLV. 1. *οὐκ ἠδύναντο ἀνέχεσθαι,* non poterat *sese diutius continere.* Ies. XLII. 14. *ἀνέξομαι, tacitus me contineam.* Ib. LXIII. 15. LXIV. 11. — יָכֹל, *possum, valeo.* Ies. I. 14. *οὐκ ἀνέχομαι,* non *tolerare* amplius possum. Hesych. *οὐκ ἀνέχομαι, οὐ καταδέχομαι.* — בָּלָא, *cohibeo.* Hagg. I. 10. *ἀνέξει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ δρόσου, cœlum rorem vobis negabit.* Gloss. MS. in Proph. *ἀνέξει, ἀνάστασιν ἔχει, demigrationem* vel *discessum habet.* — לָקַח, *accipio.* Hos. XIII. 11. *ἀνέσχον, sustuli.* — מָנַע, *inhibeo.* Amos IV. 7. *ἀνέσχον ἐξ ὑμῶν ὑετὸν,* pluviam a vobis *cohibui.* Lex. Cyrilli Brem. *῾Ανέσχον, ἐκώλυσα.* Hes. *ἀνέχω, κωλύω.* Idem: *῾ἀνέσχον, ἀνάστασιν* (fortasse *ἀνάπαυσιν*) *ἐποίουν.* — נוֹאָשׁ, part. Niph. a יָאַשׁ, *spe destitutus.* Job. VI. 26. — *יָשָׁא, *fero, tolero.* Symm. Job. XXI. 3. *ἀνάσχεσθε, ferte* me loquentem *æquo animo, favete linguis, patienter audite.* Vulg. *sustinete.* — סָבָל, *bajulo.* Ies. XLVI. 4. *ἀνέχομαι ὑμῶν, bajulo vos tanquam mater vel nutrix infantes.* Hes. *ἀνέχεσθαι, ἀναδέχεσθαι καὶ τρέφειν.* — Idem: *ἀνέχομαι, καταδέχομαι.* Confer Suiceri Thes. T. I. p. 343. — סֹחֵף, *trahens, everrens.* Aqu. Symm. Theod. Prov. XXVIII. 3. *ὑετὸς ἀνεσχημένος,* pluvia *retenta.* סָחַף nempe notionem *auferendi* ac *retinendi* habuisse olim videtur. — *עָלָה, *ascendo.* Inc. 1 Sam. XIII. 12. *ἀνέσχον,* quod tamen mihi potius referendum videtur ad הִתְאַפַּק in antecedentibus. Sirac. XLVIII. 3. *ἀνέσχεν οὐρανὸν, inhibuit* cœlum, ne sc. pluviam emitteret. Vulg. *exaltavit cœlum.* (Scil. quo altiores nubes sunt, eo minus pluviam demittunt.) Et sic etiam Hesychius: *ἀνέσχεν, ἐκράτησεν, ἄνω ἔσχεν, ἐπῆρεν, ὕψωσεν.* 4 Macc. I. 34. ubi pro *ἀντέχεται* reponendum est *ἀνέχεται.*

῾ΑΝΕΨΙΟ῾Σ, *consobrinus, patruelis.* *אָח, *frater,* et deinde *quilibet consanguineus.* Gen. XIV. 13. sec. Oxon. — בֶּן דּוֹד, *filius patrui.* Num. XXXVI. 11. Hesych. *῾Ανεψιοί, ἀδελφῶν υἱοί.*

*῾ΑΝΗΒΟΣ, *impuber, qui nondum*

ad naturam seu justam pervenit ætatem. 2 Macc. V. 13. sec. Alex. ἀήβων, ubi tamen alii rectius ἀνδρῶν habent. Hesych. ἄνηβος, ὁ μήπω φθάσας τὴν ὡρίλουσαν ἡλικίαν, τουτέστιν ὡραίαν.

ΑΝΗ΄ΚΕΣΤΟΣ, *insanabilis, intolerabilis.* Addit. Esth. VIII. 15. et XVI. 4. *insanabilis.* 2 Macc. IX. 5. ἀήκεστος τῶν σπλάγχνων ἀλγηδών, *intolerabilis* viscerum dolor. 3 Macc. IV. 2. sec. Ald. et Rom. Hesych. Ἀπίστων, ἀνιάτων, ἀνυπομονήτων.

ΑΝΗ΄ΚΟΟΣ, *inobediens, rebellis.* מְרִי, *rebellio.* Num. XVII. 10. — סָרַר part. *contumax.* Jer. V. 23. καρδία ἀήκοος. — סָרֵי סָרִים, *contumacissimi contumacium.* Jer. VI. 27. — לֹא שָׁמַע, *non audit.* Prov. XIII. 1. Adde Alciphr. III. 35.

ΑΝΗ΄ΚΩ, *convenio, pertineo.* בּוֹא, *venio, ingredior.* 1 Sam. XXVII. 8. בְּאֶךָ, *ingrediente te,* ἀπὸ ἀηκόντων. Legerunt בָּאִו vel בָּאִים. 1 Macc. X. 40. ἀπὸ τῶν τόπων τῶν ἀηκόντων, a locis *convenientibus.* Ibid. v. 42. διὰ τὸ ἀήκειν αὐτὰ τοῖς ἱερεῦσι, quod illa ad sacerdotes *pertinerent,* coll. XI. 35. et 2 Macc. XIV. 8.

ΑΝΗ΄ΛΑΤΟΣ, *non impulsus, immotus.* תַּחְתִּית fœm. *inferior.* Job. XLI. 16. Ἕστηκε δὲ ὥσπερ ἄκμων ἀήλατος, stetit autem tanquam incus immotus. Ita Bielius Trommii auctoritatem secutus. Sed mallem referre ad יָצוּק, *durus,* nam ἀήλατος dicitur de *metallo, quod cudendo nondum emollitum et subactum est.* Zonaras Lex. p. 171. ἀήλατος, ὁ μηδέπω ἐφαμιλλοις ὑπὸ ζυγίοις, ἢ ἐλαυνοις, ἢ ὁ ἀνελής.

*ΑΝΗΛΕΗ΄Σ, i. q. ἀνηλεήμων, *immisericors, crudelis,* et, si de bestiis sermo est, *ferus, sævus, immanis.* 3 Macc. V. 10. τοὺς ἀνηλεεῖς ἐλέφαντας. Hesych. ἀνηλεὶς, ἀνοίκτιστον, ὠμόν. Idem: ἀνηλεῶς, ἀνοίκτως, ἀσπλάγχνως. Dicitur etiam νηλεής.

ΑΝΗ΄ΝΥΤΟΣ, *infectus, non consummatus.* 3 Macc. IV. 15. ubi descriptio Judæorum dicitur ἀήνυτον λαμβάνουσα τὸ τέλος ἐπὶ ἡμέρας τεσσαράκοντα, finem non consummatum obtinens per quadraginta dies, h. e. quæ per quadraginta dies ad finem perduci non potuerit. Hesych. Ἀνηνύτῳ, ἀπράκτῳ, ἀτελειώτῳ. Idem: Ἀήνυτα, ἄπρακτα, δύσκολα, ἀκατόρθωτα, μὴ ἀνύμενα.

ΑΝΗ΄Ρ, *vir, homo, maritus, sponsus, vir in suo genere insignis, præstans, princeps, strenuus, fortis, masculæ indolis* (Philostrat. Vit. Apoll. I. 16. Icon. II. 32. Aristoph. Equit. v. 178. seq. et Eurip. Heracl. 996. Confer Gataker. ad Antonin. IV. 3. p. 97.), *aliquis, unusquisque.* אָדָם *homo,* etiam *vir.* 1 Par. V. 21. Ps. XXXI. 2. Prov. VI. 13. Dan. VIII. 16. — *אֲדֹנָי, *Dominus.* Am. VII. 7. sec. Alex. et Ald. ubi non tam אִישׁ legerunt, sed in mente habuerunt locum Zach. II. 1. — אִישׁ, *vir.* Gen. II. 23. ἐκ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, ex *marito* suo, coll. III. 6. 16. XIX. 8. XXIV. 16. Lev. XV. 2. ἀνδρὶ ἀνδρὶ, *unicuique,* coll. Num. V. 12. Num. I. 52. ἀνὴρ ἐν τῇ ἰαυτοῦ τάξει, *unusquisque* in ordine suo. Vide et Neh. XI. 3. XIII. 10. et confer Gen. X. 5. ubi אִישׁ redditur ἕκαστος. Num. IV. 50. ἄνδρα κατ' ἄνδρα, *singulos, viritim.* Jud. VI. 8. ἄνδρα προφήτην, prophetam *aliquem.* Conf. Gen. III. 16. et alia loca in Concord. Trommii, ubi אִישׁ exponitur per τις. Sic ἀνὴρ μάντις apud Herodot. VI. 83. et Pausan. Att. p. 34. est *vates quidam.* Conf. Lex. N. T. s. h. v. Jud. III. 29. πάντα ἄνδρα δυνάμεως, omnem virum fortem. Vide et 1 Reg. I. 42. Jud. XII. 2. ἀνὴρ ἀντιδικῶν εἰμὶ ἐγὼ, litigabam ego. Similia exempla, ubi ἀνὴρ redundat, vide in Lex. N. T. s. h. v. 1 Reg. II. 2. ἵσθι εἰς ἄνδρα τέλειον, sis vir perfectus, coll. Eph. IV. 13. 1 Reg.

a II. 26. *ἀνὴρ θανάτου, vir morte dignus.* Confer Vorstii Philol. S. P. II. c. 24. Neh. IV. 23. *ἄνδρες τῆς προφυλακῆς, viri custodiæ,* i. e. *vigiles.* Neh. VII. 7. *ἄνδρες λαοῦ Ἰσραὴλ,* viri populi Israël, h. e. Israëlitæ. 1 Sam. XVII. 33. *ἀνὴρ πολεμιστὴς, bellator.* Vide et 2 Sam. XVII. 8. Ez. XXXIX. 20. et confer 1 Sam. VI. 8. ubi אִישׁ מִלְחָמָה simpliciter b redditur *πολεμιστὴς,* et Ex. II. 14. אִישׁ שָׂר *ἄρχων.* Sic *ἀνὴρ βασιλεὺς, tyrannus,* apud Eurip. Suppl. v. 444. His a Bielio jam notatis adde: Jud. IX. 51. ubi *ἀνὴρ* cum *ἡγούμενος* in codd. permutatur, quemadmodum אִישׁ haud raro est nomen honoris. Jud. XVI. 9. ubi lectio *ἄνδρα,* quam solus Vat. exhibet, mihi mera emendatio ad textum Hebr. esse c videtur. 2 Reg. V. 1. *ἀνὴρ* et *ἄνθρωπος* in codd. permutantur invicem, quemadmodum 2 Reg. XI. 11. *ἀνὴρ* et *ἕκαστος.* — אֱנוֹשׁ. *homo.* Ies. LVI. 2. Jer. XX. 10. אֲנָשִׁים, plur. *viri.* Gen. XLVI. 33. 35. *ἄνδρες κτηνοτρόφοι* et *ἄνδρες κτηνοφόροι, pastores.* Ezech. XXII. 9. *ἄνδρες λῃσταί, latrones.* Abd. v. 7. *ἄνδρες τῆς διαθήκης σου, fœderati tui.* Jon. III. 5. *οἱ ἄν-* d *δρες Νινευΐ, Ninevitæ.* — *אֵשׁ, *ignis.* Ez. VIII. 2. ubi אִישׁ, legerunt. — בֵּן, *filius.* 1 Sam. XI. 8. XVII. 53. 2 Sam. XXIII. 20. — בַּעַל, *dominus, maritus.* Gen. XX. 3. Prov. XII. 4. Joël. I. 8. *νύμφην περιζωσαμένην σάκκον ἐπὶ τὸν ἄνδρα αὐτῆς παρθενικὴν,* sponsam sacco indutam propter *sponsum* ipsius virgineum. — *בָּרָק, *fulgur.* Job. XX. 25. *ἄνδρα* sec. cod. e Alex. In Vat. legitur *ἄσρα,* sed æque male, quia voci Hebr. neutra harum interpretationum satis est accommodata. Scribendum sine dubio *ἀστραπὴ* s. *ἀστραπαί.* — גֶּבֶר, *vir.* Exod. X. 11. Deut. XXII. 5. Jos. VII. 14. 17. ubi verba *προσήχθη κατ' ἄνδρα* ad versum sequentem pertinent. Job. III. 23. *θάνατος ἀνδρὶ ἀνάπαυσις,* mors *homini* quietem concedit. — *גֶּבֶר, quod Hebr. et Chald. f est. Psalm. XVII. 28. Dan. II. 25. III. 11. 28. — גִּבּוֹר, *fortis, validus.* Symm. Psalm. LXXXVIII. 20. ubi *ἀνὴρ virum potentem* et *dignitate insignem* notat, ut adeo non opus sit loco *ἀνδρῶν* legere *ἀνδρείῳ.* Hieron. *super robustum.* LXX 1 Sam. XVI. 18. 2 Sam. XXII. 26. ubi loco גִּבּוֹר legerunt et legendum est גֶּבֶר, aut גָּבַר, ut legitur in loco paralle- g lo Psalm. XVIII. 26. Buxtorfius in Anticrit. pag. 377. contra statuit, גִּבּוֹר esse i. q. גֶּבֶר, provocans ad Kimchium, qui per אִישׁ h. l. explicat. Jer. XIV. 9. — *חִוִּישׁ, *cito.* Aqu. Psalm. LXXXIX. 10. Legit אִישׁ sec. Cappellum. Sed fortasse ibi *ἄφνω* reponendum erit. — *הַכְשִׁיר inf. Hiph. *rectum facere.* Coh. X. 10. ubi ingenio suo indul- h sisse videtur. — זָכָר, *mas.* Num. XXXI. 35. *ἀνὴρ* cum *ἄρσεν* in codd. permutatur. — זָקֵן, *senex, senior.* Deut. XXI. 20. 1 Sam. VIII. 4. XI. 3. XXVIII. 14. — מַלְאָךְ *nuncius.* 1 Reg. XX. 9. — מַעֲשֶׂה*, *opus.* Prov. XXXI. 31. *ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,* quæ verba mihi a librario male sedulo e v. 23. huc translata esse videntur, i. q. factum quoque est v. i 21. et 22. Fortasse autem legerunt אִישָׁהּ. Vide tamen infra s. v. עֹשָׂה. — *מַשְׂכִּלַת, *intellegens.* Prov. XIX. 14. ubi, ut equidem suspicor, pro *ἀνδρὶ* reponendum est *ἀνδρεία,* aut potius post *γυνὴ* excidit *ἀνδρεία,* ut *ἀρμόζεται* cum *ἀνδρὶ* construatur. מְתִים, plur. *homines.* Ies. LV. 7. Adde Aqu. Deut. XXXIII. 7. ubi vid. Montf. — נֶפֶשׁ, *anima, homo.* Gen. XIV. 21. Prov. XVI. 26. —

עָם, *populus.* 1 Sam. XXX. 4. *οἱ ἄνδρες, milites.* Prov. XXIX. 2. *cives, subditi.* — אִישׁ עָם *populus vir.* 1 Sam. XVI. 15. — עֹשֶׂה part. *factor.* 1 Reg. XI. 28. *ἀνὴρ ἔργων, vir rebus agendis idoneus.* Inde corrigendum videtur Bielio Lex. Cyrilli MS. Brem. in quo ita: Ἀνὴρ ἀρᾳὰχ, ἀνὴρ ἀξιὸς, et Gloss. MSS. in libro Reg. in quibus *ἀνὴρ βραχὺς* eodem modo exponitur. — *ΦΣΙΟΥΛ *sculptile.* Jud. III. 19. ubi tamen pro *ἀνδρῶν* Scharfenb. e Theodoreto Quæst. 9. p. 329. et Oxon. reponere mavult *εἰδώλων.* — רוּחַ, *spiritus.* Prov. XVII. 23. XVIII. 14. Libere verterunt. רָשָׁע, *improbus.* Prov. V. 22. Scil. *ἀνὴρ* quandoque sensu malo adhibetur. Legitur præterea hæc vox in multis aliis SS. locis, ubi nihil est in textu Hebraico, quæ diligenter collegit Trommius et quibus nunc nonnulla addere liceat. 1 Sam. X. 21. *εἰς ἄνδρας, viritim,* i. q. *κατ' ἄνδρα* apud Joseph. A. J. VI. 4. 5. Prov. XIV. 33. Ingeniosa est et mihi admodum probabilis conjectura Jaegeri, qui pro *ἀνδρὸς,* alioquin admodum otioso, legere mavult *ἐνδρος, insidet, inhabitat,* ut ad תָּנוּחַ pertineat. Soph. Philoct. 154. *ἔνδρος κάν.* — Prov. XVII. 24. ubi pro חָכְמָה LXX habent *ἀνὴρ σοφὸς* abstractum ponentes pro concreto. Sir. X. 26. *ἀνὴρ* opponitur *τῷ πτωχῷ,* adeoque virum *potentem* ac *divitem* notat. Vulg. *virum divitem.* Syrus: ܓܒܪ. Ibid. IV. 10. *ἀνὴρ* est *maritus.* 1 Macc. II. 25. *Apelles, summus dux militum regis, ἀνὴρ βασιλέως* appellatur; (coll. Josepho A. J. XII. 6. 2.) et ibid. v. 31. *ἄνδρες βασιλέως* opponuntur *militibus gregariis,* coll. cap. VI. 57. ubi Symm. *ἄνδρας* vertit: *magnates populi.* His adde 3 Esdr. VIII. 27. coll. Esdr. VII. 28. ubi est רָאשִׁים in textu Hebr. 1 Macc. II. 18. pro *ἄνδρες* Cod. Alex. habet *ἄρχοντες.* 1 Macc. XIII. 54. *ἀνὴρ* dicitur, qui est ætate virili ac florente, gerendis bellis idonea. — Sir. XIX. 29. *ἀνὴρ, vir sapiens ac prudens,* i. q. *νοήμων* in membro parallelo.

*ΑΝΗ'Ρ ΤΕ'ΛΕΙΟΣ, *vir perfectus.* אִישׁ. 1 Reg. II. 2. sec. Ald. ubi אִישׁ sensu proprio acceperunt.

*ΑΝΔΡΑ ΕΧΩ, *virum habeo, maritata sum.* בְּעוּלָה, *filius maritatæ.* Ies. LIV. 1. ubi *τῇ ἐρήμῳ* opponitur. Confer Lex. N. T. s. h. v. — Vide alibi Ἀδελφὸς, Ἀνάγκη, Γεωγὸς, Δυνάστης, Δυνατὸς, Πολεμιστὴς, Πραΰθυμος.

ΑΝΘΕ'ΜΙΟΝ. In hujus vocis significatione constituenda admodum dissentiunt viri docti. Hes. *ἀνθέμιον, τὸ ἐκλεκτὸν χρυσίον* (ita quoque Suidas), *ἢ γραμμή τις ἐλικοειδὴς ἦν* (dele illud *ἦν,* natum e seq. *ἐν*) *ἐν τοῖς κίοσι.* Nonnullis est *flosculi quoddam genus,* quod *Gith* dici volunt, et *nigella* vulgo dicitur. At de flore non apte dicitur, quod *συντριβῇ,* conteratur. Kircherus vertit *rosam.* Hieronymus, nescio quo jure, per *vittam* transtulit. Salmasius e Gloss. MS. *ἀνθέμιον, τὸ κάθαρμα ἐκ τοῦ χρυσίου, τὸ ἠλεκτρον.* V. Ej. Exerc. in Solin. T. II. p. 761. Olympiod. in Comm. ad h. l. *ἢ τὸ ἄνθος, καὶ ἡ ὡραιότης τοῦ χρυσίου, ἢ καὶ ἡ θήκη, ἐν ᾗ περιφύκαμεν ἀποτίθεσθαι τὸ χρυσίον.* נֵלָה, *lecythus.* Coh. XII. 6. ad quem locum Desvœux in Comm. pag. 243. *ἀνθέμιον* de *trochlea* seu *cochlea* (Symm. *περιφερὴς*) interpretatus est. Pfannkuchio in Exercit. in Cohel. l. l. *ἀνθέμιον* (forte *ἄνθεμον*) *τοῦ χρυσίου* videtur e Græcismo, quo *ἄνθος* de *rebus præstantibus* dicitur, *aurum, vas aureum præstans* denotare, coll. Arab. خلّ *quod præcipuum est in aliqua re.* Sed locus forte mendosus, et *ἀνθέμιον* ex *ἄνθλιον* ortum est. — Reperitur præterea hæc vox Ex. XXXVIII. 16. ubi pro *ἐνθέμια* in multis codd.

a Holm. legitur ἀνθήμα, ac Flam. Nobilius putat, hoc vocabulo significari *ea, quæ ornamenti causa adjungantur*, quæque alibi σφαιρωτῆρες, *sphærulæ*, appellentur, et paulo ante βλαστοὶ ἐξέχοντες, *germina exstantia*, cui sententiæ lubens equidem accedo.

Ἀνθέω, *floreo.* הֵחִיל Hiph. a חִיל, *parturire facio*, it. *expecto.*

b Job. XX. 21. οὐκ ἀνθήσει αὐτοῦ τὰ ἀγαθά, non *perennis erit* ejus felicitas. Libere verterunt.—הֵנִיץ Hiph. a נוּץ, *floreo, effloresco.* Cohel. XII. 5. Cant. VII. 12. — יָצָא, *exeo*, quod etiam de *flore emicante* dicitur. Conf. Simonis Lexic. Hebr. pag. 726. Job. XIV. 2. — *עָלַז, *exulto.* Symm. sec. Colbert. et Euseb. Ps. XXVII. 7. ubi partim ἀνθῶ notat *gaudere*,

c *kilarem esse*, partim pro impresso ἀνθήσω cum Corderio legendum erit ἀνθήσω. — פָּרַח *floreo, germino.* Symm. Ies. LXVI. 14. LXX Lev. XIII. 12. ubi cum ἐξανθίω in Codd. permutatur, quemadmodum v. 42. et 57. cum eodem et ἐξανθίζω. Adde Job. XIV. 9. et Psalm. XCI. 12. — פָּתַח Pih. *aperio me.* Cant. VII. 12. — צִיץ et הֶצִיץ Kal et Hiph. *flo-*

d *reo, effloresco.* Ps. LXXXIX. 6. Ez. VII. 10.

Ἀνθηρός, *floridus.* בְּעֵדֶן. Symm. Gen. II. 8. Debetur hæc vox, uncis inclusa, librario, qui vocem τῆς ἄλσεως, qua Symmachum loco בְּעֵדֶן usum fuisse e v. 15. vero simile est, interpretari voluit.

Ἄνθιμος, *floridus.* מֻשִׁי, *sericum.* Aqu. sec. ed. secundam Ez. XVI.

e 10. et 13. pro quo Fullerus Misc. Sacr. Lib. II. c. 11. et Braunius ἀνθινὸν legunt.

Ἄνθινος, *floridus.* Exod. XXVIII. 30. ubi pro hac voce nihil in textu Hebr. legitur. Hesych. ἀνθινόν, ἀνθηρόν, βαπτόν. Confer Braunium de Vest. Sacerd. Hebr. Lib. I. c. 17. §. 274. p. 307.

Ἀνθίστημι, *resisto, repugno.* בָּחַן, *probo, exploro, tento.* Mal. III. f 15. Formulam *tentare Deum* haud raro notare *Deo esse immorigerum* satis constat. Nonnulli statuunt, eos legisse יחנו. — הוֹעִיד Hiph. a יָעַד, *tempus constituo*, nempe *ad litigandum.* Job. IX. 19. ubi Doederlein. in Scholiis ad h. l. judicat LXX pro יוֹעִידָנִי in suis codd. habuisse יָעִידֵנִי, *quis citabit eum*, aut *in judicium vocabit*, quod tamen g mihi non necessarium esse videtur. Jer. XLIX. 18. et L. 44. ad quem locum Cappellus in Nott. Critt. pag. 536.: Derivarunt ab עוֹד *adhuc*, unde in Hithp. הִתְעוֹדֵד, *stare, consistere*, et in Hiph. הֵעִיד *sistere se*, h. e. *resistere.* Vide ad h. l. I. D. Michaëlis Obss. Phil. Crit. p. 363. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *recedere facio.* 2 Sam. V. 6. Sensum expres- h serunt. Removendi enim sunt, qui alicui obstant ac resistunt. — הִקְדִּים Hiph. *prævenio*, etiam *prævaleo.* Job. XLI. 3. — הִשִּׁיא Hiph. a נָשָׁא, *decipio.* Abd. v. 7. Non male quoad sensum. — הִתְאַמֵּץ Hithp. *fortifico me*, et seq. עַל *insurgo contra aliquem*, q. d. *roboro me contra aliquem.* Inc. et LXX 2 Paral. XIII. 7. ubi cum ἀνισχύω et ἀνίστημι in codd. i permutatur. — הִתְגָּרָה Hithp. *misceo*, nempe *prælium, bellum.* Jer. L. 24. ὅτι τῷ κυρίῳ ἀνθίστης. — הִתְחַזֵּק Hithp. *confirmo, roboro me, audeo me opponere aut resistere alicui.* 2 Par. XIII. 7. 8. ubi formula ἀντιστῆναι κατὰ πρόσωπον occurrit, quæ etiam Gal. II. 11. legitur. — זוּד, *superbio, superbe ago.* Jer. L. 29. ἀντίστη, *insolenter se gessit.* — מָנַח, *haustus.* Hab. I. 9. ubi ex nonnullorum sententia legerunt מְנֻחָם, ac re-

tulerunt ad חָמַס est *impugnare*. Aliis legisse videntur חָקַם, et illud accepisse, quasi esset מְקוֹמֵי a קוּם. Mihi autem videntur legisse מְנֻמָּם a נָמַם *instituit*, aut potius מְקֻמָּם. — מָחָא Chald. Pah. *cohibeo*. Dan. IV. 32. — מָרָה, *rebello*. Hos. XIV. 1. — נָצַב et הִתְיַצֵּב Niph. et Hithp. a יָצַב *sisto me, consisto*, etiam seq. עַל *resisto*. Num. XXII. 23. 31. 34. Deut. VII. 24. Job. XLI. 2. — עָמַד, *sto, consisto*, etiam seq. particula, quæ *contra notat, resisto*. Jos. XXIII. 9. Jud. II. 14. Abd. v. 11. Dan. XI. 2. sec. Chis. — עָנָה, *respondeo*, it. *testor*, et seq. עַל *accuso, condemno*. Deut. XIX. 18. Ies. III. 8. LIX. 12. — פָּגַע, *deprecor*. Symm. Ies. XLVII. 3. Sensum expressisse videntur: nam deprecatione resistimus iræ alicujus. Sed notat פָּגַע etiam *incurrere, irruere*. Vulg. *et non resistet mihi homo*. — צָרַר, *hostiliter ago*. Num. X. 9. — קוּם, *surgo, consisto*, it. in Pih. et Hithp. etiam *insurgo contra aliquem*. Num. XVI. 2. Deut. XXVIII. 7. Jos. VII. 13. Adde Aqu. Nah. I. 6. et Inc. 2 Sam. XVIII. 31. — תְּקוּמָה, *resurrectio, insurrectio*. Lev. XXVI. 37. — קָרָה, *occurro*, etiam *hostiliter aggredior*. Deut. XXV. 18. Sir. VIII. 2. *μήποτε ἀντιστήσῃ σου τὴν ὁλκήν*, ne forte attrahat contra pondus tuum, h. e. Grotio interprete, *ne tibi præponderet*. Melius Vulgatus: *ne forte contra te constituat litem*, quæ scil. te quasi pondus gravet et opprimat. Sir. XLVI. 10. ubi cum *ἵστημι* construitur. 1 Macc. VIII. 11. 3 Esdr. II. 19. Chald. נְזַק Aphel, *damno affecit*, Esdr. IV. 13.

*ΑΝΘΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ. Esdr. III. 11. sec. Compl. pro הוֹדוֹת *confitendo*. Est lectio aperte vitiosa ac e compendio scribendi orta, pro *ἀνθομολόγησις*.

ΑΝΘΟΜΟΛΟΓΕΟΜΑΙ, *palam confiteor, celebro, gratias ago*. הוֹדָה Hiph. a יָדָה *celebro, gratias ago*. Psalm. LXXVII. 14. *ἀνθομολογησόμεθά σοι, ὁ Θεός*, celebrabimus te, O Deus. Suidas ad h. l. *ἀνθομολογησόμεθα, ἀντὶ τοῦ εὐχαριστήσομεν κ. τ. λ.* 3 Esdr. VIII. 93. *ἀνθωμολογεῖτο κλαίων, confitebatur* (scil. *peccata*) *cum lacrymis*. Sir. XX. 2. *ἀνθομολογούμενος, qui respondens correptioni fatetur culpam*. Perperam alii legunt sensu contrario *ἀνθολογούμενος*. Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΑΝΘΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ, *confessio, celebratio, gratiarum actio*. הוֹדוּת, infin. ab הוֹדָה, *celebrare*. Esdr. III. 11. *ἀπηρξήσαν ἐν αἴνῳ καὶ ἀνθομολογήσει*, ubi in aliis libris perperam *ἀνθολογήσει* legitur. Sirac. XVII. 21. *διδόντων ἀνθομολόγησιν*.

ΑΝΘΟΣ, *flos, surculus, germen*. אֲשִׁישָׁה, *lagena*. Symm. Cant. II. 5. ex usu l. Ar. أث *herbæ virentes*. — חֲבַצֶּלֶת, *rosa*. Cant. II. 1. *ἄνθος τοῦ πεδίου*. Genus pro specie posuerunt, incerti, ad quamnam florum speciem referendum sit חֲבַצֶּלֶת. — מוֹץ, *gluma*. Soph. II. 2. ubi pro כְּמוֹ צִיץ legisse videntur כְּמוֹ צִיץ *sicut flos*. — נֵצָה, *flos, fructus splendens et fere maturus*. Job. XV. 33. Cant. II. 12. Ies. XVIII. 5. — נֵצֶר, *surculus*. Ies. XI. 1. *ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης αὐτοῦ ἀναβήσεται, surculus* ex radice ejus ascendet. Cappello in Crit. S. p. 646. LXX legisse videntur נָצָה vel נִיץ a נָצַץ *florere*. Mihi autem potius videntur נֵצֶר hoc sensu accepisse et intellexisse, ut sit i. q. נִיץ, i. q. inde probari potest, quia et Dan. XI. 7. itidem per *ἄνθος* reddiderunt in simili phrasi. Significationem hanc agnovit etiam Hieronymus

a mus. Hesych. ἄνθος, βλάστησις. — פֶּרַח, *germen, flos.* Ies. V. 24. et XVIII. 5. — צִיץ, *flos.* Num. XVII. 8. Job. XIV. 2. Psalm. CII. 14. — צֶמַח, *germen.* Ies. LXI. 11. — רֹאשׁ, *caput,* it. *præcipuum.* Ex. XXX. 23. ἄνθος σμύρνης. — שֵׁבֶט, *virga, germen.* Num. XXIV. 17. ἀναστήσεται ἄνθος (sic enim recte legit L. Bos. in Proleg. ad LXX Int. b c. 3. pro ἄνθρωπος) ἐξ Ἰσραὴλ, surget germen ex Israël. שׁוֹשַׁן עֵדוּת, *hexachordum testimonii.* Symm. Psalm. LIX. 1. ἀνθῶν. — שׁוֹשַׁנִּים, *lilia,* Symm. Psalm. XXXIV. 1. LIV. 1. et Cant. VI. 2. Sap. II. 7. ἄνθος ἴαρος, metaphorice *quælibet voluptas.* Sir. XXIV. 20. τὰ ἄνθη μου, *præmia mea.*

ΑΝΘΡΑΚΙΑ, *congeries carbonum* c vel *prunarum.* נֶחָל, *carbo.* Aqu. Psalm. CXIX. 4. Sir. XI. 33. De ipsis carbonibus usurpatum legitur 4 Macc. IX. 20. ὁ σωρὸς τῆς ἀνθρακιᾶς, *rogus,* vel potius *carbones ardentes, qui supererant.*

ΑΝΘΡΑΚΙΝΟΣ, *qui est ex carbunculo.* Esth. I. 7. juxta Rom. ἀνθρακινὸν κυλίκιον, *poculum minutum ex carbunclo.*

d ΑΝΘΡΑΞ, *carbo,* et quandoque *pruna,* it. *carbunculus,* gemmæ species, sic dictæ, quod igniti carbonis speciem referat, cujus fulgor nec nocte vincitur, lucet enim in ténebris. V. Plin. XXVII. 7. Isidor. Origg. XVI. 13. et Franc. Rueum Lib. II. c. 14. — אַגְמוֹן *ahenum majus.* Job. XLI. 12. Legerunt אגמר, nam גמר Arab. notat *pru-* e *nas* seu *carbones ardentes.* — בְּדֹלַח, *bdellium.* Gen. II. 12. Confer Michaëlis Bibl. Or. T. IX. p. 174. qui suspicatur, LXX בלח sive בולח legisse, *Balch* enim in Chorasmia propter gemmarum fodinas notum est. — נֶחָל, *carbo, pruna.* Lev. XVI. 12. 2 Sam. XXII. 9. 13. Prov. XXV. 23. ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ τὴν κεφαλὴν, commovebis eum ad pudorem et resipiscentiam. f Confer Lex. N. T. s. h. v. Adde Symm. Theod. Psalm. CXIX. 4. — גַּחֶלֶת, idem. 2 Sam. XIV. 7. σβέσουσι τὸν ἄνθρακά μου τὸν καταλειφθέντα; ubi ἄνθραξ metaphorice is dicitur, a quo propagatio familiæ pendet, stirps, quemadmodum unica pruna adhuc candente ignis excitari potest. Alii libri h. l. voce σπονδὴ eodem sensu usi sunt. Ies. XLVII. g 14. — לָשׁוֹן, *lingua,* et, si *igni* tribuitur, *flamma.* Ies. V. 24. Kræ-gelio ad h. l. legisse videntur נַחֲלֵי אֵשׁ. — פּוּךְ, *stibium.* Ies. LIV. 11. ubi vel ideo verterunt, quia *stibio* supercilia denigrantur, vel ἄνθρακα acceperunt in notione *carbunculi,* quam Hebr. פּוּךְ etiam habet. — פֶּחָם, *carbo.* Ies. XLIV. 12. LIV. 16. — *פַּחִים, *laquei.* Inc. Psalm. h XI. 6. qui ם pro radicis litera habuit, ac vocem contulit cum פֶּחָם. — רִצְפָּה, *lapis ignitus, candefactus.* Aqu. Symm. Theod. et LXX Ies. VI. 6. — תַּרְשִׁישׁ, *beryllus marinus.* Ez. X. 9. ὡς ὄψις λίθου ἄνθρακος, ubi Symm. ὑακίνθου. Aqu. χρυσολίθου. Ibid. XXVIII. 13. ubi ἄνθραξ cum ὑάκινθος in codd. permutatur. Gloss. MS. in Ez. Λίθου ἄνθρακος πυρὸς, τουτέστιν ὑακίνθου. Sir. VIII. 13. μὴ i ἔχκαιε ἄνθρακας ἁμαρτωλοῦ, noli irritare bilem, aut vehementes affectus peccatoris importune aut nimis severe reprehendendo et arguendo: nam utrumque potest bene comparari cum carbonibus fere restinctis, qui si vel folle vel flabello succendantur, iterum ardent et in flammam erumpunt. Ibid. XXXII. 6. σφραγὶς ἄνθρακος ἐπὶ κόσμῳ χρυσῷ, sigillum carbunculi in ornatu aureo. He-

a sychio ἀνθράκιον inter alia exponitur λίθος τίμιος ὁ ἐν δακτυλίῳ.

ἈΝΘΡΩΠΑ'ΡΕΣΚΟΣ, *hominibus placens* s. *nimis placere studens, hominum benevolentiam captans, adulator.* Nam ἄρεσκος semper mala significatione usurpatur, unde Aristoteles Moral. Lib. II. T. II. p. 102. C. ἄρεσκον et κόλακα jungit. חֹנָךְ, vox composita ex חֹנֶה et ךְ, *obsidens*
b *te, castra movens contra te.* Psalm. LII. 7. Legerunt חָנֵף, *hypocrita (qui nempe aliis placere studet)*, ut jam monuit Cappellus Crit. S. p. 605. aut a חָנַן derivarunt: unde *Incertus*, quem Cyrillus laudat, ὑποκριτῶν habet. Confer Lex. N. T. s. h. v. et adde Psalter. Salomon. IV. 8. 10. et 21. p. 929. in Fabricii Cod. Pseudep. V. T.

c ἈΝΘΡΩ'ΠΙΝΟΣ, *humanus.* אָדָם, *homo.* Num. V. 6. XIX. 16. Ez. IV. 12. 15. — אֱנוֹשׁ, *homo.* Job. X. 5. — *מֵתִים, *mortui.* Inc. Ez. XXIV. 7. ubi non deduxit a מוּת *mori*, sed a מָתָה, unde מְתִים *homines.* Kreyssigio ἀνθρώτινον hic non ad πένθος, sed ad αἷμα, quod haud dubie præcessit, referendum videtur.

d ἈΝΘΡΩΠΟΣ, *homo, vir, aliquis, unusquisque, servus.* *אֱדוֹם, *Idumæa.* Am. IX. 12. Legerunt אָדָם. Conf. Act. XV. 17. — אָדָם, *homo.* Gen. I. 26. 27. II. 5. V. 1. et alibi sæpissime. — אִישׁ, *vir.* Gen. II. 24. ubi *filium* notat, coll. IV. 1. Ibid. IX. 20. ἄνθρωπος γεωργὸς, *agricola.* Lev. XXI. 9. ἀνθρώπου ἱερέως, *sacerdotis.* Similia exempla, ubi
e ἄνθρωπος redundat, vide in Lex. N. T. s. h. v. Ex. II. 11. ἄνθρωπον Αἰγύπτιον, Ægyptium *aliquem.* Lev. XVII. 3. ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, *unusquisque* filiorum Israël. Vide et v. 8. 10. 13. XVIII. 6. et conf. Ex. XXXVI. 4. et Num. I. 4. ubi אִישׁ אִישׁ redditur ἕκαστος. Sic et Lev. XXI. 18. XXII. 3. 14. 21. et alibi ἄνθρωπος idem est ac Lev. XXI. 17. πᾶς ἄνθρωπος, *unusquisque.* Conf. f
Prov. XXIV. 12. ubi אָדָם vertitur ἕκαστος. Deut. XXIII. 1. ἄνθρωπος τοῦ Θεοῦ, *minister Dei, interpres voluntatis divinæ, a Deo missus.* Vide et Jos. XIV. 6. Jud. XIII. 6. 8. 2 Reg. I. 9. 10. 11. coll. 2 Par. XXIV. 6. ubi ἄνθρωπος respondet Hebr. עֶבֶד *servus.* — אִישׁ אִישׁ, *vir vir.* Lev. XXII. 4. — אִישׁ וָאִישׁ, *vir et vir.* Esth. I. 8. ubi ἀνθρώτων g
vertendum est *convivarum.* Certe Josephus habet τῶν κατακειμένων. — אָנוּשׁ, *ægerrimus, mortiferus.* Ies. XVII. 11. Aqu. Theod. Jer. XVII. 9. 16. In omnibus his locis legerunt אֱנוֹשׁ. — אֱנוֹשׁ, *homo.* Deut. XXXII. 26. 2 Par. XIV. 11. Job. V. 17. etc. — אֱנָשׁ Chald. idem. Dan. II. 10. — אֲנָשִׁים plur. *homines, viri.* Gen. VI. 4. XIII. 8. 13. et alibi passim. — *אֲרָם. h
Syrus. Ez. XXVII. 16. Legerunt אָדָם cum Daleth. — אֶרֶץ הַיִּים, *terra viventium.* Job. XXVIII. 13. οὐδὲ μὴ εὑρεθῇ ἐν ἀνθρώποις. — בֵּן, *filius.* 1 Reg. IV. 30. Mal. IV. 6. — בֶּן אָדָם, *filius hominis.* Prov. XV. 12. Ies. LVI. 2. — בַּעַל, *dominus.* Jer. XXXVII. 12. — בָּשָׂר, *caro.* Gen. VI. 13. ex idiotismo l. Hebr. — בְּשַׂר אִישׁ, *caro viri.* Job. XII. 10. — גֶּבֶר, *vir.* Hebr. et Symm. i
Job. III. 3. LXX Num. XXIV. 3. 15. Job. XIV. 14. Psalm. XXXVI. 24. ac Dan. II. 30. 38. sec. Chis. — גּוֹי, *gens, populus.* Ies. XXV. 3. Non male in hac orationis serie. — יָתֵד, *clavus, paxillus.* Ies. XXII. 25. ubi ἄνθρωπος sensu honesto *vi-*

a rum eximiæ dignitatis et auctoritatis notat, quemadmodum et vox Hebraica metaphorice adhibetur. Vid. Valckenar. ad Herodot. VII. 210. p. 604. — *מְאֹדָם, *rubefactus est.* Nah. II. 4. ἐξ ἀνθρώπων. Legerunt מְאֹדֵם· — מַיִם, *aqua.* Num. XXIV. 7. ubi מַיִם de numerosa sobole explicandum est. — עֶבֶד, *servus.* 2 Par. XXIV. 6. Apud GG.

b quoque ἄ. *personam admodum vilem et contemptam* quandoque notat. Cf. Lex. N. T. s. h. v. et S. Petiti Miscell. Obss. III. c. 15. — עֹבֵר, *transiens.* Ez. XXXV. 7. ubi τοὺς κτήνεσι opponitur adeoque recte per ἄνθρωπος reddi poterat. — עֵינֵי הַי, *oculi videntis.* Job. XXVIII. 21. πάντα ἄνθρωπον; bene quoad sensum. עֵינֵי רֹאִים, *oculi videntium.* Ies.

c XXXII. 3. — עַם, *populus.* Job. XII. 2. Cohel. XII. 9. Ies. XXXVI. 11. — פְּנֵי אִישׁ, *facies viri.* Job. XXXII. 21. ἄνθρωπον οὐ μὴ αἰσχυνθῶ. — *פָּרִיץ, *effractor.* Psalm. XVII. 4. ubi non legerunt אָדָם, ut Koehlerus voluit, sed ἄνθρωπος sensu malo, ut nostrum mensch, *man*, adhibuerunt. — שֵׁבֶט, pr. *sceptrum.* Num. XXIV. 17. L. Bos in Pro-

a legg. in LXX Intt. c. 3. conjicit, LXX scripsisse ἄνδος: qua tamen conjectura non opus erit, modo teneatur, ἄνθρωπον quandoque esse vocabulum *honoris* et *laudis*, ut *virum insignem in suo genere, principem adeoque regem* significet. Cf. supra s. יִתֵּד. — Præterea sæpius hæc vox reperitur, ubi nihil est in textu Hebr., v. c. Lev. XX. 10. XXI. 20.

e Num. IX. 10. etc. Inprimis hanc in rem memorabilis est locus Job. XV. 15. ubi verba πόσῳ μᾶλλον ἄνθρωπος in vers. Symm. sunt merum additamentum librarii, quod e margine in textum irrepsit. V. ad h. l. Montf. — 3 Esdr. II. 28. et VI. 12. ἄνθρωποι, *quidam*, Hebr. et Chald. גֶּבֶר. Esdr. IV. 21. V. 10. Sir. XV. 14. ἄνθρωπος, *homo sana ratione et libero arbitrio præditus.* f Conf. seq. Sir. XXXIV. 16. ὡς ἄνθρωπος, h. e. *honeste, modeste, sobrie.* Vulg. quasi *homo frugis.* — Vide alibi Ἀνδρωδὴς, Ὁμιλέω, Πνευματοφόρος, Πολεμιστής.

ΑΝΘΡΩΠΌΤΗΣ, *humana natura*, etiam *genus humanum.* בְּנֵי אָדָם, *filii hominis.* Symm. Ps. XLVIII. 3. *quivis homo*, coll. Jer. XLIX. 32. g

ΑΝΘΥΦΑΙΡΈΩ, *subduco, detraho.* נָרַע, *diminuo, subtraho.* Lev. XXVII. 18. ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς συντιμήσεως αὐτοῦ, *subtrahetur* a pretio ejus. Dio Cass. p. 551. 92. ed. Reim.

ΑΝΘΥΦΑΊΡΕΣΙΣ, *subtractio mutua.* תְּרָפִים, *Teraphim.* Aqu. 1 Sam. XV. 23. Ita Bielius Montfauconium secutus. Sed nullo modo ἀνθυφαίρεσις in Aquilæ versione h Hebr. תְּרָפִים respondere potest, a quo toto cœlo differt, et quod Aqu. sec. Hex. per δεισιδαίμονα interpretatus est. Verba in Hex. mihi ita interpungenda esse videntur: καὶ ἀνθυφαίρεσιν ἡρμήνευσεν ἄλλος ἐκτήρησεν, quæ vel verti possunt: *Loco* ἀνθυφαίρεσιν *alius posuit* ἐκτήρησεν, vel: *Pro voce* ἐκτήρησις *incertus scripsit* ἀνθυφαίρεσις. Quidquid sumatur, tamen hoc certum esse mihi i videtur, vocem ἀνθυφαίρεσις referendam esse ad antecedens אָוֶן, quod in genere *vacuitatem, defectum alicujus rei* significat, ut adeo Aqu., qui proprias verborum significationes exprimere solet, jure suo voce ἀνθυφ. ad eam exprimendam uti potuerit. Semlero in Apparatu Critico p. 303. vox ἀνθυφαίρεσις l. l. ad הֶפְצֵר *transgredi* referenda esse videtur. Cæterum vide de h. v.

a Hesych. s. v. ἀνδυτροφορά, et Suidam T. I. p. 169. ult.

'ANIA'OMAI, ῶμαι, *doleo, crucior.* אָנוּשָׁה fut. ab אָנַשׁ, *anxius fui.* Symm. Psalm. LXVIII. 21. *ἠνιώμην, cruciabar.* Secundum Koehlerum legit נוּאָשׁ. Hesych. *ἀνιωμένους, λυπουμένους, δακνομένους.* Phav. *ἀνιῶμαι, λυποῦμαι.*

'ANI'ATOΣ, *insanabilis, immedi-*
b *cabilis.* אֵין מַרְפֵּא, *sine sanatione.* Prov. VI. 15. *συντριβὴ ἀνίατος, exitium sine remedio.* — אַכְזָר, *crudelis, sævus.* Deut. XXXII. 33. *θυμὸς ἀνίατος,* venenum *insanabile;* ac si (inquit Bochartus Hieroz. P. II. Lib. III. c. 5.) pro אַכְזָר legerint אֵין זָר, *non est curatio:* nam זר est *curare vulnus,* Ies. I. 6. Ies. XIII. 9. *ἡμέρα κυρίου ἀνίατος,* dies pœnæ, *qui averti*
c *non potest.* Thren. IV. 3. *ἀνίατος, cujus animus curari,* h. e. *flecti ad misericordiam nequit.* — אָנוּשׁ, *ægerrimus, mortiferus.* Jer. XXX. 15. *ἀνίατος ὁ πόνος σου.* — בְּלְתִּי זָרָה, *sine dimotione.* Ies. XIV. 5. *πληγῇ ἀνάτῳ.* Legisse videtur זָרָה. — * מַבְלִיגִיתִי, *confortatio mea.* Jer. VIII. 18. *ἀνίατα.* LXX sine dubio neglectis regulis grammaticis le-
d gerunt בְּבְלִי נָדָה aut נוֹדָה, aut substantivum aliquod a נָחָה deductum, quod quale fuerit, l. Hebr. usu destitutus definire non audeo. Cæterum lectionem hanc LXX Intt. secutus quoque est Blayney in Nott. Critt. ad h. l. qui נִיתִי pro infinitivo verbi נָדָה cum suffixo Jod habet. — מָרִירִי, *amarus.* Deut. XXXII.
e 24. 2 Macc. IX. 5. *ἀνιάτῳ καὶ ἀφορήτῳ πληγῇ.* Phav. *ἀνίατον, ἀθεράπευτον.* Diod. Sic. I. p. 50. 6.

'ANIEPO'Ω, *consecro, devoveo,* et ex adjuncto *aufero, tollo e medio.* 3 Esdr. IX. 4. *ἀνιερωθήσονται τὰ κτήνη αὐτῶν.* Vulgatus: *tollerentur facultates.* Respondet in textu Esdr. X. 8. Hebr. חֵרֶם, *internecioni devovere.* 3 Macc. VII. 20. *ἀνιερώσαντες ἐν στήλῃ, quos dies, ut sacros, columnæ inscripserunt.*

f

'ANI'HMI, *dimitto, emitto, remitto, permitto, laxo, relaxo, desero, attollo.* הֲקֵל Hiph. a קָלַל, *levo.* 2 Par. X. 9. ἄνες (scil. τι. Similem ellipsin vide Gen. XLV. 28. Lev. VIII. 10. 11. 12.) *ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ.* Bene quoad sensum. — הֲשִׁית נָתָה, *pono vastitatem.* Ies. V. 6. *ἀνήσω τὸν ἀμπελῶνά μου, deseram* vitem meam. Vide supra s. v. *ἀμπελών.* — הֶשְׁעָה
g Hiph. a שָׁעָה, *averto me, desisto.* Ps. XXXVIII. 18. *ἄνες μοι, desiste a me,* scil. malis inferendis. Bielius transtulit *permittas mihi, ut respirem.* Hesych. *ἀνίημι, συγχωρῶ.* — חָדַל, *desino, cesso.* 1 Sam. IX. 5. *ἀνιεὶς τὰ περὶ τὰς ὄνους, relinquens* asinas. Ib. XII. 23. *ἀνίναι τοῦ προσεύχεσθαι, desinere* orare. Ibid. XXII. 14. *ἀνῆκε, omisit.* Vulg. *dissimulavit.* — *יָאַתָּה, *convenit.* Theod. Jer. X. 7. *ἀνῆκε.* — *יָנַח, *sino, relinquo.* Symm. Cohel. h
VII. 19. *μὴ ἀνῇς,* ne *remittas,* seu *dimittas.* Hinc orta est vitiosa lectio LXX *μιάνῃς.* — כָּשַׁל, *impingo, offendo.* Ies. III. 7. *ἀνεῖται Ἱερουσαλὴμ, soluta,* i. e. *eversa est* Hierosolyma. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Phavor. *ἀνεῖσθαι, λελύσθαι.* — נוּאָשׁ Niph. a יָאַשׁ, *despero, spem abjicio.* 1 Sam. XXVII. 1. *ἀνῇ ἀπ' ἐμοῦ Σαοὺλ τοῦ ζητεῖν με.* Bene quoad sensum. — נָטַשׁ, *mitto.* Ex. XXIII. 11. Theod. i
et LXX Ies. II. 6. *ἀνῆκε γὰρ τὸν λαὸν αὐτοῦ, deseruit* enim populum suum. — נָשָׂא. Gen. XVIII. 24. *οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον;* nonne *dimittes* sc. *impunitum* totum locum? Jos. XXIV. 19. *οὐκ ἀνήσει τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν,* non *remittet* peccata vestra. Lex. Cyrilli MS. Brem. *οὐκ ἀνήσει,*

a οὐκ ἀφήσει. Ies. I. 14. II. 9. οὐ μὴ ἀνήσω αὐτοὺς, non *dimittam* illos. Hesych. ἀνήσω, ἀφήσω. Ies. XLII. 2. οὐδὲ ἀνήσει, scil. φωνὴν, neque *attollet* vocem. Similis ellipsis Esdr. X. 5. ὕψωσε (sc. φωνὴν) κλαίων, extollebat vocem flens. — פָּרַשׂ, *expando*. Ies. XXV. 11. ἀνήσει τὰς χεῖρας αὐτοῦ. *Emittere manus* est *expandere eas*. — קָצַר, *curtus, contractus*. Ies.

b XXXVII. 27. ἀνῆκα τὰς χεῖρας, *retraxi* manus. — רָפָה in Kal, Pih. et Hiph. etiam Hithp. (ut Prov. XVIII. 9. מִתְרַפֶּה *remittens se*, Theod. ἀνιμένος, h. e. *qui remisse agit, deses, piger*). Deut. XXXI. 6. 8. οὐκ ἀνήσω σε, οὐδ' οὐ μὴ σὲ ἐγκαταλίπῃ, *non vos relinquet, aut deseret auxilio suo*. Jud. VIII. 3. τότε ἀνῆκε τὸ πνεῦμα αὐτῶν, tunc *resedit* ira

c eorum. 1 Sam. XI. 3. ἄνες ἡμῖν ἑπτὰ ἡμέρας, *permitte* seu *concede* nobis septem dies. Ez. I. 25. ἀνίεντο αἱ πτέρυγες, remittebantur alæ. Theod. ib. ἀνιόντα, quod Montf. transtulit *remittentia*, ubi vel legendum ἀνίονται, vel in seq. τὰς πτέρυγας reponendum erit loco αἱ πτέρυγες. Inc. Cant. III. 4. — רָפָה, *remissus*. Ies. XXXV. 3. χεῖρας ἀνιμέναι, *manus re-*

d *missæ*. — שָׁלַח, *mitto, emitto*. Gen. XLIX. 21. στέλιχος ἀνιμένον, *arbor* vel *truncus emissus, diffusus, germinans, propagines emittens*. Ἀνίημι enim, cum de plantis sermo est, *germinationem* denotat (v. c. apud Dioscor. de xiphio Lib. IV. c. 2. καυλὸν δ' ἀνίησι παχύαιον, καρπὸν δὲ στρογγύλον, ῥίζας β'.), adeoque bene respondet τῷ שָׁלַח, quod etiam

e *emittere* ac *proferre* notat, v. c. Ps. LXXX. 12. et Jer. XVII. 8. — *שָׁעָה, *respicio*, etiam *recedo*. Theod. Job. XIV. 6. ἄνες, *remitte*. Bene quoad sensum. — שָׁקַט, *quiesco*. Ies. LXII. 1. διὰ Ἰερουσαλὴμ οὐκ ἀνήσω, propter Hierosolymam non *cessabo*. Sap. XVI. 24. res creatæ dicuntur ἀνίεσθαι, *relaxari* ad benefaciendum Dei cultoribus, ubi metaphora petita est ab *arcu*. Sir. V. f 4. οὐ μή σε ἀνῇ, non *dimittet te impunem*, sed eo acrius puniet, quo tardius. Ibid. XXX. 8. υἱὸς ἀνιμένος, *filius, qui non castigatur, cui nulla severior disciplina adhibetur*. Sic apud GG. SS. ἀνιμένη γῆ et ἀνιμένον χωρίον de *inculta terra* dicuntur. Apud Euripid. Heracl. v. 3. ἀνιμένος dicitur *effusus, omnia sibi permittens*. Ibid. XXX. 25. ἄνες g χεῖρας αὐτῷ, *relaxa* servo manus, h. e. *otiosum esse patere*, coll. v. 24. 26. 27. Hesych. Ἀνίεσθαι, τὸ ἀπολύεσθαι, συγχωρεῖσθαι, κουφίζεσθαι. Idem: Ἀνίησιν, ἐᾷ, ἀπολύει, ἀναπαύει, ἐνδίδοῖ. Idem: Ἀνήσιν, ἐνδίδωσιν, ἀναβάλλει.

ἈΝΙ'ΗΜΙ 'ΕΚ ΔΕΣΜΩΝ, *dimitto e vinculis*. מַרְבָּק, *saginarium*. Mal. IV. 2. μοσχάρια ἐκ δεσμῶν ἀνιμένα, vituli ex vinculis dimissi. Bochar- h tus in Hieroz. P. I. Lib. II. c. 34. intellegit vincula, quibus in area devinciebantur, ut subsultando grana triturarent, ac putat, ἀνιμένα (quod tamen agnoscit quoque versio Arab.) additum esse e glossemate, quia scribis imperitis, qui de tritura hic agi non cogitaverint, visum fuerit absurdum, ut *ex vinculis saltare* dicerentur. Vide tamen, i quæ contra illum observat Horreus Miscell. Critt. p. 330. Aliis contra legisse videntur מַרְתֹּק, nam רַתּוֹק *catenas, funes, vincula* significat. Bahrdtius ad h. l. suspicatur, h. l. lectum fuisse primum μοσχάρια σιτευτὰ, et ἐκ δεσμῶν ἀνιμένα esse verba alius interpretis, qui respexerit Arab. ربط, quod Conj. II. est *solvere vincula*. k

ΟΥ'ΚΕ'ΤΙ 'ΑΝΙ'ΗΜΙ, etiam Οὐκέτι ἀνίημι τὰς ἁμαρτίας, *non amplius remitto*, sc. *peccata*. — בָּלְאָה הִנָּחֵם, *defessus sum pœnitendo*. Jer. XV. 6. οὐκέτι ἀνήσω αὐτοὺς, non amplius dimittam eos, sc. impunitos. — בָּלְאָה

a נָשָׂא, *defessus sum ferendo.* Ies. I. 14. ἀνίκητί ἀνήσω τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν, non amplius *remittam* peccata vestra.

ΑΝΙ΄ΚΗΤΟΣ, *invictus, inviscibilis.* 2 Macc. XI. 13. 3 Macc. IV. 21. 4 Macc. IX. 18.

*ΑΝΙΚΜΟΣ, *siccus, humore carens.* Vox hæc legitur in nonnullis codd. a Montf. laudatis Job. VIII. b 16. apud Aqu. pro Hebr. רָטֹוב, *humidus, humectus,* ubi tamen ἴνικμος reponendum esse nemo facile inficias ibit. Hesych. ἄνικμος, ξηρὰ, ἰκμάδα, ὃ ἐστιν ὑγρασίαν, μὴ ἔχουσα.

ΑΝΙ΄ΠΤΑΜΑΙ, *avolo.* נָדַד, *vagor.* Ies. XVI. 2. πετεινῶν ἀνιπταμένου.

ΑΝΙ΄ΣΤΗΜΙ, (etiam ἀνιστάω. Vide s. v. הֵקִים.) *erigo, excito, resuscito, instauro, constituo, surgo, resurgo,* c *invalesco.* אָנוּשׁ, *ægerrimus, mortiferus.* Jer. XXX. 10. ἀνίστησα αὐτημμα. Videntur legisse אֲנָשָׂא, a rad. נָשָׂא, *attollare.* — הִתְיַצֵּב הַצִּיב Hiph. et Hithp. a יָצַב, *constituo, sisto me.* Num. XXII. 22. 1 Sam. XV. 12. ἀνίσταιεν αὐτῷ χεῖρα, *erexit* sibi tropæum. — הֵקִים Hiph. a יָקַם, *cingo.* 1 Reg. VII. 23. sec. Ald. et Compl. ἀνοιγῶν. Ita enim d scribendum est loco ἀνίσταν, quod Trommius edi jussit. Sed locus ipse mihi est admodum suspectus. — הֵקִיץ, *evigilo,* Hiph. a קוּץ. Ps. XLIII. 25. — הַשְׁכִּים Hiph. *matutino.* Gen. XXI. 14. Jud. IX. 33. ubi cum ὀρθίζειν in codd. permutatur. Job. I. 5. — *הִתְאַמֵּץ, *roboro me,* seq. על. 2 Par. XIII. 7. ubi cum πρὸς construitur, et notat e *surgere adversus aliquem, insurgere:* unde Inc. ibi ἀνίστημι posuit. — חָזָק, *validus sum.* Ies. XXXIX. 1. ἀνέστη, h. e. *convaluit ex morbo.* — חָיָה, *vivo, revivisco.* Ies. XXXVIII. 9. ἀνέστη ἐκ τῆς μαλακίας. — *חָרָה, *contendo.* Syrus Jer. XII. 5. ubi tamen suspicor eum loco ἀναστῆναι scripsisse ἀνιστῆναι. Sed etiam impressa lectio defendi potest. — *מָקוֹם, *locus.* Aqu. Nah. I. 8. f ἀπὸ τῶν ἀνισταμένων. Legit מְקוּמִים, a קוּם, *insurgere,* aut מְמֻקְמָמִים, ut Theod. et Ed. Vta. — *נְשָׂא. Dan. XI. 14. sec. Chis. — נָתַן צֶבִי, *do decus.* Ez. XXVI. 20. ἀναστᾷῃς, *restitueris.* — *סוּר, *recedo.* Aqu. Gen. XLIX. 10. οὐκ ἀναστήσεται. Sed legendum videtur ἀποστήσεται, ut Ps. CXXXVIII. 19. vertit, et sensus postulare videtur, ac v. 14. Sic judicarunt jam de h. l. Junius g et Montf. — עָזַר, *juvo, auxilior.* 2 Par. XX. 23. — עָלָה, *ascendo.* 1 Sam. XXIV. 1. ubi pro ἀνίστη fortasse reponendum est ἀνίβη, quod Compl. habet. Idem valet quoque de loco 2 Par. XXIV. 23. 2 Par. XXIV. 13. ut Lat. *surgere* de ædificio adhibetur. Ies. VII. 1. — הֶעֱמִיד עָמַד, Kal et Hiph. *sto, constituo.* Aqu. Symm. Ies. XI. 10. LXX 1 Par. XXI. 1. ubi cum ἵστημι permutatur in codd. 2 Par. XXIV. h 13. ἀνίστησεν τὸν οἶκον, *instaurabat* domum. Ibid. XXV. 5. ἀνίστησεν αὐτοὺς, *constituit* illos. Prov. XXIX. 4. ἀνίστησι χώραν, *firmat* regnum. Ies. XI. 10. ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, qui regnum in gentes *suscipit.* Similiter Herodot. III. 67. ἀνιστάμενος ἐς τὴν ἀρχήν. Dan. VIII. 22. βασιλεῖς ἀναστήσονται, reges *regnare incipient,* coll. XI. 2. 3. ac Herodot. III. 66. βασιλέα ἀνοστῶσα. — קוּם et הֵקִים Kal et Hiph. Aqu. Ps. CVI. 29. i ἀναστήσει λαῖλαπα εἰς αὔραν, *statuet* seu *mutabit* turbinem in tranquillitatem, ubi ἀνίστημι est i. q. simplex ἵστημι, quo Symm. usus est. LXX Gen. IV. 8. ἀνίστη ἐπὶ Ἄβελ, *insurgebat* adversus Abelem. Ex. X. 23.

a ubi cum ἐξανίστημι in codd. permutatur (coll. Num. VII. 1. Jud. V. 7. et 2 Sam. XXIII. 10.). Ibid. XXVI. 30. ἀναστήσεις τὴν σκηνὴν, *ædificabis* tabernaculum. Ib. XL. 2. cum ἵστημι permutatur in codd. (coll. Jud. VIII. 30.). Num. XV. 2. ἀνέστησαν, *insurrexerunt*, ubi Oxon. ἀνθίστησαν. Deut. VI. 4. Jos. VI. 26. ὃς ἀναστήσει sec. Ald. Syr. et b Theod., ubi Vat. οἰκοδομήσει habet. 1 Par. X. 12. cum ἐγείρειν permutatur. 2 Par. VI. 10. ἀνέστησε τὸν λόγον τοῦτον, *eventu confirmavit* hoc promissum. Psalm. XL. 11. ἀνάστησόν με, *restitue me in pristinam dignitatem et felicitatem.* Psalm. LXXXVII. v. 11. ἢ *Iatροὶ* ἀναστήσουσι, medici suscitabunt, scil. arte sua ad vitam restituent. Legerunt aliis punctis c רוֹפְאִים יָקוּמוּ. Dan. II. 44. ἀναστήσει βασιλείαν, *stabiliet* regnum. Ib. XI. 14. sec. Chis. Amos VII. 2. ubi pro יָקוּם legerunt יָקִים. Præterea legitur in notione *reædificandi* Hagg. II. 9. et Ies. II. 10. ubi verba ὅταν ἀναστῇ θραῦσαι τὴν γῆν e v. 19. et 29. huc translata sunt. 3 Esdr. Π. 24. in notione *exstruendi* Chald. שַׁכְלֵל, Esdr. IV. 16. Sir. d XXV. 1. ἀνέστην ὡραία, *fui* speciosa. Ib. XLVII. 1. ἀνέστη, *exortus* est, coll. XLVIII. 1. et 1 Macc. XIV. 41. 2 Macc. VII. 9. εἰς αἰώνιον ἀναβίωσιν ζωῆς ἀναστήσει, ad æternam vitæ renovationem *suscitabit.* Ib. v. 14. πάλιν ἀναστήσεσθαι ὑπ' αὐτοῦ, se rursus *suscitatum iri* ab eo.

ΑΝΙΣΧΥΣ ΕΙΜΙ, *infirmus sum.* כָּשׁוֹל נָכְשָׁל, *cadendo cado.* Ies. XL. e 30. ἐκλεκτοὶ ἀνίσχυες ἔσονται, electi infirmi erunt. Causam posuerunt h. l. pro effectu.

ΑΝΟΔΙΑ, *invia, locus invius.* לֹא דֶרֶךְ, *non via.* Symm. Job. XII. 24. δι' ἀνοδίας. Vulg. *per invium.*

ΑΝΟΗΣΙΑ, *insipientia, amentia.* אֵין תַּחְבֻלוֹת, *non gubernatio,* aut *gubernandi peritia.* Theod. Prov. XI. 14. ἐν ἀνοησίᾳ, ubi tamen suspicor post hæc verba excidisse κυβερ- f νητῶν, aut simile vocabulum. — *כֶּסֶל, *stultitia.* Aqu. Ps. XLVIII. 14. ubi Symm. ἄνοιαν posuit. Vide Suidam s. v. ἀβελτερία.

ΑΝΟΗΤΟΣ, *insipiens, amens.* אֱוִיל, *stultus.* Prov. XVII. 29. — אִוֶּלֶת, *amentia.* Prov. XV. 22. — יוֹנָה, *opprimens.* Theod. Soph. III. 1. ratus nempe יוֹנָה h. l. *columbam* denotare. — כְּסִיל, *stultus.* Prov. g XIX. 1. Symm. Psalm. XLVIII. 11. — *לֹא חָכָם, *non sapiens.* Inc. Hos. XIII. 13. ac Prov. XIV. 26. Theod. Prov. XXVI. 3. — פְּלִילִי, *judex.* Deut. XXXII. 31. Legerunt sine dubio אֱוִילִים. — שָׁקֶר, *falsitas, mendacium.* Symm. 1 Sam. XXV. 21. לַשָּׁקֶר, *in vanum,* ἀνόητον. Scribendum est vel ἀνόητος, vel ἀνοήτως. Alias enim nullum h sensum haberet hæc versio. Qui ingratis beneficia confert, est ἀνόητος. Potest tamen quoque ante ἀνόητον suppleri εἰς, ubi tamen ambiguum manet, an ἀνόητον sit h. l. masculinum (in commodum insipientis ac stolidi) aut neutrum. Sir. XXI. 21. XLII. 10. Hesych. ἀνόητος, μωρὸς, ἠλίθιος, ἀσύνετος, ἄφρων.

ΑΝΟΗΤΟΣ ΕΙΜΙ, *insipiens, stul-* i *tus sum.* כָּסַל idem. Jer. X. 8.

*ΑΝΟΗΤΟΤΕΡΟΣ, *stultior, insipientior.* 4 Macc. V. 9.

*ΑΝΟΗΤΩΣ, *stulte, insipienter, imprudenter.* בְּלִי דָעַת, *absque scientia.* Symm. Job. XLII. 3. Ad hæc enim verba ἀνοήτως in vers. Symm. referre mallem, quam cum Kreyssigio Symb. P. III. p. 11. ad לֹא אָבִין Vulg. *insipienter locutus sum.* — פּוֹתָה, *stolida.* Hos. VIII. 1. sec. cod. Barb., quod Dathius Opusc. p. 27. Theodotionis esse pu-

a tat, ubi tamen a Kreyssigio l. l. in ἀνόητος convertitur.

ἈΝΟΙΑ, *amentia, stultitia.* אִוֶּלֶת, idem. Prov. XXII. 15. — דּוּמִיָּה, *silentium.* Psalm. XXI. 2. οὐκ εἰς ἄνοιάν μου. Interpretatio hæc vix sensum patitur. R. Simoni in Hist. Crit. V. T. p. 38. probabile est, eos his verbis significare voluisse, ipsius preces non irritas fore, et dedecori b pudorive cessuras. Semlerus conjicit, legendum esse ἄνεσιν, quam conjecturam secutus quoque est Fischerus in Clavi p. 33. qui docuit, reponi oportere aut οὐκ εἰς ἄνεσιν, aut οὐκ ἐστὶν ἄνεσις. — *כֶּסֶל, *stultitia.* Symm. Psalm. XLVIII. 14. ubi tamen pro ἀνοίας alii in Catena Corderii legerunt ἀγνοίας. — שַׁחֲרוּת, *juventa.* Coh. XI. 10. c Cappello in Notis Critt. ad h. l. p. 489. LXX (quos h. l. secuti sunt Syrus et Arabs) ἄνοιαν accepisse videntur significatione *nigredinis.* Desvœux autem in Comment. ad h. l. p. 270. reponere mavult ἄνθια, quod secundum dialectum ionioæolicam positum sit pro ἄνθη, ac commode de *juventute* dici possit; coll. Il. Ν', 484. Sed quia vox ἄνθια apud nul- d lum scriptorem Græcum reperitur, sumere mallem, LXX in mente habuisse notionem *fascinationis,* quam habet שָׁחַר cum derivatis, et cum qua *stultitia juventuti propria* bene comparari poterat, unde mihi quoque *voluptas* apud Vulgatum fluxisse videtur. Hesych. ἀνοίας, μωρίας. Sap. XV. 18. ἄνοια γὰρ συγκρινόμενα τῶν ἄλλων ἐστὶ χείρονα, ubi auctor hujus li- e bri videtur accepisse adjective pro ἀνόητα, i. e. *amentia* vel *insensata,* ut Vulg. transtulit. V. ad h. l. Corn. a Lapide in Comment. 2 Macc. XIV. 5. ἄνοια est *impietas,* quæ in eo erat, quod populares suos Demetrio prodebat. Syrus ܠܘܠܘܬܐ. In eadem significatione legitur ib. XV. 33. et 3 Macc. III. 11.

ἈΝΟΙΓΜΑ, *apertura, ostium.* f פֶּתַח, *janua.* 1 Reg. XIV. 6. εἰσερχομένης αὐτῆς ἐν τῷ ἀνοίγματι, cum intraret illa per ostium. Vide et Aqu. Num. IV. 26. Psalm. XXIII. 7. Ies. XIII. 2. — פִּתּוּחַ, *sculptura.* Aqu. Zach. III. 9. respiciens scilicet notionem *aperiendi,* quam habet פָּתַח.

ἈΝΟΙΓΩ, *aperio.* בּוֹא פֶּתַח, *ingredior januam.* Ies. XIII. 2. secundum sensum: qui enim ingredi- g tur, aperuit sibi *januam.* — בָּקַע, *findo, scindo.* Jud. XV. 19. — גָּלָה, *revelo, retego.* 1 Par. XVII. 25. ubi cum ἀποκαλύπτειν in codd. permutatur. Job. XXXVIII. 17. — הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire facio.* Jer. VIII. 1. ἀνοίξουσι τὰ ὀστᾶ τῶν βασιλέων Ἰούδα, aperient sepulcra, quibus recondita sunt ossa regum Judæ, ut nempe ea ejiciant. Est itaque ἀνοίγειν h. l. in notione prægnanti. — הִרְחִיב h Hiph. *dilato.* Ies. LVII. 4. ἐπὶ τίνα ἠνοίξατε τὸ στόμα ὑμῶν, contra quem tam libere locuti estis. Vide Lexic. N. T. s. h. v. — הֵשִׂיחַ Hiph. a שׂוּחַ, *eloquor.* Job. VII. 11. ubi post ἀνοίξω omissa sunt aut exciderunt verba τὸ στόμα μου, *libere ac palam declarabo.* — *נוּץ, *emico, effloresco.* Aqu. Cant. VII. 12. ubi post ἀνοίγειν omissum esse videtur τὸ ἄνθος, h. e. *aperire florem.* — i פֶּטֶר, *apertio.* Ex. XIII. 2. — פָּעַר, *distendo, distendendo aperio.* Psalm. CXVIII. 130. — פָּצָה, *frango, rumpo.* Num. XVI. 30. Deut. XI. 6. Jud. XI. 35. et 36. ubi ἀνοίγειν τὸ στόμα πρὸς θεὸν de *votis, quibus aliquid Deo promittitur,* adhibetur. Job. XXXV. 16. ματαίως ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ, temere *dicta protulit.* Ies. X.

a 14. — פָּקַח, *aperio*. Symm. Ies. XLII. 20. ἀνεῳγμένα τὰ ὦτά αὐτοῦ, ubi pro αὐτοῦ reponendum est σοῦ. Cæterum legit פְּקֹחַ. LXX Gen. XXI. 19 2 Reg. IV. 35. VI. 20. — פָּרַשׂ, *expando, extendo*. Ies. XXXVII. 14. Vide supra s. v. ἀναπέτασα. — *פָּתַח, *jama*. Theod. Hos. II. 7. Legit לִפְתֹּחַ. LXX Ies. XIII. 2. ἀνοίξατε. Legerunt b פְּתְחוּ. — פָּתַח, *aperio*. Gen. VII. 11. VIII. 6. ἠνέῳξε sec. Vat. ubi Compl. ἀνέῳξε, Ibid. XXIX. 30. ἤνοιξε τὴν μήτραν, *effecit, ut fœcunda esset*, coll. XXX. 22. Ps LXXVII. 2. ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ στόμα μου. Prov. XXXI. 8. Lucian. Philopseud. T. III. p. 597. ἀνοίξας τὸ στόμα ἐν ἅπασιν ἐπτά. — פָּתַח Chald. et in part. Pih. פַּתִּיחַ. Dan. VI. 10. VII. c 10. — פִּתְחוֹן, *apertio*. Ez. XVI. 62. et XXIX. 21. — קָרַע, *lacero*. Ies. LXIV. 1. ἐὰν ἀνοίξῃς τὸν οὐρανόν. Sir. XV. 5. ἀνοίξει στόμα αὐτοῦ, efficiet, ut sapienter, docte atque prudenter loquatur, aut *disertos reddet*. Vide Vorstium de Hebr. N. T. p. 703. ed. Fischeri. Ibid. XX. 14. XXII. 23. Vulg. *si aperueris os triste*, h. e. *iratum*, ut iracunda, morosa, acer- d ba ac minacia verba protulerit. Confer Lucil. apud Nonn. IV. 455.

'ΑΝΟΙΚΟΔΟΜΕ'Ω, *reædifico, restauro*. *בָּכָה, *fleo*. Mich. I. 10. ubi loco תִּבְכּוּ legerunt תִּבְנוּ. — *בֵּן, *filius*. Dan. XI. 14. sec. Chis. ubi pro וּבְנֵי legisse videntur יִבְנֶה. — בָּנָה, *ædifico, exstruo*. Symm. Job. XX. 19. Recte: nam בָּנָה ibi *reædificandi* notionem habet. LXX e Deut. XIII. 16. Neh. II. 5. Prov. XXIV. 27. — בְּנָא Chald. idem. Esdr. IV. 13. — גָּדַר, *sepio, sepem obduco, maceriam struo*. Thren. III. 7. 9. In utroque loco ἀνοικοδομεῖν *obstruere* notat, et est i. q. ἀποικοδομεῖν et ἐνοικοδομεῖν, unde ἀνοικοδομεῖν ὁδὸς et ἐμφράσσειν τρίβους in posteriore loco junguntur. Schol. Arist. ad Pac. v. 99. ἀνοικοδομεῖν per ἀποφράξαι interpretatur. Adde Diod. Sic. XI. 22. f et Abreschii Lectt. Thucyd. p. 355. Unde apparet, errare partim Drusium, qui LXX Hos. II. 6. בָּנִיתִי legisse existimat, partim eos, qui eodem in loco ἀνοικοδομεῖν in ἀποικοδομεῖν aut ἐνοικοδομεῖν mutandum esse præcipiunt. Vide Fischeri Proluss. de Verss. Græc. p. 27. Kreyssigium Symb. P. III. p. 11. ac Opuscula mea Crit. p. 413.

*'ΑΝΟΙΚΤΟΣ, *immisericors, crudelis*. 3 Macc. IV. 3. μετὰ πικρᾶς καὶ ἀνοίκτου ψυχῆς, duro et *crudeli* animo. Schol. Aristoph. ad Thesmoph. v. 1031. ἄνοικτος, σκληρός, ἀνηλεήμων, ἀνήλεος, ἀταλαιπώρητος. Hesych. ἀνοίκτως, ἀνηλεῶς, ἀταλαιπωρήτως.

*'ΑΝΟΙΟΣ, *amens, insensatus*. Sap. XV. 18. ἄνοια γὰρ συγκρινόμενα τῶν ἄλλων ἐστὶ χείρονα. Sc. auctor hujus libri, qui subinde verba Græca novat, novéque accipit, ἄνοια videtur h accepisse adjective in plurali, et in genere neutro. Vulg. *insensata*.

'ΑΝΟΜΒΡΕ'Ω, *effundo tanquam imbrem*, metaph. *copiose profero*. נָבַע, *scaturio*. Theod. Prov. XVIII. 4. ἀνομβρῶν. Sir. XVIII. 29. ἀνώμβρησαν παροιμίας ἀκριβεῖς, *tanquam imbrem effundebant* sententias accuratas. Ibid. XXXIX. 8. ἀνομβρήσει ῥήματα σοφίας. Ibid. L. 29. Hesych. ἀνομβρεῖ, ἀναβάλλει. Hinc ἀ- i νομβρία apud Joseph. A. J. VIII. 13. 2. p. 458. et ἄνομβρος apud Herodot. II. 22. p. 96.

'ΑΝΟΜΕ'Ω, *inique ago*, etiam *tanquam impium tracto*. בָּגַד, *prævaricor*. Ps. XXIV. 3. — הִרְשִׁיעַ Hiph. *condemno*. 2 Sam. XX. 21. 1 Reg. VIII. 32. τοῦ ἀνομηθῆναι ἄνομον, *ad condemnandum* aut *puniendum* im-

a pium, coll. 2 Par. VI. 23. τοῦ ἀνομῆσαι τῷ ἀνόμῳ. 2 Par. XX. 36, Dan. XI. 32. — הִתְעִיב Hiph. a תָּעַב, *abominabile facio.* Ez. XVI. 51. — חָנַף, *contaminor.* Ies. XXIV. 5. ἡ γῆ ἠνόμησε, terra *fœde contaminata est peccatis:* ubi ἀνομεῖν sensu passivo adhibetur. — מָעַל, *prævaricatus sum.* 1 Par. X. 13. — עָוָה et הֶעֱוָה Pih. et Hiph. *perversus sum,* b *iniquo ago.* Ps. CV. 6. ἡμάρτομεν, ἠνομήσαμεν, ἠδικήσαμεν. — עָוֹן, *perversitas.* Job. XXXIII. 9. — עָשָׂה תּוֹעֵבָה, *abominationem facio.* Ez. XXII. 11. ἀνομεῖ γυναῖκα, *vitiare* uxorem, *ea fœdissime abuti ad rem venereum.* — פָּשַׁע, *prævaricor.* Ies. XLIII. 27. — פֶּשַׁע, *prævaricatio.* Job. XXXV. 6. — שָׁדַד, *devasto.* Ies. XXI. 2. ubi ἀνομεῖν *inique,* c *injuste agere* notat. — הַשְׁחִית שְׁחֵת, *corrumpo, devasto.* Ex. XXXII. 7. Num. XXXII. 15. Deut. IV. 16. — שָׁקַד, *maturo, evigilo.* Ies. XXIX. 20. οἱ ἀνομοῦντες ἐπὶ κακίᾳ. Legerunt fortasse cum Resch, (שִׁקְרוּ) ubi notat *mentiri: fallaciter* h. e. *impie agere,* aut etiam sensum expresserunt, quia *vigilare* notat metaphorice *omni cum studio aliquid facere.* d Nonnulli statuunt, eos legisse שְׁחַת. Si conjecturæ locus esset, scribere mallem ἀγρυπνοῦντες. Ita enim שָׁקַד vulgo vertitur. 3 Esdr. IX. 7. Hebr. מָעַל, coll. Esdr. X. 10.

ΑΝΟ΄ΜΗΜΑ, *iniquitas, flagitium.* בְּלִיַּעַל, *Belial, nequam.* Deut. XV. 9. — זִמָּה, *scelus.* Lev. XX. 14. ubi cum ἀνομία in codd. permuta- e tur. — חַטָּאת, *peccatum.* Jos. XXIV. 19. — נְבָלָה, *stultitia,* etiam *flagitium, scelus.* Jos. VII. 15. Ita quoque Chald. דלא כשר, h. e. *improbum.* Non opus itaque erit statuere, LXX scripsisse ἀνόημα. — עָוֹן, *perversitas.* Aqu. Gen. IV. 13. sec. cod. Mosqu. LXX Lev. XVII. 16. Thren. V. 7. Ez. XVI. 49. — פֶּשַׁע, *prævaricatio.* 1 Sam. XXV. 28. Ps. L. 2. — תּוֹעֵבָה, *abomina-* f *tio.* Ez. XVI. 49. — תִּפְלָה, *insulsitas,* etiam *improbitas.* Jer. XXIII. 13. Soph. Œd. Tyr. v. 480. Schol. Diod. Sic. I. p. 48. ult.

ΑΝΟΜΙ΄Α, *iniquitas, peccatum, flagitium,* proprie *aberratio a lege, transgressio legis.* אָוֶן, *vanitas, molestia, peccatum.* Job. XXXI. 3. Ps. V. 6. VI. 8. — אָשָׁם, *reatus, oblatio pro reatu.* Ez. XLVI. 21. τὰ g ὑπὲρ τῆς ἀνομίας, sc. θύματα. — בַּלָּהָה, *conturbatio, terror.* Psalm. LXXII. 19. Scilicet בָּלָהָה h. l. interpretati sunt de peccatis et flagitiis, quæ stuporem faciunt; non male ac seriei orationis convenienter. Arab. بلع *stultitiam, simplicitatem* notat. — בְּלִיַּעַל, *Belial, nequam.* 2 Sam. XXII. 5. Ps. XVII. 5. — בָּצַע, *quæstus, lucrum,* h etiam *peccata, quæ ex lucri cupiditate oriuntur,* spec. *iniquitas, injustitia.* Ies. XXXIII. 15. — דֶּרֶךְ, *via, vivendi ratio,* in utramque partem. Ez. XX. 30. ubi in malam partem sumitur. — הֶבֶל, *vanitas.* Prov. XIII. 11. ubi sensum expresserunt, aut potius, quæ Jaegeri est opinio, sententiam a calumniis defendere magisque explicare voluerunt. — i הָוָה, *ærumna, pravitas.* Ps. LVI. 2. XCIII. 20. — *הָוֹת, *essendo,* s. *futurum esse.* Ps. XLIX. 21. ὑπέλαβες ἀνομίαν. Legerunt sine dubio הָוֹת. Cæterum pro ἀνομίαν vel est legendum ἄνομα, (ut secundum Hex. Inc. habet, ac non solum legit

a Clemens Alex. Strom. Lib. IV. p. 536. b. sed quoque transtulit vetus interpres, et Arabs), vel ἀνομίαν positum est pro κατ' ἀνομίαν, ut verba sint ita interpungenda: ὑπέλαβες, ἀνομίαν ὅτι ἴσομαί σοι ὅμοιος. Vide Colomesii Obss. SS. p. 83. — הַשְׁחֵת infin. *corrumpendo.* Deut. XXXI. 29. — זִמָּה, *scelus.* Lev. XIX. 29. ubi Isychius auctor est LXX Intt. b pro ἀνομίας legisse πορνείας, quæ vox merum glossema esse videtur, quia in antecedentibus πορνεύειν et ἐκπορνεύειν legitur. Lev. XX. 14. Psalm. XXV. 10. CXVIII. 149. — חֵטְא in plur. חֲטָאִים, *peccatum.* Ps. CII. 10. — חַטָּאת contr. ex חַטָּאָה, idem. Ex. XXXIV. 9. Ps. XXXI. 5. Ies. LVIII. 1 — חָמָס, *vis, violentia.* Ps. LIV. 10. Ies. LIII. c 9. Ez. VII. 23. — חֶסֶד, *benignitas, pietas.* Ps. LI. 3. Ex Dathii et aliorum sententia acceperunt חֶסֶד in notione Syriaca vocis ܚܣܕ, quæ *ignominiam, opprobrium* notat. Koehlerus autem existimat, eos legisse חָמָס. — יוֹם, *dies.* Mal. III. 6. ubi pro לְמוּמִי legerunt לְמוּמִי, a מוּם *labes, macula, vitium.* — כְּלִמָּה *ignominia,* etiam *id quod ignominiam* d *affert.* Ez. XVI. 51. — מְהוּמָה, *turbatio.* Ez. XXII. 5. — מוֹשָׁב *habitatio.* Ez. XXXVII. 23. Legerunt מְשׁוּבֹתֵיהֶם, *defectiones eorum.* — מַעַל, *prævaricatio.* 1 Par. X. 13. — מַעֲלִלִים, *actiones.* Ies. III. 7. Acceperunt vocem Hebr. h. l. sensu malo, et quidem recte, non autem reddiderunt ita, quasi esset ab עָוְלָה *iniquitas,* quæ fuit e nonnullorum sententia. — מַעֲנִית, *sulcus.* Ps. CXXVIII. 3. Sine dubio derivarunt ab עָנָה, *affligere, opprimere,* et legerunt מְעֻנִּים. Conf. Ies. LI 23. 'Ανομία h. l. est *injuria, violentia.* — מְשָׁפָּח, (שׁ pro ס) *suppuratio, vulnus.* Ies. V. 7. ubi ἀνομία est *iniquitas, injuria omnis generis.* Genus posuerunt pro specie. Ita quoque Chaldæus, qui habet *oppressionem.* — נְבָלָה, *stultitia,* f etiam *impietas.* Jer. XXIX. 23. — סָרָה, *aversio,* speciatim a Deo. Ies. I. 5. — עָוֶל, *improbitas.* Ps. LII. 2. Ez. XXXIII. 13. 18. — עַוָּלָה, idem. Ps. XXXVI. 1. LXXXVIII. 22. — עוֹלָה, idem. Ps. LVII. 2. LXIII. 6. — עַוֹלָתָת, idem cum intensione. Ps. CXXIV. 3. — עָוֹן, *perversitas.* Symm. Ps. LXIV. 4. ubi tamen pro ἀνομιῶν legendum g videtur ἀνόμων, ut habet Theodoretus T. I. p. 1029. LXX Gen. XIX. 15. Ex. XXXIV. 7. Lev. XVI. 21. 22. et alibi sæpius. — *עָנֶן, *occupatio molesta.* Symm. Cohel. V. 2. Legit עָוֹן, extrito Nun. Semlero legendum videtur ἀσχολίας, aut simile quid. — עֶצֶב, *dolor, molestia,* etiam *id quod molestiam et dolorem* h *facit et creat.* Ps. CXXXVIII. 23. — עָתָק, *durum, perversum.* Psalm. XXX. 23. — פַּלָּצוּת, *tremor, terror.* Ies. XXI. 4. Fortasse loco impressi ἀνομία scripserant ἀνία aut σκοτία. Certe eandem vocem Ps. LIV. 5. per σκότος transtulerunt. — פֶּשַׁע, *defectio, prævaricatio.* Job. VII. 20. VIII. 4. Ps. XXXI. 1. 5. — פֹּשֵׁעַ part. *defector, prævaricator.* Ies. LIII. 12. — רֶשַׁע, *improbitas.* Ps. i V. 4. XLIV. 9. Ez. III. 19. — רִשְׁעָה, idem. Ies. IX. 18. Ez. XVIII. 20. 27. Mal. I. 4. — שֶׁקֶר, *falsitas, mendacium.* Ps. VII. 15. Ies. LIX. 3. — תּוֹעֵבָה, *abominatio.* Jer. XVI. 17. Ez. VIII. 6. XXII. 2.

a ΑΝΟΜΟΙΟΓΕΝΕ'Σ, *quod est diversi generis.* בִּלְאַיִם, *mixturæ.* Aqu. vel sec. Coisl. Symm. Deut. XXII. 9. ἀνομιογενὲς, *semen diversi generis,* ubi vid. Scharfenb. Adv. ἀνομιογενῶς legitur apud Schol. Soph. Antig. v. 74.

ΑΝΟΜΟΙΟ'ΦΥΛΟΣ, *qui est ex diversa classe s. genere.* בִּלְאַיִם, *diversæ species.* Symm. sec. cod. 108. Holm. ἀνομοιοφύλῳ. Desideratur hæc vox in Lex. Græc. Similis huic est vox ἀνομιογενὴς, *diversi generis,* reddenda Clementi Alex. Strom. II. p. 401. loco ἀνομογενὴς.

'ΑΝΟΜΟΣ, *iniquus, transgressor legis.* *אָדָם, *homo.* Soph. I. 3. Olim suspicatus sum, loco ἀνόμους reponendum esse ἀθρώπους, ex auctoritate vers. Arab. ut lectio ἀνόμους ex compendio scripturæ (ανους) orta fuerit: sed nunc, re dilegentius cogitata, mihi non sollicitanda videtur lectio recepta, cum אָדָם h. l. tantum *impios* significet, unde quoque cum רְשָׁעִים permutatur. — אָוֶן pr. *iniquitas.* Job. XI. 14. XXXIV. 8. 22. Ies. LV. 7. — בְּדִיל pr. *stannum.* Ies. I. 25. bene quoad sensum. Vide ad h. l. Intt. Arab. נָבַל est *profanavit.* Exod. XX. 25. Lev. XX. 3. — בֶּצַע, *quæstus, sordilia, turpe lucrum.* Prov. I. 19. ubi ἄνομα sunt *injuste facta.* Jer. VI. 13. — הוֹלֵל part. *insaniens.* Ps. LXXII. 3. Flagitiositas in SS. haud raro *insania* dicitur. — זֵד, *arrogans superbus.* Ies. XIII. 11. — חַטָּאִים plur. *peccatores.* Ies. XXXIII. 14. — חָנֵף, *hypocrita, profanus.* Ies. IX. 17. X. 6. — חֹנֵף, idem. Ies. XXXII. 6. — *חֹק, *statutum.* Lev. XVIII. 30. sec. cod. Alex. Bene quoad sensum. Sermo enim est de legibus et statutis, quæ in terra Canaan ante Israëlitas inter Gentiles valuerant, quæ partim νόμιμα (sic enim reliqui libri habent), partim ἄνομα dici poterant, quatenus *legibus Mosaicis contraria* erant. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — רָעָב, *f* pr. *fames.* Job. V. 22. Pro abstracto posuerunt concretum, quasi רָעָב notaret h. l. *eos, qui alios famelicos reddunt.* — לָצוֹן, pr. *derisio.* Prov. XXIX. 8. sec. Ald. — מְרִשָּׁעַת, fœm. *improba.* 2 Par. XXIV. 7. — מַשְׁחִית part. Hiph. *corruptor.* Ies. I. 4. — *מִשְׁפָּט *judicium.* Job. XXXIV. 17. ubi aut legerunt מְשֻׁפָּח, aut bis legerunt illud *g* שׁוֹגֵא מִשְׁפָּט שׁוֹגֵא ut transtulerint per τὰ ἄνομα, quod pro τοὺς ἀνόμους positum sit, quemadmodum et in seq. τοὺς πονηροὺς legitur. — נִשְׁבָּע Niph. *juro.* Lev. V. 4. ubi pro ἢ ἄνομος vel legendum est ἢ ἄν ὁμόσῃ, ut alii libri habent, vel scribendum ἀνόμως, omisso seq. ἢ, ut נִשְׁבָּע in notione *temere jurandi* acceperint. — סָרָה, *aversio, recessio,* *h* spec. *a Deo.* Ies. XXXI. 6. — עָוְלָה, *iniquitas.* Job. XXVII. 4. — *עוֹלָם, *sæculum.* Ps. XXXVI. 28. ubi legisse videntur עֲוִלִים. — עָוֹן, *perversitas.* Job. XIX. 29. Ps. LXIV. 3. ubi Grabius ἀνόμων mutavit in ἀνομιῶν, qua tamen conjectura commode supersedere possumus. Solent enim LXX pro abstractis ponere concreta, ac receptam lectionem tuentur Vulg. et Arabs. — עַנְוָה, *præstigiatrix.* Ies. LVII. 3. Legerunt עָוְלָה cum Chaldæo, quæ lectio quoque magis convenit seriei orationis. — עָרִיץ, *tyrannus.* Ies. XXIX. 20. — פֹּשֵׁעַ part. *prævaricator.* Ps. L. 14. Ies. I. 28. LIII. 12. — צַדִּיק, *justus.* Ez. XXI. 3. ubi tamen pro ἄνομον forte legendum ἄμωμον, qua voce et Prov. XX. 7.

a Hebr. עָרַץ reddunt. — רָשָׁע, *improbus.* 1 Sam. XXIV. 14. 1 Reg. VIII. 32. Ps. CIII. 36. — בֵּית רָשָׁע, *domus improbi.* Hab. III. 12. — רִשְׁעָה, *improbitas.* Prov. X. 2. XII. 3. ubi *ἀνόμου* est generis neutrius, ac *improbitatem* notat. Ez. VII. 11. — רִשְׁעָה, idem. Ez. V. 5. Mal. III. 15. IV. 1. — שֹׁדֵד, *vastator.* Job. XII. 5. — שָׁוְא, *vanitas, falsitas.* Job. XI. 11. — שֶׁקֶר, *falsitas, mendacium.* Ies. IX. 15. תָּמִים, *integer, perfectus.* Prov. XXVIII. 10. ubi iterum pro *ἄνομοι* legendum erit *ἄμωμοι.* Vide Grabii Prolegg. in LXX T. IV. c. 4. §. 3. 1 Macc. II. 44. ubi *ἄνομος* est *Gentilis, non Judæus,* coll. Sap. XVII. 2. et Fragm. Esther. c. 4. Hesych. *ἄνομον, τὸ μὴ ὑποκείμενον νόμῳ.* Vide

c Lex. N. T. s. h. v.

Ἄνομα (sc. ἔργα) ΠΟΙΕΩ, *iniqua facio.* עָוַת מִשְׁפָּט, *odi jus.* Job. XXXIV. 17.

Ἀνόμως, *inique.* 2 Macc. VIII. 16.

*Ἀνομώτερον, *iniquius, magis contra leges.* Sir. X. 9. *φιλαργύρου μὲν γὰρ οὐδὲν ἀνομώτερον,* (sec. Compl.) *avaro nihil est iniquius,* seu: *magis*

d *contra leges,* sc. *humanitatis.*

Ἀνόμοιος, *dissimilis.* Sap. II. 15. *ἀνόμοιος τοῖς ἄλλοις ὁ βίος,* dissimilis est aliis ejus vivendi ratio.

Ἀνόνητος, *inutilis.* Sap. III. 11. *κόποι ἀνόνητοι.* 4 Macc. XVI. 7. et 9. ubi *ἀνόνητοι* positum est pro *ἀνονήτως.* Hesych. *ἀνόνητον, ἀνωφελῆ, ἄκερδον* s. *ἀκερδῆ.* Vide quoque supra s. v. *ἀνόητος.*

e **Ἀνορθόω**, *erigo, stabilio.* *חָקִים, idem. 1 Par. XVII. 24. sec. Vat. et Ald. — הִרְבָּה Hiph. *adaugeo.* Ps. XVII. 39. *ἡ παιδεία σου ἀνόρθωσέ με:* ubi *ἀνορθοῦν* est *felicem, potentem reddere.* Symm. ibi usus est voce *αὐξάνειν.* — הִתְעוֹדֵד Hithp. *consisto, quasi statuminatus.* Ps. XIX. 9. — זָקַף, *erigo.* Ps. CXLIV. 15. CXLV. 7. — כּוּן in Niph. Pih. Hiph. et Hithp. 2 Sam. f VII. 13. *ἀνορθώσω τὸν θρόνον αὐτοῦ,* stabiliam thronum ejus, coll. v. 16. et 26. 1 Par. XVII. 12. 14. 24. ubi *ἀνορθοῦσθαι* cum *ἑτοιμάζεσθαι* in codd. permutatur. Jerem. X. 11. *ὁ ἀνορθώσας,* qui *creavit.* Ez. XVI. 7. *οἱ μαστοί σου ἀνωρθώθησαν,* mammæ *sororia-runt.* Sir. XI. 13. *ἀνώρθωσεν αὐτὸν ἐκ ταπεινώσεως αὐτοῦ, erexit* eum ab humilitate ejus.

g **Ἀνορύσσω**, *effodio.* חָפַר, idem. Job. III. 21. *ἀνορύσσοντες ὡσεὶ θησαυροὺς,* qui quærerent cupidius quam thesauros. Ibid. XXXIX. 21. *ἀνορύσσων ἐν πεδίῳ,* ungula fodiens terram.

Ἀνόσιος, *non sanctus,* i. e. *profanus, impius, impurus, sceleratus, iniquus.* וָאֶוֶן, *scelus.* Ez. XXII. 9. *ἀνόσια ἐποίουν.* Hesych. *ἀνόσια, βέβηλα,* h *ἄδικα, ἄνομα.* Sap. XII. 4. *τελετὰς ἀνοσίους.* Vulg. *sacrificia infusta.* 2 Macc. VII. 34. *ὦ ἀνόσιε.* O sceleste. De *profano* et *idololatria inquinato* legitur 3 Macc. II. 2. V. 8.

Ἀνοσιόω, *impie.* 3 Macc. I. 21. Fragm. Esther. VIII. 6.

Ἀνοσιώτατος, *impiissimus, impurissimus.* 2 Macc. VIII. 32. Adde Ælian. V. H. XIII. 2. init.

i **Ἄνους**, *amens, demens, simplex.* בַּעַר pr. *brutus, bardus.* Ps. XLVIII. 9. *ἄφρων καὶ ἄνους.* — לְסוֹר, *ad recedendum.* Prov. XIII. 15. ubi LXX סוּר לָסוּר visum est participium *aversus,* ל redundans in subjecto enuntiationis. Vide ad h. l. Jaegerum. Doederleinius in Bibl. Theol. T. I. p. 21. existimat, eos אֲסוּר, k *vinctum,* h. e. *mente captum,* legisse. — פֹּתֶה, *fatuus, simplex.* Hos. VII. 11. *ὡς περιστερὰ ἄνους,* tanquam columba simplex. Conf. Symm. Soph. III. 1. ubi וּנְדָה vertitur per *ἀνόητος.*

a ἈΝΟΧΗ, *tolerantia*, it. *moræ tempus, spatium temporis concessum patientia et tolerantia alterius.* 1 Macc. XII. 25. οὐ γὰρ ἔδωκεν αὐτοῖς ἀνοχὴν ἐμβαστεῦσαι κ. τ. λ., non enim eis dedit spatium, ut ingrederentur regionem ipsius. Josephus σχολὴν habet. Syrus. ‫ܫܘܝܐ‬.

ᵛ ἈΝΤΑΓΩΝΙΣΤΗΣ, *adversarius in pugna.* 4 Macc. III. 5. Hesych. b ἀνταγωνιστὴς, ἀντίπαλος.

ᵛ ἈΝΤΑΊΡΩ, *contra attollo, levo.* נָשָׂא *levo.* 2 Sam. XVIII. 28. τοὺς ἀνήραντας τὴν χεῖρα sec. cod. Alex. ubi reliqui libri voce ἐπαίρω usi sunt.

ἈΝΤΑΚΟΎΩ, *contra* vel *vicissim audio.* לֹא־עָנָה, *non respondeo.* Job. XI. 2. c ὁ τὰ πολλὰ λαλῶν καὶ ἀνταχούσεται, qui multa loquitur, ille etiam vicissim audiet seu audire debet. Libere transtulerunt. Soph. Aj. 1168. Eurip. Hecub. 321.

ἈΝΤΆΛΛΑΓΜΑ, *id quod cum alio commutatur et alius loco datur, pretium, id quod emitur vel redimitur,* item *commutatio, retributio,* etiam *res equiparanda alteri, quod alteri simile est.* חֲלִיפָה, *vicissitudo.* Inc. et LXX Ps. LIV. 22. οὐ γάρ ἐστιν αὐτοῖς d ἀνταλλαγμα, *non mores suos mutant,* vel, *meliores evadunt.* Est ibi ἀνταλλαγμα i. q. ἀλλαγὴ, *emendatio, mutatio in melius.* V. supra s. v. ἀλλάσσω, ac Schultensii Opera Minora p. 188. — מָחִיר, *pretium.* 1 Reg. XXI. 2. ἀργύριον ἀνταλλαγμα τοῦ ἀμπελῶνός, argentum *pretium* vineæ tuæ. Aqu. Symm. Prov. XVII. 16. Theod. et LXX Job. XXVIII. 15. e οὐ σταθήσεται ἀργύριον ἀνταλλαγμα αὐτῆς, non appendi potest argentum, ut ejus pretium, h. e. summa est sapientiæ præstantia. Jer. XV. 13. thesauros tuos in direptionem dabo ἀνταλλαγμα διὰ πάσας τὰς ἁμαρτίας σου, *loco pœnæ* omnium peccatorum tuorum. — עֲקֵב, *calcaneus.* Psalm. LXXXVIII. 50. ὃν ὠνείδισαν τὸ ἀνταλλαγμα τοῦ χριστοῦ σου. Bellius transtulit *typum* uncti tui. Suidas f ad h. l. respiciens paulo generalius exponit τοὺς κατὰ σάρκα προγόνους τοῦ χριστοῦ. Eodem modo Theodoretus, quem Suidas procul dubio secutus est. Verba ejus Küsterus ad Suidam in Τὸ ἀνταλλαγμα produxit. Sed hæ nugæ sunt. Τὸ ἀνταλλαγμα positum est pro εἰς ἀνταλλαγμα, *pœnæ loco,* et loco עֲקֵב legisse videntur עֵקֶב, quod ex usu l. Arab. *retributionem, compensationem* in universum notat. Vide infra s. v. ἀνταλλάττω. — תְּמוּרָה, *commutatio, permutatio.* Ruth. IV. 7. ubi ἀνταλλαγμα est *cessio juris redimendi.* Sir. VI. 16. οὐκ ἔστιν ἀνταλλαγμα, *nihil est* h *comparari potest, tanquam æquivalens, nullum par est pretium.* Vulg. *amico fideli nulla est comparatio.* Similis sententia reperitur apud Eurip. Orest. v. 1158. Sir. XXVI. 16. οὐκ ἔστιν ἀνταλλαγμα, nulla re æstimari potest, *nihil est simile.* Hesych. ἀνταλλαγμα, ἀνθόμιον. Ibid. XLIV. 16. de Noacho: ἐν καιρῷ ἐγρηγῆς ἐγένετο ἀνταλλαγμα, tempore diluvii *liberatus* s. *ereptus est mortis periculo.* Nam ἀνταλλαγμα, quod speciatim *pretium* notat, *quo aliquis liberatur e servitute,* deinde quoque i ad *ipsam liberationem,* seu *eum qui liberatus est* transfertur. Conf. h. l. Syrum. Fortasse hæc vox quoque reddenda est LXX Intt. 2 Sam. XXIV. 24. ubi pro מְחִיר in Vat. legitur ἐν ἀναλλάγματι, ubi vel ἐν ἀνταλλάγματι legendum est, vel ἐν ἀλλάγματι, ita ut ἀν ex præcedente ἐν ortum sit.

ἈΝΤΑΛΛΆΤΤΩ, *commuto.* נָשָׂא, k *accipio.* Prov. VI. 35. οὐκ ἀνταλλάξεται οὐδενὸς λύτρου τὴν ἔχθραν, *nullo pretio dato placabitur.* Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀνταλλάξασθαι, ἀντιδοῦναι. — עָקַב Pih. *differo, retardo.* Job. XXXVII. 4. ubi mihi permutasse videntur עֵקֶב et עָרַב, quod *permu-*

tare notat. Sed versio ipsa ibi obscura est. Cæterum vide supra s. v. ἀντάλλαγμα.

'ΑΝΤΑ'ΜΕΙΨΙΣ, *retributio, commutatio.* Δι' ἀντάμειψιν, *propter retributionem.* עֵקֶב. *ad finem usque, finaliter.* Ps. CXVIII. 111. δι' ἀντάμειψιν. Vide supra s. v. ἀντάλλαγμα. Hesych. ἀντάμειψιν, ἀνταπόδοσιν.

'ΑΝΤΑΝΑΙΡΕ'Ω, *vicissim sumo, aufero, cessare facio.* אָסַף, *colligo, recipio.* Psalm. CIII. 30. ἀνταναιρεῖς τὸ πνεῦμα αὐτῶν, *auferes* spiritum eorum. — בָּלָה, *consumtio.* Ps. LXXI. 7. ἕως οὗ ἀνταναιρεθῇ ἡ σελήνη, usque dum *evanescat* Luna. Hesych. ἀνταναιρεθῇ, ἀφανισθῇ, ad h. l. forte respiciens. Ita et Lex. Cyrilli MS. — הִשְׁבִּית Hiph. *cessare facio.* Psalm. XLV. 8. ἀνταναιρῶν πολέμους, qui bella *cessare facit.* Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀνταναιρῶν, ἐξαφανίζων. — לָקַח, *accipio*, et seq. מִן *aufero.* Ps. L. 12. — מָרוֹם, *altitudo, excelsum.* Ps. IX. 27. ἀνταναιρεῖταί (alii ἦρται) τὰ κρίματά σου. Sensum expresserunt, ante מָרוֹם supplendo ב, *in altitudine*, h. e. longe remotæ sunt. Inde forte apud Hesychium pro ἀνανταίρισται, quod ἀφαιρεῖται exponitur, judice Bielio legendum est ἀνταναιρεῖται. — נָהַל, *abire cogor.* Ps. CVIII. 22. Theod. et LXX Psalm. LVII. 9. — עָרָה Pih. *denudo.* Ps. CXL. 9. μὴ ἀνταίλῃς τὴν ψυχήν μου. Sc. anima hominis, quando moritur, *denudatur*, h. e. *exuitur corpore.* Legitur præterea hæc vox Prov. VIII. 10. sec. cod. Alex. ἀνταναιρεῖσθε ἴσθησιν κ. τ. λ. quæ verba Grabius uncis conclusa edidit, sed ibi sine dubio legendum est ἀναιρεῖσθε, ut legitur apud Clement. Alex. p. 299. A. et reponendum quoque est in Ald. ac Compl.

'ΑΝΤΑΝΑΚΛΑ'Ω, *refringo, reflecto, repercutio.* Sap. XVII. 19. ἀνταναλωμένη ἐκ πολυτάτων ὀρέων ἠχώ, echo ex montibus cavissimis *repercussione translata.* Hesych. 'Ανταναλωμένη, κατ' ἀνάκλασιν (sic enim judice Bielio legendum est ex Phavorino pro ἀνάκλησιν) διά τινος μεταγομένη. γίνεται δὲ τοῦτο ἐπὶ φωνῆς, ἣν καλοῦσιν ἠχώ, καὶ ἐπὶ φωτός. ἢ ἀντικίστουσα. Idem fere legitur in Gloss. MS. in Sap. Sal. ac Lex. Cyrilli MS. Brem.

*'ΑΝΤΑΝΙ'ΣΤΗΜΙ, *e regione excito* (Dio Cass. p. 333. 14. Reim.), i. q. simplex ἀνίστημι ἀντί. Bar. III. 19. ἄλλοι ἀνανίστησαν ἀντ' αὐτῶν, alii *eorum loco surrexerunt*, seu *exorti sunt.* Sic Alex. et Compl. ubi Vatic. habet ἀνίστησαν ἀντ' αὐτῶν.

'ΑΝΤΑΠΟΔΙ'ΔΩΜΙ, *reddo, retribuo*, in utramque partem. בּוֹא, *venio.* Ies. XXXV. 4. κρίσιν ἀνταποδίδωσι: ubi aut sensum magis secuti sunt quam verba, aut בּוֹא h. l. in notione hiphilica acceperunt. Quidquid sumatur, tamen erravit Bielius, qui, Trommium secutus, vocem ἀνταποδίδωμι ad גָּמוּל quoque retulit. — גָּמַל, *retribuo.* Deut. XXXII. 6. 1 Sam. XXIV. 18. ἀνταπίδωκάς μοι ἀγαθὰ, ἐγὼ δὲ σοὶ ἀνταπέδωκα κακά. Psalm. VII. 4. et alibi sæpius. — גָּמַר, *perficio.* Psalm. CXXXVII. 9. ubi non legerunt גָּמַל pro גָּמַר, ut nonnulli voluerunt, sed גָּמַר habet quoque significationem *retribuendi*, v. c. Psalm. LVII. 3. ubi *perficere benignitatem suam* nihil aliud est, quam *retribuere.* Sic Chaldæis שְׁלַם notat *perficere* et *retribuere.* Conf. etiam Ps. LIII. 3. — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Ies. LXVI. 4. Veniunt sc. peccata super aliquem, quando propter ea punitur. — הֲשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio.* Gen. L. 15. ἀνταπόδομα ἀνταποδῶ, coll. Thren. III. 63. Joël. III. 4. 7. Deut. XXXII. 41. et 44. ἀνταποδώσω δίκην. — *הֲשִׁים. 1 Sam. II. 20. ἀνταπο-

a δῶ sec. Compl. ubi reliqui libri ἀποτίσαι habent. Sc. הֵשִׁים h. l. *dare, concedere* notat. — פָּקַד, *visito*, it. *punio*. Lev. XVIII. 25. — *שׁוּב, *revertor*. Symm. Ps. LIV. 7. ubi secuti sunt cum Syro lectionem marginalem יָשִׁיב. — *שׂוּם, *pono*, etiam *do*, et, seq. תַּחַת, *reddo*. Inc. 1 Sam. II. 20. — שִׁלֵּם Pih. *retribuo*. Gen. XLIV. 4. Deut. XXXII. b 41. Jud. I. 7. etc. — שִׁלֵּם, *retributio*. Deut. XXXII. 35. — תַּגְמוּל, *beneficium, meritum*. Ps. CXV. 3. In libris apocryphis dicitur in utramque partem de *præmiis*, Sir. III. 34. XXX. 6. de *pœnis*, Judith. VII. 15. Sir. XVII. 19. XXVI. 22. *retribuet meritam pravitatis suæ pœnam*. Vulg. *resistet illi*. Legit ἀντιποδώσει, *pedibus obviam ibit*. 1 Macc. XI. 53. c ἃς ἀνταπέδωκεν αὐτῷ. Syrus bene: quæ *promiserat* ei: nam ἀνταποδιδόναι, ut Hebr. נָתַן, notat h. l. *promittere daturum esse*.

Ἀνταπόδομα, *retributio, remuneratio*, in utramque partem. גְּמוּל, idem. Symm. ac Theod. Prov. XIX. 17. LXX Jud. IX. 16. 2 Par. XXXII. 25. Ps. XXVII. 6. — הָשֵׁב inf. Hiph. a שׁוּב. Gen. L. d 15. — שַׁלְמֹנִים plur. *retributiones*. Ies. I. 23. — תֹּאֲנָה, pr. *occasio*. Jud. XIV. 4. ubi *occasionem* seu *prætextum se ulciscendi* notat, ac in codd. cum ἐκδίκησις permutatur. Sir. XI. 2. εὐρήσεις ἀνταπόδομα, *gratias tibi referet*. Malo sensu de *pœna* ibid. XIV. 6. coll. Tob. XIV. 12. 1 Macc. II. 68.

Ἀνταπόδοσις, idem. גְּמוּל, e idem. Ps. XCIII. 2. CII. 3. Ies. LIX. 18. — גְּמוּלָה, idem. 2 Sam. XIX. 36. Jer. XXXI. 56. — נָקָם, *vindicta, ultio*. Ies. LXI. 2. LXIII. 4. — עֵקֶב, *merces, præmium*. Psalm. XVIII. 12. — צְדָקָה, *justitia*. Ps. CII. 17. Intellegitur h. l. justitia Dei, quæ se exserit in distribuendis præmiis. — שִׁלּוּם, *remuneratio*. Ies. XXXIV. 8. Hos. IX. 8. — *שְׁלוֹמִים, *paces*. Ps. LXIX. 22. ubi f pro לְשְׁלוֹמִים legerunt לְשַׁלּוּמִים, aut לְשַׁלְמוֹנִים.

Ἀνταποθνήσκω, *propter aliquid morior*. שַׁלֵּם שִׁלֵּם, *retribuendo retribuo*. Ex. XXII. 3. ἀνταποθανεῖται, *vicissim interficietur*. Kircherus reddidit *simul morietur*.

Ἀνταποκρίνομαι, *contra respondeo, obloquor*. הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב *redire facio*, seq. אֵמֶר, *verbum*. g Jud. V. 29. 2 Sam. III. 11. sec. Compl. — עָנָה, *respondeo*. Job. XVI. 8. Theod. et LXX Job. XXXII. 12.

Ἀνταπόκρισιν δίδωμι, *responsum do*. הֵשִׁיב Hiph. *reddo*, etiam *respondeo*. Job. XIII. 22. — תְּשׁוּבָה, *regressio, responsio*. Job. XXXIV. 36.

Ἀνταποστέλλω, *remitto, rursus ablego*. שָׁלַח, *mitto*. 1 Reg. XX. h 10. Ælian. V. H. X. 20. Dio Cass. XXXIV. p. 2. B.

Ἀνταποτίω, *rependo, retribuo*, et quidem in utramque partem. שִׁלֵּם Pih. idem. 1 Sam. XXIV. 20. ἀνταποτίσει αὐτῷ ἀγαθά.

Ἄνταρσις, *elevatio manus contra aliquem, insurrectio*. קָשֶׁר, *conjuratio*. Inc. sine dubio Symm. 2 i Reg. XI. 14. Symm. Ies. VIII. 12. et Jer. XI. 9. Dicitur alias ἀνταρσία. Lex. Vet. Ἀνταρσία, *rebellatio*. Idem: ἀντάρτης, *rebellio, perduellio*.

Ἀντέπω, *contradico, obloquor*. דִּבֵּר Pih. *dico, loquor*. Gen. XXIV. 50. οὐ δυνησόμεθά σοι ἀντειπεῖν κακὸν καλῷ, non poterimus tibi malum *regerere* pro bono. Jos. XVII. 14. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio*,

a etiam *respondeo*. Esth. VIII. 9. Job. XX. 2. XXIII. 13. — כָּנַף pr. *ala*, Ies. X. 14. Ita Bielius, sed male: nam *ἀντίτυπα* ibi non respondet Hebr. כָּנַף, sed formulæ פָּצָה פֶּה, *aperire aut distrumpere os*. — *מְרִיבָה, *lis, jurgium*. Num. XXVII. 14. sec. Oxon. et Inc. apud Montf. Reliqui libri pro *ἀντιπίπτειν* habent *ἀντικόπτειν*, quod vide infra. — עָנָה, *respondeo*.

b Job. XXXII. 1. Tetrapl. Job. IX. 3. — *עֲפָעֵף, *pipio*. Ies. X. 14. nam et huic voci ibi *ἀντίτυπα* respondere potest. Vide supra s. v. כָּנַף.

'ΑΝΤΕΡΕΙ'ΔΟΜΑΙ, *renitor, concerto*. Sap. XV. 9. *ἀντεριδόται μὲν χρυσουργοῖς, ambitiose* quidem *concertat* cum aurifabris.

'ΑΝΤΕΡΕ'Ω, *contradico, obloquor*. *הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב *redire facio*,

c it. *respondeo*. Job. XXIII. 18. sec. cod. Alex. Judith. XII. 13. *τίς ἐμοὶ ἐγὼ ἀντεροῦσα τῷ κυρίῳ μου*. Thucyd. III. 42.

'ΑΝΤΕ'ΧΟΜΑΙ, *adhæreo alicui velut unguibus affixus, adhæresco, meum esse contendo, vindico, retineo, sum tenax, do operam, studiosus sum, succurro*. אָחַז, *capio*. Deut. XXXII. 41. *ἀνδίξεται κρίματος ἡ χείρ μου, te-*

d *nax erit* judicii manus mea, s. *parabo* judicium. Gloss. MS. in Cant. Script. *ἀνδίξεται, ἀντιλήψεται*, (ita quoque Suidas, adducto hoc loco.) *ἀντιποιήσεται*. Cohel. VII. 19. *ἀγαθὸν σὶ ἀντίχεσθαι ἐν τούτῳ*, bonum est, te huic *adhærere*. Theod. Job. XVII. 9. — דָּרַשׁ, *quæro, requiro*. Jer. VIII. 2. *ὧν ἀντείχοντο*, quæ *sectati*, h. e. *religioso cultu prosequuti*

e *sunt*. Soph. I. 6. *τοὺς μὴ ἀντιχομένους τοῦ κυρίου*, qui non *adhærent* seu *addicti sunt* Domino. — הָלַךְ, *ambulo, convenienter vivo, observo*. Jerem. XLIV. 10. *οὐκ ἀντείχοντο τῶν προσταγμάτων μου*, non *studiose observarunt* præcepta mea. Bene quoad sensum. — חָזַק in Hiph. et Hithp. *apprehendo, teneo, confirmo me*. 1 Par. XI. 10. ubi cum *παντοκράτωρ* in codd. permutatur. Neh. IV. 16. f Prov. III. 18. *τοῖς ἀντεχομένοις αὐτῆς*, qui ejus, nempe sapientiæ, *sunt studiosi*. Herodot. I. c. 134. *τῆς ἀρετῆς ἀντίχεσθαι, virtutis studiosum esse*. V. Lex. N. T. s. h. v. Ies. LVI. 6. *ἀντεχομένους τῆς διαθήκης μου, tenaces* fœderis mei. Dan. X. 21. *οὐκ ἔστιν εἷς ἀντεχόμενος μετ' ἐμοῦ*, non est unus, *stans a partibus* meis, vel mihi *auxilium ferens*. — חָסָה, *confugio, spe-* g *ro*. Ies. LVII. 13. — נִקְרָא Niph. *vocor*. Ies. XLVIII. 2. *ἀντεχόμενοι τῷ ὀνόματι τῆς πόλεως, constanter tuemini* nomen urbis sanctæ. — פָּדָה, *redimo*. Job. XXXIII. 24. *ἀνδίξεται τοῦ μὴ στῆναι αὐτὸν εἰς θάνατον, servabit* eum, seu: *contendet ac omni opera impedire conabitur*, quominus ad *sepulcrum* abeat. — שָׁמַר, *custodio, servo*. Prov. IV. 6. *ἀνδίξεταί σου,* h *semper tibi quasi a latere erit*, h. e. *tuebitur, opitulabitur*. — *תָּמַךְ, *prehendo*. Symm. Prov. XI. 16. ubi *ἀντέχεσθαι consequi* notat. Id. Ps. XL. 14. — תָּפַשׂ, *prehendo, tracto*. Jer. II. 8. *οἱ ἀντεχόμενοι τοῦ νόμου, tractantes* legem, legi *operam dantes*. Sir. I. 29. *ἕως καιροῦ ἀνδίξεται μακροθυμος*, ubi *ἀνδίξεται* sumi potest 1) pro *ἀνέξεται*, cum quo in codd. permutatur, i. e. *sustinebit, tolerabit, perferet*. V. Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v. vel 2) *resistet, reluctabitur*, sc. tentationi, vel 3) *adhærescet*, velut unguibus affixus, sc. suæ patientiæ, eamque mordicus retinebit, vel 4) *complectetur*, mutuoque complexu sibi adstringet patientiam, quasi sponsam sibi electam et dilectam. 1 Macc. XV. 34. *ἀντεχόμεθα τῆς κληρονομίας τῶν πατέρων ἡμῶν*. Vulgatus: *vendicamus* hæreditatem patrum nostrorum. Hesych. *ἀντέχεται, ἀντιλαμβάνεται, φροντίζει, στηρίσσεται*.

'ΑΝΤΗΧΕ'Ω, *contra sono, ex ad-*

a verso sono, resono. Sap. XVIII. 10. ἀντήχει δ' ἀσύμφωνος ἐχθρῶν ἡ βοή.

ΑΝΤΙ', *pro, vice, loco, propter,* alias *contra.* *ב præfixum. Gen. IX. 6. ἀντὶ τοῦ αἵματος αὐτοῦ pro בְּאָדָם דָּמוֹ, ubi non legerunt בְּעַד דָּמוֹ, quod Cappello placuit, sed בָּאָדָם transtulerunt *pro hominis* sc. *sanguine.* Weplerus in Fragm. Philol. et Crit. T. IV. pag. 67. statuit, eos legisse potius תַּחַת דָּמוֹ b aut בְּדָם sine א, ut *alma* errore exciderit. — בְּגָלַל, *propter, causa.* Jer. XI. 17. — חֵלֶף, *pro, vice.* Num. XVIII. 21. 31. — תַּחַת, *loco.* Aqu. Symm. Gen. L. 19. LXX 2 Par. XXXIII. 20. ἐβασίλευσεν ἀντ' αὐτοῦ, regnabat loco ejus. Vide et Gen. IV. 25. Ex. XXI. 24. 1 Macc. XVI. 3. γίνεσθε ἀντ' ἐμοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου, estote loco mei et fratris mei. Conf. Henckii Diss. de usu Scriptt. Apocr. V. T. in N. T. p. 36. seq.

ΑΝΘ' ΟΝ, *pro eo quod, propterea quod,* item *pro quibus.* — אַחֲרֵי אֲשֶׁר, *postquam.* Jud. XI. 36. *eo quod.* — ב præfixum. Ps. LXXXIX. 17. ἀνθ' ὧν ἡμερῶν ἐτακείνωσας, *postquam* tam graviter nos afflixisti. — כְּפִי אֲשֶׁר, *secundum os quod.* Mal. II. 9. מִדֵּי, *ex quo.* Jer. XXXI. 20. ἀνθ' ὧν οἱ λόγοι μου ἐν αὐτῷ, *quoties* de eo loquor. — עֵקֶב, *propter, quia.* Deut. VIII. 20. — עֵקֶב אֲשֶׁר, *propterea quod.* Gen. XXII. 18. XXVI. 5. Sap. XVIII. 3. ἀνθ' ὧν, *contra vero* aut *pro quibus,* sc. Hebræis ducendis tuendisve.

ΑΝΘ' ΟΝ ΟΤΙ. יַעַן אֲשֶׁר, *pro eo quod.* 2 Par. VI. 8. ubi alii libri c ἀνθ' ὧν habent.

ΑΝΤΙΒΑ'ΛΛΩ, *vicissim* vel *ex adverso jacio, inter se confero, collationem instituo, reputo.* 2 Macc. XI. 13. πρὸς ἑαυτὸν ἀντιβάλλων τὸ γεγονὸς, intra se *reputans,* quod factum erat.

ΑΝΤΙ'ΒΑΗΣΙΣ, *collatio.* הֲגֶה, *gemitus.* Aqu. Ez. II. 10. ubi tamen L. Bos. pro ἀντίβλησις legendum censet ἀντιβόλησις, *postulatio,* f *supplicatio.* Vide Suidam. Est ab ἀντιβολῶ, quod Hesychio exponitur παρακαλῶ, *precor.* Idem: ἀντιβολεῖ, συναντᾷν, καὶ ἱκετεύειν. Sed nonne legi quoque eodem jure posset ἀντιβόησις?

ΑΝΤΙ'ΓΡΑΦΟΝ, *exemplum,* aut *exemplar aliquid descriptum* ἀπὸ ἀρχετύπου, h. e. *a primo scripto,* quod vocant *originale, rescriptum.* פַּרְשֶׁגֶן g Hebr. et Chald. *exemplar, apographum,* i. q. alias פַּתְשֶׁגֶן. Esdr. VII. 11. sec. Compl. Esth. III. 14. IV. 7. Ep. Jer. I. 3. Esdr. VI. 7. 1 Macc. VIII. 22. Confer Th. Smith, in Septem Asiæ Ecclesiarum Notitia pag. 57.

ΑΝΤΙΓΡΑ'ΦΩ, *rescribo, describo.* כָּתַב, *scribo.* Theod. Jud. VIII. 14. 3 Esdr. II. 25. in textu Chald. h Esdr. IV. 17. שְׁלַח פַּתְנָא, *mitto verbum.* 1 Macc. VIII. 22. et XII. 23. ἡμεῖς δὲ ἀντιγράφομεν ὑμῖν, nos autem rescribimus vobis: post quæ verba Syrus bene addit: de omnibus, quæ apud nos sunt, seu de rebus nostris.

ΑΝΤΙΔΑ'ΚΤΥΛΟΣ, *pollex.* בֹּהֶן *pollex.* Aqu. Exod. XXIX. 20. ubi LXX habent: τὸ ἄκρον τῆς δεξιᾶς, i quod in Schol. Gr. ed. Rom. per τὸν ἀντιδάκτυλον explicatur.

ΑΝΤΙΔΙΑΚΕΙ'ΜΕΝΟΝ, *contra dispositum,* i. e. *varium.* שַׁעֲטְנֵז, *contextura, vestimentum vario commixtum.* Aqu. Deut. XXII. 11. In Cod. 108. Holm. male ad גְּדִלִים *funiculos* v. 12. refertur.

ΑΝΤΙΔΙ'ΔΩΜΙ, *reddo.* הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, idem. Ez. XXVII. 15. ἀντιδίδου τοὺς μισθούς σου, *reddunt* honorarium tibi. Dan. I. 16. sec. Chis.

a ΑΝΤΙΔΙΚΑ'ΖΩ, *contra litigo*, seu *litigo* simpliciter. הָרִיב Hiph. a רִיב, *litigo, contendo.* Ine. et LXX Jud. VI. 31. ubi cum ἀντιδικέω et simplici δικάζω in codd. permutatur.

ΑΝΤΙΔΙΚΑΣΙ'Α, *litigatio, lis, contentio.* רִיב, idem. Aqu. Prov. XX. 3. Deest hæc vox in Thesauro Stephani.

b ΑΝΤΙΔΙΚΕ'Ω, *adversarium ago, judicio contendo, litigo.* הָרִיב Hiph. a רִיב, *litigo, contendo.* Jud. VI. 31. Vide supra sub ἀντιδικάζω. — רִיב, *lis.* Inc. et LXX Jud. XII. 2. ἀνὴρ ἀντιδικῶν ἤμην, *litigabam* ego, seu potius *grave bellum mihi fuit:* unde in Vat. legitur ἀνὴρ μαχητὴς ἤμην. Sic δίκη apud LXX sæpe ponitur pro *bello.* Esth. III. 13. ἀν-

c τιδικοῦν sec. Veterem alteram, ubi Vat. habet ἀντίθετον, Alex. ἀντίτυπον. Sermo ibi est de populo Judaico, qui dicitur esse legibus ac moribus suis contrarius omnibus nationibus. Xenoph. Mem. IV. 4. 8. Hesych. ἀντιδικεῖν, ἐν δίκῃ ἀντιβαίνειν. Confer Spanhemii Notas ad Aristoph. Nub. v. 774.

ΑΝΤΙΔΙΚΙ'Α, *litigatio, lis, conten-*

d *tio.* מָדוֹן, idem. Symm. Prov. XXVIII. 25. Inc. Prov. VI. 14. et XVI. 28. — מִדְיָן, idem. Aqu. Prov. XIX. 13.

ΑΝΤΙ'ΔΙΚΟΣ, *adversarius in judicio, litigans, contendens.* מָדוֹן, *mensura magna.* Aqu. 2 Sam. XXI. 20. Legit מִדְיָן, *contentio, lis,* a דוּן *litigare,* aut secutus est lectionem מָדוֹן a Masorethis in margine no-

e tatam, quam tamen quoque *extensionem* interpretari licet. Confer Scharfenb. ad Cappelli Critic. Sacr. p. 949. — מְרִיב part. Hiph. *litigans.* 1 Sam. II. 9. ubi notat *eum, qui cum Jova contendere audet.* — רִיב, *lis, contentio.* Jer. L. 34. et LI. 36. ubi rectę concretum posuerunt pro abstracto, — אַנְשֵׁי רִיב, *viri litis.* Ies. XLI. 11. — רֵעַ *proximus, alter.* Prov. XVIII. 17. ubi f רֵעַ opponitur *accusatori,* adeoque est *pars contraria,* die Gegenpartey, *the adverse party.* Hesychius: ἀντίδικος, ἀντίκαλος, ἐχθρός, ἐναντίος. Cf. quoque Spanhemii Notas ad Aristoph. Nub. v. 774.

*ΑΝΤΙΑΟΚΕ'Ω, *contra sentio, contrariam sententiam foveo.* 2 Macc. IX. 8. ὁ δὲ ἀντιδοκῶν sec. cod. Alex. Potest quidem hæc lectio quodam- g modo defendi, magis tamen mihi arridet ἄρτι δοκῶν (*qui nuper in opinione versabatur,*) quod reliqui libri habent.

*ΑΝΤΙΑΟΞΕ'Ω, pr. *contrariam, diversam sententiam foveo, dissentio,* sed deinde omnino *refragor, resisto.* Occurrit in Additam. Esther. XIII. 5. καὶ οὐκ ἔστι ἀντιδοξῶν σοι ἐν τῷ θέλειν σε σῶσαι τὸν Ἰσραήλ. Vulgatus: h *et nemo est, qui possit resistere tuæ voluntati, si decreveris salvare Israël.* Adde Strabon. Geogr. L. II. p. 120. Polyb. II. 56. 1. et XVI. 14. 4. ubi cum πρὸς construitur.

ΑΝΤΙ'ΖΗΛΟΣ, *zelotypus, æmulus.* צָר, *hostis.* Symm. 1 Sam. XXVIII. 16. Aqu. Ps. CXXXVIII. 20. — *צָר, *angustiator.* Aqu. 1 Sam. II. 32. — צָרָה fœm. q. d. *arctatrix.* 1 i Sam. I. 6. ἡ ἀντίζηλος αὐτῆς, *æmula* ejus. — צָרַר, *arcto, ango.* Lev. XVIII. 18. γυναῖκα ἀντίζηλον, mulierem *æmulam.* In eadem significatione legitur quoque Sirac. XXVI. 7. et XXXVII. 11.

ΑΝΤΙ'ΘΕΤΟΣ, *oppositus, contrarius.* Job. XXXII. 3. οὐκ ἠδυνήθησαν ἀποκριθῆναι ἀντίθετα Ἰὼβ, non habebant, quod Jobo responderent *ad refutandam ejus sententiam:* ubi k nihil legitur in textu Hebr. pro hac voce. Esth. III. 13. λαὸν ἀντίθετον τοῖς νόμοις πρὸς πᾶν ἔθνος sec. Vat. Vulg. *qui novis uteretur legibus, et contra omnium gentium consuetudi-*

non faciens. Hesych: ἀντίθετα, ἐναντία.

ΑΝΤΙΚΑΘΙΖΩ, *alicujus loco colloco*, seu *habitare facio*. הוֹשִׁיב Hiph. a יָשַׁב *habitare facio*. 2 Reg. XVII. 26. Ἔθνη, ἃ ἀπῴκισας, ἀντικάθισας ἐν ταῖς πόλεσι, gentes, quas deduxisti, *loco filiorum* Israëlis (ἀντὶ υἱῶν Ἰσραήλ) *collocasti* in urbibus Samariæ. Loco ἀντικάθισας in Compl. legitur κατῴκισας.

ΑΝΤΙΚΑΘΙΣΤΗΜΙ, *contrario statuo, substituo, oppono*. הֵקִים Hiph. a קוּם, *surgere facio*. Jos. V. 7. ἀντὶ δὲ τούτων ἀντικατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, pro his autem *substituit* filios illorum. — *הִתְיַצֵּב Hithp. a נָצַב, sto. Inc. 1 Sam. XXI. 5. τοῦ μὴ ἀνταθίστασθαι, ne *reniti* aut *obsistere* aliquis valeat, h. e. quoad sensum: ne sit residuus, qui obsistere valeat. Irrepsit hæc versio Incerti interpretis quoque in Compl. — עָנָה, *respondeo*. Deut. XXXI. 21. ἀντικατασήσεται ἡ ᾠδὴ αὕτη, *opponetur*, seu: *testabitur contra eos* hoc carmen. — *קוֹמֵם, *insurgo*. Mich. II. 8. ἀντιστήσῃ sec. cod. Alex. Reliqui libri habent ἀντίστῃ.

ΑΝΤΙΚΑΤΑΛΛΑΤΤΩ, *commuto, permuto, permutatione renovo*. תְּמוּרָה, *commutatio*. Symm. Job. XXVIII. 17. οὐδὲ ἀντικαταλλαγήσεται σκεύεσι χρυσοῦς, nec vasis aureis *permutatur*. Sir. XLVI. 15. τὸ ὄνομα αὐτῶν ἀντικαταλλασσόμενον ἐφ' υἱοῖς, nomen eorum *commutatione restauretur* in filiis. Baduellus ad h. l. *Commutari* hic *nomen* dicitur, quod a patribus ad filios et posteros transfertur, et quasi de manu in manum traditur. 3 Macc. II. 32. τὰ χρήματα περὶ τοῦ ζῆν ἀντικαταλλασσόμενοι, pecuniam pro vita *permutantes*.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΑΙ, *oppono me, resisto, adversor, hostis sum*. צוּר, *hostiliter premo*. Ex. XXIII. 22. ἀντικείσομαι τοῖς ἀντικειμένοις σοι, *adversabor* adversariis vestris. — רָדַף, *persequor*. Job. XIII. 25. — שָׂטָן, *f* Theod. Num. XXII. 22. LXX Zach. III. 1. Symm. Ps. XXXVII. 21. Adde 2 Macc. X. 26. Lex. Vet. Ἀντίκειμαι, *obsto, refragor, officio*.

ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟΣ, *adversarius, hostis, inimicus*. אוֹיֵב, *hostis, inimicus*. Esth. IX. 2. Ies. LXVI. 6. — אִישׁ מִלְחָמוֹת, *vir bellorum*. 2 Sam. VIII. 11. — נֶחֱרֶה part. Niph. a חָרָה, *exardescens ira*. *g* Ies. XLI. 11. — קֹרֶא pro קֹרֶה (א pro ה) part. *eveniens*, Ies. LI. 19. ταῦτα ἀντικείμενά σοι, hæc quæ *adversa* tibi *accidunt*. — שָׂטָן, *adversarius*. Aqu. Gen. XXVI. 21. Theod. Job. I. 16.

ΑΝΤΙΚΡΙΝΟΜΑΙ, *judicio contendo contra aliquem, obloquor*. מַכְלִם part. Hiph. *pudore afficiens*. Job. XI. 3. ὁ ἀντικρινόμενός σοι, *obloquens*, *h* aut: *qui contradicat tibi*. Vulg. *a nullo confutaberis*. LXX h. l. vel sensum expresserunt, vel respexerunt notionem verbi in l. Arabica: كلم enim est *alloqui, respondere*, et in Conj. III. كالم, *verbis disceptare*. — עָנָה, *respondeo*. Job. IX. 32. οὐ γὰρ εἶ ἄνθρωπος κατ' ἐμὲ, ᾧ ἀντικρινοῦμαι, non enim es homo contra me, cui *in judicio me possim* *i* *opponere*.

ΑΝΤΙΚΡΥ, *e regione, ex adverso, ab altera parte*. נֶגֶד, *coram*. Symm. Gen. II. 18. ἵνα τὸ ἀντικρύς. — אֶל עֵבֶר, *ad latus*. Symm. Theod. Ex. XXVIII. 26. Hes. ἀντικρύ, κατέναντι, ἐξ ἐναντίας.

*ΑΝΤΙΚΡΥΣ, idem. אֶל עֵבֶר, *ad latus*. Theod. sec. cod. 130. Holm. Ex. XXVIII. 26.

ΑΝΤΙΛΑΛΕΩ, *contradico*. Symm. Ps. CXXXVIII. 20. οἵτινες ἀντιλά-

a λησάνσοι. In textu est: אֲשֶׁר יֹמְרוּךָ, quod a מָרָה vulgo deducitur, pro quo tamen Symm. et Aqu. (qui habet ἀντιλέξουσι) legerunt יֹאמְרוּךָ, inserto א.

'ΑΝΤΙΛΑΜΒΑ'ΝΟΜΑΙ, *apprehendo, suscipio, manu porrecta erigo, adjuvo, sublevo, succurro, opitulor, curam suscipio vel gero, assumo, teneo*: it. *assero, vindico, recupero.*

b אֱוִלִים, *stulti.* Ps. CVI. 17. ἀντελάβετο αὐτῶν ἐξ ὁδοῦ ἀνομίας, *manu porrecta erexit* illos ex via iniqua. Duduxerunt vocem Hebraicam ab אול, quod in l. Arab. آل pro اول *præesse, regere, recte disponere,* etiam *validum* ac *robustum esse* notat, unde אַיֶּלֶת Ps. XXI. 1. ἀντίληψις ab iis redditur. Ex sententia Dathii ad Psalt. Syr. p. 245. cum

c Syro legerunt הוֹעִילָם. Nam. יָעַל, *ascendit,* in Hiphil est *asylum præstitit,* docente Schultensio ad Proverbia Salom. p. 84. — הֵקִים Hiph. a קוּם, *surgere facio.* Ps. LXXXVIII. 42. οὐκ ἀντελάβου αὐτοῦ ἐν τῷ πολέμῳ, non *auxiliatus es* illi in bello. — חִזֵּק: הֶחֱזִיק Pih. et Hiph. *confirmo, firmiter teneo.* Lev. XXV. 35. ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προση-

d λύτου, *juvabis* eum ut proselytum. 1 Reg. IX. 9. ἀντελάβοντο θεῶν ἀλλοτρίων, alios Deos *sectati sunt,* coll. 2 Par. VII. 22. 2 Par. XXVIII. 15. ἀντελάβοντο τῆς αἰχμαλωσίας, *curam suscipiebant* captivorum. 2 Par. XXIX. 34. ἀντελάβοντο αὐτῶν, *opitulabantur* illis. Ies. XLI. 9. οὗ ἀντελαβόμην, quem *forti manu eduxi,* ex usu l. Syr. Ib. LI. 18. ὁ ἀντιλαμ-

e βανόμενος τῆς χειρὸς, qui manu eam *prehendat.* Jer. XXIII. 14. Ez. XVI. 48. χεῖρα πτωχοῦ οὐκ ἀντελαμβάνοντο, nullam *curam gerebant* pauperis. — כָּפַף, *incurvo.* Mich. VI. 6. ἀντιλήψομαι Θεοῦ μου ὑψίστου, num *incurvabo me* (tanquam faciunt, qui prostratum volunt erigere) coram Deo excelso. Ita Bielius. Sed Cappello in Notis Criticis p. 92. ἀντ. usurpatum esse videtur f pro *prensare,* quod est supplicum, et eorum, qui illius, quem prensant, gratiam conciliare sibi student: ut אכף acceperint, quasi esset a כַּף *manus.* Arab. كف, constructum cum صن, *manu excepit et prehendit* significat. — מִשְׂגָּב, *locus editus, munitio.* Psalm. XLVII. 3. ὅταν ἀντιλαμβάνηται αὐτοῖς. Scil. vox Hebraica meta- g phorice quoque de eo usurpatur, qui aliquem tutum præstat eique auxiliatur. — נֵהַל Pih. *leniter duco.* 2 Par. XXVIII. 15. ἀντελάβοντο αὐτῶν ἐν ὑποζυγίοις, *juvabant* illos jumentis, h. e. imposuerunt illos jumentis et duxerunt illis. — נָצַר, *custodio, servo.* Ps. XXXIX. 15. ἀντιλάβοιντο, *suscipiant me.* Sic enim scribenda est h. l. hæc vox, ut sit h oratio, non autem ἀντελάβοντο, ut legitur in Vat. et Vulg. *susceperunt me.* — נָשָׂא, *attollo.* 1 Reg. IX. 11. ubi נָשָׂא notionem *donandi* habere videtur, coll. 2 Sam. XIX. 43. Ez. XX. 5. 6. ubi videndus Dathius. — סָכַךְ, *obtego.* Ps. CXXXVIII. 12. ἀντελάβου μου ἐκ γαστρὸς μητρός μου: ubi mihi sensum, et quidem recte, expressisse videntur, nec assentiri possum iis, qui eos תְּסַבֵּנִי, a rad. סָבַב, vel תְּסַבֵּנִי, a rad. Chald. נְסַב, *capere, suscipere, tollere,* legisse existimant. — סָמַךְ. *fulcio, sustento.* Ps. III. 5. CXVIII. 115. Ies. LXIII. 5. In omnibus his locis non tam verba sequuti sunt, quam sensum. Ies. XXVI. 3. ἀντιλαμβανόμενος ἀληθείας, veritatis *studiosus.* Sed mihi hæc verba potius ad antecedentia שִׁמֵּר אֱמֻנִים v. 2. pertinere videntur. Vide et Symm.

Ps. XXXVI. 17. — סָעַד, idem. Ps. XVII. 38. XIX. 2. Ies. IX. 7. Vide quoque Symm. Ps. XXXVI. 18. — עָזַר, *juvo, opem fero.* Esdr. X. 15. ubi cum βοηθεῖν in codd. permutatur. 1 Par. XXII. 17. 2 Par. XXVIII. 23. Ps. CXVII. 13. ἀντιλάβετό μου, *porrecta manu me erexit,* aut *tenuit, ne* sc. *caderem.* Inc. Ps. XLIII. 27. — עָלָה, *folium.* Prov. XI. 28. ἀντιλαμβανόμενος δικαίων. Orta est hæc interpretatio, judice Jaegero, quem vide, ex מַעֲלֶה, *erectans, sustentans.* — שָׂגַב Pih. *excelso.* Ps. LXVIII. 34. ἀντιλάβοιτο. Ita enim legendum est. — שִׁיזַב Chald. Pah. *libero.* Dan. VI. 27. ἀντιλαμβάνεται καὶ ῥύεται, *succurrit* et liberat. — תָּמַךְ, *prehendo, teneo.* Gen. XLVIII. 17. Ps. XL. 13. Ies. XLII. 1. Vide et Aqu. Ps. XVI. 5. Sir. II. 6. ἀντιλήψεται, *suscipiet te.* Vulg. *recuperabit te,* h. e. *in pristinum felicitatis statum te restituet.* Ibid. III. 11. ἀντιλαμβάνεσθαι et per *tolerare, sustinere,* et per *sustentare* reddi potest. 1 Macc. II. 48. ἀντιλάβοντο τοῦ νόμου ἐκ χειρὸς τῶν ἐθνῶν, *vindicarunt* seu *obtinuerunt* legem *contra* Gentiles. Syrus male transtulit per *acceperunt.* V. Michaëlis Anim. ad h. l.

ΑΝΤΙΑΜΒΑΝΟ'ΜΕΝΟΙ, *auxiliatores.* אֲנָפִים plur. *agmina.* Ez. XII. 14. Vide Michaëlis Supplem. p. 16. Ezech. XXXVIII. 6. 9. per τοὺς περί, et ib. v. 26. per τοὺς μετὰ redditur. — עֶזְרָה propr. *auxilium.* Ibid.

ΑΝΤΙΔΗΨΟ'ΜΕΝΟΣ, *opitulator, defensor.* מָגֵן part. Hiph. *intercessor.* Ies. LIX. 16.

ΑΝΤΙΑΑ'ΜΠΩ, *resplendeo.* 2 Macc. I. 32. ἀντιλάμψαντος φωτός. Æschyl. Agam. v. 302. Xenoph. Cyneg. V. 18.

ΑΝΤΙΑΕ'ΓΩ, *contradico.* אָמַר, *dico.* Aqu. Psalm. CXXXVIII. 20. Vide supra s. voce ἀντιλαλέω. Symm. Job. XVI. 8. sed ibi ἀντιλέγειν sequente κατὰ potius τῷ עָנָה respondet, non voci אָמַר, ut placuit Bielio. — הֵרִיב Hiph. a רוּב, *litigo.* Symm. Ies. XLV. 9. LXX Hos. IV. 4. λαός μου, ὡς ἀντιλεγόμενος ἱερεῖ, ac si esset כְּכֹהֵן מְרִיב. Sic quoque Syrus et Arabs; sed desidero sensum, ac suspicor, mendum satis antiquum esse in LXX, et rescribendum ἀντιλεγόμενοι ἱερεῦσι. Bielius tamen receptam lectionem transtulit: *populus meus, tanquam sacerdos, cui contradicitur,* provocans ad Luc. II. 34. σημεῖον ἀντιλεγόμενον, *signum, cui contradicitur.* — נָסוֹג אָחוֹר Niph. a סוּג, *retrocedo.* Ies. L. 5. οὐκ ἀπειθῶ, οὐδὲ ἀντιλέγω, non inobediens sum, neque contradico. Conf. Ies. LXV. 2. ubi עַם סוֹרֵר LXX reddunt λαὸν ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα. — *עָנָה, *respondeo.* Vide supra s. v. אָמַר.

ΑΝΤΙΛΗ'ΠΤΩΡ, *susceptor, opitulator, auxiliator, defensor.* מָגֵן, *clypeus.* Psalm. III. 3. CXVIII. 113. βοηθός μου καὶ ἀντιλήπτωρ μου εἶ. — מַחְסֶה, *refugium.* Psalm. XC. 2. — מִשְׂגָּב, *locus editus, munitio.* 2 Sam. XXII. 3. Psalm. XVII. 3. XLV. 7. 11. etc. Vide supra s. ἀντιλαμβάνομαι. — מִשֶּׂכֶת חֶסֶד, part. *protendens benignitatem.* Ps. CVIII. 11. — סֶלַע, *petra.* Psalm. XLI. 12. — צוּר, *rupes.* Psalm. LXXXVIII. 26. Hesych. ἀντιλήπτωρ, ἀντιλαμβανόμενος, ὑπερασπιστής, βοηθός.

ΑΝΤΙ'ΛΗΨΙΣ, *susceptio, assumtio, auxilium, opitulatio.* — אַיֶּלֶת pr. *cerva.* Symm. et LXX Psalm. XXI. 1 Sec. Grotium legerunt עֶזְרַת, coll. v. 20. Sed vide s. v. ἀντιλαμβάνομαι sub אֲוֵלוּת. Confer

a quoque Hasæi Anal. Bibl. in Bibl. Brem. Cl. II. p. 100. seq. — זְרוֹעַ, *brachium*, et metaph. *auxilium forte*. Psalm. LXXXII. 7. — מָגֵן, *clypeus*, metaph. *is qui aliquem defendit et protegit*. Psalm. LXXXVIII. 18. — מָעוֹן, *robur, potens*. Ps. CVII. 8. — עוֹן, idem. Psalm. LXXXIII. 6. — עֶזְרָה, *auxilium*. Psalm. XXI. 20. 3 Esdr. VIII. 30. ἀντίληψις κυ-
b ρίου. 3 Esdr. VIII. 27. Respondet formulæ Hebr. יַד יְהוָה עָלַי, Esdr. VII. 28. 2 Macc. XI. 26. πρὸς τὴν τῶν ἰδίων (sc. πραγμάτων) ἀντίληψιν, *ad res domesticas curandas*. Phavor. ἀντίληψις ἀντὶ τοῦ ἐπίληψις. Glossar. Mediceum: ἀντιλήψεις, προσασίαι τῶν καταφονουμένων. Vide Lex. N. T. s. h. v.

*ΑΝΤΙΛΙΒΑΝΟΣ, *Antilibanus*,
c nomen montis, alias *Libanus*. לְבָנוֹן, *Libanon*, nomen montis notissimi, aut potius *tractus montium*. Deut. I. 7. III. 25. XI. 24. Jos. I. 4. IX. 1. Conf. etiam Judith. I. 7.

ΑΝΤΙΛΟΓΙΑ, *contradictio, lis, disceptatio, rebellio*, etiam *omnis generis injuria et contumelia, sive factis sē exserat, sive verbis tantum*. דָּבָר, pr. *verbum*. Ex. XVIII. 16. ubi
d דָּבָר *causam, litem* notat. — מָדוֹן, in plur. מְדָנִים, *contentio*. Psalm. LXXIX. 7. Prov. XVIII. 18. — מְרִי, *rebellio*. Prov. XVII. 11. — מְרִיבָה, *contentio, lis*. Num. XX. 13. ubi æque ac v. 24. cum λοιδορία permutatur in codd. Deut. XXXII. 53. Psalm. LXXX. 6. Adde Symm. Ez. XLVII. 19. sec. Theodoretum in Commentario ad h. l. p. 1043.
e seq. — רִיב, idem. Symm. et LXX Psalm. XVII. 44. Inc. et LXX 2 Sam. XXII. 44. in notione *rebellionis* et *insurrectionis*, ubi cum μάχη et μάχαιρα in codd. permutatur. LXX Deut. I. 12. 2 Sam. XV. 4. Ps. XVII. 47. — עֹשֶׁק, *oppressio*. Symm. Theod. Ies. XXX. 12. — עָשָׁק, *improbus*. Symm. Job. XX. 29. Legit sine dubio עָשָׁק, ac ἀντιλογίαν accepit in notione *impietatis*, f quæ e stilo SS. est insurrectio ac rebellio contra Deum. Cæterum verba ἀπὸ τοῦ θεοῦ ibidem non sunt construenda cum ἀντιλογίας, sed pendent a voce חֶלְקָ. — שׁוֹט, *flagellum, scutica*. Inc. Job. V. 21. ἀπὸ ἀντιλογίας γλώσσης: ubi ἀντιλογία sine dubio formulæ Hebr. *flagellum linguæ* respondet, ita ut γλώσσης e LXX huc migraverit. Vide infra s. g v. γλῶσσα.

*ΑΝΤΙΛΥΤΡΟΝ, *pretium redemtionis*. יֶקֶר פְּדוּיוֹן, *pretiosa erit redemtio*. Inc. fortasse Symm. Psalm. XLVIII. 9. secutus lectionem וְיָקָר, quæ etiam a LXX verbis: τὴν τιμὴν τῆς λυτρώσεως, expressa reperitur. Hesych. ἀντίλυτρον, ἀντίδοτον.

ΑΝΤΙΜΑΡΤΥΡΕΩ, *testor contra aliquem*. 2 Macc. VII. 6. διὰ τῆς h κατὰ πρόσωπον ἀντιμαρτυρούσης ᾠδῆς, per in facie protestans canticum. ΑΝΤΙΜΑΡΤΥΡΟΜΑΙ legitur apud Lucian. Symp. 47.

ΑΝΤΙΜΑΧΟΜΑΙ, *repugno*. צָר, *hostis*. Theod. Ies. LIX. 19. ἀντιμαχόμενος.

ΑΝΤΙΟΝ adject. neutr. *adversum, contrarium*. בְּלִיַּעַל, *Belial, nequam*. Nah. I. 11. βουλευόμενος ἀντία, consi- i liarius *pessimus*, q. d. *consulens contraria Deo*.

ΑΝΤΙΟΝ nomen subst. *liciatorium, jugum textorium*. מָנוֹר, idem. 2 Sam. XXI. 19. ὡς ἀντίον ὑφαινόντων, tanquam *jugum* textorum. 1 Par. XI. 23. XX. 5. Aqu. Theod. 1 Sam. XVII. 7. Gloss. MS. in Lib. 3. Regum: ὡς ἀντίον ὑφαινόντων. ἀντίον λέγεται, ἵνθα τὸ κανόνιον τὸ μέσον τοῦ ἱστοῦ βάλλομεν, ὅπερ καὶ μεσάγκωνον λέγεται. Idem ex parte legitur in Gloss. Cod. Fabric. in Lib. 3 Reg.

a ἈΝΤΙΠΑΛΟΣ, proprie *adversarius in lucta, colluctator*, deinde omnino *hostis, adversarius*. 2 Macc. XIV. 17. 3 Macc. I. 5. Hesych. *ἀντίπαλοι, ἐναντίοι, ἐχθροί*. Confer D'Orville ad Charit. Aphrod. VI. c. 4. p. 574. et Jungerm. ad Polluc. Onom. I. 150.

ἈΝΤΙΠΑΡΑΒΆΛΛΟΜΑΙ, *me objicio*. Sir. XXIII. 13. *ἐστὶ λίξις ἀντιπαραβεβλημένη* (sic enim cum Grotio legendum putat Bielius pro *ἀντιπεριβεβλημένη*) θανάτῳ, est elocutio morti *se objiciens*, vel: *in* mortis periculum *incurrens*. Confirmat quidem hanc interpretationem Bielii Syrus ac Vulgatus, qui *contraria* habet, sed, ut recte monuit Bretschneiderus ad h. l., *ἀντιπαραβάλλειν* notat *conferre inter se, comparare*, ut adeo b altera lectio longe sit præferenda.

ἈΝΤΙΠΑΡΆΓΩ, *ex adverso procedo*. 1 Macc. XIII. 20. *ἀντιπαρῆγεν αὐτῷ, contra veniebat* ei. Sermo ibi est de exercitu, qui obvius contra hostem ducitur. Frequenter hæc vox in eadem significatione apud Polybium ex Xenoph. occurrit, v. c. Cyrop. I. 6. 19.

ἈΝΤΙΠΑΡΑΓΩΓΉ, *instructio exercitus hostibus adversa, hostilis incur-* d *sio*, ab *ἀντιπαράγω, exercitum contra hostem duco*. Deinde *prælium ipsum*, et *certamen* in universum. Addit. Esther. XIII. 5. ubi Judæi appellantur *ἔθνος ἐν ἀντιπαραγωγῇ πανὶ ἀνανταῖος ἀνθρώπῳ κείμενον*. Vulg. *gens rebellis adversus omne hominum genus*.

*ἈΝΤΙΠΑΡΑΤΆΣΣΩ, *contra col-* e *loco in acie, aciem contra instruo*, deinde omnino *resisto, renitor*. 3 Esdr. II. 26. *εὑρέθη, ὅτι ἡ πόλις ἐκείνη ἐστὶ ἐξ αἰῶνος βασιλεῦσιν ἀντιπαρατάσσουσα*, inventum est (scilicet in commentariis publicis), cives Hierosolymitanos jam ab antiquissima memoria regibus *restitisse*, quo ipso vocabulo Vulgatus h. l. utitur. In textu Chald. Esdr. IV. 19. legitur הִתְנַסָּא seq. עַל, h. e. *rebellare*, q. d. *elevare se contra aliquem*, pro quo f LXX *ἐπαίρεται ἐπὶ* posuerunt. Subst. *ἀντιπαράταξις* legitur apud Joseph. A. J. XVIII. 8. 4. et Dion. Halic. p. 1090. ult. Reisk.

ἈΝΤΙΠΑΡΈΡΧΟΜΑΙ, *ex adverso præterco, advenio*. Sap. XVI. 10. *τὸ ἵλεώς γάρ σου ἀντιπαρῆλθεν καὶ ἰάσατο αὐτούς*. Vulg. *misericordia tua adveniens sanabat illos*. Nonnulli tamen urgentes compositionem ver- g tunt: ex adverso advenit, h. e. opposuit se plagis lethiferis a serpentibus inflictis. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ἈΝΤΙΠΈΡΑΝ, *ex opposito*. אֶל־עֵבֶר, *ad transitum*. Aqu. Deut. XXX. 13. *מֵעֵבֶר, *a transitu*. Aqu. (sec. Euseb. Onom. s. v. Μισβρὰ) 1 Reg. IV. 12.

ἈΝΤΙΠΕΡΙΒΆΛΛΩ, *ex adverso* h *cingo, circumvestio, circumdo*. Sirac. XXIII. 13. *λίξις ἀντιπεριβεβλημένη θανάτῳ*, loquela *circumsepta undique* morte, h. e. in mortis periculum certissime conjiciens, seu: quam mors necessario sequitur. Vide supra s. v. *ἀντιπαραβάλλομαι*. Cæterum vox *ἀντιπεριβάλλω* occurrit quoque apud Achillem Tat. V. 8. p. 426. ed. Boden. i

ἈΝΤΙΠΊΠΤΩ, *contra cado, ex adverso attingo* vel *retineo*, vel *concurro, adversor, obnitor, obloquor, disceptо, litigo*. הָקְבִּיל Hiph. *recipio, contineo*. Exod. XXVI. 5. et XXXVI. 10. ubi *ἀγχίλαι ansulæ* dicuntur *ἀντιπρόσωποι ἀντεχόντουσαι αἱ ἀλλήλαις, ex adverso semet invicem retinentes*, seu: *sibi invicem respondentes*. Si vero huic voci Hebraicæ respondet, de k quo tamen dubito, cum mihi referenda videatur *ἀντεπίπτουσαι* ad seq. הֲלָלֵאוֹת, aut duæ versiones hic coëluerunt, aut *ἀντιπρόσωποι* explicationis causa additum est. — *הָשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio*. Job. XXIII. 13. sec. Compl. *ἀντιπίπτειν*, quod est ex alia versione petitum. — מְשֻׁלָּב part. Pyh. *scalari forma*

a *disponitus.* Exod. XXVI. 17. et XXXVI. 19. *δύο ἀγκωνίσκοι ἀντιπίπτοντες ἕτερος τῷ ἑτέρῳ*, duo cardines, qui unum asserem cum altero ex adverso jungant. — מְרִיבָה, *contentio, lis.* Num. XXVII. 14. *ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συναγωγήν, altercante* universo cœtu: ubi cum *ἀντειπεῖν* in codd. permutatur. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

b ΑΝΤΙΠΝΈΩ, *ex adverso spiro, contrarium flatum emitto, adversus sum.* סָמַר Pih. *horripilare facio, horrifico.* Aquila sec. Montf. aut potius Inc. sec. Colbert. Job. IV. 15. *ἀντέπνευσέ μοι ὁ φόβος.* Sumi quidem potest, interpretem illum significationem nobis ignotam expressisse, mallem tamen statuere, hæc verba non suo loco posita, ac potius ad

c verba initialia v. 14. פַּחַד קָרָאנִי, *pavor occurrit mihi*, referenda esse. Male me quoque habet vox *ἀντεπνεύσε*, quia non commode de horrore dici posse mihi videtur, eum ex opposito spirare alicui. Quid si legeretur *ἀντέπιπτεν*? Sed nec hanc conjecturam aliis obtruderem. Cæterum legitur vox *ἀντεπνεύω* apud Diod. Sic. I. p. 24. 29. et Hippocr.

d de Humor. p. 51. 18.

ΑΝΤΙΠΟΙΈΩ, *contra* vel *vicissim facio*, it. *recupero.*

ΑΝΤΙΠΟΙΈΟΜΑΙ, *contra* vel *vicissim fio*, et in medio, *vendico, attribuo mihi*, it. *recupero.* נָאַל, *vindico.* Symm. Job. III. 5. *ἀντεποιήσατο.* — דָּרַשׁ, *requiro.* Symm. Job. III. 4. *μὴ ἀντεποιήσαιτο αὐτῆς*, ne sibi *vindicet* illam. — הִסְתּוֹלֵל Hithp.

e *attollo, elevo me.* Aqu. et LXX sec. Oxon. Ex. IX. 17. unde apparere mihi videtur, *ἀντεποιεῖσθαι* notare *arrogantem, insolentem esse*, quasi: *vindicare sibi imperium in aliquem.* — *הִתְעָרֵה, *in allum surgo, prominco.* Ed. VIta Psalm. XXXVI. 35. *ἀντεποιούμενον ἐν σκληρότητι, vendicantem* in duritie. N. L. — מָחָה, *cohibeo.* Al. Dan. IV. 32. — עָשָׂה, *facio.* Lev. XXIV. 19. *ὡς ἐποίησεν* f *αὐτῷ, ὡσαύτως ἀντεποιήσεται αὐτῷ*, ut fecit illi, sic *vicissim illi fiet.* 1 Macc. XV. 4. *ἀντεποιήσασθαι τῆς βασιλείας, recuperare regnum.*

ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΈΩ, *pugno contra aliquem, repugno.* In part. plur. *ἀντιπολεμοῦντες, contra aliquem pugnantes.* אַנְשֵׁי מִלְחָמָה, *viri belli.* Ies. XLI. 12. *οἱ ἀντιπολεμοῦντές σε* Thucyd. III. 39. g

*ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΎΟΜΑΙ, *contrariæ partis sum in republica, adversor alicui in administranda republica.* 4 Macc. IV. 1. ubi cum πρός construitur. Conf. Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v.

ΑΝΤΙΠΡΆΤΤΩ, *resisto.* 3 Esdr. II. 26. *πόλις ἐκείνη βασιλεῦσιν ἀντιπράσσουσα*, sec. Ald. Conf. supra s. v. *ἀντεπαράσσω.* 2 Macc. XIV. 29. *ἐπεὶ* h *δὲ τῷ βασιλεῖ ἀντιπράττειν οὐκ ἦν*, quoniam autem *aperte resistere* regi minus commodum videbatur.

ΑΝΤΙΠΡΌΣΩΠΟΣ, *qui adversam frontem habet, adversus.* ΑΝΤΙΠΡΌΣΩΠΟΙ, *adversis frontibus sese aspicientes.* לְלָאוֹת plur. ex לוּל, *ligulæ, loramenta*, aut ex aliorum sententia הַקְבִּיל Hiph. *recipio, contineo.* Ex. XXVI. 5. et XXXVI. i 10. ubi Schol. *διαδεχόμενα.* Vide supra ad *ἀντιπίπτω* monita. — לִקְרַאת, *in occursum, obviam.* Gen. XV. 10. *ἔθηκεν αὐτὰ ἀντιπρόσωπα ἀλλήλοις*, posuit illa *sibimet invicem adversa.* — פָּנִים, *facies, frons.* Inc. ac LXX 2 Sam. X. 9. *εἶδεν Ἰωὰβ, ὅτι ἐγενήθη πρὸς αὐτὸν ἀντιπρόσωπον τοῦ πολέμου*, videbat Joabus, quod *pars adversa* belli contra se fieret, i. e. quod con- k tra se acies procederet. 1 Par. XIX. 10. *ὅτι γεγόνασιν ἀντιπρόσωποι τοῦ πολεμεῖν*, quod *adversa fronte accederent*, ad pugnandum contra ipsum. — עַל פָּנִים, *coram facie, a fronte.* Ez. XLII. 8. *αὗται εἰσιν αἱ ἀντιπρόσωποι*

a ταύτας, hæc sunt illis *opposita*. Schol. Thucyd. I. 53.

*ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΩΣ, *ex adverso, ita ut facies oppositam habeat faciem alterius*. Hoc adverbium, quo lexica carent, ut recte monuit Kreyssigius Symb. P. III. p. 12. seq. occurrit Exod. XXVI. 5. apud Samarit. qui verba Hebr. מַקְבִילֹת הַלְלָאֹת אֶל־אֲחֹתָהּ, *ita ut illæ* b *ligulæ sibi invicem respondeant*, latius expressit hunc in modum: διαδεχέσθωσαν συμβολαὶ μία πρὸς μίαν, ἀντιπροσώπως, κατὰ τὸ προσέχειν ἀλλήλαις. Confer Schol. Aristoph. Thesmoph. v. 909. et Schol. Tzetz. ad Posth. 168.

Ἀντίπτωμα, *casus adversus, ruina*. Sirac. XXXI. 34. ubi ἀντίπτωμα eodem jure de *contentione* ac c de *ruina* explicari potest, ut recte observavit ad h. l. Corn. a Lapide. Ibid. XXXII. 21. ἐν ὁδῷ ἀντιπτώματος μὴ πορεύου, viam *impeditam*, h. e. *asperam, ubi facilis est lapsus, aut offensio*, ne ingrediaris.

*ΑΝΤΙΡΗΤΟΡΕΥΩ, *contra concionor*. 4 Macc. VI. 1. Similis vox est ἀντισοφιστεύω in Eudociæ Violario p. 166. 6.

d Ἀντίρρησις, *contradictio*. פִּתְגָם, propr. *decretum, sententia*, speciatim, *contra aliquem proposita ac pronuntiata*. Cohel. VIII. 11. οὐκ ἔστι γινομένη ἀντίρρησις, ubi ἀντίρρησις *interdictum* notat, seu *interlocutionem*. Symm. habet ἀπόφασις. Potest tamen etiam verti: *quia non celeriter decretum* s. *sententia pronunciatur contra illos, qui malum faciunt*. — e תְּשׁוּבָה, (Bielius perperam שׁוּב posuit.) *responsio*, speciatim, *contradictoria*, a שׁוּב *revertor*. Symm. Job. XXI. 34. coll. XXXIV. 36.

Ἀντισταθμίζομαι, *rependor*, etiam *comparor*. סָלָה Pyh. *æstimor*, a סָלָה. Inc. Job. XXVIII. 19. ἀντισταθμισθήσεται, *comparabitur*, aut: *compensari potest*.

Ἀντιστήριγμα, *firmamentum, fulcimentum*. מַשָּׁעֵן, *scipio, cui quis f innititur*. 2 Sam. XXII. 19. ubi sensu metaphorico æque ac Psalm. XVII. 21. adhibetur, et cum ἐπιστήριγμα in codd. permutatur. — סֹמֵךְ part. *fulciens*. Ez. XXX. 6. πεσοῦνται τὰ ἀντιστηρίγματα Αἰγύπτου, cadent Ægypti *socii*, seu: *cum Ægyptiis fœdere juncti*. Sir. XXXIV. 16. τίς ἀντιστήριγμα αὐτῷ; quisnam ejus *adversus calamitates fulcimentum*? g Hippocr. de Articulis p. 785. H. et 793. A.

Ἀντιστηρίζω, *contra firmo, fulcio, sustento*, et Ἀντιστηρίζομαι in Med., *innitor*, ac metaphorice *spem et fiduciam pono, confido*. נִשְׁעַן Niph. *innitor*, metaphor. *spero, confido*. Ies. L. 10. ἀντιστηρίσασθαι ἐπὶ τῷ θεῷ. — סָמַךְ, *fulcio, sustento*. Psalm. XXXVI. 25. κύ- h ριος ἀντιστηρίζει χεῖρα αὐτοῦ, Deus eum manu sua sustentat. Suid. ἀντιστηρίζει, ἀντιλαμβάνεται. Ies. XLVIII. 2. ἀντιστηριζόμενοι ἐπὶ τῷ θεῷ. Hippocr. de Morbis I. p. 458. 44. IV. p. 515. 23.

Ἀντιστρέφω, *in contrarium verto, obverto*. שְׁכוֹל, *carentia liberorum, orbitas*. Symm. Ps. XXXIV. 12. ἀντιστραμμένα: ubi Agellius legit i συστραμμένα, Montf. autem ex Eusebio edi jussit ἀνεστραμμένα, quæ posterior lectio mihi præferenda videtur. Adde Xenoph. Hier. IV. 5.

Ἀντισχύω, *viribus obnitor, contra nitor*, etiam *prævaleo*. עָזַז, *roboror*. Al. Dan. XI. 12. ἀντισχύσει. Sap. VII. 30. σοφίας δὲ οὐκ ἀντισχύει κακία, sapientiæ non prævalet ma- k litia. Vide Bretschneideri Spicileg. p. 38. seq.

Ἀντιτάσσομαι, *in acie contra hostem sto, oppono me, repugno, resisto*: it. *oppono me pro aliquo, tueor aliquem*. הֵלִיץ Hiph. a לוּץ, *illudo*. Prov. III. 34. κύριος ὑπερηφάνοις ἀν-

a τιτάσσεται. Bene quoad sensum, q. d. resistendo deridet eos. — הָשִׁית נָשִׂיא Hiph. a שׁוּת, *pono principes.* 1 Reg. XI. 34. Videntur legisse הֲשִׁיא נָשׂא, sed sensu alieno. — נָשׂא נָשָׂא, *deportando deporto.* Hos. I. 6. ἀντιτασσόμενος ἀντιτάξομαι αὐτοῖς, *opponendo opponam me illis,* s. aciem instruam adversus illos, h. e. perdam. Ego suspicor, eos le-
b gisse נָשִׂיא אָשִׁית, quæ verba eodem modo interpretati sunt 1 Reg. XI. 34. — *שָׁוָה, *æqualis sum, æquor, æquiparor.* Prov. III. 15. οὐκ ἀντιτάξεται αὐτῇ οὐδὲν τιμηθέν, ubi partim pro τιμηθὲν Grabius recte restituit πωθητὸν, partim ἀντιτάξεται est i. q. ἀντάξιον ἔσται, ut ἀντιτάσσεσθαι h. l. de eo dicatur, *quod in comparatione, ut paris virtutis, dignitatis et pretii,*
c *contenditur cum alio.* Vide ad h. l. Jaegerum. Eodem modo in lingua vernacula entgegensetzen aut entgegenstellen, *to oppose to,* quandoque usurpatur. Hesych. ἀντιτάσσεται, ἀντίκειται. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀντιτάξασθαι, πολεμῆσαι.

ἈΝΤΙΤΙΘΗΜΙ, *loco alicujus pono, repono.* — הֲבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Lev. XIV. 42. ἀντιθή-
d σουσιν ἀντὶ τῶν λίθων, *loco* lapidum *ponent.* In *opponendi* notione legitur 4 Macc. III. 16. Conf. Sturzii Lex. Xenophont. s. h. v.

*ἈΝΤΊΤΥΠΟΣ, *durus, qui tactui non cedit et alterius ictum repellit, renitens.* Esth. III. 13. λαὸν τοῖς νόμοις ἀντίτυπον πρὸς πᾶν ἔθνος, sec. cod. Alex. ubi Vatic. habet ἀντίθετον, et *Vetus altera* ἀντιδίκων. Conf. supra
e s. v. ἀντιδίκου et ἀντίθετος. V. Suid. in ἀντιτυπῆσαι. Etym. M. ἀντίτυπα, ἀντιπίπτοντα. Hesych. Ἀντίτυπος, (ita enim scribendum est loco impressi Ἄντυπος) ἴσος, ὅμοιος, ἢ ἐναντίος.

ἈΝΤΙΦΘΈΓΓΟΜΑΙ, *contradico, obloquor.* עָנָה *respondeo.* Symm. Job. XXXIX. 32. ubi עָנָה cum רָבַב, *contendere,* permutatur. Soph. Philoctet. 191. Euripid. Hippolyt. 1251. Lucian. de Domo pag. 906.
f D.

*ἈΝΤΙΦΙΛΟΣΟΦΈΩ, *contraria statuo* aut *doceo.* 4 Macc. VIII. 14.

ἈΝΤΙΦΩΝΈΩ, *respondeo.* 1 Macc. XII. 18. ubi ἀντιφωνῆν est *respondere per literas, rescribere, literis renunciare.* Vide s. προσφωνέω.

*ἈΝΤΊΨΥΧΟΣ, *vicem animæ præstans, qui pro altero se devovet.* 4
g Macc. VI. 19. Neutrum ἀντίψυχον *pro victima piaculari* legitur ibid. XVII. 22.

ἈΝΤΛΈΩ, *haurio, tolero, exantlo,* q.d. *exhaurio laborem.* דָּלָה דָּלָה, *hauriendo haurio.* Exod. II. 19. ἤντλησεν ἡμῖν. — נָשָׂא, *fero, porto.* Prov. IX. 12. μόνος ἀντλήσεις τὰ κακὰ, solus pœnas *lues.* Ita enim si vertuntur hæc verba, (ut ex usu loquendi
h Græcorum verti possunt, cum ἀντλεῖν et ἐξαντλεῖν sæpe de *molestiis vitæ* usurpentur. Vide Gataker. ad Antonin. IV. 50. p. 180.) non opus erit cum Grabio (Prolegg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 3.) divisim legere ἄν (aut, quod Jaegero placuit, αὖ, *contra*) τλήσις, aut, quod alii prætulerunt, μόνος ἀνατλήσεις. Vide
i quoque quæ de h. l. scripsit Schulzius in Diss. " qua mutationes in textu Cod. Alex. a Grabio ex conjectura factæ ad examen revocantur," p. 54. — שָׁאַב, *haurio.* Gen. XXIV. 13. 20. Ies. XII. 3.

ἈΝΤΟΦΘΑΛΜΈΩ, *adversis oculis intueor, obluctor, obnitor.* *רָאָה, *video, aspicio.* Inc. Hab. III. 10. ubi notat *truci vultu adspicere.* Sap. XII. 14. ἢ τύραννος ἀντοφθαλμῆσαι δυ-
k νήσεταί σοι, neque princeps tibi potest *obniti.* Sirac. XIX. 5. ὁ ἀντοφθαλμῶν ἡδοναῖς, qui pravis cupiditatibus *resistit.*

"ΑΝΤΡΟΝ, *antrum, spelunca.* אַרְמוֹן, *palatium.* 1 Reg. XVI. 18.

a εἰς ἄντρον τοῦ ὄπου τοῦ βασιλέως. Scilicet ἄντρον h. l. notat in universum *locum absconditum, ubi aliquis bene latere potest*, adeoque bene respondet Hebr. אַרְמוֹן, quod h. l. pariter ac 2 Reg. XV. 20. *partem palatii interiorem, ad quam aditus non patet, gynæconitida* significat. — צָרִיחַ, *arx, propugnaculum.* Inc. Jud. IX. 49. Hic quoque ἄντρον latius patet b et *quemlibet locum bene munitum* notat, *qui tutum aliquem præstare potest.* Inc. ὀχύρωμα. Vulg. *præsidium.* Hesych. Ἄντρον, σπήλαιον, ἢ ὑπόγαιος τόπος, ἢ σκοτεινὸν σπήλαιον.

ΑΝΤΡΩΔΗΣ, *in antro factus, antri speciem habens, cavernosus.* 2 Macc. II. 5. ὄπος ἀντρώδης, locus abditus, instar antri aptus ad abscondendam arcam. Hesych. ἀντρώδη, c σκηλαιώδη.

ΑΝΥΔΡΟΣ, *aqua carens, siccus*, q. d. *inaquosus.* — בְּלִי מַיִם, *sine aqua.* Psalm. LXII. 3. γῆ ἀνύδρῳ. — יָבֵשָׁה fœm. *arida.* Ies. XLIV. 3. ἐν ἀνύδρῳ, sc. γῇ. — יְשִׁימוֹן, *solitudo, desertum.* Deut. XXXII. 10. Psalm. LXXVII. 45. Jer. XLIII. 19. 20. — עָיֵף, *lassus*, it. *sitibundus.* Inc. Psalm. LXII. 2. LXX Psalm. d CXLII. 6. — צִיָּה, *siccitas, siccus locus.* Job. XXX. 3. Ps. LXXVII. 20. Jerem. II. 6. et alibi passim. — שָׁרָב, *aridus locus.* Ies. XXXV. 7.

ΑΝΥΔΡΟΣ ΓΗ, *terra carens aqua, siticulosa, in qua ex aquarum inopia fruges non proveniunt.* מִדְבָּר, *desertum.* Ies. XLI. 19. Θήσω εἰς τὴν ἄνυδρον γῆν κέδρον, efficiam, ut in loco e siticuloso succrescant cedri.

ΑΝΥΠΑΡΚΤΟΣ, *qui non existit, qui nuspiam est.* — אֱלִילִים plur. *idola*, quæ quoniam sunt res nihili et vana, (hanc enim significationem habet Chald. אֱלִיל) recte a Symm. Psalm. XCV. 5. ἀνύπαρκτοι, *non existentes*, dicuntur. Cf. Th. Gale ad Jamblich. p. 187. Phav. ἀνύπαρκτον, τὸ μὴ ὑπάρχον. Præterea autem legitur hæc vox apud Symm. Job. f XXIV. 16. ubi autem non, ut voluit Kreyssigius (Symb. P. III. p. 13.), Hebr. יָכִיר *cognoscit* respondet, quod per φωραθείς expressit Symmachus, sed Hebr. בַּלָּהוֹת *terrores*, nec, quod aliquando mihi in mentem venit, legit בְּלִימָה aut בְּלִי מָה, aut בְּלִי הוּא, sed ἀνύπαρκτος respondet formulæ בַּלָּהוֹת צַלְמָוֶת, h. e. *terrores tenebrarum* g *mortis.* Quem enim terrent, seu vinctum tenent, tenebræ mortis, is est ἀνύπαρκτος. Quæ sententia mea si admittitur, verba sequentia apud Symm. βιασθείς θανάτῳ sunt vel alius interpretis, vel ex altera Symm. editione desumta. Vide infra s. v. ἀνυπαρξία.

ΑΝΥΠΑΡΞΙΑ, q. d. *non existentia, existentiæ finis, interitus, inopia.* h בְּלִי (male Bielius in Thes. ad בַּלָּהָה *terror* retulit) *defectus, consumtio.* Theod. Job. XVIII. 15. ubi מִבְּלִי לוֹ per ἀνυπαρξία, vel potius, ut ego reponendum arbitror, ἀνυπαρξίᾳ reddidit. Vide ad h. l. Montf. qui conjicit, ἀνυπαξία translatum huc fuisse ex versione Aquilæ præcedentis versus. — בַּלָּהוֹת, *terrores*, spec. mortis. Aqu. Job. XVIII. 14. Aqu. i Symm. Job. XXVII. 20. ubi Vulg. *inopia.* Adde Ies. LXV. 23. ubi videndus L. Bos. et Montf. qui Hieronymi verba huc pertinentia attulit. Vide supra s. v. ἀνύπαρκτος, ac Suiceri Thes. Eccles. s. h. v.

ΑΝΥΠΕΡΒΑΛΤΟΣ, *qui superari non potest, quem nemo antecellit, præstantissimus, excellentissimus.* Judith. XVI. 11. ubi Deus ita dicitur. k Phav. ἀνυπέρβλητος, προέχων.

ΑΝΥΠΕΡΘΕΣΙΑ, *nulla dilatio, celeritas*, speciatim: *ira, quæ differri s. contineri nequit, sed se effundit vindicando et ulciscendo alios*, h. e. *gra-*

a vis, vehemens, rapida. עֶבְרָה, ira, excandescentia. Aqu. (respiciens originem vocis ab עָבַר transiit) Ps. VII. 7. Hos. V. 10. Amos I. 11. Cæterum in loco Psalmi sine dubio scribendum est ἐν ἀντιῤῥισίαις loco ἐν ἀντιῤῥισίᾳ, quia in textu Hebr. est בְּעֲבָרוֹת. Fortasse tamen Aquila scripserat ἐν ὑπῤῥισίαις, h. e. in transgressionibus, nam ὑπέῤῥισις est ὑπέρ-
b βασις, interprete Hesychio, et עָבַר quandoque notat transgressus est. Cf. Drusium ad Fragm. Vett. Intt. Ps. l. c.

ἈΝΤΙΠΕΡΘΕΤΈΩ, non differo, accelero, speciatim iram non differo, excandesco. הִתְעַבֵּר, idem. Aqu. Ps. LXXVII. 21. 59. ἀντιῤῥίνησεν, excandescebat.

ἈΝΤΙΠΕΡΘΕΤΩΣ, sine mora, sine
c dilatione. 3 Macc. V. 20. et 42. Lex. Vet. Ἀντιῤῥίπως, immoranter, incunctanter, procul dubio. Phalarid. Epist. 39. p. 27. 7. ed. Oxon. Vide et Suidam s. v. ἀμελλητί.

ἈΝΤΙΠΌΔΕΤΟΣ, discalceatus, nudis pedibus. יָחֵף id. 2 Sam. XV. 30. Ies. XX. 2. 3. 4. — שׁוֹלָל, spoliatus. Mich. I. 8. ἀντιπόδετος καὶ γυμνή, specie scil. pro genere posita.
d Vocem ἀντιπόδετος rejiciunt Thomas Magister et Phrynichus, et rectius dici ἀντιπόδητος adserunt. Sed apud scriptores probatissimos, v. c. Xenophontem et Ælianum, occurrit etiam ἀντιπόδετος. Vide Perizonium ad Ælian. V. H. VII. 13. ac Suiceri Thes. Eccles. s. h. v.

ἈΝΤΙΠΌΚΡΙΤΟΣ, minime fucatus, ab omni simulatione alienus, it.
e personas non respiciens. Sap. V. 19. κρίσις ἀνυπόκριτος, judicium ab omni personarum respectu alienum. Vulg. judicium certum, h. e. rectum. Ib. XVIII. 16. τὴν ἀνυπόκριτον ἐπαγαγὴν, imperium non simulatum et fictum, sed verum, certum et efficax. Hesych. Ἀνυπόκριτος, ἄδολος, ἀπροσωπόλητος.

*ἈΝΤΙΠΟΜΌΝΗΤΟΣ, qui sustineri nequit, intolerabilis. Ex. XVIII. f 18. φθορᾷ καταῤῥαιπήσῃ ἀνυπομονήτῳ. Ita legitur in Vat. Sed pro ἀνυπομονήτῳ, quod in Ald. deest, ac nihil habet in textu Hebr. cui respondeat, in cod. Alex. ἀνυπονοήτῳ legitur. Utraque lectio a serie orationis est minime aliena. V. Dionys. Halic. I. p. 366. 16. Conf. quoque Ind. Græc. Diodori Sic. ed. Bip.

ἈΝΤΙΠΟΝΌΗΤΟΣ, qui est extra g suspicionem, vel de quo nulla est suspicio, vel expectatio. Ex. XVIII. 18. sec. cod. Alex. φθορᾷ καταῤῥαιπήσῃ ἀνυπονοήτῳ, ubi nihil legitur in cod. Hebr. Sir. XI. 5. ὁ δὲ ἀνυπονόητος ἐφόρεσεν διάδημα, is, de quo minime suspicio erat, seu de quo non cogitabatur, gestavit diadema. Conf. Lex. Polyb. s. h. v.

ἈΝΤΙΠΌΣΤΑΤΟΣ, intolerabilis, k cujus impetus sustineri nequit, insuperabilis. בְּלִיַּעַל, nequam. Symm. Prov. XVI. 27. ἀνυπόστατος. ubi tamen Bielio legendum videtur ἀνυπόταικτος, qua voce et Symmachus Hebr. בְּלִיַּעַל interpretatur 1 Sam. II. 11. Sed recepta lectio quoque defendi potest, modo cum Montfauconio vertatur intolerabilis. — זְדוֹנִים plur. superbi. Ps. CXXIII. i 4. τὸ ὕδωρ ἀνυπόστατον, h. e. vel: aqua, cui non est ὑπόστασις, h. e. ubi figere pedem et insistere nemo potest, ergo aqua profunda, vel: quæ tanto cum impetu ruit, ut illi obsisti non possit. Sic Juliano Orat. I. p. 34. χειμάῤῥους ἀνυπόστατος est torrens, cujus impetus sustineri nequit. — לָיִשׁ, leo fortissimus. Symm. Job. IV. 11. ἀνυπόστατος λέων, quod non k est leo insuperabilis, ut Bielius transtulit, sed leo substantia egens. Nam secundum Buxtorfium ad Dan. VI. 8. לָיִשׁ notat leonem, qui tandem præ inopia prædæ, quam viribus destitutus consequi non valet, perit. Job. IV. 11. Symm. Ps. LXXXV. 13. — עָרִיצִים, prævalidi. Symm.

a Job. XXVII. 18. 2 Macc. I. 18. ἡ ἐπ' αὐτὸν ἀνιστάσατος δοκοῦσα εἶναι δύναμις, exercitus ejus, qui *insuperabilis* esse videbatur. Sic Julianus Orat. II. p. 60. ἄμαχον καὶ ἀνιστάσατον στράτευμα dixit. Vide Ez. Spanhem. ad Julian. p. 223. Conf. Pollucem Lib. I. sect. 157. ubi ἄμαχοι, δύσμαχοι, ἀπροσήττητοι, δυσαντίβλητοι, ἀνίκητοι conjunguntur. 2 b Macc. VIII. 5. Orat. Manass. v. 5. ἀνιστάσατος ἡ ὀργή, ira *intolerabilis*. Suidas: Ἀνιστάσατον, ἀντὶ τοῦ ἀφύκτου.

ΑΝΤΙΣΤΑΤΟΣ, *indomitus, refractarius.* בְּלִיַּעַל, *nequam.* Symm. 1 Sam. II. 12. Cf. s. v. ἀνιστάσατος ex Prov. XVI. 27.

ΑΝΥΩ, *sublevo, erigo, exalto.* אָחִיט Chald. Aph. *resarcio, re-* c *stauro.* Esdr. IV. 12. θεμελίους αὐτῆς ἀνέωσαν, ubi libere verterunt. — רוֹמֵם, הֵרִים Pih. et Hiph. a רוּם, *exalto.* 1 Sam. II. 7. ταπεινοῖ καὶ ἀνυψοῖ, humiliat et *exaltat*, h. e. *ad dignitatem et honores evehit*, seu *felices reddit.* Ps. CXII. 6. Sir. IV. 12. ἡ σοφία υἱοὺς ἑαυτῆ ἀνύψωσιν, sapientia filios suos *extollit*, h. e. ex rudibus facit doctos, ex insipienti- d bus sapientes, ex terrenis cœlestes. Vulg. *vitam inspirat.* Legit aut ἐψύχωσε aut ἐπνεύσωσε, *insufflando vitam inspirat*, ut quoque habuit Clem. Alex. Strom. Lib. VI. Confer etiam L. Bos. ad h. l. Sir. XX. 28. ἀνυψώσει θημωνίαν αὐτοῦ, *altum* acervum frugum *attollit*, h. e. magnam colligit messem. Ib. XXVIII. 11. κατὰ τὸν πλοῦτον ἀνυψώσει ὀργὴν αὐτοῦ, e quo magis divitiis abundabit, eo magis irascetur. Ib. XXXIII. 9. ἐκ' αὐτῶν ἀνύψωσε καὶ ἡγίασε, eorum nonnullos posuit in numerum festorum dierum: ubi ἀνυψοῦν ἡμέρας est i. q. ἁγιάζειν, *separare a reliquis diebus ad peculiarem et sanctum usum.* Ib. XXXIV. 19. ἀνυψῶν ψυχὴν, animum *erigit*, seu *exhilarat.* Ib. XXXVIII. 3. ἐπιστήμη ἰατροῦ f ἀνυψώσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, medicus insignis peritia sua *ad magnas opes et honores ascendit.* Ibid. XL. 28. facultates et vires ἀνυψώσουσι καρδίαν, hominem *faciunt animosum* et *audacem.* Ib. XLIV. 23. ἀνυψοῦν, *multiplicare.* Ib. XLVI. 23. ἀνυψοῦν τὴν φωνὴν, elevare vocem, h. e. in risu cachinnari ac perstrepere, coll. XXI. 22. etc.

ΑΝΥΩ, *perficio, efficio.* 4 Macc. g IX. 12. μηδὲν ἀνύοντες, nihil *proficientes.*

ΑΝΩ, *supra, sursum.* מַעַל. Ps. XLIX. 5. — מִמַּעַל. Ex. XX. 4. Jos. II. 11. Prov. VIII. 28. τὰ ἄνω νέφη, sc. ὄντα, nubes, quæ sursum sunt. — מַעֲלָה. Deut. XXVIII. 43. 1 Reg. VII. 30. — לְמַעְלָה. 2 Reg. XIX. 30. 2 Par. XXVI. 8. ταπεινώσει ἕως ἄνω, invalescebat h usque ad summum. Cohel. III. 21. εἰς ἄνω, *sursum.* — עֶלְיוֹן, *supremus.* Jos. XVI. 5. ἕως βαιθωρῶν τῆς ἄνω, usque ad Bethoron *superiorem.* Ies. VII. 3. τῆς ἄνω ὁδοῦ, viæ *superioris.* — עֶלִית, *superior.* Jos. XV. 19. — Vide alibi Ὑδωρ et Φύω.

ΑΝΩΘΕΝ, *superne, desuper, supra, denuo, iterum.* — מַעַל. Ex. XXV. 22. — מִמַּעַל. Ex. XXVIII. i 27. Job. III. 4. — לְמַעְלָה. Ez. XLI. 7. — מִלְמַעְלָה. Gen. VI. 16. Theod. Jos. III. 13. Sap. XIX. 6. πάλιν ἄνωθεν pleonastice i. q. simplex ἄνωθεν, *iterum, denuo*, coll. Gal. IV. 9. Joseph. A. J. I. 18. φιλίαν ἄνωθεν ποιεῖται πρὸς αὐτόν. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΑΝΩΤΑΤΟΣ, superlat. *supremus.* עֶלְיוֹן, *supremus.* Symm. Ps. k LXXXVIII. 27. ἀνώτατον τῶν βασιλέων τῆς γῆς, supremum seu summum regum terræ. Tob. VIII. 3. τὰ ἀνώτατα Αἰγύπτου, i. e. regiones desertæ, arenosæ, et æstu flagrantes, quibus superior Ægypti pars abundabat.

a ΑΝΩ΄ΤΕΡΟΝ, *superius* מִמַּעַל. Lev. XI. 21.

ΑΝΩ΄ΤΕΡΟΣ, compar. *superior.* לְמַעְלָה לְמַעְלָה, *supra supra.* Ez. XLI. 7. — עֶלְיוֹן, *supremus.* Neh. III. 25. Præterea legitur 1 Reg. X. 22. ubi videndus L. Bos.

*ΑΝΩΤΕ΄ΡΩ, *superius.* 1 Reg. X. 22. τῶν ἀνωτέρω sec. Vat. Vide supra s. v. ἀνώτερος.

b ΑΝΩ΄ΝΥΜΟΣ, *anonymus, qui est sine nomine,* vel *non nominandus, qui nominari non debet, infandus, inglorius, obscurus.* — בְּלִי שֵׁם, *sine nomine.* Inc. Job. XXX. 8. Sap. XIV. 27. τῶν ἀνωνύμων εἰδώλων θρησκεία, *cultus idolorum infandorum,* ut Vulg. reddidit, h. e. *execrandorum.*

ΑΝΩΦΕ΄ΛΕΙΑ, *inutilitas.* אָוֶן, c *vanitas.* Aqu. Jer. IV. 14.

ΑΝΩΦΕΛΗ΄Σ, *inutilis.* *אָוֶן, *vanitas.* Aqu. Job. XV. 35. ubi τὸ ἀνωφελὲς est *abortus,* seu *moles ventosa,* quæ Ps. VII. 15. שֶׁקֶר dicitur. LXX habent κενά. Idem Prov. XXII. 8. ubi tamen incertum est, an ἀνωφελὲς ad עַוְלָה, *iniquitas,* aut ad אָוֶן, *vanitas,* referendum sit. Aqu. Ps. VI. 9. Al. Ps. IX. 29. d Aqu. Symm. Jos. IX. 2. Aqu. Job. IV. 8. Jer. IV. 14. Hos. IV. 15. — *אוֹן, *robur.* Aqu. Hos. XII. 9. ubi pro אוֹן לוֹ legit אָוֶן לוֹ. — אֵין לֶחֶם, *sine pane* vel *cibo.* Prov. XXVIII. 3. ὥσπερ ὑετὸς ἀνωφελὴς, sicut imber noxius, nullam fertilitatem largiens, immo detrimentum afferens, nempe agris frugiferis, ita ut caritas annonæ oriatur. Vide ad e h. l. Jaegerum. — לֹא הוֹעִיל, *non prodest.* Jer. II. 8.

ΚΙ΄Σ ΑΝΩΦΕΛΗ΄, *ad nihil utile.* לִבְלְתִּי הוֹעִיל, *non prodest.* Ies. XLIV. 10.

ΑΞΙ΄Α, *dignitas, meritum.* Ita vulgo in Lexicis exponitur, quasi esset substantivum. Sed L. Bos de Ellips. p. 265. merito pro adjectivo habet, et τὴν ἀξίαν Græcos dicere pro κατὰ τὴν ἀξίαν τιμὴν observat. f V. Schol. Thucyd. Lib. I. c. 27. Similiter Sir. X. 31. δὸς αὐτῷ τιμὴν κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς, da illi honorem *pro merito ejus.* Ib. XXXVIII. 18. ποίησον τὸ πένθος κατὰ τὴν ἀξίαν αὐτῆς, fac luctum *secundum meritum ejus.* Conf. et Ælian. V. H. II. 3. Additur autem τιμὴ apud Hesychium in Ἀξία τιμή, quod exponitur καθῆκον ἄξίωμα. Sic enim sine interpunc- g tione legendum est. Cæterum apud eundem grammaticum κατ' ἀξίαν etiam redditur: κατὰ δόξαν.

ΑΞΙΝΑ΄ΡΙΟΝ, *securis, securicula.* קַרְדֹּם, *securis.* Symm. 1 Sam. XIII. 20. V. Joseph. B. J. II. 8. 7. p. 163. et Suidam s. h. v.

ΑΞΙ΄ΝΗ, *securis.* גַּרְזֶן, idem. Deut. XIX. 5. Ies. X. 15. — קַרְדֹּם, idem. Jud. IX. 48. Ps. LXXIII. 7. h Jer. XLVI. 22. ubi metaphoriae denotatur *horrenda Dei vindicta in improbos,* coll. Matth. III. 10. Adde Aqu. Symm. Ps. LXXIII. 6. Hesychius: Ἀξίνη, δίστομος πέλεκυς.

ΑΞΙΟΠΙΣΤΟΣ, *fide dignus, fidelis.* אֱמוּנָה, pr. *fides, veritas.* Prov. XXVIII. 20, ἀνὴρ ἀξιόπιστος, vir fide dignus. — נֶאֱמָן part. Niph. Prov. XXVII. 6. vulnera ab amico inflicta i ἀξιοπιστότερά ἐστιν, majorem fidem amicitiae demonstrant, quam spontanea oscula inimici. 2 Macc. X. 11. ὄνειρον ἀξιόπιστον, somnium fide dignum, h. e. verum, insignibus auctoritatis divinae notis commendatum. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀξιόπιστον, ἄξιον τοῦ πιστεύεσθαι.

ΑΞΙΟΣ, *dignus, conveniens, par, æqualis.* בֵּן, *filius.* Aqu. 2 Sam. k XII. 5. ἄξιος θανάτου. Bene quidem quoad sensum, sed non accommodate rationi, quam Aquila in versione sua secutus est. Repono υἱός. Vox ἄξιος sine dubio e reliquis

e verss. irrepsit. Symm. 1 Sam. XXVI. 16. Scilicet בֵּן aliis substantivis adjunctum haud raro eum notat, *qui aliqua re dignus est*. Itaque quoque ὡὸς et τίκτω, de quibus verbis expositum est a me in Lexico N. T. — מָלֵא, *plenus*. Gen. XXIII. 9. 1 Par. XXI. 22. 24. ἀργύριον ἄξιον, *justum* pretium ac sufficiens. Respondet vernaculo: einen reichlich f aber gut bezahlen, *to pay a person handsomely*. — שָׁוֶה part. *æqualis, par, conveniens*. Esth. VII. 4. οὐ γὰρ ἄξιος ὁ διάβολος τῆς αὐλῆς τοῦ βασιλέως, hostis nullo modo compensare potest damnum regi illatum. Præterea legitur apud LXX Mal. II. 13. ubi sine dubio de suo addiderunt, certe nihil illi respondet in textu Hebraico. Sap. I. 16. ἄξιοί c εἰσιν τῆς ἐκείνου μερίδος εἶναι, pro τοῦ τῆς ἐκείνου κ. τ. λ., digni sunt, qui sint ex parte ejus. Similis constructio infra XVIII. 1. et Luc. XV. 19. Sap. III. 5. εὗρεν αὐτοὺς ἀξίους ἑαυτοῦ, invenit illos sibi *convenientes*; coll. VI. 16. ac Matth. X. 38, Sap. XII. 7. ἀξίαν ἀποικίαν, coloniam filiis Dei dignam. Sap. XII. 26. ἀξίαν θεοῦ κρίσιν ποιήσουσιν, d pœnas peccatis suis *convenientes* dabunt Deo. Non enim ἀξίαν ibi cum θεοῦ construendum videtur. Sap. XIX. 4. ἀξία ἀνάγκη, digna necessitas, h. e. *commerita* sors, *justa* pœna. Sir. XXVI. 17. οὐκ ἔστι σταθμὸς πρὸς ἀξίους ἐγκρατοῦς ψυχῆς, omne pondus non æquat animam continentem, h. e. *nihil pretiosius et præstantius* est anima continente. Lex. Cyrilli e MS. Brem. Ἄξια, ἴσα.

ΑΞΙΟΝ ΑΠΟΒΑΙΝΕΙ, *dignum evenit*. הִשָּׁוָה Hiph. a נָשָׁה, *obliviscor*. Job. XI. 6. ἄξιά σου ἀπέβη ἀπὸ κυρίου, ὧν (pro τούτων, ὧν) ἡμάρτησας, quod digna peccatis tuis tibi a Deo eveniant. Similis constructio Job. XXXIII. 27. et Luc. XXIII. 41. Cæterum נָשָׁה acceperunt in notione *mutuo dandi*, et in malam partem *debitum durius exigendi*. For- f tasse etiam vocem hanc cum שָׁוָה permutarunt.

ΑΞΙΟΣ ΕΙΜΙ, *dignus sum*. שָׁוָה, *æquiparor, æqualis sum*. Prov. III. 15. et VIII. 11. πᾶν δὲ τίμιον οὐκ ἄξιον αὐτῆς ἐστι, omne pretiosum autem non est æquiparandum illi.

ΑΞΙΑ ΕΤΑΖΩ, *digna scrutor*. שָׁוָה, *æqualis, par sum*, et ex usu l. Arab. سوى *complano, æquo*. g Job. XXXIII. 27. καὶ οὐκ ἄξια ἤτασέ με ὧν ἥμαρτον, sed non *ex merito mecum egit* secundum peccata mea.

ΑΞΙΟΝ ΗΓΟΥΜΑΙ, *dignum æstimo*. הֶשִׁית Hiph. a שׁוּת, *pono*. Job. XXX. 1. οὓς οὐχ ἡγησάμην ἀξίους κυνῶν τῶν ἐμῶν νομάδων, quos non eodem loco cum canibus meis pecuariis habuissem.

ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΣ, (τὸ) *dignitas*. h הָדָר, *decor*. Symm. Ps. LXXXIX. 15.

ΑΞΙΟΩ, *dignum censeo*, it. *precor, peto, postulo*. — בָּעָא : בָּעֵה Chald. *peto, oro*. Dan. II. 16. ἠξίωσε τὸν βασιλέα, rogabat regem. Vide Suidam in v. ἀξιουμένου, ubi ἀξιοῦσι ἀντὶ τοῦ παρακαλοῦσι usurpari docet. Dan. II. 23. ἃ ἠξιώσαμεν παρά σου, quæ *petivimus* a te. Conf. Act. i XXVIII. 22. et ad h. l. Jac. Hasæum in Bibl. Brem. Cl. IV. p. 358. Dan. VI. 11. ἀξιοῦντα καὶ δεόμενον, orantem et obsecrantem. — בָּקַשׁ Pih. idem. Inc. 2 Reg. XII. 16. ubi etiam Compl. ἠξίου habet. LXX Esther. IV. 7. Dan. I. 8. — בַּקָּשָׁה, *petitio*. Esth. IX. 12. τί οὖν ἀξιωθήσεται ἔτι, καὶ ἔσται σοι. — בַּקָּשָׁה et שְׁאֵלָה junctim. Esth. V. 6. — k הִתְחַנֵּן Hithp. *deprecor*. Esth. VIII. 3. — *נָא, *quæso, obsecro*. Jer. XXXVII. 20. sec. Hex. ἀξιῶ ἄκουσον, seu potius ἄκουσόν ἀξιῶ. Non est varia lectio, sed diversa

a interpretatio alterius interpretis, probabiliter Symmachi (cf. Symm. 1 Sam. XV. 25.), qui sectatus est elegantiam sermonis Græci. Adhibetur nempe elegantioribus Græcis v. ἀξιῶ in istum sensum, ut sit i. q. δή. — נָמַשׁ, *permitto.* Gen. XXXI. 28. Libere verterunt. Permutatur etiam ibi ἀξιοῦσθαι cum καταξιοῦσθαι in codd. — נָשָׂא, *attollo.* Jer. VII. b 15. et XI. 14. In utroque loco נָשָׂא construitur cum substantivis רִנָּה ac תְּפִלָּה. — שָׁוָה Pih. *æquiparo.* Symm. Ps. CXXX. 3. ἠξίωσα, pro quo tamen alii ἐξίσωσα. Conf. v. ἐξισόω.

Ἀξίωμα, *dignitas, auctoritas, majestas, petitio, postulatio.* הָדָר, *decor, majestas.* Al. Ps. XLIV. 5. CX. 3. Aqu. Ps. VIII. 6. Symm. c Ies. V. 3. et LIV. 2. Conf. 2 Macc. IV. 31. Sic Æliano V. H. VIII. 12. ἀξίωμα τοῦ συνεδρίου est *majestas* synedrii. Hesych. ἀξίωμα, δόξα. — בַּקָּשָׁה. Esth. V. 7. τὸ αἴτημά μου καὶ τὸ ἀξίωμά μου, petitio mea et postulatio mea. Lex. Cyrilli MS. Brem. Τὸ ἀξίωμα, τὸ αἴτημα. — פְּלִילִי, pr. *judex.* Ex. XXI. 22. μετὰ ἀξιώματος, h. e. *ita ut antea res* d *ab arbitris constitutis recte æstimetur.* Fortasse legerunt פְּלִילָה, quod *rei æstimationem* notat. — רִנָּה, *clamor,* etiam *preces supplices.* Ps. CXVIII. 169. Ad hunc locum respiciens Suidas ita: ἀξίωμα, ἡ ἱκετεία. — תְּחִנָּה, *deprecatio.* Ps. CXIX. 171. ubi non opus est, ut pro ἀξίωμα legatur αἴτημα. — 3 Esdr. VIII. 4. τυρόννι χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ ἐπὶ πάντα τὰ e ἀξιώματα αὐτοῦ, invenienti gratiam coram illo in omnibus, *quæ petebat.*

Ἀξίως, *digne, merito, juste, convenienter.* Sap. VII. 16. ἐνθυμηθῆναι ἀξίως τῶν δεδομένων, cogitare digne de datis, h. e. *pro donis acceptis rite gratias agere.* Ib. XVI. 1. ἐκολάσθησαν ἀξίως, *juste* puniti sunt. Sir. XIV. 11. προσφορὰς κυρίου ἀξίως πρόσαγε, offer Deo munera *convenienter facultatibus tuis.* f

Ἄξων, *axis,* it. *orbita, semita,* metaph. *vitæ ratio.* אֹפָן, *rota.* Ex. XIV. 25. συνέδησε τοὺς ἄξονας τῶν ἁρμάτων, colligavit axes curruum. Vide et Sir. XXXIII. 5. ὡς ἄξων στρεφόμενος. Hesych. ἄξονα, ξύλον, τὸ τοὺς τροχοὺς φέρον. Idem: Ἄξων, τὸ διὰ τῶν τροχῶν διῆκον ξύλον, περὶ ὃ στρέφονται. Conf. Schefferum de Re Vehic. Lib. I. c. 5. p. 35. — מַעֲגָל, *or-* g *bita.* Prov. II. 9. πάντας ἄξονας ἀγαθοὺς, *omnem recte vivendi rationem.* Ib. v. 18. ἄξονες, *vivendi ratio.* — נְתִיבָה, *semita.* Inc. Prov. III. 17. Adde 4 Macc. IX. 20.

*Ἀοίδιμος, *celeber, decantatus.* 4 Macc. X. 1. Hesych. ἀοίδιμος, ἀείμνηστος, διαβόητος, ἀεὶ ᾀδόμενος, εὔκλεής, ὀνομαστός.

Ἀοίκητος, *inhabitabilis, incul-* h *tus.* חוּצָה, propr. *platea, rus.* Prov. VIII. 26. κύριος ἐποίησε χώρας καὶ ἀοικήτους, Deus fecit terram cultam et loca deserta s. inculta. Vocem Hebr. de pascuis Nomadum adhiberi docuit Michaëlis Commentatt. Synt. I. p. 223. — *יְשִׁימוֹן nomen proprium, quod secundum Etymol. *devastationem, solitudinem magnam* notat. Symm. 1 Sam. XXIII. 24. i et Ps. LXVII. 8. — יָלַל, *ejulatus.* Aqu. Deut. XXXII. 10. Sed suspicor, ἀοικήτῳ ibi potius ad seq. יְשִׁמוֹן pertinere, ita ut hujus vocis duplex sit h. l. versio, e duabus sc. Aquilæ editionibus. — לֹא יָשַׁב, *non habito.* Job. XV. 28. — מְשֹׁאָה, *devastatio,* et *locus devastatus ac desertus.* Job. XXXVIII. 27. ἄβατον καὶ ἀοίκητον, sc. γῆν, ter- k ram inviam et inhabitabilem. — נְשַׁמָּה, *desolata.* Symm. Psalm. LXVIII. 26. — עֲרָבָה, *desertum.* Symm. Jos. III. 16. IV 13. XV.

6. ubi vid. Scharfenb. Idem Job. XXXIX. 6. et Ps. LXVII. 5. Conf. quoque Holmesium ad Deut. IV. 48. Append. — *שְׁחוֹר, *nigrum.* Jos. XIII. 3. Grotio legisse videntur שְׁאוֹן. Sed hæc nimis differunt. Suspicor potius, eos *Resch* et *Daleth* permutasse. Certe Syr. ܫܚܪ de *solitario* et *solitudine* adhibetur. — שְׁמָמָה, *desolatio.* Jos. VIII. 28. — תֵּל, *tumulus.* Deut. XIII. 16. ubi ante ἀοίκητον supplendum videtur χῶμα, quod additur Deut. VIII. 28. Arab. تَلّ, *tumulus arenosus.* Adde Deut. XI. 13. — תַּלְאוּבָה, *siccitas.* Hos. XIII. 5. — תַּנִּים, *dracones.* Aqu. Psalm. XLIII. 21. ubi מְקוֹם תַּנִּים, *locus, ubi dracones habitant,* h. e. *locus desertus* ex usu SS., redditur τόπος ἀοίκητος. Sensum expressit, ideoque hanc versionem Aquilæ esse negaverim. Si vere sunt Aquilæ hæc verba, ut testatur Eusebius, ante תַּנִּים Aquila in suo codice לֹא legit, ut nempe respexerit notionem vocis Arab. تَنَّ *substitit,* unde تَنٌّ *habitatio.* Sap. XI. 2. ἔρημον ἀοίκητον. 1 Macc. III. 46. ἀοίκητος ὡς ἔρημος. Adde Herodot. III. 34. p. 101. et V. 10. p. 289.

ΑΟΙΚΗΤΟΣ ΕΙΜΙ, *inhabitabilis sum.* קוּט, *fastidio.* Job. VIII. 14. ἀοίκητος γὰρ αὐτοῦ ἐστιν ὁ ὀλυσ. Num respexerunt notionem *abscindendi,* quam habet vox Arab. قَطَّ. Fortasse autem verba hæc continent merum scholion, pertinens illud ad verba sequentia: ἀφάχη δὲ αὐτοῦ ἀνεβήσεται ἡ σκηνή.

ΑΟΡΑΣΙΑ, *cæcitas.* — סַנְוֵר, *excæcatio.* Gen. XIX. 11. 2 Reg. VI. 18. — עִוָּרוֹן, *excæcatio totalis.* Deut. XXVIII. 28. Sap. XIX. 16. ἐπλήγησαν ἀορασίᾳ. 2 Macc. X. 30.

ΑΟΡΑΤΟΣ, *invisibilis, invisus, qui fugit aciem oculorum.* מִסְתָּר, *absconsio, absconditum.* Ies. XLV. 3. ἀοράτους ἀνοίξω σοι θησαυρούς, absconditos tibi aperiam thesauros. — תֹּהוּ, *inane.* Gen. I. 2. ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος, quæ verba vel ita verti possunt: *terra erat invisa,* sc. ἐπικειμένου τοῦ ὕδατος, interprete Theodoreto Quæst. in Genes. p. 9. ed. Hal. aut βαθεῖ μὲν κρυπτομένης σκότει, quod addit Joseph. A. J. I. 1. 1. (Zonaras Lex. c. 232. Ἀόρατος, ὥσπερ τὸ καλύπτεσθαι τὴν γῆν ὑπὸ τοῦ ὕδατος, ὡς τό, ἡ δὲ γῆ ἦν ἀόρατος καὶ ἀκατασκεύαστος. φύσει γὰρ ἦν ἐρατὴ· διὰ δὲ τὴν ἐπιπρόσθησιν τοῦ ἐπικειμένου αὐτῇ ὕδατος ἦν ἀόρατος.), vel: *horribilis ac tetrica aspectu erat,* οἷον ἀξία τοῦ φοβεῖσθαι, ut explicat Severus Cat. Niceph. p. 12. Patricius Junius conjecit legendum ἄωρος, quæ vox quandoque ἄμορφον notat. Confer tamen Grabii Epistolam ad Millium p. 58. seq. Ceterum Weplerus in Fragm. Critt. T. IV. p. 39. non male existimat, LXX תֹּהוּ deduxisse a תָּוָה (sic quoque Schultensius), ac hoc permutasse cum טָוָה, Arab. طَوِيَ, *tegere.* 2 Macc. IX. 5. ἀνιάτῳ καὶ ἀοράτῳ πληγῇ. Hesych. ἀόρατον, μὴ θεωρούμενον. Cf. Suiceri Thes. Eccl. T. I. p. 101.

ΑΟΡΙΑ, *tenebræ.* אֲפֵלָה, *caligo.* Ies. LIX. 9. ἐν ἀορίᾳ πεπιστάκαμεν. Complut. habet σκότει. Utrumque metaphorice h. l. de *infelicitate* ac *miseria* explicandum est.

ΑΟΧΑΗΤΟΣ, *immunis a molestia, imperturbatus, quietus.* שַׁאֲנָן Pih. *tranquille ago.* Symm. Job. III. 18. Vulg. *sine molestia.* Legitur quoque apud Lucian. de Parasito p. 767. D. et Dion. Hal. I. 7. 26. Vide Bergler. ad Alciphr. III. 55. p. 169.

ΑΠΑΓΓΕΛΙΑ, *nuntium.* הֶגֶד

a inf. Hoph. ab הִגִּיד. Jos. IX. 24. *ἀπαγγελίᾳ ἀπηγγέλη*, coll. Ruth. II. 11. — שֵׁמַע, *auditio*, etiam *id quod auditur*, *nuncium*. Nah. III. 19.

*ΑΠΑΓΓΕΛΜΑ, *nuncium*, etiam *prædicatio*, *laus*, *præconium*. מַלְאֲכוֹת, *opera*, et quidem *insignia*, *celebratione digna*. Ps. LXXII. 28. ex emendatione Grabii, cui lectio *αἰνέσεις*, quam reliqui libri habent, merum glossema esse videbatur.

b

ΑΠΑΓΓΈΛΛΩ, *annuncio*, *renuncio*, *declaro*, *significo*, *resolvo*, *explico*, *interpretor*. — אָמַר, *dico*, *loquor*. Jos. II. 2. — הִגִּיד Hiph. a נָגַד, *annuncio*. Gen. IX. 22. sec. Compl. ubi reliqui libri habent *ἀνήγγειλε*, cum qua voce quoque permutatur ib. XXIV. 28. et XXXVII. 14.

c Jud. XIV. 12. ubi de ænigmatibus sermo est, adeoque *ἀπ.* notat *solvere*, *explicare*, *interpretari*, coll. 13. 14. 15. Ps. CXLIV. 4. *τὴν δύναμιν σου ἀπαγγελοῦσιν*, potentiam tuam *laudibus celebrabunt*. Ies. XLII. 12. et LVII. 12. Amos IV. 13. *ἀπαγγέλλων εἰς ἀνθρώπους τὸν χριστὸν*, *annuncians* hominibus unctum ipsius. Similiter Luc. VIII. 34. *ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν*. Adde Symm. Job.

d XXXVI. 33. et Ps. XXXIX. 6. — *הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, *attingere*, *pertingere facio*. 1 Sam. XIV. 9. ubi pro הַנְּגִיעֵנוּ non legerunt הַנְדִּינוּ, ut Fischero placuit in libro de Verss. GG. V. T. p. 153., sed libere verterunt: usque dum nos redeuntes ad vos nuncium afferamus vobis. — הוֹדִיעַ Hiph. a יָדַע, *notum facio*. Ps. LXXXVIII. 2. CIV. 1.

e — הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire facio*. Ies. XLVIII. 20. Scilicet *exire* ex usu SS. quandoque *innotescere* notat. — הָמָה pr. *strepo*. Ps. LIV. 19. ubi vox Hebraica a plerisque interpretibus per *ingemiscere*, *preces facere* explicatur. — הָחֲוִי חֲוִי, Chald. Pah. et Aph. *annuncio*. Dan. II. 6. 7. 11. et 16. — נוֹעַץ Niph. a יָעַץ, *consilium ineo*. 1 Reg. XII. 6. *ἀπήγγειλεν*, h. e. retulit ad f seniores, nempe eo consilio, ut eorum sententiam audiret. — סָפַר, Pih. *narro*. Ps. LXXVII. 5. et 8. — פָּתַר, *interpretor*. Gen. XLI. 8. ubi de somnio sermo est. V. supra s. הִגִּיד. — קָרָא, *clamo*. Ies. XXX. 7. — שָׁלַח, *mitto*. 2 Sam. XI. 22. *ἀπήγγειλε*, sc. per legatos. — שָׁמַע, *audio*, in Niph. et Hiph. Neh. VI. 7. Nah. I. 15. Præterea legitur g 2 Sam. XII. 1. ubi verbis *ἀπάγγειλον δὲ μὴ τὴν κρίσιν ταύτην* sec. Compl. h. e. *sententiam dicas* seu *feras judicium*, nihil respondet in textu Hebraico. Hesych. *ἀπαγγέλλω, φανερὸν ποιῶ*.

*ΑΠΑΓΟΡΕΎΩ, *interdico*. 4 Macc. I. 34. *τῶν ἀπηγορευμένων ἡμῖν κατὰ τὸν νόμον*. Hesychius *ἀπαγορεύει* inter alia per *κωλύει* exponit, h ac *ἀπηγορευμένα* per *ἄνομα*.

ΑΠΆΓΧΩ, *strangulo*, *suffoco*. — נֶחְנַק Niph. *strangulo me*. 2 Sam. XVII. 23. *ἀπήγξατο*, *strangulabat se*. Ælian. V. H. V. 8. Plutarch. Thes. p. 8. de Ariadne. Tob. III. 11 *ὥστε ἀπάγξασθαι*, ad suspendium usque, vel: *ita ut de suspendio etiam cogitaret*. Vide Lex. N. T. sub h. v. Esth. XII. 3. *ἀπήγχθησαν*, *strangulati sunt*. i

ΑΠΆΓΩ, *abduco*, *vel vi vel sponte sequentem*. *אֲבֵל, *lugens*, plur. אֲבֵלִים *lugentes*, *mœrentes*. Symm. Job. XXIX. 25. *ἀπάγει αὐτούς*. Deduxit sine dubio a יָבַל, quod in Hiph. *adducere* et *abducere* notat, quasi in textu esset אֲבִילִם. — אָסִיר pr. *vinctus*. Gen. XXXIX. 22. *πάντας τοὺς ἀπηγμένους*, sc. *εἰς τὸ δεσμωτήριον*, omnes qui abducti erant

1

in carcerem. Sic Esther I. 1. ἀπάγεσθαι notat *ad supplicium duci* seu *rapi*. Vide Lex. N. T. s. h. v. — אָסַר, *vincio, ligo*. Gen. XL. 3. εἰς τὸν τόπον, οὗ Ἰωσὴφ ἀπῆκτο ἐκεῖ, in illum ipsum carcerem, in quem Joseph abductus erat. Ibid. XLII. 16. ἀπάχθητε, sc. εἰς δεσμωτήριον, vel φυλακὴν, coll. v. 17. — הֲבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio*. 1 Sam. XX. 8. 2 Reg. XI. 4. — הֶגְלָה Hiph. *deporto*. 2 Reg. XVII. 28. — הוֹבִיל Hiph. a יָבַל. Ps. LIX. 10. CVII. 11. et Al. Ies. XXIII. 7. ἀπάξουσιν εἰς ἀποικίαν, abducent in captivitatem. — הוֹלִיךְ Hiph. a יָלַךְ, *abire facio*. Aqu. Job. XII. 17. LXX Deut. XXVIII. 36. Thren. III. 2. Ez. XLVII. 7. — הוֹרִיד Hiph. a יָרַד, *descendere facio*. Jud. XVI. 22. — *הֶעֱבִיר Hiph. ab עָבַר, *transire facio*. 2 Sam. XII. 31. sec. cod. Alex. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio*. 1 Sam. VI. 7. — *הֶשְׁלִיךְ Hiph. a שָׁלַךְ, *projicere facio*. Aqu. Amos IV. 3. — יָשַׁשׁ pr. *decrepitus*. 2 Par. XXXVI. 17. ubi libere verterunt. — *מָשַׁךְ, *traho*. Jud. IV. 7. sec. cod. Alex. — נָהַג, *duco*. Gen. XXXI. 18. 26. Deut. XXVIII. 37. 1 Sam. XXIII. 5. ubi cum ἀπιλαύνω in Codd. permutatur, quemadmodum cum ἄγειν 1 Par. XX. 1. — תּוֹלְלִים plur. *contumulatores*, h. e. *qui in tumulum omnia rediguntˑ*. Psalm. CXXXVI. 4. quæ versio, ut recte monuit ad h. l. Dathius, duplici modo ex l. Arab. illustrari potest, vel ut תּוּל conferatur cum טוּל *longus, remotus fuit*, et in Conj. II. et IV. *elongare, projicere*, vel ut conferatur تل (Golius p. 388.) *humi prostravit*, et in IVta *vinxit, manu duxit*. Idem tamen aliter de hac versione judicavit in notis ad Psalterium Syriacum p. 801. ubi monet, LXX pariter ac Vulgatum ex sensu tantum vertisse, aut ex præcedente שׁוֹבְנוּ divinantes. Ego ita statuo. תּוּל positum est pro שׁוּל, quæ literæ sæpe mutuo ponuntur, ut חתף et חשף. תּוּל vero ex Arab. est *longus fuit*, Pi. *in longinquum projecit*. Judith. VIII. 30. ἀπήγαγεν ὄρκον ἐφ' ἡμᾶς. Sed Bretschneidero rectius legere videtur Cod. Alex. ἐπήγαγεν, cum ἀπάγειν hoc modo dici posse vix videatur. Ep. Jer. 15. ὡς ἐπὶ θανάτῳ ἀπηγμένῳ. Moschopulus: Ἀπάγεται κυρίως ἐπὶ αἰχμαλωσίας, ἢ ἐπὶ καταδίκων, οἷον, ἀπάγεται τὴν ἐπὶ θάνατον. Sic Philoni in Flacc. p. 671. ἀπαγόμενοι τὴν ἐπὶ θανάτῳ. Sæpe et absolute ἀπάγεσθαι dicitur pro ἀπάγεσθαι ἐπὶ θανάτῳ, vel εἰς θάνατον. Inde Hesych. ἀπάγεσθαι, εἰς θάνατον ἕλκεσθαι, et Gloss. Brem. Ἀπαχθῆναι, ἀπενεχθῆναι τὴν ἐπὶ θάνατον. Similiter Ælian. V. H. XIII. 34. Vide Lex. N. T. s. h. v. Sir. XLVII. 21. ἀπαγαγεῖν ὀργήν. Vulg. *inducere* iracundiam. Videtur legisse ἐπαγαγεῖν, ac rectius. 1 Macc. II. 9. III. 51. ubi *expellere* notat.

ΑΠΑΓΩΓΗ, *abductio, adductio in carcerem vel captivitatem, captivitas*, etiam *locus, in quem quis captivus abducitur*. אָסִיר et אֲסִיר, *vinctus*. Ies. X. 4. τοῦ μὴ ἐμπεσεῖν εἰς ἀπαγωγήν, ne incidat in *captivitatem*. Ibid. XIV. 17. τοὺς ἐν ἀπαγωγῇ (ὄντας) οὐκ ἔλυσε, *captivos* non dimisit. 3 Esdr. VIII. 27. ubi *abductionem in carcerem* notat, et Chald. אֲסִירוּן, *vincula*, Esdr. VII. 26. respondet. Vide Polyb. V. 27. 5. ex emendatione Schweighæuseri. Sir. XXXVIII. 21. ubi de *abductione mortui* dicitur. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀπαγωγῆς, αἰχμαλωσίας. Herodot. I. 6. p. 3. Eustath. ad Il. A'. p. 58. 28.

ΑΠΑΔΙΚΕΩ, *injuste retineo*. עָשַׁק, *opprimo vi vel fraude*. Deut. XXIV.

a 14. οὐκ ἀπαδικήσεις μισθὸν πένητος, non *injuste retinebis* mercedem pauperis. Ita sec. Vat. In reliquis libris ἀποστερήσεις legitur, quod est fortasse alius interpretis.

ΑΠΑΙΔΕΥΣΙΑ, *defectus disciplinæ et institutionis, imperitia, inscitia, procacitas.* אֵין מוּסָר, *sine disciplina.* Symm. Prov. V. 23. — זַעַם, *indignatio, ira.* Hos. VII. 15. δι' b ἀπαιδευσίαν γλώσσης. Effectum posuerunt pro causa, qui enim valde irascitur, is est ἀπαίδευτος, h. e. nullam admittit παιδείαν, seu correctionem. Vide seq. — *לַיִן, *derisor.* Inc. Prov. XX. 1. pro לַיִן רַיִן (*vinum derisorem efficit*) habet: οἶνος ἀπαιδευσία, h. e. *vinum indisciplinatum reddit.* Confer supra s. v. ἀκόλαστος. Sir. IV. 28. περὶ τῆς ἀπαιδευc σίας ἐντράπηθι, pudeat te procacitatis tuæ, aut *falsitatis.* Ed. Compl. habet ψεύσεμα ἀπαιδευσίας, h. e. mendacium inscite, imperite, ac imprudenter prolatum. Ibid. XXI. 26. ἀπαιδευσία ἀνθρώπου ἀκροᾶσθαι παρὰ θύραν, hominis male instituti vel morati est auscultare ad ostium. Ibid. XXIII. 14. ἀπαιδευσίαν ἀσυρῆ μὴ συνηθίζῃς τὸ στόμα. Vulg. *indisciplid natæ loquelæ* (h. e. *rusticitati* et *irreverentiæ loquendi*) *non assuescas os tuum;* ubi *assuescere* cum accusativo transitive pro *assuefacere* ponitur.

ΑΠΑΙΔΕΥΤΟΣ, *indisciplinatus, non institutus, ineruditus, indoctus, insulsus, stolidus.* אֵין מוּסָר, *sine castigatione.* Prov. V. 23. μετ' ἀπαιδεύτων. Auctor hujus versionis, ut recte mo- e nuit Jaegerus ad h. l. in מוּסָר videbat participium Hoph. ut c. XIII. 1. et in ב non causæ particulam, sed societatis, *cum, inter.* — בִּלְעֲדֵי, *nequam.* Theod. 1 Sam. I. 16. ubi vid. Montf. Symm. Jud. XIX. 22. — בַּעַל מְזִמּוֹת, *dominus seu magister sceleratarum cogitationum.* Prov. XXIV. 8. — כְּסִיל, *insipiens, stultus.* Prov. VIII. 5. et XV. 15. — לֹא נֶחְמָד, *non affectus desiderio.* Soph. f II. 1. Videntur legisse לֹא נֶחְמָם. Hieron. *non amabilis:* nam חֶמְדָּה est pr. *concupiscere.* — לֵץ, *derisor.* Prov. XV. 13. — נָבָל, *stultus.* Prov. XVII. 22. — *נַעֲוֻת, *perversa,* sc. *mater.* Symm. 1 Sam. XX. 30. ubi confer reliquos interpretes et Comment. — סִיר, *spina, vepres.* Symm. Cohel. VII. 6. s. 7. Legit בָּקוּל, חֲסַרִים, a חָסַר, *destitutus, carens.* g Vide ad h. l. Montf. Negari tamen nequit, *spinas* in SS. haud raro esse symbolum *impietatis.* Conf. Glassii Philol. Sacr. p. 1108. ed. Dathii. In libris apocryphis non tam *rudem literarum,* quam *impium, nullius eruditum virtutis* notat. Sir. VIII. 5. μὴ πρόσταιζε ἀπαιδεύτῳ, ubi Vulg. male per *indoctum* transtulit. Suidas: ἀπαίδευτοι, ἀνήκοοι, ἄταχτοι. Hinc h proverbium ἀπαιδευτότερος Φιλαμίδου τοῦ Μιλησίου, qui, ut idem Suidas excerpsit e Schol. Aristoph. in Plut. p. 34. erat ἀμαθὴς καὶ ὑώδης. Eurip. Ion. v. 247. τὸ μὲν σὸν οὐκ ἀπαιδεύτως ἔχει, tua agendi ratio hominem bene moratum prodit. Sic ἀπαιδευσία apud Xenoph. de Rep. Athen. I. 5. est i. q. ἀταξία, et *inconditam vitæ rationem, nulla educatione et disci-* i *plina gubernatam,* notat. Sir. VI. 22. ἀπαίδευτος, qui non rationem, sed mere concupiscentiam sequitur, ἀκάρδιος, ut in seq. vocatur. Ibid. X. 3. *insipiens,* uti Vulgatus transtulit, coll. v. 1. ubi opponitur σοφός. Ib. XXII. 3. LI. 31. Hesych. ἀπαίδευτοι, ἀμαθῆ. Lex. Vet. ἀπαίδευτος, *indoctus, ineruditus, rudis.*

ΑΠΑΙΡΩ, *discedo, revertor, profk ciscor, tollo, aufero, exire facio.* הֶעְתִּיק Hiph. *transfero.* Gen. XXVI. 22. ac Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. XII. 8. — חָנָה, *cas-*

a tra metor. Num. IX. 18. ubi tamen suspicor permutationem factam esse ab ipsis interpretibus, ac ἀπαροῦσι sede sua motum ad יִסָּעוּ potius referendum esse. Confirmat hanc suspicionem utraque versio Arabica. — יָלַךְ, eo. 1 Reg. XX. 9. ἀπῆραν οἱ ἄνδρες, revertebantur viri. Phav. Ἀπῆραν, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ ἀλλοτρίου τόπου εἰς τὸν οἰκεῖον τόπον ἐπανεστράφησαν, ubi b verba Aristidis subjungit, quibus vox eo sensu occurrit. — *מָשַׁךְ, traho. Jud. IV. 7. ubi tamen pro ἄσωμεν, quod Oxon. exhibet, legendum ἀπαρῶ, proficisci faciam, ducam ad te, et ἀπαίρειν cum ἀπάγειν ac ἀπάγων in codd. permutatur. — נָסַע, proficiscor, et in Hiph. הִסְיעַ, proficisci facio. Symm. sec. Coislin. Gen. XI. 2. pro הִסְיעַ ἀπᾶραι. Vulg. c cum proficiscerentur. Eandem lectionem exhibet quoque Cod. Mosqu. Sumar. Ex. XIV. 15. coll. Psalm. LXXVII. 30. et 57. LXX Gen. XXXV. 16. Num. XX. 22. ἀπῆραν. Vulg. movebant castra. Jos. III. 1. ubi pro ἀπῆρεν sec. Vat. legendum ἀπῆραν, quod est in Ald. Compl. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀπῆραν, ὥδευσαν. — נָפוֹשׁ Niph. a d פּוּשׁ, diffundo me. Nah. III. 18. ἀπῆρεν ὁ λαός σου ἐπὶ τὰ ὄρη. Non opus est, ut statuatur, eos legisse נָפַץ, a פּוּץ, dissilire, dissipari. Sensus enim manet idem. — עָבַר, transeo, etiam abeo. Deut. II. 13. — *עָעַר, incedo. Jud. V. 4. sec. Vatic. reliqui libri ἐπαίρω habent. — רוּם, effero me. Ez. X. 4. 15. Hes. ἀπαίρω, ἐπαίρω, ἀποδημῶ, ἀναχωρῶ.

e ΑΠΑΙΤΕΩ, repeto, requiro, postulo, exigo. *הִקָּרִיעַ, occurrere facio, a פָּגַע. Οἱ ἄλλοι Job. XXXVI. 32. ubi pro ἀπαιτῆσαι legendum est ἀπαντῆσαι, ut habet Symm. — מַשָּׂא, debitum. Neh. V. 7. ubi מַשָּׂא pro verbo habuerunt, quod notat debitum exigere. — נָגַשׂ, exigo, exigendo arcto. Deut. XV. 2. τὸν ἀδελφόν σου οὐκ ἀπαιτήσεις, nec debitum a fratre tuo exiges. Ibid. v. 3. Sic Andocides f (p. 126. ult. Reisk.): ταῦτα ὑμᾶς, εἰ μὲν βούλεσθε, αὐτῶν εἰ δὲ μὴ βούλεσθε, ἀπαιτῶ. Locum hunc observavit Boisius in Collat. ad Luc. VI. 30. Ies. IX. 4. ἀπαιτούντων, exactorum. — נָשִׁים plur. fœminæ. Ies. III. 11. Aqu. et LXX ἀπαιτοῦντες. Legerunt hic cum Theod. Arab. et Chaldæo participium a נָשָׁא aut נָשָׂה, non autem, quod alii voluerunt, נָשִׁים g cum נָשִׁים confuderunt. — נָשָׂה, debitum exigo. Symm. Ies. XXIV. 2. Præterea legitur apud LXX Ies. XXX. 33. ubi verba כִּי עָרוּךְ מֵאֶתְמוֹל תָּפְתֶּה, nam paratum jam dudum est Topheth, ita transtulerunt: σὺ δὲ πρὸ ἡμερῶν ἀπαιτηθήσῃ. L. Bos in Prolegg. ad h. l.; Vera haud dubio est lectio Compl. quæ habet ἀπαιτηθήσῃ. Ita etiam reddide- h runt Jer. XX. 10. εἰ ἀπαιτηθήσεται. Sed non cogitavit, ἀπαιτεῖσθαι quandoque etiam dici de eo, a quo vita repetitur, seu qui naturæ debitum reddere cogitur, quam in rem insignes sunt loci Sap. XV. 8. Luc. XII. 20. Quæ notio quam bene huic loco Iesaiæ conveniat, quilibet videt. Judith. XII. 15. ubi poscere ad consuetudinem notat, et pro ἀπαιτῶν i in nonnullis codd. legitur. Sir. XXXI. 2. μέριμνα ἀγρυπνίας ἀπαιτήσει ὕπνου, solicitudo vigil interpellabit s. prohibit soporem. Grabius in Prolegom. T. IV. c. 4. §. 6. legendum esse conjicit ἀποθήσει, illudque veteri interpretationi avertit congruum esse censet. Quid si hic quoque ἀπαιτήσει legatur?

ΑΠΑΙΤΗΣΙΣ, repetitio, exactio. h בּוּשֶׁת, pudor. Soph. III. 6. οὐκ ἔγνω ἀδικίαν ἐν ἀπαιτήσει, nescivit injustiam in repetitione. Hier. in exactione, sc. pecuniæ mutuo datæ. Cap-

a pellus in Crit. S. p. 758. legendum statuit ἐν ἐπιθέσει, *in impostura*, ut legerint בָּשֶׁת, pro בֹּשֶׁת, et acceperint, quasi esset a שׁוּת, τιθέναι, *ponere:* ubi vid. Scharfenb. Bielio autem legisse videntur בשאת inf. Kal cum præf. ב, a נשא, *aufero.* Quid si legeretur ἐν ἀπαισχύνῃ, aut, quod propius ad impressam lectionem accederet, παραιτήσει, *deprecatione?* aut num fortasse voci ἀπαίτησις notionem παραιτήσεως tribuerunt? — מַשָּׂא, *debitum, mutuum.* Neh. V. 10. X. 31. Sir. XXXIV. 31. ἐν ἀπαιτήσει, h. e. vel: ita ut exigas repetasque debitum, quod tibi debet, vel: ut cogas eum repetere evacuationem cyathi. 2 Macc. IV. 27. ποιουμένου τὴν ἀπαίτησιν Σωστράτου, Sostrato debitum exigente. c — Adde Joseph. B. J. VII. 3. 4. p. 408. Herodot. V. c. 85.

ΑΠΑΛΕΙΦΩ, *deungo*, item *deleo, abstergo.* *חָטוֹחַ, *linor.* Lev. XIV. 43. μετὰ τὸ ἀπαλειφθῆναι sec. Compl. Reliqui libri habent ἐξαλειφθῆναι. Ibid. v. 48. Oblinendo et obducendo abstergitur. — מָחָה, *deleo, abstergo.* Gen. VI. 7. ἀπαλείψω τὸν ἄνθρωπον, *delebo* homines. 2 Reg. d XXI. 13. ἀπαλείψω τὴν Ἰερουσαλήμ, *destruam, vastabo* Hierosolymam: ubi etiam cum ἐξαλείφω in codd. permutatur. Ies. XLIV. 22. ἀπήλειψα, ὡς νεφέλην, τὰς ἀνομίας, *auferam*, ut nubem, peccata. Adde Dan. IX. 24 sec. Chis. — *נָטַשׁ, *derelinquo.* 2 Reg. XXI. 14. ubi tamen lectio ἀπαλείψω, quam sola Compl. habet, ex commate antecedente huc venisse videtur.

e ΑΠΑΛΛΑΤΤΩ, *libero, liberum dimitto, dimoveo, separo.* בָּחַר pr. *eligo.* Job. VII. 15. ἀπαλλάξεις ἀπὸ πνεύματός μου τὴν ψυχήν μου, ubi liberius transtulerunt. Quæ enim eliguntur, separantur a reliquis. — הוֹבִיל Hiph. a יָבַל, *deduco.* Job. X. 19. οὐκ ἀπηλλάγην, liber (sc. a molestiis hujus vitæ) dimissus essem. Non male quoad sensum. — *הָלַךְ, *eo, abeo.* 1 Sam. XXII. 1. ἀπηλλάγη sec. cod. Alex. reliqui libri f ἀπῆλθε. Symm. Job. VII. 9. — *הָמִיר, *muto, permuto.* Lev. XXVII. 33. Sed lectio Ald. ἀπαλλάξῃς est sine dubio vitiosa. Scribendum ἀλλάξῃς. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *recedere facio.* Job. IX. 34. ἀπαλλαξάτω ἀπ' ἐμοῦ τὴν ῥάβδον, *liberet* me virga. Ibid. XXVII. 5. οὐ γὰρ ἀπαλλάξω μου τὴν ἀκακίαν, non *recedam* ab innocentia mea. Ibid. XXXIV. g 5. ἀπήλλαξέ μου τὸ κρίμα, *dimovit* a me judicium, h. e. me non absolvit in judicio. Jer. XXXII. 31. ἀπαλλάξαι αὐτήν, ut *dimoveam* illam. — הֶסְתִּיר Hiph. *abscondo.* Job. III. 10. הִשְׁמִיד Hiph. a שָׁמַד, *perdo.* Ies. X. 7. ἀπαλλάξαι ὁ νοῦς αὐτοῦ, *in animo habet dimovere.* Ob sequens ἐξολοθρεῦσαι sine dubio legendum est ἀπαλλάξαι, ut jam conjecit Bielius. k — חָתַף, *rapio.* Job. IX. 12. ἐὰν ἀπαλλάξῃ, si *removerit:* ubi non legerunt יָחָלַף. — *יָסַף et in Hiph. הוֹסִיף, *addo.* Theod. Prov. XXIII. 28. ἀπαλλάξῃ. Sc. יָסַף notionem *perdendi* cum אָסַף et סוּף communem habet, et ἀπαλλάσσειν h. l. *interficere, perdere* notat. — עָכַר, *conturbo.* 1 Sam. XIV. 29. ἀπήλλαχεν τὴν γῆν, *negligit* (et sic abalienat) i *pater meus terram hanc.* Sic quoque Prov. XI. 17. עָכַר in Vers. Græca Venet. παρήσει redditur. Fortasse tamen legendum est ἐνάραξεν? — פָּרַץ, *erumpo.* Exod. XIX. 22. ubi Bielius existimat post ἀπαλλάξῃ omissum esse ψυχήν. Quidni ἑαυτόν? ut avertat se ab illis. Non male quoad sensum. Sap. XII. 2. ἀπαλλαγέντες τῆς κακίας, *liberati* ma- k litia, coll. v. 20. Phav. Ἀπαλλάττειν, λέγεται καὶ ἀντὶ τοῦ ῥύεσθαι καὶ λυτροῦν, συντασσόμενον γενικῇ, οἷον· ἀπαλλάττω σε τῶν κακῶν.

a ἈΠΑΛΛΟΤΡΙΟ΄Ω, *abalieno.* הִשְׁבִּית Hiph. *cessare facio.* Jos. XXII. 25. Vox Hebraica h. l. *avertere* notat. — סוּר, נָזֹר, הוּזַר Kal, Niph. Hoph. *abalieno me, alienus fio.* Ps. LVII. 3. ἀπηλλοτριώθησαν, sc. a Deo, h. e. *impie egerunt.* Ibid. LXVIII. 11. ἀπηλλοτριωμένος ἐγενήθην τοῖς ἀδελφοῖς μου, *peregrinus factus sum* fratribus meis. Lex. Cyrilli MS. Brem.
b ἀπηλλοτριωμένος, ξένος. Aqu. Theod. et LXX Ies. I. 4. ἀπηλλοτριώθησαν εἰς τὰ ὀπίσω, *retro cesserunt.* Ez. XIV. 5. — נָזַר, *separo.* Ez. XIV. 7. Hos. IX. 12. — נִכַּר Pih. *alieno,* it. *agnosco.* Theod. Job. XXI. 29. οὐκ ἀπαλλοτριώσετε, non *ignorabilis.* Nostrum: es wird euch nicht fremd seyn, *you cannot be ignorant.* Vocem Hebraicam *ignorandi* notionem
c habere docuit Simonis p. 1023. Jer. XIX. 4. — *שָׁכַת, Hiph. הִשְׁבִּית, *cessare facio, abalieno.* Jos. XXII. 25. sec. Vat. — עָרִיר, *solitarius, sine liberis.* Theod. Jer. XXII. 29. Sir. XI. 35. ἀπαλλοτριώσει σε τῶν ἰδίων σου, *privabit* te bonis tuis.

ἈΠΑΛΛΟΤΡΙ΄ΩΣΙΣ, *abalienatio.* זִמָּה, *scelus.* Jer. XIII. 27. ἀπαλλοτρίωσις τῆς πορνείας, vaga libido, qua
d te a Deo abalienasti. — נֶכֶר, *alienum quid,* h. e. *insolitum exitium.* Job. XXXI. 3. ἀπαλλοτρίωσις τοῖς ποιοῦσιν ἀνομίαν, pernicies parata est male agentibus, seu *pœna insolita.* Notionem *insoliti* adjectivum ἀλλότριος habere notatum est a Schneidero quoque.

ἈΠΑΛΟ΄Σ, *mollis, tener, parvus, delicatus.* אָבִיב, *spica matura pri-*
e *ma,* etiam ex usu l. Arab. أَبٌّ, *quidquid viroris terra producit.* Lev. II. 14. sec. cod. Alex. ἀπαλόν. Sine dubio scribendum est ἀπαλὰ, ut legitur apud Aquilam. — רָךְ, *mollis, tener.* Aqu. Theod. Job. XL. 22. Symm. Prov. XV. 1. ubi sumenda est hæc vox, ut apud Latinos *mollis oratio, verba mollia,* pro *blanda.* Confer Simonis Lex. Hebr. p. 1525. LXX Gen. XVIII. 7. ἀπαλὸν f μοσχάριον, *tenerum* vitulum. Ibid. XXXIII. 13. παιδία ἀπαλώτερα, pueri *teneri, nondum adulti.* coll. 1 Par. XXII. 5. XXIX. 1. Deut. XXVIII. 54. 56. *mollis et delicatus,* coll. Ies. XLVII. 1. Sap. XV. 7. ἀπαλὴν γῆν, *mollem* terram argillaceam. Ælian. V. H. III. 42. παῖδα ἔτι ἀπαλὸν ὄντα καὶ νεαρόν. Hesych. ἀπαλὸς, μικρὸς, τρυφερός. g

ἈΠΑΛΟ΄ΤΗΣ, *mollities, teneritudo.* יְנִיקוֹת plur. *teneri rami.* Ez. XVII. 4. τὰ ἄκρα τῆς ἀπαλότητος ἀπέκνισε, extremitates *tenerorum ramorum* decerpsit. Marc. XIII. 28. κλάδοι ἀπαλοὶ dicuntur. — נָתַק, *evello.* Ez. XVII. 9. αἱ ῥίζαι τῆς ἀπαλότητος, ubi pro יְנַתֵּק legerunt יֹנֵקֹת per literarum metathesin: nam יוֹנֵק est *tenellus surculus.* — רֹךְ, *teneritudo.* h Aqu. et LXX Deut. XXVIII. 56. Hinc apparet, *incertum* illum Int. qui Lev. XXVII. 36. מֹרֶךְ, *mollitiem, animi timiditatem,* ἀπαλότητα transtulit, haud dubie esse Aquilam, qui sectatus est originem vocis Hebr. a רָכַךְ *mollis fuit.*

ἈΠΑΛΟ΄Ω, *mollio, mollem reddo.* רָכַךְ, *mollesco.* Jer. LI. 46. μήποτε ἀπαλωθῇ ἡ καρδία ὑμῶν, ne *timore* i *percellamini.* Ita enim vertenda sunt hæc verba ex usu loquendi Hebræorum.

ἈΠΑΛΥ΄ΝΩ, *mollio, mollem reddo.* רְטַפֵּשׁ Pyh. compositum ex רָטַב, *succulentus fuit,* et טָפַשׁ, *pinguis fuit.* Job. XXXIII. 25. ἀπαλυνεῖ δὲ αὐτοῦ τὰς σάρκας, molles faciet carnes ejus instar pueruli. — רָכַךְ, *mollesco.* Symm. Ies. I. 6. ἀπαλυνομένη ἐλαίῳ, oleo *emollita.* LXX 2 k Reg. XXII. 19. ἠπαλύνθη ἡ καρδία σου, ubi *animus mollis* tribuitur do-

a *lenti de peccatis, ac se pœnis divinis submittenti.* Psalm. LIV. 24. ἠπαλύνθησαν οἱ λόγοι. Vide supra s. v. ἁπαλός.

ἈΠΑΝΑΙ΄ΝΟΜΑΙ, *renuo, recuso, ægre fero, repudio, repello.* מֵאֵן Pih. idem. Psalm. LXXVI. 3. ἀπηνήνατο παρακληθῆναι ἡ ψυχή μου, renuebat admittere solatium anima mea. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem.
b Ἀπηνήνατο, ἀπηρνήσατο, παρῃτήσατο, οὐκ ἠθέλησεν. — מָאַס idem. Job. V. 17. Sir. IV. 4. ἱκέτην θλιβόμενον μὴ ἀπαναίνου, supplicantem afflictum non *repudia.* Ibid. VI. 25. μὴ ἀπαναίνου τὴν συμβουλίαν μου, consilia mea ne *spernas.* Lex. Cyrilli MS. Brem. μὴ ἀπαναίνου, μὴ παραιτοῦ, μὴ ἀποστρέφου. Sir. XLI. 7. τί ἀπαναίνῃ; quid est, quod *avertat?* sc. κρίμα θανάτου,
c h. e. tempus mortis fatale. Hesych. ἀπαναίνεται, ἀπαρνεῖται, ἀπαρέσκεται.

ἈΠΑΝΑΙΣΧΥΝΤΕ΄Ω, *valde inverecunde et impudenter ago, impudentiæ indulgeo.* מֵאֵן הִכָּלֵם, *renuo erubescere.* Jer. III. 3. ἀπηνῃσχύντησας πρὸς πάντας, *valde impudenter egisti* adversus omnes, i. q. ὄψις πόρνης ἐγένετό σου in antecedentibus.
d Heliod. Lib. VIII. p. 370. λανθάνειν μὲν οἰόμενοι καὶ ἐρυθριῶσιν, ἁλισκόμενοι δὲ ἀπαναισχυντοῦσι. Vide Bergler. ad Alciphr. Lib. I. Ep. 33. p. 136.

ἈΠΑΝΙ΄ΣΤΗΜΙ, *surgere jubeo, excito alicunde.* Ἀπανίσταμαι, *surgo, discedo, migro,* etiam *absisto.* Sap. I. 5. ἀπαναστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων, *procul absistet* a cogitationibus stultis.

e ἈΠΑΝΤΑ΄Ω, *occurro, obviam venio, resisto, irruo, invehor, obvenio, evenio.* בּוֹא, *venio.* Aqu. Jer. XXXVI. 20. ἀπήντησαν τῷ βασιλεῖ. Drusio hæc lectio, nescio, quam ob causam, suspecta fuit. — פָּגַע, et semel in Hiph. הֵפְגִיעַ, *occurro.* Gen. XXVIII. 11. ἀπήντησε τόπῳ, *venit* in locum quendam, coll. Jos. XIX. 11. Jud. XV. 12. jurate mihi, μήποτε ἀπαντήσετε ἐν ἐμοὶ ὑμεῖς, vos f
me non *esse occisuros.* 1 Sam. XXII. 18. ἀπάντα εἰς τοὺς ἱερεῖς, *irrue* in sacerdotes. In eadem significatione legitur Ruth. II. 12. sec. Vat. et 2 Sam. I. 15. ubi Symm. ἔπελθε habet. Adde Symm. Job. XXXVI. 32. — פָּגַשׁ, idem. Gen. XXXIII. 8. ubi cum ὑπαντάω in codd. permutatur. 1 Sam. XXV. 20. Hos. XIII. 8. ἀπαντήσομαι αὐτοῖς ὡς ἄρκτος. g
— קָרָא, *voco.* Gen. XLIX. 1. τί ἀπαντήσει ὑμῖν, quod *eventurum* sit vobis. Jer. XIII. 22. Inc. 2 Sam. XX. 1. נִקְרָא, *evenit, casu erat.* Symm. Ps. XLI. 8. ἄβυσσος ἀβύσσῳ ἀπαντᾷ. Non male ad sensum, pro: mala malis succedunt, calamitas calamitatem excipit. In omnibus his locis laudati interpretes non legerunt קָרָה, ut Starcke in Carm. h
Dav. p. 115. volebat, sed קָרָא acceperunt in significatione *occurrendi, accidendi* et *eveniendi,* quam a vicina rad. קָרָה vere interdum habet. — קָרָה, *occurro, accido, evenio.* 1 Sam. XXVIII. 10. Dan. X. 14. ὅσα ἀπαντήσει, quæ sunt *eventura.* — לִקְרַאת, *in occursum.* Symm. 1 Sam. XVI. 4. — שׂוּם, *pono.* 1 Sam. XV. 2. ubi autem ἀπαντᾷν non i
tam simplici שׂוּם respondet, sed formulæ שׂוּם בַּדֶּרֶךְ seq. ל, quæ, ut vernacula: in den weg legen, *to obstruct,* notat *offendere, adoriri aliquem, insidias struere.* Judith. III. 5. ἀπάντησον αὐταῖς, ὡς ἔστιν ἀγαθὸν ἐν ὀφθαλμοῖς σου, *age* eum iis, vel severe, vel leniter, prouti tibi placet. 2 Macc. VII. 39. χειρίστως ἀπήντησε, *severe tractavit.* Vulg. *in hunc* k
crudelius desæviit. 3 Macc. III. 20. τοῖς πᾶσιν ἔθνεσι φιλανθρώπως ἀπαντήσαντες. Polyb. XVIII. 17. 3. ἀγερωχότερον αὐτοῖς ἀπήντα. Sir. IX. 3. μὴ ἀπάντα γυναικὶ ἑταιριζομένῃ, noli *familiaritatem contrahere,* seu *rem habere,* cum muliere meretrice. Vul-

a gatus: *ne respicias mulierem multivolam.* Syrus: ܠܐ ܬܬܚܙܐ, unde ܚܙܝܘܬܐ *familiaritatem, consuetudinem* notat. Sir. XXXIII. 1. οὐκ ἀπαντήσει κακόν. Ibid. XLIII. 27. δρόσος ἀπαντῶσα ἀπὸ καύσωνος, ros *obveniens* post ardorem. — Excerpta e Gramm. Georg. Lecapeni in Matthæi Lectt. Mosqu. Vol. I. p. 56. ἀπαντᾷν καὶ ἀντὶ τοῦ ἐναντιοῦσθαι καὶ μάχεσθαι.

b ΑΠΑΝΤΗ, i. q. ἀπάντησις, *occursus, congressus.* Substantivum hoc, quod in omnibus Lexicis desideratur, legitur 1 Reg. II. 8. 2 Reg. IX. 18. sec. Vat. pro לִקְרָאת εἰς ἀπαντήν. Ibid. v. 21. X. 15. et sic fere semper in Vat. pro ἀπάντησις. Legitur tamen hæc vox etiam Jud. IV. 22. in cod. Alex. Cæterum hac voce augenda esse Lexica eo minus dubito, quo c certius est, etiam apud alios Scriptores tales formas rariores et insolentiores reperiri, v. c. ἄσκη, αἴξη, βλάστη, βόσκη pro ἄσκησις etc. Adde ἐκδίκη pro ἐκδίκησις, quod excitavit Schæf. ad Apoll. Rhod. T. II. p. 239.

ΑΠΑΝΤΗΜΑ, *occursus.* פֶּגַע, idem. 1 Reg. V. 4. ἀπάντημα πονηρόν, *malum, casus adversus.* Ita quoque Inc. fortasse Aquila. Cohel. IX. 11. d ἀπάντημα, *fortuna.* — קֶטֶב, *exitium, succisio.* Symm. Hos. XIII. 14. ubi ἀπάντημα *impetum hostilem,* seu *perniciem* notat. Vide supra s. v. ἀπαντάω in fine.

ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ, *occursus,* etiam *ratio, qua cum aliquo agitur, modus gerendi,* nostrum: Begegnung. Quandoque etiam *sensu venereo* adhibetur. Sir. XIX. 25. ἀπὸ ἀπαντήσεως προσώπου ἐπιγνωσθήσεται νοήμων, ab *aspectu,* vel *habitu oris* cognoscetur intellegens: ubi ἀπ. πρ. est i. q. ἔμφασις, *vultus, qui in oculos incurrit.* e 2 Macc. XII. 30. ἡμῖν ἀπάντησιν ἐποιοῦντο. Vulg. *quod moderate* (h. e. *leniter. Medestum* pro *modico* et *moderato* quandoque poni docuit Laurenberg. in Antiquario s. h. v.) *secum egerint.* Ib. XIV. 30. ἀπάντησιν ἀγριωτέραν ἰσχυράν. Addit. Esther. f VIII. 7. Polyb. V. 63. 7. coll. XX. 11. 9. 3 Macc. I. 16. τοὺς πρὸς ἀπάντησιν διατεταγμένους πιστοὺς, uti recte in Rom. legitur. Lectiones enim codicis Alex. πρὸς ἅπαν νῦν, et Compl. πρὸς ἅπαντα, νῦν vitiosas esse, quilibet videt.

ΕΙΣ ΑΠΑΝΤΗΣΙΝ, *in occursum, obviam.* אֶל פָּנֵי, *ad faciem.* 2 Par. XIX. 2. — לִפְנֵי, idem. 1 Par. XII. g 17. 2 Par. XV. 2. XX. 18. — לִקְרַאת, idem. Jud. IV. 18. ubi æque ac v. 22. cum συνάντησις in codd. permutatur. 1 Reg. IV. 1. IX. 14. et alibi sæpius. — לְרְאוֹת, *ad videndum.* 1 Sam. VI. 13. ἐῤῥάνθησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῷ, ubi non legerunt לִקְרַאת, sed sensum expresserunt. — מִפָּנַי Aqu. Symm. Theod. Job. XXXIX. 22. — אֶל תָּא *in excubi-* h *torium.* 2 Par. XII. 11. ubi תָּא sine dubio ab אָתָא deduxerunt. — Legitur præterea apud Inc. 2 Sam. XIX. 7. ubi verba εἰς ἀπάντησιν λαοῦ sunt ex antecedentibus addita, majoris perspicuitatis causa.

i ΑΠΑΝΩΘΕΝ, *a supra, desuper,* etiam i. q. ἀπὸ, pro ἀπὸ ἄνωθεν. Adverbium hoc Græcis scriptoribus ignotum legitur aliquoties in Verss. GG. V. T. pro מֵעַל *desuper,* v. c. apud Symmachum (Prov. XXIV. 18.) LXX. 2 Sam. XI. 20. ἀπάνωθεν τοῦ τείχους sec. Vat. qui v. 21. ἀπὸ ἄνωθεν habet, cum in Alex. ἀπάνωθεν legatur. 2 Reg. X. 31. οὐκ ἀπέστη ἀπάνωθεν ἁμαρτιῶν, ubi Compl. ἀπὸ habet. Unde apparet, quid statuendum sit de conjectura Kreyssigii, qui (Symb. P. III. p. 14.) Prov. k XX. 18. in Symmacho pro ἀπάνωθεν reponendum judicat ἀπάνωθε, quod est teste Schol. ad Odyss. I. 190. ἄποθεν, μακράν. Nam ἀπάνωθεν est h. l. i. q. ἀπὸ, ut legitur 2 Sam. XX. 21. ἀπιλιύσομαι ἀπάνωθεν τῆς πόλεως

a sec. Vat. ubi iterum Compl. habet ἀπό. Adverbium ἀπάνωθεν reddendum quoque esse videtur LXX Intt. Jud. IV. 15. pro ἐπάνωθεν. Verba enim sunt: καταβῆ ἐπάνωθεν τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, ubi Alex. Oxon. et Compl. e glossemate, vel ex alio interprete interpolati exhibent: ἀπὸ τοῦ ἅρματος.

ΑΠΑΞ, *semel.* אֶחָת *fœm. unum.*

b Ex. XXX. 10. ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ, semel in anno, coll. Lev. XVI. 34. Psalm. LXI. 11. Locum hunc respiciens Suidas ita: ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ θεὸς, ἀντὶ τοῦ ἀποφαντικῶς ἢ παντελῶς. τὸ ἅπαξ ἐλάλησεν ὁ θεὸς, οὐκ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ παντὸς ἰσομένου. Eodem sensu Thucydidem vocem ἅπαξ usurpasse, ex Scholiis ejus docuit Wollius de Vera Fictaque Par-

c tic. Emphasi p. 308. Conf. quoque Lexic. N. T. s. h. v. Ps. LXXXVIII. 35. ἅπαξ ὤμοσα ἐν τῷ ἁγίῳ μου. Ad h. l. Græcus auctor quidam, quem laudat Agellius, ἅπαξ καλεῖ τὸ τῆς ἀποφάσεως βέβαιον, ὡς οὐ δεχομένης ἀποτροπήν. — פַּעַם, *vice.* Neh. XIII. 20. ἅπαξ καὶ δίς, semel atque iterum. — פַּעַם אַחַת et פַּעַם, *una vice.* Jos. VI. 3. 1 Sam. XXVI. 8.

d — הַפָּעַם, *hac vice.* Symm. Gen. II. 23. LXX Jud. XV. 3. XVI. 19. — אַךְ הַפָּעַם, *tantum hac vice.* Jud. XVI. 29. — *בָּעַם, *in hac vice.* 2 Sam. XVII. 7. Præterea reperitur 1 Par. XI. 11. sec. Vat. ubi inepto loco positum est, et nihil habet in textu Hebr. cui respondeat. Verbis enim בַּפָּעַם אֶחָת respondent ibi *ἐν καιρῷ ἑνί.*

e *ΑΠΑΞ ΚΑΙ' ΔΙΣ, *semel atque iterum.* Inc. et LXX 1 Sam. XVII. 39. ubi nihil in textu Hebraico legitur. 1 Macc. III. 30. ubi Syrus habet *secunda vice*, recte quoad sensum.

ΕΤΙ ΑΠΑΞ, *adhuc semel.* עוֹד אַחַת מְעַט, *adhuc unum parum.* Hagg. II. 7. ubi pro מְעַט legisse Cappello videntur פַּעַם, lapsu non difficili. Sed mihi potius מְעַט prorsus omisisse videntur in sua versione. — אַךְ הַפָּעַם, *tantummodo hac vice.* Gen. XVIII. 32. Jud. VI. 39. — רַק הַפָּעַם, idem. Jud. VI. 39.

f

ΩΣ ΑΠΑΞ ΚΑΙ' ΑΠΑΞ, *sicut semel et semel.* כְּפַעַם בְּפַעַם, *sicut vice in vicem*, h. e. *hac vice sicut antea*, h. e. *aliquoties*, seu *semper hucusque.* Jud. XVI. 21. In non- g nullis libris legitur h. l. ἀεί. Ibid. XX. 30. 1 Sam. III. 10. XX. 24.

ΚΑΘΩΣ ΑΠΑΞ ΚΑΙ' ΑΠΑΞ, *sicut semel et semel.* כְּפַעַם בְּפַעַם, idem. Jud. XX. 31.

ΤΟ' ΑΠΑΞ ΤΟΥ̃ΤΟ, *hac vice.* בַּפָּעַם הַזֹּאת, idem. 2 Sam. XVII. 6.

ΑΠΑΡΑΙ'ΤΗΤΟΣ, *inevitabilis*, q. d. *indeprecabilis*, aut *inexorabilis.* h Sap. XVI. 4. ἀπαραίτητον ἔνδειαν, *inevitabilem* inopiam. Ibid. v. 16. sec. Vat. Sir. XX. 31. ὑπομονὴ ἀπαραίτητος sec. Compl. patientia *inevitabilis*, vel *necessaria*, h. e. *tolerantia malorum, quæ sunt necessaria.* Hesych. Ἀπαραίτητον, ἄφυκτον, ὃ οὐ δύναταί τις παραιτήσασθαι. Vide etiam seq. ἀπαραιτήτως. Cf. Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v. i

ΑΠΑΡΑΙΤΗ'ΤΩΣ, *inevitabiliter.* Sap. XVI. 16. ὄμβρους δυσκόμενοι ἀπαραιτήτως, sec. Compl. Sed præstare mihi videtur lectio reliquorum librorum ἀπαραιτήτους. Polyb. III. 115. 4. VI. 38. 3.

*ΑΠΑΡΑ'ΛΑΚΤΟΣ, si de homine dicitur, notat *eum, qui semper sibi constat, immutabilem*, si de rebus, *constantem, firmum, perennem.* Ad- k dit. Esther. XIII. 3. ἐν τῇ εὐνοίᾳ ἀπαραλλάκτῳ καὶ βεβαίᾳ πίστει ἀνδεδυγμένος, qui semper nobis *constantem* benevolentiam et idoneam fidelitatem probaverat. Hes. ἀπαράλλακτον, ἀναλλοίωτον. — Idem: ἀπαρ-

a ἀλλάκτῳ, ὁμοίῳ, κατὰ μηδὲν παραλλάσσοντι. Joseph. A. J. X. 11. 7. de Daniele: τὸ τῆς προφητείας ἀκριβὲς αὐτοῦ καὶ ἀπαράλλακτον ἱστόησε δῆλον. Vide quoque Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 414.

*ΑΠΑΡΑΛΛΑ'ΚΤΩΣ, *constanter*. Esdr. VI. 9. pro Chald. דִּי לָא שָׁלְוָ, *ut non sit cessatio seu error*, h. e. *sine hæsitatione*, sec. Compl. ἀπαραλ-
b λάκτως, h. e. ἀναμφισβητήτως, ut legitur 3 Esdr. VI. 30. Adde Heliodor. Æthiop. V. cap. 22. p. 305. ed. Schmid. et Athenæi Deipn. Lib. I. p. 25. ult.

*'ΑΠΑΡΑΠΟ'ΔΙΣΤΟΣ, i. q. ἀπαρεμπόδιστος, h. e. interprete Hesychio ἀπαραπόδιστος. Proprie notat *eum, cujus pedes non sunt impliciti*, deinde autem *eum, qui liber est ab impedi-*
c *mentis, non impeditum, expeditum*, denique ad res incorporeas translatum: *non interruptum, stabile, perenne*. 3 Macc. VI. 28. ἀπαραπόδιστον εὐστάθειαν, *non interruptum* felicem statum. Athen. Deipnos. Lib. XV. p. 689. C. τὴν διάνοιαν ἀπαραπόδιστον φυλάσσει. Chrysost. Homil. LX. T. V. ed. Paris. p. 795. σελήνης δρόμοι ἀπαραπόδιστοι, lunæ cursus non in-
d terrupti. Suidas: ἀπαραπόδιστα, ἀπλανῆ. Vid. Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 419. ac Intt. ad Hesych. s. v. ἀπαρεμπεδίστως.

'ΑΠΑΡΑΣΗ'ΜΑΝΤΟΣ, *nulla nota insignitus, incelebris*. 2 Macc. XV. 36. μηδαμῶς εἶσαι ἀπαρασήμαντον τήνδε τὴν ἡμέραν, nullo modo diem istum *absque celebritate* missum facere. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀπαρασήμαν-
e τα, ἀφύλακτα.

'ΑΠΑΡΚΕ'ΣΚΩ, *displiceo*. Sirac. XXI. 17. ἀπήρεσεν αὐτῷ. Vulg. *displicebit illi*, h. e. *improbabit*. Syrus: *de eo ridet*.

*ΑΠΑΡΙΘΜΕ'Ω, *pernumero, enumero, recenseo*. חָשַׁב Hiph. *pono*. Ex. XXI. 1. ἀπαριθμήσεις sec. Cat. Nic. et codd. Holmes. Locum quidem habere potest hæc lectio, suspicor tamen, eam ex altera ἃ παραθήσεις ortam esse. חָשִׁים tamen l. l. *pro-*
f *ponere* notat. Confer Phavor. 277. 48. et 672. 41. Basil.

'ΑΠΑΡΝΕ'ΟΜΑΙ, *abnego*. מָאַס, *sperno*. Ies. XXXI. 7. ἀπαρνηθήσονται οἱ ἄνθρωποι τὰ χειροποιητὰ, *renunciabunt* homines idololatriæ.

"ΑΠΑΡΣΙΣ, *profectio, discessus, iter*. מוֹצָא, *processus, exitus*. Num. XXXIII. 2. τὰς ἀπάρσεις, *stationes* s.
g *loca, in quibus ad tempus aliquod castra metati sunt*. — *מַסָּע, *iter*. Aqu. Theod. Deut. X. 11.

*'ΑΠΑΡΤΑ'Ω, *disjungo, semoveo*. שָׁמַד, *destruo, dissipo*. Lev. XXVI. 30. ἀπαρτήσω, quod ad ἐρημώσω apud LXX notatur in Cod. Lips. margine. Est merum scholion, quo indicatur, in omni loco de *remotione idolorum cultus* sermonem adeoque verba Hebraica non proprie intel-
h legenda esse. Hesych. ἀπαρτῆσαι, χωρίσαι, διαστῆσαι.

'ΑΠΑΡΤΙ'Α, *perfectio, supellex, sarcina, qua se instruunt οἱ ἀπαίροντες, proficiscentes, impedimenta*, it. *minor familia, infantes, liberi*. — טִירָה, *habitaculum septo, muro munitum*, etiam speciatim *ædificium splendidius, quod parietes, ordines columnarum et alia ornamenta habet*. Ez.
i XXV. 4. ἐν τῇ ἀπαρτίᾳ, cum *supellectili*. Num vocem Hebr. ita interpretati fuerint, aut loco טִירָה legerint טֹרַח *onus*, aliis dijudicandum relinquo. — טַף, *parvulus*. Num. XXXI. 17. 18. Eugubinus putat, LXX existimasse, טַף significasse *supellectilem*, quod absurdum est dicere, *supellectilem interfici*. Bielius ἀπαρτίαν de *minori familia*,
k *infantibus, liberis* interpretatus est, quo sensu LXX vocem ἀποσκευὴ pro eadem Hebr. usurpant. Vide infra s. v. ἀποσκευή. Bonfrerio autem in Commentar. ad h. l. ἀπαρτία potius notat *perfectionem, complementum*. Ergo v. 17. ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ notat

a *in omni perfectione* seu *perfecte, absolute, complete, omnino ita ut nullus supersit.* Hesych. ἀπαρτία, ἀπηρτισμένως, ἀκριβῶς. Has autem voces ad *numeri perfectionem* sæpe transferri tradunt Suidas et Phavor. s. v. ἀπαρτολογία. Sic quoque v. 18. πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῶν γυναικῶν est *omnes omnino mulieres*, seu, ut Latinus reddidit: *omnem summam*, vel: *omnes*
b *e numero.* — מַסָּע, *motio, translatio*, et metonym. *id quod transfertur.* Ex. XL. 33. Num. X. 12. ἐξῆραν σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν. — שָׁלָל, *præda, spolium.* Deut. XX. 14. Judith. II. 13. et III. 11. Hesych. 'Απαρτίας (seu, ut nonnulli legere malunt, ἀπαρτίαν,) μετάβασιν, ἀποσκευὴν, τέλος, ἀπαρτισμόν. Gloss. in Octateuch. et Lex. Cyrilli MS. Brem. 'Απαρτίαν,
c τέλος, ἀπαρτισμόν.

'ΑΠΑΡΤΙ'ΖΩ, *perficio, perfectum reddo, consumo.* גָּמַר, *perficio, consummo.* Symm. Psalm. VII. 10. ἀπαρτισθήτω πάχωσις τῶν ἀσεβῶν. Hieron. *consummetur* (quæ vox quoque Vulgato loco impressi *consumetur* reddenda erit.), h. e. *ad summum gradum perducetur.* — כּוֹנֵן Pih. a כּוּן, *apto.* Symm. Psalm. CXVIII. 73.
d ἀπήρτισάν με, me *fecerunt*, seu: *pararunt.* — כָּלָה, *consumor, perficior.* Symm. 1 Sam. XX. 7. — שָׁלֵם, *integer, perfectus.* Aqu. Gen. XXXIV. 21. et sec. ed. primam Amos I. 6. ἀπηρτισμένη. Hesychius: 'Απαρτίζω, τελειοῖ. Suidas: ἀπαρτῆσαι, τὸ χρεμάσαι, ἀπαρτίσαι δὲ τὸ τελειῶσαι. Hesych.
e 'Απαρτῆσαι, χωρίσαι, διαστῆσαι. 'Απαρτίσαι, πλησθῶσαι. Ita enim legendum est, judice Bielio, loco 'Απαντῆσαι κ. τ. λ. Vide Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 422.

'ΑΠΑ'ΡΤΙΣΜΑ, *consummatio, cacumen, summitas.* מְגָפוֹת plur. ex מְגָפָה, *palmus, lapides palmares, quibus trabes imponuntur.* Symm. 1 Reg. VII. 9.

'ΑΠΑΡΧΗ', *primitiæ*, it. *optimum, præstantissimum*, it. *oblatio.* חֵלֶב, *f*
adeps, metaph. *præcipuum, præstantissimum.* Num. XVIII. 12. ἀπαρχὴ ἐλαίου καὶ οἴνου, *primitiæ* olei et vini. Ibid. v. 29. 30. 32. In omnibus his locis LXX חֵלֶב ἀπαρχὰς reddiderunt, quod in primitias optimas et præstantissimas fruges olim eligebant. Schol. Eurip. in Orest. v. 96. ἀπαρχὴ ἐλέγετο οὐ μόνον τὸ πρῶτον τῇ τάξει, ἀλλὰ καὶ τὸ πρῶτον τῇ τιμῇ, δθεν
g καὶ ἀπαρχὰς καρπῶν προσήγον οἱ παλαιοὶ καὶ ὀνόμαζον, τὰ κρείττονα ἐκλεγόμενοι. — מַעֲשֵׂר, *decima.* Deut. XII. 6. Scilicet etiam *decimæ* ex præstantissimis seligebantur. — עֹן, *impietas.* Num. XVIII. 1. λήψεσθε τὰς ἀπαρχὰς τῶν ἁγίων, sec. Ald. ubi tamen in reliquis libris pro ἀπαρχὰς rectius legitur ἁμαρτίας. — *רֹאשׁ, *caput.* Num. I. 2. sec. cod. Holmes. — *h*
רֵאשִׁית, *primitiæ.* Ex. XXIII. 19. Lev. XXIII. 10. Num. XV. 18. Inc. 1 Sam. XV. 21. τὰς ἀπαρχὰς τοῦ ἐξολοθρεύματος, *præstantissima* ex iis, quæ diris devota sunt. — שְׂאֵת inf. a נָשָׂא, *elevando.* Ez. XX. 31. ἐν ταῖς ἀπαρχαῖς τῶν δομάτων ὑμῶν. Libere verterunt. — *שְׁתֵּי, *duo.* 1 Sam. X. 4. שְׁתֵּי לֶחֶם, *duos panes*, ἀπαρχὰς ἄρτων. Non verosimile est, eos legisse רֵאשִׁית, sed deduxerunt *i*
a שָׁתַת, שָׁתָה *segregatus est:* nam primitiæ ad usum sacrum segregari ac reponi solebant. — תְּנוּפָה, *agitatio, oblatio sacrificiorum.* Ex. XXXVIII. 24. χρυσίου τοῦ τῆς ἀπαρχῆς. Videntur LXX cum voce ἀπαρχὴ conjunxisse notionem universam *ejus, quod est Deo sacrum.* — תְּרוּמָה, *oblatio.* Exod. XXV. 3. αὕτη ἐστὶν ἡ ἀπαρχὴ, hæc est *oblatio.* Vide et Ez. XX. 40. XLV. 7. Unde Gloss. MS. in Ez.

a Τὰς ἀπαρχὰς, ἀφαιρέματα. Confer 2 Sam. I. 21. ubi ἀγροὶ ἀπαρχῶν Aquilæ sunt ἀγροὶ ἀφαιρεμάτων. Unde et apud Hesych. Ἀπαρχὴ, προσφορὰ, ἀφαίρεμα. Sir. XXXV. 7. ἀπαρχὴν χειρῶν σου, primitias labore manuum tuarum partas, vel quas manu tua das. Ibid. XLV. 28. ἀπαρχὰς πρωτογεννημάτων.

b ΑΠΑΡΧΑΙ ΑΛΩΝΟΣ ΚΑΙ ΑΗΝΟΥ, *primitiæ areæ et torcularis.* מְלֵאָה וְדֶמַע, *plenitudo* et *lacryma.* Exod. XXII. 29. Sc. מְלֵאָה notat h. l. *fructus plenæ maturitatis, qui Deo offerebantur,* et דֶּמַע est metaph. *liquor stillans instar lacrymarum, qualis stillat ex uvis et olivis, quando calcantur.*

ΑΠΑΡΧΟΜΑΙ, *primitias do, offero.* הֲרִים, Hiph. a רוּם, *elevo,*

c *offero.* 2 Par. XXX. 24. ἀπήρξατο τῷ Ἰούδᾳ, *primitias dabat* Judæ. Ib. XXXV. 7. 9. Hesych. Ἀπήρξατο, ἀπαρχὰς ἔδωκεν. — תָּרִים לִנְדָבָה, *offero in sacrificium voluntarium.* 2 Par. XXXV. 8. — רֵאשִׁית, *primitiæ.* Prov. III. 9. ἀπάρχου αὐτῷ ἀπὸ τῶν καρπῶν δικαιοσύνης, *primitias* ei *offer* totius tui proventus. Hesychius: ἀπάρχου, τὰς ἀπαρχὰς

d προσφέρε.

ΑΠΑΣ, ΑΠΑΣΑ, ΑΠΑΝ, *omnis, omne.* Sæpissime legitur, et sufficiat hic unum tantum et alterum locum ex singulari voce Hebraica adducere. כְּלִי, *vas, vasculum.* Prov. XXV. 4. ubi legerunt כֹּל, ἅπαν. — כָּלִיל, *totum, integrum.* Lev. VI. 22.

ΚΑΘ' ΑΠΑΝ, *omnimode, omni*

e *ex parte.* 2 Macc. XV. 30. καθ' ἅπαν, *totus.*

ΑΠΑΤΑΩ, *decipio, seduco,* it. *pellicio, persuadeo.* *אָזַר Chald. *cito elapsus sum,* s. *abii.* Dan. II. 8. מְלָתָא מִנִּי אָזְדָא *somnium e memoria mea excidit.* Syrus ἀπωλῶ με,

h. e. somnium me destituit, ut apud Lat. homines *memoria falli* dicuntur. — הָסִית Hiph. *seduco,* a סוּת. 2 Reg. XVIII. 32. 2 Par. XXXII.

f 11. Job. XXXVI. 16. apud Theod. et Hebr. ubi ἀπατᾷν seq. ἐκ notat *clam subducere* seu *eripere, liberare.* Vulg. *salvabit te.* Verba Græca sunt: προσέτι ἠπάτησέν σε ἐκ στόματος ἐχθροῦ. — הֲשִׁיא Hiph. a נָשָׂא. Gen. III. 13. 2 Par. XXXII. 15. μὴ ἀπατῶ ὑμᾶς, ne vos decipi patiamini: coll. Ies. XXXVII. 10. et Ephes. V. 6. — *הָתַל *deludo, ludi-

g *fico.* Ex. VIII. 29. ἀπατήσαι sec. MS. Alex. ubi in reliquis libris ἐξαπατῆσαι et παραλογίσαι legitur. — נָוַח, *cesso, intermitto.* Ps. LXXVI. 3. לֹא תָנוּחַ *non cessabit,* seu, ut Hieronymus transtulit, *non quiescit.* LXX οὐκ ἠπατήθην. Fortasse legerunt לֹא־אֻפָתָה. Vulg. *non sum deceptus.* — פָּתָה *pellicio, persuadeo.* Aqu. Theod. Prov. XVI. 29.

h Inc. et Schol. Prov. XXIV. 29. LXX Jud. XIV. 15. ἀπάτησον δὴ τὸν ἄνδρα σου, *persuade* quæso viro tuo, coll. XVI. 5. Vulg. bene: *blandire et suade.* Jer. XX. 7. ἠπάτησάς με καὶ ἠπατήθην, *persuasisti* mihi et *persuasus sum.* Vice versa ἀναπείθειν, quod pr. *persuadere* significat, etiam de illis, *qui decipiunt* vel *seducunt,* usurpatur. Vide supra in ἀναπείθω.

i Adde Symm. sec. cod. 108. Holm. Deut. XI. 16. — פּוֹתָה, *stolida, seducta.* Symm. Hos. VII. 11. περιστερὰ ἀπατωμένη, columba *pellecta.* — פֶּתִי, *simplex, fatuus.* Theod. Prov. I. 4. ἠπατημένους, *iis, qui facile se decipi patiuntur.* — שָׁדַד Pih. *devasto.* Prov. XXIV. 15. μηδὲ ἀπατηθῇς χορτασίᾳ, ad quem locum Jae-

k gerus non male conjecit, interpretem fortasse scripsisse μηδὲ καταπατήσῃς χορτασίαν. — *שָׁוַע, *clamo.* Symm. Ies. XXIX. 9. Permutavit sine dubio שׁ cum שׂ שָׂעַע *mollis*

a *sum*, metaphor. *blanditus sum*. — *שָׁבַע, *findo, diffindo*, ac metaphorice: *verbis persuasoriis aliquem a proposito abstraho*. Eandem significationem habet quoque vox ἀπατᾷν, qua pro illa Theodot. usus est 1 Sam. XXIV. 7. ubi LXX πείθω habent. Judith. IX. 3. στρωμνὴν ἀπατηθεῖσαν, cubile, in quo homines decepti h. e. *allecti ad concubitum*
b erant. Ib. XIII. 18. ubi per *abuti* recte verti potest. Sir. XIV. 11. ἀπάτησον τὴν ψυχήν, quod vulgo vertunt: *consopi animæ tuæ curas ac sollicitudines*.

ἈΠΑ'ΤΗ, *deceptio, fraus*. — *אֱלִילִים, *numina inania, vana idola*. Inc. Lev. XXVI. 1. sec. marginem cod. Lips. Judith. IX. 11. ἐκ χειλέων ἀπάτης μου, ubi Vulgatus,
c qui *caritatis* habet, legit ἀγάπης, de quarum vocum permutatione in codd. vide Intt. ad Hesych. s. v. παρθενοπίπας. Sed vera lectio sine dubio est ἀπάτης, hoc sensu: *labiis meis deceptricibus*, seu: quibus decipere illum conabor, quemadmodum Paulus Eph. IV. 22. ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης dixit pro ἀπατητικὰς vel ἀπατώσας. Ib. v. 13. δός μοι ἀπάτην,
d *da mihi fallere*, ut cum Horatio Epist. I. 6. 60. loquar.

*ἈΠΑΤΗΛΟ'Σ, *fallax, fraudulentus, dolosus*. 4 Macc. XVIII. 8. Hesych. ἀπατηλὸν, ψευδὲς, ἀπατητικὸν, παραλογιστικόν. V. quoque Schæferum ad Dionys. Hal. p. 342. et ad Gregor. Corinth. p. 496.

ἈΠΑ'ΤΗΣΙΣ, *deceptio, fraus*. Judith. X. 4. εἰς ἀπάτησιν ὀφθαλμῶν, in
e *deceptionem* oculorum.

ἈΠΑΥ'ΓΑΣΜΑ, *refractio, reflexio lucis et splendoris*, speciatim *solis, effulgentia*, ac metaphorice, *omne quod aliquam rem perfecte refert, imago viva et absoluta alicujus rei*. Sap. VII. 26. de sapientia: ἀπαύγασμα γάρ ἐστι φωτὸς ἀϊδίου, *splendor enim est ex lumine æterno effulgens*. Hesych. Ἀπαύγασμα, ἡλίου φέγγος. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀπαύγασμα, ἀκτὶς ἡλίου, ἡ πρώτη τοῦ ἡλιακοῦ f φωτὸς ἀποβολή. Philo de Plantat. p. 150. ἁγίασμα esse dixit ἁγίων ἀπαύγασμα, μίμημα ἀρχετύπου.

ἈΠΑΥΤΟΜΟΛΕ'Ω, *a me ipso eo, sponte curro*. Prov. VI. 11. juxta Rom. ἡ δὲ ἔνδεια, ὥσπερ κακὸς δρομεὺς, ἀπαυτομολήσει; egestas tanquam grassator *irruet*, ubi nihil huic voci in textu Hebr. respondet, ac interpres g ex priore membro בָּא aut similem vocem sensus causa supplere voluit. Hesychius: Ἀπαυτομολήσει, ἀφ' ἑαυτοῦ ἔλθῃ (legendum ἐλεύσεται), παρὰ τὸ μολεῖν, ὅ ἐστιν ἔλθεῖν. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀπαυτομολήσει, ἀναχωρήσει. Thucyd. VII. 75. Joseph. de Macc. §. 12. s. 4 Macc. XII. 17.

*ἈΠΑΦΑΝΙ'ΖΩ, *prorsus deleo et e conspectu removeo*. הֵמִית, *interfi-* h *cio*. Ex. XXI. 29. ἀπαφανίσῃ sec. cod. 106. Holm. Ita enim legendum loco ἀποφανίσῃ.

*ἈΠΕΙ'ΔΩ, *video, respicio, videndo intellego*. רָאָה, *video*. Jon. IV. 5. ἕως οὗ ἀπίδῃ, τί ἔσται τῇ πόλει, donec videret, quid urbi esset eventurum. Diod. Sic. p. 771. A. edit. Rhod. Dio Cass. p. 396. ed. Reim. et p. 1052. Conf. quoque H. Steph. i s. ἀφοράω.

ἈΠΕΙΘΕ'Ω, *non obedio, inobediens sum*. אַל הִתְעָרֵב Hithp. *non misceo me*. Prov. XXIV. 21. ἀπειθήσῃς. Ex sententia Jaegeri legerunt extremis literis transpositis הִתְעָבֵל sensu eo, quem Schult. ad XIV. 16. et XX. 2. defendit, ut sit *transgressorem agere*. Mihi vero sensum expressisse videntur. Nam qui cum k rebellibus se miscet, is ἀπειθεῖ. — הֵמַר Hiph. a מָרַר, *exacerbo*. Ex. XXIII. 21. ubi הֵמַר τῷ *revereri* et *obtemperare* opponitur. — חָדַל, *desisto*. Ez. III. 27. Bene quoad sensum, nam חָדַל opponitur ibi τῷ *audire*. — יִסֵּר, *erudio*. Ies. VIII. 11. ubi יִסְרֵנִי sine dubio deriva-

rant a סוּר, aut סָרַר (legentes יָסָרְנוּ), sed admodum inepte. — לֹא אָבָה, *nolo.* Prov. I. 25. — לֹא שָׁמַע, *non audio.* Jos. V. 6. — מֵאַחֲרַי, *a retro.* Num. XIV. 43. Sensum secuti sunt. — מֵאֵן Pih. *renuo.* Symm. Exod. IV. 23. 1 Sam. XXVIII. 23. ἠπειθησαν καὶ οὐκ ἐβούλετο, ubi ἀπειθεῖν est *renuere, recusare,* et cum οὐ θέλειν in codd. permutatur. Confer quoque 2 Reg. V. 16. et Zach. VII. 11. — מָאַס, *sperno.* Lev. XXVI. 15. Num. XI. 20. Ies. VII. 16. ubi loco ἀπειθεῖ πονηρίᾳ legendum est ἀπειθεῖν πονηρίᾳ, aut potius ἀπειθεῖν πονηρίαν, h. e. *reprobare* malitiam. Ib. XXX. 12. — מְדָה, *mensura.* Jer. XIII. 25. ubi pro מִדַּיִךְ, *mensurarum tuarum,* legerunt מְרִיֵךְ a מְרִי, *rebellio.* — מָעַל, *prævaricor.* Deut. XXXII. 53. — מָרַד, *rebello.* Ies. XXXVI. 5. — הַמְרָה, מָרָה, Kal et Hiph. *rebello.* Deut. I. 26. IX. 7. 23. 24. ἀπειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς κύριον pro κατὰ τὰ πρὸς κύριον ἀνήκοντα, refractarii fuistis in rebus, quæ ad Dominum pertinent. Jos. I. 18. — סָרָה, *apostasia.* Ies. LIX. 13. — סָרַר, *refractarius sum.* Deut. XXI. 20. Neh. IX. 29. Ps. LXVII. 20. — פָּשַׁע, *resisto, repugno, transgredior.* Symm. 1 Sam. XV. 23. — *דָּנָה, *pavidus.* Deut. XXVIII. 65. ἀπειθοῦσαν sec. Vat. Ald. et Compl. ubi vel legendum est ἀθυμοῦσαν, ut Alex. et Oxon. exhibent, vel statuendum est, ἀπειθεῖν esse h. l. i. q. ἀπιστεῖν, *carere fiducia,* adeoque *desperare de salute sua.* Posterior sententia confirmatur loco Sir. XLI. 4. ubi ἀπειθῶν et ἀπολωλεκὼς τὴν ὑπομονήν aperte sunt synonyma. Vulg. ibi *incredibilis,* quod pro *incredulus,* ut alias sæpe, positum existimo. Hesych. ἀπειθής, ἄπιστος. Phavorinus: ἀπιστίαν τὴν ἀπείθειαν λέγουσι. Hesych. Ἀπειθεῖ, ἀντιλέγει. Lexic. Vetus: Ἀπειθῶ, *detrecto, recuso, inobedio.*

ΑΠΕΙΘΗ῾Σ, *inobediens, refractarius, contumax.* מֹרֶה part. *rebellis.* Num. XX. 10. Jer. V. 23. καρδία ἀπήκοος καὶ ἀπειθής. — מְרִי, *rebellio.* Ies. XXX. 9. — סֹרֵר part. *refractarius.* Symm. Ps. LXXVII. 8. LXX Deut. XXI. 18. ἐὰν δέ τινι ᾖ υἱὸς ἀπειθής, si vero aliquis habeat filium refractarium: coll. Rom. I. 30. γονεῦσιν ἀπειθεῖς. — שָׁמִיר, *adamas.* Zach. VII. 12. ubi adamas metaphorice adhibetur ad denotandam humani corporis duritiem, seu contumaciam. Sir. XVI. 7. et XLVII. 21. ubi βασίλεια ἀπειθῆς Ephraim dicitur, vel quia reges Israël pertinaciter usque ad ultimum rebellarunt Roboamo et regibus Juda, vel quia Israëlitæ fere semper idolorum cultui addicti fuerunt. Sic Syrus et Arabs. Hesych. Ἀπειθής, ἀνυπότακτος, ἄπιστος, Σοφοκλῆς Αἰχμαλωτίσιν.

ΑΠΕΙΘΩ῎Ν, *inobediens.* אוֹיֵב, *hostis.* Ies. LXVI. 14. ubi de adversariis Dei sermo est, qui cultoribus divinis opponuntur. — חָדֵל, *desistens.* Ez. III. 27. — *נֹגֵשׂ, *exactor.* Inc. Ies. IX. 4. Sed loco ἀπειθούντων sine dubio legendum est ἀπαιτούντων, ut legitur in Theod. et LXX, ac conjecit jam Semlerus. — סִיג, *scoria.* Ies. I. 25. Sic recte explicarunt LXX Hebr. vocem hoc loco, ubi *purgatio a scoriis emendationem populi* metaphorice notat.

ΑΠΕΙΚΑ῾ΖΩ, *assimilo.* Sap. XIII. 13. ἀπείκασεν αὐτὸ εἰκόνι ἀνθρώπου, assimilavit illud imagini hominis.

ΑΠΕΙ῾ΚΑΣΜΑ, *similitudo, figuratio.* Sap. XIII. 10. ἀπεικάσματα ζώων, *similitudines* animalium.

ΑΠΕΙΛΕ῾Ω, *minor, comminor, in-*

a *crepo.* רָעַע, *increpo, objurgo.* Nah. I. 4. ἀπειλῶν θαλάσσῃ, increpans mare. Quod hic est ἀπειλεῖν θαλάσσῃ, apud Matth. VIII. 26. est ἐπιτιμᾷν τῇ θαλάσσῃ, h. e. *vim maris comprimere, fluctus marinos sedare.* Conf. Lex. N. T. s. h. v. — הִתְנַחֵם, Hithp. *consolor me,* it. *pœnitet me.* Gen. XXVII. 42. ἀπειλεῖ σοι τοῦ ἀποκτεῖναί σε, minatur tibi b mortem. Schol. ed. Bos. διανοεῖται κατὰ σοῦ. Sc. נצר, ex primaria significatione *cum vehementia spiritum ducere,* dicitur etiam de *eo, qui malo animo in alterum est affectus,* et usurpatur speciatim de *leone rugiente* ac *minitante.* (Confer Golium f. 2473.) Vid. Lette Anim. ad Text. Hebr. pag. 30. seq. Num. XXIII. 19. οὐχ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειc λῆσαι, non tanquam filius hominis *minis commoveri et deterreri,* aut: *terroribus mutari* potest. Sic legitur quoque Judith. VIII. 15. Cod. Oxon. habet μετανοῆσαι, forte μετανοῆσαι. Origenes notavit, alios legere active: *terret* pro *terretur,* h. e. *non vane minis terret,* seriei orationis admodum convenienter. Confer Grabii Diss. de Vitiis etc. p. 19. et d Prolegom. in LXX T. I. c. 3. — זָעַם, *indignor.* Ies. LXVI. 14. Aquil. Ps. VII. 12. Sir. XIX. 16. πρὶν ἀπειλῆσαι, *antequam in verba aspera præcipiti ira prosilias.*

ΑΠΕΙΛΗ, *minæ, comminatio, ira, indignatio.* אֵימָה, *terror,* etiam *ira, quæ se minis prodit.* Prov. XX. 2. — רָעַע, *increpo.* Ies. LIV. 9. — גְּעָרָה, *increpatio.* Prov. XIII. 8. e XVII. 10. — זַעַם, *ira.* Hab. III. 11. Aqu. Ex. XXI. 31. — זַעַף, *indignatio.* Prov. XIX. 12. coll. XX. 2. Hesych. ἀπειλή, ὀργή. — תֵּימָן, *meridies, auster.* Zach. IX. 14. ἐν σάλῳ ἀπειλῆς, *in commotione terroris sui.* Ita quoque Arabs. Libere transtulerunt.

*ΕΝ ΑΠΕΙΛΗ͂ ΧΡΑ͂ΟΜΑΙ ΤΙΝΙ, *in minis aliquo utor,* h. e. *comminationibus contra aliquem utor,* f *severius aliquem tracto.* Sic legitur Job. XXIII. 6. ubi pro אַךְ־הוּא יָשֵׂם בִּי, *veruntamen ipse ponet in me,* LXX sec. Vat. habent: ἴσχυε ἐν ἀπειλῇ μοι οὐ χρήσεται. Sc. שׂוּם seq. ב subinde in malam partem, sensuque *bellico* sive *hostili* sumitur. Cf. Schultensii Comment. ad Job. I. 8.

ΑΠΕΙΜΙ, *absum,* it. *abeo.* אַחֲרֵי, g *post, retro.* Exod. XXXIII. 8. — *בְּלוֹא, *in non,* h. e. *si non adest.* Aqu. Cohel. X. 11. — חָלִילָה, *absit.* Symm. Job. XXXIV. 10. ἀπείη. — נָדַח Niph. *depellor.* Job. VI. 13. βοήθεια δὲ ἀπ' ἐμοῦ ἄπεστι, auxilium vero a me distat. — *שׁוּב, *revertor.* Prov. XXV. 10. ἀπέσται, quod futurum indicativi subjicitur conjunctivo ἀνθύσῃ, ut Rom. XI. h 25. Confer Budæi Comm. Gr. L. p. 8. et Abresch. ad Æschyl. Lib. I. p. 104. Sap. IX. 6. τῆς ἀπὸ σοῦ σοφίας ἀπούσης, si sapientia *destituaris.*

ΑΠΕΙΡΑ͂ΓΑΘΟΣ, pro diversa etymologia est vel *infinite bonus,* vel *imperitus.* Bielius transtulit *beneficiorum expers.* Addit. Esther. XVI. 4. τοῖς τῶν ἀπειραγάθων λόγοις ἐπαρθέντες, h. e. eodem Bielio inter- i prete: *eorum quasi, qui nullum beneficium acceperunt, fastu elati.* Kreyssigius Symb. P. IV. p. 4. pro ἀπειραγάθων cum editione veteri altera legere mavult ἀπειροσαθῶν, i. e. *vacuorum a molestiis, felicium,* coll. v. 2. Literæ Π et Γ a librariis sexcenties confusæ reperiuntur.

ΑΠΕΙ͂ΡΓΩ, *averto, arceo.* 2 Macc. XII. 40. ἀφ' ὧν ὁ νόμος ἀπείργει τοὺς Ἰουδαίους, a quibus lex pro- k hibet Judæos. Præterea legitur quoque ἀπεῖρκτο, *vinctus tenebatur,* aut *delinebatur,* apud LXX Gen. XL. 3. sec. Oxon. pro Hebr. אָסוּר: sed est sine dubio alius in-

a terpretis. In Vat. legitur ibi ἀπῆκτο, quæ lectio etiam locum habere potest.

Ἀ'ΠΕΙΡΗΜΕ'ΝΟΣ, *interdictus.* תֶּבֶל, *confusio, turpitudo.* Aqu. Lev. XVIII. 23. ἀπειρημένον. Turpe dicitur in V. T. quod est legibus divinis interdictum. — *תּוֹעֲבָה, *abominatio.* Lev. XX. 13. sec. cod. X. Lips. Holm. ἀπειρημένον, sc. b ἐποίησαν, quæ verba tamen quoque ad v. 12. referri possunt, ubi תֶּבֶל עָשׂוּ legitur. Adde 4 Macc. I. 33.

Ἀ'ΠΕΙΡΙ'Α, *imperitia, stultitia.* אִוֶּלֶת, idem. Symm. Ps. LXVIII. 6. Sed ibi ἀπειρία in notione *peccati, delicti* legitur, ut sit i. q. ἀφροσύνη apud LXX ad imitationem vocis Hebr., quæ sæpius ita usurpatur in Proverbiorum libris.

c *Ἀ'ΠΕΙΡΟΠΑΘΗ'Σ, *vacuus a turbis animi et molestiis, felix.* Add. Esther. XVI. 4. sec. ed. vet. alteram. Conf. supra s. v. ἀπειράγαθος.

Ἄ'ΠΕΙΡΟΣ, *imperitus, incultus,* etiam *infinitus, immensus.* *אֵין־קֵץ, *nullus finis est.* Symmach. Cohel. IV. 16. V. Lennep. ad Coluth. p. 53. — אֱוִיל, *stultus.* Zach. XI. 15. ποιμένος ἀπείρου, *mali* pastoris. — d עֲרָבָה, *solitudo.* Jerem. II. 6. ἐν γῇ ἀπείρῳ, in terra *inculta:* ubi ἄπειρος est i. q. ἀνέργαστος.

Ἄ'ΠΕΙΡΟΣ ΕΙ'ΜΙ', *imperitus sum.* לֹא נִסָּה, *non sum expertus, non probavi.* Symmach. Inc. et LXX 1 Sam. XVII. 39. ὅτι ἄπειρος ἦν, quoniam nondum expertus fuerat. Vulg. bene: *non enim habebat consuetudinem.* Ἄπειρος est h. l. i. q. e ἀγύμναστος. Conf. Hex.

*Ἀ'ΠΕΙΡΟ'ΤΑΤΟΣ, *inexpertissimus, ignarissimus,* utpote qui nunquam potuerit experiri et per experientiam aliquid cognoscere. Sap. XIII. 18. sec. Vat. ἀπειρότατον ἱκετεύει. Petr. Nannius legit ἀπορώτατον, h. e. egentissimum, extreme inopem. Vulg. *inutilem,* quasi ἀχρειότατον.

Ἀ'ΠΕ'ΚΤΑΣΙΣ, *extensio.* מִבְּרָשׁ f idem. Theod. et LXX Job. XXXVI. 29. ἀπέκτασις νεφέλης.

Ἀ'ΠΕΛΑΥ'ΝΩ, *abigo, depello, arceo.* הָגָה, *removeo.* Aqu. Theod. Prov. XXV. 4. ἀπέλασον. — הִצִּיל Hiph. a נָצַל, *eripio, libero.* Ez. XXXIV. 12. ἀπελάσω αὐτὰ (sc. πρόβατα) ἀπὸ παντὸς τόπου, *abigam* illas ab omni loco. — *נָהַג, *duco,* etiam *abduco.* Inc. 1 Sam. XXIII. g 5. (Vulg. *abegit*) ubi cum ἀπάγω in codd. permutatur. Sap. XVII. 8. ταραχὰς ἀπελαύνειν ψυχῆς νοσούσης, perturbationes *expellere* ab anima languente.

*Ἀ'ΠΕΛΕ'ΓΧΩ, *redarguo, refuto, confuto.* סָלָה, *conculco.* Symm. Ps. CXVIII. 118. ubi Agellius in Comm. putat Symm. loco ἀπήλεγξας scripsisse ἀπέλεξας, *elegisti tan-* h *quam lapides e via et abjecisti.* Sed *refutandi* notionem habet סָלָה in lingua Syriaca. Adde 4 Macc. II. 11.

Ἀ'ΠΕΛΕ'ΚΗΤΟΣ, *non edolatus, securi non complanatus,* ut vulgo Lexica exponunt. Cum autem hæc significatio in locis, quibus apud LXX occurrit, locum habere nequeat, cum Kesslero in Append. i Crit. S. Leigh. p. 21. statuendum erit, ἀπελέκητος notare *valde edolatum, elaboratum,* ex α (quod in compositis haud raro significationem intendit) et πελεκητὸς, *bipenni cæsus* et *complanatus,* nisi assentiri malis Trommio, cui legendum videtur πελεκητὸς, et quidem ex eo, quod voces Hebraicæ id innuant, et variæ lectiones ubique inculcent. k Occurrit autem hæc vox pro אַלְמֻגִּים, per transpositionem pro אַלְגֻּמִּים, plur. *species cedri præstantissimæ.* 1 Reg. X. 11. (sec. Coislin. 2.) 12. — גָּזִית, *cæsio,* vel

a *cæsus.* 1 Reg. V. 17. ubi Alex. ἀπελεκήτους, Compl. autem πελεκητοὺς habet. Ib. VI. 35. et VII. 11. Conf. quoque Suidam s. v. ἄγαιον, et Schol. Soph. Œd. Colon. v. 102.

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΟΩ, *libero, libertate dono.* חָפַשׁ Pyh. *libertate donor.* Lev. XIX. 20. ὅτι οὐκ ἀπελευθερώθη, sec. Vat. ubi Compl. ἐλευθερώθη habet.

b ΑΠΕΛΠΙΖΩ, *spem abjicio, despero.* *נוּאַשׁ, *despero, spe destitutus sum.* Jer. II. 24. ad quem locum Victor Antiochenus: ΑΚΥΛΑΣ, ἀπέγνων σου, ἤγουν ἀπήλπισα. Doederleinius (in Repertor. Eichhorn. T. I. p. 233.) prius Symmacho, posterius Aquilæ tribuit, ductus auctoritate Hieronymi in Comm. ad XVIII. 12. Mihi autem

c ἀπήλπισα mera interpretatio vocis ἀπέγνων esse videtur. Sirac. XXII. 22. ἀπήλπισε, h. e. *plane desperare debet reconciliationem cum amico perfide a se læso.* Non male Compl. habet: ἀπώλεσε πίστιν. 2 Macc. IX. 18. τὰ καθ' αὐτὸν ἀπελπίσας, *de se ipso desperans.* Conf. Fesselii Adv. Sacr. Lib. I. c. 2. p. 21. qui Sir. XXII. 24. et XXVII. 21. ἀπελπίζειν transitive accepit, ut sit *in desperationem adducere, spem alicui adimere.*

d ΑΠΗΛΠΙΣΜΕΝΟΣ, *spe destitutus,* vel *cujus res desperata est, miser.* אֶבְיוֹן, *egenus.* Ies. XXIX. 19. ἀπηλπισμένοι τῶν ἀνθρώπων, *homines, quorum res desperatæ sunt.* Judith. IX. 12. ἀπηλπισμένων σωτήρ. Esther. XIV. 19.

e ΑΠΕΝΑΝΤΙ, *coram, contra, e regione, ex adverso.* לְ dat. Job. XIII. 7. — בְּמִקְדָּשׁ, *in sanctuario.* Jos. XXIV. 26. ἀπέναντι κυρίου. Ita transtulerunt ex opinione Judæorum, qui Deum in sanctuario præcipue præsentem esse existimabant. — נֶגֶב, *auster,* i. e. *ad austrum.* Jos. XI. 2. ubi legisse videntur נֶגֶד. Idem valet quoque de locis. Ez. XL. 2. ubi τῷ — מִנֶּגֶב, et Jos. f XV. 3. ubi τῷ מִנֶּגֶב אֶל respondet. — נֶגֶד, *coram.* Num. XXV. 4. ubi pro ἀπέναντι, quod etiam apud Philonem reperitur, alii libri habent κατέναντι. Jos. III. 17. VIII. 33. etc. — לְנֶגֶד. 2 Sam. XXII. 25. Neh. XI. 22. Ps. XXXV. 1. — מִנֶּגֶד. Gen. XXI. 16. Deut. XXVIII. 66. Ies. I. 16. — נָגִיד, *dux, præsul.* Neh. XI. 11. ubi ante g ἀπέναντι omissum est ὁ. Ὁ ἀπέναντι est i. q. ἡγούμενος, quod legitur in Compl. — נִגַּח. Ex. XXVI. 35. Jos. XV. 7. XVIII. 17. — אֶל נֹכַח פְּנֵי. Num. XIX. 4. — אֶל פְּנֵי. Lev. VI. 14. IX. 5. Num. XX. 10. — לִפְנֵי, *coram.* Exod. XIV. 2. XXX. 6. 36. Jos. XXII. 29. ubi cum ἀπεναντίον et ἐναντίον in codd. permutatur. — מִלִּפְנֵי. Lev. XVI. h 12. Num. XX. 9. — מִפְּנֵי. Num. XXXIII. 8. — עַל פְּנֵי. Gen. XXIII. 19. Ex. XIV. 9. Num. XXXIII. 7. — קֶבֶל, *adversum.* Ez. XXVI. 9. — קֶדְמָה, *ad orientem.* Ez. VIII. 16. — מִקֶּדֶם, *ab oriente.* Gen. III. 24. Ez. XI. 23. Jon. IV. 6. — קַדְמֹנִי, *orientalis.* Ez. X. 19. — לִקְרַאת, *in occursum.* 2 Sam. X. 17. Sir. XXXVII. 4. ἔσται ἀπέναντι. Vulg. i *adversarius erit.*

ΑΠΕΝΑΝΤΙΟΝ, *ex adverso.* לִפְנֵי, *coram, in conspectu,* etiam *contra.* Jos. XXII. 29. sec. cod. Alex. — מִנֶּגֶד, *e regione, ex opposito.* Cant. VI. 4.

ΑΠΕΝΕΟΟΜΑΙ, *obstupesco,* ab ἰνός. אִשְׁתָּמֵם, Chald. Ithp. a שָׁמֵם. Dan. IV. 16. ἀπηνώθη ὡσεὶ ὥραν μίαν, obstupescebat unam cir-

a citer horam: ubi Polychronius: τουτέστιν, ἐξεπλάγη ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῶν δειχθέντων, καὶ σύννους ἐγένετο. Conf. ad h. l. Drusium in Fragm. p. 1228. ac Scharfenb. pag. 72. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀπηνεώθη, σύννους ἐγένετο. Glossa Suidæ, apud quem legitur: ἀπηνεώθη, ὠμὸς γέγονε, pertinet ad ἀπηνεοῦσθαι, *immitem et crudelem esse*, ab ἀπηνὴς, unde ἀπή-
b νεια, nisi cum Ruhnkenio ad Timæi Lex. Plat. s. v. ἐνεὸς pag. 102. νωδὸς legere malis. Phav. Ἀπηνεώθη, ἐξεπλάγη, ἄφωνος ἐγένετο.

ἈΠΕ'ΝΘΗΤΟΣ, *carens luctu*, h. e. *quem nemo luget*, vel *luctu persequitur*. 2 Macc. V. 10. ἀπένθητος ἐγενήθη. Æschyl. Agamemn. v. 904. et Eumen. v. 914.

ἈΠΕ'ΝΝΟΙΑ, *insania*. מְזִמָּה,
c *nefas*. Aqu. Psalm. CXXXVIII. 20. ἀντιλέξουσί σοι εἰς ἀπέννοιαν: ubi tamen fortasse loco ἀπέννοιαν, quo carent Lexica Græca, reponendum erit ἀπόνοιαν.

ἈΠΕ'ΠΩ, *interdico*, et in med. Ἀπέπομαι, *recuso*, *respuo*, *repudio*, *aversor*. אָמַר, seq. לֹא, *interdico*. 1 Reg. XI. 2. ἐκ τῶν ἐθνῶν, ὧν ἀπεῖπε, e gentibus, de quibus *interdixerat*.
d — חָדַל, *desisto*. Zach. XI. 12. δότε τὸν μισθόν μου, ἢ ἀπείπασθε, date mercedem meam, vel *recusate*. — מָאַס, *respuo*. Job. X. 3. ἀπείπω ἔργα χειρῶν σου, *repudias* opera manuum tuarum. Eodem sensu 2 Cor. IV. 2. ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης. — מָס, *dissolutus*. Job. VI. 14. ἀπείπατό με (sic enim rectius legitur in Rom. pro ἀπειπάτω, quod est in
e Francof.) ἔλεος, repudiavit me misericordia: ubi loco מָס sine dubio legerunt מָאַס. Sap. XI. 15. ὃν γὰρ ἐν ἐκθέσει πάλαι ῥιφέντα ἀπεῖπον χλευάζοντες, quem quondam expositum *deploratum jam habebant* subsannantes. Ita olim interpretatus sum h. l., ut ἀπειπεῖν τινα sit *deploratum desperatumque aliquem habere*. Bretschneiderus autem reddere ma- f
vult: quem quondam, cum exponeretur, deridentes *respuebant*, h. e. nihili faciebant, contemtui habebant. Dio Cass. p. 605. ed. Reim. τὴν τῆς Ὀκταουΐας συνουσίαν ἀπεῖπε. Hesychius: Ἀπείπαντο, παρῃτήσαντο, ἀπετάξαντο. Idem: Ἀπειπάμεθα, ἀπερριψάμεθα.

ἈΠΕ'ΡΑΝΤΟΣ, *infinitus*. אֵין חֵקֶר, *sine pervestigatione*. Theod. g
et LXX Job. XXXVI. 26. ἀριθμὸς ἐτῶν αὐτοῦ ἀπέραντος, numerus annorum ejus infinitus. — *יְוֵן, *cœnum*, *limus*. Symm. Ps. LXVIII. 3. Sensum expressit, nam *cœnum profundum* et *infinitæ voraginis* quoad sensum parum differunt. — *סוּף, *carectum*, *alga*. Symm. Jon. II. 6. sec. Coislin. Fischerus in Proluss. de Vers. GG. V. T. p. 22. judica- h
vit, falso ibi editum esse ἀπέραντος, quod potius a Montf. referri debuisset ad vocabulum תְּהוֹם. Sed mihi ἀπέραντος (quod h. l. *mare* notat, certe Vulgatus habet h. l. *pelagus*) commode ad סוּף referri posse videtur, ita ut Symm. respexerit formulam יָם סוּף *mare algosum*, seu: *sinus Arabicus*, quem Græci *mare Erythræum* dixerunt. i
Cf. Simonis Lex. Hebr. p. 1101. — עָד, *ævum*, *æternitas*. Symm. Psalm. XX. 5. LXVIII. 3. Adde 3 Macc. II. 9. κτίσας τὴν ἀπέραντον καὶ ἀμέτρητον γῆν. Hesych. Ἀπεράντοις, ἀπείροις. Idem: Ἀπέραντον, μέγαν, ἀτελείωτον, ἐκ τοῦ πέρας μὴ ἔχειν.

*ἈΠΕ'ΡΑΤΟΣ, *infinitus*. 3 Macc. II. 9. sec. cod. Alex. Hesych. ἀπέρατοι, ἀόριστοι, τέλος μὴ ἔχοντες. k

ἈΠΕΡΕΙ'ΔΩ, *superimpono*, *firmiter infigo*, et ἈΠΕΡΕΙ'ΔΟΜΑΙ, *incumbo*, *inclino me*, *innitor*, *suspendo*, *repono*, *proficiscor*. — *הֵבִיא, *adduco*. Dan. I. 2. sec. Chis. ἀπηρείσατο αὐτὰ ἐν τῷ εἰδωλείῳ αὐτοῦ, *deposuit* in

templo Dei sui: ubi videndi sunt Segaar. et Scharfenbergius. — הֲצִיג, Hiph. a נָצַב, *constituo*. Jud. VI. 37. *Ἰδοὺ ἐγὼ ἀπερείδω τὸν πόκον τῶν ἐρίων ἐν ἅλωνι*, ecce ego *suspendo* in area vellus lanæ. — סָמַךְ, *innitor, incumbo*. Ez. XXIV. 2. *ἀπηρείσατο βασιλεὺς ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ, profectus est* rex Babylonis adversus Hierosolymam. Am. V. 19. *ἀπερείσῃ τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπὶ τὸν τοῖχον, superimponeret* manus suas parieti, vel: *innitatur* manu sua in parietem. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reverti facio*. Inc. 1 Reg. XIV. 28. *ἀπηρείδοντο αὐτὰ, suspendebant* seu *reponebant* illa, sc. in armamentario, coll. Joseph. A. J. X. 11. 2. 3 Esdr. I. 41. II. 10. respondet Hebr. נָתַן seq. ב. 2 Chron. XXXVI. 7. et Esdr. I. 7. *seposuit*. Bielius vertit *suspendit*. 3 Esdr. VI. 18. vero est Chald. הֵיבֵל seq. ל, quod legitur Esdr. V. 14. *abduxit ad*. Hesych. *ἀπηρείσατο, ἔπηξεν* (h. e. *ἔστησεν*, ut ipse alibi explicat) *ἀπῆρε, μετέστησεν*. Suidas: *ἀπηρείσατο, ἠκολούμβισεν, ἀπεπάξατο, ἔπηξεν, ἀπέθετο*.

*Ἀπερίαομαι. Inc. Jud. VI. 37. pro Hebr. הֲצִיג Hiph. a נָצַב, *constituo*. Lectio hæc Montfauconio videtur mendosa, ejusque loco reponendum esse *ἀπερείδομαι*, quod, ut Suidas s. v. *ἐρείδω* docuit, interdum est i. q. *ἀποτίθημι*. Sed Codex Alex. quoque l. c. habet *ἀπερίδομαι*. Cf. Maittaire de Dialectis L. Gr. p. 227. ed. Sturzii.

Ἀπερίκαθαρτος, *non circummundatus*, i. e. *immundus*. עָרֵל, *præputiatus*. Lev. XIX. 23. *καρπὸς αὐτοῦ ἔσται ὑμῖν ἀπερικάθαρτος*, fructus earum, tanquam præputium, impuri vobis videantur.

Ἀπερίσπαστος, *non distractus, qui est sine ulla distractione, sine ulla cura et sollicitudine, quietus*. Sap. XVI. 11. *ἀπερίσπαστοι γίνωνται τῆς σῆς εὐεργεσίας*, ne immobiles, vel irretractibiles, aut potius irretrahibiles fierent tuo beneficio, qui scilicet eo retrahi non possent. Vulg. *non possent uti adjutorio tuo;* qui ex sententia Jansenii legit *ἀνπερίσπαστοι*. Sir. XLI. 2. *ἀνδρὶ ἀπερισπάστῳ*, viro non *distracto*, sc. curis, h. e. *quieto*. Polyb. II. 67. 7.

Ἀπερίτμητος, *incircumcisus*. עָרֵל, *præputiatus*. Gen. XVII. 14. Ex. XII. 48. Lev. XXVI. 41. *καρδία ἀπερίτμητος*, animus *impius*, qui se legibus divinis non emendari patitur. Jer. VI. 10. *ἀπερίτμητα ὦτα*. Ez. XLIV. 7. 9. *ἀπερίτμητοι τῇ καρδίᾳ*. עָרֵל idem. Jer. IX. 25. Adde 2 Macc. I. 51. II. 46.

Ἀπερίτμητος γίνομαι, *incircumcisus sum*. לֹא מוּל, *non circumcido*. Jos. V. 7.

Ἀπερίτμητος τοῖς χείλεσι, *incircumcisus labiis*, h. e. *qui est lingua impedita*. עֲרֵל שְׂפָתַיִם, *præputiatus labiis*. Symm. Exod. VI. 12.

Ἀπερίτρεπτος, *qui circumverti* vel *converti* vel *everti non potest, qui non vacillat, immutabilis*. לֹא מוֹט, *non commoveo, non concutio*. Symm. Ps. CXXIV. 1. et XCV. 10.

Ἀπέρχομαι, *abeo, discedo, eo, venio, revertor*. אָזַל; אָזַל, Hebr. et Chald. idem. Prov. XX. 17. Dan. VI. 18. Huc etiam pertinet locus Lev. XVI. 8. ubi עֲזָאזֵל Azazel a Symm. redditur *τράγος ἀπερχόμενος*, quasi עֵז אָזַל, nam אָזַל est *abire*. — בּוֹא, *venio*. Gen. XV. 15. *σὺ δὲ ἀπελεύσῃ πρὸς τοὺς πατέρας σου ἐν εἰρήνῃ*, tu vero abibis ad patres tuos, h. e. *morieris*, in pace. Græci etiam alias absolute *ἀπέρχεσθαι* pro *mori* usurpant. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Gen. XLII. 21. *ἀπῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς θλῖψις, venit* super nos afflictio. Jos. VI. 11. *ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολὴν, veniebat* in castra. Sic Matth. VIII. 33. et XIV. 25. — 2 Sam. XVII. 2. *ἀπελεύσομαι ἐπ' αὐτὸν, irruam* in illum:

[a] ubi cum διέρχομαι et διάρχομαι in Codd. permutatur. Etiam בּוֹא quandoque *adoriri, invadere* notat. — נָגְלָה, Kal et Niph. *migro, deportor.* Ies. XXIV. 11. ἀπῆλθε πᾶσα εὐφροσύνη τῆς γῆς, *fugit* seu *exulat* omnis lætitia terræ. Ibid. XXXVIII. 12. ἀπῆλθεν, *transfertur.* — דּוּד Chald. *eo.* Esdr. VI. 5. — הָלַךְ, *eo, ambulo.* Theodot. Job. [b] XXVII. 21. ubi ἀπέρχεσθαι *auferri, abripi* notat. Vulg. *auferet.* — LXX Gen. XXXII. 1. ἀπῆλθεν εἰς τὴν ἰαυτοῦ ὁδόν, *ibat* in via sua. Ex. V. 18. ubi cum πορεύομαι in codd. permutatur. Jud. VI. 21. ἀπῆλθεν ἀπ' ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, *evanescebat* coram illo: ubi cum πορεύεσθαι et ἐξέρχεσθαι permutatur. — חָלַף, *prætereo, transeo.* 1 Sam. X. 5. Cant. II. 11. [c] ὁ ὑετὸς ἀπῆλθε, pluvia *præteriit.* — יָלַךְ, *eo, ambulo.* Gen. XIV. 11. 1 Sam. XXII. 1. ubi cum ἀπαλλάσσομαι in Codd. permutatur. Neh. V. 9. — יָצָא, *exeo.* Exod. XXI. 2. 7. Deut. XXIV. 2. — *מָלַט Pih. *eripio, libero.* 1 Sam. XX. 29. sec. Compl. — מָשַׁךְ, *extraho, protraho.* Exod. XII. 21. XIX. 13. Theod. et LXX Job. XXI. 33. ὑπισω αὐτοῦ πᾶς ἄνθρω- [d] πος ἀπελεύσεται, *funus ejus quam plurimi sequentur.* — נֶאֱסַף Niph. *congrego me.* Num. XI. 30. — *נִבְדַּל Niph. a בָּדַל *separo me.* Num. XVI. 26. ἀπέλθατε s. ἀπέλθετε sec. codd. Holm. e glossemate, seu ex alio interprete. — נָסַע, *proficiscor.* Ies. XXXVII. 37. — סוּר, *recedo.* Ex. VIII. 29. — עָבַר, *transeo.* Num. XXII. 26. 1 Reg. XIX. 19. ἀπῆλθεν [e] Ἠλιοὺ ἐπ' αὐτὸν, Elias *incidit* in eum. — *עֶבְרָה, *furor penetrans.* Inc. Prov. XI. 23. Legit עֲבָרָה, *transit, evanescit,* quem vocis efferendæ modum optavit I. D. Michaëlis. — עָלָה, *ascendo.* Jos. X. 36. 1 Sam. XIII. 15. Jer. XXI. 2. — שׁוּב, *revertor.* Gen. III. 19. XXXI. 13. Lev. XXV. 27. et 28. ubi cum ἐπανέρχεσθαι in codd. permutatur, ac notat *recuperare possessionem.* Job. I. [f] 21. — שָׁכַב, *decumbo.* Job. VII. 20. εἰς γῆν ἀπελεύσομαι, h. e. *moriendum mihi erit,* quod a formula Hebr. *in pulvere recumbam* minime differt. Sir. XIV. 20. ὁ ἐργαζόμενος αὐτὸ, μετ' αὐτοῦ ἀπελεύσεται, homo, qui illud (nempe *impie factum*) patravit, per illud *peribit.* Ibid. XLI. 31. Tob. V. 16. ἐξῆλθον ἀπελθεῖν, exierunt *peregre profecturi.* [g]

ΠΑΛΙΝ ΑΠΕΡΧΟΜΑΙ, *rursus abeo.* שׁוּב, *revertor.* Jos. VI. 14. ἀπῆλθον πάλιν εἰς τὴν παρεμβολὴν, *revertebantur* in castra. Sic Joh. IV. 3. ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν Γαλιλαίαν, *revertebatur* in Galilæam. Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΑΠΕΥΘΑΝΑΤΙΖΩ, *bene, honeste morior.* 2 Macc. VI. 28. sec. Vat. ὑπὲρ τῶν σεμνῶν καὶ ἁγίων νόμων ἀπευ- [h] θανατίζειν, pro præclaris et sanctis legibus bene mori. Apud Hesychium ἀπευθανατίζειν simpliciter exponitur ἀποθνήσκειν, *mori.*

ΑΠΕΧΘΕΙΑ, *inimicitia, odium.* 3 Macc. IV. 1. Hesych. Ἀπέχθεια, ἔχθρα, μῖσος.

ΑΠΕΧΘΗΣ, *odiosus,* etiam *infensus, inimicus.* 2 Macc. V. 24. ἀπεχθῆ ἔχων διάθεσιν, *inimice affectus.* [i] 3 Macc. III. 4. ἀπεχθεῖς ἐφαίνοντο, *odiosi videbantur.* Confer Callimachum Hymn. in Cerer. v. 117. Theocrit. I. 104. 141. ubi conf. Intt. et Coray ad Plutarch. T. IV. p. 345. Hesych. ἀπεχθὴς, ἐχθρός.

ΑΠΕΧΘΟΜΑΙ, *odio sum, invisus sum.* 3 Macc. II. 30. πᾶσιν ἀπεχθό- [k] μενος, omnibus *invisus.* Hesych. Ἀπέχθομαι, μισοῦμαι.

ΑΠΕΧΘΩΣ, *infense, inimice.* Sap. XIX. 14. ἀπεχθῶς προσεδέχοντο τοὺς ἀλλοτρίους, *inimice,* h. e. *inviti,* recipiebant alienos. — Ἀπεχθῶς ἔχειν πρός τινα, *infenso erga aliquem animo esse.* 3 Macc. V. 3. Dionys. Hal. Antt.

a Lib. XI. c. 59. p. 2299. ed. Reisk. ἀπεχθῶς ἔχειν πρὸς τὸ δημοτικὸν, *plebi infensum esse.*

'ΑΠΕ'ΧΩ, *recipio, aufero, cohibeo, prohibeo, reporto, habeo,* it. *abstineo, disto, desisto, cesso.* — אָצַל, *sepono, subtraho.* Coh. II. 10. ὃ ἤτησαν οἱ ὀφθαλμοί μου, οὐκ ἀπεῖχον ἀπ' αὐτῶν, quod petiverunt oculi mei, non *cohibui* ab illis. — בּוֹא, *venio.* Gen. b XLIII. 23. τὸ ἀργύριον ὑμῶν ἀπέχω, *accei* pecuniam vestram. In textu Hebraico legitur: *pecunia vestra venit ad me:* sensu eodem. Suidas: ἀπέχω, αἰτιατικῇ, ἀντὶ τοῦ ἀπέλαβον. Idem loca veterum subjungit, quibus verbum ita usurpatur. Num. XXXII. 19. ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ 'Ιορδάνου, quia sortem nostram trans Jorda- c nem *habemus.* Conf. Lex. N. T. s. h. v. — נָבַהּ, *exalto, effero,* Ies. LV. 9. ὡς ἀπέχει ὁ οὐρανὸς ἀπὸ τῆς γῆς, οὕτως ἀπέχει ἡ ὁδός μου ἀπὸ τῶν ὁδῶν ὑμῶν, quantum *distat* via mea a via vestra. Eo sensu etiam occurrit 2 Macc. XII. 29. Σκυθῶν πόλιν, ἀπέχουσαν ἀπὸ 'Ιεροσολύμων σταδίους ἑξακοσίους. Vide quoque 2 Macc. XI. 5. Ælian. V. d H. III. 23. ac Lex. N. T. s. h. v. — מָנַע, *cohibeo.* Prov. III. 27. μὴ ἀπόσχῃς (sc. ἑαυτὸν vel χεῖρα. Confer Job. XIII. 21.) εὖ ποιεῖν ἐνδεῆ, ne *cohibeas* te, vel ne *cesses* bene facere egeno. Prov. XXIII. 13. μὴ ἀπόσχῃ (sc. τις) ῥήτιον παιδεύειν, ne *cesset* aliquis puerum castigare. Inde Hesychius: ἀπόσχῃ, παύσῃ. Conf. 2 Macc. XV. 5. Joël. I. 13. ἀπέσχηται ἐξ οἴκου θεοῦ ὑμῶν θυσία, *ablatum est* ex domo Dei vestri sacrificium. — מְשֻׁלָּם part. Pyh. *perfectus,* etiam, ut Arab. مسلم, *qui veram religionem profitetur.* Ies. XLII. 19. τίς τυφλὸς, ὡς ὁ ἀπεσχηκὼς sec. Compl. Sed verba illa non legerunt Cyrillus et Procopius, et in quibusdam libris extat ἀφεστηκὼς, quod mihi præferendum esse videtur. Sc. auctor hujus versionis, (quæ an sit f ad מְשֻׁלָּם aut ad עֶבֶד יְהוָה referenda, dubium est,) putavit, non commode dici posse, cultorem Dei aut veram religionem profitentem cœcum esse, ideoque posuit ἀφεστηκὼς, *qui defecit a vera religione.* Quod si autem lectio recepta ἀπεσχηκὼς retineatur, post eam supplendum erit νόμου θεοῦ, aut simile quid. — הִרְחִיק, רָחַק* Kal, Hiph. *pro-* g *cul absum, abigo.* Psalm. CII. 12. καθόσον ἀπέχουσι ἀνατολαὶ ἀπὸ δυσμῶν. Ies. LIV. 14. — Vide alibi Μακρὰν, Μακρύτερον et Πόῤῥω.

'ΑΠΕ'ΧΟΜΑΙ med. *abstineo, recedo, separo me, cesso, desisto.* נוּר, *metuo.* Deut. XVIII. 22. οὐκ ἀφίξεσθε ἀπ' αὐτοῦ, non *recedetis* ab illo, nempe præ metu, vel non *fugite* ab illo. Ita Bielius. Sed mihi LXX h Hebr. נוּר in notione *recipiendi* accepisse videntur, ut sit i. q. ἀκούειν, quam vocem libri nonnulli h. l. habent. Mallem tamen cum Cod. Oxon. legere ἀνέξεσθε. Hesych. ἀπέχεσθαι, φεύγειν. — רָחַק, *premo.* Joël. II. 8. ἕκαστος ἀπὸ τοῦ πλησίου αὐτοῦ οὐκ ἀφίξεται, unusquisque a proximo suo non *recedet,* vel: *alter ab altero se non separabit.* Legerunt sine du- i bio cum *Resch* רָחַק, *absum,* reciprocè, *me amoveo, fugio.* Ita certe judicavit Cappellus Crit. S. p. 591. Sed Pocockius in Comment. ad h. l. forsitan non opus esse scribit, ut statuatur, LXX olim aliter legisse, si רָחַק latiore sensu accipiatur *premendi, trudendi,* quo usus est Chald. et Syrus, *repellendi, expellendi.* — חָדַל, *desisto.* Symm. Ps. XXXV. k 4. LXX Prov. XXIII. 4. τῇ δὲ σῇ ἐνοίᾳ ἀπόσχου, pro tua sapientia, vel: si sapis, *fuge* istam vanitatem. Male Bielius transtulit: *cogitatione tua abstine.* — הִשְׁעָה Hiph. a שָׁעָה, *averto me, desisto.* Symm. Psalm. XXXVIII. 14. ἀπόσχου μου, ἵνα μει-

a ἀδέω, *abstine* seu *desiste* a me, ut me recreem. — כָּלָה, *deficio, consumor.* Mal. III. 6. οὐκ ἀπίχισθε ἀπὸ τῶν ἀδικιῶν, non *desistitis* ab iniquitatibus: ubi pro כְּלִיתֶם, *consumti estis*, legerunt כְּלָאתֶם, a כָּלָא, *prohibere, abstinere*, aut permutarunt כָּלָה et כָּלָא. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀφέξομαι, παύσομαι, ἀποστήσομαι. — נָצַל Niph. *evado.* Jer. VII.

b 9. ἀπισχήμεθα τοῦ ποιεῖν πάντα τὰ βδελύγματα, *cessavimus* facere res illas omnes exsecrandas: ubi pro נִצַּלְנוּ, *servati sumus*, legerunt נֶאֱצַלְנוּ ab אָצַל. — נוֹאָשׁ, Niph. a יָאַשׁ, *despero.* Symm. 1 Sam. XXVII. 1. ἀπόσχηται, *abstineat.* Effectum posuerunt pro causa. — סוּר, *recedo.* Job. I. 1. ἀπεχόμενος ἀπὸ παντὸς πονηροῦ ἔργου, *abstinens* ab

c omni opere malo. Ibid. v. 8. II. 3. XXVIII. 28. — עָצַר, *occludo, cohibeo.* 1 Sam. XXI. 5. ἀπὸ γυναικὸς ἀπισχήμεθα, a muliere *abstinuimus.* — הִרְחִיק, רָחַק, Kal et Hiph. *procul absum, abigo.* Job. XIII. 21. τὴν χεῖρά σου ἀπ' ἐμοῦ ἀπίχου, manum tuam a me *remove.* Prov. XXII. 5. Ez. VIII. 6.

Ἀπεψία, *difficultas concoquendi,*

d *morbus, quo qui laborat, concoquere non potest*, a πέψις, *concoctio.* זָרָא, *fastidium.* Symm. Num. XI. 20. ubi videndus Theodoretus. Sec. Grotium deduxit a זָרָה, quod est *dispergere.*

Ἀπηλιώτης, *subsolanus ventus, qui ab oriente verno*, i. e. *æquinoctiali, venit.* נֶגֶב, *auster, meridies.* Ez. XX. 47. XXI. 4. — צָפוֹן, *aquilo.*

e Ex. XXVII. 11. Aqu. et LXX Jer. XXV. 26.

Ἀπήμαντος, *neminem lædens*, it. *illæsus.* Sap. VII. 22. in sapientia habitare dicitur πνεῦμα ἀπήμαντον, spiritus *neminem lædens.* Inde Gloss. MS. τῆς Παναρέτου· Ἀπήμαντον, μηδένα βλάπτον. De *illæsis* autem vox usurpatur 2 Macc. XII. 25. ἀποκατασταθῆναί τε αὐτοὺς ἀπημάντους. 3 Macc. VI. 5. Hesych. Ἀπήμαντος, ἀβλαβής, f πῆμα γὰρ ἡ βλάβη.

Ἀπηνὴς, *immanis, sævus, horrendus, crudelis.* Sap. XVII. 19. πνεύματος ἀπηνοῦς καταῤῥηγνυμένων πετρῶν, sonitus *horrendus* lapidum dejectorum. Inde Gloss. MS. τῆς Παναρέτου et Hesych. Ἀπηνὴς, σκληρὸς, ὠμὸς, χαλεπὸς, κακός.

Ἄπιον, *pirum* sive *fructus*, Ἄπιος, *pirus, arbor.* בָּרָא, *frutex* seu *arbor* g *Baca.* (Vide Simonis Lex. Hebr. s. h. v.) 1 Par. XIV. 14. 15. Aqu. 2 Sam. V. 23. Vide Salmasii Homon. Hyl. Iatr. p. 1.

Ἄπις, *Apis, nomen regis apud Ægyptios, etiam bovis, quem pro Deo colebant, alias Serapis dictus.* אַבִּיר, *fortis, potens.* Jerem. XLVI. 15. ubi verba LXX διατί ἔφυγεν Ἄπις ὁ μόσχος σου ὁ ἰσχυρὸς respondent He- h braicis: מַדּוּעַ נִסְחַף אֲבִירֶיךָ, *quare prostratus est fortis tuus?* Scilicet אַבִּיר et *fortem*, et *bovem* seu *taurum* notat. Bochartus in Hieroz. L. II. c. 28. §. 6. existimat, lectionem ed. Compl. ἰσχὺς veram scripturam esse, e qua facile deflecti potuerit ὁ Ἄπις, quod electus ille vitulus non videbatur alius esse, quam *Apis.* Alii statuunt, LXX נִסְחַף duabus distinctis vocibus le- i gisse נָס חַף, quarum posteriorem arbitrantur esse nomen idoli illius Ægyptiaci nomine *Apis*, qui sub bovis specie ab iis adorabatur. Sed ut hoc credam, nullo modo a me impetrare possum. An enim *Apis* in lingua Hebraica aut Ægyptiaca חַף dictus fuerit, a nemine hucusque comprobatum vidi, nec ulla causa apparet, cur ἔφυγεν in versione Alexandrina Hebr. נִסְחַף, (quod de *hostibus profligatis et in fugam*

versis adhiberi satis constat,) respondere negari possit. Accedit, quod Ἄσις nec in Codice Syriaco Hexaplari et Versione Arabica, nec in omnibus Codd. Theodoreti reperiatur. His causis commotus arbitror, LXX potius scripsisse *διατί ἔφυγεν ὁ μόσχος σου*, et non solum vocabulum Ἄσις notam marginalem librarii cujusdam (qui scil. videbat, *μόσχον* de *Apide*, Ægyptiorum idolo, hoc in loco, qui oraculum contra Ægyptios continet, necessario explicandum esse), in textum illam receptam, esse, sed etiam *ὁ ἐκλεκτὸς* esse merum additamentum, vel ex alia lectione (בְּחִירֶיךָ), vel ex alio interprete. Confer ad h. l. Ghislerii Caten. p. 115. Fesselii Adversaria Sacra Lib. VIII. c. 4. p. 261. et Steph. le Moyne Obss. ad Varia Sacra p. 314. Hesych. Ἄσις, *ὁ βασιλεὺς, ὡς Αἰγύπτιοι, καὶ ὁ παρ' αὐτοῖς* Ἄπις.

ΑΠΙΣΤΕ΄Ω, *non credo, diffido*, etiam *fidem datam non servo, deficio ab aliquo.* בָּגַד, *perfide ago.* Aqu. Symm. Theod. Ed. VIta Ps. XXIV. 3. *ἀπιστοῦντες.* Certe ita legit Corderius pro eo, quod reliqui habent, *ἀποστατοῦντες*, quam lectionem Starckius in Carm. Davidis p. 189. defendit, statuens, *ἀπιστοῦντες*, quod propius abest ab Alexandrinorum *ἀνομοῦντες*, vel negligentia librariorum corruptum esse, vel ex glossa in ipsum textum transiisse. Sap. I. 2. *τοῖς μὴ ἀπιστοῦσιν αὐτῷ*, illis, qui fidem habent illi. Ibid. X. 7. XII. 17. *ἀπιστούμενος ἐπὶ δυνάμεως τελειότητι*, qui *non crederis in virtute esse consummatus*, ut bene transtulit Vulgatus. Rectius tamen fortasse ibi legitur *ἀπιστουμένοις*, h. e. *in eos, qui non credunt*, etc. 2 Macc. VIII. 13. *ἀπιστοῦντες τὴν τοῦ Θεοῦ δίκην*, qui *diffidebant* justitiæ Dei. Hesych. Ἀπιστεῖ, ἀπιθεῖ. Σοφοκλῆς Αἰδίομεν.

ΑΠΙΣΤΙ΄Α, *diffidentia, perfidia.* Sap. XIV. 25. ubi aperte *perfidiam* notat.

ΑΠΙΣΤΟΣ, *infidus, perfidus.* זָר, *extraneus.* Ies. XVII. 10. *σπέρμα ἄπιστον.* Ita nempe h. l. interpretati sunt, nec male quoad sensum. Syri enim, de quibus hic sermo est, commode *σπέρμα ἄπιστον* dici poterant. — נְעֲמָנִים plur. *amœna.* Ies. XVII. 10. *φύτευμα ἄπιστον.* De hoc quoque loco valet observatio ad antecedens זָר a me proposita. Nonnullis legisse videntur לֹא נֶאֱמָנִים, ut Hieronymo, qui habet: *infidelem.* Alii contra (auctoritate Vulgati interpretis, qui *fidelem* posuit) statuunt, pro *ἄπιστον* rescribendum esse *πιστὸν*, deleta litera *α*, quæ e fine vocis præcedentis huc migrarit, adeoque נֶאֱמָנִים legisse. Conf. Pauli Obss. Philol. Crit. ad Vaticinia Iesaiæ p. 8. et Cappelli Crit. S. T. II. p. 877. ed. Hal. — רַחַב נָפֶשׁ, *latus animo*, (h. e. *insatiabilis*, sec. Schultens. ad Prov. XXVIII. 25.) *ἄπιστος ἀνὴρ* sec. Vat. Sed sine dubio ibi legendum est *ἄπλαστος*, ut habent Alex. Ald. et Compl. aut *ἄπλατος.*

ΑΠΛΑ΄ΝΗΤΟΣ, *non erroneus, non vagabundus.* נֶאֱמָן, part. Niph. *fidelis, fidus.* Symm. Job. XII. 20. *ἀπλανήτων*, h. e. *disertorum, eloquentium*, qui in dicendo nullum errorem committunt. Schol. Soph. Œdip. Tyr. v. 480.

ΑΠΛΑΣΤΟΣ, *non fictus, simplex, verus, infucatus, sincerus.* תָּם, *integer, perfectus.* Gen. XXV. 27. *ἄνθρωπος ἄπλαστος*, homo sincerus. Augustinus Quæst. 74. in Genesin: "Quod Græce dicitur *ἄπλαστος*, hoc Latini *simplicem* interpretati sunt: unde aliqui Latini interpretes *sine dolo* interpretati sunt, dicentes, erat Jacob sine dolo habitans in domo." Conf. Drusium in Fragmenta p. 106. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἄπλαστος, ἀληθινὸς, ἁπλοῦς, ἄμωμος.

ΑΠΛΕΤΟΣ, *magnus, immensus.*

a 3 Macc. IV. 11. ἱπποδρόμῳ, ἀπλέτῳ καθεστῶτι περιμέτρῳ, hippodromo, magnum ambitum habente. Polyb. I. 50. 3. III. 100. 8. Hesych. ἄπλετον, πολὺ, μέγα, ἀμέτρητον· οἷον ἄπλευρον, ἢ τὸ μὴ πλεόμενον.

ἈΠΛΗΣΤΕΥ'ΟΜΑΙ, *insatiabilis sum, avidus sum.* Sir. XXXI. 19. μὴ ἀπληστεύου, ne sis insatiabilis, sc. in comedendo. Ibid. XXXVII. 32.
b μὴ ἀπληστεύου ἐν πάσῃ τρυφῇ, *ne te ingurgites quibusvis deliciis.* Vide Eustath. ad Od. Α', p. 8. 49.

ἈΠΛΗΣΤΙ'Α, *insatiabilitas, inexplebilis cupiditas, aviditas.* Sir. XXXVII. 33. 34.

ἈΠΛΗΣΤΟΣ, *insatiabilis, inexplebilis.* לֹא שָׂבַע, *non satior.* Prov. XXVII. 20. οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν ἀνθρώπων ἄπληστοι. — רָחָב, *latus, tumens,*
c etiam *insatiabilis,* si de ventre aut cupiditate sermo est. (Vide Schultens. ad Prov. XXVIII. 25.) Psalm. C. 7. ἀπλήστῳ καρδίᾳ. — רְחַב נֶפֶשׁ, *tumens anima.* Prov. XXVIII. 25. Vide supra s. v. ἄπιστος. Sir. XXXI. 23. μετὰ ἀνδρὸς ἀπλήστου. Vox καὶ ἀπλήστῳ videtur etiam excidisse post ἀνειδεῖ. Sir. XXIII. 6. Vulgatus enim habet: animæ irreverenti *et*
d *infrunitæ* ne tradas te. Hesych. ἄπληστος, ἀχόρταστος.

ἈΠΛΗΣΤΟ'ΤΕΡΟΣ, *insatiabilior, avidior.* בַּעַל נֶפֶשׁ, *dominus animæ,* h. e. non *compos animæ,* sed *præditus cupiditate.* Prov. XXIII. 2. εἰ δὲ ἀπληστότερος εἶ, si *appetentior* fueris.

ἈΠΛΟ'ΟΣ, usitate ἈΠΛΟΥ῀Σ, Η῀, ΟΥ῀Ν, *simplex, sincerus.* דָּשֵׁן Pyh. *pinguefio.* Prov. XI. 25. ψυχὴ
e εὐλογουμένη πᾶσα ἁπλῆ, quam versionem nec explicationem nec emendationem ullam admittere contendit Arnoldi in Symbolis ad Rem Critic. et Exeg. V. T. P. I. p. 79. Semlerus contra in Epist. ad Griesbachium p. 25. conjecit, vocem ἁπλῆ, nisi ea indicetur vetus quædam editio, in πιμελὴς mutandam esse. Jaegerus loco ἁπλῆ legere mavult ἁπαλὴ, quod idem sit ac λιπαρὰ, εὐτραφὴς, f εὔσαρκος, et *bene nutritum,* etiam *opulentum* significet, provocans ad Job. XXXIII. 25. (ἀπαλυνεῖ τὰς σάρκας αὐτοῦ), et Xenoph. Mem. II. 1. 22. ubi ἀπαλότης et εὐσαρκία tanquam synonyma conjunguntur. Nulli autem horum interpretum in mentem venisse videtur, in libris N. T. ἁπλότης haud raro de *liberalitate erga egenos* adhiberi, nec adeo g improbabile esse, LXX loco תְּדֻשָּׁן legentes תְּדַשֶּׁן, *pinguefacit,* eandem notionem voci ἁπλῆ subjecisse, adeoque eam de *eleemosynis larga manu datis* explicandam esse. Arab. دشن quoque *donare, liberalem esse* notat. — יֹשֶׁר, *rectitudo.* Symm. Job. XXXIII. 3. ubi tamen pro ἁπλῆ, *simplex,* reponendum esse videtur ἁπλῇ, sc. καρδίᾳ, quod apparet e Vul- h gato, qui Symm. secutus habet: *simplici corde.* Idem Ps. XXX. 11. — כֵּנִים plur. a כֵּן, *recti, probi.* Symm. Gen. XLII. 11. — רְחַב נֶפֶשׁ*, *latus anima,* h. e. *insatiabilis.* Inc. Prov. XXVIII. 25. ἁπλὸς, quod sine dubio ab ἁπλόω, *expando,* derivandum est. — רַכָּה*, *mollis.* Aqu. Prov. XXV. 15. ἁπλῆ. Sed vera lectio ibi esse videtur ἁπαλὴ, ut jam i judicavit Montfauconius. — תָּם, *integer, perfectus.* Aqu. Gen. XXV. 27. Psalm. XV. 1. Aqu. Theod. Job. I. 1. Inc. ib. IX. 20. — תֹּם, *integritas.* Aqu. Prov. X. 29. Hesych. ἁπλοῦν, ἀσύνθετον, ἢ τὸ μὴ πλάγιον. Idem: ἁπλῆν, ἀκακούργητον.

ἈΠΛΟΣΥ'ΝΗ, *simplicitas, integritas.* תֹּם, *perfectio.* Theod. et LXX sec. Hex. Job. XXI. 23.

ἈΠΛΟ'ΤΗΣ, *simplicitas, candor,* k *sinceritas, integritas.* יֹשֶׁר, *rectitudo.* 1 Par. XXIX. 17. ἐν ἁπλότητι καρδίας μου, in *sinceritate* animi mei. Conf. Sap. I. 1. Coloss. III. 22. Ephes. VI. 5. — תֹּם, *integritas.* Aqu. Gen. XX. 5. ἐν ἁπλότητι καρ-

a διάς, bono animo, non ea mente, ut quenquam læderem. Confer ad h. l. Scharfenberg. ac Fischeri Clav. p. 24. seq. Symm. Psalm. VII. 9. et Job. II. 9. LXX 2 Sam. XV. 11. (ubi omnino *simplicitatem* et *propositi scelerati Absolomi ignorantiam* notat.) Prov. XIX. 1. Conf. 2 Cor. I. 12. — תָּמָה, idem. Symm. Job. XXVII. 5.

b ΑΠΛΟΩ, *simplicem reddo, integrum reddo, expando.* (Vide Schneider ad Anacr. pag. 118.) הֻתַּם Hiph. a תָּמַם, *perficio.* Job. XXII. 3. — פָּרַשׂ, *expando.* Symm. Ies. XXXIII. 23. XXV. 11. Job. XI. 13. *ἁπλώσεις πρὸς αὐτὸν τὰς παλάμας σοῦ*, expandes ad ipsum palmas tuas. De more, quo olim supplicantes manus supinas protendebant, vide Feithii Antiqu. Hom. Lib. III. c. 14. p. 280.

c ΑΠΛΩΜΑ, *expansio.* פֶּרֶץ, *ruptura.* Inc. Gen. XXXVIII. 29. Schol. ed. Bos. *ἄλλως· τί διήπλωσας καθ' ἡμῶν ἅπλωμα.* Vide Schol. ad Arist. Aves v. 1218.

ΑΠΛΩΣ, *simpliciter, in integritate.* בְּתֹם, *in integritate.* Prov. X. 10. ὃς πορεύεται ἁπλῶς, *integer*

d *vitæ.* Sap. XVI. 27. ubi *ἁπλῶς* a Vulgato interprete non male per *statim* redditur. 2 Macc. VI. 6. *ἁπλῶς, simpliciter.*

ΑΠΝΟΟΣ, ΑΠΝΟΥΣ, *carens spiritu, exanimis.* Sap. XV. 5. ubi ἄπνουν est i. q. *νεκρόν.* Hesych. *ἄπνους, ἄψυχος, νεκρὸς, ἄφωνος.*

ΑΠΟ, *a, ab, de, ex, post, præ, propter.* אַחַר, *post.* Ez. XIII. 3.

e *οὐαὶ τοῖς προφητεύουσιν ἀπὸ καρδίας αὐτῶν*, væ iis, qui prophetant ex corde suo, h. e. proprio motu. — *אֶל, *ad.* Ez. XXVII. 3. *ἀπὸ νήσων πολλῶν.* Videtur legendum *ἐπὶ v. σ.* — *אֶל אַחֲרִי, *ad posteriora.* 2 Sam. V. 23. *ἀπ' αὐτῶν.* Ita sine dubio ideo verterunt, quia antecedentem vocem סָבַב, *cingere*, per *ἀναστρέφομαι* transtulerunt, quam notionem tamen h. l. series orationis non ad-

f mittit. — *בְּתוֹךְ, *in medio.* Inc. Jos. XVII. 9. — וְאֵין, *et non.* Jer. XLIV. 2. *εἰσὶν ἔρημοι ἀπὸ ἐνοικούντων*, sunt deserti ab incolis. — ב præfixum. Ex. XII. 15. *ἀπὸ τῆς πρώτης ἡμέρας, die primo.* Vide et v. 18. Ex. XII. 43. *οὐκ ἔδεται ἀπ' αὐτοῦ*, non comedet de eo. — ל præfixum. Num. XVI. 34. *ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς*, fugerunt *præ* voce, vel *propter* vo-

g cem illorum. — לְפָנִים *constr. *ad latus.* Jos. XVIII. 12. *ἀπὸ βορρᾶ.* — *לְפָנִים. Symm. et LXX Cohel. II. 16. *ἀπὸ ἔμπροσθεν.* — מ præfixum. Job. XIV. 5. Aqu. *ἀπὸ μιαισμένου.* LXX *ἀπὸ ῥύπου.* Vulg. *de immundo conceptum sanguine*, ubi *ὁ ἀπό τινος* notat *eum, qui ab aliquo natus est.* Aqu. Psalm. XLIV. 3. et

h 8. ubi *ἀπὸ* est *præ, magis quam*, ac reliqui interpretes habent *παρά.* Exod. XXXIV. 24. ubi cum *πρὸ* permutatur in codd., quemadmodum cum *ἐκ* ib. v. 29. Lev. II. 11. *ἀπ' αὐτοῦ* sec. Vatic. Sed in Compl. legitur *ἐκ' αὐτοῦ*, quæ lectio mihi præferenda videtur, ita ut supplendum sit *θυσιαστηρίου* e v. 9. Cum præpositione *ἐπὶ* etiam permutatur

i in codd. 1 Par. XII. 8. 2 Par. I. 13. ubi cum *πρὸ* in codd. permutatur. — Gen. III. 14. *ἐπικατάρατος σὺ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θηρίων*, maledictus tu *præ* omnibus pecoribus, et *præ* omnibus bestiis. Vide quoque Cant. V. 9. Jer. III. 11. et conf. Is. Vossium de LXX Intt. p. 32. 2 Par. XX. 9. *ἀπὸ τῆς θλίψεως, præ* afflictione, vel *propter*

k afflictionem. Vide et Job. XXXVI. 21. 2 Par. V. 5. *ἀπὸ τοῦ πλήθους, præ* multitudine. Vide et Ex. VI. 9. ac conf. Alberti in Mus. Brem. Vol. I. p. 117. Esdr. VII. 7. *ἀνέβησαν (τινὲς) ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ*, ascendebant quidam *de* filiis Israël. Vide Esdr. VIII. 15. Ez. XXXVIII.

a 8. ἀφ' ἡμερῶν πολλῶν, *post* dies multos. Conf. Hos. VI. 2. ubi מ redditur *μετά*. Justin. M. Dial. c. Tryph. Jud. §. 52. p. 148. ἀφ' οὗ ἐσταυρώθη ὁ Χριστὸς, postquam Christus passus est. Tertull. de Virg. Vel. c. 1. de Paracleto: hic solus a *Christo* magister et dicendus et verendus. — מֵאַחֲרֵי, *a post.* Ezech. XIV. 7. 11. — מֵאֵין, *ut non.* Jer. XXVI. b 9. XXXII. 43. et XXXIV. 22. — מֵאֵין מֵאַיִן. Jer. XXXIII. 10. — מֵאֵצֶל, *de apud.* 1 Sam. XX. 40. 1 Reg. XX. 36. — מִוּל, *e regione.* 1 Reg. VII. 5. — מִמּוּל, idem. Lev. V. 8. — מִיַּד, *e manu.* Ex. II. 19. Num. XXXV. 25. — מִידֵי, *e manibus.* Psalm. CXL. 10. — מִלֵּב, *ex corde.* Num. XVI. 29. — *מִן, *ex, a.* Lev. XIII. 32. sec. Vat. c πλείη ἀπὸ τοῦ ὄφεως, ubi ἀπὸ comparativo exprimendo inservit. Cod. Oxon. πολυτίμια τοῦ ὄφεως. — מֵעֵבֶר, *trans, ultra.* Job. I. 19. — מִלִּפְנֵי, *a facie.* Deut. XXVIII. 31. — *מֵעַל, *desuper.* Gen. VIII. 8. Jud. IV. 15. sec. Alex. Oxon. et Compl. ἀπὸ τοῦ, quæ est quoque lectio Inc. Int. 2 Sam. XXIV. 21. ubi cum ἐκάνω et ἐκάνωσεν in Codd. d permutatur, coll. 2 Reg. X. 31. Inc. 2 Sam. XX. 22. — מִקְצֵה pro מִקָּצֶה, *ab extremitate.* Gen. XLVII. 2. — מִקֶּרֶב, *e medio.* Deut. XV. 11. — מִתּוֹךְ, idem. Prov. V. 15. Ies. LVIII. 9. — *מִתַּחַת. Inc. Es. XLVII. 1. — *עַל, *super.* Lev. II. 13. ubi quoque ἐπὶ præferendum est, ut ἀπὸ ex antecedentibus irrepserit. Conf. ib. V. 11. Theod. LXX e Dan. II. 1. ἀπ' αὐτοῦ, ubi vel legerunt מעליו, vel עליו ita intellegendum censuerunt, ut a מעליו non differret. Vide ad h. l. Scharfenbergium. — עַל פָּנֵי, *super faciem.* Num. XI. 31. — *שִׁלּוּחַ, *emissio, propago.* Aqu. Symm. Ies. XVI. 8. ἀπ' αὐτῆς. Suspicor, utrumque plene scripsisse οἱ ἀποσταλμένοι ἀπ' αὐτῆς seu αὐτῆς simpliciter. — 3 Esdr. VIII. 57. σκεύη f ἀπὸ χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, ubi ἀπὸ *materiam* notat, ex quæ quid est, ac Hebr. מ respondet, coll. Esdr. VIII. 27. Sir. I. 16. μεθύσει αὐτοὺς ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῆς, satiat eos fructibus suis. Ibid. v. 17. Ibid. XIX. 11. ἀπὸ προσώπου λόγου, *propter* vel *per* rem occultandam: καὶ ἀπὸ προσώπου βρέφους, *propter* fœtum. Ib. XXII. 33. ἀπ' αὐτῆς, *per eam.* Ibid. g XXXI. 25. βαπτιζόμενος ἀπὸ νεκροῦ, qui se lavaverat *propter* mortuum, sc. quem attigerat, coll. XXIX. 27. Ib. XLI. 17. 22. ubi ἀπὸ notat *respectu, quod attinet,* coll. XVIII. 8. ubi notat *relate ad,* hoc sensu: qualis est gutta aquæ, relata ad mare universum, talis est hæc brevis nostra vita, relata ad æternitatem. — Ibid. XXIV. 29. ἀπὸ ex- h primit *comparativum.* Ibid. XI. 18. ἐστὶ πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτοῦ. Vulg. *est, qui locupletatur parce agendo.* Ibid. XIX. 11. ἀπὸ προσώπου, *propter.* 1 Macc. XIV. 26. ἀπ' αὐτῶν, *ita ut a se eos removerent, seu in fugam verterent.* Conf. ad h. l. Michaëlis. Vide quoque Vorstium de Hebr. N. T. p. 352. seq. ed. Fischeri. — Vide alibi Αἰών, Ἀναπαλή, Ἀρχή, Δυσμή, Ἐμαυτοῦ, Ἔτι, Κλίτος, i Κουφότης, Λάχανον, Μακρόθεν, Μέγας, Νῦν, Ὅς, Οὗτος, Τότε, Τοῦτο.

ΑΠΟΒΑΊΝΩ, *evenio, evado, fio, ascendo.* *בּוֹא, *venio.* Symm. Cohel. V. 2. ἀποβήσεται ὄνειρος, h. e. vel *venit,* vel *abibit* somnus, seu somnium. Posterius magis placet ob sequentia. — בָּנָה, *ædifico.* Job. XXVII. 18. ἀπέβη δὲ ὁ οἶκος αὐτοῦ ὥσπερ σῆτες, domus ejus *ædificata est* sicut tineæ. Sine dubio enim loco σῆτες e Cod. Alex. reponendum est

a σητὸς, sc. οἶκος. — *הָיָה seq. ל. Job. XIII. 5. ἀποβήσεται ὑμῶν σοφία, seu secundum alios libros: εἰς σοφίαν, fuisset hoc vobis sapientiæ, h. e. pro sapientibus habiti essetis. — — יָלַד, *pario*. Job. XV. 35. ἀποβήσεται δὲ αὐτῷ κενά: bene quoad sensum. — לֹא רָאָה, *non video*. Job. XXII. 11. τὸ φῶς σοι σκότος (pro ὥσπερ σκότος) ἀπέβη, lux tibi *facta* b tanquam tenebræ. Hesych. Ἀπέβη, συνέβη, ἐγένετο. — נָגַהּ, *splendeo*. Symm. et LXX Job. XVIII. 5. οὐκ ἀποβήσεται αὐτῶν ἡ φλὸξ, non *ascendet* (h. e. non *procedet*, seu: *progressus faciet*) eorum flamma. Hesych. Ἀποβαίνοντες, ἀναβαίνοντες. — נַעֲשָׂה Niph. *fio*. Ex. II. 4. τί τὸ ἀποβησόμενον αὐτῷ, quod *eventurum* esset illi. — *פּוּק, Hiph. הֲפִיק, *prodire, pro-* c *gredi facio*. Symm. ac Inc. Psalm. CXXXIX. 9. μὴ ἀποβαίνῃς, ne *bene cedere sinas*, sc. consilia prava, quæ contra me inierunt. Sap. II. 3. οὗ σβεσθέντος τέφρα ἀποβήσεται τὸ σῶμα, qua extincta cinis *fit* corpus. Hesych. ἀποβήσεται, γένηται. 2 Macc. IX. 24. 25. — Vide alibi Ἄξιος, Κακὸς et Σκολιός.

ΑΠΟΒΑ'ΛΛΩ, et med. ΑΠΟ- d ΒΑ'ΛΛΟΜΑΙ, *abjicio, rejicio, despicor*. *אָבַד, *pereo, evanesco, oberro*. Deut. XXVI. 5. Συρίαν ἀπέβαλεν ὁ πατήρ μου. Wesselingius in Obss. Var. Lib. II. c. 3. ἀποβάλλειν reddendum esse putat per *amittere*, sed significat potius *repudiare, relinquere*, unde Inc. et Compl. ἀπέλιπεν: Syriam *reliquit* seu Syria *excessit* pater meus, coll. Job. XI. 20. e — גָּזַל, *rapio, diripio, vim infero*. Prov. XXVIII. 24. ὃς ἀποβάλλεται πατέρα ἢ μητέρα, qui *despicatur* patrem vel matrem. Schol. ibi ἀποβιάζεται, ἀτιμάζει. — גָּעַל, *fastidio*. Aqu. 2 Sam. I. 21. ἀπεβλήθη. Tychsenius statuit, eos legisse גֹּעַל, et deduxisse a גּוּל s. גָּלַל, notione *devolvendi, abjiciendi* gaudente. Sed ἀπεβλήθη vertendum potius est *cum contemtu abjectus est*. Arab. جعل, f *posuit, deposuit*. — *נָרַשׁ, *expello, ejicio, protrudo*. Theod. Ies. LVII. 20. — הִשְׁלִיךְ Hiph. a שָׁלַךְ. Jer. LII. 2. — זָנַח, *dejicio, projicio*. Symm. Hos. VIII. 5. ἀπεβλήθη. Legerunt זָנַח in Pyhal. Hinc apparet, Incertum illum apud Chrysostomum in Catena PP. GG. T. I. p. 813., qui Psalm. XLIII. 10. pro ἀπώσω apud LXX ἀπεβάλου posuit, g Symmachum esse. Vide Opuscula Critica p. 196. — כָּרַע, *incurvo me*. Symm. Job. XXXIX. 3. ἀποβάλλονται. Sermo ibi est de cervis parturientibus, quæ se incurvant, ut excludant pullos suos. Latet itaque in *incurvatione* notio vehementioris nisus, et quasi violentæ ejectionis. Potest tamen ἀποβάλλονται quoque referri ad תְּפַלַּחְנָה, *effindunt*, seu h *erumpere faciunt*, h. e. pariunt, excludunt vehementiori nisu. — נָבַל, *cado, decido*. Ies. I. 30. τερέβινθος, ἡ ἀποβεβληκυῖα τὰ φύλλα, terebinthus, quæ folia *abjecit*. — קוּא, *evomo*. Symm. Theod. Lev. XX. 22. Ibid. XVIII. 28. — *שָׁלֶכֶת, *ejectio*. Symm. Ies. VI. 13. ἀποβαλοῦσαι, *dejectis foliis*. Ἀποβάλλειν quandoque *amittere* notare, ac de *quavis jactura* adhiberi, multis exemplis do- i cuit Sturzius Lexic. Xenophonteo s. h. v. Adde Dan. XIV. 16. sec. Chis. ἀπέβαλεν τὴν σφραγῖδα, *avulsit* sigillum.

ΑΠΟΒΑ'ΠΤΩ, *immergo, haurio*. 2 Macc. I. 21. ἐκέλευσεν αὐτοὺς ἀποβάψαντας φέρειν, jussit eos haurientes afferre. Herodot. IV. 70. p. 243. Athen. VII. p. 329. B. IX. p. 409. B.

ΑΠΟΒΔΕΛΥ'ΣΣΟΜΑΙ, *abominor, despicio*. שָׁקַץ, idem. Inc. Psalm.

a XXI. 24. ἀπεβδελίξατο. Vulg. *despexit.* Hieron. *contemsit.*

ΑΠΟΒΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *vim infero, vi aliquid adimo.* גָּזַל, *rapio, diripio.* Prov. XXII. 22. μὴ ἀποβιάζου πένητα, ne *diripias* pauperem. Ib. XXVIII. 24. ὃς ἀποβιάζεται πατέρα ἢ μητέρα, sec. Alex. et Compl. qui parentes suos spoliat: ubi Schol. per ἁρπάζει interpretatur, quod vide supra.

b ΑΠΟΒΛΕ'ΠΤΑΙ, *fenestræ.* שְׁקֻפִּים plur. idem. Aqu. 1 Reg. VII. 4. nisi ibi pro ἀποβλέπτας reponendum est ἀποβλεπούσας, coll. VI. 4.

ΑΠΟΒΛΕ'ΠΩ, *respicio, verto me.* הֵבִיט Hiph. a נָבַט, *intueor.* Aqu. Psalm. XXXIII. 5. Inc. Job. VI. 19. Symm. ibid. XXXVI. 25. — *מְעוֹנֵנִים, *Mehonenim*, nomen proprium. Aqu. Jud. IX. 37. ἀποβλέπτων. Sed sine dubio reponendum c est ἀπὸ βλεπόντων, ut legitur in cod. Alex. LXX Intt. Deduxit autem a rad. עָיַן, *vidit, respexit.* — *מִצְפֵּה, *Mizpa*, nomen proprium. Jud. XI. 33. ἀποβλέπων sec. Oxon. Legit sine dubio מְצַפֶּה, a rad. צָפָה, *speculari.* — *עִין, *oculus.* Symm. Zach. V. 6. pro עֵינָם זֹאת, *hæc oculus eorum*, habet: πρὸς ταῦτα ἀπο- d βλέποντες, *ad hæc respiciunt.* — פָּנָה, *respicio.* Cant. V. 18. ποῦ ἀπέβλεψεν ὁ ἀδελφιδός σου; quo *vertit* se dilectus tuus? Hos. III. 1. ἀποβλέποντες ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους, *vertunt* se ad Deos alienos. — צָפַן, *abscondo me.* Ps. IX. 31. ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ εἰς τὸν πένητα ἀποβλέπουσι. Ita quoque Syrus. Permutarunt צָפַן et צָפָה, legentes e יצפו. Schnurrero in Diss. Philol. Crit. p. 181. hæc vertendi ratio non tam ex lectionis diversitate derivanda esse videtur, quam potius ex eo, quod sensum quam verba exprimere maluerint. — שְׁקֻפִּים, *fenestræ.* Aquil. 1 Reg. VI. 4. ἀποβλεπούσας.

ΑΠΟΒΛΕ'ΠΩΝ ΑΠΟΒΛΕ'ΠΩ, *respiciens respicio.* נַאֲר בַּמְּאֵרָה Niph. ab אָרַר, *maledicor maledictione.* Mal. III. 9. Per metathesin literarum legerunt נְרְאִים בְּמַרְאָה, f nisi fortasse in mente habuerunt radicem נָאַר, quæ in l. Arab. notat *despexit, aspernatus est.*

ΑΠΟ'ΒΛΗΜΑ, *quod abjicitur*, s. *rejicitur, rejectamentum, resegmen, reliquiæ.* *מִנְרָשׁ, *suburbanum.* Theod. sec. codd. Holmes. Num. XXXV. 3. Sc. גָּרַשׁ *ejicere* notat. Sap. XIII. 12. 13. *residua a ligno resecta*, ubi Vulgatus per *reliquias* g et *reliquum* transtulit. Adde Schol. Aristoph. ad Vesp. v. 543.

ΑΠΟΒΛΗΤΟ'Σ vel potius ΑΠΟ'ΒΛΗΤΟΣ, *rejectaneus.* *נָזַח, *rejicio, projicio.* Ed. Vta Hos. VIII. 5. Legit וְנִזַּח in Pyhal. Conf. Kreyssigii Symb. P. IV. p. 4. ac Fischeri Clavem p. 25. — *טָמֵא, *impurus.* Symm. Hos. IX. 3. ἀπόβλητον, quod tanquam impurum abjiciendum est, h aut abjicitur: ubi de cibis *vetitis* sermo est, coll. 1 Tim. IV. 4. — נָפוּץ part. Pah. *dispersus.* Jer. XXII. 28. ἀπόβλητον, non male quoad sensum. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀπόβλητον, ἀποβολῆς ἄξιον, ἀδόκιμον. — פִּגּוּל, *abominatio.* Aqu. Symm. Lev. VII. 18. Aqu. Lev. XIX. 7. Vide supra s. v. טָמֵא ac infra s. v. ἀπίβολον.

ΑΠΟΒΑΤ'ΖΩ, *scaturio*, metaphorice de copioso sermone in utramque partem. הֵבִיעַ Hiph. a נָבַע, i *eructo, scaturio.* Symm. Ps. LVIII. 8. ἀποβλύζουσιν. Vide Eustath. ad Il. Γ'. 487. p. 763. 35.

*ΑΠΟΒΟΑ'Ω, i. q. simplex βοάω, *clamo.* Esth. I. 1. sec. Vet. Alt. ed. ἀνεβόησαμεν πρὸς κύριον: ubi tamen fortasse legendum est ἀνεβόησαμεν. Subst. ἀποβοή Schneiderus in Lexi-

con suum e Thucydide et Xenophonte recepit.

ΑΠΟΒΟΛΟΝ, *rejectum*, vel *rejiciendum, rejectaneum.* נְבוֹל, *abominatio.* Inc. et codd. Holm. Lev. VII. 18. Hesych. Ἀπόβολον, ἀποβεβλημένον. Vide s. v. ἀπόβλητος.

ΑΠΟΒΡΕΞΙΣ, *perfusio, madefactio.* מְשֻׁרָה, idem. Inc. Num. VI. 3. ubi de uvis adhibetur.

ΑΠΟΓΑΛΑΚΤΙΖΩ, *ablacto.* נָמַל, idem. Gen. XXI. 8. 1 Sam. I. 22. 23. Ies. XXVIII. 9. Symm. Psalm. CXXX. 2. Athenæus VI. p. 247. C.

*ΑΠΟΓΕΥΟΜΑΙ, *degusto, edo.* 4 Macc. IV. 26. V. 2. Ibid. X. 1. ἀπογευσάμενος, *edendo* cibos impuros.

ΑΠΟΓΙΝΩΣΚΩ, et ΑΠΟΓΙΝΩΣΚΟΜΑΙ, *despero.* *אָנַשׁ, *æger, infirmus sum corpore vel animo.* Aqu. Psalm. LXIX. 21. אָנוּשָׁה *anxius fui,* ἀπεγνώσθην, ubi non assentior Koehlero, qui eum pro אָנוּשׁ legisse contendit נוֹאָשׁ. — *לֹא יָדַע, *nescio, ignoro.* Deut. XXXIII. 9. ἀπέγνω sec. Vat. h. e. non *curat* ac *rationem habet.* Compl. οὐκ ἔγνω. — נוֹאָשׁ Niph. a יָאַשׁ, *despero.* Aqu. Jer. II. 25. ἀπέγνων, *desperavi,* ubi videndus Montf. Id. 1 Sam. XXVII. 1. ἀπογνώσεται, *desperabit.* — נָמַס Niph. a מָסַס, *liquefio, dissolvor.* Inc. et LXX sec. Compl. 1 Sam. XV. 9. ubi cum ἐξουδενόω in codd. permutatur. Judith. IX. 12. ἀπεγνωσμένων σκεπαστής, *desperantium* aut *ad incitas redactorum* protector. Hesych. ἀπεγνωσμένος, ἀνέλπιστος. 2 Macc. IX. 22. οὐκ ἀπογινώσκων τὰ καθ' ἑμαυτὸν, non desperans de me ipso, seu de rebus meis. Inde ἀπέγνωσις apud Hesych. ἀνελπιστία, et ἀπογνώστης, ἀνέλπιστος. Conf. L. Bos. Anim. ad Scriptt. Gr. p. 93.

ΑΠΟΓΟΝΟΣ, *progenitus, oriundus.* יָלִיד, *natus, prognatus.* 2 Sam. XXI. 16. ubi cum ἔγγονος in codd. permutatur. 1 Par. XX. 5. οὗτος ἦν ἀπόγονος τῶν γιγάντων, hic erat gigantibus *oriundus.* Sap. VII. 1. ἀπόγονος πρωτοπλάστου. Hesych. ἀπόγονος, υἱὸς ἢ ἔγγονος (ἔκγονος), ἢ συγγενής.

ΑΠΟΓΡΑΦΗ, *descriptio, decretum, liber, scriptum.* *כְּתָב. Dan. X. 21. sec. Chis. ubi Theod. γραφὴ habet. — כְּתוֹב, *scribendo.* Inc. Psalm. LXXXVI. 5. ubi etiam apud Theod. γραφὴ legitur. — *מִכְתָּב. 2 Par. XXXV. 4. sec. Compl. 2 Macc. II. 1. ἐν ταῖς ἀπογραφαῖς, (in literarum monumentis, s. narrationibus historicis, in quibus de Jeremia traditur,) quas v. 4. vocat γραφὰς, ἀναγραφὰς et ὑπομνηματισμούς. 3 Macc. IV. 14. ἐγίνετο μὲν οὖν ἡ τούτων ἀπογραφὴ, fiebat igitur horum *descriptio.* Conf. Luc. II. 8. Act. V. 37. Hesych. ἀπογραφὴ, ἐξωμασία, ἢ γινομένη μίσθωσις. 3 Macc. VII. 22. ἐξ ἀπογραφῆς, ex *decreto.* Ita Bielius. Grotius vero *inventarium regis* intellegit. Solebant enim bona confiscata referri in inventarium, et ex eo restitui, ubi princeps jussisset. Conf. Reisk. Ind. Græc. Demosthen. s. h. v.

ΑΠΟΓΡΑΦΩ, *in tabulas refero, describo.* כָּתַב, *scribo.* Jud. VIII. 14. ubi cum γράφω permutatur in Codd. Verba sunt: ἀπεγράψατο πρὸς αὐτὸν τοὺς ἄρχοντας, *descripsit* vel *in tabula enumeravit* illi principes. Prov. XXII. 20. 3 Esdr. VIII. 30. in Hebr. Esdr. VIII. 3. הִתְיַחֵשׂ, *recensuit.* 3 Macc. IV. 14. ubi de Ptolemæo Philopatore legitur, quod jusserit ἀπογραφῆναι πᾶν φῦλον ἐξ ὀνόματος, ut *describerentur* omnes tribus nominatim, vel: ut nomina omnium tribuum *in tabulas referrentur.* Vide et 3 Macc. VI. 38. Cf. Reisk. Indic. Græc. Demosth. s. h. v. Perizon. ad Æl. V. H. IV. 25. et Lex. N. T. s. h. v.

ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΜΙ, *ostendo, designo, creo, facio.* רָאָה, *video.* Esth.

a II. 9. ὑπτὰ κοράσια τὰ ἀποδεδειγμένα αὐτῇ, septem puellas *designatas* pro illa. — שְׁפָה Pyh. *emineo, promineo.* Job. XXXIII. 21. ἀποδείξῃ τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ κενά. Quæ prominent, facile conspiciuntur. — הוֹכִיחַ Hiph. a יָכַח. *demonstro.* Symm. Inc. Gen. XXIV. 14. ἀπέδειξας, *designasti.* Sus. v. 6. ἀπεδείχθησαν κριταί, *constituebantur* judices. Sic et alias b sæpe ἀποδεικνύειν *facere, constituere, declarare* significat, v. c. apud Herodot. I. c. 124. et 127. Diod. Sic. Lib. II. p. 93. ἀποδεδειγμένος ἔπαρχος. Philo Jud. de Legat. ad Cai. p. 684. Conf. Lex. N. T. s. h. v. 1 Macc. X. 34. ἡμέραι ἀποδεδειγμέναι, dies designati s. *constituti, ad cultum Dei ordinati:* ubi vid. Michaëlis. Ibid. XIV. 23. ἐν τοῖς ἀποδεδειγμένοις τῷ c δήμῳ βιβλίοις. Vulg. *in segregatis populi libris.* Grotius: in libris ad hoc a populo constitutis. Michaëlis in Anim. ad h. l. existimat, interpretem Græcum permutasse h. l. ἀποδείκνυμι et ἀποδέχω, hoc sensu: *in literis, quas populus acceperat.* Præterea legitur Dan. II. 48. sec. Chis. ubi τῷ ἀπέδειξεν nihil in textu respondet, et interpres ex antece- d dentibus repetiit יְהַב.

*ΑΠΟΔΕΙ'ΚΝΥΜΙ 'ΥΓΙΗ', *sanum reddo, sano.* חִיָּה, *vivifico.* Ed. Vta Hos. VI. 2.

*ΑΠΟ'ΔΕΙΞΙΣ, *demonstratio, declaratio, specimen.* 4 Macc. XIII. 10.

*ΑΠΟΔΕΙΡΟΤΟΜΕ'Ω, *obtrunco, cervicem abscindo.* 4 Macc. XV. 20. κεφαλὰς ἀποδειροτομουμένας, exsecta e capita. Hesych. ἀποδειροτομήσω, τὰς κεφαλὰς ἀποτεμῶ: ubi vid. Intt.

ΑΠΟΔΕΚΑΤΟ'Ω, *decimo.* עָשָׂה, *facio.* 1 Sam. VIII. 16. ubi sine dubio legerunt עִשְׂרָם. — עָשַׂר Kal et Pih. עִשֵּׂר, *decimo.* Gen. XXVIII. 22. Deut. XIV. 22. XXVI. 12. 1 Sam. VIII. 15. 17.

ΑΠΟ'ΔΕΚΤΟΣ, *dignus, qui admittatur* s. *recipiatur.* צְרוֹר, *fasciculus.* Aqu. Cant. I. 13. ubi pro f ἀπόδεκτος Montf. legendum conjecit ἀπόδετος, alii vero, v. c. Bielius, e LXX Intt. rescribere maluerunt ἀπόδεσμος. Mihi vero lectio recepta, in ἀπόδεκτον mutata, non sollicitanda esse videtur, modo צְרוֹר per *vas unguentarium* s. *pyxis odorifera* explicetur, cui ἀπόδεκτον in notione *receptaculi* bene respondet.

ΑΠΟΔΕΣΜΕΥ'Ω, *ligo, vincio.* g צָרַר, idem. Prov. XXVI. 8. ὃς ἀποδεσμεύει λίθον ἐν σφενδόνῃ, qui alligat lapidem in funda. Qui ligat lapidem in funda, ut projiciatur, stulte facit: nec enim lapis ligatus projici potest.

ΑΠΟ'ΔΕΣΜΟΣ, *fasciculus,* q. d. *ligamen:* it. *loculus, crumena.* צְרֹר, idem. Cant. I. 12. ἀπόδεσμος στάκτης, *fasciculus* stactes. Aqu. ibi ἀπόδεκτος, h quod vide supra. Hagg. I. 6. συνήγαγε (sc. μισθοὺς) εἰς ἀπόδεσμον τετρυπημένον, colligit mercedem in *loculum* perforatum. Eodem sensu δεσμὸς, et ἔνδεσμος, et ἐνδέω, ac καταδέω de auro et argento usurpantur, de quibus infra s. l. exponetur.

ΑΠΟΔΕ'ΧΟΜΑΙ, *excipio, in me recipio, recipio.* Tob. VII. 18. ἀπεδέξατο τὰ δάκρυα τῆς θυγατρὸς αὐτῆς, i *suscepit* lacrymas filiæ suæ, h. e. *cor ejus mœstum verbis levavit et confirmavit.* 1 Macc. IX. 71. ἀπεδέξατο, *ejus postulatis acquievit.* 2 Macc. III. 9. φιλοφρόνως ἀποδεχθεὶς, humanissime *exceptus.* Ib. v. 35. IV. 22. XIII. 24. τὸν Μακκαβαῖον ἀπεδέξατο, Maccabæum *excepit* vel, ut Vulgatus vertit, *amplexatus est.* Vide et Luc. VIII. 40. et ad h. l. Raphelii k Annot. ex Polybio p. 199.

ΑΠΟΔΕ'Ω, *alligo, connecto.* חָתָה, *capio, accipio.* Prov. VI. 27. ἀποδήσει τίς πῦρ ἐν κόλπῳ. Lectionem hanc expressit quoque Arabs. Sed sine dubio loco ἀποδήσει reponendum est ἀποθήσει, coll. XXV. 22.

a ubi LXX σωρεύειν habent. — עָרַר, *ligo, colligo.* Jos. IX. 4. κατειρῳγότας ἀποδεδεμένους, laceros et *resartos.* Vulg. *consutos.*

*ΑΠΟΔΙΑΙΡΕ΄Ω, *divido, disjungo.* הִנְחִיל Hiph. *possidere facio.* Jos. I. 6. ἀποδιελεῖς sec. Vat. ubi reliqui libri ἀποδιαστελεῖς habent. Clem. Alex. Strom. Lib. VIII. p. 925. 11.

b *ΑΠΟΔΙΑΣΤΕ΄ΛΛΩ, *divido,* it. *velo.* הִנְחִיל Hiph. *possidere facio.* Jos. I. 6. Inc. et LXX sec. Alex. Oxon. et Ald. ἀποδιαστελεῖς τῷ λαῷ τούτῳ τὴν γῆν, *divides* populo huic terram. 2 Macc. VI. 5. τοῖς ἀποδιεσταλμένοις ἀπὸ τῶν νόμων, *vetitis* a legibus.

ΑΠΟΔΙΔΡΑ΄ΣΚΩ, *aufugio,* et transitive, *ejicio, expello.* בָּרַח, c *fugio, aufugio.* Gen. XVI. 6. ἀπέδρα ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, aufugit a facie ejus, coll. v. 8. Ibid. XXVII. 43. ἀπόδραθι. XXXI. 21, 23. ἀπέδρα. Hesych. ἀπέδρα, ἀπέφυγεν. — *הֲבָרִיחַ, *fugo, ejicio.* Aqu. Prov. XIX. 26. ἀποδιδράσκων, *fugans.* Non legit יְבָרַח, nam etiam apud præstantissimos scriptores Græcos ejusmodi formæ activæ verborum sig- d nificationes occurrunt. Confer Lœsneri Obss. ad Vett. Intt. GG. Prov. Salom. p. 5. — הִתְפָּרֵץ, *abrumpo me.* Theod. et LXX sec. Compl. 1 Sam. XXV. 10. ἀποδιδράσκοντες, ubi cum ἀναχωρέω in codd. permutatur. — יָלַךְ, *eo, vado.* Gen. XXVIII. 2. ἀπόδραθι. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀπόδραθι, ἀπόφυγε. — נוּס, *fugio.* 2 Reg. VII. 7. Ies. e XXXV. 10. LI. 11.

ΑΠΟΔΙ΄ΔΩΜΙ, *reddo, retribuo, trado, porrigo:* it. *vendo.* — הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito, offero.* Num. VIII. 14. ἀποδώσεις αὐτοὺς ἀπόδομα ἐναντι κυρίου, coll. ibid. v. 21. — הִשְׁבִּיר Hiph. *vendo.* Deut. II. 28. βρώματα ἀργυρίου (pro ἀντὶ ἀργυρίου) ἀποδώσεις μοι, cibos pro argento *vendes* mihi. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio.* 1 Sam. VI. 13. ἀπο- f διδόντες ἀπίδοτε αὐτῇ τὸ τῆς βασάνου, pro τὸ δῶρον ὑπὲρ vel *anti* τῆς βασάνου, *reddite* illi munus pro cruciatu. Vide et v. 4. 8. 17. 2 Par. XXXIV. 28. ἀπέδωκαν τῷ βασιλεῖ λόγον, rem regi *referebant.* Vide et v. 16. Prov. XXIV. 12. ὃς ἀποδώσει ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, qui *reddet* unicuique secundum opera sua. Ita et Rom. II. 6. — יְהַב Chald. *do.* Dan. VI. g 2. ἀποδοῦναι λόγον, *reddere rationem,* coll. 1 Petr. IV. 5. Hebr. XIII. 17. — מָדַד, *metior,* metaph. *remuneror, rependo.* Ies. LXV. 6. ἀποδώσω τὰ ἔργα αὐτῶν εἰς τὸν κόλπον αὐτῶν, abunde ipsis *rependam.* — מָכַר, *vendo,* item *potestati alicujus trado.* Gen. XXV. 33. ἀπόδου μοι σήμερον τὰ πρωτοτόκιά σου, *vende* s. *cede* mihi hodie jus primogenituræ h tuæ, coll. v. 33. et Hebr. XII. 16. Ibid. XXXVII. 27. 35. XLV. 4. XLVII. 20. Deut. XXXII. 20. εἰ μὴ ὁ θεὸς ἀπίδοτο αὐτούς, ubi Compl. ἐπίδοτο habet. Sc. Deus *vendere* dicitur, *quos aliorum potestati tradit.* Gloss. MS. in Cant. Scr. Ἀπίδοτο, ἐπώλησεν. Apud Hesychium exponitur ἀπεπωλήσατο, vel, ut Alberti i not. in Gloss. Gr. in N. T. p. 66. rescribendum censet, ἀπημπωλήσατο. Apud profanos etiam id verbum passim eo sensu occurrere docuit Perizonius ad Æl. V. H. XI. 9. Jud. II. 14. ἀπίδοτο αὐτοὺς ἐν χειρί, coll. IV. 2. 9. pro quo εἰς χεῖρας legitur ib. III. 8. et 1 Sam. XII. 9. Prov. XXXI. 24. ubi ἀπίδοτο respondet verbis תִּמְכֹּר et נָתָנָה. Ez. XXX. k 12. ἀποδώσομαι τὴν γῆν ἐν χειρὶ πονηρῶν, *tradam* vos in manus impiorum, coll. Jud. III. 8. ἀπίδοτο αὐτοὺς εἰς χεῖρας. Hesych. ἀπίδοτο, ἐκδίδωκεν. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀπίδοτο, ἐκδίδωκεν, παρέδωκεν. — Amos II. 6. ἀνθ' ὧν ἀπίδοντο ἀργυρίου (pro ἀντὶ ἀρ-

a γυρίου) δίκαιον, quia *vendiderunt* pro argento justum. Eodem sensu verbum apud Æschinem et Thucydidem, et Latinum *tradere* pro *vendere* apud Ciceronem occurrere observat Fesselius Adversar. Sacr. Lib. III. c. 1. p. 188. — נָתַן *do, trado*, etiam *vendo*, quemadmodum לָקַח vicissim *emere* notat. Gen. XXX. 26. Ex. V. 18. Num. V. 7. b ἀποδώσει τὴν πλημμέλειαν, *restituat* rei sublatæ pretium. Ibid. XXXI. 3. ἀποδοῦναι ἐκδίκησιν, ultionem *sumere* aut *repetere*. Deut. II. 28. ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσεις μοι, potum mihi pro parata pecunia *vendes*, coll. XIV. 25. 2 Par. VI. 23. ubi in notione *remunerandi* occurrit, coll. Thren. III. 64. 2 Par. XXXIV. 16. ubi notionem *tradendi* habet. — פָּקַד, *vi-* c *sito*, etiam metaph. *punio*. Ex. XX. 5. ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, *reddens* peccata patrum in filios, h. e. *puniens* peccata patrum in posteris, coll. Num. XIV. 18. Deut. V. 9. Vide quoque Lexic. N. T. s. h. v. n. 9. — פָּשַׁע, *prævaricor*. Prov. XXVIII. 21. ψωμοῦ (pro ἀντὶ ψωμοῦ) ἄρτου ἀποδώσεται ἄνδρα, pro frusto panis *vendet* virum. Libere d verterunt, ac פָּשַׁע in notione *injuste agendi* acceperunt, cujus speciem ac exemplum posuerunt. Hesych. ἀποδώσεται, πωλεῖ. — שָׁלַם Pih. *rependo*. Deut. VII. 10. XXIII. 22. 2 Sam. XV. 7. ubi, quia de votis sermo est, ἀποδιδόναι notat *præstare id, quod votis promissum est*, et cum ἀποτίειν permutatur in codd. In eadem significatione legitur quo- e que Job. XXII. 27. Psalm. XXI. 27. Ies. XIX. 21. et apud Diod. Sic. IV. p. 252. — *שַׁלּוּמִים, *tranquilli, pacifici*. Ps. LIV. 22. ἐν τῷ ἀποδόσθαι. Deduxerunt a שָׁלַם, *compensare, retribuere*, unde שַׁלּוּמִים, *compensationes, retributiones*: et sic quoque haud pauci interpretum recentiorum vocem Hebr. acceperunt, ad Deum nempe referentes. Præterea legitur Job. XXII. 25. ubi f verbis καθαρὸν ἀποδώσει σι, purum te *reddet*, nihil respondet in textu Hebr. Sir. XI. 26. ἀποδοῦναι, *remunerari, rependere*. Ibid. XII. 7. ἀποδώσει ἐκδίκησιν. Ibid. XVIII. 22. ἀποδοῦναι εὐχάς. Ibid. XXXIII. 15. ἀποδοῦναι αὐτοὺς κατὰ τὴν κρίσιν αὐτοῦ, pro arbitrio suo, h. e. benigna sua voluntate *largiri* bona.

ΑΠΟΔΙΩΚΩ, *persequor*, metaph. g *studiosus, deditus sum*. רָצַף, *quæstum facio*. Jer. VIII. 10. πάντες φιλαργυρίαι ἀποδιώκουσι. Sc. כֹּל, quia construitur h. l. cum רָצַף, commode ita verti potest: *omnes avaritiæ dediti sunt*. — גָּלָה Pih. *revelo, prodo*. Symm. Ies. XVI. 3. ἀποδιώξῃς. In mente habuisse videtur notionem *migrare faciendi*, quam hæc vox in Hiph. quandoque habet, h aut libere vertit. — רָדַף, *persequor*. Thren. III. 42.

ΑΠΟΔΟΚΙΜΑΖΩ, *reprobo, rejicio*. *בָּחַר, *eligo*. Job. XXXIV. 33. Symm. ἀποδοκιμάσῃς. Ita Montf. sed perperam edi jussit, pertinet enim hæc vox ad antec. — מָאַס, *sperno, rejicio*. Psalm. CXVII. 21. Jer. VI. 30. ἀργύριον ἀποδεδοκιμασμένον, argentum *reprobatum*. Ibid. i VII. 28. ἀπεδοκίμασε καὶ ἀπώσατο, *aversatur* et deserit hanc nationem. Ibid. VIII. 9. τὸν λόγον κυρίου ἀπεδοκίμασαν, verbum Domini *rejecerunt*. Symm. Psalm. XXXV. 4. ἀποδοκιμάσει, cui tamen lectioni præferrem quam Montf. e cod. Regio affert, ἀπεδοκίμασε. Symm. Psalm. LII. 6. Aqu. 1 Sam. XVI. 1. Prov. III. 11. Sirac. XX. 20. in ore stulti k ἀποδοκιμασθήσεται παραβολή, tanquam intempestiva et ingrata repudiatur parabola, h. e. *omnem amittit gratiam*.

ΑΠΟΔΟΜΑ, *donum, munus*,

a etiam *sacrificium, quod offertur.* נְתִנִים part. Pah. plur. *qui dantur,* vel *dati sunt.* Num. VIII. 16. 19. — תְּנוּפָה, *agitatio,* etiam *sacrificium, quod agitando offertur.* Num. VIII. 12. 14. 21.

ἈΠΟΔΟΧΕΙΣ, *redditio, restitutio.* — חָשֵׁב inf. Hiph. Deut. XXIV. 13. ἀποδόσει ἀποδώσις κ. τ. λ. Sir. XXIX. 6. ἐν καιρῷ ἀποδόσεως παρελ-
b κύσει χρόνον, in tempore redditionis, h. e. quo reddere debet mutuum, postulabit tempus.

ἈΠΟΔΟΧΕΙΟΝ, *receptaculum.* Sir. I. 14. τὰ ἀποδοχεῖα, *horrea* et *cellaria.* Ibid. XXXIX. 22. ἀποδοχεῖα ὑδάτων, *receptacula* aquarum. Ib. L. 3.

*ἈΠΟΔΥΟΜΑΙ, *exuo.* Esth. VI. 11. ἀποδύσατο τὸν φάκηλον sec. ed. Ori-
c genicam et *veterem alteram.* Phav. ἀποδύωμαι· ἀφαιροῦμαι τὰ ἱμάτια.

ἈΠΟΔΥΡΟΜΑΙ, *lamentor, lugeo, deploro.* 3 Macc. IV. 12. ἀποδύρεσθαι τὴν ἀκλεᾶ τῶν ἀδελφῶν παλαιπωρίαν, deplorare probrosam fratrum miseriam. Alciphr. I. 35. 38.

*ἈΠΟΖΩ, *redoleo, oleo.* בָּאַשׁ, *fœteo.* Ex. VII. 21. sec. codd. Holm. et Cat. Niceph. Phavor. p.
d 964. 45. ubi loco ἀποζεῖ scribendum est ἀπόζει.

ἈΠΟΘΑΝΑΤΙΖΩ, *mortem oppeto, morior.* 2 Macc. VI. 28. ὑπὲρ ἁγίων νόμων ἀποθανατίζειν. Ita Trommius nescio quos libros secutus: nam in impressis nunc legitur ἀπεθανατίζειν, quod longe est significantius. Cæterum probe distinguenda est hæc vox ab ἀποθανατίζειν, quod est
e *immortalem reddere.* Conf. Suiceri Thes. Eccles. s. h. v.

ἈΠΟΘΑΥΜΑΖΩ, *admiror, stupefactus sum.* Pro אֶשְׁתּוֹמֵם, *obstupefactus est.* Dan. IV. 16. LXX sec. Chis. habent: ἀποθαυμάσας, ubi vid. Scharfenb. in Anim. p. 73. Sir. XI. 14. ἀποθαύμασαν ἐπ' αὐτὸν πολλοί, multi illum sunt *admirati.* Ib. XL. 9. ἀποθαυμάζων ἐπ' οὐδένα φόβον, *admiratur* vanum timorem. Ibid. f XLVII. 18. ἀποθαύμασόν σε χῆραι. Vulg. *miratæ sunt terræ.*

ἈΠΟΘΕΝ, *procul.* מֵמֶנִּי. Symm. Ps. XXVII. 1. ἄπωθέν μου, procul a me. Ita Bielius, sed perperam, nam verba ἄπωθέν μου Symmachus hic de suo addidit, ut ex Hexaplis apparet.

ἈΠΟΘΕΡΙΖΩ, *demeto,* metaph. *succido, extinguo.* חָצַב, *excindo.* g Hos. VI. 5. διὰ τοῦτο ἀπεθέρισα τοὺς προφήτους σου: ubi ἀπεθέρισα est i. q. ἀπέκτεινα in seq. Legerunt ex opinione Drusii et aliorum חָצַץ, quod est verbum mere Chaldaicum. Non tamen necessarium videtur aliam lectionem substituere, cum et in verbo ἀποθερίζειν *abscindendi* et *amputandi* notio lateat. Confer Fischerum de Verss. Gr. V. T. p. h 26.

ἈΠΟΚΕΚΡΥΜΜΕΝΟΣ, *repositus, reconditus.* טָמוּן part. Pah. *absconditus.* Aqu. Deut. XXXIII. 19. ἀποκρύπτους sec. Coislin. — *צָפוּן, *reconditum.* Symm. Ps. XVI. 15. ἀποκρύπτων, ubi ἀποκρυπτὰ notat *cibum* et *potum, victum,* quod recondi solet in ventre aut in cellis penariis: adduntur enim verba תְּמַלֵּא נִטְמָנִם. Conf. i Fischeri Clav. p. 26. — צָפַן, *occulto, absconda.* Aqu. et Symm. Ps. XXX. 20. Vide Opuscula Critica p. 187. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀποκρυπτὸν, φυλασσόμενον.

ἈΠΟΘΗΚΗ, *repositorium, reconditorium, horreum, granarium.* אוֹצָר, *thesaurus.* 1 Par. XXVIII. 12. de apothecis rerum Deo consecratarum, coll. XXIX. 8. — אָסָם k *horreum.* Aqu. Prov. III. 10. αἱ ἀποθῆκαι. — *גִּנָּזָךְ, *gazophylacium.* 1 Par. XXVIII. 11. sec. Compl. — חֶדֶר, *conclave.* 1 Par. XXVIII. 11. ubi cum ταμιεῖον in codd. permutatur. — טֶנָא, *corbis.* Deut.

a XXVIII. 5. 17. — מַאֲבוּסִים plur. *granaria*. Jer. L. 26. Arab. لبس *congregare, colligere* notat. — *מִסְכְּנוֹת, *cellaria*. 2 Par. XXXII. 28. sec. Compl. — מִשְׁמֶרֶת, *custodia*. Ex. XVI. 23. 32. — נְקָבִים plur. *fistulæ*. Ez. XXVIII. 13. ex interpretatione LXX. — שִׁית, *ornamentum*. Symm. Ps. LXXII. 6. Deduxit a שׁוּת, b *reponere asservandum et custodiendum in aliquo loco*. V. Simonis Lex. Hebr. p. 1614. — שָׁתוֹת, *stamina*. Aqu. Ies. XIX. 10. Derivavit a שָׁתַת, quod est i. q. שׁוּת, *ponere, reponere*. Conf. Simonis p. 1734.

ἈΠΟΘΗΣΑΥΡΙΖΩ, *thesaurum colligo*. Sir. III. 3. ὡς ἀποθησαυρίζων, ὁ δεξάζων μητέρα, qui matrem honorat, similis est illi, qui thesaurum c colligit. Athen. II. p. 70. E.

*ἈΠΟΘΛΙΒΩ, *adfligo vehementer*. לָחַץ, *opprimo*. Aqu. Ex. III. 9. τὸν ἀποθλιμμὸν, ὃν οἱ Αἰγύπτιοι ἀποθλίβουσιν αὐτούς. Hesych. ἀποθλίψαντες, ἐκπιάσαντες, ἀποστάξαντες, ubi, ut hoc obiter addam, legere mallem ἐκβιάσαντες, quam vocem Albertio non in mentem venisse admodum miror.

d ἈΠΟΘΛΙΜΜΟΣ, *oppressio*. לַחַץ, idem. Aqu. Exod. III. 9.

ἈΠΟΘΝΗΣΚΩ, *morior*, ac adhibetur de morte tam naturali, quam violenta ac præmatura. Conf. Fischeri Anim. ad Welleri Gramm. Gr. Spec. III. P. I. pag. 441. et P. II. p. 251. גָּוַע, *exspiro*. Gen. VII. 21. Num. XVII. 13. et XX. 3. ubi cum ἀπόλλυμι in codd. permutatur. — *הָיָה, *sum*. Lev. XX. 21. ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται, ubi non aliter legerunt, sed libere transtulerunt. — זִמָּה, *cogitatio*. Prov. XXIV. 9. ubi pro זִמַּת legerunt וּמַת. — *מֵאַת, *centies*. Aqu. Symm. Theod. Cohel. VIII. 12. Legerunt מֵת, extrito Aleph, *moritur, cum diu toleratus esset*, vel potius: *senex moritur*. — מוּת et הֵמִית, *morior*. Gen. II. 17. III. 3. f 4. 2 Sam. XIII. 39. apud Inc. de *morte violenta* æque ac 2 Par. XXIII. 14. ubi cum θανατοῦσθαι permutatur in codd. Adde Herodot. I. 137. ubi legitur ὑπὸ τοῦ ἑαυτοῦ παιδὸς ἀποθνήσκειν. Deut. XVII. 6. ὁ ἀποθνήσκων, *mortis pœna dignus*, Hebr. מֵת. — מָוֶת, *mors*. Ies. XXXVIII. 18. 2 Reg. II. 21. sec. Compl. recte propter sequentia. g Adde Inc. 2 Sam. III. 33. — נִכְרַת Niph. *exscindor*. Gen. IX. 11. — שָׁכַב, *occumbo*. 2 Par. XII. 16. XIV. 1. In priore loco verba μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ ad sequentia referenda sunt, ut habet cod. Alex. ἐτάφη μετὰ τ. πατέρων. — *תְּמַת, *integritas*. Prov. XI. 3. Legerunt בְּמוֹת aut מֵת יָשַׁר.

ΟΥ Κ ἈΠΟΘΝΗΣΚΩ, *non morior*. h הֶבֶל יָגַע, *in vanum laboro*. Job. IX. 29. Permutarunt יָגַע *laboro*, et גָּוַע *exspiro, morior*, legentes nempe בַּל אֶגְוַע.

ἈΠΟΙΚΕΣΙΑ, *demigratio*. גַּל, *cumulus, acervus*. 2 Reg. XIX. 25. ἀποικεσιῶν μαχίμων, ubi pessime גַּלִּים deduxerunt a גָּלָה. — גּוֹלָה, *captivitas, demigratio*. 2 Reg. XXIV. 15. Esdr. VI. 19. 20. 21. i IX. 4. — גָּלוּת idem. 2 Reg. XXIV. 47. — גָּלוּתָא Chald. idem. Esdr. VI. 16. ubi æque ac v. 19. et X. 6. cum ἀποικία in codd. permutatur.

ἈΠΟΙΚΙΑ, *abductio et transportatio ad alias sedes*, it. *deportata multitudo, exules, colonia peregrinorum et advenarum*. גּוֹלָה, idem. Esdr. I. 11. II. 1. IV. 1. οἱ υἱοὶ τῆς ἀποικίας, filii demigrationis, h. e. ii,

a qui in captivitatem abducti erant. Jer. XXIX. 4. ἀποικίαν, *exules.* — *גָּלוֹת, *transmigrare*, infin. a גָּלָה. Jud. XVIII. 30. ubi vid. Bonfrerius. Permutatur ibi in codd. cum μετοικεσία. — גָּלוּת. Jer. XXVIII. 4. 22. 30. et XL. 1. — *גָּלוּתָא Chald. idem. Esdr. VI. 16. 19. et X. 6. — נוּר, infin. *peregrinari.* Ies. XXIII. 7. — הָגְלָה, הֲגָלָה,

b Hiph. et Hoph. *deporto, deportor.* Jer. XIII. 19. ubi legerunt הַגּוֹלָה, Ibid. XXIX. 1. ἐπιστολὴν τῇ ἀποικίᾳ, epistolam *exulibus* scriptam. — שִׁבוּת, *captivitas.* Jer. XXX. 3. 15. XXXI. 23. Sap. XII. 7. ἵνα ἀξίαν ἀποικίαν δέξηται θεοῦ παίδων, ut dignam perciperent *coloniam* filiorum Dei. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀποικίας, παροικίας, ξενίας ἤτοι ξενι-

c τείας. Gloss. MS. τῆς Παναρέτου· Ἀποικίαν, μετάστασιν, μετοίκησιν.

ΑΠΟΙΚΙΖΩ, *demigrare facio, deporto, captivum duco.* גָּלָה in Kal, Hiph. et Hoph. 1 Sam. IV. 23. ἀπῴκισται δόξα ἀπὸ Ἰσραὴλ, gloria deportata vel longe summota est ab Israële. Hesych. ἀπῴκισται, ἐμακράνθη. 2 Reg. XV. 29. ἀπῴκισεν αὐτοὺς εἰς Ἀσσυρίους, captivos illos duxit

d in Assyriam. Hes. ἀπῴκισεν, ἠχμαλώτευσεν. Desumta videtur hæc glossa ex Esth. II. 6. ubi Aqu. ἀπῳκίσθη, LXX ἠχμαλώτευσε habent. Amos VI. 6. ἀποικιζομένων, quod apud Justinum M. post δυναστῶν legitur, est sine dubio alius interpretis, qui vulgatam lectionem גֹּלִים expressit. — גָּלוּת pr. *demigratio.* Jer. XXIV. 5. LII. 25.

e — *גָּלָל, *volvo.* Theod. Am. V. 24. ἀποικισθήσεται. Legit גָּוַל, a גָּלָה. —*יָגֹה (Ar. وجى), *dolore attritus sum, doleo*, in Hiph. *mœrore afficio.* Symm. Ies. LI. 23. sec. Procop. in Comment. ad Iesaiam p. 585. θήσω αὐτὸ εἰς χεῖρας τῶν ἀποικισάντων σε, ubi bene sensum expressisse videtur. Notata quoque est hæc versio (a Montfauconio omissa) in edit. Bosiana. — *מָאַס, *reprobo,* f *rejicio.* 2 Reg. XVII. 19. sec. cod. Alex. ubi tamen loco ἀπῳκίσαντο (seu potius ἀπῳκίσατο) reponendum videtur ἀπώσατο. — שְׁבָה, *captivum duco.* Jerem. XLIII. 12.

ΑΠΟΙΚΙΣΜΟΣ, *demigratio, captivitas.* גּוֹלָה, idem. Jerem. XLVI. 19. XLVIII. 11. — שִׁבְי, *captivitas.* Jerem. XLIII. 11.

ΑΠΟΓΧΟΜΑΙ, *abeo, discedo.* הָלַךְ, *eo.* Hos. XI. 3. ἀπῴχοντο ἀπὸ προσώπου σου, *discedebant* a facie tua. — חֲלוֹף, *transitus.* Symm. Prov. XXXI. 8. ἀπερχομένων, *abeuntium*, h. e. *morientium* vel *mortuorum. Abire* pro *mori* etiam Latini auctores usurpant, unde *abitionem* veteres ipsam *mortem* vocabant. Vide Drusium in Fragm. p. 188. — יָלַךְ, *eo.* Gen. XXVI. 31. — שָׁלַךְ f *missus, emissus sum.* Gen. XXVIII. 6.

ΑΠΟΚΑΘΑΙΡΩ, *expurgo.* זָכַךְ Hiph. a זָכַךְ. Job. IX. 30. ἀποκαθάρωμαι χερσὶ καθαραῖς, manus meas purissime mundavero. — *טְמֵאָה, *immunda.* Lev. XV. 33. ἀποκαθημένης sec. Compl. quæ lectio est sine dubio mendosa, ac operarum error. Reponendum est ἀποκαθημένης, ejecto ρ. Idem valet de loco XX. 8. Præterea legitur Job. VII. 9. ὥσπερ νέφος ἀποκαθαρθὲν ἀπ' οὐρανοῦ, ubi ex Bielii sententia in textu Hebr. verbum נמס est, quod Græco κατὰ τὸ ῥητὸν respondeat. Respondet autem vel רָפָה, vel רָפַךְ. Schol. Gr. ibi: καθάπερ ἀναλωθεῖσα νηφάλη ἀπαλλαγήσεται. Bene autem ἀποκαθαίρεσθαι ἀπ' οὐρανοῦ de *nube* dicitur, *quæ dispulsa removetur quasi a cœlo.*

ΑΠΟΚΑΘΑΡΙΖΩ, *expurgo*, et

metaph. *expio*, ac seq. *ἑαυτὸν purum ab omni vitiositate et peccato me declaro.* זָכָה, *purus sum.* Job. XXV. 4. *τίς ἂν ἀποκαθαρίσει ἑαυτὸν*, quis purum se coram Deo declarare potest? Tob. XII. 9. *αὐτὴ ἀποκαθαιρεῖ πᾶσαν ἁμαρτίαν*, eadem *expiabit* omnia peccata.

ΑΠΟΚΑΘΗΜΑΙ, *desideo, seorsum sedeo*, etiam *menstruis laboro.* Hinc partic. fœm. *ἀποκαθημένη, menstruata, fluxu mensium laborans*, quia talis, tanquam immunda, seorsum sedere cogebatur. — דָּוָה, fœm. *languida*, nimirum ex fluxu mensium. Lev. XX. 18. Ies. XXX. 22. — טָמֵא fœm. *immunda* secundum leges Mosaicas. Lev. XV. 33. — נִדָּה, *separatio, separata.* Thren. I. 18. Ezech. XXII. 10. XXXVI. 17. — עִדִּים plur. *remotiones.* Ies. LXIV. 6. ὡς ῥάκος ἀποκαθημένης πᾶσα ἡ δικαιοσύνη ἡμῶν, ut pannus menstruatæ, h. e. *abjectissima*, est omnis justitia nostra. Hebraica vox notat *sordes* aut *omne quod removendum est*, speciatim *menstrua.* Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 1149. Ep. Jer. 26. *ἀποκαθημένη* ponitur pro *hominibus impuris* in universum. Hesychius: *ἀποκαθημένη, αἱμορῤῥοοῦσα.* Lex. Cyrilli MS. Brem. *ἀποκαθημένη, ἡ ἐν ἀφίδρῳ.*

*ΑΠΟΚΑΘΙΖΩ, *sedere facio.* הִרְכִּיב, *equitare facio.* 2 Reg. X. 16. *ἀποκάθισον αὐτὸν ἐν τῷ ἅρματι αὐτοῦ* sec. Vat. ubi reliqui libri habent *ἀναβίβασον.*

ΑΠΟΚΑΘΙΣΤΗΜΙ, *restituo, reduco, constituo.* נָזַר, *seco, decerno.* Job. XXII. 28. *ἀποκατασήσει σοι βίωτον δικαιοσύνης, constituet* tibi victum justum. Ita Bielius. Sed verba hæc a textu Hebraico sunt prorsus aliena et ex cap. VIII. 6. huc translata videntur. — הֵצִיב, Hiph. a יָצַב, *constituo.* Hos. II. 3. *ἀποκατάστησον αὐτὴν καθὼς ἡμέρᾳ γενήσεως, sistam* eam talem, qualis die suo natali fuit. Amos V. 15. *ἀποκατασήσατε ἐν πύλαις κρίμα*, justitiam in loco judicii *stabilite* seu *exercete.* — הוֹשִׁיב, Kal et Hiph. *habito, habitare facio.* Jerem. XXIII. 7. *ἀποκατέστησεν εἰς τὸν τόπον.* Hos. XI. 12. *ἀποκατασήσω εἰς τοὺς οἴκους.* In utroque loco libere nec tamen aliene a serie orationis transtulerunt. — נֵאָסַף Niph. *congregor.* Jer. XLVII. 6. *ἀποκατάστηθι εἰς τὸν κολεόν σου, recipe* te in vaginam: ubi sermo est de gladio. — שׁוּב, שָׁבַב, הֵשִׁיב, Kal, Pih. et Hiph. *revertor, reverti facio.* Inc. 1 Sam. V. 11. Symm. Ez. XVI. 54. Symm. Theod. Ies. I. 26. LXX Gen. XXIX. 3. *ἀποκαθίστων τὸν λίθον εἰς τὸ στόμα*, os fontis rursum lapide devoluto *obstruebant.* Ib. XL. 13. 21. ubi notat *iterum præficere muneri*, coll. XLI. 13. Exod. XIV. 26. *ἀποκαταστήτω τὸ ὕδωρ, redeat* aqua, coll. v. 27. Num. XXXV. 25. *ἀποκαταστήσει, reducat.* Job. XXXIII. 25. ubi pro יָשׁוּב legisse videntur יְשִׁיב. Mal. IV. 6. *ἀποκαταστήσει καρδίαν πατρὸς πρὸς υἱόν, reconciliabit* animum patris filio. — שָׁלַם Pih. *perficio.* Job. VIII. 6. *ἀποκατασήσει δέ σοι δίαιταν δικαιοσύνης, restituet* tibi aut tuam domum justam. Hesych. *ἀποκατασήσει, τελειώσει.* — תָּמַךְ, *sustento.* Ps. XV. 5. *σὺ εἶ ὁ ἀποκαθιστῶν τὴν κληρονομίαν μου ἐμοί*, tu es elevans, attollens, educens sortem, h. e. tanquam elevatam et eductam ex urna sortem mihi destinatam repræsentabis et reddes. Simplex *ἱστάναι* est *appendere, ponderare.* Sic Agellius ad h. l. Suidas in v. *ἀποκαθιστῶν* hæc ita exponit: *τουτέστι, τὴν τῶν ἐθνῶν βασιλείαν, τὴν προτέραν δεσποτείαν ἀποδιδούς. Phavor. ad h. l. ἀποκαθιστῶν, διδοὺς, χαριζόμενος.* — שָׁקַל, *pondero.* Inc. Gen. XXIII. 16. *ἀπεκατέστησεν.* Præterea legitur Dan. IV. 33. sec. Chis. ubi fortasse Chald. תוּב re-

a spondet. 3 Esdr. I. 29. ἀποκατασταθεὶς εἰς Ἱεροσαλήμ. Vulg. *perveniens* (potius: *redux*) Hierosolymam, coll. V. 2.

ΠΑ'ΛΙΝ Ἀ'ΠΟΚΑΘΙ'ΣΤΗΜΙ, *rursus restituo.* חָבַשׁ, *obligo, medeor.* Job. V. 18. ἀλγεῖν ποιεῖ καὶ πάλιν ἀποκαθίστησιν, dolere facit, et rursus *medetur.* — שׁוּב, *revertor.* Ex. IV. 7. Ies. XXIII. 17.

b *Ἀ'ΠΟΚΑΙ'Ω, *aduro, exuro.* בָּעַר idem. Job. I. 16. sec. Compl. ubi cum κατακαίω et καταφάγω in codd. permutatur.

Ἀ'ΠΟΚΑΚΕ'Ω, *deficio, succumbo malis.* נָפַח, *efflo, exspiro.* Jer. XV. 9. ἀπεκάκησεν ἡ ψυχὴ αὐτῆς, *malis succubuit* anima ejus. Hesych. ἀπεκάκησεν, ἐπικράνθη.

Ἀ'ΠΟΚΑΛΕ'Ω. Vide infra s. ἐπι-
c κλίνω.

Ἀ'ΠΟΚΑΛΕ'ΟΜΑΙ, *devoco, vocor, revocor,* etiam *revocor in memoriam.* מָאַס, *sperno, repudio.* Symm. Ies. XXXI. 7. ἀποκαλοῦνται, revocantur. Fischerus de Vitiis Lex. N. T. p. 376. reponendum censet ἀποβαλοῦνται. Hieron. et Vulg. *abjicient.* — *קָרָא, *voco.* Jos. XXI. 9. ἀπεκλήθησεν ἐν ὀνόματι sec. Compl. Cod.
d Vat. habet ἐπεκλήθησαν, et Alex. ἐπεκληρώθησαν. Vide supra s. v. ἀποκαθίζω. — *שָׁעָה, *adspicio, respicio.* Aqu. Gen. IV. 4. ubi Montf. pro ἀπεκλήθη legere mavult ἀπεκηλήθη, *delenitus est.* Mallem scribere ἀπεκλίθη, *inclinavit* se. Vide Var. Lectt. Act. V. 36.

*Ἀ'ΠΟΚΑ'ΛΥΜΜΑ. Vox hæc, quæ in Bielio ac Lexicographis
e Græcis deest, reperitur pro Hebr. פְּרָעוֹת, *ultiones,* Jud. V. 2. sec. Vat. Scil. פָּרַע interdum *nudare* notat, v. c. Levit. X. 6. Num. V. 18. Vide quoque infra s. v. ἀποκαλύπτω.

Ἀ'ΠΟΚΑΛΥ'ΠΤΩ, *revelo, retego, aperio.* גָּלָא Chald. idem. Dan. II. 28. ὁ ἀποκαλύπτων μυστήρια, qui mysteria *revelat.* Vide et v. 29. 30. 47. — גָּלָה, idem, in Kal, Niph. f
Pih. et Pyh. Ex. XX. 26. ὅπως μὴ ἀποκαλύψῃς τὴν ἀσχημοσύνην, ne *retegas* nuditatem: ubi in codd. cum ἀνακαλύπτειν permutatur, æque ac Deut. XXII. 36. Num. XXII. 31. ἀπεκάλυψε δὲ ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς, *aperuit* Deus oculos. Vide et Num. XXIV. 4. 16. Ruth. IV. 3. ἀποκαλύψω τὸ οὖς σου, *aperiam* aurem tuam. Vide et 1 Sam. IX. 15. XX. g
2. 13. 1 Sam. III. 21. ὅτι ἀπεκαλύφθη κύριος πρὸς Σαμουὴλ, quoniam Dominus sese Samueli *revelaverat.* Adde Aqu. Theod. 1 Sam. XIV. 8. — גָּלַל, *volvo.* Ps. XXXVI. 5. ἀποκάλυψον πρὸς κύριον τὴν ὁδόν σου. Plerique interpretes statuunt, eos legisse גַּל pr. גּוֹל cum Chaldæo a rad. גָּלָה, mihi autem sensum expressisse videntur. Nam *devolvere* h
super dominum viam suam notat *precibus submissis omnes res suas committere ac commendare Deo,* quod sine expositione rerum cogitari non potest. Si hic conjecturæ locus esset, pro ἀποκάλυψον fortasse legendum esset: ἀποκύλισον, aut ἀνακύλισον, aut ἐπικύλισον, ut legitur apud Symm. — גָּלַשׁ, *detondeo.* Cant. IV. 1. αἰγῶν, αἳ ἀπεκαλύφθησαν. Pro i
גָּלְשׁוּ nonnullis legisse videntur גָּלוּ, extrito Schin. Ita Cappellus, qui etiam existimat, Vulgatum, qui habet: *quæ ascenderunt,* שֶׁעָלוּ legisse. Alii contra statuunt, loco ἀπεκαλύφθησαν fortasse reponendum esse ἀπέβησαν. Conf. Philonis Ep. Carp. Enarrat. in Cant. ad h. l. p. 100. Mallem equidem accedere Bielii sententiæ, qui ἀπεκαλύφθησαν k
reddit *detonsæ sunt,* ut ἀποκαλύπτεσθαι sit h. l. i. q. ἀποκείρεσθαι. Confer Opuscula Critica p. 324. — הִגִּיד Hiph. a נָגַד, *nuncio.* Jos. II. 20.

a — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *removeo.* Gen. VIII. 13. ἀπεκάλυψε Νῶε τὴν στέγην τοῦ κιβωτοῦ, sensu eodem: nam aperiendo removetur aliquid. — הֶעֱרָה Hiph. *denudo.* Lev. XX. 18. 19. — הִתְנַלַּע Hithp. a נָלַע, *concerto, contendo cum aliquo.* Symm. Prov. XX. 3. ubi plérique existimant eum legisse הִתְגַּלָּה. Sed recte monuit Arnoldi in Symbol.
b Crit. et Exeg. p. 121., eum respexisse potius usum vocis Hebr. in lingua Arabica, ubi جالع notat *relictum, conspicuum,* et جلع in conj. VII. est *retegi, publico conspectui patere.* — חָמָה, *obtego.* 2 Sam. XV. 30. — חָשַׁף, idem. Ps. XXVIII. 8. Ies. LII. 10. Jer. XIII. 26. — *כָּחַד, *abnego, occulto, celo.* Niph. נִכְחַד, *excisus, celatus sum.*
c Aqu. Hos. V. 4. sec. Barber. ἀπεκαλύφθη, quam vocem Dathius (Diss. in reliquias Aquilæ p. 20.) in ἐπεκαλύφθη mutare non dubitavit, cum durius ipsi videretur, vel aliam lectionem substituere, v. c. נִגְלְחָה, vel Aquilam neglegentiæ et inscitiæ accusare. — *כָּסָה, *tego.* Aqu. Theod. Hab. III. 3. ἀπεκάλυψεν οὐρανούς, ubi sine dubio reponen-
d dum est ἐπεκάλυψεν. Quod si lectio recepta retineretur, certe ratione Theodotionis pro οὐρανούς legendum esset οὐρανός, ut sensum expresserit. — נִסְכַּר, *obturor.* Gen. VIII. 2. ἀπεκαλύφθησαν αἱ πηγαὶ τοῦ ἀβύσσου, sec. cod. Alex. Ald. ubi in Vat. rectius legi videtur ἐπεκαλύφθησαν. — נָקַל Niph. a קָלַל, *vilem me gero.* 2 Sam. VI. 22. ubi ἀποκαλύπτειν
e notat *nudare alicujus vitia* aut *rei veram naturam ostendere,* ac respondet nostro: einen in seiner Blosse darstellen, *to exhibit the true nature of any thing.* Cf. Hex. — פָּרַע, *denudo.* Num. V. 18. — *שָׂפָח, *scabie inficio.* Ies. III. 17. Inc. et LXX sec. cod. Ies. teste Curterio ἀποκαλύψει: in edit. τῶν ὁ Hexaplari legebatur ἀνακαλύψει. Legerunt sine dubio שָׂפָה, quod *prominere* f et in Pih. *prominentem reddere* notat. Si lectionem receptam secuti sunt, explicarunt eam e l. Chald., in qua *glabrare,* h. e. *pilos auferre* notat, cui adjuncta est notio *denudandi.* Vulg. habet *nudabit.* Præterea legitur hæc vox apud Inc. 2 Sam. XVII. 22. ubi verbis ἕως τοῦ μὴ ἀποκαλυφθῆναι τὸν λόγον, si ordinis verborum ratio habenda est, in textu Hebr. responderent verba: עַד־אֶחָד לֹא נֶעְדָּר (*usque ad unum non defuit,* aut: *ne unus quidem residuus fuit*), quæ toto cœlo invicem differunt. Continent, si quid video, hæc verba supervacuam observationem librarii margini olim adscriptam, qua docere voluit, cur jam ante diluculum matutinum omnes transierint Jordanem, ne sc. transitus ipsorum hostibus innotesceret. Quod si recte a me sumi- g
tur, loco ἕως (quod ex antecedentibus irrepsisse videtur) fortasse legendum est ὡς vel ὅπως.

'ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ, *revelatio, retectio.* עֶרְוָה, *denudatio, nuditas.* 1 Sam. XX. 29. ubi *denudationem pudendorum* notat, ac Symmachus ἀσχημοσύνην habet. Sirac. XI. 27. XXII. 24. XLII. 1.

'ΑΠΟΚΑΜΝΩ, *defatigor.* יָגַע Pih. *spe destituo.* Inc. Cohel. II. 20. i
ἀποκαμεῖν.

'ΑΠΟΚΑΡΑΔΟΚΕΩ, *attente, cupide exspecto.* הִתְחוֹלֵל Hithp. a חוּל, *exspecto.* Aqu. Ps. XXXVI. 7. ἀποκαραδόκει αὐτὸν, *exspecta* ipsum. Hinc ἀποκαραδοκία Rom. VIII. 19. de qua voce Gloss. Voss. in Ep. ad Rom. ἀποκαραδοκίαν, ἀντὶ τοῦ ἐλπίδα. παρὰ τοὺς ἀποσκοποῦντάς τι καὶ ἐλπίζοντας. καὶ τῇ κεφαλῇ τὸ ἦθος ὑποση-

a μαίνειν. κάρα δὲ ἡ κεφαλή. Δοκοῦσι δὲ τὸ ἀποβλέπειν καὶ ἐλπίζειν. Vide Lex. N. T. s. h. v.

*ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΤΩ̃Ν. Vox hæc a Bielio omissa reperitur apud Symm. Hos. VIII. 6. pro שְׁבָבִים, *contritiones*, ubi ἀποκαταστατῶν ab Hieronymo *inconstans* vel *instabile* redditur, a Montfauconio vero *instabilis*. Nonnulli existimant, eum
b legisse סוֹבְבִים. Bahrdtius in Appar. Crit. ad h. l. p. 59. putat, eum שָׁבַב de *errore, instabilitate* ac *seductione* accepisse, quæ notiones olim in usu fuerunt. Confer Ies. XLVII. 10. Jer. L. 6. Buxtorfio in Anticrit. p. 699. non videtur legisse שׁוֹבֵב, quod Cappellus volebat, sed ad significationem verbi שׁוּבֵב, qua *avertere, pervertere, seducere* notat,
c respexisse, quasi scriptum esset שׁוֹבְבִים, et pluralis pro singulari positus esset per synthesin. Hoc sensu accepit etiam quidam Japhet nomine, cujus Aben Esra hic mentionem facit.

ΑΠΌΚΑΥΜΑ, *exustio*. מוֹקֵד, *focus*. Symmach. Psalm. CI. 4.

ΑΠΌΚΕΙΜΑΙ, *reponor, recondor*, etiam *paratus sum, insto*. חָשַׁךְ, *co-*
d *hibeo*. Job. XXXVIII. 23. ἀπόκειταί δέ σοι εἰς ὥραν ἐχθρῶν; num *recondita* tibi *est* (sc. grando) in tempus inimicorum? ubi loco σοι reponendum est μοι. חָשַׁךְ notat h. l. *servare*. — כָּמֻס part. Pah. *reconditus*. Symm. Deut. XXXII. 34. ἀπόκειται. Hesych. ἀπόκειται, ἡτοίμασται. — שִׁית, *vepres*. Symm. Ies. X. 17. καταφάγεται τὰ ἀποκείμενα αὐτοῦ, καὶ
e τὰ πεφυλαγμένα αὐτοῦ, devorabit *reposita* et custodita ejus. In mente habuit radicem שׁוּת et שִׁית, quæ notat *reponere asservandum* et *custodiendum*. Apud Phavor. v. ἀπόκειται, ἀποκείμενα sunt τὰ ἀπόθετα, φυλασσόμενα. — *שׁוּת *repono asser-

vandum. Symm. Hos. VI. 11. σοί, Ἰούδα, ἀπόκειται θερισμός, vobis, O Judæi, *parata est* seu *instat* messis, nempe clades et servitus, quæ erant f
pœnæ Judæorum. Sensum secutus est, aut תָּת passive accepit. — *שִׁילֹה. Vide infra s. v. τὰ ἀποκείμενα. 2 Macc. XII. 45. κάλλιστον ἀποκείμενον χαριστήριον, pulcherrimum præmium, quod ex gratia *propositum est*. Cf. Lex. N. T. s. h. v.

ΤΑ᾽ ΑΠΟΚΕΊΜΕΝΑ ΑὐΤΟΥ̃, *reposita ei*. שִׁילֹה celebre illud no-
g men Messiæ, quod varie a variis redditur. Gen. XLIX. 10. ἕως ἂν ἔλθῃ τὰ ἀποκείμενα αὐτῷ, ubi alii habent ᾧ ἀπόκειται, *cui reponitur* aut *reservatum est*, (subintellecto βασιλεία, χρίσμα aut simili vocabulo) quam genuinam esse τῶν ὁ interpretationem diserte testatur Justinus Martyr in Dial. c. Tryph. Jud. p. 348. seq. Legerunt שִׁלֹה vel potius
h שָׁלוֹ, ut et Targum. Confer Schotanum de LXX Intt. pag. 86. Tychsen Tentam. p. 84. conjicit, eos legisse סָלוֹ, *coacervatum, impositum ejus*, aut עֲלוֹ, *umbraculum ejus*.

ΑΠΟΚΕΝΌΩ, *evacuo*. עָרָה Pih. *denudo*. Symm. Theod. Psalm. CXL. 1. μὴ ἀποκενώσῃς, ne *evacues*, ad quem locum Chrysost. μὴ ἄπρακτόν με ἀφῇς ἀπελθεῖν, ne *re infecta*, i
h. e. *non impetrata*, me discedere sinas. Theod. habet ἐκκενώσῃς. Sirac. XIII. 7. 9. ubi ἀποκενοῦν, ut nostrum einen ausleeren, *to drain a person*, notat *depauperare aliquem*.

ΑΠΟΚΕΝΌΩ ΤΟῪΣ ΠΌΔΑΣ, *evacuo pedes*, h. e. *alvum purgo* et *exonero*. חָסַךְ רַגְלַיִם, *tego pedes*,
a סָבַךְ, quod eundem sensum habet. Jud. III. 24. (ubi vid. Bon- k
frerius) juxta ed. Rom. ἀποκενοῖ τοὺς πόδας αὐτοῦ, ubi reliqui libri habent: πρὸς δίφρους καθῆται, *ad sellas sedet*, quæ verba pro glossemate, quod in

a textum irrepserit, Clericus habet. Apud Hebræos, *quidquid in ima ventris parte est, et infra alvum, pedem* nomine venit. Confer Gen. XLIX. 10. Deut. XXVIII. 57. Aqu. 1 Sam. XXIV. 4. sec. Coisl. A. habet ἀποκινῶσαι τοὺς πόδας αὐτοῦ, quæ vera lectio videtur. Cf. Gatakeri Miscell. Lib. II. c. 3. p. 280.

ΑΠΟΚΕΝΤΈΩ, *compungo, transfigo, perfodio, interficio.* — דָּנַג, propr. *piscis.* Soph. I. 10. ἀποκεντούντων. Hic pro דָּגִים legerunt דַּקִּרִים, aut, ut Bielius maluit, דֹּרְגִים. — דָּקַר, *transfigo.* Num. XXV. 8. ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους, *perfodit* amb os. 1 Sam. XXXI. 4. ἀποκέντησόν με, ubi in codd. cum ἐκκεντεῖν et ἀποκτεῖναι permutatur. — הָרַג, *occido.* Ez. XXI. 11. ἀποκεντοῦντος, ubi Cappellus in Notis Criticis ad h. l. legere mavult ἀποκτείνοντος, quod tamen non necessarium esse ex iis apparet, quæ ad דָּקַר a me observata sunt. Vide quoque s. v. ἀπεκέντησας.

ΑΠΟΚΈΝΤΗΣΙΣ, *transfixio, occisio.* הֹרֵג part. *interfector, occisor.* Hos. IX. 15. εἰς ἀποκέντησιν: bene quoad sensum.

ΑΠΟΚΕΦΑΛΊΖΩ, *caput amputo, decollo.* Inc. 1 Sam. XXXI. 9. ubi Hebr. כָּרַת אֶת רֹאשׁ, *abscindere caput*, respondet. Psalm. Apocr. s. CLI. v. 7. ἀπεκεφάλισα αὐτόν. Vide notata a me in Lex. N. T. s. h. v.

ΑΠΟΚΗΛΈΟΜΑΙ, *delenior, oblector, delector.* שָׁעָה, *respicio.* Aqu. Gen. IV. 4. ἀπεκηλήθη, (ubi יִשַׁע Cappello accepisse videtur pro יִשָּׁעַשַׁע) *delenitus fuit.* Ita vertit Drusius in Fragm. addens: "Nam κηλέομαι *delenior, mulceor, demulceor, permulceor.* Qui sensus verbi est in שִׁעֲשַׁע, quod a שָׁעָה deducunt, unde hic est וְיִשַּׁע. Sane Ps. CXIX. 117. וְאֶשְׁעָה Hieron. vertit: *et oblectabor.*" Bielio præferenda videtur Montf. sententia, qua pro ἀπεκηλήθη legendum putat ἐπεκλίθη. Quid si ἀπεκλίθη legeretur? quæ conjectura confirmatur cod. Coislin. qui habet ἐκεκλίθη, *inclinatus est.* Conf. 1 Sam. VIII. 58. et supra s. ἀποκαλέω.

ΑΠΟΚΙΔΑΡΌΩ, *cidari privo, tiaram tollo.* עָרַם, *denudo.* Lev. X. 6. κεφαλὴν ὑμῶν οὐκ ἀποκιδαρώσετε, caput vestrum *cidari ne discooperiatis.* Ib. XXI. 10. ἀποκιδαρώσει, ubi Schol. ἀπομιτρώσει, *mitra privabit.*

*ΑΠΟΚΙΝΈΩ, *amoveo, removeo.* קָטַף, *avello.* Ezech. XVII. 4. ubi pro ἀπέκνισε libri nonnulli habent ἀπεκίνησε, quod in hac orationis serie etiam locum habere potest. Gloss. Vett. ἀποκινῶ, *dimoveo, summoveo.* Conf. Suic. Thes. Eccl. s. h. v.

ΑΠΟΚΛΑΊΩ, *defleo, deploro.* בָּכָה Kal et Pih. idem. Jer. XXXI. 15. Ῥαχὴλ ἀποκλαιομένη, scil. ἦν, ἐπὶ τῶν υἱῶν αὐτῆς, Rahel *deplorat* filios suos. Ibid. XLVIII. 32. ἀποκλαύσομαί σοι. Præterea legitur Prov. XXVI. 24. ubi שְׂנֵא a LXX vertitur ἀποκλαιόμενος ἐχθρὸς, h. e. *inimicus, qui deplorat sortem tuam, ac ita amicitiam per lacrymas simulat.* Jaegerus ad h. l. conjicit, legendum esse ἀποκλειόμενος, h. e. ὁ κρύπτων ἔχθραν (ut v. 26. appellatur), *qui odium clausum habet in pectore.* — Vide Ἀποκλύω.

ΑΠΟΚΛΆΩ, *frango.* פָּלַח, *findo, seco.* Aqu. Ps. CXL. 7. ἀποκλῶντι, *frangenti.* — *קָצַף, *præcido.* 2 Reg. VI. 6. sec. Compl. ubi in codd. cum ἀποκινίζω permutatur.

ΑΠΌΚΛΕΙΣΜΑ, *claustrum, carcer.* מַהֲפֶכֶת, *cippus.* Jer. XXIX. 26. δώσεις αὐτὸν εἰς ἀπόκλεισμα, conjicies illum in *carcerem.* Hesych. Ἀπόκλεισμα, φυλακή.

ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΌΣ, idem. מַסְגֵּר,

a *claustrum.* Aqu. Ps. CXLI. 10. ἐξ ἀποκλισμοῦ, e *carcere.*

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΟΣ, *conclusus.* סָגוּר, idem. Aqu. Theod. 1 Reg. VI. 20. ubi cod. Alex. vitiose ἀποκλίστῳ habet. Legitur præterea apud Schol. Job. XLI. 7.

ΑΠΟΚΛΕΙΩ, *claudo, occludo,* et seq. εἰς *trado.* יָרַד, *descendo.* 1 Sam. XXIII. 11. ἀποκλισθήσεται. ubi pro

b ἀποκλεισθήσεται, nisi ex initio hujus commatis huc irrepsit, scribendum est ἀποκλισθήτωσαι. — *כָּלָא, *claudo, *contineo.* 1 Sam. VI. 10. τὰ τέκνα αὐτῶν ἀπέκλεισαν εἰς οἶκον, sec. Ald. et Compl. ubi reliqui libri ἀπεκώλυσαν habent. — נָעַל, *claudo, munio, obsero.* Jud. III. 24. ubi κλείω et σφηνόω in codd. permutantur. 2 Sam. XIII. 17. 18. — סָגַר, *claudo.*

c Aqu. Gen. II. 21. sec. cod. Mosqu. LXX Gen. XIX. 10. (ubi pro ἀπέκλεισαν Justin. M. Dial. c. Tryph. Jud. p. 153. ed. Par. προσέκλεισαν habet.) Jud. III. 22. 23. 1 Sam. XVII. 46. ἀποκλείσει σε κύριος σήμερον εἰς τὴν χεῖρά μου, *tradet* te Dominus hodie in manus meas (ubi nonnulli libri habent συγκλείσει), coll. XXIV. 19. et Lex. N. T. s. h. v. 1 Sam.

d XXI. 7. ἀποκέκλισται εἰσελθών, *coactus est* intrare. — *רָפַס, in Hithp. הִתְרַפֵּס, *conculco* et *conculcandum me exhibeo.* Ps. LXVII. 31. τοῦ μὴ ἀποκλισθῆναι, ut non *excludantur.* Sic Itala. Vulg. *ut excludant eos.* Est autem præterea varietas editionum nostrarum. Ald. habet τοῦ ἐγκλεισθῆναι, Compl. ἐκκλεισθῆναι. Semlerus in Ep. Crit. p. 18. putat, ἀπο-

e κλεισθῆναι ortum fuisse ex καταπατηθῆναι. Certiora his non habeo. — *שׁוּב, *revertor.* Jud. XX. 48. שָׁבוּ, *reversi sunt,* sec. cod. Alex. ἀπέκλεισαν τοὺς υἱούς, ubi sine dubio legendum est ἀπέκλισαν sec. Oxon. 1 Macc. V. 47. ἀπέκλεισαν αὐτούς, *exclusserunt* illos. Vulg. *ineluserunt se,* sensu eodem, modo quod αὐτοὺς pro ἑαυτοὺς accipit.

f *ΑΠΟΚΛΗΡΟΩ, *sortior, sorte distribuo.* חָלַק, idem. Deut. IV. 19. ἀπεκλήρωσεν. Sic legitur in margine cod. 106. Holm. et est sine dubio alius interpretis. Vid. Suiceri Thes. Eccl. s. h. v.

ΑΠΟΚΛΙΝΩ, *inclino, vergo, deflecto.* הִטָּה. Hiph. a נָטָה, idem. Jud. XX. 48. sec. Oxon. Vide supra s. v. ἀποκλείω. 2 Sam. VI. 10.

g ἀπέκλινεν αὐτὴν εἰς οἶκον, *inferri* eam *jussit* in ædes, ubi cum ἐπεκλίνη et ἐκκλίνειν in codd. permutatur. 1 Reg. VIII. 59. ἀποκλῖναι τὰς καρδίας ἡμῶν πρὸς αὐτὸν, *flectat* ad se animos nostros. — *נָחַח, *removeo, dimoveo.* Inc. Ex. XXVIII. 28.

ΑΠΟΚΑΘΖΩ, *abluo.* הֲדִיחַ Hiph.

a דּוּחַ, *dispello, abjicio.* 2 Par. IV. 6. ubi etiam vox Hebr. notionem *abluendi* habet.

h ΑΠΟΚΝΙΖΩ, *abscindo, avello, vellico, decerpo.* קָלַק, *ungue seco, discerpo.* Lev. I. 15. ἀποκνίσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Hic pro ἀποκνίσει in codice quodam lectum fuisse ἀποκνιεῖ colligit Bielius e Gloss. in Octat. ubi ita: ἀποκνιεῖ, ἀποσπᾷ, ἀφελεῖ τοὺς πίλας, aut e conjectura Bielii τὰς κεφαλάς. Sed potest hæc glossa quoque ad V. 8. pertinere.

i — קָטַף, *decerpo.* Symm. Job. XXX. 4. LXX Ez. XVII. 4. τὰ ἄκρα τῆς ἀπαλότητος ἀπέκνισε, extremos ejus ramos *decerpsit.* Ibid. v. 22. — קָצַב, *præscindo.* 2 Reg. VI. 6. Suidas ad h. l. ἀπέκνισε ξύλον, ἀπέκοψεν. — קָרָא, *voco, invito.* 1 Sam. IX.

k 24. ἀπέκνισε, quæ vox mihi admodum suspecta est. Fortasse referenda est ad אָכַל in antecedentibus. Gloss. marg. cod. 56. Holm. habet ἀποτρίφου. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀποκνίζει, ἀπόκοπτε. Hesych. ἀπέκνιζε, ἀπέσπαλλε. Adde 4 Macc. I. 29.

a 'ΑΠΟΚΟΜΙ'ΖΩ, *defero, deporto.* הֵשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *redire facio.* Prov. XXVI. 16. ἀποκομίζοντος ἀγγελίαν. 2 Macc. II. 15. τοὺς ἀποκομιοῦντας ὑμῖν, eos qui *perferant* vobis.

'ΑΠΟ'ΚΟΜΜΑ, *abscissio.* שִׁקּוּץ, *abominatio, abominabile.* Ez. XX. 7. Aqu. sec. ed. secundam. Potest quidem hæc versio cum textu Hebr. quodammodo conciliari, quia, quod b est abominabile, rescindendum et removendum est: sed nec hoc improbabile est, eum קְצוּצֵי legisse, a קָצַץ, *abscidit, amputavit.* Adde Lucian. Ver. Hist. Lib. I. p. 380. D.

*'ΑΠΟΚΟΠΗ', *abscissio, amputatio, præsectio.* כְּרִיתֻת, *repudium.* Aqu. sec. cod. X. Holm. Deut. XXIV. 3. Respexit etymologiam c vocis Hebraicæ. Phavor. p. 628. 18.

'ΑΠΟΚΟ'ΠΤΩ, *abscindo, amputo, mutilo.* אָפַס, *deficio.* Ps. LXXVI. 8. τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀποκόψει, non amplius se benignum exhibebit. Significat h. l. ἀποκόπτειν, ut Lat. *abscindere, irritum reddere, privare eventu, cessare facere.* Videntur autem LXX hac voce h. l. non so- d lum אָפַס, sed etiam נָמַר, *finire, cessare facere,* expressisse. Vide supra s. v. ἔλεος. — הָלַם, *obtundo.* Al. Jud. V. 22. ἀπεκόπησαν. Sermo ibi est de equis calcibus tundentibus terram. Legendum fortasse est ἐξεκόπησαν. — הֵתֵז, Hiph. a תָּזַז, *reseco.* Ies. XVIII. 5. — כָּרַת. Deut. XXIII. 1. 1 Sam. XXXI. 9. 2 Sam. X. 4. — נָקַר, *effodio, evello.* e Num. XVI. 14. ὀφθαλμοὺς ἀπέκοψας, oculos *effodies:* ubi cum ἐκκόπτειν in codd. permutatur. — קָצַץ, *mutilo, trunco.* Deut. XXV. 12. Jud. I. 6. 7. Adde Aqu. sec. Coisl. sec. 2 Sam. IV. 12.

*'ΑΠΟΚΟΣΜΕ'Ω, *aliquem ornatu suo privo,* deinde *privo* simpliciter, speciatim *privo vita, interficio.* 2 Macc. IV. 38. ἐκεῖ τὸν μιαιφόνον ἀπεκόσμησε. Vulgatus: *in eodem loco sa-* f *crilegum vita privari jussit.* Syrus ܟܛܠܗ. Respondet nostro: aus der Welt schaffen, *to put to death.* Hesych. ἀπεκόσμουν, ἀπετίθουν, ἀπετίθεντο.

'ΑΠΟ'ΚΡΗΜΝΟΣ, *præceps, præruptus.* 2 Macc. XIII. 5. εἶχε περιφερὲς πάντοθεν ἀπόκρημνον, habebat rotundum undique *præceps.* Conf. infra s. v. ἀπόκρυφος, ad Job. XXXIX. g 28.

'ΑΠΟΚΡΙ'ΝΟΜΑΙ, *respondeo,* it. *interrogor.* אָמַר, *dico.* Gen. XXIX. 26. Ex. XXI. 5. 1 Reg. III. 26. — בִּקֵּשׁ עֲנָוָה *quæro mansuetudinem.* Soph. II. 3. ἀποκρίνεσθε αὐτὰ, ubi sine dubio in voce αὐτὰ mendum latet. Suspicor, interpretem Hebr. עֲנָוָה *Græcis literis* exprimere voluisse. Alii contra statuunt, eos pro h עֲנָוָה legisse עֲנוּהָ, ut sit imp. Kal ab עָנָה *respondit,* ut αὐτὰ de suo addiderint. — דָּרַשׁ, *quæro, inquiro,* in Niph. נִדְרַשׁ, *quæror, consulor.* Ezech. XIV. 3. εἰ ἀποκρινόμενος ἀποκριθῶ αὐτοῖς; num interrogatus responderem illis? Ibid. XX. 3. 31. — הִבִּיעַ, Hiph. a נָבַע, *eructo, scaturio.* Prov. XV. 30. — הוֹדִיעַ, Hiph. a יָדַע, *scire facio, indico.* i Job. XXXIII. 4. XL. 2. — הוֹרָה, Hiph. a יָרָה, *doceo.* Mich. III. 11. — *הֵרִיב, *contendo, altercor.* Ies. XLV. 9. sec. Hex. ubi, si recte vidit Montf. ἀποκρίνεσθαι erit *altercari, disceptare, contendere,* i. q. ἀντιλέγειν et δικάζεσθαι, quia in altercationibus mutuæ responsiones locum habent. — הֵשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *redire facio, repono,* ita ut omissum sit דָּבָר. Num. XIII. 27. Jos. XIV. 7. Prov. XXIV. 26. χειλη δὲ φιλήσουσιν ἀπο-

a κρινόμενα λόγους ἀγαθούς. Loco מֵשִׁיב legisse videntur מְשִׁיבֵי, nisi fortasse vitium in ipso textu latet, ac scribendum ἀποκρινομένου. Certe magis nihil placet hæc emendatio, quam ἀποκρινόμενοι, quod Jaegerus conjecit, aut ἀποκρινώμενος e conjectura Faberi ad Harmari Obss. in Orientem T. II. pag. 59. Adde Aqu. Symm. Jos. XIV. 7. Symm.
b Prov. XXVI. 16. οἱ λοιποί, Job. XIII. 22. — הֵשִׁיב דָּבָר, *repono verbum.* 2 Sam. XXIV. 13. 1 Reg. XII. 9. 16. 1 Par. XXI. 12. — הָתִיב Chald. Aph. a תּוּב, i. q. שׁוּב. Dan. II. 14. ἀπεκρίθη (κατὰ) βουλὴν καὶ γνώμην, respondebat de consilio et edicto. Ibid. III. 16. — וְיָשְׁנוֹ, *et ipse.* 1 Sam. XIV. 39. ubi sensum expresserunt. Confer v.
c 38. — מַעֲנֶה, *responsio.* Job. XXXII. 3. — נָשָׂא, *attollo,* omisso קוֹל. Ies. III. 6. — נִשְׁבַּע Niph. *juro.* 1 Sam. XX. 3. — *עַיִן, *oculus.* 1 Sam. XII. 3. ἀποκρίθητε κατ' ἐμοῦ, ubi pro עֵינַי בּוֹ, *oculos meos in eo,* legerunt: עָנִי בִי. — עָנָה *respondeo,* et quandoque in Pihel עִנָּה, *affligo, subigo.* Gen. XVIII. 27. XXIII. 5. 10. 14. XXIV. 50. et alibi passim. —
d Thren. III. 32. loco עִנָּה *affligit* legerunt עָנָה. Eodem modo et Ps. CI. 24. — עֲנָוָה, *humilitas, modestia.* Prov. XVI. 4. ἀρχὴ δόξης ἀποκρίθήσεται αὐτῇ. Legerunt עֲנָהוּ, *respondet ei,* admodum obscure. Soph. II. 3. Vide supra s. v. בָּקַשׁ. — *צָוָה, *jubeo, præcipio.* 1 Sam. II. 1. ubi ἀποκρίνεσθαι est *alloqui,* seu in universum: *verba facere ad*
e *aliquem.* — שָׁמַע, *audio.* 1 Reg. XX. 12. 1 Macc. II. 36. ἀποκρίνεσθαι esse videtur *resistere, vim vi repellere.* — Vide alibi Σκληρῶς.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ, *responsio.* דָּבָר, *verbum.* Deut. I. 22. ἀναγγειλάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν (pro κατ' ἀπόκρισιν) τὴν ὁδὸν, indicent nobis responsione viam. Job. XXXII. 4. — מַעֲנֶה, *responsio.* Job. XXXII. 5. Prov. XV. 1. — *עֲנוֹת. Samar. Ex.
f XXXII. 18. — עֵת, *tempus.* Esdr. VII. 11. Scil. עָתַת est *tempestive loqui.* Fortasse tamen legerunt עֲנוֹת.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΝ ΔΙΔΩΜΙ, *responsum do.* הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio,* ac omisso דָּבָר, aut simili vocabulo, *respondeo.* Job. XXXIII. 5. XXXIX. 34. — הֵשִׁיב מִלָּה, *reddo sermonem.* Job. XXXV. 4. — עָנָה,
g *respondeo.* Job. XV. 2.

ΑΠΟΚΡΙΣΙΝ ΠΟΙΕΩ, *responsum facio, respondeo.* הֵשִׁיב, subintellecta voce מִלָּה, coll. Job. XXXV. 4. *reddo sermonem.* Job. XXXI. 14.

ΑΠΟΚΡΥΒΗ, *absconsio, latibulum.* מֵתֶר, idem. Inc. Ies. XVI. 4.
et Symm. XXXII. 2. sec. unum codicem. Videntur literæ β et φ
h in hac voce, Macedonum more, permutatæ esse. Confer Sturzium de Dial. Maced. et Alex. pag. 31. Kreyssigius in Symb. P. IV. p. 5. seq. in utroque loco rescribendum judicat ἀποκρυφὴ, quod vide infra.

ΑΠΟΚΡΥΠΤΩ, *abscondo, occulto.* הֶעְלִים, Hiph. ab עָלַם, idem. 2 Reg. IV. 27. ἀπέκρυψεν ἀπ' ἐμοῦ, sc. τὸν λόγον, rem mihi *occultavit.* —
i הִסְתַּתֵּר, Hithp. *abscondo me.* Aqu. Ies. XLV. 15. — חָבָה, *latito.* Ies. XXVI. 20. ἀποκρύβηθι μικρόν. — *טָמַן, *occulto, abscondo.* Aqu. Theodot. Job. XX. 26. — *מָאַס, *reprobo, rejicio.* Aqu. Ies. XXXI. 7. Sensum expressit, hinc vix Aquilæ potest esse hæc versio. Kreyssigius

tamen in Symb. P. IV. pag. 6. pro ἀποκρύψουσι legere mavult ἀπορρίψουσι, quo verbo idem interpres Hebr. מָאַס Job. XXXI. 13. Ps. XXXV. 5. et LII. 6. reddidit. — נִכְחַד Niph. a כָּחַד, *celor, celatus sum.* Ps. LXVIII. 7. — נִסְתָּר et הִסְתִּיר, Niph. et Hiph. Job. III. 23. Psalm. XVIII. 7. Ies. XL. 27. Adde Theod. Job. III. 23. Aqu. Ies. VIII. 17. et LIV. 3. — נֶעְדָּר Niph. *desum, deficio.* Soph. III. 6. — נִפְלָא Niph. *mirabilis sum.* Jer. XXXII. 17. οὐ μὴ ἀποκρυβῇ ἀπὸ σοῦ οὐδέν, non male quoad sensum. Ea enim, quæ nos latent, aut intellectum nostrum superant, mirari solemus. — *סָבַב. Gen. XLII. 24. יִסֹּב מֵעֲלֵיהֶם, *se vertit desuper eis*, h. e. *discessit paulum*, ἀποκρυβεὶς ἀπ' αὐτῶν. Ita sec. libros nonnullos. Vat. ἀποστραφείς habet. Bene quoad sensum, nam ἀποκρύπτεσθαι ἀπό τινος notat *se* vel *faciem suum avertere ab aliquo.* — צָפַן, *recondo, abscondo.* Aqu. Symm. Cant. VII. 13. ubi ἀποκρύπτειν τινί est *reponere, servare alicui aliquid.* LXX habent: ἐτήρησά σε.

ΑΠΟΚΡΥΦΗ, *absconsio, latibulum.* *מַחֲבֵא, *latibulum.* Symm. Ies. XXXII. 2. ἀποκρυφὴ ἀπὸ πνεύματος. — סֵתֶר, *locus, ubi aliquis bene latet, absconsio.* Aqu. Ies. XXXII. 2. LXX Job. XXII. 14. XXIV. 15. ubi Symmachus σκέπασμον habet. — פָּרַשׂ, seq. עַל, *expando super aliquem.* Inc. Job. XXV. 9. ἔθετο σκότος ἀποκρυφὴν αὐτοῦ, posuit tenebras latibulum suum, aut potius ejus, ut referatur ad *solium.* Bene quoad sensum. Bielius ἀποκρυφὴν perperam retulit ad עָנָן, *nubes*, cui potius h. l. σκότος respondet. Hinc quoque non possum assentiri Kreyssigio, qui in Obss. Crit. in Grr. Jobi Intt. p. 15. verba hæc incerti interpretis pro scholio ex Vers. Alex. Psalm. XVII. 11. deprompto habet.

ΑΠΟΚΡΥΦΟΣ, *absconditus*, et ΤΟ ΑΠΟΚΡΥΦΟΝ, ΤΑ ΑΠΟΚΡΥΦΑ, *absconditum, absconditus.* *גְּלוֹם, *pallium.* Syrus Ez. XXVII. 24. Respexit notionem *involvendi* et *convolvendi*, quam habet radix גָּלַם. Vide ibi Hex. et ad ea Montf. — לַהֲטִים, *præstigiæ occultæ.* Symm. Ex. VII. 11. 22. Ἀπόκρυφα notat h. l. *artes arcanas, quales magorum esse solebant.* — מַטְמוֹן, plur. *thesauri absconditi.* Symm. Theod. Prov. II. 4. — מַכְמָנִים, *thesauri absconditi.* Dan. XI. 43. κυριεύσει ἐν τοῖς ἀποκρύφοις τοῦ χρυσίου καὶ τοῦ ἀργύρου (sc. ϑησαυροῖς, coll. 1 Macc. I. 24.), dominabitur absconditis auri et argenti thesauris. — מִסְתָּר, *latebræ.* Ps. IX. 30. ἐν ἀποκρύφοις, sc. τόποις. Ibid. v. 31. ἐν ἀποκρύφῳ. Ibid. XVI. 13. Symm. Ps. X. 8. — מִסְתּוֹר idem. Ies. IV. 6. ἐν ἀποκρύφῳ, sc. τόπῳ. — מְסַתְּרְתָּא Chald. part. Pah. plur. fœm. Dan. II. 22. ἀποκαλύπτει βαθέα καὶ ἀπόκρυφα, sc. μέρη, (conf. Sir. XXIII. 26.) revelat profunda et abscondita. — מְצוּדָה, *arx, munitio.* Job. XXXIX. 28. ἐπ' ἐξοχῇ πέτρας καὶ ἀποκρύφῳ. Sensum expresserunt. Locus enim, ad quem aditus non patet, est absconditus, ubi bene aliquis latere potest. Bochartus Hieroz. P. II. L. I. c. 2. pag. 173. pro ἀποκρύφῳ reponendum censet ἀποκρήμνῳ, *in rupe prærupta.* Hieronymus: "In petris manet, in præruptis silicibus commoratur, atque in inaccessis rupibus." — סֵתֶר, *absconsio, locus absconditus.* Deut. XXVII. 15. Ps. XXVI. 9. Aqu. et Ed. Vta Ps. XC. 1. Aqu. Cant. II. 14. ubi ἀπόκρυφα *loca abscondita* notat. — עַלְמָה *virgo*, quæ *a virorum aspectu mansit abscondita*, seu: *quæ*

a *in gynæceo latet.* Aqu. Gen. XXIV. 43. — *עָפֶל, *locus editus.* Symm. Mich. IV. 8. Legit אֹפֶל cum Aquila et τῷ ϛ'. — צָפוּן, *reconditum.* Symm. Psalm. LXXXII. 4. Sirac. XXXIII. 8. 9. ἀπόκρυφα, *sensus reconditus,* aut: *difficilis ad intellegendum* (Xenoph. Mem. III. 5. 14.) *alicujus sententiæ.* Ibid. XLII. 12. Συγάτηρ πατρὶ ἀπόκρυφος ἀγρυπνία, quæ

b verba non vertenda sunt cum quibusdam interpretibus: filia patri est occulta, h. e. interior cura, sed cum Grotio: filia innupta adhuc varias ærumnas et curas patri creat. Vide supra s. v. עֲלָמָה. Ibid. v. 26. Adde Xenoph. Conviv. VIII. 11. Eurip. Herc. Fur. v. 1069.

*ΑΠΟΚΡΥ'ΦΩΣ, *abscondite, occulte, obscure.* Vox hæc, a Bielio

c omissa, legitur apud Aqu. Hab. III. 14. pro בַּמִּסְתָּר, *in abscondito,* ubi Symm. habet κρυφίως.

ΑΠΟΚΤΕΙ'ΝΩ, *occido, interficio, perdo.* אָבַל, *edo,* metaph. *consumo, perdo.* Symm. Job. I. 16. — *דָּקַר, *pungo, confodio, transfigo.* 1 Sam. XXX. 4. sec. Complut. ubi cum ἀποκτενεῖ et ἐκκεντεῖ in codd. permutatur. — הָכָה Hiph. a נָכָה, *per-*

d *cutio.* Jos. VII. 5. VIII. 24. Jud. VI. 16. ubi cum κατάσσειν in codd. permutatur. — הָמָה, *strepo.* Ez. VII. 16. הֹמוֹת, ἀποκτιῶ. Legerunt sine dubio הֲמָתִי a מוּת. — הֲמִית Hiph. a מוּת, et semel in Pih. מֵתַת, *facio mori.* Gen. XVIII. 25. Ex. I. 16. Hos. II. 3. et alibi sæpius. — הַצְמִית Hiph. *exscindo.* Psalm. C. 10. — הָרַג, *occido.* Gen.

e IV. 8. 2 Par. XXVIII. 9. ἀποκτεῖναι ἐν αὐτοῖς, occidistis filos. Vide et Psalm. LXXII. 34. Sic κατάσσειν eodem modo construitur v. 5. et 17. Psalm. LXXVII. 52. ἀπέκτεινεν ἐν χαλάζῃ τὴν ἄμπελον αὐτῶν, *perdidit* grandine vitem illorum. — מוּת, *morior.* Num. XX. 4. Deut. XXII. 22. 25. Ez. XXXIII. 27. τοὺς ἐν τοῖς σπηλαίοις (sc. ὄντας) θανάτῳ ἀποκτενῶ, illos, qui in speluncis commorantur, f peste occidam. Eadem phrasis occurrit Apoc. II. 23. ubi Beza male pleonasmum statuit. — עֹרֶף, *decollo.* Ies. LXVI. 3. ὡς ὁ ἀποκτείνων κύνα. — קָטַל, et Chald. Ithpah. Psalm. CXXXVIII. 18. Dan. II. 13. — רָצַח, *interficio.* Ps. XCIII. 6. — שָׁלַח יָד, *immitto* s. *injicio manum.* Esth. II. 21. — *שְׁלַט Chald. *dominor, prævaleo.* Dan. VI. 25. g sec. Chis. οἱ λέοντες ἀπέκτειναν αὐτούς, consequente posito pro antecedente. — Dan. XIII. 48. sec. cod. Chis. ἀπεκτένατε, *interficere vultis* s. *condemnatis,* ubi ἀποκτείνειν est i. q. καταχρίνειν, coll. Hist. Sus. v. 48. Ibid. v. 53.

*ΑΠΟΚΤΕ'ΝΝΩ (pro quo et Ἀποκτένω et Ἀποκτεννύω, etiam ἀποκτεινύω, v. c. apud Dion. Cass. p. h 791. 50. Reim. dicitur), *interficio.* הֲמִית idem. Deut. XXXII. 39. juxta Rom. et Paris., quod ad priscum scribendi morem referendum conjicit Breitingerus in Præf. ad LXX, quemadmodum Alex. alicubi habet ἀναβένω pro ἀναβαίνω. Sap. XVI. 14. ἀπεκτάνων, sc. ἑαυτὸν, *mortem et interitum sibi parat.* Tob. I. 18. ἀπέκτεινε. Conf. Maittaire de Dialectis L. Gr. p. 209. et 465. ed. i Sturzii.

*ΑΠΟΚΤΙ'ΖΩ, *condo,* unde ἀπόκτισις, *colonia.* גָּלָה *captivum abduco,* Hoph. *captivus abducor.* 1 Par. IX. 1. ἀποκτισθέντων sec. MS. Cantabr. Potest quidem hæc lectio cum textu Hebr. quodammodo conciliari, vera tamen scriptura esse videtur ἀποικισθέντων, quam habet Vat.

*ΑΠΟΚΤΕ'Ω, *pario, gigno.* 4 Macc. XV. 17.

a Ἀποκυλίω, *devolvo*. גָּלַל, idem. Gen. XXIX. 3. ἀπεκύλιον τὸν λίθον ἀπὸ τοῦ στόματος τοῦ φρέατος, devolvebant lapidem ab ore putei. Vide ib. v. 8. et 10. et cf. Matth. XXVIII. 2. ac Marc. XVI. 3.

Ἀποκωλύω, *prohibeo*. הָכְלִים, הָכְלֵם, Hiph. et Hoph. *ignominia afficio et afficior*. 1 Sam. XXV. 7. 15. οὐκ ἀπεκωλύσαν ἡμᾶς, non ignominia nos, arcendo a se, affecerunt. Bene quoad sensum. — חָלָא, *cohibeo, removeo*. 1 Sam. XXV. 33 ἡ ἀποκωλύσασά με, quæ me *prohibuisti*. Adde ib. 1 Sam. VI. 10. sec. Vat. ubi ἀποκωλύειν notat *vi retinere*, i. q. series orationis satis docet. — עָנַן, idem. 1 Sam. XXV. 34. ἀπεκώλυσέ με σήμερον τοῦ καταπαῆσαι, *cohibuit* me hodie, ne tibi damnum c inferrem. 1 Reg. XX. 7. χρυσίον μου οὐκ ἀπεκώλυσα ἀπ' αὐτοῦ, aurum meum non *recusavi* ei tradere. Coh. II. 10. οὐκ ἀπεκώλυσα τὴν καρδίαν μου ἀπὸ, non *retinui* animum meum ab etc. Adde 2 Sam. XIII. 13. ubi in codd. cum κωλύω permutatur. — עָצַב, *dolore afficio*. 1 Reg. I. 6. οὐκ ἀπεκώλυσεν αὐτὸν ὁ πατήρ. Sc. עָצַב h. l. notat *minis, correptionibus* d *et increpationibus dolore aliquem afficere, et ita a proposito s. conatu suo deterrere*. Fortasse etiam τῷ עָצַב tribuerunt notionem *constringendi* et *cohibendi*, de qua vide Schultensium de Defectibus Hodiernis L. Hebr. p. 379. seq. Joseph. A. J. VII. 14. 4. habet: οὐκ ἐπέλιπεν, οὐδ' ἐπέσχεν αὐτὸν τῆς προαιρέσεως. Hinc apparet, non opus esse, ut e cum aliis statuatur, eos loco עָצַב legisse עָצַר. 3 Esdr. II. 28. Chald. בְּטַל Pah. *impedivit*. Esdr. VII. 21. ubi LXX καταργῆσαι. Sir. VII. 35. ἐπὶ νεκρῷ μὴ ἀποκωλύσῃς χάριν, mortuo ne *deneges* benignitatem vel beneficium.

Ἀποκωφόομαι, *obmutesco, obsurdesco*. חָרַשׁ, *silea*. Mich. VII. 16. τὰ ὦτα αὐτῶν ἀποκωφωθήσεται, aures eorum *obsurdescent*. — נֶאֱלַם Niph. ab אָלַם, *obmutesco*. Ez. III. *f* 26. XXIV. 27.

Ἀποδακτίζω, *recalcitro*. בָּעַט idem. Deut. XXXII. 15. Suidas ad h. l. ἀπελάκτισεν ὁ ἡγαπημένος, ἀντὶ τοῦ ἀπεσείσατο. Eadem habet Phav. in ἀπολακτίζω, ubi tamen explicat ἀπέλασεν, pro quo, judice Ernesti, sine dubio legendum ἀπέλασεν, *repudiavit*. Inc. 1 Sam. II. 28. 29.

Ἀπολαμβάνω, *accipio*. *הוֹתִיר g Hiph. *reliquum facio, relinquo*. Ex. XII. 10. ἀπολήψεται sec. Ald. ubi tamen sine dubio legendum est ἀπολείψεται, ut legitur in Vatic. — *חָזַק, Pih. *apprehendo*. 1 Reg. I. 50. ubi pro ἀπελάβετο, quod habet Ald., necessario reponendum est ἐπελάβετο. — לָקַח, *accipio*. Num. XXXIV. 14. — *מָחִים, *medullati*. Ies. V. 17. ubi loco ἀπειλημμένων re- h ponendum est ἀπηλειμμένων, ab ἀπαλείφειν, *delere*, hoc sensu: deserta deletorum comedent agni. Nempe derivarunt מְחִים a מָחָה, *delere*, quasi scriptum esset מְמֻחִים vel מְחוּיִם. 2 Macc. IV. 46. VI. 21. ἀπολαβόντες αὐτὸν κατ' ἰδίαν, seorsim eum *abducentes*, coll. Marc. VII. 33. Ib. VIII. 6. τοὺς ἐπικαίρους τόπους ἀπολαμβάνων, opportuna loca *occupans*. i

*Ἀπολανθάνομαι, *obliviscor*, i. q. simplex λανθάνομαι. נָשַׁךְ, *obliviscor*. 1 Sam. XII. 9. ἀπελάθοντο κυρίου, sec. Compl. Reliqui libri habent ἐπελάθοντο.

*Ἀπόλαυσις, *fruitio, usus, commodum, fructus, quem ex aliqua re percipimus*, etiam *voluptas, oblectatio*. כּוֹשָׁרוֹת, *compedes*. Symm. Psalm. LXVII. 7. sec. unum codicem a Montf. inspectum. Sc. כֶּשֶׁר

a in l. Syr. notat *felicem, prosperum esse.* Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 837. seq. Hinc כּוֹשָׁרָה est *felicitas.* עֹשֶׁג, *delectatio.* Symm. Psalm. CXVIII. 143. *αἱ δὲ ἐντολαί σου ἀπόλαυσίς μου,* sec. Origenem T. II. p. 813. ed. Paris. 3 Macc. VII. 16. *σωτηρίας ἀπόλαυσις.*

ΑΠΟΛΑΎΩ, *fruor.* *רָאָה, *video,* ac metaph. *fruor.* Symm. Cohel.

b IX. 9. *ἀπόλαυσον ζωῆς.* Vulg. *perfruere vita.* Sic Thucyd. Lib. II. c. 53. p. 123. ed. Duk. *εἰκὸς εἶναι τοῦ βίου τι ἀπολαῦσαι.* — רָוָה, *inebrior,* ac metaph. *ad satietatem usque fruor.* Prov. VII. 18. *ἀπολαύσωμεν φιλίας.* — שְׂאֵת inf. a נָשָׂא, *ferre.* Symm. Cohel. V. 18. ubi *partem suam sibi capere* est *frui opibus ac divitiis.* Sap. II. 6. *ἀπολαύσωμεν τῶν ὄντων ἀγαθῶν.*

c ΑΠΟΛΈΓΟΜΑΙ ΤΗ͂Ν ΨΥΧΗ͂Ν, *renuntio animæ, repudio animam,* h. e. *despondeo animum, præ vita eligo mortem.* שָׁאַל אֶת נַפְשׁ לָמוּת (quæ formula de iis dicitur, *qui eo redacti sunt, ut vitæ præoptent mortem.*) Jon. IV. 9. *ἀπελέγετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ,* animum ita despondit, ut præ vita eligeret mortem. Plutarch. in Vita Lycurgi T. I. p. 54. A. *φονεύειν*

d *ἀπολεγομένους καὶ παρακεχωρηκότας.* Confer Fischerum de Verss. GG. p. 117. Hesych. *ἀπολέγειν, ἀπολέγεσθαι, ἀπαυδᾶν.*

ΑΠΟΛΕΊΠΩ, *relinquo, desino, desisto.* אָבַד, *pereo.* Job. XI. 20. *σωτηρία δὲ αὐτοὺς ἀπολείψει, effugium eis periit.* Inc. Deut. XXVI. 5. — נָדַע, *abscindo.* Inc. Deut. IV. 2. Ita Bielius. Sed in textu Hebr. ibi

e legitur נָרַע cum Resch. — נָרַע, *diminuo.* Ex. V. 19. *οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῆς πλινθείας τὸ καθῆκον τῇ ἡμέρᾳ,* portionem statutam laterum cotidie debetis præstare. Sic lectionem affert ed. Romana. Trendelenburg. in Notis ad Chrestom. Hexapl. p. 206. conjicit, LXX scripsisse *ἀπολήψεσθε,* quod Hebraico magis conveniret, coll. Deut. IV. 2. (ubi Inc. *οὐκ ἀπολείψετε,* sed LXX *οὐκ ἀφελεῖτε.*) f cui sententiæ tamen ideo accedere non possum, quia in oculos incurrit, eos sensum tantum, nec male, expressisse. — הוֹתִיר Hiph. a יָתַר, *relinquo.* Ex. XII. 10. ubi in codd. cum *καταλείπεσθαι* et *ὑπολείπεσθαι* permutatur. Lev. XXII. 30. — חָדַל, *desino, desisto.* 2 Par. XVI. 5. *ἀπέλιπε τοῦ μηκέτι οἰκοδομεῖν, desinebat* ædificare. Prov. XIX. 27. g *υἱὸς ἀπολειπόμενος φυλάξαι παιδείαν,* filius, qui *desinit* observare institutionem, ubi pro חָדַל, *cessa,* legerunt חֲדָל. — חָרוּל *, *urtica,* seu *urticis obsitum.* Soph. II. 9. *ἀπολελειμμένη*: ubi Cappello legisse videntur חָדֵל, h. e. *desertus ab hominibus,* ab Arab. خذل, *desertus fuit.* Sed regio urticis s. sentibus obsita recte deserta dici potest. — נִשְׁאַר Niph. *reliquus sum.* Ex. h XIV. 28. — עָזַב, *relinquo.* Prov. II. 17. IX. 6. — *פָּקַד, *visito.* 2 Reg. X. 19. ubi vox Hebr. notionem *deficiendi* habet. — *שָׁאַל, *rogo.* 1 Reg. XIX. 4. *ἀπελίσσετο τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, despondit* animum suum. Ita LXX sec. Compl. aut potius Symm. ex sententia Fischeri de Verss. GG. V. T. pag. 118. ubi non est legendum *ἀπελίγετο,* sed *ἀπολείπεσθαι τὴν ψυχὴν* est i. q. *ἀθύμως ἔχειν,* cum qua formula conjunctum reperitur apud Xenoph. Cyrop. IV. 2. 2. Vide quoque Fischer. ad Æschin. III. 3. 10. — *שָׁלַח, *mitto.* Aqu. Symm. Job. XXXIX. 3. *ἀπολείπουσι, deserunt, relinquunt,* scilicet fœtus suos statim post partum, ut vel facilitas describatur, qua fœtus suos emittunt, nullos post partum sentientes dolores, vel incuria, qua fœtus suos statim post partum sibi ipsos committunt, nec eos fovent. Prius magis placet, quanquam posterius se-

quentibus confirmari videtur. — Sap. XIV. 6. spes hominum in diluvio ad rates confugiens ἀπέλιπεν αἰῶνι σπέρμα γενέσεως, conservatum tradidit, seu reliquit, mundo semina rerum creatarum. Vulg. *remisit.* Sir. XVII. 19. ἀπόλειπε ἁμαρτίας, *renuntia* vitiositati. 2 Macc. IV. 29. de Menelao, qui sacerdotio pulsus erat, ἀπέλιπε τῆς ἀρχιερωσύνης. Vulg. *motus est a sacerdotio.* Ibid. X. 19. Hesychius: ἀπολείπεται, ἀπομένει.

ΑΠΟΛΗΓΜΑ, *terminus.* שׁוּל, *fimbria, margo.* Aqu. Ex. XXVIII. 33. Accepisse videtur ἀπόλημμα in notione *syrmæ, laciniæ* seu *caudæ vestis.*

*ΑΠΟΛΗΓΩ, *desino.* Legitur hoc verbum Dan. V. 27. sec. Chis. atque Chald. שְׁלַם, *absolvo, finem impono,* respondet. Conf. Scharfenberg. Anim. ad Dan. p. 96. Hesych. ἀπόλημι, παύω.

*ΑΠΟΛΗΝΙΟΝ, *torcular.* יְקָבִי, *torcularia.* Zach. XIV. 10. ubi libri nonnulli, teste L. Bosio, pro ὑπολημίων habent ἀπολημίων.

ΑΠΟΛΙΘΟΟΜΑΙ, *ut lapis fio,* q. d. *lapidesco, rigesco,* seu *induror, ut lapis.* דָּמַם כְּאֶבֶן, *sileo ut lapis.* Ex. XV. 16. ἀργίθητι βραχίονός σου ἀπολιθωθήτωσαν, per potentiam brachii tui fiant sicut lapides. — טָפַשׁ, *obesor, pinguefio.* Inc. Ps. CXVIII. 70. ἀπελιθώθη, ut lapis factus seu in lapidem versus est. Sensum expressit. Utraque enim vox metaphorice h. l. accipitur de *stupiditate animi,* coll. Targ. 1 Sam. XIII. 13.

ΑΠΟΛΙΜΠΑΝΩ, *derelinquo.* שָׁרִיד, *reliquum.* Symm. Job. XX. 21. ἀπολίμπανεν.

ΑΠΟΛΛΥΜΙ, ΑΠΟΛΛΥΩ, *perdo, occido.* ΑΠΟΛΛΥΟΜΑΙ, *pereo, morior.* אָבַד, אֹבֵד, הֶאֱבִיד, Kal, Pih. Hiph. *pereo, perdo.* Symm. Prov. XXXI. 6. ubi ἀπολλύμενος, Hebr. אוֹבֵד respondens, notat *ad mortem destinatum.* LXX Deut. XI. 4. ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος, perdidit illos Dominus, coll. XII. 2. 3. Ibid. XXXII. 28. ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλὴν, natio, quæ *suis perit consiliis.* Bielius: *qui perdidit consilium,* coll. Sir. XXIX. 17. et XLI. 4. 1 Sam. IX. 3. ἀπώλοντο οἱ ὄνοι, *perditi* erant asini. Vide et v. 20. Ps. CXVIII. 175. ἐπλανήθην ὡς πρόβατον ἀπολωλὸς, oberro instar ovis *perditæ* seu *vagantis.* Ez. XXXIV. 4. τὸ ἀπολωλὸς (sc. πρόβατον) οὐκ ἐξεζητήσατε. Conf. Luc. XIX. 10. et Lex. N. T. s. h. v. Job. III. 3. ἀπόλοιτο ἡ ἡμέρα, *pereat* dies, τοῦτ' ἔστι μὴ μνημονευθείη, h. e. *ejus mentio non fiat.* Ita Severus in Catena PP. p. 116. Psalm. IX. 39. ubi ἀπολεῖσθε imprecantis est, non indicantis, ut jam intellexit Apollinarius. Abd. v. 8. ἀπολῶ τοὺς σοφοὺς ἐκ τῆς Ἰδουμαίας, *auferam* sapientes ex Idumæa. Hesych. ἀπολῶ, ἀπολέσω, ἀφανίσω. — אַבִּיר, *fortis, robustus.* Ies. XLVI. 12. οἱ ἀπολωλεκότες τὴν καρδίαν, increduli, qui dubitant de veritate vaticiniorum, aut: contumaces, immorigeri. Legerunt per Daleth אוֹבְדֵי s. אֲבֵדֵי, ab אָבַד, *perire,* coll. Jer. IV. 9. — אֵיד, *exitium.* Prov. XVII. 5. ἐπιχαίρων ἀπολλυμένῳ, sensu eodem. אָסַף, *congrego.* Ez. XXXIV. 29. ἀπολλύμενοι λιμῷ. Vocem אָסַף etiam *perdendi* notionem habere satis notum est. — אָרַב, *insidior.* Prov. XXIII. 28. ubi mihi certe non est verosimile, eos loco תֶּאֱרֹב legisse תֶּאֱבֹד. — בָּלַע, Pih. *absorbeo.* Job. II. 3. Vocem ἀπολέσαι Aquilæ hoc loco reddendam, ac in καταποντίσαι, quod Aquilæ tribuitur, mutandum esse, est ingeniosa conjectura Grotii ad hunc locum. Certe vox καταποντίζειν sæpius re-

a spondet Hebr. עָלַע apud LXX, v. c. Psalm. LV. 9. Thren. II. 5. et alibi. Vide Middeldorpf. Curas Hex. in Jobum p. 5. seq. — נָוַע, *exspiro.* Num. XX. 3. ὄφελον ἀπωλόμεθα ἐν τῇ ἀπωλείᾳ, ubi ἀπόλλυμαι est i. q. ἀποθνήσκω, cum quo etiam in codd. permutatur. — דִּבֵּר Pih. *dico,* etiam *perdo.* 2 Par. XXII. 10. In loco parallelo 2 Reg. XI. 1. le-
b gitur תְּאַבֵּד. Confer Schultensii Opera Minora p. 124. seq. — דָּחָה, *depello.* Ies. XI. 12. συνάξει τοὺς ἀπολομένους Ἰσραὴλ, congregabit ejectos et dispersos Israëlitas. — *דַּלְתוֹת, *januæ, portæ.* Ez. XXVI. 2. ἀπόλωλε. Videntur legisse דָּלוֹת, a rad. דָּלַל, *exhaurire,* nisi statuere malles, ἀπόλωλε esse glossema ad antecedens συντρίβη referendum, et voci-
c bus τὰ ἔθνη recte exprimi הָעַמִּים דַּלְתוֹת. — הוֹבַד Chald. Aph. ab אָבַד. Dan. II. 12. 18. 24. VII. 11. 26. — הוּם, *turbo.* Deut. VII. 23. ἀπολέσει αὐτοὺς ἀπωλείᾳ μεγάλῃ. — הוֹרִישׁ Hiph. a יָרַשׁ, *possessione expello.* Num. XIV. 12. XXXII. 39. Deut. II. 12. — הוֹשִׁיעַ Hiph. a יָשַׁע, *salvo.* Job. V. 15. ἀπώλοντο δὲ ἐν πολέμῳ. Ante יָשַׁע legerunt aut
d inseruerunt particulam negandi. — הֶחֱרִים Hiph. *perditioni devoveo.* Ies. XXXIV. 2. et XXXVII. 11. — הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio.* Ez. XXXIX. 3. ἀπολῶ τὸ τόξον, arcum *frangam.* — הִכְרִית, נָכְרַת, Hiph. et Niph. *exscindo, exscindor.* Ex. XXX. 28. Lev. VII. 10. ubi cum ἐξολοθρεύεσθαι in codd. permutatur. Ies. XI. 13. et alibi passim.
e — הִכַּת Hoph. a כָּתַת, *contundor.* Ies. XXIV. 12. — *הָלַךְ, *eo, abeo,* etiam *morior, pereo.* LXX sec. cod. Norimb. Jer. IX. 9. ubi ἀπώλοντο vel est merum glossema ad vocem ᾤχοντο, vel versio alius interpretis. — הָרַג, *occido.* Gen. XX. 4. Esth. IX. 11. ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀπολωλότων, numerus *occisorum.* Ib. v. 16. ἀπώλεσαν γὰρ αὐτῶν μυρίους πενταχισχιλίους, oc-
f *cidebant* enim illorum quindecim millia. Conf. 1 Macc. II. 37. et Matth. XXVI. 52. Hesych. ἀπολλύει, λυπεῖ, φονεύει. — הֶרֶג, *occisio.* Ies. XXX. 25. — הִשְׁבִּית, נִשְׁבַּת, Hiph. et Niph. *cessare facio, cesso.* Lev. XXVI. 6. Ies. XIII. 11. Jer. XLVIII. 35. — הִשִּׁם Hiph. a שָׁמַם, *desolo.* Ez. XXX. 12. 14. — הִשְׁמִיד, נִשְׁמַד Hiph. et Niph. Deut. II. 21. IV. 26. Jos. XI. 14. g — חֵרֶם, *anathema.* Ies. XLIII. 28. — *יָשַׁע. Job. V. 15. ἀπώλοντο ἐν πολέμῳ. Legerunt וַיִּשָּׁעַם חֶרֶב, *gladius, ensis, bellum auferet illos.* — כָּלָה, כָּלָה Kal et Pih. *consumo, consumor.* Job. VII. 6. ἀπώλωλε δὲ ἐν κενῇ ἐλπίδι, periit autem spe vana. Ibid. IX. 22. Ies. XXIX. 30. — לָקַח, *accipio.* Jer. XLIV. 12. ubi לָקַח est in notione *tollendi.* — מוּת, *morior.* Job. IV. 21. ἀπώλοντο, h *mortui* sunt. Vide et Prov. XIX. 16. et conf. Joh. III. 15. 16. XVIII. 24. Hesych. ἀπολέσθαι· ἀποθανεῖν. — מֵתִים, *mortales.* Psalm. XVI. 15. ἀπολλύων ἀπὸ γῆς, διαμέρισον αὐτοὺς ἐν τῇ ζωῇ αὐτῶν, perdens de terra, divide illos in vita illorum. Ita enim ex Theodoreto et Suida pro ἀπ' ὀλίγων, quod in ed. Wechel. legitur, reponendum esse censet Küsterus not. ad Suidam v. ἀπολλύων. i Et certe etiam alios ἀπολλύων legisse patet e Scholiis ad Psalm. l. c. sed Theodoretum ἀπολύων potius legisse apparere videtur Bielio ex explicatione ejus, qua verbum illud interpretatur: sc. παρασήμαντον εἰς θάνατον. Hæc enim magis τῷ ἀπολύων, quam ἀπολλύων convenit: sicut et in Rom.

a LXX Intt. et Aldina editione Suidæ, qui Theodoretum ad Ps. XVI. 15. sequutus est, ἀπολύων legitur. — נָבַל Pih. *vilipendo.* Jer. XIV. 21. μὴ ἀτιμίσῃς θρόνον δόξης σου: ubi eos pro תְּנַבֵּל, *dejicias*, aut *turpitudine afficias*, legisse תְּאַבֵּד Cappellus conjicit, ego autem sensum expressisse existimo. Michaëlis in Suppl. p. 1588. putat, eos deduxisse vel a b נָבַל (*ne marcescere fac*), vel a נִבְלָה, *ne cadaver fac, ne mori fac.* — נָדַח, *depello.* Inc. Prov. XIV. 32. LXX Ies. XXVII. 13. Jer. XXVII. 15. — נָכְחַד Niph. *excindor.* Job. IV. 7. — נָכְשַׁל Niph. *impingo.* Jerem. VI. 15. — נֶעְדָּר Niph. *desum.* Ies. XXXIV. 16. — נֶעֱבַר Niph. *turbor.* Prov. XV. 7. Non legerunt נִכְרֵת, *excindentur*, sed permu- c tarunt עָבַר cum עָקַר. — *נָפַל, *cado*, Hiph. הַפִּיל, *cadere facio.* Ps. CXXXIX. 11. ubi pro יַפִּילֵם בְּמַהֲמַרוֹת, *cadere faciet eos in foveas profundas*, Incertus sensum exprimens habet: οὕτως αὐτοὺς ἀπόλεσον. — נָסַף, נָסְפָה, Kal et Niph. *consumor, pereo.* Symm. 1 Sam. XII. 25. תִּסָּפוּ, ἀπολεῖσθε. Male Semlero in Apparatu Critico V. T. p. 301. d pro ἀπολεῖσθε reponendum esse videtur ἐκδύσασθε, aut simile quid. LXX Gen. XVIII. 24. Prov. XIII. 24. — עֶבְרָה, *excandescentia.* Prov. XI. 23. ἐλπὶς δὲ ἀσεβῶν ἀπολεῖται apud Iac. et LXX, qui legerunt עֶבְרָה, *transit, evanescit*, quam vocis efferendæ modum optavit I. D. Michaëlis. — עָלָה בַּתֹּהוּ, *ascendo in inane*, h. e. *abeo in nihilum.* Job. e VI. 18. — עָשָׂה, *facio*, etiam *tracto in utramque partem.* Gen. XVIII. 29. 30. ubi עָשָׂה est i. q. הִשְׁחִית v. 28. — עָשָׂה נְבָלָה, *facio secundum stultitiam*, aut *facio abjectionem.* Job. XLII. 8. ἀπώλεσα ἂν ὑμᾶς, vos perdidissem: non male quoad sensum. — פָּרַץ, *irrumpo.* Exod. XIX. 24. — *צָרַף כָּבֹר, *purgo sicut parificatorem*, s. *fornax.* Ies. I. 25. ἀπολέσω, non male quoad sensum. f — קָדַר, *atratus sum.* Job. V. 11. ἀπολωλότας, *miseros, qui pullati incedunt tristitiam suam declarandi causa.* — *שָׁבַר Pih. *exspecto, spero.* Esth. IX. 1. Legerunt שָׁבְרוּ, *confracti sunt*, a שָׁבַר, *frango.* — שָׁבַר, *confringo.* Ies. XIV. 25. — *שָׁגָה, *erro.* Prov. V. 23. ἀπώλετο, *errat, in incertum vagatur.* Jaegerus refert ad יָמוּת. Vide Opuscula Critica p. g 282. seq. ubi simul monui, Alexandrinos scripsisse: καὶ ἀπώλετο διὰ πολλὴν αὐτοῦ ἀφροσύνην. — שָׁדַד, שׁוֹד, Kal et Pyh. *devasto, devastor.* Ies. XV. 1. Jer. XLVII. 4. Ez. XXXII. 12. — שָׁחָה, *nato.* Ies. XXV. 11. τοῦ ἀπολέσαι. Loco Sin legit Schin: nam שָׁחָה est *deprimor*, quod h. l. sensu metaphorico acceperunt. — *שָׁחַח, *me incurvo ac deprimo.* Hebr. h Job. IX. 13. — שִׁחֵת: הִשְׁחִית, Pih. et Hiph. *corrumpo.* Gen. XVIII. 28. XIX. 13. Ies. XI. 9. — שַׁחַת בָּלִי, *fovea consumptionis.* Ies. XXXVIII. 17. — שִׁכְלִים, *orbitates.* Ies. XLIX. 20. — שָׁלַט, *tyrannidem exerceo, dominor.* Esth. IX. 2. — תָּמַם, *consumor.* Psalm. LXXII. 19. Ies. XVI. 4. Sir. II. 14. et LI. 2. ἀπολωλεκότες τὴν ὑπομονήν, qui spem i *abjiciunt*, iidem, qui c. XVII. 24. ἐκλείποντες ὑπομονήν, *spe in Deum destituti*, dicuntur, coll. c. XXVII. 16. ἀπώλεσε πίστιν. Sic et Cicero Mur. 13. dixit *perdere spem*, pro *abjicere.* Sir. VIII. 15. ὡς ἀπολωλεκὼς γένου,

a *pro amisso habeas.* Vulg. *quasi perditum habe.* Ibid. X. 3. ἀπολλύειν τὸν λαὸν, *detrimentum afferre* civitati seu reipublicæ. Ibid. XXVII. 18. ubi notat *ictu lethali lædere.* 1 Macc. III. 9. ἀπολλύμενοι sunt *dissipati, in fugam versi,* ubi vide Symm. ac Michaëlis Animadversiones. Sir. XXIX. 17. ἀπολωλεκὼς αἰσχύνην, coll. 3 Macc. I. 19. τὴν αἰδῶ παραλι-
b πών. — Vide alibi Ῥίζα.

ΑΠΟΛΟΓΕ'ΟΜΑΙ, *defendo sermone, pro defensione mei vel alterius loquor.* הֹרִיב, Hiph. a רוּב, *litigo, causam dico.* Jer. XII. 1. ὅτι ἀπολογήσομαι πρός σε. — נֹצֵר, part. *custos.* Jer. XXXI. 6. ἀπολογουμένων, ubi ἀπολογεῖσθαι *narrare, referre* notare videtur, unde ἀπόλογος est *narratio sive vera sive ficta.* 2 Macc. XIII.
c 26. ἀπελογήσατο ἐνδεχομένως. Vulg. *defendit possibiliter.*

ΑΠΟΛΟ'ΓΗΜΑ, *defensio causæ.* רִיב *lis, defensio causæ.* Jer. XX. 12. τὰ ἀπολογήματά μου, *defensiones meas,* ubi alii δικαίωμα habent.

ΑΠΟΛΟΓΙ'Α, idem. Sap. VI. 10. εὑρήσουσιν ἀπολογίαν. Sed, ut recte monuit Bretschneiderus, ἀπολογία ibi est *absolutio,* quæ sequi solet
d defensionem, nam εὑρήσουσιν ἀπολογίαν respondet τῷ ὁσιωθήσονται in priori membro, i. q. δικαιωθήσονται. Similis phrasis legitur Sir. XVIII. 20. Vid. ἐξιλασμός.

ΑΠΟ'ΛΟΙΠΟΣ, *reliquus, residuus.* Hinc τὸ ἀπόλοιπον, τὰ ἀπόλοιπα, sc. μέρη, *reliqua, reliquæ,* sc. *partes.* Sic loca quædam in templo Ezechielis designantur, v. c. אֲתִיק, *peri-
e stylium.* Ez. XLI. 15. — גְּזֵרָה, *septum,* q. d. *decisum.* Ez. XLI. 12. 13. 14. 15. XLII. 1. 10. Simonis in Lex. Hebr. p. 327. גְּזֵרָה in omnibus his locis recte explicavit de *structura separata a reliquo ædificio.* — מָנָח, *area, locus liber et vacuus,* q. d. *relictum.* Ez. XLI. 3. 11. Pro eadem voce legitur quoque ib. v. 9. sec. Vatic. ubi Ald. ὑπόλοιπα, Compl. λοιπὰ habet.

f ΑΠΟΛΟΥ'ΟΜΑΙ, *abluor, abluo me, lavo me.* הִתְרָחֵץ Hithp. *lavo me.* Job. IX. 30. — הִתְקַדֵּשׁ Hithp. a קָדַשׁ, *sanctificor.* Aqu. 2 Sam. XI. 4. ἀπολελουμένη, abluta. Ablutio enim erat species sanctificationis certis in rebus. — רָחַץ, *lavo.* Al. Prov. XXX. 12. ἀπὸ ῥύπου οὐκ ἀπελούσατο, a sordibus non abluit sese.

g *ΑΠΟΛΥ'ΣΙΣ, *liberatio, absolutio.* כְּוֹשָׁרוֹת, *loca omnibus rebus affluentia,* a כָּשַׁר, quod in l. Syr. notat *felicem, prosperum esse.* Symm. Ps. LXVII. 7. εἰς ἀπόλυσιν, ubi sensum liberius expressit. Sed fortasse loco ἀπόλυσιν ibi legendum est ἀπόλαυσιν, quod vide supra. 3 Macc. VI. 37. τὴν ἀπόλυσιν αὐτῶν εἰς τὰ ἴδια αἰτούμενοι; et ibid. v. 40. Hesych. h Ἀπολύτρωσιν, ἀποφυγὴν, ἀπόλυσιν. Conf. etiam Gatakeri Opp. Critt. p. 47.

ΑΠΟΛΥΤΡΟ'Ω, *redimo.* גָּאַל, idem. Soph. III. 3. — פָּדָה, idem. Ex. XXI. 8.

*ΑΠΟΛΥ'ΤΡΩΣΙΣ, *redemtio, liberatio.* Legitur hæc vox a Bielio omissa Dan. IV. 32. ὁ χρόνος τῆς ἀπολυτρώσεως ἦλθε, sec. Chis. ubi i nihil ei in textu Chald. respondet. Conf. Luc. XXI. 28.

ΑΠΟΛΥ'Ω, *ομαι, absolvo, libero, solvo, dimitto, discedo, morior.* גָּוַע, *exspiro.* Num. XX. 29. ὅτι ἀπελύθη Ἀαρὼν, quod *mortuus* esset Aaron: ubi libri nonnulli teste Holmesio ex glossemate ἀπέθανε habent. Ita et Job. III. 6. ἐπίταξον, ἀναλαβεῖν τὸ πνεῦμά μου, ὅπως ἀπολυθῶ, καὶ γένω- k μαι γῆ, præcipe, ut recipiatur spiritus meus, quo *moriar,* et fiam terra. Græcis autem hic subintelligitur, vel ἀπὸ τῆς γῆς, vel ἐκ τοῦ ζῆν, vel ἐκ τῶν τοῦ σώματος δεσμῶν, vel simile quid. Hæc enim alias verbo illi

a addi solent. Ita Tob. III. 13. ὅπου, ἀπολῦσαί με ἀπὸ τῆς γῆς, dic, ut dimittar e terra, h. e. ut moriar. 2 Macc. VII. 9. ἐκ τοῦ παρόντος ζῆν ἡμᾶς ἀπολύεις. Sic et ἀπολύειν τοῦ ζῆν et ἐκ τῶν τοῦ σώματος δεσμῶν dixit Ælianus V. H. XIII. 20. V. 6. Vide Lex. N. T. s. h. v. — שָׁלַח, *expello.* Ps. XXXIII. 1. ἀπέλυσιν αὐτὸν, ubi alii habent: ἐξέβαλεν. —

b הָלַךְ, *eo, ambulo,* etiam *morior.* Gen. XV. 2. ἐγὼ δὲ ἀπολύομαι ἄτεκνος. — הִתְנַעֵר, *excutio,* Hithp. a נָעַר. Symm. Ies. LII. 2. ἀπόλυσαι, *dimitte* a te pulverem. — מֵתִים, *viri.* Inc. Ps. XVI. 14. ἀπολύων. Deduxerunt a voce מוּת *mori,* ut quoque Syrus fecit. Fortasse legendum est ἀπολλύων, sed recepta quoque lectio locum habere potest.

c Vide ad h. l. notas L. Bosii. Suidas ad h. l. ex Theodoreto: ἀπολύων, τῷ θανάτῳ παραπέμπων. — *פָּטַר, *aperio.* Theod. Prov. XVII. 14. *Aperire aquam* et *solvere,* seu *dimittere aquam,* parum inter se differunt. — שׁוּב, *revertor.* Ex. XXXIII. 11. ἀπελύετο εἰς τὴν παρεμβολὴν, *rediit* in castra. Tob. III. 7. ἀπολυθῆναι ἀπὸ τῆς ἀνάγκης, *liberari* a malis. Judith.

d XIII. 2. ἀπέλυσαν, *dimiserunt,* coll. 3 Esdr. IX. 36. 2 Macc. IV. 47. ἀπέλυσε τῶν κατηγορημάτων, criminibus *absolvit,* et ibidem: ἀπελύθησαν ὡς ἀκατάγνωστοι, tanquam insontes *absoluti sunt.* Conf. Act. III. 13. 2 Macc. VI. 22. ἵνα τοῦτο ποιήσας ἀπολυθῇ τοῦ θανάτου, ut hoc faciens morte *liberaretur.* Vide et v. 30. Sic et Luc. XIII. 13. ἀπολέλυσαι τῆς

e ἀσθενίας. 2 Macc. XII. 46. τῆς ἁμαρτίας ἀπολυθῆναι, ut peccato solverentur.

ΤΡΑΓΟΣ ΑΠΟΛΕΛΥΜΕΝΟΣ, *hircus dimissus.* עֲזָאזֵל. Aqu. Lev. XVI. 8. ubi legit divisim עֲז אָזֵל, nam אָזַל est *abire.* Vid. ad h. l. Scharfenb.

*ΑΠΟΜΑΙΝΟΜΑΙ, *furo,* etiam *furere ac insanire desino.* — שָׁטַט Piel a שׁוּט, *percurro.* Dan. XII. f 4. sec. Chis. ἀπομανῶσιν, h. e. *impie agant,* additur enim explicationis causa: καὶ πλησθῇ ἡ γῆ ἀδικίας. Loco יְשֻׁטֻטוּ legerunt vel יְשֻׁפְּדוּ a שָׁטָה, quod in lingua Chald. et Syr. *insanire* notat, vel, si receptam lectionem secuti sunt, τῷ שׁוּט notionem τοῦ שָׁטָה tribuerunt. Cæterum vox hæc Græca rarior legitur apud Lucian. D. D. XII. 1. p. g 234. μὴ ἀπομανείσά ποτε ἡ Ῥέα, ἢ καὶ μᾶλλον ἴστι ἐν αὐτῇ οὖσα. Cf. Abreschii Lectt. Aristæn. p. 204.

*ΑΠΟΜΑΚΡΟΘΕΝ, *a longe.* Inc. 2 Reg. XIX. 25. pro לְמֵרָחוֹק εἰς ἀπομακρόθεν. Incertus interpres sine dubio est Aquila.

ΑΠΟΜΑΡΤΥΡΕΩ, *attestor.* 2 Macc. XII. 30. ἀπομαρτυρησάντων δὲ τῶν ἐκεῖ κατοικούντων. h

ΑΠΟΜΑΧΟΜΑΙ, *propulso impetus hostium, pugno, depugno, propugno.* 2 Macc. XII. 27. ἀπεμάχοντο εὐρώστως, *pugnabant* fortiter. Xenoph. Cyrop. III. 1. 5.

ΑΠΟΜΕΜΦΟΜΑΙ, *accuso.* שׁוּר, *contemplor.* Job. XXXIII. 27. τότε ἀπομέμψεται ἄνθρωπος, tunc accusabit homo. Respexerunt sine dubio notionem *canendi,* quam habet vox i Hebr. aut derivarunt a שָׁרַר, quod in l. Arab. in Conj. II. notat *evulgavit inter viros.*

*ΑΠΟΜΕΝΩ, *remaneo, permaneo, maneo.* חָדַל, *cesso.* Theod. sec. cod. Norimb. Jer. XL. 4. ἀπομεῖνον. Lege ἀπόμεινον. In Hex. legitur παῦσαι.

ΑΠΟΜΕΡΙΖΩ, *attribuo* seu *distribuo.* *חָלַק, *divido.* Dan. XI. 39. k sec. Chis. χώραν ἀπομερεῖ. 2 Macc. XV. 2. δόξαν ἀπομέρισον τῇ προτετιμημένῃ. Athen. X. p. 418. B.

ΑΠΟΜΙΤΡΟΩ, *mitra nudo,* vel *privo.* Vox novata a LXX Intt.

a פָּרַע, *nudo*. Inc. Lev. XXI. 10. οὐκ ἀπομιτρώσει.

ἈΠΟ'ΜΟΙΡΑ, *pars, portio*. שָׁגָה, *erro*. Al. Ez. XLV. 20. Ita Bielius Trommium secutus. Sed quia hæc vox cum Græca nullo modo conciliari potest, statuere mallem, interpretem verba λήψῃ ἀπόμοιραν sensus causa de suo addidisse. Hesych. Ἀπόμοιρα, μερίς. Eustath. ad Il. Α', b p. 54. 30.

ἈΠΟΜΟΧΘΟ'Ω, *fatigo, molestiam creo*. הִלְאָה Hiph. a לָאָה, idem. Aqu. Ies. VII. 13. μήτι ὀλίγον ἀπομοχθοῦν ἀνθρώπους; num parum vobis videtur, ut hominibus molesti fiatis? Ita Drusius verba exhibet, sed rectius apud Eusebium Dom. Evang. Lib. VI. p. 195. μήτι ὀλίγον ἀπὸ ὑμῶν μοχθοῦν ἄνδρας; num pa- c rum vobis videtur, ut fatigetis homines?

ἈΠΟΝΑΡΚΑ'Ω, *obtorpeo*. נִלְאָה Niph. *fatigatus sum*. Symm. Prov. XXVI. 15. ἀπενάρκησεν. — פָּגַר Pih. *defectus sum viribus*. Theod. 1 Sam. XXX. 10.

ἈΠΟΝΕ'ΜΩ, *distribuo, impertior*. חָלַק, idem. Deut. IV. 19. ἃ ἀπένειμε κύριος ὁ θεός σου αὐτὰ πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, d quæ ut sibi partirentur gentes, ac pro Diis colerent, Deus permisit. Gloss. in Octat. ἀπένειμεν, ἀπεκλήρωσεν, διένειμεν. Hesych. ἀπένειμεν, ἀπεκλήρωσεν. Idem: ἀπονέμει, παρέχει, δίδωσιν. 3 Macc. I. 7. τοῖς τεμένεσι δωρεὰς ἀπονείμας, templis idolorum *dedit* donaria. Syrus: ܝܗܒ. Ibid. III. 16. τοῖς κατὰ πόλεις ἱεροῖς ἀπονείμαντες προσόδους πλείστας, ubi ἀπονέ- e μειν est Latinum *assignare*. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ἈΠΟΝΕΥ'Ω, *abnuo, renuo*, it. *me averto, deflecto, abscedo*. חָמַק, *subduco me*. Symm. et LXX Cant. V. 6. ἀπονεύσας παρῆλθεν. — סוּר, *recedo*. Symm. Ps. CXXXVIII. 19. ἀπονεύσατε ἀπ' ἐμοῦ, *abscedite* a me. Suidas: ἀπονεύειν, ἐκκλίνειν, τρέπεσθαι.

ἈΠΟΝΕΥ'Ω ἈΠΟΚΛΑΙΟ'ΜΕΝΟΣ, *abnuo plorans*. נָסַר Niph. f *alium me simulo*. Prov. XXVI. 24. χείλεσι πάντα ἀπονεύει ἀποκλαιόμενος sec. Ald. Crediderim, LXX scripsisse ἀποκλειόμενος, h. e. *clausum gerens in animo inimicum*. Sic etiam corrigenda est vitiosa lectio Cod. Alex. ἀποκλεόμενος, quæ hanc conjecturam mirifice confirmare videtur.

ἈΠΟΝΙ'ΠΤΩ, *abluo*. מָחָה, *ab-* g *stergo*. Aqu. Symm. Theod. Prov. XXX. 20. ἀπονιψαμένη. Vulg. *tergens*, h. e. *eluens, κυσὸν, cunnum*. (Hesych. κυσονίπται, πόρναι, ἀπὸ τοῦ παρακολουθοῦντος.) Nam פֶּה h. l. de orificio *uteri* ac אָכַל sensu venereo accipiendum est. — רָחַץ. Prov. XXX. 12. — שָׁטַף, *immergo*. 1 Reg. XXII. 38. ἀπενίψαντο sec. Compl. Legendum est divisim ἀπέ- h νιψαν τὸ, ut habent reliqui libri.

ἈΠΟΝΟΕ'ΟΜΑΙ, *despero, amens fio, mente alienor ab aliquo, descisco, deficio*. — פֹּחֲזִים, *leves, instabiles*. Symm. Jud. IX. 4. ἀπονενοημένους, *desperatos*. Theophr. Char. VI. 1. 3 Esdr. IV. 26. propter mulieres πολλοὶ ἀπενοήθησαν ταῖς ἰδίαις διανοίαις, multi *mente capti sunt*. Sir. LI. 26. 2 Macc. XIII. 23. γνοὺς ἀπονενοῆσθαι i τὸν Φίλιππον, cognoscens, *descivisse* Philippum.

*ἈΠΟΝΟΕ'Ω, *ad amentiam* seu *desperationem redigo*. Gl. Vet. ἀπονοῶ, *amento*. Sir. LI. 26. τὰ ἀγνοήματα αὐτῆς ἀπενόησα, errores ejus (sc. animæ meæ secum luctantis) *intellexi*, seu *agnovi*. Ita enim vertendum est, si lectio sana est. Sed rectius sine dubio in Vaticano legi- k tur ἐπενόησα.

ἈΠΟ'ΝΟΙΑ, i. q. ανοια, *amentia, dementia*. Sir. XXII. 14. ubi nonnulli *segnitiem, socordiam* intellegunt, quasi ἄπονος, *sine labore*. Syrus: *in multitudine narrationum suarum*. Num fortasse legit ἀπορ-

a ῥοίᾳ? Non male. Mihi de *amentia*, h. e. vita flagitiosa et contaminata, explicandum videtur. Vulg. *stultitia*. Hesych. ἀπόνοια, ἀπολογισμὸς, h. e. *mentis alienatio*. Adde Alciphr. I. 3. 4 Macc. XII. 4.

*ἌΠΟΝΟΣ, *labore carens, minime molestus*. 4 Macc. XI. 26. ἄπονοι ὡ καταπέλται, catapultæ *minime molesti*.

b *ἈΠΟΞΑΪΝΩ, *rado, carmino, carpo*. 4 Macc. VI. 61. ἀπεξαίνετο ταῖς μάστιξιν τὰς σάρκας ὁ γέρων, caro senis flagris *discerpebatur*.

ἈΠΟΞΕΝΟΏ, *μαι, exulem facio, exul fio, alium* seu *alienum me simulo*. נָדַד, *vagor*. Prov. XXVII. 8. ὅταν ἀποξενωθῇ ἐκ τῶν ἰδίων τόπων, ubi Symm. habet μετακινούμενος. — הִתְנַכֵּר Hithp. *alienum me fingo*.

c Inc. (sine dubio Aquila) Gen. XLII. 7. de Josepho agnosci nolente a fratribus, ἀποξενοῦτο: post quam vocem in margine Cod. Coislin. adjectum est ἀποπροσεποιεῖτο τῷ εἴδει, h. e. *specie simulabat*, quod Montfauconio merum scholion esse videtur. LXX 1 Reg. XIV. 5. et 6. αὐτὴ ἀπεξενοῦτο, illa *aliam se simulabat*. Rectius Vulgatus: *dissi-*

d *mularet*, sc. esse quæ erat. 2 Macc. V. 9. ὡς χνοῦς τῆς πατρίδος ἀποξενώσας. Vulgatus: *ut pulvis patriæ peregrinus*.

ἈΠΟΞΗΡΑΪΝΩ, *exsicco, arefacio*. הוֹבִישׁ Hiph. a יָבַשׁ. Jos. IV. 23. V. 1. — נָמַל, *succidor*. Ps. XXXVI. 2. ὡσεὶ χόρτος ταχὺ ἀποξηρανθήσεται. Gramen succisum marcescit.

e ἈΠΟΞΥΏ, *abrado, abstraho*. *נָסַח, *evello*. Symm. Ps. LII. 7. ἀποξύσει σε ἀπὸ τῆς σκηνῆς σου. Hieron. *evellet* te. — הִקְצָה Hiph. id. Lev. XIV. 41. 43. — *הִקְצִיעַ Hiph. *abrado*. Lev. XIV. 41. τὴν οἰκίαν ἀποξύσουσιν ἔσωθεν κύκλῳ.

ἈΠΟΠΑΡΘΕΝΟΏ, *vitio, virginem stupro*. Sirac. XX. 3.

ἈΠΟΠΑΤΕΏ, sec. Bielium *a via recedo*, it. *ventrem exonero*: unde f ἀποπάτημα *excrementum*: *calco*. דֹּרֵךְ, *calcans*. Inc. Ies. LXIII. 2. ἀποπατοῦντος, qui calcavit torcular. Sed scribendum ibi est divisim ἀπὸ πατοῦντος. Vide infra s. v. ἀποπατητός. — *סוּךְ אֶת רַגְלֵי, *tegere pedes*, h. e. usu loquendi Hebr. *egerere stercus, purgare ventrem, alvum exonerare*. Aqu. 1 Sam. XXIV. 4. sec. Coislin. g

*ἈΠΟΠΑΤΗΤΟΏΣ. Vide infra s. v. πατητὸς, aut potius πατητὴς, et Trommii Concord. s. v. ἀποπατητός.

ἈΠΟΠΑΥΏ, *cessare facio*. הִשְׁבִּית Hiph. *cessare facio*. Symm. Psalm. LXXXVIII. 45. ἀπέπαυσας, *cessare fecisti*. — *שֶׁבֶת, *sessio, sedes, habitatio*. Ruth. II. 7. ubi ἀποπαύειν cum καταπαύειν in codd. permutatur. h

ἈΠΟΠΕΙΡΑΌΜΑΙ, *tento*. פִּתָּה Pihel, *decipio, pellicio*. Prov. XVI. 29. ἀνὴρ παρόνομος ἀποπειρᾶται φίλων, vir transgressor legum *decipit* etiam amicos. Vulg. *lactat*. Aqu. Theod. ἀπατήσει.

ἈΠΟΠΕΜΠΤΟΏ, *quintam partem impono solvendam*, vel *accipio*, et *solvo*, q. d. *quinto*. Est novatum a LXX Intt. verbum ad imitatio- i nem vocis ἀποδεκατόω. — חִמֵּשׁ Pihel, idem. Gen. XLI. 34. ἀποπεμπτωσάτωσαν πάντα τὰ γεννήματα, ubi in Ald. perperam ἀποπεμπέτωσαν legitur. — חֹמֶשׁ, *quinta pars*. Gen. XLVII. 26. ἀποπεμπτοῦν τῷ Φαραώ.

ἈΠΟΠΕΌΜΠΩ, *dimitto*. *חִמֵּשׁ Pih. *quintam partem accipio et solvo*. Gen. XLI. 34. Vide supra s. v. ἀποπεμπτόω. — יָצָא, *exeo, egredior*. k Symm. Jud. III. 21. ἀποπεμψαμένου δὲ αὐτοῦ, *cum dimisisset*.

ἈΠΟΠΕΤΑΌΖΩ, *extendo, expando*, etiam *distendo, dispando*, it. secundum Bielium *averto, abduco*. Verbum hoc in lexicis vulgaribus non

a obvium reperitur in Aquilæ reliquiis pro Hebr. פָּרַע, *dissipare, disturbare seriem nexam et compositam* (conf. Schultens ad Job. IV. 12. et Lettium ad Cant. Deboræ Jud. V. 2.), Ex. V. 4. ἀποστάζετε, *avertitis* seu *abducitis* populum sc. ab opere suo. Ib. XXXII. 25. et Deut. XXXII. 42. In omnibus tamen his locis Fischerus in libro
b de Verss. GG. V. T. p. 42. loco ἀποστάσαι reponere mavult ἀπεσχεδάσαι. Cf. Aqu. Prov. XXIX. 18. Vide tamen Kreyssigii Symb. P. IV. p. 10.

ΑΠΟΠΗΔΑ'Ω, *desilio, resilio, deficio.* נָדַד, *evagor.* Hos. VII. 13. ἀπεπήδησαν ἀπ' ἐμοῦ, *defecerunt a me.* Eleganter, inquit L. Bos. in Prolegg. in LXX Intt. c. 3. usurpant
c hanc phrasin Græci de philosophorum discipulis, qui a præceptoribus suis deflectunt. Sic de Alcibiade et Critia, Socratis discipulis, ἀποηδήσαντι Σωκράτους dixit Xenoph. Memor. I. 2. 16. — עָלָה, *ascendo.* Ez. XIX. 3. Acceperunt עָלָה in notione *evanescendi* ac *disparendi*, quam quoque habet, ἀναηδᾶν autem etiam *effugere, evadere* notare,
d satis notum est. — *קוּם, *surgo.* 1 Sam. XX. 34. sec. cod. Alex. Recte quoad sensum.

ΑΠΟΠΙΑ'ΖΩ, *comprimo, exprimo.* זוּר in Kal, idem. Inc. et LXX Jud. VI. 38. ἀπιτίασε τὸν πόκον, *exprimebat* vellus, ubi solus Vatic. ἐξετίασε habet. Videtur autem perperam legi ἀπετίασε et ἐξετίασε pro ἐξεστίσε et ἀπιστίσε. Reperitur tamen
e ἐκπιάζω apud Hesych. s. v. ἀποθλίψαντες et Phavorinum 288. 56. et 1505. 47. πιάζω pro πιάζω.

ΑΠΟΠΙ'ΠΤΩ, *decido.* חָלַץ Pih. *eripio, libero.* Psalm. VII. 4. ἀποτίσομαι ἄρα ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν μου. Ita et Theodotio. Nonnulli putant, eos immutatis et inversis literis אַשְׁלְחָה legisse, sed ἀποπίπτειν ἀπὸ τινὸς videtur h. l. esse *subtrahere, subducere se alicui*, h. e. *denegare*
f *alicui auxilium et bona officia*, et ex adjuncto: *hostiliter aliquem tractare*, quod bene convenit Hebr. חָלַץ, quod h. l. *exuere, spoliare*, et ex adjuncto *hostiliter tractare* significat. Hieron. *dimisi hostes meos vacuos.* Vulg. *decidam merito ab inimicis meis;* admodum obscure. — לֶקֶט, *spicilegium.* Lev. XIX. 9. et XXIII.
g 22. — מוּל Pih. a מוּל, *succido.* Ps. LXXXIX. 6. ubi τῷ ἀιδίῳ opponitur. — נָבֵל, *marcesco, decido.* Psalm. XXXVI. 2. ὡσεὶ λάχανα χλόης ταχὺ ἀποπεσοῦνται. — נָפַל: הֵפִיל, Kal et Hiph. Job. XXIX.
h 24. φῶς τοῦ προσώπου μου οὐκ ἀπέπιπτεν, lumen vultus mei non decidit, h. e. *non obfuscatum est.* Sic πίπτειν ἀπ' οὐρανοῦ de *stellis* Matth. XXIV. 29. non de lapsu proprie sic dicto, sed splendoris defectu accipitur. Conf. Lex. N. T. sub h. v. Ps. V. 12. ἀποπεσάτωσαν ἀπὸ τῶν διαβουλίων αὐτῶν, decidant de consiliis suis, h. e. *consilia eorum irrita fiant.* Judith. XI. 6. οὐκ ἀποπεσοῦται τῶν ἐπιτηδευμάτων, non *excidat* consilio. Polyb. IX. 7. 1. ἀποπίπτειν τῆς ἐλπίδος. Ibid. II. 53. 6. ἀποπίπτειν τῆς ἐπιβολῆς. Sic ἐκπίπτειν in N. T., v. c. Rom.
i IX. 6.

ΑΥ'ΤΟΜΑ'ΤΩΣ ΑΠΟΠΙ'ΠΤΩ, *sponte decido.* נָמַל, *succidor.* Job. XXIV. 24. στάχυς ἀπὸ καλάμης αὐτομάτως ἀποπεσών.

ΑΠΟΠΛΑΝΑ'Ω, *aberrare facio, seduco.* הֵדִיחַ, Hiph. a נָדַח, *impello*, tam proprie quam metaphorice. 2 Par. XXI. 11. ἀπεπλάνησε τὸν Ἰούδαν, *seduxit* Judam. — הֵטָה
k Hiph. a נָטָה, *inclino*, tam physice quam moraliter. Prov. VII. 21. ἀπεπλάνησε δὲ αὐτὸν πολλῇ ὁμιλίᾳ, ubi de meretrice pelliciente sermo est. — שׁוּב, Pih. a שׁוּב, *reverti facio.*

a Jer. L. 6. ἐπὶ τὰ ὄρη ἀπεπλάνησαν αὐτούς. Sir. IV. 22. ἐὰν ἀποπλανηθῇ, si defecerit, nempe a sapientia. Ib. XIII. 8. ἀποπλανήσει, decipiet. Ib. v. 10. ἀποπλανᾶσθαι τῇ διανοίᾳ.

ΑΠΟΠΛΑ΄ΝΗΣΙΣ, *aberratio*, speciatim metaphorice *a vero et recto, error, deceptio*, etiam *peregrinatio, iter*. Vox hæc, nulla auctoritate munita in Thesauro Stephani, legi-
b tur pro שְׁרִירוּת, *malitia, pravitas* (Arab. شَرَارَةٌ). Deut. XXIX. 19.
c ἐν τῇ ἀποπλανήσει τῆς καρδίας μου πορεύομαι, *impie agam*. Testam. XII Patr. p. 195. 233. ἀποπλάνησις τῆς ψυχῆς. Sir. XXIV. 12. πολλὰ ὠφέλησα ἐν τῇ ἀποπλανήσει μου, in *itineribus* meis multas rerum notitias mihi collegi. Ἀποπλανᾶσθαι inter alia est *varia loca obire, varias terras peragrare*. Sic *errores* Ulyssis apud Cic. Offic. I. 148. Vide infra sub πλανάομαι, et conf. Abresch. Anim. ad Æschyl. T. I. p. 547. Adde Platonem Polit. II. 263. C.

*ΑΠΟ΄ΠΛΕΓΜΑ, *connexio, contextus*. שְׁתִי, *syrma, lacinia*. Aqu. Ex. XXVIII. 33. sec. Coislin. Ex sententia autem Montf. ibi legendum est ἀπόλημμα, *terminus*, ab
d ἀπολήγω, *desino*, uti Basil. habet.

ΑΠΟΠΛΥ΄ΝΩ, *abluo*. כְּבַס Pih. idem. 2 Sam. XIX. 24. Jer. II. 22. IV. 14. — שָׁטַף, *immergendo abluo*. Al. Ez. XVI. 9.

*ΑΠΟΠΝΕ΄Ω, *efflo animam, morior*. 4 Macc. XV. 18. Hesych. ἀποπνίων, ἀποπνίων.

ΑΠΟΠΝΙ΄ΓΩ, *suffoco, interficio*. Tob. III. 9. ἀποπνίγουσά σου τοὺς ἄν-
e δρας.

ΑΠΟΠΟΙΕ΄ΟΜΑΙ, *amoveo, rejicio, repello*. הֵנָּפֵר Hiph. a נוּף, *irritum facio*. Job. XV. 4. ἀπεποίησω φόβον, *repulisti* timorem. Ib. XL. 3. ubi pro ἀποστοῦ, quod habet Vat., vel legendum est ἀποστῇ cum Ald. et Compl., vel ἀπεστοῦ. — מָאַס, *sperno, respuo*. Job. VIII. 20. οὐ μὴ ἀποποιήσηται τὸν ἄκακον, nunquam *rejiciet* pium. Theod. habet: οὐκ *f* ἀπώσεται. Ib. XIX. 18. et XXXVI. 5.

ΜΗ᾽ ΑΠΟΠΟΙΕ΄ΟΜΑΙ, *non rejicio*. כָּסַף, *appeto, expeto*. Job. XIV. 15. Boysenius confert Arab. كَسِفَ, *avertere malum, abominari*, Cor. Sur. VI. 17. VII. 131. LIII. 87.

ΑΠΟΠΟΜΠΑΙ΄ΟΣ. Sic vocatur *hircus emissarius*, h. e. *expiandi po-* g *puli Judaici causa emissus in desertum*, Hebr. עֲזָאזֵל (quasi עֵז אָזַל, ab אָזַל, *abeo*,) dictus. Lev. XVI. 8. 9. ubi schol. notat, Aquilam transtulisse: τράγον ἀπολελυμένον εἰς τὴν ἔρημον. Eugubinus mavult *expiatorium* vertere, eo quod ἀποτομπαῖοι Dii dicti sint *malorum calamitatumque depulsores et averruncatores*, quæ notio etiam non male h huic capro convenit. Conf. Bochartum Hieroz. P. I. Lib. II. c. 55. p. 651. et auctores citatos a Vossio ad Barnab. Epistolam p. 316. nec non Suicerum in Thes. Eccles. s. h. v. Hesychio ἀποτομπαῖος (sic enim legendum Bielio videtur pro ἀποτιμπαῖος) est ὁ ἀποστραφείς, ἄπρακτος, καὶ ὁ κεκαθαρμένος. Idem ἀποτομπεῖν interpretatur τὸ i ἀποπίμψασθαι καὶ ἀποκαθήρασθαι.

ΑΠΟΠΟΜΠΗ΄, *emissio*, nempe istius hirci expiatorii ac dimittendi in desertum. עֲזָאזֵל. Lev. XVI. 10. ὥστε ἐξαποστεῖλαι αὐτὸν εἰς τὴν ἀποπομπήν.

ΑΠΟΠΡΑΤΙ΄ΖΟΜΑΙ, *vendo*. Tob. I. 7. ἀπεπρατιζόμην, *vendebam*.

*ΑΠΟΠΡΟΣΠΟΙΟΥ΄ΜΑΙ, *nego ad me perlinere, repudio, rejicio*. k Vide supra s. v. ἀποξενόω. Cæterum conf. de hac voce Abreschii Dilucid. Thucyd. p. 286.

*ΑΠΟΠΤΥ΄Ω, *exspuo, respuo, aversor*. 4 Macc. III. 18. Hesych. ἀποπτύσαι, ἀπομύξασθαι. Idem: ἀπόπτυσον, ἀπόβλυψον. Vide quoque

a eundem s. ἀπέπτυσε λόγους, qui sensus translatus etiam Maccab. l. l. locum habet.

'ΑΠΟ'ΠΤΩΜΑ, *delapsus, delapsio, lapsus*, metaph. *scelus turpe*. נֹכֶלֶת, *decidens, deciduum*. Aqu. Symm. Ies. XXXIV. 4. — נְבָלָה, *fœditas, scelus turpissimum*. Jud. XX. 6. ἀπόπτωμα sec. Vat., ubi alii libri ἀφροσύνην habent.

b 'ΑΠΟΡΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *irascor*. 2 Macc. V. 17. διὰ τὰς ἁμαρτίας ἀπώργισται βραχέως.

'ΑΠΟΡΕ'Ω, 'ΑΠΟΡΕ'ΟΜΑΙ, *deficio, egeo, indigeo, hæsito, anxius sum, impotens sum*, דָּוָי, *languidus*. Jer. VIII. 18. μετ' ὀδύνης καρδίας ὑμῶν ἀπορουμένης, cum summo dolore cordis vestri *deficientis*. — חָסַר, *deficio, desum*. Prov. XXXI. 11. ἡ τοι-
c αύτη καλῶν σκύλων οὐκ ἀπορήσει, tali bona spolia non *deerunt*. Conf. Sir. X. 30. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀπορῶ, λείπομαι. — יָצַר, *angor*. Gen. XXXII. 7. ἐφοβήθη δὲ σφόδρα καὶ ἠπορεῖτο, pertimescebat autem valde et *anxius hærebat*. Ita et Theod. 1 Sam. XXX. 6. Hesych. ἠπορεῖτο, ἠμηχάνει. Conf. 2 Cor. IV. 8. ac Lex. N. T. s. h. v. — מוּךְ, *tenuis*
d *sum*. Lev. XXV. 47. ἀπορηθεὶς ὁ ἀδελφός σου, *ad paupertatem redactus* frater tuus. — *מָה תִּפְעָל, *quid operaberis* s. *ages?* Job. XI. 7. Symm. sensum secutus transtulit: ἀπορήσεις, πῶς ἂν ἐφίκοιο, h. e. *incertus hærebis*, quomodo adeas, seu: nullus tibi ad eum patebit aditus. Montf. ac Bielius male ἀπορήσεις ad vocem ἀπόρησις transtulerunt. —
e מָעוּף, *obscuratus*. Ies. VIII. 22. οὐκ ἀπορηθήσεται ὁ ἐν στενοχωρίᾳ ὤν. Tribuitur h. l. ἀπορεῖσθαι ei, qui densissimis tenebris tegitur, ita, ut, quo se vertat, ignoret. Non opus itaque est statuere, eos מָעוּף derivasse a יָעַף, quod *delassari* notat, aut cum Grotio legere ἀποπτήσεται, *despicietur*. Hesych. οὐκ ἀπορηθήσεται, οὐ χρῄσει. Sic enim scribendum videtur Cl. Valckenær in Gloss. f Sacr. ex Hesych. p. 29. — עֻלַּף, Pih. *tectus sum*, metaphor. *animo deficio, animi deliquium patior*. Ies. LI. 20. οἱ υἱοί σου οἱ ἀπορούμενοι, nati tui *animo delinquentes*. Bielius transtulit: *egentes*. Hesych. ἀπορούμενοι, πενόμενοι. — *הִתְפּוֹרֵר, *dissipo me*. Ies. XXIV. 19. ἀπορίᾳ ἀπορηθήσεται ἡ γῆ. Sensum secuti acceperunt utramque vocem in notione *agitandi, commovendi*. — *צוּר, *premo, arcto*. 1 Sam. XXX. 6. תֵּצֶר, *angustiis affectus est*, Theod. ἠπορεῖτο. — *רָשׁ, *pauper*. Symm. Cohel. IV. 14. ἠπορήθη, *paupertate oppressus est*. — רוּשׁ, *depauperor*. Symm. Prov. XX. 13. ἀπορηθῇς, *egeas*. — שׁוּם, *pono*. Symm. Cant. VI. 11. ἠπόρησέ με, *dubium et anxium me fecit*. Legerunt שַׁמֹּתִי, *obstupui*. h Vulg. *conturbavit me*. — שָׁכוּל, *orbatus*. Hos. XIII. 8. ὡς ἄρκτος ἀπορουμένη, ut ursa *indigens cibo*, aut etiam: *orbata catulis*. Sap. XI. 6. ἀποροῦντες εὐεργετήθησαν, *indigentes* beneficium acceperunt. Ib. v. 18. οὐ γὰρ ἠπόρει ἡ παντοδύναμός σου χεὶρ, non enim *impotens erat* omnipotens tua manus. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἠπόρει, ἠμηχάνει. Ita et Phav., nisi i quod pro ἠμηχάνει vitiose habet ἀμηχάνει. Sir. X. 30. ἀπορῶν ἄρτου. Ib. XVIII. 6. ἀπορηθήσεται, *perplexus erit, dubius atque anceps*. Vulg. *operabitur*, quod nonnulli corrigunt cum Rom. *aporiabitur*. — Sap. XI. 5. ἀποροῦντες, cum illis, sc. Ægyptiis, *deessent*. 1 Macc. III. 31. ἠπορεῖτο τῇ ψυχῇ αὐτοῦ σφόδρα. 2 Macc. VIII. 20. τῶν Μακεδόνων ἀπορουμένων, Mace- k donibus *hæsitantibus*. Confer Act. XXV. 20. Cæterum apud Hesychium ἀπορεῖ etiam exponitur ἀδημονεῖ, ἀγωνιᾷ.

'ΑΠΟ'ΡΗΣΙΣ, *locus, ad quem non datur transitus, quo aliquis ire non*

potest. גָּבָה, *albus*. Symm. Job. XI. 8. ἀπορήσεις, πῶς ἂν ἐφίκοιο, quomodo pervenies ad loca, ad quæ transitus non datur. Ita Bielius secutus Montf., qui tamen in nobis subjectis, an verba huc pertineant, recte dubitavit. Valckenario in Opusc. Philol. Critt. T. II. p. 181. retrahenda potius videntur ad verba v. 7. הַחֵקֶר אֱלוֹהַּ תִּמְצָא, ac ita restituenda: πορείας θεοῦ πῶς ἂν ἐφίκοιο. Ex mea sententia referenda sunt hæc verba tantum ad מָה תִּפְעָל, atque ἀπορήσεις est futurum verbi ἀπορέω, ad quod vide a me notata. Conf. Kreyssigii Symb. P. IV. p. 10. et mea Opuscula Critica p. 154.

'ΑΠΟΡΊΑ, *egestas*, it. *inopia consilii*. בֶּהָלָה, *terror, turbatio*. Lev. XXVI. 16. ἐπιστήσω ἐφ' ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν, puniam vos *terrore* immisso. — חַיִל, *opes, divitiæ*. Symm. Ps. CIX. 3. sec. Cod. Mosquens. (Vide Specimen Schol. Euthymii Zigabeni in Psalmos e Codd. MSS. Mosqu. auct. Matthæi, Dresd. 787. p. 5. n. 15.), ubi tamen pro ἀπορίας reponendum est εὐπορίας, de quorum compositorum permutatione v. Schæferum ad Longi Pastoral. p. 379. — מְאֵרָה, *maledictio*. Prov. XXVIII. 27. ἐν πολλῇ ἀπορίᾳ ἔσται, ubi aut libere verterunt, ut effectus pro causa positus sit, aut legerunt מַחְסוֹר. Vulg. *sustinebit penuriam*. עֲרִיפִים, plur. *ruinæ*. Ies. V. 30. σκότος σκληρὸν ἐν ἀπορίᾳ αὐτῶν: ubi Cappello in Notis Critt. ad h. l. LXX significationem ἀπορίας affinxisse videntur voci עֲרִיפֶיהָ, quia alias commodum sensum non videbant loci istius. Ex aliorum sententia deduxerunt ab עָטַף, *animi deliquium passus est*. Mihi vero nec hæc nec illa placet sententia, quia עָרַף, ut alia *destruendi* et *vastandi* verba, etiam *stupendi* vim habet. — פּוּר, *moveor, agitor, frangor, disrumpor*. Ies. XXIV. 19. Vide supra sub ἀπορέω. — קָדַר, *atratus incedo*. Jer. VIII. 22. ἐν ἀπορίᾳ κατίσχυσάν με ὠδῖνες, in *anxietate* vel *consilii inopia* tenuerunt me dolores, tanquam parturientis. Sic passim etiam apud Herodotum. Vide, quæ ex illo Raphelius notat ad Luc. XXI. 25. p. 269. Hesychius: ἀπορία, ἀγνωσία, h. e. *ignoratio*, sc. *quid agendum sit*. — שַׁחֶפֶת, *tabes*. Deut. XXVIII. 22. πατάξαι σε κύριος ἀπορίᾳ, percutiet te Dominus *egestate*. Levit. XXVI. 16. ubi tamen Bochartus Hieroz. T. II. Lib. II. c. 18. P. III. p. 2. ed. Rosenm. ingeniose conjicit Græcos ἀτροφίαν reddidisse, quæ est inter phthisis species. Potest tamen vox שַׁחֶפֶת, quæ *tabem, phthisin* vulgo notat, etiam de *egestate* seu ἀπορίᾳ explicari, a radice שָׁחַף, quæ in l. Arab. سخف notat *attenuatus, macer fuit*, v. c. *fame*. — שַׁמָּה, *desolatio*. Jer. XXIX. 18. Sir. IV. 2. ἐν ἀπορίᾳ αὐτοῦ, in *egestate* ejus. Cf. Ælian. V. H. XIII. 26.

"ΑΠΟΡΟΣ, *pauper, egenus*. רָשׁ, idem. Aqu. 1 Sam. XVIII. 23. Aqu. Theod. Prov. XXVIII. 3. Conf. Ælian. V. H. XII. 43. Hesych. ἄπορος, ἐνδεής.

"ΑΠΟΡΟΝ, sc. πρᾶγμα, *res impedita* et *perplexa*, et *e qua nos extricare non possumus, difficilis cognitu*. הֶבֶל, *vanitas*. Symm. Cohel. VIII. 14. bis, non male quoad sensum. Sermo enim ibi est de impervestigabilitate viarum providentiæ divinæ. Vide Drusium in Fragm. p. 1073.

'ΑΠΟ'Ρ'Ρ'ΕΥΣΙΣ, *defluxus*, metaph. *stultitia, amentia*. Vide infra s. v. ἀποῤῥέω. נְבָלָה, *stultitia, flagitium*. Aqu. 1 Sam. XXV. 25. ubi Schol. ed. Bos. 'Ακύλας ἠρμήνευσεν,

a ἀπόῤῥευσις μετ' αὐτοῦ· τοῦ γὰρ λογισμοῦ ὑπορῥέοντός τι καὶ σβεννυμένου, τὸ τῆς ἀφροσύνης γίνεται πάθος. Idem Deut. XXII. 22.

ΑΠΟΡ'Ρ'Ε'Ω, *effluo, defluo.* Ἀπορρέων, *effluens, defluens,* metaph. *is, cujus mens quasi defluxit,* seu *periit, mente privatus, mente carens, qui ea facit et dicit, ut videatur mente carere.* נָבָל, *stultus,* a נָבֵל, quod de

b *comis arborum defluentibus* legitur Ies. XXXIV. 4. et Ps. I. 3. Aqu. Ps. XIII. 1. Job. II. 10. ἀπορρεόντων. Prov. XVII. 22. Ies. XXXIV. 4. Sir. XVIII. 7. ἀπορῥηθήσεται sec. cod. Alex., quod fortasse vertendum erit: *verba eum deficient.*

ΑΠΟΡ'Ρ'Η'ΓΝΥΜΙ, *abrumpo, disrumpo.* *בָּקַע, *erumpo.* Symm. Ies. LIX. 5. ubi sermo est de *fœtu, qui*

c *rumpendo excluditur.* — חָלַם, *revalesco.* Job. XXXIX. 4. ubi pro יַחְלְמוּ בְנֵיהֶם, confortantur pulli eorum, LXX ac Theodot. habent: ἀπορῥήξουσι τὰ τίκτα αὐτῶν. Notandum est, τὰ τίκτα esse h. l. nominativum, non accusativum, ac post ἀπορῥήξουσι supplendum esse ἑαυτὰ, hoc sensu: *abrumpunt se ab illis pulli earum* (Vulgatus *separantur*),

d quod quia tantum a pullis adultis ac satis validis fieri solet ac potest, apparet, utrumque interpretem sensum h. l. non male expressisse. — נָתַק, *rumpo, abrumpo.* Cohel. IV. 12. — קָרַע, *scindo, rumpo, lacero.* Lev. XIII. 56.

ΑΠΟΡ'Ρ'Η'ΣΣΩ, *abrumpo, disrumpo, frango.* בָּקַע, *rumpo, erumpo.* Symm. Ies. LIX. 5. ἀπορῥαγὲν,

e *abruptum.* Vide eundem Psalm. XXXIV. 16. 4 Macc. IX. 25. ἀπέῤῥηξεν τὴν ψυχὴν, *animam exhalavit.* Quid si legeretur ἀπέῤῥιψεν?

ΑΠΟ'Ρ'Ρ'ΗΤΟΣ, *non dicendus, tacendus, arcanus.* סוֹד, *arcanum consilium.* Symm. Prov. XI. 13. Aqu. Ps. XXIV. 15. Job. XV. 8. Jer. XXIII. 18. Adde Aqu. Ps. LXIII. 2. sec. Origen. T. II. Opp. p. 744. ed. Paris. quem locum ignotum fu- f isse Montfauconio ex ejus editione Hexaplorum luculenter apparet. — תַּעֲלֻמָה, *absconditum.* Job. XI. 6. ubi pro תָּעֲלֻמוֹת חָכְמָה, *occulta sapientiæ,* Aquila habet ἀπορῥήτους σοφίας. Si lectio sana est, post ἀπορῥήτους supplendum est λόγους. Sed arbitror, Aquilam scripsisse ἀπόῤῥητα, h. e. *secreta sapientiæ,* ut Vulg. transtulit, qui sine dubio h. l. Aqui- g lam secutus est. Symm. ibidem habet ἀπορῥήτου σοφίας, *arcanæ sapientiæ,* qui genitivus cum nihil habeat, a quo regatur, reponendum esse judico ἀπόῤῥητον vel etiam ἀπόῤῥητα σοφίας. Sir. XIII. 24. ἐλάλησεν ἀπόῤῥητα καὶ ἐδικαίωσαν αὐτὸν, *turpia s. dicta nefaria* eloquitur, tamen eum excusant et laudant. Vulg. *superba,* h. e. ex usu loquendi *impia, scelesta.* Facit huc fortasse glossa Hesychii: ἀπόῤῥητον, ἄτοπον, αἰσχρὸν, ubi vid. Alberti. Phav. ἀπόῤῥητα, τὰ ἀπειρημένα ἐν τοῖς νόμοις, ἀκατάληπτα, ἀπόκρυφα, ἀπεκλάληπτα. Lex. *vetus:* Ἀπόῤῥητος, *arcanus.* Idem: Ἀπόῤῥητον, *penetrale, secretum, secretarium, arcanum mandatum.*

ΑΠΟΡ'Ρ'Ι'ΠΤΩ, *abjicio, projicio, ejicio.* נָדַע, *exscindo, succido.* Zach. XI. 10. 14. In utroque loco ἀπορῥίπτειν habet notionem peculiarem, ut sit, *fractum abjicere aliquid.* — גָּרַשׁ, *expello.* Mich. II. 9. ἀποῤῥιφήσονται ἐκ τῶν οἴκων, *ejicientur* ex ædibus. — הָדַם, דָּמַם, Kal et Hiph. *sileo, silere facio.* Jer. VIII. 14. θεὸς ἀπέῤῥιψεν ἡμᾶς. Scilicet quem Deus abjicit, hunc perdit. Fortasse tamen loco Daleth legerunt Resch. Vide infra s. v. נִדְמָה. — הֲטִיל Hiph. a טוּל, *longe projicio.* Jer. XVI. 12. ἀποῤῥίψω ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς, *ejiciam* vos e terra. Ib. XXII. 26. — *הֲכְנִיעַ, *incurvare facio.* Aqu. Job. XL. 7. ἀπόῤῥιψον, ubi apud Drusium legitur ἐπίστρεψον. In Vulg.

habetur *confunde*. Vide supra ad דָּמַם. — הָפִיל Hiph. a נָפַל, *cadere facio*. Jos. XXIII. 4. Jud. II. 19. Jer. XV. 8. — הָשְׁלִיךְ Hiph. a שָׁלַךְ, *jacio, projicio*. Ex. XXII. 31. 2 Reg. XIII. 23. Ps. II. 3. et alibi sæpius. — *זָנַח, *rejicio, missum facio*. Hos. VIII. 5. Theod. et LXX sec. Compl. ἀπόῤῥιψαι, B. ἀπόῤῥιψον. Legerunt זָנַח. — *מָאַס, *sperno, aversor, rejicio*. Aqu. Job. XXXI. 13. ubi *projicere* seu *abjicere alicujus judicium* significat *denegare alicui jus suum*, adjuncta tamen *contemtus* notione. Aqu. Ies. V. 17. מוֹגֵג Pih. a מוּג, *facio liquescere, dissolvo*. Job. XXX. 22. ἀπέῤῥιψάς με ἀπὸ σωτηρίας, evertisti meam felicitatem. Sensum expresserunt. — נָבַל, *cado, decido*. 2 Sam. XXII. 46. — נִגַּר Niph. a נָגַר, *succidor*. Ps. XXX. 29. ἀπέῤῥιμμαι ἀπὸ προσώπου τῶν ὀφθαλμῶν σου, te tua me gratia prorsus deseruisse. — נִדַּם Niph. a דָּמַם, *exscindor*. Jer. LI. 6. μὴ ἀπολῆσθε ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτῆς, ne vos eodem judicio *auferamini*. — נִדְמָה Niph. a דָּמָה, idem. Jer. VIII. 14. ubi pro נִדְמָה nonnullis legisse videntur נִגְרָמָה per Resch pro Daleth, ac pro הֲדַמְנוּ, הֲרַמְנוּ, Jer. XLVII. 5. ἀπέῤῥιφη, ubi pro נִדְמָתָה iterum legisse nonnullis videntur נִרְמָתָה per Resch: nam רָמָה est *projicere*. Hos. X. 7. ἀπέῤῥιψε Σαμάρεια βασιλέα αὐτῆς. Drusius putat, eos h. l. et ubivis confundere נִדְמָה cum נִרְמָה (aut potius יִרְמָה), sed Bahrdtio in Apparatu Critico ad h. l. דָּמָה olim notionem habuisse videtur *projiciendi* et adeo *exspuendi*, quam etiam h. l. et alibi Syrus et Vulgatus tuentur. Eadem observatio valet quoque de locis Hos. XI. 1. et Abd. v. 5. — *נָמַשׁ, *desero, mitto*. Symm. Ps. XXVI. 9. LXXVII. 6. ac Ies. II. 6. — רָמָה, *projicio*, Piel *decipio, fallo*. Inc. 2 Sam. XIX. 26. ubi ἀποῤῥίπτειν τινὰ vel *decipere*, vel *contemnere aliquem* notat. Vulgat. *contempsit me*. LXX παρελογίσατό μου. — *שָׁבַר, *frango*. Jud. VII. 25. sec. Oxon. Reliqui libri habent συντρῖψαι. — שָׁלַח Pih. *dimitto*. 1 Reg. IX. 7.

ΑΠΕΡΡΙΜΜΕΝΟΣ, *objectus*. פָּרָזוֹת plur. *pagi*. Ez. XXXVIII. 11. ἀναβήσομαι ἐπὶ γῆν ἀπεῤῥιμμένην. Legerunt literis transpositis הַפְּזֻרוֹת: nam פָּזַר est *dispergere, dissipare*. — שָׁפָל, *humilis, demissus*. Mal. II. 9. ἀπεῤῥιμμένους, ubi alii παρειμένους.

ΑΠΟΡΡΟΙΑ, *fluxus, defluxus*. בָּזָק, *corruscatio, fulgur*. Incert. (Symm.) Aquila Ez. I. 14. Apud Rabbinos בזק est *dispergere*, quæ significatio sat convenit cum ἀπόῤῥοια. Sap. VII. 25. ἀπόῤῥοια (*emanatio*) τῆς τοῦ παντοκράτορος δόξης. Hes. ἀπόῤῥοια, σταλαγμός.

ΑΠΟΡΡΕΩ, *effluo, defluo, fugio*. מָצָה, *exprimo, exsugo*. Jud. VI. 38. ἀπεῤῥύη δρόσος ἐκ τοῦ πόκου, ros *expressus e vellere defluit*. — נָבַל, *cado, decido*. Ps. I. 3. τὸ φύλλον αὐτοῦ οὐκ ἀποῤῥυήσεται, ubi judice Fischero in Clavi Verss. p. 27. ἀποῤῥυήσεται Aquilæ potius vindicandum est, ac Alexandrinis reddendum erit ἀποπεσεῖται, coll. Psalm. XXXVII. 2. Conf. supra s. v. ἀποῤῥέω. Suidas: Οὐκ ἀποῤῥυήσεται, οὐκ ἀποπεσεῖται. Hesych. οὐ καταπήσεται, pro quo tamen Ed. Bernard. bene legit οὐ καταπεσεῖται. — נָתַר, *subsilio*. Job. XXXVII. 1. ἀποῤῥύη ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, loco suo *moveatur*: ubi de corde *contremiscente* sermo est. 1 Macc. IX. 7. ὅτι ἀπεῤῥύη ἡ παρεμ-

a βολὴ αὐτοῦ, quod *fugeret* exercitus ejus. Vide et v. 9.

ἈΠΟΡ'Ρ'ΥΓΩ, *fluo*. מָצָה, *exprimo, exsugo*. Inc. Jud. VI. 38. Vide supra s. v. ἀποῤῥύεω.

ἈΠΟΡ'Ρ'ΩΓΑ'Σ, *abrupta* seu *divulsa, prærupta*. 2 Macc. XIV. 45. στὰς ἐπί τινος πέτρας ἀποῤῥωγάδος, stans super aliqua petra *prærupta*. Defendit hanc vocem ex analogia l.
b Græcæ (quæ adjectiva in ας terminata, veluti διψὰς, non respuit. Vide Buttmanni Gramm. Græc. §. 59. p. 77.) Kreyssig. in Symb. P. IV. p. 13.

*ἈΠΟΡ'Ρ'ΩΓΩ'Σ. Est lectio cod. Alex. 2 Macc. XIV. 45. a Grabio in margine posita, quam si, ut recte jam monuit Segaarius in Animadverss. ad Dan. II. 34. pag. 12. in
c ἀποῤῥῶγος ab ἀποῤῥὼξ mutaveris, veram habebis scriptoris manum. Philostrat. pag. 838. ἡ δ' ἀποῤῥὼξ, καὶ ἡ ἀποῤῥαγεῖσα πέτρα. Xenoph. Anab. Lib. VI. c. 4. §. 3. πέτρα ἀποῤῥώξ. Diod. Sic. II. 14. ubi vid. Wesseling. Hesych. Ἀποῤῥῶγες, αἱ ἀνέχουσαι πέτραι.

*ἈΠΟΡ'Ρ'Ω'Ξ. Vide s. v. ἀποῤῥωγώς. Adde 4 Macc. XIV. 16. φα-
d ράγγων ἀποῤῥῶγας, vallium *præcipitia*.

ἈΠΟΡΥ'ΤΤΩ, *effodio*. חָפֵר, *erubesco, pudore suffundor*. Symm. Ps. LXX. 24. ἀπωρύγησαν, *effossi sunt*. Respexit radicem חָפַר, Arab. خَفَرَ, et Syr. ܚܦܪ *fodit, effodit*. — הִתְגּוֹדֵד, *cæsuram mihi incudo, incido me*. Inc. Jer. XVI. 6. ἀπορυγήσονται.

e ἈΠΟΣΑ'ΤΤΩ, *onus depono*, q. d. *deonero*. פָּתַח, *aperio, solvo*. Gen. XXIV. 32. ἀπέσαξε καμήλους, tollebat strata camelorum. Hesych. ἀπέσαξεν, ἔστρωσεν, ἀπέστρωσεν. Vulgo perperam ibi legitur ἔτρωσεν, ἀπέτρωσεν. Confer ἀποστρωννύω.

ἈΠΟΣΒΕ'ΝΝΥΜΙ, *extinguo*. דָּעַךְ. *exstinctus sum*. Aqu. Symm. Psalm. CXVII. 12. — כָּבָה pass. idem. Prov. XXXI. 18. Symm. Prov. f
XXVI. 20. Sir. XLIII. 26. de glacie: ἀποσβέσει χλόην ὡς πῦρ, omnem virorem *desiccando*, tanquam ignis, *exurit et exstinguit*. Apud Latinos scriptores quoque *frigus* ac *nives* dicuntur *urere*. Vide Lucan. IV. 52. ac Heins. et Drakenb. ad Silium Ital. IV. 68.

ἈΠΟΣΕΙ'Ω, *excutio, ejicio*. נָעַר, idem. Ies. XXXIII. 15. τὰς χεῖρας g
ἀποσειόμενος ἀπὸ δώρων, manus suas excutiens a donis, h. e. *vehementer aversans* dona, et omne turpe lucrum.

*ἈΠΟΣΗΜΑΙ'ΝΩ, i. q. σημαίνω, *significo literis*. 3 Esdr. VI. 6. (coll. II. 4.) ubi in textu Chald. Esdr. V. 5. est formula יְהָךְ טַעְמָא, seq. ל, *abiit sententia*, s. *relatio ad*. Alex. et Ald. legunt ὑποσημαίνω. Hesych. ἀ- h
ποσημανῶ, ἀποδείξω. Vide Bretschneiderum s. h. v.

ἈΠΟΣΗ'ΡΩΤΟΝ. מְשׂוּרָה, *mensura*. 1 Paral. XXIII. 29. sec. Compl. Mihi hoc vocabulum, formæ insolentia notabile, ex ipsa voce Hebraica fictum et compositum esse videtur. Trommius in Concordantiis Grr. T. I. pag. 175. non liquet, ait, quid hac voce proprie denotetur. i
Kreyssigius in Symb. P. IV. p. 14. una tantum litera mutata conjicit legendum esse ἀποσηκωτὸν, h. e. *ad libram exactum*, seu *appensum*, a σηκὸς, *libra, pondus*, unde σηκόω secundum Eustathium (ad Homer. Odyss. IX. 227. pag. 1625. 25. ed. Rom. quem locum exscripsit Phavor. s. v. σηκοὶ) *libro, pondero*, et ἀνασηκόω et ἀντισηκόω, *ad æquabili-* k
tatem libro, deinde *ex æquo rependo*. Quid si legeretur ἀπομέτρητον?

*ἈΠΟΣΙΓΑ'Ω, *sileo, taceo*. הֶחֱרִישׁ Hiph. idem. Symm. Psalm. XXXI. 3. sec. Euseb. in Comment. ad h. l. p. 121. ἀπεσίγησα, quæ lectio ex ἐσίγησα Alexandrinorum orta esse

a nonnullis videtur. Vide seq. ἀποσιωπάω. Hinc substantivum ἀποσίγησις apud Hippocrat. de Decenti Hab. pag. 22. 48.

'ΑΠΟΣΙΩΠΑ'Ω, *sileo, taceo.* הֶחֱרִישׁ Hiph. idem. Jer. XXXVIII. 27. Symm. Ps. XXXI. 3. sec. Euseb. in Comment. ad h. l. p. 121. Vide Opuscula Critica p. 187. — הִצְמִית Hiph. *disperdo.* Symm. Ps. LIII. b 7. CXVIII. 139. In utroque loco ἀποσιωπᾷν transitive sumitur, ut sit *ad silentium redigere,* h. e. *perdere.*

'ΑΠΟΣΚΑΡΙ'ΖΩ, *palpito, palpitans pedes in adversum jacto, palpitans animam efflo.* נִרְדַּם Niph. *profunde sopior.* Jud. IV. 21. αὐτὸς ἀπεσκάρισε. Ita Bielius Trommium secutus. Si recte ἀποσκαρίζειν ad נִרְדַּם refertur, loco ἀπεσκάρισεν le- c gendum erit ἀπεκαρώθη, vel ἀπεκάρωσεν sensu passivo. Sed rectius mihi hæc vox referenda videtur ad sequens יָעַף ab עוּף, h. e. *celeriter moveri,* ut apparet ex nomine עַפַעְפַּיִם *palpebræ* inde orto. Cæterum vide ad h. l. Holmesium, et infra s. ἐπισκαρίζω.

'ΑΠΟΣΚΕΔΑ'ΖΩ, *dissipo.* פָּרַע, *nudo.* Niph. נִפְרַע, *nudus fio.* Aqu. d et LXX Prov. XXIX. 18. ἀποσκεδασθήσεται ὁ λαὸς, sine religione populus *fit dissolutus.* Bene quoad sensum.

'ΑΠΟΣΚΕΠΑ'ΖΩ, *detego, retego.* סָכַךְ, *operio.* Thren. III. 42. ἀπεσκέπασας, *retexisti,* ubi alii rectius habent ἐπεσκέπασας, *operuisti.*

'ΑΠΟΣΚΕ'ΠΤΟΜΑΙ, *ex alto speculor,* et secundum Bielium, *deside-* e *ror in lustratione,* etiam *visitor.* פָּקַד, *visito, lustro, desidero.* Al. 2 Sam. II. 30. ἀπεσκέπησαν τῶν παίδων Δαυὶδ ἐνεακαίδεκα ἄνδρες, in recensione desiderabantur ex servis Davidis novendecim viri. Sir. XLIX. 17. τὰ ὀστᾶ αὐτοῦ ἀπεσκέπησαν, ossa ejus *visitata,* h. e. *curata* sunt, nempe a Mose, coll. Ex. XIII. 19. Sed suspicor, in omnibus hisce locis ἀποσκέπτεσθαι cum ἐπισκέπτεσθαι per- f mutatum esse.

'ΑΠΟΣΚΕΥΑ'ΖΩ, *vasa colligo, evacuo.* פָּנָה Pih. *amoveo.* Lev. XIV. 36. ἀποσκευάσαι τὴν οἰκίαν, *evacuare* domum. Symm. Ps. LXXIX. 10. ἀπεσκεύασας, *amovisti.* 'Αποσκευάζομαι, *evacuo me, alvum exonero.* Vide Παρασκευάζω.

'ΑΠΟΣΚΕΥΗ', *apparatus rerum necessariarum, commeatus, supellex.* g טַף, plur. טַפִּים, *parvulus, parvuli, minor familia, liberi.* Gen. XXXIV. 28. πᾶσαν τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, omnem *minorem familiam* illorum. Ita quoque ibid. XLIII. 8. Ex. X. 24. Num. XXXII. 16. ubi cum κατασκευὴ in cod. permutatur. Judicibus XVIII. 21. ubi cod. Alex. πανοικίαν, Vat. τέκνα habet. — *כְּלִי, *vas, supellex.* Gen. XLV. 20. ἀποσκευῶν sec. h Compl. ubi reliqui libri σκευῶν habent. Fortasse divisim legendum est ἀπὸ σκευῶν. — מִקְנֶה, *possessio, pecus.* 1 Par. V. 21. τὴν ἀποσκευὴν, ubi alii κτήσεις habent. 2 Par. XXXII. 29. — עֲבֹרָה, *opus.* Al. Ex. XXXIX. 42. — *פֶּגֶר, *cadaver.* 2 Paral. XX. 25. Num legerunt בְּגָרִים, ut habent 9 codd. Kennicotti? Arab. فجر, quod proprie notat *fluere* seu *erumpere sivit,* deinde, ut ex i derivatis apparet, de *omni copia* adhibetur. — רְכוּשׁ, *substantia.* Gen. XIV. 12. XXXI. 18. ubi Schol. κτῆσιν. 2 Paral. XXI. 17. ubi in codd. cum ὑπαρξις permutatur. Judith. VII. 2. ubi non opus est, ut pro ἀποσκευῆς legatur παρασκευῆς, quod nonnullis placuit. 1 Macc. V. 13. Michaëlis ibi per ἀποσκευὴν, quia a τέκνοις distinguitur, intellegit puel- k las teneras adhuc innuptas, sed commodius de *supellectile* seu *opibus* explicabitur. Idem valet quoque de v. 45. ejusdem capitis. Ibid. IX.

a 35. ἀποσκευὴ omnem *apparatum bellicum* notat, *munitionem*, seu: *omnia quæ militibus in castris necessaria sunt*, quæ etiam sub παρασκευῆς nomine veniunt. Ibid. v. 39. Syrus bene per ܟܢܫܐ transtulit.

'ΑΠΟΣΚΗΝΟ'Ω, *tentorium moveo*. אָהַל. Gen. XIII. 18. ἀποσκηνώσας ἦλθεν.

*'ΑΠΟΣΚΙΡΤΑ'Ω, *resilio*. Legi-
b tur hæc vox a Bielio omissa Jud. IV. 21. ubi sec. Oxon. legitur αὐτὸς ἀπεσκίρτησε ἐμμέσῳ τῶν ποδῶν αὐτῆς, ubi ἀπεσκίρτησε (cujus loco Scharfenbergius ἀπεσκάρισεν *palpitavit* legi mavult) non ad נִרְדַּם *profunde sopior* referendum esse videtur, quod nonnullis placuit, sed ad יָעַף, quod sequitur ac descendit ab עוּף, *celeriter moveri*. Tunc ἀποσκιρτᾷν, quod
c de *omni celeri motu* dicitur, ut σκιρτᾷν in N. T. (Vide Lexic. N. T. s. h. v.), esset *convulsionibus laborare, convelli*, aut *palpitantem animam efflare*, i. q. ἀποσκαρίζειν, quod vide supra. Reperitur præterea hæc vox apud Dion. Hal. I. 28. 2. Lucian. de Merced. Conduct. p. 248. ult. et Schol. Lycophr. Alex. v. 1232.

d 'ΑΠΟΣΚΛΗΡΥ'ΝΩ, *induro, duriter tracto*. הִקְשִׁיחַ. Job. XXXIX. 16. ἀπεσκλήρυνε τὰ τέκνα αὐτῆς, *duriter tractat* pullos suos: ubi Schol. καταπονήσει τῇ νεοττοτροφίᾳ. Confer Bocharti Hieroz. P. II. Lib. II. c. 17. p. 254. Legitur quoque hæc vox apud Athen. Deipn. I. p. 24. D. ac Hippocr. Coac. Præn. p. 204. C.

'ΑΠΟΣΚΟΛΟΠΙ'ΖΩ, sec. Trom-
e mium, *palo affixum tollo*, secundum Bielium vero *palos et virgulta e medio tollo, viam paro*. סָלָה *prosterno*. Aqu. Ps. CXVIII. 18. ἀπεσκολόπισας πάντας τοὺς ἀποστρεφομένους ἀπὸ ἀκριβασμοῦ, tanquam palos e medio sustulisti omnes, qui avertunt se a statuto. Eodem sensu verbum شذا apud Arabes in usu est de *extrahendis festucis*, et *removendis virgultis ad sternendam viam*. — סָלַל, *ag-* f
gero. Aqu. Psalm. LXVII. 4. ἀποσκολοπίσατε, quod Eusebius in Comment. ad h. l. recte interpretatus est verbis: πᾶν σκολιὸν ἀφέλετε. In eadem sententia fuit quoque Montf. qui vertit: *virgulta evellite, ut viam paretis*. Drusius autem in Fr. p. 961. interpretatus est: *palos figite*.

'ΑΠΟΣΚΟΠΕΥ'Ω, *respicio, dilegenter considero et intueor, contemplor*. g
צָפָה Pih. *speculor, observo*. Hab. II. 1. Inc., sine dubio Aquila, Ps. V. 4. Judith. X. 11. ἀποσκοπεύειν est *oculis aliquem prosequi*.

'ΑΠΟΣΚΟΠΕΥ'ΩΝ 'ΑΠΟΣΚΟΠΕΥ'Ω, *respiciens respicio*. בְּצִפִּיָּה צָפָה, *in speculatione speculor*. Thren. IV. 17.

'ΑΠΟΣΚΟΠΕ'Ω, *observo*. שָׁמַר, *custodio, observo*. 1 Paral. XII. 29. h
ubi cum φυλάσσω in codd. permutatur. Jud. XXI. 9. sec. cod. Alex.

'ΑΠΟΣΚΟΡΑΚΙ'ΖΩ, *ad corvos* (εἰς κόρακας) *amando, in malam rem abire jubeo, execror, maledico, damno, rejicio, repudio*. גָּעַר, *increpo, objurgo*. Ies. XVII. 13. ἀποσκορακιεῖ αὐτοὺς, καὶ πόῤῥω αὐτοὺς διώξεται, execrabitur eos Deus, et procul aufugient. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀποσκορακίζει (MS. vitiose ἀποσκορακιεῖ), ὑβρίζει, ἐξευτελίζει, ἐξουθενεῖ. Idem: ἀποσκορακιεῖ, ὑβρίσει. Suidas: ἀποσκορακίζει, εὐτελίζει, ἐξορίζει, διώκει. — נָטַשׁ, *desero, dimitto*. Inc. et LXX Psalm. XXVI. 15. μὴ ἀποσκορακίσῃς με, ne *rejicias* me. Hesych. μὴ ἀποσκορακίσῃς με, μὴ ἀποδιώξῃς με, μὴ ἀποδοκιμάσῃς με. Lex. Cyrilli MS. Brem. μὴ ἀποσκορακίσῃς με, μὴ ἀποδιώξῃς με, μὴ ἐξορίσῃς με. Suidas: μὴ ἀποσκορακίσῃς με, μὴ ἐκδιώξῃς με, μὴ ἐς κόρακας ἐκβάλῃς. Vide quoque Theodoretum ad h. l. Scholion ad Psalm. l. c. vocem ἀποσκορακίζειν metaphorice usurpatam docet ἀπὸ τῆς σκορίας, ἥτις ὡς περίττωμα σιδήρου

c ἄχρηστον ἀποπέμπεται. Verbo etiam alias Græci usi sunt, v. c. Heliodor. Lib. II. p. 120. Alciphron Lib. I. Ep. 38. p. 176. ubi vid. Bergler. Etymol. M. ἀπεσκοράκισεν, ἀντὶ τοῦ ἀπεκρούσατο καὶ μετὰ μίσους ἐξέβαλεν. Vide et 1 Macc. XI. 55. ubi conferendus est Michaëlis.

ἈΠΟΣΚΟΡΑΚΙΣΜΟ῾Σ, *contumeliosa rejectio, quasi ablegatio ad cor-*
b *vos.* נְעָרָה, *increpatio, objurgatio.* Ies. LXVI. 15. Hesych. Ἀποσκορακισμὸς, ἐξουδένωσις. Vide infra σκορακισμός.

ἈΠΟΣΚΟΡΠΙ῾ΖΩ, *dispergo, dissipo.* 1 Macc. XI. 55. αἱ δυνάμεις, ἃς ἀπεσκόρπισε Δημήτριος, exercitus, quem *dissipavit* Demetrius, ubi cod. Alex. ἀπεσκοράκισε habet, sensu eodem. Syrus ܒܕܪ *dissipavit.*

c *ἈΠΟΣΚΥΘΙ῾ΖΩ, *Scythico more tondeo.* 4 Macc. X. 7. Athen. Lib. XII. p. 524. κοπρὰν ἀποσκυθίσαι. Hes. ἀποσκυθίσαι, περιτεμεῖν.

ἈΠΟΣΟΒΕ῾Ω, *abigo, repello.* הֶחֱרִיד Hiph. *deterreo.* Deut. XXVIII. 26. ubi cum ἐκφοβέω in codd. permutatur. Jer. VII. 31. — נָשַׁב *difflo.* Aqu. Gen. XV. 11. ἀπεσόβησαν. Sir. XXII. 21. βάλλων
d λίθον ἐπὶ πετεινὰ, ἀποσοβεῖ αὐτὰ, qui jacit lapidem in volucria, *abigit* illa. Vulg. *deficit.* Hesych. ἀποσοβεῖ, ἀπελαύνει, ἀποδιώκει.

ἈΠΟ῾ΣΠΑΣΜΑ, *avulsum, res avulsa, segmentum.* נִזְרָה, *decisum, segmentum.* Thren. IV. 7. ὑπὲρ λίθου σαπφείρου τὸ ἀπόσπασμα αὐτῶν, lapidem saphirum segmentum eorum superat. Hesych. ἀπόσπασμα, μέρος,
e ἀπότμημα. — נֶתֶק, *porrigo,* q. d. *avulsio capillorum.* Aqu. Lev. XIII. 30. 33. — קֶרֶץ, *excidium.* Jerem. XLVI. 20. ἀπόσπασμα ἀπὸ βορρᾶ ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν, ubi ἀπόσπασμα vel est *avulsio,* vel *eum* notat, *qui aliquid avellit.*

ἈΠΟΣΠΑ῾Ω, *abstraho, avello, evello,* et Ἀποσπάομαι, *disjungor, abeo, discedo.* — אָצַל, *sepono.* Symm. Num. XI. 25. ἀπεσπᾶτο. Legendum f
ἀπεσπάσατο, ut duo codd. Holmes. habent. — כָּרַת, *abscindo,* ac speciatim de excisione testiculorum adhibetur. Lev. XXII. 24. ubi ἀπεσπασμένος est *castratus* s. *exsectione testiculorum eunuchus factus,* qui ab eadem origine σπάδων dicitur. Permutatur ibi in codd. cum ἐκτομίας. — נָתַק, *abrumpo.* Jos. VIII. 6.
ἀποσπάσομεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως: g
ubi נָתַל notat *separare a reliquis,* nostrum abschneiden, *to cut off,* et ἀποσπάω cum ἀφίστημι permutatur in codd. Vide quoque LXX sec. Hex. Jud. XVI. 9. — נָתַשׁ, *evello, exstirpo.* Jer. XII. 14. ἀποσπῶ αὐτοὺς ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν, *evellam* illos ex terra illorum. — עָתִיק, *avulsus, translatus.* Ies. XXVIII. 9. οἱ ἀπεσπασμένοι ἀπὸ μαστοῦ, *abstracti* a mam- h
ma, h. e. ablactati. — פָּרַד, *disjungo, separo.* Theod. et LXX Job. XLI. 9. συνέρχονται, καὶ οὐ μὴν ἀποσπασθῶσι, conjuncti sunt ita, ut nullo plane modo *disjungi* possint. 2 Macc. XII. 10. ἐκεῖθεν δὲ ἀποσπασθέντων σταδίους ἐννέα, inde autem cum novem stadia *abiissent* seu *discessissent.* Eadem formula legitur quoque ibidem v. 17. coll. Luc. XXII. 41. ac i
notatis a me in Lex. N. T. s. h. v.

ἈΠΟΣΤΑ῾ΖΩ, *stillare facio, destillo, distillo.* הִתִּיךְ Hiph. a נָתַךְ, *fundo, effundo.* Aqu. Job. X. 10. ἀπέσταξας, *stillare fecisti.* — יָדַע, *scio.* Prov. X. 38. χείλη ἀνδρῶν δικαίων ἀποστάζει χάριτας, ubi יָדַע in notione hiphilica, ac ex mea sententia recte accipiendum judicarunt. Arab. اودع in
conj. 4. inter alia est *colloqui.* Non k
opus igitur est cum Grabio reponere ἐπίσταται. — *מָצָה, *exprimo, sugendo exprimo et exhaurio.* Jud. VI. 38.

a ἀπόσταξις sec. Compl. h. e. *comprimendo expressus est.* — נוּב, *germino*, metaph. *copiose profero.* Prov. X. 32. στόμα δικαίου ἀποστάζει σοφίαν. — נָטַף, *stillo.* Symm. Ps. LXVII. 9. LXX Prov. V. 3. Cant. IV. 11. Adde Æschyl. Suppl. v. 586. Eurip. Ion. v. 1011. Pindar. Isthm. Δ', v. 123.

ΑΠΟΣΤΑΛΑΖΩ, idem. נָטַף:

b הָטִיף, Kal et Hiph. idem. Joël. III. 18. Amos IX. 13. Lucian. Amor. p. 580. D.

ΑΠΟΣΤΑΣΙΑ, *apostasia, defectio.* בְּלִיַּעַל, *nequam, nequitia.* 1 Reg. XXI. 13. ἀνδρὲς τῆς ἀποστασίας, *viri defectionis*, i. e. *viri maligni.* Aqu. Jud. XIX. 22. 1 Sam. XXV. 17. ἀποστασίας (ubi e genitivo ab ipso adhibito luculenter apparet, Aqui-

c lam scripsisse υἱὸς τῆς ἀποστασίας, aut ἀνὴρ τῆς ἀπ.). Prov. XVI. 27. Nah. I. 11. — מַעַל *prævaricatio.* 2 Par. XXIX. 19. — *מֶרֶד, *rebellio.* Jos. XXII. 22. — סָרָה, *recessio*, spec. *a Deo.* Jer. XXIX. 32. Theod. Ies. I. 5. — רָעָה, *malitia.* Jer. II. 19. 1 Macc. II. 15. ἡ ἀποστασία est *defectio a vera religione Judaica.*

d ΑΠΟΣΤΑΣΙΟΝ, *repudium.* כְּרִיתוּת, q. d. *rescissio conjugii.* Deut. XXIV. 1. βιβλίον ἀποστασίου, libellus repudii. Eadem formula reperitur quoque ib. v. 3. Ies. L. 1. Jer. III. 8. Hesych. ἀποστάσιον, τὸ ἀπολῦσαι τὴν γυναῖκα, καὶ γράψαι ἀποστάσιον.

ΑΠΟΣΤΑΣΙΣ, *apostasis, defectio.* מַעַל, *prævaricatio.* 2 Par. XXVIII. 19. et XXXIII. 19. — מֶרֶד, et

e Chald. מְרַד, *rebellio.* Jos. XXII. 22. ubi cum ἀποστασία permutatur in codd. Esdr. IV. 19. — סָרָה, *recessio.* Aqu. 2 Sam. III. 26.

ΑΠΟΣΤΑΤΕΩ, *deficio, descisco.* — בָּגַד, *perfide ago.* Aqu. Symm. Theod. Vta edit. Psalm. XXIV. 13. ἀποστατοῦντες, *deficientes.* — מָסַר, *turgeo*, quod jungitur variis criminum vocabulis, v. c. turgeo in Venerem. Num. XXXI. 16. מָסַר מָעַל *tur-* f *gere prævaricationem*, ἀποστατῆσαι, ubi cum ἀφίστημι permutatur in codd. — מָרַד, *rebello.* Neh. II. 19. VI. 6. — *מַרְדוּת, *rebellio.* Symm. 1 Sam. XX. 30. — שָׁגָה, *aberro.* Psalm. CXVIII. 117. 1 Macc. XI. 14. XIII. 16. 2 Macc. V. 11.

ΑΠΟΣΤΑΤΗΣ, *apostata, qui deficit*, speciatim, *qui a vero Dei cultu ad idolorum cultum descivit.* בָּרִיחַ, g *celer* seu *fugiens celeriter.* Job. XXVI. 13. δράκοντα ἀποστάτην, h. e. serpentem *celeriter se fuga proripientem.* — *מֹרֶד, *rebellis.* Symm. Job. XXIV. 13. ἀποστάται φωτὸς, h. e. *qui lumen aversantur*, quia impedit eos, quo minus scelera patrare possint: coll. Joh. III. 20. — סֹרֵר, *refractarius.* Ies. XXX. 1. Cant. Tr. Puer. 6. (ad quem locum vid. Eichhornius Introd. in Libros Apo- h *cryphos* V. T. p. 426.). 3 Esdr. II. 23. 2 Macc. V. 8. τοῦ νόμου ἀποστάτης.

ΑΠΟΣΤΑΤΗΣ ΓΙΝΟΜΑΙ, *apostata fio, deficio.* מָרַד, *rebello.* Num. XIV. 9. ἀποστάται ἀπὸ τοῦ κυρίου. Sic quoque legitur Jos. XXII. 19.

ΑΠΟΣΤΑΤΙΣ, fœm. *quæ deficit*, de urbe dicitur. מָרַדְתָּא Chald. *re-bellis.* Esdr. IV. 12. τὴν πόλιν τὴν ἀποστάτιν. Idem legitur ib. v. 15. et i 3 Esdr. II. 18. 22.

ΑΠΟΣΤΕΛΛΩ, *mitto, ablego.* הֶבְדִּיל Hiph. *separo, seligo*, v. c. ad mittendum. Ez. XXXIX. 14. Inc. et LXX ἀποστιλοῦσιν, *selectos mittent.* — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Ez. XXX. 11. λαμοὶ ἀπεσταλμένοι. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *recedere facio.* 1 Reg. XX. 24. —

a הֵפִיץ Hiph. a פּוּץ, *dispergo*. Job. XL. 6. — הֵתִיב Hiph. a תּוּב, Chald. *redire facio*. Esdr. V. 5. ubi cum δίδωμι permutatur, quia sermo est de *mandato* et *edicto*. — שָׁלַשׁ, *debilito*. Ies. XIV. 12. ubi pro חוֹלַשׁ legerunt per metathesin literarum שׁלח. — יָלַךְ, *eo, vado*. 2 Reg. II. 18. — מִשְׁלַח, *missio*. Esth. IX. 19. — נָשַׁף, *flo, spiro*.

b Exod. XV. 10. ἀπέστειλας τὸ πνεῦμά σου. — נָתַן, *do, trado*. Jer. XXXVII. 14. — עוּף, *volo, avolo*. Ies. VI. 6. ubi legitur ἀπεστάλη πρός με ἓν τῶν ἀφαρίμ, pro Hebr. וַיָּעָף, *et volavit ad me*, nempe jussu divino. — צָוָה Pih. *jubeo*. Lev. XXV. 21. Deut. XXVIII. 8. Esth. IV. 5. Nempe

c צָוָה in genere est *fieri curavit*, ut mittendo, efficaciter præstando, etc. — *צָלַח, *prospere succedo, prosper, felix sum*. Inc. 2 Sam. XIX. 17. ἀπεστάλλασιν ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην ἐνάντιον τοῦ βασιλέως. Quanquam non satis intellego, quid sibi laudatus interpres his verbis voluerit, tamen videtur hæc versio confirmare sententiam eorum, qui statuunt, צָלַח *pertran-*

d *sire, procedere, pervenire* notare (Vide Simonis Lex. Hebr. p. 1364.), ut, adeo יַצְלִיחוּ loco צָלְחוּ legerint, aut τῷ צָלַח notionem hiphilicam tribuerint. Vulg. *irrumpentes Jordanem ante regem*.—*שָׁחַל, *pardus*. Prov. XXVI. 13. ἀποστελλόμενος sec. Vat. Legit שָׁלוּחַ, literis alio ordine contextis. — שָׁלַח et passim in Pih. שִׁלַּח, *mitto*. Gen. VIII. 7.

e 8. ἀπέστειλε. Compl. ἐξαπέστειλε habet, coll. Gen. XLIII. 4. ubi notionem *dimittendi* habet. Conf. Gen. XXXII. 26. ubi pro ἀποστέλλειν in nonnullis codd. Holm. bis ἀπολύειν e glossemate ponitur. Num. XXI. 32. ἀπέστειλε Μωϋσῆς (sc. ἄνδρας, coll. Num. XIII. 3. 17.) κατασκέψασθαι, *mittebat* Moses aliquot, qui explorarent. Num. XXII. 40. ἔθυσε Βαλὰκ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἀπέστειλε f (scil. μερίδας, *portiones de sacrificiis*) τῷ Βαλαάμ. Sic διαπέμπειν τῶν τεθυμένων pro διαπέμπειν μερίδας τῶν τεθυμένων dixit Xenoph. Rer. Græc. Lib. IV. 3. 7. coll. Plutarch. Agesil. p. 605. ubi μερίδας diserte additur. Constat quoque ex aliis, quod Græcis solenne fuerit portiones de sacrificiis amicis mittere. Vide Theocrit. Idyll. Ε', v. 139. seq. ac conf. g Casaubonum in Theophr. Charact. c. 17. p. 306. 1 Par. XXI. 12. ἀποστέλλειν λόγον, *legare, mittere cum mandatis*. Ies. X. 3. ἀπέστειλεν, sc. ἀγγέλους, vel πρέσβεις, vel ἄνδρας, coll. Jud. XI. 17. 1 Sam. IV. 4. 2 Sam. XI. 6. Ies. XVI. 1. ubi legerunt שִׁלַּח. Jud. XI. 28. οὐκ εἰσήκουσε τῶν λόγων, ὧν ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν, coll. Ps. CVI. 20. CXLVII. 4. Act. X. 36. ad quem locum vide, quæ ex Herodoto h notavit Raphelius p. 347. — *שְׁלַח Chald. idem. Esdr. IV. 11. 17. V. 6. 7. Dan. III. 2. 29. V. 26. — *שָׁלוֹם, *pax*. Ies. XXXIII. 7. ἀποσταλήσονται. Legerunt שְׁלוּחַ. Judith. IX. 9. ἀπόστειλον τὴν ὀργήν σου, *inflige pœnas*, coll. Marc. IV. 29. Sic et alibi Deus *mittere* dicitur aliquid, *si jubet, ut oriatur*. V. Πέμπω. 3 Esdr. VIII. 21. ἀποστέλλειν est *per literas postulare*, seu i *mandare aliquid*, unde et Vulgatus per *scribere* transtulit, coll. Esdr. VII. 21. ubi legitur וְיִשְׁאֲלוּנִי, et Josepho A. J. XI. 5. ubi est ἐπιστολῶν. 1 Macc. XII. 10. notat: *per literas significare*.

ΑΠΕΣΤΑΛΜΕ'ΝΟΙ, *emissi*. שְׁלוּחוֹת plur. *propagines*. Ies. XVI. 8.

ΑΠΟΣΤΕΝΟ'ΟΜΑΙ, *coarctor, comprimor*. Esth. XV. 8. ἡ δὲ καρδία αὐτῆς ἀπεστενωμένη ἀπὸ τοῦ φόβου, cor

a vero ejus *coarctatum*, aut: *compressum* a metu. Vide Eustath. ad Il. A', p. 72. 48.

'ΑΠΟΣΤΕ'ΡΓΩ, *amore* vel *charitate exuo*, ex ἀπὸ et στέργω, *naturali amore* s. *humanitatis sensu complector*. אִמֵּץ Pih. *obfirmo*. Deut. XV. 7. οὐκ ἀποστέρξεις τὴν καρδίαν σου, *non charitate exues* cor tuum, s. non inhumanus eris. Ita juxta Rom. ed. b recte legitur pro ἀποστρέψεις. Vide Grabii Diss. de Vit. LXX Intt. p. 36. Salmasius de Fœnere Trapezit. p. 206. legere mavult ἀποστέξεις, *indurabis*, quod etiam non male exprimeret vocem Hebraicam.

'ΑΠΟΣΤΕΡΕ'Ω, *privo*, *spolio*. גָּרַע, *detraho*, *diminuo*. Ex. XXI. 10. τὴν ὁμιλίαν αὐτοῦ οὐκ ἀποστερήσει, congressum maritalem non *minuere* debet. c — עָשַׁק, *opprimo vi vel fraude*, *fraudo*, *injuriam facio*. Deut. XXIV. 14. οὐκ ἀποστερήσεις μισθὸν πένητος, non injuste retinebis mercedem pauperis, ubi al. οὐκ ἀπαδικήσεις. Vide supra s. v. ἀπαδικέω. Mal. III. 5. — קָבַע, *rapio*, *spolio*. Aqu. Symm. Mal. III. 8. ubi ter legitur. Sir. IV. 1. τὴν ζωὴν τοῦ πτωχοῦ μὴ ἀποστερήσῃς, noli *denegare* pauperi, quæ d sunt ad vitam sustentandam necessaria. Ibid. XIV. 14. μὴ ἀποστερήσῃς, non *defrauderis*, seu: *defraudes te ipsum*, h. e. prives te, sed fruaris. Ibid. XXIX. 8. ἀπεστέρησεν αὐτὸν τῶν χρημάτων, *privat* illum bonis suis.

'ΑΠΟΣΤΟΛΗ', *missio*, *legatio*, etiam *id quod mittitur*, s. *immittitur*, *donum*. דֶּבֶר pr. *pestis*. Jer. XXXII. 36. ἐν ἀποστολῇ, in *emissione*, h. e. e *pestilentia a Deo immissa*, ubi al. λοιμῷ. Ita et Baruch. II. 19. ubi vide Grotium. Confer quoque Sixt. Amama in Antibarbaro Biblico Lib. IV. p. 734. Male itaque Cappellus in Notis Criticis ad h. l. conjecit, loco ἀποστολῇ legendum esse ἀπολωῇ, a verbo ἀπολοῦμαι, vel ἀπόλλυμι, *pereo*. Nec melius alii statuunt, eos in mente habuisse usum verbi Arab. لبر *duxit*. — *מְלָאכָה, f *legatio*. Inc. Soph. I. 13. LXX Hagg. I. 13. sec. cod. Barber. — *מִשְׁלוֹחַ, *missio*, etiam *res*, *in quam manus immittitur*. Aqu. Ies. XI. 14. — מִשְׁלַחַת, *missio*, item *missile*. Ps. LXXVII. 54. (49.) ἀποστολὴν δι' ἀγγέλων πονηρῶν, ubi LXX vocem Hebr. de *pestilentia*, quod ea a Deo immittatur, et quasi amandetur, intellexisse videntur. Vide supra s. v. g דֶּבֶר. Cohel. VIII. 8. οὐκ ἔστιν ἀποστολὴ ἐν ἡμέρᾳ πολέμου, non est in isto prœlio (sc. mortis tempore) *dimissio*. Vulg. mire transtulit: *nec sinitur quiescere ingruente bello*. — שִׁלּוּחַ, *donum*, *munus*. 1 Reg. IX. 16. ἔδωκεν αὐτὴν Φαραὼ (εἰς) ἀποστολὰς θυγατρὶ αὐτοῦ, *dono* illam dedit Pharao filiæ suæ. Vulgatus habet: *in dotem*. — שַׁלֵּחַ inf. Pih. *mittendo*. h Deut. XXII. 7. ἀποστολῇ ἀποστελεῖς. — *שִׁלּוּחַ, *dimissio*. Inc. Exod. XVIII. 2. ἐξ ἀποστολῆς αὐτῆς, ubi LXX habent μετὰ τὴν ἄφεσιν αὐτῆς. — שֶׁלַח, *propago*. Cant. IV. 13. ἀποστολαί σου. Vulg. *emissiones*, quia longe a trunco vel radice, a qua propagantur, emittuntur. 3 Esdr. IX. 52. (ubi munera ita appellantur, quæ pauperibus mittuntur.) i 54. Hebr. מַנּוֹת, *partes*. Nehem. VIII. 10. 12. 1 Macc. II. 18. ἀποστολαῖς πολλαῖς, multis *donis*. Vide ibi Syrum et Vulg. 2 Macc. III. 2. ubi ἀποστολαὶ etiam *dona*, *munera* notat.

'ΑΠΟ'ΣΤΟΛΟΣ, *legatus*, *nuncius*. שָׁלוּחַ part. Pah. *missus*. 1 Reg. XIV. 6. ἐγὼ εἰμὶ ἀπόστολος πρός σε σκληρὸς, missus ad te ego sum durus k *nuncius*, h. e. dira tibi annuncianda habeo. Thomas Magister: 'Απόστολος, ὁ ἀπεσταλμένος, qui etiam locum Demosthenis adducit, ubi vox eo sensu occurrit: ubi vid. Intt. Confer quoque Lex. N. T. s. h. v. —

a עִיר, *missus, legatus.* Symm. Ies. XVIII. 2. *ἀποστόλους.*

ἈΠΟΣΤΡΕΒΛΌΩ, *distorqueo.* 2 Macc. IX. 7. *τὰ μέλη τοῦ σώματος ἀποστρεβλοῦσθαι,* omnia membra corporis *vexari,* (ita Vulgatus) aut *distorqueri.*

ἈΠΟΣΤΡΈΦΩ, *averto,* it. *revertor, reverti facio, reduco, refero.* — אָבַד *pereo.* Jos. XXIII. 16. *ἀποστρέψει σε*
b *τὸ τάχος ἀπὸ τῆς γῆς, auferet* seu *evertet* vos cito ex hac terra. — אֵמֵץ Pih. *obfirmo.* Deut. XV. 7. *οὐκ ἀποστρέψεις τὴν καρδίαν σου.* Vide supra s. v. *ἀποστρέφω.* Tychsenio quidem legisse videntur תָּמִישׁ, sed sensum expresserunt. — בּוֹא, *venio.* Num. XXIII. 17. *ἀποστράφη πρὸς αὐτὸν, venit* ad eum. Adde Gen. VIII. 11. ubi pro *ἀπέστρεψεν,* quod habet
c Compl., in Rom. legitur *ἀπέστρεψε.* — *גָּרַם, *confringo.* Ez. XXIII. 34. *τὰς νομμυίας αὐτῶν ἀποστρέψω,* ubi, in antecedentibus aliam lectionem secuti, sensum expresserunt. — הָבִיט, Hiph. a נָבַט, *intueor.* 1 Par. XXI. 21. *ἀπέστρεψεν Ὀρνὰν* sec. Ald., ubi reliqui *ἐπέβλεψεν* habent. — הָבְקִיעַ Hiph. *scindo.* Ies. VII. 6. *ἀποστρέψομεν αὐτοὺς πρὸς ἡμᾶς.*
d Sensum secuti sunt. Fortasse tamen legendum est *ἐπιστρέψομεν.* — הָלַךְ, *eo.* Num. XXIV. 14. ubi cum *ἀποστρέψει* in codd. permutatur. — הִכְנִיעַ Hiph. *deprimo.* Deut. IX. 3. ubi *in fugam vertere* notat. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *facio reverti,* et semel in Kal. Exod. XXIII. 25. 1 Par. XIII. 12. 2 Par. XXX. 9. — הֵסִית Hiph. a סוּת, *incito.* 2 Par.
e XVIII. 31. Ies. XXX. 11. — הִסְתִּיר Hiph. *abscondo.* Ex. III. 6. Deut. XXXI. 17. 18. Psalm. IX. 34. XII. 1. et alibi sæpius. — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* Psalm. CXVIII. 37. — הֵעִיט Hiph. a עִיט, *invehor.* Symm. 1 Sam. XXV. 14. *ἀποστράφη, aversus est,* sc. ab iis. Si lectio sana est, *ἀποστρέφεσθαι* notat h. l. *avertere faciem suam ab aliquo,* h. e. *aversari,* qua ipsa voce Vulgatus
f h. l. usus est. Quod quamvis h. l. sensum non incommodum fundit, tamen equidem legere mallem *ἀπέστρεψε,* ut sensus sit: *verbis invectivis et contumeliosis a se abegit.* LXX habent *ἐξέκλινε,* quod eodem modo explicandum est. — הֵעָלִים Hiph. *abscondo.* Prov. XXVIII. 27. *ἀποστρέφει τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ.* Ies. I. 15. ubi idem legitur. — הָפַךְ, *muto,*
g *verto.* 1 Sam. XXV. 12. — הֵפֵר, Hiph. a פּוּר, *irritum facio.* Psalm. LXXXIV. 4. *ἀπόστρεψον τὸν θυμόν σου ἀφ' ἡμῶν:* bene quoad sensum. — הַפְרִיעַ, Hiph. *abstraho, avoco, deterreo.* Symm. Ex. V. 4. *ἀποστρέφετε, avertitis,* ubi in cod. Mosqu. ac Coislin. legitur *ἀποτρέπετε,* quæ duo verba apud Polyænum quoque (II. 1. 29.) permutata fuere inter se a librariis, ut *ἀναστρέπειν* et *ἀναστρέφειν*
h apud Pollucem p. 10. n. 78. Wetsten. — הַשְׁבָּיוֹת, Hiph. *cessare facio.* Ez. VII. 24. XII. 23. Hos. II. 11. ubi non probabile est eos legisse הַשְׁבָּתָה, quæ erat Drusii opinio. — הֵשִׁית, Hiph. a שׁוּת, *pono.* Num. XXIV. 1. Hic quoque pro *ἀπέστρεψε* reponendum videtur *ἐπέστρεψε.* — הִשְׁלִיךְ Hiph. *abjicio.* 2 Par. VII. 20. — הִתְחַמֵּק, Hithp. *subduco me.* Jer. XXXI. 22. —
i הִתְעַצֵּב *doleo, indoleo.* Symm. Gen. VI. 6. *ἀπέστρεψε,* sc. *τὴν καρδίαν αὐτοῦ.* Sensum expresit. — נָגַח, *rejicio.* Hos. VIII. 3. Zach. X. 6. — יָאַת, *convenio, consentio.* Jer. X. 7. Inc. sec. cod. Norimb. *ὅτι σὺ ἀπέστρεψας προσκυνεῖν.* Suspicor legendum esse: *ὅτι σοι ἐπιστρέπει προσκυνεῖν.* — יָלַךְ, *eo, vado.* 1 Sam. XXX. 22. 1 Reg. XI. 21. 2 Par.

IX. 12. — יָשַׁב, *sedeo.* Prov. XX. 3. δόξα ἀνδρὶ ἀποστρέφεσθαι λοιδορίας. Scilicet יָשַׁב, sequente מ, notat *procul remotum manere,* unde Symm. h. l. voce ἀποχωρεῖν usus est. — *כָּרַת *seco, abscindo,* seq. מֵאֵת רֹאשׁ. 1 Sam. XXXI. 9. ἀποστρέφουσιν αὐτὸν, ubi Compl. ἀποκεφαλίζουσιν habet, ac sine dubio mendum latet in textu Græco. Num legendum est ἀποτέμνουσι aut ἀποκόπτουσι? — מָנַע, *cohibeo, prohibeo.* Symm. Prov. I. 15. LXX Jer. II. 25. — *מָרַד, *rebello.* Jos. XXII. 16. 18. 29. ubi ἀποστραφῆναι ἀπὸ Θεοῦ legitur, quod bene Hebraico convenit, ac reliqui libri habent ἀποστῆναι. — נָגַשׁ, *appropinquo.* Jer. XXX. 18. ἀποστρέψουσι πρός με. — נִחַם Niph. *pœnitet.* Symm. Gen. VI. 6. ἀπέστρεψε, *aversus est.* Libere vertit. — נָטַשׁ, *desero, dimitto.* 1 Reg. VIII. 58. μηδὲ ἀποστρέψαι ἡμᾶς, neque *avertetur* nos. Jer. XV. 6. σὺ ἀπεστράφης με, *tu avertisti faciem a me,* vel: *aversatus es me.* Ita quoque Matth. V. 47. 2 Tim. I. 15. Hebr. XII. 25. Vide quoque Lexic. N. T. s. h. v. Hesychius: ἀποστρέφεται, ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον. Glossæ: Ἀποστρέφομαι, *fastidio, aversor.* — נָסוֹג, Niph. a סוּג, *retroagor, retrocedo.* Inc. Ps. XLIII. 9. LXX Ps. XXXIV. 5. Ies. XLII. 17. Jer. XXXVIII. 22. — נָתַק, *abrumpo,* metaph. *finem* seu *cessare facio.* Ez. XXIII. 34. τὰς νουμηνίας αὐτῆς ἀποστρέψω. — סָבַב; הֵסֵב Kal et Hiph. *circumeo, circumverto.* Gen. XLII. 24. ἀποστραφεὶς ἀπ' αὐτῶν ἔκλαυσε, *discedens* paululum lacrymatus est. 1 Sam. V. 10. 2 Reg. XX. 2. ubi ἀποστρέφων, omisso ἑαυτὸν, est se *convertere,* i. q. ἐπιστρέφειν, cum quo etiam h. l. in codd. permutatur, æque ac 1 Par. X. 14. (ἀπέστρεψε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τῷ Δαβίδ), ubi ἀποστρέφειν τινὶ est *efficere, ut aliquid ad aliquem perveniat,* ita tamen ut simul innuatur imperium a familia Sauli aversum fuisse. 2 Par. XIII. 13. ἀποστρέφειν est in notione prægnanti, ita ut non solum *abducere,* sed etiam *in alium locum ducere,* adeoque *circumdere,* περιχυκλοῦν, significet, cum qua voce permutatur h. l. in codd. 2 Sam. V. 23. Tribuerunt voci סָבַב notionem *avertendi* ab h. l. prorsus alienam. — *סָתַר, *abscondo.* Ex. III. 6. bene quoad sensum; abscondit enim faciem, qui eam avertit. — פָּנָה, *aspicio,* item *verto.* Gen. XVIII. 22. Ex. XVI. 10. 2 Reg. V. 12. ubi cum ἐκκλίνω permutatur in codd. Ib. XXIII. 16. ἀπέστρεψεν sec. Compl. ubi reliqui libri ἐξέκλινεν habent. — קָבַץ, *congrego.* Ies. XXII. 9. ὅτι ἀπέστρεψε τὸ ὕδωρ. Scilicet aquæ colliguntur, si ab aliis locis derivantur. — *שְׁאֵת, *celsitudo.* Hebræus Job. XIII. 11. ἐὰν ἀποστρέψῃ τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Respexit formulam נָשָׂא פָּנִים, quæ v. 8. ac 10. reperitur, et נָשָׂא accepit in notione *tollendi, auferendi.* — שְׁבָבִים, *fragmenta,* speciatim *ligni,* quibus ignis accendi et foveri solet. Aqu. Hos. VIII. 6. ἀποστρεφομένοις, *reversis.* Legit sine dubio סְבָבִים. — שְׁבָה, *captivum duco.* 2 Par. XXI. 17. Jer. XLI. 10. — שְׁבוּת, *captivitas.* Ez. XVI. 52. — *שָׁבַר, *frango.* Dan. XI. 26. sec. Chis. ubi pro ἀποστρέφουσιν reponendum est ἀποστρέψουσιν. Conf. ad h. l. Segaarii Anim. — *שְׁגָה, *erro.* Aqu. Ps. CXVIII. 118. — שׁוּב; הֵשִׁיב, Kal et Hiph. passim in Pih. et Pyh. perraro. Aqu. Psalm. LXVIII. 5. ubi ἀποστρέφειν *reddere, restituere* notat. Vulg. *exsolvebam.* Hieron. *reddebam.* Symm. Ies. XXVIII. 6. ubi sine dubio loco ἀποστρέψουσαν legendum erit ἀποστρέ-

a ψωσιν, ut habet Theodot. Vulgat., Symmachum sine dubio secutus, habet: *revertentibus* de bello ad portam. Aqu. Symm. et LXX Ies. LIX. 20. LXX Gen. XIV. 16. ἀπέστρεψε πᾶσαν τὴν ἵππον, reducebat omnem equitatum; ubi cum ἀπαστρέφειν et ὑποστρέφειν in codd. permutatur. Vide et Exod. XXIII. 4. ac Deut. XXII. 1. Gen. XVI. 9.

b ἀποστράφηθι πρὸς τὴν κυρίαν σου, *revertere* ad dominam tuam. Ib. XVIII. 33. ἀπέστρεψεν εἰς τόπον, *revertebatur* in locum. Ita 1 Macc. V. 28. ἀπέστρεψον ὁδὸν (pro κατὰ τὴν ὁδὸν) εἰς ἔρημον, *revertebatur* via per desertum. Gen. XLIII. 12. ἀργύριον τὸ ἀποστραφὲν ἀποστρέψατε μεθ' ὑμῶν ἐν τοῖς μαρσίπποις ὑμῶν, argentum *reportatum* iterum *reportate* vobiscum in mar-

c supiis vestris. Vide et v. 18. et 21. ac conf. Matth. XXVII. 3. Exod. XXXIV. 31. cum ἐπιστρέφειν permutatur in codd. Num. XXXII. 15. cum ἀφίστασθαι permutatur. 2 Sam. XIX. 37. Psalm. LIII. 5. וְיָשׁוּב, ἀποστρέψει. Secuti sunt cum Syro lectionem marginalem וְיָשִׁיב. Symm. voce ἀπ-

d αποδίδωμι usus est. 2 Reg. III. 4. ἀποστρέφειν est *tributi loco aliquid dare*. Prov. XXVII. 11. ἀπόστρεψον ἀπό σου ἐπονειδίστους λόγους, quæ verba monente Jaegero ad h. l. ita refingenda sunt: (ἵνα) ἀποστρέψω ἀπ' ἐμοῦ κ. τ. λ. Ies. XXXVI. 9. ubi pro ἀποστρέψαι εἰς πρόσωπον legendum est ἀποστρέψαι τὸ πρόσωπον, quod sensus pariter ac textus Hebr. postulat. Psalm. CXXXI. 10. μὴ ἀποστρέψῃς τὸ πρόσωπον (ἀπὸ) τοῦ χριστοῦ σου, ne

e avertas faciem ab uncto tuo. Conf. Sir. IV. 4. 5. et XIV. 8. ubi ἀπὸ additur. Am. I. 3. 6. 9. οὐκ ἀποστραφήσομαι αὐτούς, non *avertam* me ab illis, scil. ad puniendum. Jer. XXVIII. 3. ἀποστρέψω εἰς τὸν τόπον τοῦτον πάντα τὰ σκεύη, *reducam* in hunc locum omnia vasa. Vide et Jer. XXX. 3. et conf. Bar. I. 8. — שׁוּבָה, *reversio*. Ies. XXX. 15. ἀποστρέφεσθαι est *mittere consilium*. — f שָׁלַח, *mitto*. 1 Reg. VIII. 44. ubi cum ἐπιστρέφω permutatur in codd. — *שָׁמַע, *audio*. Jer. XXXIV. 10. ubi pro יִשְׁמְעוּ sine dubio legerunt וַיָּשָׁב seu וַיָּשֻׁבוּ, coll. 2 Reg. XIX. 9. — שָׁקַר, *mentior*. 1 Sam. XV. 29. οὐκ ἀποστρέψει. Supplendum hic, pariter ac post ἐπιστρέψει, quod Inc. habet, substantivum νοῦν, ut ἀποστρέφειν νοῦν sit i. q. μετανοεῖν. Hac g enim ratione facillime hæ versiones cum textu Hebræo conciliari possunt. Non tamen repugnarem, si quis ὀργὴν, aut simile substantivum nomen, excidisse statuere mallet. — תַּהְפֻּכָה, *perversitas*. Prov. X. 33. ἀποστρέφεται, ubi Schol. καταστρέφεται. Suspicor post ἀποστρέφεται ex anteced. χάριτας supplendum esse. Tob. IV. 7. cum πρόσωπον conjunc- h tum *avertere* notat. Sirac. IV. 5. ἀποστρέφειν ὀφθαλμούς, i. e. *spernere, negligere*. Sap. XVI. 3. ἀποστρέφονται, *fastidiant*. Gloss. Vet. ἀποστρέφομαι, *fastidio, aversor*. Cf. Lœsneri Obss. e Philone ad N. T. p. 15. et 426. Sirac. XXIX. 7. ἀπέστρεψαν, *avertunt se ab homine*, h. e. *nolunt dare mutuum*. 1 Macc. IV. 58. ubi pro ἀπεστράφη ex sententia Michaëlis i reponendum est ἐπεστράφη e Syro, coll. Dan. XI. 18. hoc sensu: opprobrium, quo Judæos affecerant, rediit ad Gentiles. Sed etiam ex recepta lectione idem sensus elici potest. Ibid. IX. 9. ἀποστρέφειν τινὰ est *se avertere ab aliquo*. Conf. ibi Syr. 3 Macc. III. 23. ἀποστρέφεσθαι est *repudiare*, coll. Polyb. IX. 39. 6. Vide alibi Κινῶ. k

*ΑΠΟΣΤΡΕΦΩ ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟΝ, *averto faciem*. פָּנָה, *narro*. 1 Reg. XIII. 11. ἀπέστρεψαν τὸ πρόσωπον, ubi pro ויספרום judice Tychsenio legerunt וַיִּסַּב פָּנִים. N. L. In aliis codd. legitur ἐπέστρεψαν.

a ΑΠΟΣΤΡΟΦΗ, *aversio, reditus, conversio.* גֵּבְא, *fossa, palus.* Exod. XLVII. 12. *ἐν τῇ ἀποστροφῇ αὐτῶν.* Ita Bielius Tronasium secutus, nec inspecto codice sacro. Nam partim in omnibus libriseditis et codicibus collatis legitur *ἐπιστροφῇ*, partim hæc vox referenda est ad בְּצֵאתָו, *cœnosa ejus*, cujus loco בְּצֵאתוֹ legerunt. — הַסְתֵּר, inf. Hiph. *abscon-*
b *dendo.* Deut. XXXI. 18. Vide s. v. *ἀποστρέφω.* — הָשֵׁב inf. Hiph. a שׁוּב. Inc. Ex. XXIII. 4. LXX Deut. XXII. 1. — מַחְשָׁבָה, *cogitatio.* Jerem. VI. 19. *τὸν καρπὸν ἀποστροφῆς αὐτῶν*, ut etiam legitur in Cod. Syr. Hex. Cappellus in Notis Criticis ad h. l. conjicit eos legisse מְשֻׁבוֹתָם, loco מַחְשְׁבוֹתָם. Sed quia vox Hebraica h. l. notat *pra-*
c *vam* ac *perversam sentiendi et agendi rationem*, atque *ἀποστροφὴ* metaphorice de *aversione a Deo* commode accipi potest, sensum potius expressisse videntur. Fortasse tamen legendum est *ἀναστροφῆς*. Eadem observatio valet quoque de altero loco Jerem. XVIII. 12. — מְשֻׁבָה, *aversio.* Jer. V. 6. VIII. 5. — *מְשׁוּבָה idem. Symm. Prov. I. 32.
d ubi *ἀποστροφὴ* est *fuga*, s. *aversio animi a sapientiæ disciplina.* — שְׁבוּת, *captivitas.* Ez. XVI. 53. *ἀποστρέψω τὰς ἀποστροφὰς αἰχμ. σ. τ. λ.* ubi *ἀποστροφὴ* est *captivitas*, i. q. *αἰχμαλωσία* apud Aquil. et Symm. — שְׁבִית, idem. Ez. XVI. 53. — שׁוּב, imper. Kal. Ez. XXXIII. 11. — תְּשׁוּבָה, *reditus.* 1 Sam. VII. 17. — תְּשׁוּקָה, *appetitus.* Gen.
e III. 16. IV. 7. Nonnulli putant eos legisse תְּשׁוּבָה. Sed שׁוּק, in Piel שׁוֹקֵק, videtur significare *recurrere*, aut secundum alios (qui loco Gen. III. 16. hunc sensum subjiciunt: *non erit tibi liberum huc et illuc pro arbitrio discursare*) *discursitare*, a שׁוֹק; *crus.* Confer ad h. l. Fulleri Miscell. SS. Lib. III. c. 15. pag. 365. Sir. XVI. 31. *εἰς αὐτὴν ἡ ἀποστροφὴ αὐτῶν*, in terram, e qua nata f sunt, per mortem revertuntur. Ibid. XVIII. 24. *καιρὸν ἐκδικήσεως ἐν ἀποστροφῇ προσώπου.* Bretschneiderus in Spicil. ad h. l. post *προσώπου* supplet *θεοῦ*, ut sensus sit: quando Deus a te avertet faciem suam, h. e. tibi indignabitur et a te pœnas sumet. Mihi autem *ἀποστροφὴ προσώπου* idem esse videtur, quod *ἡμέρα τελευτῆς* in antecedentibus. Nam in g agone versantes faciem avertere solent ab adstantibus. 3 Macc. II. 10. *ἐὰν γένηται ἡμῶν ἀποστροφή, si forte grave peccatum commiserimus*; ubi conf. Syrum, unde luculenter apparet *ἀποστροφὴν* etiam sine ullo addito vocabulo notare *aversionem a Deo* s. *peccatum* ac *vitiositatem.*

ΑΠΟΣΤΡΟΦΟΣ, (perperam apud Bielium legitur *ἀπόστριφος.*) *aversus,* h *qui vertit tergum.* שֶׁכֶם, *humerus, tergum.* Symm. Ps. XX. 13. *τάξεις αὐτοὺς ἀποστρόφους*, dabis eos in fugam, facies, ut vertant tergum. Eusebius in Commentario ad h. l. explicat per *φυγάδας, ὡς τὰ νῶτα παραχωρεῖν.*

ΑΠΟΣΤΡΩΝΝΥΩ s. ΑΠΟΣΤΡΩΝΝΥΜΙ, *detraho*, seu *demo clitellas, desterno*, quo verbo reddidit Vulgatus Gen. XXIV. 32. Græcum *ἀπέστρωσε* in versione Inc. (quem Montfauconius suspicabatur Aquilam Symmachumve esse) pro Hebr. וַיְפַתַּח. Hesychius: Ἀπέσαξε, *ἀπέστρωσε.* Ita enim legendum esse loco *ἀπέστρωσε*, recte jam judicavit Fischerus in Clavi Verss. GG. p. 28.

*ΑΠΟΣΥΜΜΙΓΝΥΜΙ, Υ Ω, i. q. simplex *συμμίγνυμι, commisceo.* k הִתְחַבֵּר, *conjungor.* Dan. XI. 6. *ἀποσυμμιγήσονται* sec. cod. Alex. ubi reliqui libri habent *συμμιγήσονται*, et illud *ἀπὸ* ex antecedente *αἰτοῦ* ortum videtur. Similis vox est *ἀποσυσκευάζω*, quam vide infra.

a 'ΑΠΟΣΥΝΑ'ΓΩ, *disgrego, dispello, aufero, sejungo, libero aliquem ab aliqua re.* אָסַף, *colligo, recipio,* it. *curo, medelam affero.* 2 Reg. V. 3. ἀποσυνάξει αὐτὸν ἀπὸ τῆς λέπρας, *liberabit* eum a lepra: pro ἀποσυνάξει ἀπ' αὐτοῦ τὴν λέπραν, ut legitur in Compl. Eadem formula reperitur quoque ibid. v. 6. et 7. pro quo v. 11. legitur ἀποσυνάξει τὸ λεπρόν.

b 'ΑΠΟΣΥΡΙ'ΖΩ, *sibilo, cum sibilo emitto.* חָשַׁף, *haurio.* Ies. XXX. 14. ἐν ᾧ ἀποσυρεῖς ὕδωρ μικρὸν, ubi tamen pro ἀποσυρεῖς alii rectius ἀποσυρεῖ, ab ἀποσύρω, *extraho.* Vulg. habet *hauriatur.*

'ΑΠΟΣΥΣΚΕΤΑ'ΖΩ, *vasa aufero, compilo, spolio.* נָעָל Pih. *eripio.* Al. Ex. III. 22. ἀποσυσκευάζειν sec. MS. Clem. ubi alii habent σκυλεύσαι, c συσκυλεύσαι, συσκευάσαι et ἐκσυσκευάσαι.

*'ΑΠΟΣΦΑ'ΤΤΩ, i. q. ἀποσφάζω, *jugulo, macto, interficio.* 4 Macc. II. 19.

*'ΑΠΟΣΦΕΝΔΟΝΑ'Ω s. 'ΑΠΟΣΦΕΝΔΟΝΕ'Ω, *funda torqueo, funda lortum emitto.* 4 Macc. XVI. 21. ὡς κάμινον πυρὸς ἀποσφενδονηθῆναι, in fornacem igneam *praecipitati sunt.*

d *'ΑΠΟΣΦΡΑΓΙ'ΖΩ, *resigno,* etiam *signo.* סָגַר, *claudo.* Symm. Ps. XVI. 10. ἀποσφράγισαι sec. Caten. in Psalmos T. I. pag. 289. ubi Montf. edi jussit ἀποφράγηται, quae eundem sensum metaphorice sumta habet, quippe difficiliorem, vulgari longe praeferendam esse censeo. Confer infra s. v. σημήνω. Legitur praeterea e Prov. VIII. 33. ἀποσφραγῆτε, ubi etiam in cod. Alex. ἀποφραγῆτε reperitur. Adde Eurip. Orest. v. 1108. et Athen. I. 34. A.

'ΑΠΟΣΦΡΑ'ΓΙΣΜΑ, *signaculum, sigillum* vel *annulus obsignatorius.* חוֹתָם, idem. Jer. XXII. 24. ἀποσφράγισμα ἐπὶ τῆς χειρὸς τῆς δεξιᾶς, annulus obsignatorius in manu dextera: ubi Olympiodorus in Catena Ghislerii p. 332. ἀποσφράγισμα δὲ f δακτύλιον φησί. — חוֹתָם part. *obsignans.* Ezech. XXVIII. 12. σὺ ἀποσφράγισμα ὁμοιώσεως, tu annulus es bene figuratus. 'Αποσφράγισμα notare *imaginem expressam a sigillo* docet locus Athenaei Deipnos. XIII. cap. 49. Adde Plin. Ep. X. 79.

'ΑΠΟΣΧΙ'ΖΩ, *abscindo, avello, separo.* נָזַר, *scindo, seco.* 2 Par. XXVI. 21. ubi ἀποσχίζομαι cum g ἐξωθίομαι permutatur. — *גָּלָה, *migro, in captivitatem abducor.* Theod. Ies. XXIV. 11. ἀποσχίδη, abscissa est, sc. a patria. — הֻבְקַע, Hiph. *scindo.* Aqu. Ies. VII. 6. ἀποσχίσωμεν, abscindamus, nempe a rege, h. e. *ad defectionem* a rege *sollicitabimus,* ubi LXX ἀποστρέψωμεν habent. — *תָּגָוַר Ithp. Chald. *abscissus sum.* Theod. Dan. II. 34. h — נִבְדַּל, Niph. a בָּדַל, *separo me.* Num. XVI. 21. ἀποσχίσθητε ἴνα σε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, *separate* vos e medio congregationis. Conf. Suiceri Thes. Eccl. T. I c. 479. — סוּר, *recedo, discedo.* Num. XVI. 26. ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀσεβῶν. 'ΑΠΟΤΑ'ΣΣΩ, *dispono, ordino, secerno, destino.* בִּנְיָמִין, *Benjamin.* i Jerem. XX. 2. ἀποτεταγμένου ὕπνου. Ex sententia Trommii, quem quoque Bielius secutus est, legerunt בִּנְיָן, *aedificium:* sed rectius mihi illi statuere videntur, qui eos בֵּית מָנַי legisse existimant: nam מָנָה saepius redditur ab illis per διατάττειν, ἐκτάττειν, προστάττειν. 1 Macc. XI. 3. ἀπέτασσε τὰς δυνάμεις, *secernebat* copias. k

'ΑΠΟΤΕΙ'ΝΩ, *extendo.* Vide alibi μακρὰν ἀποτείνω.

'ΑΠΟΤΕΙΧΙ'ΖΩ, *a muro depello,* item *generatim, averto, depello.* שׂוֹרֵר, *inimicus, hostis.* Symm. Ps. LIII. 7. LVIII. 10. τοῖς ἀποτειχίζουσι, *depellentibus, iis, qui avertunt.*

a Sine dubio in mente habuit שׂוּר, quod *murum* notat, aut vocem צָרַר.

'ΑΠΟΤΕΊΧΙΣΜΑ, *propugnaculum, quo hostis a muro arceri potest, murus circumductus, circumvallatio.* מְצוֹדָה, *rete.* Symm. Cohel. IX. 12. Legit מְצוּרָה, *munitio, munimentum,* cum Syro. Hieronymus *ἀποτείχισμα* expressit *munitio per gyrum.*

b *'ΑΠΟΤΕΚΝΟ'Ω, *liberis orbo.* שָׁכַל, idem. Genes. XXVII. 45. *μήποτε ἀποτεκνωθῶ* sec. Vat. et Compl. ubi reliqui libri *ἀτεκνωθῶ* habent.

'ΑΠΟΤΕΛΕ'Ω, *perficio.* 2 Macc. XV. 40. *ἐπιτερπῆ τὴν χάριν ἀποτελεῖ,* delectabilem gratiam perficiet, h. e. *admodum gratum ac suave est.* 3 Esdr. V. 70. secundum Alex.

'ΑΠΟΤΕ'ΜΝΩ, *abscindo, amputo.*
c גָּזַר, et Chald. גְּזַר, idem. Inc. et LXX Dan. II. 34. *ἀπετμήθη.* Suidas ad h. l. *ἀπετμήθη, ἀπεκόπη.* Symm. Ies. LIII. 8. — הָלַם, *obtundo.* Jud. V. 26. — הָסִיג, Hiph. a נָסַג, *amoveo, transfero.* Ed. Vta Hos. V. 10. *ἀποτεμνομένοις,* sensu minime diverso, nam qui transferunt terminos, et eos abscindunt, idem efficere conantur, ac eodem
d modo peccant. — מָחַק, *percutio.* Theod. Jud. V. 26. *ἀπέτεμεν,* abscidit: ubi tamen Doederleinius (in Eichhornii Repertorio Bibl. et Or. Literaturæ p. 229.) legere mavult *ἀπέτριψε,* quia *ἀπέτεμεν* potius voci הָלַם respondeat. — קָרַע, *lacero.* Jerem. XXXVI. 23. *ἀπέτεμεν αὐτὰς τῷ ξυρῷ τοῦ γραμματος, dissecuit* volumen scalpro librario. Sir. XXV.
e 29. *ἀπὸ τῶν σαρκῶν σου ἀπότεμε αὐτὴν, reseca* eam a carnibus tuis, h. e. *da illi libellum repudii.* 2 Macc. XV. 30.

'ΑΠΟΤΗΓΑΝΊΖΩ, *frigo, in sartagine torreo.* קָלָה, idem. Jer. XXIX. 17. *ἀποτηγάνισεν ἐν πυρί.*

'ΑΠΟΤΙ'ΘΗΜΙ, *depono, repono, colligo.* הָנִיחַ, Hiph. a נָנַח, *colloco.* Ex. XVI. 33. 34. Num. XV. 32. Jos. IV. 8. — הָצִיג, Hiph. a נָצַג, *constituo.* 2 Sam. VI. 17. הֵרִים f Hiph. a רוּם, *elevo.* Ez. XXI. 25. *ἀπόθου τὸν στέφανον, depone* coronam. Hesych. *ἀπόθου, θές.* — הֵשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *redire facio.* Num. XVII. 10. *ἀπόθες τὴν ῥάβδον.* — הֵשִׂים Hiph. a שׂוּם, *pono.* 2 Par. XVIII. 26. *ἀπόθεσθε τοῦτον εἰς οἶκον φυλακῆς,* carceri eum *includite.* — כָּנַס, *colligo,* et ex adjuncto *collectum repono.* Symm. Coh. II. 26. g *ἀποθέσθαι, ut deponat.* Hesych. *ἀποτίθεται, συνάγει εἰς τὰς ἀποθήκας.* — נָאַנַח Niph. *suspiro.* Joël. I. 18. *τί ἀποθήσομεν ἑαυτοῖς.* Deduxerunt a rad. יָנַח, quæ *relinquere, reponere* aliquando notat. — נָמַשׁ, *dimitto, depono.* 1 Sam. XVII. 22. *ἀποθέμενος δὲ Δαυὶδ τὰ σκεύη αὐτοῦ, deponens* autem David vasa sua. — *נָתַן, h *do,* etiam *colloco.* Aqu. Ps. XXXII. 7. *ἀπέθετο* (sec. Catenam PP. GG. T. I. p. 567.); ubi נָתַן est i. q. כָּנַס in priori membro. Conf. Opuscula Critica p. 189. — *עָשָׂה, *facio.* Lev. XXII. 23. sec. cod. Alex. Libere verterunt. Est autem *ἀποτίθημι* h. l. *repono, sepono.* — *שׂוּם, *pono.* 2 Reg. IV. 31. ubi tamen pro *ἀπέθηκεν* sec. Vatic. reponendum est *ἐτέθηκεν,* coll. v. 29. i

'ΑΠΟΤΙ'ΚΤΩ, *pario, partum emitto.* יָלוּד, *recens natus.* Ex. I. 22. 8 *ἐὰν ἀποτεχθῇ* sec. Ald. ubi reliqui libri habent simplex *τεχθῇ.* 4 Macc. XIII. 20.

'ΑΠΟΤΙ'ΝΑΓΜΑ, *excussum, id quod excutitur.* נְעֹרֶת, *stupa ex lino excussa.* Theod. et LXX sec. cod. Alex. et Oxon. Jud. XVI. 9. ubi reliqui libri *στυππίου* aut *στυππείων* habent. Symm. Ies. I. 31. *ἀποτίναγμα,* ubi vid. Montfauconius.

a 'ΑΠΟΤΙΝΑ'ΣΣΩ, *excutio.* נָאַר Pih. *detestor.* Thren. II. 7. *ἀπετίναξε ἁγίασμα αὐτοῦ.* Libere verterunt, nec opus est statuere eos נָעַר legisse aut נָעַר (quod alias *ἐκτινάξαι* vertunt), ut Cappellus existimavit. Nam נָאַר secundum Kimchi notat *expectorationem* s. *eliminationem e corde.* Eodem modo Arab. نأر usurpatur. — *הִכָּה, *percutere fa-b cio.* Inc. Ez. XXXIX. 3. Sensum expressit. — נָטַשׁ, *dimitto.* 1 Sam. X. 2. *πατήρ σου ἀπετετίναχται τὸ ῥῆμα τῶν ὄνων,* pater tuus *omisit* s. *abjecit* curam asinarum. Hesych. *ἀπετετίναχται, ἀπέῤῥιψεν.* — נָעַר, *exculio.* Jud. XVI. 21. *ἀποτινάξομαι, excutiam* me: ubi cum *ἐκτινάσσειν* in codd. permutatur.

'ΑΠΟΤΙΝΝΥ'Ω, *exsolvo, rependo,* c *reddo.* הֵשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *reddo.* Ps. LXVIII. 6. *ἃ οὐχ ἥρπαζον, τότε ἀπετίνυον,* quæ non rapueram, tum *reddere cogebar.* Hesych. *ἀπετίνυον, ἀπεδίδουν.* — חָטָא Pih. *expio.* Gen. XXXI. 39. *ἐγὼ ἀπετίνυον παρ' ἐμαυτοῦ κλέμματα,* ego ex propriis rependi, quæ furto ablata erant. Habet h. l. חָטָא notionem *restituendi,* quia in restitutione damni d illati est expiatio. Sir. XX. 11. *ἀποτινύων αὐτὰ ἑπταπλάσιον, restituens ea* in septuplum, aut: *postea septuplo plus amittit.*

'ΑΠΟΤΙ'Ω, *solvo, rependo, compenso.* — גָּלַל, *volvo, devolvo, revolvo.* Ies. IX. 5. *ἀποτίσουσιν. Remuneratione* revolvitur quasi beneficium. — הֵשִׁים Hiph. a שׂוּם, *pono.* 1 Sam. II. 22. *ἀποτίσαι σοι κύριος* e *σπέρμα ἐκ τῆς γυναικὸς ταύτης, det* tibi Deus alios liberos ex hac fœmina, ubi *ἀποτίω* est i. q. *ἀποδίδωμι,* cum quo et permutatur h. l. in codd. ac הֵשִׁים *dare, concedere* notat. — נָתַן, *do.* Ex. XXI. 19. *πλὴν τῆς ἀργίας αὐτοῦ ἀποτίσει* sec. Rom. *modo cessationis damnum restituat.* Compl. habet *δώσει,* sed altera lectio melior videtur. — שָׁלַם, *rependo.* Ex. XXI. 34. 36. *ἀποτίσει ταῦρον ἀντὶ ταύ-f ρου,* rependat taurum pro tauro. Ib. XXII. 1. 2 Sam. XV. 7. *ἀποτίσω τὰς εὐχάς μου, persolvam* votum Jovæ nuncupatum; ubi etiam in codd. cum *ἀποδίδωμι* permutatur. Ps. XXXVI. 22. *δανείζεται ἁμαρτωλὸς, καὶ οὐκ ἀποτίσει.* Prov. VI. 31. Hesychius: *ἀποτίσει, ἀποδώσει.* Confer Lex. N. T. s. h. v. — שָׁקַל, *libro, pondero.* Ex. XXII. 17. *ἀπο-g τίσει ἀργύριον.* Olim enim pecunia, quæ solvenda erat, appendi solebat. Sir. VIII. 16. *ὡς ἀποτίσων φρόντιζε,* cura, ut suo tempore *reddere* possis.

'ΑΠΟ'ΤΜΗΜΑ, *sectio, segmentum.* נֶזֶר, *divisio,* etiam *segmentum, pars.* Aqu. Ps. CXXXV. 13. Schol. Biseti ad Aristoph. Lysistr. v. 186.

'ΑΠΟΤΟΜΗ', *abscissio, amputa-h tio.* הַלְמוּת, *malleus.* Jud. V. 26. *εἰς ἀποτομὰς,* ubi *ἀποτομὴ fabrorum et malleatorum instrumentum* significare videtur; certe in Vat. legitur *σφῦραν,* et *ἀποτομὰς* ac *ἀποτομεῖς* Hesychio et Polluci teli genus est.

'ΑΠΟΤΟΜΙ'Α, *sævitia, crudelitas, severitas.* פֶּרֶךְ, *diruptio, dilaceratio, laceratum.* Symm. sec. ed. primam Nah. III. 1. *ἀποτομίας πλήρης,* h. e. i interprete Hieronymo, *crudelitate et severitate plena.* Vide Lex. N. T. s. h. v.

'ΑΠΟ'ΤΟΜΟΣ, *severus, durus, inexorabilis.* Lex. Vet. *ἀπότομος, immanis, acerbus, crudelis.* Sap. V. 20. *ἀπότομος ὀργή.* Ibid. VI. 5. *κρίσις ἀπότομος,* judicium *severum.* Ibid. v. 11. *ἀπότομος βασιλεύς.* Ib. XI. 10. *λόγος ἀπότομος,* coll. ib. XVIII. 15.

'ΑΠΟΤΟ'ΜΩΣ, *severe, duriter.* Sap. V. 23. *ποταμοὶ δὲ συγκλύσουσιν ἀποτόμως,* flumina concurrent *rigide,*

a h. e. *acve* et *præcipitanter*, ita ut nemo eorum impetum reprimere aut effugere valeat. Hesych. *ἀποτόμως, σκληρῶς, ἀπαραιτήτως.* Phav. *ἀποτόμως· κεκριμένως* (*adhibita severa censura*), *σκληρῶς.*

ΑΠΟΤΡΕ΄ΠΩ, *averto.* חָשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *redire facio.* Jud. V. 29. LXX sec. Hex. *ἀπέτρεψε λόγους αὐτῆς, avertit verba sua.* Scribendum b est *ἀπέστρεψε* (sic ed. Rom. et Cat. Niceph.) *λόγους αὐτῆς*, h. e. *respondit.* Confer quoque Hexapla Ex. V. 4. ibique Montf. Sir. XX. 29. *ἀποτρέπει ἐλεγμούς*, ubi in cod. Alex. perperam legitur *ἀποτρέμει.*

ΑΠΟΤΡΕ΄ΦΟΜΑΙ, *alor.* Vide supra s. v. *ἀποκνίζω*, ac Polluc. Onom. VI. 32.

ΑΠΟΤΡΕ΄ΧΩ, *currendo abeo, recedo, discedo, decurro.* בָּרַח, *fugio.* Gen. XXXI. 26. *τατί κρυφῇ ἀπέδρας*; quare me inscio fugisti? — הָלַךְ, *eo, vado.* Inc. Jud. VII. 7. XIX. 18. LXX Num. XXIV. 14. c *ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου, abeo*, seu *redeo* in locum meum; ubi cum *ἀποστρέφω* in codd. permutatur. Jos. XXIII. 14. *ἀποτρέχω σήμερον ὁδὸν, decurro* hodie viam. 1. Reg. XX. d 36. *ἀποτρέχεις ἀπ' ἐμοῦ, abis* a me. Jer. XXXVII. 8. *ἀποτρέχοντες, discedentes.* Hesych. *ἀποτρέχοντες, ἀναχωροῦντες.* Confer Spanhem. ad Aristoph. Plutum v. 1134. Adde Dan. XII. 9. sec. Chis. — חָדַל, *desisto.* Jer. XL. 4. *εἰ δὲ μὴ, ἀπότρεχε*, sin minus, *discede a me.* — יָלַךְ, *eo, vado.* Gen. XII. 19. XXIV. 51. Jud. VII. 7. ubi cum *παρεύεσθαι* in e Codd. permutatur. — יָצָא, *exeo.* Ex. XXI. 5. 7. — עָלָה, *ascendo.* Jer. XXXIV. 21. ubi sermo est de Babyloniis, qui obsidionem solverant. — שׁוּב, *revertor.* Inc. Jer. XL. 4. *ἀπότρεπε ἀποτρέχειν*, permitto *discedere.* LXX Gen. XXXII. 9. Lev. XXV. 41. ubi *ἀποτρέχειν* æque ac *ἀπατρέχειν* (cum quo h. l. permutatur in codd.) notat *redire, in pristinum statum restitui*, neglecta omni f *currendi* notione. Esth. II. 14. Tob. XIV. 4. *πρὸς τὸ ἀποτρέχειν ἀπὸ τοῦ ζῆν ἐμέ, non longe absum a morte.*

ΑΠΟΤΡΙΒΩ, *detero, contero, projicio, rejicio.* בָּלָה, *veterasco, ac vetustate atteror.* Al. Deut. XXIX. 5. *ἀποτρίβη*, quæ vox etiam in Compl. legitur pro *κατατρίβη*, quod reliqui libri habent. Adde Deut. VIII. 4. — נָזַח, *rejicio, abjicio.* Hos. VIII. g 5. *ἀποτρίψαι τὸν μόσχον.* Cappellus in Critica S. Lib. IV. c. 2. §. 22. p. 573. legendum conjicit *ἀπόῤῥιψον*, ut habet cod. Barber., aut potius *ἀπόῤῥιψαι*, ut exhibet Compl. Sed quia Hesychius *ἀποτρυφάμενοι* per *ἀποῤῥιφάμενοι* explicat, luculenter exinde apparet, nihil mutandum esse in hac lectione, quam etiam Grabius sequutus est. h

ΑΠΟΤΡΟΠΙΑ΄ΖΩ, *expio, placo.* הֶעֱבִיר, Hiph. *transire facio*, nempe per ignem, in Molochi cultum. Ez. XVI. 21. *ἔδωκας αὐτὰ, ἐν τῷ ἀποτροπιάζεσθαι ἐν αὐτοῖς*, dedisti illos, sc. liberos, cum *ad expiandum offerrentur* illis. Vulg. *illos consecrans.* Inde *ἀποτροπίασμα, piamentum*, et *ἀποτροπασμός*, quod legitur apud Joseph. A. J. I. 3. 6. p. 16. i Hesych. *ἀποτροπιάσματα, ἐξιλιώματα, ἀποτρόπαια τὰ φαῦλα.*

ΑΠΟΤΡΥΓΑ΄Ω, *vindemio, uvas decerpo*, metaph. *percipio.* בָּצַר, *expresse nomine*, etiam *perforo, transfigo.* Am. VI. 1. *ἀπετρύγησαν ἀρχὰς ἐθνῶν*, vindemiarunt principatus Gentilium. Ita legitur in omnibus *τῶν ὁ'* exemplaribus editis et MStis, (Ita quoque Arabs, Itala, et Eph- k raem Syrus.) quæ vidit Grabius, qui tamen nihilominus, cum בָּצַר proprie significet *perforare*, et Job. XL. 21. et Hagg. I. 6. a LXX (ac a Symm. Job. XL. 19.) *τρυπᾶν* vertatur pro *ἀπετρύγησαν* Amos VI. 1. reponendum censet *ἀπετρύπησαν*, quæ fuit etiam Drusii conjectura. Vide

a Grabii Diss. de Vitiis LXX Intt. p. 28. Alii contra statuunt eos loco נְקֻבִי, *nuncupati*, legisse נַקְבוּ, a נָקַב seu נָקַף, *abscindere*, aut eos יָקַב ac נָקַב confudisse: contra quos disputavit Is. Vossius de LXX Intt. c. 23. p. 73. In Justino M. duæ versiones in unam contractæ sunt; legit enim ita: ὠνομασμένοι ὑπὶ τοῖς ἀρχηγεῖς ἀπετρύγησαν ἀρχὰς ἐθνῶν.
b Vide Scharfenberg. ad Cappelli Crit. S. T. III. p. 190.

ἈΠΟΤΥΓΧΑ΄ΝΩ, *frustror*. Job. XXXI. 16. ἀδύνατοι δὲ χρείαν, ἥν ποτε εἶχον, οὐκ ἀπέτυχον, impotentes autem, quacunque re opus habebant, non sunt frustrati. In textu Hebr. paulo aliter κατὰ τὸ ῥητόν.

ἈΠΟΤΥΜΠΑΝΙ΄ΖΟΜΑΙ, *ad mortem crucior, interficior*. *קְטִיל
c Chald. Pehil, *occisus sum*. Dan. VII. 11. ἀπετυμπανίσθη, *cum cruciatu interfectus est*, sec. Chis. 3 Macc. III. 27. Aristotelem eodem sensu voce uti Rhet. II. 6. circa finem observat Grotius ad 2 Macc. VI. 19. Vide et quæ ex Josepho notat Ottius Spicil. ex eodem ad N. T. p. 477. et auctores laudatos Sebero et Hemsterhusio Notis ad Polluc.
d Lib. VII. c. 7. segm. 70. nec non Suidam s. v. τυμπανίζω, ac Scalig. Can. Isag. p. 296.

ἈΠΟΤΥΦΛΟ΄Ω, *occæco, excæco*, sensu tam proprio, quam metaphorico. *עִוֵּר, idem. Deut. XVI. 19. τὰ γὰρ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν sec. Vat. ubi reliqui libri ἐκτυφλοῖ habent, et ἀποτυφλοῦν est *mentem abducere a recto et justo*, aut in-
e *justum reddere*. Sap. II. 21. ἀπετύφλωσε γὰρ αὐτοὺς ἡ κακία, malitia eos *impudentes et stupidos reddidit*. Sir. XX. 29. ξένια καὶ δῶρα ἀποτυφλοῖ ὀφθαλμούς. Cf. Lex. N. T. s. v. τυφλέω.

ἈΠΟΤΥ΄ΦΛΩΣΙΣ, *excæcatio* sensu proprio, sensu metaphorico autem *stupiditas, dementia*. עִוָּרוֹן, *cæcitas*. Zach. XII. 4. πάντας τοὺς ἵππους τῶν λαῶν πατάξω ἐν ἀποτυφλώσει. f

ἈΠΟΦΑΙ΄ΝΩ, *ostendo, declaro, palam facio*, qu. *in lucem profero*. Vide infra s. Δίκαιον ἀποφαίνω.

ἈΠΟΦΑΙ΄ΝΟΜΑΙ, *respondeo, declaro*. 2 Macc. VI. 23. ἀκολούθως ἀπεφήνατο, consequenter *declarabat*. Ib. XV. 4. τῶν δὲ ἀποφηναμένων, illis autem *respondentibus*.

ἈΠΟ΄ΦΑΣΙΣ, *enunciatio, sententiæ dictio, sententia*. פָּתְגָם, *decretum*, g *sententia*. Symm. Cohel. VIII. 11. Hesych. ἀπόφασις, κρίσις, ψῆφος, δίκη. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 487. et Eustath. ad Il. Α΄. v. 86. p. 40. ult.

ἈΠΟΦΕ΄ΡΩ, *aufero, abduco*, et *ablatum offero, adduco, fero, perfero*. הֵבִיא, Hiph. a בּוֹא, *venire facio*. 2 Par. XXXVI. 7. Ps. XLIV. 16. ἀπενεχθήσονταί σοι, ad te *adducentur*. h — הוֹבִיל, Hiph. a יָבַל, *deduco, adduco*. Job. XXI. 32. κἂν δὲ αὐτὸς εἰς τάφους ἀπηνέχθη, etiamsi vero ille ad sepulcrum *elatus* esset. Ps. XLIV. 16. 17. Hos. X. 6. ἀπήνεγκαν ξένια τῷ βασιλεῖ, *adducebant* munera regi. — הֵיבַל Chald. Aph. idem. Esdr. V. 14. ubi cum ἐπιφέρειν in codd. permutatur. — הוּךְ, Chald. *eo*. Esdr. V. 5. ἕως γνώμη τῷ Δαρείῳ ἀπη- i νέχθη, donec decretum Darii veniret, s. *perferretur*. — הוֹלִיךְ Hiph. a יָלַךְ, *ire facio*, h. e. *abduco*, et *adduco*. 2 Sam. XIII. 13. Cohel. X. 20. Zach. V. 10. — הָלַךְ, *eo, vado*. Num. XVI. 46. ἀπένεγκε (sc. ἑαυτὸν) τὸ τάχος εἰς παρεμβολήν, *abi* celeriter in castra. — לָקַח, *accipio*. Job. III. 6. ἀπενέγκοιτο αὐτὴν (sc. νύκτα) σκότος, *auferant* illam noctem tenebræ, h. e. k suum reddant, et sibi quasi vindicent, seu densissimis tenebris tecta sit illa nox. Vulg. *noctem illam tenebrosus turbo possideat*. Vide infra s. v. ἐκλαμβάνω. Ies. LVII. 13. Ez. XXXVIII. 13. — מָצָא,

[a] *invenio.* Al. Prov. VI. 33. — נָשָׂא, *fero, porto.* Lev. XX. 19. ἁμαρτίαν ἀπολοῦνται, *pœnas dabunt.* Ez. XXXII. 29. ἀπήνεγκαν τὴν βάσανον αὐτῶν, inique vexantur ab illis. Addit. Esth. XIII. 3. ἀπενηνεγμένος, *adeptus, s. obtinuit.* 3 Esdr. I. 13. ἀπήνεγκαν, sc. τὰς θυσίας, *obtulerunt,* seu *distribuerunt* sacrificia. In Hebr. 2 Chron. XXXV. 13. est וַיְרִיצוּ, [b] *discursitarunt,* sc. *distribuendi causa.* 2 Macc. VII. 36. δίκαια τὰ πρόστιμα τῆς ὑπερηφανίας ἀποίσῃ, justas pœnas superbiæ *reportabis.* Sic et Doricum ἀποίσῃ apud Phav. exponitur κομίσῃ, *reportabis.* Conf. Irmisch. ad Herodianum T. I. p. 880.

'ΑΠΟΦΕΥΓΩ, *effugio.* Sir. XXII. 24. ἐν τούτοις ἀποφύξεται πᾶς φίλος, his enim omnis amicus fugabitur.

[c] 'ΑΠΟΦΘΕΓΓΟΜΑΙ, *eloquor, vaticinor.* הֲבִיעַ Hiph. a נָבַע, *eructo, scaturio.* Ps. LVIII. 8. ubi ἀποφθέγγεσθαι notat *grandia quædam eloqui et jactare,* v. c. minas, probra, contumelias. — חָרַץ, *moveo.* Inc. Ex. XI. 7. ubi חָרַץ construitur cum לָשׁוֹן. *Movere linguam* est ἀποφθέγγεσθαι. — יִדְּעֹנִי, *ariolus.* Inc. 1 Sam. XXVIII. 9. ἀποφθεγγομένους. [d] Suidas: ἀποφθεγγόμενος, μαντευόμενος. — נָזַב, *mentior.* Ez. XIII. 19. Sermo ibi est de falsis prophetis. — נִבָּא, Niph. *vaticinor.* 1 Par. XXV. 1. — עוֹנֵן Pih. *præstigiis utor.* Mich. V. 12. ἀποφθεγγόμενοι οὐκ ἔσονταί σοι. Montf. ibi habet *divini,* h. e. *divinatores.* — עָנָה, *respondeo.* Symm. Hab. II. 11. — קָסַם, *divino.* Ez. XIII. 9. τοὺς [e] ἀποφθεγγομένους μάταια. — תְּרָפִים plur. *idola.* Zach. X. 2. οἱ ἀποφθεγγόμενοι ἐλάλησαν κένως, ubi post ἀποφθεγγόμενοι supple ἀνδριάντες vel εἰκόνες, h. e. imagines, quæ vi consecrationis aut incantationum oraculo edebant consulentibus. תָּרַף in l. Syr. notat *percontatus est.*

'ΑΠΟΦΘΕΓΜΑ, *eloquium, scite dictum, dictum sententiosum.* לֶקַח, *doctrina.* Deut. XXXII. 2. ubi [f] ἀπόφθεγμα *carmen, hymnum* notat. Legitur quoque in Prologo Sirac. sec. Compl. Hesych. ἀπόφθεγμα, σύντομος λόγος, μάντευμα.

'ΑΠΟΦΘΕΓΜΑΤΑ ΜΑΤΑΙΑ, *eloquia vana, vaticinia falsa.* כָּזָב, *mendacium.* Ez. XIII. 19. ἰσχυρίσωνται ἀποφθέγματα μάταια. Vide supra s. v. ἀποφθέγγομαι.

*'ΑΠΟΦΟΡΑ', *tributum, vectigal.* הֶלֶךְ Chald. *reditus.* Esdr. VIII. [g] 24. sec. Compl. ubi vox Chald. significat *vectigal, quod a proficiscentibus per viam regiam exigebatur.* Thomas Magist. quem exscripsit Phavorinus: ἀποφορά, τὰ παρὰ τῶν ἡττόνων τοῖς μείζοσι παρεχόμενα χρήματα, pro quo Ammonius melius χρήματα. Conf. Sturzii Lex. Xenoph. sub ἀποφέρειν et ἀποφορά.

*'ΑΠΟΦΟΡΙΖΩ, *separo, secerno, assigno.* 4 Macc. III. 20. χρήματα [h] ἀποφορίσαι, pecuniam *largiri,* ubi alii libri ἀφορίσαι habent.

'ΑΠΟΦΡΑΤΤΩ, *obstruo, obturo.* פָּרַץ, *rejicio.* Prov. VIII. 33. ἀποφραγῆτε, sc. τὰ ὦτία, *obturate* aures, ubi reliqui libri habent ἀνοφραγῆτε, pro quo in Cod. Paris. vitiose ἀνοσφαγῆτε legitur. — סָגַר, *occludo.* Symm. Ps. XVI. 11. ἀπεφράγησαν τῷ στέαρι αὐτῶν, adipe se *obstruxerunt,* h. e. toti obesi sunt: nam aoristus passivus videtur hic, ut alibi, habere vim aoristi medii. Videtur autem Symmachus legisse סָגְרוּ. — [i] סָכַךְ, *tego.* Symm. Job. III. 23. ἀπέφραξεν, *obstruxit* Deus contra eum, sc. tenebras et caliginem. Vulg. *circumdedit eum Deus tenebris.* — שָׁתַם (שׂ pro ס), *occludo, obstruo.* Thren. III. 8. 1 Macc. IX. 55. ἀπεφράγη τὸ στόμα αὐτοῦ.

a ΑΠΟΦΥΛΑΣΣΩ, *custodio.* שָׁמַר, idem. Aqu. Jon. II. 8. ἀποφυλασσόντων. Legit sine dubio מְשַׁמְּרִים, ut adeo scripserit ἀπὸ φυλασσόντων: unde enim penderet genitivus ille? Vide Fischeri Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 20. seq.

*ΑΠΟΦΥΣΑ'Ω, *efflo, perflo, flatu expello ac dissipo.* עָר, *procella abripior, exsufflor.* Inc. et LXX Hos. XIII. 3. Vulgatus: *turbine raptus.* Scilicet areæ in oriente sub dio erant.

*ΑΠΟΦΩ'ΛΙΟΣ, *qui vitæ aliorum insidiatur,* a φωλιός, *lustrum, in quo feræ latent.* אָוֶן, *iniquitas.* Ies. LIX. 7. ubi vid. L. Bos. Vox Hebr. specialim *machinationes* notat. Hesych. ἀπφώλια, ἀποφύλια, h. e. *fraudulenta.* Ita enim scribendum est.

c ΑΠΟΧΕ'Ω, *effundo.* הִתְעָרָה Hithp. *denudo me.* Thren. IV. 21. Notionem *effundendi* הֵעֲרָה habet quoque Ies. LIII. 12. Cæterum post ἀντιχυῆς supplendum est: *ad bibendum,* h. e. *bibes.* Ita Arabs. — יָצַק, *fundo, effundo.* 2 Sam. XIII. 9. 2 Reg. IV. 4. Sir. V. 10. μὴ ἀπίχει ἀπὸ χρήμασι ἀδίκοις. Ita Bielius Trommium secutus, sed ibi in omd nibus libris legitur ἴπιχε ἐπὶ κ. τ. λ., quod vide infra.

*ΑΠΟΧΥΤΗ'Ρ, *fusorium.* Vox hæc Bielio et omnibus fere lexicographis Græcis ignota reperitur apud Inc. Jer. LII. 19. pro Hebr. מִזְרָק, *vas, quo spargitur, crater, pelvis.* LXX ibi usi sunt voce ἀντοχυτής.

ΑΠΟΧΩΡΕ'Ω, *recedo, secedo.* e הָלַךְ, *eo.* Symm. Job. XVI. 6. τί μου ἀποχωρήσει; quid a me *abscedet?* h. e. *non recedet a me malum meum,* seu: *non minuetur dolor meus.* Vulgg. *non recedet a me.* Perperam in Bielii Thesauro hæcce ad vocem חָשַׂךְ, *cohibeo,* proferuntur. — יָשַׁב, *sedeo.* Symm. Prov. XX. 3. ἀποχωρῆσαι, *secedere.* Scilicet יָשַׁב seq. מ notat *procul remotum esse* seu *manere.* Vulg. *qui separat se.* — נָסוֹג f Niph. a סוּג, *retrocedo.* Jer. XLVI. 5. Inc. Psalm. XLIII. 19. 2 Macc. IV. 33. ἀπεκεχωρηκὼς εἰς ἄσυλον.

ΑΠΟΧΩ'ΡΗΣΙΣ, *secessus, locus secretus.* חֶדֶר, *conclave.* Jud. III. 24. κάθηται ἐν τῇ ἀποχωρήσει τοῦ κοιτῶνος, ubi cum voce ταμεῖον permutatur in codd.

ΑΠΟΧΩΡΙ'ΖΟΜΑΙ, *separor.* — הִפָּרֵד, *separari,* infin. Gen. XIII. g 14. sec. Oxon. ubi reliqui libri χωρισθῆναι et διαχωρισθῆναι habent. — *נָדַד, *elongo.* Aqu. Am. VI. 3. מְנַדִּים, *elongantes,* ἀπεκεχωρισμένοι. Libere vertit. — מָקָק, *locus constitutus.* Ez. XLIII. 21. ἐν τῷ ἀποκεχωρισμένῳ (scil. τόπῳ) τοῦ οἴκου, in loco separato domus. Recte ad sensum. Plato Polit. II. 262. D. 279. A.

*ΑΠΟΨΥ'ΧΩ, *animi deliquium* h *patior, exspiro, animam efflo, morior.* 4 Macc. XV. 18. Joseph. A. J. XIX. 1. 15. Pollux Onom. II. 227.

ΑΠΡΑΓΙ'Α, *cessatio ab agendo, inertia.* רִיקוּם, *vacui,* scil. *labore,* quod Vulgatus per *otium* transtulit. Symm. Prov. XII. 11. εἰς ἀπραγίαν, ubi ἀπραγία ei tribuitur, *qui res suas non curat et rebus ab officio suo alienis se immiscet,* et est i. q. πολυπραγμοσύνη. Al. Prov. XXVIII. 19. Polyb. III. c. 103.

*ΑΠΡΑΓΟΣ, *otiosus, iners.* רִיק, *vacuus,* sc. a labore. Symm. Jud. IX. 4. ἀπράγους, ubi vid. Scharfenb. Anim. P. II. p. 63. seq.

*ΑΠΡΑΚΤΟΣ, *qui nihil efficit, re infecta desistens.* LXX sec. cod. Argentor. Jud. V. 6. pro נְתִיבוֹת, *semitas.* Sed pro ἀπράκτους ibi legendum est ἀτραπούς. Ita olim scripseram. Sed nunc inspecta edit. Holmesiana, ubi quatuor codd. exhibent ὁδοὺς ἀπράκτους, certum mihi

a est ἀπράκτους referendum esse ad עַקְלְקַלּוֹת, *tortuosas*. Judith. XI. 12. ἄπρακτος, *re infecta desistens*. 2 Macc. XII. 18. ἄπρακτον δὲ ἀπὸ τῶν τόπων ἐκλελυκότα, infecto negotio a locis regressum. 3 Macc. II. 22. ἄπρακτος est *iners ad agendum, qui corpore suo uti non potest*, nempe membris solutus, ac linguæ usu destitutus, ut in sequentibus b explicatur. Sic apud Polybium in Excerpt. Leg. p. 78. ed. Ernesti ἀπραγεῖν notat *facultate agendi carere*, et ἄπρακτος *ineptum ad res gerendas* ib. V. 1. VI. 23. 24. Conf. D'Orville ad Charit. II. 2. p. 296. ed. Lips.

*ἈΠΡΕΠΗ'Σ, *indecens, indecorus*. 4 Macc. VI. 17.

ἈΠΡΟΑΙ'ΡΕΤΟΣ, *involuntarius*, c *qui non fit vel facit consulto*. — לֹא הֵכִין לִבּוֹ, *non præparavit cor suum*. Symm. Psalm. LXXVII. 8. ἀπροαίρετος τῇ καρδίᾳ, *invita corde*, sc. erga Deum. Hinc adverbium ἀπροαιρέτως, quod legitur apud Aristotelem de Moribus Lib. II. c. 4. p. 21. ult.

ἈΠΡΟΝΟΗ'ΤΩΣ, *improvide, inconsiderate*. 3 Macc. I. 13. ἀπρονοήτως ἔφη, d inconsiderate dixit.

*ἈΠΡΟ'ΠΤΩΤΟΣ, *non temere assentiens*. 3 Macc. III. 14. ubi in omnibus libris sine ulla lectionis varietate legitur τῇ τῶν θεῶν πρὸς ἡμᾶς ἀπροπτώτῳ συμμαχίᾳ. Sed ibi loco ἀπροπτώτῳ legendum est ἀπροόπτῳ, quod Hesych. per ἀπροόρατος explicat hoc sensu: *auxilio Deorum, quod nobis non opinantibus contigit*. Re- e peritur præterea hæc vox apud Marc. Anton. de Rebus Suis Lib. IV. §. 49. et Lib. VII. §. 55. Hesych. ἀπρόοπτος, ἀπροόρατος.

ἈΠΡΟΣΔΕΗ'Σ, *non indigens*. 1 Macc. XII. 9. 2 Macc. XIV. 35. 3 Macc. II. 9. θεῷ τῶν ἁπάντων ἀπροσδεεῖ. Hesych. ἀπροσδεὴς, ὁ μηδενὸς χρείαν ἔχων. Joseph. A. J. VIII. 4. 3. p. 429. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 494.

*ἈΠΡΟΣΔΟ'ΚΗΤΟΣ, *inexspectatus, inopinatus*. Sap. XVII. 15. ἀπροσδόκητος φόβος. 3 Macc. III. 8. IV. 2. V. 33. Adde Æschyl. Prom. 681. Herodot. VII. 204. p. 448. 2. f

ἈΠΡΟΣΔΟ'ΚΗΤΟΣ ἈΝΑΤΡΟΠΗ', *inexspectata subversio*. מְסַפֵּחַ, *fundens, infundens*, part. Pih. a סָפַח. Ed. Vta Hab. II. 15. ἀπροσδοκήτου ἀνατροπῆς τῆς ὀργῆς σου, ex inexspectata subversione iræ tuæ: ubi auctor hujus versionis non solum libere vertit, sed etiam ἀπροσδοκήτου de suo addidit. Vide supra s. v. ἀνατροπή. g

ἈΠΡΟΣΔΟΚΗ'ΤΩΣ, *inopinato, improviso*. 2 Macc. VIII. 6. XII. 37. Adde Thucyd. IV. 29. ac Polyb. I. 62.

*ἈΠΡΟ'ΣΚΟΠΟΣ, *improvisus, inopinatus*, i. q. ἀπροσδόκητος. Sirac. XXXII. 22. ὁδῷ ἀπροσκόπῳ sec. Vat. h. e. *via non explorata*. 3 Macc. III. 8. ταραχὴν ἀπροσδόκητον καὶ συνδρομὰς ἀπροσκόπους γενομένας. Hesych. et Phav. ἀπροσκοπεῖν, μὴ προορᾶν. Simile adjectivum est ἄσκοπος, quod Suidas per ἀπροσδόκητον, ἀπροόρατον explicat. Æschyl. Eumen. v. 105. μοῖρα ἀπρόσκοπος. h i

ἈΠΡΟ'ΣΚΟΠΤΟΣ, *inoffensus, sine offendiculo*. Sir. XXXII. 22. ἐν ὁδῷ ἀπροσκόπτῳ, in *via plana*, seu *offendiculi experte*. Alii legunt ἀπροσκόπῳ. Hesych. ἀπρόσκοπον, ἀσκανδάλιστον. Grotius conjicit ἀπροσκοπήτῳ, h. e. *non bene exploratæ*.

*ἈΠΤΑΙΣΤΟΣ, proprie *non impingens in via* vel *in re gerenda*. Dio Cass. p. 1259. ed. Reim. εἶπον k αὐτὰ ἀπταίστως, ὡς καὶ μεμελετημένα, pronuntiarunt hæc sine hæsitatione, quasi meditata. Pollux Onom. VI. 147. ἄπταιστος ῥήτωρ. Deinde *incolumis, liber a malo et vexatione*. 3 Macc. VI. 39. ἀπταίστους αὐτοὺς ἐῤῥύσατο, incolumes, h. e. sine vexatione et impedimento, liberavit eos. Lucian. Amor. T. II. p. 449. ed. Reitz. δι' ἀπταίστου καὶ ἀκλινοῦς βίου ἀπολύπως

a εἰς γῆρας ὀδύσαι. Confer Lex. N. T. s. h. v. ac Bretschneideri Spicileg. p. 45. seq.

ΑΠΤΟΗΤΟΣ, *intrepidus.* הָחַת, *conteror.* Jer. L. 2. ἡ ἀπτόητος, ubi sine dubio legendum est ἡ πτοητὸς, ut Hebraico respondeat. — לֹא פָחַד, *non timeo.* Symm. Psalm. LXXVII. 53. Adde Schol. Hom. Il. A', v. 567. et Θ', 209.

b ΑΠΤΟΣ, *palpabilis, tractabilis* מָשָׁשׁ, *sericum.* Aqu. Ez. XVI. 13. Fullerus Miscell. SS. Lib. II. c. 11. putat, quod Aquila (qui מָשָׁשׁ etiam per ἀνδιμὸν vel ἀνδινὸν exposuit,) vocem Hebraicam non tantum a מָשָׁה, (quod sit significationis מַשֵּׁה, sive *artificiosum calami s. styli tractum* ductumve significet,) derivari posse censuerit, sed etiam ab eodem מָשָׁה, c quod themati מָשַׁשׁ, *palpo, contrecto,* par sit, idemque prorsus valeat, atque adeo מָשָׁשׁ, ut מְשִׁישׁ, bene reddiderit ἀπτὸν, *palpabile,* vel *tractabile,* et per illud intellexerit, quod *inoffensum, facilem, lævem mollemque tactum præbeat,* quale non inepte existimetur μαλακὸν illud ἰμάτιον, Matth. XI. 8. Vide infra s. v. τρίχινον.

d ΑΠΤΩ, *tango, accendo.* הֶעֱלָה Hiph. *ascendere facio.* Ex. XXX. 8. ὅταν ἅπτῃ Ἀαρὼν τοὺς λύχνους, cum Aaron *accendit* lampades. Eandem significationem habet etiam h. l. vox Hebraica. Conf. Judith. XIII. 15. — עוֹלַל Pih. *operatus, occupatus sum, laboro, ago, facio.* Syrus Thren. I. 12. ἥψί μι, *tetigit me,* quæ verba Doederleinius unius codicis auctoritate fultus in ἐθλψί με mutavit, inprimis ob v. 22. ubi eodem modo translatum est. Sed conjectura hæc mihi non arridet, partim quia ἥψι est lectio omnium codd., partim autem quia est lectio difficilior, quæ quidem mutari a librariis in ἐθλψε potuit, non vero vice versa. Cel. Pareau in Commentario ad h. l. p. 100. versio Syri orta esse videtur ex עָלָה, quod in Hiphil bis vertitur ἐξάπτειν, Num. VIII. 4. et Ex. XXX. 8. in quo posteriore loco pro ἐξάπτῃ, uti in Rom. legitur, Alex. et Ald. habent ἅπτῃ. — תָּנַע, *irruo.* Theod. 2 Sam. I. 15. ἅψαι, *tange, percute.*

e f ΑΠΤΟΜΑΙ, *tango, attingo, pertingo, lædo,* it. *accipio, comedo.* אָכַל, *comedo.* Inc. Lev. XXII. 6. ἅψεται. Confer ἰφάπτω, et ἡδέως ἅπτομαι. — g דָּבַק, *adhæreo.* Job. XXXI. 7. εἴ δέ καὶ ταῖς χερσίν μου ἥψαμην δώρων, si dona ab aliis accepi. Hesychius: ἥψατο, ἐλάβετο. — הָיָה אָחוּז, *prehensus sum.* Ez. XLI. 6. — נָגַע, הֲנִיעַ, Kal et Hiph. et semel in Pih. Gen. III. 3. οὐδὲ μὴ ἅψησθε αὐτοῦ, neque vel tangatis illum. Subintellegitur ἀπὸ, quod additur Lev. V. 3. Herodoto Lib. II. c. 32. ἅπτεσθαι καρπῶν est *decerpere fructum.* h Gen. XXVI. 11. ὁ ἁπτόμενος τοῦ ἀνθρώπου τούτου, qui *lædit* hunc virum. Vide et Ruth. II. 9. 1 Par. XVI. 22. Psalm. CIV. 15. Zach. II. 8. et confer Lex. N. T. s. h. v. Job. IV. 5. ἦλθε ἐπί σε πόνος, καὶ ἥψατό σου, venit ad te dolor, et *tangit* te. Conf. Sap. III. 1. Jer. IV. 10. ἅψεται ἡ i μάχαιρα ἕως τῆς ψυχῆς, *pertinget* gladius usque ad animam. Vide et v. 18. Mich. I. 9. ἥψατο ἕως πύλης λαοῦ μου, *pertingebat* usque ad portam populi mei. Συνάπτειν alias LXX ea notione adhibent, quod vide infra suo loco. Adde Inc. sec. cod. Mosquens. Gen. XII. 17. — הִסְתַּפֵּחַ, *adhæresco, inhæreo.* Aqu. 1 Sam. XXVI. 19. — *נֶגַע, *plaga.* Theod. Ies. LIII. 8. Legit נָגַע *tetigit.* — k *נָצָה, *volo.* Jer. XLVIII. 19. ἀφῇ ἀφθήσεται, ad quem locum Cappellus in Notis Criticis: נָצָה significat

a etiam *rixari, certare,* quasi dicat: *manus conserere,* quod videntur illi significare voluisse per ἁφῇ ἁφθήσεται, non enim conseruntur manus sine tactu. Michaëlis in Suppl. p. 1664. præfert lectionem cod. Alex. ἁφῇ ἀναφθήσεται, *tactu* s. *accensione accendetur,* quam sequuntur Arabs, Theodoret. et Hexapla Syr. — *פָּנַע, *irruo.* Theod. 1 Sam. XXII. 18. Inc. 2 Sam. I. 15. — b קָרַב, *appropinquo,* quod etiam sensu venereo adhibetur, ut Arab. قرب, ut docuit Lette in Anim. Sacris p. 21. Gen. XX. 4. Ἀβιμέλεχ δὲ οὐχ ἥψατο αὐτῆς, Abimelechus autem illam non tetigit, vel *rem cum illa non habuit.* Vide Lex. N. T. s. h. v. Num. III. 38. ubi cum προσπορεύεσθαι in codd. permutatur. Ez. XLII. 14. ὅταν c ἅπτωνται τοῦ λαοῦ, cum *accedunt* ad populum. — קָרֵב, *appropinquans.* Num. III. 10. ac 38. sec. cod. Vat. et XVII. 13. — *רָאָה in Niph. *conspicior.* Jud. V. 8. ἤφθη, sec. cod. Alex. Excusari quidem quodammodo potest hæc lectio, nihilominus tamen admodum probabilis est conjectura Grabii, ὀφθῇ reponentis. — שָׁלַח יָד, *mitto manum,* etiam *vim* d *infero, lædo.* Job. I. 12. omnia trado in potestatem tuam, ἀλλ' αὐτοῦ μὴ ἅψῃ, sed ipsum non lædas, seu: ipsi manus non inferas. — *שְׁלַט Chald. *dominor.* Dan. III. 27. (in Græco 94.) sec. Coisl. ubi Hebr. *non dominatus fuerat ignis in corporibus eorum* eleganter vertunt: οὐχ ἥψατο τὸ πῦρ τοῦ σώματος αὐτῶν, *ignis corpora eorum non læserat.* 2 Macc. e IX. 10. οὐρανίων ἄστρα ἅπτεσθαι δοκοῦντα, illum, qui cœlestia sidera se *contingere,* h. e. ad summum dignitatis ac potentiæ fastigium pervenisse se existimabat. Similis est locus Horatii I. Od. I, 36. *sublimi feriam sidera vertice.*

ΜΗ᾽ ΑΠΤΟΜΑΙ, *non tango.* חָנִיתַ Hiph. *depono, repono.* Ez. XLII. 14. μὴ ἅπτωνται τοῦ στολισμοῦ αὐτῶν, non tangant, h. e. h. l. *indu-* f *ant* vestimentum illorum. Sensu eodem.

ΟΥ᾽Κ ΑΠΤΟΜΑΙ, *non tango, non lædo.* שָׁמַר, *custodio.* Symm. Theod. Job. II. 4. (6.) τῆς ψυχῆς αὐτοῦ οὐχ ἅψῃ, animam ejus non tanges, vel: vitam ejus non *lædes.* — Vide alibi Ἁδέως.

ΑΠΥΡΟΝ, *quod igne non perit,* aut *consumitur.* Vide alibi χρυσίον g ἄπυρον, *aurum a natura ipsa ad nitidissimam puritatem excoctum.* Conf. Herodot. III. c. 97. Diod. Sic. II. 50. III. 45. ubi vid. Wesseling.

ΑΠΦΟΥΣΩ᾽Θ. Ipsa vox Hebraica חָפְשִׁית, *libertas,* cum præf. ה. 2 Reg. XV. 5. ubi alii ἀφφουσώθ. In Gloss. MSS. in Libr. IV. Reg. legitur ἀφουσώθ, et ἐν οἴκῳ ἀφουσώθ exponitur: ἐν οἴκῳ ἐγκεκλεισμένου. Sine h dubio legendum: οὐκ ἐγκεκλεισμένῳ. In Cod. Fabric. mendose ἐν οἴκῳ ἐγκεκλεισμένος, ubi post οἴκῳ etiam inserendum erit οὐκ.

ΑΠΦΩ᾽, vel, ut alii legunt, ΑΦΦΩ᾽. 2 Reg. II. 14. Est ipsa vox Hebraica אַף־הוּא, *etiam ipse,* propter obscuritatem a Græcis interpretibus in versione retenta. Græcis ex Hebraicæ linguæ imperitia diversimode i redditur. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ποῦ ὁ Θεὸς Ἠλιοῦ ἀφφῶ; ἢ ποῦ ὁ Θεὸς πατρός μου; ἢ ποῦ ὁ Θεὸς τοῦ μεγάλου μου; ἢ ποῦ ὁ Θεὸς τοῦ κρυβίττος. Hesychius Ἀπφὼ exponit πατρὸς, ἢ ἁπλασία χάρις, ἢ πνεύματος ἁγίου ἀντὶ ἐνέργεια. Patris autem significationem Græci quidam voci ἀπφὼ tribuerunt, quia Græcis alias ἀπφὺς *patrem* sonat, eodem Hesychio teste. k Eustathius ad Il. E', p. 429. ὁ μέντοι ἀπφὺς παρὰ τῷ Θεοκρίτῳ πατρὸς κλῆσις, ἣν βρέφος ἂν προσείποι πατέρα τὸν ἀφ' οὗ ἔφυ. Vide etiam Etym. M. s. v. ἀπφύς. Aliis vero ἀπφὼ redditur ἁπλασία χάρις, vel πνεύματος ἁγίου ἀντὶ ἐνέργεια, vel etiam πνεῦμα ἁπλοῦν,

[a] quia patarunt, ἀπφὼ positum esse pro ἄμφω, vel etiam, quod ita in codd. quibusdam legerunt. Et sane ita legit Procopius. Vide Heinsii Proleg. in Aristarchum Sacrum. Sic etiam Gloss. MSS. in Lib. IV. Reg. τοῦ ὁ Θεὸς Ἠλοῦ ἄμφω, τοῦ ὁ Θεὸς Ἠλοῦ καὶ νῦν. Ἄμφω tamen mendose hic scriptum esse pro ἄπφω, quod Fabricius e codice suo edidit, [b] ex explicatione καὶ νῦν apparet. Secundum Suidam et Theodoretum ἀπφὼ significavit τοῦ ἀποκρύφου ἢ τοῦ ἀποκρυβέντος, cujus interpretationis rationem inquirit Heinsius l. c. An tamen heic Aristarchus fuerit, dubitat Suicerus Thes. T. I. p. 499. et cum illo Lampius Comm. in Ps. XLV. p. 409. qui ipse potius Patribus nihil aliud ansam illius interpretationis dedisse putat, quam cabbalisticam [c] τοῦ הוּא explicationem, quæ forte jam tum temporis invaluerit, quaque הוּא idem esse dicatur ac: *tu es absconditus omnium absconditorum, nulla mens te omnino comprehendere valet.* Cæterum conf. de hac voce J. Drusii Miscell. Cent. I. c. 98. et Is. Vossium de LXX Intt. p. 59. seq.

[d] Ἀπφῶ. Vide in Ἀμφῶ.

Ἀπωθέω, et in medio Ἀπωθέομαι, οῦμαι, *repello, abjicio, rejicio, repudio, desero, expello.* [e] נָאַל, *polluo, contamino,* etiam *vindico, redimo.* Neh. VII. 64. ἀπώσθησαν ἀπὸ τῆς ἱερατείας sec. Complut. ubi reliqui libri ἠγχιστεύθησαν habent. Sensus verborum Hebr. est: *dimissi sunt e numero sacerdotum,* [f] ut recte transtulit Dathius. — נָזַר, *scindo, abscindo.* Aqu. et LXX Ps. LXXXVII. 5. ἐκ τῆς χειρός σου ἀπεώσθησαν. Sed non verosimile est Aquilam proprias verborum notiones semper sectantem h. l. a consuetudine sua recessisse. Ergo ex Eusebii Commentario ad h. l. non dubito reponere ἀπεστμήθησαν. Illud ἀπεώσθησαν sine dubio e versione Alexandrina venit, quæ habet ἀπωσθήσαν, vel secundum alios [f] ἀπώσθησαν. Hesychius: ἀπώσθησαν, ἀπεκρίφησαν. LXX Thren. III. 53. ἄπωσα, ἄπωσμαι, *dicebam, rejectus sum*: ubi Bielius monuit loco ἄπωσμαι reponendum esse ἀπῶσμαι, coll. Jon. II. 5. — נָעַל, *fastidio.* Ez. XVI. 46. ἀπωσαμένη τὸν ἄνδρα, *fastidiens* maritum suum, sc. Deum, adeoque deserens. — נָרַע, *diminuo,* in l. Syr. *radendo vidimo.* Ez. V. 11. [g] Deus dicitur *rejicere* homines, quando eos perdit ac punit, et hanc notionem habet h. l. נָרַע. — נָרַשׁ, *ejicio.* Jon. II. 5. ἀπῶσμαι ἐξ ὀφθαλμῶν σου, abjectus sum ex oculis tuis. Hesychius: ἀπῶσμαι, ἀπερρίφην. Ita etiam Gloss. MS. in Cantica Scripturæ, nisi quod vitiose ibi legatur Ἀπῶς με. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀπῶσμαι, ἐξεβλήθην, ἐξερρίφην, ἐξου- [h] δενώθην. — דָּחָה, *impello.* Prov. XIV. 34. ἐν κακίᾳ αὐτοῦ ἀπωσθήσεται ἀσεβής, propter malitiam suam rejicitur impius: ubi Schol. ἀπολεῖται, ἐξωσθήσεται. — הֲבִרוֹתָ, *fugo.* Prov. XIX. 26. ἀπωδούμενος μητέρα αὐτοῦ, qui *expellit* matrem suam. — הָדַף, *deturbo.* 2 Reg. IV. 27. Job. XVIII. 19. — הֵרַע Hiph. a רוּעַ, *malo affi-cio.* Mich. IV. 6. [i] τὴν ἐξωσμένην ἐσθίξομαι, καὶ οὓς ἀπωσάμην, ejectam recipiam, et quos *repudiaveram.* — הִשְׁנָה Hiph. *errare facio.* Psalm. CXVIII. 10. μὴ ἀπώσῃ με ἀπὸ τῶν ἐντολῶν σου, *noli permittere, ut a* præceptis tuis *oberrem.* — זָנַח, *desero, rejicio.* Aqu. Hos. VIII. 5. LXX Ps. XLII. 2. XLIII. 11. νῦν δὲ ἀπώσω καὶ κατῃσχυνάς με, nunc autem contemtim rejecisti me. [k] Thren. II. 7. III. 17. — מָאַס, *sperno, respuo.* Theod. Ies. XXXI. 7. ubi pro ἄπωσε νῦν legendum ἀπώσαντο aut ἀπώσουσι. Apud Symmachum ibidem loco ἄπωσόν τε legendum est ἀπώσονται, non vero ἀπώσει τε, ut vult vir doctus. Inc. Job.

a VII. 16. Vulg. *desperavi*. Theod. ib. VIII. 20. XIX. 18. LXX 1 Sam. XVI. 1. ubi cum ἐξουδενόω in codd. permutatur, ac *repudiare, rejicere* notat. 2 Reg. XVII. 15. ἀπώσαντο τὴν διαθήκην αὐτοῦ, fœdus ejus *repudiabant*, s. *violabant*. Ib. v. 20. ἀπώσαντο τὸν κύριον, *repudiabant* Dominum. Jer. II. 37. ἀπώσατο κύριος τὴν ἐλπίδα σου, *abjecit* Dominus b spem tuam. Hesych. ἀπώσατο, μακρὰν ἔῤῥιψεν. Jer. IV. 30. ἀπώσαντό σε οἱ ἐρασταί σου, repudiarunt te amatores tui. Jer. VI. 19. νόμον μου ἀπώσαντο, legem meam repudiarunt. Vide et Ez. V. 6. XX. 13. 24. et conf. Act. XIII. 46. Hos. IX. 20. ἀπώσεται αὐτοὺς ὁ θεὸς, repudiabit illos Deus. Amos V. 21. μεμίσηκα, ἀπῶσμαι ἑορτὰς ὑμῶν, odio habui, re- c pudiavi, h. e. *abominor*, dies festos vestros. Hesychius: ἀπῶσμαι, ὤθησα. — מָכַר, *vendo*. Prov. XXIII. 23. μὴ ἀπώσῃ σοφίαν. *Vendere sapientiam* est eam *repudiare* ac *negligere*. — נָאַץ, *contemno*. Jer. XXIII. 17. — *נָדָא, *conjicio in terram*, et in Hiph. *labi facio*. 2 Reg. XVII. 21. sec. Compl. ἀπώσατο τὸν Ἰσραὴλ, *effecit, ut* Israel *a vero Dei cultu deficeret*: d ubi ἀπωθεῖσθαι est i. q. ἐξαμαρτάνειν. — נָדַח in Niph. et Hiph. *impello, depello*. 2 Par. XXIX. 1. ubi cum ἐκβάλλω permutatur in codd. Ps. LXI. 4. Mich. IV. 6. — נֶהֱלָא Niph. ab הָלָא, *procul disjicior*. Mich. IV. 7. — נוֹחַל Niph. a יָחַל, *spe fulcior*. Ez. XIX. 5. ὅτι ἀπῶσται ἀπ' αὐτῆς. Acceperunt hic נוֹחֲלָה in ea notione, ut significet *frustra* e *exspectabam*, adeoque bene sensum expresserunt. — נָטַשׁ, *dimitto, desero*. Jud. VI. 13. ubi cum ἐκρίπτειν in codd. permutatur: νῦν ἀπώσατο ἡμᾶς κύριος, nunc *deseruit* nos *auxilio* Dominus. 1 Sam. XII. 22. Prov. I. 8. — נָסַג, *recedo*. Mich. II. 6. Tribuerunt voci נָסַג h. l. notionem hiphilicam. — פָּרַץ, *abstraho, desero*. Prov. XVI. 3. — רָחַק in Kal, Pih. et Hiph. *longe disto, procul amoveo*. f Ez. XI. 16. ἀπώσομαι αὐτοὺς εἰς τὰ ἔθνη, longe illos *a me expellam* inter gentes. Ib. XLIII. 9. ἀπωσάσθωσαν τὴν πορνείαν αὐτῶν, nunc *procul abjiciant* scortationem suam. Sir. I. 18. φόβος κυρίου ἀπωθεῖται ἁμαρτήματα, timor domini *depellit* peccata, h. e. adjunctam sibi habet detestationem mali, et efficit, ut puri peccatorum simus. — Vide alibi Μακράν. g

*ΑΠΩΚΙΣΜΟΣ, *coloniæ deductio, deportatio, migratio*. גָּלָה, *captivitas*. 2 Reg. XXIV. 15. ἐν ἀποικισμῷ sec. Compl. ubi reliqui libri εἰς ἀποικισίαν habent. Videtur legendum ἀποικισμῷ.

ΑΠΩΛΕΙΑ, *perditio, exitium, interitus, infernum*, it. *res perdita*. אֲבַד, infin. ab אָבַד. Prov. XI. 10. XXVIII. 28. Abd. v. 12. — אָבַד h Pih. *perdo*. Jer. XII. 17. — אֲבֵדָה, *res perdita*. Ex. XXII. 9. πάσης ἀπωλείας, de omni *re perdita*. Lev. VI. 3. εὕρῃ ἀπώλειαν, invenit, *quod perditum est*. Ibid. v. 4. et Deut. XXII. 3. — אֲבֵדָה, *perditio*. Prov. XV. 12. ᾅδης καὶ ἀπώλεια, manes et inferi. — אֲבַדּוֹן, idem. Esth. VIII. 6. — אֲבַדּוֹן, *infernum*. Job. XXVI. 6. XXVIII. 22. Prov. XXVII. 20. i — *אָבְלָה, *luxit*, ab אָבַל. Jer. XII. 11. ubi legerunt אֲבֵדָה, ac disjunxerunt ab עָלַי, et conjunxerunt cum antecedente שְׁמָמָה. — אֵיד, *calamitas, interitus*. 2 Sam. XXII. 19. ubi cum θλῖψις in codd. permutatur. Job. XXX. 12. ubi ἀπώλεια active sumitur de *perditione*, ac *interitu, quem inferunt, non quem patiuntur*. Prov. I. 26. — אֵיתָן, *asper, horridus*. Prov. XIII. 15. ἐν ἀπωλείᾳ. Videntur nonnullis hie legisse אֵיד, *ipsis est perniciei*,

a quemadmodum c. XVII. 5. pro לְאֵיד habent ἀπολλυμένῳ. Sed sine dubio, ratione habita oppositi in priori membro, sensum non male expresserunt: nam *via dura* seu *aspera* est metaphorice, *quæ ad perniciem et interitum ducit.* — בַּלָּהָה, *conturbatio.* Ez. XXVI. 21. ἀπώλειάν (pro εἰς ἀπώλειαν: conf. Ez. XXXII. 11.) σε δώσω, καὶ οὐχ ὑπάρ-
b ξεις ἔτι, tradam te in exitium, et non amplius eris. Ib. XXVII. 36. et XXVIII. 19. Cappello in Notis Criticis ad h. l. p. 555. legisse videntur בַּלָּהוֹת, a rad. בָּלָה, *consumi, deficere.* Hieron. *nihili factus es:* qui derivasse videtur a בַּל vel בְּלִי, particula negativa, vel a בָּלָה, quatenus significat *inveterascere;* vetustate nempe res corrumpuntur
c fiuntque nihili. — בֹּקֶר, in plur. בְּקָרִים, *mane, diluculum.* Ies. XXXIII. 2. εἰς ἀπώλειαν. Derivarunt sec. nonnullos a בָּקַר, *inquirere,* unde בְּקָרָה, *inquisitio, animadversio.* Sed Chald. בַּקַר *flagellare, verberare* notat, et Arab. بقر de *interitu* quoque adhibetur. — בָּזַע, *exspiro.* Num. XX. 3. — בְּעָרָה, *increpatio.* Prov. XIII. 1.
d ubi tamen Grabio Prolegg. in LXX Int. T. IV. c. 4. §. 8. pro ἀπωλείᾳ reponendum videtur ἀπειλῇ, quia נְעָרָה eodem capite v. 8. et XVII. 10. LXX ita reddiderunt. Vulg. cum *arguitur.* — דְּאָבָה, *mœror.* Job. XLI. 14. ubi nonnullis legisse videntur אֲבֵדָה literis transpositis. Buxtorfius in Anticrit. p. 650. præfert ἐλλιμία, quod alii libri Græci
e habent, et cum voce Hebr. satis convenit: nam דָּאַב etiam reddunt per πτύω, *esurio.* — *הַוָּה, *pravitas.* Prov. XI. 6. Lectio ἀπωλείᾳ h. l. quodammodo ferri potest, modo ἀπώλεια h. l. sensu transitivo accipiatur de *interitu, quem impii aliis parant.* Sic Vulgatus: in *insidiis suis* capientur iniqui. Malunt tamen alii e vers. Arab. reponere ἀβουλίᾳ vel ἀβουλείᾳ, quam emendationem f etiam Alex. Ald. et Compl. tuentur. Cæterum de voce הַוָּה confer Schultensium in Opp. Min. p. 213. seq. — הָשְׁחִית Hiph. *perdo.* Prov. VI. 32. — הַשְׁמִיד : נִשְׁמַד Hiph. et Niph. *perdo, pereo.* Deut. IV. 26. Esth. VII. 4. Ies. XIV. 23. — חָבַל Pih. *corrumpo.* Ies. LIV. 16. — חָמָס, *vis, violentia.* Prov. X. 12. — *חֹרֶב, *siccitas.* Ez. XXIX. g 10. ubi ex sententia Cappelli in Notis Criticis ad h. l. legerunt חֶרֶב, *gladium,* quod mihi non videtur, nam etiam חָרְבָּה *desolationem, vastitatem* notat. Ies. LXI. 4. Zeph. II. 14. — חֵרֶם, *anathema.* Ies. XXXIV. 5. — יְבוּל, *proventus.* Job. XX. 28. Acceperunt יְבוּל in notione *imbris,* quia interdum, ut *tempestas* et *tonitru, pœnarum Dei* h *gravissimarum* symbolum est. Conf. Glassii Philol. S. p. 1071. — מָגוֹר, *metus,* etiam *id quod metuitur ac metuendum est.* Jer. XLIX. 28. — מְגוֹרָה, idem. Prov. X. 25. ubi tamen pro ἀπώλεια Grabius posuit ἀπορία, quia vox Hebr. *timorem* significet vel *anxietatem.* Sed receptæ lectioni favet Syr. et Arab. versio, et מְגוֹרָה quoque *objectum timoris* notat. Vide i quoque s. v. מָגוֹר. — מַגֵּפָה, *plaga.* 1 Par. XXI. 17. — מְהוּמָה, *turbatio.* Deut. VII. 23. — מַפַּח נֶפֶשׁ, *exspiratio animæ, halitus,* i. q. הֶבֶל, aut *res, quæ levi halitu* s. *afflatu removetur.* Job. XI. 20. ἡ γὰρ ἐλπὶς αὐτῶν ἀπώλεια, spes enim eorum

a *vana.* Vulg. *abominatio.* — עָמָלָה, *laboravit.* Prov. XVI. 26. Substituit auctor hujus versionis עָמָל casu quarto, *molestiam, ærumnam.* — פֶּשַׁע, *prævaricatio, defectio.* Ies. LVII. 4. *τέκνα ἀπωλείας,* filii *perditionis,* h. e. *homines pessimi.* Conf. Lexic. N. T. s. h. v. — רֶגַע, *momentum,* quasi *segmentum temporis.* Joh. XX. 5. Explicarunt רֶגַע de

b *interitu repentino* e notione *commovendi, inhorrescendi,* quam habet vox רגש V. Schultensii Origg. Hebr. T. I. c. 10. Ez. XXVI. 16. — רָעָה, fœm. *malum.* Ies. XLVII. 11. — שׁוֹאָה, *vastatio.* Ies. XLVII. 11. — שָׁאוֹן, *tumultuatio.* Hos. X. 15. — *שְׁאוֹל, *infernus.* Theod. Job. XXVI. 1. Vide Lex. N. T. s. h. v. — שַׁחַת, *corruptio,* it. *fovea.*

c Ez. XXVIII. 8. — שָׁלָל, *præda.* Jer. XLIX. 31. — שְׁמָה, *desolatio.* Jer. XLIV. 12. — שְׁמָמָה, idem. Jer. XLIX. 2. Ez. XXIX. 9. 10. — *שַׂר, *princeps.* Theod. Dan. VIII. 25. ubi legit Daleth loco Resch, et Schin loco Sin, nempe שׁד, *vastatio.* Semlero verba Theodotionis ad antecedens יַשְׁחִית רַבִּים referenda esse videntur.

d Sir. IX. 11. *εἰς ἀπώλειαν,* ubi Syrus perperam *ἀπώλειαν* de *pœnis infernalibus* interpretatus est. Ibid. XVI. 10. *Ἔθνος ἀπωλείας, gens perdita, ideoque perditioni et exitio a Deo addicta.* Draco 49. *τοὺς δὲ αἰτίους τῆς ἀπωλείας,* auctores *interitus* ejus, h. e. illos, *qui eum accusaverant,* ut in fovea leonum morte periret.

ΕΙΣ ΑΠΩΛΕΙΑΝ ΕΙΜΙ, *in exi-*

e *tium sum,* i. e. *pereo.* הִדְמִין אִתְעֲבֵד, Chald. *frusta efficior,* i. e. *in frusta discindor.* Dan. II. 5. III. 30.

*ΕΚΔΙΔΟΜΑΙ ΕΙΣ ΑΠΩΛΕΙΑΝ, *trador in exitium,* h. e. *pereo.* אֶתְבַּד Chald. *pereo.* Dan. II. 18. sec. Chis.

ΤΗΝ ΑΠΩΛΕΙΑΝ ΦΟΡΕΩ, *exitium fero.* אֲנָךְ, *curvo me.* Prov. XVI. 26. Sed verba: *ὁ μέντοι σκολιὸς ἐπὶ τῷ ἑαυτοῦ στόματι φορεῖ τὴν ἀπώ-* f *λειαν,* videntur mihi merum scholion esse, quod etiam ad ultima verba v. 27. referri commode potest.

ΑΠΟΡΥΞ, *propago.* בַּד, in plur. בַּדִּים, *rami.* Ez. XVII. 6.

ΑΠΟΣΜΟΣ, *expulsio.* מָרוּד, *ploratus.* Thren. I. 8. Num derivarunt a רוּד, *ultro citroque vagari, discurrere?* aut מָרוֹר, de *causa lacryma-*

g *rum,* nempe *miseria,* ac speciatim *abductione in exilium* explicandum esse putarunt?

*ΑΠΩΤΕΡΟΣ, *remotior.* Hinc adverbium *ἀπωτέρω, remotius.* רְחוֹקִים, *longinqui.* Dan. IX. 7. *τῷ ἐγγίστα καὶ τῷ ἀπωτέρω,* sec. Coislin. ubi Theodot. habet *τοῖς μακρὰν.*

ΑΡΑ, et ΑΡΑ, particula, *utique, profecto, sane.* אַךְ, *certe.* Psalm. LXXII. 13. CXXXVIII. 10. — h אָכֵן. Aqu. Gen. XXVIII. 16. — אֻלָם, *manipulus, caterva, congregatio.* Ps. LVII. 1. Legerunt אוּלָם. Sap. VI. 20. ubi *igitur* notat in conclusione, coll. Matth. XII. 28. Luc. XI. 48. — Vide alibi *τίς.*

ΑΡΑ, vel juxta alios rectius Ἆρα, *numquid, nonne.* ה præfixum. Neh. IV. 2. *ἆρα θυσιάζουσιν; ἆρα δυνήσονται;* i *Nonne* sacrificabunt? *nonne* prævalebunt? Symm. Job. XXXVII. 15. *ἆρα γνώσῃ; numquid* noveris? Aristoph. Thesmoph. v. 1. *ἆρά πότε φανήσεται; quando* apparebit?

ΑΡΑ ΓΕ, *annon, nonne, certe.* אַךְ הֲנָה, *certe, ecce.* Gen. XXVI. 9. *ἆρα γε γυνή σοῦ ἐστι; annon* uxor tua est? — אָכֵן, *certe.* Jer. IV. 10. — ה præfixum. Gen. XXVII. 19. *ἆρά*

a γε ἐλθόντες ἐλευσόμεθα; *num* venientes veniemus? Sic Act. VIII. 30. ἆρα γε γινώσκεις; num intellegis?

'ΑΡΑ', *maledictio, exsecratio,* etiam *juramentum* simpliciter. אִוֶּלֶת, *stultitia.* Prov. XII. 24. καρδία ἀφρόνων συναντήσεται ἀραῖς. Cui versioni locus factus est, ex Jaegeri sententia, unius literæ transpositione אָלוֹת. Sed mihi potius LXX summa in b vertendo libertate h. l. usi esse videntur. — *אָוֹן, *iniquitas.* Reddenda sc. vox ἀρὰ LXX videtur Hos. XII. 12. ubi אָוֹן non expressum est, et ἀρὰ ob sequens ἄρα facile omitti potuit, ut rescribatur; εἰ μὴ γαλαάδ ἐστιν ἀρὰ, ἄρα ψευδεῖς. Sc. אָוֹן, *insania, stultitia summa,* poterat a LXX ἀρὰ verti, cum etiam Prov. XII. 24. אִוֶּלֶת, *stultitiam,* c eodem reddiderint vocabulo. Conf. Bahrdtii Appar. Crit. ad h. l. — אָלָה, *maledictio, exsecratio,* etiam *juramentum,* quia juramenta olim cum exsecrationibus conjuncta esse solebant. Gen. XXIV. 41. τότε ἀθῶος ἔσῃ ἀπὸ τῆς ἀρᾶς μου, tunc solutus eris a *juramento,* quod mihi jurasti: ubi libri nonnulli ὁρκισμοῦ habent. Ibid. XXVI. 28. γενέσθω ἀρὰ ἀνὰ d μέσον ἡμῶν, fiat *juramentum* inter nos, seu: juramento interposito inter nos conveniat. Vide etiam 1 Reg. VIII. 31. 2 Par. VI. 22. Neh. X. 29. Num. V. 20. ὁρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ὅρκοις τῆς ἀρᾶς ταύτης, adjuret sacerdos mulierem juramentis hujus execrationis. Ies. XXIV. 6. διὰ τοῦτο ἀρὰ ἔδεται τὴν γῆν, propterea *maledictio* consumit ter- e ram. Ps. X. 7. οὗ ἀρᾶς τὸ στόμα αὐτοῦ γέμει, cujus os *execratione* plenum est. Inde apud Hesychium: οὗ ἀρᾶς γέμει, οὗ κατάρας πλήρης ἐστίν. Eidem alias ἀρὰ exponitur εὐχὴ, κατάρα, βλάβη. Vide et Hos. IV. 2. Zach. V. 3. Unde Gloss. MS. in Proph. 'Αρὰ, ἡ κατάρα. — קְלָלָה, *maledictio, execratio.* Deut. XXIX. 18. 27. Prov. XXVI. 2. Jer. XLII. 18. f

'ΑΡΑΒΑ'. Est ipsa vox Hebraica עֲרָבָה, notans *desertum.* Jer. LII. 7. ubi Chrysostomus in Catena Ghislerii p. 929. ἀραβὰ interpretatur πεδιάδα, *regionem campestrem.* Apud Ghislerium mendose scribitur πεδιάδε. Theod. Job. XXXIX. 6. Aqu. Jos. III. 16.

'ΑΡΑΒΙ'Α, *Arabia.* עֲרָב. 2 Par. IX. 14. — עֶרֶב, *vespera.* Hab. I. g 8. Soph. III. 4. In utroque loco legerunt עָרָב. Cf. Bocharti Hieroz. Lib. III. c. 10. p. 825. — עֲרָבָה, *locus campestris vel desertus.* Ez. XLVII. 9.

"ΑΡΑΒΕΣ, *Arabes.* נוֹסָפוֹת part. plur. fœm. Niph. a יָסַף, *addita, additamenta.* Ies. XV. 9. ἐπάξω γὰρ ἐπὶ Δεβὼν Ἄραβας. Origo hujus versionis in v. 7. quærenda est. — עֲרָבִי, *Arabs.* Ies. XIII. 20. — h עֲרָבִים plur. *salices.* Ies. XV. 7.

'ΑΡΑΒΩ'Θ. Est ipsa vox Hebr. עֲרָבוֹת. *campestria.* Aqu. Jos. IV. 13.

'ΑΡΑΙΟ'Σ, *tenuis.* דַּל, idem. Aqu. Ps. LXXXI. 3.

'ΑΡΑΙΟ'Ω, *attenuo, infirmo.* דַּל, *tenuis,* sc. *fio.* Aqu. 2 Sam. III. 1. ἀραιούμενος, sc. ἐγένετο.

'ΑΡΑ'ΟΜΑΙ, *maledico, execror,* *אָלָה, *adjuro.* Jud. XVII. 2. ubi i cum ἐξορκίζειν et εὔχεσθαι in codd. permutatur. — אָרַר. Num. XXII. 6. XXIII. 7. — הֶאֱלָה Hiph. 1 Sam. XIV. 24. 1 Reg. VIII. 31. 2 Par. VI. 22. — קָבַב metaphorice *maledico, exsecror.* Num. XXII. 1. XXIII. 8. — קִלֵּל Pih. Jos. XXIV. 9.

*'ΑΡΑΡΟ'ΤΩΣ, *exacte, apte, convenienter.* 3 Macc. V. 2. τὸ προσταγὲν ἀραρότως συνετέλει, exacte perficiebat

a omnia, quæ in mandatis habebat. Adde Diod. Sic. Lib. III. p. 117. 37. et Polyb. Histor. Lib. III. p. 276. 40. Hesych. ἀραιῶς, ἀμυδίως, προσημασμένως, ἀρμοζόντως, ἀσφαλῶς. Conf. Suiceri Thes. Eccles. Tom. I. p. 499. ac Porson. ad Eurip. Med. 1189.

ΑΡΑΦΕ'Λ. Est Hebr. עֲרָפֶל, *caligo*. Aqu. Theod. Ex. XX. 21.

b Lex. Cyrilli MS. Brem. Τὸ ἀραφίλ, γνόφος. οἱ δὲ ὀμίχλη. οἱ δὲ Ἑβραῖοι στρέμμα. Vide quoque Suidam s. h. v.

ΑΡΑΦΩ'Θ. Est ipsa vox Hebr. חֲרְפוֹת, quam de *contusis granis* interpretes plerique explicarunt. 2 Sam. XVII. 19. Gloss. MS. in Libr. II. Reg. Ἀραφώθ, παλάθας, *ficuum parvas mazas*. Cf. v. παλάθαι

c infra.

ΑΡΑ'ΧΝΗ, *aranea*. הֶגֶה, *sermo, confabulatio amica*, etiam *spiritus, halitus*. Psalm. LXXXIX. 9. τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη ἰμιλίτων. Agellius in Commentario ad h. l. opinatur, LXX pro הֶגֶה duabus literis mutatis legisse חָגָב, quod alibi non ἀράχνη quidem, sed ἀκρίδα, rem videlicet non admodum absimilem,

d vertere soleant. Bochartus in Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 23. T. III. p. 501. ed. Lips. LXX existimat pro כְּמוֹ, una litera addita, et voce mere Arabica, quæ cum Hebraico מוּל *pars opposita* Deut. I. 1. conferri nequit, Hebræis obtrusa כְּמוֹל, *ut aranea*, quam Arab. مول sive مولة appellari constat, in codice suo scriptum reperisse. Cap-

e pellus in Crit. S. p. 559. et 607. ed. Hal. eosdem conjectavit pro כָּמוֹ vel legisse עֹשׁ כְּמוֹ, (coll. Psalm. XXXVIII. 12.) vel כְּטָו, quod acceperint pro Chald. טְוִיאָה, *aranea*, a *nendo* sic dicta, nam טָוָה est *nere*. Buxtorfius in Anticritica p. 644. statuit LXX reddidisse simpliciter τὰ ἔτη ἡμῶν ὡς ἀράχνη, ita ut per τὸ הֶגֶה intellexerint *araneam*, alteram autem vocem ἰμιλίτων irrep- f titiam esse ex alia versione, vel ex aliquo glossemate: quam conjecturam confirmat Syrus, qui הֶגֶה transtulit ܥܟܒܐ *araneam*, et de *meditatione* nihil habet. Confer quoque Kreyssigii Symb. P. V. p. 4. seq. — Mihi vero LXX pro more suo alia imagine usi esse videntur ad indicandam *rem, quæ subito transit ac perit*, quæ notio latet in *ara-* g *nea* pariter, ac *halitu oris*. — סֻכָּה, *tugurium*. Job. XXVII. 18. sec. Vat. Kreyssigius l. c. verba ὥσπερ ἀράχνη huc delata statuit non tam ex VIII. 14. quam ex alia versione Græca, cujus auctor in priore hujus versiculi membro pro כָּעָשׁ legerit כְּעַכָּבִישׁ. Mihi vero vocem סֻכָּה de *reti araneæ* s. *araneo*, quod commode *tugurium* et *domus araneæ* dici potest, accepisse videntur. h Confer Schultensii Opera Minora p. 59.—עַכָּבִישׁ, *aranea*. Job. VIII. 14. ubi pro ἀράχνη δὲ αὐτοῦ ἀποβήσεται ἡ σκηνὴ legendum est ἀράχνης δὲ σκηνὴ αὐτοῦ ἀποβήσεται ἡ πεποίθησις. Ies. LIX. 5. ἰστὸν ἀράχνης. — עָשׁ, *tinea*. Psalm. XXXVIII. 15. Kreyssigius in Obss. Critt. in Græcos Jobi Intt. p. 17. pro ἀράχνη reponere mavult ἄχνη, ita ut cum Syro pro עָשׁ *tinea* legerint קָשׁ *stipula*. i Videntur tamen potius LXX voci עָשׁ subjecisse notionem *araneæ*. Conf. Job. XXVI. 18. ubi videndi sunt Syrus et Arabs. Est autem ἀράχνη imago hominis morbo tabescentis; nam aranea est tenuissimum animal, et inprimis exile, unde quoque ἀράχνη dicitur, *quod raras et exiles tibias habet*. — מוֹץ, *gluma*. Inc. Hos. XIII. 3. ὡς ἀράχνη. Ita Montfauconius e codd. Barber.

a et Laudino. Sed veram lectionem servavit nobis Complut. ὥστερ ἄχη. Conf. Kreyssigii Obss. Critt. in Græcos Jobi Intt. p. 18. Præterea legitur Hos. VIII. 6. ubi ad עֶגְלִים *(fragmenta ligni)* Ed. Vta habet ῥιμβεύων, cui ibidem additum legitur παραπλησίως τῷ τῆς ἀράχνης ἰστῷ: de quo additamento vide quæ habet Kreyssigius in Symb. P. V. p. 9. b seq.

ΑΡΓΕ΄Ω, *otior, otiosus sum, cesso.* בָּטַל et Chald. בְּטַל *cesso.* Esdr. IV. 24. ἤργησε τὸ ἔργον, *cessabat opus.* Symm. et LXX Cohel. XII. 3. Sir. XXXIII. 32. ἵνα μὴ ἀργῇ, *ne otiosus sit.*

ΑΡΓΙ΄Α et ΑΡΓΕΙ΄Α, *otium, segnities.* עֲצֶרֶת, *interdictio.* Ies. I. 14. πανσίαν καὶ ἀργίαν. Sc. עֲצֶרֶת notat c h. l. *diem feriatum*, q. d. *cohibitionem a labore.* Perperam igitur nonnulli statuunt LXX עֲיָלָה legisse. — שַׁבָּת, *cessatio, vacatio*, s. *ab ambulatione* s. *ab opere.* Ex. XXI. 19. — שַׁפְלוּת, *demissio.* Cohel. X. 18. ἀργίᾳ χειρῶν. Eundem sensum habet *demissio manuum* in textu Hebr. Reperitur præterea 2 Reg. II. 24. ubi verbis cod. Alex. τίνα παραβάσεως καὶ ἀργίας d nihil respondet in textu Hebraico, et ἀργία vel sensu proprio accipi potest, vel translato, ut sit *impietas.* Conf. Lex. N. T. s. v. ἀργός. Sap. XIII. 18. Sirac. XXXIII. 32.

ΑΡΓΟ΄Σ, *otiosus, segnis, tardus*, etiam *non elaboratus*, secundum Bielium etiam *albus.* חָסָף, *advectio.* 1 Reg. VI. 7. λίθους ἀκροτόμους ἀργοὺς e ἡκοδομήθη: quæ verba Bielius ita transtulit: *lapidibus resectis otiosis*, h. e. *perfecte antea elaboratis, ædificata est.* Sed plane non video, quomodo lapides perfecte elaborati ἀργοί, otiosi, dici possint. Potius λίθοι ἀργοί sunt: *lapides non politi et elaborati, integri, quales advecti sunt.* Dicitur autem ἀργὸς de *lapide rudi nec cæso.* Alii habent ὁλοκλήρους. — פֻּגוּל, *res abominanda*, ac de ci- f bis: *corruptum.* Symm. Lev. XIX. 7. ubi ἀργὸν dicitur, *quod non comedendum est*, aut: *quo non utendum est.* — תֹּהוּ. Symm. Gen. I. 2. ἀργὸν, *incultum, rudis indigestaque moles.* Sap. XIV. 5. Ξύλου δὲ μὴ ἀργὰ εἶναι τὰ τῆς σοφίας σου ἔργα, ubi Bretschneidero ἀργὸς est *perniciosus, noxius, damnosus.* Cf. Fischeri Prolus. de Vit. Lex. N. T. p. 567. not. et g Vorstium de Hebr. N. T. ed. Fisch. p. 80. Sed ἀργὰ ibi sunt *otiosa, inutilia.* Ibid. XV. 15. οἱ πόδες αὐτῶν ἀργοὶ πρὸς ἐπίβασιν, pedes eorum *tardi* ad ambulandum. Sir. XXXVIII. 33. ἀργῷ σιδήρῳ, contemplans *rude ferrum*: ubi tamen alii libri habent ἔργῳ σιδήρου.

ΑΡΓΥ΄ΡΕΟΣ, ΟΥ΄Σ, *argenteus.* כֶּסֶף, Gen. XXIV. 53. Exod. III. h 22. Num. VII. 13. et alibi passim. Zach. XI. 12. ἔστησαν τὸν μισθούμενον (alii rectius τὸν μισθόν μου, pro εἰς τὸν μισθόν μου) τριάκοντα ἀργυροῦς, sc. σίκλους, appendebant in mercedem meam triginta siclos argenteos. Vide et v. 13. et notata infra in ἀργύριος. — *כַּסְפָּא Chald. Dan. II. 32. V. 2. 4. 25.

ΑΡΓΥΡΙΚΟ΄Σ, *argenteus.* 3 Esdr. i VIII. 27. ἀργυρικὴ ζημία, mulcta pecuniaria. Chald. עֲנָשׁ נִבְסִין, *mulcta opum.* Esdr. VII. 26. Joseph. A. J. XI. 5. p. 560. ed. Hav. ζημίᾳ χρηματικῇ.

*ΑΡΓΥΡΙΟΚΟ΄ΠΟΣ, i. q. ἀργυροκόπος, *argentarius, vasculator, cælator.* 2 Reg. XII. 10. sec. Ald. ubi nihil huic voci respondet in textu Hebraico. k

ΑΡΓΥ΄ΡΙΟΝ, *argentum, pecunia.* זָהָב, *aurum.* 2 Par. IX. 9. ubi vel pro ἀργυρίου est χρυσίου legendum, vel ἀργυρίου est correctio ex ingenio interpretis, cui centum et viginti talenta auri nimis multum esse vi-

a debantur. — כֶּסֶף. Gen. XXIII. 9. 13. 15. 16. Exod. XXI. 11. et alibi sæpissime. — כָּסִפְיָא, *Casiphia*, nomen loci. Esdr. VIII. 17. — כֶּתֶם, *aurum insigne*. Thren. IV. 1. ubi legerunt הַכֶּסֶף, nisi statuere velis כֶּתֶם fuisse olim vocabulum *omni metallo splendidiori* et *præstantiori*; *auro et argento commune*. — *קֹדֶשׁ, *sanctitas, res Deo*
b *consecrata*. Inc. (Symmachus e conjectura Montf.) Lev. XXII. 14. ubi liberius vertisse videtur. — תֹּמֶר, *palma*. Jer. X. 5. ἀργύριον τορευτόν. Respexerunt fortasse notionem *permutandi* s. *commutandi*, quam מוּר habet. Sed Arab. ثَمَر teste Castello *aurum* et *argentum* notat. Tob. IV. 18. ubi pro ἀργυρίῳ Grotius legit τῷ ἄρα υἱῷ. Ilgenius
c reponere mavult τῷ ἀργυρείῳ, *argenti fodinæ* aut *argentarii officinæ*, i. q. ἀργυρίδι apud Suidam et Harpocrationem. — Vide alibi περιαργυρόω.

ἈΡΓΥ΄ΡΙΟΣ, sc. σίκλος, *siclus argenteus*. כֶּסֶף. Jud. XVII. 3. ἀργυρίους, sc. σίκλους. Hos. III. 2. Quod autem ibi σίκλους subintellegere debeamus, patet ex Jer.
d XXXII. 9. ἔστησα αὐτῷ ἑπτὰ σίκλους καὶ δέκα ἀργυρίους, appendi illi septendecim siclos argenteos. Conf. et 2 Reg. XV. 20. ubi שְׁקָלִים כֶּסֶף LXX simpliciter vertunt σίκλους, subintellegentes ἀργυρίους.

ἈΡΓΥΡΟΚΟΠΕ΄Ω, *argenteos nummos eudo, argentum signo, argentum conflo*. צָרַף. Jer. VI. 29.

ἈΡΓΥΡΟΚΟ΄ΠΟΣ, *faber argen-*
e *tarius, conflator argenti*. צָרוֹף infin. Jer. VI. 29. — *צֹרֵף participium. Jud. XVII. 4. Dicitur alias Græcis Ἀργυροκοπιστήρ. Hesychius: Ἀργυροκοπιστὴρ, τραπεζίτης, ἢ ὁ τὰ ἀργύρια (sc. σκεύη) ἐργαζόμενος.

ἈΡΓΥΡΟΛΟ΄ΓΗΤΟΣ, *ad quæstum pecuniæ faciendum serviens, ad pecuniam colligendam institutus*. 2 Macc. XI. 3. τὸ δὲ ἱερὸν ἀργυρολόγητον, templum in pecuniæ quæstum, sc. f convertere cogitabat. Verbum ἀργυρολογέω legitur apud Thucyd. II. 69.

ἈΡΓΥΡΟΣ, *argentum*. כֶּסֶף, idem. Prov. X. 20. XVII. 3. Ies. LX. 9. — כַּסְפָּא Chald. Dan. II. 35. 45.

ἈΡΓΥΡΟΧΟ΄ΟΣ, *fusor argenti, faber argentarius*. Sap. XV. 9. χρυσουργοῖς καὶ ἀργυροχόοις. Cf. Suiceri Thes. Eccles. s. h. v. g

ἈΡΓΥ΄ΡΩΜΑ, *vas argenteum, supellex argentea*. Judith. XII. 1. XV. 13. 1 Macc. XV. 32. Adde Eustath. ad Odyss. Ο΄, p. 567. 38. Athen. V. p. 202. F.

ἈΡΓΥΡΩ΄ΝΗΤΟΣ, *emptus pecunia, emptitius, argento emtus et acquisitus*, speciatim *mancipium argento paratum*, quam formulam de ejusmodi servis usurpavit Livius XLI. 6. 10. מִקְנַת כֶּסֶף, *acquisitio argenti*, s. *ar-* h *gento emtus*. Gen. XVII. 12. 23. 27. Exod. XII. 44. Judith. IV. 8. (10.). Adde Athen. VI. p. 264. C. Herodot. IV. 72. p. 244. Hesych. ἀργυρώνητος, οἰκέτης ἀργυρίου ἀγοραστός.

ἈΡΔΑΛΟ΄Ω, *inquino, conspurco*. Sir. XXII. 1. λίθῳ ἠρδαλωμένῳ συνεβλήθη ὀκνηρὸς, lapidi sordenti ac luto conspurcato similis est piger. Hesych. ἠρδαλωμένος, λεπρὸς, μεμιασμένος. i

ἈΡΔΕΙ΄Α, *irrigatio*. נְלָה, *scaturigo*. Symm. sec. Theodoretum Quæst. 3. p. 322. Jud. I. 15. ἀρδείαν ὕδατος, h. e. ut Vulgatus reddidit: *terram irriguam aquis*. Adde Strabon. Geogr. IV. p. 314. B. Hesych. ἀρδεία, ποτισμός.

ἈΡΔΕΥ΄Ω, *irrigo*. Judith. IX. 3. τὴν στρωμνὴν αὐτῶν ἠρδεύσαντο.

ἈΡΔΗΝ, (juxta Phavorinum ab αἴρω, *tollo*) *prorsus, penitus, valde*,

funditus חֵרֶם, *anathema.* Mal. IV. 6. μὴ ἐλθὼν πατάξω τὴν γῆν ἔρδην, ne veniens delearn terram *funditus*, aut concidam *ad internecionem usque.* Acceperunt חֵרֶם pro בְּחֹרֶם, et ἔρδην sine dubio est alius interpretis: nam secum Syrum et Vulgatum LXX dederant ἀναθέματι. Gloss. Vett. Ἄρδην, ὅ ἐστιν ἀπὸ θεμελίων, *funditus.* Hesych. Ἄρδην, φοράδην, ἢ ῥόδρα, ἢ παντελῶς, ἢ ἀθρόως, ἢ ἐξ ὁλοκλήρου. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ἄρδην, παντελῶς, ὁμοῦ, σφόδρα.

ΑΡΔΩ, *irrigo.* שָׁקָה Pyh. *irrigor.* Symm. Job. XXI. 24. ἀρδόμενος, *irrigatus.*

ΑΡΕΣΚΕΙΑ et ΑΡΕΣΚΙΑ, *gratia, qua placemus aliis, gratia corporis, egregia forma,* it. *placitum.* חֵן, *gratia.* Prov. XXXI. 30. ψευδὴς ἀρέσκεια, fucus est gratia. — שְׁרִירוּת *speculatio, mens obstinata.* Symm. Psalm. LXXX. 12. Fortasse hæc vox reddenda quoque est Symmacho, cui Jud. IV. 9. pro תִּפְאֶרֶת in marg. cod. 85. Holm. tribuitur ἡ ἀρετή et in marg. cod. 108. ἡ ἀρεσκία οἱ, nisi novam vocem ἀρεσκία vel ἀρεσία, ab ἀρεστὸς, fingere quis malit. Vide tamen infra s. v. ἀρεστία. Adde Sir. XI. 23. sec. Compl. Vide quoque Gatakerum ad Antonin. p. 143. b.

ΑΡΕΣΚΩ, *placeo.* אָוָּה Pyh. *obvenio.* Prov. XII. 21. לֹא יְאֻנֶּה, *non attingitur, οὐκ ἀρέσει τῷ δικαίῳ οὐδὲν ἄδικον.* Orta est hæc versio a יְאֻוֶּה *appetetur,* vel יְאֻבֶּה ex sententia Jaegeri. E conjectura Koehleri pro ἀρέσει legendum est εὑρήσει. — טוֹב, *bonum.* Num. XXXVI. 6. Deut. XXIII. 16. Jos. IX. 25. Adde Symm. 1 Sam. XXIX. 6. et 9. — טוֹב בְּעֵינָיו, *bonum in oculis.* Gen. XIX. 8. XX. 15. — *טוֹב לְפָנָיו, *bonum coram.* Symm. Cohel. II. 26. bis. — טָחַן, *molo,* ac metaph. *concumbo.* Job. XXXI. 10. ubi tamen pro ἀρέσαι ex aliis libris secundum Bielium rectius legitur ἁλίσαι, quod Grabius quoque in textum recepit. Cappellus in Crit. S. p. 568. statuit eos legisse יִתְחַן fut. Hithp. a חָנַן, *gratiosum esse, placere.* Mihi autem LXX per euphemismum sensum tantum secuti esse videntur. — יִטַב, *bonum est,* vel *videtur.* Gen. XXXIV. 18. ἤρεσαν οἱ λόγοι ἐναντίον Ἐμμώρ, placebant sermones illi Emmoro. Ibid. XLI. 37. Cum ἐν ὀφθαλμοῖς construitur 1 Sam. XVIII. 5. 2 Sam. XVIII. 4. ac cum ἐνώπιον 2 Sam. III. 36. 1 Reg. III. 10. coll. Act. VI. 5. — יָטַב בְּעֵינַי, *bonum est in oculis.* Lev. X. 20. Deut. I. 23. Esth. II. 4. ἡ γυνὴ, ἥ ἂν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ, coll. v. 9. et Matth. XIV. 6. — יָשַׁר, *rectum est et videtur.* Symm. Theod. LXX Jud. XIV. 3. ὅτι αὐτὴ ἤρεσεν ἐν ὀφθαλμοῖς μου. Ibid. v. 7. 2 Sam. XIX. 6. Jer. XVIII. 4. — יָשָׁר בְּעֵינַי *rectum est in oculis.* Num. XXIII. 27. 1 Reg. IX. 12. — מָצָא, *invenio.* Jos. XVII. 16. οὐκ ἀρέσκει. Legendum est ἀρκέσει literis transpositis, uti et adscriptum est libris veteribus, quasi emendandi causa. Oxon. ἀρκεῖ. Ita quoque Syrus. Sensus est: *non erit satis amplus ac sufficiens ad habitandum.* מָצָא habet hanc notionem Deut. XXXII. 10. et Zach. X. 12. Eadem observatio valet quoque de loco Jud. XXI. 14. καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς οὕτω, ubi legendum καὶ οὐκ ἤρκεσεν αὐτοῖς οὕτω, et nec sic quidem omnibus prospectum est. Oxon. οὐκ ἠρκέσθησαν. — עָרֵב, *amœnum est.* Mal. III. 4. — *רָצָה, *gratum acceptumque habeo, probo, delector.* 2 Par. X. 7. ἀρέσῃ αὐτοῖς sec. Compl. ubi ἀρέσκειν, æque ac רָצָה, notat *placere studere, benevolentiam alicujus captare,* ut e serie orationis apparet. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — שָׁוָה, *utile est.* Esth. V. 13. — שָׁפַר Chald.

a *pulcrum est.* Dan. III. 33. IV. 24. VI. 1.

ΜΗ᾽ ΑΡΕ᾽ΣΚΩ, *non placeo, displiceo.* יָרַע, *malum est* vel *videtur.* Ies. LIX. 16. — רַע בְּעֵינָיו, *malum in oculis.* Num. XXII. 34. Jos. XXIV. 15. Prov. XXIV. 18.

ΑΡΕΣΤΟ᾽Σ, *gratus, rectus, placitus.* טוֹב, *bonus,* etiam *is, qui placet.* Deut. XII. 28. 1 Sam. III. 18. Ies.

b XXXVIII. 3. — טוֹב בְּעֵינָיו, *bonus in oculis.* Gen. XVI. 6.—יָטַב בְּעֵינָיו, *bonum est in oculis.* Lev. X. 19. — יָשָׁר, *rectus.* Exod. XV. 26. τὰ ἀρεστὰ ἐνώπιον αὐτοῦ ποιήσῃς, recte coram illo facias, coll. 1 Joh. III. 22. Deut. VI. 18. τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν, coll. XII. 25. XIII. 18. et XXI. 9. Adde Symm. 1 Sam. XXIX. 6. Quæ enim recta et vera sunt, Deo

c placent: unde in seq. לֹא טוֹב אָתָּה idem transtulit: οὐκ ἀρέσκεις. Conf. s. v. ἀηδής. — נִבְחָר, part. Niph. *selectum, lectissimum.* Prov. XXI. 3. ἀρεστὰ παρὰ θεῷ μᾶλλον ἢ, magis Deo grata sunt, quam. — רָצוֹן, *beneplacitum.* Esdr. X. 11. Neh. IX. 24. 37. — שְׁרִירוּת, *malitia, speculatio.* Jerem. XVI. 11. XVIII. 12. Respexerunt usum vocis in l. Ara-

d bica. Nam רצי est εὐδοκεῖν, *complacere,* et مرضى, *beneplacitum.* — תַּאֲוָה, *desiderium.* Gen. III. 6. Tob. III. 6. ubi post κατὰ ἀρεστὸν addendum est ἐνώπιόν σου, coll. Esdr. X. 11. et Neh. IX. 24.

ΑΡΕΤΗ᾽, *virtus, decus, gloria, honor, laus.* הוֹד, *decus, gloria.* Hab. III. 2. ἐκάλυψεν οὐρανοὺς ἡ ἀρετὴ αὐτοῦ, operuit cœlos *gloria* ejus, i. e.

e gloriosa potentia ejus, sapientia et bonitas e cœlo undiquaque ita apparent, ac si illud opertum quasi divinis illis perfectionibus esset. Quod hic ἀρετὴ vocatur, Ps. XIX. 1. dicitur δόξα. Apud Hesych. ἀρετὴ exponitur θεία δύναμις. Zach. VI. 13. αὐτὸς λήψεται ἀρετὴν, ille assumet gloriam. Idem hic ἀρετὴ notat, quod Psalm. VIII. 5. et Hebr. II. 7. δόξα καὶ τιμή. Sic et f apud poëtas Græcos ἀρετὴ *gloriam, honorem* denotat, v. c. Homerum Il. Τ, 242. Hesiod. Ἔργ. v. 311. Cf. quæ ex Plutarcho de Audiend. Poët. pag. 24. notat L. Bos. Obss. Critt. pag. 112. — תְּהִלָּה, plur. תְּהִלּוֹת, *laus, laudatio, laudes.* Ies. XLII. 8. ubi ἀρεταὶ permutatur cum δόξα. Ibid. v. 12. XLIII. 21. τὰς ἀρετάς μου διηγεῖσθαι, coll. 1 Petr. II. g 9. Ibid. LXIII. 7. In omnibus his locis ἀρεταὶ sunt *maxime laudabiles perfectiones et proprietates Dei.* Esth. XIV. 10. εἰς ἀρετὰς ματαίων, in *laudes* vanorum. Sap. IV. 1. ἀρετὴ est *virtus, sanctitatis studium.* Hesych. ἀρετὴ, ἡ τῶν καλῶν νομιζομένων ἐμπειρία. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀρετὴ, πρᾶξις ἀγαθή.

ΑΡΕΤΙ᾽ΖΩ, *in gratiam suscipio, placide accipio.* רָצָא. 1 Sam. XXV. h 35. ἠρέτισα τὸ πρόσωπόν σου. Sed Kreyssigio Symb. P. V. p. 12. ibi cum Grabio rescribendum videtur ἠρέτισα τὸ π. σ., quod valet idem quod ἦρα τὸ πρόσωπόν σου apud Aqu. Gen. XIX. 21. Confer Scharfenbergii Anim. ad locos modo laudatos, et Fischerum ad Leusdenium de Dialectis N. T. p. 152.

ΑΡΗ᾽ΓΩ, *opitulor, opem fero.* 3 Macc. IV. 6. Hesych. ἀρήγει, i βοηθεῖ. Ita etiam Schol. Apollon. Argon. IV. 815.

ΑΡΗ᾽Ν, in genit. ἀρνὸς, *agnus.* Lex. Seguer. in Bekkeri Anecd. Græc. T. I. p. 7. ἀρὴν, τὸ τοῦ προβάτου ἔγγονον, ὡς λιμὴν, ὑμήν. — גְּדִי, *hœdus.* Exod. XXIII. 19. XXXIV. 26. Deut. XIV. 21. — נֵר, *peregrinus.* Ies. V. 17. Legerunt גֵּדִים cum Daleth. — טָלֶה. 1 Sam. VII. 9.

a Ies. XL. 11. LXV. 25. — בֶּבֶשׂ. 1 Par. XXIX. 21. Ies. XI. 6. — בַּר. Deut. XXXII. 14. 2 Reg. III. 4. Jer. LI. 40. — כֶּשֶׂב. Gen. XXX. 32. 33. 35. Lev. I. 10. III. 7. — מָרִיא, *saginatum*. 2 Sam. VI. 13. 1 Reg. I. 9. 19. 25. et Ies. I. 11. — עַתּוּדִים plur. *hirci*. Prov. XXVII. 26. ubi alii τράγοι habent. — רְבִיבִים plur. *guttæ imbris*.

b Mich. V. 7. ubi pro lubitu alia imagine usi esse videntur ad copiam et multitudinem indicandam. Hesychius: ἄρνες, τὰ μικρὰ πρόβατα.

*ΑΡΘΡΈΜΒΟΛΑ, τὰ, *tormenta, equulei*, ab ἄρθρον, *membrum*, et ἐμβάλλω, *immitto*. 4 Macc. VIII. 12. X. 5. Conf. Ant. Gallonii Romani Lib. de SS. Martyr. Cruciatibus (Antw. 1668. 8.) c. 3. ac Intt. Hesychii s. h. v.

c ΆΡΘΡΟΝ, *articulus, extremitas*. מוֹרָשׁ, *possessio*, seu potius *funes*. Conf. Michaëlis Suppl. p. 1560. Job. XVII. 11. ἐρράγη δὲ τὰ ἄρθρα τῆς καρδίας μου, rupti vero sunt *articuli s. compages* cordis mei, q. d. *vincula vitalia*, seu metaph. *spes ac fiducia certissima*. Middeldorpf. in Curis Critt. in Jobum pag. 46. pro

d ἄρθρα ad fidem Cod. Syr. Hex. legere mavult ἄκρα, ita ut מוֹרָשַׁי confuderint cum cognato רֹאשִׁי. Adde 4 Macc. IX. 17. Hesych. ἄρθρα, μέλη ἄκρα.

ΆΡΙΖΟΣ, (Ἀῤῥίζος alii) *carens radice*. Hinc:

ΆΡΙΖΟΣ ΓΊΝΟΜΑΙ, *sine radice fio*. עֲנָאָנִים יְשֹׁרָשׁוּ, *prognati eradicabuntur*. Job. XXXI. 8. ἄριζος

e δὲ γινόμην ἐπὶ τῆς γῆς, sine radice autem fiam in terra. Scilicet *radix* per metonymiam interdum notat *id quod ex radice nascitur*, ac metaphorice de *prole* usurpatur, v. c. Ies. XIV. 30. Mal. IV. 1. Conf. Lex. N. T. s. v. ῥίζα num. 6. Habent itaque verba Græca hunc sensum: *improlis moriar*. Cypriis ἄριζος dicebatur *sepulcrum*, teste Hesychio: Ἄριζος, τάφος, Κύπριοι.

f ΆΡΙΗΛ. Est ipsa vox Hebraica אֲרִיאֵל, *leonem Dei* significans. 1 Par. XI. 22. Ies. XXIX. 1. et Ez. XLIII. 15. in quo posteriori loco LXX etiam הַרְאֵל, *montem Dei* notans, ἀριὴλ reddunt. Scholia ibidem hæc habent: Euseb. ἑρμηνεύεσθαι φασὶ τὸ ἀριὴλ λέων θεοῦ. Polychr. τὸ ἀριὴλ, ὄρος θεοῦ. Theodor. τὸ ἀριὴλ σημαίνει τῇ Ἑβραίων φωνῇ ὄρος θεοῦ, ἢ κατ' ἄλλην ἑρμηνείαν φῶς θεοῦ.

g ΆΡΙΘΜΈΩ, *numero*. הָיָה, *sum*. Lev. XXIII. 15. ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους ἀριθμήσεις: non male quoad sensum. Nam הָיָה ibi cum סָפַר *numerare* permutatur.—*הָמַן, *multiplico*, vel *multiplicor*. Aqu. Ezech. V. 7. ἠριθμήθητε ἐν τοῖς ἔθνεσιν. Sine dubio derivavit a radice מָנָה; nam eum ex notione *divagandi*, quam nonnulli huic voci tribuunt, sensum expressisse, mihi persua-

h dere non possum. — הָרִיק Hiph. a רִיק, *evaginare facio, armo*. Gen. XIV. 14. ἠριθμησε τοὺς ἰδίους οἰκογενεῖς. Videtur mihi h. l. ἀριθμεῖν sensu militari sumendum esse, ut sit *recensere eos, qui arma ferre possunt*, ut legitur 2 Sam. XXIV. 10. Ex aliorum sententia legerunt וַיָּדֶק, per Daleth, a דוּק *curiosius inspicere*, ut *numerare* idem sit quod *lustrare*. — חֹק, *statutum*. Job.

i XXVIII. 26. ubi ἀριθμεῖν ὁδὸν est *viam accurate ac dilegenter describere*, quod non male convenit textui Hebraico. —*מָלֵא, *impleo*. Gen. L. 3. οὕτω γὰρ ἀριθμοῦνται αἱ ἡμέραι τῆς ταφῆς, tot enim *requiruntur* dies condituræ. Bene quoad sensum. — *מָנָה, *numero*. Gen. XIII. 16. ubi cum ἐξαριθμεῖν in codd. permutatur.

a 2 Sam. XXIV. 1. Cohel. I. 15. — מִסְפָּר, *numerus.* Job. III. 6. — סָפַר, *numero.* Gen. XV. 5. XVI. 10. et alibi sæpius. Job. XXVIII. 26. οὕτως ἰδὼν ἠρίθμησε, quæ verba Kreyssigius in Obss. Critt. in Intt. Græcc. Jobi p. 19. ad versus proximi initium transferenda esse judicavit, ita ut iis subjungatur αὐτήν. Præiverat jam hanc conjecturam b Pareau in Commentat. de Immortalitatis ac Vitæ Futuræ Notitiis in Jobo, pag. 360. — פָּקַד, *recenseo, lustro.* Num. II. 4. οἱ ἠριθμημένοι, sec. Alex. bene quoad sensum, et sic v. 8. 11. 13. 15. 16. 24. 26. 1 Par. XXI. 6. Judith. II. 15. ἠρίθμησεν ἄνδρας ἐκλεκτοὺς εἰς παράταξιν: ubi ἀριθμεῖν notat *recensere, eligere,* quod fit numerando.

c ΑΡΙΘΜΗΣΙΣ, *numeratio.* פְּקֻדִים, *numerati, recensiti.* Num. VII. 2. Inc. sec. schol. ed. Rom. ἀριθμήσεως, ubi ἀρίθμησις æque ac ἐπισκοπή *ipsos numeratos* notat.

ΑΡΙΘΜΗΤΟΣ, *numeratus, numerabilis, numero parvus.* נָרַע, *subtraho, prohibeo.* Job. XXXVI. 27. ἀριθμητὰ δὲ αὐτῷ σταγόνες ὑετοῦ. Libere verterunt. Vide in sequenti- d bus a me notata. — מִסְפָּר, *numerus.* Job. XIV. 5. XV. 20. ἔτη δὲ ἀριθμητὰ διδόμενα δυνάστῃ, anni autem *pauci* dati sunt potenti. Hesychius: ἀριθμητά, ὀλίγα. Theocrit. Idyll. XVI. 87. ἀριθμητοὺς ἀπὸ πολλῶν, *paucos ex multis.* Horatium (de Arte Poëtica v. 206.) *numerabilis utpote parvus,* alios item Græcos ἐυαρίθμητον *numero parvum* dixisse, observat e Casaubonus Lectt. Theocr. p. 123. Confer quoque infra s. v. ἀριθμός.

ΑΡΙΘΜΟΣ, *numerus, paucitas, exiguitas, cohors militaris.* — *הִתְיַהֵשׁ Hithp. *recenseo me,* s. *genus* et *familiam meam.* 1 Par. VII. 5. sec. Vat. Ib. v. 7. et 9. — מְדָה, *mensura.* Ps. XXXVIII. 6. γνώρισόν μοι τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν μου, τίς ἐστιν; notum mihi fac numerum dierum meorum, quis sit, i. e. quam exiguus sit numerus dierum meorum. Inde forte apud Hesychium: Ἀριθμὸν, μέτρον, ἀριθμῷ ὀλίγους. Vide Jacobs. ad Anthol. Gr. T. X. p. 136. — מַכָּסָה, *summa.* Ex. XII. 4. — מְנִין Chald. *pars.* Esdr. VI. 17. — *מִנִּים, *vices.* Aqu. Symm. Gen. XXXI. 7. Aqu. δέκα ἀριθμούς. Symm. ὑπὲρκις ἀριθμῷ, *decem numeris* s. *vicibus,* ut habet Vulgatus. — g מִסְפָּר, *numerus.* Num. IX. 20. ἡμέρας ἀριθμῷ, *dies aliquot.* Ies. X. 19. κοσταλήριθμοι ἀπ' αὐτῶν ἀριθμὸς ἔσονται, *relicti ex illis numerus,* h. e. *numero pauci* erunt. Ezech. XII. 16. ὑπολείψομαι ἐξ αὐτῶν ἄνδρας ἀριθμῷ, relinquam ex illis viros *numero paucos.* Hic in ἀριθμῷ subintellegendum vel βραχεῖς vel ὀλίγους. Conf. Ps. CIV. 12. Ez. V. 3. Deut. h IV. 27. ubi additur. Adde Symm. Ies. X. 19. ubi ἀριθμῷ εἶναι est i. q. ἀριθμὸν εἶναι, *præ paucitate numerari posse,* seu: *numerabilem esse.* — מֶסֹרֶת, *vinculum.* Ezech. XX. 37. εἰσάξω ὑμᾶς ἐν ἀριθμῷ, introducam vos in numero, vel numeratos vos introducam. Hic L. Bos in Prolegg. ad LXX legere mavult ἐν ἀρμῷ, vel ἐν ἀριθμῷ διαθήκης (quod in qui- i busdam codd. additur. Ἀρμὸς denotat *fœdus, vinculum fœderis vel amicitiæ.* Hesych. ἀρμὸς, ὁμόνοια, συνθήκη, φιλία. Apud Æschyl. Prometh. Vinct. v. 191. junguntur ἀρμὸς et φιλότης. Vulg. *in vinculis fœderis.*), sed heic assensum non meretur. Nam in versione illa Græca manifeste respicitur ad morem, quo pastores armenta et gre- k ges sub virga numerare solebant. Mentio ejus fit Lev. XXVII. 32. πᾶν, ὃ ἂν ἔλθῃ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ῥάβδον, τὸ δέκατον ἅγιον ἔσται ἅγιον τῷ κυρίῳ, omne decimum, quod in numero (h. e. inter numerandum) sub virga transit, sanctum erit Domino.

a Eoque etiam alluditur Jer. XXXIII. 13. ἔτι παρελεύσονται πρόβατα ἐπὶ χεῖρα ἀριθμοῦντος, adhuc transibunt oves ad manum numerantis. Confer Bocharti Hieroz. P. I. L. II. c. 44. p. 459. ubi etiam ex profanis monumentis loca affert, unde patet, quod pastores, antequam greges sub vesperam in stabula reduxerint, illos numerare consueverint. Cæterum pro מִסְפָּרֵת legerunt מִסְפָּר, judice Cappello in Notis Critt. ad h. l. — מַעֲלָה, *gradus.* 2 Reg. XX. 11. ἐπέστρεψεν ἡ σκιὰ ἐν τοῖς ἀριθμοῖς, sec. Ald. Elegans lectio et maxime memorabilis, quia sermo ibi est de *horologio.* Reliqui libri habent ἀναβαθμοῖς et βαθμοῖς. — מִשְׁקָל, *pondus, quo rerum gravitas* c *examinatur.* 1 Par. XXII. 3. οὐκ ἦν ἀριθμὸς sec. Cantabr. Potest quidem, si sensus tantum ratio habeatur, lectio hæc locum habere, nihilominus tamen ἀριθμὸς hæc e v. 4. translatum videtur. — מְתִים plur. *homines.* Symm. Ies. XLI. 14. ἀριθμὸς, *pauci, exigui numero.* Eandem significationem habet h. l. מְתֵי, quod LXX per ὀλίγιστος transtule- d runt. LXX Deuteron. XXVI. 5. XXVIII. 62. — סְפָר. 2 Par. II. 17. — פָּקוּד, *numeratus, recensitus,* part. Pah. a פָּקַד. Num. III. 22. — פְּקֻדָּה, *numeratio, recensio.* Inc. Ex. XXX. 13. ἐν τοῖς ἀριθμοῖς, h. e. *ad numeros.* Bene. LXX 2 Par. XVII. 14. XXVI. 11. Adde Num. II. 32. sec. cod. Holmes. — צָבָא, *exercitus.* Ies. XXXIV. 2. ubi ἀριθ- e μὸς *multos numero, copias* significat. Est enim, ut ἀριθμέω et ἀριθμητὸς, vox militaris. Vide supra ac in fine hujus articuli notata, et Xenoph. Cyrop. III. 3. 8. — קְצֵה, (ה pa- rag.) *finis.* Ies. II. 7. 8. Sensum expresserunt. — רֹאשׁ, *caput, summa.* Num. I. 49. τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήψῃ, non numeres, seu recenseas eos. Sir. XVII. 2. ἡμέρας ἀριθμοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς, numeratos dies (h. f e. *paucos,* seu, *certum ac demensum vitæ tempus,* i. q. καιρὸς in seq.) dedit illis. Ibid. XXVI. 1. XXXVII. 28. ἐν ἀριθμῷ ἡμερῶν, in diebus numeratis et paucis. Ibid. XLI. 16. 1 Macc. IX. 65. ἦλθεν ἐν ἀριθμῷ (Joseph. A. J. XIII. 1. 5. συναγαγὼν χεῖρα πολλήν.), cum cohorte militari. Quo sensu et Latinis scriptoribus *numerus* usurpari solet. Vide Intt. ad Pli- g nii Epp. X. 41.

ἈΡΙΣΤΆΩ, *prandeo, cibum capio.* — אָכַל לֶחֶם, *edo panem.* Gen. XLIII. 25. ὅτι ἐκεῖ μέλλει ἀριστᾶν, quod ibi vellet prandere. — בּוֹא, *venio.* 1 Sam. XIV. 25. πᾶσα ἡ γῆ ἠρίστα, vel, ut legendum censet L. Bos (in Præf. ad LXX) ex Tertulliano (de Idol. cap. 10), οὐκ ἠρίστα, tota terra non prandebat. Sed fa- h teor mihi utramque lectionem esse admodum suspectam, nec improbabile videri coaluisse hic duas versiones, ita ut ἀριστᾶν ad antecedens טָעַם לֶחֶם referendum sit. — סָעַד, *sustento.* 1 Reg. XIII. 7. ἀρίστησον. Scilicet cibus et potus *fulcra* dicuntur, quia iis vita hominis quasi fulcitur. Conf. Glassii Philol. S. p. 1210. ed. Dathii. i

ἈΡΙΣΤΕΙΑ, τὰ, *præmia.* תִּפְאֶרֶת, *gloria.* Symm. Jud. IV. 9. ubi tamen pro ἀρίστεια scribendum videtur ἀριστεῖα. Sic enim alias scribitur. Vide Pollucem Lib. VI. Sect. 186. ubi præmia, quæ militibus dantur, Græcis appellari docet ἀριστεῖα, ἐπινίκια, νικητήρια. Phavor. ἀριστεῖον, τὸ τοῖς ἀριστεῦσι διδόμενον ἔπαθλον, ἢ τὸ ὄφειλον τὸ ἐπὶ νίκῃ. k

*ἈΡΙΣΤΕΊΑ, ἡ, *fortitudo, strenuitas.* 4 Macc. XII. 17. Hesych. ἀριστεία, ἀνδραγαθία.

ἈΡΙΣΤΕΡΕΎΩ, *sinistra manu utor.* הַשְׂמְאִיל, *sinistram peto.* Inc. et LXX sec. Compl. 1 Par. XII. 2.

a ἀριστερίοντες, *sinistrantes*. In Vat. legitur ἐξ ἀριστερῶν.

ΑΡΙΣΤΕΡΟΣ, *sinister*. יְהֹשָׁמְאִיל *sinistram peto*. Gen. XIII. 9. 2 Sam. XIV. 19. 1 Par. XII. 2. ἐξ ἀριστερῶν, sc. χειρῶν, sec. Vatic. — שְׂמֹאל, *sinister*. Gen. XIV. 15. Χοβὰ, ἡ ἐστιν ἐν ἀριστερᾷ (sc. χειρὶ) Δαμασκοῦ, Choba, quæ ad sinistram partem Damasci sita est. Deut. V. 32. οὐκ b ἐκκλινεῖς δεξιὰ οὔτε ἀριστερὰ μέρη, non declinabis neque ad dextram neque ad sinistram partem. Vide etiam Deut. XVII. 11. 20. et conf. Jos. I. 7. 2 Sam. II. 19. 21. Job. XXIII. 9. ἀριστερὰ ποιήσαντος αὐτοῦ, *si ad sinistram se convertit*. — שְׂמֹאלִי, idem. Lev. XIV. 15. 16. 2 Par. III. 16. Ez. IV. 4.

*ΑΡΙΣΤΕΥΩ, *principatum teneo*. c 4 Macc. II. 18. κατὰ τῶν παθῶν ἀριστεῦσαι. Alias notat *fortia facta edere*, v. c. Hom. Il. Z', 208. Diod. Sic. Lib. II. c. 46.

ΑΡΙΣΤΟΝ, *prandium, cibus*. לֶחֶם, *panis, cibus*. 1 Reg. IV. 22. τοῦτο ἄριστον τὸ Σολομῶντι ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ, hic *cibus* Salomonis unaquaque die. — מוֹעֵד, *statutum tempus*. 2 Sam. XXIV. 15. ἕως ὥρας ἀρίστου, usque d ad tempus prandii.

*ΑΡΙΣΤΟΣ, *optimus, fortissimus*. 2 Macc. XIII. 15. μετὰ ἰσχυρῶν ἀρίστων.

ΑΡΙΩΘ. Est ipsa vox Hebraica אֹרֹת, 2 Reg. IV. 39. quam de *oleribus* interpretes solent exponere. Sic etiam Theodoretus: Ἀριὼθ, οἱ ἄλλοι ἀγριολάχανα ταῦτα ἡρμήνευσαν. Juxta Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀρι- e ὼθ (sic enim legendum videtur pro Ἀριὼχ, quod est in MS.) sunt ἀκρεμόνια κολοκύντια, *ramosæ colocynthides*. Confer de his Dioscoridem, Lib. IV. c. 78. Sed apud Hesychium Ἀριὼθ Syris *leœnam* vocatam esse legimus. En verba: Ἀριὼθ, ἡ λέαινα ὑπὸ Σύρων. Hoc vero est אֲרִיוֹת in regimine. Vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. c. 1. p. 715.

ΑΡΚΕΤΟΣ, *sufficiens*. דַּי, *sufficientia*. Aqu. Deut. XXV. 2. κατὰ ἀρκετὸν, *secundum sufficientiam*. f

ΑΡΚΕΥΘΙΝΟΣ, *juniperinus*. בְּרוֹשׁ, *abies*. 2 Par. II. 8. — רְתָם. Aqu. Ps. CXIX. 4. — שֶׁמֶן, *oleum*. 1 Reg. VI. 30. Sc. שֶׁמֶן apud Chaldæos non solum de *oliva*, sed etiam de *pinu, cupresso* et aliis similibus arboribus adhibetur.

ΑΡΚΕΥΘΟΣ, *juniperus*. בְּרוֹשׁ, g *abies*. Inc. Ps. CIII. 17. Symm. Ies. XXXVII. 24. LXX Hos. XIV. 9. — רְתָם. Aqu. et LXX 1 Reg. XIX. 4. — שֶׁמֶן, *oleum*. 1 Reg. VI. 32. Vide supra s. v. ἀρκεύθινος.

ΑΡΚΕΩ, *sufficio*. דַּיִן, *sufficientia*. Aqu. Symm. Theod. et LXX Prov. XXX. 16 ἀρκεῖ. — כָּלַל Pihel a כּוּל, *capio*. 1 Reg. VIII. 27. h 2 Par. VI. 18. — מָצָא, *invenio*. Num. XI. 22. ἀρκέσει αὐτοῖς. Scilicet *invenire alteri aliquid* est *sufficere ad aliquid*. Jud. XXI. 14. sec. Oxon. Jos. XVII. 16. Vide supra s. v. ἀρέσκω. — רַב לָכֶם, *multum vobis*. Symm. Num. XVI. 3. ἀρκεῖτω. — *רַע, *malum*. Num. XXII. 34. ubi loco ἀρκέσει, quod habet Vatic., le- i gendum necessario ἀρέσει, aut ἀρέσκει, ut quoque ἄλλος habet. Præterea legitur apud LXX Prov. XXX. 15. οὐκ ἠρκέσθη, ὥστε εἰπεῖν, ἱκανὸν, nunquam ita naturam implebat satietate vorandi, nec ita acquiescebat copiis, quæ aderant, ut abunde esse diceret: ubi nihil respondet in textu Hebraico. Fortasse tamen turbatus est verborum ordo, ut legendum k sit: οὐκ εἶπεν ἠρκέσθη, adeoque ἠρκέσθη, ab alio interprete profectum, pertineat ab הוֹן. Vide ad h. l. Jaegerum. Sap. XIV. 22. οὐκ ἤρκεσε, *non satis fuerat*. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἤρκεσεν, ἀρκετὸς γέγονεν. 2 Macc. V.

a 15. οὐκ ἀρκεθεὶς δὲ τούτοις, non *contentus* autem hisce. Sic 1 Tim. VI. 8. τούτοις ἀρκεσθησόμεθα, hisce *contenti erimus*. Cf. Lex. N. T. s. h. v.

ΑΡΚΙ, Ita aliis redditur אַרְכִּי, *Archita*, 1 Par. XXVII. 33. ubi LXX πρῶτος habent.

ΤΟ ΑΡΚΟΥΝ, *quod sufficit*. לָפִי, אֹכֶל propr. *secundum os cibi*. Ex. XII. 4. Inc. sec. Schol. Vat. Ex. b XVI. 21.

*ΑΡΚΟΣ, *ursus*, i. q. ἄρκτος, omisso τ euphoniæ causa, (Vide Maittaire de Dialectis L. Gr. p. 394. ed. Sturzii et Jacobs ad Anthol. Gr. T. X. p. 139.) monente Alberti ad Hesychii glossam hanc: Ἄρκος, ἄρκτος, τὸ ζῶον. Est vero hæc forma ἄρκος pro ἄρκτος potissimum Alexandrinis usitata (confer Bocharti c Hieroz. P. I. Lib. III. pag. 809.) et legitur quoque apud Josephum A. J. VI. 9. pag. 335. ed. Haverc. דֹּב, *ursus*. Jud. I. 35. Thren. III. 9. — דְּבָא Chald. idem. Dan. VII. 5. sec. Chis. ubi vid. Segaarius Anim. p. 30. Sap. XI. 17. et Sir. XLVII. 3.

ΑΡΚΤΟΣ, *ursus*. *אַיָּלוֹן, *Ajalon*. nomen proprium. Jud. I. 35. οὗ αἱ d ἄρκτοι. Deduxerunt ab אַיָּלָה, *cerva*, atque feram pro fera posuerunt, quod aliquando Intt. contigit, quando nihil refert ad perfectum sententiæ sensum, sive una sive altera species ponatur. Cf. quoque Eusebii Onom. s. v. αἰλών, ibique Intt. — דֹּב, *ursus*. 1 Sam. XVII. 34. 36. 37. 2 Sam. XVII. 18. 2 Reg. II. 24. et alibi sæpius. Sir. XXV. e 19. σκεπεῖ τὸ πρόσωπον αὐτῆς, ὡς ἄρκτος, obtenebrat vultum suum, ut ursus: ad quem locum vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. c. 6. p. 809.

ΑΡΚΤΟΥΡΟΣ, *arcturus*, *nomen stellæ post caudam majoris ursæ positæ*, ex ἄρκτος et οὐρά, *cauda*. כִּימָה, *pleiades*, *vergiliæ*. Job. IX. 9. Sed sunt ibi nomina astrorum transposita, voce πλειάδα, quam non omittunt, alium modo locum occupante. f Aqu. Amos. V. 8. Vide supra s. v. ἀκρωτήριον. Hesychius: Ἀρκτοῦρος, ἀρκτῶος τόπος. διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἑπτὰ ἀστέρες ὁμοῦ καλεῖται ἀρκτοῦρος, ἐπειδὴ ἐπὶ τὸ ἀρκτῶον κατανοεῖ. λέγεται δὲ καὶ ἅμαξα. Posterioris nominis rationem hanc tradit Gellius N. A. Lib. II. cap. 21. *Hoc sidus; quia simile plaustri videtur, antiqui Græcorum ἅμαξαν dixerunt.* Rursus Hesychius g in v. Ὡρίων sub fin. Lexici: Καὶ τοῦ Ἀρκτούρου μέμνηται ἡ γραφή, ὃν μεταξὺ τῶν μερῶν τοῦ Ὡρίωνος ὀρῶμεν κείμενον ἀστέρα ὑπόκυρτον.

ΑΡΜΑ, *currus*. רֶכֶב, *via*. Hos. X. 14. ἤλπισας ἐν τοῖς ἅρμασί σου. Legerunt בְּרַכְבְּךָ contextæ orationi convenienter. Codex Vatic. tamen habet ἐν τοῖς ἁμαρτήμασι, e quo fortasse, per compendium scripto, ἄρ- h μασι oriri potuit. — *טַלְאִים, quod est nomen proprium loci, ac proprie *agnellos* notat. Inc. 1 Sam. XV. 4. ἅρμασιν. Vulgatus habet: *quasi agnos*, ut adeo בַּטַּלְאִים legerit. Hinc non adeo improbabilis est opinio nonnullorum virorum doctorum, qui levissima mutatione ἅρνασιν legere malunt. Sed impressa quoque lectio defendi potest, insti- i tuta nempe ejus collatione cum LXX, qui, nescio quibus causis commoti, loco טַלְאִים posuerunt nomen alius oppidi Γαλγάλοις, *Galgalis*. Ad hanc vocem, quæ, Hebraice scripta (גִּלְגָּל), *rotam* notat, pertinere ἅρμασιν, adeoque interpretationem ejus Græcam exhibere, mihi admodum probabile est. — *מָבָצֵר, *munitio*. Aqu. et Symm. k (sec. Euseb. Onom. s. v. μαψάς) 2 Sam. XXIV. 7. Clericus mutat in ὀχύρωμα. Sed rectius Wesselingius Probab. c. 25. pag. 217. restituit φράγμα, ut quoque Montf. e cod. quodam *regio* attulit. — מֶרְכָּב,

a *currus.* 1 Sam. VIII. 11. ubi scriptor Catenæ Nicephori loco *ἐν ἅρμασιν αὐτοῦ* e Josepho A. J. VI. 3. 5. posuit *ἐν ἁρματηλάταις αὐτοῦ.* 1 Reg. IV. 26. — מֶרְכָּבָה, idem. Genes. XLI. 43. XLVI. 30. Exod. XIV. 25. et alibi sæpius. — *סוּס, *equus.* Inc. Hab. III. 8. Videtur ignoti interpretis oculus in transferendo a textu aberrasse, et *τὰ ἅρματα* scripb sisse, ubi *ἡ ἱππασία* ponendum fuisset. — *עֲגָלָה, *currus.* Inc. Psalm. XLV. 10. — פָּרָשׁ, *eques.* Inc. Hos. I. 7. quæ lectio judice Montfauconio vel alterius interpretis est, vel redundat. Fortasse tamen in mente habuit alia loca V. T., ubi *equi* et *currus* conjunguntur. — רָכַב, *equito, vehor.* Jerem. VI. 23. — רֶכֶב, *currus.* Gen. L. 9. Exod. XIV. 6. c Deut. XI. 4. et alibi sæpius. — רִכְבָּה, idem. Ez. XXVII. 20. — רֶכֶשׁ, *equus celer, veredus.* 1 Reg. IV. 28. Ita transtulit ob v. 26., ubi *ἅρματα* diserte commemorantur.

Ἅρμα, (ita enim scribendum est ab *αἴρω*, non Ἁρμα, ut edidit Bielius) *pondus, onus,* etiam *tributum,* it. *oraculum* מַשָּׂא, *pondus, onus.* Aqu. Deut. I. 12. Ies. XV. 1. Jer. d XXIII. 23. ubi Hieronymus: *Ubicunque grave est, quod Dominus comminatur, et plenum ponderis et laboris ac importabile, in titulo ἅρμα i. e. pondus dicitur.* Vide Drusii Obss. Lib. IX. c. 15. Malach. I. 1. Apud Hieronymum ad h. l. legitur *ὄχλησις,* sed vitiose haud dubie, nam in procœmio ad Nahumum legit ipse *ἅρμα.* Hos. VIII. 10. ubi *ἅρμα* est e *tributum,* et in Bosiano exemplo pariter ac Lexico Montf. *ἅρματος* legitur, fortasse operarum errore. Adde Aquilam Num. XI. 11. sec. cod. Paul. Lips.

Ἁρματηλάτης, *currus agitator, auriga.* 2 Macc. IX. 4. Hesych. *ἁρματηλάτης, ἡνίοχος.* Adde Soph. Electr. v. 703. Pind. Pyth. 2. 153.

Ἅρμενον, *instrumentum, armamentum.* סֶבֶךְ, *perplexum.* Symm. f Ps. LXXIII. 6. *ἐν ἁρμένοις ξυλίνοις, instrumentis ligneis.* Sed hæc versio cum textu Hebraico nullo modo conciliari potest. Fortasse scribendum est *ἡρμοσμένοις,* aut *ἁρμοῖς.*

Ἁρμόζω, *adapto, apte coagmento, conjungo, desponso,* it. *congruo, conveniens sum.* אָמוֹן, *artifex, opifex,* secundum alios *nutritius.* Prov. VIII. 30. *ἤμην παρ' αὐτῷ ἁρμόζουσα.* g Vulgatus reddit: *cum eo eram cuncta componens.* Lactantius Inst. IV. cap. 7. *eram penes illum disponens.* Tertullianus adv. Hermog. c. 18. observante L. Bos. Prol. ad LXX Intt. c. 3. *ἁρμόζουσα* vertit *compingens,* sed cap. 32. *modulans.* Apud Hesychium eadem vox, ex eodem procul dubio loco, exponitur *συμφωνοῦσα, συνηκισυμένη, ἢ κοσμοῦσα.* h Cæterum vetus poëta etiam apud Eusebium Præp. Evang. Lib. XI. cap. 4. p. 305. vocem *ἁρμόζεσθαι* de Deo usurpavit vorticis cœlestis carmina concinnante, h. e. sidera cœlestia suavi harmonia captante, ita illum loquentem introducens: *εἰμὶ δ' ἐγὼ πάντων χείλυς ἄρθιτος, ἣ τὰ λυρώδη Ἡρμοσάμην δίνης οὐρανίου μέλη.* — *אָמוֹן, nomen proprium. Na- i hum. III. 8. ubi pro nomine appellativo habuerunt. Confer Opuscula Critica p. 435. — אֹפַן, *rota,* item *modus, ratio.* Aqu. Theod. Prov. XXV. 11. *εἰσὶν λόγον ἐπὶ ἁρμόζουσιν αὐτῷ* (subaudiendum videtur *πράγμασι*), dicere verbum in rebus, quæ s conveniunt illi, coll. Arab. أَفَانٌ, *tempus opportunum,* etiam *varia ratio* et *diversus modus orationis.* — k הֵיטִיב, Hiph. a יָטַב, *benefacio.* Nah. III. 8. Ita Bielius. Sed vide notata supra ad v. אָמוֹן. — *הָלָךְ, *eo.* Symm. Cant. VII. 9. *ἁρμόζων.* Bene quoad sensum. Sermo enim ibi est de vino bono. Vulgat. *dig-*

a num. — מַשְׂכִּלֹת, part. fœm. Hiph. *intellegens, prudens.* Prov. XIX. 14. παρὰ δὲ κυρίου ἁρμόζεται γυνὴ ἀνδρί, a Deo autem *conjungitur* mulier cum viro, vel: *desponsatur* mulier viro; ubi nonnulli legisse videntur מְשֻׂכֶּרֶת, h. e. *mercede conducitur.* Ita quoque Chaldæus. Mihi vero LXX verba ἁρμόζεται ἀνδρὶ sensus explendi causa de suo addidisse vi-
b dentur. Vide ad h. l. Jaegerum, ac infra s. v. γυνή. Hesychius: ἁρμόζεται, συζεύγνυται. Idem: ἡρμοσάμην, ἐνυμφευσάμην. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — נְאוָדָה, partic. fœm. a נָאָה, *conveniens, decens.* Prov. XVII. 7. οὐχ ἁρμόσει ἄφρονι χείλη πιστά, non *congruunt* stulto labia fidelia. 2 Macc. XIV. 22. τὴν ἁρμόζουσαν ἐποιήσαντο κοπολογίαν. Vulgat.
c vertit: *congruum colloquium fecerunt.* Competit ἁρμόζειν musicis, qui voces diversas, graves, acutas et medias inter se contemperant, ut suavem concentum et harmoniam efficiant.

ΌΡΓΑΝΑ ΗΡΜΟΣΜΈΝΑ, *organa s. instrumenta adaptata.* עֻזִּי־בָל, *omni robore.* 2 Sam. VI. 14. ἀνεκρούετο ἐν ὀργάνοις ἡρμοσμένοις, pulsabat in-
d strumenta *adaptata:* ubi LXX pro בָּל ex nonnullorum sententia legerunt בְּלִי. — עֲצֵי בְרוֹשִׁים — *ligna cupressina s. abiegna.* 2 Sam. VI. 5. ubi nonnulli statuunt eos pro עֲצֵי *ligna* legisse עֵזִי, et huic voci subjecisse notionem præstantiæ. Sed mihi in utroque loco libere vertisse videntur.

e ΆΡΜΟΝΊΑ, *compages, junctura, harmonia, compositio,* item *concentus in musica.* הָמוֹן, *turba,* it. *sonitus.* Ez. XXIII. 42. φωνὴν ἁρμονίας ἀνεκρούοντο, gratum concentum instrumentis musicis faciebant. Hesych. ἁρμονίας, συμφωνίας. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἁρμονίας, σύφωνίας. — עֶצֶם, *os,* in gen. *ossis.* Ex. XXXVII. 7. ὀστέον πρὸς τὴν ἁρμονίαν αὐτοῦ, os ad juncturam suam: non male quoad sensum, si nempe ἁρμονία ita accipi-
f tur, ut sit *id, quod alteri respondet,* adeoque, quia præcesserat עֶצֶם, h. l. *ossa.* Ἁρμονίαν de *quavis junctura* et *coagmentatione* dici docet Jacobs ad Anthol. Gr. T. VII. p. 123. et IX. p. 195. Hesych. ἁρμονίας, συζεύξεως.

ΆΡΜΌΝΙΟΣ, *congruus, coaptatus, conveniens.* Sap. XVI. 20. πρὸς πᾶσαν ἁρμόνιον γεῦσιν, ad omnem gus-
g tum *congruum et accommodatum.* 4 Macc. XIV. 3.

ΆΡΜΌΣ, *compages, commissura.* Sir. XXVII. 2. ἀνὰ μέσον ἁρμῶν λίθων, in medio compaginis lapidum. Hesych. ἁρμῶν, ἁρμονιῶν. Eadem vox de *commissura ossium* usurpata reperitur Hebr. IV. 12. Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΆΡΝΈΟΜΑΙ, *nego, abnego, re-*
h *nuo, recuso.* כָּחַד Pih. *celo.* Symm. Job. XV. 18. ubi ἀρνεῖσθαι ἀπὸ τινὸς est *celare ab aliquo, occultare.* LXX voce κρύπτειν usi sunt. Aqu. Ies. LIX. 13. — כָּחַשׁ, *mentior.* Gen. XVIII. 15. Aqu. Ps. LXV. 3. Sap. XII. 27. ὃν πάλαι ἠρνοῦντο εἰδέναι, quem olim cognoscere *renuebant.* Ibid. XVI. 16. ἀρνούμενοι γάρ σε εἰδέναι ἀσεβεῖς, impii enim, qui te agnoscere
i *renuebant.* Ibid. XVII. 9. ἀρνούμενοι, *nolebant,* vel *non audebant* respicere. Hebr. XI. 24. ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, renuebat vel *nolebat* vocari filius filiæ Pharaonis. Vide Lex. N. T. s. h. v. Phav. ἀρνοῦμαι, ἀπαρνοῦμαι, ἀναίνομαι.

ΆΡΝΊΟΝ, *agnus, agnellus.* טָלֶא, plur. *agni.* Aqu. Ies. XL. 11. — כֶּבֶשׂ. Jer. XI. 19.
k

ΆΡΝΊΑ ΠΡΟΒΆΤΩΝ, *agni ovium.* בְּנֵי צֹאן, *filii ovium.* Psalm. CXIII. 4. 6. — עֲעִירֵי צֹאן, *parvi ovium.* Jer. L. 45.

a ΄ΑΡΟΤΗΡ, *arator.* אִכָּר, *agricola.* Ies. LXI. 5.

΄ΑΡΟΤΡΙΑΣΙΣ, *aratio*, i. q. ἀροτριασμὸς apud Schol. Soph. Antig. v. 348. חָרִישׁ, *tempus arationis* et *aratio ipsa.* Gen. XLV. 6. 1 Sam. VIII. 12.

΄ΑΡΟΤΡΙΑ΄Ω et ΄ΑΡΟΤΡΙΑ΄ΖΩ, *aro.* *חָרַשׁ, *testa.* LXX et Theod. Ies. XLV. 6. ἀροτριῶν τοὺς ἀροτριῶντας
b τὴν γῆν. Legerunt cum Schin loco Sin אֶת חֹרְשֵׁי, nam חָרַשׁ est *arare.* — חָרָשׁ, *aro.* Deut. XXII. 10. Jud. XIV. 18. sec. Vat. ubi reliqui libri *καταδαμάζειν* habent, utraque autem vox sensu venereo accipienda est. 1 Sam. VIII. 12. Job. I. 14. IV. 8. et alibi sæpius. Adde Symm. Prov. XX. 4. Aqu. et Symm. Psalm. CXXVIII. 3. ubi
c ἀροτριᾷν sensu metaphorico est i. q. τιτραίνειν. Sir. VII. 13. *μὴ ἀροτρία ψεῦδος ἐπ' ἀδελφῷ σου*, ne ara mendacium adversus fratrem tuum, h. e. ne falsitatem fraudemque *moliaris* seu *machineris* adversus fratrem tuum. Ἀροτριᾷν notat h. l. *machinari, fabricari, concinnare, adornare* (conf. Syrum), ut חָרַשׁ, Prov. III. 29. Hos. X. 13. Confer Fulleri
d Miscell. Sacr. Lib. I. c. 4. p. 46. qui ἀροτριᾷν ibi idem esse putat, quod Homericum *βυσσοδομεύειν*, de quo vide Erasmi Adagia pag. 395. Adde Schol. Soph. Ajac. v. 1306.

΄ΑΡΟΤΡΙΩ΄ΜΕΝΟΣ ΄ΑΡΟΤΡΙΩ΄ΜΑΙ, *aratus aror.* נֶעֱדָר בַּמַּעְדֵּר Niph. *sarrior sarculo.* Ies. VII. 25. πᾶν ὄρος ἀροτριώμενον ἀροτριωθήσεται, omnes montes, qui dilegenter coli
c et arari solent.

΄ΑΡΟΤΡΟΝ, *aratrum.* אֵת, *ligo.* Ies. II. 4. Joël. III. 10. Mich. IV. 3. In omnibus his locis *vomeres* (ut speciem pro specie) pro *ligonibus* posuerunt. — מֹרָג, *tribula.* 1 Par. XXI. 23. Vide infra s. כְּלֵי הַבָּקָר — מַחֲרֵשָׁה, *rutrum, bipalium*, etiam e l. Arab. *aratrum.* Aqu. 1 Sam. XIII. 21. — כְּלֵי הַבָּקָר, *instrumenta*, seu *juga boum.* Inc. 2 Sam. XXIV. 22. sec. Coislin. 2. τὰ f ἄροτρα. Sed mallem ibi τὰ ἄροτρα potius ad הַמֹּרָגִים referre. Ignotus ille interpres est judice Scharfenbergio in Prolus. de Josephi et Vers. Alex. consensu p. 22. sine dubio Josephus, qui A. J. VII. 13. 4. sensum utcunque reddens, *tribulis* substituit *aratra.*

΄ΑΡΟΤΡΟΠΟΥΣ, *vomer*, q. d. *pes aratri*, quod ea parte aratrum ter- g ram contingat, et eam quasi inambulet. מַלְמָד, *stimulus.* Jud. III. 31. ἐπάταξε ἐν τῷ ἀροτρόποδι τῶν βοῶν, ubi ἀροτρόποδι est sine dubio alius interpretis, (fortasse Theodotionis, secundum notam cod. Coislin.) qui מַלְמָד ita vertere *voluit*, versio hic e margine inserta. Conf. Scharfenbergii Anim. ad h. l. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 29. p. 385. et h Schoettgenii Diss. de *stimulis boum* §. 6. seq.

΄ΑΡΟΥΡΑ, *arvum, terra arata, tellus*, item *terra arboribus consita, arboretum.* — אֲשֵׁל, *arboretum, nemus.* Gen. XXI. 33. ἐφύτευσεν ἄρουραν, ubi Aqu. et Symm. δένδρων φυτείαν habent. 1 Sam. XXII. 6. et XXXI. 13. Versionem Alexandrinam h. l. quoque Josephus secutus i est A. J. VI. 14. 8. et VI. 12. 4. — שָׂדֶה, *ager.* Symm. Gen. XXVII. 27. 2 Reg. XXIII. 4. — שְׂדֹמוֹת plur. *campestria.* Aqu. 2 Reg. XXIII. 4. et Ies. XVI. 8. Hinc ἀρουραῖος apud Aristoph. Ran. v. 864. et ἀρουραῖος ibid. Acharn. v. 762. Erat etiam Ægyptiis inter mensuras rusticas ἄρουρα centum cubitorum Ægyptiorum. Vide Eisenschk mid. de Mens. p. 114.

΄ΑΡΠΑΓΗ΄, *rapina, res rapta, præda.* גָּזָל, idem. Lev. VI. 2. ubi Schol. Bos. ἢ ἐν ἀναγκασμῷ. — *גֵּזֶל, idem. Cohel. V. 7. — *גְּזֵלָה, idem.

a Ies. III. 13. חָמָס, *vis, violentia.* Theod. Prov. X. 7. — טֶרֶפָה, *raptum.* Nah. II. 12.

ΑΡΠΑΓΜΑ, idem. *גָּזוֹל, *raptum.* Mal. I. 13. ubi *ἁρπάγματα pecudes raptas* notat. — גֵּזֶל. Theod. Symm. LXX Ps. LXI. 10. LXX Ies. LXI. 8. Ez. XXII. 29. — *גָּזֵל. Ez. XVIII. 18. — גְּזֵלָה. Lev. VI. 4. Ez. XVIII. 7. 12. 16. XXXIII. 15.

b — טֶרֶף. Job. XXIX. 17. Ez. XIX. 3. 6. XXII. 25. 27.

ΑΡΠΑ'ΖΩ, *rapio.* גָּזַל, idem. Aqu. Symm. Theod. Ies. X. 2. ubi *ἁρπάζειν* significat *vim inferre*, æque ac apud Symmachum Prov. XXII. 22. pro eodem, ubi LXX habent *ἀσεβιάζεσθαι*. Adde Aqu. Theod. Prov. XXVIII. 24. — LXX Lev. VI. 4. XIX. 13. ubi pro *ἁρπάσεις* Vat. ha-

c bet *ἁρπᾷ*. Conf. Maittaire de Græcæ L. Dialectis p. 62. ed. Sturzii. 2 Sam. XXIII. 21. ubi cum *ἁρπεῖν* in codd. permutatur. — חָמַס, *rapio.* Jud. XXI. 21. Psalm. IX. 32. ubi Grabius *ἁρπάσει* ex Hebræo posuit loco *ἁρπάσαι*. Librariis tribuenda est culpa, quibus, cum *ἁρπάσαι* scribere vellent, *ἁρπάσαι* ex præcedente commate in mentem recurrebat. —

d טָרַף, *rapio, dilacero, dilanio.* Theod. et LXX Amos I. 11. LXX Gen. XXXVII. 32. Psalm. VII. 2. Ez. XXI. 25. 27. *ἁρπάζοντες ἁρπάγματα.* — טֶרֶף, *rapina.* Ps. CIII. 22. Legerunt לִטְרֹף. — לָבַד, *capio.* Amos III. 4. — עָשַׁק, *opprimo.* Mich. II. 2. — שָׁלָל, *spolio.* Symm. 1 Sam. XIV. 32. Sap. IV. 11. ubi *ἁρπάζεσθαι ἐκ τοῦ βίου* notat *abripi e vita,*

e *mori ex Dei voluntate*, adjuncta tamen notione mortis præmaturæ, qua Deus hominem malis vitæ benevole subtrahit.

ΑΡΠΑΞ, *rapax.* טָרַף, *rapio.* Gen. XLIX. 27.

ΑΡΠΑ'ΖΟΜΑΙ, ΑΡΠΙΓΜΑΙ, med. *rapio.* טָרַף. Hos. V. 14. *ἐγὼ ἁρπῶμαι, ego rapio.* Glos. MS. in Proph. *ἁρπῶμαι, ἁρπάζω.* Ita et apud Hesychium, et in Lex. Cyrilli MS. Brem. f nisi quod in hoc vitiose legatur *ἅρπομαι* pro *ἁρπῶμαι*.

ΑΡ'Ρ'ΑΒΩΝ, *arrhabo, pignus.* עֲרָבוֹן. Gen. XXXVIII. 17. 18. Hesych. *ἀῤῥαβών, προῖκα, καὶ τὸ μνῆστρον.* Vide Lexicon N. T. s. h. v.

ΑΡ'Ρ'ΕΝ, *masculus.* זָכָר, idem. Lev. XXVII. 7. Sir. XXXVI. 21.

ΑΡ'Ρ'ΕΝΩΔΩΣ, *masculo, fortiter.* 2 Macc. X. 35. *ἀῤῥενωδῶς καὶ θηριώδει* g *θυμῷ ἐκαστον, viriliter* et efferato animo feriebant.

* ΑΡ'Ρ'ΗΚΤΟΣ, *infractus, infragilis.* 3 Macc. IV. 8. *τοὺς πόδας ἀῤῥήκτοις κατησφαλισμένοι πέδαις*, constricti pedes *indissolubilibus* seu *firmissimis* compedibus. Theocr. Idyll. XXII. 16. *ἀῤῥήκτοισι χαλάδαις.* Adde Schol. Aristoph. ad Lysistr. v. 181. ubi in textu adverbium *ἀῤῥάκτως* legitur. Hesych. *ἀῤῥήκτως, ἀσχίστως.* Idem: *ἄῤῥηκτον, στερεὸν, ἰσχυρόν.* h

ΑΡ'Ρ'ΗΤΟΝ, *infandum, turpe.* תֶּבֶל, *confusio.* Symm. Lev. XVIII. 23. ubi LXX *μυσαρὸν* habent.

*ΑΡ'Ρ'ΙΖΟΣ. Vide supra Ἀμιζος. Legitur hæc vox apud Strabonem I. 46. C. et Athenæum II. p. 61. E.

ΑΡ'Ρ'ΥΠΟΣ ΕΙ'ΜΙ, *non sum sordidatus, mundus sum.* זָךְ, *purus* i *sum.* Symm. Job. XXV. 4. *ἄῤῥυπος ἴσται.* Alii hanc versionem Symmachi ad radicem זָכַךְ referunt. Cæterum pro *ἄῤῥυπος* legitur etiam *ἀῤῥύπωτος*, v. c. apud Schol. Æschyl. Pers. v. 613.

ΑΡ'Ρ'ΩΣΤΕ'Ω, *ægrotus, infirmus sum.* אָנַשׁ, in Niph. נָאְנַשׁ, idem. 2 Sam. XII. 15. — חָלָה, *ægroto.* Aqu. sec. cod. Mosqu. Gen. XLVIII. 1. LXX 2 Sam. XIII. 2. 6. *ἀῤῥώστησε*, h. e. *simulabat se ægrotum esse*, ubi in

a textu Hebraico est הִתְחַלּוֹת, et Compl. habet προσποιεῖσθαι ἐνοχλεῖσθαι. 1 Reg. XIV. 1. 2 Par. XXII. 6.

ἈΡΡΩΣΤΗΜΑ, *ægritudo, infirmitas*, etiam *vulnus*, ad imitationem Hebr. חֳלִי, quod et *languorem* et *vulnus* notat, v. c. Jerem. X. 19. — חֳלִי. Aqu. Ies. I. 5. Sir. X. 10. μακρὸν ἀῤῥώστημα κόπτει ἰατρὸς, *vulnus*
b diuturnum incidit tandem medicus. Ibid. XXX. 16. ἀῤῥώστημα ἐμμένον. Ibid. XXXI. 2. ἀῤῥώστημα βαρύ.

ἈΡΡΩΣΤΙΑ et ἈΡΡΩΣΤΕΙΑ, idem. חוֹלָה part. fœm. *afferens ægritudinem*. Coh. V. 15. τοῦτο πονηρὰ ἀῤῥωστία, hoc est *malum* grave. — רָעָה חוֹלָה, *malum afferens ægritudinem*. Coh. V. 12. — חֳלִי, *infirmitas, morbus*. 1 Reg. XVII. 17. ἀῤ-
c ῥωστία κραταιά. 2 Reg. I. 2. Ps. XL. 3. Aqu. Symm. Ps. XXXIV. 13. — *חֲלוֹת infin. a חָלָה, *terere, atterere*, unde quandoque ad mortem transfertur. Aqu. Ps. LXXVI. 11. — מַחֲלָה. Al. 2 Par. XXI. 15. Aqu. Theod. Prov. XVIII. 14. — מַכְשֵׁלָה, *offendiculum*. Symm. Theod. Ies. III. 5. Hesych. ἀῤῥωστία, νόσος, ἀσθένεια.

d ἈΡΡΩΣΤΟΣ, *ægrotus, infirmus*. חֹלֶה partic. *ægrotans*. 1 Reg. XIV. 5. Mal. I. 8.

*ἈΡΡΩΣΤΟΝ, ΤΟ, *morbus, infirmitas*. חוֹלָה. Theod. Ez. XXXIV. 4.

ἌΡΣ, genit. ἈΡΝΟΣ, *agnus*. *גַּר, *peregrinus*. Ies. V. 17. גָּרִים, ἄρνες: ubi vulgo putant eos legisse כָּרִים, sed potuerunt quoque vo-
e cem deducere a גּוּר, *catulus*, quod de *omnibus animalibus, quæ lacte matris adhuc nutriuntur*, dicitur. — *טְלָאִים, *Telaim*, nomen proprium. 1 Sam. XV. 4. Inc. ἄρνασιν. Sic enim legendum est pro ἅρμασιν, quod Montfauconius protulit e Cod. Coislin. Nomen proprium loci accepit pro appellativo, nam טֶלֶה significat *agnum*. — *טָלוּא, *versicolor, maculosus*. Gen. XXX. 35. ἐν f
τοῖς ἄρνασι. Legerunt בַּטְּלָאִים, a טְלִי, *agnellus*. — *כֶּבֶשׂ, *agnus*. Exod. XII. 5. ubi ἄρνες et ἀμνοὶ in codd. permutantur. — כַּר, *aries, agnus*. Symm. Ies. XXXIV. 6. — *מְרִיא, *pinguis*. 2 Sam. VI. 13. Scilicet videbatur LXX vox Hebr., qua *omne saginatum pecus* indicatur, inprimis conjuncta cum שׁוֹר, nimis vaga esse, vel non cogitabant g
utramque vocem junctim per hendiadyn commode verti posse *boves saginatos*. Posuerunt itaque vocabulum, quod certam speciem pecorum saginatorum indicat, nempe agnos, quemadmodum Vulgatus eandem ob causam *arietem*, et Symmachus πρόβατον posuerunt. Non opus igitur est conjectura Lud. de Dieu, qui putat eos inversis literis h
pro מְרִיא legisse אִמַּר, quod Chaldæis et Syris *agnum* notat. Eadem observatio valet quoque de loco Ies. I. 11. — *עֲרֹעֵר, *Aroër*, nomen proprium. Jos. XII. 2. ἀπὸ ἀρνῶν sec. cod. Rom. Sed sincerior ibi est lectio ἀρωήρ. Vide ad h. l. Bonfrerium. — *רְבִיבִים, *imbres, pluviæ copiosæ*. Mich. V. 6. Nescio, an forte vertere voluerint רַכִּיכִים, *teneri*, coll. Gen. XIX. 7. Cappello i
in Notis Criticis ad h. l. et in Critica S. p. 749. pro ἄρνες videtur legendum ῥάνιες, h. e. ῥανίδες, a ῥανὶς, *stilla, guttula*. Bene Hieronymus transtulit *stillæ*.

ἌΡΣΕΝ et ἌΡΣΗΝ, *mas, masculus, masculum*. אִישׁ, *vir*. Gen. VII. 2. ἄρσεν καὶ θῆλυ, sc. γένος, sexum masculinum et fœmininum. Confer L. Bos. Ellips. Gr. p. 35. — בֵּן, *filius*. Ex. I. 16. II. 2. — גֶּבֶר, *vir*.

Job. III. 3. — זָכָר, *masculus.* Gen. I. 27. V. 2. Ex. XII. 5. Num. XXXI. 35. ubi cum ἀνὴρ in codd. permutatur, et alibi sæpius. Adde Symm. Jer. XXX. 6. — בֵּן זָכָר, *filius maris.* Jer. XX. 15. — זֵכֶר, *memoria.* Ies. XXVI. 14. Statui quidem posset, eos זָכָר legisse, nisi verosimilius esset, eos sensum expressisse. Nam זֵכֶר *memoria* est h. l. metaphorice de *posteris* intellegendum, *quibus memoria parentum conservatur.* — יֶלֶד, *puer, puerulus.* Ex. I. 17. 18. 2 Macc. VII. 21. ἄρσεν θυμῷ, *masculo* animo.

ΑΡΣΕΝΙΚΟΣ, *masculinus.* *אִישׁ, *vir.* Inc. Jos. V. 4. — זָכוּר. Ex. XXIII. 17. Deut. XVI. 16. XX. 13. — זָכָר. Gen. XVII. 10. 12. τῶν ἀρσενικῶν, scil. γένος. Ib. XXXIV. 15. Ex. I. 22. sec. Oxon. et alibi passim. — מִקְנֶה נְזָכָר, *pecus, quod masculum nascitur.* Ex. XXXIV. 19. 1 Macc. V. 28.

ΑΡΣΗΣ, *masculus.* זָכָר. Symm. Jer. XXX. 6. ἄρσης. Formam hanc Lexica ignorant, et procul dubio legendum ἄρσην.

ΑΡΣΙΣ, *elevatio, evectio, celsitudo, dignitas,* item *illud, quod fertur, tollitur,* sive *onus.* *מַלְקוֹחַ, *captura.* Inc. (sine dubio Samar.) sec. marg. cod. 130. Holmes. Num. XXXI. 26. — מַסָּע, *profectio.* Symm. Job. XLI. 17. λόγχης ἄρσις καὶ θώρακος, lanceæ elevatio et thoracis: ubi non opus est, ut statuamus eum legisse מַשָּׂא. Vide infra s. v. αἴρω.—מַשָּׂא, *onus.* 2 Reg. VIII. 9. ἄρσιν τεσσαράκοντα καμήλων, onus quadraginta camelorum. 1 Par. XV. 22. ἐν τῇ ἄρσει, sc. τοῦ κιβωτοῦ. Inepte: coll. v. 2. et 27. — מַשָּׂאָה, *onus,* item *ferculum.* 2 Sam. XI. 8. ubi ἄρσις, æque ac Hebr. מַשָּׂאָה, non de *ferculo* aut *cibo,* sed de *donis* et *muneribus* accipiendum est. Confer 2 Sam. XIX. 42. ubi Vulgatus transtulit per *munera.* — סַבָּל, *onus.* 1 Reg. V. 15. — סֵבֶל, idem. 1 Reg. XI. 28. κατέστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὰς ἄρσεις οἴκου Ἰωσήφ, præfecit eum omnibus operis Josephitarum, aut: constituit eum præfectum super *tributa.* Hesych. ἄρσεις, ἀροτριάσεις, βαστάγματα. Psalm. LXXX. 5. ἀπέστησεν ἀπὸ ἄρσεων τὸν νῶτον αὐτοῦ, amovit ab *oneribus* dorsum suum. Hesychius: ἄρσεων, βασταγμάτων. — שְׂאֵת, *excellentia.* Aqu. Gen. XLIX. 3. περισσὸς ἄρσει, præstans *dignitate.* Vide Drusium in Fragm. p. 70. Adde Eustathium ad Od. A', p. 47. 43.

ΑΡΤΑΒΗ, *genus mensuræ,* qua *Ægyptii,* (Vide Schol. Aristoph. Acharn. 108.) *Persæ,* (Herodot. I. c. 192. p. 177. Eustath. ad Il. Υ', p. 1281. 44.) et *Medi* (secundum Suidam et Phavorinum) olim utebantur in metiendo frumento, capiens medimnum Atticum et chœnicas tres, aut etiam mensura illa capacior. Conf. H. Stephani Thes. L. Gr. (ed. Lond.) Vol. I. P. 2. p. 210. חֹמֶר, *homer,* mensura Hebræorum. Ies. V. 10. Vide et Drac. v. 3. et confer Hodium de Textib. Bibl. Origin. pag. 116. et Relandi Diss. Miscell. P. II. Diss. VIII. p. 134. seq. Vide quoque Schweighæuseri Gloss. Polyb. et Editores Rom. Cod. Chisiani Danielis p. 89. Phavor. ἀρτάβη, μίτρον Μηδικὸν οἴνου, Ἀττικὸς μέδιμνος.

ΑΡΤΗΡ, *instrumentum bajulorum, quo aliquid tolli vel levari potest,* item *humerus.* — סֵבֶל, *onus.* Neh. IV. 17. οἱ αἴροντες ἐν τοῖς ἀρτῆρσιν, qui onera portabant, s. tollentes humeris.

ΑΡΤΙ, *nunc.* עַתָּה, *nunc.* Dan. IX. 22. et X. 12. sec. Coislin. 2 Macc. X. 28. Mœris Attic. pag. 68. ἄρτι, οἱ μὲν Ἀττικοὶ τὸ πρὸ ὀλίγου, οἱ δὲ

a Ἕλληνες καὶ ἐπὶ τοῦ νῦν λέγουσι. Vide Schol. ad Aristoph. Nub. v. 1148. Ruhnken. ad Timæum p. 37. Grævium ad Lucian. T. III. p. 553. ac Villoisonium Anim. ad Long. p. 176.

ἈΡΤΟΚΟΠΙΚΟ῾Σ, *panis elaboratus*, aut *ad pistrinum pertinens*, *Cerealis*, ab ἀρτοκόπος, *pistor*. אֶשְׁפָּר, *portio pulcra*. 1 Par. XVI. 3. ἄρτον ἕνα ἀρτοκοπικὸν, unam placentam, aut b unum panem *elaboratum*. Quidam libri habent ἀρτοκοπιακός.

*ἈΡΤΟ῾Σ, *portatus*, *gestatus*, ab αἴρω, *porto*. Vox hæc a Bielio omissa legitur pro מַשָּׂא, *onus*. Num. IV. 27. (πάντα τὰ ἀρτὰ ὑπ' αὐτῶν,) in omnibus fere libris, excepto Aldino, ubi est τὰ ἔργα τὰ δι' αὐτῶν, quæ versio mihi esse videtur alius interpretis.

Ἄρτος, *panis*, *cibus*. דָּגָן, *fru-* c *mentum*, ac per metonymiam *id quod ex frumento paratur*. Ps. LXXVII. 24. 28. ἄρτον οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς, panem s. cibum cœlestem dedit illis. — חַלָּה, *placenta*. Lev. II. 4. VII. 2. Num. VI. 15. — חַלָּה et לֶחֶם junctim. Ex. XXIX. 2. ἄρτους ἀζύμους. — חַלַּת לֶחֶם, *placenta panis*. Lev. VIII. 25. ubi tamen alii κολλύραν et κολλῦραν ἄρτου habent. — d יַעַר, *sylva*. Cant. V. 2. ubi tamen Grabius Prolegg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 4. pro ἄρτον legendum conjicit ἀγρὸν, et ἔφαγον ἀγρὸν interpretatur *comedi fructus agri*, coll. Ps. XLIX. 11. Alii conjectant, pro ἄρτον scribendum esse κήριον, qua ipsa voce LXX 1 Sam. XIV. 27. pro יַעְרָה usi sunt. Ita Faberus in Obss. ad Hamarum Tom. I. p. 289. e n. 27. admodum audacter. Alii contra reponere malunt ἀρτυτόν. Mihi secus videtur. יער est h. l. *mel sylvestre ex arboribus destillans*, et in l. Arabica de *omni cibo* dicitur. Sic v. c. يعر *escam* notat, *qua capiuntur feræ*, et وغير ac وغيرة *lac calefactum*, *cibus ex lacte*. Jam vero ἄρτος, ut Hebr. לֶחֶם, de *alimentis omnis generis* accipi potest. — לֶחֶם, *panis*, *cibus*. Gen. III. 19. f Ex. II. 20. ὅπως φάγῃ ἄρτον, *ut cibum capiat*. Ita et 2 Sam. IX. 7. 1 Reg. XXI. 7. Inc. Jud. V. 8. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Gen. XLIII. 4. ubi אָכַל לֶחֶם, quod locis citatis vertunt φάγειν ἄρτον, interpretantur ἀριστᾷν, *prandere*, et Prov. XXIII. 6. ubi pro לָחַם לֶחֶם συνδειπνεῖν posuerunt. Adde Prov. XXX. 22. et Job. VI. 7. XXX. 4. ubi לֶחֶם σιτία g et σῖτα reddiderunt. Confer quoque Vorstii Philol. S. c. 37. — לָהֶם, *ipsis*. Jer. XVI. 6. ubi apertum est eos legisse לֶחֶם. — פַּת, *buccella*. 2 Sam. XII. 3. — *פַּת לֶחֶם, *buccella panis*. Gen. XVIII. 5. Bene quoad sensum. Nam, uti monuit Lud. de Dieu ad h. l. פַּת לֶחֶם h. l. non *frustum panis* notat, qualis est *buccella*, sed *panem unum integrum*, h qui alias כִּכַּר לֶחֶם, *tracta panis*, dicitur. — *קֹדֶשׁ, *sanctitas*. 1 Sam. XXI. 6. ubi post ἄρτους omissum est ἁγίους: nam קֹדֶשׁ h. l. *panes sanctos*, τοὺς ἄρτους τῆς προθέσεως, notat, ut series orationis luculenter docet. Vulgatus habet: *sanctificatum panem*. — *שֵׁבֶט לֶחֶם, *baculus panis*. Ies. XXVIII. 28. ex usu loquendi Hebræorum, qui nutrimenta *fulcra* מִשְׁעָן *stomachi* appel- i lare solebant, quia iis vita quasi sustentatur. — תָּפֵל, *insipidum*. Job. VI. 6. Derivarunt sine dubio a פּוּל, *misceri*, *subigi*, unde Syr. ܦܝܢܐ, *massa farina subacta*. Legitur præterea 1 Sam. I. 24. ubi ἄρτως est glossema et interpretamentum verborum sequentium: *Epha farinæ*. Tob. I. 11. ἤσθιον ἐκ τῶν ἄρτων

a τῶν ἐθνῶν, edebant de panibus gentilium, h. e. *gentilium more vivebant, se ad eorum præcepta et instituta conformabant.* Conf. Prov. IX. 5. ubi לַחֲמִי בְלַחְמִי est: *convenienter vivite præceptis meis.* Sir. XXIII. 17. πᾶς ἄρτος ἡδύς, h. e. quoad sensum: *irruit in quaslibet mulieres,* coll. Prov. IX. 17. Sir. XXXI. 27. λαμπρὸν ἐπ' ἄρτοις εὐλογήσει χείλη, b splendidum in *commessationibus* seu *conviviis* laudant homines. Ibid. XXXIII. 29. ἄρτος, *nutrimenta omnis generis.*

ΑΡΤΟΙ ΕΝΩΠΙΟΙ, *panes in conspectu,* h. e. *palam seu coram Deo propositi.* לֶחֶם פָּנִים, *panis faciei.* Exod. XXV. 30.

ΑΡΤΟΝ ΚΑΑΩ, *panem frango,* h. e. *edo,* seu *cibum distribuo.* פָּרַס, c *divido, distribuo.* Jer. XVI. 6. οὐ μὴ κλασθῇ ἄρτος ἐν πένθει, nec *cibus sumatur* tempore luctus. Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΑΡΤΟΣ ΠΕΣΣΟΜΕΝΟΣ ΕΝ ΣΠΟΔΙΑ, *panis, qui coquitur in cineribus.* עֻגָה, *panis subcinericius.* Ed. Vta Hos. VII. 8. Alias dicitur ἐγκρυφίας, de qua voce vide Hesychium.

d ΑΡΤΟΙ ΤΗΣ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ, *panes propositionis,* seu *palam in templo propositi.* לֶחֶם מַעֲרֶכֶת, *panis dispositionis.* 1 Par. IX. 32. XXIII. 29. — עֶרֶךְ לֶחֶם, *dispositio panis,* s. *panes dispositi.* Ex. XL. 21. — לֶחֶם פָּנִים, *panis faciei.* Ex. XXXV. 12. XXXIX. 36. ubi alii habent τοὺς προκειμένους. 1 Reg. VII. 48. — לֶקֶשׁ, *sanctitas, sanc-* e *tum.* 1 Sam. XXI. 6.

ΠΡΟΘΕΣΙΣ ΑΡΤΩΝ, *propositio panum.* מַעֲרֶכֶת לֶחֶם, *dispositio panum.* 2 Par. XIII. 11. 2 Macc. X. 3.

ΑΡΤΟΙ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΥ, *panes faciei.* לֶחֶם מַעֲרֶכֶת. Neh. X. 33. — לֶחֶם פָּנִים. 1 Sam. XXI. 6.

ΑΡΤΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΤΡΟΦΗΝ, *panis in nutrimentum.* בְּרוֹת לֶחֶם, f *tractæ panis.* Jud. VIII. 5.

ΑΡΤΥΣΙΣ, *condimentum.* מְרַקָּחָה, *conditura, pigmentum, condimentum.* Symm. Job. XLI. 22. ὡς ἀναβράσσουσαν ἄρτυσιν, ut ebulliens *condimentum.* Vide supra s. v. ἀναβράσσω. Adde Athen. IV. 148. F. IX. 368. C.

ΑΡΤΥΩ, *condio.* רָקַח, *conditura.* Symm. Cant. VIII. 2. ἡρτυμένου. g

ΑΡΥΟΜΑΙ, *haurio.* הָפַק Hiph. a פּוּק, *educo.* Symm. Prov. VIII. 35. ἀρύσεται. Hesych. ἀρύσομαι, ἀντλῶ.

ΑΡΧΑΙΟΣ, *antiquus, pristinus, præteritus, prior.* אֵיתָן, *perennitas, perennis.* Aqu. et Symm. Ex. XIV. 27. ἐπὶ τὸν ἀρχαῖον αὐτοῦ, in antiquum locum suum. Symm. Ps. LXXIV. 15. Symm. 1 Reg. VIII. 2. τῷ ἀρχαίῳ, sc. μηνί, prisco h vel antiquo mense. Quod perenne est, etiam antiquum dici potest. Suspicor autem, Symmachum scripsisse τῶν ἀρχαίων, sc. ὑδάτων, *mensis perennium aquarum,* nostro *Octobri,* aut secundum alios *Septembri* respondens. Fortasse tamen potest et illud τῷ ἀρχαίῳ ad seq. חָג referri: ut sit festum, s. solemnitas, cujus celebratio inde ab antiquissimis temporibus instituta fuit. Adde Symm. Jer. L. 44. — אֵם, *mater.* i Ez. XXI. 21. ἐπὶ τὴν ἀρχαίαν ὁδόν, quasi *mater via,* h. e. *regia, antiqua.* — אֶתְנָן, *merces meretricia,* it. *mercatura.* Ies. XXIII. 17. εἰς τὸ ἀρχαῖον, in *pristinum suum statum,* h. e. ad mercaturam redeat. Non opus est statuere, eos אֵיתָן legisse, nam sensum expresserunt. — יָשָׁן, *vetus.* Ies. XXII. 11. — לְפָנִים, *ante, prius.* Symm. 1 Sam. IX. 9. κατὰ τὸ ἀρχαῖον, *antiquitus.* —

a מֵרָחוֹק, *e longinquo.* Ies. XXV. 1. βουλὴν ἀρχαίαν. — *נָדִיב, *liberalis, princeps.* Job. XXI. 28. ποῦ ἐστὶν οἶκος ἀρχαῖος, sec. Alex. Sed rectius in reliquis libris legitur ἄρχοντος. Nam ἀρχαῖον notare h. l. *id quod ad τοὺς ἄρχοντας pertinet ipsisque conveniens est,* ex usu loquendi vix demonstrari poterit. — קֶדֶם, *oriens,* etiam *antiquitas.* 1 Reg. IV. 30.
b בְּנֵי קֶדֶם, *orientales,* h. l. Chaldæi, πάντων ἀρχαίων ἀνθρώπων. Ita quoque Josephus A. J. VIII. 2. 5. Ps. XLIII. 2. CXXXVIII. 4. Ies. XXXVII. 26. Thren. I. 8. II. 17. — מִנֵּי קֶדֶם, *a quondam, ab antiquo.* Symm. Ps. LXXVII. 2. ἀρχαία. — מִקֶּדֶם, *ab antiquo.* Ps. LXXVI. 6. CXLII. 5. — *קְדוּמִים, *Chedummim,* nomen proprium. Jud.
c V. 21. sec. ed. Rom. ἀρχαία. — קַדְמֹנִי. 1 Sam. XXIV. 14. Ies. XLIII. 18. — רִאשׁוֹן, *prior, primus.* Ps. LXXVIII. 8. ne memineris ἀνομιῶν ἀρχαίων, iniquitatum *præteritarum.* Ib. LXXXVIII. 48. ἵλεώς σου τὰ ἀρχαῖα, beneficia tua *priora.* Conf. Fesselii Advers. Sacra Lib. IV. c. 11. p. 387. — תַּחְתּוֹן, *inferior.* Ies. XXII. 9. τῆς ἀρχαίας
d κολυμβήθρας. Ita enim dicitur hæc piscina inferior, quia superiore antiquior erat. Sap. XIII. 10. χειρὸς ἔργον ἀρχαίας, opus manus antiquæ, h. e. antiquum opus antiqui artificis.

ΑΡΧΗ΄ΚΑΚΟΣ, *auctor* seu *origo malorum.* גֵּאֶה, *superbus, elatus.* Inc. Job. XL. 7. Sc. *superbia* in V. T. etiam de *vitiositate* dicitur. Si-
e miles voces sunt ἀρχέγονος (apud Athen. III. p. 102. A.), ἀρχοδίκης, et aliæ.

ΑΡΧΗ΄, *principium, caput, princeps, regnum, imperium, dominium, principatus, munus, cohors, summa.* *אִם, *si.* Cohel. V. 10. ὅτι ἀρχὴ, ubi Desvœux ad h. l. p. 267. existimat eos scripsisse ὅτι ἂν μὴ, ex quo ὅτι ἀρχὴ facile oriri potuit. — *אֵשׁ, *ignis.* בְּדֵי אֵשׁ, *in igni.* Jer. LI. f 58. ἐν ἀρχῇ. Hic indubie pro בְּדֵי אֵשׁ legerunt בְּרֹאשׁ. Nah. I. 6. כָּאֵשׁ, *sicut ignis,* ἀρχὰς, ac si legeretur רֹאשׁ. Ita quoque Arabs. Simili modo Amos V. 26. pro כִּיּוּן aliis punctis subjectis legerunt כִּירַן. — בְּכוּרִים, *primitiæ.* Ex. XXXIV. 22. ἀρχὴν θερισμοῦ, *primitias* messis. — בָּרָא* pro בָּרָה, *eligo, seligo.* Es. XXI. 19. ἐξ ἀρχῆς. Legerunt g בְּרֹאשׁ loco בָּרֵא, addita שׁ. — חֵיל et contr. חֶל, *exercitus* it. *propugnaculum.* Abd. 20. ἀρχή. Legerunt הָחֵל infin. Hiph. quod significat *incipere,* a חָלַל. Idem valet de loco Nahum. III. 8. ἧς ἡ ἀρχὴ θάλασσα, ubi notandum, mare videri Alexandriæ initium dedisse, uti *Venetorum* urbi, et aliis multis in *Hollandia.* — יוֹרְשׁ partic. *hæres.* h Jer. XLIX. 2. τὴν ἀρχὴν αὐτοῦ, ubi pro יוֹרְשָׁיו, *hæreditantes eum,* legisse existimant רֹאשָׁיו. Sed ἀρχὴ in notione *imperii* ac *dominii* commode cum textu Hebr. conciliari potest. — יָשַׁר, *dirigo.* Job. XXXVII. 3. ubi יְשָׁרָתוֹ, *directio ejus,* derivasse videntur a שָׁרָה, *principatum tenuit.* — בָּן, *basis,* it. *status.* Gen. XLI. 13. ἀποκατασταθῆναι ἐπὶ τὴν ἀρχὴν, ubi ἀρχὴ *pristinum statum* s. *munus* notat, ut adeo non male quoad sensum transtulerint. — כַּפָּה, *ramus.* Symm. et LXX Ies. XIX. 15. ἀρχήν. Sensum sequuti sunt. Nam כָּפָה est h. l. i. q. רֹאשׁ in antecedentibus et notat *principes, homines ordinis superioris.* — לוּחַ, *tabula.* 1 Reg. VII.

35. ἠναγκασε ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῶν χυμῶν. Videntur לוּחַ accepisse in notione *prominentiæ* ac *conspicui*, quam ei vindicavit Schultensius in notis ad Haririum p. 71. Ἀρχὴν autem notare *id quod summum est in suo genere* satis constat. — *לְפָנַי, *coram.* Prov. XV. 33. ἀρχὴ δόξης, h. e. *id quod ducit ad gloriam.* — *מַלְכוּתָא, Chald. *regnum.* Dan. II. 37. sec. Chis. — מַמְלָכָה, *regnum, imperium.* Deut. XVII. 18. ὅταν καθίσῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, cum sederit in throno regni ipsius. Ibid. v. 20. Ies. X. 10. πάσας τὰς ἀρχὰς λήψομαι, omnia *regna* occupabo. — מֶמְשָׁלָה, *dominium.* Gen. I. 16. εἰς ἀρχὰς τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτὸς, ad *regendum* diem et moderandam noctem. Jer. XXXIV. 1. πᾶσα ἡ γῆ ἀρχῆς αὐτοῦ, omnis terra *imperii* ipsius. Mich. IV. 8. Confer Lex. N. T. s. h. v. — מִשְׁפָּט. *modus, ratio.* Gen. XL. 13. κατὰ τὴν ἀρχήν σου πρώτην, sicut antea *munus* tuum fuit. Sc. מִשְׁפָּט notat quoque *vitæ agendæ rationem.* — מַשְׁקֶה, *poculi ministrandi munus.* Gen. XL. 21. ἐπὶ τὴν ἀρχήν αὐτοῦ, in *munus* ejus. Ita bene brevitatis studiosi transtulerunt, præcesserat enim vox ἀρχιοινοχόος. — מִשְׂרָה, *principatus.* Ies. IX. 6. et 7. — נְדָבָה *spontaneitas, oblatio spontanea.* Ps. CIX. 4. Videntur legisse נְדִיבָה. — סוֹף, *finis, extremitas*, etiam *id, quod summum est in suo genere.* 2 Par. XX. 17. ἐν ἀρχῇ τοῦ ποταμοῦ, in *extremitate* fluvii. — צַמֶּרֶת, *ramus summus.* Ez. XXXI. 3. 10. 14. ubi ἀρχὴ *cacumen, sublimitatem* notat, i. q. ἄκρον, quo vocabulo h. l. usus est Aquila. — קֶדֶם. *antiquitas.* Deut. XXXIII. 15. ἀπὸ κορυφῆς ὄρεων ἀρχῆς, in cacumine montium *jam olim celeberrimorum*, s. *antiquissimorum.* Ibid. v. 27. θεὸς ἀρχῆς, deus *antiquus.* Ita enim scribendum est loco θεοῦ ἀρχή. Ies. LI. 9. ὡς ἐν ἀρχῇ ἡμέρας, ut *olim*, seu *antiquissimis temporibus.* — קַדְמָה, idem. Ez. XXXVI. 11. — קֵץ, *finis, extremum.* 2 Sam. XIV. 26. ἐκ' ἀρχῇ ἡμερῶν, in initio dierum, h. e. *sub initium anni.* — קָצָה mascul. Ez. XLVIII. 1. ἀπὸ τῆς ἀρχῆς τῆς πρὸς βοῤῥᾶν, a *termino* septentrionali. — קָצֶה fœm. idem. Ex. XXVIII. 23. XXXIX. 15. ἐκ' ἀμφοτέρας τὰς ἀρχὰς, in utroque *latere.* Jud. VII. 19. coll. v. 17. — רֹאשׁ, *caput.* Inc. Ex. XXVIII. 23. ubi ἀρχαὶ duo *extrema*, (Ἀρχὰς haud raro *extremitates* notare, docet Jacobs Anim. ad Anthol. Gr. T. XI. p. 50.) seu *utramque summitatem* notat, ut Vulgatus vertit, τὸ ἄκρον, coll. v. 24. et 25. LXX Gen. II. 10. de fluvio: ἐκεῖθεν ἀφορίζεται εἰς τέσσαρας ἀρχὰς, ex quo deinde in quatuor *capita* (h. e. *ostia*) diffindebatur. Gen. XL. 13. recordabitur Pharao τῆς ἀρχῆς σου, *ministerii* tui. Vide et v. 20. Ex. VI. 25. αὗται αἱ ἀρχαὶ πατριῶν Λευιτῶν, hæc *capita* familiæ Levitarum. Vide et Hos. I. 11. Mich. III. 1. Num. I. 2. λάβετε ἀρχὴν πάσης συναγωγῆς Ἰσραὴλ, sumite *numerum*, seu *summam*, totius populi Israëlis, coll. Ps. CXVIII. 159. ἀρχὴ τῶν λόγων σου ἀλήθεια, *summa* verborum tuorum veritas. Vide et Num. IV. 23. I. 49. Jud. VII. 16. dividebant trecentos viros εἰς τρεῖς ἀρχὰς, in tres *cohortes.* Vide et Jud. IX. 34. 37. 43. 44. 1 Sam. XI. 11. XIII. 17. Job. I. 17. 1 Macc. V. 33. et infra s. v. κεφαλή. 1 Par. XI. 15. ἀρχὴ cum ἄρχων permutatur in codd. Ibid. XXVI. 10. υἱοὶ φυλάσσοντες τὴν ἀρχὴν, filii custodientes *principatum*, h. e. filii *primogenitorum prærogativas* tuentes. Sic in Ep. Judæ v. 6. ἀρχὴ notat *prærogativam* filiorum Dei, seu *originalem*, in qua angeli mali creati erant, *excellentiam.* Vide Lex.

a N. T. s. h. v. 1 Par. XXIX. 11. εἰς πᾶσαν ἀρχήν, super omnem *principatum*. 2 Par. XIII. 12. ἰδοὺ μεθ' ἡμῶν ἐν ἀρχῇ κύριος, ecce *ducem* habemus Deum. Neh. IX. 17. ἔδωκαν ἀρχήν, constituebant *ducem*. Job. I. 17. ubi loco ἀρχὰς legendum esse ἀρχοὺς male conjecit Grotius. Ἀρχὴ h. l. *cohortem, turmam* notat, τάγμα, ut recte interpretatus est Aquila.

b Conf. Opuscula Critica p. 151. et Ps. CXXXVIII. 16. Thren. II. 19. εἰς ἀρχὰς φυλαχῆς, *in principiis custodiæ*, vel: *in primis vigiliis*. — *רֵאשׁ Chald. Dan. VII. 1. — רִאשׁוֹן, *prior, primus*. Esdr. IX. 2. χεὶρ τῶν ἀρχόντων ἐν τῇ ἀσυθεσίᾳ ταύτῃ ἐν ἀρχῇ, h. e. proceres in hoc crimine *duces*, et *antesignani* fuerunt. Ies. XLI. 27. ἀρχὴν Σιὼν δώσω, caput

c vel *principem* Sioni dabo. Ib. XLIII. 9. — רֵאשִׁית, *principium*, it. *primitiæ*. Gen. XLIX. 3. ἀρχὴ τέκνων μου, *primogenitus* meus. Vide et Deut. XXI. 17. — Job. XL. 14. τοῦτ' ἔστιν ἀρχὴ πλάσματος κυρίου, h. e. hoc *primum locum* inter creaturas Dei *obtinet*, vel præstantissima est creatura. Ita Sir. XI. 3. mel dicitur ἀρχὴ γλυκασμάτων, *principatum te-*

d *nens* inter dulcia: ubi vid. Drusius. Prov. VIII. 22. ἀρχὴν (pro εἰς ἀρχὴν, coll. Thren. II. 19.) ὁδῶν αὐτοῦ, in principio viarum suarum. Am. VI. 1. ἀρχὰς ἐθνῶν, *principes* gentium. Scharfenbergius ad Cappelli Crit. S. T. III. p. 190. mavult reponere ἀπαρχάς. — שָׂלְטָן Chald. *dominatus*. Dan. VI. 26. ἐν πάσῃ ἀρχῇ τῆς βασιλείας μου, in omni *dominatu*, seu

e *provincia* regni mei. Ib. VII. 12. μετετάθη ἡ ἀρχὴ, translatus est *dominatus*. Ib. 14. 26. 27. πᾶσαι αἱ ἀρχαὶ αὐτῷ δουλεύσουσι, omnes *dominatores* s. *principes* illi servient. Cf. Lex. N. T. s. h. v. — *תּוֹחֶלֶת, *spes, exspectatio*. Theod. et LXX Job. XL. 27. (28.) ἡ ἀρχὴ αὐτοῦ. Videntur legisse תְּחִלָּתוֹ, ab חָלַל, *incepit*. Potest tamen quoque ἀρχὴ verti: *spes ab initio concepta*, nempe eum capiendi. Certe Vulgatus transtulit: *spes ejus frustrata est*. Adde Symm. Job. XLI. 4. — תְּחִלָּה, *initium*. Gen. XLI. 21. καὶ ἀπὸ καὶ τὴν ἀρχὴν, quemadmodum et *ab initio, antea, prius*. Jud. XX. 18. ἐν ἀρχῇ, ita ut tanquam *dux* præsit, unde ibi e glossemate additur: ἡγούμενος. Prov. IX. 10. Dan. VIII. 1. IX. 21. 23. Sir. I. 14. ἀρχὴ σοφίας φοβεῖσθαι τὸν θεὸν, *summa* sapientia est Deum colere: ubi ἀρχὴ notat *id, quod in aliqua re præcipuum est, caput rei*, ad imitationem Hebr. רֵאשִׁית. Prov. I. 7.

Potest quoque ibi ἀρχὴ de *fonte* accipi, seu de *eo, unde aliquid originem ducit*. Vide Valcken. ad Herodot. p. 426. 98. Sir. XXIX. 28. ἀρχὴ ζωῆς, *præcipua* victus genera. Ib. XXXIX. 31. ἀρχὴ πάσης χρείας εἰς ζωὴν ἀνθρώπου ὕδωρ καὶ πῦρ. Sir. X. 12. ἀρχὴ ὑπερηφανίας, *summa* superbia. Ib. XI. 3. ἀρχὴ γλυκασμάτων, *primas obtinet* in dulcedine. 1 Macc. V. 33. ἐν τρισὶν ἀρχαῖς, tribus *agminibus*, ubi v. Symm. Sap. XII. 16. ἡ γὰρ ἰσχύς σου δικαιοσύνης ἀρχὴ, potentia tua *causa* est justitiæ, scil. quia te omnipotentem nullius habere oportet rationem. Ἀρχὴ hic *causam, rationem, fundamentum* notat, quemadmodum et ib. XIV. 27. cum αἰτία permutatur. 4 Macc. IV. 17. *pontificatus*, coll. v. 18.

ΑΠ' ΑΡΧΗΣ, et contracte ἀπαρχῆς, *a principio, ante initium, ab æterno*. בָּאִים part. plur. *venientes*. 2 Par. XXIII. 8. Recte: nam בָּאֵי הַשַּׁבָּת h. l. sunt *ministerium hebdomadale ingredientes*, ut recte transtulit Dathius. — *יָפֶה, *pulcher*. Symm. Ps. XLVII. 3. Quid legerit, non facile aliquis divinaverit. Num fortasse legit מִימֵי? Sed sine dubio lectio est vitiosa, et loco ἀπ' ἀρχῆς reponendum est ἀπαρχῆς, quod de *omni, quod pro-*

stans est, adhibetur. Vide infra s. ἀφωρισμένος. — מִיּוֹם, *a die*, h. e. *antequam dies esset*. Ies. XLIII. 13. ἔτι ἀπ' ἀρχῆς, jam ante initium, h. e. *ab æterno*. — מְעוֹלָם, *a sæculo*. Jos. XXIV. 2. Ies. LXIII. 16. 19. — קֶדֶם, *olim, pridem*. Ps. LXXIII. 2. — מִקֶּדֶם, *ab antiquo*. Neh. XII. 45. Ps. LXXVII. 3. Ies. II. 6. — מִימֵי קֶדֶם, *a diebus antiquis*. Ies. XXIII. 7. — לְקַדְמָה, *ad pristinum statum*. Ez. XVI. 54. — בְּרֹאשׁ, *in capite*. Ez. XLII. 12. Amos VI. 7. Nah. III. 10. — לְרֹאשׁ, *ad caput*. Thren. II. 19. — מְרֹאשׁ, *a capite*. Cohel. III. 11. Cant. IV. 8. Ies. XLVIII. 16. — רִאשֹׁנוֹת, *priora*. Ies. XLII. 9. — בָּרִאשֹׁנָה, *in principio*. 2 Sam. VII. 10. 1 Par. XVII. 9. Zach. XII. 7. — רֵאשִׁית, *primitiæ*. Lev. II. 12.

*ΕΞ ΑΡΧΗΣ, *olim, quendam, a longo inde tempore*. 1 Macc. XV. 17. ubi pactum, quod Judæi cum Romanis ante paucos annos fecerant, vocatur ἡ φιλία καὶ συμμαχία ἡ ἐξ ἀρχῆς.

ΚΑΤ' ΑΡΧΑΣ, et contracte, καταρχὰς, *in principiis*. לְפָנִים *ad faciem, antea*. Ps. CI. 26. — קֶדֶם, *pridem, olim*. Ps. CXVIII. 151.

ΑΡΧΗΓΕΤΗΣ, *princeps*, item *auctor*. 2 Macc. II. 31. τῷ τῆς ἱστορίας ἀρχηγέτῃ καθήκειν, historiæ *auctori* congruere. Adde Herodot. IX. 85. p. 541. Eurip. Orest. 554. Soph. Œd. Tyr. v. 769.

ΑΡΧΗΓΟΣ, *dux, princeps*, item *auctor*. — חֹבֵשׁ part. *obligans, medicus*. Symm. et LXX Ies. III. 6. οὐκ ἔσομαι του ἀρχηγός. Non legerunt חָמֵשׁ, ut nonnullis visum est, sed rem metaphora signatam expresserunt, et ita verterunt, ut responsio invitationi v. 6. (ubi legebatur קָצִין) responderet. Vide infra s. v. ἐπιδεσμεύω. — *נָסִיךְ, *princeps*, pr. *unctus*. Theod. Mich. V. 4. — נָשִׂיא, idem. Num. XIII. 3. XVI. 2. — פֵּאָה, *angulus, latus*. Num. XXIV. 17. τοὺς ἀρχηγοὺς Μωάβ. f Nempe *angulus exterior* ædificii, quia in utrumvis latus prospectui patet, et ædificium continet, pro *principe, rege* vel *magnate* sumitur. Conf. Glassii Philol. S. p. 1203. et Lex. N. T. s. v. ἀκρογωνιαῖος. Idem valet de Theodot. Jer. XLVIII. 45. — פָּקוּד part. Pah. *præfectus*. 2 Par. XXIII. 14. τοῖς ἀρχηγοῖς τῆς δυνάμεως: ubi alii libri ἐπισκόποις g habent. — פְּרָעָה, *ultio*. Jud. V. 2. ἐν τῷ ἄρξασθαι τοὺς ἀρχηγοὺς ἐν Ἰσραήλ. Scilicet פָּרַע in lingua Arabica notat *superiorem esse aliis*. Vide infra s. v. ἄρχων. — קָצִין, *dux, princeps*. Jud. XI. 6. ubi cum ἡγούμενος in codd. permutatur. Ies. III. 5. 6. — רֹאשׁ, *caput*. Inc. Hab. III. 14. LXX Ex. VI. 14. Num. XIII. 4. Thren. II. 10. ἀρχηγοὺς παρθένους, h *primarias* virgines. — רֵאשִׁית, *principium*. Mich. I. 13. ἀρχηγὸς ἁμαρτίας ἐπὶ τῇ θυγατρί, peccandi *principium fuisti* puellæ, aut *auctor* peccati. Sic 1 Macc. IX. 61. ἀρχηγοὶ τῆς κακίας, *auctores* malitiæ. In Epistola, quæ Ignatio tribuitur, ad Heronem Diacon. p. 94. diabolus dicitur φθόνου ἀρχηγὸς, h. e. *auctor* invidiæ. Eodem sensu vox ἀρχηγὸς i occurrit Hebr. II. 10. et XII. 2. Vide Lexicon N. T. s. h. v. Adde Inc. Ez. X. 11. — שַׂר, *princeps*. Jud. V. 15. Neh. II. 9. Ies. XXX. 4. 1 Macc. X. 47. ἀρχηγὸς λόγων εἰρηνικῶν est is, *qui primus pactum cum aliquo fecit*, aut: *pacem inire tentavit*. Syrus: ܐܢܫܐ, *primus*. Act. III. 15. ἀρχηγὸς ζωῆς, *qui primus in vitam rediit*. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 532.

a ἈΡΧΗ῞ΘΕΝ, *a principio*, et Ἐξ ἀρχῆθεν, idem. *מִנִּי קֶדֶם, *a quondam*. Aqu. Ps. LXXVII. 2. — קֶדֶם. Inc. et LXX 2 Reg. XIX. 25. ἀπὸ ἡμερῶν ἀρχῆθεν ἔπλασα. Arbitror pro ἀρχῆθεν scribendum esse ἀρχαίων, quia ἀπὸ ἡμερῶν præcessit. Vulgatus certe habet: *ex diebus antiquis*. Potest tamen et impressa lectio excusari, si sumamus Aqui-
b lam esse auctorem hujus versionis. Aqu. Deut. XXXIII. 15. Psalm. LXVII. 34. Prov. VIII. 22. Inc. Ps. XLIII. 2. — *שֶׁקַדְמַת, *qui antequam*. Aqu. Ps. CXXVII. 6. ὁ ἀρχῆθεν, qui ab initio, h. e. statim atque effloruit. Lexic. Seguer. in Bekkeri Anecdotis Græcis T. I. p. 7. ἀρχῆθεν παρὰ μὲν ταῖς ἄλλαις διαλέκτοις εὑρίσκεται, Ἀττικοῖς δὲ οὐ φίλον.
c διὸ οὔτε Πλάτωνα οὔτε Θουκυδίδην ἔστιν εὑρεῖν λέγοντα τοῦτο. Legitur apud Herodotum III. 80. 16. p. 192. VIII. 22. 17. p. 466.

ἈΡΧΙΔΕΣΜΟΦΥ΄ΛΑΞ, *summus carceris custos*. שַׂר בֵּית סֹהַר, *præfectus domus carceris*. Gen. XXXIX. 21. 22. 23. — *שַׂר הַטָּבָחִים, *princeps laniorum*, seu *satellitum*. Gen. XLI. 10. sec. cod. Alex. ubi reliqui
d libri ἀρχιμάγειρος habent. Vide infra s. v. ἀρχιδεσμώτης.

ἈΡΧΙΔΕΣΜΩ΄ΤΗΣ, *princeps captivorum, qui carceribus et capitis damnatis præest*. שַׂר טַבָּחִים, *præfectus satellitum*. Gen. XL. 4. — שַׂר בֵּית סֹהַר, *præfectus domus carceris*. Inc. Gen. XXXIX. 22.

*ἈΡΧΙΕΡΑ΄ΟΜΑΙ, *summus sacerdos sum, summo sacerdotio fungor*.
e 4 Macc. IV. 18.

ἈΡΧΙΕΡΑΤΕΥ΄Ω, *summo sacerdotio fungor*. 1 Macc. XIV. 47. εὐδόκησεν ἀρχιερατεύειν. Usus quoque est hac voce Josephus A. J. XIV. 6. 1. p. 692.

ἈΡΧΙΕΡΕΥ΄Σ, *summus sacerdos*. כֹּהֵן, *sacerdos*, quandoque etiam *summus sacerdos*, כֹּהֵן הָגָדוֹל alias dictus. Lev. IV. 3. et 17. 3 Esdr. V. 62. IX. 40. et alibi sæpius. f

ἈΡΧΙΕΡΩΣΥ΄ΝΗ, *summum sacerdotium*. 1 Macc. VII. 21. XI. 27. 57. et alibi passim.

ἈΡΧΙΕΤΑΙ΄ΡΟΣ, *princeps amicorum*. הָאַרְכִּי רֵעַ, *Arachites socius*, seu, ut Bielius interpretatus est, *socius, amicus, longus*, et *longo usu probatus*. 2 Sam. XV. 37. XVI. 16. et 1 Paral. XXVII. 33. in quo posteriore loco ἀρχιεταῖρος permutatur g
cum πρῶτος φίλος in codd. Fullerus in Miscell. Sacris Lib. II. c. 10. p. 230. hic mendum subesse suspicatur, et ὁ ἀρχιεταῖρος Δαβίδ sic restituit in integrum: ὁ Ἀρχί, ἑταῖρος Δαβίδ. In eadem sententia versantur Flam. Nobilius, ac Scharfenbergius in Diss. de Josephi et Vers. Alex. *consensu* p. 21. qui etiam provocat ad Complut. et Vulgatum, qui ha- h
bet: *Chusai Arachites, amicus Davidis*. Sed hoc minime fieri posse ex eo statuit Is. Vossius de LXX Intt. p. 58. quod 1 Par. XXVII. 33. pro ἀρχιεταῖρος LXX habeant πρῶτος φίλος. Et præterea LXX הָאַרְכִּי רֵעַ recte ita vertisse putat. Nam ad verbum illud sonare *amicum* vel *socium longum*, i. e. *longo usu probatum*. Esse vero veterem i
amicum et socium non necessitudinis tantum, sed et dignitatis nomen apud reges. LXX translationem præterea probare Josephum, qui φίλον βέβαιον vocet, i. e. amicum certum et longo usu probatum. Confer Josephi A. J. VII. 9. 6. ubi secundum exempla vulgaria vocatur ἀρχίφιλος.

ἈΡΧΙΕΥΝΟΥ΄ΧΟΣ, *princeps eunuchorum*. רַב סָרִיסִים, *magister cubiculariorum*. Dan. I. 3. sec. Chis. — שַׂר סָרִיסִים, *præfectus cubiculariorum*. Theod. Dan. I. 7. 8. 9. 10. 11. 18. k

ἈΡΧΙΜΑ΄ΓΕΙΡΟΣ non est *princeps coquorum*, ut vulgo vertitur,

[a] sed *præfectus satellitum*, seu *princeps militiæ regis* (ut Vulg. Dan. II. 14. recte transtulit), seu: ὁ τὴν ἐπὶ τῶν σωματοφυλάκων τοῦ βασιλέως ἀρχὴν ἐπιστεύμενος, teste Josepho A. J. X. 10. 3. coll. 8. 5. ubi eum στρατηγὸν appellat. רַב טַבָּחִים, *magister satellitum*, qui ita dicti sunt a parte muneris, e quo capite damnatos occidere tenebantur. 2 Reg. XXIV. [b] 28. 29. 31. etc. Jer. XXXIX. 9. XL. 1. 2. 5. — רַב טַבָּחַיָּא* Chald. idem. Dan. II. 14. sec. Theod. et Chis. — שַׂר טַבָּחִים, *præfectus satellitum*. Gen. XXXVII. 35. XXXIX. 1. XLI. 10. 12. Phav. ἀρχιμάγειρος, ἔφορος τῆς βασιλικῆς τραπέζης. Vocem hanc pro militum præfecto sumi vult Hieronymus in Quæst. Hebr. et Augustinus [c] Quæst. 27. in Genesin, sive id fiat per tropum aliquem, sive quod etiam hæc vox generatim pro *mactatore* capi possit, ut perspicue indicat Hieronymus eo, quod μαγειρίαν significet *occidere*, et μαγὶς ex quorundam sententia sit i. q. μάχαιρα. Vide Bonfrerium in Comment. in Genes. p. 287.

ἈΡΧΙΟΙΝΟΧΟΕΊΑ, *principatus* [d] *pincernarum*, aut: *dignitas ejus, qui principem locum inter pincernas obtinet*. בֶּן, *basis, status*. Gen. XL. 13. ἀνυψώσει σε εἰς τὴν ἀρχιοινοχοΐαν, (quæ prior ipsius fuerat conditio, quæ voce Hebraica h. l. indicatur.), ubi Vatic. ἀρχιοινοχοΐαν habet.

ἈΡΧΙΟΙΝΟΧΌΟΣ, *princeps pincernarum*. מַשְׁקֶה, *pincerna*. Gen. XL. 1. 5. — שַׂר מַשְׁקִים, *præfec-* [e] *tus pincernarum*. Gen. XL. 2. 9. 21. 23. XLI. 9.

ἈΡΧΙΠΑΤΡΙΏΤΗΣ, *princeps familiæ*, seu: *familiarum*. רֹאשׁ אָבוֹת, *caput patrum*. Jos. XXI. 1. Adde Daniel. III. 94. sec. Chis. ubi Scharfenb. legere mavult ἀρχιστράτου, ut Chald. אחשדרפניא respondeat.

ἈΡΧΙΠΟΙΜΉΝ, *princeps pastorum*. נֹקֵד, *pecuarius*. Inc. 2 Reg. [f] III. 4. Vulg. *nutriebat multa pecora*.

ἈΡΧΙΣΙΤΟΠΟΙΌΣ, *princeps pistorum*. אֹפֶה, *pistor*. Gen. XL. 1. 5. — שַׂר אֹפִים, *præfectus pistorum*. Gen. XL. 2. 16. 22. et XLI. 10. Adde Philonem de Josepho p. 548. B.

ἈΡΧΙΣΤΡΆΤΗΓΟΣ, *princeps militiæ*. שַׂר צָבָא, *præfectus exercitus*. Jos. V. 15. 1 Sam. XII. 9. Dan. [g] VIII. 11. Adde Inc. 2 Sam. XIX. 13. ubi Vulgatus: *magister militiæ*. Adde Josephum A. J. VI. 11. 9. p. 341.

ἈΡΧΙΣΤΡΆΤΗΓΟΣ ΤΗ͂Σ ΔΥΝΆΜΕΩΣ, *magister militiæ*, seu: *summus imperator exercitus*. שַׂר צָבָא. Gen. XXI. 22. 32. Jos. V. 14.

ἈΡΧΙΣΩΜΑΤΟΦΎΛΑΞ, *summus* [h] *corporis custos*, vel, *qui præest satellitibus*, seu *stipatoribus*. שֹׁמֵר סַף, *custos liminis*. Esth. II. 21. Recte quoad sensum. — שֹׁמֵר רֹאשׁ, *custos capitis*. 1 Sam. XXVIII. 2. Adde Josephum A. J. XII. 2. 4. 6. p. 589.

ἈΡΧΙΤΕΚΤΟΝΈΩ, *fabrico*. חָשַׁב, *cogito, excogito, invenio, machinor*. Ex. XXXV. 30. — מַחֲשָׁבָה, *co-* [i] *gitatio, inventio*. Ex. XXXI. 4. Aristoph. Pac. v. 304. Athen. IX. p. 378. B. Theophr. Char. II. 5.

ἈΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΊΩ, idem. חָרַשׁ, *faber*. Ex. XXXVIII. 23.

*ἈΡΧΙΤΕΚΤΟΝΊΑ, *fabricatio, ars architectonica*. חֹשֶׁב part. *cogitans*, etiam *fabricans*. Ex. XXXV. 33. Vide Kreyssigii Symbolas P. V. p. 14. — מַחֲשָׁבָה, *excogitatio,* [k] *fabricatio*. Ex. XXXV. 30.

ἈΡΧΙΤΈΚΤΩΝ, *architectus, fabricator*. חָרָשׁ, *faber, artifex*. Ies. III. 2. Sir. XXXVIII. 30. 2 Macc. II. 30.

a ΑΡΧΙΦΥΛΟΣ, *princeps tribus.* רֹאשׁ, *caput.* Jos. XXI. 1. — רֹאשׁ עֶבֶט, *caput tribus.* Deut. XXIX. 10.

ΑΡΧΟΜΑΙ. Vide post ἄρχω.

ΑΡΧΟΝΤΙΚΑ, *quæ principis sunt.* נְדִיבוֹת. Symm. Ies. XXXII. 8.

ΑΡΧΩ, *impero, principatum gero,* item, *principem constituo.* מָשַׁל *do-*
b *minor.* Gen. I. 18. ὥστε ἄρχειν τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, ut *præessent,* h. e. *lumen præberent* diei et nocti. Apud Hesych. inde, ut videtur, ἄρχειν exponitur λάμπειν, *lucere.* Augustin. et Victor Afric. in *inchoationem* diei et noctis. Ib. XLV. 26. αὐτὸς ἄρχει πάσης Αἰγύπτου, ille *dominus est* totius Ægypti. Jud. VIII. 22. ἄρχε ἡμῶν, *impera* nobis.
c Vide et v. 23. 1 Par. XXIX. 12. Prov. XXII. 7. — נָדִיב, *liberalis.* Ies. XXXII. 5. Scilicet נָדִיב quoque *principem* notat, a נָדַב, in l. Arab. *nobilis fuit.* — נוּעַ, *moveo me.* Jud. IX. 9. 11. 13. πορεύεσθαι ἄρχειν τῶν ξύλων. Scilicet *movere se super aliquem* notat in hac orationis serie *præesse, imperare,* coll. v. 8. et 15. Arab. ﺳﺒﻖ *præcedere* notat. — נֵס,
d *vexillum.* Ies. XI. 10. ἄρχων ἐθνῶν. Vexillum superioritatis et dominii signum est. Vide Glassii Philol. S. p. 984. Secundum Bootium Anim. Sacr. p. 35. נָשִׂיא legerunt. — סוּר, *recedo.* 1 Sam. XXII. 14. ubi pro סָר, *recedens,* legisse videntur שַׂר, *princeps.* Apparet tamen, e lingua Arab. סוּר antiquitus *ascendendi* notionem habuisse. Vide
e s. ἀρχός. — *עָנָה, *alternis cano.* 1 Sam. XXI. 11. ubi cum ἐξάρχειν in codd. permutatur, ac Latino *præire* respondet. — עָצַר, *imperando coërceo.* 1 Sam. IX. 17. ἄρξει ἐν τῷ λαῷ. — עַתּוּדִים plur. *hirci.* Ies. XIV. 9. οἱ ἄρξαντες τῆς γῆς. *Hirci* seu *arietes* metaphorice *duces* et *gubernatores* populi significant. Confer Zach. X. 13. — פֶּרַע, *ulciscor.* Jud. V. 2. ἐν τῷ ἄρξασθαι, quam notionem
f habet vox Hebraica in l. Arabica. Vide infra s. v. ἄρχων. — רָדָה, *dominor.* Gen. I. 26. 28. — *שׂוּר in Piel *intueor, contemplor.* Theod. Job. XXXVI. 24. Permutavit fortasse Schin cum Sin. שׂוּר enim est *principatum tenere.* Sed dubiam rem reddit Vulgatus, qui habet: *de quo cecinerunt viri,* ex notione *canendi,* quam שׂוּר æque ac ἄρχειν
g habet. — הֵשִׂיר, שׂוּר Kal et Hiphil, *principem ago, constituo.* Jud. IX. 22. ἦρξεν Ἀβιμέλεχ ἐπὶ τῷ Ἰσραήλ, *tenuit* Abimelech *principatum* super Israëlem. Ies. XXXII. 1. Hos. VIII. 4. οὐ δι' ἐμοῦ ἦρξαν, *præfecerunt* tibi *principem* non ex me. — שָׁלַט Chald. *dominium habeo.* Dan. V. 7. — שָׁפַט, *judico.* Ies. XL. 23. —
h שִׁיר, *cantor,* a שׁוּר, *cano.* 2 Par. XXXV. 25. ἔλεγον πάντες οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι θρῆνον, dicebant omnes *præcentores* et *præcentrices* lamentationem. Psalm. LXVII. 27. προῆρχοντο οἱ ἄρχοντες καὶ αἱ ἄρχουσαι ᾠδήν, præcedebant *præcentores* una cum psallentibus. Hic in vocibus ἄρχοντες et ἄρχουσαι procul dubio subintellegere debemus ᾄσμα vel ᾠδήν. Conf. v. ἐξάρχων. Eodem au-
i tem sensu ἄρχειν legitur apud Theocrit. Idyll. A', v. 64. ubi aliquoties ita ingeminatur: ἄρχετε Βουκολικᾶς, Μῶσαι φίλαι, ἄρχετ' ἀοιδᾶς. Qui Græcis ἄρχων ᾠδῆς, Apuleio in libro de Mundo nuncupatur *dux carminis* et *præcentor.* — שִׁרֵר Pih. a שׁוּר. Vide
k supra s. שׁוּר. — שָׂרָה, *principem me gero.* Aqu. Gen. XXXII. 28. ἦρξας μετὰ θεοῦ, *princeps fuisti* cum Deo. Sed Philo de Temul. p. 251. et de Mutat. Nominum p. 1051. Aquilam ὅτι ἴσχυσας μετὰ θεοῦ scripsisse testatur. Symm. ἦρξας ἰσχύι

a πρὸς θεὸν, princeps fuisti robore, i. e. prævaluisti robore adversus Deum. — שׂוּר, *principatum gero.* Aqu. Symm. Prov. VIII. 16. ἄρξουσι.

ἌΡΧΟΜΑΙ, *incipio, dominor.* בָּרָא, *creo.* Gen. II. 3. ὧν ἤρξατο ὁ θεὸς ποιῆσαι. Nonnulli existimant LXX legisse הֵחֵל pro בָּרָא, quæ tamen voces et forma et sono nimium dif-
b ferunt. Alii contra statuunt eos legisse בָּדָא per Daleth μεταστοιχειώσει ipsis familiarissima, nam Arab. بدا *incipere, excogitare* notat. Mihi autem sensum expressisse videntur, et ἤρξατο ποιῆσαι est i. q. ἐποίησε, coll. Act. I. 1. ibique Intt. — הוֹאִיל Hiph. a יָאַל, *volo.* Gen. XVIII. 27. Fortasse permutarunt הוֹאִיל cum הֵחֵל. Lucem
c tamen quoque affundit huic versioni Arab. لوّل, *primus.* Idem valet quoque de reliquis locis, v. c. Deut. I. 5. Jos. XVII. 12. 1 Par. XVII. 27. ad quem locum vide Buxtorfium in Anticritica p. 678. Hos. V. 11. quibus adde Theodot. Ex. II. 21. — הוּסַד Hoph. a יָסַד, *fundor.* 2 Par. III. 3. ubi tamen הוּסַד, *fundatus est,* redditur a LXX libere
d vertentibus: ἤρξατο οἰκοδομῆσαι. — הֵחֵל Hiph. a חָלַל, *incipio.* Gen. IX. 20. ἤρξατο Νῶε ἄνθρωπος γεωργὸς, scil. εἶναι, h. e. *primus erat agricola Noachus.* Conf. Gen. X. 8. ubi εἶναι additur, et Fesselii Advers. Sacra Lib. IV. c. 2. p. 386. Aqu. Deut. II. 25. pro אָחֵל, *incipiam,* posuit ἄρξαι: ubi vel rescribendum est ἄρξομαι, vel illud ἄρξαι referendum
e est ad הֵחֵל v. 24. Vide ad h. l. Scharfenberg. LXX Deut. III. 24. σὺ ἤρξω δεῖξαι, *tu ostendisti.* V. et Jud. X. 18. XIII. 5. Sic etiam a Scriptoribus N. T. et exteris Græcis et Latinis ἄρχεσθαι et *cœpisse* aliis verbis additur, cum actio ipsa, non actionis initium, significatur. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Num. XVI. 46. ἦρκται, coll. Job. XIII. 5. et 2 Par. III. 10. Hesych. ἦρκται, f
ἤρξατο. Deut. II. 31. ἤργμαι, *cœpi,* coll. 1 Sam. XXII. 15. — *הִקִּיף, *circumeo.* Inc. Job. I. 5. ἤρξαντο, quod est prorsus contrarium iis, quæ in textu Hebraico leguntur: peractis convivii diebus. Mihi videtur Inc. ita interpretari voluisse: *cum in orbem transiissent, adeoque iterum inciperent.* Vide ad h. l. Drusium. Fortasse tamen ἤρξαντο per-
g tinet ad הָלְכוּ v. 4. pro quo הֵחֵלוּ legerit. — חָלָה : חִלָּה : הֶחֱלָה, Kal, Pih. Hiph. *ægroto, ægrotare facio.* Psalm. LXXVI. 10. νῦν ἠρξάμην. Legisse videntur הַחִלֹּתִי, ab הֵחֵל, *incepit,* a חָלַל, vel sine ה conjugationis characteristico חִלּוּתִי, *cœpi.* Mich. I. 12. Legerunt מִי הֵחֵל. Hos. VII. 5. Legerunt הֵחֵלוּ. — יִחֵל Pih. *sperare* h
facio. Ez. XIII. 6. Deduxerunt a חָלַל, unde הֵחֵל, *incipere.* — *רֹאשׁ, *caput, principium.* Jud. VII. 19. ἐν μέρει τῆς παρεμβολῆς ἀρχομένης, in parte castrorum *primorum.* — *פָּרַע, *dissolvo, dissipo, disturbo.* Jud. V. 2. sec. Basil. et Cod. Reg. ἐν τῷ ἄρξασθαι; ubi ἄρχεσθαι *dominari, imperare, subjugare,* vel *imperium alteri eripere* notat. — i
*שׁוּת, *pono.* Hos. VI. 11. ἄρχου τρυγᾶν, *incipe* metere. Acceperunt שׁוּת, in notione *faciendi,* quam habet, nec שׁוּת permutarunt cum שׂוּר, *principatum tenere,* aut legerunt שְׁרֵא (a שָׁרֵא, quod in libro Esdræ aliquoties occurrit, et Chaldæis est *incipere*), ut Bahrdtio placuit. — שְׁרֵא Chald. *incipio.* Esdr. V. 2. coll. 3 Esdr. VI. 2. Sir. XVIII. 6. τότε ἄρχεται, *tunc inveniet tantum superesse, ut quasi de novo*

a *incipiendum sit.* 1 Macc. V. 31. ἤρκται ὁ πόλεμος, h. e. *grave esse prœlium.* Ita Syrus bene quoad sensum, nam ἄρχομαι est h. l. *dominari,* quod si de *prœlio* dicitur, est i. q. βαρύνεσθαι, coll. IX. 17. Non opus itaque est conjectura Trendelenburgii, eum legisse ἦρται (Hesych. αἴρει, ἐγείρει, αὔξει), aut ἤρκται esse i. q. εἴρκται, a verbo εἴργω. Vide b quoque ad hunc locum notas Michaelis.

ἈΡΧΟΣ, *princeps, imperator.* מָשַׁל, *dominor.* Al. 2 Sam. XXIII. 3. Hesych. ἀρχὸς, ἡγεμών. ἈΡΧΩΝ, idem. *אַבִּיר, *potentissimus.* Symm. 1 Sam. XXI. 7. ἄρχων τῶν νομέων. — אָדוֹן, *dominus.* Ies. XXII. 18. — אֵיל et אֵל, *fortis.* Ex. XV. 15. Ez. XXXI. 11. — אֲנָשִׁים plur. c *homines, viri.* Jos. IX. 14. Jud. VIII. 15. — אֲנָשִׁים מֵרָאשִׁים, *homines ex capitibus,* i. e. *præcipui.* 2 Par. XXVIII. 12. — *בַּעַל, *dominus.* 2 Sam. VI. 2. Vulg. de *viris.* — *חֶלְדַּי, *Cheldai,* nomen proprium. Zach. VI. 10. παρὰ τῶν ἀρχόντων. N. L. — חֹרִים plur. *ingenui, nobiles.* Ies. XXXIV. 12. Jer. XXVII. 20. et XXXIX. 6. — יָסַר, *erudio.* 1 Par. d XV. 22. ἄρχων τῶν ᾠδῶν, ubi loco יָסַר nonnullis legisse videntur יָשַׁר a rad. שׁוּר, *dominari.* Buxtorfius autem in Anticritica p. 636. recte monuit, eos potius putasse סוּר esse i. q. שׁוּר, quemadmodum etiam antiquiores pariter ac recentiores interpretes סוּר recte per *præesse, præire,* seu *præcinere* explicarunt. — יָתֵד, *clavus, a quo aliquid sus-* e *penditur, paxillus.* Ies. XXII. 23. ubi vel sensum expresserunt (nam *clavus* h. l. metaphorice *principem* notat, a quo quasi pendet res publica), vel respexerunt notionem *excellentiæ* ac *eminentiæ,* quam quoque vox Hebraica habet. — לְאֹם, in plur. לְאֻמִּים, *nationes.* Gen. XXVII. 29. Ies. XXXIV. 1. XLI. 1. XLIII. 4. 9. In omnibus his locis pro arbitrio mihi transtulisse videntur. — f מְחֹקֵק part. Pih. *legislator.* Deut. XXXIII. 21. Ies. XXXIII. 22. — מֵלִיץ, *interpres, orator.* Ies. XLIII. 27. Sc. ibi per מְלִיצֵי sunt *sacerdotes* intellegendi, quatenus sunt interpretes voluntatis divinæ, qui v. 28. vocantur שָׂרֵי קֹדֶשׁ, *principes sanctuarii,* quem locum sine dubio in mente habuerunt LXX ita vertentes. — מֶלֶךְ, *rex.* Gen. XLIX. 20. g Num. XXIII. 21. Deut. XVII. 14. — מֹלֶךְ, *Molech,* idolum Ammonitarum. Levit. XVIII. 21. XX. 2. 3. 4. 5. Confer Outhovium in Bibl. Brem. Class. I. pag. 218. ubi ostendit bene LXX מֹלֶךְ, *Molech* vel *Moloch,* ἄρχοντα vel βασιλέα transtulisse. — מֹשֵׁל, part. *dominator.* Gen. XLV. 8. 2 Par. XXIII. 20. Psalm. CIV. 19. 20. — נָגִיד, *ante-* h *cessor, dux.* 1 Sam. IX. 16. X. 1. XIII. 14. — נָדִיב, *liberalis,* etiam *princeps.* Aqu. Cant. VI. 11. et VII. 11. Symm. Ies. XXXII. 8. LXX Job. XII. 21. Psalm. XLVI. 9. Ies. XIII. 2. — נְסִיכִים plur. *præfecti,* proprie *uncti.* Theod. et Vta Mich. V. 5. LXX Jos. XIII. 21. Psalm. LXXXII. 11. Ez. XXXII. 29. — נָשִׂיא, propr. *elatus super alios.* Gen. i XXV. 16. XXXIV. 2. Ex. XVI. 22. — *נָשִׂים plur. *fœminæ.* Jerem. XLIV. 9. ubi legerunt נְשִׂאִים. Nam quod Cappellus in Notis Critt. ad h. l. conjicit, eos legisse שָׂרָיו, minus est probabile. — סְגָנִים plur. *antistites.* Neh. IV. 19. V. 7. 17. Ies. XLI. 25. — סְרָנִים plur. *satrapæ.* Jud. XVI. 5. 24. 1 Sam. VI. 4.

a — עֶבֶד, *servus*. Num. XXII. 18. Scilicet vox עֶבֶד haud raro de *ministris regiis* dicitur, et h. l. sermo est de legatis Balaki, qui sec. v. 15. erant nobiles, principes. — פֶּתָה, *dux, præfectus*. Neh. III. 7. V. 14. Adde τοὺς 1 Jer. LI. 57. — פְּקֻדָּה, *visitatio*. Ies. LX. 17. τοὺς ἄρχοντάς σου. Bene ita transtulerunt terrici orationis convenienter: nam פְּקֻדָּה

b notat quandoque *præfecturam*, et, abstracto posito pro concreto, *præfectum*. — פְּרָעָה, *ultio*. Deut. XXXII. 42. Scilicet Arab. فَارِعٌ *principem* notat, et *magnatem*, unde nomen Pharaonis. — קֶדְקֹד, *vertex*. Deut. XXXIII. 20. Ies. III. 16. Sic *vertex* metonymice aliquoties sumitur in SS. In posteriori loco pro ἀρχούσας nonnulli conjecerunt

c legendum τραχήλους. — קָצִין, *dux, ductor*. Ies. I. 10. XXII. 3. Dan. XI. 18. רֹאשׁ, *caput*. Symm. Thren. I. 5. LXX Num. I. 4. VII. 2. Jud. X. 18. — רַב Chald. *magister, magnas*. Dan. II. 48. IV. 6. V. 12. — רֹדֶה partic. *dominans*. 1 Reg. IV. 24. — רֹזְנִים plur. *dominatores*. Ps. II. 2. ubi Symmachus ὕπαρχοι habet. Ies. XL. 23. — שֶׁבֶט, *sceptrum*. Gen. XLIX. 10. — שֹׁד, *vastator*. Hos. X. 15. Legerunt בְּשָׂד.

d Eodem modo et Ies. XVI. 4. pro שֹׁד, *devastatio*, legerunt שַׂר, *princeps*. — שָׂדֶה, *ager*. Gen. XIV. 7. et XXXII. 3. Legerunt שָׂדֵי, quod *principes* notat. — שִׁלְטוֹן Chald. *dominator*. Dan. III. 2. 3. — שַׁלִּיט: שַׁלִּיטָא, idem. Gen. XLII. 6. Dan. II. 10. 15. V. 31. — שׁוֹר, in plur.

e שְׁוָרִים, *bos, boves*. Hos. XII. 11. ubi in mente habuerunt vocem שׂוּר, *principatum habere*, ab h. l. prorsus alienam. — שָׁר part. a שׁוּר, *cantor*. 2 Par. XXXV. 25. Ps. LXVII. 27. Ἄρχων habet quandoque notionem *præcinendi*, ut Lat. *præire*. Vide supra. — שַׂר, in plur. שָׂרִים, *princeps, principes*. Gen. XII. 15. XLVII. 6. Num. XXI. 18. — אִישׁ שַׂר, *vir princeps*. Ex. II. 14. f

— שַׂר צְבָא*, *princeps militiæ, dux militum*. 2 Reg. V. 1. ἄρχων, ubi Inc. ἀρχιστράτηγος habet. Præterea legitur apud LXX Ez. XXVII. 8. ubi verba οἱ ἄρχοντές σου, quibus nihil respondet in textu Hebr., videntur e fine commatis huc irrepsisse. 1 Par. XXVIII. 1. ubi pro ἄρχων τῶν θησαυρῶν, seu, ut in aliis libris legitur, γαζοφύλαξ, nihil exstat in g textu Hebraico. Thren. II. 6. post καὶ ἱερέα additum legitur καὶ ἄρχοντα, cui etiam nihil respondet in textu Hebr. Videntur hic duæ interpretationes vocis כֹּהֵן coaluisse, et verba καὶ ἄρχοντα tribuenda esse Symmacho. כֹּהֵן enim in universum *eum* notat, *qui alicui præest, præfectum, gubernatorem*, coll. 2 Sam. VIII. 18. Exod. III. 2. (ubi Chal- h dæus רַבְרַבִּין, *duces*, habet) et Job. XII. 6. ubi ita vocantur *ministri regii*. 3 Esdr. I. 29. ubi respondet Hebr. הוֹרִים, *jaculatores*, quod est in textu Hebraico. 2 Par. XXXV. 22. ubi interpres potius legit חֹרִים sive הַחֹרִים, *nobiles*, quod recte mavult Bretschneiderus, quam הַשָּׂרִים, quod Trendelenburg conjecit. Sir. X. 14. ἄρχουσι opponun- i tur πραεῖς, adeoque ἄρχοντες sunt *elati animo, insolentes, superbi, tyranni*, ut Syrus quoque et Arabs transtulerunt.

Ἄρχων Ἀρχόντων, *princeps principum*. שַׂר שָׂרִים, idem. Dan. VIII. 25.

a ΑΡΧΩΝ ΒΑΣΙΛΕΊΑΣ, *princeps regni.* מֶלֶךְ, *rex.* Dan. X. 13.

ΑΡΧΩΝ ΕἸΜῚ, *princeps sum.* — הָיָה מֹשֵׁל, idem. 1 Reg. IV. 21. — הִשְׁתָּרֵר Hithp. a שָׂרַר, *principatum teneo, s. sumo.* Num. XVI. 13.

ΑΡΧΟΥΣΑ, *princeps fœmina, principissa.* גְּבֶרֶת, *hera, domina.* Ies. XLVII. 7. — שָׂרָה, part. fœm.

b a שׁוּר, *cantatrix.* 2 Par. XXXV. 25. — שָׂרָה, fœm. a שַׂר, *princeps.* Jud. V. 29. 1 Reg. XI. 3. Ies. XLIX. 23. — שָׂרָתִי, cum ה paragogico. Thren. I. 2.

Ἀρώδιος, i. q. ἐρώδιος. Confer Var. Lectt. Deut. XIV. 16. Secundum dialectum Atticam et Doricam α haud raro pro ε ponitur. Hinc Latinum *ardea* et *ardeola* fortasse c originem suam duxit.

ΑΡΩΜΑ, *aroma, odoramentum.* בֹּשֶׂם, in plur. בְּשָׂמִים, idem. 1 Reg. X. 2. ubi cum ἡδύσματα permutatur in codd. 2 Reg. XX. 13. 1 Par. IX. 29. 30. Adde Aquilam Ex. XXX. 27. Cant. VI. 1. φρασιαὶ ἀρώματος, areolæ *herbis aromaticis* consitæ. — נְכֹאת, *aroma contusum.* Aqu. Symm. Ies. XXXIX. 2. — d סַמִּים, plur. 2 Paral. II. 4. Theod. Ex. XXX. 7.

ΑΡΩΜΑΤΊΖΩ, *aromatibus condio.* Usurpatur speciatim de *iis, qui mortuos condiunt.* חָנַט, idem. Aqu. Gen. L. 26. ἠρωμάτισαν. — חֲנוּט part. Pah. Aqu. Gen. L. 3. τῶν ἀρωματιζομένων, *aromatibus conditorum.*

ΑΣΆΛΕΥΤΟΣ, *inconcussus, immotus.* טֹטָפוֹת, plur. *frontalia,* e *schedæ memoriales,* φυλακτήρια dictæ in N. T. Ex. XIII. 16. Deut. VI. 8. et XI. 18. Sam. Petitum, qui (in Var. Lectt. Lib. II. cap. 3.) pro ἀσάλευτα hic legendum censet ἀζάλευτα (h. e. appensa αἰδοῖα ἐπὶ ἀστραγάλῳ), merito confutant Witsius Ægypt. Lib. II. cap. 9. §. 11. et Spencerus de Legibus Hebr. Ritual. Lib. IV. c. II. p. 1210., quorum posterior etiam approbat sententiam f illorum, qui ἀσάλευτα *immota* et *inconcussa* denotare judicant, et LXX eam vocem usurpasse, quod sensum vocabuli טֹטָפוֹת feliciter interpretentur. Nam vocem illam res notare docet fronti vel manui tam firmiter alligatas, ut illic immotæ maneant et inconcussæ, atque inde Hebræos illam ad *phylacteria* significanda aptam existimasse, quæ in g fronte manuque sinistra semper hærere, præsertim inter orandum, nec inde moveri debuerunt. Sic Aquila etiam טֹטָפוֹת interpretatur ἀτίναχτα, *impiota.* Male itaque Michaëlis conjecit LXX exprimere voluisse Arab. طَفَّ, *agilis fuit,* et طَافَ, *expandit alas ad volandum.*

ΑΣΑΛΙΣΑῊΛ vel Ἀσιλισήλ. Est ipsa vox Hebr. cum ה præfixo. h הַשְׁלִישִׁי, *tertius.* Jer. XXXVIII. 14.

ΑΣΑΡΗΜΏΘ. Ipsa vox Hebr. הַשְׁדְּמוֹת, pro qua Masoret hæ legunt הַשְּׂדֵמוֹת. Jer. XXXI. 40. Euseb. Onom. Urbium et Loc. SS. scribit Ἀσαδημώθ, ac Aquilam hanc vocem τὰ προάστια, *suburbana,* interpretatum esse testatur. Alii i *campestria, regiones, planities* interpretantur.

ΑΣΑΦΊΜ. Ipsa vox Hebraica אֲסַפִּים, *congregationes.* 1 Paral. XXVI. 17. τοῖς ἀσαφίμ. Ita enim ibi in codice quodam scriptum esse pro εἰς τὸ ἰσυφίμ, vel, ut in Cod. Alex. legitur, εἰς τὸ ἀσαφείν, recte colligit Bielius e Gloss. MSS. in Lib. 1 Paral. ubi τοῖς ἀσαφίμ exponitur τοῖς προθύροις, *vestibulis.* k

ΑΣΒΕΣΤΟΣ, *calx.* חֹמֶר, *cæmentum.* Syr. et Hebr. Gen. XI. 3.

ΑΣΒΌΛΗ, vel ἄσβολος, *uligo, favilla,* secundum Phavorinum ex ἄσις,

a h. e. ἰὸνος, et βάλλω. Est enim *fuligo* quasi fumus pulverulentus. שְׁחוֹר, *nigredo*. Symm. et LXX Thren. IV. 8.

'ΑΣΕΒΕΙΑ, *impietas*, etiam *iniquitas et injustitia erga alios*. *בַּעַל, *dominus, patronus*. Prov. I. 19. τῇ ἀσεβείᾳ. Legerunt בְּעָוְלוֹ, quam lectionem faciliorem vulgata judicat Jaegerus ad h. l. — *הַוָּה, *pravitas*.

b Inc. Prov. XI. 6. ubi tamen lectio ἀσεβείᾳ, quæ in Procopio reperitur, sine dubio profluxit e Scholio, quod in editione Bosiana reperitur. — זָדוֹן, *superbia*, etiam *impietas*, e stilo SS. Deut. XVIII. 22. ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν ὁ προφήτης, impie, h. e. *non jussu divino* loquitur hic propheta. — זִמָּה, *scelus*. Ez. XVI. 57. XXIII. 27. 29. — חָמָס, *vis, violentia*. Ps.

c LXXII. 6. Jer. VI. 7. Ez. XII. 19. Hab. II. 17. ubi ἀσέβεια *iniquitatem erga alios* notat. — חֲרָדָה, *trepidatio*. Prov. XXIX. 25. ἀσέβεια ἀνδρὶ δίδωσι σφάλμα. Nescio, cur ita transtulerint. Num fortasse ideo, quia impietas hominem anxie timidum reddere solet, aut quia impietas est objectum trepidationis aut *pudoris*? nam hanc quoque sig-

d nificationem habet Arab. خزي

Confer infra s. v. תּוֹעֵבָה. — מוֹעֲצוֹת, plur. *consilia*. Prov. I. 31. ubi series orationis docet, *consilia prava ac impia* intellegenda esse. — מִרְמָה, *fraus*. Hos. XI. 13. ἐν ἀσεβείαις. Bene quoad sensum. Nam מִרְמָה, ut כַּחַשׁ, notat h. l. *simulationem pietatis, impietatem*, quæ ita vocatur, quia Israëlitæ promise-

e rant Deo, se eum culturos esse, et Deus hac lege iis promiserat, se eos esse tuiturum et ornaturum, ut adeo Israëlitæ sic mentiti et Deum dolo circumvenisse viderentur. — סָרָה, *aversio*. Deut. XIX. 16. — עָוֹן, *iniquitas*. Ps. XXXI. 6. Ez. XXXIII. 9. — פֶּשַׁע, *prævaricatio*. 1 Sam. XXIV. 12. Psalm. V. 12. LXIV. 8. — *רָשָׁע, *impius*. Symm. Prov. XXIV. 15. ubi pro ἀσέβειαν vel *f* reponendum est ἀσεβείᾳ, quasi legerit בְּרֶשַׁע, vel scribendum est ἀσεβής. — רֶשַׁע, *improbitas*. Prov. IV. 17. Cohel. VIII. 8. Hos. X. 4. — רִשְׁעָה, idem. Deut. IX. 4. XXV. 3. Prov. XI. 5. — תּוֹעֵבָה, *abominatio*, etiam *impietas*, quatenus est aut esse debet *abominabilis*. Ezech. XIV. 6.

'ΑΣΕΒΕΩ, *impie ago, impius sum*. *g* הִזִּיד, Hiph. a זוּד, *superbio*, etiam *impie ago*, e stilo V. T. Deut. XVII. 13. XVIII. 20. — זִמָּה, *scelus*. Ez. XVI. 26. — חָמַס, *vim facio*. Prov. VIII. 36. ἀσεβοῦσιν εἰς τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, ubi ἀσεβεῖν est i. q. ἀδικεῖν (qua voce h. l. Aqu. et Symm. utuntur) ac notat: *injurium esse, lædere*. Vulg. *lædet animam suam*. Jer. XXII. 3. Soph. III. 5. — מָרָה, *h rebello*. Thren. III. 41. Impius ex usu loquendi SS. contra Deum rebellare dicitur. — פָּשַׁע, *prævaricor*. Ies. LIX. 13. Jer. II. 8. 29. III. 13. — *רָשׁ, *pauper*. Prov. XXVIII. 3. ἐν ἀσεβείαις. Legerunt רָשָׁע, *improbitate validus*. — הִרְשִׁיעַ רָשָׁע, Kal et Hiph. Job. IX. 20. τὸ στόμα μου ἀσεβήσει, h. e. ut Montf. transtulit: *os meum impia loquetur, adeoque me condemnabit*. 'Ασεβεῖν est h. l. *tanquam impium tractare*, et ex adjuncto *condemnare*. Ibid. X. 7. 15. Ps. XVII. 22. — תֶּבֶל עָשָׂה, *confusionem facio*. Lev. XX. 12. ἠσέβησαν, nefandum seu turpissimum flagitium commiserunt. — תָּם, *integer, perfectus*. Job. IX. 21. ἠσέβησα, ubi Grabius in textum e conjectura re-

a cepit ἠνόμησας, quam emendationem orationis nexus efflagitat.

ΑΣΕΒΕΙΝ ΔΙΔΑΣΚΩ, *impie agere doceo* seu *declaro*, h. e. *condemno*. הִרְשִׁיעַ Hiph. *impium pronuncio, condemno*. Job. X. 2. ubi Aquila κατακλίνω habet.

ΑΣΕΒΗΜΑ, *impietas*. זְמָה, *scelus*. Lev. XVIII. 17. — חַטָּאָה et חַטָּאת, *peccatum*. Thren. IV. 22.

b — *מַעֲלָל *opus, studium*, in utramque partem. Ed. Vta Hos. VI. 2. ubi de *studiis perversis* sermo est. — פֶּשַׁע, *prævaricatio*. Thren. I. 15. — רֶשַׁע. *improbitas*. Aqu. Ps. XLIV. 8. Voce hac usus quoque est Ælianus V. H. Lib. III. c. 17. et XI. 4.

ΑΣΕΒΗΣ, *impius*. אָוִיל, *stultus*. Prov. I. 7. ἀσεβεῖς: convenienter

c usui loquendi SS. cujus multa exempla maxime in Proverbiis Salomonis reperiuntur. — אָוֹנִים plur. ab אָוֶן vel אָוֹן, *robora, divitiæ*. Prov. XI. 7. Deduxerunt h. l. ab אָוֶן. — אָוֶד, *exitium*. Prov. XXIV. 22. ἐξαίφνης γὰρ γίνονται τοὺς ἀσεβεῖς. Ita Bielius Trommium secutus, sed perperam. Nam ἀσεβεῖς ibi exprimit tantum affixum ים in voce אֲדָמִים,

d et γίνονται respondet formulæ וְקוֹם. — אֶרֶץ, *terra*. Prov. XXVIII. 2. δι' ἀμαρτίας ἀσεβῶν. Bene quoad sensum. Nam אֶרֶץ, uti in universum pro *hominibus terram inhabitantibus* ponitur, ita quandoque *certum genus hominum*, et haud raro *impios, scelestos* denotat. — בֹּגֵד part. *perfide agens*. Aqu. Symm. Theod. Prov. II. 22. — בְּלִיַּעַל,

e *nequam*. Jud. XX. 13. Job. XXXIV. 18. — דַּל, *tenuis*. Prov. X. 16. συντριβὴ δὲ ἀσεβῶν πτωσία. Libere, ac, ut putabant, seriei orationis convenienter ita verterunt. Etiam apud Luc. h. l. legitur ἀγέλας ἀσεβῶν, ubi videndus Montfauconius in notis ad Hexapla T. II. pag. 391. qui putat illud ἀσεβῶν in hunc alium Interpretem irrepsisse ex LXX pro ἀτέκνων. — זָר, *peregrinus*. Ies. XXV. f 2. 5. ubi ἀσεβῆς, at in N. T. ἁμαρτωλὸς, videtur *paganum* significare. Vide Lex. N. T. s. v. ἁμαρτωλός. — חַטָּאִים part. *peccans*. Prov. XIII. 28. — חַטָּאִים, plur. *peccatores*. Ps. XXV. 8. L. 14. Prov. I. 10. — חָמָס, *vis, violentia*. Hab. I. 9. Non legerunt לְחֹמֶס, sed putarunt, et quidem recte, abstractum h. l. positum esse pro concreto. — חָנֵף, g *profanus, hypocrita*. Job. VIII. 13. XV. 34. XXVII. 8. Prov. XI. 9. Ies. XXXIII. 14. — כְּסִיל, *stultus*, etiam *impius*. Prov. I. 22. 32. III. 35. XIII. 20. — מֹרֶד, *rebellis*. Ez. XX. 38. — מְרַע, *maleficus*. Job. VIII. 20. — מְשֻׁחֲתִים, *corrumpens*. Prov. XXVIII. 24. — נֶגֶד יְהוָה, *contra Dominum*. Prov. XXI. 30. πρὸς τὸν ἀσεβῆ. Videntur h legisse בֹּגֵד Symmachus, adeoque ἀσεβὴς, ut recte ad h. l. observavit Jaegerus. — נְדָחָה part. fem. Niph. ab נָדָה, *facta, quod sit*. Prov. XIII. 20. ἐπιθυμία ἀσεβῶν sec. Ald. et Compl. Sed rectius ibi legitur εὐσεβῶν e Vatic. ut ita נְדָחִים, quod non intellegerent, transtulerint studio aucupandæ oppositionis ad ἀσεβῶν. Sed potest quoque altera i lectio defendi, si נָהָה cum Arnoldio et Dathio derivetur a נָדַד, quod in l. Arab. notat: *interdicere aliquid*: hoc sensu: *cupiditas interdicto delectat*. — עָוִיל, *iniquus*. Job. XVI. 11. — עַלִּיז, *exultans*, etiam *insolens, protervus*. Ies. XXIV. 8.

a פֶּרֶץ, *ruptura*. Ies. XXVIII. 21. In mente habuerunt notionem *violenter ac impie agendi*, quam habet quandoque פָּרַץ, aut potius legerunt פָּרִצִים, et acceperunt sensu metaphorico, *qui lacerant* et *perfringunt*, h. e. *proterve violant leges divinas*. — פֶּשַׁע, part. *prævaricator*. Hos. XIV. 10. — *פָּשַׁע, *prævaricatio*. Thren. I. 5. ἀσεβῶν sec. Ald.
b vitiose pro ἀσεβειῶν e compendio scribendi. — רַעַה, *malum*. Prov. XI. 19. διωγμὸς ἀσεβοῦς: ubi ἀσεβοῦς est a neutro ἀσεβὲς deducendum, id quod postulat Hebr. רָעָה, cui respondet. Voluit hoc quoque Vulgatus, qui habet: *sectatio malorum*. — רָפָא, *gigas*, it. *mortuus*. Ies. XXVI. 19. ubi vocem Hebr. inepte sensu metaphorico acceperunt, coll.
c Prov. V. 5. et VII. 27. — רָשׁ, *pauper*. Prov. XXVIII. 2. Legerunt רַע. Similis aberratio reperitur Prov. XXIX. 7. — רָשָׁע, *improbus*. Gen. XVIII. 23. 25. Ex. IX. 28. XXIII. 7. — רֶשַׁע, *improbitas*. Cohel. III. 16. VII. 26. — אַנְשֵׁי רֶשַׁע, *viri improbitatis*. Job. XXXIV. 8. — רִשְׁעָה, *improbitas*. Prov. XIII. 6. — לֹא שָׁמַע, *non*
d *audio*. Job. XXXVI. 12. ἀσεβεῖς, *impios, qui non audiunt*, seu admittunt præcepta divina. — *תְּהוֹם, *abyssus*. LXX sec. Hex. Job. XXXVIII. 30. ἀσεβοῦς. Est hoc antiquum mendum, quod Catena et alii libri retinuerunt pro ἀβύσσου, (quod etiam in Compl. reperitur,) ut jam recte legendum conjecit Nobilius. Præterea legitur apud
e Inc. Job. VIII. 20. ubi verba παρὰ τὸν ἀσεβῆ εἴη ἂν ὁ εὐσεβὴς (*præ impio fuerit certe pius*), quæ in Cod. Regio reperiuntur, sunt, ut Montf. recte judicavit, merum scholion aut additamentum e Scriptore Ecclesiastico. De loco Cohel. VII. 21. videndus est Desvœux in Comment. ad h. l. p. 260. 1 Macc. III. 15. et IX. 73. ἀσεβὴς *gentilem, omnemque*
f notat, *qui non est Judæus*. Vide supra s. v. ἁμαρτωλός. Hesych. ἀσεβὴς, ἄθεος, ἁμαρτωλός. Suidas: ἀσεβεῖς, οἱ πολυθεΐαν ἢ ἀθεΐαν θρησκεύοντες.

ἈΣΕΒΗ῾Σ ΕΙ῾ΜΙ, *impius sum*. רָשַׁע, *impius sum*. Job. IX. 29.

ΤΙ῾ΘΗΜΙ ΕΙ῾ΝΑΙ ἈΣΕΒΗ῾, *pono esse impium*, h. e. *condemno*. הִרְשִׁיעַ Hiph. *improbum pronuncio, condemno*. Job. XXXII. 3.

g ἈΣΕΒΕ῾ΣΤΑΤΟΣ, superl. *impiissimus*. רָשָׁע. Job. XXXIV. 18. Adde 4 Macc. XII. 11.

ἈΣΕΒΩ῾Ν, part. *impius*. רָשָׁע, idem. Deut. XXV. 2. Adde Sap. XIV. 9.

*ἈΣΕΔΕ῾Κ. הֲדֶרֶךְ, nomen proprium. Ies. XIX. 18. Cf. Vriemoet. Obss. Miscell. p. 82. seq.

ἈΣΕ῾ΛΓΕΙΑ, *lascivia, impudicitia, scortatio*. Sap. XIV. 26. μοιχεία καὶ
h ἀσέλγεια. 3 Macc. II, 26, ubi verba ἀναριθμήτοις ἀσελγείαις διηρκέσθη Bretschneiderus vertenda putat: *in summa insolentia et injuria perseveravit*, ut ἀσέλγεια sit *insolentia* et *quævis insignior injuria*. Syrus ܪܟܝܪܘܬܐ, *iniquitates*. Hesych. ἀσέλγεια, πορνεία. Suidas: ἀσέλγεια, ἀντὶ τοῦ πολυτέλεια. οὕτως Αἰσχίνης. ἢ ἀσέλγεια, πορνεία, ἀκαθαρσία, μιαρία. Cf. Lex. N. T. s. h.
i v.

ἈΣΕΛΓΩ῾Σ ΛΑΛΕ῾Ω, *lascive loquor*. הֵילִיל, Hiph. a יָלַל, *ejulo*. Aqu. Hos. VII. 14. ἀσελγῶς ἐλάλησαν; ad quem locum Bahrdtius in Apparatu Critico p. 54. observat, יָלַל primum dictum esse de *amantibus, qui præ cupiditate macerante ingemiscunt*, et hinc ortum esse partim ἀσελγῶς ἐλάλησαν apud Aquilam, partim apud Symm. ἐχρεμέτισαν, quod de *equis hinnientibus* adhibetur. — מְשָׂרֵבֶת דֶּרֶךְ *implicans*

a *vias.* Jer. II. 23. Aqu. et Symm. *ἀσιλγῶς ἐλάλησαν* e cod. Colbertino, ad quem locum vid. Montf. Videtur aut scholion esse, aut ad alium locum pertinere: nisi fortasse aliud legerint. Doederleinius (in Eichhornii Repert. Bibl. et Or. Literat. Tom. I. p. 233.) hæc verba ad בִּכְרָה קַלָּה, *dromedaria levis*, referenda, et *ἐλάλησεν* legendum esse
b conjicit. Spohnius ad h. l. arbitratur, diversas radices ab Intt. esse h. l. permutatas, nempe סָרַךְ, et סָרַח, quod notat *luxuriatus est.* Kreyssigius denique in Symb. P. VI. p. 4. existimat, ortam esse hanc notam hexaplarem ex loco Victoris Antiocheni male intellecto, vel potius non accurate inspecto, quem Bosius in notis ad verbum ὠλόλυξε
c laudavit: Ὥσηὲ δὲ φησὶν ὁ προφήτης (cap. VII. 14.) *ὀλόλυζον ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτῶν, ὅπερ Ἀκύλας καὶ Σύμμαχος, ἀσιλγῶς ἐλάλησαν, ἐξέδωκαν.* Mihi vero sensum formulæ *implicare verba* expressisse videntur. Certe Arab. شَرَكَ, *implicuit*, transfertur ad *cursum, quo animal lasciviens per involutas ambages et identidem in se quasi replicatas vagatur.* Cf.
d Schroederi Obss. Select. p. 10.

Ἀσέληνος νύξ, *nox illunis.* אֹפֶל, *tenebræ.* Inc. Ps. X. 2. Adde Thucyd. III. 22.

Ἄσημος, *non signatus, non variegatus.* עֲטֻפִים part. Pah. plur. *serotinæ pecudes.* Gen. XXX. 43. Nempe oves serotinæ ac debiliores non erant variegatæ et versicolores, coll. v. 39. et 40. Dicitur etiam
e *ἄσημος homo obscurus, ignobilis, qui est e plebe,* 3 Macc. I. 14. ubi Syrus ܡܣܟܢܐ, *pauperem, egenum*, habet. Glossæ: *ἄσημος, ignobilis. ἀσημότης, ignobilitas. Ignobilis, ἄγνωστος, ἄσημος.* Conf. Lex. N. T. s. h. v.

Ἄσηπτος, *non putrescens, incorruptus, incorruptibilis.* Jungitur cum *ξύλον* et *στύλος.* — ΞΥΛΟΝ ΑΣΗΠΤΟΝ, *lignum non putrescens,* f legitur pro עֵץ לֹא יִרָקֵב, *lignum, quod non putrescit,* Ies. XL. 20. — גֹּפֶר, *cupressus.* Inc. Gen. VI. 14. Speciem pro genere posuerunt. — עֵץ שִׁטִּים, *lignum Siddim*, quod est lectissima quædam cedri species. Exod. XXV. 5. 10. 13. 23. 28. Deut. X. 3. In omnibus his locis arborem non suo certo ac proprio vocabulo nominarunt, sed descrip- g serunt ejus naturam. — צַעֲצֻעִים plur. *id quod ex formis diversis constat,* ex aliorum autem sententia: *instar puerorum.* 2 Par. III. 10. sec. Ald. Compl. *ix ξύλων ἀσήπτων.* Sine dubio mera conjectura ducti, ac veram notionem vocis Hebr. ignorantes, ita transtulerunt. — Στύλος ἄσηπτος, *columna non putrescens.* עַמּוּד שִׁטִּים, *columna Sittim vel* h *cedrina.* Ex. XXVI. 32. 37. XXXVI. 34. Vide supra s. v. *ξύλον ἄσηπτον.*

Ἀσθένεια, *imbecillitas, infirmitas.* דְּמִי *meridies.* Aqu. Symm. Ies. XXXVIII. 10. Sensum expresserunt ac דְּמִי acceperunt in notione *excidii.* — מִכְשׁוֹל, *offendiculum.* Jer. VI. 21. Admodum cognatæ sunt notiones imbecillitatis et i offensionis. Nam qui imbecillis est, facile offendit. Vide quoque infra s. v. מַכְשֵׁלָה. Adde Theod. Ez. III. 20. — מָכְשָׁל part. Hoph. *projectus.* Jerem. XVIII. 23. *ἡ ἀσθένεια αὐτῶν.* Loco מִכְשֹׁלִים legerunt מִכְשׁוֹלָם. — מַכְשֵׁלָה* *ruina.* Symmach. Theod. Ies. III. 6. ubi non aliter legerunt, sed *ἀσθένεια* est h. l. metaphorice *respublica afflicta et ex-* k *hausta.* Hieronymus vertit: *ruina.* — מַעֲשֶׂה, *opus.* Job. XXXVII. 7. Sensum expresserunt: nam *ἀσθένεια* est h. l. in eo, quod sine Deo nihil efficere valeant, ut series orationis

docet. — עֶצֶבֶת, *dolor.* Psalm. XV. 3. — *עֲלַע, *claudicatio,* ac metaphorice in universum *infortunium.* Ed. Vta Psalm. XXXIV. 15. — שָׁפָל, *humilis, demissus.* Cohel. XII. 4. 2 Macc. IX. 21. περιπεσὼν ἀσθενείᾳ δυσχέρειαν ἰσχύσῃ, incidens in morbum gravem. Ibid. v. 22. Cf. Lex. N. T. s. h. v.

'ΑΣΘΕΝΗ'Ω, *imbecillis, infirmus sum, deficio.* אֵין כֹּחַ, *sine robore.* Ies. XLIV. 12. — אָמְלַל, Pyh. *languesco.* 1 Sam. II. 5. Thren. II. 8. — דָּאַב, *doleo.* Ps. LXXXVII. 19. — דַּל, *tenuis, attenuatus.* Jud. VI. 15. sec. Vat. ubi ἀσθενῆ vel de iis dicitur, *qui sunt exigui numero,* vel de iis, *qui sunt in misera et humili conditione.* Posterius h. l., si nempe אֶלֶף accipitur de *familia.* 2 Sam. III. 1. XIII. 4. τί σω, ὅτι οὕτως ἀσθενεῖς; quid tibi, quod ita deficias, aut *macie attenueris?* — דָּלַל, *exhaurior.* Jos. XXVIII. 4. — הִתְמוֹלֵל, Hithp. a מוּל, *excisus sum.* Psalm. LVII. 7. ἐκτενῶ τὸ τόξον αὐτοῦ, ἕως οὗ ἀσθενήσουσιν, ubi ἀσθενῆ de *sagittis* usurpatum notat *scopum non ferire.* Vulgat. *infirmentur.* Hieron. *conterantur.* — חוּל, *pario,* it. *maneo.* Hos. XI. 7. ἠσθένησαν, quasi legissent חָלָה a חָלָה. — חָלָה, *ægroto.* Jud. XVI. 7. 11. Ez. XXXIV. 4. Dan. VIII. 27. ἀσθενήσας ἡμέρας πολλάς, h. e. *jejunavi* per aliquot dies: nam jejunio maceratur corpus. Eodem modo ἀσθενῆ *jejunium agere* notat. 1 Macc. I. 27. ubi etiam Syrus sic intellexisse videtur. — חָתַת, *frangor.* 1 Sam. II. 4. τόξον δυνατῶν ἠσθένησε. — *כָּסַל, *stulte ago.* Theod. Jer. X. 8. Non opus est statuere, eum כָּשַׁל legisse, nam etiam Arab. كسل notat *languidus fuit,* et *languide egit.* — כָּשַׁל, נִכְשַׁל, הִכְשִׁיל, Kal, Niph. et Hiph. *impingo, impingere facio.* Symm. Theod. Ies. XL. 30. ubi ἀσθενῆ est: *quasi præ infirmitate cadere et impingere.* Vulgat. *in infirmitate cadent.* Theodot. Jerem. VIII. 12. Symm. Prov. IV. 19. ubi ἀσθενῆ est *lassari, fatigari.* Causam posuit pro effectu. LXX 1 Sam. II. 4. Job. IV. 4. Ps. IX. 3. Sæpius כָּשַׁל ex usu l. Syr. (ܟܫܠ, *infirmus fuit*) et Arab. (كسل, *torpuit, languit*) *debilem esse, debilitari* notat, ut multis exemplis docuit Simonis in Lex. Hebr. pag. 836. Adde Hos. XIV. 2. ubi in Rom. et Ald. vitiose excusum est ἠσθένησαν pro ἠσθένησας. Confer Grabii Proleg. T. II. c. 1. Mal. II. 8. ἠσθενήσατε πολλοὺς ἐν νόμῳ: ubi ἀσθενῆ est *aliis ad peccandum auctorem esse,* i. q. σκανδαλοῦν et σκανδαλίζειν. Fortasse tamen pro ἠσθενήσατε legendum est ἠσθενώσατε, vel ἠσθενίσατε: nam ἀσθενοῦν et ἀσθενίζειν est *infirmare.* Aqu. et Symmach. habent: ἐσκανδαλώσατε. — מְכָשׁוֹל, *offendiculum.* Ez. XXI. 15. — מַכָּשֵׁלָה, idem. Theod. et LXX Soph. I. 3. ἀσθενήσουσιν, ex usu linguæ Syr. et Arab., de quo vide supra s. v. כָּשַׁל. — מָעַד, *nuto, vacillo.* 2 Sam. XXII. 37. ubi cum σαλεύεσθαι permutatur in codd. ac posuerunt antecedens pro consequente: nam nutatio est effectus imbecillitatis pedum. 'Ασθενῆ igitur h. l. est *præ imbecillitate pedum ac talorum nutare et titubare.* Vide seq. Ps. XVII. 40. et XXV. 1. — *מֵעָתָּה, *ex tunc.* Dan. X. 17. sec. Chis. ἠσθένησα. Forte legit מְעֻנֶּה. — נִלְאָה, *fatigatus sum.* Psalm. LXVII. 10. — נִמְהָר Niph. *præcipitor.* Ies. XXXII. 4. ubi οἱ ἀσθενοῦντες metaph. sunt *stulti, insipientes,* quemadmodum נִמְהָרִים *præcipites, temerarii.*

a Vulg. cor *stultorum*. — סָרַח, *luxurio*. Ezech. XVII. 6. ὑγίνετο εἰς ἄμπελον ἀσθενοῦσαν. Ita verterunt oppositionis causa; opponitur enim cedro. Præterea vitis luxurians non solet in altum surgere. — עָפָה, Piel, *pipio*. Ies. XXIX. 4. ἡ φωνή σου ἀσθενήσει. Bene quoad sensum: nam vox humilis et submissa, quam pythones affectabant, recte ἀσθενὴς b dici poterat. — קָצַר, *curtus, brevis*. 2 Reg. XIX. 26. ἠσθένησαν τῇ χειρί. Sensum secuti sunt. — רָכָה, *mollesco*. Ies. VII. 4. μηδὲ ἡ ψυχή σου ἀσθενείτω, h. e, *neque spem tuam abjicias*. — רָפָה, *deficio*. Al. Jud. XIX. 9. ἠσθένησεν ἡ ἡμέρα εἰς τὴν ἑσπέραν, *deficit* seu *inclinat* dies in vesperam, ubi cum κλίνει permutatur in codd. Usurpatur autem h. l. c ἀσθενεῖν de *die inclinante ad vesperam*, quia vesperæ tempore lux est quasi debilior. — שָׁפַל Pih. *orbo*. Malach. III. 11. ubi ἀσθενεῖν dicitur de vitibus infructuosis ac sterilibus, certe uvas maturas non producentibus. 1 Macc. II. 6. ubi vid. Michaëlis. Ibid. XI. 40. ἀσθενῶ ταῖς διανοίαις est *animis concidere, spem abjicere*: ubi vid. Syrus. Vide quæque supra d s. v. רָכָה.

Ἀσθενὴς, *imbecillis, infirmus, impotens*. אֶבְיוֹן, *egenus*. Prov. XXXI. 9. — דַּל, *tenuis, attenuatus*. 2 Sam. XIII. 4. sec. Vat. e quo loco luculenter apparet, ἀσθενῆ non semper *eum notare, qui morbo aliquo laborat, sed etiam, qui morboso similem speciem habet*, et v. c, *pallidus*, seu *labefactus est*. Adhibetur enim e ibi de eo, qui præ amore (qui sæpius apud Latinos *morbus* dicitur) macie attenuatur ac pallet: coll. v. 2. Incertus ibi habet συντήκεις. Vulg. *attenuaris macie*. Adde Prov. XXI. 13. — *זוּעָה, *tristis*. Dan. I. 10. ubi זוֹעֲפִים sec. Chis. redditur per διατεταμμένα καὶ ἀσθενῆ, quorum alterutrum est vel glossa, vel alius interpretis. — חֻלְּאִים, *congregatio attritorum*, de qua voce videndus est Schultensius in Op. Min. p. f 182. seq. Aqu. Psalm. X. 8.—עָנִי, *afflictus*. Job. XXXVI. 15. Prov. XXII. 22. οἱ ἄλλοι et LXX ibid. XXX. 14. — בֶּן עֳנִי, *filius afflictionis*. Prov. XXXI. 5. — רִזָה fœm. *macilenta*. Ez. XXXIV. 20. προβάτου ἀσθενοῦς. — רָךְ, *tener, mollis*. Gen. XXIX. 17. — רָפֶה, *remissus, debilis*. Num. XIII. 19. Job. IV. 6. — שָׁפָל, *humilis*. Ez. XVII. g 14. βασιλείαν ἀσθενῆ. Sap. II. 11. τὸ ἀσθενὲς substantive sumtum est *imbecillitas, status in civitate humilis, in quo auctoritate et imperio caremus*, ut recte interpretatus est Bretschneiderus. Ibid. XIII, 18. τὸ ἀσθενὲς, *impotens, κατ' ἐξοχὴν* dicitur *idolum*.

Ἀσθενῆ ΕΙ'ΜΙ, *infirmus sum*. אָמַלַל Pyh. *languesco*. Ps. X. 3. h

Ἀσθενῆ ΠΟΙΕ'Ω, *infirmum facio*. חָתַת, *conteror*. 1 Sam. II. 9. s. 10. ubi legerunt יְהוָה יֻחַת.

*Ἀσθενόψυχος, *imbecillis animo*. 4 Macc. XV, 5.

Ἀσθενῶς, *infirme, sine viribus*. 2 Maccab. IX. 21. ἀσθενῶς ἀνειλεῖν, *incidi in morbum gravem*.

Ἄσθμα, *anhelatio, halitus*, ab ἄω, vel ἄημι, *flo, spiro*. *זְמוֹרָה, *ramus*. Symm. Ez. VIII. 17. ubi vi i dendus Montf. Drusius existimat Hieronymum legisse ἆσμα. Sed potest quoque recepta lectio defendi, si ἄσθμα explicatur per *sonitum, qui in similitudinem cantici per nares emittitur*. Sap. XI. 19. πυρώνιον φυσῶσας ἄσθμα, ignivomum spirantes halitum. Antipat. Sidon. 68. ἄσθμα πυρός. Hesych. ἄσθματος, ἐνοχήσεως ἀναπνοῆς, πνεύματος. Idem: ἄσθμα, ἀναπνοὴ βιαία, σύριγμα.

Ἀσθμαίνω, *anhelo, spiritum cum difficultate traho*. Sirac. XXXII.

a 21. ἐπὶ τῆς κοίτης αὐτοῦ οὐκ ἀνθμαίνει, quo fit, ut in cubili suo non anhelet, h. e. non gravetur ac dolorem sentiat.

'ΑΣΙ'ΔΑ, *Asida.* Ipsa vox Hebraica חֲסִידָה, *ciconia*, sic vocata ob beneficentiam. Job. XXXIX. 13. Polychronius apud Nicet. ἔστι καὶ ἡ ἀσίδα πτηνὸν μέγιστον, πλὴν εὔηθες, ἣν Ἀκύλας ἐρωδιὸν καὶ ἱέρακα ἐκδέδωκεν.
b Olympiodorus: Ἀσίδα ὁ ἐρωδιός ἐστι κατὰ Ἀκύλαν, ἢ πελαργὸς, ὡς τινὰς ἔφασαν, οὐ καλῶς νοήσαντες. Gloss. Vett. *Hasidia, milvus vel herodius.* Unde apud Hesychium pro Ἀσίδον, ῥαδιῶνα, Bielio legendum videtur Ἀσίδαν, ῥωδιῶνα vel ῥωδιόν: nam ἐρωδιὸς etiam ῥωδιὸς dictus est. Vide in v. Ἐρωδιός. Cæterum in Lex. Cyrilli MS. Brem. et Phavor. Ἀσίδα exponitur στρουθοκάμηλον.
c

'ΑΣΙΔΑΙ'ΟΙ, *Asidæi*, vel *Chasidæi*, nomen proprium ex Hebr. חֲסִידִים, *pii, benefici.* 1 Macc. VII. 13. 2 Macc. XIV. 6. Ita vocabantur, qui ultra legem institutis quibusdam sive votis se adstringebant, quæ vocantur τὰ ἐπίμετρα τοῦ νόμου, quales Jeremiæ tempore erant Rechabitæ. Vide Grotium ad 1 Macc.
d II. 46.

'ΑΣΙ'ΔΗΡΟΣ, *carens ferro, seu case.* Sap. XVII. 16. εἰς τὴν ἀσίδηρον εἰρκτὴν κατακλεισθείς, in *inferratum* carcerem inclusus. Adde Lucian. Scyth. p. 341. B. et 850. B.

'ΑΣΙΝΗ'Σ, *illæsus, incolumis.* 3 Macc. VI. 7. εἰς φῶς ἀνήγαγες ἀσινῆ, in lucem reduxisti *illæsum.* Ibid. VII. 20. Hesych. ἀσινῆ, ἀβλαβῆ.
e Æschyl. Agam. 1850. Herodot. II. 114. p. 129.

'ΑΣΙΤΕ'Ω, *abstineo cibo.* צוּם, *jejuno.* Esth. IV. 16. ἀσιτήσομεν, pro quo editio Origenica male ἀσιτήσωμεν habet. 1 Macc. III. 17. Adde Diog. Laërt. II. 143.

'ΑΣΙΤΙ', *sine cibo.* Vide Ἐργάζομαι.

'ΑΣΙΤΙ'ΖΩ, *abstineo cibo.* צוּם, *jejuno.* Esther. IV. 15. Ita Bielius. Sed in omnibus libris legitur ibi f ἀσιτήσομεν.

'ΑΣΚΕ'Ω, *exerceo, observo.* נָסָה Pih. *tento.* Symmach. Jud. III. 1. ubi ἀσκεῖν est i. q. πειράζειν. Vide Theodoret. Quæst. 8. p. 327. 2 Macc. XV. 4. ὁ κελεύσας ἀσκεῖν τὴν ἑβδομάδα, qui jussit *agere* seu *celebrare* septimum diem.

'ΑΣΚΑΛΑΒΩ'ΤΗΣ, *stellio*, animal simile lacertæ. Dicitur et ἀσκάλαβος, g ab ἄσκαλος, i. e. *circulus*, quia scilicet *circulis quibusdam aureis velut stellis distinctus et varius est*, unde et *stellio* vocatur. Confer Aristot. Hist. Anim. Lib. IX. 1. ubi et *Gaza stellionem* vocat. Adde Plin. H. N. XXIX. 4. לְטָאָה. Al. Lev. XI. 30. ubi vid. Bonfrerius in Commentario p. 626. Hesych. ἀσκάλαβος, γαλεὸς, ἀσκαλαβώτης, ὁ αὐτός. h Vide infra καλαβώτης.

*'ΑΣΚΗΣΙΣ, *exercitatio, studium.* 4 Macc. XIII. 21. ἐν νόμῳ θεοῦ ἀσκήσεως. Hesych. ἄσκησις, ἐπιμέλεια.

*'ΑΣΚΗΤΗ'Σ, *exercitator, qui in rerum divinarum meditatione se exercet.* 4 Maccab. XII. 11. τοὺς τῆς εὐσεβείας ἀσκητὰς, pietatis cultores. Hesych. ἀσκητὴς, ἀθλητής.

'ΑΣΚΟΠΥΤΙ'ΝΗ, *uter, utris.* Est i ab ἀσκὸς, *uter*, et πυτίνη, *vas vinarium.* Judith. X. 5. ἀσκοπυτίνην οἴνου. Antiphanem etiam in Meleagro et Menandrum in Chalcedonio hac voce usum esse discimus ex Polluce Lib. X. segm. 73. Vulg. usus est voce *ascopera*, quæ e Græco conflata, notat *marsupium* s. *sacculum, in quo viatores suas vestes, annonam, aliaque utensilia reponunt, secumque portant.* k

'ΑΣΚΟ'Σ, *uter, utris.* חֵמֶת, *lagena.* Gen. XXI. 14. ἀσκὸν ὕδατος (pro πεπληρωμένον ἐξ ὕδατος. Vide L. Bos. Ellips. Gr. pag. 313.), utrem aqua plenum. Ibid. 15. et 19. — *לְתֶךְ, nomen mensuræ, vulgo *semicorus.* Symm. Hos. III. 2. — נֹאד, *uter.* Jos. IX. 4. 13. Jud. IV.

a 19. 1 Sam. XVI. 20. — נֵבֶל, *lagena*. 1 Sam. X. 3. *ἀσκὸν οἴνου, utrem vino repletum.* Sic Homerus *ἀσκὸν οἴνοιο* et *ὕδατος* dixit Odyss. E', v. 625. seq. Jer. XIII. 12. נֵד, *acervus, cumulus.* Symm. et LXX Ps. XXXII. 7. (*ὡσεὶ ἀσκόν.* Mallem legere *ὡς εἰς ἀσκόν.*) LXXVII. 16. Legerunt נֹד vel נָאד. — רָקָב, *putredo.* Job. XIII. 28. *ὡς παλαιοῦ-*
b *μαι ἴσα ἀσκῷ.* Hic LXX cum Arabe tribuerunt רָקָב notionem *utris*, quam habet in l. Chald. רוקבא, et quæ omnino reliquis verbis, in primis posteriori membro, aptior esse videtur, quam notio *putredinis*, ut jam observavit Vogelius. Sec. Middeldorpf. in Curis Hexapl. in Jobum p. 35. pro *ἀσκῷ* LXX scripserant *σῆς*, quod literis majusculis
c exaratum facile confundi poterat cum syllaba *σκω*, repetita litera *α* finali vocabuli præcedentis *ἴσα*. — Præterea legitur Job. XXXII. 19. ubi *ἀσκὸς* de suo addiderunt, ut sensum magis perspicuum redderent. Vide seq.

'ΑΣΚΟ'Σ ΓΑΕΥ'ΚΟΥΣ, *uter musti.* יַיִן, *vinum.* Job. XXXII. 19.

"ΑΣΚΩΜΑ, *pellis muniens remos,*
d aut secundum Bielium, *acervus, utris ad instar assurgens.* נֵד, *acervus.* Symm. Jos. III. 16. *ὡς ἄσκωμα*, quod sc. aquæ in morem utris intumescerent, et quasi utre continerentur ac prohiberentur, ne defluerent. Legit נֹד, *uter*, ut monuit Fischerus de Verss. GG. p. 152. aut potius credidit duarum affinium vocum significationes interdum misceri.
e Theodoretus ad h. l. explicat per *ἰσχομένην τῶν ὑδάτων ῥύμην, οἷον ἠσκοῦτο καὶ ἐκφυσοῦτο.* Vide ad h. l. Scharfenbergium. Alias Græcis *ἄσκωμα* notat *lorum, quo scalmus munitur.* Vide Spanhemium ad Aristoph. Ran. v. 367. Phavorinus Hesychium et Suidam sequutus ita: *ἄσκωμα, δέρ-*
ματιόν τι, ᾧ ἐν ταῖς τριήρεσι χρῶνται, καθ' ὃ ἡ κώπη ἐμβάλλεται. ἢ ἄσκωμα λέγεται ὁ ἱμὰς ὁ συνέχων τὴν κώπην πρὸς f *τῷ σκαλμῷ.*

"ΑΣΜΑ, *canticum.* שִׁיר, masc. idem. Aqu. Psalm. XXVII. 2. LXX Psalm. XXXII. 3. Cohel. VII. 6. — שִׁירָה, fœm. Num. XXI. 17. Ies. V. 1. XXIII. 15. — מִזְמוֹר, Symm. Psalm. IX. 1. — זְמוֹרָה, *ramus.* Symm. Ez. VIII. 17. *ὡς ἀφιέντες εἰσὶν ἦχον ὡς ᾆσμα διὰ τῶν μυκτήρων ἑαυτῶν.* Hieronymus vertit: g *quasi emittentes sonitum in similitudinem cantici per nares suas.* Legit זִמְרָה. Apud Origenem pro *ᾆσμα* ibi male legitur *ἄσμα*. Conf. Drusium in Fragm. p. 584. ac Montfauconium. Hesych. *ᾆσμα, ᾠδή, ὕμνος, ᾠδῆς ᾆσμα καὶ μέλος ᾠδῆς.* Confer Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 550.

"ΑΣΜΑ 'ΑΣΜΑ'ΤΩΝ, *canticum canticorum.* שִׁיר הַשִּׁירִים, idem. h
Cant. I. 1. h. e. *canticum præstantissimum*, seu *collectio canticorum.*

'ΑΣΜΕΝΙ'ΖΩ, *lætor, gaudeo.* נָגָה, *percutio.* 1 Sam. VI. 19. *οὐκ ἠσμένισαν κ. τ. λ.* sec. Vat. ubi per litotita sensum expresserunt. Hinc apud Hesychium *οὐκ ἠσμένισαν* exponitur *οὐκ ἐχάρησαν.* Idem: *Ἠσμένισαν, ἐχάρησαν.*

"ΑΣΜΕΝΟΣ, *gaudens, libens, avi-* i
dus. 2 Macc. X. 33. *ἄσμενοι.* Hesych. *ἄσμενοι, χαίροντες.*

'ΑΣΜΕ'ΝΩΣ, *cum gaudio, libenter.* 2 Macc. IV. 12. 3 Macc. III. 15. V. 21. Hesych. *ἀσμένως, μετὰ χαρᾶς, ἡδέως, εὐκτίως, προθύμως, ἑκουσίως.* Cf. Lex. N. T. s. h. v.

"ΑΣΜΟΔΑΙ'ΟΣ, *Asmodæus.* Est ipsa vox Hebr. אַשְׁמְדַי, *perdens*, a שָׁמַד, *perdo*, i. q. *ἀβαδὼν* (אֲבַדּוֹן) et Gr. *ἀπολλύων* (Apoc. IX. 11.), *ὀλοθρεύων.* Sap. XV. 25. In Targum Eccles. I. 12. vocatur מלכא דשורי, *rex dæmonum.* Conf. Buxtorf. Lex.

a Talmud. p. 237. et Lightfoot. Hor. Hebr. et Talm. ad Luc. XI. 15. Tob. III. 25.

*ΑΣΜΟΝΑΙΌΣ i. q. Μακκαβαῖος ex Hebraico חַשְׁמָן, coll. Arab. حاشم et حشيم, *magnas, optimas, magnus magnique famulitii vir*, a حشم. Conf. Eichhornii Introd. in Libros Apocryphos V. T. p. 217.

*ΑΣΟΦΟΣ, *insipiens*. חָכָם, *sa-*
b *piens*. Prov. IX. 8. sec. cod. Alex. ubi culpa librarii ἄσοφον positum est pro σοφὸν, quod reliqui libri habent.

ΑΣΠΑΖΟΜΑΙ, *saluto*. שָׁאַל, *rogo*. Job. XVIII. 15. ἠσπάσαντο αὐτὸν εἰς εἰρήνην, salutabant eum ad pacem, h. e. cum apprecatione pacis vel salutis. Quod hic est ἀσπάζεσθαι εἰς εἰρήνην, 1 Maccab. VII. 19. 33. est
c ἀσπάζεσθαι εἰρηνικῶς. 1 Sam. XXV. 5. sec. Compl. 2 Sam. VIII. 10. — שָׁאַל לְשָׁלוֹם, *rogo de pace*, i. e. *prosperitate*. Ex. XVIII. 7. Symm. Psalm. CXXI. 6. ἀσπάσασθε τὴν Ἱερουσαλὴμ, *precamini pro salute ac prosperitate urbis Hierosolymæ*.

ΑΣΠΑΛΑΘΟΣ, *aspalathus*, arbor parva, vel potius arbustum spinosum, flore rosæ redolens, præsertim
d apparente iride, uti tradit Plinius XII. 24. Aristot. Problem. sect. 12. n. 3. Sir. XXIV. 17. ἀσπάλαθος ἀρωμάτων, aspalathus aromaticus. Compl. ὡς πάλαθος, al. ὡς παλάθη. Vulg. *balsamum*. Forte legendum *aspalathum* s. *aspalthum*. Sed Syrus quoque *thymiama* habet. Vide Hoeschelium et Drusium ad h. l. Hesych. Ἀσπάλαθος, φυτὸν ἀκανθῶδες.
e Conf. Dioscoridem Lib. XV. c. 19.

ΑΣΠΑΛΑΞ, (in usu etiam est σπάλαξ.) *talpa*, secundum etymol. ita dicta a σπᾷν, h. e. *vellendo*, eo quod semper terram revellat et rostro fodiat. תִּנְשֶׁמֶת, *chamæleon*, etiam *noctua*. Lev. XI. 30. ac Deut. XIV. 21. sec. cod. Basil. in Hex. Hesych. ἀσπάλαξ, ζῶον ἐστερημένον ὄψεως. Apud eundem in v. Λὼτ post vocem Λώων, Ἀσπάλαξ exponi- f
tur: μῦς τυφλὸς, ὁ τὴν γῆν τρυπῶν. Vide et Hesych. in Σπάδαξ et Τυφλότερος ἀσπάλακος, ac Schol. Lycophr. Alex. 121. Adde Bocharti Hieroz. P. I. p. 1026. l. 71.

ΑΣΠΙΔΙΣΚΗ, *scutulum, parvum scutum*. מִשְׁבְּצָה, *funda annuli*. Ex. XXVIII. 14. (ubi intellegendæ sunt *fimbriæ aureæ, quibus vestis extrema ora* s. περιφέρεια *cingenda* g
erat.) XXXIX. 14. 17. Gloss. in Octat. ἀσπιδίσκους, σκουτάρια. ubi Bielius legere mavult ἀσπιδίσκας. Hesych. ἀσπιδίσκας, πελτάρια, σκουτάρια. ἢ περιφερὴς κόσμος ὅπλοις ἐοικώς. Adde Aristoph. Lysistr. v. 395. ubi vid. Schol. 1 Macc. IV. 57. ἀσπιδίσκαις. Vulg. *scutulis*. Syrus ܡܓܝܐ, Jul. Pollux Lib. 1. §. 143. habet quoque vocem ἀσπιδίσκος, sed alia h
significatione.

ΑΣΠΙΔΟΦΟΡΟΙ, *scutati, gestantes scutum*, seu *clypeum*. רָצִים, *cursores*. Theod. 2 Reg. XI. 4. 20. Erant scilicet רָצִים *satellites* ad mandata celerrimo cursu deferenda adhibiti, et reliquorum satellitum instar *armis instructi*, quibus ad tutamen corporis regii, aut ad exequendum regum jussa, aut alios i
trucidandos uterentur. Cf. *Celeres* regum Romanorum apud Livium I. 15. Vox ἀσπιδοφορέω legitur apud Schol. Aristoph. Nub. v. 984.

ΑΣΠΙΔΩΤΟΣ. קַשְׁקַשִׁים, *squamæ*. Symm. ac Theod. 1 Sam. XVII. 5. sec. duo codd. Coislin. et Regium. Sed legendum ibi est λεπιδωτόν. Certe Inc., quem Sym- k
machum esse arbitror, Ez. XXIX. 4. nomen קַשְׁקַשִׁים per λεπίδας transtulit. Male itaque vocabulum ἀσπιδωτὸς Montfauconius (e quo sua hausit Bielius) non solum in Lexicon suum transtulit, sed etiam La-

a tine reddidit *scutatus*, cum tamen ἀσπὶς sit *clypeus*, non *scutum*, et *lorica scutata* ne cogitari quidem possit. Ἡμισφαίρια λεπιδωτὰ memorantur a Longo Pastorall. I. p. 35. ubi vid. Mollius p. 30. seq.

ΑΣΠΙΛΟΣ, *sine macula*. זָךְ, *purus sum*. Symm. Job. XV. 15. Hesych. ἄσπιλος, ἄμωμος, παθαρός.

ΑΣΠΙΣ, *scutum*, *clypeus*, item
b *aspis*, *serpentis genus* ac *genus quoddam aspidum ab aliis distinctum*. אֶפְעֶה, *vipera*. Ies. XXX. 6. — צִנָּה, כִּידוֹן, *clypeus*, a בָּדַן, quod in l. Æthiop. notat *tegere*, *protegere*, *defendere*. Symm. Jos. VIII. 18. LXX 1 Sam. XVII. 6. 45. ἀσπὶς χαλκῆ, *scutum æreum*. Hesych. ἀσπὶς, ὅπλον πολεμικὸν, τὸ σκουτάριον. — מָגֵן, *scutum*. 1 Par. V. 18. Job. XV. 26. ἐν
c πάχει νώτου ἀσπίδος αὐτοῦ, in crassitudine dorsi scuti sui. Si lectio sana est, verba hæc LXX pendent ab Hebraico וַיָּרֹץ (*curret*, h. e. *impetum faciet*,) initio commatis, quod non prorsus incommodum, nec a textu Hebraico alienum esset. Bene enim scuto dorsum crassum ob formam ejus tribui potest. Non tamen plane silentio prætereundum est,
d Vulgatum verba hæc Alexandrinorum tanquam sententiam separatam accepisse, et ita transtulisse: *et pingui cervice armatus est*, ut adeo loco ἀστίβος αὐτοῦ legisse videatur ἀσπὶς αὐτοῦ, quod etiam bonum sensum gignit. Theodotionis versio h. l. cum impressa lectione LXX Intt. conspirat. Job. XLI. 7. — מַשְׁבֵּצָה, *funda annuli*. Exod.
e XXVIII. 13. ubi libri nonnulli ἀσπιδίσκας habent. — עָכְשׁוּב, *aspis*. Psalm. CXXXIX. 3. — פֶּתֶן, idem. Symm. Psalm. LVII. 4. Hebr. et LXX Deut. XXXII. 33. Job. XX. 14. Symm. et οἱ λοιποὶ Job. XX. 16. Adde Ies. XI. 8. — צִנָּה, *clypeus*, *scutum*. Jer. XLVI. 3. — צֶפְעוֹנִי, *basiliscus*. Ies. LIX. 5. — שַׁחַל, f *leo ferox*. Psalm. XC. 13. ubi fortasse nomina animalium noxiorum pro lubitu permutarunt, quanquam non ignoro, etiam alios interpretes veteres שַׁחַל h. l. de genere *serpentis* explicasse. Vide Bocharti Hieroz. P. II. Lib. III. c. 3. — שִׁלְמֵי, *pelta*. Ad 2 Par. XXIII. 9. Sap. V. 20. ἀσπὶς ἀκαταμάχητον, scutarium insuperabile. Inde in Gloss. MSS. τῆς Παναρίου: ἀσπὶς, σκουτάριον ἀλυσιδωτὸν, seu, ut Bielius g legendum conjicit: σκουτάριον ἁλυσιδωτόν. 1 Maccab. VI. 39. χρυσᾶς ἀσπίδας, coll. XIV. 24. et XV. 18. Hesych. Ἀσπίδα, σκουτάριον, seu, ut legendum est: σκουτάριον.

ΕΚΓΟΝΑ ΑΣΠΙΔΩΝ, *genimina aspidum*. יֶצֶג, *basiliscus*. Ies. XIV. 29. Quæ hic ἔκγονα ἀσπίδων, Matth. XXIII. 33. vocantur γεννήματα ἐχιδνῶν. — עָפְעֹנִי גָּמוּל, *basiliscus* h *ablactatus*. Ies. XI. 8. — שׁוֹרֵק, *prester*. Ies. XXX. 6.

ΑΣΠΛΑΓΧΝΕΩ, *immisericors sum*. אַכְזָר, *crudelis*, item *fortis*. Aqu. Theod. Job. XLI. 1. ἀσπλαγχνήσω. Olympiodorus in Catena Nicetæ pag. 584. habet ἀσπλαγχνίσῃ, cujus loco non tam ὑπὸπλαγχνήσωμαι cum Junio, quam ἀσπλαγχνίσωμαι rescribendum esse judicat Kreyssigius in Symbolis P. VI. p. 5. seq. i ob analogiam verbi simplicis σπλαγχνίζομαι, quod vide infra.

ΑΣΠΛΑΓΧΝΟΣ, *immisericors*, אַכְזָר, *crudelis*. Inc. Deut. XXXII. 33. κεφαλὴ βασιλίσκων ἀσπλαγχνος. Symmach. Prov. XVII. 11.

ΑΣΤΑΘΗΣ, *instabilis*, *inconstans*. 3 Macc. V. 39. τὴν ἀσταθῆ διάνοιαν αὐτῶν, sec. Alex. Ald. et Compl. *mentis ejus inconstantiam*: ubi reliqui libri ἄστατον habent. Hesych. ἀσταθῆ, ἀβέβαιον. Anthol. Epigr. Gr. Lib. I. p. 27. ἐν ἀστα-θέεσσιν αὔραις.

b *ΑΣΤΑΡΤΕΙ΄ΟΝ, *templum Astartes.* Vox hæc a Bielio omissa legitur 1 Sam. XXXI. 10. pro בֵּית עַשְׁתֹּרוֹת, *domus* seu *templum Astartes*, sec. Vat. ubi Ald. vitiose habet ἀσταρτίον. Schol. ibi: εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Ἀστάρτης. λέγουσι δὲ εἶναι αὐτὴν Ἀφροδίτην.

'ΑΣΤΑ΄ΡΤΗ, *Astarte*, Dea Sidoniorum. אֲשֵׁרָה, *lucus.* 2 Paral. b XV. 16. Scilicet אֲשֵׁרָה per metonymiam quoque sumitur pro *simulacro* s. *statua in luco erecta*, ac nonnullis interpretibus est *Astarte* Dea. — עַשְׁתֹּרֶת, quod proprie *ovem* notat, vel *ovium gregem*, (Deut. VII. 13.) deinde nomen *Dei Sidoniorum* est, vel quod idolum illud formam ovis haberet, vel quod Deus ille ovium gregibus peculiariter c invigilaret, eorumque curam haberet. Jud. II. 13. ubi in plurali ἀστάρταις. Inc. (Aqu.) 1 Sam. XXXI. 10. Aqu. 1 Sam. VII. 4. ubi vid. Montf. 1 Reg. XI. 5. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀστάρτη, ἢ Θεός, ἢ σελήνη, καὶ νῆσος Αἰθιοπίας. Alii Venerem esse perhibent. Philo Byblius apud Eusebium Præp. Evang. I. c. 5. τὴν Ἀστάρτην Φοίνικες τὴν Ἀφροδίτην d εἶναι λέγουσι. Plura de hac Dea vide apud Bonfrerium in Jud. II. 13. p. 223. Seldenum de Diis Syris Synt. II. c. 2. Allatium not. ad Eustathii Hexæm. p. 814. seq. Ramirezium de Prado Pentec. c. 21. p. 132. seq. et in Hist. Crit. Reip. Liter. T. IV. p. 15. seq. — Vide alibi Ἄγαλμα.

'ΑΣΤΑΡΠΌ. Vide supra Ἄλσος.

*ΑΣΤΑΤΟΣ, *instabilis, inconstans.* e 3 Macc. V. 39. τὴν ἄστατον διάνοιαν, *mentis inconstantiam.*

'ΑΣΤΕΓΟΣ, *non tectus, sine tecto, qui domum non habet*, item, *qui continere nequit.* אֱוִיל, *stultus.* Prov. X. 9. ὁ ἄστεγος χείλεσιν, labiis non tectus, h. e. qui os patens habet, quod effutit, quidquid in buccam venit, qui os reprimere et commissa non tacere valet, i. q. φλύαρος apud Suidam, ac τροπετής, v. 14. — חָלָק, f *glaber, mollis.* Prov. XXVI. 28. στόμα ἄστεγον. Jaegerus in Obss. ad Prov. X. 8. interpretatur de *lubrico* (ita Vulgatus), cui lingua est ἐν ὑγρῷ, ut Theophrastus inquit Char. 7. Sed mihi vox hæc suspecta est, quia sermo est de *blandiloquo.* Num fortasse legendum est ἀστεῖον aut λεῖον ut h. l. reliqui interpretes habent. — מָרוּד, *exul*, a رود, *vagari*, g *huc illuc discursitare*, quam notionem sine dubio et olim habuit מָרַד. Ies. LVIII. 7. πτωχοὺς ἀστέγους εἴσαγε εἰς τὸν οἶκόν σου, pauperes, qui domus non habent, introducito in domum tuam. Hesych. Ἀστέγους, οἱ μὴ ἔχοντες οἴκους.

'ΑΣΤΕΙΌΣ, *urbanus, venustus.* בָּרִיא, *pinguis.* Jud. III. 17. ἀνὴρ ἀστεῖος σφόδρα, vir valde pulcher. h Bonfrerii conjectura in h. l. pag. 235. qui pro ἀνὴρ ἀστεῖος legendum putat ἀνὴρ σταιτὸς, *vir pinguedinis*, vel σταίτιος, *pinguis* et *adipatus*, non opus est. LXX enim בָּרִיא, quod *pinguem* notat, ἀστεῖος reddere potuerunt, quod *pingues pulchri* etiam esse soleant, certe vulgo habeantur. Conf. Gen. XLI. 2. ubi vaccæ *pingues* dicuntur etiam καλαὶ τῷ εἴδει. i — טוֹב, *bonus, pulcher.* Ex. II. 2. ἰδόντες δὲ αὐτὸ ἀστεῖον, videntes autem illum infantem pulchrum. Hesych. ἀστεῖον, καλὸν, ἢ πολιτικὸν, ἢ ἐπίχαριν, ἢ κεχαριτωμένον. Similiter Gloss. in Octateuch. ἀστεῖον, καλὸν, ἐπιχαρῆ (lege ἐπίχαριν), κεχαριτωμένον. — Judith. XI. 23. ἀστεία εἶ ἐν τῷ εἴδει σου, pulcra es aspectu tuo. 2 Macc. VI. 23. ὁ δὲ λογισμὸν ἀστεῖον ἀναλαβὼν, k quod Bielius transtulit: ille autem in cogitationem veniens *prudentem.* (Suidas: ἀστεῖος, εὐσύνετος, εὐπρόσωπος, χαρίεις, καλὸς, γελοιώδης. Vide et Alberti Gloss. Gr. in N. T. p. 68.) Bretschneiderus autem vertere mavult: hic vero *honestum* secutus consilium, scil. mortem potius subeundi, quam canum carne vescen-

a di, ut ἀστεῖος sit i. q. καλός, h. e. *honestus*. Xenoph. Cyrop. III. 3. 24. λαβεῖν ἐν ταῖς γνώμαις βιβαίως τοῦτο.

ΟΥ̓Κ ΑΣΤΕΙ ΟΣ, *non urbanus*, vel *regius*, vel *rectus*. יָרַט, *declino, diverto*. Num. XXII. 32. οὐκ ἀστεία ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου, via tua non est recta coram me, h. e. *displicet mihi* tua vivendi ratio: ubi alii habent οὐκ εὐθεῖα, quod etiam reponendum

b esse h. l. judicat Dathius, præeunte Clerico, et consentiente Cod. Samaritano. Sed non opus est, nam ἀστεῖον h. l. est in universum *id, quod placet*. Vide sequens ἀστείως. Cæterum LXX bene h. l. sensum expresserunt, nam *declinavit hæc via coram me* est *mala est*, etc. interprete Seb. Schmidio.

ΑΣΤΕἸΩΣ, *urbane, civiliter, bene,*

c *scite, prudenter, honeste*. 2 Macc. XII. 43. πάνυ καλῶς καὶ ἀστείως πράττων. Perperam Bielius transtulit: bene, plane et *prudenter* agens. Rectius Vulgatus: bene et *religiose*, scil. de resurrectione, cogitans. Nam ἀστείως h. l. notat *convenienter voluntati divinæ*. Cf. v. 45. ubi idem factum ὁσία καὶ εὐσεβὴς ἡ ἐπίνοια dicitur. Eodem sensu venit

d Hebr. יָפֶה, Cohel. III. 5. ubi notat *id, quod sapienti Dei voluntati convenit et respondet*. Suid. ad 2 Macc. l. l. ἀστείως, πρεπόντως, φρονίμως.

*ΑΣΤΕΚΤΟΣ, *qui ferri, sustineri non potest, intolerabilis*, ex *a* privativo, et στέγω, *sustineo, tolero, suffero*. Orat. Manass. v. 5. ἄστεκτος ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δόξης σου, ferri non

e potest magnificentia gloriæ tuæ. Hesych. ἄστεκτος, ἀφόρητος, ἀβάστακτος.

ΑΣΤἨΡ, *stella*. כּוֹכָב, idem. Gen. I. 16. XV. 5. XXII. 17. XXVI. 4. et alibi sæpius. — כְּסִיל, *Orion*, nomen stellæ fixæ. Symm. Amos V. 8. ἀστέρας. — מְאוֹרֵי אוֹר, *luminaria lucis*. Ez. XXXII. 8. — *צְבָא, *exercitus, stellæ cœlestes*. Dan. VIII. 10. sec. Chis. f bis.

*ΑΣΤΟΧἘΩ. Dicitur hæc vox, a Bielio omissa, proprie de *iis, qui aberrant a scopo, qui non feriunt scopum*, et opponitur τῷ εὐστοχεῖν, sed deinde simpliciter est *discedere*. Sir. VII. 21. μὴ ἀστόχει γυναικὸς σοφῆς καὶ ἀγαθῆς, ubi Vulgatus: *noli discedere a muliere*, etc. h. e. *noli libellum repudii dare*. Ib. VIII. 11. g μὴ ἀστόχει διηγήματος γερόντων, semper adsis institutioni sapientum. Hesych. ἀστοχεῖ, ἀποτυγχάνει, ἁμαρτάνει.

ΑΣΤΡΑΓἈΛΕΙΟΣ, *talaris, ad talos demissus*. Alii explicant: *varius astragalis*, h. e. *intertextis panniculis, diversicolor*. — פַּסִּים, *institæ, limbi, fasciæ, quæ vestium oræ sunt assutæ*. Aqu. Gen. XXXVII. 2. h χιτῶνα ἀστραγάλειον, i. e. tunicam talarem, ut vertit Hieronymus, pro quo Codex Mosqu. habet στραγγάλων. Fischerus in Clavi Verss. GG. p. 29. putat Aquilam respexisse notionem, quam olim פַּס habuisse conjicit, ut significaret *talum*, et, ob figuræ similitudinem, *os* quoque *illud, quod extat ad carpum*, i. q. doceri potest partim e l. Chald. i partim e loco Dan. V. 24. Vide quoque Drusium in Fragm. p. 49.

ΑΣΤΡἈΓΑΛΟΣ, *spondylus, vertebra*, item *talus*. אַפְסָיִם, *tali*. Aqu. Symm. Theod. Ez. XLVII. 3. — פַּס: פַּסָא, Chald. *pars, talus*. Dan. V. 5. et 26. — פַּרְסָה, *ungula*. Zach. XI. 16. Hesych. ἀστράγαλον, τὸν σφόνδυλον, καὶ τὸ ὑποπόδιον τοῦ σκέλους. k

ΑΣΤΡΑΓΑΛΩΤὈΣ, i. q. ἀστραγάλειος, quod vide supra. פַּסִּים, *tali*. 2 Sam. XIII. 18. et 19. ubi cum καρπωτὸς in codd. permutatur, quod autem sine dubio est Aquilæ versio, ut jam Theodoretus observavit. Conf. L. Bosium in notis ad h. l.

ΑΣΤΡΑΠἨ, *fulgur*. בָּרָק, idem.

a Ex. XIX. 16. Deut. XXXII. 41. 2 Sam. XXII. 15. Adde Aqu. Theod. Job. XX. 25. — בָּזָק, *corruscatio.* Aquila sec. alteram ejus editionem et Symm. Ez. I. 14. — *שְׁבָבִים, *fragmenta ligni*, aut sec. Hieronymum *aranearum fila per aërem volantia.* Ed. Vta Hos. VIII. 6. παραπλησίως τῷ τῆς ἀστραπῆς ἰσχῷ ἀράχης. Semler. in Ep. ad Griesbach. p. 45. verba hæc scholion continere putat, ad participium ἐμβαίνων referendum, et hoc modo restituendum: παραπλησίως τῷ τῆς ἀστραπῆς, ἢ ἰσχῷ ἀράχης. Dathius in Opusc. p. 53. pro ἀστραπῆς reponere mavult ἀράχνης, eadem voce in fine omissa. Vide ad h. l. Kreyssigii Symb. P. V. p. 10. seq.

b

ΑΣΤΡΑ΄ΠΤΩ, *fulguro.* בָּרַק, c idem. Ps. CXLIII. 7. Præterea legitur 2 Sam. XXII. 15. et Psalm. XVIII. 11. ubi ἤστραψεν de suo addiderunt: certe ei nihil respondet in textu Hebraico. Non enim impetrare possum a me, ut credam, eos legisse בָּרַק ante בְּרָקִים. Fortasse tamen illud ἤστραψεν referendum est ad sequens רַב, *jaculatus est.* Sap. XI. 19. δεινοὺς ἀπ' ὀμμάτων d σπινθῆρας ἀστράπτοντας, *horrendas ab oculis scintillas emittentes.* Ita Vulgatus.

ΑΣΤΡΟ΄ΛΟΓΟΣ, *astrologus, qui ex astrorum supputatione futura prædicit.* חֹבֵר part. *contemplator, observator.* Ies. XLVII. 13. Diod. Sic. I. p. 17. 3.

ΑΣΤΡΟΝ, *astrum, sidus.* אוֹרִים גְּדוֹלִים, *luminaria magna.* Aqu. et e Theod. Ps. CXXXV. 7. ἀστρα. — בָּרָק, *fulgur.* Job. XX. 25. ubi pro ἄστρα δὲ, quod vitiose in cod. Rom. et adhuc vitiosius scriptum est in Alex. ἄνδρα δὲ, reponendum est ἀστραπαὶ ad fidem Cod. Syr. Hexaplaris. Sed fuit hic error antiquus, qui etiam effecit, ut quidam legerint, addita negatione: ἄστρα — μὴ περιστατήσαισαν. — *חַדְרֵי, *penetralia.* Hebr. Job. IX. 9. πάντα τὰ ἄστρα τὰ f κυκλοῦντα τὸν νότον. *Penetralia Austri* sunt h. l. *sidera in penetralibus Austri, quæ non videntur a Septentrionem inhabitantibus.* — כֹּוכָב, *stella.* Ex. XXXII. 12. Deut. I. 10. Neh. IV. 21. et alibi sæpius. — כּוֹכְבֵי בֹקֶר, *stellæ matutinæ.* Job. XXXVIII. 7. — צָבָא, *exercitus*, it. *stellæ.* Ies. XXXIV. 4. XLV. 12. — כְּסִיל, *Orion.* Symm. Amos g V. 8. — שְׁחָקִים, plur. a שְׁחָק, *nubes superiores.* Jer. LI. 9. ἕως τῶν ἄστρων, sensu eodem.

ΑΣΤΥΤΕΙ΄ΤΩΝ, *urbi vicinus, suburbanus*, item: *vicinus* in genere. 2 Macc. VI. 8. τὰς ἀστυγείτονας πόλεις. Verbum ἀστυγειτονίω legitur apud Æschyl. Suppl. v. 292.

ΑΣΥΛΙ΄Α, *inviolabilitas, sanctitas loci.* 2 Macc. III. 12. Vide Suidam h s. v. ἄσυλον. Æschyl. Suppl. v. 617. Joseph. A. J. XVIII. 9. 3. p. 907. ult.

΄ΑΣΥΛΟΝ, *asylum, locus inviolabilis.* 2 Macc. IV. 34. ἔτυσιν ἐκ τοῦ ἀσύλου προελθεῖν. Non enim opus est, ut ibi post ἀσύλου suppleatur τόπου.

΄ΑΣΥΛΟΣ, *sacrosanctus, inviolabilis, a violentia tutus.* *קָבַע, *configo.* i Prov. XXII. 23. ῥύσῃ σὴν ἄσυλον ψυχὴν, vitam tuam a Dei vindicis manu salvam et immunem conserves. Defendendi ac sospitandi notio suggesta est interpreti a קוֹבַע, *galea.* Vide ad h. l. Jaegerum. Aliter de hac versione judicat Michaëlis Supplem. p. 2116. 2 Macc. IV. 33. εἰς ἄσυλον τόπον. Hesych. ἄσυλον, ἀβλαβές. k

ΑΣΥ΄ΜΦΟΡΟΣ, *inutilis*, et per litotita, *noxius.* נֶתֶר, *nitrum.* Prov. XXV. 20. ὥσπερ ὄξος ἕλκει ἀσύμφορον, ubi ἀσύμφορον de suo addiderunt ad

a perficiendam sententiæ integritatem.

ΑΣΎΜΦΩΝΟΣ, *absonus, discors.* פָּלַג Pih. *divido.* Symm. Ps. LIV. 10. *ἀσύμφωνον ποίησον, fac dissonam.* Adde Dan. XIV. 15. sec. Chis. *μή τί σοι ἀσύμφωνον γεγένηται,* ubi *ἀσύμφωνον* videtur esse i. q. *ἄλλος.* Vide et Sap. XVIII. 10. *ἀσύμφωνος ἰχθρῶν ἡ βοή.* Adde Platon. de Rep. Lib.

b III. p. 402. D.

ΑΣΥΝΕΤΈΩ, *insipio, desipio, non intellego.* בָּגַד, *perfide ago.* Psalm. CXVIII. 157. *εἶδον ἀσυνετοῦντας:* ubi tamen Grabius Prolegg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 1. pro *ἀσυνετοῦντας* legendum censet *ἀσυνθετοῦντας,* quia non modo Aqu. Symm. et Theodot. hoc loco ita habent, sed et LXX sic vertisse indicio est Lati-

c na vox *prævaricantes* apud Vulgatum, quemadmodum quoque alias Hebr. בָּגַד *ἀσυνθετεῖν* reddiderunt. Vide hanc vocem suo loco. Itala: *pactum non servantes.* Sic et Hilarius et alii. Satis antiquam tamen esse lectionem istam *ἀσυνετοῦντας,* colligimus ex Augustino et Ambrosio, qui narrant quosdam codd. legere *insensatos, imprudentes.* Et ha-

d bet profecto hæc lectio, quo se defendat et tueatur: nam per usum loquendi SS. *ἀσυνετεῖν* commode de impietate explicari potest. Vide infra s. v. *ἀσύνετος.*

ΑΣΥΝΕΤΊΖΟΜΑΙ, *desipio, insipio, non intellego.* בָּעַר, *desipio.* Inc. sec. Cod. Mosqu. Jer. X. 8.

ΑΣΎΝΕΤΟΣ, *insipiens, amens.* אַבִּיר לֵב, *fortis corde.* Ps. LXXV.

e 4. *οἱ ἀσύνετοι τῇ καρδίᾳ.* Legerunt sine dubio אַבְרֵי לֵב, *qui amiserunt* cor, aut secundum Dathium in notis ad Psalter. Syr. p. 173. בַּעֲרֵי לֵב. — בַּעַר, *brutus, insipiens.* Aqu. Prov. XXX. 2. — כְּסִיל, *stultus.* Psalm. XCI. 6. Theod. Prov. XVII. 16. — נָבָל, idem. Deut. XXXII. 21. — סָכַל Pih. *stultum reddo.* Inc. 2 Sam. XV. 31. Sap. I. 5. *ἀσύνετος impium* notat, coll. Sir. XV. 7. 8. in

f quo posteriori loco *ἄνθρωποι ἀσύνετοι* et *ἀνδρες ἀμαρτωλοὶ* sunt vocabula synonyma. Solent enim ex usu loquendi Hebræorum verba *stultitiæ* ad *impietatem* transferri. Adde Sap. XI. 16. Sir. XXI. 20. Hesychius: *ἀσύνετος, ἄφρων.*

ΑΣΥΝΕΤΏΤΕΡΟΣ ΕἼΜΙ, *insipientior sum.* נָפַל, *cado.* Job. XIII.

g 2. *οὐκ ἀσυνετώτερος εἰμὶ ὑμῶν.* Non opus est statuere eos נָבָל legisse. Bene enim sensum verborum Hebr. expresserunt, quæ ita vertenda sunt: non sum inferior vobis, nempe sapientia ac prudentia. Symmachus bene *καταδίστερος.*

ΑΣΥΝΘΕΣΊΑ, *fœderis transgressio,* etiam *impietas.* מַעַל, *prævaricatio.* 1 Par. IX. 1. Esdr. IX. 2. 4. et X. 6. — עָשָׁה, *prævaricatio.*

h Symm. Ps. XXXV. 1. (ubi legit נְפָשָׁע vel עַל פֶּשַׁע) et Thren. I. 5. Præterea legitur apud Theod. Gen. III. 17. qui pro Hebraico בַּעֲבוּרֶךָ, *propter te,* posuit *ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ σου,* propter *inobedientiam* tuam, ubi mihi sensum expressisse videtur. Montfauconius autem pro *ἐν τῇ ἀσυνθεσίᾳ* reponere mavult *ἐν τῇ* i *παραβάσει,* qua tamen conjectura commode supersedere possumus. Hesych. *ἀσυνθεσία, παράβασις,* Suidas: *ἀσυνθεσία, παράβασις συνθηκῶν.*

ΑΣΥΝΘΕΤΈΩ, *fœdus transgredior, perfide ago,* etiam *impie ago.* — בָּגַד, *perfide ago, prævaricor.* Psalm. LXXII. 15. *τῇ γενεᾷ τῶν υἱῶν σου ἠσυνθέτησας,* seu, ut e Vat. reponendum est, *ἠσυνθέτησα,* inique certe de k omnibus tuis cultoribus judicarem, seu: *impie in eos agerem.* Lex. Cyrilli MS. Brem. *ἠσυνθέτησας, παρέβης τὰς συνθήκας τὰς συγκειμένας.* Ita etiam Theodoretus. Suidas: *ἠσυνθέτησας, ἀ συνέθου καὶ ὡμολόγησας παρέβης.* Sic etiam Græci quidam co-

a dices Ps. LXXVII. 57. ἠσυνθέτησαν habent, quos secutus est Vulgatus vertens: *non servarunt pactum*, ubi tamen Hieronymus ad Suniam mavult LXX transtulisse ἠθέτησαν. Adde Aqu. Theod. Ps. CXVIII. 157. et Theod. Prov. XXIII. 28. — מַעַל, *prævaricor*. 1 Par. II. 7. ubi cum ἀθετεῖν in codd. permutatur. Esdr. X. 2. ἠσυνθετήσαμεν τῷ θεῷ b ἡμῶν, *perfide egimus* in Deum nostrum: pro quo Neh. XIII. 27. legitur ἀσυνθετῆσαι ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν. Adde Esdr. X. 10. et Neh. I. 8.

ἈΣΥ'ΝΘΕΤΟΣ, *fœdifragus, fœderis transgressor et violator*. בֹּגֵד part. *perfide agens*. Jer. III. 8. 11. — בַּגּוֹדָה fœm. *perfida*. Jerem. III. 8. 10. Hesych. ἀσυνθέτους, μὴ ἐμμένοντας ταῖς συνθήκαις, μὴ συντεθει- c μένους. Suidas: ἀσυνθέτους, τοὺς ταῖς συνθήκαις μὴ ἐμμένοντας, ἃς ἂν πρός τινα συνθῶνται. Cf. Lex. N. T. s. h. v.

*ἈΣΥΝΘΗΚΕ'Ω, *fœdus frango, perfide ago*. שָׁקַר, *perfide ago*, item *non obediens sum*. Symm. Ies. LXIII. 8. πλὴν λαός μου εἰσὶν υἱοὶ ἀσυνθηκοῦντες. Montfauconius in notis ad h. l. monet fortasse in Symmacho legendum esse οὐκ ἀσυνθετοῦντες. d Prior conjectura recte se habet, nam illud οὐκ etiam additum reperitur apud Procopium in Commentario ad h. l. p. 727. Posterior vero ideo non arridet, quia partim receptam lectionem Procopii auctoritas tuetur, partim in verss. GG. V. T. multa vocabula nova et inusitata reperiri satis constat. Adi. ἀσύνθηκος occurrit apud Onosandrum Strateg. e c. 37. οὐκ ἀσύνθηκον ἐν σπονδαῖς εἶναι.

ἈΣΥΡΗ'Σ, *temerarius, scelestus, protervus, impurus, obscœnus*. Sir. XXIII. 14. ἀπαιδευσίαν ἀσυρῆ, *imperitæ* temeritati. Hesych. ἀσυρὲς, βδελυρὸν, προπετὲς, βλοσυρὸν, θρασύ. Idem: ἀσυρῆ, ἀκάθαρτα.

ἈΣΦΑ'ΛΕΙΑ, *securitas*. בֹּטֵחַ part. *confidens*. Prov. XI. 15. Legerunt מִבְטַח vel בֶּטַח, ubi recte simul monuit Jaegerus ἀσφάλειαν dici de f *quocunque genere securitatum, quibus cavetur creditori*, v. c. de pignoribus, syngraphis, fidejussoribus. — בֶּטַח, *confidentia*. Lev. XXVI. 5. Deut. XII. 10. — מָכוֹן, *basis*. Ps. CIII. 6. ubi ἀσφάλεια notat *id, quod securitatem præstat*, v. c. fundamentum firmum. — צֵל, *umbra*. Ies. XXXIV. 15. Loca umbrosa tutos homines præstant a solis radiis. — g שָׁקַט, *quiesco*. Ies. XVIII. 4. ἀσφάλεια ἔσται ἐν τῇ ἐμῇ πόλει, *securitas* erit in mea urbe. — תּוּשִׁיָּה, *essentia*. Prov. VIII. 13. ubi utraque vox *firmitatem animi* notat. 2 Macc. III. 22. μετὰ πάσης ἀσφαλείας, coll. XV. 1. et Lex. N. T. s. h. v. Hesychius ἀσφάλειαν interpretatur σωτηρίαν.

ἈΣΦΑΛΗ'Σ, *securus, tutus, certus*. h *אַיָּלוֹת, *cervæ*. Inc. Hab. III. 18. ἀσφαλεῖς. Respexit notionem *firmitatis* et *roboris*, quam verbum אוּל cum derivatis ex usu linguæ Arabicæ habet, ac loco אַיָּלוֹת sine dubio legit אֱיָלוּת. — כֵּן, *sic*, it. *basis*. Prov. XV. 8. Vide s. ἀσφάλεια et מָכוֹן. — מְאֻשָּׁר part. Pyh. *beatus*. Prov. III. 18. notione assumta e Chald. אשר. Vid. Buxtorf. in i voce. Sap. III. 18. ἀσφαλῆ βάσιν ἑδράσει, fundamentum *tutum* collocabit. Ib. VII. 23. XIV. 3. τρίβον ἀσφαλῆ, semitam *tutam* ac *securam*.

ἈΣΦΑΛΗ' ΤΙ'ΘΗΜΙ, *securum reddo, firmo*. עָזַן, *corroboro*. Prov. VIII. 28. ὡς ἀσφαλεῖς ἐτίθει πηγὰς, *cum fontes stabiliret*.

ἈΣΦΑΛΙ'ΖΟΜΑΙ, *securum reddo, munio*. אָחַן, *prehendo*. Neh. VII. 3. k ἀσφαλιζέσθωσαν, *muniantur*. — *אָמַץ, *firmus, robustus sum*. 2 Par. XXIV. 13. ubi sermo est de ædificio, ac ἀσφαλίζεσθαι notat *reficere, pristinæ integritati restituere*. — הֶחֱזִיק Hiph. *roboro, restauro*. Neh. III.

a 15. Adde Inc. Deut. XII. 23. Symm. 1 Reg. II. 1. — הַצְנִיעַ Hiph. *humiliter ago, me humilio ac demitto.* Theod. Mich. VI. 8. *ἀσφαλίζου.* Fortasse permutavit צָנַע et צָנַן, *custodire, asservare,* unde צְנָה *asservatio, protectio.* Vide etiam infra s. v. ἕτοιμος. — תָּמַךְ, *sustento.* Ies. XLI. 10. Sap. IV. 17. *εἰς τί ἠσφαλίσατο αὐτὸν ὁ κύριος,* quare illum b *tutum* (nempe a peccato et lapsu) *præstiterit* dominus, coll. X. 12. Ib. XIII. 15. *ἀσφαλισάμενος σιδήρῳ,* ferro *muniens.*

'ΑΣΦΑΛΩΣ, *secure, tuto, confidenter.* בֶּטַח. Gen. XXXIV. 25. ubi male Hieronymus transtulit *diligenter.* Notat *secure,* h. e. *sine periculo,* ut jam observavit Pearsonus in Præfat. Paræneticа, coll. Lev. c XXVI. 5. Tob. VI. 4. Ὡς *ἀσφαλῶς, tuto* repone. Sap. XVIII. 6. *ἀσφαλῶς εἰδότες, certo* scientes. 1 Macc. VI. 40. ubi *ἀσφαλῶς* Vulgatus per *caute* transtulit, Syrus autem per ܒܗܝܡܢܘܬܐ, *confidenter,* ut πεποιθότες vertit IX. 58. Sensu hæc parum differunt.

"ΑΣΦΑΛΤΟΣ, *bitumen.* חֵמָר, idem. Gen. XI. 3. (Schol. ad h. l. ὁ Σύρος d καὶ ὁ Ἑβραῖος ἄσβιστον φασι. καὶ τὴν ἄσφαλτον τινὲς τῶν διδασκάλων ἄσβιστον ἴφασαν εἶναι, ἀγνοοῦντες, ὡς εἰκὸς, τὰς ἐν τῇ Ἀσσυρίᾳ πηγάς. Diodorus: ἄσφαλτος εἰς οἰκοδομὴν ἄχρηστος, ἄσβιστος δὲ ἐπιτηδειοτάτη. Sed vide Theodoret. in Append. Quæst. 58.) XIV. 10. Ex. II. 3. — כֹּפֶר, *pix.* Gen. VI. 14. Confer Bocharti Phaleg. Lib. I. cap. 11. p. 45. seq.

e 'ΑΣΦΑΛΤΟΩ, *bitumino, pico.* כָּפַר, *pice oblino.* Gen. VI. 14. *ἀσφαλτώσεις αὐτὴν, picabis* illam. Hesych. *ἀσφαλτώσεις, πισσώσεις.* Conf. Bochartum l. c.

'ΑΣΧΗΜΟΝΕΩ, *deformor, deformis fio,* metaph. *indecore me gero, turpiter ago, pudefio.* חָפַר, *pudefio.* Symm. Ps. XXXIX. 15. — נִכְלַם, *erubesco.* Symm. Psalm. LXVIII. 7. *ἀσχημονήσαιεν.* — נִכְלָה Niph. f *vilesco.* Deut. XXV. 3. *ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου,* ne a te *contemtim habeatur* frater tuus.

'ΑΣΧΗΜΟΝΟΥΣΑ, part. fœm. *quæ indecore se gerit.* עֲרִיָּה fœm. *nudata.* Ez. XVI. 7. 22. 38. XXIII. 29.

'ΑΣΧΗΜΟΝΗΣΙΣ, *opprobrium.* כְּלִמָּה, idem. Symm. Ps. LXVIII. 8. Quanquam Brunsius pro *ἀσχημόνησις* ex Usserii excerptis ex Cod. g Oxon. *ἀσχημοσύνη* protulit in Eichhorn. Repert. Bibl. et Or. Liter. T. XIII. p. 182., tamen lectio *ἀσχημόνησις* præferenda est. Nam hoc vocabulum, Græcis quidem scriptoribus ignotum, sed ab eodem Symmacho etiam Ps. XLIII. 16. usurpatum, ab *ἀσχημονέω* eodem jure derivari potest, quo v. c. *ἀγανάκτησις* et *ἀμφισβήτησις* ab *ἀγανακτέω* h et *ἀμφισβητέω,* atque alia ejusmodi nomina, quæ a verbis in *εω* desinentibus descendisse novimus. Vide infra *αὐχνησις.*

'ΑΣΧΗΜΟΣΥΝΗ, *turpitudo, pudor, pudenda, excrementa.* בֹּשֶׁת, *ala.* Inc. Deut. XXVII. 20. *ἀσχημοσύνην,* quam versionem Scharfenberg. ad h. l. glossis marginalibus annume- i randam esse censet, quibus loca obscura Vers. Alex. illustrantur collatione aliorum, ut sc. in mente habuerit interpres loca parallela Lev. XX. 11. et XVIII. 8. ubi in Hebr. עֶרְוַת legitur. Sed quia formulæ *retegere pallium* ac *retegere pudenda* sensu minime differunt, statui quoque potest, eum sensum exprimere voluisse. Reperitur præterea lectio *ἀσχημοσύνην* etiam in Cod. k Oxon. vers. Alex. — *מַעוֹר, *antrum,* it. *pudenda fœminarum.* Symm. Hab. II. 15. — עוֹר, *cutis.* Ex. XXII. 27. τοῦτο τὸ ἱμάτιον τῆς ἀσχημοσύνης αὐτοῦ: non male quoad sensum. — עֶרְוָה, *nuditas,* etiam

a *pudenda.* Aqu. Symm. Gen. IX. 22. ubi ἀσχημοσύνη de *pudendis marium* usurpatur, quemadmodum apud LXX Hos. II. 11. de *pudendis fœminarum* dicitur, ad similitudinem vocis Chald. קְלָנָא. Adde Ex. XX. 26. Lev. XVIII. 6. 7. Ez. XVI. 8. 35. — צֵאָה, *excrementum.* Deut. XXIII. 13. Sir. XXIX. 24. ubi hæserunt interpretes in explicatione b vocis ἀσχημοσύνη. Vide Bretschneiderum Spicil. p. 50. Mihi locus ita restituendus esse videtur: καὶ οἶκος καὶ ἱμάτιον καλὸν ἀσχημοσύνην. Ib. XXX. 12. Adde Platon. de Rep. Lib. III. p. 400. C.

Ἀσχήμων, *indecorus, probrosus, turpis.* נְבָלָה, *stultitia,* etiam *impie factum.* Gen. XXXIV. 7. ἄσχημον (sc. πρᾶγμα) ἐποίησεν, fecerat *rem* c *turpem,* h. e. *stuprum* commiserat. — עֶרְוָה, *nuditas.* Deut. XXIV. 1. εὕρῃκεν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, quod aliquid in ea invenerit *inhonestum,* coll. Susann. v. 63. et Fesselii Advers. Sacr. Lib. II. c. 23. p. 163. Sap. II. 20. θανάτῳ ἀσχήμονι καταδικάσωμεν αὐτόν, ad mortem *probrosam* condemnabimus illum. Hesych. ἀσχήμον, ἐπονειδίστῳ θανάτῳ. 2 Macc. d IX. 2. ἀσχήμονα τὴν ἀναζυγὴν ποιήσασθαι, *probrosum* reditum parare.

Ἀσχολέομαι, *occupatus sum,* ab ἀσχολέω, *negotium facesso, occupo.* עָנָה, *distraho, occupo.* Symm. Coh. I. 13. Sir. XXXIX. 1. ἐν προφητείαις ἀσχοληθήσεται, in prophetiis *occupatus erit.*

Ἀσχολία, *occupatio, quum quis ita occupatus est, ut vacare non possit.* e עִנְיָן, *distractio, occupatio.* Symm. Cohel. I. 13. II. 26. IV. 8. V. 13. Sir. XL. 1. ἀσχολία μεγάλη ἔκτισται πᾶσι ἀνθρώπῳ, magni et continui *labores* parati s. destinati sunt omnibus hominibus. Hesych. ἀσχολία, ἐνδελεχισμός.

Ἀσωτεύομαι, *luxuriose vivo, omnia per luxum profundo,* it. *temulentia obruor.* פּוּק, *impingo, titubo.* Theod. Ies. XXVIII. 7. ἠσωτεύθη- f σαν. Ita enim scribendum est loco ἠσωθεύθησαν, ut vitiose excusum legitur in Hexaplorum ed. Montfauconii. Videtur autem mihi hæc vox non ad פָּקוּ, sed vel ad תָּעוּ, vel ad שָׁנוּ in antecedentibus referenda esse.

Ἀσωτία, *luxuria, intemperantia magna.* זָלַל, *epulo.* Prov. XXVIII. 7. πωμαίνει ἀσωτίαν: ubi fortasse legit זְלוּת. 2 Macc. VI. 4. τὸ μὲν γὰρ g ἱερὸν ἀσωτίας ἐπληροῦτο, templum luxuria repletum erat. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀσωτία, πορνία. Confer Lex. N. T. s. h. v.

Ἄσωτος, *luxuriosus.* סָרַר part. *refractarius.* Prov. VII. 11. ubi סָרַר notat *aberrare a tramite pudicitiæ, lascivire,* ἀφίστασθαι, ut Aqu. et Symm. transtulerunt.

Ἄτακτος, *inordinatus.* תֹּהוּ, h *inane.* Aqu. Deut. XXXII. 10. ubi non tam ἄταχτον *locum desertum* notat, ut nonnullis placuit, sed propriam notionem vocis Hebr. expressit, quæ *indigestum, indispositum* et *confusum* notat. 3 Macc. I. 16. ὁρμὴν ἄταχτον ἐν τῇ πόλει συνίσταντο, cursum *inordinatum* per civitatem faciebant.

Ἀτάκτως, *incomposite, inordi-* i *nate.* בְּשָׁגָעוֹן, *in amentia* s. *insania magna.* Symm. 2 Reg. IX. 20. כִּי בְשִׁגָּעוֹן יִנְהָג, quia in temeritate ducit, seu furiose incedit, insano impetu fertur: ὅτι ἀτάκτως ἄγει. Vulg. *præceps enim graditur.* Eodem fere sensu ἀτάκτως φέρεσθαι legitur in Heliodori Æthiop. Lib. X. c. 28. p. 506. ed. Schmid.

Ἀταξία, *inordinatio, confusio,* k *ubi nullus servatur ordo.* Sap. XIV. 26. γάμων ἀταξία.

Ἀτάρ δέ, *nunc autem.* כִּי־עַתָּה, *quia nunc.* Job. VI. 21. Hesych. ἀτὰρ δέ, πλήν, ὅμως δέ.

Ἀτάρ οὖν, *propterea igitur.* גַּם, *etiam.* Job. VII. 11. ἀτὰρ οὖν

a οὐδὲ ἐγὼ φείσομαι τῷ στόματι μου, propterea igitur neque ego parcam ori meo. Hesych. ἀτὰρ οὖν, διὰ τοῦτο οὖν. Homer. Il. Γ, v. 55. ἀτὰρ οὖν τίλος ἦεν μίθων.

ΑΤΑΡΑΧΟΣ, *perturbationibus non obnoxius, non turbatus, imperturbatus.* Esth. III. 13. VIII. 13. (79.) 2 Macc. XI. 23. Adde Marc. Anton. VII. 16. et Aristot. de Moribus III. 11.

b ΑΤΑΡΓΑΤΕΙΟΝ (Kircherus scribit ἀταργίτιον), *fanum Veneris* (quam Græci Ἀτάργατιν vocabant), alias ἀσταρτεῖον. 2 Macc. XII. 26. Vide Grotium ad 1 Macc. V. 43.

ΑΤΑΦΟΣ, *insepultus, inhumatus.* 2 Macc. V. 10.

c ΑΤΕΙΧΙΣΤΟΣ, *carens muro, muro non cinctus, male munitus.* אֵין חוֹמָה, *sine muro.* Prov. XXV. 29. πόλις ἀτείχιστος, *urbs muris carens*, aut: *male munita.* Confer Sturzii Lex. Xenoph. s. h. v. — מִבְצָר, *munitio.* Num. XIII. 20. ἢ ἐν τειχήρεσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις. Sed facta ibi est sine dubio transpositio verborum, et locus hoc modo restituendus erit: ἢ ἐν ἀτειχίστοις ἢ ἐν τειχήρεσι, ut ἀτείχιστος pertineat ad d מַחֲנִים, alterum vero ad מִבְצָר. — פָּרָזוֹן, *dux.* Aliis est *pagus magnus.* Symm. Jud. V. 11. ἀτείχιστοι. Vide quoque s. ἀτειχίστως. — פָּרָזִי, *paganus.* Aqu. Deut. III. 11. Symm. 1 Sam. VI. 18. Adde LXX sec. Oxon. Deut. III. 5. ubi sec. reliquos libros est nomen proprium τῶν φερεζαίων. Vide Vossium de Translat. p. 51. Legitur præterea e ἀτείχιστος apud Thucyd. I. 5. Strab. VIII. p. 548. C. XVI. p. 1130. C. Xenoph. Ages. II. 24.

ΑΤΕΙΧΙΣΤΩΣ, *absque muro.* פָּרָזוֹת, *pagi, qui sunt sine muris.* Symm. Zach. II. 4. ἀτειχίστως, quod adverbium nuspiam obvium in adjectivum ἀτείχιστος mutavit Kreyssigius Symb. P. VI. p. 8.

ΑΤΕΚΝΕΩ, *careo liberis, sum sterilis.* שָׁכַל, *orbo.* 2 Reg. II. 19. f ἡ γῆ ἀτεκνουμένη, *terra sterilis.* Vide et v. 21. Conf. Drusium Quæst. Hebr. Lib. II. c. 16.

ΑΤΕΚΝΙΑ, *carentia liberorum, orbitas, vita improlis.* שָׁכוֹל, *orbitas.* Ps. XXXIV. 14. ubi Aqu. ἀτέκνωσιν habet. Suidas ad h. l. ἀτεκνία, ἡ λύπη κ. τ. λ. Ies. XLVII. 9. ἀτεκνία καὶ χηρεία. Sap. IV. 1. Vulg. *casta generatio.* Legisse videtur ἀγνογονία. g

ΑΤΕΚΝΟΣ, *carens liberis, orbus, improlis.* מְשַׁכֶּלֶת, *abortiens.* Inc. Ex. XXIII. 26. Sed eodem jure ἄτεκνος ibi quoque referri potest ad sequens עֲקָרָה, *sterilis.* — עָרִירִי, *solitarius.* Gen. XV. 2. Lev. XX. 20. 21. ubi Schol. οὐ λογισθήσεται τὰ σπέρματα αὐτῶν εἰς τέκνα. Conf. Michaëlis Suppl. p. 1975. — שָׁכוּל part. Pah. *orbatus.* Ies. XLIX. 21. — שְׁכוּל, *verbale.* Jer. XVIII. 21. h

ΑΤΕΚΝΟΩ, *liberis orbo.* כִּשֵּׁל Pih. *impingere facio.* Ez. XXXVI. 14. ubi Mass. legunt שִׁשֵּׁל, ac LXX pariter ac Inc. (sine dubio Aquila) legit literis transpositis תְּשַׁכְּלִי. Conf. ad h. l. Cappellum in Notis Criticis p. 557. — שָׁכוּל, *orbatus.* 2 Sam. XVII. 8. Cant. IV. 2. et VI. 5. Adde Theod. Prov. XVII. i 12. — שָׁכַל, שִׁכֵּל, הִשְׁכִּיל Kal, Pih. et Hiph. Gen. XXVII. 45. ubi cum ἀπατεκνόω in Codd. permutatur. Ibid. XXXI. 38. XLII. 36. XLIII. 14. et alibi sæpius. Adde Inc. Int. (sine dubio Aquil.) Hos. XIII. 7. sec. cod. Barber. ubi loco ἀτεκνουμένη reponendum est ἠτεκνωμένη, judice Fischero in Clavi Verss. GG. p. 31. — מְשַׁכֵּל et Hiph. k הַשְׂכִּיל. Aqu. Jer. L. 9. מַשְׂכִּיל, *prudenter agens,* ἀτεκνῶν. Legit cum שׁ, a שָׁכַל, *orbus fuit.* Vulgatus: *interfectoris.* Præterea legitur apud

a Inc. Int. Ies. LIX. 11. ubi בַּדִּבִּים, *sicut ursi*, a τοῖς ἄλλοις translatum legitur ὡς ἄρκτος ἀτεκνουμένη, s. ἠτεκνωμένη, sine dubio ex aliis SS. locis, ubi hæc comparatio reperitur, si nempe nota hæc hexaplaris recte se habet. Sed desumta est hæc nota e male intellecto loco Eusebii, qui in Commentario ad h. l. scribens: καὶ ἐν ἄλλοις δὲ εἴρηται, ὡς ἄρκτος ἀτεκνουμένη, per τοὺς ἄλλους non reliquos, exceptis Alexandrinis, interpretes, sed ἄλλους τόπους, *alia* SS. *loca*, in quibus hæc loquendi formula occurrit, (v. c. Prov. XVII. 12. et Hos. XIII. 7.) intellexisse videtur.

b

ἈΤΕΚΝΩΣΙΣ, *orbitas liberorum*. שְׁכוֹל, idem. Aqu. Ps. XXXIV. 14. ubi LXX ἀτεκνίαν habent.

c ἈΤΕΛΕΙΑ, *immunitas a publicis vectigalibus*, vel *tributis*. 1 Macc. X. 34. σᾶσαι αἱ ἡμέραι ἀτελείας καὶ ἀφέσεως. Grotius ad h. l. exponit ἀτελείας, *ut eo tempore de rebus, quas secum ferrent, nullum penderent vectigal: ἀφέσεως, ne ob debitum capi possent*. Hesych. ἀτέλεια, ἀλειτουργησία.

ἈΤΕΛΕΣΤΟΣ, *imperfectus, immaturus*. Sap. III. 16. τέκνα δὲ μοιχῶν ἀτέλεστα ἔσται, liberi in adulterio nati e vita *ante tempus constitutum eripientur*; sequitur enim: καὶ ἐν παραλόγου γάμου σπέρμα ἀφανισθήσεται. Male itaque Baduellus h. l. per *βεβήλους, profanos*, interpretatus est. Vulg. *in consummatione erunt*. Ib. IV. 5. κλῶνες ἀτέλεστοι, rami *inconsummati*.

d

e ΠΑΝΑΤΕΛΕΣΤΑΤΟΣ, *valde impius*. 3 Macc. V. 28. ἀτελέστατον ἐβεβαίωσεν ὅρκον, *impium* interposuit jusjurandum. Facit huc glossa Suidæ: ἀτέλεστος, ἀμύητος, βέβηλος, ἀνοργίαστος, τελετὰς μὴ τετυημένος. Notat itaque hæc vox *hominem profanum, qui arceatur a sacris*, aut *non initiatus est mysteriis*, adeoque ad *impium* bene transferri potest.

ἈΤΕΛΕΣΦΟΡΗΤΟΣ, *ad perfectionem* vel *maturitatem non perductus, qui fructum maturum non fert*, a τελεσφορέω, *ad maturitatem perduco*. *בָּאֻשָּׁה, *herba fœtida, lolium*. Symm. Job. XXXI. 40. ἀτελεσφόρητα, ubi, veram vocis Hebraicæ notionem ignorans, genus posuisse videtur, aut intellexit de herbis, quæ ante tempus in putredinem abeunt. Vide Schol. Gr. in ed. L. Bosii ac vocem ἀτελής.

f

g

ἈΤΕΛΗΣ, *imperfectus, immaturus*. בְּאֻשִׁים, *uvæ fœtentes*. Symm. Ies. V. 2. ἀτελῆ. Sensum expressit: nam uvæ, quæ non ad maturitatem perveniunt, putrefieri solent. Sap. X. 7. ἀτελῆσιν ὥραις καρποφοροῦντα φυτὰ, arbores temporibus imperfectis fructus ferentes, h. e. immaturos fructus ferentes: ubi ὧραι ἀτελεῖς sunt *tempora frugum inchoata, sed non perfecta*. Vide ad h. l. Grotium.

h

ἈΤΕΝΙΖΩ, *intentis oculis aspicio*. שׁוּר, *contemplor*. Inc. Job. VII. 8. ἀτενιεῖ. Cod. Alex. οὐκ ἀτένιω. Legendum ἀτενίσω. 3 Esdr. VI. 28. ubi ἀτενίσαι, ut Lat. *videre*, seq. *ut*, est *curare, ut aliquid peragatur*. 3 Macc. II. 26. ἀτενίζοντας εἰς τὴν τοῦ βασιλέως πρόθεσιν, ubi ἀτενίζειν significat: *ab oculis ac voluntate alicujus pendere, se ad alicujus consilia ac vivendi rationem accommodare*. Hesych. ἀτενίζει, προσέχει, βλέπει. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

i

ἌΤΕΡ, *absque, sine*. 2 Macc. XII. 15. ἄτερ κρεῶν. Est adverbium poëtis familiarius.

ἌΤΗ, *noxa, damnum, ærumna*. *מוֹקֵשׁ, *scandalum, laqueus*. Samar. Ex. X. 7. ἄτας. — מְשׁוֹאָה, *devastatio*. Aqu. Soph. I. 15.

k

ἈΤΙΜΑΖΩ, *ignominia afficio, contemno, vilipendo, dedecoro, it. vasto, depopulor*. בָּזָה, *contemno, sperno*. Prov. XIV. 21. ὁ ἀτιμάζων πένητα, qui amicum pauperem *contemnit*. Ib. XXX. 17. ἀτιμάζοντα γῆρας — בָּזָה, idem. 1 Sam. X. 27. ubi ἀτιμάζειν est *aliquem repudiare*,

a *ac regem agnoscere nolle.* Prov. XIV. 2. Ies. LIII. 3. Adde Jer. XXII. 28. — בְּזָיוֹן, *contemtus.* Esther. I. 18. — בַּמַּכְתֵּשׁ בַּעֲלִי, *in mortario cum pistillo.* Prov. XXVII. 22. ἐὰν μαστιγοῖς ἄφρονα ἐν μέσῳ συνδρίου ἀτιμάζων, ubi interpres suam explicationem similitudini suffecit. Fortasse legit בַּעַל חֲרָפוֹת — *נָזַל, *rapio.* Inc. Prov. XXVIII. 24.

b ἀτιμάζει. Semlerus conjicit legendum esse ἀρπάζει. Sed mihi sensum expressisse videtur. — דָּכָא Pih. *contero.* Prov. XXII. 22. μὴ ἀτιμάσῃς ἀσθενῆ ἐν πύλαις, non male quoad sensum. — הִכְלִים Hiph. *pudefacio.* Prov. XXVIII. 7. — *זָלַל, Hiph. הֵזִיל, *vilifacio, sperno.* Inc. Thren. I. 8. — *הֶחְפִּיר, *pudore afficio.* Symm. Prov. XIII. 5. —

c *נִבְלָם, *confusus.* 2 Sam. X. 5. ἠτιμασμένοι, sec. Vatic. — נָבַל Pih. *vilipendo.* Mich. VII. 6. — נָקַל Niph. a קָלַל, *vilis habeor.* Gen. XVI. 4. et 5. Adde 1 Sam. X. 30. ubi cum ἀτιμώω permutatur in codd. — הִקְלָה : נִקְלָה Niph. et Hiph. Deut. XXVII. 16. Ies. XVI. 14. — *עָהָה, h. l. *pecco, violo, lædo.* Esth. I. 16. sec. Alex. ἠτίμασεν, quod fortassis

d Josephus secutus est, qui rem sic narrat: οὐκ αὐτῷ μόνῳ γεγονέναι τὴν ὕβριν. Vide Ant. Jud. XI. 6. 1. — קָלוֹן, *ignominia.* Prov. XXII. 10. קִלֵּל Pih. *maledico.* Aqu. Symm. Theod. Ex. XXII. 28. Aqu. 2 Sam. VI. 22. ἀτιμάσεις. — שָׁאַט, *depopulor, sperno.* Ez. XXVIII. 24. 26. — שֹׁאַט, *depopulatio, contemtus.* Ez. XXXVI. 5. — שֹׁדַד, *devasto.*

e Prov. XIX. 26. Fortasse sono decepti expresserunt שֹׁאַט. — שָׁמַם, *desolo.* Ez. XXXVI. 3. — שָׁפֵל, *humilior.* Ies. V. 15.

'ΑΤΙΜΑΣΜΟ'Σ, *ignominia, infamia.* 1 Macc. I. 42. Drusio ad h. l. potius est *notatio* s. *ignominiosa damnatio, qua nimirum aliquis infamis fiebat.* Erat autem gravioris supplicii instar, quippe proxime aberat a capitis supplicio.

f 'ΑΤΙΜΑ'Ω, *nullo honore, immo ignominia afficio, contemno.* אֶבְיוֹן, *egenus, inops.* Ies. XXV. 4. ἐγένου τοῖς ἀτιμήσασι δι' ἔνδειαν σχίσῃ, sec. Ald. ubi lectio est aperte vitiosa; et vel legendum est ἠτιμασμένοις, vel, quod præfero, ἀθυμήσασι, ut reliqui libri habent.

g 'ΑΤΙ΄ΜΗΤΟΣ, *inhonoratus, contemtus, non pretiosus,* etiam *inæstimabilis, pretiosus, qui satis æstimari et in pretio haberi nequit.* Sap. VII. 10. οὐδὲ ὡμοίωσα αὐτῇ (sc. sapientiæ) λίθον ἀτίμητον, ubi nonnulli libri τίμιον habent, sed sensu eodem. 3 Macc. III. 23. οὐ μόνον ἀπεστρέψαντο τὴν ἀτίμητον πολιτείαν, non solum repudiarunt jus civitatis, *quod in summo pretio ab iis haberi debebat.* Eodem sensu Græcis φίλος ἀτίμητος

h dicitur. Etiam adjectivum ατιμον per πολύτιμον explicatur a Schol. Æschyl. in Agam. v. 421.

'ΑΤΙΜΙ΄Α, *ignominia.* בּוּז, *contemtus.* Job. XII. 21. — הַכְלִים infin. Hiph. Jer. VI. 15. — *חָבַשׁ, *obligo, constrictum teneo.* Job. XL. 8. τὰ δὲ πρόσωπα αὐτῶν ἀτιμίας ἐπλήσω. Loco חֲבוּשׁ legerunt הֲבוּשׁ.

i Male Bielius Trommium secutus hanc vocem retulit ad טָמוֹן, *absconditum,* ad quod potius pertinet ἔμπλησον.—כְּלִמָּה, et semel כְּלִיָּה, *ignominia, pœna ignominiosa.* Jer. XX. 11. LI. 51. Ez. XVI. 62. et alibi sæpius. — כְּלִמּוּת, idem. Jer. XXIII. 40. — מֻבְוָשׁ part. Hiph. a בּוּשׁ, *pudefaciens.* Prov. XIV. 37. Abstractum posuerunt pro concreto, quemadmodum XXVIII. 7. ἀσωτίαν pro ἀσώτους. — נִקְלֶה part. Niph. a

a קָלָה, *vilis.* Prov. XII. 9. ἐν ἀτιμίᾳ δουλεύων. — נְקַלָּה part. Niph. fœm. a קָלַל, *res levicula.* Theod. et LXX Jer. VIII. 11. עַל נְקַלָּה, *super levi,* h. e. tanquam rem levem et nullius momenti: ἐπ' ἀτιμίᾳ. Vulg. *ad ignominiam,* quia utramque notionem hæc vox habet. — קִי קָלוֹן, *vomitus, ignominiosus.* Hab. II. 16. — קָלוֹן, b *levitas, vilitas.* Job. X. 15. Psalm. LXXXII. 15. Prov. III. 35. — רָזוֹן, *macies.* Ies. X. 16. ἀποστελεῖ κύριος εἰς τὴν σὴν τιμὴν ἀτιμίαν. Libere verterunt, aut vere voci Hebr. hanc notionem tribuerunt. Conf. Castelli Lex. s. h. v. Sir. V. 13. δόξα καὶ ἀτιμία. Vulgatus, antecedente voce δόξα deceptus, cui haud raro τιμὴ addi solet in SS., vertens *gloria,* c loco ἀτιμία legit τιμή. Sir. XX. 26. ἀτιμία, *infamia, ignominia.* Ibid. XXII. 1. ubi ἀτιμία est *is, quem ignominiæ* s. *infamiæ causa omnes irrident.*

Ἄτιμος, *inhonoratus.* *בְּלִי שֵׁם, *sine nomine.* Job. XXX. 8. ἀτίμων. Ex sententia Cappelli loco בְּלִי legerunt בְּלִיַּעַל. Sed homo sine nomine est ἄτιμος. — נִבְזֶה part. Niph. d *spretus.* Ies. LIII. 3. — נִקְלֶה part. Niph. *vilis habitus, vilipensus.* Symm. Prov. XII. 9. LXX Ies. III. 4. — שֶׁקֶר, *falsitas.* Ies. LVII. 4. ubi loco ἄτιμον fortasse legendum ἄνομον. Præterea legitur ἄτιμοι καὶ πεφαυλισμένοι Job. XXX. 5. ubi rem expresserunt, non autem verborum propriam significationem, nam qui tanquam fures e societate hominum e expelluntur, illi sunt ἄτιμοι et πεφαυλισμένοι.

Ἀτιμόω, ομαι, *ignominia afficio, contemno, vilipendo, or, pudore confundor.* — בָּזָה *contemno.* 1 Sam. X. 27. ubi est *repudiare, regem agnoscere nolle.* Jer. XXII. 28. ἠτιμώθη ὡς σκεῦος, οὗ οὐκ ἔστι χρεία, ubi sine dubio legerunt: נִבְזֶה כָּעֶצֶב נָפוּץ. Ez. XVI. 58. XVII. 16. 18. 19. Abd. 2. ἠτιμωμένος σὺ σφόδρα, *contem-* f *tus tu valde.* Lex. Cyrilli MS. Brem. ἠτιμωμένος, ἐξουδενωμένος, ἠφανισμένος. — זֹלֵל, *levis.* Thren. I. 12. — *נָבַל, *cado.* Symm. Psalm. XVII. 46. Sensum expressit. — נִכְלַם Niph. 2 Sam. X. 5. Jer. XXII. 22. Ez. XVI. 53. — נְמִבְזָה, *contemptibilis.* 1 Sam. XV. 9. — נָקַל Niph. a קָלַל. 1 Sam. II. 32. ubi cum ἀτιμάζω permutatur in codd. — שׂוֹבָב, *aversus,* g *rebellis.* Jer. XXXI. 22. ἠτιμωμένη. Libere verterunt.

Ἀτιμώρητος εἰμί, *impunitus sum.* נָקָה Niph. *innocens sum.* Prov. XI. 21. XIX. 5. 9. et XXVIII. 20.

Ἀτίνακτα, *immota.* טוֹטָפֹת plur. *frontalia, schedæ memoriales.* Aqu. Ex. XIII. 16. (e conjectura scilicet Montfauconii, quem vide. Codices legunt εἰς ἰνακτὰ s. ἐνεκτὰ s. ἀνακτά.) Deut. VI. 8. Conf. s. v. h ἀσάλευτος.

Ἀτμὶς, *vapor, fumus, halitus, exhalatio.* הֶבֶל, *vanitas.* Symm. Theod. Psalm. LXI. 10. ubi libri nonnulli ἀτμὸς habent. Aqu. Cohel. I. 1. et XII. 8. — עָנָן, *nubes, nebula.* Lev. XVI. 13. Ez. VIII. 11. — *עָשָׁן, *fumus.* Inc. et LXX sec. Oxon. Ex. XIX. 18. ubi reliqui καπνὸς habent. Hos. XIII. 3. sec. Vat. de quo loco videndus Bochartus Hieroz. P. II. Lib. 4. c. 5. — i קִטּוֹר, *fumus.* Gen. XIX. 28. Vide et Sir. XXII. 27. XXIV. 18. XLIII. 5. — תְּמָרוֹת plur. *elationes* s. *omne quod in altum ascendit.* Joël. II. 30. Sap. VII. 25. ἀτμὶς γάρ ἐστι τοῦ θεοῦ δυνάμεως, *splendor* enim est virtutis Dei. Inde apud Hesychium et in Gloss. MSS. τῆς Παναρέτου: Ἀτμὶς, ἀπαύγασμα, πνοή. Apud eundem

a Hesychium ἀτμὶς exponitur ἀναθυμίασις, σπινθὴρ, ἀνάδοσις.

ἈΤΜΙΊΣ ΚΑΠΝΩ΄ΔΗΣ, *vapor fumosus.* עָשָׁן, *fumus.* Hos. XIII. 3.

ἈΤΜΟ΄Σ, idem quod ἀτμὶς, *vapor fumi et aura tenuis.* הֶבֶל, *vanitas.* Symm. Psalm. XXXVIII. 6. ubi tamen Symmacho ἀτμὶς tribuit Athanasius Alex. T. I. p. 1064. Symm. Theod. Psalm. LXI. 10.
b ubi Symm. certe ἀτμὸς transtulisse testis est Eusebius. Symm. Psalm. CXLIII. 5. Inc. Job. VII. 16. Symm. Cohel. I. 1. Aqu. Cohel. I. 14. IX. 9. Hesych. ἀτμὸς, ἡ ἐκ τοῦ ὑγροῦ ἀνάδοσις, ἢ καπνὸς, ἢ πνοή.

*ἈΤΝΑΙΊΝ. Vox hæc mire depravata legitur apud LXX Hex. 1 Sam. XIV. 48. ubi e versione Inc. reponendum est μεγάλην, cui tamen
c voci nihil in textu Hebraico respondet.

*ἌΤΟΜΟΣ, i. q. ἄτμητος, *insectus, non incisus.* Vox hæc reddenda est Siracidæ XXIV. 15. post λιβάνου e Vulgato, *quasi libanus non incisus.* Est enim duplex λίβανος, h. e. thus: prius vocatur ἄτομον, *non incisum,* sed indivisum, integrum; hoc primas tenet, adeoque masculum vo-
d catur. Posterius dicitur ἔντομον et τμητὸν, s. divisum et comminutum, ac sæpe cum alia re permistum. Confer Plin. XII. 14. Dioscor. I. 70.

ἈΤΟΝΕ΄Ω, *infirmus sum, deficio.* מָעַד, *vacillo.* Aqu. Psalm. XXV. 1. οὐκ ἀτονήσω. — דָּלַל, *attenuor.* Symm. Ps. LXXVIII. 8. Al. Ps. CXIV. 6. vel 8. ἠτόνησα.—פִּגֵּר Pih. *defectus*
e *sum viribus.* Aqu. 1 Sam. XXX. 10. ἠτόνησαν, *debiles fuerunt.* Lex. Vet. ἀτονῶ, *lasso, deficio.* Ἀτονία, *defectus.*

ἌΤΟΝΟΣ, *infirmus, languidus.* דַּל, *tenuis.* Aqu. Job. V. 16. ἀτόνῳ. Inde ἀτονία, quæ juxta Hesychium est ἀδυναμία, *impotentia.* Athen. III. p. 79. F. Hippocr. de Aëre p. 292. 17.

ἈΤΟΝΟ΄Ω, *nutare facio.* הִמְעַד Hiph. idem. Aqu. Psalm. LXVIII. f
24. ἀτόνωσον.

ἈΤΟΠΊΑ, *inconvenientia, absurditas,* etiam *impie factum, peccatum adversus legem.* Judith. XI. 12. ubi ἀτοπία est i. q. ἄτοπον πρᾶγμα s. ἔργον, peccatum adversus legem. Sermo enim ibi est de alliciendis Judæis ad legis Mosaicæ violationem. Dio Cass. pag. 56. ed. Reim. δεινότης καὶ ἀτοπία, acerbitas et iniquitas pro- g
scriptionis Sullæ. Vide Lex. N. T. s. v. ἄτοπος. Hesych. ἀτοπία, αἰσχρότης, πονηρία.

ἌΤΟΠΟΝ, τὸ, sc. ἔργον, *opus inconveniens, malum, turpe, iniquum,* et in plur. τὰ ἄτοπα, sc. ἔργα. אָוֶן, *iniquitas, vanitas.* Job. IV. 8. XI. 11. XXXVI. 21. φύλαξαι, μὴ πράξῃς ἄτοπα, cave, ne iniqua facias. Gloss. MSS. in Job. ἄτοπα, πονηρὰ, χαλεπά. h
Vide Bibl. Coisl. pag. 503. Prov. XXX. 20. οὐδὲν φησὶ πεπραχέναι ἄτοπον, nihil *mali* se fecisse ait. 2 Macc. XIV. 23. et Luc. XXIII. 41. Lexicon Vet. Gr. Lat. ἄτοπος, *facinorosus.* Idem: ἀτόπημα, *flagitium, facinus.* Hesych. ἄτοπα, πονηρὰ, αἰσχρά. Idem: ἄτοπα, ξένα, ἐνίοτε δὲ ἄτοπον τὸν δεινὸν καὶ ἔκθεσμον, καὶ παρηλλαγμένον, ἢ καὶ πονηρὸν, καὶ αἰσχρὸν λέγει i
καὶ χαλεπόν. — שָׁוֵא, *falsitas, vanitas.* Job. XXXV. 13.

ἌΤΟΠΑ ΠΟΙΕ΄Ω, *absurda facio, impie ago.* הִרְשִׁיעַ Hiph. *improbe ago.* Job. XXXIV. 12.

ἌΤΟΠΑ ΠΡΑ΄ΤΤΩ, idem. חָרַף, *exprobro, probrose ago.* Job. XXVII. 6. ἄτοπα seu ἄτοπον πράξας. Libere transtulerunt.

*ἈΤΟΧΕΥ΄Ω. LXX sec. Compl. k
Lev. XIX. 19. pro Hebr. הִרְבִּיעַ, *accumbere* seu *coire facio,* οὐκ ἀτοχεύσεις. Sed reponendum ibi est οὐ κατοχεύσεις, uti reliqui libri habent. Vitium hoc ortum est ex continua scribendi ratione.

ἌΤΡΑΚΤΟΣ, *fusus, colus,* dictus

a quasi ἀτάρακτος, quia ἀεὶ ταράσσεται, sec. Phavorinum. פֶּלֶךְ, idem. Prov. XXXI. 19. Aqu. 2 Sam. III. 29. ubi vid. Montf. Etym. M. Ἄτρακτος, κυρίως γυναικεῖον ἐργαλεῖον, ἐφ' οὗ τὸ νῆμα περιειλεῖται. Vide et Suidam in ἄτρακτον.

*ἈΤΡΑ'ΠΕΛΟΣ, *qui difficulter moveri potest, durus, morosus.* Legitur Job. XXXIX. 9. ubi LXX b sec. cod. Alex. habent ἀτράπελος μονέκερως, et huic voci nihil respondet in textu Hebraico. Adde Schol. Soph. Aj. v. 939.

ἈΤΡΑΠΟ'Σ, sc. τρίβος vel ὁδὸς, *semita, via trita, non habens diverticula, sed recta,* metaph. *agendi ratio.* — הֲלִיכָה, *ambulatio, incessus.* Job. VI. 19.—מַעְגָּל, *orbita.* Symm. Psalm. XXII. 3. — נְתִיבָה, *semita.* c Tetrapla Job. XIX. 8. Symm. ib. XXXVIII. 20. LXX Jud. V. 6. Job. XXIV. 13. — שְׁפִי, *clivus.* Syrus Jer. XII. 12. Vulg. *vias.* Sc. שְׁפִי notat quoque *terram planam, planitiem,* coll. Arab. سغي, *rasit,* et Syr. ܫܦܐ, *complanavit.* Sap. V. 10. ἀτραπὸν τρίβον. Sir. V. 11. ἐν πάσῃ ἀτραπῷ, h. e. noli te accommodare ad omnes homines. Hesy- d chius: ἀτραπὸς, ὁδὸς τετριμμένη, μὴ ἔχουσα ἐκτροπὰς, ἀλλ' εὐθεῖα.

ἈΤΡΕΠΤΟΣ, *immutabilis, immotus.* הֶאֱמִין Hiph. *credo, fidem habeo,* Symm. Job. XV. 15. ἄτρεπτος, h. e. perfecte sanctus, qui nunquam a virtutis tramite deflexit.

*ἈΤΡΥ'ΓΗΤΟΣ, *fæce carens, purus,* i. q. ἄτρυγος. זַךְ, *purus.* Exod. XXVII. 20. sec. cod. Alex. ubi re- e liqui libri ἄτρυγον habent.

ἈΤΡΥΓΟΣ, *defæcatus, purus.* זַךְ, idem. Exod. XXVII. 20. ἔλαιον ἐξ ἐλαιῶν ἄτρυγον, καθαρὸν, oleum ex olivis, sine fæce, purum. Hesych. Ἄτρυγον, καθαρὸν, μὴ ἔχον τρύγα. Conf. Spanhem. ad Aristoph. Plut. v. 1087.

ἈΤΡΩΤΟΣ, *invulneratus, illæsus,* it. *qui vulnerari nequit, inviolabilis.* 2 Macc. VIII. 36. X. 30. Dicitur f quoque ἄτρωτος metaphorice *crudelis, sævus, qui omnem humanitatem exuit.* 3 Macc. V. 47. ἀτρώτῳ καρδίᾳ, *immiti corde.* Syrus bene: ܟܠܒܐ ܟܬܝܐ, *corde duro.*

ἈΤΤΑ'ΚΙΣ et

*ἈΤΤΑΚΟ'Σ, *attacus, e reptilium genere.* Species *locustæ* (ἀπὸ τοῦ ἄττειν, a *saliendo* dictæ) etiam Rabbinorum sententia, sed quænam ea g sit, et quod hujus a brucho et aliis discrimen, prorsus ignotum est, maxime cum vox Hebr. סָלְעָם, cui Lev. XI. 22. (ubi Compl. ἀττακὸν habet) respondet, non amplius reperiatur. Rabbini nonnulli eam deducunt a סֶלַע, *lapis,* et עָמַם, *abscondere,* quasi: *quæ se abscondat sub lapidibus.* Auctor Thesauri L. Gr. suspicatur, eam eandem esse cum ἀττέλαβος. Vide Bocharti Hie- h roz. P. II. Lib. III. pag. 449. ac Sturz. de Dial. Alex. p. 70.

ἈΤΤΕ'ΛΑΒΟΣ, *locusta.* אַרְבֶּה, idem. Nah. III. 17. ubi verba ὡς ἀττέλαβος Gravio in Comment. ad h. l. pag. 54. ex sequenti versu ab interpolatore, versionem ad textum Hebr. recensente, huc translata videntur, ut in eorum locum iterum insereret ὡς ἀκρίς. Gloss. MS. in Proph. et Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀττέλαβος, εἶδος κνωδάλου, ἤτοι ἀκρί- i δος, ζώου λεπτοῦ. Conf. Bochart. Hieroz. P. II. Lib. III. pag. 448. Hesych. ἀττέλεβος, ἀκρὶς μικρά. καὶ εἶδος κνωδάλου, ζώου μικροῦ καὶ λεπτοῦ, καὶ ἀκρίδος.

ἈΤΥΧΕ'Ω, *non compos fio voti, adversa fortuna utor, infelix sum.* Inde partic. ἀτυχῶν, *infortunatus, miser.* אֵיד, *calamitas.* Prov. XXVII. 10. Sed ibi ἀτυχῶν po-

tius formulæ Hebr. יוֹם אֵיד respondet.

ΑΤΥΧΙ'Α, *adversa fortuna, infortunium.* 2 Macc. XII. 30. XIV. 14. ἀτυχίας καὶ συμφορᾶς.

ΑΥ̓ΓΑ'ΖΩ, *splendeo.* Hinc part. neutr. ΑΥ̓ΓΑ'ΖΟΝ, *splendens, candidum.* בַּהֶרֶת, *papula alba,* vel *pustula ex cute effulgens et promicans.* Lev. XIII. 25. 26. 28. XIV. 56. ubi non opus est, ut loco τοῦ αὐγάζοντος legatur αὐγάσματος. — בֶּהָה, *contractum, strictum, subobscurum.* Lev. XIII. 39. Vox Hebr. de *subobscuro albo* explicatur ab interpretibus. b

ΑΥ̓ΓΑ'ΖΟΝ ΤΗΛΑΥΓΕ'Σ, *res splendens, eminus splendens.* בַּהֶרֶת. Lev. XIII. 24. Vide s. αὐγάζω et αὔγασμα.

ΑΥ̓ΓΑΣΜΑ, *splendor, candor.* בַּהֶרֶת. Lev. XIII. 38. et XIV. 56. sec. Oxon. et Compl. αὐγάσματος, quam lectionem quoque Inc. habet. Sir. XLIII. 13. σφόδρα ὡραῖον ἐν τῷ αὐγάσματι αὐτοῦ, valde speciosum in splendore suo; ubi sermo est de *iride.* c

ΑΥ̓ΓΕ'Ω, *splendeo.* הֵהִיל, Hiph. ab הָלַל, *splendere facio.* Job. XXIX. 3. ἦγεν ὁ λύχνος. d

ΑΥ̓ΓῊ, *splendor.* נֹגַהּ, idem. Ies. LIX. 9. μείναντες αὐγήν, exspectantes *clarum diem.* 2 Macc. XII. 9. τὰς αὐγὰς τοῦ φέγγους. Hesych. αὐγή, χρεία, λαμπρότης καὶ φῶς.

ΑΥ̓ΘΑ'ΔΕΙΑ, *fastus, arrogantia, qua aliquis sibi ipse placet.* הוֹלֵלוּת, *insania.* Symm. Cohel. IX. 3. Legitur præterea hæc vox apud Inc. Hab. III. 14. ἐπὶ τῇ αὐθαδείᾳ αὐτῶν, quæ verba sine dubio Hebraico עֲלִיצָתָם, *exultatio eorum,* aut עֲרִיצָתָם, *violentia, arrogantia eorum,* respondent. Phav. αὐθάδεια, θρασύτης, ἀλαζονία, αὐταρέσκεια. Conf. Eustath. ad Il. Ε', p. 408. et Lexic. N. T. s. h. v. c

ΑΥ̓ΘΑ'ΔΕΙΑ ΚΑἸ ΠΛΟΥ̓ΤΟΣ, *arrogantia et divitiæ.* שְׁאוֹן, *tumultuatio.* Ies. XXIV. 8. ubi שָׁאוֹן intellexerunt de *insolentia* et *arrogantia, quæ ex divitiis oriri solet.* e f

ΑΥ̓ΘΑ'ΔΗΣ, *arrogans, sibi ipse placens.* עַז, *fortis, vehemens.* Gen. XLIX. 3. 7. ubi αὐθάδης *insolentiæ* notionem adjunctam habet, formula autem עַז פָּנִים notat *hominem impudentem et* αὐθάδη.

ΑΥ̓ΘΑ'ΔΗΣ ΚΑἸ 'ΑΛΑΖὨΝ, *arrogans* et *jactabundus.* רָהִיר, *superbus.* Prov. XXI. 24. Hesych. αὐθάδης, ὑπερήφανος. θυμώδης, παράνομος, αὐτάρεστος. Suid. αὐθάδης, αὐτάρεστος, θυμώδης, θρασύς, ὑπερόπτης. Vide Lex. N. T. s. h. v. g

ΑΥ̓ΘΑΙ'ΡΕΤΟΣ, *sponte agens.* נָדִיב, idem. Symm. Ex. XXXV. 5.

ΑΥ̓ΘΑΙΡΕ'ΤΩΣ, *sponte, ultro.* 2 Macc. VI. 19. 3 Macc. VI. 6. VII. 10. Lex. Cyrilli MS. Brem. αὐθαιρέτως, αὐτοβουλήτως. Hesych. αὐθαιρέτως, ἑκουσίως. Confer Suiceri Thes. Eccl. T. I. p. 573. et Lucian. de Gymn. p. 803. C. h

ΑΥ̓ΘΕ'ΝΤΗΣ, quasi αὐτοέντης, *interfector, qui ipse sua manu necat,* i. q. αὐτόχειρ, et per synecdochen speciei, *auctor quilibet.* Sap. XII. 6. αὐθέντας γονῆς, *interfectores* parentes. Hesych. αὐθέντης, ἐξουσιαστής, αὐτόχειρ, φονεύς. Confer Suiceri Thes. Eccl. T. I. pag. 574. et L. Bos. Diss. de Etym. Gr. p. 18. Gloss. MS. τῆς Παναρέτου: Αὐτοφόντας, αὐτοχειροφονευτάς. Hic vox αὐθέντας ex Sap. l. c. excidisse et præmittenda videtur Bielio. Nam αὐτοφόντας in Sap. Salom. non occurrit. Nisi dicere malis, quod αὐτοφόντας in Codice quodam pro αὐθέντας lectum sit. i

ΑΥ̓ΘΕΝΤΙ'Α, *jus.* 3 Macc. II. 29.

ΑΥ̓ΘΗΜΕΡΙΝὈΣ, *qui eadem die,* it. *diurnus, cotidianus.* יוֹמִי, plur.

a constr. a יוֹם, *dies*. Job. VII. 1. *ὥσπερ μισθίου αὐθημερινοῦ, ἡ ζωὴ αὐτοῦ*, vita ejus similis est diebus mercenarii. Al. Ez. XXX. 16. *πολέμιοι αὐθημερινοί*, hostes *eodem ipso die*. Vide Eustathium ad Hom. Il. A', p. 33. 28.

ΑΥ'ΘΗ'ΜΕΡΟΝ et ΑΥ'ΘΗΜΕΡΟ'Ν, *eodem* seu *illo ipso die*. בְּיוֹמוֹ, *die suo*. Deut. XXIV. 15. 3 Macc. III. 25. sec. Ald. Hesych. Αὐθημερόν, σήμερον, *αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ*.

b *ΑΥ'ΘΩΡΙ', *illa ipsa hora*. בָּהּ שָׁעָתָא, Chald. *in ipsa hora*. Dan. III. 15. sec. Chis. ubi Theodot. Vatic. Alex. ac Theodor. habent *αὐτῇ τῇ ὥρᾳ*. 3 Macc. III. 25. Scribitur et *αὐθωρεί* apud Cic. Lib. II. ad Attic. Ep. 13. et Synesium pag. 13. ed. Paris. a. 1553. Hesych. *αὐθ-*

c *ωρίτους, συντόμους*. Salmasius legit *αὐθωρὶ τοὺς συντόμους*, sed rectius Küsterus ad Suidam T. I. p. 379. Αὐθωρεὶ s. *αὐθωρὶ, τὸ συντόμως*.

ΑΥ'ΛΑΙ'Α, *aulæum, cortina, velum, quod prætenditur parietibus, aliisve locis*, aut *quo teguntur lecti*. אֹהֶל, *tentorium*. Ex. XL. 17. — יְרִיעָה. Ex. XXVI. 1. 2. 3. 4. 5. 6. XXXVI. 7. 8. 9. 10. 11. — מִשְׁכָּן,

d *habitaculum*. Ies. LIV. 2. Pro *τῶν αὐλαίων*, sive, ut in nonnullis libris et apud Justinum Mart. legitur, *αὐλίων*, Scharfenbergius ad Cappelli Crit. S. T. III. p. 198. rescribere mavult *τῶν αὐλῶν σου*, ratus interpretes istos legisse לְשָׁכוֹתַיִךְ, coll. Jer. XXXV. 2. qua conjectura tamen non opus est, si per *αὐλαίαν* intellegatur *tabernaculum* s. *tento-*

e *rium e pellibus confectum*, unde etiam pro אֹהֶל, *tentorium*, ponitur. — קְלַע, *tapes*. Ex. XXXVIII. 12. 15. 16. Hesych. Αὐλαία, *ἐν αὐλῇ διατρίβουσα, ἢ τὸ τῆς σκηνῆς παραπέτασμα*, ubi vide Intt.

ΑΥ'ΔΑΙ'ΟΣ, *ad vestibulum pertinens*. 2 Macc. XIV. 41. *τὴν αὐλαίαν θύραν*, januam atrii vel aulæ. Trommius legendum suspicatur *αὐλείαν*, cui conjecturæ favet Hesychius (a f quo *αὐλεία* exponitur *ἡ τῆς αὐλῆς θύρα*,) ac locus Theophr. Char. XVIII. 1. Grotio ad Macc. II. *αὐλαία* est *ea janua, quæ interiora ædium claudit*.

ΑΥ"ΛΑΞ, *sulcus*. — מְשָׁעוֹל, *semita, quilibet locus compressus et angustus*, quam notionem etiam voci *αὖλαξ* subjecisse videntur LXX Num. XXII. 24. — עֶמֶק, *vallis*. g Job. XXXIX. 10. — חֲלָם, *porca*. Job. XXXI. 38. Psalm. LXIV. 11. Sir. VII. 3. *μὴ σπεῖρε ἐπ' αὔλακας ἀδικίας*, ne semines in sulcos injustitiæ, h. e. ne injuste agas. Ibid. XXXVIII. 29. Hesych. *αὔλακας, κοιλοὺς τόπους*. Idem: *αὔλαξ, τὸ σχίσμα τοῦ ἀρότρου, διώρυξ, σκήλαιον*.

*ΑΥ"ΛΑΚΑΣ ΈΛΚΥΩ, *duco sulcos*. עָדַר, *agricolo, occo*. Job. h XXXIX. 10.

ΑΥ'ΛΑ'ΡΧΗΣ, *aulæ princeps*. כֹּהֵן, *sacerdos*, it. *princeps*. 2 Sam. VIII. 19. *οἱ υἱοὶ Δαβὶδ αὐλάρχαι ἦσαν*.

ΑΥ'ΛΗ', *aula*, it. *atrium*. הֲדָרָה, *decor*. 1 Par. XVI. 29. *προσκυνήσατε κύριον ἐν αὐλαῖς ἁγίαις*, ubi cum *κατοικητήριον* permutatur, et pluralis positus est, quia varias sectiones habebat tabernaculum fœderis. Conf. i ibid. XXVIII. 10. Ps. XXVIII. 2. et XCV. 8. *ἐν αὐλῇ ἁγίᾳ*. Videntur in priore loco legisse קֹדֶשׁ בְּחָדֶר, aut חָצֵרֶת, ut jam a Cappello notatum est. — *חָצוֹר. *Chazor*, nomen proprium. Jer. XLIX. 28. Legerunt חָצֵר. — חָצֵר. Aqu. Symm. Psalm. X. 8. ubi cod. Regius loco *αὐλὰς* habet *πύλας*: *περὶ τὰς πύλας*. Hebr. Ez. IX. 7. LXX k Exod. XXVII. 9. 12. XXXV. 16. — חָצִיר, *fœnum*, it. *atrium*. Ies. XXXIV. 13. Ita Bielius. Scil. חָצִיר est *fœnum*, a حَضَرَ e con-

a trariq *atrium*, s. *domicilium*, a חָצַר — לִשְׁכָּה, *cubiculum*. Jer. XXXV. 2. Ez. XLII. 1. — מַחֲנֶה, *castra, acies*. 2 Par. XXXI. 2. Scil. αὐλὴ in universum *omnem locum* notat, *ubi aliquis est et habitat*, ac speciatim de *castris* adhibitum legitur 2 Macc. III. 15. Vide infra. — נֶזֶק *damnum*. Esther. VII. 4. ubi Cappellus judicat eos בָּחָצֵר legisse.

b Sed nimis magna est differentia inter utramque vocem, et nulla vel literarum similitudo vel pronuntiationis affinitas. Videntur itaque in voce semel tantum occurrente, ut sæpius, divinasse. Longe tamen probabilius est illos respexisse ad נִשְׁכָּה. est *conclave, cubiculum*, (quod per αὐλὴν vertunt Jer. XXXV. 2. Ex. XLII. 1.) aut forte

c pro ן legerunt ו, et pro ת, ק, legentes בְּנוֹת, *in habitaculo*, s. *domicilio*. Mihi posterius placet, prius probabilius est Buxtorfio in Anticritica p. 662. — עֲזָרָה, *atrium*. 2 Par. IV. 9. VI. 13. — *עִיר, *urbs*. 2 Reg. XX. 4. ubi Massorethæ legi volunt חָצֵר. — פֶּתַח, *janua*. Lev. VIII. 31. ἐν τῇ αὐλῇ τῆς σκηνῆς, non male quoad sensum. — שַׁעַר, *porta*. Esth.

d II. 19. III. 2. 3. Psalm. CXXI. 2. Ez. XL. 46. — *רִאשׁוֹנָה, *primo, prius*. Gen. XIII. 4. τὴν αὐλὴν sec. libros nonnullos, ubi tamen fortasse pro αὐλὴν reponendum erit ἀρχὴν, ut in Vat. legitur, cui tamen conjecturæ refragari videtur vox σκηνὴν, quæ in Cod. Alex. et Ald. reperitur. — תָּרַע Chald. *porta*. Dan. II. 49. Scil. *porta regis* nihil aliud

e ibi est, quam *aula regis*. Certe *aula* imperatorum Orientalibus *porta* dicitur, ut multis docuit Schultensius in Opp. Min. p. 321. 2 Macc. XIII. 15. ἐπιβαλὼν νύκτωρ ἐπὶ τὴν βασιλικὴν αὐλὴν, irruit noctu in *castra* regis. Scil. αὐλὴ h. l. *castra* notat, nam de aula regis ideo non explicari potest, quia tunc temporis in castris erat, et bellum gerebatur. Syrus: ܟܪܣܐ, *castrum*. Conf. supra f s. v. מַחֲנֶה. Phavorinus: αὐλὴ, ὁ περιεστιχισμένος καὶ ὕπαιθρος τόπος. Confer Athenæum Lib. V. p. 95.

ΑΥ̓ΛΊΖΟΜΑΙ, *diversor*, quasi *stabulor* ἐν τῇ αὐλῇ, *pernocto, cubo, moror, commoror*. — *בוּת vel בָּיִת, *commoror, pernocto*. Dan. VI. 8. sec. Chis. Theodotion habet ἐκοιμήθη ἄδικος. — הִתְמַהְמַהַּ, Hithp. e מָהָה, *cunctor, moror*. 2 Sam. XV. g 28. αὐλίζομαι ἐν Ῥαβαὼθ, *maneo* in Rabaoth, sec. Ald. ubi reliqui libri partim στρατεύομαι, partim προσδέχομαι habent. Hes. αὐλίζομαι, μένω, ἐνδιατρίβω. Cf. Sir. XIV. 26. XXIV. 7. LI. 31. Glos. αὐλίζομαι, ἐπὶ ἀνθρώπῳ, *demoror, commoror conversor*. הָלַךְ, Kal et Hiph. *eo, ire facio*. Esdr. X. 6. ηὐλίσθη ἐκεῖ: ubi scilicet הָלַךְ notionem *manendi* adjunctam habere vi- h detur, ut neutpe sit: *se conferre ad aliquem commorandi causa*. Confer infra ad 3 Esdr. XI. 2. notata. Non enim impetrare a me possum, ut credam, eos loco וַיֵּלֶךְ legisse וַיָּלֶן, quæ fuit nonnullorum conjectura. — יָלַן; לוּן Kal et Hiph. *pernocto, facio pernoctare*. Jos. VI. 11. ubi αὐλίζεσθαι *pernoctare* notat, et cum κοιμᾶσθαι ac καταπαύειν permutatur in codd. Sermo ibi est de arca fœderis. Ibid. VIII. 9. Jud. XIX. 4. i ubi cum ὑπνοῦν permutatur in codd. Ruth. I. 16. Neh. XIII. 20. ηὐλίσθησαν πάντες, *tentoria figebant* omnes. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ηὐλίσθησαν, συνήχθησαν, ἐσκήνωσαν, παρενέβαλον. Ita enim legendum est loco παρέβαλον. Hesych. ηὐλίσθησαν, ἐσκήνωσαν, ᾠκίσαν. Ita enim scribendum loco οἰκίσαν. Job. XIX. 4. Adde Aqu. sec. cod. 108. Holm. Deut. XXI. 23. Symm. Ies. I. 21. ubi Curterius male κυλίζετο legit, et Theodot. Job.

XXIX. 19. — צָבַע, *tingo, intingo*, et in Chald. Ithpah. אִצְטָבַע. Dan. IV. 12. 20. 22, ubi pro ἀπὸ τῆς δρόσου legendum est ἐν τῇ δρόσῳ. Cæterum in omnibus his locis libere nec male quoad sensum verterunt: nam qui sub dio versatur ac pernoctat, rore cœlesti tingitur. Bertholdto ad h. l. יִתְרַבַּע legisse videntur. — שָׁכַן: הִשְׁכִּין Kal et Hiph. *habito, habitare facio*. Job. XI. 14. XV. 28. XXXVIII. 19. τοίῳ δὲ γῇ αὐλίζεται τὸ φῶς; *ubi est sedes lucis?* Hesych. αὐλίζεται, κυμᾶται, φυλάττεται, κατάζεται. 3 Esdr. IX. 2. αὐλισθεὶς ἐκεῖ coll. Esdr. X. 6. יָלַן שָׁם, ubi Trendelenburg conjicit eum legisse וַיָּלֶן, *commoratus est*, nam Esdram conclave ingressum esse jam v. 1. dictum erat.

ΑΥ᾽ΛΙΣΜΟ᾽Σ, *pernoctatio, commoratio, pernoctandi locus, diversorium*. מָלוֹן, *diversorium*. Symm. Ies. X. 29. Jer. IX. 2. ubi Aqu. καταλύμα habet.

ΑΥ᾽ΛΙΣΤΗ᾽ΡΙΟΝ, *diversorium*. מָלוֹן, idem. Aqu. Ies. X. 29.

ΑΥ᾽ΛΟ᾽Σ, *tibia, fistula*. *הֲלוּלִים, *laudes, gratulatio*. Theod. Jud. IX. 27. sec. cod. Basil. Sine dubio confudit חֲלִלִים et הֲלוּלִים. Vide ad h. l. Scharfenberg. — חָלִיל, *tibia, fistula*. 1 Sam. X. 5. Ies. V. 12. XXX. 29. Vide et Symm. Psalm. LXXXVI. 7. — אֲלָלִים plur. *cymbala*. 2 Sam. VI. 5. Hesych. αὐλὸς, κιθάρα, ἢ σύριγξ.

*ΑΥ᾽ΛΟΣ, *materiæ expers*. קְבָע part. *spolians*. Prov. XXII. 23. ῥύσῃ σὴν ἄυλον ψυχήν, ubi sine dubio legendum est ἄσυλον, quod alii libri habent, aut αἴσυλον. Vide Schol. ad Iliad. Ε, v. 403. Fortasse tamen קְבָעֵיהֶם interpreti fuit participium passivum, ut ψυχὴ ἄϋλος sit *anima corpore nudata, et quasi spoliata*.

ΑΥ᾽ΛΩ᾽Ν, *vallis*. אָוִיל, *cervus*. Aqu. Ps. XLI. 2. Legisse hic videtur vocem Hebraicam ea ratione punctatam (nempe אָוִל), qua *campum* significat, quemadmodum auctor ed. VItæ, qui πεδίον habet. Conf. *f* Drusii Obss. Lib. XIV. c. 25. — אֲלוֹנֵי, nomen proprium. Οἱ λοιποὶ Deut. XI. 30. ubi, qui sic verterunt, Hebraicam vocem Græcis literis expressam retinuisse videntur. בָּוְיָא, *vallis*. 1 Sam. XVII. 3. — עֵמֶק, idem. 1 Par. X. 7. (ubi cum κοιλὰς permutatur in codd.) XII. 15. XXVII. 29. 2 Par. XX. 27. Jerem. XLVIII. 8. — *פָּחֲתִים, *foveæ*. *g* 2 Sam. XVII. 9. ἐν ἑνὶ τῶν αὐλώνων, sec. Compl. et apud Incertum secundum Montfauconium. Fortasse αὐλώνων est glossema ductum e Josephi A. J. VII. 9. 6. uti jam placuit Scharfenbergio in Prolus. de Josephi ac Vers. Alex. Consensu p. 24. Non tamen opus videtur hac conjectura. Nam secundum Hesychium αὐλῶνες sunt non solum *h* φάραγγες, sed etiam τόποι πλατεῖς ἐπὶ τὰ ὄρη, seu, ut viri docti legunt, βαθεῖς ὑπὸ τὰ ὄρη. Judith. VII. 3. *radices montis*. Vulg. *crepido*. Hesych. αὐλὼν, στενὴ ἀναφορὰ τοῦ ὕδατος, καὶ λειμὼν, ἢ ἴφυδρος τόπος.

ΑΥ᾽ΞΑ᾽ΝΩ, *augeo, magnum facio, crescere facio, multiplico, produco*, et ΑΥ᾽ΞΑ᾽ΝΟΜΑΙ, *cresco*. גָּדַל, Kal et Pihel, *magnus fio, magnum facio*. Symm. sec. Coislin. 1 Sam. II. 21. LXX Gen. XXI. 8. ηὐξήθη τὸ παιδίον, crescebat puer: coll. v. 20. et XXV. 27. Jos. IV. 14. ηὔξησε κύριος τὸν Ἰησοῦν, *magnum faciebat* Dominus Josuam, h. e. *magnam ei concessit auctoritatem*. — *הֵבִין, *intellego*. Symm. Ps. LVIII. 10. Sc. הָבִין h. l. est *emicare*, ex usu l. Arab. بَلَنَ, *emicuit gramen*, adeoque ei bene respondet αὐξάνεσθαι h. l. apud Symmachum, inprimis cum de sentibus et spinis sermo sit.

a — הֵבִין וּפָרַץ, Hiph. a בִּין, *prudenter ago et dispergo.* 2 Par. XI. 21. V. supra s. הֵבִין. — *הֲגִיד, *indico.* 1 Par. XVII. 10. αὐξήσω σε. Legerunt וַאַגִּדְלָה. — *הוֹצִיא, Hiph. a יָצָא, *exire facio, produco.* Ies. LXI. 11. — חָדַשׁ, Pih. *renovo.* Symm. Job. X. 17. μάρτυράς σου κατέναντί μου αὐξάνων, testes tuos coram me *multiplicans.* — נִפְרַץ Niph. b *erumpo.* Gen. XXX. 30. — נָשָׂא Niph. *efferor.* Num. XXIV. 7. 1 Par. XIV. 2. — פָּרָה: הִפְרָה, Kal et Hiph. *fœtifico, fœcundo.* Genes. I. 22. αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε, crescite et multiplicamini. Vide et Gen. XLVII. 27. Ex. I. 7. Gen. XXVIII. 3. αὐξήσαι σε καὶ πληθύναι σε, *crescere* te *faciat,* et multiplicet te. Vide et Gen. c XLVIII. 4. Lev. XXVI. 9. Gen. XLIX. 22. Ἰωσὴφ υἱὸς αὐξανόμενος, Joseph filius *est similis surculo crescenti.* Gen. XLI. 52. ubi αὐξάνειν est *ad statum felicem et honoratum perducere,* i. q. ὑψοῦν in cod. Alex. Lev. XXVI. 9. — *פָּרְזוֹנוֹ, *villæ ejus.* Jud. V. 11. αὔξησον. Deduxit sine dubio, sed admodum inepte, a פָּרָה, *fœcundare, fructificare.* — *פָּרַץ, d *dispergo.* 2 Par. XI. 23. Vide supra s. v. הֵבִין. — צָלַח, *prosperor.* Jer. XXII. 30. — רָבָה, *multiplicor.* 1 Par. XXIII. 17. Adde Symm. Ps. XVII. 36. ubi αὐξάνειν notat *potentem ac felicem reddere.* — שׁוּב שְׁבוּת, *reduco captivitatem,* h. e. *reduco in pristinum felicem statum.* Job. XLII. 10. ὁ δὲ κύριος ηὔξησε τὸν Ἰώβ. Vide Fesselii Adv. Sacr. Lib. e I. c. II. p. 26. Præterea legitur hæc vox Job. III. 12. ubi verba וּמָה שָׁדַיִם כִּי אִינָק, (*et cur ubera, quod sugerem,* h. e. *quare ubera suxi,* aut, quemadmodum Vulgatus expressit: *cur lactatus uberibus*) Inc. ita transtulit: τὴν κακίαν ηὔξησα, quæ verba Montf. male ita vertit: *malitiam auxi,* et in nota subjecta addit: Videtur esse merum scholion. Mihi de h. l. ita videtur. Ante f τὴν κακίαν η. partim e LXX Intt. repetendum *ivari,* partim supplenda est præpositio εἰς. Κακία h. l. non *malitiam,* sed *malum, infortunium* notat. Αὐξάνω denique h. l. intransitive sumitur pro *adolescere, ad adultam pervenire ætatem,* hoc sensu: cur ego ad infortunium natus sum et adolevi. Quod si sumitur, apparet ig- g notum illum interpretem libere quidem, nec tamen male vertisse. Conf. ad h. l. Olympiodorum in Catena Græca Junii p. 126. Sir. II. 3. ἵνα αὐξηθῇς ἐκ' ἰσχάτων σου, ut *felix, salvus et incolumis evadas* tempore calamitatis tuæ.

ΑΥ̓ΞΗΣΙΣ, *augmentum, incrementum.* 2 Macc. V. 16. πρὸς αὔξησιν καὶ δόξαν τοῦ τόπου, ad augendam loci gloriam. h

ΑΥ̓ΞΗΤΙΚῸΣ, *augescens, crescens.* פְּרִיָה, *fructificans.* Aqu. Ies. XXXII. 12. ἐπὶ ἀμπέλῳ αὐξητικῇ, propter vites *frugiferas.*

ΑΥ̓ΟΣ ΓἸΝΟΜΑΙ, *aridus fio, exaresco.* נָחַר, Niph. *exuror, exsiccor.* Symmach. Ps. CI. 4. αὖα γέγονεν, *arefacta sunt.* Hesych. Αὖα, ξηρά.

ΑΥ̓ΡΑ et ΑΥ̓ΡΑ, *aura, ventus levior.* דְּמָמָה, *silentium,* etiam *lenis* i *auræ sibilus.* 1 Reg. XIX. 12. Job. IV. 16. ἀλλ' ἢ αὔραν καὶ φωνὴν ἤκουον, sed vel flatum tenuem et vocem audiebam. Melius Vulgatus: *et vocem quasi auræ lenis audivi.* Psalm. CVI. 29. — זֹהַר, *splendor,* spec. *siderum.* Ez. VIII. 2. ὡς ὅρασις αὔρας. Suspicor equidem pro αὔρας reponendum esse αὐγῆς. Eadem k medela afferenda quoque est Theodotionis versioni. Hesych. αὖραν, πνοὴν λεπτήν. Lexic. Cyrilli MS. Brem. αὖρα, πνοή, γαλήνη.

ΑΥ̓ΡΙΟΝ, *cras, crastino die.* מָחָר idem. Ex. VIII. 10. εἰς αὔριον,

a in crastinum diem. Ibid. v. 23. ἐν δὲ τῇ αὔριον, sc. ἡμέρᾳ, die crastino, ubi in codd. permutatur cum ἐναύριον. Vide et IX. 5. Jos. III. 5. εἰς τὴν αὔριον, sc. ἡμέραν, in crastinam diem, et alibi sæpius. — מָמָחֳרָת, *postridie*. Lev. VII. 6. et XIX. 6. 1 Sam. XI. 11.

ΑΥ'ΣΤΗΡΙΑ, *austeritas, tetricitas*, sec. Gloss. Vett. 2 Macc. XIV.
b 30. ubi *austeritas* tribuitur ei, qui in consuetudine pristinam humanitatem et comitatem mutavit, i. q. asperitas.

ΑΥ'ΣΤΗΡΟ'Σ, Ο'ΤΕΡΟΣ, *austerus, austerior*. חָמֵר, *merum*. Aqu. Deut. XXXII. 14. αὐστηρόν. Legisse mihi videtur חֹמֶץ, quod *vinum acerbum* notat. Ps. LXIX. 22. Cf. Lex. N. T. s. h. v. De homine autem
c austeriori, h. e. durius et asperius agente, quam antea solitus erat, legitur in comparativo 2 Macc. XIV. 30. αὐστηρότερον διεξάγοντα. Hesych. αὐστηρός, σκυθρωπός. Etym. M. αὐστηρός, παρὰ τὸ αὖω, τὸ ξηραίνω, ὁ μᾶλλον αὔσας, ἐξ οὗ αὐστηρός. σημαίνει στυφνὸν, ξηρὸν, αὐχμηρὸν, σκυθρωπόν.

*ΑΥ'ΤΑΡΕΣΚΙΑ, s. ΑΥ'ΤΑΡΕ'ΣΚΕΙΑ, *nimius amor sui rerumque*
d *suarum*, et ex adjuncto *vita ex libidine acta*. שֶׁבֶר, *anima*, h. l. *cupiditas, desiderium*. Symm. Cohel. VI. 9. ὁδεύειν αὐταρεσκίᾳ, ambulare pro arbitrio, h. e. ita ut tibi nimis placens aliorum consilia non audias. Voce Αὐταρέσκεια usus quoque est Basilius II. 590. D. ed. Paris. 1638. Vide Kreyssigii Symb. P. VI. pag. 8. seq. Pro Αὐταρέσκεια Montfaucon
e nius ac Bielius perperam in lexica sua transtulerunt.

ΑΥ'ΤΑΡΚΕΣΙΑ, *sufficientia*, quæ vox in utroque lexico expungenda est.

ΑΥ'ΤΑΡΚΕ'Ω, *sufficio, do quantum sufficit*. Speciatim dicitur de iis, qui alios omnibus instruunt, quæ sunt ad vitam sustentandam necessaria. מָצָא, *invenio*, etiam *sufficio* (Vide Num. XI. 22.), et in f Hiph. *suppedito, quæ sufficiant*. Deut. XXXII. 10. αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ubi pro יַמְצְאֵהוּ, *invenit eum*, sine dubio legerunt cum Chaldæo יַמְצִיאֵהוּ, aut certe רִפֵּא Kal tribuerunt notionem hiphilicam. Carpit hanc versionem Eugubinus, et credit legendum esse ἐξεύρησεν αὐτόν. Vulg. *invenit eum*. Aqu. et Theod. εὗρεν αὐτόν. Itala g Vetus: *sufficientem eum sibi fecit*, h. e. tribuit ipsi necessaria. Cod. Samar. habet lectionem יַאַמְצֵהוּ. Vide ad h. l. Scharfenb.

ΑΥ'ΤΑ'ΡΚΗΣ, *sufficiens, contentus*. הֲמְעַט, *numquid parum*. Ies. VII. 13. Symm. μὴ οὐκ αὐταρκὲς, nonne *sufficit*? bene quoad sensum. — *חֵק, *pars statuta, portio*. Prov. XXX. 9. σύνταξόν δέ μοι τὰ ὄντα h καὶ τὰ αὐτάρκη. Sir. V. 1. et XI. 24. μὴ εἴπῃς, αὐτάρκη μοι ἐστί, ne dicas: ipse mihi opibus meis sufficio, alius opus non habeo. Ib. XL. 20. ζωὴ αὐτάρκους ἐργάτου γλυκαινθήσεται, vita operarii *sorte sua contenti* dulcis erit. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Hesychius: αὐτάρκης, ἱκανός.

*ΑΥ'ΤΕΞΟΥΣΙΟ'ΤΗΣ, *libera potestas*. 4 Macc. II. 21. i

*ΑΥ'ΤΟΔΕ'ΣΠΟΤΟΣ, *dominus absolutus, summus*. 4 Macc. I. 1. αὐτοδέσποτος τῶν παθῶν, qui in animi perturbationes dominatur, ubi al. libri αὐτοκράτως. Ib. v. 30. Ib. XIII. 1.

ΑΥ'Τ'Ο'ΘΙ, *ibi, ibidem*. תַּחְתָּם, *subter se*. Jos. V. 8. 3 Esdr. VIII. 46. 64. 2 Macc. III. 23. XI. 8.

*ΑΥ'ΤΟΚΡΑ'ΤΩΡ, *qui plenam potestatem habet*. 4 Macc. I. 1. Vide k αὐτοδέσποτος. Ib. VIII. 27. Hesych. αὐτοκράτωρ, αὐτεξούσιος, ἢ κοσμοκράτωρ.

ΑΥ'Τ'Ο'ΜΑΤΑ, *spontanea, ultronea*. *סְחִישׁ, *germinata sponte*. 2 Reg. XIX. 29. sec. Compl. Reliqui libri habent ἀναπέλλοντα. — סָפִיחַ,

a *sponte natum.* Lev. XXV. 5. 11. 2 Reg. XIX. 29. — תַּחְתָּהּ, *sub se.* Jos. VI. 5. Ita Bielius. Sed vox αὐτόματα ibi est glossema, obelo, ut par erat, notatum in exemplo Grabiano. Erravit igitur Montfauconius, cum scriberet αὐτόματα esse interpretationem vocis תַּחְתָּהּ, cui tamen ne loco quidem respondet, nedum sensu. Vide ad h. l. Scharb fenbergium.

ΑΥ̓ΤΟ΄ΜΑΤΟΣ, *sponte agens.* Sap. XVII. 6. αὐτομάτη πυρά, non accensus ignis, pyra spontanea. Vide de hac voce Lex. N. T.

ΑΥ̓ΤΟΜΑ΄ΤΩΣ, *sponte, ultro.* Vide s. v. Ἀποπίπτω.

ΑΥ̓ΤΟΜΟΛΕ΄Ω, *ultro venio, transfugio, sum perfuga, transeo in partes alterius.* הִמָּצִיא, Hiph. *invenire facio, trado.* 2 Sam. III. 8. οὐκ ηὐτομόλησα εἰς τὸν οἶκον Δαβίδ, non *transii* in partes Davidis. Non male quoad sensum. — הִשְׁלִים, Hiph. *pacem facio.* Jos. X. 1. 4. ηὐτομόλησαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν, *transfugerunt* ad Josuam. Non male. Nam qui transfugit, qui desciscit ad hostes, is fœdus cum iis facit. Josephus eleganter ἐπὶ τὸ μετατάξασθαι πρὸς τὸν d Ἰησοῦν. Vide A. J. V. 1. 17. Haverc. Gloss. in Octat. et Hesych. ηὐτομόλησαν, προσίδραμον τοῖς πολεμίοις. 2 Sam. X. 19. ηὐτομόλησαν μετὰ Ἰσραὴλ, ubi in codd. cum διατίθημι διαθήκην permutatur. Prov. VI. 8. sec. Compl. — מְרִדוּת, *rebellio.* Inc. et LXX 1 Sam. XX. 29. νῦν κοφασίων αὐτομολούντων. Legerunt sine dubio הַמֹּרְדוֹת נְעָרוֹת. Vulgo e verba hæc Græca vertunt: *fili ancillarum fugitivarum.* Ita intellexit Josephus A. J. VI. 11. 9. qui eum appellat ἐξ αὐτομόλων γεγενημένον. Vulgatus vero non minus bene transtulit: *fili mulieris virum ultro rapientis,* h. e. *fili spurii,* fili fœminæ sponte viris sui copiam facientis. Suidas: αὐτομολῆσαι ἐστὶ τὸ προδοῦναι τοὺς ἰδίους καὶ ἐλθεῖν καὶ ἀπελθεῖν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους ἐν τῇ συμμαχίᾳ. f

ΑΥ̓ΤΟΥ̑, contracte ex ΕΑΥΤΟΥ̑, *sui ipsius.* Hinc ἐν αὐτῷ, *in se ipso.* בְּלִבּוֹ, *in corde suo.* Ex. IV. 14.

ΚΑΘ' ΑΥ̓ΤΗ'Ν et ΑΥ̓ΤΑ΄Σ, *secundum se ipsam,* et *se ipsas.* לְבַד *seorsim.* Zach. XII. 13. 14.

ΑΥ̓ΤΟΥ̑, adverbium loci, *hic, ibi* vel *isthic.* *שָׁם, *in illis.* Ps. XIX. 5. ubi αὐτοῦ positum est adverbialiter pro αὐτόθι, *isthic,* nempe e in cœlis, ut jam notavit Euthymius. — פֹּה, *hic.* Gen. XXII. 5. Num. XXII. 8. 2 Sam. XX. 4. Est autem ibi τόπου cum ἐπὶ subintellegendum, ut sit ἐπ' αὐτοῦ τόπου, *in isthoc loco.* V. L. Bos. Ellips. Gr. p. 202.

ΑΥ̓ΤΟ΄Σ, ἡ, ὁ, pronomen *ipse, a, um.* Hic ea tantum loca extant, ubi ex singularibus vocibus Hebraicis, exsurgit, additis tamen ob- k servationibus criticis in nonnulla loca V. T. ubi pro suffixis legitur. אֶחָד, *unus.* Job. XXXI. 15. ἐν τῇ αὐτῇ κοιλίᾳ, in *uno eodemque* ventre. — אִישׁ, *vir.* Gen. XV. 10. Esther. I. 8. — *אֵל, *Deus.* Job. XIII. 8. ubi loco αὐτοῦ reponendum est αὐτοῦ, non autem κυρίου, nam αὐτὸς κατ' ἐξοχὴν de *Deo* usurpatur. Apud Græcos αὐτὸς est *dominus, herus.* i Conf. Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. v. 966. Casaub. ad Theophr. Char. c. 2. Pollux III. 74.—אֱלוֹהַּ, *Deus.* Job. IX. 13. αὐτὸς γὰρ ἀπέστραπται ὀργήν. Lege αὐτοῦ γὰρ οὐκ ἀπέστραπται ὀργή, convenienter textui Hebraico. — *אֱלֹהִים, *Deus.* Mich. III. 7. ubi nonnullis legisse videntur אֲלֵיהֶם. — *אֵלָה, *quercus,* vel nomen proprium. Inc. 1 k Sam. XVII. 2. αὐτοί. Legerunt אֵלָה.—*אֱמֶת, *veritas.* Ez. XVIII. 9. αὐτά. Legerunt אֹתָם per literarum metathesin, et sic etiam legitur in hodierno codice infra v. 19.

a unde id huc translatum videtur Cappello. — *אֵפוֹ, *jam nunc*. Job. IX. 24. — אֹתָם. Aqu. Ex. I. 7. ἐξ αὐτῶν. Loco אֹתָם legit אִתָּם. Adde Num. XIV. 31. — *בְּלִיל, *pabulum*. Job. XXIV. 6. בְּלִילוֹ *pabulum ejus*, οὐκ αὐτῶν. Legerunt divisim בְּלִי לוֹ. Syrus utramque lectionem jungit. — *בְּרִיחַ, *fugitivus*. Ies. XV. 4. ἐν αὐτῇ. Legerunt cum b Syro בְּרוּחָה. — הוּא, *ipse*. Gen. III. 15. ἐχθρὰν θήσω ἀνὰ μέσον τοῦ σπέρματος αὐτῆς, αὐτός σου τηρήσει κεφαλὴν, inimicitiam ponam inter semen ejus, *ipse* observabit tuum caput. Nota hic enallagen generis, qualis etiam occurrit Matth. XXVIII. 19. et apud profanos. Vide Elsnerum ad Matth. l. c. et Blackwalli Crit. Sacr. T. I. P. I. c. 2. p. 92. Ies. c LIII. 5. 7. 12. αὐτὸς de Messia cum emphasi dicitur. Vide D'Outreinii Annotatt. ad 1 Petr. II. 24. in Bibl. Brem. Class. IV. p. 163. Vide et 1 Sam. X. 19. Adde Hos. VII. 8. Ἐφραὶμ ἐν τοῖς λαοῖς αὐτοῦ συνεμίγνυτο: ubi in αὐτοῦ est mendum. Videtur legi debere αὐτός. — *הִנֹּם, nomen proprium viri. Jer. XIX. 2. Acceperunt Cappello judice nomen pro- d prium viri pro pronomine demonstrativo הֵנָּה cum affixo ָם, quasi esset הֵנָּם, *eorum*. Mihi autem videntur legisse נִינָם. — ה suffixum. Gen. XIX. 33. 35. ubi pro αὐτὸν legendum αὐτὴν, nempe filiam τὴν πρεσβυτέραν et νεωτέραν, quod magis et rei et textui originali convenit. Lectio αὐτὴν reperitur quoque in Ald. Alex. Vulg. et Arabe. 2 Reg. e XIII. 12. οὐκ ἀπέστη ἀπ' αὐτῆς, non recessit ab illo, h. e. ullo peccatorum Jerobeami. Conf. Gloss. Philol. S. Lib. III. Tr. 2. Can. 17. — זֹאת, *hoc*. 2 Reg. III. 18. κούφη αὐτὴ ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου, leve illud in oculis Domini. Vide et Psalm. CXVIII. 23. ubi pariter fœmininum pro neutro ponitur. Vide Lex. N. T. s. h. v. — *חָנֵף, *hypocrita*. Hebræus Job. XX. 5. αὐτῶν. Quanquam quo- f dammodo excusari potest illud αὐτῶν, quia in ejus versione præcesserat ἀσεβῶν, tamen admodum verosimile est eum scripsisse ἀνόμων. Vide supra s. v. ἄνομος. — *יָם, *mare*. Hab. II. 14. עַל־יָם, *super mare*, αὐτοὺς, quasi in textu esset עֲלֵיהֶם. — *לֹא, *non*. Aqu. Ies. XLIX. 5. Legit לוֹ. Vide ad h. l. Montf. LXX Deut. XXXII. 4. ubi g videntur per hypallagen accepisse לוֹ לֹא pro לֹא לוֹ, vel voluisse dicere: peccarunt (sc. sibi), non ipsi, sc. Deo, quia sibi, non Deo, nocuerunt suo peccato. Coh. V. 9. pro לֹא legerunt לוֹ. — *עֹלֶה, *ascendens*. Hos. XIII. 15. Legerunt רַלָּיו, ἐπ' αὐτόν. — *עָם, *populus*. 1 Sam. VI. 19. Legerunt בָּם pro בְּעָם. Jos. IV. 11. Legerunt לִפְנֵיהֶם loco לִפְנֵי הָעָם. Ex. XVIII. 25. pro h עַל־הָעָם legerunt עֲלֵיהֶם. — עֶצֶם, *os, ossis, substantia*, it. *ipsemet*. Lev. XXIII. 14. XXVIII. 29. 30. — *פָּנַי, *facies mea*. Ex. XXXIII. 14. Deut. IV. 47. Scil. per synecdochen pars pro toto ponitur. Conf. Boysenii Dilucidatt. Critt. in V. T. P. I. p. 243. — *צָעַד, *gradior, incedo*. 2 Sam. VI. 13. וַיְהִי כִּי צָעֲדוּ, *et erat cum incederent*, καὶ ἦσαν μετ' αὐτοῦ: ubi partim liberius transtu- i lerunt, partim legerunt וַיִּהְיוּ בְצַעֲדוֹ. — *צָרָה, *angustia*. Prov. XII. 13. αὐτῶν, ubi fortasse legendum est ἀναγκῶν, i. e. θλίψεων, coll. XVII. 17. Vide ad h. l. Jaegerum. — קֶרֶב, *intimum, medium*, proprie *intestinum*. Gen. XXIV. 3. μεθ' ὧν ἐγὼ οἰκῶ ἐν

a αὐτοῖς, inter quos ego habito. Num. XI. 21. ἐν οἷς εἰμὶ ἐν αὐτοῖς, inter quos ego sum. Jos. XXIV. 17. ὁδῷ. ᾗ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, οὓς παρήλθομεν δι' αὐτῶν, via, in qua ambulavimus, et in omnibus gentibus, quas transivimus. Plura ejusmodi loca, quibus relativum suo substantivo ita postponitur, ex sacris observat Glas-
b sius Philol. S. p. 176. ubi etiam exemplum aliquod eam in rem ex Thucydide affert, cui Bielius in Thesauro addidit unum vel alterum ex Herodoto. Sic enim Lib. II. c. 10. τῶν γὰρ ταῦτα τὰ χωρία προσχωσάντων ποταμῶν, ἐπὶ τῶν στομάτων τοῦ Νείλου ἑόντος ἐπιτασιόμου, οὐδεὶς αὐτῶν πλήθεος πέρι ἄξιος συμβληθῆναί ἐστι. Ibid. c. 158. ἀπὸ Κασίου οὔρεος τοῦ
c ὁρίζοντος Αἴγυπτόν τε καὶ Συρίην, ἀπὸ τούτου εἰσὶ σταδίοι χίλιοι κ. τ. λ. Vide et III. 5. Ez. XI. 19. πνεῦμα καινὸν δώσω αὐτοῖς, spiritum novum immittam illis. — רֹאשׁ, *caput*. Esther. IX. 25. Zach. IV. 2. — *שֶׂמְשׂ, *sol*. Symmach. Theod. Ies. XLV. 6. ubi tamen pro αὐτοῦ legendum est ἡλίου, nam conjectura Montf. ad h. l. vana est. His locis jam nonnulla
d alia addamus, quibus medela critica afferenda esse videtur, prout se nobis e collectaneis nostris offerunt. Gen. VIII. 9. ubi pro αὐτὸν, quod habet Compl., legendum est αὐτὸν, h. e. ἑαυτόν. Job. XIV. 15. pro παρ' αὐτοῦ εἰς χρόνον lege: παρά σοι, αὐτοῦ δὲ χρόνον. Hos. VII. 9. ubi mendum est in αὐτῶν. Rectius in Vaticano legitur αὐτῷ, ut quoque Arabs ha-
e bet. Hab. III. 3. apud Aquil. ac Theodot. pro αὐτῆς δόξης αὐτοῦ ex Incerto legendum esse videtur τῆς δόξης αὐτοῦ, ita ut verba hæc cum τὴν ὑπερίστασιν jungantur. Mich. V. 5. Pro αὐτῇ Hieronymus apud LXX legit αὕτη, *erit hæc pax*. Sed melius: *erit ei pax, nempe Hierosolymæ*. Jer. XXXVIII. 5. Loco אֶתְכֶם legerunt אֹתָם, extrito Caph. Ex. XXIV. 2. pro μετ' αὐτῶν lege μετ' αὐτοῦ sec. cod. Hebr. Nisi ita legas, sententia est admodum f impedita. Ex. XVI. 23. ubi αὐτὸ Grabius mutavit in αὐτῆς, contra quem bene disputavit Schulzius in Diss. de Mutationibus in Textu Cod. Alex. a Grabio e Conjectura Factis, pag. 11. Hos. XII. 5. loco πρὸς αὐτοὺς reponendum est πρὸς αὐτὸν, ut quoque Arabs habet. Psalm. VII. 13. (14.) ἐν αὐτῷ, e quibus duabus vocibus Grabius e conjec- g tura unam fecit ἑαυτῷ. Si qua opus esset emendatione, scribendum esset αὐτῷ, *illi*, sc. impio, *paravit vasa mortis*. Sed satis defendi potest recepta lectio ἐν αὐτῷ, si verba ista ad præcedentem vocem τόξον referuntur. Job. XXXVIII. 6. ubi ἐπ' αὐτῆς repetitione ex præcedentibus natum esse videtur. Ps. XLVIII. 18. Loco αὐτῷ lege σαυτῷ. Sc. quia h σ litera bis posita erat in fine dictionis præcedentis et initio sequentis, semel posita fuit scriptoris incuria, factumque est ἀγαθοσύνης αὐτῷ. Conf. Symm. Psalm. XCIX. 6. αὐτῶν post εἰσήκουεν addendum. Sir. XXI. 5. δέησις πτωχοῦ ἐκ στόματος ἕως ὠτίων αὐτοῦ, preces pauperum vix ore prolatæ statim tangunt et feriunt aures *Dei*. Sc. αὐτὸς, ut i יהוה, h. l. *Deum* notat, ut 1 Macc. III. 22. ubi καὶ αὐτὸς Vulgatus transtulit: *et ipse dominus*, ac Syrus ܡܪܝܐ. Sirac. XLVIII. 8. μετ' αὐτὸν
y pro μετά σε, *tibi successuros*. Relativum αὐτὸς etiam omitti docet locus Sap. V. 22. ποταμοὶ συγκλύσουσιν (αὐτοὺς) ἀποτόμως.

ΤΟ ΑΥ̓ΤΟ, *idem, eodem modo*. אַחַת, *unam*. Ex. XXXVI. 8. μέτρον k τὸ αὐτὸ, eadem mensura.

ΕἸΣ ΑΥ̓ΤΌΝ. שָׁם, *ibi*. Prov. XXII. 14. εἰς αὐτὸν, sc. βάθρον: bene quoad sensum. Vulg. *in eam*.

*ΕΝ ΑΥ̓ΤΌ̨. לוֹ, *ei*. Psalm. VII. 13. ubi tamen libenter scripserim ἑαυτῷ. Sententia tunc est optima.

Ἐ̓Ν ΤΟ̨̃ ΑΥ̓ΤΟ̨̃, *in eo ipso, in id ipsum*. יַחַד, *simul, pariter*. Hos.

a XI. 9. — יִחַדְוּ, idem. Deut. XXII. 11. Jer. XIII. 14.

Οἱ et ΤΑ᾽ ἘΝ ΑΥ̓ΤΗ͂, sc. ΓΗ͂, *qui aut quæ sunt in ea, sc. terra.* אֲשֶׁר־בָּהֶם plur. *res prognatæ.* Ies. XLII. 5. Pro eadem voce Ies. XXXIV. 1. legitur *οἱ ἐν αὐτῇ* sec. Vat. Sed Alex. habet *ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ.*

ἘΠΙ᾽ ΑΥ̓ΤΩ͂, *super eum.* עַל יוֹמוֹ,

b *super diem ejus.* Job. XVIII. 21. Legerunt עֲלֵימוֹ.

ἘΠΙ᾽ ΑΥ̓ΤΟ᾽Ν, *super eum.* עַל יַד *in manum.* 1 Reg. XIV. 28. 2 Par. XII. 10. — בְּעָקֵב, *in calcaneo.* Job. XVIII. 9. ἐλθοισαν δὲ ἐπ' αὐτὸν παγίδες.

ἘΠΙ᾽ ΤΟ᾽ ΑΥ̓ΤΟ᾽, et junctim ἐπὶ τὸ αὐτὸ, sc. χωρίον, *in eundem locum, eodem loci, in id ipsum, simul.* יַחַד.

c Theod. et Vta Psalm. CXL. 10. LXX 2 Sam. X. 15. Esdr. IV. 8. Psalm. II. 2. — יַחְדָּו. Deut. XXII. 10. XXV. 5. 11. Jos. IX. 2. XI. 5. — כְּאֶחָד, *sicut unus.* Coh. XI. 6. — לְבַד, *seorsim.* Ex. XXVI. 9. et XXXVI. 13. Præterea legitur apud LXX Nah. I. 9. ubi פְּעָמַיִם, *bis,* reddiderunt δὶς ἐπὶ τὸ αὐτὸ, quasi post פְּעָמַיִם aliam adhuc vocem ha-

d buerint. Fortasse auctor scripsit *ἐνταῦθα* aut *ἐπὶ τὸ αὐτὸ* de suo addidit. Hesych. *ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ὁμοῦ, εἰς τὸν αὐτὸν τόπον.* Confer Lexic. N. T. s. h. v.

ἘΠΙ᾽ ΤΟ᾽ ΑΥ̓ΤΟ᾽ (sc. χωρίον) ΚΑΘΟ᾽ΛΟΥ, *in eundem omnino locum.* יַחְדָּו. Amos III. 3.

ΚΑΤ᾽ ΑΥ̓ΤΗ͂Σ, *apud se.* בְּקִרְבָּהּ, *in medio sui.* Aqu. Gen. XVIII. 12.

e ἐγέλασε κατ' αὐτῆς, ridebat *apud se cogitans.*

ΚΑΤ᾽ ΑΥ̓ΤΗ᾽Ν, sc. χώραν, *eodem loco.* לְיַחַד, *ad simul.* 1 Par. XII. 17. εἴη μοι καρδία κατ' αὐτὴν ἐφ' ὑμᾶς, *sit mihi cor super vos eodem loco, i. e. animus meus cum vestro arctissime conjungatur.* Alii ibi habent εἰς ἕνωσιν.

*ΚΑΤ᾽ ΑΥ̓ΤΟ᾽, *per se, pro se.* בָּדָד לוֹ partic. *solitarius existens f sibi.* Hos. VIII. 9.

ΚΑΤΑ᾽ ΤΟ᾽ ΑΥ̓ΤΟ᾽, scil. χωρίον, *eodem loco, simul.* יַחַד. 1 Sam. XI. 11. — יַחְדָּו. Exod. XXVI. 24. XXXVI. 25. 1 Sam. XXX. 24.

ΤΑ᾽ ΚΑΘ᾽ ΑΥ̓ΤΟ᾽Ν, scil. *κτήματα, res ipsius, bona ipsius.* אֹתוֹ, *secum.* Gen. XXXIX. 6. οὐκ ᾔδει τῶν καθ' αὐτὸν (sc. κτημάτων) οὐδὲν, πλὴν τοῦ ἄρτου, οὗ ἤσθιεν αὐτὸς, nihil cognoscebat g rerum suarum præter panem, quem comedebat. Quæ hic LXX vocant τὰ καθ' αὐτὸν, Thucydides τὰ ἑαυτοῦ appellat. Vide Lib. IV. cap. 105. ubi ad verba ἐπὶ τοῖς ἑαυτοῦ Scholia: κτήμασι δηλονότι. Cf. L. Bos. Ellips. p. 97.

ΤΑ᾽ ΚΑΘ᾽ ΑΥ̓ΤΟ᾽Ν, sc. γινόμενα, *res gestæ.* 3 Esdr. I. 24. — Τὰ καθ' αὐτὸν, sc. πράγματα, *res.* 2 Maccab. h IX. 18. τὰ καθ' αὐτὸν ἀπελπίσας, de rebus ejus desperans: coll. v. 22. οὐκ ἀπογινώσκων τὰ κατ' ἐμαυτὸν, de rebus meis nihil desperans. Vide etiam Tob. X. 8.

ΜΕΤ᾽ ΑΥ̓ΤΟΥ̓, *cum eo.* בְּחֵיקֶךָ, *in sinu tuo.* 1 Reg. I. 2.

ΜΕΤ᾽ ΑΥ̓ΤΟ᾽Ν, *post eum.* לְדֹרוֹתָם, *in generationes eorum.* Ex. XXX. 21.

ΜΕΤ᾽ ΑΥ̓ΤΩ͂Ν, *cum eis.* עַל פִּיהֶם, i *super os eorum,* i. e. *ex præstituto ipsorum.* 1 Par. XII. 32.

ΠΑΡ᾽ ΑΥ̓ΤΟΥ̓, *apud eum,* vel *ab eo.* מֻתָּו, *mortui sunt.* 2 Sam. II. 31. ubi haud dubie legerunt מֵאִתּוֹ.

ΠΡΟ᾽Σ ΑΥ̓ΤΟ᾽Ν, *ad se,* i. e. *ad sua.* לְדַרְכּוֹ, *in viam suam.* Num. XXIV. 25. Legendum ibi αὐτὸν pro ἑαυτόν.

ΥΠ᾽ ΑΥ̓ΤΟ᾽Ν, *sub eo.* פָּרַד, *separo.* Job. XLI. 22.

a ΟΙ' ΥΠ' ΑΥ'ΤΟ'Ν, sc. ὄντες, *qui sub eo sunt*, i. e. *subditi ejus.* מְשָׁרְתָו, part. Pihel. *ministri ejus.* Prov. XXIX. 12. — Vide alibi Ἀντικείμενος, Ἐνώπιον, Θεὸς, Καθῆκον, Μέσον et Πᾶς.

ΑΥ'ΤΟΣΧΕΔΙ'ΩΣ, *casu fortuito, sponte, ultro.* Sap. II. 2. ὅτι αὐτοσχεδίως ἐγενήθημεν, *casu* nati sumus, sine Dei consilio et providentia. Vulg. b male: *ex nihilo.* Gloss. MSS. τῆς Παναρίτου: Αὐτοσχεδίως, ἐκ τοῦ παραυτίκα ὄντος, ταχέως, ἐκ τοῦ παραυτίκα, παραχρῆμα, αὐτόματα. Hesych. αὐτοσχεδίως, αὐτομάτως. Adde Arist. Ran. v. 305. Schol.

ΑΥ'ΤΟΦΥΗ'Σ, *sponte nascens.* שָׁחִישׁ, i. q. סָחִישׁ, *sponte nascens.* Aqu. Theod. Ies. XXXVII. 30.

ΑΥ'ΤΟ'ΦΩΡΟΣ, (In Bielii Thesauro perperam legitur Αὐτοφόρος, c *vicus.*) *deprehensus in ipso furto, deprehensus in ipsa re* s. *scelere, ita ut non sit inficiando.* Hinc ἐπ' αὐτοφώρῳ, *in furto, in scelere ipso.* בְּאֹרַח, *in via.* Symmach. Job. XXXIV. 11. ἐπ' αὐτοφώρῳ ἐλέγξει αὐτόν. Ita enim legendum est loco impressi ἐπ' αὐτοφόρῳ, quod Montf. ridicule transtulit: *in via publica,* Latina Græcis d commiscens, quasi positum sit pro ἐπ' αὐτῷ τῷ φόρῳ, *in ipso foro* s. *in via publica.* אֹרַח est h. l. *agendi ratio.* Vide Lexic. N. T. s. v. ἐπαυτοφώρῳ.

ΑΥ'ΤΟ'ΧΘΩΝ, *indigena.* אֶזְרָח, idem. Ed. VIta Psalm. XXXVI. 35. LXX Ex. XII. 19. ἔν τε τοῖς γειώραις καὶ αὐτόχθοσι τῆς γῆς, *inter advenas et indigenas terræ.* Hesych. e αὐτόχθοσι, τοῖς ἐν ἰδίᾳ γῇ ἢ τόπῳ οἰκοῦσιν. Lev. XIX. 34. ὡς ὁ αὐτόχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προσήλυτος, tanquam *indigena* erit inter vos advena. Hesych. αὐτόχθων, ἐντόπιος, ἐγχώριος, πολίτης, γηγενής. Num. IX. 14. XV. 12. (ubi codd. Holmes. ἐγχώριοι habent) 28. — אֹרֵחַ, *viator.* Jer. XIV. 9. Legerunt אֶזְרָח, sed admodum inepte. — עַם, *populus.* Lev. XX. 4. Adde Herodot. IV. 97. p. 284. et Strabon. f p. 514. A.

ΑΥ'ΧΗ'Ν, *cervix, collum.* עֲבוֹת sing. *funis densus.* Ps. CXXVIII. 4. αὐχένας ἁμαρτωλῶν. Cervicum nomine forte intellexerunt elationem et superbiam peccatorum, ut עֲבוֹת sit i. q. גַּבּוֹת, *dorsa, altitudo, sublimitas.* — עֹרֶף, *cervix.* Jos. VII. 8. 12. 2 Par. XXIX. 6. ἔδωκαν αὐχένα, præbuerunt cervicem. — שְׁכֶמָה, g *humerus.* Theodotion Job. XXXI. 22.

ΑΥ"ΧΗΣΙΣ, *gloriatio.* תִּפְאֶרֶת, *ornatus.* Aqu. Prov. IV. 9. αὐχήσεως. Potest locum habere hæc versio. Nam, quemadmodum a καυχάομαι tria nomina, καυχὴ, καύχημα et καύχησις, descenderunt, ita a verbo αὐχίω, præter αὐχὴ et αὔχημα, etiam illud insolitum αὔχησις potuit deri- h vari, quod tamen apud Thucyd. VI. cap. 16. reperitur. Hesych. αὔχησις, (ita perite restituere V. D.) σεμνότης. Nihilominus tamen, coll. Prov. XIX. 11., non prorsus spernenda videtur Montfauconii conjectura in Lex. Hex. s. h. v. prolata, ex qua, una litera sub vocabuli initium addita, καυχήσεως reponendum esset. Vide Kreyssigii Symb. P. VI. p. 10.

ΑΥ'ΧΜΟ'ΟΜΑΙ, *squaleo, squalidus* i *sum, caligo, absumor.* עָשַׁשׁ, *contabesco.* Psalm. VI. 7. αὐχμώθη, quod aut verti potest *caligant,* aut *squalent,* aut *absumti* et *exhausti sunt omni humore.* Sermo enim ibi est de oculis. Conf. Fischeri Clav. Verss. GG. p. 31. Ps. XXX. 11. 13. αὐχμώθη et ηὐχμώθη.

ΑΥ'ΧΜΟ'Σ, *siccitas,* (atque tum opponitur ταῖς ἐκομβρίαις. Vide Æschin. Dial. III. 11.) *squalor, caligo.* הֲגָה, *gemo.* Jerem. XLVIII. 31. Cur hic LXX voci Hebr. *squaloris* notionem subjecerint, definire

a vix audeo. Conferri tamen potest Arab. نَجَا, quod de *pollutione* et *immunditie* interdum adhiberi constat, aut Hebr. יָנָה, imagine desumta ab eo, qui tristitiam, vultu data opera non purgato a sordibus, præ se fert. Cappellus in Notis Critt. ad h. l. conjicit fortasse legendum esse αὐχοῦ pro αὐχμοῦ, ut sit vox ipsa Hebraica depravata, quod b minus probabile videtur. Fortasse in præcedente voce κειράδας (h. e. *capite tonsos*, quod fiebat in luctu) causa latet, cur LXX, vocis יֶהְגֶּה nullo plane respectu habito, vocem αὐχμὸς, et quidem in *squaloris* notione (quam ei quoque subjecit Theodoretus et auctor Vers. Syr. Hexapl.), mera conjectura ducti adhibuerint. Jure tamen quæritur, c an αὐχμοῦ recte in illo loco cum יֶהְגֶּה conferatur, nec potius pertineat ad חֶרֶשׂ, quod comparaverint cum חֶרֶס, *sol*, adeoque *siccitatis* notionem tribuerint. Doederlein. (in Eichhorn. Repert. Bibl. et Or. Liter. T. I. p. 200.) retulit ad אַנְשֵׁי, pro quo אִשֵּׁי, aut אֲשִׁישֵׁי (coll. Ies. XVI. 7.) legerint. — זִיף, *Siph*, nomen proprium. Inc. 1 Sam. d XXVI. 2. εἰς τὴν ἔρημον τῶν αὐχμῶν. Vide infra sub voce αὐχμώδης. Fortasse legit זִין, quod quoque *feram* notat.

ΑΥ'ΧΜΩ'ΔΗΣ, *squalidus, siccus.* אָשִׁישׁ, *fundamentum.* Theod. Ies. XVI. 7. αὐχώδεσιν, *squalidis*, h. e. *in squalore et luctu versantibus.* Legit sine dubio לְעַשִּׁישֵׁי, *tabescentibus*, aut לְאָיְשֵׁי ab אָיַשׁ, *desperare*, e quæ fuit Michaëlis conjectura in B. O. T. XIV. p. 14. — *זִיף, *Siph*, nomen proprium loci. 1 Sam. XXIII. 14. ἐν τῇ γῇ τῇ αὐχμώδει. Potest tamen ibi αὐχμώδης eodem jure ad מִדְבָּר referri. Vide infra s. v. ὄρος αὐχμῶδες. — עֹפֶל, *clivus.* Mich. IV. 8. πύργος ποιμνίου αὐχμώδης. Legerunt אֹפֶל cum Aquila et Symmacho. Vulgatus: *nebulosa.* Adde Eurip. Orest. 223. Schol. f Strab. Lib. XVII. p. 1185. B.

Ὄ'ΡΟΣ ΑΥ'ΧΜΩ'ΔΕΣ, *mons squalidus.* מִדְבָּר, *desertum.* 1 Sam. XXIII. 15. ἐν τῷ ὄρει τῷ αὐχμώδει, in monte *arido.* Vide et v. 19. Hesych. αὐχμώδης, ξηρὸς, ῥυπώδης. Lex. Seguer. in Bekkeri Anecd. Gr. T. I. pag. 7. αὐχμηρὰ γῆ, ἡ μὴ λιπαρὰ, μηδὲ ἐπιτηδεία πρὸς φυτῶν καὶ καρπῶν φοράν.

'ΑΦΑΓΝΙ'ΖΩ, *purifico, sanctifico,* g *consecro.* הִזִּיר. Hiph. a נָזַר, *separo.* Num. VI. 3. ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν Ἀαρὼν, ἀφαγνίσασθαι αὐτοὺς, expiabat illos Aaron, ut consecraret illos. Hesychius: Ἀφαγνίσασθαι, (hæc enim vox excidisse videtur) καθιερώσασθαι, ἀφοσιώσασθαι. — *חִטֵּא: הִתְחַטָּא, Pih. et Hithp. *expio, or.* Lev. XIV. 49. 52. Num. XIX. 12. 13. (ubi cum ἁγνίζω permutatur in codd.) 19. 20. XXXI. 20. — h טִהֵר: הִטַּהֵר, Pih. et Hithp. Num. VIII. 7. 22. Adde Eurip. Alc. 1144. Vide Suiceri Thes. Eccles. s. h. v.

*'ΑΦΑΓΝΙΣΜΟ'Σ, *purificatio, sanctificatio, consecratio.* טִהֵר, *purifico.* Num. VIII. 7. — לְטַהֲרָם, *ad purificandum eos*, τὸν ἀφαγνισμὸν αὐτοῖς sec. Oxon. et alios ab Holmesio collatos, ubi reliqui libri ἁγνισμὸν habent, etiam ἁγιασμόν. i

'ΑΦΑΔΑΝΩ'. Ipsa vox אַפַּדְנוֹ, *palatii sui*, seu *prætorii sui*, apud Theod. Dan. XI. 45. LXX habent ἀφαδανῶν juxta ed. Francof., at juxta Rom. ἐφαδανῶ. Cf. Fulleri Miscell. Sacr. Lib. V. c. 18.

'ΑΦΑΙ'ΡΕΜΑ, *quod aufertur*, vel *in donarium separatur, separatio*, it.

a *oblatio sacrificiorum.* מְלֵאָה, *plenitudo.* Num. XVIII. 27. ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ. Quod aufertur ex torculari, est *vinum*, ac eandem significationem habet h. l. quoque מְלֵאָה, quod metonymice *fructus plenæ maturitatis*, speciatim *uvas* notat. — נְדָבָה, *oblatio spontanea.* Exod. XXXV. 27. — תְּבוּאָה, *proventus.* Num. XVIII. 30. ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ. — b תְּנוּפָה, *oblatio, quæ agitatur.* Exod. XXXV. 22. XXXVIII. 30. Levit. VIII. 27. XIV. 21. ubi cum ἀφόρισμα permutatur in codd. — תְּרוּמָה, *oblatio, quæ elevatur.* Ex. XXIX. 27. 28. XXXV. 5. 20. 23. Lev. VII. 4. Adde Aqu. Ex. XXV. 2. Aqu. et Theod. Prov. XXIX. 4. 2 Sam. I. 21. ἀφαιρεμάτων, ubi alii libri habent ἀφαιρέματος, et LXX ἀπαρχῶν. c Inde Lex. Cyr. MS. Brem. ἀφαιρεμάτων, ἀπαρχῶν. Gloss. in Octat. Ἀφαίρεμα, ἀνάθημα, ἢ ξένιον. Hes. Ἀφαίρεμα, ἀνάθημα, δῶρον. Schol. ad Lev. VII. 4. ταὐτόν ἐστιν ἀφαίρεμα, καὶ ἀφόρισμα, καὶ ἐπίθεμα, καὶ καρπώματα ἀπὸ τῶν θυσιῶν ἀφοριζόμενα θεῷ, ἅπερ γίνεται μέρη τοῦ ἱερέως. Vide quoque ad h. l. Hex. Montf. Præterea legitur Ezech. XLV. 15. ubi ἀφαίρεμα ἐκ d πασῶν τῶν ποτηρίων respondet Hebr. מִמַּשְׁקֵה יִשְׂרָאֵל, ac pro מִן est ἀφαίρεμα, *excerptum, separatum aliquid.* 1 Macc. XI. 34. ἀφαίρεμα, quod h. l. Hebraicum אֶפְרַיִם, *Ephraim*, Græcis literis exprimit: ubi vid. Grotius. Ibid. XV. 5. ἵστημί σοι πάντα τὰ ἀφαιρέματα, confirmo tibi omnes *oblationes.* Ita transtulit Bielius. Sed per ἀφαιρέματα e sine dubio h. l. intellegenda sunt *tributa*, quæ *dona regi data* commode dici poterant. Sic Syrus ܫܘܢܐ. Cod. Alex. habet ἀφέματα, *remissiones.* Trommius in notione *immunitatis* accepit. Confer Heinsii Exc. Sacr. p. 55.

ἈΦΑΙΡΕΜΑ ἈΦΟΡΙΣΜΑ, conjunctim, *separatio, segregatio, quod in oblationem separatur.* תְּרוּמָה, *oblatio, quæ elevatur.* Num. XV. 17. f

ἈΦΑΙΡΕΣΙΣ, *ablatio, ereptio, separatio, oblatio*, etiam *remissio.* יוֹבֵל, *annus jubilæus*, h. e. *quinquagesimus.* Num. XXXVI. 4. ubi in codd. permutatur cum ἄφεσις. Erat autem annus jubilæus annus remissionis. Confer Lev. XXV. Sir. XLI. 27. ἀπὸ ἀφαιρέσεως μερίδος. 3 Macc. I. 1. ubi ablatio urbium, quas ipse tenuerat, vocatur ἀφαίρεσις γενομένη g ὑπὸ Ἀντιόχου.

ἈΦΑΙΡΕΩ, et in medio ἀφαιρέομαι, *aufero, amputo.* אָסַף, *colligo* et *collectum aufero.* Gen. XXX. 23. Ies. IV. 1. — אָצַל, *repono.* Num. XI. 17. ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπί σοι. Sensum expresserunt: nam pars virtutis, quam tribuere volebat LXX senioribus, Mosi adimenda erat. — בַּעַר Pih. *removeo.* 1 Reg. h XXII. 47. ἀφεῖλεν ἀπὸ τῆς γῆς. — בָּצַר, *amputo.* Symm. et LXX Ps. LXXV. 12. Οἱ ἄλλοι Job. XLII. 2. — גָּדַע, *abscindo.* Jud. XXI. 6. Ies. XXII. 25. — גָּזַל, *abripio.* Gen. XXI. 25. XXXI. 31. 1 Par. XI. 23. Adde 2 Sam. XXIII. 21. ubi cum ἁρπάζω permutatur in codd. — גָּלַל, *devolvo.* Jos. V. 9. ἀφεῖλον τὸν ὀνειδισμὸν ἀφ' ὑμῶν. — גָּרַע, *detraho.* i Ex. V. 8. 11. Num. XXXVI. 3. ἀφαιρεθήσεται ὁ κλῆρος αὐτῶν ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πατέρων ἡμῶν, auferetur portio illorum ex possessione patrum nostrorum. Vide et v. 4. et confer Luc. X. 42. ac ibi Keuchenium et Wolfium. Deut. XII. 32. οὐ προσθήσεις ἐπ' αὐτὸ, οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ' αὐτοῦ, non addes aliquid illi, neque detrahes. Vide et Jer. XXVI. 2. k et confer Apoc. XXII. 19. Job. XXXVI. 7. οὐκ ἀφελεῖ ἀπὸ δικαίου ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, non *avertet* a justo oculos suos. — דָּלָה, *eveho.* Prov.

a XXVI. 7. Habet דָּלָה quoque notionem *tollendi, auferendi*, collata radice cognata Chaldaica דָּלַל, et Arab. بدل. Conf. Simonis Lex. Hebr. s. h. v. — דָּמָה, *assimilo, or*, et in Niph. *exscindor*. Jer. VI. 2. — הִדָּדָה Hithp. a דָּדָה, *sensim incedo*. Ies. XXXVIII. 15. ἀφείλατό μου τὴν ἰδύνην τῆς ψυχῆς. Libere pro more suo transtulerunt. — הָדַף, *depello*.
b Ies. XXII. 19. — הוֹרִיד Hiph. a יָרַד, *descendere facio*. Ex. XXXIII. 5. Zach. X. 11. — הִטָּה Hiph. a נָטָה, *declinare facio*. Ies. XXX. 11. — הָיָה, *sum*. Prov. XIV. 37. ubi Jaegerus suspicatur ἀφαιρεῖται ductum esse ex *incidendi* et *irruendi* notione, quæ inest in verbo תִּהְיֶה — הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito*. Lev. VIII. 28. IX. 20. — הֶעְדֵּי, Chald. Aph.
c ab עֲדָה, *transire facio*. Dan. V. 22. — הִפְשִׁיט Hiph. *exuo*. Job. XXII. 6. — הִצִּיל Hiph. a נָצַל, *eripio*. Aqu. Prov. XIX. 19. ubi in libris nonnullis loco ἀφέλῃς legitur ῥύσῃ. LXX Gen. XXXI. 9. ἀφείλετο ὁ θεὸς πάντα τὰ κτήνη, *rapuit* Deus omnia jumenta patris vestri. Vide et v. 16. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἀφείλετο, ἥρπασεν. 1 Sam. XXX. 18. Hos. II. 9. —
d הֵרִים Hiph. a רוּם, *elevo*. Exod. XXIX. 27. Lev. II. 9. XXII. 15. ubi ἀφαιρεῖν est *offerre Deo, sacrificare*, et cum verbis ἀναφέρειν, προσφέρειν et ἀφορίζειν in codd. permutatur. Adde Num. XV. 17. 19. et XXXI. 28. 52. — הִשְׁבִּית Hiph. *cessare facio*. Ies. XXX. 11. — הֶלֶף, *transeo*. Ies. VIII. 8. — כָּפַר Pyh. *aboleor*. Ies. XXVII. 9. ubi
e ἀφαιρεῖν de *expiatione* et *remissione peccatorum* adhibetur, ut nonnunquam formula *removere peccata* in V. T. Ibid. XXVIII. 18. ἀφαιρεῖσθαι, de *fœdere* adhibitum, *aboleri* notat, i. q. ἐξαλείφεσθαι apud Symmachum. — כָּרַת; הִכְרִית, Kal et Hiph. *abscindo, amputo*. 1 Sam. V. 4. XVII. 51. ἀφεῖλεν ἐν αὐτῇ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, *abscidit* illo (sc. gladio) caput ejus. Vide et 1 Sam. XXIV.
f 5. 2 Sam. XX. 22. Theod. et LXX Ies. IX. 14. XVIII. 5. et confer Judith. XIII. 9. 1 Macc. XI. 17. et Matth. XXVI. 51. Hesych. ἀφεῖλεν, ᾖρεν, ἔκοψεν. — לָקַח, *capio, accipio*. 2 Sam. IV. 7. Job. I. 21. — מָאַס, *sperno*. Job. IX. 21. πλὴν ἀφαιρεῖταί μου ἡ ζωή. Scil. quem tædet vitæ suæ, is sibi facile vim infert. — מָחָה, *deleo*. Ies. XXV. 8. — מָנַע,
g *cohibeo*. Job. XXXVIII. 15. Prov. XXX. 7. ubi μὴ ἀφέλῃς vertendum est: *ne deneges*. — נָדַד Pyh. a נָדַד, *moveor, fugio*. Al. Nah. III. 7. ἀφείλατο, sed rectius ἀφήλατο. — נָשָׂא, *deporto*, it. *condono*. Ex. XXXIV. 7. ἀφαιρῶν ἀνομίας καὶ ἀδικίας, *condonans* peccata et iniquitates. Vide et Levit. X. 17. Num. XIV. 18. Job. XXIV, 10. πεινώντων δὲ τὸν ψω-
h μὸν ἀφείλαντο, esurientes buccella *privarunt*. Hesychius: ἀφείλαντο, ἀπεστέρησαν. Phavor. ἀφείλαντο, ἀπεστέρησαν, ἥρπασαν, ἀνέσπασαν. Adde Symm. 1 Sam. XXV. 28. ubi notionem *parcendi et condonandi* habet. — הָסִיר, סוּר Kal et Hiph. *revertor, reverti facio, amoveo*. Gen. XLVIII. 17. Num. XXI. 7. Zach. III. 4. Ies. VII. 17. ubi post verba ἀφεῖλεν Ἐφραὶμ ἀπὸ Ἰούδα nota dis-
i tinctionis ponenda est, ut ἀφεῖλεν vel ad Deum referatur, vel positum sit pro ἀφεῖλεν ἑαυτόν. — סָלַח, *condono*. Ex. XXXIV. 9. — סָפָה, *consumo*. Ies. VII. 20. — הֶעֱבִיר, עָבַר Kal et Hiph. *transeo, transire facio*. Ex. XIII. 12. ubi ἀφαιρεῖσθαι legitur in notione *segregandi* ac *separandi ad usum sacrum*, ut sit i. q. ἀφορίζειν, cum qua voce etiam h. l.

a in codd. permutatur. In sequentibus explicatur per ἀγιάζειν. 2 Sam. XII. 13. ubi cum παραβιβάζειν permutatur in codd. Esth. VIII. 2. τὸν δακτύλιον, ὃν ἀφείλατο Ἀμάν, annulum, quem *detraxerunt* Amano. Jer. XI. 15. μὴ εὐχαί — ἀφελοῦσιν ἀπό σου τὰς κακίας σου; num vota — *auferent* a te peccata tua? Adde Theod. 2 Sam. XII. 13. — עֲטָה, *operio.* Ies. XXII.

b 17. — *עָנַג, unde מְעֻנָּה, *delicata.* Jer. VI. 2. Legerunt הַמְעֻנָּה a מָנַע, quod reddi potest per ἀφαιρεῖν, *tollere, auferre, prohibere.* — פָּרַע, *rejicio.* Prov. XIII. 19. — צָלַח, *prosperor.* Ies. LIII. 11. Libere verterunt. — רָחַק, *longe abscedo.* Ez. XLIV. 10. ubi tamen ed. Rom. pro ἀφείλαντο rectius ἀφήλαντο habet. — שָׁלַח, *mitto.* Ies. XVI. 2. Præterea

c legitur apud Theodot. sec. Coisl. 2 Sam. XVIII. 3. νῦν ἀφαιρεθήσεται ἡ γῆ ἐξ ἡμῶν ἱ χιλιάσιν, ubi in textu Hebr. legitur: *quia nunc (tu es) sicut nos decem mille;* unde apparet sensum vers. Theod. esse hunc: *te sublato terra nostra privaretur decem millibus.* Admodum libere quidem transtulit, sed sensum verborum bene expressit. Quodsi illud ἐξ

d ἡμῶν cum ἡ γῆ conjungatur, illud ἐξ delendum censerem. Potest tamen quoque commode cum sequentibus construi, modo vertatur: *e numero nostro.* Cæterum clare docet hic locus, ἀφαιρεῖσθαι, cum nominativo et dativo constructum, notare *privari aliqua re.* Ep. Jerem. 33. ἀφιλεῖσθαι, *abrogare, abdicare potestate regia.* Opponitur τῷ κατασῆσαι.

e ΑΦΑΙΡΕΩ ΤΙ ΤΩΙ ΠΛΗΣΙΟΝ, *aufero aliquid proximo.* אֶפֶס מָקוֹם, *nullus amplius locus.* Ies. V. 8. ἵνα τοῦ πλησίον ἀφίλωνταί τι.

ΑΦΑΛΛΟΜΑΙ, *desilio, ex uno loco in alium salio, resilio.* נָדַד Pyh. a נָדַד, *moveor, fugio.* Nah. III. 17. ὁ ἥλιος ἀνέτειλε καὶ ἀφήλατο, orto sole avolant tanquam exteritæ aves. Phavor. ἀφήλατο, ἐκήδησεν, ἐκ τοῦ ἅλλομαι. — רָחַק, *longe abscedo.* Ez.

f XLIV. 10. sec. Vat. ἀφήλαντο δ' ἐμοῦ, elongarunt se a me, sensu scil. morali.

ΑΦΑΝΗΣ, *inconspicuus, abditus, ab aspectu nostro remotus,* it. *incognitus.* — אֲנִי נָנוּ, *non illud.* Symm. Job. XXIII. 8. Sir. XX. 30. Θησαυρὸς ἀφανὴς, thesaurus non comparens, absconditus. Sermo ibi est de sapientia, coll. XLI. 18. 2 Macc.

g III. 34. ἀφανεῖς ἐγένοντο, *disparentes* facti sunt.

*ΑΦΑΝΗΣ ΓΙΝΟΜΑΙ, *inconspicuus fio, non appareo, lateo.* צוּד, *venor.* Inc. sec. cod. Norimb. Thren. III. 18. pro צָדוּ, *venati* sunt, habet ἀφανῆ ἐγένετο. Derivavit צָדוּ a צָדָה ex usu l. Chald. Confer Soph. III. 6.

h ΑΦΑΝΗ ΠΟΙΕΩ, *inconspicuum facio.* חָבָא Pyh. *abscondor.* Symm. Job. XXIV. 4. חָבָאוּ, *occultare se coacti sunt,* ἀφανεῖς ἐπνίησαν, h. e. *sese abscondere coëgerunt.* Vulg. *oppresserunt.* Legerunt הֶחְבִּישׁוּ, et ἐπνίησαν active, non passive, accipiendum est, quia antecedit παρέτρεψαν τὴν ὁδὸν, et quia aor. 2. τοῦ πνιῶ

i inusitatus est. — *חָחַד, *aboleo.* (Ex. XXIII. 23.) Symm. Ps. LXXXII. 5. ubi LXX ἐξολοθρεύειν habent.

ΑΦΑΝΙΖΩ, ΟΜΑΙ, *e conspectu removeo, or,* it. *diripio, deleo, perdo.* אָבַד Pih. *perdo.* Esth. IX. 24. — אַיִן, *non est amplius.* Prov. X. 26. XII. 7. Joël. I. 18. — אָשַׁם, *reus factus sum,* et ex adjuncto: *peccatorum pœnas persolvo,* it. *desolor,* ac communem notionem habet cum שָׁמַם. Prov. XXX. 11. ἀφανισθῆς. Hos. V. 15. X. 2. XIV. 1. Joël. I. 18. — בָּעַר Pih. *removeo.* Deut. XIII. 5. ἀφανιεῖτε τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν

a αὐτῶν. — נָמַא Pih. *absorbeo.* Job. XXXIX. 24. ὀργῇ ἀφανεῖ τὴν γῆν, calcando pedibus evertit, et quasi effodit terram. Sic nempe LXX formulam *absorbere terram*, quæ de celerrimo equi cursu h. l. dicitur, explicandam esse existimarunt, quia, quæ absorbemus, e conspectu eximimus. Consequens pro antecedente. — *דַּקַּק Chald. Aphel, b *comminuo.* Dan. II. 44. sec. Chis. ἀφανίσει τὰς βασιλείας ταύτας. — הַחֲרִיד, *perterrefacio.* Ez. XXX. 9. σπεύδοντες ἀφανίσαι τὴν Αἰθιοπίαν, festinantes, ut diripiant Æthiopiam. Causam pro effectu posuerunt. Gloss. MS. in Ezech. Ἀφανίσαι, πορθῆσαι. Lege προνομεῦσαι. Hesychius: ἀφανίσαι, σκεδάσαι, προνομεῦσαι. — הַחֲרִים Hiph. *perditioni de- c *voveo.* Deut. VII. 2. Jer. L. 21. LI. 3. — הִכְרִית Hiph. *excindo.* Ex. VIII. 9. Deut. XIX. 1. Jer. XLVII. 4. — הִצְמִית Hiph. idem. Ps. XCIII. 23. — הִשְׁבִּית Hiph. *cessare facio.* Inc. Ps. XLV. 9. LXX Ex. XII. 15. Ez. XXXIV. 25. — *הִשְׁחִית Hiph. a שָׁחַת, *cor- rumpo.* Dan. VIII. 25. δόλῳ ἀφανεῖ πολλοὺς sec. Chis. — הִשְׁמִיד :נִשְׁמַד, d Hiph. et Niph. *disperdo, disperdor.* Jud. XXI. 17. 1 Sam. XXIV. 22. 2 Reg. XXI. 9. ubi cum ἐξαιρεῖν in codd. permutatur, ac *removere* notat. Mich. V. 14. ἀφανιῶ τὰς πόλεις σου, *delebo* civitates tuas. Sic Ælianus V. H. IV. 6. τὴν Θηναίων ἀφανίσαι πόλιν. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Adde Dan. XI. 44. sec. Chis. — הַשְׁמֵד Chald. Aph. idem. Dan. VII. e 26. חִבֵּל Pih. *corrumpo, perdo.* Cant. II. 15. ἀλώπεκας μικροὺς ἀφανίζοντας ἀμπελῶνας, vulpeculas, quæ vineas perdunt. Similiter de vulpibus Theocrit. Idyll. Ε', v. 112. seq. μισέω τὰς δασυχέρκος ἀλώπεκας, αἳ τὰ Μύκωνος αἰεὶ φοιτῶσαι τὰ πολύσπερα ἐραγίζοντι, odi villosas caudas habentes vulpes, quæ vites Myconis semper venientes ad vesperas comedunt. — חַבֵּל Chald. Pah. *perdo.* Esdr. VI. f 12. — *חָרֵשׁ, *Chares,* nomen proprium. Theod. Ies. XVI. 11. ἀφανισθέντα. Pro nomine proprio accepit, et legit חָרֵשׁ, pro הָרַס, *diruit, destruxit.* — יְשִׁימוֹן, *terra desolata et devastata, solitudo,* a יָשַׁם, quod est idem, quod שָׁמַם. Aqu. Ps. LXVII. 8. ἠφανισμένη. Legere mallem τῆς ἠφανισμένης, (ut legitur apud Eusebium Onom. v. Ἰσιμών.) aut, g quod mihi adhuc præferendum videtur, ἠφανισμένη. Aqu. Deut. XXXII. 10. Idem 1 Sam. XXIII. 19. et 24. — יָשַׁם, *desolor.* Ez. VI. 6. — כָּלָה, *consumor.* Job. IV. 9. — מְנָרֵשׁ, *expulsio,* it. *suburbanum prædium.* Ez. XXXVI. 5. — *מָרוֹם, *altitudo.* Inc. Ps. X. 5. מָרוֹם pro בְּמָרוֹם, *in altitudine,* h. e. *longe remotæ sunt,* ἀφανίζονται, non male h quoad sensum. Fischero judice legit יוּרָם aut מוּרָם. Vide ej. Clav. Verss. GG. p. 32. — *מַשְׁאוֹת, *desolationes.* Symm. Ps. LXXIII. 3. לְמַשְּׁאוֹת· ἠφανίσθη. Supplevit sc. הָיְתָה· — נִכְחַד Niph. *exscindor.* Inc. et LXX Job. XXII. 20. — *נִכְרַת Niph. *exscindor.* LXX sec. Compl. Gen. XVII. 14. ubi ἀφανισθήσεται est sine dubio alius interpre- i tis. — *נָשַׁת Pih. *consumor, deficio, cesso.* Symm. Ies. XIX. 4. — נָתַץ, *destruo.* Jer. IV. 26. — סָפָה, *defi- cio.* Jer. XII. 4. — *עָוַת Pih. *in- curvo, inflecto, distorqueo.* LXX sec. cod. Norimb. Thren. III. 9. ἠφάνισεν. — עָוַת Pih. *subverto.* Psalm. CXLV. 8. — *שָׁדַד, *vasto.* Inc.

a Hos. X. 14. — שִׁמֵּם, נָשַׁם, שָׁמֵם et הָשֵׁם, Kal, Niph. Pih. Hiph. *desolo, desolor.* Jer. XII. 11. L. 45. Ez. XXXVI. 35. *αἱ πόλεις αἱ ἔρημοι καὶ ἠφανισμέναι,* urbes desertæ et *deletæ.* Cf. Ælian. V. H. III. 43. Joël. I. 17. *ἠφανίσθησαν ταῦροι,* vel, ut alii rectius, *θησαυροί, corrupti* sunt thesauri. Adde Aquil. Ps. LXVIII. 26. Symm. Ies. LIX. 3. *ἠφανισμένας,* b *devastatas* et *desolatas,* ubi LXX habent *ἠρημωμένας.* — שִׁמֵּם verbale, *desolatum.* Thren. I. 5. 14. 17. III. 11. Ez. XXXVI. 4. Adde Symm. Ies. LIV. 1. שׁוֹמֵמָה, *ἠφανισμένη,* i. e. *solitaria, quæ vel marito vel liberis destituta est.* LXX hic habent *τῆς ἐρήμου.* — שְׁמָמָה, *desolatio.* Ez. XXXVI. 34. Joël. II. 20. Soph. II. 9. — שָׁמַר, *custodio, ob-* c *servo.* Ex. XXI. 29. 36. *μὴ ἀφανίσῃ μένων, non conspectu hominum removerit.* Mich. VI. 16. in quo posteriore loco pro הִשְׁתָּמֵר cum Resch, quod *observare* notat, legerunt חִשְׁתָּמֵד, a שָׁמַד, quod *vastare, desolare* notat. — *תָּמָה, pr. *altero colorem,* metaph. *stupeo, admiror.* Hab. I. 5. *ἀφανίσθητε.* Est versio (quæ e margine, in quo notata erat, d in textum irrepsit) alius interpretis, qui ex sententia Intt. aut pro תָּמָהּ pronuntiavit תַּתָּמוּ, ut sit imp. conj. Niph. a תָּמַם, *consumsit,* aut legit תִּמָּחוּ (a rad. מָחָה), *deleti sunt,* aut denique וְהָשָׁמְדוּ. Sed non opus est ad varietatem lectionis confugere, cum תָּמָה Talmudistis Chaldais et Syris proprie sit *alterare colorem,* cui Græca vox bene re- e spondet. Baruch. III. 11. *ἠφανίσθησαν καὶ εἰς ᾅδου κατέβησαν,* perierunt ac in infernum descenderunt. Sic Antonin. Liberalis c. 13. *ὁ παῖς οὐκ ἠφανίσθη,* puer non interiit. Adde Ælian. V. H. IV. 6. 3 Esdr. VI. 33. Deus potest *ἀφανίσαι πάντα βασιλέα.* In textu Chald. Esdr. VI. 12. est מְנַר Pah. *cadere fecit, dejecit, sc. de throno et imperio.* Sap. III. 16. *ἀφανισθήσεται, præmatura morte* f *abripietur.* Sir. XXI. 20. *ὡς οἶκος ἠφανισμένος,* quemadmodum domus destructa ac eversa ingrata et contemptibilis est, quia sc. ea non potest uti. Mallem tamen hic legere *ἠφανισμένῳ,* quemadmodum domus vitam solitariam agenti nihil prodest, ita et sapientia stulto nullam utilitatem affert. Ibid. XLV. 34. *ἵνα μὴ ἀφανισθῇ τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν,* ne g *abolerentur* bona illorum. 1 Macc. IX. 73. *ἠφάνισε, perdidit,* aut potius *exterminavit.* Glossæ: Exterminat, *ἀφανίζει.* Conf. Suiceri Thes. Eccl. T. I. c. 591. Hesych. *ἀφανίζει, δήπτει, ἀπολλύει.* Suidas: *ἀφανίσαι, οὐ τὸ μολῦναι καὶ χρῆναι δηλῶ, ἀλλ' ὅλως τὸ ἀνελεῖν, καὶ ἀφανὲς ποιῆσαι.* Phavor. *ἀφανίζω, αἴρω, ἐξαλείφω, ἀμαυρῶ, ἀναλῶ* (l. *ἀναλίσκω*), *ἀπόλλυμι, ἀποκόπτω,* h *φθείρω, λυμαίνομαι, καταλύω, ὄλλυ, ὀλλύω καὶ ἀπόλλυω, κατασείω, καταστρέφομαι, τήκω, κεραΐζω.* Vide Lex. N. T. s. h. v.

ΑΦΑΝΙΣΜΟΣ, *disparitio, perditio, devastatio, interitus.* גַּל, *acervus, cumulus.* Jer. LI. 37. *ἔσται Βαβυλὼν εἰς ἀφανισμόν.* Vox Hebr. h. l. *ruinas* notat, ut adeo bene sensum expresserint. — הַחֲרֵם infin. Hiph. *devovendo.* Deut. VII. 2. *ἀφανισμῷ ἀφανεῖς αὐτούς.* — i הַשְׁמִיד inf. Hiph. 1 Reg. XIII. 34. — הַשְׁמֵם inf. Hiph. Mich. VI. 13. — חַבָּלָא Chald. *perditio.* Esdr. IV. 22. — *מְשׁוּאָה, *devastatio.* Symm. Ps. LXXII. 18. — מְשׁוּאָה, idem. Soph. I. 16. — *מַשְׁחִית, *destructio.* Inc. 2 Reg. XXIII. 13. Vulgatus melius *offensionis:* est enim h. l. de corruptione morali sermo. Reliqui interpretes retinuerunt vocem Hebraicam, quam pro nomine proprio

habuerunt. Vide ad h. l. Montfauconium. — מָשָׁל, *proverbium.* 1 Reg. IX. 7. Ez. XIV. 8. In utroque loco sensum secuti sunt. Nam *proverbium* e stilo SS. is interdum dicitur, *quem Deus graviter punit et calamitatibus premit.* — מְשַׁמָּה, *desolatio.* Ez. V. 15. in LXX pariter ac Theodotione. — שִׁמָּה, idem. 2 Reg. XXII. 19. 2 Par. XXIX. 8. Inc. et LXX sec. Compl. et Ald. Jer. II. 15. Theod. et LXX Ez. XXIII. 33. κυνήγιον ἀφανισμοῦ καὶ ἐρημώσεως, poculum perditionis et devastationis. 2 Reg. XXII. 19. Joël. I. 7. — שְׁמָמָה, idem. Jer. IX. 11. X. 21. Ez. VI. 14. — *שְׁמָמָה, idem. Jer. XXV. 12. — *שִׁמָּמָה verbale fœm. *desolata.* Jer. XII. 11. — *שִׁמָּמָה fœm. ex שִׁמֵּם Dan. IX. 18. 26. — שִׁמָּמוֹן, *desolatio.* Ez. IV. 16. XII. 19. ὕδωρ αὐτῶν μετὰ ἀφανισμοῦ πίονται, aquam cum *cruciatu*, h. e. *pavide et anxie*, bibent. Gloss. MS. in Ezech. ἀφανισμοῦ, βασάνου. Adde Jer. XXV. 18. *sec.* Compl. 2 Macc. V. 13. τίνων ἀφανισμός, natorum *exterminium.* Vide s. ἀφανίζω.

ΕΙΣ ΑΦΑΝΙΣΜΟΝ ΓΙΝΟΜΑΙ, in *perditionem fio*, h. e. *perdo, desolo.* שָׁמֵם, *desolo.* Al. Ez. XXXVI. 3.

ΕΙΣ ΑΦΑΝΙΣΜΟΝ ΤΙΘΗΜΙ, *in interitum pono*, h. e. *perdo, vasto.* הִשְׁמִית Hiph. *perdo.* 2 Par. XXXVI. 19. Lexicon Vetus: ἀφανισμός, *interitus.*

ΑΦΑΟΜΑΙ, *lepra afficior.* נָגַע part. Pahul, *plaga affectus.* Aqu. Ies. LIII. 4. ἠφμένον. Vide tamen infra s. v. Ἀφημένος.

ΑΦΑΠΤΩ et ΑΦΑΠΤΟΜΑΙ, *alligo, tango, attingo.* נָגַע, *tango.* Jud. XX. 35. οὐκ ἔγνωσαν, ὅτι ἁφῆπται ἐπ' αὐτοὺς ἡ κακία, non prævidebant calamitatem sibi imminentem, sc. insidias prosumpentes. Potest etiam hic locus generatim de *pœna peccatorum aliquem opprimente* explicari. In codd. cum ρθάνω et ἰφάπτω permutatur. — עָקַר, *alligo, ligo.* Prov. III. 3. ἅφαψαι δὲ αὐτὰς ἐπὶ τῷ τραχήλῳ, *alliga* vero illas collo. Ibid. VI. 21. ἅφαψαι δὲ αὐτοὺς ἐπὶ σῇ ψυχῇ. Adde Deut. VI. 8. (ubi etiam cum ἰφάπτω permutatur in codd.) ac Symm. et Theod. Prov. VII. 3. Hesych. ἀφάψαι, συνδῆσαι. Suidas: ἀφάψαι, περιελλῆσαι.

ΑΦΑΡΠΑΖΩ, *diripio.* בָּזַז, idem. Gen. XXXIV. 27. 28. sec. Ald. ἀφήρπασαν, ubi reliqui libri διήρπασαν habent.

ΑΦΑΣΙΑ, proprie est *silentium*, et *hujusmodi taciturnitas, qua quis attonitus mutire non audet*, ex ἀπὸ et φάσις, dictio. Legitur 2 Macc. XIV. 17. διὰ τὴν αἰφνίδιον τῶν ἀντιπάλων ἀφασίαν. Lectio ἀφασίαν, ut jam Bielius odoratus est, est aperte vitiosa. Nam ἀφασία non est *disparitio*, ut Bielius transtulit, quasi a φαίνομαι deducendum sit, sed *loquendi impotentia, stupor, præ quo loqui non possumus.* Baduelli interpretationem per se jam admodum improbabilem, *paululum ob repentinam hostium consternationem perterritus*, series orationis nullo modo admittit, quæ substantivum postulat, quod *apparitionem*, et quidem *repentinam* notat. Sentiens hoc Bielius pro ἀφασίαν legendum putat ἄφιξιν, ac addit: Sic etiam procul dubio legit Latinus, qui *adventum* interpretatur, et ex eodem fortasse loco Lex. Cyrill. MS. Brem. ἄφιξιν exponit ἔφοδον. Propius tamen lectioni impressæ accedit lectio ἐφοδίαν, quam Grotius e conjectura substituit, et in Glossis ἐφοδιαστὴς *invasor* redditur. Kreyssigius in Symb. P. VI. p. 11. legere mavult: βραχίως δὲ διὰ τὸ αἰφνίδιον τῶν ἀντιπάλων ἀφασίᾳ ἐπτωκὼς, hoc sensu: *sed repentino hostium adventu ita commotus est, ut aliquamdiu loqui non posset.* — Esth. VI. 11. sec. ed. Ori-

a gen. et *veterem alteram* ἐξίσταται ἐν ἀφασίᾳ, *ita obstupuit, ut loqui non posset.* Phav. ex scholiis ad Homeri Odyss. IV. 704. ἀφασία, ἀφωνία, σιωπή, ἀναυδία.

Ἀφεγγής, *carens lumine, obscurus, tenebricosus.* Sap. XVII. 3. ἀφεγγεῖ λήθῃ παρακαλύμματι, *tenebroso oblivionis velamento.* Athen. XI. p. 490. A. Æschyl. Prom. b Vinct. v. 115. ubi Schol. ἀόρατος.

Ἄφεδρος, *menstruum, purgatio menstrua mulierum.* טֻמְאָה, *immunditia.* Theod. 2 Sam. XI. 4. Male hic vocabulo ἄφιδρος usus esse videtur Theodotion: non enim a menstruo, sed a pollutione per concubitum cum Davide, eumque illicitum, purgaverat se Bathseba. Fortasse tamen voce ἄφιδρος sensu c generali usus est, ut *immunditiam omnis generis* significet, unde ἀφιδρών, *latrina, cloaca.* — נִדָּה, *separatio.* Lev. XV. 19. ἐν τῇ ἀφίδρῳ αὐτῆς, in *purgatione* ejus *menstrua.* Ibid. 20. 24. 25. 32. Ez. XVIII. 6. Hesych. ἀφίδρῳ, ἀφθαρσίᾳ. — דָּוָה, *languor.* Lev. XII. 2. 4. Vide Heinsii Exerc. Sacr. p. 39.

d Ἀφθέμ. Vide supra ἀμαφίθ.

Ἀφειδῶς, *non parcendo, profuse, crudeliter.* 2 Macc. V. 6. 12. 3 Macc. VI. 8. Vide alibi Οἰκτίρω. Diod. Sic. XIV. p. 408. 39.

Ἀφελκύομαι, *abstraho.* שָׁאַף, *exhaurio, absorbeo.* Aqu. Job. V. 5. ἀφειλκύσαντο, *abstraxerunt:* ubi reponendum videtur ἀφειλκύσονται. Postulat hanc emendationem non e solum textus Hebraicus, sed etiam Vulgati auctoritas, qui aperte h. l. Aquilam secutus habet: *et bibent silientes divitias ejus.*

Ἀφελῶς, *simpliciter, simplici animo, non cogitanter.* לְתֻמּוֹ, *in sua simplicitate.* 1 Reg. XXII. 34. ubi cum εὐστόχως in codd. permutatur. Ἀφελής Græcis est *eximius, egregius* in utramque partem, vel ob integritatem, vel ob stultitiam. Vide Plutarch. de Discr. Amici et Adulat. f Segm. 200. Adde Athen. X. p. 419. D.

Ἄφεμα, *dimissio, id quod dimittitur,* etiam *remissio, et id quod remittitur.* 1 Macc. X. 28. ἀφήσομεν ὑμῖν ἀφέματα πολλὰ, multa vobis remittemus. Ib. XIII. 37. τοῦ ἀφεῖναι ὑμῖν ἀφέματα. Syrus reddit ibi ܡܟܣ, *vectigalia.* Num legit ἀφαιρέματα? nam ἀπαίρω et ἀφαιρέω Syrus fere g semper per ܫܩܠ reddere solet, et eandem vocem Syriacam cap. XV. 5. pro ἀφαιρέματα posuit, quamquam ibi Cod. Alex. ἀφέματα exhibet.

Ἄφεσις, *dimissio, liberatio, libertas, remissio.* *אֲפִיק, *torrens.* Ed. Vta Ps. CXXV. 4. ἀφέσεις. Omissum est ὑδάτων, et ἀφέσεις ὑδάτων sunt *torrentes, canales,* quasi *emissiones* h *aquarum.* — דְּרוֹר, *libertas.* Aqu. Symm. Theod. Ies. LXI. 1. ubi ἄφεσις est *dimissio e captivitate.* LXX Lev. XXV. 10. διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι, proclamabitis *dimissionem* omnibus in terra. Jer. XXXIV. 8. 15. 17. — חָפְשִׁי, *liber.* Ies. LVIII. 6. — יוֹבֵל, *annus jubilæus, quo dimissio fiebat.* Lev. XXV. 28. 30. 40. 50. XXVII. 17. i 18. 21. 23. 24. Conf. supra s. v. ἀφαίρεσις. Aqu. Jos. VI. 4. Conf. ad h. l. Drusium in Fragm. p. 216. ac Scharfenb. Anim. T. II. p. 7. seq. — *נֶגַע, *percussio, plaga.* 2 Sam. VII. 14. sec. cod. Alex. ἐν ἀφέσει, ubi tamen reliqui libri habent ἀφαιῷ. Utraque lectio sensum eundem habet. Ἄφεσις est h. l. *pœna mitior et mitica.* — עֲזָאזֵל, *hircus, emissa-* k *rius.* Lev. XVI. 26. — שִׁלּוּחַ, *dimissio.* Ex. XVIII. 2. μετὰ τὴν ἄφεσιν αὐτοῦ, post *dimissionem* ejus. — שְׁמִטָּה, *intermissio.* Deut. XV. 1. 2. 9. XXXI. 10. Judith. XI. 11. ubi *veniam* notat. 3 Esdr. IV. 62. ὅτι ἔδωκεν αὐτοῖς ἄφεσιν καὶ ἄπεσαν, quod

a dederit ipsis *libertatem* et veniam. 1 Macc. X. 34. *αἱ ἡμέραι ἀτελείας καὶ ἀφέσεως*, dies immunitatis et *remissionis*: ubi ἄφεσις est *in eo, quod ob debitum capi non possent*. Ita Grotius. Conf. Syrum ad h. l. Ib. XIII. 35. coll. v. 41. ubi vid. Michaëlis. Hesych. ἄφεσις, ἀνάλυσις, συγχώρησις. Præterea legitur Dan. XII. 7. sec. Chis. ubi fortasse Hebr. נָפַץ, *dis-*

b *pergere*, respondet.

Ἀφέσεις θαλάσσης, *emissiones maris, alvei aquarum.* אַפִּיקֵי יָם, *alvei maris.* & Sam. XX. 16. ἀφέσεις θαλάσσης, *fontes maris*. Scilicet in imo maris sunt fontes. Vulg. *effusiones maris.*

Ἄφεσιν ποιέω, *dimissionem facio, relaxationem facio, remitto aliquid a tributis et oneribus publicis.*

c רָגַח הֵנִיחַ עָשָׂה, *quietem facio.* Esth. II. 18. ἄφεσιν ἐποίησε τοῖς ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, *remittebat* aliquid *a tributis* subditis suis. Ita et 1 Macc. XIII. 34. — שָׁמַט הִשְׁמִיט et הִנִּיחַ, Kal et Hiph. *intermitto, dimitto, remitto.* Ex. XXIII. 11. τῷ δὲ ἐβδόμῳ ἄφεσιν ποιήσεις καὶ ἀνήσεις αὐτήν, septimo autem (anno) dimittes illam et requiescere facies. Deut. XV. 3.

d ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιήσεις τοῦ χρέους σου, fratri tuo remittes id, quod tibi debet.

Ἀφέσεως σημασία, *dimissionis ac remissionis significatio.* יוֹבֵל, *annus jubilæus.* Lev. XXV. 10. 11. 12. 13.

Ὕδωρ ἀφέσεως, *aquæ dimissionis*, aut potius: *emissionis.* מֵי אַפְסַיִם, *aquæ talorum*, h. e. *per-*

e *tingentes usque ad talos.* Ez. XLVII. 3. ὕδωρ ἀφέσεως, quæ aqua emissa erat, adeoque usque ad talos tantum pertingebat. Sed ἀφέσεως est potius vox Hebræa, quam Græca. Alii codd. ἕως ἀσφαγάλων.

Ἀφέσεις ὑδάτων, *emissiones aquarum.* אַפִּיקֵי מָיִם, *alvei aqua-*

rum. Joël. I. 20. ἐξηράνθησαν ἄφεσις ὑδάτων, exsiccatis omnibus fontibus aquarum. — פַּלְגֵי מַיִם, *rivi aqua-* f *rum.* Thren. III. 47.

Ἀφέστιος, *qui a lare vel domo abest, non domesticus, conductitius.* Sir. XXXVII. 14. μετὰ μισθίου ἀφεστίου, ubi alii libri habent ἐφεστίου. Romani legunt οἰκείου. Vulg. *annuali*, quod est ἐνιαυσίου, quod legitur in Complut. et hæc est sine dubio vera lectio, quam series orationis postulat. g

*Ἀφεύκτως, *absque ullo effugio, citra spem effugii, inevitabiliter.* 3 Macc. VII. 9. θεὸν — ἀντικείμενον ἡμῖν ἐν ἐκδικήσει τῶν πραγμάτων κατὰ πᾶν ἀφύκτως ἴδωμεν, deum adversarium nobis et ultorem usquequaque inevitabiliter habebimus.

Ἀφή, *tactus, ictus, percussio, verberatio, plaga, superficies lepræ.* נֶגַע, *plaga.* Inc. sec. cod. Mosqu. h Gen. XII. 17. ἀφαῖς. LXX Lev. XIII. 2. ἀφὴ λέπρας, plaga vel superficies lepræ. Ita et alibi sæpius Lev. XIII. et XIV. ubi etiam aliquoties ἀφὴ absolute ponitur pro ἀφὴ λέπρας. Hesych. ἀφή, αἴσθησις χειρῶν, ἤγουν ψηλάφησις, ἢ χροιὰ λέπρας. Conf. Drusii Obss. Lib. XI. c. 4. 2 Sam. VII. 14. ἐλέγξω αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ ἀνδρῶν, καὶ ἐν ἀφαῖς υἱῶν ἀνθρώ- i πων, castigabo illum virga virorum, et plagis filiorum hominum. Suidas: ἀφαῖς, πληγαῖς. 1 Reg. VIII. 35. 2 Par. VI. 29. Adde Aqu. Ex. XI. 1. — נָגוּעַ part. Pah. *plaga affectus.* Symm. Ies. LIII. 14. ἐν ἀφῇ ὄντα: ubi Hieronymus in Comm. male annotat ἀφὴν hic significare *lepram.* Vide ad h. l. Cappelli Notas Critt. p. 29. — נָצָא (א pro ה) infin. *avolando.* Jer. XLVIII. 9. k Scil., ut observat Cappellus ad h. l., נָצָה significat etiam *rixari, certare*, q. d. manus conserere: non enim conseruntur manus sine tactu. Michaëlis ad h. l. conjicit legendum ἀφισὶ ἀφεθήσεται, *libere dimittetur*,

a *vagus* nempe *et exsul.* Hexapla Syriaca vertunt: *quia inflammando inflammabitur,* ut legerint LXX נָצֹת תֻּצַּת.

ἈΦΗΓΕ΄ΟΜΑΙ, *narro, recenseo,* it. *duco, impero.* סָפַר, *narro.* Gen. XLI. 12. sec. Ald. ἀφηγησάμεθα αὐτῷ, *enarravimus* illi: ubi Vat. habet διηγησάμεθα. Hesych. ἀφηγεῖσθαι, διηγεῖσθαι. — בְּרַגְלַיִם, *ad pedes.* Exod.
b XI. 8. אֲשֶׁר בְּרַגְלֶיךָ, *qui ad pedes tuos,* h. e. qui vestigia tua sequitur, οὗ σὺ ἀφηγῇ, cui tu imperas. Bene quoad sensum. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἀφηγῇ, ἄρχεις. 2 Macc. XIV. 6. ὧν ἀφηγεῖται Ἰούδας. 4 Macc. IV. 18.

ἈΦΗ΄ΓΗΜΑ, *narratio,* it. *imperium, ductus.* 4 Macc. XIV. 6. τοῖς τῆς ψυχῆς ἀφηγήμασι, animæ *imperio.*
c Phavor. 330. 58. et 331. 1. ἀφήγημα δὲ καὶ διήγημα, ἀμφότερα κοινῶς γράφονται.

ἈΦΗΓΟΥ΄ΜΕΝΟΣ, *dux, princeps.* בַּתְּחִלָּה, *in principio,* h. e. *ita ut tanquam primus et dux præsit.* Jud. I. 1. τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς τὸν Χαναναῖον ἀφηγούμενος, quis dux noster erit contra Chananæos. Jud. XX. 18. ubi cum ἐν ἀρχῇ permutatur in
d codd. Ibid. in fine commatis ἀφηγούμενος est delendum, quod ex alia versione irrepsit, ac ad ἐν ἀρχῇ in margine notatum fuit. — מַשָּׂא, *onus.* Ez. XII. 10. τῷ ἄρχοντι καὶ τῷ ἀφηγουμένῳ. Ita quoque Inc. Int. מַשָּׂא accepit, quasi idem significaret, quod נָשִׂיא, a נָשָׂא, *elevare, exaltare.* — נָשִׂיא, q. d. *elatus super alios.* Ez. XXI. 12. 25. XXII. 6.
e XLV. 8. 9. 16. 17. 22. — פִּחָה, Chald. *princeps.* Esdr. VI. 7. — קֶשֶׁר נְבִיאִים, *conjuratio prophetarum.* Ez. XXII. 25. ἧς οἱ ἀφηγούμενοι ἐν μέσῳ αὐτῆς. Secundum Cappellum in Notis Critt. ad h. l. p. 553. legerunt אֲשֶׁר נְשִׂיאֶיהָ. Fortasse tamen sensum expresserunt, nam prophetæ erant olim principes ac duces populi. — שַׂר, *princeps.* Ez.
XI. 1. — 3 Esdr. VI. 12. in textu f
Chald. רָאשׁ. Esdr. V. 10.

ἈΦΗ΄ΜΕΝΟΣ. Ita enim legendum cum spiritu aspero, non Ἀφήμενος cum spiritu leni. נָגוּעַ, part. Pah. *plaga affectus.* Aqu. Ies. LIII. 4. ἀφήμενον. Vulg. *quasi leprosum.* Hieronymus ad h. l. "Pro eo, quod Symmachus transtulit ἐν ἀφῇ ὄντα, h. e. in lepra, Aquila posuit ἀφημένον i. e. leprosum, quod multi non g
intellegentes (*aut potius confundentes ἀφέμενον cum ἀφήμενον.*) putant relictum, et alii legunt καθήμενον, i. e. sedentem." Hesych. Ἀφήμενος, πόῤῥω καθήμενος. Contra Hieronymum copiose disputavit Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. p. 29. qui duplicis eum hallucinationis accusat. Prior est in eo, quod putavit nonnullos legisse καθήμενον, quod tamen ne- h
cesse non est, nam ἀφήμενος potest esse partic. pass. ab ἀφῆμαι (compositum ex ἀπὸ et ἧμαι, *sedeo*), ut ἀφήμενος sit *ille, qui seorsim sedet.* Alter vero lapsus ei esse videtur, quod ἀφημένον *leprosum* interpretatur, deceptus affinitate vocum ἀφή et ἄλφη, seu ἄλφος, quarum ista genus quoddam lepras albæ, s. vi-
tiliginis, aut impetiginis significat. i
Ipse Cappellus statuit ἀφήμενον esse i. q. πεπληγότα vel πεπληγμένον, q. d. *deplagatum, plaga affectum,* ab ἅπτειν, *tangere.* Male itaque Bielius hoc participium retulit ad ἀφῆμαι, quemadmodum quoque nec cum Doederleinio ad ἀφίημι, aut cum Trommio ad ἀφάομαι referendum est.

ἈΦΘΑΡΣΙ΄Α, *status incorruptionis, status corruptioni non obnoxius.* אַל תַּשְׁחֵת, *ne corrumpas.* Symm. Ps. LXXIV. 1. περὶ ἀφθαρσίας. Sap. II. 23. θεὸς ἔκτισε τὸν ἄνθρωπον ἐν ἀφθαρσίᾳ, Deus creavit hominem in statu incorruptionis, h. e. incorrup-

a tibilem, immortalem. Sic et 1 Cor. XV. 42. ἐγείρεται ἐν ἀφθαρσίᾳ. Vide Lex. N. T. s. h. v. ac Sap. VI. 18. 19.

Ἄφθαρτος, *corruptioni non obnoxius, incorruptibilis.* Sap. XII. 1. τὸ γὰρ ἄφθαρτόν σου πνεῦμά ἐστιν ἐν πᾶσι. Ib. XVIII. 4 τὸ ἄφθαρτον φῶς, lumen *inextinguibile.*

Ἄφθογγος, *voce carens, mutus,* etiam, *qui præ stupore ac admira-*
b *tione obmutescit.* Sic legitur apud Symm. Job. XXI. 5. pro שָׁמַם, *desolo,* ἄφθογγοι γίνεσθε. Vocem שָׁמַם quoque metaphorice notare *obstupescere,* et *obmutescere,* satis notum est.

*Ἄφθονος. Notat proprie *eum, qui sine invidia est,* deinde facili nexu, *quod largum et copiosum est.* Sic legitur 3 Macc. V. init. de ele-
c phante efferato τῇ τοῦ πόματος ἀφθόνῳ χορηγίᾳ, potu vini largiter iis suppeditato, i. q. v. 5. πολλὴ χορηγία. Syrus bene vertit: ܣܓܝܐܐ ܒܫܘܢܐ, *potu multo,* et explicationis causa addit ܕܪܘܝܘܬܐ, *ad ebrietatem usque.* 4 Macc. III. 10. καίπερ ἀφθόνους ἔχων πηγάς, *licet aquarum satis superque esset.* Suidas: ἄφθονα, πολλά. Sic quoque legitur apud Xenoph. Hist.
d Gr. Lib. I. c. 5. §. 9. V. 1. 14. Æschin. Socr. Axioch. §. 20. ubi vid. Fischerus. Thomas Mag. ἄφθονος, πολύς. Hesych. ἄφθονον, πολύ. καὶ πλούσιον. Idem: ἀφθονία, πλῆθος.

Ἀφθόνως, *sine invidia.* Sap. VII. 14. ἀδόλως δὲ ἔμαθον, ἀφθόνως δὲ μεταδίδωμι, sine dolo didici, et sine invidia (h. e. *lubenter* seu *affluenter.* Confer Suiceri Thes. Eccl. T. I. c.
e 438.) communico. Vide supra s. v. ἄφθονος.

*Ἀφθορία, *incorrupta conditio, integritas.* שִׁדָּפוֹן, *percussio segetum.* Hagg. II. 18. ἀφθορίᾳ sec. cod. Alex. ubi legendum est vel ἀφορίᾳ, ut habet Vat., vel, quod mihi magis placet, ἀνεμοφθορίᾳ, quod vide supra, ut vitiosa lectio e compendio scribendi orta sit.

Ἄφθορος, *incorruptus.* בְּתוּלָה, f *virgo,* scilicet adhuc integra ac impolluta. Esth. II. 3. κοράσια ἄφθορα, puellæ incorruptæ. Simili modo ἀφθορία Philoxeno est *pudicitia.*

*Ἀφιερόω, *consecro, dedico, devoveo.* 4 Macc. XIII. 13. Hesych. ἀφιερωμέναι, αἱ τῷ θεῷ ἀνακείμεναι. Idem: ἀφιέρωσε, τῷ θεῷ ἀνέθηκεν.

Ἀφίημι, *dimitto, remitto, sino, emitto, relinquo, desero, missum fa-* g *cio, permitto, omitto.* *אִנָּה, *occurrere facio.* Aqu. Symm. Exod. XXI. 13. Libere verterunt. — *דָּחַק, *urgeo, premo.* Joël. II. 8. Legerunt יִרְחָקוּן cum Resch. — הֵנִיחַ, Hiph. a נוּחַ, *facio quiescere.* Ps. CXXIV. 3. οὐκ ἀφήσει κύριος τὴν ῥάβδον τῶν ἁμαρτωλῶν, h. e. non permittet, ut pii nimis diu premantur ab impiorum tyrannide. — הִנִּיחַ, Hiph. a h יָנַח, *repono.* Aqu. Ps. XVI. 14. et CXVIII. 21. ubi ἀφιέναι est i. q. παραδιδόναι apud LXX. Symm. 1 Sam. VI. 18. LXX Gen. XLII. 33. ἀδελφὸν ὑμῶν ἄφετε ἕνα ὧδε, unum fratrum vestrorum *relinquite* hic. Deut. XXVI. 10. Jud. II. 23. XVI. 27. ἄφες με, *mitte manum meam,* seu *missum me fac.* Eandem significationem etiam h. l. habet הִנִּיחַ, ut i sit *mittere, dimittere.* 2 Sam. XVI. 11. ἄφετε αὐτὸν καταρᾶσθαι, *sinite* illum maledicere. 1 Reg. XIX. 3. — הֵקֵל, Hiph. a קָלַל, *allevo.* 2 Par. X. 4. ἄφες (sc. τί) ἀπὸ τῆς δουλείας τοῦ πατρός σου τῆς σκληρᾶς, nunc *remittas* aliquid de dura servitute patris tui. Bene quoad sensum. Vide ib. v. 10. — הִרְפָּה, Hiph. *sino.* Theod. Job. XXVII. 6. οὐκ ἀφήσω, k non *dimittam* s. *deseram.* LXX 2 Reg. IV. 27. Prov. IV. 13. Cant. III. 4. — חָדַל, *desisto.* Jud. IX. 9. 11. 13. — יָצָא, *exeo.* Gen. XXXV. 18. ἐν τῷ ἀφιέναι αὐτὴν τὴν ψυχὴν, cum *emitteret* illa spiritum,

a seu *exspiraret*. — כָּפַר, Pih. *expio*. Ies. XXII. 14. οὐκ ἀφεθήσεται ὑμῖν αὕτη ἡ ἁμαρτία, non *remittetur* vobis hoc peccatum. Sic et Herodot. Lib. VI. p. 390. ἀφῆκέ τ' ἂν αὐτῷ τὴν αἰτίην. Vide Lex. N. T. s. h. v. — מוּת, *morior*. Jud. II. 21. ἀφῆκε (scil. τὴν ψυχήν, coll. Gen. XXXV. 18.), emittebat spiritum, h. e. moriebatur. — נָטַשׁ, *desero*. 1 Sam.

b XVII. 20. 28. ἐπὶ τίνα ἀφῆκας τὰ μικρὰ πρόβατα; quare *deseruisti* paucas oves? Conf. Job. X. 12. Jer. XII. 7. — נָשָׂא, *aufero*, it. *condono*. Gen. IV. 12. μεῖζων ἡ αἰτία μου τοῦ ἀφεθῆναί με, major est culpa mea, quam ut *remitti* mihi possit. Patricius Junius in Annott. ad MS. Alex. Tom. VI. Bibl. Polygl. *meo* legendum putat. Sed sunt alia

c quoque loca, ubi ἀφεθῆναι et gemina verba cum accusativo constructa reperiuntur. Sic Gen. XVIII. 26. ἀφήσω πάντα τὸν τόπον δι' αὐτούς, *condonabo* universo loco propter illos. Ib. v. 24. οὐκ ἀνήσεις πάντα τὸν τόπον, et Ies. II. 9. οὐ μὴ ἀνήσω αὐτούς. Vide Grabii Diss. de Vitiis. LXX Intt. p. 24. Sic et Æliano V. H. XIV. 23. οἱ μὴ ἀφεθέντες, quibus de-

d bita non fuerant *remissa*. Ps. XXXI. 6. ἀφῆκας τὴν ἀσέβειαν τῆς καρδίας, *remisisti* impietatem cordis. Adde Symm. Ex. XXIII. 21. sec. Procop. Cat. Nic. p. 818. οὐκ ἀφήσει παράπτωμα ὑμῶν, non *condonabit* peccata vestra, s. non feret contumaciam vestram. Vide ad h. l. Scharfenb. — נָתַן, *do, concedo*. Gen. XX. 6. XLV. 2. ἀφῆκε φωνὴν μετὰ

e κλαυθμοῦ, *extulit* vocem cum fletu. Phav. Ἀφῆκε βέλος ἀντὶ τοῦ ἔπεμψεν φωνὴν δὲ ἀφῆκεν ἀντὶ τοῦ ἐξήνεγκε. Ex. XII. 23. οὐκ ἀφήσει τὸν ὀλοθρεύοντα εἰσιέναι, non *sinet* perditorem introire. Jud. XV. 1. Adde Theod. 1 Sam. XXIV. 8. οὐκ ἀφῆκεν, non permisit. Inc. 2 Sam. XXI. 10. Vulg. *non dimisit*, h. e. *permisit*. Conf. Nonium IV. 185. — סָלַח, *condono*. Symm. Ps. LXXXV. 5. f ἀφιών. LXX Lev. IV. 20. Num. XIV. 19. Ies. LV. 7. — סְלִיחָה, *condonatio*. Nehem. IX. 17. — *סָפַח, Pih. *fundo, infundo*. Symm. Hab. II. 15. ἀφιὼν ἀκρίτως, ubi omnes fere Intt. Hebr. סָפַח notionem *emittendi* ac *dimittendi* tribuerunt. Alii tamen statuunt, Symm. טָבַח legisse, aut טִשְׁפֵּךְ, a שָׁפַךְ, *fundo*, g *effundo*. — עָזַב, *relinquo*. Ex. IX. 22. ἀφῆκε τὰ κτήνη ἐν τοῖς πεδίοις, *reliquit* jumenta in campis. Jud. II. 21. ubi ἀφίημι *reliquum facere* notat, et cum καταλείπειν et ἐγκαταλείπειν in codd. permutatur. 2 Sam. XV. 16. Job. XXXIX. 14. — פָּתַח, *aperio*. Ps. CIV. 19. ἔλυσεν αὐτὸν ἄρχων λαοῦ, καὶ ἀφῆκεν αὐτὸν, solvit eum rex vinculis et emisit. — *שָׂאָה, *elevare*. h Symm. Gen. IV. 7. ἀφήσω. — שָׁבַק, Chald. *aperio*. Esdr. VI. 7. ἄφετε ἔργον, *permittite*, ut restaurent. — שׁוּת, *pono*. Hos. VI. 11. ἀφῆκε τὸν θερισμὸν αὐτοῦ sec. Barber. Libere verterunt. — שָׁלַח, *mitto*. Ex. XXII. 5. Job. XXXIX. 5. Jer. XXXIV. 11. — *שְׁלֹשֶׁת, *tres*. Aqu. 1 Sam. XX. 20. ἀφήσω τρία βέλη sec. Montfauc. ubi fortasse i שְׁלֹשֶׁת cum LXX pro verbo finito habuit. Videtur tamen mihi vox τρία tantum pertinere ad שְׁלֹשֶׁת, et ἀφήσω ad sequens אוֹרֶה, *jaciam*, referendum esse. Malleni præterea versionem LXX h. l. Aquilæ vindicare, hujus autem illis. — שָׁמַט, *intermitto, remitto*. Deut. XV. 2. ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον, *remittes* omne debitum proprium, quod debet tibi k proximus. Confer Lex. N. T. s. h. v. Jer. XVII. 4. ubi vid. Grabii Diss. de Vitiis p. 74. — שָׁעָה, *averto vultum*. Ies. XXII. 4. ἀφετέ με, πικρῶς κλαύσομαι. Legitur præterea

a Prov. XXIV. 31. ἰὰν ἀφῇς κύτόν: ubi in voce ἀφίημι videtur *praetervidendi* ac *negligendi* notio latere. Vide ad h. l. Jaegerum. Sir. II. 12. ἀφὴσον ἁμαρτίας. XXVIII. 2. ἄφες ἀδίκημα τῷ πλησίον σου.

ΟΥΚ ΑΦΙΗΜΙ, *non dimitto*. מָאַן לְהַתִּיר Pih. *renuo permittere*. Num. XXII. 13.

ΑΦΙΚΝΕΟΜΑΙ, *pervenio*. בּוֹא, b *venio*. Prov. I. 27. — נָרַע, *detraho*. Job. XV. 8. εἰς δὲ σὲ ἀφίκετο ἡ σοφία: e notione sc. *sorbendi* ac *bibendi*, quam habet vox Arabica غرع. Vide Schultens. ad Job. XXXVI. 27. — הַגִּיעַ, Hiph. a נָגַע, *attingo*. Gen. XXVIII. 12. — הִטָּה, Hiph. a נָטָה, *declino*. Gen. XXXVIII. 1. — הִשִּׂיג, Hiph. a נָשַׂג, *assequor*. Gen. XLVII. 9. — הִתְחַקֵּק, c Hithp. *imprimor*. Job. XIII. 27. εἰς δὲ ῥίζας τῶν ποδῶν μου ἀφίκου, ad radices autem pedum meorum pervenisti, sc. investigando et perscrutando. — מָלַץ, *derisor*. Job. XVI. 20. ἀφίκετό μου ἡ δέησις πρὸς κύριον. Admodum libere vertentes מְלִיץ in notione *interpretis* ac *oratoris* accepisse videntur. — מָצָא, *invenio*. Job. XI. 7. ubi notandum מָצָא d seq. עַד significationem *perveniendi* et *penetrandi* habere in l. Æthiopica (ma'tz'a), Arabica (مَـــــصَى), et Chald. מְטָא. Sir. XLVII. 17. εἰς νήσους πόῤῥω ἀφίκετο τὸ ὄνομά σου, ad insulas longe dissitas *pervenit* nomen tuum, h. e. fama nominis tui. Similiter Rom. XVI. 19. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο, rumor de vestra obedientia ad omnes pere venit. Hesych. ἀφίκετο, παρεγένετο.

ΑΦΙΞΙΣ, *aduentus*. Vide in ἀφαύα.

ΑΦΙΣΤΗΜΙ, *abscedo, recedo, discedo, desisto, desciscо*, it. *amoveo, dismoveo, averto, abduco, repudio*. אָזַר. Chald. *abeo, exeo*. Theod. Dan. II. 5. ὁ λόγος ἀπ' ἐμοῦ ἀπέστη, *res recessit* a me, h. e. *ex memoria mea excidit*. Ib. v. 8. — אָסַף, *colligo*. 2 Par. XXVIII. 24. ἀπέστησεν Ἄχαζ τὰ f σκεύη οἴκου κυρίου, *amovebat* Ahas vasa domus Dei. Jer. XVI. 4. In utroque loco respexerunt notionem *auferendi*, quam vox Hebr. saepius habet. — גָּלָה, *revelo me*. Isa. LVII. 8. Legerunt גָּלָה. גָּלִית cum מ constructum metaphorice *deficere ab aliquo* notat. — זָעַל, *fastidio*. Jer. XIV. 19. ἀπὸ Σιὼν ἀπέστη ἡ ψυχή σου, *fastidio tibi est Sion*. — דָּמַם, g *sileo, quiesco*. 1 Sam. XIV. 9. ἀπόστητε ἐκεῖ, ἕως ἀναγγείλωμεν, ubi ἀφίσταμαι *remanere, morari* significare videtur, nisi fortasse est στῆτε legendum, quod nonnulli libri habent. Bielius bene transtulit: *sistite ibi gradum*. — דֶּרֶךְ, *via*. Thren. III. 11. κατεδίωξεν ἀφιστηκότα. Legisse videntur דָּרַךְ, ac hoc verbum metaph. accepisse de *prava agendi ratione*, quae est *aversio a Deo*. h — — הִדִּיחַ, Hiph. a נָדַח, *impello*. Deut. XIII. 10. 13. ubi vel נָדַח in notione *expellendi, dispellendi* acceperunt, vel, quod mallem, metaph. de *incitatione* ac *seductione ad defectionem a vera religione divina*. — הֵמֵס, Hiph. a מָסַס, *liquefacio*. Deut. I. 28. ἀπέστησαν τὴν καρδίαν, *timidos fecerunt*. *Liquescere* enim haud raro de hominibus usurpatur ad *metum, consternationem* et *anxietatem* indicandam. Vide Glassii Philol. S. p. 1081. — הֵמָרָה, *rebello*, Hiph. Ez. XX. 8. ἀπέστησαν ἀπ' ἐμοῦ, *desciverunt* a me. — הֵנִיא, Hiph. a נוּא, *frango*. Num. XXXII. 9. ἀπέστησαν τὴν καρδίαν, *alienarunt*

a mentes. Eandem quoque notionem habet formula Hebr. *frangere cor.* — הֶעָתִיק, Hiph. *refigo.* Gen. XII. 8. ἀπέστη ἐκεῖθεν εἰς τὸ ὄρος, *discessit* inde in montem. Arab. عَنَقَ, *festinavit.* Conf. Luc. IV. 13. Act. XII. 10. — נָזַח, *abjicio.* Thren. III. 30. — חָדַל, *desisto,* Job. VII. 16. ἀπόστα ἀπ' ἐμοῦ, *desiste* a me. Conf. Act. V. 38. — *יָסַר, *erudio.*

b Symm. Ies. VIII. 11. ἀπέστησέν με, recedere fecit me, h. e. *graviter me admonuit, ne facerem:* ubi ἀφίστημι Latino *avocare* respondet. —*יְסוּר, *castigatio, concio castigans,* sec. Chetibh. Jer. XVII. 13. Deduxerunt a סוּר. Vulg. *recedentes.* Etiam Masorethæ, docentes per ו scribendum esse, ab eadem voce derivarunt. יְסוֹרַי, *apostatæ mei, qui*

c *dereliquerunt me.* Confer parallelismum sententiarum. — יָקַע, *luxor, divellor.* Jer. VI. 8. Ez. XXIII. 17. ἀπέστη ἡ ψυχὴ αὐτῆς ἀπ' αὐτῶν, animus ejus *abalienatus est* ab illis. Ib. v. 18. — מָאַס, *sperno.* Num. XIV. 31. γῆν, ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς, terram, quam *repudiastis.* Thren. III. 44. — מוּשׁ, *dimoveor.* Ios. I. 8. οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος

d τοῦ νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, non *dimovebitur* liber legis hujus ex ore tuo, h. e. *hæc lex semper animo tuo obversetur.* — מָנַע, *cohibeo.* Jer. V. 25. ἁμαρτίαι ὑμῶν ἀπέστησαν τὰ ἀγαθά, peccata vestra *averterunt* bona. Phavor. ἀπέστησαν, ἀντὶ τοῦ ἀνεχώρησαν καὶ ἐκώλυσαν. — יָעַל, *prævaricor, deficio a vero cultu divino.* 2 Par. XXVI. 18. XXVIII.

e 19. 22. XXIX. 6. — *מָסַר מַעַל, *doceo prævaricationem.* Num. XXXI. 16. ἀποστήσουσιν, ubi in aliis libris vox ἀποστατέω legitur. — מָרַר, *rebello.* Gen. XIV. 4. Jos. XXII. 19. 2 Par. XIII. 6. — נָבַל, Pih. *vilipendo.* Deut. XXXII. 15. *Vilipendere Deum* est *negligere ac violare ejus præcepta, deficere a vero cultu divino.* — נָגַשׁ, *appropinquo.* Gen. XIX. 9. ἀπόστα ἐκεῖ, huc *ades.* — f נָדַד, et Chald. נְדַד, *fugio.* Gen. XXXI. 40. ἀφίστατο ὁ ὕπνος μου ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν, insomnis transegi noctes. Conf. Esth. VI. 1. Dan. VI. 18. adde Ies. XLII. 19. sec. Vat. — *נָדַח, *expellor.* Job. VI. 13. sec. Compl. — נָבְחַד Niph. *abscondor.* Hos. V. 8. Ἰσραὴλ οὐκ ἀπέστη ἀπ' ἐμοῦ sec. Vat. sed pro ἀπέστη reponendum est ἄπεστι, ex quo alte- g rum ortum est, ut habet cod. Alex. *non latent me vestra, O Israëlitæ, peccata.* — נִכְרַת Niph. *excindor.* Prov. XXIII. 18. οὐκ ἀποστήσεται. Vulg. *non auferetur.* — נִסְתַּר Niph. *abscondor.* Gen. XXXI. 49. ἀποστησόμεθα ἕτερος τοῦ ἑτέρου, postquam alter ab altero *discesserimus.* Bene quoad sensum. — נָפַל, *cado.* Job. XXXI. 22. — נָקַע, *luxor, divellor.* h Ez. XXII. 28. XXIII. 18. — נִתַּק Niph. *avellor.* Jos. VIII. 17. ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς πόλεως, h. e. urbe *interclusi erant:* ubi ἀφίστημι est nostrum abschneiden, *to cut off,* sensu militari, ac cum ἀποστράω in codd. permutatur. — *נָתַשׁ, *exstirpo.* Dan. XI. 4. sec. Chis. — סוּג: נָסוֹג, הָסַג, Kal, Niph. et Hoph. *retrocedo.* Symm. Ps. XLIII. 20. i LXX Ps. LXXIX. 19. Ies. LIX. 13. 14. — סוּר: הֵסִיר, Kal et Hiph. *revertor, reverti facio.* Deut. VII. 4. ἀποστήσει γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, faciet enim, ut filius tuus a me *deficiat.* Jud. XVI. 18. ἀποστήσεται ἀπ' ἐμοῦ ἡ ἰσχύς μου, robore meo *privabor,* s. *infirmabor.* 2 Sam. XII. 10. οὐκ ἀποστήσεται ῥομφαία ἐκ τοῦ οἴκου σου, non *cessabunt* cædes in familia tua. Conf. Sir. XXIII. 10. 1 Sam. XVIII. 13. ἀπέστησαν αὐτὸν ἀπ' αὐ-

a τοῦ, illum a se *dimittebat*. Vide et 2 Reg. XXIII. 27. XXIV. 3. 1 Par. XVII. 13. Ps. VI. 8. ἀπόστητε ἀπ' ἐμοῦ, *discedite* a me omnes. Conf. Luc. XIII. 27. Ps. LXV. 19. οὐκ ἀπέστησε τὴν προσευχήν μου καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἀπ' ἐμοῦ, non *repudiavit* preces meas, nec *avertit* a me misericordiam suam. Adde Aqu. Job. XII. 24. 2 Reg. XII. 3. ubi cum μεθίστημι b permutatur in codd. quemadmodum cum καθαιρεῖν 2 Reg. XXIII. 19. — סוּרִים, *degeneres*. Jer. XVII. 13. — סוֹרֵר, *declinans, refractarius*. Aqu. et Symm. Prov. VII. 11. et Ps. LXXVII. 7. In priore loco ἀφίστασθαι est *aberrare a tramite pudicitiæ, lascivire*. — עָבַר, *prætereo*. 1 Reg. XXII. 24. — *עָדָא, *aufero*. Dan. VII. 12. sec. Chis. — עָלָה, c *ascendo*. Num. XVI. 27. — עָלָה, seq. מֵעַל h. l. *discedere* notat. — עָמַד, *sto, maneo*. 2 Sam. II. 23. Ps. IX. 22. Ies. LIX. 14. Adde Symm. Jos. X. 19. In omnibus his locis loco ἀφίστασθαι reponendum videtur ὑφίστασθαι. — פָּחַד, *paveo*, Ies. XXXIII. 14. Vide supra s. הָמַס. — פָּטַר, *discedo*. 1 Sam. XIX. 10. — פָּשַׁע, *rebello*. 2 Par. d XXI. 8. 10. Jer. XXXIII. 8. Ez. XX. 38. — רָחַק : הִרְחִיק Kal et Hiph. *procul sum, procul abigo*. Ex. XXIII. 7. Job. XIX. 13. XXX. 10. — שָׁבָב, verbale: *aversus*. Jer. III. 14. — שׁוּב, הֵשִׁיב, Kal et Hiph. *revertor, facio reverti*. Ed. Vta Hos. VII. 16. ἀπέστησαν. Num legit יָסוּרוּ? LXX Num. VIII. 25. Jos. XXII. 23. 29. 2 Reg. XIV. e 25. ἀπέστησε sec. Vat. ubi Compl. ἀνεκαθέστησε habet. — שׁוּם : הֵשִׁים, Kal et Hiph. *pono*. Gen. XXX. 36. ἀπέστησεν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν, *fecit distare* viam trium dierum. Jer. XLIV. 11. — שָׂעָה, *averto vultum*. Job. XIV. 6. Præterea legitur 1 Reg. XI. 29. ubi cum μεθίστημι permutatur in codd. ac nihil ei respondet in textu Hebraico. 3 Esdr. I. 30. ἀποστήσατέ με ἀπὸ τῆς μάχης, *educite* f me ex pugna: Hebr. הַעֲבִיר, 2 Chron. XXXV. 23. Sir. XV. 11. διὰ κύριον ἀπέστην, *defeci*, sc. a sapientia, recto, æquo ac honesto, incidi in vitia et scelera. Syrus: *impie egi ac peccavi*. Vulg. *abest*, sc. sapientia. Legit ἄπεστι, sensu eodem, nempe vel: *Ne dicas careo sapientia, quia Deus eam mihi non concessit*, (nam in anteced. dixerat, *omnem sapientiam* g *a Deo proficisci*,) vel: *ne statuas, Deum auctorem esse peccati*. Sir. XVI. 8. ἀπέστησαν, *defecerunt a Deo, rebellarunt*. Ib. XIX. 2. ἀποστήσουσι, apostatare facient, sc. a sapientia s. prudentia, virtute, dignitate, et officio. ΑΦΝΩ, *repente, subito*. חוּשׁ, *cito*. Symm. Psalm. LXXXIX. 12. — פִּתְאֹם. Jos. X. 9. Cohel. IX. 12. Jer. IV. 20. Adde Symm. Prov. h VI. 15. Hesych. ἄφνω, ἐξαίφνης, αἰφνιδίως. Vid. alibi Θόρυβος.

ΑΦΟΒΙΑ, *securitas, imperterritus animus*. בָּטַח part. *confidens*. Symm. Jud. XVIII. 7. — מִבְטָח, *fiducia*. Symm. Job. XXXI. 24. — מְהוּמָה, *turbatio, vexatio*. Prov. XV. 17. μετὰ ἀφοβίας. Ne sensus plane adversus et ineptus efficiatur, vel legi potest μετὰ φοβίας, s. φόβου, ut Doederleinius in Schol. ad h. l. conjecit, vel, quod Jaegero placuit, e superioribus ἀπὸ κυρίου repetendum est κυρίου, *sine Dei reverentia*, ut vocem Hebr. ab הָמָה ductam de *insolescente rebus secundis animo* intellexerit interpres. Sic ἄφοβος opponitur φόβῳ θεοῦ ibid. c. XIX. 23. — מַחְסֶה, *spes*. Symm. Ps. LX. 4. ubi ἀφοβία per metonymiam *eum* notat, *qui securitatem præstat*. Hieron. *spes mea*. Id. Ps. XC. 9. Adde Aristotel.

a de Moribus II. 7. Strab. VII. pag. 450. A.

Ἄφοβος, *securus, sine metu, intrepidus.* *לֹא יָרֵא, *non timeo.* Aqu. Ies. LVII. 11. διάνοιαν ἐξ αἰῶνος ἄφοβος, manebas a sæculo sine timore. — לָבֶטַח, *in fiducia.* Symm. Ps. LXXVII. 53. — מָלֵא לֵב, *plenum est cor, plenam fiduciam habeo.* Symm. Cohel. VIII. 11. ἀφόβῳ καρ-
b δίᾳ. — *שָׂבַע, *satur.* Prov. XIX. 23. ὁ δὲ ἄφοβος, ubi Jaegerus, qui omnino hic videndus, legit ὃς ἄφοβος (pro ἀφόβως), istiusmodi homo tutus versabitur. Sir. V. 5. ἄφοβος eum notat, qui reverentia Dei legumque divinarum caret.

Ἄφοβος εἰμί, *impavidus sum.* לֹא פָחַד, *non paveo.* Prov. III. 24. ἐὰν γὰρ κάθῃ, ἄφοβος ἴσῃ.

c Ἀφόβως, *impavide, intrepide.* מִפַּחַד, *a pavore*, i. e. *expers pavoris.* Prov. I. 33. Vide et Sap. XVII. 4.

Ἀφοδεύω, *excrementa egero, caco*, ab ἄφοδος, quod secundum Hesychium est ἀναχώρησις ἐπὶ τὸ ἀφοδεῦσαι. Tob. II. 9. ἀφώδευσαν τὰ στρουθία ὄπισθεν τῆς κ. τ. λ. Cf. Steph. le Moyne Obss. ad Var. Sacr. pag.
d 816. Adde Lucian. Var. Hist. I. p. 382. C.

*Ἄφοδος, *discessus, digressus.* 2 Macc. V. 1. Breit. ubi rectius legitur ἔφοδος.

Ἀφόμοιον, *exemplum, simile exemplar*, vulgo *copia.* Prolog. Sir. εὗρον οὖν μικρᾶς παιδείας ἀφόμοιον. Vulg. *inveni ibi libros relictos non parvæ neque contemnendæ doctrinæ.* Vide
e ad h. l. Intt. inprimis Grotium, qui ait ἀφόμοιον esse id, quod Græci aliter ἴσον dicant, Latini *parculum, par de pari scriptum.*

Ἀφομοιόομαι, *assimilor.* Ep. Jer. 4. 53. et 60. ubi pro ἀφομοιωθῆτε Vulgatus fortasse rectius φοβηθῆτε, *metuatis*, habet.

Ἀφοπλίζω, *exarmo, armis spolio, scutum auferro ab aliquo.* מָגַן Pih. *dedo, trado.* Theod. Hos. XI. f 8. ἀφοπλίσω σε, *nudabo te, auferam a te scutum, quo te antea protexeram*, uti explicat Hieronymus. Qui armis spoliantur, in potestatem hostium traduntur. Eodem igitur jure statui potest, Theodotionem vocem Hebr. deduxisse a נָגַן, *texit*, ut מ sit servile, eumque rationem habuisse notionis, quam מָגַן in l. Arab. habet, ut sit *tradere, redigere* g *in potestatem.* Vide Fischeri Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 128. et ad h. l. Montf. Diod. Sic. XIV. pag. 431. 5.

Ἀφόρητος, *non ferendus, intolerabilis, molestus.* 2 Macc. IX. 10. διὰ τὸ τῆς ὀσμῆς ἀφόρητον βάρος, propter intolerabilem odoris gravitatem. Confer Suiceri Thes. T. I. p. 599. Herodot. IV. 28. p. 231. 8. Alciphr. II. 2. p. 277. h

Ἀφορία, *sterilitas*, proprie *segetum.* שְׁדֵפוֹן, *uredo.* Hagg. II. 18. ἐπάταξα ὑμᾶς ἐν ἀφορίᾳ. Hesych. ἀφορίαν, ἀκαρπίαν.

Ἀφορίζω, *distermino, separo.* נָעַר, *corrumpo, increpo.* Mal. II. 3. ἰδοὺ ἐγὼ ἀφορίζω ὑμῖν τὸν ὦμον. Pro נוֹעֵר ex sententia nonnullorum legerunt נוֹעַר, per Nun, aut, quod mihi magis placet, permutarunt invicem נָעַר et נָרַר. — הַבְדִּיל Hiph. Deut. IV. 41. Jos. XVI. 9. i Ies. LVI. 3. — הִנְבִּיל Hiph. *determino.* Ex. XIX. 12. 23. — הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito, offero agitando.* Inc. Lev. XIV. 13. Theod. Ies. XIII. 2. Uterque voci ἀφορίζειν subjecisse videtur notionem *offerendi* et *sacrificandi*, quam ex adjuncto habere potest, ac in LXX virali vere habet. Conf. Ex. XXIX. 24. 26. 27. Lev. X. 15. XIV. 13. — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* Exod. XIII. 11. — הֵרִים Hiph. a רוּם,

a *elevo, offero elevando, sacrifico.* Lev. XXII. 15. ubi cum ἀναφέρειν, ἀφαιρεῖν ac προσφέρειν in codd. permutatur. Num. XVIII. 24. Ez. XLV. 1. 13. Adde Esdr. VIII. 25. — חָקַק, *describo, exprimo.* Prov. VIII. 27. ὅτε ἀφώριζε τὸν ἑαυτοῦ θρόνον ἐπ' ἀνέμων. Scil. ἀφορίζων significat quoque *terminare, limitare, designare,* ac ita bene respondet Hebr. חָקַק. — בָּרַר

b Niph. a בָּרַר, *purificor.* Ies. LII. 11. — נִפְרַד Niph. *separo me.* Gen. II. 10. X. 5. — סָגַר, *claudo, occludo.* Lev. XIII. 4. 50. Se. separatio fiebat conclusione. Ibid. XIV. 38. 46. Num. XII. 14. 15. — פָּדָה, *redimo.* Ies. XXIX. 22.

ΑΦΩΡΙΣΜΕ'ΝΟΣ, *separatus.* חֵרֶם, *anathema.* Lev. XXVII. 21. ὥστε ἡ γῆ ἡ ἀφωρισμένη τῷ ἱερεῖ. — מִגְרָשׁ,

c *suburbium.* Lev. XXV. 34. Jos. XIV. 4. ubi τὰ ἀφωρισμένα urbibus opponitur, et aut *suburbana,* τὰ προάστια, ut Symm. et Compl. habent, aut *pagos* notat. 1 Par. V. 16. sec. Compl. — *מְנֻדִּים, *elongantes.* Symm. Amos VI. 3. ἀφωρισμένοι. Libere vertit. — *נִשְׁאָר, *relictus.* Inc. 1 Sam. IX. 24. ἀφωρισμένον μέρος, pars reposita s. seposita. — מִקְלָט,

d *asylum, refugium.* Jos. XXI. 27. 32. — מֶתֶג אַמָּה, *frænum Amma.* Descriptio urbis Gath in monte Amma sitæ. 2 Sam. VIII. 1. τὴν ἀφωρισμένην. Num intellexerint *metropolin,* quæ magnitudine sua et frequentia separata quasi est a reliquis regni aut provinciæ urbibus (certe אַמָּה multis interpretibus est h. l. i. q. אֵם, *metropolis*), aut Gath

e ἀφωρισμένη dicatur, quia e ditione Judæorum in potestatem Philisthæorum venerat, definire equidem non audeo. Fortasse etiam statui potest, post ἀφωρισμένην excidisse πηγήν. Vide infra s. ὑδραγώγιον et φρέαρ. — *נוּף, *clima,* etiam *regio excelsa sita, mons, collis,* a נָפָה, *eminere.* Symm. Psalm. XLVII. 3. Sine dubio derivavit a נוּף, unde תְּנוּפָה est *agitare, offerre agitando.* Vide supra s. ἀφορίζω. Cæterum Semlerus in Ep. Crit. ad h. l. recte monuit, apud Symmachum pro ἀπ' ἀρχῆς ἀφωρισμένῳ reponendum esse ἀπαρχῇ ἀφωρισμένῃ. — נֵזֶר, *corona.* Al. Psalm. CXXXI. 19. Vide infra s. v. ἀφόρισμα. — נָזִיר, *separatus, Nasiræus.* Symm. Thren. IV. 7. Hesych. ἀφωρισμένος, ἐκλελεγμένος, διακεκριμένος.

ΑΦΟ'ΡΙΣΜΑ, *separatio.* חֵרֶם, f *anathema.* Ez. XLIV. 29. — מִגְרָשׁ, *suburbium.* Num. XXXV. 3. 1 Par. VI. 55. 57. et per totum caput, ubi cum περιπόλια et περισκόρια permutatur in codd. Adde Theod. Ez. XLV. 2. ubi ἀφόρισμα est *spatium,* i. q. διάστημα apud LXX. — נֵזֶר, *corona regia, diadema.* Aqu. 2 Sam. I. 10. Sc. נָזַר est proprie in omnibus linguis orientalibus *segregare, separare,* et corona est insigne, quo g indicatur regem segregatum esse a populo, et quasi sacratum Deo. Vide s. v. ἁγίασμα et ἀφορισμός. Aqu. Psalm. CXXXI. 19. et Lev. XXI. 12. LXX Ex. XXXIX. 30. — תְּנוּפָה, *oblatio, quæ agitatur.* Inc. Lev. XIV. 13. et XXIII. 15. LXX Ex. XXIX. 24. 26. 27. Lev. X. 14. 15. XIV. 21. ubi cum ἀφαίρεμα in codd. permutatur, quemadmodum ib. XXIII. 15. 17. 20. cum ἐπίθεσις h et ἐπίθεμα. — *תְּרוּמָה, *oblatio, quæ elevatur.* Ex. XXIX. 28. — Vide alibi Ἀφαίρεμα ἀφόρισμα conjunctim.

ΑΦΟΡΙΣΜΟ'Σ, *separatio.* הַבְדִּיל inf. Hiph. *separando.* Theod. et LXX Ies. LVI. 3. — הַעֲבִיר infin. Hiph. *faciendo transire.* Ez. XX. 31. — מַשְׂאָה, *oblatio.* Ez. XX. 40. — נֵזֶר, *corona, separationis* s.

a *majestatis regiæ signum.* Aqu. 2 Reg. XI. 12. — תְּנוּפָה, *oblatio, quæ agitatur,* etiam *quælibet agitatio continua.* Theod. Ies. XXX. 32. ubi Vulg. quoad senum non male: *in bellis præcipuis.* Possunt quoque πόλεμοι ἀφορισμοῦ ibi notare *bella sacra.* — תְּרוּמָה, *oblatio, quæ elevatur.* Ez. XLVIII. 8.

'ΑΦΟΡΜΗ', *impetus, occasio.* הָמַן,

b *multiplicor.* Ez. V. 7. ἀνθ' ὧν ἡ ἀφορμὴ ὑμῶν ἐκ τῶν ἐθνῶν: quæ versio fere omni sensu caret. Vide ad h. l. Dathium. Prol. Sirac. ἀφορμὴ, *occasio eruditionis,* seu: *ad erudiendum aptus.* 3 Macc. III. 2. in notione *prætextus.* Vide Lex. N. T. s. h. v. Hesych. ἀφορμὴ, ἡ νῦν ἐνθήκη λεγομένη, ἢ πρόφασις, ἢ αἰτία.

*'ΑΦΟΡΜΑ'Σ ΔΙ'ΔΩΜΙ, *occasionem*

c seu *prætextum suppedito.* נָתַן seq. ל. Inc. Prov. XXII. 16.

'ΑΦΟΡΟΛΟ'ΓΗΤΟΣ, *liber a tributis, exemptus a contributione et exactione, immunis.* 3 Esdr. IV. 56. 1 Macc. XI. 28. Est a φορολόγητος, *tributarius, a quo tributum potest exigi.*

'ΑΦΡΟΝΕΤ'ΟΜΑΙ, *insipienter ago, stulte ago.* נִבְעַר Niph. *obbrutesco.*

d Jer. X. 20. Phavor. ad h. l. ἠφρονήσαντο, ἐμωράνθησαν, ἀχρεῖοι ἐγένοντο. Hesych. ἐμώρανεν. — נָתַן תְּפִלָּה, *do s. tribuo insulsum, stulte ago.* Symm. Job. I. 22. οὐκ ἠφρονήσατο πρὸς τὸν θεὸν, *neque stulte se gessit erga Deum.* Vulgatus bene: *neque stultum quid contra Deum locutus est.* Hebræus habet: οὐκ ἐμέμψατο τῷ θεῷ.

e 'ΑΦΡΟΝΕ'Ω, *insipiens sum.* כָּסַל, *stulte ago.* Symm. 1 Sam. XIII. 13. ἠφρόνησας. Adde 2 Sam. XV. 31. ubi vide var. lect. — נָבַל, *stulte ago.* Theod. Prov. XXX. 32. — סָכַל, *infatuo.* Symm. 1 Sam. XXVI. 21. Aqu. 2 Sam. XV. 31. ubi pro ἀφρόνησον reponendum videtur ἀφρόνισον, qua voce ditanda essent Lexica, si admitteretur hæc conjectura. Symmachus habet δεύτερον πούησον. Hip- f pocr. de Morb. Lib. II. pag. 480. 11.

*'ΑΦΡΟΝΙ'ΖΩ, *insipientem reddo, infatuo, demento.* Vide s. v. ἀφρονέω.

'ΑΦΡΟ'ΝΩΣ, *insipienter, stulte.* הִסְכִּיל Hiph. *stulte ago.* Gen. XXXI. 28.

'ΑΦΡΟΣΥ'ΝΗ, *insipientia, stultitia.* אִוֶּלֶת, idem. Inc. Prov. XIV. 18. LXX Psalm. XXXVII. 5. Prov. XV. 22. XVIII. 13. — בְּלִיַּעַל, *ne-* g *quam.* Theod. 1 Sam. XXV. 17. ἀφροσύνης sc. υἱός. — *דּוּמִיָּה, *silentium,* it. *levamen, quies.* Theodot. Psalm. XXII. 3. qui Fischero in Clavi Verss. GG. V. T. p. 32. secutus esse videtur LXX Intt. qui habent: καὶ οὐκ εἰς ἄνοιάν μοι, ubi tamen fortasse reponendum est ἄνεσιν. Semlerus conjicit legendum esse ἄφεσιν apud Theodot. Sed neutra conjectura opus mihi esse videtur. h Vide supra s. v. ἄνοια. — *הִתְנַלָּה, *revelo me.* Prov. VIII. 2. ἀφροσύνη. Jaegero ad h. l. legisse videntur בְּתַחְבֻּלוֹת. Vulg. *quæ versantur in corde suo.* Sed mihi secus videtur. Nempe ἀφροσύνη referendum est ad totam formulam לְבוֹ בְּהִתְנַלּוֹת, *in manifestatione cordis sui,* quæ, quia de ἐνδεεῖ φρενῶν sermo est, tantum de ἀφροσύνη explicari potest. Admittit tamen hic locus etiam i alias conjecturas. — *זִמָּה, *scelus.* Jud. XX. 6. et 10. ubi ἀφροσύνη aperte est *scelus, flagitium.* — כְּסִיל, *stultus.* Cohel. V. 3. sec. Compl. Vat. habet ἄφρονι. Ibid. IX. 17. — כְּסֶל, *stultitia.* Cohel. VII. 26. — כְּסִלָה, idem. Job. IV. 6. — נְבָלָה, idem. Deut. XXII. 21. (ubi Hieronymus recte habet *impudentiam,* quod cum Sabatiero in *imprudentiam* mutare nollem.) Jud. XIX. 23. 24.

XX. 6. ubi *scelus* et *flagitium* notat. — סָכָל, *stultus*. Coh. X. 3. Legerunt סִכֻּל. — סִכְלוּת. Coh. II. 12. 13. VII. 26. X. 1. 13. — פֶּתִי, *simplicitas*. Prov. IX. 6. — תֹּם, *integritas, perfectio*. Symm. sec. Cat. MS. Jobi in Bibl. D. Marci N. 21. Job. XXI. 23. ἀφροσύνης, quam vocem quoque exhibent cod. Alex. et Compl. pro qua in ed. Rom. ἀπλοσύνης exhibetur: e glossemate, ut opinor. Conjicio Symmachum scripsisse ἀδροσύνης, *roboris, abundantiæ*. Certe תֹּם h. l. *integram fortunam* notat. — תָּפֵל, *insulsum, stultum*. Thren. II. 14. Ez. XIII. 11. — תִּפְלָה, *insulsitas, stultitia*. Job. I. 22. ubi vide Hexapla. Præterea legitur Prov. V. 5. τῆς γὰρ ἀφροσύνης οἱ πόδες καταγουσι. Recte ad h. l. Jaegerus monuit, abstractum ἀφροσύνης positum esse pro concreto ἄφρονος γυναικὸς (*mulieris adulteræ, impudicæ*), et LXX hac periphrasi ideo usos fuisse, ut affixum יָהּ ad זָרָה v. 3. referendum esse lectores docerent, τὴν ἀφροσύνην autem eodem jure h. l. *Veneris intemperantiam* significare posse, quo opposito σωφροσύνη *castitatis* notio in singulis locis ex usu l. Græcæ tribui solet. Sap. X. 8. XII. 23. ἀφροσύνη ζωῆς, *impia vita*, aut *idolorum cultus*. Conf. seq. Sir. XXIII. 8. *stultiloquium*.

ΑΦΡΟΣΤΝΗ ΑΓΟΜΑΙ, *stultitia ducor*. לֵב חִתְּנָלָה, *cor retegit se*. Prov. XVIII. 2. μᾶλλον γὰρ ἄγεται ἀφροσύνῃ. Bene quoad sensum. Vide supra ad ἀφροσύνη.

ΑΦΡΩΝ, *insipiens, stultus, impius*, speciatim *impudicus, adulter*. אָוִיל, *stultus*. Job. V. 2. 3. Prov. VII. 22. X. 22. XI. 30. — אִוֶּלֶת, *stultitia*. Prov. XIV. 1. XXIV. 9. — אָוֶן, *iniquitas*. Ies. LIX. 6. *Stultitia et insipientia* haud raro de *impietate* ac *iniquitate* in V. T. adhibetur. — אַנְשֵׁי אָוֶן, *viri injustitiæ*. Job. XXXIV. 36. — בְּלִיַּעַל, *nequam*. Prov. VI. 13. XVI. 27. (ubi ἄφρων est *impius*, ut Vulg. recte transtulit.) XIX. 28. — בַּעַר, *brutus, bardus*. Psalm. XCI. 6. — בָּעַר verbum, *obbrutesco*. Prov. XII. 1. Adde Inc. sec. Compl. Jer. X. 8. — בָּעַר part. *obbrutescens*. Psalm. XCIII. 8. — חֲסַר לֵב, *destitutus corde*. Prov. XVII. 19. — כְּסִיל, *stolidus, stultus*. Psalm. XLVIII. 9. Prov. X. 1. 24. XIII. 17. 21. — כְּסִילוּת, *stoliditas*. Prov. IX. 13. γυνὴ ἄφρων, h. e. mulier *adultera* sec. L. Bos. in Exerc. in N. T. p. 217. qui eam a stultitia denominari docet, quod insipiens et stultus sit, qui se Veneri dat. Eam in rem affert verba Eurip. Troad. v. 989. Confer et 2 Sam. XIII. 12. 13. Deut. XXII. 21. Prov. V. 5. Sic et ἀνόητα, quæ proprie sunt *stulta*, apud Aristoph. in Nub. v. 464. in Schol. ad h. l. exponuntur ἀφροδίσια, *res venereæ*. Eodem sensu hæc vox occurrit apud Philostratum de Vit. Apoll. Tyan. L. VI. c. 13. ubi de Satyro, qui antea libidinosissimus fuerat, inquit: πέπαυται γὰρ τῶν ἀνοήτων, *desiit enim amori libidinoso indulgere*. Sic enim bene hæc exponit Küsterus Nott. ad Aristoph. l. c. Conf. et Heinsii Introd. in Hesiod. Op. et Dies c. 6. — לֵץ, *derisor*. Prov. I. 22. — מֻבְאָשׁ, part. Hiph. a בּוּשׁ, *pudefaciens*. Prov. XVII. 2. — נָבָל. Inc. 2 Sam. III. 30. ubi ἄφρων non tam *stultum* notat, quam *timidum, qui hosti tergum dat* (Vulg. bene *ignavus*), adeoque a tergo occidi solet. LXX 2 Sam. XIII. 13. Job. II. 10. XXX. 8. Psalm. XIII. 1. — סָכָל. Cohel. II. 19. X. 3. 14. Jerem. IV. 22. — סִכֻּל, *stultitia*. Cohel. X. 6. ubi fortasse legerunt הַסָּכָל, quan-

a quam eadem notio quoque voci סֶכֶל tribui potest. Conf. ad h. l. Aquilam. — *עֲוִיל, *iniquus*. Job. XIX. 8. in versione Theod. ubi non opus est statuere, eum אֱוִילִים legisse. — עָצֵל, *piger, ignavus*. Prov. XXIV. 30. Vide supra s. v. נָבָל — פְּתִי, *simplex, fatuus*. Prov. VII. 7. IX. 4. XIV. 18. Sap. III. 12. γυναῖκες ἄφρονες opponuntur mulieri-
b bus *castis*, quæ non cognoverunt κοίτην ἐν παραπτώματι. Sir. XX. 6. ἄφρων, *imprudens*.

*ἌΦΡΩΝ ΓΊΝΟΜΑΙ, *insipiens fio*. שָׁמַם, *obstupesco*. Symm. sec. Cat. MS. Jobi in Bibl. D. Marci N. 21. ἄφρωνοι (ubi vel legendum ἄφρονες, vel ἄφωνοι) γίνεσθε ἀναλογιζόμενοι κατ' ἐμοῦ. Job. XXI. 5.

ἌΦΡΩΝ ΕΊΜΙ, *insipiens sum*.
c בָּעַר, *obbrutesco*. Jer. X. 8. — תָּמָה, *obstupesco*. Aqu. Jer. IV. 9. ἄφρονες ἔσονται. Recte: nam postulat hanc interpretationem series orationis.

ἸΣΧΥΡΩΣ ἌΦΡΩΝ, *valde insipiens*. מֵרִים אִוֶּלֶת, *attollens stultitiam*. Prov. XIV. 31. Bene quoad sensum.

ἈΦΡΟΝΈΣΤΑΤΟΣ, *insipientissimus*. כְּסִיל. Prov. X. 19. — פְּתִי.
d Prov. IX. 15.

ἈΦΡΟΝΈΣΤΑΤΟΣ ΕΊΜΙ, *insipientissimus sum*. בָּעַר, *obbrutesco*. Prov. XXX. 2.

ἈΦΥΛΑΚΤΩΣ, *sine custodia, incaute, improvide, temere*. פָּרִיץ, *effractor*. Ez. VII. 22. Libere verterunt. Ibid. XXIII. 39. sec. cod. Alex.

ἈΦΥΠΝΟΏ, *obdormio*. שָׁכַב,
e *cubo*. Jud. V. 27. ἀφύπνωσεν. Eadem vox legitur quoque ibidem apud Inc. pro שָׁם נָפַל, ubi Semlerus legere vult ἐφ' ᾧ (aut simile) ἔπεσεν: sed sine dubio hæc vox ad שָׁכַב referenda est. Cæterum ἀφυπνοῦν l. l. de *morte* et quidem *violenta* accipiendum esse series orationis clare docet.

ἈΦΥΣΤΕΡΈΩ, *subtraho, detraho, defraudo*. מָנַע, *cohibeo*. Nehem. IX. f
20. Vide et Sir. XIV. 14.

ἈΦΦΟΥΣΩΊΘ. Vide supra s. v. ἀπφουσώθ. Theodoretus in Quæst. ad 4 Reg. XV. 5. T. I. p. 539. ed. Hal. explicat: ἔνθεν ἐν θαλάμῳ ὑπ' οὐδενὸς ὁρώμενος. Reliqui interpretes explicant κρυφαίως.

ἈΦΦΩ΄. Ipsa vox Hebraica אֵפוֹא, *nunc*, 2 Reg. X. 10. et אַף־הוּא, 2 Reg. II. 14. Vide I. g
Drusii Miscell. SS. Cent. I. c. 98. et Is. Vossium de LXX Intt. p. 434. Theodoretus in Quæstt. ad 4 Reg. II. 14. T. I. pag. 516. ed. Hal. explicat per τὸν τοῖς ἀνθρώποις ἀόρατον καὶ ἀνέφικτον. ἄφφω γὰρ ὁ κρύφιος ἑρμηνεύεται κατὰ τὴν ἔκδοσιν τῶν ἄλλων ἑρμηνευτῶν. Adde Heinsium in Prolog. Aristarchi S. pag. 663. seq. et Suicerum Thes. Eccles. s. h
h. v.

ἌΦΩΝΟΣ, *sine voce, mutus*. נֶאֱלַם Niph. *obmutesco*. Jer. LIII. 7. Vide et Sap. IV. 19. (ubi Osiander in Correctione Lat. Vulg. Ed. ἄφνω legit, non ἀφώνους.) et 2 Macc. III. 29.

*ἌΦΩΝΟΝ ΠΟΙΈΩ, *mutum facio*, pro *interficio, occido, perdo*. הִצְמִית. Symm. Ps. C. 8. ἀφώνους ἐποίουν. i
Sine dubio primariam verbi significationem expressit. Nam Arab. صبت *silere* notat, et Syrus צָמַת semper transtulit per ܫܬܩ, *siluit*. Non erat itaque, cur suspecta videretur Montfauconio illa Symmachi lectio, mutanda fortasse in ἀφανεῖς ἐποίουν, si conjecturæ hic locus esset.

*ἌΦΩΝΟΣ ΓΊΝΟΜΑΙ. Vide infra s. v. Ἄφρων γίνομαι.

ἈΧΑΒΊΝ et ἈΧΑΒΊΝ. Vide in voce Μεταχαβίμ.

a *'ΑΧΑ'Ζ. אֶשֶׁר *cedrus.* Jerem. XXII. 15. Legerunt בְּאַחַז.

'ΑΧΑΝΗ'Σ, *non hians, immensus, vastus, valde profundus.* Sap. XIX. 16. ἀχανεῖ περιβληθέντες σκότει, *densissimis* circumfusi tenebris. Gloss. MS. in Sap. Sal. 'Αχανεῖ, βαθυτάτῃ. Hesych. ἀχανῆ, ἀνεωιχτῳ. 'Αχάνια, *vastitas immensa,* legitur apud Marc. Anton. XII. 7.

b "ΑΧΑΡΙΣ, *ingratus* (h. e. *sine gratia*), *injucundus.* Sirac. XX. 19. ἄθρωτος ἄχαρις, homo intempestivus et importunus, insulsus, molestus.

'ΑΧΑ'ΡΙΣΤΟΣ, *ingratus, gratitudinis expers.* Sap. XVI. 29. ἀχαρίστου ἐλπίς. Bretschneiderus pag. 53. ita: Est ibi sermo de hostibus Israëlitarum, et ἀχάριστος significat vel *nefandum,* i. q. ἄδικος v. 24., vel c *alienum a Deo,* alienum a gratia ac beneficiis Dei, quales Ægyptii idololatriæ dediti ibi describuntur; ergo *idololatram, Deo non amatum.* Vid. v. 19. 22. Syrus: ܒܝܫ, *mali,* vel *miseri.* Sir. XXIX. 19. 28. Hesych. ἀχάριστα, ἀγνώμονα. Idem: 'Αχάριστα, ἀχαρίστως, ἢ ἄνευ χάριτος.

'ΑΧΑΡΙ'ΣΤΩΣ, *sine gratitudine.* Sir. XVIII. 18. Sed ibi ἀχαρίστως d notat: *ita ut sibi odium concilet, nec ullam gratiam exspectare possit.* Vulg. *odiose.* Alii vertere malunt *ingrate, ita ut gratiæ adimat gratiam.*

'ΑΧΑ'ΤΗΣ, sc. λίθος, *achates,* lapidis satis vulgaris nomen, ita dicti ab Achate, Siciliæ fluvio, ubi primum inventus. Mira hujus gemmæ est in coloribus varietas, ut os- e tendit Plin. XXVII. 10. Vide quoque Franc. Rueum Lib. II. cap. 16. et Solinum cap. 11. עִבְרִי. Exod. XXVIII. 19. XXXIX. 10.

"ΑΧΕΙ et "ΑΧΙ. Vox Ægyptiaca *Piachi,* (Vide Scholz. Expos. Vocab. Copt. in Scriptt. Hebr. et Græc. in Repert. T. XIII. p. 3. et ejusd. Lex. Copt. p. 10. et 53.) Hebraica אָחוּ, quæ *omne* notat, *quod in ripa fluminis aut in locis palustribus* f *virens nascitur, gramen, carex.* Gen. XLI. 2. juxta Rom. ἐβόσκοντο ἐν τῷ ἄχει, pascebant *in gramine.* Vide et v. 18. ac conf. Sir. XL. 16. Theodotion Job. VIII. 11. pro אָחוּ habet ἄχι, et ἄχι scribitur Ies. XIX. 7. ubi tamen in textu Hebr. non est אָחוּ, sed עָרוֹת, quod *gramineta* explicant. Hesych. "Αχυ, πόα, (Vulgo male legitur 'Αχιοπῦ) ἢ g χόρτῳ χλωρῷ. Pariter corrupte Phavorinus: 'Αχιοπῷ, χόρτῳ χλωρῷ. Lex. Cyrilli MS. Brem. "Αχυ, χορτογενὲς πεδίον. Schol. Gr. in Gen. l. c. ἄχος ἐστὶ τὸ λεπτὸν καὶ βοτανῶδες φυτάριον. Plura de hac voce vide apud Bochartum Hieroz. P. I. Lib. II. c. 41. p. 403. seq. et Chan. Lib. II. cap. 15. p. 840. Hodium de Text. Bibl. Origin. p. 118. Intt. ad Hesych. s. h h. v. Ol. Celsii Hierobot. p. 340. ac Sturzium de Dial. Alex. p. 88.

'ΑΧΑΥ'Σ, *caligo.* חֹשֶׁךְ, *tenebræ.* Symm. Job. III. 5. — עֲנָנָה, *nubes.* Symm. Job. III. 5. Ita Bielius. Sed unde hæcce hauserit ignoro.

*'ΑΧΝΗ, *palea,* i. q. ἄχυρον, ac *spuma maris.* Hesych. ἄχνη, τὸ ἄχυρον ὡς δ' ἄνεμος ἄχνας φορέῃσι. Hom. Il. V. 499. ubi vid. Scholiastes. i Suidas et ex eo Phavorinus: ἄχνας, λεπτὰ ἄχυρα, ἢ ἀκαθαρσίαι, καὶ ἄχνη ἀλὸς τὸ λεπτότατον τοῦ ὕδατος, ὁ ἀφρὸς τῆς θαλάσσης. Conf. Schol. ad Hom. Od. V. 403. Salmasii Exerc. Plin. p. 918. et Ruhnkenii Ep. Crit. II. pag. 149. seq. מוֹץ, *gluma.* Hos. XIII. 3. in fragmento Int. ignoti ed. Compl. inserto: ὡσεὶ ἄχνη ἀποφυσωμένη (ἀφ' ἅλωνος.) Sap. V. 14. k Copiose ac docte de hac voce egit Kreyssigius Symb. P. VI. pag. 12. seq.

'ΑΧΟΡΤΑΣΙ'Α, *insatiabilitas, inexplebilis appetitus edendi.* מְהוּמָה, *divexatio, conturbatio.* Symmach. Deut. XXVIII. 20. ἀχορτασίαν, ubi nescio, quem usum loquendi respexerit.

a ἈΧΌΡΤΑΣΤΟΣ, *insaturabilis, insatiabilis.* לֹא שָׂבַע, *non saturo.* Symm. Ps. LVIII. 16.

ΆΧΡΑΝΤΟΣ, *immaculatus.* צָחַח, *candidus sum.* Symmach. Thren. IV. 7. ἄχραντοι. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἄχραντον, ἀμίαντον. Confer. Suiceri Thes. Eccles. Tom. I. pag. 610.

ἈΧΡΕΙ῎ΟΣ, *inutilis.* שָׁפָל, *humilis.*

b Theodot. et LXX 2 Sam. VI. 22. ἔσομαι ἀχρεῖος ἐν ὀφθαλμοῖς σου. Ep. Jer. 13. σκεῦος ἀχρεῖον.

ἈΧΡΕΙΌΤΗΣ, *inutilitas.* Tob. IV. 18. ἡ γὰρ ἀχρειότης μήτηρ ἐστὶ τοῦ λιμοῦ, et v. 17. ἐν τῇ ἀχρειότητι ἐλάττωσις καὶ ἔνδεια μεγάλη. In utroque loco disputatur ab interpretibus, quid sit h. l. ἀχρειότης. *Trommius arrogantiam* transtulit, sine dubio

c ideo, quia antea ὑπερηφανία commemorata erat. Ilgenius legere mavult ἀγρειότης. In Cod. Regin. Suec. redditur *jugalitas.* Num legit ἀγυρότης, ab ἀγύρειν, quod est i. q. συνάγειν, aut ἀχυρότης, quod deduxit a χεῖρ, et α ἀθροιστικῷ. Ilgenius existimat, *jugalitatem* eodem modo adhiberi, ut *sodalitatem* apud Romanos, v. c. Cic. Cœl. 11. Mihi

d autem ἀχρειότης videtur esse *ignavia.* Qui enim nihil agit, aut certe non negotia officii sui tractat, is est et sibi et aliis inutilis.

ἈΧΡΕΙΌΩ, ὁμαι, *inutile reddo, perdo, inutilis sum.* הַכְאִיב, Hiph. *dolorem affero.* 2 Reg. III. 19. πᾶσαν μερίδα ἀγαθὴν ἀχρειώσετε ἐν λίθοις, agros fertiles lapidibus obruetis, atque ita inutiles atque steriles red-

e detis. — נָאַלַח, Niph. *putidus sum.* Ps. XIII. 4. et LII. 4. ἅμα ἠχρειώθησαν, omnes intime sunt corrupti, sensu sc. metaphorico et morali. — רָעַע Chald. et Hebr. flexione, *frango, contero.* Jerem. XI. 16. ἠχρειώθησαν οἱ κλάδοι αὐτοῦ, ubi nonnullis רָעוּ deduxisse videntur a רוּעַ, *malum esse, mali facti sunt,* h. e. *inutiles.* Sed hoc non opus esse videtur. Nam rami fracti sunt inutiles. — f עָפָל, *humilis, demissus.* Symm. Cohel. XII. 4. ἀχρειωθείσης τῆς φωνῆς. Vox depressa recte ἀχρεῖος dici potest. Præterea legitur Dan. IV. 11. sec. Chis. ubi cum ἰσχυρίζωσαι jungitur, eique nihil respondet in textu Chaldaico, ac Dan. VI. 20. ib. ubi de leonibus dicitur οὐκ ἠχρείωκάν σε, non *læserunt,* seu: *interfecerunt* te. 3 Esdr. I. 57. (in textu Hebr. g הִשְׁחִית, 2 Chron. XXXVI. 21.) συνετέλεσαν πάντα τὰ ἔνδοξα αὐτῆς ἀχρεῶσαι.

ἈΧΡΗΣΤΟΣ, *inutilis.* אֵין חֵפֶץ, *nullum desiderium.* Hos. VIII. 8. ὡς σκεῦος ἄχρηστον. — *שָׁבוּר, *fractus.* Inc. Lev. XXII. 22. sec. Coisl. et Lips. Vide supra s. v. ἀχρεῖος. Sirac. XVI. 1. τέκνων ἀχρήστων, liberorum *malæ indolis,* s. *improbo-* h *rum,* ubi cum ἀσεβὴς conjungitur. 2 Macc. VII. 5. ἄχρηστος, qui est prorsus mutilatus neque ad negotia amplius aptus. Lucian. de Sacrif. T. I. p. 356. ζῶον ἄχρηστον, animal vitio quodam laborans, cui opponitur ἀκέραιος, *integrum, sanum.*

ΆΧΡΙ, *usque, usque dum.* 2 Macc. XIV. 10. ἄχρι γὰρ Ἰούδας περίεστιν, usque dum enim Judas superest. i Ibid. v. 15.

ΆΧΡΙΣ ΟΥ῀, sc. ΧΡΌΝΟΥ, *donec.* עַד, idem. Job. XXXII. 11. Conf. 1 Cor. XV. 25.

ΆΧΥΡΟΝ, *palea, stramen.* בֶּלֶל, *pabulum.* Ies. XXX. 24. — דַּד, *mons.* Ies. XVII. 13. ὡς χοῦν ἀχύρου. Ita Bielius ac Trommius. Si vero vox ἀχύρου respondet τῷ דָּרִים, ut exhibuit quoque Montfauc. in k Hexaplis, derivarunt a רוּם, ut sit *in altum tollere.* Sed, ut mihi videtur, χοῦν ἀχύρου est versio unius vocis גִּין, ac post hæc verba ex Compl. addendum est ὀρέων. — *חֹמֶר, *lutum.* Nah. III. 14. ἐν ἀχύ-

a ρως. Non legerunt aliter, v. c. בַּתֶּבֶן, sed libere verterunt. Nam palea æque ac lutum pedibus conculcatur. — *עוּר, Chald. *palea, acus levissimum, quod evannatur foras extra aream,* docente Schultensio in Anim. Philol. ad h. l. p. 321. Dan. II. 35. λεπτότερον ἀχύρου sec. Chis. ubi vid. Segaar. — תֶּבֶן, *stramen.* Gen. XXIV. 25. 32. Ex. V. 7.
b Jud. XIX. 19. Adde Symm. Theod. Ex. V. 7. — *תָּפֵל, *insulsum.* Hebr. Ez. XIII. 10. sec. Schol. Rom. πηλῷ ἄνευ ἀχύρων. Recte. Nam Arab. طغال notat *cæmentum ex calce et stramentis minutim concisis factum.* Eandem notionem habet quoque Chald. טפל. Cf. Schoettgenii Antiqu. Trituræ p. 53. seq.

*ἈΧΩΡΙΣΤΟΣ, *inseparabilis.*
c Phavorin. ἀχώριστος, ὁ μὴ χωριζόμενος. — לֹא יָמִישׁ, *non recedet.* Symm. Ps. LIV. 12. ἀχώριστον. Adde Xenoph. de Rep. Laced. IX. 5. et Plat. de Rep. VII. p. 524. B.

ἈΨΕΥΔΗ'Σ, *non fallax, certus.* לֹא שֵׁקֶר, *sine mendacio.* Symm. Job. XXXVI. 4. Sap. VII. 18. γνῶσιν ἀψευδῆ, cognitionem veram ac certam.

d ἈΨΗΚΤΟΣ, *qui non est rasus aut detersus, infractus,* it. *durus, obfirmatus.* 1 Macc. IX. 14. juxta Cod. Basil. οἱ ἄψηκτοι τῇ καρδίᾳ, *duri, obfirmati corde, constantes ac intrepidi;* ubi in nostris libris nunc legitur οἱ εὔψυχοι τῇ καρδίᾳ. Est a ψήχω, *tero,* it. *delinio, mollio.* Apud Phav. ἀψήκτῳ κοθόρνῳ exponitur σκληρῷ, ἀμαλάκτῳ. Vide et Suidam in v.
e ἀψήκτῳ.

ἈΨΙ'ΝΘΙΟΝ, *absinthium* (Syr. אב־שנתא, Arab. السنت ابو, i. e. *pater somni*). לָעֲנָה, idem. Aquila Prov. V. 4.

ἈΨΥΧΟΣ, *anima carens, inanimus.* Sap. XIII. 18. τῷ ἀψύχῳ, sc. εἰδώλῳ, coll. XIV. 29. Hesych. ad h. l. ἄψυχον, εἴδωλον, μὴ ἔχον ψυχήν.

ἈΩΡΕ'Α. Legitur 3 Esdr. I. 12.
(14.), ubi tamen pro ἀωρέας, quod f
libri quidam habent, legendum est ἀωρίας, h. e. *noctis.* Nam pro ἕως ἀωρέας in textu Hebr. 2 Paral. XXXV. 14. legitur עַד לַיְלָה. Cæterum Bielius Trommium secutus ἀωρέαν transtulit *horam finitam,* quam notionem unde hauserit, me ignorare fateor.

ἈΩΡΙ'Α, *intempestivitas, nox intempesta, tempus quo aliquid agi non* g
potest. *אֹפֶל, *tenebræ.* Ies. LIX. 9. sec. Vat. ubi fortasse ἀπορίᾳ (coll. V. 30.), h. e. *miseria,* legendum est. Ed. Compl. habet σκότει. — נֶשֶׁף, *crepusculum matutinum ac vespertinum.* Ps. CXVIII. 146. ἐν ἀωρίᾳ, *cum adhuc tenebræ essent. Kircherus* per *immaturitatem* transtulit. — שֹׁאָה, *devastatio.* Al. Soph. I. 16.
Nox est apud Hebræos symbolum h
calamitatis ac miseriæ. Hesych. ἀωρία, σκοτία, μεσονύκτιον, ἄπρακτος ὥρα. Lex. Seguer. in Bekkeri Anecd. Gr. T. I. p. 4. ἀωρίᾳ, οἷον παρὰ τὴν δέουσαν ὥραν. οὐκ ἐπὶ νοητῶν μόνον, ἀλλ' ἁπλῶς παρὰ τὸ δέον. Vide Pierson. ad Mœr. p. 32. et Intt. ad Thom. M. sub ἀωρὶ p. 136.

ἈΩΡΟΣ, *intempestivus, immaturus,*
ingratus, inconveniens. חָכָם, *sa-* i
piens. Prov. XI. 30. ἀφαιροῦνται δὲ ἄωροι ψυχαὶ παρανόμων. Ita Bielius, qui iterum pro more suo Trommium ducem temere secutus est. Voci חָכָם enim, cujus loco e c. X. 6. חָמָס legit, respondet h. l. παρανόμων, tota vero formula ἀφαιροῦνται ἄωροι, *præmatura morte abripiuntur,* referenda est ad לֹקֵחַ,
coll. I. 19. — לֹא עֵת, *non tempus,* k
h. e. *intempestivus.* Job. XXII. 16. — עוּל יָמִים, *infantulus dierum,* sc. *paucorum.* Jos. LXV. 20. — *שֹׁעָרִים, *turpes.* LXX sec. cod.

a Norimb. Jer. XXIX. 17. Sap. IV. 5. καρπὸς ἄωρος, fructus crudus, nedum satis coctus a sole. Vide Suidam s. v. ἀωρίᾳ. Ibid. XIV. 15. κάνδος ἄωρον, luctus in præmatura morte filii, aut potius luctus acerbus, nam immatura sunt acerba. Ita Vulgatus. Hesych. ἄωρον, ἀκρισὲς, ἄχαρι, ἄκαιρον, ἄμοιρον. Vide alibi Ὄλλυμι, Πάνδος, et Σῦκον.

B

ΒΑ'ΑΛ, *Baal*, proprie *dominus*, utriusque sexus et generis nomen, ab Hebr. בָּעַל, *dominatus est*. Speciatim nomen *idoli Sidoniorum ἄκλιτον*. 1 Reg. VI. 31. Accipitur b etiam per synecdochen speciei pro *quocunque alio idolo*. Jer. II. 8. Latini *Martem* vocant. Num. XXIII. 4. Est etiam nomen loci, 1 Par. V. 33. item nomen viri, 1 Par. VI. 5. IX. 30. X. 36. Dicitur בַּעַל, h. e. *maritus, dominus, possessor*, a rad. בָּעַל, *dominari, imperare, maritum esse, ducere in uxorem*. Ponitur cum articulo masculini et fœminini ge- c neris. Vide Num. XXII. 41. 1 Reg. VI. 31. ubi cum articulo masculini, et Soph. I. 4. Job. I. 5. Rom. XI. 4. ubi cum articulo fœminini generis occurrit. Posterioribus locis nonnulli vocem *δάμαλις* subintellegendam esse censent. Vide Lexic. N. T. s. h. v.

*ΒΑΑΛΕΙ'Μ, בַּעֲלֵי, *dominus meus*. Hos. II. 16. Puto *μ* esse delendum, d ut Hebraico magis respondeat.

ΒΑΒΥΛΩΝΙΚΗ' ΣΤΟΛΗ', *stola Babylonica*. אַדֶּרֶת שִׁנְעָר, *toga Sinear*. Aqu. Jos. VII. 21. *στολὴν Βαβυλωνικήν*. Ita etiam Chaldæus. Vide ad h. l. Caten. Niceph. p. 46. et infra s. v. *κοκύλος*.

*ΒΑΓΑΙ'ΟΣ, i. q. *Βαγώας*, quod vide infra. Addit. Esth. III. 6.

ΒΑΓΩ'ΑΣ, *spado regius, eunuchus*. e Dubium est, an nomen proprium fuerit quorundam, an commune omnium eunuchorum, ut statuit Plinius XIII. 4. coll. Ovid. Amorr. II. 2. Vide Grotium ad Judith. XII. 10. et Relandum Diss. Miscell. P. II. p. 144. f

ΒΑΔΔΙ'Ν, *Baddin, stola sacra seu byssina*. בַּדִּים plur. a בַּד, *linum, byssus*. Dan. X. 5. Theodot. *βαδδὶν*. Chrysost. T. I. p. 466. C. *βαδδὶν στολὴν ἱερὰν* exponit, quem secutus quoque est Suidas. Theodoretus: *βαδδεὶμ δὲ τῇ Ἑλλάδι φωνῇ τὰ βύσσινα σημαίνειν*. LXX habent *βύσσινα*. Ibid. XII. 6. 7. Hesych. *βαδδὶν*, g *βύσσινον ἔνδυμα εἰς ἱερέας*. Ammonius: *τὸ βαδδὶν, κοκύλιον σημαίνει χιτῶνα*. Lexic. Cyrilli MS. Barocc. *Βαδδὶν, στολὴν ἱερὰν, ἔνδυμα ἐξαίρετον ἢ βύσσινον*. Lex. Cyrilli MS. Brem. *βαδδὶν, βύσσινον ἢ στολὴ ἱερά*. Conf. Heinsii Aristarch. S. pag. 184. Oldermanni Diss. de Vestibus Byssinis §. 3. p. 5. ac Ol. Celsii Hierobot. T. I. p. 507.

ΒΑΔΙ'ΖΩ, *eo, gradior, vado*. בּוֹא, h *venio*. Jon. I. 3. *πλοῖον βαδίζον εἰς Θαρσεῖς*, navem Tartessum *petituram*. — דָּלַךְ, Jer. XIII. 1. XVII. 19. XIX. 1. et alibi sæpius in Jeremia. Dan. XII. 13. sec. Chis. Inc. Deut. XIII. 6. — *דָּרַס, *destruo, corruo, irruo*. Exod. XIX. 21. *μὴ βαδιζέσθωσαν* sec. Compl. ubi fortasse legendum est *βιαζέσθωσαν*, quod reliqui libri habent. — יָלַךְ. Inc. 1 Sam. XVII. i 39. ubi *βαδίζειν* est *armatum incedere*. LXX Gen. XLII. 19. Ies. XXVI. 20. *βάδιζε, λαός μου*. Gloss. MS. in Cantica SS. *βάδιζε, πορεύου*. Vide quoque Hos. I. 2. Amos VII.

a 12. 15. — *יָשָׁר, *rectus*. Mich. VII. 4. βαδίζων. Legerunt יָשֵׁר pro יְאַשֵּׁר, ab אִשֵּׁר, *gradiri*. — *לָכֵן *idcirco*. Exod. VI. 6. βάδιζε. Legerunt לֵךְ. Baruch. II. 13. ad quem locum Hesychius: βαδίζει, περιπατεῖ.

ΠΑ'ΛΙΝ ΒΑΔΙ'ΖΩ, *iterum vado*. שׁוּב, *revertor*. Gen. XLIV. 25.

ΒΑΘΕ'ΩΣ, *profunde*. Vide in Βαθεῖαν βουλὴν ποιέω.

b ΒΑΘΜΟ'Σ, *gradus*. *מַעֲלָה, *ascensus, gradus*, in sensu mathematico. 2 Reg. XX. 9. 10. 11. ubi cum ἀναβαθμὸς et ἀριθμὸς in codd. permutatur. Inc. Ez. XL. 22. — מִפְתָּן, *limen*. 1 Sam. V. 5. Sir. VI. 38. βαθμοὺς τρίβων αὐτοῦ ἐκτριβέτω ὁ πούς σου, *vestigia semitarum*, aut: *limina* januarum ejus dilegenter terat pes tuus. Hesychius: βαθμοί, c ἴχνη, πόδες.

ΒΑ'ΘΟΣ, *profunditas, profundum*. *אֵיתָן, *fortis*. Samar. Gen. XLIX. 24. sec. Scholion, ubi loco ἐν βάθει ex conjectura Grabii reponendum est ἐν κράτει. Sed βάθος etiam metaphorice notat *omne quod est summum in suo genere*. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — *בּוֹא, *venio*. Prov. XVIII. 3. ubi pro בָּא גַם, *venit etiam*, d LXX habent εἰς βάθος κακῶν. Legerunt בְּאָגַם, *in profundum*, et κακῶν de suo sensus causa addiderunt. Vulgat. *cum in profundum venerit malorum*. Vide ad h. l. Jaegerum. — בְּכִי, *fletus*. Job. XXVIII. 11. βάθη δὲ ποταμῶν ἀνεκάλυψεν. Schultensio in Opp. Min. p. 60. videntur חָבַשׁ explicasse ex rad. חָפַשׁ, *scrutari*, מִבְכִּי autem contulisse cum e נִבְכֵּי יָם (ib. XXXVIII. 16.), quod Hieron. *profunda maris* vertit, cui etiam accessit Doederleinius in Bibl. Theol. T. I. p. 21. — *דֳּכִי, *illisio, contusio*. Aqu. Psalm. XCII. 4. ubi non aliter legisse, sed hanc notionem huic vocabulo ἅπαξ λεγομένῳ subjecisse videtur. Raschi ad h. l. *Dacea ubicunque profunditatis et humilitatis significationem habet*. Vulgat. *fluctus suos*. Hieron. *gurgites suos*. Fluctus marini ob sonum, f quem allidentes et collidentes edunt, commode דֳּכִי, quod etiam *sonum rei illisæ* et *fragorem* notat, dici possunt. — הֶעֱמִיק, Hiph. *profundum facio*. Ies. VII. 11. εἰς βάθος. — יַרְכָה, *latus, femur*. Ez. XXXII. 23. ἐν βάθει βόθρου. Non male quoad sensum. — *מַכְתֵּשׁ, *Machtesch*, nomen proprium. Theod. Soph. I. g 11. ἐν βάθει. Hebr. vox *omnem locum profundum et excavatum* notat, coll. Jud. XV. 19. ubi est *crater*, quem sibi scaturigines excavarunt. Non satis recte itaque judicaret, si quis hanc notam hexaplarem ab h. l. alienam esse putaret. — *מָעַל, *desuper*. Symm. Job. XXX. 30. εἰς βάθος, *profunde*, h. l. i. q. *valde*, μεγάλως, quod LXX habent. Sen- h sum expressit. Nam מְעָלָי h. l. aut pleonastice positum est, aut notat *per totam superficiem corporis mei*, quod LXX pariter ac Symm. exprimere voluerunt. — מַעֲמַקִּים plur., *profunda*. Symm. et LXX Ps. LXVIII. 3. 18. CXXIX. 1. Ies. LI. 10. — מְצוּלָה, *locus profundus*. Jon. II. 4. Mich. VII. 19. Zach. X. 11. — עָמֹק, *profundus*. i Coh. VII. 25. βαθὺ βάθος. Legerunt עָמוֹק עָמוּק, alterum per Holem, alterum per Schurek. — *עִמְקֵי, *profunda*. Aqu. Symm. Theod. Prov. IX. 18. — *פַּחַת, *fovea*. Symm. Thren. III. 46. Potest vici βάθος ex usu loquendi notio *foveæ* tribui. — קַרְקַע, *fundus, solum*, etiam ex usu l. Arab. *profunditas*. Am. IX. 3. τὰ βάθη τῆς θαλάσσης. — תַּחְתִּי, *inferior*. Ez.

a XXXI. 14. 18. Judith. VIII. 14. *βάθος καρδίας*, occulta, tecta consilia, intimæ mentis cogitationes. Hesych. *τὰ βάθη, τὰ ἀχώρητα, τὰ ἀκατάληπτα.* Cf. Lex. N. T. s. h. v.

*ΒΑ'ΘΡΟΝ, *scala, fundamentum, basis.* *Βάθρον σηλοῦ, fundamentum luti.* מַטְאֲטָא, *cœnum, lutum.* Ies. XIV. 23. *εἰς βάθρον σηλοῦ*, sec. cod. Alex. ubi reliqui libri *βάραθρον* habent. Sed utraque lectio locum habere potest. Sine dubio autem legerunt divisim מַטָּה טִיט.

b

*ΒΑΘΥ'ΓΛΩΣΣΟΣ, *eloquens*, q. d. *qui est profundæ linguæ.* עַמְקֵי שָׂפָה, *profundi labio.* Ez. III. 5. ubi alii libri perperam *βραδύγλωσσον*, alii pressius ad textum Hebr. *βαθύχειλον* habent. Significare autem *βαθύγλωσσος* h. l. videtur *eum, qui est* c *ignoti sermonis*, aut *linguæ peregrinæ*, coll. v. 6. Vide infra s. *βαθύφωνος* et *βαθύχειλος*.

ΒΑΘΥ'ΝΩ, *in profundum mergo.* עָמַק: הֶעֱמִיק, Kal et Hiph. Aqu. Symm. Theod. Ies. VII. 11. LXX Ps. XCI. 5. *ἐβαθύνθησαν οἱ διαλογισμοί σου*, profundæ factæ sunt cogitationes tuæ, h. e. *occulta* consilia tua. Jer. XLIX. 7. *βαθύνατε, quærite loca* d *profunda.*

ΒΑΘΥ'Σ, *profundus.* הֶרְחִיב, Hiph. *latum facio.* Ies. XXX. 33. *φάραγγα βαθεῖαν.* Sed admodum dubium est, annon *βαθεῖαν* ibi potius ad antecedens הֶעֱמִיק, et *φάραγγα* ad הֶרְחִיב sit referendum, quanquam negari nequit, *βαθὺς* interdum quoque de *longo* et *lato* adhiberi. Conf. Sturz. Lex. Xenoph. e s. h. v. — עֲמִיקָתָא, Chald. plur. *profunda.* Dan. II. 22. *ἀποκαλύπτει βαθέα καὶ ἀπόκρυφα*, sec. Theod. et Chis. ubi *βαθέα* notat *arcana, occulta, et obscura.* — עָמֹק, in fœm. עֲמֻקָּה. Job. XII. 22. Prov. XVIII. 4. Coh. VII. 25. ad quem locum vide supra ad *βάθος* notata. — עֵמֶק, *vallis.* Prov. XXV. 3. *γῆ δὲ βαθεῖα.* — עָקֹב, *fraudulentus, fallax.* Eandem notionem habet *βαθὺς* de *corde* f adhibitum, *cor quod non facile investigari potest.* Syr. ܥܡܩ, *investigavit.* Jer. XVII. 9. *βαθεῖα ἡ καρδία.* Symm. *ἀνεξερεύνητος*, ubi Michaëli עָמֹק legisse videntur. Sap. XVI. 11. *εἰς βαθεῖαν ἐμπεσόντες λήθην*, in *profundam* oblivionem incidentes. Apud Latinos quoque *profundum omne immensum et magnum* notat. Sir. XXII. 7. *ἐκ βαθέος ὕπνου*, ex g *profundo* somno. Confer Act. XX. 9. et Lex. N. T. s. h. v. Sic et Theocrito Idyll. VIII. 65. *βαθὺς ὕπνος.* Confer et Ælian. V. H. IX. 13. 4 Macc. III. 20. *βαθεῖα εἰρήνη, summa* pax.

ΒΑΘΕΙ᾽ΑΝ ΒΟΥΛΗ᾽Ν ΒΟΥΛΕΥ'ΟΜΑΙ, *profundum consilium consulto.* הֶעֱמִיק, Hiph. Ies. XXXI. 6. ubi notat *sua consilia occultare* h *studere.* Eandem significationem habet quoque formula:

ΒΑΘΕΙ᾽ΑΝ ΒΟΥΛΗ᾽Ν ΠΟΙΕ'Ω, *profundum consilium facio*, pro eodem Hebr. Ies. XXIX. 14. ubi alii pro *βαθεῖαν* habent *βαθέως.* Hesych. *βαθεῖαν, κεκρυμμένην.*

*ΒΑΘΥ'ΤΑΤΟΣ, *profundissimus.* מַעֲמַקִּים, *profunda.* Symm. Psalm. CXXIX. 1. *ἐκ βαθυτάτων.* i

ΒΑΘΥ'ΤΕΡΟΣ, *profundior.* עָמֹק, seq. מ. Job. XI. 8. Adde Symm. Lev. XIII. 3.

ΒΑΘΥ'ΦΩΝΟΣ, *profundam vocem habens, quam non possumus intelligere.* עֲמֻקַּת שָׂפָה, *profundus labiis, s. lingua*, h. e. *sermonis ignoti, s. linguæ peregrinæ.* Ies. XXXIII. 19. Eandem significationem habet quoque vox k

ΒΑΘΥ'ΧΕΙΛΟΣ, *profunda labia habens*, pro eadem formula Hebr. Ez. III. 5.

ΒΑΙ'Θ, *bathus*, ex Hebr. בַּת, *mensura maxima liquidorum.* כֹּר, *corus*, mensura maxima aridorum, ut-

a ut hic de liquidis usurpetur. 1 Reg. V. 11. ubi Schol. apud Montf. ἔστι μέτρον Παλαιστῖνον, ὁ ξέστας καὶ χοεῖς χωροῦν τέσσαρας, ὡς Ἰώσηπος ἔφη.

ΒΑΙΘΑΚΑ'Θ, Hebr. בֵּית עֵקֶד, *domus ligationis*, s. *tonstrinæ*. 2 Reg. X. 12. 14. Confer Bonfrerii notas ad Eusebii Onom. Urb. et Loc. SS. s. v. βαιθακάθ. Alii male ibi habent βαιθακάλ.

b ΒΑΙΘΗ'Α. Hebr. בֵּית־אֵל, *domus Dei*. Aqu. Gen. XXVIII. 19. ubi LXX habent οἶκος θεοῦ. Inde apud Hesych. Βαιθὴλ (sic enim legendum loco βαιθὴν), οἶκος θεοῦ, et Lex. Cyrill. MS. βαιθὴλ, θεῖος ναὸς ἢ τόπος.

ΒΑΙ'ΝΗ. Trommio in Concordantiis est *vestis spadicea*. Belg. *bruyn – root* vel *castanie – bruyn*, c *chesnut brown*, atque adeo subintell. ἐσθής. Quo vero fundamento vocem ita exponat, non addit. Occurrit autem 1 Macc. XIII. 37. τὸν στέφανον τὸν χρυσοῦν καὶ τὴν βαΐνην, ὃν ἀπεστείλατε, κεκομίσμεθα. Ubi si de vestimento sermo est, fortasse rectius *palmata* posset intellegi, qualis apud Romanos etiam in usu erat, quæque nomen inde habebat, quod pal- d mas intextas haberet. Confer de illa Demster. ad Rosin. Ant. Rom. c. 29. p. 1689. seq. Ruben. de Re Vestiar. Lib. I. c. 21. p. 123. seq. Braun. de Vest. Sacerd. Hebr. Lib. I. c. 17. §. 274. Si vero l. c. βαΐνην cum Luthero de *palmis* malis accipere, subintellegere debes ῥάβδον. Vulg. reddit *bahem*, quod mihi idem esse videtur quod *Baen*, de e quo consule Martinii Lexic. Philol. Confer 2 Macc. XIV. 4. ubi φοίνικα cum aurea corona tanquam munus allatum legimus. His ex Bielii Thesauro desumtis liceat hæcce addere. Pro τὴν βαΐνην 1 Macc. l. c. Drusius legendum censebat βαΐτην, quæ conjectura firmatur a Syro, qui habet ܦܠܚܢܘܬܐ. Βαΐτη vero est *pelliceum, quo pastores se vestire solebant*. Sic apud Theocr. Id. III. 25. ubi Schol. βαΐταν τὴν μηλωτὴν ἢ f διφθέραν. Idem. Id. V. 15. ubi Schol. βαΐτας λέγουσιν τὰ ἐκ κωδίων συνεῤῥαμμένα περιβόλαια. Ἀττικοὶ δὲ ταύτην καὶ σισύραν φασίν. Adde quoque Michaëlis Comment. ad h. l. Vide infra s. v. βαΐτα.

ΒΑΙ'ΝΟ'Σ, *e ramis palmarum factus*, aut *ad tales ramos pertinens*. חֹרִי, sing. *foraminosus*, vel pluralis חֹרֵי, pro חֹרִים, *foramina*. Symm. g Gen. XL. 16. τρία κανᾶ βαϊνά. Drusius in Fragm. pag. 55. conjicit significari illis *canistra candicta* s. *alba*, h. e. ex viminibus decorticatis et albis contexta. Cf. eundem p. 117. Fischerus in Clavi p. 34. *canistra facta* s. *texta spadicibus* reddit. Est enim a Βάϊς, pro quo et Βάϊον dicitur: utrumque *spadicem* notat. Nisi forte Symmachus, posito nomine h formæ pro vocabulo generis, intellexerit *qualos vimineos*, et quidem *reticulatos*, qui cum sint foraminosi, sane hæc interpretatio optime conveniret Hebr. חֹרִי pro חֹרִים, ni malis חֹרַי legere. Confer etiam Montf. ad h. l. 1 Macc. XIII. 37. ubi est forte vitiosa lectio pro βαΐν ἥν.

ΒΑΙ'ΝΩ, *incedo*. *דִּלֵּג Pih. *trans-* i *silio*. Symm. Cant. II. 8. ubi βαίνειν de *levi* et *incitato gressu* dicitur. — הִצִּיג, Hiph. a יָצַג, *colloco, constituo*. Deut. XXVIII. 56. βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς. Non incommode. Sermo enim ibi est de pedibus. Vide et Sap. XVIII. 16. βεβήκει δὲ ἐπὶ γῆς. Sap. IV. 4. βεβηκότα, h. e. *succrescentia*.

ΒΑΙ'ΟΝ, *ramus palmæ*. כַּף, *spa-* k *tula*. Inc. Lev. XXIII. 40. ubi tamen potius formulæ כַּפֹּת תְּמָרִים, *curvitates palmarum*, respondet. — סַנְסִנִּים, *rami*. Symmach. Cant. VII. 8. ubi scil. תָּמָר præcesserat. 1 Macc. XIII. 51. μετὰ αἰνέσεως καὶ

a βαΐων, cum cantu et *ramis palmarum*.

*ΒΑΪ'ΤΑ seu ΒΑΪ'ΤΗ, *læna consuta ex corio*, seu *pellibus*. Jul. Pollux Onom. VII. 70. περομάκης χιτών. Suidæ est i. q. διφθέρα, ac Hesychio σισύρα. Herodotus IV. 242. hac voce de *pellibus animalium consutis* usus est. Videtur etiam significasse *vestem regiam e pellibus factam*,
b qualis apud nos *vestis zibellinaria*, et Gr. μηλωτή, coll. Jon. III. 6. ubi regibus Assyriæ tribuitur. Confer supra s. v. βαΐνη.

*ΒΑΚΑΛΑ'Θ. Legitur 1 Sam. X. 2. sec. Ald. ubi sine dubio βακαλΘ reponendum est, ut hac voce Græcis literis expressum sit Hebr. בְּקַע a בֶּקַע, *medium*, *dimidium*, aut פְּקָעַת, quod idem notat.

c ΒΑΚΤΗΡΙ'Α, *baculus*, *scipio*, *virga*. חֹטֶר, quod etiam quandoque *baculum*, *scipionem* notat. Syrus ܫܒܛܐ, *virga*, *baculus*, *fustis*. Prov. XIV. 3. — מַטֶּה, *baculus*, *virga*. Jerem. XLVIII. 17. Adde Inc. Ex. XVII. 5. Psalm. CIV. 16. et Symm. Ies. X. 24. — מַקֵּל, *baculus*. Ex. XII. 11. 1 Sam. XVII. 40. Jerem. I. 11. — מִשְׁעָן, *sustend taculum*. Ps. XXII. 5. — מִשְׁעֶנֶת, *baculus*, *scipio*. 2 Reg. IV. 28. 29. 31. Aqu. (sec. Procop. in Cat. Niceph. p. 1314.) Num. XXI. 18. — שֵׁבֶט, *virga*. Prov. XIII. 25. Adde Symm. Ies. XXVIII. 27. Ibid. v. 28. eadem vox legitur apud Aqu. Symm. et Theod. pro כָּמוֹן. *cuminum*, ubi non legendum est κύμινον, ut Montf. conjecit, sed βακτηρίᾳ est
e versio Symmachi, fortasse etiam Theod. pertinens ad שֵׁבֶט, quod Aquila pro more suo per σκῆπτρον transtulit.

ΒΑΚΧΟΥ'ΡΙΑ. Est ipsa vox Hebr. בִּכּוּרִים plur. *primitiæ*. Neh. XIII. 30. ὰν τοῖς βακχουρίοις, ubi alii πρωτογεννήμασιν habent. Male hanc vocem suspectam habuit H. Stephanus.

ΒΑ'ΛΑΝΟΣ, *quercus*, *glans*, it. f *instrumentum obserationis*, *pessulus* et *repagulum*, *ferrum quod init μοχλὸν*, et *a clave ducitur et reducitur*. אֵלוֹן, *quercus*. Symm. Theod. Ies. II. 13. ubi LXX δένδρων βαλάνου habent. LXX Gen. XXXV. 8. Jud. IX. 6. sec. Vat. — *בְּרִיחַ, *vectis*. Jer. XLIX. 30. Theod. οὐ βάλανι, ubi *instrumentum obserationis* notat. Suidas s. v. βαλανάγρα. Βάλανος δέ g ἐστι τὸ εἰς τὸν μοχλὸν σιδήριον, ὃ καλοῦμεν μάγγανον καὶ βάλανοι τὰ μάγγανα τῆς κλειδώσεως. καὶ βεβαλάνωται ἀντὶ τοῦ κεκλεῖδωται. Vox βεβαλάνωται, ejusque explicatio desumta est ex Aristoph. Avib. v. 1061. et Schol. ad h. l. Apud Hesych. βάλανοι inter alia sunt κλεῖδες. Confer Polluc. X. c. 4. segm. 27. ibique Intt.

ΒΑΛΑ'ΝΤΙΟΝ, *crumena*, *marsu- h pium*. *כִּיס, idem. Prov. I. 14. κοινὸν βαλάντιον, ubi duæ versiones coluerunt, et vox βαλάντιον sine dubio est vindicanda Symmacho. — צְרֹר, *fasciculus*, *loculus*. Job. XIV. 17. Inc. Prov. VII. 20.

ΒΑΛΑΝΩΤΗ, *quercetum*. אֵלוֹן, idem. Jud. IX. 6.

ΒΑ'ΛΛΩ, *jacio*, *projicio*, *diffundo*. הִטָּה Hiph. a נָטָה, *inclino*. Job. i XV. 29. βάλλ᾽ ἐπὶ τὴν γῆν σκιάν. — הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio*, it. *diffundo*. Hos. XIV. 6. βαλεῖ τὰς ῥίζας, *diffundet* radices suas. — הִפִּיל Hiph. a נָפַל, *cadere facio*, et semel in Kal. Jud. VII. 12. sec. Hex. 1 Sam. XIV. 43. βάλλοντα κλήρους, *jaciunt* sortes. Eadem formula legitur Neh. X. 34. XI. 1. Ps. XXI. 19. Adde 1 Par. XXIV. 31. et k XXV. 8. Theod. Jos. XXII. 4. ἔβαλα, ubi tamen in margine cod. 85. Holm. ἐσίβαλα legitur. — הִשְׁלִיךְ Hiph. Psalm. CXLVII. 6.

a Coh. III. 5. *βαλαῖ λίθους, disjiciendi lapides.* Ies. XIX. 8. *οἱ βάλλοντες ἀγκιστρον εἰς τὸν ποταμὸν, mittentes* hamum in fluvium. Cf. Lex. N. T. s. h. v. Mich. II. 5. *οὐκ ἔσται σοι βάλλων σχοινίον ἐν κλήρῳ,* non erit tibi *mittens* funiculum sortis in cœtu domini. — יָדָה Pih. a יָדָה, *jacio, projicio, conjicio.* Joël. III. 3. Abd. 11. Nah. III. 10. — יָרָה, idem. 2 Paral.

b XXVI. 15. Job. XXXVIII. 6. Ies. XXXVII. 33. — יָרַט, *inclino.* Symm. Job. XVI. 11. Vox Hebr. h. l. notat: *divertere facere e via.* — נוּף, Hiph. הֵנִיף, *agito.* Inc. Jos. VIII. 31. *οὐκ ἐβλήθη ἐπ' αὐτοὺς,* scil. *λίθοι.* Sensus: *ferro non politum et elaboratum.* Vulg. *quos ferram non tetigit.* — נָשָׂא, *porto.* 2 Reg.

c XXIII. 4. *βαλὼ τὸν χοῦν, cinerem deferri jussit,* ubi alii libri ἔλαβε habent. Ps. CXXV. 7. *βάλλοντες τὰ σπέρματα, jacientes semina.* — פָּלַח, *disseco.* Job. XVI. 13. *βάλλοντες.* Ita reddidit ob antecedens רָבָה, quod λόγχας transtulerat. — פָּרַשׂ, *expando.* Ies. XIX. 8. *οἱ βάλλοντες ἀγκίστρους.* Bene quoad sensum. — צָבָא, *congrego.* Hab. I. 10. *βαλεῖ χῶμα,* aggerem *struit.* Est nostrum

d aufwerfen, *to throw up.* — צוּר, *obsideo.* Ies. XXIX. 3. *βαλῶ περὶ σὲ χάρακα, struam* circa te vallum, s. circumvallabo te. Quod hic est *βάλλειν χάρακα περὶ πόλιν,* dicitur περιβάλλειν χάρακα πόλει. Luc. XIX. 43. — רָמָה et Chald. רְמָה, *jacio, projicio,* it. *jaculor.* Ps. LXXVII. 12. *βάλλοντες τόξους.* Dan. III. 21. 25. — שׁוּם: הֶשִׁים Kal et Hiph.

e *pono.* Jud. VI. 19. sec. Vat. ubi *βάλλειν* est *infundere,* et cum ἐγχεῖν in codd. permutatur. Ezech. XXI. 22. XXIII. 24. — *שָׁכַב, Hiph. הִשְׁכִּיב, *jacere facio.* Symm. 2 Sam. VIII. 2. — שָׁלַח, *mitto.* Jos. XVIII. 10. ubi de sortibus sermo est, et cum ἐμβάλλειν in codd. permutatur. Jer. XVII. 8. *βάλλειν ῥίζας, radices agere.* — שָׁפַךְ, *effundo.* Ez.

f XXI. 22. Inc. 2 Sam. XXII. 15. Vulg. *et circumdederunt munitionibus civitatem.* — *תָּקַע, *figo, infigo.* Ex. X. 19. sec. Vat. Bene quoad sensum. — Vide alibi Θάνατος et Πίζα.

*BA'MA. Ipsa vox Hebr. בָּמָה, *excelsum.* Symm. Ez. XX. 29. ubi vid. Montf.

*BAMA". 1 Sam. X. 10. הַגִּבְעָתָה. Ἄλλος εἰς τὸν βαμᾶ βουνόν. Videri g quidem posset, *βαμᾶ* Hebr. בָּמָה exprimere, quod *locum altum* significat, sed quia non verosimile est interpretem verbum Hebraicum, quod in textu Hebr. non reperitur, h. l. inseruisse, loco *βαμᾶ* arbitror reponendum esse *σαμᾶ*, ut antecedens שָׁם, quod pro nomine proprio habuit, expresserit.

BA'MMA, *tinctura, color.* בֶּתֶם, h *aurum.* Aqu. Vta et VIta Psalm. XLIV. 12. *βάμματι Ωφεὶρ,* tinctura Ophir. Sic Aristophani in Pace v. 1174. et Acharn. v. 112. *βάμμα Σαρδιανικὸν* est *tinctura Sardianica.* — צָבַע, *versicolor.* Jud. V. 30. *σκῦλα βαμμάτων, σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας, βάμμα ποικίλον,* spolia colorata, spolia versicoloria, colores artificum variantium. Hesych. *βάμμα* (sic enim legendum pro *βάμβα*), *τὸ χρῶμα.* i

BANAUSI'A, proprie *ars, quæ ignis auxilio exercetur,* ut fabrilis, fusorum, et id genus hominum, it. *imperitia, rationis privatio, rusticitas, incuria, negligentia.* Hesych. *Βανανσία, πᾶσα τέχνη διὰ πυρὸς, πυρίως δὲ ἡ περὶ καμίνους, καὶ πᾶς τεχνίτης χαλκεὺς ἢ χρυσοχόος, βάναυσος.* Idem: *βαναυσίας, ἰδιωτίας, ἢ ἀλογίας.* Suicerus Thes. T. I. p. 620. probat ex Glossis, quod vox etiam *arrogantiam*

denotet. (Vide Drusium ad Job. XLI. 25. Auctor Etym. M. *βάπανον* docet etiam significare *ὑπερήφανον*.) Utitur illa Theod. Job. XLI. 26. ubi בְּנֵי־שָׁחַץ (quos alii interpretantur *filios roboris* vel *leonis* vel *ferae*) reddit: *υἱῶν βαπανσίας*. Trommio hic sunt *υἱοὶ βαπανσίας filii arrogantiae*, Montfaucono, *illiberalitatis*, Drusio, *filii operis, quod ad caminum vel ignem conficitur*. Sed versio Trommii videtur praeferenda. Conf. Bocharti Hieroz. P. I. L. III. c. 1. p. 719.

ΒΑΠΤΊΖΩ, *immergo, intingo.* בָּעַת Pih. *perturbo.* Ies. XXI. 4. *ἡ ἀνομία με βαπτίζει*, ubi metaphorice sumitur pro *immergere malis*, seu *horrore percellere.* Vide Lex. N. T. s. h. v. — טָבַל, *intingo, immergo.* 2 Reg. V. 14. *ἐβαπτίσατο ἐν τῷ Ἰορδάνῃ*, immersit se in Jordane. — טָבַע, *immergor, submergor.* Inc. Psalm. IX. 16. Symm. Ps. LXVIII. 3. Sir. XXXIV. 27. *βαπτιζόμενος ἀπὸ νεκροῦ*, qui abluit se a mortuo, i. e. postquam mortuum contrectavit.

ΒΑΠΤΟ῞Σ, *tinctus, infectus*, sc. *colore aliquo, coloratus, varius.* טָבוּל part. Pah. Ez. XXIII. 15. *πάρας βαπτάς*.

ΒΑ῾ΠΤΩ, *mergo, tingo, intingo.* בּוֹא, in Hoph. הוּבָא, *adducor.* Lev. XI. 32. *πᾶν σκεῦος εἰς ὕδωρ βαφήσεται*, omne vas lavetur aqua, seu quod eodem redit, in aquam *immittatur.* — טָבַל, *tingo, intingo, immergo.* Ex. XII. 22. *βάψαντες ἀπὸ τοῦ αἵματος, tingentes* (fasciculum hyssopi) in sanguinem. In eadem significatione *βάπτειν* cum *ἀπὸ* constructum legitur Lev. XIV. 16. unde apparet, Luc. XVI. 24. *ὕδατος* positum esse pro *ἀφ᾽ ὕδατος*. In aliis locis construitur cum *εἰς*, v. c. Lev. IV. 6. IX. 9. XIV. 6. ac cum *ἐν*, Deut. XXXIII. 24. Ruth. II. 14. 2 Reg. VIII. 15. — מָחַץ, *contundo, frango.* Psalm. LXVII. 25. Alia hic imagine usi sunt, sed sensu eodem. — צָבַע, *tingo, immergo.* Dan. IV. 30. *ἀπὸ τοῦ δρόσου τοῦ οὐρανοῦ τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐβάφη*, rore caelesti corpus ejus *madebat.* Ibid. V. 23. Adde Inc. Dan. IV. 22. — *שָׁלַח, *mitto.* 1 Sam. XIV. 27. *ἔβαψεν* sec. Vat. Bene quoad sensum.

BA῾P. Legitur pro Hebr. בַּד, *linum.* 1 Sam. II. 18. ubi LXX sine dubio legerunt בָּר cum Resch, qua voce, docente Hieronymo Comment. in Zach. c. 12., aut *filius* denotatur, aut *frumenti manipulus*, aut *electus*, aut *ὄλυς*, h. e. *crispus.* Apud Hesychium autem *Βὰρ* exponitur *μικρόν*. Confer *Ἔφουδ βάρ*.

BA῾PAΘPON, *barathrum, fossa*, s. *hiatus terrae profundior, fovea.* Hesych. *βάραθρον, ὄρυγμα, βάθος γῆς, βόθρος.* Specialiter Atheniensibus sic dicebatur locus profundus, in quem malefici conjici debantur. Vid. Martinii Lex. Philol. Hinc

BA῾PAΘPON (pro *εἰς βάραθρον*) ΠΗΛΟΥ῀ ΤΙ῾ΘΗΜΙ, *barathrum luti pono.* מָאטָא בְּמַטְאֲטֵא, *everro everriculo.* Ies. XIV. 23. *Θήσω αὐτὴν πηλοῦ βάραθρον*, ponam illam in foveam luti, coll. Arab. ﻗَﺎﻉ, *caenum, lutum.*

BAPBAPIKO῾Σ, *barbaricus, ad barbarorum mores accedens.* In compar. *βαρβαρικώτερος, magis barbarus.* 2 Macc. V. 22. *τὸν δὲ τρόπον βαρβαρικώτερον ἔχοντα*, moribus magis barbare se habentem.

BAPBAPO῾OMAI, *barbarus fio, efferor, efferor*, a *βαρβαρόω, ferum reddo.* 2 Macc. XIII. 9. *βεβαρβαρωμένος τοῖς φρονήμασι ἤρχετο*, *mente efferatus esse incipiebat.*

BA῾PBAPOΣ, *barbarus, peregrino sermone utens, inhumanus, ferox.* בְּעֵר part. *ardens.* Ez. XXI. 31. ubi בְּעֵרִים a recentioribus intt.

a recte per *crudeles* redditur. — לַעַז, *peregrino sermone utens.* Ps. CXIII. 1. ἐκ λαοῦ βαρβάρου, e populo peregrino. Conf. Lex. N. T. s. h. v. 2 Macc. II. 22. βάρβαρα πλήθη, ad quem locum fortasse Hesych. βάρβαρα, ἀσύντα, ἄταχτα. Ibid. IV. 25. θηρὸς βαρβάρου, feræ barbaræ, h. e. *sævæ ac crudelis.* Confer quoque Drusii Quæst. Ebr. Lib. II. qu. b 17.

BARBA'ΡΩΣ, *barbare, more barbaro.* 2 Macc. XV. 2. ἀγρίως καὶ βαρβάρως ἀπολέσῃς.

BAPE'OMAI, *gravor.* כָּבֵד, *gravis.* Οἱ λοιποὶ Ies. I. 4. βεβαρημένον. — *כָּבְדָה, *aggravatum est,* βεβάρηται, apud Symm. Gen. XVIII. 20. sec. cod. Mosqu.

BAPE'ΩΣ, *graviter.* 2 Macc. XI. c 1. λίαν βαρέως φέρων ἐπὶ τοῖς γεγονόσι, valde *graviter ferens* ob ea, quæ facta sunt. Ib. XIV. 27. 4 Macc. IX. 28. ubi Combefisio βαρέως positum est loco σιμῶς, h. e. *gravi constantia.*

BAPE'ΩΣ ΦE'PΩ, *graviter fero.* חָרָה בְּעֵינֵי, *ardet* (nimirum *ira*) *in oculis ejus.* Gen. XXXI. 35. μὴ βαρέως φέρε, ne graviter feras.—Vide d supra Ἀκούω.

BAPIMΩ'Θ. Vox depravata literarum transpositione ex Hebraico מְרִיבַת, quod *contentiones* notat. Ez. XLVIII. 28. ubi alii rectius μεριβώθ.

BA'PIΣ, *arx, turris, palatium.* אַרְמוֹן, *palatium.* 2 Par. XXXVI. 19. et XXVII. 4. ubi cum πύργοι in cod. permutatur. Thren. II. 5. e 7. Neh. III. 8. sec. Compl. Aqu. Symm. Amos I. 12. ubi vid. Montf. Aqu. Prov. XVIII. 19. ubi vid. Montf. p. 391. et Jer. XVII. 27. βάρις, i. e. interprete Hieronymo, *turritas domos.* — בִּירָה et Chald. בִּירְתָא, *regia.* Esdr. VI. 2. ἐν τῇ βάρει τῆς πόλεως, in urbis arce. Neh. II. 8. Dan. VIII. 2. — הֵיכָל, *templum.* Psalm. XLIV. 10. ad quem locum Hieronymus: Βάρις verbum f est ἐπιχώριον Palæstinæ, et usque hodie domus ex omni parte conclusæ, et in modum ædificatæ turrium ac mœnium publicorum, βάρεις appellantur. Schol. ad Psalm. CXXI. 7. βάρεις ἐπιχωρίως λέγονται παρὰ Σύροις αἱ μεγάλαι οἰκίαι. Derivatur nimirum a בִּירָה, *arx, palatium.* Præterea legitur apud Inc. ac LXX sec. ed. Compl. 2 Par. g XXVII. 4. ubi tamen incertum est, an βάρις ad בִּירָנִיוֹת aut ad מִגְדָּלִים, aut ad utrumque vocabulum referendum sit. Vulg. ibi *castella* habet. Conf. Sturz. de Dial. Maced. pag. 89. ac Martinii Lex. Philol. qui pro voce Ægyptiaca haberi ait. Adde H. Steph. Thes. L. Gr. (ed. Lond.) T. I. P. II. pag. 212. h

BAPKHNEI'M, BAPKHNI'M, et BAPKONNEI'M. Est ipsa vox Hebr. בַּרְקָנִים plur. *oxyacanthæ, spinæ valde acutæ.* Jud. VIII. 7. ἐν ταῖς ἀκάνθαις τοῦ ἐρήμου, καὶ ἐν τοῖς βαρκηνίμ, sec. Vat. pro quo in cod. Alex. Βαρκομμείν, in ed. Ald. Βαρκονείμ, ac in Oxon. et Compl. τριβόλοις legitur. Ibid. v. 16. ubi in Cod. Alex. βαραχηνείμ recipitur. Gloss. in i Octat. Βαρκηνίμ, ἀκάνθαις (sine dubio ex Aquila Jud. VIII. 7.), σκόλοψιν. Eusebius de Locis Hebr. legit βορχονείμ, et testatur, quod Aquila vocem reddiderit εἰς ἀκάνθας, Symmachus εἰς τριβόλους. Hesych. Βαρακινῆσιν (pro quo apud Phavor. legitur βαρακίναις, quod mihi præferendum videtur), ἀκάνθαις, σκόλοψι. Vide Ernesti ad Glossas Sacras He- k sychii p. 49. et Pearsoni Præf. ad LXX Intt. §. 23. Olao Celsio in Hierobot. P. II. pag. 192. est *rosa sylvestris communis.* Adde Drusii Anim. Lib. I. c. 22.

BA'POΣ, *gravitas, pondus, onus,*

a *sarcinæ, impedimenta.* בְּבוּדָה, *onus, impedimentum.* Al. Jud. XVIII. 21. τὸ βάρος, sarcinas, s. *impedimenta.* Gallice *bagage.* — מַשָּׂא, *onus.* Symm. Num. XI. 11. sec. cod. Lips. Paul. Aqu. Nah. I. 1. Sir. XIII. 2. *βάρος ὑπὲρ σὲ μὴ ἄρῃς,* ne onus tibi imponas. 2 Macc. IX. 10. *διὰ τὸ τῆς ὀσμῆς ἀφόρητον βάρος,* propter intolerabilem odoris *gravitatem.*

b ΒΑΡΥΓΛΩΣΣΟΣ, *lingua utens gravi,* h. e. *peregrina, quam nemo facile intellegit.* כְּבַד לָשׁוֹן, *gravis linguæ.* Ez. III. 5.

*ΒΑΡΥΗΧΗΣ, *qui gravem et vehementem sonum s. strepitum edit, gravisonus.* 3 Macc. V. 48. *βαρυηχῆ θόρυβον,* tumultum populi vehementem strepitum edentem, ubi vid. Syrus. Suidas: *βαρυηχέος, τοῦ μέγα*
c *ἠχοῦντος.* Simili modo explicavit Schol. ad Aristoph. Nub. v. 277. et Phavorinus Lex. p. 150. 2. Adde Aristoph. Av. v. 1748. et Soph. Œd. Col. v. 1629. Quint. Calab. Lib. I. 154.

ΒΑΡΥΘΥΜΕΩ, *graviter fero, indignor, irascor.* חָרָה, *exardesco.* Num. XVI. 15. *ἐβαρυθύμησε σφόδρα.* Hesych. *ἐβαρυθύμησεν, ἐλυπήθη.* —
d קוּץ, *tædet.* Al. 1 Reg. XI. 25. ubi cum *βαρύνεσθαι* in codd. permutatur. Zonar. Lex. *βαρυθυμεῖ, ὀλιγωρεῖ.*

*ΒΑΡΥΘΥΜΟΣ, *difficilis, animo ferox.* ΤΟ ΒΑΡΥΘΥΜΟΝ, *gravis ac vehemens ira.* 3 Macc. VI. 20. *λήθῃ τὸ θράσος αὐτοῦ (καὶ) τὸ βαρύθυμον ἔλαβε,* oblitus est audaciæ suæ ac gravis iræ. Conf. meum Spicil.
e II. Lex. Biel. p. 29. ubi multis exemplis docui *βαρὺς* notionem additi adjectivi augere.

ΒΑΡΥΚΑΡΔΙΟΣ, *gravatum cor habens, excors,* etiam *obstinatus, refragarius.* בְּבוּדִי לְכָלְמָה, *gloria mea in ignominiam.* Psalm. IV. 3. *ἕως πότε βαρυκάρδιοι; ἱνατί; usque quo gravi corde? quare?* Legerunt בְּבֵדִי לֵב לָמָּה, aut potius בְּבֵדֵי, cum Vulg. Arab. et Æthiop. *Graves f corde autem sunt obstinati, refractarii.* Idem σκληροκάρδιοι Ez. III. 7: Apud Hesychium *βαρυκάρδιοι* exponuntur *ἀσύνετοι, μωροί.*

ΒΑΡΥΝΩ, *gravo, pondero, impedio, obturo.* אָטַם, *occludo, obturo.* Ies. XXXIII. 15. *βαρύνων τὰ ὦτα, obturans* aures. — הִכְבִּיר Hiph. *multiplico.* Job. XXXV. 16. *ἐν ἀγνωσίᾳ ῥήματα βαρύνει,* in ignorantia g *multa verba profert.* Non legerunt יַכְבִּיד, cum *Daleth,* ut nonnulli voluerunt. — הִקְשָׁה Hiph. *aggravo, durum facio.* 1 Reg. XII. 4. *ἐβάρυνε τὸν χλοιὸν ἡμῶν,* durum nobis imposuit jugum: ubi cum *σκληρύνειν* in codd. permutatur. — חָזַק, *prævaleo.* Mal. III. 13. *ἐβαρύνατε ἐπ' ἐμὲ τοὺς λόγους ὑμῶν,* dura verba contra me protulistis. — כָּבַד, Kal, Niph. Piel, h Hiph. et Hithp. Aqu. Gen. XII. 10. sec. cod. Mosqu. ubi in Hex. nunc legitur *ἐβάρυνεν.* Aqu. Symm. Gen. XVIII. 20. *ἐβαρύνθησαν,* sec. Hex. Montf. sed cod. Mosqu. Aqu. tribuit *ἐβαρύνθη,* quod præferendum existimo. Symm. Ies. IX. 1. Inc. Gen. XLVIII. 10. *ἐβαρύνθησαν οἱ ὀφθαλμοί, hebetati* erant oculi, ubi LXX *ἐβαρυώπησαν.* Hesych. *ἐβαρυώπησαν, ἐβαρύνθησαν, ἀσθενεῖς ἐγένοντο οἱ ὀφθαλμοί.* Theod. Job. XXXV. 16. ubi *βαρύνειν* est *multiplicare.* Vulg. *verba multiplicat.* LXX ibi pro *ἐβαρύνθησαν* habent *μεγάλαι σφόδρα, valde magna.* LXX Ex. V. 9. *βαρυνέσθω τὰ ἔργα τῶν ἀνθρώπων τούτων, duriores labores imponantur his hominibus.* Ibid. VIII. 15. *ἐβαρύνθη ἡ καρδία, animum obduravit.* Eadem formula reperitur quoque ib. v. 32. IX. 7. 35. X. 1. In posteriore loco *βαρύνειν τὴν καρδίαν τινὸς* pro *σκληρύνειν* legitur quoque apud Inc. Int. coll. XIV. 8. Jud. I. 37. *ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ οἴκου Ἰωσὴφ ἐπὶ τὸν Ἀμορῥαῖον,* Josephitæ *prævaluerunt* Amorrhæis.

a 1 Sam. V. 6. ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ ἐπ', *graviter insectatus est.* Ibid. VI. 6. XXXI. 3. ἐβαρύνετο ὁ πόλεμος, *prælio premebatur,* quasi pondus prœlii vertebatur in eum. Vide et 1 Par. X. 3. et conf. 1 Macc. IX. 17. 2 Sam. XIII. 25. ἵνα μὴ βαρυνθῶμεν sec. Compl. ne *molestias faciamus:* ubi cum καταβαρύνωμεν in codd. permutatur. Neh. V. 15. βίας τὰς πρό-
b σας, ἃς πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτούς, exactiones priores, quibus ante me *gravarunt* illos. — Ies. LIX. 1. ἐβάρυνε τὸ οὖς αὐτοῦ, *obturabat* aurem suam. Vide et Zach. VII. 11. Thren. III. 7. ἐβάρυνε χαλκόν μου, aggravavit æs meum, i. e. gravibus catenis me oneravit s. constrinxit, coll. Sir. XXXIII. 33. βάρυνον τὰς σίδας αὐτοῦ. Nah. III. 15. βαρυνθήσῃ
c ὡς ὁ βροῦχος. Legerunt יְהִתְכַּבֵּד, hoc sensu: uti bruchi volare nitentes proprio pondere prægravati irrito volatu in terram decidunt, sic tu niteris cum hoste pugnare, sed frustra. Cæterum pro βαρυνθήσῃ fortasse ibi legendum est βαρύνῃ. — כָּבֵד, *gravis.* Ex. VII. 14. Jud. XX. 35. ὁ πόλεμος ἐβαρύνθη, *acerrime pugnatum est.* — כָּבוֹד, *gloria.* Nah.
d II. 9. βεβάρυνται. Legerunt כְּבָדוּ, aut כִּבְרוּ, cum Chaldæo, quæ lectio optime hic videtur quadrare. — כָּהָה, *caligo, contrahor.* 1 Sam. III. 2. οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἤρξαντο βαρύνεσθαι, ubi βαρύνεσθαι est i. q. ἀμαυροῦσθαι. — כָּרַע, *incurvo me.* Jud. V. 27. βαρυνθεὶς ἔπεσε. Imago desumta est ab eo, qui gravi onere curvatur. — *עָזַז, *roboro.* Jud. III. 10. sec.
e cod. Oxon. ubi βαρύνεσθαι bono sensu adhibetur, et est i. q. κραταιοῦν, cum quo et permutatur in codicibus. — *עָלָה, *ascendo.* Inc. sec. Theod. et Cod. Norimb. Thren. I. 14. ἐβάρυνε τὴν ζυγὸν αὐτοῦ. Legit הֶעֱלָה עָלַי. — *קוּם, *surgo, sto.* Inc. et LXX sec. Compl. 1 Sam. IV. 15. ubi de oculis adhibetur accommodate Hebraico קוּם, quod, si de oculis dicitur, est *caligari,* quando stat pu- f
pilla oculi, nec lucis radiis contrahitur, ut de amaurosi dicitur 1 Reg. XIV. 4. unde apparet, admodum a vero aberrasse Scharfenbergium in Anim. ad h. l. — קוּץ, *tædet.* 1 Reg. XI. 25. ἐβαρύνθη ἐπὶ Ἰσραὴλ, *exacerbatum valde animum habebat* adversus Israëlem: ubi alii ἐβαρυθύμησε habent. — קָצַר, *curtus sum, fio.* Zach. XI. 8. βαρυνθήσεται ἡ ψυχή μου ἐπ' αὐτούς, *exacerbatus valde erit* g
animus meus adversus illos: ubi nonnulli statuunt eos legisse קָצַף, quod tamen non opus est, nam קָצַר cum nomine קֶצֶף et רוּחַ junctum, opponitur *longanimitati* et *patientiæ,* adeoque ejus *abbreviationem,* sc. *indignationem, impatientiam, tædium* exprimit, ut multis exemplis docuit Simonis Lex. Hebr. p. 1447. Præterea legitur 1 Reg. XI. 22. ubi nihil in textu Hebr. legitur, et cum h
βαρυθυμίαν in codd. permutatur. Sap. II. 4. nebula dicitur a calore solis βαρυθεῖσα, h. e. depressa, quo fit, ut dispergatur. Qui locus lucem affert loco Jud. V. 27. supra s. v. כָּהָה, allato. Ibid. IX. 15. φθαρτὸν γὰρ σῶμα βαρύνει ψυχήν, corruptibile enim corpus *aggravat* animam. Sir. VIII. 15. βαρύνεσθαι κατὰ τινός est *detrimentum afferre, molestum fieri alicui, lædere.* Vulg. *ne forte gravet mala sua* (quæ sc. sibi contrahit te- i
meritate sua) *in te.* Sir. XXI. 25. βαρυνθήσεται ἀτιμίᾳ, ducit esse infame, seu: hoc dedecus gravatim suscipit. Ibid. XXII. 15. ὑπὲρ μόλιβδον βαρυνθήσεται, gravissimum inter metalla est plumbum. 2 Macc. IX. 9. ὑπὸ δὲ τῆς ὀσμῆς αὐτοῦ πᾶν τὸ στρατόπεδον βαρύνεσθαι τὴν σαπρίαν, præ odore ejus omnis exercitus gravaretur ob putredinem.

a ΒΑΡΎΝΩ ΣΤΙΒΑΡΩ̃Σ, *vehementer gravo.* הִכְבִּיד Hiph. *aggravo.* Hab. II. 6. *βαρύνων τὸν κλοιὸν αὐτοῦ στιβαρῶς.* Vide s. *κλοιός.*

ΒΑΡΎΟΠΤΟΜΑΙ, *graviter*, h. e. *difficulter video.* כָּבֵד, *gravis sum.* Gen. XLVIII. 10. *ὀφθαλμοὶ δὲ αὐτοῦ ἐβαρυώπησαν*, oculi autem ejus *difficulter videbant.* Alii ibi legunt *ἐβαρύνθησαν.* Inde apud Hesych. *ἐβα-*
b *ρυώπησαν* exponitur *ἐβαρύνθησαν, ἀσθενεῖς ἐγένοντο οἱ ὀφθαλμοί.* In Lex. Cyrilli MS. Brem. *ἐβαρυώπησαν* redditur *ἀσθενῆς ἐγένοντο τοῖς ὀφθαλμοῖς*, et apud Suidam *βαρεῖς ἔσχον τοὺς ὀφθαλμούς.*

ΒΑΡΎΣ, *gravis, difficilis, magnus, numerosus.* יָקִיר, *pretiosus.* Dan. II. 11. *λόγος βαρὺς*, res *ardua et difficilis.* Bene quoad sensum. — כָּבֵד.
c Aqu. Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. XLI. 31. LXX Ex. XVII. 12. XVIII. 18. *βαρύ σοι τὸ ῥῆμα τοῦτο*, hæc res *vires* tuas *longe superat:* coll. Num. XI. 14. Ibid. XX. 20. *ἐν ὄχλῳ βαρεῖ*, cum *ingenti* exercitu. Vide et 1 Sam. V. 11. 1 Reg. III. 9. X. 2. et conf. 1 Macc. I. 19. — *כָּבֵד, הִכְבִּיד. Inc. 2 Reg. XIV. 6. *ἡ καρδία σου βαρεῖα*, cor tuum aggra-
d vatum esto, h. e. hæc tibi sufficiant, contentus esto felici tua sorte. Cum puncta deessent, legit aliis vocalibus הַכָּבֵד. LXX 2 Par. XXV. 19. Neh. V. 18. — *כֹּבֶד, *gravitas* Prov. XXVII. 3. Nahum III. 3. — *עֹמֶק, *profunditas.* Symm. Ies. XXXIII. 19. *βαρὺν χείλεσι*, ubi plerique conjiciunt legendum esse *βαθὺν*, inprimis, quia LXX voce
e *βαθύρρωνος* usi sunt. Sed mihi hæc conjectura minime arridet. Nam *populus profunditatum labii*, qui metaphorice h. l. dicitur, *cujus sermo ægre percipitur ac intellegitur*, a Symmacho elegantiæ studioso commode quoque *βαρὺς χείλεσι* dici poterat. — עֲצוּם, *numerosus.* Psalm. XXXIV. 21. Sap. II. 15. *βαρύς ἐστιν ἡμῖν καὶ βλεπόμενος*, *vel oculis etiam nostris gravis* et *molestus* est. Sirac. f XXIX. 31. XXXI. 2. *ἀῤῥώστημα βαρύ*, morbus *gravis.* 1 Macc. I. 19. *ἐν ὄχλῳ βαρεῖ.* 3 Macc. VI. 4. Sanherib vocatur *ὁ βαρὺς Ἀσσυρίων βασιλεύς*, h. e. *potentissimus* Assyriorum rex: additur enim, eum universam terram suo imperio subjecisse. Ib. v. 33. *συμπόσιον βαρύ*, convivium *magnum.* Conf. Gen. I. 9. 11. Ex. IX. 3. ubi כָּבֵד, quod aliæ est *βα-*
g *ρύς*, per *μέγας* exponitur. Hesych. *βαρύ· τινὲς μὲν φασὶ δυμίαμα εὐῶδες τὴν βαρεῖαν· δηλῆ δὲ καὶ μέγα, χαλεπὸν καὶ ἰσχυρὸν καὶ ἀναιδές.*

ΒΑΡΎΣ ΓΊΝΟΜΑΙ, *gravis fio.* כָּבֵד. Job. XXIII. 2. *ἡ χείρ αὐτοῦ βαρεῖα γέγονεν ἐπ' ἐμοῖ*, manus ejus aggravat me.

ΒΑΡΎΣ ΕἸΜἸ, *gravis sum.* כָּבֵד. Job. XXXIII. 7.

ΒΑΡΎ ΚΑΤΑΦΑἸΝΕΤΑΙ, *grave videtur.* יֵרַע בְּעֵינָיו, *malum est in* h *oculis ejus*, h. e. *displicet ei, irritatur.* Gen. XLVIII. 17.

ΒΑΡΎΝ ΠΟΙΈΩ, *multum facio, multiplico.* *כָּבֵד. Symm. Job. XXXV. 16. Vulg. *verba multiplicat.* — רָבָה, Piel, *augeo, multiplico.* Symm. Job. XXXIV. 37. *ὡς ἀνόητος λόγους βαρεῖς ἐποιήσατο*, ut amens *multos sermones fecit.*

*ΒΑΡΥΣΜΌΣ. כְּבָר, *Chebar*, i nomen proprium fluvii. Ez. I. 1. Inc. χοβάρ. *βαρυσμός.* Non legit cum Daleth, ut nonnulli opinati sunt: כְּבָר idem notat.

*ΒΑΡΎΤΑΤΟΣ, *gravissimus, vehementissimus.* כַּבִּיר, *validus.* Theod. Job. VIII. 2. *πνεῦμα βαρύτατον*, ventus *admodum vehemens ac rapidus.* 4 Macc. IV. 5. *βαρύτατος στρατὸς*, *ingens* exercitus.

ΒΑΡΎΤΕΡΟΣ, *gravior, vehementior.* כָּבֵד, seq. מ, idem. Prov. XXVII. 3. *ὀργὴ ἄφρονος βαρυτέρα ἀμ-*

[a] φυήν, ira stulti gravior est utroque. — כַּבִּיר, *validus*. Job. XV. 10. βαρύτερος τοῦ πατρὸς σοῦ ἡμέρας, diebus patrem tuum *superans*, s. *provectus* præ patre tuo diebus. — עָמֹק, *profundus*. Symm. Lev. XIII. 3. κοίλη βαρυτέρα, locus depressior reliqua cute. Ita Bielius. Sed perperam: nam recte editum est βαθυτέρα. — Sap. XVII. 21. αὐτοῖς δὲ [b] ἦσαν βαρύτεροι σκότους, sibimet ipsis autem erant graviores, quam tenebræ.

ΒΑΡΥ΄ΤΕΡΟΣ ΕΙ΄ΜΙ΄, *gravior sum*. כָּבַד, constructum cum מ, idem. Job. VI. 3.

ΒΑΣΑΝΙ΄ΖΩ, *torqueo, crucio, vexo, affligo*. הֶחֱלָה Hiph. *ægritudine afficio*. Mich. VI. 13. ἐβασάνισα ἐπὶ σὲ ἀφανισμῷ, cruciavi te perditione. — [c] נִלְבַּט Niph. *conturbor*. Symm. Prov. X. 8. βασανισθήσεται, *torquebitur*: ubi libere vertit. — שָׁמַם, *desolo*. 1 Sam. V. 6. — שָׁסַף Pih. *disseco*. Theod. 1 Sam. XV. 33. ἐβασάνισε. Usus est Theod. voce generali, quæ mortem cruentam cum multis cruciatibus conjunctam significat, cum in textu Hebr. certum mortis cruentæ genus, nempe per dissectionem, in-[d] dicetur. Aliquando mihi subnata conjectura, ut διαμέλισε legerit.

ΒΑΣΑΝΙΣΤΗ΄ΡΙΟΝ, *locus tormenti*, etiam, *tormentum*. מַהֲפָכֶת, *carcer*. Symm. Jer. XX. 2. ad quem locum vide notata a me in Opusculis Criticis p. 372. Adde 4 Macc. VI. 2.

*ΒΑΣΑΝΙΣΤΗ΄Σ, *tortor*. 4 Macc. VI. 11. Hesych. βασανιστής, [e] ὁ δημόσιος. πολλάκις δὲ ὁ διαιτητής, καὶ παρὰ τῶν ἀνδροτόμων τὴν ἀλήθειαν συνθασάμενος. Conf. Lexic. N. T. s. h. v.

ΒΑ΄ΣΑΝΟΣ, *cruciatus, tormentum*. אָשָׁם, *reatus, oblatio pro reatu*. 1 Sam. VI. 3. τὸ τῆς βασάνου, scil. ἵλασμα aut ἀποτροπίασμα, h. e. donarium pro delicto, quo ira ejus expietur, ne vos amplius cruciet. Bielius positum existimat pro τὸ [f] ἀντὶ vel ὑπὲρ τῆς βασάνου δῶρον, munus pro plaga, quod eodem redit. Conf. ib. v. 4. 8. 17. ubi τῆς βασάνου pariter dicitur pro ὑπὲρ τῆς βασάνου, quod et Al. addunt. Hæc explicatio si admittatur, fallitur Bochartus, qui in Hier. P. I. Lib. II. c. 36. p. 367. suspicatur, Græcos hic pro אָשָׁם reddidisse ἄσαμον, quod in βάσανον mutaverit scribarum imperitia. Quæ [g] conjectura propterea etiam parum se probat, quod omnes Codices et non uno loco sed quatuor locis τῆς βασάνου habeant. — כְּלִמָּה, *ignominia*. Ez. XVI. 51. 53. XXXII. 24. 29. In omnibus his locis כְּלִמָּה *pœnam ignominiosam* notat. — מַכְאוֹב, *dolor*. Aqu. Cohel. I. 18. II. 23. — מִכְשׁוֹל, *offendiculum*. Ez. III. 20. VII. 19. — רַגְזָה, *com-*[h] *motio*. Ez. XII. 18. Anxietas animi ac metus, de quo hic sermo est, recte βάσανος dici potest. 1 Macc. IX. 56. ubi vid. I. D. Michaëlis. Lex Cyrilli MS. Brem. βάσανος, ἄλγημα, πλαγή, ἢ ἐξέτασις λόγου.

ΒΑΣΙΛΕΙ΄Α, *regnum, imperium*. יָמִים, plur. a יוֹם, *dies*. Gen. XIV. 1. Ies. I. 1. Bene quoad sensum. Nam si de diebus regis sermo est, haud raro ejus *imperium* indicatur. — מְדִינָה, *provincia*. Esth. I. 22. [i] II. 18. III. 13. — מְדִינוֹת מַלְכוּת *provinciæ regni*. Esther. III. 8. — מְחוֹקֵק, *legislator*. Num. XXI. 18. — מְלָאכָה, *opus*. 1 Paral. IV. 23. Legerunt בְּמַלְכְּתוֹ. Compl. habet ἐν τοῖς ἔργοις αὐτοῦ. — מְלוּכָה. 1 Sam. X. 16. 25. XI. 14. XVIII. 8. — מְלֹךְ, inf. *regnare*. 2 Reg. XXIV. 12. 21. 47. 2 Par. XVI. 13. Jer. I. 2. — מֶלֶךְ, *rex*. Num. XXIV. 7. 1 Reg. IV. 24. Dan. XI. 5. sec. Chis.

a — מַלְכָּא* Chald. in plur. מַלְכִין, מַלְכַיָּא. Dan. II. 44. VII. 17. — בֵּית מֶלֶךְ, *domus regis.* 2 Paral. XXVI. 21. Esth. IV. 12. — מַלְכוּ, Chald. ablato ת per apocopen. Dan. II. 39. 40. 41. IV. 27. VII. 14. 15. — מַלְכוּת Hebr. et Chald. Num. XXIV. 7. 1 Sam. XX. 30. XXIV. 21. — מַמְלָכָה. Gen. X. 10. XX. 9. 2 Reg. XV. 19. ubi *βασιλεία dignitatem regiam* notat, et cum τὸ *βασίλειον* permutatur. — מַמְלְכוּת. Jos. XIII. 12. 1 Sam. XV. 28. Hos. I. 4. — מֶמְשָׁלָה, *dominatio.* 2 Paral. VIII. 6. ubi tamen potius formulæ Hebr. אֶרֶץ מֶמְשֶׁלֶת, *terra ditionis,* respondet, et in nonnullis libris legitur γῆ τῆς ἐξουσίας. — מִשְׁפָּחָה, *familia.* Jerem. X. 24. ἐπὶ *βασιλείας,* non male quoad sensum. Præterea

b legitur Dan. V. 1. ubi pro *βασιλεῦσι* sine dubio legendum *βασιλείοις,* cui voci tamen nil respondet in textu Hebraico. Sap. X. 10. *βασιλεία θεοῦ* esse videtur congregatio angelorum et beatorum, qui cum Deo in cœlo versantur, eumque tanquam regem circumdant, coll. ib. XVIII. 15. et Gen. XVIII. 12. Ibid. VI. 4. reges dicuntur ὑπηρέται τῆς τοῦ θεοῦ *βασι-*

d *λείας,* ministri, quibus tanquam vicariis Deus tradidit potestatem suam, coll. v. 21. 3 Esdr. VIII. 28. *βασιλεία* est *temporis spatium, per quod quis potestatem regiam exercuit.* 1 Macc. VII. 2. *οἶκος βασιλείας, sedes regia,* sc. Antiochia, coll. Dan. IV. 27. בֵּית מַלְכוּ.

OI ἘΠΙ ΤΗ͂Σ ΒΑΣΙΛΕΊΑΣ, sc. ὄντες, *qui regno præfecti sunt, satra-*

e *pæ, procuratores provinciarum.* סָרְכֵי מַלְכוּתָא, Chald. *eparchi regni.* Dan. VI. 7. Confer quæ ex Arriano notat Raphelius ad Act. XII. 20. p. 338. — Vide alibi Ἄρχων.

ΒΑΣΊΛΕΙΟΝ, τὸ, *regis,* it. *regnum,* etiam *insigne regium.* אַרְמוֹן, *palatium.* Prov. XVIII. 19. ubi post *βασίλειον* supplendum est δῶμα vel οἴκημα. Idem valet de formula τὰ *βασίλεια* apud Symm. Thren. II. f 5. pro בַּת צִיּוֹן* — אַרְמְנוֹת, *filia Sionis.* Symm. Thren. II. 8. τεῖχος *βασιλείων,* ubi *βασιλείων* suspectum est Montfauconio. Non autem vidit pertinere hanc notam hexapl. ad חֹמַת אַרְמְנוֹת v. 7. — הֵיכָל, *palatium.* Nah. II. 6. — בֵּית מֶלֶךְ, *domus regis.* Esth. II. 13. — מַלְכוּת, *regnum.* 1 Reg. XIV. 8. ubi post τὸ *βασίλειον* omissum est στέμμα, vel g *διάδημα, corona regia,* vel *regium capitis ornamentum.* — בֵּית מַלְכוּת, *domus regni.* Esth. I. 9. — מַמְלָכָה*, *regnum* s. *dignitas regia.* 2 Reg. XV. 19. — מָעוֹן*, *habitaculum.* Aqu. Psalm. LXVII. 7. ἐν *βασιλείοις,* ubi de Deo sermo quidem est, nihilominus tamen mihi hæc versio h non videtur Aquilæ esse, sed alius interpretis, fortasse Symmachi. — נָגִיד*, *dux.* 1 Par. XXVIII. 4. ubi cum ἡγούμενος permutatur in codd. — נֵזֶר, *corona.* 2 Sam. I. 10. τὸ *βασίλειον* τὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, ubi alii libri *διάδημα* habent. 2 Par. XXIII. 11. 2 Macc. II. 17. Præterea reperitur hæc vox Dan. V. 1. sec. Chis. ubi nunc quidem legitur ἡγεμαινισμοῦ τῶν *βασιλειῶν,* sed, ut Segaarius ad h. l. recte monuit, scribendum est *βασιλείων.* Τὰ *βασίλεια* i est *aula* (v. c. VI. 18. Vide Valckenarium ad Schol. Phœn. Eurip. p. 618.) ac verosimile est, Nebucadnezarem haud ita pridem novum palatium condidisse. Ibid. IV. 32. τὸ *βασίλειον* τοῦ ἔθνους σου σοὶ ἀποδίδοται, ac V. 23. sec. Chis.

ΒΑΣΊΛΕΙΟΣ, *regius, regalis.* אַרְמְנוֹת*, *palatia.* Inc. Ps. CXXI. 7. ἐν ταῖς *βασιλείοις* σου, sc. οἰκίαις. Sed fortasse ibi legendum est ἐν τοῖς

a βασιλείως, quod Symm. habet. — *מְלָאכָה, *opus*. 1 Paral. IV. 23. Permutarunt fortasse מַלְאָכָה cum מַמְלָכָה, aut sensum expresserunt. — מַמְלָכָה, *regnum*. Exod. XIX. 6. ὑμεῖς δὲ ἔσεσθέ μοι βασίλειον ἱεράτευμα, vos autem eritis mihi regium sacerdotium, h. e. sacerdotes, qui regiam dignitatem habent. Lex. Cyrilli MS. Brem. βασίλειον ἱεράτευ-
b μα, ἡ ἀφιερωμένη Θεῷ βασιλικὴ λειτουργία.

ΒΑΣΙΛΕΥΣ, *rex, dux, princeps*, item *regius*. *אָב, *pater*. 1 Sam. XII. 15. Non legerunt בְּמַלְכְּכֶם, uti nonnulli voluerunt, sed אָב, ut Latinum *pater patriæ*, pertinet ad nomina, quibus reges apud veteres insigniebantur. — אֹרַח, *semita, via*, q. d. *via regia*. Jud. V. 6. sec. cod.
c Alex. ἐξέλιπον βασιλεῖς, καὶ ἐπορεύθησαν ἀτραπούς: quæ verba Bielius transtulit: *reliquerunt vias regias et ambularunt in semitis*. Grabius statuit, loco βασιλεῖς reponendum esse βάσεις. Hesych. Βάσις, πορεία, ὁδός. Alii autem conjecerunt βασιλικὰς, sc. ὁδοὺς, *vias regias*, de quibus אֲרָחוֹת explicandum est. Schulzius in Examine conjecturarum
d Grabii p. 16. præfert lectionem Vat. ὁδοὺς, quæ tamen nimis ab impressa βασιλεῖς discrepat. Equidem ita statuo. Auctor hujus versionis aut glossematis, quisquis fuerit, iis, quæ v. 7. leguntur, commotus putavit, אֹרַחוֹת h. l. esse *duces*, ita dictos, quod præirent jure et exercitu. — *כֹּהֵן, *sacerdos*. 2 Par. XXIV. 11. sec. Cantabr. ubi vox βασιλέως sine
e dubio ex antecedentibus irrepsit, quanquam non ignoro, כֹּהֵן interdum de *quovis præfecto* ac *præside* adhiberi. — לְאֹם, *natio, populus*. Ies. LI. 4. ubi לְאֹם de *eo* acceperunt, *qui nationi præest*. Vide seq. מַחֲנֶה et מְלוּכָה. — מַחֲנֶה, *acies, castra*. Jos. XI. 4. 2 Reg. VII. 14. In utroque loco acceperunt de *eo, qui exercitum ducit*. — מְחֹקֵק, *legislator*. Psalm. LIX. 8. et CVII. 9. f
— מַלְאָךְ, *angelus, nuncius*. 1 Par. XXI. 10. Prov. XIII. 18. Ies. XIV. 32. In omnibus his locis plerisque videntur loco מַלְאָךְ legisse מֶלֶךְ, contradicente tamen Buxtorfio in Anticritica, qui eos מַלְאָךְ pro מֶלֶךְ sumsisse existimat. Confer Starckii Carmina Davidis P. I. p. 73. — מְלוּכָה, *regnum*. Inc. 1 Reg. XXI. 7. ποιεῖς βασιλεὺς Ἰσραήλ. Cave ne g
βασιλεὺς in βασιλέα mutes, quod habent h. l. LXX, sed potius ante βασιλεὺς supple ὡς: omnino tu geris te, tanquam regem Israëlis. Sunt nempe hæc verba ironice dicta. LXX, qui habent: ποιεῖς βασιλέα ἐπὶ Ἰσραήλ, secutus est Vulgatus: *tu regis regnum Israëlis*, h. e. tu es rex Israëlis, cur potestate tua non uteris? Cæterum vide infra s. v. h
ποιέω. LXX 2 Reg. XXIV. 45. Ies. XXXIV. 12. Jer. XLI. 1. Sumsisse videntur מְלוּכָה de *eo, qui regno præfectus* s. *imperio præditus est*. Vide supra לְאֹם et מַחֲנֶה. — מָלַךְ, *regno*. 1 Reg. II. 15. 1 Par. IV. 31. — מֶלֶךְ et Chald. מַלְכָא, *rex*. Gen. XIV. 1. 2. 5. 8. Psalm. LXXXVIII. 18. βασιλέως ἡμῶν. Puto unam literam immutatam in Græco, et LXX vertisse βασιλεὺς i
ἡμῶν. Ps. CI. 23. ubi Grabius βασιλεῖς in βασιλείας mutavit. — מֹלֶךְ, *Molech*, idolum Ammonitarum. 1 Reg. XI. 7. — מַלְכוּת, *regnum*. 1 Par. XXIX. 25. Dan. VI. 26. Jer. XLIX. 34. ubi tamen loco βασιλέως legere mallem βασιλείας, non tam ut Hebræo magis respondeat, quam ut evitetur tautologia, quia mox sequitur βασιλέως Ἰούδα. Adde Dan. I. 1. sec. Chis. — מִלְכֹּם, idem

a quod Molech, idolum Ammonitarum. 1 Reg. XI. 5. 33. — מַמְלָכָה, *regnum*. Deut. III. 4. 2 Par. XIII. 5. Psalm. CI. 23. Adde Thren. II. 2. ubi in Ald. per emendationem, ut videtur, scribitur *βασιλείαν*. Vide ad h. l. Pareau p. 112. — מַמְלְכוּת, idem. Jer. XXVI. 1. — מֹשֵׁל part. *dominator*. Prov. XXIX. 12. — נָגִיד, *dux, princeps*. 1 Par. XXIX. b 22. Prov. XXVIII. 16. — נָדִיב, idem. Prov. XIX. 6. — נָשִׂיא, idem. Gen. XXIII. 6. — *נֶשֶׁק, *armatura*. Job. XXXIX. 21. ubi pro *βασιλεῖ* legendum nonnullis videtur *βίλει*, ut diserte extat in Alex. et Compl. Certe Itala habet *jaculo*, et eandem lectionem secutus est Chrysostomus. Vide notas L. Bosii ad h. l. Lectionem tamen *βασιλεῖ* veriorem c scripturam esse existimat Greve ad h. l. p. 13. Mihi vero hæc vox non ad נֶשֶׁק, sed ad פַּחַד, *pavor*, potius referenda esse videtur, ut metonymice accipiendum sit, pro *eo, qui pavorem injicit*. Confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. p. 131. — *עָם, *populus*. Symm. Ps. XLVI. 4. *βασιλεῖς*, ubi mihi sensum expressisse videtur. Reges enim in tali d orationis serie quandoque ponuntur pro populis, quibus præsunt. Vide ad h. l. Montf. Semlero *βασιλεῖς* ex *λαοὺς* ortum esse videtur. Ita quoque statuit Cappellus in Crit. S. p. 839. ubi vid. Scharfenb. — קָצִין, *dux, princeps*. Prov. XXV. 15. Præterea sæpius legitur hæc vox, ubi nihil ei respondet in textu Hebr. v. c. Gen. XIV. 10. Cant. e VI. 6. in quo posteriore loco pro *βασιλεὺς* reponendum est *βασιλέως* e Vers. Arabica. 1 Macc. VIII. 4. *βασιλεῖς duces exercitus* notat, ut multis aliis exemplis docuit Drusius ad h. l. 4 Macc. VII. 10. *παθῶν βασιλεὺς, qui motus* s. *perturbationes animi moderatur*.

ΕΙ'Σ ΒΑΣΙΛΕ'Α ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *rex fio*. הִמְלִיךְ Hiph. *regem facio*. 1 Par. XXVIII. 4. ubi Hiphil loco f Kal positum est. Conf. Glassii Phil. S. p. 251. Dath.

ΒΑΣΙΛΕ'Α ΚΑΘΙ'ΣΤΗΜΙ, *regem constituo*. הִמְלִיךְ, idem. 2 Paral. XXXVI. 4.

ΕΙ'Σ ΒΑΣΙΛΕ'Α ΚΑΘΙ'ΣΤΗΜΙ, *regem constituo*. הִמְלִיךְ, idem. 2 Par. XXXVI. 1.

ΕΙ'Σ ΒΑΣΙΛΕ'Α ΧΡΙ'Ω, *in regem ungo*. הִמְלִיךְ, *regem facio*, seu *con-* g *stituo*. 1 Sam. XI. 15. — הִמְלִיךְ לְמֶלֶךְ, idem. 1 Sam. XV. 11. — Vide Βασιλεύω.

ΒΑΣΙΛΕΥ'Ω, *rego, regno*, it. *regem constituo et declaro*. הֵנִיעַ לְמַלְכוּת Hiph. *attingo regnum*, i. e. *ad regnum pervenio*. Esther. IV. 13. — *חָיָה, *vivo*, et ex adjuncto *felix sum, ac bonis florens*. Prov. IX. 6. ubi *βασιλεύειν* eandem notionem ha- h bet, de qua vide Lex. N. T. s. h. v. — יָשַׁב, *sedeo, habito*. 2 Reg. XV. 5. *ἐβασίλευσεν ἐν οἴκῳ*, ubi *βασιλεύειν* est *sedem regiam habere*. — מָלַךְ, הִמְלִיךְ, Kal et Hiph. Ex. XV. 18. *κύριος βασιλεύων τὸν αἰῶνα*, regnans in sæculum. Αἰῶνα ibi dicitur elliptice pro *εἰς τὸν αἰῶνα*. Cf. v. *αἰών*. Quod non intellegens aut potius non cogitans Grabius Proleg. in LXX Intt. T. I. c. 3. §. 7. pro *βασιλεύων τὸν αἰῶνα* ex Philonis Jud. l. de Plantatione Noë, p. 221. male substituit *βασιλεὺς τῶν αἰώνων*. Jud. IX. 16. 18. *ἐβασιλεύσατε τὸν Ἀβιμέλεχ, regem constituistis* Abimelechum. Vid. 1 Sam. XV. 11. ubi cum *χρίειν* in codd. permutatur. 1 Par. XXIII. 1. 2 Par. I. 8. Similia exempla, ubi verba activa transitive accipiuntur, collegit L. Bos. Proleg. ad LXX Intt. c. 3. ad Gen. I. 20. Confer et Lydium de Re Milit. p. 211. 2 Sam. XV. 10. *βασιλεύειν* significat *sedem regiam ha-*

bere. 1 Reg. I. 11. 13. 17. et 44. ubi βασιλεύειν notat *se* aut *alium regem proclamare.* — מֶלֶךְ, *rex.* Jud. IX. 15. 2 Sam. II. 4. III. 17. Adde Symm. Ps. LXVII. 15. ubi non aliter legit, sed lectio est vitiosa, et pro βασιλεύειν αὐτὴν scribendum est βασιλεῖς ἐν αὐτῇ ex auctoritate Hieronymi, qui, Symmachum aperte secutus, habet: *reges in ea.* Vitium impressæ lectionis ortum est ex continua scribendi ratione. — הָיָה מֶלֶךְ, *sum rex.* 2 Sam. II. 11. 1 Reg. IV. 1. — הֶמְלִיךְ מֶלֶךְ, *constituo regem.* Ies. VII. 6. — מַלְכוּת, *regnum.* 1 Sam. XIV. 47. ubi τὸ βασιλεύειν *regnum* notat. Cæterum ibi pro τοῦ reponere mallem τὸ, nisi vox ἔργον e reliquis interpretibus supplenda sit. Confer tamen a me in Lexico N T. s. v. λαγχάνω notata. — מַמְלָכָה, *regnum.* 1 Sam. XXVII. 5. Jer. XXVIII. 1. In priore loco legitur: *ἐν τῇ βασιλευομένῃ, in urbe, ubi sedes regia est,* s. *in metropoli.* — רֶכֶב, *equito.* Ps. XLIV. 5. *κατευοδοῦ καὶ βασίλευε.* Cappellus in Crit. S. p. 504. ed. rec. conjicit legendum esse *ἐπιβὰς ἵππου,* quod melius Hebraico conveniat. Sed mihi secus videtur. Nam impressam lectionem βασίλευε tuetur auctoritas Vers. Vulg. Arab. et Æthiop. ac רָכַב, ut Latinorum *equitare,* adjunctam habet notionem *regendi* ac *imperandi,* coll. Jud. X. 4. 1 Macc. VII. 1. βασιλεύειν est *adire regnum,* s. *imperium.*

ΒΑΣΙΛΕΥΩ ΒΑΣΙΛΕΑ, *constituo regem.* הֶמְלִיךְ מֶלֶךְ, idem. 1 Sam. VIII. 22. XII. 1. 2 Reg. VIII. 20. 2 Par. XXI. 8.

ΒΑΣΙΛΕΥΩ ΕΙΣ ΒΑΣΙΛΕΑ, idem. הֶמְלִיךְ לְמֶלֶךְ, *constituo regem.* Jud. IX. 6. ubi βασιλεύειν simpliciter *constituere* notat.

ΒΑΣΙΛΙΚΗ, sc. οἰκία, *regia,* h. e. *domus regia.* בַּיִת, *domus.* Esther. V. 1. Vide infra s. v. βασιλικός.

ΒΑΣΙΛΙΚΑ, sc. ἐνδύματα, vel ἱμάτια, *regia vestimenta.* מַלְכוּת, *regnum,* metonymice: *vestes regiæ.* Esther. V. 1. ἐνδύσαιο βασιλικοῖς, induta erat *vestimentis regiis.* Confer L. Bos. Ellips. Gr. p. 88. seq.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΙ, sc. φόροι, aut Βασιλικά, sc. τέλη, *tributa regia,* vel: *quæ regibus solvi debent.* 1 Macc. XI. 34. ἀντὶ τῶν βασιλικῶν, ὧν ἐλάμβανεν ὁ βασιλεύς.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ, sc. δῶμα, vel οἴκημα, *regia domus, palatium regium.* בֵּית מֶלֶךְ, *domus regis.* Esther. II. 9.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ, sc. ῥῆμα, vel διάταγμα, *edictum regium.* דְּבַר מַלְכוּת, *verbum regni.* Esther. I. 19. Conf. 2 Macc. IV. 11.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΝ, sc. γαζοφυλάκιον, *ærarium regium.* Dan. II. 5. sec. Chis. ἀναληφθήσεται ὑμῶν τὰ ὑπάρχοντα εἰς τὸ βασιλικόν, quibus verbis nihil respondet in textu Chald. 1 Macc. XIII. 15. 2 Macc. III. 13. Cf. 3 Esdr. VIII. 20. ubi additur γαζοφυλάκιον. 3 Esdr. I. 7. βασιλικόν, sc. γαζοφυλάκιον, *ærarium regis,* ubi in textu Hebr. 2 Chron. XXXV. 7. est רְכוּשׁ הַמֶּלֶךְ, quod LXX interpretati sunt ὑπαρξις τοῦ βασιλέως. Conf. Valckenarium ad Herodot. II. c. 149.

ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ, *regius.* אוּלָם, *porticus.* Symm. 1 Reg. VII. 7. βασιλικὴν τοῦ θρόνου, ubi βασιλική substantive adhibetur, ut sit i. q. *basilica, ædificium amplum,* inprimis *porticus ampla.* — מֶלֶךְ, *rex.* Num. XX. 17. et XXI. 22. ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, via regia ibimus. 2 Sam. XIV. 26. Job. XVIII. 15. αἰτίᾳ βασιλικῇ, quæ voces Hebr. לְמֶלֶךְ respondent, et significant non *causa regali,* ut Montf. transtulit, sed *more regio,* sicut rex, cujus voluntati et imperio nemo resistere valet.

a Sermo enim ibi est de fatali necessitate moriendi. Vide supra s. v. αἰτία. — לִפְנֵי מֶלֶךְ, *coram rege.* Esther. II. 22. ἐν τῇ βασιλικῇ βιβλιοθήκῃ. — מַלְכָּא Chald. *rex.* Dan. VI. 7. — מַלְכוּת, *regnum.* Esther. VIII. 15. 3 Esdr. I. 7. ubi Syrus ܡܢ ܡܠܟܐ, *ex iis, quæ regi.* Ibid. VIII. 69. 1 Macc. XI. 34. ubi τὰ βασιλικὰ sunt *vectigalia regia.* Ibid.
b XV. 8. πᾶν ὀφείλημα βασιλικὸν, omne debitum regium, h. e. *omne quod regi solvi ac præstari debet.*

*ΒΑΣΙΛΙΚΩ'ΤΕΡΟΣ, *magis regius, augustior.* 4 Macc. XIV. 2.

ΒΑΣΙΛΙ'ΣΚΟΣ, *basiliscus, serpens regulus.* אֶפְעָה, *vipera.* Ies. LIX. 5. — פֶּתֶן, *aspis.* Ps. XC. 13. — צִפְעוֹנִי. Aqu. Jer. VIII. 17.

ΒΑΣΙ'ΛΙΣΣΑ, *regina.* גְּבִירָה, *au-*
c *gusta.* Jer. XXIX. 2. — מַלְכָּה. 1 Reg. X. 1. 4. 10. 13. 2 Par. IX. 1. — מַלְכָּתָא Chald. Dan. V. 10. — מֵלֶכֶת. Jer. XLIV. 17. 18. 19. — מַמְלָכָה, *regnum.* Jer. XLIX. 27. — שֶׁגֶל, *conjux regia.* Ps. XLIV. 11. Conf. Lex. N. T. s. h. v. ac Sturz. de Dial. Maced. p. 151.

ΒΑ'ΣΙΣ, *basis, fundamentum, pes, gressus, gradus, incessus.* אֶדֶן, *ba-*
d *sis.* Aqu. Theod. Job. XXXVIII. 6. LXX Ex. XXVI. 19. βάσεις ἀργυρᾶς, pedes argenteos. Ibid. v. 21. 25. 32. 37. Conf. Fesselii Advers. S. Lib. V. c. 1. p. 414. et Lex. N. T. s. h. v. Adde Sophocl. Philoct. v. 692. ubi Schol. βάσις interpretatur πόδα. — אֶרֶךְ, *longitudo.* Ez. XLI. 22. Num אֶרֶן legerunt? Non male. Certe *longitudinis* notio est
e ab h. l. aliena. Dathius per *angulos* transtulit. — גְּבוּל, *terminus.* Ez. XLIII. 20. Quo fundamento hæc interpretatio nitatur, me ignorare fateor. Idem valet quoque de voce proxime sequente. — גֻּלָּה, *orbis.* 2 Par. IV. 12. — יְסוֹד, *fundamentum.* Ex. XXIX. 12. Lev. IV. 7. 19. 25. V. 9. — כִּיּוֹד, *suggestus.* 2 Par. VI. 13. — כֵּן. Ex. XXX. 18. 28. XXXI. 8. Lev. f
VIII. 11. — מְכוֹנָה, *fulcimentum.* 2 Reg. XXV. 13. sec. Compl. Jer. LII. 14. Adde Aquil. 2 Reg. XVI. 17. μεχωνὼθ, βάσεις αὗται. A vero mihi hic aberrasse videtur Montf. in nota subjecta scribens: Videtur hæc miscuisse librarium, et fortasse μεχωνὼθ ex interpretatione Aquilæ expungendum est. Nullo modo g
Immo contrarium statuendum esse docent verba: βάσεις αὗται. Scilicet Aquila pro more suo retinuit vocem Hebr. μεχωνὼθ, cujus explicandæ causa librarius margini adscripserat βάσεις αὗται, h. e. vox hæc Hebræo-Græca *bases, fulcimenta* notat, unde postea facile in textum irrepere potuit. — *מָכוֹן, *fundamentum.* Symm. Ps. LXXXVIII. 15. — מַדְצֶפֶת, h
pavimentum. 2 Reg. XVI. 17. — קִיר, *paries.* Lev. I. 15. πρὸς τὴν βάσιν. Ita putarunt h. l. vertendum esse. Βάσις autem LXX h. l. est *solum* s. *pavimentum.* — רָמָה, *excelsum,* etiam *ara diis consecrata.* Ez. XVI. 38. Vel legerunt רָמַס, *calcare,* vel βάσις positum est pro *loco, ad quem pedibus vel gradibus* i
ascenditur, ut sit i. q. βῆμα, de quo vide Lex. N. T. Sap. XIII. 19. τὸ μηδὲ βάσει χρῆσθαι δυνάμενον, quod ne vel *pedibus* quidem uti, seu incedere potest. Significat hic βάσις *pedes,* ac sermo est de idolo, ad quod frustra preces pro felici itinere mittantur. Sir. XXVI. 20. Lex. Cyrilli MS. Brem. βάσις, θεμέλιος. Hesych. k
βάσις, στήριγμα, ἕδρα, στάσις, ῥυθμὸς, πορεία, βῆμα, ὁδός. Schol. Aristoph. ad Thesmoph. v. 937. εὐφυῆ στῆσαι βάσιν, ἀντὶ τοῦ εὐφυῶς καὶ καλῶς καὶ εὐρύθμως βαίνειν. Confer quoque

a Spanhemium ad Callimachum p. 56.

ΒΑΣΚΑΙ'ΝΩ, *fascino*, item *invideo*. Dicitur secundum Etymol. M. quasi τοῖς φάεσι καίνω, *oculis perimo*: invidendo nimirum et malignis oculis aspiciendo multum lædi alios, veterum superstitio credidit. Turneb. Adv. Lib. IX. c. 28. Vid. Martinii Lexic. Philol. in *fascinum*
b *et fascinare*. Sir. XIV. 6. ubi Βασκαίνειν ἑαυτὸν, *sibi invidere* quasi victum et vitam, est: sibi ipsi necessaria vitæ subtrahere. Ibid. XIV. 8. ὁ Βασκαίνων ὀφθαλμῷ, qui invidet oculo, seu: qui est oculo invido. Talis oculus Βασκαίνοντος ibid. v. 10. appellatur ὀφθαλμὸς πονηρὸς φθονερὸς ἐπ' ἄρτῳ. Conf. Βασκανίζω. Hesych. Βασκαίνει, λυπεῖ, φθονεῖ, μέμφεται. Conf.
c Lex. N. T. s. h. v.

ΒΑΣΚΑΝΙ'Α, *fascinatio, invidia, æmulatio*. Sap. IV. 12. 4 Macc. I. 26.

ΒΑΣΚΑΝΙ'ΖΩ, *invideo*. יָרַע, *malus sum*. Deut. XXVIII. 54. et 56. Βασκανιεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ, *invidiam* oculis suis *prodet*.

ΒΑ'ΣΚΑΝΟΣ, *invidus*, etiam *avarus, sordide parcus*. רַע עַיִן, *malus*
d *oculo*. Prov. XXIII. 6. ubi pro Βασκάνῳ alii habent πονηροφθαλμῷ, quod non tam Scholion, quam versio alius interpretis esse videtur. Ibid. XXVIII. 22. ubi pro Βάσκανος alii φθονερὸς habent. — Sir. XIV. 3. Βάσκανος est *avarus*, quasi ὁ Βασκαίνων ἑαυτὸν, ac i. q. in anteced. μικρολόγος. Ibid. XXXVII. 13. Etymol. M. Βάσκανος, ὁ κακίζων καὶ μεμφόμενος
e ἅπαντα, καὶ πειρώμενος εἰς ἀπέχθειαν ἄγειν, ὁ φθονερὸς καὶ Βλαβερός. Hesych. Βάσκανος, φθονερὸς, ἀχάριστος, h. e. qui nulla beneficia dat, nam ἀχαριστεῖν idem explicat per μὴ χαρίζεσθαι. Adde Alciphron. Lib. I. Ep. 15. δυομενὴς καὶ Βάσκανος ὁ τῶν γειτόνων ὀφθαλμός.

ΒΑ'ΣΤΑΓΜΑ, *onus, quod* sc. *portatur*, ac metaph. *omne quod alicui molestum est*. מַשָּׂא, idem. 1 Sam. XV. 33. ἔσῃ ἐπ' ἐμὲ εἰς Βάσταγμα, f *molestiam* mihi creabis. Eandem significationem habet quoque φορτίον et φορτίας, Neh. XIII. 15. 19. Jer. XVII. 24. 27. — סֵבֶל. Aqu. Symm. Ex. I. 11. Adde Eurip. Suppl. 767. Joseph. A. J. XIX. 9. 2. 14. p. 952.

ΒΑΣΤΑΓΜΟ'Σ, idem. סֵבֶל, idem. Symm. Psalm. LXXX. 7.

ΒΑΣΤΑ'ΖΩ, *fero, porto, bajulo,* g *attollo, extollo*. — הִצְמִיחַ*, *germinare facio*, Hiph. a צָמַח. 2 Sam. XXIII. 5. sec. cod. Alex. Sed ibi pro Βαστάσῃ scribendum est Βλαστάσῃ, vel potius Βλαστήσῃ. — יָטָה, *inclino*. Jud. XVI. 31. ubi cum κλίνειν et διασείειν permutatur in codd. Auctor versionis ἐβάσταξεν, quam ed. Rom. exhibet, permutavit sine dubio voces נָטָה et נָשָׂא. Si co- h lumnæ concutiuntur, etiam quodammodo *attolluntur* et *elevantur*. Scharfenbergius ad h. l. mavult legere ἐπάταξεν, aut ἐτάραξεν, quod proprius accedit ad lectionem Cod. Oxon. διέσεισεν. — נָשָׂא. Symm. Num. XIV. 9. (ubi pro Βαστάζοντες legendum Βαστάξουσι, ut habet margo cod. 130. Holm.) Deut. I. 31. Ps. LXXXVIII. 49. Prov. XIX. i 12. Adde eundem Ps. LIV. 13. ubi βαστάζειν est *tolerare, perferre*, i. q. vernaculum ertragen, *to endure*. LXX 2 Reg. XVIII. 14. — סִלְסֵל Pih. *extollo*. Symm. Prov. IV. 8. — עָמַס, *onero*. Aqu. Zach. XII. 3. Præterea legitur Ruth. II. 16. ubi βαστάζοντες βαστάσατε videtur esse glossema ex alio interpretamento, quod ex margine migravit in tex- k tum.

ΒΑ'ΤΟΣ, propr. *planta quæcunque sponte nascens*, a βαίνω, *sponte ascendo*, deinde speciatim *rubus, sentis*. Aristot. de Plant. Lib. I. c. 4. Bion. Id. Α', 21. בָּאֵשָׁה, *herba fœtida*. Job. XXXI. 40. Vid. Ol.

a Celsii Hierobot. T. II. p. 201. — סָנֵה, *rubus*. Ex. III. 2. 3. 4. Deut. XXXIII. 16. Confer Suiceri Thes. Eccl. T. II. p. 672. Hasæi Diss. Philol. p. 280. seq. ac Ol. Celsii Hierobot. T. II. p. 58.

ΒΑ΄ΤΟΣ, *batus, genus mensuræ liquidorum.* בַּת, idem. Al. Ies. V. 10. *βάτον*. Theodoretus in Opp. T. I. ed. Hal. p. 466. ita de hoc vo-
b cabulo disputat: *ὁ δὲ βάτος μέτρον ἐστὶν τῶν Παλαιστίνων, ἐχδομήκοντα καὶ τέσσαρας χόας χωροῦν, ὡς Ἰώσηπος ἔφησεν.* Sed aliter Josephus A. J. VIII. 2. fin. Conf. quoque Schol. apud Montf. in Hexapl. 1 Reg. V. 11.

*ΒΑΤΟ΄Ω. Vide supra s. v. *ἀβατόω*.

ΒΑ΄ΤΡΑΧΟΣ, *rana.* עָל, *acervus.* Symm. Hos. XII. 12. ubi non ali-
c ter legerunt, sed alia imagine usi sunt ad *multitudinis* notionem exprimendam. — עֲפַרְדֵּעַ, *rana.* Exod. VIII. 2. 3. 4. etc. Ps. LXXVII. 50. CIV. 29.

ΒΑΦΗ΄, *immersio, tinctura, color.* Sir. XXXI. 30. *ἐν βαφῇ*, in tinctura, h. e. si sæpius ignitum mergatur in aqua.

*ΒΑΧΕΙ΄. In Hexaplis Mich. I.
d 10. verba *ἐν βαχσὶ* laudantur tanquam versio LXX Intt., pro quibus alii libri minus recte *ἐν ἀκσὶμ, ἐν βαχσὶμ*, et *ἐν Βακσὶν* exhibent. Montf. hæc verba non satis accurate ad תִּבְכּוּ retulit. Sine dubio auctor hujus versionis antecedens בָּכוּ literis Græcis exprimere voluit.

ΒΔΕ΄ΛΛΑ, *sanguisuga, hirudo.* עֲלוּקָה, idem. Prov. XXX. 15.
e Hesychius: *βδίλλα, εἶδος σκώληκος.* Vide quoque Suidam s. h. v. Nomen habet a *βδάλλω, τὸ ἀμέλγω* (A mutatum in E, ut in Attico λεὼς pro λαός. Vide Bocharti Hieroz. P. II. p. 797.), unde vox *sanguisuga*, quia hirudo sanguinem e corpore sugit. Conf. Outhovium in Bibl. Brem. Cl. III. p. 634.

ΒΔΕ΄ΛΛΙΟΝ, *gummi genus aut pretiosum*, seu *succus arboris cujus-*
f *dam nigræ, quæ nascitur in Arabia, ac idem nomen habet.* Colligitur in variis regionibus, sed Indicum maxime et Bactrianum excellit, teste Plinio H. N. XII. 9. Conf. Bonfrer. Comment. ad Pentat. p. 122. seq. בְּדֹלַח. Inc. Gen. II. 12. Aqu. Symm. Theod. Num. XI. 7. Cf. Bocharti Hieroz. P. II. Lib. V. c. 5. p. 674. Drusium ad Gen.
g II. 12. Beckmannum de Origg. l. l. p. 293. Martin. Lex. Philol. et inprimis Serapium Arab. Lib. Aggregat. cap. 249.

ΒΔΕ΄ΛΥΓΜΑ, *abominatio, res abominanda, idolum abominandum.* אֱלֹהִים, *Deus, dii, idola.* 1 Reg. XI. 5. *ἐπορεύθη Σολομὼν ὀπίσω βδελύγματος Σιδωνίων*, colebat Salomon Astarten, idolum abominandum Si-
h doniorum. Vide et v. 33. — אֱלִילִים plur. *idola, res nihili.* Ies. II. 8. 20. — גִּלּוּלִים plur. *dii stercorei.* Theod. Jer. L. 2. Expressit notionem vocis גֵּלֶל, quod *stercus* notat. LXX 1 Sam. XV. 2. 1 Reg. XXI. 26. Ez. XXX. 13. — חַמָּנִים plur. *subdiales statuæ.* Ies. XVII. 8. — מִזְמָתָה, *scelus gravissimum*, sc. idololatria. Jer. XI. 15. —
i מִקְצוֹת pro מִן קְצוֹת, *ab extremitatibus.* 2 Reg. XVII. 31. ubi sine dubio legerunt שְׁקוּצוֹת. — נִדָּה*, *elongatio.* Esdr. IX. 11. sec. Compl. *ἐν βδελύγμασιν.* Scilicet נִדָּה *fœditatem* et *impuritatem* notat, ac h. l. permutatur cum תּוֹעֵבָה. — קְדֵשָׁה*, *meretrix*, Veneris cultui consecrata. Inc. Hos. IV. 14. ubi *βδέλυγμα eam quæ abominanda facit*, specia-
k tim *scortum, meretricem* notat. — שִׁקּוּץ, *res abominanda*, spec. *peccatum*, et *idolorum cultus.* Deut. XXIX. 17. *Ἴδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν, καὶ τὰ εἴδωλα αὐτῶν*, videbatis

a res abominandas eorum et idola eorum. 2 Par. XV. 8. Jer. XIII. 27. *ἐν τοῖς ἀγροῖς ἑώρακα τὰ βδελύγματα σου*, in agris vidi res abominandas tuas. Dan. IX. 27. *βδέλυγμα τῶν ἐρημώσεων*, abominatio desolationum, h. e. vastatio ac destructio *horrenda*. Vide et Dan. XI. 31. ubi *βδελύγματα ἠφανισμένων*, abominationes desolatorum, et Dan. XII.
b 11. ubi *τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως* occurrit, et conf. 1 Macc. I. 51. ac Lex. N. T. s. h. v. — שֶׁקֶץ, *idem*. Lev. VII. 11. XI. 10. 12. 13. Ies. LXVI. 17. — שֶׁרֶץ, *reptile*. Lev. V. 2. Legerunt שֶׁקֶץ, *abominanda* s. *detestanda animalia*, aut transtulerunt ita propterea, quia pleraque reptilia abominationi esse solent. — תָּעַב, inf. Pihel. *abominari, abomi-*
c *nabile facere*. Deut. VII. 26. — תּוֹעֵבָה, *abominatio*. Theod. Jer. VIII. 12. LXX Exod. VIII. 26. *τὰ βδελύγματα τῶν Αἰγυπτίων*, idola Ægyptiorum. Vide et 2 Reg. XXIII. 13. et conf. Sap. XII. 23. Levit. XVIII. 27. *πάντα γὰρ τὰ βδελύγματα ταῦτα ἐποίησαν*, omnes enim res abominandas hasce fecerunt. Vide et Ez. XXXIII. 26. 3 Esdr.
d VII. 13. Hebr. טֻמְאָה Esdr. VI. 21. ubi notat *impuritatem, quæ idolorum cultu contrahitur*. Sap. XII. 23. *βδελύγματα*. Vulgat. bene: *per hæc quæ coluerunt*, nempe animalia. Conf. v. 24. Sir. XV. 13. *πᾶν βδέλυγμα ἐμίσησεν ὁ κύριος*, quod Syrus bene vertit ﻝﻼ ﺻﻌﺐ, *omne malum* s. *peccatum*, cum quo et consentit Arabs. Cf. ib. XVII. 20. X.
e 13. *abominanda peccata*. 1 Maccab. I. 57. ubi videndus Michaëlis. Ib. VI. 7. *effigies Jovis* ita dicitur. Lex. Cyrilli MS. Brem. *βδέλυγμα, πρᾶξις παρὰ τὸν προσήκοντα λόγον πραττομένη. καὶ πᾶν εἴδωλον, καὶ πᾶν ἐκτύπωμα ἀνθρώπου οὕτω ἐκαλεῖτο παρὰ Ἰουδαίοις.*

ΒΔΕΛΥΓΜΟ῞Σ, idem. פּוּקָה, *ti-*
tubatio. 1 Sam. XXV. 31. *οὐκ ἔσται σοι τοῦτο βδελυγμός*. Scilicet פּוּקָה metonymice quoque notat *id, quo*
f *quis ad vacillandum impellitur, offendiculum*, ac metaphorice *id quod aliquem inquietat ac offendit*. Vulgatus, qui habet: *non erit tibi hoc in singultum*, λυγμὸς legisse videtur, quod vide infra. — שִׁקּוּץ, *abominatio*. Nah. III. 6.

ΒΔΕΛΥΚΤΟ῞Σ, *abominabilis*. תּוֹעֵבָה, *abominabile, res abomina-*
bilis. Prov. XVII. 15. *ἀκάθαρτος καὶ*
g *βδελυκτὸς παρὰ θεῷ*, impurus et abominabilis coram Deo. Sirac. XLI. 8. 2 Macc. I. 27. Hesych. *βδελυκτὸς, μισητὸς, ἐξουδενημένος, καὶ βδελυρός.*

ΒΔΕΛΤΡΙ῾ΑΝ ᾽ΕΠΙΤΗΔΕΥ῎Ω, *abominationi studeo*. תִּתְעִיב, Hiph. *abominabile facio*. Symm. Ps. LII. 2. *βδελυρίαν ἐπετήδευσαν*, abominabiles facti sunt. LXX *ἐβδελύχθησαν*. Est
h *βδελυρία impuritas proterva, illiberalis petulantia*. Vide Theophr. Char. XI. 1.

*ΒΔΕΛΤΡΟ῞Σ, *abominabilis, scelestus*, i. q. *βδελυκτός*. Legitur Sir. XLI. 5. sec. Alex. ubi alii *βδελυκτός*. Timæus Lex. Plat. *βδελυρὸς, αἰσχροποιός*. Lucian. T. II. p. 178. Ed. Reitz. *βδελυρώτατος ἁπάντων*. Vide supra s. *βδελυκτός*.

ΒΔΕΛΤ῾ΣΣΩ, pr. *facio, ut aliquid*
i *fœteat, fœtidum reddo*, a *βδέω*. Gloss. Vet. *visso, pedo*, deinde *efficio, ut aliquis rem vel personam aversetur, et abominetur, quacunque alia de causa*, v. c. *ob improbitatem*: unde

ΒΔΕΛΤ῾ΣΣΟΜΑΙ, proprie notat *me averto a fœtente* (V. Schol. ad Aristoph. Plut. v. 700. coll. 702.), vel omnino *abominor, aversor, exe-*
cror, odio habeo, etiam *abominabilem*
k *reddo*. נֶעַל, *fastidio*. Lev. XXVI. 11. — *גָּרַשׁ, *expello, repudio*. Lev. XXI. 14. *ἐβδελυγμένην* sec. cod. Alex. ubi reliqui libri *ἐκβεβλημένην* habent. — הִבְאִישׁ, Hiph. *fœtidum*

a *reddo.* Exod. V. 21. ἐβδελύξατε τὴν ὀσμὴν ἡμῶν, fecistis odorem nostrum fœdum aç tetrum, h. e. invisos nos reddidistis. — נָגַע *tango, lædo.* Gen. XXVI. 29. καθότι ἡμεῖς οὐκ ἐβδελυξάμεθα, quemadmodum nos quoque te non *offendimus.* — לֹא נָגַע *non tango.* Inc. Lev. XI. 8. — נִדָּה, Pih. *separo.* Ies. LXVI. 5. μισοῦσιν ὑμᾶς καὶ βδελυσσομένους, odio b habentibus vos et abominantibus. Scil. quod abominor, hoc longe a me removere soleo. Præterea subst. נִדָּה *fœditatem, impuritatem* notat. — עָצַב Pih. *dolorem affero, dolore afficio.* Ps. LV. 5. τοὺς λόγους μου ἐβδελύσσοντο, coll. Arab. عصب, *probrosis dictis lacessivit.* — קוּץ *tædet.* Theod. Ies. VII. 16. LXX Ex. I. 13. ἐβδελύσσοντο οἱ Αἰγύπτιοι ἀπὸ τῶν c υἱῶν Ἰσραὴλ, abominationi erant Ægyptii filiis Israël: ubi Schol. ἐβδέλυττο. Potest quoque reddi: *abhorrebant Ægyptii a filiis Israël.* Ita in Romana editione Latina versio habet. Lev. XX. 23. — שָׁאַט, *sperno.* Theod. Ez. XVI. 56. — שִׁקּוּץ, *res abominanda.* Hos. IX. 12. — שָׁקַץ, Pih. Lev. XI. 11. 13. ταῦτα βδελύξεσθε ἀπὸ τῶν πετεινῶν, d hæc volucria abominationi vobis erunt. Ibid. v. 43. et XX. 25. — תָּאַב, Pih. Amos VI. 8. — תָּעַב; תִּתְעִיב; נִתְעַב, Pih. Hiph. et Niph. Deut. VII. 26. 1. Reg. XXI. 26. ἐβδελύχθη σφόδρα, valde abominabilem se reddebat. Job. IX. 31. ἐβδελύξατο δέ με ἡ στολή μου, *abominabilem me reddidit* stola mea. Job. XV. 16. ὅστι δὲ ἐβδελυγμένος καὶ ἀκάθαρτος e ἀνὴρ, est vero abominabilis et impurus vir. Vide et Ies. XIV. 19. Mich. III. 9. οἱ βδελυσσόμενοι κρίμα. Hesych. βδελυσσόμενοι, μισοῦντες. — תֹּעֵבָה, *abominatio.* Lev. XVIII. 30. Prov. VIII. 7. XXVIII. 9. Sirac. XI. 2. notat *contemnere, despicere,* ubi Vulgatus per *spernere* transtulit, quem etiam Arabs secutus est. Ib. XX. 7. βδελυχθήσεται, abominabilis erit tum Deo tum hominibus. f Clemens Alex. Pæd. Lib. II. c. 6. βδελύττεται τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, se ipsum *abominabilem reddit.* 1 Macc. I. 51. narratur, regem Antiochum per literas jussisse Judæos βδελύξαι (h. e. *polluere, inquinare*) τὰς ψυχὰς ἑαυτῶν ἐν παντὶ ἀκαθάρτῳ, quod in seq. explicatur per βεβηλῶσαι αὐτούς. Vulg. *et coinquinari.* Vide quoque Syrum. Hesych. βδελυσσόμενοι, μισοῦντες. g Idem: ἐβδελύχθην, ἐμίσησα, προσέσχολα. Suidas: ἐβδελύχθησαν (Ps. XIII. 1. LII. 1.), ἀπεμίσησαν.

BEBAIOΣ, *firmus.* נָבוֹן part. Niph. a כּוּן, *firmus.* Symm. Gen. XLI. 32. 1 Sam. XXIII. 23. Sap. VII. 23. βέβαιον, ἀσφαλές. Hesych. βέβαιον, ἀσάλευτον, ἀσφαλὲς, ἀμετάβλητον.

BEBAIOTHΣ, *firmitas.* אֱמוּנָה, h *veritas.* Symm. Psalm. XXXV. 6. Aqu. Ps. CXLII. 1. — קשׁט, *veritas.* Aqu. Psalm. LIX. 6. Inepte ita vertit. Ex usu l. Arab. קשׁט est *obstinatio, rigiditas,* a ⟨ⲕⲱϣⲧ, *riguit, rigidus fuit.* Conf. Coran. Sur. LXXII. 14. et 15. Fortasse intellexit *rigidum hostem.* Adde Aristid. Orat. I. 395. 15.

BEBAIOΩ, *firmo, confirmo, stabilio.* הֵקִים, Hiph. a יָצַב. Ps. XL. i 13. ἐβεβαίωσάς με ἐνώπιόν σου εἰς τὸν αἰῶνα, confirmasti me coram te in *sæcula.* — קוּם, Pih. a קוּם, *erigo.* Ps. CXVIII. 28.

BEBAIΩΣ, *indubitanter, firmiter, tuto, certo.* לָצֶמִיתֻת, *ad excisionem,* h. e. *in perpetuum.* Lev. XXV. 30. — *תִּכּוֹן, *firma erit.* Symm. Ps. LXXXVIII. 22.

BEBAIΩΣIΣ, *confirmatio,* etiam *firma spes, certa animi persuasio.* צְמִיתֻת, *excisio.* Lev. XXV. 23. ἡ

[a] γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν, terra non vendatur ad confirmationem, (i. q. βεβαίως, *firmiter, absolute, prorsus*, coll. v. 30.) h. e. ut firmum sit ementi in æternum, exponente Ainsworthio. Mallem tamen equidem reponere βιβήλωσιν, ut legitur in Ald. Sap. VI. 19. προσοχὴ δὲ νόμων, βεβαίωσις ἀφθαρσίας, h. e. observatio

[b] præceptorum divinorum animum certa spe felicitatis æternæ replet.

ΒΕΒΗΛΟΣ, *profanus, impurus.* *הַלַּיְלָה, *hac nocte.* Aqu. sec. Coislin. Ruth. I. 12. βέβηλος. Lege βεβηλωμένη, ut expresserit חֻלָּלָה. — חֹל Aqu. Ez. XLVIII. 15. Lev. X. 10. διαστεῖλαι ἀνὰ μέσον τῶν ἁγίων καὶ τῶν βεβήλων, ut discernatis sacra a profanis. 1 Sam. XXI. 4. (ἄρτοι βέβηλοι. Vulg. *panes laici*, h. e. qui-

[c] bus laici s. homines quilibet vesci possunt.) 5. Ezech. XXII. 26. XLIV. 23. — *חָלִילָה, *absit, avertat Deus.* Aqu. 1 Sam. XX. 2. Sed an hæc versio vere Aquilæ sit tribuenda, admodum dubitarem. — חָלָל Ex. XXI. 25. — טָמֵא, *impurus.* Symm. Jos. XXII. 19. — שִׁקּוּץ, *abominatio.* Ez. IV. 14. 2 Maccab. V. 16. ταῖς βεβήλοις χερσὶ

[d] Hesych. βέβηλα, τὰ μὴ ἱερὰ καὶ ἄθυτα. Idem: βέβηλος, ἀνίερος, ἀμύητος. Conf. Suiceri Thes. Eccl. T. I. p. 678.

ΒΕΒΗΛΟΩ, *profano, polluo, violo.* חָחִיל, Hiph. a חוּל, *dolore afficio.* Ps. IX. 26. Legerunt cum Syro חֲלוּ, a rad. חָלַל. Vulg. *inquinatæ.* — חָלַל, *profanus.* Lev. XXI. 7. γυναῖκα πόρνην καὶ βεβηλωμένην, fœminam, quæ scortata et profanata, h.

[e] e. violata est. Huc revocandum est præeunte Cat. Niceph. pag. 1101. Scholion, quod Montf. e Cod. Reg. protulit ad XX. 18. Ἄλλος· ἀκάθαρτον, λεπρῶσαν, ἢ ἐν ἀλιμοῤῥοίᾳ, ἢ ὄψιτῆ. Vide ad h. l. Scharfenbergium. Vide et v. 14. ac conf. Judith. IX. 2. Sir. XLII. 14. et Fesselii Adverss. SS. Lib. II. c. 18. p. 146. — חָלַל, Pih. et semel in Hiph. הֵחֵל, quod proprie denotat

[f] *incipio.* Lev. XVIII. 21. οὐ βεβηλώσεις τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον, non profanabis nomen sanctum. Vide et Lev. XIX. 8. XXII. 15. Lev. XIX. 29. οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σου, ἐκπορνεῦσαι αὐτὴν, non profanabis filiam tuam scortatione. Lev. XXI. 9. de filia sacerdotis: ἐὰν βεβηλωθῇ τοῦ ἐκπορνεῦσαι, si profanetur scortatione, coll. Num. XXV. 1. Legerunt וַיָּחֶל

[g] Ps. LIV. 23. ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, *violarunt* fœdus ejus. Thren. II. 2. ἐβεβήλωσεν βασιλείαν καὶ ἄρχοντα αὐτῆς, profanavit regnum et principem ejus. Olympiodorus apud Ghialerium in Caten. p. 72. exponit ἀκαθάρτους ἀπέδειξεν. Adde Aqu. Ies. LIV. 5. — *טְמֵא Pih. *immundum reddo.* Ez. XLIII. 7. 8. 1 Macc. IV. 38. ubi Syrus: *destructum* red-

[h] didit. Hesych. ἐβεβήλωσεν, ἐμίανεν, ἐμόλυνεν, ἀκάθαρτον ἐποίησεν. Idem ad Ps. IX. 23. βεβηλοῦνται, μιαίνονται, ἁμαρτάνουσι.

ΒΕΒΗΛΩΣΙΣ, *profanatio.* חָלַל infin. Pih. Lev. XXI. 4. — *צְמִיתֻת, *excisio.* Lev. XXV. 11. sec. Ald. et Lips. Paul. Vide supra s. v. βεβαίωσις. Legitur quoque Judith. IV. 3. et 1 Maccab. I. 51. ubi βεβήλωσις

[i] est *profanum*, i. q. ἀκάθαρτον.

ΒΕΔΕΚ. Ipsa vox Hebr. בֶּדֶק *fissura, rima*, sec. Bielium, *instauratio, restauratio.* 2 Reg. XII. 6. 12. In Lex. Cyrilli MS. Brem. Βιδὲκ (sic enim procul dubio legendum pro Βιδὶκ, quod est in MS.) exponitur γαζοφυλακεῖον ναοῦ. In Glossis autem in Lib. 4 Reg. τὸ βιδὲκ (sic enim scribendum pro βιδὶκ, vel, ut

[k] in Cod. Barocc. pariter vitiose scribitur, μιδὶκ) redditur τὸ δεῖ, *necessarium.* Aliter vero Theodoretus: Βιδὲκ καλεῖται τῶν ἐφθαρμένων ξύλων ἢ λίθων ἡ διεφθαρμένη. ἡ δὲ τῶν παραλειπο-

a μένων βίβλος ἀντὶ τοῦ σωθῆναι βεδὲκ ἐπισκευάσαι τὸν οἶκον κυρίου λέγει. Sic et in Libr. Nomin. Ebr. Bedec, *instauratio*. Vide Drusium in Fragm. p. 275.

BEEΛΦΕΓΩ'Ρ. Hebr. בַּעַל פְּעוֹר. Num. XXV. 3. 5. Moabitarum et Midianitarum numen. Theodoretus in Psalm. CV. et Apollinarius in Catena Gr. censent, *Baal* proprium b esse idoli nomen, eumque non alium esse, quam Κρόνον, *Saturnum*, *Phegor* autem nomen loci esse, in quo simulacrum illum staret; idoli tamen nomen esse *Phogor* idem vult Theodoretus Quæst. 45. in Num. quod magis placet, etsi et loco, in quo coleretur idolum, nomen sit inditum. Cf. Num. XXIII. 28. et Jos. XIII. 20. Ex quo et c colligit Bonfrerius ad Num. XXV. 3. *Baal* vel *Beel* non esse proprium hic nomen, sed appellativum, quod variis idolorum nominibus honoris causa præponi solet. Cæterum inter plerosque Intt. convenit, esse *idoli pudendi*, a fœminis inprimis culti, nomen, et hunc Deum eundem fuisse cum *Priapo* (a פָּעַר, *aperire, nudare*, q. d. cui pudendum d membrum esset immane ac fœde distentum propalam), quæ fuit jam Hieronymi sententia Lib. I. adv. Jovinianum. Vide quoque Etymol. M. s. h. v. Seldenum de Diis Syris Synt. I. cap. 5. p. 158. seq. et Bibl. Brem. Cl. V. p. 388. seq.

BEZE'K. Hebr. בָּזָק, *fulgur, corruscatio*. Ez. I. 14. ὡς εἶδος τοῦ βεζὲκ, h. e. juxta Gloss. MS. in Ez. ὡς e εἶδος ἀστραπῶν. Schol. ad eundem locum: τὸ βεζὲκ ἀστραπὴν σημαίνει. Inde et apud Hesychium: Βεζὲκ, ἀστραπή τις. Ἰεζικιήλ.

*BE'Θ. בֵּת, *nomen mensuræ*. 1 Reg. V. 11. χιλιάδας βὲθ (pro quo in Vat. legitur βαθ) ἐλαίου κεκομμένου. Videtur autem βὲθ idem significare, quod Cάος, ut colligo e scholio in Cod. Regio apud Montf. l. l. Adde Theodoretum T. I. p. 466. f ac supra s. v. Cάος.

BEΛΙΑ'Α. Ipsa vox Hebraica בְּלִיַּעַל, *nequam*. Theodot. Jud. XIX. 22.

BEΛΟΘΗ'ΚΗ, *pharetra, sagittarum theca*. יֶתֶר, *nervus, chorda*. Inc. Ps. X. 2. — תֵּלִי, *pharetra*. Inc. Gen. XXVII. 3. Vide quoque Schol. Hom. Il. A', 45.

BE'ΛΟΣ, *jaculum, sagitta, telum*. g חֵץ, idem. Deut. XXXII. 42. μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, inebriabo sagittas meas sanguine. 2 Sam. XXII. 15. ἀπέστειλε βέλη καὶ ἐσκόρπισεν αὐτούς, misit *fulmina* et dissipavit illos. Vide et Ps. XVII. 16. CXLIII. 7. Eodem sensu in epigrammate apud Laërtium Procem. p. 4. Θρῆϊκα χρυσολύρην τῇδ' Ὀρφέα Μοῦσαι ἔθαψαν, h Ὃν κτάνεν ὑψιμέδων Ζεὺς ψολόεντι βέλει. Vide et Herodot. Lib. IV. c. 79. et Pollucem Lib. IX. cap. 5. sect. 41. Job. XXXIX. 22. ubi vid. notæ L. Bos. — חֲנִית. Ps. LXXVI. 17. — גֶּשֶׁק, *armatura*. Job. XXXIX. 21. — שֵׁבֶט, *virga, telum*. 2 Sam. XVIII. 14. — שֶׁלַח, *missile*. Joël. II. 8. — שָׁלַף, *extraho, stringo*. Job. XX. 25. ubi sine dubio שָׁלַח legerunt. Sir. XIX. 11. βέλος πεπη- i γὸς ἐν μηρῷ σαρκὸς, sagitta infixa femori carnis. Qui sagitta vulneratus est in femore (cujus caro est tenera, ideoque valde sensilis), illico sagittam evellit, nec quiescit, donec eam excutiat. Hesych. βέλος, μάχαιρα, τραῦμα, ἀκίς. καὶ πᾶν τὸ βαλλόμενον καὶ τὴν ἀλγηδόνα βέλος λέγει.

*BEΛΟΣΤΑΣΙ'Α, sec. Grotium *balista, contabulatio, cui imponebatur* k *catapulta*. Vitruv. X. 20. 1 Macc. VI. 20. sec. cod. Alex. Sed sine dubio ibi βελοστάσις legendum est, ut reliqui libri habent.

BEΛΟ'ΣΤΑΣΙΣ, *locus ad tela constitutus, statio ballistarum, machina bellica, unde tela ex arcu mittuntur,*

secundum nonnullos *balista, aries.* דֵּיק, *propugnaculum.* Ezech. XVII. a
17. XXI. 22. — טִפְסָר, *imperator, dux.* Jer. LI. 27. Non intellexisse videntur hoc vocabulum peregrinum. — כַּר, in plur. כָּרִים. Ez. IV. 2. Forte a ⌒, *scala ex funibus confecta.* — סֹלְלָה, *agger, aggesta moles terræ,* ac vi etymologiæ *omnis locus, ubi aliquid coacervatur.* Inc. b
Ex. XXVI. 6. Vide infra s. v. *δόρυ,* et 1 Macc. VI. 20. 51. ubi Vulgatus *βελοστάσεις* vertit *balistas.* Syrus per *turrim,* Josephus per *χώματα, aggeres,* explicat. Cf. Lipsii Poliorc. Lib. III. Dial. II. p. 121. seq. et Michaëlis Anim. ad 1 Macc. VI. 20.

ΒΕΛΤΙΌΝ, ΒΈΛΤΙΟΝ, *melior, melius.* טוֹב. *bonus,* et sequente מ *melior.* Inc. Jud. IX. 2. Aqu. c
Theod. LXX Jud. XVIII. 19. LXX Gen. XXIX. 19. Num. XIV. 3. Jer. XXII. 15. — יָפֶה, *pulcher.* Job. XLII. 14. — יָשָׁר, *rectus.* Jer. XXVI. 14. — *נָעַם, *jucundus sum.* Inc. Ez. XXXII. 19. ubi LXX *χρείττων* habent.

ΒΈΛΤΙΟ'Ν 'ΕΣΤΙ, *melius est.* יָטַב. Jer. XXXVIII. 20. XL. 9.

ΒΈΛΤΙΟΝ ΠΟΙΕ'Ω, *melius facio.* d
הֵיטִיב, Hiph. Jer. XXVI. 13. XXXV. 15.

ΒΕΛΤΙ'ΩΝ ΦΑΙ'ΝΟΜΑΙ, *melior appareo.* נָעַם, *amœnus sum.* Prov. XXIV. 25.

ΒΈΛΤΙΣΤΟΣ, *optimus.* מֵיטָב, *bonum.* Gen. XLVII. 6. 11. Ex. XXII. 5.

ΒΕΛΦΕΓΩ'Ρ, *Belphegor.* בַּעַל פְּעוֹר, *idolum Moabitarum.* Num. e
XXV. 3. 5. Deut. IV. 3. Ps. CV. 28. Vide supra *Βεελφεγώρ.*

ΒΕΡΣΕΚΑΘΑ'Ν. Vox corrupta ex Hebr. בָּאַרְנֻן, *in capsa.* 1 Sam. VI. 8. Al. ibi pro *ἐν δίφρῳ βερσικαθὰν* habent *ἐν δίφρῳ βερσιχθὰν,* al. *ἐν δίφρῳ βουργαζάξ.* In cod. Alex. autem legitur *ἐν δίφρῳ Ἀργόζ.* Conf. v. 11. 15. ubi pro אַרְנֻן apud LXX legitur *δίφα ἐργὰζ,* vel juxta Cod. Alex. *δίφα Ἀργόζ,* vel juxta al. *δίφα* f
ἐργάβ. Unde Lex. Cyrilli MS. Brem. *Θίφα ἐργὰβ, λαρνάκιον.* Confer Theodoretum ad 1 Sam. l. c.

*ΒΗ'ΛΟΝ, *templum Belis.* Dan. XIV. 21. sec. Chis. Conf. Huschke Analecta Critt. p. 223.

ΒΗ'ΜΑ, *gradus, passus, gressus, vestigium,* it. *suggestus.* — מִגְדָּל, *turris.* Neh. VIII. 6. *ἐπὶ βήματος ξυλίνου,* in suggestu ligneo. Significat g
hic *βῆμα locum, ad quem per gradus ascenditur.* Confer supra s. v. *βάσις,* ac 3 Esdr. IX. 42. Sirac. XLV. 11. 2 Maccab. XIII. 26. Hesychius: *βῆμα, πλείονα μὲν σημαίνει, κυρίως δὲ οὕτως καὶ λογεῖον, ὥσπερ ἐν ἐκκλησίᾳ καὶ δικαστηρίῳ.* — מִרְמַס כָּף, *calcatio plantæ.* Deut. II. 5. *οὐδὲ βῆμα ποδὸς,* ne minimam quidem partem. Vide Lex. N. T. s. h. v. — פְּעָמִים, h
plur. Ies. XXVI. 6. *ταπεινῶν βήματα, gressibus* tenuium. — פֶּשַׁע, *gressus, passus.* Aqu. Symm. 1 Sam. XX. 3. — צַעַד, idem. Aqu. Symm. 2 Reg. VI. 13. Sir. XIX. 26. *βῆμα ἀνδρώπου,* gressus hominis, seu potius *incessus, ingressus.* Lex. Cyrilli MS. Brem. *Βῆμα, βάδισμα.*

ΒΗΡΥ'ΛΛΙΟΝ, *beryllus,* gemma viridis, sed cum pallore. Conf. Plin. i
XXVII. 5. Solinum c. 55. Isidorum Lib. XVI. Origin. c. 7. et Franc. Rueum Lib. II. c. 8. שֹׁהַם, *onyx,* vel *sardonyx.* Ex. XXVIII. 20. XXXIX. 11. Conf. Braun. de Vest. Sacerd. Hebr. Lib. II. c. 18. §. 193.

ΒΗ'ΡΤΑΛΟΣ, idem pro eodem. Al. Ex. XXVIII. 20. Adde Tob. III. 17.

ΒΙ'Α, *vis, violentia, id quod vi exigitur, exactio.* אָפֶס, *defectus, nihil, nullus.* Ies. LII. 4. *εἰς Ἀσσυρίους βίᾳ ἤχθησαν.* Sensum expresserunt.

a Commode enim אֶפֶס h. l. reddi potest *impune*. — גָּזֵל, *rapina*. Aqu. Psalm. LXI. 11. — יֶזַע, *sudor*. Ez. XLIV. 18. βίᾳ (Itala: *vehementer*.), *vi* vel *violenter*, h. e. interprete Hieronymo, *non nimis arcte et constricte*. Arab. وزع est *cohibere, coërcere*. Fortasse vocem derivarunt a זוּעַ *movere se, commoveri*, aut, ut Montf. in Lex. Hebr. s. h. v. suspicatus b est, βίᾳ positum est pro βίζᾳ, ita ut vocem Hebr. Græcis literis expresserint. Quæ opinio etiam arrisit Semlero in Ep. Crit. ad h. l. — יֵרֵשׁ Pih. *possideo, occupo*, etiam *pauperem reddo, bona eripio, spolio*, petita significatione a רוּשׁ. Inc. Jud. XIV. 15. ἐκ βίας, quæ verba ex nonnullorum sententia ita reddenda sunt: ita ut vim nobis in- c feratis, eripiendo sc. nobis facultates nostras, seu emungendo nos bonis nostris. Sed ἐκ βίας ex usu l. Gr. potius significat *coacte*, non autem, *ut vim inferas*, quod si voluisset interpres, sine dubio βίᾳ scripsisset aut εἰς βίαν. Igitur videtur reddenda ei esse vox ἐκβιάσαι, quam alius incertus interpres hic habet. — כְּבֵדֻת, *gravitas*. Exod. XIV. 25. μετὰ βίας, d admodum *difficulter*. — סְאוֹן, *conflictatio*. Symm. Ies. IX. 4. Vox Hebr. *omnem armaturam bellicam* notat, a סָאַן, *pugnavit, bellum gessit*. Ergo βία h. l. notare videtur *instrumenta, quibus aliis vis infertur*. — עַד, *sæculum*. Hab. III. 5. διεθρύβη τὰ ὄρη βίᾳ. Num עֹז legerunt et acceperunt poëtice pro בְּעֹז s. מֵעֹז? aut potius cum Resch עַר, quod *ini-* e *micum, hostem* notat? — פֶּחָה, *præfectus, dux*. Neh. V. 15. τὰς βίας πρώτας, ἃς πρὸ ἐμοῦ ἐβάρυναν ἐπ' αὐτοὺς, *exactiones* priores, quibus ante me gravarunt illos. Ibid. v. 18. ἄρτον τῆς βίας οὐκ ἐζήτησα, panem *exactionis* non quæsivi. — לֶחֶם פֶּחָה *panis præfecti*. Neh. V. 14. βίαν αὐτῶν οὐκ ἔφαγον, aliquid, quod vi ab illis exactum esset, non comedimus. Num fortasse ibi legendum est βίον? f Alii habent ἄρτον τῆς ἡγεμονίας. — פֶּרֶךְ, *asperitas*. Exod. I. 13. 14. — *צֹעֶה, *festinans*. Ies. LXII. 1. βίᾳ. Sed sine dubio scribendum est βαίνει, ut quoque habet *Arabs*. Vitringæ in Comment. ad h. l. non videtur ambigendum, quin scripserit interpres: βοᾷ μετὰ ἰσχύος, ut est apud Cyrillum, vel βοᾷ βίᾳ μετὰ ἰσχύος, ut ex affinitate enunciationis g utriusque vocis altera exciderit, adeoque confuderit vocem צָעָה cum צוּח vel שׁוּע, βοᾷν, *clamare*. — רֹב, *multitudo*. Ies. LXIII. 1. ἐν βίᾳ. Vide ad h. l. Grabii Diss. de Vitiis etc. p. 39. — *תֹּקֶף, *fortitudo*. Dan. XI. 17. βίᾳ sec. Chis. quod Theod. ἐν ἰσχύϊ transtulit. Præterea legitur apud Symm. Job. XXXV. 9. ubi ante βραχίονος pleonastice additur: nihil enim ei re- h spondet in textu Hebraico. Fortasse simpliciter διὰ βίαν scripsit, et βραχίονος e vers. Alex. huc irrepsit. Sap. VII. 20. πνευμάτων βίας, spirituum *facultates*, s. *vires*, i. q. δυνάμεις in sequentibus. Hesych. βία, δύναμις, ἰσχὺς, ἀνάγκη.

ΒΙ'Α ΦΕ'ΡΟΜΑΙ, *vi impellor*. שָׁאוֹן נִשְׁאָה, *tumultuatione tumultuor*. Ies. XVII. 13.

ΒΙΑ'ΖΩ, ομαι, *vim facio, violo*, i *cogo, vi persuasionum delineo, adigo, irrumpo*. *בַּלְהוֹת, *terrores*. Symm. Job. XXIV. 17. βιασθεὶς θανάτῳ, *morte violenta abreptus*. Sunt hæc verba alius interpretis, qui libere vertit. Conf. supra s. v. ἀνύπαρκτος. Potest tamen βιασθεὶς etiam referri ad formulam יָכִיר בַּלְהוֹת, *agnoverit terrores*. — גָּזַל, *rapio, vi eripio*. Aqu. Ps. LXVIII. 5. ἐβιασάμην, *vi eripui*, ubi LXX ἥρπασα habent.

a חָזַק — Hiph. *prehendo.* Deut. XXII. 25. *βιασάμενος κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς,* vim faciens concumbat cum illa. — חָרַס, *perrumpo.* Ex. XIX. 24. *μὴ βιαζέσθωσαν ἀναβῆναι πρὸς τὸν θεόν,* non *vi perrumpant* (sc. septum), ut ascendant ad Deum; s. in montem sacrum. — חָתַם, Hithp. *me corroboro, firmiter contineo.* Symm. 1 Sam. XIII. 12. *βιασθείς.*

b — כָּבַשׁ, *subigo,* spec. mulierem, sensu venereo. Esth. VII. 8. *ὥστε καὶ τὴν γυναῖκα βιάζῃ ἐν τῇ οἰκίᾳ μου,* ita ne etiam *vim inferat* uxori in domo mea. Sic Diodorus Siculus Lib. I. c. 78. de Ægyptiis: *Τοῦ μὲν γὰρ βιασαμένου γυναῖκα ἐλευθέραν προστάξαι ἀποκόπτεσθαι τὰ αἰδοῖα.* — סָגַן, *confligo.* Symm. Ies. IX. 5. *πᾶσα βία ἐβιάσθη ἐν σεισμῷ,* omnis vis

c *violata est* in concussione. Ita reddit Drusius in Fragm. p. 395. Mihi autem *βιάζεσθαι* h. l. notare videtur *violenter adhiberi.* Vulg. *omnis violenta prædatio.* — עָצַר, *detineo.* Jud. XIII. 15. *βιασώμεθά δή σε,* te, quæso, hic aliquamdiu *detineri* a nobis *patiaris:* ubi in codd. cum *κατέχειν* et *παραβιάζεσθαι* permutatur. Ibid. v. 16. — עָצַר, *insisto.* Gen.

d XXXIII. 12. *ἐβιάσατο αὐτὸν καὶ ἔλαβε,* cogebat illum (*multis* sc. *verbis ac persuasionibus,* vel vi quadam et pondere argumentorum), ut acciperet. Vide quoque Jud. XIX. 7. — פָּרַץ, idem. 2 Reg. V. 23. *ἐβιάσατο αὐτὸν,* invitabat eum, aut: *cogebat, verbis* sc. *et vi persuasionum,* ubi cum *καταβιάζεσθαι* in codd. permutatur. Sic quoque legitur

e apud Eurip. Alcest. v. 1116. Ælian. V. H. III. 17. ubi vid. Perizonius. Pollux Onom. IV. 3. sect. 25. ubi *βιάσασθαι* inter verba, quæ rhetorum dicendi vim exprimunt, refertur, et cum *σφοδρύνασθαι, ἰσχύσαι, δυνηθῆναι πεῖσαι* conjungitur. Eodem modo accipitur quoque *ἀναγκάζειν.* Conf. Lex. N. T. sub utraque voce. — תָּפַשׂ, *prehendo.* Deut. XXII. 28. Sir. IV. 29. *μὴ βιάζου ῥοῦν ποταμοῦ,* f ne *violenter opprimas* cursum fluminis, h. e. ne frustra agas. Ibid. XXXI. 24. *εἰ ἐβιάσθης ἐν ἐδέσμασιν,* si fueris ad cibos coactus. 2 Macc. XIV. 41. *τὴν αὐλαίαν θύρας βιαζομένων,* cum in portam atrii *irrumperent.* Conf. Lex. N. T. s. h. v.

BΙΑΙΟΣ, *violentus.* אָנוּשׁ, *ægerrimus, desperatus.* Aqu. Theod. Jer. XXX. 15. Theod. et LXX Job. XXXIV. 6. ubi de *sagitta venenata* g dicitur, *quæ vulnus lethale aut certe ægre curabile infert.* Michaëlis in Suppl. p. 1621. opinatur, LXX h. l. אָנַשׁ per *ἀντίφρασιν* accepisse, solitum Græco interpreti sed parum probabile artificium. — גִּבֹּר־צַיִד, *potens venatione.* Inc. Gen. X. 9. Scharfenb. in Anim. ad h. l. videtur *βίαιος* h. l. Symmachi interpretatio esse, referenda illa tamen ad גִּבּוֹר v. 8. *Βίαιος* h. l. *tyrannum* et גִּבּוֹר ex Arabismo *prædonem, homi-* h *cidam* notat. Vide Michaëlis ad Lowth. de Sacra Poësi Hebr. p. 78. — *מוֹטָה, *jugum.* Ies. LVIII. 6. ubi bene sensum expresserunt. Jugo enim vis infertur. — נְפִילִים, *gigantes.* Symm. Gen. VI. 4. *βίαιοι, violenti,* seu: *tyranni.* — עֹז, *validus.* Ex. XIV. 21. — עֹז, *robur, vehementia, impetus.* Ies. XI. 15. *πνεύματι βιαίῳ,* vento *vehementi.* — עַל. LXX sec. cod. Norimb. Jer. XXX. 12. — עָרִיץ, *arctus,* etiam *hos-* i *tilis,* et ex adjuncto *violentus.* Ies. LIX. 19. *ποταμὸς βίαιος,* fluvius *irruens.* Theod. *ἀντιμαχόμενος.* — קָדִים, *oriens.* Symm. Ps. XLVII. 8. *ἐν πνεύματι βιαίῳ.* Præterea legitur Ies. LVIII. 6. (ubi nihil est in Hebr. textu) ac Symm. Ps. LIV. 11. ubi tamen pro *βίαιον,* nisi omissum est *τὸ,* legere mallem *βίαν.* Vide ad h. l. Opuscula Critica p. 207.

a Sap. XIII. 2. βίαιον ὕδωρ. Ib. XIX. 7. κλύδωνος βιαίου.

*ΒΙΑΙΟ'ΤΕΡΟΣ, *violentior*. 4 Macc. II. 15. βιαιοτέρων παθῶν. Ibid. VII. 10. βασάνων βιαιότερος, *cruciatibus violentior*, dicitur, *qui se cruciatibus summis nec vinci nec cogi passus est*. Vide s. εὐτονώτερος.

ΒΙΑΙ'ΩΣ, *violenter*. *זָרִים, *alieni*. Jer. XVIII. 14. Derivarunt falso b a זָרַם, quod *inundare* notat, aut, ut aliis placuit, legerunt זֵדִים. Aquæ magnificæ et superbæ sunt ὕδωρ βίαιον, *aqua vehemens*. Vide Κεραυνόω et Ὕδωρ.

ΒΙΒΑ'ΖΟΜΑΙ, *admissario admoveor*: de coitu quadrupedum dicitur. רָבַע, *concumbo*. Lev. XVIII. 23. XX. 16.

ΒΙ'ΒΛΙΝΟΣ, *chartaceus, papyra-* c *ceus*. גֹּמֶא, *juncus*. Ies. XVIII. 1. ἐπιστολαὶ βίβλιναι pro Hebr. כְּלֵי גֹמֶא, per quæ intelleguntur *naves papyraceæ*, ut Plinius loquitur Lib. VI. 21. quarum et Diodorus Sic. meminit. LXX igitur *epistolas biblinas* vertentes, exprimere voluerunt usum earum, quod nimirum epistolis deferendis adhibitæ fuerint, ut commodissime cum hodierno ita d dicto packet-boot, *packet-boat*, naviculæ illæ comparari possint.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑ'ΦΟΣ, *librorum scriptor*. רָץ, *cursor, tabellio*. Esth. III. 13. ubi tamen alii pro βιβλιογράφων rectius habent βιβλιοφόρων, aut βιβλιαφόρων, ut legitur apud Diod. Sic. II. 26.

ΒΙΒΛΙΟΘΗ'ΚΗ, *bibliotheca, libraria*. בֵּית סִפְרַיָּא, Chald. *domus* e *librorum*. Esdr. VI. 1.—דִּבְרֵי יָמִים, *verba dierum* (i. e. rerum gestarum singulis diebus succincta narratio), *diarium*. Esth. II. 22. Vide et 2 Macc. II. 13. Occurrit præterea hæc vox apud Pollucem, Phrynich. Thom. M. et Athenæum Deipn. V. p. 203. E.

ΒΙΒΛΙ'ΟΝ, *liber, libellus, epistola*. *גְּבַל, *Ghebal*, nomen proprium. Ez. XXVII. 9. οἱ πρεσβύτεροι βιβλίων, f ubi vel legendum γιβλίων, vel ipsi legerunt בְּבֶל pro גְּבַל, sed prius rectius videtur Cappello in Notis Critt. ad h. l. — *גֹּמֶא, *juncus*. Aqu. Ies. XVIII. 2. — *מְגִלָּה, *volumen*. LXX sec. Hex. Jerem. XXXVI. 14. — מִדְרָשׁ, *commentarius*. 2 Par. XIII. 22. — מִסְפָּר, *enumeratio*. 1 Par. XXVII. 24. — סֹפֵר, *legis peritus*. Esdr. VII. 10. τῷ γραμματεῖ βιβλίου. — סֵפֶר, *liber*. g Deut. XXIV. 1. βιβλίον ἀποστασίου, libellus repudii. 2 Sam. XI. 14. ἔγραψε Δαβὶδ βιβλίον πρὸς Ἰωὰβ, scribebat David *epistolam* ad Joabum. 2 Reg. XIX. 14. ἔλαβεν τὰ βιβλία, accepit *literas*. Ibid. XX. 20. ubi pro βιβλία Inc. ἐπιστολὰς, Vulgat. *literas* habet. Hesych. βιβλία, βυβλία, ἐπιστολαί. Suidas: βιβλίον, ἡ ἐπιστολή. Psalm. CXXXVIII. 15. ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γραφήσονται, in librum tuum omnes scribentur. h Theodoreto ad h. l. et ex eo Suidæ βιβλίον θεοῦ exponitur ἡ γνῶσις αὐτοῦ καὶ ἡ ἄλκητος (ex emendatione Küsteri pro ἄλκητος) μνήμη. Baruch. I. 14. *epistola*. 1 Macc. I. 46. βιβλία, *edicta*. Ibid. XII. 9. τὰ βιβλία τὰ ἅγια, biblia sancta, sacræ literæ.

ΒΙΒΛΙΟΦΟ'ΡΟΣ, *libellio, tabellarius*. רָץ, *cursor*. Esth. VIII. 10. et III. 13. e var. lect. Adde Diodor. Sic. Lib. II. c. 26. ubi βιβλιαφόρος scribitur. Adde eundem Lib. XI. i c. 21. et 28.

ΒΙΒΛΙΟΦΥΛΑ'ΚΙΟΝ, *repositorium librorum*, vel *chartarum, bibliotheca, chartophylacium*, speciatim *locus, ubi literæ publicæ asservantur, tabularium*, i. q. apud nos Archiv, *archive*. 3 Esdr. VI. 21. ubi Judæi rogant Darium regem, ut mandatum Cyri de variis privilegiis Judæorum quæratur ἐν τοῖς βασιλικοῖς βιβλιοφυλακίοις τοῦ Κύρου.

a Chald. בֵּית גְּנָזָיָא, *domus thesauri* (i. e. locus, ubi, quæ erant in pretio, recondebantur, non solum aurum, argentum etc., sed et scripta publica, annales, etc., quorum receptaculum erat in domo ærarii regii). Esdr. V. 17. coll. 3 Esdr. VI. 23. ubi Esdr. VI. 1. in Chald. sunt בֵּית סִפְרַיָא דִי גְנָזָיָא, i. e. Βίβλοφυλάκιον ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ.

b ΒΙ΄ΒΛΟΣ, i. q. Βιβλίον, *liber*, it. *recensio, catalogus*. גְּבָל, nomen proprium urbis vel regionis in Phœnicia, Gebal, unde גִּבְלִי, *Giblæus*. Ex. XXVII. 9. Vide supra s. v. Βιβλίον. — סֵפֶר. Gen. V. 1. αὕτη ἡ βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων, hic est catalogus posterorum Adami. Vide et Gen. II. 4. et conf. Lex. N. T. s. h. v. Exod. XXXII. 31. ἐξάλειψόν

c με ἐκ τοῦ βίβλου σου, dele me ex libro tuo, h. e. perde me. Ps. LXVIII. 33. ἐξαλειφθήτωσαν ἐκ βίβλου ζώντων, deleantur ex libro viventium. — *סְפַר, Chald. Esdr. IV. 15. VI. 18. Dan. VII. 10. Sirac. XXIV. 25. βίβλος διαθήκης θεοῦ. 2 Macc. VIII. 23. τὴν ἱερὰν βίβλον, scripturam sacram.

ΒΙΒΡΩ΄ΣΚΩ. Vide Βρώσκω.

d ΒΙ΄ΚΟΣ, *urna, urceus*. בַּקְבּוּק, *lagena*. Jer. XIX. 1. 10. Hesych. Βίκος, στάμνος ὥτα ἔχων.

ΒΙ΄ΟΣ, *vita, victus, facultates*. דֶּרֶךְ, *via*. Prov. XXXI. 3. ubi Vulg. *divitias*. Aqu. Symm. Theod. χρήματα. Scil. דֶּרֶךְ habet quandoque notionem *vitæ et sortis*. Jaegerus ad h. l. referre βίον mavult ad חַיִל, ut duæ versiones coaluerint.

e — הוֹן, *substantia, opes, facultates*. Symm. Prov. VIII. 18. ubi βίος *omnia* notat, *quæ sunt ad vitam sustentandam necessaria*. — הוֹן בַּיִת, *substantia domus*. Cant. VIII. 7. ἐὰν δῷ ἀνὴρ πάντα τὸν βίον αὐτοῦ, etiamsi det aliquis omnes facultates suas. Conf. 2 Macc. XIV. 25. et Lex. N. T. s. h. v. — יוֹם plur. יָמִים, *dies*. Job. VII. 6. 16. VIII. 9. Prov. III. 2. 16. — יְמֵי חַיִּים, f *dies vitæ*. Prov. XXXI. 12. πάντα τὸν βίον, pro κατὰ π. τ. β., per omnem vitam. — לֶחֶם, *panis, cibus, ac omnia, quæ sunt ad vitam sustentandam necessaria*. Prov. XXXI. 14. Conf. Hesiodi Ἔργ. v. 230. ubi βίος de *proventibus terræ* dicitur. Æl. V. H. I. 31. III. 29. ac vide Perizon. ad eundem XIV. 33. — נְכָסִין Chald. plur. *opes*. Esdr. VII. 25. — צָבָא, *militia*. Job. XIV. 14. συντελέσεται g ἡμέρας τοῦ βίου αὐτοῦ. Scil. צָבָא *omne tempus determinatum et ordinatum* notat. Conf. Glassii Philol. S. p. 1192. In aliis quoque Jobi locis, v. c. VII. 1., *vita hominis* cum *militia* comparatur. — שָׁנוֹת, plur. a שָׁנָה, *anni*, it. *vitæ tempus*. Prov. V. 9. Sap. X. 8. Sodomitæ impietatis documentum reliquisse dicuntur τῷ βίῳ, vita sua, aut, ut Bretschneiderus transferre mavult: h *viventibus*, ut βίος (ad imitat. Hebr. חַי, quod et *vitam* et *viventem* notat) dicatur pro βιοῦντες, *viventes, homines*. Sic quoque sumitur ib. XIV. 21. ἐγένετο τῷ βίῳ εἰς ἐνέδρας, hominibus extitit causa peccandi, sc. alliciendo eos ad idololatriam. Similiter usurpat h. v. Dionys. Hal. T. VI. p. 1124. ed. Reisk. ὁ καθ' ἡμᾶς βίος, nostra *ætas*. Vide Casaub. ad Athen. XV. 5. p. 654. l. 35. Reitz. ad Lucian. Icaromenipp. p. 397. Vol. VII. Bi- i pont. Sic quoque *vita* Latinorum. Vide Burmann. ad Phædr. L. I. Prolog. 4. Sir. XIX. 8. βίους ἀλλοτρίους, aliorum vivendi rationem. Hesychius: Βίος, ζωή, περιουσία.

*ΒΙ΄ΟΣ ΑΝΘΡΩ΄ΠΟΥ. לְאֱנוֹשׁ, *homini per omnem vitam suam*. Job. VII. 1. Vulgat. *militia est vita hominis super terram*.

a ΠΟΛΥ΄Σ ΒΙ΄ΟΣ, *multa vita*, h. e. *longævitas*. אֹרֶךְ יָמִים, *longitudo dierum*. Job. XII. 12.

ΒΙ΄ΟΣ ΤΟΥ΄ ΧΡΟ΄ΝΟΥ, *vita temporis*. יָמִים, *dies*. Job. X. 20. ubi alii et fortasse rectius χρόνος τοῦ βίου habent.

ΒΙΟ΄ΤΕΥΣΙΣ, *victus*. Est a βιοτεύειν, quod Hesychio exponitur τὸ ἐρείζειν τὰ πρὸς τὸν βίον, *quærere quæ* b *ad vitam pertinent*, et distinguitur a βιοῦν, τὸ ἐξάγειν τὸ ζῆν, *vitam producere*. Deinde autem est i. q. βίος, *vita*. Sic legitur apud Inc. (Aqu. sec. Eusebium) Ies. XXIX. 1. ubi Hebr. חָנָה respondet, quod non solum *castra metari*, sed ex usu l. Chald. in universum *commorari, habitare* notat, ut adeo Inc. suo βιοτεύσεως sensum loci bene expres- c serit. Est autem βιότευσις h. l. *habitaculum*.

ΒΙΟΤΕΥ΄Ω, *vitam dego, vitam ago, vivo*. Prol. Sir. ἐν νόμῳ βιοτεύειν, legi convenienter vivere. Hesych. βιοτεύειν, τὸ ζῆν. Θουκυδίδης. Confer Thucyd. I. 130. ubi ἐν τῷ καθεστῶτι τρόπῳ βιοτεύειν notat *consuetis ac patriis institutis convenienter vivere*.

ΒΙΟ΄ΤΗΣ, *vitæ institutum ac ratio*, d *vita*, sec. Bielium etiam *victus, alimentum, facultates*. אִוֶּלֶת, *stultitia*. Prov. V. 23. ἐκ πλήθους βιότητος ἐξεφύφη. Jaegerus ad h. l. cum Schultensio ad Prov. XIV. 24. τῷ אִוֶּלֶת *opulentiæ* notionem vindicavit. Sed quia non probari potest, βιότης *victum et facultates* notare, quæ βίοτος dicuntur, judico, vel loco βιότητος reponendum esse ἠλιβιότητος, vel le- e gisse אֵוֵלָדוֹ a אוֹלַד a יָלַד, *procreavit*. Semlerus legere mavult βιαιότητος, licet *Itala vitæ* habeat. Fortasse quoque βιότης sensu malo accipiendum erit, ut sit *prava ac perversa vivendi ratio*.

ΒΙΟ΄Ω, *vivo*. חָיָה, idem. Prov. VII. 3. βιώσας, h. e. vel: *diu vives*, vel: *felix eris*. Sap. XII. 23. βιώσαντας, *vitam agentes*. Sir. XL. 31. ζωὴν ἐκατοντήσεως μὴ βιώσῃς. f

ΠΟΛΥ΄Ν ΧΡΟ΄ΝΟΝ ΒΙΟ΄Ω, *multum temporis vivo*. הִרְבָּה יָמִים, *multiplico dies*. Job. XXIX. 18.

ΒΙ΄ΩΣΙΣ, *vitæ institutio, ipsa vivendi actio, vitæ ratio*. הִתְהַלֵּךְ, Hithp. *ambulo, vitam instituo*. Symm. Psalm. XXXVIII. 6. Prol. Sirac. διὰ τῆς ἐννόμου βιώσεως, per legalem vitam, vel vitam legi consentaneam.

*ΒΛΑΒΕΡΟ΄Σ, *noxius, damnosus*. g Prov. X. 26. βλαβερὸν, ubi ei nihil respondet in textu Hebr.

ΒΛΑ΄ΒΗ, *noxa, damnum*. Sap. XI. 20. Hesych. βλάζη, λύμη, φθορά.

ΒΛΑ΄ΠΤΩ, *noceo, lædo, damnum infero*. *פָּעַל, *operor*. Hebræus sec. Schol. ed. Rom. Job. VII. 20. Non male quoad sensum. Nam פָּעַל in utramque partem adhibetur. Tob. XII. 2. οὐ βλάπτομαι, *non me lædunt* h *arbitrabor*. Sap. X. 8. ἐβλάβησαν, nocuerunt sibi. Vulg. *lapsi sunt*. 2 Macc. XII. 22. βλάπτεσθαι, *lædi*.

ΒΛΑΣΤΑ΄ΝΩ, *germino, produco*. גָּמַל, *maturo, ad maturitatem perduco*. Num. XVII. 8. ἐβλάστησε κάρυα, producebat nuces. Hesych. ἐβλάστησε, ἐξέφυ. Confer Jac. V. 18. — דָּשָׁא; הִדְשִׁיא, Kal et Hiph. *herbidesco*. Gen. I. 11. βλαστησάτω ἡ γῆ βοτάνην χόρτου, producat terra herbam graminis. Joël. II. 22. — i הֶצְיִץ, Hiph. a צִיץ, *floreo*. Ies. XXVII. 6. Sirac. XXXIX. 16. — *יָצָא, *exeo, provenio*. Symm. Job. XXXI. 40. Vocem Hebr. quoque de flore ac germine emicante dici satis notum est. — פָּרָה, *fructum edo*. Ies. XLV. 8. Adde Inc. Gen. XL. 10. — פָּרַח, *floreo*. Aqu. et sed. Vita' Cant. VII. 12. LXX Num. XVII. 8. — צָמַח et הִצְמִיחַ, Kal et Hiph. *pullulo, produco*. Theod.

a Jes. XLII. 9. ubi Βλαστάνω fieri, oriri notat. LXX Jud. XVI. 23. ἤρξατο ἡ δύναμις τῆς ἰσχύος αὐτοῦ βλαστάνειν, ubi βλαστάνειν est crescere, et cum αὐξάνειν in codd. permutatur. Vulg. habet rendisci. 2 Sam. XXIII. 5. οὐ μὴ βλαστήσει ὁ παράνομος, non felix erit impius. Cohel. II. 6.

ΒΛΑΣΤΗΣΑΙ ΠΟΙΕΩ, *germinare facio*. הֶצְמִיחַ, idem. Jerem. b XXXIII. 15.

ΒΛΑΣΤΗΜΑ, *germen, surculus, stirps*. דֶּשֶׁא, *herba tenera*. Aqu. Gen. I. 11. — *נוֹף, *clima, regio*. Aqu. Psalm. XLVII. 3. Videtur retulisse ad rad. נוּב in notione *progerminandi*. Raschio tamen in Comment. נִיף significat *ramum* seu *frondem arboris*. — צֶמַח, *germen*. Symm. Ps. LXIV. 11. et Jer. XXIII. 5. Al. c Zach. III. 8. Symm. ibid. VI. 12. — צִיץ, *flos*. Symm. Jer. XLVIII. 9.

ΒΛΑΣΤΟΣ, idem. טֶרֶף, *præda*. Genes. XLIX. 9. *ix* βλαστοῦ ἀνέβης, *ex surculo succrevisti*, h. e. *a parvis initiis magnus factus es*. Inepte quidem ita verterunt, respexerunt tamen notionem, quam Schultensius in Comm. ad Prov. XXXI. 15. huic voci e l. Arab. vindicavit, ut d significet *teneras illas et recentes extremitates, in quibus vis crescendi se exserit*. Chaldæis quoque frequens est hæc vox pro *fronde*, unde et Hesychius habet ταφφί, βλαστός. Cæterum fuerunt, qui Gen. I. 1. pro βλαστοῦ legendum censerent βιαστοῦ. Quæ conjectura mihi certe non placet. — נֵצֶר, *flos*. Gen. XL. 10. — *נֵצֶר, *surculus*. Symm. et Theod. e Jes. XI. 1. ubi vid. Montf. Acceperunt vocem Hebr. in sensu latissimo, coll. Arab. نَضَرَ, *læte viruit*, et نَظَرَ, *germina sua ostendit, reviruit*. Adde Theod. Ies. XIV. 19. — עָנָף, *ramus*. Ez. XVII. 8. 23. — עֲנָפָה, *frons. ramosa*. Ez. XIX. 10. — פֶּרַח, *germen*. Num. XVII. 8. 1 Reg. VII. 25. — פִּרְחָה, *pubertas, ætas florida*. Job. XXX. 12. ubi loco βλαστοῦ fortasse legendum βλαστοί, h. e. pullulans et germinans f soboles. Cappello βλαστοῦ accepisse videntur pro *rebus prosperis* ac *florente rerum statu*, hoc sensu: ubi viderunt rerum mearum statum prosperum ac fortunatum inclinari atque in deterius verti, surrexerunt in me. — צֶמַח, *germen*. Jerem. XXXIII. 15.

ΒΛΑΣΦΗΜΕΩ, *blasphemo, convicior, maledico*. *בָּרַךְ, *benedico*, g etiam *maledico*. Hebr. Job. II. 5. — נָרַף, Pih. *conviciis proscindo*. 2 Reg. XIX. 6. 22. Symm. Psalm. XLIII. 17. — הוֹכִיחַ, Hiph. a יָכַח, *arguo, increpo*. 2 Reg. XIX. 4. — חָרַף, *probris affício*. Theod. Prov. XIV. 31. Οἱ λοιποὶ Ies. XXXVII. 23. — *לָעַג, *subsanno*. Ed. Vta Hos. VII. 16. — מִנְאָץ pro מְנֹאָץ part. Hithp. a נָאַץ, *contemptim irrito*. h Ies. LII. 5. — קָלַל, Pihel, *maledico*. Incert. Lev. XXIV. 11. 12.

*ΒΛΑΣΦΗΜΕΙΝ ΠΟΙΕΩ, *blasphemare* seu *maledicere facio*. נָאַץ, Pih. Symm. 2 Sam. XII. 13. ubi βλ. est *impie agere*, et ita efficere, ut alii contemtim sentiant et loquantur de vera religione Judaica.

ΒΛΑΣΦΗΜΙΑ, *blasphemia, convicium, maledictio*, etiam *factum impium*. גִּדּוּפִים, plur. *convicia*. Οἱ i λοιποὶ Ies. XLIII. 28. Aqu. Symm. Ez. V. 15. — נְאָצָה, *irritatio contumeliosa*. Ez. XXXV. 12. — שְׁגָגָה, Chald. *error*, item: *blasphemia, convicium*. Dan. III. 30. 1 Macc. II. 6. βλασφημίας, *facta impia*, speciatim idololatriam, ut e serie orationis apparet. Vulgat. *mala*. Solent He-

a brœi vocabula dicendi ad actum transferre. Confer Suiceri Thes. Eccles. Tom. I. pag. 701.

ΒΛΑΣΦΗΜΟΣ, *blasphemus, conviciator*, etiam *execrabilis, infamis, impius.* מְבָרֵךְ אָוֶן, *benedicens idolo*, h. e. *idololatra.* Ies. LXVI. 3. Sap. I. 6. *impius*, coll. II. 11. et Kuinoel. Obss. ad N. T. e Libb. Apocr. p. 159. Sir. III. 18. ὡς βλάσφημος ὁ b ἐγκαταλιπὼν πατέρα, quam exsecrabilis ac infamis est, qui derelinquit patrem. Vulg. *quam malæ famæ est.* In altero membro appellatur κατηραμένος. Confer Prov. XIX. 26. et vide ad h. l. Grotium. Lexic. Vet. Gr. Lat. *βλασφημία, infamia.*

ΒΛΕΠΩ, *video, respicio.* דֶּרֶךְ, *via.* Ez. XL. 24. πύλη βλέπουσα πρὸς νότον, porta respiciens ad austrum, porta c australis. Ibid. v. 32. ubi tamen βλέπουσα eodem jure ad הַפְּנִימִי, *interius*, referri potest, ut a פָּנָה deduxerint. Cæterum cogitandum est, verba *videndi* apud Hebr. haud raro ad *viam* ac *iter* transferri.—הָבִיט Hiph. a נָבַט. Gen. XIX. 17. μὴ βλέψῃ εἰς τὰ ὀπίσω, ne *revertaris.* Prov. IV. 25. — חָזָה et Chald. חֲזָה. 1 Par. XXIX. 29. Ezech. XIII. 6. d Dan. V. 25. — *יָכֹל לִרְאוֹת, *possum videre.* 1 Sam. IV. 15. — נֶגֶד, *coram, e regione.* Ezech. XL. 23. — *נָדַח, *impello.* Ies. VIII. 22. ὥστε μὴ βλέπειν. Cappello legisse videntur מְנֹרְאָה, sed fortasse sensum tantum expresserunt. — נִשְׁקָף Niph. Num. XXI. 20. τὸ βλέπον πρὸς πρόσωπον τῆς ἐρήμου, quod *spectat* versus solitudinem. — פָּנָה, *respicio.* 2 Par. e IV. 4. Ez. VIII. 3. IX. 2. et alibi sæpius. — פָּנִים, *facies.* Ez. XL. 6. 21. XLII. 15. XLIII. 4. — פָּקֵחַ, *apertus*, sc. *oculis*, i. e. *videns.* Ex. IV. 11. XXIII. 8. — רָאָה. Gen. XLV. 12. 1 Reg. VIII. 8. ubi cum ἐμβλέπειν in codd. permutatur. 1 Par. XXIX. 29. ubi βλέπειν, uti voces Hebraicæ, quæ proprie *videre* significant, notionem *vaticinandi* habet. Hagg. II. 4. Sir. XXV. 10. ὁ βλέ- f πων ἐπὶ πτώσει ἐχθρῶν, ubi βλέπειν seq. ἐπὶ ad imitationem Hebraici, רָאָה seq. ב vel ל est *cum gaudio ac desiderio videre.* Ibid. XL. 32. mendicans, vel quicunque victum ab aliis petit, dicitur ἀνὴρ βλέπων (sc. *cum desiderio accipiendi*) εἰς τράπεζαν ἀλλοτρίαν. Βλέπειν τίς τινα etiam apud optimos Græcos *sperare* notat, ut docuit Lobeck ad Sophocl. Ajac. p. g 282.

ΒΛΕΦΑΡΟΝ, *palpebra, pellis tegens oculos*, παρὰ τὸ αἴρεσθαι ἐν τῷ βλέπειν, secundum Etymol. M. עַפְעַפַּיִם, dualis, idem. Job. XVI. 16. Psalm. X. 5. Prov. IV. 25.

ΒΛΗΜΑ, *velum.* פָּרֹכֶת, idem. Inc. Exod. XXX. 6. ubi βλήματος Scharfenbergio Ann. I. p. 75. ortum esse videtur e scriptura depra- h vata vocis καλύμματος. Sed, ut Kreyssigius me docuit, βλῆμα *stragulum* significat apud Antipatr. Sid. Ep. 82. (in Brunckii Analectis II. p. 28.) in verbis, καὶ κώπας βλῆμα χαμαιλεχίους.

ΒΟΑΩ, *clamo, voco*, ac in universum *sonum edo.* *אָחַן. Vide infra s. v. — הָגָה, *rugio.* Ies. XXXI. 4. βοήσῃ ὁ λέων. — הֵרִיעַ Hiph. a רוּעַ, *clango.* Jos. VI. 10. 2 i Par. XIII. 15. Ies. XV. 4. — זָעַק, *clamo.* Jud. VI. 34. 35. 1 Sam. VII. 8. 9. 2 Sam. XIX. 8. ubi apud Inc. loco ἐζήσεν legendum videtur βοᾷν aut βοᾶσθαι, quemadmodum in seq. ante πρὸς τὸν βασιλέα excidisse videtur particula ἤ. Ies. XV. 5. ἡ καρδία τῆς Μοαζίτιδος βοᾷ ἐν αὐτῇ, h. e. Moabitæ dolent vicem suam. Hos. VII. 14. οὐκ ἐζήσαν πρός με αἱ καρδίαι αὐτῶν, non ex animo me *invocant.* Hab. II. 11. λίθος ἐκ τοίχου

a βοήσεται, lapis ex muro clamat. — זְעָקָה, *clamor*. Ies. XV. 5. ubi pro βοᾷ sine dubio reponendum est βοᾳ ob seq. — *אוּ: יָחַד, *pariter: aut.* Ies. XXVII. 4. 5. βοήσεται, conjunctim legentes יחדאו a חָדָא, *confugit*. Cæterum aut βοηθήσεται scripserunt, aut βοήσεται vertendum erit: *auxilium feretur*. Vide infra s. v. עָזַר. — יָצָא, *exeo.* 1 Sam. XI.

b 7. ἐζόησαν ὡς ἀνὴρ εἷς; ubi pro ἐζόησαν legendum est fortasse ἐζησαν, nisi statuere malis, ipsos legisse וַיִּצְחָקוּ pro וַיֵּצְאוּ. Conf. quoque Bocharti Hieroz. P. I. p. 335. ed. Rosenm. — כָּנָה Pih. *cognomino*. Ies. XLIV. 5. οὗτος βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακὼβ, alius se Jacobitam profitebitur; ubi βοᾶσθαι, ut nostrum gerufen werden, *to give one a surname*, aperte cog-

c *nominari* notat. — נָהַם, *fremo*. Ies. V. 30. Hinc apparet, etiam in proxime antecedente commate loco ἐπιλήψεται καὶ βοήσεται mutato ordine scribendum esse, βοήσεται καὶ ἐπιλήψεται ὡς θηρίον, ut βοήσεται non ad יֹאחֵן, sed ad יְהוּדִים referendum sit. — נָהַק, *rudo*. Job. XXX. 7. — נָשָׂא, *tollo*, ita nempe, ut suppleatur, קוֹל, *tollo vocem*, h. e. *clamo*.

d Gen. XXIX. 11. Job. II. 12. — *עָזַר, *auxilium fero*. 1 Par. V. 20. ἐζόησαν sec. Compl. Lege ἐζοήθησαν. Vide supra s. v. יָחַד: אוּ. — *עָתַר, *supplex oro, deprecor*. Theod. Ez. XXXV. 15. ubi βοᾷν *enixe et supplicem orare* notat. Confer Lex. N. T. s. h. v. — פָּצַח, *fragorem edo, frango*. Ies. XIV. 7. πᾶσα ἡ γῆ βοᾷ μετ' εὐφροσύνης, omnis terra quasi

e fragorem edit cantu. Ibid. XLIV. 23. βοήσατε εὐφροσύνην. Arab. فصح est *eloqui, disserere*. — צָהַל, *jubilo*. Ies. LIV. 1. — צָוַח, *vociferor*. Ies. XLII. 12. — צָנַח, *desilio*. Jos. XV. 18. Vulg. *suspiravit*. Permutavit invicem צָנַח et צָוַח. — *צָעָה, *gradior*. Ies. LXIII. 1. sec. Cyrillum βοᾷ βίᾳ μετὰ ἰσχύος, ubi illud μετὰ ad marginem adscriptum irrepsit in textum. Cæterum confuderunt f cum צָעָה vel שׁוּעַ, *clamare*. — צָעַק, *clamo*. Exod. XIV. 15. τί βοᾷς πρός με; quid clamas ad me? Thren. II. 18. ἐβόησε καρδία αὐτῶν πρὸς κύριον, *preces fecerunt* ad Deum. 1 Sam. VIII. 7. ἐβόησε πρὸς κύριον περὶ Ἰσραὴλ, Jovam *precatus est* de Israëlitis. 2 Sam. XX. 4. βόησόν μοι τὸν ἄνδρα (sc. ἕκαστον) Ἰούδα τριῶν ἡμέρας (pro μετὰ τριῶν ἡμέρας), *voca* mi- g hi omnes viros Juda in diem tertium. Vide et v. 5. 2 Par. XX. 9. βοησόμεθα πρὸς σὲ ἀπὸ τῆς θλίψεως, clamabimus ad te præ afflictione, vel propter afflictionem. 2 Reg. III. 21. ubi βοᾷν est *convocare, colligere*. — צָרַח, *exclamo*. Ies. XLII. 13. Arab. صرخ cum derivatis suis est *valde exclamavit*. — קָרָא. Deut. XV. 9. βοήσεται κατά σου πρὸς κύριον, h clamabit adversus te ad dominum. Ies. XLIV. 5. οὗτος βοήσεται ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰακὼβ, hic *vocabitur* Jacobita. Adde Theod. Jud. XVIII. 23. Aqu. Symm. Ps. XXI. 3. Symm. Ps. III. 5. (ubi βοᾷν πρὸς θεὸν est *implorare auxilium Dei*, coll. Luc. XVIII. 7. et Homer. Od. B'. 142.) XXIX. 8. — *קָרֵא part. Chald. Dan. III. 4. V. 7. — *רָעַם, *tono*, i *tonitru edo*. 1 Par. XVI. 32. ubi pro βοήσει in aliis libris βομβήσει legitur sensu eodem: nam tonitru sæpe vox Dei dicitur in SS. — שָׁאַג, *rugio*. Job. XXXVII. 4. — שָׁוַע Pih. *vociferor*. Job. XXXV. 9. XXXVI. 13. Thren. III. 8. — *שָׁוַר, *cano*. Num. XXI. 17. sec. Oxon. ubi βοᾷν notat *alta voce ca-*

a *nere.* — שְׁעָה, *prospicio.* 2 Sam. XXII. 42. ubi vel sensum expresserunt, vel expresserunt lectionem loci paralleli Ps. XVIII. 42. יְשַׁוָּעוּ *clamabunt.* Boysenius confert Arab. نَعَى, quod de *ovibus balantibus* adhibetur. — Præterea legitur apud Aqu. Symm. Theod. et LXX Ies. XXXIII. 7. ubi pro *βοήσονται* sine dubio *βοηθήσονται* reponendum erit.

b BOΣΡΓΑΖΑ'Κ. Scribendum Βοσεγάζ. Nam nihil aliud est, quam dictio Hebraica cum præpositione 1 Sam. VI, 8. בָּאַרְגָּז, *in capsa*, quam LXX retinuerunt in versione sua, Josephus habet γλωσσόκομον, *marsupium*, *loculus*. Vide ad h. l. Scholia Gr. ed. Romanæ, Flamin. Nobil. et supra in v. Βισεκαδάν.

BOH', *clamor, strepitus, sonus* c *quilibet.* הָמוֹן, *strepitus.* 1 Sam. IV, 14. τίς ἡ φωνὴ τῆς βοῆς ταύτης; quænam est causa hujus tanti *tumultus?* — זְעָקָה, *clamor, vociferatio.* Ies. XV. 8. βοή, *clamor anxius.* — צְעָקָה, idem. Ex. XXII. 23. 1 Sam. IV, 14. IX. 16. — רִצָּה, *occisio.* Ex. XXI. 22. ubi Cappellus vult eos legisse inversis literis d בְּצַרַח, quoniam צָרַח sit *exclamare*, quo tamen non opus esse videtur, modo statuatur, βοὴ intellegendum esse de *clamore bellico*, quo sese mutuo hortantur milites ad cædem hostium. — שַׁוְעָה, *vociferatio.* Ex. II. 24. — תְּחִנָּה, *supplicatio.* 2 Par. XXXIII. 13.

*BOH' ΦΩΝΕ'Ω, *voce clamo.* e נָשָׂא קוֹל, *elevo vocem.* Ies. XXIV. 14.

BOH'ΘΕΙΑ, *auxilium, adjumentum*, it. *robur.* אֱילוּת, *fortitudo*, quatenus se factis, v. c. potenti auxilio, exserit. Ps. XXI. 20. — הַצִּיל inf. Hiph. *eripere.* Ps. LXIX. 1. — *לְךָ, *tibi.* Ies. XLVII. 15. οὗτοι ἔσονταί σοι βοήθεια, ubi βοήθεια nonnullis pertinere videtur ad סֹחֵר, *mercator*, ut legatur βοηθός, ao dein- f de ad lectionem vulgarem insertum iterum sit ἐν τῇ μεταδολῇ σου. — מָגֵן, *clypeus.* Ps. VII. 11. — מוֹסָדָה, *fundamentum.* Ies. XXX. 32. — מָעֻז. Jer. XVI. 18. — מָצָד, *propugnaculum.* 1 Par. XII. 16. — סֶתֶר, *latebra.* Ps. XC. 1. ἐν βοηθείᾳ, in *tutela*: non male quoad sensum. — עֹז, *robur.* Ps. LXI. 7. — *עֶזֶר, *auxilium fero.* Inc. et g LXX 2 Sam. XVIII. 3. — עֹזֵר part. *auxiliator.* Jer. XLVII. 4. — עֻזָּר. Ps. XIX. 2. Ies. XXX. 5. Dan. XI. 34. βοηθήσονται βοήθειαν μικράν, sublevabuntur auxilio parvo. — עֻזָּרָה. Jud. V. 23. Thren. IV. 17. Ies. XX. 6. — עֶזְרַת. Ps. LIX. 12. CVII. 13. — עָלַץ inf. *exultare.* Prov. XXVIII. 12. διὰ h βοήθειαν. Hujus versionis origo Jaegero ad h. l. quærenda videtur in עָרַץ, (*cum invalescunt justi et pervincunt*, coll. Ies. XLVII. 12.) vel in חָלַץ, quod ῥύεσθαι et ἐξαιρεῖσθαι nonnumquam redditur. Mihi autem effectum loco causæ pro more suo posuisse videntur. — עֹז, *acies.* Ps. LXXXVIII. 42. ἀπέστησας τὴν i βοήθειαν τῆς ῥομφαίας, abstulisti *robur* gladii, quod sc. est in acie ejus. — צוּרָה, *forma.* Ps. XLVIII. 15. ἡ βοήθεια αὐτῶν παλαιωθήσεται. In mente sine dubio habuerunt notionem *petræ, rupis* (ac metaphorice *loci firmi, refugii, præsidii*), quam vox צוּר habet. Significat autem h. l. βοήθεια per metonymiam *illud ipsum, a quo quis auxilium sperat*, aut, *in quo quis spem ac fiduciam ponit.* Alias enim non addere potuisset παλαιωθήσεται. Vide tamen ad h. l. Agellium in Comment., qui per

a Ϛοήθειαν *vires* atque *firmitatem, habitudinemque corporis* intellegit. — רוּחַ, *spiritus.* Ies. XXXI. 3. Sc. רוּחַ *carni* oppositum notionem *roboris, perennitatis,* ac *praestantiae* quandoque habet. — רֶוַח, *respiratio.* Esth. IV. 13. Sicut enim in afflictione abstracto Dei auxilio spiritus hominis quasi coarctatur, ita, cum Deus auxilium suum et libe-
b rationem mittit, de novo quasi respirat ac dilatatur. Cf. Ps. IV. 2. Esth. IV. 14. — שַׁוְעָה *vociferatio.* Thren. III. 56. εἰς τὴν Ϛοήθειάν μου ἤγγισας. Non possum a me impetrare, ut credam, eos לִתְשׁוּעָתִי legisse, quod multis placuit. Sensum potius expresserunt. שַׁוְעָה enim h. l. notat *anxiam implorationem auxilii.* Nonnulli legere malunt Ϛόησιν.
c Certe Cod. Norimb. habet κραυγήν. Sec. Buxtorf. in Anticrit. p. 575. LXX h. l. inverso ordine reddiderunt, et verba εἰς τὴν Ϛ. h. l. pertinent ad לְרַוְחָתִי. Vide supra s. רֶוַח. — תּוּשִׁיָּה, *essentia.* Job. VI. 13. In mente habuerunt rad. יָשַׁע. — תְּעוּדָה, *testimonium.* Ies. VIII. 20. Acceperunt, quasi esset non ab עוּד, *testari,* sed ab עוֹד, *adhuc:*
d unde verbum עוֹדֵד, *sustentare.* — תְּשׁוּעָה, *salus.* Prov. XXIV. 6. 1 Macc. XIV. 1. ubi Ϛοήθεια notat *copias auxiliares ac subsidiarias, quibus aliquis in bello gerendo adjuvatur.* Syrus bene ܚܝܠܐ, *exercitum.* Conf. Sturzii Lex. Xenophon. s. h. v. n. 5.

ΒΟΗΘΕΌΩ, *auxilior, adjuvo, succurro, opem fero.* הוֹשִׁיעַ Hiph. a
e יָשַׁע, *salvo.* Deut. XXII. 27. Jos. X. 6. Prov. XXVIII. 18. ὁ πορευόμενος δικαίως βεϛοήθηται, qui ambulat juste, auxilio divino fruetur. — הֵשִׂים Hiph. a שׂוּם, *pono.* Job. IV. 20. παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτοὺς ἑαυτοῖς βοηθῆσαι. Ita Bielius Trommium secutus, sed perperam. Nam βοηθῆσαι h. l. potius respondet Hebr. לָנֶצַח, pro quo legerunt לְנַצֵּחַ in infin. Pih. quod est *corroborare,* f *fortificare,* et junxerunt istud antecedenti voci מֵשִׂים. — *הִשְׁתַּדַּר, *molior, conor.* Dan. VI. 14. sec. Chis. ἐϛοήθει τοῦ ἐξελέσθαι αὐτὸν, h. e. *omnibus viribus conatus est* eruere eum: ubi βοηθεῖν vel *pugnare* vel *patrocinari* notat, in qua significatione apud profanos SS. occurrit. — *הִתְחַזֵּק, *fortifico me.* Dan. X. 21. οὐδεὶς ἦν ὁ βοηθῶν μετ' ἐμαῖ ὑπὲρ g τούτων, sec. Chis. — חוּשׁ, *festina.* Ps. LXIX. 6. Sermo ibi est de Deo properante ad auxilium ferendum. — יָרֵא Pih. *metum incutio.* 2 Par. XXXII. 18. τοῦ βοηθῆσαι αὐτοῖς. Mendum hic sine dubio latet in voce βοηθῆσαι, orta, si quid video, ex πτοῆσαι. — סָעַד et Chald. סְעַד, *sustento.* Esdr. V. 2. Ps. XL. 3. XCIII. 18. — עָבַר, *praetereo.* Ies. h LX. 15. οὐκ ἦν ὁ βοηθῶν. Videtur hic βοηθεῖν simpliciter *adeundi* notionem habere, aut עוֹזֵר legerunt LXX. — עָדַר, *ordino.* 1 Par. XII. 33. Legerunt לַעֲזֹר. — *עוֹן, *fugio, confugio.* Ies. XXX. 2. τοῦ βοηθῆσαι ὑπὸ Φαραώ. Vulg. *sperantes auxilium in fortitudine Pharaonis.* Legerunt עוּן, quod est *opem, auxilium ferre.* — עָזַז, *corroboro.* Coh. VII. 20. i Ies. XXX. 2. — עָזַר. Gen. XLIX. 25. Deut. XXXII. 38. Jos. X. 4. 33. et alibi saepius. — עֵזֶר, *auxilium.* Hos. XIII. 9. τίς βοηθήσει. Legerunt מִי יַעֲזֶרְךָ cum Syro. — עֶזְרָה, idem. Ps. XXXIX. 18. LXIX. 1. Ies. X. 3. — עֶזְרָתָה, idem. Psalm. XLIII. 28. XCIII. 17. — עָמַד עַל נֶפֶשׁ, *sto pro vita,* h. e. *defendo vi-*

a *tam.* Esth. VIII. 11. IX. 16. — עָרַךְ, *ordino.* 1 Par. XII. 36. עָרֵךְ h. l. notat *ordinare, quæ sunt ad prælium necessaria.* — עָשָׂה, *facio.* Prov. III. 27. βοηθεῖν. Bene quoad sensum: nam עָשָׂה h. l. notat *eleemosynis sustentare pauperes.* — פָּשַׁע, *prævaricor.* Prov. XVIII. 19. Videntur mihi פָּשַׁע נִפְשַׁע deduxisse a נָפַשׁ, *recreare.* Vulg. *qui adjuva-*
b *tur a fratre.* Alii contra putant, eos legisse עָשַׁע, quod forte, ut Masorethæ jusserunt, עָזַר protulerunt, ut adeo sono decepti videantur. Ita quoque Vulg. et Syr. — שָׁגַב Pih. *in edito colloco.* Ps. CVI. 41. Præterea legitur 2 Sam. XVIII. 8. ubi post βοήθεια a LXX Intt. pleonastice additum est τοῦ βοηθεῖν, cui nihil in textu Hebr. respondet.
c Hujus additamenti quia nullam causam idoneam video, legere mallem εἰς τὸ βοηθεῖν, sc. ἡμῖν, ut hæc verba alius interpretis versionem contineant.

BOH'ΘHMA, *auxilium, adjumentum.* *אֲשׁוּר, *gressus, incessus.* Aqu. Prov. XIV. 15. Inepte legit לְעֻזְרוֹ Sap. XVII. 12. 2 Macc. XV. 8. Adde Hippocr. de Med. Prisca p.
d 12. ult. Diod. Sic. I. p. 15. 19. 23.

BOHΘO'Σ, *auxiliator, adjutor,* לִי, *mihi,* nempe: auxilio est. Psalm. CXVII. 6. — מַחֲסֶה, *refugium.* Ps. LXI. 8. LXX. 8. — מָעוֹז, *robur.* Ps. LI. 6. Ies. XXV. 4. — מִשְׂגָּב, *locus editus.* Ps. IX. 9. — סֵתֶר, *latibulum.* Ps. CXVIII. 113. — עֹז, *robur.* Ex. XV. 2. Ps. XXVII. 9. LVIII. 20. LXXX. 1.
e In omnibus his locis non aliter legerunt, v. c. עֻזְרִי, ut Cappellus voluit Crit. S. p. 652. sed sensum secuti sunt, ut Buxtorfius in Anticrit. p. 655. multis docuit. — עֻזִּי, verbum. Ies. XLI. 13. L. 7. LXIII. 5. — עֻזִּי part. 1 Par. XII. 18. Job. XXIX. 12. Ps. IX. 38. — עֵזֶר, *auxilium.* Gen. II. 18. 20. Ex. XVIII. 4. Deut. XXXIII. 7. — עֶזְרָה, idem. Jud. V. 23. Ps. XXVI.
f 15. Nah. III. 9. — עֶזְרָתָה, idem. Psalm. LXII. 7. — צוּר, *rupes,* metaph. *præsidium.* Ps. XVII. 2. XVIII. 15. LXXVII. 39. — צוּר מָעוֹז, *rupes roboris.* Ies. XVII. 10. — *צֵל, *umbra,* metaph. *tutor.* Symm. Psalm. CXX. 5.

BO'HΣIΣ, *clamor, imploratio.* שַׁאֲנָה, *rugitus.* Ed. Vta Ps. XXII.
g 2. μακρὰν ἀπὸ τῆς σωτηρίας μου οἱ λόγοι τῆς βοήσεώς μου, preces, quibus imploro tuum auxilium, inanes vanæque sunt. Vide Fischeri Clavem p. 35.

BO'ΘPOΣ, *fovea, fossa.* בּוֹר, idem. Inc. Ps. XXVII. 1. LXX Ez. XXVI. 20. XXXI. 14. XXXII. 18. 23. 24. — נוּמָץ. Cohel. X. 8. — פְּתוּחָה, *sculptura.* Zach. III. 9. Fortasse legit פְּתַח. Conf. seq.
h — *פֶּתַח, *janua, ostium.* LXX sec. Hex. Jos. VIII. 29. Versio hæc ingenio interpretis unice debetur. Sc. indecorum ipsi videbatur, et a consuetudine Judæorum abhorrens, cadaver, cujus aspectu jam pollutio efficiebatur, ad portam civitatis projicere, ubi tamen semper magna frequentia hominum esse solet. Substituit itaque foveam in ipso in-
i troitu civitatis, in qua quoque cadaver facilius cumulo lapidum obrui poterat, de quo etiam in seq. narratur. Fortasse tamen voci פֶּתַח, quæ *quamvis aperturam* notat, *foveæ* significationem vere subjecit. — צְרִיחַ, *arx.* 1 Sam. XIII. 6. Ex Arabico صرح, *fodit fossam,* aut

a *sepulcrum*, unde nomen ضروح *fissura et fossa in medio sepulcri*, aliquando *ipsum sepulcrum* notat. — *קִיר, nomen propr. Amos IX. 7. Non legerunt בּוֹר, sed derivarunt a קוּר, *fodere*. — שׁוּחָה, *fovea*. Prov. XXII. 14. — שַׁחַת. Ps. VII. 16. XCIII. 13. Prov. XXVI. 27. Vox Hebr. vulgo quidem vertitur *corruptio*, sed alii huic sensum *fo-*
b *veæ* tribuunt. — שֵׁירָה. Ps. LVI. 9. Hes. βόθρος, ὄρυγμα γῆς.

ΒΟ'ΘΥΝΟΣ, *fovea, fossa, puteus*. *גַּב, *fornix, habitaculum fornicum, lupanar*. Aqu. Ez. XVI. 24. Legit גֵּב. Vide ad h. l. Montf. — *גֶּבֶא, *fossa, fovea*. Aqu. Ies. XXX. 14. — גַּב, idem. 2 Reg. III. 16. — *גּוֹב, *locusta*. Theod. Ies. XXXIII. 4. Legerunt גֵּבִים, *fossæ, foveæ*. Vulg.
c *velut cum fossæ plenæ fuerint*. — גּוּמָץ, *fossa*. Theod. Coh. X. 8. — מַהֲמֹרוֹת, *foveæ*. Symm. Psalm. CXXXIX. 11. — מְצוֹלָה, *profundum*. Neh. IX. 11. — מַקֶּבֶת, *excavatio*. Ies. LI. 1. — פַּחַת. 2 Sam. XVIII. 17. Ies. XXIV. 18. Jer. XLVIII. 28. 43. 44. — שִׁחוֹת, *foveæ*. Ed. Vta Ps. CXVIII. 8. ubi tamen pro βοθύνους in Catena PP.
d GG. T. III. p. 448. βόθρους scribitur. — שַׁחַר, *aurora*. Ies. XLVII. 11. βόθυνος ἥξει, καὶ ἐμπεσῇ εἰς αὐτόν. Legerunt sine dubio שַׁחַת, aut simile quid. Habet tamen שַׁחַר etiam notionem *obscuritatis*, quod *foveæ* tam proprie quam metaphorice sumtæ non male convenit. Nonnulli malunt pro βόθυνος substituere βοηθὸς, s. βοήθεια.

e ΒΟΘΥΝΩ'ΤΗΣ, *fossor*, speciatim *is, qui terram fodiendo colit, agricola*. יָגֵב, *agricola*. Inc. 2 Reg. XXV. 12. In Thesauro Bielii vitiose legitur positum esse pro גֵּבִים, *fossæ*.

ΒΟΙ'ΔΙΟΝ, *bucula, vitulus*. עֶגְלָה, *vitula*. Jer. L. 11. Adde Eustath. Hom. Od. A', p. 33. 35. et Aristot. Hist. Anim. III. 21.

ΒΟ'ΑΒΙΤΟΝ, *stercus, fimus*. גָּלָל, idem. Ez. IV. 12. 15. Soph. I. 18. f — צְפִיעִים plur. *excrementa*. Aqu. Theod. et LXX Ez. IV. 15. Sir. XXII. 2. βολβίτῳ κοπρίων συνεβλήθη ὀκνηρὸς, excremento in fimo similis est piger. Nostrates dicere solent: stinkend faul, *stinking with laziness*. Hesych. βόλβιτα, ἀφόδευμα βοὸς, quæ glossa mihi ad Ez. IV. 15. pertinere videtur.

ΒΟΛΗ', *jactus, tractus*. אֶפֶס, *ter-* g *minus*. Zach. IX. 10. διὰ βολὰς γῆς, ubi tamen Al. rectius habere videntur διεκβολὰς γῆς pro εἰς διεκβολὰς γῆς, *ad fines terræ*. Ita Bielius. Sed unde lectionem διὰ βολὰς hauserit, me ignorare fateor. — מְטַחֲוִים, part. plur. Pih. ex טָחָה, *jaculantes, jaculatores*. Gen. XXI. 16. ὡσεὶ τόξου βολὴν, ad jactum arcus s. sagittæ. Similiter Luc. XXII. 41. ὡσεὶ λίθου h βολήν. 1 Macc. V. 3. βελῶν βολάς. Ibid. v. 17. ἡλίου βολαὶ, *radii solis*. Ita quoque Apollon. Rhod. I. 607. Confer Arnaldi Lect. Gr. p. 225.

*ΒΟ'ΛΙΒΟΣ. Sir. XXII. 14. βόλιβον sec. cod. Alex. Sed scribendum est μόλιβον, nam reliqui libri μόλυβδον habent.

ΒΟΛΙ'Σ, *jaculum, sagitta*. חֵץ, idem. Num. XXIV. 8. ταῖς βολίσιν i αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρὸν, sagittis suis configet hostem. Jer. IX. 8. βολὶς τιτρώσκουσα ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, ut jaculum vulnerans lingua eorum. Hab. III. 10. εἰς φῶς αἱ βολίδες σοῦ πορεύσονται. Pro βολίδες omisso articulo legere hic mallem βολίδος, s. βολίδων, hoc sensu: ad lucem sagittarum tuarum ambularunt Israëlitæ adversus hostes suos. Ex vulgari lectione est hic sensus: fulgetra, tan-

a quam totidem Dei jacula, de nubibus, tanquam manibus Dei, prodierunt, et inferiorem hunc aërem in densa procellæ caligine collustrarunt. Confer Scharfenb. ad Cappelli Crit. S. p. 758. Ez. V. 16. Zach. IX. 14. Hesych. *βολίς, βίλος, λόγχη, ἀκόντιον.* Gloss. MS. in Cant. Script. *βολίδες, ἀκτῖνες.* — חֵצִי, *dimidium.* 1 Sam. XIV. 14. Legerunt

b חִצֵּי יוֹרֶה inf. *jaculando.* Ex. XIX. 13. — *מַטֶּה, *tribus.* Inc. Hab. III. 9. Potuit hæc notio tribui Hebr. voci, quam etiam de *hasta* interdum usurpari docuit Simonis Lex. Hebr. p. 1013. — פֶּרַח, *flos.* 2 Par. IV. 21. *αἱ βολίδες αὐτῶν,* ubi alii *τὰ κρίνα.* Videntur vocem *βολὶς* latiore significatione accepisse, ut *omne quod emittitur* notet, quem-

c admodum etiam Hebr. פֶּרַח transfertur ad *omnia, quæ cum quadam fissione prodeunt.* — פְּתִיחוֹת plur. *stricti gladii.* Ps. LIV. 24. ubi Schol. *ἀκόντια, λογχάρια.* Eodem modo apud Hesychium. Hieron. *lanceæ.* Vulg. *jacula.* Sensum expresserunt. — צִנִּים plur. *aculei.* Num. XXXIII. 55. Jos. XXIII. 13. ubi *βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς* et *ἐν*

d *τοῖς ὀφθαλμοῖς* metaphorice *homines noxios ac perniciosos* notat. — שֶׁלַח, *missile.* Neh. IV. 17. — שִׁלְטִים plur. *scuta.* Cant. IV. 4. Sap. V. 21. *βολίδες ἀστραπῶν,* sagittæ fulgurum. Confer supra *βίλος.* Gloss. MS. in Sap. Sal. *βολίδες, ἀκόντια, ἢ ἀκτῖνες.*

BOΛ́OΣ, *jactus, gutta, stilla,* item sec. Trommium *tractus,* ac sec. Bielium *gleba.* אֲגַל, *gutta.* Job.

e XXXVIII. 28. *ὁ τετικὼς βόλους δρόσου,* qui genuit stillas roris. Suidas: *βῶλος, δρόσος.* — עֲרֻגָה, *areola.* Ez. XVII. 7. *τοῦ ποτίσαι αὐτὴν σὺν τῷ βόλῳ τῆς φυτείας αὐτῆς,* ut irrigaret illam cum *gleba* plantationis suæ. Ib. v. 10.

BOMBÉΩ, *bombum edo, strepitum edo, sono,* it. *fremere* vel *murmurare facio.* הָמָה, *fremo, strepo.* Jer.

f XXXI. 37. *ἐβόμβησε τὰ κύματα αὐτῆς ὁ κύριος,* fremere vel murmurare facit fluctus ejus Dominus. Hesych. *ἐβόμβησε, ἦχησε.* Ib. XLVIII. 36. *ὥσπερ αὐλοὶ βομβήσουσι,* tanquam tibiæ bombum edent. Verbum *βομβεῖν* de tibiis optime dici, patet ex Galeno Lib. III. de Symptomatum Causis, ubi flatus, in ventre inferiore nasci solitos, ita describit: *Βομβώδεις δὲ εἰσὶν ἕτεροι, τοὺς ἐξ εὐρυτάτων αὐλῶν*

g *ἰοικότες, οἵους ἔχουσιν οἱ τύμπανα καλούμενα.* Conf. Spencer. de Legg. Rit. Hebr. Lib. IV. c. 9. p. 1188. — רָעַם, idem. 1 Par. XVI. 32. *βομβήσει ἡ θάλασσα, murmurabit* mare. Aristoph. Thesmoph. v. 46. ubi vid. Schol. Biseti, Aristot. Hist. Anim. p. 828. D.

BÓMBHΣIΣ, *examen apum* (ita

h dictum a sonitu, qui editur ab apibus,), *susurrus,* it. *multitudo congregata.* Bar. II. 22. *ἡ βόμβησις ἡ μεγάλη, turba* hæc magna, *tantum edens sonitum.* Vide ad h. l. Baduellum.

BOOZΎΓION, *jugum boum.* Sir. XXVI. 8.

BOPÁ, *pabulum, esca, cibus* (proprie brutorum, quandoque etiam hominum, *παρὰ τὸ βῶ, τὸ τρέφω,*

i sec. Etym. M.), etiam *fera, quæ capitur, præda.* — אֹכֶל, *esca, cibus.* Job. IX. 26. *ἀετοῦ πετομένου ζητοῦντος βοράν.* — טֶרֶף, *præda.* Job. IV. 11. XXXVIII. 39. *θηρεύσεις δὲ λέουσι βοράν.* — צַיִד, *venatio,* et *præda venando capta.* Job. XXXVIII. 41. Hesych, *βορὰ, θοίνη, βρῶσις, ὄπος, τροφή.*

BOPÁΣ, *insectum, quod fruges*

k *devorat et corrodit.* גֹּב, *locusta.* Aqu. Amos VII. 1. Descendit a *βορὰ, cibus, alimentum,* s. *voracitas.*

BOPATI῀NAI, *cupressinæ.* בְּרוֹתִים. Aqu. Cant. I. 17. qui vocem ex Hebræa ita formavit.

a BO'PATON, *cupressus*. בְּרוֹשִׁים. Symm. Ps. CIII. 17. Græcis literis vocem Hebraicam expressit. Drusius reponendum censet βορέᾳ.

BO'PBOPOΣ, *cœnum, lutum*. טִיט, idem. Jer. XXXVIII. 6. Hesych. βόρβορος, ὀχετὸς δυσώδης.

BOPE'AΣ et BOPE'HΣ, *boreas, aquilo, pars aquilonaris*. צָפוֹן, idem. Job. XXVI. 7. — צָפַן part. *abscon-* b *dens*. Aqu. Symm. LXX Prov. XXVII. 16. βορέας σκληρὸς ἄνεμος, ἀνέμων δὲ ἐπιδέξιος καλεῖται, *boreas, ventus sævus, nomine autem dexter* vel *bonus vocatur*. Legerunt צָפוֹן vel potius צָפְנִיָּה. Inde apud Hesychium: Βορρᾶς (ita in codice quodam Prov. l. c. scriptum fuisse, ex hoc loco possumus colligere), ἄνε- c μος ψυχρὸς καὶ παγώδης καὶ σκληρός, προπῶς παλούμενος, ὁ παρὰ τὸ ὁρᾶσθαι ἐπιδέξιος. Apud eundem post v. Βορηὰ ita legitur: Βορρᾶς, ἄνεμος ψυχρὸς, παγώδης καὶ σκληρὸς, ὃς προσολογούμενος σκαιὸς καὶ ἀπότομος (Heinsius in Arist. S. scribit ἀπότομος. Sed quum hæc vox non in usu sit, mavult Bielius reponere ἀπότμητος, de qua voce vid. Suic. Thes. T. I. d p. 467.) λέγεται, ὃς σημαίνει τὸν διάβολον, περὶ (f. παρὰ) δὲ τῶν ἀσιζῶν ἐπιδέξιος. Fortasse autem ex his verbis in prioribus apud Hesychium pro παρὰ τὸ ὁρᾶσθαι reponendum παρὰ τῶν ἀσιζῶν. Sir. XLIII. 24. ψυχρὸς ἄνεμος βορέης πνεύσει.

*BO'PEIOΣ, *borealis, boreus, aquilonaris*. Legitur in Fragmento Vers. Quintæ Psalm. LXXIV. 7. e βόρεια τμήματα, quod nescio quid peregrini habere visum est Montfauc. ad h. l. K. Vide Dieterichii Iatreum Hippocraticum p. 289.

BOP'P'A˜Σ, idem. *חֹצֵץ, *rheda*. Ez. XXIII. 24. Legerunt צָפוֹן. — צָפוֹן, *Boreas, aquilo*. Inc. Jer. XXV. 26. Hebr. Ez. XX. 47. LXX Job. XXXVII. 22. Jer. l. 14. ἀπὸ προσώπου βορρᾶ ἐκκαυθήσεται τὰ κακὰ ἐπὶ πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, a f facie aquilonis exardescent mala super omnes, qui terram incolunt. Conf. ad h. l. Heinsii Aristarch. S. p. 20. ubi putat, quod LXX ibi Aquilonis nomine *diabolum* denotaverint, et vox Βορέας vel Βορρᾶς ipsa Hebraica sit, et *celeritatem tam in cursu quam in fuga* notet, ut sit quasi *boraach* aut *boreach*. Atque huc p. 21. refert Jobi locum c. g XXVI. 13. ubi Dominus בָּרִיחַ condidisse dicitur, quem LXX δράκοντα τὸν ἀποστάτην, *serpentem, qui defecit*, h. e. *diabolum*, interpretatos esse observat. Addo, quod et alii Vett. Boream pro symbolo diaboli habuerint, v. c. Olympiodorus, cujus verba vide ap. Ghisler. Catena in Jerem. p. 84. — צְפוֹנִי, *aquilonaris*. Joël. II. 20. h

BOΣKE'Ω, *pasco*. רָעָה. Aqu. Gen. XXXVI. 24. βοσκεῖν. Symm. Ies. XI. 7. βοσκήσονται.

BO'ΣKHMA, *pascuum, pastus*, it. *pecus, animal, quod pascitur*. יְרִמוּן, 3 pers. pl. fut. a רוּם, *exaltabuntur*. Ies. XLIX. 11. εἰς βόσκημα αὐτοῖς. Legerunt fortasse יִרְעוּ. — מִרְעֶה, *locus, ubi pascitur pecus, pascuum*. Ies. XXXII. 14. — מַרְעִית, idem. i Jer. XXV. 36. — מִשְׁלַח, *emissio, locus, quo mittuntur pecudes ad pascendum*. Ies. VII. 25. — צֹאן, *grex, oves*. 2 Par. VII. 5. ubi βόσκημα cum πρόβατον permutatur in codd. ac speciatim *oves* notat. Adde Symm. Ps. XLIII. 12. et XLVIII. 15. — שֶׂה, *pecus*. Aqu. Symm. Lev. XXVII. 26. Vide et 2 Macc. XII. 11. Hesych. βοσκημάτων, θρεμ- k μάτων.

BO'ΣKHΣIΣ, *pastio, depastio*. רְעוּת, *depastio*. Symm. Cohel. I. 14.

BO'ΣKΩ, *pasco*, et metaph. *curo, prospicio*. בָּקַר, *per amussim*. Ies.

a XXXIV. 17. εἰς τὰ βόσκεσθαι. Videntur קָו accepisse de *fune mensorio*, ac metonymice de *demensa terræ* seu *agri parte*. — רְאֵה, *video, provideo*. 1 Reg. XII. 16. νῦν βόσκε τὸν οἶκόν σου Δαβίδ, nunc *prospice* domui tuæ David: nempe alimentis et cæteris necessariis: vel, *rege* tu domum tuam. Ita *pascere* aliquando pro *regnare*. Chald. habet מְלֵה

b *regna*. Non legerunt רְעֵה, ut Cappellus voluit, sed רְאֵה acceperunt in notione *providendi* et *curandi*. — רָעָה, *pasco*. Gen. XXIX. 7. 9. Job. I. 14. Dan. IV. 13. sec. Chis.

ΒΟΣΤΡΥΧΟΣ, *cincinnus, capillus intortus, plexus, cirrus mulierum*. מַחְלָפוֹת plur. *cincinni*. Jud. XVI. 13. et 20. — קְוָצוֹת, plur. *capilli*. Cant. V. 3. 12. Arab. قصّة *capil-*

c *lus frontis* s. *comæ portio, quæ fronti imminet*. Hesych. βόστρυχοι, πλόκαμοι.

ΒΟΤΑ'ΝΗ, *herba, gramen*. *אֹכֶל, *cibus*. Inc. Hab. III. 17. Non male quoad sensum. — דֶּשֶׁא, *gramen, herba*. Gen. I. 11. 12. βοτάνην χόρτου, primam herbam graminis. 2 Reg. XIX. 26. Jer. XIV. 5. — דֶּשֶׁא, *herbilis*. Jer. L. 11. — חָצִיר,

d *gramen*. 1 Reg. XVIII. 5. Job. VIII. 12. — עֵשֶׂב, *herba, et quidem adultior*. Ex. IX. 23. 26. X. 12. 15. Zach. X. 1. — פַּקֻּעוֹת, *colocynthidæ, cucurbitæ silvestres*. Aqu. 2 Reg. IV. 39. βοτάνη ἀγρία, herba agrestis. De *herba salubri ac medendo apta* legitur Sap. XVI. 12.

ΒΟΤΡΥ'ΔΙΟΝ, *racemulus, uvula*. זְלָזִלִּים plur. *flagella in vitibus*. Ies.

e XVIII. 5. τὰ βοτρύδια τὰ μικρά.

ΒΟ'ΤΡΥΣ, *botrus, bacca, uva*. אֶשְׁכּוֹל, idem. Gen. XL. 10. Num. XIII. 24. 25. Cant. I. 13. Theophr. de Caus. Plant. Lib. III. c. 22.

ΒΟΥ'ΒΑΛΟΣ, *bubalus*, ac secundum alios *capræ sylvestris genus*. יַחְמוּר Deut. XIV. 5. Quod genus animalis hac voce significetur, non admodum proclive est dicere. Alii, ut Eugubinus, *bovem sylvestrem*, alii f *asinum ferum et sylvestrem*, ut Forsterus et Kircherus, alii *damam, hircum silvestrem, cervum, capram rupicolam* intellegunt. Plinius H. N. VIII. 15. de bobus sylvestribus, cui ego accedo. Hesych. βούβαλος, ἀγριάδιον. Vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 29. p. 284. et Lib. III. c. 22. p. 910.

*ΒΟΥΓΑΙΟΣ, i. q. βαγώης. Ad- g dit. Esth. XII. 6. ad quem locum Grotius recte monuit, proprie ita dictos esse eunuchos, sed cœpisse vocem proferri latius ad aulicos omnes.

ΒΟΥ'ΚΕΝΤΡΟΝ, *stimulus, quo aguntur boves*. דָּרְבָן, idem. Cohel. XII. 11. λόγοι σοφῶν ὡς τὰ βούκεντρα, verba sapientum sunt sicut stimuli h boum, h. e. *infixa hærent animis audientium*. — מַחֲרֵשׁוֹת, *vomeres*. Theod. 1 Sam. XIII. 20. Sed βούκεντρον ibi respondet Hebr. דָּרְבָן v. 21. Inc. ibid. v. 21. Confer Schectgenii Diss. de Stimulis Boum p. 13. 16. seq.

ΒΟΥΚΟ'ΛΙΟΝ, *armentum boum*. בָּחוּר, *electus, juvenis*. 1 Sam. VIII. 16. τὰ βουκόλια ὑμῶν ἀγαθά. Fischerus in Proluss. de Verss. GG. p. 161. i quem et alii haud pauci secuti sunt, statuit eos legisse אֶת־בְּקָרְכֶם, הַטּוֹבִים, a בָּקָר, et hanc lectionem vulgatæ longe præferendam esse. Verum quidem est Koph et Heth ob literarum soni affinitatem facile permutari potuisse, rectius tamen mihi statuere videtur Buxtorfius in Anticritica, eos libertate solita utentes id, quod ipsis bonum videbatur, scripsisse. Nempe ipsis videbatur melius sic fluere sensum, et ad ejus rationem pertinere, ut

a armentorum quoque fieret mentio. Sequitur enim *oves vestras decimabit.* — בָּקָר, *armentum.* Inc. Lev. I. 4. Aqu. Theod. Ies. XI. 7. et Ez. XLVI. 6. LXX Lev. XXII. 19. 21. 1 Sam. XIV. 32. *πώμνια καὶ βουκόλια*, greges ovium et armenta boum. — מַרְבֵּק, *saginarium.* Amos VI. 4. — עֵדֶר, *grex.* Joël. I. 18. ubi in luctu publico poëtica fictione b etiam boves plorare perhibentur, ut in Moschi Epitaphio Bionis v. 24. *αἱ βόες — γοάοντι.* — שָׁגָר, *fœtus.* Deut. VII. 13. XXVIII. 4. 18. 51. — שֶׁגֶר, idem. Ex. XIII. 12. Hesych. *βουκόλια, ἀγέλη βοῶν.*

ΒΟΥΚΟ'ΛΟΣ, *bubulcus.* בּוֹקֵר, idem. Aqu. Symm. et Quinta Editio Amos VII. 14.

*ΒΟΥ'ΛΕΥΜΑ, *consilium.* מוֹעֲצָה, c idem. Aqu. Psalm. LXXX. 13. et Prov. I. 31.

ΒΟΥΛΕΥΤΗ'ΡΙΟΝ, *concilii locus, consessus, curia, concilium, senatus.* 1 Macc. VIII. 15. *βουλευτήριον ἐποίησαν ἑαυτοῖς, curiam* fecerunt sibi. Ib. v. 19. *εἰσῆλθον εἰς τὸ βουλευτήριον.* 4 Macc. XV. 25. Phav. ex Thoma Mag. *Βουλευτήριον, οὐ βουλεῖον, ἔστι δὲ βουλευτήριον οὐ μόνον ὁ τόπος, ἐν ᾧ βου-* d *λεύονται, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ οἱ βουλευταί.*

ΒΟΥΛΕΥΤΗ'Σ, *consiliarius, senator.* יוֹעֵץ, partic. idem. Job. III. 14. XII. 17.

ΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟ'Σ, *consultus, senatorius, ad senatum vel curiam pertinens, consiliarius, prudens.* יוֹעֵץ, idem. Prov. XXIV. 6. *μετὰ καρδίας βουλευτικῆς*: ubi Symm. ac Theod. *πολυβούλῳ* habent. Symm. Job. XII. e 17. Ies. IX. 6. Hesych. *βουλευτικὸς, φρόνιμος.*

ΒΟΥΛΕΥ'Ω, ΟΜΑΙ, *consulo, consulto, mente agito, delibero, decerno.* בִּקֵּשׁ Pih. *quæro, peto.* Esth. III. 6. *ἐβουλεύσατο ἀφανίσαι πάντας τοὺς Ἰουδαίους, consultabat* de perdendis omnibus Judæis. Similiter Act. V. 33. *ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν αὐτοὺς, consultabant* de iis interficiendis. Conf. et Ies. LI. 13. 1 Macc. V. 2. — נָמַל, *re-* f *tribuo.* Ies. III. 8. *βεβούλευνται βουλὴν πονηρὰν καθ' ἑαυτῶν*, captarunt consilium malum contra se ipsos: ubi *βουλεύεσθαι βουλὴν* Hebr. נָמַל respondet, ac ita verterunt ob v. 10. in quo transferendo etiam a veritate Hebr. aberrarunt. — הִתְנַגֵּשׁ Hithp. *appropinquo.* Ies. XLV. 20. *βουλεύσασθε ἅμα*, una *deliberate* inter vos. Libere verterunt. g — זָמַם, *cogito.* Symm. Psalm. CXXXIX. 9. ubi *βουλεύεσθαι* sensu malo accipitur pro *consilia prava inire.* LXX Ps. XXX. 17. — חֵפֶץ *voluntas.* Ies. XLVI. 10. *πάντα ὅσα βεβούλευμαι ποιήσω*, omnia, quæ *decrevi*, faciam. — חָשַׁב, *cogito.* Gen. L. 20. — יָעַץ: נוֹעַץ Kal et Niph. ac semel in Hithp. הִתְיָעֵץ. 2 Sam. XVI. 23. *βουλὴ, ἣν ἐβουλεύσατο, con-* h *silium*, quod *dedit.* 2 Sam. XVII. 21. *τάδε βεβούλευται καθ' ὑμῶν*, tale *consilium* adversus vos *dedit.* 2 Reg. VI. 8. *ἐβουλεύσατο πρὸς τοὺς παῖδας αὐτοῦ, deliberavit* cum servis suis, ubi *βουλεύεσθαι πρὸς τινὰ* cum *συμβουλεύεσθαί τινι* in codd. permutatur. 1 Par. XIII. 1. *ἐβουλεύσατο μετὰ τῶν χιλιάρχων, deliberabat* cum chiliarchis. Neh. VI. 7. *βουλευσώμεθα ἐπὶ* i *τὸ αὐτὸ*, una *deliberemus.* Psalm. LXXXII. 3. Ies. VII. 5. *ἐβουλεύσαντο βουλὴν πονηρὰν*, consilium malum *inierunt.* Hab. II. 10. *ἐβουλεύσω*: ubi genuinam lectionem *ἐβούλευσας* Arabs servavit. — כּוֹנֵן Pih. a כּוּן, *paro*, item *destino, decerno.* Ies. LI. 13. — נִמְלַךְ Niph. *consilium ineo.* Neh. V. 7. — עוּץ, *consulo.* Ies. VIII. 10. — עֵצָה, *consilium.* Ies. k XVI. 3. XXVIII. 29. XLVI. 11. 3 Macc. I. 10. *ἐνεθυμήθη βουλεύσασθαι εἰσελθεῖν εἰς ναόν*: ubi *βουλεύσασθαι* pleonastice ponitur. Syrus uno

a verbo ܐܬܚܫܒ usus est. — Vide alibi Βαθύς.

ΒΟΥΛΗ', *consilium, cœtus, concilium.* *אִשָּׁה, *mulier.* Prov. II. 16. ubi aut legerunt עֵצָה, aut pro βουλὴ reponendum est γυνή. Vide ad h. l. Jaegerum. — בֶּדֶק, *ruptura.* Ez. XXVII. 9. ἐνίσχυον τὴν βουλήν σου. Ita e conjectura h. l. verterunt, ratione tantum habita antecedentium, in quibus οἱ πρεσβύτεροι et σοφοὶ commemorantur. — דַּעַת, *scientia.* Prov. IX. 10. Ies. XLIV. 25. — יוֹעֵץ, *consiliarius.* Prov. XI. 14. ubi βουλὴ est i. q. βουλευτὴς, βουλὸς, ita ut abstractum positum sit pro concreto. Agnoscit quoque l. Græca hunc usum loquendi. Mich. IV. 9. μὴ ἡ βουλή σου ἀπώλετο; an nullum habes *consiliarium?* Huc pertinet etiam locus Ies. IX. 6. μεγάλης βουλῆς ἄγγελος, de quo conferendus est Starke in Carmin. Dav. p. 136. seq. — כֵּלַי כֵּלָיו, *avarus instrumenta ejus,* i. e. *instrumenta avari.* Ies. XXXII. 7. ἡ γὰρ βουλὴ τῶν πονηρῶν. Sensum secuti sunt. — מוֹעֵד, *cœtus, conventus.* Num. XVI. 2. — *מַעְצֵר, *claustrum, prohibitio.* Prov. XXV. 28. Legerunt מֹעֵצָה. — מוּסָר, *institutio.* Symm. Prov. XIX. 20. Ita Bielius. Sed ibi potius τῷ עֵצָה respondet. — מוֹעֲצוֹת, plur. *consultationes.* Prov. XXII. 20. Mich. VI. 16. — מְזִמָּה, *scelus, consilium malum.* Psalm. XX. 12. — מַחֲשָׁבָה, *cogitatio.* Job. V. 12. Ies. LV. 7. 8. — מֶלֶךְ, *rex,* it. *consilium.* Coh. II. 12. ubi pro βουλῆς non est legendum βασιλέως, quod nonnulli voluerunt, sed מֶלֶךְ acceperunt significatione Chald. et Syriaca. Syris enim ܡܠܟ est *consultare, consilium dare* vel *inire.* Vide Cappelli Nott. Critt. p. 483 ac Desvœux in Comment. ad h. l. p. 249. — *מִסֵּכָה, *velamen.* Ies. XXV. 7. ἡ γὰρ βουλὴ αὕτη. Intellexerunt sc. velamen nationibus impositum de *decretis divinis, iisque occultis.* Vide Cappelli Nott. Critt. ad h. l. p. 511. — נְדִיבָה, *munificentia.* Ies. XXXII. 8. αὕτη ἡ βουλὴ μενεῖ. Βουλὴ h. l. *consilium bonum atque prudens* notat. Etiam Hebr. נָדִיב notat *prudentem, ingenio pollentem,* et hanc significationem postulat h. l. series orationis. — סוֹד, *arcanum consilium.* Inc. Amos III. 17. ubi βουλὴ *decretum, consilium* notat. Vocem סוֹד deduxit a יָסַד, رَسَدَ, *posuit, firmiter statuit,* adeoque סוֹד *constitutum, decretum.* LXX Ps. LXXXVIII. 8. ἐν βουλῇ ἁγίων, in *concilio* sanctorum. Ibid. CX. 1. ἐν βουλῇ εὐθέων καὶ συναγωγῇ. — עֵדָה, *congregatio.* Ps. I. 5. ἐν βουλῇ δικαίων, in *concilio* justorum. Hesych. ἐν βουλῇ, ἐν φροντίδι, ἐν συναγωγῇ, ἐν ὁδῷ. Suid. βουλὴ ἁγίων, τῶν ἁγίων ὁ σύλλογος. Sine dubio e Theodotione. Confer Psalm. LXXXVIII. 8. et 1 Macc. XIV. 22. ubi verba ἐν ταῖς βουλαῖς τοῦ δήμου Vulgatus vertit: in *conciliis* populi. Hinc apparet, non opus esse, ut statuatur, LXX loco עֵדָה l. l. legisse עֵצָה aut עֵצַת. — עוּץ, *consilium ineo.* Jud. XIX. 30. — עֵטָא Chald. Dan. II. 14. — עֲלִילָה, *actio, opus.* Ps. LXV. 4. — עֵצָה. Symm. Job. V. 13. LXX Deut. XXXII. 28. Jud. XX. 7. 2 Sam. XV. 31. 34. Φέρειν ἑαυτῷ βουλὴν apud LXX 2 Sam. XVI. 20. et διδόναι ἑαυτῷ βουλὴν ibid. apud Inc. est Lat. *inire consilium,* ut Vulg. bene transtulit. — עֲצָמָה, *robur.* Ies. XLI. 21. Sine dubio legerunt עֲצוֹת. — עָרְמָה, *astutia.* Prov. VIII. 12. Βουλὴ h. l. *bonum consilium* seu *prudentiam* significare videtur, quam

a notionem etiam vox Hebr. h. l. habet. — *צְבִי, *decor*. Ies. IV. 2. Respexerunt notionem Chaldaicam vocis צְבָה, *velle, acquiescere*, unde צְבוּ *voluntas*. *Consilium* autem est voluntas quædam verbis expressa, ut recte observavit Cappellus in Nott. Critt. p. 495. — תַּבְלִית, *consumtio*. Ies. X. 25. ubi loco תַּבְלִית legerunt תַּכְלִית, ut etiam in non-
b nullis codd. et editt. h. l. legitur. — תּוּשִׁיָּה, *essentia*. Prov. III. 21. Sensum expresserunt. Sirac. XXX. 20. μὴ θλίψῃς σεαυτὸν ἐν βουλῇ σου, noli tristibus et anxiis cogitationibus locum dare, seu indulgere. Βουλὴ h. l. *cogitationes* notat, ut 1 Cor. IV. 5. Sir. XXXII. 19. ἀνὴρ βουλῆς, *vir consilii*, h. e. vir *sapiens et prudens*. Vide et 1 Macc.
c II. 65. Sir. XXXIII. 1. μὴ ἐγκαταλίπῃς με ἐν βουλῇ αὐτῶν, ne permittas me eorum *arbitrio*. 3 Esdr. II. 17. pro לֵב, coll. Esdr. VI. 22. Ibid. οἱ τῆς βουλῆς, *qui sunt a consiliis, consiliarii*. כְּוָוָה Chald. *collegium, senatus*, Esdr. IV. 9. Ita βουλὴ pro *collegio senatorum* legitur apud Polyb. XXIX. 9. 6. Dion. Cass. p. 419. ed. Reim. 1 Macc. XIV. 22.
d βουλαὶ sunt *acta publica*, s. *liber, in quo consilia inscribebantur*. Hesych. βουλὴ, γνώμη, θέλημα, ἢ τόπος, ἄνδρες, πρᾶγμα βουλῆς.

ΟΥ' ΜΕΤΑ' ΒΟΥΛΗ῀Σ, *non cum consilio, inconsulte*. אֵין מַעְצָר לְרוּחַ, *non imperium in spiritum*. Prov. XXV. 29. Libere verterunt. — Vide alibi Βαθύς.

ΒΟΥ'ΛΗΜΑ, *voluntas, consilium*.
e חֵפֶץ, idem. Aqu. Symm. Vta et VIta Ps. I. 2. Vide et 2 Macc. XV. 5.

*ΒΟΥ'ΛΗΣΙΣ, idem. רָצוֹן. Inc. Lev. XXII. 29. sec. cod. Lips. K.

ΒΟΥ'ΛΟΜΑΙ, *volo, delector*. אָבָה, *volo*. Gen. XXIV. 5. Ex. X. 27. Lev. XXVI. 21. — אָמַר, *dico*, quasi *voluntatem verbis exprimo*. 1 Sam. XXIV. 11. XXVIII. 23. — חָפֵץ, verbum, *desidero*. Deut. XXV. 7. 8. Ruth. III. 13. 2 Sam. f XXIV. 3. ἱνατί βούλεται ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ; quare hac re *delectatur*? Adde Aqu. Ps. XVII. 20. — חָפֵץ, verbale, *desiderans*. Ps. LXIX. 3. οἱ βουλόμενοί μοι κακὰ, qui male mihi volunt. — חֵפֶץ, *desiderium*. 1 Sam. XVIII. 24. οὐ βούλεται ὁ βασιλεὺς ἐν δόματι, non *delectatur* rex donis. — יָעַץ, *consulo*, etiam *consulto, consilium do*. 1 Reg. XII. 6. ubi pro βού- g λεσθαι in cod. Alex. legendum erit βούλεσθε, aut potius βουλεύεσθαι, nisi statuere malis, βούλεσθαι esse i. q. βουλεύεσθαι. 2 Par. X. 6. et 9. ubi cum βουλεύεσθαι in codd. permutatur. Esdr. IV. 5. Prov. XII. 21. οἱ δὲ βουλόμενοι εἰρήνην, qui utilia *suadent*. — מוּצָק, *firmum, firmitas*. Job. XXXVII. 10. ὡς ἐὰν βούληται. Videntur legisse בְּמוֹעֵצָה aut simile quid. — נֶעֱצַב, Niph. *dolore* h *afficior*. 1 Sam. XX. 3. μὴ οὐ μὴ βούληται, ne forte *improbet* hoc factum. Non male quoad sensum. — עֵצָה, *consilium*. Esdr. X. 3. — *פֶּרֶץ, *fractura*. Job. XXX. 14. Legerunt כְּחֵפֶץ. — צְבָא Chald. Dan. V. 21. — תַּחְבּוּלוֹת plur. *prudentia consilia*. Job. XXXVII. 12.

ΒΟΥΛΟ'ΜΕΝΟΣ ΒΟΥ'ΛΟΜΑΙ, i *volens volo*. חָפֵץ, verbum. 1 Sam. II. 27.

'ΕΚΟΥΣΙ'ΩΣ ΒΟΥ'ΛΟΜΑΙ, *sponte volo*. לֵב נָשָׂא, *cor attollit*, h. e. *incitat, impellit*. Ex. XXXVI. 2.

ΒΟΥ'ΛΟΜΑΙ ῎ΕΧΕΙΝ, *volo habere*. מָשׂוֹשׂ, *gaudium*. Ies. VIII. 6.

ΜΗ' ΒΟΥ'ΛΟΜΑΙ, *nolo*. מֵאֵן Pih. *renuo*. Ex. IV. 23. VIII. 2. XXII. 17. — מָאֵן, verbale, *renuens*.

a Ex. IX. 2. Jer. XIII. 10. — מָאַס, *sperno*. Ies. VIII. 6.

ΟΥ' ΒΟΥ'ΛΟΜΑΙ, idem. חָדַל, *desisto*. Ps. XXXV. 3. — מֵאֵן Pih. Ex. IV. 23. 1 Sam. VIII. 19. Ps. LXXVII. 13.

ΒΟΥΝΙ'ΖΩ, *accumulo, aggrego, porrigo* seu *accipio cumulate et largiter*. Vox hæc, aliis scriptoribus Græcis ignota, est sine dubio a LXX novata, et formata a βουνὸς, b significans *struere εἰς βουνὸν* s. *in cumulum*, ut quando magna copia cibi in cumulum structa alicui apponitur. — צָבַט, *porrigo*. Ruth. II. 14. ubi Hieron. *congessit*. — צָבָת, *manipulus*. Ruth. II. 16. ubi τὰ βεβουνισμένα. Vulg. *manipulos*, aut majores fasciculos, qui pluribus manipulis constant. Vide Bonfrerium ad Ruth. l. l. p. 425.

c ΒΟΥΝΟ'Σ, *collis*, etiam *cumulus*. בָּמָה, *excelsum*. 1 Sam. X. 13. Ps. LXXVII. 64. In utroque loco nonnulli βουνὸν in βωμὸν mutare voluerunt. — *גֵּאוּת, *altitudo*. Ies. IX. 18. Videntur nonnullis hic legisse גֵּאָוֹת, a גֵּיא, *vallis*, coll. 2 Reg. XI. 16. — *גִּבְעָה, nomen proprium *Gabaa*. 1 Sam. XIV. 2. coll. Josepho A. J. VI. 6. 2. Hos. X. 9. d Habuerunt pro nomine appellativo. 1 Sam. XV. 32. βουνὸς, quod legitur in Compl., est glossema marginale, aut alius interpretis versio. 2 Sam. XXI. 6. sec. Compl. — גִּבְעָה, nomen appellativum. Exod. XVII. 9. 10. Num. XXIII. 9. Deut. XXXIII. 15. — גֵּיא, *vallis*. 2 Reg. II. 16. גָּאָה notat *eminuit*. — גַּל, *cumulus*. Theod. Job. VIII. 17. LXX Gen. XXXI. e 46. 48. 52. in quo posteriori loco βουνὸς cum σωρὸς permutatur in codd. — יָעַר, *sylva*. Ies. XLIV. 23. יָעַר de *omnibus asperis et inaccessis locis* adhibetur, coll. Arab. وعر. — פַּחַת, *fovea*. 2 Sam. XVII. 9. ubi pro βουνῶν forte legendum βοθύνων. — צִפְרִים plur. *acervi*. 2 Reg. X. 8. Præterea reperitur 2 Sam. II. 8. ubi מַחֲנַיִם, *castra*, Aquila in Hex. transtulisse legitur ἐκ παρεμ- f βολῆς βουνοῦ, quæ verba in mendo cubant. Nam si vel concedamus, eum מִמַּחֲנַיִם legisse in suo codice, jure tamen quæritur, unde venerit illud βουνοῦ, cui h. l. nihil respondet in textu Hebr. Hinc arbitror, referenda esse hæc verba ad v. 12., ubi legitur מִמַּחֲנַיִם גִּבְעוֹנָה, et loco παρεμβολῆς scribendum esse παρεμβολῶν, quod ibi apud Theodotionem legitur. Cæterum notandum est, Theodot. ac Inc. Int. vocem βουνὸς v. 12. pro Hebr. גִּבְעוֹנָה, quod est nomen proprium oppidi, posuisse, adeoque גִּבְעָה legisse. De versione Inc. Int. 1 Sam. X. 10. vide supra s. v. βαμᾶ. — Vide alibi Μάρτυς et Μαρτυρία.

ΒΟΥ'Σ, *bos, vacca*. אַלּוּף, *ductor*. Ps. CXLIII. 16. Permutavit cum h אֶלֶף. — אֲלָפִים plur. ex אֶלֶף, *millia*, it. *boves*. Deut. VII. 13. XXVIII. 4. 18. 51. Psalm. VIII. 7. — בָּקָר, *armentum*. Gen. XIII. 5. Ex. IX. 3. Lev. I. 2. 3. — כֶּרֶם, *vinea*. Ies. V. 10. ubi deceptus ambiguitate vocis צִמְדֵי, *vineæ*, substituit *boves*. — עַיִר, *pullus*. Ies. XXX. 24. — פָּרָה, *vacca*. Gen. XXXII. 15. XLI. 2. 3. 1 Sam. VI. i 7. Adde Symm. Amos IV. 1. — שׁוֹר, *bos*. Gen. XXXII. 5. Exod. XX. 17. Lev. VII. 13. — תּוֹר, idem. Chald. Esdr. VI. 9. Dan. IV. 22. 30. V. 23.

ΒΟΥ'ΤΟΜΟΣ et ΒΟΥ'ΤΟΜΟΝ, *herba palustris, quæ bobus cæditur, et qua boves vescuntur*. אָחוּ, *carectum, ulva*. Job. VIII. 11. ἢ ὑψωθήσεται βούτομον ἄνευ πότου; num her-

a ba, qua boves vescuntur, in altum crescit sine aqua? — בְּצָה, *cænum, lutum, locus cœnosus.* Job. XL. 16. ubi observanda est duplex versio vocis בְּצָה, πάτυρον et βούτυρον. Utrumque in locis palustribus crescere solet. Hesych. βούτυμον, φυτὸν βουσὶ διδόμενον (εἰς) τροφήν, οἷον χόρτος. Lex. Cyrilli MS. Brem. Βούτυμον, εἶδος χόρτου τοταμίου. Suidas: Βούτυ-
b μον, φυτάριον ταραπλήσιον καλάμῳ, ὅπερ ἐσθίουσιν οἱ βόες. Adde Schol. Aristoph. in Aves v. 663. Lex. vet. *βούτυμον, spina alba, carex.*

ΒΟΤΤΥΡΟΝ, *butyrum.* חֶמְאָה, *lac spissum,* item *butyrum.* Gen. XVIII. 8. Deut. XXXII. 14. Jud. V. 25. — חֶמָה contr. ex חֶמְאָה. Job. XXIX. 6. Lex. Cyrilli MS. Brem. Βούτυρον, τὰ ἐλαιώδες τοῦ γά-
c λακτος. Phavor. βούτυρον, τὸ λιπῶδες τοῦ γάλακτος. Confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 45. p. 473. seq.

ΒΡΑΒΕΥΩ, *palmam* vel *præmium certaminis adjudico, tribuo, dijudico.* Sap. X. 12. ἀγῶνα ἰσχυρὸν ἐβράβευσεν αὐτῷ, palmam certaminis fortis adjudicavit illi, vel judicavit, quod in certamine strenuo victoriam repor-
d taverit. Vatablus vertit: *obeundum ei arduum certamen constituit.* Hesych. βραβεύει, διακρίνει, διατροφίζεται, ποιεῖται, διοίκησιν (l. διοικεῖ). Lex. Cyrilli MS. Brem. βραβεύει, διακρίνει, διώκει, διοικεῖ.

ΒΡΑΓΧΙΑΖΩ, *raucesco.* נָחַר Niph. a חָרַר, *exardesco, exaresco,* item *rhonchisso* (Vide Michaëlis Supplem. p. 1630.). Ps. LXXXIV. 4. ἐβραγχίασεν ὁ λάρυγξ μου, raucuit
e guttur meum. Confer Dieterichii Isteum Hippocrat. p. 293. seq.

ΒΡΑΔΥΓΛΩΣΣΟΣ, *tardiloquus.* כְּבַד לָשׁוֹן, *gravis lingua.* Ex. IV. 10. Lex. Cyrilli MS. Brem. βραδύγλωσσος, μογιλάλος. Adde Lucian. Philopatr. p. 1122. B.

ΒΡΑΔΥΝΩ, *tardo, moror,* it. *re-tardo, differo.* אָחַר, Pih. Deut. VII. 10. Ies. XLVI. 13. σωτηρίαν τῶν (alii rectius τὴν) ἐμὴν οὐ βρα-
f δύνω, salutem meam non retardo. Conf. Fesselii Adv. Sacr. Lib. I. cap. 2. p. 23. — הִתְמַהְמַהּ, Hithp. a מָהַהּ, *cunctor.* Gen. XLIII. 10. — מְאַחֲרִי, *tardantes.* Aqu. Psalm. CXXVI. 2. βραδύνοντες.

ΒΡΑΘΥΣ (sec. Dioscor. Lib. I. cap. 105.) vel ΒΡΑΘΥ, *bruta, herba sabina, cupresso similis.* בְּרוֹשׁ, *cupressus.* Al. Ies. XLI. 19. βράδυ
g δδαὰρ. Sic enim pro βραυδαὰρ vel βραυδυδαὰρ, ut ex MS. Laud. legendum censet Grabius de Vitiis LXX Intt. p. 21., reponendum putavit Bielius. Nam, ut בְּרוֹשׁ per βράθυ, ita תִּדְהָר, quod in textu Hebr. sequitur, per δδαὰρ expressum videtur. Symm. Ies. LV. 13. ubi Montf. perperam edi jussit βραδύ. Theod. Ies. LX. 13. Plinius H. N. XXIV.
h 11.: Herba sabina, brathy appellata a Græcis, duorum generum est, altera tamarici similis, altera cupresso. Quare quidam Creticam cupressum dixerunt. Veteri poëtæ apud Fabricium Bibl. Gr. Lib. III. cap. 26. pag. 646. dicitur βράθυ κυπάρισσος. Idemque poëta herbam illam etiam χαμαικυπάρισσον appellari testatur. Plinius Lib. XII. cap.
i 7. etiam appellat *brutam* et *cupresso fusæ similem* esse docet. Plura ejus tam apud Græcos quam alias gentes nomina vide apud Rendtorfium in not. ad poëtam laudatum p. 649. Apud Hesychium βράθυ exponitur τόα τις θεοῖς θυομένη. Vide Ol. Celsii Hierobot. T. I. p. 78.

ΒΡΑΣΜΟΣ, *æstus.* זְוָעָה, *commotio, terror.* Aqu. Ies. XXVIII. 19.
k Legit זְוָעָה, vel τῷ זְוָעָה tribuit notionem, quam זְוָעָה habet.

ΒΡΑΧΕΩΣ, *breviter, paulisper, paucis, ad breve tempus.* 2 Macc. V. 17. VII. 33. et XIII. 11.

a ΒΡΑΧΙΑ'ΛΙΟΝ, *brachiale, armilla.* אֲצָעָדָה, *armilla.* Aqu. 2 Sam. I. 10. ubi et βραχιάριον et βραχιόλιον scribitur. Videatur Suidæ et Cangii Glossarium s. h. v. — צְעָדוֹת, *periscelides.* Theod. Ies. III. 20. ubi recte monuerunt viri docti τὰ βραχιάλια sine dubio ab Aquila profectum esse. Vide ad h. l. Montfauc. et Drusium in Fragm. p. 253. ac no-
b tata infra s. v. χλιδών. Suid. χλιδόνας, κόσμοι περὶ τοὺς βραχίονας. καλοῦνται δὲ βραχάλια. Lexicon Vetus citante Drusio l. l. Βραχιάλιον, *veriola.*

*ΒΡΑΧΙΑ'ΡΙΟΝ, *brachiarium.* אֲצָעָדָה, *armilla.* Aqu. 2 Sam. I. 10. ubi tamen Coislin. hanc versionem Symmacho ac Theodotioni tribuit. Conf. Hex.

c *ΒΡΑΧΙΟ'ΔΙΟΝ. Vide supra s. v. βραχιάλιον.

ΒΡΑΧΙ'ΩΝ, *brachium.* אֶזְרוֹעַ, i. q. זְרוֹעַ, *brachium.* Job. XXXI. 22. Jer. XXXII. 21. — *אֲצִיל יָד, *axilla manus.* Ez. XIII. 18. apud Inc. — בַּד, *vectis, mendacium.* Symm. Ies. XVI. 6. βραχίονες αὐτοῦ. Vulg. *fortitudo ejus.* Scil. בָּדִים dicitur quandoque de *membris corpo-*
d *ris, a corpore instar ramorum se separantibus.* Conf. Simonis Lex. Hebr. p. 209. Adde Inc. Jer. XLVIII. 30. — דְּרַע Chald. Dan. II. 32. — זָקָן, *barba.* Ies. XV. 2. ubi tamen sine dubio pro βραχίονες legendum est πώγωνες. — *זֶרַע, *semen.* Aqu. Mal. II. 3. Legit זְרוֹעַ, *brachium.* — זְרוֹעַ, *brachium.* Ex. VI. 6. λυτρώσομαι ὑμᾶς ἐν βραχίονι
e ὑψηλῷ, liberabo vos elato brachio, seu *potentia* mea. Vide et Deut. V. 15. 2 Reg. XVII. 36. Psalm. CXXXV. 12. Suidas: βραχίων, τροπικῶς ἡ δύναμις, ἀπὸ δὲ αὐτοῦ ἐγγάζεσθαι πεφύκασιν οἱ ἄνθρωποι. Διὰ τοῦτο ὅτι βραχίονες ἀμαρτωλῶν συντριβήσονται. Hæc ex Theodoreto ad Ps. XXXVI. 18. desumta esse observat Pearsonus. Dan. XI. 31. βραχίονες καὶ σπέρματα ἐξ αὐτοῦ ἀναστήf σονται. Voces καὶ σπέρματα in margine primum ex alio interprete, qui Hebr. זרעים ea ratione punctatum legit, qua *semina* notat, adscriptæ, et quasi omissæ essent, ab indicto librario in textum receptæ videntur. Favet huic conjecturæ, quod Al. tantum habeant καὶ βραχίονες, Al. καὶ σπέρματα, et in Gloss. MSS. in Dan. ita legatur: Βραχίονες ἐξ αὐg τοῦ σταθήσεται, σπέρματα ἐξ αὐτοῦ σταθήσεται. Auctorem enim hujus glossæ in cod. quodam legisse βραχίονες ἐξ αὐτοῦ στήσεται, et in margine ejus σπέρματα ἐξ αὐτοῦ στήσεται verisimile est. Male autem posteriora verba, quæ ex alio interprete margini adscripta erant, pro glossemate priorum τῶν *O* habuit. — יָד, *manus.* Gen. XXIV. 18. XXVII. 16. Ex. h VI. 1. Adde Dan. IX. 15. sec. Chis. — נֶפֶשׁ, *anima.* Jer. LI. 14. ὤμοσε κύριος κατὰ τοῦ βραχίονος αὐτοῦ. — שׁוֹק, *armus, crus.* Ex. XXIX. 22. 27. Lev. VII. 22. Sir. VII. 33. ubi βραχίων sine dubio notat *id, quod labore brachiorum* s. *manuum comparatum est:* nisi hic intellegere malis *armos dextros cum pectusculo, qui in sacrificio pacifico dandi erant* i *sacerdotibus,* coll. Lev. VII. 34.

*ΒΡΑΧΟΙ'. מְעַט. Symmach. Hos. VIII. 10. sec. cod. Barber. ubi tamen pro βραχοί scribendum esse conjicio βραχύ. Montfauconus reponere mavult βράχυ.

ΒΡΑΧΥ'Σ, *brevis, parvus, exiguus* מִכְפָּר, *numerus.* Inc. Gen. XXXIV. 30. ἐν βραχεῖ, scil. ἀριθμῷ, *in exiguo numero.* — מְעַט, *parum.* Deut. k XXVI. 5. XXVIII. 62. ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, *numero parvo.* 1 Sam. XIV. 44. βραχὺ μίλι, *paululum* mellis, ubi cum μικρὸν in codd. permutatur. 2 Sam. XIX. 36. ὡς βραχὺ (sc. διάστη-

μα. Conf. L. Bos. Ellips. p. 48.), *paululum*. Hesych. βραχὺ ἀντὶ τοῦ ὀλίγον, ὀλίγου, μικρόν. — מְתִים plur. *homines*. Ps. CIV. 12. ἐν τῷ εἶναι αὐτοὺς ἀριθμῷ βραχεῖς. Hesych. βραχεῖς, ὀλίγοι. Lex. Cyrilli MS. Brem. βραχὺς, μικρός. — *צְעִירִים, *parvuli*, Aqu. Zach. XIII. 7. קָטֹן, *parvus*. Ex. XVIII. 22. τὰ δὲ βραχέα τῶν κριμάτων κρινοῦσιν, causas autem *leviores* judicabunt. Sap. XVI. 27. ὑπὸ βραχείας ἀκτῖνος ἡλίου, a *levi* radio solis. 2 Macc. VII. 36. Præterea legitur apud Symm. Psalm. LIV. 15. ubi suspicor verba: οἱ γὰρ Ἰουδαῖοι ἰδίλωττές μου τὴν ψυχὴν βραχεῖς τινες ἦσαν, (quibus nihil respondet in textu Hebr.) in Hexapla irrepsisse e scriptore aliquo ecclesiastico, qui his interjectis transitum parare sibi voluerit ad verba sequentia, unde simul apparet, βραχεῖς h. l. non *paucos* significare (antea enim eos πολλοστοὺς vocaverat), sed *breves*, h. e. *mox perituros*. Confer seq.

ΒΡΑΧΥ̓Σ ΤΑΙ̃Σ 'ΗΜΈΡΑΙΣ ΠΑΡἈ ΤΙΝὈΣ, *minor natu, junior ætate*. צָעִיר לְיָמִים seq. מ. Aqu. Job. XXX. 1. βραχεῖς ταῖς ἡμέραις, *breves diebus*, h. e. *juniores*, ubi videndi reliqui Interpretes.

ΚΑΤἈ ΒΡΑΧΥ̓, sc. διάστημα, vel ὡρίου τοῦ χρόνου, *paululum*, *paulisper*. Sap. XII. 10.

ΠΑΡἈ ΒΡΑΧΥ̓, sc. διάστημα, et junctim παραβραχὺ, *brevi*, *propemodum*, *paululum*. כְּמְעַט, *propemodum*. Psalm. XCIII. 17. CXVIII. 87.

*ΠΡὈΣ ΒΡΑΧΥ̓. מִקָּרוֹב, *de propinquo*. Hebræus Int. sec. schol. ed. Bos. Job. XX. 5. Scilicet *de propinquo* dicunt Orientales de *re admodum brevi*. Sic Deut. XXXII. 17. *Dii ex propinquo* sunt, *quibus non ita pridem adhæserant*. Cf. Schultensium ad h. l. ac parallelismum sententiarum. Etiam Arab. قَرِيب *breve* notat. Confer Schultensii Opera Minora pag. 39.

ΒΡΑΧΥ̓ ΤΙ, sc. μέρος, vel pro κατὰ βραχύ τι διάστημα, vel μόριον τοῦ χρόνου, (Conf. L. Bos. Ellips. p. 48.) *paululum*, *paulisper*. בֶּצַע, *frustulum*, *segmentum*. Ies. LVII. 17. δι' ἁμαρτίαν βραχύ τι ἐλύπησα αὐτὸν, propter peccatum *paulisper* dolore affeci eum. — כִּמְעַט. 1 Sam. XIV. 29. βραχύ τι, sc. μέρος, τοῦ μέλιτος, *paululum* mellis. 2 Sam. XVI. 1. Ps. VIII. 6. Vide Lex. N. T. s. h. v.

*ΒΡΑΧΥ̓. מְעַר, *pusillum*. Theod. Ies. XXIX. 7. Vide quoque supra s. v. βραχοί.

ΒΡΑΧΥ̓ΤΑΤΟΣ, superlat., *brevissimus*. *קָטֹן, *parvus*, *membrum parvum*, *digitus minimus*. Syrus et Joseph. sec. Hex. 1 Reg. XII. 10. ὁ βραχύτατός μου δάκτυλος. Vulg. *minimus meus digitus*. Inc. 2 Par. X. 10. — כִּמְעַט, *sicut parum*. Al. Prov. V. 14. ἐν βραχυτάτῳ, scil. χρόνῳ, in brevissimo tempore.

ΒΡΑΧΥΤΕΛἨΣ, *brevem finem habens*, *brevis*. Sap. XV. 9. βραχυτελῆ βίον ἔχει, brevem vitam habet. Suidas: βραχυτελῆ, σύντομον, μικρόν. Hesych. βραχυτελὲς, μικρόν.

ΒΡΈΦΟΣ, *infans*. עֹלֵל, *parvulus*, *lactens*. Aqu. Ps. VIII. 3. Sirac. XIX. 10. et alibi sæpius.

ΒΡΈΧΩ, *pluo*, *rigo*, *irrigo*, *immitto*, *demitto*. הוֹרִיד, Hiph. a יָרַד, *descendere facio*. Joël. II. 23. βρέξει ὑμῖν ὑετὸν πρώϊμον, *dabit* vobis pluviam matutinam: ubi βρέχειν est i. q. ἐπάγειν, coll. Gen. VII. 4. — הֶמְטִיר, Hiph. Gen. II. 5. οὐ γὰρ ἔβρεξεν ὁ Θεὸς ἐπὶ τὴν γῆν, non enim pluviam miserat Deus super terram. Ibid. XIX. 24. ἔβρεξεν Θεὸν καὶ πῦρ, demisit imbrem sulphureum et igneum. Ex. IX. 24. Ps. LXXVII. 31. ἔβρεξεν σάρκας. Adde Symm. Job.

a XX. 23. — הִזְמָסָה, Hiph. *liquefacio, irrigo.* Psalm. VI. 6. ἐν δάκρυσί μου τὴν στρωμνήν μου βρέξω, lacrymis meis stratum meum *irrigabo.* Eodem sensu Luc. VII. 44. — טִהַר, Pyh. *purificor.* Ez. XXII. 24. σὺ οὐ γῆ ἡ μὴ βρεχομένη, tu es terra, quæ pluvia non perfunditur: ubi vel libere verterunt, vel טִהַר cum מָטַר permutarunt. — נָמַס, Niph.

b a מָסַס, *liquefio.* Ies. XXXIV. 3. βραχήσεται τὰ ὄρη ἀπὸ τοῦ αἵματος, montes a sanguine eorum tanquam pluvia perfundentur.

ΒΡΙΘΩ, *degravo, deprimo, sum gravis, onero.* Dicitur de arboribus, quando fructibus onustæ sunt. Sap. IX. 15. Gloss. MS. in Sap. βρῖθει, βαρεῖ. Hesych. βρίθεται, βαρύνεται καρπῷ. Idem: βρίθοντα, βαρούντα.

c ΒΡΟΜΟΣ, *strepitus, crepitus, sonitus venti,* it. *fœtor,* quasi βρῶμος. רָוִי, *languor.* Job. VI. 7. βρόμον γὰρ ὁρῶ τὰ θῆρά μου, ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος, tanquam fœtorem enim considero escas meas, quasi odorem leonis. Ad quæ verba ita notat Schultens. Anim. Philol. in Job. p. 14.: Videntur legisse חמה מרוו לחמי, quæ Chaldaica sunt, et sensum,

d quem LXX dedere, referentia. Ὥσπερ ὀσμὴν λέοντος aliquis margini adscripserat, qui leoni fœtidissimum esse halitum, et inde ἐπίρρημα a poëtis dici legerat. Inde in textum irrepsit. Depromsit sua Schultensius ex Bocharti Hieroz. P. I. L. III. c. 2. p. 744. Vide quoque L. Bos. Prolegg. c. 4. ad h. l. Eckermannus verba βρόμον γὰρ ὁρῶ referri

e mavult ad הֲמָה, *illa,* quod cum Syro et Arabe pronuntiaverint הֲמָה. — זְמָה, *cogitatio.* Al. Job. XVII. 11. αἱ ἡμέραι μου παρῆλθον ἐν βρόμῳ, dies mei præterierunt in strepitu. Mallem hic legere ὀρόμῳ, ut Alex. et Ald. habent. Nihil enim est cogitationibus velocius. —

צַחֲנָה, *pastor, fœtor.* Al. Joël. II. 20. ἀναζήσεται ὁ βρόμος αὐτοῦ, ascendet *fœtor* ejus. Theodoretus ibi ha- f bet βρῶμος. Cf. Bocharti Hieroz. P. II. p. 49. et P. III. p. 316. ed. Rosenmüll. Sap. XI. 19. βρόμους λαμπόντας κακτοῦ, fœtorem sparsum a fumo. Hesych. βρόμος, ἰδίωμα ἤχου, ἤχος, καὶ ὁ τύπος, εἰς ὃν ἔλαφοι οὐροῦσι καὶ ἀφροδίσιοι, καὶ σπέρμα λευκῆς ἀρδῆς, καὶ ὀσμή, καὶ χέρος.

ΒΡΟΜΩ'ΔΗΣ aut Βρωμώδης, *gra- g veolens, fœtidus,* it. *crepitus s. fremitum edens.* בֶּן שָׁחַץ, *filius superbiæ,* seu *animal ferox.* Symm. Job. XLI. 26. πάντες βρομώδους, omnis fœtidi. Significantur hac voce *fera animalia, quæ fœtorem emittunt,* ac speciatim *pisces* et *omnia animalia, quæ in mari vivunt,* de quibus h. l. sermo est. In nonnullis libris h. l. legitur δρομώδους, quæ cursu excellunt, quia sunt proceritate instructi (nam שָׁחַץ est quoque *proceritas*), h aut *ferocientia.* Conf. Simonis Lex. Hebr. s. h. v. Adde Strabon. Geogr. V. p. 377. A. Athen. VIII. p. 355. F. III. 120. D. ubi vide Casaub.

ΒΡΟΝΤΑ'Ω, *tono.* רָעַם, יִרְעִים, Kal et Hiph., idem. 1 Sam. II. 12. Job. XXXVII. 4. Psalm. XVII. 15. Suid. ἐβρόντησεν, ἦχησεν. Sirac. XLVI. 20. ἐβρόντησεν ἀπ' οὐρανοῦ.

ΒΡΟΝΤΗ', *tonitru.* הָר, *mons.* Amos IV. 13. Loco הָרִים legerunt רַעַם, aut, ut Drusius conjecit, הָרְעָם i — קוֹל, *vox,* sc. *Dei,* h. e. poëtice *tonitru.* Symm. Job. XXXVIII. 25. Inc. Exod. IX. 23. Symm. Theod. Ez. X. 5. — רַעַם, *tonitru.* Symm. LXX Job. XXVI. 14. Ps. LXXVI. 17. Sir. XLIII. 19. φωνὴ βροντῆς.

ΒΡΟΤΟ'Σ, *mortalis, homo.* אָדָם, *homo.* Job. XIV. 1. 10. XXXII. 21. XXXIV. 15. — אֱנוֹשׁ. Job. IX. 2. XV. 14. XXV. 4. — גֶּבֶר,

[a] *caro*, et ex Arabismo בְּשַׂר, *homo*. Job. X. 4. Hesych. *βρωτὸς, φθαρτὸς, ἢ γηγενὴς ἀνθρωπος.*

ΒΡΟΥ̓ΧΟΣ, (Scribitur quoque *βρουχος* et *βρῦχος*, a *βρύχειν, edere*, proprie *vorare cibum avidius et cum aliquo dentium sono*) *bruchus, locustæ species*, sed (secundum Hieron. in Nahum. III.) *quæ non volat, et sine alis est.* Conf. Aristot. de Anim. [b] VI. cap. 8. et 9. אַרְבֶּה, *locusta*. Lev. XI. 22. 1 Reg. VIII. 37. — חָסִיל. Aqu. Psalm. LXXVII. 46. LXX 2 Par. VI. 28. — יֶלֶק. Ps. CIV. 33. Joël. I. 4. II. 25. — יֶלֶק et אַרְבֶּה junctim. Nah. III. 15. — לֶקֶשׁ, *fœnum cordum*. Amos VII. 1. Legerunt יֶלֶק, quod vulgo ita vertere solent. Conf. Fulleri Miscell. SS. Lib. V. c. 9. p. 929. et [c] Bocharti Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 2. p. 447. seq.

ΒΡΟΧἨ, *pluvia vehemens, imber*. גֶּשֶׁם, idem. Psalm. LXVII. 10. CIV. 31. Symm. Prov. XXV. 24.

ΒΡΟΧΘἸΖΩ, *poto*. חָגְמִיא, Hiph. *sorbendum do*. Aqu. Gen. XXIV. 17. *βρόχθισον, fac me sorbere.*

ΒΡὈΧΟΣ, *restis, laqueus*. חֶלֶק, *blanditiæ*. Prov. VII. 21. *ἐν βρόχοις* [d] *τῆς ἀπὸ χειλέων*. Non legerunt בַּחֶבֶל, quæ fuit Vogelii ad h. l. conjectura, sed voce *βρόχοι* ideo usi sunt, ut *vim, blandimenta, illecebras meretricis* efficaciore vocabulo exprimerent. Ex Bielii sententia forte pro *βρόχους* legendum est *βροχαῖς*, et verba ita reddenda sunt: *et imbribus, qui a labiis ipsius descendebant, ejecit* vel *perdidit illum*.

[e] *Βρυχαὶ, imbres* vel *pluvia copiosa*, alias etiam emblema suavis et copiosi sermonis esse solet. Vide Deut. XXXII. 2. Sir. I. 16. — יָד, *manus*. Prov. VI. 5. Vogelio ad h. l. cui post מִיַּד cum Syro et Chaldæo legisse videntur חֶבְלוֹם, aut aliud hujus significationis vocabulum, assentiri non possum, potius existimo, eos ex posteriore membro ad מִיַּד supplendum existimasse [f] יָקוּשׁ. Fortasse autem יָד olim *rete, laqueum* significavit. Certe Arab. يَدَى inter alia notat: *anteriore pede illaqueata fuit præda*: et يَدٌ etiam *manica* dicitur. Vid. Op. Critt. p. 288.—מוֹקֵשׁ, *laqueus*. Prov. XXII. 25. — עֲבוֹת, *funes*. Symm. Ies. V. 18. Aqu. Psalm. CXXVIII. 4.—שׁוּחָה, *fossa, fovea*. Aqu. Psalm. CXVIII. 85. Hesych. [g] *βρόχος, ἀγκύλη. Δημόκριτος, ἀγκύρη, θηκαί.* Per *βρόχους* speciatim indicari *retia, quibus aves irretiuntur*, docuit Potterus ad Lycophr. Cassandr. v. 405. p. 145.

ΒΡΟΧΩΤὈΣ, *catenatus, laqueatus*, חָשַׁב, *artifex*. Aqu. Symm. Exod. XXVIII. 15. *βρόχωτὸν* (*ἔργον*), *opus laqueatum*. — עֲבֹת, *complicatio, contortum, tortile*. Symmach. Exod. [h] XXVIII. 22.

ΒΡΥΓΜὈΣ, *fremitus, stridor, rugitus*. נָהָם, *rugitus*. Prov. XIX. 12. *βρυγμῷ λέοντος, rugitui* leonis. Al. Prov. XX. 2. — נַהֲמָה, *palpitatio*. Aqu. Psalm. XXXVII. 8. Sirac. LI. 4. ad quem locum vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. cap. 2. p. 729.

ΒΡΥ̓ΟΣ, *fœtor*. צָחֲנָה, *putor*. Joël. [i] II. 20. *ἀναζήσεται ὁ βρῦος αὐτοῦ*, ubi alii *βρόμος* habent. Hesychius: *βρυῶδες, δυσῶδες.*

ΒΡΥΧἈΟΜΑΙ, *rugio, fremo*, ac proprie de leonibus dicitur, i. q. *ὠρύομαι*. שָׁאַג, idem. Aqu. Symm. Psalm. XXII. 14. Hesych. *Βρυχήσασθαι, ὡς λέων.*

a ΒΡΥ΄ΧΗΜΑ, *rugitus, fremitus.* Proprie de leonibus dicitur, metaphorice de hominibus, *ejulatio, ejulatus.* Βρυχᾶσθαι quoque de *lamentantibus* adhiberi docuit Lobeck ad Sophocl. Ajac. p. 269. — שְׁאָנָה, idem. Aqu. Psalm. XXII. 2. *οἱ λόγοι τοῦ βρυχήματος*, preces, quas fundo ejulans. Id. Psalm. XXXI. 3. Inc. (sine dubio Aqu.) Job. III. 24.
b Similis vox est *βρυχηθμός*, quæ de *barritu elephantorum* est apud Zosimum III. 30.

ΒΡΥ΄ΧΩ, *frendeo, strideo, mordeo cum stridore dentium.* Verbum proprium de canibus. *חָרַץ, *moveo.* Ex. XI. 7. sec. Oxon. *οὐ βρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ*, ubi reliqui libri habent *γρύξει.* Conf. Simonis Lex. Hebr. s. h. v. — חָרַק, *strideo den-*
c *tibus, frendeo.* Job. XVI. 9. *ἔβρυξαν ἐπ' ἐμοῦ τοὺς ὀδόντας*, stridebant in me dentibus. Ps. XXXIV. 19. Symm. et LXX Psalm. XXXVI. 12. CXI. 9. Thren. II. 16. Vide Lex. N. T. s. h. v.

ΒΡΩ΄ΜΑ, *cibus, esca, proventus terræ*, it. *tinea.* אָכוֹל, infin. Job. XX. 21. — אֹכֶל. Gen. XLI. 35. *τὰ βρώματα*, ubi Schol. ed. Bos. bene
d *τὰ γενήματα* interpretatus est. Lev. XI. 34. Deut. II. 6. Ps. LXXVII. 21. Joël. I. 16. Mal. I. 12. ubi legerunt אָכְלוֹ, et acceperunt pro participio, non pro nomine. — אֲכָלָה. Lev, XXV. 6. Ez. XXIX. 5. — בְּלִיל, *pabulum.* Job. VI. 5. — בְּרוֹת. Psalm. LXVIII. 26. —
i בְּרִיָּה. 2 Sam. XIII. 7. ubi cum *δεῖπνον* in codd. permutatur. Ibid. v.
e 10. — *בֶּשֶׂם, *aroma.* Inc. Exod. XXX. 21. sec. unum cod. Reg. ubi tamen sine dubio legendum *ἀρώματα.* — *דָּבָר, *verbum, res.* Deut. XVII. 1. sec. codd. Holm. e glossemate. Nam de sacrificiis ibi sermo est. — הַבְרָה, Hiph. *edere facio, edendum do.* Al. 2 Sam. XIII. 5. *τιθήσει βρῶμα.* — טֶרֶף, *præda*, item *esca.* Prov. XXXI. 15. — מַאֲכָל. Gen. VI. 21. 1 Reg. X. 4. 1 Par.
f XII. 40. — מוֹרֶה, *doctor.* Joël. II. 23. *ἔδωκεν ἡμῖν βρώματα εἰς δικαιοσύνην.* Sc. מוֹרֶה in notione pluviæ *primæ s. auctumnalis* (a qua fertilitas terræ pendebat) acceperunt, adeoque effectum posuerunt pro causa efficiente. Semlerus putat, hic fuisse ipsum Hebraicum Græcis literis, aut legendum esse *πρώϊμον*, sc. *ὑετόν.* Aliis legisse videntur בְּרִיָּה, ut 2
g Sam. XIII. 5. 7. 10. Michaëlis autem in Bibl. Or. T. XV. p. 59. conjicit, eosdem מוֹרֶה a מָרָא, *cibare, saginare*, deduxisse. — מַמְעַמוֹת, *cupediæ.* Prov. XXIII. 6.—מַכְשֵׁלָה, *offendiculum.* Ies. III. 5. *τὸ βρῶμα τὸ ἐμὸν ὑπὸ σὲ ἔσται.* Ex sententia Montf. ad h. l. legerunt מַבְשֵׁלָה (ב pro כ, ut sæpe contingit), *coctum* vel *coctionem.* Cappellus conjecit, eos legisse מַאֲכָלָה. Semlerus ac
k Doederleinius Clericum secuti reponendum censent *στῶμα*, præeunte Vulgato: *ruina autem hæc erit sub manu tua.* Ep. Jer. v. 9. de diis *gentium*: *οὗτοι δὲ οὐ διασώζονται ἀπὸ ἰοῦ καὶ βρωμάτων*, hi autem non liberabuntur ab ærugine et tineis. Vide Bocharti Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 27. p. 615. Sir. LI. 5. *ἐκ βρυγμῶν ἑτοίμων εἰς βρῶμα*, ubi imago desumta est a rugitu bestiarum vo-
l racium prædæ inhiantium.

*ΒΡΩΜΑΤΙ΄ΖΩ, *cibum do.* הֶאֱכִיל, *edere facio.* Aqu. sec. cod. 108. Holm. Deut. VIII. 3. *ἐβρωμάτισέ σε.* Teste Schneidero reperitur quoque hæc vox apud Gregorium Nazianzenum.

ΒΡΩ΄ΣΙΜΟΣ, *esculentus.* מַאֲכָל, *cibus.* Lev. XIX. 23. Neh. IX. 25. Ez. XLVII. 13. in quibus omni-

a bus locis legitur ξύλου βρώσιμου, h. e. *arbores, quæ cibum s. fructus esculentos dant ac suppeditant.* Philo Lib. Περὶ Φυτουργ. habet ξύλου βρώσεως.

ΒΡΩΣΙΣ, *cibus, esca, absumptio, corruptio*, it. *tinea*. אֲכִילָה. 1 Reg. XIX. 8. — אֹכֶל, part. *edens, esor.* Ies. LV. 10. Mal. III. 11. διαστελῶ ὑμῖν εἰς βρῶσιν, præcipiam vobis, h. e. b in gratiam vestram, absumptioni vel corruptioni: ubi βρῶσις Bahrdtio in Comm. ad h. l. *æruginem* significare videtur, s. *morbum plantarum, quem alias ἰφυσίζην vocant.* Conf. Lex. N. T. s. h. v. — אֶכֹל, inf. Kal, et semel Niph. הֵאָכֵל. Aqu. sec. cod. Mosqu. Gen. II. 17. LXX Lev. XIX. 7. 2 Sam. XVI. 2. Job. XXXIV. 3. — אֹכֶל. Gen. XLVII. c 24. Psalm. LXXVII. 34. Thren. I. 12. 20. — אָכְלָה. Gen. I. 29. 30. Lev. XXV. 7. — בָּרוֹת. Thren. IV. 10. — לָחוּם, part. Pah. Deut. XXXII. 24. — מַאֲכָל. Gen. II. 9. III. 6. Jud. XIV. 14. — מְכֻלָה, *caula*. Hab. III. 16. Acceperunt pro מַאֲכָלָה, quomodo 1 Reg. V. 11. מַכֹּלֶת occurrit pro מַאֲכֹלֶת. — פֶּה, *os*. Gen. XXV. 28. metony- d mice pro *eo, quod in os ingeritur.* — עָשׁ, *tinea*. Aqu. sec. Drus. p. 466. Ies. L. 9. Verum ἡ βρῶσις ex Procopii ἢ βρωτὴς ortum esse videtur Kreyssigio. — *שֶׁבֶר, *fractio*. Gen. XLII. 1. sec. libros nonnullos. Recte: nam שֶׁבֶר h. l. *annonam, frumentum* notat.

ΒΡΩΣΚΩ, ΒΙΒΡΩΣΚΩ, *edo, comedo, in frusta comminuo*. אָכַל. Exod. XII. 46. Jos. V. 12. Jud. c XIV. 14. Symm. Job. VI. 6. — דָּקַק, *comminuo*. Ies. XXVIII. 27. τὸ δὲ κύμινον μετὰ ἄρτου βρωθήσεται. Sensum expresserunt: mandentes enim cibum in partes comminuunt. — נָקַב, *execror*. Job. V. 3. ταχὺ ἐβρώθη αὐτῶν ἡ δίαιτα, statim absumpta est illorum habitatio. Sensum expresserunt, effectum scilicet imprecationis ac maledictionis ponentes. — נְקָדִים plur. f *micæ*. Jos. IX. 12. ubi tamen loco βεβρωμένοι sine dubio legendum est τετρωμένοι. Fortasse tamen respexerunt Arab. نقد, *memordit, erosus fuit*. Præterea legitur apud Theod. Jos. IX. 5. ubi βεβρωμένοι εἶναι notat *mucidum esse, mucorem contraxisse.* Conf. Fischerum de Verss. GG. V. T. p. 125.

*ΒΡΩΤΗΡ, *tinea*, ita a consumendo dicta. עָשׁ, idem. Aqu. (teste g Procopio) Ies. L. 9.

ΒΡΩΤΟΣ, *edulis, esculentus.* ΒΡΩΤΟΝ, *alimentum, cibus, esca.* אֹכֶל. Gen. XIV. 11. πάντα βρωτὰ, *omnes cibos, omnia alimenta.* — אָכְלָה. Inc. Lev. XXV. 6. — מַאֲכָל. LXX sec. Hex. Jud. XIV. 14. et Gen. XIV. 11. sec. libros nonnullos. — חַיָּה, *vita*, etiam *ea, quæ sunt ad vitam sustentandam necessaria.* Job. XXXIII. 20. Hesych. h βρωτὸν, βρώσιμον. Idem: βρωτὸν, βρῶσιν, τροφήν.

ΒΥΘΙΖΩ, *mergo, submergo.* 2 Macc. XII. 4. ἐβύθισαν, *in altum demerserunt.* Hesych. βυθίζων, καταπίζων ἐν βυθῷ. Σκύθαι.

ΒΥΘΟΣ, *profunditas, profundum.* מְצוּלָה, *profundum*. Ex. XV. 5. Ps. LXVII. 14. ubi LXX non scripserunt ἐπιστρέψω ἐν βυθῷ θαλάσσης, sed ἐκ βυθῶν θαλάσσης, ut etiam legitur in vers. Arab. Ibid. LXVIII. i 2. 19. CVI. 24. Adde Aqu. Jon. II. 4. et Ps. LXXXVII. 7. — *מְצִלוֹת, *tintinnabula*. Aqu. Theod. Zach. XIV. 20. Deduxerunt non a מְצִלָה, *tintinnabulum*, sed a מְצוּלָה, *locus profundus*, a צוּל. Cæterum

a voce hac de *profundo maris* utitur quoque Alciphron Lib. I. Ep. 2. ubi vid. Berglerus p. 10. — Vide alibi Καταβυθίζω.

*ΒΥΘΟΤΡΕΦΗ'Σ, *qui in mari vivit.* 3 Maccab. VI. 6. τὸν δὲ βυθοτρεφοῦς ἐν γαστρὶ κήτους Ἰώναν, Jonam, qui in stomacho ceti, *bestiæ marinæ*, hærebat.

ΒΥ'ΡΣΑ, *corium, pellis, cutis.* b גֶּלֶד, idem. Job. XVI. 15. σάκκον ἔῤῥαψα ἐπὶ βύρσης μου, cilicium consui ad cutem meam. — עוֹר, idem. Lev. VIII. 17. ubi βύρσα cum δέρμα permutatur in codd. quæ voces sunt diversorum interpretum. Ib. IX. 11. Job. XL. 26.

ΒΥ'ΣΣΙΝΟΣ, *byssinus, ex bysso factus.* בַּד, *linum.* 1 Par. XV. 27. ἐπὶ Δαβὶδ στολὴ βυσσίνη, David in- c dutus erat stola byssina. Inc. 2 Sam. VI. 14. — בּוּץ. 1 Par. XV. 27. — חוֹר, *candidus.* Esth. I. 6. — כַּרְפַּס, *carbasus, velum, aulæum tenue ex gossypio.* Esth. I. 6. — מַלְכוּת, *regnum.* Esth. VI. 8. στολὴν βυσσίνην, quæ nempe pertinebat ad insignia regum. — שֵׁשׁ, *byssus, xylinum.* Gen. XLI. 42. Exod. XXVIII. 35. Ez. XVI. 13. Vide Ies. III. 21. ac d Dan. X. 5. sec. Chis.

ΒΥ'ΣΣΟΣ, *byssus, gossypium, linum xylinum, mollitie et fulgido candore præstantissimum.* Vide Forsteri librum de Bysso, Lex. N. T. s. h. v. ac Ol. Celsii Hierobot. T. II. p. 169. בּוּץ. 2 Par. II. 14. III. 13. — חֹרַי plur. pro חֹרִים, *foraminosum,* item *candidum.* Ies. XIX. 9. — סָדִין, *sindon.* Ies. III. 22. — שֵׁשׁ. Ex. XXV. 4. Prov. XXXI. 22. Ez. XVI. 70. XXVII. 7. Gloss. MS. in Proph. τῷ βύσσῳ, τῷ βυσσίνῳ.

ΒΥ'Ω, *obturo, obstruo, occludo.* אָטַם. Symm. et LXX Ps. LVII. 4. βυούσης τὰ ὦτα αὐτῆς, *obturantis* aures suas. Lex. Cyrilli MS. Brem. Βυούσης, φραττούσης. Hesych. βυούσης, f πληρούσης, καλυπτούσης, κωφωθείσης. Idem: βύων τὰ ὦτα, ἐπιφράττων. Aqu. Prov. XVII. 19. βύων χείλη. Symm. Ps. LVII. 6. βυούσῃ. Aqu. 1 Reg. VI. 4. βεβυσμένας.

ΒΩ'ΛΑΞ, *gleba.* גּוּשׁ, *pulvis.* Job. VII. 5. Hesych. βώλαξ, βῶλος, γῆ. Apollon. Rhod. Argon. IV. 1733. et 1750. ubi vid. Schol.

ΒΩΛΟΚΟΠΕ'Ω, *sulco, occo.* שִׁדֵּד g Pih. idem. Symm. Ies. XXVIII. 25. βωλοκοπήσει. Voce hac etiam usus est Aristophanes Pac. v. 565. et 1148. ubi vid Schol. Adde Polluc. Onom. VII. 32. sect. 141.

ΒΩ'ΛΟΣ, *gleba,* it. *massa.* מַטָּע, *plantatio,* it. *sulcus.* Inc. Ez. XVII. 7. Confer Reinesium ad Petron. Satyr. c. 57. p. 374. Burm. Sir. XXII. 16. βῶλον σιδήρου, *massam* h ferri.

ΒΩΜΟ'Σ, *ara, altare.* בָּמָה, *excelsum.* Ies. XV. 2. Jer. VII. 30. Hos. X. 8. — בַּת, in plur. בָּנוֹת, *filia, filiæ.* Sic vocantur *oppida, pagi.* Jer. XLIX. 2. ubi בָּמוֹתֶיהָ legerunt. — מִזְבֵּחַ. Ex. XXXIV. 13. Num. XXIII. 1. Deut. VII. 5. Al. 2 Par. XXXIV. 3. Hesych. βωμὸς, i ἱερὸν, τέμενος.

Γ

e ΓΑ'ΒΗΣ. Ita in Al. Hebr. עֹצֶב *dolor* effertur. 1 Par. IV. 9. Ita Bielius. Sed admodum erravit, nam illud γάβης potius referendum est ad יַעְבֵּץ, *Jahabes,* in antecedentibus.

a ΓΑΒΙ'Ν, *Gabin*. Sic corrupte legitur 2 Reg. XXIV. 32. pro Hebr. גֹּבַיִם, plur. a גֵּב *agricola*, ubi alii γεωργοὺς habent. Inde in Gloss. in Lib. 4 Reg. εἰς γαβὴν (scrib. γαβὶν), εἰς γεωργούς.

ΓΑ'ΒΙΣ, *Gabis*. Est Hebr. גָּבִישׁ *unio, margarita pretiosa*. Job. XXVIII. 18. μετέωρα καὶ γαβὶς οὐ μνησθήσεται, excelsa et eminentia b non commemorabuntur. Sic in Latina interpretatione. Symmach. ὑψηλὰ καὶ ὑπερηφάνα. Item notat Scholiastes, γαβὶς videri significare τὰ ὑπερηφάνα, quando sic etiam nominetur τὸ ὑπερέχον τοῦ χείλους τοῦ μεδίμνου. Cf. Nobilium et Drusium ad h. l.

ΓΑ'ΖΑ, *thesaurus*, speciatim *publicus seu regius, opes*. גִּנְזָךְ, Chald. c in plur. גִּנְזַרְיָא, *thesaurarius, quæstor*. Esdr. VII. 20. ἔδηκα γνώμην πάσαις ταῖς γάζαις. ubi γάζα per metonymian notat *ærario regio præfectum*. — גִּנָּן, in plur. Chald. גִּנְזַיָּא. Esdr. V. 17. ἐν τῷ οἴκῳ τῆς γάζης, in domo thesauri, h. e. in ærario. Ib. VI. 1. Esth. IV. 6. — מְעָרָה*, *spelunca*. Job. XIII. 4. ἐναντίον γάζης, ubi sine dubio מְעָזָה legerunt. d Hesych. γάζα πόλις, παρὰ δὲ Πέρσαις βασίλειον, ἢ οἱ ἐκ τῶν πολλῶν φερόμενοι φόροι, ἢ τὰ τίμια. Ad quem locum ita notat Ed. Bernardus: Βασίλειον Curtio interprete *pecunia regia* Lib. III. (cap. 13.), Melæ pariter Lib. I. c. 11. *ærarium*. *Gaza* Persarum lingua *census* et *divitiæ* notat, inquit Servius ad Lib. I. Æn. (v. 123. et ad II. 763.). Sane est עזה no- e men Punicum aut Chaldaicum, non Persicum, non a Cambyse in Palæstina relictum, quod Pompeius voluit. Hesychius etiam γάζαν interpretatur πλοῦτον, et Suidas θησαυρὸν, et in Lex. Cyrilli MS. Brem. γάζα exponitur ὕπαρξις. Plura de hac voce vide apud Brissonium de Regn. Pers. Lib. I. §. 181. Suicer. Thes. Eccles. T. I. pag. 721 Relandum Diss. Miscell. P. II. p. f 184.

ΓΑΖΑΡΗΝΟΙ', *Gazareni*. Ex Chald. גְּזַרִין et גְּזַרְיָא, *haruspices, auspices*. Dan. II. 27. IV. 4. V. 7. 12.

ΓΑΖΒΑΡΙΝΟ'Σ, *Gazbarinus*. Vox pariter formata ex Chald. גִּזְבָּר, *præfectus ærario, quæstor*. Esdr. I. 8. Ita Bielius. Sed in Compl. legitur ibi γαζβαρίου et in Alex. γαρβαρηνοῦ, pro quo scribendum γαζβαρηνοῦ. g Leighius in Crit. S. p. 43., nescio unde, γαζοφαρινὸς habet, quod rectius videtur. Vide supra s. v. γάζα.

ΓΑΖΟΦΥΛΑ'ΚΙΟΝ, *gazophylacium, ærarium publicum, sacrum seu regium*. גִּנָּן, *gaza, thesaurus*. Esth. III. 9. — לִשְׁכָּה, *cubiculum, cella*. 2 Reg. XXIII. 11. Esdr. X. 6. Neh. X. 37. 38. Aqu. Ez. XL. 17. h ubi vid. Schol. Id. 1 Sam. IX. 22. — גְּנָזָה, idem. Neh. III. 30. XII. 43. XIII. 7. 3 Esdr. XIII. 20. 45. in textu Chald. בֵּית גְּנָזַיָּא Esdr. VII. 20. et v. 45. respondet τῷ ΓΑΣΦΙΑ, quod legitur in textu subjacente Esdr. VIII. 17. Vide etiam 3 Esdr. VIII. 18. et Esdr. VII. 20. 1 Macc. III. 28. XIV. 48. Hesych. γαζοφυλάκιον, θησαυροφυλάκιον, βαλάν- i τιον, σκευοφυλάκιον. Conf. quoque notata a me in Lex. N. T. s. h. v.

ΓΑΖΟΦΥ'ΛΑΞ, *ærarii custos, præfectus ærario*. שַׂר, *princeps, præfectus*. 1 Paral. XXVIII. 1. 3 Esdr. II. 11. VIII. 21. 48. respondet Hebr. et Chald. גִּזְבָּר, Esdr. I. 8. VII. 21.

*ΓΑΙ', *Gai*. Ex. Hebræo עַי, in plur. עַיִם, *acervi, cumuli*. Num. k XXXIII. 44. 45.

ΓΑΙ'. Ipsa vox Hebr. גַּיְא, *vallis*. Ezech. XXXIX. 15. 1 Sam. XIII. 18. Al. Deut. XXXIV. 6. Ez. XXXIX. 11. vel 12. Posteriori

a loco Francof. et aliæ edit. pro τὸ γαὶ male habent τότε, quod procul dubio corruptum ex τὸ γὶ, ut in Hervagiana legitur. LXX autem et hic primo scripsisse τὸ γαὶ ex eo probabile, quod non solum in cod. Alex. hoc ipso loco, sed etiam v. 15. et aliis locis γαὶ pro גְּיָא scriptum legatur, quod postea ob similem pronuntiationem in γὶ fuit im-
b mutatum.

ΓΑΙ῀Α (idem quod γῆ), *terra, regio.* אַדְמָה. Ps. XLVIII. 11. ἐπὶ τῶν γαιῶν αὐτῶν, in regionibus ipsorum. — אֶרֶץ. 2 Reg. XVIII. 35. ἐν πᾶσι τοῖς θεοῖς τῶν γαιῶν, inter omnes deos terrarum vel gentium. Esdr. III. 3. IX. 1. 2. Adde 1 Par. XXII. 5. sec. Compl. et Dan. XI. 43. sec. Chis. — תּוֹעֵבָה, *abomina-*
c *tio.* Esdr. IX. 14. ubi γαῖαι *regiones gentilium* notat, quæ Judæis abominabiles erant. Lex. Cyrilli MS. Brem. γαιῶν, χωρῶν, ἐθνῶν. Lex. MS. Bibl. Coisl. pag. 232. γαῖα, ἡ γῆ, ποιητικῶς. Vide quoque Herodot. IV. c. 198.

ΓΑΙ῀ΣΟΣ et ΓΑΪΣΟ῀Σ, *gæsum, jaculum, contus, telum, hasta ferrea, qua milites eminus pugnabant.* כִּידוֹן.
d Jos. VIII. 18. (ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐν τῷ γαίσῳ, ubi Latine: *leva clypeum.* Theodoretus: τὸν μὲν δὴ γαισὸν ἀσπίδα ἡρμήνευσεν Ἰώσηπος, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Σύμμαχος. Vide Drusium ad c. l.) 26. Ex scholiis ad h. l. discimus, quod Eusebius Emissenus γαισὸν interpretatur δόρυ, et Diogenianus Lexicographus ἐμβόλιον ὁλοσίδηρον: alii κόντιον, *contum.* Sic et
e Suidas: γαῖσα καὶ γαισὸς, κοντὸς, εἶδος ἀμυντηρίου, οἷον δόρατος. Idem in γίσοι· Ἔστι δὲ ὅπλον ἡ κοντὸς μακρῶδες κεντοῦν. Hesych. γαισὸς, ἐμβόλιον ὁλοσίδηρον, καὶ ὄνομα ποταμοῦ. οἱ δὲ μισθὸν, ἢ ὅπλον ἀμυντήριον. Plura de hac voce vide apud Bochartum Hieroz. P. I. Lib. II. c. 8. p. 137. et Chan. Lib. I. c. 42. pag. 744. Hodium de Bibl. Text. Orig. Lib. II. c. 8. p. 178. seq. Bonfrerium ad Josuam f p. 63. Scharfenbergii Anim. P. II. pag. 12. seq. ac Fischerum de Verss. GG. pag. 64. seq. Adde Judith. IX. 9.

ΓΑ῀ΛΑ, *lac.* דֶּבֶשׁ, *mel.* Ies. VII. 22. ubi sine dubio loco γάλα reponendum est μέλι. Illud γάλα ex antecedentibus errore oculi irrepsit. — חֶלֶב. Gen. XVIII. 8. XLIX. 12. Ex. XXIII. 19. οὐχ ἕψεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ, non coques agnum in lacte matris suæ, h. e. adhuc lactentem. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐν γάλακτι μητρὸς, ἀνωμάλως, coll. XXXIV. 26. Lev. XX. 24. — חֶלֶב, *adeps.* Ps. CXVIII. 70. Ex. XXXIV. 8. In utroque loco חֵלֶב legisse videntur. Conf. Bochart. Hieroz. P. I. pag. 491. ed. Rosenm. — פַּלְגֵי שֶׁמֶן, *rivi olei.* Job. XXIX. i
6. Putarunt scil. hac convenientius esse h. l. seriei orationis, quam oleum.

ΓΑΛΑΘΗΝΟ῀Σ, *lactens, lac nu-gens.* חָלָב, *lac.* 1 Sam. VII. 9. ἄρνα γαλαθηνὸν ἕνα, agnum lactentem unum. Confer Sir. XLVI. 19. Theocrit. Idyll. XVIII. 41. Herodot. I. 133. p. 73. 17. f. Athen. IV. p. 139. B. et Homer. i
Odyss. Θ'. 336. Hesych. γαλαθηνὸν, ἀνοτίτθιον, νέον. Lex. Cyrilli MS. Brem. γαλαθηνὸν, ἀνοτίτθιον, τουτέστι ἀνωμάλιον. — מְרִבָּק, *saginarium.* Al. 1 Sam. XXVIII. 24. — שְׁמָנוּת *pin-*
guis. *casei.* 2 Sam. XVII. 29. sec. Compl. γαλάθηνα (ubi γαλάθηνα scribendum est, ut recte jam monuit Bochartus Hieroz. P. I. p. 316.) μοσχάρια, lactentes vitulos. k
Videtur hoc interpretamentum esse margini adscriptum, quo vocabulum obscurum σαφῶϑ, quanquam minus recte, explicaretur. Minus enim mihi arridet opinio Bocharti, qui l. l. hæc ex Aquila, Symmacho aut alio veterum esse repetita statuit. Vulg. *et pingues vitulos.* De

a loco Sirac. XLVI. 19. conferendus Drusius.

*ΓΑΛΑΚΤΟΠΟΤΕ'Ω, *lac bibo.* 4 Macc. XIII. 20.

*ΓΑΛΑΚΤΟΤΡΟΦΕ'Ω, *lacte alo.* 4 Macc. XIII. 25. Etym. M. 618. 28.

*ΓΑΛΑΚΤΟΤΡΟΦΙ'Α, *nutricatio, quæ fit lacte.* 4 Macc. XVI. 7. Schol. Eurip. Orest. 837.

b *ΓΑΛΒΑ'ΝΗ. Sir. XXIV. 15. sec. Compl. Scribendum sine dubio est χαλβώνη, ut reliqui libri habent.

ΓΑΛΕΑ'ΤΡΑ, *cavea ferrea, decipula.* חָח, *uncus, hamus.* Ezech. XIX. 9. Conf. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. III. c. 4. p. 765. Phavorino est ὄργανον τιμωρητικὸν, ἢ τῶν θηρίων ὑποδοχή.

ΓΑΛΗ', vel potius γαλῆ, contr. c ex γαλέη, *mustela,* it. *felix.* חֹלֶד, idem. Lev. XI. 29. Conf. Tychsenium ad Physiologum Syrum p. 74. seq.

ΓΑΛΗ'ΝΗ, *tranquillitas, serenitas,* et de aqua et aëre pariter ac vultu dicitur. דְּמָמָה, *silentium.* Symm. Ps. CVI. 29. στήσαντος αὐτοῦ τὴν καταιγίδα εἰς γαλήνην. Bene quoad sensum. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

d *ΓΑΛΗΝΟ'Σ, *tranquillus, serenus.* 4 Maccab. XIII. 6. Hesych. γαληνὸν, ἥσυχον, ἱλαρὸν, εὔδιον. Eodem teste pro γαληνὸν ponitur quoque γαληρὸν et γαλερόν.

ΓΑΛΟΥΧΕ'Ω, *lacto, lacte nutrio.* מֵינִיקוֹתַיִךְ part. fœm. Hiph. יָנַק, cum suffixo, q. d. *lactatrices tuæ.* Symm. Ies. XLIX. 24. γαλουχήσουσί σε, lacte te nutrient. — עָלוֹת, plur. e fœm. *lactantes.* Symm. 1 Sam. VI. 7. γαλουχούσας. Lex. Cyrilli MS. Brem. γαλουχεῖ, γαλακτοτροφεῖ.

ΓΑΜΒΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *connubio jungor, socior, affinitatem contraho.* הִתְחַתֵּן Hithp. *affinitatem ineo.* Deut. VII. 3. οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε πρὸς αὐτοὺς, neque *affinitate conjungamini* cum illis. 1 Reg. III. 1. ἐγαμβρεύσατο Σολομὼν τῷ Φαραὼ, *gener fiebat* Salomo Pharaonis. f

ΓΑΜΒΡΟ'Σ, *gener, affinis,* it. *socer.* חָתָן, *gener.* Exod. III. 1. ubi cum πενθερὸς permutatur in codd. æque ac per totum c. 18. Jud. XV. 6. ubi pro ὁ γαμβρὸς Vat. νυμφίος habet. Neh. VI. 18. Hesych. γαμβρὸς, ὁ ἀνὴρ τῆς θυγατρός. — חֹתֵן, *socer.* Num. X. 29. Jud. IV. 11. XIX. 4. 5. ubi cum νυμφίος permutatur in Codd. Gloss. in Octat. γαμ- g βρὸς, ὁ πενθερός. Pro *socero* vox etiam legitur apud veteres Tragicos juxta Eustathium ad Il. Ε'. p. 572. Vide Spanhem. ad Julian. p. 72. ac Valckenar. ad Eurip. Phœn. p. 257.

*ΓΑΜΕΤΗ', *uxor.* 4 Macc. II. 11.

ΓΑΜΕ'Ω, *uxorem duco, nubo.* 2 Macc. XIV. 25. παρεκάλεσεν αὐτὸν γῆμαι, hortabatur illum, ut uxorem duceret. Ita et apud Phocylidem h v. 192. γῆμαι δ' οὐκ ἀγαθὴν ἐριδαίνομεν ἀφρονέοντες. Hesych. γῆμαι, συνοικῆσαι. Γῆμαι Atticis dicitur *vir,* γήμασθαι *mulier,* ut cum Thoma Magistro docet Eustathius. Euripides autem καὶ τὸ γήμασθαι περὶ ἀνδρὸς dixit, teste Biseto ad Aristoph. Nub. pag. 125. Conf. Intt. ad Thom. M. s. h. v.

*ΓΑΜΙΚΟ'Σ, *ad nuptias pertinens,* i *nuptialis.* 3 Macc. IV. 6. παστὸς γαμικὸς, thalamus nuptialis. Pollux Onom. III. 43. γαμικὴ κλίνη.

ΓΑ'ΜΟΣ, *nuptiæ, convivium nuptiale,* it. *conjugium.* מִשְׁתֶּה, *convivium nuptiale.* Gen. XXIX. 22. ἐποίησε γάμον, faciebat nuptias, h. e. convivium nuptiale, ubi Aqu. et Symm. πότον habent. Esth. II. 18. IX. 22. In posteriori loco γάμος k simpliciter *epulas, convivium* notat, uti etiam Vulgatus transtulit. Similiter apud Æsopum Fab. 105. occurrit. Tob. VI. 11. VIII. 14. Sap. XIII. 17. περὶ γάμων, pro *conjugio.* In eadem significatione legitur ib. XIV. 24. et 26. coll. Hebr. XIII. 3. Vide Lex. N. T. s. h. v.

a ΓΑ'ΝΩΣΙΣ, *stannatura*, a γανόω, *splendeo*. אֲנָךְ, *perpendiculum*. Aqu. Amos VII. 7. sec. Hieronymum, cui hanc vocem restituit Martianæus. Veteres editi habebant ἀλείφωσιν. Barberinus vero lectionem illam γάνωσις tribuit Symmacho. Significat autem γάνωσις secundum Hieron. *stannaturam* s. *lituram ex stanno*, cum quis tabulam, vel figu-
b ram, vel quidpiam hujusmodi stanno illinit. Convenit hæc interpretatio cum notione *plumbi*, quam אֲנָךְ in l. Arab. et Syr. habet, unde et de *perpendiculo plumbeo* dicitur.

ΓΑ'Ρ, *enim*, it. *utique*, *profecto*, *certe*. אכן, *vere*, *profecto*. Ies. XL. 15. σὺ γὰρ εἶ ὁ θεὸς, tu *utique* es Deus. Cf. ad h. l. Gen. XXVIII.
c 16. ac Lex. N. T. s. h. v. — אֲפוֹ, *jam*, *nunc*. Job. XIX. 23. τίς γὰρ ἂν δοίη, utinam aliquis daret! — *אֶרֶץ, *terra*. Job. IX. 24. ubi tamen pro παραδέδοντο γὰρ legendum est παραδέδοται γῆ, secundum Grabii emendationem. — ו præfix. Gen. XXX. 27. Symm. Ps. LIX. 12.

ΓΑΡΕ'Μ. Ipsa vox Hebr. גֶּרֶם, *os*, *fastigium*, apud Al. 2 Reg. IX.
d 13.

ΓΑΣΤΗ'Ρ, *venter*, *uterus*. בֶּטֶן, idem. Gen. XXV. 23. XXXVIII. 27. ubi cum κοιλία permutatur in codd. Job. XXXVIII. 29. et alibi. — פָּנִים plur. *facies*. Job. XVI. 16. ἡ γαστήρ μου συγκέκαυται ἀπὸ κλαυθμοῦ, ubi cur ita transtulerint, indagare non valeo. — קֶרֶב, *intestinum*. Job. XX. 14. sec. Theod. ac
e LXX. — רֶחֶם, *uterus*. Psalm. CIX. 4. Sirac. XXXVII. 5. γαστὴρ *victum* et *omnia omnino bona accommoda hujus vitæ* notat, coll. Xenoph. Cyrop. I. 2. 8. Ibid. XL. 2. ἐκ γαστρὸς μητρὸς αὐτῶν. 3 Macc. VII. 11. τοῦ γαστρὸς ἕνεκα τὰ θεῖα παραβεβηκότος προστάγματα, spe externorum commodorum ducti violant leges divinas. Eodem sensu κοιλία legitur. Rom. XVI. 18. et Philipp. f
III. 19. ubi vide sequentia.

'ΕΝ ΓΑΣΤΡΙ' ΈΧΩ, sc. βρέφος s. ἔμβρυον, *in utero habeo embryonem*, *vel infantem*, *gravida sum*. הָרָה, verbum, *concipio*. Gen. XVI. 4. 5. Jud. XIII. 3. — הָרָה, verbale fœm. *gravida*. Gen. XVI. 11. Ex. XXI. 22. 2 Sam. XI. 5. ubi pro ἔχω in ed. Rom. legendum ἔχων. — הָרִיָּה, idem. Hos. XIV. 1. — עָלוֹת, g
plur. fœm. *fœtæ*, *lactantes*. Ies. XL. 11. — פָּרָה, *vacca*, *juvenca*. Job. XXI. 10. Non deduxerunt a פָּרַר, sed a פָּרָה, *fructum fero*. *Vacca fructum ferens est gravida*, unde καρπὸς est *fœtus*. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Præterea legitur Amos I. 3. ubi verba ἐν γαστρὶ ἐχούσας, quibus nihil in textu Hebraico respondet, desumta sunt e v. 13. Cæte- h
rum vide Lex. N. T. s. h. v.

'ΕΝ ΓΑΣΤΡΙ' ΛΑΜΒΑ'ΝΩ, sc. βρέφος vel ἔμβρυον, *in utero concipio*. הָרָה, verbum, idem. Genes. XXV. 21. XXXVIII. 18. Ex. II. 2. — מְקֻשָּׁרָה, part. Pyh. fœm. *fœta*, propr. *colligata*. Gen. XXX. 42.

*ΓΑΣΤΡΙΜΑΡΓΙ'Α, *ingluvies*, *helluatio*. 4 Macc. I. 3. Conf. Phavor. 404. 17. et 1245. 8. Zonaras col. i
420. γαστριμαργία, ὄρεξις γαστρὸς. ἐπὶ πλήθει βρωμάτων ἀκρατῶς μαινομένη.

*ΓΑΣΤΡΙ'ΜΑΡΓΟΣ, *gulosus*, *cibi avidus*. 4 Maccab. II. 7. Hesych. γαστρίμαργοι, τῇ κοιλίᾳ μαινόμενοι, ἀκρατεῖς, ἄπληστοι, πολύφαγοι.

ΓΑΥΡΙ'ΑΜΑ, *gloriatio*, *jactantia*, *insolentia*, *arrogantia*. זִכְרוֹן, *memoria*, etiam *memoriale*, *monumentum*. Job. XIII. 12. ubi γαυρίαμα notat k
omne, *de quo quis gloriatur ac superbit*. Arab. ذكر in Conj. IV. *laudare*. — *עֲלִיצָה, *exultatio*. Aqu.

a Hab. III. 14. — שֵׁן, *dens*. Job. IV. 10. γαυρίαμα δὲ δρακόντων ἐσβέσθη. ubi שֵׁן metaphorice *virulentiam* et *potentiam hostilem* notat, quia belluæ dentibus ut plurimum pugnare, lædere ac discerpere solent. Conf. supra s. v. זִכְרוֹן. Eckermanno ad h. l. legisse videntur שֵׁגִי a rad. שָׁגָה, *extulit sese*. — תְּהִלָּה, *laus*. Ies. LXII. 7. ubi γαυρίαμα objec-
b tum gloriationis, *splendorem* notat. Jerem. XLVIII. 2. γαυρίαμα ἐν Ἐσβών. Duæ hic versiones coaluerunt. Cf. etiam infra s. v. γλύμμα. Hesych. γαυρίαμα, καύχημα, ἔπαρμα, φρύαγμα.

ΓΑΥΡΙΑ΄Ω, ΟΜΑΙ, *glorior, superbio, jacto me, efferor, exulto*. בָּנָה, *ædifico*. Job. III. 14. ἐγαυριῶντο ἐπὶ ξίφεσιν, ubi nonnullis legisse videntur הָרֹנִים הֲרָבוֹת לָמוֹ, aliis vero
c הַגְּאֹנִים, h. e. *tumidi, inflati, superbi*. Sed legerunt potius הַבָּנִים, a rad. בָּנָה, vel בָּגַג, cui *lætitiæ dissolutæ* et *exorbitantis superbiæ* notionem fuisse, docet Arab. بجا. — הֵשִׂישׂ Hiph. a שׂוּשׂ, *lætor*. Job. XXXIX. 21. de equo ἀνορύσσων ἐν ποδὶ γαυριᾷ. Verbum γαυριᾷν Græcos scriptores passim de *equis* usurpare observat Bochartus Hie-
d roz. P. I. Lib. II. c. 8. pag. 129. — *הִתְנַשֵּׂא, Hithp. *effero me*. Num. XXIII. 24. γαυριωθήσεται, sec. cod. Alex. ubi reliqui libri habent γαυρωθήσεται. — עָלַן, *exulto*. Aqu. Ps. XXVII. 10. et Ies. XIII. 3. Aqu. Symm. Ps. LIX. 8. Symm. Psalm. XCV. 12. Prov. XXIII. 16. — *עַלִּיזָה. Ies. XXXII. 13. γαυριῶσα. עָלַע, idem. Aqu. Ps. V. 14.
e Aqu. Symm. Ps. IX. 3. Symm. Hab. III. 1. — רָנָה, *sono*. Job. XXXIX. 23. שָׂמַח, *lætor*. Al. 2 Sam. I. 20. Sir. XXII. 6. γεγαυριωμένα, si cum contumacia et imperitia fastuosi fuerint. Hesych. γαυριᾷ, σεμνύνεται, χαίρει. Lex. Cyrilli MS. Brem. γαυριᾷ, σεμνύνεται, ἐπαίρεται. Suidas: γαυριᾷ, ἀγάλλεται, ἐπαίρεται, θρασύνεται. Hesych. γαυριῶν, χαίρων, ἀγαλλόμενος, ἐπαιρόμενος, ἀλαζονευόμε- f νος. Lex. Vet. γαυριῶ, *gestio, exulto*.

ΓΑΥΡΟ΄Ω, ΟΜΑΙ, idem. הִתְנַשֵּׂא, Hithp. *effero me*. Num. XXIII. 24. ὡς λέων γαυρωθήσεται, ut leo efferet se. Sap. VI. 2. γεγαυρωμένοι ἐπὶ ὄχλοις ἐθνῶν, qui gloriantur de multitudine gentium. Vulg. *qui placetis vobis in turbis nationum*, quod sc. multis imperetis, idque sæpe pro lubitu et ex fastu. In Gloss. MS. g in Sap. legitur γεγαυριωμένοι, et exponitur χαίροντες, ἀγαλλόμενοι (legendum ἀγαλλιώμενοι), ἐγκαυχώμενοι.

*ΓΕ΄. Est ipsa vox Hebr. גֵּי, *vallis*. 2 Par. XXXIII. 6. sec. Vatic. In Cod. Alex. legitur γῇ. Vide infra s. v. γῆ.

ΓΕΒΕΛΕ΄Μ. Vide Γεμελά.

ΓΕΔΔΕΙ΄Μ, *Geddeim*. Est Hebr. עִדִּים plur. *remotiones*, i. e. *res in-* h *quinatæ, abjectissimæ*. Theod. Ies. LXIV. 6.

ΓΕΔΔΟΥ΄Ρ (potius Γεδδούδ). Est ipsa vox Hebr. גְּדוּד, *turma*. 1 Sam. XXX. 8. pro quo Bielio legisse videntur גְּדוּר. In Gloss. in Lib. 1 Reg. ex h. l. legitur: τοῦ γεδδοὺρ, et exponitur τοῦ συστήματος. Alii libri l. c. habent στρατεύματος, alii συστρέμματος. Vide et 1 Par. XII. 21. i

*ΓΕΔΣΩ΄Ν. Est ipsa vox Hebr. גֵּרְשׁוֹן, nomen propr. *Gerson*. Jos. XXI. 27.

ΓΕΘΘΕΙ΄Μ, γεθθέμ. Ἐκ γεθθὲμ, vel juxta alios ἐκ γεδδαὶμ, vel ἐν γαθθὲμ, vel ἐν γεθθὲμ, vel ἐν γεθέμ. 1 Sam. XIV. 35. redditur Hebr. בְּגַדְתֶּם, quod notat *prævaricati estis*, pro quo tamen legisse videntur בגתתים, et זתתים pro nomine loci accepisse. Eoque forsi-

a tan respexit Eusebius Onom. v. Γεθθά, ubi hoc loco descripto addit: ἔστι δὲ καὶ ἄλλη Γεθθείμ, quod Hieronymus interpretatur. *Sed et alia villa vocatur Gethim.*

ΓΕΙ̃ΣΟΣ, γεῖσον vel γεῖσσον, item χεῖσον et χεῖσσον, *suggrunda* vel *suggrundium* (ut Lexicographi explicare solent, i. e. pars tecti prominens, quæ pluviam a parietibus εἰς γέαν
b σύσι), *epistylium, corona* s. *capitellum columnæ, prominentia,* vel *coronis ædificiorum et aliarum structurarum.* טְפָחוֹת plur. ex טֶפַח, *palmus.* 1 Reg. VII. 9. ἐκ τοῦ θεμελίου ἕως τῶν γεισίων, a fundamento usque ad coronidem. — כֹּתֶרֶת, *coronamentum.* Jerem. LII. 19. Sec. Cappellum in Notis Criticis ad Jer. LII. 22. pag. 539. γεῖσος est vox barbara, defor-
c mata ab Hebr. חֵיק, quod significat apud Josephum in structura templi. Phav. γεῖσιον καὶ γεῖσος, τὸ ἄκρον τοῦ τοίχου, ἢ στεφάνωμα οἴκου. Hesychio in v. ἐξέγχωσεν scribitur γεῖσσος, et exponitur τῶν οἰκοδομημάτων ἡ ἀνωτάτω στεφανίς. Immo γεῖσα etiam et γεῖσον eo sensu occurrere, ex eodem discimus Grammatico. En verba: Γεῖσα, τὸ ἐν ταῖς οἰκίαις ἢ τειχῶν ἐξέχον
d κυμάτιον, οἱ δὲ (τὸ) πρὸς (lege πρὸ ex Phavorino) τῶν θυρῶν στέγασμα, καὶ τὰς ὤας τοῦ ἱματίου γεῖσας λέγουσι. Idem: Γείσας, ἐξοχὰς οἰκοδομῶν. Id. Γεῖσον, στεφάνωμα οἴκου. Sic et Lex. Cyrilli MS. Brem. γεῖσα, τὰ ἄκρα τῶν δωμάτων, καὶ πάντων τῶν κτισμάτων τὰ ἐξέχοντα. Conf. Κυμάτιον, et Suidam s. v. γεισίπους.

ΓΕΙ̃ΣΣΟΣ, *margo, labrum.* גְּבוּל,
e *terminus.* Ez. XLIII. 14. 17. ubi vid. Hieronymus. — שְׂפָתַיִם, dual. *lapides focarii.* Ezech. XL. 45. ubi Montf. in Hex. edi jussit γεῖσος, et per γεῖσος λελαξευμένον ἔσωθεν intellegenda est *tecti prominentia, qua stillicidia excipiuntur, intus excavata.*

ΓΕΙΤΝΙΆΩ, *vicinus sum,* metaph. *affinis, cognatus sum.* שְׁכֵנִים, part. plur. *habitantes.* Symm. Job. XXVI. 5. γειτνιῶντες. Hes. γειτνιῶντες, πλη- f σίαζοντες. 2 Macc. IX. 25. γειτνιῶντας τῇ βασιλείᾳ, vicinos regno. Susann. v. 4. ἦν αὐτῷ παράδεισος γειτνιῶν τῷ οἴκῳ, erat ipsi hortus vicinus domui. Hesych. γειτνιῶν, ἐγγίζων.

ΓΕΙΤΟΝΊΑ, *vicinia.* מִשְׁפְּתָיִם dual. *duæ sarcinæ.* Symm. Genes. XLIV. 14. ubi tamen pro γειτνίων legendum videtur ἀγομένων, qua voce et Al. Hebraicum reddunt Jud. V. g 16. Ita Bielius. Sed admodum a vero mihi aberrasse videtur. Nam מִשְׁפְּתָיִם significare quoque potest *duos terminos,* ut haud pauci antiquiorum interpretum reddiderunt, et tunc bene Hebraico conveniret versio Symmachi.

ΓΕΊΤΩΝ, *vicinus.* גָּר, part. a גּוּר, *commorans, habitans.* Job. XIX. 15. — *יָשַׁב, *sedens, habitans, commo-* h *rans.* Hebr. et Syrus Ez. XXVII. 8. Scilicet Sidonii erant vicini Israëlitarum. — שָׁכֵן, part. *habitans.* Οἱ λοιποὶ Prov. XXVII. 10. Aqu. Deut. I. 7. sec. Cod. Lips. Paul. LXX Job. XXVI. 5. — שָׁכֵן, verbale masc. Exod. XII. 4. 2 Reg. IV. 3. Psalm. XXX. 14. — שְׁכֻנַּת, *frema* Ex. III. 22. Ruth. IV. 17.

ΓΕΙΏΡΑΣ et ΓΗΎΡΑΣ, *advena* i *peregrinus, proselytus.* Est vox Syra ܓܝܘܪܐ, Chald. גִּיּוֹר vel גִּיּוֹרָא, a rad. גּוּר, *peregrinari.* Hinc, puto, fluxit vox Turcica *Ghiaures,* qua Christianos contemtim appellant Muhammedani. Gallice dicas *Etrangers.* אֶזְרָח, *indigena.* Ex. XII. 19. Ita Bielius Trommium secutus. Sed uterque erravit. Nam verba ἐν τοῖς γειώρας l. c. potius respondent k Hebr. בַּגֵּר. Cod. Oxon. habet προσηλύτοις. — גֵּר, *peregrinus.* Ies. XIV. 1. Ad h. l. Theodoretus T. II. Opp. pag. 266. ed. Hal. ὁ γειώρας τῇ Ἑλλάδι φωνῇ ὁ προσήλυτος ἑρμη-

a *misera*: ac ita in illo loco etiam reliqui interpretes Græci transtulerunt. Confer Colomesii Obss. Sacr. pag. 608. Gloss. in Octat. Γιώρας (sic enim legendum pro γέωρας, quod e Cod. suo edidit Fabricius), φύλακας, ἢ παροίκους. Hesych. γειώρας, γείτονας ἐξ ἄλλου γένους, καλουμένους τῷ Ἰσραὴλ προσηλύτους, ἢ τοὺς περὶ τὴν γῆν διατεινομένους. Lex. Cyrilli MS. Brem. γειώρας, ὁ τὴν γῆν φυλάσσων, ἢ ὁ ἐξ ἄλλου ἔθνους προσκολλώμενος ἢ παροικούμενος (leg. προσεχόμενος). Cum apud Hesychium additur τοὺς περὶ τὴν γῆν διατεινομένους, est error enormis, judice Hottingero Thes. Philol. pag. 16. quia γεωργὸς, quo apud Hesychium respicitur, et Chald. נְיוּרָא, ex quo LXX suum γειώρας formarunt, toto cœlo distant.

b Vide et Cheitomæum Barb. N. T. p. 122. Inde etiam patet, quod in Lex. Cyrilli γειώρας perperam exponitur ὁ τὴν γῆν φυλάσσων, quasi esset ἀπὸ τῆς γῆς et οὖρος, *custos*, et in Gloss. in Octat. φύλακας.

ΓΕΛΑ΄Ω, *rideo, gaudeo, lætor.* צָחַק, idem. Gen. XVII. 17. XVIII. 12. 13. 15. — צָעַק, *clamo.* Job. XIX. 7. *ἰδοὺ γελῶ ὀνείδει*, ecce gaudeo opprobrio. Permutarunt invicem צָחַק et צָעַק. Lex. Cyrilli MS. Brem. γελῶ, χαίρω. — שָׂחַק. Job. XXIX. 24. ubi *γελᾷν πρός τινα* notat *benigno ac sereno vultu aliquem aspicere*, quod in seq. per אוֹר פָּנִים exprimitur. Symmachus habet προσγελᾷν. Aliam significationem habet formula γελᾷν ἐπί τινα, quæ notat *irridere aliquem*, ac Psalm. LI. 6.

c Cohel. III. 4. Thren. I. 8. pro eadem voce Hebraica reperitur. Aqu. Symmach. Theod. Prov. XXXI. 25. — שָׂמַח, *gaudeo, lætor.* Job. XXII. 19.

ΓΕΛΟΙΑ΄ΖΩ, *jocor, irrideo.* צָחַק, Pihel. *jocor.* Genes. XIX. 15. ἔδοξε δὲ γελοιάζειν ἐναντίον τῶν γαμβρῶν, videbatur autem generis suis jocari.

ΓΕΛΟΙΑΣΜΟ΄Σ, *irrisio.* שְׂחֹק, idem. Jer. XLVIII. 27. *καὶ μὴν εἰς σὲ γελοασμὸν ἦν σὺν Ἰσραήλ*; nonne etiam tu risisti Israëlem?

ΓΕΛΟΙΑΣΤΗ΄Σ, *irrisor, jocator, facetus, scurra, qui risum movet.* שָׁוְא, *vanitas.* Job. XXXI. 5. ubi *γελοιαστὴς ἀσεβείας* notat, *qui ridet et contemnit leges divinas*, ac est i. q. לֵץ.

*ΓΕ΄ΛΟΙΟΣ, *ridiculus.* 4 Maccab. I. 5. III. 1. Hesych. γελοῖον, γέλοιον, γέλωτος ἄξιον. Vide quoque Intt. ad

g Hesych. s. v. γελοῖος.

ΓΕ΄ΛΩΣ, *risus.* *יִשְׂחָק, nomen propr. *Isaacus.* Am. VII. 9. ubi בָּמוֹת יִשְׂחָק, *altaria Isaaci*, LXX transtulerunt βωμοὶ γέλωτος. Non בָּמוֹתֵי שְׂחוֹק legerunt, ut nonnullis visum est, sed in mente habuerunt etymologiam nominis Isaac, a שָׂחַק, *ridere*, teste Josepho A. J. I. 12. *ὃν Ἴσαχον ὀνόμασεν· τοῦτο γέλωτα*

h *σημαίνει*. Idem testatur Eusebius in Præp. Evang. *τὸν Ἰσαὰκ Ἑλληνιστὶ γέλωτα ὀνομασθῆναι*. Plura vide apud Drusium in Anim. Lib. I. c. 9. — עָבַר, *transeo.* Mich. I. 11. *κατὰ γέλωτα.* Legerunt לַעֲפְרָה, quod v. 10. eodem modo vertunt. Vide sequentia. — עָפְרָה, *Aphra*, nomen propr. urbis. Mich. I. 10. *κατὰ γέλωτα.* Ita et Arabs. Fortasse γέφωρα scripserunt, tanquam nomen

i proprium. — צְחֹק. Gen. XXI. 6. Ez. XXIII. 32. — שְׂחֹק, infin. et nomen. Job. VIII. 21. Prov. X. 24. Cohel. II. 2. X. 19. ubi γέλως *lætitiam, hilaritatem* notat. Symm. Prov. XIV. 13. — תֹּף, *tympanizatio.* Job. XVII. 6. Vulg. *exemplum.* Conjecturam secuti videntur e contextu ductam. Michaëlis in Supplem. p. 2372. præeunte Schultensio, vocem Hebr. *exspuitionem* reddidit. Sap. V. 3. *ὃν ἴσχομέν ποτε εἰς γέλωτα*, quem habuimus aliquando in deri-

a sum, h. e. quem aliquando derisimus. Sir. XIX. 26. (30.) *γέλως ὀδόντων*, dentium per risum nudatio, aut rictum diducens, risio.

ΓΕΜΕΛΑ᾽ (al. *γεμελὶ*, et *γεμελὰχ*), Hebr. גֵּיא־הַמֶּלַח *vallis salis*. 2 Reg. XIV. 7. LXX alias reddunt *κοτλάδα τῶν ἁλῶν*. Vide 1 Par. XVIII. 12. et conf. Bonfrerii notas ad Eusebii Onom. v. Γημελά. 2 Sam.
b VIII. 13. *γοβελὲμ* dicitur.

ΓΕΜΙ᾽ΖΩ. *impleo*. מָלֵא, *onero*. Gen. XLV. 17.

ΓΕ᾽ΜΩ, *plenus sum, onustus sum*. מָלֵא, verbum. Ps. IX. 29. *οὗ ἀρᾶς τὸ στόμα αὐτοῦ γέμει, καὶ πικρίας*, cujus os execratione et amarulentia plenum est. Inde apud Hesychium et in Lex. Cyrilli MS. Brem. *Οὗ ἀρᾶς γέμει, οὗ κατάρας πλήρης ἐστί.*
c Amos II. 13. — נָשָׂא, *fero, porto*. Gen. XXXVII. 24. *κάμηλοι αὐτῶν ἔγεμον θυμιαμάτων*, cameli eorum onusti erant aromatibus. Aquila quoque hic habet *ἔγεμον*, sed videtur mihi hæc vox suspecta, et e vers. Alex. huc translata. 2 Paral. IX. 21. *πλοῖον γέμον χρυσίου καὶ ἀργυρίου*, navis onusta auro et argento. Adde 2 Macc. III. 6. et 30.

d ΓΕΝΕΑ᾽, *generatio, gens, familia, progenies, posteritas, ætas*. אֵלָה, in plur. אֵלִים אֵילִים, *quercus*, it. *arbores*. Ies. LXI. 3. *κληθήσονται γενεαὶ δικαιοσύνης*. Non aliter legerunt, sed sensum secuti sunt. Confer Glassii Philol. S. p. 1107. ed. Dath. — בְּרוּרָה, part. Pah. fœm. *pura*. Soph. III. 10. Legerunt בְּדוּרָה, errore magis, quam sententiæ causa, quæ
e nulla inesse videtur. Vide ad h. l. Montf. — דוֹר, *generatio*. Gen. VI. 9. *τέλειος ἦν ἐν τῇ γενεᾷ αὐτοῦ*, qui perfectus erat sua ætate, coll. VII. 1. Ibid. IX. 12. *εἰς γενὰς αἰωνίους*, in sæcula æterna, h. e. in æternum. Gen. XV. 16. *τετάρτῃ δὲ γενεᾷ*, quarta generatione. Lev. XXIII. 43. *ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν*, ut sciant *posteri* vestri. Deut. XXIII. 3. *ἕως δεκάτης*
f *γενᾶς*, usque ad decimam *generationem*. Vide et Job. XLII. 15. Deut. XXXII. 5. *γενὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη, progenies* prava et perversa. Vide et v. 20. coll. Matth. XII. 39. Esth. IX. 27. *κατὰ γενὰν καὶ γενὰν*, per omnes generationes. Psalm. XIII. 7. *ἐν γενεᾷ δικαίᾳ*, in gente vel *familia* justa. Vide et Ps. XXIII. 6. Psalm. XXI. 34. *γενὰ ἡ ἐρχομένη, posteritas*. Vide et Psalm.
g LXX. 20. Ies. LIII. 8. *τὴν γενὰν αὐτοῦ τίς διηγήσεται*; *ætatem* ejus quis enarrabit? Adde Inc. Jos. XXII. 28. — דָּר, Chald. idem. Dan. III. 34. IV. 31. — דּוֹר דּוֹר, *generatio generatio*. Ies. XXXIV. 10. LXI. 4. — זֶרַע, *semen*. Dan. IX. 1. sec. Chis. Esth. IX. 28. Cf. 3 Esdr. V. 37. coll. Esdr. II. 59. — יוֹם, in plur.
h יָמִים *dies*. Ies. XXIV. 22. *διὰ πολλῶν γενῶν*, per multas ætates. Sic et Homerus *tempus vitæ hominum*, quod Latini *ætatem* vocant, *γενὰν* appellat. Hesychius: *γενὰ, φυλὴ, ἐπὶ διαστήματος χρόνου, τῶν μὴ κατ᾽ αὐτὸ βεβιωκότων*, adducto loco Hom. Il. A'. v. 250. Confer Lex. N. T. — יָלִיד, *natus*. Num. XIII. 23. 29. *γενεαὶ Ἐνάκ, progenies* Enack. Vulg. *filii Enac*.
i — מוֹלֶדֶת, *progenies*. Gen. XXXI. 3. *εἰς τὴν γενάν σου*, ad *familiam* tuam. Ibid. XLIII. 7. Num. X. 30. — מִשְׁפָּחָה, *familia, genus*. Lev. XXV. 41. Jer. VIII. 3. — עַם, *populus*. Lev. XX. 18. *ἐκ τῆς γενᾶς αὐτῶν*, e *gente* sua. — עֵקֶב, *postremum rei*, it. *præmium*. Prov. XXII. 4. *γενὰ σοφίας*, ubi sine dubio *γέννημα* scribere voluerunt, aut certe voci *γενὰ* illius notionem subjecerunt, ut metaphorice *effectum* notet. — תּוֹלְדוֹת
k plur. Gen. XXV. 13. Ep. Jerem. 3. *ἕως γενῶν ἑπτὰ*, usque ad generationes septem. Hic vox *γενὰ* non potest non significare *annos decem*.

a Sir. II. 11. Vulg. *nationes*, pro *generationes*. Baruch. VI. 3. γενεαὶ ἑπτὰ, septuaginta *anni*.

ΠΟΛΛΑΙ ΓΕΝΕΑΙ, *multæ generationes* vel *ætates*. דּוֹר דּוֹר, *generatio et generatio*. Ies. XIII. 20.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΕΩ, *generationes* seu *familiarum origines recenseo, annumero*. הִתְיַחֵשׂ Hithp. 1 Par. V. 1. οὐκ ἐγενεαλογήθη εἰς πρωτοτόκια, non b *annumerabatur* primogenitis. 1 Par. IX. 1. πᾶς Ἰσραὴλ ἐγενεαλογήθησαν, omnis Israël *per familias recensebatur*. Esdr. II. 62. ἐζήτησαν γραφὴν αὐτῶν οἱ γενεαλογοῦντες, quærebant scripturam eorum, qui *generationes recensebant*. Alii etiam hac voce utuntur 1 Par. V. 17. 2 Par. XII. 15. Esdr. VIII. 3.

ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΑ, *generis recensio*. c הִתְיַחֵשׂ Hithp. 1 Par. IV. 33. sec. Compl. ubi cum καταλογισμὸς et καταλογισμὸς permutatur in codd. Ib. VII. 5. 7. et IX. 22. Alii Esdr. VIII. 1.

*ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΖΩ, *genealogizo*, i. q. γενεαλογέω. הִתְיַחֵשׂ. 1 Par. IX. 1. ἐγενεαλογίσθησαν sec. Compl. In Ald. legitur ἐγενεαλογήθησαν.

ΓΕΝΕΘΛΙΟΣ, *natalis*. 2 Macc. d VI. 7. γενέθλιον ἡμέραν, diem natalem, s. natalitium.

*ΓΕΝΕΙΟΝ, *mentum, barba*. 4 Macc. IX. 28. μέχρι τῶν γενείων. Conf. Zonaræ Lex. c. 430.

ΓΕΝΕΣΙΑΡΧΗΣ, *originis princeps, auctor*. Sap. XIII. 3. ὁ τοῦ κάλλους γενεσιάρχης, speciei *præcipuus generator*.

ΓΕΝΕΣΙΟΥΡΓΟΣ, *originis auctor*. e Sap. XIII. 5. ἀναλόγως ὁ γενεσιουργὸς αὐτῶν θεωρεῖται, per analogiam creator illorum conspicitur. Schol. Aristoph. Thesmoph. v. 1000. Vox γενεσιουργία legitur apud Cosm. Ind. in Montf. Nov. Coll. PP. GG. II. p. 128. B.

ΓΕΝΕΣΙΣ, *generatio, origo, nativitas, familia, genus, juventus*, it. *vita*. הֹוָלַד, הֹלֶדֶת, infin. Niph. et Hoph. a יָלַד, *nasci*. Gen. XL. 20. f ἡμέρα γενέσεως ἦν Φαραώ, dies natalitius erat Pharaonis. Cohel. VII. 2. — *זֶרַע, *semen, posteri*. Dan. II. 43. sec. Chis. ubi γένεσις *prolem, progeniem* notat. Conf. Ernesti ad Hom. Il. Ξ, 201. — מוֹלֶדֶת, *generatio, nativitas*. Gen. XXXI. 13. abi εἰς τὴν γῆν τῆς γενέσεώς σου, in terram *nativitatis* tuæ, sive in patriam tuam, coll. XXXII. 9. et Ruth. II. g 11. Ez. XVI. 3. ἡ ῥίζα σου καὶ ἡ γένεσίς σου ἐκ γῆς Χαναάν, radix tua et *origo* tua ex terra Chanaan. Vide et v. 4. — מִשְׁפָּחָה, *familia*. Ex. VI. 24. αὗται αἱ γενέσεις Κορέ, hæ sunt *familiæ* Kore. Num. I. 18. 1 Par. IV. 2. 21. 38. — נְעוּרִים, plur. *juventus*. Ez. IV. 14. ἀπὸ γενέσεώς μου, inde a prima mea ætate. — תּוֹלְדוֹת plur. *propagationes, ge-* h *nerationes*. Gen. II. 4. ἡ βίβλος γενέσεως οὐρανοῦ καὶ γῆς, historia *creationis* cœli et terræ. Ibid. V. 1. VI. 9. αὗται δὲ αἱ γενέσεις Νῶε, hæc vero est *recensio familiæ* Noachi. Ib. X. 32. ubi cum voce συγγένεια permutatur in codd. Sap. I. 14. σωτήρια αἱ γενέσεις τοῦ κόσμου, salutares (h. e. vitæ hominum non noxiæ. Vid. seq.) sunt *rerum creatarum species* i vel *genera*. Sic quoque legitur ib. XVI. 26. XIX. 10. 11. Sap. III. 13. *progenies*. Ita Syrus. Sap. VII. 5. γένεσις est *ortus*, non *nativitas*, coll. v. 2. 2 Macc. VII. 31. Deus ὁ πλάσας ἀνθρώπου γένεσιν, καὶ πάντων ἐξευρὼν γένεσιν, qui hominum *genus* formavit, et omnium rerum *genera* excogitavit. Sap. XVI. 26. οὐχ αἱ γενέσεις τῶν καρπῶν τρέφουσιν ἄνθρωπον; k nonne *proventus* terræ nutriunt hominem? Ib. XIX. 10. ἀντὶ γενέσεως ζώων, pro animalium *progenie*. Ibid. v. 11. νέαν γένεσιν ὀρνέων, novam *progeniem* avium. Judith. XII. 18. παρὰ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γενέσεώς μου, præ omnibus diebus *vitæ* meæ.

ΓΕΝΕΤΗ, *nativitas, ortus*. עֵקֶר

a מִשְׁפָּחָה, *stirps familiæ*. Lev. XXV. 47. ἐκ γενετῆς προσηλύτῳ, nativitate proselyto. Addit. Esther. XIV. 5. ἐγὼ ἤκουσα ἐκ γενετῆς μου, a *nativitate* mea audivi. Vulgatus vertit: *a patre meo*, ubi non certo scio, an aliud vocabulum (v. c. γενέτης) legerit, aut sensum libere expresserit. Suidas: γενετὴ, πατρικὰ ἢ γενέσια. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

b *ΓΕΝΕ΄ΤΙΣ. Si sana est lectio loci in libro Sap. VII. 12. ἠγνόουν γὰρ αὐτὴν γενέτιν εἶναι τούτων, vocabulo γενέτις notio *genitricis* s. *matris* tribuenda erit, nam Vulgatus vertit: *et ignorabam, quoniam horum omnium mater est*. Sed quia hæc vox in nullo scriptore Græco reperitur, merum librarii vitium videtur, pro quo γένεσις legi debeat. Certe in Ald. c γένεσιν, in al. γένεσιν, in al. γένεσιν reperiri notavit L. Bos. in notis ad h. l.

ΓΕΝΙΚΟ΄Σ, *genus* vel *familiam indicans*. 3 Esdr. V. 61. ζητηθείσης τῆς γενικῆς γραφῆς ἐν τῷ καταλογισμῷ, cum horum genealogia quæreretur in catalogo. In textu Hebr. Esdr. II. 62. legitur מִתְיַחְשָׁם, *index stirpis suæ*. Herodian. VI. d 1. 11.

ΓΕΝΝΑ΄ΔΑΣ, *generosus, virilis, fortis*. 2 Macc. XII. 42. ὁ γενάδας Ἰούδας sec. Ald., ubi Rom. γενναῖος. Vulgato exponitur *fortissimus Judas*. Hesychio γενάδας est γενναῖος, ἀνδρεῖος, εὐγενὴς, συγγενὴς, μέγας.

ΓΕΝΝΑΙ΄ΟΣ, idem. it. *præstans, præclarus*. בֶּן חַיִל, *filius fortitudinis*. Symm. 2 Sam. II. 7. γενναῖοι. e 2 Macc. VI. 28. VII. 21. XII. 2. Hesych. γενναῖος, ἀνδρεῖος, εὐγενής.

*ΓΕΝΝΑΙΟ΄ΤΕΡΟΣ, *generosior*. 4 Macc. XI. 12. γενναιότεροι πόνοι, *vehementiores* dolores, in quibus perferendis major generositas animi se exserit.

ΓΕΝΝΑΙΟ΄ΤΗΣ, *generositas, fortitudo*. 2 Macc. VI. 31. ὑπόδειγμα γενναιότητος, exemplum virtutis s. fortitudinis.

ΓΕΝΝΑΙ΄ΩΣ, *generose, fortiter*. f 1 Macc. IV. 35. 2 Macc. VI. 28. VII. 5. ubi de iis adhibetur, qui prompte et fortiter mortem subeunt. Ibid. VIII. 16. ἀγωνίσασθαι γενναίως.

ΓΕΝΝΑ΄Ω, ἄρσεν, *gigno, genero, pario, nascor*. בָּרָא, *creo*. Ez. XXI. 35. ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ ᾧ γεγέννησαι, in loco hoc, in quo natus es. — גָּדַל Pih. *magnum facio*. Ies. I. 2. Legisse videntur יָלַדְתִּי cum Chald. g coll. Ez. IV. 22. Jer. XXXI. 9. — הוֹלִיךְ Hiph. a יָלַךְ, *ambulare facio*. Ex. XXXVI. 12. γεννήσω. Legerunt fortasse יְהוֹלַדְתִּי — הָיָה, *sum*. Jer. XVI. 1. — הִקְנָה Hiph. *acquiro*. Zach. XIII. 5. ἐγεννήθη μοι, sc. γεώργον, talem nempe agricolam etiam me genuit. — הָרָה, *concipio*. 1 Par. IV. 17. — הֵשִׁים, Hiph. a שׂוּם, *pono*. Esdr. X. 44. τῶν γυναικῶν, αἳ ἐγέννησαν ἐξ αὐτῶν υἱοὺς, fœmi- h narum, quæ pepererunt ex illis liberos. Sic alias Græcis de fœminis usurpatur. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — חוֹלֵל Pyh. a חוּל, *formatus sum*. Prov. VIII. 25. — יָלַד, הוֹלִיד Kal et Hiph. Gen. IV. 17. XLVI. 15. οὗτοι οἱ υἱοὶ Λείας, οὓς ἐγέννησε τῷ Ἰακὼβ, hi sunt filiæ Leæ, quos peperit Jacobo. Ies. LXVI. 9. ἰδοὺ ἐγὼ γεννῶσαι καὶ στεῖραν ἐποίησα, ecce ego *fœcundam* et sterilem feci. Al. Jud. XI. 1. Pro נוֹלַד legitur i Esdr. X. 3. — יַלְדוּת, *juventa*. Ps. CIX. 4. — יֶלֶד, *natus*. Jos. V. 5. 2 Sam. V. 14. — מוֹלֶדֶת, *nativitas, cognatio*. Gen. XXIV. 4. 7. Lev. XVIII. 9. — רֵבַע, *cubo*. Ez. XIX. 2. ἐν μέσῳ λεόντων ἐγενήθη. Sed præferenda mihi ibi esse videtur lectio ἐνεμήθη, quam Theodoretus exhibet, et nonnulli libri habent. Sir. III. 6. τοῖς γεννήσασιν αὐτὸν, parentibus suis.

a ΓΕ'ΝΝΗΜΑ, (pro quo et interdum γένημα scribitur, v. c. apud LXX Deut. XIV. 22. Breit. ac Aqu. et Symm. Jos. V. 12.) *progenies, fœtus*, it. *germen, fructus, proventus*. אֵב, *fructus recens*. Cant. VI. 10. — אֹכֶל, *cibus*. Gen. XLI. 35. πάντα τὰ γεννήματα, omnem *annonam*, quæ verba Symmacho tribuit Fischerus in Clavi Verss. GG.
b p. 36. qui omnino huc conferendus est. — אֹמֶר, *sermo, verbum*. Gen. XLIX. 21. ἐπιδιδεὺς ἐν τῷ γεννήματι κάλλος, edens pulcros *ramos*. Sine dubio legerunt אֲמִירֵי, *ramos*, qui relate ad arborem commode γέννημα dici possunt. — בַּר, *frumentum*. Job. XXXIX. 4. ubi etiam Theod. voce γέννημα usus est, quæ de omnibus proventibus terræ, inprimis
c iis, quæ sponte nascuntur, adhibetur. Unde simul apparet, Amos VIII. 6., ubi Vat. etiam γεννήματος pro בַּר exhibet, LXX non legisse פְּרִי, ut nonnullis visum fuit.—*בָּר, *mundum, vacuum*. Symm. Theod. Prov. XIV. 4. ubi legerunt (sed admodum inepte) בַּר, *frumentum a palea separatum et purgatum*. Aquila habet γέννημα ἐκλεκτὸν, ubi mihi γέν-
d νημα e reliquis Intt. irrepsisse videtur. — נְדוּד, *sulcus*. Ps. LXIV. 11. ubi sine dubio *sulcos* metonymice de *segete* intellexerunt. — יְבוּל, *proventus*. Lev. XXVI. 4. Hab. III. 16. γεννήματα ἐν ταῖς ἀμπέλοις, *fructus* in vitibus. Zach. VIII. 12. ἡ γῆ δώσει τὰ γεννήματα αὐτῆς, terra dabit *proventus* suos. — יוֹרֶה, fut. Hiph. a יָרָה, *projicio*, it. *pluere*
e *facio*. Hinc nomen יוֹרֶה, *pluvia tempestiva*. Hos. X. 13. ἕως τοῦ ἐλθεῖν γεννήματα δικαιοσύνης ὑμῖν, ad quem locum vide notata a Bahrdtio in Apparatu Critico p. 84. seq. — יְלִיד, *natus*. Jos. XV. 14. γεννήματα τοῦ Ἕνακ sec. Compl. pro quo Rom. ed. τοὺς υἱοὺς κ. τ. λ. — יֹצֵא part. *exiens*, etiam *productus, proveniens*. Deut. XIV. 22. τὸ γέννημα τοῦ ἀγροῦ σου. — מְלֵאָה, *plenitudo*. Deut. f
XXII. 9. ubi vox Hebr. metaph. de *fructibus* adhibetur, et per זֶרַע in seq. exponitur. — פְּרִי, *fructus*. Deut. XXVI. 10. XXVIII. 4. Ies. III. 9. γεννήματα τῶν ἔργων αὐτῶν φάγονται, *mercede* laborum suorum fruentur. — פֹּרִיָּה part. fœm. *frugifera*. Ies. XXXII. 12. ἀμπέλου γεννήματος, vitis fructus, h. e. vitis frugiferæ. — *שָׁנָה, *annus*. LXX sec.
Hex. Ies. XXIX. 1. Sc. *annum* g
pro *fructibus annuis*, seu *iis, quæ per annum ex terra proveniunt*, acceperunt. Confer ὀπώρα, et alia his similia. — תְּבוּאָה, *proventus*, speciatim *terræ*. Gen. XLVII. 23. σπείρατε τὴν γῆν, καὶ ἔσται τὰ γεννήματα αὐτῆς. Ex. XXIII. 10. Deut. XXII. 9. μετὰ τοῦ γεννήματος τοῦ ἀμπελῶνος, coll. Matth. XXVI. 29. — תֹּלְתוֹת, *generationes*. Aqu. Gen. IV. 1. —
תְּנוּבָה, *proventus*. Deut. XXXII. h
13. Jud. IX. 11. Thren. IV. 9. Sir. X. 19. γεννήμασι γυναικῶν, *natis* mulierum. 1 Macc. I. 40. ἐγένετο ἀλλοτρία τοῖς γεννήμασιν αὐτῆς, facta est aliena *natis* suis. Hesychius: γέννημα, παιδίον. Confer Intt. ad Thom. Mag. s. h. v. Eadem vox, uti τέκνον, ubi de *urbe* aut *civitate* sermo est, notat *incolas urbis et civitatis*, aut *ejus cives*, v. c. 1 Macc. I. 40. ubi
γεννήματα Ἱερουσαλὴμ sunt, qui postea i
τέκνα αὐτῆς dicuntur, h. e. *incolæ* et *cives*.

ΓΕΝΝΗΜΑΤΙ'ΖΩ, *germino, fructum profero*. נוּב, *abunde profero*. Aquil. et Ed. Vta Ps. XCI. 14. γεννηματίζοντες. Adjectivum γεννηματικὸς occurrit apud Josephum de B. J. IV. 8. p. 298.

ΓΕ'ΝΝΗΣΙΣ, *generatio, nativitas, familia, origo*. הִיָּלֵד, infin. Niph. a

a יָלַד, *nasci.* Hos. II. 3. καθὼς ἡμέρα (lege ἡμέρᾳ) γεννήσεως αὐτοῦ, sicut fuit tempore *nativitatis.*—מִשְׁפָּחָה, *familia.* 1 Par. IV. 8. γεννήσεις ἀδελφοῦ Ῥηχὰβ, *familias* fratris Rechab. Sap. III. 13. ἐπιπατάρατος ἡ γέννησις αὐτῶν, maledicta *familia* illorum. Ibid. VII. 13. ἠγνόουν δὲ αὐτὴν γέννησιν εἶναι τούτων, non autem noveram, illam *originem* esse horum. Sirac.
b XXII. 3. ἐν γεννήσει ἀπαιδεύτων, in *liberis* indisciplinatis.

ΓΕΝΝΗΤΟ`Σ, *genitus, natus.* יָלוּד part. Pah. Job. XIV. 1. βροτὸς γεννητὸς γυναικὸς, homo *natus* ex muliere, coll. XV. 14. et XXV. 4. — נוֹלַד, Niph. a יָלַד, Job. XI. 2.

*ΓΕΝΝΗ`ΤΩΡ, *genitor, parens.* Sir. XXII. 7. sec. Compl. γεννητόρων. Hesych. γεννήτορες, γονεῖς. Adde Pol-
c lucis Onom. III. 9.

ΓΕ`ΝΟΣ, *genus, natio, gens,* it. *species, series, ordo.* *אֻמָּה, *gens, natio.* Gen. XXV. 16. לְאֻמֹּתָם, *secundum familias suas,* κατὰ γένος sec. Oxon. — גּוֹי, *gens.* Aqu. Symm. et Theod. Soph. II. 5. — גּוֹי, in plur. גּוֹיִם, *species.* 2 Par. XVI. 15. γένη μύρων, species unguentorum, vel varia unguenta. — טִפּוּחַ,
d *series, ordo.* 2 Par. IV. 3. 13. δύο γένη ξοάνων, duæ *series* malorum punicorum. — לְאֹם, *natio, populus.* Theod. Ies. LI. 4. — *מַאֲכָל, *cibus.* Gen. XL. 17. ἀπὸ πάντων τῶν γενῶν, sec. omnes libros veteres, excepto Cod. Alex., qui rectius, ut videtur, γενημάτων habet, ut adeo altera lectio γενῶν ex compendio scribendi orta videatur. — מִין, *species.* Inc.
e Lev. XI. 15. LXX Gen. I. 11. 12. VI. 20. VII. 14. — מִשְׁפָּחָה, *familia.* Gen. VIII. 19. Jer. XXXI. 1. τῷ γένει Ἰσραὴλ, *genti* Israëlis, coll. Phil. III. 5. זֶרַע, *semen.* Lev. XXI. 16. Esth. VI. 13. ἐκ γένους Ἰουδαίων, ex *gente* Judæorum. Jer. XXXI. 36. γένος ἐξ Ἰσραὴλ, *gens* Israëlis. Conf. 1 Macc. V. 2. 2 Macc. VIII. 9. Jer. XLI. 1. ἐκ γένους τοῦ βασιλέως, ex *stirpe* regia. עָם, f
populus. Inc. Gen. I. 9. LXX Gen. XI. 1. γένος ἓν, *populus* unus, coll. XXXIV. 16. Esther. II. 10. οὐχ ὑπέδειξεν Ἐσθὴρ τὸ γένος αὐτῆς, non indicavit Esthera *patriam,* aut, *populares* suos. Jer. XLIII. 20. τὸ γένος μου τὸ ἐκλεκτὸν, *populus* meus electus, coll. 1 Petr. II. 9. Judith. XVI. 24. γένος *consanguineos* notat. 2 Macc. VII. 28. τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, *genus* g
humanum. 3 Mace. III. 2. 6. ubi γένος nude positum καθ' ἐξοχὴν *gentem Judæam* notat.

*ΓΕΡΑΙΟ`Σ, *senex,* a γέρας, *eximius honor,* et γεραίειν, *venerari,* ob *præstantiam, quæ senecluti tribuitur.* Confer Plutarch. T. IX. p. 156. Reisk. 3 Macc. III. 27. ἀπὸ γεραιοῦ μέχρι νηπίου. Ibid. I. 23. ὑπὸ τῶν γεραιῶν καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ubi adjuncta h
est notio auctoritatis. Confer ad h. l. Grotium. Hesych. γεραιὸς, πρεσβύτης. Idem: γεραιῶν, γερόντων.

*ΓΕΡΑΙ`ΡΩ, *præmio orno aliquem* s. *dono,* ex adjuncto: *lætitia afficio,* unde in passivo *hilarem esse et lætum* significat. 3 Macc. V. 10. παρῆνει τὸ παρὸν τῆς συμποσίας ἐπικολὺ γεραιρομένους εἰς εὐφροσύνην καταθέσθαι μέρος, h. e. hortabatur eos, ut valde i
hilares præsens convivium in lætitia agerent. Hesych. γεραίρει, τίμησι, τιμᾷ. Suidas: γεραίρειν, τιμᾶν, δοξάζειν. καὶ γέραιρε, δόξαζε, τίμα. καὶ παροιμία· γέραιρε σαυτὸν ἀντὶ τοῦ εὔφρανε σαυτὸν μεγαλοφρόνως.

ΓΕ`ΡΑΣ, *donum, præmium.* מָשְׁחָה *unctio.* Num. XVIII. 8. σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας, tibi dedi illa in *præmium.* Vox Hebr. habet h. l. notio- k
nem hanc singularem, ut *demensum* significet ex usu l. Arab. et Syriacæ. Sap. II. 22. γέρας ψυχῶν ἀμώμων, *præmium* animarum inculpatarum, seu innocentiæ et virtutis, quod proxime antea dicitur μισθὸς

a ὁσιότητος. Syrus, qui h. l. ܣܳܒܳܐ habet, legit γῆρας, animæ senum inculpatorum. Hesych. γέρας, τιμὴ, σέβας, ἆθλον ἀρετῆς, ἀμοιβὴ, θέαμα, δωρεά. Vide quoque infra s. δευτερεύω.

ΓΕΡΟΥΣΙ'Α, *senatus, seniores.* בָּנִים, plur. a בֵּן, *filii.* Lev. IX. 3. τῇ γερουσίᾳ Ἰσραήλ. Non male, coll. v. 1. — זָקֵן, *senex, senior.* Ex. III.
b 16. 18. IV. 29. XII. 21. et alibi sæpius. Hesych. γερουσία, πρεσβυτέριον, πλῆθος γερόντων. Gloss. in Octat. γερουσίαν, τὸν ἀθροισμὸν τῶν γερόντων. Conf. Spanhemii Obss. ad Julian. p. 126. In libris Apocryphis V. T. et ap. Josephum passim γερουσία *Synedrium magnum* notat, v. c. Judith. IV. 6. XV. 9. 2 Macc. I. 10. IV. 44. 3 Macc. I. 8.

c ΓΕΡΣΑΙ'ΟΣ, *terrestris.* Sap. XIX. 18. γερσαῖα γὰρ εἰς ἔνυδρα μετεβάλλετο.

ΓΕ'ΡΩΝ, *senex, senior.* זָקֵן, *senex.* 1 Sam. XXVIII. 14. ubi pro אִישׁ זָקֵן Compl. habet γέροντα, quod Scharfenberg. a Josepho (A. J. VI. 14. 2.) potius quam ab Alex. profectum esse conjicit. Job. XXXII. 9. Prov. XVII. 6. XXXI. 23.

d *ΓΕΤΘΙ'ΤΙΣ, *Getthitis,* nomen generis citharararum cujusdam, quæ ita videntur dictæ, quia Gathe, urbe Palæstinorum, fuerint inventæ et factæ. גִּתִּית, idem. Theod. Ps. VIII. 1. Conf. Fischeri Clavem p. 37.

ΓΕΥ'ΜΑ, *gustus.* טַעַם, idem. Ex. XVI. 31. Num. XI. 8. Job. VI. 6. Jer. XLVIII. 11. Hesych.
e γεῦμα, γεῦσις, ἔδεσμα. Aquila etiam utitur hac voce pro טַעַם Psalm. XXXIII. 1. ubi tamen, docente Montfaucono, *modum, formam, speciem* denotat. 2 Macc. XIII. 18. sec. Alex. et Compl.

ΓΕΥ'ΣΙΣ, *gustus,* it. *cibus, experimentum.* טְעֵם Chald. Dan. V. 2. ἐν τῇ γεύσει τοῦ οἴνου, in *gustu* vini, h. e., ut Michaëlis interpretatur, *inter pocula* s. *cum vini dulcedine gustum* f *oblectaret suum.* Sap. XVI. 2. ξένην γεῦσιν τροφὴν, pro τροφὴν ξένης γεύσεως, cibum novi et ab ipsis antea non degustati saporis. Ibid. v. 3. ξένης μετάσχωσι γεύσεως, peregrini *cibi* fierent participes. Ib. XVI. 20. πρὸς πᾶσαν ἁρμόνιον γεῦσιν, ad omnem convenientem *cibum.* 2 Macc. XIII. 18. εἰληφὼς γεῦσιν τῆς τῶν Ἰουδαίων εὐτολμίας, cum *periculum* fecisset g Judæorum audaciæ. Sed veriorem puto scripturam γνῶσιν.

ΓΕΥ'Ω, ΟΜΑΙ, *gustandum do, gusto, comedo, experior.* בָּלַע, *absorbeo.* Job. XX. 18. ἐξ οὗ οὐ γεύσεται, ex quo non *comedet.* — הִלְעִיט, Hiph. a לָעַט, *sorbendum* sive *gustandum do.* Gen. XXV. 30. γεῦσόν με (scil. τί) ἀπὸ τοῦ ἑψήματος τοῦ πυῤῥοῦ τούτου, *fac me gustare* aliquid de h edulio hocce rufo. — טָעַם, *gusto.* 1 Sam. XIV. 24. οὐκ ἐγεύσατο πᾶς ὁ λαὸς ἄρτου, non gustavit omnis populus panem, h. e. nihil *comedit* omnis populus. Vide et 2 Sam. III. 35. et conf. Tob. VII. 13. 2 Macc. VI. 20. 1 Sam. XIV. 29. ὅτι ἐγευσάμην βραχύ τι μέλιτος, quod parum mellis *comederim.* Jon. III. 7. μὴ γευσάσθωσαν, *cibum* non *capiant.* i Conf. Lex. N. T. s. h. v. Job. XXXIV. 3. λάρυγξ γεύσεται βρῶσιν, guttur *gustat* cibum, h. e. *gustu dijudicat,* ut recte transtulit Vulgatus. Permutatur ibi cum δοκιμάζειν. Confer Sir. XXXVI. 19. Psalm. XXXIII. 8. γεύσασθε καὶ ἴδετε, ὅτι χρηστὸς ὁ κύριος, *experientia edocti cognoscite,* quam benignus sit Dominus. Conf. 1 Petr. II. 3. Prov. k XXXI. 18. ἐγεύσατο, ὅτι καλόν ἐστι τὸ ἐργάζεσθαι, *experitur,* quam bonum sit laborare. Ita Sophocl. Trachin. 1108. ἄλλων τε μόχθων μυρίων ἐγευσάμην, ubi Schol. ἐγευσάμην, ἐπειράθην, πεῖραν ἔσχον. Vide quoque Span-

a hem. et Küsterum ad Aristoph. Ran. v. 465. 3 Esdr. IX. 2. Hebr. אָבַל. Esdr. X. 6.

ΓΕ΄ΦΥΡΑΝ ΤΙ΄ΘΗΜΙ, *pontem pono.* קוּר, *fodio.* Ies. XXXVII. 25. ubi mihi sensum secuti esse videntur.

ΓΕΦΥΡΟ΄Ω, *pontem impono, ponte munio, præbeo transitum.* 2 Macc. XII. 13.

b *ΓΕΩ΄ΔΗΣ, *terrenus, e terra* seu *luto formatus.* Sap. IX. 15. σκῆνος γεώδες, corpus terrenum, i. q. φθαρτὸν σῶμα in antecedentibus. Ib. XV. 13. ὕλης γεώδους εὔθρανστα σκεύη, e quo loco fortasse Hesychius hausit glossam γεώδους, πηλώδους.

ΓΕΩΜΕΤΡΙ΄Α, *geometria, terram dimetiendi scientia, terræ mensio.* Hinc σταθμὸν γεωμετρίας, *funiculus* c *geometricus, regula.* קַו תֹּהוּ, *linea deformationis* s. *inanitatis.* Ies. XXXIV. 11.

ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟ΄Σ, *geometricus, ad geometriam vel geometriam pertinens.* Hinc σχοινίον γεωμετρικὸν, *funiculus geometricus.* חֶבֶל מִדָּה, *funiculus mensuræ.* Zach. II. 1.

ΓΕΩΡΓΕ΄Ω, *agrum colo, agriculturam exerceo.* עָבַד אֶת הָאֲדָמָה, d *colo terram.* Symm. 2 Sam. IX. 10. — עָשָׂה מְלֶאכֶת שָׂדֶה, *facio opus agri.* 1 Par. XXVII. 26. 3 Esdr. IV. 6. 1 Macc. XIV. 8.

ΓΕΩΡΓΙ΄Α, *agricultura, agricolatio.* Sir. VII. 16.

ΓΕΩ΄ΡΓΙΟΝ, *agricultura, agricolatio, cultura,* it. *arvum, ager.* *אֹמֶץ, *roboro.* Prov. XXIV. 5. מְאַמֵּץ, *γεώργιον.* Legisse videntur מְאַרֵּץ, e a voce אָרַץ, Arab. *humilis, depressus fuit.* Γεώργιον autem h. l. figurate *γεωργὸν*, i. e. *agricolam*, denotat. — עֲבֻדָּה, *famulitium.* Gen. XXVI. 14. ubi cum Arab. ab עָבַד, *coluit*, derivarunt. — עֶמֶד, *par jumentorum copulatorum.* Jer. LI. 33. Scilicet vox Hebr., ut Lat. *jugum* et *jugerum*, metonymice notat *tantum agri spatium, quantum uno pari* e. *jugo boum arari potest.* — נָגִיד, f *dux, princeps.* Prov. VI. 7. Legerunt קָצִיר, quod non solum *messem*, sed etiam *ipsos messores, agricolas* notat, ut adeo incertum sit, an *γεωργίου* h. l. a *γεώργιον*, aut ab *γεώργος* derivandum sit. — שָׂדֶה, *ager.* Prov. XXIV. 30. XXXI. 16. Sir. XXVII. 6. *γεώργιον ξύλου ἐκφαίνει ὁ καρπὸς αὐτοῦ, culturam* arboris declarat fructus ejus. g

ΓΕΩ΄ΡΓΙΟΣ, sc. *ἀνὴρ, agricola.* מְאַמֵּץ part. Pih. *roborans, fortificans.* Prov. XXIV. 5. Vide supra s. v. *γεώργιον.*

ΓΕΩΡΓΟ΄Σ, *agricola.* *אֹהֵב אֲדָמָה, *diligens terram*, h. e. *agriculturæ deditus*, ut Vulgatus transtulit. LXX sec. Hex. 2 Par. XXVI. 10. ubi in duobus Inc. Intt. legitur *φιλογεωργὸς*, et *ἀνὴρ φιλογεωργός*. Alias dicitur אִישׁ אֲדָמָה. In omnibus his h formulis אֲדָמָה *agriculturam* notat. אֹכֵר, *fossor terræ*, i. e. *agricola.* Jer. XIV. 4. Joël. I. 11. Amos V. 16. — יוֹגֵב, *agricola.* Jer. LII. 13. 2 Reg. XXV. 12. sec. Compl. — פָּלַח, *disseco, findo.* Symm. Psalm. CXL. 7.

ἈΝΗ΄Ρ ΓΕΩΡΓΟ΄Σ, *agricola.* עֹבֵד לָמַס, *serviens tributo*, h. e. i *tributarius.* Gen. XLIX. 15. *ἀνὴρ γεωργός.* Diversitas est hinc, quod Hebr. עָבַד significat *subditum esse*, et *terram arare.* Apud Aquil. et Symm., ubi legitur *γεωργὸς ὑπηκοῦν*, vox *γεωργὸς* non mihi referenda esse videtur ad לָמַס (pro quo Grabius putavit eos legisse לָמַד, quod *agri colendi* notionem h. l. habuisse conjicit ex voce מַלְמָד, quæ Jud. III. 31. notat *ἀροτρίσκος*), sed ad עָבַד,

a coll. Gen. XXVI. 14. Sap. XVII. 17. ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΓΕΩΡΓΟΣ, *agricola.* אִישׁ אֲדָמָה, *vir terræ.* Gen. IX. 20. Vide s. v. ἄνθρωπος.

ΓΗ (quasi contr. ex γέα, pro γαῖα), *terra, tellus, territorium, regio,* it. *urbs,* et κατ' ἐξοχήν Judæa. *אוֹצָר, *thesaurus.* Hos. III. 25. Legerunt אַרְצוֹ — אֱלֹהִים, *dii.* Psalm. XCIV. 3. βασιλεὺς μέγας ἐπὶ b πᾶσαν τὴν γῆν. Sensum expresserunt, nam אֱלֹהִים h. l. *reges* notat. — אֲדָמָה Gen. I. 25. II. 6. 2 Sam. I. 2. καὶ γῆ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, ubi γῆ est *pulvis,* i. q. κονιορτὸς et κόνις. Vulg. *et pulvere conspersus caput.* Ps. LXXXII. 11. ὡσεὶ κόπρος τῇ γῇ, *stercoratis agris profuerunt,* ac fimi vicem suppleverunt. Ies. XXXII. 13. ubi pro ἐπὶ γῆ Grabius c recte substituit ἐπὶ γῆν. Hieron. *super terram.* Requirit quoque hanc mutationem series verborum, quæ alias omni carerent sensu. — *אַיִן, *nihilum.* Ies. XLI. 24. Legerunt אֶרֶץ. — אַרְמוֹן, *palatium.* Jer. IX. 20. εἰς τὴν γῆν αὐτῶν. Legerunt אֲדָמָה ab בְּאַדְמוֹתֵינוּ. — אַרְעָא, Chald. Esdr. V. 11. Jer. X. 10. Dan. II. 35. — אַרְקָא, Chald. d Jer. X. 10. — אֶרֶץ. Symm. Ps. LXV. 2. οἱ ἐν τῇ γῇ. Bene in hac orationis serie. Ibid. v. 4. LXX Gen. XII. 1. ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου, egredere e *patria* tua. Ibid. v. 10. ἐγένετο λιμὸς ἐπὶ τῆς γῆς, fames erat in terra, h. e. Canaane. Gen. XLII. 30. 33. ὁ κύριος τῆς γῆς, dominus *regionis* illius. Vide et Gen. XLIII. 11. 2 Sam. XI. 20. Ex. VII. 19. e ἐν παύτῃ τῇ Αἰγύπτῳ, in omni Ægypto, coll. Ex. XII. 12. 13. et Josuam. III. 22. Jer. IV. 20. πᾶσα ἡ γῆ, tota *Palæstina.* Conf. Lex. N. T. s. h. v. — בּוֹר, *fovea.* Prov. I. 12. ἄρωμεν τὴν μνήμην ἐκ γῆς. Sensum magis quam verba amplexi sunt. Nam יוֹרְדֵי בוֹר, mortui sepultique, paulatim abeunt in oblivionem. Ies. XIV. 15. ubi γῆ *foveam* s. *sepulcrum* notare mihi videtur. — גְּבוּל, *terminus,* etiam *ter-* f *ra certis terminis circumscripta* et *inclusa.* Num. XXI. 23. sec. Oxon. Ex. X. 19. — גּוֹי, *gens.* Soph. II. 14. — גַּי גַּיְא, *vallis.* 2 Par. XXVIII. 3. XXXIII. 6. Ex. XXXII. 5. In duobus prioribus locis mihi videntur vocem Hebr. Græcis literis exprimere voluisse. — דֶּרֶךְ, *via.* Job. XXXVIII. 19. — הָר, *mons, regio montana.* Inc. g Deut. I. 7. LXX Ez. XXXVIII. 8. — חֶלֶד, *ævum, vita.* Ps. XVI. 15. — *טִיט, *lutum.* Job. XXXVIII. 14. γῆν πηλόν, ubi duæ versiones coaluerunt, unde postea pro γῆν πηλὸν in aliis exemplaribus exstitit γῆς πηλόν. — יַבָּשָׁה, *aridum, terra.* Jon. I. 13. Dan. II. 10. sec. Chis. — יָם, *mare.* Ies. LXIII. 11. Sc. יָם de *terra occidentali* accepit. h Conf. Glassii Philol. S. p. 1373. — *מְאֹד, *valde.* Job. I. 3. ἐπὶ τῆς γῆς: sensu eodem, ut adeo non בָּאֲדָמָה legisse videantur. — מוֹעֵד, *cœtus.* Job. XXX. 23. ubi ἡ γῆ *sepulcrum* sine dubio notat. — *מוּצָק, *concretio.* Job. XXXVIII. 38. Pro לְמוּצָק legerunt fortasse כְּמוֹ אֶרֶץ. — מָקוֹם, *locus.* Ex. XXIII. 20. — מִשְׁכָּנוֹת, *habitacula.* Symm. Job. i XXXIX. 6. γῆν αὐτοῦ, ubi γῆ τινὸς *locum habitationis et commorationis* notat. Sermo enim ibi est de onagro. — נְבָכִים, part. plur. Niph. a נָבָה, *fluenta.* Job. XXXVIII. 16. ἦλθες ἐπὶ γῆν θαλάσσης, ubi alii rectius πηγὴν habent. — עַיִן, *oculus,* it. *fons.* Gen. XVI. 7. XXIV. 13. Deut. XXXIII. 28. Job. XXXVIII. 16. Sed in omnibus his locis γῆ in

a πηγὴ mutandum erit, ut etiam alii libri habent. — עִיר, *urbs*. Gen. XIII. 13. sec. Compl. quæ est sine dubio alius interpretis versio. Jer. XXIX. 7. XXXIV. 22. ubi alii πόλιν habent. Ib. XXXVII. 7. XL. 5. Confer Lex. N. T. s. h. v. et Cohel. X. 16. ubi אֶרֶץ πόλις redditur. — עָם, *populus*. 1 Sam. IX. 2. — עֵמֶק, *vallis*. Jos. XV. 8. —

b עָפָר, *pulvis*. Syrus Thren. III. 29. LXX Gen. III. 14. 19. XVIII. 27. XXVI. 15. Ies. XLI. 2. ubi loco εἰς γῆν legere mallem ὡς γῆν vel ὡς χοῦν. Job. XIX. 25. ubi γῆ, uti vernaculum Erde, *earth*, notionem *sepulcri* habet. Theodot. χώματος. Job. XL. 8. ubi εἰς γῆν ἔξω videtur ortum fuisse ex καὶ γὴ ἐγὼ, quod etiam est in Compl. Psalm. XXI. 32.

c ubi pro τὴν γῆν Symm. κόνιν, Theod. χοῦν habet. — *קַרְקַע, nomen propr. urbis. Symm. Ios. XV. 3. Sc. significat קַרְקַע Hebr. *solum, fundamentum, fundum*. Drusius et Montfauc., Eusebii auctoritate commoti, scribere maluerunt εἰς ἴδαφος. — שַׁבְלוּל, *limax*. Aqu. Ps. LVII. 8. γῆς ἐντέρου, terræ intestino. — שְׂדֶה, *ager*. Gen. II. 13. III. 1. XLVII.

d 20. 24. — *שְׁדֵמוֹת, *arva*. Inc. Hab. III. 17. — *שׁוֹפָר, *tuba*. Hos. VIII. 1. ὡς γῆ. Legerunt כְּעָפָר, quasi terra s. pulvis. — תֵּבֵל, *orbis*. 1 Par. XVI. 30. Ies. XIV. 21. XXVI. 9. 18. — תְּהוֹם, *abyssus*. Gen. XLIX. 25. Præterea legitur sæpius, ubi nihil est in textu Hebraico, v. c. Jud. VI. 11. ubi γῆν ex articulo τὴν ortum suum traxit.

e 1 Sam. II. 5. ubi putent fortasse aliqui γῆν esse additicium, et LXX tantum vertisse παρῆκαν: prætermiserunt nempe servitium et opus ac laborem serviendi. Sed revera additum est a LXX alio sensu, ut significarent, famelicos in terra esse desiisse, coll. Deut. XV. 7. Jer. XXXV. 19. πάσας τὰς ἡμέρας τῆς γῆς sec. omnes codd. Theodoretum ac Cod. Syr. Hex. ubi loco τῆς γῆς

f fortasse rectius legitur τῆς ζωῆς αὐτοῦ apud Athanasium T. II. Collect. Nov. Patrum GG. ed. Montf. p. 57. Judith. I. 12. ubi *populum* seu *incolas alicujus regionis* notat, coll. II. 1. 2. Sir. X. 9. γῆ, *homines e terra formati*, i. e. *imbecilli, mortales*, coll. XVII. 32. Sap. XV. 7. γῆ est *massa argillacea*, quæ Rom. IX. 21. πηλὸς, et infra v. 13. ὕλη γεώδης

g dicitur. 2 Macc. XIII. 7. γῆς τυγχάνειν, *sepeliri, humari*, ad imitationem Hebr. עָפָר et אֶרֶץ (Ies. XXVI. 19.), ac Arab. لرض (Cor. Sur. 23. 114.) et ثري Hist. Tamerl. p. 322. 1 Macc. I. 29. *terra commoveri* dicitur, quando hominis terrore perculsi sunt. 1 Macc. 1. 3. *terra silere coram aliquo* dicitur,

h quando omnes aliquem timent, ejusque metu perculsi ei resistere non audent. — Vide alibi Ἀνδρός, Διαπίπτω, Δηλάω et Φοινὺς.

*ΒΑΛΛΩ ΤΙΝΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΓΗΝ, *projicio aliquem in terram*, in Vers. Inc. 2 Sam. I. 15. Hebr. מוּת respondet. Consequens pro antecedente posuit, nam postquam mortuus erat, cecidit in terram, aut projecerunt eum in terram.

i ΓΗΓΕΝΗΣ, *terrigena, ex terra natus, indigena*. אָדָם, *homo*. Jer. XXXII. 20. — בֶּן אָדָם, *filius hominis*. Ps. XLVIII. 20. — רָפָא, *gigas*, it. *mortuus*. Prov. II. 18. IX. 18. Sap. VII. 1. γηγενὴς πρωτόπλαστος, terrenus ille, qui primus factus est. Expressit originem Adami. Nam אָדָמָה est *terra*. Sic Latinis *homo* ab *humo*. Hesych. γηγενὴς, ὁ ἐκ τῆς γῆς τὴν γένεσιν ἰσχηκώς.

ΓΗΙΝΟΣ, *terrenus*. בְּעָפָר, *in*

a *pulvere*. Aqu. Symm. Job. IV. 19. V. Eustath. ad Il. A'. p. 32. 27.

*ΓΗΡΑΙΟ'Σ, *senex*. 4 Macc. VI. 2. VIII. 2. XVI. 1. Conf. Etymol. M. 230. 46. et 417. 29.

ΓΗ'ΡΑΣ, *senectus, senium*. *אֹתֵךְ, *te*. 2 Sam. XIX. 33. τὸ γῆράς σου, te senem cum omni familia tua, coll. v. 34. Libere verterunt. — בַּלֹּתִי pr. pers. a בָּלַל, *perfusus sum*. Alii b volunt esse infin. Pih. a בָּלָה, *veterasco*. Ps. XCI. 10. τὸ γῆράς μου ἐν ἐλαίῳ πίονι. Ita quoque Vulgatus et Hieron. Arab. بلا et Syrus ܒܠܐ est *veterascere, vetustum evadere*. — זֹקֵן, *senex*. Gen. XLVIII. 10. — זִקְנָה, *senectus, senium*. 1 Reg. XI. 4. XIII. 23. Ps. LXX. 10. 19. Ies. XLVI. 4. — זְקֻנִים plur. *senes*. Gen. XXI. 2. 7. XXXVII. c 2. υἱὸς γήρως, filius a patre jam sene susceptus, quem Philo p. 558. ed. Paris. ὀψίγονον vocat, et qui Gen. XLIV. 20. παιδίον ἐκ γήρως appellatur. — יִקְהָה, *obedientia*. Prov. XXX. 17. Deduxerunt יִקְהָת a קָהָה (præposito Jod heemantico), quod *stupere, habescere* notat; ergo *hebetudo*, ut adeo conjectura nihil opus sit. — שֵׂיב, masc. *canities*. 1 d Reg. XIV. 4. — שֵׂיבָה, fœm. idem. Gen. XV. 15. ἐν γήρᾳ καλῷ, coll. XXV. 8. et 1 Par. XXIX. 28. Gen. XLII. 38. μου τὸ γῆρας, me *senem*, coll. XLIV. 29. 31. Psalm. XCI. 14. ἐν γήρει πίονι, ubi etiam vid. Symmachum ac Theodotion. Sir. III. 11. ἐν γήρᾳ. Ibid. VIII. 7. ἐν γήρει. Conf. Sturzium de Dialecto Alex. p. 155.

e ΓΗΡΑ'ΣΚΩ, *senesco*. גָּוַע, *exspiro*. Symm. et LXX Job. XXIX. 18. ubi γηράσκειν notare videtur *præ senio exspirare, placide mori*. Vulg. *in nidulo meo moriar*. — זָקֵן, et semel in Hiph. הִזְקִין. Gen. XVIII. 13. XXVII. 1. 2. Jos. XIII. 1. etc. זִקְנָה, *senium*. Gen. XXIV. 36. μετὰ τὸ γηράσαι αὐτόν. — בְּשֵׂיבָה, *in senectute*. Symm. Ps. XCI. 15. Etiam apud Theodot. legitur ibi γηρῶντες, f Sir. VIII. 6. γηράσκουσι ἐξ ἡμῶν, e nobis senes prodibunt, aut nos quoque senescere possumus, nam non omnes ad senium pertingunt.

ΓΗΣΑΣΑΡΙ'Μ, vel, ut alii rectius habent, γηχαρασίμ, *gesasarim, gecharasim*. Est ipsa vox Hebr. וַיֵּא חֲרָשִׁים, *vallis fabrorum*. 1 Par. IV. 14. ubi alii χάρακος τεκτόνων habent. g

ΓΗ'ΣΙΟΝ, *gesium*. רֵז, *basis*. Inc. Ex. XXXIX. 39. Sed Kreyssigio delendum esse videtur hoc vocabulum, ac legendum γείσιον. Vide s. γεῖσος.

ΓΗΩ'ΡΑΣ. Vide Γειώρας.

ΓΙΓΑΝΤΩ'ΔΗΣ, *giganteus, superbus*. Sir. XXIII. 4. γιγαντώδης ψυχὴ, animus giganteus, h. e. excelsus, tumidus, se supra omnes erigens, cæterosque despiciens. Conf. ad h. l. Drusium. h

ΓΙ'ΓΑΡΤΟΝ, *acinus vinaceus, quod in acino vinaceo lignosum est, granum vinaceum*, it. *scoria, quæ remanet post purgatum argentum*. זָג, *cutis exterior uvarum*. Num. VI. 4. — סִיג, *scoria*. Symm. Prov. XXV. 4. κάθαιρε τὰ γίγαρτα ἐξ ἀργύρου, purga argentum a *scoriis*: ubi vid. i Montf. Hex. T. II. p. 591. Qua significatione caret Thesaurus Stephani. Aqu. Ez. XXII. 18. Hesych. γίγαρτον τὸ σταφυλῆς τὸ ἔνδον. Lex. Cyrilli MS. Brem. γίγαρτον, ὁ κόκκος, ὁ ἔνδον τῆς σταφυλῆς.

ΓΙΓΑΡΤΩ'ΔΗΣ, *qui plenus est acinis vinaceis*, s. *scoriis*. סִיג, *scoriæ*. Theod. Ies. I. 25. ubi Procopius: ὥσπερ οἱ πυροῦντες χαλκὸν ἢ σίδηρον τὴν σκωριὰν ἀποβάλλουσι, καὶ τὸ γιγαρτῶδες ἐν τοῖς ληνοῖς.

a *mitto.* 1 Par. XII. 19. Tob. II. 1. *ἡτοιμάθη ἄριστον, paratum fuit* prandium, ut cibis jam instructa esset mensa. Tob. III. 8. *πρὶν ἢ γενέσθαι αὐτοὺς μετ' αὐτῶν, ὡς ἐν γυναιξὶ,* antequam illi *rem cum illis haberent,* tanquam cum mulieribus. Susann. v. 20. *γενοῦ μετ' ἡμῶν, concumbe* cum nobis. Conf. 2 Sam. XIII. 20. et Fesselii Advers. Sacra Lib. II. c. *b* 20. p. 152. Sap. VII. 3. *γενόμενος.* Vulg. *natus.* 2 Macc. VIII. 27. *περὶ τὸ σάββατον ἐγίνοντο,* circa sabbatum erant, aut: sabbatum *celebrabant.* 1 Macc. IV. 35. *τὸν πάλιν γενηθέντα στρατὸν,* exercitum iterum *collectum,* postquam in fugam versus erat. 2 Macc. XII. 1. *περὶ τὴν γεωργίαν ἐγίνοντο:* ubi *γίνεσθαι περί τι* iterum notat *occupari aliqua re, tractare ali-* *c* *quid, vacare alicui rei.* Conf. Dorville ad Chariton. I. 14. p. 285. et Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v.

ΓΕ'ΝΟΙΤΟ, vox optandi vel confirmandi, *fiat.* אָמֵן, *vere* (ἀληθῶς, ut redditur Jer. XXVII. 16.). Deut. XXVII. 15. 16. 1 Reg. I. 36. Jer. XI. 5. — אֱמֶת, *veritas.* Ies. XXV. 1.

d ΓΕ'ΝΟΙΤΟ ΓΕ'ΝΟΙΤΟ, per duplicationem, *fiat fiat.* אָמֵן, semel tantum. Psalm. CV. 47. — אָמֵן אָמֵן. Num. V. 22. Psalm. XL. 14. LXXXVIII. 51. — אָמֵן וְאָמֵן. Ps. LXXI. 21.

ΜΗ ΓΕ'ΝΟΙΤΟ, vox abominandi, *ne fiat, absit.* חָלִילָה, idem. Gen. XLIV. 17. Jos. XXII. 29. 1 Reg. XXI. 3. Jos. XXIV. 16. — Vide *e* alibi Αἰχμάλωτος, Ἀκάθαρτος, Ἀκουστὸς, Ἄλαλος, Ἀποστάτης, Ἄριζος, Ἀφανισμὸν, Ἄφθογγος, Βασιλία, Βαρὺς, Γυμνὸς, Διάδηλος, Δυνατώτερος, Ἑαυτὸς, Ἐγκάθετος, Ἐκλελειμμένος, Ἐλάσσων, Ἔμφασις, Ἔνδηλος, Ἔντιμος, Ἔξοικος, Ἐξουδένωσιν, Ἐπιθυμητὸς, Ἐπιχαρὴς, Ἐτοιμάδιστος, Ἕτοιμος, Εὖ, Ἠδέως, Ἡδὺς, Θέρμη, Θηριάλωτος, Θηριάβρωτος, Ἴλεως, Καθαρὸς, Κάλλος, Καλὸς, Κατάφοβος, Κραταιὸς, Κρυτὸς, *f* Λεπτὸς, Λαμὸς, Μαχεὰν, Μαχεράμερος, Μαχεροχέρωιος, Μέγας, Μείζων, Μέλλει, Μετανοεῖν, Μυεία, Νεαρὸς, Ξηρὸς, Ὀλίγος, Ὅμοιος, Ὀργὴ, Οὐδὲν, Πάλιν, Πανουργότερος, Πεπυθὼς, Πικρὸς, Περίβλεπτος, Περιχαρὴς, Πλείων, Πλημμύρα, Πλήρης, Πολὺς, Πόρρω, Προστὴς, Πῶς, Σεαυτοῦ, Σκληρὸς, Τελειωθῆναι, Ὑπόδυνος, Φαυλὸς, Χυδαῖος, Ψευδής.

ΓΙΝΩ'ΣΚΩ, *cognosco, intellego,* *g* *agnosco, scio, video.* *אָמַר, *dico.* Jud. VI. 29. sec. Rom. et Cat. Niceph. *ἔγνωσαν.* Ad sensum recte. — *דָּמָה, *imaginor, cogito.* Num. XXXIII. 56. sec. Oxon. *Γνώσιν* videtur h. l. *decernendi* notionem habere. Conf. Sturzii Lex. Xenoph. s. h. v. — *דַּעַת, *scientia, doctrina.* Prov. XXII. 17. לְדַעְתִּי, *ad scientiam meam, ἵνα γνῷς.* Legerunt הִתְבּוֹנָן: הֵבִין, Hiph. *h* et Hithp. a בִּין. 1 Par. XXVIII. 9. Prov. XXIV. 12. Ies. XL. 21. — הגיד Hiph. a נָגַד, *indico.* Ies. XLVIII. 6. Vox Hebr. h. l. notat *fateri aliquid, tanquam rem satis notam.* — הַכִּיר Hiph. a נָכַר. 2 Sam. III. 36. ubi *γνώσιν* esse videtur *cum voluptate et admiratione cognoscere* s. *agnoscere* aliquid. Æthiop. נכר in conj. IV. *admirari.* — הֵרִיעַ Hiph. a רִיעַ, *clango.* Mich. IV. 9. *ἵνατί ἔγνως κακά:* ubi *i* pro הֵרִיעַ legerunt הוֹדִיעַ, *scire facio,* aut potius רַע תֵּדְעִי לָמָּה, *qui factum est, ut tanta te oppresserit calamitas?* — חָזָה, *video.* Ies. XXVI. 11. — טָעַם, *gusto.* 2 Sam. XIX. 35. *γνώσεται* sec. Ald. ubi fortasse legendum est *γεύσεται.* Sed et recepta lectio defendi potest: nam *γινώσκειν* in tali orationis serie est i. q. *γεύεσθαι* — יָדַע, et Chald. in Esdr. et Dan. יְדַע. Theod. Job.

a XXXV. 15. ubi γινώσκειν, ut Lat. *animadvertere*, habet significationem judicialem, ac notat *pœnas sumere*. Vulg. *nec ulciscitur*. LXX Gen. IV. 1. ἔγνω τὴν γυναῖκα, *rem habuit* cum uxore sua. Ita et v. 16. 24. et alibi passim verbum illud usurpatur. Inde apud Hesychium ἔγνω exponitur ὡμίλησεν ἀνὴρ πρὸς γυναῖκα. Idem: Γνῶναι, χρῆναι, καὶ τὸ συνουσιάσαι. Conf.

b Gen. XIX. 5. ubi LXX יָדַע interpretantur per συγγίνομαι. Non solum autem de viris, sed etiam de fœminis adhibetur sensu eodem. Ita Gen. XIX. 8. θυγατέρες, αἵ οὐκ ἔγνωσαν ἄνδρα, quæ *rem* cum viro *non habuerunt*. Vide et Jud. XI. 39. et conf. Luc. I. 34. Num. XXXI. 17. γυναῖκα, ἥτις ἔγνω κοίτην ἄρσενος, mulierem, quæ cum viro

c *rem habuit*. Vide et v. 35. et Jud. XXI. 11. 12. Gen. XXIX. 5. γινώσκετε Λαβὰν τὸν υἱὸν Ναχώρ; οἱ δὲ εἶπαν, γινώσκομεν. *nostisne* Labanem filium Nachor? Illi autem dicebant, *novimus*. 1 Sam. XXII. 6. ὅτι ἔγνωσται Δαβίδ, quod *agnitus* vel *visus* esset David. Ibid. 17. ὅτι ἔγνωσαν, ὅτι φεύγει αὐτὸς, quod *scirent*, quod fugeret ille. 1 Reg. XXIII. 9. ἔγνω

d Δαβίδ, *intellegebat* David. Vide et 1 Reg. XX. 22. 2 Sam. V. 12. XIV. 22. 2 Reg. XV. 11. οὐκ ἔγνωσαν τὰν ῥῆσιν, res illis penitus ignota erat. 2 Reg. XVII. 19. καὶ οὐκ ἐγνώσθη τὸ ῥῆμα, ut res occulta maneret. 1 Paral. XXVIII. 9. γνῶθι τὸν θεὸν τῶν πατέρων σου, agnosce s. *cole* Deum patrum tuorum. Cant. VI. 11. ubi pro ἔγνω reponendum

e est ἔγνων, et sic Hieronymus: *nescivi*. 2 Par. XIII. 5. οὐχ ὑμῖν γνῶναι; *nonne facultas vobis data est sciendi?* Mich. III. 1. οὐχ ὑμῖν ἐστὶ γνῶναι τὸ κρῖμα; nonne facultas vobis data est sciendi, quid justum sit? Conf. Matth. XIII. 11. 2 Par. XXXII. 13. οὐ γνώσεσθε, τί ἐποίησα ἐγώ; nonne *scitis*, quid fecerim ego? Job. V. 27. σὺ δὲ γνῶθι σαυτῷ, tu autem tibi *nota*. Job. XIX. 13. ἔγνωσαν ἀλλοτρίους (sc. μᾶλλον) ἢ ἐμὲ, noverunt f alienos magis quam me. Conf. Drusium ad h. l. Psalm. LXXX. 6. γλῶσσαν, ἣν οὐκ ἔγνω, ἤκουσεν, linguam, quam non *intellexit*, audivit. Dan. II. 3. τοῦ γνῶναι τὸ ἐνύπνιον, ut somnium *intellegerem*. Aqu. Symmach. Theod. Prov. XII. 10. δίκαιος γινώσκει (LXX οἰκτίρει) ψυχὰς κτηνῶν αὐτοῦ, justus agnoscit (h. e. *curat*) animas jumentorum suorum. His g adde Ex. I. 8. ubi *amare*, *venerari* notat. Exod. II. 25. cum ἐπιγινώσκειν permutatur in codd. — *יָרֵא, *timeo*. Inc. Psalm. CXXIX. 4. ubi verba לְמַעַן תִּוָּרֵא, *ideo timeberis*, transferuntur ἵνεκεν τοῦ γνωσθῆναι τὸν λόγον σου. Legit יִוָּדֵעַ, aut הִוָּדַע, a יָדַע *cognoscere*, et τὸν λόγον, pro quo fortasse τὸ ὄνομα reponendum erit, de suo addidit. — כָּלָה, *per-ficior*, *fi-nior*. Dan. XII. 7. γνώσονται πάντα. h Bene quoad sensum. Sermo enim est ibi de vaticiniis, quorum veritas eventu cognoscenda erat. — לָקַח, *accipio*. 1 Sam. XVII. 18. Job. XII. 20. σύνεσιν ἔγνω. — *מָצָא, *invenio*, etiam *intellego*, *sensum orationis percipio*, *interpretor*. Jud. XIV. 18. — נוֹעַד, Niph. a יָעַד, *congregor*. Ex. XXX. 36. Num. XVII. 4. Scilicet vox Hebraica h. l. *responsa dare* notat. Vide infra s. v. συντάσσω. Fortasse etiam נוֹעַד et נוֹדַע invi- i cem permutarunt. — נוֹעָץ, Niph. a יָעַץ, *consulto*. Ies. XLV. 21. — *נָטָה, *declino*. Symm. Job. XXXI. 7. אִם תָּטָה, *si declinavit*, ἀντὶ τοῦ καὶ γνοίη sec. Colbert. et Reg., quæ verba quid sibi velint, se nescire fatetur Montf. in nota subjecta. Sed sunt hæc verba alieno loco posita, ac sine dubio referenda ad וְיִשְׁקְלֵנִי, *appendat me*, v. 6. et continent merum scholion ortum ex וְיֵדַע, quod in altero membro ex-

a plicationis causa additur. Sic γινώσκειν apud LXX quandoque pro תָּכַן, s. תִּכֵּן ponitur, ut infra docebitur. — רָאָה, *video*. Ex. XXII. 10. Num. XI. 23. Jud. II. 7. — יָדַע et רָאָה simul. Jer. XII. 3. — *עִקֵּשׁ Pih. *perversum facio* s. *declaro*. Inc. Job. IX. 20. οὐ γνώσομαι, quod Montf. male transtulit *non cognoscam*, cum potius reddendum
b fuisset *non agnoscar*, sc. *innoxius a Deo*. Sed fortasse hæc verba incerti Int. referenda sunt ad v. 21. — רוּד, *dominor*. Hos. XI. 13. s. XII. 1. νῦν ἔγνω αὐτοὺς ὁ θεὸς, ubi pro רָד עִם, *dominatur cum*, legerunt יְדָעָם. Potest tamen γινώσκειν h. l. etiam in notione *puniendi* accipi, de qua supra expositum est. — *רוֹעַ, *conteror*, etiam רָעַע. Prov. XIII.
c 20. Legerunt יוֹדַע. Facilis lapsus, si admittatur, exscriptum olim fuisse hoc verbum יוֹרַע fut. Niph. a יָרַע. Theodot. et LXX Jer. XV. 12. ubi Theod. legit הֲיֵדַע, et LXX הֲיִוָּדַע. Vide ad h. l. Montf.—*רִיעַ, *vociferor*, *jubilo*. 1 Sam. X. 24. Legg. וַיֵּדְעוּ. Idem valet de loco Ies. XV. 4. — רָעָה, *pasco*, *depasco*. Jerem. II. 16. Hic quoque יָדַע le-
d gerunt. Idem valet de loco Prov. XV. 14. ubi pro יִרְעֶה, *pascetur*, legerunt יֵדְעָה, ut Jaegerus ad h. l. recte observavit. Adde Hos. IX. 2. ubi יְדָעָם legerunt. — שָׁמַע, *audio*. Ies. XLVIII. 8. — תֹּאַר, *forma*. 1 Sam. XXVIII. 14. τί ἔγνως, h. e. quænam est ejus forma: nam γινώσκειν h. l. est *conspicere*. — תָּכַן : תִּכֵּן, Kal et Pih. *ex-*
e *pendo*, *dirigo*. Prov. XXIV. 12. Ies. XL. 13. Scil. vox Hebr. metaphorice quoque notat *diligenter aliquid cognoscere*. Sap. IV. 1. mulier casta καὶ παρὰ θεῷ γινώσκεται καὶ παρὰ ἀνθρώποις, a Deo pariter ac hominibus *amatur* et *probatur*. Conf. Gatakeri Op. Crit. p. 32. et Lex. N. T. s. h. v. Sap. II. 2. οὐκ ἐγνώσθη, non *innotuit*, non *visus est*. Sap. IX. 10. γνῶ, *scire me faciat* s. *edoceat*. f
Confer v. 11. Sir. XII. 1. γνῶθι, *observa*, aut: *bene cognitum habe ac perspectum*. Sir. XVIII. 28. γινώσκειν *approbare ac diligere* notat. 1 Maccab. IX. 34. Michaëlis voci γινώσκειν notionem *decernendi* s. *consilium capiendi* tribuit.

ΓΛΑ'ΖΩ, *expando alas*, *clamo*, *expando me et prosterno*. נָהַר, *pronum me expando*. Al. (Theod.) 2 Reg. g
IV. 34. ἔγλαδε, pro quo in aliis exemplaribus legitur ἔγλα δὲ, in aliis ἐλαὰδ, in aliis ἐλαδέ. Sed reponendum fortasse est ἔγλασε. Hesych. γλάζει, πτερύσσεται, κέκραγε. Vide quoque Schol. Theocr. Id. A', 2.

ΓΛΑΥ'Ξ, *noctua*, *ulula*, a γλαύσσω, *video*, quia noctu etiam videt. תַּחְמַס. Lev. XI. 16. Deut. XIV. 15. כּוּס, *bubo*. Sext. Ed. Lev. XI. 17. et Ps. CI. 17. h

ΓΛΕΥ'ΚΟΣ, *mustum*, *vinum recens*. יַיִן, *vinum*. Job. XXXII. 19. Hesych. γλεῦκος, τὸ ἀπόσταγμα τῆς σταφυλῆς, πρὶν πατηθῇ. Lex. Cyrilli MS. Brem. γλεῦκος, οἶνος. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — Vide quoque Ἀσκός.

ΓΛΥΚΑ'ΖΩ, active *dulcedine afficio*, neutraliter *dulcesco*, *subdulcis sum*. מָתוֹק, *dulcis*. Ez. III. 3. ὡς μέλι γλυκάζον. i

ΓΛΥΚΑΙ'ΝΩ, *dulce reddo*, *suave efficio*. Γλυκαίνομαι, *dulcis sum seu fio*, *mitesco*. מָתַק et הִמְתִּיק, Kal et Hiph. Aqu. Psalm. LIV. 15. ubi γλυκαίνειν ἀπόῤῥητον est dulciter et amice cum aliquo communicare consilia. LXX Ex. XV. 25. Job. XX. 12. XXI. 33. Ps. LIV. 15. — מָתוֹק, *dulcis*. Prov. XXIV. 13. —

a מָתֹק *dulcedo.* Aqu. Prov. XXVII. 9. γλυκαίνει. Legit מָתֵק, cui tribuit notionem Hiphilicam, nisi potius ibi legendum est ἑταῖρος loco ἑταῖρον. Sir. XII. 20. γλυκανεῖ, *dulcia* seu amœna et grata proferet, s. labiis suave loquentibus utetur. Vulg. habet *indulcat.* Ib. XXVII. 23. γλυκανεῖ στόμα σου (lege αὐτοῦ), *componet* os suum *ad blanditias.* Ib. b XL. 20. ζωὴ γλυκανθήσεται. Ibid. v. 34. γλυκανθήσεται ἐπαλήθευσις. Ibid. XLVII. 10. γλυκαίνει μίλη.

ΓΛΥ΄ΚΑΣΜΑ, *dulcedo, condimentum dulce,* seu *res dulcis.* מָתוֹק, *dulcis.* Prov. XVI. 24.—מַמְתַּקִּים plur. Neh. VIII. 12. πίνει γλυκάσματα, coll. 3 Esdr. IX. 52. Sirac. XI. 3.

ΓΛΥΚΑΣΜΟ΄Σ, idem. מַמְתַּקִּים c plur. Cant. V. 17. — נֹפֶת, *destillatio.* Aqu. Cant. IV. 11. Sermo ibi est de *destillatione favorum,* et vox Hebr. mel a favis sponte destillans, mel ἄκαιρον notat. — עָסִיס, *mustum.* Joël. III. 18. Amos IX. 13. ἀποσταλάξει τὰ ὄρη γλυκασμόν, stillabunt montes dulcedinem. — קָצָפָה, *spuma.* Joël. I. 17. εἰς γλυκασμόν, vel secundum alia exemplaria melius d κλασμὸν sunt ἀγκλασμὸν, *confractionem.*

ΓΛΥΚΕΡΟ΄Σ, *dulcis.* Hinc ΓΛΥΚΕΡΟΥ΄ (seu γλυκερῶν) ΠΙ΄ΝΩ, *dulce biba.* מָתֵק. Prov. IX. 17. sec. Ald. et Compl., ubi πίεται de suo addiderunt, non tamen mutato casu in antecedentibus substantivis, qui ab ἄψασθαι pendet.

ΓΛΥΚΥ΄Σ, *dulcis, suavis.* מָשַׁךְ, e *attractio.* Aqu. Job. XXVIII. 12. ubi plerique statuunt eum legisse מָתֵק, et habuisse aliquem prælegentem, et inter audiendum ש cum ת blæsius pronuntiata, literam vero ך durius prolatam cum ק confudisse. Sed mihi sensum expressisse videtur. Nam מָשַׁךְ seq. מ notat h. l. *præferre, anteponere.* Γλυκὺς autem, ut Lat. *dulcis,* notat *omne, quod est gratum et acceptum.* Hanc f ob causam impetrare quoque a me non possum, ut credam, versionem hanc vere ab Aquila profectam esse. — מָתוֹק, *dulcis.* Jud. XIV. 14. ἐξ ἰσχυροῦ ἐξῆλθε γλυκύ, e robusto exiit dulce. Hesych. γλυκὺ, μελιχρόν. Cohel. XI. 7. γλυκὺ τὸ φῶς, lux dulcis et *suavis.* Ies. V. 20. Cant. II. 3. — מָתוּק, part. Pah. Cohel. V. 11. γλυκὺς ὕπνος τοῦ δούλου, *suavis* somnus servi. Hesych. γλυκὺς, ἡδύς. g — מֶתֶק, *dulcedo.* Prov. XVI. 21. γλυκεῖς ἐν λόγῳ, *suaves sermone.*

ΓΛΥΚΥ΄Σ ΕΙ΄ΜΙ, *dulcis sum.* נִמְלַץ, *dulcesco.* Psalm. CXVIII. 102.

ΓΛΥΚΥ΄ΤΕΡΟΣ, *dulcior.* מָתוֹק, seq. מ. Jud. XIV. 18. — מָתוּק part. Pah. Psalm. XVIII. 11. Sir. XXIII. 34. οὐδὲν γλυκύτερον, nihil *suavius* est.

ΓΛΥΚΥ΄ΤΗΣ, *dulcedo.* מֶתֶק, h idem. Jud. IX. 11. Vide et Sap. XVI. 21. ubi γλυκύτης dulcedinem amoris et benevolentiæ notat, quæ h. l. cum manna comparatur.

ΓΛΥ΄ΜΜΑ, *sculptura, cælatura,* a γλύφω. *מְכַסֶּה, *tegumentum, operimentum.* Ex. XXXV. 11. ubi tamen pro γλύμματα, quod Cod. Alex. exhibet, reponendum est καλύμματα. Conf. ibid. XL. 19. — פֶּסֶל, *sculptile.* Ies. XLV. 20. — פִּתּוּחַ, *sculptura, cælatura.* Ex. XXVIII. 11. i — תַּחֲלֻאָה, *laus.* Ies. LX. 18. αἱ πύλαι σου γλύμμα, ubi pro γλύμμα L. Bos. legendum esse conjicit γαυρίαμα, quod LXX Hebr. vocem sic reddiderint. Ies. LXII. 7. Vide Prolegg. ejus in LXX Intt. c. 3. Semlero reponendum videtur ἀγαλλίαμα, coll. cap. LXI. 11. Itala ha-

a bet *sculptura*. Arabs legisse videtur κάλυμμα. Clericus eos legisse conjectat תְּחִלָּה, respiciens, credo, ad notionem *perfodiendi* in v. חָלַל. Sir. XXXVIII. 31. XLV. 13.

ΓΛΥΠΤΟ῝Σ, *sculptus, sculptilis*: γλυπτὸν, *sculptile*, et in plur. τὰ γλυπτὰ, *sculptilia*, speciatim *idola*. *אֱלֹהִים, *dii*. Jud. XVIII. 24. τὸ γλυπτόν μου, *idolum* meum. — גַּן,
b *hortus*, דְּגָנוֹת plur. *horti*. Inc. Ies. I. 29. ubi Semlerus quidem existimat verba ἐπὶ τοῖς γλυπτοῖς αὐτῶν potius ad antecedens מֵאֵילִים (cujus loco legerit מֵאֲלִים, *idola*, coll. Ies. XLIV. 10. 15.) referendum esse, mihi autem non male ad sensum vertisse videtur, quia גַּנּוֹת h. l. sunt *nemora sacra, in quibus idola colebantur*. Conf. Ies. LXV. 3. et
c 2 Reg. XVII. 10. — מַסֵּכָה, *fusile*. 2 Par. XXVIII. 2. Ps. CV. 20. — סֶמֶל, *simulacrum*. 2 Par. XXXIII. 15. — *עֲצַב, Hiph. הֶעֱצִיב, *fingo, effingo imaginem*. Inc. Jer. XLIV. 19. τῶν γλυπτῶν αὐτῆς, sculptilium ejus. Legit עֲצַבֶיהָ—עֲצַבִּים plur. *idola*. Symm. 2 Sam. V. 21. LXX Psalm. CV. 34. 36. Ies. XLVI. 1. Phavor. γλυπτὸν, παρὰ τῷ Δαβὶδ τὸ
d εἴδωλον. — פָּסִיל, i. q. seq. פֶּסֶל. Deut. VII. 5. Jud. III. 19. ubi γλυπτὰ cum voce εἴδωλα permutatur in codd. Ibid. v. 26. — פֶּסֶל, *sculptile, idolum sculptum*. Deut. IV. 25. γλυπτὸν ὁμοίωμα, sculptum simulacrum. Ex hoc loco patet, quod vox ὁμοίωμα etiam in aliis locis in γλυπτὸν subintellegenda sit. Potest tamen etiam subintellegi εἴδωλον, aut
e etiam θεὸν, quod diserte additur Ies. XLIV. 17. Jud. XVII. 3. 2 Reg. XXI. 7. γλυπτὸν τοῦ ἄλσους, imago sculpta idoli in luco positi et culti. Psalm. XCVI. 7. Adde Symm. 2 Reg. XXI. 7. Οἱ λοιποὶ sec. cod. 130. Holm. Exod. XX. 4. γλυπτοῦ, ubi legendum γλυπτὸν, ut jam vidit Holmesius. — פְּתוּחַ, *sculptura*. Symm. Theodot. Zach. III. 9. — תַּרְפִּים plur. *idola*. Ez.
f XXI. 21.

ΓΛΥΦΗ῝, *sculptura, cælatura*. אֶקְדַּח, *carbunculus, gemma rutilans*. Symm. Ies. LIV. 12. ubi Montf. quidem ex Hieronymo edi jussit γλύφους, sed reponendum est γλυφῆς. Certe τὸ γλύφους est nullius momenti, scribendum potius fuisset γλυπτούς. — לְטָרַת, *coronamentum*. 1 Reg. VII. 41. — מְלֵאִים, *imple-* g *tiones, insitiones*. Ex. XXV. 7. εἰς τὴν γλυφήν. Vulg. *ad ornandum*. Ibid. XXXV. 8. — עֲשׂוּיָה part. Pah. *fœm. facta, confecta*. Ez. XLI. 25. — פְּתוּחַ. Symm. Theod. Zach. III. 9. LXX Ex. XXVIII. 21. 2 Par. II. 7. Vide Schol. Aristoph. Thesm. v. 434.

ΓΛΥ῝ΦΩ, *sculpo*. הֶעֱלָה, Hiph. *ascendere facio*. 2 Par. III. 5. Vox h
Hebr. h. l. per *insculpere* reddenda est. — חָרַשׁ, *insculpo, exaro, incido*. Jerem. XVII. 1. — מַקְלַעַת, *sculptura*. 1 Reg. VI. 18. sec. Compl. — עָשָׂה, *facio*. Ez. XLI. 18. — פָּסַל *sculpo, dolo*. Hab. II. 18. ἔγλυψαν. Pro ἔγλυψαν, quod Arabs tuetur, mallem legere ἔγλυψεν, quia sequitur ἔπλασεν. Sed Arabs ibi quoque ἔπλασαν habet. — פִּתַּח Pih. *insculpo*, i
incido. Ex. XXVIII. 9. 2 Par. II. 7. 14. III. 7. Adde Symm. Zach. III. 9. Sap. VII. 2. ἐγλύφην, effigiatus, formatus sum. Ibid. XIII. 13. Sir. XXXVIII. 31. Hesychius: γλύψαι, ξύσαι, χαράξαι.

ΓΛΩ῝ΣΣΑ, *lingua*. כָּבוֹד, *gloria*. Ps. XV. 9. Judice Koehlero reponendum est h. l. ἡ δόξα μου. Vide tamen ad h. l. Rosenmüllerum in Schol. et Ps. L. 15. — לָשׁוֹן. Gen.

a X. 5. Ex. XI. 7. Jos. VII. 21. 24. τὴν γλῶσσαν τὴν χρυσῆν, linguam auream. Cf. infra in v. χρύσιος. Apud Inc. Job. V. 21. vox γλώσσης post ἀντιλογίας, quæ est in hac orationis serie admodum jejuna ac superflua, sine dubio delenda est, ac e LXX Intt. huc irrepsisse videtur, ubi legitur μάστιγος γλώσσης. Alius incertus ibi simpliciter ἀπὸ συκοφαντίας b habet. — לָשׁוֹן Chald. Dan. III. 4. 7. 30. V. 21. — פֶּה, *os.* Jud. VII. 6. — שָׂפָה, *labium.* Gen. XI. 7. Ps. LXXX. 4. Ies. XIX. 18. Sir. XVII. 6. γλῶσσα *facultatem loquendi* notat. Ibid. XX. 16. φαῦλοι γλώσσῃ, falsæ linguæ sunt, h. e. coram et in facie ficte et dolose blandiuntur, sed post tergum irridentur. Ibid. XXVIII. 15. γλῶσσα τρίτη πολλοὺς ἐσάλευσεν, lingua c tertia multos commovit. Alluditur ad linguam trisulcam serpentum, cui lingua maledici ac dolosi hominis similis est. Confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. I. c. 4. p. 25. ac Drusium Quæst. Ebr. Lib. I. Qu. 4. Quid autem, si legeretur γλῶσσα τρητή, i. e. *pertusa et levis?* Sap. I. 6. Deus appellatur γλώσσης ἀκουστής, h. e. *dictorum* bonorum malod rumve auditor, coll. Sir. XXVIII. 18. seq. XXV. 11. XXXVII. 21. Ib. XX. 18. γλῶσσα est *lingua falsa, mendax et fallax.* Epist. Jerem. v. 8. ubi pro γλῶσσα fortasse legendum ὕλασσα, h. e. ἡ ξυλεία καὶ φρυγανισμός, interprete Hesychio. Conf. Jerem. X. 3.

ΓΛΩΣΣΟ'ΚΟΜΟΝ, proprie *theca condendis ligulis tibiarum,* deinde e *theca ad recondendum, arca* in universum אָרוֹן, *arca.* 2 Par. XXIV. 8. 10. 11. Adde 2 Sam. VI. 11. ubi cum κιβωτὸς in codd. permutatur. 1 Reg. VI. 19. Aqu. Gen. XXXVII. 1. L. 25. 1 Sam. V. 1. Apud Hesychium vox exponitur θήκη, σορὸς ξυλίνη τῶν λειψάνων. Lex. Vet. *Cistella,* γλωσσόκομον. Confer quoque Lex. N. T. s. h. v. ac Sturz. de Dial. Maced. p. 155.

ΓΛΩΣΣΟ'ΤΜΗΤΟΣ, *cui* f *lingua est exsecta* s. *resecta, linguam præcisum habens.* חָרֵץ, *excisus, resectus.* Lev. XXII. 22. Fortasse menti LXX obversabatur locus Exod. XI. 7.

ΓΛΩΣΣΟΤΟΜΕ'Ω, *linguam reseco.* 2 Maccab. VII. 4. 4 Macc. X. 19.

ΓΛΩΣΣΟΧΑΡΙΤΟ'Ω, i. q. χαριτογλωσσέω, *lingua blandior.* הֶחֱלִיק g לָשׁוֹן, Hiph. *lævem et blandam facio linguam.* Prov. XXVIII. 23. γλωσσοχαριτοῦντος. Vulg. *qui per linguæ blandimenta decipit.*

ΓΛΩΣΣΩ'ΔΗΣ, *linguax, loquax, garrulus.* לָשׁוֹן, *lingua.* Psalm. CXXXIX. 12. Suidas ad h. l. γλωσσώδης, ἴσον ὁ λάϊδορος ἄνθρωπος. Sir. VIII. 4. Vulg. *linguatus.* August. *linguosus,* h. e. *loquax, dicax, mor-* h *dax,* qui bilis flamma succensus plaustra injuriarum eructat. Syrus: *contentiosus.* Ib. IX. 23. XXV. 22. Vide Spicilegium meum II. Lexic. Biel. p. 33. — Vide quoque Μάχιμος.

*ΓΑΠΤΟΤΟΜΕ'Ω, *linguam reseco, lingua privo.* 4 Maccab. XII. 13. Plutarch. T. IX. Opp. p. 375. 4. et 13. Reisk. i

ΓΝΑ'ΘΟΣ, *tempus, pars capitis, a tenuitate ossium sic dicta.* רָקָה idem. Jud. IV. 21. ubi cum κρόταφος permutatur. Ib. v. 22. Al. Jud. V. 26.

ΓΝΑΦΕΥ'Σ, (scribitur et κναφεύς,) *fullo.* כֹּבֵס propr. *lator, qui lavat.* 2 Reg. XVIII. 17. Ies. VII. 3. XXXVI. 2. — *מְכַבֵּס, *fullo.* Mal. III. 2. Symm. ubi tamen legere k mallem γναφίων loco γναφέως. Hesychius γναφεῖς, καθαίροντος ῥύπον. Conf. Schoettgen. Antiq. Fullon. p. 4. seq. Nonnulli inter γναφεὺς et κναφεὺς distinguunt. Sic enim Lex. Cyrilli MS. Brem. γναφεὺς, ὁ λευκαίνων τὰ ἱμάτια. κναφεὺς δὲ ὁ τὰ δέρματα ξύων. Ἔστι δὲ κνάφος ἀκανθῶδές τι, ᾧ

a ξύουσι τὰ ἱμάτια. Eadem fere habet Phavorinus. Sed γναφεὺς communi Græcorum dialecto, et κναφεὺς Attice dici docet Suidas v. κναφεύς. Confer et Schol. Aristoph. in Plut. v. 166. ac Lex. N. T. s. h. v.

ΓΝΗ'ΣΙΟΣ, *genuinus, germanus.* Sir. VII. 19. ἀδελφὸν γνήσιον, fratrem germanum. 3 Macc. III. 13. γνήσιον φέρειν notare videtur *benevole et amice*
b *se gerere*, ut τὸ γνήσιον sit *amor, benevolentia.* Syrus certe h. l. habet: ܚܘܒܐ, quod *amorem* notat. Tit. I. 4. γνησίῳ τέκνῳ, *dilecto* discipulo. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΓΝΗΣΙ'ΩΣ, *genuine*, etiam *amanter, benevole.* 2 Macc. XIV. 8. ὑπὲρ τῶν ἀνηκόντων τῷ βασιλεῖ γνησίως φρονῶν, eis, quæ ad regem pertinent, sincere studens, ubi, ut jam observa-
c vit ad h. l. Baduellus, γνησίως φρονεῖν ὑπὲρ τινὸς est *bene velle*, aut *bene cupere alicui, ejusque utilitatibus studere.* 3 Maccab. III. 23. τοὺς πρὸς ἡμᾶς γνησίως διακειμένους, erga nos benevolo animo utentibus: ubi vid. Syr. Athanas. I. 365. C. ed. Bened. γνησίως ὁρᾷν, *sereno et placido vultu* intueri. Ibid. II. 175. A. γνησιάζειν τινὰ, *familiariter* cum aliquo *agere.*

d ΓΝΟΦΕΡΟ'Σ, *caliginosus.* צַלְמָוֶת, *umbra mortis*, s. *densissimæ tenebræ.* Job. X. 21.

ΓΝΟ'ΦΟΣ, *caligo, tenebræ, turbo, vehemens tempestas, quæ caliginem efficit.* *אֵימָה, *terror.* Genes. XV. 12. sec. Oxon. et Compl. — אָפֵל, *caliginosus.* Amos V. 20. — אֹפֶל. Job. XXIII. 17. אֲפֵלָה. Ex. X. 22. Jerem. XXIII. 12. Joël. II. 2. —
e חֹשֶׁךְ. Ex. XIV. 20. Job. XVII. 13. Soph. I. 16. — מַאֲפֵל. Jos. XXIV. 7. — *מִשְׁבָּר, *illisio, unda, fluctus.* Symm. Jon. II. 4. ubi notat vehementem tempestatem, quæ caliginem efficit. Potest tamen quoque de *mari commoto* ac *turbido* explicari. — סוּפָה, *turbo.* Job. XXVII. 20. — עָנָן, *nubes.* Deut. IV. 11. V. 22. Ies. XLIV. 22. — עֲנָנָה, idem. Job. III. 5. — עֲרָפֶל. f Exod. XX. 21. 2 Sam. XXII. 10. Job. XXII. 13. — שֹׁעָרָה (שׁ pro ס), *turbo.* Job. IX. 17. Sirac. XLV. 5. Hesych. γνόφος, συννέφεια, δῖνος, ἄνεμος, ἀχλὺς, σκοτομηνία. Suidas: γνόφος, σκότος βαθὺ, συννέφεια, ἢ ὁ ζοφώδης ἀνὴρ, παρὰ τὸ κενὸν φάους εἶναι, κνόφος καὶ γνόφος.

ΓΝΟΦΟ'Ω, *caligine obtego, obscuro.* הֵעִיב, Hiph. ab עוּב, *obnubilo.* g Thren. II. 1. Arab. غبب *latuit.* — רָעַף, *stillo.* Symm. (aut secundum Heracleotam ad h. l. T. II. Catenæ PP. GG. pag. 264. Aquila) Ps. XXXIV. 13. γνοφωθήσονται. Permutavit invicem רָעַף et עָרַף, ut jam Doederleinius conjecit.

ΓΝΟΦΩ'ΔΗΣ, *caliginosus, tenebricosus.* אֲפֵלָה, *caligo.* Prov. VII. 9. ubi in cod. Alex. γνόφος legitur. — h כָּבֵד, *gravis.* Exod. XIX. 16. νεφέλαι γνοφώδεις. *Nubes graves* sunt densæ nubes, adeoque caliginosæ.

ΓΝΩ'ΜΗ, *sententia, consilium, decretum, edictum, permissio, concessio, venia.* דָּתָא Chald. *lex, edictum.* Dan. II. 15. περὶ τίνος ἐξῆλθεν ἡ γνώμη ἡ ἀναιδής; quare exierit *decretum* illud durum? — טְעֵם, טַעְמָא Chald. Esdr. IV. 19. παρ' ἐμοῦ ἐτέθη γνώμη, a me editum est *edictum.* i Esdr. V. 3. 13. 17. VI. 1. 3. 8. Dan. II. 14. τότε Δανιὴλ ἀπεκρίθη βουλὴν καὶ γνώμην. Hesych. γνῶμαι, τὰ ψηφίσματα. — *טַעַם Hebr. *sententia.* Aqu. 1 Sam. XXV. 33. ubi γνώμη *consilium* notat. Symm. Prov. XXVI. 16. — מַעֲלָלִים, *actiones, studia.* Theod. Hos. V. 4. Apud Xenoph. Cyrop. VIII. 8. 4. γνῶμαι *studium* virtutis et vitiorum notat. — *מֵרוּצָה, *cursus*, a רוּץ. Syrus Jerem. VIII. 6. γνώμη, *ar-*

a *bitratus, arbitrium.* Syrus deduxit a רָצָה, ut sit *beneplacitum.* — סוֹד, *arcanum consilium.* Ps. LXXXII. 3. ἐπὶ τὸν λαόν σου κατεπανουργεύσαντο γνώμην, contra populum tuum malignum inierunt *consilium.* Sic et 2 Macc. IV. 39. μετὰ τῆς Μενελάου γνώμης, Menelai *consilio.* Suidas: γνώμη, ἡ βουλή. Hesych. γνώμην δίδωμι, συμβουλεύομαι. Sap. VII. 16. ἐμοὶ δέ-
b δωκεν ὁ θεὸς εἰπεῖν κατὰ γνώμην, mihi dedit Deus loqui *juxta consilium,* h. e. *considerate, sapienter, prudenter.* — *עֵצָה, *consilium, decretum.* Symm. Job. XXXVIII. 2. Inc. Psalm. XII. 3. — רִשְׁיוֹן, *licentia.* Al. Esdr. III. 7. διὰ γνώμης Κύρου βασιλέως, juxta *permissionem* vel *concessionem* Cyri regis. Conf. Lex. N. T. s. h. v. 2 Macc. IX. 20. κατὰ
c γνώμην, ex *animi sententia,* ex *voto.* 2 Macc. XI. 37. ἐπιγνῶμεν, ὁποίας ἐστὶ γνώμης, cognoscamus, cujus sitis *sententiæ.* Ibid. XIV. 20. ὁμοψήφου γνώμης, consentientis *sententiæ.* Sir. VI. 24. ubi cum συμβουλία permutatur.

ΓΝΩΡΙΖΩ, ομαι, *notum facio, manifestum facio, declaro, interpretor, innotesco,* it. *scio, cognosco.*
d הוֹדִיעַ Hiph. a יָדַע. Sic passim, sed et in Kal et in Niph. Aqu. Ps. XXIV. 12. ubi pro γνωρίσει legendum est γνωρίσαι. Theodot. Prov. XII. 16. γνωρίσει, ubi pro יִוָּדֵעַ, *cognoscetur,* pronuntiavit יוֹדֵעַ, seriei orationis admodum convenienter. Vulg. *indicat.* Symm. Ps. CXLIII. 3. ὅτι γνωρίσεις αὐτόν. Rectius, si quid video, legitur apud Heracleotam
e in Catena PP. GG. T. III. p. 767. ὅτι γνωρίζῃ αὐτῷ, *quia cognosceris ab eo.* LXX Ex. XXI. 36. Prov. XXII. 19. γνωρίσῃ σοι. Legerunt לְהוֹדִיעֲךָ loco הוֹדַעְתִּיךָ. Ez. XX. 5. XLIV. 23. ἀναμέσον ἀκαθάρτου καὶ καθαροῦ γνωριοῦσιν αὐτοῖς, sc. διακρίνειν, *notum facient* illis, quomodo discrimen facere debeant inter impurum et purum. — הוֹדַע Chald. Aph. Esdr. IV. 14. V. 10. Dan. II. f
5. — הִכִּיר Hiph. a נָכַר. Symm. Job. IV. 16. ἔστη τις, ὃν οὐκ ἐγνώρισα τὸ εἶδος. Montfauconus loco ὃν reponere maluit οὗ. Non male. Confirmat certe hanc conjecturam Vulgatus, qui habet: *stetit quidam, cujus non agnoscebam vultum.* Sed si ante τὸ εἶδος præpositio κατὰ suppleatur, etiam hac conjectura supersedere poterimus. Apud Dru- g
sium legitur ἐπιγνώσομαι pro ἐγνώρισα, quæ lectio est mera explicatio verbi γνωρίζω, quod h. l. *scire, cognoscere* notat. LXX Job. XXXIV. 25. γνωρίζων αὐτῶν τὰ ἔργα, *cognoscens* opera illorum. Confer Phil. I. 22. et Fesselii Advers. Sacr. Lib. I. c. 2. p. 23. — הַחֲוֵי : חִוֵּי Chald. Pah. et Aph. Dan. II. 6. 10. ὃς τὸ ῥῆμα τοῦ βασιλέως δυνήσεται γνωρίσαι, qui ver- h
bum regis poterit *declarare,* vel *interpretari.* Hesych. γνωρίσαι, φανεροποιῆσαι. Vide et ib. V. 7. — *יָדַע, *punio, ulciscor.* Symm. Job. XXXV. 15. ubi γνωρίζειν, ut Lat. *animadvertere,* notat *pœnas sumere.* Vulg. nec *ulciscitur.* — נוֹעַד Niph. a יָעַד, *convenio.* Amos III. 3. ἐὰν μὴ γνωρίσωσιν ἑαυτούς. Legerunt literis transpositis נוֹדָעוּ a יָדַע *nosse.* Ita quo- i
que Arabs et Itala. — נָשָׂא יָד, *attollo manum.* Ez. XX. 5. Scil. *attollere manum* notat metaph. *potentiam* et *virtutem manifestare* et *exserere.* — עָזַב, *relinquo.* Prov. XV. 11. Ita Bielius Trommium secutus, sed male: nam γνωρίζεται ibi de suo addiderunt ad sarciendum orationis Hebr. in verbo defectum, ac formulæ עֹזֵב אֹרַח respondet in textu k
Græco ὑπὸ τῶν παριόντων. — *עָשָׂה, *facio.* Inc. 1 Par. XVII. 19. sec. Hex. Sed verba τοῦ γνωρίσαι πάντα τὰ μεγαλεῖά σου pertinent potius ad

a sequentia לְהוֹדִיעַ וגו — *קָרָא, *lego.* Inc. Dan. V. 15.

ΓΝΩ΄ΡΙΜΟΣ, *notus, familiaris, amicus, cognatus.* מוֹדָע, *cognatus, affinis.* Ruth. II. 1. Prov. VII. 4. ubi *γνώριμον cognatam* s. *amicam* notat, nam *γνώριμοι* sunt *familiares.* — מוֹדַעַת, *cognatio, affinitas.* Ruth. III. 2. Recte: nam abstractum ibi positum est pro concreto. — מֵרַע,

b *amicus.* 2 Sam. III. 8. Dicitur quoque *γνώριμος is, de quo aliquid constat et manifestum est.* Bar. VI. 14. ὅθεν *γνώριμοι εἰσὶν οὐκ ὄντες θεοί.* Vulgatus: *unde vobis notum sit, quia non sunt dii.* Syrus habet verbum ܝܕܥ, *cognoscantur.* Eodem modo Arabs. Infra v. 50. in eadem re auctor libri formulis *γνωσθήσεται* et *φανερὸν ἔσται* usus est. Hesych.

c *γνώριμος, οἰκεῖος, γινωσκόμενος.*

ΓΝΩΡΙ΄ΣΤΗΣ, *divinus, hariolus.* יִדְּעֹנִי, idem. Aqu. Deut. XVIII. 11. *γνωρίστης.* Ita Montf. e Cod. Basil. Sed vocem hanc commutandam esse in *γνώστης* intellegitur e Lev. XIX. 31. XX. 6. ubi Aqu. *πρὸς τοὺς γνώστας.*

ΓΝΩΣΙΜΑΧΕ΄Ω, *resipisco.* נִכְנַע, *deprimo me, humilio.* Symm. 2

d Paral. XII. 7. *ἐγνωσιμάχησαν, resipuerunt,* ubi vid. Montf. Hesych. *γνωσιμαχῆσαι τινὲς μὲν τὸ γνῶναι τὴν ἑαυτοῦ ἀσθένειαν, τὴν τε τῶν ἐναντίων ἰσχύν. ἄλλοι τὸ γνόντα, ὅτι πρὸς κρείττονα ἔχει αὐτοῦ μάχην, ἡσυχάσαι ἢ μετανοῆσαι.* Idem: *ἐγνωσιμάχησεν, ἑαυτοῦ κατέγνω, μὴ δυναμένου μάχεσθαι πρὸς τοὺς ἀντιπάλους.* Lex. Cyrilli MS. Brem. *γνωσιμαχῆσαι, μετανοῆσαι, μεταγνῶναι.*

e Confer Suiceri Thes. Eccles. Tom. I. pag. 769.

ΓΝΩΣΙΣ, *cognitio, scientia.* דֵּעָה, idem. 1 Sam. II. 3. — דַּעַת. Symm. Ies. XLVII. 10. ubi *γνῶσις* sensu malo de *artibus magicis* adhibetur. LXX Psalm. XVIII. 2. LXXII. 11. XCIII. 10. Prov. XXIX. 7. ubi *γνῶσις* est *cognitio causæ.* Arab. دعوى, *actio, postulatio.* — דֶּרֶךְ, *via.* Prov. IX. 6. Videntur legisse

f דַּעַת, aut potius libere verterunt. Vide ad h. l. Jaegerum. — יְדוּעַ infin. Jos. XXIII. 13. Jer. XL. 13. — כַּעַס, *indignatio.* Cohel. I. 18. ubi in voce *γνώσεως* sine dubio mendum latet, ut sequentia clare docent. Si conjecturæ locus esset, legerem *κακώσεως.* Fortasse tamen post *γνώσεως* omissum est *τῶν κακῶν,* aut *γνῶσις* de *experientia malorum*

g explicandum est. — *לָשׁוֹן, *lingua.* Symm. Ies. L. 4. *γνῶσιν.* Ita e Procopio edi jussit Montf. quam versionem quia ipse videbat nullo modo cum textu Hebr. conciliari posse, loco *γνῶσιν* legendum esse conjecit *γλῶσσαν.* Sed inspecto loco Procopii p. 573. apparet, *γνῶσιν* potius ad אָזֶן referendum esse. Vide Opusc. Critt. p. 854. Fortasse tamen

h לָשׁוֹן, lingua, h. l. *eloquentiam, peritiam dicendi* significat. — *עֵת, *tempus.* Hos. X. 12. ubi pro וְעֵת legerunt דַּעַת — רַע, *malum.* Prov. XIII. 20. Legerunt דַּעַת, quemadmodum ib. XIX. 23. דַּע legerunt, quarum vocum perpetua est permixtio. — *רֵעָה, *malum.* Theod. et LXX Cohel. VIII. 6. Legerunt דַּעַת. 1 Paral. IV. 10. pro מֵרָעָה

i legerunt מַדָּעָה, nam מַדָּע pro מַנְדָּע Chald. notat *scientiam, cognitionem.* Præterea legitur Prov. XXII. 21. ubi verba *γνῶσιν ἀγαθὴν ὑπακούειν* a textu Hebraico absunt, nisi ad קְשֹׁט aliquis referre malit. Hesych. *γνῶσις, σύνεσις, εἴδησις, νόησις.* Etymol. inedit. *γνῶσις σοφίας διαφέρεται. γνῶσις μέν ἐστι τὸ εἰδέναι τὰ ὄντα· σοφία δὲ καὶ τὸ τὰ ὄντα γινώσκειν, καὶ τὸ τὴν τῶν ἀντιπιπτόντων λύσιν ἐπίστασθαι.*

a ΓΝΩΣΤΕ'ΟΝ, *cognoscendum, sciendum.* Ep. Jer. 44.

ΓΝΩ'ΣΤΗΣ, *cognitor, gnarus,* et speciatim *vates.* *יוֹדֵעַ *scien's, peritus.* Aqu. Theod. Jer. XXIX. 23. — יִדְּעֹנִי, *ariolus, divinator futurorum,* q. d. *sciolus.* Inc. Lev. XIX. 31. LXX 1 Sam. XXVIII. 3. 9. 2 Reg. XXI. 6. ubi vid. Schol. ac Montf. Ib. XXIII. 24. Theodoretus: b *γνώστας τινὰς καλεῖ τοὺς μάντεις, τοὺς οἰομένους τὰ μέλλοντα εἰδέναι. Ὥσπερ γὰρ ὀρῶντας καὶ βλέποντας τοὺς προφήτας ἐκάλουν, ὡς τὰ μέλλοντα προορῶντας, οὕτω καὶ τοὺς μάντεις γνώστας ἐκάλουν, ὡς καὶ γινώσκειν τὰ κεκρυμμένα οἰομένους, καὶ προγινώσκειν τὰ μηδέπω γεγενημένα.* Confer Drusium in Fragm. p. 274. — *מְיֻדָּע, part. Pyh. 2 Reg. X. 11. sec. cod. Alex. c ubi reliqui libri *γνωστοὺς* habent. Susann. v. 42. *ὁ τῶν κρυπτῶν γνώστης,* qui occulta noscis.

*ΓΝΩΣΤΗ', *soror, cognata, propinqua.* מֻדָּע, *notus, familiaris.* Aqu. Theod. Prov. VII. 4. *γνωστὴν τὴν σύνεσιν καλέσεις,* sapientiam vocabis *cognatam* s. *amicam,* ut Vulgatus vertit. Minus accurate vertit Montf. *notam* et *cognitam.* Hesych. d *γνωτή, ἀδελφὴ ἢ ἑρωμένη.* Id. *γνωτοί, ἀδελφοί, γνωστοί.* Vide infra s. v. *γνωστός.*

ΓΝΩΣΤΟ'Σ, *cognitus, notus, familiaris, amicus, cognatus, frater.* *יֲדַעַת, *scientia, cognitio.* Gen. II. 9. הַדַּעַת, *τοῦ εἰδέναι γνωστὸν,* ubi sine dubio duæ versiones coaluerunt, atque *γνωστὸν* est fortasse Aquilæ, coll. v. 17. — מְיֻדָּע part. Pyh. e 2 Reg. X. 11. Ps. XXX. 14. LXXXVII. 8. *ἐμάκρυνας τοὺς γνωστούς μου ἀπ' ἐμοῦ,* longe amovisti a me *cognatos* et *familiares.* Lex. Cyrilli MS. Brem. *γνωστοὺς, ἀδελφούς.* — נוֹדָע part. Niph. Symm. Prov. XXXI. 23. ubi *γνωστὸς* est *nobilis.* LXX habent *περίβλεπτος.* LXX Ps. LXXV. 1. — נַעַר, *puer.* Neh. V. 10. *οἱ γνωστοί μου.* Recte quoad sensum. Nam *puerorum* aut f *servorum* notio ab h. l. aliena est. Chaldæus per *filios* interpretatus est.

ΓΝΩΣΤΟ'Σ ΕΙ'ΜΙ, *notus sum.* יְדִיעַ הֲוָא Chald. Esdr. IV. 12. 13. V. 8. Dan. III. 18. — נוֹדַע Niph. Exod. XXXIII. 16. Ies. XIX. 21. LXVI. 14.

ΓΝΩΣΤΩ'Σ, *notorie, aperte.* יָדוֹעַ, infin. Prov. XXVII. 23.

ΓΟ'ΒΑ. Sic interpres unus inter- g pretatur אַרְבֶּה, *locusta,* Lev. XI. 22. ubi LXX *βρεῦχον* habent. Ita Bielius. Sed pertinere potius hæc vox mihi videtur ad sequens הָחָנָב, quod literis Græcis exprimere voluit interpres ille incertus ad marginem cod. Coisliniani, ac *γόγβα* scribendum est.

ΓΟΓΓΥ'ΖΩ, *murmuro.* הִתְאוֹנֵן, Hithp. *lamentor, plango.* Num. XI. 1. *ἦν ὁ λαὸς γογγύζων κατηρὰ ἔναντι* h *κυρίου,* populus *impie quiritabat* coram Domino. Thren. III. 38. *τί γογγύσει ἄνθρωπος ζῶν, ἀνὴρ περὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ;* si *conqueri* velit homo vivens, quisque se ipse ob peccata sua *reprehendat.* — הָלִין, Hiph. a לוּן. Exod. XVI. 7. *γογγύζετε καθ' ἡμῶν.* Num. XIV. 27. *ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν.* Ib. v. 29. *ἐγόγγυζον* (in Vat. perperam h. l. legitur *ἐγόγγυζαν,* ubi vel reponendum *ἐγόγγυσαν,* ut i habet Alex. vel *ἐγόγγυζον* sec. Ald.) *ἐπ' ἐμοί,* coll. XVII. 5. ac Inc. Ex. XVII. 3. Ps. LIX. 6. ubi *murmurare præ impatientia* notat, ac videndus est Rosenmüllerus. — נָלוֹן, part. Niph. *disceptans apud se.* Inc. 2 Sam. XIX. 10. — נָלוֹן, part. Niph. a לוּן, *perversus.* Ies. XXX. 12. Legerunt תָּלוֹן, aut Niph. a לוּן, quod etiam *murmurare*

a notat. — צָנַח, *desilio, me demitto.* Jud. I. 14. ἐγόγγυζεν ἐπάνω τοῦ ὑποζυγίου, ubi conjectura mera in vertendo usi esse videntur. — וְרָגַן, נִרְגַּן, Kal et Niph. Ps. CV. 25. Ies. XXIX. 24. Sir. X. 28. οὐ γογγύσει παιδευόμενος. Vulg. *non murmurabit correptus,* h. e. lubenter admittet correptionem. Hesych. γογγύζειν, φθέγγεσθαι, τονθορύζειν. Phavor. γογ-
b γύζειν, ἐπὶ περιστερᾶς λέγεται. σημαίνει δὲ τὸ τονθορύζειν.

ΓΟ'ΓΓΥΣΙΣ, *murmuratio, querela.* תְּלֻנָּה, idem. Num. XIV. 27.

ΓΟΓΓΥΣΜΟ'Σ, *murmuratio.* אָוֶן, *iniquitas.* Ies. LVIII. 9. ubi γογγυσμὸς *mendacia, calumnias* notat, *quæ de aliis sparguntur.* — מָנוֹן, *filius.* Symmach. Prov. XXIX. 21. Ex sententia plerorumque Intt. fortasse
c legit תְּלוּנָה, aut simile vocabulum a לוּן. Sed γογγυσμὸς est h. l. i. q. γογγυστὴς, aut γόγγυσος (Vulgat. bene: *sentiet eum contumacem*), abstracto posito pro concreto, ac מָנוֹן explicandum h. l. est ex Arab. صنبن, quod *beneficiorum exprobratorem* notat, a rad. صَنَّ, *exprobravit beneficia.* Vide Michaëlis Suppl. p. 1527. — תְּלוּנָה, *mur-*
d *muratio.* Exod. XVI. 7. 8. 9. 12. Num. XVII. 5. 10.

ΓΟ'ΓΓΥΣΟΣ, *murmurator.* נִרְגָּן, part. Niph. *susurro, murmurator.* Theod. Prov. XVI. 28. Semlerus conjicit legendum γογγυστὴς, ut cap. XXVI. 21. Sed cur adhibenda sit huic loco medela, nulla causa apparet, nam utrumque in usu est.

ΓΟΓΓΥΣΤΗ'Σ, idem. נִרְגָּן, part.
e Niph. *murmurans.* Theod. Prov. XXVI. 21. Symm. Prov. XXVI. 22.

*ΓΟΕΡΟ'Σ, *lugubris, flebilis, lamentabilis.* Est vocabulum hoc magis poëticum, cujus loco prosaicis usitatius est γοώδης. 3 Macc. V. 16. ἐν μέλεσι γοεροῖς, carminibus lugubribus. Hesych. γοεραῖς, θρηνώδεσι, πενθικαῖς. Suidas: γοερὸν, θρηνῶδες, λυπηρὸν, κατανυκτικὸν, καὶ γοεροῖο πόνοιο. f Apollon. Rhod. Arg. IV. 18. Athen. Deipn. Lib. IV. pag. 174. F.

ΓΟΗΤΕΙ'Α, *incantatio, deceptio, impostura, supplex sed fallax ac dolosa persuasio.* 2 Maccab. XII. 24. ἠξίου μετὰ πολλῆς γοητείας, rogabat cum multa impostura: ubi γ., ut monet Baduellus, videtur significare *rationes causasque fictas, quibus illis dolose persuadebat, ut ipsum* g *dimitterent.* Est a γόης, qui juxta Phav. est ὁ πλάνος, ὁ ἀπατεὼν, ὁ φαρμακὸς, ὁ μάγος, ὁ ψεύστης.

ΓΟΗΤΙΚΟ'Σ, *magicus, incantatorius, deceptorius.* מִתְלַהֵם, part. Hithp. a לָהַם, Arab. اهم, *avide deglutivit.* Ergo est *id quod avide deglutitur, buccella suavis.* Aqu. Prov. XXVI. 22. λόγοι τονθρυστοῦ γοητικοὶ, verba susurronis deceptoria. h Non male quoad sensum. Fortasse tamen respexerunt ad Arab. اهم, *inspiravit,* unde מִתְלַהֵם, *inspiratum agens.* Hesych. γοητικὸν, ἀπατηλὸν, μαγικὸν, τὸ δι' ἐπαοιδῶν ἐσκευασμένον.

ΓΟΜΟ'Ρ, et ΓΟ'ΜΟΡ, *gomer, homer, mensura aridorum.* חֹמֶר, idem. Ezech. XLV. 11. 14. Hos. III. 2. Conf. Bielium in Act. Erud. Suppl. i T. VI. sect. 6. p. 256. et infra in λεθέκ. — חֲמוֹר, *asinus.* 1 Sam. XVI. 20. γόμος ἄρτων. Clericus cum aliis existimat, eos legisse חֹמֶר, simulque monet, scribendum fuisse χόμος, quæ est eadem mensura ac corus, non γόμος, quæ est eadem ac עֹמֶר, et quæ minor multo est mensura. Sed mihi videntur retinere voluisse vocem Hebraicam. Conf. ad h. l. Bocharti Hieroz. P. I. L. II.

a c. 13. p. 184. — מֵאָה, *centum.* 1 Sam. XXV. 18. ubi per γόμος ἴν exprimitur. — מַשָּׂא, *onus.* 2 Reg. V. 17. ubi tamen γόμος legendum esse, quis non videt? Conf. Ex. XXIII. 5. — עֹמֶר. Ex. XVI. 16. 18. 22. 32. 33. 35.

ΓΟ'ΜΟΣ, *onus.* מַשָּׂא, idem. Ex. XXIII. 5. 2 Reg. V. 17. ubi vid. Scharfenb.

b ΓΟΜΦΙΑ'ΖΩ, *hebesco, stupeo dentibus.* *קָהָה, *hebetor, obtusus fio* vel *factus sum.* Symm. et LXX Ez. XVIII. 2. ὀδόντες τῶν τέκνων ἐγομφίασαν, dentes liberorum hebetes facti sunt. Sir. XXX. 10. ἐπ' ἰσχάτῳ γομφιάσεις εἰς τοὺς ὀδόντας σου. Vulg. *in novissimo obstupescent dentes tui*, h. e. dolorem ingentem concipies; nam dentes stupidi ex cibo non voluptac tem sed dolorem sentiunt. Tigurina: tandemque dentibus tuis infrendeas, h. e. indigneris et fremas ob improbitatem filii. Lex. Cyrilli MS. Brem. γομφιάσας interpretatur συγκύψας.

ΓΟΜΦΙΑΣΜΟ'Σ, *hebetudo, stupor dentium.* נְקִיוֹן, *mundities.* Amos IV. 6. δόσιν ὑμῖν γομφιασμὸν ὀδόντων. Legerunt fortasse נְקָהוֹן a קָהָה.

d Hesych. γομφιασμὸν, συνθλασμὸν, ἢ συντριμμὸν ἢ αἱμωδιασμὸν ὀδόντων. Gloss. MS. in Proph. γομφιασμὸν, γλυκασμὸν, ubi ex Suida legendum videtur συγκλασμόν.

ΓΟΝΑΤΙ'ΖΩ, *jubeo seu facio procumbere in genua, jubeo requiescere,* etiam *flecto genua, procumbo,* ita ut intellegatur ἑαυτόν. הִבְרִיךְ, *genua flectere facio.* Aqu. Genes. XXIV. e 11. et XLI. 43. ubi Montf. in App. loco γονατίζειν suspicatur legendum γωνατίζει, h. e. *genua flectit.* Recte. Nam ita legitur in Cod. Mosquensi. Confer Fischeri Clavem p. 97. seq.

ΓΟΝΕΙ'Σ, plur. ex γονεῦς, *parentes.* אֵם, *mater.* Prov. XXIX. 15. — בֵּן, *filius.* Aqu. Job. XVIII. 19. Quomodo in hac orationis serie Aquila parentes ac filios permutare potuerit, equidem non video. Igi- f tur loco γονεῖς reponendum esse existimo γόνος, quod, sicut σπέρμα, de *filiis* ac omnino *posteris* adhibetur. Confirmat hanc conjecturam auctoritas Vulgati Int. qui aperte h. l. Aquilam secutus habet: *non erit semen ejus.*

*ΓΟΝΟΠΟΙΕ'Ω, *fetifico.* פָּרָה, *fructum fero.* Inc. Lev. XXVI. 9. γονοποιήσωσι sec. cod. Lips. et Cois- g lin. K. Adde Schol. Lycophr. 897.

ΓΟΝΟΡ'Ρ'ΤΕ'Ω, *seminifluo, gonorrhœa* h. e. *seminis profluvio laboro.* זוּב, *fluo, effluo.* Lev. XV. 32. sec. Oxon. et Ald. Ibid. XXII. 4.

ΓΟΝΟΡ'Ρ'ΤΗ'Σ, *seminifluus, gonorrhœa laborans,* seu *affectus.* זָב, *fluens, effluens.* Lev. XV. 4. 6. Num. V. 2. 2 Sam. III. 29. Hesych. γονοῤῥυὴς, οὗ ἡ γονὴ ῥέεται ἀκουσίως. h Scribitur quoque γονοῤῥοής. Vide Suidam s. h. v.

ΓΟ'ΝΟΣ, *semen,* nempe viri. זֶרַע, præt. Kal ex זוּר, *salivavit, fluxit,* Lev. XV. 3.

ΓΟ'ΝΥ, *genu.* אַרְכֻּבָה Chald. *poples.* Dan. V. 6. — בֶּרֶךְ, *genu.* Gen. XXX. 3. Jud. VII. 5. 6. Ies. LXVI. 12. ἐπὶ γονάτων παρακληθήσονται, in genibus oblectabuntur. Lu- i cem fœneratur hic locus ex Theocrit. Idyll. κγ'. v. 53. seq. Νύμφαι μὲν ὀρείοις ἐπὶ γούνασι κεῖσθον ἔχουσαι Δαιμονίαν', ἀγανοῖσι παρηϊόχοντ' ἰσιάσσαι. — לֶחִי, *maxilla.* Job. XVI. 10. ubi tamen pro τὰ γόνατα legendum esse τὰ σιαγόνια judicat Grabius Prolegg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 2. atque inde et Hieronymi versionem corrigit, in qua pro *in genas* k male legitur *iugens.* Sed parum similitudinis inter τὰ γόνατα et τὰ σιαγόνια intercedit. Si conjecturæ locus est, scribendum forte est εἰς τὸ γένειον. Fortasse tamen libertate in vertendo pro more suo usi sunt. —

a רֶכֶב, *currus*. 2 Reg. IX. 24. ἔκαμψεν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτοῦ. Nisi hæc versio ortum suum debet Josepho, (qui A. J. IX. 6. 3. habet πεσὼν ἐπὶ γόνυ,) pro בְּרִכְבוֹ legerunt בְּבִרְכוֹ, seu בְּבִרְכָיו, *in genua sua*.

ΓΟ'ΝΥ ΚΑ'ΜΠΤΩ, *genu flecto*. קָדַד, *verticem inclino*. 1 Par. XXIX. 20.

*ΓΟ'ΟΣ, *planctus, luctus*. Vocabulum poëticum a γοάω, *gemo, deploro, defleo*. 3 Macc. I. 18. IV. 3. 16. ἀντὶ τέρψεως μεταλαβοῦσαι γόους, gaudium cum tristitia permutantes. Ibid. v. 33. Suidas: γόον, θρῆνον. Hesych. γόος, θρῆνος, ἢ (leg. γοερὸς) θρηνητικός. Idem. γοοῦσα, θρηνοῦσα.

ΓΟΡΓΕΥ'Ω, *velociter eo, festino*. הַכְשֵׁיר, inf. Hiph. *rectum facere* s. *faciendo*. Symm. Cohel. X. 10. ὁ c γοργευσάμενος, *agilis*. Vid. s. v. γοργότης. Hesychius: γόργευσον, τάχυνον, σπεῦσον.

ΓΟΡΓΟ'ΤΗΣ, *strenuitas, agendi facilitas et velocitas, incitatus gradus*. כִּשְׁרוֹן, *rectitudo*. Symm. Cohel. II. 21. ubi in ed. Rom. ἐν γοργότητι tamquam scholion profertur. Ibid. IV. 4.

*ΓΟΥ˜Ν, *igitur*. 2 Maccab. V. d 21. Hesych. γοῦν, τοίνυν.

ΓΡΑ'ΜΜΑ, ΤΟ', *litera, literæ*, it. *liber*. (Conf. Valcken. ad Ammon. pag. 58.) *גַּנִּים, nomen propr. *Ganim*. Jos. XXI. 26. γραμμάτων. Semlero in App. Critico pag. 304. in textu fuisse videtur Γανὶμ, unde errore oculorum fecerint librarii γραμμάτων, quod mihi certe non probabile videtur. Vide infra ad e סֵנָה a me notata. — דָּבָר, *verbum*. Esth. IV. 3. IX. 1. — כְּתֹבֶת, *inscriptio*. Levit. XIX. 28. γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν, stigmata ne vobis insculpatis. — *סֵנָה, *Sena*, nomen proprium. Jos. XV. 49. πόλιν γραμμάτων. Deduxerunt a שָׁנַן, quæ vox Deut. VI. 7. *inculcare, repetere* notat, quod etiam in scholis fit docendo. Apud Chaldæos et Syros שנן est *docte et acute dicere*, f et שנינה est *acumen ingenii*, vel *quippiam acute dictum*. — סֵפֶר, *liber*. Esth. VI. 1. VIII. 5. 10. Dan. I. 4.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙ'Α, *scriptura, literatura, commentarius*. סְפֹרוֹת plur. *numeri*. Al. Ps. LXX. 15. ubi γραμματεία est *munus scribæ*, cujus officium erat numerum rerum, quæ inferebantur vel in publicum ærarium, vel in horreum, seu etiam militum et stipendiorum describere. Pro γραμματείας in nonnullis Codd. male factum est πραγματείας, ut etiam legit Folengius Monachus, unde et in Latinas editiones irrepsit *negotiationes*. Suidas h. l. respiciens γραμματείας interpretatur ἐξαριθμήσεις, quæ vox etiam Hesychio reddenda est loco περιεσπασμένους, h non autem πραγματείας, quod Bielio visum fuit. Symmachus l. c. habet ἐξαριθμῆσαι. Sir. XLIV. 5. συνέσει γραμματείας λαοῦ, h. e. peritiæ literaturæ scribarum populi. Sine dubio enim ibi ante λαοῦ excidit vox γραμματέων.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΥ'Σ, *scriba*, it. *præfectus, princeps, judex*. אֲדַבֵּר fut. Pihel. *loquar*. Job. XXXVII. 20. i Verba ἢ γραμματεὺς l. c. potius ad יִסְפַּר, quam ad אֲדַבֵּר (quod prorsus omisisse videntur) referre mallem, ut vel duæ versiones, ut sæpe, coaluerint, vel glossema ad vocem βίβλος pertinens exhibeant. — סֹפֵר, *scriba*. Jud. V. 14. ἐν σκήπτρῳ διηγήσεως γραμματέως, ubi γραμματέως sine dubio est glossema e margine in textum ex alia interpretatione vocis k Hebr. infultum. 2 Sam. VIII. 18. XX. 25. 1 Reg. IV. 3. Vox ibi occurrit de scribis regiis. De Esdra vero, qui in codice sacro recte describendo occupatus fuit, legitur

a Esdr. VII. 5. 10. 11. Neh. VIII. 3. 6. 11. XII. 26. — סָפְרָא Chald. Esdr. IV. 8. 9. 17. 23. — עֹשֶׂה מְלָאכָה, *faciens opus.* Esther. IX. 3. — שֹׁטֵר, *præfectus, scriptor publicus,* a שטר, *scripsit.* Ex. V. 6. ubi perperam Tychsenius in Tentam. p. 85. putat eos סֹפֵר divinasse. Fullerus Miscell. III. 19. ait, versionis istius originem a Syris b deductam esse, qui *chirographum* seu *syngrapham* שְׁטָר dicere solent. Num. XI. 16. 2 Paral. XXVI. 11. XXXIV. 13. Vide Michaëlis Jus Mosaicum T. I. §. 51. Adde Symm. Prov. VI. 7. ubi γραμματεὺς *præfectum, principem, regem* notat. Conf. Opuscula Critica pag. 291. ac Lex. N. T. s. h. v. — שָׁפָט, *judex.* Chald. Esdr. VII. 24. Sirac. X. 5. γραμματεὺς c est *præfectus, princeps,* nam in antecedentibus sermo est de magistratibus. Sap. XXXVIII. 25. *literatus, doctor,* spec. religionis Jud. 1 Macc. V. 42. ubi vid. Michaëlis.

ΓΡΑΜΜΑΤΕΎΩ, *sum scriba, scribæ partes ago, præfectus sum.* הָצְבִיא, Hiph. *militare facio,* h. e. *in re militari exerceo.* Jerem. LII. 22. — שֹׁטֵר, *præfectus.* 1 Paral. d XXVI. 29.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΉ, scil. τέχνη, *grammatica, literatura.* סֵפֶר, *liber.* Dan. I. 17. sec. Chis. et Theodot.

ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΌΣ, *literator, literatus.* *יֹדֵעַ יָדַע, *sciens scientiam.* Dan. I. 4. sec. Chis. — סֹפֵר, *scriba.* Ies. XXXIII. 18. ubi γραμματικοὶ sunt *notarii castrenses* vel *militares.* Confer Suiceri Thes. Eccles. e Forte tamen ibi legendum est γραμματεῖς loco γραμματικοί. Vide et 3 Esdr. VIII. 24. ubi pro πραγματικοῖς alii libri habent γραμματικοῖς.

ΓΡΑΜΜΑΤΟΕΙΣΑΓΩΓΕΎΣ, *literarum publicarum promulgator, exactor.* Augustinus Quæst. 69. in Exod. negat, facile sciri posse, quinam γραμματοεισαγωγεῖς fuerint, quoniam hoc nomen in nullo usu habeatur vel officiorum vel magisteriorum, et Lib. XVIII. de Civit. Dei cap. 39. putat, ita eos dici, qui docendis literis præessent. Hinc f Trommius transtulit *literarum institutor, magister.* Sigonius de Rep. Hebr. VII. 7. intellegit *eos, qui lites s. causas ad inferiores judices deferrent.* Bielius transtulit *publicarum literarum promulgator, exactor.* Mihi autem videntur esse *ii, qui judicum sententias et decreta aut scripta excipiunt aut ad alios perferunt,* g fere i. q. *præcones, adparitores, lictores, viatores* apud Romanos. שֹׁטֵר. Deut. I. 15. XVI. 18. XXIX. 10. XXXI. 28. Adde Ex. XVIII. 25. sec. Alex. et Ald. Gloss. in Octat. γραμματοεισαγωγεῖς, ἰχβιβασταὶς (Zonaras ἰχβιασταὶς habet.) παιδευταὶς, unde corrigendum videtur Lex. Cy- h rilli MS. Brem. in quo ita: γραμματοεισαγωγεῖς, ἰχβιβασθεῖς, παιδευθείς. Leg. ἰχβιβασταί, παιδευταί. Vide Fesselii Advers. S. Lib. I. c. 1. p. 13. seq. ac Martini Lex. Phil. s. v. *Principes populi.*

ΓΡΑΠΤΌΝ, *scriptum.* מִכְתָּב, idem. 2 Par. XXXVI. 22. 3 Esdr. II. 2. 2 Macc. XI. 15. Subintellegendum autem ibi videtur βιβλίον. i

ΓΡΑΦΕΊΟΝ, *graphium, stylus scriptorius, penicillus.* מִכְתָּב, *scriptura.* Aqu. Deut. X. 4. Voce γραφεῖον pro *scriptura* usus est etiam Clemens 1 Ep. ad Corinth. §. 28. ubi vide Colomesium. — עֵט, *stylus.* Job. XIX. 24. Al. Jer. XVII. 1. ἐν γραφείῳ σιδηρῷ. Sic enim legendum censet Grabius de Vitiis LXX Intt. p. 73. Symm. Ps. XLIV. 2. k

*ΓΡΑΦΕΎΣ, *scriptor.* סוֹפֵר, *scriba.* Symm. Ps. XLIV. 2. ἡ γλῶσσά μου γραφεὺς γραφέως ταχινοῦ. Vide etiam Ez. IX. 2. in Hex. K.

a ΓΡΑΦΗ', *scriptura, scriptum, descriptio, historia.* כְּתָב. 1 Par. XXVIII. 19. 2 Par. II. 11. XXXV. 4. — כְּתָבָא : כְּתָבָה Chald. Dan. V. 7. 8. 16. VI. 8. — כָּתוּב part. Pah. 2 Par. XXX. 5. 18. — כְּתוֹב. Ps. LXXXVI. 6. ἐν γραφῇ λαῶν, in descriptione populorum. — *כָּתֵף, *humerus.* 1 Par. XV. 15. Permutarunt invicem כָּתֵף cum כְּתָב, ut b legerint כִּכְתָב vel כְּמִכְתָב. — מִדְרָשׁ, *historia.* 2 Par. XXIV. 27. γεγραμμένα ἐπὶ τὴν γραφὴν βιβλίου τῶν βασιλέων, scripta in *historia* libri regum. Confer 1 Macc. XII. 21. — מִכְתָב. Οἱ λοιποὶ Ies. XXXVIII. 9. ubi γραφὴ æque ac vox Hebraica *carmen* notat. LXX Ex. XXXII. 15. Deut. X. 4. 2 Par. XXI. 12. — *עֵט, *stylus.* Jer. XVII. 1. sec. c cod. Reg. ubi scribendum est ἐν γραφείῳ σιδηρῷ. Confer Grabium de Vitiis LXX Intt. p. 73. 3 Esdr. VIII. 34. et I. 5. κατὰ τὴν γραφὴν Δαυὶδ, secundum *mandatum* Davidis, כְּמִכְתָב, coll. 2 Paral. XXXV. 4. Sir. XXXIX. 41. XLII. 9. δόσις καὶ λῆψις παντὶ ἐν γραφῇ, datum et acceptum cujuscunque generis in scriptura, sc. sit. h. e., Drusio in- d terprete, describe aut in codicem refer.

*ΓΡΑΦΙΚΟ'Σ, *aptus ad scribendum.* 3 Macc. IV. 16. τοὺς γραφικοὺς καλάμους, *calamos, quibus ad scribendum utantur.* Confer Pollucis Onom. VII. 126. et 128.

*ΓΡΑ'ΦΙΟΝ, *stylus.* מִכְתָב, *scriptura.* Aqu. Deut. X. 4. sec. Coisl. ubi tamen lectio ipsa mihi est ad- e modum suspecta, ac γραπτὸν mihi reponendum videtur.

ΓΡΑΦΙ'Σ, i. q. γραφεῖον, *stylus.* חֶרֶט, *stylus, quo insculpitur.* Ex. XXXII. 4. Ies. VIII. 1. — מִקְלַעַת, *sculptura.* 1 Reg. VI. 28. — עֵט, *stylus.* Jer. XVII. 1. — שָׁשַׁר, *minium.* Ez. XXIII. 14. Legerunt שֵׁשַׁךְ cum Sin. שַׁךְ notat *omne instrumentum acutum,* collato Arab. شك, *transfixit.* f

ΓΡΑ'ΦΩ, *scribo, describo, sculpo, exsculpo, conscribo, in militiam adscisco.* דַּת, *lex.* Esth. IX. 1. — הֶעֱתִיק Hiph. *transscribo.* Prov. XXV. 1. — חָקַק : חִקֵּק, Kal et Pih. *describo, decerno.* Prov. VIII. 15. γράφουσι δικαιοσύνην: ubi γράφων sensu judiciali *decernere* notat. Habet præterea vox חָקַק notionem *delineandi, pingendi* et *inscribendi.* V. g Simonis Lex. Hebr. p. 604. Ies. XXII. 16. ἔγραψας σεαυτῷ ἐν πέτρᾳ σκηνὴν, *exsculpsisti* seu *excidisti* tibi ipsi in petra tabernaculum. — חָקַק חֲקָקִים, *decerno decreta.* Ies. X. 1. — כָּתַב. Ex. XXXII. 15. ubi γράφειν cum ἐγγράφειν et καταγράφειν in codd. permutatur. Jos. XVIII. 9. γράφειν est *describere, delineare,* et cum διαγράφειν permutatur in codd. h Jud. VIII. 14. cum ἀπογράφειν in codd. permutatur, et *literis mandare ac consignare* notat. Ps. LXVIII. 33. μετὰ δικαίων μὴ γραφήτωσαν, *in catalogum* justorum non *referantur.* Confer 1 Macc. X. 65. ubi ἔγραψεν αὐτὸν τῶν πρώτων φίλων dicitur ἐλλειπτικῶς pro μετὰ τ. π. φ., scripsit illum inter primos amicos. Ies. IV. 3. οἱ γραφέντες εἰς ζωὴν, qui in vita sunt i *conservati,* q. d. qui scripti sunt in libro vitæ. Ies. X. 19. παιδίον γράψει αὐτοὺς, puer *describet* illos. Jer. XXII. 29. γράψον τὸν ἄνδρα τοῦτον (ὡς) ἐκκήρυκτον ἄνθρωπον, *describe* hunc virum, tanquam hominem rejectum. Jer. XXXI. 33. ἐπὶ καρδίας αὐτῶν γράψω αὐτοὺς, h. e. efficiam, ut accurate leges illas cognoscant, et alta mente ad observationem illarum repostas habeant. Conf. Prov. III. 3. et Æschyl. Prom. Vinct. v. 267.

a δὲν ἐγγράφου σὺ μνήμοσιν ἄλλους φρενῶν, ubi Schol. Οὕτω καὶ Πίνδαρός φησι, φρενὸς ἰμᾶς γέγραπται, τὴν ἀκριβῆ κατάληψιν αἰνιττόμενος. Verba Pindari occurrunt Olymp. X. ab initio, ad quæ verba itidem conferendus est Schol. Cohel. XII. 10. ubi pro γεγραμμένον εὐθύτητος Desvœux in Comment. p. 225. legere mavult γράφοντα εὐθύ. Sed mihi recepta b lectio non sollicitanda videtur, modo γεγραμμένον substantive accipiatur pro γραφή. — כְּתָב Chald. Dan. V. 5. VI. 25. VII. 1. — כְּתָבָא Chald. *scriptum.* Dan. VI. 9. — פָּסַל, *sculpile.* Ies. XLIV. 9. ubi pro γράφοντες alii γλύφοντες habent. — פָּסַל, *sculpo.* 1 Reg. VI. 28. — שׂוּם מַס, *imponо tributum.* Esth. X. 1. ἔγραψε δὲ ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τὴν βα- c σιλείαν τῆς τε γῆς καὶ τῆς θαλάσσης (subaudiendum videtur φόρους), scripsit autem, h. e. publico scripto imposuit regno terra marique tributum. Tob. I. 6. καθὼς γέγραπται, sicut *præscriptum* s. *mandatum* est. 3 Esdr. VI. 17. Chald. שׂוּם טַעַם, coll. Esdr. V. 13. 1 Macc. XIII. 40. εἴ τινες ἱκανοὶ ἔσονται ὑμῶν γραφῆναι, εἰς τοὺς περὶ ἡμᾶς ἐγγραφήσθωσαν, si qui d ex vobis apti sunt conscribi, inter nostros (h. e. in numerum nostrorum militum) conscribantur.

ΓΡΗΓΟΡΕ'Ω, *vigilo.* נָשַׁקד, Niph. a שָׁקַד, *colligatus sum.* Thren. I. 15. Legerunt נִשְׁקַד per *Schin* cum omnibus interpretibus antiquis, excepto Chaldæo. Vide tamen Buxtorfii Anticrit. p. 563. — עָמַד, *sto.* Neh. VII. 3. ἕστι αὐτῶν γρηγοροῦντων: ubi e sensum secuti sunt. — שָׁקַד, *maturo.* Jer. I. 12. V. 6. Dan. IX. 14. Aqu. Symm. Jer. I. 11. Baruch. II. 7. γρηγορῶν ἐπί τινι, ut Lat. *invigilare alicui rei*, notat *curare, ut aliquid eveniat* aut *ratum fiat.* Verba sunt: ἐγρηγόρησε κύριος ἐπὶ τοῖς κακοῖς, καὶ ἐπήγαγε (αὐτὰ) ἐφ' ἡμᾶς.

ΓΡΗΓΟ'ΡΗΣΙΣ, *vigilantia.* נְהִירָה, Chald. *lux, splendor.* Dan. V. 12. 15. In utroque loco vox γρηγόρησις f metaphorice accipienda esse videtur de *agilitate* et *alacritate, diligenti cura et studio.*

ΓΡΟ'ΝΘΟΣ, *pugnus.* גֻּמְד, *cubitus, mensura cubiti.* Aqu. Symm. Jud. III. 16. Conf. Eustath. ad Il. Ψ. p. 1444. 4.

ΓΡΥ'ΖΩ, *lenem sonum edo, leniter loquor,* vel *latro, hirrio, oggannio, grunnio, mutio.* חָרַע, *moveo.* Ex. g XI. 7. οὐ γρύξει κύων τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ, canis lingua sua non hirriet vel non ganniet. Jos. X. 21. οὐκ ἔγρυξεν οὐδεὶς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, nec quisquam contra Israëlitas vel mutire ausus est. Lex. Cyrilli MS. Brem. οὐκ ἔγρυξεν, οὐκ ἐφθέγξατο. Sic etiam Hesychius, nisi quod vitiose apud illum legatur ἔγρυζεν pro ἔγρυξεν. Idem: γρύξαι, ἠρέμα κράξαι, ἢ ἠρέμα h φθέγξασθαι, ἢ ὑλακτῆσαι. Suidas: γρύξαι, φθέγξασθαι, κράξαι. Confer Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 55. p. 668. qui pro γρύξει Ex. XI. 7. et Judith XI. 19. melius legi posse putat ῥύξει vel ῥόξει, quia canum sit ῥύζειν et ῥόζειν, nihil tamen vult mutare.

ΓΡΥ'Ψ, *gryps, gryphus.* Non est animal illud fabulosum, quod describunt Plin. H. N. VII. 2. Soli- i nus c. 19. Ælianus H. A. IV. 27. et alii (nempe avis aurita, quadrupes, rostro et alis aquilæ, lupi vel pardi corpore, leonis unguibus, apud Indos vel Arimaspos auri custos), sed est *accipiter, vultur*, aut *aquila marina:* nam Hesychio γρυπαί sunt *vulturum nidi.* Vide Bonfrerium ad Pentat. p. 621. et Bocharti Hieroz. P. II. p. 812. פֶּרֶס, k *aquilæ species, ossifraga.* Lev. XI. 13. Deut. XIV. 12.

ΓΥΜΝΑ'ΖΩ, *exerceo, vexo.* 2 Macc. X. 15. ἐγύμναζε τοὺς Ἰουδαίους, *vexabat* Judæos.

a ΓΥΜΝΑ'ΣΙΟΝ, *gymnasium, locus, in quo se nudi exercebant, palæstra, exercitii locus.* 1 Macc. I. 16. ᾠκοδόμησαν γυμνάσιον ἐν Ἱεροσολύμοις. Syrus h. l. habet ܐܣܛܕܝܘܢ, *stadium,* sed 2 Macc. IV. 9. 12., ubi eadem vox occurrit, vocem Græcam retinuit. 4 Macc. IV. 20. Hesychius: γυμνάσιον, τόπος, ἐν ᾧ ἀγωνίζονται.

ΓΥΜΝΟ'Σ, *nudus, male vestitus,*
b *apertus, manifestus.* *אִשָּׁה, *uxor.* Amos IV. 3. Sed pro γυμναὶ κατέναντι ἀλλήλων legendum esse videtur γυναῖκες ἔναντι ἀλλήλων. — בְּלִי לְבוּשׁ, *sine veste.* Job. XXXI. 19. — חֶלְקָה, *levitas.* Gen. XXVII. 16. Sermo ibi est de manibus et cervice Jacobi, quæ depiles erant. — מַעֲרֻמִּים plur. *nudi.* 2 Par. XXVIII. 15. — עֵירֹם. Gen. III.
c 7. 10. 11. Ez. XVI. 22. 38. XVIII. 7. 16. — עָרֹם. Gen. II. 25. 1 Sam. XIX. 24. Job. I. 21. γυμνὸς, *bonis terrenis destitutus.* Ib. XXVI. 6. γυμνὸς ὁ ᾅδης ἐνώπιον αὐτοῦ, *manifestus* infernus coram illo. Lex. Cyrilli MS. Brem. γυμνῶς, φανερῶς. Confer Lex. N. T. s. h. v. Ies. XX. 2. 3. γυμνὸς καὶ ἀνυπόδετος, nudus et discalceatus. 2 Macc. XI. 12. οἱ πλείο-
d νες δὲ αὐτῶν τραυματίαι γυμνοὶ διεσώθησαν, plures autem eorum vulnerati *abjectis armis* in fugam se dederunt. De quo verbi usu confer Cuperi Obss. Lib. I. c. 7. et locum Amosi II. 16. וְאָמִיץ לִבּוֹ עָרוֹם יָנוּס.

ΓΥΜΝΟ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *nudus sum aut fio.* עָרָה, *nudo me.* Ies. XXXII. 11.

e ΓΥΜΝΟ'ΤΗΣ, *nuditas.* עֵירֹם, *nudus.* Deut. XXVIII. 48. ἐν γυμνότητι.

ΓΥΜΝΟ'Ω, *nudo, denudo, exuo.* הִתְגָּלָה Hithp. *retego me.* Gen. IX. 21. ἐγυμνώθη ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, nudus jacebat in tabernaculo suo. — חוּג, *circino.* Job. XXVI. 10. ubi tamen pro ἐγύμνωσεν alii rectius ἐγύρωσεν habent. — פָּרַע, Hiph. הִפְרַע, *dissolutum reddo.* Symm. Ex. XXIII. f
25. Habet vox Hebr. notionem *nudandi* in lingua Chaldaica. — קִיק, *evacuo.* Aqu. Symm. Theod. et Vta Ps. XXXIV. 3. Symm. Ez. V. 2. et XII. 14. Judith. IX. 1. ἐγύμνωσεν ὃν ἐνεδιδύσκετο σάκκον, nudavit se, quem induerat, sacco. Vide et v. 2.

ΓΥ'ΜΝΩΣΙΣ, *nuditas,* etiam *pudendum.* עֶרְוָה, idem. Gen. IX. 22.
23. in notione *pudendi.* — מְעוֹר, g
nuditas, etiam *antrum,* h. e. *pudendum mulieris.* Aqu. Hab. II. 15. ubi Symm. ἀσχημοσύνην habet.

ΓΥΝΑΙΚΕΙ'ΟΣ, *muliebris.* אִשָּׁה, *mulier.* Lev. XVIII. 22. Deut. XXII. 5. — בֵּית נָשִׁים, *domus mulierum.* Esth. II. 11. κατὰ τὴν αὐλὴν τὴν γυναικείαν. — מַלְכוּת, *regnum.* Esth. II. 17. τὸ διάδημα τὸ γυναικεῖον, diadema reginæ. Confer h
Lex. N. T. s. v. γυνὴ n. 4.

ΓΥΝΑΙΚΕΙ'ΟΝ, sc. δῶμα vel οἴκημα, *gynæceum, conclave separatum mulierum.* Tob. II. 11. (19.) ἠρίθευτο ἐν γυναικείοις, lanificia tractabat in gynæceis. Ita Baduellus. Alii autem maluerunt cum Hebræo supplere ἔργοις, *in rebus vilibus et abjectis.*

ΓΥΝΑΙΚΕΙ'Α, sc. ἔθη seu πάθη, i
menses mulierum, muliebria, menstrua. אֹרַח כַּנָּשִׁים, *via secundum mulieres.* Gen. XVIII. 11. ἐξέλιπε δὲ τῇ Σάῤῥᾳ γίνεσθαι τὰ γυναικεῖα, Sara autem *menstrua pati* desierat. Hesych. γυναικεῖα, τὰ ἔμμηνα. Præterea legitur Gen. XXXI. 35. sec. cod. Alex. et Compl. ubi reliqui libri γυναικῶν habent. Conf. Dieterichii Iatreum Hippocrat. p. 329.

ΓΥΝΑΙΚΟΤΡΑ'ΦΕ'Σ (Lege γυναικοτραφὴς, vel cum Montfauconio γυναικότροφε), *mulierem alumne, effœmi-*

a *nate, a mulieribus educate.* בֶּן־נַעֲוֹת, *fili perversæ.* Inc. 1 Sam. XX. 30. ubi vox γυνὴ sensu malo de *scortis* et *prostitutis* accipienda esse videtur. Vide supra s. v. αὐτομολέω. Fortasse tamen legit בֶּן נַעֲרָה.

ΓΥΝΑΙΚΟΤΡΟΦΗ΄. Inc. 1 Sam. XX. 30. בֶּן־נַעֲוֹת. Vide s. v. γυναικοτροφίς, ubi jam monui γυναικότροφος scribendum esse.

b ΓΥΝΑΙΚΩ΄Ν, *gynæceum, conclave separatum mulierum.* בֵּית נָשִׁים, *domus mulierum.* Esth. II. 3. 9. 13. 14.

ΓΥ΄ΝΑΙΟΝ, *muliercula. mulier.* אַלְמָנָה, *vidua.* Job. XXIV. 21. ubi fortasse γύναιον de *inope* et *auxilio carente* in universum accepit: nam in χήραν mutare equidem non auderem. Hesych. γύναιον, γυνή.

c ΓΥΝΗ΄, *mulier, fœmina, uxor.* *אָחוֹת, *soror.* 1 Par. IX. 35. τῇ γυναικὶ αὐτοῦ. Recte: coll. c. VIII. 29. Antiquiora exemplaria cod. Hebr. habent אִשְׁתּוֹ. Sic primæ editiones Venetæ. Fortasse irrepsit hic אֲחוֹתוֹ ex cap. VII. 15. V. Buxtorfii Anticrit. p. 607. seq. — *אֶרֶץ, *terra.* Jer. III. 1. Non legerunt אִשָּׁה, sed contextus causa

d ita interpretati sunt. Vide tamen ad h. l. *Spohnium.* — אִשָּׁה, q. d. *vira,* fœm. ex אִישׁ, *vir.* Gen. II. 22. 23. III. 1. 2. Prov. XIX. 14. γυνὴ ponitur pro אִשָּׁה מַשְׂכֶּלֶת, *mulier intellegens,* ubi sine dubio post γυνὴ omissum est adjectivum τῷ מַשְׂכֶּלֶת respondens, quod latet, si quid video, in voce ἀνδρί, pro quo omnino legendum ἀνδρεία, ut alibi.

e — אִשֶּׁת. Gen. II. 24. 25. III. 8. Lev. XX. 11. אֵשֶׁת אָב. *Samar.* bene transtulit γυνὴ ἀδελφοῦ τοῦ πατρός. Nullo enim modo de matre proprie sic dicta sermo ibi esse potest. — בַּת, in plur. בָּנוֹת, *filia, filiæ.* Gen. XXX. 12. Jud. XII. 9. Esth. II. 7. ubi non opus est statuere eos אֶשֶׁת legisse. — *טִחוֹת, *renes.* Job. XXXVIII. 36. ἐν γυναιξίν; quasi omisso Chet טות vel f טוות legisset, *fœminasque nutrices* intellexisset. Fortasse autem respexerunt notionem *occulti* et *latentis,* quam habet hæc vox ex Arabismo (طحو), ac quæ bene convenit mulieribus orientalibus in gynæceo latentibus. V. s. v. ἀπόκρυφος. — יִבְמָת, *glos, fratria.* Deut. XXV. 7. — נַעֲרָה, *puella.* Esth. II. 4. ἡ γυνὴ, ἣ ἂν ἀρέσῃ τῷ βασιλεῖ, g puella, quæ placuerit regi. Eodem sensu Homero Il. A΄. v. 348. Briseis, quam v. 336. 337. κόρην, *puellam, adolescentulam,* dixerat, γυνὴ appellatur. — נָשִׁים plur. Jer. L. 37. ἔσονται ὡσεὶ γυναῖκες, erunt tanquam mulieres, h. e. *timidi, pusillanimi.* Vide et Nah. III. 13. Sic et alias Græcis γυνὴ dicitur de *illo, qui effœminatus, timidus, vel pusillanimus est.* Hesych. γυνὴ, ἄνθρωπος h δειλὸς, ἄνανδρος, γυναικώδης. — *נָשִׁים 3 pers. plur. in præt. Hiph. הֵנָּשִׁים, a נָשַׁם, *desolabimus.* Num. XXI. 30. Legerunt נָשִׁים — פִּילֶגֶשׁ, *pellex.* Esth. II. 14. — *רֶחֶם, *vulva.* Prov. XXX. 16. עִצֶּר רָחַם, *constrictio vulvæ,* ἴσχω; γυναικός. Ita h. l. per euphemismum transtulerunt. — רֵעוּת, *proxima.* Esth. I. i 19.

*ΓΥΝΗ΄ ΑΔΕΛΦΟΥ͂ ΤΗ͂Σ ΜΗΤΡΟ΄Σ. דּוֹד, *uxor patrui.* Samarit. sec. Cat. Niceph. p. 1098. Lev. XX. 20. ubi tamen pro τ. μητρὸς fortasse reponendum erit τοῦ πατρός.

ΓΥ΄ΡΙΣ, *pollen,* metonymice, *panes pollinacei.* חֹרִי, pro חֹרִים, *foramina.* Aqu. Gen. XL. 19. τριῶν κοφίνων γύρεως, tres cophinos plenos

a panibus pollinaceis, s. confectis e polline, cujusmodi panes a Græcis γυρῖται ἄρτοι, et ab Athenæo (III. 30.) ἄρτοι ἐκ γύρεως γινόμενοι dicuntur. Videtur Aquila non tam sententiam, quam sonum potius verbi Hebr. חֹרִי secutus esse, quod præter Hieronymum etiam alii *farinam* interpretantur. In Lib. Nominum Ebraicorum: *Chorri, farina: Chor-*
b *ræus, farinatus.* Vide Drusium in Fragm. p. 55.

ΓΥ῞ΡΟΣ, *gyrus, circulus, ambitus.* חוּג, idem. Job. XXII. 14. γῦρον οὐρανοῦ, h. e. *cœlum siderium, luminaribus et stellis ornatum.* Conf. Sir. XXIV. 5. Ies. XL. 22. τὸν γῦρον τῆς γῆς, Aqu. Theod. Prov. VIII. 27. — *מָצוֹר, *munitio.* Theod. Hab. II.

1. teste Hieronymo. — Vide infra
c s. v. κύκλος.

ΓΥΡΟ῎Ω, *circulum duco, cingo, undiquaque ambio.* חָגַג, *circino.* Al. Job. XXVI. 10. Sir. XLIII. 14. ἐγύρωσιν οὐρανὸν ἐγκυκλώσει δόξης, *cinxit* undiquaque cœlum rotunditate gloriæ. Hesych. ἐγύρωσε, περιετείχισε πάντοθεν.

ΓΥ῎ΡΩΣΙΣ, *circuitio.* חָגָא, *tremor.* Aqu. Ies. XIX. 17. Deduxit a חוּג.
d Hieronymus ad h. l.: *In Hebraico legitur Agga, quod interpretari potest et festivitas . . . quod significantius Aquila transtulit γύρωσιν, quum aliquis pavidus et tremens circumfert oculos, et advenientem formidat inimicum.*

ΓΥ῎Ψ, *vultur.* *אַיֵּה, *ubinam,* aut sec. nonnullos Intt. *vagatur, oberrat.* Symm. Job. XV. 23. Legit
e אַיָּה, coll. XXVIII. 7. — אַיָּה, *cornix.* Job. XXVIII. 7. — דָּאָה, *milvus.* Lev. XI. 14. Sed voces ibi videntur inversæ esse, ut ad אַיָּה potius pertineat. — *כִּי, *quod.* Job. XXXIX. 27. Legerunt דְּיָה vel דְּיוֹ. Duplici enim modo scribi solet hæc vox. — רְאָה i. q. דְּאָה. Deut. XIV. 13. — רִשְׁפָּה, *pruna.* Job. V. 7. ubi vid. Montf.

*ΓΩΓ. נָזִי, *tonsiones.* Amos VII. f 1. Legerunt fortasse נָזֹג. Inepte. Sir. XLVIII. 17. Puto ibi pro γὼγ scriptum fuisse ab auctore aut interprete γιὼν, ut sermo sit de *fluvio Gihon,* cujus aquas in civitatem Jerusalem derivavit Ezechias.

ΓΩΛΩ῾Θ. Ipsa vox Hebr. plur. גְּלוֹת, *globi.* 2 Par. IV. 12. ubi alii γωλὰθ, minus recte.

ΓΩΝΙ῎Α, *angulus.* *חֲנַנְאֵל nomen g propr. *Chananeel.* Syr. Jer. XXXI. 38. ubi suspicor γωνίας ex Hebraico, quod Græcis literis exprimere voluit, corruptum esse. Certe hic duas versiones coalnisse dubio caret. — רֹחַב, *latus.* 2 Par. IV. 10. — יִקְצָע, *angulus.* Ex. XXVI. 24. XXXVI. 26. 2 Par. XXVI. 9. — מִקְצֻעָה, idem. Ex. XXVI. 23. XXXVI. 24. — פִּאָה, *angulus.* h Inc. Ex. XXVII. 9. — פִּנָּה part. *respiciens.* 2 Par. XXV. 23. Legerunt פֵּנָה. — פִּנָּה, *angulus.* 1 Sam. XIV. 38. προσαγάγετε ἐνταῦθα πάσας τὰς γωνίας τοῦ Ἰσραὴλ, adducite huc omnes angulos Israëlis, h. e. illos, qui in omnibus angulis et extremitatibus sunt. In versione Aquilæ pro εἰς τὰς γωνίας reponendum est εἰς πάσας γωνίας, aut ἐν πάσαις γωνίαις. i Prov. VII. 12. ἐν πλατείαις παρὰ πᾶσαν γωνίαν ἐνδρεύει, in plateis juxta omnem angulum (h. e. ubi viæ desinunt in triviis et quadriviis, adeoque major esse solet hominum concursus, quam alibi) insidiatur. Prov. XXV. 25. ἐπὶ γωνίας δώματος. Jer. XXXI. 39. ἕως πύλης τῆς γωνίας, usque ad portam anguli. — פִּנָּה et שׁוּק junctim, *angulus et platea.* Prov. VII. 8. — שַׁעַר, *porta.* 2 Par. XXVI. 9. Ita Bielius ac Trommius, sed perperam. Nam l. c. loco γωνίαν, quod sola ed. Aldina (sine dubio errore descriptoris, ocu-

a li lapsu decepti, quia γωνίας præcesserat) exhibet, reliqui libri omnes τύλην habent. Susann. 37. ἐν τῇ γωνίᾳ τοῦ παραδείσου, in angulo horti.

ΓΩΝΙΑΓΌΣ, *angularis*. פִּנָּה, *angulus*. Job. XXXVIII. 6. λίθον γωνιαῖον, lapidem angularem.

Δ

ΔΑΒΕΙΡ, ΔΑΒΕΙΡ et ΔΑΒΙΡ. Ipsa vox Hebr. דְּבִיר, *adytum*, q. d. *locutorium, locus, ubi oracula dantur*. 1 Reg. VI. 5. 16. 19. VIII. 6. 2 Par. III. 15. IV. 20. V. 6. 8. Lex. Cyrilli MS. Brem. δαβείρ, χρη-
b ματιστήριον, ναός. In Gloss. in Lib. 3 Reg. legitur δαβίρ, et exponitur χρηματιστήριον. Hieronymus in Comment. ad Ephes. I.: *Debir, quod non oraculum sive responsum possumus appellare, et ut contentiosius verbum exprimamus e verbo* λαλητήριον, *i. e.* locutorium, *dicere*. Lex. MS. Bibl. Coislin. p. 500. Δαβὴρ (ita male pro δαβίρ scribitur) τὰ
c ἅγια τῶν ἁγίων ὀνομάζει. Vide de hac voce et aliis ejusmodi Hottingeri Thes. Philol. p. 366.

*ΔΑΒΙΔ. דּוֹר. Ies. XXIX. 3. Decepti sunt similitudine literarum ר et ד, ut sæpe alias.

ΔΑΔΟΥΧΙΑ, *facis gestatio, tædæ accensio*. 2 Macc. IV. 22. μετὰ δαδουχίας καὶ βοῶν εἰσεδέχθη, cum facibus (scil. per urbem e tecto ful-
d gentibus, ut teste Grotio ad h. l. loquitur Plutarchus de honoribus Antonio, cum Athenis esset, exhibitis.) et clamoribus receptus est. Hesych. δαδουχίας, λαμπαδηφορίας, λυχναψίας, φωτισμούς.

ΔΑΔΩΡ. דְּרוֹר, *libertas*. Inc. Lev. XXV. 10. qui legit ד pro ר.

ΔΑΙΜΟΝΙΖΩ, *dæmonem ago*. יָשׁוּד, fut. a שָׁדַד, *vastabit*. Aqu.
e Ps. XC. 6. Videtur significationem verbi יָשׁוּד ex derivato nomine שֵׁד, quod a vastando *dæmonem* significat, deduxisse. Symmachus habet δαιμονιώδης.

ΔΑΙΜΟΝΙΟΝ, *dæmonium*. אֱלִילִים plur. *idola*. Psalm. XCV. 5. — *גַּד, *Gad*, nomen idoli. Ies. LXV. 10. Est sc. גד *Dea Fortuna*, unde alii f τῇ τύχῃ habent. Sed sunt ibi lapsu memoriæ interpretis nomina transposita, ut δαιμόνιον ibi τῷ מְנִי respondeat. — יָשׁוּד, fut. a שָׁדַד, *vastabit*. Ps. XC. 6. δαιμονίου μεσημβρινοῦ. Vide supra s. v. δαιμονίζω. Legerunt h. l. וָשֵׁד. Vide ad h. l. Colomesii Obss. SS. p. 609. Clerici Art. Crit. P. I. c. 1. p. 53. Maii Obss. SS. Lib. III. p. 45. — מְנִי, g *luna*. Ies. LXV. 10. Vide supra s. גַּד. — צִיִּים plur. *fera animalia*. Ies. XXXIV. 14. — שֵׁד, *dæmon*. Deut. XXXII. 17. Ps. CV. 35. — שָׂעִיר, *hirsutus, pilosus*. Ies. XIII. 21. Vide et Tob. III. 8. VI. 17. VIII. 2.

ΔΑΙΜΟΝΙΩΔΗΣ, *dæmoniacus*. יָשׁוּד, fut a שָׁדַד, *vastabit*. Symm. Ps. XC. 6. In mente habuit שֵׁד, h quod δαιμόνιον vertere solet.

ΔΑΙΜΩΝ, *dæmon*. גַּד, nomen idoli, quod alii de *Jove*, alii de *Dea Fortuna* interpretantur. Al. Ies. LXV. 10. Vide s. δαιμόνιον.

ΔΑΚ. Est ipsa vox Hebr. דַּק, *res minutæ*. Symm. Theod. Ies. XL. 15.

ΔΑΚΝΩ, *mordeo, dolore afficio*,

a *lædo, noceo.* נָשַׁךְ, idem. Gen. XLIX. 17. Num. XXI. 6. 8. 9. ubi de morsu serpentum dicitur, coll. Cohel. X. 8. 11. Amos V. 19. Hab. II. 7. *δάκνοντες αὐτὸν, dolore* illum *afficientes.* Sic apud poëtas *δάκνειν* passim pro *lædere, perturbare, dolore, molestia afficere* occurrit, v. c. Æschyl. Theb. v. 405. ubi Schol. *δάκνουσι, λυποῦσι.* Eurip. Hippol. v. b 696. Electr. 291. Hesych. *δάκνει, λυπεῖ.* Vide Spanhem. Not. ad Aristoph. Nub. v. 12. Jacobs Anim. ad Anthol. T. VIII. p. 230. ac Lexic. N. T. s. h. v. — Vide Ὄφις.

ΔΑ΄ΚΡΥ et ΔΑ΄ΚΡΥΟΝ, *lacryma.* אַרְבֶּה, *caminus.* Hos. XIII. 3. *ὡς ἀτμὶς ἀπὸ δακρύων καπνώδης.* Omnes fere, quos consului, interpretes statuerunt, lectionem Vat. c *ἀπὸ δακρύων,* quam Hieronymus rejicit, vitio scribarum ortam esse ex lectione *ἀπὸ ἀκρίδων* (מֵאַרְבֶּה), de qua supra s. v. *ἀκρὶς* est expositum. Conf. Fischeri Proluss. de Verss. GG. V. T. p. 40. ac, qui copiose de h. l. disputavit, Semlerum in Ep. Critica p. 46. Quanquam equidem negare nolim, habere hanc sententiam aliquam veri speciem, d tamen non minus placet mihi conjectura, esse hæc verba alius interpretis versionem, sed vitiose scriptam, ac fortasse reponendum *ἀποδακρύων, lacrymas exprimens,* i. q. fumus facere solet. — דְּמָעָה, *lacryma.* 2 Reg. XX. 5. Ps. VI. 6. Coh. IV. 1. *ἰδοὺ δάκρυον τῶν συκοφαντουμένων,* ecce lacrymas malis artibus direptorum. Ita collective *δάκρυον* e pro *lacrymis* usurpatur Æliano V. H. III. 18. et Plutarcho Alcib. p. 209. Vide Perizon. ad Ælian. l. c. p. 252. — *הֶטִיף Hiph. a נָטַף, *stillo.* Mich. II. 6. ubi pro יִטִּיפוּן, *stillabunt,* sine dubio legerunt נָטְפִים, aut in regimine נָטְפֵי, *guttas,* quod de *lacrymis* intellexerunt. *עַיִן, *oculus.* Inc. Job. XXXI. 16. *τοῖς δάκρυσιν,* quæ verba Montf. in Hex. perperam cum Hebr. וְעֵינִי f conjunxit. Pertinent potius hæc verba ad אָכְלָה, *consumsi,* in fine commatis, et sunt merum scholion ex Olympiodoro hoc sensu: oculos viduarum lacrymis consumsi, h. e. expressi ipsis lacrymas, sc. oppressione et inhumanitate.

ΔΑ΄ΚΡΥΣΙ ΚΛΑΙ΄Ω, *lacrymis fleo.* הֶטִיף הֶטִיף, *stillo stillo,* Hiph. a נָטַף. Mich. II. 6. g

ΔΑΚΡΥ΄Ω, *lacrymor.* הֶטִיף, *stillo,* Hiph. a נָטַף. Mich. II. 6. Legerunt בָּטִיפוּן loco יִטִּיפוּן, et illud *stillicidium* non metaphorice et figurate, sed proprie de oculorum stillicidio, h. e. lacrymis, acceperunt. — נָתַךְ, *effundor.* Job. III. 24. — *דָּנַן, Niph. נִדְנַן, *commoveor, conturbor.* Theod. ac LXX sec. Compl. 2 Sam. XVIII. 33. *ἐδάκρυ-* h *σεν.* Locum quidem habere potest hæc translatio inprimis in hac orationis serie, (ut scil. signa tristitiæ pro ipsa tristitia posuerit auctor hujus versionis,) præterea in Vulgato legitur *contristatus est,* mallem tamen illud *ἐδάκρυσεν* referre ad sequens וַיֶּבְךְּ. — רָעַם, *percellor.* Ez. XXVII. 35. ubi Cappello pro רָעֲמוּ per metathesin literarum legisse videntur i רָמְעוּ, et præterea pro Resch Daleth.

*ΔΑΚΤΥΛΗ΄ΘΡΑ, *tormentum, digitis manuum et pedum adhiberi solitum.* 4 Macc. VIII. 12. Vide Synes. Ep. 58. ac Pollucis Onom. II. 156.

ΔΑΚΤΥ΄ΛΙΟΣ, *annulus.* טַבַּעַת, *annulus obsignatorius.* Gen. XLI. 42. Ex. XXV. 12. 14. — חוֹתָם, k *sigillum.* Gen. XXXVIII. 18. ubi Bielius *δακτύλιον* interpretatur de *annulo obsignatorio,* nixus auctoritate Aquilæ, qui h. l. *σφραγῖδα*

a posuit. Hinc putat illustrari posse locum Luc. XV. 22. ubi δακτύλιον cum Heinsio intellegit non de simplici annulo, sed de annulo cum patris nota et sigillo, ut sic verus filius et proprius intelligeretur, qualis ille fuit, quem gestavit Cneius Scipio Africanus, teste Valerio Max. III. 5. — חוֹתָמֶת, *sigillum, annulus signatorius.* Gen. XXXVIII. 25. —

b עִזְקָא, Chald. *annulus signatorius.* Dan. VI. 17. — *קֶרֶס, *ansula, uncinus.* Ex. XXVI. 6. sec. Oxon. ubi reliqui libri κρίκους habent. Drac. 14. coll. Æliano V. H. XII. 30. 1 Macc. VI. 15. ubi vid. Michaëlis ac Paulsen de Regimine Orientt. §. 62. Tob. I. 22. εἶναι ἐπὶ δακτυλίου, annulum obsignatorium regis gerere, adeoque primum esse

c post regem. Conf. seq. et Esth. VIII. 2.

ΔΑΚΤΥΛΟΔΕΙΚΤΕ΄Ω, *digito monstro.* מוֹרֶה בְּאֶצְבַּע, *docens digitis.* Symm. Prov. VI. 13. δακτυλοδεικτῶν. Diod. Sic. XIII. 103. p. 431. T. V. Dio Cass. LXI. 17. 997. Philo in Flacc. p. 987. D. Hinc δακτυλόδεικτον apud Æschyl. Agam. v. 1341. ubi vid. Stanleius.

d Similis vox est δακτυλοδείκνυμι apud Sopatr. Διαιρ. Ζητημ. p. 363. cui proximum est δακτυλοδεικνεῖν, quod in Demosth. Or. in Aristog. p. 790. plures codd. exhibent pro δακτυλοδεικτεῖν.

ΔΑ΄ΚΤΥΛΟΣ, *digitus.* אֶצְבַּע, idem. Ex. VIII. 19. δάκτυλος θεοῦ ἐστι τοῦτο, h. e. hac in re exserit Deus suam potentiam. Ib. XXXI.

e 17. Ies. II. 8. — בַּף, *vola, manus.* Job. XXIX. 9.

ΔΑΔΟ΄Σ, *titio, torris.* אוּד, idem. Ies. VII. 4. Amos IV. 11. Zach. III. 2. δαλὸς ἐξεσπασμένος ἐκ πυρός, torris ex igne extractus. Hesych. δαλὸς inter alia exponitur ξύλον κεκαυμένον, τὸ ἐξημμένον ξύλον. — כִּיּוֹר, *focus.* Zach. XII. 6. Acceperunt vocem Hebr. per metonymiam de lignis, quæ foco imponuntur. — f כִּירוֹר, *scintilla.* Οἱ λοιποὶ Job. XLI. 10. — מְדוּרָה, *pyra, rogus.* Ex. XXIV. 9. 10. Hesych. δαλόν, ξύλον, ἢ λαμπάδα, ἢ ξύλον κεκαυμένον, δᾳδίον ἡμίφλεκτον.

ΔΑΜΑ΄ΖΩ, *domo.* חֲשַׁל, Chald. *debilito.* Dan. II. 40. σίδηρος — δαμάζει πάντα. — עָרַע, *confringo.* Dan. II. 40.

ΔΑΜΑ΄ΛΑΙΟΣ, *vitulinus.* פַּר, *ju-* g *vencus.* Aqu. Psalm. XXI. 13.

ΔΑ΄ΜΑΛΙΣ, *juvenca, vitula.* אַיִל, *aries.* Inc. Lev. IX. 2. — בָּקָר, *armentum.* Num. VII. 17. 23. — עֶגֶל, *vitulus.* 1 Sam. XXVIII. 24. Ps. LXVII. 33. — עֶגְלָה, *vitula.* Gen. XV. 9. Deut. XXI. 3. 4. Jud. XIV. 18. — עֲגָלָה, *plaustrum.* Ies. V. 18. Legerunt עֶגְלָה. — פַּר, *ju-* h *vencus.* Num. VII. 88. — פָּרָה, *juvenca.* Num. XIX. 2. 6. Hos. IV. 17. Amos IV. 1. Aqu. Job. XXI. 10. — פְּרֻדוֹת plur. *grana.* Joël. I. 17. Legerunt פֻּרוֹת.

ΔΑΝΕΙ΄ΖΩ, ΟΜΑΙ, *fœnero, fœneror, mutuum do, accipio.* לָוָה : הִלְוָה, Kal et Hiph. Deut. XXVIII. 12. 44. Neh. V. 4. Prov. XIX. 17. XXII. 7. δανειοῦσι pro δανίσουσι. Cf. ad h. l. Jaegerum. Aqu. Psalm. i XXXVII. 26. — עָבַט : הֶעֱבִיט, Kal et Hiph. Deut. XV. 6. 8. Sap. XV. 16. τὸ πνεῦμα δεδανισμένος, qui spiritum homini dedit mutuum, eumque ut debitum reposcet. Ita vulgo redditur. Sed rectius: qui spiritum a Deo mutuo duntaxat accepit. Hesych. δανείζει, μεταδιδοῖ τοῖς ἐνδεέσι, κιχρᾷ.

ΔΑΝΕΙ΄ΖΟΜΑΙ ΣΙ΄ΤΟΝ, *mutuo accipio cibum.* שָׁאַל, *peto*, sc. *stipem, mendico.* Prov. XX. 4.

a ΔΑ'ΝΕΙΟΝ, *æs alienum, fœnus, mutuum, debitum.* נֹשֶׁה part. *mutuans, mutuo dans.* Deut. XXIV. 11. ἄνθρωπος, οὗ τὸ δάνειόν σου ἐστὶν, homo, cui mutuo das. Legerunt sine dubio נֶשֶׁךְ, aut נָשִׁיךְ, *fœnus,* quibus vocibus etiam respondet 2 Reg. IV. 7. sec. Compl. aut potius apud Inc. Int. Hesych. δάνειον, ὄφλημα, χρέος, δῶρον.

b ΔΑΝΕΙΣΜΟ'Σ, *mutuatio, fœneratio.* Sir. XVIII. 33. ubi δανεισμὸς est *pecunia ad fœnus accepta.*

ΔΑΝΕΙΣΤΗ'Σ, *mutuator, fœnerator.* נֹשֶׁה, part. *exactor crediti.* 2 Reg. IV. 1. Psalm. CVIII. 10. — *נָשִׁים, *fœminæ.* Theod. Ies. III. 12. Si recte se habet nota hæc hexaplaris, legit cum Arabe et Chaldæo נשים, ut sit Benoni Kal a נָשָׁה,

c *fœnerari, mutuo dare,* favente huic lectioni parallelismo sententiarum. Aquila et LXX habent ἀπαιτοῦντες. Sed fortasse hæc nota hexaplaris referenda est ad נֹגְשָׁיו initio hujus commatis. — *רָשׁ, *pauper.* Prov. XXIX. 13. Sed ibi transpositio verborum locum habet, ac δανειστὴς pertinet potius ad אִישׁ תְּכָכִים, *vir dolosus,* h. e. *callidus, noscens artes*

d *lucrandi,* aut *vir fasciarum* (تك, *fascia*), h. e. *dives.*

ΔΑ'ΝΟΣ, *mutuum, fœnus.* Sirac. XXIX. 4. ubi *mutuum* notat.

ΔΑΠΑΝΑ'Ω, *sumtus facio, impendo, consumo.* Judith XII. 4. οὐ δαπανήσει ἡ δούλη σου τὰ ὄντα μετ' ἐμοῦ, sc. βρώματα, non *consumet* ancilla tua cibos, quos secum adduxit. 1 Macc. XIV. 32. ἐδαπάνησε χρήματα

e πολλὰ τῶν ἑαυτοῦ, magnam ex propriis pecuniam *impendebat.* 2 Macc. I. 23. δαπανωμένης τῆς θυσίας, cum sacrificium *consumeretur.* Adde Dan. IX. 17. sec. Chis. εἴδοσαν δεδαπανημένα πάντα τὰ παρατεθέντα.

ΔΑΠΑ'ΝΗ, *sumtus, impensæ, victus.* נִפְקְתָא, Chald. *impensa.* Esdr. VI. 4. ἡ δαπάνη ἐξ οἴκου τοῦ βασιλέως δοθήσεται, sumtus ex domo regis dabitur. Ib. v. 8. Draco v. 9. τίς ὁ f κατεσθίων τὴν δαπάνην ταύτην; quis est, qui comedit hunc *victum?* Hesych. δαπάνη, τροφή. 1 Macc. III. 30. X. 30.

ΔΑΠΑ'ΝΗΜΑ, idem. 3 Esdr. VI. 25. in textu Chald. נִפְקָא, *impensa.* Esdr. VI. 7. quod LXX δαπάνη verterunt. 2 Macc. III. 3. XI. 31.

ΔΑΡΩ'Μ. Ipsa vox Hebr. דָּרוֹם, g *meridies, plaga meridionalis.* Al. Ez. XX. 46. Conf. Bonfrerii Not. ad Eusebii Onomast. v. Δαρώμ.

ΔΑ'ΣΟΣ, *densitas,* speciatim *sylvosa densitas.* סְבַךְ, *perplexitas.* Ies. IX. 18. ἐν τοῖς δάσεσι τοῦ δρυμοῦ. — שֹׁבֵךְ (ש pro ס), idem. 2 Sam. XVIII. 9. ὑπὸ τὸ δάσος τῆς δρυὸς, sub densitatem quercus magnæ. Conf. Ælian. V. H. XIII. 1. Hesych. h δάσος, σύνδενδρος τόπος, ὑλώδης δασύτης.

ΔΑΣΥ'ΠΟΥΣ, secundum Athen. V. 12. Hesych. Eustathium et Bochartum *lepus,* secundum alios vero, v. c. Eugubinum, *cuniculus.* Certe Plinio X. c. 63. dasypus diversum animal est a lepore. Conf. Bonfrerii Comment. in Pentat. p. 620. — אַרְנֶבֶת, *lepus.* Lev. XI. 6. Deut. XIV. 7.

ΔΑΣΥ'Σ, *densus, consitus, pilosus,* i *hirsutus.* עָבוֹת sing., עָבוֹתִים, *implicata, densa.* Aqu. Theod. Ez. XXXI. 3. ubi δασέα sunt *condensæ arbores.* Vulg. *densas frondes.* LXX Lev. XXIII. 40. Aqu. Symm. Theod. Nehem. VIII. 17. — עֲבֻתָה, fœm. Ez. VI. 13. — פָּארָן, *Paran,* nomen proprium. Hab. III. 3. κατασκίου δασέως, quæ corrigenda mihi aliquando visa sunt in κατασκεδάσεως. פּוּר enim frequentius vertunt διασκεδάζειν, v. c. Ps. XXXII. 10. Cappello in Notis Criticis ad h. l. et in

a Crit. S. p. 757. videntur LXX vertisse ἐξ ὄρους δόξης (nam פָּאֵרָן videtur ei esse a פְּאֵר, δόξα, *decus*), quod mutatum postea fuerit librarii inscitia in δασέως; aliquis autem cum in margine notasset explicationis causa κατασκίου, glossema illud e margine in textum migravit. Ego vero nunc, mutata sententia supra prolata, et δασέως et κατασκίου
b duas versiones diversorum interpretum esse arbitror, quorum uterque in mente habuerit Hebr. פְּאֵרָה, *ramosus, frondosus ramus, frons*, de quo vide Simonis Lex. Hebr. p. 1272. Ergo בָּאֵרָן est *ramosus*, seu *opacus*. — רַעֲנָן, *viridis, frondosus*. Οἱ λοιποὶ Jer. XVII. 2. LXX Deut. XII. 2. (Vulg. *lignum frondosum*.) Ies. LVII. 5. — שָׂעִיר,
c *pilosus, hirsutus*. Gen. XXVII. 11. 23. — שֵׂעָר, *pilus*. Gen. XXV. 25. 2 Reg. I. 8. — בַּעַל שֵׂעָר, *dominus pili*, i. e. *pilosus*. 2 Reg. I. 8. ἀνὴρ δασύς. Sir. XIV. 18. ἐπὶ δένδρου δασέως, in arbore densa, seu frondosa.

ΔΑΨΙΛΕΥ'ΟΜΑΙ, *abundo, copiose et abundanter subministro*, it. *curo, sollicitus sum*. דָּאַג, *sollicitus sum, sollicite et anxie timeo*. 1 Sam. X.
d 2 ἐδαψιλεύσατο δι' ὑμᾶς, *propter vos valde sollicitus est*, ubi cum φροντίζειν et μεριμνᾷν in codd. permutatur. In versione Polyglott. Lond. redditur profundebat, h. e. interprete Flam. Nobil. pro nihilo habet asinas et cætera omnia bona præ sollicitudine, quæ nunc illum angit propter vos. Gloss. in Lib. 1 Reg. ἐδαψιλεύσατο δι' ὑμᾶς, φροντίζει περὶ ὑμῶν.

e ΔΑΨΙΛΗ'Σ, *abundans, largus*. Sap. XI. 8. δαψιλὲς ὕδωρ, *magnam* aquæ *copiam*. 1 Macc. III. 30. δαψιλεῖ χειρί, *larga* manu. 3 Macc. V. 2.

ΔΕ', *autem, vero*. אָכֵן, *utique*. Ps. LXXXI. 7. — בְּדֵי, *in*. Job. XXXIX. 25. — בַּדֵּי plur. constr. ex בַּדִּים, *vectes*. Job. XVIII. 14. Legerunt בְּדֵי. — ו præfix. Gen. III. 3. XX. 3. XLII. 10. — *לָכֵן, f *ideo*. Job. XLII. 3. ἀνηγγέλη δέ μοι. Legendum ἀνηγγέλη δή μοι. — כִּי עַתָּה, *at nunc*. Job. XIV. 16. — *רְאֵה, *vide*. Job. XX. 6. ubi pro πάντα δὲ legendum πάντα ἴδε. — Vide alibi Εἰ, Οὐ et Τίς.

ΔΕΒΡΑΘΑ'. Vide in voce Χαβραθά.

ΔΕ'ΗΣΙΣ, *precatio, oratio, indigentia, afflictio*. *אֲרֶשֶׁת, *petitum*, g *expetitum*, ab Arab. ارس vel ورس, *concupivit, expetivit*. Inc. Ps. XXI. 3. δεήσις, desiderium precibus expressum et prolatum. LXX θέλησις habent. — עֱנוּת, *afflictio*. Ps. XXI. 25. οὐδὲ προσώχθισε τῇ δεήσει τοῦ πτωχοῦ. Bene quoad sensum, et convenienter parallelismo sententiarum. Satis præterea constat, עָנָה interdum *loqui, dicere* notare. — h צְעָקָה, *clamor*. Job. XXVII. 9. — רְוָחָה, *respiratio*. Thren. III. 55. Cappellus in Notis Crit. ad h. l. statuit quidem, eos legisse לְצַוְחָתִי, *ad clamorem meum*, sed, ut recte monuit Buxtorfius in Anticrit. p. 575., verba εἰς τὴν δέησίν μου respondent potius voci sequenti לְשַׁוְעָתִי, nam Hebraica hic aperte inverso ordine reddiderunt. Conf. Psalm. i XXXIX. 13. et CXLV. 19. — רִנָּה, *clamor*. 1 Reg. VIII. 28. sec. Compl. 2 Par. VI. 19. τῆς δεήσεως καὶ προσευχῆς, coll. 1 Tim. II. 1. Ps. XVI. 1. Jer. XI. 14. — רֵעַ, *amicus*. Job. XVI. 20. Num legerunt רִנָּה, aut שֶׁוַע? — שַׁאֲגָה, *rugitus*. Sext. Ed. Ps. XXII. 2. —

a שִׁוּעַ, *vociferatio.* Job. XXXVI. 19. — שָׁוְעָה, idem. Ps. V. 2. — שַׁוְעָה, idem. Ps. XXXIII. 15. XXXVIII. 16. CXLIV. 20. — שִׂיחַ, *querela.* Ps. CI. 1. CXLI. 2. — תְּחִנָּה, *supplicatio.* 1 Reg. VIII. 28. 2 Par. VI. 19. Ps. VI. 9. — תַּחֲנוּנִים, plur. masc. et semel fœm. תַּחֲנוּנוֹת. 2 Par. VI. 21. Job. XL. 22. Dan. IX. 3. — תְּפִלָּה, *preces.* 1 Reg.
b VIII. 45. 2 Par. VI. 40. Ps. LXV. 18. Baruch. IV. 13. *ἐνδυσάμην δὲ σάκκον τῆς δεήσεώς μου,* indui autem saccum supplicationis meæ. Lex. Vet. Δέησις, *precatum, deprecatio, obsecratio, petitio, supplicatio, oratio.* Sap. XII. 20. *δεήσεως* sec. Vat. h. e. parsimonia et indigentia, quasi Deus indigeret careretque supplicii, quibus eos afficeret. Sir. XVIII.
c 15. ubi *δέησις* est vel *inopia,* vel *precatio* et *postulatio,* sensu eodem. Ib. IV. 6. *δέησις* malo sensu de *eo* dicitur, *qui alteri mala a Deo imprecatur, imprecatio.* Vulgatus per *deprecationem* transtulit sensu Latino, quo *deprecationes* pro *imprecationibus* in malum dici solent, v. c. Plin. XXVIII. 2. *defigi quidem diris deprecationibus nemo non metuit.*
d 1 Macc. VII. 37. *προσευχῆς καὶ δεήσεως.*

ΔΕΙ, impers. *decet, oportet.* *דַּי Chald. *quod.* Theod. LXX Dan. II. 28. et 29. *ἃ δεῖ γενέσθαι,* h. e. quæ futura seu eventura sunt, *τὰ ἐσόμενα,* coll. v. 45. Vide Grotium ad Matth. XVI. 21. — הָיָה, *fuit.* Ies. XXX. 29. — סָבַן, *prodest.* Job. XV. 3. *οἷς οὐ δεῖ,* quibus non decebat.
c Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. XXXIV. 7. pro וְכֵן לֹא יֵעָשֶׂה habet *ὃ οὐκ ἔδει γενέσθαι.* LXX *οὐχ οὕτως ἔσται.* Sap. XV. 12. ad quem locum pertinet Gloss. MS. in Sap. Sal. *δεῖν, χρείαν ἔχειν, χρῆναι, δέον εἶναι, ὀφείλειν, χρεωστεῖν.* — *ἔδει* Sap. XVI. 4. — Vide alibi Ἔπω.

ΔΕΟΝ, partic. *decens, necessum.* 2 Macc. I. 18. Prol. Sir.

ΔΕΟΝΤΑ, ΤΑ, *necessaria,* maxi- f me *ad vitam sustentandam, alimenta.* לֶחֶם, *panis, cibus.* Ex. XVI. 22. Inc. 1 Reg. IV. 22. — מַאֲכָל, *cibus.* Symm. Prov. VI. 8. — פַּתְבָּג, *portio cibi.* Dan. XI. 26. — שְׁאֵר, *alimentum.* Ex. XXI. 10. 2 Macc. XIII. 20. Tob. V. 14. Hesych. *τὰ δέοντα, χρήζοντα, λείποντα.* Vide Fischerum Proluss. de Vitiis Lex. N. T. p. 308. Vide quoque infra post g *δέομαι.*

ΔΕΙΔΩ, *timeo.* אַכְזָר, *crudelis.* Job. XLI. 2. Libere verterunt. — חָפְשִׁי, *liber.* Job. III. 19. *Θεράπων οὐ δεδοικὼς τὸν κύριον αὐτοῦ,* pro eo, quod in textu Hebr. legitur, *manumissus a domino suo.* Libere verterunt. Liberto enim pristinus dominus non metuendus amplius est. — יָגֹר, *vereor.* Job. III. 25. — שָׁחָה, h *incurvo me.* Job. XXXVIII. 40. Vocem Hebr. non de incurvatione violenta (h. e. tali, quæ fit insidiandi causa, et tribuitur feris, quæ in antris latent, ut in prædam insiliant), ut h. l. accipitur, sed de *incurvatione metus causa* intellexerunt. Idem valet de loco altero Ies. LX. 14. — שָׁפַר, *pulcrum est.* Job. XXVI. 13. ubi legerunt שָׁעֲרָה, i nam שָׁעַר aliquando *horrere* significat.

ΔΕΙΚΝΥΜΙ, *ostendo, monstro, do, exhibeo.* בָּרָא, *creo.* Num. XVI. 30. ubi Scharfenbergius conjicit eos loco יִבְרָא legisse יִרְאֶה, *si Deus ediderit miraculum,* qua tamen conjectura non opus est, cum constet, *δείκνυμι* haud raro *efficere, exhibere* denotare. Conf. Lex. N. T. s. h. v. k Idem valet de conjectura Dindorfii, cui legisse videntur יִבְרֵא, Daleth pro Resch, *rem novam creabit,* a בָּרָא, coll. Arab. بَرَأَ, *incepit, no-*

a *vum quid excogitavit.* — הֶאֱרִיךְ Hiph. *prolongo.* Ies. XLVIII. 9. *δείξω σοι τὸν θυμόν μου.* Non male quoad sensum. — הִנִּיד Hiph. a נָגַד, *indico.* Gen. XLI. 25. Esth. IV. 7. Ez. XL. 4. XLIII. 10. — הוֹדִיעַ Hiph. a יָדַע, *facio scire.* Gen. XLI. 39. Ex. XXXIII. 5. Hos. V. 9. Huc pertinet etiam formula *δείκνυμι δόξαν*, quam pro Hebr.

b הוֹדִיעַ Ex. XXXIII. 13. et 18. exhibent libri nonnulli, et quæ vel glossema vel versio est alius interpretis. — הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire facio, produco.* Job. XXVIII. 11. — הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *doceo.* Ex. XV. 25. 1 Sam. XII. 23. Job. XXXIV. 32. — *הָנִיעַ, *agito, commovere facio.* Amos IX. 9. *δείκνυω* sec. Compl., ubi *δείκνυμι* idem esse

c videtur, quod *παραδειγματίζω.* — *הֲנָה, *ecce.* Inc. 2 Sam. XVI. 8. *ἴδε δείξει μοι τὴν κακίαν σου.* Scribe *ἔδειξας*, sat multa documenta ac quasi specimina malitiæ tuæ mihi dedisti, seu malum tuum animum satis mihi declarasti. Vulg. *premunt te mala tua.* Legisse videtur הֲנוֹנְךָ a הָנָה, *premere.* Fortasse tamen *δ. τ. κ.* ibi notat *punire aliquem ob improbitatem.* — הֶרְאָה Hiph. *videre fa-*

d *cio*, et alicubi etiam in Kal. Gen. XII. 1. XLI. 28. Ex. XXV. 9. 40. *κατὰ τὸν τύπον τὸν δεδειγμένον*, sec. cod. Alex. ubi tamen Grabius auctoritate textus Hebr. et Irenæi (Lib. IV. c. 28.) excudi jussit *τῶν δεδειγμένων.* L. Bos. autem in Prolegom. c. 2. veram lectionem esse statuit *τὸν δειχθέντα*, quam exhibent vulgati libri,

e ac secutus est Paulus Hebr. VIII. 5. Conf. XXVI. 30. Deut. XXXII. 20. *δείκω*, ubi legerunt אֶרְאֶה, punctis mutatis. Eodem modo etiam Jer. XVIII. 17. pro אֶרְאֵם, *videbo*, legerunt אַרְאֵם, *ostendam illis.* — זֶרַע, *semen.* Zach. VIII. 12. Videntur legisse אֶזְרַע, *seram*, quod in hac orationis serie commode per *δείξω* explicari poterat. — לִמֵּד Pih. *doceo.* Deut. IV. 5. Ies. XL. 14. *f* XLVIII. 17. — *נִלְכַּד, *deprehendor in delicto.* Jos. VII. 15. 16. 17. 18. ubi *δείκνυμι* est *denuntiare, deferre*, et cum *ἐνδείκνυμι* ac *ἀναδείκνυμι* in codd. permutatur. — נָחָה *duco.* Ex. XIII. 21. *δεῖξαι αὐτοῖς τὴν ὁδόν.* — נָתַן, *do, pono.* 2 Reg. XVI. 14. — שְׁנִית, *altera vice.* Ies. XI. 11. Ita Bielius Trommium secutus. Sed LXX ibi *δεῖξαι* de suo addidisse *g* et יוֹסִיף שְׁנִית per *προσθῆσαι* reddidisse videntur. 1 Macc. VI. 34. *τοῖς ἐλέφασιν ἔδειξαν αἷμα σταφυλῆς καὶ μύρων*, potarunt elephantas vino rubro et succo quodam e moris expresso, ut nempe in ipso conflictu alacriores evaderent ac ferociores, coll. 3 Macc. V. 10. E quo loco (ad quem vide notata a me in Spicilegio II. p. 35.) luculenter apparet, *δείκνυμι* *h* quandoque *dare, exhibere* notare. Conf. Is. Casauboni Lectt. Theocrit. c. 9. Hesych. *δεῖξαι, δηλῶσαι, φανερῶσαι.*

ΔΕΙΛΑΙΟΣ, *pavidus, meticulosus, miser.* נְדוּפָה, *blasphemia, convicium.* Ez. V. 15. sec. Ald. et Hieron. Libere verterunt. Vide ad h. l. Rosenmüll. — שֹׁד, *vastatio.* Hos. VII. 13. ubi vera lectio mihi esse *i* videtur *δειλοί*, quod vitio scribarum mutatum est in *δῆλοι*, correctum deinde, quod sensum non esse hujus versionis intellegebatur, in *δείλαιοι.* Lectio *δείλαιοι* confirmatur tamen loco Nahum. III. 7. — שָׁדְדָה vel שְׁדֻדָה, præt. Pyh. fœm. *vastata est.* Nah. III. 7. Baruch. IV. 23. Gloss. MS. in Proph. Δείλεε, ἄθλε. Scribe *δείλαιοι, ἄθλιοι.* Lex. Cyrilli MS. Brem. *δείλαιοι, ταλαίπωροι.*

ΔΕΙΛΑΙΣΤΟΣ, *miserabilis, miser.*

a בְּדוּפָה, *convicium.* Theod. Ez. V. 15. δειλαίνη. Hieronymus: *δειλαίνη vel δείλαια, quidam infelicem et miseram: alii perspicuam et expositam ad miserias intellegi volunt.*

ΔΕΙΔΑΝΔΡΕ΄Ω, *pavidus homo sum, pavesco.* 2 Macc. VIII. 13. *οἱ δειλανδροῦντες καὶ ἀπιστοῦντες.* 4 Macc. X. 14.

ΔΕΙ΄ΛΗ, *vespertinum tempus, crepusculum.* עֶרֶב, *vesper.* Gen. XXIV. b 63. *τὸ πρὸς δείλης,* tempore vespertino. Ex. XVIII. 14. *ἀπὸ πρωΐθεν ἕως δείλης,* a mane usque ad vesperam. Glossæ in Octat. et Lex. Cyrilli MS. Brem. *δείλης, περὶ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου.* 1 Reg. XVII. 6. 2 Par. II. 4. *τὸ δείλης, vespera.* 2 Par. XIII. 11. *πρωὶ καὶ δείλης,* mane et vespera. Græcis *δείλη πρωΐα, vespera matura,* et *δείλη* c *ὀψία, vespera sera,* dicebatur. Vide Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 1. p. 559. 1 Macc. X. 80. *ἐκ πρωΐθεν ἕως δείλης.*

ΔΕΙΛΙ΄Α, *timiditas, formido.* אֵימָה, *terror.* Ps. LIV. 3. *δειλία θανάτου ἐπέπεσον ἐπ' ἐμὲ,* mortis terrores me incessunt. — חִתַּת. 1 Par. XXII. 13. ubi sola Complut. *δειλία* exhibet. Non putem, auctorem hujus versionis loco תַּחַת, *paveas,* legisse d substantivum, v. c. מְחִתָּה, sed vel supplendum est *εἴη σοι* post *δειλία,* vel, quod magis placet, scribendum est *δειλιάσῃς.* — מְחִתָּה, *contritio,* etiam *pavor, formido.* Inc. Prov. X. 15. Symm. ib. v. 29. Symm. Theod. Prov. XXI. 15. ubi *δειλία* notare videtur *id quod timetur* s. *interitum.* — מַזֶּרֶת, *mollities.* LXX e et Inc. Lev. XXVI. 36. Cor molle tribuitur ei, qui animum despondet. Conf. ad h. l. Scharfenb. — עַצְלָה, *segnities, pigritia.* Prov. XIX. 15. *Δειλὸς, ignavus,* Xenoph. Mem. III. 7. 1. Æschin. Dial. III. 13.

ΔΕΙΛΙΑΙ΄ΝΩ, *pavere facio, timorem incutio.* מָסַס, *liquefio.* Deut. XX. 8. Vide supra s. *δειλία.*

ΔΕΙΛΙΑ΄Ω, *timeo, paveo.* מָסַס, *liquefactus, dissolutus sum.* Ies. XIII. 7. Vide s. *δειλία.* — נוּד, *vagor,* it. *f condoleo.* Jer. XV. 5. *οὐ τίς δειλάνει ἐπί σοι,* quis pavebit pro te: sensu eodem. — בָּהָפֵז, Niph. *trepide me surripio.* Psalm. CIII. 8. — חָתַת, Niph. a חָתַת, *consternatus sum.* Deut. I. 21. *μὴ φοβεῖσθε μηδὲ δειλιάσητε,* ne timete, neque consternemini, coll. ibid. XXXI. 8. Jos. VIII. 1. X. 25. — עָרַץ, idem. Jos. I. 9. — פָּחַד, Ps. XIII. 6. *ἐδειλίασαν φόβῳ,* g timore perfusi sunt. Ps. XXVI. 2. *ἀπὸ τίνος δειλιάσω;* quem timebo? LXXVII. 58. CXVIII. 160. — *רָכַךְ, *emollio.* Inc. Jer. LI. 46. Vide supra s. v. *δειλία.* 2 Macc. XV. 8. *μὴ δειλιᾷν τὴν τῶν ἐθνῶν ἔφοδον,* ne timerent hostium adventum.

ΔΕΙΛΙΝΟ΄Σ, *vespertinus.* עֶרֶב, *vesper.* 2 Par. XXXI. 3. *ὁλοκαύτωσιν τὴν πρωϊνὴν καὶ τὴν δειλινήν.*

ΤΟ΄ ΔΕΙΛΙΝΟ΄Ν, sc. *μέρος ἡμέρας,* h *tempus vespertinum,* i. q. *δείλη.* בָּעֶרֶב, *vesperi.* Lev. VI. 20. *τὸ δειλινὸν* pro *κατὰ τὸ δειλινὸν μέρος ἡμέρας,* tempore vespertino. — בֵּין עַרְבַּיִם, *inter duas vesperas.* Ex. XXIX. 39. 41. — צָהֳרַיִם dual. *meridies.* 1 Reg. XVIII. 29. *ἕως οὗ παρῆλθε τὸ δειλινὸν,* usque dum præteriisset *tempus pomeridianum.* Compl. habet *μεσημβρινὸν,* et paulo post *καιρὸς μεσημβρίας.* Sic Æliano i V. H. II. 6. *περιπάτῳ χρῆσθαι δειλινῷ* est *deambulatione uti pomeridiana.* Conf. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. cap. 50. pag. 559. ubi observat, quod, ut Græcis, ita etiam Hebræis duplex fuerit vespera, una meridies sive post prandium, altera circa occasum solis. Locis Suidæ, Hesychii et Eustathii Bocharto observatis addi meretur ille Mœridis Atticistæ: *Δείλης πρωΐας, τὰ μετὰ ἕκτην ὥραν δείλης ὀψίας, πρὸς ἑσπέραν.* Vide et Buxtorf. Lex. Hebr. et Chald.

a v. עֶרֶב, et Fulleri Miscell. SS. Lib. III. c. 5. p. 300.—רוּחַ הַיּוֹם, *ventus diei.* Gen. III. 8. לְרוּחַ הַיּוֹם, *circa tempus venti vespertini.* Solet sc. in Oriente circa vesperam ventus æstum diei, atque adeo ipsam noctem flando recreare, ut Dathius recte observavit. Accedit, quod Arab. روح *vesperam* et *tempus*
b *pomeridianum* notat. Adde Dan. XIII. 7. sec. Chis.

ΔΕΙΛΟΌΜΑΙ, *timeo, paveo.* 1 Macc. IV. 8. 21. V. 41. XVI. 6.

ΔΕΙΛΟΣ, *timidus, formidolosus,* it. *incertus, levis, temerarius.* חָרֵד, *trepidus.* Jud. VII. 3. — פַּחֲזִים, plur. *leves, temerarii,* secundum nonnullos interpretes, aut rectius ex usu Arab. فخز, *tumidi, superba*
c *ferocia elati, audaces.* Jud. IX. 4. Nonnulli ad excusandam versionem LXX provocarunt ad usum loquendi poëtarum vett., qui Homerum imitati *quosvis nullius pretii homines* et *improbos* δειλοὺς vocare consueverint, observante Valckenario ad Eurip. Phœn. v. 1011. pag. 365. verum in illis locis tantum ad *timiditatem in bello vitiosam* respicitur.
d Igitur δειλοὺς refingendum est in δεινοὺς, et versio, etsi non ad amussim Hebræo textui conveniens, certe bona aptaque satis erit. Receptam tamen lectionem δειλοὺς defendit Alberti in Anim. ad Apoc. XXI. 8. p. 499. qui docere conatus est, δειλὸν etiam *improbum, flagitiosum* notare. Confer quoque Lex. N. T. s. h. v. Adde Theognid. Sent. v. 281. — רַךְ, *mollis, tener.* Deut.
e XX. 8. 2 Par. XIII. 7. Vide s. v. δειλία. Sap. IV. 20. ubi Syrus δόλος legisse videtur. Ibid. IX. 14. λογισμοὶ γὰρ θνητῶν δειλοί, ratiocinationes enim mortalium sunt incertæ. Sir. II. 13. οὐαὶ καρδίαις δειλαῖς, væ animis timidis, h. e. illis, qui de auxilio divino dubitantes trepidant. Vulgat. væ *duplici cordi.* Ergo legit δισσαῖς. Hesych. δειλὸν, πτοητὸν, ἀνάλγητον, ἀσθενῆ, κακὸν.

f *ΔΕΙΛΟΨΥΧΟΣ, *timidus, timidi animi.* 4 Macc. VIII. 15. XVI. 5.

ΔΕΙΜΑ, *timor, metus, terror, terriculamentum,* a δείδω, *timeo.* Sap. XVII. 8. δείματα καὶ ταραχὰς ἀπαλλάσσειν ψυχῆς νοσούσης, terriculamentis et perturbationibus animam ægrotantem liberare. Gloss. MS. in Sap. δείματα, φόβους. Hesych. δεῖμα, δέος, φόβος, φόβητρον. Idem. δείματα,
g φοβήματα. Confer v. Δεινὰ post Δεινός.

*ΔΕΙΜΩΝ. Est ipsa vox Hebr. דְּמוֹן. Ies. XV. 9. sec. Vat. ut etiam Montf. edi jussit. Sed vera sine dubio est lectio Cod. Alex. Ῥεμμὰν, quæ etiam in Edit. Procopii Curteriana reperitur, quam quoque Arabs tuetur, qui habet رمون. Altera est mera correctio ad textum Hebraicum.

h Ὁ ΔΕΙΝΑ, *quidam, aliquis.* פְּלֹנִי אַלְמֹנִי, *obscuri, ignoti.* Aqu. Theod. 1 Sam. XXI. 2. εἰς τὸν δεῖνα τόπον, in aliquem locum. Conf. ad h. l. Intt.

ΔΕΙΝΑΖΩ, *graviter, moleste fero.* 2 Maccab. IV. 35. ἐδεινάζον καὶ ἐδυσφόρουν ἐπὶ τῷ τοῦ ἀνδρὸς ἀδίκῳ φόνῳ, moleste et graviter ferebant injustam viri cædem. Vide et 2 Macc. XIII. 25. Hesych. ἐδεινάζον,
i δεινῶς ἔφερον.

*ΔΕΙΝΗΣΙΣ. Teste Hesychio proprie κίνησιν, περιστροφὴν notat, ac de *quovis motu in gyrum* adhibetur, deinde autem de *quavis animi commotione vehementiore,* inprimis de *metu* ac *terrore* dicitur, unde δεινήσεται ab eodem Hesychio per περιστρεφόμενα, φοβερὰ explicatur. Legitur
k hæc vox apud Aquilam Ps. LIV. 6. teste Athanasio in Catena PP. GG. T. II. p. 51. pro Hebr. פַּלָּצוּת, quod proprie *vertiginem* notat, ac deinde ad *tremorem* et *horrorem* transfertur. Montf. ibi perperam edi jussit εἰλίνδησις.

a ΔΕΙΝΟ῾Σ, *formidabilis, terribilis, gravis, vehemens.* LXX Job. XXXIII. 15. *δεινὸς φόβος* posuerunt pro Hebr. תַּרְדֵּמָה, *somnus profundior.* Sap. V. 2. *φόβῳ δεινῷ.* Ibid. XI. 19. Sir. XXXVIII. 16.

ΔΕΙΝΑ῾, *gravia, terribilia.* שְׁאֵת, *excellentia.* Al. Job. XIII. 11. ubi tamen pro *δεινὰ* in Rom. legitur *ἡ δῆα*, Francof. simpliciter *δῆα*, Alex.
b *δειλία.* Sed forte LXX scripserunt *λῆμα* vel *λῆμμα*, qua voce etiam Job. XXXI. 23. et Hab. I. 7. Hebr. שְׁאֵת reddiderunt. Vide infra s. v. *δῆα.* Valckenarius ad Theocritum p. 229. ex vitiosa marginali lectione *δειλία* eruere maluit *δεῖμα.* — Vide quoque s. *Σκότος.*

ΔΕΙΝΩ῞Σ, *graviter, vehementer.* Sap. XVII. 3. *Θαμβούμενοι δεινῶς.* Ib.
c XVIII. 17. *δεινῶς ἐξετάραξαν.*

ΔΕΙΝΩ῞Σ ᾽ΟΛΕ῾ΚΩ, *graviter perdo.* הִתְפַּלָּא, Hithp. *mirificum me gero.* Job. X. 16. *δεινῶς με ὀλέκεις*: non male quoad sensum. Fortasse tamen ita transtulerunt ex Arabismo. Nam ג׳ל est *perdere.*

ΔΕΙΝΩ῞Σ ΧΡΑ῾ΟΜΑΙ, *graviter utor.* הֶחֱרָה, Hiph. *accendo.* Job. XIX. 11.

ΔΕΙΠΝΕ῾Ω, *cæno.* לָחַם, *vescor.*
d Prov. XXIII. 1. Dan. XI. 27. sec. Chis. Adde Tob. VIII. 1.

ΔΕΙ῞ΠΝΟΝ, *cæna.* בְּרִיָה, *cibus, esca.* Inc. et LXX sec. Compl. 2 Sam. XIII. 7. — לֶחֶם, Chald. *convivium.* Dan. V. 1. — פַּתְבָּג, *portio cibi.* Dan. I. 8. et 16. sec. Chis. Hesych. *δεῖπνον, τὸ καθ᾽ ἡμᾶς ἄριστον, ἢ τροφὴν ἐσπερινήν.* Conf. Suicerl Thes. Eccles. T. I. p. 826.
e ΔΕΙΣΑΛΙ῞Α, *excrementum, sordes, impuritas.* צֵא, *linea.* Symm. Theod. Ies. XXVIII. 13. sec. cod. Barberinum, ubi tamen Montf. edi jussit *δυσαλία*, quod vide infra.

ΔΕ῾ΚΑ, *decem.* *אֲשֶׁר, *qui.* Ez. XL. 49. ubi recte legerunt עֶשֶׂר, *decem gradibus.* — מָאתַיִם, dual. *ducenti.* Ezec. XLV. 15. ubi pro *δέκα* alii rectius habent *διακοσίων.*
f Causa erroris est in ratione veterum numeros per literas scribendi unice quærenda. Locus omnino corruptus est ita rescribendus: *πρόβατον ἀπὸ διακοσίων προβάτων, ἀφαίρεμα ἓν π. τ. π.*—עֶשֶׂר : עָשׂוֹר : עֶשֶׂר : עֶשְׂרֵה : עֲשָׂרָה : עֶשְׂרֵת, quæ omnia conveniunt. Gen. V. 14. XIV. 14. XVI. 3. — *עַשַׂר : עֲשָׂרָה Chald. Dan. VII. 7. 20. 24.

ΔΕΚΑΔΥ῾Ο, *duodecim.* שְׁנַיִם
g עָשָׂר. 1 Paral. XV. 10. Esth. II. 12.

ΔΕΚΑΕΝΝΕ῾Α, *novendecim.* תְּשַׁע עֶשְׂרֵה. Jos. XIX. 38. Eurip. Hecuba v. 421. Scholiast. Diod. Sic. XII. p. 322. 25.

ΔΕΚΑΕ῾Ξ, *sedecim.* שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה et שִׁשָּׁה עָשָׂר. Gen. XLVI. 18. Exod. XXVI. 25. XXXVI. 26. Athen. V. p. 199. D.

ΔΕΚΑΕΠΤΑ῾, *septendecim.* שְׁבַע
h עֶשְׂרֵה. Gen. XLVII. 28. Joseph. B. J. V. 11. 4. p. 355.

ΔΕΚΑΟΚΤΩ῎, *octodecim.* שְׁמֹנֶה עֶשְׂרֵה et שְׁמֹנָה עָשָׂר. Jud. III. 14. 2 Par. XI. 20. Esdr. VIII. 9. 18. Diod. Sic. XI. p. 266. 41.

ΔΕΚΑΠΕ῾ΝΤΕ, *quindecim.* חֲמֵשׁ עֶשְׂרֵה, et חֲמִשָּׁה עָשָׂר, et חֲמִשֶּׁת עָשָׂר. Gen. VII. 20. Ex. XXVII.
i 15. Jud. VIII. 10. 1 Reg. VII. 4. 2 Par. XXV. 25.

ΔΕΚΑΤΕ῾ΣΣΑΡΕΣ, *quatuordecim.* אַרְבַּע עֶשְׂרֵה, et אַרְבָּעָה עָשָׂר. Gen. XXXI. 41. Num. XXIX. 13. Jos. XV. 36. Ezech. XLIII. 17.

ΔΕΚΑΤΡΕῖ῞Σ, *tredecim.* שְׁלֹשׁ עֶשְׂרֵה. Gen. XVII. 25. Jos. XIX. 6. Strabo VI. p. 400. B.

ΔΕΚΑΔΑΡΧΟΣ, *decurio, præfectus decuriarum*, i. q. δεκαδάρχης apud Josephum B. J. II, 20. 7. pag. 208. שַׂר עֲשָׂרוֹת, *princeps decem.* Exod. XVIII. 21. 25. quibus adde Deut. I. 15. ubi Cod. Alex. δεκαδάρχους, reliqui autem libri δεκάρχους habent.

ΔΕΚΑΊΚΙΣ, *decies.* עֲשֶׂרֶת. Symm. Gen. XXXI. 7. δεκάκις ἀριθμῷ, *decies numero*, h. e. *sæpius.* Eusebius: ἡ δίχρος δεκάκις ἀντὶ τοῦ πολλάκις. Vide Drusium in Fragment. pag. 42.

ΔΕΚΑΜΗΝΑΊΟΣ, *decem mensium*, i. q. δεκάμηνος apud Aristoph. Thesm. 748. Aristot. Hist. An. V. 14. Sap. VII. 2. Vide ad h. l. Corn. de Lapide.

*ΔΕΚΑΜΗΝΟΣ, *decimestris, decimum mensem agens.* 4 Macc. XVI. 7. ἑπτὰ δεκάμηνοι, *septenos decem menses*, sc. graviditatis. Vide sub voce δεκαμηναῖος.

ΔΕΚΑΠΗΧΥΣ, *decem cubitorum.* עֶשֶׂר אַמּוֹת, idem. 1 Reg. VII. 10. Hona. Il. Ζ, 318. Herodot. IX. 80. p. 539.

ΔΕΚΑΠΛΑΣΙΑΖΩ, *decuplo plus facio.* Bar. IV. 28. δεκαπλασιάσατε τῇ τ. λ., *majore studio eum quærite.*

ΔΕΚΑΠΛΑΣΙΩΝ, *decuplus*, i. e. *decuplo præstantior.* עֶשֶׂר יָדוֹת, *decem manibus*, i. e. *vicibus, decies.* Dan. I. 20. pro quo tamen in Chis. legitur

*ΔΕΚΑΠΛΑΣΙΩΣ, quod etiam reperitur apud Hippocrat. de Prisc. Med. p. 10. 31. Lycophr. Alex. v. 683. Schol. Vide Segaar. ad Dan. l. c.

ΔΕΚΑΡΧΟΣ, i. q. δεκάδαρχος (cum quo permutatur in codd. Ex. XVIII. 21.), *centurio.* שַׂר עֲשָׂרוֹת, *princeps decem.* Deut. I. 15. V. s. v. δεκάδαρχος. Dion. Hal. I. 85. 86.

ΔΕΚΑΤΗ, ΤΑΙ, *decima, decimæ.* מַעֲשֵׂר. Gen. XIV. 20. Levit. XXVII. 30. 31, 32. Neh. X. 37. עֲשֵׂר : הַעֲשֵׂר, infin. Pih. et Hiph. *decimando.* Gen. XXVIII. 22. Deut. XIV. 22. Nehem. X. 38. Hesych. δεκάτη, τὸ δέκατον μέρος τῆς οὐσίας.

ΔΕΚΑΤΟΝ, sc. ΜΕΡΟΣ, *decima pars.* מַעֲשֵׂר. Lev. XXVII. 32. Ez. XLV. 11. — עֲשִׂירִית. Exod. XVI. 35. Lev. V. 11. VI. 20. Num. V. 15. — עֶשֶׂר פְּעָמִים, *decem vicibus, decies.* Num. XIV. 22. Symm. Theod. Job. XIX. 3. τοῦτο δέκατον κατησχύνατέ μου, jam *decies* pudefecistis me. — עֲשָׂרוֹן. Ex. XXIX. 40. Lev. XIV. 21. Num. XV. 4. — עֲשָׂרוֹן עֲשָׂרוֹן. Num. XXVIII. 13. — עֲשָׂרוֹנִים, plur. Lev. XIV. 10. XXIII. 13. 17. XXIV. 5.

ΔΕΚΑΤΟΝ ΔΕΚΑΤΟΝ, *decima decima*, i. e. *singulæ decimæ.* עֲשָׂרוֹן אֶחָד, *decima una.* Num. XXIX. 4. — עֲשָׂרוֹן עֲשָׂרוֹן. Num. XXVIII. 21. XXIX. 10.

ΔΕΚΑΤΟΣ, *decimus.* עֲשִׂירִי. Ex. XII. 3. Levit. XVI. 29. Numb. XXIX. 7. — עֲשִׂירִית. Gen. VIII. 5. Num. VII. 66. Deut. XXIII. 2. — עֲשִׂירָה. 1 Reg. XV. 1. 2 Par. XIII. 1. — עַשְׁתֵּי עֶשְׂרֵה, *undecim, undecimus.* Jer. XXXIX. 2. — רָצוֹן*, *beneplacitum.* Lev. XIX. 5. ubi pro δεκάτην reponendum est δεκτὴν e reliquis libris. 2 Macc. V. 27. δέκατος γενηθείς, decimus factus, h. e. *novem comites habens.* Ita Polybius pag. 589. εἰσπορευόμενοι τρίτος γενόμενος εἰς τὸν χάραξ, duobus tantum comitatus vallum intrat. Conf. ad h. l. Grotium et Intt. ad 2 Petr. II. 5.

ΔΕΚΑΤΟΩ, *decimo, decimas accipio.* עָשַׂר, Pih. idem. Neh. X. 37.

ΔΕΚΑΧΟΡΔΟΣ, *decachordum*, h. e. *instrumentum musicum decem chor-*

a *darum.* עֲשֻׂר, *decem, decimus.* Ps. XXXII. 2. ἐν ψαλτηρίῳ δεκαχόρδῳ, coll. XCI. 3. et CXLIII. 10.

*ΔΕΚΤΈΟΝ, *ut verum accipiendum, verum existimandum.* Ep. Jer. v. 56. et 64. ubi codd. inter δεκτέον et ἐκδεκτέον fluctuant, non vero sensu mutato. Alio sensu legitur apud Strabon. Geogr. Lib. X. p. 707. A. ἀπὸ τῆς χώρας δεκτέον. Zonaras Lex.
b c. 489. δεκτέον, δεῖ δέχεσθαι.

ΔΕΚΤΌΣ, *acceptus, gratus.* *חֵן, *gratia.* Prov. XXII. 11. δεκτοὶ αὐτῷ. Sc. חֵן, contra quam oportebat, de benevolentia Dei exposuerunt, ut recte jam observavit Jaegerus ad h. l.—יִתֵּן, fut. Kal a נָתַן, *dabit.* Prov. X. 25. ἐπιθυμία δὲ δικαίου δεκτή. Sc. rata esse solent, quæ Deo grata sunt vota. Fortasse tamen legerunt חֵן,
c quod æque valeat ac רָצוֹן—נִרְצָה, Niph. a רָצָה. Lev. I. 4. — רָצוּי, part. Pah. Deut. XXXIII. 24. — רָצוֹן, *beneplacitum.* Ex. XXVIII. 34. Lev. I. 3. Deut. XXXIII. 23. ubi Theodoretus in Quæst. δεκτὰ γὰρ τὰ εὐδοκούμενα. Ies. LVI. 7. Mal. II. 13. Adde Symmach. Theod. Ies. LVIII. 5. — שְׁאֵת, *excellentia,* aut potius *acceptatio,* a רשׂא,
d *acceptum habuit, honorifice accepit.* Theod. Gen. IV. 7. δεκτόν. Hesych. δεκτὸς, ἀρεστός. Sirac. II. 5. ἄνθρωποι δεκτοί, sc. θεῷ, *pii, accepti et probati* Deo. Ibid. III. 17. ὑπὸ ἀνθρώπου δεκτοῦ ἀγαπηθήσῃ, favorem *piorum* tibi conciliabis. Ib. XXXV. 6.

ΔΕΚΤΌΣ ἜΣΤΙ, *acceptus est.* רָצָה. Job. XXXIII. 26. ubi pro δεκτὰ αὐτῷ ἔσται legere mallem δεκτὸς α. ἦ.
e Vulg. *placabilis ei erit.* Commendat quoque hanc lectionem textus Hebr. Posset quoque δεκταὶ legi, ut ad εὐχαί, quod in antecedente εὐξάμενος latet, referretur.

ΔΈΛΤΟΣ, *pugillares, quivis liber, tabula,* a δίλτα, quarta litera Græcorum, secundum cujus formam literæ complicabantur. 1 Macc. VIII. 22. ἐπὶ δέλτους χαλκαῖς, in tabulis æneis, in quas, ut fœdera, sic etiam
f leges incidebantur (Poll. Lib. VIII. 128. δέλτοι χαλκαῖ, αἷς ἦσαν πάλαι ἐντετυπωμένοι οἱ περὶ τῶν ἱερῶν καὶ τῶν πατρίων. Suidas: δέλτος, πινακίδιον, τετλάριον, σχιδάριον.). Eadem formula occurrit quoque ibid. XIV. 18. 26. 47. Hesych. δέλτος, πινακίδιον, ἢ πλάκες. Eustathius ad Il. Z', v. 169. p. 489. Πίνακα δὲ πυκτὸν, ὃ φαμεν ἡμεῖς δέλτον ἤτοι βιβλίον, ἢ πιττάκιον, δέλτοι μὲν διὰ τὸ κατὰ σχῆμα τοῦ δέλτα γράμ-
g ματος, καὶ τῶν λεγομένων δελτωτῶν ἐστι, ὅτε τὰ τοιαῦτα σχηματίζεσθαι, πτυσσόμενα τριγωνοειδῶς, ὅπερ ἐν πολλοῖς ὁρῶμεν εἰδέτι γινόμενον. Suidas: Δέλτος, πινακίδιον, τετλάριον, σχιδάριον.

ΔΈΝΔΡΟΝ, *arbor.* אִילָנָא : אִילָן, Chald. in genere: *quævis arbor crassa.* Dan. IV. 7. 8. 11. 18. 20. — אֲשֵׁרָה, *lucus.* Ies. XVII. 8. XXVII. 9. In utroque loco τὰ δένδρα *lucum* notat. — עֵץ, *lignum,* h it. *arbor.* Gen. XVIII. 4. 8. XXIII. 17. Num. XIII. 21. — רָוָה, Pih. *irrigo.* Ies. XVI. 9. Videntur pro אַרְוֶךָּ, *inebriabo te,* legisse אַרְזֶיךָ, *cedros tuas.* — *שָׁחִים, i. q. שָׁחִים, *quod anno tertio a sementi sponte provenit, αὐτοφυὲς,* ut Aqu. et Theodot. transtulerunt. Symm. Ies. XXXVII. 30. ἀπὸ δένδρων, ab arboribus, sc. decidua grana, unde sponte nascuntur aliæ arbores. Vulg. *poma.* Vide ad h. l. Montf. Arab. i شَجَرٍ *poma* notat.

ΔΈΝΔΡΑ ΜΕΓΆΛΑ, *arbores magnæ.* עֲבֹתִים, plur. *umbrosa.* Job. XL. 17. Conf. Michaëlis Supplem. p. 2058.

ΔΈΝΔΡΑ ΠΑΝΤΟΔΑΠΆ, *arbores omnigenæ.* עֲבֹתִים, i. q. עֲבֹתִים, plur. *umbrosa.* Job. XL. 16. *arbores umbriferæ.*

*ΔΕΝΔΡΟΤΟΜΈΩ, *arbores ex-

a *scindo, vasto, populor.* 4 Macc. II. 14. δενδροτομῶν τὰ ἥμερα φυτά. Conf. Phavor. fol. 533. 16.

ΔΕΝΔΡΩΜΑ, *arboretum, locus arboribus consitus.* אֶשֶׁל. Aqu. 1 Sam. XXI. 6. Sed verum vidit sine dubio Kreyssigius, qui in Symbol. P. I. p. 8. Aquilam h. l. pro δίνδρωμα, quod Lexica ignorant, scripsisse statuit δενδρῶνα. Vid. δενδρών.

b

*ΔΕΝΔΡΩΝ, *arboretum, locus arboribus consitus.* אֶשֶׁל, *tamariscus, s. tamarisci species.* Aqu. Gen. XXI. 33. sec. Coislin. Idem 1 Sam. XXXI. 13. Favent hæ versiones opinioni Ol. Celsii Hierobotan. T. I. p. 535. seq. cui אֶשֶׁל est *arbor* in genere.

ΔΕΝΔΡΩΝ ΦΥΤΕΙΑ, *arborum*
c *plantatio,* vel *plantarium arborum.* אֶשֶׁל, *arboretum, nemus.* Aquila Symmach. Genes. XXI. 33. Sed Coisl. ibi rectius habet Ἀκ. δενδρῶνα. Σ. φυτείαν.

ΔΕΞΑΜΕΝΗ, *cisterna, lacus, piscina,* q. d. *aquarum receptaculum.* בְּרֵכוֹת, *piscinæ.* Symm. Cohel. II. 6. δεξαμεναί. — רְהָטִים, plur. *canales.* Ex. II. 16. ἕως ἔπλησαν τὰς δεξα-
d μενάς, usque dum impleverant aquarum receptacula. Hesych. δεξαμεναί, ὑδάτων δοχεῖα. Conf. Hoeschelii Notas ad Phrynichum p. 142. et Gatakerum ad Antonin. p. 269.

ΔΕΞΙΑ, Ἡ ΔΕΞΙΑ, scil. ΧΕΙΡ, *dextera manus.* *יוֹם, *dies.* Psalm. LXXXIX. 12. τὴν δεξιάν σου, ubi pro יְמֵינוּ, *dies nostros,* legerunt יְמִינְךָ, *dextram tuam,* a יָמִין. — יָמִין. Gen.
e XXIV. 49. XLVIII. 13. 18. Ps. CXVII. 16. δεξιὰ κυρίου ἐποίησε δύναμιν. Lex. Cyrilli MS. Brem. Δεξιὰ κυρίου, ἡ ἄνωθεν ῥοπὴ καὶ ἀγαθὴ ἐνέργεια. Ita et Suidas. Prov. III. 16. — תֹּאַר, *forma, species.* Ies. LII. 14. ubi pro δεξιὰ fortasse legendum est δόξα. — *תְּמוּנָה, *species.* Theod. Psalm. XVII. 15. ubi statuere nollem eum legisse יְמִינְךָ, aut loco δεξιὰν esse δόξαν reponendum. *Dextra* f enim *Dei* summam ejus majestatem notat, quam notionem etiam habet formula Hebr. *facies Dei.* Vide infra s. v. δόξα. Sap. V. 16. δεξιὰ, *potentia,* coll. Sirac. XLVII. 5. 1 Macc. XI. 50. 62. ἔδωκεν αὐτῷ δεξιάς, pro δεξιὰν, dabat illis dextram, h. e. *pacem* cum illis *faciebat.* Nam dextra pacis et reconciliationis symbolum erat. Vide et 1 Macc. g XIII. 50. 2 Macc. XI. 26. 30. XII. 11. Suidas δεξιὰς interpretatur συνθήκας, et hæc addit ex auctore antiquo: Ὁ δὲ τίμαιος χιλίαρχον, δεξιὰς τῷ Ἰωσήπῳ δοῦναι κελεύσας.

ΔΕΞΙΑΖΩ, *manu dextra utor.* הֵימִין, Hiph. q. d. *dextero, ad dextram flecto.* 1 Par. XII. 2. δεξιάζοντες καὶ ἀριστερεύοντες sec. Compl. *tendentes arcum, manu dextra ac sinis-* h *tra utentes.*

ΔΕΞΙΟΝ, sc. μέρος, *pars dextra.* יָמִין. Coh. X. 2.

ΔΕΞΙΑ. Τὰ δεξιὰ, sc. μέρη, *partes dextræ.* הֵימִין Hiph. Gen. XIII. 9. 2 Sam. XIV. 19. 1 Par. XII. 2. — יָמִין. Num. XX. 17. οὐκ ἐκκλι-
i νοῦμεν δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερὰ, non declinabimus neque ad dextram neque ad sinistram. Jos. I. 7. 1 Reg. II. 19. ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, sedebat a dextris ejus. — יְמִנִי. 1 Reg. VII. 38. 2 Par. III. 16. IV. 10. — כִּסֵּא, *thronus.* Zach. VI. 13. בְּכִסְאוֹ, ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ: non male quoad sensum.

ΔΕΞΙΑ Ἡ ΑΡΙΣΤΕΡΑ, *dextra* vel *sinistra,* pro εἰς δ. ἢ. ἀ. h. e. *dextrorsum vel sinistrorsum.* אֲנָה וְאֲנָה, *huc et illuc.* 1 Reg. II. 43.

*ΔΕΞΙΑ ΟΥΔΕ ΕΥΩΝΥΜΑ. LXX Num. XXI. 22. sec. Oxon. Ita quoad sensum, aut ex aliis SS.

a locis transtulerunt. Nam in textu Hebr. legitur בְּשָׂרֶה וּבְכָרֶם, *in agrum aut in vineam.*

ΔΕΞΙΟ'Σ, ὰ, ὸν, *dexter.* יָמִין, idem. Genes. XLVIII. 14. 17. Ex. XV. 6. Lev. VII. 22. Aqu. Psalm. LXXXVIII. 12. βορρᾶν καὶ δεξιάν, boream et dextram, h. e. *austrum.* Nam qui orientem respicit, austrum ad dextram habet. Vide b Drusium in Fragm. p. 987. — יְמָנִי. Ex. XXIX. 20. Lev. VIII. 22. 23.

ΔΕ'OMAI, *oro, precor, supplico, obsecro, deprecor,* etiam *egeo, indigeo.* אֲהָהּ, *ah, eheu.* Jos. VII. 7. δέομαι, κύριε. — בִּי, *quæso, obsecro,* Genes. XLIII. 20. Ex. IV. 10. — *בָּעִי, *in tumulum.* Job. XXX. 24. quasi esset a בָּעָה, quod *quærere* et *rogare* significat. — דָּרַשׁ, *quæro,* c *oro, precor.* Job. V. 8. — *הָפִיל, *cadere facio.* Dan. IX. 18. sec. Chis. ubi pro מַפִּילִים legisse videntur מִתְפַּלְלִים. — הֵשִׂיחַ, Hiph. a שִׂיחַ, *colloquor.* Ps. LXIII. 1. ἐν τῷ δεῆσθαί με πρός σε, cum preces ad te mitterem. — הִתְחַנֵּן, Hithp. *gratiam peto,* et semel in Kal, *gratiam facio.* Deut. III. 23. 1 Reg. VIII. 33. Theod. et LXX Job. IX. 15. d τοῦ κρίματος αὐτοῦ δεηθήσομαι, ubi Vulgatus bene transtulit: *sed meum judicem deprecabor.* 1 Reg. VIII. 60. οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς δεδέημαι ἐνώπιον κυρίου, verba hæc, quibus precatus sum coram Deo. — הִתְנַחֵל, Hithp. *prosterno me.* Deut. IX. 18. 25. — חָלָה, Pih. *obtestor.* Ex. XXXII. 10. 1 Sam. XIII. 12. Dan. IX. 13. — חָנַן, *gratiam facio, misereor.* Mal. c I. 9. ubi pro וִיחָנֵנוּ, *ut misereatur nostri,* LXX habent δεήθητε αὐτοῦ. Dathius opinatur, eos legisse הִתְחַנְּנוּהוּ. Alii malunt אֵלָיו חָנְנוּ, *eum commovete ad misericordiam,* ita ut proxime antecedens אֵל huc trahatur. Fortasse etiam reperierunt in suo codice וְיֻחַנָּנוּ. — *חָסַר, *indigeo.* Inc. 1 Sam. XXI. 15. ubi δέομαι est i. q. προσδέομαι. — *מָצָא, *invenio.* Symmach. 2 Reg. XII. 5. אֲשֶׁר יִמְצָא, δεόμενον ἐπισκευ- f ῆς, quod egeat præparatione, seu instauratione. Vulg. *si quid necessarium viderint instaurationi.* — נָשָׂא תְפִלָּה, *elevo precationem.* Isa. XXXVII. 4. — עָתַר, *supplex oro.* Gen. XXV. 21. ἐδεήθη δὲ Ἰσαὰκ κυρίου περὶ Ῥεβέκκας, supplicabat autem Isaacus Domino pro Rebecca. Æl. V. H. III. 26. δεῖσθαι τοῦ Δυδοῦ. — שׁוּעַ, *vociferatio.* Job. XXX. 24. — g שָׁוַע, Pih. *vociferor.* Ps. XXVII. 2. Job. XVII. 1. δέομαι δὲ ταφῆς, καὶ οὐ συγχάνω, (hic aliter text. Hebr.) oro autem sepulcrum, et non obtineo. Phav. Δέομαι, ἀξιῶ, ἱκετεύω, λίσσομαι, ποτνιῶμαι, πρεσβεύω, προτείνομαι, παρακαλῶ, ἀντιβολῶ, λιτανεύω, προλιτανεύω, λιτανεύω. Lex. Vet. δέομαι, παρακαλῶ. Lex. Cyrilli MS. Brem. Δέομαι, λίσσομαι. Sic enim legen- h dum est loco δέομαι, λίσσομαι. Sic etiam Lex. Vet. δέομαι, χρήζω. Sap. XVI. 25. δεομένων, quod tam *egentium,* quam *desiderantium* verti potest. Sir. XXVI. 5. ἐδεήθην, *deprecatus sum.* Construitur ibi cum ὑπέ. Sir. XXVIII. 4. περὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ δεῖται, pro peccatis suis erat s. deprecatur. Construitur ibi cum περί. Ibid. XXXIII. 24. ἵνα μὴ μεταμεληθεὶς δέῃ περὶ αὐτῶν, ne mutato consilio petere illa debeas. Ibid. LI. 13. ὑπὲρ θανάτου ῥύσεως ἐδεήθην, pro i liberatione mortis obsecrabam.

*ΤΑ' ΔΕ'ΟΝΤΑ, *ea, quæ desunt alicui rei, adeoque resarciri ac restitui debent.* Sic legitur apud Symm. 2 Reg. XII. 5. ubi τὰ δέοντα τοῦ οἴκου sunt *ea, quæ desunt domui,* ac respondent Hebr. בֶּדֶק הַבַּיִת, *rupturæ* seu *loca rupta ac diruta domus,* ubi vid. Montfauc. Vulgat. *sarta tecta domus.*

a ΤΑ ΔΕΟΝΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΑΥΤΑΡΚΗ, scil. ὄντα, *alimenta necessaria et sufficientia, victus necessarius et sufficiens.* לֶחֶם חֻקִּי, *panis statuti mei.* Prov. XXX. 8. δύναξον δέ μοι τὰ δέοντα καὶ τὰ αὐτάρκη, suppedita vero mihi victum necessarium ac sufficientem. Confer ἄρτος αὐτάρκους. ΔΕΟΣ, *metus.* 2 Macc. III. 17. 30. XII. 22. XIII. 16.

b ΔΕΡΜΑ, *pellis.* *מַכְסֶה, *operimentum, tegumentum.* Samar. Num. IV. 25. ἐπίσπαστρον καὶ δέρματα ὑακινθινα; ubi, ut hoc obiter addam, duæ versiones hujus vocis coaluerunt, ac ἐπίσπαστρον vere a Samaritani manu venisse videtur, ut e v. 26. conjici quoque potest. — עוֹר, *pellis.* Aqu. Job. XIX. 20. LXX Gen. XXVII. 16. Exod. XXV. 5. Num. IV. 6.

c ubi δέρμα cum δερμάτινον in codd. permutatur.

ΔΕΡΜΑΤΙΝΟΣ, *pelliceus.* עוֹר, *pellis.* Gen. III. 21. χιτῶνας δερματίνους, tunicas pelliceas. Levit. XIII. 57. σκεῦος δερμάτινον, vas pelliceum. 2 Reg. I. 8. ζώνην δερματίνην περιεζωσμένος, cinctus zona pellicea, coll. Matth. III. 4. Strabo XVI. p. 1124. C.

ΔΕΡΡΙΣ, i. q. δέρμα, *pellis,* it.

d *velum densum e pilis contextum,* it. *vestis* vel *sagum aliquod e pilis confectum, operimentum cilicinum.* עֲטָרָה, *toga.* Zach. XIII. 4. δέρριν τριχίνην. Hesych. δέρρις, δέρμα, βύρσα. — אֹהֶל, *tentorium,* etiam, si a מִשְׁכָּן distinguitur, *tegumentum tentorii exterius,* h. e. duodecim cortinæ ex pilis caprarum contextæ, quæ imponebantur τῷ מִשְׁכָּן. Ex. XXVI.

e 11. συνάψεις τὰς δέρρεις, conjunges operimenta cilicina. Ibid. XXXVI. 15. Gloss. in Octat. δέρρεις, δέρματα, ἢ κιλίκια τρίχινα. — יְרִיעָה, *aulæum.* Isc. Hab. III. 7. οἱ κατοικοῦντες τὰς δέρρεις, ubi δέρρεις aperte *tentoria pellicea* per metonymiam significat. LXX Ex. XXVI. 7. ubi Schol. ed. Bos. per καλυπτῆρας interpretatur. Ibid. v. 8. 9. 10. Num. IV. 25.

f Cant. I. 4. ὡσεὶ δέρρεις Σολομῶν, ubi Cod. Mosqu. habet δέρρις, quod præfert Matthæi, ac δέρρεις e correctione ortum esse arbitratur. Sic in N. T. libris ἥσσους et ἧσσους permutatur invicem. Adde Hebr. 2 Sam. VII. 2. ubi vid. Montf. — יְרִיעֹת, plur. *fimes.* Jer. X. 19. πᾶσαι αἱ δέρρεις μου διεσπάσθησαν, omnia vela mea e pilis contexta conscissa sunt.

g Lex. Cyrilli MS. Brem. Δέρρεις, δέρματα ἢ τρίχινα παραπετάσματα. Hesych. δέρρις, τὸ παχὺ ὕφασμα, ᾧ εἰς παραπέτασμα ἐχρῶντο. ἴσως δὲ καὶ δερματίνοις ἐχρήσαντο περὶ τῶν αὐλῶν. — שְׂמִיכָה, *stragula villosa.* Jud. IV. 18. συνεπάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς, operiebat illum veste pellicea sua, s. villosa: ubi in codd. cum περιβόλαιον permutatur. Vide ad h. l. Bonfrerium p. 249.

h *ΔΕΡΡΟΣ, *pellis, corium.* LXX sec. Hex. Jud. IV. 18. pro שְׂמִיכָה, *stragula villosa,* habent: ἐν τῷ δέρρει αὐτοῦ, ubi alii legunt ἐν τῇ δέρρει. Fortasse autem ibi legendum est ἐν τῷ δέρει. Conf. Friedemannum ad Strab. Tom. VII. pag. 364. 721.

ΔΕΡΩ, *pellem detraho, excorio, cædo, verbero.* הֶפְשִׁיט, Hiph. *excorio.* 2 Par. XXIX. 34. Hesych. δείρωντες, ἐκδείροντες. — נָלַט, Niph.

i *vapulo.* Aqu. Prov. X. 8. δαρήσεται, verberabitur. Cf. Lex. N. T. s. h. v.

ΔΕΣΙΣ, *ligatura, vinculum.* Sirac. XLV. 13. ἐν δέσει χρυσίου. Aristot. Poët. 18. Herodian. VIII. 8. 14.

ΔΕΣΜΕΥΩ, *ligo, vincio.* אָלַם, Pihel, *ligo.* Gen. XXXVII. 57. — אָסַר, *vincio.* Gen. XLIX. 11. Jud. XVI. 11. — *חָבַל, *constringo, ob-

k *stringo, ligo, obligo,* ex usu l. Arab. حَبَلَ. Amos II. 8. חֲבָלִים, *oppignorati,* δεσμεύοντες σχοινίοις. Legerunt חֲבָלִים, non autem permu-

a tarunt cum verbo cognato לִבְלִים, quod nonnulli voluerunt. — חֲבֹשׁ Pih. Psalm. CXLVI. 3. δεσμεύων τὰ συντρίμματα αὐτῶν, *ligans* contritiones eorum. — עָדָה, *venor*. 1 Sam. XXIV. 12. ubi formula δεσμεύειν τὴν ψυχὴν τινὸς occurrit, quæ idem notat, quod ζητεῖν τὴν ψυχὴν τινός. Δεσμεύειν ibi notat *implicare, irretire*, metaphora deducta a *feris, quibus* b *retia tenduntur*. Additur enim ibi τοῦ λαβεῖν αὐτήν. Vulgat. habet: *insidiari*. — עָרַר, *arcte constringo* seu *colligo*. Job. XXVI. 8. δεσμεύων ὕδωρ ἐν νεφέλαις, colligans aquam in nubibus. Sir. XII. 16. μὴ δεσμεύσεις δὶς τὴν ἁμαρτίαν, ne vinxeris bis peccatum: ubi Pasor putat sensum esse hunc: ne, cum semel peccaverimus, agnito lapsu, rursum nos implicari c quasique innodari peccato patiamur. Peccata enim cum vinculis in literis sacris haud raro comparantur. — Vide alibi Σχοινίον.

ΔΕΣΜΕΏ, idem. הֶשְׁקִיעַ, Hiph. *demergo*. Aqu. Job. XL. 20. δεσμήσεις, ubi plerique Intt. voci Hebr. ex Arabismo notionem *ligandi* subjecerunt.

ΔΕ΄ΣΜΗ, *fasciculus, manipulus*. d אֲגֻדָּה, *omne, quod est bene ligatum, et firmiter constrictum*. Exod. XII. 22. λήψεσθε δέσμην ὑσσώπου, accipietis fasciculum hyssopi. Adde Aqu. 2 Sam. II. 25. sec. Coislin. ac τοὺς λοιποὺς. Amos IX. 6. Hesych. δέσμην, ἁμάλλην.

ΔΕ΄ΣΜΙΟΣ, *vinctus*. אָסִיר, idem. Aqu. Job. III. 18. LXX Thren. III. 33. πάντας δεσμίους γῆς, omnes, e quos terræ vincula coërcent. Zach. IX. 11. 12. δέσμιοι τῆς συναγωγῆς, congregationis vinculis constricti. Sap. XVII. 2. δέσμιοι σκότους, vincti tenebris. 2 Macc. XIV. 27. 33.

ΔΕΣΜΟ΄Σ, *vinculum, fasciculus, loculus*, it. *obligatio*. אֲגֻדָּה, *connodatio, colligatio, vinculum, manipulus*. Aqu. 2 Sam. II. 25. — אָסוֹר, infin. Jud. XV. 13. δεσμῷ δήσωμεν. Inc. Jud. XV. 11. — אָסוֹר. Jud. XV. 14. Cohel. VII. 27. — *אָסוּר f Chald. Dan. IV. 12. 20. — *אָסִיר *vinctus*. Theodot. Ies. X. 4. Legit אָסוּר. — אֲסָר, *obligatio*. Num. XXX. 14. ὅρκος δεσμοῦ, juramentum obligationis. — הָסוּרִים pro הָאֲסוּרִים, part. Pah. plur. *vincti*. Coh. IV. 14. ἐξ οἴκου τῶν δεσμῶν, ex carcere. — חוֹחַ, *spina*. 2 Par. XXXIII. 11. ἐν δεσμοῖς. Ita ex nexu tantum, ut videtur, transtulerunt. g Vide ad h. l. Dathium, et Simonis Lex. Hebr. p. 519. ed. rec. — יְסוֹד, *fundamentum*. Hab. III. 12. Deduxerunt sine dubio a יָסַר, *constrinxit*, unde מוֹסָר, *vinculum*. Certe יָסַר ab LXX haud raro accipitur pro אָסַר, quod est *ligare*. — *מוֹט, *temo*. Lev. XXVI. 13. τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ. — מוֹסָר, *vinculum*. Job. XXXIX. 5. δεσμοὺς δὲ αὐτοῦ h τίς ἔλυσεν; vincula autem ejus quis solvit? Hic δεσμοὶ idem sunt quod ὠδῖνες v. 3. Conf. infra s. v. ὠδίν. Ps. II. 3. διαῤῥήξωμεν τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν, disrumpamus vincula eorum, h. e. detrectabimus eorum *imperium*. Ps. CVI. 14. CXV. 7. Ies. XXVIII. 22. — מוּסָר, *castigatio*. Symm. *et* LXX Prov. VII. 22. ὥσπερ κύων ἐπὶ i δεσμούς, tanquam canis ad vincula: ubi recte deduxerunt vocem Hebraicam ab אָסַר, *ligare, vincire*. Hesych. κύων ἐπὶ δεσμὰ, παροιμία ἐπὶ τῶν ἑαυτοὺς εἰς κολάσεις ἐκδιδόντων. — מִסְגֵּר, *claustrum*. Ies. XLII. 7. — מַעֲדַנּוֹת, pluralis, *deliciæ*. Job. XXXVIII. 31. ubi δεσμὸς *singulas stellas* notat, e quibus Pleiades compositæ esse videntur, et quasi vinculo inter se nexæ. Vulg. habet: *micantes stellas*. Fortasse autem legerunt מַעֲנָדוֹת, literis transpositis.

a — *מַרְבֵּק, *saginatio*, cui voci apud LXX Mal. III. 20. respondet formula ἀνέσθαι ἐκ δεσμῶν, *vinculis solvi*. Scilicet רָבַק in l. Chald. et Arab. præter *saginandi* notionem, etiam *religandi* habet, cum pecus, quod saginatur, fune religari soleat. Non opus itaque est cum Cappello ad h. l. statuere, eos רָבַק permutasse cum רָתַק, et legisse מֻרתָק.

b Cf. Cappelli Cr. S. p. 598. — עֲבוֹת, *funis contortus*. Ez. III. 25. IV. 8. Hos. XI. 5. — פֶּתִיל, *funiculus*. Num. XIX. 15. — צְרֹר, *fasciculus, loculus*, quasi *ligamen* dicas. Gen. XLII. 35. ὁ δεσμὸς τοῦ ἀργυρίου, *loculus* pecuniæ. 1 Sam. XXV. 29. ἔσται ψυχὴ κυρίου μου ἐνδεδεμένη ἐν δεσμῷ τῆς ζωῆς, sit anima domini mei colligata fasciculo viventium, ubi c δεσμὸς τῆς ζωῆς idem esse videtur, quod alibi *liber vitæ*. – Al. Hagg. I. 6. Apud Hesychium δεσμὸς exponitur βαλάντιον, ubi vid. Intt. 2 Macc. VI. 27. occurrit forma Attica δεσμὰ pro δεσμούς, de qua vide Fischerum de Vitiis Lex. N. T. p. 671.

ΟΙ ΕΝ ΔΕΣΜΟΙΣ, sc. ὄντες vel δεδεμένοι, *qui sunt in vinculis*. אֲסוּרִים, Pah. plur. *vincti*. Ies. d XLIX. 9. — Vide Ἀνίημι.

ΔΕΣΜΩΤΗΡΙΟΝ, *carcer*. בֵּית הַבּוֹר, *domus cisternæ*. Symm. Ex. XII. 29. Sc. in cisterna sine aqua captivi detinebantur. בֵּית סֹהַר, *domus carceris*. Gen. XXXIX. 22. XL. 3. 5. Aqu. Gen. XXXIX. 20. — *סִיר, *olla*. Symm. Cohel. VII. 7. Non legit סֹהַר, (Vide Simonis Lex. Hebr. pag. 1096.) sed סִיר, e quod in l. Chald. et Syr. de *vinculis* et *carcere* adhibetur.

ΔΕΣΜΩΤΗΣ, *vinctus, captivus*. אָסִיר, idem. Gen. XXXIX. 20. Symm. Job. III. 18. ubi Vulgatus bene transtulit: *quondam vincti*. — מַסְגֵּר, *claustrum*, item *claustrarius*. Jer. XXIV. 1. τοὺς δεσμώτας. Ita quoque Arabs. Mallem tamen ibi legere δεσμωτὰς, ut δεσμωτὴς sit verbale a δεσμόω, *vincio, ligo*, nisi ob- f staret locus XXIX. 2. Adde Baruch. I. 5.

ΔΕΣΠΟΖΩ, *dominor*. מָשַׁל, idem. Ps. XXI. 31. αἰνὸς δεσπόζει τῶν ἐθνῶν, ille dominium exercet in gentes. Ibid. LVIII. 15. ὅτι ὁ θεὸς δεσπόζει τοῦ Ἰακὼβ, Deum *numen esse* Jacobitarum. Psalm. LXV. 6. LXXXVIII. 10. CII. 19. 4 Macc. I. 5. sensu metaphorico adhibetur. g

ΔΕΣΠΟΙΝΑ, *domina*. גְּבֶרֶת, idem. Symmach. Ies. XLVII. 5.

ΔΕΣΠΟΤΕΙΑ, *dominium*. מֶמְשָׁלָה, idem. Ps. CII. 22. et CXLIV. 13.

*ΔΕΣΠΟΤΕΥΩ, *dominor, guberno*. 3 Maccab. V. 28. τοῦ πάντα δεσποτεύοντος θεοῦ.

ΔΕΣΠΟΤΗΣ, *dominus*. אָדוֹן, idem. Jos. V. 14. Prov. XXX. 11. Ies. I. 24. III. 1. Aqu. Ps. XI. 5. h Symm. Psalm. CIX. 1. sec. Euseb. Comment. in Psalmos p. 357. ed. Paris. — אֲדֹנָי. Gen. XV. 2. 8. Jerem. I. 6. IV. 10. — אֱלֹהִים, *Deus*. Job. V. 8. — בֵּן, *filius*. Prov. XVII. 2. ubi δεσπότης, ut Latinum *herus*, posuerunt pro *filio herili*, ut magis aperta esset ad *servum* relatio. Confer Lex. N. T. s. h. v. — יְהוָה, *Jehova*. Prov. XXIX. 26. i — מֹשֵׁל, partic. *dominator*. Prov. VI. 7. Adde τοὺς λοιποὺς Prov. XIX. 10.

ΔΕΣΠΟΤΗΣ ΙΔΙΟΣ, *dominus proprius*. אִישׁ מַלְוֶה, *vir mutuo dans*. Prov. XXII. 7. οἰκέται ἰδίους δεσπότας δανειοῦσιν. Non aliter legerunt, sed quia is, qui mutuum accipit, in antecedentibus et quidem jure *servus* dicebatur, pronum erat divitem fœneratorem, אִישׁ מַלְוֶה,

a *dominium* appellare. Confer ad h. l. Jaegerum.

ΔΕΥ῞ΡΟ, sc. ἐλθὲ, vel ἴθι, vel χώρει, (Vide L. Bos. Ellips. Gr. pag. 274.) *huc vel illuc veni, abi*, item *age*. אִתִּי, *mecum*. Cant. IV. 8. δεῦρο ἀπὸ Λιβάνου νύμφη, *adesdum* a Libano sponsa. Legerunt אֱתִי ab אָתָה, *venit*. — אִתִּי תָבוֹאִי, *mecum veni*. Cant. IV. 8. — בּוֹאִי, *veni*. 2 Sam.
b XIII. 11. — לֵךְ, imp. a יָלַךְ. Jud. IV. 22. IX. 14. 2 Reg. III. 13. δεῦρο πρὸς τοὺς προφήτας τοῦ πατρός σου, *abi* ad prophetas patris tui. Ib. V. 19. δεῦρο εἰς εἰρήνην, καὶ ἀπῆλθε ἀπ' αὐτοῦ, *abi* in pace, et abiit ab illo. — לְכָה, idem cum ה parag. Gen. XIX. 32. δεῦρο οὖν, *age* igitur. Ibid. XXXI. 44. — לֵכָה, idem. 1 Sam. XXIII. 27. — לְכוּ, plur. 1 Sam.
c IX. 9. 2 Reg. VII. 9. — לְכִי, fœm. Jud. IX. 10. 12. 1 Reg. I. 12. 13. Susann. 50. δεῦρο κάθισον, coll. Matth. XIX. 21. Hesych. δεῦρο, ἐνθάδε, ἐλθὲ, εἰς τοῦτον τὸν τόπον, ἢ ἐπὶ τοῦ παρόντος, ἢ νῦν, ἢ παρακελευστικῶς, adducto loco Il. Ψ. 485.

ΔΕΥ῞ΤΕ, idem, sed pluraliter usurpatur, *huc agite, adeste, venite*. אוֹתָה, *eam*. Ies. XXVII. 11. Le-
d gerunt hic verbum אָתָה. — אֱתוֹ, Chald. imper. ab אֲתָה, *venite*. Dan. III. 27. — אִתָּיו, imper. ab אָתָה. Jer. LVI. 9. 12. — בֹּאוּ, imp. a בּוֹא. Jud. IX. 15. Job. XVII. 10. Ps. XCIV. 6. — הָבָה, imp. a יָהַב, *da*, ex הַב et הַ parag. Gen. XI. 3. 4. 7. Exod. I. 10. — לְכָה sing. 2 Reg. XIV. 8. — לְכוּ, plur. Gen. XXXVII. 19. 26. 2 Reg. VI. 19.
e δεῦτε ὀπίσω μου, *sequimini me*, coll. Matth. XI. 28. — *לֵכוּ, idem. 2 Reg. VI. 2.

ΔΕΥΤΕΡΕΥ῞Ω, *secundus sum, secundum obtineo locum, sum proximus*. Hinc δευτερεύων, *secundus* מִשְׁנֶה, *duplum*. 1 Paral. XVI. 5. δευτερεύων αὐτῷ Ζαχαρίας, *proximus ab illo* Zacharias. Adde Genes. XLI. 43. sec. Oxon. et Complut. 2 Reg. XXIII. 4. sec. Compl. et 1 Paral. XV. 18. f ubi vide Var. Lect. ed. Bos. Esth. IV. 8. ὁ δευτερεύων τῷ βασιλεῖ. Conf. Judith. II. 4.

ΔΕΥΤΕ῞ΡΙΟΝ, *secundina*, seu: *totum fœtus involucrum tribus membranis compactum*, et sic differt a χόριον, quod *extimam tantum fœtus membranam* sec. Paulum Æginetam notat. שַׁלְיָה, idem. Aqu. Deut. XXVIII. 57. g

*ΔΕΥΤΕ῞ΡΙΟΣ, *secundarius, qui secundum obtinet locum*. Vox hæc, quæ in Indice Thes. Steph. sine omni auctoritate prolata reperitur, legitur 3 Esdr. I. 31. τὸ ἅρμα τὸ δευτέριον. Vulgat. *currum secundarium*. *Currum honorarium* Latini dicerent, i. q. in nostra lingua dicitur: ein Handwagen, Beywagen, den man hinter dem, in welchem h man sitzt, fahren lasst, um sich desselben im Fall der Noth bedienen zu können, *an extra or second carriage, which follows that in which a person travels, to be used in case of necessity*; a δευτερεύειν, *secundum esse, secundum obtinere locum*.

ΔΕΥΤΕΡΟ῞ΓΟΝΟΣ, *secundo natus, secundâ fœtificatione editus*, i. i q. ὄψιμος. עַמְפִים, *serotina*. Symm. Genes. XXX. 43.

ΔΕΥΤΕΡΟΛΟΓΕ῞Ω, *secunda vice loquor*. 2 Maccab. XIII. 22. ἐδευτερολόγησεν τοῖς, iterum locutus est cum illis.

ΔΕΥΤΕΡΟΝΟ῞ΜΙΟΝ, *deuteronomium*, q. d. *iteratio legis*. מִשְׁנֶה תּוֹרָה, *duplum*, seu *duplicatum exemplar legis*. Deut. XVII. 18. Jos. VIII. 32. ubi vitiose legitur δευτερονόμιον νόμον Μωϋσῇ. Emendandum puto νόμου. Certe Vulg.: deuteronomium *legis* Moysi. De nominis

a Deuteronomium ratione vid. Heidegg. Enchir. Bibl.

ΔΕΥΤΕΡΟΣ, *secundus.* אַחֵר, *alius.* Exod. XVIII. 4. XXV. 19. 32. Jer. XXIV. 2. Ez. XXXVII. 16. Scilicet אֶחָד continuo repetitum etiam *secundum* et *tertium* notat. — אַחֵר, *alius.* 2 Reg. VI. 29. Ez. XLI. 24. — אַחֲרוֹן, *posterior.* Ex. IV. 8. — *אֲחֹרִי pro אַחֲרִית,

b Chald. *alia.* Dan. VII. 5. — מִזֶּה, *ab hac parte.* Ex. XXXVII. 8. — מִשְׁנֶה, *duplicitas, duplum.* Gen. XLI. 43. 1 Sam. VIII. 2. Ies. LXI. 7. ἐκ δευτέρας (sc. μερίδος) κληρονομήσουσι τὴν γῆν, ex duplici sorte possidebunt terram. 1 Par. XV. 18. δεύτεροι sunt *post geniti.* — נִשְׁאָר part. Niph. *residuus.* Gen. XXXII. 8. — קָטָן, *parvus.* 1 Sam. XIV.

c 50. — *קָטָנָה, *minor natu.* Gen. XXIX. 16. δευτέρᾳ sec. Compl., ubi alii πρωτέρᾳ habent, ut adeo δεύτερος h. l. *junior*em significet. — שְׁנַאי, *dividor.* 1 Reg. VII. 20. ubi tamen Compl. habet δεύτερον τὸν ἀφορισμόν. — שְׁנַיִם ; שְׁתַּיִם, *duo, duæ.* 1 Reg. XV. 25. 2 Reg. XIV. 1. XV. 27. 32. — שֵׁנִי. Gen. I. 8. II. 13. IV. 18. et alibi sæpius. — *שְׁנִית.

d Exod. XXVI. 5. quanquam etiam in illo loco δευτέρας ad אַחוֹת referri potest; quæ vox, præcedente אִשָּׁה, *unam ad alteram adjunctam* notat. — תִּנְיָנָה, Chald. fem. Dan. VII. 5. — תַּרְתֵּין, Chald. Esdr. IV. 24.

ΔΕΥΤΕΡΟΝ. ΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΝ, *secundo, secunda vice, iterum.* פַּעֲמַיִם, dualis. Gen. XXVII. 36. — שֵׁנוֹת. Gen. XXII. 15. XLI. 5.

e Lev. XIII. 5. Adde Aqu. Symm. Mal. II. 13. — *שְׁתַּיִם. Aqu. Symm. Ps. LXI. 12. — תִּנְיָנוּת Chald. *iteratio.* Dan. II. 7.

ΕΚ ΔΕΥΤΕΡΟΥ, *ex secundo,* i. e. *secundo, secunda vice.* שֵׁנִית. Jos. V. 2. 2 Sam. XIV. 29. 1 Reg. XIX. 7.

ΔΕΥΤΕΡΟΩ, *secundo facio, itero.* שָׁנָה ; נִשְׁנָה ; שְׁנֵה, Kal, Niph. et Pih. Symm. ac Theod. Prov. f XVII. 9. Aqu. Theod. Prov. XXVI. 11. δεύτερος δευτερῶν ἐπὶ ἀφροσύνῃ αὐτοῦ, insipiens iterans stultitiam suam. Aqu. sec. cod. X. Holm. Deut. XV. 7. LXX Gen. XLI. 32. 1 Sam. XXVI. 8. 2 Sam. XX. 10. — *שָׁנַן, *acuo.* Inc. Deut. VI. 7. ubi aut permutavit שָׁנַן et שָׁנָה, aut שָׁנַן ita accepit, ut respondeat Latino *inculcare.* Sir. VII. 15. ubi δευτερῶν g λόγον de *nugacitate,* seu *futili verborum profusione et repetitione in precibus* adhibetur, quam Christus Matth. VI. 7. βαττολογίαν appellat.

ΔΕΥΤΕΡΩΣ, *secundo loco, secundarie.* שָׁנָה, *itero.* Neh. XIII. 21. sec. Ald. Sed ibi Kreyssigio cum reliquis libris δευτερώσητε legendum videtur.

ΔΕΥΤΕΡΩΣΙΣ, *iteratio, repetitio,* h it. *secundus ordo, secundæ partes.* מִשְׁנֶה, *duplicitas.* Symm. 2 Par. XXXIV. 22. ἐν δευτερώσει. Vulg. *in secunda.* Exhibet hanc lectionem solus codex Regius, et mihi certe admodum probabile est, Aquilæ hanc versionem vindicandam esse. LXX 2 Reg. XXIII. 4. τοῖς ἱερεῦσι τῆς δευτερώσεως, sacerdotibus *secundi ordinis.* Ibid. XXV. 18. νῦν τῆς δευ- i τερώσεως, *secundum dignitate:* ubi Compl. habet ἡρίκα τὸν δεύτερον. — שְׁנִינָה, *dicterium, acute dictum.* Aqu. Deut. XXVIII. 37. Deduxit a שָׁנָה, *iteravit.* Sir. XLII. 1. αἰσχύνου ἀπὸ δευτερώσεως καὶ λόγων ἀκοῆς, pudeat vos *iterationis* et sermonum auditus, h. e. *delationis ejus sermonis, quem audiveritis,* exponente Drusio Quæst. Ebr. Lib. I c. 32.

a ΔΕΥΩ, *irrigo, imbuo, madefacio.* Judith. IX. 3. ἐδεύσαντο sec. Ald. ubi Compl. habet ἠρδεύσαντο. Vide supra s. v. ἀρδεύω.

ΔΕΧΟΜΑΙ, *accipio, suscipio, tollo, remitto, capio,* h. e. *intellego, recipio, admitto, amplector, benevole accipio.* הֶחֱזִיק Hiph. *apprehendo.* Job. VIII. 20. ubi δέχεσθαι est *benevole accipere.* — הֵכִיל, Hiph. a כּוּל, b *capio.* 1 Reg. VIII. 65. 2 Par. VII. 7. — *הֵם, *ipsa.* Prov. I. 9. δέξῃ. Libere quidem, nec tamen male quoad sensum. — הֵשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *redire facio.* Deut. XXXI. 1. — זָרַק, *aspergo.* 2 Par. XXX. 16. Latet nempe h. l. in זָרַק præter notionem *aspergendi* etiam notio *accipiendi* hoc modo: sacerdotes spargebant ad altare c sanguinem a Levitis acceptum. — *יָקֹהּ, nomen propr. Prov. XXX. 1. δεξάμενος. Legerunt קַח, aut קָהָה, a rad. קָהָה, *custodivit.* — לָקַח. Gen. IV. 11. δέξασθαι γῇ τὸ αἷμα ἐκ τῆς χειρός. Similiter χθὼν λαβεῖν αἷμα βρότειον dicitur apud Eurip. Phœn. 945. Deut. XXXII. 11. ἐδέξατο αὐτοὺς, *suscipiebat* illos. Prov. I. 3. νοῆσαί τε λόγους φρονήσεως, δέξασθαι δὲ d στροφὰς λόγων, ad intellegenda verba prudentiæ et ad capiendas strophas verborum. Confer 1 Cor. II. 14. et Abresch. ad Æschyl. T. I. p. 368. Prov. IV. 10. δέξαι ἐμοὺς λόγους, recipe, *admitte* sermones meos, s. præcepta mea. Vide et Prov. II. 1. X. 9. Jer. IX. 19. coll. Luc. VIII. 13. Act. VIII. 14. XI. 1. XVII. 11. Jac. I. 21. et ad e h. l. Heisenium p. 742. Sic et de *sermone* verbum usurpat Aristoteles Rhet. Lib. III. c. 17. p. 728. ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπον προσδιαβεβλημένον οὐ δέχεται ἡ ψυχὴ, τὸν αὐτὸν τρόπον οὐδὲ λόγον, ἐὰν ὁ ἐναντίος εὖ δοκῇ εἰρηκέναι. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Hos. IV. 11. μέθυσμα ἐδέξατο καρδία τοῦ λαοῦ μου, h. e. ἐμεθύσθη, inebriatum est cor populi mei. Vide et Hos. X. 6. et Heisenii Diss. 23. in Ep. Ja- f cobi p. 707. — לֶקַח, *doctrina.* Prov. IX. 9. ubi τὸ δέχεσθαι substantive sumitur. — נָשָׂא, *fero, tollo.* Gen. L. 17. δέξαι τὴν ἀδικίαν, tolle, h. e. *remitte* iniquitatem. Conf. ἀνίημι, ἀφίημι, λήθην ποιέω, per quæ verba LXX alias Hebr. נָשָׂא, ubi de peccatis sermo est, solent exponere. Deut. XXXIII. 3. — קָבַל Pih. 2 Par. XXIX. 16. 22. Esdr. g VIII. 29. Job. II. 10. — רָצָה, *benevole accipio.* Lev. VII. 8. οὐ δεχθήσεται, non erit *acceptum.* Ibid. XIX. 7. XXII. 23. (ubi δέχεσθαι cum προσδέχεσθαι permutatur in codd.) 25. 27. Deut. XXXIII. 11. δέξαι, sint tibi *accepta.* Præterea legitur Dan. II. 11. sec. Chis. ubi tamen pro δέχεται legendum videtur ἐνδείκνυται. h

ΔΕΩ, *ligo, vincio.* אָמַר, *dico.* Ies. III. 9. ubi pro אָמַר sine dubio legerunt אָסַר. — אָסִיר, *vinctus.* Ies. XLII. 7. Symm. Gen. XXXIX. 22. — אָסַר, *vincio, ligo.* Aqu. Ps. CXVII. 26. δήσατε ἑορτὴν ἐν πυκάζοις, quod Chrysostomus exponit: θύσατε θυσίας λογικάς. Jud. XVI. 22. ἔδησαν αὐτὸν ἐν πέδαις χαλκαῖς, *vinciebant* eum vinculis æneis. 2 Reg. XXIV. i 27. 2 Par. XXXVI. 6. — חָשַׁם Hiph. a שׁוּם, *pono.* Jud. XV. 4. ἔδησε sec. Ald. sed rectius, uti videtur, in reliquis libris legitur ἔθηκε. Eadem medela afferenda quoque est alteri loco Job. XL. 21. ubi pro δήσεις mihi certe reponendum esse videtur θήσεις. — זָרָה, *spargo.* Prov. XV. 8. χεῖλη σοφῶν δέδεται αἰσθήσει. Fortasse in mente habuerunt notionem *cingendi,* quam huic voci tribuit Schultensius in Opp. Minoribus p. 203. unde זֵר, *limbus.* Alii contra statuunt, eos legisse יָצַר, a

a צוּר, vel יָזֹרוּ, loco יְזֹרוּ. — חָבַשׁ. Ez. XXVII. 24. — עָצַר, *concludo.* Jer. XXXIII. 1. — קָשַׁר, *ligo, colligo,* it. *conspiro.* Gen. XXXVIII. 28. Jos. II. 21. 2 Reg. XII. 20. ἔδησαν πάντα σύνδεσμον, fecerunt omnem conspirationem. — רֻתַּק Pyh. *concatenatus sum.* Nah. III. 10. — צָרַר, *arcte constringo,* seu: *colligo.* Symm. Hos. IV. 20. Tob. VIII. 2.
b ἔδησε αὐτὸ ὁ ἄγγελος, ubi de dæmone sermo est, ac δέω notat *ejicere, expellere,* aut *cogere artibus magicis,* i. q. nos dicimus bannen, *to exorcise;* coll. Apoc. IX. 15. et XX. 2. Sap. XVII. 2. 18. μιᾷ ἁλύσει σκότους πάντες ἐδέθησαν, una catena tenebrarum omnes vincti erant: quæ formula loquendi de *inevitabili necessitate* moriendi explicanda est, adeoque
c multum differt a loco 2 Petri II. 4. ubi de angelis malis dicitur, quod Deus illos σειραῖς ζόφου, sc. δεδεμένους, vinculis caliginis ligatos, in tartarum præcipitans tradiderit, ut in judicium servarentur, coll. Ep. Jud. v. 6. Præterea legitur Job. XXXII. 19. ubi δεδεμένος de suo addiderunt, ut sensum magis perspicuum redderent.

d ΔΗ', *sane, certe, igitur.* *נָא, *quæso.* 1 Sam. XV. 25. Jer. XXXVII. 20. et XXXVIII. 20. Aqu. Symm. et Theod. Ies. XXIX. 11. Sic δὴ pro *quæso* in Hist. Judith. XIII. 11. — עַתָּה, *nunc.* Job. VI. 3. Cant. Trium Puer. v. 8. μὴ δὴ παραδῴης ἡμᾶς, ne *igitur* tradas nos. Gloss. MS. in Cantica Script. Μὴ δὴ, μὴ οὖν. — Vide alibi
e Μή.

ΔΗ῀ΤΜΑ, *morsus.* נְסִיכִים plur. *principes.* Mich. V. 5. Legerunt נְשִׁיכֵי, a נָשַׁךְ, *mordere,* admodum inepte. Semlerus conjicit legendum τάγματα. Sed *morsus* Latina jam ante Hieronymum habet. Sap. XVI. 5. δήγμασι ὄφεων. Ibid. v. 9. ἀκρίδων δήγματα.

ΔΗΓΜΟ῀Σ, idem. קֶטֶב, *exitium.* Aqu. Ps. XC. 6. ubi קֶטֶב *morsum* dictum putavit a *secando* et *cæden-* f *do,* nam Arab. قطب est *secare,* Chald. קְטַב *cædere.*

ΔΗΛΑΔΗ', *scilicet, videlicet, profecto, haud dubie,* ex δῆλα, *manifesta,* et δὴ, *sane.* Cant. Trium Puer. v. 1. Hesych. δηλαδὴ, φανερόν ἐστιν ἢ δηλονότι.

*ΔΗ'ΛΑΙΟΣ. Hos. VII. 13. pro שֹׁד לָהֶם, *vastitas iis,* δήλαιοι εἰσὶ, sec. cod. Alex. ubi vera lectio sine g dubio est δειλοὶ, quanquam et altera lectio quodammodo excusari potest, nam δηλαίνειν æque ac δηλεῖν est *lædere, nocere.* Reperitur præterea eadem vox apud LXX in Cod. Alex. Ez. V. 15. pro Hebr. גְּדוּפָה, *convicium,* ubi cum δειλαιστὸς, δείλαιος, et δῆλος in codd. permutatur.

ΔΗΛΑΙ῀ΣΤΟ῀Σ, *miserabilis,* a δηλαίνω, *lædo.* גְּדוּפָה, *convicium.* h LXX Ez. V. 15. στενακτὴ καὶ δηλαϊστὴ, gemebunda et miserabilis, sec. Rom. ac Theod. ubi vid. Montf. Hesych. δηλαϊστὴ, ἐλεεινή. Suid. δηλαϊστὴ, ἀθλία, ἐλεεινή. Vide Villoisonum ad Apollonii Soph. Lex. Homer. p. 276.

ΔΗ῀ΛΟΣ, *manifestus.* Legitur bis in nonnullis libris apud LXX Ezech. V. 15. pro Hebr. גְּדוּפָה, i *convicium,* et Hos. VII. 13. pro Hebr. שֹׁד לָהֶם, *vastitas,* sed in utroque loco aperto scribarum vitio pro δειλοὶ, aut δείλαιοι, aut δηλαϊστοί. Vide supra s. his vocabulis.

ΔΗ῀ΛΟΙ, scil. λίθοι, *lapides clari, gemmæ lucentes.* אוּרִים, *Urim.* Num. XXVII. 21. 1 Sam. XXVIII. 6. Cur LXX ita hanc vocem reddiderint, rationem, sed non sufficientem, dedit Hieronymus in Hos. T. III. col. 1256. — תָּמִים, *integer.*

a 1 Sam. XIV. 41. Legerunt fortasse תמים, ac sine dubio respexerunt ad *Urim* et *Thummim*, quibus Deus per summum sacerdotem pectorali indutum responsa dabat, quod ab hoc loco, ubi a Deo responsum postulatur, minime alienum esset. Quidquid statuatur, tamen hoc certum est, verba δὸς δήλους apud LXX vertenda esse: *redde nos certiores*, b aut *effice, ut perfecte sciamus et cognoscamus*, ut δώσει sit pro ποιῇ positum. — תמים, *Thummim*, *perfectiones*. Deut. XXXIII. 8. — תרפים, *idola*. Hos. III. 4. Hic quoque respexerunt ad *Urim* et *Thummim*, per quod responsa accipere credebatur summus Judæorum sacerdos. תנין apud Syros, Chald. et Arab. notat *oracula* c *proferre, respondere perconstantibus*. Sir. XXXIII. 4. ubi pro ἐρώτημα δικαίων alii libri rectius ἐρώτημα δήλων. Sir. XLV. 12. δήλοις ἀληθείας. In Lex. Cyrilli MS. Brem. vox Δήλων exponitur φανερῶν, et apud Hesychium ἐρεύσεων, ἐνυπνίων. Ita etiam Gloss. MS. in Proph. ubi tamen pro δήλων vitiose legitur δηλῶν. Plura de hac voce vide apud Is. Vossium de d LXX Intt. p. 49. Conf. et s. v. δήλωσις.

ΔΗΛΟΩ, *manifesto, declaro.* גָּלָה, *revelo*. Symm. 1 Sam. XX. 2. — *הֶאֱמִין, *verum, certum, fidum facio*. Symm. Job. XXXIX. 24. οὐ δηλωθήσεται, quod vertere nollem cum Montfauconio: *non indicabitur a sonitu tubæ*, sed: *non edocetur a sonitu tubæ*, sc. *quando ipsi curren-* e *dum sit*, seu: *non exspectat sonitum tubæ ad currendum*. Bene hoc convenit verbis Hebraicis, quæ sunt ita vertenda: *non stabilis est*, seu: *stare loco suo nescit ad sonum tubæ*. Unde simul apparet, non admodum opus esse conjectura, quam Kreyssigius in Obss. Critt. et Philol. in Job. c. 39. p. 41. protulit, e qua Symmachus transtulisset: οὐ δηλωθήσεται ὑπὸ ἤχου σάλπιγγος, quam f quam eam Syrus confirmat, qui habet: *neque reformidat* (ﻳﺘﺨﻮﻑ) *tubæ clangorem*. — *הֶאִיר, *illumino*. Symm. Theod. Ies. XXVII. 11. ubi vocem הֶאִיר, quæ h. l. *incendere* notat, male in sensu metaphorico alias quidem obvio acceperunt, ut sit *edocere*. Vulg. *docentes eam*. — יָדַע, Hiph. a ידע, *scire facio*, et quandoque etiam in Kal et Ni- g phal. Symm. ac Theod. Ps. XXIV. 14. ubi tamen pro δηλώσει scribendum est δηλῶσαι, ut legitur in LXX Intt. secundum Hex. Inc. Prov. XII. 16. ubi pro יְוֻדַּע, *cognoscetur*, pronuntiavit cum Theod. et LXX יוֹדֵעַ, seriei orationis admodum convenienter. Vulg. *indicat*. LXX Ex. VI. 3. ubi pro נוֹדַעְתִּי legisse videntur cum Onkeloso הוֹדַעְתִּי h Ib. XXXIII. 12. — הוֹדִיעַ Chald. Aph. Dan. IV. 15. — הוֹרָה, Hiph. a ירה, *docco*. Symm. Job. XII. 7. LXX Deut. XXXIII. 10. 2 Par. VI. 27. — הִשְׁמִיעַ Hiph. *audire facio*. Ies. XLII. 9. — *חִוָּא, *indico*, Chald. Dan. II. 6. sec. Chis. — נִרְאָה Niph. *videor*. 1 Sam. III. 21. δηλωθῆναι. Bene quoad sensum. — *שִׁירָה, *canticum* i *ejus*. Ps. XLII. 9. ὑμνὸς δηλώσει sec. ed. Sixt. quod etiam est in quibusdam Comm. Gr. Psalterio Veteri et Rom. et Æthiop. et Metaphrasi Apollinarii, pro quo tamen in Cod. Alex. Compl. et Ald. ac apud Eusebium in Comm. ad h. l. legitur ὑμνὸς ᾠδὴ αὐτοῦ (s. αἰνέσῃ) πρὸς ἐμοί. Semlerus in Ep. Crit. ad Griesbachium p. 16. pro δηλώσει reponendum esse conjecit μελῳδήσει. Brunsio δηλώσει ex ᾠδὴ αὐτοῦ aperte corruptum esse videtur. Mihi sint sensum expressisse (*misericordiam*

a *suam ostendet*, ut recte exposuit Hieronymus), aut legisse videntur יָשֵׁר, exprimentes nempe eam, quæ in Arabica lingua reliqua est, significationem, ubi شار est *manifestare, publicum reddere*. 2 Macc. II. 8. 24, τὰ ὑπὸ Ἰάσωνος δεδηλωμένα, quæ a Jasone *narrata* sunt. Polyb. II. 22. 11. ὑπὲρ ὧν ἄρτι δεδηλώκαμεν. Hesych. Δηλῶσαι, φράσαι, δεῖξαι, σημῆναι.

b

ΔΗ'ΛΩΣΙΣ, *manifestatio, declaratio, demonstratio*. אוּרִים, *gemmæ lucentes in pectorali summi pontificis*. Exod. XXVIII. 26. Theodoretus in Quæst. ad Ex. T. I. p. 167. ed. Hal. δήλωσιν μὲν ἐκάλεσε τὰ ἐκεῖθεν μηνύματα, ἀλήθειαν δὲ τῶν μηνυμάτων ἀψευδές, coll. 3 Esdr. V. 40. ἀρχιερεὺς ἐνδεδυμένος τὴν δήλωσιν καὶ τὴν ἀλήθειαν. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἡ δὲ δήλωσις λίθος ἦν ἀδάμας ἐπάνω κείμενος, ἀπαλλάττων τὴν χροιὰν αὐτοῦ διὰ Κυρίου ἐδήλου τῷ λαῷ ἐπόμενά τινα. Μέλας γὰρ ὁρώμενος θάνατον, ἐρυθρὸς δὲ σφαγὴν, λευκὸς δὲ διαλλαγὴν τοῦ θεοῦ. Ita etiam Gloss. in Octat., nisi quod pro Ἡ δὲ δήλωσις male ibi scriptum sit ἡ δεδήλωσις, pro ἀλλάττων autem legatur ἐναλλάττων, et pro ἐπόμενα ἐσόμενα. — פֶּתַח, *apertura, apertio*. Psalm. CXVIII. 129. ἡ δήλωσις τῶν λόγων σου φωτιεῖ, *institutio* verbi tui illuminat. Confer Drusii Observatt. Lib. VIII. cap. 16. — *צְמִתֻת, *excisio*. Lev. XXV. 23. δήλωσιν sec. Coisl. ubi Scharfenb. in Anim. vult hanc lectionem esse scripturam depravatam vocis βεβαίωσιν. Mallem legere βεβήλωσιν, ut habet cod. Lips. et Ald. — תֻּמִּים, *Thummim, perfectiones*. Inc. 1 Sam. XIV. 41. ubi δὸς δήλωσιν reddendum est *manifesta nobis*, coll. v. 38. — *תְּרָפִים, *idola*, Hos. III. 4. sec. Compl. aut potius Inc. Conf. supra s. v. δῆλω. Adde Platon. Politic. II p. 287. A. Lucian. Hipp. p. 849. B.

c

d

*ΔΗΜΑΓΩΓΕ'Ω, *populum duco s. rego*, quod fit *captando ejus benevolentiam*, inde *populi* vel *plebis amicitiam capto* (Dio Cass. pag. 50. ed. Reim.), quod fit largiendo munera vel pecuniam, vel alio modo, quare est simpliciter *suppeditare, largiri populo*, v. c. Dionysii Hal. Vol. VI. p. 1001. ed. Reisk. δημαγωγεῖν τὰ πρὸς ἡδονὴν τῷ πλήθει. 3 Esdr. V. 73. βουλὰς δημαγωγοῦντες, senatores *corrumpentes*, coll. Esdr. IV. 5. ubi δημαγωγοῦντες respondet Hebraico סֹכְרִים, *corrumpentes*, h. e. muneribus benevolentiam captantes. Cf. ad h. l. Bretschneideri Spicileg. p. 62. Hesych. δημαγωγεῖ, στρατηγεῖ. Idem: δημαγωγὸς, ἄρχων.

f

g

ΔΗΜΑΓΩΓΙ'Α, *populi ductus et regimen, gratia et auctoritas, qua quis apud populum valet, popularitas, artes, quibus aliquis utitur ad conciliandum sibi populum*, speciatim *populi adductio ad seditionem excitandam*. 3 Esdr. V. 90. δημαγωγίας καὶ ἐπισυστάσεις τοιούμενοι. Adjectivum δημαγωγικὸς legitur apud Aristoph. Equit. v. 17. Hesych. δημαγωγίας, ὀχλοποιήσεις.

h

*ΔΗΜΕΤ'Ω, i. q. δημοσιεύω, *publico*, ac speciatim de *bonis* dicitur, *quæ publice venduntur ac ærario addicuntur*. Dan. III. 29. pro Chald. בַּיְתֵה נְוָלִי יִשְׁתָּוֵה, *domus ejus sterquilinium* seu *in latrinam ponatur*, in Chis. legitur: ἡ οἰκία αὐτοῦ δημευθήσεται, domus ejus publice vendetur; coll. Dan. II. 5. ubi vid. Sharfenb. ac Fischeri Prolus. de Vitiis Lex. N. T. pag. 700. seq. Zonaras Lex. col. 508. δημεύσας, δημοσιεύσας: ubi vid. Tittmannus.

i

k

ΔΗΜΗΓΟΡΕ'Ω, *ad populum verba facio, concionor*. אֲלָקוֹם, *invictus*. Prov. XXX. 31. βασιλεὺς δημηγορῶν ἐν ἔθνει, rex loquens ad populum. Simonis in Lex. Hebr. pag. 1419. commemorat, Castello in Lex. s. h. v. et Pocockio in Nott. ad Specim.

a History. Arab. p. 203. אַלְקוֹם idem esse cum Arab. القوم, *populus, cœtus hominum*, ut sit מֶלֶךְ אַלְקוֹם עַמּוֹ *rex, quocum populus est.* Eodem ex fundo provenisse LXX δημηγορῶν *in* ἔθνει, recte judicat Jaegerus ad h. l. qui etiam conjicit, eos legisse קוֹם אֶל עַמּוֹ, *stans apud populum suum*, seu: *coram populo suo.* Tychsenio Tentam. p. 96.
b cogitasse videntur עַל גּוֹיִם, *super populum.* Hesychius: δημηγορῶν, εἰς τὸν δῆμον λέγων. — דָּבָר, *verbum, sermo.* Neh. VIII. 6. ἔστη ἐπὶ βήματος εἰς τὸ δημηγορῆσαι. Hesych. Δημηγορῆσαι, ἐν δήμῳ λαλῆσαι.

ΔΗ΄ΜΙΟΣ, sc. ὑπηρέτης (Conf. L. Bos. Ellips. Gr. p. 214.), *carnifex, publicus justitiæ minister.* 2 Macc. V. 8. VII. 29. Hesych. δήμιος, ὁ
c τοὺς καταγνωσθέντας ἀναιρῶν, ἢ ὁ ὑπηρέτης τῶν βασάνων. Conf. Pollucem Lib. VIII. c. 7. sect. 71. et Perizonium ad Ælian. V. H. XII. 49.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΕ΄Ω, *creo* (Hes. δημιουργεῖ, τὰ μὴ ὄντα ποιεῖ.), deinde *fabricor, condo, exstruo.* *יָסַד, *fundo.* Symm. Job. XXXVIII. 4. δημιουργοῦντι τῷ θεῷ τὸν κόσμον, coll. Xenoph. Mem. I. 4. 7. ubi Socrates mundum σοφοῦ
d τινὸς δημιουργοῦ τέχνημα appellat. Sap. XV. 13. γλυπτὰ δημιουργῶν, *sculptilia fabricans.* 2 Macc. X. 2. βωμοὺς δεδημιουργημένους, *aras exstructas.*

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟ΄Σ, *fabricator, opifex*, etiam *auctor.* 2 Macc. IV. 1. τῶν κακῶν δημιουργός, malorum *artifex.*

ΔΗΜΟΚΑΤΑ΄ΡΑΤΟΣ, *populo execrabilis et invisus, quem populus di-*
e *ris devovet.* Prov. XI. 26. pro יְקַבֻּהוּ לְאֹם, *maledicent ei populus*, apud Theodot. ac Inc. ubi vide notas L. Bos.

ΔΗ΄ΜΟΣ, *populus, familia.* *חֶבֶל, *funis.* Inc. et LXX sec. cod. Basil. Jos. XIX. 9. ἀπὸ τοῦ δήμου. Lectionem hanc vitiosam pro κλήρου judicat Scharfenb. ad h. l., simulque docet, etiam v. 8. hæc vocabula permutata esse a librariis. Quid si f reponeretur σχοινίου? — מִשְׁפָּחָה, *familia.* Num. I. 20. 22. II. 34. Jud. XVII. 7. δῆμος συγγενίας. Unum uncis includendum erat. Est enim alius interpretis admixtum. — רְבָע, *quarta pars.* Num. XXIII. 10. τίς ἐξαριθμήσεται δήμους Ἰακώβ. Bene quoad sensum. — שֵׁבֶט, *tribus.* Num. XVIII. 2. — תֻּמִּים*, *Thummim, perfectiones.* Inc. et libri nonnulli, teste L. Bosio, Deut. g
XXXIII. 8. δήμους, ubi ipsa vox Hebr. expressa esse videtur, nisi fortasse δήλους reponendum est, quod in aliis libris legitur.

ΔΗΜΟΣΙΑ, pro ἐν δημοσίᾳ χώρᾳ (Confer L. Bos. Ellips. Gr. p. 241.), *in loco publico, publice, coram populo.* 2 Macc. VI. 10. δημοσίᾳ στρατηγούσης. 3 Macc. II. 27. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

*ΔΗΜΟΤΕΛΗ΄Σ, *publicis expen-*
h *sis* s. *sumtibus factus, publicus.* 3 Macc. IV. 1. δημοτελὴς συνίσταντο τοῖς ἔθνεσιν εὐωχίαι, publica instituerant convivia gentiles. Hesych. δημοτελῆ, ἱερὰ, εἰς ἃ θύματα δίδωσιν ἡ πόλις. Suidas: δημοτελῆ· δημόσια. Philo de Mundi Opificio pag. 27. δημοτελεστάτας ἑορτάς. Pollux Onom. IX. 10. ubi vide Intt. Josephus A. J. Lib. V. c. 8. §. 12. Zonaras Lex. 500. δημοτελὴς, ἡ δημοσία τελετὴ, καὶ ἡ δημοσία φορολογία.

ΔΗΜΟ΄ΤΗΣ, *tribulis, popularis,*
i *plebeius, municeps.* Sap. XVIII. 11. δημότης βασιλεῖ τὰ αὐτὰ πάσχων. Hesych. δημότης, ὁ ἐκ τοῦ δήμου. δηλοῖ δὲ καὶ ἰδιώτην. Suidas: δημότης, πολίτης. Phav. δημότης, ὁ εἷς τοῦ δήμου. Conf. Ælian. V. H. IX. 19.

ΔΙΑ΄, *per, propter, in, juxta, apud, post, nomine.* עַל אֹדוֹת, *causa.* Num. XIII. 25. Jud. VI. 7. — ב præfixum. Symm. Ex. XXIII. 19. οὐ σκευάσεις ἐρίφου διὰ γάλακτος μητρὸς αὐ-

a τοῦ, sc. ὄντα, non apparabis hœdum, dum est in lacte matris suæ, h. e. quamdiu sugit lac. Conf. supra s. v. γάλα, et loca N. T., in quibus διὰ pro ἐν ponitur, laudata a me in Lexico N. T. s. h. præpositione. 1 Sam. XXII. 10. ἠρώτα αὐτὸν διὰ τοῦ θεοῦ, interrogabat pro illo *apud* Deum. Vide et 2 Sam. V. 19. 2 Par. XXXV. 4. διὰ χειρὸς Σαλωμών, b *juxta* manum Salomonis. — בַּדִּים, plur. a בַּד, *membra*. Job. XLI. 4. — בְּנָלַל, *causa*. Gen. XXXIX. 5. Deut. I. 37. XV. 10. — בִּדְבָר, *secundum verbum*. 1 Reg. XVIII. 36. — עַל דְּבַר idem. Gen. XLIII. 18. Num. XXV. 17. — בְּיַד, *in manu*. Ex. XXXV. 27. Num. VII. 8. Jos. XX. 2. — מ præfixum. Symm. Prov. XX. 4. διὰ ψύχος, *propter frigus*. c 1 Reg. I. 27. ubi διὰ *ex voluntate* s. *conscio* notat. — *מֵאֵת, *a cum*. Jos. XI. 20. sec. Vat. Bene. — מִיַּד, *a manu*. 2 Par. XXXI. 13. Ies. L. 11. — לְפִי, *secundum os*. Num. XXXV. 30. διὰ μαρτύρων, *juxta* confessionem testium. — אֶת פְּנֵי, *faciem*. Job. XLII. 9. — לִפְנֵי, *coram, facie*. Gen. VII. 7. Ex. IX. 12. — מִפְּנֵי. Gen. XXVII. d 46. Ex. XIX. 18. Ies. XXX. 17. χίλιοι διὰ φωνὴν ἑνὸς φεύξονται, mille *per* vocem unius fugient. Vide et Ies. XIX. 17. Sic passim apud profanos διὰ cum accusativo ἐνέργειαν καὶ αἰτίαν denotat, notante Scholiasta Aristoph. ad Plut. v. 93. Cf. Lex. N. T. s. h. v. — מֵעֵץ, *a fine*. Deut. IX. 11. διὰ τεσσαράκοντα ἡμερῶν, *post* quadraginta dies. Sic διὰ e apud Ælian. V. H. XIII. 42. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Deut. XV. 1. δι' ἐντὰ ἐτῶν, *post* septem annos, vel anno septimo. Vulg. *septimo die*. Marc. XIV. 58. διὰ τριῶν ἡμερῶν, *tertia die*. Ælian. V. H. XIV. 7. διὰ δέκα ἡμερῶν, decimo quoque die. — בְּתוֹךְ, *in medio*. Jos. III. 2. — בְּשֵׁם *in nomine*. Esther. VIII. 10. ἐγράφη δὲ διὰ βασιλέως, scribebatur autem *nomine* regis. — עַל שֵׁם *de nomine*. Esther. IX. 26. — בְּתוֹךְ, *in medio*. 2 Par. XXIII. 20. XXXII. 4. — תַּחַת, *sub*. Prov. XXX. 21. Ies. LX. 15. 2 Macc. VIII. 36. διὰ τὸ ἀκολουθεῖν τοῖς ὑπ' αὐτοῦ προστεταγμένοις νόμοις, *quamdiu* leges ab ipso latas sequerentur. Sap. XI. 13. διὰ τῶν ἰδίων κολάσεων, *quamdiu* ipsi cruciabantur, coll. Luc. V. 5. et Polyb. XXXVII. 3. 3. διὰ ἡμέρας, *per* totum diem. 3 Esdr. VI. 9. ædificant g templum novum διὰ λίθων ξυστῶν, coll. Esdr. V. 8. ubi διὰ *materiam* notat, *ex qua quid fit*. 3 Esdr. VII. 4. διὰ προστάγματος, *ex* mandato, Chald. מִן, Esdr. VI. 14. 3 Esdr. II. 23. δι' ἣν αἰτίαν, Chald. עַל דְּנָה. Esdr. IV. 15. 2 Macc. VIII. 15. ubi διὰ *propter, causa* significat, et cum ἕνεκεν permutatur, coll. Jon. I. 12. Ep. Jer. v. 27. simulacra humi prostrata non valent resurgere δι' αὐτῶν, h. e. *sua vi*. Polyb. I. 9. 6. h δι' αὐτοῦ, *per se*, h. e. non aliorum ope. — Vide alibi Ἄγγελος, Αἰών, Ἀντάμειψις, Δώλου, Πῦρ, Τάχος, Τέλος et Χρόνος.

ΔΙΑ' ΤΙ', *propter quid? quare?* לָמָּה־זֶּה, *cur hoc?* Job. IX. 29. — *מָה־הָיָה, *quid fuit?* Aqu. Coh. VII. 11.

ΔΙΑ' ΤΟΥ'ΤΟ, *propterea, eo quod*. אָכֵן, *profecto*. Ies. XLIX. 4. Ps. LXV. 19. Fortasse in utroque loco legerunt עַל־כֵּן, aut utramque vo- i cem ob similitudinem soni permutarunt. — הֲעַל כֵּן, *numquid propter?* Hab. I. 17. — עֵקֶב כִּי, *pro eo quod*. Amos IV. 12. — וְעַתָּה, *et nunc*. Ps. CXVIII. 67.

ΔΙΑΒΑ'ΘΡΑ, *scala nautica, pons*, etiam *quævis scala, qua adscenditur*.

a 2 Sam. XXIII. 21. ὡς ξύλον διαβάθρας, ut lignum pontis vel scalæ. In textu Hebr. nihil pro hac voce legitur. Desumta sine dubio sunt hæc verba ex 1 Sam. XVII. 7. ut adeo per ξύλον διαβάθρας h. l. *jugum textorium* aut *licia*torium *texentium* intellegendum sit. Confer Polluc. Lib. I. c. 9. segm. 93. ibique Jungermannum in Notis.

b ΔΙΑΒΑΙΝΩ, *transeo, trajicio, venio.* בּוֹא, *venio.* Deut. XI. 29. γῆν, εἰς ἣν διαβαίνεις ἐκεῖ.—הֵעָפֵל, Hiph. *impetuose contendo.* Num. XIV. 44. ubi vero pro διαβησάμενοι alii rectius διαβιασάμενοι habere videntur. — *יָרַד, *descendo.* Psalm. CXVIII. 136. ubi διάβησαν sec. cod. Alex. est deterior lectio, quæ ex textu Hebr. coarguitur. Veram lectionem κατέ-
c βησαν etiam Ambrosius secutus est. —*מָסַס, *liquesco, liquefacio.* Jos. V. 1. διέβησαν αὐτῶν αἱ διάνοιαι sec. Ald. Non opus esse videtur, ut loco διέβησαν legatur κατέβησαν, ut teste L. Bos. alii libri habent. Sermo enim h. l. est de eo, qui mentis suæ non compos est, et formula Græca respondet vernaculæ: die Gedanken vergehen, *the thoughts fly away,*
d *or vanish.* — נָמַלַט Niph. *evado.* 1 Sam. XX. 28. — עָבַר, *transeo.* Symm. Deut. XI. 11. 1 Sam. XIII. 7. Inc. 2 Sam. XVII. 16. LXX Gen. XXXI. 21. 52. XXXII. 10. 22. 23. In posteriore loco διέβη Hebr. הֶעֱבִיר respondet, adeoque διαβαίνειν habet notionem Hiphilicam, ac post διέβη supplendum est αὐτούς, ut adeo lectio διεβίβασεν,
e quam MS. Sar. exhibet, pro mero glossemate habenda sit. Cæterum permutatur vox διαβαίνειν cum διαβιβάζειν in codd. etiam 2 Sam. XIX. 40. — עָלָה, *ascendo.* Inc. Deut. I. 21.—צָעַד, *progredior.* Ps. LXXII. 3. Symm. 2 Sam. VI. 18. Sir. IX. 18. ubi in universum *ambulare, incedere* notat, et cum voce περιπατεῖν permutatur.

ΚΑΛΩΣ ΔΙΑΒΑΙΝΩ, *bene transeo.* חֵטִיב לְכֹת, *benefacio eundo.*
f Prov. XXX. 29. ὃ καλῶς διαβαίνει, *quod magnifice incedit,* aut: *strenue graditur.* Il. M', 458. οἳ διαβᾶς, e quo loco luculenter apparet, διαβαίνειν esse *apertis cruribus incedere* s. *stare,* quod militibus fortiter pugnantibus tribuitur. Conf. Miscell. Obss. Vol. I. p. 186. seq.

ΔΙΑΒΑΙΝΩΝ, *transiens, qui transit.* עִבְרִי, *Hebræus.* 1 Sam. XIII.
g 7. οἱ διαβαίνοντες, ubi etymologiam vocis Hebr. perperam secuti sunt, aut legerunt עֹבְרִים.

ΔΙΑΒΑΙΝΩΝ ΣΠΕΥΔΩ, *transiens festino.* עֹבֵר עָבוּר, *transeundo transeo.* 2 Sam. XVII. 16. διαβαίνων σπεῦσον, *celeriter transeas.* Vulg. *absque dilatione transgrediaris.* Est mera explicatio Hebraismi.

ΔΙΑΒΑ'ΛΛΩ, *defero, criminor, calumnior.* אָבַל קַרְצָא, Chald. *promulgo criminationem, accuso.* Dan.
h III. 8. VI. 24. — חָלַשׁ, Hiph. *lingua offendo, calumnior.* Symm. Prov. XXX. 11. — *עָטַן. Num. XXII. 22. 2 Macc. III. 11. ἦν διαβάλλων, erat *calumniatus.*

*ΔΙΑΒΑ'ΠΤΩ, *immergo, intingo, lavo,* נָטַבַל, *intinctus sum.* Jos. III.
i 15. διεβάφησαν sec. Compl. ubi reliqui libri ἐβάφησαν habent. Augenda sunt hac voce, si lectio sana est, Lexica Græca.

ΔΙΑ'ΒΑΣΙΣ, *transitus, trajectio,* it.
i *ratis.* מַעֲבָר, *vadum.* Theod. 1 Sam. XIII. 23. LXX Gen. XXXII. 22. Jos. II. 7. — מַעֲבָרָה, idem. Aqu. et Theod. Ies. XVI. 2. Verba enim αἱ διαβάσεις Ἀρνὼν, quæ uncis inclusa in Hexaplis ante φέρετε βουλὴν v. 3. Theodotioni tribuuntur, ad v. 2. referenda esse quilibet videt. LXX Jud. III. 28. XII. 5. 6.

a Jer. LI. 32. — עָבוֹר infin. *transire.* Ies. LI. 10. — עֲבָרָה, *navis trajectoria, ponto.* 2 Sam. XIX. 18, *δίβη ἡ διάβασις,* transibat *ratis.* — *עֲבָרִים, *Habarim,* nomen proprium montis. Symmachus Deut. XXXII. 49. — שֵׁבֶט, *tribus.* Jos. IV. 8. N. L. Judith. IV. 5. Sap. V. 10. Hesych. *διάβασις, πυρία, γίφυρα, τίραμα.*

b ΔΙΑΒΑΣΤΑ'ΖΩ, *bajulo, porto.* דָּדָה, *lente incedo, gradior.* Pihel *duco.* Symm. Psalm. XLI. 5. pro אֲדַדֵּם, *quos ducam* (ita enim legendum est loco impressi אֲרַדֵּם, *lente incedam cum illis*), *διαβασταχθήσομαι, bajulabor.* Symmachus credidisse videtur, ם finale non esse affixum, sed ex radice דָּדַם. — נָהַל Pih. *leniter duco.* Symm. et LXX Ex.

c XV. 13. ubi notionem *providæ curæ* adjunctam habet. Aqu. Ps. XXXI. 4. Lucian. Epist. Saturn. p. 1035. D.

*ΔΙΑΒΕ'ΝΝΩ. בּוֹא, *venio.* Deut. XI. 29. sec. cod. Alex. *διαβέντις* pro *διαβαίνις,* quod ad priscum scribendi morem referendum mihi esse videtur, quemadmodum Deut. XXXII. 39. Ed. Rom. et juxta illam Paris.

d *ἀνοκτένω,* Waltonus vero et post eum Bosius *ἀποκτένω* habent. Conf. Maittaire de Dialectis l. Gr. p. 100. et 154. A.

ΔΙΑ'ΒΗΜΑ, *transitus, gressus, vestigium.* אֲשׁוּר, idem. Ed. Vta Ps. XLIII. 19. LXX Ps. XVI. 6. XXXVI. 33. LXXII. 2. — דֶּרֶךְ, *via.* Inc. Thren. III. 40. Symm. Psalm. XLI. 5. — מִצְעָדִים plur.

e *gressus, incessus.* Ps. XXXVI. 24. Prov. XX. 24. — פְּעָמִים plur. *pedes.* Ps. XVI. 6. LXXXIV. 14. CXVIII. 132. — צַעַד, *gressus, incessus.* Aqu. Symm. 2 Sam. V. 23. Οἱ λοιποὶ Job. XIV. 16. LXX 2 Sam. XXII. 37. Ps. XVII. 40. Prov. IV. 12. Hesychius: *διαβήματα, πυρείας, πυριστατήματα.*

ΔΙΑΒΗΜΑΤΙ'ΖΩ, *incedo.* צָעַד, idem. Aqu. 2 Sam. VI. 13. f

ΔΙΑ'ΒΗΤΟΣ vel, ut alii rectius, ΔΙΑΒΗ'ΤΗΣ, *circinus, perpendiculum.* מִשְׁקֶלֶת, *perpendiculum.* Symm. Ies. XXVIII. 17. Plutarch. Vol. IX. p. 202. Reisk. ubi Demosthenis oratio constitisse dicitur *ἐνθυμήμασι πικροῖς καὶ πυριόδοις πρὸς κανόνα καὶ διαβήτην ἀπηκριβωμέναις.*

ΔΙΑΒΙΑ'ΖΩ, *vi adigo, per vim cogo.* הֶעֱפִיל Hiph. *impetuose con-* g *tendo.* Al. Num. XIV. 44. *διαβιασάμενοι.*

ΔΙΑΒΙΒΑ'ΖΩ, *traduco, transire facio.* הֶעֱבִיר Hiph. idem. Gen. XXXII. 23. Num. XXXII. 5. *μὴ διαβιβάσῃς ἡμᾶς τὸν Ἰορδάνην,* ne traducas nos per Jordanem. 2 Sam. II. 8. sec. Compl. Ibid. XIX. 18. Sap. X. 18. *διεβίβασεν αὐτοὺς θάλασσαν ἐρυθράν:* ubi est i. q. *διάγειν* in h sequentibus.

ΔΙΑΒΙΟ'Ω, *vivo, vitam transigo.* עָמַד, *sto.* Ex. XXI. 21. *ἐὰν δὲ διαβιώσῃ ἡμέραν μίαν ἢ δύο,* si vero per unum vel duos dies adhuc vivat. Sc. עָמַד h. l. *superstitem manere* notat. Conf. Ælian. V. H. III. c. 47. Hesych. *διαβιῶσαι, ζῶσαι.*

ΔΙΑΒΟΑ'Ω, *proclamo, divulgo, celebro, rumorem dissemino.* נִשְׁמַע i Niph. *audior.* Gen. XLV. 16. *διεβοήθη ἡ φωνὴ εἰς τὸν οἶκον Φαραώ,* rumor *delatus est* ad Pharaonem, ejusque aulicos. Hesych. *διεβοήθη, ἐφανίσθη, indicatum, annuntiatum est.* — קָרָא, *clamo.* Lev. XXV. 10. *διαβοήσατε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς,* omnibus terræ incolis libertatem indicate. Judith. X. 18.

ΔΙΑΒΟΛΗ', *calumnia, delatio, inimicitia.* דִּבָּה, *infamia.* Symm. Gen. XXXVII. 2. Aqu. Num. XIV. 37. — חֶלְקָה, *blandities.* Prov.

a VI. 24. ubi διαβολὴ de *artibus ad decipiendum instructis* accipiendum est. Quorsum enim hic *calumniæ* et *obtrectationes?* Διαβάλλειν est *decipere*. Vide Alberti Obss. in N. T. p. 374. — שָׂטָן, *adversarius*. Num. XXII. 32. ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολήν σου, ego egressus sum, ut *adversarer* tibi. Sic et Sir. XXVI. 6. et XXVIII. 9. διαβολὴν *inimicitias* sig-
b nificare, ad priorem locum notat Grotius, ubi tamen διαβολὴ πόλεως esse potest *proditio* civitatis aut *criminatio*. Ibid. XXXVIII. 19. χάριν διαβολῆς, h. e. ad effugiendam *criminationem*.

ΔΙΑ΄ΒΟΛΟΣ, *diabolus, calumniator, obtrectator, delator, adversarius, maxime in judicio*. צַר, *hostis*. Esther. VII. 4. — צֹרֵר partic. *hostiliter*
c *agens*. Esth. VIII. 1. — שָׂטָן, *adversarius*. 1 Par. XXI. 1. Job. I. 6. 7. 9. 12. II. 1—7. Ps. CVIII. 5. הֹלֵךְ רָכִיל, *ambulans tanquam detractor*. Aqu. Prov. XI. 13. Sap. II. 24. ubi legitur: φθόνῳ δὲ διαβόλου θάνατος εἰσῆλθε, διάβολος adhibitum reperitur de spiritu illo maligno, qui Hebr. Σατανᾶς dicitur.

ΔΙΑΒΟΥΛΕΥ΄ΟΜΑΙ, *consulo, con-*
d *sulto, delibero, decerno*. מִרֵּר Pih. *amaritudine afficio*. Gen. XLIX. 23. εἰς ὃν διαβουλευόμενοι ἐλοιδόρουν: ubi Grabius non dubitat eos legisse וַיְמָרְדֻהוּ, *et rebellarunt contra ipsum*. Sed non opus hic esse videtur ad varietatem lectionis confugere. Nam Arab. صرّ notat inter alia *constanti et firmo animi proposito esse*. Non male itaque reddiderunt εἰς ὃν
e διαβουλευόμενοι, adversus quem, sc. de cujus cæde aut venditione inter se consultarunt. Nonnulli legere malunt διαβολευόμενοι, quæ formatio quasi a διαβολεὺς, uti habentur et ἀποβολεὺς et προβολεὺς, contra analogiam non peccat. Cæterum verbum διαβουλεύεσθαι, apud Steph. ἀδέσποτον, exstat quoque apud Thucyd. VI. 34. Joseph. A. J. XIX. 4. 3. Dion. Cass. p. 1334. 79. f Reim. atque Plutarchum.

ΔΙΑΒΟΥΛΙ΄Α, *consilium, consultatio*. מוֹעֵצוֹת plur. Ps. V. 12. Hos. XI. 7. Symm. Theod. Prov. I. 31. — *מְזִמָּה, *cogitatio*. Theod. Prov. VIII. 12. ubi bono sensu de *consiliis bonis ac sapientibus* adhibetur. E contrario vero sensu malo apud eundem Prov. XIV. 17. Sirac. XLIV. 5. ἡγούμενοι λαοῦ ἐν διαβου- g
λίαις. Sap. I. 9. διαβουλίαι, *perplexæ et improbæ impii cogitationes*.

ΔΙΑΒΟΥ΄ΛΙΟΝ, *consilium, consultatio*, it. *cogitatio, ratiocinatio*, it. *conspiratio*. מְזִמָּה, *cogitatio, consilium*. Ps. IX. 23. ubi sensu malo de *consiliis pravis ac perniciosis* adhibetur. — מַעֲלָה, *ascensio*. Ez. XI. 5. τὰ διαβούλια τοῦ πνεύματος ἐγὼ ἐπίσταμαι. Sæpe in literis sacris de *cogitatio-* h
nibus dicitur, eas *super cor ascendere* s. *in mentem venire*, v. c. Jer. VII. 31. Ez. XXXVIII. 10. — מַעֲלָלִים, *actiones*, plur. Hos. IV. 9. V. 4. VII. 2. — קֶשֶׁר, *conspiratio*. Inc. et LXX sec. Compl. 2 Sam. XV. 12. Sap. I. 9. (improbum aut perplexum consilium sec. Baduellum.) Sir. XV. 14. XVII. 5. In posteriore loco διαβούλιον est *vis et* i
facultas consultandi, deliberandi et eligendi, una voce *judicium*. Vide ad h. l. Baduellum et Grotium. Hesych. διαβούλια, ἐνθυμήματα, διαλογισμοί. Idem: τὰ διαβούλια, διαλογισμούς.

ΔΙΑΓΓΕ΄ΛΛΩ, *annuncio, narro*. אָמַר, *dico*. Jos. VI. 10. הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio*. Lev. XXV. 9. διαγγελεῖται σάλπιγγος φωνὴ, et διαγ- k
γελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ, non male quoad sensum. — סִפֵּר Pihel, *enarro* Ex. IX. 17. ὅπως διαγγέλῃ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ, ut *celebretur* nomen meum in omni terra.

Theod. et LXX Ps. II. 6. *διαγγέλλων*. Ita legendum, non *διαγγελῶν*, ut libri nonnulli habent. Ps. LVIII. 14. *ἐξ ἀρᾶς καὶ ψεύδους διαγγλήσονται*, ob mendacia et execrationes, quas proferent, *ubique male audient*. Vulg. *annuntiabuntur*. Loco יְסַפֵּרוּ, *narrabunt*, legerunt יִסְפְּרוּ aut יִסָּפְרוּ, quam lectionem commendant antecedentia, *capiantur in superbia sua*. Cæterum ex h. l. apparet, *διαγγέλλεσθαι* de *eo* dici, *qui in ore omnium versatur*, et quidem in utramque partem. — *פָּרַר, Hiph. הֵפִרִיד, *divido*. Symm. Prov. XVI. 28. *διαγγέλλει*. Drusius *διαγγέλλει* mendose positum esse suspicatur, ac substituendum esse judicat *διαχωρίζει*. Sed longe facilior ac probabilior est conjectura Montf. *διαστέλλει* legentis, quod facilius in *διαγγέλλει* mutatum fuerit. Hesych. *διαγγέλλω, ἀπαγγέλλω, διέξειμι λόγῳ*.

ΔΙΑΓΓΕΛΜΑ, *nuncium, jussum*. קָרֵב *appropinquans*. 1 Reg. IV. 27. Significat *διαγγέλματα* h. l. *eos, qui ex mandato regis de mensa regia alebantur, eamque frequentabant*. C. teste Bosio *διηγγελμένα* habet.

ΔΙΑΓΙΝΟΜΑΙ, *intersum, versor, persevero, duro, permaneo*. 2 Macc. XI. 26. *ὅπως ἡδέως διαγίνωνται πρὸς τὴν τῶν ἰδίων ἀντίληψιν*, ut libenter propriæ utilitati *inserviant*.

ΔΙΑΓΙΝΩΣΚΩ, *plene cognosco, pernosco, intellego, dijudico, decerno*. דָּמָה Pih. *cogito*. Num. XXXIII. 56. *καθότι διεγνώκειν ποιῆσαι αὐτοῖς*, quod ego illis facere *decreveram*. — יָדַע, *scio*. Deut. II. 7. *διάγνωθι, memoria revoca*, coll. VIII. 2, Prov. XIV. 35. *οὐ διαγνώσεται*, non *evulgatur*. Judith. XI. 13. *διέγνωσαν δαπανῆσαι, decreverunt* vesci, sc. iis, quæ in lege Mosaica prohibita erant. 2 Macc. III. 23. *τὸ διεγνωσμένον ἐπιτίλλει*, quod *mandatum* s. *decretum erat* a rege (vid. v. 13.), perfecit. Polyb. II. 66. 8. *διέγνω ποιεῖσθαι τὴν μάχην*. 2 Macc. IX. 15. *οὓς διεγνώκει μηδὲ ταφῆς ἠξιῶσαι*, quos vel sepultura indignos *judicaverat*. Ib. XV. 6. 17. Hesych. *διαγνοὺς, διακρίνας, δίκαιον αἰσθόμενος, ἐπιγνοὺς, συνιείς, νοήσας*. Idem: *Διάγνωθι, νόησον*.

ΔΙΑΓΛΥΦΩ, *sculpo, insculpo*. עָשָׂה, *facio*. Ez. XLI. 19. 20. Vox Hebr. etiam *concinnare, adornare* notat. — פָּתַח Pih. *aperio, exsculpo*. Ex. XXVIII. 11. Aqu. Theod. Zach. III. 9. *διαγλύψω*. Diod. Sic. I. p. 42. 11.

ΔΙΑΓΝΩΣΙΣ, *cognitio, dijudicatio, judicium*. Sap. III. 18. *ἡμέρα διαγνώσεως* est tempus *judicii* seu *pœnæ*, quo causa cujusque cognoscetur et dijudicabitur, ac pro meritis condemnabitur.

ΔΙΑΓΟΓΓΥΖΩ, *obmurmuro*. גָּלַן: הֵלִין Niph. et Hiph. a לוּן, idem. Ex. XV. 24. cum præpositione *κατὰ* constructum, coll. Num. XIV. 36. XVI. 11. Sequente *ἐπί*, Ex. XVII. 3. Num. XIV. 2. Jos. IX. 18. ac sequente *πρὸς*, Ex. XVII. 3. — נָרַן Niph. *inter se*, vel *unus cum altero murmuravit*, vel: *susurravit*. Deut. I. 26. Sir. XXXI. 28. (XXXIV. 24.) ubi non opus est, ut cum Bretschneidero *διαγογγύζειν* per *diffamare, reprehendere* vertatur.

ΔΙΑΓΟΡΕΥΩ, *dissero, enarro, mando, præscribo*. 3 Esdr. V. 73. *ἀκολούθως τοῖς ἐν τῷ Μωϋσέως βίβλῳ διηγορευμένοις*, accommodet ad ea, quæ de his in libris Mosis *præscripta sunt*. Hebr. כִּכְתוּב (quod quidem esse potest *e præscripto*, sed quoque *secundum descriptionem, narrationem*.) Esdr. III. 2. Josephus A. J. XI. 4. p. 555. ed. Hav. habet simpliciter *κατὰ τοὺς Μωϋσέως νόμους*. Adde Dan. XIII. 61. sec. Chis. *ὡς ὁ νόμος διαγορεύει*, coll. Sus. v. 62. Hesych. *διαγορεύει, διατίζει, διαγγέλλει*. Idem: *διηγορευμένος, παραγγελθείς*.

a ΔΙΑΓΡΑΦΗ, *descriptio, delineatio.* תּוֹרָה *lex.* Ez. XLIII. 12. ubi תּוֹרַת significat *formam præscriptam* seu *delineatam.*

ΔΙΑΓΡΑ'ΦΩ, *describo, delineo, perscribo,* item *numero.* *חֻמְבוֹת, *tapetes.* Theod. Proverb. VII. 16. *διαγεγραμμέναι,* h. e. *figuris exornatæ.* Respexit usum loquendi linguarum orientalium. Certe b Chaldaicum חַטַב notat *variis figuris et coloribus exornavit,* ac eandem significationem habet quoque Arab. خطب. — חָקַק, *exprimo, exsculpo.* Ez. VIII. 10. — חָקָק, idem. Ez. IV. 1. — כָּתַב, *scribo.* Jos. XVIII. 4. Ez. XLIII. 11. — פָּתַח Pih. *aperio, exsculpo.* Ex. XXVIII. 11. *διαγράψεις* sec. codd. 56. et 58. Holm. Nisi fortasse ibi c scribendum est *διαγλύψεις,* quod vide supra. — צוּר, *obsideo.* Cant. VIII. 9. ubi vox Hebraica ex arte architectonica explicanda est, ut sit *lineis circumscribere* et *quasi cingere.* — צוּרָה, *forma.* Ez. XLIII. 11. *διαγράψεις τὸν οἶκον, delineabis* domum. — שָׁקַל, *libro, pondero.* Esth. III. 9. *διαγράψω εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τοῦ βασιλέως ἀργυρίου τάλαντα μύρια,* d *perscribam,* h. e. *numerabo* in gazophylacium regis argenti talenta decem millia. 2 Macc. IV. 9. *πρὸς δὲ τούτοις ὑπεσχνεῖτο καὶ ἕτερα διαγράψαι πεντήκοντα πρὸς τοῖς ἐκατὸν,* præterea promittebat et alia *numerare* centum quinquaginta talenta. De hoc usu loquendi vide Salmasium de Usuris p. 513. qui et p. 114. observavit, quod apud Polybium in Excerptis e (XXXII. 13. 7. ubi vid. Schweighæuserus.) *διαγραφὴν ποιεῖν* pariter sit *numerare pecuniam,* (*solvere,* et *expungere debitum,*) de qua prius numulario per scripturam cautum fuerit et constitutum, ut numeraret.

ΔΙΑ'ΓΩ, *traduco, perago.* הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Zach. XIII. 9. — הוֹבִיל Hiph. a יָבַל, *apporto.* Ies. LV. 12. *ἐν χαρᾷ διαχθήσεσθε.* Vera est hæc lectio, quam f Hieronymus quoque secutus est. Passim autem legitur *διδαχθήσεσθε,* q. a. *διδάσκω.* — הוֹלִיךְ Hiph. a יָלַךְ, *ire facio.* Symm. et LXX Job. XII. 17. Vulg. *adducit.* LXX Psalm. CXXXV. 16. — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* Num. XXXI. 23. 2 Sam. XII. 31. 2 Reg. XVI. 3. — פָּשַׁק Pih. *divarico.* Ez. XVI. 24. *διήγαγες τὰ σκέλη.* Aretæus p. 4. l. g 6. 7. *διαγαγὼν* (*diducens*) *τοὺς ἰδάτας.* Sir. XXXVIII. 30. *ὅστις νύκτωρ ὡς ἡμέρᾳ διάγει,* sc. *βίον,* qui noctu sicut interdiu vitam *peragit.* Addit *βίον* Apostolus 1 Tim. II. 2. et Plato Lib. II. de Rep. p. 601. *διάγοντες βίον ἐν εἰρήνῃ.* Confer Lex. N. T. s. h. v. 2 Macc. XII. 38. *αὐτόθι τὸ σάββατον διήγαγον,* ibi sabbatum *egerunt.* h

*ΔΙΑ'ΓΩ ΑΝΕΥ. לֹא, *non.* Ed. Vta Hos. VII. 16.

*ΔΙΑΓΩΓΗ, *vita, vitæ institutum.* Esth. XIII. 5. *διαγωγὴν νόμων.* K. Hesych. *διαγωγή, ἀναστροφή.* Adde Polluc. Onom. V. 118. et IX. 137.

ΔΙΑΓΩΝΙΑ'Ω, *in agone versor, valde anxius sum.* 2 Macc. III. 21. *μεγάλως διαγωνιῶντος ἀρχιερέως προσδοκίαν, agonizantis* magni principis sacerdotum expectationem. i

ΔΙΑΔΕΙΓΜΑΤΙ'ΖΩ, *ignominiose traduco, publice prostituo.* כָּתַר Pih. *cingo.* Aqu. Ps. XXI. 12. *διεδειγμάτισαντο,* ubi tamen judice Fischero in Clavi Verss. GG. p. 39. reponendum est *διεδημάτισαντό με, obsessum me tenent.* Cf. infra s. v. *διαδηματίζομαι.* Starckio in Carm. Dav. p. 189. aliquando reponere placuit *διεδήσαντό με.* Sed prior conjectura k est longe probabilior.

ΔΙΑΔΕ'ΧΟΜΑΙ, *excipio, succedo,* nempe *in locum alterius, secundum* vel *proximum ab aliquo locum munere vel dignitate habeo, prorex, vi-*

a *carius sum.* *לָקַח, *capio, accipio, excipio.* Symm. Ps. LXXII. 24. *διεδέξατό με, excepit* me. —*מְקַבְּלוֹת, *suscipientes.* Samar. Ex. XXVI. 5. *διαδεχόμεναι.* — מִשְׁנֶה, *secundus.* 2 Par. XXXI. 12. *διαδεχόμενος, secundus erat,* sc. redituum sacrorum præfectus. Esther. X. 3. *διεδέχετο τὸν βασιλέα, proximus* a rege *erat.* Confer v. *διάδοχος.* — פַּרְבָּר, *pars*
b *urbis exterior, suburbium,* vel nomen loci, *Pharbar.* 1 Par. XXVI. 18. N. L. Sap. XVII. 21. *εἰκὼν τοῦ μέλλοντος αὐτοὺς διαδέχεσθαι σκότους,* imago tenebrarum, quæ *excepturæ* s. *tecturæ* illos *erant.* 2 Macc. IV. 31. *τὸν διαδεχόμενον, proregem,* coll. IX. 23. ubi *διαδεξόμενος* s. *διαδεξάμενος vicarium* notat, non *successorem.* Ib. X. 28. *ἅρτι δὲ τῆς ἀνατολῆς διαδε-*
c *χομένης,* ortu solis *excipiente* noctem, vel *succedente* nocti.

ΔΙΑ΄ΔΗΛΟΣ ΓΙ΄ΝΟΜΑΙ, *manifestus fio, appareo.* נוֹדַע Niph. a יָדַע, *innotesco.* Gen. XLI. 20. *οὐ διάδηλοι ἐγένοντο,* non *manifestæ,* sc. vaccæ, fiebant, vel non apparebant. Lex. Cyrilli MS. Brem. Οὐ *διάδηλοι, ἀφανῆς.* Hesych. *διάδηλοι, φανεροί.* 3 Macc. II. 5. Sodomitæ *διάδηλοι ταῖς κακίαις*
d *γενόμενοι,* i. e. *publice, sine ullo pudoris sensu* patrantes scelera, quæ vulgo occultare solent homines.

ΔΙΑ΄ΔΗΜΑ, *diadema, corona regia, regum insigne.* *צֵתֶם, *aurum insigne,* etiam *omne quod ex auro factum et elaboratum est.* V. Simonis Lex. Hebr. p. 840. Theod. Psalm. XLIV. 10. *διάδημα χρυσοῦν,* diadema aureum. Hinc etiam ab LXX h. l.
e redditur *ἱματισμὸς χρυσοῦς.* — כֶּתֶר, *corona.* Esth. I. 11. II. 17. — נֵזֶר, *corona, diadema.* Symm. Theod. ac LXX sec. Compl. 2 Sam. I. 10. — צָנִיף, *cidaris.* Ies. LXII. 3. — *תַּכְרִיךְ, *stola.* Esther. VIII. 15. Sap. V. 17. *διάδημα τοῦ κάλλους,* i. q. in priori membro *βασίλειον.* Significat autem *διάδημα* h. l. *imperium, potestatem regiam,* signo posito pro re signata. 1 Macc. XIII. 32. *περιέ-*f *θετο τὸ διάδημα τῆς Ἀσίας,* imposuit diadema Asiæ, h. e. *regnum adiit.* Hesych. *διάδημα, στέμμα βασιλέως, κεφαλῶν κόσμος, ἤγουν στέφανος, ἢ βασιλέως σύμβολον.* Confer Paschalium de Coronis p. 573.

*ΔΙΑΔΗΜΑΤΙ΄ΖΟΜΑΙ, proprie *diademate* s. *fascia cingo,* (i. q. apud Zosimum III. 30. *διάδημα περιτίθεμαι.*) deinde *obsessum teneo, obsideo,* g *cingo.* כָּתַר, Pih. *cingo, circumdo.* Aqu. Ps. XXII. 13. pro Hebr. כָּתַר, ubi pro vulgato *διεδιγματίσαν-τό με* necessario reponendum est *διεδηματίσαντό με, obsessum me tenent.* Deduxit autem Aquila hanc vocem a *διάδημα,* quemadmodum *ὁραματίζομαι* ab *ὅραμα,* et *ἱστιστημοῦμαι* ab *ἱστιστήμη,* ut recte observavit Fischerus in Clavi Verss. GG. p. 39. h

ΔΙΑΔΙΔΡΑ΄ΣΚΩ, *diffugio, aufugio.* Sir. XI. 11. *οὐ μὴ ἐκφύγῃς διαδρᾶς,* non effugies aufugiens. 2 Macc. VIII. 13. *διεδίδρασκον καὶ ἐξε-τόπιζον ἑαυτούς,* in fugam convertebant se ipsos, et a loco recedebant. Hesych. *διαδιδράσκει, διαφεύγει, διαδι-δράσκεται.*

ΔΙΑΔΙ΄ΔΩΜΙ, *trado, distribuo,* it. *spargo, divulgo.* חִפֵּיל Hiph. a נָפַל, *cadere facio.* Jos. XIII. 6. ubi i vox Hebr. notat: *jacta sorte distribuere.* — נָתַן, *do.* Gen. XLIX. 20. *διαδώσει* sec. Alex. et Ald. Reliqui libri habent simplex *δώσει.* Ib. v. 27. Sir. XXIII. 32. *οὐ διαδώσουσιν τὰ τέκνα αὐτῆς εἰς ῥίζαν,* non *radices agent,* h. e. non longævi erunt, liberi ejus. Ibid. XXIV. 17. *ὡς σμύρ-να ἐκλεκτὴ δίδωκα* (Alex. *δέδωκα.* Compl. *ἔδωκα.*) *εὐωδίαν,* ut myrrha electa *sparsi* bonum odorem, coll. XXXIX. 18. et 2 Macc. VII. 5. 2 Macc. IV. 39. *διαδοθείσης ἔξω τῆς φήμης,* fama in vulgus *disseminata.*

a 3 Macc. II. 27. δημοσίᾳ κατὰ τοῦ ἔθνους διαδοῦναι ψόγον, publice aliquid contra gentem *suggerere*, probro illam afficiendi gratia. 4 Macc. IV. 22. φήμης διαδοθείσης.

ΔΙΑΔΙΚΑ'ΖΩ, Α'ΖΟΜΑΙ, *discepto, litigo, judicio contendo.* רִיב, *lis, controversia.* Symm. Job. XXXIII. 13. τί οὖν αὐτῷ διαδικάζῃ; quid igitur cum illo *litigas?* — הֵרִיב Hiph. a

b רוּב, *litigo.* Symm. Job. XXIII. 6. διαδικάσεται. Inc. διαδικάσει με.

*ΔΙΑΔΙΚΑΣΙ'Α, *contentio, lis.* רִיב, *contentio.* Symm. Ps. LIV. 10. Vide supra s. v. ἀδικασία. Hesych. διαδικασία, ἡ ἐπίκρισις τοῦ ἐπιτηδείου πρὸς λειτουργίαν, καὶ πρὸς τὰ ἄλλα. ἢ ἀμφισβήτησις, κρίσις. Phav. p. 201. διαδικασία οὐχ ἁπλῶς πᾶσα δίκη, ἀλλ' ἐν αἷς περί τινος ἀμφισβήτησίς ἐστιν.

c (Ita quoque Zonaras Lex. col. 510.) ἢ διαδικασία ἐστὶν, ἣν ποιοῦνται τινὲς τοῖς μέλλουσιν χορηγεῖν, οὓς ἂν ὁρισθῆναι βούλονται, πότε χρὴ λειτουργεῖν αὐτούς. Confer D'Orville ad Chariton. Aphrod. Lib. V. c. 8. p. 494. ed. Lips.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΜΟ'Σ, *lis, litigatio.* מְרִיבֹת plur. Aqu. Ez. XLVII. 19. XLVIII. 28. Vide Eusebii et Hie-

d ron. Onomast. in Μαριβὼθ, et ad h. l. Clericum.

ΔΙΑΔΟΧΗ', *successio.* שָׁתוֹת plur. *fundamenta.* Sexta Ed. Ps. X. 3. αἱ διαδοχαί. Derivavit auctor hujus versionis sine dubio a שְׁתִי, *stamen,* quod significationem habet a rad. Chald. et Syr. שְׁתָא, ܐܫܬܝ, et Arab. اَسْتَى, *texuit,* seu *staminibus positis aptavit telam.* Fortasse tamen

e pro διαδοχαὶ legendum est διδαχαί. Certe Inc. ibidem διδασκαλίαι habet. Aqu. Job. I. 4. ἀλλήλους ἐκ διαδοχῆς (in textu Hebr. κατὰ τὸ ῥητὸν hic nihil pro hac voce occurrit) συνεκάλουν ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ ἡμέραν, se invicem *successive* et suo quisque certo die invitabant. Ita Bielius: sed unde hæc sumserit me ignorare fateor.

ΔΙΑ'ΔΟΧΟΣ, *successor, vicarius.* f לְיָד, *in manum,* seu *ad manum.* 1 Par. XVIII. 17. οἱ πρῶτοι διάδοχοι τοῦ βασιλέως, primi, proximi a rege, h. e. proxime illi in throno a dextris et sinistris sedebant. Conf. Matth. XX. 21. qui locus inde illustrari potest. — מִשְׁנֶה, *secundus.* 2 Par. XXVIII. 7. τὸν διάδοχον τοῦ βασιλέως, *proximum a rege.* — שַׂר, *princeps.* 2 Par. g XXVI. 11. τοῦ διαδόχου τοῦ βασιλέως. Sic et Philo Lib. de Josepho p. 369. εἶτ' αὐτὸν καθίστησι τῆς βασιλείας διάδοχον. Eidem Philoni eodem libro p. 373. Josephus audit τοσαύτης ἡγεμονίας διάδοχος, ἀρχὴν τὴν μετὰ βασιλέα πρώτην ἀναψάμενος. Sir. XLVI. 1. διάδοχος Μωϋσῆ ἐν προφητείαις, *successor* Mosis in prophetiis. Ibid. XLVIII. 8. 2 Macc. IV. 29. et. 31. h ubi *vicarium* notat.

ΔΙΑΔΡΑ'Ω, *aufugio.* פָּנָה, *averto, declino.* Symm. Ps. LXXXIX. 9. διέδρασαν, *aufugerunt.* Sensum expressit. Nam פָּנָה, quod proprie *faciem vertere in locum* notat, deinde, ut omnia verba videndi, etiam *abire* significat. Sic de *die inclinante* Jer. VI. 4. adhibetur. Adde Herodian. III. 15. 5.

ΔΙΑ'ΔΥΜΙ, ΔΙΑΔΥ'Ω, *ingredior,* i *penetro.* טָבַע, *immergor.* 1 Sam. XVII. 49. διέδυ ὁ λίθος διὰ τῆς περικεφαλαίας, *penetravit* lapis per galeam. Aristoph. Av. v. 840. Vesp. 212.

ΔΙΑΖΑ'Ω, *vitam ago, vivo.* 2 Macc. V. 27. ἐν τοῖς ὄρεσι διέζη, in locis montanis vixit.

ΔΙΑ'ΖΟΜΑΙ, pr. *stamen suspendo tela s. jugo,* (quod Attici vocant προφορεῖσθαι, etiam στήμονα στῆσαι. k Vide Salmasium ad Scriptt. Hist. Aug. pag. 127. ed. Paris. et Intt. ad Pollucis Onom. VII. 32.) *telam exordior,* it. *plectere incipio.* Deinde metaphorice *ordior* (Lex. Vet. διά-

a ζεται, *ordiatur*) ac *constituo;* nam stamen, quod suspenditur, quasi constituitur. נָסַךְ, *inungo.* Aqu. Ps. II. 6. Respexit haud dubie eam notionem verbi נָסַךְ, quam olim videtur habuisse, ut esset: *stamen jugo suspendit,* quod non modo docet nomen מַסֵּכָת Jud. XVI. 13., quod ipsum ab Aquila redditur *διασμα,* sed etiam Arab. نَسَجَ, *texuit.* Conf.

b Fischerum in Clavi p. 39. Fortasse tamen loco *ἰδιασάμην* reponendum est *διεδησάμην, diademate revinxi,* qui ritus erat, quo regia dignitas assumebatur, vel conferebatur. Ernesti legere malebat *ἰδήνα τόν.* Inc. Jud. XVI. 14. *ἰδιάσατο τοὺς ἑπτὰ βοστρύχους,* telam quasi cum septem cincinnis exordiebatur, vel plectere septem cincinnos incipiebat: ubi

c nihil est in textu Hebraico. Conf. Sturz. de Dial. Maced. p. 160.

ΔΙΑΖΩ΄ΝΗ, *zona, balteus.* אַבְנֵט, idem. Aqu. Exod. XXIX. 9.

ΔΙΑΖΩΝΝΥ΄Ω, *accingo.* חָגוֹר, verbale, *accinctus.* Ez. XXIII. 15. *διεζωσμένους.*

ΔΙΑ΄ΖΩΣΜΑ, *subligaculum,* vel *ligamen.* חֵשֶׁב, *cingulum.* Inc. Ex. XXVIII. 28. Aqu. Lev. VIII. 7.

d ΔΙΑΘΕΡΜΑΙ΄ΝΩ, ΟΜΑΙ, *calefacio, incalesco.* חָמַם, idem. Exod. XVI. 21. *ἡνίκα δὲ διεθέρμανεν ὁ ἥλιος,* cum vero *incalesceret* sol: coll. 1 Sam. XI. 9. Ib. v. 11. *ἕως διεθερμάνθη ἡ ἡμέρα,* donec *incalesceret* dies. 2 Reg. IV. 34. *διεθερμάνθη ἡ σὰρξ τοῦ παιδαρίου.*

ΔΙΑ΄ΘΕΣΙΣ, *dispositio, affectus, affectio.* מַשְׂכִּית, *imaginatio.* Psalm.

e LXXII. 7. *διάθεσιν καρδίας.* 2 Macc. V. 24. *ἀπειχθῆ πρὸς τοὺς πολίτας Ἰουδαίους ἔχων διάθεσιν,* hostilem in cives Judæos habens *animum.* Ibid. XIV. 5. *ἐν τίνι διαθέσει καὶ βουλῇ καθεστήκασιν οἱ Ἰουδαῖοι,* quonam *rerum statu* et consilio niterentur Judæi. 3 Macc. II. 28. Judæos *εἰς οἰκετικὴν διάθεσιν ἀχθῆναι,* ad servilem *conditionem* redigendos esse, coll. III. 2. 26. Polyb. II. 41. 3. *τοιαύτη τις ἦν ἡ f περὶ τὸ ἔθνος διάθεσις.* Significat quoque *διάθεσις edictum publice propositum* s. *publicatum.* 3 Macc. III. 8. *τυραννικὴ γὰρ ἦν ἡ διάθεσις,* durum enim erat *edictum* de Judæis publicatum. Syrus usus est h. l. voce ܦܩܘܕܐ. 4 Maccab. I. 25. Hesych. *διάθεσις, σχῆμα, ἀγάπη, ἀπόδοσις, προαίρεσις.*

ΔΙΑΘΗ΄ΚΗ, *omne, quod certum et* g *constitutum est,* speciatim *fœdus, statutum, testamentum, promissio,* etiam *vitæ institutum, in quo quis laborat, vitæ genus, tempus certum ac definitum, consociatio.* *אוֹר, *lux.* Ies. XLIX. 6. ubi verba *εἰς διαθήκην γένους* mihi antiquitus e loco parallelo cap. XLII. 6. in margine notata fuisse videntur, unde postea in ipsum textum irrepserunt. Vid. h Starck. Carmina David. Vol. I. p. 307. — אַחֲוָה, *fraternitas, consociatio, quæ est fœdere facta.* Inc. et LXX Zach. XI. 14. — בְּרִית, *fœdus.* Gen. VI. 18. IX. 9. Ps. LIV. 23. ad quem locum respiciens Suidas ita: Διαθήκη καὶ ὁ νόμος. Δαβὶδ ἐβεβήλωσαν τὴν διαθήκην αὐτοῦ. — דָּבָר, *verbum.* Deut. IX. 5. Scil. דָּבָר h. l., uti alias sæpe, *promissio-* i *nem,* et quidem *certissimam* notat. — דִּבְרֵי בְרִית, *verba fœderis.* Jer. XXXIV. 18. — חֹק, *statutum.* Ed. VIta Ps. II. 6. Ita Sir. XIV. 17. *ἡ γὰρ διαθήκη ἡ ἀπ' αἰῶνος, θανάτῳ ἀποθανῇ,* hoc enim *statutum* a sæculo, morte morieris. Vide et Sirac. XVI. 23. — מִשְׁכָּן, *habitaculum.* Lev. XXVI. 11. ubi *τὴν διαθήκην* mihi positum esse videtur pro *τὴν σκηνὴν τῆς διαθήκης.* — עֵדוּת, *testimonium.* Ex. XXXI. 7. *τὴν κιβωτὸν τῆς διαθή-*

a κης. — *תּוֹרָה, *lex.* Dan. IX. 13. sec. Chis. ubi Theod. νόμος habet. Unde apparet, hoc vocabulum notare simpliciter *leges et præcepta divina.* Sirac. XVII. 10. διαθήκην αἰῶνος ἔστηκε μετ' αὐτῶν, καὶ τὰ κρίματα αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς. Ibid. XXIV. 31. βίβλος διαθήκης explicatur per νόμος, ὃν ἐνετείλατο Μωϋσῆς, et ib. XXVIII. 8. et 9. διαθήκη et ἐντολαὶ
b sunt synonyma. Adde Coran. Sur. II. 27. — תַּזְנוּת, *scortatio.* Ez. XVI. 28. Ex Trommii sententia legerunt בְּרִית. Semlerus in Ep. Crit. ad h. l. σηκοὺς aut simile quid scripsisse eos arbitratur. Mihi autem existimasse videntur, *fornicationes* de *fœderibus cum exteris populis initis* explicandas esse. Conf. Lex. N. T. s. v. πορνεύειν. Sap.
c XVIII. 22. ὅρκους πατέρων καὶ διαθήκας ὑπομνήσας, sanctas patrum *promissiones* commemorans. Sirac. XI. 19. στῆθι ἐν διαθήκῃ σου, mane in *vitæ genere,* quod tibi elegisti. Est ibi διαθήκη *certa et semel constituta vitæ ratio, officium et munus alicui demandatum* (nostrum Beruf, *vocation*), i. q. in seq. ἔργον, et v. 21. πόνος. Syrus: ܐܘܪܚܐ, *vitæ ratio.*
d Ib. XIV. 12. διαθήκη ᾅδου, tempus mortis, quatenus est certum et a Deo decretum, coll. v. 17. Fortasse et huc referendus est locus ille obscurus Sirac. XVI. 21. ubi tamen fortasse δ. est *judicium Dei,* qui cuique pro meritis præmia vel pœnas decernit ac tribuit, quod ita dicitur, quia a Deo dispositum et constitutum est. Sir. XXXVIII. 43. διαθή-
e κην κρίματος, *ordinationem* et *constitutionem* judicii, juxta quam judex judicare et ferre judicium debet. Ibid. XLVII. 12. Deus Davidi dedisse dicitur διαθήκην βασιλείας, regnum *promissum:* coll. 1 Macc. II. 54. 2 Macc. VIII. 15. ubi διαθῆκαι πατέρων sunt *promissiones* majoribus factæ. Sir. XLIV. 11. coll. v. 18. Hesych. διαθήκη, συνωμοσία, ἐνικῶς. οὐ πληθυντικῶς τὰς διαθήκας ἔλεγον: f ubi συνωμοσία est *jurejurando firmata amicitia,* ἡ μεθ' ὅρκων φιλία, ut alio loco ab Hesychio explicatur. Etymol. *ineditum:* Διαθήκη διττῶς ἐκφωνεῖται. ἡ μὲν ἐπὶ θνησκόντων, διατάξεως καὶ ἐντάλματος χαρακτῆρα φέρουσα. θατέρα ἐπὶ συνθηκῶν, ἐπὶ διαλλαγῇ πολεμίων, συνωμοσίαν ἔχουσα. Similiter et Lex. Cyrilli MS. Brem.

*ΔΙΑΘΗ'ΚΗ ΤΟΥ' ΜΑΡΤΥΡΙ'ΟΥ. g עֵדָה, *testimonium.* Jos. IV. 15. τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ μαρτυρίου. Alterutrum alienum est. Puto, τῆς διαθήκης.

*ΔΙΑΘΡΑΥ'Ω, *confringo, lacero.* הִתְפּוֹצֵץ, Hithp. a פָּצַץ, *frango, diffringo, contero.* Hab. III. 6. διεθραύσθησαν sec. Compl. Schol. Aristoph. Pac. v. 146. Plato Tim. III. 57. B. h

ΔΙΑΘΡΕ'Ω, *investigo, quæro.* בִּקֵּשׁ, idem. Symm. Coh. VII. 26. διαθρῆσαι. Sic Ælianus V. H. III. 28. τοὺς ἀρχοὺς ἰδίους διαθρῆσαι.

ΔΙΑΘΡΥ'ΠΤΩ, *contero, comminuo.* הֵמִיל, Hiph. a מוּל, *exscindo.* Symm. Psalm. CXVII. 10. διέθρυψα. — הִתְפֹּצֵץ, Hithp. a פּוּץ, *frango, contero.* Inc. Hab. III. 6. διεθρύβη τὰ ὄρη βίᾳ, montes vi fracti sunt. i Hesych. διεθρύβη, ἐκλάσθη, διετρίβη. — נָתַץ, *diruo.* Nah. I. 6. αἱ πέτραι διεθρύβησαν, petræ contritæ sunt. — פָּרַס, *partior.* Ies. LVIII. 7. διάθρυπτε πεινῶντι τὸν ἄρτον σου, frange esurienti panem tuum: ubi διαθρύπτειν simul *partiendi* aut *dispertiendi* notionem adjunctam habet. — פָּתַת, *frango.* Lev. II. 6. διαθρύψεις αὐτὰ (εἰς) κλάσματα, *comminues* illa in k fragmenta. Hesych. διαθρύψεις, διακόψεις.

ΔΙΑΙ'ΡΕΣΙΣ, *divisio,* etiam *rivus, canalis.* גֶּזֶר, *segmentum.* Psalm. CXXXV. 13. ubi διαιρέσεις duas partes unius divisionis, non plures divisiones notat. — מַחֲלֹקֶת, *classis.*

a 1 Par. XXIV. 1. XXVI. 1. 12. 19. — מַחְלְקוֹת, plur. *classes*. 2 Par. XXXV. 12. — נַחֲלָה, *possessio*. Jos. XIX. 51. — *פֶּלֶג, *rivus*. Aqu. Symm. Theod. Ps. XLV. 5. Symm. Ies. XXX. 25. ac Ps. CXVIII. 136. sec. Origenem T. II. Opp. pag. 813. ed. Paris. — פְּלֻגָּה, *pars, effectus divisionis*. 2 Par. XXXV. 5. Esdr. VI. 18. — פְּלֻגוֹת, *partes*.

b Jud. V. 15. 16. — *פְּרִיץ, *divisio*. Inc. Gen. XXXVIII. 29. Sir. XIV. 15. εἰς διαίρεσιν κλήρου, ad hæreditatem, h. e. ut ipsi eas inter se sorte dividant; nam tunc sortibus utebantur.

ΔΙΑΙΡΕ'Ω, *divido, partior, distribuo, diduco*. בָּתַר, *disseco*. Gen. XV. 10. — גָּזַר, *seco, scindo*. 1 Reg. III. 25. 26. — הִבְדִּיל, Hiph. *se-*

c *paro*. Lev. I. 17. V. 8. — הִבְלִיג, Hiph. *recreo me*. Amos V. 9. ὁ διαιρῶν. Legerunt הַמַּפְלִיג, a פָּלַג, *dividere*, aut ita verterunt ex usu l. Arabicæ. — חָלַק; חִלֵּק, Kal et Pih. Jos. XVIII. 5. Ps. LXVII. 13. διαλίσθαι σκῦλα, *dividere* prædam. Inde apud Hesychium διαλίσθαι σκῦλα exponitur διαμερίζεσθαι πραΐδαν. Conf. Prov. XVI. 20. Ies. IX. 3.

d Dan. XI. 39. γῆν διελεῖ ἐν δώροις, terram dividet donis. Hesych. διελεῖ, μερίζει, ἐπικρίνει. — חֲצָה, *dimidio*. Gen. XXXII. 7. Jud. IX. 43. 2 Reg. II. 8. — חָצַץ, *discindo*. Job. XXI. 21. ἀριθμοὶ μηνῶν αὐτοῦ διηρέθησαν. Scil. Arab. حصّ, *numerare, calculum subducere*, in Conj. III. et VI. etiam notat *partiri cum aliquo*.

e Conf. Golii Lex. Arab. pag. 617. — נָחַל. Prov. XXVIII. 10. Confer infra s. v. διέρχομαι. Inc. Jos. I. 6. — *נֶצַח, *victoria*. 1 Paral. XV. 29. נֶצַח יִשְׂרָאֵל (victoria Israël, h. e. Deus, qui Israëlitis victoriam largitur et concedit), LXX διαιρεθήσεται Ἰσραὴλ εἰς δύο. Nonnulli statuunt, pertinere hanc versionem ad ineptas, quæ haud raro in versione Alexandrina reperiuntur, interpre-f tationes, ita ut permutaverint literas ה et ח, loco נֶצַח legendo נְצָה, quod notat: *alter cum altero contendit, rixatus est*. Vide infra s. v. σχίζομαι. Equidem statuo, eos נֶצַח habuisse pro 3. perfecti Niph. a צָחַח vel צָחָה, quod Boysenius contulit cum Arab. صدّ, *dividere, separare*. — נָתַח, *membratim divido*.

g Lev. I. 12. διελοῦσιν αὐτὸ κατὰ μέλη, dividentillud membratim. Vera lectio nonnullis videtur μιλιοῦσιν, quod velut alterius interpretis annotatur in Hex., quia Hebr. נָתַח nusquam per διαιρεῖν transtulerunt LXX, sed per διχοτομεῖν et μελίζειν κατὰ μέλος. Legitur tamen formula κατὰ μέλα διελεῖν apud Herodot. p. 59. v. 99. seu Lib. I. cap. 119. Vol. I. p. 148. ed. Schweigh.

h — פָּלַג, Pih. *divido*. Aqu. Job. XXXVIII. 25. — פְּלִינָה Chald. fœm. *divisum*. Dan. II. 14. — פְּרִיסַת Chald. part. fœm. *divisum*. Dan. V. 30. — פֶּתַח, *janua*. Gen. IV. 7. οὐκ ἐὰν ὀρθῶς προσενέγκῃς, ὀρθῶς δὲ μὴ διέλῃς, ἥμαρτες; nonne, si recte offeras, recte autem non *dividas*, peccasti? Ita vertit Is. Vossius de

i LXX Intt. p. 33. et docet, quod juxta hanc interpretationem dixerit Deus Caino, recte quidem ipsum fecisse, quod obtulerit sacrificium, sed non recte divisisse, quia meliorem partem sibi reservasset. Sed L. Bos. in Obss. Critt. p. 27. verba illa ita reddit: *Nonne, si recte obtuleris, recte vero non discreveris mente tua, peccasti?* addens: sc. *recte quidem, quod ad externum sacrificium, de frugibus terræ donum Deo obtulerat Cainus, sed animus ip-*

a *sius perversus non discernebat inter bonum et malum, impius erat, et in Deum non credebat.* Et τὸ διαιρεῖν Græcis profanis etiam impropria notione *mente discernendi* et *dijudicandi* usurpari ex Herodoto et Epicteto ostendit p. 25. seq. Immo ipsum illud ὀρθῶς διαιρεῖν apud Aristophanem in Νεφέλαις p. 169. ed. Genev. significare *recte discernere* b observat. Alii contra statuunt, LXX pro לַפֶּתַח, *ad ostium*, legisse aut לִפְתֹּת, a פָּתַת, *dividere, frangere, in frusta concidere*, aut, quod mihi longe probabilius est, לְנַתֵּחַ, a נִתַּח, *divisit*, quod etiam Levit. I. 12. ita transtulerunt. Sirac. XXVII. 26. πληγὴ δολία διελεῖ τραύματα, plaga dolosa doloso vulnus *infligit*.

ΔΙΑΙΡΕ'Ω ΕΙ'Σ ΔΥ'Ο, *divido in* c *duo*. נֶצַח, *æternitas*, it. *robur*. 1 Sam. XV. 29. Vide supra s. διαιρέω.

ΔΙΑΙ'ΡΩ, *effero*. בָּבוּר, *munitus*. Aqu. Deut. III. 5. διῃρμέναι, *elatæ*. Arab. بَصَرَ in III. notat *ex alto prospexit*, unde בָּצוּר et בָּצִיר, *locum altum*, adeoque *munitum* notat.

ΔΙ'ΑΙΤΑ, *diæta, vitæ ratio, modus vivendi*, it. *victus*, it. *habitatio, domi-* d *cilium, cœnaculum*, item *judicium, arbitrium*. אֹהֶל, *tentorium*. Job. VIII. 22. δίαιτα δὲ ἀσεβοῦς οὐκ ἔσται, domicilium autem impii non consistet. Job. XI. 14. ἀδικία δὲ ἐν διαίτῃ σου μὴ αὐλισθήτω, injustitia autem in domicilio tuo non habitet. — אֹמֶר, *verbum*. Job. XXII. 28. ἀποκαταστήσει δέ σοι δίαιταν δικαιοσύνης. Num fortasse legerunt אֹהֶל? aut, quod e magis placet, אֹמֶר acceperunt in notione Arab., qua أَمَرَ omnino *rem, negotium, statum* notat? Certiora his non habeo. — בַּיִת, *domus*. Job. XXXIX. 6. — *לֶחֶם, *panis, victus, cibus*. Symm. Prov. XXX. 8. διάταξόν μοι δίαιταν ἱκανὴν, da mihi quantum satis sit cibi (לֶחֶם חֻקִּי), τὰ ἐπιτήδεια apud Theophr. Char. c. 11. Conf. Thom. Mag. s. h. v. — מְרֹרָה, *fel*. Job. XX. 25. ἄστρα δὲ ἐν διαίταις f αὐτοῦ. N. L. — נָוָה, *habitaculum*. Job. VIII. 6. Symm. Ps. LXVIII. 13. ubi in textu legitur נְוַת בַּיִת, *habitans* s. *manens domi*, h. e. *domiseda*, οἰκουρός. Male ibi Montf. δίαιταν per *vivendi rationem* transtulit: nam δίαιτα h. l. ad imitationem vocis Hebr. *habitatricem* s. *eam quæ versatur ac moratur in aliquo loco* significat: alias enim versio Sym- g machi omni sensu careret, quod de Symmacho ne cogitari quidem potest. — נָוֶה, idem. Job. V. 3. — פָּקַד, *visito*. Job. V. 24. N. L. Judith. XII. 14. εἰς τὴν καθημερινὴν δίαιταν, in *usum* cotidianum. Hesych. δίαιτα, θεσμὸς, διαγωγὴ τροφῆς, ἢ καθημερινὴ τροφή. Glossæ: δίαιτα, τὸ ὑπερῷον. Vide Martinii Lex. Philol. et Intt. ad Sueton. Claud. c. 10. h

ΔΙΑΙΤΑ'Ω, *diæta præscripta alo*. Διαιτάομαι et Διαιτῶμαι, *victus ratione certa utor, victito, vitam dego*, it. *habito, commoror, versor*. יָשַׁב, *sedeo, habito*. Symm. 1 Sam. XIX. 18. διαιτώμενοι, *morantes*. — סֻפַּח, Pyh. *aggravor*, it. *scabie afficior*, etiam *effundor in Venerem*. Job. XXX. 7. οἳ ὑπὸ φρύγανα ἄγρια διῃτῶντο, qui sub sarmentis agrestibus vi- i tam degebant. Libere verterunt. Præterea legitur διαιτώμενος in Ed. Quinta Hos. VIII. 9. ubi nihil ei in textu Hebraico respondet. Certe ad אֶפְרַיִם referri nullo modo potest. 4 Macc. II. 17. λογισμῷ τὸν θυμὸν διῄτησε, ratione iracundiam *mitigavit*.

*ΔΙΑΙΤΕ'Ω, *precibus aliquem peto, extorqueo aliquid precibus, exoro*. Judith. VIII. 16. ὅτι οὐχ ὡς υἱὸς ἀν-

a Ἰρώτου διαιτηθῆναι, sc. ὁ Θεὸς, non est Deus is, qui precibus (vehementioribus) flectatur aut coërceatur. Trommius perperam hanc vocem derivavit a διαιτάομαι, et vertit *criminari, culpam in aliquem conferre*, aut h. l. *in jus vocare*. Nec felicius Bielius (s. v. διαρτάω) διαιτηθῆναι e loco Num. XXIII. 19., unde hæc ei repetita videbantur, in διαρτηθῆναι b mutandum judicavit. Nam omnes codd. h. l. lectionem διαιτηθῆναι tuentur, quam etiam antecedens ἀπωληθῆναι commendat. Deus enim nec minis nec precibus aliquid sibi extorqueri patitur. Vulgatus habet: *ad iracundiam inflammabitur*.

ΔΙΑΚΑΘΙΖΑ'ΝΩ, *separatim sedeo*. יָשַׁב, *sedeo*. Deut. XXIII. 13. ὅταν διακαθίζῃς ἔξω καὶ ὀρύξῃς. Sermo c ibi est de Judæis, qui extra castra secedere debebant alvum exonerandi causa.

ΔΙΑΚΑΘΗ'ΖΩ, *obsideo*. צוּר, idem. 2 Sam. XI. 1. juxta Vat. καὶ διεκάθισαν ἐπὶ Ῥαββὼθ, et obsidebant Rabbath.

*ΔΙΑΚΑΪ'Ω, *peruro, urendo penetro*. 4 Macc. XI. 19. τὰ σπλάγχνα διέκαιον.

d ΔΙΑΚΑ'ΜΠΤΩ, *incurvo me, expansim inflecto me*. נָהַר, *pronum me expando*. 2 Reg. IV. 34. διέκαμψεν ἐπ' αὐτὸν, incurvavit se super illum. Sic Vulgatus. In aliis libris legitur συνέκαμψεν.

ΔΙΑΚΑΡΤΕΡΕ'Ω, *perduro, tolero*. Judith. VII. 27. διακαρτερήσωμεν, perduremus. 4 Macc. VI. 9.

ΔΙΑΚΑΤΕ'ΧΩ, *moror, obtineo, de-e tineo, occupo*. Judith. IV. 5. διακατασχεῖν τὰς ἀναβάσεις τῆς ὀρεινῆς, ut *occuparent* aditus regionis montanæ.

ΔΙΑ'ΚΕΙΜΑΙ, *constitutus, dispositus sum, affectus sum*, h. e. *animatus sum erga aliquem* (Alciphr. I. 35.), *decumbo*. 2 Macc. IX. 21. ἀσθενῶς διακείμενος. Vulg. *in infirmitate constitutus*, h. e. ægrotus decumbens. 3 Macc. III. 23. τοὺς πρὸς ἡμᾶς γνησίως διακειμένους, qui bono erga nos animo erant, h. e. consilio nostro (scil. f mutationi sacrorum) favebant. Dionys. Hal. Antt. VII. 32. T. III. p. 1381. ed. Reisk. ἀπηχθῶς διακείμενοι πρὸς ὑμᾶς. Polyb. IV. 32. 1. φιλοτίμως διακεῖσθαι πρός τι. Dio Cass. I. 39. p. 219. Lib. LIII. p. 698. ed. Reimari. 3 Macc. IV. 10. ubi tamen pro διακειμένῳ reponendum mihi esse videtur ἀνακειμένῳ.

ΔΙΑΚΕΝΗ̃Σ, *inaniter, frustra*, g *sine causa*. חִנָּם, *gratis, sine causa*. Job. II. 3. IX. 17. XXII. 26. ubi Symm. ἀναιτίους habet. Prov. XXIII. 29. — לָרִיק, *in vanum*. Lev. XXVI. 16. — בָּקִיק, *excavatus, evacuatus*, metaphorice, *homo inanis* vel *inflatus*. Symm. Job. XI. 12. ubi tamen pro διακενῆς mallem legere διάκενος. Certe Vulgatus, qui h. l. pro more suo Symmachum secutus est, h habet: *vir vanus*. — רֵיקָם, *immerito*. Ps. XXIV. 3. Suidas ad h. l. διακενῆς, ἄνευ τῆς προφάσεως. Symm. 2 Sam. I. 22. Vulgat. *inanis*. Suidas: Διακενῆς, ἄνευ τινὸς προφάσεως. Δαβίδ· αἰσχυνθήτωσαν οἱ ἀνομοῦντες διακενῆς. Pertinet hæc glossa ad Ps. XXIV. 3. — שָׁוְא, *falsum, vanum*. Ps. XXX. 7. Præterea legitur apud LXX Job. VI. 5. ubi διακενῆς (quod i vertendum erit: *nulla urgente necessitate*, s. *fame non cogente*) de suo sensus causa addiderunt. 1 Macc. VI. 12. immerentes indignosque tantis malis. Apud Hesychium Διὰ κενῆς legitur, et exponitur ματαίως. Dicitur autem διὰ κενῆς pro διὰ κενῆς πράξεως. Vide L. Bos. Ellips. Gr. p. 169.

ΔΙΑ'ΚΕΝΟΣ, *inanis, vacuus, le-k vis*. קַלְקַל, *vilissimus*. Num. XXI. 5. ἐν τῷ ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ, cibi hujus *vilissimi*. Alciphr. III. 55. Hesych. διακένῳ, κούφῳ. Vide infra s. v. κοῦφος.

ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥ'Ω, *periculum subeo*, seu *perfero*. 2 Macc. XI. 7. διακινδυνεύοντας ἐκβοηθεῖν, *periclitanti-*

a bus s. *in periculo versantibus* auxilium ferre.

ΔΙΑΚΙΝΕ'Ω, *permoveo, concutio, verso.* זוֹרֵר, Pih. a זוּר, seu זָרַר, *sternuto.* 2 Reg. IV. 35. διεκινήθη (sec. Compl. aut potius Inc.), *cum impetu sternutavit.* Vide supra s. v. ἀνδρίζομαι. — רוֹפֵף, Pih. a רוּף, *quasso, concutio, motito,* ex usu Chald. (Vide Job. IX. 6.) et Arab.
b vocis רָפַף. Aqu. Job. XXVI. 11. διεκινήθησαν. 3 Maccab. V. 23. διακινεῖν notat *efferare, ad furorem excitare.* Sermo enim ibi est de Hermone elephantes διακινοῦντι mero et thure. Bochartus Hier. P. I. p. 255. διακινεῖν per *exercere* reddidit.

*ΔΙΑΚΛΑ'Ω, *frango,* i. q. simplex κλάω. פָּרַשׂ, *frango.* Thren. IV. 4. ᾔτησαν ἄρτον, ὁ διακλῶν οὐκ ἔσ-
c τιν αὐτοῖς, flagitant panem, nec est, qui porrigat. In cod. Alex. legitur ὁ κλῶν, sine dubio ex emendatione librarii usitatius pro minus usitato ponentis. Lucian. Demon. pag. 550. D. Hesych. διακλῶν, θρύπτων. Eadem Suidas. Vide Abresch. in Miscell. Obss. V. III. p. 88. ac Etymol. M. 516. 52.

*ΔΙΑΚΛΕΙ'Ω, *intercludo, excludo,*
d *cingo, circumdo.* Legitur 3 Macc. V. 5. in Alex. et Complut. ubi alii libri συγκλείω habent, quæ lectio præferenda videtur. Dionys. Hal. VIII. c. 82. πάσας διακλείσας ὅπλοις τὰς ἐξόδους.

ΔΙΑΚΛΕ'ΠΤΟΜΑΙ, sc. ἐμαυτὸν, *suffuror me, furtim me subtraho, clam me subduco.* הִתְגַּנֵּב, Hithp. idem. 2 Sam. XIX. 3. διεκλέπτετο ὁ
e λαὸς, milites *furtim ingressi sunt.* — καθὼς διακλέπτεται ὁ λαὸς οἱ αἰσχυνόμενοι, uti solent, cum eos pudet fugæ e prælio.

ΔΙΑΚΟΛΥΜΒΑ'Ω, *transnato.* 1 Maccab. IX. 48. διεκολύμβησαν εἰς τὸ πέραν, *transnatarunt* in ulteriorem ripam.

ΔΙΑΚΟΜΙ'ΖΩ, *transfero, transveho, transporto.* הֶעֱבִיר, *transire facio.* Jos. IV. 3. 8. 3 Maccab. II. f
3. Passivum

ΔΙΑΚΟΜΙ'ΖΟΜΑΙ, *transferor, transportor,* etiam *proficiscor, pervenio, venio.* 3 Esdr. II. 14. τὰ δὲ πάντα σκεύη διεκομίσθη χρυσᾶ. 2 Macc. IV. 4. IX. 29. εἰς Αἴγυπτον διεκομίσθη, in Ægyptum *secessit.* Sic etiam 3 Macc. II. 25. 3 Macc. I. 2. coll. v. 9. 1 Macc. I. 19. διακομισθεὶς δὲ εἰς Ἱεροσόλυμαι, *proficiscens* Hierosolymam, g
ubi Syrus voce ܐܬܐ usus est. Hesych. διακομισθεὶς, διελθὼν (ita enim Phavor. et Suidas), βασταχθείς.

ΔΙΑΚΟΝΙ'Α, *ministerium.* 1 Macc. XI. 58. Hæc Bielius, sed perperam, in Thesauro suo posuit. Nam loco laudato hæc verba in Græcis reperiuntur: ἀπέστειλεν αὐτῷ χρυσώματα καὶ διακονίαν, ubi e serie orationis apparet διακονίαν significare *om-* h
nem apparatum regium, omnia vasa, quæ sunt ad cultum et usum regium accommodata, et quæ etiam a Latinis *ministeria* dicebantur, ut ad h. l. Grotius monuit. Vulgatus vertens: *et misit illi vasa aurea in ministerium,* an verba ipsa per Hendiadyn explicaverit, aut aliam lectionem, nempe χρυσώματα εἰς διακονίαν, secutus fuerit, certo dici vix poterit. i
Michaëli ad h. l. videtur in textu Hebraico fuisse שָׁרֵת, unde כְּלֵי הַשָּׁרֵת Num. IV. 12. 2 Par. XXIV. 14. Athenæus Lib. V. T. II. p. 342. κρίβανοι καὶ ὀπτανεῖα καὶ μύλοι καὶ πλείους ἕτεραι διακονίαι, ubi etiam διακονίαι *instrumenta* notant, *quorum ministerio cotidie utimur.*

ΔΙΑ'ΚΟΝΟΣ, *minister.* מְשָׁרֵת, part. Pih. idem. Esther. I. 10. τοῖς k
ἑπτὰ εὐνούχοις τοῖς διακόνοις, septem eunuchis *ministerio apud eum fungentibus.* Ib. II. 2. οἱ διάκονοι τοῦ βασιλέως, *aulici* s. *ministri* regis. Ibid. VI. 3.

ΔΙΑΚΟΠΗ', *interruptio, diruptio, discissio, divisio.* כְּרִיתִית, *rescissio conjugii.* Symm. Deut. XXIV. 1.

a — מִפְרָצִים, plur. *rupturæ*. Jud. V. 17. *ἐπὶ τὰς διακοπὰς αὐτοῦ κατασκήνωσε*; ubi Bonfrerius *διακοπὴν* per *portum* interpretatus est, ubi videlicet quodammodo maris pars intercipitur, et quasi a reliquo mari dirimitur. Vulg. *in portubus*. — פָּרַץ, *effringo*. Job. XXVIII. 4. — פֶּרֶץ, part. *effractor*. Mich. II. 13. *ἀναβήσει διὰ τῆς διακοπῆς*. Legerunt b עֲלָה הַפֶּרֶץ. — פֶּרֶץ, *fractura, ruptura*. Aqu. Ies. XXVIII. 21. ubi vid. Montf. Aqu. et LXX 2 Sam. V. 20. Aqu. Ies. LVIII. 12. ubi vid. Montf. Symm. Ps. CXLIII. 12. ac Ez. XIII. 5. LXX Genes. XXXVIII. 29. Jud. XXI. 15. Ezech. XXII. 30. secundum libros nonnullos, ubi vid. Hex. — פֶּתַע, *derepente*. Prov. VI. 15. Scilicet c פֶּתַע olim apud Hebræos substantivum fuit, quod proprie notavit *confractionem* et *contritionem*. Arab. نَتَعَ in Conj. V. est *contundi*, et نَتَعَ, *confregit caput calcando*. Ita et h. l. acceperunt LXX de *concisione* et *comminutione, quæ fit ad rei interitum*. Vide ad h. l. Jaegerum. Hesych. *διακοπή, διαίρεσις, διαχωρισμός*.

d ΔΙΑΚΟ΄ΠΤΩ, *discindo, divido, intercido, effringo, irrumpo*. בָּצַע, *seco, abscindo*. Amos IX. 1. — בָּקַע, *findo, disrumpo*. 2 Reg. III. 26. *διακόψαι πρὸς τὸν βασιλέα*, ut *irrumperent* in regem. — *הֶשְׁבִּית, *cessare facio*. Theod. et Ed. Vta Psalm. CXVIII. 119. Legerunt חָצַבְתָּ. — חָצַב, *seco, disseco*. Ps. XXVIII. 7. — *נָכָה, *contundo, percutio*. 2 Sam. e V. 20. sec. Vat. — נָקַב, *transfigo*. Hab. III. 13. — עָרִיץ, *violentus, prævalidus*. Theod. Prov. XI. 16. *διακόπτοντες*. Non male. Nam cum vox Hebr. usurpetur de *atroci* et *violento grassatore*, quidni etiam de *eo, qui rapiendi causa januas effringit*? Fortasse tamen legendum est *διακοπιῶντες, graviter laborantes*, ut עָרִיצִים sit h. l. i. q. חֲרוּצִים. — פָּרַץ, *frango, rumpo*. Aqu. Syr. *f* Hebr. Gen. XXXVIII. 29. Aqu. Ex. XIX. 22. Symm. Ps. LIX. 3. LXX 2 Sam. V. 20. 2 Paral. XX. 37. ubi *διακόπτειν* notat *irritum reddere*. Mich. II. 13. *διέκοψαν καὶ διῆλθον πύλην, effregerunt* et transierunt portam. — *פֶּרֶץ, *discissio*. 2 Sam. V. 20. *ὡς διακόπτεται ὕδατα*. Symm. Theodot. Ies. XXVIII. 21.

ΔΙΑΚΟ΄ΣΙΟΙ, *ducenti*. מָאתַיִם, *g* dual. idem. Gen. XI. 19. 21. XXXII. 14. Exod. XXX. 23. — *שְׁלֹשׁ מֵאוֹת, *trecenti*. Gen. V. 22.

ΔΙΑΚΟΣΜΕ΄Ω, *exorno, decenter ordino*. חָלַק, *distribuo*. Aqu. Symmach. et Theod. Deut. IV. 19. *διακόσμησε*: ad quem locum videndus Scharfenb. 2 Macc. III. 25.

ΔΙΑΚΟ΄ΣΜΗΣΙΣ, *exornatio, ornatus, ornata dispositio*. תַּלְתַּל, *vitta*, it. *h* *cincinni*. Al. Cant. VII. 5. — צָבָא, *militia, exercitus*. Symm. Psalm. XXXII. 6. *ἡ διακόσμησις αὐτῶν*, ornata dispositio illorum, sc. cœlorum s. corporum cœlestium. Ita Diodorus Sic. Lib. I. p. 1. *τὴν τῶν ὁρωμένων ἄστρων διακόσμησιν*. 2 Maccab. II. 30. *πρὸς διακόσμησιν*, ad exornationem.

ΔΙΑΚΟΥ΄Ω, *attente, plene audio, exaudio*. הֵשִׁית יָד, Hiph. *pono manum*. Job. IX. 33. *διακούων ἀνὰ μέσον ἀμφοτέρων*, utramque partem *plene audiens*. — שָׁמַע, *audio*. Deut. I. 16. *διακούσατε ἀνὰ μέσον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, plene audite* utramque partem fratrum vestrorum.

ΔΙΑΚΡΑΤΕ΄Ω, *teneo, detineo, impedio*. Judith. VI. 14. *διεκράτησε τὴν ἀνάβασιν αὐτῶν, impedivit* ascensum eorum. 3 Esdr. IV. 50. *τὰς κώμας*,

a ἃς διακρατοῦσι, vicos, quos tenebant aut occupaverant.

*ΔΙΑΚΡΙ'ΒΕΙΑ. חֹק, *statutum, decretum.* 1 Reg. XI. 33. sec. cod. Alex. Carent hac voce omnia Lexica Græca.

ΔΙΑΚΡΙΒΟ'Ω, *accurate tracto.* Sir. LI. 25. ἐν ποιήσει μου διηκριβωσάμην, in opere meo *accuratus fui.* 2 Maccab. II. 29. διακριβοῦν περὶ
b ἑκάστων, singula *accurate exponere, diligenter atque exquisite omnia persequi.* Vide ad l. c. Baduellum et Grotium. Hesych. διακριβοῦν, ἀκριβῶς σαφηνίζειν.

ΔΙΑΚΡΙ'ΝΩ, *dijudico, discerno, separo, probo, exploro;* et ΔΙΑΚΡΙ'ΝΟΜΑΙ, *litigo, discepto.* בָּחַן, *probo.* Job. XII. 11. οὖς μὲν γὰρ ῥήματα διακρίνει, auris verba *explorare debet.*
c Ibid. XXIII. 10. διέκρινέ με ὥσπερ τὸ χρυσίον, *probavit* me sicut aurum. — בָּחַר, *eligo.* Job. IX. 14. XV. 5. In utroque loco בָּחַר cum בָּחַן permutasse, aut consequens pro antecedente per metonymiam posuisse videntur. — *בָּטָא, *temere effutio.* Aqu. Psalm. CV. 33. διέκρινεν ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ. Fortasse scripsit καὶ οὐ διέκρινεν κ. τ. λ. Qui enim non di-
d judicat in labiis suis, is inconsideranter pronuntiat et temere effutit. Confer tamen infra s. v. διαστέλλω et διαστολή. — בָּרַר, *declaro.* Cohel. III. 18. — חָדִין, Hiph. a דִּין, *judico,* et semel in Niph. נָדוֹן. 2 Sam. XIX. 9. ἦν διακρινόμενος, *contendebat,* vel *litigabat.* Ita transtulit Bielius. Sed διακρίνεσθαι h. l. ex adjuncto notat *murmurare, indignationem suam*
e *verbis declarare,* quod facere fere solent disceptantes et litigantes. Inc. Int. h. l. habet γογγύζων. Psalm. XLIX. 5. Prov. XXXI. 9. Zach. III. 7. — מָדוֹן, *contentio.* Jer. XV. 10. — מִשְׁפָּט, *judicium.* Ez. XLIV. 24. — פָּרַשׁ, *expono.* Levit. XXIV. 12. — פָּתַר, *interpretor.* Symmach. Gen. XL. 8. διακρίνων, *discernens,* h. e. *interpretans.* — רַב, *multum, satis.* Deut. XXXIII. 7. χεῖρες αὐτοῦ διαf κρινοῦσιν αὐτό: ubi tamen pro διακρινοῦσιν Bielio (præeunte L. Bos. in Prol. cap. 3.) legendum videtur διαρκοῦσιν. Fortasse tamen רַבּוּ deduxerunt a רִיב, *lis, contentio,* hoc sensu: manus ejus litigarunt, contenderunt, h. e. pugnarunt. — רִיב. Aqu. Theod. Jerem. XV. 10. διακρινόμενος, *disceptans.* Hesych. διακρινομένων, μαχομένων. — *שׁוּת יָד, *pono* g *manum.* Job. IX. 33. sec. cod. Alex. διακρίνων ἀναμέσον ἀμφοτέρων. Ita formulam loquendi Hebr. seriei orationis admodum convenienter transferendam putarunt. — שָׁפַט, *judico.* Ez. XVII. 20. διακριθήσομαι ἐκεῖ μετ' αὐτοῦ τὴν ἀδικίαν, *litigabo* ibi cum illo propter injustitiam. Ibid. XX. 35. διακριθήσομαι πρὸς ὑμᾶς ἐκεῖ, *litigabo* vobiscum ibi. Vide et Joël. III. h 2. Sic etiam Aqu. 1 Sam. XII. 7. ἵνα διακριθῶ πρὸς ὑμᾶς, ut *judicio contendam* vobiscum. Conf. Act. XI. 2. Ezech. XXXIV. 17. διακρινῶ ἀναμέσον προβάτου καὶ προβάτου, *judicabo* inter ovem et ovem. Confer v. 20. et 1 Cor. VI. 5. — שָׁפֵט, part. *judex.* 1 Paral. XXVI. 29. Sap. IX. 12. διακρινῶ τὸν λαὸν δικαίως, *judicabo* populum juste. Vulg. *disponam,* h. e. *moderabor, gubernabo.* 4 Macc. I. i 14.

ΔΙΑ'ΚΡΙΣΙΣ, *discretio, separatio, discrimen,* it. *interpretatio.* מְפָלָשִׁים, plural. *libramenta, pondera.* Job. XXXVII. 16. διάκρισιν νεφῶν, *separationem* s. *discrimen* nubium. Lexic. Cyrilli MS. Brem. διάκρισιν, διαχωρισμόν. — פִּתְרוֹן, *interpretatio.* Symmach. Genes. XL. 8. Glossæ: διάκρισις, *discriminatio, examinatio.* Phav. διάκρισις, διαίρεσις, φθορά, διάλυσις. Apollon. Rhod. Argon. IV. 1169.

a *ΔΙΑΚΡΎΠΤΩ, i. q. simplex κρύπτω, *abscondo, tego, celo.* בָּחַד, idem. 1 Sam. III. 17. διακρύψῃς sec. cod. Alex. ubi tamen suspicor lectionem διαρύψῃς ortam esse ex δὴ κρύψῃς, quod reliqui libri habent.

ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΆΩ, *guberno.* Sap. XIV. 3. ἦδε σή, πάτερ, διακυβερνᾷ πρόνοια, tua, O pater, providentia om-
b nia *reguntur.* 3 Macc. VI. 2. (ubi etiam de Deo sermo est) τὴν πᾶσαν διακυβερνῶν κτίσιν. Adde Platon. de Legg. IV. pag. 709. B.

ΔΙΑΚΎΠΤΩ, *perspicio,* vel *prospicio per aliquid, transpicio.* נְשְׁקַף; הִשְׁקַף, Niph. et Hiph. *specto, prospecto.* Jud. V. 28. διέκυπτεν, quod Latinus interpres nullo sensu reddidit *nutavit,* quum ea vox potius sig-
c nificet *per clathros et rimas respiciebat.* Vide ad h. l. Bonfrerium. 2 Sam. VI. 16. XXIV. 20. Theod. et LXX 1 Reg. VI. 4. ubi tamen ed. Rom. παραχυπτομένας habet. — צִיץ, *floreo.* Psalm. XCI. 7. διέκυψαν: ad quem locum sine dubio respiciens Suidas διέκυψαν interpretatur χόρτῳ παραπλησίως ἀπὸ τῆς γῆς διακύψαντες ἤνθησαν. Vulgatus: *et apparuerint.*
d — *שְׂחִיף, *tectorium.* Ez. XLI. 16. ὅσοι διακύπτειν. Sine dubio hic legerunt הַשְׁקוּף.

ΔΙΑΚΩΛΎΩ, *prohibeo.* Judith. XII. 6. μὴ διακωλύειν αὐτήν.

ΔΙΑΛΑΚΤΊΖΩ, *calce percutio.* מִתְרַפֵּס, part. Hithp. a רָפַס, *conculcari se faciens,* i. e. *se substernens* et *subjiciens.* Symm. Ps. LXVII. 31. Vid. Schroeder Institutt. ad Funda-
e menta L. Hebr. p. 35. Adde Eur. Cyclop. 174. Theocrit. Id. XXIV. 25.

ΔΙΑΛΑΛΈΩ, *eloquor, divulgo, colloquor, enarro.* רָנַן, *canto.* Symm. Psalm. L. 16. διαλαλήσει, *enarrabit, enuntiabit.* — *הִתְרַנֵּן. Symm. Ps. LXXVII. 66. ubi διαλαλεῖν est *bal-butire, delirare in loquendo.* Sermo enim ibi est de *ebrio.* — שִׂיחַ. Symm. Ps. LXXVI. 3. ubi legitur f formula διαλαλῶ ἐν ἐμαυτῷ. Sic quoque διαλαλεῖν simpliciter apud eundem Ps. CXLII. 5. Substantivum διαλάλησις legitur apud Schol. Soph. Electr. v. 1114.

ΔΙΑΛΑΜΒΆΝΩ, *comprehendo, percipio, existimo, reor.* Judith. VIII. 13. λόγους τῆς διανοίας αὐτοῦ οὐ διαλήψεσθε, verba mentis ejus non *percipietis.* 2 Macc. V. 11. διέλαβεν g ἀποστατεῖν τὴν Ἰουδαίαν, *existimavit* deficere Judæam. 2 Macc. VI. 29. διελάμβανον ἀπόνοιαν εἶναι, *existimabant* amentiam esse.

*ΔΙΑΛΑΝΘΆΝΩ, *lateo, fallo, clam effugio.* In posteriore hac notione legitur 2 Sam. IV. 6. sec. Vat. pro Hebr. נִמְלַט, *eripio me, liberor.* Præterea legitur pro מָעַל, *prævaricor, tecte fraudulenter ago.* h Num. IV. 27. sec. cod. 59. Holm. διαλάθῃ. Vide infra s. λαθάνω.

ΔΙΑΛΈΓΟΜΑΙ, *colloquor, dissero, discepto.* אָמַר, *dico, loquor.* Symm. Ps. IV. 5. — דָּבַר, Pihel, *dico, loquor.* Ex. VI. 27. Ies. LXIII. 1. — דָּרִיב, Hiph. a רוּב, *litigo.* Al. Jud. VIII. 1. διελέξαντο. — הִשִּׂיחַ Hiph. Symm. Job. VII. 11. διαλεχθήσομαι τῷ παραπικρασμῷ τῆς ψυχῆς i μου, colloquar cum amaritudine animæ meæ, h. e. loquar in animi mei dolore. — נוּבַח Niph. a יָבַח, *discepto.* Ies. I. 18. δεῦτε διαλεχθῶμεν, venite *disceptemus.* Legitur quoque pro הוֹכִיחַ apud Inc. Job. XXII. 4. Sirac. XIV. 21. διαλεχθήσεται vel est *disseret,* vel *laudibus celebrabitur,* ut διαλέγεσθαι sit i. q. διαλαλεῖσθαι. k

*ΔΙΑΛΈΓΟΜΑΙ ἈΝΤΙΛΈΓΩΝ, *dissero contradicens,* h. e. *obloquor, murmuro.* הִשְׁתַּגֵּן. Symm. Psalm. LXX. 21. διελεγόμην ἀντιλέγων, ubi in textu Hebr. est *aculeis punge-*

a *bantur renes mei*, h. e. valde dolebam et indignabundus eram: sensu fere eodem.

ΔΙΑΛΕΙΠΩ, *deficio, desino, intermitto, interpono, cesso.* דָּמָה, *quiesco.* Jer. XIV. 17. — הֵחִיל Hiph. a חוּל, *expecto.* 1 Sam. X. 8. ἑπτὰ ἡμέρας διαλείψεις, septem dies *interpones*, vel *expectabis*. Vide infra s. v. יָחַל. Eodem sensu Diodor.

b Sic. Lib. I. pag. 73. ubi de Ægyptiis refert, quod clysteriis aliisque purgamentis corpora medicentur, scribit: ἐνίοτε μὲν καθ' ἑκάστην ἡμέραν, ἐνίοτε δὲ τριῶν ἢ τεττάρας ἡμέρας διαλείποντες. — הֵמוּשׁ, Hiph. a מוּשׁ, *recedo.* Jerem. XVII. 8. οὐ διαλείψει τοῦ καρποῦ, non intermisit ferre fructum. Confer Luc. VII. 45. — *הֵפָרִיד, *separo.* Aqu. Prov. XVIII.

c 18. ubi διαλείπειν æque ac διαστέλλειν apud Symm. ac Theod. est: *litem dirimere ac componere.* — חָדַל, *desisto.* Inc. et LXX sec. Compl. 1 Sam. XII. 23. LXX 1 Reg. XV. 21. διέλιπε τοῦ οἰκοδομεῖν, *desiit* ædificare. Jerem. XLIV. 18. — *חוּל, *doleo.* Theod. Hos. VIII. 10. Habere חוּל hanc notionem, multis docuit Simonis Lex. Hebr. p. 521.

d — חָסַר, *deficio.* Symm. Cohel. IX. 8. — חֹק, *modus, ratio, statutum.* Ies. V. 14. τοῦ μὴ διαλιπεῖν, ita ut non desineret, scil. aperire os suum. In textu Hebr. legitur לִבְלִי־חֹק, h. e. *in immensum.* Sensum idem est. — יָחַל, Pih. *expecto.* 1 Sam. XIII. 8. διέλιπεν ἑπτὰ ἡμέρας, *expectabat* septem dies. — *כָּלֶה, *omnis ipse.* Jer. VIII. 6. Legerunt כָּלָה, *con-*

e *sumtus est, defecit.* — *כָּלָה, *finio.* Aqu. Ex. XXXI. 18. — מָנַע, *cohibeo.* Jerem. XXXI. 16. διαλειπέτω ἡ φωνή σου ἀπὸ κλαυθμοῦ, *desistat* vox tua a planctu. — נִשְׁלָה, Niph. *erro.* 2 Par. XXIX. 11. — שָׁבַת, *quiesco, cesso.* Aqu. Gen. II. 2. sec. Coisl. Ex. XXXI. 18. — שׁוּב, *revertor.* Jer. VIII. 6. διέλιπεν ὁ τρέχων ἀπὸ τοῦ δρόμου αὐτοῦ, *destitit* currens a cursu suo.

f ΟΥ ΔΙΑΛΕΙΠΩ, *non desino.* נָלְאָה, *defatigor.* Jer. IX. 5. οὐ διέλιπον τοῦ ἐπιστρέψαι, non intermiserunt retrogradi. Scil. נָלְאָה h. l. *laborare, strenue operam dare* notat. Sensum itaque non male expresserunt.

ΔΙΑΛΕΚΤΟΣ, *dialectus.* *לָשׁוֹן, *lingua.* Dan. I. 4. sec. Chis. ubi Theod. γλῶσσα habet. — עִלְּעַ לָשׁוֹן

g *balbutiens.* Symm. Ies. XXXIII. 19. Sec. Cappellum legerunt בְּלַעַז. Buxtorfio autem in Anticritica pag. 704. Symmachus potius ad לָעַג vel עָלַג respexisse videtur, quam ad לַעַז. Nam לָעַג est *balbutire, blæsum esse, balbutiente lingua loqui*, et pro *balbutire* dixerunt διάλεκτον, *rationem pronuntiandi.* Neque לַעַז proprie significat *dialectum linguæ*,

h sed *linguam barbaram et peregrinam.*

ΔΙΑΛΕΞΙΣ, *dissertatio, sermocinatio, colloquium.* *מְדֻבָּר, *eloquium.* Symm. Cant. IV. 3. διάλεξίς σου, *vox tua.* — שִׂיחַ, *sermo, colloquium.* Symm. Ps. CIII. 35. Hesych. διάλεξις, ὁμιλία.

ΔΙΑΛΕΥΚΟΣ, *subalbus*, vel secundum Bochartum *in medio albus*,

i *albo distinctus*, i. q. μεσόλευκος. טָלוּא, *maculosus.* Gen. XXX. 32. 33. 35. — עָקֹד, idem. Gen. XXX. 40. 41. XXXI. 10. 12. Conf. Bocharti Hieroz. P. I. pag. 479. Philonis interpretationem hujus vocis, sed procul dubio erroneam, vide in libro ejus de Somn. p. 595.

ΔΙΑΛΗΨΙΣ, *opinio, suspicio, cogitatio, propositum, inceptum.* 2 Macc.

a III. 32. μήποτε διάληψιν σχῇ, ne forte suspicionem haberet.

ΔΙΑΛΙΜΠΑ'ΝΩ, *intermitto, desino.* Tob. X. 5. νύκτας ὅλας οὐ διελίμπανεν ᾄρηνοῦσα Τωβίαν, noctes omnes non cessabat deflere Tobiam.

ΔΙΑΛΛΑΓΗ', *reconciliatio.* רָצוֹן, *beneplacitum.* Symm. Ps. LXVIII. 16. (14. sec. Eusebium in Comment. ad h. l. p. 376. ac Theodor. b p. 1079.) Confer Opuscula Critica p. 227. seq. Aqu. Psalm. XXIX. 8.

ΔΙΑΛΛΑ'ΤΤΩ, *permuto, reconcilio.* הֲסִיר, Hiph. a סוּר, *averto.* Job. XII. 20. 24. διαλλάσσων καρδίας ἀρχόντων, mutans corda principum. — הֲפִיר, Hiph. a פּוּר, *irritum facio.* Job. V. 12. διαλλάσσοντα βουλὰς πανουργων, *irrita facientem* consilia c astutorum. Ita transtulit hæc verba Bielius. Sed admodum suspecta mihi est vox διαλλάσσοντα. Sive enim διαλλάσσειν in *permutandi* sive in *reconciliandi* notione accipias, tamen notio *irrita reddere consilia,* quam h. l. contexta oratio postulat, nullo modo formulis *permutare* aut *reconciliare consilia* exprimi poterat. Suspicor igitur, mendum h. l. sub- d esse, ac reponendum esse διαλύοντα, quæ vox præter h. l. etiam Cohel. XII. 5. apud Symmach. respondet Hebr. הֲפִיר. — הֲשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *redire facio.* Judic. XIX. 3. τῷ διαλλάξαι αὐτὴν αὐτῷ, ubi auctor versionis διαλλάξαι in mente habuit formulam שָׁב אַף, *resedit ira,* quando placatur (v. c. Gen. XXVII. 45. Ex. XXXII. 12.), aut vocem e hanc de suo addidit, quia reditus in domum erat effectus reconciliationis. — הִתְרַצָּה, Hithp. *benevolentiam concilio.* 1 Sam. XXIX. 4. ἐν τῷ διαλλαγήσεται τῷ κυρίῳ αὐτοῦ; quanam re *reconciliabitur* domino suo? Confer 3 Esdr. IV. 31. et Lex. N. T. s. h. v. Suidas: διαλλαγῆναι τὸ δι' αὐτοῦ τοῦ ἐχθροῦ παρακληθῆναι καὶ φιλωθῆναι. — קְרֵשָׁה, *meretrix.* Aqu. Gen. XXXVIII. 21. διηλλαγμένη. f Scortum ita dictum est, *quod habitus ejus a cæteris fœminis mutatus est,* ut Hieronymus interpretatur, aut quia scorta vestes mutare solebant, ubi ad prostibula vel locum condictum ibant. Confer Drusium in Fragm. p. 52. Adde Aqu. Hos. IV. 14. et confer infra s. ἐναλλάσσω et ἐνδιαλλάσσω. Præterea legitur apud LXX Job. XXXVI. 28. οὐδὲ g διαλλάσσεταί σου ἡ καρδία ἀπὸ σώματος, *nec separatur anima tua a corpore,* qua formula (cui nihil respondet in textu Hebraico), ut antecedentia docent, ἔκστασις, *stupor animi s. summa admiratio,* describitur: ubi, si lectio sana est, διαλλάσσειν seq. præp. ἀπὸ *separare* notat. Fortasse tamen LXX scripserant διαλύεται. Sap. XV. 4. εἶδος σπιλωθὲν χρώμασι h διηλλαγμένοις, *species tincta coloribus commutatis,* h. e. *variis, distinctis.* Ibid. XIX. 17. 2 Macc. VI. 27. ἀνδρείως μὲν νῦν διαλλάξας τὸν βίον, *commutans vitam,* sc. *cum morte,* h. e. *moriens.*

ΔΙΑ'ΛΛΟΜΑΙ, *salio, transilio.* קָפַץ, Pih. *subsilio.* Cant. II. 8. διαλλόμενος ἐπὶ τοὺς βουνούς, transiliens i super colles.

ΔΙΑΛΟΓΗ', *dissertatio, colloquium, eloquium.* שִׂיחַ, *meditatio.* Ps. CIII. 34. ἡδυνθείη αὐτῷ ἡ διαλογή μου, placeat ei meus *sermo.* Eandem vocem ibidem etiam Symmacho tribuit in Hexaplis Montfauconius, quem tamen voce διάλεξις usum esse ex Theodoreti pag. 134. et Heracleotæ (in Catena PP. GG. Tom. III. p. 65.) commentariis luculenter appa- k ret. Significat autem h. l. שִׁיר *carmen in laudem Dei compositum, hymnum.* Suidas (ad Ps. l. l. ubi Symm. διάλεξις, Aqu. ὁμιλία): διαλογὴ, διάλεξις, ὁμιλία.

ΔΙΑΛΟΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *cogito, ratiocinor, delibero.* *הָשְׁבִּית, *cessare fa-

a cio. Aqu. Ps. CXVIII. 119. Legit חֲשָׁבְתָּ. Confer s. v. λογίζομαι. — זִמָּם, *cogitatio scelerata.* Psalm. CXXXIX. 9. διελογίσαντο κατ' ἐμοῦ, *deliberant* adversus me. Legerunt חָשַׁב—זִמְמוּ, *cogito.* 2 Sam. XIX. 19. ubi tamen lectio μὴ διαλογισάσθω, quam Cod. Alex. habet, ex μὴ δὴ λογισάσθω, quod legitur in Vatic., orta esse videtur. Psalm. XX. 12. διελο-
b γίσαντο βουλὰς, consilia *inierunt.* Ps. XXXV. 4. ἀνομίαν διελογίσατο, iniquitatem *meditabatur.* Ps. LXXVI. 5. διελογισάμην ἡμέρας ἀρχαίας, *recordabar* dies antiquos. Præterea quoque legitur Prov. XVII. 12. ubi in textu Hebraico nihil habere videtur, quod ei respondeat, nisi fortasse τὸ אַל, *non,* pro quo יאַל legerint. Conf. Jaegerum ad h. l.
c 1 Macc. XI. 8. διελογίζετο περὶ Ἀλεξάνδρου λογισμοὺς πονηροὺς, consilia mala *agitabant* adversus Alexandrum. 2 Macc. XII. 43. ὑπὲρ ἀναστάσεως διαλογιζόμενος, de resurrectione *cogitans.* Sic Ælian. V. H. XIV. 43. ὑπὲρ ἀνθρώπου ψυχῆς διαλογίζεσθαι.

ΔΙΑΛΟΓΙΣΜΟ῞Σ, *cogitatio, ratiocinatio, deliberatio.* חֻקִּים, plur.
d *statuta.* Aqu. Jud. V. 15. διαλογισμοί. Montf. suspicatur, hoc non esse Aquilæ, sed potius ἀκριβασμοί, quod LXX h. l. habent, ad Aquilam pertinere, qui sic perpetuo vertat vocem חֹק. — מְזִמָּה, *cogitatio scelesta* s. *prava.* Theodot. et LXX Ps. CXXXVIII. 19. — מַחֲשָׁבָה. Psalm. XXXIX. 7. LV. 6. Prov. XX. 21. Ies. LIX. 7. — עֶשְׁתֹּנוֹת,
e plur. *cogitationes magnificæ.* Psalm. CXLV. 3. — רֵעַ, *amicus,* it. *cogitatio,* e Chaldaismo. רְעָה, *cogitavit, voluit.* Psalm. CXXXVIII. 2. — רַעְיוֹן Chald. Dan. II. 29. 30. IV. 16. V. 6. 10. VII. 28.—*רֹאשׁ, *caput.* Dan. VII. 15. sec. Chis. ubi sensum expresserunt. Nam visiones capitis sunt ibi, quas aliquis mente percipit visiones. Sir. IX. 20. μετὰ συνετῶν ἔστω ὁ διαλογισμός σου, cum
f prudentibus sit deliberatio tua. Ib. XXVII. 5. πειρασμὸς ἀνθρώπου ἐν διαλογισμῷ αὐτοῦ, vera indoles animi ex *sermonibus* ejus cognosci potest. Hinc διαλογισμὸς etiam *disceptationem* notat. Conf. Spicilegium meum I. p. 30.

ΔΙΑΔΟΙΔΟ'ΡΗΣΙΣ, *maledictio, convicium, conviciatio.* Sir. XXVII. 15. διαλοιδόρησις αὐτῶν ἀκοὴ μοχθηρὰ,
g conviciatio eorum auditu est gravis et molesta.

ΔΙΑ'ΛΥΣΙΣ, *dissolutio, corruptio.* חֲבַל, infin. *corrumpendo.* Nehem. I. 7. — מְפָרָצִים, plur. *ruptura.* Inc. Jud. V. 17. διαλύσεις. Hesych.: διάλυσις, διάκρισις, φθορὰ, διαχωρισμός.

ΔΙΑΛΥ'Ω, *dissolvo, corrumpo.* אָבָה, *volo.* Prov. VI. 35. οὐδὲ μὴ διαλυθῇ πολλῶν δώρων, pro ἀντὶ πολλῶν
h δώρων, neque multis etiam donis *in gratiam cum illa redibit.* Notat hic διαλύειν *reconciliare certantes* s. *litigantes,* quo sensu sæpius legitur apud scriptores exteros, v. c. Xenoph. de Rep. Laced. IV. 6. Plutarchus Περὶ Φιλαδελφίας pag. 488. Πυθαγορικοὶ γάπαι μηδὲν προσήκοντες, ἀλλὰ κοινοῦ λόγου μετέχοντες, εἴωσι πραχθεῖν εἰς λοιδορίας ὑπ' ὀργῆς, πρὶν ἢ
i τὸν ἥλιον δῦναι, τὰς δεξιὰς ἐμβάλλοντες ἀλλήλοις καὶ ἀσπασάμενοι διελύσατο. Diod. Sic. Lib. I. p. 272. Ὕστερον δὲ διαλυθέντων αὐτῶν. Vide et Ælianum V. H. XII. 3. — הָמַס, Hiph. *liquefacio, dissolvo.* Symm. Psalm. XXXVIII. 12. διαλύσις, *dissolvis.* — הֵפִיר, Hiph. a פּוּר, *frango, irritum facio.* Symm. Cohel. XII. 5. et Job. XII. 5. — *הָשֶׁבֶר, *confringi, con-
k teri.* Inc. Jon. I. 4. διαλυθῆναι. Bene. Sermo enim ibi est de navi in mari procelloso fluctuante ac periclitante. — *הִשְׁתָּרֵעַ, Hithp. *me extendo.* Theod. Ies. XXVIII. 20. מְהֻשְׁתָּרֵעַ,

a *quam ut se extendere possit,* τοῦ διαλυθῆναι, ubi partim ante τοῦ διαλυθῆναι inserendum est μὴ, partim διαλύεσθαι habet h. l. hanc notionem, ut de eo dicatur, *qui membra sua extendit in lecto,* in quo est quædam dissolutio. — הִתִּיר, Hiph. a נָתַר, *exilire facio.* Ies. LVIII. 6. διάλυε στραγγαλιάς, solve vincula. — *הִתְנַעֲר, *excutio me.* Theod. Ies. LII. 2. — חָבַל, *corrumpo.* Aqu. Cohel. V. 5. LXX Nehem. I. 7. διαλύσει διελύσαμεν (subaudiendum videtur ἡμᾶς) πρός σε, corruptione corrupimus (nos) adversus te, h. e. *perdite nos gessimus.* — חוֹלֵל, Pih. a חָלַל, *confodio.* Theod. Ies. LI. 9. מְחוֹלֶלֶת, διαλύσασα δράκοντα. Scilicet Arab. حلّ *solvere* notat. — *חוֹלֵל, Pih. a חוּל, *parturio.* Symm.

c Prov. XXV. 23. ubi διαλύει significare mihi videtur *fluere facere, effundere,* quemadmodum nos dicere solemus de vento aut nebula: Er loset sich in Regen auf, *it turns to rain.* Tunc non opus erit confugere ad varietatem lectionis. Vulgatus habet, *dissipat* pluvias. Fortasse tamen respexit notionem Arabicam vocis חָלַל, حلّ, *solvit.* —

d *מָאַס pro מָסַס, *defluo, imminuor.* Symm. Psalm. LVII. 9. coll. Job. VII. 5. —נִמַּס, Niph. a מָסַס. Al. Jud. XV. 14. — פּוּךְ, *titubo, vacillo.* Symm. Ies. XXVIII. 7. ubi formula Hebr. *impingere in judicio* expressa est per διαλύειν κρίσιν, *dissolvere judicium,* quæ formulæ quoad sensum parum differunt. Pro διέλυσαν legendum h. l. esse

e ἐπέλυσαν, coll. Nah. II. 10. judicavit Semlerus ad h. l. — פּוֹרֵעַ, part. *abstrahens, rejiciens.* Symmach. Prov. XIII. 18. Non legisse videtur פּוֹרֵק, ut nonnulli statuerunt. Nam פָּרַע habet eandem notionem ex usu l. Arab., ut docuit Simonis in Lex. Hebr. s. h. v. Fortasse autem loco διαλύει apud Symmachum legendum est διαλύοντι, h. e. ἀνηκόῳ τῇ παιδείᾳ. — פָּרַק, *perfringo,* f *dissolvo.* 1 Reg. XIX. 11. πνεῦμα διαλύον ὄρη. — לֹא שָׂכַב, *non cubo.* Job. XXX. 17. — שְׁרֵא Chald. Dan. V. 6. In notione *finiendi* legitur 3 Maccab. I. 3. διαλῦσαι πόλεμον. Ælian. V. H. III. 19. διαλυθείσης συνουσίας, *finito* colloquio. Polyb. V. 103. διαλύσασθαι τὸν πόλεμον.

*ΔΙΑ΄ΛΥΤΟΣ, *dissolutus.* Exod. XXXVI. l. 82. Breit. ubi alii ἀδιάλυτον habent. g

ΔΙΑΜΑΡΤΑ΄ΝΩ, *aberro, non collineo, scopum non ferio, pecco.* הֶחֱטִיא, Hiph. *aberrare facio.* Jud. XX. 16. ubi æque ac ἐξαμαρτάνω, cum quo h. l. permutatur in codd., *aberrare a scopo* notat. Adde Aqu. Job. V. 14. sec. unum cod. Reg. καὶ οὐ διαμαρτήσῃ. — שָׁגָה, *erro, aberro a via.* Num. XV. 20. ubi διαμαρτάνειν *violare præcepta divina* notat. Hesych. διαμαρτάνει, διαυγχάνει. h

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΕ΄ΟΜΑΙ, *obtestor,* it. *acriter injungo.* הוֹדִיעַ, Hiph. a יָדַע, *scire facio.* 1 Sam. XXI. 2. τοῖς παιδαρίοις διεμεμαρτύρημαι ἐν τῷ τόπῳ, pueris *injunxi,* ut venirent ad locum.

ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙ΄Α, *testificatio.* הָעֵד, infin. Hiph. a עוּד, *testari* seu *attestari facio, testes adhibeo.* Genes. XLIII. 3. διαμαρτυρίᾳ μεμαρτύρηται i ἡμῖν. — *עֵדוּת, *testimonium.* Symm. Psalm. LXXVII. 5. ubi LXX μαρτύριον posuerunt. 4 Macc. XVI. 16.

ΔΙΑΜΑΡΤΥ΄ΡΟΜΑΙ, *testor, attestor, testificor, annuncio, doceo.* הוֹדִיעַ, Hiph. a יָדַע, *scire facio.* 1 Sam. XXI. 2. ubi nonnullis legisse

a videntur יוֹעַדְתִּי, derivantes ab עוּד. Ezech. XVI. 2. διαμαρτύρου τῇ Ἱερουσαλὴμ τὰς ἀνομίας, *ostende* Hierosolymæ sua scelera, nempe epistola ad eam missa. Ibid. XX. 4. — הִזְהִיר, Hiph. *moneo*. Exod. XVIII. 20. διαμαρτύρῃ αὐτοῖς τὰ προστάγματα τοῦ θεοῦ, *docebis* illos præcepta Dei. — הֵעִיד, Hiph. a עוּד, *testari facio, testes adhibeo*. Deut.
b IV. 26. διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, contra vos hodie cœlum et terram *testor*, seu: tanquam testes provoco et adhibeo. Ibid. XXXII. 48. λόγους, οὓς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν, præcepta, quæ vos *docui*. Neh. IX. 26. οἳ διεμαρτύροντο ἐν αὐτοῖς ἐπιστρέψαι, qui *obtestabantur* illos, ut se converterent. Cf. Lex. N. T. s. h. v. Psalm. XLIX.
c 8. et LXXX. 7. quæ loca respiciens Suidas habet: διαμαρτύρωμαί σοι, ἀντὶ τοῦ βεβαιώσω σε μέλλοντα σημαίνει. ἐπὶ δὲ ἐνεστῶτος διὰ τοῦ ο μικροῦ. ὡς ἐν τῷ· ἄκουσον λαός μου καὶ λαλήσω σοι Ἰσραὴλ καὶ διαμαρτύρομαί σοι. — *עֵד, *testis*. Symm. Psalm. LXXXVIII. 38. ὁ διαμαρτυρόμενος, i. q. μάρτυς.

ΔΙΑΜΑΣΑ'ΟΜΑΙ et Διαμασσάομαι, *manduco, devoro*. Sir. XXXI.
d 18. μὴ διαμασῶ, ne *esto avidus cibi*, aut *immodice edas*.

ΔΙΑΜΑΧΙ'ΖΟΜΑΙ, *decerto, depugno*. חָרָה, *ira exardeo*. Symm. Cant. I. 6. διεμαχίσαντο. Sir. LI. 25. διαμεμάχισται ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῇ, *decertavit* anima mea in illa: ubi tamen libri alii rectius, ut opinor, διαμεμάχηται habent.

ΔΙΑΜΑ'ΧΟΜΑΙ, *decerto, depugno*.
e *הִלָּהֵם, *pugno, bellum gero*. Dan. X. 20. sec. Chis. — הֵרִיב, *litigo*. Aqu. Symm. Ex. XXI. 18. διαμάχονται, *decertant*.—הִתְחַרָה, Hithp. *accendo me, exardesco*. Aqu. Psalm. XXXVI. 1. Aqu. Theod. Prov. XXIV. 18. Vulgat. *ne contendas cum impiis*. — *נִחַר, Pih. a נָחַר, aut Niph. a חָרָה, *ira accendor*. Symm. Cant. I. 6. διεμαχίσαντό με. — נִצָּה, Niph. *alter cum altero contendit*, seu *rixatus est*. Aqu. Symm. Ex. II. 13. LXX 2 Sam. XIV. 6. f ubi cum μάχεσθαι in codd. permutatur, atque incertum est, an διαμάχεσθαι de *rixa*, aut *certamine singulari* explicandum sit. Sir. VIII. 1. μὴ διαμάχου μετὰ ἀνθρώπου δυναστοῦ, ne *litiges* cum homine potente. Ibid. XXXVIII. 34. ἐν θέρμῃ καμίνου διαμαχήσεται, cum calore fornacis *decertabit*.

ΔΙΑΜΕΛΕΤΑ'Ω, *meditor, mecum* g *reputo*. הָגָה, idem. Symm. Psalm. LXXVI. 13. διεμελέτων, *meditabar*. Plato Legg. VIII. p. 830. B.

*ΔΙΑΜΕΛΙ'ΖΩ, *membratim concido, contrunco*. Διαμελίζομαι, *membratim concidor, in frusta dissecor*. הִדָּמִין הַתְעֲבֵד, *in frusta fio*. Dan. III. 29. (sec. Græc. 96.) sec. Chis. Vide infra s. v. παραδειγματίζω. Joseph. Ant. Jud. III. 9. 1. p. 169. ult. Diod. Sic. p. 139. 2.

ΔΙΑΜΕ'ΝΩ, *permaneo, stabilis* h *sum*. *הָיָה, *sum*. Symm. 1 Reg. XI. 36. Vulg. h. l. Symmachum secutus transtulit: *ut remaneat*. Symm. Cohel. III. 14. Vulg. *ut perseverent*. Bene quoad sensum. — יִנּוֹן fut. Niph. a נִין, *sobolescet*. Ps. LXXI. 17. πρὸ τοῦ ἡλίου διαμενεῖ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. Sine dubio legerunt cum Chaldæo יִכּוֹן, quod quoque reperitur in loco parallelo Psalm. LXXXIX. 38. et quam lectionem Michaëlis quoque textuali præfe- i rendam judicavit. In dubium vero hanc varietatem lectionis vocavit Buxtorfius in Anticrit. p. 612. monens, נוּן et נִין etiam *perdurare* posse significare, quia per sobolis procreationem genus humanum perdurat. — יָשַׁב, *sedeo*. Psalm. LX. 7. Symm. Psalm. CXXXIX. 14. — *לָעַד, *in perpetuum*. Inc. Psalm.

a CXLVIII. 6. διαμένειν, ubi vel sensum expressit, vel legit לְעַמֹּד. — נֶאֱמַן Niph. *confirmor*. Symmachus Ies. VII. 9. οὐ διαμενῆτε, h. e. *salvi et incolumes non permanebitis, s. nulla vobis liberatio ex hac calamitate continget*. Vox Hebr. significat interdum *felicem esse et manere*. Conf. 2 Paral. XX. 20. — נָטַר, *custodio*. Jer. III. 5. — *נָכוֹן, b *stabile*. Symm. Job. XXI. 6. διαμένει. — נִצָּב : הִתְנַצֵּב Niph. et Hithp. a נָצַב, *consisto*. Aqu. Symm. Theod. LXX Psalm. V. 5. οὐ διαμενοῦσι. Vulg. *neque permanebunt*. Ps. CXVIII. 89. — עָמַד, *sto, maneo*, etiam *permaneo, perduro*. Psalm. XVIII. 10. CI. 27. CXVIII. 90. Jer. XXXII. 14. — *קָוָה, *exspecto*. Inc. Psalm. CXXIX. 5. ubi διαμένει est i. q. ὑπομένειν. Vide ibi Hex. c Sir. XII. 19. διαμενεῖ, *permanebit tecum*, sc. tempore prosperitatis. Ibid. XXII. 26. διάμεινον αὐτῷ, *ne te ei subducas*. Ibid. XL. 19. ἐλεημοσύνη εἰς τὸν αἰῶνα διαμενεῖ, eleemosyna in æternum *fructus dabit*, seu: æterna præmia habebit.

ΔΙΑΜΕΡΙ'ΖΩ, *divido, distribuo, partior*. הִנְחִיל Hiph. *possidere fad cio*. Deut. XXXII. 8. — חָלַק, *divido, partior*. Gen. XLIX. 7. Jud. V. 30. Psalm. XXI. 19. — חֵלֶק, *pars, portio*. Psalm. XVI. 15. διαμέρισον αὐτούς. Legerunt verbaliter חַלְּקֵם, aut חַלָּקֵם, ut sit imper. Pihel. Psalm. LIV. 23. pro חָלְקוּ legerunt חִלְּקוּ. — חֲצָה, *dimidio*. Symm. Job. XL. 25. διαμερισθήσονται. — נָפַל Niph. Gen. X. 25. Inc. et e LXX 1 Par. I. 19.

ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΟ'Σ, *divisio, distributio*. מַחֲלָקֶת, *classis*. Ez. XLVIII. 29. — מִנִּי (pro מִן), *a, ab*. Mich. VII. 12. Acceperunt, quasi esset מְנִי formæ פְּרִי a מָנָה, *dividere, partiri*. Certe hoc magis placet, quam quod Bielius præeunte Trommio statuit, eos legisse מָנָה, *portio*.

ΔΙΑΜΕΤΡΕ'Ω, *dimetior*. *חָלַק, *divido*. Mich. II. 4. sec. cod. Alex. f διεμετρήθησαν: cujus loco non opus est ut διεμερίσθησαν reponatur, nam διαμετρεῖν adjunctam habet notionem *dividendi* ac *distribuendi*. Vide Xenoph. Cyrop. VII. 5. 5. — מָדַד, *metior*. Inc. Hab. II. 6. Symm. et LXX 2 Sam. VIII. 2. LXX Psalm. LIX. 6. CVII. 7. Ez. XL. 5. 6. — פָּסַג Pih. *extollo*. Symm. Psalm. XLVII. 12. διαμετρήσατε. Ita vertit e lingua Chald. ac Arab., in qua g hæc vox *distribuere* notat. Vide Simonis et Clodii Lex. Hebr. Selectum s. h. v. Agellius in Comm. ad h. l. putat, Symmachum scripsisse διαμερίσατε, quod cum καταδιαλίσθαι LXX admodum conveniat. Sed hac correctione opus non esse vel ex iis apparet, quæ s. v. חָלַק a me notata sunt. — תָּמָר, *palma*. Ezech. XLI. 26. διαμέτρησιν. Legit sine dubio וּמָדַד, *mensus est*, a h מָדַד.

ΔΙΑΜΕ'ΤΡΗΣΙΣ, *dimensio*. מְדָה, *mensura*. 2 Par. III. 3. Ez. XLII. 15. XLV. 3. — קָו מְדָה, *linea mensoria*. Jer. XXXI. 39. ubi fortasse loco διαμέτρησις reponendum est διαμετρητής, nisi statuere malimus, etiam διαμέτρησιν *instrumentum* notare, *quo mensores in dimetiendo uti solent*.

ΔΙΑΝΑΠΑΥ'Ω, *requiescere facio*. i נִחַם Pih. *consolor*. Gen. V. 29. οὗτος διαναπαύσει ἡμᾶς ἀπὸ τῶν ἔργων ἡμῶν, hic requiescere (Sic filius *requies senectæ* dicitur Virgilio Æn. IX. 482. et XII. 58.) nos faciet a laboribus nostris: ubi mihi videntur sensum nec male expressisse. Cap-

a pellus putat, LXX legisse יְיַחֲנוּ, quam lectionem ob nomen נַחַ præferendam quoque judicavit Houbigantius. Sed vide, quæ contra Cappellum copiose disputavit Buxtorfius in Anticritica pag. 627. et contra Houbigantium Dathius ad h. l. Non male quoque Weplerus in Fragm. Philoll. et Critt. P. IV. p. 56. contulit Arab. نَحَمَ, quod sec.

b Golium notat: *cum vehementia et in pectore spiritum duxit*, unde apparere existimavit, נָחַם generatim quoque notare *spiritum ducere*.

*ΔΙΑΝΕΜΕ΄Ω, *divido, distribuo.* Vox hæc, qua locupletanda sunt Lexica Græca, legitur apud Symm. Psalm. LIX. 8. pro Hebr. חָלַק, *διανεμήσω Σικιμά*. Hinc *διανέμησις* et *διανεμητικός*.

c ΔΙΑΝΕ΄ΜΩ, *distribuo, divido.* חָלַק, idem. Deut. XXIX. 26. *δίνειμεν*.

ΔΙΑΝΕΥ΄Ω, *annuo, nicto, agito, motito.* קָרַץ, idem. Psalm. XXXIV. 22. *διανεύοντες ὀφθαλμοῖς*, nictantes oculis. Eadem formula reperitur quoque Sir. XXVII. 22. Hesych. *διανεύει, στρέφει, κυκλεῖ*.

ΔΙΑΝΗ΄ΘΩ, *neo, fila traho.*

d מְשֻׁזָּר, *contortum, duplicatum.* Inc. Ex. XXVII. 16. *διανενησμένα* (Sic enim legendum loco editi *διανενισμένα*.), *texta* vel *neta*.

*ΔΙΑΝΘΙ΄ΖΩ, *floridum reddo, floridis coloribus pingo, variego.* Esth. I. 6. *στρωμναὶ διαφανεῖς, ποικίλως διηνθισμέναι*. K. Phavor. 489. 29. *διανθίζω, τὸ τὰ ἄνθη συλλέγω. καὶ διηνθισμένας*.

e *ΔΙΑΝΙ΄ΠΤΩ, *perluo, eluo, abluo.* שָׁטַף, *inundo.* Lev. XV. 11. *δίνηται ὕδατι* sec. Compl. aut potius Inc. Int. ubi reliqui libri *νίνηται* habent. Usus est hac voce quoque Eubulus apud Athenæum Lib XI. cap. 42. ac Pollux Onom. VI. 95. Substantivum *διάνιψις* legitur apud Hippocrat. de Humor. p. 47. 18.

ΔΙΑΝΙ΄ΣΤΗΜΙ, *assurgo.* קוּם, *surgo.* Deut. XI. 19. Al. Deut. VI. f 7. Aqu. Symm. Theod. Num. XI. 19. *διανίστασθαι*. Adde Judith. XII. 15.

ΔΙΑΝΟΕ΄ΟΜΑΙ, *cogito, mente agito, doleo, pœnitet me.* אָמַר לֵב, *apud animum, in corde.* Gen. VIII. 21. *διανοηθείς, pœnitentia ductus.* Hesych. *διανοηθείς, μεταμεληθείς, ἐνθυμηθείς*. — הִתְעַצֵּב אֶל לֵב Hithp. *doleo in corde.* Gen. VI. 6. *ἐνεθυμήθη ὁ θεὸς, ὅτι ἐποίησε τὸν ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ διενοήθη*, et *dolebat* Deus, quod creaverat hominem in terra, et *pœnitebat* ipsum. Non tamen admodum repugnarem, si quis in priore loco *διανοηθείς*, ac in posteriore *διενοήθη* legere mallet, quod etiam bene responderet textui Hebraico. — אָמַר, *dico*, etiam *cogito.* 2 Sam. XXI. 16. *διενοεῖτο τοῦ κατάξαι τὸν Δαβίδ, cogitabat percutere Davidem.* — *בִּינָה, *intellegentia, prudentia.* Dan. VIII. 15. sec. Chis. — הֵבִין Hiph. a בִּין, *intellego.* Dan. I. 4. *διανοουμένους φρόνησιν*, h. e. *varia eruditione instructos*, aut *prudentia pollentes.* Ib. VIII. 5. et XII. 10. sec. Chis. — הֵמֵק Hiph. a מוּק, *contabesco.* Ps. LXXII. 8. *διενοήθησαν καὶ ἐλάλησαν ἐν πονηρίᾳ*. Sumitur hic *διανοεῖσθαι* sensu malo, ut sit *delabi* i *in perversas cogitationes, infatuari, dementari.* Arab. صلغ notat *vecors, fatuus fuit.* Confer Syrum. — *הָנָחֵם Niph. Gen. VI. 6. *διενοήθη*. Forte legendum *διενοήθη*. — *הִשְׂכִּיל. Dan. IX. 13. et XII. 10. sec. Chis. — הִתְנַחֵם Hithp. *consolor me*, it. *pœnitet me.* Inc. Gen. XXVII. 42. *διανοεῖται κατὰ σοῦ, cogitat* contra te. — זָמַם, *cogito, meditor.* Zach. VIII. 14. 15. — חָשַׁב, idem. Ex. XXXI. 4. 2 Par.

a II. 14. — יֵצֶר מַחְשָׁבוֹת, *figmentum cogitationum.* Gen. VI. 5. *διανοεῖται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ ἐπιμελῶς ἐπὶ πονηρὰ, animum* suum studiose *intendit* ad mala. — *כָּשַׁל, *corruo.* Dan. XI. 35. sec. Chis. ubi literis transpositis legerunt שָׁכַל. — עָלָה, *ascendo.* Jer. VII. 29. (31.) XIX. 5. In textu Hebr. reperitur formula satis nota: *ascendere super cor.*

b In notione *pervestigandi* ac *perscrutandi* legitur Judith. IX. 15. (al. 7.), *τὰ φρόνιμα, τὰ νῦν, καὶ τὰ ἐπιέχόμενα διανοηθῆς.* Sir. III. 28. ubi notionem *perpendendi* habet. Sir. III. 29. *διανοηθήσεται, meditabitur,* coll. VI. 39. et Gen. VI. 5. Sir. XVI. 24. *οὐ διανοηθήσεται ἡ καρδία:* ubi Vulgatus: *insensatum est cor,* h. e. *non pro dignitate æstimat ac ponderat.* Ibid.

c XXI. 17. *διανοηθήσεται,* sc. *ἡ ἐκκλησία,* quilibet dicta ipsius *perpendit animo.* Sir. XXVII. 12. *διανοούμενοι* opponuntur *τοῖς ἀσυνέτοις.*

ΔΙΑΝΟΉΜΑ, *cogitatio, excogitatum.* גִּלּוּלִים plur. *idola, dii stercorei.* Ez. XIV. 3. 4. *τὰ διανοήματα αὐτῶν,* ubi aut voci גִּלּוּלִים hanc notionem subjecerunt, a גָּלַל, *volvere, volutare,* quia cogitationes ani-

d mo quasi volvuntur, aut *διανοήματα* sunt h. l. *idola ab hominibus excogitata et artificiose efficta.* Vide infra s. v. *ἐνθυμήματα.* Vulg. habet *immunditias.* Vide infra s. *διάνοια.* — לְמַעְלָה, *sursum, supra.* Prov. XV. 25. Sine ל legerunt מַעְלָה, quod notat *cogitationes, quæ* ex usu loquendi SS. *e corde,* seu *super cor ascendunt.* Conf. Ez. XI. 5. et Jer.

e VII. 31. — *מַעְלִיל, *ex se ipso.* Prov. XIV. 14. *ἀπὸ τῶν διανοημάτων αὐτοῦ.* Sec. Cappellum in Critica S. p. 735. legerunt וּמֵעֲלָלָיו vel וּמִמַּעֲלָלָיו, quæ lectio ei sensum longe planiorem reddere videtur. Idem statuit quoque Jaegerus ad h. l. Sed, ut Buxtorfius in Anticritica p. 579. seq. monuit, עֲלִילִים non reperitur in l. Hebræa, et nunquam מַעֲלִילִים a LXX redditur

f per *διανοήματα.* Hinc non dubitat, quin LXX legerint in suo codice ut nos, et vocem Hebr. מָעָלָיו hoc sensu acceperint: *et ab eo, quod penes se est vir bonus.* Vide tamen notata a me s. v. לְמַעְלָה—מִמַּעַל. Ies. LV. 9. Sir. XXII. 17. *διανόημα βουλῆς, captum consilium.* Ib. XXII. 21. *διανόημα* non est *cogitatio,* sed *consultatio,* ut Tigurina recte trans-

g tulit. Sir. XXV. 7. *διανόημα, cogitatio matura et prævia,* quæ est mater consilii et judicii.

ΔΙΑΝΟΉΣΙΣ, idem. מַחְשֶׁבֶת, idem. 2 Par. II. 14.

ΔΙΑΝΟΙΑ, *mens, cogitatio.* *בִּינָה, *intellegentia.* Dan. IX. 22. sec. Chis. — גִּלּוּלִים, *idola, dii stercorei.* Ez. XIV. 4. Vide supra s. v. *διανόημα.* — *לֹא־דֶרֶךְ, *non via,* seu *absque*

h *via.* Symm. Ps. CVI. 40. Semlerus pro *διανοίας* reponere mavult *ἀνοδίας,* ut alibi Symmachus Job. XII. 24. Mihi autem libere pro more suo transtulisse videtur. — לֵב, *cor.* Theod. Ps. LXIII. 7. LXX Gen. XVII. 17. *εἶπεν ἐν τῇ διανοίᾳ αὐτοῦ,* dicebat in *mente* sua, h. e. *cogitabat.* Cf. Gen. XXIV. 45. XXVII. 41. Gen. XXXIV. 3. *ἐλάλησε κατὰ τὴν*

i *διάνοιαν τὴν παρθένου,* loquebatur ad *mentem* virginis. Ex. XXXV. 9. *σοφὸς τῇ διανοίᾳ,* sapiens *mente.* — לֵבָב, idem. Lev. XIX. 17. Num. XV. 37. *οὐ διαστραφήσεσθε ἔτι ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν,* non sequemini amplius *pravas vestras cogitationes.* Jos. V. 1. *κατέβησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν, summo terrore percussi sunt.* Ies.

k XIV. 13. — מָחְשָׁבָה, *cogitatio.* Ies. LV. 9. — יֵצֶר מַחְשָׁבוֹת, *figmentum cogitationum.* 1 Par. XXIX. 18. *φύλαξον ταῦτα ἐν διανοίᾳ καρδίας,* conde hæc *memori pectore.* Conf.

a Bar. I. 15. — קֶרֶב, *intimum, animus.* Jer. XXXI. 33. Theodot. Ps. LXIII. 7. — *רַבִּים, *multi.* Dan. XI. 14. *διάνοιαι ἀναστήσονται* secundum Chis. Num fortasse legit קִרְבִים, coll. Ps. CIII. 1. et Jer. XXXI. 33.? aut לִבִּים, ut Michaëlis voluit? — *שֶׂכֶל et שָׂכֵל, *intellectus.* Dan. VIII. 25. sec. Chis.

ΔΙΑ'ΝΟΙΑ 'ΑΓΑΘΗ', *mens bona.*

b בִּינָה, *intellegentia.* Prov. IX. 10.

ΔΙΑΝΟΙ'ΓΩ, *aperio.* הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire facio.* Job. XXXVIII. 32. *διανοίξεις μαζουρώθ.* Usi sunt h. l. LXX voce *διανοίγειν* sine dubio ideo, quia *μαζουρὼθ* de ventis nubes dispergentibus et cœlum serenantibus intellegebant, quibus apud veteres poëtas *claustra* et *carceres* tribuuntur, uti vel ex Virgilio constat. —

c הֻפַּץ Hiph. a פּוּץ, *dispergo.* Hab. III. 13. לַהֲפִיצֵנִי, *ad dispergendum me, ἐν αὐτῇ διανοίξουσι χαλινοὺς αὐτῶν.* Vocem Hebraicam diviserunt in duas. Pro לַ, quod a LXX redditur *ἐν αὐτῇ*, legerunt בָּ, פִּיצֵנִי autem derivarunt a פָּצָה, quod notat *aperire.* Cæterum pro *χαλινοὺς* legendum conjectat L. Bos. Proleg. in LXX Intt. c. III. *χλαίνας, lænas,*

d ubi etiam observat, quod apud Achillem Tatium Lib. V. p. 321. *χιτῶνα ἀνοίγειν* simpliciter dicatur *de eo, qui se detegit.* — פֶּטֶר, *apertio.* Ex. XIII. 11. 12. 13. 15. Num. III. 12. XVIII. 15. Ez. XX. 26. In omnibus his locis occurrit formula *τὸ διανοῖγον μήτραν*, h. e. *primogenitus.* — פְּתֻרָה, idem. Num. VIII. 16. — פָּעַר, *distendo.* Ies. V. 14. *διήνοιξε*

e *τὸ στόμα.* — פָּצָה, *dilato.* Thren. II. 16. III. 45. — פָּקַח, *aperio.* Gen. III. 5. *διανοιχθήσονται ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοί*, aperientur oculi vestri, coll. v. 7. 2 Reg. VI. 17. 20. Job. XXVII. 19. — פָּרַשׂ, *extendo.* Prov. XXXI. 20. — פָּתַח, *aperio.* Job. XI. 5. Theod. et LXX Job. XXIX. 19. Prov. XXXI. 26. — פֶּתַח, *janua.* Hos. II. 15. *διανοῖξαι.* Legerunt לְפַתֵּחַ inf. Pihel. 2 Macc. I. 4. *διανοίξαι τὴν καρδίαν ὑμῶν ἐν νόμῳ, promptos vos reddat* ad obediendum legi.

f ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥ'Ω, *pernocto.* In Additam. Apocr. ad Librum Jobi Job. II. 9. *σὺ τι αὐτὸς διανυκτερεύων αἴθριος.*

ΔΙΑΝΥ'Ω, *pervenio.* 2 Macc. XII. 17. *διήνυσαν εἰς τὸν Χάραχα, pervenerunt* in Characa. Hesych. *διήνυσαν, διῆλθον.*

g ΔΙΑΠΑΛΑΙ'Ω, *concerto, colluctor.* הִתְרַצֵּץ Hithp. *collido me.* Symm. Gen. XXV. 22. *διεπάλαιων, colluctabantur.* Hieronymus legit *διέπλεων*, h. e. ut ipse transtulit: *in similitudinem navis in superficie ferebantur.* Sed, ut jam recte monuit ad h. l. Montf., vera lectio est *διεπάλαιον*, quam ed. Rom. exhibet, et quæ apprime quadrat ad hunc

h locum. Cæterum vox *διαπαλαίω* occurrit quoque apud Josephum A. J. I. 10. 12. p. 57. 10. atque Plutarchum T. III. p. 578. 7. Reisk.

ΔΙΑΠΑΝΤΟ'Σ, pro *διὰ παντὸς χρόνου, per omne tempus, semper.* יוֹם יוֹם, *die die*, h. e. *singulis diebus, cotidie.* Prov. VIII. 34. — כָּלִיל, *perfectum.* Deut. XXXIII. 10. — כְּלִיל constr. pro כָּלִיל, *sicut nocte.*

i Ies. XXX. 29. Videntur legisse כָּלִיל, h. e. *penitus, prorsus.* Adde Ies. XVI. 3. — לָנֶצַח, *in æternum.* Ies. LVII. 16. — עֶקֶב, *finaliter.* Ps. CXVIII. 33. — בְּקֶרֶב, *in medio.* Jos. IV. 6. Sensum spectarunt. — שָׂמַח, *lætor.* Prov. XIII. 9. *φῶς δικαίως διαπαντὸς*, ad quem locum Jaegerus: *διαπαντὸς* conformatum ad sequens *σβέννυται*, neglecto tropo, quem Vulg. emollivit in יִשְׂמַח,

a *lætificat.* Græca tamen ita abrupta sunt, ut aliquid excidisse credam, e. g. χαρτόν. Sed שָׂמַח h. l. de *augmento* adhiberi observatum jam est a Castello Lex. Hebr. s. h. v. et ex analogia linguarum Orientalium probari potest. — תָּמִיד, *jugiter.* Ex. XXV. 30. XXVII. 20. XXVIII. 29. 30. 34. — תָּמִיד כָּל־הַיּוֹם, *jugiter toto die.* Ies. LII. 5. — Vide b Ἐνδελεχισμός.

ΔΙΑΠΑΡΑΚΥ'ΠΤΩ, *inclinato capite prospicio, in obliquum adspicio,* i. q. παρακύπτω. שְׁקֻפִים plur. *prospectus.* 1 Reg. VI. 4. ἐποίησε θυρίδας διαπαρακυπτομένας, fecit fenestras, per quas aliquis inclinans se prospicere poterat. Videtur autem, ut ingenue fatear, lectio διαπαρακυπτομένας originem suam debere varie- c tati lectionis. Secundum Hexapla enim Theodot. et LXX habent διακυπτομένας, ac ed. Rom. παρακυπτομένας. Facile itaque fieri potuit, ut utraque lectio in διαπαρακυπτομένας coaluerit.

ΔΙΑΠΑΡΑΤΗΡΕ'ΟΜΑΙ, *intente observo.* דָּרַג, *occido.* 2 Sam. III. 30. διεπαρατηροῦντο τὸν Ἀβενὴρ, *observabant* Abnerum, ubi Compl. διετηροῦντο d habet. Suspicor, post utramque vocem excidisse καὶ ἀπέκτειναν, eamque de suo addidisse interpretem, ut significaret, occisum esse Abnerum non bello aut vi aperta, sed a tergo et insidiose. Conf. v. 33. et 34. Sumi quoque potest, דָּרַג h. l. notare *vitæ alicujus insidias struere.*

ΔΙΑΠΑΡΘΕΝΕΥ'Ω, *devirgino, constupro.* עָשָׂה דַדֵּי בְתוּלִים, *subigo* e *mammas virginitatis.* Ez. XXIII. 3. ἐκεῖ διεπαρθενεύθησαν, quibus verbis in MS. Ies. additur τιτθοὶ παρθενειῶν αὐτῶν. Ibid. v. 8. διεπαρθένευσαν αὐτήν. Confer Pollucem Lib. III. c. 3. segm. 42. 43. — דּוֹדִים plur. a דּוֹד, *amores.* Hebræus sec. Theodoretum Ez. XVI. 8. καιρὸς τοῦ διαπαρθενευθῆναί σε, tempus, ut *ex virginibus excedas.* Ita reddit Drusius in Fragm. p. 596. Hesychius: διαπαρθενεύει, f φθείρει κόρας. Phav. διαπαρθενεύεται, τὴν παρθενίαν ἀπόλλυσιν. Idem hæc subjicit ex Herodoto: ἡ δὲ ὑπὸ τούτου διαπαρθενεύεται.

ΔΙΑΠΑΥ'Ω, *cessare facio.* נָהָה, *sano.* Hos. V. 13. οὐ μὴ διαπαύσῃ ἐξ ὑμῶν ὀδύνην, non *cessare faciet* ex vobis dolorem. נָהָה Chaldæis et Syris est *liberare.* — הִשְׁבִּית Hiph. *cessare facio.* Lev. II. 13. οὐ διαπαύσε- g ται ἅλας διαθήκης ἀπὸ θυσιασμάτων, non cessabit sal fœderis a sacrificiis; ubi alii libri convenientius textui Hebr. habent: οὐ διαπαύσετε ἅλα κ. τ. λ., *non cessare facietis* salem, etc.

ΔΙΑΠΕΙΛΕ'Ω, *minor, minitor.* הִזְהִיר Hiph. *moneo.* Ez. III. 17. διαπειλήσῃ αὐτοῖς παρ' ἐμοῦ, *minaberis* ipsis meo nomine. 3 Macc. VI. 23. et VII. 6.

*ΔΙΑΠΕΙΡΑ'ΖΩ, *tento, exploro.* h 3 Macc. VI. 40. μέχρι τίνος ὡς ἀλόγους ἡμᾶς διαπειράζεις; usque quo tanquam stolidos nos *tentas?* Syrus verbo ܡܢܣܐ usus est. Notatum quidem est hoc verbum a Stephano, sed sine ulla auctoritate.

*ΔΙΑΠΕΙ'ΡΩ, *transfigo, transadigo,* i. q. πείρω. פָּלַח, *scindo.* Theod. Prov. VII. 23. διαπαρῇ, *transfigatur.* Hesych. διαπείραντες, διακεντήσαντες. i Zonaras Lex. col. 538. διαπείρεται, κεντᾶται, σουβλίζεται.

ΔΙΑΠΕΛΑ'ΖΩ, seu διαπελάω, *transeo.* נָזַן, *abscindo.* Aqu. Psalm. LXXXIX. 10. διεπέλασεν, ubi Clericus reponendum esse censuit διεπέρασεν, coll. Num. XI. 31. ubi LXX idem verbum Hebraicum reddunt per ἐκπεράω. Hesychius διέπρησσε exponit. Quidquid statuatur, tamen hoc certum est, Aquilam נַז non derivasse a נָזַז, quod *exscindi, amputari* notat, sed a נוּז, quod in

a lingua Arab. جاز *transfretare, trajicere*, significat.

ΔΙΑΠΕ'ΜΠΩ, *transmitto.* שָׁלַח, *mitto.* Prov. XVI. 28. ἀνὴρ σκολιὸς διαπέμπεται κακὰ, homo impius mala *parat*, seu: malis alios *afficit.* Judith. XIV. 12. διέπεμψαν ἐπί. 3 Esdr. I. 24. διεπέμψατο πρὸς, coll. 2 Macc. XI. 26. 2 Macc. III. 37. διαπεμφθῆναι εἰς.

b ΔΙΑΠΕΡΑ'Ω, *pertranseo, trajicio.* עָבַר, idem. Symm. Cant. II. 11. LXX Deut. XXX. 13. 2 Sam. XIX. 15. Ies. XXIII. 2. In libris Apocryphis construitur partim cum accusativo, v. c. 1 Macc. III. 38. XVI. 6., partim cum præpositione ἐπί, 1 Macc. V. 6. 43.

ΔΙΑΠΕΤΑ'ΝΝΥΜΙ, vel ΔΙΑΠΕΤΑ'ΖΩ, *distendo, expando.* חָמַס, *vi*

c *aufero.* Thren. II. 6. διεπέτασεν ὡς ἄμπελον τὸ σκήνωμα, ubi tamen fortasse legendum est διέσπασεν. Certe Theodoretus habet ἐξέσπασεν. — פְּתוּרִים plur. *apertiones.* 1 Reg. VI. 18. 28. 31. 34. πέταλα διαπεπετασμένα, folia *expansa.* — פָּרַשׂ, *expando.* 2 Sam. XVII. 19. 1 Reg. VI. 26. VIII. 7. — רָפַף Pih. a רוּף, *quasso, concutio.* Job. XXVI.

d 11. σύλοι οὐρανοῦ διεπετάσθησαν sec. Ald. ubi Rom. habet ἐπετάσθησαν. Vide supra s. v. βασπάζω in נָטָה. Fortasse legendum est διεπινάχθησαν. — עִטַּח Pih. *expando.* Psalm. LXXXVII. 10. διεπέτασα πρός σε τὰς

* χεῖράς μου. Aristoph. Lysistr. v. 733. Eustath. ad Odyss. Σ'. v. 159. p. 663. 40.

ΔΙΑ'ΠΗΓΑ, ΤΑ', *intercolumnia,*

e *columnæ parvæ inter majores dispositæ, fixuræ.* מְסִגֶּרֶת, *tænia.* 1 Reg. VII. 30. 31. Est a διαπήγνυμι, quod sec. Stephanum est *depango inter*, vel *distinguo et separo ab iis, quæ depanguntur.* Kreyssigius ad h. l.: Nescio an hoc vocabulum delendum et l. l. διαπήγματα ac διαπηγμάτων scribendum sit. Librarios sæpius in vocabulis longioribus literas medias omisisse constat.

f ΔΙΑΠΗ'ΓΜΑΤΑ, ΤΑ', *machinæ quædam* s. *instrumenta.* מְמַנְדוֹת, *clausuræ, tæniæ, quibus aliquid includitur*, seu: *circumcluditur.* Aqu. 2 Reg. XVI. 14. Ita Bielius. Sed male interpretatus est vocem Græcam. Διάπηγμα vi etymologiæ *omne* notat, *quod compingit*, aut *vim compingendi habet*, adeoque bene respondet voci Hebr., quam LXX

g per τὰ συγκλείσματα h. l. reddiderunt. Si conjecturæ locus esset, putarem, Aquilam τὰ διάπηγα scripsisse, de qua voce vide supra. Sed hac conjectura ne opus quidem est, nam διάπηγμα occurrit apud Mathem. Vett. p. 74.

ΔΙΑΠΗΔΑ'Ω, *trasilio.* עָפַץ Pih. *subsilio, subsulto.* Symm. Cant. II. 8. διαπηδῶν.

h

ΔΙΑΠΙ'ΠΤΩ, *decido, concido.* נָבֵל. Job. XIV. 18. ὄρος πίπτον διαπεσεῖται. — נָמוּג Niph. a מוּג, *liquesco.* Nah. II. 6. τὰ βασίλεια διέπεσε, *palatium collapsum est.* Non male quoad sensum. Sermo enim est ibi de palatio regio, quod vi flammarum destruebatur. — נַעֲצַב Niph. *dolore afficior.* Neh. VIII. 12. ubi διαπίπτειν respondet Latino:

i *animo concidere.* — נָפַל, *cado.* Num. V. 21. 22. 27. ubi de *femore decidente* dicitur. Jos. XXI. 47. οὐ διέπεσεν ἓν ῥῆμα ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων, nulla promissio *eventu caruit*, coll. XXIII. 14. — *פָּרַשׂ, *expando.* 2 Par. V. 8. διαπετασμοὺς τὰς πτέρυγας αὐτῶν sec. Ald. et Compl. ubi pro διαπετασμοὺς sine dubio reponendum est διαπετασαχίτα, nisi statuere malimus,

k διαπίπτειν habere h. l. notionem Hiphilicam, ut sit *desidere, delabi, defluere facere*, quod sequens συπκάλυπτε suadere videtur. — תָּמַם

a *consumor.* Deut. II. 14. ἕως οὗ διέτισε πᾶσα ἡ γενὰ, usquedum *mortua esset* tota generatio. Vide et v. 15. Hesych. διέτισεν, ἀπέθανεν. — תֹּפֶת, *tympanizatio.* Est nomen loci *Tophet.* Jer. XIX. 12. 13. διαπίστων et διαπίπτουσα, ubi in Hex. legitur Θαφὶθ, ἐμπηδύσαι διάπτωσις. Vide ibi Montfauconium. Jure quæritur, quomodo illæ versiones et hæc in-
b terpretatio cum voce Hebræa et linguis orientalibus conciliari possint. Tophet erat nomen proprium loci in valle Ber Hinnom prope Hierosolymam Molocho peculiariter consecrati. Jam *Gehinnom* fuit locus, in quem abjecerunt sordes et cadavera. Confer Glassii Philol. S. p. 806. seq. ed. Dath. Διαπίπτειν autem de *morte* dici supra notatum
c est. Si ingenio meo indulgere vellem, διαπίστων ac διαπίπτουσα in διαπτύων et διαπτύουσα mutandum conjicerem, et loco διάπτωσις reponerem διάπτυσις, *abominatio exspuenda.* Nam Chald. תוף ac Æthiop. תפא notat *spuit, exspuit,* et Arab. תפף *detestatus est,* ut jam Simonis in Lex. Hebr. s. h. v. monuit. Judith. VI. 9. οὐδὲν διατεσεῖται τῶν ῥημάτων
d μου, coll. v. 4. οὐ ματαιωθήσεται τὰ ῥήματα τῶν λόγων. 1 Macc. IX. 49. διέτισον παρὰ Βαχχίδου, *defecerunt* a Bacchidæ parte. Male Bretschneiderus διαπίπτειν h. l. per *in pugna cadere, interfici* interpretatus est. Διαπίπτειν etiam eleganter dicuntur *ea, quæ dispersa sunt, et hoc modo salva evaserunt.* Sic 2 Macc. II. 14. τὰ διαπεπτωκότα sunt *volumina his-*
e *toriæ, quæ* aut *per bellum dispersa erant* (ita Syrus), aut: *quæ ex bellis et hostium vi salva et integra remanserant.* Etymol. M. διαπτοῖν τὸ ἐκ τῶν πολεμίων διασωθῆναι. 2 Macc. IX. 9. ὥστε καὶ ζῶντες τὰς σάρκας αὐτοῦ διαπίπτειν, ita ut, eo adhuc vivente, carnes *dilaberentur.* Vulg. *effluerent.* Conf. h. l. Syrum et Num. V. 21. 22. 27.

*ΔΙΑΠΛΑΝΆΩ, i. q. simplex πλανάω, *a recto itinere abduco, fallo,* f *in errorem induco.* הִתְמַהֲמָם, *tardo.* Jud. XIX. 8. διεπλάνα αὐτὸν, h. e. *detinuit eum, moratus est abiturum,* (Sermo enim h. l. est de officiosa et humanitatis plena deceptione, qua eum socer apud se diutius detinere cupiebat.) sec. Oxon. et Cat. Niceph. ubi Scharfenb. conjecit eum legisse התעדהו sive תעתעדהו.

ΔΙΑΠΛΑΤΎΝΩ, *dilato.* רָחַב, g *latitudo.* Ez. XLI. 7. ὅπως διαπλατύνηται ἄνωθεν. Xenoph. de Rep. Lac. II. 6. Athen. XIV. p. 648. A.

ΔΙΑΠΛΈΩ, *fluctuo.* רָצַץ Pih. *conquasso.* Symm. Gen. XXV. 22. διέπλευν sec. Hieronymum, pro quo tamen Montf. διεπάλαιον legendum censet. Sic etiam habet ed. Rom. Conf. Drusium in Fragm. p. 35. et supra s. v. διαπαλαίω. h

ΔΙΑΠΛΗΚΤΊΖΟΜΑΙ, *contendo,* i *decerto,* q. d. *ad plagas usque venio.* נָצָה, *rixor, contendo.* Ex. II. 13. ὁρᾷ δύο ἄνδρας διαπληκτιζομένους, videt duos viros inter se contendentes. Hesych. διαπληκτίζονται, διαμάχονται, φιλονικοῦσι.

ΔΙΑΠΛΟΚΉ, *simultas, permistio, confusio.* עֲקַלְקַלּוֹת plur. *tortuosa, implicationes,* a voce עָגַל, *con-* k *torquere.* Aqu. Ps. CXXIV. 5. διαπλοκάς.

*ΔΙΑΠΛΌΩ, *explico, expando, extendo.* פָּרַץ, *divido.* Inc. sec. Schol. Ed. Rom. Gen. XXXVIII. 9. τί διήπλωσας καθ' ἡμῶν ἄπλωμα; cur *expandisti* contra nos expansionem? Suspicor, eum scripsisse τί δὴ ἤπλωσας, ac פָּרַץ permutasse cum פָּרַשׂ. Kreyssigius conjicit legen- l dum ἀνήπλωσας, quod vide supra.

ΔΙΑΠΝΈΩ, *perflo, perspiro, dissipor in vaporem, respiro.* אָבַד, *pereo.* Symm. Ez. XII. 22. διαπνίσει, h. e. interprete Hieronymo: *in ventum et auram tenuem dissolvetur.*

a Sensum non male expressit. Sermo enim ibi est de visione. — פּוּחַ, הָפִיחַ, Kal et Hiph. *afflo.* Cant. II. 17. ἕως οὗ διαπνύσῃ ἡ ἡμέρα, donec perflet dies, h. e. donec aura incipiat spirare, coll. IV. 6. Ib. IV. 16. διάπνευσον κῆπόν μου, perfla hortum meum.

ΔΙΑΠΟΙΕΩ, *efficio.* עָשָׂה, *facio.* Dan. VIII. 24. Dion. Hal. I. 299. b 19.

ΔΙΑΠΟΝΕΩ, *valde laboro*, et διαπονίομαι, *ægre fero, doleo.* הִתְעַצֵּב Hithp. *doleo.* Aqu. Gen. VI. 6. et XXXIV. 7. sec. cod. Mosqu. διεπονήθησαν. 1 Sam. XX. 30. Hesych. διαπονηθείς, λυπηθείς. — נֶעֱצָב Niph. *dolore afficior.* Coh. X. 9. ἐξαίρων λίθους διαπονηθήσεται ἐν αὐτοῖς, qui lapides devolvit, ab iis *vulneratur.* 2 Macc. II. 29. τῆς ἐκπομπῆς διαπονοῦντες, quod Vulgatus optime transtulit *brevitati studentes.* Sic apud Xenoph. Cyrop. I. 5. 7. ἐκπονῶ τὰ καλὰ, *recte factis studere.* c

ΔΙΑΠΟΝΗΜΑ, *strenuus labor, dolor:* etiam *idolum* seu *idola*, ideo dicta, quia dolores afferunt, seu causa sunt pœnarum divinarum. In hac significatione respondet apud d Aquilam Hebr. עֲצֵב. 2 Sam. V. 21. Psalm. XV. 4. (ubi Symmachus habet τὰ εἴδωλα, Hieronymus *idola.*) Ibid. CXIII. 4. CXXVI. 2. διαπονήματα, *idola.* Adde Platon. Leg. VII. p. 813. D.

ΔΙΑΠΟΝΗΣΙΣ, *labor, dolor, molestia.* מַעֲצֵבָה, *dolor.* Aqu. Ies. L. 11.

e ΔΙΑΠΟΡΕΥΜΑ, *transitus.* מִקְלַעַת *tornatura, opus tornatile.* 1 Reg. VII. 30. ubi tamen alii pro διαπορεύματα rectius legunt διατορεύματα.

ΔΙΑΠΟΡΕΥΟΜΑΙ, *transeo.* בּוֹא, *venio.* Gen. XXIV. 62. Num. XXXI. 24. — הֲדִרִיךְ, Hiph. *facio incedere, deduco.* Ies. XI. 15. — הִתְהַלֵּךְ : הָלַךְ : הָלַךְ, Kal, Hiph. Hithp. *eo, ambulo.* 1 Sam. XII. 2. XIV. 26. ubi de molle usurpatum f notat *decurrere, defluere*, et cum τορεύεσθαι permutatur in codd. Eandem significationem quoque habet Ps. LVII. 8. ubi de aquis sermo est, ac nostro sich verlaufen, *to subside*, respondens, *sensim subsidere, decurrere, defluere* notat. Vulg. *decurrens.* Hieron. *defluunt.* Psalm. LXVII. 23. ubi διαπορεύομαι est i. q. simplex πορεύομαι. Vulg. Hieron. g *perambulantium.* Ps. CIII. 27. ἐκεῖ πλοῖα διαπορεύονται. Dan. IV. 26. sec. Chis. ubi *deambulare* notat, et est i. q. περιπατεῖν. — יָלַךְ, idem. 1 Reg. XVIII. 35. — יָצָא, *exeo.* Jos. XV. 3. — עָבַר. Jud. IX. 25. 2 Sam. XV. 23. 1 Reg. IX. 8. — עִבְרִי, *Hebræus.* 1 Sam. XXIX. 3. διαπορεύομενοι, ubi pro עִבְרִים legerunt עֹבְרִים, *transeuntes.* — פֶּלֶג, *rivus.* h Prov. V. 16. ubi legisse videtur נִפְלָגוּ, aut libere vertit. — פֶּלֶג יָבֵל *rivus fluvius* junctim. Ies. XXX. 25. — שׁוּט, *circumeo, discursito.* Num. XI. 8. Job. II. 2.

ΔΙΑΠΟΡΕΩ, *ambigo, hæsito, dubito.* נִפְעָם Niph. *concutior, consternor.* Symm. Ps. LXXVI. 5. διηπόρουν, *hærebam, hæsitabam.* LXX ἐταράχθην. — הִתְפָּעֵם, Hithp. *con-* i *sternor.* Symm. Dan. II. 3. διηπόρει. Theod. ἐξίστη. Vide Lex. N. T. s. h. v.

ΔΙΑΠΟΡΦΥΡΟΣ, *purpurâ distinctus* s. *pellucens, per medium purpureus.* מְכֻלָּל, *perfectio*, seu: *omne genus pulcrarum vestium.* Al. Ez. XXIII. 12. In mente habuerunt vocem תְּכֵלֶת, quam Num. IV. 7. ὁλοπόρφυρον et πορφυροῦν reddiderunt. Vide s. v. ὑπάρυφος.

ΔΙΑΠΡΑΣΙΣ, *venditio.* מִמְכָּר, idem. Lev. XXV. 33. ἡ διάπρασις οἰκιῶν.

a ΔΙΑΠΡΑ'ΤΤΟΜΑΙ, *perficio, absolvo.* *שׁוֹם שְׁמוֹת, *pono solitudines.* Symm. Ps. XLV. 8. *ἃ διεπράξαντο,* quæ verba omissa a Montfaucono reperiuntur in Catena PP. GG. T. I. p. 872. Scilicet שְׁמוֹת h. l. in universum *omnia* notant, *quæ stuporem et admirationem excitant, τὰ φρικτά,* ut LXX Jer. V. 30. transtulerunt. — עֲשָׂה. Symm.

b Coh. II. 11. *διαπρασσόμενος, perficiens.* Æschin. Socr. Dial. II. 14.

ΔΙΑΠΡΕ'ΠΕΙΑ, *magnificentia,* i. q. *ὑπερέπεια.* הָדָר, *decor.* Al. Deut. XXXIII. 17. Ps. XXVIII. 2. ubi pro *διαπρεπίᾳ,* quod Aquilæ et Symmacho h. l. in Hex. tribuitur, Adlerus in Cod. Vatic. II. invenit *ὑπερπτίᾳ,* quam lectionem etiam exhibet Catena PP. GG. T. I. p. 490.

c Aqu. Symm. Inc. Ps. XLIV. 5. Aqu. Ps. CIII. 2. et Ies. XXXV. 2. ubi Symm. *ὑπερέπεια* habet.

ΔΙΑΠΡΕΠΗ'Σ, i. q. *ὑπερπής, eximius, excellens, præclarus, speciosus.* 2 Macc. III. 26. *διαπρεπῆς τὴν περιβολήν.* Ibid. X. 29. Hesych. *διαπρεπής, ἔκδηλος, ἐπίσημος.*

ΔΙΑΠΡΕ'ΠΩ, *insignis sum, excello, præsto.* רָעַשׁ, *commoveo me.*

d Symm. Ps. LXXI. 16. *διαπρέψει.* Mihi videtur sensum expressisse. Sermo enim ibi est de segetibus altis, quæ a vento commotæ quasi fluctuare videntur. Houbigantio videtur יִרְעַם legisse. Koehlerus loco *διαπρέψει* conjicit legendum *διαπρίσει.* Esther. XIII. 3. *ὁ σωφροσύνη παρ' ἡμῖν διαπρέψας,* sapientia apud nos *excellens.* Sic Æliano V. H.

e VII. 2. *ἑταῖραι κάλλει διαπρέπουσαι* sunt *meretrices forma excellentes.* Vide et Lib. XII. c. 58. Suidas: *διαπρέπειν, διαφαίνεσθαι, διαφέρειν.* Hesych. *διαπρέπειν, διαφέρειν, προπίπτειν.* Idem: *διαπρέψας, λαμπρὸς φανείς.*

*ΔΙΑΠΡΗ'ΘΩ, *penitus inflammo, peruro.* צָבָה, *intumescens.* Num. V. 21. *διαπεπρησμένην* sec. Oxon. ubi reliqui libri *πεπρησμένην* habent. Zonaras Lex. col. 539. *διαπρήσει, περὶ* f *ἢ καύσει.* Etym. M. 687. 53. *διαπρήσουσα κελεύθους.*

ΔΙΑΠΡΙ'Ω, *serra, disseco.* הִשְׂוִר Hiph. a נָשַׂר, *serro.* 1 Par. XX. 3. *διέπριε πρίσει, serris dissecabat.* Ita Suetonius in Calig. c. 27. *aut medios serra dissecuit.* Confer ad h. l. Casaubonum p. 427. et auctores laudatos Wolfio ad Hebr. XI. 37. p. 769. Adde Calmeti Biblische g Untersuchungen p. 473. seq. ibique Moshemium. — *שׁוֹם (בַּמַּגֵּרָה), *pono* (*in serra*). Inc. 2 Sam. XII. 32. *διέπρισεν ἐν πρίσιν,* ubi vid. Montf.

*ΔΙΑΠΤΥ'Ω, *despuo, contemno, aversor.* 4 Macc. III. 18. ubi pro *διαπτῦσαι* alii *ἀποπτῦσαι* habent. Phavor. 252. 59. et 1596. 53.

ΔΙΑ'ΠΤΩΣΙΣ, *lapsus, ruina, dissolutio, perturbatio.* עֻצֵּב, *dolor.* 1 h Par. IV. 9. *ὅτι ἔπεσον ἐν τῇ διαπτώσει.* Vide supra s. *διαπίπτω.* — תֹּפֶת, *Tophet,* nomen proprium loci in valle Hinnom. Jer. XIX. 6. 14. Vide s. v. *διαπίπτω.*

ΔΙΑ'ΠΥΡΟΣ, *igneus, ardens.* חֻכְלִילִי, *rubicundus.* Gen. XLIX. 12. Inc. *διάπυροι.* Dan. III. 46. sec. Chis. *ἡ κάμινος ἦν διάπυρος.* 3 Macc. VI. 6. Hesych. *διάπυρος· θερμός.* i

*ΔΙΑΠΥΡΟ'Ω, *accendo, inflammo.* 4 Macc. III. 15. *τῇ δίψῃ διαπυρούμενος,* quamvis siti admodum *torreretur.*

*ΔΙΑΡΑΝΤΟ'Σ, *aspersus, conspersus, irrigatus.* נָקֹד, *punctatus.* Gen. XXX. 32. *διάρραντον* sec. cod. Alex. ubi reliqui libri habent *ῥαντόν.* Videtur hæc lectio ex præcedente *διάλευκον* orta esse. k

*ΔΙΑΡΕ'Ω seu ΔΙΑΡ'Ρ'Ε'Ω, *perfluo, diffluo, delabor.* זוּב, *fluo.* LXX sec. MS. Ies. Jer. XLIX. 4. *διέρυσε,* quam lectionem vitiosam esse putat Montf. Scribendum est *διέῤῥυσε.* Semlerus conjicit, legendum esse *τι δύησε,* ut sit alia translatio ver-

a borum מַה־יְּהִתְהַלְלִי in antecedentibus.

*ΔΙΑΡΙΘΜΕ΄Ω et *διαριθμέομαι*, *dinumero, distincte numero, numerando discerno.* 3 Macc. III. 6. ubi formula *οὐδαμῶς διαριθμεῖσθαι* aperte notat *nullo loco habere, non æstimare, non respicere,* ut adeo bene attulerit Grotius ad h. l. illud Callimachi dictum *οὐ λόγος, οὐδὲ ἀριθμός.* He-
b sych. et Phav. *διαριθμουμένην, διαλογιζομένην.* Adde Poll. Onom. IV. 162.

ΔΙΑΡΚΕ΄Ω, *sufficio, par sum, perduro, persevero.* רַב, *multum, satis.* Deut. XXXIII. 17. *αἱ χεῖρες αὐτοῦ διαρκοῦσιν αὐτῷ, καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν ἔσῃ,* manus ejus sufficiunt ipsi, et auxiliator eris ex hostibus. Sic enim legit L. Bos. in Prolegg. ad LXX Intt. c. 3. cum vulgo pro *διαρκοῦσιν* legatur
c *διαχρινοῦσιν.* Idem verbum illud apud Lucianum in Demonact. p. 872. eodem sensu occurrere observat. Sic et Hesychius *διαρκῆσαι* exponit *βοηθῆσαι διαρκές.* 3 Macc. III. 26. *τοῖς ἀναριθμήτοις ἀσελγείαις διηκέσθη,* in infinitis libidinibus *perseveravit.* Suid. *διήκεσεν, διέμεινε, παρέμεινεν.* Hesych. *διήκεσεν, ἀντέσχεν.*

d ΔΙΑΡΠΑΓΗ΄, *direptio, rapina, præda.* בַּג, pro quo Massorethæ legi volunt בַּז. Ez. XXV. 7. *εἰς διαρπαγήν.* Hieron. *in direptionem.* — בַּז, *direptio, rapina.* Num. XIV. 3. 31. Deut. I. 39. 2 Reg. XXI. 14. — בָּזָה, idem. Esdr. IX. 7. Dan. XI. 33. — בָּעַר inf. Pih. *depascere,* it. *depastio.* Ies. V. 5. — טֶרֶף, *rapina.* Mal. III. 10. —
e מְשִׁסָּה, *direptio, deprædatio.* Ies. XLII. 24. Hab. II. 7. Soph. I. 14. — נְגָלוּ, Chald. *sterquilinium.* Esdr. VI. 11. *ὁ οἶκος αὐτοῦ ἔσται εἰς διαρπαγήν.* Libere verterunt. — שֹׁד, *vastitas.* Symm. Hab. II. 17. — שָׁלָל, *præda.* Ies. X. 2.

*ΔΙΑΡΠΑΓΜΟ΄Σ, idem. בַּז, *direptio, rapina.* Num. XIV. 3. sec. Oxon.

ΔΙΑΡΠΑ΄ΖΩ, *diripio.* בַּז, *rapina.* Ez. VII. 21. *τοῦ διαρπάσαι αὐτά.* — f
*בָּזָא, Arab. بَزَا, *subjicio mihi, inundo.* Οἱ λοιποὶ Ies. XVIII. 2. *οὗ διήρπασαν οἱ ποταμοὶ τὴν γῆν,* ubi vel consequens pro antecedente posuerunt, vel בָּזָא ad בָּזַז retulerunt. — בָּזַז, *diripio.* Aqu. Theod. Jer. XX. 5. ubi vid. Montf. Inc. sec. cod. Norimb. Jer. L. 37. *διαρπαγήσονται.* LXX Gen. XXXIV. 29. ubi cum *ἁρπάζειν* in codd. permuta-g
tur. 1 Sam. XIV. 36. 2 Reg. VII. 16. — בָּזַל, *rapio.* Deut. XXVIII. 29. Jud. XXI. 23. Ps. XXXIV. 12. Inc. Ies. X. 2. ubi reliqui intt. simplex *ἁρπάζω* habent. — טָרַף, *rapio.* Theod. Job. XVIII. 4. טָרַף, *διαρπάζων.* Male Bielius in Thesauro suo posuit טֶרֶף, *præda.* — כֶּבֶשׂ, *ovis, agnus.* Ies. V. 17. *βοσκηθήσονται οἱ διηρπασμένοι ὡς ταῦροι.* Viden-h
tur legisse כְּבָשִׁים, quasi *vi subacti,* a כָּבַשׁ, *subigere, per vim opprimere.* — עָזַב, *relinquo, derelinquo.* Soph. II. 4. *γάζα διηρπασμένη ἔσται,* Gaza *derelicta futura erit.* Cappello videntur ad id respexisse, quod *γάζα* Græcis et Latinis *thesaurum* significat et *opes.* — שָׁדוּד part. Pah. *vastatus.* Theod. Psalm. CXXXVI. 11. *διαρπασθησομένη, diripienda.* — i
שׁוּם נְוָלוּ, Chald. *pono sterquilinium.* Dan. II. 5. non male, quoad sensum. — שָׁלַח יָד בַּבָּזָה, *mitto manum in prædam.* Esther. IX. 10. 15. 16. — שָׁסָה, *diripio, deprædor.* 1 Sam. XXIII. 1. 2 Reg. XVII. 20. Ps. XLIII. 12. — שָׁסַס, idem. Ps. LXXXVIII. 40. Inc. 1 Sam.

a XXIII. 1. Symm. Ps. XLIII. 11. Οἱ λοιποὶ 1 Sam. XVII. 53.

ΔΙΑΡ'Ρ'ΑΙ'ΝΩ, *aspergo, conspergo.* נָזַף, *stillo.* Prov. VII. 17. *διέῤῥαγκα τὴν κοίτην μου κρόκῳ*, aspersi lectum meum croco. Soph. Trachin. v. 13. Orph. Argon. v. 1157.

ΔΙΑΡ'Ρ'Η'ΓΝΥΜΙ et ΔΙΑΡ'Ρ'ΗΓΝΥ'Ω, *disrumpo, divido, discindo.* בָּצַק, *intumesco.* Neh. IX. 21. *ὑποδήματα αὐτῶν οὐ διεῤῥάγησαν.* In textu Hebr. legitur: *pedes ipsorum non intumuerunt.* Sermo ibi est de Israëlitis per quadraginta annos iter per desertum facientibus, de quibus Deut. XXIX. 5. dicitur *τὰ ὑποδήματα αὐτῶν οὐ κατετρίβη*, quæ verba sine dubio memoriæ LXX Intt. h. l. obversabantur. — בָּקַע, *findo, disrumpo, perrumpo.* 2 Par. c XXV. 12. *κατεκρήμνιζον αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ ἄκρου τοῦ κρημνοῦ, καὶ πάντες διεῤῥήγνυντο*, præcipitabant illos ex summo præcipitio, et omnes *disrumpebantur.* Lucas dixit *ἐλάκησαν μέσοι.* Vide Act. I. 18. Ps. LXXVII. 16. *διέῤῥηξε θάλασσαν, dividebat* mare. Hos. XIV. 1. — חוּלָל Pih. a חָלַל, *confodio.* Ies. LI. 9. — חָפַר, *perfodio.* Aqu. Ps. XXXIV. 7. — חָצָה, d *dimidio.* 2 Reg. II. 14. — *טָלָא, *resarcio, ex multis pannis consuo.* Ies. IX. 5. מְטֻלָּאוֹת נְעָלוֹת, *calcei resarti, διεῤῥωγότας* sec. Oxon. sensu eodem. — נָתַק, *rumpo, abrumpo.* Jud. XVI. 9. Aqu. et LXX Ps. II. 3. *διαῤῥήξωμεν τοὺς δεσμοὺς αὐτῶν, disrumpamus* vincula eorum. Hesych. *διαῤῥήξωμεν, ἀποῤῥίψωμεν.* Phav. *διαῤῥήξωμεν, ἀποῤῥίψωμεν, διακόψωμεν, συν-* e *τρίψωμεν.* — פָּרַם, *discindo.* Lev. X. 6. XXI. 10. — פָּתַח, *findo, aperio.* Psalm. XXIX. 14. CIV. 40. Ies. XLV. 1. — קָרַע, *scindo, rumpo.* Gen. XXXVII. 28. 33. XLIV. 13. 1 Sam. IV. 12. *ἱμάτια αὐτοῦ διεῤῥωγότα*, vestimenta ejus *discissa.* Hesych. *διεῤῥωγότα, διεσχισμένα*, coll. 2 Sam. I. 2. Sic Ælianus V. H. IX. 35. *διεῤῥωγὸς μέρος ἱματίου.* Esth. IV. 1. *διεῤῥῆξε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ*, coll. f Matth. XXVI. 65. Proprie *διαῤῥῆξαι* dicuntur, *qui discindunt vestes alienas, διαῤῥήξασθαι, qui suas.* V. Obss. Miscell. Vol. V. T. 3. p. 64. et Wessel. ad Diod. Sic. T. II. p. 187. Ez. XIII. 20. *διαῤῥήξω αὐτὰ ἀπὸ τῶν βραχίονων, dirumpam* eos (pulvillos) a brachiis vestris. — קְרָעִים plur. *fragmenta.* Prov. XXIII. 21. *διεῤῥηγμένα.* — *רָצַץ, *frango, contundo.* g Hithp. *contundo me mutuo.* Aqu. Gen. XXV. 22. וַיִּתְרֹצְצוּ, *et contuderunt se mutuo: διεῤῥήγνυντο τὰ τέκνα.* Draco 31. *διεῤῥάγη ὁ δράκων, disrumpebatur* draco.

ΔΙΑΡ'Ρ'Ι'ΠΤΩ et ΔΙΑΡ'Ρ'ΙΠΤΕ'Ω, *disjicio, projicio.* הִתְמַלֵּט Hithp. *proripio me.* Job. XLI. 11. — סָקַל Pih. *elapido, lapides amoveo.* Ies. LXII. 10. *λίθους ἐκ τῆς ὁδοῦ διεῤῥίφατε.* h Adde Aristoph. Thesmoph. v. 672. Xenoph. Exped. Cyri V. 8. 3.

ΔΙΑΡ'Ρ'ΥΘΜΕ'Ω, *coapto, compingo, concinno.* 2 Macc. VII. 22. *ἑκάστου στοιχείωσιν οὐκ ἐγὼ διεῤῥύθμησα*, aptam uniuscujusque membri ex principiis suis formationem non ego *digessi* s. *compegi.*

ΔΙΑΡ'Ρ'Υ'Ω, *diffluo, dilabor, elabor.* 2 Macc. X. 20. *εἴασάν τινας* i *διαῤῥυῆναι*, sinebant quosdam *dilabi.* Josephi A. J. XIX. 1. 11. p. 922. Zonaras Lex. *διαῤῥυῆναι, διαφθαρῆναι.*

ΔΙΑΡΤΑ'Ω, *ομαι, divido, suspendo,* it. *fallo, mentior.* כָּזַב Pih. *mentior.* Num. XXIII. 19. *οὐκ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς διαρτηθῆναι* (ubi alii *διαψευσθῆναι* habent), non est Deus sicut homo, qui falli possit mendaciis. Expresserunt pro conjug. activa verbi כָּזַב, *mentiri*, passivam, *mendaciis falli*, sensu utcunque bono, ut jam observavit Scharfenbergius. Alii malunt vertere: ut suspendatur, h. e. ut animi pendeat, et in

a sententia sua nutet, seu, ut Schol. explicat: ut facile commoveatur nunc in hanc nunc in illam partem, quemadmodum suspensa levi vento commoventur. Sic enim Schol. ad Num. l. c. *διαρτηθῆναι, τοῦτ' ἔστι, σαλευθῆναι τὰ γὰρ κρεμάμενα σαλεύονται.* Aliud Schol. ad h. l. *τουτέστιν ὑπερτεθῆναι, παρορθῆναι.* Cyprianus Lib. II. adv. Jud. hunc locum ita citat: *non* b *sicut homo Deus suspenditur.* Sic et Steph. le Moyne Obss. ad Var. Sacr. p. 533. *Non est ut homo Deus, qui suspendatur, et dubius hæreat inter ea, quæ velit, et modo rem aliquam modo contrariam statuat.* Hesych. *διαρτᾷν* exponit *διασείειν καὶ ἀπαρτᾷν*, et: *Διαρτᾷ, κρεμᾷ, διαιρεῖ.* Suidas: *διαρτᾷν κυρίως ἀντὶ τοῦ διαίρειν, καὶ τὸ ἀρτῆσαι ἐπὶ τοῦ ἀνακρεμάσαι.* c Idem: *διαρτῆσαι ἀντὶ τοῦ ἐξαπατῆσαι. οὕτω Μένανδρος.* Idem *διαρτώμενος* exponit *ἐξαπατώμενος*, additque exemplum ex Dionysio Hal. (Ant. Rom. Lib. I. cap. 39.) de Hercule, *τοῖς μὲν ἴχνεσι διαρτώμενος*: et *δήρτησε* interpretatur *ἐξηπάτησεν, ἐπλάνησεν.* Cf. L. Bos. in notis ad h. l. et Prolegg. in LXX Intt. c. 3. nec non Scharfenb. ad h. l. Adde Judith. d VIII. 15. ubi pro *διαστηθῆναι* alii libri habent *διαρτηθῆναι.* Vide quoque infra s. v. *διαρίω* ac Sturz. de Dial. Maced. p. 161.

ΔΙΑΡΤΙ΄ΖΩ, *formo, fingo, perficio, compingo.* קָרַץ, *decido.* Job. XXXIII. 6. *ἐκ πηλοῦ δήρτισαι σύ*, ex luto tu formatus es. Hesych. *διαρτίσαι, διαπλάσαι.* Suidas: *διαρτία, διάπλασις.*

e ΔΙΑΣΑΛΕΥ΄ΟΜΑΙ, *commoveor.* נֶעֱרַל Niph. *præputium retego.* Hab. II. 16. sec. Compl. et Cod. Barb. *διασαλεύθητι.* Legerunt הָרַעַל, coll. Nahum. II. 4.

*ΔΙΑΣΑΦΕ΄ΣΤΕΡΟΝ, *manifestius, accuratius.* 4 Macc. III. 6. ubi al. habent *σαφέστερον.*

ΔΙΑΣΑΦΕ΄Ω, *declaro, explano, interpretor, significo, indico.* בֵּאֵר Pih. *explico, sensum eruo.* Deut. I. f 5. *διασαφῆσαι τὸν νόμον τοῦτον, interpretari* hanc legem. Suidas: *διασαφῆσαι, ἑρμηνεῦσαι.* — הוֹרָה Hiph. a יָרָה, *doceo.* Symm. Job. XXXIV. 32. *διασάφησόν μοι, declara* mihi. Dan. II. 6. sec. Chis. 1 Macc. XII. 8. *ἔλαβε τὰς ἐπιστολὰς, ἐν αἷς διεσαφεῖτο περὶ συμμαχίας*, accipiebat literas, quæ *habebant declarationem* fœderis. 2 Macc. I. 18. *δίον ἡγησάμεθα διασα-* g *φῆσαι ὑμῖν*, necessarium duximus *significare* vobis. 2 Macc. X. 26. *καθὼς ὁ νόμος διασαφεῖ*, quemadmodum lex *docet.* Hesych. *διασαφεῖ διασαφηνίζει, ἀγγέλλει.* Idem: *Διασάφησας, ἑρμήνευσας.*

ΔΙΑΣΑ΄ΦΗΣΙΣ, *declaratio, explanatio, interpretatio.* פֵּרְשֶׁגֶן, *exemplar.* Esdr. VII. 10. *αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος*, hæc est *declara-* h *tio* vel *exemplar* (alii habent *τὸ ἀντίγραφον*) edicti, vel: ita sonabat edictum. Ib. V. 6. *διασάφησις ἐπιστολῆς, exemplar* epistolæ. — פִּתְרוֹן *interpretatio.* Gen. XL. 8. *οὐχὶ διὰ τοῦ Θεοῦ ἡ διασάφησις αὐτῶν*; nonne Dei est somnia *interpretari*?

*ΔΙΑΣΑΦΙ΄ΖΩ, i. q. *διασαφέω.* 2 Macc. I. 21. sec. cod. Alex. *διεσάφισαν*, quod Grabe in sua editione im- i merito alteri *διεσάφησαν* locum cedere jussit.

ΔΙΑΣΕΙ΄Ω, *concutio, agito.* הָפַחְיד Hiph. *pavere facio.* Job. IV. 14. *μεγάλως μου τὰ ὀστᾶ διέσεισε*, ossa mea valde *concussit.* Hesych. *διέσεισε, διήγειρε, διεσάλευσε.* — *נָטָה, *inclino.* Jud. XVI. 30. *διέσεισεν ἐν ἰσχύϊ*, sec. Oxon. aut potius Inc. Int. Bene quoad sensum. Antecedens posuit k pro consequente. *Διασείειν* enim, ut Lat. *concutere*, sive addatur *τῶν ὑπαρχόντων*, sive elliptice ponatur, notat *vi ab altero extorquere aliquid et auferre*, unde etiam apud ICtos Vett. *concussio crimen* dicitur, *si aliquid terrore potestatis illicite extorquetur et aufertur.* 3 Macc. VII.

a 21. τὸ σύνολον ὑπὸ μηδενὸς διασεισθέντες τῶν ὑπαρχόντων, nec omnino a quoquam bonis suis depulsi vel concussi, coll. Luc. III. 14. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Eodem sensu et σείειν dicitur apud Græcos, de quo confer H. Valesium in Annotatt. ad Eusebii H. E. VII. c. 30. p. 156.

*ΔΙΑΣΚΑ'ΠΤΩ, *perfodio, fodiendo everto, diruo.* Judith. II. 13. διέσκαψε
b πάσας τὰς πόλεις: ubi Alex. Ald. et Compl. legunt κατέσκαψε. Diod. Sic. Bibl. p. 243. 4. et Schol. Thucyd. IV. c. 26. Phavor. c. 1185. 55. Pollux Onom. VII. 197.

ΔΙΑΣΚΕΔΑ'ΖΩ et ΔΙΑΣΚΕΔΑ'ΝΝΥΜΙ, *dissipo, dispergo, disrumpo, irritum facio, violo, abrogo, disjicio, rejicio.* *אָרַר, *maledico.* Mal. II. 2. διασκεδάσω τὴν εὐλογίαν ὑμῶν, *cassam*
c *et inefficacem reddam* benedictionem vestram. Verba hæc, quæ in Vat. et Alex. reperiuntur, sunt alius interpretis, aut merum glossema verborum antecedentium continent. Auctor hujus versionis pro וְאָרוֹתִי non legit וְזֵרִיתִי, uti Fischerus de Verss. GG. V. T. p. 194. statuisse videtur, sed אָרַר in notione propria accepit, qua notat *propellere,*
d *abigere,* unde Arab. ارّ, *propulsio, abactio,* quæ *dissipationis* notionem adjunctam habet. — בָּלַע, *absorbeo.* Ies. XIX. 3. τὴν βουλὴν αὐτῶν διασκεδάσω, consilium illorum *irritum faciam.* — *בָּקַע, *diffindo.* Inc. Hab. III. 9. — הֵחֵת, Hiph. a חָתַת, *contero.* Ies. IX. 4. — הֵפִיץ, Hiph. a פּוּץ, *dispergo, diffundo.* Job. XXXVIII. 24. διασκεδάννυται νότος εἰς τὴν ὑπ' οὐ-
e ρανὸν, Eurus super terram *spargitur.* — הֵפִיר: חֵפֵר, Hiph. a פּוּר, *frango, irritum facio.* Theod. Job. V. 12. quem secutus Vulgatus habet: *qui dissipat.* פָּרַר apud Arabes etiam notat *fugere,* διασκεδάζεσθαι, *fugari, dissipari.* Symm. Theod. Jerem. XXXIII. 20. 21. Symm. Quinta et Sexta Ps. CXVIII. 25. διεσκέδασαν τὸν νόμον σου, *rejecerunt,* seu: *violarunt* legem tuam. He- f
sychius: διεσκέδασαν, ἀπέῤῥιψαν. Theod. Prov. XV. 22. Ies. XXIV. 17. LXX Gen. XVII. 14. τὴν διαθήκην μου διεσκέδασε, fœdus meum *fregit.* Vide et Lev. XXVI. 15. Deut. XXXI. 16. Jud. II. 1. Dan. III. 34. sec. Chis. Cant. Tr. Puer. 8. μὴ διασκεδάσῃς διαθήκην σου; unde Gloss. MS. in Cantica Script. μὴ διασκεδάσῃς, μὴ διασκορπίσῃς. Num. g
XV. 29. τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ διεσκέδασεν, præcepta ejus *violavit* s. *rejecit.* Ps. LXXXVIII. 33. ἔλεός μου οὐ μὴ διασκεδάσω ἀπ' αὐτῶν, benevolentiam meam eis non *subtraham.* Ies. VIII. 10. ἣν ἂν βουλὴν βουλήσεσθε, διασκεδάσει κύριος, quodcunque consilium iniveritis, *irritum faciet* Dominus. Vide et Ies. XIV. 27. XLIV. 25. — חָטַב, *excido.* Aqu. Ps. CXLIII. h
12. διεσκεδασμένα, h. e., ut mihi videtur, *variis figuris et coloribus exornata.* Conf. Alb. Schultens ad Prov. VII. 16. Sed vox hæc mihi in mendo cubare, ac loco διεσκεδασμένα reponendum videtur διεσκευασμένα, quod respondet τῷ κεκοσμημένα et κεκαλλωπισμένα apud reliquos interpretes. Conf. Polyæn. VII. 21. 6. ed. Maasvic. pag. 650. — סִכֵּל, i
Pih. *stultum reddo.* 2 Sam. XV. 21. διασκέδασον τὴν βουλήν. Bene quoad sensum: nam ita infatuatur alicujus consilium, si irritum redditur. — סִכְסֵךְ, Pih. a סוּךְ, *commisceo,* secundum alios: *armo, strenuum reddo.* Ies. IX. 11. τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ διασκεδάσει, inimicos ejus *dissipabit* aut *dividet.* Hesych. διασκεδάσει, διασκορπίσει. Fortasse reponendum k
διασκευάσει, quod vide infra. — סִלֵּף, Pih. *perverto.* Aqu. Symm. Prov. XIX. 13. — פּוּג, *cesso.* Hab. I. 4. διὰ τοῦτο διεσκέδασται νόμος, ubi vel

a sensum secuti sunt, vel loco תָּפוּג legerunt תָּפוּץ. — פָּרַע, *nudo*. Ex. XXXII. 24. Hiph. הִפְרִיעַ. Theod. Ex. V. 4. Symm. Theod. Prov. I. 24. — *פָּרַר, Arab. فرّ, *findo*. Symm. Ps. LXXIII. 13. Theod. Ies. XXIV. 19. 1 Macc. II. 31. *οἵτινες διεσκέδασαν τὴν ἐντολὴν τοῦ βασιλέως*, quicunque *violaverunt* mandatum regis. Ib. VI. 59. ubi Vulg.
b per *despicere*, Syrus per ܒܛܠ transtulit. Conf. I. D. Michaëlis Introd. in N. T. §. 20. pag. 127. 3 Macc. II. 15. *διασκεδάζειν τὰς ἀμπλακίας*, *peccata remittere et condonare*, i. q. in seq. *ἀπαλείφειν τὰς ἁμαρτίας*. Adde 1 Macc. VI. 33. ubi *diduci* ac *explicari* notat.

*ΔΙΑΣΚΕ'ΔΑΣΙΣ (in Bielio legitur *διασκεδασμὸς*), *dissipatio, dispersio*.
c מִשְׂפָּח, *vulnus, plaga*, etiam *injuria et violentia omnis generis* (Vide Simonis Lex. Hebr. s. v. סָפַח). Aqu. Ies. V. 7. Sine dubio legit Schin loco Sin, nam שָׁפַח in l. Æthiop. notat *extendit, diffudit*, i. q. etiam ex derivatis apparet. Etiam Arab. سفح *effundere* notat. Conf. Schultensium in Anim. Philol. ad h. l. Adde Theodot. Ies.
d XXIV. 19.

ΔΙΑΣΚΕΥΑ'ΖΩ, *apparo, armis instruo*, etiam *orno*. חֲמֻשִׁים, plur. *quini*, it. *armati*. Jos. IV. 12. *διέβησαν διεσκευασμένοι*, transibant *armati et instructi*, s. *in acie collocati*. Gloss. in Octateuch. *διεσκευασμένοι, ἔνοπλοι, ξιφήρεις*. Hesych. *διεσκευασμένοι, ἡτοιμασμένοι, ἔνοπλοι, ξιφήρεις εἰς πόλεμον*. 1 Macc. VI. 33. *διεσκευάσθησαν εἰς*
e *πόλεμον*, *instructi erant* ad bellum. Suidas observat, apud Isæum *διασκευάζειν* poni pro *συσκευάζειν*, h. e. *se parare expeditioni*. In Ald. h. l. legitur *διεσκεδάσθησαν*, h. e. *se extenderunt et explicarunt*, quod etiam non incommodum sensum fundit.

ΔΙΑΣΚΕΥΗ', *apparatus, ornatus*. כְּלִי, *vas*. Exod. XXXI. 7. *τὴν διασκευὴν τῆς σκηνῆς*. 2 Macc. XI. 10. *προῆγον ἐν διασκευῇ*, ibant *instructi*. Athen. V. p. 195. B. D. Eustath. f in Il. Η'. p. 565. 48.

ΔΙΑΣΚΙΡΤΑ'Ω, *exsilio, exsulto*. Sap. XIX. 9. *ὡς ἀμνοὶ διεσκίρτησαν*, sicut agni *exsilierunt*.

ΔΙΑΣΚΟΡΠΙ'ΖΩ, *dispergo, dissipo, diripio*. בַּדֵּר, Chald. Pahel, *spargo, dispergo*. Dan. IV. 11. *διασκορπίσατε τὸν καρπὸν αὐτοῦ*. — בָּזַז, *diripio*. Jer. L. 37. — בָּזַר, *dispergo, dissipo*. Ps. LXVII. 34. Dan. g XI. 24. — נִדַּח : הִדִּיחַ, Hiph. et Niph. a נָדַח, *depello*. Deut. XXX. 1. Jer. XLIII. 5. Ez. IV. 13. — הֵנִיעַ, Hiph. a נוּעַ, *commoveo*. Ps. LVIII. 12. 17. — *הֵפִיר, *irritum facio*. Inc. Ps. CXVIII. 126. — זָרָה, *spargo*. Ps. CV. 27. Ez. V. 2. 10. 12. VI. 5. — זָרַק, idem. Ez. X. 2. — מַפֵּץ, *malleus*. Jer. LI. 20. LXX habuerunt pro præsenti verbi h נָפַץ, quod interdum hanc notionem habet. — נִפֵּץ, Pih. *dissipo, et collidendo frango*. Jer. XIII. 14. LI. 20. 21. 22. 23. — פּוּץ : נָפוֹץ : הֵפִיץ, Kal, Niph. et Hiph. *dispergo, dissipo*. Aqu. Theod. Jer. XXIII. 1. Aqu. Ies. XXVIII. 24. ubi *διασκορπίζειν* est i. q. *σπείρειν*, qua voce h. l. LXX usi sunt. Aqu. Hab. III. 14. LXX Num. X. 35. i Deut. XXX. 3. Neh. I. 8. — פָּזַר, *spargo, dispergo*. Psalm. LII. 7. LXXXVIII. 11. CXL. 9. — פָּרַד, *spargendo dispergo*. Ps. XXI. 14. XCI. 9.

ΔΙΑΣΚΟΡΠΙΣΜΟ'Σ, *dispersio, dissipatio*. הִזָּרוֹת, infin. Niph. a

a זָרָה, *dispergi.* Ez. VI. 8. — זְוָעָה, *commotio.* Jer. XXIV. 9. ubi vox Hebr. de *inquieta divagatione* intellegenda est. — נָפַץ, infin. Pih. *dispergi.* Dan. XII. 7. — פְּרִהוֹת plur. *floralia.* Ez. XIII. 20. Loco פ legerunt sine dubio ב, a בָּרַח, *fugio.*

ΔΙΑΣΜΑ, *initium telæ texendæ, stamina,* it. *licium.* מַסֶּכֶת, *liciatori-*
b *um.* Aqu. Symmach. LXX Jud. XVI. 13. 15. ubi vid. Bonfrerius. Phav. *διάσμα, ἡ πρώτη τοῦ ἱματίου ἐργασία.* Vide quoque Etym. M. Pollux. Onom. L. VII. cap. 10. Glossæ: *διάζεται, ordilur,* et: *διάσμα, orsum.*

ΔΙΑΣΠΑΣΜΟΣ, *diffractio, divulsio, dilaceratio.* סָחַב, infin. *trahere, raptare.* Jer. XV. 3. *εἰς διασπασμόν.*

ΔΙΑΣΠΑΩ, *distraho, divello, dis-*
c *cerpo, disrumpo.* בָּקַע, *discindo.* Hos. XIII. 8. — נָתַץ, *diruo.* Job. XIX. 10. — נָתַק, *divello, disrumpo.* Jud. XVI. 9. 12. Ies. LVIII. 6. Jer. X. 19. *πᾶσαι αἱ δέξεις μου διεσπάσθησαν,* omnes densæ texturæ meæ *discissæ sunt.* Hesych. *διεσπάσθησαν, διασχίσθησαν,* aut sec. Phavor. *διεχωρίσθησαν.* — רָעַע, *momento.* Jer. IV. 20. *διεσπάσθησαν.* Mihi legisse vi-
d dentur רָבַע, quod notat *confringere, discindere:* Spohnio autem ad h. l. רָעַע. — שָׁסַע, *diffindo.* Inc. et LXX Jud. XIV. 6. — שָׁסַף, Pih. *dilanio, disseco.* Aqu. Symm. 1 Sam. XV. 33. Hesychius: *διασπᾶσαι, διαιρεῖν, διασταράξαι, διασχίσαι διασπᾶσθαι ὁμοίως.*

ΔΙΑΣΠΕΙΡΩ, *dispergo, disjicio.* אָוִיל, *stultus.* Ies. XXXV. 8. *οἱ*
e *διεσταλμένοι.* Ita libere verterunt, ratione nempe habita v. 9. et 10. — דָּחָה, *depello.* Ies. LVI. 8. — הָכָה, Hiph. a נָכָה, *percutio.* Ez. XXXII. 15. Ita putavit interpres explicandum esse, quod hoc loco de interfectione omnium incolarum Ægypti in textu dicitur. Sed fortasse Ezech. l. l. *διασπείρειν* legendum est. — הֵפִיאָה, Hiph. *in omnes angulos profligo,* q. d. *angulo.* Deut. f XXXII. 26. *διασπερῶ αὐτοὺς, quasi in angulos et extremitates terræ relegabo eos.* — הֵרִיק, Hiph. a רִיק, *evacuo.* Ies. XXXII. 6. *διασπεῖραι ψυχὰς πεινώσας.* Præferenda mihi hic videtur lectio reliquorum librorum *διαφθεῖραι,* quanquam nec hæc textui Hebr. satis convenit. — זָרָה, *spargo.* Lev. XXVI. 33. Psalm. XLIII. 13. Jer. XV. 7. XLIX. 35. — נָדַח; הֲדִיחַ, Niph. et Hiph. a g נָדַר, *depello.* Aqu. Theod. Jerem. XXVII. 10. Num loco *διασπερῶ* ibi fortasse legendum est *διασπερῶ?* Sed non opus est hac conjectura. Vide Theodot. ib. XXIX. 18. LXX Jer. XXIX. 15. XL. 12. Dan. IX. 7. — נָפַץ, *dispergo.* Gen. IX. 19. ad quem locum vide, quæ Weplerus in Fragm. Philol. et Crit. P. IV. p. 68. seq. monuit. 1 Sam. XIII. 11. Ies. XI. 12. — נָפוּץ; פּוּץ; הֻפָּץ, h Kal, Niph. et Hiph. Gen. X. 18. XI. 4. 9. XLIX. 7. Soph. III. 11. *ἐν διεσταλμένοις.* Loco בַּת־פּוּצַי, *filia dispersorum meorum,* legerunt una voce בְּתִפּוּצַי, observante Cappello Crit. S. p. 686. — פָּזַר, *spargo, dispergo.* Joël. III. 2. *οἱ διεσπάρησαν:* ac si legissent פְּזוּרַי, ut quoque Syrus habet. Ex Compl., quæ habet i *δίσσειρα,* colligit Bahrdtius, veram lectionem *τῶν ὁ* esse *δίσσειραν.* Phav. *διεσπάρησαν, διεκορπίσθησαν.* — פָּלַח, Pihel, *disseco.* Theodot. Proverb. VII. 23. *ἕως διασχαφῇ βέλος ἥπατι αὐτοῦ,* donec *disjiciatur* sagitta jecori ejus. Ita Bielius immemor eorum, quæ supra s. v. *διασπείρω* scripserat. In Hexapl. recte legitur *διασχιφῇ.* Vulgatus *donec trans-*

a *figat sagitta jecur ejus.* — פָּרַד, *separo.* Gen. X. 32. Deut. XXXII. 8. — פָּרַץ et פָּרַד junctim. Esth. III. 8. — פָּרְיָא, *paganus.* Esth. IX. 19. *οἱ διασπαρμένοι,* ubi vel literis transpositis הַפְּזוּרִים legerunt, vel, quod mihi magis placet, respexerunt notionem vocis Arab. فرز, *separavit.* — פָּרַשׂ, *expando.* Ez. XVII. 21. *εἰς πάντα ἄνεμον διασπερῶ.* Bene
b quoad sensum, — שָׁנָה, *oberro.* Ez. XXXIV. 6. ubi שֵׁנָה est i. q. נָפוּץ in seq. — שָׁסַס, *diripio.* Zach. XIV. 2. *διασπαρήσονται αἱ οἰκίαι,* domus e manu possessorum in aliorum manum tradentur.

ΔΙΑΣΠΟΡΑ', *dispersio.* *דְּרִיאוֹן, Chald. *contemtus.* Dan. XII. 2. secundum Vatic. *οἱ δὲ εἰς διασποράν.* Auctor hujus versionis respexisse
c videtur Syr. ܦܝܙܘܪܐ, *dissipatio,* a ܦܙܪ, quod et apud Chaldæos *dissipare* notat, aut Arab. نثر *sparsit, dispersit.* — זְנָעָה, *commotio, inquieta divagatio.* Jerem. XXXIV. 17. — זַעֲוָה, per metathesin, idem. Deut. XXVIII. 25. *διασπορὰ* sec. Vat. h. e. *ii qui dissipantur,* ubi reliqui libri habent *ἐν διασπορᾷ* explicationis causa. — מִזְרֶה, *ventilabrum.* Jerem.
d XV. 7. — נָדַח, part. Niph. a נָדַח *depulsus.* Deut. XXX. 4. Nehem. I. 9. — נִדְחָה, part. Niph. a דָּחָה, idem. Psalm. CXLVI. 2. — נָצוּר, part. Pah. a נָצַר, *custoditus.* Ies. XLIX. 6. Bene quoad sensum, nam in textu legitur נְצוּרֵי יִשְׂרָאֵל h. e. *surculi Israëlis,* per quos sunt h. l. intellegendi, qui in captivitatem abducti erant. Koppio ad h. l.
e legisse videntur נְפוּצֵי. Ita quoque Chaldæus. Judith. V. 18. *ἐξέβιον Judæorum,* coll. Jac. I. 1. 2 Macc. I. 27. *ἐπισυνάγαγε τὴν διασπορὰν ἡμῶν,* ubi *διασπορὰ,* abstracto posito pro concreto, æque ac Joh. VII. 35. *exulantes* notat. *τοὺς δουλεύοντας ἐν τοῖς Ἕλλησι,* uti in sequentibus dicuntur. Confer Lexic. N. T. s. h. v.

*ΔΙΑΣΠΟΥΔΑ'ΖΩ, *ambitiose ago f aliquid* vel *expeto.* נִבְהָל, *perturbatus sum.* Job. IV. 5. *διασπούδασας* sec. Compl. Schot. *ἐθορυβήθης.*

ΔΙΑΣΤΑΘΜΙ'ΖΩ, *libra.* פָּלַס, idem. Theodot. et Ed. Vta Psalm. LVII. 3. *διασταθμίζουσιν.* Aqu. *διασταθμίζεται* sec. Origenem T. II. Opp. p. 734. et in Catena PP. GG. T. II. p. 131.

ΔΙΑ'ΣΤΑΣΙΣ, *fœdus, pactum,* a g *διαστέλλω, mando dimissis hinc inde nunciis.* 2 Macc. XIII. 25. *ἀθετεῖν τὰς διαστάσεις, violare pacta.*

*ΔΙΑ'ΣΤΑΣΙΣ, *discrimen,* speciatim *discrimen animorum, morum disjunctio.* 3 Macc. III. 7. *τὴν δὲ τῶν τῶν προσκυνήσεων καὶ τροφῶν διάστασιν ἐβύλλουν,* urgebant omni modo *discrimen* in cultu religioso et ciborum usu, quod erat. Phavor. *διάστασις, ἡ ἁπλῶς διαχώρησις καὶ ἡ ἐπὶ ἔριδι.* Zo- h naras Lex. c. 514. *διάστασις, ὁ διαχωρισμός.* Conf. Stephani Thes. T. I. p. 1756.

ΔΙΑΣΤΕ'ΛΛΩ, *discerno, distinguo, adorno, separo, aperio, pronuntio, it. mitto, emitto, transmitto:* et *Διαστέλλομαι, subtraho me, moneo,* בָּטָא Pih. *effutio,* ex usu loquendi Syriaco. Lev. V. 4. *ἡ ψυχὴ διαστέλλουσα τοῖς χείλεσι κακοποιῆσαι ἢ καλοποιῆσαι κατὰ πάντα, ὅσα ἐὰν διαστείλῃ* i *ὁ ἄνθρωπος,* anima impia *pronuntians* labiis se vel male vel bene facturam, juxta omnia, quæcunque *pronuntiaverit* homo ille. Eadem formula reperitur quoque Psalm. CV. 33. ad quem locum respiciens Suidas ex Theodoreto ita: *διέστειλε, ἀντὶ τοῦ οὐκ ἀναμφιβόλως ἐχρήσατο τοῖς λόγοις. περὶ Μωσέως δὲ ὁ λόγος. Δαβὶδ καὶ*

a διέστειλεν τοῖς χυλισταῖς αὐτοῦ. Conf. Schultensium ad Prov. XII. 18. — בַּרְזֶל, *ferrum.* Jud. I. 19. διεστείλατο αὐτοῖς, interdixerat illis. Sic mire converterunt, legentes בָּטַל, *prohibuit.* Conf. Theodoret. Quæst. 6. p. 323. et Ignot. in Cat. Nicephor. p. 125. — נָזַן, *tondeo, reseco.* Nah. I. 12. נָזֹנוּ, *abscissi, excisi sunt,* οὕτως διασταλήσονται, *ita transmittentur.*

b Deduxerunt a נָזַן, *transire,* Samar. et Arab. جاز, idem. — נָעַר, *increpo.* Malach. III. 11. διαστελῶ ὑμῖν μὴ βρῶσιν, *præcipiam* vobis, h. e. in gratiam vestram, absumtioni vel corruptioni. Potest tamen διαστέλλεσθαι h. l. etiam per *inhibere, cohibere, interminari* verti. — הוֹדִיעַ, Hiph. a יָדַע, *notum facio.* Exod. XXII. 26. ἀνὰ μέσον ἀκαθάρτου καὶ

c τοῦ καθαροῦ οὐ διέστειλαν, inter impurum et purum *discrimen* non *faciebant.* Bene sic h. l. quoad sensum reddiderunt: nam הוֹדִיעוּ est h. l. i. q. הַבְדִּילוּ in membro parallelo. — הִבְדִּיל, Hiph. a בָּדַל, *separo.* Lev. X. 10. Deut. XIX. 7. τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ, tres civitates *separabis* tibi. Vide et I Reg. VIII. 53. Esdr. VIII. 24. — הַזְהִיר,

d Hiph. *moneo.* Aqu. Ex. XVIII. 20. διαστελῇ vel διαστέλλου. LXX 2 Par. XIX. 10. Ez. III. 18. 19. ἐὰν διαστείλῃ τῷ ἀνόμῳ, si *monueris* impium. Ibid. v. 20. et 21. — הֵסִיר, Hiph. a סוּר, *recedere facio.* Gen. XXX. 35. Bene. Quæ enim discernuntur, invicem removentur. — הִפְרִיד, Hiph. *separo.* Symm. Theod. Prov. XVIII. 18. ubi διαστέλλειν notat *li-*

e *tem dirimere ac componere.* LXX Gen. XXV. 23. δύο λαοὶ ἐκ τῆς κοιλίας σου διασταλήσονται, duo populi ex utero tuo *separabuntur.* Hoc ipsum διασταλήσονται Hesychius recte explicat ἀφορισθήσονται. Genes. XXX. 41. Ruth. I. 17. θάνατος διαστελεῖ ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ σοῦ, mors me abs te *separabit.* 2 Reg. II. 11. διέστειλεν, ubi alii διεχώρισεν. — הֶפְרִיא Hiph. (pro הֶפְרָה), *fructifico.* Hos. XIII. f 15. Legerunt יַפְרִיד *separabit, discrimen faciet.* Certe hoc magis placet, quam quod alii statuunt, eos יַפְלָה vel יַבְדִּיל, *separabit, dividet,* legisse. Significat autem διαστέλλειν h. l. *dirimere litem, judicare.* Vox فصل, qua Arabs h. l. usus est, et *dividere,* et *dirimere,* et *judicare* notat. — הֵקְרָה, Hiph. *obvenire facio.* Num. XXXV. 11. — הִתְגַּנֵּב Hithp. g a גָּנַב, *furtim subtraho.* Inc. et LXX 2 Sam. XIX. 3. διεστέλλετο, *subtrahebat se,* seu *clam se subduxit.* — חָלַק, *divido.* 2 Par. XXIII. 18. ὡς διέστειλε, *quam secundum certas classes distribuerat.* — חֲצָה, *dimidio.* Jud. VII. 16. — טֹטָפֹת, *frontalia, schedæ memoriales.* Symm. Deut. VI. 8. διασταλμένα, quod Montf. per *distincta* transtulit. Vocem hanc non h carere suspicione mendi, judicarunt jam fere omnes interpretes, sed nullam vero accedentem conjecturam de ea protulerunt. Mihi in mentem venit, annon hæc vox, inepto hic loco posita, potius referenda sit ad antecedens לְאוֹת, *in signum,* sc. *distinctionis.* Commode tamen *frontalia* a Symmacho διασταλμένα dici poterant, quia iis Judæi a reliquis i populis distinguebantur. — נָקַד, *expresse nomino.* Gen. XXX. 28. διάστειλον τὸν μισθόν σου πρός με, *constitue* mercedem tuam apud me. Conf. Sir. XLIV. 28. — פָּלָא, Pih. (pro פָּלָה), *segrego.* Lev. XXII. 21. διαστείλας εὐχήν, votum *faciens.* Lex. Cyrilli MS. Brem. διαστείλας, διαχωρίσας,

a φανερώσας. — פָּצָה, *aperio.* Psalm. LXVI. 12. ὑχάς μου, ἃς διέστειλε τὰ χείλη μου, vota mea, quæ *pronuntiarunt* labia mea. Vulg. *quæ distinxerunt labia mea.* — פָּרַץ, *recedo.* Ez. XXIV. 14. οὐ διαστελῶ, sc. ἐμέ. — פָּרַץ, *perrumpo.* 1 Sam. III. 1. οὐκ ἦν ὅρασις διαστέλλουσα, non erat visio *distinguens*, h. e. *clara, distincta ac perspicua.* Substantivum פָּרִיץ Ps.

b XVII. 4. *legem, statutum* notat, *quod claris verbis proponitur*, ad imitationem Arab. فَرَضَ. — פָּרַשׂ, *expando.* Inc. Lev. XXIV. 12. LXX Psalm. LXVII. 15. ἐν τῷ διαστέλλειν τὸν ἐπουράνιον βασιλεῖς, cum *emittit* cœlestis (Deus) reges. Phavorinus: διαστέλλειν ἀντὶ τοῦ ἀπωστέλλειν. Idem verba Psalm. l. c. subjungit. — קָדַשׁ, Pih. *consecro.* Jos.

c XX. 7. Quod sanctificatur, distinguitur ac separatur a reliquis. — קָרַע, *findo.* Jer. XXII. 14. ὑπερῷα ἐπίστρωτα καὶ διεσταλμένα θυρίσι, cœnacula ventis exposita et *adornata* fenestris. Hesych. διεσταλμένα, κατεσκευασμένα. Potest l. c. quoque reddi *distincta*, aut *aperta.* — רָמַס, *conculco.* Mich. V. 8. ubi tamen suspicor ante διαστέλλας excidisse par-

d ticulam negandi: *nullo discrimine habito.* — שׂוּם, *pono.* Neh. VIII. 10. διέστειλεν. Ita Bielius Trommium secutus. Sed collatio textus Hebr. docet, vocem διέστειλεν potius pertinere ad antecedens מְפָרַשׁ. Præterea legitur hæc vox Jud. IV. 3. ubi nihil pro ea in textu Hebr. reperitur, et διαστέλλειν vel *mittere*, vel *adornare* notat. Judith. XI. 12.

e πάντα, ὅσα διεστείλατο αὐτοῖς ὁ θεὸς ἐν τοῖς νόμοις αὐτοῦ. Hesych. διεστείλατο, διεσαφίσατο. Vide Lex. N. T. s. h. v. Judith. XIV. 15. διαστέλλας εἰσῆλθεν εἰς τὸν κοιτῶνα, *aperiens* ingrediebatur in cubiculum. 2 Maccab. XIV. 28. τὰ διεσταλμένα ἀθετήσει, *pacta violabit.* In Gloss. MS. in Sap. Salom. διέστειλεν exponitur: *dijudicavit, præcepit.* Locum autem, ubi vox illa occurrit, in Sap. Salom. frustra quæsivit Bielius. Legitur quoque f hæc vox Dan. XIII. 48. sec. Chis. ubi διαστέλλας λαὸν significat, *signo dato silentium imperans populo.*

ΔΙΑΣΤΗΜΑ, *distantia, intervallum.* אֲצִילָה, *ad alam usque.* Ez. XLI. 8. — בִּנְיָן, *ædificium.* Ez. XLII. 5. — גְּדֵרָת, *maceria.* Ez. XLII. 12. — נִזְרָה, *decisum.* Ezech. XLII. 13. — מִגְרָעוֹת, plur. *contracturæ.* 1 Reg. VI. 6. Verba Hebraica recte Dathius transtulit: *re-* g *tractiores fecerat parietes ædis circumquaque.* — מִגְרָשׁ, *suburbium.* Ez. XLV. 2. XLVIII. 15. 17. ubi Theod. ἀφόρισμα habet. — מִדָּה, *mensura.* 1 Reg. VII. 9. — מוֹסָדָה, *fundamentum.* Ez. XLI. 8. — מַסָּכָת, *textorium, licium.* Jud. XVI. 14. ἐν τῷ διαστήματι sec. Ald. ubi autem pro διαστήματι legendum est διάσματι, aut post διαστήματι omissum est διάσματος, ut sit i. q. ἔκτασις διάσμα- h τος. Vide s. v. ἔκτασις. — רֶוַח, *spatium.* Gen. XXXII. 16.

ΔΙΑΣΤΗΡΙΖΩ, *stabilio, confirmo.* Sirac. XXVIII. 1. τὰς ἁμαρτίας αὐτοῦ διαστηρίων διαστηρίσει, h. e. peccata ejus *non condonabit* per clementiam, sed *acerrime puniet* per vindictam. In aliis libris sensu eodem legitur: διατηρῶν διατηρήσει. Adde Hippocr. Epist. ad Damaget. p. 1280. 23.

ΔΙΑΣΤΟΛΗ, *discretio, distinctio,* i *statutum, effatum, pactio.* *בְּמָא, Pih. *effutio temere.* Symm. Psalm. CV. 33. ubi tamen mendose a Montf. in Hex. profertur διαστολὴν ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτοῦ. Scripserat sine dubio διάστειλεν ἐ. τ. χ. α., ut LXX habent, aut ἔδωκε διαστολήν. Vide s. v. διαστέλλω. — חֻקָּה, *statutum.* Num. XIX. 2. αὕτη ἡ διαστολὴ τοῦ

a νόμου, hoc *statutum* legis. — מִבְטָא, *prolatio.* Num. XXX. 7. κατὰ τὴν διαστολὴν χειλέων αὐτῆς, quemadmodum *pronuntiarunt* labia illius. — פְּדוּת, *redemtio.* Exod. VIII. 23. δώσω διαστολὴν ἀνὰ μέσον τοῦ ἐμοῦ λαοῦ, καὶ ἀνὰ μέσον τοῦ σοῦ λαοῦ, hoc *discrimen* statuam inter meum et tuum populum. Vulg. *ponam divisionem.* Libere verterunt. Houbigantius b provocat quidem ad l. Arab., sed ex nullo scriptore Arab. confirmavit, פְּלַג significare *divisit.* 1 Macc. VIII. 7. διδόναι ὅμηρα καὶ διαστολὴν, ut obsides daret, et *pretium redemtionis.* Nam διαστολὴ h. l. esse videtur i. q. λύτρον s. λύτρωσις. Vide tamen ad h. l. notas I. Dav. Michaëlis. Baduellus intellegit distributas ac dispertitas Asiæ regiones, quæ c sub regno Antiochi antea continebantur.

ΔΙΑΣΤΡΑ΄ΠΤΩ, *corrusco, fulguro.* Sap. XVI. 22. πῦρ ἐν τοῖς ὑετοῖς διαστράπτον, ignis inter pluvias *fulgurans.*

ΔΙΑΣΤΡΕ΄ΦΩ, *perverto, averto, distorqueo, depravo.* חוּל, Hiph. a חוּל, *parturio, doloribus contremisco.* Symm. Psalm. LIV. 5. ἡ καρδία μου d διεστροφᾶτο. Convenit hæc versio cum propria vocis Hebr. significatione, quæ est *volvendi* et *distorquendi,* ut multis docuit Simonis Lex. Hebr. pag. 521. *Cor meum volvebatur in me* est metaphorice *commotum est, perturbatum doluit.* — הָכְאִיב, Hiph. *dolore afficio.* Ez. XIII. 22. ἐγὼ οὐ διέστρεφον αὐτὸν, quem ego nolebam *dolore affici.* — e הָכְאָה, Hiph. idem. Ez. XIII. 22. διεστρέφετε καρδίαν, *dolore afficitis* animos. — הִטָּה, Hiph. a נָטָה, *inclino.* Exod. XXIII. 6. διαστρέφειν κρίμα, *pervertere* jus. Inc. X. 2. — הֵנִיא, Hiph. a נוּא, *frango.* Num. XXXII. 7. *Frangere animos* est h. l. *avertere animos a re aliqua.* — הֲפָכָה, *diversum.* Ez. XVI. 33. ἐγένετο ἐν σοὶ διεστραμμένον, *diversa* prorsus *ratione agis.* — הִפְרִיעַ, Hiph. *ab-* f *straho.* Exod. V. 4. ἱνατί διαστρέφετε τὸν λαὸν ἀπὸ τῶν ἔργων; quare *avertitis* populum ab operibus? Similiter Act. XIII. 8. ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πίστεως, studens *avertere* proconsulem a fide. — הִתְהַפֵּךְ, Hithp. *obverto me.* Job. XXXVII. 12. διαστρέψει, *convertet.* — הִתְעַוֵּת, Hithp. *perverto me.* Cohel. XII. 3. διαστραφῶσιν. Sem- g lerus legere mavult διαφθαρῶσι ex Symmacho. Itala habet *perierint.* — הִתְפַּתֵּל, Hithp. *eluctor.* Psalm. XVII. 29. μετὰ στρεβλοῦ διαστρέψεις, sc. σεαυτὸν, cum perverso *avertis te,* h. e. *perverse agis.* — מְעוּת, part. Pyh. *perversum.* Cohel. I. 15. διεστραμμένον οὐ δύναται ἐκπορευθῆναι, *perversa* corrigi non possunt. — מְעֻקָּל, part. Pyh. *contortum.* Hab. I. 4. h κρίμα διεστραμμένον, judicium *perversum.* — עָוָה, Pih. *incurvo, inflecto.* Cohel. VII. 14. ὃν ἂν ὁ Θεὸς διαστρέψῃ αὐτόν. Lege ὃ ἂν — αὐτὸ, coll. I. 25. — עָכַר, *perturbo.* 1 Reg. XVIII. 17. 18. διαστρέφειν τὸν Ἰσραὴλ, *perturbare* Israëlem, h. e. *ad defectionem a veri Dei cultu sollicitare.* — *עֲקַלְקָלוֹת, *tortuositates.* Theod. Psalm. CXXIV. 5. διεστραμμένα. — i עָקַשׁ, Pihel, *perverto, tortuosum facio.* Inc. Ps. C. 4. LXX Prov. X. 10. ὁ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, ubi de eo dicitur, *qui fraudes nectit.* Ies. LIX. 8. Mich. III. 9. πάντα τὰ ὀρθὰ διαστρέφοντες, omnia recta *pervertentes.* Cf. Act. XIII. 10. — פְּתַלְתֹּל, *contortum.* Deut. XXXII. 5. γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη, gens prava et *perversa,* coll. Matth. XVII. 17. — צוּד, Pih. a צִיד, *venor.* Hebr. et LXX Ezech. XIII. 18. τοῦ διαστρέ-

a ψαι ψυχάς. Secundum Cappellum deduxerunt a עֵד, *latus*, quasi dicas: fecerunt deviare et declinare a latere. Sed *venari* h. l. in malam partem accipitur pro *insidiari*, *mala machinari*. — תַּהְפֻּכָה, *perversitas*. Prov. VI. 14. XVI. 30. — חֹקֵר, *scrutor*. Num. XV. 37: οὐ διαστραφήσεσθε ἔτι ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν, non amplius perverse agetis secundum
b pravas cogitationes vestras. Arab. نار med. و et ي *circumflexit se, circumivit, conversus fuit*. Sirac. XI. 35. XIX. 21. διαστρέφειν χάριν, *evertere* gratiam, h. e. *privare se* gratia tum Dei tum hominum. Ibid. XXVII. 24. διαστρέψει τὸ στόμα, *mutabit orationem*.

ΔΙΕΣΤΡΑΜΜΕ'ΝΑΙ 'ΟΔΟΙ', *viæ perversæ*, s. *perversa et prava agendi*
c *ratio*. אָרְחוֹת עֲקַלְקַלּוֹת *viæ tortuosæ*. Jud. V. 6. — עִקֵּשׁ לֵב, *perversi corde*. Prov. XI. 20. διεστραμμέναι ὁδοὶ, ubi abstractum pro concreto posuerunt. Aqu. Symm. Theod. στρεβλοκάρδιοι. — פִּי תַהְפֻּכוֹת, *os perversitatum*. Prov. VIII. 13. Bene quoad sensum.

ΔΙΕΣΤΡΑΜΜΕ'ΝΩΣ, *perverse, distorte*. Sir. IV. 18. ὅτι διεστραμμένως
d πορεύεται μετ' αὐτοῦ ἐν πρώτοις, h. e. in principio eum explorat et probat per adversa, sc. sapientia et Deus. Sic Syrus et Arabs.

ΔΙΑΣΤΡΟΦΗ', *perversitas, perversio, subversio*. תַּהְפֻּכָה, *perversitas*. Prov. II. 14. χαίροντες ἐπὶ διαστροφῇ κακῇ, exultantes in *perversitate* sua.

ΔΙΑ'ΣΤΡΟΦΟΣ, *distortus, perversus*, vel *versipellis, versutus, fallax*.
e מִרְמָה *deceptio, fraus, dolus*, pr. *laxatio, remissio*. Quint. ed. Hos. VII. 16. τόξον διάστροφον, arcus, qui non ferit id, quod minatur, ac sagittas mittit alio, quam quo debebat. Vulgatus: *dolosus*.

ΔΙΑΣΤΡΩ'ΝΝΥΜΙ, *sterno*. אָטַן, *funiculus, linteum*. Prov. VII. 16. ἀμφιτάπως διέστρωσα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου sec. Ald. et Compl. Cum Chald. et Syro אָטַן pro verbo habuerunt, f cujus tamen nulla in linguis Orientalibus reperiuntur vestigia. — דָּבַר, Pih. *dico*. 1 Sam. IX. 26. διέστρωσαν (sc. κλίνην. Confer Act. IX. 34. et L. Bos. Ellips. Gr. p. 94.) τῷ Σαοὺλ ἐπὶ τῷ δώματι, sternebant Sauli lectum in tecto. Pro דִּבֶּר sine dubio legerunt רִבַּד, *stravit tapetibus*, aut רָפַד: nam lectionem Græcam ipsam vitiosam, et legendum esse διελάλησεν g aut ἐλάλησεν, partim ob librorum veterum consensum, partim ob additum καὶ ἐκοιμήθη, mihi nullo modo est probabile. Simul autem monendum est, loco διέστρωσαν τῷ Σαοὺλ legendum esse διέστρωσα μετὰ Σαοὺλ, quam emendationem ratione vocis prioris commendat Vulgatus. Vide quoque s. στρωννύω. — נָטָה, Hiph. a נָטָה, *extendo*. 2 Sam. XXI. 10. h διέστρωσεν αὐτὸν ἑαυτῇ ἐπὶ τὴν πέτραν, super petra *extendit*. — פָּלַס, *libro*. Symm. Ps. LXXVII. 50. *Ponderare viam* est i. q. *sternere viam*, et h. l. notat *non coërcere, non impedire*, quasi *liberum cursum dare*.

ΔΙΑΣΤΡΙ'ΖΩ, *sibilo, sibilum edo*. Cant. Tr. Puer. 20. ὡς πνεῦμα δρόσου διασυρίζον, ut spiritum roris *sibilantem ac leniter spirantem*: quæ refrigeratio ad tollendum ardorem i ignis peropportuna erat.

ΔΙΑΣΥ'ΡΩ, *distraho, detraho, illudo, irrideo*, it. *obtrecto, calumnior*. נָאַץ, *sperno*. Aqu. 1 Sam. II. 17. 2 Sam. XII. 14. ubi aut legit נָאַץ, aut voci διασύρειν h. l. tribuit notionem hiphilicam. Posterius statuisse videtur Montf. qui verba διασύρων διάσυρας τοὺς ἐχθροὺς κυρίῳ tanstulit: *qui convitians convitiari fecisti inimicos Domini*, consentientibus reliquis interpretibus. Prius mihi magis placet. Aqu. Prov.

a I. 39. Psalm. X. 3. Symm. Ies. I. 4. Inc. Prov. XXV. 5. Hesych. διασύρει, διαπαίζει, χλευάζει.

ΔΙΑΣΦΑΓΗ', *hiatus, qui est in jugulo dissecto*, it. generaliter *quivis hiatus*, v. c. *in petra vel muro interrupto*. פֶּרֶץ, part. Pah. *raptum*. Neh. IV. 7. ἤρξαντο αἱ διασφαγαὶ ἀναφράσσεσθαι, *hiatus* in muris incipiebant *suppleri*. Ita in Vat. et Alex.

b In Francof. pro *διασφαγαὶ* legitur *διαφράγαι*. Sed prior lectio est præferenda. Nam *διαφραγὴ* est a *διαφράσσω*, *intersepio*, *διασφαγὴ* vero a *διὰ* et *σφαγή*, *macatio*. Et eodem sensu aliar *διασφαξ* legitur. Suidas: Διασφάξ, διατομὴ ὄρους καὶ διασφάγες, διεστῶσαι πέτραι. Hesychius: *διασφάγες*, αἱ διεστῶσαι πέτραι τῶν ὀρῶν. Adde Herodot. II. c. 158. p. 150. 9.

c *ΔΙΑΣΦΑ'ΛΛΩ, *aberrare facio, fallo, et*:

*ΔΙΑΣΦΑ'ΛΛΟΜΑΙ, i. q. simplex *σφάλλομαι*, *fortuna adversa utor, infeliciter gero rem, fallor, excido spe vel consilio*. 3 Macc. V. 12. τῆς προθέσεως πολὺ διασφαλμένος, multum *lapsus* consilio. Lucian. Samos. T. I. pag. 463. *σφαλεὶς ταύτης τῆς ἐλπίδος*. Polyb. III. 81. 12. *διασφάλη τῆς ἐπιβολῆς*. Dio Cass. pag. 47. ed. Reim. d *πάνυ ἐν τούτῳ διασφάλη*, multum *erravit*.

ΔΙΑΣΧΙ'ΖΩ, *diffindo, disseco, divido, intercludo*. בָּקַע, *findo, rumpo*. Ex. XIV. 21. Aqu. Ps. CXL. 7. —קָרַע, *scindo, rumpo*. Ps. XXXIV. 19. (15.) *διεσχίσθησαν*, *discissi sunt*, quia, cum ad dolorem ostentandum vestem scinderent, non tamen do- e lore ullo ipsi interius commovebantur. Fortasse *διεσχίσθησαν* quoque reddi potest: *aperuerunt ora sua*, quasi aperto rictu leones devorare cupientes, nam et hoc significat aliquando בָּקַע. Sap. XVIII. 23. *διέσχισαν τὴν πρὸς τοὺς ζῶντας ὁδὸν*, *intercludit*, quæ ad viventes, viam.

ΔΙΑΣΧΙ'ΖΟΝ, scil. *ὄργανον*, *instrumentum dissecans*. מַגֵּרָה, *serra*, it. *securis*. f Par. XX. 3. *ἐν διασχίζου σι*.

ΔΙΑΣΩ'ΖΩ, *salvo, servo, libera*. אָגַר, *congrego, colligo*. Prov. X. 6. *διασωθὴ ἀπὸ καύματος*. Legerunt vel אָגַר, *se colligit*, vel עָיַף, ut recte ad h. l. observavit Jaegerus. — נוֹשַׁע ; הוֹשִׁיעַ, Hiph. et Niph. a יָשַׁע. Num. X. 9. *διασωθήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν*, *liberabimini* ab inimicis vestris. Deut. XX. 4. Jer. g VIII. 20. Inc. 2 Sam. X. 9. ubi *διασώζειν* est *auxilium præbere, opem ferre*, nempe pugnantibus ac in prœlio constitutis, ac ita conferre aliquid ad victoriam reportandam: i. q. et docet particula *ἐπὶ* addita. — חָנִים, Hiph. a נוּס, *confugere facio*. Symm. Exod. IX. 20. *διέσωσεν*, *servavit*. — הִתְעַשֵּׁת, Hithp. *cogitationem suscipio*, sec. alios: *benevo- h le me exhibeo*. Jon. I. 6. ἴσως διασώσῃ ὁ θεὸς ἡμᾶς. — חָיָה, Pih. *vitam conservo*. Inc. sec. Theodor. et Cod. Norimb. Jerem. XLIX. 11. *καὶ ἐγὼ διασώσω αὐτούς*. LXX Genes. XIX. 19. et 20. ubi cum *σώζω* permutatur in codd. Jos. IX. 15. — חָלַק, Pih. *partior*. Gen. XLIX. 27. *εἰς τὸ ἑσπέρας διασώσει τροφήν*, sec. Ald. Sed quanquam lectio hæc excusari quo- i dammodo potest ipsa orationis serie, quæ ei mirifice favet, tamen legere mallem *διαδώσει*, quod habet Alex. Oxon. et Complut. — וְמָלַט ; נִמְלַט, Pih. et Niph. Symm. Job. XX. 20. *οὐ διασώσει*. Admodum ambigua est h. l. hujus vocis significatio. Vel enim verti potest: *non servabit*, sc. *sibi*, seu, ut Vulgatus transtulit: *possidere non poterit;* vel k supplendum *ἑαυτὸν*, *non possessione earum felix evadet*. Posterior interpretandi ratio commendatur vers. Alex. quæ habet: *οὐ σωθήσεται*. Cf. v. 21. Theod. Job. XXII. 30. LXX Gen. XIX. 19. *οὐ δυνήσομαι διασωθῆναι* (alii *σωθῆναι*) *εἰς τὸ ὄρος*, non pot-

a ero *salvus evadere* in montem. Cf. Lex. N. T. s. h. v. 1 Sam. XIX. 10. διασώζεσθαι, *eripi periculo, liberari, salvari.* Ibid. XX. 29. sec. cod. Alex. Ibid. XXVI. 10. διασώζεσθαι *salutis causa fugere* notat, et cum σώζεσθαι in codd. permutatur. Ies. XXXVII. 38. διεσώθησαν εἰς Ἀρμενίαν, *recipiebant se* in Armeniam. Vide et 1 Sam. XXVII. 1. Job.
b XXIX. 12. διέσωσα πτωχὸν ἐκ χειρὸς δυνάστου, *liberabam* pauperem ex manu potentis. — *נָסַךְ, *ungo*, metaph. *constituo.* Aqu. et Ed. Quinta Psalm. II. 6. διεσωσάμην sec. Colbert. quæ lectio Fischero in Clavi Verss. GG. p. 40. nihili, et profecta esse videtur ab homine imperito, cujus loco reponendum sit ἐδιασάμην. Semlerus in Ep. Crit. p. 3. legere ma-
c vult διεζωσάμην, alio ritu: *cinxi diademate.* Sed tunc scribendum fuisset διέζωσα. Ernesti conjicit legendum ἐδίηνα τὸν s. μὲν β. μ. et addit: hæc enim est propria significatio vocis נָסַךְ. — *פָּלַח, *findo, seco*, Pih. פִּלַּח, quæ vox etiam notat *pario, excludo violentiori nisu.* Theod. Job. XXXIX. 3. ubi sensum mihi expressisse videtur. Sermo enim
d ibi est de facili partu ferarum. — פָּלֵט; הִפְלִיט, Pih. et Hiph. Aqu. Psalm. XVII. 44. Aqu. Symm. et LXX Mich. VI. 14. LXX Job. XXI. 10. Mich. VI. 14. — פָּלִיט, *profugus.* Num. XXI. 29. Jud. XII. 4. 5. — פְּלֵיטָה, *reliquiæ.* Jud. XXI. 17. 2 Reg. XIX. 30. Esdr. IX. 14. 15. Dan. XI. 42. sec. Chis. — *רָפָא, *sano.* Hos. V. 13. sec. Compl.
e ubi διασῶσαι est sine dubio alius interpretis. — *שְׁנוּב, nomen proprium. Jos. VI. 26. coll. 1 Reg. XVI. 34. pro nomine proprio ejus aliquam interpretationem substituentes. Vox enim Hebr. notat *exaltatum et per exaltationem quasi in tuto positum.* — שָׂרַד, *supersum.* Jos. X. 20. — שָׂרִיד, *superstes.* Jos. X. 20. 28. 30. XI. 8. Symm. Abd. 18. f διασωζόμενος. 2 Macc. XI. 12. γυμνοὶ διεσώθησαν, nudi *evaserunt.*

ΔΙΑΣΩΣΜΟΣ, *evasio.* מְפָלָט, *evasio.* Aqu. Theod. Psalm. LIV. 9.

ΔΙΑΤΑΓΗ, *dispositio, ordinatio.* פָּרְשֶׁגֶן, *exemplar.* Esdr. IV. 11. αὕτη ἡ διαταγὴ τῆς ἐπιστολῆς, hæc *dispositio*, vel *constitutio* epistolæ, h. e. ita epistola sese habebat. Vulg. *hoc est exemplar epistolæ.* g

ΔΙΑΤΑΓΜΑ, *præceptum, edictum, decretum.* לְמֻדִים, plur. *docti, discipuli, præcepta.* Symm. Ies. VIII. 16. διατάγματα, *præcepta.* — נִשְׁתְּוָן, Chald. *epistola, quæ* scil. *decretum continet.* Esdr. VII. 10. αὕτη ἡ διασάφησις τοῦ διατάγματος, hoc est exemplar *decreti.* Sap. XI. 8. πηκτύνου διατάγματος.

ΔΙΑΤΑΞΙΣ, *dispositio, ordinatio,* h *edictum.* חֻקָּה, *decretum, statutum.* Symm. Job. XXXVIII. 33. — *מוֹעֵד, *conventus.* Inc. 2 Sam. XX. 5. Vulg. *extra placitum.* Videtur διάταξις h. l. *id quod est constitutum et decretum,* speciatim *tempus ad conveniendum constitutum* significare, quam notionem etiam מוֹעֵד, ut Arab. موعد, haud raro habet. Vide Simonis Lex. Hebr. s. h. v. — מַחֲלֹקֶת, *partitio.* 2 Par. XXXI. 16. 17. — מִשְׁפָּט, *judicium*, et omnino *omne quod certum est et constitutum.* Psalm. CXVIII. 91. — נוֹעַד Niph. *condico, convenio.* Inc. 2 Sam. XX. 5. διατάξεως. Ita Bielius. Sed in textu ibi legitur מוֹעֵד, quod vide supra. — *צָבָא, *exercitus.* Symm. Theodot. 2 Reg. XXIII. 4. πάσῃ τῇ διατάξει τοῦ οὐρανοῦ, universo *ordini* cœli, h. e. omnibus corporibus cœlestibus: unde iterum apparet, διάταξιν non solum *ordinationem* et *constitutionem*, sed etiam *id quod bene*

a *constitutum et ordinatum est* significare, qualia sunt corpora cœlestia. Vide s. v. τάξις. — שְׁדֵרָה (ש pro ס), *dispositio, ordinatio.* 1 Reg. VI. 9. — תָּכְנִית, *forma.* Ez. XLIII. 10. Judith. I. 4. VIII. 36. digressi a tentorio ἐπορεύθησαν ἐπὶ τὰς διατάξεις αὐτῶν, abierunt ad *functiones* demandatas. Explicari quoque potest, ut Bretschneiderus observavit,
b de *loco certo, quem quisque in defendenda urbe tenere debebat.* Hesych. διατάξεων, διοικήσεων.

ΔΙΑΤΑΡΑ'ΣΣΩ, *perturbo.* נָכַמר, Niph. *flagro.* Inc. Hos. XI. 9. διεταράχθη. Vox Hebr. h. l. notat *summo commiserationis affectu commoveri.* — חָרַר, *contumax, immoriger.* Symm. 1 Reg. XX. 43. διατεταραγμένος ex Arabismo. Scil. شَنَّ in
c Conjug. IVta notat: *perturbatus est,* quæ notio et convenit locis ibid. XXI. 4. 5. Quodsi autem a סוּר derivatur, plena formula esset: *recedens a sana mente,* quod eundem sensum habet.

ΔΙΑΤΑ'ΣΣΩ, ΤΤΩ, *dispono, ordino, præcipio, constituo.* אָמַר, *dico, præcipio.* 1 Reg. XI. 18. ἄρτους διάταξεν αὐτῷ, panes seu victum *constituit* illi. —
d בָּרָא, *eligo.* Ez. XXI. 19. — הֵכִין, Hiph. a כּוּן, *statuo, constituo.* Theod. Job. XXVIII. 27. διάταξεν αὐτὴν, *ordinavit* illam. — הֵשִׂים, Hiph. a שׂוּם. *pono.* Ez. XXI. 19. 20. — הֶחֱרִיף, Hiph. *alo, cibo.* Symm. Prov. XXX. 9. διάταξον. Vide s. v. συντάσσω, et paulo post s. v. מָנָה. — חוֹקֵק, part. *decernens, legislator.* Jud. V. 9. ἡ καρδία μου εἰς
e τὰ διατεταγμένα τῷ Ἰσραὴλ, cor meum advertit illis, quæ *præcepta sunt* Israëli. Legerunt sine dubio לְחֹקְקִי. — *עֵד. Inc. 2 Sam. XX. 5. Vulg. *constituit.* כֶּבֶר, *tracta, planities.* Inc. 2 Sam. XVIII. 23. διατεταγμένην, *constitutam.* Versio hæc cum textu Hebr. conciliari nequit, nec apparet, a quonam fuerit hæc via constituta? Quid si legeretur διατεταμένην, *viam extensam?* aut etiam τὴν διατετμημένην? nam *via compendiosa* f eodem jure διατετμημένη quo διατέμουσα dici potest. Vide s. v. διατέμνω. — מָנָה, Pih. *determino, definio.* Dan. I. 5. διέταξεν αὐτοῖς ὁ βασιλεὺς τὸ τῆς ἡμέρας (sc. μέρος) καθ' ἡμέραν, *constituit* illis rex portionem diurnam cotidie. — מְסִדְרוֹנָה, *vestibulum, porticus.* Jud. III. 23. ἐξῆλθε τοὺς διατεταγμένους, exibat per *ordinatos,* sive, ut Latinæ versiones ha- g bent, *satellites,* vel *observantes.* In Cod. Alex. hæc verba desunt, et nonnullis ex alio interprete inserta esse videntur, qui מְסִדְרוֹנָה credidit esse *præsidium ordine militari instructum,* aut *milites ad excubias positos.* Non reticenda autem est sententia admodum probabilis Bonfrerii in Commentario ad h. l. pag. 238. qui per τοὺς διατεταγμένους ip- h *sam porticum* seu στύλους διατεταγμένους, *columnas ordinatas, quæ porticum efficiunt,* intellegit. — פָּטַר, *dimitto.* Inc. ac LXX 1 Par. IX. 33. Non aliter legerunt, sed ita hanc vocem explicandam esse h. l. putarunt. — *שׂוּם, *pono,* etiam *dispono.* 1 Sam. XI. 11. διέταξε, *disposuit,* (*sensu* sc. *militari*) sec. Compl. ubi cum τιθέναι et διατιθέναι i in codd. permutatur. — שָׁמַר, *servo.* 2 Par. V. 10. οὐκ ἦσαν διατεταγμένοι εἰς ἐφημερίαν, non erant *ordinati* ad ministerium diurnum. 2 Macc. XII. 20. διατάξας τὴν ἑαυτοῦ στρατιὰν, cum *ordinasset* exercitum suum in cohortes. Judith. X. 3. de *artificiosa crinium compositione* dicitur. Verba sunt: διέταξε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ. Vulgatus: *et discriminavit crinem capitis sui.* Verbum *discriminare* est in hac re proprium, unde *discriminale,* quod Ies. III. 20. occurrit, *acus* dicitur, *quæ crines divi-*

a dit ad concinnandum caput. Vide Hieron. Adv. Rufinum III. c. ult.

ΔΙΑΤΕΊΝΩ, *extendo, distendo, pertingo*, et διατείνομαι, *intentor*. תָּדַךְ, *calco*. Ies. XXI. 13. τῶν τοξευμάτων τῶν διατεταμένων, arcuum tensorum. Conf. Perizon. ad Æl. V. H. VI. 14. — מָשַׁךְ, *protraho*. Psalm. LXXXIV. 5. διατενεῖς τὴν ὀργήν σου, *extendes*, vel: *prolongabis* iram b tuam. — מָתַח, *extendit*. Ies. XL. 22. — פָּרַשׂ, *expando*. Ps. CXXXIX. 6. διέτειναν παγίδα τοῖς ποσί μου, *expanderunt* rete pedibus meis. Sap. VIII. 1. διατείνει δὲ ἀπὸ πέρατος εἰς πέρας, *pertingit* autem a fine usque ad finem. Fortasse autem legendum est διαπνεῖ, *perspirat*, ut jam Budæus in Comment. Gr. l. legit.

ΔΙΑΤΕΛΕΩ, *perficio*, it. *persevero, permaneo*. *בָּחַר, *eligo*. Symm. c Cohel. IX. 4. qui pro verbis Hebr. *quia quisquis eligatur ad omnes viventes*, habet: τίς γὰρ ἀεὶ διατελέσει ζῶν; ubi non solum sensum expressit, sed etiam secutus est lectionem marginalem יחבר, *conjunxit, associavit: Quis est, qui socius sit omnium viventium?* Vulgat. *nemo est, qui semper vivat.* Sic et Syrus ac d Chaldæus. — הָיָה, *sum*. Deut. IX. 7. ἀπειθοῦντες διατελεῖτε τὰ πρὸς Κύριον, inobedientes *permansistis* Domino. Conf. Act. XXVII. 33. ac Lex. N. T. s. h. v. — כָּלָה, *deficio, consumor*. Jer. XX. 7. πᾶσαν ἡμέραν διετέλεσα μυκτηριζόμενος, totum diem *consumsi* subsannatus. Jer. XX. 18. διετέλεσαν ἐν αἰσχύνῃ αἱ ἡμέραι μου, *consumti sunt* dies mei in ignominia. e — עוֹד לָנֶצַח, *adhuc in æternum*. Symm. Ps. XLVIII. 8. ἀεὶ διατελέσει. — שָׁלַם, *compleor, perficior*. Symm. Job. IX. 4. Ps. LXXII. 14. et 23. 2 Maccab. V. 27. τὴν χορτώδη τροφὴν σιτούμενοι διετέλουν, victum ex herbis *semper* capiebant.

*ΔΙΑΤΈΛΟΥΣ, *semper, perseve-*

ranter, i. q. διαπαντός. Addit. Esther. XIII. 4. ἀπάρχεται παρέχεσθαι ἡμῖν διατέλους τὰ πράγματα. Fortasse tamen f scribendum est διατελῶς contracte pro διατελέως, quod legitur apud Hippocr. Coac. Prænot. p. 210. F. Similis tamen est vox διατάκτως. Vide Etymol. M. 271. 1.

ΔΙΑΤΈΜΝΩ, *disseco*. בָּרַר, *tracta, planities*. Tres Intt. incerti 2 Sam. XVIII. 23. ὁδὸς διατέμνουσα, via *dissecans, dividens*, vel *compendiosa*. Vulgat. *per viam compendii.* g Non male quoad sensum: nam via compendiosa uti debebat, si cursu ipsum superare volebat. Jure autem quæritur, quomodo cum textu Hebr. conciliari possit hæc versio. בִּכָּר, quod pro nomine proprio a LXX acceptum est (τὴν ὁδὸν τὴν τοῦ Κεχάζ, *per viam, quæ ad Cechar ducit*), in genere *omne* notat, *quod rotundum est et in gyrum ambit*, a h כִּוֵּר, quod, ut Arab. كار, eandem significationem habet, unde mox de *massa panis rotunda*, mox de *mensuræ genere rotundo* dicitur. Sed via, quæ in gyrum ambit, non est via compendiosa, sed ea, quæ recta dissecat terram, vitatis omnibus ambagibus, quas vias strata vulgo habere solet. Tribuisse itaque videntur *ei* Γ vocî בִּכָּר notio- i nem novam ac insolitam, e reliquis linguis Orientalibus adhuc confirmandam. Liceat tamen mihi hac data opportunitate nonnullas de hac versione conjecturas proferre, quæ mihi de l. c. diligentius cogitanti in mentem venerunt. Num fortasse τὴν διατέμνουσαν de suo addiderunt, ut lectores docerent, viam ad Cechar ducentem, qua usus fuit k Achimahas, filius Sadoci, ut nuntium perferret ad Davidem, fuisse longe compendiosiorem ea, qua Chusi usus fuit? Aut legerunt fortasse כָּרַב, quod in reliquis linguis OO. *incidere, arctius constringere* notat? *Via incisa et arctius constric-*

a *ta* metaphorice recte diei potest *via compendiosa*. Aut denique in suo codice invenerunt כִּבְרָת *milliare*, ut דֶּרֶךְ הַכִּבְרָה sit *via per totum milliare brevior*? Vide tamen s. v. *διαπάσσω* a me notata.

*ΔΙΑΤΗΚΩ, *liquo, liquefacio.* תָּתִיר, Hiph. a נָתַר, *transire, exsilire facio.* Hab. III. 6. ex usu l. Chald. in qua *defluere* notat. Vulg. *dissolvit.*

b ΔΙΑΤΗΡΕΩ, *conservo, observo, custodio, tueor.* הֵילִיךְ, Hiph. a יָלַךְ, *abduco.* Ex. II. 9. *διατήρησόν μοι τὸ παιδίον τοῦτο.* In textu Hebr. legitur: *sume tecum hunc puerum*, sensu fere eodem. — חֶעֱמִיד, Hiph. *constituo, superesse facio.* Ex. IX. 17. *ἔτι σὺ αὐτοὺς διατηρεῖς ἕως τοῦ νῦν.* Bene quoad sensum. — *הֲרֹג, *occido.*

c 2 Sam. XXX. 30. sec. Compl. *διετηρώμεθα.* Vide sub v. *διαπαραπηρέω.* — מִשְׁמֶרֶת, *conservatio.* Exod. XII. 6. *διατετηρημένον.* — נִצָּרִי, *custodio.* Aqu. Symm. Prov. XXVII. 18. ubi *διατηρεῖ* de arbore usurpatum notat *diligenter curare, bene colere.* Aqu. Ps. LX. 8. LXX Ex. XXXIV. 7. ubi cum *τηρεῖν* in codd. permutatur. Ps. XL. 8. *διατηρήσεις*

d *ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης, custodies* nos ab hac generatione. Prov. XXII. 12. — בָּלַס, *libro, expendo, pondero.* Symmach. Prov. IV. 26. *διατήρησον.* Sensum expressit. Qui enim vitæ suæ rationem diligenter observat, is e stilo SS. *viam suam ponderare* dicitur. — עֶמֶר, *custodio.* Genes. XVII. 9. 10. XXXVII. 10. *ὁ δὲ πατὴρ αὐτοῦ διατήρησε τὸ ῥῆμα,*

e *pater* vero ejus illud *somnium alta mente reposuit servavit.* Num. XVIII. 7. *διατηρήσετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν, fungemini diligenter* sacerdotio vestro. Ib. XXVIII. 2. *διατηρήσετε, diligenter curate.* Deut. VII. 8. *διατηρεῖν τὸν ὅρκον, servare* jusjurandum. Prov. XXI. 23. *διατηρεῖ ἐκ θλίψεως τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, custodit* ab afflictione animam suam: coll. Act. XV. 29. Ies. LVI. 2. *διατηρῶν τὰς χεῖρας αὐ-*

f *τοῦ μὴ ποιεῖν ἄδικα, custodiens* manus suas, ne faciant iniqua. Sap. XI. 26. ubi *διατηρεῖσθαι* est *in vita conservari*, i. q. *μένειν.* Sirac. I. 23. *διατήρησον τὰς ἐντολάς, observa* præcepta. Ibid. XXVIII. 5. *διατηρεῖ μῆνιν, retinere*, i. e. *fovere iram*, et ibid. v. 1. *διατηρῶν διατηρήσει, sedulo asservabit in memoria, ut puniat.* Judith. II. 10. coll. Jac. I. 6.

g ΔΙΑΤΗΡΗΣΙΣ, *conservatio, custodia.* מִשְׁמֶרֶת, idem Ex. XVI. 32. 34. Num. XVII. 10. XIX. 9. *εἰς διατήρησιν.* Joseph. A. J. I, p. 13. 13.

*ΔΙΑΤΙ, *quare*, pro *διὰ τί. Καὶ διατί* pro ו. 1 Reg. I. 27, Bene quoad sensum.

ΔΙΑΤΙΘΗΜΙ, *dispono, constituo*, et in medio

h ΔΙΑΤΙΘΕΜΑΙ, *paciscor.* אֻמְלָה part. Pah. fœm. *languidum.* Theod. LXX Ez. XVI. 29. *τί διαθῶ τὰς διαγωγάς σου.* Non male quoad sensum. Scil. *διατίθεμαι, disponere*, sumitur h. l. sensu morali. *Disponere cor* est *emendare animum. Cor infirmum* autem dicitur, *quod non facile a vitiositate purgari s. emendari potest.* — חָקַק Hiph. a קוּם, *erigo.*

i Gen. IX. 17. *διαθήκης ἣς διεθέμην*, fœderis, quod *pepigi.* — הֵקִים Hiph. a שׂוּם, *pono.* 1 Sam. XII. 11. *διέθετο Σαοὺλ τὸν λαὸν εἰς τρεῖς ἀρχάς, disponebat* Saul populum in tres turmas. — *הִשְׁלִים, *pacem facio.* 2 Sam. X. 19. *διεθέτο διαθήκην* sec. Compl. — כָּרַת, *seco, scindo*, et, si de fœdere sermo est, *pango.* Theod.

k Ies. LVII. 8. *διέθου*, h. e. *fœdere te obstrinxisti.* Vulg. *pepigisti cum eo fœdus.* Montf. minus bene transtulit: *disposuisti te ipsam in eo.* LXX Gen. XV. 18. *διέθετο Κύριος τῷ Ἀβραὰμ διαθήκην, pepigit* Dominus fœdus cum Abrahamo. Vide et Deut.

a V. 3. Jos. IX. 6. Sic et Aristoph. Av. v. 439. ἢν μὴ διάθωνταί γ' οἵδε διαθήκην ἐμοί. Deut. V. 2. διέθετο πρὸς ἡμᾶς διαθήκην, *pepigit* nobiscum fœdus. Vide et Deut. VII. 2. XXIX. 12. — נָתַן *do.* Hos. XI. 9. τί σε διαθῶ, Ἐφραΐμ; quid tibi *faciam*, aut: quomodo te tractem (coll. 2 Macc. IX. 28.), O Ephraim? — עָבַר, *transeo.* Ps. LXXXIII. 6. ubi b pro עָבַר legisse videntur עָרַךְ, *disponere, ordinare.* — צִוָּה Pih. *jubeo.* Jos. VII. 11. Sap. XVIII. 9. τὸν τῆς θειότητος νόμον ἐν ὁμονοίᾳ διέθεντο, legem divinam unanimiter *constituebant.* 2 Macc. IX. 28. ὡς ἑτέρους διέθηκεν, quemadmodum alios *tractaverat.* — Vide alibi Εἰρήνη et Ὀργίλως.

*ΔΙΑΤΙ'ΛΛΩ, *pervello, evello, divello.* Vox hæc in Thesauro Bie- c liano omissa reperitur apud LXX pro Hebr. פּוּץ, *distringo.* Job. XVI. 13. λαβών με τῆς κόμης διέτιλε. Vulg. *confregit me.*

ΔΙΑΤΙΜΑ'Ω, *æstimo, probo, in honore habeo.* חָעֲרִיךְ Hiph. ab עָרַךְ, *taxo, æstimo.* Hebr. Lev. XXVII. 14. διατιμήσεται.

*ΔΙΑΤΙ'ΜΗΣΙΣ, *æstimatio.* עֲרֶךְ, *ordinatio.* Inc. Lev. XXVII. 8. d ἐλάσσων τῆς διατιμήσεως. Incertum hunc interpretem esse τὸ Σαμαρ. satis probabiliter ex v. 14. colligitur. K.

ΔΙΑΤΙΝΑ'ΣΣΩ, *quatio.* פָּצַץ Pih. a פּוּץ, *frango, concutiendo dissilire facio, dissipo.* Hebr. Int. Job. XVI. 13. διετίναξε. — מְפַזֵּז part. Pih. *subsiliens, saltans.* Aqu. 2 Sam. VI. 16. διατινασσόμενος, *quatiens se, cor-* e *pus huc et illuc jactans, ac contra decorum movens.* Vulg. *subsilientem.* Symm. σκιρτῶντα. Adde Eurip. Iphig. in Taur. v. 281. Bacch. 586.

ΔΙΑΤΟ'ΝΙΟΝ, *fibula, annulus.* קְרָסִים plur. *ansulæ.* Ex. XXXV. 10. Hesych. διατόνια, κρίκους. Lex. Cyrilli MS. Brem. τὰ διατόνια, τοὺς κρικίλλους. Conf. Casaub. in Athen. p. 359.

ΔΙΑΤΟ'ΡΕΥΜΑ, *tornatura, opus* f *tornatile.* מְקֻלַּעַת, *tornatura, sculptura.* Inc. 1 Reg. VII. 30. διατορεύματα.

ΔΙΑΤΟΡΕΥ'Ω, *torno,* i. q. διατορνεύω, apud Æschyl. Prom. v. 76. מְקֻלַּעַת, *tornatura, sculptura.* Aqu. Theod. 1 Reg. VI. 18. διατετορευμένα, *tornata.*

ΔΙΑΤΡΕ'ΠΩ, *dimoveo, perverto, perturbo, dissuadeo, pudore injecto* g *deterreo, ad erubescentiam deduco, erubescere cogo, perterreo.* *הַכְלִים Hiph. a כָּלַם, *ignominia afficio.* Jud. XVIII. 7. οὐκ ἔστι διατρέπων ἢ καταισχύνων: ubi duæ versiones coaluerunt, nisi quis verba ἢ καταισχύνων pro mero glossemate habere velit. Sensus est: nemo eis adversabatur, aut, ut Vulgatus vertit: *nullo ei penitus resistente.* Vide ad h h. l. Scharfenb. — *זָעֲף, *indignor.* Dan. I. 10. sec. Chis. ubi עֲגֻמִים, *tristes,* per duo vocabula ἀσθενῆ καὶ διατετραμμένα explicatur, quorum alterutrum est vel glossa, vel alius interpretis. Ib. v. 13. ἡ ὄψις διατετραμμένη. Sed utroque loco Scharfenb. reponere mavult διστραμμένα et διστραμμένη, coll. Terent. Eun. Act. IV. Sc. 4. 3. *os ut sibi distorsit* i *carnifex.* — חָפַר, *operio.* Esth. VII. 8. διετράπη τῷ προσώπῳ, *vultui injiciebatur rubor,* quo qui suffunduntur, faciem operire solent. — עָרַץ, *violenter opprimo,* etiam *expavesco.* Job. XXXI. 34. οὐ γὰρ διετράπην πολυοχλίαν πλήθους, non enim *expavi* ad multitudinem plebis. Pro οὐ fortasse legendum καὶ, *etenim* metuissem. k

ΔΙΑΤΡΕ'ΦΩ, *nutrio, alo,* et ex adjuncto *in vita conservo.* בָּרַךְ, *benedico.* Prov. XXII. 9. ὁ ἐλεῶν πτωχὸν, αὐτὸς διατραφήσεται. Speciem pro genere posuerunt. — חָיָה:

a חַיָּה, Pih. et Hiph. *in vita conservo.* Gen. VII. 3. L. 20. Psalm. XXXII. 19. — כִּלְכֵּל Pih. a כּוּל, *sustento.* Gen. XLV. 11. sec. Oxon. ubi reliqui libri *ἐκτρέφειν* habent. Ibid. L. 21. Ruth. IV. 15. 1 Reg. XVIII. 13. sec. Compl. Ps. LIV. 25. *αὐτός σε διαθρέψει*, ubi Agellius emphasin in hac voce quærit, scribens: Non dixerunt θρέψει, *nutriet,* b quasi totum simul, quod ad nutriendum sit opus, semel daturus sit, sed *διαθρέψει*, quasi: *per tempora singulosque dies suppeditabit cibum.* — נָהַל Pih. *leniter duco,* speciatim ad pascua aut potum. Ps. XXX. 4. Vulg. Hier. *enutries me.* Sensum secuti sunt.

ΔΙΑΤΡΕ΄ΧΩ, *discurro, percurro.* רָהַךְ, *eo.* Ex. IX. 24. *διέτρεχε τὸ πῦρ* c *ἐπὶ τῆς γῆς, fulgura micabant per terram.* — פָּסַח, *transilio.* 1 Reg. XVIII. 26. *διέτρεχον, divisis turmis decurrebant.* — רָצַץ; הֵרִיץ, Pih. et Hiph. a רוּץ, *decurro.* 1 Sam. XVII. 17. Joël. II. 7. sec. Compl. et B. Ib. v. 9. Nah. II. 4. — הִתְשׁוֹטֵט Hithp. a שׁוּט, *continuo, indesinenter percurro.* Inc. Jerem. XLIX. 3.

d *ΔΙΑΤΡΕ΄Ω, *perterebro, perforo.* כָּוַב Pih. *mentior.* Num. XXIII. 19. *διατρηθῆναι*; ut libri nonnulli habent, teste Bonfrerio ad h. l., quod difficiliorem reddit sensum, nisi metaphorice sumatur, ut significet *perforari, more cribri effluere,* et oblivisci, vel non servare ea, quæ semel dixeris et decreveris, quod etiam *mentiri* est. Usurpatur quo- e que hæc vox de *eo, qui intremiscit ac perterrefactus diffugit,* quæ notio etiam ab h. l. minime aliena est.

*ΔΙΑ΄ΤΡΗΤΟΣ, *perforatus, foraminibus pertusus.* Ez. XL. 16. ubi in quibusdam libris teste L. Bosio legitur *ἐκκέλαμμα διάτρητον*, quibus verbis nihil in textu Hebr. respondet.

ΔΙΑΤΡΙΒΗ΄, *commoratio, conversatio,* item *locus, ubi est διατριβή,* f etiam *omne vitæ studiorumque genus.* אִוֶּלֶת, *stultitia.* Prov. XIV. 26. ubi *διατριβὴ* est non solum *conversatio,* sed etiam *vitæ ratio ac mores.* Vide ad h. l. Jaegerum. — הֲלִיכָה, *incessus.* Prov. XXXI. 27. *στεναὶ διατριβαὶ οἴκων αὐτῆς*, ubi *διατριβαὶ jamuas* significare videtur, hoc sensu: *non multis aditum ad se admittit.* — מוֹשָׁב, *habitatio.* Lev. XIII. 46. *ἔξω* g *τῆς παρεμβολῆς ἔσται αὐτῷ ἡ διατριβή*, extra castra solitarius degat. — מָעוֹן, idem. Jer. XLIX. 32. *διατριβὴ στρουθῶν*, ubi *habitaculum* notat.

ΔΙΑΤΡΙ΄ΒΩ, *contero, tero, linio,* et, si *χρόνον* subintellegas, *commoror, subsisto.* נוּר, *peregrinor.* Jer. XXXV. 7. *γῆς, ἐφ' ἧς διατρίβετε ὑμεῖς ἐκ' αὐτῆς*, terræ, in qua vos commoramini. Conf. Lex. N. T. s. h. v. h — *הִתְפַּצֵּץ Hithp. a פּוּץ, *dissipor, confringor.* Hab. III. 5. *διατρίβη τὰ ὄρη* sec. Cyrillum. Sed sine dubio ibi in aliis libris rectius legitur *διαθρύβη.* — יָשַׁב, *sedeo, maneo.* Lev. XIV. 8. Symm. 2 Sam. V. 9. Tob. XI. 8. *δηχθεὶς διατρίψει*, compunctus *deteret.* Ibid. v. 10. *διέτριψε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, terebat* oculos suos.

ΔΙΑΤΡΟΦΗ΄, *alimentum, commeatus.* מַכֹּלֶת, *cibus.* Aqu. 1 Reg. V. i 11. Adde 1 Macc. VI. 49.

ΔΙΑΤΥΠΟ΄Ω, *conformo, reformo, muto.* Sap. XIX. 6. *ὕλη ἡ κτίσις ἄνωθεν διετυποῦτο*, omnis enim creatura *mutare videbatur suam naturam et indolem.*

ΔΙΑΥ΄ΓΑΣΜΑ, *pellucidus splendor.* נֹגַהּ, idem. Inc. Hab. III. 3. seu 4.

ΔΙΑΥΓΗ΄Σ, *pellucidus.* זַךְ, *purus.* Aqu. Proverb. XVI. 5. *διαυγεῖς.* Hesych. *διαυγὲς, λαμπρὸν, φωτεινόν.*

ΔΙΑΥΓΙ΄ΖΟΜΑΙ, *illustror, diluci-*

a *dus sum.* זָכַף, *purus sum.* Aqu. Job. XXV. 5. διαυγισθήσεται, *illustrabuntur, dilucidæ erunt.*

ΔΙΑΦΑΊΝΩ, *appareo.* Sap. XVII. 6. διεφαίνετο δ' αὐτοῖς μόνον αὐτομάτη πυρὰ, *apparebat* (seu *interlucebat, obiter et in transcursu inter tenebras emicabat*) autem illis sola spontanea pyra.

ΔΙΑΦΑΝΗ'Σ, *pellucidus.* זַךְ, *pu-*
b *rus.* Ex. XXX. 34. λίβανον διαφανῆ. Vide Plinium XII. 14. et Theophr. Hist. Plant. IX. 4. — *זְכוּכִית, *crystallus.* Inc. (quem Symmachum esse opinatus est Montf.) Job. XXVIII. 17. κρύσταλλος διαφανὴς, *crystallus pellucida.* Cur hoc epitheton in re tam nota apposuerit, equidem non video. Existimo igitur, διαφανὴς esse alius interpretis, for-
c tasse Aquilæ, etymologiæ a זָכָה, *purus, mundus fuit,* rationem habentis. — צֹחַר. *fenestra.* Symm. Gen. VI. 16. διαφανὲς ποιήσεις, h. e. interprete Hieronymo, *dilucidum facies arcæ, volens fenestram intelligi.* Vide Drusium in Fragm. p. 17.

ΔΙΑΦΑΝΗ˜ ΛΑΚΩΝΙΚΑ', sc. ἱμάτια, vel χιτώνια, *vestimenta pellucida Laconica.* גְּלִיּוֹנִים, plur. *spe-*
d *cula,* et *vestes pellucidæ,* aut potius teste *Kimchio interulæ* s. *subuculæ tenues ac subtiles,* sic dictæ, quia transparebat sub illis corpus præ nimia eorum tenuitate. Ies. III. 21. τὰ διαφανῆ λακωνικά. Alterutrum ex his duobus vocabulis judice Fullero (in Miscell. SS. Lib. V. c. 20.) pro glossemate habendum videtur. Suidas enim διαφανῆ χιτώνια esse
e dicit, οὐ τὰ λαμπρὰ, ἀλλὰ τὰ ἰσχνὰ, δι' ὧν διαφαίνεται τὰ σώματα τῶν γυναικῶν. Hesychius: λακωνικὸς χιτὼν, λεπτὴ ἐσθής. Alias tenues et pellucidæ vestes σειρῆναι dicebantur. Vide Hesych. h. v. et Schroederum de Vestitu Mulier. Hebr. cap. 18. p. 312.

*ΔΙΑ'ΦΑΝΟΣ. Aquila Exod. XXVIII. 8. שְׁנִי, διάφανον. Sic ed. Rom. perperam habet pro διάφορον. f Vide ad h. l. Montfauconium.

ΔΙΑΦΑΥ'Ω, vel ΔΙΑΦΑΥ'ΣΚΩ, *illucesco, dilucesco.* אוֹר verbum, *luceo.* Gen. XLIV. 3. ubi cum φαίνειν permutatur in codd. Jud. XVI. 2. ἕως διαφαύσῃ ὁ ὄρθρος. 1 Sam. XIV. 36. ἕως διαφαύσῃ ἡ ἡμέρα, ubi cum διαφωτίζειν permutatur in codd. 2 Sam. II. 32. διέφαυσεν αὐτοῖς, sc. ἡμέρα, vel ὄρθρος, *diluxit* illis dies s. g diluculum. Symm. 1 Sam. XXIX. 10. ubi Vulg. *et cœperit dilucescere.* — *אוֹר subst. *lux.* Inc. 2 Sam. XVII. 22. ἕως διέφαυσε τὸ πρωΐ. Vulg. *donec dilucesceret.*

ΔΙΑΦΕ'ΡΩ, *differo, præsto, antecello, deporto,* et διαφέρομαι, *dispergor, longe lateque audior, altercor, contendo.* *סוּר, *recedo.* 1 Sam. XVII. 39. sec. Alex. διαφεροῦσιν, h Scribe διαφέρουσιν, *deportabant.* Alii habent ἀφαιροῦσιν. — שְׁנָא Chald. *mutor, immutor,* etiam אֶשְׁתַּנִּי, Ithpahal. Dan. VII. 28. ἡ ἕξις μου διήνεγκεν ἐμοὶ sec. Chis. ubi Theodot. ἀλλοιοῦσθαι habet. Ib. v. 3. θηρία διαφέροντα ἀλλήλων, bestiæ a se invicem *differentes.* Ib. v. 7. αὐτὸ διαφέρον περισσῶς περὶ πάντα τὰ θηρία, multum *differens* ab omnibus bestiis. 3 i Esdr. V. 78. διαφέρειν σχεδίας εἰς τὸν Ἰόππης λιμένα, ut *deportarent* rates in portum Joppes. Sap. XVIII. 2. τοῦ διενεχθῆναι χάριν ἐδέοντο, ut esset *differentia,* (h. e. *ut longius secederent, et a se ipsis discederent,*) donum sibi expetebant, aut: *inimicitiarum gratiam et veniam petebant.* Ibid. XVIII. 10. οἰκτρὰ διεφέρετο θρηνουμένων παιδίων, planctus flebilis plora- k torum infantium *longe lateque audiebatur.* 2 Macc. III. 4. διηνέχθη τῷ ἀρχιερεῖ, *contendebat* cum summo sacerdote. Hesych. διηνέχθη, ἐμαχέσατο. Ib. XV. 13. ἄνδρα πολιᾷ καὶ δόξῃ διαφέροντα, virum canitie et gloria *præstantem.* 3 Macc. VI. 26. εὐνοίᾳ πρὸς ἡμᾶς διαφέροντες πάντων ἐθ-

a νῶν. Confer Lex. N. T. s. h. v. Hesych. διαφέρει, ἀνήκει, προῆχει, ὑπερέχει, βέλτιόν ἐστι.

ΔΙΑΦΕΎΓΩ et ΔΙΑΦΕΎΓΟΜΑΙ, *effugio, salvus evado.* נָדַד, *vagor.* Ies. X. 14. ὃς διαφεύξεταί μου. Ita Bielius. Sed l. c. respondet potius formulæ נָדַד נָגַף, *alam movere*, nempe *aufugiendi* aut *se defendendi causa*, quanquam non ignoro, simplex quoque b נָדַד in l. Chald. et Arab. نَدَّ *aufugere* notare. — נוּס, *fugio.* Amos IX. 1. μὴ διαφύγῃ ἐξ αὐτῶν φεύγων, ne *effugiat* ullus ex illis fugiens. — מָלַט, Niph. *evado.* Prov. XIX. 5. ψευδῆ ἀδίκως οὐ διαφεύξεται, qui injuste aliquem accusat, non *salvus evadet.* Symm. Job. XXII. 30. — נָצַל, Niph. *eripior, eripio me, evado.* Symm. Ps. XXXII. 16. διαφεύξεται. c — עָלַץ, *exulto.* Jer. XI. 15. ἢ τούτου, sc. ἕνεκα, διαφεύξῃ; vel propter hoc *effugies?* ubi pro תַּעֲלוֹזִי legisse videntur תָּלוּזִי, *excedes, effugies.* Ex Michaëlis sententia legerunt תָּעוּזִי, ab עוּז, *fugere.* — פָּלִיט, *evadens.* Symm. Ies. XLV. 20. διαπεφευγότες, qui *salvi evaserunt.* LXX οἱ σωζόμενοι. Idem Gen. XIV. 13. LXX Jos. VIII. 23. 2 Reg. IX. 15. d — שָׂנַב, *robustus sum.* Deut. II. 36. οὐκ ἦν πόλις, ἥτις διέφυγεν ἡμᾶς, nulla urbs *potestati nostræ resistere* potuit. Bene quoad sensum. — *שָׂרִיד, *superstes.* Jos. XI. 8. sec. Ald. διασεσωσμένον καὶ διαπεφευγότα: ubi duæ versiones coaluerunt. Idem valet de lectione Cod. Oxon. σεσωσμένους καὶ διαπεφευγότας. Cod. Vat. habet tantum διασεσωσμένον.

e ΔΙΑΦΘΕΊΡΩ, *corrumpo, vasto, perdo, destruo, interficio, trucido.* הֵמִית Hiph. a מוּת, *occido.* 1 Sam. II. 27. ἐβούλετο Κύριος διαφθεῖραι αὐτούς, volebat Dominus *occidere.* Sic Ælianus V. H. VIII. 9. διέφθειρε τὸν Ἀρχέλαον. Ibid. XIII. 45. — הִתְעַוֵּת Hithp. *perverto, corrumpo me.* Symm. Cohel. XII. 3. διαφθαρῶσι ἄνδρες οἱ ἰσχυροί, *interficiantur* viri fortes. — חָבַל Pih. et Chald. f חַבֵּל et אִתְחַבֵּל, Pah. et Ithp. Aqu. Cant. VIII. 5. διεφθάρη. Vulg. *corrupta est.* Significat autem ibi διαφθείρειν *corrumpere* s. *vitiare virginem.* Interpretationem autem hanc vulgari longe præferendam esse, quis non videt? Legit autem Aquila חֲבָלָה. Symm. Cant. II. 15. — LXX Cohel. V. 5. Mich. II. 10. Dan. IV. 20. (ubi vid. Schar- g fenb.) VII. 14. ἡ βασιλεία αὐτοῦ οὐ διαφθαρήσεται, regnum ejus non *destruetur.* — חָרַב, *exsiccor.* Jud. XVI. 7. 8. νευρίας μὴ διεφθαρμένας. Bene quoad sensum. — *יְשַׁח, *depressio, humiliatio.* Symm. Mich. VI. 14. Legisse videtur שָׁחַת, aut sensum secutus est. — *מָחָה, *deleo.* 2 Reg. XIV. 27. ubi διαφθείρειν est *prorsus delere, penitus perdere*, et h cum ἐξαλείφειν in codd. permutatur. — סָחַב, *traho.* Jer. L. 45. Sc. vox Hebr. ex usu l. Arab. سَحَبَ etiam *abradere* ac *depascere* notat. — פָּלַל Pih. *judico.* Ez. XVI. 51. ἐν ᾗ διέφθειρας τὰς ἀδελφάς σου, qua *perdendas judicasti* sorores tuas. — *פָּרַץ, *divido.* Symm. Ex. XIX. 22. Bene quoad sensum. — שָׁחִיתָה, Chald. *corruptum.* Dan. II. 9. διεφ- i θαρμένον, *falsa* et *mendacia.* — שָׁחַת: הִשְׁחִית et נִשְׁחַת, Pih. Hiph. et Niph. Inc. 1 Sam. XXVI. 9. ubi in notione *necandi* legitur. Οἱ Γ Ez. XVI. 47. διέφθειρας ὑπὲρ αὐτάς. Bene Vulgatus: *pene sceleratiora fecisti illis.* In eadem significatione morali legitur quoque apud LXX Jud. II. 19. διέφθειραν (sc. τὰς ὁδοὺς αὐτῶν) ὑπὲρ τοὺς πατέρας,

a corruperunt vias suas magis quam patres, h. e. majoribus suis sceleratiores fuerunt. Conf. Drusii Miscell. Cent. II. c. 100. Jud. VI. 4. 5. XX. 21. — שְׁנָא, Chald. *muto me, mutor.* Dan. VII. 19. τοῦ διαφθείροντος πάντα: ubi non sunt aliam lectionem secuti, sed vel sensum male expresserunt, vel ex aliis locis rescribendum erit τοῦ διαφέροντος παρὰ πάντα, ut b observavit ad h. l. Scharfenb. Justinus M. καταφθείροντος habet. Sap. XVI. 5. δήγμασι δὲ σκολιῶν διεφθείροντο ὄφεων, morsibus autem curvorum serpentum *enecabantur.*

*ΔΙΑΦΘΟΝΕ'Ω, *invideo.* Esth. VI. 3. in ed. Usserii vet. alt. p. 132. καὶ νοήσαντες οἱ νεανίσκοι διεφθόνουν αὐτῷ. K. Διαφθονεῖσθαι pro *invideri* affertur e Chrysostomo, teste H. Stephano.

c ΔΙΑΦΘΟΡΑ', *corruptio, perditio, vastatio,* it. *fovea.* *בֹּשֶׁת, *pudor.* Soph. III. 5. sec. cod. Alex. ἐν διαφθορᾷ. Legerunt בְּשַׁחַת. — חֲבָל Chald. Dan. III. 26. et VI. 23. — חֶבֶל, quod etiam *funem* notat. Hos. XI. 5. ἐν διαφθορᾷ ἀνθρώπων ἐξέτεινα αὐτούς. Scil. חָבַל ex usu l. Arab. جَبَلَ notat *corrupit, perdidit.* Vide ad h. l. Steph. le Moyne d Obss. ad Varia Sacra p. 306. — מַדְחֵפוֹת plur. *impulsiones.* Psalm. CXXXIX. 12. — מַכְאוֹב, *dolor.* Jer. LI. 8. — מַסָּח, *evulsio, destructio.* Οἱ λοιποὶ 2 Reg. XI. 6. ἀπὸ διαφθορᾶς, ex Theodoreto ad h. l. qui sic habet: τὸ μεσαὶ οἱ λοιποὶ ἑρμηνευταὶ ἀπὸ διαφθορᾶς εἰρήκασι τουτέστι μετὰ πάσης φυλακῆς, ὥστε μηδεμίαν γενέσθαι βλάβην ἐν τῷ οἴκῳ τῷ θείῳ. e In Coislin. 2. perperam legitur ἀπὸ διαφορᾶς. — מַשְׁחִית, *corruptio.* Ez. XXI. 31. Dan. X. 8. — שֹׁד, *vastatio.* Symm. Hos. VII. 13. — שְׁחוֹת, *fovea, fossa.* Prov. XXVIII. 10. εἰς διαφθορὰν αὐτὸς ἐμπεσεῖται. Non legerunt שַׁחַת, ut nonnulli opinati sunt, sed sensum secuti sunt. — שְׁחִית, idem. Ps. CVI. 20. Thren. IV. 20. — שַׁחַת, *perditio,* it. *fovea.* Ps. IX. 15. XV. 10. f XXIX. 11. Conf. Drusium Quaest. Ebr. Lib. II. Qu. 45. Aqu. Ps. VII. 16. Prov. XXVI. 27. Cf. Colomesium Obss. Sacr. p. 612. — שִׁחֵת: הִשְׁחִית, Pih. et Hiph. Jerem. XIII. 14. XV. 3. Hos. XIII. 9. Esdr. IV. 39. διαφθορὰ, sec. cod. Alex. Sine dubio scripserat διαφθορὰν, *corruptionem largitionibus effectam,* aut διαφθόρια. Sir. XXXIV. (al. 31.) 5. g διαφθορά. Num *opes caducae et corruptibiles?* Sed potest quoque per *exitium* reddi.

ΔΙΑΦΛΕ'ΓΩ, *exuro.* בָּעַר, idem. Ps. LXXXII. 13. ὡς πῦρ, ὃ διαφλέξει δρυμόν.

ΔΙΑΦΟΒΕ'Ω, *perterrefacio.* שָׁסָה, *diripio.* Jer. XXX. 16. ἔσονται οἱ διαφοβοῦντές σε εἰς διαφόβημα: ubi alii libri rectius habent διαφοροῦντες, h quanquam et altera lectio quodammodo defendi potest.

ΔΙΑΦΟ'ΒΗΜΑ, *terror, perterrefactio,* ac per metonymiam *objectum terroris.* מְשִׁסָּה, *direptio.* Jer. XXX. 16. ubi alii rectius, ut videtur, διαφόρημα habent, quod vide infra.

ΔΙΑΦΟΡΑ', *differentia, discrimen.* שַׁחַת, *perditio.* Job. XXXIII. 28. διαφορὰν sec. Ald. ubi tamen alii i rectius διαφθορὰν exhibent. Sap. VII. 20. Prol. Sir. 1 Macc. XIII. 18. οὐκ ἔστι διαφορὰ ἐναντίον τοῦ οὐρανοῦ, non est differentia in conspectu coeli, seu Dei: ubi *Syrus* per ܟܠܝܬܐ, *obstaculum,* non male quoad sensum reddidit.

ΔΙΑΦΟΡΕ'Ω, *dissipo, distraho,* etiam *diripio, spolio.* שָׁסָה, *diripio.* Al. Jer. XXX. 16. ἔσονται οἱ διαφοροῦντές σε εἰς διαφόρημα, qui te *diripiunt,* iterum diripientur. Ita sec.

a Vat. ubi tamen plerique libri habent: οἱ διαφθοῦντές σε εἰς διαφόβημα. Sed prior lectio, quæ magis textui Hebr. respondet, præferenda est, et confirmatur judice L. Bos. ex Hesychio, apud quem ipsissima hæc verba διαφορεῦντές σε exponuntur παίζοντές σε. Apud eundem etiam διαφόρημα est παίγνιον, ut et apud Suidam. Vide Cappelli Notas Criticas
b ad h. l. p. 529.

ΔΙΑΦΟ'ΡΗΜΑ, *dissipatio, distractio, direptio*, etiam *ludibrium*. מְשִׁסָּה, *direptio*. Al. Jer. XXX. 16. Sic et res vento dissipatæ dicuntur esse *ludibrium venti*. Vide modo ante in διαφορέω. Zonaras Lex. διαφόρημα, τὸ παίγνιον.

ΔΙΑ'ΦΟΡΟΣ, *differens, diversus, præstans, excellens*. אֱלֹהִים, *Deus*.
c Symm. Gen. I. 27. ἐν εἰκόνι διαφόρῳ, in imagine excellenti. Haud ignoravit nempe doctus interpres, vocem *Deus* aliis vocibus addi ad summam alicujus rei præstantiam indicandam. — כְּלָאִים dual. *diversa genera*. Deut. XXII. 9. οὐ καταστρώσῃς τὸν ἀμπελῶνά σου διάφορον, ne conseras vineam tuam *rebus diversi generis*: ubi loco διάφορον in aliis
d libris legitur δίφορον, quod est fortasse alius interpretis, nam utrumque locum habere potest. Gloss. in Octat. διάφορον, ἀκμοσυγενές. — שָׁנִיד part. fœm. Chald. Dan. VII. 19. — שְׁנַיִם dual. *duo*. Esdr. VIII. 26. σκεύη χαλκοῦ στίλβοντος ἀγαθοῦ διάφορα, vasa ex ære fulgenti bono *præstantia*, aut potius: *varia*. — *שָׁנִי, *ieratum*, sc. *tingendo, dibapkum*.
e Aqu. Ex. XXVIII. 8. Inc. ib. v. 5. Uterque videtur שְׁנִי legisse. 3 Esdr. IV. 39. οὐ λαμβάνει πρόσωπον, οὐδὲ διάφορα: ubi διάφορον notat *pecuniam, munera*. De lectione cod. Alex. διαφθορὰ vide supra s. h. v. In eadem *pecuniæ* notione legitur quoque 2 Macc. I. 35. III. 6. ubi supplendum χῆμα, quod additur apud Theophrast. Charact. c. 10. Adde Polyb. XXIII. 8. 11. διάφορα
f πρατεῖσιν, *pecuniam offerre*. Dionys. Hal. VI. 58. T. II. p. 1172. ed. Reisk. πρὸς πολὺ διάφορον, καὶ ἐπὶ μεγάλως δανισθὲν τόκοις, multa pecunia mutuo data, idque magno fœnore. Conf. Vorstium de Hebr. N. T. p. 452. ed. Fisch.

*ΔΙΑΦΟ'ΡΩΣ, *diverse, varie*. Dan. VII. 7. pro Chald. מְשַׁנְּיָה, *varia s.*
g *diversa erat*, διαφόρως; χρώμενον παρὰ πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ θηρία.

ΔΙΑΦΡΑΓΗ'. פָּרוּץ, part. Pah. *ruptum*. Vide supra s. v. διαφραγή.

ΔΙΑΦΥΛΑ'ΤΤΩ, *custodio, servo, conservo*. חָרַף, *probro afficio*. Lev. XIX. 20. αὕτη γυνὴ ἐστὶ διαπεφυλαγμένη ἀνδρώτῳ, h. e. *desponsata* viro, quam notionem voci Hebr. interpretes Judaici tribuunt. Vide ad
h h. l. Schultens. in Opp. Min. p. 143. seq. — נָצַר, *tueor, custodio*. Deut. XXXII. 10. — שָׁמַר, *servo, custodio*. Deut. VII. 12. διαφυλάξει σοι Κύριος τὴν διαθήκην, *servabit* tibi Deus fœdus. Job. II. 6. Prov. VI. 24. τοῦ διαφυλάσσειν σε ἀπὸ γυναικὸς ὑπάνδρου, ut *conservent* te a muliere viro subjecta. Jer. III. 5. sec. cod. Alex. et Compl. ubi cum φυλάσσειν in Codd. permutatur. Sap. X. 12. διεφύλαξεν αὐτὸν ἀπ' ἐχθρῶν, *conservavit*
i eum ab inimicis.

ΔΙΑΦΩΝΕ'Ω, *dissono, discrepo, desum, desideror, pereo, morior*. נָזַר *abscindo*. Ez. XXXVII. 11. ἀπόλωλεν ἡ ἐλπὶς ἡμῶν, διαπεφωνήκαμεν, periit spes nostra, *actum est de nobis*. Hesych. διαπεφωνήκαμεν, ἀπωλόμεθα. Διαφωνῶ, explicante Hemsterhusio ad locum Hesychii, est *præ lassitu-*
k *dine, vocisque nimia contentione ad incitas redactum esse*, tum etiam *animam agere atque efflare*. Conf. Bocharti Hieroz. P. II. p. 649. — *הָלַךְ, *eo*, etiam *pereo, intereo*. Symm. Ps. LVIII. 9. ubi Montf. διαφωνῶ male reddidit *dissonat*, cum

a potius reddendum fuisset *perit.* Nonnulli conjecerunt, legendum esse διαβαίνει, *consumitur.* — נָעֲדַר Niph. *desum.* 1 Sam. XXX. 19. οὐ διεφώνησεν αὐτοῖς (sc. τι) ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, non *defuit* illis aliquid a parvo usque ad magnum. Conf. Judith. X. 13. et Baduellum ad h. l. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. καὶ οὐ διεφώνησεν, οὐ διέφυγεν.

b — נָפַל, *cado.* Jos. XXIII. 14. ἐν οὐ διαπεφώνηκεν ἐξ αὐτῶν, nullum eorum *irritum factum est,* seu *eventu caruit.* In Vat. legitur οὐ διεφώνησεν *i. a.* Confer 1 Reg. VIII. 57. — נִפְקַד Niph. *desum,* et פָּקַד. Num. XXXI. 49. οὐ διαπεφώνηκεν ἀπ' αὐτῶν οὐδὲ εἷς, nullus eorum *periit.* Suidas: διαπεφώνηκεν, ἀντὶ τοῦ ἰσχάτην καὶ τελευταίαν φωνὴν ἀφῆκε, τουτέστιν ἀπέθανεν.

c Confer Is. Vossium de LXX Intt. cap. 5. p. 11. 1 Sam. XXV. 15. ubi Vulg. *periit* habet. Symm. 1 Sam. XXV. 21. et 2 Sam. II. 30. διαπεφωνήκασι, ubi διαφωνεῖν, quia de militibus sermo est, non simpliciter *deesse* aut *desiderari* notat, sed *in visitatione* aut *lustratione desiderari* significat. Vulg. *defuerunt.* LXX sec. cod. Norimb. aut potius Inc.

d (quem Symmachum esse suspicor) Jer. XXIII. 4. — שָׁלַח יָד, *mitto manum.* Exod. XXIV. 11. τῶν ἐπιλέκτων οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἷς. Bonfrerius in Comment. ad h. l. legendum existimat: οὐ διεφώνησεν οὐδὲ ἕνα, *non interfecit neque unum.* Sed non opus esse hac conjectura ex hucusque dictis apparet, nec verbum διαφονίω apud Græcos scriptores, quan-

e tum equidem scio, legitur. Judith. X. 13. τῶν ἐπιλέκτων οὐ διεφώνησεν οὐδὲ εἷς, nullus militum tuorum *desiderabitur.*

ΔΙΑΦΩΤΙ'ΖΩ, *illumino.* אוֹר, *lux.* 1 Sam. XIV. 36. sec. Compl. 2 Sam. II. 32. διεφωτίσθη sec. Compl., dies *illuxit* ipsis: ubi reliqui libri habent διέφανσεν. Nehem. VIII. 5.

ΔΙΑΧΑΡΑ'ΤΤΩ, *delineo.* חָקָה, idem. Theod. Ies. XLIX. 16. f

ΔΙΑΧΕΙΡΟ'ΟΜΑΙ, *manibus confício, interficio.* שָׁלַח יָד, *mitto manum.* Job. XXX. 24. εἰ γὰρ ὤφελον δυναίμην ἐμαυτὸν διαχειρώσασθαι, utinam vero possem memet ipsum interficere.

ΔΙΑΧΕ'Ω et ΔΙΑΧΥ'Ω, *diffundo, dissipo.* הָפְרִישׁ, Hiph. *pango.* Prov. XXIII. 32. ὥσπερ ὑπὸ χειράστου διαχεῖται αὐτοῦ ὁ ἰός: ubi sine dubio g respexerunt notionem *diffundendi* ac *dispergendi,* quam vox פָּרַשׁ cum Sin scripta habet, aut putarunt, in voce Hebr. latere notionem *diffundendi:* basiliscus enim morsu diffundit venenum suum. — נָטַשׁ *diffundo me.* 1 Sam. XXX. 16. διαχεόμενοι ἐπὶ πρόσωπον τῆς γῆς, *dissipati* in omni terra. — פּוּץ, *dispergor.* Zach. I. 17. διαχυθήσονται πόλεις h ἐν ἀγαθοῖς, urbes *abundabunt* seu *redundabunt* bonis. Arab. فَيْضٌ notat *redundavit fluxus, manavit.* — פָּזַר, *dispergo.* Jer. III. 13. — פָּשָׁה, *diffundo me.* Lev. XIII. 22. 27. XIV. 40. 44. 48. Hesych. διαχύσει, ἀπλώσει. — צָעָה, *peragro.* Jer. II. 20. διαχυθήσομαι ἐν τῇ πορνείᾳ μου, *diffundar* in fornicatione mea. Non male. Conf. Schroederi Obss. ad Origg. Hebr. p. 41. Michaëlis in i Supplem. p. 2119. putat, LXX pro אַתְצָעָה, *supervagans,* in Hithpael legisse אֶתְצָעֲדָה, non rigide grammatice, esse enim debuisset אֶצְטָעָה. — צָרִים plur. ex צָר. Ez. XXX. 16. διαχυθήσεται ὕδατα. Cappello in Notis Critt. ad h. l. p. 556. legisse videntur צָדֵי מַיִם, nam צָדָה Chaldæis est *vastare.* — שָׁפַךְ, *effundo.* Symm. Ps. XLI. 5. διέχεα ἐπ' ἐμαυτὸν, ubi de lacrymis dicitur hoc sensu: *deploro sortem meam, summa afficior tristitia.* — שָׁקָה Pyh. *irri-*

a *gar.* Job. XXI. 24. μυελὸς δὲ αὐτοῦ διαχεῖται, medulla autem ejus *se diffundit.* Dan. III. 47. sec. Chis. διαχεῖτο ἡ φλὸξ ἐπάνω τῆς καμίνου. Sap. II. 3. τὸ πνεῦμα διαχυθήσεται, spiritus hominis in morte *diffunditur*, seu: *in nihilum abit.* Ib. V. 15. ὡς καπνὸς ὑπὸ ἀνέμου διαχυθῇ. Ib. VIII. 11. διαχύσει sec. Compl. futuro pro præsenti posito, *effundit*, uti Vulg. b habet. 2 Macc. X. 28. ἅμα δὲ τῇ ἀνατολῇ διαχυομένης, jam autem ortu solis, seu sole oriente *diffuso*, eleganter pro *super terram exorto.*

ΔΙΑ'ΧΥΣΙΣ, *diffusio.* פֻּשָׁה inf. *diffundendo.* Lev. XIII. 22. 27. 35. et Lev. XIV. 48. ubi nihil est in textu Hebræo.

ΔΙΑΧΡΙ'Ω, *perungo.* מָשַׁח, *ungo.* Lev. II. 4. VII. 2. διαχεχρισμένα ἐν c ἰλαίῳ, ubi alii libri κεχρισμένα habent.

ΔΙΑ'ΧΡΥΣΟΣ, *deauratus, auro intextus.* 2 Macc. V. 2. ἱππεῖς διαχρύσους στολὰς ἔχοντας, equites stolas auro intextas habentes. Sic apud Pollucem Lib. IV. c. 18. segm. 116. χλαμὺς διάχρυσος, chlamys *auro texta.* Fiebat illa ex stamine, cui subtemen ex aureis filis impo- d nebatur. Virgilius (Æn. III. 483.) eleganter expressit: *et picturatus auri subtemine vestes*, et alibi (Æn. XI. 144.): *vias discriminat auro.* Similiter Diodorus Sic. Lib. XVII. c. 77. διάλευκον χιτῶνα vocat *tunicam albo intextam*, vel: *cujus stamen purpureum erat, subtemen vero aut trama alba.* Vide Blancardi Not. ad Arrian. de Exped. Alex. p. 256. et e Brissonium de Regn. Pers. Lib. I. §. 59. p. 77.

'ΙΜΑΤΙΣΜΟ'Σ ΔΙΑ'ΧΡΥΣΟΣ, *vestitus auro intextus.* כְּתֶם אוֹפִיר, *aurum insigne Ophir.* Ps. XLIV. 11. ubi vide reliquos intt.

ΔΙΑΧΩΡΕ'Ω, *separo.* Sir. XXXIII. 11. ἐν πλήθει ἐπιστήμης διεχώρησεν αὐτούς, pro summa sua sapientia *separavit* eos, sc. homines. Conf. seq.

ΔΙΑΧΩΡΙ'ΖΩ, *separo, distinguo*, et f διαχωρίζομαι, *separo me, discedo.* הִבְדִּיל Hiph. Gen. I. 4. 6. 2 Par. XXV. 10. διεχώρισεν (sc. τινὰς) τῇ δυνάμει. Neh. X. 28. sec. Compl. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *recedere facio.* Gen. XXX. 32. — הִפְרִיד: נִפְרַד Hiph. et Niph. Symm. Prov. XVII. 9. LXX Gen. XIII. 9. διαχωρίσθητι ἀπ' ἐμοῦ, *discede* a me, coll. v. 11. et 14. ubi cum χωρίζειν et ἀποχωρίζειν g in codd. permutatur. 2 Sam. I. 23. ubi οὐ διακεχωρισμένοι videtur esse glossema: sequitur enim οὐ διεχωρίσθησαν. Certe alterutrum partim per se, partim per textum Hebr. superfluum est. Prov. XVI. 28. διαχωρίζει φίλους, *divellit* amicos, s. familiares. — נִפְרַשׁ Niph. Ez. XXXIV. 12. — פָּלָא, Hiph. הִפְלִיא, *mirabiliter facio* s. *ago.* Jud. XIII. 19. h διεχώρισε πνεῦσαι sec. Vat. Non permutarunt פָּלָא cum פָּלַג aut פָּלַח, ut nonnullis visum est, sed respexerunt notionem *separandi* et *segregandi*, quam vox Arab. habet, coll. Hebr. פֶּלַח. — שׁוּת, *pono.* Gen. XXX. 41.

ΔΙΑ'ΨΑΛΜΑ, *quod fidibus intercinitur, variatio vocis ac modulationis inter canendum.* סֶלָה, vox in musi- i ca Hebræa usitata, de cujus tamen vera significatione magnus est dissensus interpretum. Ps. III. 2. IV. 4. et alibi sæpissime in Psalmis, ac Hab. III. 2. In omnibus his locis Meibomius ad Davidis Psalmos duodecim p. 37. διχάψαλμα (*bis canenda præcedentia esse*) aut ἀνάψαλμα (*retrorsum canendum esse*) legendum conjicit. Hesych. διάψαλμα, μουσικοῦ μέλους ἢ ῥυθμοῦ τροπῆς γινομένης, ἢ διανοίας καὶ δυνάμεως λόγου ἐναλλαγή. Euthymius Zigabenus Præf. in Psalm. p. 179. ed. Steph. le Moyne in Var. Sacr. διάψαλμα μεταβολὴν σημαίνει νοήματος ἢ μέλους, ἢ

a ἀπαβολὴν τινα προύματος, ἢ τηνικαῦτα θείου πνεύματος ἐλλαμψιν εἰς τοὺς ψάλλοντας. ἀπηγόρευτο γὰρ ταῦτα πάντα διὰ τὴν ἀκρίβειαν. Lex. Cyrilli MS. Brem. διάψαλμα, μετάβασις. Vide et aliorum explicationes apud Suicerum Thes. Eccl. T. I. p. 890.

ΩΔΗ ΔΙΑΨΑΛΜΑΤΟΣ, *canticum, quod fidibus intercinitur,* aut *cantus variatæ modulationis.* הֲגִיוֹן

b סֶלָה, *meditatio per variatam modulationem vocis,* seu sec. alios *canticum laudationis.* Ps. IX. 17.

ΔΙΑΨΕΥΔΟΜΑΙ, *mentior, fallo, decipio.* כָּזַב : נְכָזַב Pih. et Niph. 2 Reg. IV. 16. μὴ διαψεύσῃ τὴν δούλην σου, ne mentiaris ancillæ tuæ. Job. XL. 27. Inc. Num. XXIII. 19. διαψευσθῆναι. Symm. Ps. CXV. 11. Aqu. Symm. Hab. II. 3. The-

c od. Job. XL. 28. διεψεύσατο, ubi de *spe frustrata* sermo est. 3 Macc. XIII. 19. διεψεύσατο, *mentitus est.*

ΔΙΑΨΕΥΣΜΑ, *mendacium.* כָּזָב, idem. Aqu. Ps. LXI. 5. et Ps. CXV. 11.

ΔΙΑΨΗΛΑΦΑΩ, *palpo, pertracto.* נָשַׁשׁ, Pih. idem. Symm. Ies. LIX. 10. διαψηλαφήσομεν. Legitur præterea Gen. XXXI. 34. ubi cod. 58.

d Holm. hoc additamentum habet: καὶ διεψηλάφησε Λαβὰν σύμπασαν τὴν σκέπην, καὶ οὐχ εὗρε: cui nihil respondet in textu Hebr.

ΔΙΑΨΙΘΥΡΙΖΩ, *susurro, murmuro, garrio.* Sir. XII. 24. πολλὰ διαψιθυρίσει, multa *garriet,* h. e. *sparget multos rumores.*

ΔΙΒΑΦΕΣ, *bis tinctum.* שָׁנִי, *iteratum,* scil. *tingendo, dibaphum.* Οἱ

e λοιποὶ Ex. XXV. 4.

ΔΙΒΑΦΟΣ, *bis tinctus.* שָׁנִי, *iteratum,* sc. *tingendo, dibaphum.* Aqu. Exod. XXV. 4. Symm. Exod. XXVIII. 5. XXXV. 23. Cicero Lib. II. Epist. X. ad Atticum: Sacerdotii διβάφῳ *vestiant.* Confer Braunium de Vest. Sacr. Hebr. Lib. I. c. 15. §. 214. et Gatakerum Advers. p. 403.

ΔΙΓΛΩΣΣΟΣ, *bilinguis, calumniator, detractor.* רָכִיל, *detractor.* Prov. XXIV. 22. — חֹלֵךְ רָכִיל, *ambulans tanquam detractor.* Prov. XI. 13. Sir. XXVIII. 14. ψιθυρος καὶ δίγλωσσος, susurro et *calumniator.* Hesych. Δίγλωσσον, ἀνχθυμον. Idem alibi: ἀνχθυμος, διάβολος.

ΔΙΓΟΜΙΑ, *duplex onus, duplex sarcina,* a δίς, *bis,* et γόμος, *onus.* מִשְׁפְּתַיִם. Theodot. et LXX sec.

f Rom. et Cat. Niceph. Jud. V. 16. Doederleinius in Repertorio Bibl. et Or. Literat. T. I. p. 226. varias de hac voce conjecturas protulit: διχῶμα, *locus utrinque aggere cinctus,* δηγωνία, et, quod ab ipso præfertur, αἰγονομία. Ex conjectura Koehleri ad h. l. loco τῆς δηγομίας reponendum est διχογομίας. Semlerus eandem vocem in δινομίας mutare vo-

k luit. Bonfrerius in Comm. ad h. l. p. 264. conjicit legendum ἀναμέσον τῆς δηγωμίας, *inter duas sententias, quasi dubius* scilicet *et anceps.* Inter varias has conjecturas præferenda mihi videtur lectio ἀναμέσον τῆς δηγωνίας, *in medio duorum angulorum,* quam probabilem reddit sensus totius loci, qui est hic: cur bello neglecto habitas sedesque otiosus inter septa et caulas tuas, delectatus gregum tuorum balatibus, interea sc. dum fratres tui pugnant pro communi bono ac tranquillitate publica. Sed nec omnino spernenda est lectio δηγομία, ut δηγομία sint *duæ sarcinæ, quibus asini, equi, muli et alia ejusmodi jumenta onerari solent,* a γόμος, quod est *pondus, quo navis oneratur.* Confer etiam ad h.

k l. Scharfenbergium.

ΔΙΔΑΚΤΗΡ, q. d. *documentum.* Mirum et novum vocabulum, quo usus est Aquila Jud. III. 31. pro Hebr. מַלְמָד, *stimulus boum,* deceptus ambiguitate verbi לָמַד, quod non solum *didicit* aut *docuit* signifi-

a cat, sed etiam *pupugit, verberavit*, ut adeo מַלְמָד ipsi fuerit quasi *instrumentum ad docendum boves.*

ΔΙΔΑΚΤΟΣ, *doctus, eruditus.* לְמוּד, idem. Ies. LIV. 13. *τοὺς υἱούς σου διδακτοὺς Θεοῦ, liberos tuos edoctos a Deo.* Conf. Joh. VI. 45. et ad illum locum Intt. Præpositionem ὑπὸ autem ibi subintellegendam esse docet Schwarzius Com-
b ment. Crit. L. Gr. N. F. p. 348. (Adde Ies. XXIX. 13. Vid. Bruns ad calcem Kennicott. Diss. Gen. K.) 1 Macc. IV. 7. *οὕτω διδακτοὶ πολέμου*, hi rei militaris *periti*. Cant. III. 8. dicuntur *διδιδαγμένοι πόλεμον.*

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ, *doctrina, institutio, præceptio.* אוּרִים, *lumina s. gemmæ lucentes in pectorali summi Pontificis.* Symm. Deut. XXXIII.
c 8. Inc. Ps. X. 3. — אַלּוּף, *dux.* Prov. II. 17. *διδασκαλίαν νόητος*, ubi LXX (æque ac Symm. qui *μάθησιν* posuit, et Chald. qui מַרְבִּיתָה, *educationem*, habet,) vocem Hebr. acceperunt de *institutione et disciplina juvenili*, e verbi participio Paul, et ex usu l. Syriacæ ac Chaldaicæ, nisi statuere malimus, *διδασκαλίαν* h. l. positum esse pro *διδάσ-*
d *καλον*, abstracto posito pro concreto. — מוּסָר, *eruditio.* Jer. X. 8. — מְלֻמָּדָה, part. Pyh. fœm. *edocta.* Ies. XXIX. 13. — *שָׁתוֹת, *fundamenta*, etiam *leges ac præcepta.* Inc. Ps. X. 3.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ, *doctor, magister.* *רַב, idem. Inc. Dan. I. 3. ubi *διδάσκαλος*, ut Lat. *magister*, est *præpositus.* 2 Macc. I. 10.
e ΔΙΔΑΣΚΩ, *doceo, instituo.* אָלַף Pih. idem. Job. XXXIII. 33. — הֵבִין Hiph. a בִּין, *facio intelligere.* Job. XXXII. 8. — הוֹדִיעַ, Hiph. a יָדַע, *scire facio.* Job. X. 2. XIII. 23. Prov. I. 23. *διδάσκω δὲ ὑμᾶς τὸν ἐμὸν λόγον*, docebo vos sermonem meum. Ib. XXII. 21. *διδάσκω οὖν σὲ ἀληθῆ λόγον*, ubi pro לְהוֹדִיעֲךָ, *ad scire te faciendum*, invenerunt in suo codice הוֹדַעְתִּיךָ, coll. v. 19.
f — הוֹרָה Hiph. a יָרָה. Job. VI. 24. VIII. 10. Ies. IX. 15. — חִוָּה Pih. *indico.* Job. XXXVI. 2. — הִרְבָּה Hiph. *adaugeo.* Theod. Ps. XVII. 36. *διδάξει.* Ex sententia Cappelli in Crit. S. p. 809. verbum רָבַב accepit significatione ducta a nomine רַב, quod *magistrum* notat, quasi רָבַב significaret: *magistrum*
g *facere, docere.* Doederleinius in Scholiis ad h. l. putat, legendum esse תַּרְבֵּנִי. Vulg. *docebit me.* Sed non opus est ad varias lectiones h. l. confugere, modo vox Hebraica vertatur: multam mihi dabit scientiam, seu: augebit me scientia. — חִיָּה Pih. *vivifico.* Job. XXXIII. 4. *πνοὴ παντοκράτορος ἡ διδάσκουσά με*, ubi an vere voci חִיָּה notionem hanc metaphoricam subjecerint, aut ejus
h loco חִוָּה legerint, aliis dijudicandum relinquo. — לִמֵּד Pih. sed et in Kal et Pyh. 2 Sam. XXII. 35. *ὁ διδάσκων χεῖράς μου εἰς πόλεμον*, docens manus meas prœliari. Cant. III. 8. *διδιδαγμένοι πόλεμον*, pro *εἰς πόλεμον*, rei militaris *periti.* Prov. XXX. 3. *ἐδίδαξέ με.* Legerunt לִמְּדַנִי. — *יָבַל et in Hoph. הוּבַל, *deducor.*
i Ies. LV. 12. *ἐν χαρᾷ διαχθήσεσθε.* Sed orta videtur hæc lectio ex *διαχθήσεσθε*, quam secutus quoque est Hieronymus, et habent nonnulli codices. Arabs: *cum lætitia dimittemini.* — *מוֹרֶה. Ed. Sexta Ps. LXXXIII. 8. *διδάσκων.* Vox Hebr. non solum *pluviam primam* seu *autumnalem*, sed etiam *doctorem* notat, et ita, Aquila excepto, omnes reliqui interpretes h. l. acceperunt. — *מֹלֶךְ, *præter.* Dan. XI. 4. *ἑτέρους διδάξει ταῦτα* sec. Chis. ubi sine dubio legerunt מְלַמֵּד. — *מָשַׁךְ, *tra-*

a *ho.* Symm. sec. marg. 85. Jud. V. 14. *διδάσκοντες.* Ita fortasse ex mera conjectura transtulit. — סָבַן, *prosum.* Job. XXII. 2. Habet סָכַן quoque hanc notionem, ut sit *notum facere.* — פָּרַשׁ, *explico.* Neh. VIII. 10. — *רָדָה, *dominor, impero.* Ed. Quinta Ps. LXVII. 28. *διδάσκων.* Ita Montf. ex Eusebio in Hex. edi jussit, quem tamen admodum ne-
b glegenter inspexit et contulit, ut ex collatione apparet. Eusebius enim in Comm. p. 358. habet: *ἡ δὲ ε' ἔκδοσις παιδεύοντα ἢ διδάσκοντα,* ubi quilibet videt, verba *ἢ διδάσκοντα* merum interpretamentum vocis antecedentis ab Eusebio profectum continere, et vocem *διδάσκων* in Hex. in *παιδεύων* mutandam esse. Non autem auctor hujus versionis legit
c יוֹרֶה aut מוֹרֶה, ut nonnulli opinati sunt, usus est potius ea significatione verbi רָדָה, quæ apud Chaldæos, Syros et Samaritanos usitatior erat. — שׁוּט Pih. a שׁוּט, *percurro.* Dan. XII. 4. *ἕως διαχθῶσι πολλοί,* ubi sine dubio legendum erit *διαχθῶσι.* Confer supra s. v. יָבַל. Sir. IX. 1. ne æmulatione persequaris uxorem amatam, *μηδὲ*
d *διδάξῃς ἐπὶ σαυτὸν παιδίαν πονηράν,* neque doceas eam malam in te artem, ubi *διδάσκειν τι* dicuntur *ii, qui aliis occasionem præbent, ut aliquid faciant vel committant.* Simili modo ibid. XXX. 27. *πολλὴν γὰρ κακίαν ἐδίδαξεν ἀργία,* multa prava enim *docet* hominem desidia.

ΔΙΔΑΧΗ', *doctrina.* לֶמֶד infin. Pih. Psalm. LIX. 1. Symmacho
e quoque in Hex. hæc vox tribuitur e felici Montf. conjectura, nam in ipso Eusebii textu perperam legitur *διαδοχήν.*

ΔΙΑΡΑ'ΣΚΩ, *fugio.* בָּרַח, idem. Gen. XXXI. 20. *ὅτι διεδράσκει.* Ita Ald. Reliqui libri habent *ἀποδιδράσκει.*

*ΔΙ'ΔΡΑΧΜΑ. Inc. sec. cod Basil. Jud. XV. 5. *διδράχματα* pro Hebr. קָמוֹת, *segetes:* sed judice
f Montf. scribendum est *δράγματα,* uti cod. Alex. habet.

ΔΙΔΡΑΧΜΗ', *didrachma, duas drachmas valens.* בֶּקַע, *dimidium,* nempe *sicli.* Al. Gen. XXIV. 22. *διδραχμὴν,* Hieronymo sic citante.

ΔΙ'ΔΡΑΧΜΟΝ, idem. כֶּסֶף, *argentum.* Genes. XX. 16. — שֶׁקֶל, *siclus.* Gen. XXIII. 15. 16. Ex. XXI. 32. XXX. 13. 15. Hic didrachmum non commune sive Atticum, g
sed Alexandrinum designari, viri docti observant. Vide Humphr. Hodium de Bibl. Text. Orig. Lib. II. c. 4. p. 113. Idem vir doctus ib. c. 10. p. 213. Num. III. 47. pro *κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον* legendum censet *κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον,* et *τὸ δίδραχμον* ex glossis irrepsisse putat. Sed vide Ex. XXX. 13. ubi pariter *κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον* legitur. — בֶּקַע, *dimidium,* nempe h
sicli. Aqu. Ex. XXXVIII. 25. Hesych. *δίδραχμον, τὸ τέταρτον τῆς οὐγκίας.* Conf. Ed. Bernardum de Mens. et Pond. Vett. p. 118. et infra ad v. *δραχμή.*

ΔΙΔΥΜΕΥ'Ω, *gemellos pario.* תְּתָאִים Hiph. a תָּאַם, idem. Cant. IV. 2. *διδυμεύουσαι.* Vulg. *gemellis fœtibus.* Aqu. *διδυμοτόκοι.* Ibid. VI. 5.

ΔΙ'ΔΥΜΟΙ, *gemelli,* it. *testiculi,* et *δίδυμα,* sc. *βρέφη, gemelli.* מָבְשִׁים i
plur. a מָבוּשׁ, *pudenda, verenda.* Deut. XXV. 11. *ἐπιλάβηται τῶν διδύμων,* apprehenderit *testiculos.* Conf. Fesselii Advers. Sacr. Lib. II. cap. 24. p. 166. — תְּאוֹמִים et contr. תֹּאמִים plur. idem. Gen. XXV. 24. *τῇ δὲ ἦν δίδυμα ἐν τῇ κοιλίᾳ,* illi erant *gemelli* in utero. Ib. XXXVIII. 27. Cant. IV. 5. *ὡς δύο νεβροὶ δίδυμοι δορκάδος,* tanquam duo hinnuli *gemelli*

a capreæ.—*תְּאָמִים plur. a תְּאוֹ, idem. Cant. VII. 3.

ΔΙΔΥΜΟΝ ΞΥΛΟΝ, *lignum geminum*, i. e. *furca, patibulum.* עֵץ, *lignum.* Jos. VIII. 29. ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου, suspendebat in furca. Conf. Jos. X. 26. sec. cod. Oxon. ubi δίδυμον Hebr. חֲמִשָּׁה *quinque*, respondet. Suid. δίδυμον ξύλον, ἡ παρὰ Ῥωμαίοις φούρκα. Confer Salmasium Ep. de Cruce pag. 429. et Casaubonum Exerc. XVI. ad Annal. Baron. p. 543.

b ΔΙΔΥΜΟΤΟΚΟΙ, *gemelliparæ.* הֵתְאִים Hiph. a תְּאַם, *gemellos pario.* Aqu. Cant. IV. 2.

ΔΙΔΩΜΙ, *do, tribuo, constituo, permitto, trado, edo, loco, eloco, immitto, facio, apporto, mitto, emitto, promitto, pono, colloco, habeo, reputo.*

c *אַתֶּנָה, *vos.* Ez. XIII. 11. δώσω. Legerunt וְאֶתְּנָה. — *בָּזַר, *dispergo.* Dan. XI. 24. χρήματα αὐτοῖς δώσει sec. Chis. In mente habuerunt loca SS. ubi *spargere* ac *dispergere* pro *large dare* accipitur, quæ tamen notio ad h. l. prorsus aliena videtur. — בָּנָה, *ædifico.* 1 Reg. VI. 5. ἔδωκεν ἐπὶ τὸν τοῖχον τοῦ οἴκου μέλαθρα, ubi διδόναι Latino *addi struere* respondet. — הָבָה; הָבוּ imp. sing. et plur. a יָהַב, *da, date.* Gen. XXIX. 21. XXX. 1. XLVII. 15. — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Prov. XXIII. 12. — הֵגִיהַּ Hiph. a נָגַהּ, *splendere facio.* Ies. XIII. 10. ἡ σελήνη οὐ δώσει φῶς αὐτῆς. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — הֵהֵל Hiph. ab הָלַל, idem. Ies. XIII. 10. οἱ γὰρ ἀστέρες τὸ φῶς αὐτῶν οὐ δώ-e σουσι. — הוֹסִיף Hiph. a יָסַף, *addo.* Job. XLII. 10. ἔδωκε δὲ ὁ κύριος διπλᾶ. — הוֹרִיד Hiph. a יָרַד, *descendere facio.* Ezech. XXXIV. 26. δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν. — הוֹרִישׁ Hiph. a יָרַשׁ, *possidere facio.* 2 Par. XX. 11. — הֵכִין Hiph. a כּוּן, *dirigo.* Esdr. VII. 9. ἔδωκεν ἐν καρδίᾳ αὐτοῦ ζητῆσαι. — *הֶמְטִיר, *pluere facio.* Exod. XVI. 4. sec. Oxon. seu potius Inc. Int. — הֵמְלִיךְ Hiph. *regnare facio.* f 1 Reg. III. 7. σὺ ἔδωκας τὸν δοῦλόν σου (supple βασιλέα) ἀντὶ Δαβίδ. — הֵנִיחַ Hiph. a נָוַח, *manere facio.* 1 Reg. VII. 47. — הֶעֱמִיד Hiph. *constituo.* 2 Par. XXXIII. 8. — הֵפִיק Hiph. a פּוּק, *expromo.* Ies. LVIII. 10. δῶς πεινῶντι τὸν ἄρτον. — הֲקִים Chald. Aph. a קוּם, *constituo.* Dan. V. 23. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reddo.* Ex. XXI. 34. Prov. XII. 15. Dan. XI. 18. sec. Chis. — g *הֶשְׁלִיט, *potestatem et imperium do.* Symm. Cohel. VI. 2. ubi post οὐ δίδωσιν excidit substantivum *imperium* ac *potestatem* denotans, v. c. τὴν ἐξουσίαν. Cf. supra s. v. הֶמְלִיךְ. — הֲתִיב Chald. Aph. a תּוּב, *reddo.* Esdr. VI. 5. — חִזֵּק Pih. *roboro.* Ies. XXII. 21. τὸν στέφανόν σου δώσω αὐτοῦ. Theodot. pressius ad textum Hebr. transtulit κραταιώσω. — *חָלַק, *divido.* Gen. XLIX. 24. h ubi tamen pro δίδωσι, ut legit ed. Rom., aut, ut legit Hieronymus, διδώσει, scribendum διαδώσει, *dividet*, quod prorsus cum Hebræo et Vulg. convenit. — *יָהַב, *do.* Inc. 2 Sam. XVI. 20. — יְהַב Chald. idem. Esdr. IV. 20. V. 14. 16. Dan. II. 21. — יָצַק, *effundo.* Ies. XLIV. 3. δώσω ὕδωρ. — יָצַת, *flagro.* Nehem. II. 17. ἐδόθησαν πυρί.—כָּלָה Pih. *con-* i *sumo.* Ies. XLIX. 4. εἰς οὐδὲν ἔδωκα τὴν ἰσχύν μου. Sensu eodem. — *כָּרַע, *incurvo me ad pariendum.* Theod. Job. XXXI. 3. ἐὰν δώσωσι τὰ παιδία αὐτῶν, ubi διδόναι est *parere, fœtum eniti.* Conf. 1 Sam. IV. 9. — *לָקַח,

a *accipio.* Psalm. LXVIII. 19. ubi in quibusdam codd. legitur ἔδωκε, quod autem, quanquam illud sustinet Justinus M., Paulo in Ep. ad Eph. IV. 8. originem debet. — מְנָדָה Pih. *paro.* Job. VII. 3. Dan. I. 5. sec. Chis. — נָגַשׁ, *exigo.* 2 Reg. XXIII. 35. — נָשָׂא Pih. *donum offero.* 2 Sam. XIX. 42.—נְתִינִים, *Nethinim,* q. d. *dedititii.* 1 Par. IX. 2. οἱ δεδομένοι. — *נָתַךְ, *effundor.* Dan. IX. 26. ubi aperte legerunt נִתַּן. — נָתַן, *do.* Symmachus Job. XXXVII. 9. δοθήσεται πάγος, *existit* gelu. Vulg. *concrescit gelu.* Inc. (fortasse Symm.) Ez. XLIV. 14. *b* δέδωκα, quod Hieronymus vertit *posueram,* ubi non statuendum est eum ἔθηκα legisse. Aqu. Symm. Theod. Prov. XIII. 10. δώσει κακὰ, *c* *faciet* mala. LXX Gen. XXVII. 28. δώη σοι ὁ Θεὸς (scil. τι) ἀπὸ τῆς δρόσου τοῦ οὐρανοῦ, det tibi Deus aliquid de rore cœli. Gen. XXX. 14. δός μοι τῶν μανδραγορῶν (pro τινὰς ἐκ τ. μ.) τοῦ υἱοῦ σου, da mihi e mandragoris filii tui. Conf. Gen. XLV. 18. et L. Bos. Ellips. pag. 195. Ps. LXXII. 15. δοθήσεται αὐτῷ (sc. τι) ἐκ τοῦ χρυσίου τῆς Ἀραβίας, dabitur *d* illi aliquid ex auro Arabiæ. Gen. XXXI. 7. οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ Θεὸς κακοποιῆσαί με, non *permisit* illi Deus, ut malefaceret mihi. 1 Sam. XXIV. 8. οὐκ ἔδωκεν, non *permisit;* ubi Symm. οὐκ ἐπέτρεψεν habet. Vide et Jud. XV. 1. et conf. Job. IX. 18. ubi נָתַן redditur ἐᾷ, *sinit, permittit.* Conf. Lex. N. T. s. h. v. Genes. XXXIV. 8. δότε οὖν αὐτὴν αὐτῷ γυ- *e* ναῖκα, date igitur illam illi in uxorem. Sic quoque Ælianus V. H. XII. 47. In his locis autem ad γυναῖκα subaudiendum erit εἰς, coll. Gen. XXXIV. 12. ubi εἰς additur. Gen. XLII. 37. δὸς αὐτὸν εἰς τὴν χεῖρά μου, *trade* illum in manum meam. Ex. VII. 9. ἐγὼ δέδωκά σε Θεὸν (pro εἰς Θεὸν) Φαραώ, ego *constitui* te Deum Pharaonis. Vide et 2 Par. II. 11. Jer. XXIX. 26. et infra in *f* v. καθίστημι, qua נָתַן sæpius exponitur. Ex. VII. 9. δότε ἡμῖν σημεῖον ἢ τέρας, *edite* nobis signum vel prodigium. Vide et Deut. VI. 22. XIII. 1. Lev. XXV. 37. τὸ ἀργύριόν σου οὐ δώσεις αὐτὸ ἐπὶ τόκῳ, argentum tuum non *locabis* ad usuram. Vide et Ex. XVIII. 8. 13. et conf. Luc. XIX. 23. Deut. I. 25. δίδωσιν, *daturus est.* 1 Sam. I. 16. μὴ δῷς τὴν δούλην σου *g* εἰς θυγατέρα λιμὴν, ne *habeas* servam tuam pro filia scelesta s. impudica. 2 Reg. XXIII. 11. ubi δίδωμι cum ἀνατίθημι permutatur in codd. et *consecrare* notat. 1 Par. XXI. 14. ἔδωκε κύριος θάνατον ἐν Ἰσραὴλ, *immisit* Deus pestem Israëli. 2 Par. XII. 7. δώσω αὐτοὺς ὡς μικρὸν εἰς σωτηρίαν, dabo illos brevi in salutem, h. e. brevi illos liberabo ab afflictione. *h* Job. I. 22. οὐκ ἔδωκεν ἀφροσύνην τῷ Θεῷ, non *tribuit* insipientiam Deo. Jer. XXXI. 32. δώσω νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτοῦ, *indam* s. *immittam* leges meas in mentem eorum, h. e. efficiam, ut menti eorum semper obversentur. Vide et Jer. XXXII. 40. Jer. XXXII. 3. ἐγὼ δίδωμι τὴν πόλιν ταύτην ἐν χερσὶ βασιλέως, ego *trado* hanc urbem in manus regis. *i* Vide et v. 24. XXXIV. 3. Jer. XXXIV. 17. δώσω ὑμᾶς εἰς διασπορὰν, *dispergam* vos. Ibid. v. 22. δώσω αὐτὰς ἐρήμους ἀπὸ τῶν κατοικούντων, illas desertas *reddam* ab incolis. Jerem. XXXV. 7. ubi δ. *ponere* notat. Ez. XXVI. 19. δώσω σε (εἰς) πόλιν ἠρημωμένην, *faciam* ex te urbem desertam: coll. ib. XXXIII. 29. ubi נָתַן per τιθῶ interpretantur. Jer. XXXVIII. *k* 7. ἔδωκεν Ἱερεμίαν εἰς τὸν λάκκον, *mittebant* Jeremiam in cisternam: coll. XXXVII. 14. ubi נָתַן per στέλλειν exponitur. Ez. XXVII. 12. ἀργύριον καὶ χρυσίον ἔδωκαν (εἰς) τὴν ἀγοράν σου, argentum et aurum *apportarunt* in forum tuum. Vide et v. 13. 14. 22. ac conf. v. 19. ubi εἰς additur. Ex.

a XXX. 16. δώσω πῦρ ἐπ' Αἴγυπτον, *mittam* ignem super Ægyptum. Vide quoque v. 14. XXXII. 8. Joël. II. 11. κύριος δώσει φωνὴν αὐτοῦ, Dominus *emittet* vocem suam. Vide et Joël. III. 16. Amos I. 2. III. 4. Hisce locis a Bielio jam adductis lieeat alia quædam nunc subjicere. Gen. XXXV. 12. Schol. δίδωκα interpretatur per ὤμοσα, ut adeo luculenter appareat, δίδωμι ad imitationem Hebr. נָתַן quoque notare b *promitto, me aliquid daturum esse.* 2 Sam. XI. 16. διδόναι *sistere, collocare, ponere* notat, et cum τιθέναι in codd. permutatur. 2 Reg. XXII. 11. τοὺς ἵππους, οὓς ἔδωκαν βασιλεῖς Ἰούδα τῷ ἡλίῳ, equos, quos reges Judæ soli *consecraverant:* ubi Compl. et Paris. ἀνέθηκαν habent. Psalm. c CXX. 3. μὴ δώῃς εἰς σάλον τὸν πόδα σου. Vera lectio est μὴ δώῃ, ex quo facile fuit facere μὴ δώῃς. Ies. LIII. 9. δώσω. Mendum librarii pro δώσει. Mich. VII. 20. δώσεις εἰς ἀλήθειαν τῷ Ἰακώβ. Lege δώσεις ἀλήθειαν τ. l. ut Arabs quoque habet. Illud εἰς ex antecedente voce irrepsit. — עָמָה, *operio.* Psalm. LXXXIII. 7. εὐλογίας δώσει. Sc. עָמָה notat d etiam *dare, donare* ex usu l. Arab. اعطى, coll. Ezech. XXI. 20. — עָרַב, *oppignero.* Jer. XXX. 21. ἔδωκε τὴν καρδίαν. עָרַב, quatenus *spondere, fidejubere* notat, etiam *dandi* notionem adjunctam habet. — עָשָׂה, *facio.* 2 Paral. XXXII. 33. Ezech. XXXVII. 22. — צָוָה, Pih. *jubeo.* Esdr. IX. 11. ἃς ἔδωκας. Recte, nam præcesserat ἐντολάς. — e *עָפָה, *niteo, splendeo,* etiam *obduco.* Prov. XXVI. 23. διδόμενον. Quid hic sibi voluerint, me non exquirere posse cum Jaegero ad h. l. ingenue fateor. Admodum autem mihi nunc probabile est, LXX h. l. סִיגִים in versione sua prorsus omisisse, et formula διδόμενον μετὰ δόλου tantam מְצֻפָּה exprimere voluisse, quod notionem *insidiandi* habere satis constat. — עָפַן, *recondo.* f Job. XV. 20. ἔτη δὲ ἀριθμητὰ διδομένα δυνάστῃ, anni autem numerati (sc. a Deo, quorum numerum ideo ignorat tyrannus) potenti dati sunt. Sensum expresserunt. — קָשַׁב, *ausculto.* Ies. XXXII. 3. ἀλλὰ τὰ ὦτα ἀκούειν δώσουσι. Redde: Sed aures ad audiendum (εἰς τὸ ἀκούειν *præbebunt.* Ita Arabs. — שׁוּם : הֵשִׂים, Kal et Hiph. *pono.* Ex. IV. 11. 15. 21. 1 Sam. XXII. 15. διδόναι λόγον g κατὰ τινὸς est *crimen alicui imputare,* quam notionem שׁוּם quoque habet Job. IV. 18. et XXIV. 12. 2 Par. XXIII. 15. ἔδωκαν αὐτῇ ἄνεσιν. Editio Complutensis pressius ad textum Hebr. habet ἐπέθηκαν αὐτῇ χεῖρας. Vide supra s. v. ἄνεσις. Ies. LIII. 10. ἐὰν δῶτε περὶ ἁμαρτίας, ἡ ψυχὴ ὑμῶν ὄψεται σπέρμα μακρόβιον. Incommode. Levi mutatione lege ἐὰν δῶται (ut habent libri nonnulli) s. δοθῇ, et pro ὑμῶν substitue αὐτῶν. k Vide quoque Justin. M. Dial. c. Tryph. cap. 13. p. 114. — שׁוּת : הָשִׁית, Kal et Hiph. *pono.* Job. XXXVIII. 36. Psalm. XX. 6. Jer. LI. 39. — שָׁלַם, Pih. *rependo.* Ies. LVII. 18. — שָׂמַח, *lætor.* 2 Par. XXIV. 10. ubi διδόναι sine dubio notat *promtum esse ad dandum, lubenter dare,* ἱλαρῶς διδόναι.—שָׁפַת, *dispono.* Ies. XXVI. 12. εἰρήνην δὸς ἡμῖν. — תָּנָה, Pih. *confabulor, laudo, celebro.* Jud. V. 11. ubi mihi non i videntur de voce נָתַן cogitasse, nam διδόναι in tali orationis serie *laudare, celebrare* notat. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Sir. VII. 21. μίσθιον διδόντα ψυχὴν αὐτοῦ, mercenarium *se tibi totum impendentem,* coll. 1 Macc. II. 50. δότε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ὑπὲρ διαθήκης πατέρων ὑμῶν. Sirac. XIV. 16. δὸς, *communica cum aliis.* Ib. XVII.

a 2. δοῦναι de *assignato* ac *constituto* tempore vitæ dicitur. Vide ad h. l. Symm. Ibid. XXV. 29. δίδου, sc. βιβλίον ἀποστασίου, da libellum repudii, coll. Jer. III. 8. Ib. XXXIX. 19. ὅτι τῷ ἐνόματι αὐτοῦ μεγαλωσύνην. 3 Esdr. VIII. 19. Chald. עֲבַד, *fecit, perfecit.* Esdr. VII. 21. Prol. Sir. δοῦναι σαυτὸν εἰς ἀνάγνωσιν. Δοῦναι ἑαυτὸν εἴς τι *alicui rei operam dare* s.
b *assidue aliquid facere* notat. Conf. D'Orville ad Charit. Aphrod. pag. 563. et 1 Paral. XXII. 19. Sap. IV. 3. δοῦναι ῥίζας, *radices agere*, h. e. *stabili et firma gaudere felicitate.* Vide et v. 2. et 4.

*ΔΙΔΟΥΣ ΔΙΔΩΜΙ, *dans do*, h. e. *do* simpliciter. נָתַן. 1 Reg. XXII. 6. — נָתוֹן נָתַן, *dando do.* Deut. XV. 10. — Vide alibi Ἀνά-
c στασις. Ἀντακόρισις. Ἀπόκρισις. Δῆλος. Δῶρον. Ἐγγύη. Ἐχούσιος. Ζωή. Ἰσχύς. Μακροθυμία. Οἰκίω. Ὄνειδος. Προσδοκία. Σημεῖον. Τιμή. Φαγέω. Φυλάσσω. Φωνή.

ΔΙΕΓΓΥΆΩ, *oppignero, despondeo.* עָרַב, idem. Neh. V. 3. ἄγροι ἡμῶν — — ἡμεῖς διεγγυῶμεν, scil. αὐτά. Similia loca, quibus nominativus absolute ponitur, ut vim integri
d membri absolvat, et de illo certum quid postea prædicetur, occurrunt etiam apud LXX Genes. XXVIII. 13. Jos. IX. 12. 2 Par. XV. 1. ac exteros scriptores, v. c. Herodotum Lib. I. cap. 114. et Ælian. Hist. Anim. Lib. IV. c. 36. Conf. Glassii Phil. S. p. 67. seq.

ΔΙΕΓΕΊΡΩ, *excito, expergefacio.* *הֵעִיר, Hiphil ab עוּר, *excito.*
e Symm. Ps. LXXVII. 38. — עוֹרֵר, Pih. ab עוּר, *excito.* Symmach. Job. III. 8. In notione *ædificandi* legitur Judith. I. 4. πύλας διεγειρομένας εἰς ὕψος. Conf. supra s. v. ἀνεγείρω. 2 Maccab. VII. 21. τὸν ἔνδην λογισμὸν ἄρσενι θυμῷ διεγείρασα, fœmineam cogitationem masculino animo excitans. Ib. XV. 10. Hesych. διεγείρω, ἐξανίζω.

*ΔΙΕΓΕΡΣΙΣ, *erectio*, speciatim f *erectio* s. *arrectio penis*, etiam *ipse penis, e quo post erectionem semen fluit.* Hebr. Int. Ezech. XXIII. 20. pro Hebr. זִרְמָה, *seminis fluxus copiosus*, unde eadem vox a LXX ibidem per αἰδοῖα redditur. Vide Eustath. in Hom. Il. A′, p. 9. 1. ac Phavor. col. 1586. 41.

ΔΙΕΙΔΉΣ, *perspicuus.* Hebr. Int. Ezech. I. 4. ubi sine dubio Hebraico מִתְלַקַּחַת, *reciprocans se*, g respondet. Suidas: διειδὲς, λαμπρὸν, διαυγές.

ΔΙΕΚΒΆΛΛΩ, *pertranseo, trajicio*, pr. *per medium emitto.* יָצָא, *exeo.* Jos. XV. 4. 9. 11. XVI. 7. — עָבַר, *transeo.* Jos. XV. 7. — יָלַךְ, *ascendo.* Jos. XV. 8. — תָּאַר, *definio, detineo, describo.* Jos. XV. 9. 11. XVIII. 17.

ΔΙΕΚΒΟΛΉ, *eruptio per locum angustum, exitus, finis, terminus*, etiam h *locus angustus et meatus, per quem quæritur et captatur exitus.* אֶפֶס, *terminus.* Jud. V. 17. sec. Oxon. Al. Zach. IX. 10. ἀπὸ θαλάσσης διεκβολὰς γῆς (pro εἰς διεκβολὰς γῆς. Conf. Deut. II. 1. ubi ὁδὸν θάλασσαν legimus pro ὁδὸν εἰς θάλασσαν.), a fluviis ad *fines* terræ. Bielius in codice quodam ibi scriptum fuisse existimat ἕως διεκβολῶν γῆς, unde Gloss. MS. in Proph. et Lex. Cyrilli MS. Brem. habent: Ἕως διεκβο- i λῶν γῆς, ἕως τῶν περάτων τῆς γῆς. — בְּצָה, *cœnum, lutum.* Ezech. XLVII. 12. Legerunt, ut est in *Cthib*, וּבְצָאתָו. Potest tamen διεκβολὴ notare *id, quod ejiciendum est tanquam impurum, ac ejici solet*, quale est *cœnum, lutum.* Confer infra s. v. ἐκβάρασις. — מוֹצָא, part. Hoph. *eductus.* Ezech. XLVII. 9. Legerunt sine dubio מוֹצָא. — *פֶּרֶק, *bivium.* Abd. v. 14. sec. Rom. ubi

a alii libri ἐκβολάς habent. — שְׁפִי, *clivus, locus editus.* Jerem. XII. 12. διεκβολή. Montf. transtulit *diverticulum.* Sine dubio loco Schin legerunt Sin. Certe שְׁפָה, ut Arab. شَفًى et شَفَّةٌ in genere *extremitatem, oram* notat. — תּוֹצָאוֹת plur. Ez. XLVIII. 30.

ΔΙΕΚΚΥΠΤΩ, *prospicio, perspicio.* 2 Macc. III. 19. τινὲς δὲ διὰ τῶν b θυρίδων διεξέκυπτον, aut διέκυπτον.

ΔΙΕΛΑΥΝΩ, *transfigo, penetro, perfigo, trajicio.* מָחַץ, *vulnero.* Symm. et LXX Jud. V. 26. διήλασε κεφαλήν, *perforabat* caput. — מָחַק, *abscindo, percutio.* Jud. V. 26. διήλασε κρόταφον αὐτοῦ. — נָצַב, *infigor.* Jud. IV. 21. διήλασεν ἐν τῇ γῇ, ubi alii διεξῆλθεν habent.

ΔΙΕΛΕΓΧΩ, *redarguo, disceptо.* c הוֹכִיחַ, Hiph. et הִתְוַכֵּחַ, Hithp. a נָכַח, *disceptо.* Mich. VI. 2. μετὰ Ἰσραὴλ διελεγχθήσεται, cum Israële *disceptabit.* Symm. Job. XXXIX. 32. διελεγχόμενος.

ΔΙΕΜΒΑΛΛΩ, *injicio, immitto.* שׂוּם, *pono.* Num. IV. 6. 8. 11. 14. διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς. Athen. III. p. 107. D.

ΔΙΕΜΠΙΜΠΛΗΜΙ, *adimpleo.* 2 d Macc. IV. 40. ταῖς ὀργαῖς διεμπεπλαμένων, ira *repletis.*

ΔΙΕΞΑΓΩ, *traduco, transigo, rego, dirigo.* יָצָא, *exeo.* Hab. I. 4. οὐ διεξάγεται εἰς τέλος κρίμα. Vulg. *non pervenit usque ad finem judicium.* Sir. III. 17. ἐν πραΰτητι τὰ ἔργα σου διέξαγε, placide negotia tua *perage.* 2 Macc. X. 12. τὰ πρὸς αὐτοὺς εἰρηνικῶς διεξάγειν, erga illos pacifice e *agere.* Ibid. XIV. 30. αὐστηρότερον διεξάγοντα, austerius *agentem.* Addit. Esther. XIII, 2. διεξάγων, *tractans* s. *gubernans.*

ΔΙΕΞΕΡΧΟΜΑΙ, *pertranseo, transeo, percurro.* יָצָא : הוֹצִיא, Kal et Hiphil, *exeo, effero, educo.* 2 Sam. II. 28. διεξῆλθε τὸ ὄφυ ἐκ τῶν ὀπίσω αὐτοῦ, pertransibat hasta ex posterioribus ejus. Job. XX. 25. διεξέλθοι δὲ διὰ στόματος αὐτοῦ βέλος, f ubi Compl. διέλθοι habet. Ezech. XII. 5. Adde Symm. Cohel. VII. 19. διεξελεύσεται τὰ πάντα. Vulg. *nihil negligit.* Videtur διεξέρχεσθαι accepisse in ea notione, ut sit *præstare, observare aliquid.* — עָבַר, *infigor.* Al. Jud. IV. 21. διεξῆλθεν ἐν τῇ γῇ, *penetravit* in terram. Male Flaminius: *prolapsus est in terram.* Eodem modo in l. vernacula de g *clavis* durchgehen, *to pierce*, usurpatur.

*ΔΙΕΞΟΔΕΥΩ, *exitum reperio, exeo, erumpo, pervagor.* Dan. III. 48. διεξώδευσεν, sc. ἡ φλόξ, sec. Chis. ubi διεξώδευσεν est i. q. v. 47. διεχύθη. Theodot. habet διώδευσε. Vide Phav. s. v. Ἀγαθίς — διεξοδεῦσαι τὸν λαβύρινθον. Sensu metaphorico legitur apud Eustath. in Il. A', p. 79. 45. h

ΔΙΕΞΟΔΟΣ, *transitus, exitus, finis, fons, rivus, canalis, aquæ ductus.* יוֹצְאוֹת, part. fœm. a יָצָא. Ps. CXLIII. 17. οὐδὲ διέξοδος, οὐδὲ κραυγὴ ἐν ταῖς πλατείαις: ubi διέξοδος aut est *concursus hominum*, aut *eruptio in hostem*, s. *expeditio militaris.* Prius magis placet. Conf. Matth. XXII. 19. et infra s. v. ἔξοδος. — מוֹצָא, *exitus.* 2 Reg. II. 21. ἐξῆλθεν εἰς τὴν διέξοδον i τῶν ὑδάτων, egrediebatur ad *fontem* aquarum. Phav. διέξοδον, διεξέλευσιν, ἐκπυοήν, ἔκβασιν, ὅθεν ἐκπορεύονται. Ps. CVI. 33. ἔθετο διεξόδους ὑδάτων εἰς δίψαν, convertit *fontes* aquarum in terram aridam: coll. v. 35. Hesych. διεξόδους, ὅθεν ἐκπορεύονται, sc. τὰ ὕδατα. Conf. Ies. LVIII. 11. ubi מוֹצָא מַיִם redditur πηγή. — מוֹצָאוֹת, plur. Psalm. LXVII. 22. διέξοδοι τοῦ k θανάτου, *exitus mortis*, h. e. metaph. *mortis periculum.* — מִפְרָצִים, plur. *rupturæ.* Al. Jud. V. 17. διέξοδος. Vox Hebr. h. l. *portum* notat, vel *stationem navium*, vel *loca rupta, in*

a *quæ fluctus irrumpunt.* — פֶּלֶג, *rivus.* Aqu. Symm. et LXX Ps. I. 3. παρὰ τὰς διεξόδους τῶν ὑδάτων, juxta *canales* aquarum, h. e. juxta *rivos* s. *fluvios.* Inepte Montf. vertit *exitus*, rectius Vulgat. habet *decursus*, quo vocabulo διέξοδος etiam in Gloss. Vet. Gr. Lat. explicatur. Cf. Fischeri Clavem Verss. GG. V. T. p. 41. Ps. CXVIII. 135. ad quem
b locum Suidas respiciens habet: Διεξόδους ὑδάτων Δαβὶδ τὸ πλῆθος τῶν δακρύων ἐκάλεσε. λέγει γάρ· διεξόδους ὑδάτων κατέβυσαν οἱ ὀφθαλμοί μου, ἀντὶ τοῦ, χρουνηδὸν ἐρέρυτο τὰ δάκρυα. διέξοδοι οὖν ὑδάτων οἱ ὀχετοί. — תְּלָאוֹת, plur. Num. XXXIV. 4. 5. 8. 9. 12. Jos. XV. 4. διέξοδος τῶν ὀρίων, *finis* terminorum, coll. v. 11. et XVIII. 19. Symm. et Theodot. Ezech.
c XLVIII. 30. Sirac. XXV. 28. μὴ δῷς ὕδατι διέξοδον, ne des aquæ *exitum.* In loco Sophoclis apud Suidam in Λήθης πεδίον, ἀνέμων διέξοδοι sunt *exitus ventorum.*

ΔΙΕΠΩ, *administro, rego, guberno, dispono.* Sap. IX. 3. διέπῃ τὸν κόσμον ἐν ὁσιότητι, *regat* mundum in sanctitate. Ibid. XII. 15. δικαίως τὰ πάντα διέπεις, juste omnia *gubernas.*
d Sic ab Aristotele Lib. de Mundo VI. 15. Deus dicitur ὁ τὰ πάντα διέπων. Gloss. MS. in Sap. Sal. διέπει, τροφοῖ, φροντίζει. Hesychius: διέπει, διοικεῖ, ὀκονομεῖ, διατάσσει. Suidas: διέπει, ἐνεργεῖ, διοικεῖ, καθίσταται, διατάττει, διακοσμεῖ.

*ΔΙΕΡΕΘΊΖΩ, *irrito, iram provoco.* 4 Macc. IX. 19. Vide quoque Phavor. col. 1586. 35.

e ΔΙΕΡΕΥΝΆΩ, *perscrutor, pervestigo.* Sap. VI. 3. τὰς βουλὰς διερευνήσω, consilia *pervestigabit.* Vide et Sap. XIII. 7. Hesych. διερευνᾷ, ἀναζητεῖ.

ΔΙΕΡΜΗΝΕΎΩ, *interpretor, explico, verto, transfero in aliam linguam.* 2 Macc. I. 26. ὃ διερμηνεύεται καθαρισμός, quod explicatur purificatio.

ΔΙΕΡΧΟΜΑΙ, *transeo, prætereo, circumeo, peragro, obambulo, venio.* f בּוֹא et semel in Hiph. הֵבִיא *venio, venire facio.* Num. XXXI. 23. πᾶν πρᾶγμα, ὃ διελεύσεται ἐν πυρί, omne quod ignem *transire potest* s. *sustinet.* Deut. IV. 21. ἵνα μὴ δίλθω εἰς τὴν γῆν, ne *veniam* in terram illam. 2 Reg. IV. 42. ἀνὴρ ἐρχόμενος ἐκ Βαιθαρλισά, vir *veniebat* ex Bætharlisa. 1 Par. IV. 38. οὗτοι οἱ διελθόντες ἐν ὀνόμασιν ἀρχόντων, hi *venientes* in g nominibus principum, h. e. hi principibus *annumerati.* 2 Paral. XV. 12. διῆλθον ἐν διαθήκῃ, *transierunt* in fœdus. Ps. CIV. 18. σίδηρον διῆλθεν ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, ferrum *transibat* anima ejus, h. e. vitam suam in vinculis agebat, s. compedibus afflixerunt. Adde Theodot. Jud. XIII. 12. sed, ut recte monuit ad h. l. Scharfenberg., mendose ibi scriptum esse h διελθόντος docet v. 17. Nescit autem vir doctus, utrum e Cod. Alex. legendum sit τῦν δὲ (*autem*) ἐλθόντος, an ex Ald. et Coisl. τῦν δὴ (*quæso*) ἐλθόντος, quia neutrum est in Hebræo. — הָאֳהִיל, Hiph. ab אֹהֶל *tentorium figo.* Ies. XIII. 20. οὐδὲ μὴ δίλθωσιν αὐτὴν Ἄραβες. Sensu eodem. — הֵאִיר, Hiph. ab אוֹר *lucere facio.* Ex. XIV. 20. διῆλθεν ἡ i νύξ, *præteriit* nox, s. per totam noctem. — הָלַךְ : הָלֹךְ : הָתְהַלֵּךְ, Kal, Pih. et Hithp. *ambulo.* Jos. XVIII. 4. διελθόντωσαν τὴν γῆν, *peragrent* terram. 1 Sam. II. 37. διελεύσεται ἐνώπιον χριστοῦ μου, *ambulabit* coram uncto meo. Vide et 1 Sam. XII. 2. 1 Reg. III. 3. 6. Thren. V. 18. ἀλώπεκες διῆλθον ἐν αὐτῇ, vulpes *pertransierunt* illam. — חָלָף, *prætereo.* k Ies. XXI. 1. — יָלַךְ, *eo, ambulo.* Gen. XXII. 5. Deut. II. 7. Jud. XI. 18. διῆλθεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, *pertransibat* desertum. Ies. XLIII. 2. Amos VI. 2. — יָצָא, *exeo.* Jos. VI. 10. οὐ διελεύσεται ἐκ στόματος ὑμῶν λόγος, non *exibit* ex ore vestro verbum. Ib. XVI. 6. XVIII. 15. 17.

a Jer. XXXVII. 4. διῆλθε διὰ μέσου τῆς πόλεως, *transibat* per mediam civitatem. — יָרַד, *descendo, proficiscor in locum inferiorem.* Jos. XVI. 3. διελεύσεται ἐπὶ τὴν θάλασσαν. — *מָלֵא, *impleo, ad finem perduco.* Symm. 1 Sam. XVIII. 26. μὴ διελθουσῶν ἡμερῶν, non *decursis* diebus. Vulg. *post paucos dies.* Aqu. et Theod. habent: οὐκ ἐπληρώθησαν αἱ ἡμέραι. —
b יָחַל, *possideo.* Prov. XXVIII. 10. οἱ δὲ ἄνομοι διελεύσονται ἀγαθά, ubi tamen pro διελεύσονται Bielio et aliis legendum videtur διελοῦνται, *partientur*, quod verbum etiam Theodotionem hic adhibuisse ex Scholiis ed. Rom. colligere est, quemadmodum constat illum interpretationem τῶν ο' sæpe retinuisse. Vide Grabii Prolegg. in LXX Intt. T. IV. c. 4.
c §. 3. et infra ad v. נָחַלְתָּ a me notata. Mihi autem ideo non probatur hæc conjectura, quia sequitur οὐκ εἰσελεύσονται. Recte potius observavit Jaegerus ad h. l. διέρχεσθαι esse h. l. *juxta ire, præterire,* (de qua præpositionis διὰ potestate vide Abreschium ad Loca Quædam N. T. p. 553.) hoc sensu: etiamsi prope ad bona quædam accesserint
d improbi, futurum tamen, ut ea prætervideant ac prætervehantur, nec ad eorum usum perveniant. — *נַחֲלָה, *hæreditas.* Jos. XVIII. 4. διελθεῖν sec. Ald. et Oxon. ubi lectio διελθεῖν est aperte vitiosa. E commate sequente huc venit, ac ejus loco reponendum erit διελεῖν, ut Rom. habet. — נָמַלְטָ, Niph. *evado.* 2 Sam. IV. 6. ubi nostro durchkommen, *to get off*, h. e. *incolumem evadere*, respondet. — סָבַב, *circumeo.* 2 Par. XVII. 9. — עָבַר, et bis in Hiph. הֶעֱבִיר. Gen. XV. 17. XLI. 47. διῆλθε πᾶσαν γῆν Αἰγύπτου, *peragrabat* omnem terram Ægypti. Num. XX. 18. 20. οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ, non *transibis* per me, h. e. per terram meam. Vide et Nah. I. 15. et Conf. 2 Cor. I. 16. 2 Paral. XXX. 5. διελθεῖν κήρυγμα, ut prædicaretur. Psalm. XLVII. 4. διῆλθοσαν. Alii habent ἦλθοσαν. Agellius conjicit legendum esse συμφώνησαν, ut pro עָבְרוּ legerint חָבְרוּ. Quid si statueretur, διέρχεσθαι h. l. significare *irruere, impetum facere?* Ps. LXXXVII. 17. ἐπ' ἐμὲ διῆλθον αἱ ὀργαί σου, *obrutus sum* ab ira tua. Ez. V. 17. θάνατος καὶ αἷμα διελεύσεται ἐπί σε, mors et sanguis, h. e.
g pestis et bellum, transibunt ad te. Ps. LXXXIX. 4. ὡς ἡμέρα ἡ ἐχθὲς, ἥτις διῆλθε, tanquam dies hesterna, quæ *præteriit.* Vide et Amos VIII. 5. et Conf. 2 Macc. I. 20. Ps. CII. 16. πνεῦμα διῆλθεν ἐν αὐτῷ, ventus *pertransiit* illum. Mich. II. 13. διῆλθον πύλην, transierunt portam. — עָמַד, *subsisto.* 1 Sam. VI. 20. ubi
h διελθεῖν nihil aliud notare potest, quam *comparere coram aliquo, adire.* — פָּגַע, *occurro.* Jos. XVI. 7. — רָמַשׂ, *repto.* Psalm. CIII. 21. — שׁוּט, *circumeo.* 2 Sam. XXIV. 2. — שׁוּר, *contemplor.* Cant. IV. 8. διελεύσῃ. Legerunt ex nonnullorum sententia תְּאַשְּׁרִי, ab אַשַּׁר, *gradiri*, aut תְּשׁוּרִי est pro תְּאָשׁוּרִי, *incedes.* Mihi autem probabilius est, eos verbum שׁוּר h. l. ita sumsisse, ut
i sit i. q. אַשַּׁר, aut legisse cum Sin תְּשׁוּרִי, a שׁוּר vel סוּר, quod aliquando reddunt per ἀπέρχομαι, παρέρχομαι, hic autem per διέρχομαι. — תְּאַר, *definio.* Jos. XVIII. 14. διελεύσεται τὰ ὅρια. Putarunt תְּאָר idem esse quod תּוּר. Solent autem terram obire, qui eam delineant. — תַּהֲלוּכוֹת, plur. *progressiones.* Neh.
k XII. 31. — *תָּמַם, *perficior.* Gen. XLVII. 18. διῆλθε δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο: ubi reliqui libri ἐξῆλθε habent. Utraque vox in hac orationis serie *finiri, ad finem perduci* notat. Tob. I. 20. διέρχεσθαι, *libere incedere ac*

a aqua, sc. dum in duas partes coacervaretur. Hesych. διίστη, διεχωρίσθη. Idem: διεστήκασιν, διεχωρίσθησαν, ἐμάκρυναν πόῤῥω. Idem: διεστῶτα, κεχωρισμένα, πόῤῥω ὄντα. — *פָּרַר s. פּוּר, *contero*. Theod. Ps. LXXIII. 13. διίστησας, ubi vel historiæ causa ita vertit, vel respexit Arab. فَرَ, *dividere, findere*. Symm. quoque voce διασυδάζειν h. l. usus est. —

b שָׁקַל, *libro, appendo*. Symm. Ies. LV. 2. δίστατε ἀργύριον, *appenditis* argentum. Fortasse tamen scripserat: τί ἵστατε ἀργύριον; *quare appenditis argentum?* nam in textu legitur לָמָּה תִשְׁקְלוּ Sed recepta lectio quoque locum habere potest. Sir. XXVIII. 15. διίστησιν αὐτοὺς ἀπὸ ἔθνους εἰς ἔθνος, *dispersit* illos de gente in gentem. 2 Macc. VIII. 10. διε-

c στήσατο δὲ τὸν φόρον τῷ βασιλεῖ, *constituit* autem tributum regi.

ΔΙΚΑ΄ΖΩ, *jus dico, judico, disceptо, litigo*, it. *ulciscor*. *אָרַב, *insidior*. Mich. VII. 2. διπάζονται, ubi loco יְיָרִיבוּ legerunt יְאָרְבוּ. Ita et Arabs. — דִּין, *judico*. Al. Psalm. VII. 8. Aqu. Symmach. Ps. LIII. 3. — *מִשְׁפָּט, *judicium*. Symm. Hab. I. 7. — *קִנְאָה *zelo*. Inc. (sc. Aqu. sec.

d Montf.) Prov. III. 31. μὴ διπάζου. Sed pertinent hæc verba potius ad אַל תָּרִיב v. 30. Conf. ad h. l. Drusium. — רוּב : הֵרִיב, Kal et Hiph. *litigo, contendo*. Aqu. Job. XXXIII. 13. πρὸς αὐτοὺς ἐδικάσω. Lege αὐτόν. Drusius legere mavult ἐκδικάσω, male e sententia Montf. Aqu. Hos. V. 13. δικαζόμενον, ad regem *ultorem*. Verum haud dubie ibi aut scribæ

e aut typographi vitium subest, ac reponi debet διπάζονται, coll. X. 6. Διπάζεσθαι enim a Græcis proprie dicitur, *qui sibi jus dici curat, disceptat, litigat, accusat*, διπάζειν autem *is, qui jus dicit*, atque *adeo vindicat et ulciscitur*. Vide Xen. Mem. I. 2. 51. et Hesiod. Ἔργ. 39. Aqu. Hos. II. 2. διπάσασθε, *accusate, objurgate*. Id. Hos. X. 6. מֶלֶךְ יָרֵב (rex, in cujus fidem et clientelam se dedit f aliqua civitas, qui adeo tenetur eam tueri et ab injuriis vindicare.), διπάζοντι, regi *ultori*. LXX Jud. VI. 31. XI. 25. ubi διπάζεσθαι δίκην est i. q. πολεμεῖν. Ps. XXXIV. 1. XLII. 1. Thren. III. 57. Hos. IV. 4. — רִיב, *lis, contentio*. Jer. XV. 10. — שָׁפַט et semel in Niph. נִשְׁפַּט 1 Sam. VII. 6. 15. ubi διπάζειν est *judicis personam sustinere*, et cum κρίνειν g permutatur in codd. Ibid. VIII. 5. 6. 20. XII. 7. ubi *in jus vocare* notat. Sir. VIII. 17. διπάζεσθαι non est *causam agere*, s. *litigare*, sed *sibi judicium arrogare*, et ex adjuncto *vituperare, conqueri*.

ΔΙΚΑΙΟΚΡΙΣΙ΄Α, *justum judicium*. מִשְׁפָּט, *judicium*. Inc. Hos. VI. 5. ubi מִשְׁפָּט *justam causam* significat. h

ΔΙΚΑΙΟΚΡΙ΄ΤΗΣ, *justus judex*. Esther. VIII. 13. 2 Macc. XII. 41. In utroque loco sermo est de Deo. (Legitur etiam Esth. XVI. 5. in ed. Usserii Vet. Alt. p. 138. K.)

ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΙ΄Α, *causæ prolatio, accusatio*, etiam *causæ defensio, id quod pro causæ defensione dici potest*. 2 Macc. IV. 44. ἐπ' αὐτοῦ τὴν δικαιολογίαν ἐποιήσαντο, coram illo causam i dixerunt, seu exposuerunt ac demonstrarunt, in qua accusatio Menelai continebatur, una cum ipsorum accusatione et defensione. Ita Baduellus.

ΔΙΚΑΙΟΠΡΑΓΕ΄Ω, *juste ago*. שָׁפַט, *judico*. Symm. Gen. XVIII. 25. הֲשֹׁפֵט כָּל־הָאָרֶץ, judex omnis terræ, ὁ πάντα ἄνθρωπον ἀναιτίως δικαιοπραγεῖν, qui exigis ab omni ho- k mine, ut juste agat. Non male quoad sensum.

ΔΙ΄ΚΑΙΟΣ, *justus, probus, verus, pius, innocens, omninoque omnis is, qui talis est, qualis esse debet*, et τὸ

a δίκαιον, quod justum, rectum ac verum est. *אִישׁ, vir, aliquis. Prov. XII. 25. ubi δίκαιος, nescio quam ob causam, de suo addiderunt. — אֱמֶת, veritas. Ex. XVIII. 21. ἄνδρας δικαίους, viros probos. Ies. LXI. 8. Jer. XLII. 5. ἔστω κύριος ἐν ἡμῖν εἰς μάρτυρα δίκαιον, sit Dominus inter nos testis verus et fidelis. Sic δίκαια apud Sophocl. Trachin. v. 412. b Scholiastes interpretatur ἀληθῆ, et δίκαιος ὤν v. 414. ἀληθείαν. Ez. XVIII. 8. Zach. VII. 9. — דִּין, judicium. Prov. XX. 8. βασιλεὺς δίκαιος. Scil. דִּין, quod ad כִּסֵּא pertinet, conjunxit cum מָלֵךְ, sensu admodum commodo. Vide infra s. v. מִשְׁפָּט — חִצְדִּיק Hiph. justifico. Dan. XII. 3. Theod. ἀπὸ τῶν δικαίων. Legit מַצְדִּיקֵי. — זָר, extraneus. c Prov. XI. 15. ὅταν συμμίξῃ δικαίῳ. Scil. putarunt, זָר h. l. opponi רָשָׁע, impio, ergo זָר ipsis erat alius s. diversus ab improbo, h. e. δίκαιος. — חֶסֶד, benignitas, it. pietas. Ies. LVII. 1. ἄνδρες δίκαιοι αἴρονται, viri pii tolluntur. Vide Lex. N. T. — תָּם, purus. Prov. XXX. 12. — יָשָׁר, rectus. Num. XXIII. 10. Job. I. 1. 8. Prov. III. 32. — יֹשֶׁר, rec- d titudo. Prov. XVII. 27. עַל יֹשֶׁר, δικαίους. Bene, sive Hebr. vertas præter rectitudinem, h. e. ἀδίκως, sive præter recte facta. — כַּיִם, marsupium. Prov. XVI. 12. στάθμια δίκαια. Bene quoad sensum. Sermo enim ibi est de ponderibus ac mensuris a Deo institutis ac definitis, adeoque justis. — *לֹא שֶׁקֶר, non mendacium. Job. XXXVI. 4. Sic e quoque legerunt LXX Prov. XVII. 4. ubi שֶׁקֶר, falsitas, per δίκαιος transtulerunt, aut loco δίκαιος οὐ reponendum erit οὐ δίκαιος. Certe non opus est, ut ἄδικος legatur, quemadmodum ib. X. 18. Grabius δίκαια in ἄδικα mutavit. — *מוּסָר, correptio. Job. XXXVI. 10. τοῦ δικαίου, ubi incertum est, an לְיָשָׁר legerint, aut existimaverint, abstractum h. l. positum esse pro concreto. — f מִשְׁפָּט, judicium. Job. XXXVII. 23. ὁ τὰ δίκαια κρίνων, juste judicans Prov. XVI. 33. XXI. 7. — *מְתֵי־אָוֶן, viri iniquitatis. LXX sec. Hex. Job. XXII. 14. ἄνδρες δίκαιοι, ubi loco δίκαιοι fortasse legendum ἄδικοι. Nisi vocem δίκαιος eo sensu accipere malis, quo in N. T. interdum occurrit, ut significet homines, qui sibi veram pietatem ac g probitatem somniant, ac sibi ob pietatem simulatam placent. Conf. Lex. N. T. s. h. v. n. 7. — נָדִיב, princeps. Prov. XVII. 7. ubi Jaegerus conjicit pro δικαίῳ potius legendum esse δικαστῇ vel δυνάστῃ, ut v. 26. et c. XXV. 7. Sed non opus est hac conjectura, nam etiam נָדִיב interdum ingenuos, virtute egregios notat. Confer Simonis Lex. Hebr. p. 981. h — נָקִי et נָקִיא, innocens. Job. IX. 23. XVII. 8. Prov. VI. 17. χεῖρες ἐκχέουσαι αἷμα δίκαιον, manus effundentes sanguinem innocentem s. innocentis. Conf. Lex. N. T. s. v. ἀθῷος, et Joël. III. 19. Jon. I. 14. — נָקָם, vindicta. Ies. XLVII. 3. τὸ δίκαιον ἐκ σοῦ λήψομαι, vindictam a te sumam. Significat enim h. l. τὸ δίκαιον pœnam et quidem justam, i quemadmodum et nos voce Recht, justice, uti solemus. — צַדִּיק, justus. Gen. VI. 9. VII. 1. XVIII. 23. 24. 25. 26. 28. — צֶדֶק, justitia. Lev. XIX. 36. Deut. XVI. 18. 20. Ies. XXXII. 1. βασιλεὺς δίκαιος βασιλεύσει, ubi Grabius δίκαιος mutavit in δικαίως, quoniam in textu legitur לְצֶדֶק ac sæpius literæ O et Ω librariorum culpa permutatæ reperiuntur. — צְדָקָה, idem. Aqu. Ps.

a VII. 9. LXX Job. XXXVII. 23. Prov. XI. 18. ubi *δικαίων* ob textum Hebr. a neutro *δίκαια* deducendum erit, ut sit *recte factorum*. Conf. ad h. l. Jaegerum. Ies. V. 23. — *רָשׁ, *pauper*. Prov. XIII. 23. *δικαίων*. Num legerunt יוֹשְׁרִים? quæ fuit Jaegeri ad h. l. conjectura. Vix putem. Potius nomina, quæ *paupe-* l *res* et *indigentes* denotant, haud raro in SS. notionem pietatis et justitiæ adjunctam habent, quemadmodum e contrario *divitibus* et *opulentis* injustitia et impietas tribuitur, v. c. Cohel. V. 13. Prov. XVIII. 23. Conf. quoque s. רָעֵב in seq. — רָעֵב, *famelicus*. Job. V. 5. *δίκαιοι ἔδονται*, justi nempe esurientes aut famelici comedent. Non male quoad sensum. Idem quoque c in aliis SS. locis traditur. — רָשָׁע, *improbus*. Prov. XI. 7. ubi fortasse לֹא רָשָׁע legerunt. Vide tamen ad h. l. Jaegerum et Lex. N. T. s. v. *δίκαιος* n. 11. ubi docui, *δίκαιον* quandoque notare *reum*, *pœna dignum*. — שָׁלֵם, *perfectus*. Prov. XI. 1. *στάθμιον δίκαιον*. — שֶׁקֶר, *falsitas*. Prov. X. 19. *χείλη δίκαια*, ubi Grabius recte *δίκαια* in *ἄδικα* mutasse d videtur, coll. XVII. 4. ubi pro *δίκαιος* alii habent *ἄδικος*. Vide tamen ad h. l. Jaegerum. Præterea legitur Job. XXIV. 4. ubi LXX *δικαίας* de suo addiderunt, et *ὁδὸς δικαία* non est *via virtutis*, sed *via justitiæ*, *ὁδὸς δικαιοσύνης*. Prov. X. 17. *δικαίας*, cui nihil respondet in textu Hebraico, videtur merum scholion esse ad vocem לְחַיִּים pertinens. Prov. XIX. e 22. *δίκαιος* additum est a LXX propter adjunctum alteri membro כָּזָב. Ps. XXXIII. 17. LXX *δίκαιοι* bene ac apposite suppleverunt. Hoc enim voluit Davides dicere, et sic quoque reddidit Chaldæus. Conf. Buxtorfii Anticrit. p. 614. Ps. II. 12. *δικαίας* e scholio profluxit. Sap. XIV. 30. *τὰ δίκαια*, *justæ pœnæ*. Sap. XIX. 16. *δικαίων*, neutre, *juribus*. Vulg. *justitiis*. Sir. f XXIV. 41. *μεθύσω μου τὴν τραπεζὰν τὴν δικαίαν*, sec. Compl., inebriabo areolam meam *fœcundam*. Antea dixerat *τὸν κῆπον τὸν ἄριστον*. Sap. XVIII. 7. *δίκαιοι* dicuntur *Israëlitæ*, h. e. Jovæ seu veri Dei *cultores*, quibus opponuntur *Ægyptii idololatræ*. Sap. II. 12. coll. v. 13. 16. *δίκαιος* et *δίκαιοι* dicitur gens Judæa unice pia illa, quoniam sola verum g Deum colit. Tob. XIV. 9. coll. v. 11. ubi *δίκαιος* est *benignus*, *beneficus*. 1 Macc. XI. 33. *τὰ πρὸς ἡμᾶς δίκαια*, *leges ac conditiones fœderis inter nos constituti*. 2 Macc. XIII. 23. *τὰ δίκαια*, *leges*, *statuta*, *jura*. Ib. XI. 14. XIX. 6. *τῶν δικαίων*, h. e. *juris civitatis*, coll. Dionys. Hal. X. 30. T. IV. p. 2068. ed. Reisk. *τὰ δίκαια τοῦ δήμου*, populi *privilegia*. h

ΔΙΚΑΙΟΣ ΑΝΑΦΑΙΝΟΜΑΙ, *justus appareo*. צָדַק, *justificor*, *justus sum*. Symm. et LXX Job. XIII. 18. XL. 3.

ΔΙΚΑΙΟΝ ΑΠΟΦΑΙΝΩ, *justum declaro*. צְדֵק: הַצְדִּיק, Pih. et Hiph. Job. XXVII. 5. XXXII. 2.

ΔΙΚΑΙΟΣ ΕΙΜΙ, *justus sum*. צָדַק idem. Job. IX. 2. 15. 20. ubi *δίκαιον εἶναι* est non tam *justificare* i *se*, quam *justificare se velle*. Vide infra s. v. *εἰμί*. Ibid. X. 15. XV. 14. XXV. 4.

ΔΙΚΑΙΟΝ ΚΡΙΝΩ, *justum judico*, *absolvo*. הַצְדִּיק. Prov. XVII. 15. *ὃς δίκαιον κρίνει τὸν ἄδικον*.

ΔΙΚΑΙΑ ΝΕΜΩ, *annuo justa*. הֵישִׁיר נֵגֶד Hiph. *recta respicio coram*. Prov. IV. 25. *τὰ δὲ βλέφαρά σου νευέτω δίκαια*; accommodate seriei k orationis.

ΟΙΟΜΑΙ ΔΙΚΑΙΟΣ ΕΙΝΑΙ, *puto me justum esse*. צָדַק. Job. XI. 2.

ΤΑΡΑΤΤΩ ΤΟ ΔΙΚΑΙΟΝ, *turbo*, *perverto justum*. עָוֶל, *improbitas*. Job. XXXIV. 10.

a *ΔΙΚΑΙΟΝ ΦΑΙΝΕΣΘΑΙ, *justum sibi videri.* צָדִיק. Symm. Job. XXXII. 1. Bene ac seriei orationis convenienter. Vulgatus: *eo, quod justus sibi videretur.*

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ, *justitia, rectitudo, integritas, veritas, pietas, benignitas.* אֱמֶת, *veritas, pietas.* Gen. XXIV. 49. Ies. XXXVIII. 19. Dan. VIII. 12. et IX. 13. sec. Chis. — הַשְׂכֵּל,

b *intellegentia.* Prov. XXI. 16. πλανώμενος ἐξ ὁδοῦ δικαιοσύνης. Recte ex usu loquendi Salomonis, maxime in Proverbiis. — חֶסֶד, *benignitas, pietas.* Gen. XX. 13. ταύτην τὴν δικαιοσύνην ποιήσεις ἐν ἐμοί, hanc *benignitatem* mihi exhibeas. Ibid. XXI. 23. Ex. XV. 13. — *מָדוֹן, *contentio.* Prov. XVII. 14. Jaegerus ad h. l. conjicit legendum ἀρχὴ διαδικασίας,

c *initium litigii.* Ego mallem legere δικασίας, quod propius ad receptam lectionem accedit. — מֵישָׁרִים plur. *rectitudines.* 1 Par. XXIX. 17. — מִשְׁפָּט, *judicium.* Prov. XVI. 12. δικαιοσύνη παρὰ θεῷ, Deo est res sacrosancta, quam a nemine impune violari vult. Ies. LXI. 8. Mal. II. 17. — נְקִיּוֹן, *munditia.* Genes. XX. 5. ἐν δικαιοσύνῃ χειρῶν. — פִּי אִישׁ,

d *os viri.* Prov. XIII. 2. ἀπὸ καρπῶν δικαιοσύνης. Bene quoad sensum. — פֶּתִי, *simplicitas.* Prov. I. 22. — צַדִּיק, *justus.* Ps. LXXI. 7. Legit צֶדֶק, aut abstractum positum est pro concreto. Prov. II. 20. XI. 21. 30. — צֶדֶק, *justitia.* Psalm. IX. 4. ὁ κρίνων δικαιοσύνην, *juste* judicans. Ps. XIV. 2. ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, operam dans justitiæ s. *sanctitati*, h. e.

e recte agens. Conf. Act. X. 35. Ps. XVI. 1. Symm. et LXX ἰσάκουσον, κύριε, δικαιοσύνης μου: ubi δικαιοσύνης retulerim potius ad κύριε, quam ad ἰσάκουσον. Conf. Aqu. et Ps. IV. 1. Contrarium statuisse videtur Suidas, qui ad h. l. respiciens habet: Δικαιοσύνη, καὶ ἡ τέλεια ἀρετὴ, καὶ ἡ δικαία αἴτησις, ὡς ὁ ψάλλων· ἰσάκουσον, κύριε, δικαιοσύνης μου. — צְדָקָה, *justitia.* Inc. 2 Sam. XIX. 28. ἐκ χειρὸς f τίνος ἔσται μοι ἔτι δικαιοσύνη; a quo mihi speranda est *justificatio?* Aliter Vulgatus: *quid ergo habeo justæ querelæ?* Vide infra s. v. δικαίωμα. LXX Gen. XVIII. 19. ποιεῖν δικαιοσύνην καὶ κρίσιν, facere quod *rectum* et justum est. Vide et 2 Sam. VI. 16. Psalm. CXVIII. 120. Ies. LVIII. 2. Deut. IX. 4. διὰ τὰς δικαιοσύνας μου, propter *pietatem* g meam. Psalm. CXI. 3. οὗ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα, æternos *beneficentiæ* suæ fructus percipiet. Quod hic est δικαιοσύνη, Sir. XL. 19. dicitur ἐλεημοσύνη, et LXX alias צְדָקָה ἐλεημοσύνην reddere solent. Vide Lex. N. T. s. h. v. Joël. II. 23. ἔδωκεν ἡμῖν βρώματα εἰς δικαιοσύνην, dedit nobis cibos in *benignitate*, h. e. *benigne et large.* Conf. Vorstii h Philol. Sacr. P. I. c. 2. Amos VI. 12. καρπὸν δικαιοσύνης, fructum *rectitudinis*, h. e. fructum *rectum, verum* et *genuinum.* Mal. IV. 2. ἥλιος δικαιοσύνης, h. e. sol *verus*, qui vere ita dici meretur. Germanice diceres die rechte, die wahre Sonne, *the real, true Sun.* Confer supra s. v. ἀληθινός. — *רַחֲמִים, *misericordia.* Dan. IX. 7. sec. cod. Chis. — *רַעֲנָן, *viridis.* Ed. Sexta Ps. XXXVI. 35. i ubi δικαιοσύνη *statum felicem ac prosperum* e notione δικαίου, *quod tale est, quale esse debet*, significare mihi videtur. Fieri tamen quoque potuit, ut auctor hujus versionis רַעֲנָן sensu metaphorico acceperit, ut sit *pius, probus.* Conf. Lex. N. T. s. v. ὑγρός. — תָּמִים, *integritas.* Jos. XXIV. 14. Sir. XVI. 22. ἔργα δικαιοσύνης, justitiæ divinæ seu *justæ vindictæ* divinæ exempla. 1 Macc. II. 29. multi, qui crudelitate regis

a Antiochi prohibiti erant legem Mosaicam rite observare, dicuntur in desertum fugisse ζητοῦντες δικαιοσύνην καὶ κρῖμα, h. e. ut secure possent operam dare *institutis* et *legibus Mosaicis*. Conf. Matth. III. 15. et ibi Theophylactum. Sap. V. 18. est *justitia forensis*, coll. II. 11. et VI. 4. Sap. I. 15. δικαιοσύνη pro δικαιοσύνην ποιοῦντες, *virtuti* s. *probitati studentes*, coll. Joh. XI. 25. et Luciano Amor. T. II. p. 404. ed. Reitz. ubi παιδείας ὄχλος est turba *eruditorum*. Sap. XIV. 7. γένηται δικαιοσύνη, *verus Dei cultus* servatus et popagatus est, coll. v. 8. Alii de *justa mercatura* intellegunt. Tob. XIV. 11. δικαιοσύνη, *beneficentia, liberalitas*, ubi cum ἐλεημοσύνη permutatur. Tob. II. 14. δικαιοσύναι, *beneficia*, i. q. ἐλεημοσύναι, coll. I. 16. XII. 9. XIV. 9. ac Gatakeri Opp. Critt. p. 321.

ΦΥΛΑΣΣΩΝ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΝ, *custodiens justitiam*. צֶדֶק. Ies. XXVI. 2.

*ΔΙΚΑΙΟΤΕΡΟΣ ΑΝΑΦΑΝΩ. צָדַק. Symm. Job. IX. 20. אִם־אֶצְדָּק, *si justificavero me*, ἐὰν δικαιότερος ἀναφανῶ. Quid si legatur ἐὰν δικαιότερον ἀναφανῶ, vel ἀνοφανῶ, subaudito d ἐμὲ s. ἐμαυτόν? Bene autem Symm. usus est comparativo δικαιότερος, h. e. *justior, quam vere sum*.

ΔΙΚΑΙΟΩ, *justifico, justum censeo* vel *pronuncio, absolvo, causam alicujus ago*, et δικαίωμαι, *justificor, justus agnoscor, justus sum, me justifico, pius fio, absolvor, liberor*. בְּחַן *probatio*. Ezech. XXI. 13. ὅτι δεδικαίωται. Vulg. *quia probatus est*. e Non legerunt בְּחוּנָה, ut Dathius opinatus est, sed sensum expresserunt. Qui enim probatus est, is quoque justificatus dici potest. — הֲרִיב Hiph. a רִיב, *contendo, causam ago*. Ies. I. 17. δικαιώσατε χήραν, *causam agite viduarum*. Mich. VII. 9. ἕως τοῦ δικαιῶσαι αὐτὸν τὴν δίκην μου, donec litem meam *disceptet*. — זָכָה, זְכֵה, Kal et Pih. *purus sum, purifico*. Ps. LXXII. 13. ἄρα f ματαίως ἐδικαίωσα τὴν καρδίαν μου, ergo ego frustra *innocentiae studeo*. Mich. VI. 11. εἰ δικαιωθήσεται ἐν ζυγῷ ἄνομος; Legerunt הֲיִזְכֶּה, hoc sensu: num impius judicabitur, seu: *censebitur* statera sua *juste uti*, cum sint ipsi in sacculo pondera dolosa? — צָדַק in Kal, Pih. Hiph. et Hithp. Gen. XXXVIII. 26. δεδικαίωται Θάμαρ ἢ ἐγώ, justa magis est Thamar g quam ego. Vide et Ps. XVIII. 10. et confer Luc. XVIII. 14. Genes. XLIV. 16. τί δικαιωθῶμεν; quomodo justificabimur? seu: *nos defendere audeamus?* Ex. XXIII. 7. οὐ δικαιώσεις τὸν ἀσεβῆ ἕνεκεν δώρων, non *justum pronunciabis*, vel *absolves* sontem propter munera. Vide et Deut. XXV. 1. 1 Reg. VIII. 32. Ies. L. 8. Ps. L. 5. ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς h λόγοις σου, ut justus vel *verax agnoscaris* in verbis tuis. Psalm. CXLII. 2. Ies. XLV. 24. — צֶדֶק, *justitia*. Ies. XLII. 21. — *צָדְרָה, idem. Symm. Jer. XXIII. 6. Legit צִדְקֵנוּ in imper. Pih. — שָׁפַט, *judico*. 1 Sam. XII. 7. ubi *in jus vocare* aut *repetere rationem* notat. Ez. XXIV. 44. Tob. XII. 4. δικαιοῦται αὐτῷ, *juste ei debetur*, seu *tribuitur*. Sir. i VII. 5. μὴ δικαιοῦ ἔναντι κυρίου, noli te domino tuo præsente *efferre* s. *laudare*. Ibid. X. 32. δικαιοῦν et δοξάζειν sunt synonyma. Ibid. XVIII. 2. κύριος μόνος δικαιωθήσεται, Deus solus *summa laude dignus est*, aut solus *verus Deus est, summam perfectionem habet*; unde in Compl. legitur δίκαιος, ubi vide sequentia. Sir. XIII. 24. de divitibus: ἐλάλησαν k ἀσεβῆ ῥήματα, καὶ ἐδικαίωσαν αὐτόν, si turpia et scelesta loquitur, tamen eum *excusant* et *laudant*, coll. v. 27. ubi τῷ δικαιοῦν opponitur προσωπολῆψαι. Sir. XVIII. 22. μὴ μείνῃς ἕως θανάτου δικαιωθῆναι, ne *vitæ emendationem* aut *sanctitatis studium* usque ad mor-

tem differas: ubi δικαιοῦσθαι est *sancte vivere, emendare vitam*, quemadmodum e contrario οὐ δικαιοῦσθαι ibid. XXXI. 5. est *impie ac sceleste vivere*. Sir. XXIII. 14. οὐ δικαιοῦσθαι, *non impunem evadere, puniri*. Sir. I. 28. τῷ δικαιωθῆναι opponitur στῶσις, *calamitas, exitium*, adeoque per *felicem esse* seu *evadere* reddendum est. Alii reddunt: *in justitia conservari*, hoc sensu: in quælibet peccata prorumpit et ruit. Ibid. IX. 12. ἵως ἄδου οὐ μὴ δικαιωθῶσι, *felicitas* enim eorum usque ad mortem non durabit. (Aliis δικαιοῦσθαι h. l. est: *immunem a pœna esse*. Vulg. *non placebit*, sc. Deo.) Eodem modo etiam *felicitatis* notio latet in formula λογίζεσθαι εἰς δικαιοσύνην. 1 Macc. II. 52. coll. v. 51. Sir. XXVI. 24. οὐ δικαιωθήσεται κάπηλος ἀπὸ ἁμαρτίας, mercator et caupo vix peccatum et fraudes *evitare* poterit, ubi δικαιοῦσθαι est *liberum esse aut manere ab aliqua re*, i. q. ἐλευθεροῦσθαι, et cum voce ἐξαιρεῖσθαι permutatur. Sic quoque δικαιοῦσθαι sumitur Rom. VI. 7. (ubi vid. Syrus) et 18. Phav. δεδικαίωται, ἀπήλλακται, ἠλευθέρωται.

ΔΙΚΑΙΩΜΑ, *jus, justa ordinatio, statutum, præceptum, justificatio, causæ defensio*. דֶּרֶךְ, *via*. Job. XXXIV. 27. δικαιώματα δὲ αὐτοῦ οὐκ ἐπέγνωσαν, ubi *vias Dei* de ejus *legibus ac præceptis* acceperunt, ut alias sæpe sumuntur. — חֹק, *statutum, decretum*. Gen. XXVI. 5. ubi τὰ δικαιώματα cum vocibus προστάγματα et ἐντολαὶ juncta reperiuntur. Vide et Exod. XV. 26. Num. XXX. 17. Deut. IV. 5. — חֻקָּה, idem. Num. XXXI. 21. τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου, hoc est *statutum* legis. 2 Reg. XVII. 8. ἐπορεύθησαν ἐν τοῖς δικαιώμασι τῶν ἐθνῶν, ambularunt in *statutis* gentium. Ps. XVII. 25. — יָרִיב, *litigator*. Jer. XVIII. 19. ubi δικαίωμα est *justificatio, causæ defensio*, et loco יְרִיבַי sine dubio legerunt רִיבִי. — מַעֲשֶׂה*, *opus*. Aqu. et Symm. sec. Euseb. Psalm. XLIV. 2. τὰ δικαιώματα. Si sana est lectio, nec reponendum τοιήματα, ut Agellius volebat, δικαίωμα h. l. *omne* notabit, *quod est recte, apte ac artificiose constructum*, v. c. carmen, de quo h. l. sermo est. — מְצָוָה, *mandatum, præceptum*. Deut. XXX. 15. 1 Reg. II. 3. — מִשְׁפָּט. Exod. XXI. 1. Num. XV. 13. 1 Sam. II. 15. τὸ δικαίωμα τοῦ ἱερέως pro τοῦτο ἦν τὸ δ. τ. ἱ. hoc erat *institutum*, hic *mos*, hæc *consuetudo* sacerdotum illorum. — פָּקוּדִים plur. *mandata*. Psalm. XVIII. 9. CXVIII. 27. 56. 93. — צֶדֶק, *justitia*. Inc. Prov. VIII. 20. ubi δικαίωμα est i. q. δικαιοσύνη. LXX 2 Sam. XIX. 28. τί ἐστί μοι ἔτι δικαίωμα; ubi δικαίωμα est *justificatio*. Aliter accepit Vulg. qui habet: *quid ergo habeo justæ querelæ?* h. e. ad quem igitur perferre possum justas meas querelas? Itidem non male quoad sensum: nam tunc δικαίωμα est *innocentia*, qui enim justas querelas habet, hic ad suam innocentiam provocare solet. — רִיב, *lis, contentio, causa*. Jerem. XI. 20. πρὸς σὲ ἀπεκάλυψα τὸ δικαίωμά μου, tibi revelavi *causam* meam *justam*. Al. Jer. XX. 12. δικαιώματά μου, ubi LXX habent ἀπολογήματά μου. — רִתֵּת, *tremor*. Hos. XIII. 1. Hieronymus ait, se non videre, cur verterint δικαιώματα. Suspicor, eos legisse דָּתֵת a sing. דָּת, *lex*, quam vocem conjunxerunt cum sequentibus, hoc sensu: quas populus Israël de cultu divino et ceremoniis observandas acceperat leges, eas ad cultum idolorum et Baalis transtulit. Præterea legitur apud LXX sec. Oxon. Jos. IV. 6. post σημεῖόν, ubi nihil in textu Hebr. legitur. Fortasse autem ibi δικαίωμα autem est ex διαπαντὸς, quod sequitur. Baruch. II. 19. ubi est. i. q. δικαιοσύνη v. 18. *probitas, virtus*. Ibid. v. 17. mortui tibi non præsta-

a bunt δόξαν καὶ δικαίωμα, h. e. *justam ac debitam* laudem. Sir. IV. 20.

ΔΙΚΑΙΩΣ, *juste.* צֶדֶק, *justitia.* Deut. I. 16. XVI. 20. Prov. XXXI. 9. — תָּמִים, *perfectus.* Prov. XXVIII. 18. ὁ πορευόμενος δικαίως.

ΔΙΚΑΙΩΣΙΣ, *jus, judicium, causæ defensio.* מִשְׁפָּט. Lev. XXIV. 22. δικαίωσις μία ἔσται τῷ προσηλύτῳ, idem *jus* obtineat inter vos erga peregri-
b num. — רִיב, *lis, controversia, causa.* Symm. Ps. XXXIV. 23. Lysias, docente Suida, δικαιώσεις appellat τὰς δικαιολογίας, *causæ defensiones.*

ΔΙΚΑΣΙΑ, *lis, litigatio, contentio.* רִיב, idem. Aqu. Prov. XVIII. 6. ἐν δικασίᾳ. Idem Jud. XII. 2. ubi tamen mihi reponendum videtur ἐν δικασίᾳ, ut una cum reliquis interpretibus legerit בְּרִיב. Idem Ps.
c XVII. 40. Prov. XVIII. 19. Deut. I. 12. sec. cod. Lips. Paul. ubi male ad מַשָּׂא, *onus*, refertur. Fortasse autem ibi scribendum est δικάσια a δικάσιος. Cæterum vox δικασία Lexicis nostris ignota reperitur quoque pro מִדְיָן in Vers. Græc. Venet. Prov. XIX. 13.

ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΝ, *forum judiciale, tribunal.* יָרִב, fut. Hiph. a רִיב,
d *litigabit.* Jud. VI. 32. sec. Oxon. Ald. Compl. δικαστήριον τοῦ Βάαλ, quæ verba, si lectio sana nec orta est e sequenti θυσιαστήριον, reddenda sunt: *pertinet hoc ad jurisdictionem Baalis.*

ΔΙΚΑΣΤΗΣ, *judex.* דִּין, *judicium.* Aqu. Ps. LXVII. 6. — *מִשְׁפָּט, *judicium.* Inc. 1 Reg. XX. 40. ἰδοὺ σὺ δικαστής, sc. σοῦ, ecce tu ipse judex
e tibi fuisti, seu: contra te sententiam pronuntiasti, nempe narratione tua, quæ præcesserat. — שָׁפַט, part. Jos. VIII. 33. 1 Sam. VIII. 1. 2. Ies. III. 2. — שָׁפַט, *judico.* 1 Sam. XXIV. 16. Sap. VII. 11. ubi δικασταὶ in universum *principes* notare videntur, et cum βασιλεῖς conjunguntur, æque ac IX. 7.

ΔΙΚΕΛΛΑ, *ligo, bidens, instrumentum rusticum.* מַחֲרֵשֶׁת, *vomer.* f Symmach. 1 Sam. XIII. 20. Suidas: δίκελλα, γεωργικὸν ἐργαλεῖον. Idem hæc verba ex antiquo scriptore subjungit: οὐ βουσὶ καὶ δικέλλῃ πορίζομένοις τὸν βίον, ἀλλ' ἵππῳ καὶ μαχαίρᾳ.

ΔΙΚΗ, *jus, ultio, pœna, vindicta,* it. *causa, actio.* דֶּבֶר, *pestis.* Hos. XIII. 14. ποῦ ἡ δίκη σου, θάνατε; ubi est *pœna* s. *ultio* tua, O mors? Li- g bere verterunt æque ac Symmachus, qui πληγή h. l. habet. Michaëlis in Suppl. p. 388. putat, eos רִיבֵךְ legisse. Humphr. Hodius de Bibl. Text. Orig. Lib. III. P. I. p. 262. pro δίκη legendum censet νίκη, sed, ut puto, præter necessitatem. LXX enim דָּנָיִם intellexerunt de *causa*, sive *lite*, ut Exod. XVIII. 16. XXIV. 14. — דִּין, *ju-* h *dicium.* Ps. IX. 4. ἐποίησας τὴν κρίσιν μου καὶ τὴν δίκην μου, *judicium et causam meam egisti.* — הֵרִיב, Hiph. a רִיב, *litigo.* Amos VII. 4. — חָרוּץ, *concisio, tribula.* Joël. III. 14. ἐν τῇ κοιλάδι τῆς δίκης, in valle ultionis. Scil. חָרַץ, *decidere*, notat quoque *sententiam* et *peremtorium judicium pronuntiare*, ut multis exemplis docuit Simonis in Lex. Hebr. pag. i 617. unde etiam Theodot. h. l. per κρίσιν transtulit. Glossar. MS. in Proph. τῆς δίκης, τῆς κατὰ δίκαιον ἀνταποδόσεως, τιμωρίας. — *נָקֹה, *impunis sum.* Symm. Zach. V. 3. נָקָה quoque *puniri* notat, v. c. Jerem. XXX. 11. et XLVI. 28. Hinc non opus esse videtur cum Scharfenb. ad Cappelli Crit. S. p. 879. statuere, eum legisse נָקַם, Niph. verbi נָקַם, *vindicavit.* — *נָקַם, Hoph. a נָקַם, *vindicor.* Aqu. Gen. IV. 15. δίκην δώσουσι, ubi tamen vid.

a Montfauc. — נָקָם, *vindicta.* Lev. XXVI. 25. Deut. XXXII. 41. Ez. XXV. 12. ἀνταποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, retribuam *pœnam* inimicis. Gloss. MS. in Cant. Script. δίκην, τιμωρίαν. Ex. XXV. 22. — נָקָם, infin. *vindicando.* Exod. XXI. 20. δίκῃ ἐκδικηθήσεται. — רִיב, *lis, controversia.* Job. XXIX. 16. δίκην δὲ, ἣν οὐκ ᾔδειν, ἐξιχνίασα, *causam,* quam b non intellegebam, investigavi. Ps. XXXIV. 26. δίκην, ubi Symm. δικαίωσιν habet. Psalm. XLII. 1. Sap. XVIII. 11. ὁμοίᾳ δὲ δίκῃ δοῦλος ἅμα δεσπότῃ κολασθείς, simili autem *pœna* servus cum domino afflictus est. 4 Maccab. IV. 21. ἡ θεία δίκη, divina *ultio.* Vide Lex. N. T. s. h. v.

*ΔΙΚΗΝ, *instar, pro more, sicut, quemadmodum,* ita ut subaudiatur c κατά. Sap. XII. 24. νηπίων δίκην ἀφρόνων ψευσθέντες, decepti *instar* puerorum stultorum. Hesych. δίκην, καθάπερ, ὥσπερ, ὁμοίως. – δίκην, τρόπον. ubi vide Intt. Suidas: δίκην, τρόπον.

ΔΙΚΗΣΙΣ, *vindicatio, vindicta.* Sir. XLVII. 29. ἕως δίκησις ἦλθη ἐπ' αὐτούς.

ΔΙΚΡΑΝΟΝ, *furca.* כִּילָפוֹת, plur. *mallei,* aliis *secures utrinque* d *acutæ, bipennes.* Symm. Psalm. LXXIII. 6. δικράνοις. Vox legitur etiam in fragmento auctoris antiqui apud Suidam v. δίκρανα. En verba: παρεσκεύαστο δὲ τὰ δίκρανα, ὥστε ἀπτεσθαι τὴν τῶν λεγομένων σκαλῶν προσαγωγήν.

ΔΙΚΤΥΟΝ, *rete,* it. in plur. δίκτυα, *cancelli.* חֲרַכִּים, plur. *cancelli, clathri.* Cant. II. 9. ἐκκύπτων διὰ τῶν e δικτύων, prospiciens per *cancellos.* Lex. Cyrilli MS. Brem. δικτύων, καγκέλλων. — מַכְמוֹר, *rete.* Symm. Psalm. CXL. 10. δίκτυα. — *סֹבֶךְ, *perplexitas.* Symm. Genes. XXII. 13. ubi non opus est statuere eum שְׂבָכָה legisse. Nam perplexitas illa, quam plerique de *dumo* intellegunt, commode etiam, immo melius adeo, de *reti* explicari poterat. — רֶשֶׁת, *rete.* Prov. I. 17. XXIX. f 5. Thren. I. 14. — שְׂבָךְ (שׂ pro ס), *opus reticulatum.* 1 Reg. VII. 17. ἐστέγησε δίκτυα περικαλύψαι. — שְׂבָכָה (שׂ pro ס), idem. 1 Reg. VII. 40. 41. 2 Reg. XXV. 17. sec. Complut. 2 Paral. IV. 12. 13. — *שָׂךְ, *desidere.* Aqu. Symmach. Jerem. V. 26. Fortasse legit שָׂךְ, cum Sin. Vide ad h. l. Montfauconium.

g ΔΙΚΤΥΟΩ, *ad retis formam compono, retibus contexo, cancello.* שְׂבָכָה, *opus reticulatum.* 1 Reg. VII. 17. δεδικτυωμένοι στίχοι, ordines *reticulati.* — *שְׂקִפִים, *prospectivæ.* Theod. sec. Coisl. II. et LXX sec. Compl. 1 Reg. VI. 4. Fortasse legerunt שְׂפָכִים, sed ne opus quidem est, ut numerus variarum lectionum augeatur.

h ΔΙΚΤΥΩΤΟΣ, *ad formam retis factus et distinctus, sive ob nodos, sive ob foramina, reticulatus, cancellatus.* אָטוּם, part. Pah. *clausus.* Ez. XLI. 16. αἱ θυρίδες δικτυωταί, fenestræ *cancellatæ* s. *reticulatæ,* quas *clathratas* Plautus dixit Mil. IV. 2. 26. Confer Fulleri Miscell. Sacr. Lib. VI. c. 13. p. 733. — אֶשְׁנָב, *fenestra.* Jud. V. 28. διὰ τῆς i δικτυωτῆς, ubi vid. Bonfrer. Comment. p. 271. Hesych. δικτυωτή, καγκελλωτή. Ita quoque Suidas et Phavorinus. — רֶשֶׁת, *rete.* Exod. XXVII. 4. XXXVIII. 4. ἔργῳ δικτυωτῷ, opere reticulato. שְׂבָכָה, *reticulum.* 2 Reg. I. 2. διὰ τοῦ δικτυωτοῦ τοῦ ἐν τῷ ὑπερῴῳ αὐτοῦ, per *cancellos,* qui in cœnaculo ejus. Dicitur tamen δικτυωτὸν non ipsæ modo fenestræ, aut reticulatum opus, sed etiam ipsum cœnaculum hujusmodi fenestras habens, ut testis est Hesychius et Phavorinus, quorum hæc verba sunt: δικτυωτὸν, ὑπερῷον, τὸ

a πολλὰς θυρίδας ἔχον. Theodoretus in Quæst. ad h. l. δικτυωτὸν, ὑπερῷον, οἶκος ἦν ὥρᾳ θέρους ἐπιτήδειος, πολλὰς ἔχων φωταγωγοὺς δικτυοειδῶς κατεσκευασμένας, ἃς διατρήτους ὀνομάζουσιν οἱ πολλοί. Confer etiam Schol. apud Montfauconium T. I. pag. 368. Occurrunt etiam apud Polyb. XV. 30. 8. θύραι δικτυωταί.

*ΔΙΜΕΡΗ'Σ, *in duas partes divisus*, s. *divisus* simpliciter. Chald. פְּלִיגָה, *divisum*. Dan. II. 41. sec. Chis. Aristot. Hist. Anim. I. p. 774. D. et 799. A.

b ΔΙ'ΜΕΤΡΟΝ, *duæ mensuræ*. סָאתַיִם dual. ex סְאָה, *satum*. 2 Reg. VII. 16. 18. ubi alii δύο μέτρα habent.

ΔΙ'ΝΑ. שְׁאֵת, *excellentia*. Job. XIII. 11. Admodum variant libri veteres in voce ἡ δῖνα, quæ legitur c apud LXX sec. Ed. Rom. Editio Francof. habet simpliciter δῖνα. Codex Alex. διλία, fortasse δειλία. Suspicor, scribendum esse δεινὰ, *gravia, terribilia*. Valckenario ad Theocritum p. 229. lectio cod. Alex. in margine posita δειλία, æque vitiosa ac recepta, facile monstrare videtur genuinam δεῖμα, quam omni dubio carere arbitratur.

d ΔΙ'ΝΗ, *vortex*, it. *turbo*. סוּפָה, *turbo*. Al. Job. XXXVII. 9. αἱ δῖναι, ubi ex sententia Bielii scribendum est αἱ δῖναι. Suidas: Δῖναι, αἱ τῶν ὑδάτων συστροφαί. Confer quæ ex Arriano affert Suidas in v. δινήσας. Hesych. δίνη, συστροφὴ ὑδάτων. — *עֲגֹרוֹת, *rupes*. LXX sec. Vatic. Job. XXVIII. 10. δίνας δὲ ποταμῶν διέρρηξεν. Legendum est ibi θῆας, e ut habet Ald. et Compl. ac Inc. Int. etiam Olympiodorus in Nicetæ Catena pag. 427. Hieron. et August. *ripas*. Δ et Θ facile inter se confundi potuerunt.

ΔΙΟ', *quapropter, propterea*. כִּי, *quia*. Ps. CXVI. 10. Conf. Fesselii Advers. Sacra Lib. X. c. 1. p. 489. — לָכֵן, *ideo*. Al. Isa. XVI. 7.

ΔΙΟΔΕΥ'Ω, *permeo, transeo*. דָּרַךְ, f *calceo*. Ies. LIX. 8. τρίβοι — ἃς διοδεύουσι. — *הוֹלִיךְ, Hiph. *ire facio, duco*. Deut. VIII. 2. διώδευσε sec. marg. cod. 106. Holm. Est sine dubio alius interpretis. — חִתְהַלֵּךְ, Hithp. *obambulo*. Genes. XIII. 17. διόδευσον τὴν γῆν, *transito* in terram. Hesych. διόδευσον, πέρασον. — עָבַר. Gen. XII. 6. Ps. LXXXVIII. 40. Jer. II. 6. IX. 11. t

ΔΙ'ΟΔΟΣ, *via, per quam transitur*. דֶּרֶךְ, *via*. Prov. VII. 8. ἐν διόδοις οἴκων αὐτῆς. — חוּץ, *foras, platea*. Inc. Jer. XI. 13. LXX Jer. VII. 32. XIV. 16. ἔσονται ἐξῳγμέναι ἐν ταῖς διόδοις, erunt projecti in *viis*. Lex. Cyrilli MS. Brem. διόδους, διαβάσεις. — מִסְלָה, *via trita*. Jud. XXI. 19. Ies. XI. 16. — רְחוֹב, *platea*. Deut. XIII. 16. Judith. i VII. 20. ἐν ταῖς διόδοις τῶν πυλῶν. 1 Maccab. XI. 46. τὰς διόδους τῆς πόλεως. Suidas: δίοδοι, αἱ ὁδοὶ, ἀπὸ τοῦ διοδεύειν. Idem verba Aristophanis ex Eccles. v. 689. subjungit, quibus vox eo sensu legitur.

ΔΙΟΙΚΕ'Ω, *administro, dispenso* כָּלְכֵּל, Pih. a כּוּל, *sustento*. Aqu. Gen. L. 21. Aqu. et Theod. Prov. XVIII. 14. Scilicet כּוּל habet quo- j que notionem *moderandi*. — *נָשָׂע, *juro*. Jos. V. 6. Vide infra s. v. διοπίζω. — פָּרַשׁ (שׁ pro ס), *partior*. Thren. IV. 4. πήξια ἤτησαν ἄρτον, ὁ διοικῶν οὐκ ἔστιν αὐτοῖς. Sap. VIII. 1. διοικεῖ τὰ πάντα χρηστῶς, *disponit* omnia utiliter. Ib. v. 15. διοικήσω λαούς, *regam, gubernabo* populos. Ib. XII. 8. μετὰ πολλῆς φειδοῦς διοικεῖς ἡμᾶς, cum multa lenitate *gubernas* seu *tractas* (Alciphr. II. 2.) nos. Ib. XV. 1.

ΔΙΟΙ'ΚΗΣΙΣ, *administratio, dispensatio, gubernatio*. Tob. I. 19.

a constituit eum ἐπὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν, super omnem gubernationem: h. e. ei omnes res suas administrandas tradidit. Alciphr. I. 36. Hesych. διοίκησις, ἡ ἀνάλωσις τῶν χρημάτων.

ΔΙΟΙΚΗΤΗ'Σ, *administrator, procurator, dispensator.* אֲחַשְׁדַּרְפְּנַיָּא, plur. *satrapæ.* Esdr. VIII. 35. Dan. III. 2. sec. Chis. ubi Scharfenberg. referre maluit ad Chald.

b גְּדָבְרַיָּא, h. e. *quæstores, administratores fisci.* Tob. I. 20. διακονητὴς καὶ ἐκλογιστής.

*ΔΙΟΙΚΙ'ΖΩ, *incolas unius urbis diversis locis colloco,* i. e. *per diversa oppida, vicos, etc. spargo.* נְשָׁבָע, *juro.* Jos. V. 6. ubi lectio διῴκησε et διῴκισε, quam sec. L. Bos. libri nonnulli habent, orta est ex διώρκησε aut διώρκισε.

c ΔΙΟ'ΛΛΥΜΙ, ΔΙΟ'ΛΛΥΜΑΙ, *dispergo, dispereo.* Sap. XI. 20. ἡ ὄψις ἐκφοβήσασα διολέσαι, aspectus timorem incutiens *interitus*, aut: *perditionis.* Ib. XVII. 9. διώλλυντο ἵντρομοι, peribant tremebundi, aut præ pavore *peribant.* In Gloss. MS. in Sap. male legitur: Διολοῦντο, ἀπολοῦντο. Hesych. διωλλύμι, ἀφανίζω, φθείρω, διαπτόλλυμι.

d ΔΙΟ'ΛΟΝ, *jugiter.* אַךְ, *tantummodo.* Symm. sec. Ed. Secundam Jer. XXXII. 30.

ΔΙΟ'ΛΟΥ, et ΔΙ' 'ΟΛΟΥ, subintell. χρόνου, *per totum tempus, semper, omnino.* *אַךְ, *tantummodo, vere.* Symm. Psalm. XXII. 5. Idem Prov. XXII. 16. — סָבִיב סָבִיב, *circumcirca.* Al. Ezech. VIII. 10. κύκλῳ διόλου. — תָּמִיד, *jugiter.* 1

e Reg. X. 8. διόλου, ubi alii habent διαπαντός. Ezech. XXXVIII. 8.

ΔΙΟΜΟ'ΟΜΑΙ, *juro.* נְשָׁבַע, idem. Symm. Ps. CIX. 5. διωμόσαντο. LXX simplex ὤμοσαν habent.

ΔΙΟΝΥ'ΣΙΑ, *Bacchanalia,* quæ Græci triennio quoque celebrabant. Hesych. Διονύσια, ἑορτὴ Ἀθήνησιν, ἢ Διονύσῳ ἤγετο. 2 Maccab. VI. 7. γενέσης δὲ διονυσίων ἑορτῆς. Confer Palmerium Exerc. in Auctt. Gr. f pag. 505. et auctores ibi laudatos.

ΔΙΟ'ΝΥΣΟΣ, *Bacchus.* 2 Macc. XIV. 33. ἱερὸν τῷ Διονύσῳ ἐπιφανές.

*ΔΙΟ'ΠΕΡ, *quare, quapropter, proinde.* 2 Maccab. V. 20. VI. 27. XIV. 19. K.

ΔΙΟΡΑ'Ω, *perspicio, prospicio.* קָוָה, *exspecto.* Job. VI. 19. ubi tamen pro οἱ διορῶντες mallem legere διορᾶτε, aut ἴσως διορῶντες. Vulgat. g *exspectate paulisper.* Qui enim aliquid exspectant, hi *prospiciunt.* Hanc enim notionem vox διοράω h. l. habere videtur. Vide Lexic. N. T. s. v. ἀποκαραδοκία.

*ΔΙΟΡΓΙ'ΖΟΜΑΙ, *ira abripior, irascor, infenso sum animo,* i. q. simplex ὀργίζομαι. 3 Maccab. III. 1. IV. 13. Polyb. II. 8. 13. διοργισθεὶς ἐπὶ τῇ παρανομίᾳ. h

ΔΙΟΡΘΟ'Ω, *corrigo, emendo, dirigo.* הֵיטִיב, Hiph. a טוֹב, *bene facio.* Jer. VII. 2. ἐὰν διορθώσητε τὰς ὁδοὺς ὑμῶν, si *emendaveritis* vitæ vestræ rationem, coll. v. 4. et Sap. IX. 18. — כּוֹנֵן : הוֹכִין, Pih. et Hiph. a כּוּן, *dispono, stabilio.* Ies. XVI. 5. διορθωθήσεται θρόνος, stabilietur thronus. Ibid. LXII. 7. διορθῶν Ἰερουσαλὴμ, Hierosolymæ *splendorem concedere,* aut *ad summum fortunæ fastigium evehere.* i

*ΔΙΟΡΘΡΙ'ΖΩ, i. q. simplex ὀρθρίζω, *matutinus aliquid ago, mane surgo et vigilo.* הַשְׁכֵּים, Hiph. idem. 1 Sam. XXIX. 10. διορθρίσατε sec. cod. Alex. ubi reliqui libri ὀρθρίσατε habent.

ΔΙΟΡΘΩΤΗ'Σ, *director, moderator, magister, doctor.* Sap. VII. 16. k τῶν σοφῶν διορθωτὴς, sapientium doctor s. emendator. Clemens Alex. Pæd. I. pag. 138. 29. ed. Potteri. Diod. Sic. p. 460. 42.

ΔΙΟΡΙ'ΖΩ, *distermino, separo, discerno, divido.* אָלַף, Pih. *doceo.* Job. XXXV. 11. ὁ διορίζων με ἀπὸ τετραπόδων γῆς, qui *separat* ac *distinguit*

a me, nempe doctrina ac institutione, a jumentis terræ. Sic sensum bene expresserunt. Alii habent διδάσκων, quod alius interpretis esse videtur. — בִּנְיָה, *ædificium*. Ezech. XLI. 13. τὰ διορίζοντα, quod tamen mihi melius voci proxime antecedenti גִּזְרָה, quæ *aream separatam* notat, convenire videtur. — בִּנְיָן, idem. Ezech. XLI. 12. 15. XLII.
b 1. 10. — גְּבוּל, *terminus*. Jos. XV. 47. διορίζει. — הִבְדִּיל, Hiph. Exod. XXVI. 33. Lev. XX. 24. — *הִפְרִיד, idem. Theodot. Prov. XVII. 9. — *הִצִּיב גְּבוּל, *statuo terminos*. Aqu. (?) sec. cod. X. Holm. Deut. XXXII. 8. ἐν τῷ διορίζειν υἱοὺς ἀνθρώπου. — חָרָה, *ira exardeo*. Ies. XLV. 24. αἰσχυνθήσονται πάντες οἱ διορίζοντες αὐτούς. Sc. per
c adversarios Judæorum recte intellexerunt eos, qui Judæos in captivitatem abduxerant. — כּוֹנֵן, Pih. a כּוּן, *stabilio*. Ies. XLV. 18. Libere verterunt. — נִשְׁבַּע, *juro*. Jos. V. 6. ubi loco διώρισεν, quod plerique libri habent, reponendum esse videtur διώρκισε aut διώρκησε. Sed habet διορίζειν etiam hanc significationem, ut sit *statuere, decernere, ad-*
d *firmare*, unde Hesych. διωρίζετο, διεβεβαιοῦτο, διϊσχυρίζετο. Phav. διώρισαν, ὁρισμῷ ἐβεβαίωσαν. — שָׁטַף, *inundo*. 2 Paral. XXXII. 4. ποταμὸν τὸν διορίζοντα διὰ τῆς πόλεως, fluvium *disterminantem* urbem.

ΔΙΟΡΚΕ'Ω, *adjuro, juramento adigo, juramento confirmo*. נִשְׁבַּע, Niph. *juro*. Al. Jos. V. 6. διώρκησε.

ΔΙΟ'ΡΥΓΜΑ, *fovea, fossa per ali-*
e *quem locum ducta, perfossio*. חַלּוֹן, *fenestra*. Soph. II. 14. Deduxerunt a חָלַל, *perforare*. — מַחְתֶּרֶה, *effossio*. Ex. XXII. 2. ἐὰν δὲ ἐν τῷ διορύγματι (sc. οἰκίας vel τοίχου) εὑρεθῇ ὁ κλέπτης, si quis autem in *perfossione* domus vel parietis fur deprehendatur. Jer. II. 34. ubi idem fere legitur, ac legerunt בַּמַּחְתָּרֹת.

ΔΙΟΡΥ'ΤΤΩ, *perfodio*. חָתַר, idem. Job. XXIV. 16. διώρυξεν ἐν σκότει οἰ- f
κίας, *perfodit* in tenebris domus. Ezech. XII. 5. διόρυξον σεαυτῷ εἰς τὸν τοῖχον, *perfode* tibi parietem. Vide et ib. v. 7. et 12.

ΔΙΟΣΚΟΡΙΝΘΙ'ΟΥ, genit. ex Ζευσκορίνθιος, *Jupiter Corinthius*. Mensis nomen apud Græcos. 2 Macc. XI. 21. Διοσκορινθίου εἰκοστῇ τετάρτῃ, Jovis Corinthii vicesima quarta. Grotius ad h. l. scriptum putat fuisse Δίου. g
Dius notissimus est mensis Macedonum.

*ΔΙΟ'ΣΠΟΛΙΣ. נֹא אָמוֹן, *No* (urbs) *Amonis*. Ezech. XXX. 14. 15. Vide Bocharti Phaleg. Lib. I. cap. 1. pag. 6. et Jablonski Pantheon Lib. I. pag. 161. qui vertit *portio Jovis Hammonis*.

*ΔΙΟ'ΤΙ, Conjunctio, *quoniam, quamobrem, quare*. כִּי. Obad. v. 5. h
— מַדּוּעַ, *quare?* Jud. V. 28. ubi διότι in omnibus interpretibus Græcis Doederleinius mutavit in διατί. Cf. Eichhornii Repertorium Bibl. et Or. Literat. P. I. pag. 229. — מִי, *quis?* Mal. I. 10. Legerunt כִּי. Judith. V. 1. annunciabatur Holoferni, διότι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ παρεσκευάσαντο εἰς πόλεμον; ubi pro ὅτι ponitur. 2 Macc. VII. 37. ἐξομολογήσασθαι, i
διότι μόνος αὐτὸς θεός ἐστιν, confitearis, eum esse solum Deum. Ibid. XI. 14. ubi Ald. (ex interpretamento, ut videtur) legit ὅτι. Cf. Sir. II. 11. et Act. XVIII. 10.

ΔΙΟ'ΤΙ 'ΑΛΛ' Ἢ, *sed potius*. כִּי אִם. 1 Reg. XXII. 18. οὐ προφητεύει οὗτός μοι καλὰ, διότι ἀλλ' ἢ κακὰ, non vaticinatur mihi bona, sed potius mala. Confer Ὅτι ἀλλ' ἤ.

ΔΙ'ΠΗΧΥΣ. *duorum cubitorum, bicubitalis*. אַמָּתַיִם dual. *duo cubiti*.

a Num. XI. 31. Herodot. II. 78. p. 117.

ΔΙΠΛΑΣΙΑ΄ΖΩ, *duplico*, et speciatim *duplico in acie*. בָּפַל, *duplico*. Ez. XXI. 14. *διπλασίασον ῥομφαίαν*, *duplica* gladium, h. e. *ancipitem* s. *acutum* redde gladium. — מַיִם dual. *aquæ*. Ez. XLIII. 2. *ὡς φωνὴ διπλασιαζόντων πολλῶν*, tanquam vox multorum, qui se duplicant in acie.

b Ita Bielius, qui provocat ad Æliani Tactica cap. 29. Suidam v. *διπλασιάσαι*, ac Hesychium, juxta quem *διπλασιασμὸς* est *ἡ ἐν ταχτικοῖς οὕτως ὑπόπλους κίνησις*. Sed mihi videtur post *διπλασιαζόντων* ibi omissum s. supplendum esse *ὑδάτων*, qua voce et Syrus h. l. usus est.

ΔΙΠΛΑΣΙ΄ΑΣΜΑ, *duplicatio*. תַּרְבִּית *fœnus*. Inc. Lev. XXV. 36. Fœnore scilicet debitum facile duplicatur, ac opes augentur.

c

ΔΙΠΛΑΣΙΑΣΜΟ΄Σ, *duplicatio*. מִשְׁנֶה, *duplum*. Job. XLII. 10. Reperitur quoque *διπλασμὸς* apud Eustathium Odyss. A', p. 27. 47.

ΔΙΠΛΑ΄ΣΙΟΣ, *duplex*. Sir. XII. 6. *διπλάσια κακά*. Ibid. XXVI. 1. *ἀριθμὸς διπλάσιος*.

ΔΙΠΛΟΪ΄Σ, *duplicata læna, tunica*. מְעִיל, *pallium*. Inc. 1 Sam. XXIV. 12. LXX 1 Sam. II. 19. 21. XV. 27. Ps. CVIII. 28. מְעִיל וְצָנִיף, *pallium et cidaris*. Job. XXIX. 14. — פִּימָה, *plicatura*. Hebræus Job. XV. 27. *διπλοΐδα*. Vide infra s. v. *πιμελής*. Baruch. V. 2. *περιβαλοῦ τὴν διπλοΐδα τῆς δικαιοσύνης*, h. e. *τὴν δικαιοσύνην, ὡς διπλοΐδα*. Hesych. *διπλοΐδα, διπλουμένην χλανίδα ἐν τῷ φορεῖσθαι*, ad quem locum Fungerus notat, quod Homerus Odyss. Τ', (v. 254.) *διπλοΐδα* nominet *χλαῖναν διπλῆν*, it. *δίπλακα*, (Il. Γ', 126.) et Euripides (Hecub. 1156.) de veste Polymestoris loquens vocet *δίπτυχον στόλισμα*. Confer infra in v. *χλαῖνα*.

d

e

ΔΙΠΛΟ΄ΟΣ, ΟΥ΄Σ, *duplex*. *אַחַת Jud. XVI. 28. ubi *διπλῆν* sec. Compl. sine dubio ortum est e lectione *δὴ πλὴν*, quæ in reliquis libris reperitur. — *אַחַת, *unus*. Inc. sec. Coislin. 1 Sam. I. 5. *διπλῆν*, quæ non est alia lectio aut interpretatio vocis אַחַת, sed versio vocis אַפַּיִם, *facierum*, h. e. *spectabilem, conspicuam, præcipuam*, quam, cum desit in editionibus vulgaribus, supplere aliquis voluit, quisquis ille sit. — בַּד, *linum*. Inc. Lev. VI. 4. XVI. 4. 32. Suspicor, in omnibus his locis loco *διπλοῦν* reponendum esse *λινοῦν*. — בָּפוּל, part. Pahul, *duplicatus*. Ex. XXVIII. 16. XXXIX. 7. — בֶּפֶל, in dual. כִּפְלַיִם. Job. XI. 6. Ies. XL. 2. — מַכְפֵּלָה, *duplicitas*, item *Machpela*, nomen loci. Gen. XXIII. 9. 17. 19. XXV. 9. L. 13. — מִשְׁנֶה, *iteratio, secundum*. Gen. XLIII. 15. Ex. XVI. 5. 22. Esdr. I. 10. — שְׁנַיִם, dual. *duo*. Ex. XXII. 4. 7. 9. — פִּי שְׁנַיִם, *os duorum*, h. e. *duplex portio*. Deut. XXI. 17. 2 Reg. II. 9. Sir. II. 13. *οὐαὶ καρδίαις διπλαῖς*, væ cordibus duplicibus, h. e. *dolosis, fraudulentis, simulatoribus*. Conf. Drusii Adag. Class. I. Lib. IV. n. 38. et Heisenii Diss. XIV. in Ep. Jacobi p. 475.

f

ΔΙ΄Σ, *bis*. פַּעֲמַיִם dual. *duabus vicibus*. Gen. XLI. 32. XLIII. 10. Num. XX. 11. Symm. Job. XXXIII. 29. — פְּעָמִים plur. Ezech. XLI. 6. — כַּמֶּה פְּעָמִים, *quot vicibus, quoties*. LXX 1 Reg. XXII. 16. *ἕτι δὶς ἐγὼ ὁρκίζω σε*, ubi alii *ποσάκις* habent. — שְׁתַּיִם dual. fœm. *duæ*. Nehem. XIII. 20. *ἅπαξ καὶ δίς*.

g

h

ΔΙ΄ΣΚΙΟΣ, *perumbrosus*. צַלְצַל, *umbra densa*. Aqu. Ies. XVIII. 1. *δισκίου*. [Aquila hanc vocem finxit ad similitudinem Hebr. Vide Rosenmüll. ad h. l. Olim putabam

i

a συσκίου legendum esse. Præstat Vulgata K.]

ΔΊΣΚΟΣ, *discus, orbis lusorius ex ferro, lapide aut ligno, qui exercendi corporis causa in auras projiciebatur ope loramenti per medium discum immissi.* 2 Macc. IV. 14. μετὰ τὴν τοῦ δίσκου πρόκλησιν, post *disci* provocationem aut ludum, δισκοβολία dictum: ubi tamen alii intellegunt b discum, in quo Hellanodicæ ludorum rationem scribebant et præmia proponebant. Hesych. δίσκοισι, τοῖς δίσκοις, λίθοις στρογγύλοις. Etym. M. δίσκος σημαίνει λίθον τροχοειδῆ εἰς γυμνάσιον ἡρωϊκὸν ἐπιτήδειον, παρὰ τὸ δίκω, τὸ ῥίπτω, δίκος ὁ ῥιπτούμενος, καὶ πλεονασμῷ τοῦ σ. Conf. Feithii Antiq. Homer. Lib. IV. c. 6. p. 325. Modum jaciendi discum vix alibi accuratius, c quam apud Philostratum Icon. Lib. I. p. 798. judice Oleario not. ad h. l. delineatum invenies. Adde Hieronymi Mercurialis Lib. II. de Arte Gymnastica cap. 12.

ΔΙΣΜΥ'ΡΙΟΙ, *bis decies mille,* h. e. *viginti millia.* 2 Macc. VIII. 9. 30. X. 17. 23. 31.

ΔΙΣΣΟ'Σ, *duplex.* חֲלִיפָה, *mutatio.* Gen. XLV. 22. — מִשְׁנֶה, *iteratio,* d *secundum.* Gen. XLIII. 12. Jer. XVII. 18. — שָׁנִי, *dibaphum, coccineum.* Prov. XXXI. 22. Legerunt שְׁנַיִם. Vulg. *duplicibus.* Præferenda videtur hæc lectio receptæ, nam vestimenta duplicia certa adversus vim frigoris utilitate commendantur. Cæterum Breitingerus δισσὰς in δισσὰ mutavit, ac hanc vocem cum præcedenti sticho v. 21. ac verbo ἐνδι- e δύσκονται junxit auctoritate textus Hebr. Sir. I. 25. ἐν καρδίᾳ δισσῇ, duplici corde, h. e. *animo in spe non satis confirmato, qui partim fidit, partim diffidit,* quem qui habet, a Jacobo I. 8. ἀνὴρ δίψυχος vocatur. Conf. supra ad vocem διπλόος.

ΔΙΣΣΩ"Σ, *dupliciter.* פִּי שְׁנַיִם, *os duorum,* h. e. *duplex portio.* Inc. 2 Reg. II. 9. Sir. XXIII. 11. Eurip. Phœn. v. 1347.

ΔΊΣΤΕΓΟΝ, *duo tecta,* vel *duplex* f *tectum habens* seu *contignationem.* שְׁנִי, *secundus.* Symm. Gen. VI. 16. δίστεγα. Vide infra s. v. διώροφον. Strabo Geogr. XV. p. 1062. B. δίστεγον τὸν πύργον.

ΔΊΣΤΟΜΟΣ, *anceps,* q. d. *duo ora habens.* פִּיּוֹת et פִּיפִיּוֹת, plur. a פֶּה, *ora.* Psalm. CXLIX. 6. ῥομφαῖαι δίστομοι. Prov. V. 4. μαχαίρας διστόμου. — שְׁנֵי פִיּוֹת, *duo ora.* Jud. g III. 16. Sirac. XXI. 4. ῥομφαία δίστομος. Vulg. *bis acuta,* h. e. *utrimque acuta, duas habens acies, quasi ora.*

*ΔΙΣΧΙΛΙΑ'Σ. 1 Maccab. IX. 4. sec. Alex. δισχιλιάσιν ἵππων.

ΔΙΣΧΊΛΙΟΙ, *bis mille, duo millia.* אֶלֶף, *mille.* Num. XXXV. 4. — אַלְפַיִם, dual. Exod. XXXVIII. 30. Num. XXXV. 5. Jos. III. 4. — h *מָאתַיִם, *ducendi.* Inc. Cant. VIII. 12.

*ΔΙΣΧΊΛΙΟΣ. 1 Maccab. IX. 4. sec. Vatic. δισχιλίᾳ ἵππῳ.

ΔΙΤΑ'ΛΑΝΤΟΝ, *duo talenta.* כִּכָּרַיִם dual. a כִּכָּר, idem. 2 Reg. V. 23. Herodot. I. 50. p. 19. 1.

ΔΙΥ"ΛΊΖΩ, *sacco, percolo, defæco,* etiam *despumo, sordibus et scoria purgo,* metaphora petita a vino, i quod saccatur et percolatur, quod et ὑλίζειν vocatur, unde ὑλιστὴρ est *saccus vinarius, colum.* בְּמִזְרָקִים, *in crateribus.* Amos VI. 6. οἱ πίνοντες τὸν διϋλισμένον οἶνον. Legerunt בִּמְזֻקָּקִים, a זָקַק, *liquavit, percolavit.* Justinus M. in Dial. c. Tryph. Jud. p. 121. habet ἐν φιάλαις. Vide Scharfenb. ad Cappelli Crit. Sacr. P. III. p. 192. Vide quoque Boysenium in Symb. P. II. p. 115. — מְזֻקַּק, *liquatus, percolatus,* part. Pyh. Aqu. Ps. XI. 7. διϋλισμένον, *despumatum, purum a sordibus et*

a *scoria*, ubi sermo est de *argento*. Aqu. Symm. Ies. XXV. 10. Sec. Hex. Montf. quidem vox δῠ̈λισμόν s. δῠ̈λισμόν ad vocem שְׂמָרִים, *fæces*, refertur, sed male, nam apud utrumque respondet Hebr. מְזֻקָּקִים, et, quia Aquila presse vertere solet verba Hebraica, eum æque ac Symmachum δῠ̈λισμόν, non autem, ut nunc editum est, δῠ̈λισμόν, vertisse *b* arbitror.

ΔΙΫ́ΦΑΙΝΩ, *texo, pertexo*. Hinc δῠ̈φασμόν συμπλεκτὸν, *pertextum complexum* s. *textum conjunctum*. כְּפִי תַחְרָא, *velut os loricæ*. Exod. XXXIX. 22. Lucian. Ver. Hist. Lib. I. p. 379. 3.

ΔΙΦΘΈΡΑ, *pellis, membrana, vestis coriacea, tegmen, operimentum, volumen, libellus*. מְגִלָּה, *volumen*, *c* *liber*. Aqu. Theodot. Zach. V. 1. — מִכְסֶה, *tegmen, operculum*. Exod. XXXIX. 34. Herodot. Lib. V. cap. 38. τὰς βίβλους ab Ionibus prisca consuetudine διφθέρας dictas fuisse auctor est, quia, ut inquit, aliquando ἐν σπάνει βίβλων ἐχρέωντο διφθέρῃσι αἰγείῃσί τε καὶ οἰήῃσι, additque: ἴστι δὲ καὶ τὸ καθ' ἐμὲ πολλοὶ τῶν βαρβάρων ἐς τοιαύτας διφθέρας γράφουσι. He- *d* sych. διφθέρα, δέρμα, βύρσα, δίλτος, γραμματεῖον. Conf. Salmasium de Modo Usurar. p. 413. Mabillonium de Re Diplom. p. 33. Schwarzium de Ornam. Libr. apud Vett. §. 5. et Hemsterhus. ad Polluc. Lib. X. p. 1214.

ΔΙΦΘΈΡΩΜΑ, *membrana pellicea, in qua scribi solet, pellium scribendo aptarum collectio, volumen*. *e* גִּלָּיוֹן, *volumen*. Theod. Ies. VIII. 1. Vide τόμος.

ΔΙΫ́ΦΟΡΟΣ, *biferus, duorum generum fructus ferens*: secundum alios: *bis anno fructum ferens*. כִּלְאַיִם, dual. *mixtiones*. Lev. XIX. 19. ἀμπελῶνά σου οὐ κατασπερεῖς δίφορον sec. Ald. nisi fortasse legendum est διάφορον, quod alii libri habent. Adde Athen. Lib. III. p. 77. D. Aristoph. Eccles. v. 703. *f*

*ΔΙΫ́ΦΡΑΞ, *sella*. 2 Macc. XIV. 21. sec. Alex. et Compl. Sed pro δίφραξ sine dubio ibi reponendum est διαφέρους, ut legitur in Vat. Hesych. δίφραξ, κλιντὴρ, θρόνος γυναικῖος.

ΔΙΫ́ΦΡΟΣ, *sella, sedes*. כִּסֵּא, idem. Deut. XVII. 18. 1 Sam. I. 9. Prov. IX. 14.—מוֹשָׁב, idem. Job. XXIX. 7.— מִטָּה, *lectus*. 1 Sam. XXVIII. 23.

ΠΡΟ'Σ ΔΙΫ́ΦΡΟΥΣ ΚΑ'ΘΗΜΑΙ. *g* Jud. III. 24. ubi pro מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו, *tegens ipse pedes suos*, h. e. per euphemismum, *ventris onus deponens*, LXX habent πρὸς δίφρους κάθηται: ubi δίφρος notat *sellam pertusam* s. *familiaricam*, quæ alias simpliciter *sella* aut *lasanum* dicitur. Hesych. δίφρος, ἅρμα, καθιστήριον, κράββατον, ὄχημα.

ΔΙΧΑ, *bipartito, in duas partes, dupliciter*, it. *absque, separatim, divi-* *h* *sim*. Sir. XLVII. 21. γενέσθαι δίχα τυραννίδα, h. e. ut fieret regnum *bipartitum*, s. imperium *in duas partes divisum*, non autem, ut Bielius transtulit: fieri dupliciter tyrannum, h. e. valde sævum et truculentum. Certe priorem explicationem postulat series orationis et historia. Vulgatus: *ut faceres imperium bipartitum*. Syrus et Arabs: *ut in duo regna dividerentur*. Xenoph. Cyrop. VIII. 7. 3. δίχα γε- *i* νέσθαι τοῦ σώματος, a corpore *separari*. Id. Expedit. Cyri VI. 4. 8. δίχα τὸ στράτευμα ποιῆ, *disjungere, dissociare* exercitum. Plato Cratyl. 14.

ΔΙΧΑ'ΖΩ, *divido, diffindo in duas partes, bipertior*. עָטַם, *findo, diffindo, discindo*. Inc. (sine dubio Aquila) Lev. I. 17. Aqu. Deut. XIV. 6. bestiam, cui sunt bifissæ ungulæ, vocat διδιχασμένον διχασμῷ. Copiose ac docte de hac voce disputavit

a Fischerus de Vitiis Lexic. N. T. p. 334.

ΔΙΧΑΣΜΟ'Σ, *diffissio.* שֵׁכַע, idem. Aqu. Deut. XIV. 6. δεδιχασμένον διχασμῷ. Nomen hoc, quod Stephanus in Thesauro omisit, reperitur quoque in Lexico Phavorini v. διέτρεσαν, qui sua hausit ex Eustathio ad Il. Λ', 481. p. 857. 48. ss. Rom.

ΔΙΧΗΛΕΥ'Ω, pr. *ungulas divido,*
b *ungulam habeo bisulcam.* פָּרַס, *findo, diffindo,* speciatim *ungulas divido.* Lev. XI. 26. sec. Compl. et Ald. Deut. XIV. 6.

ΔΙΧΗΛΕ'Ω, idem. פָּרַס, *findo, diffindo,* speciatim: *ungulas divido.* Lev. XI. 3. 4. 5. 6. 7. Deut. XIV. 7. Adde Symm., qui Ps. LXVIII. 32. pro מַפְרִיס, *ungulas dividens,* habet διχήλων, ubi sine omni dubio
c scribendum est διχηλῶν, vel διχηλεύων. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Hesych. διχηλοῦν, δύο ὅπλα (Lege ex Phavorino ὁπλὰς) ἔχειν.

ΔΙΧΟΜΗΝΙ'Α, *medius mensis* s. *plenilunium.* Sirac. XXXIX. 15. ὡς διχομηνία ἐπληρώθην, sicut *plenilunium* impletus sum. Hesych. διχομηνία, τὸ ἥμισυ τοῦ μηνὸς τῆς σελήνης, ὅτε πληροσέληνός ἐστι. Lex. Cyrilli MS.
d Brem. διχομηνία, τῆς σελήνης πληρουμένης. Hinc διχόμηνις apud Pindar. Olymp. Γ', 35. Apollon. Rhod. Argon. I. 1231. ubi Scholiast. πανσέληνος.

ΔΙΧΟΣΤΑΣΙ'Α, *dissensio, seditio.* 1 Macc. III. 29. χάριν τῆς διχοστασίας καὶ πληγῆς.

ΔΙΧΟΤΟΜΕ'Ω, *in duas partes seco, divido.* נִתַּח, Pih. *in frusta di-*
e *vido.* Exod. XXIX. 17. Inc. Gen. XV. 11.

ΔΙΧΟΤΟ'ΜΗΜΑ, *segmentum, frustum, pars, divisio.* בֶּתֶר, *pars dissecta.* Inc. Jer. XXXIV. 19. ubi Cod. Norimb. et Theodoretus lacunam in LXX Intt. sic explent: καὶ ἦλθον διὰ μέσου τῶν διχοτομημάτων αὐτοῦ. — נֶזֶר, *segmentum, pars.* Gen. XV. 17. — נֶתַח, *frustum, segmentum.* Exod. XXIX. 17. Lev. I. 8. f
Ez. XXIV. 4. — *פֶּגֶר, *cadaver.* Gen. XV. 11. sec. Vat. ubi duæ versiones coaluerunt ac loco הַפְּגָרִים sine dubio legerunt הַגְּזָרִים, coll. v. 17. Hesych. διχοτομήματα, τμήματα.

ΔΙ'ΨΑ, *sitis.* כָּזָב, *mendacium.* Psalm. LXI. 4. ἔδραμον ἐν δίψῃ, ubi tamen pro δίψῃ reponendum est ψεύδει, ut LXX primitus habuisse ex Eusebio docuit Montfauconius. g
— צָמָא, *sitis.* Aqu. Theod. Amos VIII. 12. LXX 2 Par. XXXII. 11. Nehem. IX. 15. Ies. XLI. 17. — צִמְאָה, idem. Jerem. II. 25. — צִמָּאוֹן, idem. Deut. VIII. 15. Ps. CVI. 33.

*ΔΙΨΑ'ΔΗΣ, *siticulosus, aridus, aqua destitutus.* צִיָּה, idem. Symm. Psalm. LXII. 2. διψάδει. [ubi pro διψάδει vel διψάδι vel διψώδει scribendum esse facile intellegitur. h
Cæterum γῆ διψὰς s. διψώδης est i. q. γῆ διψῶσα Ies. XXXV. 6. et ἄνυδρος γῆ Ies. XLI. 19. K.]

ΔΙΨΑ'Ω, *sitio,* ac metaphorice, *valde desidero.* חֹרֶב, *siccitas.* Ies. XXV. 4. 5. — עָיֵף, *fessus, lassus.* Symm. Psalm. CXLII. 5. ὡς γῆ διψῶσα. Bene quoad sensum. LXX Job. XXII. 7. Prov. XXV. 26. Ies. XXIX. 8. — צִיָּה, *siccitas.* Ies.
XXXV. 1. ἔρημος διψῶσα, desertum i
aridum. Ibid. LIII. 2. ἐν γῇ διψώσῃ. Sic Euripides Alcest. v. 561. Ἄργους διψίαν χθόνα dicit: et Libya διψηρὰ dicitur Synesio Ep. 67. pag. 208. Conf. Spanhemium in Callimach. p. 10. — צָמֵא, verbum, *sitio.* Aqu. Ies. XLIX. 10. διψάσουσιν. Symmach. ac Theodot. διψήσουσιν. LXX Psalm. XLI. 2. ἐδίψησεν ἡ ψυχή μου πρὸς τὸν θεὸν, h. e. *valde desideravit* anima mea Deum. Psalm.

a LXII. 2. ἐδίψησέ σε ἡ ψυχή μου. Suidas: ἐδίψησεν, ἐπεθύμησεν. Vide et Sap. XI. 15. ac Lex. N. T. s. h. v. Hesychius: Δίψιον Ἄργος, Ἡσίοδος μὲν τὸ ἄνυδρον· Ἀρίσταρχος δὲ τὸ πολυπόθητον. διψᾷν γὰρ τὸ ἐπιποθεῖν. Adde Schol. ad Pindar. Nem. Γ', 10. — צָמֵא, *sitibundus*. 2 Sam. XVII. 29. Psalm. CVI. 5. Ies. XXI. 14. — צִמָּאוֹן, *sitis*. Ies. XXXV. 7. —
b צַמִּים, sing. *sitibundus*, sec. alios: *prædo*. Job. XVIII. 9. — *רֹדֵפִים, *persequentes*. Inc. sec. cod. Basil. Jud. VIII. 4. διψῶντες, quæ lectio Semlero in App. Crit. p. 298. vel ex διώκοντες orta, vel glossa esse videtur adjecta verbo præcedenti πεινῶντες, cui etiam assensus est Scharfenb. in Anim. ad h. l. Mihi autem hic interpres libere ac seriei orationis
c convenienter ita transtulisse videtur, modo διψῶντες vertatur: *qui ex persecutione sitibundi erant*. Confirmatur hæc mea sententia loco Prov. XXVIII. 15. ubi διψᾷν apud LXX respondet Hebraico שָׁקַק, *discurro*, et λύκος διψῶν est lupus, qui *sitim restinguendi causa discurrit*.

ΓΗ˜ ΔΙΨΩ˜ΣΑ, *terra sitiens*. עֲרָבָה, *solitudo, desertum*. Ies.
d XXXV. 6.

ΔΙ'ΨΟΣ, *sitis*. *כָּזָב, *mendacium*. Psalm. LXI. 4. sec. Vat. ἐν δίψει. Ita habent omnes codd. Græci et Latini. Vulg. *in siti*. Eusebius tamen monuit, LXX primitus habuisse ἐν ψεύδει, unde mendose factum fuerit ἐν δίψει. Vide ad h. l. Montfauc. Fortasse tamen ita verterunt, quia antecedens יִרְצוּ, *vo-*
e *luerunt* per ἔδραμον transtulerant derivantes a רוּץ, *currere*, nec commode dici posse existimarunt *currere in mendacio*. — *צִיָּה, *siccitas, ariditas*, metonymice *locus aridus*. Symm. Psalm. LXXVII. 17. ἐν δίψει (h. e. ἐν γῇ διψάδι sive διψώδει, quod Psalm. LXII. 2. in ejusdem interpretis versione legitur) ἐν ἀβάτῳ: ubi duæ versiones coaluerunt ac verba ultima ἐν ἀβάτῳ e versione f Aquilæ perperam irrepserunt. — צָמָא. Exod. XVII. 3. Deut. XXVIII. 48. Jud. XV. 18. — צָמֵא, *sitibundus*. Ies. XLIV. 3. — תֹּהוּ, *inane, locus vastus*. Deut. XXXII. 10. ubi δίψος καύματος est *locus, qui per æstum maximam sitim inducit, locus arens et aquis destitutus*. In textu Hebr. legitur בְּתֹהוּ יְלֵל, *in vastitate ululatus*; ubi non- g nullis legisse videntur בתה ללות, ab Arab. اعلل, *salivam de palato suo lingere per sitim*, unde תה ללות, *nuda et a sole adusta loca*.

ΔΙΩΓΜΟ'Σ, *persecutio*. דָּלַק, *persequor*. Symm. 1 Sam. XVII. 53. ἀπὸ τοῦ διωγμοῦ, *postquam persecuti fuerant*. Ita Vulgatus. — מֵרַדֵּף, part. Pih. *persequens*. Prov. XI. 19. διωγμὸς δὲ ἀσεβοῦς, ubi partici- h pium in substantivum ejusdem verbi mutarunt, sensu tamen parum mutato. Vide s. v. ἀσεβής. — מָרוּד, *planctus*. Thren. III. 19. ἐκ διωγμοῦ πικρίας μου. Legerunt sine dubio מֵר דִּפִּי: nisi statuere malis, eos vocem Hebr. deduxisse a רָדָה, s. רָדַד. Arab. ردّ notat *in fugam vertere, fugare*. Conf. Cor. Sur. XXXIII. 25. Etiam רָדָה LXX alibi per διώ- i κειν transtulerunt.

ΔΙΩΘΕ'Ω, *impello, perpello, repello, rejicio*. Διωθέομαι, *abjicio*. הָדַף, *trudo, impello*. Ez. XXXIV. 21. ταῖς ὤμοις ὑμῶν διωθεῖσθε, humeris vestris abjicitis. Hesych. διωθεῖτο, ἀπεκρούετο, ἀνεκρούετο, ἀπερρίπτετο, ἀπέρριπτε.

ΔΙΩ˜ΚΤΑΙ, *vindices, persecutores*. Hos. VI. 8. ubi pro עֲקֻבָּה מִדָּם,

a *fœdata sanguine*, Symmachus habet διῶκται ἀπὸ αἵματος. Modo deleas ἀπὸ, sensus bene expressus videtur. Nempe עָקַב dicitur quoque eo sensu, ut sit *vestigia premere, persequi.* ΔΙΩ'ΚΩ, *persequor, insequor, omni studio sector, concupisco, appeto, omni studio annitor*, item *fugio.* דָּדָה, nomen proprium, *Dedan.* Ezech. XXV. 13. διωκόμενοι. Legerunt ex b nonnullorum sententia נִרְדָּפִי aut מִרְדָּפִי. Sed rectius statuisse mihi videtur Cappellus, cui in Notis Critt. ad h. l. p. 553. יוֹדָדָה legisse videntur, h. e. *diffugient*, a rad. נָדַד. — דָּהַר, *plaudo.* Nah. III. 2. ἵππου διώκοντος. Legerunt sine dubio מֹהֵר, a מָהַר, quod est *properare.* — דָּמָה נִשְׁמָד, *cogito perdere.* 2 Sam. XXI. 6. ἐδίωξεν ἡμᾶς, quæ c verba ex alio interprete τοῖς ὁ' inserta videntur. — הֵחֲרִיד, Hiph. *perterreo.* Ies. XVII. 2. Libere verterunt.—הָלַךְ, *eo, ambulo.* Mich. II. 11. — חָרַד, *trepidus.* Esdr. IX. 4. ubi pro διώκων sine dubio reponendum est διΐδων. Complut. habet ὁ ἵντρομος. — נָדַף, *propello, propulso, depello.* Prov. XXI. 6. διώκει μάταια, *vana sectatur.* Loco נָדַף, *impellitur,* d legit רָדַף, *persequitur.* Vide ad h. l. Jaegerum. — נוּס, *fugio.* Ies. XIII. 14. εἰς τὴν χώραν ἑαυτοῦ διώξονται, in regionem suam fugiet. Ib. XVII. 13. Amos II. 16. Confer infra s. v. רוּץ. — רָדָה, *dominor, tyrannidem exerceo.* Lev. XXVI. 17. — רָדַף, *persequor.* Genes. XXXI. 23. ἐδίωξεν ὀπίσω αὐτοῦ, persecutus est illum. Ex. XV. 9. διώξας καταe λήψομαι, persequens comprehendam. Psalm. XXXIII. 14. ζήτησον εἰρήνην, καὶ δίωξον αὐτὴν, quære pacem et *sectare* illam. Prov. XV. 10. διώκοντας δικαιοσύνην, *studiosus* justitiæ. Sir. XXVII. 8. ἐὰν διώκῃς τὸ δίκαιον. Vide et Ies. LI. 1. et confer Lex. N. T. s. h. v. Ies. V. 11. τὸ σίκερα διώκοντες, siceram *appetentes.* Lex. Cyrilli MS. Brem. διώκοντες, ἐπιτιθοῦντες. Sic et Suidas docet, διώκειν pro ἐπιθυμεῖν καὶ ὀρέγεσθαι usurpari. f Hos. VI. 3. διώξωμεν τοῦ γνῶναι τὸν κύριον, *omni studio annitamur*, ut Deum cognoscamus. Cohel. III. 15. ubi loco τὸν διωκόμενον legendum est τὸ διωκόμενον, h. e. *quod per id, quod sequitur, demovetur.* Vulgat. bene: *quod abiit.* Eandem significationem habet ib. τὰ ἐκδιωκόμενα apud Symmachum. — רוּץ, *curro.* Jer. LI. 31. Hab. II. 2. g Hagg. I. 9. ὑμεῖς δὲ διώκετε ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον, vos autem *fugitis* singuli in domum. Vide Abresch. ad Æschyl. Tom. I. p. 81. Hesych. διώκειν, καταλαμβάνειν φεύγοντα, ἢ καταστρέχειν ἐν κλίμαξι, καὶ φεύγειν μετὰ ὁρμῆς. Conf. Hom. Il. Ψ'. 344. ubi Eustath. σπουδαίως θέειν. Pind. Nem. Od. X. 123. — רֶסֶן, *frænum.* Ies. XXX. 28. διώξεται αὐτοῦ πλάνησις. Libere ver- h terunt. Alii habent ἐκτόσεται. — שָׁדַד, *vasto.* Ies. XVI. 4. — *שָׁפַט, *judico.* Theod. et Quint. Ed. Psalm. CVIII. 31. Sensum expresserunt. Vox Hebr. enim h. l. *morti aliquem addicere, condemnare* notat. Sap. II. 4. ὁμίχλη διωχθεῖσα, *nebula, quæ premitur a radiis solis*, coll. V. 15.

ΔΙΩ'ΡΟΦΟΣ, *bicameratus, duas contignationes habens*, ex δίς et ὄροφος, propr. *calami* s. *arundinis genus* i *a vetustis in tegendis domibus adhibitum*, it. *tectum.* שֵׁנִי, *secundus.* Gen. VI. 16. κατάγαια διώροφα, ubi Symmachus δίστεγα habet. Apud Hesych. vitiose legitur διώροφα, δίστεγα. Rectius Suidas: διώροφον, τὸ οἴκημα τὸ δύο ἔχον στέγας.

ΔΙΩ'ΡΥΞ, *alveus, rivus, fossa, in quam fluvius derivatur*, ab ὀρύττω, *fodio.* יְאֹר, *rivus.* Symm. et LXX Ies. XXXIII. 21. — נָהָר, *fluvius.* Inc. Ezech. XXXII. 14. — נַחַל,

a torrens. Jer. XXXI. 9. — שְׁבִלֹּת, *fluentum.* Ies. XXVII. 12. Vide et Sirac. XXIV. 31. 33. ubi nonnulli existimant esse nomen proprium fluvii, puta esse Araxim, qui Armeniam interfluit. Hesych. διώρυξ, τάφρος.

ΔΙΩΣΤΗ'Ρ, *vectis.* בַּד, in plur. בַּדִּים, idem. Aqu. et LXX Exod. XXXIX. 35. τὴν κιβωτὸν, καὶ τοὺς *b* διωστῆρας αὐτῆς, arcam et vectes ejus. Ibid. XL. 18. Suidas: διωστῆρσι, ἀναφορεῦσι, τοῖς ἀναβαστάζουσι.

ΔΟ'ΓΜΑ, *decretum, edictum.* אֲסָרָא, Chald. *interdictum.* Dan. VI. 9. — דָּת: דָּתָא, Chald. *lex.* Dan. II. 13. VI. 8. 15. — טְעֵם, Chald. *mandatum.* Dan. III. 10. 12. 29. IV. 3. VI. 13. 26. — כְּתָבָא, Chald. *scriptum.* Dan. VI. 10. — *c* מַתָּנָה, *donum.* Ez. XX. 26. μιανῶ αὐτοὺς ἐν τοῖς δόγμασιν αὐτῶν: sed apud Justinum M. et in cod. Alex. rectius legitur ἐν τοῖς δόμασιν αὐτῶν, quæ lectio et confirmatur verss. Vulgata (*in muneribus suis*), Syriaca et Arabica, quæ utramque lectionem conjunxit. Fortasse tamen quis putet, eos vocem istam accepisse pro מַתְנִיתָם, nam מַתָּנִיתָא, a rad. *d* תְּנִי, Chaldæis est *traditio, doctrina.* — שְׁאֵת, *excellentia.* Symm. Hab. I. 7. In mente sine dubio habuit notionem *enunciandi* et *clare eloquendi*, quam vox נָשָׂא habet, unde מַשָּׂא, *effatum, sententiam, decretum* notat. Hesych. δόγματα, ζητήματα, προστάγματα.

ΔΟΓΜΑΤΙ'ΖΩ, *decerno, mando, jubeo.* *דָּתָא נָפְקַת, *lex egressa* *e est.* Dan. II. 13. ἐδογματίσθη sec. Chis. Ibid. v. 15. sec. eundem pro Chald. דָּתָא מְהַחְצְפָה legitur: δογματίζεται πικρῶς. — כְּתַב, *scribo.* Esth. III. 9. 3 Esdr. VI. 34. in notione *jubendi*, ubi in textu Chald. sunt verba: שָׁם טַעֲם. Esdr. VI. 12. 2 Macc. X. 8.

ΔΟΚΕ'Ω, *videor, censeo, puto, arbitror,* it. *in honore sum, honorem consecutus sum.* *אֱלַי, *ad me,* seu *f mihi.* Symm. Coh. IX. 13. δοκεῖ μοι. — אֲמַר, *dico.* Prov. XXVIII. 24. δοκεῖ μὴ ἁμαρτάνειν, *putat,* se non peccare. Hesych. δοκεῖ, οἴεται, νομίζει. — חְשַׁב, *cogito.* Gen. XXXVIII. 15. ἔδοξεν αὐτὴν πόρνην εἶναι, *putavit,* eam meretricem esse. Prov. XXVII. 14. — טוֹב, *bonum, quod placet.* Esth. I. 19. III. 9. V. 4. VIII. 5. — טוֹב בְּעֵינֵי, *bonum in oculis, placet.* *g* Esth. VIII. 8. — יָשָׁר בְּעֵינֵי, *justum in oculis.* Jos. IX. 25. — כָּלָה, *decernor.* Symm. 1 Sam. XX. 9. δέδεκται τὸ κακὸν, decretum est malum. — נָדַב, *sponte moveor.* Exod. XXV. 2. XXXV. 20. — נְדִיב, *spontaneus.* Exod. XXXV. 21. — נָשָׂא, *fero, porto.* Ex. XXXV. 24. ἔδοξε τῇ διανοίᾳ αὐτῶν. — סֻפֵּק, *sufficientia.* Job. XX. 22. — עֲבַד, *h* Chald. *volo.* Dan. IV. 14. 22. 29. V. 23. 3 Esdr. VIII. 12. καθάπερ δέδεκται ἡμῖν. In Chald. Esdr. VII. 14. כָּל־קֳבֵל דִּי מִן־קֳדָם מַלְכָּא, *pro eo, quod a conspectu regis.* Josephus A. J. XI. c. 5. p. 560. ed. Hav. καθάπερ ἔδοξε. Hesych. δέδεκται, ἐφάνη, ἤρεσεν, δέδογται. Lex. Cyrilli MS. Brem. δέδεκται, ἔδοξεν. Susann. v. 6. οἱ δόκιμον κυβερνᾶν τὸν λαὸν, qui *honorem consecuti* gubernandi, ut *i* Grotius, vel, ut Lud. de Dieu reddidit: *qui in honore erant ad gubernandum populum.* Ita Marc. X. 42. οἱ δοκοῦντες ἄρχειν, qui *honorem consecuti* imperandi. Conf. et Gal. II. 2. et quæ ex Euripide et Pindaro observat loca Raphelius Semicent. Annotatt. Philol. in N. T. p. 701.

*ΔΟΚΕΙ'Ν ΕΙ'ΜΙ', *videor.* *3*

a Maccab. I. 29. δοκεῖ γὰρ ἦν ἠχεῖν, *videbatur* enim clamorem edere. Dio Cass. pag. 796. ἐμοὶ δοκεῖ, videtur mihi. Vide D'Orville ad Charit. p. 299. seq. et 451.

*ΜΗ᾽ ΔΟΚΕΊΩ, רַע בְּעֵינָו, *malum in oculis*, sc. *est*, h. e. *displicet*. Inc. Num. XXII. 34. — Vide alibi καλός.

ΔΟΚΙΜΑ΄ΖΩ, *probo, exploro, æstimo, probatum* vel *idoneum judico.*

b בָּחַן, *probo, exploro.* Aqu. Job. XXIII. 10. Inc. Ps. VII. 10. LXX Jer. IX. 7. ἐγὼ πυρώσω αὐτοὺς καὶ δοκιμάσω αὐτούς, ego igne probabo illos et *explorabo* illos. Ibid. XVII. 10. κύριος ἐτάζων καρδίας καὶ δοκιμάζων νεφρούς, dominus scrutans corda et *explorans* renes, coll. XI. 20. Zach. XIII. 9.—בָּחַר, *eligo.* Prov. VIII.

c 10. χρυσίον δεδοκιμασμένον, aurum probatum: ubi non aliter legisse censendi sunt. — חָקַר, *perscrutor.* Psalm. CXXXVIII. 1. et 21. — יָקַר, *pretiose æstimor.* Zach. XI. 13. σκέψαι, εἰ δόκιμόν ἐστιν, ὃν τρόπον ἐδοκιμάσθην ὑπὲρ αὐτῶν, vide, an probari possit, quod hoc modo me *æstimarint.* — מִבְצָר, *munitio.* Jer. VI. 27. ἐν λαοῖς δεδοκιμασμένος. Lectio

d hæc recepta minus apta est. Num legerunt מְבֻחָן, a בָּחַן, quod *probare* notat? Theodoretus Alexandrinis tribuit verba: ἐν λαῷ μὴ συγκυκλισμένῳ, quæ etiam leguntur in Cod. Norimb. cujus excerpta dedit Doederlein. in Repert. Eichhorn. T. I. p. 235. quæ lectio etiam convenit cum verbis Hieronymi, quæ apud Montf. ad h. l. leguntur. Ipse

e Doederlein. l. c. mavult legere τετιγισμένος. Semlero in Ep. Crit. ad h. l. p. 36. lectio δεδοκιμασμένος ex δοκιμαστὴς orta esse videtur.—*חָתַךְ, *decido, decerno.* Inc. Dan. IX. 24. ubi fortasse δοκιμάζειν ex adjuncto *decernere* notat. — מַצָּרָה, *vas fusorium.* Prov. XVII. 3. ὥσπερ δοκιμάζεται ἐν καμίνῳ ἄργυρος. Legerunt sine dubio בְּצָרָה. — נָסָה Pih. Al. Dan. I. 12. δοκίμασον. Conf. infra s. f v. δοξάζω. — *צָרַף, *igne probo et purgo.* Inc. Jud. VII. 4. — רֵץ, *fragmentum, frustum.* Ps. LXVII. 33. τοὺς δεδοκιμασμένους. Sc. non derivarunt a רָצַץ, sed a רָצָה. Vide infra s. v. δοκιμὴ et εὐδόκητος. — רוּב, Hiph. הֵרִיב, *litigo.* Symm. sec. Procop. Cat. Niceph. p. 1660. Deut. XXXIII. 8. ἐδοκίμασας αὐτὸν, ubi Scharfenb. nescit utrum Symmachus legerit תִּנַּסְהוּ, *tentasti eum*, g an, quod mavult, apud Procopium vitiose scriptum sit ἐδοκίμασας pro ἐδίκασας. Sap. I. 3. δοκιμαζομένη. Arabs: *exquisita.* 2 Macc. IV. 3. διὰ τινὰς τῶν ὑπὸ τοῦ Σίμωνος δεδοκιμασμένων, per quosdam, qui probati vel idonei judicati sunt a Simone (Vulg. *Simonis necessarios.*), coll. 1 Thess. II. 4. 3 Macc. II. 6. πολλαῖς δοκιμάσας τιμωρίαις, h. e. multis pœnis *afficiens.* Sap. II. 19. ubi δο- h κιμάζειν est *experiri* s. *experientia edoctum cognoscere*, et cum γινώσκειν permutatur.

ΔΟΚΙΜΑΣΊΑ, *probatio, exploratio.* *מַסָּה, *tentatio.* Symm. Deut. XXXIII. 8. ubi vid. Scharfenb. K. Sir. VI. 23. λίθος δοκιμασίας, lapis probationis.

ΔΟΚΙΜΑΣΤΗ᾽Σ, *probator, explorator.* בָּחוֹן, *specula exploratoria.* Jer. VI. 27. i

ΔΟΚΙΜΗ᾽, *probatio.* Apud Symm. Psalm. LXVII. 31. verba ὡς δοκιμὴν pertinent ad בְּרַצֵּי, *in fragmentis*, quorum loco legisse videtur בְּרָצוֹן, et sunt vel alius interpretis, vel ex altera ejus editione. Certe רַצֵּי non deduxit a רָצַץ, sed a רָצָה. Præterea legitur Ezech. XVI. 61. apud Inc. int. εἰς δοκιμὴν pro Hebr. לְבָנוֹת, *in filias*, ubi legisse videtur לבחנות, nisi potius, ut Sem-

a lerus Montfauconium secutus conjecit, εἰς οἰκοδομὴν scribendum est, ut notatum jam est in margine Cod. Ies. Sed jam Itala Vetus habet *probatio*.

ΔΟΚΙ'ΜΙΟΝ, *experimentum, quo aliquid probatur* vel *spectatur*, s. *instrumentum, quo aliquid exploratur, spectatur* et *purgatur*, v. c. *vas, in quo excoquitur aurum, vas probato-*
b *rium*. מְצָרֵף, *vas fusorium*. Prov. XXVII. 21. δοκίμιον χρυσίῳ καὶ ἀργυρίῳ πύρωσις, quod *conflatorium* s. *catinus* est auro atque argento. — עֲלִיל, *catinus, catillus, in quo aurum et argentum conflatur ac spectatur*, ab עָלַל, *operari, facere*. Psalm. XI. 7. δοκίμιον τῇ γῇ, ubi ante δοκίμιον supplendum est εἰς vel κατά. Cæterum apud Hebræos doctores, ut
c observant Rasi et Kimhi, עֲלִיל significat *evidens, apparens*. Ergo δοκίμιον τῇ γῇ, *probatum terræ*, est *tam bonum*, ut *omnibus appareat et probetur*. Confer Lex. N. T. s. h. v. Dionys. Hal. Τέχν. c. 12. δοκίμιον ὡρισμένον, πρὸς ὅ τις ἀποβλέπων δυνήσεται τὴν κρίσιν ποιεῖσθαι.

ΔΟ'ΚΙΜΟΣ, *probatus, spectatus, exploratus*. בָּחַן. Aqu. Symmachus
d Theod. Ies. XXVIII. 16. — טָהוֹר, *purus*. 2 Par. IX. 17. χρυσίῳ δοκίμῳ, auro probato. — יְקָר, *pretium*. Zach. XI. 13. — מוּפָן part. Hoph. a פָּזַן, *consolidatus, solidus*. 1 Reg. X. 18. χρυσίῳ δοκίμῳ. — מְזֻקָּק part. Pyh. *defæcatus*. 1 Par. XXVIII. 18. XXIX. 4. — *עֲלִיל, *catillus*. Psalm. XI. 7. — עֹבֵר part. *commeans*, nostrum gangbar, *much used*,
e h. e. *usitatus, more receptus*. Gen. XXIII. 16. δίδραχμα ἀργυρίου δοκίμου ἐμπόροις. — צָרַף, *conflo, purgo*. Symm. Ps. XVII. 33. δόκιμος.

ΔΟΚΙΜΟ'Ω, *probo, exploro*. *בָּחַן, idem. Jerem. IX. 7. — צָרַף, *conflo, purgo*. Jud. VII. 4. δοκιμῶ αὐτοὺς ἐκεῖ σοι, ubi alii habent ἐκκαθαρῶ.

ΔΟΚΟ'Σ, *trabs, tignum*, speciatim *crassior trabs in solario, cui tigna deinde imponuntur*. מְחַבְּרוֹת plur. f *commissuræ*. 2 Par. XXXIV. 11. — סִפֻּן, *tegmen*. 1 Reg. VI. 15. Vulg. *usque ad laquearia*. — קִיר, *paries*. 1 Reg. VI. 16. — קֹרָה. Gen. XIX. 8. 2 Reg. VI. 2. 5. Cant. I. 16. ubi Vulg. *tigna* habet. Suidas: δοκὸς, τὸ μέγα ξύλον. Etym. M. δοκὸς, τὸ τὴν στέγην ἀνέχον ξύλον.

ΔΟ'ΚΩΣΙΣ, *tectum, contignatio*. מְקָרָה, idem. Coh. X. 18. ταπεινωθήσεται ἡ δόκωσις, humiliabitur *tectum*, g ubi pro δόκωσις alii vitiose δήκοσις habent. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἡ δόκωσις, ἡ στέγη. Ita et apud Hesychium, nisi quod male apud illum legatur Ἠδόκωσις.

ΔΟΛΕΡΟ'Σ, *dolosus, fraudulentus*. חֵמֶת, *uter, lagena*. Hab. II. 15. ποτίζων τὸν πλησίον αὐτοῦ ἀνατροπὴν δολεράν. Ita legitur quidem in ed. Aldina, sed aperte vitiose, nam pro δολερὰν reponendum est θολερὰν, quod h vide infra.

ΔΟΛΙΕΥ'ΟΜΑΙ, *dolor utor, fraudulenter ago*. הִתְנַכֵּל Hithp. *machinor*. Inc. Gen. XXXVII. 17. ἐδολιεύσαντο, ubi alii voce πονηρεύεσθαι usi sunt.

ΔΟ'ΛΙΟΣ, *dolosus, fraudulentus*. אָרַב, *insidior*. Prov. XII. 6. λόγοι ἀσεβῶν δόλιοι. Supplenda sunt hæc verba ex iis, quæ Inc. ac ed. Compl. habent, δόλιοι εἰς αἷμα. Vide ad h. l. i Jaegerum. — דֹּלֵק, part. *ardens*. Inc. Prov. XXVI. 23. χείλη δόλια. Legisse videtur חֲלָקִים. Fortasse tamen hæc verba continent scholion ad χείλη λεῖα apud LXX. — חֶלְקָה, *blanditiæ*. Symm. et LXX Psalm. XI. 2. 3. — מָדוֹן, *contentio*. Symm.

a Prov. XXVI. 21. — מִרְמָה, *dolus.* Psalm. V. 7. XVI. 2. LI. 4. Prov. XI. 1. — נִרְגָּן part. Niph. *susurro, murmurator.* Symm. Prov. XXVI. 20. — עַוְלָה, *iniquitas.* Ps. XLII. 1. — רָכִיל, *detractor.* Symm. Theod. Ezech. XXII. 9. — חֹלֵךְ רָכִיל, *ambulans tanquam detractor.* Symm. Prov. XI. 13. — רְמִיָּה, *dolus.* Ps. CXIX. 2. 3. Prov. XII. 25. 28. —

b שֶׁקֶר, *falsitas.* Ps. XXX. 22. CVIII. 2. — תַּרְמִית, *dolus.* Soph. III. 14. Adde Sir. X. 8. ubi χρήματα δόλια sunt *opes dolo et fraude partæ*, aut secundum alios, *quæ homines dolosos faciunt:* sic *mors* dicitur *pallida, quæ pallidos reddit.* Vulg. *diversos dolos.*

ΔΟΛΙΟ'ΤΗΣ, *dolus.* חֶלְקָה, *lævitas.* Psalm. LXXII. 18. — מִרְמָה,

c *fraus.* Ps. XXXVII. 13. XLIX. 20. LIV. 27. — עֶרְמָה, *calliditas.* Num. XXV. 17. — תַּרְמִית, *dolus.* Symm. Psalm. CXVIII. 118. Eustath. ad Odyss. Ο'. p. 41. 16.

ΔΟΛΙΟ'Ω, *dolose ago, decipio.* הֶחֱלִיק Hiph. *blandior.* Ps. V. 11. — הִתְנַכֵּל Pih. et Hithp. *calliде machinor.* Num. XXV. 17. Ps. CIV. 24. τοῦ δολιοῦσθαι. Hieron.

d *ut dolose agerent.* — רָמָה Pih. *fallo, circumvenio.* Symmach. Prov. XXVI. 19. ἀνὴρ δολιῶν. Vulg. *vir qui fraudulenter nocet.* Montf. transtulit *vir fraudum*, et in notis ad h. l. conjicit legendum esse δολιστών, vel δόλου.

ΔΟΛΙ'ΩΣ, *dolose.* רָכִיל, *detractor.* Jer. IX. 4. δολίως πορεύεται. Recte: nam רָכִיל h. l. adverbialiter sumi-

e tur. Vide Schol. Biseti Aristophanis ad Lysistr. v. 624. Eustath. Erot. 390. (462.)

ΔΟ'ΛΟΣ, *dolus, fraus.* *אָוֶן, *non. Inc. (Symm.) Ps. LIV. 20. Sine dubio legit אָוֶן. — דָּבָר, *verbum.* 1 Sam. XX. 20. οὐκ ἔστι σοι δόλος sec. Coislin. Ne quis hic mendum subesse, ac fortasse λόγος legendum suspicetur, quæ fuit Semleri (in Apparatu ad V. T. p. 298.) conjectu-f ra, monendum est, דָּבָר h. l. vere *insidias, dolum*, etc. significare, quam notionem etiam Latini cum voce *verba* conjungere solent: nam opponitur ibi in textu Hebr. שָׁלוֹם לְךָ. Vulgatus: *nihil mali.* — חָנֵף, *hypocrita.* Job. XIII. 16. οὐ γὰρ ἐναντίον αὐτοῦ δόλος ἀνακαλύπτεται, ubi vel abstractum positum est pro concreto, vel reponendum δόλιος. Omnis enim simula-g tor est dolosus. — כָּזָב, *mendacium.* Inc. Ps. LXI. 5. — מִלָּה, *sermo.* Ps. CXXXVIII. 3. οὐκ ἔστι δόλος ἐν γλώσσῃ μου. Sic Ald. Compl. Cod. XL. et XLI. Bibl. Reg. et Vetus Psalterium apud Hilarium et Augustinum. Ex sententia Starckii prima lectio LXX Intt. fuit λόγος, quæ deinde e Theodotione in δόλος mu-h tata fuerit, fortasse ab ipso Origene, qui plerumque in emendanda Alexandrina translatione Theodotionem secutus est. Secundum Agellium legisse videntur עַוְלָה. Sed λόγος, ut Hebr. מִלָּה, est h. l. *sermo dolosus, iniquus* s. *mendax.* Vide ad h. l. Rosenmülleri Scholia. — מִרְמָה, *dolus, fraus.* Genes. XXVII. 35. XXXIV. 13. Job. XV. 35. Inc. Ps. X. 8. — דִּבְרֵי מִרְמָה, i *verba doli* s. *dolosa.* Ps. XXXIV. 23. — סֵתֶר, *absconsio.* Deut. XXVII. 24. δόλῳ. — *עַל, *super.* Ez. XXXV. 5. Legerunt עָוֶל. — עָרְמָה, *astutia.* Ex. XXI. 14. — רָכִיל, *detractor.* Lev. XIX. 16. — רַמִּיָּה, *deceptio, fraus.* Job. XIII. 7. Ps. XXXI. 2. LI. 2. — רַעַשׁ, *commotio, tumul-*

a *tus.* Ies. IX. 5. ubi an libere transtulerint, aut רְמִיָּה seu potius בְּרֹשׁע legerint, dijudicare non valeo. — שַׁלְוָה, *tranquillitas.* Dan. VIII. 25. In mente habuisse videntur vocem שְׁלִי, *deceptio, fraus,* aut שֶׁגֶל, *error,* a rad. שָׁלַל, *errore deceptus est.* — תַּרְמָה, *fraus.* Ps. IX. 29. — מִרְמָה, *fraus, dolus.* Al. Jud. IX. 31. Sir. I. 38. δόλος ei tribuitur, *qui non est*
b *vera et infucata in Deum pietate,* coll. Joh. I. 47. Sap. IV. 11. δόλος cum κακίᾳ permutatur, ac est *fraus peccati.*

ΜΕΤΑ᾽ ΔΟ᾽ΛΟΥ ΔΙΔΟ᾽ΜΕΝΟΣ, *cum dolo datus.* סִיגִים מְצֻפָּה, *scoriis obtectus.* Prov. XXVI. 23. Non male quoad sensum.

᾽ΕΓΚΑΘΙ᾽ΖΩ ΔΟ᾽ΛΩ, *insideo dolo,* i. e. *insidias tendo.* הֲגִיר Hiph. a
c נָגַר, *diffluere facio.* Ez. XXXV. 5. *ἐπάδισας τῷ οἴκῳ Ἰσραὴλ δόλῳ.* Videntur h. l. mihi נָגַר permutasse cum נָגַף.

ΔΑΜΠΤΗ᾽ΡΑ ΔΟ᾽ΛΟΥ ΠΥΡΣΕΥ᾽Ω ΚΑΚΟΙ᾽Σ, *lucernam doli accendo malis,* aut *facem fraudis accensam præfero.* Verbis his magnificis et vere tragicis LXX aut Interpres usus est Prov. XVI. 28. non
d pro Hebr. נִרְגָּן part. Niph. *susurro, murmurator,* ut plerique existimarunt, sed pro יְשַׁלַּח מָדוֹן, *mittet contentionem,* nam κακὰ c. XIII. 10. pro מַצָּה, et c. XVIII. 6. pro רִיב dicuntur, ut adeo duæ versiones coaluerint.

ΣΥΝΙ᾽ΣΤΗΜΙ ΔΟ᾽ΛΟΝ, *constituo, compono dolum.* בְּמַשְׂאוֹן, *in deceptione,* seu *fraude magna.* Prov.
e XXVI. 26. ubi illud *συνίστησι* ad ב referendum est.

*ΔΟΛΟΦΟΝΕ᾽Ω, *dolo et ex insidiis occido,* i. q. δολοφονέω. Ed. Quinta Hos. VI. 8. pro עֲקֻבָּה מִדָּם, *fœdata a sanguine,* aut potius *supplantata a sanguine,* δολοφονοῦσα. Non opus enim est statuere, eum divisim scripsisse δόλῳ φονοῦσα. Cæterum h. l. duæ coaluerunt versiones. Vide infra s. v. Ὑποσκελίζω. Conf. Phav. 672. 34. ac Polluc. Onom. VI. 192. f
et VIII. 74. 75. 133. Quid si legatur δολοφρονίουσα, quod Hesychius explicat per δόλια φρονοῦσα, ἀπατῶσα?

ΔΟΛΟ᾽Ω, *dolose ago.* הֶחֱלִיק Hiph. *blandior.* Hebr. et LXX Ps. XXXV. 2. *ὅτι ἐδόλωσεν ἐνώπιον αὐτοῦ.* Lege *αὑτοῦ.* Fucum sibi ipse facit, se ipsum quasi decipere conatur. — רָבַל, *obtecto.* Psalm. XIV. 3. *ὃς οὐκ*
g *ἐδόλωσεν, qui non vitiat,* h. e. qui veritatem puram additamento alieno non vitiat. Quidquid enim purum est, deteriori aliquo adjuncto δολοῦσθαι, *vitiari,* dicitur.

ΔΟ᾽ΜΑ, *donum, munus.* אֶתְנַן, *merces meretricia.* Hos. IX. 1. — *בָּשְׁנָה, *pudor.* Hos. X. 6. *ἐν δόμασι,* ubi legisse videntur בְּאֶתְנָה. Statui quoque potest, *αἰσχύνην* esse veram lectionem, et *ἐν δόμασι* pertinere
h ad מִנְחָה, atque esse verba alius interpretis. — נְמוּל, *retributio.* Prov. XIX. 17. *κατὰ δὲ τὸ δόμα αὐτοῦ ἀνταποδώσει.* Bene. Sermo enim ibi est de *beneficio.* Præterea vocem Hebr. acceperunt in ea significatione, ut sit *illud ipsum, quod remunerandum est a Deo,* ergo h. l. *eleemosynæ, δόματα.* Vide s. v. *ἀνταπόδομα.* — לֶחֶם, *cibus, panis.* Num.
i XXVIII. 2. — לֶקַח, *captatio.* Theod. Prov. VII. 21. — מַנְדָּנוֹת plur. *res pretiosæ.* 2 Par. XXXII. 23. — מֹהַר, *dos.* 1 Sam. XVIII. 25. — מַכָּה part. Hiph. ex נָכָה, a נָגָה, *percussus.* 2 Par. II. 10. *αἱ δόματα.* Lectio hæc mihi ideo suspecta est, quia nullo modo cum textu Hebr. conciliari potest. Si conjecturæ lo-

a cus esset, legerem εἰς κόμματα; ut ὄπτον εἰς κόμματα sit ὄπτον κεκομμένον. — מַשָּׂא, *onus.* 2 Par. XVII. 11. ubi tamen מַשָּׂא *donum, munus* notat. — מַתָּן, *donum.* Prov. XVIII. 16. — מַתָּנָה, idem. Gen. XXV. 6. Ex. XXVIII. 38. Lev. XXIII. 38. Ad locum Num. XVIII. 7. vide Scharfenbergium. — מַתַּת. 1 Reg. XIII. 7. Coh. III. 13. Ez. XLVI.
b 6. — נְדָבָה, *voluntaria oblatio.* Deut. XXIII. 24. 2 Par. XXXI. 14. — נְשִׂאת, *oblatio.* 2 Sam. XIX. 42. — נָתוֹן: נָתַן et תַּת, part. Pah. et infin. *datus, dare.* Num. III. 9. XXVII. 7. Coh. IV. 17. — תְּנוּפָה, *elevatio.* Lev. VII. 20.

ΔΟΜΑΤΊΖΩ, *munera do.* עָשַׂח, *munero, dono.* Symm. Ez. XVI. 33. In Thesauro Bieliano male refertur
c ad נָתַן נֶדֶה. [Gloss. N. T. Fabric. p. 16. Ματθαῖον, *δοματισθέντα.* K.]

ΔΟ'ΜΟΣ, *ordo structuræ, contignatio.* גְּדָבָא Chald. *series,* it. *strues.* Esdr. VI. 4. *δόμοι λίθινοι κραταιοὶ τρεῖς, καὶ δόμος ξύλινος εἷς, ordines structuræ* lapidei firmi tres, et *ordo structuræ* ligneus unus. Sic etiam apud Herodotum Lib. I. c. 179. *διὰ τριήκοντα δόμων πλίνθου ταρσοὺς καλάμων διαστοι-*
d *βάζοντες,* per tricesimum quemque ordinem structuræ laterum plexam arundinem instipantes.

ΔΟ'ΞΑ, *gloria, laus, honor, fama, majestas, potentia gloriosa, decor, splendor, ornatus splendidus.* אוֹן, *potentia.* Ies. XL. 26. — בָּשָׂר, *caro.* Ies. XVII. 4. ubi *τὰ πλείονα τῆς δόξης* respondet Hebr. בָּשָׂר מִשְׁמַן, *pinguedo carnis,* ut adeo appareat, no-
e tionem gloriæ potius in מִשְׁמַן latere, ac totam formulam magis spectandam esse, quam singula verba. Alii tamen statuunt, eos פְּאֵרוּ legisse. — גָּאוֹן, *elatio.* Exod. XV. 7. Ies. XIV. 11. Mich. V. 4. — גְּאוּת, idem. Ies. XXVI. 10. — גּוֹרָל*, *sors.* Dan. XII. 13. *ἐπὶ τὴν δόξαν σου* sec. Chis. Sc. vocem Hebraicam de *statu felici* explicarunt, non prorsus incommode. — דָּוִד, *celeusma,* f secundum alios *repercussio, echo.* Theod. Ez. VII. 7. *δόξης,* ubi sine dubio pronuntiarunt הוֹד cum Vulgato interprete. — הָדָר, *decor, decus.* Prov. XX. 29. *δόξα δὲ πρεσβυτέρων πολιαί,* decus autem seniorum canities. Ies. II. 10. LIII. 2. *οὐκ ἔστιν εἶδος αὐτῷ οὐδὲ δόξα,* non est species illi atque *decor.* — הֲדָר: הֲדְרָא Chald. idem. Dan. IV. 27. g ubi *δόξα* est *majestas.* Ibid. V. 20. — הֶדֶר*, idem. Dan. XI. 20. — הֲדָרָה, idem. Prov. XIV. 30. — הוֹד, *majestas.* Inc. Psalm. XLIV. 4. Aqu. Theod. Hab. III. 3. ubi duæ versiones coaluerunt. Symm. Prov. V. 9. ubi *δόξα* æque ac Hebr. הוֹד de *viribus corporis* explicandum videtur ob sequentia, coll. Zach. X. 3. LXX Num. XXVII. h 20. *δώσεις τὴν δόξαν σου ἐπ' αὐτὸν,* impones *majestatem* tuam super illum, coll. Dan. XI. 21. 1 Par. XXIX. 25. *δόξαν βασιλέως, majestatem* regis. — הוֹן, *opes.* Ps. CXI. 3. *δόξα καὶ πλοῦτος ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ.* Sc. divitiæ, quia efficiunt partem gloriæ et existimationis, saltem apud plebeculam, recte *δόξα* dici possunt, quemadmodum *δόξα* in universum notat, *quod* i *laudem et gloriam afferre putatur.* — הַלְלוּ יָהּ, h. e. *laudate Deum.* Ps. CIII. 36. CV. 47. *γένοιτο, γένοιτο, δόξα,* dicat omnis populus, fiat, fiat, laus, scil. sit Domino. Ps. CL. 5. Suidas: *δόξα, ἔπαινος.* Confer Lex. N. T. s. h. v. — הִתְפָּאֵר infin. Hithp. *glorificari.* Ies. LX. 21. LXI. 3. *εἰς δόξαν.* — זְבֻל, *habitaculum.* Ps. XLVIII. 15. *ἐκ τῆς δόξης αὐτῶν ἐξωσθῆσαι.* Puta-

a bant sc. זְבֻל h. l. *habitaculum splendidum* significare, quod et voluit Symmachus, qui habet τῆς οἰκήσεως τῆς ἐντίμου. — חוֹמָה, *murus*. Prov. XVIII. 11. Ita Bielius Trommium secutus. Ferri quodammodo potest, חוֹמָה nempe metaphorice sumto de *eo, quod validum munimentum præstat*. Sed equidem arbitror, δόξαν h. l. potius ad מַשְׂכִּית, *imagi-*
b *natio*, referendum esse, ut ἡ δόξα αὐτῆς sit *magna hominum de divitiarum præstantia existimatio et opinio*, quam notionem δόξα etiam apud optimos scriptores Græcos habet. Tunc verbis חוֹמָה נְשֻׂגָבָה respon-derent verba μέγα ἐπισκιάζει. — חֶסֶד, *benignitas*. Ies. XL. 7. πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου. Recte: nam חֶסֶד est h. l. *decus* s. *ubertas et*
c *affluentia bonorum*, coll. Hos. X. 12. et 1 Petr. I. 24. — טוּב, *bonitas*. Ex. XXXIII. 19. ubi טוּב in universum de *majestate* Dei intellexisse videntur. — יָד, *manus*. 2 Par. XXX. 8. δότε δόξαν κυρίῳ τῷ θεῷ. *Dare manum Deo* est ex usu loquendi Hebr. *submittere se Deo*, quæ sententia etiam per δοῦναι δόξαν τῷ θεῷ exprimi poterat. — *יָמִין, *dextra*. Ies.
d LXII. 8. ubi nonnulli, v. c. Semlerus, præeunte Itala Vet. δόξης in δεξιᾶς mutare voluerunt. Sed non opus est hac emendatione. *Dextra Dei* enim ejus *potentiam ac majestatem*, adeoque τὴν δόξαν αὐτοῦ denotat. — יְפִי, *pulchritudo, splendor*. Ies. XXXIII. 17. βασιλέα μετὰ δόξης ὀψεσθε, regem cum *splendido ornatu* videbitis. Vide et Thren. II. 15.
e et conf. Esther. XV. 4. Matth. VI. 29. ac infra s. v. מַלְכוּת et פְּאֵר. — יְקָר, *res pretiosa*. Esth. VI. 3. Vox Hebr. h. l. *honorem* s. *præmium* notat, ut series orationis clare docet. — כָּבַד Pihel, *honoro*. Ies. XXIV. 15. ἡ δόξα κυ-
ρίου ἐν ταῖς νήσοις ἔσται, *laudabitur* Deus in regionibus maritimis. — כָּבֵד, *jecur*. Thren. II. 11. Legerunt כְּבֵדִי, *gloria mea*. — כָּבוֹד, *gloria*. Symm. Mich. I. 15, ubi tamen pro f
τῆς δόξης Ἰσραὴλ legendum est ἡ δόξα Ἰσραήλ. LXX Ex. XVI. 10. ἡ δόξα κυρίου ὤφθη ἐν νεφέλῃ, gloria Domini videbatur in nube. Ib. XXIV. 17. XL. 45. in quibus locis δόξα θεοῦ significat *eum divinæ majestatis splendorem, quo tanquam imagine et facie cognosci ac discerni potest ab universis rebus creatis*. Vide Elsnerum ad Rom. I. 23. Jos. VII. 19. g
δὸς δόξαν σήμερον κυρίῳ, *ostende professione ingenua tuam Dei reverentiam*. Conf. Lex. N. T. s. h. v. in fine, et 1 Par. XVI. 28. 29. Ps. VIII. 6. δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτὸν, gloria et honore coronasti illum. Conf. 2 Petr. I. 17. Prov. III 16. VIII. 18. πλοῦτος καὶ δόξα, divitiæ et *honores*. Hesych. δόξα, φήμη, τιμή. Ies. XXXV. 2. et LXX. h
13. ἡ δόξα τοῦ Λιβάνου, gloria Libani, h. e. *arbores præstantissimæ* ex Libano. Conf. Bielii Tract. de Lignis ex Libano p. 7. et 12. Adde Ps. LXXII. 24. ubi Agellius suspicatur pro μετὰ δόξης LXX scripsisse μετὰ δόξαν, *post gloriam*, sc. tuam, quasi illa anteiret, ego sequerer, dux mihi fuisti. Opponitur enim: *in voluntate deduxisti me*. — לֹבֶד, i
gravitas. Ies. XXX. 27. Mallem ibi verba μετὰ δόξης cum θυμὸς conjungere, ut legitur in Compl., quam cum sequentibus, ut δόξα significet *omne, quod in suo genere est præstans et insigne*, adeoque θυμὸς μετὰ δόξης sit *ira gravissima*. — *נִכְבָּדָה, *inclyta*. Ps. XLIV. 14. Legerunt כְּבוֹתָהּ cum Cholem et He mappicato. — מַלְכוּת, *regnum*, elliptice k
pro בִּגְדֵי מַלְכוּת vel בִּגְדֵי מַלְכוּת, *vestes regiæ*. Esther. V. 1. περιεβάλετο τὴν δόξαν αὐτοῦ, induebat *splendidum ornatum* suum. Conf. Intt. ad Matth.

a VI. 29. — מַרְאֶה עֵינַיִם, *aspectus oculorum*. Ies. XI. 3. οὐ κατὰ τὴν δόξαν κρίνει, non juxta *speciem* judicat. Conf. Sir. VIII. 17. — מַשָּׂא, *onus*. Ies. XXII. 25. ubi per sarcinam clavo appensam dignitas in aula regia metaphorice intellegenda est, ut adeo recte LXX formula ἡ δόξα ἡ ἐπ' αὐτὸν usi fuerint. — *מַשְׁכִּית, *imaginatio*. Prov. XVIII. 11. ut b adeo δόξα h. l. sit *opinio* s. *magna existimatio* de divitiarum præstantia, earumque *admiratio*. Homer. Il. K', 325. ubi Eustathius δόξαν per ὑπόληψιν interpretatus est. — סֶלָה, *selah*, nota musica apud Hebræos. Ps. XXIII. 10. XLV. 11. Utrobique additur κάθισμα. — עֹז, *robur*. Ps. LXVII. 37. Ies. XII. 2. XLV. 24. — פְּאֵר, *ornatus*. Ies. LXI. 3. c δοῦναι αὐτοῖς δόξαν ἀντὶ σποδοῦ, dare illis *ornatum splendidum* loco pulveris. Conf. Sir. L. 15. et vide δοξικὸς infra. — שׁוּל, *fimbria*. Ies. VI. 1. πλήρης ὁ οἶκος τῆς δόξης αὐτοῦ, ubi etiam δόξα *vestitum splendidum ac regium* notat. Symm. Theod. τὰ πρὸς τῶν ποδῶν αὐτοῦ, h. e. *fimbriæ latæ vestimenti ejus regii*. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — שְׁמָרִים, *fæces*. d Jer. XLVIII. 11. πεποιθὼς ἦν ἐπὶ τῇ δόξῃ αὐτοῦ. Hanc nempe notionem metaphoricam subjiciendam esse putarunt formulæ Hebr. *subsidens in fæcibus suis*. — תְּהִלָּה, *laus*. Ex. XV. 11. Ies. LXI. 3. — תּוֹעָפוֹת plur. *vires*. Num. XXIII. 22. XXIV. 8. ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτοῦ, s. αὐτῷ. Conf. supra s. v. הוֹד. — תְּמוּנָה, *imago*. Num. XII. 8. Ps. e XVI. 17. ἐν τῷ ὀφθῆναί μοι τὴν δόξαν σου. Sc. vox תְּמוּנָה non solum *imaginem*, sed etiam *faciem* notat, uti תְּמוּנָה pro פָּנִים positum legitur Deut. IV. 15. 16. Jam *facies Dei* interdum *majestatem Dei* notat. Cæterum vox δόξα ibidem loco δεξιὰ etiam Theodotioni reddenda est judice Fischero in Clavi Verss. GG. p. 42. qui omnino huc conferendus est. — תִּפְאֶרֶת, *ornamentum*, item: f *gloriatio, gloria*. Inc. sec. cod. Norimb. Thren. II. 1. Symm. Prov. IV. 9. LXX Ex. XXVIII. 2. 36. 1 Par. XXII. 5. Ies. III. 18. Tob. III. 16. δόξα θεοῦ dicitur *thronus Dei*, luce splendidissima quasi circumfusus, coll. XII. 15. 2 Macc. II. 8. Sic Rom. IX. 4. nubes super arca fœderis δόξα dicitur. Seriori ætate apud Hebræos שְׁכִינָה voca- g batur. Sap. IX. 11. *gloriosa potentia*. Sir. VIII. 14. δόξα est *opinio* seu *judicium de eo, quod rectum et justum est*. Vulgatus: *secundum quod justum est*, ubi non τὸ δίκαιον legit, sed sensum recte expressit. Sir. X. 5. ἐπιθήσει τὴν δόξαν αὐτοῦ, concedit *auctoritatem* suam. Nam judicia apud Judæos nomine divino habebantur. Sirac. XIV. 27. ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ κα- h ταλύσει, et sub *umbra* s. *tegmine* ejus commorabitur, ubi δόξα est i. q. σκέπη v. 26. Syrus: ܒܡܕܝܢܬܗ, quod male in Polygl. Londin. *in tricliniis ejus* redditur, potius: *in habitaculis* s. *tegmine ejus*, a ܕܝܢ, *habitavit*. Num fortasse hinc explicari potest vocabulum ἐξουσία 1 Cor. XI. 10.? Sir. XVII. 13. δόξα φωνῆς, vox *majestatica*, nempe tonitrua. i Conf. Exod. XIX. et XX. Sir. XLIII. 11. οὐρανοῦ κάλλος δόξα ἄστρων, pulchritudo cœli *splendor* siderum. Conf. 1 Cor. XV. 41. Sir. L. 7. ἐν νεφέλαις δόξης, in nubibus *lucidis*. Baruch. IV. 24. μετὰ δόξης μεγάλης καὶ λαμπρότητος τῆς αἰωνίου, ubi δόξα *splendorem* notat. Sap. VII. 25. sapientia dicitur esse emanatio purissima τῆς δόξης θεοῦ, h. e. *Dei*, k qui ipse natura lucida esse putabatur. Sir. XXIX. 27. δόξα *habitationem splendidam* notare videtur, quemadmodum כָּבוֹד usurpatur Ps. CXLIX. 5. ubi conferendus parallelismus sententiarum. Addit. Es-

a ther. IV. 77. ubi δόξα est i. q. στολή, *amictus*, in altero membro. 1 Macc. II. 12. δόξα *templum* et *sanctuarium Judæorum* notat, ad imitationem Hebr. כָּבוֹד Ps. LXIII. 3. 2 Macc. XIV. 7. ἀφελόμενος τὴν προγονικὴν δόξαν, privatus paterno *munere* sum. Addit enim λέγω δὲ τὴν ἀρχιερωσύνην. Sir. XXXV. 15. δόξα προσώπου, *personarum respectus*, coll.
b v. 16. Fortasse huc etiam pertinet locus Sir. VIII. 12. ne litem intendas contra judicem: κατὰ γὰρ δόξαν αὐτοῦ κρινοῦσιν αὐτὸν, ejus enim personæ ratio habetur in judicio; ubi tamen Grotius δόξαν pro *voto* ac *voluntate* accepit, collato v. 18. sensu fere eodem. Sir. IX. 16. δόξα est *felicitas, felix rerum status*. Vulgatus per *gloriam et opes* transtulit.
c Huc etiam pertinere videtur locus Sirac. I. 24. Sir. XXXIII. 22. μὴ δῷς μῶμον ἐν τῇ δόξῃ σου, ne *famæ* tuæ maculam imprimas. 1 Macc. XIV. 9. δόξα, *vestis splendida*. — Vide alibi Εὐπρέπεια.

ΔΟΞΑ'ΖΩ, *glorifico, gloria afficio, ad gloriam et dignitatem eveho*. גָּאָה, *excello*. Ex. XV. 1. 21. — גִּדֵּל Pih. *magnifico*. Esth. III. 1. ἐδόξασεν ὁ
d βασιλεὺς Ἀμὰν, *ad gloriam* s. *dignitatem evexit* rex Amanum. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — גָּדוֹל, *magnus*. Mal. I. 11. — הָדַר, *orno honore, honoro*. Inc. Lev. XIX. 15. LXX Thren. V. 12. — הַדַּר Chald. Pah. idem. Dan. IV. 31. 34. V. 25. — הִגְוָה Hiph. *habitare facio*. Ex. XV. 2. δοξάσω αὐτόν. Videntur nonnullis legisse אַגְוֵה a rad. גָּאָה, *magnifi-*
e *care*, (גָּוָה i. q. גָּאָה, *elatus est*,) vel deduxisse a גָּוָה, quod est i. q. גָּאָה, *decorus, amœnus fuit* (Arab. نوه, *laudavit*), decorabo eum, h. e. δοξάσω. Fortasse tamen non aliter legerunt, sed sensum expresserunt hoc modo: ego honorabo eum, nempe habitaculo magnifico ei exstructo. — *הִפְלִיא, *mirifico*. Symm. Ies. XXVIII. 29. — יְקָר, *gloria, honor*. Esth. VI. 6. 7. 8. 9. 11. Ps. f
XXXVI. 21. ἅμα τῷ δοξασθῆναι αὐτοὺς καὶ ὑψωθῆναι. Legerunt כִּיקַר pro gerundio Kal, a יָקַר, *pretiosum, gloriosum esse*, quod significabit: *cum pretiosi fuerint*. — *יָקַר שֹׁגִיא קַבָּל, *honorem magnum recipio*. Dan. II. 6. δοξασθήσεσθε secundum Chis. — כָּבַד, in Kal, Niph. Pih. et Pyh. Lev. X. 3. Jud. IX. 9. XIII. 17. — כָּבוֹד, *gloria*. 1 Par. XVII. 18. g
Ies. XXIV. 23. — נֶאֱדַר, Niph. ab אָדַר, *magnificum me exhibeo*. Exod. XV. 6. δεδόξασται. Legerunt נֶאֱדָרָה, He in Jod mutato. Ib. v. 11. — נָזִיר, *separatus*. Deut. XXXIII. 16. ἐπὶ κορυφῆς δοξασθεὶς ἐν ἀδελφοῖς. Necessario hic legendum est δοξασθέντος, *lectissimi* fratrum suorum. — נָסָה, Pih. *tento*. Symm. Gen. XXII. 1. ἐδόξασεν, *gloria affecit*. Hic mul- h
tum se fatigat Drusius, quid viderit Symmachus, cum ita verteret. Cappellus in Critica S. pag. 828. existimat, eum legisse נָשָׂא, *extulit*. Sed repudiavit hanc conjecturam Scharfenb. Anim. Spec. I. p. 22. ac ante eum Buxtorfius in Anticritica p. 701. ubi docuit, etiam alias verbum נָסָה per ס legi pro *attollere, extol-*
lere, v. c. Ps. IV. 7. (ubi Symm. i
per ἐπίσημον ποιεῖν reddidit) et Job. IV. 2. ut adeo Symmachus h. l. sensus orationis ratione habita pro *exaltavit* s. *sustulit* dixerit *glorificavit* aut *illustravit*. Confirmat hanc sententiam Scholiasta Ignotus in Cat. Niceph. p. 275. Bielius amplexus est conjecturam L. Bos. Proleg. in LXX Intt. ubi Symmachum vertisse credit ἐδοκίμασε, quod a scribis imperitis perperam mutatum fuerit in ἐδόξασε, putatque hanc

a sententiam firmari posse ex Dan. I. 12. ubi Al. Hebr. נָסָה per δοκιμάζειν interpretantur. Sed nemo facile lectionem faciliorem in difficiliorem mutaverit. — נְשָׂא, Niph. et Pih. Esdr. VIII. 35. Ies. LII. 13. — פְּאֵר: הִתְפָּאֵר, Pih. et Hithp. Esdr. VII. 26. Ies. X. 15. XLIV. 23. — קָדַשׁ in Niph., *sanctificor*. Ies. V. 16. *Sanctificari* in hac orationis b serie est *laudari, celebrari*. — קָרַן *splendeo*. Ex. XXXIV. 29. 30. 35. τὸ πρόσωπον Μωϋσέως ὅτι δεδόξασται, facies Mosis quod *splenderet*. Conf. 2 Cor. III. 7. ubi etiam Paulus vultui Mosis δόξαν, h. e. *splendorem*, tribuit. — רוֹמֵם: רוֹמֵם, Pih. et Pyh. a רוּם, *exalto, or*. Ies. XXV. 1. XXXIII. 10. — רָנָה, *cantus, clamor*. Ies. XLIII. 14. — תְּהִלָּה, c *laus*. Ies. XLII. 10. — תִּפְאֶרֶת, *gloria*. Ies. IV. 2. Sap. VIII. 3. ubi de sapientia dicitur εὐγένειαν δοξάζει; quæ verba Bretschneiderus transtulit: *nobilitatis splendorem præ se fert, ut* δοξάζειν h. l. sensu intransitivo pro *splendere* accipiendum sit. Sed eodem jure etiam transitive verti potest: *nobilitati novum decus addit*, s. *nobilitatem illustrem reddit*. d Sir. III. 2. κύριος ἐδόξασε πατέρα ἐπὶ τέκνοις, Deus patrem *honorabilem reddidit* filiis, h. e. vult ac postulat, ut in honore sit et habeatur a filiis. Vide Syr. et Arab. Sir. VII. 28. δοξάζειν πατέρα est patri *debita officia præstare*, venerationem, obedientiam, sustentationem. Vide seq. Ib. X. 29. μὴ δοξάζου, ne *extollas te*. Vulgatus mire: *ne cuncteris*. Ib. v. e 31. ἐν πραΰτητι δόξασον τὴν ψυχήν σου, noli plus de te *statuere*, quam par est, seu: modeste de te sentias: ubi δοξάζειν et διδόναι τιμὴν sunt synonyma, adeoque δοξάζειν est *judicare, statuere pretium*. Hesych. δόξεις, ὑπολάβοι. Sir. XXV. 7. δεδοξασμένους, *quibus canities auctoritatem afferre deberet*. Sir. XXXII. 8. δοξάζειν κύριον, *honorare Deum sacrificiis et oblationibus*. f

ΔΟΞΑΣΜΑ, *gloria*. תִּפְאֶרֶת idem. Ies. XLVI. 13. Thren. II. 1.

*ΔΟΞΑΣΜΟΣ, *gloria*. Ies. XIII. 3. ubi ad verba עַלִּיזֵי גַאֲוָתִי, *exultantes in gloria mea*, in Hex. affertur fragmentum Symmachi ἐν τῷ δοξασμῷ, pro quibus tamen Kreyssigio in Symb. P. I. p. 10. ordine inverso τῷ ἐνδοξασμῷ legendum esse cum reliquorum intt. versiones, g tum loca Ps. XLV. 4. et XLVI. 5. (ubi Symm. Hebr. גָּאוֹן et גְּאוּת Græco ἐνδοξασμὸς reddidit) innuere videntur, simul tamen monenti, auctorem Scholiorum in Ps. CIX., quæ Matthæi e cod. Mosqu. evulgavit Dresdæ 1787., ad verba interpretis Alex. διὰ τοῦτο ὑψώσει κεφαλήν, quæ v. 7. leguntur, notasse: ὕψωμα δὲ κεφαλῆς, ὁ δοξασμός. Apollon. h Soph. Lex. Hom. p. 152. ἀπὸ δόξης, ἀπὸ δοξασμοῦ.

ΔΟΞΑΣΤΟΣ, *gloriosus*. תִּפְאֶרֶת *gloria*. Deut. XXVI. 19.

ΔΟΞΙΚΟΣ, *gloriosus, splendidus*. 2 Macc. VIII. 35. τὴν δοξικὴν ἀποθέμενος ἐσθῆτα, *splendidam* deponens vestem. Lex. Cyrilli MS. Brem. Δοξικὴν ἐσθῆτα, ἔνδοξον στολήν. Conf. Sir. XLV. 9. XLVII. 6. L. 12. ubi i δόξα stolæ et diademati tribuitur.

*ΔΟΞΟΤΗΣ, *gloria, decus*. הוֹד idem. Inc. Ps. XLIV. 5. ubi alii ὡραιότης habent.

ΔΟΡΑ, *pellis*, et in universum *omne, quod est e pellibus confectum, pelliceum*. אֶדֶר, *toga*. Mich. II. 8. τὴν δορὰν αὐτοῦ ἐξέδυσαν, *vestibus* spoliant. Hic videri posset reponendum esse δόξαν in ea notione, qua k *vestem splendidam* significat. Verum huic conjecturæ obstat primo, quod Hieronymus (qui *pellem* reddidit) δορὰν legit, secundo, quod et Gen. XXV. 25. אַדֶּרֶת LXX per δορὰν reddiderunt, et Zach. XIII. 4. per

a vocem δέμας. — אֶדֶרֶת, idem. Gen. XXV. 25.

ΔΟΡΑΤΟΦΌΡΟΣ, *hastifer, satelles hastatus.* נֹשֵׂא רֹמַח, *ferens spiculum.* 1 Par. XII. 24. ubi pro δορατοφόρων alii habent αἰχμητῶν δόρυ.

ΔΟΡΚΆΔΙΟΝ, *parva caprea, capreolus.* צְבִי, *caprea.* Ies. XIII. 14. ὡς δορκάδιον φεῦγον.

ΔΟΡΚΆΣ, *caprea.* *צְבָאוֹת

b Aqu. Symm. Theod. Cant. II. 7. Deduxerunt a צְבִי, unde צְבָאִים 1 Par. XII. 8. — צְבִי. Deut. XII. 15. 22. XIV. 5. XV. 22. — צְבִיָּה. Cant. IV. 5. et VII. 3. — *צְבָעִים, *Seboim*, nomen proprium. Theod. 1 Sam. XIII. 18. Legit צְבָאִים pro צְבִיִּים a צְבִי, coll. 2 Sam. II. 18. Etymol. M. δορκὰς, παρὰ τὸ δέρκω, τὸ βλέπω. ὀξυδερκὴς γὰρ τὸ ζῶον καὶ εὐόμματον.

c ΔΌΡΚΩΝ, *capreolus*, item *cervus.* צְבִי. Cant. II. 17. — עֲתוּדִים, plur. *hirci.* Jer. L. 8. Conf. v. δράκων. Apud Suidam δόρκων exponitur ἔλαφος.

ΔΌΡΥ, *hasta, lancea.* חֲנִית. idem. Symm. 2 Reg. XI. 10. Aqu. Symm. Ps. LVI. 5. LXX 1 Sam. XIII. 19. 22. XVII. 7. XVIII. 10. 11. —

d *סֹלְלָה, *agger.* Dan. XI. 15. ἐπιστρέψει τὰ δόρατα αὐτοῦ sec. Chis. Videntur hic interpres aut libere vertisse, aut voci Hebr. notionem nobis ignotam subjecisse. Posterius mihi ideo verosimilius est, quia Ez. XXVI. 8. eadem vox ab *incerto* per βιλόσασις redditur. — צִנָּה, *clypeus.* 1 Reg. X. 16. — *צִנּוֹת, *spinæ, hami.* Theod. Amos IV. 2. De-

e duxit a צִנָּה, quod *omne* notat, *quod corpus protegit.* Vide quoque Hex. — קִין 2 Sam. XXI. 16. ubi קִין non *tota lancea* est, sed sive *cuspis*, sive *lamina ex metallo hastili præfixa*, ita dicta a *cudendo*, nam קִין est *fabricare, ferrum cudere.* — רֹמַח, *lancea, hasta.* 2 Par. XI. 11. XIV. 8. Jer. XLVI. 4. — שֶׁלֶט, *scutum.* Inc. 2 Sam. VIII. 7. qui mihi non videtur vocem Hebr. per *f* metonymiam de omnis generis armis interpretatus esse, sed respexisse Arab. سلطة, quod *sagittas longas ac tenues* notat. Inc. 2 Reg. XI. 10. Quod ad h. l. attinet, variæ sunt sententiæ interpretum. Nonnulli putarunt, eum הַתֻּלִּיִּים (coll. LXX Gen. XXVII. 3.) pro הַשַּׁלְטִים legisse, sed harum vocum

g nulla prorsus est, nec quoad figuram, nec quoad sonum similitudo. Scharfenb. (in Prol. de Josephi et Vers. Alex. Consensu p. 22.) contra manum Josephi in hac voce agnoscit, et verba δόρατα καὶ φαρέτρας ex ejus Arch. Jud. XI. 7. 2. desumta esse existimat. Mihi vero apud Inc. verba transposita, et ita in ordinem redigenda videntur: τὰ δόρατα καὶ τὰς φαρέτρας, ut δόρατα ad

h הַחֲנִית, φαρέτρας autem ad שַׁלְטִים referatur, quod etiam postulat usus loquendi Hebraicus. Sir. XXIX. 16. XXXVIII. 27. de quo posteriore loco vide Bocharti Hieroz. T. I. p. 402. ed. rec. qui recte monuit, κίνητρου a δόρατι separandum, et ad sequentia trahendum esse. Suidas: δόρυ, τὸ ἀκόντιον.

i ΔΟΡΤΆΛΩΤΟΣ, *hasta captus, bello captus*, et *captivus* simpliciter. 2 Macc. V. 11. X. 24. 3 Macc. I. 6. Hesych. δορυάλωτος, αἰχμάλωτος, ὑπὸ δόρατος ληφθείς.

ΔΟΡΥΦΟΡΈΩ, *stipo, comitor ut satelles.* נָעַם, *amœnus, jucundus sum.* Aqu. Ps. CXL. 6. ἐδορυφορήθησαν, *satellitio munita sunt.* Suspecta fuit hæc lectio Montfauconio. Semlerus legere mavult ἡδυφορήθησαν, cujus generis nova verba non pauca Hellenistis debentur. In Hex. ad ver-

a sionem Aquilæ notatur; al. ὅτι εὐτραπίσθησαν, quod textui Hebr. longe convenientius est. Sed nonne etiam recepta lectio quodammodo ferri potest, si δορυφορεῖν in notione *venerandi* et *colendi*, quam vere habet, accipiatur? [Num ἠδυφώνησαν, novo vocabulo conficto, legendum? Potuit enim Aquilæ versio reliquorum interpretum fragmentis perperam
b adtemperari. Judicium sit penes peritiores. K.]

ΔΟΡΥΦΟΡΙ΄Α, *satellitium*. 2 Macc. III. 28. μετὰ πάσης δορυφορίας, cum omnibus *satellitibus*.

ΔΟΡΥΦΟ΄ΡΟΣ, *satelles*, proprie *hastifer*. אִישׁ מָגֵן, *vir clypei*. Theod. Prov. VI. 11. 2 Macc. III. 23. Hesych. δορυφόρος, ὁπλοφόρος, ὑπασπιστής, ἢ φύλαξ τῶν τυράννων. Suidas:
c δορυφόροι, φύλακες, ὑπηρέται βασιλέως, ὑπλοφόροι, ὑπασπισταί. Substantivum δορυφόρησις legitur apud Marc. Antonin. I. 17.

ΔΟ΄ΣΙΣ, *donum, beneficium*. חֵלֶק *portio*. Gen. XLVII. 22. ubi bis δόσις occurrit, verba autem ἐν δόσει non videntur ad חֵלֶק pertinere, cui potius ibi δόμα respondet, sed ad verba מְאֵת פַּרְעֹה, quæ Inc. trans-
d tulit: ἐκ συγχωρήσεως Φαράω. — מַתָּנָה, *donum, munus*. Aqu. Deut. XVI. 17. — מַתָּן. Prov. XXI. 14. — מַתָּת. Prov. XXV. 14. Sir. I. 8. (s. 10.) ubi Deus communicasse dicitur cum hominibus sapientiam κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ, ac δόσις vel *demensam quandam portionem*, quam et medici Græci ita vocant, secundum Grotium, vel, quia tunc αὐτῆς
e scribendum fuisset, *liberam* et *benignam Dei voluntatem*, τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, notat. Certe Syrus, quem et Arabs secutus est, vertit: ܨܒܝܢܘܬ ܡܢ ܩܕܡ ܝܗ̈. Conf. ib. c. XI. 16. ubi δόσις κυρίου cum ἡ εὐδοκία κ. permutatur. Ib. XX. 9. ἔστι δόσις, ἣ οὐ λυσιτελήσει σοι, *beneficium* alteri præstitum tibi erit inutile, cum ingrato sc. confertur. Ibid. XVIII. 17. δόσις est *donum liberale*. Sir. XXXII. f 10. κατὰ τὴν δόσιν αὐτοῦ, *secundum id, quod tibi dedit, juxta opes a Deo acceptas*.

ΔΟ΄ΤΗΣ, *dator*. Vide in Πλαρέ.

*ΔΟΥΛΑΓΩΓΕ΄Ω, *in servitutem redigo*. Vox hæc a Bielio in Lexico omissa respondet Hebraicis לָקַח לַעֲבָדִים, *capio in servos*. Gen. XLIII. 17. in scholio quodam Græco a Montf. reperto in ora cod. g Coislin., quod Symmachi versionem continere docuit Fischerus de Vitiis Lex. N. T. p. 472. seq.

ΔΟΥΛΕΙ΄Α, *servitus, servitium*, etiam *usus, commodum*. *אֲבֵד, *perdo*. Esth. VII. 4. Legerunt לְעֻבַּד — *מֹרֶךְ, *mollities*. Lev. XXVI. 36. ἐπάξω δουλείαν. Assentior Bonfrerio, qui in Commentario ad h. l. p. 718. pro δουλείαν legere mavult δειλίαν, h *timiditatem*, ut alii libri habent, et legit Augustinus. Vulgatus: *dabo pavorem in cordibus eorum*. מָשָׁל, *parabola*. Prov. XXVI. 9. Sc. מֶשֶׁל habet notionem *imperii*, cui cognata est servitus civium, δουλεία, a *premendi* notione, quam ei vindicavit Schultensius ad Prov. I. 1. et Michaëlis ad Lowthi Prælectt. p. 64. — *סַבְלוֹת, *onera*. Ex. VI. 6. sec. i Ald. — עֶבֶד, *servus*. Ex. XIII. 3. 14. XX. 2. Deut. V. 6. — *בֵּית עֲבָדִים, *domus servorum*. Deut. XIII. 5. — עֲבֻדָּה. Symm. Psalm. CIII. 15. τῇ δουλείᾳ, h. e. in *usum et commodum* hominum, uti nos zum Dienste, *for the use*. Possent tamen h. l. per δουλείαν quoque intellegi *animalia*, quæ inserviunt usui hominum, aut quibus utuntur k homines, ob parallelismum sententiarum, et ad imitationem Hebr. עֲבֻדָּה, quod etiam de *servis* et *ancillis* dicitur. LXX Gen. XXX. 26. Ex. VI. 6. Esdr. VIII. 20. δουλεία

a est i. q. ἐργασία, *functio, munus.* — עֲבֹדוּת. Esdr. IX. 8. 9. Neh. IX. 17. — עֲבִידָא, Chald. Esdr. VI. 18. —*עֲבָר, *transitus.* 1 Sam. XIV. 40. εἰς δουλείαν sec. Vat. ita ut loco Resch legerint Daleth, omisso אֶחָד.

*ΔΟΥΛΕΥΤΟ῾Σ, *servilis, famularis,* i. q. δουλικός. עֲבֻדָה *servitus.* Inc. Lev. XXIII. 21. sec. Montf. et Schol. Cod. Vat. δουλευτὸν, ubi b LXX λατρευτὸν habent. Adde Ib. 8. 25. 36. Augenda sunt hac voce Lexica Græca.

ΔΟΥΛΕΥ῾Ω, *servio, servus sum.* *חָרִישׁ, Hiph. *sileo, taceo.* Symm. Ies. XLI. 1. δουλεύσατε ἐπ' ἐμοῦ, *subjicite* vos *voluntati meæ.* Nam *silentium* est signum subjectionis. — הִשְׁתַּחֲוָה Hithp. a שָׁחַח, *incurvo me.* Al. 1 Reg. XI. 33. ubi δ. *sacrâ* c *facere, colere* notat. — עָבַד, *servio.* Gen. XIV. 4. XV. 14. XXV. 23. Prov. XII. 9. ubi δουλεύων ἑαυτῷ est *victum sibi quærere.* Opponitur προσδεῖσθαι ἄρτου. — עֶבֶד, *servus.* Ies. LIII. 11. ubi in τῷ δουλεύοντα forte error librarii residet. Ib. LXV. 12. 13. 14. 15. Zach. II. 9. His adde Jer. XXVII. 6. ubi pro עַבְדִּי, *servo meo,* legerunt לְעָבְדוֹ. — *עָבַר, d *transeo.* Ps. LXXX. 7. Loco Resch legerunt Daleth, תַּעֲבֹרְנָה, quemadmodum et 1 Sam. II. 24. מְעַבְּדִים per Daleth expresserunt. — פָּלַח, Chald. Dan. VII. 14. 27. — שֵׁרֶת. Ies. LVI. 6. Sir. II. 1. δουλεύειν κυρίῳ θεῷ, *colere* Deum, ubi non de *cultu externo* sermo est, sed de obsequio legibus divinis præstando, seu vera virtute. Ibid. III. e 6. δουλεύειν simpliciter *obedientiam præstare* notat.

ΔΟΥΛΕΥ῾ΕΙΝ ΠΟΙΕ῾Ω, *servire facio.* הֶעֱבִיד Hiph. idem. Jer. XVII. 4.

ΔΟΥ῾ΛΗ, *serva, ancilla.* שִׁפְחָה, idem. Levit. XXV. 44. Ruth. III. 9. 1 Sam. I. 11. 16. — עֶבֶד, *servus,* et quidem utriusque sexus. Ex. XXI. 7. — שִׁפְחָה, *ancilla.* Ruth. II. 13. 1 Sam. I. 18. VIII. 16. f

*ΔΟΥΛΙΚΟ῾Σ, *servilis, famularis.* עֶבֶד, *servus.* Inc. (sec. cod. Lips.) Lev. XXV. 39. ἐργασίαν δουλικήν. K. Pollux. Onom. III. 75. δουλικὸν ἔργον.

ΔΟΥ῞ΛΟΣ, *servus utriusque sexus, cultor.* *בַּעֲבוּר, *propter.* 2 Sam. VII. 21. διὰ τὸν δοῦλόν σου. Legerunt בְּעֶבֶד. — *דָּבָר, *verbum.* 2 Sam. VII. 21. διὰ τὸν δοῦλόν σου. Loco g דְּבָרְךָ non legerunt עַבְדְּךָ, ut plerique putarunt, sed cum דָּבָר h. l. sit *promissio a Deo Davidi, cultori suo, data,* sensum liberius expresserunt. — נַעֲרָה, *juvencula.* Prov. IX. 3. τοὺς ἑαυτῆς δούλους. Lege τὰς ἑαυτῆς δούλους s. δούλας. — עָבַד, *servio.* Jud. IX. 28. — עֲבַד Chald. *facio.* Esdr. IV. 15. Permutarunt עֲבָדִין cum עַבְדִין, *servi.* — עָבַר part. h *serviens,* it. *operans.* Jos. XVI. 10. 2 Reg. X. 19. 21. 23. 24. 25. ubi οἱ δοῦλοι τοῦ Βααλ sunt aut *cultores* Baalis, aut omnes, qui in cultu ejus externo ullo modo occupati erant. Nam diserte ibi distinguuntur a sacerdotibus. Cohel. V. 11. — עֲבַד Chald. ex עֶבֶד Hebr. Esdr. V. 11. Dan. III. 27. VI. 20. — עָבַד. Levit. XXV. 44. XXVI. 13. Deut. i XXXII. 36. Adde Aqu. Gen. IX. 26. δοῦλος δούλων. Legit עֲבֶד עֲבָדִים. —*עִבְרִי, *Hebræus.* 1 Sam. XIV. 21. ubi pro הָעִבְרִים, *Hebræi,* legerunt הָעֲבָדִים, quemadmodum et ibid. XIII. 3. Jon. I. 9. עִבְרִי, δοῦλος κυρίου. Legerunt עֶבֶד. — עָם,

a *populus.* Ps. LXXVII. 77. LXXIX. 5. ubi e conjectura Semleri loco δοῦλος reponendum esset λαὸς, quod mihi ideo maxime improbabile est, quia formula *populus Dei* notionem *cultorum Dei* simul involvit. — קוֹל, *vox.* 1 Sam. XXVI. 17. δοῦλός σου. Sc. putarunt, emphasin latere in affixo ׳ in voce קוֹלִי propter sequentia (ubi eum *regem suum* ap-
b pellat), ita exprimendam: *Vox est mea, qui sum servus tuus.* Non enim a me impetrare possum, ut credam, textum Hebr. h. l. mutilum esse. Conf. v. 18. In Compl. duæ versiones coaluisse h. l. videntur, habet enim: φωνή μου, κύριέ μου, δοῦλος σὸς, κύριε βασιλεῦ. Sap. IX. 5. ubi cum παῖς permutatur. Ib. XV. 7. ubi ut adjectivum legitur τῶν κρθαρῶν ἔρ-
c γων δοῦλα σκεύη, vasa puro usui *inservientia.* Vid. D'Orville ad Charit. II. c. 4. p. 308.

ΔΟΥ῀ΛΟΣ ΕΙ῾ΜΙ῾, *servus sum.* אָתָה, *venio, accedo.* Jer. III. 22. Libere verterunt.

ΔΟΥΛΟ῎Ω, *servum facio, in servitutem redigo.* עָבַד, Kal, *servio.* Gen. XV. 13. δουλώσουσιν αὐτούς. Recte, nam Kal habet h. l., ut sæ-
d pe, notionem hiphilicam. Sap. XIX. 13. 1 Macc. VIII. 11.

*ΔΟΧΕΙ῎ΟΝ, *receptaculum.* Sir. L. 3. δοχεῖα ὕδατος, receptacula aquarum, ubi Vat. ἀντιδοχεῖον ὑδάτων habet.

ΔΟΧΗ῾, *convivium, epulum.* *לְחֵם Chald. *epulum, convivium,* q. d. *comestio.* Dan. V. 1. ἐποίησε δοχὴν μεγάλην, sec. Chis. — מִשְׁתֶּה, idem.
e Gen. XXI. 8. ἐποίησε δοχὴν μεγάλην, faciebat *convivium* magnum. Ibid. XXVI. 30. Esther. I. 3. 3 Esdr. III. 1. Hesych. δοχὴν, ἄριστον.

ΔΟ῾ΧΙΟΝ, *receptaculum,* i. q. δοχεῖον. חֹשֶׁן, *rationale, pectorale.* Symm. Lev. VIII. 8. ubi tamen, ut recte monuit Scharfenbergius ad h. l., loco δόχιον sine dubio revo-
nendum est τὸ λόγιον, ut in Cat. Nicephori legitur, et Symm. ipse f Ex. XXV. 7. transtulit, aut τὸ λογεῖον, ut LXX verterunt sec. cod. Alex. et Ed. Rom.

ΔΡΑ῾ΓΜΑ, *manipulus.* אֲלֻמָּה, idem. Gen. XXXVII. 6. Ps. CXXV. 8. — עֹמֶר, *manipulus frugum.* Mich. IV. 12. — עֹמֶר, idem. Lev. XXIII. 11. 12. 15. Ruth. II. 7. 15. Lev. XXIII. 13. οἵστις τὰ δράγ-
ματα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ, feretis g manipulos primitias messis. Conf. ad h. l. Spanhemii Obss. in Callimachum p. 679. — עֲרֵמָה. *acervus.* Neh. XIII. 15. — קָמָה, *seges.* Jud. XV. 5. ubi pro קָמוֹת, quod proprie *segetes adhuc in culmo stantes* notat, sed h. l. *manipulos* significare videtur, LXX sec. Alex. Ox. et Compl. εἰς τὰ δράγματα habent, sed in aliis libris legitur ἐν τοῖς στά-
h χυσιν. Hos. VIII. 7. δράγμα notare videtur *culmos et spicas,* quia manipuli fiunt e culmis spicis armatis. — קֻמָּץ, *pugillus.* Gen. XLI. 47. Hesych. δράγμα, ὅσον περιλαμβάνει τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ ὁ θερίζων. Idem: δράγ-
ματα, δέσμαι, καὶ ὅταν ἡ χεὶρ δράξηται. Sic et Eustath. ad Il. Λ'. p. 765. δράγματα exponit: ὧν ἡ χεὶρ δράττε-
ται ἐν τῷ θερίζεσθαι. i

ΔΡΑ῾ΓΜΑΤΑ ΣΤΑΛΑ῎ΓΩ, *manipulos colligo.* עָמַר, idem. Inc. et LXX Ps. CXXVIII. 6.

ΔΡΑ῾ΚΩΝ, *draco, serpens.* כְּפִיר, *leo juvenis.* Job. IV. 10. XXXVIII. 39. In utroque loco respexerunt notionem *serpentis,* quam nonnulli veteres interpretes voci Hebr., v. c. Ps. XCI. 13., subjecerunt. Syr. כְּרִפָּא, *aspis, vipera.* Eckermanno ad h. l. legisse videntur כִּפְתָנִים, levi facta literarum commutatione. — לִוְיָתָן, *Leviathan.* Theod. Job. III. 8. LXX Job. XL. 20. Psalm. LXXIII 14. Ies. XXVII. 1. LXX

a sine dubio Græcum nomen eadem posuerunt latitudine, quam habet Hebr. תַּנִּין, ut et *crocodilum* complectatur. Vide Ez. XXIX. 3. XXXII. 2. — נָחָשׁ, *serpens*. Job. XXVI. 13. Amos IX. 3. — עַתּוּדִים plur. *hirci*. Jer. L. 8. ubi lectio δράκοντες vitiosa visa est plerisque interpretibus. Colomesius in Cimel. Liter. p. 313. legendum b censet δέρκονες. Rectius scripsisset δέρκωνες e sententia Bielii. Cappellus in Notis Critt. ad h. l. restituendum putat τράγοι, quod nimis dissimile mihi videtur. Receptam lectionem tuetur quoque Codex Syr. Hex. Arab. عثا *serpentem* significat. Confer Michaëlis (I. D.) Comment. ad h. l. — פֶּתֶן, *aspis*. Job. XX. 16. — תַּנִּים sing. Ez. XXIX. 3. c XXXII. 2. — תַּנִּין. Ex. VII. 9. 10. 12. Jer. IX. 11. εἰς κατοικητήριον δρακόντων, in domicilium draconum. Ἄλλοι Gen. I. 21. τοὺς δράκοντας τοὺς μεγάλους. Severian. ap. Chrysost. VI. 405. Gloss. MS. in Jerem. δρακόντων, σειρήνων. Vide et Thren. IV. 3. Mich. I. 8.

*ΔΡΑ῞ΜΑ, *actus*, s. *facinus*. 4 Macc. VI. 17. Suidas: δρᾶμα, ποίη- d μα, πρᾶγμα. Vide quoque Phavorinum c. 533. l. 53. seq. ac Etymol. M. 286. 18.

ΔΡΑ῾Ξ, *pugillus*, גֹּמֶד, *cubitus*. Inc. Jud. III. 16. — חֹפֶן, *pugnus*, et in duali חֹפְנַיִם, *mensura duarum manuum contractarum*. Cohel. IV. 6. — כַּף, *vola, manus*. Inc. Psalm. CXXVIII. 6. s. 7. LXX 1 Reg. XVII. 12. Cohel. IV. 6. πλήρωμα e δρακὸς ἀναπαύσεως, plenitudo pugilli requiei. Gloss. MS. in Octat. δρακὸς, τῆς παλάμης τῆς χειρὸς τοῦ χωροῦντος. Sic etiam in Hesychio, nisi quod τοῦ χωροῦντος non addatur. — קֹמֶץ, *pugillus*. Lev. II. 2. V. 12. VI. 15. — שָׁלִישׁ, *triental*. Ies. XL. 12. — שֹׁעַל, *pugillus*. Inc. 1 Reg. XX. 10. LXX Ez. XIII. 19. Hesych. Δρὰξ, δράκα, καὶ ξέστου τὸ τέταρτον. Lex. Cyrilli MS. Brem. δρὰξ, τὸ πλάτος f τῆς παλάμης.

ΔΡΑΠΕ῾ΤΗΣ, *servus fugitivus*. 2 Macc. VIII. 35. δραπέτου τρόπον. Hesych. δραπέτης, φυγάς. Suidas: δραπέτης, ὁ ἀποδρῶν τῆς δουλείας.

*ΔΡΑ῾ΣΟΣ. שׂוֹפֵךְ, *densitas*. 2 Sam. XVIII. 9. sec. cod. Alex. Sed sine dubio ibi legendum est δάσος, quod reliqui libri habent.

ΔΡΑ῾ΣΣΟΜΑΙ, *prehendo, manu capio*. נָשַׁק, *osculor*. Psalm. II. 12. g δράξασθε παιδείας, ubi plerique statuunt eos cum Chaldæo legisse נַשְׂגוּ, nam נָשַׂג est *assequi* et *assequendo apprehendere*, etsi hoc verbum non reperitur in Piel, sed in Hiphil. Sed cum נָשַׁק h. l. sit *homagium præstare*, statuere mallem, eos liberius ac quoad sensum reddidisse: *subjicite vos ejus disciplinæ*, s. *admittite ejus doctrinam*. Inde apud h Hesychium δράξασθε παιδείας exponitur λάβεσθε παιδείας καὶ ἐπιστήμης. — קָמַץ, *in pugillum colligo*. Lev. II. 2. V. 12. Num. V. 26. In duobus postremis locis δράσσεσθαι cum accusativo construitur, quæ constructio, admodum rara, reperitur tamen apud Herodot. III. c. 13.

ΔΡΑΧΜΗ῾, *drachma*. אֲדַרְכּוֹן, quod vulgo idem putatur, quod i δραχμή. 1 Par. XXIX. 7. Esdr. VIII. 26. — בֶּקַע, *dimidium*, nempe *sicli*. Genes. XXIV. 22. Exod. XXXVIII. 25. — דַּרְכְּמוֹן i. q. אֲדַרְכּוֹן. Esdr. II. 69. Neh. VII. 72. 2 Macc. IV. 19. X. 20. XII. 45. Hesych. δραχμὴ, τὸ ὄγδοόν ἐστιν τῆς οὐγγίας ἐν χαλκῷ καὶ σιδήρῳ, ἐν δὲ χρυσῷ καὶ ἀργύρῳ ὀγδοηκοστὸν ἐστὶν οὐγγίας. οὕτω γὰρ εὑρίσκονται οἱ εἴκοσι ὀβολοὶ δίδραχμον ἐν τῷ Δευϊτικῷ.

a ΔΡΑ'Ω, *facio.* הֵכִין Hiph. a כּוּן, *paro.* 2 Paral. XXXV. 20. — פָּעַל. Symm. Ps. X. 3. Vide et Sap. XIV. 10. XV. 6. 4 Macc. XI. 4. τί δράσαντας ἡμᾶς, qua nostra *culpa admissa*, seu quo *flagitio* a nobis *commisso*. Gloss. MSS. τῆς Παναρέτου· δρῶντες, πράττοντες. Hesych. δρῶντες, ποιοῦντες, ἐργαζόμενοι.

ΔΡΕΠΑΝΗΦΟ'ΡΟΣ, *falcifer, falcatus.* 2 Macc. XIII. 2. ἅρματα δρεπανηφόρα, currus *falcati*, de quibus vide Ewaldi Emblem. Sacr. Lib. II. p. 195. ac loca Xenophontis laudata a Sturzio in Lex. Xenophonteo s. h. v.

b

ΔΡΕ'ΠΑΝΟΝ, *falx.* דֶּרְבָּן, *stimulus.* 1 Sam. XIII. 21. Vide infra s. v. מַחֲרֶשֶׁת. — חֶרְמֵשׁ, *falx messorum.* Deut. XVI. 9. XXXIII. 15. — מַגָּל. Jer. L. 16. et Joël. III. 13. — מְגִלָּה, *volumen.* Zach. V. 1. Legerunt vel מַגָּל, vel cum He paragogico מַגָּלָה, aut מַגְלָה, quod ipsi acceperunt pro מַגָּל, *falx.* Semlero δρέπανον h. l. esse videtur vitium antiquum pro δερμάτιον, aut ejus generis aliquo. — מַזְמֵרוֹת plur. Ies. II. 4. Joël. III. 10. Mich. IV. 3. — מַחֲרֵשָׁה, *rutrum.* 1 Sam. XIII. 20. Sc. quia LXX חָרַשׁ reddiderunt per θερίζειν, hinc istud מַחֲרֵשָׁה verterunt δρέπανον, quia falx est instrumentum ad metendum. Hinc quoque venit in v. 21.

c

d

ΔΡΟΜΑ'Σ, *dromas, dromedaria.* בִּכְרָה, idem. Aqu. Symm. Theod. Jer. II. 23. Conf. Bocharti Hier. P. I. p. 18. ed. rec.

ΔΡΟΜΕΥ'Σ, *cursor.* אֹרֶג, *radius textorius.* Tetrapl. Job. VII. 6. (ac si lectum fuisset הָרֵץ), ubi fortasse δρομεὺς est terminus technicus, quo radius textorius, quo mediante texitur, significatur, ita dictus a celeritate, qua volvitur aut jacitur. Montfauconio lectio δρομέως huc translata videtur ex cap. IX. 25. — בִּכְרָה, *dromedaria.* Aqu. Symm. Theod. Jer. II. 23. ubi legendum δρομὰς, quia δρομεὺς κύφη grammatica non patitur. Vide ad h. l. Montfauc. et Bocharti Hieroz. P. I. p. 18. ed. rec. — קַל, *velox.* Amos II. 14. — רַגְלַי, *pedes, pedites.* Aqu. Jer. XII. 5. σὺν δρομεῦσι. Drusius suspicatur legendum σὺν δρομεῦσι. Vide ad h. l. Montfauc. — רוּץ, part. a רָץ. Job. IX. 25.

e

f

ΑΓΑΘΟ'Σ ΔΡΟΜΕΥ'Σ, *bonus cursor.* אִישׁ מָגֵן, *vir clypei*, h. e. *clypeatus.* Prov. VI. 11. Non erat, quod offenderet hæc versio Jaegerum, nec opus est, ut numerum variarum lectionum V. T. exinde augeamus. Respexerunt notionem verbi Arab. جَنَّ, quod in Conjug. X. notat *celerem esse, celeri cursu incedere.*

g

*ΔΡΟΜΗ', *cursus, festinatio.* הֲרִיץ Hiph. *currere facio.* Inc. Genes. XLI. 14. δρομῇ ἤγαγον, *celeriter s. relictis omnibus ducebant.* Vulgat. *protinus eductum.* Δρομῇ hic vim adverbii habet, sicut σπουδῇ, et multa ejus generis alia.

h

ΔΡΟ'ΜΟΣ, *cursus.* זִמָּה, *cogitatio.* Job. XVII. 11. αἱ ἡμέραι μου παρῆλθον ἐν δρόμῳ, dies mei abierunt quam celerrime. Bene quoad sensum. Nihil enim est cogitationibus celerius. — מֵרוֹץ, *cursus.* Coh. IX. 11. οὐ τοῖς κούφοις ὁ δρόμος. Symm. ibi habet τὸ φθάσαι δρόμον, h. e. *cursu prævenire* aut *vincere.* — מְרוּצָה 2 Sam. XVIII. 27. Jer. VIII. 6. XXIII. 10. — *שַׁפְעַת, *redundantia.* Job. XXXVIII. 34. δρόμῳ ὕδατος sec. cod. Alex. Hieron. et Augustinus legerunt τρόμῳ, *tremore,*

i

a quod habet etiam exemplar Vatic. Prior lectio præferenda videtur.

ΔΡΟΜΆΩ, *currere facio.* חָרִיץ, idem. Aqu. Psalm. LXXVI. 32.

*ΔΡΟΜΏΔΗΣ, *cursu valens, velox.* בֶּן שָׁחַץ, *filius superbiæ*, s. *animal ferox.* Job. XLI. 25. ubi alii habent δρομώδους pro βρομώδους, quod apud Symm. legitur, ubi significantur non tam animalia, quæ b cursu excellunt, (Michaëlis in Supplem. pag. 2311. confert Arab. شَخَصَ, quod *abire* notat) quam *quæ impetum faciunt in alia, ferocientia.* שָׁחַץ enim *ferociam* notat.

*ΔΡΟΣΊΖΩ, *irroro, adspergo.* 3 Macc. VI. 6. διάτυρον δρόσιας κάμινον, ignitam fornacem quasi rore refrigeravit, quod in Additam. ad Dan. III. 50. ita exprimitur: ἐτύπη- c σε τὸ μέσον τοῦ καμίνου, ὡς πνεύματα δρόσου. Adde Aristoph. Ran. v. 1346. et Athen. Deipnos. Lib. XV. p. 692. C.

ΔΡΌΣΟΣ, *ros.* טַל, idem. Theodot. Job. XXIX. 19. LXX Gen. XXVII. 28. 39. Exod. XVI. 13. Num. XI. 9. — *רְבִיבִים, *guttæ spissæ*, it. *pluviæ, imbres*, coll. Jer. III. 3. Syrus Ps. LXIV. 11. ταῖς d δρόσοις, *roribus.* Libere vertit. — שֶׁלֶג, *nix.* Prov. XXVI. 1. ubi post δρόσος sine dubio supplendum est πεπηγμένη, quod est Symmachi Ps. CXLVII. 16. Hesych. δρόσοι, ψεκάδες.

*ΔΡΌΣΟΣ ΠΕΠΗΓΜΈΝΗ, *ros condensatus*, s. *addensatus*, h. e. *pruina.* כְּפוֹר, *pruina.* Symm. Ps. CXLVII. 15.

e ΔΡΥΜΌΣ, *sylva querna*, et in genere *quælibet sylva, nemus, saltus.* הָר, *mons.* Jos. XVII. 18. ubi הָר de montibus sylvosis explicandum est. — חֹרֶשׁ, *sylva.* 2 Par. XXVII. 4. Adde Symm. 1 Sam. XXIII. 15. Aqu. ib. v. 18. et 19. et τοὺς λοιποὺς ib. v. 16. et 19. — חֲרֹשֶׁת, *Haroseth*, nomen loci. Jud. IV. 16. Deduxerunt a חֹרֶשׁ, *sylva.* — יַעַר, *sylva.* Deut. XIX. 5. Jos. XVII. f 15. 18. 1 Sam. XIV. 25. Adde Symm. Cant. V. 1. ubi יַעַר *mel sylvestre ex arbore destillans*, ac δρυμὸς *fructum sylvarum*, adeoque etiam *mel sylvestre* notat. — יְעָרָה, idem. Ps. XXVIII. 8. — סְבֵךְ, *perplexum, densitas.* Ps. LXXIII. 7. — עִיִּים, plur. *acervi.* Symm. Ps. LXXVIII. 1. Num fortasse legit עֲצִיִּים? — עִיר, *urbs.* Jer. L. 32. g ἐν τῷ δρυμῷ αὐτῆς, ubi pro בְּעָרָיו, *in urbibus ejus*, legerunt בְּיַעְרוֹ, nam יַעַר est *sylva, saltus.* — שָׂדֶה, *ager.* Deut. XX. 19. 2 Sam. XVIII. 6. Vox שָׂדֶה admodum late patet, adeoque etiam *sylvas* complectitur. — שָׁרוֹן, *Saron*, nomen regionis arboribus consitæ. Ies. LXV. 9. Conf. Relandi Palæst. Lib. I. c. 32. p. 188. seq. — *תָּאוֹר, nomen propr. h *Thabor.* Theod. Hos. V. 1. Legit טָבוּר, *tuber, locus editus, collis cum nemore*, aut ita vertit, quia fuit mons sylvosus.

*ΔΡΥΜΏΝ, *sylva querna, quodlibet nemus.* חָרֶשׂ. nomen propr. Jud. I. 35. ubi in textu cod. Coisl. μυρσινῶνος, in margine δρυμῶνος legitur, quo lectio חֹרֶשׁ exprimitur. K. Adde Pollucis Onom. I. 221. i

ΔΡΥ̃Σ, *quercus*, it. *quævis arbor.* V. Spanhem. in Callim. Dian. 159. et Eurip. Cyclop. v. 615. *אֵיל, *planities*, it. *terebinthus.* Inc. Gen. XIV. 6. — אֵלָה. Symm. et οἱ λοιποὶ Ies. VI. 13. Aqu. Symm. Theod. Ies. I. 30. LXX Jud. VI. 11. 1 Sam. XVII. 19. 2 Sam. XVIII.

a 9. 10. 15. — *אַלָּה, *his.* Jerem. II. 34. Legerunt אֵלֶּה. — אֵלוֹן. Gen. XII. 6. (ubi per quercum *quercetum* intelligo.) XIII. 18. XIV. 13. Aqu. Theod. et LXX Ies. II. 13. Ies. XLIV. 14. — אַלּוֹן. Hos. IV. 13. Zach. XI. 2. — אֶשֶׁל, *lucus.* Theod. 1 Sam. XXI. 13. Adde Jud. IX. 6. sec. Oxon.

ΔΎΝΑΜΑΙ, *possum, valeo, præ-*
b *valeo, validus, potens, idoneus sum,* it. *volo.* *אֹכֶל, *cibus.* Hos. XI. 5. *δυνήσομαι αὐτῷ.* Legerunt לוֹ יוּכַל, a יָכֹל. *Δύνασθαι τινί* autem notat: *prævalere alicui.* — *אֶכֶל, nomen propr. *Uchal.* Theod. Prov. XXX. 1. *δυνήσομαι.* Expressit τὸ יוּכַל. — יָד, *in manu.* Exod. IV. 13. *προχείρισαι ἄλλον δυνάμενον, ὃν ἀποστελεῖς,* designa alium, *qui idoneus sit,* quem
c mittas. יָד per metonymiam de *robore* ac *potentia* dici, satis notum est. — בְּעִי, *in acervum,* it. *postulatio.* Job. XXX. 24. Videtur mihi potius ὄφελον h. l. ad בְּעִי referendum esse. — גִּבּוֹר, *potens, validus.* Job. XVI. 14. *ἴδραμον πρός με δυνάμενοι,* cutrebant ad me *potentes.* — הוֹסִיף, Hiph. a יָסַף, *addo, adjungo.* Ies. XXIV. 20. — הֵכִיל, Hiph. a
d כּוּל, *capio, contineo.* 1 Reg. VIII. 65. *τοῦ μὴ δύνασθαι* (sc. *ὑπενεγκεῖν,* quod in fine commatis additur,) *τὴν ὁλοκαύτωσιν,* quam ut *capere posset* holocausta. — הֶהְלִים, Hiph. *ignominia afficio.* Jud. XVIII. 7. *δυναμένους λαλῆσαι.* — *חַיִל, *exercitus.* 1 Sam. X. 26. *υἱοὶ δυνάμεως.* — יָכֹל. Genes. XIX. 22. *οὐ γὰρ δυνήσομαι ποιῆσαι πρᾶγμα,* non enim possum
e aliquid facere. Hic τὸ οὐ *δύνασθαι* non *impotentiam physicam,* sed *moralem,* τὸ *ἀβούλητον;* id quod voluntati repugnat, et quo aliquis ab animo et voluntate sua aliquid impetrare non potest, significat. Eodem sensu Genes. XXXIV. 14. XXXVII. 3. XLIV. 26. et alibi legitur. Vide quoque Lex. N. T. s. h. v. Num. XIII. 31. *ὅτι δυνατοί ὑ-*
f *μησόμεθα πρὸς αὐτούς, robore valebimus* adversus illos. Jerem. XXXVIII. 5. *οὐκ ἠδύνατο ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτούς,* non *valebat* rex adversus illos. Similiter 1 Macc. V. 40. *δυνάμενος δυνήσεται πρὸς ἡμᾶς,* multum nobis *prævalebit.* Adde Inc. et LXX Ps. CXXVIII. 2. ubi *δύνασθαί τινι* notat *alicui prævalere,* et est i. q. *ὑπερισχύειν,* qua voce alius incertus inter-
g pres h. l. usus est. Hos. XII. 4. ubi pro *ἠδυνάσθη* Arabs legisse videtur ἠδύνθη. Habet enim: *voluptatem percepit.* — יָכֹל, Chald. Dan. II. 10. 26. 47. III. 30. — כְּהַל, Chald. Dan. IV. 15. V. 8. 16. — כָּלָה Pihel, *perficio.* Nehem. IV. 2. — לָנֶצַח, *in æternum.* Job. IV. 20. Vide s. *βοηθέω.* — *לְפִי, *ad os,* h. e. *secundum.* Jos. XVIII. 4. *κατὰ δυνήσῃ* sec. Ald. — מָצָא, *invenio.* Job.
h XXXII. 3. *ἠδυνήθησαν.* Compl. *ἠδυνάσθησαν.* — *נָעִם, *amœnus, suavis, jucundus sum.* Theod. Ps. CXL. 6. *ἠδυνάσθησαν.* Semlerus legere mavult *ἠδύνησαν, dulcia fuerunt,* ut habent LXX. Ingeniose magis quam vere. Non enim cogitavit de notione vocis *δύναμαι* ac derivatorum, quando de *oratione* sermo est apud Rhetores GG. sæpius obvia. Latini eodem
i sensu de *potentia orationis* loquuntur. Idem valet de lectione *ἠδύνησαν* apud LXX aut sec. alios libros *ἠδυνήθησαν.* Vulg. quoniam *potuerunt.* Veronensis *prævaluerunt,* quod vere a *δύναμαι,* non autem ab *ἠδύνω* deduxerunt. — עָצַר, *cohibeo,* etiam *possum, valeo,* in qua posteriore notione legitur 2 Paral. XX. 38. ubi LXX *ἠδυνήθη* habent.

*ΜΗ᾽ ΔΎΝΑΜΑΙ, *non possum,*

a etiam *nolo*, מָאֵן, *renuo*. Job. VI. 7. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΟΥ ΔΥΝΑΜΑΙ, *non possum, it. renuo, nolo.* חָדַל, *deficio.* Genes. XLI. 49. — פֶּן cum infinit. Jes. XXVIII. 20. — נוֹאַל, Niph. a יָאַל, *stultus factus sum, stolide me gero.* Jer. V. 4. οὐκ ἐδυνήθησαν, *mente* non satis *valent.* — נֶלְאָה, Niph. *defessus sum*, et ex adjuncto *non amplius* b *valeo.* Ex. VII. 18. Prov. XXVI. 15. – Vide alibi ἀγνίζω et προσδέχομαι.

ΔΥΝΑΜΙΣ, *potentia, robur, virtus, facultas, opes, divitiæ, vires, militia, exercitus.* אוֹן, *robur.* Job. XL. 11. — אַל, *fortis*, it. *fortitudo.* Neh. V. 5. — אֲנָשִׁים, plur. *viri.* Jer. XL. 7. ubi vox Hebr. *milites* notat, ita dictos a robore ac fortitu- c dine. — בֵּית אָבוֹת, *domus patrum.* Num. I. 45. σὺν τῇ δυνάμει. Sermo ibi est de censu eorum, qui armis ferendis idonei erant. — גֹּבַהּ, *altitudo.* Job. XL. 5. Legerunt fortasse גְּבוּרָה, quanquam Buxtorfius in Anticrit. p. 685. eos sensum expressisse statuit. Fortasse tamen transpositione facta ὕψος ad גֹּבַהּ, et δύναμις ad נָאוֹן referendum est. — d גְּבוּר, *potens.* 2 Paral. XIII. 3. Jes. XLII. 13. Hos. X. 14. — גְּבוּרָה. Jud. VIII. 21. 2 Reg. XVIII. 20. 1 Par. XXIX. 11. — גְּבוּרְתָּא, Chald. Dan. II. 23. — גְּבִיר, *vir.* 1 Par. XXIV. 4. — גְּדוּדָה, *turma.* 1 Paral. XII. 18. 2 Paral. XXV. 9, 10. 13. — *הוֹדַעַת, 2 p. pret. Hiph. a יָדַע, *notum feci.* Job. XXVI. 3. οὐχ ὡ μεγίστη δύναμις. e Videtur h. l. δύναμις *vim intellegendi* significare. Conf. Sturzii Lex. Xenoph. s. h. v. — הָמוֹן, *turba.* 2 Sam. VI. 19. 1 Reg. XX. 28. Jer. III. 23. — הוֹן, *opes.* Ez. XXVII. 18. 27. — חֹזֶק, *robur.* Hagg. II. 23, — *חֵיל, *antemurale.* LXX sec. cod. Norimb. aut potius Inc. Int. Thren. II. 8. Legit חֵיל. Idem valet de loco Psalm. XLVII. 14. nisi statuere malimus, δύναμιν h. l. de *munitione* f s. *munimento* accipiendum esse. — חַיִל, *copiæ*, it. *divitiæ.* "Αλλοι Prov. XXXI. 29. ubi LXX πλοῦτον habent. Vulg. *divitias.* Incert. 1 Sam. X. 26. υἱοὶ δυνάμεων, h. e. *viri fortes, militares.* Aqu. Job. V. 5. *divitiæ.* LXX Jud. III. 29. πάντα ἄνδρα δυνάμεως, omnem virum *roboris*, s. omnem virum *robore præditum.* Vide et Jud. XVIII. 2. XX. 46. g 1 Sam. X. 26. υἱοὶ δυνάμεων, ubi non legerunt בְּנֵי חַיִל, ut Clericus opinatus est. Ruth. III. 11. ὅτι γυνὴ δυνάμεως εἶ σύ, quod tu es mulier *virtutis* s. *virtute* prædita. Ps. CVII. 14. ἐν τῷ θεῷ ποιήσομεν δύναμιν, cum Deo faciemus *virtutem*, h. e. *strenue et fortiter res nostras geremus.* Prov. XXXI. 29. πολλαὶ θυγατέρες ἐκτήσαντο δύναμιν, multæ filiæ acquirunt *divi-* h *tias.* Jer. XXXVII. 4. δύναμις Φαραώ, *exercitus* Pharaonis. Vide et Jerem. XXXIV. 7. XXXV. 11. XXXIX. 1. Suidas: δύναμις λέγεται καὶ ἰσχὺς καὶ ὁ στρατός. Conf. Drusii Observ. Lib. X. c. 14. — חָלוּץ, part. Pah. *expeditus.* 2 Par. XX. 22. — יָד, *manus*, metaph. *potentia.* Jos. IV. 24. — כֹּחַ, *vis, robur.* 1 Par. XXIX. 2. 2 Par. XXII. 9. i XXVI. 13. — *כֻּבָּה, *sic.* Ez. XXXI. 18. ἐν δυνάμει. Legerunt גְּבֹהַּ. — מְאוֹד, *valde*, it. *vires.* Deut. VI. 5. — מַחֲנֶה, *castra.* 1 Par. XII. 22. 2 Paral. XIV. 13. — *מַטֶּה, *baculus.* Inc. Habac. III. 14. μετὰ δυνάμεώς σου. Bene quoad sensum. Conf. Lex. N. T. s. v. ῥάβδος. — מִלְחָמָה, *bellum.* 2 Par. XIII. 3.

a — *מָעוֹן, *munitio.* Dan. XI. 7. sec. Chis. — נִפְלָאוֹת, part. plur. fœm. Niphil, *miranda, mirabilia.* Job. XXXVII. 14. — סֹלְלָה, *agger.* Jer. VI. 6. ἔχχυσον ἐπὶ Ἰερουσαλὴμ δύναμιν. Potest סֹלְלָה metaphorice sumtum de *magno exercitus* s. *caterva militum* explicari. — עֶבֶד, *servus.* Esth. II. 18. ubi non male עֶבֶד intellexisse videntur de ducibus iisque su-
b perioribus, quia a שָׂרִים distinguuntur. Conf. Chishull. ad Inscript. Sigeam pag. 108. et 1 Macc. XII. 43. — עֹז, *robur.* Inc. Hab. III. 4. *δύναμις τῆς δόξης αὐτοῦ*, h. e. *summa* ejus majestas. LXX 1 Par. XIII. 8. Job. XLI. 14. Ps. XX. 14. — עֻזּוּז, idem. Ps. CXLIV. 6. — עַם, *populus*, et, ut Gr. λαὸς, *milites gregarii.* 1 Par. XXI. 2. — *עֶצֶם, *os,*
c *corpus.* Inc. Ps. CXXXVIII. 15. עָצַם notat proprie *valuit, invaluit.* Cæterum coaluerunt hic duæ versiones. — פֶּה, *os.* Num. VI. 21. *κατὰ δύναμιν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ.* — *צָבָא, *operimentum.* Samar. Num. VII. 7. Non legit צָבָא, sed putavit, צָבָא per ablationem tertiæ radicalis esse i. q. צָבָא, sicut dicitur שָׁוְא et שָׁוְא, item צָוָה a צָוָא. Cf. Ies. LXVI. 20. et
d Paraphr. Chald. Jonath. — צָבָא, *militia, exercitus.* Ex. VI. 26. VII. 4. Ps. XXXII. 6. *πᾶσα ἡ δύναμις αὐτῶν*, omnis *exercitus* illorum, sc. cœlorum. Dan. VIII. 10. *ἕως τῆς δυνάμεως τῶν οὐρανῶν*, usque ad *exercitum* cœli, h. e. *corpora cœlestia*, quæ Ies. XXXIV. 4. *αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν*, et Cant. Tr. Puer. v. 31. *αἱ δυνάμεις κυρίου* dicuntur. Psalm.
e LXVII. 12. *δυνάμει πολλῇ, turmatim, catervatim, in choreis.* — *צְבִי, *decus.* Aqu. Theod. Ies. IV. 2. Derivarunt a rad. צָבָא. — צְבִיָּה, *ca-*

prea. Cant. II. 7. et III. 5. צְבָאוֹת *δυνάμεις.* Scil. ignorabant, א in hac voce ex Arabismo pro י esse positum, ac deducebant a צָבָא, *exercitus*, cum potius derivandum fuisset a voce צִבְי. — *שֵׁם, *nomen.* Inc. Ex. IX. 16. *δύναμίν μου.* Sc. *nomen f Dei* in universum *majestatem ejus* notat. Sed fortasse ibi verba *δύναμίν μου* spectant præcedens כֹּחִי, ut jam observavit Scharfenbergius. — שֵׁנִית, dual. fœm. *altera, secunda.* 1 Sam. XVIII. 21. sec. Ald. Sed sine dubio loco *ἐν ταῖς δυνάμεσιν* ibi legendum est *ἐν ταῖς δυσίν.* Vulg. *in duabus rebus.* Potest tamen etiam recepta lectio collatione v. 17., quem g fortasse respexerunt, quodammodo excusari. — תַּעֲלֻמָה, *absconditum.* Job. XI. 6. *δύναμιν σοφίας, optimum* sapientiæ, s. sapientiam *efficacissimam.* Cogitarunt fortasse de significatione *roboris*, quæ Chald. עֶלֶם inest. Confer quoque Arab. غلم.

Ib. XXVIII. 11. *αὐτοῦ δύναμιν, divitias absconditas* (i. q. nos: was das Bergwerk hermag, *the richness of* h *the mine*), hæ enim sunt *abscondita montium.* Hieron. et ex eo August. *virtutem suam.* Præterea legitur apud Inc. 1 Reg. II. 2. ubi לְאִישׁ redditur *εἰς ἄνδρα δυνάμεως*, quanquam *fortitudinis* notio jam in voce *ἀνὴρ* latet. Sap. VII. 20. *δυνάμεις ζῴων, virtutes* plantarum, h. e. *vis et efficacia*, quam habent et exserunt plantæ. Eodem modo in notione i *facultatis* ac *virtutis innatæ* legitur. Sap. XIX. 20. *τῇ ἰσχύσει ἐν ὕδατι τῆς ἰδίας δυνάμεως* (scil. *ἐπιλελησμένοι*, quod e cod. Alex. addendum est.) — *καὶ ὕδωρ τῆς σβεστικῆς δυνάμεως ἐπιλαθόμενοι.* Sirac. VIII. 13. *δύναμις, facultas.* Ib. XVII. 32. *δύναμιν ὕψους οὐρανοῦ, corpora cœlestia.* Ibid. LI. 23. *τῷ διδόντι μοι σοφίαν δώσω δύναμιν*, sec. Compl. *celebrabo* eum, qui animum meum vera sapientia

imbuet: ubi alii libri habent δόξα. Sic δύναμις in notione *laudis* ac *celebrationis* ad imitationem Hebr. עֹז (Ps. VIII. 3. et XXIX. 1.) cum δόξα permutatur Matth. VI. 13. 1 Macc. VII. 2. ubi Syrus δυνάμεις de *ducibus*, s. *principibus copiarum* interpretatus est. Ib. X. 71. δύναμις τῶν πόλεων. Vulg. *virtus bellorum*. Legit πολέμων. Confer ad h. l. Michaëlis notas. — Vide alibi Ἀρχισατράπης, et Ἰσχύς.

ΔΥΝΑΜΟ'Ω, *corroboro, potentem reddo, confirmo.* גָּבַר, Kal, Pih. Hiph. et Hithp. Aqu. Job. XXXVI. 9. הִתְגַּבֵּר, ubi δυναμοῦσθαι est *violentum esse* seu *fieri*, i. q. ἰσχύειν apud LXX. Aqu. Ps. LXIV. 4. ἐδυναμώθησαν. LXX. Cohel. X. 10. Dan. IX. 27. — עֹז. Ps. LXVII. 31.

ΔΥΝΑΣΤΕΙ'Α, *potentia, potentatus, robur, exercitus, imperium.* אֱלֹהִים, *dii.* Symm. Exod. XV. 11. Abstractum posuit pro concreto. — גִּבּוֹר, *potens.* Nahum. II. 3. Amos II. 16. ἐν δυναστείαις: ubi fortasse legendum δυνάσταις, ut habet h. l. Inc. — גְּבוּרָה. Inc. Psalm. CL. 2. Symm. Job. XXVI. 14. et Psalm. XIX. 7. Aqu. Psalm. LXV. 6. LXX Jud. V. 31. καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἐν δυναστείᾳ αὐτοῦ, sicut ortus solis in *robore* ipsius, h. e. in *pleno jubare* ipsius, quo vim suam et robur vel maxime potest exercere. Alii ibi legunt ἐν δυνάμει αὐτοῦ. Similiter Apoc. I. 16. ὡς ἥλιος φαίνει ἐν τῇ δυνάμει αὐτοῦ, sicut sol apparet in *robore* suo, h. e. in *pleno jubare* suo, vel cum splendet maxime. 1 Reg. XV. 23. XVI. 5. 27. — חַיִל, *exercitus.* Dan. IV. 32. — חֹסֶן, *thesaurus.* Ez. XXII. 25. Radix חָסַן notat *fortis, robustus fuit*, ex usu l. Syr. et Arab. — *מֶמְשָׁל, *dominatio.* Dan. XI. 5. sec. Chis. — מֶמְשָׁלָה, *dominatio.* 1 Reg. IX. 19. coll. Sap. VI. 3. — מָעוֹן, *robur.* Dan. XI. 31. — מַשָּׂא, *onus.* Ex. VI. 6. Δυναστεία h. l. est *durum imperium, tyrannis.* — עֹז, *robur.* Theod. et LXX Job. XXXVII. 6. Symm. Psalm. LXXVII. 26. — עֻזּוּז, idem. Psalm. LXXVII. 5. — *עָצוּם, *validus.* Prov. XVIII. 18. sec. Vat. sed alii rectius δυνάσται. — *צְבָאוֹת, *exercitus.* Ex. XII. 17. sec. Oxon. ubi alii libri δύναμιν habent. Ibid. v. 41. In libris Apocryphis δυναστεία pariter ac ἰσχὺς aliis vocabulis additur ad indicandam magnitudinem et præstantiam rei, de qua sermo est, v. c. Sir. XXXIV. 17. ubi Deus dicitur veris suis cultoribus esse ὑπερασπισμὸς δυναστείας καὶ στήριγμα ἰσχύος, h. e. *summo præsidio et auxilio.* Ibid. XLIII. 34. 1 Macc. III. 29.

ΔΥΝΑ'ΣΤΕΥΜΑ, *quod imperio alicujus subjacet, ditio.* 1 Reg. III. 1. sec. Vat. Σαλομὼν ἤρξατο ἀνοίγειν τὰ δυναστεύματα τοῦ Λιβάνου, Salomo incipiebat aperire *ditiones* Libani, ubi nihil in textu Hebr. respondet.

ΔΥΝΑΣΤΕΥ'Ω, *potens sum, dominor, vim infero, vi detineo.* אֱלֹהִים, *dii.* Symm. Gen. VI. 2. οἱ υἱοὶ τῶν δυναστευόντων sec. cod. Mosqu. — *גִּבּוֹר, *fortis.* 2 Sam. XVII. 10. sec. Oxon. δεδυνάστευκεν. — הֶגְבִּיר, Hiph. *corroboro.* Al. Ps. XI. 4. Adde Dan. IX. 27. sec. Chis. — הֶחֱזִיק, Hiph. *vi detineo.* Jer. L. 33. — *מָשָׁל, *regno.* Dan. XI. 5. sec. Chis. — עָשַׁק, *vi opprimo.* 1 Par. XVI. 21. Sir. XII. 5. δυναστεύειν est *opprimere.* Ibid. V. 3. δυναστεύειν ex adjuncto significat *aliquem in jus vocare*, s. *repetere rationem ab aliquo.* Vulgat. *quis me subjiciet propter facta mea?* aut *perdomabit*, ut alii vertunt.

ΔΥΝΑΣΤΕΥ'ΩΝ, *dominator, im-*

a *perator.* גְּבִירָה, *augusta, regina.* Jer. XIII. 18. τοῖς δυναστεύουσι. Legerunt לְגִבּוֹרִים. — *עֲרִיץ, *fortis, tyrannus.* Inc. Job. XV. 20.

ΔΥΝΑΣΤΕΥ'ΟΥΣΑ, *imperatrix.* גְּבִירָה, *augusta, regina.* 2 Reg. X. 13.

ΔΥΝΑΣΤΕΥ'Ω ΜΕΘ' ΎΒΡΕΩΣ. מָשַׁל, *regno.* Prov. XIX. 10. Illud
b μεθ' ὕβρεως sensus exornandi causa addiderunt, nam מָשַׁל habet h. l. hanc adjunctam notionem. Grabius Prolegg. in LXX T. IV, c. 4. §. 3. hanc versionem ad שָׂרִים referens pro δυναστεύειν legendum conjicit δυναστῶν, et vitiosam lectionem ex eo natam putat, quod librarii præcedens ἄρξηται in significatione *incipiendi* haud recte accipientes infinitivum δυναστεύειν inde subjunxerint,
c cum ἄρξηται ibi juxta Hebr. *dominandi* notionem habeat. Pugnant pro hac emendatione Theod. Chald. et Syrus.

ΔΥΝΑ'ΣΤΗΣ, *dynasta, princeps, potens.* אָבִיר, *fortis.* Gen. XLIX. 24. Aqu. Theodot. et Vta Psalm. LXXVII. 24. — אַדִּיר, *magnificus.* Jud. V. 25. 2 Par. XXIII. 20. Nah. III. 18. — אֵיתָן, *fortis,* Job.
d XII. 19. Vulg. *optimates.* Conf. ad h. l. Boysenium. — אֱלֹהִים, *dii.* Inc. Gen. V. 2. Vide quoque supra s. v. δυναστεύω. — אַנְשֵׁי חַיִל, *viri roboris,* h. e. *robusti.* Ies. V. 22. — בַּיִת, *domus,* it. *domestici.* Genes. L. 4. τοὺς δυνάστας Φαραώ. Per *domum Pharaonis* sunt h. l. *principes aulici* Pharaonis intellegendi. — גִּבּוֹר, *fortis.* Theod. Ies.
e III. 2. Incert. Amos II. 16. LXX 1 Paral. XXVIII. 1. XXIX. 24. — גָּדוֹל, *magnus,* Lev. XIX. 15. Prov. XVIII. 16. XXV. 6. — *גּוֹלִים, *migrantes.* Amos VI. 6. Legerunt גְּדֹלִים. Sed vera lectio est ἀποκιζομένων, quam una cum altera Justinus M. exhibet. Vulg. *transmigrantium.* — חָזָק, *robustus.* Job. V. 15. — *לְפִי־קָרֶת, *ad os civitatis.* Prov. VIII. 3. δυναστῶν. Num in- f terpres Hebr. intellexerit de principibus, qui jubendi potestatem in civitate habeant, an vero scripserit τῶν ἀστέων, dijudicare non audet Jaegerus ad h. l. Potest tamen δυναστῶν ad שְׁעָרִים referri e notione *horrendi, timendi,* quam verbum שָׁעַר habet, ita ut לְפִי־קָרֶת in versione sua plane omiserint. — *מִבְחַר, *electus.* Dan. XI. 15. sec. g Chis. — מוֹרֶה, part. Hiph. a יָרָה, *docens, doctor.* Job. XXXVI. 22. Judice Doederleinio legerunt מוֹרָא, *venerandus, terribilis.* Ies. VIII. 13. — מְשַׁוֵּעַ, part. Pihel a שׁוּעַ, *vociferans, ejulans.* Job. XXIX. 12. Psalm. LXXI. 12. ἐκ δυνάστου. Legerunt מִשּׁוֹעַ, h. e. *ex divite et nobili.* Habet enim שׁוּעַ notionem *potentiæ, divitiarum, opum.* V. Simonis h Lex. Hebr. pag. 1606. Vulg. *a potente.* Ita etiam Syr. et Arabs. Happachio legisse videntur מְעָשִׁין ex usu linguæ Syr. — מֹשֵׁל, part. *dominator.* Proverb. XXIII. 1. — מִתְנַדֵּב, part. Hithp. *sponte se offerens.* Jud. V. 9. In mente sine dubio habuerunt vocem נָדִיב. — נָדִיב, *princeps.* 1 Sam. II. 8. Prov. XVII. 27. XXV. 7. — סָרִיס, *eu-* i *nuchus,* et per synecdochen *minister aulicus, cubicularius.* Jer. XXXIV. 19. — עָצוּם, *validus.* Prov. XVIII. 18. Dan. VIII. 24. sec. Chis. — עָרוּם, *astutus.* Job. XV. 5. Legerunt sine dubio עֲצוּמִים, aut עֲרִיצִים. — עָרִיץ, *tyrannus.* Job.

a VI. 23, XV, 20. XXVII. 13. — *פְּלֵתִי, *Plethi*, nomen propr. Inc. 2 Sam. XX. 23. Ex usu l. Arab. vox פְּלֵתִי notat *incursantes in hostem*, a تَغَلَّقَ, *insiliit, irruit*. — פָּרָזִי, *paganus*. Hab. III. 13. In mente habebant פְּרָזוֹן, *dux*. — קֶרֶת, *civitas*. Prov. VIII. 3. Vide supra s. v. לְפִי קֶרֶת. — רָזוֹן, *macies*. Prov. XIV. 28. Legerunt b רֹזֵז a רָזָן. — רֹזְנִים, plur. Prov. VIII. 16. XXXI. 4. — רָשָׁע, *improbus*. Job. IX. 22. Δυνάστης h. l. *violentum* notat. — *שַׁלִּיט, *potens*. Dan. II. 10. sec. Chis. — *שָׂר, *princeps*. Οἱ λοιποὶ Prov. XIX. 10. ubi vel τῷ מֹשֵׁל, vel τῷ שָׂר respondet, ac aut δεσπότης δυνάστου, aut δεσπότης, δυνάστης rescribendum erit. Dan. XI. 5. sec. Chis.—*שְׁעָרִים. c Prov. I. 20. Respexerunt notionem *horrendi ac timendi*, quam שָׁעַר habet, unde שְׁעָרִים, *potentes*. Sir. XVI. 13. δυνάστης ἐξιλασμῶν, *admodum* clemens, seu, ut Syrus expressit: *multus est ad parcendum*, magna est ejus misericordia. Conf. seq.

ʼΑΝῊΡ ΔΥΝΆΣΤΗΣ, *vir potens*. גֶּבֶר, *vir*, proprie *validus*. Jud. V. 30.

d ΔΥΝΑΤῸΣ, *potens, dives, opulentus*. *אָבִיר, *fortis*. Theod. Jerem. XLVII. 3. Vulgat. *bellatorum*. — בָּחוּר, *electus*. 2 Par. XIII. 3. 17. XXV. 5. Sermo in omnibus his locis est de militibus. — בֶּן חַיִל, *filius virtutis*. 2 Sam. II. 7. 2 Paral. XXVIII. 6. — בֵּנַיִם vel בֵּינַיִם, *inter duo*, i. e. *intermedius*. 1 Sam. XVII. 4. ἀνὴρ δυνατός. Ita e transtulerunt, aut quia legerunt, vel certe putarunt legendum locum aliter, nescio an אִישׁ הַכַּבִּיר, vel אִישׁ הַגִּבּוֹר, aut quia spectarunt ea, quæ de Goliathi insigni proceritate et mira magnitudine dicuntur. Sunt verba Fischeri de Verss. Gr. V. T. p. 59. Sed qui medius stat inter duas partes, monomachia litem diremturus, recte δυνατὸς diei poterat. — גָּבַר, *prævaleo*. 1 Sam. f II. 9. 1 Par. V. 2. Aqu. Theod. 2 Sam. I. 23. — גֶּבֶר, *vir*, proprie *validus*. 1 Par. XXVI. 12. Jer. XLI. 16. XLIV. 20. — גִּבּוֹר, *prævalidus*. Οἱ λοιποὶ 2 Sam. X. 7. pro הַצָּבָא הַגִּבּוֹרִים, τὴν στρατιὰν τῶν δυνατῶν. LXX δύναμιν καὶ τοὺς δυνατούς. Secundum τοὺς λοιποὺς ac textum Hebr. δυνατοὶ sunt *milites electi, præ cæteris bellicosi ac fortes*, se- g cundum LXX, qui ante הַגִּבּוֹרִים, inseruerunt ו, δυνατοὶ sunt *duces exercitus*, et quidem *idonei, prudentia, intellegentia* ac *fortitudine satis instructi*. Aqu. Ies. III. 2. Amos II. 16. Aqu. Symm. Theod. Prov. XXI. 22. ubi δυνατοὶ sunt *milites fortes ac strenui*. LXX Jos. VI. 2. VIII. 3. X. 7. — *גִּבּוֹר חַיִל. 1 Par. XXVI. 6. sec. Vat. ubi fortasse post h δυνατοὶ supplendum est ἰσχύϊ ex Compl., aut δυνάμεως, coll. v. 7. — הַדָּבְרַיָּא, Chald. plur. *gubernatores*. Dan. III. 28. — חָזָק, *validus*. Ez. III. 8. — חַיִל, *robur*. Inc. Prov. XXXI. 28. δυνατὰ, *divitiæ*, coll. Xenoph. Hist. Gr. I. 4. 6. LXX Gen. XLVII. 6. Exod. XVIII. 21. 25. Jud. XX. 44. 1 Par. XII. 8. pro δυνατοὶ in Rom. vel legendum est δυ- i νάμει aut δυνάμεως, ut habet Compl., vel ἰσχυροὶ, quod præcedit, mutandum est in ἰσχύϊ seu ἰσχύος, — חָלוּץ, part. Pah. *expeditus*. 1 Paral. XII. 24. δυνατοὶ παρατάξεως, *expediti* ad prœlium: unde apparet, δυνατοὺς dici Græcis, *qui omnibus necessariis instructi sunt*. 2 Par. XVII. 18. δυ-

a *varoi πολέμου, bellicosi.* — חַסִין, *robustus.* Psalm. LXXXVIII. 9. — יָכִיל, Chald. part. Dan. III. 17. *δυνατὸς ἐξελέσθαι ἡμᾶς, potest* eripere nos. — יָכֹל, *possum, valeo.* Gen. XXXII. 28. Num. XIII. 31. — גִּבּוֹר, *validus.* Job. XXXVI. 5. — מְבִין, part. Hiph. a בִּין, *erudiens,* etiam *intellegens.* 2 Par. XXXV. 3. *τοῖς Λευίταις τοῖς δυνατοῖς ἐν παντί.* — מִתְנַדְּבִים, b part. plur. *sponte se offerentes.* Inc. Jud. V. 9. Vide supra s. v. *δυνάστης.* — נֹכֵל, *machinator, dolosus.* Mal. I. 14. Ex sententia nonnullorum legerunt יוּכַל aut נוֹכָל, quasi esset Niphal a יָכַל, *potuit.* Sed Scharfenb. ad Cappelli Crit. S. p. 516. rectius statuit, LXX lapsos potius esse in indaganda origine verbi נוֹכֵל, quod deduxerunt a c יָכֹל, *potuit.* Bahrdtius suspicatur, veram versionem fuisse *δολευόμενος,* aut *δόλιος.* — נָכוֹן, part. Niph. a כּוּן, *rectum, firmum.* Exod. VIII. 26. *οὐ δυνατὸν,* non *convenit* s. *decet.* — עַז, *robustus.* Psalm. XVII. 20. — עֹז, *robur.* Jud. V. 21. Videntur legisse עַז. — *פַּלְתִּי, *Plethi.* Theod. 2 Sam. XX. 23. Vide s. v. *δυνάστης.* — פְּרָזוֹן, *pagi, villæ absque muro ac* d *munitione.* Inc. Jud. V. 7. Vox Hebr. etiam *ducem* notat. Theodoretus Quæst. 12. habet *οἱ κραταιῶντες.* — *רוֹזְנִים, *principes.* LXX sec. cod. Alex. aut potius Inc. Jud. V. 3. — שָׁלִישׁ, *tribunus, dux.* 2 Par. VIII. 9. Sir. XXI. 8. *ὁ δυνατὸς ἐν γλώσσῃ,* potens lingua, h. e. eloquens. Vulg. *potens lingua audaci.* Ibid. XXIX. 21. *ἄνδρας δυνατοὺς, divites,* e *opulentos,* ut Latine *potens* apud Phædr. I. Fab. 24. 1. Schol. Thucyd. Lib. II. *οἱ δυνατοὶ, οἱ πλούτῳ δυνάμενοι.* Ibid. XLVII. 5. *δυνατὸν ἐν πολέμῳ.*

ΔΥΝΑΤΟ'Σ ΑΝΗ'Ρ, *potens vir.* גֶּבֶר, *vir,* adjuncta notione *potentiæ.* Jer. XLIII. 6.

ΔΥΝΑΤΟ'Σ ΕΙ'ΜΙ, *potens sum.* יָכֹל יָכֹל, *valendo valeo.* Num. XXII. 38. f

ΔΥΝΑΤΟ'Σ ΤΟΙ'Σ ΕΡΓΟΙΣ, *potens operibus.* רַב עֲלִילָה, *magnus adinventione.* Jer. XXXII. 19.

ΔΥΝΑΤΩ'Σ, *potenter.* בָּכַח, *in robore.* 1 Par. XXVI. 8. ubi alii *ἐν ἰσχύϊ* habent. Sap. VI. 6. *δυνατῶς ἐτασθήσονται, gravia* tormenta patientur.

ΔΥΝΑΤΩ'ΤΕΡΟΣ, *potentior.* רָם, seq. מ, *celsior,* et l. c. *potentior.* g Deut. I. 28. Sap. X. 12.

ΔΥΝΑΤΩ'ΤΕΡΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ עָצַם, *corroboror,* sequente מ. Gen. XXVI. 16.

ΔΥ'ΝΩ, ΔΥ'ΜΙ, ΔΥ'ΟΜΑΙ, *subeo, occido, mergor, submergor,* it. *retraho.* אָסַף, *congrego, retraho.* Joël. II. 10. *ἄστρα δύσουσιν τὸ φέγγος αὐτῶν,* stellæ prement lucem suam. Habet *δύειν* h. l. vim activi. In Cod. Barber. perperam legitur *δώσουσι.* Idem va- h let de loco Joël. III. 15. — בּוֹא, *venio,* de sole *occido.* Gen. XXVIII. 11. *ἔδυ γὰρ ὁ ἥλιος,* sol enim *occidit.* Lev. XXII. 7. *δύῃ ὁ ἥλιος.* Deut. XXIII. 11. — חָבַשׁ, *alligo.* Jon. II. 6. *ἔδυ ἡ κεφαλή μου εἰς σχισμὰς ὀρέων, subiit* caput meum fissuras montium. Hesych. *ἔδυ, εἰσῆλθε, κατῆλθε, κατέδυ.* Gloss. MS. in Cant. Script. *ἔδυ, κατέδυσε.* — נְשַׁח, Niph. a שָׁחַח, *incurvatus sum.* Ies. XXIX. 4. — עָלַל, i *obumbror.* Exod. XV. 10. *ἔδυσαν ὡσεὶ μόλυβδος ἐν ὕδατι, submersi* sunt tanquam plumbum in aqua.

ΔΥ'Ο, *duo, bis.* אַרְבָּעָה, *quatuor.* Nehem. VII. 34. Comma antecedens huic errori in numero locum dedit. — מָלֵא, *plenitudo.* 2 Sam. VIII. 2. — עֶמֶד, *par, ju-*

a *gum.* 1 Sam. XI. 7. Ies. XXI. 7. — *שְׁנִים, *anni.* Hab. III. 2. Legerunt שְׁנַיִם. — שְׁנַיִם : שְׁתַּיִם. Gen. VI. 19. 20. *δύο δύο, duo duo,* h. e. singularia paria. Ibid. VII. 2. 9. 15. Psalm. LXI. 11. *δύο ταῦτα ἤκουσα, bis* hæcce audivi: ubi *δύο* positum est pro *δὶς τοῦτο,* quod reliqui intt. habent. 2 Sam. VIII. 5. illud *δύο* ante *χιλιάδας* spurium esse
b ac librario deberi existimo, qui vers. Alex. in concordiam cum textu Hebr. redigere volebat. Certe cod. Alex. habet *εἴκοσι χιλιάδας,* quem etiam secutus est Josephus A. J. VII. 5. 2. — שְׁנָתַיִם, dual. a שָׁנָה, *duo anni.* Gen. XLI. 1.

*ΔΥ'Ο ΑΥ'ΤΟΙ, *duo ipsi.* שְׁנֵיהֶם, *ambo ipsi.* Aqu. Ies. I. 31. *δύο αὐτοί,* ubi vid. Montfauc. — Vide alibi
c Διαιρέω, Ἐξήκοντα, Ἑπτά, Μέτρα et Ὑφασμένον.

*ΔΥΣΑ'ΘΛΙΟΣ, *valde miser.* 3 Macc. IV. 4. sec. Alex. ubi alii libri τρισάθλιον habent. Particula δύς præposita sæpe nomen auget. Vide *δυσαίακτος, δυσάλυκτος.*

*ΔΥΣΑΓΑΚΤΟΣ, *valde miserabilis et lugubris, dignus, qui ab omnibus graviter lugeatur et defleatur.*
d 3 Macc. VI. 31. *ἀντὶ τοῦ πικροῦ καὶ δυσαιάκτου* (Cod. Alex. vitiose *δυσατάκτου*) *μόρου,* loco acerbæ (h. e. miseræ) et *lugubris* mortis. Suidas: *δυσαιάκτου, δυσθρηνήτου.*

ΔΥΣΑΛΓΑ, *dysalia, sordes, intemperies, morbus stomachi.* צֵאָה, *excrementum.* Theodot. Ies. XXVIII. 8. — צֹאן, *præceptum.* Theodot. Ies. XXVIII. 13. Legit fortasse
e צֵאָה. Sed pro *δυσαλία* utrobique Bielio legendum videtur *δυσαλία* vel *δυσαλία.* Hesych. *δυσαλία, ἀκαθαρσία.* Suidæ *διῦσα* est *ἡ κόπρος,* et *δυσαλέα* sunt *κοπρώδη.* Hieronymus, cujus verba exhibet L. Bos. in Proleg. cap. 3.: *quicquid nauseam facit et vomitum, δυσαλία dici potest.*

ΔΥΣΑ'ΛΥΚΤΟΣ, *inevitabilis, qui effugi nequit.* Sap. XVII. 17. *τὴν δυσάλυκτον ἔμπεσεν ἀνάγκην, inevitabilem* f sustinuit necessitatem. Lex. Cyrilli MS. Brem. *δυσάλυκτον, δύσφευκτον.* Ita etiam exponitur in Gloss. MS. *τῆς Παναρίτου,* ubi tamen vitiose scribitur *δυσάλληκτον.* Apud Hesychium *δυσάλωτον* (forte *δυσάλυκτον*), *μὴ ἐκφεῦγον.* Est a δύς et *ἀλύσκω, evito, effugio, declino.*

ΔΥΣΑΡΕΣΤΕ'ΟΜΑΙ, *difficulter placor, offenso sum animo, moleste fero, displicet mihi.* קוּט, *fastidio.* g Aqu. Symm. Psalm. XCIV. 11. *δυσηρεστήθην.* Aqu. Ez. XX. 43. *δυσαρεστήσεσθε,* i. e. juxta Hieronymum, *displicebitis vobis.*

ΔΥΣΒΑ'ΣΤΑΚΤΟΣ, *difficilis portatu, onerosus.* נָטַל, *onus.* Proverb. XXVII. 3. Hesych. *δυσβάσταχτον, βαρύ.*

*ΔΥΣΓΕ'ΝΕΙΑ, *ignobilitas, generis obscuritas.* Sir. XXII. 7. sec. Compl. *τέκνα ἐν ἀγαθῇ ζωῇ—κρύψουσι τὴν δυσ-* h *γένειαν,* liberi honesti obtegent seu obliterabunt *generis ignobilitatem.* Dionys. Hal. T. IV. p. 2036. ed. Reisk. Hesych. *δυσγένειαν, ἀγένειαν.*

ΔΥΣΔΙΗ'ΓΗΤΟΣ, *difficilis narratu, inenarrabilis.* Sap. XVII. 1.

*ΔΥΣΕΙΔΗ'Σ, *deformis, turpis.* שָׁפֵל, *humilis.* Inc. teste cod. Lips. Lev. XIV. 37. K. Zonaras Lex. *δυσειδής, ὁ δύσμορφος.* Suidas: *δυσειδής, ὁ* i *ἄμορφος.* Hesych. *δ., κακὸν εἶδος ἔχων.*

ΔΥΣΗΜΕΡΕ'Ω, *infeliciter ago.* 2 Maccab. VIII. 35. *δυσημερήσας.* Vide infra s. v. *εὐημερέω.*

ΔΥΣΗΜΕΡΙΑ, *infelicitas, adversitas.* 2 Macc. V. 6. ubi *τῇ εὐημερίᾳ* opponitur.

ΔΥΣΙΑΤΟΙ, *curatu difficiles.* נְפִלִים, *cadentes,* s. *gigantes.* Inc. (Aquila sec. cod. Mosqu.) Gen. VI. 4. *δυσίατοι,* quod in *δυνατοὶ* mutare, ac ad הַגִּבֹּרִים (coll. Ies. XLIX. 24.) in fine commatis referre mavult Scharfenbergius. Matthæi con-

a jicit legendum esse δυσήνιον. Suidas: δυσίατον, ἀθεράπευτον.

ΔΥ'ΣΙΣ, *occasus*. מְבוֹא, idem. Ps. CIII. 20.

*ΔΥΣΚΑΤΑ'ΠΑΥΣΤΟΣ, *non cessans, perennis, non intermissus*. 3 Macc. V. 4. δυσκατάπαυστος βοή, *non intermissus* clamor. Syrus: ܕܠܐ ܦܠܝܘ, *sine requie*.

*ΔΥΣΚΛΕΗ'Σ, *inglorius, inhones-*
b *tus, turpis*. 3 Macc. III. 25. δυσκλεῆ φόνον, *turpe* supplicium. Hesych. δυσκλέα, ἄδοξα, κακόδοξα. 3 Macc. III. 23. δυσκλεεστάτη ἐμβίωσις, vita *turpissima*. Dio Cass. I. 41. p. 272. ed. Reim. Adde Pollucis Onom. V. 159.

ΔΥ'ΣΚΟΛΟΣ, *difficilis, durus*. אֵיד, *interitus*. Jerem. XLIX. 7. δύσκολα, *mala dura*. Horat. Carm.
c III. 13.

ΔΥ'ΣΚΩΦΟΣ, *surdaster*, ac ex adjuncto *difficulter loquens*. Conf. Lex. N. T. s. v. κωφός. אִלֵּם, *mutus*. Ex. IV. 11. ubi Aqu. Symmach. ac Theod. μογιλάλος habent. Suidas: δύσκωφος, ὁ ἐκ μέρους ἀκούων.

ΔΥΣΜΕ'ΝΕΙΑ, *malevolentia, odium, inimicitia*. 2 Maccab. VI. 29. τῇ εὐμενείᾳ opponitur. Ibid. XII. 3. XIV.
d 39. 3 Macc. III. 19. VII. 4. Hesych. δυσμένεια, ἔχθρα, μῖσος.

*ΔΥΣΜΕΝΗ'Σ, *inimicus, hostis, hostili animo præditus*. Addit. Esth. XIII. 3. δυσμενῆ λαόν. Ib. v. 4. 3 Maccab. III. 2. φήμη δυσμενής, fama *infensa*. Ibid. v. 25. Hesych. δυσμενεῖ, πολεμίῳ, ἐχθρῷ. Thom. Mag. p. 401. ed. Bernard. δυσμενής, ὁ τὸν χρόνιον πρὸς τὸν ποτὲ φίλον τὸ μῖσος δια-
e τηρῶν. Zonaras Lex. 577. δυσμενής, ἐχθρός.

ΔΥΣΜΕΝΩ'Σ, *malevole, infense*. 2 Macc. XIV. 11. δυσμενῶς ἔχοντες τὰ πρὸς τὸν Ἰούδαν, *malevole* in Judam animati.

ΔΥΣΜΗ', *occasus, occidens*, et in plur. δυσμαί, idem. אַחֲרוֹן, *posterior*. Deut. XI. 24. *Mare posterius* est h. l. *occidentale*. — בּוֹא, infin. *venire*, quod sæpe de *occasu solis* adhibe-
f tur. Gen. XV. 12. 17. Ex. XVII. 12. XXII. 26. — יָם, *mare*. Inc. Gen. XII. 8. LXX 2 Par. IV. 4. — מָבוֹא, *occasus*. Deut. XI. 30. Jos. I. 4. ἀφ' ἡλίου δυσμῶν, ab occasu solis. Vide et Jos. XXIII. 4. Ps. XLIX. 2. Patet ex his locis, quod in ἀπὸ δυσμῶν, ἕως δυσμῶν, πρὸς δυσμὰς etc., quod alias sæpe apud LXX legitur, ἡλίου subintellegendum sit.
g — מַיִם, *aquæ*. Inc. Genes. XII. 8. — מַעֲרָב. 1 Par. VII. 28. XII. 15. XXVI. 16, 18, 30. — מַעֲרָבָה. Ies. XLV. 6. — מַעֲרֶה, *denudatio*. Jud. XX. 38. Legerunt מִמַּעֲרָב — *נֶגֶב, *meridies*. Jos. XV. 3. — *עַבְרוֹת, *transitus*. Inc. 2 Sam. XVII. 16. Incertus ille interpres, sine dubio Theodotion, legit עֲרָבוֹת, literis transpositis, ut jam monuit Mont-
h fauconus. — עֲרָבָה, *locus campestris*. Hebr. Ez. XLVII. 8. Theod. et LXX Num. XXII. 1. XXXIII. 48. 49. 50. 2 Sam. XVII. 16. sec. Compl. Amos VI. 14. ubi pro הַעֲרָבָה aut legerunt הַעֶרֶב, aut commutarunt notiones utriusque vocis.

ΔΥΣΜΑΙ' ΔΥΣΜΩ'Ν, *occasus occasuum*. עֶרֶב מַעֲרָב, *misceo commercium*. Ez. XXVII. 9. עֶרֶב qui-
i dem significat δυσμήν: at hic non potest eo sensu accipi.

'ΑΦ' 'ΗΛΙ'ΟΥ ΔΥΣΜΩ'Ν, *a solis occasu*. מֵאָחוֹר, *a posteriori parte*. Ies. IX. 11. אָחוֹר synecdochice sumitur pro *occidente*.

*ΔΥΣΝΟΕ'Ω, *infesto et malevolo animo erga aliquem sum, hostiliter me erga aliquem gero*. Addit. Esther. XIII. 4. Judæi dicuntur ἔθνος δυσνοοῦν τοῖς ἡμετέροις πράγμασι, populus *male affectus* in res nostras, ubi in cod. Alex. δυσνοῆ legitur. 3 Macc.

a III. 24. Hesych. δύσνους, ἐχθρός. Ith. δύσνοια, κακοβουλία.

ΔΥΣΟΣΜΙΆ, *fœtor, putidus odor.* בְּאֵשׁ, idem. Symm. Amos IV. 10. Vulg. *putredinem.*

ΔΥΣΠΑ'ΘΕΙΑ, *ægritudo.* חַרְצֻבּוֹת plur. *vincula, ligamenta.* Aqu. Ps. LXXII. 4. δυσπάθεια, h. e. non cogitant de morte s. cogitatio mortis nullum ipsis dolorem affert. Voci b Hebr. h. l. notionem *acerrimi doloris* tribuunt interpretes. Vide Simonis Lex. Hebr. p. 606. Cf. Starcke Carmina Davidis p. 63.

ΔΥΣΠΕ'ΤΗΜΑ, *adversitas, calamitas.* 2 Maccab. V. 20. ὁ τόπος μετασχὼν τῶν τοῦ ἔθνους δυσπετημάτων, locus participans calamitatum, quæ genti accidebant. Hesych. δυσπετημάτων, ἀποτυχημάτων. Ita enim le- c gendum est. Lex. Cyrilli MS. Brem. δυσπετημάτων, συμφορῶν, θλίψεων.

ΔΥΣΠΟΛΙΟ'ΡΚΗΤΟΣ, *difficilis obsessu, vix expugnabilis.* 2 Macc. XII. 21. Lex. Cyrilli MS. Brem. δυσπολιόρκητον, κακοπόρθητον. Xenoph. Hist. Gr. IV. 8. 5.

ΔΥΣΠΡΑΓΕ'Ω, *infeliciter ago.* חָטָא, *pecco.* Symmach. Job. V. 24. d οὐ δυσπραγήσῃ, *non infeliciter ages.* Respexit notionem vocis חָטָא, qua notat *pœnis affici pro peccatis,* aut alteram, *lapsus est,* ad similitudinem Arab. خطا, quod in Conj. IVta اخطا notat *fortuna minus prospera uti.*

ΔΥΣΠΡΟ'ΣΙΤΟΣ, *difficilis aditu.* 2 Macc. XII. 21. δυσπρόσιτον χωρίον. Onosand. Strat. c. 11. Hesych. δυσ- e πρόσιτον, ᾧ δυσκόλως τὶς προσέρχεται.

ΔΥΣΣΕ'ΒΕΙΑ (etiam δυσσεβία, Nonn. Dion. 20. ult.), *impietas.* 2 Macc. VIII. 33. 3 Esdr. I. 42. Soph. Antig. 935. Æschyl. Eumen. 535.

ΔΥΣΣΕΒΕ'Ω, *impie ago.* 2 Macc. VI. 13. Æschyl. Eumen. 613. Soph. Trach. 1262.

ΔΥΣΣΕ'ΒΗΜΑ, *impietas.* 3 Esdr. I. 53. 2 Maccab. XII. 3. f

ΔΥΣΣΕΒΗ'Σ, *impius.* 2 Macc. III. 11. VIII. 14. IX. 9. XV. 33. 3 Maccab. III. 24. Æschyl. Agam. 767. Soph. Œd. Col. v. 1253. Hesych. δυσσεβής, ἀσεβής.

ΔΥΣΤΟΚΕ'Ω, *difficulter pario* aut *partum edo.* קָשָׁה, Pih. *difficile reddo.* Gen. XXXV. 16. ἐδυστόκησεν ἐν τῷ τοκετῷ, difficulter pariebat.

ΔΥΣΦΗΜΕ'Ω, *maledico, convicior.* g 1 Macc. VII. 41.

ΔΥΣΦΗΜΙ'Α, *maledicentia, convicium, infamia,* it. *scelus, facinus execrandum.* 3 Esdr. I. 43. 1 Macc. VII. 38. 3 Maccab. II. 26. ὥστε δυσφημίας ἐν τοῖς τόποις συνίστασθαι, ubi Bretschneiderus de *facinoribus execrandis* cogitavit. Addit tamen: Estne fortasse positum abstractum pro concreto? *calumnia* pro *calum-* h *niatoribus, delatoribus.* Hesych. δυσφημίας, κακοφημίας.

ΔΥ'ΣΦΗΜΟΣ, *maledicus, conviciator.* 2 Macc. XIII. 11. XV. 32.

ΔΥΣΦΟΡΕ'Ω, *graviter* seu *ægre fero.* 2 Maccab. IV. 35. XIII. 25. In priore loco cum ἐπί, in posteriore cum περί construitur.

ΔΥΣΦΟ'ΡΩΣ, *graviter, ægre.* 2 Macc. XIV. 28. δυσφόρως ἔφερεν, *ægre* i tulit. 3 Maccab. III. 8. δυσφόρως ἔχειν.

ΔΥΣΧΕ'ΡΕΙΑ, *difficultas, molestia.* 2 Maccab. II. 25. IX. 21. ἀσθενείᾳ δυσχέρειαν ἐχούσῃ, morbo admodum molesto.

ΔΥΣΧΕΡΗ'Σ, *difficilis, molestus, durus.* קָשֶׁה, idem. Theod. Exod. XVIII. 26. δυσχερὲς, *impeditum, intricatum.* 2 Macc. VI. 3. IX. 7. 24. k XIV. 45.

ΔΥ'ΣΧΡΗΣΤΟΣ, *inutilis, noxius, molestus.* טוֹב, *bonus.* Ies. III. 9. ὅτι δύσχρηστος ἡμῖν ἐστι, nam molestus nobis est. (Cf. Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v.) Ita transtulerunt, quia antecedens אִמְרוּ per δήσωμεν expresserant. Videntur autem hæc verba desumta esse ex Sap. II. 12.

a ubi idem fere legitur. Hesych. δύσχρηστος, κακὸς, εἰς οὐδὲν χρήσιμος. Lex. Cyrilli MS. Brem. δύσχρηστος, κάκιστος.

ΔΥΣΩΔΙΑ, *graveolentia, fœtidus odor.* בְּאֵשׁ, idem. Symmach. Ies. XXXIV. 3. Suidas: δυσωδία, ἡ φαύλη ὀδμὴ, καὶ κακὴ πνοή.

*ΔΥΣΩΔΗΣ, *graviter olens, fœtidus.* 4 Macc. VI. 25. Pollux Onom.
b II. 75. δυσῶδες πνεῦ.

ΔΥΣΩΠΕΟΜΑΙ, *difficulter faciem alicujus intueor, vereor, revereor, erubesco, rationem habeo, obsequor, obtempero.* נָשָׂא פָנִים, *suscipio faciem*, vel: *respicio personam.* Symm. Gen. XIX. 31. ὀρᾶσι (lege cum Drusio ὄρα σοι) ἐδυσωπήθην τὸ πρόσωπόν σου, *rationem tui habebo, obtemperabo et satisfaciam precibus tuis.* Confer
c Fischeri Clav. p. 43. ac Scharfenb. Anim. pag. 19. Sic δυσωπία Plutarcho (Vol. VIII. p. 95. Reisk.) est μὴ ἀντέχειν δι' αἰδῶ, non repugnare præ pudore. Vide Phrynichum in δυσωπεῖσθαι. Pro נָשָׂא simpliciter legitur apud Inc. (sine dubio Symm.) 2 Reg. III. 14. ἐγὼ ἐδυσωπούμην. Pro נָשָׂא פָנִים Hebr. Job. XIII. 8. Symmach. Job. XIII. 10.
d Aqu. Theod. Mal. I. 8. Symm. Mal. II. 9. Δυσωπεῖσθαι nonnullis ἀντὶ τοῦ αἰδεῖσθαι usurpari docet Phavorinus. Subst. δυσώπημα legitur apud Josephum B. J. I. 25. 5. pag. 120.

*ΔΥΩ, *induo.* לָבַשׁ, idem. Lev. XVI. 23. Compl. δεδύκει, al. ἐδεδύκει. Δυτὸς reperitur apud Schol. Biseti Aristoph. Thesmoph. v. 897.

ΔΩΔΑΘΟΣ. Ipsa vox Hebraica
e דֹּדָתוֹ, *patrui sui*, apud Inc. Lev. XX. 20. quam LXX reddiderunt: τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ, *cognatæ suæ.*

ΔΩΔΕΚΑ, *duodecim.* שְׁנֵים עָשָׂר et שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. Gen. V. 8. XIV. 4. XVII. 20. — תְּרֵי עַשְׂרֵ Chald. Esdr. VI. 17.

ΔΩΔΕΚΑΜΗΝΟΝ, sc. διάστημα, *duodecim mensium spatium.* יְרַחִין תְּרֵי עַשְׂרֵ, Chald. Dan. IV. 26. Confer ἑπτάμηνον. f

ΔΩΔΕΚΑΠΗΧΥΣ, *duodecim cubitorum*, Hebr. שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה אַמָּה Jer. LII. 18.

ΔΩΔΕΚΑΤΟΣ, *duodecimus.* עָשִׂירִי *decimus.* Esth. II. 16. ubi loco δωδεκάτῳ legendum est δεκάτῳ: δω ex antecedente τῷ ortum esse videtur. — שְׁנֵים עָשָׂר: שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה. Num. VII. 78. 2 Reg. VIII. 25. XVII. 1. g

ΔΩΜΑ, *ædificium, tectum, superior pars domus.* גַּבָּה, *collis.* 2 Par. XXVIII. 4. Videtur δῶμα h. l. *omnem locum editum* significare. — גַּג, *tectum*, quod planum erat de more Orientalium, circumjecto peribolo, ne quis decideret: coll. Deut. XXII. 8. Aqu. Symm. Theod. Prov. XXI. 9. LXX Deut. XXII. 8. Ies. XV. 3. Soph. I. 5. Hieronymus in Ep. ad Suniam: "Δῶμα in orientalibus provinciis ipsum dicitur, quod apud Latinos tectum. In Palæstina enim et Ægypto vel ubi scripti sunt divini libri aut interpretati, non habent in tectis culmina, sed δώματα, quæ Romæ *solaria* vel *meniana* vocant, i. e. plana tecta, quæ transversis trabibus sustentantur." Vide Lex. N. T. s. h. v. — i
דָּם, *sanguis.* Aqu. Lev. XIX. 26. ἐστὶ τοῦ δώματος, quod Drusius commutandum esse censet in αἵματος, ut legitur in Cod. Basil. et Coislin. Secundo. Scharfenb. eum ὑψώματος scripsisse et דָּרִים legisse existimat. Vide Spencer. de Leg. Hebr. Rit. Lib. II. c. 15. p. 382. — גָּוָה *habitaculum.* Prov. XXI. 20. — תַּנִּין in plur. תַּנּוֹת, *draco.* Mal. I. 3. Secundum Cappellum in Crit. S. p. 597. legerunt לַחֲנוֹת. Incommode: nam חָנוּת proprie est: *of-*

a *ficina, taberna.* Sine dubio subjecerunt voci Hebr. notionem vulgo ignotam, *sedes, domicilia,* coll. Arab. נָוָה, *habitavit,* unde נָוֶה, *habitatio.* Vide Syrum ad h. l. Conf. quoque Fischeri Proluss. de Verss. Gr. V. T. p. 188. et Michaëlis Supplem. ad Lex. Hebr. pag. 2371. E versione Arabica apud LXX legendum esset δόμασι a תָּנָה *liberaliter, large*

b *donavit,* unde אֶתְנָה et אֶתְנָן est *donum, merces.* Buxtorfius eos sensum reddidisse existimat, æque ac Chaldæum, qui habet: *in vastitatem deserti.* Vide quoque Tychsen. ad Physiol. Syr. p. 147.

ΔΩΡΕΑ', *donum.* *מָחִיר, *pretium.* Dan. XI. 39. sec. Chis. — נְבִזְבָה, Chald. *honorarium.* Dan. II. 6. (ubi δόμασι et δωρεὰν junxerunt, quomodo

c δόμασι et δωρεὰς distinguit Philostratus p. 589.) V. 19. Sap. VII. 15. *αἱ ἐκ παιδείας δωρεαί,* bonæ disciplinæ *proventus* s. *fructus.* Ibid. XVI. 25. 2 Macc. IV. 30.

ΔΩΡΕΑ'Ν, *gratis, frustra, immerito, sine causa, incassum.* חִנָּם, idem. Aqu. Symm. Theod. Prov. XXIII. 29. XXVI. 2. Aqu. Job. II. 3. *immerito.* LXX Gen. XXIX.

d 15. δωρεὰν, *gratis,* coll. Ex. XXI. 11. Num. XI. 5. 1 Sam. XIX. 5. ubi חִנָּם notat est i. q. נָקִי in anteced. *innocentem, inculpatum.* Vulg. *qui est sine culpa.* Job. I. 9. μὴ δωρεὰν Ἰὼβ σέβεται τὸν θεόν; num *frustra,* hoc est sine causa, Jobus Deum colit? Ezech. VI. 10. οὐκ εἰς δωρεὰν λελάληκα, non *frustra* locutus sum. Ex h. l. patet, quod δωρεὰν,

e quod pro adverbio habetur, sit accusativus nominis δωρεὰ, et δωρεὰν dicatur pro εἰς δωρεάν. Potest etiam subintelligi κατά. Vid. L. Bos. Ellips. Gr. p. 338. Ps. XXXIV. 8. δωρεὰν ἔκρυψάν μοι διαφθοράν, *immerito* occultarunt mihi perniciem. Symm. ἀναιτίως. Ibid. v. 22. Sir. XX. 23. δωρεὰν, *temere,* quia sc. promisit aliquid, quod re ipsa præstare non potest. Cf. Spicil. meum II. p. f 47. Ib. XXIX. 6. coll. v. 7.

ΔΩΡΕ'ΟΜΑΙ, *dono, condono.* זָבַד, *dono.* Gen. XXX. 20. — נָתַן, *do.* Esth. VIII. 1. Prov. IV. 2. — חָנַן, *gratiam facio.* Inc. Ps. VI. 3. Aqu. Ps. IX. 14. XXXVI. 26. L. 3. δώρησαι μοι, *condona* mihi. Aqu. Symm. Job. XLI. 3. Symm. Ies. XXVI. 10. ἐδωρήθη ἀσεβὴς, *condonatum est* impio. — קָרְבָּן, *oblatio.* g Lev. VII. 5. Hesych. δωρεῖται, χαρίζεται.

ΔΩΡΟΔΕ'ΚΤΗΣ, *munerum acceptor.* שֹׁחַד, *munus.* Job. XV. 34.

ΔΩΡΟΔΟΤΕ'Ω, *dona do, muneror.* עָשַׂחַד, *dono.* Aqu. Ez. XVI. 33. ἐδωροδότεις αὐτοὺς, ubi judice Kreyssigio Symb. I. pag. 11. vel ἐδωροδόκεις, *donis corrumpebas,* vel etiam, sensu non mutato, coll. Deut. X. h 17. Prov. VI. 35., ἐδωροκόπεις reponendum est.

ΔΩΡΟΚΟΠΕ'Ω, propr. *de donis reseco,* etiam *donis corrumpo.* Sir. XXXV. 11. μὴ δωροκόπει, ne donis eum corrumpe, h. e. ne speres, eum posse corrumpi, ut peccata tua dissimulet. Ita Grotius. Vulg. *noli offerre munera prava,* h. e. vitiata et corrupta, coll. Mal. I. 8. Sic i κόπτεσθαι dicuntur frumenta et semina, cum vitiantur, inprimis cum inimica et malefica animalia eis innascuntur. Conf. Theophr. Hist. Plant. VIII. c. 10. et de Causis Plant. Lib. IV. cap. ult. Drusius sensum ita constituit: noli munera offerre, de quibus aliquid ademtum sit. Camerario ad h. l. δωροκοπεῖν k magis *supervacaneum studium aggerendi dona,* quam *deminutionem* notare videtur. 3 Macc. IV. 19. ὡς διδωροκοπημένοις εἰς μηχανὴν τῆς ἐκφυγῆς, tanquam muneribus corruptis moliendæ fugæ causa.

ΔΩΡΟΚΟΠΙ'Α, *corruptela muneri-*

a *bus.* שֹׁחַד, *muneror, dona do.* Aqu. Deut. VI. 17. — כִּי תַרְבֶּה שֹׁחַד, *si multiplices munera.* Aqu. Prov. VI. 35.

ΔΩΡΟΛΗ΄ΠΤΗΣ, i. q. *δωροδόκης, munerum acceptor.* בֹּצֵעַ בָּצַע, *quaestum faciens, quaestui deditus.* Prov. XV. 28. Ita transtulerunt, quia sequitur *μισῶν δώρων.* Vox *δωροληψία* occurrit apud Hesiod. Ἔργ. 39. et
b Eustathium Il. A'. p. 68. 35. ubi vid. Politus p. 182. ed. Florent. ac substantivum *δωροληψία* apud Dion. Cass. p. 219. 59. Reim.

ΔΩ΄ΡΟΝ, *donum, munus, oblatio, sacrificium.* *אִשֶּׁה, *oblatio ignita.* Aqu. Symmach. sec. Cod. Paul. Lips. Lev. I. 9. — מִנְחָה, *donum, munus.* Ps. LXXI. 10. — *בְּיָד, *in manu.* Job. VIII. 20. Sc. בְּיַד posi-
c tum est h. l. pro אֲשֶׁר בְּיָד, *quod est in manu, s. manu affertur et offertur.* Ergo etiam *munus, donum, sacrificium* notat. — בֶּצַע, *lucrum,* speciatim *turpe.* Al. Jud. V. 19. Theod. Mich. IV. 13. ubi *δῶρα* notat *munera, quibus aliquis se corrumpi patitur.* — הִתְנָה, Hiph. *mercede meretricia conduco.* Hos. VIII. 9. — זֶבֶד, *donum, munus.* Gen.
d XXX. 20. — חֲמוֹר, *asinus.* Ine. sec. cod. Basil. etiam Aqu. Symm. sec. cod. Paul. Lips. (hac addita nota: *οὕτως εἶπεν καὶ ὁ Σαμουήλ,* sc. 1. Sam. XII. 3.) Num. XVI. 15. Scharfenb. conjicit, hanc lectionem expressam esse e verbo שָׁחַד. Sed equidem arbitror, eos חֲמוּד, *desiderium,* h. e. *res pretiosas,* legisse, aut sensum secutos esse. — לֶחֶם,
e *cibus.* Lev. XXI. 6. 8. 16. 21. 22. XXII. 25. Num. XXVIII. 24. — לֶקַח, *doctrina.* Prov. IV. 2. e notione *accipiendi,* quam habet לָקַח. — מְאוּם, per apocopen pro מְאוּמָה, *aliquid.* Job. XXXI. 7. — מְגֻנּוֹת plur. *res pretiosae.* Gen. XXIV. 53. — מְחִיר, *pretium.* Dan. XI. 39. — מְנוּחָה, *requies.* Jer. LI. 59. Legerunt cum Targum מִנְחָה — מִנְחָה Genes. IV. 4. XXXII. 13. 18. f XXXIII. 10. — מַשְׂאֵת. Jer. XL. 5. — מַתָּנָה. Ez. XX. 39. — נֶדֶר *votum,* metonymice *res voto promissa.* Deut. XII. 11. — עֹלָה, *holocaustum.* Aqu. Symm. Lev. I. 9. — קָרְבָּן, *oblatio.* Lev. I. 2. 3. II. 1. III. 6. — שֹׁחַד. Ex. XXIII. 8. Deut. X. 17. XVI. 19. — *שַׁחַר, *aurora.* Ies. VIII. 20. Legerunt שֹׁחַד, *donum, munus.* — שַׁי. Psalm. g LXVII. 31. LXXV. 11. Ies. XVIII. 7. — שְׁיָא, *excellentia.* Job. XX. 6. *αὐτοῦ τὰ δῶρα.* Incommode. Rationem habuerunt notionis verbi נָשָׂא, *afferre munus, donare.* 2 Sam. XIX. 49. unde מַשָּׂא, *donum, munus.* 2 Chron. XVII. 11. — תּוֹדָה, *sacrificium eucharisticum.* Jer. XXXIII. 11. — תְּרוּמָה, *dolus.* Jud. IX. 31. Legerunt תְּרוּמָה h *oblatio, donum,* quanquam non ignoro, fuisse, qui legere mallent *μετὰ δόλου, per dolum, dolose.* Confer Montf. Lex. Hebr. p. 523. Fortasse tamen sensum expresserunt, nam munera fere dolose dari solent. Tob. IV. 12. *merces, praemium.*

ΔΩ΄ΡΟΝ ΚΑΡΠΟ΄Ω, *sacrificium adoleo.* אִשֶּׁה, *sacrificium ignitum.* Lev. II. 12. i

ΔΩ΄ΡΩΝ ΛΗ΄ΨΙΣ, *donorum acceptio.* מַתָּנָה, *donum.* Prov. XV. 28.

*ΔΩ΄ΡΑ ΦΕ΄ΡΩ. בָּמִנְחָה, *cum munere.* Symm. Psalm. XLIV. 13. *δῶρα ἄξει.*

E

a ʼΕΑ'Ν, *si, si forte.* אוּלַי, *fortasse.* Gen. XVIII. 24. ἐὰν ὦσι πεντήκοντα, si forte sint quinquaginta justi in urbe. Vide et v. 28. — אִם. Gen. XXVIII. 20. Psalm. LVIII. 16. Aqu. ἐὰν μὴ ἐμπλησθῶσιν. Hieron. *et cum saturati non fuerint.* — *הִנֵּה, *ecce.* Hab. II. 4. Certe Syris et Chald. הֵן valet ἐάν. — *כָּאֲשֶׁר. Inc. Gen. XXVI. 40.

b ʼΕΑ'Ν ΓΑ'Ρ ΚΑΙ', *etiamsi quoque.* גַּם כִּי. Psalm. XXII. 4.

ʼΕΑ'Ν ΚΑΙ', *si etiam.* אִם. Job. XIV. 5.

ʼΕΑ'Ν ΟΥ'Ν, *si igitur.* אוּלַי, *fortasse.* Jos. XIV. 12. 3 Esdr. II. 9. Chald. הֵן. Esdr. IV. 13.

ʼΕΑ'Ν ΤΕ, *sive.* *אִם. Exod. XIX. 13. Lev. III. 1. Job. XXXVII. 13. — הֵן. Esdr. VII.

c 26. ἐάν τε εἰς θάνατον, ἐάν τε εἰς παιδείαν, *sive* ad mortem, *sive* ad castigationem. Sir. XIII. 31. — Vide alibi Μὴ et Οὗ ἐάν.

ʼΕΑΡ, *ver.* חֹרֶף, *hyems.* Gen. VIII. 22. Ps. LXXIII. 18. Zach. XIV, 8. Sc. admodum late patet vox Hebraica, et complectitur omnes anni tempestates, æstate excepta. Inanis itaque est Wepleri (in

d Fragm. P. IV. p. 64) conjectura, eos in omnibus his locis ὀπώραν scripsisse, quia حريف *autumnum* notat. Michaëlis Suppl. p. 937. putat, LXX ita vertisse pro climatis Ægyptii ratione et ἔαρος nomine hyemem intellexisse. Qui enim nobis menses hiemales, ver Ægyptiorum sunt.

ʼΕΑΥΤΟΥ˜, *sui ipsius.* Caret nominativo. Al. Num. XXIV. 25.

*ʼΕΑΥΤΗ˜, *tibimet ipsi.* הִיא, e *ipsa.* Aqu. Jer. III. 6.

*ʼΕΑΥΤΗ'Ν. לָהּ. Job. XXXIX. 16. ubi Grabius recte correxit ἑαυτῇ sec. textum Hebr. et reliquorum librorum auctoritatem.

ʼΕΑΥΤΩ˜, dat. בְּעֵינָיו, *in oculis suis.* Prov. XXI. 2. XXVI. 16. — לוֹ, *sibi.* Gen. XXX. 41. — *עַל יָד, *super manum.* Prov. XIII. 11. non male, quoad sensum: *quantum sibi* f *sufficit.* Præterea legitur Prov. XVI. 27. ubi ἑαυτῷ ante ὀρύσσων de suo addiderunt, quia stulti est magis nocere sibi quam aliis.

ʼΕΑΥΤΟ'Ν, acc. *se ipsum.* בֵּיתוֹ, *domum suam.* Prov. XV. 28. — נַפְשׁוֹ, *animam suam.* Job. XXXII. 2. Prov. XVI. 3. XIX. 8. — בְּעֵינָיו, *in oculis suis.* Prov. XXX. 12. — Vide alibi Αυμαίνω. g

ʼΕΑΥΤΩ˜Ν, gen. plur. *sui ipsorum.* בְּעָלָיו, *dominorum suorum.* Prov. I. 19.

ʼΕΑΥΤΟΙ˜Σ, dat. *sibi, vobis.* בְּיֶדְכֶם, *in manu vestra.* Jos. IX. 11. — לָהֶם, *sibi.* Neh. XII. 30. — לָכֶם, *vobis.* 2 Sam. XVI. 20. — לְנַפְשׁוֹתָם, *animabus suis.* Prov. I. 18. — עַל נַפְשָׁם, *pro animabus suis.* Esth. IX. 16. 30. h

ʼΕΑΥΤΟΥ'Σ, acc. Vide Πλουτίζοντες ἑαυτούς.

ʼΕΝ ʼΕΑΥΤΗ˜. בְּקִרְבָּה, *in medio sui.* Gen. XVIII. 12.

ʼΕΝ ʼΕΑΥΤΩ˜ι. *בּוֹ, *in eo.* Theod. Job. XXXVI. 24. ubi tamen pro ἐν ἑαυτῷ legendum ἐν αὐτῷ. — בְּלִבּוֹ, *in corde suo.* Esth. VI. 7. — בְּקִרְבּוֹ, *in medio sui.* Jer. IX. 8. — בְּקֶרֶב

a לֵבָב, *in medio cordis sui.* Psalm. XXXV. 1.

ΕΝ ΕΑΥΤΟΙΣ. בְּעֵינֵיהֶם, *in oculis suis.* Ies. V. 21.

ΕΞ ΕΑΥΤΗΣ ΓΙΝΕΤΑΙ, *extra se ipsam fit,* i. e. *in ecstasin rapitur.* לֹא הָיָה בָהּ רוּחַ, *non est in ea spiritus,* h. e. *obstupefacta est.* 1 Reg. X. 5. 2 Par. IX. 4.

ΕΦ' ΕΑΥΤΟΥΣ. *עָלָה, *ascendit.*

b Ies. XV. 2. Legerunt עָלֶיהָ, *super eam.* — עֲלֵיהֶם, *super ipsos.* 1 Par. XV. 15.

*ΕΦ' ΕΑΥΤΩΝ. בְּעֵינָיו. Inc. Job. III. 21.

ΚΑΘ' ΕΑΥΤΟΥ, *per se ipsum.* בְּנַפְשׁוֹ, *in anima sua,* s. *per animam suam.* Amos VI. 8.

ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΑΥΤΟΥ, sc. χείρος vel πλεονέκτημα, quod al. addunt,

c *juxta lucrum suum.* לְבַצָּעוֹ, idem. Ies. LVI. 11.

ΚΑΘ' ΕΑΥΤΗΝ et ΕΑΥΤΑΣ, *apud se, in loco suo, seorsim, sola.* לְבַד, *seorsim, solus.* Zach. XII. 12. 13. 14. — לְיַחַד, *in unum.* 1 Par. XII. 17. εἴη μοι καρδία καθ' ἑαυτὴν ἐφ' ὑμᾶς, sit mihi cor apud se ipsum super vos, h. e. *pacato erga vos ero animo.* — לְמִינָהּ, *secundum speciem*

d *suam.* Ez. XLVII. 11. — תַּחְתֶּיהָ, *subter se.* Zach. XII. 6.

ΚΑΘ' ΕΑΥΤΟΝ, *seorsim, in loco suo.* חֲרָבָה, *sicca.* Theod. Prov. XVII. 1. Respexit notionem *desolationis* ac *solitudinis,* quam habet vox חרב cum derivatis. Vide ad h. l. Montfauconium. — לְבַדּוֹ, *solus, ipse.* Gen. XXX. 41. *seorsim.* —*לוֹ, *sibi.* Theod. Ed. Quinta et LXX

e Hos. VIII. 9. — לְעֻבְרוֹ, *ad latus suum.* Ies. XLVII. 15. ἄνδρωπος καθ' ἑαυτὸν ἐπλανήθη, quisque *seorsim* errat. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — *בָּנוֹ, *basis ejus.* Dan. XI. 7. sec. Chis. Sensum secutus est. — תַּחְתָּיו, *loco suo.* 2 Sam. VII. 10.

ΚΑΘ' ΕΑΥΤΩΝ, *pro se ipsis.* עַל זַרְעָם, *pro semine eorum.* Esth. IX. 30.

ΚΑΘ' ΕΑΥΤΟΥΣ, *ad ædes suas.* f לְבָתֵּם *soli ipsi.* Gen. XLIII. 31. Inc. 2 Sam. X. 8. — לָהֶם, *ipsis.* 1 Sam. XXVI. 12. ἀπῆλθον καθ' ἑαυτοὺς, abierunt *ad ædes suas.* Sic Ælian. V. H. III. 19. καθ' ἑαυτὸν ἀπιόντα. — לָנוּ, *nobis.* 1 Sam. XXVI. 11. Sir. XVII. 3. καθ' ἑαυτοὺς, h. e. *secundum ipsorum naturam* et *conditionem.* Potest tamen quoque ad Deum referri, ut sit pluralis majes- g taticus et i. q. καθ' ἑαυτὸν αὐτοῦ in sequentibus.

ΜΕΘ' ΕΑΥΤΟΥ. בְּיָדוֹ, *in manu sua.* Gen. XXIV. 10. Ex. XXXIV. 4.

ΜΕΘ' ΕΑΥΤΩΝ. בְּיָדֵנוּ, *in manu nostra.* Gen. XLIII. 22.

ΠΑΡ' ΕΑΥΤΩ, *apud se ipsum, in domo sua.* בְּעֵינָיו, *in oculis suis.* Prov. XXVI. 5. 12. XXVIII. 11. h — תַּחְתָּיו, *subter se.* Exod. XVI. 29. Bene quoad sensum. Vide sequentia.

ΠΑΡ' ΕΑΥΤΗΙ, *apud se ipsam.* אֶצְלָהּ, *apud eam.* Gen. XXXIX. 16.

ΠΡΟΣ ΕΑΥΤΟΝ, *ad se ipsum.* אֶל לִבּוֹ, *ad cor suum.* Symm. Gen. VIII. 21.

ΩΣ ΕΑΥΤΟΝ, *ad exemplum sui* i *ipsius.* בְּנַפְשׁוֹ, *in anima sua.* Ps. CIV. 21.

ΕΑΩ, *sino, permitto, missum facio, derelinquo, desero auxilio.* רָמַם, *sileo.* Job. XXXI. 35. Qui tacet, aliquid permittere videtur. — הִנִּיחַ Hiph. a נָחַ. Ex. XXXII. 9. Esth. III. 8. Symm. Cohel. V. 11. — הִרְפָּה Hiph. *desisto.* Deut. IX. 14. Jud. XI. 37. Symm. 1 Sam.

a XV. 16. Inc. Ps. XLV. 11. — *הַשְׁתַּבֵּק, *dimittor*. Dan. II. 44. sec. Chis. — חָדַל et הֶנִּית junctim, *desisto et pono*. Job. X. 20. — יָהַב, unde imper. הָבָה, *da*. Gen. XXXVIII. 16. — בָּגַשׁ, *subigo*. Jer. XXXIV. 11. sec. Ald. ἴασαν. Vat. habet ἰῶσαν. Scribendum sine dubio ἀνώησαν. — נָטַשׁ. Aqu. Ies. II. 6. et Ps. XXVII. 12. ubi notat b *deserere auxilio*. — נָתַן, *do, permitto*. Job. IX. 18. — שְׁבַק Chald. Dan. IV. 12. (Conf. Abreschii Lectt. Aristænet. p. 268.) 20. 23. — *שָׁעָה, *averto me*. Job. VII. 18. ἕως τίνος οὐκ ἰᾷ μι; quousque non me missum facis? coll. Act. V. 38. 2 Macc. VI. 13. τὸ μὴ πολὺν χρόνον ἐᾶσθαι τοὺς δυσεβοῦντας, quod non multum tempus *impuniti dimittan-* c *tur* impii. 2 Macc. XIII. 11. μὴ ἐᾶσαι τοῖς δυσφήμοις, non *permittere* infamibus.

Ἔα ΔΕ, *concede vero, quanto magis*. אַף כִּי. Job. XXV. 6. ubi Vulg. *quanto magis*. Job. XV. 16.

Ἔα ΔΕ, Ὅτι, *concede autem, vel esto autem quod*. אַף אֲמָנָם, *etiam, revera*. Job. XIX. 5. ἴσα δὲ, ὅτι ὑπ' ἐμοὶ ἐμεγαλύνεσθε, *esto autem*, quod d magnificetis vos adversus me.

Ἑβδομάζω, *sabbatorum otium imitor, sabbatum celebro*. שָׁבַע, *juro*. Theod. ac LXX sec. Compl. Ez. XXI. 23. Deduxerunt hanc vocem a שָׁבַע, *septem*, numero, quo juratur.

*Ἑβδομαῖος, *septimus, qui septimo die aliquid facit*. שִׁבְעָתַיִם, *septempliciter*. Symm. sec. cod. e Mosqu. Gen. IV. 24. ὅτι ἑβδομαῖος ἐκδίκησιν δώσει. Xenoph. Hist. Gr. V. 3. 19. Suid. et Phav. ἑβδομαῖος, ἕβδομος.

Ἑβδομάς, *hebdomas, septimana*, it. *sabbatum*. שַׁבָּת, propr. *jura-mentum*. Theod. Ez. XXI. 23. Vulg. *sabbatorum otium imitantes*. Vox שָׁבוּעוֹת significatione *hebdomadum* occurrit Ex. XXXIV. 22. Deut. XVI. 9. 16. Vide s. v. ἑβδο- f μάζω. LXX Ex. XXXIV. 22. Num. XXVIII. 26. Deut. XVI. 9. 10. 16. — *שִׁבְעָתַיִם, *septempliciter*. Theod. Gen. IV. 15. ubi τὴν ἑβδομάδα *septemplex* notat. — שַׁבָּת, *sabbatum*. Lev. XXIII. 15. XXV. 8. 4 Macc. II. 8. voce ἑβδομάδες *annus jubilæus* respicitur, quo debita usuræque rescindebantur. De *numero septenario* legitur 4 Macc. g XIV. 7. παναγίας ἀδελφῶν ἑβδομάδος.

Ἑβδομήκοντα, *septuaginta*. עֶשְׂרִים, *viginti*. Gen. XI. 24. — שִׁבְעִים. Gen. V. 12. XI. 26. — שְׁלֹשִׁים, *triginta*. 1 Sam. IX. 22. Legerunt vel שִׁבְעִים, vel permutarunt ל, 30. et ע, 70. Idem valet de locis ibid. XI. 8. et 2 Sam. VI. h 1.

Ἑβδομηκοντάκις Ἑπτά, *septuagies septem*. שִׁבְעִים וְשִׁבְעָה. Gen. IV. 23.

Ἑβδομήκοντα πέντε, *septuaginta quinque*. שִׁבְעִים וְחָמֵשׁ. Gen. XXV. 7. — *שִׁבְעִים. Ex. I. 5. Gen. XLVI. 27. ubi LXX addunt *quinque* ob quinque illos Manassis et Ephraimi filios, v. 20. ab illis ex 1 Par. VII. 14. additos. i

Ἑβδομηκοστός, *septuagesimus*. שִׁבְעִים, *septuaginta*. Zach. I. 12.

*Ἕβδομον, adv. *septimo loco*. Sir. XVII. 5. sec. Compl. ἕβδομον λόγον ἑρμηνία (lege ἑρμηνίας vel ἑρμηνίαν) τῶν ἐνεργημάτων αὐτοῦ, scil. ἐδωρήσαντο, *septimo loco* linguam aut facultatem loquendi iis concessit, qua ad enarranda ac celebranda mirifica Dei opera uti possent.

a "ΕΒΔΟΜΟΣ, *septimus*. שְׁבִיעִי. Gen. II. 2. 3. VIII. 4. — שֶׁבַע; שִׁבְעָה, *septem*. Gen. VII. 11. VIII. 4. 14. Jos. VI. 4. Deberet esse שְׁבִיעִי. — שַׁבָּת, *sabbatum*. Exod. XX. 11. XXXI. 14.

ΤΑ' "ΕΒΔΟΜΑ, *septima*, i. e. *septimana*, it. *dies septima*. שָׁבוּעַ, *septimana*. Gen. XXIX. 27. 28. — שִׁבְעָה, *septem*. 1 Par. IX. 25.

b "ΕΒΕΝΟΣ, *ebenum*, sc. *lignum, ex India ac Æthiopia afferri solitum*. הָבְנִים plur. Ez. XXVII. 15. Male Theodoretus in Comm. ad h. l. p. 901. vocem ἐβένους, quam Symmacho tribuit, ad קַרְנוֹת, κέρατα, retulit. Vide de hoc ligno Dioscorid. I. 130. et Lipenium de Navig. Salom. Ophiritica sect. IV. §. 13. seq.

'ΕΒΡΑΙ'ΟΣ, *Hebræus*. עִבְרִי; c עִבְרִיָּה, et עִבְרִית. Gen. XXXIX. 14. 17. XL. 15.

*'ΕΒΡΑΙ'ΣΤΙ', *Hebraice*. Prolog. Sir. 'Εβραϊστὶ λεγόμενα, *Hebraice dicta*. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

'ΕΓΓΑΣΤΡΙ'ΜΥΘΟΣ, *ventriloquus, pytho*. אוֹב, idem. Lev. XIX. 31. XX. 6. 27. Theod. et Compl. 2 Reg. XXI. 6. et ib. XXIII. 24. sec. Compl. — בַּעֲלַת אוֹב, *domina pyd thonis*. 1 Sam. XXVIII. 7. — בַּדִּים plur. *mendaces*. Ies. XLIV. 25. — יִדְּעֹנִי, *hariolus*. Ies. XIX. 3. Gloss. in Octat. et Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐγγαστρίμυθος, τῇ γαστρὶ μαντευόμενος. Galenus in Expos. Voc. Hippocr. ἐγγαστρίμυθοι, οἱ κεκλεισμένου τοῦ στόματος φθεγγόμενοι, διὰ τὸ δοκεῖν ἐκ τῆς γαστρὸς φθέγγειν. Suidas: ἐγγαστρίμυθος, ἐγγαστρίμαντις, ὃν τινες νῦν πύe θωνα, Σοφοκλῆς δὲ στερνόμαντιν κ. τ. λ. Confer Lex. N. T. s. h. v.

*'ΕΓΓΕΛΑ'Ω, *irrideo*. 4 Macc. V. 27. Reperitur quoque pro שָׂחַק apud LXX Ps. II. 4. sec. cod. Alex. Hesych. ἐγγελῶσα, καταγελῶσα.

'ΕΓΓΙ'ΖΩ, *appropinquare facio*, it. *appropinquo, accedo, propinquus sum*. *בּוֹא, *venio*. LXX sec. cod. Clem. Gen. XII. 14. ubi ἐγγίζειν *venire* notat. — נָגַשׁ, *propinquus* f *sanguine*. Aqu. Symm. Lev. XXV. 33. Aqu. Lev. XXVI. 15. 33. οὐκ ἐγγισθήσεται, quod Hesychius ita transtulit: *affinis non efficietur*. — *נָחַי, *ingemisce*. Mich. IV. 10. ἐγγίζε. Sec. Cappellum in Nott. Critt. ad h. l. p. 90. ἐγγιζε est glossema ex alia lectione (נָגְשִׁי) et interpretatione. — הֵחִישׁ Hiph. a חוּשׁ, *festino*. Ies. V. 19. — חָיָה* seq. ל g Lev. XXI. 3. sec. cod. Alex. ubi τῇ ἐγγιζούσῃ sine dubio ex antecedentibus illatum est. — חָרַס, *perrumpo*. Ex. XIX. 21. ubi ἐγγίζειν notat *perruptis cancellis accedere*. — חָנַן*. Inc. Job. XIX. 21. pro חָנֵנִי, *miseremini mei*, ἐγγίσατέ μοι, h. e. *succurrite mihi, opem ferte*. — מָטָא* Chald. *pertingo, pervenio*. LXX Dan. IV. 8. — נָגַע; הִגִּיעַ, Kal et Hiph. h *tango, attingo*. 1 Sam. XIV. 9. ἕως ἂν ἐγγίσωμεν ὑμᾶς, sec. Compl. quæ verba ab alio interprete profecta videntur. Ps. XXXI. 8. πρὸς αὐτὸν οὐχ ἐγγιοῦσι, non *attingent* illum. Ps. LXXXVII. 3. τῷ ᾅδῃ ἤγγισα. Ps. CVI. 18. ἤγγισαν ἕως. Jer. LI. 9. ἤγγισεν εἰς οὐρανόν. Jon. III. 6. ἤγγισεν ὁ λόγος πρὸς τὸν βασιλέα. — נֶגַע, *plaga*. Ps. XXXVII. 11. ἤγγισαν. Legerunt נָגַע. — נָגַשׁ; הִגִּישׁ, Kal i et Hiph. Aqu. 1 Sam. XXIII. 9. ubi ἐγγίζειν notionem hiphilicam habet, et *adducere, afferre*, aut *admovere* notat. Aqu. Theod. Ies. XLI. 21. LXX Gen. XXVII. 21. ἐγγισόν μοι, *accede* ad me. Ib. v. 22. Ex. XIX. 22. — נוֹקֵשׁ Niph. a יָקֵשׁ *illaqueor*. Ies. VIII. 15. ubi loco נִנָּגְשׁוּ sine dubio legerunt נִנָּקְשׁוּ — נִכְנַף Niph. *alis sufugio*. Ies.

a XXX. 20. — קִוָּה Pih. *exspecto.* Hos. XII. 6. Non legerunt קָרַב, sed ἐγγίζειν πρὸς τὸν θεὸν est h. l. *Deum adire precibus, et quidem animo fiducia pleno.* — קָרַב : קֵרֵב : הִקְרִיב, Kal, Pih. Hiph. Deut. XXXI. 14. ἠγγίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου, appropinquant dies mortis tuæ. Job. XXXIII. 22. ἤγγισεν εἰς θάνατον ἡ ψυχὴ, morti appropinquavit b anima. Ps. XXVI. 3. ἐγγίζειν ἐπ' ἐμέ. Ps. XC. 10. οὐκ ἐγγιεῖ ἐν τῷ σκηνώματι. Ps. CXVIII. 168. ἐγγισάτω ἡ δέησίς μου ἐνώπιόν σου, appropinquet deprecatio mea ad te. Ies. V. 8. ἀγρὸν πρὸς ἀγρὸν ἐγγίζοντες, agrum agro *jungentes.* Ies. XXVI. 17. ἐγγίζει τοῦ τεκεῖν, partui *propinqua* est. Ib. XLVI. 13. ἤγγισας, *appropinquare fecisti.* — קְרֵב Chald. c Dan. VI. 20. — *קָרֵב verbale. 1 Sam. XVII. 42. 2 Sam. XVIII. 26. — קָרוֹב, *propinquus.* Lev. XXI. 3. Num. XXIV. 17. Deut. IV. 7. — קֶרֶב, *medium.* Aqu. et LXX Hab. III. 1. ἐν τῷ ἐγγίζειν. Legerunt בִּקְרֹב cum Chaldæo. — קְרָב, *prœlium.* Ps. LIV. 20. Legerunt וְקָרֵב. — קְרָבָה, *appropinquatio.* Ies. LVIII. 2. Præterea legitur apud d Inc. 1 Sam. XXVII. 8. ubi τῷ ἐγγίζων, *vicinus,* nihil respondet in textu Hebr., nam ad יְשׁוּרִי, *Gesuræum,* illud referre, ut duæ h. l. versiones coaluerint, vetat τὸ πάντα ante τὸν ἐγγίζοντα. Adde Amos VI. 3.

ΜΗ' ΈΓΓΙΖΩΝ, *non propinquus.* זָר, *extraneus.* Deut. XXV. 5.

*ΈΓΓΙΣΤΑ, *proxime.* Τὰ ἔγγιστα, c *proximi.* קְרֹבַי, *vicini mei.* Symm. Ps. XXXVII. 12. οἱ ἔγγιστά μου, sc. ὄντες, *proximi mei.* *קְרֹבִים. Dan. IX. 7. sec. Chis. τὰ ἔγγιστα, ubi neutrum plurale pro masculino ponitur. V. supra s. v. ἀπωτέρω. Theod. habet οἱ ἐγγύς. — קָרוֹב. Ex. XXXII. 26. Lev. XXI. 2. Judith. XVI. 14. οἱ ἔγγιστα sunt *consanguinei, affines,* coll. Ps. XIII. 3.

'ΕΓΓΑΥΦΩ, *insculpo.* חָצַב, idem. f Job. XIX. 24. — פִּתּוּחַ, *sculptura.* Ex. XXXIX. 12.

"ΕΓΓΟΝΟΝ, *fœtus, fœtura,* et τὰ ἔγγονα, *fœtus, prognati.* עָטִין, *mulctrale.* Job. XXI. 24. sec. Ald. Sed lectio ibi est sine dubio falsa. Reponendum vel ἀγγεῖα, vel τὰ ἔγκατα, quod alii libri habent. — *פְּרִי, *fructus.* Deut. XXVIII. 4. sec. Ald. ubi alii ἔκγονα habent. — צֶאֱצָאִים g plur. *prognati.* Symm. Job. XXXI. 8. Olympiodorus in Cat. Nicetæ exhibet ἔκγονα. Et similiter promiscue ponit Clemens Alex. Strom. II. p. 400.

"ΕΓΓΟΝΟΣ, *nepos.* *בֵּן בֵּן *filius filii.* Symm. Jud. VIII. 22. — נֵכֶר. Aqu. Job. XVIII. 19. ubi Montfauconius nimis ambigue *progeniem* reddidit. Ælian. V. H. VI. 13. Phavor. ἔγγονος, ὁ υἱὸς υἱοῦ. h

"ΕΓΓΡΑΠΤΟΣ, *inscriptus, conscriptus.* כָּתוּב part. Pah. *scriptus.* Ps. CXLIX. 9.

*'ΕΓΓΡΑΦΗ', *inscriptio, scriptura, literæ.* מִכְתָּב. 2 Par. XXI. 12. sec. Compl. ubi ἐγγραφὴ mihi vera lectio esse videtur, quanquam et altera lectio, ἦλθεν αὐτῷ ἐν γραφῇ, *venit ad eum aliquis cum literis,* locum habere potest. Vide paulo post i s. v. ἐγγραφής. Adde Polluc. Onom. VIII. 29. et Etymol. M. 220. 50.

*'ΕΓΓΡΑΦΗ'Σ, i. q. ἔγγραφος, *scriptus, literis consignatus,* ac opponitur τῷ ἄγραφος. Sir. XLIV. 5. διηγούμενοι ἔπη ἐγγραφῆ, enarrantes scripta carmina. Ita Compl. Vat. autem habet ἐν γραφῇ. Ibid. v. 11. sec. Compl. ubi eadem lectionis diversitas reperitur. Adv. ἐγγράφως habet Josephus B. J. I. 27. 1.

a ΕΓΓΡΑ'ΦΩ, *inscribo, conscribo.* *כָּתַב, *scribo.* Dan. XII. 1. sec. Chis. 1 Macc. XIII. 40.

ΕΓΓΥΑ'Ω, Α'ΟΜΑΙ, *spondeo, fide jubeo.* עֵד, *testis.* Prov. XIX. 28. *ὁ ἐγγυώμενος παῖδα ἄφρονα,* qui hominem improbum in judicio cupide absolvit suo testimonio, ac pro eo respondet ac spondet. — עָרַב Prov. VI. 1. *ἐὰν ἐγγυήσῃ σὸν φίλον,* si sponderis pro amico tuo. Ibid. XX. b 19. Aqu. Gen. XLIII. 9. *ἐγγυῶμαι αὐτὸν,* spondeo et in me recipio, me esse eum salvum reducturum. Symm. Gen. XLIV. 32. ubi pro *ἐνεγυήσατο* reponendum est *ἐνεγγυήσατο.* Aqu. Theod. Ps. CXVIII. 122. — עָשַׁק, *opprimo.* Prov. XXVIII. 17. Sec. Jaegerum *ὁ ἐγγυώμενος* (Arabs: *qui quietem et securitatem* c *præstat*) succrevit h. l. e voce עַד pronuntiata עֵד. Sir. VIII. 16. *ἐγγυᾶν* in universum notat *fidem dare, promittere.*

ΕΓΓΥΩ'ΜΕΝΟΣ ΕΓΓΥΑ'ΟΜΑΙ, *spondens spondeo.* עָרַב עֲרֻבָה, *spondeo sponsionem.* Prov. XVII. 19. *ἐγγυᾶ τὸν ἑαυτοῦ φίλον.* Sic recte legitur in Cod. Alex. Alii *φίλων.* Accusativum postulat *ἐγγυᾶσθαι.* Vide Salmasium d de Modo Usur. p. 700.

ΕΓΓΥ'Η, *sponsio, fidejussio.* Sir. XXIX. 20. 22.

ΕΓ'Σ ΕΓΓΥ'ΗΝ ΔΙ'ΔΩΜΙ, *in sponsionem do,* h. e. *spondeo.* תָּקַע כַּף, *plaudo manum,* h. e. *spondeo.* Prov. XXII. 26.

ΕΓΓΥΟΣ, *sponsor, fidejussor.* Sir. XXIX. 18. 19. 2 Macc. X. 28. Hesych. *ἔγγυος, ἀνάδοχος.* Conf. Sal- c masium de Modo Usur. p. 689.

ΕΓΓΥΙΟ'Ω, *membra jungo, membra impono.* רָהַר, *pronum me expando.* Hebr. 2 Reg. IV. 35. *ἐνεγύωσεν.* Scribitur ibi quoque *ἐνεγύωσον.*

ΕΓΓΥ'ΘΕΝ, *prope.* פָּעַם אַחַר, *una vice, semel.* Jos. VI. 14. Videntur פָּעַם in notione *pedis* accepisse. — קָרוֹב, *propinquus.* Jos. IX. 16. —מִקָּרוֹב, *e propinquo.* Ez. VII. 8. f

ΕΓΓΥ'Σ, *prope.* אֶצֶל, idem. Jer. XXXV. 4. *ἐγγὺς τοῦ οἴκου,* pro *ἀπὸ τοῦ οἴκου, prope* domum. V. L. Bos. Ellips. Gr. p. 303. — *בְּאֶרֶץ, *in terra.* Deut. XXXII. 49. sec. Oxon. ubi tamen *ἐγγὺς* ex *ἐν γῇ* ortum videtur. — מִגֹּל, *e regione.* Deut. IV. 46. *ἐν φάραγγι ἐγγὺς* (sc. *οὔσῃ*) *οἴκου Φογὼρ,* in valle, quæ *prope* domum Phogor est. Ib. II. 19. XXXIV. 6. g — קָרוֹב, *propinquus.* Gen. XIX. 20. XLV. 10. Ex. XIII. 17.

ΕΓΓΥ'Σ ΕΙ'ΜΙ, *prope sum.* עָרַךְ, *ordino.* Job. XIII. 18. *ἐγγὺς εἰμὶ τοῦ κρίματός μου.* Sensum expresserunt. Sap. VI. 19. *ἐγγὺς εἶναι τοῦ Θεοῦ, familiarem Dei esse, ejus favore ac beneficiis frui.*

ΟΙ ΕΓΓΥ'Σ, sc. ΟΝΤΕΣ, *qui prope sunt.* רֹאֵי פָנִים, *videntes faciem.* h Esth. I. 14. *οἱ ἐγγὺς τοῦ βασιλέως, intimi regis ministri.*

ΕΓΓΙΩΝ, comparat. *propinquior.* קָרוֹב, seq. מ. Ruth. III. 12. Neh. XIII. 4.

ΕΓΓΥ'ΤΑΤΟΣ, *proximus.* אָח, *frater.* Job. VI. 15. Sc. *οἱ ἐγγὺς* etiam *propinqui genere* dicuntur, v. c. apud Eurip. Heracl. 37.

ΕΓΕΙ'ΡΩ, *excito, erigo, expergefacio, resuscito.* בָּקַשׁ Pih. *quæro.* i Prov. XVII. 11. — הֵנִיעַ Hiph. a נוּעַ, *moveo.* Dan. X. 10. — הֶעֱלָה Hiph. *ascendere facio,* metaph. *excito.* Prov. XV. 1. — הֵקִיץ Hiph. a קוּץ. 2 Reg. IV. 31. Prov. VI. 22. Ies. XXVI. 19. — הֵרִים Hiph. a רוּם, *exalto.* 1 Sam. II. 8. — הַשְׁכִּים Hiph. *matutino.* Ies. V. 11. *οἱ ἐγειρόμενοι πρωΐ.* — יָדַע, *scio.* Ez.

a XXXVIII. 14. ἐγερθήσῃ. Videntur loco תֵּדַע legisse תֵּעֹר aut תֵּעוֹר ab עוּר, *evigilare*. — יָקַץ, *evigilo*. Gen. XLI. 5. 8. — *עָדַד, *contestor, constituo*. Jerem. XLVII. 7. ἐγερθῆναι. Legerunt יֵעָיֵרָה, a rad. עוּר. — עוּר: עוֹרֵר: חֵעִיר, Kal, Pih. et Hiph. Aqu. Job. III. 8. LXX Prov. X. 13. Cant. II. 7. VIII. 4. — *עָזַב, *desero*, etiam *auxilior*. Ex.

b XXIII. 5. ἐγερεῖς. Bene quoad sensum; sermo enim ibi est de asino sub onere suo cubante, cui erectione auxilium ferendum erat. — *עָצַר, *incedo*. Inc. Hab. III. 12. ἐγερθήσῃ ἐπὶ τὴν γῆν. Non male, quoad sensum. — קוּם: הֵקִים Kal et Hiph. Gen. XLIX. 9. Jud. II. 16. 18. Psalm. CXXVI. 3. ubi ἐγείρεσθε est falsa lectio. Scribendum ἐγείρεσθαι, ut habet Vat. Theodoretus et Euthymius.

c Prov. VI. 9. ἐξ ὕπνου ἐγερθήσῃ, ubi Aqu. Symm. Theod. ἀναστήσῃ. — *שַׂר, *princeps*. Prov. XXVIII. 2. ἐγείρονται. Legerunt שָׂרִיר, a שׂוּר, et שָׂרָה, quod in eadem notione acceperunt, in qua apud Latinos *regnare* adhibetur: *regnant vitia, mores*, etc. — *תָּמַךְ, *prehendo*. Prov. XI. 15. ἐγείρει (*comparat*) ἀνδρὶ δόξαν.

d Vocem Hebr. in notione hiphilica acceperunt. 3 Esdr. VIII. 81. in notione *exstruendi*, Hebr. הֶעֱמִיד Esdr. IX. 9.

ΕΓΕΡΣΙΣ, *excitatio, erectio, exstructio*. קוּם: הָקֵם, inf. Kal et Hiph. Inc. et LXX Jud. VII. 19. Ps. CXXXVIII. 1. 3 Esdr. V. 83. ἐν τῇ ἐγέρσει τοῦ οἴκου, propter *exstructionem* s. *restaurationem* domus:

e Hebr. הוּסַד, *fundari, fundatio*, Esdr. III. 11. Conf. Lex. N. T. s. v. ἐγείρω.

ΕΓΚΑΘΕΤΟΣ, *subdolus, insidiator*. אֹהֶל, *tentorium*. Job. XIX. 12. Ita Bielius Trommium secutus. Sed videntur mihi ibi LXX vocem ἐγκάθετοι de suo addidisse. Quemadmodum etiam 2 Sam. VIII. 14. in vers. Symmachi ἐγκαθέτους a librario additum esse videtur, ut lectores

f doceret, milites præsidiarios ideo a Davide positos esse, ut Idumæos (quorum insurrectio metuenda erat) observarent. Potest tamen ἐγκαθέτους tanquam versio alius interpretis ad נְצָבִים referri, ut sit i. q. ἑστηκώμενοι apud Aquilam v. 10., *qui perpetuo in aliquo loco sunt et versantur*, coll. Job. XXXI. 9. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐγκάθετοι, ὑποκρι-

g ταί. Hesych. ἐγκάθετοι, ἐνδρεύοντες.

ΕΓΚΑΘΕΤΟΣ ΓΙΝΟΜΑΙ, *subdolus insidiator fio*. אָרַב, *insidior*. Job. XXXI. 9. εἰ καὶ ἐγκάθετος ἐγενόμην ἐπὶ θύραις αὐτῆς, ubi sermo est de eo, qui aditum ad uxorem alterius absente marito quærit, adeoque ejus januam obsidet. Hesych. ἐγκάθετος, δόλιος. Idem: ἐγκάθετος, ἐνδρεύων, ἐπιτηρῶν, ἐντόπιος. Glossæ: ἐγ-

h κάθετος στρατιώτης, *sedulus*. Lege *subdolus*.

ΕΓΚΑΘΗΜΑΙ, *insideo, incolo, inhabito*. יָשַׁב, *sedeo, habito*. Exod. XXIII. 31. τοὺς ἐγκαθημένους ἐν τῇ γῇ, *incolentes* terram, coll. XXXIV. 12. 15. ubi cum ἐπὶ construitur. Num. XIII. 19. τίς ἡ γῆ, εἰς ἣν οὗτοι ἐγκάθηνται ἐπ' αὐτῆς; quænam terra illa, quam illi *incoluni*? Ps. X. 30.

i ἐγκάθηται ἐν ἐνέδρᾳ, in insidiis *latet*. Suidas ad h. l. respiciens: ἐγκάθηται, ἐνδρεύει. — רָבַץ, *cubo*. Theod. Gen. IV. 17. ubi Montf. male edidit ἐγκάτηται pro ἐγκάθηται. LXX Ez. XXIX. 3. — שְׂפִיפֹן, *cerastes*. Gen. XLIX. 17. ἐγκαθήμενος, *insidians, considens ad insiliendum*. Non legerunt שֹׁכֵן, quod καθίζειν reddi-

tum est Job. XXXIX. 28., ut nonnullis visum est, sed significationem vocis Hebr. quæ præter h. l. non

a legitur, ignorantes conjectura usi sunt.

'ΕΓΚΑΘΙ'ΖΩ, *insideo, colloco.* יָשַׁב, הוֹשִׁיב, Kal et Hiph. Jos. VIII. 9. *ἐνεκάθισαν, insidebant.* 1 Reg. XXI. 10. *ἐγκαθίσατε δύο ἄνδρας ἐξεναντίας αὐτοῦ, collocate* duos viros contra illos. Aqu. Theod. sec. marg. cod. 85. Holm. Jud. V. 15. *ἐγκαθίσαι.* — *Ἐγκαθίζων τινί* is dicitur, *qui aliquem*
b *semper ac diligenter observat, sed malo animo, ut occasionem ei nocendi quærat et captet.* Sir. VIII. 14. *ἵνα μὴ ἐγκαθίσῃ ὡς ἔνυδρον τῷ στόματί σου,* ne *insidiose observet* tua verba, ut ex iis calumnietur et infamandi occasionem arripiat. Conf. Spicil. II. p. 49. — Vide alibi Δόλος.

*'ΕΓΚΑΘΥΦΑΙ'ΝΩ, *intexo, detexo.* מָלָא. Ex. XXVIII. 17. sec.
c cod. 32. Holm. *ἐγκαθυφανῆς,* quod ex *συγκαθυφανῆς* ortum esse mihi videtur. Sed hanc conjecturam nemini obtrudere vellem. Cæterum מָלָא h. l. dicitur de *insitione gemmarum,* quibus palæ sic *implentur.*

'ΕΓΚΑΙ'ΝΙΑ, *encænia, dedicationes, initialia.* חֲנֻכָּה, *initiatio.* Esdr. VI. 16. 17. Neh. XII. 27. Dan. III. 2. Lex. Cyrilli MS. et Suid. *ἐγκαί-*
d *νια, ἑορτή, καθ' ἣν ἐκαινουργήθη τι.*

'ΕΓΚΑΙΝΙ'ΖΩ, *innovo, dedico.* הֶחֱרִישׁ Hiphil, *taceo.* Ies. XLI. 1. Legisse videntur cum Daleth הֶחֱדִישׁ. — חָדַשׁ Pih. 1 Sam. XI. 14. 2 Par. XV. 8. Ps. L. 11. — חֲנָךְ, *initio.* Deut. XX. 5. 1 Reg. VIII. 64. 2 Par. VII. 5. — חָרַשׁ, *faber.* Ies. XLV. 16. Legerunt cum Daleth. — חֶרֶשׁ, *testa,* etiam no-
e men propr. *Hares.* Ies. XVI. 11. *ἐκαίνισας.* Hic quoque cum Daleth legerunt.

'ΕΓΚΑΙ'ΝΙΣΙΣ, *dedicatio.* חֲנֻכָּה, idem. Num. VII. 88. ubi in Alex. et Compl. perperam *ἐγκαίνιας* legitur.

'ΕΓΚΑΙΝΙΣΜΟ'Σ, idem. חֲנֻכָּה, idem. Num. VII. 10. 2 Par. VII. 9. Dan. III. 2. 3. V. 1. sec. Chis. 3 Esdr. VII. 7. 1 Macc. IV. 56. f 59.

*'ΕΓΚΑΙ'ΝΩΣΙΣ, idem. חֲנֻכָּה. Num. VII. 88. sec. Vat.

'ΕΓΚΑΙ'Ω, *inuro,* בָּעַר, *ardeo, exardeo.* Symm. Ps. XXXVIII. 4. *ἐκαιόμην.* Sirac. XXIII. 16. *ἐγκαύσῃ* sec. Compl. donec amasias suas eodem *igne libidinis succenderit,* cum eisque se libidine contaminarit. 2 Macc. II. 30. g

'ΕΓΚΑΚΕ'Ω, *fastidio.* קוּץ, *tædet, fastidio.* Theod. Prov. III. 11. *μηδὲ ἐγκακήσῃς,* nec *male habeas.* Symm. Gen. XXVII. 46. Num. XXI. 5. Ies. VII. 16. *ἀφ' ἧς σὺ ἐγκακεῖς,* quæ tecum *vexatur.*

'ΕΓΚΑ'ΚΗΣΙΣ, *vexatio.* מָצוֹק, *arctatio, pressio, angustia.* Symm. Ps. CXVIII. 143. ubi tamen loco *ἐγ-*
h *κακήσεις* fortasse legendum est *ἐκκακώσεις* ex Catena PP. GG. T. III. p. 491. vel *κακώσεις* ex Origene T. II. Opp. p. 813.

'ΕΓΚΑΛΕ'Ω, *accuso, in jus voco* אָמַר, *dico.* Exod. XXII. 9. אָמַר h. l. sumitur sensu forensi, de *quæstione.* — פּוּחַ, *efflo.* Prov. XIX. 5. ubi tamen pro *ἐγκαλῶν,* vel, ut in Cod. Alex. legitur, *ἐγκαίων ἀδίκως* substituendum est ex sententia Grabii (Prolegg. in LXX Int. T. IV. c. 4. §. 3.) *ἐκκαίων ἀδικίας,* aut potius *κακίαν,* e v. 9. — קָרָא, *clamo.* Zach. I. 4. Hesych. *ἐγκαλεῖ, αἰτιᾶσθαι, προκαλεῖσθαι.*

'ΕΓΚΑΡΠΟΣ, *fructiferus.* רָוֶה, *irriguus.* Jer. XXXI. 12. *ξύλον ἔγ-*
καρπον, coll. Ps. I. 3.

'ΕΓΚΑΤΑ'ΔΥΣΙΣ, *occasus, submersio.* חֶלֶד, *ævum, mundus.* Al. Ps. XLVIII. 1. *ἐγκατάδυσιν, occidentem.* Aqu. Symm. *κατάδυσιν.* Vide infra s. v. *κατάδυσις.*

a *'ΕΓΚΑΤΑΚΡΥ'ΠΤΩ, *occulto.* חָבָא et חָבָה, *lateo.* Amos IX. 3. sec. Vat. Similis huic est vox ἐγκαταμίσγων apud Etym. M. 770. 52.

'ΕΓΚΑΤΑ'ΛΕΙΜΜΑ, *reliquiæ, posteri.* אַחֲרִית, *postremum, posteri.* Ps. XXXVI. 39. 40. — מִשְׁאָרֶת, *mactra.* Deut. XXVIII. 5. 17. Subjecerunt voci Hebr. hanc notionem respicientes ad rad. שָׁאַר, *reliquus*
b *fuit.* — שְׁאֵרִית. Esdr. IX. 14. Ps. LXXV. 10. Jer. XI. 23.

'ΕΓΚΑΤΑΛΕΙ'ΠΩ, *desero, derelinquo, relinquo, reservo.* בָּגַד, *perfide ago.* Hos. V. 7. Mal. II. 10. ἐγκατελίπατε. Lege ἐγκατελίπομεν ex Syro. Ib. v. 11. 14. 15. 16. — הוֹתִיר; נוֹתַר, Hiph. et Niph. a יָתַר. Ies. I. 8. 9. εἰ μὴ κύριος ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, nisi Deus nobis *reservaret*
c semen. — הֵפִיק Hiph. a פּוּק, *profero.* Ps. CXXXIX. 9. Libere verterunt. — הִרְפָּה Hiph. *dimitto.* Deut. IV. 31. Jos. I. 5. — מָאַס, *respuo.* Ies. XLI. 9. — מָעוֹז, *robur.* Ies. XVII. 9. ἐγκαταλελειμμέναι. Videntur legisse מָאוֹסֵי. Sed fortasse illud מָעוּזוֹ prorsus omiserunt in versione sua, et Græca vox ad sequens עֲזוּבַת pertinet. — נָטַשׁ, *dimitto.*
d Deut. XXXII. 15. Ies. XVI. 8. XXXII. 14. — נָשָׁה, *obliviscor.* Deut. XXXII. 18. *Oblivisci* ac *deserere Deum* minime differunt. — נָתַן, *do.* 1 Reg. XV. 4. ἐγκατέλειπε αὐτῷ κατάλειμμα. — עָבַר, *transgredior.* Jud. II. 20. ubi ἐγκαταλείπειν *violare* notat. — עָזַב. Aqu. Psalm. XXI. 1. Aqu. Symm. Theod. Ies. VII. 13. Theod. Job. XXXIX. 11.
e ubi *committere* notat. Symm. Ps. X. 14. (Legit יֵעָזֵב.) ubi, ut Germ. verlassen, *I am going to leave the place,* notat: *spem et fiduciam ponere in aliquo.* LXX Gen. XXIV. 27. XXVIII. 15. — שְׁאִיָּה, *vastatio.* Ies. XXIV. 12. — שׁוּב, *revertor.* Hos. XI. 10. Legerunt לֹא אֶעֱזֹב. Sir. III. 16. (19.) ὁ ἐγκαταλιπὼν πατέρα, qui derelinquit, h. e. *auxilio destituit* patrem in afflictione, egestate, f
senio constitutum. Ib. VII. 31. μὴ ἐγκαταλίπῃς, h. e. *primitiis, decimis, oblationibus ale et sustenta.*

'ΕΓΚΑΤΑΛΙΜΠΑ'ΝΩ, idem. עָזַב. Psalm. CXVIII. 53. Aqu. Symm. Theod. Prov. X. 17.

'ΕΓΚΑΤΑΛΟΧΙ'ΖΩ, *in catervas distinguo, in ordines distribuo, in classes refero.* הִתְיַחֵשׁ Hithp. *per genera recenseo.* 2 Par. XXXI. 18. g
sec. Rom. Suidas: καταλοχίσαι, εἰς λόχους καταμερίσαι τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ. Pollux Lib. I. c. 10. s. 173. καταλοχίσαι εἰς λόχους διανεῖμαί ἐστι. Arrian. Tact. p. 17. Cf. Spanhem. Obss. ad Julian. p. 238.

'ΕΓΚΑΤΑΠΑΙ'ΖΩ, *illudo.* הִגִּישׁ Hiph. a נָגַשׁ, *appropinquare facio.* Job. XL. 14. ἐγκαταπαίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. Codurcus legisse h
eos conjecit נִשְׁחַק, Michaëlis לִגְשֹׁח. Greve: Forsitan יַגִּשׁ *palpandi,* חֶרֶב *vastatoris* notione acceperunt: Factus ut palparet vastator ejus, quod pro superstitione innata facile ad angelos transferre potuerint. — חַת, *terror.* Job. XLI. 25. ubi verba πεποιημένον ἐγκαταπαίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀγγέλων μου erronee repetita ex Cap. XL. 14. videntur Grevio. i
Sed mihi de utroque loco ignorantiam meam ingenue profiteri liceat.

'ΕΓΚΑΤΑ'ΠΛΗΞΙΣ, *perculsio, terror.* אֵימָה, idem. Esdr. III. 3.

'ΕΓΚΑΤΑ'ΣΚΕΥΟΣ, *concinnus, elaboratus.* מַכְלוּל, *perfectio, perfectus ornatus, exquisitum ornamentum.* Ezech. XXVII. 24. ἐγκατασκεύοις εἰλήμασι. Ita etiam ex parte apud

a Aquilam. Sed legendum fortasse est ἐν κατασκεύοις εἰλήμασι. Vide Drusium in Fragm. p. 631. Num fortasse in mente habuit vocem כְּלִי? Adverbium ἐγκατασκεύως legitur apud Eustath. Od. A'. p. 52. 57.

'ΕΓΚΑΤΟΙΚΕ'Ω, *inhabito, incola sum.* Bar. II. 17.

"ΕΓΚΑΤΟΝ, ΤΟ', *intestinum, viscera.* *גַּאֲוָה, *superbia, magnifica.* b Job. XLI. 6. Legerunt גּוֹאָה per metathesin literarum, aut גֵּוָה. Cf. Cappelli Crit. S. p. 640. et 823. ed. rec. Terentius conjicit ἔγκυτα vel ἐγκυτὶ potius. Cæterum verba τὰ ἔγκατα αὐτοῦ in versionem Symm. e LXX Int. irrepserunt. — מֵעַיִם dual. *viscera.* Al. Ps. XXXIX. 9. — עָטִין, *mulctrale, in quo lac deponitur.* c Al. Job. XXI. 24. ubi multa in transferendo libertate usi sunt pro more suo. — קֶרֶב. Ps. L. 11. CVIII. 17. Hebr. sec. Schol. ed. Rom. Job. XX. 4. Aqu. Symm. Ps. LXIII. 7. Aqu. Ps. LIV. 5. ubi loco ἐν ἐγκάτοις μου legendum: ἐν ἐγκάτῳ μου, ex Eusebii Comm. ad h. l. Aqu. Gen. XVIII. 14. sec. Coisl. ubi ἐγκάτῳ αὐτῆς ad בְּקִרְבָּה d v. 12. referendum est. — *רַחֲמִים, *viscera.* Gen. XLIII. 29. sec. Vat. Sir. XXI. 15. ἔγκατα, *mens.* Vulg. *cor.*

*"ΕΓΚΑΥΣΙΣ, *exustio, ardor, æstus aliqua re excitatus.* Vet. Arund. Esther. VI. 10. ubi *indignationem* notat, et pro μετέβαλλε reponendum μετέβαλε. Verba sunt: μετέβαλλε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν ἐγκαύσει.

e 'ΕΓΚΑΥΧΑ'ΟΜΑΙ, *glorior, jacto.* הִשְׁתַּבֵּחַ Hithp. idem. Ps. CV. 46. Adde 1 Par. XVI. 35. — הִתְהַלֵּל Hithp. 1 Par. XVI. 35. sec. Compl. Ps. LI. 1. XCVI. 7. — שָׁאַג, *rugio.* Ps. LXXIII. 5.

"ΕΓΚΕΙΜΑΙ, *incumbo, inclino, propensus, bene affectus sum.* חָפֵץ, *complaceo.* Gen. XXXIV. 19. ἐνέκειτο τῇ θυγατρὶ 'Ιακὼβ, *bene affectus* f *erat* in filiam Jacobi. — יֵצֶר, *figmentum.* Gen. VIII. 21. ἔγκειται ἡ διάνοια τοῦ ἀνθρώπου ἐπιμελῶς ἐπὶ τὰ πονηρὰ, valde *propensa est* mens hominis ad mala. — לִצְפוֹן, *in recondito loco.* Aqu. Job. XX. 26. τοῖς ἐγκειμένοις αὐτῷ, *adhærentibus* s. *incumbentibus illi.* — רָבַץ. Symm. Gen. IV. 7. Suidas: ἔγκειται, ἐπίκειται, λίαν ἐπιθυμητικῶς ἔχει. g

'ΕΓΚΕΝΤΡΙ'ΖΩ, *aculeis configo, insero.* Sap. XVI. 11. ἐνεκεντρίζοντο sec. Vat. quod vulgo vertunt: *inserebantur,* sicut ramus unius arboris alteri inseritur et inoculatur; sic Deus memoriam legis a Judæis quasi ablatam per pœnas iis restituit. Ego vero reddere mallem *stimulabantur, pungebantur,* sc. a serpentibus. In aliis libris legitur h ἐξεκεντρίζοντο.

*'ΕΓΚΗΔΕΥ'Ω, *funero, humo.* 4 Macc. XVII. 9. ἐγκεκήδευνται, *humati jacent.*

'ΕΓΚΙΣΣΑ'Ω, *coitum appeto, coëo, concipio.* יָחַם, *incaleo,* de calore venereo. Gen. XXX. 39. ἵνα ἐγκισσήσωσι τὰ πρόβατα εἰς τὰς ῥάβδους, ut conciperent aut coirent greges juxta baculos. Ib. 40. 42. XXXI. 10. Symm. Gen. XXX. 38. Hesych. ἐγκισσήσωσιν, ἐπιθυμήσωσιν, intell. συλλαβεῖν, quod Phavor. addit. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐγκισσήσωσιν, ὀχευθῶσι, συλλάβωσιν. Vide quoque Suidam. i

'ΕΓΚΛΕΙ'Ω, *includo, in vincula conjicio.* *אֲסִיר, *vinctus.* Aqu. (vel potius Symm.) Gen. XXXIX. 22. ἐγκεκλεισμένοι. Conf. Fischeri Clav. p. 45. — *בְּבֵית הַחָפְשִׁית, *in domo libera* s. *separata.* Symm. 2 Reg. XIV. 5. ἐγκεκλεισμένος, ubi aut legit חָבְשִׁית, a חָבַשׁ, *ligavit,* aut, quod probabilius est, sensum expressit.

a Sermo enim ibi est de leproso, qui in leprosorio includi solebat, ut separatus maneret a reliquis. Pertinet huc etiam locus 2 Par. XXVI. 21. ubi Inc. habet *κρυφίως ἐγκεκλεισμένος* pro eodem. — הִתְרַפֵּס, *subjicio me.* Psalm. LXVIII. 30. sec. Ald. N. L. — נֶעֱצָר part. Niph. *detentus.* Aqu. 1 Sam. XXI. 7. — סָגַר, *claudo.* Ez. III. 24. — סוּרָה, b verbale fœm. *recedens.* Theod. LXX Ies. XLIX. 21. *ἐγκεκλεισμένη, inclusa.* Vulg. *captiva.* Legerunt סָגְוִרָה, a סָגַר, *claudo, includo.* — *עָנוּר, *grus.* Symm. Ies. XXXVIII. 14. habet *inclusa* secundum Hieronymum. Non legit סָגְוִר, sed sumsit pro participio Pahul ab inusitata radice עָנַר, et ita intellexit. Chaldæus similiter הַיְאַחִיד: nam אחד c Chald. respondet Hebr. סָגַר. 2 Macc. V. 8. ubi pro *ἐγκλεισθείς*, quod pugnat cum sequentibus, legere mallem *ἐγκληθείς, accusatus.*

*'ΕΓΚΛΗΡΟΝΟΜΕ'Ω, *hæredem relinquo* s. *facio.* יְרַשְׁתִּיל, idem. Deut. III. 28. *ἐγκληρονομήσει αὐτοῖς πᾶσαν τὴν γῆν*, hæreditatis loco ipsis dabit omnem terram. Ita Compl. Reliqui libri *κατακληρονομήσει* habent.

d *'ΕΓΚΛΗΡΟΣ, *hæreditarius, consors, particeps.* נָחֲלָה, *hæreditas.* Deut. IV. 20. sec. Vat. *λαὸν ἔγκληρον*, ubi Ald. *καὶ κλῆρον* habet, quod propius ad textum Hebr. accedit. Voce *ἐγκληρόω*, quæ deest in Lexicis, usus est Ælian. V. H. VIII. 1. Hesych. *ἔγκληρον, ἐπίκληρον, πλούσιον, ἐνούσιον.*

e *'ΕΓΚΛΗΤΟΣ, *de quo ad alios judices provocare licet et provocatur.* לְאַחֻזָּה, *in apprehensionem.* Lev. XIV. 34. *ἐγκλήτου* sec. libros nonnullos, ubi legendum est vel *ἐγκλήρου*, vel *ἐγκτήτου*, quod reliqui libri habent.

*'ΕΓΚΛΙ'ΝΩ, *inclino, fugio, de acie.* נָסַד, idem. Inc. Ex. XXIII. 2. *ἐγκλῖναι κρίσιν, pervertere jus*, ubi reliqui libri *ἐκκλῖναι* habent. — עָרַץ, f *frango*, it. *terreo, perturbo.* Deut. XX. 4. *ἐγκλίνητε* sec. Compl. ubi alii *ἐκκλίνητε* habent, sensu fere eodem. — *צָלַע, *claudico.* Genes. XXXII. 31. *ἐκκλίνετο* sec. cod. 57. Holm. ubi Holmesius: Glossa est forsan apposita explicationis ergo ad vocem *τῶν ὀ ἐπίσκαζε* inusitatiorem.

'ΕΓΚΑΟΙΟ'Ω, *alligo.* עָנַד, *alligo, circumligo.* Prov. VI. 21. *ἐγκλοίσαι* g *περὶ σῷ τραχήλῳ, circumda* collo tuo.

'ΕΓΚΟΙ'ΛΙΑ, *intestina.* כֶּרֶב, *intimum.* Lev. I. 9. 13. ubi alii habent *τὰ ἐν τῇ κοιλίᾳ.*

"ΕΓΚΟΙΛΟΣ, *introrsum cavus, concavus.* In comparativo *ἐγκοιλότερος.* עָמֹק, *profundus.* Lev. XIII. 31. *ἡ ὄψις ἐγκοιλοτέρα τοῦ δέρματος.* 'Εγκοιλαίνω legitur apud Herodot. II. 73. p. 116. 3. h

'ΕΓΚΟ'ΛΑΜΜΑ, *sculptura.* פָּתוּחַ, *sculptura, cælatura.* Exod. XXXIX. 5. ubi alii *ἐκκόλαμμα* habent, sensu eodem.

'ΕΓΚΟ'ΛΑΠΤΟΣ, *insculptus.* פָּתוּחַ *sculptura.* 1 Reg. VI. 28. 29. — פָּקַע, *sculpo.* 1 Reg. VI. 31.

'ΕΓΚΟΛΑ'ΠΤΩ, *insculpo.* חָרוּשָׁה part. *exaratum, insculptum, inscriptum.* Al. Jer. XVII. 1. — מִקְלַעַת, i *sculptura.* 1 Reg. VI. 31. — קָלַע, quod inter alia notat *sculpere, insculpere.* 1 Reg. VI. 34. — פָּתַח, *aperio.* Al. Ex. XXXIX. 5. *ἐγκεκολαμμένους.*

'ΕΓΚΟΛΛΑ'Ω, *agglutino, adjungo.* הִגִּיעַ Hiph. a נָגַע, *attingo.* Zach. XIV. 5.

'ΕΓΚΟΜΒΩ'ΜΑΤΑ, *vincula*, vel *nodi*, vel *fibulæ manicarum.* קְשָׁרִים plur. *redimicula, alligamenta.* Theod. Ies. III. 20. In Hex. perperam re-

a fertur ad הַצָּעֲרוֹת, ac est potius Aquilæ vindicandum. Etym. M. ἐγκόμβωμα, ὁ δεσμὸς τῶν χειρίδων, ὃ λέγεται παρ' Αἰγιναίοις ὄχθοιβος, ὑπὸ δὲ ἄλλων κοσύμβη. εἴρηται παρὰ τὸν κόμβον. κόμβος γὰρ ὁ ὑψηλὸς τόπος, ἀφ' οὗ τὸ κομβάζειν τινὲς θέλουσιν εἰρῆσθαι. Vide Hesych. s. v. κοσύμβη et κοσσύμβη, ac Suidam s. κόσυμβος. Conf. quoque Cuperi Apotheos. b Homeri p. 144. seq. ac Sibranda (Bibl. Brem. Cl. VII. p. 964.), qui docuit, ἐγκόμβωμα etiam *vestimenti genus* fuisse, *quod vinculo vel nodo arctius constringi soleat.*

Ἔγκομμα, *scandalum.* מוֹקֵשׁ, *tendicula, laqueus.* Inc. Ex. XXXIV. 12. Hesych. ἔγκομμα, πρόσκομμα.

Ἔγκοπος, *laboriosus, difficilis.* יָגֵעַ, *lassus.* Cohel. I. 8. πάντες οἱ c λόγοι ἔγκοποι. Hieron. *res difficiles.* Hesych. ἔγκοπα, δυσχερῆ. — לוּעַ, *deglutior.* Theod. Job. VI. 3. ἔγκοποι λόγοι. לָעַג h. l. notat *modum excesserunt.* Symm. habet κατάπικροι λόγοι.

Ἔγκοπον ποιέω, *laboriosum facio, fatigo.* הוֹגָה Hiph. a יָגָה, *mœrore afficio.* Job. XIX. 2. ἕως τίνος ἔγκοπον ποιήσετε τὴν ψυχήν μου; d quousque fatigabitis animam meam, h. e. molestiam mihi facietis? — חוֹגַעַ Hiph. a יָגַע, *fatigo.* Ies. XLIII. 23. οὐδὲ ἔγκοπον ἐποίησά σε ἐν λιβάνῳ, neque *fatigavi* te thure, sc. offerendo s. adolendo.

Ἐγκόπτω, *incido, excindo.* Pass. ἐγκόπτομαι, *excindor, pereo.* *בָּרַת, idem. Jud. VI. 25. ἐγκόψεις τὸ ἄλσος sec. Oxon. ubi reliqui libri e fortasse rectius ἐκκόψεις habent. — *מִגְדּוֹן, nomen propr. campi *Megkiddon.* Zach. XII. 11. ἐγκοπτομένων sec. Compl. ubi reliqui libri habent ἐκκοπτομένου. Deduxerunt a בָּדַד, *excidit, succidit, incidit.* — קֵץ, *finis.* Dan. IX. 26. ἐγκοπήσονται ὡς κατακλυσμῷ, *peribunt* in diluvio.

Ἐγκοτέω, *graviter irascor, infensus sum,* ab ἔγκοτος, *ira, quam quis adversus aliquem fovet.* שָׂטַם, f *odi.* Gen. XXVII. 41. ἐνεκότει, *admodum infensus erat.* Suidas: ἐνεκότει δοτικῇ, ἐμνησικάκει, ὠργίζετο. Ps. LIV. 4. ἐν ὀργῇ ἐνεκότουν μοι, *valde mihi irascebantur.* Vulgatus ibi legisse videtur ἐνεκότουν. Hesych. ἐνεκότουν μοι, ἐμηνίαζον, ἐμνησικάκουν. Suid. ἐνεκότουν μοι, μετ' ὀργῆς ἠκαικόθησάν μοι. Idem: ἐνεκότει, δοτικῇ, ἐμνησικάκει, ὠργίζετο. Etymol. MS. ἐν- g κότουν μοι, ἐμηνίαζον, ἔχραινον (legendum videtur ἤχθηραινον), ἐμίσουν. Voce etiam usus est Sophocles. Vide Hesych. in ἐγκουράδες.

Ἔγκοτημα, *ira vetus et gravis.* מְחִתָּה, *terror.* Al. Jer. XLVIII. 39. Sc. odio habere solemus, qui nos terrore afficiunt. Hesych. ἐγκότημα, ὀργή, μανία.

Ἐγκότησις, *iracundia.* מַשְׂטֵמָה h *odium.* Aqu. Hos. IX. 6. Sc. ira est cum odio arctissime conjuncta. Hieronymus ad h. l. "*Pro amentia,* h. e. *mania, Aquila vertit ἐγκότησιν, quam nos vel iracundiam vel memoriam doloris in Latino possumus dicere.*"

Ἐγκράτεια, *continentia, temperantia.* Sir. XVIII. 29. Hesych. ἐγκράτεια, ἄσκησις. Suid. ἐγκράτεια, ἡ τῶν κακῶν ἀποχή. Cf. Suiceri Thes. i T. II. p. 999.

Ἐγκρατεύομαι, *contineo me, obfirmo me, corroboro me.* יִתְאַפַּק, Hithp. idem. Genes. XLIII. 31. ἐξελθὼν ἐνεκρατύσατο, egressus obfirmabat se. 1 Sam. XIII. 12. ἐνεκρατευσάμην, h. e. *ausus sum, id mihi sumsi.* — *כְּאִלְּמִם, *tanquam delinquens.* Theod. 2 Sam. XIV. 13. τῷ ἐγκρατεύσασθαι, quod Montf. transtulit *ut firmetur* sc. propositum ejus, s. ut firmiter sibi proposuerit. Arbitror, eum legisse הַשְׂטֵמָה (*quod*

a *posuit*, sc. in animo suo. Ies. LI. 10.) aut וַיָּשֶׂם (a rad. יָשַׂם Gen. XXIV. 33. sec. Kri), *et appositum est.* Potest tamen ἐγκρατεύεσθαι h. l. quoque verti: *vim facere sibi.*

'ΕΓΚΡΑΤΕ'Ω, *contineo, vi retineo, robur habeo.* הֶחֱזִיק, Hiph. *vi detineo.* Ex. IX. 2. — עָתַק, *evello.* Job. XVIII. 15. Ita Bielius e Trommio, qui habet ἐγκρατείη. Sed omnes li-
b bri exhibent ἐκραγείη, ab ἐκρήγνυμι, *effringo, erumpo.*

'ΕΓΚΡΑΤΗ'Σ, *temperans, continens*, it. *compos.* Sap. VIII. 21. *compos voti.* In eadem significatione legitur quoque Sirac. VI. 29. ubi Vulg. *continens* sensu eodem. Vide Bretschneideri Spicileg. p. 78. Sir. XV. 1. ἐγκρατὴς γνώσεως, *qui habet* scientiam. Sirac. XXVII. 31.
c ἐγκρατὴς, *obnoxius.* Susan. 38. ἐκείνου μὲν οὐκ ἠδυνήθημεν ἐγκρατεῖς γενέσθαι, illius quidem non poteramus *compotes* fieri. 2 Macc. X. 15. ἐγκρατεῖς ἐπικαίρων ὀχυρωμάτων ὄντες, *tenentes* opportunas munitiones. Ibid. v. 17. ἐγκρατεῖς ἐγίνοντο τῶν τόπων, *occupabant* loca. Vide et 2 Macc. XIII. 13.

*'ΕΓΚΡΑΤΩ'Σ, *temperanter, con-*
d *tinenter.* בְּעֻצְּמֵי, *in corpore.* Lev. XXIII. 29. sec. cod. X. et Lips. Videtur legendum ἐν κράτει, nisi adverbio ἐγκρατῶς eandem notionem tribuere velimus. Hesych. ἐγκρατῶς, καρτερικῶς, ὑποστατικῶς. Adde Poll. Onom. IV. 11.

*'ΕΓΚΡΕΜΑ'Ω, seu ἐγκρεμάννυμι, *suspendo in.* נָתַן, *datus sum.* 2 Sam.
e XVIII. 9. ἐνεκρεμάσθη ἐν τῷ δένδρῳ sec. Compl. ubi alii ἐκρεμάσθη habent. Vox Hebr. h. l. notat *suspensum teneri.*

'ΕΓΚΡΙ'Σ, *laganum, bellarium* vel *placenta ex oleo melle admixto.* לְשַׁד, *humor.* Num. XI. 8. ubi quam expresserint vel lectionem cod. Hebr. a nostra diversam, vel notionem vocabuli Hebr. nobis ignotam, nemo facile dixerit. — עֻגִּיּוֹת, *laganum, placenta.* Exod. XVI. 31. Gloss. in
f Octat. ἐγκρὶς, γλύκασμα ἐξ ἐλαίου. Suid. ἐγκρὶς, γλύκασμα ἐξ ἐλαίου ὑδαρές. Ita etiam in Lex. MS. Cyrilli Barocc. et in Gloss. Bibl. Coisl. p. 471. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐγκρὶς γλύκασμα ἐξ ἐλαίου ὑδαρὲς, ἢ ἀμύλινον. Hesych. ἐγκρίδες, πέμμα ἐλαίῳ ἐψόμενον καὶ μελιτούμενον. ἔνιοι δὲ ἀμανίτας. Athenæus Lib. XIV. p. 645. Vide et Eustathium ad Il. γ'. pag. 1188.
g 'ΕΓΚΡΟΤΕ'Ω, *infigo, impello.* חִתְנַקֵּשׁ, *insidior, illaqueo.* Aqu. 1 Sam. XXVIII. 9. pro מְתְנַקֵּשׁ, part. Hithp. *in tendiculam ponis te*, habet ἐγκρούεις. Scil. נָקַשׁ pr. *illidere, pulsare* notat, ut docuit Simonis Lex. Hebr. s. h. v. — תָּקַע, *figo, infigo.* Jud. IV. 21. XVI. 14.

'ΕΓΚΡΥ'ΠΤΩ, *abscondo.* *הָבָא
h s. חָבָה, *lateo.* Amos IX. 3. ἐγκρυβῶσιν sec. Alex. et B. — *יָשַׁב, *sedeo.* Inc. Psalm. X. 8. pro יֵשֶׁב בְּמַאֲרַב, *sedet in insidiis*, ἐγκρύπτεται μετὰ δόλου. Non male quoad sensum. — טָמַן, *abscondo.* Jos. VII. 21. Job. XX. 26. Prov. XIX. 24. — סָתַר, *abscondo.* Aqu. Theod. Job. XX. 26. ἐνεκρύβη. — עוּג, *placentam* aut *panem subcinericium coquo.* Ezech.
i IV. 12. Vid. s. v. ἐγκρυφίας. Aliquando putabam, eos עוּב et עוּג h. l. invicem permutasse. — צָפַן. Hos. XIII. 11. Aqu. Theod. Job. XX. 26. τοῖς ἐγκεκρυμμένοις αὐτοῦ. — *שׂוּם, *pono.* Genes. XXXI. 34. ἐνέκρυψεν sec. Oxon. Bene quoad sensum.

'ΕΓΚΡΥΦΙ'ΑΣ, sc. ἄρτος, *panis genus, quod sub cineribus et prunis coquitur*, q. d. *subcinericius* aut *abditicius*, παρὰ τὸ ἐγκρύπτειν. Iidem pa-
k nes quoque dicebantur ἀπαυθρακίδες, q. d. sub prunis cocti. עֻגָה, *placenta.* 1 Reg. XVII. 12. — עוּגָה, עֻגָה, idem. Genes. XVIII. 6. Ex.

a XII. 39. Hos. VII. 8. — צְלוּל, *tostum, torta*, a צָלַל, *obtegere*. Aqu. et Theod. (nam pro Ο in Hex. scribendum est Θ, ut temporis injuria lineola in litera Θ interciderit. Omnes enim codd. τῶν ὁ in lectione *magis* consentiunt.) Jud. VII. 13. — *רִצְפָּה, *lapis ignitus, candefactus*. 1 Reg. XIX. 6. Vide infra s. v. ὀλυρίτης. Hesych. ἐγκρυφίας, ἄρτου
b εἶδος, ὁ ἐν σποδῷ γινόμενος τῷ (lege πισσόμενος διὰ τὸ) μὴ εἶναι κλίβανον. Similiter Lexic. Cyrilli MS. ἐγκρυφίας, ὁ ἐν σποδιᾷ γινόμενος ἄρτος. Lex. MS. Bibl. Coisl. p. 471. ἐγκρυφίας, ἄρτος ὁ ὑπαφωτός. In eadem Bibl. pag. 9. e Cod. MS. Octat. nota hæc affertur ad Genes. XVIII. 6. ἐγκρυφίας ἄρτος καλεῖται ὁ ὑπὸ τὴν σποδὸν χωνύμενος καὶ κρυπτόμενος ἐν τῷ ὀπτᾶσ-
c θαι. Confer Etym. M. in Ἀμφιδρόμια, Eustathium ad Od. Ε'. pag. 241. Bochartum Phal. Lib. II. c. 32. et Hieroz. P. I. Lib. II. c. 24. p. 327. Intt. ad Polluc. p. 371. J. A. Bonitii Diss. de Ἐγκρυφίας Veterum, Lips. 1720. ac Michaëlis Suppl. p. 1845.

Ἐγκτάομαι, *acquiro, possideo*. נָאֲחַז, Niph. *possessor fio*. Genes. XXXIV. 10.

d *Ἔγκτημα, *possessio*. מִקְנָה, idem. Num. XXXI. 9. sec. codd. Holmes. ubi cod. 53. habet ὅσα ἐκτήσαντο, alii autem libri ἔγκτητα. Vide Valcken. ad Herodot. V. 23.

Ἔγκτησις, *acquisitio, emtio*. אֲחֻזָּה *possessio*. Al. Levit. XXV. 13. — מִקְנָה. Lev. XXV. 16.

Ἔγκτητος, *acquisitus, emtus*. אֲחֻזָּה, *possessio*. Lev. XIV. 34. —
e מִקְנָה, idem. Num. XXXI. 9. — קִנְיָן, idem. Lev. XXII. 11.

*Ἐγκύκλιος, *circularis, ad omnes pertinens*. Dan. IV. 34. sec. Chis. ἐπιστολὴν ἐγκύκλιον, epistolam encyclicam: ubi vid. Romanus editor et Michaël. p. 31. Etymol. M. 311. 51. ἐγκύκλιον, ἀπανταχοῦ παθολικόν.

Ἐγκύκλωσις, *circumvolutio, rotatio*. Sir. XLIII. 14. ἐγύρωσεν οὐρανὸν ἐγκυκλώσει δόξης. f

Ἐγκυλίω, *involvo, implico*, it. *devolvo, evolvo*. הִתְעַלֵּס, Hithp. *exulto*. Prov. VII. 18. ἐγκυλισθῶμεν ἔρωτι, *implicemur* mutuo amoribus. — *עָלַע, *claudico*. Inc. Gen. XXXII. 31. ἐνκυλίετο. עָלַע pr. notat *se incurvavit* aut *inclinavit*. Sir. XXIII. 14. ἐν ἁμαρτίαις οὐκ ἐγκυλισθήσονται, peccatis non involventur aut *implicabuntur*. Ibid. XXXVII. 3. «Ὡς g ἐνκυλίσθης, unde *prorupisti*, s. unde *devoluta es*.

*Ἔγκυμων, *gravidus*, i. q. ἔγκυος. עֻלּוֹת, *fœtæ matres in grege lactantes*. Symm. Psalm. LXXVII. 71. Vulg. *fœtantes*. Hier. *fœtas*. Phav. ἐγκύμονος, ἐγκύου οὔσης. Ita quoque Suidas. Hesych. ἐγκύμονα, ἔγκυα. h

Ἔγκυος, *prægnans, gravida*. הָרָה, idem. Jerem. XXXI. 8. Sir. XLII. 14.

*Ἐγκύπτω, *pronus incumbo, incurvo me ad introspiciendum*. נִשְׁקָף, *videor, respicior*. Cant. VI. 9. ἡ ἐγκύπτουσα sec. Alex. Sed legendum ibi potius est ἐκκύπτουσα. Bel et Drac. 39. sec. cod. Chis. ἐγκύψας εἰς τὸν λάκκον.

Ἐγκωμιάζω, *laudo*. הָלַל; i
Pih. et Pyh. Prov. XII. 8. XXVII. 2. XXVIII. 4. — מַהֲלָל, *laus*. Prov. XXVII. 21. — רָבָה, *multiplicor*. Prov. XXIX. 2. ubi pro בִּרְבוֹת, *cum multiplicantur*, legerunt בְּבָרְכוֹת: nam בָּרְכָה est ἐγκώμιον, cap. X. 8.

Ἐγκώμιον, *laus, præconium*. בְּרָכָה, *benedictio*. Prov. X. 8. μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων. Bene quoad sensum. Vulg. *cum laudibus*. Habet quoque vox Hebr. hanc sig-

a nificationem. Esth. II. 23. ἐν ἐγκωμίῳ.

'ΕΓΡΗ'ΓΟΡΟΣ, *vigil.* עִוֵּר, *cæcus.* Thren. IV. 14. Legerunt עִירִים, ab עִיר, *vigil.* — עִיר. Aquila et Symmachus Dan. IV. 10. ubi vid. Scharfenb. Hesych. ἐγρήγορος, εὐγρήγορος. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐγρήγοροι, ἄγρυπνοι ἢ ἄγγελοι. Confer Fabricii not. ad Cod. Pseudepigr.
b V. T. p. 180.

*'ΕΓΧΕΙΡΑ'ΖΩ. חָבַל. Ex. XXII. 26. sec. codd. Holm. Sine dubio vitiose pro ἐνεχυράσῃς.

'ΕΓΧΕΙΡΕ'Ω, *manum admoveo, aggredior, molior, mihi propono.* הִשִּׁיא, Hiph. a נָשָׁא, *decipio.* Jer. XLIX. 15. ἡ παιγνιά σου ἐνεχείρησέ σοι, illusio tua te *aggressa est.* — זָמַם, *cogito.* Jer. LI. 12. ἐνεχείρησε
c (sic enim legendum e cod. Alex. pro ἐνεχείρισε) καὶ ποιήσει κύριος, ἃ ἐλάλησεν, *sibi proposuit,* et faciet Deus, quæ locutus est. Hesych. ἐνεχείρησεν, προέθηκεν. — כָּרָה, *fodio.* Jer. XVIII. 22. ἐνεχείρησαν λόγον εἰς σύλληψίν μου, *moliti sunt* aliquid in capturam meam.

'ΕΓΧΕΙ'ΡΗΜΑ, *conatus, molimen.* מְזִמָּה, *cogitatio.* Jer. XXIII. 20.
d XXX. 22. Hesych. ἐγχείρημα, τόλμημα, ἐπιτήδευμα.

'ΕΓΧΕΙΡΙ'ΔΙΟΝ, *quod aliquis manu tenet, parvus gladius, pugio, culter.* חֶרֶב, *gladius.* Ex. XX. 25. Ez. XXI. 3. 4. 5. Jer. L. 42. τόξον καὶ ἐγχειρίδιον ἔχοντες, arcum et *pugionem* habentes. Cf. Ep. Jer. 12. ac Herodotum Lib. I. c. 214. Hes. ἐγχειρίδιον, ξιφίδιον μικρὸν, ἢ τμητικὸν
e ὄργανον. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐγχειρίδιον, ξίφος. — מַטֶּה, *virga.* Symmach. Gen. XXXVIII. 18. ubi vid. Montfauc. ac Scharfenbergius, cui στρεπτὸν ἐγχειρίδιον ad פְּתִיל pertinere videtur. Glossæ: ἐγχειρίδιον (lege ἐγχειριδίων), *manualium.* Hesych. ἐγχειρίδια, τὰ ἐν τῇ χειρί. Conf. Drusium in Fragm. p. 52.

'ΕΓΧΕΙΡΙ'ΖΩ, *in manus do, trado, committo,* i. q. ἐγχειρέω. הֵשִׂים f
פְּקֻדּוֹת, *dispono præfecturas.* 2 Par. XXIII. 18. ἐνεχείρισεν τὰ ἔργα οἴκου κυρίου διὰ χειρὸς ἱερέων, *committebat* opera domus Domini manibus sacerdotum. — זָמַם, *cogito.* Jer. LI. 12. ubi tamen pro ἐνεχείρισε Bielius legere mavult ἐνεχείρησε. — כָּרָה, *fodio.* Jerem. XVIII. 22. Vide s. v. ἐγχειρέω.

'ΕΓΧΕ'Ω, *infundo.* הֵרִיק, Hiph. g
a רִיק, *evacuo.* Jer. XLVIII. 11. ἐνέχεεν ἐξ ἀγγείου εἰς ἀγγεῖον. — הֵשִׂים, Hiph. a שׂוּם, *pono.* Exod. XXIV. 6. Jud. VI. 19. sec. Alex. Oxon. et Ald. — יָצַק, *fundo.* 2 Reg. IV. 40.

'ΕΓΧΡΙ'Ω, *inungo.* קָרַע, *lacero, rumpo.* Jer. IV. 30. ἐὰν ἐγχρίσῃ στίβῃ τοὺς ὀφθαλμούς. *Rumpere oculos stibio* dicitur h. l. pro *ultra modum im-* h
plere, ut multis docuit Simonis Lex. Hebr. p. 1461. Adde Tob. VI. 8. XI. 5.

'ΕΓΧΡΟΝΙ'ΖΩ, *immoror.* אֵחַר, Pihel, *differo.* Prov. XXIII. 30. — מַשְׁכִּימִים, part. Hiph. *diluculantes.* Inc. Ps. CXXXVI. 2. — תּוֹחֶלֶת, *exspectatio.* Prov. X. 29.

'ΕΓΧΩ'ΡΙΟΣ, *indigena.* אֶזְרָח, idem. Exod. XII. 49. Lev. XVIII. i
26. Num. XV. 27. — אֶרֶץ, *terra.* Gen. XXXIV. 1. 3 Esdr. VI. 25. 2 Macc. IX. 2. Hes. ἐγχώριοι, ἐκ τοῦ αὐτοῦ τόπου ὄντες.

'ΕΓΩ', *ego.* Ponuntur hic tantum ea loca, ubi in textu Hebr. *nomen* exstat. אָב *pater.* Jud. XI. 36. εἰ ἐν ἐμοί. Legerunt אֵי בִי. — *אֹזֶן, *auris.* Ies. XXXVII. 29. בְּאָזְנָי, *in aures meas,* πρός με. — אֱלֹהִים,

a *Deus*. Job. XXXVIII. 7. πάντες ἄγγελοί μου. Ubi pro μου sine dubio legendum θεοῦ. — אֵלִי, *Deus mi*. Ps. CI. 24. Hic legerunt אֱלַי, *ad me*. — *אָטָד, *carduus*. Jud. IX. 15. ubi tamen pro ἀπ' ἐμοῦ fortasse reponendum est ἀπὸ ῥάμνου, coll. v. 14. quanquam et recepta lectio excusari potest. — בַּדִּים, plur. a בַּד, *vectes*. Job. XVII. 16. μετ' ἐμοῦ.
b Legisse videntur בִּי. — *בַּמֶּלֶךְ, *in rege*. Aqu. 1 Sam. XVIII. 22. ubi aut pro ἐν ἐμοὶ reponendum est ἐν τῷ βασιλεῖ, aut ἐν ἐμοὶ est alius interpretis minus verba prementis. — וֹ, *ejus*. Job. XXVIII. 12. ubi tamen μοῦ post εἶδε mutandum est in αὐτοῦ. Hieron. *oculus ejus*. — *יֶאֱתָיוּ, *venerunt*. Job. XXX. 14. Legerunt אוֹתִי. — יָד, *manus*. 1 Sam. XXVI.
c 18. ἐν ἐμοί. Adde Symm. 1 Sam. XXIV. 12. בְּיָדִי, παρ' ἐμοί. — *כ, *similitudinis*. Gen. XXV. 31. ἐμοὶ σήμερον. Ita quoque Augustinus Lib. I. Locut. *mihi hodie*. Suspicor tamen, initio scriptum fuisse ὡσεὶ σήμερον. — לִי, *mihi*. Gen. XXXI. 41. ταῦτα μοι εἴκοσιν ἔτη ἐγὼ εἰμὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, hos ego viginti annos sum in domo tua. 2 Par. XXXV. 21.
d τί ἐμοὶ καὶ σοί; quid mihi tecum est? Vide et 2 Sam. XVI. 10. 1 Reg. XVII. 18. Al. Joël. III. 4. et Lex. N. T. sub τίς. — *לֹא, *non*. Ps. XXXV. 16. Non legerunt לִי: nam idem sensus exoritur, si לֹא interrogative accipiatur pro הֲלֹא, et לִי subaudiatur: nam annon pacem sc. mihi loquuntur? h. e. mihi quidem vel certe pacem loquuntur.
e Conf. Buxtorf. Anticrit. p. 647. — *לָנוּ. Ps. LXXVIII. 8. pro ἡμῶν LXX sine dubio scripserunt ἡμῖν, nam in Hebr. perspicuus est dandi casus. — *מִי, *quis*. 2 Sam. XVIII. 12. Sc. מִי hic duriusculum LXX videbatur, nec forte videbant, quomodo reddi posset commode: ideo sensum reddiderunt, ac pro מִי interpretati sunt לִי, illud desumentes ex præc. v. 5. Vid. Buxtorfii Anticrit. p. 573. — נֶפֶשׁ, *anima*. Num. XXXI. 50. περὶ ἡμῶν. — *סוּס, *equus*. Inc. Jud. V. 22. ubi pro μου legendum est ἵππου. — *עַיִן, *oculus*. Ies. XXIV. 17. ἡμῖν. Trendelenburg ad h. l. putat, eos loco לְעֵינֵנוּ legisse לָנוּ. Sed potius sensum expresserunt. — פָּנִים, *facies*. Exod. XX. 3. — *צֶלַע, *claudicatio*. Ps. XXXV. 16. κατ' ἐμοῦ, ubi pro בְּצַלְעִי, forte legerunt וְעָלַי. — קֶרֶב, *medium*. Ex. XVII. 7. XXXIV. 9. Deut. XXXI. 17. — *רֶגֶל, *pes*. Jud. VIII. 5. ubi pro בְּרַגְלָי, *in pedibus meis*, h. e. *qui imperio meo paret*, habent: τῷ μετ' ἐμοῦ. — שֵׁם, *nomen*. Jos. VII. 9. Præterea legitur Job. I. 17. ubi nihil est in textu Hebraico, et ἡμῖν est *contra nos*, ac Ps. LXXXIX. 10. ubi pro ἐφ' ἡμᾶς Semlerus conjicit legendum esse ἐξαίφνης, ut ad חִישׁ referatur. Sed Vulgatus illud ἐφ' ἡμᾶς prorsus omisit.

ἘΓΩ' ΕΙ'ΜΙ', *ego sum*. אָנֹכִי, *ego*. Ies. XLIII. 15.

ἘΔΑΦΙ'ΖΩ, *ad terram prosterno, terræ allido, solo æquo*. יָשַׁב, *sedeo*. Ies. III. 25. εἰς τὴν γῆν ἐδαφισθήσῃ, in terram *prosterneris*. — נָטַשׁ, *desero*. Ez. XXXI. 12. Permutasse videntur נָטַשׁ cum רָטַשׁ. — נִפֵּץ, Pih. *allido*. Ps. CXXXVI. 12. ἐδαφιεῖ. Phavor. ἐδαφιεῖ, προσκρούσει, προσρήξει. — נִשַּׁח, Niph. a rad. שָׁחַח, *incurvatus sum*. Symm. Ies. XXIX. 4. — נָשַׁם, Niph. a שָׁמַם, *desolor*. Amos IX. 14. οἰκοδομήσουσιν πόλεις ἠδαφισμένας, ædificabunt urbes *solo*

adæquatas: coll. Luc. XIX. 44. — רָמַשׂ Pih. *allido*. Hos. X. 15. XIV. 1. ὑποτίθια αὐτῆς ἐδαφισθήσεται, infantes ejus adhuc e mamilla pendentes *solo allidentur*. Nah. III. 10. τὰ νήπια αὐτῆς ἐδαφιοῦσι, infantes ejus *allident* terræ. Hesych. ἐδαφίσθησαν, εἰς ἔδαφος ἀνηρίθησαν. Id. ἐδαφεῖσι, προσκρούσουσι τῇ γῇ. Gloss. MS. in Proph. ἐδαφιεῖσι, προσκρουσήσουσιν τῷ ἐδάφει. Conf. quoque Lex. N. T. s. h. v.

ΕΔΑΦΟΣ, *pavimentum, solum*. אַרְעִית, *imum*. Dan. VI. 24. — אֶרֶץ, *terra*. Ez. XLI. 16. 20. — בָּמָה, *excelsum*. Job. IX. 8. Libere verterunt. — מוֹסָדִים, plur. *fundamenta*. Jerem. XXXI. 35. — *נַחַל, *torrens*. Symmach. sec. marg. cod. 108. Holm. Jos. XV. 4. Scil. נַחַל notat quoque *locum depressum, per quem aquæ fluunt, vallem cum torrente*. — עָפָר, *pulvis*. Ps. CXVIII. 25. Ies. XXV. 12. XXVI. 5. — קַרְקַע, *fundus, solum*. Num. V. 17. 1 Reg. VI. 15. 16. 31. VII. 7. Symm. Jos. XV. 13. Sir. XI. 5. ἐπ' ἐδάφους. Vulgatus male: *in throno*. Potius est *in solo, humi*, hoc sensu: multi tyranni throno privantur, ut sit antithesis. Ibid. XX. 18. (ubi intellegitur *pavimentum lapidibus stratum*, in quo si quis præter exspectationem cadit, ob duritiem pavimenti graviter se lædit. Alii *tectum* intellegunt, quod *pavimentum* vocatur, quia in Palæstina tecta non erant acuminata, sed plana, ut in ipsis ambulare et cœnare possent.) XXXIII. 10. ἔδαφος est i. q. γῆ, *terra*.

ΕΔΕ'Μ, *Edem*, Hebr. עֵדֶן, *Eden*, pr. *voluptas*, deinde nomen loci, ubi olim Paradisus erat. Gen. II. 8. 10. IV. 15. Hesych. Ἐδέμ, τρυφή. Suidas: Ἐδέμ, τρυφὴ ἐμπνέουσα, καὶ ὁ παράδεισος.

ΕΔΕΣΜΑ, *edulium, cibus*. רְחָנִן, Chald. *cantiones, instrumenta musica pulsatilia*. Dan. VI. 18. Ita nempe nec temere putavit Theodotion vocem Chald. h. l. explicandam esse. — מַטְעַמִּים et מַטְעַמוֹת, plur. *cupediæ*. Gen. XXVII. 4. 7. 9. 14. 17. 31. Aqu. Symm. ac LXX Prov. XXIII. 3. In omnibus his locis Fullerus Miscell. SS. I. 17. p. 119. reponi oportere contendit ἡδύσματα (ἰδισμάτων pro ἡδυσμάτων scriptum est apud Polluc. VI. 65. Clem. Alex. p. 140. B. coll. C. Athen. p. 127. D.): sed satis eum refutavit Fischerus de Verss. GG. V. T. p. 23. seq. — מִשְׁנֶה, *secundanum*. 1 Sam. XV. 9. Legerunt מַטְעַמִּים ex nonnullorum sententia. Quidni שְׁמָנִים, *pinguia*? quæ fuit conjectura Hubigantii. — סוֹד, *arcanum consilium*. Psalm. LIV. 15. ἡγλύκανάς μοι ἰδίσματα, dulces mihi reddidisti cibos. Secundum Cappellum in Crit. S. pag. 244. legerunt צַיִד, nam צֵידָה est *venatio* s. *ferina, viaticum*. Sed Buxtorfius in Anticrit. p. 635. recte monuit, סוֹד non ita affine esse צֵידָה, ut errore scribee alterum pro altero potuerit subrepere, putat potius, LXX סוֹד accepisse pro סְעוּדָה סְעוּד, quod notat *cibum, edulium, ferculum*, gutturali ע vel elisa, vel in ו mutata. Tychsenius in Tentam. p. 88. eos זוּר in mente habuisse existimat. Fortasse tamen מָזוֹן, aut simile quid legerunt. Hesych. ἰδίσματα, φάγια (fortasse προσφάγια), βρώματα. Phav. ἰδίσματα, βρώματα.

ΕΔΝΟΝ, *dos, dotale munus, donum sponsi ante nuptias*. מֹהַר, *dos, qua uxor emitur*. Symmachus Gen. XXXIV. 12. Inc. aine dubio Symm. 1 Sam. XVIII. 25. Conf. Ælian. V. H. XIII. c. 1. Hesych. in v. ἀνάδνον. Ἔδνα δέ ἐστι τὰ πρὸ τῶν γάμων ταῖς

a γαμεῖσθαι μελλούσαις παρὰ τῶν μητρώων διδόμενα δῶρα. Confer Suidam in ὄνα, ac Fischeri Ind. Græc. Palæph. h. v.

ΕΔΟΜΑΙ, *edo.* אָכַל, idem. Gen. VI. 21. XLIX. 27. Exod. XII. 8. 9. — נָשָׂא, *tollo, consumo.* Job. XXXII. 22. ἐμὲ σῆτες ἔδονται.

ΕΔΡΑ, *sella, sedes,* it. *anus, podex.* אָחוֹר, *retrorsum.* Ps. LXXVII.

b 66. Ad quem locum respiciens Suidas ita: Ἕδρα καὶ ὁ σφιγκτὴρ τῶν ἀνθρώπων, καὶ τοῦτο φησὶν ὁ προφήτης· καὶ ἐπάταξε τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω τῆς ἕδρας, τὸ πάθος σημαίνων. σεμνότερον δὲ τοῦτο εἰρηκεν, εἰπὼν, εἰς τὰ ὀπίσω. — טְחֹרִים, plur. *mariscæ, hæmorrhoïdes.* 1 Sam. V. 11. 17. — מָכוֹן, *basis, statio.* Symm. Psalm. XXXII. 14. — עֲפָלִים, plur. *ma-*

c *riscæ, hæmorrhoïdes.* Deut. XXVIII. 27. Aqu. LXX 1 Sam. V. 6. 9. 12. VI. 4. 5. — תְּכוּנָה, *sedes parata.* Symm. Job. XXIII. 3. ubi ἵδρα est *solium juri reddendo destinatum, sella judicialis.* Conf. Ez. XLIII. 11. Hesych. ἵδρα, βάσις, καθέρα, ἢ συνέδρα καὶ κατωχή.

ΕΔΡΑΖΩ, *firmo, fundo, stabilio, procumbo.* טָבַע, *figo, infigo.* Prov.

d VIII. 25. πρὸ τοῦ ὄρη ἱδρασθῆναι, antequam montes *fundarentur,* seu *crearentur.* Hesych. ἱδρασθῆναι, σταγῆναι, καὶ τὰ ὅμοια. — *יָלַד, *pario, creo.* Psalm. LXXXIX. 2. Vulg. *priusquam montes fierent.* — כּוּן; כּוֹנֵן. Aqu. Symm. Psalm. XX. 13. ubi ἱδράζειν est *tela nervo imposita jaculari ac emittere.* Aqu. Psalm. VII. 10. et CXXXIX. 12. Aqu.

e Symm. Prov. XXV. 5. Symm. Ps. XCV. 10. Al. Exod. XV. 17. Aqu. Symm. Psalm. X. 2. Symm. 2 Sam. V. 12. ubi ἱδράζειν est *confirmare in regno.* — *רָבַץ, *cubo, recumbo.* Symm. Gen. XLIX. 9. ἐκλάσας ἐδράσθης, genibus flexis *procumbes.*

Drusius et Montfauc. inepte verterunt *firmatus es.* Hesych. ἱδράσθη, κατοικισμήθη. —*יָשַׁב, *habito.* Symm.

Psalm. LIV. 7. ubi ἱδράζεσθαι est *f certas ac stabiles sedes figere.* Sap. IV. 3. οὐδὲ ἀσφαλῆ βάσιν ἱδράσει, neque firmum fundamentum *collocabit.* Sir. XXII. 18. καρδία ἡδρασμένη ἐπὶ διανοίας συνέσεως, prudens et *firmum* sapientis consilium. Suidas: ἥδρασεν, ἐστήριξεν, καὶ ἡδρασμένος, βέβαιος, πάγιος. Hesych. ἥδρασα, ἐθεμελίωσα, ἐστήριξα, ἔπηξα. Idem: Ἑδρασμένη (lege ἡδρασμένη), βεβαιωθεῖσα.

g ΕΔΡΑΙΟΣ, *stabilis, firmus, solidus.* כָּנוֹן, idem. Symm. Psalm. LVI. 8. et XCII. 2. Prov. IV. 18. ἱδραία ἡμέρα, *meridies.* Similiter σταθερὰ μεσημβρία legitur. Vide Ruhnkenium ad Timæi Lex. Platon. p. 168. — מָכוֹן, *basis, statio.* Symm. Psalm. XXXII. 14. Lex. Cyrilli MS. Brem. et Phav. ἱδραῖος, σταθηρὸς, ἀσάλευτος, ἀκλόνητος. Hesych. ἱδραῖον, βάσιμον, στερεόν. Ignatius Ep. ad Polycarp. h p. 12. στῆθι ἱδραῖος, ὡς ἄκμων τυπτόμενος.

*ΕΔΡΑΙΟΣ ΜΕΝΩ, *firmus maneo.* יָכוֹן, *stabilietur.* Symm. Psalm. LXXXVIII. 37. ἱδραῖος μενεῖ.

ΕΔΡΑΣΜΑ, *firmamentum, stabilimentum, sedes.* כּוֹן, *basis, statio.* Incert. Exod. XV. 17. Aqu. Psalm. XXXII. 14.

ΕΘΕΛΩ, *volo.* אָבָה, idem. Οἱ i λοιποὶ Jud. XI. 17. ἠθέλησαν.

ΕΘΕΛΟΚΩΦΑΩ, *voluntarie surdum ago, ultro surdus esse volo.* Sir. XIX. 23. ἐθελοκωφῶν, *surdum se simulans,* ubi in nonnullis libris male legitur ἑτεροκωφῶν. Sermo ibi est de homine pravo et ex dolis consuto. Hesych. ἐθελοκωφῶν, ἐθελόντως κωφεύων. Suidas: ἐθελοκώφων, μὴ βουλομένων ἀκούειν, θελήσει παρακουόντων.

ΕΘΕΛΩ. Vide in θέλω.

ΕΘΙΖΩ, *assuefacio.* Sir. XXIII. 8. ὄρκῳ μὴ ἐθίσῃς τὸ στόμα σου, jura-

a mento ne *assuefacias* os tuum. 2 Macc. XIV. 30. ἐθισμένος, *consuetus.*

ΕΘΙΣΜΟ'Σ, *consuetudo, mos.* דֶּרֶךְ, *via*, it. *mos, consuetudo, agendi ratio.* Gen. XXXI. 35. τὰ κατ' ἐθισμὸν τῶν γυναικῶν, h. e. *menstrua.* — מִשְׁפָּט, idem. 1 Reg. XVIII. 28.

ΕΘΝΑ'ΡΧΗΣ, *gentis præfectus.* 1 Macc. XIV. 47. XV. 1. 2. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

b *ΕΘΝΗΔΟ'Ν, adv. *generatim, secundum totas gentes.* 4 Macc. II. 19.

*ΕΘΝΟΠΑ'ΤΩΡ, *auctor gentis.* 4 Macc. XVI. 20. Vide Suidam s. ἐθνοπάχτου, ibique Küsterum.

*ΕΘΝΟ'ΠΛΗΚΤΟΣ, *totam gentem perdens* ac *delens.* 4 Maccab. VII. 11. ἐθνοπλήκτου τυράννου: ubi alii vitiose ἐθνοπλήθους. Conf. Toup.

c Emendatt. in Suidam T. I. p. 159. Lond.

ΕΘΝΟΣ, *gens, populus.* אִי, *insula.* Hebr. LXX et οἱ λοιποὶ Ies. XLI. 5. Ibid. XLII. 4. *insulæ* ponuntur pro *insularum incolis*, et ita pro *gentibus, quæ in mari Mediterraneo omnes insulas tenebant.*—אוֹיֵב, *inimicus.* Inc. et LXX Deut. XXXII. 42. Ezech. XXXIX. 27. In utroque loco alii

d libri ἐχθρῶν loco ἐθνῶν habent, sed lectio ἐθνῶν est usui loquendi ac sentiendi rationi Judæorum convenientius. — אֹם et לְאֹם, *gens, populus.* Gen. XXV. 16. Num. XXV. 15. Psalm. XLVI. 3. — אֻמָּה, Chald. idem. Esdr. IV. 10.—אֹרַח, *via.* Ies. XXXIII. 8. Accepisse videntur vocem Hebr. in ea notione, ut sit *caterva s. turma proficiscentium*

e *ac impetum facientium*, ac ideo transtulisse, quia in antecedentibus loco עֲבֵר legerunt עֲבָרָה.—אֶרֶץ, *terra.* Esdr. IX. 7. Ies. XXXVI. 20. Ez. XXXI. 12. *גַּו, *dorsum.* Proverb. XXVI. 3. Legerunt לְגוֹי. — גּוֹי, *gens, natio.* Symm. Ps. LXXXII. 5. מָנוֹי, μὴ ὦσι ἔθνος. LXX Gen. X. 5. XII. 2. XIV. 1. — נְוֵיָה, *corpus.* Nah. III. 3. ubi loco לְנִוְיָה, *cadavera suorum*, legerunt לְנִוְיֵהֶם. —גַּל, *f acervus.* Ies. XXXVII. 26. ἔθη. Hanc enim notionem voci Hebr. subjiciendam esse h. l. existimarunt ex serie orationis. — הָמוֹן, *turba.* 2 Par. XXXII. 7. Ies. XIII. 4. — זֶרַע, *semen.* Esther. X. 3. ubi ἔθνος *gentem Judaicam* notat. — חָבֵר, *socius.* Job. XL. 25. Sermo ibi est de *piscatoribus, qui in societatem coierunt*, qui ex usu loquendi Græcorum commode ἔθη dici poterant. g Conf. Lexic. N. T. s. h. v. — חֵיל, *exercitus.* Ies. LX. 5. — מַיִם, dual. *aqua.* Num. XXIV. 7. Sc. *aqua* de quavis *multitudine*, speciatim hostium, dicitur. — מַעֲשֶׂה, *opus.* 2 Par. XX. 38. Libere verterunt, aut, quia postea *navium* mentio fit, putavit auctor hujus versionis, per מַעֲשֶׂה esse intellegendos *eos, qui in navibus erant*, inpri- h mis quia θέρους præcesserat, quod de ἔργῳ pr. sic dicto non commode dici posse existimabat. Sed ἔργον est h. l. *conatus*, et θρανεῖν *irritum reddere.* — מָקוֹם, *locus.* Nehem. IV. 12. Sensus non mutatur. — נָשִׂיא, *princeps.* Genes. XVII. 20. Principes h. l. sunt auctores familiarum ac gentium. — עֶבֶד, *servus.* Esth. I. 3. τοῖς λοιποῖς ἔθνεσι, reliquo i populo, potestati ejus subjecto. — עַם, *populus.* Gen. XVII. 16. Lev. XXI. 1. Prov. XXX. 26. οἱ χοιρογρύλλιοι ἔθνος οὐκ ἰσχυρὸν, chocrogrylli *gens* non valida. Sic Homerus vocem ἔθνος de anseribus, avibus (v. c. Il. Ο'. 691.), gruibus, cygnis, muscis, apibus usurpat. Orpheus (de Lapid. 15. 94.) de locustis: ἀκρίδος ἄπλετον ἔθνος, et Virgilius

a Georg. IV. de pecude et apibus. Adde Olearii not. ad Philostrat. de Vit. Apoll. Tyan. Lib. III. c. 4. not. 4. — כֹּל הָעָם, *omnis populus.* Esth. I. 5. τοῖς ἔθνεσι, *populo.*—צָבָא, *exercitus.* Ies. XIII. 4. — *שֵׁם, *nomen.* Gen. XXXVI. 40. Scil. שֵׁם interdum quoque *populum* notat. Vide Lex. N. T. s. v. ὄνομα n. 2. Sap. XV. 15. τὰ ἔθνη, *idolorum cul-*
b *tores*, coll. v. 14. Sir. X. 15. τοῖς ἔθνεσι opponuntur ταπεινοί, unde Syrus τὰ ἔθνη per *elatos*, Arabs *superbos* transtulit (coll. v. 13. 14. et XXXII. 18.). Sine dubio intellexit urbes potentes, quarum incolæ fastu repleti erant, ut *Babylon*, *Ninive*, etc. Sap. XVII. 2. ἔθνος ἅγιον, *Judæi.*

ʼΕΘΝΗ ʼΙΣΧΥΡΑʼ, *gentes validæ.*
c הַזּוּזִים, nomen propr. gentis. Gen. XIV. 5. Legisse videntur עֲזִזִים. Confer Fulleri Miscell. SS. Lib. II. c. 10. p. 230. seq.

ʼΕΘΟΣ, *consuetudo, mos.* מִשְׁפָּט, *judicium*, etiam *mos, consuetudo.* Inc. Jud. XVIII. 7. Symm. 1 Reg. XVIII. 28. Sap. XIV. 16. 1 Macc. X. 89.

ʼΕΘΩ, *consuesco, soleo.* *כְּפַעַם
d בְּפַעַם, *sicut vice in vice*, h. e. *sicut consueverat.* Symm. 1 Sam. XX. 25. ὥσπερ εἰώθει. Vulg. *secundum consuetudinem.* Sir. XXXVII. 18. εἴωθεν, *consuevit.* Hesych. εἴωθεν, ἔθος ἔχει.

ΚΑΤΑʼ ΤΟʼ ΕΙʼΩΘΟʼΣ, *secundum consuetudinem, pro more.* כְּפַעַם בְּפַעַם, *sicut vice in vicem*, h. e. *sicut consueverat.* Num. XXIV. 1.

ΕΙʼ, *si, an, annon, utinam, non.*
e אִם, *si.* Deut. I. 35. εἰ ὄψεταί τις τῶν ἀνδρῶν τούτων τὴν γῆν ἀγαθὴν ταύτην, *non* videbit aliquis horum virorum terram hanc bonam. Vide et Psal. XCIV. 12. et conf. Gen. XXVI. 29. ubi אִם redditur μή. Adde Lydii Diss. de Jurament. p. 260. Esth. IV. 14. τίς εἶδεν, εἰ εἰς τὸν καιρὸν τοῦτον ἐβασίλευσας, quis novit, *annon* propter hoc tempus regnes. — הֲ, *an.* Genes. XLII. 16. εἰ ἀληθεύετε, ἢ οὐ, *an* vera f loquamini, vel non.—וְאֵין, *et non.* 1 Sam. XXI. 8.—*הֵן, quod Chaldæis significat *si*, at Hebræis est *ecce.* Job. IV. 18. Adde Ies. LVIII. 4. ubi tamen εἰ (quod nonnulli *nonne* vertunt) e sequenti εἰς ortum esse videtur. — לוּ, *utinam.* Job. XVI. 4. εἰ ὑπέκειτό γε ἡ ψυχὴ ὑμῶν ἀντὶ τῆς ἐμῆς, *utinam* anima vestra supponeretur pro mea: ubi Olympiodorus: g τὸ εἰ ἀντὶ τοῦ εἴθε. (Eurip. Or. v. 1100.) Arab. او est *si.* Adde Jud. VIII. 19. — לֹא, *non.* Ps. LI. 18. et LV. 13. Legerunt לוּא.

ΕΙʼ ΓΑʼΡ, *utinam.* לוּ, *utinam.* Job. VI. 2. ubi Chrysost. εἰ γὰρ ἀντὶ τοῦ εἴθε γάρ. — מָה, *quid.* Job. VI. 8. εἰ γὰρ δῴη, sc. τις, *utinam* aliquis daret. Cf. Lex. N. T. s. h. v.

*ΕΙʼ ΔΕʼ. וְאֲלַי. Job. IV. 12. h Legendum μοὶ δέ.

*ΕΙʼ ΔΕʼ ΜΗʼ, *alioquin.* וְאִם לֹא, *et si non.* Job. XXIV. 15. ubi Vulg. *quod si non est ita.*

*ΕΙʼ ʼΗΔΗ. יִהְיֶה־נָא, *sit nunc.* 2 Sam. XIV. 17. εἰ ἤδη, sensu prorsus suspenso, si quidem nulla ἀπόδοσις sequitur. Sin autem vocibus aliter distinctis legatur εἴη δὴ ὁ λόγος, *sit quæso sermo*, textus perfectum i habet sensum, qui Hebr. et alteri lectioni γενηθήτω δὴ in Ald. et Compl. ac apud Theodoret. bene respondet.

*ΕΙʼ ΚΑΙʼ. חַגַּם, 1 Sam. XIX. 24.

*ΕΙʼ ΜΕʼΝ. כִּי אִם. Inc. 1 Sam. XXI. 5. Lege εἰ μὴ, coll. v. 4.

*ΕΙʼ ΜΗʼ. Ez. XVI. 56. ubi illud εἰ μὴ est superfluum, nec habetur in textu. Legendum καὶ οὐκ ἦν.

ΕΙʼ ΜΗʼΝ, *num, an, certe.* אִם, *si*

a Ez. XXXV. 6. εἰ μὴν εἰς αἷμα ἥμαρτες, *quia* in sanguinem peccasti. — ה præf. 2 Sam. XIX. 35. εἰ μὴν γνώσομαι ἀνὰ μέσον ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ; *num* discernam inter bonum et malum? — כִּי Job. XXVII. 3. εἰ μὴν ἔτι τῆς πνοῆς ἐνούσης — μὴ λαλήσει τὰ χείλη μου τὰ ἄνομα, *certe*, dum adhuc in me est halitus— non loquentur labia mea iniqua. Lexic. Cyrilli MS.
b Brem. Εἰ μὴν, ὄντως δή.

ΕΙ' ΟΥ', *quod non.* אִם, *si.* 1 Reg. I. 51. ὀμοσάτω μοι σήμερον, εἰ οὐ θανατώσει, juret mihi hodie, *quod non* occisurus sit.

*ΕΙ' ΟΥ' ΤΩΣ. אָכֵן, *certe, profecto.* Ex. II. 14. Haud dubio legerunt הֲכֵן. Nam literam ה, interrogationis indicem, aliis quoque locis reddiderunt particula εἰ.

c ΕΙ' ΠΟΤΕ, *si forte.* אוּלַי, *fortasse.* Al. Thren. III. 29. εἴ ποτε ᾖ ἐλπίς, *si forte* sit spes. — כִּי. Incert. Jud. II. 18.

ΕΙ' ΠΩΣ, *si quo modo, si forte,* it. *fortasse,* etiam *ut.* אוּלַי, *forte, fortassis.* 2 Sam. XVI. 12. coll. Act. XXVII. 12. 2 Reg. XIX. 4. εἴ πως εἰσακούσεται, *fortasse* exaudiet. Al. 1 Sam. XIV. 6. Aqu. Job. I. 5.
d — ו præfix. Aqu. Ez. XLIII. 10. εἴ πως ἐντραπῶσιν, *ut* confundantur. Drusius ibi legendum conjicit ὅπως: sed præter necessitatem, nam εἴ πως alias etiam significat *ut.* Vid. 1 Maccab. IV. 10. Phil. III. 11. Sic et אוּלַי, quod alias denotat *si forte, fortasse,* significat aliquando *ut,* et ἵνα redditur, v. c. Exod. XXXII. 30.

e ΕΙ' ΤΙ, *fortasse.* אוּלַי, idem. 1 Sam. XIV. 6.

*ΕΙ' ΤΙΣ. Apud LXX Deut. VIII. 5. pro ὡς εἴ τις (Hebr. כַּאֲשֶׁר) reponendum est ὡσεί τις ex Compl.

'ΙΔΕ' ΕΙ', *vide an, annon.* וְאֵין, *et non,* etiam *nonne?* 1 Sam. XXI. 8. — Vide alibi Μὴ, Οὕτως, et Ὄφελον.

ΕΙ'ΔΕ'Α, *species, forma.* 3 Esdr. IV. 26. ubi tamen alii pro εἰδέαις f rectius legere videntur ἰδέαις. Ep. Jer. v. 63. *forma.*

ΕΙ'ΔΕ'Ω, *scio, cognosco, intellego, rationem habeo.* Verba ἐν τῷ μὴ εἰδέναι παιδείαν apud Symm. ac Theod. Prov. V. 23. in Hexaplis referuntur ad verba: בְּרֹב אִוַּלְתּוֹ יִשְׁגֶּה, *in multitudine stultitiæ suæ erravit.* Mihi autem potius ad verba antecedentia כְּאֵין מוּכָר pertinere videntur. g Pro εἰδέναι Semlerus reponit εἶναι. — דַּע, *scientia.* Job. XXXII. 10. — עַל דַּעַת, *in scientia.* Job. X. 7. — הֵבִין, Hiph. a בּוּן, *intellego.* Job. XXIII. 8. XXVI. 14. XXXII. 9. — *הַיּוֹם, *hodie.* Job. XXIII. 2. Libere verterunt. — יָדַע. Gen. II. 9. III. 4. XVIII. 19. — מְתֵי סוֹד, *homines arcani consilii.* Job. XIX. 19. οἱ εἰδότες με, *familiares mei.* h Symm. οἱ συνόμιλοί μου. — נִכַּר, Pih. Job. XXXIV. 19. — *פְּלֹנִי אַלְמֹנִי, *obscurus, ignotus.* Symm. 1 Sam. XXI. 2. εἰς τὸν, οὐκ οἶδα τίνα. — רָאָה, *video.* Genes. XLV. 13. Exod. XV. 21. in notione *rationem habendi,* ubi cum ἐπείδω permutatur in codd. Num. XXXV. 23. — שָׁמַע, *audio.* 1 Reg. XX. 31. 2 Par. X. 15. — שָׁמַר, *custodio.* Al. Jos. I. 8. — שָׂעַר, *hor-* i *reo.* Deut. XXXII. 17. ᾔδεισαν. Dathius putat, eos legisse שְׁעָרוּם, quod apud Syros ܣܠܕ, et Arabes ثعر, *pretium alicui rei statuere, curare,* notet: sed Arab. ثعر notat etiam *scire, nosse.* Sensus est: quos ignorarunt, vel: non coluerunt majores vestri. 1 Macc. VI. 30. ἐλέφαν-

a τῆς εἰδότης πόλεμον, elephantes scientes bellum, h. e. *docti institutique* ad prœlia facienda.

ΟΥ̓Κ ΕἸΔΈΩ, *nescio.* הִסְתַּתֵּר, Hithp. a סָתַר, *abdo me, latito.* Ies. XLV. 15.

*ΕἸΔΈΧΘΕΙΑ, *deformitas odiosa et detestabilis.* Sap. XVI. 3. εἰδέχθεια τῶν ἀπεσταλμένων. Sermo ibi est de ranis Ægyptiis immissis. Hesych. b εἰδεχθὲς, ἀεικὲς, αἰσχρὸν τῷ ἰδεῖν, ἤτοι ἄμορφον. Vide etiam Suidam s. h. v. ubi quoque subst. εἰδέχθεια commemoratur. Zonaras Lex. 632. εἰδέχθεια, ἡ ἀμορφία. Vide quoque Phav. 569. 24.

ΕἸΔΗΣΙΣ, *scientia.* Sirac. XLII. 25. πᾶσαν εἴδησιν, omnes *res.*

ΕἸΔΟΣ, *species, forma, genus.* מַרְאֶה, *species.* Symm. Job. IV. 16. c Aqu. Theod. Symm. Ezech. I. 14. LXX Gen. XLI. 2. 3. 4. Exod. XXIV. 17. — מִשְׁפָּחָה, *genus.* Jer. XV. 3. τέσσαρα εἴδη, quatuor mortis *genera.* — מִשְׁפָּט, *modus.* Exod. XXVI. 30. — עַיִן, *oculus.* Theod. et LXX Ez. I. 16. LXX Num. XI. 7. Ez. VIII. 2. — עַפְעַפַּיִם, dual. *palpebræ.* LXX et οἱ λοιποὶ Job. XLI. 10. ubi sensum expresserunt. d — *עָשִׂית, *ornatus.* Prov. VII. 10. unde apparet, ad εἶδος etiam *vestes* ac *ornatum* pertinere. — תֹּאַר, *forma.* Symm. Ies. LIII. 2. LXX Gen. XXIX. 17. XXXIX. 6. XLI. 18. 19. Sap. XV. 4. 5. εἶδος σκιλωθὲν χρώμασι διηλλαγμένοις, *effigies* tincta variis coloribus. Sic et *Ciceroni species* dicitur pro *simulacro Div.* I. 12. et 36. Sirac. XXIII. 19. δύο e εἴδη, duo *genera*, coll. XXV. 3.

*ΕἸΔΟΣ ΜΟΡΦἨ, aut potius μορφῆς. תֹּאַר, *forma.* Jud. VIII. 18. sec. cod. Alex. — Vide alibi Πορφυροῦς, Στερέωμα, Φόβος.

ΕἸΔΩ, *video, respicio, intellego, audio, fruor.* בָּרַר, *declaro.* Coh. VIII. 18. Arab. بَارَ notat *explorare, investigare aliquid,* in specie *odoratu.* — הִבִּיט, Hiph. a עָבַט *intueor.* Num. XII. 8. Job. VI. 19. f Ies. XXXVIII. 11. — *הֵיטִיב, *bene facio, bene valeo.* Ps. XXXIII. 3. ὁ εἰδὼς ψάλλειν. *Vir bene faciens pulsare* est ibi *bene pulsare valens.* — הִנֵּה, *ecce.* Gen. XL. 16. XLI. 1. — הֵפִיק, Hiph. a פּוּק, *produco.* Prov. III. 13. bene quoad sensum. — הִשְׁוָה, Hiph. *æquo.* Ies. XLVI. 5. N. L. — חָזָה, *video.* Num. XXIV. 4. 16. Job. XXIV. 1. g XXVII. 12. — חָזָה: חֲזָא, Chald. Esdr. IV. 14. Dan. II. 8. 26. 41. IV. 2. — חֶלֶם, *somnio.* Gen. XL. 5. 8. XLI. 11. XLII. 9. — יָדוּעַ*, *notus.* Ies. LIII. 3. ubi plerique statuunt eos יָדַע legisse. Sed εἰδὼς φέρειν respondet ibi Hebr. יָדוּעַ, adeoque bene sensum expresserunt. — יָדַע, *scio.* Exod. XXXIII. 12. οἶδά σε παρὰ πάντας, præ omnibus h te *novi*, i. e. *singulari benevolentia te prosequor.* Levitic. XXIII. 43. Jos. VIII. 14. 1 Sam. X. 11. — *לַקְּטָר, *ad pluviam.* Job. XXVIII. 26. ubi οὕτως ἰδὼν Grabius emendavit in οὗτος ἰστόν. Sed verba οὕτως ἰδὼν sunt alius interpretis, referenda ad אָז רָאָהּ, *tunc vidit eam,* initio v. seq. — מָצָא, *invenio.* Jer. XXIII. 11. Sc. מָצָא est i pr. *videre, quod antea non videras, aut videre volueras,* coll. Gen. II. 20. Sic εὑρίσκειν Rom. VII. 21. Thren. II. 9. ubi tamen loco εἶδον in cod. Norimberg. ac Theodoret. legitur εὗρον, quod est aut alius interpretis, aut correctio ad textum Hebraicum. — מַרְאֶה, *visio.* Jos. XXII. 10. Job. IV. 16. in quo posteriore loco tamen pro εἶδον for-

a tassis legendum est εἶδος. — מְתֵי סוֹדִי, *homines arcani consilii mei.* Job. XIX. 19. *οἱ ἰδόντες μι*, sec. Vat. Εἴδειν τινὰ est *familiariter aliquo uti, arctissime cum aliquo conjunctum esse*, æque ac form. Hebr. *videre faciem alicujus.* — עַתָּה, *nunc.* Deut. XXXII. 39. Sed videntur ibi LXX עַתָּה potius prorsus omisisse, ut ἴδετε (mallem equidem le-
b gere *ἰδόντες*) ἴδετε ad רְאוּ unice pertineant. — צָפָה, *speculor.* Ies. LVI. 10. ἴδετε: ubi loco צֹבָיו, *speculatores ejus*, legerunt צָפָיו. — *צָפְנַת, *Saphnath*, vox Ægyptiaca. Gen. XLI. 45. Syrus *ὁ εἰδὼς τὰ κρυπτὰ*, ubi tamen, ut suspicor, *εἰδὼς* potius ad פַּעְנֵחַ referendum est. Vide ibi reliquos Intt. — רָאָה, *video.* Symm. Ies. LIII. 2. ubi, ut Hebr. רָאָה,
c notat *cum admiratione ac voluptate videre.* LXX Genes. XLII. 1. *ἰδὼν, ὅτι ἐστὶ σίτου πρᾶσις ἐν Αἰγύπτῳ, audiens*, in Ægypto vendi frumenta. Jud. XIV. 11. ubi tamen pro εἶδον forte reponendum est ἰδεῖδον. Vide infra s. v. *φοβέομαι.* Al. 2 Sam. XII. 19. εἶδε, ubi LXX *συνῆκε, intellegebat*, habent. Ps. XXXIII. 12. *ἀγαπῶν ἡμέρας ἰδεῖν ἀγαθὰς*, qui vult vi-
d tam *agere* felicem. Ps. XXXVI. 39. ἴδε εὐθύτητα, *respice* ad rectitudinem, s. ad id, quod rectum est. Psalm. LXXXIX. 17. Legerunt וּרְאֵה, *et respice.* Ps. CV. 3. *τοῦ ἰδεῖν ἐν τῇ χρηστότητι τῶν ἐκλεκτῶν σου*, ut *fruar* bonis electorum tuorum. Vide et Ps. XXVI. 19. XXXIII. 12. Coh. III. 3. ἴδε ἐν ἀγαθῷ, *fruere* bono. Cant. III. 11. ἴδετε ἐν τῷ βασιλεῖ, vi-
e *dete regem.* Cohel. VI. 6. *ἀγαθωσύνην οὐκ εἶδεν*, bonis non *fuit perfruitus.* Cohel. IX. 9. ἴδε ζωὴν, h. e., ut Symmachus vertit, *ἀπόλαυσον ζωῆς, fruere* vita. Conf. Drusium ad h. l. Lex. N. T. s. h. v. Adde Job. XXXVIII. 17. ubi repone *ἴδον σε, ἔστηξε.* Videntur legisse יִרְאוּ. Apud Aqu. Psalm. LXV. 18. pro *ἰδὼν* sine dubio reponendum est *εἰ εἶδον*, convenienter textui Hebr. — f רָם לְבָב, *effert se cor.* Ez. XXXI. 10. Sed textus Græcus ibi aperte in mendo cubat. — שָׁמַע, *audio.* Job. XXXV. 13. Ies. XXX. 19. *φωνὴν τῆς κραυγῆς σου, ἡνίκα εἶδεν*, vocem clamoris tui, quam *percepit*, seu, ut Vulgatus rectius transtulit: *statim ut audierit.* V. Ælian. V. H. II. 10. ac infra s. v. *ὁράω.* — *שָׁרַר, *intueor.* Theod. Job. XXXVI. 24. g ubi *ἰδεῖν ἐν τινὶ* notat *cum admiratione intueri aliquid.* — *שָׁעַר, *horreo, vereor.* Deut. XXXII. 17. *οὓς οὐκ ἤδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν*, quos non *coluerunt* patres eorum. Ita Vulgatus. Sir. XVI. 15. *μὴ εἰδέναι αὐτὸν*, pro *ὡς μὴ εἰδέναι αὐτὸν*, sc. Θεὸν, in opinione versans, quasi Deus eum ignoraret. Postulat hoc series orationis. Sap. XIII. 1. *εἰδέναι, mente perspi-* h *cere, ratione percipere, cognoscere*, coll. v. 9. Suid. *εἶδω, τὸ γινώσκω.* Sap. II. 17. *ἴδωμεν, εἰ*, h. e. *experiamur, an:* ubi cum *πειράζειν* permutatur. 1 Macc. XIII. 3. *στενοχωρίας, ἃς εἴδομεν*, calamitates, quas *experti sumus.* Eurip. Suppl. 785. *ἄλγος ἰδεῖν.* Sir. XXVIII. 24. *ἴδε*, *age.* — Vide alibi Ἐμβλέπω, Ἐνθυμέομαι, Ζωὴ, Εἰ et Παροράω. i

ΕΙΔΩΛΕΙΟΝ, *idoli templum, delubrum.* בֵּית אוֹצַר אֱלֹהִים, *domus thesauri Dei.* Dan. I. 2. sec. Chis. 3 Esdr. II. 10. בֵּית אֱלֹהִים, coll. Esdr. I. 7. 1 Macc. I. 50 pro *εἰδωλεῖα* Syrus legit *εἴδωλα*, quod de *imaginibus* et *statuis Deorum* intellegendum est. Ibid. X. 83. 3 Macc. IV. 16. Lex. Cyrilli MS. Brem. *εἰδωλεῖον, οἶκος εἰδώλων, ἀνακείμενος εἰδώλοις.* Suidas: *εἰδωλεῖον, ὁ ναὸς τῶν εἰδώλων.* Confer Lexic. N. T. s. h. v.

ΕΙΔΩΛΟΝ, *idolum, simulacrum,*

a *deaster.* אֱלֹהִים, plur. *dii*, etiam *deastri.* Num. XXV. 2. 1 Reg. XI. 2. 8. 33. Dan. III. 19. sec. Chis. — אֱלִיל, *res nihili.* Theod. Ies. X. 10. LXX Lev. XIX. 4. 1 Par. XVI. 26. Ps. XCVI. 7. — אֱלִילִים : אֵילִים, plur. ex אֵלָה, *querceta, in quibus idola colebantur,* ut adeo per metonymiam etiam *ipsa idola* significare possit. Ies. I. 29. LVII. 5. Male b nonnulli statuunt, LXX utrobique legisse צְלָמִים, coll. Num. XXXIII. 52. 2 Par. XXIII. 17. — בָּמָה, *excelsum.* Ez. XVI. 16. Sc. vocem Hebr. seriei orationis convenienter acceperunt de *idolis, quæ olim in excelsis colebantur.* Conf. infra s. v. ἐμβλασμα. — בְּעָלִים, plur. ex בַּעַל, *dii tutelares.* 2 Par. XVII. 3. Jerem. IX. 13. — גִּלּוּלִים, plur. *dii* c *stercorei, idola.* Aqu. Symm. Theod. Ez. XX. 7. ubi loco εἴδωλα legendum est ἐν εἰδώλοις. Ibid. Ezech. XIV. 4. et XVIII. 15. LXX Lev. XXVI. 30. Deut. XXIX. 17. — הֶבֶל, *vanitas,* metaph. *idola* et *idololatria.* Deut. XXXII. 21. Jer. XIV. 22. XVI. 18. — חַמָּנִים, plur. *subdiales statuæ.* Ies. XXVII. 9. Vocem Hebr. vulgo de *statuis solaribus* aut *simulacris solis* interpretantur, ut adeo genus pro specie d fortasse ex ignorantia veræ vocis significationis posuerint. — מִפְלֶצֶת, *horrendum idolum.* 2 Par. XV. 16. — *עֲלִילוֹת, *facinora.* Ez. XXXVI. 17. Cappello in Not. Critt. ad h. l. legisse videntur בֶּאֱלִילוֹתָם, quo non opus erit, modo vox Hebr. de *ididololatria* explicetur. — עֹצֶב, *dolor,* e etiam *idolum,* ratione habita *pœnæ,* quæ ididololatriam apud Judæos sequebatur. Ies. XLVIII. 5. Theod. et Vta Ps. CXXVI. 2. — עֲצַבִּים, plur. *terricula, simulacra, idola.* Symm. Psalm. XVI. 4. ubi Hebr. עֲצֵבוֹת respondet. LXX 1 Sam. XXXI. 9. 1 Par. X. 9. (ubi εἴδωλα de *templis idolorum* explicandum est. Conf. Var. Lect.) 2 Par. XXIV. 18. — סְכוּת, nomen *idoli.* Inc. Amos f V. 26. — פֶּסֶל, *sculptile.* 2 Paral. XXXIII. 22. Ies. XXX. 22. — פֶּסֶל, idem. Exod. XX. 4. — צֶלֶם, *imago.* Num. XXXIII. 52. 2 Par. XXIII. 17. ubi εἴδωλα sunt simulacra minora idolorum. Nam diserte distinguuntur ab ipso Baal. — שִׁקּוּץ, *abominatio,* it. *idolum abominabile.* 1 Reg. XI. 5. 7. — תְּמוּנָה, *similitudo.* Aqu. Deut. IV. 16. — g תְּרָפִים, plur. *teraphim, dii tutelares.* Gen. XXXI. 19. 34. 35. Symm. Ez. XXI. 21. Hesych. εἴδωλον, ὁμοίωμα, εἰκών, σημεῖον, χαρακτήρων σκιαγράφος. Lex. Cyrilli MS. Brem. εἴδωλα, ἐκτύπωμα. Conf. infra s. v. ὁμοίωμα.

*ΟΙ ΚΟΙ ΤΩΝ ΕΙΔΩΛΩΝ, *templa idolorum.* עֲצַבִּים, *idola.* 1 Par. X. 9. sec. Ald. et Compl. ἐν τοῖς οἴκοις τῶν εἰδώλων, quæ verba mihi me- h rum glossema esse videntur: nam εἴδωλα ibi necessario de *templis idolorum* accipiendum est.

*ΕΙΔΩΛΟΠΟΙΙΑ, *idolorum fabricatio.* Ed. Quinta Hos. VI. 9. כִּי זִמָּה עָשׂוּ, *quia scelus fecerunt,* διὰ τῆς εἰδωλοποιΐας αὐτῶν τῆς ἀθεμίτου. Plato Tim. III. 46. A. Diod. Sic. p. 60. 41.

ΕΙΝ. Ipsa vox Hebr. אַיִם, *thoes* (animalium genus, de quo i Bochartus Hieroz. P. I. Lib. III. cap. 12. Οἱ λοιποὶ Ies. XIII. 22. Vide Drusium in Fragm. p. 311.

ΕΙ ΘΕ, *utinam.* *וְאוּלָם, *et vere.* Inc. Job. XI. 5. ἀλλ' εἴθε ἦν (lege ἄν) ὅπως ἄν, ubi duæ versiones coluerunt. — *לֹא, *non.* Job. IX. 33. ubi cum Syro et Ar. pronuntiarunt לוּא, *utinam.* — לוּ, *utinam.* Symm. Job. VI. 2. XVI. 4. Hesych. εἴθε, ὄφελε. Lege ὄφελον.

a ΕΙ΄ΚΑ΄ΖΩ, *assimilo, comparo, conjicio, explora.* *דָּמָה, *assimilo.* Symm. Ps. XLVII. 10. *εἰκάσαμεν.* Εἰκάζειν h. l. *cogitare, diligenter perpendere* notat, (nam qui hoc facit, comparationem plurium rerum instituit) et ex adjuncto *recte æstimare, justum pretium statuere,* etiam *prædicare, laudare.* Hier. *æstimavimus.* — חָקַר, *perscrutor.* Jer. XLVI.

b 23. *ὅτι οὐ μὴ εἰκασθῇ ὁ θεὸς,* quoniam *explorari* non potest Deus. — עָרַךְ, *æstimo.* Symmach. Prov. XXIII. 7. *εἰκάζων.* Hieron. *in similitudinem aurioli et conjectoris æstimat, quod ignorat:* nam *εἰκάζειν* Græcis est *hariolari, ex conjecturis s. certo indicio judicare.* Conf. ad h. l. Doederleinium. — שְׁעָרִים, *mensuræ.* Aqu. Gen. XXVI. 12. *ἑκατὸν εἰκασ-*

c *μένον,* h. e. interprete Hieronymo, *centuplum æstimatum.* Vide Drusium in Fragm. p. 36. et Kuhnium Quæst. Philol. Pent. V. Quæst. 1. Sap. VIII. 9. *οἶδεν τὰ ἀρχαῖα καὶ τὰ μέλλοντα εἰκάζειν,* novit præterita et futura *conjicere.* Ib. IX. 16. *μόλις εἰκάζομεν τὰ ἐπὶ γῆς,* difficulter *explo-ramus,* quæ in terra sunt.

ΕΙ΄ΚΑΙΟΣ, *vilis, inanis.* רֵקִים, d plur. *vacui, viles.* Symm. 2 Sam. VI. 20. *εἰκαῖοι.* Vulg. *scurræ.* Aqu. *κενοί,* LXX *ἐγκεκρυμμένοι.* Hesychius: *εἰκαῖον, ἀνωφελὲς, μάταιον, ἀργὸν, μωρόν.*

ΕΙ΄ΚΑΙΟΤΗΣ, *vanitas.* אָוֶן, idem. Aqu. Prov. XXX. 8.

ΕΙ΄ΚΑ΄Σ, *numerus vicenarius, vigesimus,* i. q. *εἰκοστὸς,* it. *vicesima mensis dies.* עֶשְׂרִים, *decem.* Gen. VII.

e 11. VIII. 4. — עֶשְׂרִים, plur. *viginti.* Gen. VII. 14. Ex. XII. 18. Num. X. 11. Adde Dan. X. 4. sec. Chis. Græci quoque dicunt *δεκὰς* et *τριακὰς* pro *decimo* et *tricesimo.* Habet hæc tria Hesychius in *Φθίνοντος μηνός.*

ΕΙ΄ΚΗ, *temere, sine ratione, frustra.* מָדוֹן, *contentio.* Prov. XXVIII. 25. *ἄπιστος ἀνὴρ κρίνει εἰκῇ,* homo infidus judicat temere, non attendens f rationi. — שָׁוְא, *vanitas.* Aqu. Ex. XX. 7. *εἰς εἰκῆ, sine justa causa.* Idem Ps. CXXVI. 1. Vide Perizon. ad Ælian. V. H. Lib. IV. c. 1. pag. 328. Hesych. *εἰκῆ, μάτην, ὄθεν καὶ εἰκαῖος ὁ μάταιος, ἢ ἀκαίρως, ἢ ὡς ἔτυχεν.*

ΕΙ΄ΚΟΣΑΕΤΗ΄Σ, *viginti annos agens.* בֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה, *filius viginti annorum.* Exod. XXX. 14. Num. g I. 3. Esdr. III. 8.

ΕΙ΄ΚΟΣΙ, *viginti.* *אָרְבָּעִים, *quadraginta.* 1 Sam. IV. 18. Legerunt כ, 20. pro מ, 40. — עֶשְׂרִים, plur. Gen. VI. 3. XVIII. 31. — עֲשֶׂרֶת, *decem.* Ez. XLV. 3. XLVIII. 9. Alii utrobique *δέκα.* — שְׁלֹשִׁים, *triginta.* 1 Reg. VI. 2. — *שְׁמֹנִים, *octoginta.* 1 Reg. XII. 21. Permutarunt literam פ, 80. cum litera h כ, 20. — שֵׁשׁ מֵאוֹת, *sexcenti.* Jud. XVIII. 11.

ΕΙ΄ΚΟΣΙΔΥ΄Ο, *viginti duo.* עֶשְׂרִים וּשְׁנַיִם vel שְׁתַּיִם. Jos. XIX. 30. Jud. VII. 3.

ΕΙ΄ΚΟΣΙΕΝΝΕ΄Α, *viginti novem.* תֵּשַׁע עֶשְׂרֵה. Gen. XI. 25. — עֶשְׂרִים נְתֵשַׁע. Jos. XV. 31.

ΕΙ΄ΚΟΣΙΕΠΤΑ΄, *viginti septem.* שֶׁבַע וְעֶשְׂרִים : עֶשְׂרִים וְשֶׁבַע. Gen. i XXIII. 1. Esth. VIII. 9.

ΕΙ΄ΚΟΣΙΟΚΤΩ΄, *viginti octo.* עֶשְׂרִים וּשְׁמֹנֶה. 2 Reg. X. 38.

ΕΙ΄ΚΟΣΙΠΕ΄ΝΤΕ, *viginti quinque.* חָמֵשׁ וְעֶשְׂרִים : et עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ Ez. XL. 22. 26. 30. 34.

ΕΙ΄ΚΟΣΙΤΕ΄ΣΣΑΡΕΣ, *viginti quatuor.* עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה. Num. VII. 88. 1 Par. XXIII. 4.

ΕΙ΄ΚΟΣΤΟ΄Σ, *vigesimus.* עֶשְׂרִים 1 Reg. XV. 9. 2 Reg. XIII. 1.

ΕΙ΄ΚΩ, *similis sum,* it. *cedo.* Job.

a VI. 25. ἀλλ' ὡς ἔοικε, sed *ut videtur:* ubi nihil est in textu Hebraico. Sc. verba Jobi non erant prava ac impia, sed tantum ita videbantur amicis ejus. Conf. Ælian. V. H. VII. 21. Hesych. ἔοικεν, ὡμοίωται, πρέπον ἐστὶ, δοκεῖ, ἁρμόζει, φαίνεται. Idem: ὡς ἔοικεν, ὡς φαίνεται, ὡς πρέπει, ὡς δεῖ. Lex Cyrilli MS. Brem. ὡς ἔοικεν, ὡς φαίνεται, ὡς εἰκάζω. Sap. XVIII. 25. τούτοις εἶξεν ὁ ὀλοθρεύων, b his *cessit*, qui perdebat. Hesych. εἶξε δὲ, ὑπεχώρησε δέ.

ΕΙ'ΚΩ'Ν, *imago, similitudo.* דְּמוּת, *similitudo.* Gen. V. 1. — *סְכוּת, nomen *idoli.* Inc. Amos V. 26. Ita in Hexaplis. Sed pertinet potius ad צֶלֶם in sequentibus. — סֶמֶל, *simulacrum.* Deut. IV. 16. 2 Par. XXXIII. 7. Theod. et LXX Ez. VIII. 5. — פֶּסֶל, *sculptile.* Ies. XL. c 18. 20. — צֶלֶם *imago.* Gen. I. 26. V. 3. IX. 6. Suidas ex Theodoreto ad Ps. LXXII. 20. εἰκὼν, ὁμοίωμα. — צְלֵמָא: צַלְמָא, Chald. Οἱ λοιποὶ Dan. II. 31. 32. 34. 35. III. 1. 2. — תְּבוּנָה, *intellegentia.* Hos. XIII. 2. κατ' εἰκόνα. Legerunt תְּמוּנָה. Vulg. *quasi similitudinem.* Hes. εἰκόνα, χαρακτῆρα, τύπον. Lex. d Cyrilli MS. Brem. εἰκὼν ὁμοία ἀρχετύπῳ, τῇ οὐσίᾳ μὲν καὶ τῷ ὑποκειμένῳ διαφέρου ὅλον, ἐν ἑαυτῷ δὲ τὸ τοῦ ὑποκειμένου εἶδος μιμητικόν.

'ΕΙΚΩ'Ν ΖΗ'ΛΟΥ, *imago zelotypiæ.* סֶמֶל הַקִּנְאָה הַמַּקְנֶה, *imago zeli zelare facientis*, aut: *ad zelotypiam provocantis.* Theod. Ez. VIII. 3.

ΕΙ'ΛΕ'Ω, *volvo, convolvo, involvo, tego, induo.* אָזוֹר, *cingulum.* Al. e Ies. XI. 5. ἀληθείᾳ εἱλημένος (κατὰ) τὰς πλευράς, veritate *tectus* lateribus. — גָּלַם, *involvo, convolvo.* 2 Reg. II. 8. εἵλησε, *convolvebat.*

ΕΙ''ΛΗ et ''ΙΛΗ, *agmen.* 2 Macc. V. 3. εἵλας ἵππων, *agmina* equorum. Hesych. εἵλας, ἀγέλας.

ΕΙ''ΛΗΜΑ, *involucrum, volumen.* גְּלוֹם, *pallium.* Aqu. et LXX Ez. XXVII. 24. Respexerunt notionem *involvendi* et *convolvendi*, quam habet f גָּלָם. — מְגִלָּה, *volumen.* Aqu. Ps. XXXIX. 8. — רְהָטִים plur. *canales*, et juxta quosdam *ambulacra.* Inc. Cant. VII. 5. Vox Hebr. notat *omnia, quæ involuta s. convoluta sunt*, spec. *tiara s. ornamentum capitis, quo antiquitus sacerdotes et reges utebantur.*

ΕΙ'ΛΙΚΡΙΝΗ'Σ, *sincerus, purus, infucatus*, pr. *ad solem spectatus.* Sap. VII. 25. ἀπόῤῥοια τῆς τοῦ παντο- g κράτορος δόξης εἰλικρινής, emanatio splendoris omnipotentis Dei *pura.* Etym. M. εἰλικρινὴς, σημαίνει τὸν καθαρὸν καὶ ἀμιγῆ. παρὰ τὸ ἕλη, ἡ θερμασία, καὶ τὸ κρίνω, ὁ ἐν τῇ ὕλῃ κεκριμένος, κατὰ πλεονασμὸν τοῦ ι. Hesych. εἰλικρινές, καθαρὸν, ἄδολον, ἀληθὲς, φανερόν. Conf. Polluc. Lib. III. c. 11. Vide Lex. N. T. s. v. εἰλικρίνεια.

*ΕΙ'ΛΙΚΤΟ'Σ, *convolutus.* בְּלוּלִים, *cochleæ.* 1 Reg. VI. 8. εἰλικτὴ ἀνά- h βασις sec. cod. Alex. Sed legendum ibi potius est εἰλικτὴ, *tortuosa*, ut reliqui libri habent.

ΕΙ'ΛΙ'ΝΔΗΣΙΣ, *convolutio.* פָּלָצוּת pr. *vertigo*, deinde *tremor, terror.* Aqu. Ps. LIV. 6. Sed quia פָּלַץ nunquam *convolvere* et *complicare* significat, putem, apud Aquilam ex Athanasio in Catena PP. GG. T. II. p. 51. legendum esse δείσας, i quod vide supra.

ΕΙ'ΜΙ, *eo, vado.* יָלַךְ, idem. Prov. VI. 6. ἴθι πρὸς τὸν μύρμηκα, vade ad formicam. Hesych. ἴθι, περεύου, ἧκε, ἔρχου.

ΕΙ'ΜΙ', *sum, fio, commoror, venio.* *אֲהָהּ, *ahah, ah, eheu*, interjectio. Jer. I. 6. ὁ ὤν. Videntur legisse אַתָּה, *tu.* Ibid. XXXII. 17. ubi vel idem legerunt, vel scripserunt ὦ ὦ κύριε. Vide ad priorem locum Spohnium. — אֲנָשִׁים plur. *viri.*

a Gen. XXXIX. 13. τοὺς ὄντας ἐν τῇ οἰκίᾳ. — *אָתָּה, *tu*. Exod. XXXIV. 10. Sed ibi pro εἰσί, quod Ald. habet, reponendum est εἶ σύ, quod in reliquis libris legitur. Eodem modo Psalm. LXXV. 7. pro σὺ φοβερὸς εἶ puto LXX scripsisse σὺ φοβερὸς σύ, tu solus terribilis es. — *בָּדַד, *solitarius sum*. Ies. XIV. 31. οὐκ ἔστι b τοῦ εἶναι. L. Bos. in Prol. c. 3. legere mavult μαῖναι, coll. X. 32. — בּוֹא, *venio*. Nehem. II. 15. — בֵּן, *filius*. Jer. LII. 1. Num. XXXIII. 39. ἦν τριῶν — ἐτῶν. Vide et 2 Par. XXI. 5. — בָּרָא, *creo*. Ies. LXV. 17. ἔσται οὐρανὸς καινός. — גּוּר, *commoror*. Lev. XXV. 45. τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν, *commorantium* inter vos. — הָבִיט Hiph. a נָבַט, *intueor*. Num. c XXIII. 21. ubi הָבִיט impersonaliter sumitur. — הָוָה. Ies. XVI. 4. Jer. XIV. 13. ubi vel pro ὁ ὤν legendum ὦ ὦ κύριε, vel legerunt sec. Capp. אֹהֶה pro הֹוֶה, quasi idem esset אֶהֶה ac הָוָה. Dan. V. 17. τὰ δόματά σου σοὶ ἔστω, dona tua tibi sint, h. e. tua *maneant*. — *הֵוּ, *væ*. Aqu. Ez. II. 10. ἔσται, ubi non ab הָיָה derivavit, sed mendum latet d in textu. Scribendum οὐαί, ut habent LXX et Theodot. — הָיָה, *sum*. Gen. I. 6. ἔστω διαχωρίζων, esto distinguens, h. e. distinguas. Eadem periphrasis verbi, quæ fit per participium et verbum εἰμί, alias passim in sacris et profanis monumentis occurrit. Vide Glassii Phil. S. Lib. III. Tr. 4. Cant. 3. et Lex. N. T. s. h. v. Exod. XXIII. 2. οὐκ ἔσῃ e μετὰ πλειόνων ἐπὶ κακίᾳ, non eris cum pluribus ad malitiam, h. e. ut bene Vulgatus: *non sequeris turbam ad faciendum malum*. Num. VIII. 11. ἔσονται ὥστε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα κυρίου, ut sint sc. idonei ad peragenda opera Dei. Ruth. I. 12. γεγήρακα τοῦ μὴ εἶναί με ἀνδρί, senio confecta sum, ideo non possum *nubere*, aut *consuetudinem habere cum viro*. Vide Fesselii Advers. SS. Lib. II. c. 20. p. 151. Jud. XIV. 11. ἦσαν μετ' αὐτοῦ, *convivabantur* cum illo. Sic etiam Græci et Latini loquuntur. Vide L. Bos. ad Luc. XXIII. 43. p. 49. seq. Ruth. I. 2. ἦσαν ἐκεῖ, *commorabantur* ibi. 2 Sam. II. 10. ἦσαν ὀπίσω Δαβίδ, *sequebantur* Davidem, h. e. *stabant a partibus ejus*. Psalm. CIII. 32. ἦτω ἡ δόξα κυρίου εἰς τοὺς αἰῶνας, sit gloria Domini in æternum. Suidas et Phavor. ἦτω, ὑπαρχέτω. Conf. Maittaire de Dialect. p. 276. et 279. ed. rec. His adde: Aqu. Theod. Psalm. XLIX. 21. אֶהְיֶה, ἐσόμενος ἔσομαι, futurus ero, pro ἔσομαι. Symm. aut potius Aquila Cohel. I. 9. שֶׁהָיָה, *quod erit* aut *futurum est*, τὸ ἐσόμενον ἔσεσθαι. Jud. XI. 35. εἰμὶ ante ἤνοιξα apud LXX sec. Vat. aut prorsus delendum est, aut pro ἤνοιξα reponendum est ἀνοίγων, vel ἀνοίξας. Ibid. v. 37. h εἰμὶ, in formula ἐγὼ εἰμὶ, prorsus delendum est. Psalm. XI. 4. παρ' ἡμῶν ἐστιν, i. q. πάρεστιν ἡμῖν, quod alii Intt. habent, *nobis adsunt*, h. e. lingua nostra omnia efficere possumus. Aqu. Theod. Exod. III. 14. pro Hebr. אֶהְיֶה אֲשֶׁר אֶהְיֶה, ἔσομαι ἔσομαι. Puto utrumque scripsisse ἔσομαι ὃς ἔσομαι. — הָלַךְ׃ הִתְהַלֵּךְ, Kal et Hithp. *eo, ambulo*. 1 Sam. XXV. 15. 2 Sam. X. 11. ἐσόμεθα i τοῦ σῶσαί σε, auxilio tibi *veniemus*. — הֵשִׂים Hiph. a שׂוּם, *pono*. Ies. III. 6. — חָדָה, *lætor*. Job. III. 6. μὴ εἴη εἰς ἡμέρας ἐνιαυτοῦ. Ita Bielius Trommium secutus. Sed יְחַדֵּהּ ibi descendit potius a יָחַד, *unio*, et εἶναι εἴς τι est *computari, referri inter*. Non opus itaque erit cum Vogelio statuere, eos יְהִי legisse. Eckermannus ad h. l. εἴη derivat a radice Græca ἴω, Latino idiomate *eo*, hoc sensu: *non eat, non accedat*

a ad dies anni, h. e. non computetur inter dies anni. — *יְהֹוָה, *Jehova.* Ies. IV. 5. Joël. III. 11. In utroque loco legisse videntur יְהָוָה. — *יְכֹל Chald. *possum.* Dan. II. 27. sec. Chis. — יָלַךְ, *eo, ambulo.* Exod. II. 1. 2 Par. XXVI. 8. Prov. VI. 3. ubi tamen pro ἴσθι P. Wesselingio Obss. p. 150. ἶσι reponendum esse videtur, quod idem est ac πορεύου,
b quo cæteri intt. usi sunt, ac Grabius in textum recepit. — יְסוֹד, *fundamentum.* Job. IV. 19. ubi pro ἰσμὲν nonnullis videtur legendum ἰσμοὶ pro ἴδρασι. — יָסַף, *addo, adjungo.* Al. Joël. II. 2. οὐκ ἔσται. — יָצָא; הוֹצִיא, Kal et Hiph. *exeo, exire facio.* 2 Sam. VII. 12. Prov. XXX. 33. Ies. XXXVII. 32. — יָשַׁב; הוֹשִׁיב, Kal et Hiph. *habito, habi-*
c *tare facio.* Gen. XXIX. 15. Jos. XXIV. 7. 1 Sam. VII. 2. — יֵשׁ, *est.* 2 Par. XXV. 9. ἔστι τῷ Κυρίῳ, sc. δύναμις, *potest* Dominus. — *כָּרַר, *subsilio, salto.* Symm. 2 Sam. VI. 14. ubi post ἦν omissa videtur vox ὀρχούμενος. Nam eum כָּרַר prorsus omisisse in versione sua minus credibile est. — *מוּת, *morior.* Symm. Theod. Lev. XX.
d 20. ἄτεκνοι ἔσονται. Sed, ut Scharfenb. ad h. l. recte monuit, pertinent hæc verba ad v. 21. — נָאָה, *conveniens est.* Proverb. XXVI. 1. Hic vel οὐκ ἔστω legendum est, vel post οὐκ ἔστιν omissa est vox *convenientiam* indicans, v. c. πρέπουσα. — *נוּס, *fugio.* Inc. Lev. XXVI. 36. ἔσονται. Versio aperte h. l. aliena, nisi post ἔσονται excidisse statuamus
e adjectivum *fugitivos*, s. *profugos* notans. — נָחַל, *in possessionem accipio.* Ex. XXXIV. 9. ἐσόμεθά σου, *erimus tui.* — *נָלְוָה, *copulor.* Gen. XXIX. 34. πρὸς ἐμοῦ ἔσται, h. e. *amabit me.* Sic εἶναι πρός τινος notat *propensum esse et favere alicui.* Genes. XXIII. 13. et XXXI. 4. — נִמְצָא Niph. *invenior.* Ies. XXXIX. 2. — נָפַל, *cado.* Jer. IX. 21. — נָצַב Niph. a יָצַב, *sto.* Ex. VII. 15. — *f* נִרְאָה Niph. *videor.* Ex. XIII. 7. Zach. IX. 14. — נָתַן; נִתַּן, Kal et Niph. *do, dor.* Esth. V. 6. ἔσται σοι, ὅσα ἀξιωθῇς, *dabuntur* tibi, quæcunque petis. Vide et Esther. VII. 2. coll. Marc. XI. 24. Ies. XXX. 23. ἔσται ἐπὶ ἐστὶ τῷ σπέρματι τῆς γῆς, *dabitur* pluvia semini terræ. — עָבַר, *transeo.* Jer. IX. 10. — *עוֹד, *adhuc.* Gen. XLIII. 5. sec. cod. Alex. ubi *g* Grabius pro ἐστὶν recte substituit ἔτι. Lectio hæc e v. seq. exstitit. — עָמַד, *sto.* Esth. IV. 13. Dan. I. 19. sec. Chis. ἦσαν παρὰ τῷ βασιλεῖ. — עָשָׂה; נַעֲשָׂה, Kal et Hiph. *facio, fio.* Symm. Cohel. I. 9. τὸ μέλλον ἔσεσθαι, pro שֶׁיֵּעָשֶׂה, *quod fiet.* LXX Gen. XXIX. 26. οὐκ ἔστιν οὕτως ἐν τῷ τόπῳ ἡμῶν, non ita *fit*, vel: non ita *moris est* in terra nostra. Abd. v. *i* 15. ὃν τρόπον ἐποίησας, οὕτως ἔσται σοι, quemadmodum fecisti, ita *fiet* tibi. Vide et Ezech. XII. 11. Hesych. ἔσται, γενήσεται. — קוּם, *surgo.* Lev. XXVII. 19. — קָרָא, *voco.* Ruth. IV. 11. — רָבַץ, *cubo.* Ies. XI. 7. Sed ibi ἅμα ἔσονται potius רִבְצוּ יַחְדָּו respondet. — *רָכַב, *equito.* Ies. XXX. 16. sec. Vat. ubi εἶναι ἐπί τινι *uti aliqua re* notat. — *שָׁם, *ibi.* 1 *j* Sam. III. 8. Sensum expresserunt. — שְׁרֵא Chald. *habito.* Dan. II. 22. — *תָּנָן, *definio, libro, appendo.* Symm. 1 Sam. II. 3. — תָּמַם, *consumor.* Lev. XXVI. 20. ἔσται εἰς κενόν. Præterea legitur, ubi pro verbo εἰμὶ in textu Hebr. κατὰ τὸ ῥητὸν nihil legitur. Exod. I. 16. εἰσὶ

a ἀρὸς τὸ τίκτειν, *dolores partus sentiunt.* Job. XVI. 5. εἴη δὲ ἰσχὺς ἐν τῷ στόματί μου, *utinam esset* robur in ore meo. Hesych. εἴη, γένοιτο, ἔστω. Mich. III. 1. οὐχ ὑμῖν ἔστι τοῦ γνῶναι τὸ κρῖμα; nonne vestrum est scire, quod justum est? Inc. Job. IX. 20. et LXX, ubi εἶναι non tam *esse* notat, quam *esse* s. *haberi velle, esse se profiteri ac declarare.* Tob. III. 5. εἰσὶ συνῆσαι, i. q. συνιοῦσι. Ibid. V. 14. τίνα σοι ἔσομαι μισθὸν δώσω, pro τινα σοι δώσω μισθόν. 3 Esdr. VIII. 1. ἐστὶ post τούτων vel delendum vel cum προσίβη construendum est. Sap. XIX. 17. ὅτι ἐστὶν εἰκάσαι, quod conjicere *licet.* Sir. VI. 11. ἔσται ὡς σὺ, *tibi blandietur, tibi se accommodabit, tuo more se geret.* Sir. XLII. 15. Συγάτηρ μετὰ ἀνδρὸς οὖσα, filia viro *juncta.*

c Sir. VIII. 6. ubi εἶναι ἐν τινὶ notat *dignum esse aliqua re, obnoxium esse.* Job. XI. 9. et 10. εἶναι τινί τι eleganter dicitur *res, quæ ad aliquem pertinet,* quemadmodum e contrario οὐκ εἶναι τινὶ τι adhibetur de *re, quæ ab aliquo aliena est.* Sir. XXVII. 23. ὅτι τραῦμα ἐστὶ καταδῆσαι, vulnus *potest* iterum obligari. Cf. Vigerum de Idiot. L. Gr. p. 230. 1 Macc. I. 11.

d ἐν ᾧ νῦν εἰμί. Syrus bene transtulit: *qua jactor.* Sermo enim ibi est de *fluctibus.*

*ΕΙ᾽ΜΙ᾽ ΤΩΝ. מָעוֹן, *habitaculum.* Theod. 1 Sam. II. 32. Videtur omnino legendum Μαὼν, ut conveniat Hebraico. Syllaba Μα absorpta est ab antecedente κραταίωμα. Vide Scholion apud Nobilium ad h. l.

ΕΓΩ᾽ ΕΙ᾽ΜΙ᾽, *ego sum.* אָנֹכִי seq.

e ל. Jud. V. 3. ᾄσομαι, ἐγὼ εἰμὶ τῷ κυρίῳ, ἐγὼ εἰμὶ ψαλῶ τῷ κυρίῳ. Cappellus verba sic distinguenda putat: ᾄσομαι, ἐγὼ εἰμὶ τῷ κυρίῳ, ἐγὼ εἰμὶ, quia sum Domini, sum, inquam, Domini, refutatus tamen a L. Bos. Prolegg. in LXX Intt. c. 1. qui potius verbum εἰμὶ ibi redundare putat. At non pleonasmum, sed ellipsin potius, tam ibi, quam Jud. VI. 18. XI. 27. 35. Ruth. IV. 2. 2 Sam. XI. 5. XII. 7. f et alibi statuendam, et articulum postpositivum ὅς subintellegendum esse, patere videtur Bielio ex 2 Sam. XII. 7. ut adeo et ante ᾄσομαι suppleri debeat ὅς. Similiter Herodotus Lib. II. c. 23. τούτῳ τῷ λόγῳ εἰσὶ οἳ Ἑλλήνων ἐχρήσαντο, pro οἱ Ἑλλήνων εἰσὶ, οἳ τούτῳ τῷ λόγῳ ἐχρήσαντο.

ΕΙ᾽Η ΔΕ, *sit vero.* מִי יִתֵּן, *quis dabit?* s. *utinam.* Job. XIII. 3. εἴη g δὲ ὑμῖν κωφεῦσαι, h. e. *utinam* siletis.

ΜΗ᾽ ΕΙ᾽Η, *ne sit, absit.* חָלִילָה, idem. Job. XXVII. 5. XXXIV. 10.

*ΜΗ᾽ ΕΙ᾽ΜΙ᾽, *non sum.* אָוֶן, *iniquitas.* Ed. Vta Ps. LV. 8. Legit אָיִן, ut non sit salvus quisquam ex iis, s. evadat. — אָפֶס, *defectus.* Symm. Ies. V. 8. עַד אָפֶס, *usque* h *ad defectum,* ἕως τοῦ μὴ εἶναι. Bene. Symm. Job. VII. 6. בְּאֶפֶס *in fine,* μὴ οὔσης ἐλπίδος. Vulg. *absque ulla spe.* Sir. XVII. 28. μὴ εἶναι, sc. *in terra viventium,* quod alibi additur, h. e. *numero viventium exemtum esse.* Esth. XIV. 11. τοῖς μὴ οὖσι, h. e. diis *non veris,* sed *falsis,* ut Grotius interpretatur.

*ΟΥ᾽Κ ΕΙ᾽ΜΙ᾽, *non sum.* וְלֹא, *et* i *non.* Symm. Psalm. XCIX. 3. Legit בְּלֹא, aut מִלֹּא. — לֹא נָאוָה, *non decens.* Prov. XXVI. 1. οὐκ ἔστιν, *indecorum est, non decet.* Vulg. *indecens.* Symm. Theod. οὐκ ἐπρέπετο. 2 Macc. VII. 28. ἐξ οὐκ ὄντων, *ex iis, quæ non sunt,* h. e. *ex nihilo,* coll. Rom. IV. 17.

ΟΥ᾽Κ ΕΞΤΙΝ, *non licet, non potest.* Cant. Tr. Puer. v. 9. 3 Esdr. k I. 4. Sir. XXIX. 21. Sap. V. 10. οὐκ ἔστιν εὑρίσκειν, inveniri *non potest,* coll. 2 Macc. XIV. 19. Similiter Ovid. Trist. V. 2. 9. *non est comprehendere numerum.*

ΕΙ᾽Ν. Ipsa vox Hebraica הִין, *hin, genus mensuræ liquidorum,* alias

a ν et δε, continens 12 לוגים. At לוג continet 6 οὖα, Josepho capit duas choas Atticas. Exod. XXIX. 40. XXX. 24. Num. XXVIII. 5. 14. Cf. L. Bos. ad Ez. IV. 11. et Montf. ad Ez. XLV. 24.

ΕΙ῾Ρ. Vox Hebr. עִיר, *vigil.* Dan. IV. 14. 20. Schol. ed. Rom. ad Dan. IV. 10. τὸ δὲ εἷρ οὐδὲν ἕτερον ἢ ἐγρήγορος καὶ ἄγρυπνος ἑρμηνεύεται: et aliud b Schol. ἀντὶ τοῦ εἷρ οἱ ὁ ἄγγελον ἡρμήνευσαν, οἱ δὲ λοιποὶ ἐγρήγορον. Vide Edit. Rom. Cod. Chis. Dan. p. 125. seq.

ΕΙ῾ΡΓΜΟ῾Σ, *detentio, carcer.* כְּלָאִים *diversa genera.* Symm. vel potius Aquila Deut. XXII. 9. εἱργμῶν, pro quo forte legendum est εἱργμοί. כָּלָא est *coërcere.* Psalm. CXIX. 101. et כְּלָאִים, *carceres.* Ies. XLII. 22. c V. infra s. v. εἴργω.

ΕΙ῾ΡΓΟΝ, pro ἔργον, *opus.* 3 Esdr. V. 90. εἷργον τοῦ οἰκοδομεῖν. Ita Bielius. Sed εἷργον ibi est *impediverunt.*

*ΕΙ῾ΡΓΩ, *arceo, prohibeo, excludo.* ΕΙ῾ΡΓΟΜΑΙ, *arceor, prohibeor.* כָּלָא, *coërceo.* Aqu. Psalm. CXVIII. 101. εἷρξα πόδας μου.— *כַּלָּאִים, *mixtura.* Aqu. sec. cod. 54. Holm. Deut. d XXII. 9. 3 Esdr. V. 90. (72.) εἷργον τοῦ οἰκοδομεῖν, Hebr. בָּלָה, *terruit, deterruit,* i. q. v. seq. ἀποκωλύειν. 3 Macc. III. 18. εἷρξαν ἡμᾶς τῆς εἰσόδου, impediverunt, quo minus intraremus. Hesych. εἷργε· κώλυε, κάτεχε. — Vide quoque s. v. εἴργον.

ΕΙ῾ΡΗΝΕΥ῾Ω, *in pace ago, vivo, pacem habeo, pacem facio.* הִשְׁלִים Hiph. LXX 1 Reg. XXII. 45. εἰρή- e νευεν μετὰ βασιλέως, *in pace vivebat cum rege.* — שָׁלָה, *tranquillus sum.* Job. III. 26. εἰρήνευσα. Vulg. *dissimulavi.* Videtur legisse εἰρώπευσα, nam εἰρωνεύειν est *dissimulare.* — *שְׁלָה Chald. id. Dan. IV. 1. sec. Chis. — שָׁלֵו, *tranquillus.* Job. XVI. 12. — *שָׁלֵם Pyh. *compensor.* Aqu. Symm. Prov. XIII. 13. petita significatione a nomine שָׁלוֹם, *pax.* — שָׁלַם, *pacem facio.* Aqu. Job. IX. 4. Prov. f XIII. 13. — שָׁלוֹם, *pax,* etiam *tranquillus, pacatus.* Symm. Psalm XL. 10. ὃς εἰρήνευέ μοι. LXX Job. V. 24. XV. 21. — *שׁוּלַמִּית, *Sulamith,* nomen propr. Aqu. et Ed. Vta Cant. VI. 12. et VII. 1. — שָׁקַט, *quiesco.* 2 Par. XIV. 5. XX. 31. Sir. VI. 7. οἱ εἰρηνεύοντες ἔστωσάν σοι πολλοί, cum multis s. cum omnibus, quoad potes, *pacem cole.* He- g sych. εἰρηνεύσομεν, εἰρηνικῶς διάξομεν.

ΕΙ῾ΡΗ῾ΝΗ, *pax, salus, felicitas.* *בְּרִית, *fœdus.* Jos. IX. 15. sec. Oxon. ubi tamen εἰρήνην, quanquam quodammodo ferri potest, ex antecedentibus fluxisse videtur.—בֶּטַח, *securitas.* Symm. Hos. II. 18. Inc. Prov. I. 33. ἐν εἰρήνῃ, ubi, ut obiter moneam, duæ versiones coaluerunt. LXX Ies. XL. 30. Ez. XXXVIII. h 8. 11. 14. — הָלוֹךְ infin. *eundo.* 2 Sam. III. 24. ἐν εἰρήνῃ. Non male. Nam הָלוֹךְ potest h. l. commode per *libere* verti. — לֶקַח, *doctrina.* Ies. XXIX. 24. Ita Bielius, sed perperam: nam verba *αἱ γλῶσσαι — λαλεῖν εἰρήνην* sunt prorsus aliena, et huc translata e cap. XXXII. 4. — *עֶתֶק, *durabilis.* Aqu. (?) Prov. VIII. 18. μετ' εἰρήνης. Significat εἰρήνη h. l. *securitatem, ita ut jactura* i *opum non sit metuenda.* — צָחוֹת plur. *explanata verba.* Ies. XXXII. 4. μαθήσονται λαλεῖν εἰρήνην. Sensum secuti sunt: nam צָח pr. *candidum* significat, quod est symbolum felicitatis. — שַׁלְוָה, *tranquillitas.* Prov. XVII. 1. — שָׁלוֹם. Genes. XXVI. 29. ἐξαπεστείλαμέν σε μετ' εἰρήνης, dimisimus te cum *benedictione,* vel: cum *salutis apprecatione.* Cf. Matth. X. 13. ubi Chrysostomus εἰρήνη in-

a terpretatur σύλλογίαν, et Act. XV. 33. Vide et Dan. X. 19. 1 Sam. I. 17. πορεύου εἰς εἰρήνην, abi in pace, h. e. *salvus* abi. Vide et Jud. XVIII. 6. et conf. Act. XVI. 36. Marc. V. 34. Jac. II. 16. ac Vorstii Philol. Sacr. Lib. I. c. 4. Confer quoque Ex. IV. 18. ubi βάδιζε ὑγιαίνων, et Tob. XII. 3. ubi ὕπαγε ὑγιαίνων eodem sensu dicuntur. 1 Sam. X. 4.
b ἐρωτήσουσί σε τὰ εἰς εἰρήνην, interrogabunt te de salute, h. e. *salutabunt* te. Vide et 1 Sam. XXV. 5. ubi alii pro ἐρωτήσατε αὐτὸν τὰ εἰς εἰρήνην habent ἀσπάσασθε αὐτόν. Confer s. v. ἀσπάζομαι. 2 Sam. XVIII. 32. εἰ εἰρήνη τῷ παιδαρίῳ; num adhuc *bene sese habet* puer, num *salvus est*? Cf. Genes. XXIX. 6. XXXVII. 13. XLIII. 27. ubi שָׁלוֹם per verbum
c ὑγιαίνειν redditur. 2 Sam. XI. 7. ubi εἰρήνη in universum *prosperam fortunam, felicem alicujus rei vel personæ statum* notat. — *שָׁלֵם Chald. Esdr. IV. 17. V. 7. Dan. III. 32. et VI. 25. — *שָׁלֵם, nomen propr. *Salem*, i. e. *Jerusalem*. Ps. LXXV. 2. Legerunt שָׁלֵם. — *שַׁלְמָה, *vestis*. Mich. II. 8. Hic quoque legerunt שָׁלוֹם. — שֵׁם, *nomen*. Ezech.
d XXXIV. 29. Loco לְשֵׁם legerunt שָׁלֵם per literarum metathesin. — שַׁקֶּטֶת, part. fœm. *quiescens, quieta*. 1 Par. IV. 40. Sir. XXXVIII. 8. εἰρήνη est *sanitas*.

ΕΙ᾽ΡΗ᾽ΝΗ ᾽ΑΝΑΦΑΙ᾽ΝΕΤΑΙ, *pax apparet*. שָׁכַב לַבָּטַח, *cubo secure*. Job. XI. 18.

ΕΙ᾽ΡΗ᾽ΝΗΝ ΔΙΑΤΙ᾽ΘΗΜΙ, *pacem pango*. הִשְׁלִים Hiph. *pacem facio*.
e 1 Par. XIX. 19. διέθεντο μετὰ Δαβὶδ εἰρήνην.

ΕΙ᾽ΡΗΝΙΚΟ᾽Σ, *pacificus, tranquillus*. טוֹב, *bonus*. Jer. XII. 6. εἰρηνικά. Ita quoque Inc. sec. Cod. Norimb. — בְּנִים plur. ex בֵּן, *recti, probi*. Genes. XLII. 11. 19. 31. 33. 34. — שָׁלוּם part. Pah. *pacatus*. 2 Sam. XX. 19. — *שָׁלוֹם, *pacis studiosus, tranquille vivens*. Aqu. Ps. LIV. 21. Symm. εἰρηνεύοντας πρὸς
f αὐτόν. — שָׁלוֹם, *pax*. Symm. Ps. XXXVI. 39. LXX Deut. II. 26. λόγοις εἰρηνικοῖς λέγων, verbis *pacificis* s. *blandis* utens. Deut. XX. 11. εἰρηνικὰ ἀποκρίνεσθαι. — שָׁלֵם, *pacificus*, it. *integer*. Gen. XXXIV. 21. 1 Par. XII. 38. — שָׁלֵם, *sacrificium pacificum*, s. *eucharisticum*. Inc. 1 Par. XVI. 1. τὰ εἰρηνικά, sc. θυσιάσματα. Alius Incertus αἱ εἰρηνικαί, sc. θυσίαι. LXX 2 Sam. VI. 17. 18. XXIV. 25. Prov. VII. 14. Sir. IV. 8. τὰ εἰρηνικά, *verba blanda*, sermones solatii pleni doloremque pauperis permulcentes. Vulg. *pacifice*. Lege: *pacifica*. 1 Macc. I. 31. λόγους εἰρηνικούς. 2 Macc. V. 25. τὸν εἰρηνικὸν (sc. λόγον) ὑποκριθείς.

ΕΙ᾽ΡΗΝΙΚΟ᾽Σ ΛΟ᾽ΓΟΥΣ ΛΑΛΕ῎Ω, *pacifica verba loquor*. שָׁלוֹם,
h *retributio*. Mich. VII. 3. Ita Bielius. Sed male. Nam verba εἰρηνικοὺς λόγους ἐλάλησε respondent ibi Hebr. בָּשְׁלוֹם דִּבֵּר ubi loco שָׁלוֹם, quod h. l. *munera* notat, *quibus judex corrumpitur*, legerunt שָׁלוֹם.

ΕΙ᾽ΡΗΝΙΚΩ῏Σ, *pacifice*. 1 Macc. V. 25. VII. 29. 33. 2 Macc. X. 12.

ΕΙ᾽ΡΗΝΟΠΟΙΕ῎Ω, *pacem facio*. נִלְבַּט Niph. *conturbor*. Prov. X. 11. N. L. — *עָשָׂה שָׁלוֹם, *facio*
i *pacem*. Οἱ λοιποὶ sec. Procop. Comm. ad h. l. p. 341. Ies. XXVII. 5. εἰρηνοποιήσει μοι.

ΕΙ᾽ΡΚΤΗ᾽, *carcer*. *צִינֹק, *nervus*. Syrus Jer. XXIX. 26. Vulg. *carcerem*. Sap. XVII. 16. Hesych. εἱρκτή, φυλακή, ἀσφάλεια. — Vide alibi Φύλον.

ΕΙ῎ΡΩ, *dico*. Vide Ἐρέω.

ΕΙ᾽ΡΩΝΕΙ᾽Α, *ironia, simulatio, ludibrium*. 2 Macc. XIII. 3. μετὰ πολλῆς εἰρωνίας, cum multa *simulatione*.

a Gloss. Brem. *ἰρωνίας, χλεύης, ὑποκρίσεως, προσποιήσεως.*

ΕΙ᾽Σ ΜΙ᾽Α, ᾽ΕΝ, *unus*, it. *alter, alius, idem, quidam, solus, primus.* *אָח, *frater.* Aqu. Theod. Ezech. XXXIII. 30. ubi *εἷς alterum* significat. — אֶחָד : אַחַד : אַחַת. Gen. XLI. 25. *τὸ ἐνύπνιον Φαραὼ ἓν ἐστιν*, somnium Pharaonis *idem* est. Lev. XXIV. 22. *δικαίωσις μία ἐσται, idem* b jus erit peregrino et indigenæ. Cf. 1 Cor. X. 17. et Fesselii Advers. S. Lib. X. c. 2. p. 510. Jud. XVI. 7. 11. *ἴσομαι ὡς εἷς τῶν ἀνθρώπων*, ero tanquam *alius* homo. 1 Sam. I. 1. *ἐγένετο ἄνθρωπος εἷς*, fuit vir *quidam.* Vide et Esdr. VI. 2. ac Fesselium l. c. p. 512. Passim etiam apud profanos pro voce τις occurrit. Vide Berglerum ad Alciphr. Lib. I. ep. c 3. p. 15. 2 Sam. XIII. 13. *ὡς εἷς τῶν ἀφρόνων*, quasi *unus* stultorum, h. e. *inter stultos præcipuus, stultissimus.* Vide Fesselium p. 526. 1 Par. XXIX. 1. *ὁ υἱός μου εἷς*, filius meus *unicus.* Conf. Fesselium p. 520. seq. Esdr. VI. 20. *ἵως εἷς πάντες, ad unum omnes.* Vide et Ps. XIII. 2. LII. 4. Esdr. IV. 10. *οὐαὶ αὐτῷ τῷ ἑνί*, væ illi *soli.* Vide Fesselium p. 523. d Ies. VI. 2. *ἓξ πτέρυγες τῷ ἑνί*, sc. *ἑκάστῳ*, sex alæ *unicuique.* Vide et Ez. I. 6. X. 14. 21. Sic Lucianus Dear. Judic. T. II. *σκόπει καθ᾽ ἓν (ἕκαστον) ἀκριβῶς*, considera *unumquodque* accurate. Gen. I. 5. *ἡμέρα μία*, dies *primus.* Vide et Genes. XVIII. 13. ac Relandi not. ad Joseph. A. J. I. 1. p. 5. Ps. XXVI. 7. *μίαν* (subaudiendum videtur *με*- e *ρίδα*) *ἠτησάμην παρὰ κυρίου.* Psalm. XXXIII. 20. *ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ συντριβήσεται, nullum* ex illis confringetur. Vide et Ps. CV. 12. Ies. XXXIV. 16. — *אָחוֹת, *soror.* Samar. Ex. XXVI. 5. — *אָחֵן, *adjuncta.* 1 Par. XXIV. 6. Legerunt אֶחָד. Ita et Syrus: quæ est vera lectio. — אַחַר, *post, retro.* Gen. XXII. 13. Amos VII. 1. Utrobique legerunt אֶחָת. Adde Ez. X. 11. — אַחַר: f אַחֶרֶת, *alius, alia.* 1 Reg. VII. 8. Psalm. CVIII. 12. — אִישׁ, *vir.* 1 Sam. XXI. 7. 1 Reg. XXII. 34. — *בָּם, *in eis.* Aqu. Psalm. XLVII. 14. *ἐπὶ κρατήσουσιν.* Montfauconius illud *ἐπὶ* invectum esse putat pro *καὶ* vel *ἕτι.* Mihi autem scripsisse videtur *ἐγκρατήσουσι*, ut secutus sit lectionem יִרְדֶּה, a רָדָה, *dominari.* Vide Opuscula Critica p. 203. — g *בַּת, *filia.* Theod. 1 Sam. I. 16. — גֵּרֶם, *fastigium.* Symm. et LXX 2 Reg. IX. 13. *ἐφ᾽ ἕνα τῶν ἀναβαθμῶν.* Bene. Verba enim Hebraica ex sententia optimorum interpretum vertenda sunt: *super aliquem e gradibus*, secundum Arab. جزم, *corpus, sectio, pars.* Cf. Lud. de Dieu ad h. l. — חַד Chald. Dan. VI. 17. VII. 16. Esdr. VI. 2. *κιφαλὶς μία*, h volumen *aliquod.* Vide et Esdr. IV. 8. — יָמִין, *dexter.* 1 Reg. VII. 20. — כֶּכֶר, *torta, tracta.* 1 Sam. II. 38. 1 Par. XVI. 3. Prov. VI. 26. — כֹּל, *omnis.* Jud. XVI. 17. ubi *εἷς* est *quilibet alius.* 1 Reg. VIII. 16. — *מָלֵא, *plenitudo.* Symm. 2 Sam. VIII. 2. מְלֹא הַחֶבֶל, *plenitudinem funiculi*, h. e. *plenum funiculum*, *ἓν δι*, sc. *σχοινίον.* Præterea legitur Job. XL. 26. *βύρσαν μίαν οὐρᾶς αὐτοῦ*, pel- i lem *solam* caudæ ejus, ubi pro *μίαν* nihil est in textu Hebr. Judith. XVI. 3. ubi pro *ὅτι εἷς* Vulgatus rectius habet: *ὁ τιθείς, qui posuit.* 1 Macc. I. 43. *λαὸς εἷς*, populus, *qui unam eandemque religionem profitetur*, coll. Coran. Sur. X. 20. XI. 119. Sap. VII. 6. *μία, una eademque*, i. q. *ἴση* in seq. coll. XVII. 17. Sir. V. 10. *εἷς ἔστω σου ὁ λόγος, sis verax, non δίγλωσσος.* Sap. XII. 9. *ὑφ᾽ ἓν, simul.* Hunc locum fortasse respexit

a Zonaras Lexic. c. 1789. (ubi nunc perperam contracte ὑφὲν legitur), qui etiam per ὁμοῦ interpretatus est. Hesych. Ὑφ' ἕν, ἅμα, ὁμοῦ.

ΕΙ῾Σ ΕΙ῾Σ, *unus unus.* אֶחָד אֶחָז, *unus captus.* 1 Par. XXIV. 6. — אֶחָז אֶחָז, *captus captus.* 1 Par. XXIV. 6. Utrobique legerunt אֶחָד loco אֶחָז.

*'ΕΝ ΜΙΑ̃, *in una.* בְּכֹל, *in omni.* Deut. XII. 5. sec. Vat. Translata mihi hæc verba videntur e cap. XIII. v. 12.

*"ΕΝ ΠΑΡΑ' ΤΟ' "ΕΝ. Chald. דָּא מִן־דָּא, *illa ab illa.* Dan. VII. 3. sec. Chis.

*"ΕΩΣ 'ΕΝΟ'Σ. עוֹלָם. Ez. XXV. 15. sec. cod. Rom. Sed reponendum haud dubie αἰῶνος, ut in Alex. legitur, et in vers. Arab. et Syr. Hex. exprimitur.

ΚΑΘ' ΕΙ῾Σ, pro καθ' ἕνα, per Hebr. enallagen, *singuli, unusquisque.* 3 Macc. V. 34. ὁ καθ' εἷς δὲ τῶν φίλων σκυθρωπῶς ὑπεκρίων, *unusquisque* autem amicorum mœrore se subducens. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΚΑΤΑ' "ΕΝΑ, *secundum unum,* sc. πάντες, h. e. *ad unum omnes.* לְאַחַד אֶחָד, *ad unum unus.* Ies. XXVII. 12. coll. Esdr. VI. 20. Græci alias dicunt καθ' ἕνα. Vide Grævium ad Luciani Solœcistam T. II. Opp. p. 756.

ΜΗΔΕ' ΕΙ῾Σ, *ne quidem unus.* לֹא אִישׁ, *non vir.* Mich. V. 7.

ΕΙ῾Σ ΜΟ'ΝΟΣ, *unus solus.* אִישׁ אֶחָד, *vir unus.* Jos. XXII. 20.

ΟΥ'ΔΕ' ΕΙ῾Σ, *ne quidem unus, omnino nullus.* לֹא אֶחָד, *non unus.* 2 Sam. XIII. 30. — עַד אֶחָד, *usque ad unum.* Ex. XIV. 28. — לֹא אִישׁ, *non vir.* Num. XXVI. 65. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

*ΠΡΟ' ΜΙ'ΑΝ, sc. ἡμέραν, *ante unam diem.* Symm. Mich. II. 8. pro Hebr. אֶתְמוֹל, *heri.* Lege πρὸ μιᾶς ἡμέρας.

*'ΩΣ ΠΡΟ' ΜΙΑ̃Σ ΚΑΙ' ΠΡΙ'Ν, *ante unam diem et pridem.* Sic Inc. 1 Sam. XIX. 7. pro כְּאֶתְמוֹל שִׁלְשׁוֹם, *sicut heri nudius tertius.*

ΕΙ'Σ, *ad, in.* *אוֹ. *vel.* Ez. XXI. 10. Videntur legisse אֶל. — אַחַר, *post.* Ex. III. 1. recte quoad sensum. — אַחֲרֵי, *post.* Jer. IX. 15. — *אַל, *non.* Prov. XII. 28. Legerunt אֶל, quod notatum Cappello p. 326. ac probatum recentioribus. — אֶל. Ies. LXVI. 17. καθαριζόμενοι εἰς τοὺς κήπους, purgantes se *in* hortis. — אֶת, nota accusativi. Jer. XXIX. 7. ζητήσατε εἰς εἰρήνην τῆς γῆς, quærite pacem terræ. — בְּ præfixum. Esther. I. 5. τοῖς εὑρεθεῖσιν εἰς τὴν πόλιν, illis, qui erant *in* urbe. Εἰς ibi pro ἐν ponitur. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Ps. LXII. 7. ἐμελέτων εἰς σὲ, meditabar *de* te. Conf. Blackwalli Crit. S. p. 116. — *בַּת, *filia.* Mal. II. 11. Videntur legisse בְּעַד, quod *in* et *post* notat. Ex sententia Fischeri loco בַּת־אֶל legerunt בָּאֶל. — *כְּ. Symm. Ps. LXXVIII. 69. εἰς τὴν γῆν. Si lectio sana est, Symmachus deceptus fuit similitudine literarum בְּ et כְּ, aut scripsit ὡς, quod imperitus aliquis scriba mutavit in εἰς. Certe Drusius in Fragm. ad h. l. adducit ὡς, et hanc lectionem probat. Adde Ps. LXXVII. 57. ubi pro εἰς τόξον Grabius ὡς τόξον excudi fecit. Cf. quoque Jud. VIII. 18. ubi εἰς et ὡς in codd. permutantur. Ies. XLI. 2. εἰς γῆν, ubi Vitringæ legendum videtur ὡς γῆν, vel, quod mavult, εἰς χοῦν, *in pulverem,* ut οἱ τρεῖς. — לְ præfixum. Genes. II. 12. εἰς γυναῖκα, *ut esset mulier.* Ibid. v. 24. ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν, erunt

a duo unus quasi homo. Gen. XI. 3. εἰς λίθον, *pro* lapide, vel *vice lapidis*. Jud. XVIII. 6. πορεύεσθε εἰς εἰρήνην, pro ἐν εἰρήνῃ. Esdr. VI. 10. προσεύχωνται εἰς ζωὴν, preces fundant *pro* vita. Cohel. VI. 7. לְפִי, εἰς στόμα αὐτοῦ, *pro* ore ejus, h. e. ut habeat, unde edat et vivat. — עַד, *præda*. Ies. XXXIII. 23. Permutarunt cum עַד, quod *usque ad* notat. —
b *עַד, *usque ad*. Symm. 2 Sam. XV. 32. sec. Coislin. — עַל, *super*. Jer. XXXVI. 23. εἰς τὸ πῦρ, in ignem. Vide et Jer. LI. 35. — לְפִי, *ad os*. Hos. X. 12. — *לִפְנֵי, *coram*. 1 Sam. I. 16. — אֶל־תּוֹךְ, *in medium*. Num. XVI. 47. Deut. XIII. 16. Jer. XLI. 7. — בְּתוֹךְ, *in medio*. Ps. LVI. 9. Mich. III. 3. Baruch. I. 11. εἰς ζωήν. Vulg. *pro vita*. Est
c hic i. q. περὶ in anteced. Sap. IV. 17. εἰς τί, *quo consilio, quare?* 1 Macc. III. 24. ubi εἰς, ut Lat. *ad, circiter* notat (coll. IV. 15. 2 Macc. VIII. 1.) Judith. VI. 17. εἰς, *adversus, contra*, coll. 2 Macc. VIII. 4. 2 Macc. IX. 26. εὔνοια εἰς ἐμὲ, benevolentia *erga* me. Sir. XXXVII. 7. συμβουλεύων εἰς ἑαυτὸν, in rem suam s. *in commodum suum* (pro
d ἑαυτῷ, coll. v. 8.) consulens. 1 Macc. IX. 49. εἰς χιλίους, *fere* mille. Ep. Jer. V. 10. εἰς ἑαυτοὺς καταναλοῦσι, in ipsorum convertunt usum. Interdum εἰς respondet Hebr. ב essentiæ, ac plane redundat, v. c. 3 Esdr. V. 58. ποιοῦντες εἰς τὰ ἔργα, pro τὰ ἔργα. Sir. XL. 8. θαυμάζων εἰς οὐδένα φόβον. Confer Vorstium de Hebr. N. T. p. 679. seq. edit.
e Fischeri.

*ΕΙ'Σ ΤΙ' ΤΟΥ'ΤΟ; *ad quid hoc?* מָה זֹאת, *quid hoc?* Aqu. sec. cod. Mosqu. Gen. XII. 18.

*Ὁ ΕΙ'Σ ΤΙ', *qui alicui rei studet*. Symmach. Ies. XXIX. 20. כָּל־שֹׁקְדֵי אָוֶן, *omnes invigilantes iniquitati*, πάντες οἱ εἰς ἀδικίαν. Fortasse tamen post ἀδικίαν excidit verbum aliquod.

ΕΙ'ΣΑ'ΓΩ, *introduco, induco*. — f
*אָסַף, *colligo*. Inc. Ex. XXIII. 10. εἰσάξεις. Colligere ac inducere fruges terræ, quia sunt actiones continuæ, parum differunt. — בּוֹא et הֵבִיא, Hiph. *venio, venire facio*. Gen. VI. 19. Cant. II. 4. εἰσαγάγετέ με. Legerunt ibi הֲבִיאֻנִי, nec emendandum εἰσαγάγετο, sequitur enim τάξατε. Thren. III. 13. Al. εἰσαγηόχατε αὐτὸν, introduxistis illum. Hesych. Εἰσαγηόχασιν (ita enim legendum est), εἰσήνεγκαν. — *הוֹבְנִים, *ebenum*. Ezech. XXVII. 16. τοῖς εἰσαγομένοις. Legerunt הוּבָאִים aut מוֹבָאִים, a rad. בּוֹא Hophal. — הוֹצִיא, Hiph. a יָצָא, *educo*. Ezech. XLII. 1. — הֶחֱזִיק Hiph. a חָזַק, *detineo*. Jud. XIX. 4. εἰσήγαγεν αὐτὸν, sensu eodem. — הַנְעַל Chald. Aph. a נָעַל, Dan. II. 24. 25. IV. 3. V. 7. 14. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio*. Ezech. XLVII. 1. — יְהַב, *do*, in imper. plur. הָבוּ. 2 Sam. XI. 15. — לָקַח, *accipio*. Gen. VII. 2. XII. 15. — *מִחוּצָה, *extra* s. *forinsecus*. Ezech. XL. 44. εἰσήγαγέ με. Fortasse scripsit ἐξήγαγέ με. — נָהַג, *duco*. Deut. IV. 27. — Vide alibi Σπάνιον.

ΕΙ'ΣΑΓΩΓΗ', *introductio*. נֹשֶׁן, i *Gosen*. Inc. Ex. VIII. 22. εἰσαγωγὴ αὐτῶν. Aut deduxit a נָגַשׁ, aut hæc interpretatio pertinet ad verba proxime sequentia עֹמֵד עָלֶיהָ. Sir. II. 2. εἰσαγωγὴ dicitur de *illatione pœnarum divinarum, afflictione, calamitate*.

ΕΙ'ΣΑΕΙ', *in sempiternum*. לְעַד, *in æternum*. Οἱ λοιποὶ Mich. VII. 18. — *עוֹד, *adhuc*. Symm. Ps.

a XLII. 5. Legit עַד. — Vide s. v. διηνεκῶς.

ΕΙΣΑΚΟΥΩ, *exaudio, ausculto, obedio,* etiam simpliciter *audio.* אֹזֶן שֹׁמַעַת, *auris audiens.* Prov. XVI. 2. ὁ εἰσακούων. — גָּלָה אֹזֶן, *revelo* aut *patefacio aurem.* Job. XXXVI. 10. εἰσακούσονται. Sc. pro אָזְנָם legerunt אָזְנוֹ, *patefaciet aurem suam,* h. e. *exaudiet, benignas præbebit*
b *aures.* — הֶאֱזִין Hiph. *aure percipio.* Job. IX. 16. — הוֹשִׁיעַ Hiph. יָשַׁע, *salvo.* Ps. XXXII. 21. et LIV. 18. Εἰσακούων est ex adjuncto i. q. σώζων. Conf. 1 Par. XVIII. 31. c. var. lectt. Non opus itaque est statuere, eos יִשְׁמָעֵנִי legisse. — הַקְשִׁיב Hiph. *ausculto.* Jer. XVIII. 19. — חוּשׁ, *festino,* speciatim ad auxilium ferendum. Ps. CXL. 1.
c — עָזַר, *juvo.* 2 Par. XVIII. 31. עָנָה, *respondeo.* Aqu. Symm. Ps. XXI. 2. LXX Job. XXXV. 12. οὐ μὴν εἰσακούσῃ ἀπὸ ὕβρεως πονηρῶν, h. e. non ita exaudiet, ut liberentur ab injuria malorum. Similiter Hebr. V. 7. εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας. Ps. IV. 1. εἰσήκουσί μου. Quid si εἰσάκουσαι legatur, ut hodie in textu Hebr. legitur? Nocuit huic loco
d sine dubio verbum ἐκλάτυναε, quod sequitur. — עָנָה Pih. *affligo.* Job. XXXVII. 23. Legerunt mutatis punctis עָנָה. — עָתַר, *supplex oro.* In Niph. *exorabilis sum.* Gen. XXV. 21. 2 Par. XXXIII. 13. Ies. XIX. 22. — עֹתֶר, *abundantia, copia.* Jer. XXXIII. 6. In mente habuerunt notionem *exorabilem esse,* quam vox עָתַר in Niphal habet.
e — שָׁמַע, *audio.* Inc. Hab. III. 1. et Jer. VII. 25. ubi εἰσακούω est i. q. simplex ἀκούω. LXX Gen. XXI. 17. Deut. XI. 28. XIII. 18. Ps. LVII. 5. ubi εἰσακούων est i. q. simplex ἀκούων, qua voce h. l. usus est Symmachus. — שָׁמַר, *servo.* Ex. XVI. 28. εἰσακούειν τὰς ἐντολὰς, *obedire* præceptis. Ita quoque Deut. XIX. 9. 2 Par. XXXIV. 21.

ΕΙΣΑΚΟΥΩ ΕΠΑΙΟΣΤΕΛΛΕΙΝ, *f ad preces alicujus dimitto.* שָׁלַח, *mitto.* Ex. XI. 10. sec. Vat. ubi reliqui libri pro εἰσήκουσεν habent ἐπίλησεν.

ΜΗΔΕ ΕΙΣΑΚΟΥΩ, *nec audio.* מָרַד, *rebellis sum.* Ies. I. 20.

ΟΥΚ ΕΙΣΑΚΟΥΩ, *non audio.* מָאֵן Pih. *renuo.* Esth. I. 12. οὐκ εἰσήκουσεν, non *obtemperabat.*

ΠΡΟΣΕΧΩ ΤΟΥ ΕΙΣΑΚΟΥΣΑΙ, *g attendo audire.* הַקְשִׁיב Hiph. *ausculto.* Zach. I. 4.

ΕΙΣΑΠΑΞ, *semel,* it. *simul, prorsus.* בְּחַדָּה Chald. Dan. II. 35. — כְּרַגָּע, *tanquam momento.* Num. XVI. 45. — פַּעַם אַחַת, *una vice.* Jos. X. 41. 2 Sam. XXIII. 8. Aqu. Symm. Theod. Ies. LXVI. 8.

ΕΙΣΒΑΛΛΩ, *invado, ingredior, irruo, irrumpo.* פָּרִיץ, *effractor.* h
Symm. Ez. VII. 22. εἰσβάλλοντες, *irrumpentes.* Adde 2 Macc. XIV. 43.

ΕΙΣΒΛΕΠΩ, *inspicio, prospicio, intueor.* פָּנָה, *verto faciem.* Job. VI. 28. XXI. 5. — צָפָה, *specto, circumspicio.* Symm. Jer. XLVIII. 19. ubi *prospicere* notat. Adde 2 Reg. III. 14. sec. Compl.

*ΕΙΣΔΕΚΤΟΣ, *intro admissus, receptus.* לְרָצוֹן, *ad beneplacitum.* i
Lev. XXII. 21. sec. Vat. Sed pro εἴσδεκτον divisim scribendum εἰς δεκτὸν, nam εἴσδεκτον pro δεκτὸν positum esse, vix statui poterit.

ΕΙΣΔΕΧΟΜΑΙ, *intro admitto, recipio, suscipio, congrego.* קָבַץ, *congrego.* (Sc. Arab. قَبَصَ et قَمَصَ est quoque *cepit, manu prehendit,* et קָבַץ

a opponitur τῷ עָזַב. Ies. LIV. 7.) Jer. XXIII. 3. Ez. XI. 17. *εἰσδέξομαι αὐτοὺς ἐκ τῶν ἐθνῶν*, congregabo illos ex gentibus. In eadem significatione legitur quoque ibid. XX. 34. XXII. 20. Zach. X. 8. 2 Macc. IV. 22. *μετὰ δαδουχίας καὶ βοῶν εἰσεδέχθη*, cum facibus ac exclamationibus recipiebatur s. *excipiebatur*. Vide et Sap. XIX. 15.

b *ΕΙΣΑΙΕΡΧΟΜΑΙ, *ingredior*. בּוֹא *venio*. Num. XXVII. 21. *εἰσδιελεύσονται* sec. Compl. ubi alii *εἰσελεύσονται* habent.

ΕΙΣΑΤΜΙ vel ΕΙΣΑΤΩ, *ingredior, subeo*. בּוֹא, *venio*. Jer. IV. 29. *εἰσέδυσαν εἰς τὰ σπήλαια*. 1 Macc. VI. 46. *εἰσέδυ ὑπὸ τὸν ἐλέφαντα*.

*ΕΙΣΕΙΔΩ, *inspicio, respicio*, et quidem *ita, ut animo commovear, et*
c *opem feram*. רָאָה, *video, respicio, curam alicujus habeo*. Ex. II. 25. sec. cod. Alex. ubi in codd. cum ἐπείδω permutatur. Judith. IV. 11. (13.) *εἰσιδεῖν τὴν θλῖψιν αὐτῶν*.

ΕΙΣΕΙΜΙ, *ingredior*. בּוֹא, *venio*. Ex. XXVIII. 29. Conf. ad h. l. Drusium Misc. Cent. II. c. 82. Ib. v. 35. 1 Sam. XVI. 6. 2 Macc. III. 14.

d *ΕΙΣΕΠΙΦΕΡΩ, *infero*. הֵבִיא Hiph. *affero*. Ex. XVI. 5. sec. cod. 51. Holm. *εἰσανήγκωσι*.

ΕΙΣΕΡΧΟΜΑΙ, *ingredior*, it. *coëo, rem habeo*. אָזַל Chald. *abeo*. Dan. II. 17. — בּוֹא in Kal *venio*, sed et in Hiph. quater, in Hoph. bis. Gen. XVI. 2. *εἴσελθε πρὸς τὴν παιδίσκην μου, consuesce* cum ancilla mea. Vide et Gen. XXIX. 21. 23. Num. XXVII.
e 17. ubi *ἐξέρχεσθαι καὶ εἰσέρχεσθαι* notat *res et negotia curare et administrare*. Vide et 2 Par. I. 10. coll. Deut. XXXI. 2. Act. I. 21. ac Lex. N. T. s. h. v. Inc. 1 Reg. I. 35. Ruth. III. 16. Ῥοὼθ *εἰσῆλθε πρὸς τὴν πενθερὰν αὐτῆς*. Vide et 1 Sam. IX. 15. X. 14. XVI. 21. 2 Sam. III. 24. Subaudiendum autem est *εἰς τὴν οἰκίαν*, quod interdum additur, v. c. 2 Sam. XVII. 20. et XIX. 5. Herodot. Lib. f II. c. 12. *εἰσελθόντα εἰς τοῦ βασιλῆος τὴν θυγατέρα*. Lysias Orat. I. p. 12. *ἐλθόντες οἴκαδε εἰς ἐμέ*. *הָבָה Hiph. a נָבָה. 2 Reg. III. 24. *εἰσῆλθον*, ubi loco וַיָּבוֹא legerunt וַיָּבֹאוּ Vulg. *venerunt*. — *הָיָה, *sum*. Jer. XXX. 20. ubi loco *εἰσελεύσονται* videtur legendum *ἔσονται*. — הָלַךְ, *eo, ambulo*. Ies. XXX. 29. Ezech. XXXVII. 21. — *הִתְכַּנֵּס, *colligo me*. Symm. g Ies. XXVIII. 20. ubi ita sensum expressit, quia antecedentem vocem מַסָּכָה de *tabernaculo* interpretatus fuerat. — הוֹלִיךְ יָלַךְ, Kal et Hiph. Jud. XX. 8. Jer. XXXII. 5. — יָצָא, *exeo*. 1 Par. XIV. 15. *εἰσελεύσῃ εἰς τὸν πόλεμον*. — יָרַד, *descendo*. 1. Sam. XXVI. 6. — *לָבִיא, *leo immanis*. Nah. II. 11. Legerunt לָבוֹא *ad veniendum*, et conjunxerunt cum h sequentibus. — נֶאֱסַף Niph. *congregor*. Ex. IX. 20. Num. XII. 14. — נִגְלָה Niph. *revelo me*. 1 Sam. XIV. 11. *εἰσῆλθον*: bene quoad sensum. — נָגַשׁ Niph. *appropinquo*. Ex. XX. 21. — נִלְקַח Niph. *accipior*. Esth. II. 16. — עָבַר, *transeo*. Deut. XXXIV. 4. Jos. I. 11. Joël. III. 17. *ἀλλογενεῖς εἰσελεύσονται δι' αὐτῆς*, alienigenæ *transibunt* per illam. i — עָלָה, *ascendo*. Jos. VI. 5. — עָלַל Chald. *accedo*. Dan. II. 16. V. 10. 16. — קוּם, *surgo*. Gen. XIX. 35. — רָאָה, *video*. Job. XXXIII. 26. Sc. *apparere coram Deo* s. *videre Deum* in SS. de iis usurpatur, *qui templum adeunt* et *sacrificia offerunt*. — שָׁכַן, *habito*. Ies. XIII. 20. Sap. I. 4. *οὐκ εἰσελεύσεται*, non *commorabitur*, non *locum habebit*, ubi est i. q. *χατοικεῖν* in altero membro. Ibid. II. 24. *εἰσέρχεσθαι εἰς τὸν κόσμον, existere, esse incipere*, coll. XIV. 14. et

a Joh. v. 7. Tob. VI. 16. ubi εἰσέρχεσθαι est *rem habere cum uxore.*

ΠΟΙΕΩ ΕΙΣΕΛΘΕΙΝ, *facio ingredi.* הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, idem. Job. XIV. 3.

*ΕΙΣΗΓΕΟΜΑΙ, *princeps et auctor sum,* et *causa alicujus rei,* etiam *narro.* סָפַר, *narro.* Symm. Psalm. XXXVI. 6. εἰσηγήσαντο. Montf. male *induxerunt,* potius *narraverunt,* ut b sit i. q. διηγήσαντο, (qua voce usi sunt LXX,) *narrant de abscondendis laqueis,* h. e. *palam et summa cum fiducia insidias struunt.* Zonaras Lex. c. 648. εἰσηγούμενος, διδάσκων.

ΕΙΣΗΓΟΡΕΟΜΑΙ, *alloquor.* Sir. XIII. 14. μὴ ἴσχυε εἰσηγορεῖσθαι μετ' αὐτοῦ. Vulg. ibi habet *ex æquo loqui,* ut legerit εἰσηγορεῖσθαι, (quam lectionem Drusius probat,) *quasi par* c *cum pari,* aut: *interpellare eum loquentem.* Vide infra s. v. Εἰσηγορέομαι.

*ΕΙΣΙΓΝΑΚΤΑ. טוֹטָפוֹת, *frontalia.* Aqu. Exod. XIII. 16. sec. cod. Basil. Montf. hanc vocem nihili existimans, legendum conjicit εἰς ἀτέναχτα, *in immota.*

*ΕΙΣΚΟΛΑΠΤΩ, i. q. simplex κολάπτω, *tundo, tundendo excavo,* d *sculpo.* קָלַע, *cælo.* 1 Reg. VI. 35. εἰσκεκολαμμένα sec. cod. Alex. ubi reliqui libri habent ἐγκεκολαμμένα.

ΕΙΣΚΥΚΛΕΩ, *involvo, circumago, comprehendo.* 2 Macc. II. 25. τοῖς Σίλουσιν εἰσκυκλεῖσθαι τοῖς τῆς ἱστορίας διηγήμασι, quem locum Bielius nimis etymologiam premens male transtulit: *volentibus circumagi, comprehendi historicis narrationibus.* Rec- e tius Vulgatus: *volentibus aggredi narrationibus historiarum,* ut εἰσκυκλεῖσθαι sit h. l. *evolvere, volvere, versari in aliqua re.* Simili modo et Syrus transtulit. Hesych. εἰσκυκλεῖσθαι, περιφέρεσθαι.

ΕΙΣΚΥΠΤΩ, *pertingo,* pr. *introspicio, quasi exerto capite.* נִשְׁקַף Niph. *specto, prospecto.* 1 Sam. XIII. 18. juxta Rom. ὁδὸν τὴν εἰσκύπτουσαν ἐπὶ Γαί, viam *pertingentem* ad Gai.

*ΕΙΣΑΕΙΨΙΣ. כָּלָה, *consummatio.* f Theod. Jer. XXX. 11. ubi tamen dubio caret legendum esse ἔκλειψις. Certe Vulg. habet: *consummationem.*

ΕΙΣΟΔΙΑΖΟΜΑΙ, *inferor, adducor.* הוּבָא Hoph. a בּוֹא, idem. 2 Reg. XII. 4. ἀργύριον τὸ εἰσοδιαζόμενον ἐν τῷ οἴκῳ. Gloss. Vett. εἴσοδος, ἡ λῆψις, *acceptus.* Εἰσοδιάζω, *redigo.* Εἰσοδιασμός, *redactio.*

ΕΙΣΟΔΙΟΝ, vel, ut alii, εἰσοδία, g *illatio,* it. *apparatus, reditus, sumtus.* בּוֹא, *veniendo.* Dan. XI. 13. εἰσόδια. Sc. בּוֹא quandoque adhibetur de *reditibus* et *proventibus,* v. c. 1 Sam. X. 14. 2 Par. IX. 13. Hesych. εἰσόδια, πρόσοδοι, ἀναλώματα.

ΕΙΣΟΔΟΣ, *ingressus, introitus, adventus.* בָּא part. *veniens.* 2 Par. XVI. 1. — בּוֹא infin. *venire.* 1 Sam. XVI. 4. XVII. 52. XXIX. 6. h — *מְבִיא, *velut adducens.* Aqu. Symm. Theod. Ps. LXXIV. 5. Legerunt מְבוֹא. מָבוֹא est *ingressus, porta,* quia per eam eximus et ingredimur, unde et in versione LXX εἴσοδος et ἔξοδος h. l. in codd. permutantur. — לְבוֹא, *ad veniendum.* Symm. Amos VI. 14. LXX Jos. XIII. 5. 2 Reg. XIV. 25. 1 Par. XIII. 5. — בְּגָלַל, *propter.* Gen. XXX. 27. τῇ σῇ εἰσόδῳ, *ex quo* i *tu huc venisti:* sensu eodem. — זִין, *splendor.* Ies. LXVI. 11. Legerunt זִין a rad. זָוָה, explicanda e lingua Arabica, ubi زوى intransitive *tendere, vergere ad aliquid* notat, et in conj. VII. *prope accessit.* Cappello in Nott. Critt. ad h. l. p. 518. זִין ita accepisse videntur, ac si esset מְזוּזָה, quod *limen portæ* ac *domus ingressum* notat. — *לְבוֹא. Aqu. (sec. Euseb. Onom. v. Λαβωμάθ)

a Jud. III. 3. aut Jos. XIII. 5. — *לְבָתִּים, *in domos*. Symm. Ex. XXX. 4. Montf. in Lex. Hebr. s. בָּתָּה; *εἴσοδοι* annuli, quod in eos tanquam in domos vectes immitterentur et ingrederentur. Equidem mallem vocem *εἴσοδοι* referre ad seq. לְבַדִּים, *vectibus*. — מָבוֹא. Jud. I. 24. Ezech. XXVII. 3. — מְבוֹא פְּתָחִים, *ingressus januarum*. Prov.

b VIII. 3. — מוֹבָא. 2 Sam. III. 25. Ez. XLIV. 5. — סַף, *limen*. 2 Par. XXIII. 4. — פֶּתַח, *janua*. Prov. VIII. 34. ubi etiam *εἴσοδος januam, per quam intratur*, notat. Theod. Θύρα. Sap. VII. 6. *εἴσοδος εἰς τὸν βίον, nativitas*. Sir. XIV. 23. ubi *εἴσοδος* vel *viam* simpliciter, vel *vestigium* notat, *quod pede teritur*. 3 Esdr. VIII. 68. דֶּרֶךְ, coll. Esdr.

c VIII. 31. 1 Macc. V. 46. *ἐπὶ τῆς εἰσόδου*, in *via*. Ita quoque Syrus ac Josephus intellexit, habet enim: *ἐπὶ τῆς ὁδοῦ χειμάρρου*. Ib. XIV. 5. ubi de *portu* sermo est.

ΕΙΣΠΕΜΠΩ, *immitto*. 2 Macc. XIII. 20. *τοῖς δὲ ἔνδον τὰ διόντα εἰσέπεμψε*, his autem, qui intus, necessaria misit: ubi in nonnullis libris legitur *προσέπεμψε*.

d ΕΙΣΠΗΔΑΩ, *insilio*. בּוֹא, *venio*. Amos V. 19. *εἰσπηδήσῃ εἰς τὸν οἶκον, insiliat* in domum. Ælian. V. H. XIII. 2. Susann. v. 25. *εἰσπήδησαν διὰ τῆς πλαγίας θύρας*, insilierunt per ostium transversum. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΕΙΣΠΛΕΩ, *adnavigo, navi advenio*. 2 Macc. XIV. 1.

ΕΙΣΠΝΕΩ, *inspiro, adspiro*. שָׁאַף,

e *anhelo, anhelus transeo*. Aqu. Coh. I. 5. Sc. *εἰσπνεῖν* simpliciter *spiritum ducere* notat, ut adeo etymologiam bene expresserit.

ΕΙΣΠΟΡΕΥΟΜΑΙ, *ingredior*, etiam *coëo, rem habeo*. בּוֹא, *venio*. Gen. VI. 4. *ὡς ἂν εἰσπορεύωνται οἱ υἱοὶ τοῦ Θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων*, ita ut *rem haberent* filii Dei cum filiabus hominum. Esth. II. 14. Jer. XVII. 20. Dan. X. 20. f sec. Chis. — *בָּהּ, *in ea*. 2 Reg. III. 24. *εἰσπορευόμενοι*, nisi hic duæ versiones coaluerunt. — בִּיאָה, *introitus*. Ez. VIII. 5. — הָלַךְ, *eo, ambulo*. Jos. VI. 13. — יָלַךְ, idem. Amos II. 7. — יָצָא, *exeo*. Ex. XI. 4. XXXIII. 8. — עָבַר, *transeo*. Deut. IV. 14. VI. 1. XI. 11. — עָלָה, *ascendo*. Jos. X. 9. ubi tamen pro *εἰσπορεύθη* sine dubio reponen- g dum est *ἐξεπορεύθη*, i. q. series orationis postulat. — עֲלַל, Chald. *accedo*. Dan. IV. 4. V. 8. — קָרַב *appropinquans*. Deut. XX. 3. ubi tamen lectio *εἰσπορεύεσθε*, quam ed. Ald. exhibet, mihi ideo vitiosa esse videtur, quia *ὑμεῖς* præcedit, e quo facile ultimæ literæ sequenti voci adhærere potuerunt. Præterea legitur Mal. III. 2. ubi *εἰσπορεύεται* h de suo addiderunt, quasi in textu legissent כִּי הִוא יָבֹא. Tob. VII. 10. ubi cum πρός constructum de *coitu licito* dicitur. Sir. IV. 14. ubi Sapientia dicitur *εἰσπορεύεσθαι*, quatenus vim suam exserit in animos hominum. Conf. Spicil. II. p. 52.

ΕΙΣΠΡΑΚΤΗΣ, *exactor*. נֹגֵשׂ idem. Aqu. Ex. V. 6. 13. Job. XXXIX. 7. ubi est *actor, agitator*. Sermo enim ibi est de onagro. i

ΕΙΣΠΡΑΣΣΩΝ, part. *exactor*. נֹגֵשׂ. idem. Aqu. Job. III. 18. Hesych. *εἰσπράττων, ἀναπτύων*.

*ΕΙΣΣΑΡΕΣ. אֶל־הַר, *ad montem*. Inc. Jos. XV. 10. *ἐπὶ εἰσσαρές*. Semlerus in App. Crit. p. 304. ita: Fuit *ἐπί, εἰς* (loco *ἐπί*) *ἄρ*, loco *σῶν*, quod habent LXX. Quod superest *ες*, aut error videtur, aut fuit signum *ϛ*, *ϛ*, *quintæ, sextæ*. Mihi autem illud *ες* ex litera initiali sequentis vocis שְׂעִיר ortum esse videtur.

a ΕΙ'ΣΣΠΑ'Ω, *attraho, intro traho.* הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Gen. XIX. 10. εἰσεσπάσαντο πρὸς ἑαυτοὺς εἰς τὸν οἶκον. Vocem εἰσεσπάσαντο in LXX præter h. l. non obviam Montf. in ἐπίασαν, quod Inc. habet, mutare ausus est.

ΕΙ'ΣΤΡΕ'ΧΩ, *incurro, intro curro,* etiam, si εἰς sequitur, ut 2 Macc. V. 26., simpliciter *curro.*

b ΕΙ'ΣΦΕ'ΡΩ, *infero, ingero.* אָסַף, *colligo, congrego.* Deut. XXVIII. 38. Vide supra s. v. εἰσάγω. Job. XXXIX. 12. ubi εἰσοίσει vertendum est *collecta inferat.* Nam in textu Hebr. antecedens positum est pro consequente. Zonaras Lex. c. 644. εἰσοίσει, εἰσενέγκει. — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, sed quater in Kal. Lev. X. 18. οὐ γὰρ εἰσηνέχθη τοῦ αἵματος αὐτοῦ (pro c τὶ ἀπὸ τ. α. α. coll. Lev. IV. 16. VI. 30. XVI. 15. ubi ἀπὸ additur) εἰς τὸ ἅγιον, non enim illatum est aliquid ex sanguine ejus in sanctum. 2 Paral. XXIV. 9. εἰσενεγκεῖν (subaudiendum videtur προσφορὰν s. δῶρον) κυρίῳ, ut inferrent Domino donum. Conf. Luc. V. 14. ubi in προσένεγκε pariter subintellegendum δῶρον. Hagg. I. 6. ἐσπείρατε πολλὰ d καὶ εἰσηνέγκατε ὀλίγα, seminastis multa et intulistis pauca. — הַנְעֵל, Chald. Aph. ab עַל, *introduco.* Dan. VI. 18. — הֵשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *reduco.* Exod. IV. 7. — נָשָׂא, *fero.* Al. Ex. XXVIII. 26. — *קָרָא, *voco.* Dan. II. 2. sec. Chis. Addit. Esth. XI. 5. εἰσήνεγκε, *in lucem protulit ac publicavit.*

ΕΙ'ΣΦΟΡΑ', *oblatio.* כִּפְרִים, plur. e *expiatio.* Ex. XXX. 16. — תְּרוּמָה, *oblatio.* Ex. XXX. 13. 14. 15.

*ΕΙ"ΣΩ, *intus.* 2 Macc. XIV. 43.

ΕΙ"ΤΑ, *deinde, postea,* etiam *anne, itane vero.* אָמְנָם, *revera.* Job. XII. 2. εἶτα ὑμεῖς ἐστε ἄνθρωποι, *sane* vero vos estis homines præstantissimi. Confer Lexic. N. T. s. h. v.

*ΕΙ"Θ' ΟΥ"ΤΩΣ, *postea, deinde.* Sap. XVII. 16. 1 Cor. XI. 28. Hesych. εἶθ' οὕτως, μετὰ ταῦτα. f

*ΕΙ"ΤΕ. אִם. Ruth. III. 10. K.

ἘΚ, ἘΞ, *e, ex, a, extra, pro, per, secundum, propter.* בְּ præfix. Inc. Ex. XIX. 24. LXX Ex. XXXVIII. 8. Lev. XXVI. 36. — בְּעוֹד, *cum adhuc.* Prov. XXXI. 15. ἀνίσταται ἐκ νυκτῶν, surgit *nocte.* — מ præfixum. Ps. XV. 8. LVIII. 13. ubi *propter* notat. Mich. III. 6. ἐξ ὁράσεως, ubi ἐξ esse videtur i. q. ἀντί. g Hieronymus: *pro visione.* Potest tamen quoque verti: *ob* divinationes et simulatas visiones vestras atra calamitatis nox vobis a Deo incumbet. — מִן, *propter.* Nah. III. 11. — מֵאַחֲרֵי, *a post.* Amos VII. 15. — מִיַּד, *e manu.* Job. VI. 23. Ies. XLVII. 14. — מִנֶּגֶד, *a coram.* Amos IX. 3. Jon. II. 5. — מִקֶּרֶב, *e medio.* Lev. XVII. 4. XX. 3. h Deut. II. 14. — מִתּוֹךְ, *e medio.* Jos. VII. 23. Ies. XXIV. 18. — עַל. Gen. XVI. 5. ἀδικοῦμαι ἐκ σοῦ, injuria afficior *propter* te. Ps. LXXXI. 6. ubi עַל pro מֵעַל positum est. — עַל־פִּי, *ad os.* Num. XXVI. 56. Præterea legitur 2 Sam. XXIII. 3. ubi præp. ἐξ, post φύλαξ inserta, delenda est, orta quippe ex antecedente φύλαξ. 3 Esdr. VII. 8. ubi i ἐκ ante τῶν φυλάρχων expungendum, et post δώδεκα comma ponendum est. Suadet hoc quoque textus Hebr. Esdr. VI. 17. Sirac. VII. 34. ἐκ τῶν τοιούτων, *propter* hoc diligeris. Ibid. XIII. 11. ἐκ *per* notat, coll. Judith. IX. 10. XVI. 12. Conf. Gatakeri Opp. Crit. p. 137. G. Judith. II. 5. ubi ἐκ est i. q. ἀπὸ, *a, ab,* coll. v. 14. et IV. 3. 3 Esdr. VIII. 21. ἐκ πλήθους, *secundum mul-*

a *itudinem*, h. e. *largiter*, *abunde*, coll. Matth. XII. 34. Luc. XIX. 22. 1 Maccab. XI. 33. χάριν τὴν ἐξ αὐτῶν, ubi ἐξ abundat, coll. 2 Cor. VIII. 7. IX. 2.

ΕΚΑΣΤΟΣ, *unusquisque*, *quilibet*. אָדָם, *homo*. Prov. XXIV. 12. — אֶחָת: אַחַת, *unus*, *a*. Ex. XXXVI. 10. Num. VII. 3. 2 Par. IX. 16. — אִישׁ, *vir*. Gen. X. 5. XI. 7. XVII.

b 11. Ez. XXXIII. 26. ἕκαστος τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον αὐτοῦ ἐμιάνατε. Vides hic nomen singulare cum verbo plurali junctum. Sic Jer. IX. 20. διδάξατε γυνὴ τὴν πλησίον αὐτῆς θρῆνον. Hinc apparet, Ez. XXII. 11. ἠνόμησαν ed. Ald., quod pendet ab ἕκαστος, veram lectionem esse. — אִישׁ אִישׁ, *vir vir*. Ex. XXXVI. 4. Num. I. 4. IV. 20. — אִישׁ וְרֵעַ,

c *vir et socius*. Ex. XVIII. 16. — אִשָּׁה, *mulier*. Ex. XXVI. 5. Ruth. I. 8. 9. Zach. XI. 9. — *אֱנוֹשׁ. Symm. Job. XXXVI. 25. — *לוֹ, *ei*. Symm. Job. XXIV. 5. ἑκάστῳ. — *מֵהוּ, *ab ipso*. Symm. Psalm. LXVII. 24. ἀπὸ ἑκάστου. Legit fortasse מֵהוּ, a מָנָה, *portio*. — עֲקֹד, *ligatio*, sec. alios *tonstrina*. 2 Reg. X. 12. Symm. οἶκῳ ἑκάστων.

d Legit non אֶחָד, ut Bielius voluit, sed עָקֹד, *varius*. Vide tamen Bonfrerii notas ad Eusebii Onom. v. Βαθσαιδά. Montfauconio in Lex. Hebr. s. h. v. Symmachus ex voce עָקֹד fecisse videtur ἑκάδων, quasi nomen proprium. — *פְּשָׁרָה, *interpretatio*. Dan. II. 24. sec. Chis. ἕκαστα, *singula*, quæ sc. vidit rex in somnio: non male quoad sen-

e sum. Præteres legitur apud Symm. Jos. XI. 13. ubi Semlero in Appar. Crit. p. 304. ἑκάστην ex Aquilæ ἰσχυίας ortum, ideoque delendum visum est, cui assentitur quoque Scharfenbergius ad h. l.

ΕΚΑΤΕΡΟΣ, *alteruter*, *uterque*. אִישׁ, *vir*. Gen. XL. 5. sec. cod. Alex. ubi in Oxon. legitur ἕκαστος. Ez. I. 11. 12. Adde 2 Macc. III. 26. et VIII. 22. ubi Houbigantio f ἑκατέρας videtur scriptum fuisse mendose pro ἑκάστης.

*ΕΚΑΤΕΡΩΘΕΝ, adv. *utrimque*. 4 Macc. VI. 3.

ΕΚΑΤΟΝ, *centum*. *אַרְבַּע מֵאוֹת *quadringenta*. 1 Reg. IX. 28. Permutarunt ת, 400. et ק, 100. — *בָּאַמָּה, *in cubito*. Ex. XXVII. 18. Legerunt בְּמֵאָה. Conf. seq. Fortasse tamen ex Oxon. reponendum g ἑκατὸν πήχεων. — מֵאָה. Gen. V. 18. et alibi sæpius. — מָאתַיִם, dual. *ducenti*. 1 Sam. XVIII. 27. Al. Cohel. VI. 3. ἐὰν γεννήσῃ ἀνὴρ ἑκατὸν, sc. τέκνα, si genuerit aliquis centum s. *plurimos* liberos. Ita nonnulli docente Eustathio ad Il. A'. p. 37. ἀορίστως ἑκατόμβην φασὶ τὴν ἐκ πολλῶν ἁπλῶς ζώων. Et Homero alias, eodem observante, ἑκατόζυγος h ναῦς (Il. Υ'. 247.) est ἡ πολύζυγος, et ἑκατὸν δούρασθ' ἁμάξης, multæ hastæ currus, et ἑκατόγχειρ (Il. A'. 402.), qui multas manus habet, et ἑκατόμπολις Κρήτη (Il. Σ'. 649.), Creta, quæ multas urbes habet. Phavor. ἑκατόμβοιος, ὁ ἑκατὸν ἤτοι πολλῶν βοῶν ἄξιος, τουτέστι ζώων. Idem: ἑκατόμβοιος, πλείστων ἄξιος νομισμάτων. Conf. Alberti Obss. Philol. in N. T. p. i 370. et Schefferum de Re Vehic. p. 26.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΕΤΗΣ, *centum annos agens*. בֶּן מֵאָה שָׁנָה, *filius centum annorum*. Gen. XVII. 17.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΠΛΑΣΙΟΝ, *centuplum*. מֵאָה פְּעָמִים, *centum vices*. 2 Sam. XXIV. 3.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΠΛΑΣΙΩΣ, *centupliciter*. מֵאָה פְּעָמִים, *centum vices*. 1 Par. XXI. 3.

ΕΚΑΤΟΝΤΑΡΧΟΣ, *centurio*. מֵאוֹת, plur. ex מֵאָה, præcedente שַׂר. Num. XXXI. 54. — שָׂר מֵאוֹת

a Exod. XVIII. 21. 25. et alibi sæpius.

ΕΚΑΤΟΝΤΑ'Σ, *centuria.* מֵאָה, *centum.* 1 Sam. XXIX. 2. 2 Sam. XVIII. 4. 1 Par. XXVIII. 1. — *מֵאוֹת, *centuriæ.* Aqu. 2 Reg. XI. 4.

ΕΚΑΤΟΣΤΕΤ'Ω, *centuplico.* מֵאָה, *centum.* Gen. XXVI. 12. ἑκατοστεύουσαν κριθήν, *centuplum* hordeum.

b *ΕΚΑΤΟΣΤΟ'Σ, *centesimus.* 1 Macc. XIII. 40. et XIV. 27.

ΕΚΒΑΙ'ΝΩ, *excedo, evado.* *נִגְרַשׁ, Niph. *ejectus, expulsus sum.* Aqu. Jon. II. 5. ἐξέβην. Scribendum ibi est sine dubio ἐξεβλήθην, ut Symm. ac Theodot. transtulerunt, ut lectio ἐξέβην orta sit ex compendio scribendi. Conf. s. v. ἐκβάλλω. — עָלָה, *ascendo.* Jos. IV. 16. 17. 18. Ies. c XXIV. 18. Sir. XXXVIII. 20. ἀπὸ λύπης γὰρ ἐκβαίνει θάνατος, e tristitia *oritur* mors, h. e. nimiam tristitiam *sequitur* mors. Dio Cass. L. 47. p. 519. ed. Reim. τὰ ἐκβάντα ἀπ' αὐτοῦ, sc. ἀγῶνος, quæ id certamen *secuta*, seu: ex eo *orta sunt.*

ΕΚΒΑ'ΛΛΩ, *ejicio, abjicio, rejicio, expello, emitto, dimitto.* אַחֲרֵי, *post.* 2 Par. XI. 15. ἐξέβαλεν αὐτούς. d Ita transtulerunt ob v. 14.— *אֶרֶץ, *terra.* 2 Sam. VII. 20. Legerunt ex sententia nonnullorum לְנָרֵשׁ, ut legitur in loco parallelo 1 Par. XVII. 21. Mihi vero legisse videntur לְחָרֵצַ, nam חָרַץ etiam *exscindere* notat. — אֲשׁוּר, *gressus.* Ps. XVI. 12. ἐκβαλόντες με. Derivarunt, ut nonnullis placuit, vel a שׁוּר, *impetum facere, hostiliter aggredi*, vel e legerunt אָשַׁדְוֵנִי, nam אָשַׁד est *effundere.* Vulg. *projicientes me.* Hieron. *incedentes adversum me.* Semlero in Ep. Crit. ad h. l. reponendum videtur βαδίζοντες, aut aliud ejus generis verbum. Ex Dathii sententia legerant הוֹרִישׁוּנִי. Mihi autem Hebraicum אֶשׁרוּנִי explicasse videntur per *abire, discedere me jusserunt*, h. e. *expulerunt.* — *נָעַל, *projicio semen extra* s. *foras.* f Aqu. Job. XXI. 10. οὐκ ἐξέβαλε. — נָרַף, *devolvo.* Jud. V. 21. Non permutarunt נָרַף cum נָרַשׁ, ut nonnullis placuit, sed נָרַף notat quoque *avehere, abstrahere,* ut Maius Anim. ad Cocceii Lex. p. 27. docuit, unde Theodot. h. l. ἐξέσυρεν posuit. — נָרַשׁ, *expello.* Gen. III. 24. IV. 13. Exod. II. 17. Adde Symm. ac Theodot. Jon. II. 5. — נָרַשׁ, g *quæro.* Ps. CVIII. 9. ἐκβληθήτωσαν. Legerunt וְנִרְשׁוּ. Muntinghe in Nott. Critt. ad h. l. mavult eos וְדָרְשׁוּ legisse, ac respexisse Arab. درس, *obliterari, deleri,* Chal. דרס et Syr. ܕܪܣ, *conculcare.* — הָגְרִים, Hiph. *comminuo.* Thren. III. 16. Permutarunt ס cum שׂ. — הִדִּיחַ, Hiph. a נָדַח, *depello.* 2 Paral. XIII. 9. Jer. XXIX. 18. Inc. Joël. II. 20. h — הוֹצִיא, Hiph. a יָצָא, *exire facio.* 2 Par. XXIII. 14. XXIX. 5. 16. Esdr. X. 3. — הוֹרִישׁ, Hiph. a יָרַשׁ, *possessione expello*, et semel in Kal. Ex. XXXIV. 24. Num. XXI. 32. Deut. XI. 23. — הֶזְנִיחַ, Hiph. *abjicio.* 2 Par. XI. 13. — הֶעֱבִיר, Hiph. *transire facio.* 2 Paral. XV. 8. — הִפְלִיט, Hiph. *eripio.* Ies. V. 30. ἐκβαλεῖ, *dimittet*, sc. quomodo i felis murem a se captam ludendo dimittit, non tamen sinit evadere. Ita Cappellus in Nott. Critt. ad h. l. pag. 495. — הֵקִיא, Hiph. a קוּא, *evomo.* Jon. II. 11. — הִשְׁלִיךְ, Hiph. *abjicio.* Lev. I. 16. ἐκβαλεῖ αὐτὸ παρὰ τὸ θυσιαστήριον, abjiciet illam, sc. ingluviem, ad altare. Ps. XLIX. 18. ἐξέβαλες τοὺς λόγους μου εἰς τὰ

a ὀπίσω, *rejecisti verba mea.* Sic Ælian. Hist. Anim. XI. cap. 10. Αἰγύπτιοι δὲ ἐκβάλλουσι τὸν λόγον ὡς ψευδῆ. Vide Lex. N. T. s. h. v. ubi docui, ἐκβάλλειν esse verbum proprium de *histrionibus.* Ies. II. 20. — טִלְטֵל, Pih. a טוּל, *ejicio, projicio.* Ies. XXII. 17. — טָרַד, *continuus sum in opere.* Prov. XXVII. 15. Vox Hebr. in l. Arab. notat *persequi,* et b veluti *expellere.* — לָקַח, *accipio.* Job. XXII. 22. Jerem. XXIII. 30. Habet לָקַח quoque notionem *auferendi* et *abripiendi.* — נָאַק, *gemo.* Job. XXIV. 12. Legerunt נָאַץ, quod *excutere, abjicere* notat, aut sensum expresserunt. — נָשַׁל, Pih. 2 Reg. XVI. 6. — נָתַשׁ, *evello.* Jer. XII. 14. 15. — סָעַר, *procella dejicio.* Zachar. VII. 14. — שִׁלַּח, Pi- c hel, *dimitto.* Exod. XII. 33. Lev. I. 16. Psalm. XLIII. 3. ubi ἐκβάλλειν de *emissione propaginum* dicitur, coll. Ez. XVII. 6. expulisti eos, ut productionem et extensionem ac propagationem. Sic διεκβολὴ de fluminum ac terminorum extensione dicitur Jos. XV. 17. Sir. VII. 28. ἐκβάλλειν γυναῖκα est *repudiare uxorem, divortium cum ea facere, li-* d *bellum repudii dare.* (Demosthen. p. 529. Plutarch. T. II. p. 54.) Ibid. XII. 8. οὐκ ἐκβληθήσεται, non ejiciet se, h. e. non recedet a te, sed bonis tuis gaudebit, tecumque epulabitur. 1 Macc. XII. 27. ἐκβάλλειν προφύλακας, procubitores *emittere,* i. q. ἀποστέλλειν. Josephus A. J. XIII. 5. p. 650. Hav. προφυλακὰς ποιεῖν. Matth. XII. 35. Conf. Lex. e N. T. s. h. v.

*ΕΚΒΑΣΙΣ, *exitus, eventus, finis.* Sap. II. 17. πειράσωμεν τὰ ἐν ἐκβάσει αὐτοῦ, videamus, *quonam res illius evadant.* Ibid. VIII. 9. ἐκβάσεις καιρῶν, *eventus* temporum. Ib. XI. 15. ἐπὶ τέλει τῶν ἐκβάσεων ἐθαύμασαν, in fine eventuum admirati sunt.

*ΕΚΒΕΒΗΛΟΌΩ, *tanquam profanum ejicio et expello.* נָרַשׁ, *repello.* Levit. XXI. 7. ἐκβεβηλωμένην sec. f tres codd. Holm. Potest quidem admitti hæc lectio, sed sine dubio ab ἐκβεβλημένην ortum duxit. Conf. etiam v. 11. ubi cod. XI. ἐκβεβηλώθη habet.

'ΕΚΒΙΑ'ΖΩ, *vim infero,* vel *inferre volo, vi facultates eripio.* יָרַשׁ. Inc. Jud. XIV. 15. sec. Vat. ἢ ἐκβιάσαι ἡμᾶς κεκλήκατε; num ad facultates nobis dolo eripiendas nos invitastis? g Sc. vox יֵרֵשׁ Pih. etiam notat *pauperem reddidit,* petita significatione a רוּשׁ, et in Hiph. *possessione expello.* In codd. reliquis legitur πτωχεῦσαι; quod est alius Interpretis. Vulg. *ut spoliaretis nos.* — *כָּבַשׁ, *subjicio, subigo.* Esther. VII. v. 8. sec. vet. alt. et Alex. ubi sensu venereo accipiendum est, ut sit *stuprare.* h

'ΕΚΒΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *summa vi* vel *omni studio contendo, annitor.* אָכַף, *curvo me, clitellas impono.* Prov. XVI. 26. ἐκβιάζεται αὐτοῦ τὴν ἀπώλειαν, vi quadam vel omni studio molitur perniciem ejus. Ita Bielius. Sed Jaegerus recte ad h. l. monuit, ἐκβιάζεσθαι h. l. potius pertinere ad עָמַל, *laborare,* ita ut duplex versio h. l. conjuncta reperiatur. — נָקַשׁ, i Pih. *laqueos tendo.* Ps. XXXVII. 12. ubi ἐκβιάζεσθαι *vim facere* notat ex usu l. Chald., in qua נְקַשׁ *collisionem* s. σύγκρουσιν, *quæ per vim fit,* significat. Dan. V. 6. Sap. XIV. 19. ἐξεβιάσατο τῇ τέχνῃ τὴν ὁμοιότητα ἐπὶ τὸ κάλλιον, summa artis vi vel omni studio contendit efficere similitudinem quam pulcherrime. Eodem sensu verbum παραβιάζεσθαι occurrit, quod vide infra. Dan. XIII. 19. sec. Chis. ἐξεβιάζοντο αὐ-

a τὴν, *instabant ei*, ut nempe illis sui copiam faceret.

'ΕΚΒΙΑΣΤΗ'Σ, *exactor violentus, compulsor* (ut vocare solent leges Romanæ), *qui auctoritate magistratus homines adigit iisque vim facit.* שֹׁטֵר, *qui cum potestate in populum agit.* Aqu. Theodot. Prov. VI. 7. ubi alii habent ἀναγκάζων, quod vide supra. Symm. Ies. XLVII. 3. Conf.
b Suidam v. ἐκβιαστής, et Fesselii Advers. Sacra Lib. I. cap. 1. pag. 14.

*'ΕΚΒΙΒΑΣΜΟ'Σ, *exactio.* הַפְצַר, *transgredi.* Inc. 1 Sam. XV. 23. μορφωμάτων ἐκβιβασμὸς sec. Cat. Nic. V, Scharfenb. Ann. II. p. 112. seq. K.

'ΕΚΒΙΒΑΣΤΗ'Σ, *exactor.* שֹׁטֵר, *minister, qui promulgat decreta magistratuum, atque ea exsecutioni*
c *mandat.* Aqu. Deut. XV. 18. sec. Coisl. Sunt autem ἐκβιβασταὶ h. l. *apparitores, statores, viatores,* ut Romano more loquar, qui Græcis ὑπηρέται dicebantur. Aqu. Jos. I. 10. sec. Procopium in Cat. Niceph. p. 7. Conf. ad h. l. Masium. 'Εκβιβάζειν ab Hesychio exponitur ἀνύειν, *exequi,* nempe *magistratuum jussa, sententiasve ab illis latas.* Vide Fes-
d selium l. c. ac Fulleri Miscell. SS. Lib. III. c. 19. Zonaras Lexic. c. 651. ἐκβιβαστής, δοκιμαστής.

'ΕΚΒΛΑΣΤΑ'ΝΩ, *germino, progermino.* הִצְמִיחַ, Hiph. *germinare facio.* Symm. Ps. CIII. 14. ἐκβλαστάνων. Theodoretus p. 1335. habet ἐκβλαστῶν. Theodot. et Inc. ac LXX Job. XXXVIII. 27. LXX Ies. LV. 10. — פָּרַח, *germino,*
e *floreo.* Num. XVII. 5.

"ΕΚΒΛΗΤΟΣ, *ejectus, ejectitius, rejectaneus.* גַּלְמוּד, *solitarius.* Symmachus Job. III. 7. Non male. Non ejectus atque expulsus est separatus ab aliis, adeoque solitarius.

'ΕΚΒΛΥ'ΖΩ, *emano, scaturio,* i. q. ἐκβλύω, quod legitur apud Apollon. Rhod. Argon. IV. 1416. פָּרַץ, *erumpo.* Prov. III. 10. ubi alius sec. f
Schol. ed. Rom. ὑπερεκβλύζουσι habet.

'ΕΚΒΟΑ'Ω, *exclamo,* etiam simpliciter *clamo.* קָרָא. 2 Reg. IV. 36.

'ΕΚΒΟΛΗ', *ejectio.* גָּרֵשׁ, infin. Pih. *expellendo.* Exod. XI. 1. — פֶּרֶק, *compitum.* Abd. v. 14. ubi alii διεκβολὰς habent. Sirac. X. 21. ἐκβολὴ ἀρχῆς, *ejectio* e principatu, *amissio* s. *jactura* imperii. Imperium g
amittitur superbia.

'ΕΚΒΟΛΗ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *jactum* s. *jacturam facio.* הֵטִיל, Hiph. a טוּל, *ejicio.* Jon. I. 5. ἐκβολὴν ἐποιήσαντο τῶν σκευῶν τῶν ἐν τῷ πλοίῳ, *jactum faciebant* vasorum, quæ in navi. Cf. Spanhemium in Callim. p. 719. et Lex. N. T. s. h. v.

"ΕΚΒΟΛΟΣ, *ejectus, rejectus, ejectitius.* Judith. XI. 12. ubi tamen h
ἔκβολος *eum* notare mihi videtur, *qui spe sua dejicitur ac frustratur.* Vide ibi Intt.

*'ΕΚΒΡΑΓΜΟ'Σ. Vide infra s. v. ἐκβρασμός.

'ΕΚΒΡΑ'ΖΩ, *ebullio,* et ex adjuncto *ejicio, expello.* הִבְרִיחַ, Hiph. *fugere facio, fugo.* Neh. XIII. 28. ἐξέβρασα αὐτὸν ἀπ' ἐμοῦ, ejeci illum a me. Legitur præterea apud Inc. i
1 Sam. V. 6. et VI. 1. ubi nihil ei respondet in textu Hebr., ut adeo aliunde huc translatum videatur, ut jam recte ad utrumque locum monuit Montfauc. 2 Macc. I. 12. αὐτὸς γὰρ ἐξέβρασε τοὺς παραταξαμένους ἐν τῇ ἁγίᾳ πόλει εἰς τὴν Περσίδα (sic enim εἰς τὴν Περσίδα, quod vulgo ad sequens comma refertur, huc retrahendum putat Bielius), ille enim k
militantes in sancta urbe *expulit* in Persiam.

"ΕΚΒΡΑΣΜΑ, *ejectamentum.* מִסְפַּחַת, *inhærentia, scabies.* Symm. Lev. XIII. 6. ubi vid. Montfauconium. Lex. Vet. ἐκβράσματα, *papulæ.* Conf. ἐκβρασμός.

a ΄ΕΚΒΡΑΣΜΟ΄Σ, *ebullitio, turba, tumultus.* מְבֻלָּקָה, part. Pyh. fœm. *exinanita.* Nah. II. 10. ubi in cod. Alex. ἐκβραγμὸς legitur. Significatio videtur h. l. desumta e lingua Arab., in qua نلق apud Avicennam teste Raphel. occurrit notione *æstuandi.* Syr. ܡܒܠܥܐ, *percussio, allisio.* Hier. in Comment. ad h. l.: "Proprie ἐκβρασμὸς in istiusmodi
b rebus ponitur, cum, quod latebat intrinsecus, erumpit in faciem, unde *papulæ* quoque, quæ post ægrotationem nascuntur in labiis, vocantur ἐκβράσματα." Gloss. MS. in Proph. ἐκβρασμὸς, ταραχὴ, θόρυβος. Hesych. ἐκβρασμὸς, ἔκζεσις, ταραχὴ, θόρυβος, ταραγμός. Fortasse ad Nahumi l. l. pertinet glossa Suidæ: βρασμὸς γῆς, ὅταν ναχλάζῃ μετὰ κυήματος· ἐκτιναγμὸς δὲ, ὅταν ἀναῤῥαντῆται.
c Certe pro ἐκβρασμὸς Theodoretus in Comment. ad h. l. exhibet βρασμός.

΄ΕΚΒΡΑ΄ΣΣΩ, *ejicio.* גָּרַשׁ in Kal et Niph. Aqu. Ies. LVII. 20. ἐκβράσει ὕδατα αὐτῆς κατακάτημα καὶ πηλὸν, *ejicit* aqua ejus conculcamentum et lutum. Symm. ibid. θάλασσα ἐκβρασσομένη, mare *perturbatum*, et ἐκβρασθήσονται, *ejicientur.* Phavor.
d ἐκβρασθὲν, ἐκριφὲν. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς θαλάττης ἐκφυσωμένων. Confer Suidam in v. ἐκβρασθῇ (sic enim leg. pro ἐκβιασθῇ) et Alberti Misc. Crit. in Gloss. Nom. p. 269.

*΄ΕΚΒΥΡΣΕΤ΄Ω, i. q. ἐκδέρω, ut videtur. אָבַל. Inc. Lev. XI. 40. ἐκβυρσώσων sec. Coisl. et Lips. Vereor, ut h v. suo loco legatur. K. Partim respexit Inc. notionem *ab-*
e *scindendi*, quam אָבַל habet, partim ei non probabile erat, Mosen esum morticini, a quo quilibet facile abstinebit, interdicere voluisse.

΄ΕΚΓΕΛΑ΄Ω, *derideo, irrideo.* לָעַג, idem. Neh. II. 19. IV. 1. — שָׂחַק, *rideo, irrideo.* Ps. II. 4. XXXVI. 13. LVIII. 9. Sap. IV. 18.

΄ΕΚΓΟΝΟΙ, οἱ, *nepotes, posteri.* 2 Macc. I. 20.

΄ΕΚΓΟΝΟΝ, τὸ. Τὰ ἔκγονα, *fœtus,* f *soboles, nepotes, posteri.* אַחֲרִית, *posteritas, reliquiæ.* Theodot. Amos IV. 2. LXX Prov. XXIII. 18. XXIV. 20. — דּוֹר, *generatio.* Prov. XXX. 11. 12. 13. 14. — טַף, *parvulus.* Deut. XXXI. 12. Inc. ib. XXIX. 11. — יָלִיד, *natus.* 2 Sam. XXI. 16. — מוֹלֶדֶת, *progenies.* Genes. XLVIII. 6. — פְּרִי, *fructus.* Deut. VII. 13. XXVIII. 4. Ies. g XIV. 29. — צֶאֱצָאִים, plur. *prognati.* Job. V. 25. sec. Compl. Ies. XLVIII. 19. LXI. 9. Symmach. Job. XXXI. 8.

΄ΕΚΔΑΝΕΙ΄ΖΩ, *fœnero, mutuo.* הָלְוָה, Hiph. *mutuo, mutuo do.* Exod. XXII. 25. — נֶשֶׁךְ, *in usuram do.* Deut. XXIII. 20.

΄ΕΚΔΕΙΜΑΤΟ΄Ω, *timore percello.* Sap. XVII. 6. Vox hæc reddenda h est I. Chrysostomo Opp. T. XII. p. 343. A. ubi pro ἐξέδιμα τοῦτο reponendum est ἐξεδιματοῦτο, *terrebatur.*

*΄ΕΚΔΕΚΤΕ΄ΟΝ, *ut verum accipiendum, existimandum.* Ep. Jerem. v. 56. πῶς οὖν ἐκδεκτέον ἢ νομιστέον, ὅτι εἰσὶ θεοί; quomodo *existimandum* aut censendum est, eos esse Deos? Adde Etymol. M. 422. 2.

΄ΕΚΔΕ΄ΡΩ, *excorio, pellem de-* i *traho.* הִפְשִׁיט, Hiph. *detraho, excorio.* Lev. I. 6. 2 Par. XXXV. 11. Mich. II. 8. III. 3.

΄ΕΚΔΕ΄ΧΟΜΑΙ, *excipio, suscipio, spondeo.* *אָבָה. *volo.* Aqu. Symm. Theod. Prov. I. 30. לֹא אָבָה οὐκ ἐκδέχεσθαι, *non admittere*, seu *spernere.* — *וְעַד־יְכֶם, *et usque ad vos*, h. e. ut Vulgatus expressit: *et donec putabam vos aliquid dicere.* Theod. Job. XXXII. 12. ἰδοὺ ἐξεδεξάμην τοὺς λόγους ὑμῶν, *excepi*, aut: *patienter expectavi* sermones vestros. —

a עָרַב, *spondeo.* Genes. XLIII. 9. ἐκδίχομαι αὐτὸν, *spondeo* pro illo: ubi cod. Oxon. ἐγγυῶμαι. Ib. XLIV. 32. ἐκδέδεκται. Salmasius de Mod. Usur. pag. 585. explicat *spopondit, fidejussit.* Aliter de h. l. statuit Abreschius Anim. ad Æschyl. p. 474. Ps. CXVIII. 121. ubi ἐκδίχεσθαι etiam habet notionem *spondendi, fidejubendi.* Conf. Aqu. et Symm.
b — קִבֵּץ, Pih. *congrego.* Hos. IX. 6. Mich. II. 12. — קָצַר, *meto.* Hos. VIII. 7. Libere verterunt. — שִׂים, *pono.* Ies. LVII. 1. ἐκδίχεται καρδίᾳ, *excipit corde.*

Ἐκδέω, *alligo,* it. *suspendo.* קָשַׁר, *ligo.* Jos. II. 18. 2 Macc. XV. 35.

*Ἔκδηλος, *manifestus, evidens,* et ex adjuncto: *excellens et insignis*
c *in suo genere.* 3 Macc. III. 19. ἔκδηλον ποιῆν, *manifeste ac insigni modo declarare.* Ib. VI. 5. ἔκδηλον δείκνυμι. Homer. Il. V. 2. 2 Tim. III. 9. Hesych. ἔκδηλος, φανερὸς ἢ ὑπερέχων. Philostrat. Her. p. 228. extr. Boisson. ἐτάφη δὲ ἐκδηλότατα ἀνθρώπων, ubi Schol. ἐκδηλότατα ἀνθρώπων interpretatur ἐπισημότατα.

*Ἐκδημία, *peregrinatio, dis-
d *cessus.* 3 Macc. IV. 11. Dio Cass. I. 41. pag. 267. ed. Reim. Hes. ἐκδημεῖ, ἀποδημεῖ, ἀναχωρεῖ.

*Ἐκδιαιτάω, *facio, ut aliquis desciscat a vitæ genere et honestate morum.* 4 Macc. IV. 19. ἐξειδήτησεν τὸ ἔθνος. Ita enim ibi legendum loco ἐξειζήτησεν. Ibid. XVIII. 5. Euseb. H. E. l. c. 11. p. 9. Suidas: ἐκδιαιτηθῆναι, διαστραφῆναι, ubi vid. Küs-
e terus. Zonaras Lex. c. 664. ἐκδιήτησε, κακῶς διῴκησε, κακῶς οἰκονόμησεν. Idem 665. ἐκδιαίτησις, τρυφή.

Ἐκδιδάσκω, *edoceo.* Sap. VIII. 8. 4 Macc. V. 23. Substantivum ἐκδίδαγμα legitur apud Eurip. Ion. 1419.

Ἐκδιδύσκω, i. q. ἐκδύω, *exuo.* פָּשַׁט, idem. 2 Sam. XXIII. 10. (ubi cum σκυλεύων in codd. permutatur.) Nehem. IV. 23. Hos. VII.
f 1. Joseph. de B. J. pag. 179. 5. f. ed. Haverc.

Ἐκδίδωμι, *extrado, trado, loco, eloco.* הוֹצִיא, Hiph. a יָצָא, *exire facio.* 2 Reg. XII. 11. ubi ἐκδιδόναι est *dare copiam deportandi.* — *הֵדִיחַ, seq. ל. Lev. XXI. 3. — הִסְגִּיר, Hiph. *concludo.* Symmach. Psalm. LXXVII. 23. Sensum expressit. Vide Lex. N. T. s. συγκλείω. — יָדַע,
g *scio.* Jerem. XLVIII. 17. ubi tamen pro ἔκδοτοι sine dubio legendum est εἰδότες, ut etiam libri nonnulli habent, annotante Nobilio. — *מָגַן, *do, trado.* Symm. Hos. XI. 8. ubi notat *alios in potestatem hostium tradere,* (unde ἔκδοτοι *ii, quos alii dedidere hostibus,*) ac simul notandum, verba Hebr. interrogative posita, id quod quæsunt, eo fortius
h negare. — נָכַר, Pih. Symm. 1 Sam. XXIII. 7. ubi sensum bene expressit. — נָתַן, *do.* Symmach. Thren. V. 6. ἐκδίδωμι ἐμαυτὸν pro נָתַן יָד. LXX Exod. II. 22. ἐξέδοτο τὴν θυγατέρα αὐτοῦ τῷ Μωϋσεῖ (εἰς) γυναῖκα, dabat filiam suam Mosi in uxorem. Suidas: ἐξέδοτο, ἐξέδωκε. Ita Sirac. VII. 26. 1 Macc. X. 58. Ælian. V.
i H. IX. 15. Platon. de Rep. Lib. II. p. 423. ac Lex. N. T. s. h. s. 3 Esdr. I. 31. ἐξεδόθη, *edicto publice promulgato justum* s. *constitutum est.* Ibid. VIII. 4. νόμος ἐκδεδομένος, lex *promulgata.* נָתַן, Esdr. VII. 6. Prolog. Sir. ἐκδοῦναι βιβλίον, libellum *edere.* Confer Polyb. II. 37. 6. Dionys. Hal. T. VI. p. 721. ed. Reisk. Sirac. XXXVIII. 29. ἐκδοῦναι αὔλακας, *sulcos trahere,* i. q. ἑλκύειν
k αὔλακας. Job. XXXIX. 10. Sirac. VII. 27. μὴ ἐκδῷς σαυτόν. Vulg. non *credas te;* adde: *et tua secreta.*

Ἐκδιηγέομαι, *enarro.* הֵשִׂיחַ, Hiph. a שִׂיחַ, *eloquor.* Job. XII. 8. — סָפַר, Pih. Ps. XLIX. 17. Ez.

a XII. 16. Hab. I. 5. Joseph. B. J. p. 362. 7. et 432. 8. ed. Haverc.

ΕΚΔΙΚΑΖΟΜΑΙ, *vindico, ulciscor*. נָקַם, idem. Lev. XIX. 18. Adde Deut. XXXII. 42. ubi *ἐκδικεῖσθαι* et *ἐκδικάζεσθαι* invicem permutantur in codd. Vide Hexapla.

ΕΚΔΙΚΕΩ, idem, et ΕΚΔΙΚΕΟΜΑΙ, *ejicior, projicior*. שָׁדַשׁ, *quæro*, it. *vindico, ulciscor*. Deut. XVIII.
b 19. — הוֹשִׁיעַ, Hiph. a יָשַׁע, *servo, salvo*. Symmach. 1 Sam. XXV. 33. *ἐκδικῆσαι*. Vulgat. *ulciscerer me*. Sensum bene expressit: nam post *servare manum* in textu Hebr. supplendum est *puram a crimine, violentia* et *injuria*, quam facile aliis inferunt, qui se ulciscuntur. — הֵרִיב, Hiph. a רוּב, *litigo*. Jud. VI. 31. Ies. LVII. 16. — חָפַשׂ, *per-*
c *scrutor*. Οἱ λοιποί Soph. I. 12. *ἐκδικήσω*. Fortasse hæc versio ad פָּקַד in sequentibus pertinet. — *נָקַב, *perfodio, perforo*. Inc. Hab. III. 14. Legit נָקַם, ut sponte apparet. — נָקָה, Niph. *innocens declaratus sum*. Zach. V. 3. ἕως θανάτου *ἐκδικηθήσεται*, usque ad mortem vindicabitur. Ita quoque Symmach. Chald. Hieron. Non legerunt נָקַם aut יִנָּקֵם, sed
d נָקָה habet contrarias significationes, et cum *impunem esse*, tum *puniri* notat. Conf. Jerem. XXX. 11. XLVI. 28. Cappelli Crit. S. pag. 881. ac Schultensii Opp. Min. p. 254. — נָקַם. Ex. XXI. 20. δίκῃ *ἐκδικηθήσεται, sumetur de eo supplicium*. 1 Sam. XVIII. 25. *ἐκδικῆσαι εἰς ἐχθρους τοῦ βασιλέως*, de regis inimicis *ultionem sumere*. 2 Reg. IX.
e 7. *ἐκδικήσεις τὰ αἱματα τῶν δούλων*, vindicabis sanguinem servorum: non quo legerint וְנִקַּמְתָּ, sed quia præcedit וְהִכִּיתָה. — נָקָם, *vindicta*. Deut. XXXII. 44. *ἐκδικήσει*, ubi, ut hoc obiter moneam, duæ versiones coaluerunt. — *נְשָׁמַר, *servor*. Ps. XXXVI. 28. ubi *ἐκδικεῖσθαι* est *defendi ab omnibus malis et injuriis aliorum*, coll. 1 Macc. II. 67. ut adeo non opus sit statuere, f eos נְשָׁמְדוּ cum Daleth legisse.

Aliena ab h. l. habet Starcke in Carm. Dav. p. 108. — פָּקַד, *visito*. 1 Sam. XV. 2. Jer. L. 18. *ἐγὼ ἐκδικῶ ἐπὶ τὸν βασιλέα*, ego *vindicabo* in rege, sc. peccata. Vide et LI. 44. Hos. II. 13. IV. 9. Amos III. 2. 14. — פְּקוֹד, *Pekod*, nomen regionis. Jer. L. 21. — פָּרַק, *abrumpo*. Ez. XIX. 12. *ἐξεδικήθη* vel, ut alii g habent, *ἐξεδικήθησαν, vindicati sunt*. Cappello in Notis Critt. ad h. l. pag. 550. transpositis literis legisse videntur הִתְפָּקְדוּ, *visitati sunt*. Bielius vero (secutus auctoritatem L. Bos. Prol. c. 3.) hæc verba ita transtulit: *tanquam inutiles projecti sunt*, coll. Sir. XII. 8. de quo infra. — קוּם, *surgo*. Nah. I. 9. ubi pro *ἐκδικήσει* legendum est *ἐκδικήσις*, quæ h lectio exstat in Canon. Apost. n. 85. ed. Cotelerii. Cæterum legisse videntur יָקֹם, a rad. נָקַם, *ulcisci*, aut תָּקוֹם. — *שׂוּם, *pono*. Incert. 1 Reg. II. 5. *ἐξεδίκησαν*, quod etiam in Compl. irrepsit. Interpretatio minime inepta. — שָׁפַט, *judico*, etiam *punio*. 1 Sam. III. 13. 2 Par. XXII. 8. Ez. VII. 3. Sir. V. 3. *ἐκδικῶν ἐκδικήσει σε*, te *puniet*, coll. XXIII. 18. Sirac. XII. 8. *οὐκ ἐκδι-* i *κηθήσεται ἐν ἀγαθοῖς ὁ φίλος*; quæ verba Bielius transtulit: *in secundis non ejicietur amicus*, ut sit i. q. *ἐκβληθήσεται*, quod in Compl. e glossemate in margine posito irrepsisse ipsi videtur. Mallem vertere *judicabitur, arguetur, probatus deprehendetur*, h. e. *agnoscetur*, ut Vulg. vertit: *amicus rebus secundis judicari non potest*. Sic Syrus. Hinc alii libri habent *ἐλεγχθήσεται*. Sirac. XXVIII. 1. *ὁ ἐκδικῶν, ultionis cupi-*

a *duo.* 1 Macc. IX. 26. ἐξεδίκει. Syrus transtulit per *cruciabat,* ac Josephus per *βασανίζων.* Ibid. XIII. 6. *ἐκδικήσω περὶ ἔθνους μου,* h. e. vindex et ultor ero injuriarum, quæ genti meæ illatæ sunt.

Ἐκδικούμενα παραλύω, *ultione exquisita solvo.* נָקַם, in Hoph. *vindicor.* Theod. et LXX Gen. IV. 14. *ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει,* septies ultione exquisita solvet, s. septupli pœnam subibit. — Vide Μάχαιρα.

b *Ἐκδίκησις, *vindicta una.* נְקַם־אַחַת, Jud. XVI. 28. *ἐκδίκησιν* sec. Alex. ubi Grabius recte reposuit *ἐκδίκησιν μίαν.*

Ἔκδικησις, *vindicta, ultio, pœna.* מִשְׁפָּט, *judicium,* it. *pœna.* Ez. XVI. 37. XXIII. 45. — נָקָם, c *vindicta.* Deut. XXXII. 35. Jud. XVI. 29. Mich. V. 15. *ποιήσω ἐκδίκησιν ἐν τοῖς ἔθνεσιν,* ultionem infligam gentibus. — נְקָמָה, idem. Jud. XI. 36. *ποιεῖν ἐκδικήσεις.* 2 Sam. XXII. 48. *δώσουσι ἐκδίκησιν τινί.* Thren. III. 59. ubi *ἐκδίκησις furorem,* (ita Vulg.) s. *immanem crudelitatem,* ut Arab. غَيْظ, significat. Conf. Schultensii Opp. Min. p. 528. — פְּקֻדָּה, d *visitatio,* et metaph. *pœna.* Jer. XLVI. 21. L. 27. Ez. IX. 1. — שֶׁפֶט, *judico,* it. *punio.* Ezech. XX. 4. — שְׁפָטִים, plur. Exod. VII. 4. XII. 12. — *תְּאֻנָה, *occasio,* nempe *se ulciscendi.* Jud. XIV. 4. sec. Vat. — תּוֹכַחַת, *increpatio.* Ez. V. 15. In notione *pœnæ* legitur quoque Sir. VII. 18. et XII. 7. Hesych. *ἐκδίκησις, ἀνταπόδοσις.*

e *Ἐκδικήσιν λαμβάνω, *punior.* נָקַם, idem. Hoph. Symm. Gen. IV. 15.

Ἐκδικήσιν ποιέομαι, *vindictam facio.* נָקַם, Pih. Jud. XV. 7.

*Ἐκδικήσιν διδωμι, i. q. *δίκην δίδωμι.* נָקַם. Hoph. Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. IV. 24.

Ἐκδικητής, *vindex, ultor.* מִתְנַקֵּם, part. Hithp. *ulciscens se.* f Ps. VIII. 3.

Ἔκδικος, idem. נָקַם. Symm. Ps. XCVIII. 8. Sap. XII. 12. Sir. XXX. 6. 4 Macc. XV. 29.

Ἐκδιώκω, *expello, persequor,* הֶדִּיחַ, Hiph. *fugere facio.* 1 Paral. VIII. 13. XII. 15. — דָּדַף, *depello.* Deut. VI. 19. — הִצְמִית, Hiph. *exscindo.* Ps. C. 6. — הִרְחִיק, Hiph. *procul abigo.* Joël. II. 20. — הֵרִיץ, g Hiph. a רוּץ, *currere facio.* Jer. XLIX. 18. L. 44. — הִתְנַקֵּם, Hithp. *ulciscor me.* Ps. XLIII. 18. *ἐκδιώκτορος*: ubi tamen fortasse legendum est *ἐκδικοῦντος,* ut certe ex aliis locis, v. c. Psalm. VIII. 3. conjici potest. — טָרַד, Chald. *ejicio.* Dan. IV. 22. 29, 30. V. 22. — רָדַף, *persequor.* Symm. Cohel. III. 15. *ἐκδιωκόμενα, præterita,* quæ per h ea, quæ sequuntur, demoventur quasi: ubi alii *διωκόμενα* habent. Sir. XXX. 18. *ὁ ἐκδιωκόμενος ὑπὸ κυρίου,* quem Deus ob peccata *morbis infestat.*

Ἐκδοκιμάζω, *probo, examino.* הוֹכִיחַ, *arguo, increpo.* Symm. Job. VII. 18. Ita Bielius. Sed pertinet potius ad בָּחַן.

i Ἐκδοξάζω, *glorifico.* נָבַד, idem. Hagg. I. 8. ubi pro *ἐκδοξασθήσομαι* alii habent *ἐνδοξασθήσομαι.*

Ἔκδοτος, *deditus, traditus:* לְ. Symm. Ies. XLVII. 1. לְחָיָה, *ζώοις ἔκδοτα.* Drac. v. 26. *ἔδοτε τὸν Βὴλ ἔκδοτον τῷ Δανιὴλ,* Danielis potestati Belum penitus tradidit, ita ut pro lubitu et arbitrio suo cum illo agere posset. Hesych. *ἔκδοτος, προδιδόμενος, ἀποδιδόμενος.* Lex. Cyrilli MS. Brem. *ἔκδοτον, ἀποδιδόμενον.* Vide Lex. N. T. s. h. v.

a ΕΚΔΥ΄ΝΩ, ΕΚΔΥ΄Ω, *exuo, nudo, emergo, egredior, evado.* יָחַל, *extraho, libero.* Prov. XI. 8. *δίκαιος ἐκ θλίψεως ἐκδύνει,* justus tenditulum evadit. Hesych. *ἐκδύνει, ἐξέρχεται.* Thren. IV. 3. *δράκοντες ἐξέδυσαι μαστούς,* dracones *nudaverunt* mammas. — פָּשַׁט, *exuo, detraho, spolio.* Inc. Lev. I. 6. ubi est i. q. *ἐκδέρειν, pellem detrahere, excoriare.* LXX Gen. XXXVII. 22.

b *ἐξέδυσαν τὸν Ἰωσὴφ τὸν χιτῶνα, exuerunt* Josephum tunica. Num. XX. 26. 28. Ez. XVI. 38. Hos. II. 3. *ὅπως ἂν ἐκδύσω αὐτὴν γυμνὴν,* ut omnibus illam vestimentis *exuam.* — פָּתַח, *aperio,* in Hithp. *me solvo.* Ies. LII. 2. 2 Maccab. VIII. 27. *τὰ σκῦλα ἐκδύσαντες τῶν πολεμίων.* — Vide alibi Ῥύπος.

ΕΚΕΙ΄, *ibi, huc.* *אֲשֶׁר שָׁם, *ut ibi.*

c Symm. Psalm. CIII. 17. sed apud Theodor. *ὅπου.* Eadem lectionis diversitas reperitur quoque Psalm. LXVII. 28. ubi apud Eusebium *ὅπου* pro *ἐκεῖ* legitur. — *בָּם, *in illis.* Ez. XXVIII. 26. quasi שָׁם legissent, quod nonnulli codd. et editt. exhibent. — הֲלְאָה, *ulterius.* Gen. XIX. 9. Num. XVI. 37. — הָלוֹם, *hic, huc.* Inc. Jud. XX. 7. — שָׁם,

d *ubi.* 1 Sam. IX. 10. *πόλις, οὗ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ,* urbs, in qua erat vir Dei: ubi *ἐκεῖ* redundat. Conf. Vorstii Philol. S. P. II. c. 27. pag. 129. seq. — *שָׂם, *qui ponit.* Psalm. XLIX. 23. Legerunt שָׁם cum Syro, Arabe et Vulgat. qui habet *illic.* Adde Jer. XXIII. 16. ubi pro שָׁמָּה legerunt שָׂמָה. — שָׂמָה, *desolatio.* Deut. XXVIII. 37. Lege-

e runt שָׁמָּה.

*ΤΙ΄ et ΤΟ΄ ΕΚΕΙ΄. מָה, *quid.* 2 Sam. XVIII. 29. *τί ἐκεῖ.* Inc. *τὰ ἐκεῖ, quid illic ageretur.* Vulgatus *nescio aliud.*

ΕΚΕΙ΄ΘΕΝ, *illinc.* *מִשָּׁכוֹם, *trahentes.* Jud. V. 13. sec. cod. Alex. Legerunt מִשָּׁם. — מִשָּׁם, *inde.* Hos. II. 15. Reperitur præterea Amos VI. 2. ubi post וּרְדוּ adhuc legisse videntur מִשָּׁם.

f

ΕΚΕΙ΄ΝΟΣ, *ille.* אֶזֶל, *Ezel,* nomen lapidis. 1 Sam. XX. 18. Ita et Syrus, tanquam si legissent הַלְּזֶל, vel הַזֶּה. — אֶחָד, *unus.* Dan. XI. 20. — ה præf. Ex. II. 24. 3 Esdr. II. 22. Chald. דְּ, Esdr. IV. 15.

ΕΚΕΙ΄ΝΑ, plur. *illa.* הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה, *verba hæc.* Jos. XXIV. 29.

ΕΚΕΙ΄ΣΕ, *illic.* שָׁמָּה, *illuc.* Aqu. Deut. XI. 11. ac pro שָׁם simpliciter Exod. XVII. 14. sec. Ald. sed sine dubio ibi legendum est *ἐκεῖ,* ut reliqui libri habent. Illud *σι* ex sequente voce adhæsit. Cæterum *ἐκεῖσι* pro *ἐκεῖ* non solum grammaticis sed etiam classicis scriptoribus usurpari, recte observavit Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. p. 507. ed. rec.

g

h ΕΚΖΕ΄Ω, *effervesco, ebullio,* item *effervescere facio,* item *repleor.* הוֹתַר, Hoph. a יָתֵר, *excellens sum.* Gen. XLIX. 4. *μὴ ἐκζέσῃς:* ubi pro תּוֹתַר legerunt תִּרְתַּח, uti colligi potest ex Job. XXX. 27. et Ez. XXIV. 5. Cæterum istud *ἐκζέσῃς* Theodoretus Quæst. 110. exposuit: *μὴ θερμανθῇς εἰς πολυγονίαν.* — הֻכָּה, Hiph. a נָכָה, *percutio.* 1 Sam. V. 6. *ἐξέζεσεν αὐτοῖς εἰς*

i *τὰς ναῦς, effervescere fecit* illis in posterioribus. Sed, ut monuit Schultensius in Opp. Min. p. 167. *ἐξέζεσεν* ibi potius ad vocem שָׁתֵר v. 9. referendum est. — רָמַם, *vermifico.* Ex. XVI. 20. *ἐξέζεσε σκώληκας, replebatur* vermibus. Sic de ulceribus alias verbum usurpatur. Phavor. *ἐξέζεσεν, ἐπὶ ἑλκῶν, ἐπλήρωθη.* Idem tradit Suidas ex Phavorino

a corrigendus. — רְתַּח, Pyh. *fervefactus sum.* Job. XXX. 27. ἡ καρδία μου ἐξέζεσεν, cor meum efferbuit. — רְתַּח רְתָחִים, *fervefacio fervefactiones.* Ez. XXIV. 5.—שָׁרַץ, *repo.* Ez. XLVII. 10. ubi pro ἰχζιόντων fortasse scribendum est ἰξερπόντων. In Cod. Syr. Hex. redditur: *leprosorum factorum.* Sc. שָׂרָץ notat quoque in ll. oo. *scatere, propullulare,*
b quod de lepræ contagio commode dici potest. Apud GG. ἴχζιμα s. ἴχζισμα dicuntur quoque *pustulæ.*

ΈΚΖΗΤΈΩ, *exquiro, requiro, quæro, molior, colo, consulo, vindico.* בָּקַר, Pih. *quæro, inquiro.* Ezech. XXXIV. 11. — בָּקַשׁ, Pih. idem. 2 Sam. IV. 11. ἰκζητήσω τὸ αἷμα αὐτοῦ, *vindicabo* sanguinem ejus. Prov. XXIX. 10. ἰκζητήσουσι τὴν ψυχὴν
c αὐτοῦ, mortem ejus *vindicabunt.* Psalm. XXVII. 8. ἐξεζήτησέ σε τὸ πρόσωπόν μου. Non legerunt בְּקָשָׁהּ ut Cappellus voluit, sed בְּקָשׁוּ, quod est modi imperativi, sumserunt pro præterito בִּקְּשׁוּ, et pronomen deficiens hoc sensu supplevernt, *quæsivit* (te) *facies mea.* — דָּרַשׁ, *quæro.* Aqu. Symm. Psalm. X. 4. LXX sec. Hex. 1 Reg. XV.
d 5. (ubi Vulgat. *consulere*) ac 2 Reg. I. 2. LXX Esdr. IV. 2. ἰκζητοῦμεν τῷ θεῷ, *quærimus* Deum. Ies. VIII. 19. οὐκ ἔθνος πρὸς τὸν θεὸν ἰκζητήσουσι; nonne gens Deum *consulet?*—זָבַח, *sacrifico.* 2 Par. XXVIII. 23. ubi notionem *colendi* habet. Boeckelius in Specimine Novæ Clavis p. 23. putat, ἰκζητήσω librariorum lapsu ex θύσω ortum esse, aut τῷ אֲבַקֵּשׁ
e sive אֶדְרֹשׁ, quod Alexandrini forte habuerint, respondere. — *חָלָה, in Pihel *rogo.* Dan. IX. 13. sec. Chis. ubi ἰκζητῆν *precibus adire* notat. —חָקַר, *perscrutor.* Ps. XLIII. 28. Ez. XXXIX. 14. — יָרַשׁ, *hæreditario jure possideo.* Amos IX. 12. Legerunt יִדְרְשׁוּ, coll. Act. XV. 17. — נָצַר, *custodio.* Psalm. XXIV. 11. LXXVII. 9. LX. 7. τίς ἰκζητήσει; nemo *requiret?* h. e. semper
f ei aderunt, eumque tuebuntur. — נָקַם, *ulciscor, vindico.* Incert. Deut. XXXII. 43. — נָקַשׁ, Niph. *illaqueor.* Deut. XII. 30. Vel legerunt תִּנָּקֵשׁ, ב pro נ, quod sæpius Hieronymus in illis Intt. notare solet, vel existimarunt, quia litera נ est ex servilibus, נָקַשׁ aliquando esse i. q. פָּקַשׁ, quod חָפַשׂ, *inquirere,*
g *scrutari, excutere curiose et diligenter,* explicant Soph. II. 1. Sic נָגַשׁ et נָדַח, נָשַׁשׁ et דָּחָה affines habent significationes. — פָּקַד, *visito.* Jer. XXIII. 4. Ep. Jer. v. 7. ἰκζητῆν τὴν ψυχήν τινος vel est: *mentem explorare,* vel: *curam habere alicujus.* 1 Maccab. VII. 15. ἰκζητῆν est *facere, moliri, machinari,* ubi vid. Syrus. 1 Macc. XIV. 14. ἰκζητῆν νόμον est *tueri legem eique auctoritatem conciliare.*
h

ΈΚΖΗΤΗΤΗΣ, *inquisitor, scrutator.* Baruch. III. 14.

*ΈΚΘΑΛΛΩ, i. q. simpl. θάλλω, *floreo, vireo, pullulo.* עָשָׂה, *facio,* etiam, si de terra sermo est, *profero, produco.* Inc. Hab. III. 17. ἡ δὲ γῆ μὴ ἐκθάλῃ βοτάνην. Vide Lex. N. T. s. v. φυάω.

ΈΚΘΑΜΒΕΊΩ, *expavere facio, terrore afficio, percello.* נָעַת, Pih. *terrefacio.* Aqu. et LXX sec. Compl. Job. XXXIII. 7. ἐκθαμβήσει. Sir. XXX. 9. ubi ἐκθαμβεῖν est *tristitia et dolore animi afficere, ægritudinem creare,* i. q. λυπεῖν, cum quo ib. permutatur. Conf. v. 10.
i

*ΈΚΘΑΜΒΟΣ, *expavefactus, stupendus, attonitus.* אֶמְתְנִי, Chald.

a *terribilis.* Dan. VII. 7. — חָרֵךְ, *pavens.* Symm. 1 Sam. IV. 13.

Ἐκθαυμάζω, ut Lat. *emiror, admiror.* Sir. XXVII. 23. ἐκθαυμάσει, *fingeł se admirari.* Ibid. XLIII. 22. 4 Maccab. XVII. 17. Joseph. A. J. pag. 905. 6. ed. Haverc. Philo pag. 864. C. Sozom. H. E. VI. c. 27. fin.

b Ἔκθεμα, *expositio, titulus, inscriptio, scriptura oculis prætereuntium exposita, edictum publice expositum,* it. *signum prostitutionis.* דָּבָר וְדָת, *verbum et lex.* Esth. VIII. 17. οὗ ἂν ἐξετεθῇ τὸ ἔκθεμα, ubicunque publice exponebatur *scriptura,* vel *edictum.* Hesych. ἔκθεσις ἢ ἔκθεμα, ὁρισμὸς, παλαιὰ νομοθεσία, πρόσταξις, δόγμα. — רָמָה, *excelsum.* Ezech. XVI. 23. ἐποίησας σεαυτῇ ἔκθεμα ἐν

c πάσῃ πλατείᾳ, fecisti tibi *signum prostitutionis* in omni platea. Polychronius ἔκθεμα interpretatur τὸ προαγώγιον, ἔνθα τὰς πόρνας τρέφειν εἰώθασι. Sed Hieronymo est *signum prostitutionis.* Vide ad h. l. Montf. ac Drusium in Fragm. pag. 602. Mihi vero *altare idolis exstructum* (רָמָה) ex usu loquendi SS. commode dici posse videtur *lupanar.*

d Conf. Inc. Ez. XVI. 31. Phrynichus ac Thom. M. vocem ἔκθεμα pro barbara habent, et rectius pro illa πρόγραμμα dici docent.

Ἐκθερίζω, *meto, demeto.* קָצַר idem. Lev. XIX. 9. XXV. 5. Inc. Lev. XXIII. 22. — *Ἐκθερίζομαι, *metor, demetor.* קָצִיר, *messis.* Ed. Quinta Hos. VI. 11.

Ἐκθερμαίνω, *inflammo.* חָם,

e *incaluit, æstuavit.* Symm. Psalm. XXXVIII. 4. ἐξεθερμάνθη: ubi vox utraque de *ira et indignatione* accipienda est.

Ἔκθεσις, *expositio,* etiam *id, quod removetur,* v. c. *a mensa, quod reliquum est, reliquiæ.* דֶּבֶר, *res, aliquid.* Dan. I. 5. sec. Chis. δίδοσθαι αὐτοῖς ἔκθεσιν ἐκ τοῦ οἴκου βασιλέως, ubi tamen Romana versio habet: *quod mandatum erat.* Hesych. ἔκθε- f σις, ὁρισμὸς, νομοθεσία, πρόσταξις, δόγμα. Sap. XI. 15. ubi de *abjectione* vel *expositione* infantis Mosis sermo est.

*Ἔκθεσμος, *exlex, lege vetitus, illicitus.* 4 Macc. V. 14. Hesych. ἔκθεσμοι, παράνομοι, ἄδικοι, ἄνομοι. Suidas: ἔκθεσμων παράνομων.

*Ἐκθέτη, ἡ. Vide seq. ἔκθετος. g

Ἔκθετος, *expositus.* אַתִּיק, *peristylium.* Inc. Ezech. XLII. 3. ἔκθετον, *solarium.* Conf. Drusium in Fragm. p. 668. ac Montf. Semlero videtur ἔκθετον esse ipsum Hebr. אַתִּיק, Græcis literis, sed perverse, scriptum. — שְׁקֻפִים, plur. *prospectus, prospectivæ.* Symm. 1 Reg. VI. 4. θυρίδας ἐκθέτας, fenestras expositas. Sed male ita edi jussit Bielius, h quasi ἐκθέτας esset adjectivum. In Hexapl. legitur θυρίδας καὶ ἐκθέτας (quod Montf. reddidit: *fenestras et ecthetas*), unde luculenter apparet, ἐκθέτας substantivum esse ab ἔκθετη, *id quod expositum est, prominentia super fenestris,* aut *janua,* qua voce augenda essent Lexica.

Ἐκθλάω, *exsugo.* יָצָץ, *ex-* i *primo.* Ies. LXVI. 11.

*Ἔκθλιβη, *elisio, ejectio, afflictio.* חֶרֶם, *rete.* Mich. VII. 2. ἐκθλίβουσιν ἐκθλιβῇ: ubi Compl. habet ἐκθλίψει. Scil. חֶרֶם quod in plur. *retia* notat, acceperunt significatione communiore *excidii.* Hieron. *mortem.* Vide etiam Targum. Posset etiam esse pro לְחֶרֶם, h. e. *ad*

k *internecionem.*

Ἐκθλίβω, *exprimo, extundo, contero, affligo, elido, expello.* אוֹיֵב, *inimicus.* Thren. IV. 12. — בְּעַת Pih. *perterrefacio.* Aqu. Job. IX. 34. — נָגַע, *exspiro.* Zach. XIII. 8. ἐκθλίψει. Sed ibi legendum ἐκ-

a λείψει, ut habet Compl. — דָּחָה, *depello.* Psalm. XXXIV. 6. ubi ἐκθλίβειν *vincere* notat. — הָצַיִק, Hiph. a צוּק, *arcto.* Ies. XXIX. 2. Jud. XVI. 16. — הָצַיר, Hiph. a צוּר, *ango.* Deut. XXVIII. 22. sec. Oxon. Jerem. X. 17. Soph. I. 18. — יָצַר, *angor.* Jud. II. 15. — כָּתַת, *contundo.* Lev. XXII. 24. ἐκτεθλιμμένος, *qui per compressionem* b *testiculorum factus est eunuchus,* i. q. θλαδίας, siquidem θλιβίας quoque Hesychio est i. q. θλαδίας. — לָחַץ, *opprimo.* Jud. I. 36. ἐξέθλιβεν εἰς τὸ ὄρος, ita affligebat eos, ut in montem se recipere cogerentur. — לַחַץ, *oppressio.* Psalm. XLI. 13. — מָחַץ, *vulnero.* Psalm. XVII. 42. — צוּד, *venor.* Mich. VII. 2. ubi pro יָצוּדוּ legerunt יְצוּרוּ. — c *צַר, *angustia.* Jud. XI. 7. Inc. 1 Sam. XIII. 6. — *שָׁאַף, *absorbeo, deglutio.* Amos VIII. 4. sec. cod. Barb. — שָׁחַט, *exprimo.* Gen. XL. 11. ἐξέθλιβα αὐτὴν εἰς τὸ ποτήριον, *exprimebam* uvam in poculum.

Ἔκθλιψις, *afflictio.* חֵרֶם, *rete.* Mich. VII. 2. Conf. supra s. v. ἐκθλιβή.

d Ἐκθορέω, *exilio, aufugio.* Hesych. et Glossar. MS. τῆς Παναρίτου: ἐκθοροῦν, ἐκπηδήσας, ἐκφυγών.

*Ἔκθυμος. In Lexicis vulgo vertitur: *promtus, animo alacer, fortis,* sed quia θυμός, quod de *quovis vehementiore animi affectu* dicitur, interdum *iram* notat, ἔκθυμος etiam dicitur, *qui est valde iratus.* 2 Macc. VII. 3. Vulgat. *valde ira-* e *tus.* Ibid. v. 39. Vulgat. *accensus ira.* Ibid. XIV. 27.

Ἐκκαθαίρω, *expurgo.* *בָּעַר, *aufero.* Deut. XXVI. 13. — sec. cod. Vat. ἐξεκάθαρα, aut sec. alios ἐξεκάθηρα. Ita quoque Philo Lib. II. de Somniis Vol. V. p. 217. ed. Pfeiferi, quo judice vera lectio tum apud LXX tum apud Philonem videtur ἐξῆρα. Is enim est sensus vocis Hebr. בָּעַרְתִּי. Sic etiam ver- f titur a LXX Intt. Deut. XXIV. 7. — צָרַף, *probo, exploro.* Inc. Jud. VII. 4.

Ἐκκαθαίρω, *expurgo, exscindo.* בָּרָא, Pih. *exscindo.* Jos. XVII. 15. ἀνάβηθι εἰς τὸν δρυμὸν καὶ ἐκκαθάρισον ἑαυτῷ, ascende in silvam, et exscinde tibi illam. Ibid. v. 18. — הָדִיחַ, Hiph. a דוּחַ, *dispello.* Ies. IV. 4. — כָּפַר, Pih. *expio.* Deut. g XXXII. 44.

Ἐκκαίδεκα, *sedecim.* שִׁשָּׁה עָשָׂר et שֵׁשׁ עֶשְׂרֵה. Num. XXXI. 52. Jos. XV. 41.

Ἐκκαιδέκατος, *decimus sextus.* שִׁשָּׁה עָשָׂר. 1 Par. XXIV. 14. XXV. 23. 2 Par. XXIX. 17.

Ἐκκαίω, *exuro, accendo, incendo,* it. *extinguo.* אָנָא, Chald. Dan. III. 19. 23. — בָּעַר : בְּעֵר : הִבְעִיר, Kal, Pih. et Hiph. Theod. Jer. h X. 8. LXX Num. XI. 1. 3. Jud. XV. 5. Ps. II. 13. — בְּעֵר וְהַשְׁחִית. Ez. XXXIX. 9. — דָּלַק. Abd. v. 18. Aqu. Psalm. X. 2. — דָּעַךְ, *exstinguor.* Psalm. CXVII. 12. ἐξεκαύθησαν ὡς πῦρ ἐν ἀκάνθαις, *incensi sunt* tanquam ignis in spinis. Vulg. *et exarserunt.* Fortasse ante ἐξεκαύθησαν omissa est particula negandi. Secundum Cappellum legerunt i בָּעֲרוּ, transpositione literarum ב et כ, ד et ר, ob affinitatem figuræ. Refutavit eum Buxtorfius in Anticrit. p. 680. qui statuit, LXX æque ac Chald. דָּעַךְ significatione contraria accepisse, ut, quod in Kal significet *extingui,* in Pih. et Pyh. notet *ardere comburi,* id quod et aliis verbis Hebr. accidit. Cæterum sensus eodem redit: exarserunt subito,

a adeoque brevi extincti sunt, non secus ac spinarum ignis mox exardescit ac deflagrat, s. extinguitur. — הַעִיר, Hiph. ab עוּר, *excito* Psalm. LXXVII. 43. ἐκκαύσει. Nonnullis legisse videntur יַבְעִיר, a בָּעַר, *ardere*, sed judice Buxtorfio Anticr. p. 653. vel more suo, per transmutationem literarum gutturalium ע et א, acceperunt יָעִיר pro b יָאִיר (nam et hoc *accendere* aliquando notat, v. c. Mal. I. 10, ubi LXX habent ἀνάψητε,) vel respexerunt sensum, nam *excitare furorem* vel *iram* est i. q. alibi dicitur *accendere iram*. — הֶפִיחַ, Hiph. a פּוּחַ, *efflo*. Prov. VI. 19. ἐκκαίει ψευδῆ. Non opus est, ut ἐκπνέει (coll. Hom. Il. Γ, 8. Eurip. Phœn. v. 883.) legatur, nam הֶפִיחַ habere notionem c *excitandi ignem* locus Ezech. XXI. 36. abunde probat, et *accendit* loco *profert* posuerunt, ut damni inde emergentis notionem involverent. Idem valet de locis ibid. XIV. 5. 27. et XIX. 9. Ibid. XXIX. 8. ἐξέκαυσαν πόλιν, *ad furorem concitant* incolas urbis. — הִתְחַמֵּץ, Hithp. *fermentor, exacerbor*. Ps. LXXII. 21. ἐξεκαύθη ἡ καρδία μου, *iratum* s. d *exacerbatum* est cor meum. Vulg. *inflammatum est*. Non opus est statuere, LXX יתחמם legisse, ut nonnulli voluerunt. — חָדַל, *cesso, desino*. Job. III. 17. ἐξεκαύθησαν (in Hex. legitur ἐξέκαυσαν) θυμὸν ὀργῆς. Legendum est sine dubio ἐξέκαυσαν ὀργῆς, (scil. aliquis ad vocem ὀργῆς notaverat in margine θυμὸν, tanquam magis proprium, quod postea e transiit in textum) quod imperitus librarius in ἐξέκαυσαν, ac alius rursus in ἐξεκαύθησαν mutavit. Nam eos דָּלַק legisse mihi minime est probabile. — חָרָה, *ira exardeo*. 2 Sam. XXIV. 1. — יָצַת, in Hiph. *incendo, accendo*. 2 Reg. XXII. 13. 17. — יָקַד, *ardeo, exardeo*. Jer. XV. 14. — נָתַךְ, *effundor*. 2 Paral. XXXIV. 21. 25. — עָשַׁן, *fumo*. Deut XXIX. 20. — פָּתַח, *aperio*. f Jer. I. 14. Ita fortasse ex aliis similibus locis transtulerunt, aut vere legerunt תִּנָּפַח (a rad. נָפַח) aut תָּפַח s. תָּפוּחַ, nisi forte paronomasiæ causa sic verterint. — קָדַח, *accendo*. Deut. XXXII. 22. Jerem. XV. 14. Sirac. VIII. 13. Vide supra s. v. ἄνθραξ. Ibid. XXIII. 23. ἕως ἂν ἐκκαύσῃ πῦρ, quam *extinxerit* ignem, s. libidinem suam veneream. g Conf. v. seq. Ibid. XLIII. 26. de Aquilone dicitur ἐκκαύσει ἐρημον: ubi *exustio* gelido frigori adscribitur. Conf. Bonfrerium ad Pentat. p. 261. Sirac. XLIII. 10. voces ἐκκαίεσθαι et ἐκλύεσθαι confunduntur in codd., sensu tamen non mutato.

Ἐκκαλέω, *evoco*. קָרָא, *voco*. Gen. XIX. 5. Deut. XX. 10. ubi est *ad deditionem impellere* s. *hortari*. h

Ἐκκαλύπτω, *detego, revelo, manifestum facio*. גָּלָה, idem. Prov. XXVI. 26. ἐκκαλύπτει τὰς ἑαυτοῦ ἁμαρτίας, palam exserit peccata sua. Ælian. V. H. XII. 51. τὴν ἄνοιαν ἐκκαλύπτων. Hesych. ἐκκαλύπτων, φανερῶν.

*Ἐκκαταλείπω, *relinquo, penitus destituo*. Sir. LI. 20. sec. i Compl. ἐκκαταλειφθῶ, ubi reliqui libri ἐγκαταλειφθῶ habent.

Ἐκκαυλέω, *caulem emitto, progermino, decaulesco, cresco*. צָמַח, *educo*. Symm. Psalm. CXXVIII. 6. Hesych. ἐκκαυλῆσαι, ἐστιδοῦναι.

Ἔκκαυσις, *combustio, ardor*. קָדַח, *accendo, accendor*. Symm. Ies. LXIV. 2. Habuit pro substantivo Ἔκκαυμα legitur apud Schol. Aristoph. Thesmoph. 830.

Ἐκκενόω, *evacuo, effundo, exhaurio*. בָּצַק, *in angustia*, seu co-

a *aretatione.* Dan. IX. 25. ἐκκενωθήσονται οἱ καιροί. Tertullianus habet *innovabuntur.* Legisse videtur ἐγκαινωθήσονται. — הֵרִיק Hiph. a רִיק, *evacuo.* Aqu. Cohel. XI. 3. ubi *effundere* notat, i. q. ἐκχέειν apud LXX. Symm. Jer. XLVIII. 12. et Zach. IV. 12. Inc. sec. cod. Barber. et LXX Cant. I. 2. μύρον ἐκκενωθὲν, unguentum *effusum.* Ez. V. 2. μά-
b χαιραν ἐκκενώσω, gladium *stringam,* coll. v. 12. XXVIII. 7. XXX. 11. — מָצָה, *sugo, exsugo.* Ps. LXXIV. 8. ὁ τρυγίας αὐτοῦ οὐκ ἐξεκενώθη. Male Montf. *fæx ejus non est exinanita,* pro: *non est sugendo exhausta.* Cf. Ies. LI. 17. — *נָתַק, *evello.* Jud. XX. 31. sec. Vat. ubi cum ἐξελκύω et ἐκστάω in codd. permutatur. — גֵּרָה Pih. *nudo.* Genes. XXIV. 20.
c 2 Par. XXIV. 11. Ps. CXXXVI. 10. Theodot. Ps. CXL. 8. μὴ ἐκκενώσῃς, h. e. interprete Chrysostomo μὴ ἄπρακτόν με ἀφῇς ἀπελθεῖν, ne re infecta, h. e. non impetrata, me discedere sinas. Judith. V. 19. οἱ λάκκοι ἐξεκενοῦντο, lacus *exsiccabantur.*

'ΕΚΚΕΝΤΕ'Ω, *transfigo, perfodio.* דָּקַר, idem. Jud. IX. 54. 1 Par. X. 4. Zach. XII. 10. Aqu. Symm.
d Theod. Zach. XIII. 3. — הָרַג, *occido.* Num. XXII. 29. — טָעַן *transfodio hasta.* Ies. XIV. 19. Adde 2 Macc. XII. 6.

'ΕΚΚΗ'ΡΥΚΤΟΣ, *voce præconis expulsus, exterminatus, rejectus, abdicatus.* עֲרִירִי, *solitarius, sine liberis.* Theod. et LXX Jerem. XXII. 30. Hieron. *abominabilem,* potius: *proscriptum, ex terra relegatum.* He-
e sych. ἐκκήρυκτον, ἀπόβλητον. καὶ, ἐξεκήρυξαν, ἀντὶ τοῦ ἀνεσκόρπισαν. Est autem ἀνασκορπίζειν inter alia *finibus ejicere, exsilio mulctare.* 'Εκκηρυκεύομαι legitur apud Polluc. I. 168.

'ΕΚΚΙΝΕ'Ω, *emoveo, perturbo.* סָעַר, *procellis agitor.* 2 Reg. VI. 11. ἐξεκινήθη ἡ ψυχὴ περὶ τοῦ λόγου τούτου, perturbabatur animus hac de re. Sap. XIII. 11. ubi tamen ἐκκίνηται in Ald. est lectio aperte vitio- f
sa. Adde Soph. Electr. 569. Schol. ἐκδιώκειν et Aristoph. Lysistr. 1029.

'ΕΚΚΛΑ'Ω, *confringo.* שִׁסַּע Pih. *findo, diffindo.* Lev. I. 17.

'ΕΚΚΛΕΙ'Ω, *excludo.* *נָטָה, *declino, perverto.* Exod. XXIII. 2. ὥστε ἐκκλεῖσαι κρίσιν sec. Vat. Legendum ἐκκλῖναι. — *הֵסִיר, *removeo.* Job. XXXIV. 20. sec. Compl. ἐκκλειομένων, ubi in Vat. perperam le- g
gitur ἐκκλεινομένων. 2 Macc. XIII. 21. ubi ἐκκλείω et κατακλείω permutantur invicem in codd. Judith. VII. 4. ἐκκλείειν *occupare* notat, nam dum aliquis occupat regionem, alii ab ejus possessione excluduntur. Fortasse tamen ibi legendum est ἐκλείξουσι, *absorbebunt.*

'ΕΚΚΛΗΣΙ'Α, *cœtus convocatus, congregatio, conventus, seditio.* בֵּית, h
domus. Inc. 2 Sam. V. 9. Tribuit sc. voci בֵּית cum Vulgato notionem *templi,* et recte: nam cœci et claudi pro immundis habebantur, adeoque a templo arcebantur. Conf. 2 Sam. III. 29. ibique Montf. Adde Theod. Job. XV. 5. — הִקְהִיל Hiph. *congrego.* Lev. VIII. 3. ubi pro ἐκκλησίας aperte legendum est ἐκκλησίασον. — לַהֲקָה. per metathe- i
sin pro קְהִלָּה, *senatus, presbyterium.* 1 Sam. XIX. 20. Ita quoque Syrus et Josephus A. J. VI. 11. 5. — מַקְהֵלִים et מַקְהֵלוֹת plur. Ps. XXV. 12. LXVII. 28. — קָהָל, *cœtus.* Deut. XVIII. 16. XXIII. 1. — קְהִלָּה, idem. Nehem. V. 7. Sirac. XXIV. 2. ἐκκλησία ὑψίστου est ex sententia Bretschneideri *congregatio cœlestium, angelorum, piorum,* secundum Grotium autem *synedrium magnum.* Ibid. XXVI. 6. ἐκκλησία ὄχλου, *seditio,* seu: *conventus sedi-*

a tiosus populi. Hesych. ἐκκλησία, σύνοδος, συναγωγή, πανήγυρις.

ΕΚΚΛΗΣΙΑ'ΖΩ, *congrego.* הָקְהִיל Hiph. idem. Levit. VIII. 3. Num. XX. 8. Jos. XVIII. 1. — כָּנַס, *colligo, congrego.* Esth. IV. 15.

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΗ'Σ, *concionator.* קֹהֶלֶת, idem. Coh. I. 1. 2. 12. VII. 28. XII. 8. 9.

ΕΚΚΛΗΤΟΣ, *evocatus, famosus,* b *qui in ore populi versatur.* Sirac. XLII. 17. ubi ἔκκλητος est i. q. λαλά. Fortasse tamen ibi loco ἔκκλητον legendum est ἐκκλήτῳ, sc. συνόδῳ, *in conventu populi.* Lex. Cyrilli MS. Brem. ἔκκλητον, τὴν σύνοδον. Idem: ἔκκλητον, λαοῦ σύνοδον, συνέλευσιν.

ΕΚΚΛΙ'ΝΩ, *declino, deflecto, evado,* it. *declinare facio, perverto.* בּוֹא, c *venio.* Jud. XIV. 5. — נָזַר, *seco, me separo.* Ies. IX. 20. — דָּלַק, *fervide insequor.* 1 Sam. XVII. 53. Qui enim aliquem persequitur et in fugam vertit, is eum a recta via declinare facit. Conf. 2 Sam. II. 19. — הֶחֱטִיא Hiph. *peccare,* pr. *a recta via declinare facio.* Neh. XIII. 26. — הֵמִיט Hiph. a מוּט, *admoveo.* Psalm. LIV. 3. ἐξέκλιναν ἐπ' ἐμὲ d ἀνομίαν, a se aut ab aliis *removendo imputarunt* mihi peccatum. Non opus itaque est statuere, eos יָמוּ legisse. — הֵעִיד Hiph. ab עוּד, *testor.* Job. XXIX. 11. ἐξέκλινε (pro תַּעִידֵנִי, *perhibebat mihi testimonium,* sc. me recte ac sapienter dixisse), ubi vel excidit οὐκ (quod est signum attentionis cum assensu conjunctæ), vel עוּד acceperunt in notione Ar. e عود, *reverti, redire,* ut post ἐξέκλινε supplendum sit πρὸς ἐμέ. — הֵעִיט Hiph. ab עוּט, *invehor.* 1 Sam. XXV. 14. ἐξέκλινεν, h. e. *verbis invectivis et contumeliosis a se abegit.* Vide supra s. v. ἀνασπάφω. — חָלַץ, *subtraho me.* Hos. V. 6. — *יְסוֹר, *fundamentum.* Prov. X. 25. ἐκκλίνας. Legerunt יָסוֹר. Semlerus legere mavult ἀκλινῆς, coll. Symm. Job. XLI. 14. Cæterum duæ h. l. ver- f siones coaluerunt. — *יְסוֹר, *eruditio.* Job. XL. 2. (XXXIX. 32.) Legerunt יָסוֹר, derivantes a סוּר. — יָרַד, *descendo.* 1 Sam. XV. 6. — מָנַע, *cohibeo.* Prov. I. 15. — נָאַץ, *sperno.* Prov. V. 12. — הִמָּה: הָמָה, Kal et Hiph. Aqu. Ps. XVI. 11. τοῦ ἐκκλῖναι ἐν τῇ γῇ, pro εἰς τὴν γῆν, ut me *dejiciat* s. *prosternat* in terram. Theod. Jer. XI. 8. — LXX e Num. XX. 17. οὐκ ἐκκλινοῦμεν (εἰς) δεξιὰ οὐδὲ εὐώνυμα, non declinantes neque ad dextram neque ad sinistram, coll. Prov. IV. 27. Num. XXII. 32. ἐξέκλινον ἀπ' ἐμοῦ, declinarunt a me. Deut. XVI. 18. οὐκ ἐκκλινοῦσι κρίσιν, non *pervertent* judicium, coll. Mal. III. 5. ubi vid. Bahrdtius in Comment. — נִכְלַם Niph. *erubesco.* Ezech. XVI. 26. f Effectum pudoris pro pudore ipso posuerunt. — נָקַב Niph. a סָבַב, *converto me.* 1 Sam. XVIII. 11. — נָתַשׁ Niph. *deseror.* Jerem. XVIII. 14. — נָסוֹג: סוּג, Kal et Niph. Ps. LII. 4. Soph. I. 6. סוּג est i. q. סוּר, coll. Ps. XIV. 2. Prov. XIV. 14. — סוּר. 1 Sam. XV. 6. ἐκκλῖναι est *sedes migrare, recedere, separare.* 2 Sam. VI. 10. Vulg. *divertere.* 2 Par. i XXXIV. 33. οὐκ ἐξέκλιναν ἀπὸ ὄπισθε κυρίου. Job. XXXIV. 27. ἐξέκλιναν ἐκ νόμου θεοῦ. Prov. XIV. 29. ἐκκλίνει ἐκ παγίδος. Mal. III. 7. ἐξεκλίνατε νόμιμά μου, *recessistis* a statutis meis. — סוֹרֵר part. *refractarius.* Theod. Ps. LXV. 76. LXVII. 7. — סָתַר, *abscondo.* Hebr. Job. XIII. 20. ubi ἐκκλίνειν τινὰ est *se abscondere ab aliquo.* — עָוַת Pih. *perverto.* Joël. II. 7. — עָבַר, *transeo.* Gen. XVIII. 5.

a — עָרַץ, *expavesco.* Deut. XX. 3. Hic quoque effectum posuerunt pro causa. — פָּנָה, *averto.* Inc. Levit. XIX. 31. LXX Exod. X. 6. Deut. XXIX. 18. — שָׁגָה, *aberro.* Psalm. CXVIII. 21. — *שׁוּר, *recedo.* Aqu. Hos. IX. 12. — שָׂטָה, *declino, recedo,* coll. Arab. شطو Prov. IV. 15. VII. 25. — שָׁמַט, *dimitto.* 1 Par. XIII. 9. Sir. VIII. 3. ubi ἐκκλίνειν

b καρδίαν est *efficere, ut aliquis a recta via justitiæ et æquitatis deflectat.* Vulg. *usque ad cor regis extendit,* sc. suam perdendi vim et efficaciam. Ibid. IX. 11. ἐκκλίνειν ἐπί τινὰ ψυχὴ *de eo* dicitur, *cujus libido et concupiscentia suscitatur, ut adeo appareat.* Ibid. XII. 19. ἐὰν ἐκκλίνῃς, si *a prosperitate declinaveris, et in adversitatem incideris.* Ibid. XXXVI. 17.

c ἐκκλίνει, *aversatur.*

Ἔκκλισις, *declinatio* et speciatim metaphorice *defectio a Deo, iniquitas, prævaricatio.* מוֹטָה, *jugum.* Symm. Ies. LVIII. 6. Deduxit a נָטָה, *declinavit.* — סָרָה, *recessio.* Theod. Ies. II. 5. et Jer. XXVIII. 16.

Ἐκκλύζω, *eluo, lavo.* שָׁטַף, *immergo, mundo.* Inc. et LXX sec.

d Vat. Lev. VI. 28. Job. XX. 28. ed. Compl. pro ἐλύσαι (quod Hebr. נָלָה respondet) exhibet ἐκκλύσαι, quæ lectio vulgatæ præferenda videtur.

Ἐκκόλαμμα, *sculptura.* פָּתוּחַ, *sculptura, cælatura.* Inc. Exod. XXXIX. 5. Adde Ez. XL. 16. ubi in quibusdam libris legitur ἐκκόλαμμα διάτρητον.

e Ἐκκολάπτω, *exscindo.* *נָקַר, *effodio.* Prov. XXX. 17. ἐκκολάψαισαν sec. cod. Alex. ubi reliqui libri ἐκκόψαισαν habent. — *כָּתַת, *contundo.* Aqu sec. cod. Lips. Lev. XXII. 24. ἐκκεκολαμμένον, quæ tamen vox mihi potius ad sequens בָּרוֹת referenda videtur. — פָּתַח, *aperio,* it. *insculpo, cælo.* Inc. Ex. XXXIX. 5. 3 Macc. II. 27. ἐξεκόλαψε γραφήν. Lege: ἐνεκόλαψε. Vox

f ἐγκολάπτειν, *incidere, insecare,* reperitur apud Herodot. I. cap. 93. 187.

Ἐκκομιδή, in genere *elatio, exportatio,* speciatim *elatio funeris.* 2 Macc. III. 7. ἐκκομιδὴν ποιήσασθαι. Hesych. ἐκκομιδή, ἐκφορά.

Ἔκκοπη, *excisio.* מַקֵּבֶת, *excavatio, perforatio.* Aqu. Ies. LI. 1.

g *Ἔκκοπος, *fessus, lassatus.* Ἔκκοπον ποιεῖν τινα legitur apud Aqu. et Symm. sec. MS. Ies. teste Curterio Ies. XLIII. 24. pro הוֹנָה, *laborare facio.*

Ἐκκόπτω, *exscindo, excido, percutio.* נָדַד Chald. *succido, incido.* Dan. IV. 11. ἐκκόψατε τὸ δένδρον, *exscindite arborem.* — נָדַע, *succido, excido.* Deut. VII. 5. XII. 3. 2

h Par. XIV. 3. — הֲכָה Hiph. a נָכָה, *percutio.* Gen. XXXII. 8. XXXVI. 35. 2 Par. XIV. 14. 15. — הֵסִיעַ Hiph. a נָסַע, *amoveo.* Job. XIX. 10. — הַפִּיל Hiph. a נָפַל. *cadere facio.* Ex. XXI. 27. — חָטַב, *cædo, excido, incido.* Aqu. Deut. XIX. 5. — חָצַב, idem. Ed. Quint. Hos.

i VI. 5. — כָּרַת, *seco, cædo, abscindo.* Ex. XXXIV. 13. Deut. XX. 19. 20. Jud. VI. 26. — *מֵאַיִן, *ita ut non.* Mal. II. 13. ἐκκόπτων. Sic libri nonnulli sec. Nobilium, sed legendum sine dubio ἐκ κόπων. — *מְגִדּוֹן, *Megiddon,* nomen propr. Zach. XII. 11. ἐκκοπτομένου, sc. ῥοῶνος, sec. Vat. Legerunt מְנֻדָּע Sec. Grotium ad h. l. מְגִדּוֹ putarunt esse nomen non proprium, sed commune, a נָדַד, quod interdum

a est *incidere.* — נָגַר Niph. נָגוֹר, *excisus sum.* Symm. Ps. LXXXVII. 6. — נָקַר, *effodio.* Prov. XXX. 17. Aquil. Symm. Theod. Ies. LI. 1. — נָתַשׁ, *exstirpo.* Mich. V. 14. — קֵץ, *finis.* Inc. Dan. IX. 26. ἐκκοπήσονται. 4 Macc. III. 2. ubi *plane adimere, prorsus exstirpare* notat. Ib. v. 3. seq.

* 'ΕΚΚΟΣΜΕ'Ω. 4 Maccab.

b VI. 2. ἐκκεκοσμημένον, *admodum ornatum.* Ita vertenda est hæc vox, si lectio sana est. Nam præpositio ἐκ in compositis haud raro *augendi* vim habet. Sed mallem legere εὐκεκοσμημένον, aut εὐκοσμούμενον, *ornatissimum.* Cæterum usos esse veteres Græcos voce ἐκκοσμέω, vel e derivato ἐκκόσμησις, *exornatio, honestamentum,* apparet.

c 'ΕΚΚΟ'ΤΗΜΑ, *ira, odium.* מְחִתָּה, *terror.* Jer. XLVIII. 39. ubi alii ἐγκότημα habent, quod vide supra.

'ΕΚΚΡΕ'ΜΑΜΑΙ, *dependeo.* קָשׁוּר part. Pah. *alligatus.* Gen. XLIV. 30. ψυχὴ αὐτοῦ ἐκκρέμαται ἐκ τῆς τούτου ψυχῆς, eum ut se ipse amat. Judith. VIII. 21.

*'ΕΚΚΡΙΣΙΣ, *excretio, exhaustio.* מְדִין nomen propr. Inc. Ex. II. 15. ἐκκρίσεως. Scribe divisim ἐκ

d κρίσεως, quia ex מ et דִּין, *judicium,* derivare voluit. Hesych. ἔκκρισις, ἔκκρισις, ἰδρὼς, οὖρον, κόπρος κ. τ. λ.

'ΕΚΚΡΟΥ'Ω, *excutio, expello, repello, percutio.* נָדַח, idem. Deut. XIX. 5. ἐκκρουσθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, excutiatur manus ejus. Sed mallem ibi legere ἐκκρούσῃ, impulerit.

'ΕΚΚΥ'ΠΤΩ, *prospicio, respicio, emineo, promineo, emergo.* הֲצִיץ

e Hiph. a צִיץ, *emico.* Cant. II. 9. ἐκκύπτων διὰ τῶν δικτύων, *prospiciens* per cancellos. — נְשְׁקֵף: הִשְׁקִיף Niph. et Hiph. 1 Sam. XIII. 18. ὁδὸν τὴν ἐκκύπτουσαι ἐπ', viam, quæ *spectat* ad. Ps. CI. 20. ἐξέκυψεν, *quasi per secretas fenestras, cancellave prospexit.* Cant. VI. 9. ἡ ἐκκύπτουσα. In Philone legitur ἀναβαίνουσα, quod merum scholion est. Jer. VI. 1. κακὰ ἐκκύπτει ἀπὸ βορρᾶ, mala *imminent* e septentrione. Adde f 2 Reg. IX. 32. sec. Compl. 1 Macc. IV. 19. ἐκκύπτει, *prominens,* seu *exserens se.* Ibid. IX. 23. ἐξέκυψαν, *emerserunt,* seu *in lucem prodierunt.* Hesych. ἐκκύπτει, ἀνώφθωσιν. Schol. Aristoph. Thesm. v. 804.

'ΕΚΛΑΛΕ'Ω, *eloquor, loquor.* Judith. XI. 9.

'ΕΚΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *excipio, apprehendo.* נָאַל, *vindico, polluo.* Job. g III. 5. ubi ἐκλαμβάνειν notat *apprehendere, suum aliquid reddere et quasi vindicare,* coll. v. 6. Est itaque id. quod λαμβάνειν et καταλαμβάνειν. Vide et Job. XXXI. 39. ubi nihil est in textu Hebraico.

"ΕΚΛΑΜΠΡΟΣ, *effulgidus, lucidus.* בָּהִיר, *candor.* Symm. Lev. XIII. 4. Sap. XVII. 5. ἄστρων ἐκλαμπρον φλόγες. Heliod. Χρυσορ. v. h 103. apud Fabric. Bibl. Gr. T. VIII p. 121. ed. Harles.

'ΕΚΛΑ'ΜΠΩ, *effulgeo, resplendeo,* it. *effulgere facio.* הֵאִיר Hiph. ab אוֹר, idem. Ez. XLIII. 3. ἡ γῆ ἐξέλαμπεν ὡς φέγγος. — הֵנִיחַ Hiph. a נָנַהּ, *splendere facio.* 2 Sam. XXII. 29. ἐκλάμψει τὸ σκότος μου, tenebras meas *convertit in lucem.* — הִזְהִיר Hiph. Dan. XII. 3. ἐκλάμ- i ψουσιν, fulgebunt, h. e. *in summa dignitate ac felicitate constituentur,* ad quem locum Geierus monuit, הִזְהִיר, *admonere, instruere,* h. l. juxta Chaldæorum morem idem esse ac *resplendescere, lumen emittere.*

'ΕΚΛΑΜΨΙΣ, *effulgentia, splendor.* בָּהִרֻת, *candor.* Lev. XIII. 26. Adde 2 Macc. V. 13. χρυσῶν κόσμων ἐκλάμψις.

'ΕΚΛΑΝΘΑ'ΝΟΜΑΙ, *obliviscor, non cogito.* שָׁכַח, idem. Symm.

a Ps. XII. 2. Æschin. Socr. III. 16.

Ἐκλαξεύω, *lapidem excido.* פָּסַל, *exsculpo.* Deut. X. 3. sec. Ald. Reliqui libri habent simplex λαξεύω.

Ἐκλατομέω, *excido lapides, effodio.* חָצַב idem. Deut. VI. 11. ἐξελατόμησας λάκκους, effodisti cavernas. — כָּרָה, *effodio, excavo.* Num. XXI. 18.

b Ἐκλέγομαι, *eligo, seligo.* *בָּחַן, *probo.* Inc. Prov. XVII. 3. Legit בָּחַר. — בָּחַר, *eligo.* Gen. VI. 2. 1 Sam. XVI. 9. ἐν τούτῳ οὐκ ἐξελέξατο κύριος, hunc non elegit dominus. Vide et 1 Par. XXVIII. 4. 2 Par. VI. 5. et Vorstii Phil. S. P. II. c. 36. 2 Sam. XIX. 38. ἐκλέγεσθαι ἐπί τινι est *rogare, expetere ab aliquo.* Vulg. *omne, quod petieris a me.* Eandem c notionem habet quoque בָּחַר h. l. — בָּרָה, *edo.* 1 Sam. XVII. 8. ἐξελέξατο. Versio hæc solis nititur punctis. Si בָּרוּ legis, pertinet ad בָּרַר, *elegit.* — בָּרַר, *eligo.* Ez. XX. 38. Dan. XI. 35. XII. 9. Adde Aqu. et Theod. Soph. III. 9. — דָּגוּל part. *vexillatus.* Aqu. Cant. V. 10. ἐκλελεγμένος. Sc. דָּגַל in l. Arab. notat *insignem esse.* — *הָעִיל, d Hiph. *eruo.* 2 Sam. XII. 7. sec. Compl. ubi pro ἐξελξάμην sine dubio legendum ἐξειλόμην. — יָעַף, *fatigor.* Ies. XLIV. 13. ubi loco ἐκλελξάμενος reponendum est ἐκλυόμενος s. ἐκλελυμένος e conjectura Doederleinii in Bibl. Theol. P. I. p. 24. — לָקַח, *accipio.* Prov. XXIV. 32. Grabius quidem conjicit, ibi reponendum esse ἐκδέξασθαι, at legerunt e potius modum infinitum קַחַת cum præfixo ל, sed omisso י. — קָבַל Pih. *suscipio.* 1 Par. XXI. 12. ἔκλεξαι, bene quoad sensum. — קָבַץ, *congrego.* Joël. II. 16. ubi pro ἐκλέξασθε legere mallem συλλέξασθε. — תּוּר, *exploro.* Deut. I. 33.

*Ἐκλείγω, *eligo, deligo.* בָּעַר, *consumo, aufero.* Inc. Deut. XXVI. 13. ἐξέλιξα, non malo quoad sensum. Confer infra s. v. ἐπιλείχω. f Sec. Montf. in Lex. Hex. s. v. legerunt בָּחַר.

Ἐκλείπω, *deficio, desino, pereo, morior* (speciatim de *placida* ac *quieta morte*), *consumor.* אָבַד, *pereo.* Jer. VII. 27. ἐξέλιπεν ἡ πίστις ἐκ στόματος αὐτῶν, *defecit* seu *periit* fides ex ore eorum. Adde τοὺς λοιποὺς Mich. VII. 2. — אָזַל, *abeo.* 1 Sam. IX. 7. ἄρτοι ἐκλελοίπασιν ἐκ τῶν ἀγ- g γείων, panes *absumti sunt* e vasis. — אָמְלַל, Pyh. *languesco.* Nah. I. 4. — אָסַף, *congrego*, etiam *aufero, absumo.* Ies. LX. 20. ἡ σελήνη σου οὐκ ἐκλείψει, luna tibi non deficiet, s. *occidet.* Hesych. ἐκλείποντα, δύνοντα. Hos. IV. 3. ἐκλείψουσιν, de piscibus, *morientur.* Soph. I. 2. 3. — אָפַס verbum. Gen. XLVII. 15. 16. Ies. XXIX. 20. — אֶפֶס, *defectus, nihil.* h Deut. XXXII. 36. — בָּצַר, *præcido.* Gen. XI. 6. — גָּוַע, *exspiro.* Gen. XXV. 8. ἐκλείπων ἀπέθανεν, *exspirans* moriebatur. Thren. I. 20. ἐξέλιπον, *perierunt.* Hesych. ἐξέλιπον, ἐξώλισθον. — גָּזַר *abscindo.* Inc. et LXX Hab. III. 16. ἐξέλιπον ἀπὸ βρώσεως πρόβατα, *defecerunt* oves a cibo, ita ut non amplius cibum vel alimenta habeant. Sensum expresse- i runt, nec opus est statuere, eos גָּוַע legisse. Conf. Horrei Misc. Crit. Lib. II. c. 13. — גָּמַר, *desino, absolvo.* Ps. XI. 1. — דָּלָה, *eveho.* Symm. Prov. XXVI. 7. Respexit notionem *exhauriendi*, quam habet דָּלָה æque ac דָּלַל. — דָּלַל, *exhaurior.* Ies. XXXVIII. 15. ἐξέλιπόν μου οἱ ὀφθαλμοὶ ἀπὸ τοῦ βλέπειν, *defecerunt* o-

a culi mei a videndo, h. e. ita ut non amplius videam. Vide Michaëlis Supplem. p. 442. — הֵלִיז Hiph. a וּלַז, *recedere facio*. Prov. IV. 21. — הִתְעַטֵּף Hithp. *obruor*. Ps. CVI. 5. CXLI. 3. Thren. II. 11. — הִתְעַלֵּף Hithp. *animo deficio*. Amos VIII. 13. — זָנַח, *abjicio*. Ies. XIX. 6. ἐκλείψουσιν οἱ ποταμοί, ubi זָנַח manifeste est *sidendo rancescere*.
b Sermo autem est de alveis Nili fœtentibus. — חָדַל, *cesso, desino*. Gen. XVIII. 11. Deut. XV. 11. Jer. LI. 30. ἐξέλιπε πολεμεῖν, *desiit* belligerare. Hesych. ἐξέλιπεν, ἐπαύσατο. — חָדֵל, *cessans, desitus*. Ies. LIII. 3. — חֶדֶל, *mundus*. Ies. XXXVIII. 12. Sc. חָדֵל in fine v. 11. cum seq. male conjunxerunt, ac חָדַל legerunt. — חָלָה, *ægroto*. Ez. XXXIV. 16. 21. —
c חָקַר, *perscrutor*. 2 Par. IV. 18. Libere transtulerunt. — חָרַב, *exsiccor*. Gen. VIII. 13. Ies. XIX. 5. — *חַרוּל, *urtica*. Prov. XXIV. 31. ἐκλελειμμένος γίνεται. Sine dubio legit חֲרֵלִים. Soph. II. 9. ubi pro חָרוּל legerunt חָדוּל. — חָתַת, *frangor*. Ies. VII. 8. ἐκλείψει ἡ βασιλεία, deficiet regnum. Hesych. ἐκλείψει, ὑστερεῖ, ἀπολεῖται. Ibid. LI. 6. Jer.
d XIV. 4. Arab. خَتَّ in Conj. IV. notat *diminuere*, et in Conj. I. *diminutus est*, unde خَتَبَت, *pauper*. — יָגַע, *fatigor, laboro*. Hab. II. 13. Vox Hebr. etiam *deficere, ægrotare* notat. — יָעַף, *fessus sum*. Jer. LI. 58. 64. — *כָּהָה. *caligo*. Symm. Theod. Job. XVII. 5. Vulg. *oculi filiorum ejus deficient*. — כּוֹחַ, *vis, vires*. Prov. XXIV. 10. ἕως ἂν
e ἐκλίπῃ, sc. δύναμις s. ἰσχύς σου, ut ἕως ἂν ἐκλίπῃ sensus causa de suo addiderint. Alia enim ratione hæc versio cum textu Hebr. conciliari nequit. — כָּזַב, *mentior*. Ies. LVIII. 11. ubi de fonte perenni, adeoque spem non frustrante, sermo est. Theod. Ps. CV. 11. — כָּלָה: כִּלָּה, Kal et Pyh. *consumo, or*. Theod. Job. XI. 20. XIX. 27. Inc. Jer. XXXVI. 23. Vulg. *donec consume-* f *retur*. LXX Gen. XXI. 15. Psalm. XXX. 12. ubi Symm. ἀνηλώθη habet. Ps. LXXVII. 33. Legerunt וַיִּכֶל pro יִכְלֶה. Thren. II. 11. — כִּלָּיוֹן, *consumtio*. Deut. XXVIII. 65. — כִּמְעַט, *sicut parum*. Prov. X. 21. ἐκλείψει, *ad nihilum redigetur* s. *pro nihilo habebitur*. Vulg. habet: *pro nihilo*. — לָהָה, *furo, insanio*. Gen. XLVII. 13. Retulerunt ad rad. יָלָה, g Ar. ولة, *mente turbatus est, impotens fuit ex tristitia, metu*, etc. — מוּשׁ: הֵמִישׁ, Kal et Hiph. *recedo, amoveo*. Ex. XIII. 22. Ps. LIV. 11. Ies. LIV. 10. — מוּת, *morior*. Jerem. XLII. 17. 20. Inc. ac Tetrapla Job. IV. 21. — נוֹאַל Niph. a יָאַל, *stultesco*. Ies. XIX. 13. — נָדַף, *dispello*. Ps. LXVII. 2. — נָחַר Niph. a חָרַר, *exardesco*. Jer. VI. 29. Ez. h XV. 4. — נָטָה, *inclino*. Jer. VI. 4. ἐκλείπουσι αἱ σκιαὶ τῆς ἑσπέρας. — נִכְחַד Niph. *exscindor*. Zach. XI. 9. 16. — נִכְרַת Niph. *abscindor*. Num. XI. 33. Jos. III. 13. 16. IV. 7. — נָמַר Niph. a מִיר, *mutor*. Jerem. XLVIII. 11. — נִצְדָּה Niph. *desolor*. Soph. III. 7. — נִצַּת Niph. a יָצַת, *accendor*. Jer. IX. 10. — נִשְׁאַר Niph. i *reliquum est*. 2 Reg. VII. 13. — נָשַׁק, *osculor*. Hos. XIII. 2. Legerunt יִפְסֵקוּן aut ex conjectura Grotii יִשְׁקְטוּן. — סוּף, *finio*. Esth. IX. 28.

a Psalm. LXXII. 19. — סוּר, *recedo.* Gen. XLIX. 10. — עָזַב, *desero.* Prov. III. 3. Jer. XVIII. 14. — עָיֵף, *fessus.* Gen. XXV. 29. 30. Jud. VIII. 5. sec. Hex. ubi cum κενῷ in codd. permutatur. — פָּנָה, *declino.* Ps. LXXXIX. 9. — *פָּסַס pr. *in particulas dissecor,* deinde *minuor, imminuor, esse desino.* Symm. Ps. XI. 2. — צָפַן, *recondo.* Job. XXI. 19. ἐκλείποι υἱοὺς (al. υἱοῖς) τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, deficiant filiis bona ejus. Sensum secuti sunt: nam qui aliquid abscondit, is aufert. Fortasse legendum est ἐκλείψει, ut ad Deum referatur, et notionem hiphilicam habeat. — *שָׂפָה, *me effero, emineo:* Pyh. ex usu l. Chald. *conteror.* Hebr. Job. XXXIII. 21. sec. Hex. Sed sine dubio ἐκλείψουσιν ibi pertinet ad antecedens יִכְלוּ. — שָׁבַת : הִשְׁבִּית, Kal et Hiph. *cesso, cessare facio.* Jos. V. 12. Jerem. XXXVI. 29. — תָּמַם, *consumor.* Gen. XLVII. 15. 18. 1 Sam. XVI. 11. ἐκλελοίπασιν. Vulg. bene: *numquid jam completi sunt?* h. e. *num nullus reliquus mansit* aut *restat?* Ps. LXIII. 6. תַּמְנוּ, ἐξέλιπον. Vulg. *defecerunt.* Non opus est statuere, d eos legisse תַּמּוּ. V. Simonis Lex. Hebr. p. 1751. seq. נ pro נ epenthetico habuerunt. Jer. VI. 29. Thren. III. 22. ubi pro ἐξέλιπέ με ex Theodoreto reponendum est ἐξελίποσιν. — תֹּעֲבָה עָשָׂה, *abominationem facio.* Jer. VI. 15. Sir. XVII. 18. (24.) ἐκλείποντες sunt *imbecilles,* sensu morali, h. e. qui sibi relicti animo cadunt et deficiunt in e tentatione ac tribulatione. Ibid. XVII. 25. de sole, *deficere, eclipsin et defectum pati.* Sir. XXII. 8. ubi ἐξέλιπεν neutre accipiendum est ob parallelismum sententiarum, *defecit,* h. e. *eclipsin passus est instar lunæ.*

Ἐκλείπειν ποιέω, *deficere facio.* כָּלָה Pih. *consumo.* 1 Sam. II. 35.

Ἐκλελειμμένος γίνομαι, *deficiens fio.* Prov. XXIV. 31. ubi f nihil est in textu Hebraico.

Ἔκλειψις, *defectus, defectio, exitium, interitus, finis.* אֶפֶס, *finis, defectus.* Prov. XIV. 30. — חֹסֶר, *inopia.* Deut. XXVIII. 48. — מַשְׁחִית, *exitium.* Ez. V. 16. — נָדַל Niph. a דָּלַל, *attenuor.* Ies. XVII. 4. — תַּכְלִית, *finis.* Neh. III. 21. Baruch. II. 17. pro ἔκλειψιν, quod in Ald. et Compl. legitur, scribendum est ἐκ- g λείψειν, ut habet codex Vaticanus, vel etiam ἐκλείπειν.

Ἐκλείχω, *lingo, delingo, delambo.* לָחַךְ, idem. Num. XXII. 4. 1 Reg. XVIII. 38. — לָקַק, idem. 1 Reg. XXII. 38. Adde Judith. VII. 4. Ep. Jerem. 17.

Ἔκλεκτος, *electus, selectus, purus, sanctus, præstans, eximius, antecellens, præclarus, excellens.* בָּדִים h plur. a בַּד, *rami.* Inc. et LXX Ez. XIX. 14. Non aliter legerunt, sed sensum secuti sunt. — בָּחַן, *probo.* Prov. XVII. 3. Legerunt בָּחַר. Confer s. v. ἐκλέγομαι. — בָּחַן, *probatio.* Ies. XXVIII. 16. V. anteced. — בָּחוּר, in plur. בָּחוּרִים et בְּחוּרִים, *electus,* item *præstans.* Ex. XIV. 7. Num. XI. 28. Cant. V. 16. ἐκλεκτὸς ὡς κέδροι, *præstans* i ut cedri. — בָּחִיר, idem. 2 Sam. XXI. 6. ἐκλεκτοὺς κυρίου, electos a Domino. 1 Par. XVI. 13. Ps. LXXXVIII. 4. — בֵּן, *filius.* Ies. LVI. 6. Loco בְּנֵי sine dubio legerunt בְּרִי. — בָּר et בַּר, *frumentum,* pr. *purgatum.* Amos V. 11. Aqu. Ps. LXIV. 14. — בַּר, *purus.* Cant. VI. 8. 9. — בָּרוּר part. Pah. 1 Par.

a VII. 40. Neh. V. 18. Ies. XLIX. 2. — בְּרִי, *puritas, splendor.* Job. XXXVII. 11. Derivarunt a בַּר, *purus,* quod in notione *frumenti* acceperunt. Vulg. *frumentum desiderat nubes.* Convenit hæc versio quodammodo cum Symmachi *καθαρίς.* — בָּרִיא, *pinguis.* Gen. XLI. 2. 4. 6. Hab. I. 16. Drusius hic legere mavult λιταρὰ, sed בָּרִיא *quodvis*
b *venustum et egregium* notat. Conf. Vulg. Syr. et Chald. ad h. l. — בְּרֹמִים plur. *vestes pretiosæ.* Ez. XXVII. 24. *φέροντες ἡσαυρούς ἐκλεκτούς,* ubi nonnulli perperam statuunt eos legisse בְּרוּרִים. — גְּלָל Chald. *politura.* Esdr. V. 8. λίθοις *ἐκλεκτοῖς.* Vox Chald. significat *lapidem magnum* ex Arab. حَلَّ, *magnus, crassus fuit.* — דְּרוֹר, *libertas.*
c Ex. XXX. 23. *σμύρνη ἐκλεκτὴ,* aut sec. textum Hebr. *myrrha, quæ libere ac sine incisione ex arbore stillat,* aut *sincera et pura* ex sententia Salmasii in Homonym. Hyles Iatr. c. 87. — חֶמְדָּה, *desiderium.* Jer. III. 19. XXV. 34. Agg. II. 8. — חֵפֶץ, *oblectatio.* Ies. LIV. 12. — חֹפֶשׁ, *libertas.* Ez. XXVII. 20. Videntur חֵפֶץ legisse. — חָרוּץ, *se-*
d *dulus, industrius.* Prov. XII. 25. Notat *ἐκλεκτὸς* fortasse h. l. eum, *qui præ cæteris solers, acer et promtus est.* — *כְּלִי, *vas, instrumentum.* Jer. XXV. 34. *ἐκλεκτοί.* In suo codice levi mutatione scriptum habuerunt כִּכְרֵי, *ut agni eximii, eximie pingues.* — מִבְחָר, *electio, delectus.* Gen. XXIII. 6. Symm. et LXX Ies. XXII. 7. Jer. XXII. 7. Ez. XXXI.
e 16. *τὰ ἐκλεκτὰ,* sc. *ξύλα, præstantissimæ* arbores. — *מִבְחֹר, idem. 2 Reg. III. 19. XIX. 23. — *מִבְרַח, *fuga,* meton. *fugitivus.* Ez. XVII. 20. Legerunt מַבְחֲרֵיהֶם — מַעֲמַקִּים plur. *res amœnæ.* Ps. CXL. 5. ubi *τὰ ἐκλεκτὰ electos cibos, cupedias, delicias* notat. — מָצוֹר, *munitio.* Jer. X. 16. *τὰ ἐκλεκτὰ,* h. e. *loca bene munita.* — *מָשׁוּחַ, *unctus.* Inc. Hab. III. 13. Bene quoad sensum. f Vide Lex. N. T. s. h. v. — נִבְחָר part. Niph. Prov. VIII. 19. Aqu. et Symm. Prov. X. 20. ubi sermo est de *auro puro* et *igne spectato.* — נָבָר part. Niph. a בָּרַר, *purus.* 2 Sam. XXII. 27. Ps. XVII. 29. — נֶשֶׁק, *arma.* Ies. XXII. 8. N. L. — עֶדְיִי, *ornamentum.* Ez. VII. 20. XXV. 9. — שֹׂרֵק. *Sorek, vitis generosa.* Symm. Ies. V. 2. *ἐκλεκτήν.* — g *תָּבוֹר, *Tabor,* nomen propr. Inc. 1 Sam. X. 3. Derivavit hanc vocem a בָּרַר.

ΕΚΛΕΚΤΟΣ ΕΙΜΙ, *electus sum.* הִתְבָּרֵר Hithp. *purum me exhibeo.* 2 Sam. XXII. 27. Ps. XVII. 29.

ΕΚΛΕΚΤΟΣ, *electe,* i. e. *egregie, eximie, optime.* בַּר, *filius.* Aqu. Ps. II. 12. *ἐκλεκτῶς, ex animo.* Putavit בַּר accipiendum esse adverbialiter, h ut מַר, *πικρῶς,* Ies. XXXIII. 7. deduxitque a בָּרַר, *separavit, delegit.* Conjecturam Grotii, qui pro *ἐκλεκτῶς* reponi volebat *ἐκλεκτὰ,* vanam esse docet Hieronymi auctoritas, qui habet *electe.*

ΕΚΛΕΤΚΑΙΝΩ, *dealbo.* הִלְבִּין: הִתְלַבֵּן, Hiph. et Hithp. idem. Dan. XI. 35. XII. 9.

ΕΚΛΕΤΚΟΣ, *dealbatus, admodum albus, candidus.* לָבָן. Lev. i XIII. 24. notat *impense* seu *admodum album,* ubi tamen alii λευκὸς habent.

ΕΚΛΙΚΜΑΩ, *excutio, ventilo.* Judith. II. 21. V. 23.

ΕΚΛΙΜΙΑ, *esuries.* *מְחוּמָה, *di-*

a *vexatio.* Deut. XXVIII. 20. ἔνδειαν καὶ ἐκλιμίαν, indigentiam et *esuriem.* Speciatim pro genere posuisse videntur. Gloss. in Octat. ἐκλιμίαν, ἀχρεστασίαν, quæ vox Symmacho debetur. — דְּאָבָה, *sollicitudo, mœror, dolor.* Aqu. Job. XLI. 14. Videtur legisse cum Vulg. רְעָבָה aut רְעָבוֹן. Aliquando conjiciebam, legendum esse ἐκλοιμίαν, sed hac conjectura
b non opus est.

Ἐκλιμώττω, *esurio.* Ἐκλιμώττουσα, *famelica.* רְאָבוֹן, *mœstitia.* Aqu. Deut. XXVIII. 65. Legit sine dubio רְעָבוֹן.

*Ἐκλίχω, i. q. Ἐκλείχω, *lingo, dèlingo.* לָחַךְ, *lingo.* Num. XXII. 4. sec. cod. Alex. ἐκλίξει. Sed fortasse ibi legendum ἐκλείξει.

Ἐκλογή, *electio.* מִבְחָר, idem.
c Aqu. Ies. XXII. 7. ἐκλογαί.

Ἐκλογίζομαι, *rationes exigo.* דָּגַל, *vexillum erigo.* Cant. V. 11. ἐκλελογισμένος ἀπὸ μυριάδων. Ita secundum Wechel. edit., juxta Rom. editionem vero rectius ἐκλελοχισμένος. — נָשָׁא. 2 Reg. XXII. 7. οὐκ ἐξελογίζοντο αὐτοὺς τὸ ἀργύριον, non *rationes* ab eis *exigebantur* super pecunia eis commissa. Sic et 2 Reg.
d XII. 15. juxta Rom. οὐκ ἐξελογίζοντο τοὺς ἄνδρας, non *rationes exigebant* a viris. In priori loco nonnulli huic voci *numerandi* notionem tribuerunt: *Non numeratum dabant argentum.*

Ἐκλογιστής, *rationarius, rationibus præfectus, quæstor.* Tob. I. 20. διοικητὴς καὶ ἐκλογιστής, administrator et *quæstor.* Talis alias
e Græcis dicebatur ἐκλογεύς. Suidas: ἐκλογεῖς, οἱ ἐκλέγοντες καὶ ἐσπεράντοντες τὰ ὀφειλόμενα τῷ δημοσίῳ.

Ἐκλογιστία, *numeratio, computatio, rationes, quæstura, præfectura rationum.* Tob. I. 19. ἐπὶ πᾶσαν τὴν ἐκλογιστίαν τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν διοίκησιν, super omnem *quæsturam* regni ipsius, et super omnem administrationem. Hesych. ἐκλογιστείαν, ἀριθμησιν.

f Ἐκλοχίζω, *e cohorte seligo, in cohortes distribuo,* it. *eligo.* דָּגַל, *vexillum erigo.* Cant. V. 11. juxta Rom. ἐκλελοχισμένος ἀπὸ μυριάδων, *electus* e myriadibus. Symm. ἐπίλεκτος. Cappello in Nott. Critt. p. 480. ἐκλελ. κ. τ. λ. est *ille cui* decem millia hominum *insidias struxerunt.* Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐκλελοχισμένος, ἐκλελεγμένος.

g Ἔκλυσις, *dissolutio, debilitatio, animi deliquium, consternatio.* חַלְחָלָה, *dolor vehemens.* Ies. XXI. 3. — יָגוֹן, *mœstitia.* Ez. XXIII. 33. — עָיֵף, *fessus, lassus.* Symm. Ps. LXII. 2. ubi ἔκλυσις *terræ* tribuitur, *quatenus sterilis est* et *emortua per æstum solis.* Montf. male reddidit: *exsolutio.* — רִפָּיוֹן, *remissio.* Jer. XLVII. 4. 2 Macc. III.
h 24. εἰς ἔκλυσιν καὶ δειλίαν τραπῆναι, *animo frangi metuque percelli.*

Ἐκλύω, *dissolvo, libero, fatigo, enervo, vires frango, lassum, remissum reddo.* חָלָאָה Hiph. *fatigo.* Jer. XII. 5. σοῦ οἱ πόδες τρέχουσι, καὶ ἐκλύουσί σε, pedes tui currunt, et *lassum te reddunt.* Diod. Sic. III. p. 182. ἐκλύειν τὰ σώματα, corpora *languida reddere.* — *הִשְׁתּוֹמֵם, *ob-*
i *stupesco, attonitus sum.* Dan. VIII. 27. sec. Chis. ἐξελύμην ἐπὶ τῷ ὁράματι. Theodot. per θαυμάζω reddidit. — הִתְיַפֵּחַ Hithp. *anhelo.* Jer. IV. 31. — הִתְמַהְמַהּ Hithp. a מָהַהּ, *obstupesco.* Ies. XXIX. 9. ἐκλύθητε καὶ ἔκστητε. — *הִתְרַפֵּהּ Hithp. *re-*
k *missum me gero.* Theod. Prov. XXIV. 10. Vulg. *si desperaveris lassus.* — עָיֵף, *indignabundus.* 1 Reg. XX. 43. XXI. 4. Vulg. *furibundus.* Non legerunt עָיֵף, sed ἐκλελυμένος est h. l. *dissolutus et enervatus præ ira sc. ac furore.* — עָיֵף, *lassus sum.* 1 Sam. XIV. 28. 2

a Sam. XXI. 16. — עָיֵף, *lassus, fessus.* Jud. VIII. 15. 2 Sam. XVI. 2. ἐξελύθη, *defatigabatur.* Hesych. ἐξελύθη, ἐπαύσατο ἀπὸ ὁρμῆς. — עָמַף *deficio.* Inc. sec. Theodoret. et cod. Norimb. Thren. II. 11. Ibid. v. 19. — עָיֵף, *fessus, lassus.* 2 Sam. XVI. 14. XVII. 29. Ies. XLVI. 2. Inc. 2 Sam. XXI. 15. ubi Vulg. *deficere* habet. — עִלְּפָה verbale, *defectum,*
b *deliquium animi passum.* Ez. XXXI. 15. — פָּזַז, *roboror.* Gen. XLIX. 24. ἐξελύθη τὰ νεῦρα βραχιόνων, exsoluti sunt nervi brachiorum. Secundum Cappellum Crit. S. p. 882. legerunt יְפֻזְּרוּ, *dissipati sunt.* Sed, ut recte monuit Buxtorf. Anticr. p. 776., LXX sæpe voces sibi ignotas per affines solent explicare. — פָּרַק, *abrumpo.* Gen. XXVII.
c 40. ἐκλύσῃς τὸν ζυγὸν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ τραχήλου σου, *abjicias* jugum ejus a collo tuo. — קוּץ, *tædet.* Prov. III. 11. μὴ ἐκλύου, ne *fastidias.* Michaëlis in Supplem. p. 2177. cogitat de Arab. قَنِصَ, quod in passivis conjugationibus *dissolvi* notat, ac reddendum putat: *ne desperes.* — רָכַךְ *mollesco.* Deut. XX. 3. μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδία ὑμῶν, ne *animum ab-*
d *jiciatis.* — רָפָה, *remissus sum.* Jos. X. 6. μὴ ἐκλύσῃς τὰς χεῖράς σου ἀπὸ τῶν παίδων σου, ne servos tuos *auxilio destituas.* Ib. XVIII. 3. ἐκλωθήσεσθε, *remissi eritis.* 2 Sam. IV. 1. Jer. XXXVIII. 4. ἐκλύει τὰς χεῖρας τῶν ἀνδρώπων, *remissas reddit* manus militum. — רָפֶה, *remissus.* 2 Sam. XVII. 2. 1 Macc. IX. 7. ἐξελύθη sc. τῇ ψυχῇ, *animam despondebat, ani-*
e *mo deficiebat,* i. q. in anteced. συστρίβη τῇ καρδίᾳ, coll. Hebr. XII. 3. Alii vertunt: *et cum retrocessisset.* Vide ad h. l. Grotium. Judith. XIV. 6. *admiratione* rei gestæ *consternari ac deficere animo.*

ΕΚΛΥ΄ΕΙΝ ΜΕ΄ΛΛΩΝ, *dissolvere futurus,* h. e. *qui futurus est liberare, liberaturus.* נָאַל part. *redemtor.* Job. XIX. 25. ὁ ἐκλύων με μέλλων non significat: *qui me resoluturus*
f *est in pulverem,* ut male redditur in Lat. vers. Sixti, sed: *qui me soluturus est a vinculis,* s. *qui me redemturus est.* Sed dubium est, an LXX his verbis נָאַל exprimere voluerint, nec potius ea pertineant ad יָקוּם, cujus loco יָקִים legerint, ut adeo μέλλων ad אַחֲרוֹן referendum sit.

ΜΗ᾽ ΕΚΛΥ΄ΟΜΑΙ, *non dissolvor.* הִתְרַפֵּס Hithp. *subjicio me.* Prov.
g VI. 3. ἵσθι μὴ ἐκλυόμενος. Grabius posuit ἶσθι μὴ ἐκκλεόμενος. Sed præferenda mihi videtur lectio recepta: *ne sis remissus s. tardus,* ob sequentia: *urge amicum tuum.* Ita quoque Chald. Syr. et Arabs. Nec alienum est a LXX verborum significationes pro textus ratione immutare, i. q. inprimis in voce רָפַס ab ipsis factum est. Fortasse tamen legerunt
h לֹא הִתְרַפֵּה.

ΕΚΜΑ΄ΖΩ et ΕΚΜΑ΄ΣΣΩ, *abstergo, extergo.* Ep. Jer. 10. 20. Sir. XII. 13. ἐκμεμαχὼς ἔσοπτρον. Aristotel. Hist. Anim. IX. 40.

ΕΚΜΑΙ΄ΝΟΜΑΙ, *insanio.* הִתְהַלֵּל Hithp. Jer. XXV. 16.

ΕΚΜΑΡΤΥΡΕ΄Ω, *attestor.* 2 Macc. III. 36.

ΕΚΜΕΛΕΤΑ΄Ω, *meditor, cum*
i *cura exerceo.* 2 Macc. XV. 12. ἐκμεμελετηκότα τὰ τῆς ἀρετῆς, qui *exercuerat* ea, quæ sunt virtutis.

*ΕΚΜΕΛΙ΄ΖΩ, *membratim concido, trunco.* 4 Macc. X. 5. et 8.

*ΕΚΜΕΛΩ΄Σ, *cum resolutione membrorum,* s. *reluxatione.* 4 Macc. XI. 18. Combefisius ibi reddit *temere, tumultuario.* Pollux Onom. IV. 57. ubi *inconcinne* notat.

ΕΚΜΕΤΡΕ΄Ω, *dimetior.* מָדַד idem. Deut. XXI. 2. Hos. I. 10. Theod. Jer. XXXIII. 22.

a ΈΚΜΙΑΙ'ΝΟΜΑΙ, *polluor, contaminatus sum.* טָמֵא, *verbum.* Lev. XVIII. 20. 25. (ubi cum μιαίνεσθαι permutatur in codd.) XIX. 31.

*'ΕΚΜΙΞΙ'Α, *mixtio*, i. q. ἔκμιξις. 2 Macc. XIV. 3. ἐκμιξίας. Libri nonnulli hic ἐπιμιξίας et ἀμιξίας habent.

'ΕΚΜΥΕΛΙ'ΖΩ, *medullam eximo.* עָרַם, *contero.* Num. XXIV. 8.

b Adde Theophylact. ad Matth. XVIII. 14.

'ΕΚΜΥ'ΖΗΣΙΣ, *emunctio.* מִיץ, *pressura, frictio.* Aqu. Prov. XXX. 33.

'ΕΚΜΥΚΤΗΡΙ'ΖΩ, *subsanno, adunco naso suspendo.* לָעַג, idem. 2 Sam. XIX. 21. Psalm. II. 4. ὁ κύριος ἐκμυκτηριεῖ αὐτούς. Suid. ἐκμυκτηρεῖ, βδελύσσεται. — לָעַג, *subsannator.*

c Psalm. XXXIV. 19. ἐξεμυκτήρισάν με μυκτηρισμῷ. 3 Esdr. I. 53.

'ΕΚΝΕΥ'Ω, *diverto, declino, secedo, verto me.* *נָסַג, *recedo, retrocedo.* Mich. VI. 14. — סוּר, *recedo.* Jud. IV. 18. — פָּנָה, *me verto.* Inc. et LXX Jud. XVIII. 26. ἐξέκλινεν καὶ ἀπέστρεφεν εἰς τὸν οἶκον, *secedebat* et revertebatur in domum. In notione *se vertendi* legitur 2 Reg. II. 24.

d XXIII. 16. 3 Macc. III. 22. εἰς τὸ φαῦλον ἐκκύπτοντες, *ad pravum deflectentes.* V. D'Orville ad Charit. III. 3. Confer Lex. N. T. s. h. v.

'ΕΚΝΗ'ΦΩ, *ex ebrietate sobrius fio, evigilo,* it. *cessare facio.* הֵקִיץ Hiph. a קוּץ, *evigilo, expergiscor.* Joël. I. 5. ἐκνήψατε οἱ μεθύοντες, *evigilate* ebrii. Hab. II. 19. — יָצָא *exeo.* 1 Sam. XXV. 37. ἐξέκνηψεν ἀπὸ

e τοῦ οἴνου. Recte. — יָקַץ *evigilo.* Gen. IX. 24. Hab. II. 7. ἐκνήψουσιν οἱ ἐπίβουλοί σου. Arabs h. l. legisse videtur ἐκρίψουσι, aut ἐκλέψουσί σε. Habent enim: *diripient te.* — פּוּג, *deficio, cesso.* Aqu. Gen. XLV. 26. Sir. XXXI. 2. ἀῤῥώστημα βαρὺ ἐκνήψει ὕπνου, infirmitas gravis *cessare faciet* somnum. Alii vertunt: *infirmitatem digeret* seu *moderatam reddet* somnus, ita ut legatur ὕπνος. Quid si f legatur ἐκνίψει, *eluet* vel *auferet?* ut Grotius voluit, ac Camerarius edi jussit. Houbigantius antefert ἐξῆψε ὕπνον, *suspendit somnum,* ut in aliis libris legitur.

"ΕΚΝΗΨΙΣ, *requies.* Est proprie ἔκνηψις *actus* ἐκνήφοντος, h. e. *ab ebrietate ad sobrietatem redeuntis.* הַפְוָגוֹת plur. *intermissiones.* Thren. III. 48. ubi alii legunt ἔκνιψις, *abstersio, elu-* g *tio,* quod tamen magis ad פּוּן, *abstergere, mundare,* pertineret. — פּוּגָה, *cessatio.* Thren. II. 18.

'ΕΚΝΙΚΑ'Ω, *vinco, evinco.* Symm. Cohel. I. 8. pro quo in Hebr. nihil extat.

*'ΕΚΝΙ'ΠΤΩ, *eluo, abstergo.* רָחַץ, *lavo.* Exod. XXX. 18. ἐκνίπτεσθαι sec. cod. 16. Vide quoque supra s. v. ἐκνήφω in fine. Pollux Onom. I. h 44.

"ΕΚΝΟΙΑ, *insania.* שֶׁגַע, *error.* Aqu. 2 Sam. VI. 7. ubi est *temeritas, præcipitantia.* LXX sec. Coisl. II. προπέτεια habent.

'ΕΚΟΥΣΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *sponte offero, sponte pareo.* הִתְנַדֵּב Hithp. *me ipsum sponte moveo,* vel *spontaneum me exhibeo.* Aquila sec. cod. Paul. Lips. Ex. XXXV. 21. Aquila et i LXX sec. Hex. Jud. V. 2. 1 Par. XXIX. 14. sec. Compl. Nehem. XI. 2. — נְדָבָה, *spontaneitas.* Aqu. Ex. XXXV. 21. — *נָדִיב, *spontaneus.* Aqu. Cant. VI. 11. ἐκουσιαζόμενος, ubi duæ versiones coaluerunt, sine dubio ex utraque Aquilæ editione. Inc. Ibid. VII. 1. Aqu. Ies. XIII. 2. ἐκουσιαζόμενοι sunt, *qui sponte militiæ nomen dederunt,* Freywillige, *Volunteers.* Aqu. Theod. Prov. VIII. 16. ἐκουσιαζόμενοι sunt, *qui pro arbitrio agunt et agere possunt, principes, tyranni.* 1 Macc. II. 42. ἐκουσιάζεσθαι τῷ νόμῳ, non est, ut Bielius transtulit,

[a] *sponte parere legi*, sed *se sponte, sacrificii instar, offerre pro lege.* Zonaras Lex. c. 671. ἑκουσιάζομαι, προσφέρω.

'ΕΚΟΥΣΙΑΣΜΟ'Σ, *spontanea oblatio.* הִתְנַדָּבוּת plur. idem. Esdr. VII. 15. — נְדָבָה, idem. Aqu. Ps. LIII. 8. ἐν ἑκουσιασμῷ. LXX ἑκουσίως. — שְׁנִינוֹת, *carmina tristia.* Theod. Hab. III. 1. ὑπὲρ τῶν ἑκουσιασμῶν, h. e. *pro voluntariis*, ut Hieron. interpretatur. Sed legendum potius est

[b] ἀκουσιασμῶν, *involuntariis*, nam שְׁגָגָה non est *peccare* ἑκουσίως, sed ἀκουσίως, quia per ignorantiam.

'ΕΚΟΥ'ΣΙΟΣ, *spontaneus, voluntarius.* דַּי, *sufficientia.* Neh. V. 8. — הִתְנַדֵּב Hithp. *me ipsum sponte moveo*, vel: *spontaneum me exhibeo.* Esdr. I. 6. — נְדָבָה, *donum spontaneum, oblatio spontanea.* Inc. Ex.

[c] XXXV. 21. ἐν ἑκουσίᾳ. Inc. Lev. XXII. 21. 23. LXX Lev. VII. 6. ἑκούσιον τὸ δῶρον, *oblatio spontanea.* Num. XXIX. 39. τὰ ἑκούσια, sc. δῶρα, *oblationes spontaneæ.* Vide et Esdr. III. 5. — נְעָתָר. *deprecandus*, part. Hiph. Prov. XXVII. 7. ubi tamen Grabius Proleg. in LXX Int. T. IV. c. 4. §. 3. pro ἑκούσια legendum conjicit ἱκέσια, cum et

[d] Aquila vocem Hebr. per ἱκετικὰ interpretatus sit. — תְּרוּמָה, *oblatio.* Οἱ λοιποὶ Deut. XII. 11. ἑκούσια, ad quem locum Scharfenb. recte docuit, τὰ ἑκούσια non ad תְּרוּמָה pertinere, sed ad נְדָבוֹת, ut adeo Montf. æque ac Drusius h. l. admodum erraverint. — רָצוֹן, *beneplacitum.* Inc. Lev. XXII. 21. Ita Bielius. Sed male: nam verba ἢ εἰς

[e] ἑκούσιον ibi pertinent ad לִנְדָבָה אוֹ. Conf. v. 23.

ΚΑΘ' 'ΕΚΟΥ'ΣΙΟΝ, *sponte, voluntarie.* בִּנְדָבָה, *in spontaneitate.* Num. XV. 3.

'ΕΚΟΥΣΙ'ΩΣ, *sponte, voluntarie.* בִּנְדָבָה, *in spontaneitate.* Pa. LIII. 6. 2 Macc. XIV. 3. — Vide alibi βούλομαι.

*'ΕΚΠΑΙΔΕΥ'Ω, *educo, nutrio.* גָּדַל, in Piel גִּדֵּל, *magnum facio,* [f] *educo, crescere facio.* Dan. I. 5. sec. Chis. ubi Theod. ἐκτρέφων habet. Pollux Onom. I. 182. ἐκπαιδεῦσαι πῶλον.

*'ΕΚΠΑΙ'ΖΩ, *illudo, irrideo, explodo.* עָנָה, *humilio*, et sensu venereo, *stupro, vim infero.* Jud. XX. 5. ἐξεπαίξαν αὐτῇ sec. Oxon. h. e. *stuprarunt* eam. 3 Esdr. I. 51. ἦσαν ἐκπαίζοντες. (Ita Ald. Reliqui libri ha- [g] bent ἐμπαίζοντες.) τοὺς προφήτας αὐτοῦ, *explodebant* prophetas ab eo missos. Hebr. מְתַעְתְּעִים, *illudentes.* 2 Chron. XXXVI. 16. Unde apparet, errare Hermannum, qui ad Eurip. Herc. Fur. v. 457. censet, ἐκπαίζειν nusquam reperiri.

'ΕΚΠΑΛΑΙ'Ω, *eluctor.* הֲגִיחַ Hiph. a נוּחַ, *prodeo.* Jud. XX. 33. ἐξεπάλαιεν ἐκ τοῦ τόπου, si genuina lectio [h] est. Fortasse scripserunt ἐξέπταιεν, ab ἐκπταίω, *cum impetu egredior, erumpo*, quanquam et recepta lectio defendi potest. Codices reliqui fere omnes legunt ἐκήχησε.

'ΕΚΠΑΥ'Ω, *cessare facio, sedo.* חָדַל, *cesso, desino.* Inc. Job. III. 17. ἐξέπαυσαν. Eurip. Ion. v. 144.

'ΕΚΠΕΙΡΑ'ΖΩ, *tento.* הִכְעִים Hiph. a כָּעַס, *irrito.* Inc. Deut. [i] XXXII. 16. ἐξεπείρασαν. Semlero in Appar. ad V. T. p. 303. ejiciendum esse videtur, ortum se. ex illo ἐξεπίκρανεν.

'ΕΚΠΕ'ΜΠΩ, *emitto.* שָׁלַח Pih. *mitto.* Gen. XXIV. 54. 59. 1 Sam. XXIV. 20. 3 Esdr. IV. 44. ubi ἐκπέμπειν est *remittere*, i. q. ἐξαποστέλλειν in sequentibus.

*'ΕΚΠΕΜΨΙΣ, *emissio.* מַסַּפַּח part. Pih. *fundens, effundens.* Aqu. Hab. II. 15. ἐκ ἐκπέμψεως. Legit

a מְמַפֵּחַ, aut מְשַׁפֵּחַ. In aliis libris est ἐκρίψεως, unde nonnulli statuunt, Aqu. scripsisse ἐκπτύψεως.

ΕΚΠΕΡΑ΄Ω, *transire facio, traduco.* נָזַן, *abripio.* Num. XI. 31.

ΕΚΠΕΡΙΠΟΡΕΥ΄ΟΜΑΙ, *pertranseo.* נָסַב Niph. a סָבַב, *circumagor.* Jos. XV. 3. — עָבַר, *transeo.* Ib.

ΕΚΠΕΤΑ΄ΝΝΥΜΙ, *expando, explico, evolvo.* ΕΚΠΕΤΑ΄ΝΝΥΜΑΙ, b *expandor, extendor.* *נָזַן, *educo, abripio.* Num. XI. 31. ἐξεπέτασα sec. cod. Sarrav. pro ἐξεπέρασα, quod reliqui libri habent. Ἐξεπέτασεν h. l. vertendum est: *effecit, ut se expanderent.* — פָּרַץ, *erumpo.* Ies. LIV. 3. — פָּרַשׂ, *expando.* Ex. IX. 30. 34. Esdr. IX. 5. Aqu. Job. XI. 13. Symm. ib. XXXVI. 30. LXX Prov. XIII. 17. ἄφρων ἐξεπέτασεν ἑαυ- c τοῦ κακίαν, stultus *manifestat* suam stultitiam. Hesych. ἐξεπέτασεν, ἤπλωσεν, ἀνέωξεν. Ez. XII. 13. ἐκπετάσω τὸ δίκτυόν μου ἐπ' αὐτὸν, *expandam* rete meum super illum. — פָּרְשַׂן Pih. *separando undique expando.* Job. XXVI. 9. ἐκπετάζων νέφος. 1 Macc. III. 49. ἐξεπέτασαν τὸ βιβλίον τοῦ νόμου, *explicabant* vel *evolvebant* librum legis.

d ΕΚΠΕΤΑ΄ΟΜΑΙ, et Ἐκπέταμαι, *evolo.* חָרַד, *trepide accurro.* Hos. XI. 12. ἐκπτήσονται ὡς ὄρνεον ἐξ Αἰγύπτου, ubi alii ἐκστήσονται habent. — עוּף et הִתְעוֹפֵף, Kal et Hithp. *volo, avolo.* Job. XX. 8. ἐνύπνιον ἐκπετασθὲν, somnium *avolans.* Hos. IX. 13. ὡς ὄρνεον ἐξεπετάσθη. Nah. III. 16. Sir. XLIII. 16.

ΕΚΠΗΔΑ΄Ω, *exsilio, prosilio.* זָנַק e Pih. *prosilio, exsilio.* Deut. XXXIII. 22. ἐκπηδήσεται. Vulg. *largiter fluet.* — נִפְקַד Niph. *desideror.* 1 Reg. XX. 39. ἐὰν ἐκπηδῶν ἐκπηδήσῃ. Non male quoad sensum. 2 Macc. III. 18. ἐκ τῶν οἰκιῶν ἀγεληδὸν ἐξεκήδων. Vulg. *gregatim de domibus confluebant.*

*ΕΚΠΙΑ΄ΖΩ, i. q. ἐκπιέζω, *exprimo, opprimo.* זָחַק, *constringo.* Jud. VI. 38. sec. Vat. ubi cum ἀποπιάζω permutatur. — רָצַץ, *concutio, opprimo.* 1 Sam. XII. 3. ἐξεπίασα, ubi re- f liqui libri ἐξεπίεσα habent. Ibid. v. 4. In utroque hoc loco legere fortasse quis mallet ἐξεβίασα. Reperitur ἐκπιάζω apud Hesychium v. ἀποθλίψαντες et Phavorinum. Adde Maittaire de Dialect. p. 203. ed. rec.

ΕΚΠΙΕ΄ΖΩ, *exprimo, opprimo, violenter exigo,* metaph. *affligo.* מִיץ *pressura.* Prov. XXX. 33. ἐὰν ἐκ- πιέζῃς μυκτῆρας, si vi quadam emun- g gas nares. — *עֲצָר, *imperium,* vel *immunitas a tributis.* Jud. XVIII. 7. ubi ἐκπιέζων est glossema ex alio interprete, qui legit עֹצֵר, ab עָצַר, *pressit, extorsit.* Vide ad h. l. Scharfenb. Sed potest ἐκπιέζων eodem jure ad יוֹרֵשׁ, referri. Arab. غرش notat *avide ad se rapere aliquid, ac raptum devorare.*—עָשַׁק, *opprimo.* Ez. XXII. 29. ἐκπιέζοντες h ἀδικίαν, *injuste aliquid exigentes.* — צוֹלֵעַ, *claudicans.* Soph. III. 20. τὴν ἐκπεπιεσμένην, *oppressam:* nam claudicatio in SS. est symbolum afflictionis. — רָצַץ, *concutio.* 1 Sam. XII. 3. τίνα ἐξεπίεσα; a quo *violenter aliquid exegi?*

ΕΚΠΙΚΡΑΙ΄ΝΩ, *exacerbo, irrito.* הִכְעִיס Hiph. *irrito, ægre facio.* Deut. XXXII. 16. sec. Ald. et i Compl. ubi cum παραπικραίνειν permutatur in codd.

ΕΚΠΙ΄ΝΩ, *ebibo.* שָׁתָה, *bibo.* Job. VI. 4. Ies. LI. 17. Zach. IX. 15. Sir. XVIII. 18.

ΕΚΠΙ΄ΠΤΩ, *excido, decido, exeo.* הַשְׁלִיךְ, *dejicio.* Job. XV. 33. ἐκ- πίσῃ δὲ ὡς ἄνθος ἐλαίας. — נָבַל, *cado.* Ies. XXVIII. 1. 4. τὸ ἄνθος ἐκπεσὸν,

a flos *decidens*. — נָדַף, *impello, agito, propulso*. Symm. Job. XIII. 25. φύλλον ἐκπῖπτον, folium decidens, sc. postquam a vento raptum s. propulsatum est. Vulg. *quod vento rapitur*, adeoque decidit. — נָמוֹל Niph. a מוּל, *abscindor*. Job. XIV. 2. — נָפַל, *cado*. 2 Reg. VI. 5. Ies. XIV. 12. Confer s. v. πίπτω. — נָשַׁל, *decutio*. Deut. XIX. 5. — סָרַר, *re-*
b *cedo*. Job. XV. 30. — עָנִי, *afflictus, pauper*. Job. XXIV. 9. ἐκπεπτωκότα, sc. τοῦ ἔχειν, *qui bonis omnibus excidit*. Conf. Suidæ locum adductum infra s. v. πτωχός. — צִצִּים plur. *flores*. Aqu. Theod. 1 Reg. VI. 18. Sed ibi loco ἐκπίπτοντα legere mallem ἐκβαίνοντα, *prominentia, foris apparentia*: nam צִיץ *emicare, promicare* notat. — קָהָה Pih. *hebeto*. Cohel.
c X. 10. N. L. — שַׁלֶכֶת, *dejectio*. Ies. VI. 13. ὅταν ἐκπέσῃ, legentes forte per מ, מְשַׁלֶכֶת, quasi hac voce significaretur, quercus glandes ejicere ex theca sua. Sir. XXXIV. 7. ἐξέπεσον, sc. ἐλπίδος, *spe exciderunt*. 2 Macc. VI. 8. ψήφισμα ἐξέπεσεν εἰς τὰς πόλεις, decretum *exiit* in civitates.

Ἐκπαίκομαι, *explicor, egre-*
d *dior*. 2 Macc. XV. 17. ἐκπλαλέντες, *egredientes*. Alii: *congredientes*.

Ἔκπληξις, *terror, stupor, consternatio*. בְּעוּתִים, plur. *terrores*. Symm. Psalm. LXXXVII. 16. — חָפַן, *infin. festinando*. Symm. Ps. XXX. 29. חָפַן habere quoque notionem *trepidandi*, satis notum est. — פָּחַד. Aqu. Psalm. LXIII. 2. — שְׂעָפִים, plur. *cogitationes*, et
e quidem *anxiæ ac perturbatæ*. Symm. et LXX sec. Compl. Job. IV. 13. ubi vide reliquos Intt.

Ἐκπληρόω, *expleo, implco, exsequor*. מָלֵא, verbum. Ex. XXXII. 28. 2 Macc. VIII. 10. 3 Macc. I. 3. ἐκπληρῶσαι τὴν ἐπιβουλήν, *exsequi* insidias diu meditatas.

Ἔκπλήρωσις, *expletio, completio*. 2 Macc. VI. 14. πρὸς ἐκπλήρωσιν ἁμαρτιῶν, usque dum peccata *ad f summum gradum pervenerint*. Adde Aristoph. Lysistr. 44. Schol. Biseti. Eustath. ad Il. A', p. 7. 30.

Ἐκπλήσσω, *percello, obstupefacio, admiror*. הִשְׁתָּמֵם, Hithp. contr. a שָׁמַם, *devasto* s. *destruo me ipsum*. Cohel. VII. 17. μήποτε ἐκπλαγῇς, ne forte *obstupescas*. Gloss. MS. in Cohel. ἐκπλαγῇς, ἐκκλῃς. Ita enim legendum loco ἐκπλαγῶς g ἐκκλίνων. — חָרַד, *trepido, territus sum*. Aqu. Symm. sec. Cod. Mosqu. Genes. XXVII. 33. Aqu. 1 Sam. IV. 13. XIII. 7. XXVIII. 5. Symmach. 1 Sam. XXI. 1. et XVI. 4. — תָּמַהּ, *admiror*. Symm. Psalm. XLVII. 5. Hesych. ἐξεπλάγη, ἐθαύμασεν, ἐξέστη. Idem: ἐκπλαγείς, θαυμάσας.

Ἐκπλύνω, *eluo, abluo*, רָחַץ i *lavo*. Ies. IV. 4.

Ἐκποιέω, *efficio, sufficio, valeo, acquiro, assequor*. הָשִׂיג, Hiph. a נָשַׂג, *consequor*. Ez. XLVI. 8. — יָכֹל, *possum*. 2 Par. VII. 7. — *כּוֹן. Symm. Psalm. LXVII. 10. ἡτοίμασας. Sequentia καὶ ἥδρασας ex Aquila sunt petita adeoque delenda. K. — מָתַת, *donum*. Ez. XLVI. 12. — *נִלְאָה, *labore confectus, lassus*. Symm. Psalm. LXVII. 11. ἡτοίμασας i ἐξεκοίνησας. Sed sine dubio ibi reponendum est ἐξεκόπησας, ut legitur in Eusebii Comment. pag. 350. — שָׂפַק, (שׂ pro ס) *sufficio, satis sum*. 1 Reg. XX. 10. εἰ ἐκποιήσει ὁ χοῦς Σαμαρίας ταῖς ἀλώπεξι, si *sufficiet* pulvis Samariæ vulpibus. Sirac. XVIII. 3. οὐδενὶ ἐξεκοίνησεν ἀναγγεῖλαι τὰ ἔργα αὐτοῦ, h. e. nemini *facultatem dedit* seu *copiam fecit* digne enarrare opera

a ejus. Vulgatus magis sensum secutus vertit: *quis sufficit?* Hinc *ἱκνοῦσι* impersonaliter sumitur pro *sufficit, sufficiens est*, i. q. ἐξαρκεῖ. Cæterum vox hæc reddenda quoque videtur auctori libri Tobiæ III. 5. ubi loco ἐξ ἐμοῦ ποιῆσαι cum Grotio legere mallem ἐξ ἐμὲ ποιῆσαι (quod responderet vernaculo das Caraus machen, *to make an end* b *of*), h. e. tollere me de rebus humanis, coll. v. 16.

Ἐκπολεμέω, *expugno, debello.* הָכָה. Hiph. a נָגָה, *percutio.* Jos. X. 4. — נִלְחָם, Niph. Ex. I. 10. Deut. XX. 19. 19. Jud. IX. 52. Inc. Num. XXII. 11. ubi Vulg. per *pugnantem abigere* transtulit. — צָבָא, *exercitus.* Jos. XXII. 12. Legitur præterea apud Inc. Int. c Jos. X. 12. ubi verbis: ἵνως ἐκπολεμήσω τὸν λαὸν τοῦτον, nihil respondet in textu Hebr. Continent autem hæc verba additamentum admodum necessarium. 1 Macc. XI. 20. XV. 31.

Ἐκπολιορκέω, *obsideo, oppugno.* הָכָה, Hiph. *percutio.* Jos. VII. 3. Num חָנָה legerunt? — נִלְחָם, Niph. Jos. X. 5. 34. et 4. sec. Oxon. Hesych. *ἐκπολεμοῦσι, ἐκ*d *πορθοῦσι, πολεμοῦσι πόλιν.*

*Ἐκποιέω, *populum ad aliam formam reipublicæ morumve traduco.* 4 Macc. IV. 19.

*Ἐκπονέω, *laboribus conficio, defatigo,* etiam *vexo aliquem, malis et calamitatibus afficio.* Vide supra s. v. *ἐκπονέω.* Pollux Onom. VI. 139.

e Ἐκπορεύομαι, *egredior, exeo.* בּוֹא, *venio.* Jos. XV. 18. Ezech. XXVI. 10. — הָלַךְ, *eo, ambulo.* Jud. VIII. 1. Neh. XII. 37. Job. XLI. 11. — הָמַשׁ, Hiph. a מוּשׁ, *dimoveo me.* Ex. XXXIII. 11. — טָמַן, *abscondo.* Job. III. 16. ubi ante *ἐκπορευόμενον* excidisse videtur *μήπω* vel *οὔπω.* — יָלַךְ, *eo, vado.* Num. XXII. 7. — יָצָא, *exeo.* Num. XXXII. 24. *τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ* f *στόματος ὑμῶν*, quod *promittitis* aut *spondetis* ore vestro. Deut. XXXI. 2. *ἐκπορεύεσθαι καὶ εἰσπορεύεσθαι.* Vide s. v. *εἰσπορεύομαι*, coll. 1 Sam. XVIII. 13. — מוֹצָא, *exitus.* Deut. VIII. 3. XXIII. 24. Jer. XVII. 16. — נָעוֹר, Niph. ab עוּר, *excitor.* Jer. XXV. 32. — נָפַק, Chald. Dan. VII. 10. — עָבַר, *transeo.* Jos. XV. 3. — צִי, in plur. צִיִּים, *naves.* Dan. g XI. 30. *οἱ ἐκπορευόμενοι.* Deduxerunt a יָצָא.

Ἐκπορθέω, *destruo, devasto.* שָׁלָה, *tranquillus sum.* Job. XII. 5. Permutarunt sine dubio voces שָׁלָה et שָׁלַל. Adde Hos. VII. 13. ubi pro שֹׁד לָהֶם, *vastitas eis*, Ed. Quinta habet: *ἐκπορθήσονται.* Vulg. *vastabuntur.*

Ἐκπορνεύω, *effuse scortor.* h Metaphorice de idolorum cultu adhibetur. זָנָה; הִזְנָה, Kal et Hiph. Ex. XXXIV. 15. ubi post *ἐκπορνεύσωσι* e cod. Oxon. supplendum est *σε*, h. e. ut te *ad idololatriam seducant*, quod sensus necessario postulat. Idem valet quoque de v. 16. Lev. XVII. 7. Hos. IV. 12. ἐξεπόρνευσαν ἀπὸ τοῦ θεοῦ αὐτῶν. Arabs habet *defecerunt*, ubi aut sensum expres- i sisse aut ἐξεπορεύθησαν legisse statuendum erit. Vide infra s. v. קְדֵשִׁים. — זוֹנָה, *scortum, meretrix.* Ez. XVI. 32. — *יָצָא, *exeo.* Incert. sec. Hex. Jud. II. 15. ubi ἐξεπόρνευσαν pertinet ad זָנוּ, v. 17. — קְדֵשִׁים, *prostituti.* Aqu. 2 Reg. XXIII. 7. *τοῖς ἐκπορνεύουσιν ἀπὸ κυρίου*, h. e. sec. Drusium: *qui scortati fuerant, deserto domino.* — תַּזְנוּת, *scortatio.* Ez. XVI. 20. XXIII. 43. Sirac. XLVI. 14. *ὅσων*

a οὐκ ἐξεκόρησεν ἡ καρδία, h. e. uti v. 14. explicatur, ὅσοι οὐκ ἀπεστράφησαν ἀπὸ κυρίου.

Ἐκπορνεύω πολλαχῶς, *scortor multipliciter.* הִרְבָּה תַּחְנוּת, *multiplico scortationem.* Ezech. XVI. 25.

Ἐκπορνεύω τρισσῶς, *scortor tripliciter.* שַׁלֶּשֶׁת, fœm. *dominatrix.* Ezech. XVI. 29. Legerunt b שַׁלַּשְׁתְּ, quod est τρισσύειν, *triplicare.*

Ἔκπρακτος, *exactor, tributorum collector.* שַׂר נֹגְשִׂים, idem. Aqu. Job. XXXIX. 7. Alias ἰσοπράκτης dicitur, quod vide supra.

*Ἔκπρακτος, *venalis.* Sirac. X. 9. sec. Compl. de avaro: τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν ἔκπρακτον ποιεῖ. Bene Vulgatus: *animam suam venalem habet,* h. e. summis se exponit periculis, nulli rei parcit. Est i. q. τὰ c ἐνόδια ῥίπτων. Alii vertunt: *exuit omnem humanitatem.*

Ἔκπρεπής, *decorus, elegans, insignis.* 1 Reg. VIII. 53. ὅλον ἐκπρεπῆ sec. cod. Alex. ubi reliqui libri habent εὐπρεπῆ, ac nihil pro eo reperitur in textu Hebr. 2 Maccab. III. 26. τῇ ῥώμῃ μὲν ἐκπρεπεῖς, virtute d quidem *insignes.* 3 Macc. III. 17. Gloss. Brem. ἐκπρεπεῖς, ἐπίσημοι, ἔνδοξοι.

Ἐκπρίζω, *serra seco.* Sap. XIII. 11. φυτὸν ἐκπρίσας, arborem *serra secans.*

Ἐκπριόω, *redimo, libero.* מוֹט, *vacillo.* Prov. XXIV. 11. ἐκπριοῦ κτεινομένους, *redime* occidendos. Alii legunt ἐκπρίου, quod ex ἐκπρίαμαι. e Inde et apud Hesych. ἐκπρίου, ἀγόρασον, ἐλευθέρωσον. Ita Bielius. Sed quomodo ἐκπριοῦν cum מוֹט conciliari possit, nemo facile dixerit. Loco ἐκπρίου scribe ἐκπριῶν, ut cum μὴ φείσῃ conjungatur. Tunc μὴ φείδεσθαι ἐκπριῶν, esset paraphrasis τοῦ חָשַׁךְ, et voce κτεινομένους exprimeretur מָמִים לָהֳרֵג, *nutantes ad occisionem.* Vulgatus certe habet: *liberare ne desses.* f

Ἔκπτήσσομαι, *expavefio, terrefio.* חָרַד, idem. Hos. XI. 11. sec. Cyrillum ἐκπτήσσονται. Videtur hoc mera interpretatio esse vocis ἐκστήσονται.

Ἐκπυρόομαι, *accendor, ardeo, inflammatus et accensus sum.* מְנָאֲפִים, *adulterium committentes.* Ed. Quint. Hos. VII. 4. εἰς τὸ μοιχεύειν ἐκπυρούμενοι, ad adulterandum g *ardent:* ubi ἐκπυρ. de suo eleganter addidit Int. Deinde etiam post ἐστράνον repetendum est ἐκπυρούμενον.

Ἐκπυρόω, *fervefacio.* 2 Macc. VII. 8. 4.

Ἐκρέω, *effluo.* אָזַל, *abeo.* Symm. Job. XIV. 11. — דָּאַב, *doleo, fatigor.* Symm. Psalm. LXXXVII. 10. pro *fatigatus,* sc. *lacrymis,* habet: h ὁ ὀφθαλμός μου ἐξέῤῥησεν, quod respondet vernaculo: in thranen zerfliessen, *to melt into tears.*

Ἔκρηγμα, *eruptio, ruptura,* spec. *eruptio aquarum in magnis imbribus.* נִבְקַע, Niph. *disrumpor.* Ez. XXX. 16.

*Ἐκρήγνυμι s. ἐκρηγνύω, *effringo, erumpo.* נָתַק, *evello.* Job. XVIII. 14. ἐκραγείη. Vide s. ἀπορρήγνυμι, διαῤῥήγνυμι, et ῥήγνυμι. i

Ἐκριζόω, *eradico,* etiam *funditus everto, destruo, diruo.* *הֻשְׁלַךְ, Hiph. a שָׁלַךְ, *projicere facio.* Joël. I. 7. de vinea ἐξερίζωσεν sec. Compl. et Cyrillum. — נָתַשׁ, *evello, exstirpo.* Jer. I. 10. ἐκριζοῦν καὶ κατασκάπτειν. — *עָרַר, *perturbo.* Inc. Prov. XV. 6. Permutavit עָקַר cum עָרַר, æque ac LXX. — עָקַר, *eradico.* Dan. VII. 8. Soph. II. 4. Adde Aqu. et Symm. Gen. XLIX. 6. ἐξερρίζωσαν τεῖχος, *diruerunt* murum. — שֹׁרֶשׁ, *radix.* Incert. Jud. V. 14.

a Pro שָׁרְשָׁם, *radix eorum*, legerunt שָׁרְשָׁם, in Conj. Pihel, quod notat *eradicare*. — שָׁרַשׁ, Pih. *eradico*. Symm. Job. XXXI. 8. Psalm. LI. 7. Sir. III. 8. ἐκριζοῦ θεμέλια. 1 Macc. V. 52. ἐξεβράζωσιν τὴν πόλιν, coll. Sir. XLIX. 8.

*ΕΚΡΙΖΩΤΗΣ, *exstirpator*. 4 Macc. III. 5.

ΕΚΡΙΠΤΩ, *ejicio, projicio, dispello, negligo*. נָדַשׁ, *expello*. Soph. II. 4. — הֶטִיל, Hiph. a טוּל, *ejicio, projicio*. Jer. XXII. 28. — טְרֵדָה, fœm. *humida*. Jud. XV. 15. ἐξεῤῥιμμένην. Legerunt טְרִיחָה, a טָרַח, *dejecit, abjecit*, aut טְרִידָה. — נָדַף, *dispello*. Psalm. I. 4. — נָטַשׁ, *dimitto*. Symm. Ies. XXXIII. 22. LXX Jud. XV. 9. et VI. 3. — שָׁגָה, *erro, aberro*. Prov. V. 23.

b ἐκριφῆναι ἐκ βιότητος, *exturbari* e facultatibus. Conf. XIX. 27. — הָשְׁלִיךְ, Hiph. הִשְׁלִיךְ, *projicere facio*. Jud. IX. 17. sec. Rom. ἐξέῤῥιψε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, vitam suam *neglexit*. Latet quoque hæc vox in varia lectione cod. Alex. 1 Macc. III. 35. ubi pro ἐκριφῆναι sine dubio reponendum ἐκρῖψαι.

c ΕΚΡΥΕΩ, *defluo, elabor, dilabor*. נָבֵל, *cado*. Ies. LXIV. 6. Zach. XIV. 12. sec. Compl. — נָשַׁל, *effluo*. Deut. XXVIII. 40. ὅτι ἐκρυήσεται ἡ ἐλαία σου. Vulg. *quia defluent et peribunt*, sc. folia s. olivæ ejus. Alii וְנָשַׁל ibi ad לָשַׁל referunt. 1 Macc. IX. 6. ἐξεῤῥύησαν πολλοὶ ἀπὸ τῆς παρεμβολῆς, *fugiebant* multi e castris. Hesych. ἐξεῤῥύησαν, ἔφυγον. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ἐξεῤῥύησαν, ἠφανίσθησαν. Suidas: ἐξεῤῥύησαν, ἠφανίσθησαν. λαμβάνεται δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἐν πόλει (lege πολέμῳ ex Phavorino) φευγόντων.

d e *ΕΚΡΥΣΙΣ, *profluvium*. Legitur sec. Vat. Ez. XL. 38. ubi ad quamnam vocem Hebr. referendum sit, incertum est. Suspicor ad vocem יָדִיחוּ, *abluent*. Complut. habet ἐκρύσεις.

f ΕΚΣΑΡΚΙΖΩ, *carnem separo* vel *avello* Ἐκσαρκίζομαι, *carnibus separor*. מִבְחָר, *electio*. Ez. XXIV. 4. ἐκσεσαρκισμένα ἀπὸ τῶν ὀστῶν, *separata ab ossibus*, h. e. partes præstantissimæ victimæ. Bene quoad sensum.

g ΕΚΣΙΦΩΝΙΖΩ, *per siphonem evacuo* vel *extraho*. יַאֲצֵךְ, *exhaurio, absorbeo*. Job. V. 5. ἐκσιφωνισθήσῃ αὐτῶν ἡ ἰσχύς, robur illorum *evacuetur*, vel *exhauriatur*. Sic nempe Hieronymus. Polychronius ad h. l. ἐκσιφωνισθήσῃ, τουτέστιν ἐκροφηθήσεται, ἀναπνηθήσεται, παντελῶς κενωθήσεται, ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν σιφωνιζομένων πρὸς τὸ μηδὲν ἔτι ἐγχεῖν ὑπολείπεσθαι. Hes. ἐκσιφωνισθείη, διασκορπισθείη. Suidas: ἐκσιφωνισθείη, ἐκκενωθείη, ἐκρυῇ, διασκορπισθείη.

h ΕΚΣΚΕΥΑΖΩ. Secundum Stephanum *exporto*. Item: *conficio, præparo*. Sir. XLIX. 1. ἐκσκευασμένον ἐργῳ μυρεψοῦ, *præparatum* opere pharmacopolæ: ubi tamen alii codd. legunt simplex σκευάζω.

i ΕΚΣΟΒΕΩ, *expello, commoveo, perturbo*. Sap. XVII. 9. ἐρπετῶν συριγμοῖς ἐκσεσοβημένοι, serpentum sibilis *perturbati*. Hesych. Gloss. MS. τῆς Παναρέτου et Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐκσεσοβημένοι, ἐκπεταραγμένοι. Apud Hesychium tamen vitiose legitur Ἐκσεσοβισμένοι.

ΕΚΣΠΑΩ, *extraho, educo, evello*. נוֹחַ, *eductor*. Psalm. XXI. 9. — הוֹצִיא, Hiph. a יָצָא, *exire facio*. Ps. XXIV. 16. Ez. XXI. 3. 5. — הַמָּלְטָם, *eripiendo se*. 1 Sam. XIX. 10. ἐξεσπάσθη sec. Alex. Reliqui διεσώθη. — הָסִיר, Hiph. a סוּר, *recedere facio*. Ez. XI. 19. — הָצִיל, Hiph. a נָצַל, *eripio*. 1 Sam. XVII. 35. Amos III. 12. IV. 11. Zach.

a III. 2. — הַשְׁלִיךְ, Hiph. *projicio.* Job. XXIX. 17. — מַשְׁאוֹת, plur. ex מַשָּׂא, loco verbi positum. Ez. XVII. 9. — נָסַע, *proficiscor*, etiam *extraho.* Jud. XVI. 15. — נָשַׁל, *extraho, excutio, ejicio.* Aqu. Exod. III. 5. — נָתַק, *evello.* Jud. XX. 32. Jer. XXII. 24. — נָתַשׁ, *exstir-*
b *po.* Amos IX. 15. — שָׁלַח, *educo.* Jud. III. 22. VIII. 10. 1 Sam. XVII. 51. LXX, Theodot. et Ed. Quinta Ps. CXXVIII. 5. Theodoretus auctor est, multos codd. hic habuisse ἐξανθήσαι, seu, ut ipse explicat, πρὶν βλαστῆσαι καρπὸν, ubi ἐξανθεῖν est *florem emittere*, non, ut quidam putant, *florem perdere.*

Ἐκσπερματίζω, *semen emitto.* נִזְרַע, Niph. *seminor.* Num. V. 28. ἐκσπερματιεῖ σπέρμα, seminari faciet
e semen. Nam (quod addit Drusius ad h. l.) *etiam fœmina ejicit semen. Apostolus vocat* ἐκβολὴν σπέρματος, *quod male reddunt susceptionem seminis.*

Ἐκσπλαγχνίζομαι, *misericordia moveor.* חָמַל, *clemens sum, parco.* Inc. Deut. XIII. 8.

Ἔκστασις, *horror, stupor, sopor, excessus mentis, cum mens extra se ra-*
d *pitur.* אַדִּיר, *magnificus.* Jud. V. 22. sec. Ald. N. L. Num fortasse ibi loco ἐκστάσεως reponendum est ἐκτάσεως? aut ἔκστασις significat h. l. *id, quod stuporem excitat?* ut Num. XIII. 33. — דִּבָּה, *fama mala.* Num. XIII. 33. ἐξήνεγκαν ἔκστασιν τῆς γῆς. Vide s. v. אַדִּיר. L. Bos. Proleg. in LXX vertit: *protulerunt commotionem ejus terræ.* Bielius: *exire fecerunt horrorem ejus terræ*, h. e.
e ita delinearunt illam, ut quivis horreret vel trepidaret audiens de illa. Patric. Junius et Grabius pro ἔκστασιν ibi legendum putant ἔκστασιν, *infamiam terræ.* — זְוָעָה, *commotio.* 2 Par. XXIX. 8. — חָפַז, infin. *festinando.* Theod. et LXX Ps. XXX. 29. Significat ibi ἔκστασις *pavorem, trepidationem*, et *desperationem rerum omnium.* Ἐν τῇ ἐκστάσει μου, cum in summo periculo constitutus humano consilio me evadere posse desperarem. Ps. CXV. 2. ἔκστασις est *pavor trepidantis.* Lexic. Cyrilli MS. Brem. interpretatur ἐν τῷ ἐκφοβῆναί με. Suidas ex Theodoreto de *peccato* explicat. — חֲרָדָה, *trepidatio.* Gen. XXVII. 33. 2 Reg. IV. 13. Ez. XXVI. 16. — מְהוּמָה *tur-*
f *batio.* Theod. Deut. VII. 23. LXX 2 Paral. XV. 5. Zach. XIV. 13. —
g מַטֶּה, *virga.* Hab. III. 13. ubi tamen pro ἐκστάσει Græcos vertisse ἐκτάσει conjicit L. Bos Prolegg. c. 3. ut per ἔκτασιν intellegatur *baculus* vel *virga extensa*, s. *manus extensa*, quæ aliter χειρὶ ἐκτεταμένῃ dicitur. Cappello in Critica S. p. 607. videntur legisse בְּסָטָיו a סָמַךְ, quod μανίαν reddiderunt. Psalm. XL. 5. Alii LXX legisse putant בְּתָמָהּ s.
h בְּתָמָהוֹן, vel aliquid simile a תָּמַהּ. Mihi vero cum Buxtorfio in Anticrit. pag. 667. LXX in voce Hebr. reddenda respexisse videntur ad verbum מוּט, quod *moveri, dimoveri* notat, unde מוֹט, *dimotio.* Huic significationi quoque affine est Gr. ἔκστασις, quod *dimotionem alicujus rei de statu suo* notat, a v. ἐξίστημι, *de statu dejicio, dimoveo.* Est vero
i h. l. ἔκστασις *trepidatio, cum e suis quisque locis milites moventur et fluctuant.* — מְסַפֵּחַ, *adjungens.* Inc. Hab. II. 15. ubi ἔκστασις vel est *temulentia, quæ ex vino largiter hausto oritur*, vel *ipsum vinum fortius ac largiter haustum, quod* ἔκστασιν *efficit.* Cæterum hic interpres legit מְכַפֵּת, a כָּפָה, *deprimere, subigere, subvertere.* — מִשְׁטְמָה, *odium.* Quint. Ed. Hos. IX. 7. ubi ἔκστασις est *ira ad μανίαν* s. ἔκστασιν, *excessum mentis, usque vehemens.* Vide infra s. v. μα-

a νία. — *נְצִיב, *præses*, it. *præsidium militum alicubi positum et constitutum*. Symm. sec. marg. cod. 108. Holm. 1 Sam. XIII. 3. Suspicor, ἐκτάσαν legendum esse, aut ἔκτασιν. — *עֹבְרִים, *transgressores*. Prov. XXVI. 10. ubi ἔκστασις est *iræ excessus, ira vehementior*, quam notionem quoque habet עֶבְרָה, et radix עָבַר in Hithp. Vide hic reliquos

b Intt. — פַּחַד, *pavor*. 1 Sam. XI. 7. 2 Par. XIV. 14. XVII. 10. ubi ἔκστασις κυρίου est i. q. ἔκστασις παρὰ κυρίου, *terror a Deo effectus*, 1 Sam. XIV. 15. — *רֹדֶם, part. cum affixo pronom. *dominans eis*. Ps. LXVII. 29. ἐν ἐκστάσει. Vocem hanc cum Vulg. Syro et Arabe retulisse videntur, non ad רָדָה, sed ad רָדַם, unde Niph. נִרְדַּם, et תַּרְדֵּמָה,

c *sopor altus*, quod per ἔκστασιν vertere solent. — שָׁמָה, *res stupenda*. Jer. V. 30. — שַׁעַר, *horror*. Ezech. XXVII. 35. XXXII. 10. — תְּמָהוֹן, *stupor*. Deut. XXVIII. 20. Zach. XII. 4. Hesych. φρενὸς ἔκστασις, ὁ εἰς ἑαυτὸν μὴ ὢν. Suidas: ἔκστασις, θαυμασμὸς καὶ ἀλλοίωσις. — תַּרְדֵּמָה, *sopor altus*. Genes. II. 21. XV. 12. Symm. Theod. Proverb. XIX. 15.

d Theod. Genes. XV. 12. 1 Sam. XXVI. 12. Job. XXXIII. 15. Ies. XXIX. 10. Hesych. Ἔκστασις, ὕπνος (ἐκστατικὸς), φόβος. Etiam *Cophtitis* ἔκστασις *somnum* notat. Conf. Philon. in libro Quis Rer. Div. Hæres pag. 350. Gloss. Brem. ἔκστασις, θωρία. Legitur præterea Dan. VII. 28. (sec. Chis. ubi verba Chaldaica

e שַׂגְיָא רַעְיוֹנַי יְבַהֲלֻנַּנִי, *multum cogitationes meæ terruerunt me*, redduntur σφόδρα ἐκστάσει περιεχόμην) ac apud Inc. Jud. XVI. 14. μετὰ τῆς ἐκστάσεως; quæ verba Montfauconio posita esse videntur pro ἐν τῇ ἐκστάσει. Vertit enim *in ecstasi*, h. e. *in somno profundo*, quo, ut ex orationis serie apparet, sepultus jacebat. Cod. Alex. habet ἐκτάσεως, ut intellegantur expansa et certa serie di-f ducta fila, quibus trama intexitur per transversum. Fortasse ἔκστασις h. l. notat *id quod prostat:* tunc non opus esset mutare hanc vocem in τοῦ διάσματος, aut ὑφάσματος, quæ olim fuit mea conjectura. Cæterum huic voci nihil respondet h. l. in textu Hebr. Psalm. XXX. 1. ἐκστάσεως, propter animi ingentem commotionem, quæ ad Psalmum g hunc scribendum impulit, coll. v. 23. Vide ad h. l. Schol. ed. Rom. Zonaras Lex. coll. 657. Ἔκστασις, φρενῶν ἀποβολή, καὶ ὁ θαυμασμὸς καὶ ἡ ἀλλοίωσις. ἔστι δὲ καὶ ἁμαρτία. Δαβίδ (Psalm. XXX. 29. CXV. 2. Vide Theodoretum ad h. l. et Suiceri Thes. s. h. v.) ἐγὼ δὲ εἶπα ἐν τῇ ἐκστάσει μου.

Ἐκτερεόω, *penitus induresco*. h
שָׁלַף, *educo, extraho*. Sexta edit. Ps. CXXVIII. 5. ἐκστερεῶσαι. Montfauconus transtulit *excutiatur:* non male quoad sensum: equidem tamen πρὸ τοῦ ἐκστερεῶσαι vertere mallem *priusquam ad maturitatem* aut *firmitatem perveniat:* nam fruges terræ tantum in maturitate sua evelli et extrahi solent. Conf. Drusium in Fragm. p. 1029. i

Ἐκστραγγίζω, *guttatim exprimo, stillatim excolo, fæces exhaurio*. מָצָה, *exsugo*. Ezech. XXIII. 34. Symm. Psalm. LXXIV. 8. ἐκστραγγιοῦσιν. Montf. edidit ἐκστραγγίσουσι: pro quo in Catena PP. GG. T. II. p. 557. perperam legitur ἐκστραγγιοῦσι. Aquil. Symm. Theod. Ies. LI. 17.

Ἐκστρατεύω, *in aciem egredior, exercitum in expeditionem educo*. יָצָא, *exeo*. Prov. XXX. 27. k

Ἐκστρέφω, *everto, perverto*. הָפַךְ, *everto, subverto*. Jerem. XXIII. 36. Amos VI. 12. — *פָּרַק, *evello*. Zach.

a XI. 16. sec. Vat. — צֹדֵד, Pih. a צוּד, *venor*. Ezech. XIII. 20. — תַּהְפֻּכָה *perversitas*. Deut. XXXII. 20. γενεὰ ἐξεστραμμένη, generatio perversa: coll. Tit. III. 11. Confer Lex. N. T. s. h. v.

'ΕΚΣΥΡΙ'ΖΩ, *exsibilo*. שָׁרַק, idem. Symm. Job. XXVII. 23. ἐκσυριεῖ. Sirac. XXII. 1. πᾶς ἐκσυριεῖ ἐπὶ τῇ ἀτιμίᾳ αὐτοῦ, quivis *exsibilabit* in-
b famiam ejus. Ita legitur quidem in omnibus codd. et libris editis, mallem tamen legere ἐκσυρεῖ (ab ἐκσύρω, *scopis quasi everro ac ejicio*), *removebit a se, arcebit a sua familiaritate*. Suadet hanc emendatam lectionem partim comparatio pigri cum lapide conspurcato in antec., coll. v. 2. partim auctoritas Syri interpretis.

c 'ΕΚΣΥ'ΡΩ, *scopis quasi everro, ejicio*. גָּרַף, *aveho, abstraho*. Theod. Jud. V. 21. ἐξέσυρεν, ubi alii codd. habent ἐξέβαλεν. Hinc Vulg. *traxit cadavera eorum*.

*'ΕΚΣΦΟΝΔΥΛΙ'ΖΩ, Attice pro ἐκσπονδυλίζω, *cervicem confringo*. 4 Macc. XI. 18. Reperitur hæc vox quoque in Etymolog. M. col. 324. 44.

d *'ΕΚΤΑΞΙΣ, *ordinatio, instructio aciei*. חֲרָדָה, *trepidatio*. 2 Reg. IV. 13. sec. Compl. ubi tamen vel ἔκστασις, quod reliqui habent, vel ἐκτάραξις reponendum erit. Significat autem חֲרָדָה h. l. *sollicitam curam*.

'ΕΚΤΑΡΑ'ΣΣΩ, ΤΤΩ, *exturbo, perturbo, conturbo*. בִּלַּע, Pih. *absorbeo*. Ies. III. 12. sec. Compl. Sensum secuti sunt. — בִּעֵת, Pih. *perterreo*.
e Ps. XVII. 5. — *הִתְנַעֵשׁ, Hithp. *commoveo me*. Inc. Jer. XLVI. 8. Vulg. *movebuntur*. — צִמֵּת, Pih. *exscindo*. Ps. LXXXVII. 17.

'ΕΚΤΑΣΙΣ, *extensio, exporrectio*. *אֵבֶר, *penna*. Ezech. XVII. 3. μακρὸς τῇ ἐκτάσει, *qui est longo membrorum ductu præditus*: ubi ἔκτασις *extensionem corporis* notat. Vulg. *longo membrorum ductu*. Aqu. τὰ μετάφρενα, *dorsa*. Sermo ibi est de aquila, et אֵבֶר notat *corpus pennis instructum*. f — מָטֵה, *baculus, virga*. Jud. XV. 4. V. Var. Lectt. Hab. III. 14. διέκοψας ἐν ἐκτάσει (sic enim pro ἐκστάσει legendum conjicit L. Bos. Proleg. in LXX c. 3.) κεφαλὰς δυναστῶν, divisisti extensione, h. e. baculo vel virga extensa, sive manu extensa capita potentum. Confer Jerem. XXI. 5. — מִשְׁלוֹחַ, *missio*. Symm. Theod. Ies. XI. 14. Missio g manus est *extensio*.

'ΕΚΤΑ'ΤΤΩ, *άσσω, constituo, ordino, scribo, accingo*, s. *aciem instruo*. הִצְבִּיא, Hiph. *exercitum conscribo*. 2 Reg. XXIV. 39. τὸν γραμματέα τοῦ ἄρχοντος τῆς δυνάμεως τὸν ἐκτάσσοντα τὸν λαὸν τῆς γῆς, scribam principis exercitus scribentem populum terræ. Hesych. ἐκτάσσοντα, χαράσσοντα, γράφοντα. — חָרַד, *trepido*, et h. l. h *sollicitus sum*. 2 Reg. IV. 13. sec. Compl. ubi ἐκτάσσειν est *ordinare, magnum apparatum facere*. Vide supra s. v. ἔκταξις. — מִנָּה, Pih. *determino, definio, assigno*. Dan. I. 10. Chis. τὸν ἐκτάξαντα τὴν βρῶσιν ὑμῶν, *constituentem* s. *ordinantem* cibum vestrum. — נַעַר, *puer*. Nehem. IV. 16. τῶν ἐκτεταγμένων. Vox Hebr. usurpatur quoque de *ministris* ac *servis publicis*. — צָבָא, *exercitus*. i Num. XXXII. 27. ἐκτεταγμένοι ἔναντι κυρίου. 2 Macc. XV. 26. τῆς στρατιᾶς ἐκταγείσης.

'ΕΚΤΕΙ'ΝΩ, *extendo, expando*. *דָּבַר, *loquor*. 1 Sam. I. 16. ἐκτέτακα, sc. λόγον s. δέησιν, *extendi* orationem meam. Sic παρατείνειν λόγον legitur Act. XX. 7. Non opus itaque est, ut in ἐκλάληκα mutetur, aut cum Trendelenburgio statuatur, eos respexisse ad primam verbi דָּבַר notionem, e qua est *ducere, trahere*. — דָּרַךְ, *calco*. Symm. Ps. VII. 13.

a ἐκτενεῖ. Fortasse legendum ἐντενεῖ, *intendet*, qua voce et LXX h. l. usi sunt: sed et recepta lectio habet, quo se tueri possit, nam arcus, postquam tensus est, deinde extenditur. Vulg. et Hier. *intendit*, qui ἐντείνει legisse videntur, nisi et hic scribendum est *intendet*. — הוֹשִׁיט Hiph. a יָשַׁט, *porrigo*. Esth. IV. 10. V. 2. VIII. 4. — הֵרִים, Hiph.
b a רוּם, *elevo*. Genes. XIV. 22. Zonaras Lex. c. 676. ad h. l. respiciens habet ἐκτενῶ, κρεμάσω. — הִשְׁלִיךְ, Hiph. *projicio*. Ps. LIX. 9. ἐπὶ τὴν Ἰδουμαίαν ἐκτενῶ τὸ ὑπόδημά μου, super Idumæa extendam calceum meum, s. eam calceo meo premam, h. e. subjiciam mihi. Apud Hesychium in v. Ἰδουμαία hoc idem esse dicitur ac ἐπὶ τὴν ἐκλείπουσαν οἰ-
c κουμένην ποιήσομαι τὴν πορείαν. — זָמַם, *cogito malum*. Prov. XXX. 32. Libere verterunt. — זָרָה, *spargo*. Prov. I. 17. ἐκτείνονται δίκτυα. In textu Hebr. legitur מְזוּרָה, ubi confer Arab. مزر, *æqualiter distendit*, sec. Golium p. 2222. — יָשָׁר, *rectus*. Ez. I. 23. αἱ πτέρυγες αὐτῶν ἐκτεταμέναι, alæ eorum expansæ. Hesych. ἐκτείνεται, ἁπλοῦται. — מָשַׁךְ,
d *traho*. Hos. VII. 5. XI. 5. ἐν διαφθορᾷ ἀνθρώπων ἐξέτεινα αὐτούς, in corruptione hominum extraxi s. eduxi illos. — נִגַּר, Niph. *effusus, diffusus sum*, s. *me effundo*. Symm. Psalm. LXVI. 2. ἐκτεταμένη. Sensum expressit. Nam *manus effusa* est *manus extensa*. — נָטָה, *tendo, extendo*. Exod. VII. 5. 19. VIII. 5. 6. — נָטַשׁ, *dimitto*, etiam *in diversas par-*
e *tes*, s. *diffundo*. Ez. XXXII. 4. — *נָשַׁק, *armo me*. Inc. 1 Par. XII. 2. ἐκτείνοντες τόξον. Fortasse scribendum est ἐντείνοντες. Vulg. *tendentes arcum*. — נָשָׂא, *attollo*. Exod. VI. 8. Num. XIV. 30. Neh. IX. 15. — *נָתַר, *solvo, expedio*. 2 Sam. XXII. 33. ἐξέτεινεν sec. cod. Alex. Vulg. *complanavit perfectam viam meam*. Alii libri habent ἐξετίναξεν. — עֶרְיָה, *retectio*. Hab. III. 8. ἐκτείνων (alii f ἐντείνων) ἐντενεῖς τὸ τόξον σου. Nudabatur arcus, ut tenderetur. — פָּרַד, *separo*. Ez. I. 11. Quæ sunt extenta, sunt quoque separata ac disjuncta. — פָּרַשׂ, *expando*. Ex. XXV. 20. Ies. I. 15. Hos. V. 1. — פָּשַׁט, *irruo*. Jud. IX. 33. et 44. sec. Vat. ac Inc. In utroque loco dicitur de exercitu se expandente eo consilio, ut impetum faciat. Non opus ita- g que est, ut post ἐκτενεῖς cum Bielio χεῖρα suppleatur. Adde Aqu. 1 Sam. XXX. 16. — *שָׁטַח, *expando*. Jer. VIII. 2. sec. Compl. ἐκτενοῦσιν, quæ est vera lectio. Altera ψύξουσι est merum glossema: nam expandebantur siccandi causa. — קָרַם, *superindo*. Ez. XXXVII. 6. ἐκτενῶ ἐφ' ὑμᾶς δέρμα. — שָׁלַח, *mitto*. Symm. Theod. Ps. LIV. 21. Symm. Sexta h Ed. et LXX Ps. LXXIX. 12. ubi sensum expresserunt. Inc. Ezech. XXXI. 6. Aqu. Theod. Ies. LVIII. 9. LXX Gen. III. 22. VIII. 9. Jud. V. 15. sec. cod. Alex. — שְׁלַח, Chald. Esdr. VI. 12. Legitur præterea (ubi nihil est in textu Hebraico) Prov. XXIII. 32. ἐκτείνεται, *tanquam moribundus extenditur*. Cf. Gataker. ad Marc. Antonin. IV. 3. i p. 124. et Casaub. ad Sueton. Aug. cap. 78. Sap. X. 2. ἐξέτεινεν αὐτὸν ἐκ παραπτώματος ἰδίου, *eduxit* eum a delicto suo, h. e. gratiam ac pœnitentiam ei suggessit. Sir. XIV. 13. κατὰ τὴν ἰσχύν σου ἔκτεινον (sc. τὴν χεῖρά σου) καὶ δὸς αὐτῷ, secundum vires tuas extende manum aut *benignitatem* tuam, et da illi. Manus extensio h. l. liberali tribuitur. Vulg. *exporrigens*. Camerarius laudat libros, ubi h. l. ἔκτινον legatur, hoc sensu: persolve pro viribus debi-

a tum, nimirum benignitatis. 1 Macc. VII. 47. ἐξέτειναν παρὰ τῆς Ἱερουσαλήμ. Vulgat. bene: *suspenderunt* contra Hierosolymam. Ita quoque Syrus. Confer supra s. v. נָשָׂא Usus autem ita est h. l. hoc vocabulo per *antanaclasin*; præcesserat enim: ἦν ἐξέτεινον ὑπερηφάνως. — Vide infra s. Πλήττω et Συμβολή.

ΕΚΤΕΛΈΩ, *perficio*. 2 Paral. b IV. 5. ubi nihil est in textu Hebr. 2 Macc. XV. 9. τοὺς ἀγῶνας, οὓς ἦσαν ἐκτετελεκότες. Cant. Tr. Puer. v. 16. ubi pro ἐκτελέσαι, vel, ut alii habent, ἐκτελέσθαι, reponendum est ἐκτελείσθω, *perficiatur*. Gloss. MS. in Cant. Tr. Puer. ἐκτελέσθω, λειτουργείτω. Legendum: ἐκτελείσθω, λειτουργείσθω, ut quoque legitur apud Zonaram Lex. c. 676.

c ΕΚΤΈΜΝΩ, *excido, abscindo*. בָּצַע, Pih. idem. Ies. XXXVIII. 12. 2 Macc. XV. 33. 4 Macc. X. 17.

*ΕΚΤΕΝΉΣ, *extensus, sedulus, assiduus, acer, vehemens*. 3 Macc. V. 29. κατὰ τὴν σὴν ἐκτενῆ προθεσιν, ex *diserta* tua voluntate, s. *severo* decreto tuo. Τὸ ἐκτενὲς, *assidua opera, summa dilegentia*. 3 Macc. III. 10. d πᾶν ἐκτενὲς προσοίσεσθαι πρὸς ἀντίληψιν, h. e. omnem *dilegentiam* adhibituros ad defensionem, s. omnibus *viribus* opitulaturos. Hes. et Suid. ἐκτενὲς, ἐπιμελές.

ΕΚΤΕΝΊΑ s. ΕΚΤΈΝΕΙΑ, *extensio, contentio, assiduitas, vehementia*. Judith. IV. 7. ἐν ἐκτενείᾳ μεγάλῃ, *instantissime, acerrime*. 2 Macc. XIV. 38. 3 Macc. VI. 41. ἐπισταλὴ e — ἔχουσα τὴν ἐκτένειαν, i. q. c. XI. 34. ἔχουσα οὕτως, et v. 16. περιέχουσα τὸν τρόπον τοῦτον, ubi ἐκτένεια *tenorem, argumentum* notat. Hesych. Ἐκτενίαν, συνεχῶς ποιῆν τὸ αὐτὸ, et: Ἐκτενία, ἄπλωσις.

ΕΚΤΕΝΩ̃Σ, *extense, vehementer*. אֲהָהּ, *ahah, ah*. Joël. I. 14. κεκράξατε πρὸς κύριον ἐκτενῶς. Bene. — בָּחָזָק, *in robore*. Jon. III. 8. coll. Judith. IV. 10. — חָצֵה, *foris*. Aqu. f Theod. Ies. XXXIII. 7. Legerunt עָזָה aut חָזָק. Hesych. ἐκτενῶς, προθύμως, ἢ διατεταμένως. Phavorin. Ἐκτενῶς, συντόνως, ἐπιμόνως, ἢ ὀλιγοψύχως, καὶ προθύμως καὶ φιλαθρώπως.

ΕΚΤΉΚΩ, *liquefacio, tabefacio, absumo*. דָּבַר, Pihel, *loquor*. 1 Sam. I. 16. ἐκτέτηκα sec. libros nonnullos, sed vitiose pro ἐκτέταχα. Vide supra s. v. ἐκτείνω. — הַדְאִיב, Hiph. a דָּאַב, g *dolere facio*. Lev. XXVI. 16. Vocem metaphoricam pro propria posuerunt. — הֶמְסָה, Hiph. *liquefacio*, etiam *consumo*. Ps. XXXVIII. 15. ἐξέτηξας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, *absumsisti* animam ejus. Hes. ἐξέτηξας, ἀνήλωσας. Sic *membra liquefacta* pro *consumtis* dixit Silius I. 178. — הִתְקַמֵּט, Hithp. a קוּט, *fastidio, torqueo me*. Psalm. CXVIII. 157. h CXXXVIII. 20. — כָּלָה, Pih. *consumo*. Job. XXXI. 16. — נָמוֹג Niph. a מוּג, *diffluo*. Aqu. Symm. Jos. II. 9. — צָמַת, Pih. *excindo*. Ps. CXVIII. 138. ἐξέτηξέ με ὁ ζῆλος, *consumsit* me seu *tenuem reddidit, tabefecit* zelus. Hesych. ἐξέτηξεν, ἐλέπτυνεν. Suidas: ἐξέτηξεν, ἠφάνισεν. Phav. ἐξέτηξεν, ἐδάμασεν, ἢ ἠφάνισεν, ἐλέπτυνεν. Cæterum Phavorinus corrigendus h. l. est ex Zonara, qui in i Lex. c. 775 habet: ἐξέτηξεν, ἐδαπάνησεν, ἐλέπτυνεν. Sir. XVIII. 18. ἐκτήκει ὀφθαλμοὺς, *tabescere facit* oculos, dum sc. eum contristat et affligit sua duritie. Sirac. XXXI. 1. ἀγρυπνία πλούτου ἐκτήκει σάρκας, *attenuat* corpus.

ΕΚΤΊΘΗΜΙ, *expono, publico*. גָּלָה, *revelo*. Job. XXXVI. 15. — הִגִּיעַ, Hiph. a נָגַע, *pertingo, pervenio*. Esth. VIII. 17. — נָתַן, *do*. Esth. III. 14. IV. 7. VIII. 3. 14. ἐξετίθη τὸ πρόσταγμα, *publicabatur* mandatum. — נתן דת, *do legem*. Esth.

a IX. 14. — *עָרַךְ, *res e regione invicem dispono*, et metaph. *expono, ordine quodam enarro et laudo.* Symm. Ps. XXXIX. 6. — רָשַׁם, Chald. *consigno.* Dan. VI. 8. ἵνα θῇς γραφήν. — שׂוּם, *pono.* Dan. III. 30. ἐκτίθεμαι δόγμα, *edictum publice exponendum curo*, vel *edicto sancio, edico.* Sap. XVIII. 5. de *infantibus* dicitur, *qui exponuntur*, coll. Act. b VII. 22.

'ΕΚΤΙ'ΚΤΩ, *fœtum edo, pario.* הוֹלִיד, Hiph. a יָלַד, idem. Ies. LV. 10.

'ΕΚΤΙ'ΛΛΩ, *evello, expilo, eradico, exstirpo.* גָּדַד, Chald. *excido, succido.* Dan. IV. 29. — *הִתְמַלַּת, *eripio, decortico, detero me.* Symmach. Job. XIX. 20. ἐξέτιλλον τὸ δέρμα μου ὀδοῦσιν ἐμοῖς, evellebam pellem meam c dentibus meis. Videtur hæc versio Aquilæ potius esse. Cæterum habet מָלַט hanc significationem ex usu l. Arab. ملط. — חָתַת, *capio*, etiam *aufero, abripio.* Ps. LI. 5. Ad h. l. Phavor. ἐκτίλαι, ἐκτινάξαι. Suidas explicat ἀποσπάσαι. — מָרַט, Chald. Peh. *depilo.* Dan. VII. 4. — נָתַשׁ, *exstirpo.* Οἱ ἄλλοι Jer. XXXI. 28. LXX 1 Reg. XIV. 15. d Jerem. XXIV. 6. Ad hunc locum sine dubio respiciens Zonaras Lex. c. 676. habet: ἐκτίλλω (lege ἐκτιλῶ), ἀνασπάσω, μετοικίσω. Dan. XI. 4. — עָקַר, idem. Cohel. III. 2. — קָצַץ, Chald. Pah. *amputo.* Dan. IV. 11. — שָׁמַט, *dimitto.* Symm. Ps. CXL. 7.

*ΕΚΤΙ'ΝΑΓΜΑ, *excussio.* זֶרֶם, *inundatio.* Inc. et libri nonnulli sec. e Bos. Ies. XXVIII. 2. Vulgat. *impetus.* [Fortasse legendum ἐκτίναγμα, quo Aquila Ies. XXXII. 2. hoc ipsum vocabulum expressit. K.]

'ΕΚΤΙΝΑΓΜΟ'Σ, *excussio.* בּוּקָה, *evacuatio*, Nah. II. 10. ubi notat *quisquilias, quæ excutiuntur.* Gloss. MS. in Proph. ἐκτιναγμός, ἀκαλύπησις. Sir. XXII. 13. ἐν τῷ ἐκτιναγμῷ αὐτοῦ, cum *excusserit se*, h. e. cum impia sua verba et opera protulerit, dum f quid ejaculatur: ubi in codd. cum ἐκτιναγμὸς permutatur. Grotius legit ἐν τῷ ἐκτινασμῷ αὐτοῦ, *jactulatione ipsius*, per quam *verba probrosa* intellegit.

'ΕΚΤΙΝΑ'ΣΣΩ, *excutio, emitto.* אָתַר, Chald. Aph. a נְתַר, *defluere facio.* Dan. IV. 11. ἐκτινάξατε τὰ φύλλα. — בָּקַק, *evacuo.* Nahum. II. 2. — חָבַט, *quatio, concutio.* Inc. g Ies. XXXVIII. 27. — נְעוּרִים, plur. *pueritia.* Ps. CXXVI. 5. υἱοὶ ἐκτετιναγμένων, *filii excussorum.* Habuerunt pro partic. Paul vocis נָעַר, *excussit:* sed perperam. Suidas ad h. l. ex Theodoreto: ἐκτετιναγμένων, υἱοὶ τῶν ἐκτετιναγμένων, οἱ σφόδρα ταλαιπωρούμενοι. — נָעַר, Inc. Jud. XVI. 20. ἐκτινάξομαι, *excutiam me.* Nehem. V. 13. Job. XXXVIII. h 13. ἐκτινάξαι ἀσεβεῖς ἐξ αὐτῆς, ut *exculiat s. removeat* impios ex illa. Hesych. ἐκτινάξαι, ἀποκινῆσαι. Ies. LII. 2. ἐκτίναξαι τὸν χοῦν, *excute* pulverem. — *נָצַל, *spolio.* Exod. III. 22. Syrus teste Procopio in Cat. Niceph. p. 590. ἐκτινάξατε, κινώσατε. — נָפַל, Chald. *cado.* Dan. VII. 20. — נָפַץ, *dispergo.* Jud. VII. 19. 1 Reg. V. 9. Theodot. Ies. XXVII. i 9. Aqu. Jer. XXII. 28. — *נָתַר, *solvo.* 2 Sam. XXII. 33. Permutavit fortasse auctor versionis ἐξετίναξεν נָתַר cum נָעַר, nisi ἐκτινάσσων ὁδὸν explicare malis: *viam removendis omnibus impedimentis æquare ac parare.* Sed Syriacum ;ΔΔ in Aph. notat *excussit.* Conf. vers. Syr. Coh. VI. 3. Sir. XXII. 2. ἐκτινάξει χεῖρα, illico illud manibus *excutiet.* Syrus perperam: *complodit manibus suis.* 1 Maccab. X. 80. ἐξετίναξαν τὰς σχίζας

a εἰς τὸν λαὸν, *emiserunt* jacula in populum. Cantic. Tr. Puer. 49. ubi sermo est de flamma, ἐκτινάσσειν est *efficere, ut aliquid erumpat.*

'ΕΚΤΙΤΡΩ'ΣΚΩ, *abortum facio,* seu: *infero, fœtum immaturum expello, abortio.* נָעַל, *fastidio.* Symm. Job. XXI. 10. οὐκ ἐξέτρωσε. Ita Bielius Trommium ac Montfauc. secutus. Ferri quidem posset hæc
b interpretatio, si præeuntibus LXX שׁוֹר non de *bove,* sed de *vacca* explicetur, quod tamen textus Hebr. non admittit. Pertinent potius hæc verba ad וְלֹא תְשַׁכֵּל, *et non sterilescet,* h. e. *non abortivit* in fine commatis. Hesych. ἐξέτρωσεν, ἐξήμβλωσεν, ἐνέῤῥιψε (legendum videtur ἐξέῤῥιψε) τὸ βρέφος. Apud Diodor. Sic. Lib. III. pag. 198. est τὸ βρέφος
c ἐκτρῶσαι πρὸ τοῦ καθήκοντος χρόνου.

'ΕΚΤΙ'Ω, *expendo, exsolvo.* נָתַן *do.* Job. II. 4. ὅσα ὑπάρχει ἀνθρώπῳ, ὑπὲρ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ ἐκτίσει, omnes facultates suas homo pro anima sua *exsolvet.* Hesych. ἐκτίσει, ἀποδώσει.

'ΕΚΤΟΚΙ'ΖΩ, *parere facio, in usuram do, fœnero.* הוֹלִיד, Hiph. a יָלַד, *parere facio.* Symm. Ies. LXVI. 9. μὴ ἐγὼ ὁ καθίζων ἐπὶ τὸ
d τεκεῖν, οὐκ ἐκτοκίζω; ubi ἐκτοκίζειν est *præstare partum,* non *parere,* ut Curterius transtulit, hoc sensu: num ego alias mulieres parere facerem, et facere non possem, ut pareret Sion? — הֵחִיל, Hiph. a חוּל, *parturire facio.* Symm. Psalm. XXVIII. 7. — הִשִּׁיךְ, Hiph. a נָשַׁךְ, *in usuram do.* Deut. XXIII. 20. 21.

'ΕΚΤΟΜΙ'ΑΣ, *exsectus, castratus,*
e *exsectione testiculorum eunuchus factus.* נָתוּק, part. Pah. *avulsus.* Lev. XXII. 24. ἐκτομίαν, h. e. juxta Gloss. in Octat. ἐκτετμημένον. Hesych. ἐκτομίας, εὐνοῦχος, σπάδων. Gloss. Vett. εὐνοῦχος, ὁ ἐκτομίας, *castratus.* Vide quoque Xenoph. Cyrop. V. 2. 14. Herodot. VI. 9. extr. coll. 32. et Ctesiam Persic. c. 53.

'ΕΚΤΟΜΙ'Σ, *exsectio.* שֶׁרֶט, *incisio.* Theod. Lev. XIX. 28. Ibid. XXII. 24. sec. cod. Alex.

*'ΕΚΤΟΝ, *sexto loco.* Sir. XVII. f
5. sec. Compl.

'ΕΚΤΟΠΙ'ΖΩ, *e loco moveo,* vel *transfero, subduco.* Ἐκτοπίζω ἐμαυτὸν, *sedem muto, discedo ex uno loco in alium.* 2 Macc. VIII. 13. διεδίδρασκον καὶ ἐξετόπιζον ἑαυτοὺς, diffugiebant et *loco se movebant.* Suidas: ἐκτοπίσαι, μακρὰν καταστῆσαι.

'ΕΚΤΟΡΝΕΥ'Ω, *tornando efformo.* Hinc ἐκτετορνευμένη ἀμύγδαλος, *amyg-* g
dalus tornando efformata, vel *effigiata in amygdalum,* s. *amygdali formam.* מְשֻׁקָּדִים, part. plur. Pyh. *amygdalati,* i. e. *amygdali speciem referentes.* Symm. Ex. XXV. 33. 36. Vide infra s. v. ἐντορνεύω.

"ΕΚΤΟΣ, *sextus.* *שְׁבִעַי, *septimus.* Gen. II. 6. Legerunt cum Syro et cod. Samar. הַשִּׁשִּׁי. Vide tamen Grabii Ep. ad Millium pag. 67. — h
שֵׁשׁ, *sex.* 2 Reg. XVIII. 10. — שִׁשָּׁה, Pih. *sexto.* Ez. XLV. 13. — שִׁשִּׁי. Gen. I. 31. Ex. XVI. 5. — שֵׁת, Chald. Esdr. VI. 15.

'ΕΚΤΟ'Σ, *extra, præter, seorsim, sine.* לְבַד, *seorsim.* 1 Reg. IV. 23. Ies. XXVI. 13. — *מ præfix. 2 Par. XXIII. 14. Vulg. *extra.* — מִלְבַד, *seorsim, separatim.* 1 Reg. X. 13. 2 Par. IX. 12. Dan. XI. 4. i
— *מַלְמַד, *stimulus.* Inc. et LXX sec. cod. Alex. Jud. III. 31. ἐκτός. Sic legitur in antiquissimis codd. V. Hieronymi Quæst. in Heptat. Lib. VII. Quæst. 25. Legerunt מִלְבַד. Confer ad h. l. Scharfenb. — רַק, *tantummodo.* Aqu. Ies. XXVIII. 19. Fortasse etiam Job. I. 16. sec. Cod. Syr. Hex. 2 Macc. XI. 25. ἐκτὸς ταραχῆς εἶναι, *sine* tumultu agere. Hesych. ἐκτὸς, δίχα,

a πάροξ ἢ ἔξω. Sir. Prol. οἱ ἐκτὸς, *extra Palæstinam in Ægypto degentes.*

*ΕΚΤΟΤΕ, *ex tunc, ex eo tempore.* מֵאָז, idem. Symm. Ies. XVI. 13. ubi Theod. ἀπὸ τότε. Vide Maittaire de Dial. p. 90. ed. Sturz.

ΕΚΤΡΕΠΩ, *everto, converto.* *הֶחֱרִיד, *perterrefacio, terrorem incutio.* Jud. VIII. 12. sec. Compl. ubi pro ἐξέτρεψε Scharfenbergio ad b h. l. legendum videtur vel ἐξέτρεψε, vel ἐξέστρεψε, ut הֶחֱרִיסֵם legerint, consentiente Josepho A. J. V. 6. 5. p. 294. T. I. Haverc. Sed ἐκτρέπειν ab ἀποσοβεῖν et ἐκσοβεῖν parum differt. — הָפַךְ, *verto, converto.* Amos V. 8. ἐκτρέπων εἰς τὸ πρωΐ σκιὰν θανάτου, *convertens* in mane umbram mortis. Theod. Jer. XXIII. 36. ἐξέτρεψατε, *evertistis.* Adde Esth. III. 7. sec. c Vet, Arund.

ΕΚΤΡΕΦΩ, *enutrio, educo.* גָּדַל; גִּדֵּל, Kal et Pih. *cresco, crescere facio.* Symm. Theod. Ies. I. 2, Theod. Job. XXX. 16. Textus Hebr. ita sonat: *quia a pueritia adolevit mihi,* s. *mecum tanquam parente suo fuit,* sc. pupillus. Nonne hoc aliis verbis expressum est: a juventute mea enutriebam eum, ut pater? LXX 1 Reg. XII. 8. 10. Ies. XXIII. 4. d Hos. IX. 14. — נָמַל, *ablacto, pro lacte cibos substituo solidiores.* 1 Reg. XI. 20. — חָיָה: הֶחֱיָה, Kal et Hiph. *vivo, vivifico.* Gen. XLV. 7. Zach. X. 9. — כִּלְכֵּל, Pih. a כּוּל, *sustento.* Gen. XLV. 11. — עָרַץ, *incurvo me.* Job. XXXIX. 3. ubi loco ἐξέθρεψας sine dubio reponendum ἐξέθρεψαν. Cogitarunt fortasse e de *inclinatione in genua ad alimenta præbenda.* — מִגְדָּל, *turris.* Symm. Ies. XXXIII. 18. ἐκτετραμμένοι. Pro מְגַדְּלִים legit cum reliquis Intt. מְגֻדָּלִים, part. Pah. Vulgat. *parvulorum.* — נָהַל, *leniter duco,* Pih. Gen. XLVII. 17. Ps. XXII. 2.

ΕΚΤΡΕΦΩ ΚΑΛΩΣ, *bene educo.* גִּיל הֵגִיל, *exultando exulto.* Prov. XXIII. 24. ubi Grabius pro ἐκτρέφει legit ἐκτρυφήσει, *in deliciis aget.* f Sed tunc etiam in sequentibus pro δίκαιος reponendum erit δικαίου, ut sententia Hebraicis Græcisque plane conveniat.

ΕΚΤΡΕΧΩ, *excurro, raptim me proripio.* רוּץ, *curro.* Jud. XIII. 10. ἐτάχυνε ἡ γυνὴ καὶ ἐξέδραμε, velociter *currebat* mulier.

ΕΚΤΡΙΒΩ, *extero, terendo excutio, extergo, contero, deleo, perdo,* it. g *diligenter tero,* sc. *sæpius ambulando* vel *gradiendo.* אָבַד, *pereo.* Deut. VII. 20. — אָבַל, *edo, consumo.* Ex. XXXII. 9. Ez. XLIII. 8. — חוֹרִישׁ, Hiph. a יָרַשׁ, *possessionem do,* et *possessione expello.* Num. XXXII. 21. Inc. et LXX Jos. VIII. 7. — *הֶחֱרִיד, Hiph. a חָרַד, *exterreo.* Jud. VIII. 12. ἐξέτρεψεν sec. Alex. Fortasse sono decepti h permutarunt cum חָבְרִית, aut libere verterunt. Scharfenberg. motus auctoritate Josephi A. J. V. 6. 5. p. 294. T. I. ed. Hav. conjicit, eos הֶחֱרִיסֵם legisse. — הִכְנִיעַ, Hiph. *prosterno.* Nehem. IX. 24. — הֵמִית, Hiph. a מוּת, *mori facio, occido.* Num. XIV. 15. — — חִשִּׁיב, Hiph. a שׁוּב, *reverti facio.* Job. XXX. 23. θάνατός με ἐκτρέψει. Legerunt fortasse יְשִׁבֵּרְנִי, i aut libere verterunt. — הִשְׁמִיד: נִשְׁמַד, Hiph. et Niph. *perdo, perdor,* Gen. XXXIV. 29. Deut. II. 12. Theod. Deut. VII. 23. ἕως ἐκτρίψει αὐτοὺς (Sic enim recte Montf. pro ἐκθρίψει,) usquedum *exstirpet* illos. Ita Ælian. V. H. VI. 13. ἐκτρίβων τοὺς τυράννους πίνυς δίκην. — טַלְטֵלָה, *ejectio, projectio.* Ies. XXII. 17. — כָּחַד: הֶכְחִיד, Pih. et Hiph. *abscondo,* it. *exscindo.* Gen.

a XLVII. 18. Exod. XXIII. 23. 2 Par. XXXII. 21. — חָרַת, חָכְרִית, Kal et Hiph. *excindo.* Gen. XLI. 36. οὐκ ἐκτριβήσεται ἡ γῆ ἐκ τοῦ λιμοῦ, non *pereat* terra ex fame. Sophoel. Œdip. Tyr. p. 170. σοῦ γὰρ οὐκ ἔστι βροτῶν, κάκιον δστις ἐκτριβήσεταί ποτε: ubi Scholiastes et ex eo Suidas: Ἐκτριβήσεται, διατρίψει ἐν ταῖς κακαῖς, ἢ ἀπολεῖται. ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῶν σμη-
b χομένων ἀργυρῶν, ἢ χαλκῶν, ἢ ἄλλων τοιούτων σκευῶν, ἅπερ ἐν τῷ κλύνεσθαι σφόδρα τριβόμενα ἐλαττοῦται. Num. XV. 29. Jer. IX. 20. — מָרַק, *extergo.* Lev. VI. 28. — נוּשׁ, Niph. a יָרַשׁ, *pauper fio,* q. a רוּשׁ. Gen. XLV. 11. — נָתַס, *destruo.* Job. XXX. 13. ἐξετρίβησαν τρίβοι μου, *extritæ* sunt viæ meæ. — עָוַר, *perturbo.* Jos. VI. 18. — פרס, *per-*
c *rumpo.* Zach. XI. 16. — שָׁאַף, *anhelo, adspiro, valde concupisco.* Amos VIII. 4. Permutasse videntur שָׁאַף cum שׁוּף, *contero,* quod etiam fecerunt ib. II. 7. ubi per πατεῖν transtulerunt, et Ps. LVI. 4. ubi καταπατεῖν habent. — שׁוּף. *contero.* Job. IX. 17. μὴ γνόφῳ με ἐκτρίψῃ. שׁוּף, observante Schultensio, in l. Arab. *terere, conculcare*
d notat. — שָׁחַת: הִשְׁחִית, Pih. et Hiph. *perdo.* Gen. XIX. 14. 21. Exod. XII. 13. Deut. IV. 31. — *שָׁמַד, Niph. נִשְׁמַד, *deleor.* Aqu. Ps. LXXXII. 11. Sir. VI. 38. βαθμοὺς τριβῶν αὐτοῦ ἐκτριβέτω ὁ ποῦς σου, gradus semitarum ejus *exterat,* vel: *diligenter terat* pes tuus. Sap. XII. 9. λόγῳ ἀποτόμῳ ὑφ' ἓν ἐκτρίψαι, verbo severo simul *perdere.* Gloss.
e MS. in Sap. Sal. ἐκτρίψαι, συντρίψαι. ἀπολέσαι. Hesych. ἐκτριβῆναι, ἀπολιφθῆναι (forte ἀπωλεσθῆναι legendum), φθαρῆναι.

Ἔκτριψις, *extritio, deletio, obliteratio.* חֲכָרִת, infin. Niph. *excindendo.* Num. XV. 29. ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, *deletione* delebitur anima ista.

Ἐκτρυγάω, *vindemio.* בָּצַר idem. Lev. XXV. 5.

f Ἐκτρυφάω, *delicior, delicias habeo, in deliciis ago.* הִתְעַלֵּל, Hithp. *illudo.* Hab. I. 10.

Ἐκτρυχόομαι, *extenuor, atteror, exhaurior, malis conficior, pereo.* חָרַד, *exardeo.* Symm. Ies. XXIV. 6. ἐκτρυχωθήσεται. Arab. جرى *deficere, imminui* notat. Non opus itaque est statuere, eum חָרְבוּ legisse. Suidas: ἐκτρυχωθείς,
g ἐκπιμασθείς, ἐκφθαρείς. Hesych. ἐκτρυωθείς, (l. ἐκτρυχωθείς) φθαρείς.

Ἐκτρώγω, *exedo, erodo.* חָדַק, genus spinæ, quo sepimenta fieri solebant. Mich. VII. 4. Legerunt חֵרֶק cum Resch. Vide infra s. v. σής. Aristoph. Vesp. 155.

Ἔκτρωμα, *abortus.* נֶפֶל idem. Job. III. 16. Cohel. VI. 3. Aqu. Ps. LVII. 9. — *נֵצֶר, *stirps, sur-*
h *culus.* Symm. Ies. XIV. 19. Legit נֵפֶל, quam lectionem quoque secuti sunt LXX, qui habent νεκρὸς pro eodem. Hesych. ἔκτρωμα, παιδίον νεκρὸν ἄωρον, ἐκβολὴ γυναικός. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

Ἐκτυπόω, *exsculpo, efformo.* פְּתוּחָה, *sculptura.* Ex. XXXIX. 30. γράμματα ἐκτετυπωμένα σφραγίδος, literas *exsculptas* sigilli. Salmasius
i ad Solin. p. 1100. et cum illo Colomesius Obss. Sacr. p. 594. legendum censet ἐντετυπωμένα, refragantibus quidem omnibus codd., probante tamen Grotio. — פָּתַח, Pih. *incido, insculpo.* Ex. XXVIII. 32. Vid. s. χαρώσιος.

Ἐκτύπωμα, *effigies, similitudo.* סֶמֶל, *imago.* Symmach. Ex. VIII. 3. — פְּתוּחָה, *sculptura.* Ex.

a XXVIII. 32. Sir. XLV. 14. Hesychius: ἐκτύπωμα, ἀλλοίωμα, ὁμοίωμα. Athen. p. 484. D. Plato Tim. III. 50. D. Vide quoque s. v. παραζήλωσις.

'ΕΚΤΥ'ΠΩΣΙΣ, *expressio, efformatio.* מְחֻקֶּה, part. Pyh. *expressum.* 1 Reg. VI. 34.

'ΕΚΤΥΦΛΟ'Ω, *excæco.* כָּהָה, *caligo.* Zach. XI. 17. — עָוֵר, Pih. ab

b עוּר, (Arab. عار, Syr. ܥܘܪ), *oculis privo, excæco.* Ex. XXIII. 8. Deut. XVI. 19. ἐκτυφλοῖ, ubi alii libri habent ἀποτυφλοῖ. Sed lectionem ἐκτυφλοῖ agnoscit quoque Clemens Alex. p. 261. 2 Reg. XXIV. 27. — עִוֵּר, *cæcus.* Ies. LVI. 10. — שִׁחֵת, Pih. *perdo.* Ex. XXI. 26. Scil. שִׁחֵת sumserunt pro *excæcare,* quoniam de oculis sermo est.

c 'ΕΚΥΡΟ'Σ, *socer.* חָם, idem. Inc. Genes. XXXVIII. 25. Hesych. ἑκυρὸς, ἀνδρὸς πατὴρ, πενθερός.

'ΕΚΦΑ'ΓΩ, *comedo.* אָכַל, idem. Symm. Ps. CIV. 35. ἐξέφαγον.

'ΕΚΦΑΙ'ΝΩ, *in lucem profero, patefacio, profero, evulgo, manifesto.* *גָּלָא, *revelo,* Chald. Dan. II. 19. τὸ μυστήριον ἐξεφάνθη εὐσήμως. — הוֹצִיא, Hiph. a יָצָא, *exire facio.*

d Prov. XXIX. 11. ὅλον τὸν θυμὸν αὐτοῦ ἐκφαίνει ἄφρων, omnem animum suum *manifestum facit* stultus. Hesych. ἐκφαίνει, δηλοῖ, φανεροποιεῖ. — חַשְׁמַנִּים. Vox Ægyptiaca *dynastæ* a חָשַׁם, quod in l. Arab. notat *opulentum esse.* Symm. Ps. LXVII. 32. ubi ἐκφαίνειν notat *legatum esse,* et quidem adjuncta notione *multi famulitii, magni comitatus.* Ita enim

e intellexerunt Hebr. vocem, consentientibus LXX Intt., qui πρέσβεις habent. — *נָפַח, *flo, spiro,* et פּוּחַ, idem. Aqu. Symm. Psalm. XXVI. 12. ἐξεφάνη. Permutatio verborum יָפִיחַ et יוֹפִיעַ hic locum habet, quemadmodum LXX Ps. XII. 6. pro יָפִיחַ לוֹ legerunt אוֹפִיעַ לוֹ. Symm. Prov. VI. 19. XII. 17. Aqu. Symm. Theod. Prov. XIV. 5. Hesych. ἐξεφάνη, f φανερὸς ἐγένετο. Sirac. XIX. 21. ἐκφάναι κρίμα, *evertere,* seu: *pervertere* judicium justum.

'ΕΚΦΑΥΛΙ'ΖΩ, *vilipendo, contemno, parvi facio.* בָּזָה, *contemno.* Symmach. Prov. XV. 21. Judith. XIV. 5. Suidas: ἐξεφαύλισαν, παρ' οὐδὲν ἐλογίσαντο.

'ΕΚΦΕ'ΡΩ, *effero, profero, produco.* הֵבִיא, Hiph. a בּוֹא, *venire* g *facio.* 1 Sam. V. 1. Esdr. III. 7. — הוֹצִיא, Hiph. a יָצָא, *venire facio.* Symm. Prov. XXV. 4. ubi pro תֵּצֵא legit תֹּצֵא, aut certe τῷ יָצָא tribuit notionem Hiphilicam. LXX Gen. I. 12. ἐξήνεγκεν ἡ γῆ βοτάνην, *produxit* terra herbam virentem. Num. XIII. 33. ἐξήνεγκαν ἔκστασιν τῆς γῆς, h. e. *ita illam delinearunt, ut alii illam horrerent.* Num. XIV. h 36. ἐξενεγκάντες ῥήματα πονηρὰ περὶ τῆς γῆς. Latinus vertit: *detrahentes terræ, quod esset mala.* Num. XVII. 8. ubi cum ἐξανθεῖν permutatur in codd. Deut. XXII. 19. ἐξήνεγκε ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον· Ἰσραηλίτην, *famæ* virginis Israëliticæ *detraxit,* s. *diffamavit* illam. Vid. in Καταφέρω. Esdr. X. 19. ἔδωκαν χεῖρα αὐτῶν τοῦ ἐξενέγκαι γυναῖκας, dederunt i manum suam, ut *expellerent* uxores. Conf. Fesselii Adv. Sacr. Lib. III. cap. 6. p. 264. — הַנְפֵּק, Chald. Aph. *egredi facio, educo.* Esdr. V. 14. Dan. V. 2. 3. — הִשְׁלִיךְ Hiph. *projicio.* Jos. XVIII. 8. — חָנַט, *produco.* Cant. II. 13. Sensum expresserunt. Vide infra s. v. προβάλλω. — יָרָה, *jacio.* Jos. XVIII. 6. — לָקַח, *accipio.* Jos. VII. 23.

a — *נָדַח, *expello, repello.* Inc. Joël. II. 20. ubi ἐκφέρειν notat *ejicere, expellere*, nisi pro ἐξώσω fortasse legendum est ἐξώσω, uti LXX habent. — נָשָׂא, *fero.* Ez. XVII. 23. ἐξοίσω βλαστόν. — נָשָׁה, *exigo.* Neh. V. 11. Legerunt נָשָׂא. — צִוָּה Pih. *jubeo.* Esdr. VIII. 17. Vox Hebr. notat h. l. *mandata dare ad eundum, s. abire jubere.* — שָׁלַח b Pih. *mitto.* 1 Reg. XX. 42. Vide quoque infra s. χείρας et ὁπλή.

Ἐκφεύγω et Ἐκφεύγομαι, *effugio, elabor, evado.* חָנִיס Hiph. a נוּס, *fugere facio.* Jud. VI. 11. — *הִתְנוֹסֵס, *elevandum se.* Symm. Psalm. LX. 6. Derivavit a נוּס — חָדַל, *desino.* Prov. X. 20. — יָצָא, *exeo.* Al. Prov. XII. 14. — נִמְלַט Niph. *evado.* Al. Ez. XVII. c 15. — סוּר, *recedo.* Job. XV. 30. — פָּלִיטָה, *evasio.* Symm. Joël. II. 32. ἐκφεύγων. — שָׂרִיד, *superstes.* Symm. Abd. v. 18. Sir. XVI. 15. οὐκ ἐκφεύξεται ἐν ἀρπάγμασιν ἁμαρτωλός, sc. κρίσιν vel κρίμα θεοῦ, non *effugiet* vindictam Dei s. *impunis evadet* cum rapinis peccator. Conf. 2 Macc. VII. 35. Rom. II. 3. et Hebr. II. 3. Vide Lex. N. T. s. h. d v.

*ΜΗ' Ἐκφεύγω, *non effugia.* גֶּבֶב, *furor.* Aqu. Symm. Theod. Job. XXVII. 20. νυκτὸς ἐν περισσάσει μὴ ἐκφύγω. In textu Hebr. legitur: *nocte furatus est eum turbo* s. *nocturna eum abripiet tempestas*, ut adeo sensum expresserint, ac Aquilæ certe nomen huic notæ hexaplari male præfixum sit.

e *Ἐκφλέγω, *exuro.* 4 Macc. XVI. 3. ἐκφλεγομένη κάμινος, caminus *vehementissimo igne incensus.* Adde Pollucis Onom. III. 68. IX. 155.

Ἐκφοβέω, *exterreo, perterreo, terrorem injicio.* הֶחֱרִיד Hiph. idem. Lev. XXVI. 6. Ez. XXXIV. 28. XXXIX. 26. Adde Theodot. Jer. XXX. 10. — חִתִּית, *terror.* Ezech. XXXII. 26. — חָתַם, *obsigno.* Job. XXXIII. 16. ἐξεφόβησεν. Sc. pro f חָתַם legerunt cum Aquila, Syro et Luthero יְחִתֵּם, a חָתַת, *consternare aliquem.* — חִתַּת Pih. Job. VII. 14.

Ἔκφοβος εἰμί, *exterritus sum.* יָגֹר, *metuo.* Deut. IX. 19.

Ἔκφορα, *elatio funeris.* יוֹצֵאת, *egrediens*, part. fœm. a יָצָא. Symm. Ps. CXLIII. 14. ἐκφορά. Non male. — שְׂרֵפָה, *ustio, combustio.* 2 Par. g XVI. 13. ἐποίησαν αὐτῷ ἐκφορὰν μεγάλην, faciebant illi *exsequias* magnas. Vide et 2 Par. XXI. 19. Hesych. ἐκφορὰν, ἔξοδον, ταφήν. Conf. Kirchmannum de Fun. Rom. Lib. II. c. 1. p. 76.

Ἔκφορον, *fructus, quem terra edit, terræ proventus.* יְבוּל, *proventus.* Inc. et LXX sec. libros nonnullos Jud. VI. 4. τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς, h *proventus* terræ. Hagg. I. 10. — מַעֲשֵׂר, *decima.* Mal. III. 10. — פְּרִי, *fructus.* Lev. XXV. 19. Deut. XXVIII. 33. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐκφόρια, χαρπούς.

*Ἐκφρύγω, *extorreo.* חָרַר, *comburor.* Ez. XXIV. 11. sec. Compl. Desideratur hæc vox in Lexicis.

*Ἔκφυγή, *effugium, fuga.* 3 i Macc. IV. 19. εἰς μηχανὴν τῆς ἐκφυγῆς, ad inveniendum (Judæis) *effugium.* Vide Schol. Soph. Ajac. v. 939.

*Ἔκφυμα, *pustula.* מִכְפַּחַת, *inhærentia*, item *locus*, s. *pars corporis scabie affecta.* Symm. Lev. XIII. 7. coll. v. 6. ubi eandem vocem per ἐκβρασμα expresserat. Phavor. ἐκφυμα, ἐξάνθημα. Vide eundem s. v.

a βλεστησμός, et Hippocr. de Insomn. p. 377. ult.

ΕΚΦΥΓΗΣ, *effugium, refugium.* מִפָּלֵט, *evasio.* Symm. Ps. LIV. 9.

ΕΚΦΥΡΟΜΑΙ, *inquinor, contaminor.* שָׁנַל Pyh. *violor, vitior,* pro quo Masor legunt שָׁכַב, *concumbor.* Inc. sec. Theodor. Jer. III. 2. ἐξεφύρθης (LXX ἐξεφύρης), ὁ Σύρος ἐμιάνθης. Hinc orta est glossa apud Suib dam et Hesych. ἐξεφύρθης, ἐμιάνθης. Zonaras Lex. c. 776. ἐξεφύρθη, ἐξεμιάνθη.

ΕΚΦΥΣΑ'Ω, *efflo, deflo, profio, sufflo, dispergo,* metaph. *contemno, neglego, abominor.* נָפַח, idem. Ez. XXII. 20. ἐκφυσῆσαι εἰς αὐτὸ πῦρ, ut *sufflent* in illud ignem. Hagg. I. 9. Mal. I. 13. ἐξεφύσησα αὐτούς, at ego *aversor* illos. Hesych. ἐξεφύσησα, διεc σκόρπισα, ἐβδελυξάμην. Gloss. MS. in Proph. ἐξεφύσησα, ἐξεσκόρπισα, ἐβδελυξάμην. Adde Symm. Ps. X. 5. πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτοῦ ἐκφυσᾷ, h. e. interprete Hieronymo, *omnes hostes suos despicit.* Fischerus in Clavi p. 48. transtulit: *spirat* s. *efflat ore et naribus minas in omnes hostes suos,* h. e. *minatur necem omnibus hostibus suis,* coll. Act. IX. 1. Sed prior interd pretatio mihi præferenda videtur. Sirac. XLIII. 4. sec. cod. Alex. κάμινοι ἐκφυσῶν, ubi reliqui libri ἐμφυσῶν habent. 4 Macc. V. 32.

*ΕΚΦΥΣΗΜΑ, *efflatio, id quod efflatur.* Ezech. XXII. 21. sec. cod. Alex. ubi nihil huic voci in Hebr. textu respondet.

*ΕΚΦΥ'Ω, *produco, germinare jubeo.* הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire* e *facio.* Symm. Ps. CIII. 14. Vulg. et Hieron. *ut educat.*

*ΕΚΦΩΝΕ'Ω, *exclamo, respondeo.* עָנָה Chald. *respondeo.* Dan. II. 27. sec. Chis.

ΕΚΧΑΙ'ΝΩ, *inhio multum.* 3 Esdr. IV. 19. εἰς αὐτὴν ἐκκέχηναι, illi *multum inhiant,* s. *oculos valde intendunt* in eam.

ΕΚΧΕ'Ω, *effundo, evado,* it. *largiter distribuo.* *אָדִיר, *illustris.* Inc. f Jud. V. 23. ubi ἐκχεόντων ortum est ex ὑπερεχόντων, quod habent LXX. —*הִרְבָּה, *multiplicare facio.* Theodoret. in Cat. Nic. 534. Exod. I. 7. ἐκχεθῆναι οἱ περὶ τὸν Ἀκύλαν. Ita Holmesius. Sed Theodoretus scripsit: οὕτως ηὐξήθησαν, ὥστε κατὰ πάσης ἐκείνης ἐκχεθῆναι γῆς. — הֵרִיק Hiph. a רִיק, *evacuo.* Ps. XXXIV. 3. ἔκχεον ῥομφαίαν, *evagina gladium,* ubi Dio- g dorus: τὸ ἔκχεον ἀντὶ τοῦ γύμνωσον (ita Aqu. et Symm.), ἐπειδὴ τὸ ἐκχεόμενον γυμνοῦται τοῦ ἄγγους. Ez. XII. 14. ῥομφαίαν ἐκχεῶ ὀπίσω αὐτῶν, gladium educam post illos. Cohel. XI. 3. — זָרַק, *adspergo.* 2 Reg. XVI. 15. — יָצַק, *fundo, effundo.* Lev. VIII. 15. IX. 9. Ez. XXIV. 4. — נָתַן, *do.* Ex. XXX. 19. Num. XIX. 17. — שׁוּם, *pono.* Jud. VI. 19. sec. Compl. ἐξέχεεν, ubi reliqui libri sen- h su eodem ἐνέχεεν habent. — שִׁחֵת Pih. *perdo.* Gen. XXXVIII. 9. Sermo ibi est de profusione seminis, qua concubitus infructuosus reddebatur. — שָׁפַךְ. Gen. IX. 6. Ps. XLI. 4. ἐξέχεα ἐπ' ἐμὲ τὴν ψυχήν μου, effudi in me animam meam. Apud Suidam exponitur διεχύθην καὶ διεκινήθην εἰς ὀδυρμούς, ἄπαυστον ἔχω τὸν θρῆνον. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐξέχεα, ἐκένωσα. Ps. LXVIII. 29. ἔκχεον i ἐπ' αὐτοὺς τὴν ὀργήν σου, effunde super illos iram tuam, h. e. gravissimis pœnis illos affice. Vide et Ps. LXXVIII. 6. Jer. X. 24. Sirac. XXXVI. 6. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἔκχεον, φανέρωσον. Thren. II. 19. ἔκχεον ὡς ὕδωρ καρδίαν σου, effunde uti aquam preces. Ibid. v. 12. ἐν τῷ ἐκχεῖσθαι τὰς ψυχὰς αὐτῶν εἰς κόλπον μητέρων αὐτῶν, quando animam in sinus maternos *exhalant.* — שֶׁפֶךְ, *effusio.* Lev. IV. 12. Tob. IV. 23. ἔκχεον τοὺς ἄρτους σου ἐπὶ τὸν τάφον τῶν

a δικαίων: ubi ἐκχύσιν sumitur metaphorice de *larga eleemosynarum erogatione*. Vide Fesselii Advers. Sacr. Lib. I. c. 12. p. 66. Sir. I. 10. Ὃς ἐξέχεεν τὴν σοφίαν ἐπὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ, h. e. vel: Deus *abunde* summam suam sapientiam *manifestavit* per omnia opera sua, vel, præeunte Syro: Deus *sat multum* sapientiæ *distribuit* hominibus, Ib. XVI. 11.

b ἐκχύσιν ὀργῆν, h. e. *gravissime puniens*. Sic formula μῖσος ἐκχύσιν usus est Herodianus VII. 7. 3. Nec Latinis inusitatam esse formulam *iram effundere* docent loca Curtii VII. 1. 25. Cicer. XII. Ep. 25. ad Famil. et Livii XXXIX. 34. Sir. XVIII. 11. ἐξέχεεν τὸ ἔλεος. XXIV. 35. διδασκαλίαν ἐκχύσιν.

Ἐκκλαυτάζω, *irrideo, illudo.*

c הֲלִיץ Hiph. a לוּץ, idem. Symm. Prov. XIV. 9. ἄφρονες ἐκχλευάζουσιν πλημμέλειαν, h. e. *delectat stultos sua enumerare et jactare flagitia.*

*Ἐκκολάω, *in bilem verto, admodum iratum reddo.* 3 Macc. III. 1. sec. Alex. ἐξεχόλησεν, ubi reliqui libri ἐχόλησεν habent. Addenda est hæc vox Lexicis.

*Ἔκκυσις, *effusio, fluxus.* אֲפִיקִים

d *alvei.* Aqu. Cant. V. 12. ἐκχύσεις ὑδάτων, sunt *rivuli, canales*, etiam *fontes.* — שֶׁפֶךְ, *effusio.* Lev. IV. 12. — שְׁפֹךְ infin. *effundendo.* 1 Reg. XVIII. 28. Sir. XXVII. 15.

Ἐκχέω, *effundo*, et Ἐκχέομαι, *irruo, dispergor, evanesco, pereo, titubo.* יָצַק, *fundo, effundo.* Symmach. Ps. XL. 9. LXX Ps. XLIV. 3. ἐξεχύθη χάρις ἐν χείλεσί

e σου, mira gratia et oris suavitate *præditus es.* Conf. Sir. XX. 12. — נֹגְרִים part. plur. *defluentes.* Theod. 2 Sam. XIV. 14. — נָטַשׁ, *dimitto.* Hos. XII. 14. Vox Hebraica h. l. notat *diffundere se*, ut 1 Sam. IV. 2. Ies. XVI. 8. — *פּוּשׁ, *diffundo me*, e cognata radice פּוּץ. Symmachus Hab. I. 8. ubi vox Hebraica dicitur de iis, qui in pugna furiosos fere agunt, strepuntque, ac

f si omnia invertere velint, internecieque sint daturi. Conf. Judic. IX. 44. XX. 37. Judith. XV. 2. — *פָּרַץ, *rumpo, perrumpo*, ac speciatim de aqua dicitur. Hos. IV. 2. sec. Compl. ἐκχέονται. Vide infra s. v. χύω. — פָּשַׁט, *irruo, diffundo me.* Jud. IX. 44. δύο ἀρχαὶ ἐξεχύθησαν ἐπὶ πάντας, duæ cohortes effundebantur, vel: *subito impetum faciebant* in omnes. Vide et Jud. XX.

g 37. Al. 1 Par. XIV. 9. 13. — פָּשֹׁה *diffundo me.* Inc. Lev. XIII. 5. — שָׁפַךְ, *effundo.* Gen. IX. 6. Job. XXX. 16. ἐπ' ἐμὲ ἐκχυθήσεται ἡ ψυχή μου, h. e. mecum ipse doleo et ingemisco, tacito dolore intra me torqueor. Vulg. *in memet ipso marcescit anima mea.* Ps. XXI. 14. LXXII. 2. ἐξεχύθη τὰ διαβήματά

h μου, *titubarunt* gressus mei. Psalm. CVI. 40. ἐξεχύθη. Legerunt שָׁפַךְ. Ps. XXII. 14. ἐξεχύθη. Legendum ex Eusebio Dem. Evang. Lib. X. et Latino interprete ἐξεχύθην. Vide Gen. XLIX. 4. Thren. IV. 1. ἐξεχύθησαν λίθοι, *dispersi sunt* lapides. Hesych. ἐξεχύθησαν, ἠφανίσθησαν. Cf. Caten. Ghisler. p. 176. seq. Judith. XV. 2. ἐκχυθέντες, *effuse fugientes.*

i Philo in Flacc. p. 982. D. ed. Mang. ἅμα τῇ ἴῳ ὑπὸ πυλῶν ἐκχυθέντες. Judith. XV. 4. ἐξεχύθησαν ἐπ' αὐτούς, *irruerunt* in eos. Sir. XIX. 13. ἐκχυθήσονται, *profunduntur sine utilitate*, metaphora desumta ab aquis, quæ effusæ perduntur. Sir. XXX. 17. ἀγαθὰ ἐκκεχυμένα, *epulæ splendidissimæ*, s. *opes ac divitiæ summæ.* Sir. XXXVII. 32. μὴ ἐκ-

k χυθῇς ἐπὶ ἐδεσμάτων, noli te in variorum ferculorum delicias nimia edacitate et aviditate gulæ effundere. Sic et de cupiditate fervente apud alios dicitur. Vide Berglerum ad Alciphr. Epist. p. 25.

Ἐκχωρέω, *secedo*, it. *separo, ab-*

a *duco.* נָרֹם Niph. a רָמַם, *tollo me,* et ex adjuncto *recedo,* quam notionem quoque Arab. رام habet. Num. XVI. 45. 3 Esdr. IV. 44. 57. 1 Macc. IX. 62. V. s. ἐκχωρίζω.

'ΕΚΧΩΡΙ'ΖΩ, *discedo, recedo.* בָּרַח, *fugio.* Amos VII. 12. ἐκχώρισον σὺ εἰς γῆν 'Ιούδα. Ita Bielius Trommium secutus. Sed ibi omnes codd. habent ἐκχώρησον, et quidem b rectius, ubi simul notandum loco σὺ reponendum esse σοι. Genus loquendi in omnibus linguis vel pueris notum.

'ΕΚΨΥ'ΧΩ, *exspiro, animam efflo.* יָעַף, *lassus sum.* Jud. IV. 21. — כִּהָה Pih. *caligo.* Ez. XXI. 7. ἐκψύξει πᾶσα σάρξ. כִּהָה ibi notat *animo deficere, pusillanimem fieri.* — מוּת, *morior.* Inc. Jud. IV. 21. — שְׁמֵמָה. c *desolata,* etiam *attonita reddita, mente rigens.* Confer Simonis Lex. Hebr. s. h. v. 2 Sam. XIII. 20. ἐκψυχοῦσα sec. Compl. Lege ἐκψύχουσα.

'ΕΚΩ'Ν, *volens, voluntarius.* צָדָה, *venor.* Exod. XXI. 13. οὐχ ἑκὼν, ubi series orationis docet LXX sensum non male expressisse. Præterea Schultensius de Defectibus §. 99. p. d 89. contulit Arab. صدا, quod de rubigine ferri proprie dicitur, deinde vero ad *animum malignum* transfertur. Hes. οὐχ ἑκὼν, οὐ βουλόμενος, οὐ θέλων.

*'ΕΛΑΑ'Δ. Hoc vocabulum plane nihili occurrit 2 Reg. IV. 34. apud Theodoretum in Quæstt. ad h. l. et in Cod. Reg. pro וַיִּגְהַר, *et prostravit se:* ubi alii legere volunt ἔγλαδε, e alii ἔγλα δὲ, ἐλαδὲ et ἐγλαὰδ alii. Equidem puto, vel rescribendum esse ἰγαὰρ, ut sit Hebr. Græcis literis expressum, vel ad וַיַּעַל, *ascendit,* referendum, vel ἐλάαυ legendum, ut sit Hebr. עָלַיִד, quod statim sequitur, hoc modo expressum.

'ΕΛΑΙ'Α, *olea, oliva.* בֶּן שֶׁמֶן, *filius olei.* Symm. Ies. V. 1. Vide infra s. v. שֶׁמֶן. — זַיִת, *olea* arbor, et metonymice ejus fructus. Gen. VIII. 11. Exod. XXVII. 20. ubi f ad ἐξ ἐλαιῶν Schol. Ed. Rom. habet: ἐκ σπερμάτων. XXX. 24. — *עָבְרוֹת, *transitus.* Inc. 2 Sam. XV. 28. ἐπὶ τῆς ἐλαίας. Erant enim in illa regione multæ oleæ et olivæ, ut vel e libris N. T. constat. Pertinet huc etiam versio Inc. ib. v. 27. ubi vox ἐλαία, cui nihil respondet in textu Hebr., continet meram observationem topographicam, et quidem ve- g ram, vel ab interprete vel a librario insertam. — שֶׁמֶן, *pinguedo,* etiam *oleum.* Ies. XLI. 19. Symm. Psalm. XCI. 11.

'ΕΛΑ'Ϊ'ΝΟΣ, *oleaginus, ex olea arbore factus, ad oleam pertinens,* זַיִת, Lev. XXIV. 2. Scribe ἐλαΐϊνον.

*'ΕΛΑΙΑΛΟΓΕ'Ω, *olivarum fructus colligo.* חָבַט זֵיתִים, *excutio* h *olivas.* Deut. XXIV. 20. sec. Cod. Alex. Sunt, teste H. Stephano, qui existiment, scribendum esse potius ἐλαιολογήσῃς, vel ἐλαολογήσῃς.

'ΕΛΑΙΟΛΟΓΕ'Ω, *olivas colligo.* חָבַט זֵיתִים, *excutio olivas.* Deut. XXIV. 20.

"ΕΛΑΙΟΝ, *oleum.* יִצְהָר, idem. Symm. Zach. IV. 14. LXX Num. XVIII. 12. Deut. VII. 13. Hagg. i I. 11. — מְשַׁח Chald. *oleum, quo ungitur.* Esdr. VI. 9. VII. 21. — שֶׁמֶן, *oleum.* Gen. XXVIII. 18. Exod. XXV. 6. XXX. 24. Adde Symm. Ps. CIII. 17. et Aquil. Ps. CXXXII. 2. Legitur præterea Ps. IV. 7. ubi ἔλαιον ex aliis locis, v. c. Deut. XXVIII. 51. Hos. II. 10., addiderunt: et Cohel. X. 19. ubi fortasse respexerunt ad id, quod habetur Ps. CIV. 10.

'ΕΛΑΙΩ'Ν, *olietum, olivetum.* זַיִת, *olea* arbor, et metonymice ejus

a fructus. Exod. XXIII. 11. Deut. VI. 11. Jos. XXIV. 13.

ΕΛΑ'Μ. Vide s. v. Αἰλάμ.

ΕΛΑΣΙΣ, *incessus, incedendi modus.* מַנְהָג, *ductus, incessus.* 2 Reg. IX. 20.

ΕΛΑΣΜΑ, *lamina ductilis.* תָּפוּשׁ, part. Pah. *prehensus.* Hab. II. 19. ἔλασμα χρυσίου καὶ ἀργυρίου, lamina ductilis auri et argenti. Sc. תָּפַשׁ

b olim *tractare, texere, extendere malleo metalla,* adeoque *obducere metallo* notabat. Arabs vertens *segmentum* legit κλάσμα. Diod. Sic. Lib. IV. p. 310. ἐλάσματα διδήρου. Strabo Geogr. III. p. 233. B. Hes. ἔλασμα, ὑπέρτυρον, ubi vide Intt. ac speciatim Sopingium.

ΕΛΑ'ΣΣΩΜΑ, vel ἐλάττωμα, *diminutio, damnum, detrimentum.* 2

c Macc. XI. 13. τὸ γιγονὸς ἐλάσσωμα, quod Baduellus reddit: *incommodum acceptum.*

ΕΛΑ'ΣΣΩΝ. Vide infra ἐλάττων.

ΕΛΑ'ΤΗ, *abies, palmæ fructus.* Galeno est *tenerum palmæ germen.* Phavorinus etiam vocat πρώτην τοῦ φοίνικος ἔκφυσιν. בְּרוֹשׁ, *cupressus.* Ies. XLI. 19. Aqu. Ps. CIII. 17. Ies. XXXVII. 24. et Hos. XIV. 9. —

d * סַנְסִנִּים, *cacumina palmæ in plures ramos divisæ,* vel potius *spathæ, spathulæ.* Aqu. Cant. VII. 8. χρατήσω τῶν ἐλατῶν αὐτοῦ. Montf. transtulit *apprehendam abietes ejus.* Sed tunc edendum fuisset ἐλάτων. Ἐλατῶν deducendum est ab ἐλατὸς, ut τὰ ἐλατὰ *dependentes fructus* aut *ramos* significet. Hoc sine dubio voluit Vulgatus: *apprehendam fructus*

e *ejus.* Hanc quoque notionem habet vox Hebr., ut *ramos palmæ* et *fructus ab illis dependentes* significet. — עַרְמוֹן, *platanus.* Ez. XXXI. 8. — שִׂיחַ, *frutex, arbor.* Gen. XXI. 15. Pro arbore, ut certam speciem indicarent, posuerunt abietem, æque ac Josephus A. J. I. 12. 3. —

תְּלָתְלִים plur. *crispaturæ.* Cant. V. 12. Sc. ἐλάτη est *involucrum fructus nascentis palmæ,* unde intellegendus

f est Hieron., cum reddit: *sicut elatæ;* nam *elatæ* non est vox Latina ab *elatus,* sed Græca. Elatæ autem, quo tempore rumpuntus dactylosque produnt, speciem referre videntur crinis varie et cum pulchro aliquo ordinis artisque neglectu crispati. — תִּדְהָר, *pinus.* Aqu. Ies. XLI. 19.

ΕΛΑ'ΤΙΝΟΣ, *abiegnus.* אַלּוֹן, g *quercus.* Ez. XXVII. 6.

ΕΛΑΤΟ'Σ, *ductilis,* ut lamina metalli. מְקֻשָּׁה, *compactum et solidum opus.* Num. X. 2. — מָרָקַע part. Pyh. *diductum.* Theod. Jer. X. 9. — רְקָעִים plur. *diductiones.* Num. XVI. 38. — שָׁחוּט, *ductum, tractum.* 2 Par. IX. 15. 16. Vide quoque supra s. v. ἐλάτη. Sir. L. 18. Hesych. ἐλατὸν, ἐλαμμένον. Gloss. h Vett. ἐλατὸν, *ductile, productum,* ab ἐλαύνω, *extendo, duco.* Conf. Intt. ad Hesych. s. v. ἐλατήρ.

ΕΛΑ'ΤΤΩΝ et ΕΛΑ'ΣΣΩΝ, compar. ab ἐλαχὺς, *minor.* הֶמְעִיט Hiph. *minuo.* Num. XXXV. 8. — חָסֵר, *indigens.* 1 Reg. XI. 21. — מַחְסוֹר, *indigentia.* Prov. XXII. 16. ubi τὸ ἔλασσον *defectum, egestatem, paupertatem* notat: ἐπ' ἐλάσσονι, *ita ut egeat.* i Inc. ibid. κατὰ τοῦ ἐλάττονος; ubi incertum est an לְחָסֵר legerit, aut ἐλάττονος a neutro ἔλαττον sensu eodem deducendum sit. — מְמָעִיט part. Hiph. Exod. XVI. 17. 18. — מְעַט, *parvus, paucus.* Lev. XXV. 16. Num. XXVI. 54. — עָעִיר idem. Gen. XXV. 23. — קָטֹן idem. Gen. I. 16. Sap. IX. 5. *minus sufficiens* aut *imbecillior,* quam ut possit intelligere, etc. Judith. IX. 16. *imbecillior, viribusque inferior.*

ΕΛΑ'ΣΣΩΝ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *minor fio.*

a מָעַט, *parvus sum et evado.* Prov. XIII. 11.

'ΕΛΑΤΤΟΝΕ'Ω, *minuo, diminuo, minus habeo, indigeo.* הִמְעִיט Hiph. *minuo, diminuo.* Ex. XX. 15. Lev. XXV. 16. — חֶסֶר, *probrum.* Prov. XIV. 36. (34.) E conjectura Jaegeri ad h. l. legerunt cum Resch חֶסֶר. Vulg. *miseros facit.* — חָסַר, *indigeo.* Gen. VIII. 3. 5. XVIII.
b 28. Ex. XVI. 18. — חָסֵר, *indigens.* 1 Reg. XVII. 16. — מַחְסוֹר, *indigentia.* Prov. XI. 24. 2 Sam. III. 29. sec. Compl. Sir. XIX. 5. ἐλαττονῖται κακίᾳ, minuitur malitia s. iniquitate, h. e. sopit multa mala, sc. lites, odia, rixas, cædes, quæ ex loquacitate et maledicentia oriuntur. Ib. v. 6. ἐλαττονῶσθαι est *detrimentum capere*, seu ἐν ἐλαττώσει εἶναι,
c ut habet Compl.

'ΕΛΑΤΤΟ'Ω et 'ΕΛΑΣΣΟ'Ω, idem, et 'Ελαττόομαι, *deficio, minuor, vincor.* דַּל, *tenuis, attenuatus*, sc. *fio.* Symm. 2 Sam. III. 1. ἐλαττοῦτο, *minuebatur.* Vulg. bene per *decrescere* reddidit vi oppositionis. — הִמְעִיט Hiph. *minuo, diminuo.* Num. XXVI. 54. XXXIII. 54. — חָסַר: חִסֵּר Kal et Pih. 1 Sam. XXI. 15. μὴ
d ἐλαττοῦμαι ἐπιλήπτων ἐγώ, num *inopia* furiosorum ego *laboro?* Ps. VIII. 6. Jer. XLIV. 18. — *חָסֵר, *carens, indigens, destitutus.* 2 Sam. III. 29. ἐλασσούμενος ἄρτοις, *egenus, pauper.* Vulg. *indigens.* Symm. ἐνδεής. — מַחְסוֹר, *defectus, penuria, egestas.* Ps. XXXIII. 10. — צָעַר, *exiguus, parvus sum vel fio.* Jer. XXX. 16. — רָקַח, *condio.* Ez. XXIV. 10.
e Fortasse legerunt רָקַק. — שָׂכַר, *mercede conduco.* 1 Sam. II. 5. ubi pro נִשְׂכָּרוּ per Caph legerunt per Beth נִשְׂבְּרוּ, seu ex aliorum sententia minus probabili נִצְעֲרוּ. Sir. XVI. 24. ubi ἐλαττούμενος τῇ καρδίᾳ, *deficiens corde*, non est, ut plerique putant, *amens, stultus*, cui deest sapientia ac prudentia, talis enim non perpendere solet judicia divina: sed *animo submisso præditus, qui se voluntati divinæ submisse substernit.* Ibid. XVIII, 5. οὐκ ἔστιν ἐλαττῶσαι οὐδὲ προσθεῖναι, nihil est, quod *demas* aut addas, h. e. perfectæ sunt et omnibus numeris absolutæ. Ibid. XXV. 4. ἐλαττούμενον συνέσει, cui *deficit* intellegentia. Hesych. ἐλαττούμενον, λειπόμενον. Ibid. XXXVIII. 26.
g ὁ ἐλασσούμενος πράξει αὐτοῦ, qui minimum habet negotiorum, quæ agat. 2 Macc. XII. 11. ἐλαττωθέντες, *victi.*

'ΕΛΑ'ΤΤΩΜΑ, *diminutio, damnum.* Sir. XIX. 24. ὑπὸ ἐλαττώματος ἰσχύος, virium *defectu.* 2 Macc. XI. 13. *strages.* Vide Schweighæuseri Lex. Polyb. s. h. v.

'ΕΛΑ'ΤΤΩΣΙΣ, *diminutio, detrimentum.* Tob. IV. 17. Sir. XX. 2. 8. (*diminutio*, s. *privatio dignitatis,*
h *opum.* Vulg. *minoratio.*) 10. XXII. 3. Hesych. ἐλάττωσις, σμικρότησις, aut σμικρώτησις.

'ΕΛΑ'ΝΩ, *agito, impello, moveo, accedo, progredior, provehor.* בּוֹא, *venio.* Aqu. Exod. III. 1. sec. Coislin. ἤλασε: ubi tamen Scharfenb. suspicatur ἤλασε potius referendum esse ad antecedens יִנְהַג. — הוֹלֵם, *tussio.* Ies. XLI. 7. Habuerunt pro
i participio. — יָצַק, *fundo.* Exod. XXV. 12. — נָהַג, *duco.* Aquila 1 Sam. XXX. 2. ἤλασαν, *secum duxerunt*, sc. captivum. LXX h. l. voce αἰχμαλωτεύειν usi sunt. Ibid. v. 22. Idem Ex. III. 1. sec. cod. Mosqu. Idem 2 Reg. IX. 20. — נָרוּץ Niph. a רוּץ, *curro.* Symm. Cohel. XII. 6. ἐλαθῇ. — צָנַח, *desilio.* Inc. Jud. IV. 21. — שַׁיִט, *remus.* Ies. XXXIII. 21. Remigantes naves commode quidem πλοῖα ἐλαύνοντα dici possunt, incertum tamen est, an ἐλαῦνον, cele-

a *riter procedens*, vere h. l. ad שַׁיִט pertineat, nec potius ad אָדִיר in seq. Nam אָדִיר notat *omne, quod est in suo genere insigne ac præstans*, adeoque ad *velocitatem navigii* quoque transferri potest. Sap. XVI. 18. Ϛεοῦ κρίσει ἐλαύνονται. Joseph. A. J. II. 14. p. 109. ed. Hav. ὑπὸ τούτων τῶν κακῶν ἐλαυνομένων. Sap. XVII. 15. ἠλαύνοντο, *exagitabantur, gravis-*
b *sime angebantur.*

*ΕΛΑΤΝΕΙΝ ΕΙ'ΔΟ'ΤΕΣ ΘΑ'ΛΑΣΣΑΝ, *mare agitare scientes*, sc. *per remos*, h. e. *navigandi scientia periti.* יֹדְעֵי יָם, *gnari maris.* Alias Græci in verbo ἐλαύνειν, cum *navigare* significat, ναῦν subintellegunt, et aliquando addunt.

ΕΛΑΦΙ'ΝΗΣ, *hinnulus.* יְעֵלִים plur. *rupicapræ.* Aqu. 1 Sam. XXIV.
c 3. ubi *αἱ πέτραι τῶν ἐλαφίνων* sunt, ut bene Vulg. expressit, *abruptissimæ petræ*, quæ solis ibicibus (aut rupicapris) perviæ sunt. Hesych. *ἐλαφίνης, ταβρός.*

ΕΛΑΦΟΣ, *cervus, cerva.* *אִוִּיל, *stultus.* Prov. VII. 22. 23. Legerunt וּכְאַיָּל cum Syro et Chald. — אַיָּל. Deut. XII. 15. 22. XIV. 5. — אַיֶּלֶת. 2 Sam. XXII. 34. Job.
d XXXIX. 1. Aqu. Symm. Cant. V. 1. — דַּיָּה, *milvus, vultur.* Ies. XXXIV. 15. N. L. — יְעֵלִים plur. *rupicapræ.* Ps. CIII. 19. Theod. 1 Sam. XXIV. 3. Vide supra s. *ἐλαφίνης.*

ΕΛΑΦΡΟ'Σ, *levis.* נְקַלָּה part. Niph. *vilis factus* vel *habitus.* Symm. 1 Sam. XVIII. 23. Theod. Job. IX. 24. — קָטֹן, *parvus.* Exod.
e XVIII. 26. — קַל, *levis.* Aqu. Ies. XIX. 1. — *קָלָל, *candens.* Ez. I. 7. קָלַל pro verbo, *levis fuit*, habuerunt. — *רֶגֶל עֵגֶל, *pes vituli.* Ez. I. 7. *ἐλαφροί*, ubi עֵגֶל ex Arab. عجل, *festinare, celerem esse*, interpretati sunt. Cæterum libere verterunt, nec assentiendum est Rosenmüllero, qui eos רֶגֶל vel non legisse, vel omisisse putat. Hesych. *ἐλαφρὸς, εὐβάσταχτος, κοῦφος.* *f*

ΕΛΑΦΡΟ'ΤΕΡΟΣ, *levior.* קַל, *levis.* Job. XXIV. 18.

ΕΛΑΦΡΟ'ΤΕΡΟΣ ΕΙ'ΜΙ, *levior sum.* קַלָּל seq. מ. Job. VII. 6. IX. 25.

ΕΛΑΦΡΥ'ΝΟΜΑΙ, *levis sum.* קָלַל *vilesco.* Aqu. Job. XXXIX. 34.

ΕΛΑ'ΧΙΣΤΟΣ, *minimus.* חָדַל, *cesso.* Symm. Ies. LIII. 3. Sc. חָדַל non solum *cessare*, sed etiam *remo-* *g*
vere, rejicere, repudiare notat. Ergo non male sensum expressit. Vulg. *novissimum virorum.* — מְזֻעָר, *pusillus.* Aqu. Ies. XXIV. 6. — עָצֵד, *gressus.* Job. XVIII. 7. Legerunt צָעִיר. — צָעִיר, *parvus.* Jos. VI. 26. 1 Sam. IX. 21. Job. XXX. 1. ubi *ἐλάχιστος* est *minimus*, sc. *ætate.* Theodot. νώτερος. Jer. XLIX. 19. — קָטֹן, idem. 2 Reg. XVIII. 24. *h*
Prov. XXX. 24. Sap. VI. 6. *ἐλάχιστος* est *infimus in republica, dignitate, honore et auctoritate destitutus.* Hesych. *ἐλάχιστος, μικρὸς πάνυ, ὕστερος, ἴσχατος.*

*ΕΛΑ'ΧΙΣΤΟΣ ΟΥ'ΔΑΜΩ̃Σ, *nequaquam minimus.* צָעִיר, *parvus.* Mich. V. 1. Facit huc, quod Storrius in Obss. ad Synt. Hebr. p. 52. observavit, vocem צָעִיר oppositas *i*
magni et *parvi* significationes habere, dum sive per ع sive per غ scribi possit. Sic زعر *paucus*, et زغر *multus.*

ΕΛΕΑΛΕ' vel ΕΛΕΑΛΗ'. Ipsa

a vox Hebr. אֶלְעָלֵה, *Eleale*, nomen urbis. Ies. XV. 4. Jer. XLVIII. 34. Ies. XVI. 9. Vide λαλέω. Hesych. ἱλαλή, Θεοῦ ἀνάβασις ἐν ὑπερηφανίᾳ.

ΕΛΕΓΜΟΣ, *increpatio, redargutio, clara manifestatio, convictio.* נְעָרָה, *increpatio.* Ies. L. 2.—רְהוּבָה, infin. Hiph. a יָבַח, *increpando.* Lev. XIX. 17. — מַר, *amaritudo.* Num.

b V. 18. ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ, aqua convictionis vel manifestationis, quæ nempe arguebat adulteram. Philo de Spec. Leg. p. 786. πότον ἔλεγχου appellat, et addit: ὃ τὰ κεκρυμμένα σου καὶ τὰ ἀηλούμενά σου ἀναμφίσου καὶ ἀπογυμνώσει. Num. V. 19. 23. 25. 27. Cæterum מָרִים LXX deduxisse videntur a מָרָה, Arab. مرى, *litigare, contendere*, ac male conjec-

c tat Houbigantius, illos legisse vel הִרְבִּים, vel הִקְרִים — תּוֹכֵחָה, *increpatio.* 2 Reg. XIX. 3. Psalm. CXLIX. 7. — תּוֹבָחַת. Psalm. XXXVII. 15. XXXVIII. 14. ἐν ἐλεγμοῖς. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐν ἐλεγμοῖς, ἐν φαυερῷ, et ἐλεγμὸν, ἔλεγχον. Judith. II. 5. εἰς ἡμέραν ἔλεγμοῦ. Ita dicitur sec. Baduellum *tempus castigationi destinatum*, aut *judicio supplicioque constitutum.*

d ΕΛΕΓΜΙΣ, *redargutio, exprobratio.* שִׂיחַ, *querela.* Job. XXI. 4. XXIII. 2. Ad priorem locum Hesychius: ἔλεγξις, ὀνείδισις, ἀτιμία, ὕβρις.

ΕΛΕΓΧΟΣ, *redargutio, convictio, manifestatio*, it. *delictum, probrum.* נוֹכַח: הוֹכִיחַ, Hiph. et Niph. a יָכַח. Job. VI. 26. XVI. 21. XXIII. 7. — *מוֹכִיחַ, *increpans.* Inc. Prov.

e IX. 7. ἔλεγχω. Legit תּוֹכְחִים. — *מוּסָר, *correctio.* Aqu. Prov. XV. 5. Sed Druasius rectius ad תּוֹבָחַת retulit. — עֹזֵב part. *relinquens.* Prov. XXVIII. 13. Ἔλεγχοι sunt h. l. quæ ἐλέγχη alias dicuntur, *delicta, probra*, ac pertinent ad פְּשָׁעִים quæ vox ex antecedentibus diserte hic revocata est: nam עֹזֵב, ut recte monuit Jaegerus ad h. l., silentio transmissum est. — פֶּשַׁע, *delictum.* f V. antecedentia. — תָּוֶךְ, *medium ejus.* Ez. XIII. 14. Hic legerunt תּוֹכֵחָה. Hos. V. 9. — תּוֹבַחַת. Job. XIII. 6. XXIII. 4. Psalm. LXXII. 14. Sir. XVI. 14. ubi ἔλεγχος est i. q. ὀργὴ v. 11. *castigatio, pœna.*

ΕΛΕΓΧΩ, *increpo, arguo, redarguo, convinco, reprehendo, judico, punio.* אָשַׁם, *reatus.* Lev. V. 24. g ἢ ἂν ἡμέρᾳ ἐλεγχθῇ, qua die convictus sit. Sic Ælian. V. H. XII. 12. ἐλεγχθεὶς est *convictus.* — *בּוּר infin. a בָּרַר, *explorare.* Inc. Cohel. III. 18. — הוֹכִיחַ Hiph. a יָכַח. Gen. XXI. 25. ἤλεγξεν Ἀβραὰμ τὸν Ἀβιμέλεχ, *redarguebat* Abrahamus Abimelechum. Vide et Lev. XIX. 17. Gen. XXXI. 37. ἐλεγξάτωσαν ἀνὰ h μέσον τῶν δύο ἡμῶν, *judicent* inter nos duos. Vide et Job. IX. 33. 2 Sam. VII. 14. ἐλέγξω αὐτὸν ἐν ῥάβδῳ ἀνδρῶν, *castigabo* illum virga hominum. Vide et Job. V. 17. Job. XIII. 10. ἐλέγξει ὑμᾶς, *puniet* vos. Vide et Job. XXXIII. 19. Psalm. CIV. 14. — הֶרְשִׁיעַ Hiph. *condemno.* Job. XV. 6. — חָקַר, *pervestigo.* Prov. XVIII. 17. — מָצָא, *invenio.* Symm. Job. XXXIV. 11. Sensum expressit, nam מָצָא, ut in N. T. i εὑρίσκειν, haud raro est vox judicialis. Id. Ps. LXXII. 14. — נָגַע Pih. *plaga afficio.* 2 Par. XXVI. 20. — *נְכֹחִים, *recta.* Symm. Prov. VIII. 9. ἐλεγξώμεθα, *arguamus.* Deduxit a rad. יָכַח, *arguit.* Drusius sine omni necessitate ἐκλεξώμεθα rescribere mavult. — *תָּוֶךְ, *medium.*

a Ezech. XIII. 14. ubi pro בְּתוֹכָהּ, *in medio illius*, legerunt בְּתוֹבַח, a יָבַח, in Hiph. ἐλέγχειν. — תּוֹכַחַת, *increpatio*. Prov. III. 11. XXIX. 1. Sap. I. 3. 5. ἐλεγχθήσεται, *fugit, recedit* et *se abscondit*, aut: *admittit monita, resipiscit, si quod peccatum obrepat*. Sir. XIX. 13. 14. 16. ubi ἐλέγχειν est Lat. *corripere, compellare aliquem, rationem poscere*.

b ΕΛΕΓΧΩΝ ΜΕΤΑ᾽ ΠΑΡΡΗΣΙΑΣ, *redarguens cum libertate*. אֱוִיל שְׂפָתַיִם, *stultus labiis*. Prov. X. 11. Formula Hebr. notat *eum, qui eloquitur, quidquid in buccam venit*.

*ΕΛΕΕΙΝΟΣ. Vide infra s. v. ἐλεηνός, ac Editores Romanos Cod. Chis. Danielis p. 63. seq.

ΕΛΕΕΩ, *misereor*, etiam *ad misericordiam commoveo*. בָּכָה, *fleo*. Job. XXVII. 15. Aliis punctis subjectis legerunt cum Syro תִּתְבָּכֶנָּה, ac τῷ בָּכָה notionem *deplorandi* seu *condolendi* recte subjecerunt. — דָּדַר, *honoro*. Ex. XXIII. 3. — *חִין pro חֵן, *gratia*. Job. XLI. 4. — חָמַל, *parco*. Ies. IX. 19. Ezech. V. 11. Al. Deut. XIII. 8. — חָנַן, *gratiam facio*. Theod. Job. XLI. 3.

d ἐλεήσει, ubi tamen mallem legere ἐλεήσαι. Vulg. *et ad deprecandum compositas*. Significat ἐλεεῖν h. l. *ad misericordiam commovere*. LXX Gen. XXXIII. 5. τὰ παιδία, οἷς ἠλέησεν ὁ Θεὸς τὸν παῖδα, liberos, quos *misericorditer largitus est* Deus servo suo. Ibid. XLIII. 29. Exod. XXXIII. 19. — טוֹב עַיִן, *bonus oculo*, h. e. *benignus, liberalis*. Prov. XXII. 9.

e — נוּד, *condoleo*. Inc. Jer. XV. 5. ἐλεήσει. — נָחַם Pih. et Niph. *consolor*. Ies. XII. 1. LII. 9. Ezech. XXIV. 14. — נָתַן, *do*. Prov. XXI. 26. ὁ δὲ δίκαιος ἐλεεῖ (in Vat. legitur ἐλεῷ), ubi non opus est statuere eos יָחֹן legisse, coll. v. 10. nam ἐλεεῖν h. l. eandem cum נָתַן *benefaciendi* notionem habet. Vide Lex. N. T. s. h. v. — עָשָׂה, *facio*, etiam, ut ποιεῖν, *beneficiis afficio*. Ies. XLIV. 23. —

f קִבֵּץ Pih. *congrego*. Ies. LIV. 7. Sensum expresserunt. Sermo enim ibi est de *collectione Judæorum e captivitate*, in qua erat magnum Dei beneficium. Conf. infra s. שׁוּב. — רָחַם Pih. Deut. XIII. 17. XXX. 3. Ps. CXIV. 5. — רָנָה, *clamor*. Jer. VII. 15. ubi ἐλεεῖσθαι videtur esse *deprecari, precibus pro aliquo intercedere*. — שׁוּב, *reduco*,

g speciatim e captivitate. Ies. LII. 8. — שָׁמַע, *audio*, etiam, ut h. l., *exaudio*. Ies. LIX. 2. Tob. III. 15. μηκέτι ἐλεῆσαί με. Nisi rejiciatur μηκέτι, ἐλεῆσαι conversum videtur ex Hebr. et Chald. חסך, quod non modo *misericordiam*, sed etiam *infamiam* notat. 2 Macc. III. 21. ἐλεεῖν ἦν, miserabilis s. miseratione digna erat.

h *ΜΗ᾽ ΕΛΕΕΩ, *non misereor*. הִרְנִיעַ Hiph. a רָנַע, *requiescere facio*. LXX sec. Hex. Jer. XXXI. 2. μὴ ἐλεήσαντι. Legerunt לֹא הַרְנִיעוּ. — Vide infra s. v. ὄλλυμι.

ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ, *misericordia, gratia, benignitas*, it. *donum, quod ex misericordia datur pauperibus*. אֱמֶת, *veritas*, h. l. *veracitas in promissis servandis*. Ies. XXXVIII. 18.

i — חֶסֶד, *benignitas*. Gen. XLVII. 29. Prov. III. 3. XX. 28. Adde Aqu. Ex. XV. 13. ubi pro ἐλέει libri nonnulli ἐλεημοσύνῃ habent. — צְדָקָה, *justitia*, item *benignitas*. Symm. Ps. XXX. 1. LXX Deut. VI. 25. XXIV. 13. Ies. I. 27. — צִדְקָה Chald. idem. Dan. IV. 24. — רַחַם, *miseratio*. Jer. XVI. 4. Sir. XXIX. 12. σύγκλεισον ἐλεημοσύνην ἐν τοῖς ταμείοις σου. Sir. III. 16. ἐλεη-

a μοσύνη πατρὸς est *pietas erga parentes*, prouti eam descripserat in antecedentibus.

Ἐλεήμων, *misericors*. חַנּוּן, *gratiosus*. Ex. XXII. 27. XXXIV. 6. 2 Par. XXX. 9. — חֶסֶד, *benignitas*. Prov. XI. 17. XX. 6. Loco חַסְדּוֹ, *misericordiæ suæ*, legerunt חֶסֶד, omisso pronomine וֹ, quod nec apparet in Vulgato: *misericor-*
b *des vocantur*. — חָסִיד, *benignus*. Jer. III. 12. — *חֶסֶר, *defectus*. Prov. XXVIII. 22. Legerunt חֶסֶד per Daleth, aut potius חָסִיד. — רַחוּם, *misericors*. Ps. CXLIV. 8. Symm. Ps. LXXVII. 38. — שֶׂכֶל, *intellegentia*. Prov. XIX. 11. ubi tamen pro ἐλεήμων Grabio (Proleg. T. IV. c. 4. §. 3.) νοήμων legendum videtur.

c *Ἐλεηνὸς, *misericors*. חֲמֹדוֹת, *desideria*. Dan. IX. 23. ὅτι ἐλεηνὸς εἶ sec. cod. Chis. Ibid. X. 1. 11. 19. Non male quoad sensum. In utroque loco enim ante חֲמֹדוֹת omissum est אִישׁ, hoc sensu: *dilectus Dei*. Videtur igitur etiam adjectivum ἐλεηνὸς h. l. esse i. q. ἠλεημένος, *misericordiam consecutus*, ut jam editor Romanus et Michaëlis monue-
d runt. Sed Segaarius legere mavult ἐλεεινός.

Ἐλειλίμ. Hebraicum אֱלִילִים, *idola*. Inc. Lev. XIX. 4. XXVI. 1.

Ἔλεος, *misericordia, benignitas*, it. i. q. δέησις, *supplicatio, qua quis aliquem ad misericordiam commovere conatur*. *אֹמֶר, *eloquium*. Psalm. LXXVI. 19. ubi ἔλεος notat *promissionem felicitatis*. Conf. Lex. N. T.
e s. h. v. — חֵן, *gratia*. Gen. XIX. 19. Num. XI. 15. — חֲנִינָה, idem. Jer. XVI. 12. — חֶסֶד, *benignitas*. Aqu. Gen. XXXII. 10. הַחֲסָדִים, ubi vel ἐλέῳ vitiosum est, vel legit הַחֶסֶד. Scharfenbergius rescribendum putat: παρὰ πάντας τοὺς ἐλέους. LXX Gen. XXIV. 12. 49. Ex. XX. 6. Deut. V. 10. — יֶשַׁע, *salus*. Ies. XLV. 8. — מֵעַיִם dual. *viscera*, etiam *misericordia, benignitas*. Ies. f
LXIII. 15. — *סְלַחוֹת, *indulgentia*. Dan. IX. 9. sec. cod. Chis. ubi Theodot. ἱλασμοὶ habet. — *עִם, *cum*. Inc. 1 Sam. XIV. 45. pro כִּי עִם־אֱלֹהִים עָשָׂה הַיּוֹם הַזֶּה (h. e. *nam Dei auxilio adjutus comparavit nobis hunc diem lætitiæ aut victoriæ*) habet: ἔλεος τοῦ θεοῦ ἐποίησε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, h. e. magno *bene-*
ficio divino (quod erat in victoria g
de Philistæis reportata) nos affecit hodie. Editio Complutensis quoque habet ibi ἔλεος, quod tamen ex λαὸς, quod reliqui libri habent, ortum esse videtur. — צְדָקָה, *justitia, benignitas*. Ies. LVI. 1. Ez. XVIII. 19. 21. — רָצוֹן, *benevolentia*. Ies. LX. 10. — *שֶׁמֶן, *oleum*. Aqu. Symm. Prov. XXVII. 26. ubi legendum ἔλαιον e conjectura Drusii h
et Montfauconi. Ps. LXXXVIII. 21. libri impressi ἐν ἐλέει ἁγίῳ. Hieron. *in misericordia sancta*. Scribendum autem est ἐν ἐλαίῳ. Idem valet de loco Ps. XCI. 10. ubi legitur ἐν ἐλέῳ πίονι. Conf. Opusc. Crit. p. 245. — שֶׁמֶשׁ, *sol*. Ps. LXXXIII. 12. ὅτι ἔλεος καὶ ἀλήθειαν ἀγαπᾷ ὁ θεός. Olim quidem cum Starckio judicabam loco ἔλεος reponendum
esse ἥλιος (Vide Opusc. Crit. p. i
239.): nunc vero re diligentius considerata statuo, verba hæc ab h. l. aliena esse, et pertinere fortasse ad Ps. LXXXV. 11. Agellius putat, LXX scripsisse ἔλαιον, et legisse שֶׁמֶן. — תְּחִנָּה, *supplicatio*. Theod. Jer. XLII. 9. LXX Jos. XI. 20. Dan. IX. 20. Jer. XLII. 2. — *תַּחְנוּנִים, *deprecationes*. Dan. IX. 3. ubi Theodot. δέησις. Hesych. ἔλεος,

a οἶκτος. Cant. Tr. Puer. 14. ἵλεως est *venia peccatorum*, quæ a misericordia Dei pendet. Sir. II. 7. *auxilium, quod benignitate permotus Deus fert.* Sic quoque de *salute ipsa, quæ auxilio efficitur*, legitur ib. XVIII. 4. 10. LI. 11. Sir. XLIV. 27. ἵλεως, *probitas, pietas*, coll. 1 Macc. II. 56. et XVI. 3. Baruch. II. 19. καταβάλλομεν τὸν ἔλεον ἡμῶν κατὰ πρόσωπόν
b σου, effundimus coram te *supplicationes* nostras. Tob. VIII. 18. ἵλεως, *felicitas*, causa posita pro effectu.

Ἑλέπολις, *aries bellicus, machina ad capiendas urbes comparata.* Dicitur παρὰ τὸ ἑλεῖν τὰς πόλεις. Videndus de ea Ammianus Lib. XXIII. c. 4. Petrus Crinitus *Poliorcen* vocat. Excogitata primum
c fuit a Demetrio Poliorcete, fabricata vero a Dioclide Abderita. Meminit hujus machinæ quoque Vitruvius Lib. X. c. 22. et Plutarchus V. 34. 3. Reisk. 1 Macc. XIII. 43. 44. Hesych. ἑλεπόλεις, μηχανήματα, οἱ χριοὶ ἢ οἰαδήποτε, δι' ὧν αἱ πόλεις καθαιροῦνται. παρὰ δὲ Κρησὶν τὰ τῶν πολέμων ὄργανα. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἑλεπόλεις, μηχανήματα πορθοῦντα πόλεις, κριοί. Conf. Lips. Poliorcet.
d Lib. III. Dial. I. p. 115. Stewechium ad Veget. de Re Militari Lib. IV. p. 245. et Martinii Lex. Phil.

Ἐλευθερία, *libertas.* חָפְשִׁי, idem. Lev. XIX. 20. — *חָפְשִׁית, quod Lexicographi recentiores per *statum infirmitatis* exponunt a خَفَشٌ, *infirmus fuit.* Aqu. 2 Reg. XV. 5. οἶκος ἐλευθερίας, *ædificium, quod non est cum aliis conjunctum,*
e *separatum,* ein freystehendes Haus, *a separate building.* Vulg. *in domo libera seorsum.* חָפְשִׁי est *liberum dimisit, libertate donavit.* In notione *licentiæ* legi videtur Sir. XXXIII. 26.

Ἐλεύθερος, *liber*, etiam *ingenuus, nobilis.* חָפְשִׁי, idem. Exod. XXI. 2. 5. Deut. XV. 12. Οἱ λοιποὶ Job. III. 19. — חֹרִים plur. *ingenui.* Theod. Jer. XXVII. 20. LXX
f 1 Reg. XXI. 8. ubi Vulg. *optimates.* Syr. ܚܪܐ, *nobilis, ingenuus, liber.* Neh. XIII. 17. Cohel. X. 17. — לִנְפֶשׁ, *secundum appetitum*, h. e. *pro arbitrio.* Deut. XXI. 14. — שַׂר, *princeps.* Jer. XXIX. 2. Sir. X. 28. ἐλεύθεροι sunt liberi patrisfamilias, nam opponuntur τῷ οἰκέτῃ. Vide quoque Syrum.

Ἐλευθερόω, *libero.* Sirac. L. 23. 2 Maccab. I. 27. II. 23.
g

*Ἐλευθερώτερος, *liberior.* 4 Macc. XIV. 2.

*Ἔλευσις θανάτου, *adventus mortis.* בָּמוֹת. Num. XXI. 19. sec. Cod. Paul. Lips. Cogitavit בּוֹא מוֹת.

*Ἐλευστέον, *eundum, veniendum, prodeundum.* 2 Macc. VI. 17. δι' ὀλίγων δὲ ἐλευστέον ἐπὶ τὴν διήγησιν, jam vero ad narrationem ipsam veniendum est. Est formatum, ut δικαστέον et νομιστέον.
h

Ἐλεφαντάρχης, *elephantis præfectus, magister elephantum.* 2 Macc. XIV. 12. 3 Macc. V. 4. 45. Confer Bocharti Hieroz. P. I. p. 266. et 273.

Ἐλεφαντίασις, *morbi genus*, ut atrocissimi et fœdissimi, ita incurabilis, totum corporis habitum in elephantis speciem transformantis. חֶרֶס, *scabies.* Deut. XXVIII.
i 27. Hesych. ἐλεφαντίασις, εἶδος λέπρας.

Ἐλεφάντινος, *elephantinus, eburneus*, etiam *ebore cælatus* et *ornatus.* שֵׁן, *dens*, sc. *elephantis.* Amos III. 15. οἶκοι ἐλεφάντινοι. 1 Reg. XXII. 39. Ps. XLIV. 10. Conf. quæ de ejusmodi domibus ex profanis affert Bochartus Hieroz. P. I. Lib. II. c. 24. Amos VI. 4. οἱ καθεύδοντες ἐπὶ κλινῶν ἐλεφαντίνων. Confer Demsterum ad Rosini Antiq. Rom. Lib. V. p. 795.

a ʼΟΔΟʼΝΤΕΣ ʼΕΛΕΦΑʼΝΤΙΝΟΙ, *dentes elephantini*, h. e. *ebur*. קַרְנוֹת שֵׁן, *cornua ex ebore*. Ez. XXVII. 15. — שֶׁנְהַבִּים plur. *ebora*. 1 Reg. X. 22. 2 Par. IX. 21.

ʼΕΛΕʼΦΑΣ, *elephas, animal ipsum*, it. *ebur*, et *morbi genus*, de quo vide supra s. ἐλεφαντίασις. שֵׁן, *dens*, nimirum *elephantis*. Ez. XXVII. 6. ἱερά σου ἐποίησαν ἐξ ἐλέφαντος. Sic b Homerus ἐλέφαντα dixit *ebur*. Phav. ʼΕλέφαντα λέγει Ὅμηρος τὸ ἐλεφάντινον ὀστοῦν, τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι ὀνομάζων τὸ μέρος, ᾧ τρόπῳ καὶ βοῦς τὸ δέρμα, ἢ βύρσα δηλαδή. Vide Il. Δʼ. v. 141. et Odyss. Δʼ. 72. Conf. et Hesych. ac Eustathium ad Dionys. Perieg. v. 443. — שְׁחִין, *ulcus, inflammatio*. Inc. Job. II. 7. ἐλέφαντι. LXX ἕλκει πονηρῷ. Hesychius ἐλέφαντα in- c ter alia exponit τοὺς ὀδόντας καὶ τὸ σωματικὸν πάθος. Idem: ἐλεφαντίασις, εἶδος λέπρας. Adde 1 Macc. I. 19. VI. 30.

ʼΕΛΙΚΤΟʼΣ, *tortilis, tortuosus, flexus, convolutus*. לוּל, *cochlea, scala rotunda, qua domum per circuitum ascendimus*. 1 Reg. VI. 8. ἑλικτὴ ἀνάβασις, gradus flexi, h. e. *cochlea*, Wendeltreppe, *a winding* d *staircase*. — תְּפִינִים plur. *cocturæ*. Lev. VI. 21. ἑλικτά. Sed ibi sine dubio reponendum est ἐρικτὰ vel ἐρεικτὰ, quod vide infra. Conf. quoque ad l. c. Flamin. Nobil. Hesych. ἑλικτὰ, στρεβλὰ, καμπά.

ʼΕΛΙΞ, *circumvolutio, anfractus, volumen, gyrus*, item: *capreolus in vite, palmes vitis*, it. *auris circuitus sub* e *ala*. שֹׂרֵקָה, *vitis generosa*. Genes. XLIX. 11. τῇ ἕλικι, palmiti vitis. Hesych. ἕλικι, κλήματι ἀμπέλου. Lex. Cyr. MS. Brem. ἕλικι, κλήματι ἀμπέλου κυκλοειδεῖ. Eustathius ad Il. Μʼ. v. 866. cum ἕλικα exposuisset ἁπλῶς συστροφὴν, subjicit: ἔτι δὲ καὶ ἕλιξ ἀμπέλου, τὸ λεπτότατον, οἷά τι νῆμα, ᾧ δράττεται ὅσα (Perizon. not. ad Ælian. V. H. IX. 11. legit οἷα) καὶ χειρὶ παραπεφυκότων. Conf. et f Hesiod. Scut. Herc. v. 295. — תְּנוּךְ, *ima pars auris*. Symm. Lev. VIII. 23. Pollux Lib. II. sect. 86. ἡ δὲ πᾶσα περιαγωγὴ τοῦ ὠτὸς ὑπὸ τὸ πτερύγιον ἕλιξ.

ʼΕΛΙʼΣΣΩ, vel ʼΕΛΙʼΤΤΩ, *convolvo, inverto*. גָּלַל, idem. Ies. XXXIV. 4. ἑλιγήσεται ὁ οὐρανὸς ὡς βιβλίον, *convolvetur* cœlum sicut liber. — הֶחֱלִיף Hiph. *muto*. Ps. CI. 28. g ὡσεὶ περιβόλαιον ἑλίξεις αὐτούς. Scribendum fortasse ἀλλάξεις, nam sequitur ἀλλαγήσονται, quæ fuit jam Cappelli sententia Crit. S. p. 159. Conf. Drusii Miscell. Cent. II. c. 24. et Hodium de Bibl. Text. Origin. p. 274. Hesych. ἑλίξας, πλέξας, κάμψας, στρέψας. — *הִתְהַלֵּךְ Hithp. *ambulo*. Job. XVIII. 8. Libere verterunt. h

ʼΕΛΚΟΣ, *ulcus*. *נֶתֶר, *nitrum*. Prov. XXV. 19. (20.) ex usu l. Arab. in qua نتّى notat *vulnus graviter et alte inflictum*. — שְׁחִין, *inflammatio*. Aqu. Symm. Theod. Ies. XXXVIII. 21. ubi vid. Montf. LXX Exod. IX. 9. Lev. XIII. 18. Job. II. 7.

*ʼΕΛΚΟΣ ʼΕΧΩ. 1 Sam. V. 12. in vers. Aqu. aut potius Symmachi Hebr. הֻכָּה, *percussus, plaga affec-* i *tus sum*, respondet.

*ʼΕΛΚΥΣΜΟʼΣ, *tractio*. מָשַׁךְ, *traho*. Inc. Ps. X. 9. ἐν ἑλκυσμῷ αὐτοῦ.

ʼΕΛΚΥʼΩ, *traho*. גּוּר, *congrego*. Hab. I. 15. εἵλκυσεν αὐτὸν ἐν ἀμφιβλήστρῳ. — גָּלָה, *demigro*. Job. XX. 28. ubi pro ἑλκύσαι alii habent ἐκλύσαι. — *חָטַף, *rapio*. Ps. X. 9. Arab. حطف de *leone* vel *fera* usurpatur, *quæ uncis arripit ac ad se pertrahit prædam*. — *כּוּן, vel

potius כּוֹנֵן, *me paro.* Symm. Ps. LVIII. 4. ubi ἑλκύειν de iis dicitur, *qui alios in jus rapiunt et violenter tractant.* Alii libri ibi habent καταράξωσι, quæ Bocharto (in Hieroz. T. I. p. 88.) vera visa est lectio, ut Symmachus legerit יִכּוֹנְנוּ. — מָשָׁה, *traho, extraho.* 2 Sam. XXII. 17. — מָשַׁךְ, idem. Deut. XXI. 3. Neh. IX. 30. Cant. I. 3. ubi εἵλκυσάν σε mutandum est in ἑλκυσόν με. Orta est impressa lectio sine dubio ex antecedente ἠγάπησάν με. Non enim vero simile est, eos מְשָׁכוּךְ legisse. Cohel. II. 3. ubi pro ἑλκύσει Thaumaturgus et alii nonnulli legunt ἐκλύσει, *dissolvet*, sed perperam. — מָשְׁךָ, *tractio.* Theod. et LXX Job. XXVIII. 18. ἕλκυσον σοφίαν ὑπὲρ τὰ ἰσώταται, *præfer* s. *anteponе* sapientiam occultis. Pronuntiarunt מְשֹׁךְ. Hieron. *trahes.* Lege *trahe*, ut corrigit Grabius de Vitiis, etc. p. 105. — *פָּרַק, *frango.* Gen. XXVII. 40. sec. Compl. ἑλκύσῃς: ubi alii habent ἐκλύσῃς, utrumque non male quoad sensum. — שָׁאַף, *haurio.* Οἱ λοιποὶ Jer. II. 24. Vulg. *abstraxit* ventum. LXX Job. XXXVI. 20. Ps. CXVIII. 130. Jer. XIV. 6. — שׁוּד Pih. *occo.* Job. XXXIX. 10. Sed ibi ἑλκύειν αὔλακας potius τῷ שׁוֹדֵד respondet.

Ἕλκω, *traho.* הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito, ventilo.* Ies. X. 15. — מַשְׁכִּים, *mane surgens.* Aqu. Theod. Jer. V. 8. ἑλκοντες. Legerunt מַשְׁכִּים a מָשַׁךְ, *trahere, educere. Equi trahentes* sunt nonnullis Intt. *refractarii, qui obnituntur freno.* Cf. Bocharti Hieroz. P I. p. 130. ed. Rosenmülleri. Mihi autem sunt *extrahentes*, seu *protrudentes*, sc. *penem.* Certe Vulg. habet *emissarii*, et LXX ϑηλυμανεῖς. Symmach. habet sensu fortasse eodem ἑλκόμενοι (Montf. *attracti.* An potius medie *trahentes*?) et legit מְמָשְׁכִים. — *מָשַׁךְ, *traho.* Jud. V. 14. ἕλκοντες ἐν ῥάβδῳ, *protrahentes virgam*, h. e. *stylum, calamum.* — נָגַד Chald. *traho, extendo.* Dan. VII. 10. εἵλκυε, *expansus est.* Supple ἑαυτόν. — *נָגַר, *profundo*, it. *expando, diffundo.* Symm. Psalm. LXXIV. 9. ubi ἕλκυσιν est *bibere.* Hier. *et propinabit ex eo.* — *נֶתֶר, *nitrum.* Prov. XXV. 20. ἕλκει. Male Montf. ac interpres Lat. in Polygl. reddunt: *uti acetum trahit.* Non enim ἕλκει deducendum est ab ἕλκω, sed ab ἕλκος, quod vide supra. Conf. Intt. Thomæ Magist. p. 295. — שָׁאַף, *haurio.* Cohel. I. 5. — שָׁלַף, *extraho.* Al. Jud. XX. 35. Sap. XIX. 4. ubi de *fato* dicitur. Sic Latinorum *trahi fato.* 3 Macc. V. 49. ἕλκειν γάλα, *lac sugere.*

ΕΛΛΑΜΒΑ'ΝΟΜΑΙ, *excipio, apprehendo.* תָּפַשׂ, idem. Theodot. Prov. XXX. 28. ἑλλαμβανόμενος. Pronuntiabat תִּתָּפֵשׂ.

*ΕΛΛΕΙΜΜΑ, *defectus*, etiam i. q. κατάλειμμα, *reliquiæ, residuum.* יֶתֶר, idem. LXX sec. Hex. 2 Sam. XXI. 2. ubi Inc. κατάλοιποι habet.

ΕΛΛΕΙ'ΠΩ, *deficio.* תָּמַם, *consumor.* Al. 2 Reg. VII. 13.

ΕΛΛΗΝ, *Græcus, ethnicus.* פְּלִשְׁתִּים, *Philistæi.* Ies. IX. 12. ubi Capp. in Nott. Critt. p. 500. suspicatur eos ἀλλοφύλους scripsisse. Adde 1 Macc. VIII. 18. 2 Macc. IV. 36.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ'Σ, *Græcanicus.* יוֹנָה part. fœm. *opprimens.* Jer. XLVI. 16. L. 16. ubi legentes הַיּוֹנָה, non deduxerunt a יָנָה, sed a יָוָן, *Græcia, Græci.* 2 Macc. IV. 10. 15. VI. 9. ubi *cultus idololatricus* per τὰ Ἑλληνικὰ exprimitur.

a ΕΛΛΗΝΙΣ, *Græca.* 2 Macc. VI. 8.

ΕΛΛΗΝΙΣΜΟΣ, *Græcismus, Gentilismus.* 2 Macc. IV. 13.

ΕΛΛΙΠΗΣ, *deficiens, indigens.* Sir. XIV. 10. ἐλλιπὴς, sc. ἴσται, *inopia laborat.* Alii legunt ἐν λύπῃ, vel ἐλλυπὴς, *tristis.* Sic Vulg. *in tristitia erit super mensam suam.*

ΕΛΛΟΥΛΙΜ. Ipsa vox Hebr. הֲלוּלִים, *hymni, chori.* Jud. IX.

b 27. juxta ed. Rom. ἐποίησαν ἐλλουλίμ. Al. habent, et, ni fallor, ex glossemate in margine addito, ἐποίησαν χοροὺς, faciebant choros, h. e. una canebant. In Lex. Cyrilli MS. Brem. legitur: ἐποίουν ἑλωλεὶν, et exponitur ἐποίουν χορούς. Glossæ in Octat. a Fabricio editæ, pariter corrupte: ἐποίουν ἐλωλμ, ἐποίουν χωλούς. Conf. v. χορός.

c ΕΛΜΩΝΙ. Vide in Ἐμμωνίμ.

ΕΛΟΣ, *carectum,* etiam *palus, ubi carex, papyrus,* etc. *nascitur, locus palustris.* אָגָם, *stagnum.* Ex. VII. 19. VIII. 5. Ies. XXXV. 7. Sc. opinati sunt, אָגָם significare et *arundinem,* et *locum, in quo arundines nasci solent,* s. *paludem.* Ita et Arabs, qui *arundineta* transtulit. — אָחוּ, de cujus origine e l. Arab.

d disputat Schultens. ad Job. VIII. 11. Fischero in Clavi p. 48. videtur significare *paludem juxta Nilum, ubi creverit carex, papyrus,* etc. Aqu. Symm. Gen. XLI. 2. (ἐν ἕλει, *ad carectum*) et Job. VIII. 11. — גֹּמֶא, *juncus.* Ies. XXXV. 7. — סוּף, idem. Ex. II. 3. 5. ubi Aquila παπυριών. Ies. XIX. 7. — עֲרָבָה, *desertum.* Al. Ies. XXXIII.

e 9. Hesych. ἕλος, σύμφυτος τόπος, ἢ χεῖλος ποταμοῦ, καὶ ὁ τελματώδης τόπος. Idem: ἕλη, σύνδενδρα τόποι. Suidas: ἕλος — ὕδατος ὑλὺς ἐπικεχυμένου πηλοῦ καὶ βαθείας ὕλης, ἢ παπύρου ἢ καλάμου ἐκφυομένης ἀεὶ τοῦ πηλοῦ καὶ ὑπερανεστηκυίας τοῦ ὕδατος. Adde 1 Macc. IX. 42. εἰς τὸ ἕλος τοῦ Ἰορδάνου. Vulg. *ad ripam Jordanis,* coll. v. 45.

ΕΛΠΙΖΩ, *spero, exspecto, confido, fiduciam pono.* בָּטַח, *confido.* f Jud. IX. 27. ἤλπισαν ἐπ' αὐτῷ, *confidebant* illi. Jud. XX. 36. ἤλπισαν ἐπὶ τὸ ἔνεδρον, *fiduciam collocabant* in insidiis. 2 Reg. XVIII. 5. ἐν κυρίῳ ἤλπισε, *confidebat* Domino, coll. Ps. XXXII. 21. Psalm. IV. 6. ἐλπίσατε ἐπὶ κύριον. Psalm. XXV. 2. ἐπὶ τῷ κυρίῳ ἐλπίζων, coll. Psalm. XLIII. 8. — בֶּטַח, *confidentia.* Job. XXIV. g 23. — גּוֹל, *devolutus.* Psalm. XXI. 8. ἤλπισεν ἐπὶ κύριον, (Hieron. *confugit.*) non male quoad sensum. Nam *volvere in aliquem* dicitur de eo, qui se resque suas alteri commendat, adeoque spem ac fiduciam suam in aliquo ponit. — *דָּמַם, *quiesco, sileo,* metaph. *spero, spem ac fiduciam in aliquo pono* (v. c. Psalm. XXXVII. 7. LXII. 2.). Inc. sec. h Theodoret. et Cod. Norimb. Thren. III. 26. — דָּרַשׁ, *quæro.* Ies. XI. 10. ubi דָּרַשׁ notat *animo fiducia pleno aliquem adire precibus,* et ex adjuncto *colere, venerari.* — הָחֵל Hiph. a חָלַל, *incipio.* Hebr. et LXX Gen. IV. 25. Videntur legisse הוֹחִל, ac derivasse a יָחַל, *speravit.* — חָסָה, *confugio.* Psalm. V. 13. VII. 1. XV. 1. — חָשַׁק, *amore prop pendeo.* Psalm. XC. 14. Secundum nonnullos legerunt חָשָׂה, quod acceperunt pro חָסָה. Sed Buxtorfius in Anticrit. pag. 645. rectius mihi statuere videtur, eos sensum liberius expressisse. Nam *amare Deum* quid aliquid est, quam simul in eum sperare et confidere? Ita conjunctæ sunt hæ virtutes, ut facile sit unam pro alia sumere. — יָחֵל Pih. *exspecto.* Theod. Mich. V. 7. LXX Psalm. XXX. 32. XLI. 7. Ies. XLII. 4. — נָשָׂא Pih. *elevo.*

a Jer. XLIV. 14. *Elevare animam suam* est *magno alicujus rei desiderio teneri*, et ex adjuncto *sperare*. Theodot. 2 Sam. XIV. 14. — נָשָׂעַן Niph. *innitor*, metaph. *spem ac fiduciam pono*. 2 Par. XIII. 18. — קָו קָו, *linea linea*. Ies. XVIII. 7. ἔθνος ἐλπίζον. In mente habuerunt vocem קִוָּה. — קִוָּה Pih. *expecto*. Ies. XXV. 9. XXVI. 8. — קָרַב

b Pih. *appropinquo*. Ez. XXXVI. 8. ὅτι ἐλπίζουσι τοῦ ἐλθεῖν. Ita quoque Codex Syr. Hexapl. Mediol. Num scribendum ἐγγίζουσιν? coll. Gen. XII. 11. ἤγγισεν εἰσελθεῖν, et 2 Sam. XV. 5. — שָׁבַר, Pih. *expecto*. Ps. CXLIV. 16. Ies. XXXVIII. 18. — שָׁפַט, *judico*. Ies. LI. 5. Libere verterunt. Koppio legisse videntur יבטחו. Præterea legitur Jud.

c XVIII. 7. ubi verba יֹרֵשׁ עֶצֶר, *possidens retentionem*, a LXX sec. Hexapl. redduntur: κληρονόμος ἐλπίζων (Vat. ἐκτιέζων) ϑησαυρούς. Illud ἐλπίζων e margine in textum translatum, sed inepto loco positum est. Pertinet enim ad בְּטַח in anteced. unde simul apparet, pro ἐλπίζων reponendum esse ἐλπίζοντα. Sir. II. 9. ἐλπίσατε εἰς ἀγαϑὰ, sperate bona.

d 1 Macc. II. 61. Confer infra s. v. κενός.

ΕΛΠΙΣ, *spes, fiducia, exspectatio, confidentia, securitas.* בָּטַח, *confido*. Ies. XLVII. 10. — בִּטְחָה: מַבְטִיחַ, part. Kal et Hiph. *confidens, confidere faciens*. Jud. XVIII. 7. Psalm. XXI. 9. Ies. XXXII. 9.

e 10. — בֶּטַח, *confidentia*. Aqu. Job. XI. 18. Vulgat. *securus dormies*. Theod. Ez. XXX. 9. ubi non vidit בֶּטַח adverbialiter sumendum esse, ac *confidenter* significare. LXX Jud. XVIII. 7. Psalm. IV. 10. XV. 9. Hos. II. 18. κατοικιῶ ἐπ' ἐλπίδι. Gloss. MS. in Proph. ἐπ' ἐλπίδι, ἀμέμπτως. Soph. III. 1. — בָּטָחוֹן, idem. Cohel. IX. 4. — חָזוּת, *provisio*. Ies. XXVIII. 18. Vox Hebr. f h. l. *pactum* notat, unde ex adjuncto de *spe* ac *fiducia* eam explicandam putarunt. — חֶסֶד, *beneficentia*. 2 Par. XXXV. 26. ubi ἐλπὶς in universum *pietatem* notare videtur, ut πίστις in N. T. libris. Secundum Tychsenium legerunt כִּסְלוֹ — כֶּסֶל, *fiducia*. Psalm. LXXVII. 9. — *מַבָּט, *respectus*. Theod. Ies. XXV. 5. מַבָּט, est h. l. *spes* ac *fiducia*, a g מָבַט, *respicere aliquem auxilii implorandi causa*. — *מֶבֶט, idem. Zach. IX. 5. ubi non opus est statuere eos מִבְטָח legisse. — מִבְטָח et מִבְטָחָה, *fiducia*. Psalm. XXXIX. 6. LXIV. 6. Jer. II. 37. — מַחֲסֶה: מַחְסֶה, *refugium*. Psalm. XIII. 7. LX. 3. LXI. 7. — *מִקְוֶה, *exspectatio*. Symm. sec. Schol. Theodoreti in Catena Norimb. Jer. L. 7. Non le- h gitur תִּקְוָה. — נְדִיבָה, fœm. *ingenua*. Job. XXX. 15. Vocem Hebr. recentiores nonnulli interpretes de *felicitate* accipiunt, ut adeo LXX parum h. l. a vero sensu aberraverint. — *נֶפֶשׁ, *anima*, item *quivis affectus vehementior*, spec. *desiderium* et *cupiditas*. Symmach. Job. XXXI. 39. ἐλπίδος ἐστέρησα, spe privavi. Eandem notionem habet i quoque formula Hebr. *sufflare animam alicujus*, h. e. *spem alicujus frustrare*. — עֶזְרָה, *auxilium*. Ies. XXXI. 2. — צְבִי, *decus, gloria*. Ies. XXIV. 16. XXVIII. 4. 5. — קָו, *linea, regula*. Ies. XXVIII. 10. 13. 17. Deduxerunt a rad. קָוָה, *exspectavit*. — *קָוֶה, *funiculus mensoris*. Symm. Jerem. XXXI. 39. Deduxit a קָוָה, *exspectavit*. — רַחַץ, *lotio*. Ps. LIX. 8. CVII. 9. רָחַץ

a in l. Chald. et Syr. *sperare* notat, et Moab λίβης τῆς ἐλπίδος vocatur, quia ibi tanquam in arce tutum se futurum sperabat. Fr. Scacchus in Sacr. Elæochrismat. etc. pag. 177. pro ἐλπίδος conjicit legendum κάλπιδος, hoc sensu: *vas calefaciens aquam lavacri mei.*—תֹּכֶלֶת, *expectatio.* Psalm. CXLV. 4. — תּוֹחֶלֶת, *spes.* Thren. III. 18. — תִּקְוָה, *ex-*
b *spectatio.* Job. IV. 6. V. 16. VI. 8. ubi ἐλπίς est *objectum spei.* Vulgat. *quod expecto,* τὴν ἐλπίδα μου ὑφή. Prov. X. 29. Sap. XIV. 6. Noachus cum familia ἐλπὶς τοῦ κόσμου dicitur, quia in arca servatus est, ut post diluvium genus humanum generando propagaret. Simili modo *spes* pro objecto spei ponitur apud Petronium c. 4. ubi vide Intt. nec non
c Gronovium Obss. III. 28. 2 Macc. VII. 14. τὰς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ προσδοκῶν ἐλπίδας, *eventum promissionum divinarum* patienter exspectare. Hes. ἐλπὶς, προσδοκία. Suidas: ἐλπὶς προσδοκία ἀγαθῶν.

*ΕΙΣ ΕΛΠΙΔΑ ΑΤΩ, *ad spem duco.* מָשָׁךְ תִּקְוָה, *trahio spem,* h. e. *prorogo exspectationem.* Prov. XIII. 11.

d ΕΧΩ ΤΗΝ ΕΛΠΙΔΑ, *spem habeo, fiduciam colloco, exspecto.* בָּטַח, *confido.* Jer. XVII. 5. — נָשָׂא אֶת נֶפֶשׁ, *attollo animam.* Deut. XXIV. 15. ἐπ' αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα, exspectat illam, sc. mercedem.

ΕΛΠΙΣ ΠΟΝΗΡΑ, *spes mala.* זוּעָה, *commotio.* Ies. XXVIII. 19. Ita Bielius. Mihi vero ἐλπὶς tantum ad זוּעָה pertinere videtur, ut πονηρὰ referendum sit ad רַק, *tantum,*
e pro quo רַע legerint, aut רָעָה.

ΕΛΥΩ vel ΕΛΥΩ, *involvo, implico.* לוּט, idem. 1 Sam. XXI. 9. εἱλυμένη sec. cod. Alex. ut recte edi jussit Breitingerus loco vitiose impressi εἰλημμένη.

ΕΜΑΥΤΟΥ, ΕΜΑΥΤΗ, *mei ipsius, mihi ipsi.* לְבָבִי, *cor meum.* Job. XXVII. 6. coll. 1 Cor. IV. 4. — לִי, *mihi.* Cant. IV. 6. ubi loco ἐμαυτῷ nonnulli reponere malunt ἐπ' αὐ- f
τῷ, ut legitur in Philon. Episc. Carpat. Enarr. p. 108. Arabs transtulit: *cum eo.* Job. XIX. 27. ad quem locum Hesych. ἐμαυτῷ συνπίσταμαι, ἐν ἐαυτῷ ἐπίσταμαι.

ΑΠ' ΕΜΑΥΤΟΥ, *a me ipso.* מִלִּבִּי, *a corde meo.* Num. XVI. 29.

ΠΑΡ' ΕΜΑΥΤΟΥ, *apud me ipsum.* מִלִּבִּי, *e corde meo.* Num. g
XXIV. 13. — מִיָּדִי, *e manu mea.* Gen. XXXI. 39.

ΕΜΒΑΘΥΝΩ, *profundo, profundum facio, in profundum extendo.* הֶעְמִיק, Hiph. idem. Jer. XLIX. 29. λίαν ἐμβαθύναι εἰς κάθισιν, *profunde descendite* in foveam.

ΕΜΒΑΙΝΩ, *ingredior.* בּוֹא, *venio.* Nahum. III. 14. 1 Macc. XV. 36. ἐμβὰς εἰς πλοῖον, inscendens navi- h
gium. Vide et 2 Macc. XII. 3.

ΕΜΒΑΛΛΩ, *injicio, immitto,* et ex adjuncto *misceo.* אָסַף, *colligo.* Ezech. XXIV. 4. ubi vox Hebr. notionem *injiciendi* adjunctam habet: *collecta injicere.* — בּוֹא, *venio.* Hagg. II. 17. Libere quidem, sed recte transtulerunt. — הֵטִיל, Hiph. a טוּל, *ejicio, projicio.* Jon. I. 12. 15. — הֵפִיל, Hiph. a נָפַל, i
cadere facio. 1 Sam. XVIII. 25. Jer. XXII. 7. — הֶפְקִיד, *committo.* Jer. XXXVII. 20. ἐνεβάλοσαν αὐτὸν εἰς οἰκίαν τῆς φυλακῆς, *conjecerunt* illum in carcerem. Sic Ælian. V. H. XII. 1. εἰς δεσμωτήριον ἐνέβαλε. — הֶרְבִּיץ, *cubare facio.* Theod. Ies. LIV. 11. — הִשְׁחִית, Hiph. *perdo.* Jer. XI. 19. ἐμβάλωμεν. Plerique statuunt, eos legisse נַשְׁלִיכָה, sed quia hoc nimis discrepat a נַשְׁחִיתָה,

a dicendum erit, eos aut נָשִׂיתָה legisse, aut sensum expressisse: nam hæc *immissio* s. *positio* fuit *corruptio, perditio,* ut jam Kimchius ad h. l. observavit. Chaldæus habet h. l. נְרַמֵי, et LXX pro הַשְׁחִיתִי Jer. XLIX. 9. habent ἐκβιβάσουσι. — הַשְׁלִיךְ, Hiph. *projicio.* Genes. XXXVII. 21. Ex. XV. 25. Num. XIX. 6. — יָרַט, *inclino.* Symm.

b Job. XVI. 11. ubi tamen derivatio vocis יִרְטֵנִי incerta est. Potest enim vel a יָרַט, *præcipitavit,* vel רָמָה, *projicere, dejicere,* deduci, sensu eodem. — *נָסַק, Chald. *ascendo.* Dan. III. 22. ἐνεβάλοσαν sec. Chis. non male quoad sensum. — נָתַן, *do.* Gen. XXXIX. 20. Num. IV. 10. 12. Ez. IV. 9. Adde Symm. Psalm. LXVIII. 22. Aqu.

c Theod. Jer. XXVII. 6. — פָּלַח, *disseco.* 2 Reg. IV. 39. Habet פָּלַח, h. l. præter *dissecandi* notionem etiam adjunctam *injiciendi*: *Dissectas conjecit in ollam.* — רָמָא, Chald. Dan. III. 6. 11. VI. 7. 12. — שׂוּם ; הֵשִׂים, Kal et Hiph. *pono.* Gen. XXXI. 34. Num. XXII. 38. 2 Reg. II. 20. sec. Compl. — שָׁלַח, *mitto.* Job. XVIII. 8. Inc.

d Lev. I. 16. — שָׁמַר, *custodio.* Prov. XXII. 18. Alia hic formula loquendi, sed idem fere significante, usi sunt. — תָּקַע, *figo.* Ex. X. 19. Legitur præterea Amos IV. 2. (ubi ἐμβαλοῦσιν sensus causa de suo addiderunt, ad quem locum videndus Dahlius) ac Prov. XI. 21. ubi ἐμβάλλων per συμβάλλων a Schol. explicatur, coll. XVI. 5. ubi per μιγνύων exponitur. 3 Esdr. VI. 20. ἐμβάλλειν τοὺς θεμελίους, Chald. יְהַב אֻשַׁיָּא. Esdr. V. 16. Sap. XIX. 4. ἀμνησίαν ἐνέβαλεν, oblivionem injecit. Sirac. XXXIII. 32. 27. ἔμβαλε αὐτὸν εἰς ἐργασίαν, *adige* eum ad opus. — Vide quoque s. v. Θεμέλιον et χάρις.

ΕΜΒΑΤΕΥΩ, *ingredior, invado,* it. *eo in possessionem, occupo.* נָחַל Pih. *possidendum trado.* Jos. XIX. f 49. ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν, ibant, ut in possessionem venirent terræ. Pro *incolere, inhabitare* ἐμβατεύειν legitur apud Eurip. Heracl. v. 875. Æschyl. Pers. 449. ac speciatim dicitur de diis, qui locum aliquem vel templum inhabitare creduntur. Sophocl. Œd. Col. v. 672. Eurip. Rhes. v. 225. — חָלַק, Pih. *distribuo.* Jos. XIX. 51. ubi g Bonfrerio videntur literarum aliqua diversitate legisse לָנָחֹל. Hesych. ἐμβατεῦσαι, τὸ κατέχειν καὶ καρποῦσθαι χωρίον ἢ οἰκίαν ἢ ὅλον τὸν κλῆρον, ἢ ζητῆσαι. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐμβατεῦσαι, ἐπιβῆναι, κατασκοπῆσαι. 1 Macc. XII. 25. ἐμβατεῦσαι εἰς τὴν χώραν, *invadere* terram. Ibid. XIII. 20. XIV. 31. XV. 40. 2 Macc. II. 31. ubi ἐμβατεύειν *investigare, perscrutari* notat. h Conf. Syrum. Hes. ἐμβατεύσας, ζητήσας. Phav. ἐμβατεῦσαι, τὸ ἔνδον ἐξερευνῆσαι ἢ σκοπῆσαι. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΕΜΒΙΒΑΖΩ, *incedere facio.* הַדְרִיךְ, Hiph. idem. Prov. IV. 11. ἐμβιβάζω δὲ σὲ τροχιαῖς ὀρθαῖς, incedere autem te facio orbitis rectis.

ΕΜΒΙΩΣΙΣ, *permansio in vita, vita.* Sir. XXXVIII. 14. 3 Macc. III. 22. i

*ΕΜΒΛΑ'. שִׁבְלֶת, *fluxus aquæ, fluentum.* Syrus Jud. XII. 6. sec. Theodoretum Quæst. 19. p. 337. ubi legendum σιβλὰ, ܫܒܠ, ut ipsam vocem Hebraicam aut potius Syriacam exprimere voluerit.

ΕΜΒΛΕΠΩ, *inspicio, intueor, video.* הַבִּיט ; נָבַט, Hiph. et Niph. vel Piel. Ies. V. 12. 30. ἐμβλέψονται εἰς τὸν οὐρανὸν, ad quem locum vide Cappell. Nott. Crit. p. 495. Ibid.

a VIII. 22. — רְאֵה, *videa.* Theodot. Job. XLI. 25. LXX Jud. XVI. 28. ἐμβλέποντες (εἰς) ἐμπαίζομεν. 1 Reg. VIII. 8. ἐνβλέπονται αἱ κεφαλαί, *videbantur* capita. Ies. XVII. 7. Sirac. XXX. 21. ἐμβλέπων εἰς χεῖράς τινος est beneficia ab aliquo exspectare ac petere. Ibid. LI. 10. ἐμβλέπων εἰς ἀντίληψιν, *desideravi* auxilium, coll. XLII. 18. 2 Macc. XII. 45. ἐμβλέπων χαριστήριον, *respiciens* praemium.

b ΕΜΒΛΕΠΩ ΚΑΙ ΕΙΔΩ, *inspicio et video.* נָבַט, *respicio.* 2 Par. XX. 25.

*ΕΜΒΟΛΗ, *injectio, jactus,* v. c. teli (Polyb. VI. 22. 4.), *lapidis* (Polyb. VIII. 19. 3.). 3 Macc. IV. 7. μέχρι τῆς εἰς τὸ πλοῖον ἐμβολῆς, usquedum *injecti* s. *intrusi essent* in navem. Bretschneiderus existimat, ἐμβολὴν h. l. quoque pro *loco, quo quid injicitur,* vel *aditu* dictum esse

c posse, ut apud Joseph. B. J. V. 11. p. 321. Hav. Zonaras Lex. c. 700. ἐμβολάς, ὁρμάς, ἐπιδρομάς. Hesych. ἐμβολὴν, πλησὶν, ὁρμὴν, ἐνθύμησιν, ἀπόθετον χρῆμα.

ΕΜΒΟΛΙΣΜΑ, *embolisma, assumentum.* טָלוּא, *latis maculis respersum.* Aqu. Theod. Ez. XVI. 16. ἐμβολίσματα. Juxta Hieronymum significat *diversos pannos hinc inde*

d *consutos,* et *instar emplastri factum idolum, quasi* πολύῤῥαφον *vestimentum.*

ΕΜΒΡΑΣΣΟΜΑΙ, pr. ut simplex βράσσομαι, *ebullio, ferveo, aestuo,* et dicitur de mari aestuante et aqua fervente. Tropice: *commoveor, maestus et tristis sum.* נָעַף, *turbatus sum.* Aqu. Gen. XL. 6. ἐμβρασσόμενοι, aestuantes, vel: jactati fluctibus cogitationum, h. e. *maesti, tristes.*

e Symm. σκυθρωποί. Vide Drusium in Frugm. p. 55. ac Montf.

ΕΜΒΡΙΜΑΟΜΑΙ, *infremo, indignor, severe increpo, objurgo.* נָעַר, idem. Symm. Ies. XVII. 13. ἐμβριμήσεται αὐτῷ, *increpabit* illum. — זָעַם, *indignor, detestor.* Inc. Psalm. VII. 12. ἐμβριμώμενος. Dan. XI. 30. sec. Chis. Hes. ἐμβριμώμενος, μετὰ ἀπειλῆς ἐντελλόμενος. Lex. Cyr. MS. ἐμβριμώμενος, μετὰ αὐστηρότητος ἐπιτάττων. Cf. Lex. N. T. s. h. v. f

ΕΜΒΡΙΜΗΜΑ, *fremitus, indignatio, severa increpatio.* זַעַם, idem. Thren. II. 6. ἐμβριμήματι ὀργῆς αὐτοῦ, fremitu iraе suae. Theod. Ez. XXI. 31. Hes. ἐμβριμήματι, πνήματι. Suid. ἐμβρίμημα, τὸ μετ' ὀργῆς λάλημα.

ΕΜΒΡΙΜΗΣΙΣ, idem. גַּעֲרָה, idem. Aqu. Ps. LXXV. 7. Sed ibi sine dubio ἐπιτιμήσεως, quod nonnulli g libri habent, est vera lectio, altera autem ἐμβριμήσεως e Symmachi versione in textum Aquilae irrepsit. Vide infra s. ἐπιτίμησις. — זַעַם. Aqu. Symm. Psalm. XXXVII. 3. Symm. Ez. XXI. 31. Aqu. Symm. Hos. VII. 6.

ΕΜΒΡΥΟΝ, *infans utero conclusus.* עוֹלֵלִים, plur. *parvuli.* Theod. Job. III. 16. Hes. ἔμβρυον, πνιγὸν βρέφος, h τὸ ἐν γαστρὶ γυναικὸς ὂν διάπλασμα, ἢ ὀλίγον.

ΕΜΒΡΥΟΝ ΕΧΟΥΣΑ, *gravida.* הָרָה, idem. Inc. Ex. XXI. 22.

ΕΜΕΚΑΧΩΡ. Vox composita ex Hebr. עֵמֶק עָכוֹר. *vallis Achor.* Ies. VII. 24. 26. Scribendum autem sine dubio est divisim: Ἔμεκ Ἀχώρ.

ΕΜΕΤΟΣ, *vomitus.* קָא, idem. Prov. XXVI. 11. — *קָו, *linea, regula.* Theodot. Ies. XXVIII. 13. i Legit קִיא. — קִיא, *vomitus.* Ies. XXVIII. 7. Suidas: Ἔμετος, ἡ τῶν περιττωμάτων κένωσις. Ἐμεῖν δὲ, αὐτὸ τὸ κενοῦν.

ΕΜΕΩ, *vomo.* קִיא, *vomitus.* Ies. XIX. 14. ὁ ἐμῶν. Legerunt קָא. Sir. XXXI. 24.

ΕΜΜΑΝΗΣ, *furens, furiosus.* Sap. XIV. 23. Gloss. MS. in Sap. ἐμμανὴς, μαινόμενος.

a ἘΜΜΕΛΕ'ΤΗΜΑ, *meditatio*, it. *opus ingeniosa arte excogitatum et omni cura et studio elaboratum*. Sap. XIII. 10. τέχνης ἐμμελέτημα, studio artis fabrefactum.

ἘΜΜΕ'ΝΩ, *permaneo, persevero, persisto, consisto*. הֶחֱזִיק, Hiph. *firmiter teneo*. Symm. Job. II. 9. ubi loco ἐμμένης legendum est ἐμμενεῖς, certe ἐμμένεις, ut habet Catena MS.
b Jobi in Bibl. D. Marci n. 21. Vulg. *adhuc tu permanes*.—חָכָה, *exspecto*. Ies. XXX. 18. οἱ ἐμμένοντες ἐν αὐτῷ, qui *exspectant* illum, h. e. qui constanter spem ac fiduciam in eo ponunt. Symm. ὑπομένοντες αὐτόν. Dan. XII. 12. sec. Chis. — הֵקִים : קוּם, Kal et Hiph. *consisto, constituo*. Deut. XIX. 15. οὐκ ἐμμενεῖ μάρτυς εἷς, non *consistet* testis unus. Ies.
c VIII. 10. οὐ μὴ ἐμμείνῃ ἐν ὑμῖν, h. e. *irritum fiet, nullum eventum aut complementum habebit*. Deut. XXVII. 16. ἐμμένειν τοῖς λόγοις, *constanter observare* præcepta, coll. Sir. XXVIII. 6. Jerem. XLIV. 25. ἐμμείνασαι ἐμμείνατε ὁμολογίαις ὑμῶν, *præstitistis* promissa vestra. Sir. II. 11. τίς ἐνέμεινεν τῷ φόβῳ αὐτοῦ; quis *constans mansit* in vero ejus cultu? Ibid.
d XXX. 16. ἀῤῥώστημα ἐμμένον, *morbus perseverans*.

ΟΥ'Κ ἘΜΜΕ'ΝΩ, *non permaneo*. הֵפֵר, Hiph. a פּוּר, *irritum facio*. Jer. XXXI. 32.

*ἘΜΜΕΣΟΣ, *intermedius, qui medius est*. In Thesauro Stephani sine ulla auctoritate profertur. בֵּין, *inter*. Genes. XLIX. 14. sec. cod. Alex. — בְּתוֹךְ, *in medio*. Num. I. 49.
e sec. cod. Alex. — מִתּוֹךְ, *de medio*. Num. XXVII. 4. sec. cod. Alex.

ἘΜΜΟΛΥ'ΝΩ, *inquino, polluo*. רָפָה, *remitto, deficio*. Prov. XXIV. 10. ἐμμολυνθήσεται: cujus loco ex sententia Jaegeri ad h. l. legendum erit vel ἐμμωλυνθήσεται, a μωλύειν, *hebetare, languidum reddere*, vel ἀμαλδυνθήσεται, aut ἀμβλυνθήσεται, quod pro similis potestatis verbo כָּהָה occurrit Gen. XXVII. 1.

ἘΜΜΟΝΟΣ, *constanter permanens, perseverans, stabilis, diuturnus*. f מַמְאֶרֶת, part. fœm. Hiph. *pungens*. Lev. XIII. 51. 52. XIV. 44. λέπρα ἔμμονος. Vox Hebr. de lepra cutim exulcerante vel plagam recrudescere faciente adhibetur. Arab. صَعَرَ, *recruduit*. Hesych. ἔμμονος, ἐμμένουσα ἀεί, ἤτοι ἀδιαλείπτως. Vide Suiceri Thes. Eccles. s. h. v.

ἘΜΜΥ'ΛΩΝ, *molendinum*. רֵחַיִם, g dual. *mola*. Num. XI. 8. sec. Ald. ubi pro ἐμμύλωνι reliqui libri habent μύλῳ.

ἘΜΜΩΜΟΣ, *reprehensibilis*, it. *vitiosus*, v. c. *debilis, cæcus, morbidus*. נִשְׁחַת, Niph. *corrumpor*. Aqu. Symmach. Mal. I. 14.

ἘΜΜΩΝΕΙ'Μ. Ita corrupte legitur pro Hebr. פְּלֹנִי אַלְמֹנִי, 1 Sam. XXI. 2. pro quo al. Θεοῦ πίστις φιλανὶ μαεμονὶ, al. Θεοῦ πίστις φιλμωνὶ ἀλμωνὶ, al. φιλανὶ ἀλμωνί. Alias vero et verba illa Hebraica per ἐλμωνὶ reddi solent. Inde ergo ἐμμωνεῖμ procul dubio corrupte enatum. Significat autem פְּלֹנִי אַלְמֹנִי, i. q. Græcis ὁ δεῖνα, *certus quidam, quem nominare quis non potest vel non vult*.

ἘΜΟ'Σ, *meus*. תְּהִילָה, *laus*. Jer. XLIX. 24. ubi pro ἐμὴν legendum i videtur αἰνὴν, ut habet Complut. Vide s. v. Θεός.

ἘΜΠΑΓΗ', *laqueus*. תּוֹקֵעַ, part. *plaudens*, et תּוֹקְעִים, *stipulationes*. Symm. Prov. XI. 15. ubi ἐμπαγὴ est *obligatio, inprimis quæ exoritur fidejubendo pro aliis*.

ἘΜΠΑΙΓΜΑ, *illusio, ludificatio, id, quo alicui illuditur, ludibrium*. נִקְלֶה, part. Niph. *vilis*. Symm. et

a LXX Ps. XXXVII. 7. — פָּרֶךְ, *asperitas, sævitia.* Symm. Theod. Ex. I. 13. — תַּעֲלוּלִים plur. *facinora.* Ies. LXVI. 4. Vide quoque Sap. XVII. 7.

ἘΜΠΑΙΓΜΟΣ, idem. פָּרֶךְ, *asperitas, sævitia.* Theod. Exod. I. 13. sec. cod. Mosqu. ubi vid. Holmesius. Inc. Lev. XXV. 43. 46. 53. — קְלָסָה, *irrisio.* Ez. XXII. 4. 2 b Macc. VII. 7. ἦγον ἐπὶ τὸν ἐμπαιγμὸν, ducebant ad *supplicium* aut *cruciatus:* ubi vid. Syrus.

ἘΜΠΑΙΖΩ, *illudo, ludo, derideo,* it. *fidibus cano.* בּוּץ, *conculco.* Prov. XXVII. 7. κηρίους ἐμπαίζει, favum adeo *fastidit.* Non male quoad sensum. — הָלַם, *contundo.* Prov. XXIII. 35. ubi ἐμπαίζειν notat *crudeliter ac contumeliose tractare.* — c הִתְעַלֵּל, Hithp. *facio.* Ex. X. 2. ὅσα ἐμπέπαιχα τοῖς Αἰγυπτίοις, quantum illuserim Ægyptiis. Vox Hebr. h. l. per *infestare* reddenda est. Gloss. in Octateuch. et Hesych. ἐμπέπαιχα, ἐνέπαιξα, ἐχλεύασα. Num. XXII. 29. *resistere, non obedire* notat. Jud. XIX. 25. ἐνέπαιξαν αὐτῇ ὅλην τὴν νύκτα, ubi sensu venereo usurpatur pro *stuprare, vim inferre mulieri,* quem- d admodum et simplex παίζειν usurpari solet. Vide Wolfium ad 1 Cor. X. 7. pag. 452. ac Fesselii Adv. Sacr. Lib. II. c. 18. sect. 4. 1 Par. X. 4. — הִתְעַתֵּעַ, Hithp. a תָּעָה *seduco me.* 2 Par. XXXVI. 16. ἐμπαίζοντες ἐν τοῖς προφήταις (pro τοὺς προφήτας, coll. 3 Esdr. I. 53.), *contumeliose tractantes* prophetas. — הִתְקַלֵּס, Hithp. *subsanno, rideo.* Ez. e XXII. 5. — מְתַלָּע, part. Pyh. *coccinatus.* Nah. II. 3. ubi pro מִתְלַעֲבִים legerunt מִתְלַעֲבִים (nam לָעַב est i. q. לָעַג) aut secundum alios מִתְלַעֲגִים, a לָעַג, *irridere, illudere.* — *עָנָה. Jud. XX. 5. ubi *ἐμπαίζειν* æque ac עָנָה sensu venereo accipitur, pro *stuprare, vim inferre mulieri.* — צָחַק, Pihel, *illudo.* Gen. XXXIX. 14. 17. ubi quoque ad *venerea* referendum est. Jud. XVI. 25. ubi illud *ludere* erat in eo, quod f ipsum ludibrio palam exponebant. — שָׂחַק, *ludo, irrideo.* Symm. Job. XL. 24. LXX Jud. XVI. 28. ἐμπαιζόμενον, quomodo *ludibrio habebatur.* Ps. CIII. 28. ubi ἐμπαίζειν αὐτῷ, positum est pro παίζειν ἐν αὐτῷ, ad *ludendum,* seu *libere se movendum* et *exercendum,* et ita quasi ludendum, in eo, scil. mari. Hab. I. 10. εἰς πᾶν ὀχύρωμα ἐμπαίξεται, omne munimentum *deridebit,* h. e. *nihili* g *æstimabit, vilipendet.* — שָׂסַף, *discurro.* Ies. XXXIII. 4. Videntur vocem שָׂסַף confudisse cum שָׂחַק ob soni affinitatem, ac legisse: כֵּן מַשְׂחֵק שְׂחֵק בְּךָ, *ita deridebit te irrisor.* — שָׂרַט, *incido.* Zach. XII. 3. Videntur legisse שָׂרַק, *exsibilavit.* — תַּעֲתֻעִים, plur. *seductiones.* Jer. X. 14. ubi ἐμπαιγμένα sunt *ridicula.* Hieron. *opus risu dignum.* 2 Macc. h VII. 10. ἐμπαίζεσθαι notat *crudeli* et *contumelioso pœnarum et mortis genere affici:* ubi vid. Syrus, ac supra s. v. ἐμπαγμός.

ἘΜΠΑΙΚΤΗΣ, *illusor, irrisor.* תַּעֲלוּלִים, plur. *parvuli.* Theod. et LXX Ies. III. 3. Al. Ies. LXVI. 4. עָלַל in Hithp. *jocari, ludificare* notat.

ἘΜΠΑΡΑΓΙΝΟΜΑΙ, *supervenio,* i *advenio, adsum.* בּוֹא, *venio.* Prov. VI. 11. ἐμπαραγίνεταί σοι, *inopinato te invadet.*

*ἘΜΠΑΡΑΣΚΕΥΟΣ, *instructus.* מַחֲנֶה, *turma, castra.* Symm. Psalm. XXVI. 3. de *acie instructa* cogitans, vertit πόλεμος ἐμπαράσκευος. Ex hoc autem loco, quo παράταξις Inc. cuidam tribuitur, petita est glossa

a Suidæ: παράταξις, τύλιμος ἐμπαράσκευος. Sic Kreyssig. Symb. I. pag. 11. Mihi autem hæc verba potius ad אִם תַּחֲנֶה מַחֲנֶה in antec. pertinere videntur, ut scripserit: ἐμπαρασκευάσῃ aut εἰ παρασκευάσῃ τύλιμα. Vox ἐμπαρασκευάζω legitur apud Æneam Poliorc. p. 1653. 10. et Schol. Aristoph. Nub. v. 288.

*ΕΜΠΑΡΡΗΣΙΑΖΟΜΑΙ. דִּבְּרָה בְעַנִי, b Hithp. *objecto me.* Job. XXII. 26. sec. Alex. ἐναῤῥησάσῃ, pro quo in Walton. B. P. male legitur ἐν παῤῥησίᾳ σῇ. Fortasse legendum ἐν παῤῥησίᾳ ἰσῃ. Cæterum legitur quoque ἐμπαῤῥησιάζομαι apud Polybium XXXVIII. 4. 7. Joseph. A. J. XV. p. 768. 4. Haverc.

*ΕΜΠΕΙΡΚΩ, *peritus sum, expertus sum, calleo, usu cognosco.* c Tob. V. 6. Vide Schweighæus. Lex. Polyb. s. h. v. Zonaras Lex. col. 708. ἐμπειρῶν, πεπειραμένως ἔχων. Idem tradit Suidas.

ΕΜΠΕΙΡΙΑ, *experientia, peritia.* Sap. XIII. 13.

ΕΜΠΕΙΡΟΣ, *expertus, peritus.* Tob. V. 4.

ΕΜΠΕΜΠΩ, *immitto.* שָׁלַח, *mitto, immitto.* Nehem. II. 5.

ΕΜΠΕΡΙΠΑΤΕΩ, *inambulo, obd ambulo.* הִתְהַלֵּךְ, Hithp. Inc. Ps. XI. 9. Aqu. Ezech. XXVIII. 14. LXX Lev. XXVI. 12. ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν, obambulabo inter vos. Job. I. 7. ἐμπεριπατήσας τὴν ὑπ' οὐρανὸν, sc. γῆν. Sap. XIX. 20. Legitur præterea Prov. XXX. 31. ἀλίκτωρ ἐμπεριπατῶν ϑηλείαις, ubi videndus Jaegerus.

ΕΜΠΗΓΝΥΜΙ, *infigo.* חָרַב, *gladius.* Symm. 2 Sam. II. 16. e ἐνέπηξαν, sc. τὴν μάχαιραν, *defixerunt*, s. *infixerunt*, sc. gladium, ubi pro וְחַרְבּוֹ, *gladius ejus*, sine dubio legit וְחָרְבוּ, a חָרַב, quod non solum *devastare* notat, sed etiam *infigere* s. *defigere gladium*, h. e. *gladio occidere* significare potest. — חַרְבֹנִים, plur. *sicicitates.* Ps. XXXI. 4. ἐν τῷ ἐμπαγῆναί με. Legerunt בָּחֳרְבֵנִי, et deduxerunt a חָרֵב, *gladius*, secundum alios vero in codice suo invenerunt f בְּחַרְפֵּנִי, a Syr. ܚܪܦܢܝ, *acies*, aut בְּחָבְרֵנִי, i. e. *dum associatur* aut *conjungitur mihi.* Nonnulli quoque statuunt, eos a voce יְרֵכָן, quæ notat *stimulum boum*, fecisse ἐμαγῆναι, hoc sensu: graviter me doloribus pungis et fodicas, ac stimulos tanquam aranti bovi altius infigis. — טָבַע, *immergor.* Ps. IX. 15. (Zonaras Lex. c. 744. ἐνεπάγησαν, ἐπηγ- g ϑησαν, ἐπλώϑησαν.) LXVIII. 2. 18. Thren. II. 9. (Zonaras Lex. c. 744. ἐνεπάγησαν, ἐνέπεσον.) — טָעַן, *comprimo.* 1 Sam. XXVI. 7. Verba Hebr. h. l. recte vertuntur: *hasta terræ infixa erat ad caput.* — נָחַת, Niph. a נָחַת, vel a חָתַת, *descendo.* Ps. XXXVII. 2. — תָּקַע, *figo.* Jud. III. 21. Hesych. ἐνεπάγησαν, ἐπλώϑησαν.

ΕΜΠΗΔΑΩ, *insilio, irruo.* In- i cert. sec. Schol. Prov. XVII. 16. ἐμπηδήσεται εἰς κακὰ, ubi in textu legitur ἐμπεσεῖται, ac nihil ei respondet in textu Hebr. Ἐμπηδήσεται mihi significantius ac alius interpretis esse videtur. Vide et 1 Macc. IX. 48.

ΕΜΠΙΜΠΛΗΜΙ. Vide paulo post in ἐμπλήϑω.

ΕΜΠΙΜΠΡΗΜΙ, *incendo, inflammo.* Vide paulo post in ἐμπρήϑω.

ΕΜΠΙΠΤΩ, *incido, cado.* *נוּח Chald. in Aph. quod et *pugnare* et *impetum facere* notat. Dan. VII. 2. sec. Chia. ubi de *ventis* sermo est. — כָּרַע, *corruo, incurvo me.* Ies. X. 4. Libere verterunt. — נָפַל, *cado.* Symm. Ps. XV. 6. Aqu. Jer. LII. 12. ubi cum πρὸς constructum *transfugere, confugere ad aliquem*, s. *venire* simpliciter notat. Vulg. *qui transfugerant.* In eadem significa-

a tione legitur quoque 1 Sam. XXIX. 3. Symmachus ibi προσρύγην habet. LXX Genes. XIV. 10. ἐνέπεσον ἐκεῖ, *ceciderunt* ibi. Jud. XV. 18. ἐμπεσοῦμαι ἐν χειρί, *incidam* in manum. 2 Sam. XXIV. 14. ἐμπεσοῦμαι εἰς χεῖρας. Prov. XXVIII. 14. ἐμπεσεῖται εἰς κακά. — פָּרַשׁ, *occurro*. Proverb. XVII. 12. Sap. XVI. 11. εἰς βαθεῖαν ἐμπεσόντες λήθην, plane obliti

b Dei et mandatorum ejus. Dio Cass. I. 41. pag. 299. ed. Reim. ἐς δάκρυα καὶ θρῆνον ἔπεσον, h. e. valde lacrymarunt et luxerunt. Sir. XIII. 13. ἐμπίπτειν eleganter dicitur *is, qui aditum ad aliquem expugnat et occupat*, id quod nos dicere solemus נתדringlitש sepn, *to beset a person*, ubi opponitur τῷ μακρὰν ἀφίστασθαι, *longe ab aliquo recedere*, h. e. *nimis*

c *timidum esse*. Μὴ ἔμπιπτε itaque vertendum est: *ne immodeste et temerarie obtrudas te aliis*. Bene Vulg. *ne improbus sis*, h. e. *importunus*, ne ingeras te. 1 Macc. VI. 8. ἐνέπεσεν εἰς ἀθυμίαν, incidit in morbum. Æl. V. H. V. 2. 1 Macc. VI. 10. ἐμπέπτωκας τῇ καρδίᾳ sec. Compl. ubi tamen alii libri rectius habent συμπέπτωκα. Syrus: *cor meum liquefac-*

d *tum est*. 2 Macc. XII. 24. ἐμπεσὼν τοῖς περὶ τὸν Δωσίθεον, *incidens* in manus Dosithei.

ἘΜΠΙΣΤΕΎΩ, *fido, spem in aliquo colloco, fidem habeo, concredo, fidei committo*, et ἘΜΠΙΣΤΕΎΟΜΑΙ, *fidei alicujus committor, securus sum*, item *fide dignus invenior*. נֶאֱמַן, Hiph. et Niph. *confido, stabilior*. Deut. I. 32. οὐκ ἐπι-

e στεύσατε κυρίῳ, non *fidem habuistis* Domino. Jud. XI. 20. 2 Par. XX. 21. ἐμπιστευθήσεσθε, *securi eritis*, coll. Sir. I. 12. Sir. II. 10. est i. q. simplex πιστεύειν. Ibid. IV. 17. notat *se totum fidei alicujus credere ac committere*, et ex adjuncto *firmiter adhærere, fidelem esse*, hoc sensu: *si te imbuendum ac regendum committis sapientiæ*. Ibid. XIX. 4. ὁ ταχὺ ἐμπιστεύων, qui facile *credit* cuilibet quidlibet sine justâ ratione vel auc- f toritate asserenti, aut etiam: *se credit*. Ibid. XXXVI. 15. ἐμπιστεύθησαν, *fide digni* vel *veraces inveniantur*. 1 Macc. I. 31. sec. cod. Vatic. ἐμπιστεύω est i. q. simplex πιστεύω, cum quo etiam permutatur in codd. 2 Macc. X. 13. τὴν Κύπρον ἐμπιστευθέντα, Cyprum sibi *creditam*. Vide Sturz. de Dial. Maced. p. 164.

ἘΜΠΛΑΤΎΝΩ, *dilato*. הִרְחִיב, g Hiph. idem. Exod. XXXIV. 24. Prov. XVIII. 16. Mich. I. 16. Aqu. Theodot. Amos I. 13.

ἘΜΠΛΈΚΟΜΑΙ, *implicor*. נָפַל, *cado*. Prov. XXVIII. 18. Sed ἐμπλαχήσεται ibi non tam תִּפֹּל, sed verbis יִפּוֹל בְּאַחַת respondet. Arab. أخي *nexuit, colligavit* no-

h tat, ut docuit Schultens. Comm. ad Job. I. 4. — *תַּעֲתֻעִים, *errorum*, h. e. *irrisione dignum*. Jerem. X. 15. ἐμπεπλεγμένα sec. Compl. sed reponendum est e reliquis libris ἐμπεπαγμένα.

*ἘΜΠΛΈΩ, *innavigo*. 4 Macc. XIII. 6.

ἘΜΠΛΉΘΩ et ἘΜΠΊΜΠΛΗΜΙ, *impleo, satio, saturo*. רָשַׁן, *pinguefio*. Ies. XXXIV. 7. ἐμπλησθήσεται. — הֵנִיחַ, Hiph. a נוּחַ, *quiescere facio*. i Ezech. XXIV. 13. Qui omnem iram suam in aliquem effundit, is quiescere facit, aut placat iram suam. — חֵרִיחַ, Hiph. a רִיחַ, *olfacio*. Ies. XI. 3. Libere vertit; nam qui odoratur, odore repletur. Hinc repletionis notionem sumsisse videtur. Sed fortasse loco ח legit ד. *רָוָה notat *ubertim expletum esse*. — חָבַשׁ, *obligo*. Job. XL. 8. N. L. — k מָלֵא verbum. Inc. Jud. XVII. 12. LXX Exod. XV. 9. ἐμπλήσω τὴν ψυχήν μου, *satiabo* desiderium meum. Exod. XXVIII. 3. οὓς ἐνέπλησα πνεύματος σοφίας, quos *abunde instruxi*

a sapientia. Job. XXIII. 4. ἐμπλήσω με pro אֶמְלָא, ubi Grabius recte restituit ἐμπλήσαιμι. Ies. II. 6. ubi pro ἐνεπλήσθη mallem ἐνεπλήσθησαν, quia non solum veritas Hebr. ita habet, sed et LXX in fine αὐτοῖς posuerunt. Mich. III. 8. ubi loco ἐμπλήσω fortasse legendum ἐμπλησθῶ. — מָלֵא verbale, *plenus*. Deut. XXXIII. 23. XXXIV. 9. Cohel. I.
b 7. — מְלֵא, *plenitudo*. Ies. XXXI. 4. — *מְלֵאכֶת, *opus*. Ez. XXVIII. 13. ἐνέπλησας, ubi dubio caret eos legisse מְלֵאת. — *מַעֲלֶה, *ascensus*. LXX sec. cod. Norimb. Jerem. XLVIII. 5. ἐνεπλήσθη. Legerunt מְלֵאָה. — פָּשַׁע, *gradus, gressus*. 1 Sam. XX. 3. ἐμπέπλησται ἀνὰ μέσον ἐμοῦ καὶ θανάτου, ubi post ἐμπέπλησται supplendum est χάσμα, aut si-
c mile vocabulum: impletus est hiatus ille, qui me a morte separabat, h. e. morti proximus sum; quod quoad sensum minime differt a verbis Hebraicis, quæ Vulg. ita transtulit: *uno tantum* (ut ita dicam) *gradu ego morsque dividimur*. — שָׂבַע, *saturor*. Symm. Hos. XIII. 6. pro נִשְׂבָּע. Aqu. Psalm. XVI. 14. Aqu. Symm. Ies. I. 11. LXX Lev. XXVI. 26.
d Psalm. LXXIX. 14. ἐνεπλήσθημεν. Enuntiarunt שָׂבְעֵנוּ. Cohel. IV. 8. ὀφθαλμὸς αὐτοῦ οὐκ ἐμπίπλαται πλούτου, cupiditas ejus non satiatur divitiis. Hesych. ἐμπίπλαται, πληροῦται, χορτάζεται. — שָׂבֵעַ, *satur*. Al. Job. XLII. 1. 7. ἐμπεπλησμένος ἡμερῶν, *senex, plena ætate*. — שָׂבָע, *saturitas*. Coh. V. 11. — *שֹׂבַע, idem. Deut. XXIII. 26. Ruth. II. 18. Proverb.
e XIII. 26. — שְׂבָעָה, idem. Ies. XXIII. 18. Ez. XVI. 28. — שָׁמַן, *pinguis sum*. Deut. XXXII. 15. Legitur præterea Thren. III. 46. ubi ἐμπλησθέντες Symmachus de suo addidit. Sap. V. 7. ἀνομίας ἐνεπλήσθημεν τρίβους καὶ ἀπωλείας. Bretschneiderus legere mavult ἐνεπλίχθημεν, ab ἐμπλίκω, irretiti sumus viis exitiosis, coll. Prov. XXVIII. 18. ut metaphora deducta sit a via tor-f tuosa labyrinthi. Vulg. *lassati sumus*, h. e. ambulavimus usque ad lassitudinem s. satiem. Sap. XIII. 12. ante ἐνεπλήσθη supplendum est ἧς, ut ad τροφῆς referatur. Sirac. II. 16. ἐμπλησθήσονται νόμου, legem *observabunt*, coll. v. 15. et I. 35. Ibid. XII. 22. οὐκ ἐμπλησθήσεται ἀφ' αἵματος, non *satiabitur* sanguine. Ex hoc loco patet, quod in genitivis, g qui alias huic verbo adduntur, subintellegenda sit præpositio ἀπὸ, vel etiam ἐκ. Vide L. Bos. Ellips. Gr. pag. 312. Vide quoque infra s. v. Εὐφροσύνη.

*ΕΜΠΙΛΗΡΟ'Ω, *impleo*. מָלֵא, idem. Genes. L. 3. sec. Compl.

ΕΜΠΑΟ'ΚΙΟΝ, *funis contortus, innexio, implexum opus, torques*. Est genus ornamenti muliebris, quod h crinibus implicabatur. כּוּמָז, *cingula pendula*. Exod. XXXV. 21. Num. XXXI. 50. — מִשְׁבְּצָה, *pala annuli*. Ex. XXVIII. 25. — עֲבוֹת, *contortum*. Exod. XXXIX. 13. 16. ubi est *ornamenti muliebris genus, quod crinibus implicaretur*. — שְׁבִיסִים, plur. *reticula*. Ies. III. 17. (18.) ubi ἐμπλόκια vel de cincinnis et implicatis crinibus, vel de reticulis, vel de vestibus opere in- i texto et implicato, (quale est phrygionicum) accipi potest. Vide quoque infra s. v. ἐνώτια.

ΕΜΠΝΕΥΣΙΣ, *flatus, inspiratio, respiratio*. נְשָׁמָה *flatus, halitus*. Psalm. XVII. 18.

ΕΜΠΝΕ'Ω, *inspiro, respiro*. נָפַח, *pronum me expando*. Aqu. 2 Reg. IV. 35. ἐνέπνευσε. Sermo ibi est de Elisa se super puero expandente eo consilio, ut ipsi spiritum vitalem inhalaret. Vix itaque hæc versio, quanquam per se non incommoda,

a Aquilæ tribui potest. — *יָשִׂים, *ponet*. Symm. Job. XXIV. 12. Sine dubio hanc vocem ex נָשָׁם derivatam putavit. Middeldorpfius in Curis Hex. ad Jobum p. 68. pro ἐμπνέει e Cod. Syr. Hex. reponere mavult ἐνεργεῖ.

'ΕΜΠΝΕ'ΟΝ pro ζῶον ἐμπνέον ζωῆς, *animal spirans vitam*, h. e. *vivens*. נֶפֶשׁ, *anima*. Jos. X. 28.
b πᾶν ἐμπνέον, omne animal vivens. Ibid. 30. 37. XI. 11. — נְשָׁמָה, *halitus, spiritus, flatus*. Deut. XX. 16. Jos. X. 40. In posteriore loco ζωῆς additur.

"ΕΜΠΝΟΥΣ, *respirans, spiritum ducens, anhelus, vivus*. 2 Macc. VII. 5. XIV. 45. Phav. ἔμπνους, ὁ ζῶν καὶ πνοὴν ἔχων, ἤγουν ψυχήν.

'ΕΜΠΟΔΙ'ΖΩ, *impedio, prohibeo,*
c *denego, obstaculo sum*. בִּהֵל, Pih. *turbo, terreo*. Esdr. IV. 4. ἐνεπόδιζον αὐτοῖς οἰκοδομεῖν, deterruerunt eos ab ædificando. — הָלַם, *obtundo*. Al. Jud. V. 22. ubi ἐμποδίζειν notare videtur *pedibus* s. *calcibus tundere terram*. Sir. XII. 5. ἐμπόδισον τοὺς ἄρτους σου, h. e. *denega beneficia*. Vulg. *prohibe panes illis dari*.

*'ΕΜΠΟ'ΔΙΟΝ, *impedimentum,*
d aut *quod in pedibus* aut *ante pedes est*. בְּשׁוּלֶיהָ, *in fimbriis ejus*. Origenes sec. Hexapl. Thren. I. 9. ubi LXX habent: πρὸ ποδῶν αὐτῆς. Vulgat. *in pedibus ejus*. Kreyssigio ἐμποδὼν legendum videtur.

*'ΕΜΠΟΔΙΣΤΙΚΟ'Σ, *qui est impedimento, cui est vis impediendi*. 4 Macc. I. 4. τῶν τῆς δικαιοσύνης ἐμποδιστικῶν παθῶν, i. q. κωλυτικῶν v. 3.

e 'ΕΜΠΟΔΟΣΤΑΤΕ'Ω, *offendo, offendiculo* s. *impedimento sum*. הַכְרֵעַ הִכְרִיעַ, Hiph. *deprimendo deprimo*. Symm. Jud. XI. 35. ἐμπεποδοστάτηκάς μοι, *impedimentum mihi fuisti*: ubi nunc in Hex. vitiose legitur ἐμπεδοστάτηκας. Schol. ed. Rom. ἀντὶ τοῦ, ἐμπόδιον καὶ διακοπὴ τῆς πρός σε γενομένης μοι εὐφροσύνης γέγονας.

'ΕΜΠΟΔΟΣΤΑ'ΤΗΣ, *qui offendiculo est, qui obstat et impedimento* f *est*. עוֹכֵר, *turbator*. Inc. 1 Par. II. 7. Phavor. ἐμποδοστάτης, ἐμποδίζων.

'ΕΜΠΟΙΕ'Ω, *indo, induco, operor in aliquo, fungor*, it. *retineo*. הִסְתּוֹלֵל, Hithp. *attollo me*. Ex. IX. 18. ἔτι οὖν ἐμποιῇ (al. libri ἀντιποιῇ) τοῦ λαοῦ μου, τοῦ μὴ ἐξαποστειλαι αὐτούς; num igitur adhuc *retinebis in tua potestate* (ita Vulg. Symmach. κατέχεις) g populum meum, ut non dimittas illum? 3 Esdr. V. 60. οἱ ἐμποιούμενοι ἱερωσύνης, qui *fungebantur* sacerdotio. Sir. XXXIX. 14. ἐὰν ἀναπαύσεται, ἐμποιεῖ αὐτῷ. Latinus vertit: *si requieverit, proderit illi*. Hesych. ἐμποιεῖ, κτᾶται. Sir. XLII. 23. οὐκ ἐνεποίησε τοῖς ἁγίοις, ἐκδιηγήσασθαι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, non *operatus est* in sanctis, vel: non *inspiravit* h sanctis Dominus, ut enarrarent omnia mirabilia ejus opera.

'ΕΜΠΟΛΑ'Ω, *mercor, negotior*. הִשְׁבִּיר, Hiph. *vendo*. Amos VIII. 5. ἐμπολήσομεν. Phavor. ἐμπολήσομεν, ἐμπορευσόμεθα, συνάξομεν πωλήσαντες τὸν καρπόν. Hesych. ἐμπολᾷ, περιέρχεται, πραγματεύεται.

'ΕΜΠΟΛΙΟΡΚΕ'Ω, *circummunio, obsideo*. *הִכָּה, *percutio*. Jos. VII. i 3. sec. cod. Alex. ubi in aliis libris ἐκπολιορκεῖν legitur. Conf. Jos. X. 4. Sir. L. 4. ubi cum πολιορκεῖν permutatur in codicibus.

*"ΕΜΠΟΝΟΣ, pr. *laboriosus, laborum patiens*. Sed 3 Macc. I. 28. ubi legitur ἔμπονος κραυγή, est *vehemens* vociferatio, quemadmodum et Latinis *laboriosum* dicitur, *quod non* k *sine multo labore fit*.

'ΕΜΠΟΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *mercor, negotior*. *אָגַר, *congrego*. Prov. VI. 8. ἐμπορεύεται sec. cod. Biörnstahl. ubi impressi ποιεῖται habent. — הוֹבִיל,

a Hiph. a יָבַל, *apporto*. Hos. XII. 1. — הִשְׁבִּיר, Hiph. *vendo*. Amos VIII. 6. — סָחַר, *circumeo, mercor*. Gen. XXXIV. 10. 21. XLII. 34. Jerem. XIV. 18. Hinc mendo liberandus est locus Jerem. XIV. 18. ubi ἐμπορεύθησαν legendum videtur, non ἐπορεύθησαν. — סַחַר, *mercatura*. Prov. III. 14. ἐμπορεύσεσθαι σοφίαν, b *nullis sumtibus parcere sapientiæ acquirendæ et augendæ gratia*, coll. Matth. XIII. 45. — סֹחֵר, *mercator*. 2 Par. IX. 14. Prov. XXXI. 14. Ezech. XXVII. 21. — *מַסְחַר, *negotiatio*. 1 Reg. X. 15. sec. Complut. — רֹכֵל, *mercator*. 1 Reg. X. 15. Ez. XXVII. 13.

ΕΜΠΟΡΙΑ, *mercatura, negotiatio*. מַעֲרָב, *commercium*. Ezech. XXVII. 13. — סַחַר. Ies. XLV. 14. — סַחַר. Ies. XXIII. 18. — c סְחוֹרָה. Ez. XXVII. 15. et 18. sec. Compl. ubi ἐμπορία recte legitur pro ἔμπορον, quod reliqui libri habent. Adde Aqu. Symm. Theod. Prov. XXXI. 18. ubi ἐμπορία aut est *sedulitas*, aut *negotium, quod aliquis tractat*. LXX ἐργάζεσθαι. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — סֹחֶרֶת, *mercatrix*. Ezech. XXVII. 16. — רֹכֵל, *mercator*. Ez. XXVII. 24. Nah. d III. 16. — רְכֻלָּה, *negotiatio*. Ez. XXVIII. 5. 16. 18. — שָׁפוֹן (שׁ pro ס) part. Pah. *obtectum*. Deut. XXXIII. 19. ubi libere ac seriei orationis convenienter transtulerant.

ΕΜΠΟΡΙΟΝ, *mercatus, forum nundinarium*. *סְחוֹרָה, *negotiatio*. Aqu. Symm. Ies. XXIII. 18. ubi LXX ἐμπορία habent. Significat c autem ibi ἐμπόριον *quæstum et lucrum e mercatura*. — רֹכֶלֶת, *mercatrix*. Ez. XXVII. 3. — *שְׁפוֹן, part. Pah. *obtectum*. Deut. XXXIII. 19. ubi vide var. lect. Divinarunt ibi magis quam verterunt.

ΕΜΠΟΡΙΟΝ ΕΙΜΙ, *emporium* vel *forum nundinarium sum*. עָנָה, *scortor*. Ies. XXIII. 17. Sc. *scortari* h. l. notat *mercaturam exercere*, f ut πορνεύειν Apoc. XVIII. 3. coll. v. 23. Conf. notata a me in Lex. N. T. s. v. πορνεύειν. — *סַחְרָה, *negotiatio*. Symmach. Ies. XXIII. 8. Sed ex Procopio reponendum ibi erit ἡ ἐμπορία.

ΕΜΠΟΡΟΣ, *mercator, negotiator*. כְּנַעֲנִי, *Cananæus*, item *mercator* per antonomasiam, quia Cananæi erant *mercatores celeberrimi*. Aqu. g Zach. XIV. 21. et Ies. XXIII. 8. — מַסְחָר, *negotiatio*. 1 Reg. X. 15. — סֹחֵר, *mercator*. Hebr. et Syr. Ez. XXVIII. 13. LXX Gen. XXIII. 16. 2 Par. I. 16. — סֹחֵר et כְּנַעֲנִי junctim. Ies. XXIII. 8. — סֹחֶרֶת, *mercatrix*. Ez. XXVII. 12. 18. — רֹכֵל, *mercator*. Ez. XXVII. 15. 17. 20. 22. 23. Præterea legitur Amos IV. 2. ubi tamen ἔμπορος in Compl. h et Cyrillo in ἔμπορος mutandum est.

*ΕΜΠΟΡΟΣ ΕΡΧΟΜΑΙ, *mercator venio*. בּוֹא, *venio*. Genes. XXXVII. 25. sec. MS. Oxon. ubi illud ἔμπορος de suo addiderunt ob sequentia et v. 28.

ΕΜΠΟΡΠΑΩ et ΕΜΠΟΡΠΟΩ, *fibula alligo*, q. d. *infibulo, conjungo, induo*. 1 Macc. XIV. 44. ἐμπορπᾶσθαι πόρπην χρυσῆν, *infibulari s. ornari* i *fibula aurea*. Hesych. ἐμπορπᾶσθαι, φιβλοῦσθαι. 3 Macc. VII. 5. νόμου Σκυθῶν ἀγριωτέραν ἐμπορπησάμενοι ὠμότητα, h. e. int. Aria, *lege s. consuetudine Scytharum ferociorem sibi fibula quasi adstringentes crudelitatem*. Conf. Drusii Proverb. Cl. IV. Lib. IV. n. 17. Similiter ἐγκομβώσασθαι usurpat Petrus 1 Ep. V. 5. Zonaras Lex. col. 711. ἐμπορπῶ, τὸ συμβάλλω καὶ ἐμπορπᾶσθαι. Idem col. 745. ἐνεπορπήθησαν, συνεβλήθησαν.

a *ΕΜΠΡΑΣΣΩ, *efficio.* הִתְעֲלֵל, Hithp. *facio.* Ex. X. 2. sec. libros nonnullos *ἐμπέπραχα*, ubi per *inferre, afficere* reddendum videtur, et reliqui libri habent *ἐμπέπαιχμι.* Vide supra s. v. *ἐμπαίζω.*

ΕΜΠΡΗΘΩ et ΕΜΠΙΜΠΡΗΜΙ, *incendo, comburo.* יָאַבַל, *edo, consumo,* quæ vox haud raro de igne adhibetur. Neh. I. 3. *ἐνεπρήσθη-σαν ἐν πυρί.* — הִצִּית, Hiph. a יָצַת, b *incendo, accendo.* Jos. VIII. 8. 19. Jud. IX. 49. 2 Sam. XIV. 30. 31. — הִשְׁבִּיעַ, Hiph. *adjuro.* 1 Reg. XVIII. 10. *ἐνέπρησε τὴν βασιλείαν.* Videntur in mente habuisse שָׁבַב, Arab. شَبَّ, *accendit,* aut existimasse, הִחֲרִים esse i. q. הִשְׁבִּיעַ *exsecrari, diris devovere.* — מָלֵא, *impleo.* Ies. XIII. 22. ubi tamen c *ἐμπεπλήσονται*, quod est in ed. Paris., mutandum est in *ἐμπεπρήσονται.* — נָצָה, Niph. *rixor.* Symm. Psalm. LIX. 2. בְּהַצּוֹתוֹ, *ὁπότε ἐμπρήσας*: ubi sine dubio scribendum *ἐνέπρησας*, aut potius *ἐνέπρησε.* Non legit בְּהַצִּיתוֹ, ut deducatur a יָצַת, nam etiam נָצָה habet in ling. orientalibus notionem *incendendi.* — נָתַץ, *destruo.* Jer. IV. 26. — שָׁלַח, *mitto,* d sc. *in ignem,* coll. Ps. LXXIII. 8. Jud. I. 8. XX. 48. Arab. سلخ, *exuit igne.* — שָׂרַף, *uro, comburo.* Num. XXXI. 10. Deut. XIII. 16. Jos. VI. 24.

ΕΜΠΡΗΣΤΗΣ, *adurens.* שָׂרָף, *cerastes,* aut sec. alios *prester,* ab *urendo.* Aqu. Deut. VIII. 15.

ΕΜΠΡΟΣΘΕΝ, *ante, prius.* אַחֲרֵי, *post.* 2 Sam. III. 31. sec. e Compl. *ἔμπροσθεν* vitiose, quod est inde, quia antecesserat *κόπτεσθε ἔμ-προσθεν Ἀβενὴρ, plangite ante exsequias Abner,* ut Vulgat. transtulit. Intellegitur cadaver ob oculos positum. E contrario 1 Reg. XII. 30. ed. Wechel. habet *ἐπίσω* pro לִפְנֵי. — אֶתְמוֹל, *heri.* Mich. II. 8. Vox Hebr. de quovis tempore præterito dicitur. — מִימֵי קֶדֶם, *dies quondam.* Theod. Jer. XLVI. 26. f *καθὼς ἔμπροσθεν.* — יוֹנֵקְתּוֹ, *ramus ejus tener.* Aqu. Job. VIII. 16. *ἔμπροσθεν αὐτοῦ* sec. cod. Colbert. Esse hanc versionem a textu Hebr. alienam, vidit quidem Montfauconius, sed quid legerit Aquila, se ignorare fassus est. Sponte tamen apparet, pertinere hæc verba ad proxime antecedens לִפְנֵי חַשְּׁמֶשׁ, ac scribendum esse *ἔμπροσθεν ἡλίου*, ut g sit versio Symmachi, coll. Psalm. LXXII. 5. — פָּנִים, plur. *facies.* 2 Par. XIII. 14. Ezech. II. 10. — לִפָּנִים. Theod. Job. XLII. 11. LXX Ruth. IV. 7. Jud. I. 10. 11. Ib. III. 2. *οἱ ἔμπροσθεν αὐτῶν*, sc. *γενόμενοι, majores* eorum. — לִפְנֵי constr. Symm. Ps. LXXII. 5. Cohel. X. 5. *ἐξ ἔμπροσθεν.* Jos. IV. 11. *ἔμπροσθεν αὐτῶν, præferebantur iis.* LXX h Gen. XXIV. 7. XXXII. 3. 16. Num. XIV. 43. — מִפָּנַי. Jos. IV. 23. V. 1. — מִלִּפְנֵים. Ies. XLI. 26. — מֵקֶדֶם, *antique, olim.* Job. XXIX. 2. Thren. V. 21. Inc. et LXX Mich. VII. 20. — קַדְמוֹנִי. Ez. XXXVIII. 17. Mal. III. 4. — לִקְרַאת, *in occursum.* 2 Reg. IX. 17. — רִאשׁוֹן, *prior, primus.* Jud. XX. 39. Hagg. II. 4. Zach. I. 4. i — בָּרִאשׁוֹן, *in primo, primum.* Joël. II. 23. *καθὼς ἔμπροσθεν.* Legerunt cum Syro ac Vulg. בָּרִאשׁוֹן s. בְּבָרִאשׁוֹן, coll. Jud. XX. 32. — בָּרִאשׁוֹנָה. Jos. VIII. 6. Jud. XX. 32. Jer. VII. 11. — רִאשׁוֹת,

a plur. *primordia*. Ez. XXXVI. 11. — רֵאשִׁית, *principium*. Job. XLII. 12.

ἘΜΠΡΟ΄ΣΘΙΟΣ, *prior, anterior*. 2 Macc. III. 25. τὰς ἐμπροσθίους ὁπλὰς, *anteriores* ungulas. V. s. v. σταθμός.

ἘΜΠΤΊΣΣΟΜΑΙ, *pinsor, tundor*. רִיפוֹת, *grana contusa*. Aqu. Theod. Prov. XXVII. 22. ἐμπτισσομένων.

b ἘΜΠΤΥΣΜΑ, *sputum*. רֹק, idem. Ies. L. 6.

ἘΜΠΤΥ΄Ω, *inspuo, conspuo*. יָרַק, idem. Num. XII. 14. Deut. XXV. 9.

ἘΜΠΥΡΊΖΩ, *incendo, comburo*. דָּלַק, *fervide insector*. Psalm. IX. 23. ἐμπυρίζεται. Aquila ἐκκαίεται. — הִבְעִיר, Hiph. *incendo*. Jud. XV. 5. — הִצָּה, Hiph. a נָצָה, *certo*.

c Ps. LIX. 1. Non legerunt בְּהַצִּיתוֹ, quasi esset a יָצַת, nam etiam נָצָה habet in linguis orientalibus notionem *incendendi*. Confer supra s. ἐμπρήθω et ἐμπίμπρημι. — יָצַת: הִצִּית, Kal et Hiph. *incendo*. Jer. LI. 30. 58. — נָתַץ, *destruo*. Al. Jer. IV. 26. ac si legissent נִצְּתוּ, ab הִצִּית, *incendere*. — שָׁעָה, *respicio, inspicio*. Theod. Gen. IV. 4.

d ἐνεπύρισεν, inflammavit, h. e. *igne cœlitus demisso se gratum habere ejus munus declaravit*. Consentit hac in re cum Rabbinis quibusdam, qui putant, Cainum inde percepisse, sacrificium suum Deo non fuisse acceptum, quod victimam suam igne absumtam non vidisset. Tychsenius in Tentamine p. 69. putat, eum Chald. אזא, זאא aut

e יצח, *accendere, inflammare*, ad partes vocasse. Conf. ad h. l. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. cap. 46. pag. 539. — שָׁלַח בָּאֵשׁ, *mitto in ignem*. Ps. LXXIII. 8. — שָׂרַף. Aqu. Symm. Theod. Ps. LXXIII. 8. LXX Lev. X. 6. 16. Jos. VIII. 28. Jud. XIV. 15. — שְׂרֵפָה, *combustio*. Jer. LI. 25. Sir. VIII. 13. ἐμπυρίζεσθαι *lædi, detrimentum accipere* notat.

f ἘΜΠΥΡΙΣΜΟ΄Σ, *incensio, incendium, combustio*. *אֵשׁ, *ignis*. Jos. VI. 24. sec. libros nonnullos, ubi tamen ἐμπυρισμῷ ex ἐν πυρισμῷ ortum esse videtur. — שְׁדָפוֹן, *uredo*. 1 Reg. VIII. 37. Junguntur h. l. ἐμπυρισμὸς et ἐρυσίβη, ut apud Æschin. Socr. Dial. III. 11. ἐπίκαυσις et ἐρυσίβη. — שְׂרֵפָה, Lev. X. 6. —

g תַּבְעֵרָה, *exarsio*, nomen loci *Tabeera*. Num. XI. 3.

*ἘΜΠΥΡΙΣΤΗ΄Σ, *ustulator*. 4 Macc. VII. 11. Conf. Ant. Gallonii de Martyrum Cruciatibus Librum p. 338 seq.

ἘΜΠΥΡΟΣ, *ignitus, igneus*. לְאָכְלָה, *ad comedendum*. Inc. Ez. XXIII. 37. δι' ἐμπύρων, ubi supplendum θυμάτων aut ἱερῶν. אָכַל haud

h raro de igne adhiberi satis notum est. Legitur præterea Amos IV. 2. sec. cod. Vat. ubi fortasse τῷ פְּרָצִים respondet, pro quo interpres צָרְפִים, *igne conflati*, literis transpositis legerit. Semlerus in Ep. Crit. ad h. l. ad דוּגָה referre videtur, quod alius per ὑποκαιομένους transtulit.

i ἘΜΦΑΊΝΩ, *illustro, manifesto, ostendo, indico, significo*. ἘΜΦΑΊΝΟΜΑΙ, *appareo*. הוֹפִיעַ Hiph. a יָפַע, *splendeo*. Ps. LXXIX. 2. ἐμφάνηθι, *appare*. 2 Macc. III. 16. ἐνέφαινε τὴν κατὰ ψυχὴν ἀγνωσίαν, *declarabat* eam quæ in animo erat turbationem. Hes. ἐμφαίνειν, ἐνδείκνυσθαι, σημαίνειν. Idem: ἐμφαίνων, δεικνύων, σημαίνων.

ἘΜΦΑΝΗ΄Σ, *conspicuus, manifestus*. *יָפִיחַ לוֹ, *sufflat in eum*. Symm. Ps. XII. 6. ἐμφανὲς, h. e. *illustri quadam ratione*, ita ut ipse et alii

a admirentur. Chrysost. φανερῶς. Fischerus in Clavi p. 49. existimat, eum legisse אוֹפִיעַ, quod haberet h. l. vim adverbii, ut Ps. XCIV. 1. — נָכוֹן part. Niph. a כּוּן, *firmus*, et in genere *omne, quod est in suo genere insigne*. Ies. II. 2. ἐμφανὲς τὸ ὄρος, mons *excelsus, altissimus*. Vide Prov. IV. 18. Sap. VII. 21. ubi pro ἐμφανῆ Vulgatus legisse videtur ἀφα-
b νῆ, ut recte legitur apud Eusebium Præp. Ev. Lib. XI. c. 7. p. 521. D. Vertit enim *improvisa*. Nisi statuere malis, ἐμφανῆ h. l. vocari ea, quæ subito vel inopinato incidunt, et ex improviso apparent. Ibid. XIV. 17. ἐμφανὴς εἰκὼν, *ad vivum expressa* imago. Hes. ἐμφανὲς, φανερόν.

'ΕΜΦΑΝΗ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *manifestus fio*. נוֹדַע Niph. a יָדַע, *innotesco*.
c Exod. II. 14.

'ΕΜΦΑΝΙ'ΖΩ, *indico, manifesto, declaro*. אָמַר, *dico*. Esth. II. 22. — הוֹדִיעַ Hiph. a יָדַע, *scire facio*. Ex. XXXIII. 13. ἐμφάνισόν μοι σεαυτὸν, *manifesta* mihi te ipsum. — לֹא בִחֵד, *non celo*. Ies. III. 9. Hesych. ἐμφανίζων, φανεροποιῶν. Phav. ἐμφανίζω σοι, φανερῶς σοι δείκνυμι.

'ΕΜΦΑΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *appareo*.
d *נִרְאָה, idem. Exod. XXXIII. 18. Sap. I. 2. XVII. 4. Hesych. ἐμφανισθήσονται, φανήσονται.

'ΕΜΦΑΝΙΣΜΟ'Σ, *declaratio, patefactio, indicium*. 2 Macc. III. 9.

'ΕΜΦΑΝΩ'Σ, *manifeste*. דֹּלֵג part. *saliens, subsiliens*. Soph. I. 10. ἐμφανῶς, ubi quid respexerint, me ignorare fateor. Cappellus confert Ar. بلج, *mane surgere*, mane au-
e tem clarum est et lucidum ac manifestum: quod mihi nimis coactum videtur. — הוֹפִיעַ Hiph. a יָפַע, *splendeo*. Ps. XLIX. 3. ἐμφανῶς ἥξει. Hesych. ἐμφανῶς ἥξει, φανερῶς ἔλθοι. — מָרוֹם, *excelsum*. Prov. IX. 14. Adde Sophocl. Aj. 459. et Eurip. Heraclid. 675. Sæpius quoque hoc adverbio, quod in Stephano tantum ex Hesychio ponitur, usus est Philo Judæus, v. c. de Opif. p. 29. f
D. p. 184. E. et 699. B.

"ΕΜΦΑΣΙΣ, *species, repræsentatio, inanis rei exhibitio, prætextus*. 2 Macc. III. 8. τῇ μὲν ἐμφάσει, *specie* quidem, seu *simulans*. Polyb. V. 110. Suidas: ἔμφασιν, προσποίησιν.

'ΕΜΦΕ'ΡΟΜΑΙ, *feror in aliquem, aggredior, irruo*. 2 Macc. XV. 17. γενναίως δὲ ἐμφέρεσθαι, *generose* s. *fortiter* autem *invehi in hostes*. g

'ΕΜΦΙΛΟΝΕΙ'ΚΩΣ, *contentiose*. בְּקֶרִי, *in occursu*, s. *per accidens*. Samar. sec. Schol. Ed. Rom. Lev. XXVI. 24.

"ΕΜΦΟΒΟΣ, *metu perculsus, expavefactus, timidus*. Sir. XIX. 20. ubi ἔμφοβος est, *qui Deum pie et sancte colit*, et opponitur τῷ παραβαίνοντι νόμιμα ὑψίστου. 1 Macc. XIII. 2. Soph. Œd. Col. v. 39. h

'ΕΜΦΡΑΓΜΟ'Σ, *obstructio*. גְּדוּד, *turma*. Mich. V. 1. Legerunt גֶּדֶר, Resch loco Daleth in fine. Cæterum pro ἐμφραγμῷ reponendum ibi erit ἐμφραγμοῦ. Sir. XXVII. 14. ἐμφραγμὸς ὠτίων, *obstructio* aurium, h. e. efficit, ut alii ex pudore et horrore aures suas obturent, s. obtundit aures. Hes. ἔμφραξις, πόνος ὠτίων.

'ΕΜΦΡΑ'ΤΤΩ, *obstruo, obturo*. i
גָּדַר בְּגָזִית, *circumsepio lapide exciso*. Thren. III. 9. ἐνέφραξε. — הִתְגֹּדֵד Hithp. *turmatim convenio*. Mich. V. 1. ἐμφραχθήσεται. Legerunt הִתְגֹּדֵר, Resch pro Daleth in fine, aut sec. Cappellum הִתְגַּדְּרִי, quæ vox notare potest *sepe circumcingi*. — גּוּס, *fugio*. Symm. LXX et οἱ λοιποὶ Zach. XIV. 5. Scil.
נַסְתֵּם, *fugietis*, derivarunt a voce k
סָתַם, *occlusit, obstruxit, obturavit*, legentes נִסְתַּם. Hieron. ἐμφραχθήσεται exponit: *obturabit et replebitur*. Conf. Drusii Obss. Lib. XIV.

a Οἱ ἘΝ, *qui in, sc. loca aliquo sunt.* שֹׁכֵן. part. *habitans.* Ies. XXVI. 19.

*ΕΝ ΣΟΙ, ΕΝΕΚΕΝ ΣΟΥ. Soph. III. 19. pro אֶת־כָּל־מְעַנַּיִךְ, *omnes affligentes te,* legerunt אִתָּךְ לְמַעֲנֵיךְ, coll. 1 Par. XVII. 10. Ps. XXXIII. 5.

ἘΝΑΓΚΑΛΙΖΩ, ΟΜΑΙ, *in ulnas capio, ulnis teneo, amplexor.* חֻבָּק, b *complicatio.* Prov. VI. 10. XXIV. 33. — אֶבְרָה, *ala, penna.* Symm. Job. XXXIX. 13. Respexit ad id, quod אֶבְרָה significat *brachia, artus,* ἀγκάλας.

*ΕΝΑΘΛΕΩ, *exerceo me in aliqua re.* 4 Macc. XVII. 13. *ἐνήθλει, concertatrix fuit.*

ἘΝΑΚΟΥΩ, *inaudio, audio, obedio.* עָנָה Pih. *affligo, comprimo.* Nah. c I. 12. *ἡ ἀκοή σου οὐκ ἐναχουσθήσεται ἔτι,* fama tua non amplius *audietur.* 3 Esdr. IV. 3. sec. Vat. et Compl. *πᾶν, ὃ ἐὰν εἴπῃ αὐτοῖς, ἐνακούουσιν,* omnibus ejus dictis *obediunt.* Vulg. *faciunt:* unde ortum videtur *ποιήσουσιν* et *ποιοῦσιν* in Alex. et Ald. Ib. v. 10. *ἐνακούουσιν.* Vulg. *obaudiunt. Obaudire* pro *obedire* legitur apud Tertull. adv. Marc. II. 2. extr. d Adde Hippocr. de Corde p. 269. 27.

ἘΝΑΛΑΛΑΖΩ, *jubilo.* הִתְעַלֵּל Hithp. *illudo.* Aqu. 1 Sam. XXXI. 4. *ἐναλαλάξωσι.* Ubi tamen Montfauconio videtur legendum *ἐναλλάξωσι,* ut probare ei videntur duæ voces sequentes. Proclivis est quidem mutatio, sed quia etiam Symmachus *ἐμπαίζειν* habet, statuere e mallem, *ἐναλαλάζειν* esse *jubilando illudere aliquem.*

ἘΝΑΛΛΑΓΗ, *mutatio, permutatio, commutatio, machinatio.* סֹחֵר, *mercator.* Al. Ies. XLVII. 15. Sc. mercatura olim erat tantum permutatio mercium. — עֲלִילָה, *actio, opus.* Aqu. Ps. IX. 12. *ἐναλλαγαί, inversiones,* dum sc. quæ hostes in perniciem Israëlitarum paraverant, ea ipsa vertit in illorum interitum, f coll. v. 16. Vide tamen quæ Fischerus in Clavi p. 49. ad h. l. monuit. Sap. XIV. 26. *γενέσεως ἐναλλαγή,* generis *commutatio,* perversa et prava concubitum exercendi ratio, pæderastia, quæque his sunt similia flagitia. Conf. Rom. I. 26.

ἘΝΑΛΛΑΚΤΗΣ, *qui se mutat per vices et turpitudinem exercet, effeminatus, cinædus.* V. s. v. *ἐναλλάσσω.* g

ἘΝΑΛΛΑΚΤΟΣ, *commutatorius.* Vide seq. *ἐνάλλακτος.*

ἘΝΑΛΛΑΚΤΟΣ, *commutatorius.* עֲלִלוֹת, *occasiones, causationes.* Aqu. Deut. XXII. 14. *ἐνάλλακτα ῥήματα,* h. e. verba, quibus fama alicujus læditur, calumniæ respectu impu- h dicitiæ. In Cod. 108. Holm. legitur *ἐναλλακτικά.* Vide supra s. v. *ἐναλλάκτης.*

ἘΝΑΛΛΑΞ, *alternatim, vicissim.* שָׂכַל Pih. *intellegenter ago.* Gen. XLVIII. 14. *ἐναλλὰξ* (sc. *ἐπέβαλε*) *τὰς χεῖρας,* transversim imposuit manus, seu delectu adhibito commutavit manus. Sensum magis quam propriam verborum significationem expresserunt. In MS. Cot. Oxon. et Compl. legitur *ἐναλλάξας,* quod i præfero. Vulg. *commutans manus.* Suidas: *ἐναλλὰξ, ἐπηλλαγμένως.*

ἘΝΑΛΛΑΤΤΩ, *immuto.* שָׂכַל Pih. *intellegenter ago.* Al. Gen. XLVIII. 14. *ἐναλλάξας.* Vide s. v. *ἐναλλάξ.* — שָׁנָה, *muto.* Aqu. 1 Sam. XXI. 13. — קְדֵשָׁה, *meretrix.* Aqu. Hos. IV. 15. *μετὰ τῶν ἐπηλλαγμένων,* al. *ἀπηλλαγμένων,* ex quo una lectio fieri potest *ἐναπηλλαγμένων,* quod vide infra. Vide quoque s. *ἐναλλάσσω,* et Drusium in Fragm. p. 690. Cæte-

a rum ἐπηλλαγμένοι sunt h. l. nonnullis *viri exsecti*, dicti *mutati*, quod suam naturam mutaverint, et de viris facti sint fœminæ.

ΕΝΑ'ΛΛΟΜΑΙ, *insilio, insulto.* הוֹכִיחַ Hiph. a יָכַח, *arguo.* Job. XIX. 5. ἐνάλλεσθε δέ μοι ἐπίδοι. Libere transtulerunt. — חָבַר Pih. *conjungo.* Job. XVI. 4. ubi *congerere contra aliquem verba* est con-
b viciis *aliquem proscindere*, ἐνάλλεσθαί τιν ῥήμασιν. In l. Arab. حبر notat *variis notare maculis.* Vulg. *consolarer et ego vos sermonibus.* Videtur legisse παρακαλεῖσθαι. — כָּרָה, *fodio.* Job. VI. 27. Arab. كر notat *insilire, irruere.* — לָטַשׁ, *acuo.* Job. XVI. 10. ἀκίσιν ὀφθαλμῶν ἐπήλατο ὄξει, acie oculorum insultavit s., ut Montf. reddidit, *irruit.* Sed
c non commode ita dicitur. Mallem legere ἐπήλωσε, ut respondeat vernaculo: einen mit den Augen durchstechen, oder durchbohren wollen, *to look at a person as if you would pierce him through with your eyes*, h. e. *intentis* vel *terribilibus oculis aliquem aspicere* vel *intueri.* Ita Vulg. 1 Macc. III. 23. ἐπήλατο εἰς αὐτοὺς ἄφνω, *irruit* in eos subito.
d Sic Soph. Œd. Tyr. 1261. Æschyl. Pers. 515.

*ΕΝΑΝΔΡΙΣ, i. q. simplex ἀνδρίς, *vira, virago.* אִשָּׁה, idem. Symm. Genes. II. 23. sec. Coisl.

*ΕΝΑ'ΝΤΗΣΙΣ. 3 Macc. V. 2. ubi pro συνάντησιν in ed. Ald. vitiose legitur ἐνάντησιν.

ΕΝΑΝΤΙ, *coram.* בְּאָזְנֵי, *in auribus.* Gen. XLIV. 18. — אַף, *ira.*
e Jer. XII. 13. Acceperunt pro לְפָנַי, quia אַף interdum idem est quod פָּנִים. — ל dat. Job. XIII. 7. — מ præf. Num. XXXII. 27. — נֶגֶד, *coram.* Deut. XXXI. 11. 2 Paral. VI. 12. — בְּעֵינֵי constr. *in oculis.* Gen. XXXVIII. 7. Exod. IV. 30. XXIV. 17. — לְעֵינֵי, idem. Levit. XXVI. 45. Hos. II. 10. — אֶת פְּנֵי, *ad faciem, in facie.* Gen. XIX. 13. Exod. XXXIV. 24. — לִפְנֵי, idem. f
Exod. XXX. 8. 16. et alibi sæpius.

ΕΝΑΝΤΙ'ΟΝ, *coram.* בְּאָזְנֵי, *in auribus.* Gen. XLIV. 18. — *אֶל, *ad.* Job. XIII. 3. — בְּאַרְמוֹן, *in palatio.* 2 Reg. XV. 25. ἐναντίον. Forte pro ἐν ἄντρῳ, sicut 1 Reg. XVI. 18. legitur εἰς ἄντρον. — בָּאָרֶץ, *in terra.* Exod. XI. 3. — ל dat. 2 Par. VII. 6. Inc. Job. XIII. 7. — *מוּל, *oppositum, pars opposita.* g
Aqu. sec. cod. 108. Holm. Deut. IV. 46. — נֶגֶד. Genes. XXXI. 32. 37. Ruth. IV. 3. Ps. CXXXVII. 1. ἐναντίον ἀγγέλων, *ita ut cum angelis certamen ineam.* — נֶגְדָּה. Ps. CXV. 5. 8. — לְנֶגֶד. Num. XXII. 32. Jos. V. 13. Psalm. XXXVIII. 1. — מִנֶּגֶד. Num. II. 2. — *נָגַר Niph. *effundo me.* Ps. CXXVI. 2. Pro נִגְרָה legerunt נִגְהָה, Daleth h
pro Resch. — *נָכֹחַ, *rectus.* Amos III. 10. ἃ ἔσται ἐναντίον αὐτῆς, *fata imminentia.* Legerunt נֹכְחָה, a נֹכַח, quod notat *ex adverso*, ἀντικρύ. — בְּעֵינֵי, *in oculis.* Genes. VI. 8. XVI. 4. 5. — לְעֵינֵי, idem. Genes. XXIII. 11. 18. XXX. 42. — *עַל. Aqu. Theod. LXX Job. II. 1. — פְּנֵי constr. *facies.* Gen. XXX. 41. — אֶת פְּנֵי. Genes. XIX. 27. — i
לִפְנֵי. Gen. VI. 11. 13. VII. 1. et alibi sæpius. — מִלִּפְנֵי. 2 Paral. XXXIII. 23. — עַל פְּנֵי. Ies. LXV. 3. — לִקְרַאת, *in occursum.* 1 Par. XIX. 10. — *צַר, *hostis.* Symm.

a Job. XVI. 9. *οἱ ἐναντίοι μου.* 3 Esdr. VIII. 17. Chald. קֳדָם Esdr. VII. 19. Judith. I. 11. ubi notat *judicio*, i. q. *ἐν ὀφθαλμοῖς*. Sap. XI. 22. *ἐναντίον σου*, si *comparatur* tecum. Ibid. VII. 9. *ἐναντίον αὐτῆς*, in *comparatione* ejus, i. q. antea *ἐν συγκρίσει*. Hesych. *ἐναντίον, ἐνώπιον.*

ΕΙ'Σ 'ΕΝΑΝΤΙ'ΟΝ, *in adversum.* אֶל מוּל, *ad partem oppositam.* 1 b Sam. XVII. 30.

'ΕΝΑΝΤΙ'ΟΣ, *contrarius.* *בְּלִיַּעַל, *nequam.* Nah. I. 11. *βουλευόμενος ἐναντία.* — לֹא טוֹב, *non bonus.* Ex. XVIII. 18. — *לְפָנַי, *coram*, etiam *contra.* Symm. Job. XV. 4. *ἐναντία τῷ θεῷ.* — מִנֶּגֶד, *e regione.* Prov. XIV. 7. — *עָר, *hostis.* Symm. Ps. CXXXIX. 20. — *קֶדֶם, *oriens.* Jud. VIII. 10. *τῶν ἐναντίων* sec. c Oxon. Respexerunt notionem *hostis* s. *adversarii in pugna*, quam habet vox Hebr. Vide supra s. v. *ἀλλόφυλος.* — קֶרִי, *occursive, ex adverso.* Levit. XXVI. 23. — Vide quoque infra s. v. *ἐξεναντίας.*

'ΕΝΑΝΤΙΟ'Ω, MAI, *adversor, repugno, obsto.* מִקְרֶה, *occursus.* Al. Job. VII. 19. *ἐναντιοῦσθαι.* Vulg. *contrarium.* — שָׂטַם, *odio prosequor.* Symm. Ps. LIV. 4. — שָׂטָן, d *adversarius sum.* Symm. Num. XXII. 32. 3 Esdr. I. 26. VIII. 53. Sap. II. 12.

ΟΥ'Κ 'ΕΝΑΝΤΙΟ'ΟΜΑΙ, *non adversor.* זָרָה, *dispergo, dissipo.* Prov. XX. 8. Libere verterunt, aut deduxerunt a זָרַר.

*'ΕΝΑΝΤΙ'Ω, *contrarie.* *לְפָנַי, *coram*, LXX sec. Hex. Jos. VII. 6. e ubi *ἐναντίως* esse videtur i. q. *ἔναντι* vel *ἐναντίον.*

'ΕΝΑΝΤΙ'ΩΣΙΣ, *repugnantia, contrarietas, contradictio, altercatio.* בְּקֶרִי, *in occursu.* Ine. Lev. XXVI. 24. 28. *ἐναντιώσει.* — שִׂטְנָה, nom. propr. *Sitnah.* Symm. Gen. XXVI. 21. Dedoxit a עָשַׂן, *adversari.*

'ΕΝΑΠΕΡΕΙ'ΔΟΜΑΙ, *stabilio, infigo, retorqueo.* 2 Macc. IX. 4. *ἐναπερείσασθαι τὴν κακίαν εἰς τοὺς Ἰουδαίους,* f *retorquere* injuriam in Judæos. Hes. *ἐναπερείσασθαι, ἐμπῆξαι, στῆσαι.*

*'ΕΝΑΠΟΘΝΗ'ΣΚΩ, *immorior.* 4 Macc. VI. 30. *ταῖς βασάνοις ἐναποθανεῖν*, in mediis cruciatibus vitam cum morte commutavit. Ibid. XI. 1. Similis vox est *ἐναποψύχω* apud Etym. M. c. 337. 31.

*'ΕΝΑΠΟΣΦΡΑΓΙ'ΖΩ, *inprimo velut in ceram.* 4 Macc. XV. 4. g

'ΕΝΑΡΑ, ΤΑ', *cuniculi, spelea.* נְסִיכִים, plur. *principes.* Jos. XIII. 21. juxta ed. Rom. *ἐναρὰ Σεών*, spelea Sion. Videntur legisse ן loco כ נָסַח est *amovit, abstulit.* Hesych. *ἐναρὰ, ἔκλα, σκῦλα, λάφυρα.* Confer Anthol. Lib. VI. Ep. 15. et quæ inde affert Suidas in v. *ἔναρα.* Mihi ex *ναρὰ*, quod habet h. l. Ine. Int., perperam factum esse videtur *ἔναρα.* h

*'ΕΝΑ'ΡΕΤΟΣ, *virtute præditus, commendabilis virtutis ergo.* 4 Macc. XI. 5. *ἐνάρετοι νόμοι*, legum *sanctissimam.* Phav. col. 680. lin. 7. *ἐναρετὴν ἀρετὴν, ἀπὸ τοῦ ἀνάρετος ἐστιν.*

'ΕΝΑΡΙ'ΘΜΗΤΟΣ, *enumeratus.* 2 Macc. III. 6. ubi tamen alii pro *ἐναρίθμητον* rectius habent *ἀναρίθμητον.*

*'ΕΝΑΡΙ'ΘΜΙΟΣ, *adnumeratus*, s. i *adnumerandus, in numero habitus.* Sir. XXXVIII. 32. ubi sermo est de figulo, et legitur: *ἐναρίθμιος πᾶσα ἡ ἐργασία αὐτοῦ*, h. e. *certum* cotidie vasorum *numerum conficit.* Vulg. *in numero est omnis operatio ejus.* Baduellus quidem vertit: in nullo numero s. pretio est operatio ejus, sed tunc legendum esset *μὴ ἐναρίθμιος*, aut potius *ἀνάρθμιος* seu *ἀναρίθμητος.* k Hes. *ἐναρίθμιος, συμψηφισθείς, καταριθμηθείς.* Vide quoque Phav. Thom. Mag. p. 305. et Timæi Lex. Plat. Vox *ἐναρίθμιος* reperitur etiam in Empedoclis Carm. v. 291. ubi vid. Sturzius.

a 'ΕΝΑΡΜΟ'ΖΩ, *concinno, adapto, modulor.* Judith. XVI. 1. ἐναρμόσασθε αὐτῷ ψαλμὸν καὶ αἶνον, *modulamini* ei psalmum et laudem, apto ac numeroso concentu laudes ejus canite. 4 Macc. IX. 26.

'ΕΝΑΡΜΟ'ΝΙΟΣ, *adaptatus, concinnus.* Prolog. in Sirac.

*'ΕΝΑ'ΡΜΟΣΤΟΣ, *concinnus, apte compositus.* 4 Macc. XIV. 3. ubi b pro ἐναρμόστους alii ἁρμονίους habent. Ab H. Stephano sine ulla auctoritate profertur hoc adjectivum. Vide quoque Intt. ad Polluc. Onom. IV. 58.

'ΕΝΑ'ΡΧΟΜΑΙ, *incipio, dominor.* הֵחֵל, Hiph. a חָלַל, *incipio.* Num. XVI. 47. Deut. II. 24. 25. 31. In priore loco legitur ἐνῆρκτο ἡ θραῦσις, incipiebat plaga. Codex quidam c habuisse videtur ἐνῆρκται. Inde Gloss. in Octat. ἐνῆρκται ἡ θραῦσις, ἐνήρξατο ἡ πληγή. Hes. et Lex. Cyrilli MS. ἐνῆρκται, ἀρχὴν ἐποίησεν, ἐνήρξατο. Sir. XXXVI. 24. XXXVIII. 16. 1 Macc. IX. 54.

'ΕΝΑΡΧΟ'ΜΕΝΟΣ, *incipiens, princeps.* רִאשׁוֹן, *primus.* Num. IX. 5. — *בְּרִישׁוֹן. Ex. XII. 18. ἐναρχόμενοι sec. ed. Rom. ubi tamen ex d Compl. reponendum ἐναρχομένῃ, quod melius respondet Hebraico.

*'ΕΝΑΡΧΟ'ΜΕΝΟΣ ΒΟΗΘΩ'Ν, Hebr. מַחְלָה, *infirmitas.* Prov. XIII. 12. Legerunt vel מְחֵלָה, *demulcens animum,* ut ἐναρχόμενος βοηθῶν sit i. q. βοηθῶν, vulgata in ἄρχομαι et Lat. *cœpi* periphrasi, vel מֵחֵל a חָלַל, ut βοηθῶν καρδίᾳ pertineat ad חָלַב, verbum declinatum a לָבַב, *recreare* e *animum.* Ita recte de h. l. judicat Jaegerus.

'ΕΝΑΡΧΟΥ'ΜΕΝΟΣ, *princeps.* קָצִין, idem. Jos. X. 24. Ita Bielius. Sed scribendum erat e codd. 'ΕΝΑΡΧΟ'ΜΕΝΟΣ, i. q. ἔναρχος. Conf. Suiceri Thes. Eccles. s. h. v.

*'ΕΝΑ'ΡΧΩ, *incipio.* Sir. XXXVIII. 16. ἔναρξε θρήνου. Rarius sic dicitur ἄρχω pro ἄρχομαι, sed ἐξάρχω sæpius ita dicitur, v. c. 3 Macc. IV. f 6.

*'ΕΝΑΣΕΛΓΕ'Ω, *lascivio.* הִתְעָלֵל Hithp. *illudo.* Aqu. sec. marg. cod. 108. Jud. XIX. 25. ἐνησέλγησαν, *lascivierunt in ea.* Syr. Bar. Hebr. Ἐνασελγαίνειν legitur apud Polluc. Onom. VIII. 75.

*'ΕΝΑΤΕΝΙ'ΖΩ, *intentis oculis adspicio.* 3 Macc. V. 30. ἐνατενίσας μετὰ ἀπειλῆς εἶπεν, *oculis in eum di-* g *rectis,* ita minatus est. Suidas: ἐνατενίζω, δοτικῇ, βλέπω.

'ΕΝΑΥΛΙ'ΖΟΜΑΙ, *inhabito.* צָלַח, *irruo, invado.* Aqu. Jud. XIV. 19. 1 Sam. XVI. 13. ἐνηυλίσθη, *inhabitabat.* Sensum secutus est.

'ΕΝΑΦΙ'ΗΜΙ, *immitto.* הֵנִיחַ, Hiph. a נוּחַ, *quiescere facio.* Ez. XXI. 17. ἐναφήσω τὸν θυμόν μου, immittam iram meam. h

*'ΕΝΔΑΦΙ'ΖΩ, i. q. ἐδαφίζω, *solo allido et æquo.* רָטַשׁ, *humi sterno.* 2 Reg. VIII. 12. nisi fortasse ibi loco ἐνδαφιεῖς legendum est ἐδαφιεῖς.

'ΕΝΔΕΗ'Σ, *indigens, egenus, pauper.* אֶבְיוֹן, idem. Deut. XV. 4. 7. 11. XXIV. 14. Ies. XLI. 17. — בַּעַל, *dominus.* Prov. III. 27. Sc. בַּעַל h. l. notat *eum, cui debetur beneficium.* — חָסֵר, *indigens.* Prov. i XXVIII. 16. — *חֲסַר, idem. Symm. 2 Sam. III. 29. — *מַחְסוֹר, *defectus.* Prov. XXI. 17. ubi post ἐνδεὴς intellegendum est ἔσται. — רְעֵבָה, *esuriens.* Al. Prov. XXVII. 7. Hesych. ἐνδεεῖ, χρείαν ἔχοντι, πτωχῷ. Vide quoque s. φρὴν et ψωμός.

'ΕΝΔΕΗ'Σ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *indigens fio.* חָסַר, idem. Ez. IV. 17. Sap. XVI. 3.

"ΕΝΔΕΙΑ, *indigentia, inopia.* דְּאָגָה *anxietas.* Ezech. IV. 16. XII. 19.

a Fortasse legerunt הִתְנַלָּע—רְעָבָה Hithp. *immisceo me.* Prov. XVII. 14. Vulgatus legisse videtur ἐπηρείας, *contumeliæ.* Jaegerus ad h. l. scribendum judicat ἀναιδείας, quo certe ducit *conviciorum obscœnitas,* quam verbo הִתְנַלָּע inesse Schultensius docuit. Num fortasse legerunt הִתְנַלָּה, a גָּלָה, *nudum fecit?* Litigiosos homines sæpe consequitur paupertas. — *חַסַר verbum, *deficio.* Proverb. VI. 32. δι' ἐνδειαν φρενῶν, h. e. interprete Hesychio, διὰ μωρίαν. — חֹסֶר. Deut. XXVIII. 57. Amos IV. 6.— *חֲסַר. Inc. et LXX Job. XXX. 3. Symm. Prov. XXVIII. 22. — חֲסַר לֵב, *defectus cordis, dementia.* Prov. X. 22. ἐν ἐνδείᾳ, ubi fortasse φρενῶν culpa librariorum excidit. Conf. Proverb. VI. 32. — מְאֵרָה, *maledictio.* Deut. XXVIII. 20. Effectum posuerunt pro causa efficiente. — מַחְסֹר, *indigentia, inopia.* Prov. VI. 11. XIV. 23. XXIV. 34. — צַר, *angustia.* Ies. XXV. 4. Latini quoque de *re angusta domi* loquuntur. — רַעַשׁ, *commotio.* Ez. XII. 18. sec. Ald. Conf. v. 19. Legerunt רָעָב aut רֵישׁ, et cum א, רֵאשׁ. Prov. XXX. d 8. Hesych. ἔνδεια, πενία, πτωχεία, πτύνα.

'ΕΝ 'ΕΝΔΕΙΑ, sc. ὤν, *in indigentia,* nempe *constitutus.* רָעֵב, *esuriens.* Prov. XXVII. 7.

'ΕΝΔΕΙΚΝΥΜΙ, *ostendo, exhibeo, edo.* נָמַל, *rependo.* Gen. L. 15. κακὰ, ἃ ἐνδειξάμεθα αὐτῷ, mala, quæ *exhibuimus* illi, coll. v. 17. et 2 Tim. IV. 14. et Cant. Tr. Puer. 15. — e הִרְאָה Hiph. *videre facio.* Ex. IX. 17.— לָכַד, *capio.* Jos. VII. 14. 15. (ubi *denuntiare, deferre* notat. Conf. infra s. v. ἐνδείκτης.) 16. 2 Macc. IX. 8. XIII. 9. τὰ χείρονα ἐνδειξάμενος τοῖς Ἰουδαίοις.

'ΕΝΔΕΙΚΤΗΣ, *index, delator, proditor.* 2 Macc. IV. 1. Phavor. ἐνδείκται, οἱ κατήγοροι καὶ συκοφάνται.

'ΕΝΔΕΚΑ, *undecim.* אַחַד עָשָׂר, et אַחַת עֶשְׂרֵה. Gen. XXXII. 22. f XXXVII. 8. Deut. I. 2. — עֲשָׂתַי עֶשְׂרֵה. Ex. XXVI. 7. 8. XXXVI. 12. 13. Num. XXIX. 20.

'ΕΝΔΕΚΑΤΟΣ, *undecimus.* אַחַת עֶשְׂרֵה. 2 Reg. IX. 29. Ezech. XXX. 20.— עֶשְׂרֵה, et עֲשָׂתַי עָשָׂר. Num. VII. 72. Deut. I. 3.

'ΕΝΔΕΛΕΧΕΩ, *assiduus sum, continuo, crebro utor.* Sir. XXX. 1. ἐνδελεχήσει μάστιγας αὐτοῦ, continuabit flagella ejus, s. crebro eum castigabit. Hesych. ἐνδελεχεῖ, συνεχάζει, g Δάκωνες.

'ΕΝΔΕΛΕΧΗΣ, *assiduus, continuus, non intermissus.* 3 Esdr. VI. 24. διὰ πυρὸς ἐνδελεχοῦς, per ignem *continuum.* Sir. XVII. 14. οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐνδελεχεῖς ἐπὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν, oculi ejus indesinenter respiciunt ad vias ejus. h

'ΕΝΔΕΛΕΧΙΖΩ, *sum assiduus, continuo,* i. q. ἐνδελεχέω. Sir. IX. 4. μετὰ ψαλλούσης μὴ ἐνδελέχιζε, cum cantatrice ne *esto assiduus,* s. *sis familiaris.* Posset quoque h. l. per *attente audire* verti. Ib. XXXVII. 15. XII. 3. τῷ ἐνδελεχίζοντι εἰς κακὰ, *qui* malis *assuetus est.* Ibid. XX. 19. 24. ἐν στόματι ἀπαιδεύτῳ ἐνδελεχισθήσεται, in ore indisciplinato *immorabitur.* Hesych. ἐνδελεχισθήσεται, i ἐμβραδυνεῖ.

'ΕΝΔΕΛΕΧΙΣΜΟΣ, *assiduitas, continuatio, permansio.* תָּמִיד, *jugis, perennis.* Exod. XXIX. 42. Esdr. III. 5. Neh. X. 33. θυσία τοῦ ἐνδελεχισμοῦ, sacrificium *juge* et *cotidianum.* Chrysost. Homil. III. Adv. Jud. ἐνδελεχισμὸν λέγων τὰς συνεχεῖς θυσίας καὶ καθημερινὰς, ut quoque vocantur a Josepho A. J. III. 10. 3 Esdr. V. 75. Sir. VII. 14. Hesych. ἐνδελεχισμὸς, ἐπιμονή. Suidas: ἐνδελεχισμὸς, ἐπιμονὴ, ἡ συνήθης θυσία καὶ

a καθημερινή, ὅθεν γὰρ ἦν τοῖς Ἑβραίοις σφοδρὰ καὶ ἐν ἐπείγῃ καὶ καθ' ἑκάστην ἡμέραν τῷ Θεῷ θύειν. Confer Bonfrer. in Exod. l. l. p. 535.

'ΕΝΔΕΛΕΧΙΣΜΟ'Σ ΔΙΑΠΑΝΤΟ'Σ, *assiduitas semper.* תָּמִיד *semper, jugiter.* Ex. XXX. 8.

'ΕΝΔΕΛΕΧΩ'Σ, *assidue, continue, indesinenter.* בְּתַדִּירָא Chald. *in assiduitate.* Dan. VI. 16. 20. — תָּמִיד,

b *jugiter.* Exod. XXIX. 38. Num. XXVIII. 3. 3 Esdr. VI. 30. Sir. XX. 26. Hesych. *ἐνδιαλείχως, ἀδιαλείπτως, συνεχῶς, ἐπιμόνως.*

'ΕΝΔΕ'ΟΜΑΙ, *indigeo.* חָסַר, idem. Deut. VIII. 9. — מַחְסוֹר, *indigentia.* Prov. XXVIII. 27. Legitur præterea apud Symm. Psalm. CXXXVIII. 16. qui וְלֹא אֶחָד בָּהֶם *et non unum in iis,* transtu-

c lit: *οὐκ ἐνδεούσης αὐτοῖς οὐδεμίας, nulla ipsis deficiente:* ubi vel illud *ἐνδεούσης* de suo addidit, vel per Resch legit אֶחָד, quod posterius mihi magis placet.

'ΕΝΔΕ'ΟΜΑΙ 'ΑΓΑΘΟΥ'. אִישׁ מַחְסוֹר, *vir defectus.* Symm. Prov. XXI. 17. Sensum expressit.

'ΕΝΔΕΣΜΕ'Ω, *illigo.* צָרַר, *angustiator, inimicus.* Aqu. Ps. VI. 8.

d בָּכֹל צֹרְרַי, *ab omnibus hostibus meis, ἐν πᾶσι ἐνδεσμοῦσί με.* Sc. צָרַר, ut Arab. ضمّ, est pr. *arcte constrinxit,* s. *colligavit.* V. Aqu. Ps. VII. 7. Aqu. Ex. XXIII. 22. Gloss. Vett. *ἐνδεσμῶ, innexo, innodo.* Id. *ἐνδεσμῶ ἐν παλαίστρᾳ, implico, nexo.*

'ΕΝΔΕΣΜΟΣ, *illigatio, contignatio,* it. *fasciculus, loculus, crumena.* בַּיִת, *domus.* Al. 1 Reg. VI. 10. *ἐν-*

e *δέσμους.* Conf. Sir. XXII. 17. in v. *ἐνδέω.* — יָצִיעַ, *stratum.* 1 Reg. VI. 10. *Contignatio* commode *stratum* dici potest. — כְּפִיס, *tignum.* Theodt. Hab. II. 11. Respexerunt notionem *complicandi* et *contrahendi,* quam vox כָּפַס in reliquis linguis orientalibus habet. Confer reliquos Intt. — צְמוּקִים plur. *massæ uvarum passarum.* Inc. 1 Sam. XXV. 18. ubi post *ἐνδέσμους* addendum est *σταφίδων, ligaturas uvæ passæ,* ut legitur apud Symm. 1 Sam. XXX. 12. — צְרֹר, *fasciculus, loculus.* Prov. VII. 20. *ἔνδεσμον ἀργυρίου λαβὼν ἐν χειρὶ αὐτοῦ,* loculum argenti accipiens in manum suam. Schol. ibi *ἔνδεσμον* exponit *βαλάντιον.* Sic et *δεσμὸς* eo sensu reperitur Gen. XLII. 35.

f

*'ΕΝΔΕ'ΧΟΜΑΙ, *admitto, recipio.* עָרַב, *fidejubeo.* LXX sec. Vat. Ps. CXVIII. 122. *ἐνδέξαι τὸν δοῦλόν σου εἰς ἀγαθόν,* ubi est i. q. *ἀναδέχεσθαι, suscipere, recipere in fidem suam.*

g

'ΕΝΔΕΧΟ'ΜΕΝΟΝ 'ΕΣΤΙΝ, *fieri potest.* 2 Macc. XI. 18. *ἃ δὲ ἦν ἐνδεχόμενα,* sc. *πράγματα, συνεχώρησεν,* quæ vero *fieri poterant,* concedebat.

'ΕΝΔΕΧΟΜΕ'ΝΩΣ, *quoad ejus fieri potest, commode.* 2 Macc. XIII. 26. *ἀπελογήσατο ἐνδεχομένως, pro viribus* defendebat. Diod. Sic. Lib. II. pag. 112. *παρακαλέσας ἐνδεχομένως, quantum poterat,* hortatus.

h

'ΕΝΔΕ'Ω, *illigo.* מַסֶּכָה, *experimentum.* Ez. XXVIII. 13. *ἐνδέδεσαι,* quod eodem redit. — עוּר, *ligo.* Aqu. Ies. VIII. 16. *ἔνδησον,* sec. Eusebium Dem. Evang. IX. pag. 451. a. Symmachus ibi simplex *δῆσον* habet. — צָרַר, idem. Theodt. Hos. XIII. 12. LXX Ex. XII. 34. 1 Sam. XXV. 29. — קָשַׁר, *alligo.* Symm. Gen. XLIV. 30. Proverb. XXII. 15. Sir. XXII. 17. *ἱμάντωσις ξυλίνη ἐνδεδιμένη εἰς οἰκοδομήν,* loramentum ligneum *illigatum* ædificio.

i

'ΕΝΔΙΑΒΑ'ΛΛΩ, *traduco, criminor,* it. *adversor, inimicus sum.* שָׂטַן, *adversor.* Ps. XXXVII. 21. ubi no-

a tat *adversari, contra moliri.* Lat. int. habet: *detrahere.* Ib. LXX. 14. CVIII. 3. 19. 28. — שָׂטָן, *adversarius.* Num. XXII. 22. ἐνδιαβάλλειν αὐτὸν, ut *adversaretur* illi.

'ΕΝΔΙΑΛΛΑ'ΤΤΩ, *permuto.* קְדֵשָׁה *meretrix.* Aqu. Gen. XXXVIII. 21. Deut. XXIII. 17. ἐνδιηλλαγμένη. Immutatam vocat Aquila, quod meretrices vestem immutare solerent, ut b vel ad prostibula vel ad constituta loca concederent. Ita Montf. Lex. Hebr. s. h. v. — קְדֵשִׁים, *scortatores.* Aqu. 2 Reg. XXIII. 7. ἐνδιηλλαγμένοι. Aqu. Hos. IV. 15. ad quem locum Hieronymus: A. autem ἐνδιηλλαγμένους interpretans, *mutatos,* hoc ostendere voluit, quod suam naturam mutaverint, et de viris facti sint fœminæ.

c 'ΕΝΔΙΑΤΡΙ'ΒΩ, *immoror, conversor.* עָלַז, *exsulto.* Prov. XXIII. 16. ἐνδιατρίψει, quam vocem, cum explicari plane non possit, Grabius Proleg. in LXX Int. T. IV. c. 4. §. 3. recte in ἐνδιαθρύψει mutavit, quam lectionem etiam versio Symmachi tuetur, καὶ γαυριάσουσιν οἱ νεφροί μου, unde simul apparet, etiam in seq. loco τὰ σὰ χείλη reponendum d esse τὰ ἐμὰ χείλη, ut locus intellegatur de *lætitia patris per verba tanquam per signa sese exserente et patefaciente.* Præterea legitur in marg. Coisl. Jos. V. 6. ἐνδιέτριψεν pro הָלְכוּ, quod forte est Theodotionis.

'ΕΝΔΙΔΑ'ΣΚΩ, *doceo, erudio.* Sap. VIII. 8. ubi alii libri ἐκδιδάσκει habent.

'ΕΝΔΙΔΥ'ΣΚΩ, *induo.* לָבַשׁ, idem. e 2 Sam. I. 24. XIII. 18. Prov. XXXI. 21. Judith. IX. 1. Sir. L. 12. ἐνδιδύσκεσθαι. Vulg. *vestiri.*

'ΕΝΔΙ'ΔΩΜΙ, *remitto, laxo, cedo, concedo, præscribo.* חָדַל, *desisto.* Ez. III. 11. ἐὰν ἄρα ἐνδῶσι, si forte *remittant,* vel: *cedant.* — חָשַׁךְ, *cohibeo.* Symm. Job. XVI. 10. οὐκ ἐνδώσει ὁ πόνος μου, non *remittet* dolor meus. Hesych. οὐκ ἐνδώσει, οὐ χαυνώσει. — מוֹט, *dimoveor.* Prov. X. 31. f οὐκ ἐνδώσει, non *cedet* s. *succumbet animo,* s. animo erecto et inconcusso erit. Suid. et Timæus p. 74. ἐνδοῦναι, παραδοῦναι ἢ καὶ εἶξαι. Formam loquendi ellipticam esse, in qua μαλακὸν τὶ subaudiatur, monuit Leisner ad Bosii Ellips. p. 125. Adde Jensii Lectt. Lucian. pag. 323. — סַפַּחַת, *inhærentia, scabies, pustula.* Inc., sine dubio Theod., Lev. XV. g 56. τοῦ ἐνδεδωκότος: ubi equidem legere mallem ἐκδεδωκότος. — רָפָה, *remitto.* Inc. 1 Sam. XI. 3. ἔνδος, *concede, permitte.* Bielius: *præscribe.* Suidas: ἐνδώσειν, ὁρίσαι, προστάξαι, et verba hæc ex antiquo scriptore subjungit: καιρὸν δὲ τῆς διαβάσεως καὶ τόπον αὐτὸς ἐνδώσειν ἔφη. — שׁוּב, *revertor.* Gen. VIII. 3. ἐνεδίδου τὸ ὕδωρ, *remittebat* aqua. Hesych. ἐνεδίδου, ἐχαυνοῦτο. 3 Esdr. V. 62. h

'ΕΝΔΟΓΕΝΗ'Σ, *intus natus, domi genitus.* מוֹלֶדֶת בַּיִת, *genita domi.* Lev. XVIII. 9. ἐνδογενοῦς, ubi ei opponitur ἡ γεγεννημένη ἔξω.

"ΕΝΔΟΘΕΝ, *intrinsecus, intus.* מִפְּנִימָה, idem. Aqu. Theod. 1 Reg. VI. 19. Vide et Sap. XVII. 13.

"ΕΝΔΟΝ, *intus.* אֶל תּוֹךְ, *in medium.* Lev. XI. 33. Deut. XXI. 12. i XXII. 2. — *בְּ. Symm. Psalm. XL. 9. — בְּתוֹךְ, *in medio.* Lev. XI. 33. — בְּקֶרֶב, idem. Symm. Psalm. LIV. 5. — *נוֹד, *fugio.* Symm. Psalm. LV. 9. נֹדִי, τὰ ἔνδον μου. Hieronymus: *interiora mea.* Ex sententia Rosenmülleri in Schol. ad h. l. tribuerunt fortasse נֹד notionem proxime sequentis נֹאד. — פְּנִימָה, *qui est intus, intimus.* Aqu. Theod. 1 Reg. VI. 18. Adde 2 Macc. VI. 4. et X. 34.

*"ΕΝΔΟΝ ΕΙ'ΜΙ', *intus sum.*

a בּוּשׁ, *intro.* Ed. Quinta Hos. VII. 1.

Ἔνδοξον, *interius.* מְבֻיָּת, *e domo.* Ex. XXVI. 33.

Ἐνδοξάζω, *glorifico, gloria affício.* הִתְהַלֵּל Hithp. *glorior.* Ies. XLV. 25. — הִתְפָּאֵר Hithp. Ies. XLIX. 3. — כָּבַד. Inc. Lev. X. 3. et Hagg. I. 8. — נִכְבַּד Niph. Exod. XIV. 4. Ez. XXVIII. 22. 2 Reg. b XIV. 10. *ἐνδοξάσθητι.* Vulg. non male reddidit: *contentus esto gloria.* Vide supra s. v. *βαρύς.* — נַעֲרָץ part. Niph. *formidabilis.* Psalm. c LXXXVIII. 8. *ἐνδοξαζόμενος.* — נִפְלָה Niph. *separor*, et h. l. *singularem habeo prærogativam.* Exod. XXXIII. 16. Adde Sir. XXXVIII. 6.

Ἐνδοξασμός, *glorificatio.* גְּאוֹן, *elatio magna*, item *fastus, elatio animi.* Symm. Ps. XLVI. 5. — גְּאוּת, idem. Symm. Ps. XLV. 4.

Ἔνδοξος, *gloriosus, honoratus, admirabilis, splendidus, princeps.* אֲשֶׁר הֵכִין, *quos constituit.* Ios. IV. 4. *τῶν ἐνδόξων ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.* Scil. חָכִין h. l. *legere, deligere* notat, ut bene Vulg. (nam qui aliquem deligit de pluribus, eum jud bet paratum esse ad aliquid faciendum,) transtulit, ac LXX putarunt, Josuam jussisse remanere principes, et ex iis duodecim deinde arcessivisse. — הָדָר, *decor.* Ies. V. 14. Inc. Lev. XXIII. 40. — הַפְלָא infin. Hiph. *mirificandi.* 2 Par. II. 9. — יִקְרוּת, *pretiositates.* Inc. Psalm. XLIV. 10. — כָּבֵד, *gravis.* Ies. XXXII. 2. — כָּבוֹד, *gloria.* e Aqu. Psalm. IV. 3. *ἐνδοξοί μου* Legit כִּבּוּדַי. LXX Prov. XXV. 28. *λόγους ἐνδόξους*, doctrinam *præstantem.* Theod. *δεδοξασμένα.* — כְּבוּדָה, *gravamen, impedimentum.* Theodot. et LXX Jud. XVIII. 21. Legerunt כָּבוֹד, et hoc vocabulum cum antecedente מְקֻנֶה per Hendiadyn junxerunt, unde orta est versio: *τὴν κτῆσιν αὐτοῦ τὴν ἔνδοξον.* Vulg. *et omne, quod erat pretiosum.* — כָּבִיר, f *multum*, et *omne, quod in suo genere est præstans et eximium.* Symmach. Job. XXXI. 25. — מַחְמַד, *desiderium.* Ies. LXIV. 11. — נוֹרָא part. Niph. a יָרֵא, *tremendus.* Deut. X. 21. Ies. LXIV. 3. — נִכְבָּד pret. Niph. Ies. XXVI. 15. — נִכְבָּד part. Niph. 1 Sam. IX. 6. XXII. 14. 1 Par. IV. 9. — נִפְלָאוֹת part. plur. Niph. fœm. *miranda, mirabilia.* Ex. g XXXIV. 10. Job. V. 9. — עֲלִילָה, *facinus, opus.* Ies. XII. 4. — פָּאַר Pih. *glorifico.* Ies. LX. 9. — פְּאֵרָה, *ramus.* Ies. X. 33. Rationem habuerunt etymologiæ a פָּאַר, *glorifico.* פְּאֵר, *diadema* ponitur pro *honoratis, inque summo constitutis fastigio.* — פַּרְתְּמִים plur. *proceres.* Esther. I. 3. VI. 9. — צְבִי, h *ornamentum.* Ies. XXIII. 9. — צְבִי תִּפְאֶרֶת גְּאוֹן, *ornamentum, decor, superbia* junctim. Ies. XIII. 19. — שַׁאֲנָה *volutatio*, Ies. XXII. 18. *τὸν στέφανόν σου τὸν ἔνδοξον*, coronam tuam splendidam. Legit fortasse שַׁפִּירָה. — שַׂר, *princeps.* 2 Par. XXXVI. 14. — תְּהִלָּה, *laus.* Ies. XLVIII. 9. — תִּרְדָּעָה, *clangor.* Num. XXIII. 21. Legerunt נוֹרָאוֹת, *majestas principalis*, s. i *splendor regius.* Susann. v. 5. *διὰ τὸ εἶναι αὐτὸν ἐνδοξότερον τῶν ἄλλων*, quod omnes dignitate eminebat.

Ἔνδοξος καὶ ἔκλαρτος, *gloriosus et eximius.* כַּבִּיר, *validus.* Job. XXXIV. 24. — נִפְלָאוֹת plur.

a part. Niph. fœm. *miranda, mirabilia.* Job. V. 9.

ΟΥ̓ΧΙ ΄ΕΝΔΟΞΟΣ, *non gloriosus.* נִקְלָה, part. Niph. *vilis.* 1 Sam. XVIII. 23.

΄ΕΝΔΟΞΟ΄ΤΑΤΟΣ, *gloriosissimus, honoratissimus.* נִכְבָּד part. Niph. *honoratus.* Gen. XXXIV. 19. Symm. 2 Sam. XXIII. 18.

*΄ΕΝΔΟΞΟ΄ΤΕΡΟΣ, *præstantissi-*
b *mus, pulcherrimus.* Hist. Sus. v. 4.

΄ΕΝΔΟ΄ΞΩΣ, *gloriose, honorifice.* נָאֹה, inf. *excellendo.* Ex. XV. 1. 21. sec. Compl. et v. 21. Dan. IV. 34. sec. Chis. Tob. XII. 6. ubi pro *ἐνδόξως* (ob antecedens *καλὸν*. Vulg. *honorificum est*) reponendum *ἔνδοξον*, ut habet Compl. et Eusebius. Tob. XIV. 16. 18. 1 Macc. XI. 60.

΄ΕΝΔΟ΄ΣΘΙΑ, *intestina, viscera,*
c *interiora.* מֵעִים, idem. Symm. Ps. LXX. 6. — קֶרֶב, *medium.* Ex. XII. 9. Lev. IV. 8. VI. 33. Hesych. *ἐνδόσθια, ἔγκατα.*

΄ΕΝΔΥΜΑ, *indumentum, vestimentum.* *אֵפוֹד, *Ephod, amiculum sacerdotale.* Inc. Jud. XVII. 5. ubi post *ἔνδυμα* addendum *ἱματισμὸν* e vers. Symmachi.—אַדֶּרֶת, *pallium.* Symm. Jos. VII. 21.—בֶּגֶד, *vestis.*
d Ies. LXIII. 2. — לְבוּשׁ, *indumentum.* 2 Sam. I. 24. XX. 8. Thren. IV. 14. — מִדָּה, *mensura,* it. *vestis.* Aqu. Theod. et LXX Ps. CXXXII. 3. Inc. Jud. III. 16. — מַלְבּוּשׁ, *vestimentum.* Soph. I. 9. — מְעִיל, *pallium.* Aqu. Job. I. 20. — מְעִיל, idem. Aqu. Lev. VIII. 7. 1 Sam. XV. 27.

΄ΕΝΑΥ΄ΜΙΟΣ. Vide *ἐνθύμιος.*

e ΄ΕΝΔΥΝΑΜΟ΄Ω, *corroboro.* לָבַשׁ, *induo.* Jud. VI. 34. ubi *ἐνδυνάμωσε* est alius interpretis. Confer ibi Hexapla Montf. et adde 1 Paral. XII. 18. — עָזַז, *robustus et firmus fio.* Ps. LI. 7.

΄ΕΝΔΥΝΑΜΟΥ΄ΜΑΙ, *corroboror, invalesco.* גָּבַר, idem. Aqu. Gen. VII. 20. 24. ubi pro *ἐνδυναμώθη* e cod. Mosqu. legendum *ἐνδυναμώθησαν* sec. textum Hebr.

f ΄ΕΝΑΥΣΙΣ, *indumentum, vestimentum.* לְבוּשׁ, idem. Job. XLI. 5. Aqu. Ps. XXXIV. 13. LXVIII. 12.

*΄ΕΝΑΥ΄ΤΗΣ. מַד, *vestis.* Aqu. 1 Sam. XVII. 38. sec. cod. Reg. et Coisl. Montfauconio in Lex. Gr. hæc vox suspecta est. Zimmermanno *ἐνδυτὸν* vel *ἐνδυτὴν* legendum videtur.

΄ΕΝΑΥ΄Ω, *induo,* it. *ingredior, de-*g *mergor.* חָגַר, *cingo.* 2 Sam. VI. 14. *Οἱ λοιποὶ* 1 Sam. XVII. 39. ubi de *gladio* sermo est.—לְבוּשׁ, *indumentum.* Ps. XXXIV. 15. Jer. X. 9. — לָבַשׁ, *induo.* Jud. VI. 34. *ἐνέδυσε, invasit.* Job. VIII. 22. *ἐνδύσονται αἰσχύνην.* Ibid. XXIX. 14. *δικαιοσύνην ἐνεδυόμην.* Psalm. XCII. 1. *ἐνδύσατο δύναμιν.* Conf. Lex. N. T. s. h. v. Mal. II. 16. ubi *ἐνδύεσθαι*, quod h de *quavis arctiore conjunctione* dicitur, æque ac Hebr. לָבַשׁ, et Arab. لبس (Cor. Sur. II. 183.), de *coitu* explicandum est. — לָבַשׁ Chald. Dan. V. 7. 31. — *חָלַד, *tempus.* Symm. Psalm. XVI. 14. *ἀπὸ ἐνδεδυκότων*, a *demersis.* Explicavit vocem Hebr. a חָלַד, *abscondere,* de *mortuis, qui in sepulcro latent.* — עָלָה, *ascendo.* Ez. XLIV. 17. bene i quoad sensum, nam quod quis induit, id ascendere super aliquem Hebræis dicitur. — *שׂוּם, *pono.* Ez. XXIII. 24. ubi *ἐνδύεσθαι*, quia de armis sermo est, *sumere, armari* notat. Sap. V. 19. *ἐνδύσεται θώρακα δικαιοσύνην.* Sir. XVII. 3. *ἐνέδυσεν, instruxit.* 1 Macc. I. 29. *ἐνδύεσθαι αἰσχύνην, pudefieri.*

΄ΕΝΕΓΓΥΑ΄ΟΜΑΙ, *spondeo, fidejubeo.* חָבַל, *pignero.* Aqu. Symm.

a Theod. Prov. XXVII. 13. Glossæ Philoxeni: Spopondit, ὑπέσχετο, ἀντεφώνησεν, ἐνεγγύησατο. — *עָרַב, *spondeo.* Symm. Gen. XLIV. 32. ἐνεγγύησατο. Ita enim scribendum est loco ἐνεγύησατο, quod e Cod. Coislin. male edidit Montf. ac post eum Bahrdtius.

*ΕΝΕΓΚΑΙΝΙΖΩ, i. q. simplex ἐγκαινίζω, *renovo, instauro, consecro.*

b חָנַךְ, idem. Deut. XX. 5. ἐνεγκαίνισε sec. Compl. ubi reliqui libri ἐνεκαίνισε habent. Similis vox est ἐνεγκωμιάζω apud Diod. Sic. et sequens:

*ΕΝΕΓΚΡΑΤΕΥΟΜΑΙ, *contineo me.* Esth. V. 10. ἐνεγκρατεύσατο sec. Origen. ubi Hebraico הִתְאַפֵּק, *vim sibi facere,* respondet.

ΕΝΕΔΡΑ, *insidiæ.* אוֹר, *lux, lu-*

c *men.* Job. XXV. 3. ἐνέδρα παρ' αὐτοῦ. Loco אֹרֵהוּ, *lux ejus,* legerunt אֹרְבֵהוּ, ab אָרַב, vel אֹרֶב, *insidiæ,* aut ita verterunt, quia hanc vocem ad agmina s. exercitum in antecedentibus retulerunt. — אֹרֶב, *insidiæ.* Jos. VIII. 7. 14. — יָקוּשׁ, *auceps.* Symm. Hos. IX. 8. ubi nonnulli statuunt eum legisse מוֹקֵשׁ, h. e. *laqueus, quo avibus insidiæ struun-*

d *tur:* sed probabilius est, ἐνέδρα h. l. ad totam formulam פַּח יָקוּשׁ pertinere. — מַאְרָב, *locus insidiarum.* Jos. VIII. 9. ubi pro ἐνέδρα vel legendum est ἐνέδρᾳ, vel ἐν ἐνέδρᾳ, ut habet Compl. In Aquilæ vers. legitur quoque ἐνέδρᾳ. Psalm. IX. 30. Inc. Jud. IX. 25. ubi ἐνέδρα positum est pro ἐνεδρεύοντες, quam notionem quoque vox Hebraica habet

e 2 Paral. XIII. 13. — מִרְמָה, *dolus.* Aqu. vel potius Symmachus Gen. XXVII. 35. μετ' ἐνέδρας, aut δι' ἐνέδρας, ut habet Cod. Mosqu. — *עֲרָבָה, *locus campestris.* Jos. VIII. 14. Sc. insidiæ in loco campestri positæ erant. Fortasse tamen confuderunt illam vocem cum אֹרֶב. Hesych. ἐνέδρα, ἔγκρυμμα, δολερὸν ὑποκάθισμα.

ΕΝΕΔΡΕΤΗΣ, *insidiator.* אֹרֵב, *f* idem. Symm. 1 Sam. XXII. 8.

ΕΝΕΔΡΕΥΩ, *insidior, insidias colloco.* אָרַב, idem. Aqu. Symm. Job. XXXI. 9. Iidem ac Theod. Prov. I. 11. LXX 1 Sam. XV. 5. ἐνήδρευσεν ἐν τῷ χειμάρρῳ. Incertum ibi ἐνέδρευσεν habere docet Montf. Lex. ad Hex. quod tamen corruptum videtur Bielio ex ἐνήδρευσεν. In textu legitur וַיָּרֶב, *et contendit,* ut adeo *g* legisse videantur וַיֶּאֱרֹב. Ps. IX. 31. Prov. VII. 12. — *אָרַב, *insidiæ.* Job. XXXVIII. 40. — *מַאְרָב, *insidiæ.* Inc. Ps. X. 8. בְּמַאֲרָב, ἐνεδρεύων. — הֵצְהִיר, *oleum exprimo.* Job. XXIV. 11. Videntur צָהַר permutasse cum נָהַר, *se incurvare,* quod facere solent, qui insidiose alios observant. — נְחָתִים, *descendentes, demissi.* Inc. 2 Reg. VI. 9. *h* Conf. ibid. v. 8. — רְמָה, Pih. *decipio, fallo.* Inc. Genes. XXIX. 25. Prov. XXVI. 19. — בַּשְּׁלִי, *in tranquillitate.* 2 Sam. III. 27. Vox Hebr. quoque *deceptionem, fraudem* notat, et radix שָׁלָה *in errorem inducere.* Sir. XIV. 23. ubi notat *attentum ac vigilem esse haud secus ac ii, qui in insidiis sedent.* Vulg. *consistere.* Vide Spicileg. I. p. 44. Hes. ἐνδρεύει, δόλον μηχανᾶται, ἐγκάθηται, κατατηρεῖ. *i* Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐνδρεύει, ἐγκρύπτεται.

ΕΝΕΔΡΟΝ, i. q. ΕΝΕΔΡΑ, *insidiæ,* etiam *locus, ex quo insidiæ struuntur.* אֹרֵב, *insidiæ.* Jos. VIII. 2. 12. XVI. 9. XX. 29. — מַאְרָב, *locus insidiarum.* Jud. IX. 35. 2 Par. XIII. 13. — מָאְרָב, part. Pih.

a *insidians*. Jud. IX. 25. 2 Par. XX. 23. — מָזוֹר, *ulcus*. Abd. v. 7. ubi vel libere verterunt, vel legerunt מָצוּד, aut simile quid. — מִשְׁפָּט, *judicium*. 1 Reg. XX. seu XXI. 40. ἰδοὺ καὶ τὰ ἔνεδρα κ. τ. λ., ecce ipse hac narratione tua vitæ tuæ insidias struxisti. Eodem sensu in textu Hebr. legitur: *ipse in te sententiam dixisti*. — צְדִיָּה, *insidiæ*. Num.
b XXXV. 20. 22. Sap. XIV. 21. est *offendiculum, causa peccandi et ad idololatriam deflectendi*. Sir. VIII. 14. ubi ἔνεδρον est *insidiator*, ut Vulg. bene transtulit. Hinc quoque 1 Macc. X. 80. et XI. 68. 69. ita milites dicuntur, qui e locis occultis occasionem nocendi quærunt. 1 Maccab. IX. 40., ut Lat. *insidiæ*, *locum* notat, *e quo fiunt insidiæ*.

c ἘΝΕΔΡΟΝ ΠΟΙΈΩ, *insidias facio*. תַּחֲבוֹת, sing. *castrametatio*. Al. 2 Reg. VI. 8. Bene quoad sensum. Confer v. 9. ubi κέκρυπται legitur.

*ΈΝΕΙΔΗΣ, טוֹב מַרְאֶה, *bonus aspectu*. Dan. I. 4. sec. Chis. ἐνειδεῖς, levi errore pro εὐειδεῖς.

ἘΝΕΙΔΩ, *inspicio*. רָאָה, *video*. Genes. XX. 10. τί ἐνιδὼν ἐποίησας
d τοῦτο; *qui tibi poterant ista in mentem venire?*

ἘΝΕΙΛΈΩ, *involvo*. לוּט, *operio, obvolvo*. 1 Sam. XXI. 9. ἐνειλημένη ἐν ἱματίῳ, involuta vestimento. — מִתְלַקַּחַת, *comprehendens se*. Symm. Exod. IX. 24. ἐνειλούμενον: sensu eodem.

*ΈΝΕΙΜΙ, *insum*. בִּי, *in me*. Job. XXVII. 3. ἐνούσης. — עָלָה, *ascen-*
e *dere facio*. 1 Reg. X. 17. ubi cum ἔπειμι permutatur, ac Latinorum *insumi* respondet. 1 Macc. V. 5. τοὺς πύργους αὐτῆς (leg. αὐτῶν cum Vulgat.) σὺν πᾶσι τοῖς ἐνοῦσι.

ἘΝΕΙΡΩ, *innecto, insuo, conjungo*. שָׂכַךְ (שׂ pro ס), *tego*. Job. X. 11. ubi ἔνειρας Schol. interpretatur per συνέῤῥαψας, quod est Inc. Int. sec. Hexapla. Hesych. ἔνειρας, ἐνέῤῥαψας, ἔβαλες, ἥρμοσας, συνῆψας. f

ἘΝΕΚΑ et ἘΝΕΚΕΝ, *propter, causa, pro*. עַל אוֹדֹת, *propter occasiones*. Ex. XVIII. 8. Num. XII. 1. — ב præf. Ies. XLVIII. 10. οὐχ ἕνεκεν ἀργυρίου, non *pro* argento. Gen. XVIII. 28. ἕνεκεν τῶν πέντε, propter quinque. — בִּגְלַל, *propter*. Gen. XII. 13. Deut. XVIII. 12. — כַּדָּבָר. Ex. XVIII. 1. — עַל־דָּבָר. Gen. XX. 11. 18. Num. XVI. 49. — g
עַל־דִּבְרַת, Chald. Dan. II. 30. — — בַּעֲבוּר, *propter*. Aqu. Gen. III. 17. 2 Sam. XII. 35. — מֵעֲבוֹר, a *transeundo*. Thren. III. 43. Leg. בַּעֲבוּר. — מְעַנֵּי, part. Pih. plur. constr. *affligentes*. Soph. III. 20. Legerunt אִתְּךָ לְמַעֲנֶיךָ. — עֵקֶב Ies. V. 23. — מִפְנֵי, *a facie*. Jer. XXVI. 3. — בְּקֶרֶב, *in medio*. Aqu. Ps. CIX. 2. Sed mihi versio Aqui- k
læ quam Drusius protulit, h. l. in mendo cubare videtur. Certe admodum aliena est ab ingenio Aquilæ. — *ל præf. Ies. LIX. 20. ubi pro ἕνεκεν Σιὼν apud Eusebium in Comm. in Psalm. p. 49. rectius legitur ἐκ Σ. coll. Rom. XI. 26. Sir. XX. 26. est i. q. ἀπὸ, *ab, ex*, sec. parallelismum sententiarum.

*ΤΊΝΟΣ ἘΝΕΚΕΝ. Jon. I. 7. respondet Hebr. בְּשֶׁלְמִי, et v. 8. i
בַּאֲשֶׁר לְמִי.

ἘΝΕΚΤΟ'Ν, h. e. secundum Bielium *vinculum, quo quis tenetur vel constringitur*. טֹטָפוֹת, plur. *frontalia, schedæ memoriales*, φυλακτήρια dictæ in N. T. Aqu. Exod. XIII. 16. ἐνεκτὰ sec. ed. Rom. quod nihil significare videtur Montf. Puto esse *gestamina*, ab ἐνεγκεῖν, *ferre, gestare*, aut *alligabilia* sive *ligamina*, a verbo ἐνέχεσθαι, quod *obstringi*,

a *obligari*, seu *alligari* significat. Fortasse quoque scribendum est ἐνέκτια, aut ἐνερά, quæ *inseruntur*, ab ἐνείρω.

ΕΝΕΞΟΥΣΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *potestatem mihi summo* seu *arrogo*, it. *in aliena potestate sum*. Sir. XX. 7. ἐνεξουσιαζόμενος, *potestatem sibi arrogans*, scil. loquendi, seu loquax. Ibid. XLVII. 20. ἐνεξουσιάσθης ἐν τῷ σώματί σου, *in potestatem alienam redactus es* cor-
b pore tuo. Confer ad h. l. Solerium de Pil. p. 76.

ΕΝΕΟ'Σ, *mutus*. אִלֵּם, idem. Ies. LVI. 10. κύνες ἐνεοί, *canes muti*, οἳ οὐ δυνήσονται ὑλακτεῖν, ut in seq. exponitur. — *מְשֻׁגָּע, *furiosus, insanus*. Symm. Hos. IX. 7. Si lectio sana est, ἐνεός significat *eum, qui præ metu ac consternatione usum linguæ amisit*, παρεξεστηκότα, ut
c LXX transtulerunt, sed fortasse legendum est ἄνους, a שָׁגַע, *amens fuit*, aut ἐνεός est *stultus*. Gloss. MS. in Prov. ἐνεόν, πωρῶδες, μωρόν. Conf. Alberti ad Gloss. Gr. in N. T. p. 70. Ep. Jer. v. 36. ubi libri nonnulli ἐνεοὶ habent. Hes. ἐνεοί, ἄφωνοι.

ΕΝΕΟ'Ν ΠΟΙΕ'Ω, *mutum facio*, scil. ἑαυτόν. אָטַם שְׂפָתַיִם, *claudo labia*, h. e. *sileo*. Prov. XVII. 29.

d ΕΝΕ'ΡΓΕΙΑ, *efficacia, vis, efficax operatio, miraculum*. Tribuitur *elementis*, Sap. VII. 18. *armis*. Ib. XVIII. 22. *Deo*, 2 Maccab. III. 29. 3 Maccab. IV. 21. Sap. VII. 26. Adde 3 Maccab. V. 7. ubi somnus altus, quo rex oppressus tenebatur, ἐνέργεια τοῦ δυνάστου dicitur, quia Deum auctorem habebat, coll. v. 6.

e ΕΝΕΡΓΕ'Ω, *intus operor, efficaciter operor, ago, paro*. טָמַן, *rependo*. Prov. XXXI. 12. — פָּעַל, *operor*. Ies. XLI. 4. — פְּעַל, *opus*. Prov. XXI. 6. ὁ ἐνεργῶν θησαυρίσματα, *parans* thesauros. Legerunt פָּעַל. Hes. ἐνεργεῖ, ἑτοίμως πράττει. — עָבַד, *colo, etiam ministro*. Al. Num. VIII. 24. 3 Esdr. II. 20. ἐνεργεῖται, *aguntur*. Sir. X. 4. ἐνεργεῖ, *suppeditat, largitur*. Hes. ἐνεργεῖται, κατασκευάζεται. f Adde Joseph. A. J. XV. 5. p. 754. ed. Hav.

*ΕΝΕ'ΡΓΗΜΑ, *operatio, eaque potens ac efficax*. Sir. XVI. 16. sec. Compl.

ΕΝΕΡΓΟ'Σ, *qui in opere est strenuus*, item: *operi destinatus, profectus*. מַעֲשֶׂה, *opus*. Ez. XLVI. 1. ἡμέρας τὰς ἐνεργούς, dies profestos: ἐργασίμους dixerunt alii. g

ΕΝΕΥΛΟΓΕ'Ω, *benedico*. בָּרַךְ idem. Genes. XII. 3. XVIII. 18. Ps. LXXI. 18. — *הֲדָרִיא, *me impingua*. 1 Sam. II. 29. ἐνευλογεῖσθαι, ubi quoad sensum est i. q. *se saginare, genio suo indulgere*, ac Schol. per πιμελοῦσθαι interpretatus est, quod tamen fortasse est alius interpretis. Non opus itaque erit cum Fischero de Verss. GG. p. 153. h statuere, eos לְהַבְרִיכָם legisse.

ΕΝΕΥΦΡΑΙ'ΝΟΜΑΙ, *gaudeo, lætor*. שָׂחַק, *ludo*. Prov. VIII. 31. — שַׁעֲשֻׁעִים, plural. *oblectationes*. Prov. VIII. 31.

*ΕΝΕΧΕΙ'ΡΑΣΜΑ, חֲבָל, infin. *pignerando*. Ex. XXII. 26. sec. codd. Holm. Legendum ἐνχύρασμα. Vide s. ἐγχειρίζω.

ΕΝΕ'ΧΥΡΟΝ, *pignus, arrhabo*. עֵרָבוֹן, idem. Deut. XXIV. 10. 11. i et 12.

ΕΝΕ'ΧΥΡΟΝ ΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *pignus accipio*. חָבַל, *pignero*. Prov. XX. 19.

ΕΝΕΧΥΡΑ'ΖΩ, *pignero, pignoribus captis compello aliquem, ut satisfaciat*. חָבַל, idem. Deut. XXIV. 6. 17. Ez. XVIII. 16. Job. XXII. 6. Al. Ex. XXII. 26. Symm. Job. XXIV. 9. — עָבַט, idem. Deut. XXIV. 10. Judith. VIII. 15. μὴ ἐνχυράζετε τὰς βουλὰς κυρίου, ne obli-

a getis quasi quodam pignore (aut devinciatis) consilia Dei, quæ debent esse libera. Ita Baduellus. Sed rectius vertitur: *nolite extorquere et jure vestro postulare.* Confer Salmas. de Modo Usur. c. 12. p. 552. et Schweighæus. Lex. Polyb. s. h. v.

Ἐνεχύρασμα, *pigneratio, pignus.* חָבַל, infin. *pignerando.* Exod.
b XXII. 26. — חֶבֶל, *pignus.* Ezech. XXXIII. 15.

Ἐνεχυρασμός, *pignoris captio, quod ab invitis per vim auferitur post moram solutionis.* חֶבֶל, *pignus.* Ez. XVIII. 12. 16. — חֲבֻלָּה, idem. Ez. XVIII. 7.

Ἐνεχυρίάζομαι, *pignus capio.* חָבַל, idem. Ex. XXII. 26. *ἐὰν δὲ ἐνεχύρασμα ἐνεχυριάσῃ τὸ ἱμάτιον τοῦ*
c *πλησίον,* si pignoris loco acceperis vestem proximi. — *עָבַט, *pignero.* Deut. XXIV. 8. sec. codd. Holm. et Philonem in Cat. Nic. ad l. l. Conf. Schol. Aristoph. Nub. v. 36. ubi etiam vid. Spanhem. v. 275.

*Ἐνεχυρίάζω, i. q. *ἐνεχυράζω.* חָבַל, idem. Job. XXII. 6. in edit. Compl. pro *ἠνεχύραζες* nonnisi forma diversum *ἠνεχυρίαζες* legitur. K.

d Ἐνέ́χω, *detineo,* it. *indignor, infensus sum, irascor,* spec. de *vetere injuriæ memoria.* *יָצַק, *fundo, infundo.* 2 Reg. IV. 40. ubi tamen pro *ἐνέχει,* quod habet cod. Vat., legendum est vel *ἐγχέει,* vel *ἐνέχεεν,* ut Ald. et Compl. habet. — *שָׂטַם, *odi.* Gen. XLIX. 23. ubi *ἐνεῖχον* non vertendum *intendebant in eum,* sed *oderant eum,* ut et Schol. exponit
e per *ἐμίσησαν.* Hesych. *ἐχόλουν, ὠργίζοντο.* Idem: *ἐνέχει, μνησικακεῖ.* Conf. Lex. N. T. s. h. v.

Ἐνέ́χομαι, *implicor.* בְּרֹב, *in multitudine.* Al. Ez. XIV. 4. *ἐνέχεται.* Legerunt בָּהּ קָרוֹב. Hes. *ἐνέχεται, συνέχεται.*

*Ἐνζυμόω, *fermento,* i. q. simplex *ζυμόω.* חָמֵץ, *fermentatum.* Lev. VI. 17. *ἐνζυμωμένη* sec. Complut., ubi reliqui *ἐζυμωμένη* habent.

*Ἔνηχος, *sonans, sonorus.* Pro- f log. Sir. sec. Alex. ubi tamen alii *ἤνοχοι* rectius habent. Vide ad h. l. Bretschneiderum. Etymol. Gudianum 186. 9. *ἴσηχος αὐλός.*

*Ἐνήλιξ, *puber.* 4 Maccab. XVIII. 9. *τούτων ἐνηλίκων γενομένων,* istis jam *adultis.*

Ἔνθα καὶ Ἔνθα, *hic et illic.* אֲנָה וָאָנָה, idem. 2 Reg. II. 8. V. 25. 1 Macc. VI. 45. Gloss. Brem. g *ἔνθα καὶ ἔνθα, τῆδε κἀκεῖσε, ᾧδε καὶ ᾧδε.*

Ἐνθάδε, *hic, illic.* 2 Maccab. XII. 27.

Ἔνθε, *ubi.* בְּ præfix. Job. XXXVII. 12.

Ἔνθεν καὶ Ἔνθεν, *hinc et illinc.* אֲנָה וָאָנָה. 2 Reg. II. 8. sec. Compl. — וַיֵּלֶךְ חָלֹם, *et ibat et tundebat.* 1 Sam. XIV. 16. חָלַם notat h. l. *huc illuc ire, fluctuare.* — h מִפֹּה, *hinc, illinc.* Ez. XL. 13. — מִפֹּה־מִפֹּה, vel מִפֹּו־מִפֹּו. Ezech. XL. 11. XLI. 1. Adde Dan. XII. 5. sec. Chis.

Ἔνθεμα, *torques.* עָנָק, *ornamentum.* Cant. IV. 9. *ἐν μιᾷ ἐνθέματι.* Sec. Cappellum in Notis Critt. ad h. l. p. 490. fortasse scripserant *ἐν ἑνὶ θέματι,* pro *περιθέματι,* h. e. *torque, qui collo circumponitur.* Deinde *ἑνὶ* mutatum in *μιᾷ* a librario. Ἔν- i θεμα est *pars surculi, quæ inseritur in fissuram trunci, cui implantatur.* Hic *ornamenti aliquod genus* significat. Sed hæc omnia aliena sunt. Scribendum est: *ἐνδίματι,* ab *ἔνδεω,* seu *ἐνδέσματι,* aut, quia *μιᾷ* præcedit, *ἐνδίσει.* Casaubonus in Casaubonianis p. 80. emendat legendo *ἐν ἑνὶ καθέματι τραχήλων.* — תַּלְפִּיוֹת, *cacumina, armaria* sec. alios. Al. Cant. IV. 4. Ita Bielius. Sed unde hæc sumserit, ignoro.

*Ἐνθύμιον, *interior pars pup-*

pis, quo sarcinæ vel merces imponuntur. Exod. XXXVIII. sec. cod. Alex. Vide s. v. ἀνθέμιον.

ΈΝΘΕΣΜΟΣ, *legitimus.* 3 Macc. II. 21. Hesych. ἐνθεσμον, νόμιμον, ἔννομον.

ΈΝΘΗΚΗ, *depositum, repositum, reconditum.* פְּקָדוֹן. *depositum.* Symm. Gen. XLI. 36.

ΈΝΘΟΥΣΙΑΖΟΜΕΝΟΣ, *fanatico furore agitatus.* פַּחֲזִים, plur. *instabiles, leves.* Aqu. Soph. III. 5.

ΈΝΘΡΟΝΙΖΟΜΑΙ, *in solio collocor, in solio sedeo.* יָשַׁב עַל כִּסֵּא מַלְכוּת, *sedeo in solio regni.* Esth. I. 2. ὅτι ἐνεθρονίσθη, cum *in throno sederet.*

*ΈΝΘΡΟΝΙΖΩ, *in throno colloco.* 4 Macc. II. 22. ἐνεθρόνισεν, *quasi in throno collocavit.*

*ΈΝΘΡΥΠΤΩ, *intero.* Dan. XIV. 32. sec. Chis. ἄρτους ἐντεθρυμμένους ἐν σκάφῃ, s. sec. alios libros ἐνέθρυψεν ἄρτους εἰς σκάφην, *contrivit* panes in pelvim. Athen. III. pag. 114. l. Hippocr. de Salubri Vict. Rat. p. 339. 29.

ΈΝΘΥΜΕΟΜΑΙ, *cogito, considero, in mentem revoco, ad animum revoco,* it. *pœnitet* ac *desidero.* הֶחֱרִים, Hiph. *anathematizo.* Jos. VI. 18. ἐνθυμηθέντες, *in animum inducentes* s. *cogitantes.* Masius putavit, eos legisse literis transpositis, et ר in ד affine elementum commutato, scil. תחמרו. Serarius vero ἐνθυμεῖσθαι hic censuit positum pro *alterius iræ subjici.* Sed hoc non admittit usus loquendi. Bonfrerio ad h. l. reponendum videtur ἐπιθυμοῦντες vel ἐπιθυμήσαντες. — הִתְבּוֹנֵן, Hithp. *intellego.* Symm. Job. XXXVII. 14. ἐνθυμήθητι, *cogita, in mentem revoca.* — זָמַם, *cogito.* Thren. II. 17. — חָמַד, *appeto, desidero.* Jos. VII. 21. ubi pro ἐνθυμηθείς alii habent ἐπιθύμησα. — חֲרָצוֹת, plur. *nexus, vincula.* Symm. Ps. LXXII. 4. οὐκ ἐνθυμοῦνται. Interpretes nonnulli voci Hebr. h. l. notionem *doloris acerrimi* tribuerunt. Vid. Simonis Lex. Hebr. p. 620. Sensus est: non cogitant de morte, s. cogitatio mortis nullum ipsis dolorem affert. — חָשַׁק, *amore propendeo.* Deut. XXI. 11. ἴδῃς γυναῖκα καλὴν, καὶ ἐνθυμηθῇς περὶ αὐτῆς, videas mulierem pulchram, et *cogites* de illa vel *desideres* illam. חָשַׁק pr. notat *defixum esse in aliquo,* unde orta est versio ἐνθυμεῖσθαι, q. d. *animo defixum esse in aliqua re.* — נִחַם, Niph. *pœnitet, sententiam retracto, aliud quam prius cogito.* Gen. VI. 6. ἐνεθυμήθη, *pœnituit eum.* Vide infra s. v. ἐνθύμιον. Chrysost. ἀντὶ τοῦ μετεμελήθη. Procopius Gaz. ἀντὶ, κατενύγη, σύνοιαν ἔσχε λογισμόν. Is. Vossius Auctar. Castigatt. ad Script. de Æt. Mundi p. 17. ἐ. vertit *ad animum revocavit.* Weplerus mavult ἐνεθυμώθη legere. Vide quoque Michaëlis Synt. Comment. P. II. p. 13. — *שׁוּם, *pono.* Dan. I. 8. ἐνεθυμήθη ἐν τῇ καρδίᾳ, sec. Chis. 3 Esdr. VIII. 11. ὅσοι οὖν ἐνθυμοῦνται, quicunque *voluerint,* i. q. βούλομαι v. 10. et מִתְנַדֵּב, *lubens.* Esdr. VII. 15. Joseph. A. J. XI. 5. p. 560. ed. Hav. ὁ βουλόμενος ἀπίτω. Sap. III. 14. ἐνθυμηθεὶς κατὰ τοῦ κυρίου πονηρά: coll. Sirac. XVII. 25. Sap. VII. 16. ἐνθυμηθῆναι ἀξίως τῶν διδομένων, *cogitare* digna vel recte de his, quæ dantur. Omissum hic est περὶ, quod additur VI. 15. Baruch. III. 19. ἐνθυμεῖσθαι est *animo agitare, concipere.* Vulg. *exquirere.* I. q. v. 32. ἐξευρίσκειν τῇ συνέσει.

ΈΝΘΥΜΗΜΑ, *cogitatio, excogitatum.* גִּלּוּלִים, plur. *idola, dii stercorei,* ἐνθυμήματα dicti, *quia sunt ab hominibus excogitati ac efficti.* Ezech. XIV. 5. XVIII. 15. et alibi sæpius. V. διανόημα et ἐπινόημα. — לְבוּשׁ, *vestis.* Mal. II. 16. ubi loco ἐνθυμήματα scribendum est ἐνδύματα, quod Grabius adeo recepit in textum. Vulg. *vestimentum* ejus. Lectio ἐνθυμήματα glossemati originem

a suum debet. Vide Cappelli Crit. S. p. 756. — מְזִמּוֹת, plur. *cogitationes*. Al. Psalm. IX. 26. Οἱ λοιποὶ Job. XLII. 24. — עֲלִילָה, *actio, opus*. Ezech. XIV. 23. — שְׁרִירוּת, *contemplatio*. Jer. III. 17. VII. 23. — תַּרְמִית, *dolus*. Psalm. CXVIII. 117. Legerunt fortasse cum Syro תַּרְעִיתָם.

'ΕΝΘΥ'ΜΗΣΙΣ, *cogitatio*. מַחְשְׁבָה, b idem. Symm. Job. XXI. 27.

'ΕΝΘΥ'ΜΙΟΝ, *quod in animo est, cogitatio, ira, facti pœnitentia*. חֵמָה, *excandescentia*. Psalm. LXXV. 10. Deduxerunt sine dubio a נָחַם, *pœnitere facti alicujus*, ut ἐνθύμιον sit *quædam facti pœnitentia*, ut apud Herodotum legitur (Vide supra s. v. ἐνθυμέομαι), aut i. q. θυμός. Vide infra s. v. ἐνθύμιος. Apud Suidam c ἐνθύμιον inter alia exponitur κατὰ τὸν νοῦν. Idem: ἐνθύμιον καὶ ἐγκατάλειμμα ἐνθυμίου βραχύ τι μόριον, unde corrigendus est Phavorinus.

'ΕΝΘΥ'ΜΙΟΣ, *astutus*. נִרְגָּן, *susurro, murmurator*. Theod. Proverb. XXVI. 22. ἐνθύμιος, pro quo legendum videtur ἐνθύμιος. Ita Bielius. Equidem reponere mallem δίθυμος, coll. v. 19., aut sumere, eum voci d ἐνθύμιος æque ac Hebraicæ notionem *iræ* subjecisse. Certe ἐνθυμεῖσθαι apud Æschyl. Eumenid. v. 217. *irasci* notat. Vide quoque s. ἐνθύμιον.

'ΕΝΘΥΜΟ'ΟΜΑΙ, *cogito*. דָּמָה, Pih. *imaginor*. Ies. X. 7.

'ΕΝΘΥΣΙΑ'ΖΩ, *sacrifico*. Sir. IV. 11. (Vide Var. Lect.) et XXXI. 7. ἐνθυσιάζουσιν, aurum quasi suum numen idolumve colunt.

c *"ΕΝΙ per syncopen Atticam et Ionicam pro ἐστὶ vel ἔνεστι dicitur. Sirac. XXXVII. 2. juxta ed. Rom. οὐ λύπη ἔνι ἕως θανάτου; nonne dolor est usque ad mortem? Conf. Lex. N. T. s. h. v.

*'ΕΝΙΑΥΣΙΑΙ"ΟΣ, *annuus, anniversarius*. שָׁנָה, *annus*. Symmach. 1 Sam. XIII. 1. εἷς ἐν ἐνιαυσιαίῳ sec. Theodor. Quæst. 26. pag. 372. Montf. edi jussit ἐνιαύσιος. Vide ad f h. l. Scharfenbergium. Adde Mich. VI. 6. sec. Complut. ac Num. VI. 14. (ubi pro ἐνιαυσίαν duo codd. Holm. ἐνιαυσιαίαν habent) nec non Num. XXVIII. 19, Aristot. Hist. Anim. I. 842. A. et 879. D. Schol. Theocrit. Idyll. A', v. 5. ἡ ἐνιαυσιαία αἴξ. Apud Suidam quoque ἐνιαυσιαῖος legitur, sed sine addita interpretatione.

'ΕΝΙΑΥ'ΣΙΟΣ, *annuus, annicilus*. בֶּן שָׁנָה, *filius anni*. Exod. XII. 5. XXIX. 38. Lev. IX. 3. — שֵׁנִי בֵּן, *alter filius*. Num. VIII. 9. — בַּת שָׁנָה, *filia anni*. Num. VI. 14. XV. 25.

'ΕΝΙΑΥΤΟ'Σ, *annus*. *יוֹם, *dies*. 1 Reg. VIII. 59. יוֹם בְּיוֹמוֹ, ἐν ἡμέρᾳ ἐνιαυτοῦ, h. e. per singulos anni dies. Sensum expresserunt: nam יוֹם generatim *annum* notat. — שָׁנָה, *annus*. Gen. I. 14. et alibi passim. 2 Reg. XVII. 4. ubi Compl. veram lectionem exhibet. Ies. VI. 1. ἐγένετο τοῦ ἐνιαυτοῦ, pro ἐπὶ τοῦ ἐνιαυτοῦ, fiebat *in anno*. Sic Lucianus dixit μιᾶς ἡμέρας pro ἐπὶ ἡμέρας. V. L. Bos. Ellips. Gr. p. 230. — שְׁנֵי, dual. constr. *duo*. Ez. XV. 4. Legerunt שָׁנָה. Vide ad h. l. Montf.

*'ΕΝΙΔΡΥ'Ω, *colloco in*. אָרַב, *insidior*. Inc. 1 Sam. XV. 5. ἐνίδρυσεν, *insedit*, scil. insidias tendendi causa. Fortasse tamen ἐνήδρευσεν legendum erit. Zonaras Lex. col. 748. ἐνίδρυται, ἐγκαθέζεται, ubi vid. Tittmannus.

'ΕΝΙ'ΗΜΙ, *immitto, injicio, infigo*. Bar. II. 15. ἐνῆκας τὸν θυμόν σου εἰς ἡμᾶς, *immisisti* furorem tuum in nos. 4 Macc. IV. 10. ubi pro ἐνιέντες reponendum est ἐνιέντες, ut cod. Lips. habet. Hes. ἐνῆκας, ἐνέβαλες, ἐνατέθου. Suidas: ἐνῆκαν, ἐνέβαλον.

a ΕΝΙΚΜΟΣ, *humidus, cui humor inest, udus, irriguus.* רָטֹב, *succosus.* Aqu. Job. VIII. 16. Athen. p. 375. B. Hippocr. de Rat. Vict. p. 406. 9.

*ΕΝΙΛΑΤΕΥΩ. פָּנָה, *respicio, redeo.* Inc. sec. cod. Coislin. et Lips. Lev. XXVI. 9. ἐνιλατεύσω ὑμῖν. Bene quoad sensum, dummodo legatur εὐιλατεύσω, *propitius ero.*

b *ΕΝΙΟΙ, *aliqui, nonnulli.* 3 Macc. II. 31. III. 4.

ΕΝΙΌΤΕ, *interdum, aliquando.* Sir. XXXVII. 18.

ΕΝΙΣΤΗΜΙ, *insto, præsens sum.* הֲקִים, Chald. Aph. a קוּם, *constituo.* Dan. VII. 5. — *הֲקִים, Hebr. idem. Jud. XVIII. 31. ubi pro ἐνέστησαν sec. Ald. sine dubio legendum ἀνέστησαν. — *הִתְיָצֵב. Symm.

c Ps. XCIII. 16. ubi ἐνίστημι est i. q. simplex ἵστημι. 3 Esdr. V. 47. Hebr. נָגַע, Esdr. III. 1. Ib. IX. 6. 2 Macc. III. 17. τὸ κατὰ καρδίαν ἐνεστὸς ἄλγος, dolor, quo *in præsenti* cruciabantur. Ibid. VI. 9. Hes. ἐνεστῶτα, παρόντα, προκείμενον. 4 Macc. II. 9.

ΕΝΙΣΧΥΡΙΖΟΜΑΙ, *conforto me, innitor, fiduciam in aliquo colloco.*

d עָזַז, *corroboro me.* Symm. Ps. LI. 7.

ΕΝΙΣΧΥΩ, *invalesco, vires sumo,* it. act. *corroboro, obfirmo, fortifico.* אִזֵּר, Pihel, *accingo.* 2 Sam. XXII. 40. Theod. et LXX Ies. XLV. 5. In utroque loco *accingere aliquem* est *suppeditare alicui vires necessarias.* — אִמֵּץ, Pih. *obfirmo.* 2 Par. XXIV. 13. Ies. XLI.

e 10. — גָּבַר, *prævaleo.* Jer. IX. 3. ἐνίσχυσαν ἐπὶ τῆς γῆς, ubi forte legendum ἐνίσχυσαν. — הֵעִיז, Hiph. ab עוּז, *congrego me, fugio.* Jer. VI. 1. Permutarunt עוּז cum עָזַז. — הִתְאַמֵּץ seq. עַל, *roboro me contra aliquem.* Inc. 2 Par. XIII. 7. Vulg. *prævaluerunt* contra Roboam. — הִתְנַהֵל, Hithp. *ducem me præbeo.* Gen. XXXIII. 14. — *הִתְחַזֵּק, *fortifico me.* Aqu. 2 Sam. III. 6. f ἐνισχύων, *primas tenebat partes, præfectus erat.* Vulg. *regebat.* LXX κρατῶν. — חָזַק. Aqu. 2 Sam. II. 7. 1 Sam. XXX. 6. Ex. IV. 21. Job. XXXVII. 18. ubi ἐνισχύων est *validus, firmus, solidus.* LXX Genes. XLVIII. 2. ἐνισχύσας, se. ἑαυτὸν, *confirmans* vel *corroborans* se. Deut. III. 28. ubi ἐνίσχυσον sec. Alex. adverbialiter sumitur pro *instanter,* g *enixe.* Vide et Jud. I. 30. 2 Par. I. 1. Esdr. IX. 12. ac conf. L. Bos. Ellips. Gr. p. 59. Dan. XI. 1. et 5. ἐνισχύσει βασιλείαν sec. Chis. ubi pro βασιλείαν legendum est βασιλεία. — הַיַּת יָד, *vita seu victus manus.* Ies. LVII. 10. N. L. — כָּבֵד, *gravis.* Gen. XII. 10. ἐνίσχυσεν ὁ λιμὸς, fames valde *premebat et vexabat.* Vulg. *vehementer premebat,* coll. h ibid. XLIII. 1. XLVII. 4. 13. — מָעוֹז, *robur.* Joël. III. 16. — מָשַׁךְ, *traho.* Jud. V. 14. Ἐνισχύειν seq. ἐν notat h. l. *firmiter tenere,* sicut מָשַׁךְ seq. ב est *prehensum aliquid tenere.* — נִזְעַק, Niph. *convocor.* Jos. VIII. 16. Sensum expresserunt. Ἐνίσχυσαν autem h. l. adverbialiter sumendum est pro *fervide, acriter.* — נִצַּח, Pih. *præsum, urgeo.* 1 Par. i XV. 21. — נָצַר, *custodio.* Ies. XLII. 6. — עָזַז, *corroboro.* Aqu. Cohel. VII. 20. — פְּרָזוֹן, *pagus.* Jud. V. 11. ἐνίσχυσον. Permutarunt פָּרַז, *separare,* a quo ortum est פְּרָזוֹן, cum פָּרַץ, *invalescere, potentia ac opibus augeri.* — שָׂדַד, Pih. *occo.* Hos. X. 11. Legerunt per Schin שָׂדַד in notione *corroborandi,* in l.

a Arab. sæpius obvia. — שׂוּר, *principem me gero.* Hos. XII. 4. — שָׂרָה, *principem me gero.* Theod. et LXX Gen. XXXII. 28. Hos. XII. 3. — תַּקֵּף, Chald. Pah. *firmo.* Dan. VI. 7. ἐνισχύσαι ὁρισμὸν, ut *roboret* s. *valide sanciat* edictum. Præterea legitur Deut. XXXII. 44. ἐνισχυσάτωσαν αὐτῷ πάντες οἱ υἱοὶ Θεοῦ, ubi nihil legitur in textu b Hebr. Verba hæc, quæ etiam Paulus laudat Hebr. I. 6., sumta sunt e Ps. XCVI. 8. mutata secunda persona in tertiam. Non autem ἐνισχυσάτωσαν vertendum est *confortentur*, sed active *confortent*, h. e., ut Epiph. Hær. 69. explicat, ὁμολογείτωσαν τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, *fateantur* ac *prædicent* ejus fortitudinem. Sir. XLVIII. 25. L. 4. ἐνισχύσας πόλιν, c *fortificans* civitatem.

*'ΕΝΙΣΧΥ'Ω ΤΗ'Ν 'ΕΠΙΣΚΕΥΗ'Ν, *bene ac firmiter reparo, restauro* ac *resarcio.* חָזַק. Symm. 2 Reg. XII. 5. Vide infra s. v. ἐπισκευή.

'ΕΝΝΑΚΟ'ΣΙΟΙ, *nongenti.* תְּשַׁע מֵאוֹת. Gen. V. 5. Jud. IV. 3.

"ΕΝΝΑΤΟΣ, *nonus.* עֲשִׂירִי, *decimus.* Jer. LII. 2. — תֵּשַׁע : תִּשְׁעָה, *decem.* Lev. XXIII. 32. Jer. LII. d 4. — תְּשִׁיעִי. Lev. XXV. 22. Hagg. II. 11. 19.

'ΕΝΝΕ'Α, *novem.* תֵּשַׁע : תִּשְׁעָה. Gen. V. 27. XI. 19.

'ΕΝΝΕΑΚΑΙ'ΔΕΚΑ, *novendecim.* תִּשְׁעָה עָשָׂר. 2 Sam. II. 30.

'ΕΝΝΕΑΚΑΙΔΕ'ΚΑΤΟΣ, *decimus nonus.* תְּשַׁע־עֶשְׂרָה : תִּשְׁעָה עָשָׂר. 2 Reg. XXIV. 28. 1 Par. XXIV. 16.

'ΕΝΝΕΝΗ'ΚΟΝΤΑ, *nonaginta.* e תִּשְׁעִים. Gen. V. 9. 17. 1 Par. IX. 6.

*'ΕΝΝΕΝΗΚΟΝΤΑΔΥ'Ο, *nonaginta duo.* 3 Esdr. V. 18. ubi cod. Alex. ἐνενηκονταδύο habet.

'ΕΝΝΕΝΗΚΟΝΤΑΕΝΝΕ'Α, *nonaginta novem.* תִּשְׁעִים וְתֵשַׁע. Gen. XVII. 1.

'ΕΝΝΕΝΗΚΟΝΤΑΕ'Ξ, *nonaginta sex.* תִּשְׁעִים וְשִׁשָּׁה. Jerem. LII. 20. f

*'ΕΝΝΕ'ΜΩ, pass. 'ΕΝΝΕ'ΜΟΜΑΙ, *pasco,* metaph. *vivo et habito in aliquo loco.* 3 Macc. III. 25. τοὺς ἐννεμομένους, *habitantes* inter vos Judæos; ad imitationem Hebr. רָעָה. Num. XIV. 33. Grotius conjicit legendum esse ἀνομουμένους, h. e. *eos, qui legi parere noluerunt.*

'ΕΝΝΕΟ'Σ, *obmutescens, attonitus.* Al. Ep. Jer. 36. Gloss. MS. τῶν g Πράξεων, ἐννεοί, ἥσυχοι, ἄφωνοι. Vide Lex. N. T. s. h. v.

*"ΕΝΝΕΥΜΑ, *nutus.* קָרֵץ, *annuo.* Prov. VI. 13. sec. Vat. ἐννεύμασιν, ubi tamen fortasse legendum divisim ἐν νεύμασιν, ut habent Ald. et Compl.

'ΕΝΝΕΥ'Ω, *innuo, annuo.* קָרַץ, idem. Prov. VI. 13. et X. 11.

'ΕΝΝΟΕ'Ω, *cogito, in mente agito,* h *recordor.* הֵבִין, Hiph. a בּוּן, *intellego.* Dan. IX. 23. Inc. Job. IX. 11. ubi notat *intelligere, animadvertere.* Symm. Job. XXVI. 14. — הִשְׁחִית, Hiph. *perdo,* h. l. *destruo.* 2 Sam. XX. 15. ἐνενόησαν, *omnem impendebant operam,* sc. ut murum dejicerent. Non male quoad sensum. — הֵשִׂים, Hiph. a שׂוּם, *pono.* Ies. XLI. 20. — הִשְׂכִּיל, Hiph. i *intellego.* Dan. XI. 33. sec. Chis. Symm. Ps. XXXV. 4. XL. 2. C. 1. — *הִתְכּוֹנֵן, *considero.* Symm. Job. XXXI. 1. ubi ἐννοεῖν περὶ τινὸς sensu venereo adhibetur, ut sit *lascivis oculis intueri,* aut *cogitare de concubitu.* Drusius legere mavult: ἐνόησα. Symm. Job. XXXVIII. 18. — *הִתְעוֹלֵל, *molior.* Symm. Ps. CXL. 4. — זָמַם, *cogito.* Aqu. Deut. XIX. 19. Symmach. Ps. XXXVI. 12. ubi ἐννοεῖν cum præp.

a περὶ simpliciter positum notat *mala machinari, insidiari,* ac LXX usi sunt voce παρατηρέομαι. Aqu. sec. Coisl. Gen. XI. 16. — *יָדַע, *scio.* Symm. sec. cod. 108. Holm. Deut. II. 7. ἐννοήθητι, ubi LXX διάγνωθι habent. Bar. II. 12. ἐννόησον εἰς ἡμᾶς, *recordare* nostri. 1 Macc. II. 61. οὕτως ἐννοήθητε, sic *cogitate.* Judith. IX. 5. ubi ἐννοέω cum βουλεύω per-
b mutatur, ac est *decernere, velle, in consiliis habere.*

'ΕΝΝΟΕ'Ω ΚΑΚΑ', *cogito mala.* חָטָא וּבֵרֵךְ, *pecco et benedico.* Job. I. 5. Ita Bielius. Sed ibi potius formulæ בָּרַךְ אֱלֹהִים respondere videtur.

'ΕΝΝΟ'ΗΜΑ, *conceptus mentis, cogitatio.* תַּחְבֻּלוֹת, *callida consilia.* Al. Prov. XII. 5. Vide et Sir.
c XXI. 12.

"ΕΝΝΟΙΑ, *cogitatio, consilium, scientia, prudentia.* אִוֶּלֶת, *stultitia.* Prov. XIV. 8. ἔννοια ἀφρόνων. — בִּינָה, *intellegentia.* Prov. IV. 1. XXIII. 4. — דַּעַת, *scientia.* Prov. XVIII. 15. — דֶּרֶךְ, *via.* Proverb. XXIII. 19. Vide s. v. לֵב. — *זְמָה. Aqu. Prov. XXI. 26. *cogitatio prava.* — *לֵב, *cor.* Proverb.
d XXIII. 19. In Hex. hæc vox male refertur ad דֶּרֶךְ. — *מוּסַר. Symm. Prov. XVI. 22. in notione
i *prudentiæ.* — מְזִמָּה. Prov. I. 4. III. 21. V. 2. ἔννοιαν ἀγαθὴν, ubi ἀγαθὴν ideo ab interprete aut librario additum est, ut lectores intellegerent, Hebr. מְזִמּוֹת, quod per se est vocabulum μέσον, h. l. in meliorem partem accipiendum esse. Adde
e Inc. Psalm. X. 4. Symm. Psalm. XX. 12. — *עֲלִילוֹת, *studia.* Symm. Ps. CXL. 4. — שֵׂכֶל, *intellectus.* Prov. XVI. 22. ubi *prudentiam* notat. — *תְּבוּנָה, *prudentia.* Prov. II. 11. Hes. ἔννοια, βουλή.

"ΕΝΝΟΜΟΣ, *legitimus.* Prol. Sir. διὰ τῆς ἐννόμου βιώσεως, per vitam *legibus divinis consentaneam.*

'ΕΝΝΟ'ΜΩΣ, *legitime.* תּוֹרָה, *lex.*
Prov. XXXI. 26. Adde Prol. Sir. f
sec. cod. Alex. ubi alii ἐν νόμῳ habent. Præterea legitur apud Dion. Cass. p. 813. 16. Reim.

'ΕΝΝΟΣΣΕΥ'Ω, *nidifico, nidum struo,* etiam *pullos procreo.* קִנֵּן: קִנֵּן, Pih. et Pyh. idem. Symm. et LXX Psalm. CIII. 18. Jer. XXII. 23.

*"ΕΝΝΥΧΟΣ pr. est adjectivum, quod *nocturnum;* seu *omne quod noctu esse* et *fieri solet,* notat, ut partim g
ex Iliad. Λ', v. 715. (ubi Schol. ἐν νυκτὶ) et Eurip. Hecuba v. 72. (ἔννυχον ὄψιν, visionem nocturnam), partim ex Hesychio et Phav. apparet, quibus ἔννυχος est νύκτερος, αὐτονύχιος. Sed deinde ἔννυχον adverbialiter positum, ita ut κατὰ suppleatur, non tam *noctu,* quam *exeunte nocte, primo diluculo* significat. 3 Macc. V. 5. ἔννυχον. Int. Lat. *crepusculo matutino,* coll. v. 2. ὑπὸ τὴν ἐρχομένην ἡμέραν. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

'ΕΝΟΙΚΕΙΟ'ΟΜΑΙ, *propinquus,* h
cognatus sum. מָה הוּא לָהּ, *quid ipse sibi,* sc. *esset,* h. e. *quo cognationis gradu se attingeret.* Esth. VIII. 1. ὅτι ἐνοικείωται αὐτῇ, *quod cognatus ipsius esset.*

'ΕΝΟΙΚΕ'Ω, *inhabito, peregrinor.* גּוּר, *peregrinor.* Jer. XLII. 17. — יָשַׁב, *habito.* Levit. XXVI. 32. Judith. V. 23. Theod. Lev. XVIII. 25. — מִשְׁכָּן, *habitatio.* Ies. XXXII. 18. Sirac. XXV. 18. ubi seq. μετὰ est i. q. συνοικεῖν, *una versari, in so-* i
cietate alicujus vivere.

'ΕΝΟΙΚΙ'ΖΩ, *in domum recipio, in familiaritatem meam induco.* Sir. XI. 35. Joseph. A. J. XII. 3. 1. pag. 596. ed. Hav.

"ΕΝΟΙΚΟΣ, *incola.* יוֹשֵׁב, partic. *habitans.* Jerem. XLVIII. 9.

a 'ΕΝΟΠΛΙ'ΖΩ, *armis, instruo, armo.* חָלַע, *expedio.* Num. XXXI. 5. XXXII. 17. ubi æque ac Deut. III. 18. pro ἐνοπλισάμενοι reponendum videtur ἐνωπλισμένοι, ut scriptum legitur in Cod. Coisl. et Lips. Paul. Sunt autem ἐνωπλισμένοι, *milites, qui nihil præter arma gestant, et quorum humeri non premuntur gravi sarcinarum onere.* — חֲמֻשִׁים, *quintati,*
b *quini.* Aqu. Exod. XIII. 18. ubi pro ἐνοπλισάμενοι Diodorus in Caten. ἐνωπλισμένοι habet. In ed. Rom. et Basil. autem Aquilæ καθωπλισμένοι tribuitur. Idem valet de Aquila Jos. I. 14. coll. IV. 12.

'ΕΝΟΠΛΙΣΜΟ'Σ, *armatura.* חֹמֵשׁ *costa quinta,* s. *quinta pars lateris.* Aqu. 2 Sam. III. 27. c

"ΕΝΟΠΛΟΣ, *armis instructus, ar-*
c *matus.* מְלֻבָּשׁ בְּגָדִים, part. Pyh. *indutus vestibus.* 1 Reg. XXII. 10. — עֹמֵשׂ (שׂ pro ס) part. *onerans.* Neh. IV. 17. — צְנִים, plur. *spinæ.* Aqu. ac Symm. Job. V. 5. πρὸς ἐνόπλων, ubi loco πρὸς reponendum ἀπ'. Vulg. *et ipsum rapiet armatus.* צָנָה notat etiam *clypeum* et *hastam.*

'ΕΝΟ'ΡΚΙΟΝ, *jusjurandum, juramentum.* שְׁבוּעָה, idem. Num. V.
d 21.

"ΕΝΟΡΚΟΣ, *juramento obstrictus, juratus.* בַּעַל שְׁבוּעָה, *dominus juramenti.* Neh. VI. 18. Tob. VIII. 15.

'ΕΝΟΡΚΟ'Ω, *juramentum adhibeo, jurejurando obstringo.* Tob. VIII. 15. ἐνορκῶ μὴ ἐξελθεῖν αὐτὸν, ubi alii ἐνόρκω, ἐνόρκως alii. Sed ἐνορκῶ est vera lectio.

e 'ΕΝΟ'ΡΚΩΣ, *juramento adhibito.* Al. Tob. VIII. 15. Sed fortasse ibi ἐνορκῶ legendum erit, ut cum sequentibus jungatur, *adjuro, ne exeat,* coll. IX. 3. Adde Athen. Deipn. p. 274. E.

'ΕΝΟΧΛΕ'Ω, *obturbo,* et Ἐνοχλέομαι, sc. ὑπὸ νόσου s. ἀῤῥωστίᾳ, *morbo vexor, ægroto.* הֲוָה נָזִק, Chald. *damno affectus sum.* Dan. VI. 2. —
f הִכְלִים, Hiph. *ignominia* aut *damno afficio.* Symm. Jud. XVIII. 7. μηδενὸς ἐνοχλοῦντος, nemine perturbante. Symm. 1 Sam. XXV. 7. ἐνωχλήσαμεν. Sensum secutus est. — חָלָה, *ægroto.* Gen. XLVIII. 1. ἐνοχλεῖται, ubi MS. Oxon. ἀῤῥωστίᾳ addit. 1 Sam. XIX. 14. XXX. 13. Mal. I. 13. Herodian. III. 2. ὑπὸ νόσου ἐνοχλούμενον, coll. Diod. Sic. Lib. V. pag. 203. — רֹאשׁ, *fel.* Al.
g Deut. XXIX. 18. ubi pro ἐνοχλῇ alii, fortasse rectius, habent: ἐν χολῇ. 3 Esdr. II. 22. 29. ἐνοχλοῦσα: Chald. מְחַנְזְקָה, *damno afficiens.* Esdr. IV. 15. 22. Hes. ἐνοχλεῖ, ὀνοχλεῖ. Vide infra s. προσποιέομαι.

'ΕΝΟ'ΧΛΗΣΙΣ, *perturbatio, molestia.* טֹרַח, *defatigatio.* Aqu. Symm. Theodot. Ies. I. 14. — עָקָה, *pressura.* Symmach. Psalm. LIV. 4. Lexic. Vet. Ἐνόχλησις, *molestiæ exhibitio, perturbatio.* h

"ΕΝΟΧΟΣ, *reus.* אִלֵּף, Pih. *doceo.* Job. XV. 5. Libere verterunt. — דָּם : דָּמִים, sing. et plur. *sanguis, sanguines.* Ex. XXII. 3. ubi עַל præcedit. Lev. XX. 9. 11. Deut. XIX. 10. — דַּם בָּרֹאשׁ, *sanguis in capite.* Jos. II. 19. coll. Matth. XXVII. 25. — נַקֵּה, inf. *absolvendo.* Ex. XXXIV. 7. Videntur hic LXX τὸν ἔνοχον de suo addidisse ob
i seriem orationis. Certe colligi hoc potest e cod. Oxon. in quo legitur καὶ καθαρισμῷ οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον. Non tamen repugnarem, si quis statuere mallet, נַקֵּה contrariis gaudere significationibus. Cf. Pocock. Notas Miscell. cap. 2. Num. XIV. 18. — רָשָׁע, *improbus.* Num. XXXV. 31. 2 Macc. XIII. 6. Prol. Sir. ἔνοχοι, h. e. *addicti, dediti.* Alii volunt esse i. q. μέτοχοι, *participes per doctrinam et disciplinam,* h. e. *docti et*

a *periti.* Vulg. *periti.* Vide quoque infra s. Θάνατος.

ΕΝΟ΄Ω, *unio.* יָחַד, idem. Symm. Ies. XIV. 20.

*ΕΝΟ΄ΟΜΑΙ, *unior.* חָבוּר, *socius.* Symm. et Ed. Quint. Hos. IV. 17. Vulgat. *particeps.* Adde Levit. XVII. 14. ubi Inc. דָּמוֹ reddidit: τῷ αἵματι αὐτῆς ἥνωται, sanguini ejus unitus: bene quoad sen-
b sum.

ΕΝΣΕΙ΄Ω, *infligo, incutio, concutio, illido, irruo, impetum facio.* רָמַשׂ, Pih. *humi sterno, prosterno.* 2 Reg. VIII. 12. τὰ ἡήτια αὐτῶν ἐνσείσις, ubi alii ἐνδαφιεῖς. Hes. ἐνσίσις, διασείσις. 2 Maccab. III. 25. ἐνίσισεν τὰς ἐμπροσθίους ὀπλὰς, priores ungulas *injecit* s. *impegit.* Vulgat. *elisit.* Repone *illisit.* Ibid. XII. 15. ἐνίσισε
c θηριωδῶς τῷ τείχει, *impetum faciebat* ferociter in muros. Ibid. XIV. 46.

*ΕΝΣΗΜΑΙ΄ΝΩ et ΕΝΣΗΜΑΙ΄ΝΟΜΑΙ, *significo, exprimo, imprimo.* 3 Maccab. III. 25. ἐνσημαινομένους sec. Alex. h. e. *delatos, denunciatos.* Zonaras Lex. col. 750. ἐνσημαινόμενος, ἐνδεικνύμενος, ἐμφαίνων. Adde Pollucis Onom. V. 85. et 149. Hesych. ἐνσημαίνεται, ἐπιδείκνυται.

d ΕΝΣΙΤΕ΄Ω, *pasco.* כָּרָה, *convivium apparo.* Job. XL. 25.

ΕΝΣΚΟΛΙΕΥ΄ΟΜΑΙ, *intorqueo, laqueo capio.* בְּמוֹקֵשׁ, *in laqueo.* Job. XL. 19. ubi tamen pro ἐνσκολευόμενος Grabius Proleg. T. IV. c. 4. §. 2. ἐνσκωλευόμενος, vel ἐνσκωλευόμενος, h. e. *irritatus,* ut interpretari ipsi placuit, legendum conjicit, quia Hebr. מוֹקֵשׁ Exod. X. 7. et Deut.
e VII. 16. LXX σκῶλον, *scandalum,* reddiderunt. Est quoque apud Hieron. *in sudibus,* Symm. vero ἐν τειρόῃ. Sed priorem scribendi rationem si defendimus, derivanda erit hæc vox a σκολιὸς, *obliquus, tortuosus,* et sensum habebimus haud ineptum.

*ΕΝΣΤΗΛΟ΄Ω, *cippum erigo,* etiam *erigo, statuo, pono,* i. q. simplex στηλόω. נָצִיב, *præses, præfectus.*
f 2 Sam. VIII. 14. ἐνστηλωμένους sec. Compl. ubi sine dubio legendum ἐστηλωμένους.

ΕΝΤΑΑΜΑ, *præceptum.* אֲשׁוּר, *gressus.* Job. XXIII. 11. Sc. auctor hujus versionis existimavit, formulam *gressus Dei* h. l. eundem sensum habere, quo formula *via Dei* haud raro gaudet, ut notet
g *præcepta divina,* quod tamen ab h. l. est alienum. — מִצְוָה, *præceptum.* Job. XXIII. 11. Ies. XXIX. 13.

ΕΝΤΑ΄ΤΤΩ, *constituo, ordino.* רָשַׂם, *consigno.* Dan. X. 21. — רְשַׁם, Chald. id. Dan. V. 26. 27. et VI. 10.

ΕΝΤΑΥ̃ΘΑ, *hic, ibi; huc, istuc; in loco, ad locum.* אֲלַי, *ad me.* 1 Sam. XIV. 34. — הֲלֹם. 1 Sam.
h X. 22. XIV. 36. 38. Ps. LXXII. 10. — הֲנָה, *huc.* Theod. Jud. XVI. 2. — פֹּה. Inc. Jud. XVIII. 3. LXX Jud. IV. 20. 1 Reg. XIX. 9. 13.

ΕΝΤΑΦΙΑ΄ΖΩ, *funero, pollingo, ad sepulturam corpus compono.* חָנַט, *condio aromatibus.* Gen. L. 2. 3. Phav. ἐνταφιάζω, ἐνσοφιάζω, θάπτω.

ΕΝΤΑΦΙΑΣΤΗ΄Σ, *funerator, pol-*
i *linctor, vespillo, qui corpus ad sepulturam parat.* רֹפֵא, part. *medicus.* Gen. L. 2. 3. Arab. رفأ notat *inungere se.* Augustin. Lib. I. Locution. Ἐνταφιασταὶ *id agunt, quod exhibetur corporibus humandis, vel condiendo, vel siccando, vel involvendo et alligando, in quo opere maxime Ægyptiorum cura præcellit.* Cf. Drusium Misc. Cent. II. c. 8.

ΕΝΤΕΙ΄ΝΩ, *intendo.* דָּרַךְ, *calco,* item *tendo,* si de arcu sermo est. Psalm. VII. 13. XI. 2. Ies. V. 28. — *הָדַר, *decor.* Ps. XLIV. 5. ἐν-

a τοῦτον, nempe τόξον, ubi pro וְהַדְרֵךְ legerunt וְהַדְרֵךְ, imp. Hiph. a דָּרַךְ, quod *intendere arcum* significat, si cum קֶשֶׁת conjungitur. — מָשַׁךְ, *traho*. 1 Reg. XXII. 34. 2 Par. XVIII. 33. Trahendo tenditur arcus. — נִשָּׁק, verbale, *armatus*. 1 Par. XII. 2. Psalm. LXXVII. 12. — עֲרָה, *nudor*. Hab. III. 8. ἐντείνων ἐντενεῖς τὸ τόξον σου. Bahrdtio ad b h. l. vera lectio esse videtur ἐντενεῖ, quoniam עֲרוֹת nunquam est *arma*, sed dicitur de *armis, ubi protrahuntur e thecis* vel *armamentariis*. Mihi autem videntur olim arcum obvelasse, ne nervi pluvia corrumperentur, et ut sagitta eo facilius scopum feriret. — רָמָה, *jaculor*. Jer. IV. 29. — רְמָיָה, *dolus*. Hos. VII. 15. ἐντεταμένον: ubi vel a רָמָה c (quod est *jacere, jaculari*, cum de arcu usurpatur; arcus enim, qui sagittas jacit, contentus est) deduxerunt, vel legerunt מְרֻמָּס a רָמַס, *calcare*, quod est verbum proprium de *arcu, qui pedibus tenditur*.

'ΕΝΤΈΛΛΟΜΑΙ, *præcipio*. אָמַר, *dico, præcipio*. Jos. XI. 9. Esth. II. 15. — *אֶפּוֹא, *nunc*. Prov. VI. 3. d ἃ ἐγώ σοι ἐντέλλομαι. Deduxerunt a פּוּא, *dicere, mandare, jubere*, Arab. فو et ذا, unde subst. פֶּה. Vide Arnoldi Curas Critt. in V. T. P. I. pag. 1. Jaegerus negat, LXX in hac voce vidisse verbum, aut ejus loco legisse אצוה, cum Græca bene possint ex Hebr. אֵת derivari, non expresso illo אֶפּוֹא. — דָּבָר, *verbum*. 1 Reg. XIII. 17. — e דָּבַר, Pih. *loquor*. Jos. IV. 12. XI. 23. — הֵאָצִיר, Hiph. *thesaurarios constituo*. Neh. XIII. 13. Bene quoad sensum. — נָצַר, *custodio*. Prov. V. 2. ubi Jaegerus eos pro וְנִצְרוּ invenisse וְנָצְרוּ haud infeliciter conjecit. — *נָתַן, *do*. Deut. XI. 32. sec. codd. 11. Holm. Sermo ibi est de mandatis et præceptis. — *עָלָה, *ascendo*. Inc. Exod. XL. 25. ἐντεῖλατο, quod Scharfen- f bergio revocandum esse videtur ad צִוָּה, quod paulo post legitur. Sæpe tamen in SS. is aliquid fecisse dicitur, quod aliis faciendum præcepit. — פָּנָה, *respicio*. 1 Reg. II. 3. Libere verterunt. — פָּקַד, *visito*. 1 Sam. XXV. 15. οὐκ ἐντεῖλατο, h. e. non tanquam domini nos tractarunt, ac nobis imperarunt. Ibid. v. 21. ubi sensus non mutatur, sive g ἐντειλάμεθα legatur, aut sec. Coisl. ἐντειλάμην, ut ad Davidem tantum referatur, quanquam prior lectio ob Hebr. נָפְקַד, quod est impersonaliter positum, præferenda videtur. Syris ܨܒ plerumque notat *præcepit*. Potest tamen ἐντέλλεσθαι h. l. quoque per *postulare, petere*, reddi, quam notionem etiam vox Hebr. habet, unde in Compl. per αἰτεῖσθαι h redditur. 2 Par. XXXVI. 23. Ies. XIII. 4. 11. — צָוָה, Pih. *jubeo, præcipio*. Ps. XLIII. 6. ἐντελλόμενος τὰς σωτηρίας, h. e. vel *promittens* vel *verbo tuo potenti efficiens salutes*. Ibid. LXVII. 31. ἐντείλαι ὁ Θεός τῇ δυνάμει σου, *virtutem tuam illam efficacem, tanquam legatum, mitte cum mandatis*. Legerunt quippe aliis punctis צַוֵּה in imper. pro צִוָּה in i præt. æque ac Symmachus. — צָפָה, *speculor*. Job. XV. 22. ἐντέταλται γὰρ εἰς χεῖρας σιδήρου, *decretus* enim jam est in manus gladii, h. e. morti *addictus ac destinatus est*. Bene hoc convenit Hebr. Quocunque oculos vertit, videt gladios in se strictos. 2 Macc. IX. 55. ἐντέλασθαι περὶ τοῦ

a οἶκου αὐτοῦ, *præcipere* de domo sua, h. e. testamentum facere.

Ἔντερον, *intestinum, cor, animus.* רַחֲמִים, *miseratio.* Genes. XLIII. 30. — קֶרֶב, *medium.* Aqu. Ps. V. 10. ἔντερον αὐτῶν ἐτρίβουλον, animus eorum est dolosus. — שַׁבְלוּל, *limax.* Aqu. Psalm. LVII. 8. γῆς ἐντέρῳ, *vermi* terræ, uti vertit Hieron. Sirac. XXXIV. 20. ἔντερον μίb τρίον, *ventriculus* s. *stomachus* sibi temperans.

Ἔντεῦθεν, *hinc, illinc.* הֵנָּה, *hinc.* Dan. XII. 5. ἐντεῦθεν — ἐντεῦθεν, *hinc — illinc.* — מִזֶּה, *hinc.* Num. XXII. 24. Inc. 1 Sam. XIV. 4. — מִפֹּה, *hinc, inde.* Ezech. XL. 34. 37. Adde 2 Macc. II. 33.

Ἔντευξις, *aditus, accessus, colloquium.* 2 Macc. IV. 8. ἐπαγγειc λάμενος τῷ βασιλεῖ δι' ἐντεύξεως ἀργυρίου τάλαντα. Vulg. *adito rege promittens ei talenta argentea.* Lex. Cyrilli MS. Brem. et Suid. Ἔντευξις, ἐντυχία. Hesych. δι' ἐντεύξεως, διὰ παρακλήσεως.

Ἐντήκομαι, *colliquesco.* נָמַק, Niph. a מָקַק, *tabesco.* Ez. XXIV. 23.

Ἐντήκω, *imprimo, injicio animod mo.* 4 Macc. VIII. 25. πῶς ἡμῖν ἡ τοσαύτη ἐντέτηκεν φιλονικία; undenam tanta hæc nobis pervicacia? Zonaras Lex. col. 752. ἐντήκων, ἐμβαλών, ἐνείς. Idem: ἐντήξας, ἐμβαλών (ἐμφυτεύσας), διδάξας. Vide quoque Suidam.

Ἐντίθημι, *impono, appono.* הֵבִין, Hiph. a בִּין, *intellego.* Prov. VIII. 5. ἔνθεσθε καρδίαν, apponite e cor: quod convenit cum Schultensii expositione: *ad intelligentiam excitate et acuite animum.* Fortasse tamen legerunt הָכִינוּ. — עָמַס, *impono onus.* Al. 2 Paral. X. 11. — שׂוּם, *pono.* Esdr. V. 8.

Ἐντιμάω, *honore dignum æstimo.* יָקַר, *pretiosus sum.* 2 Reg. I. 13. 14.

Ἔντιμος, *honorabilis, pretiosus, dignus pretio.* אַחֵר, *alius.* Neh. V. f 5. Scil. אַחֵר dicitur quoque, ut Arab. آخر, *melior, præstantior.* — חֹרִים, plur. *ingenui.* Neh. II. 16. IV. 14. 19. — יָקָר, *pretiosus.* 1 Sam. XXVI. 21. Prov. XX. 18. — יְקָר, *carus et pretiosus sum et habeor.* Ps. LXXI. 14. — יְקָר, *res pretiosa.* Job. XXVIII. 10. — יְקָרָא, Chald. Dan. II. 37. — כַּבִּיר, *validus.* Ies. XVI. 14. — נִכְבָּד, part. Niph. g Deut. XXVIII. 58. Ies. III. 4. Inc. 2 Sam. VI. 20. — שַׂר, *princeps.* Job. XXXIV. 19.

Ἔντιμος γίνομαι, *pretiosus fio.* יָקַר, *carus et pretiosus sum et habeor.* Ies. XLIII. 4.

Ἔντιμος εἰμί, *pretiosus sum.* הוֹקִיר, Hiph. a יָקַר, *facio, ut pretiosus sit.* Ies. XIII. 12.

Οὐκ ἔντιμος, *non honoratus.* h לֹא כַבִּיר, *non validus.* Ies. XVI. 14. — נִקְלֶה, part. Niph. *vilis.* Al. 1 Sam. XVIII. 23.

Ἐντιμότερος, *honoratior.* נִכְבָּד, part. Niph. seq. מִן. Num. XXII. 15. Sap. XVIII. 12. ἐντιμότερα γένοις, proles *honoratior*, quales sunt primogeniti: coll. v. 13.

Ἐντίμως, *honorifice.* כָּבֵד, inf. Pihel, *honorando.* Num. XXII. 17. i Vide et Tob. XII. 5. XIV. 7. 17.

Ἔντιναγμα, *incussio, excussio.* זֶרֶם, *inundatio.* Aqu. Ies. XXXII. 2. ubi tamen forte legendum ἐκτίναγμα. Adde Sir. XXII. 13. sec. cod. Alex. Vide ἐντιναγμός.

Ἐντιναγμός, idem. Sirac. XXII. 13. sec. Vat. ἐν ἐντιναγμῷ αὐτοῦ, cum excusserit se, h. e. cum

a impia sua verba et opera protulerit, dum quid ejaculatur. Vulgat. *peccato illius.*

ΕΝΤΙΝΑ΄ΣΣΩ, *incutio, excutio, projicio.* 1 Macc. II. 36. 2 Macc. IV. 41.

ΕΝΤΟΛΗ΄, *præceptum.* *בֶּגֶד, *vestis.* 2 Par. XXXIV. 22. ubi nonnullis pro הַבְּגָדִים pronuntiasse videntur הַפְּקֻדִים. Sed, ut bene

b jam monuit Montfauc. ad h. l., mendum h. l. latet in textu Gr. et loco φυλάσσουσαν τὰς ἐντολὰς reponendum est φυλάσσοντος τὰς στολὰς, ut verba hæc non ad Chuldam, sed ad Sallum, maritum ejus, referenda sint. — בְּרִית, *fœdus.* 1 Reg. XI. 11. — דָּבָר, *verbum.* Jer. XIX. 15. — חֹק, *statutum.* Deut. XVI. 12. — חֻקָּה, idem. 1 Reg. II. 3. III.

c 14. Ezech. XVIII. 21. — *מַצָּה, *azymum.* Ex. XII. 17. Legerunt מְצָוָה. — מִצְוָה. Gen. XXVI. 5. Lev. IV. 13. — מִשְׁפָּט, *judicium.* 1 Reg. IX. 4. — פְּקוּדִים, plur. *commissa.* Psalm. CII. 18. CX. 7. — צַו. Aqu. Symm. Theod. Ies. XXVIII. 13. — *צִי, *navis.* Symm. Ies. XXXIII. 21. Legerunt צַו. — קוֹל, *vox.* Jos. V. 6. — תּוֹכַחַת,

d *increpatio.* Prov. XV. 5. — תּוֹרָה, *lex.* 2 Reg. XXI. 8. 2 Par. XII. 1. XXX. 16. — דִּבְרֵי תוֹרָה, *verba legis.* Deut. XVII. 19.—*תַּלְפִּיוֹת, *cacumina celsa, armamentaria.* Ed. Vta Cant. IV. 1. εἰς ἐντολάς. Auctor hujus versionis sine dubio in mente habuit substantivum פִּי, quod *os,* et metonym. *sermonem, dictum,* speciatim *mandatum* notat, unde plur.

e פִּיוֹת. Vox Hebr. quoque a nonnullis explicatur de *turri, cui mandata affiguntur,* a תָּלָה, *suspendit.* Præterea legitur apud Inc. 1 Reg. II. 3. ubi verba ἐντολὰς αὐτοῦ merum scholion ad τὰ κρίματα αὐτοῦ in anteced. continere videntur. Sirac. XXXII. 23. 24. ἐντολαὶ simpliciter positum *præcepta divina* notat. Sic quoque ἐντολὴ simpliciter positum sumitur 1 Macc. II. 53.

f ΕΝΤΟΜΙ΄Σ, *incisio, incisura, qualis ab ethnicis fiebat in luctu.* שֶׂרֶט, idem. Lev. XXI. 5. οὐ κατατμήσουσιν ἐντομίδας, non facient *incisiones.* Vocem ἐντομὶς esse Alexandrinam contendit I. Croius in Obss. in N. T. c. 33.

ΕΝΤΟΜΙ΄ΔΑ ΠΟΙΕ΄Ω, *incisionem facio.* הִתְנַדֵּד, Hithp. *incido me.* Jer. XVI. 5. — נָתַן שֶׂרֶט, *do*

g *facio incisionem.* Lev. XIX. 28. Gloss. in Octat. Ἐντομίδας, μαμιλλάρια, ψαλίδια. ψαλίδια Hesychio sunt ψήγματα. Idem Hesych. ἐντομίδες, ξυσμαὶ ὄψεως γινόμεναι, καὶ τοῖς λοιποῖς σώμασιν ἐντεμνόμεναι· τοιαῦτα δὲ μάθασι ποιεῖν ἐν (lege ἐπὶ) τοῖς νεκροῖς αὐτῶν οἱ ἄπιστοι. Lex. Cyrilli MS. ἐντομίδες, αἱ τὰ σώματα τέμνουσαι. Confer Spencer. de Leg. Hebr. i Ritual. Lib. II. cap. 19. pag. 405. seq.

ΕΝΤΟΡΝΕΥ΄Ω, *torno.* מְשֻׁקָּדִים plur. *amygdalati, amygdalæ speciem referentes.* Symm. Ex. XXV. 33. ἐντετορνευμένοι. Adde καρυΐσκους, quod in Hex. e sequenti versu supplendum est. Fortasse quoque legendum est ἐντετορνευμένοι, coll. v. 36. Adde Athen. Deipnos. XI. p. 490. A.

ΕΝΤΟ΄Σ, *intus.* *מִשְׁכָּנוֹת, *habitationes.* Inc. Psalm. XLIX. 12. τὰ ἐντὸς τῶν οἰκιῶν αὐτῶν. Quæ verba, male in Hex. ad מִשְׁכְּנוֹתָם relata, pertinent potius ad קִרְבָּם בָּתֵּימוֹ in antecedentibus. — בְּקֶרֶב, *in medio.* Psalm. XXXVIII. 4. CVIII. 21. Symm. Hab. III. 2. — תָּוֶךְ, *medium.* Cant. III. 10. — בְּתוֹךְ, *in medio.* Aqu. Job. II. 8.

a ΤΑ' ΕΝΤΟ'Σ, *interiora.* צִירִים, plur. *tormina, ligaturæ ossium.* Dan. X. 16. Sensum non male expresserunt. — קֶרֶב; קִרְבִּים, sing. et plur. Ps. CII. 1. Ad quem locum Suidas ex Theodoreto: Ἐντὸς, *οἱ λογισμοὶ καὶ ἐνθυμήσεις, καὶ πάντα τὰ τῆς ψυχῆς κινήματα.*

*ΕΝΤΟ'ΣΘΙΑ, *τὰ, intestina, viscera.* Sirac. X. 10. *ὅτι ἐν ζωῇ ἔῤῥιψα*
b *τὰ ἐντόσθια αὐτοῦ* sec. Vat. ubi *projicere intestina sua* est i. q. in seq. *animam suam venalem habere,* h. e. *vitam suam summis exponere periculis, sibi ipsum summam vim inferre, nulli rei parcere.* Cæterum pro ἔῤῥιψα legendum est ἔῤῥηψε, h. e. ῥίπτει. Alii vertunt: *omnem humanitatem exuit.* Cæterum hæc vox sæpius apud Philonem occurrit. Schol.
c Hom. Il. Φ, 524. Lucian. Navig. p. 940. A. Deminutivum *ἐντοσθίδια* reperitur apud Hippocr. de Superfœt. p. 261. 7. et Clem. Alex. Pæd. II. 2.

*ΕΝΤΟ'ΤΕΡΟΣ, *interior.* פְּנִימִית, idem. Esth. IV. 11. *ἐντοτέραν* sec. Alex. ubi alii *ἐσωτέραν* habent.

'ΕΝΤΡΕ'ΠΩ, *ομαι, pudefacio, pudefio, erubesco, revereor, timeo, hu-*
d *milio me.* בּוּשׁ, idem. Symm. Ps. XXXIX. 15. — *חָוַר, *albesco, palleo.* Theod. Ies. XXIX. 22. ubi non opus est statuere, eum חָוַר permutasse cum חָוַשׁ. Vulg. *erubescet vultus ejus.* — חָפַר, *erubesco, pudore suffundor.* Ps. XXXIV. 29. LXIX. 2. Ies. XXIV. 23. — *חָרַג, *prodeo.* Symmach. Ps. XVII. 46. Notat h. l. חָרַג, *animo timore pleno*
e *prodire,* ex usu l. Chald. — כָּנָה Pih. *cognomino.* Job. XXXII. 21. *οὐ μὴ ἐντραπῶ.* Ita nempe putarunt vocem Hebr. h. l. explicandam esse, ut sit i. q. נָשָׂא פָּנִים in anteced. Fortasse etiam כָּנַע legerunt. — נְכֵאִים plur. *contriti.* Ies. XVI. 7. — נָכַל, *erubesco.* Aqu. 1 Sam. XXV. 7. et 2 Sam. X. 5. ubi *ἐντρέπεσθαι* de eo adhibetur, *qui contumeliose tractatur, dehonestatur,* f *ignominia afficitur, adeoque habet, de quo pudore suffundatur.* Vulg. *confusi turpiter.* LXX Num. XII. 14. Esdr. IX. 6. Ies. XVI. 8. pro *ἐντραπήσῃ τὰ* reponendum est *ἐντραπήσεται,* ut codd. nonnulli habent teste Lowtho ad h. l. — נִכְנַע Niph. *deprimo me, humilior.* Humiliationem enim sequitur pudor. Vide s. v. *γνωσιμαχέω.* Lev. XXVI. 41. Jud. g III. 30. XI. 33. — נִרְאָה Niph. *videor.* Ies. XVI. 12. N. L. — נָשָׂא. Symm. 1 Sam. XXV. 35. *ἐντράπην,* ubi in altera ejus editione *ἐτίμησα* legitur. — *נָשָׂא פָּנִים *personarum respectum habeo.* Inc. Genes. XXXII. 20. — עָנָה, *affligo me.* Ex. X. 3. *ἕως τίνος οὐ βούλει ἐντραπῆναί με;* quousque non vis me revereri? Conf. Sap. II. 10. VI. h 7. — פָּחַד, *paveo.* Ies. XLIV. 11. — רָכַךְ *mollesco.* 2 Par. XXXIV. 27. Mollities cordi tributa hominis consternationem ac timorem denotat. Sir. IV. 28. *ἐντράπηθι, erubescito.* 1 Macc. I. 20. *ἐντράπη ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, timebat* illum aut *fugiebat,* (Confer Suidam s. v. *ἐντρεπόμενος,*) nisi quis legere malit *ἐτράπη,* sc. *εἰς φυγήν,* coll. Judith. XV. 3.

'ΕΝΤΡΕΧΗ'Σ, *velox, promtus,* i *agilis, sollers, diligens.* Sir. XXXI. 26. velociter principiis morborum obsta, coll. Prov. XXII. 29. Alii vertunt *circumspectus.* Phavor. *ἐντρεχὴς, γοργὸς, ὀξὺς, σπουδαῖος.* Lex. Vet. *ἐντρεχὴς, strenuus, vegetus, solers, novus.* Vide Toupium ad Longin. p. 376. seq.

'ΕΝΤΡΙ'ΒΩ, *intero, infrico.* שְׁחַת Pih. *perdo.* Gen. XIX. 13. ubi pro *ἐντρίψαι* alii rectius *ἐκτρίψαι* habent.

a Drac. v. 40. ἐνέτριψεν ἄρτον εἰς σκάφην, *intrivit* panem in vasculum.

Ἔ'ΝΤΡΙΤΟΣ, *triplicatus, triplex.* מְשֻׁלָּשׁ, part. Pyh. idem. Cohel. IV. 12.

Ἔ'ΝΤΡΙΧΟΣ, *capillatus.* שֵׂעָר, *pilus, capillus.* Symm. Ps. LXVII. 22.

Ἔ'ΝΤΡΟΜΟΣ, *tremebundus, trepidus.* *חָרֵד, *tremefactus.* Esdr. IX.
b 4. sec. Complut. — מַרְעִיד part. Hiph. *tremens.* Dan. X. 11. Vide et Sap. XVII. 9. 1 Macc. XIII. 2.

Ἔ'ΝΤΡΟΜΟΣ ΓΊΝΟΜΑΙ, *contremisco.* רָעַשׁ, *commoveor.* Ps. XVII. 9. LXXVI. 18.

'ΕΝΤΡΟΠΗ', *pudor, verecundia.* כְּלִמָּה, *ignominia, pœna ignominiosa.* Aqu. Mich. II. 6. LXX Job. XX. 3. Ps. XLIII. 17.

c 'ΕΝΤΡΥΦΑ'Ω, *delicior, oblecto me,* item *illudo, ludibrio habeo, irrideo.* הִתְעַנֵּג Hithp. *delicate me habeo, oblecto me.* Ies. LV. 3. LVII. 4. — *הִתְקַלֵּס Hithp. *rideo, illudo.* Hab. I. 10. — *בְּפָרֵךְ, *in duritia* s. *dure.* Symmach. sec. cod. Mosqu. Ex. I. 13. ἐντρυφῶντες. Servitus cum illusione conjuncta est admodum dura. Vid. Alciphr. I.
d 35. et infra s. v. ἐντρύφημα. — שַׁעֲשׁוּעִים plur. *oblectationes.* Jer. XXXI. 20.

'ΕΝΤΡΥ'ΦΗΜΑ, *deliciæ, oblectatio,* etiam *illusio.* בָּרֵךְ, *asperitas, sævitia.* Aqu. Exod. I. 13. ubi tamen pro ἐντρυφήματι, quod Montf. e cod. Bibl. Paris. Reg. edidit, rescribendum esse ἐν τρυφήματι (τρύφημα, *ludibrium, petulantia, insolentia,* a τρυφᾶν, *ludibrio habere, petulantem, insolentem esse*), ut scil. exacte בְּפָרֵךְ respondeat, judicavit Fischerus de Verss. GG. p. 41. Arab. فرح *lætum, petulantem, protervum* esse notat. Vide quoque supra s. ἐντρυφάω. — *תַּעֲנוּג, *oblectatio sui, deliciæ.* Cohel. II. 8. ἐντρυφήματα υἱῶν ἀνθρώπων, *delicias* generis humani.

'ΕΝΤΥΓΧΑ'ΝΩ, *accedo,* speciatim f *ad orandum, intercedo,* etiam, inprimis si cum κατὰ construitur, *accuso, criminor.* *קְרֵב, *accedo.* Dan. VI. 12. ἐνέτυχον τῷ βασιλεῖ sec. Chis. ubi Theod. προσέρχεσθαι habet. Sap. VIII. 21. ἐνέτυχον τῷ κυρίῳ, καὶ ἐδεήθην αὐτοῦ. Sap. XVI. 28. Hesych. ἐντυγχάνει, προσέρχεται. 1 Macc. VIII. 32. ἐὰν οὖν ἔτι ἐντύχωσι κατά σου, si igitur amplius te *accusent.* Ibid. g X. 64. οἱ ἐντυγχάνοντες, *adversarii ejus, qui eum criminati erant.* Ibid. XI. 25. 2 Macc. VI. 12. τοὺς ἐντυγχάνοντας τῇδε τῇ βίβλῳ, qui ad hunc librum *accedunt,* s. *legentes* (Vide Alciphr. II. 1. 3.) hunc librum. In notione *legendi* reperitur quoque 2 Macc. II. 26. ubi vid. Vulg. et Syrus.

*'ΕΝΤΥΦΛΟ'Ω, *incæco, excæco.* h מְכַלּוֹת עֵינַיִם, *consumentes oculos.* Schol. et Inc. Lev. XXVI. 16. ἐντυφλοῦντα, pro quo Kreyssigius nescit an ἐκτυφλοῦντα sit legendum.

*'ΕΝΤΥΧΙ'Α, *aditus, accessus, compellatio, intercessio.* 3 Macc. VI. 40. τὴν ἐντυχίαν ἐποιήσαντο, regem *precibus adierunt,* seq. περί. Conf. Symm.

'*ΕΝΥΒΡΙ'ΖΩ, *contumelia afficio.* קָלַל, *vilis sum* vel *evado.* Inc. Lev. i XXIV. 11. in cod. Lips. ἐνυβρίσιν, pro quo Coisl. ἐξύβρισιν habet. Hesych. ἐνυβρίζων, ἐκπλήττων.

Ἔ'ΝΥΔΡΟΣ, *aquaticus, aquatilis.* בָּקַק, *evacuo.* Aqu. Hos. X. 1. ἔνυδρον. Hieron. *quam nos aquosam, vel ἔξοινον possumus dicere, eo quod vini perdat saporem.* Talem vitem degenerem intellexit Aquila. Vide et Sap. XIX. 10. 18.

'ΕΝΥΠΝΙΑ'ΖΟΜΑΙ, *somnio.* הָזָה, *sterto,* aut potius *deliro.* Ies. LVI. 10. ubi הֹזִים sunt, *qui somnia sua*

a *et deliria aliis pro oraculis divinis vendunt.* Arab. عذى et عذي, *deliravit, vel per somnum vel per morbum.* Non opus itaque est statuere, eos cum Chet חזים legisse. — חָלַם. Gen. XXVIII. 11. XLI. 5. Deut. XIII. 1. — חֲלוֹם, *somnium.* Jer. XXVII. 7. Legerunt tanquam partic. Paul.

'ΕΝΥΠΝΙΑΣΤΗ'Σ, *somniator.* בַּעַל

b חֲלֹמוֹת, *dominus somniorum.* Gen XXXVII. 18.

'ΕΝΥΠΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *somnio.* חָלַם, idem. Ies. XXIX. 7. Ita Bielius ex Trommio. Sed omnes libri ibi habent rectius *ἐνυπνιαζόμενος.*

'ΕΝΥ'ΠΝΙΟΝ, *somnium, insomnium.* חֶלֶם, *somnio.* Jer. XXIII. 25. — חֲלוֹם, *somnium.* Genes. XXXVII. 4. 5. 7. et alibi sæpius.

c — חֶלֶם: חֶלְמָא Chald. idem. Dan. II. 1. 3. sec. Chis. Theod. Dan. II. 4. 5. 6. — נֶפֶשׁ, *anima.* Ies. XXIX. 8. Libere verterunt. Addit. Esther. XI. 10. *ἐσεγνῶναι ἐνύπνιον ἐβούλησεν*, scire cupiebat, quid significaret somnium; ubi adeo *ἐνύπνιον interpretationem somnii* notat. Hesych. *ἐνύπνιον, ὄναρ.*

'ΕΝΥ'ΠΝΙΟΝ ΕΙ'ΔΩ, *somnium*

d *video.* חָלַם, *somnio.* Gen. XLI. 1.

'ΕΝΤΕΡΟΝ, *ventriculus, primum ciborum in animalibus receptaculum,* etiam *intestinum, per quod egeruntur excrementa,* ac per metonymiam continentis pro contento *excrementa,* ut apud Latinos quoque *alvus* significat *ventrem* et *excrementa.* פֶּרֶשׁ, *stercus.* Mal. II. 3. ubi non legerunt בֶּרֶשׁ, quæ fuit

e sententia Cappelli in Crit. S. p. 606. Vide ad h. l. Hieron. Gloss. MS. in Proph. *ἔνυστρον, τὸ ἴσωθεν τῆς κοιλίας, ἐν ᾧ ἡ κοπρία.* Hesych. *ἔνυστρον, τὸ μέγα ἔντερον τῶν ζώων, ἡ κοιλία.* Suid. *τὸ μετὰ τὴν κοιλίαν ἔντερον, τὸ τῶν βρωμάτων δοχεῖον.* יְבֶטֶן, *ventriculus.* Deuteron. XVIII. 3. In ed. Rom. utrobique scribitur *ἔνυστρον*, in Francof. autem *ἦνυστρον*, quod vide infra, et Bocharti Hier. P. I. Lib.

f II. cap. 45. p. 505.

*'ΕΝΤΥΟ'Ω, *exalto, in altum tollo.* Dan. V. 4. *ἐνυψούμενος ἀπὸ τοῦ οἴνου, crapulam habens,* pr. *vino exaltatus,* quæ verba in cod. Chis. obvia sine dubio respondent Chald. בִּטְעֵם חַמְרָא, *in sapore s. dulcedine vini.* Segaar ad h. l. legere mavult *ἀνυψούμενος.*

'ΕΝΩ'ΠΙΟΝ, elliptice pro *κατ'* g *ἐνώπιον, coram, in conspectu.* אֲחֲרֵי, *post.* 2 Par. XXXIV. 31. אַחֲרֵי pro *coram* legitur quoque 1 Sam. VII. 2. — *אַף, *nares,* etiam *facies.* Deut. XXXIII. 10. sec. Compl. seu Incertum Interpretem. — לְאַפִּי, *in facie.* 1 Sam. XXV. 23. — בְּבֵית, *in domo.* 2 Reg. XI. 4. — *בְּדֶרֶךְ, *in via.* Inc. 1 Reg. II. 3. בְּדָרְכָיו, *ἐνώπιον αὐτοῦ, convenienter* h *ejus præceptis,* quæ sæpe *viæ Dei* dicuntur. — *בְּיַד, *in manu.* LXX sec. Hex. Jud. XII. 3. — בֵּין, *inter,* etiam *coram* ex usu Arab. بين. Confer Schultens. Opera Min. p. 29. seq. Job. XXXIV. 37. — הֲלוֹם, *hic.* Gen. XVI. 13. Pro *ἐνώπιον* legere mallem *ἐνώπιος*, scil. *εἰμί*, hoc sensu: nam adhuc præsens sum s. vivo post hanc visio- i nem. Eadem medela afferenda quoque est commati 14. quod hanc conjecturam meam mirifice confirmat. — לַחַי, *viventis.* Gen. XVI. 14. Weplerus in Fragm. Critt. P. IV. p. 82. putat eos legisse לְחִי, *maxillam,* quod de *tota facie* explicaverint. Nimis coacte. Vide supra ad הֲלוֹם a me notata. — בָּל

a מְזִמּוֹת, *omnes cogitationes.* Ps. IX. 26. seu X. 4. Libere vertit, sensu tamen eodem. — בְּנֹאד, *in utero.* Ps. LV. 8. Ita et Symmachus. Legerunt לְנֶגְדִּךְ. — נֶגֶד. Exod. XXXIV. 10. 1 Sam. XII. 3. et alibi sæpius. — לְנֶגֶד. Ps. XV. 8. XVII. 25. 27. etc. — *נָכַח, *rectus.* Prov. VIII. 9. Legerunt נֹכַח. —
b נֹכַח. Ex. XIV. 2. Jud. XVIII. 6. Prov. V. 21. — לְנֹכַח. Gen. XXX. 39. — *עוֹד, *adhuc.* 2 Par. XIV. 7. עוֹדֵנּוּ הָאָרֶץ לְפָנֵינוּ, *adhuc ipsa terra ad facies nostras,* ἐνώπιον τῆς γῆς κυριεύσωμεν. Sed hic locus est admodum depravatus. Loco ἐνώπιον scribendum est ἐν ᾧ, sc. χρόνῳ, quod legitur in reliquis editt. ac codd. Illud ἐνώπιον e seq. huc irrepsit.
c Nec quoque sana sunt verba τῆς γῆς κυριεύσωμεν, quæ sunt alius interpretis, cui etiam tribuuntur in Hexaplis. Sine dubio LXX scripserant ἐν ᾧ ἡ γῆ ἐνώπιον ἡμῶν, ut jam L. Bos. recte ad h. l. observavit. — בְּעֵינֵי, *in oculis.* Ex. III. 21. XV. 26. et alibi sæpius. — פְּנֵי, plur. constr. *facies,* Ex. XXIII. 15. — אֶל פְּנֵי. Ex. XXIII. 17. — אֵת פְּנֵי.
d Deut. XVI. 16. XXXI. 11. 1 Reg. XII. 6. — לִפְנֵי. Gen. XXIV. 51. XXX. 33. — מִלִּפְנֵי. Ies. XLVIII. 19. — מִפְּנֵי. Gen. XXXI. 35. Jos. X. 8. — עַל פְּנֵי. Gen. XI. 28. — קֳדָם. Chald. Dan. II. 9. 10. 11. III. 13.

Ἐνώπιος, *qui coram est, ex adverso situs, præsens.* פָּנִים plur. *facies.* Ex. XXXIII. 11. Vide s. Ἄφρος, et Ἐνώπιον ad Hebr. הֲלוֹם.

e Ἕνωσις, *unio, unitio.* יַחַד, *una, simul.* 1 Par. XII. 17. — לְיַחַד, *ad simul.* Al. 1 Par. XII. 17. εἰς ἕνωσιν. Hesych. ἴνωσις, μῆχις, σύζευξις. Marc. Anton. VI. 38. Conf. quoque Barkeri Epist. Crit. ad Boissonad. adjunctam Arcadio de Accentibus p. 257.

Ἐνωτίζομαι, *auribus percipio, attendo, ausculto.* הֶאֱזִין Hiph. et f semel in Pih. אָזַן. Gen. IV. 22. ἐνωτίσασθε, *auribus percipite.* Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐνωτίσασθε, ἀκούσατε. Job. XXXIII. 1. ἐνωτίζου, quod Hesychius per ἐν τοῖς ὠσίν ὄχου interpretatur. Cohel. XII. 9. — הוֹחִיל Hiph. a יָחַל, *exspectationem habeo.* Job. XXXII. 10. *Exspectare verba alicujus* est in hac orationis serie *patienter audire aliquem dicentem.* — g הַקְשִׁיב, Hiph. *ausculto.* Job. XXIII. 18. — הֶאֱזִין et הַקְשִׁיב junctim. Ies. XLII. 23. — הַשְׁמִיעַ Hiph. *audire facio.* Ies. XLIV. 8.

Ἐνώτιον, *inauris, monile.* נֶזֶם, idem. Gen. XXIV. 22. 30. Aqu. Theod. Job. XLII. 11. Rel. Ez. XVI. 3. Conf. Bartholin. de Inaur. Vett. p. 15. seq.

Ἐμπλοκία ἐνωτία, *implexæ* h *inaures.* נִזְמֵי אַף, *monilia naso impendentia.* Ies. III. 19.

Ἐξ. Vide in *ix.*

*Ἐξ, *sex.* חֲמִשָּׁה, *quinque.* Neh. VII. 67. — שֵׁשׁ: שִׁשָּׁה. Gen. XXX. 20. Exod. XVI. 26. — שֵׁת pro שֵׁת. Chald. Dan. III. 1.

Ἐξαγγέλλω, *enuncio, prædico, enarro.* *אָמַר, *dico.* Aqu. Symm. Ps. XLIV. 2. ubi ἐξαγγέλλειν est i *carmen dicere, canere.* — הָצִיל, Hiph. a נָצַל, *eruo, libero.* Jud. XI. 26. Lectio ἐξηγγείλαντο, quam solus cod. Oxon. habet, vix locum habere potest. Sine dubio legendum est ἐξείλοντο. — נוֹדַע, Niph. a יָדַע, *notus fio.* Prov. XII. 17. Pro יִוָּדַע, *cog-*

a noscetur, pronuntiarunt יוֹדֵעַ, seriei orationis admodum convenienter. Vulg. *indicat.* — כָּפַר: סַפֵּר, Kal et Pih. Ps. IX. 14. LV. 8. τὴν ζωήν μου ἐξήγγειλά σοι. Suspicor LXX vertisse: τὴν ζωήν μου ἐξήγγειλας σὺ, et *enuntiare* accipiendum esse, tanquam *de libro pronuntiare.* Sir. XVIII. 3. ἐξαγγεῖλαι est *plene* et *plane explanare* ac *digne enarrare.*

b Ἐξαγορά́ζω, *redimo.* זָבַן Chald. *emo, redimo.* Dan. II. 8. καιρὸν ἐξαγοράζετε, h. e. *dilationem quæritis.*

Ἐξαγορεύω, *eloquor, profiteor, confiteor.* *אָלָה, *juro, adjuro.* 1 Reg. VIII. 31. ἐξαγορεύσῃ, nempe ἀρά. — הוֹדָה: הִתְוַדָּה, Hiph. et Hithp. a יָדָה. Lev. V. 5. XVI. 21. Num. V. 7. Symm. Prov. XXVIII. 13. Vulg. *qui autem confessus fuerit.*

c *Ἐξαγριαίνω, *exaspero, exacerbo.* הִתְמַרְמַר, *bile commotus sum.* Dan. VIII. 7. ἐξηγριάνθη πρὸς αὐτὸν, sec. Vat. Plato Lys. II. 206. B. Etymol. Gud. 643. 50. τοὺς ἀνήμους ἐξαγριαίνοντα.

Ἐξαγριόω, idem. הִתְמַרְמַר Hithp. a מָרַר, *exacerbo me.* Dan. VIII. 7. ἐξηγριώθη sec. Alex. Ald. et Compl. Herodot. VI. p. 372. 12.

d Plato Leg. IX. 870. A.

Ἐξάγω, *educo, produco,* etiam *duco et rapio ad supplicium.* הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Jud. II. 1. sec. Ald. ubi reliqui libri εἰσήγαγον habent. Ezech. XVII. 12. ἐξάξει, *e patria vestra ducet.* — *הוּבַד, Chald. *perdo, interficio.* Dan. II. 12. sec. Chis. ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς, sc. πρὸς θάνατον. Bertholdtus male supplet

e εἰς κρίμα, ut sit *litem intendere alicui, accusatum damnare.*—הֵדִיחַ Hiph. a נָדַח, *dispello.* Jer. XLVI. 27. — הַדְשֵׁא Hiph. *herbasco.* Symm. Gen. I. 10. ἐξαγαγέτω. — הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire facio.* Raro etiam in Kal exstat, quod interdum notionem Hiphil. habet, v. c. Gen. XI. 31. et Ezech. XIV. 22. LXX Gen. I. 24. VIII. 17. XV. 5. 7. 2 Par. XXIII. 14. ἐξάγειν notionem *f* *violentiæ* adjunctam habere videtur, et permutatur cum ἐκβάλλειν in codd. — הֵזִיל Hiph. a זָלַל, *fluere facio.* Ies. XLVIII. 21. ubi de fonte sermo est. — הֶחֱטִיא Hiph. *peccare facio.* 2 Reg. XXI. 11. ἐξήγαγε ἐν τοῖς εἰδώλοις sec. Ald. ubi fortasse ἐξάγειν est i. q. ἁρπάγειν, *abstrahere secum, seducere, abripere.* Nam eos ἐξηκάτησε vel ἐξήμαρτε scripsisse *g* minus est probabile. — הֶעֱבִיר Hiph. *transire facio.* 2 Par. XXXV. 23. 24. — הֶעֱלָה Hiph. *ascendere facio.* Ex. III. 8. Num. XXI. 5. Jer. XI. 7. — *יָגַע, *laboro,* in Pih. *fatigo.* Jos. VII. 13. sec. Oxon. Vide supra s. v. ἀνάγω. — הֵרִיץ Hiph. a רוּץ, *currere facio.* Gen. XLI. 14. ubi ἐξάγειν est *celeriter educere.* Schol. ed. Rom. ὀρθμῇ ἤγαγον. — *הִשְׁמִיד Hiph. *disperdo, neco.* Inc. 2 Sam. XIV. 11. Vide supra s. הוֹבַד, et infra s. קָטַל. — הִתְעָה Hiph. *errare facio.* Gen. XX. 13. — לָקַח, *accipio,* etiam *rapio ad supplicium.* Exod. XIV. 11. Jer. XXXV. 3. — פָּלַט, *libero.* Job. XXIII. 7. ubi ἐξάγειν εἰς τέλος τὸ κρίμα est: *absolvere aliquem.* — קָטַל Chald. *occido.* Dan. II. 14. sec. Chis. *i* — שָׁרַץ, *abunde progigno.* Gen. I. 20. 21. — תָּאַר, *definio.* Jos. XV. 9. Sir. XXIII. 31. εἰς ἐκκλησίαν ἐξαχθήσεται, in cœtum populi palam adducetur, tanquam infamis et rea. Ibid. XLIV. 27. ἐξήγαγεν ἐξ αὐτοῦ ἄνδρα ἱλίους, h. e. eique filium dedit admodum pium: ubi ἐξάγειν ἐκ τινὸς est *jubere* s. *facere aliquem gigni ex aliquo.*

a Ἐξάδελφος, *fratris filius, patruelis, consobrinus.* Tob. XI. 14.

Ἔξαιμος, *exsanguis.* 2 Macc. XIV. 46.

Ἔξαίρεσις, *exemptio, eductio.* Gen. XLIX. 5. מְכֵרֹתֵיהֶם, ἐξαιρέσιως αὐτῶν. Scribendum est ἐξ αἱρέσιως αὐ., h. e. *sua sponte, non lacessiti,* ut legitur in Ald. et Cat. Niceph. ac recte edidit Grabius. Arab. مَكَرَ

b *machinari, dolum struere* notat. Fortasse quoque Hebr. vocem deduxerunt a כָּרָה, quod aliqui reddunt: *cogitare, insidiari, moliri, apparare.*

Ἐξαίρετος, *eximius, electus.* אֶחָד : אֶחָד, *unus.* Gen. XLVIII. 22. ἐξαίρετον, sc. τόπον, locum *electum.* Hesych. ἐξαίρετον, ἐπίλεκτον, προηγούμενον. — בָּד, *linum, lineum.* Aqu. 1 Sam. II. 18. Non legit (ut Cappellus conjecit,) בָּר per Resch, *purus, mundus,* (quod nunquam a Græcis redditur ἐξαίρετος,) sed Hebr. בָּד est i. q. אֶחָד, et notat

c *unicum, solum, solitarium,* unde לְבַד, *solum.* Ad hanc significationem respexerunt LXX 2 Sam. VI. 14. בַּד per ἕξαλλον transferentes. V. Buxtorfii Anticrit. p. 703. Cæterum suspicor, nomina intt. h. l. permu-

d tata esse, ac λινοῦν, quod sub Symm. nomine fertur, Aquilæ vindicandum, ἐξαίρετον Aquilæ autem reddendum esse Symmacho. — סְגֻלָּה, *peculium.* Symm. Theod. Ex. XIX. 5. ubi in Symm. pro ἐξαιρέτου vel ἐξαίρετος vel ἐξαίρετοι legendum erit. Conf. ad h. l. Symm.

Ἐξαίρετος εἰμί, *exemtus sum.* לָקַח, *capio, accipio.* Job. V. 5.

e Ἐξαίρετον ἔχω, *selectum habeo,* h. e. *habeo, accepi.* לָקַח seq. ל. Symm. Jud. XVII. 2. Vulg. *quos separaveras tibi.*

Ἐξαιρέτως, *eximie.* בָּדָד, *solus.* Aqu. Deut. XXXII. 12.

Ἐξαιρέω, et med. Ἐξαιροῦμαι, *tollo, eripio, libera, demo.* בָּחַר, *eligo.* Deut. XXXI. 11. ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἐξελήται κύριος, in loco, quem *elegerit* dominus. Job. XXXVI. f 21. — גָּאַל, *redimo.* Ies. LX. 16. ἐξαιρούμενός σε, *liberans* te. Hesych. ἐξαιρούμενος, ἀπαιωρούμενος, ἐνύμενος. — הוֹצִיא Hiph. a יָצָא, *exire facio.* Jer. XXXIV. 13.—הוֹשִׁיעַ Hiph. a יָשַׁע, *salvo.* Jer. XLII. 11. — הִצִּיל Hiph. a נָצַל. Gen. XXXII. 11. XXXVII. 20. 21. 2 Sam. XIV. 6. ubi est *lites componere.* — הֶעֱלָה Hiph. *extraho, educo.* Theod. Jud. g VI. 8. — הֶעֱתִיק Hiph. *transfero.* Symm. Job. IX. 5. — הֶנְזִיל, Hiph. a נוּץ, *expergefacio.* 1 Sam. XXVI. 12. ἐξαιρούμενος sec. Ald. Reponendum sine dubio est ἐξυπνούμενος. — חָלַץ Pih. Lev. XIV. 40. 2 Sam. XXII. 20. Aqu. Deut. III. 18. ἐξηρημένοι, *selecti, expediti.* Id. Deut. XXV. 10. — חָשַׁךְ, *subtraho.* Symm. 1 Sam. XXV. 39. ἐξεῖλατο. — מָלַט h Pih. 2 Sam. XIX. 9. 1 Reg. I. 12. Ez. XXXIII. 5. — מִשְׂגָּב, *arx, locus sublimis eoque tutus.* Inc. Psalm. XLVII. 4. εἰς τὸ ἐξελίσθαι αὐτήν. Sc. vox Hebr. metaph. de *eo* usurpatur, *qui aliquem tutum præstat.* — נֵצַח, *custodio.* Ps. LXIII. 1. ἀπὸ φόβου ἐχθροῦ ἐξελοῦ τὴν ψυχήν μου, timore inimici libera animam meam. Ps. CXXXIX. 4. Nah. II. 1. ἐξαιρούμε- i νος ἐκ θλίψεως. Legerunt נָצוּר מְצָרָה h. e. *servatus ex angustia.* — נָשָׂא *fero.* Zach. V. 7. ἐξαιρούμενος, *sublatum.* — עָבַת Pih. *contorqueo.* Mich. VII. 3. ἐξελοῦμαι τὰ ἀγαθά. Legerunt, connectentes cum initio v. seq. וַיַּעֲבִירוּ הַטּוֹבִים, *abstulerunt bona eorum.* Arabs: ذَالَ, *et reprobo.* Legit ἐξέλωμαι ab ἐξελάω,

a *repello.* Syrus: *abominati sunt.* — עָזַר, *juvo,* Jos. X. 6. — עָשָׂה, *facio.* Ies. XXXVIII. 15. — *עָשַׁק, *vim facio.* Ies. XXXVIII. 14. Pro עָשַׁק legerunt חָשַׁק, aut: חָשַׁךְ. — פָּלַט Pih. 2 Sam. XXII. 2. Ps. LXX. 1. — פָּצָה, *aperio,* etiam *aperiendo et disrumpendo vincula libero.* Psalm. CXLIII. 8. — רָדָה, *sumo.* Jud. XIV. 9. — רָקַע, *expando.* 2 Sam.

b XXII. 43. Ita Bielius Trommium secutus. Sed perperam. Nam ἐξαλοῦ, quod Compl. habet, pertinet ad תְּפַלְּטֵנִי. — שִׁיחַ Chald. Pah. Dan. III. 15. 17. 29. VI. 14.

'ΕΞΑΙΡΩ, *aufero, tollo, attollo, elevo, removeo, expello, extirpo, exscindo, perdo,* it. *discedo, proficiscor, proficisci facio.* אָבַד Pih. *perdo.* Num. XXXIII. 52. — אָסַף, *colli-*

c *go.* Gen. XLIX. 32. ἐξάρας τοὺς πόδας ἐπὶ τὴν κλίνην, *attollens* pedes in lectum. — בָּעַר Pih. *removeo.* Deut. XVII. 7. ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, *tolletis* malum ex vobis. Ib. v. 12. Jud. XX. 13. 2 Reg. XXIII. 24. — גָּאַל, *redimo.* Jer. XXXI. 11. — גָּדַע, *exscindo.* Ez. VI. 6. — *גָּעַל, *contemno, fastidio.* Theod. 2 Sam. I. 21. ἐξήχθη, *cum contemtu*

d *projectus est.* — גָּרַע, *diminuo.* Ez. XVI. 26. Videntur legisse גָּדַע. — גָּרַשׁ, *expello.* Jud. II. 3. — הָהִים, Hiph. a הוּם, *perstrepo.* Mich. II. 12. ubi pro ἐξαλοῦνται Hieron. legit ἐξαλοῦνται. Cappello in Nott. Critt. p. 83. legisse videntur מָנָה תָּהִי, *erit ex ea,* h. e. *egredietur ex ea,* loco תָּהִימֶנָּה, *tumultuabunt.* — הוֹרִישׁ Hiph. a יָרַשׁ, *possessione expello.*

e Jud. I. 20. 21. — הִכְחִיד Hiph. *exscindo.* Zach. XI. 8. — הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito.* Aqu. Ex. XX. 25. ἐξῆρας. Idem. Ies. XIII. 2. ἐξάρατε χεῖρα, h. e. *manu elevata date signum.* — הִסְגִּיר Hiph. *dedo.* Amos VI. 8. ἐξαιρῶ πόλιν. Non legerunt וְהִשְׁמַדְתִּי, coll. IX. 8. sed sensum secuti sunt. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *facio reverti,* et bis in Kal. Jos. VII. 13. 1 Reg. XV. 14. — הֶעֱבִיר Hiph. f *transire facio.* Zach. XIII. 2. — הִרְגִּיעַ Hiph. *quiescere facio.* Jer. L. 34. — הֵרִים Hiph. a רוּם, *attollo.* Gen. XLI. 44. Ies. LXII. 10. — הָרַס, *destruo.* Mich. V. 11. — הִשְׁחִית Hiph. *perdo.* Jer. LI. 20. — הִשְׁמִיד Hiph. idem. Num. XXXIII. 52. Jos. VII. 12. — *חָתַת, *consternor.* Aqu. Jer. L. 36. Deduxit a חָתָה, *abripuit, abstulit.* g Quid si ἐξαφθήσεται referatur ad נוֹאָלוּ sec. cod. Norimb. et collato loco Ies. XVI. 7.? — *טָמֵא Pih. *contamino.* Ies. XXX. 22. sec. Alex. et Compl. ἐξαρεῖς, *tanquam impurum removebis.* — עָבַד: לָךְ, *eo, servio.* Ez. XX. 39. N. L. — יָצָא, *exeo, abeo.* Thren. I. 7. ubi pro ἐξήχθη (quod mihi merum glossema esse videtur) in aliis libris legitur ἐξῆλθε, h sensu eodem. — כָּרַת: הִכָּרִית, Kal et Hiph. *exscindo, abscindo.* 1 Sam. XX. 15. (ἐξαφθήσεται, tanquam legerit וְנִכְרַת.) 2 Par. VII. 18. Joël. I. 5. 9. Adde Aqu. Theod. Jer. VII. 28. Vulg. *ablata est.* — כָּנַע, *cohibeo.* Intt. *omnes* Jerem. XLVIII. 10. ubi ἐξαίρων *prohibere* notat. — מַסָּע, *profectio.* Num. X. 2. — נָמַל Chald. *levo.* Dan. VII. 4. — i נָסַר, *servo.* Nah. I. 2. Legerunt נָטַל a נָסַל, *tollere, attollere.* — נָמוֹט Niph. a מוֹט, *moveor.* Prov. XII. 3. ῥίζαι τῶν δικαίων οὐκ ἐξαφθήσονται, radices *justorum* non evellentur. —

a נִמְלַט Niph. *evado.* Cohel. VII. 27. — נָסַח, *evello.* Deut. XXVIII. 63. — נָסַע, *proficiscor,* et bis in Hiph. הִסִּיעַ. Gen. XXXV. 5. ἐξῆρεν, sc. πόδας, *discedebat.* Vide et Exod. XIII. 20. XIX. 2. Num. II. 9. Hesych. ἐξῆρεν, ἀπῆρεν. Ex. XIV. 19. ἔξῆρε δὲ, sc. ἑαυτὸν, *attollebat* autem se. Sic et ἐξᾶραι pro ἐξᾶραι ἑαυτὸ dicitur, ὅταν τι τῶν ὀρνέων εἰς μετέωρον b ὕψος αἴρηται. Ita Diod. Sic. Lib. II. p. 133. de Struthocamelo: διὰ δὲ τὸ βάρος οὐ δυνάμενον ἐξᾶραι (ἑαυτὸ) καὶ πέτεσθαι. Num. IV. 4. ὅταν ἐξαίρῃ (ἑαυτὴν) ἡ παρεμβολὴ, quando *moveantur* castra. Ex. XV. 22. ἐξῆρε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπὸ θαλάσσης ἐρυθρᾶς, *proficisci faciebat* Israëlitas a mari rubro. — נָשָׂא, *attollo.* Gen. XXIX. 1. Num. XXIV. 2. ἐξάρας c τοὺς ὀφθαλμοὺς, *attollens* oculos: ubi cum ἐπαίρειν permutatur in codd. Ez. I. 19. ἐν τῷ ἐξαίρειν (ἑαυτὰ) τὰ ζῶα, cum attollerent se animalia. — נָשַׁל, *ejicio.* Deut. VII. 1. — *נִשְׁמָר, *servor.* Symmach. Psalm. XXXVI. 28. sec. Vat. (coll. ab Adlero in Repertorio Bibl. et Or. Lit. Eichhorn. T. XIV. p. 187.) ἐξαρθήσονται. Vide s. v. ἐκδικέω. — נָתַשׁ, d *evello.* Deut. XXIX. 28. 2 Par. VII. 20. Jer. XII. 17. — *עֶבְרָה, *excandescentia, ira.* Ies. XVI. 6. Legerunt עִבַּרְתִּי loco עֶבְרָתוֹ, *ira ejus.* — סִלָּה Pih. *prosterno.* Thren. I. 16. ἐξῆρε, indeque Vulg. *abstulit.* Aut sensum expresserunt, aut respexerunt Arab. سدا, *rem sustulit.* — *סִלֵּף Pih. *perverto.* Deut. XVI. e 19. — סְעָרָה, *turbo.* Ez. I. 4. XIII. 11. 13. πνεῦμα ἐξαῖρον, *ventus violentus, qui omnia rapit et tollit.* — סָפָה, *perdo.* Ps. XXXIX. 19. quærentes animam meam, τοῦ ἐξᾶραι αὐτὴν, ut *perdant* illam. Conf. 1 Macc. III. 20. V. 3. 9. 11. — רוּשׁ, *pauperor.* Prov. XX. 16. ἵνα μὴ ἐξαρθῇς. Deduxerunt a יָרַשׁ, unde הוֹרִישׁ. — תָּמַךְ, *sustento.* Amos I. 8. Legerunt תִּדָּמֶה, *exscindetur.* Esth. XIV. f 9. ἐξᾶραι ὁρισμὸν στόματός σου, se *abolituros* decretum oris tui. Sir. XVI. 10. ἐξῃρμένους ἐν ἁμαρτίαις αὐτῶν, *extollentes se* in peccatis suis, s. *jactantes se* non timere Deum vindicem. Ibid. XIX. 3. ἐξαρθήσεται, *tolletur de numero viventium.* Ibid. XXXVI. 6. ἔξαρον ἀντίδικον, *perde* adversarium. Hesych. ἔξαρον, ἆρον, ἐξάλειψον. Conf. 1 Macc. III. 35. g XII. 54. Sir. XXXVII. 7. πᾶς σύμβουλος ἐξαίρει βουλὴν, quicunque consilium dat, illud *laudat* s. *optimum prædicat.*

'ΕΞΑΙ'ΣΙΟΣ, *eximius, excellens, valde admirabilis, magnus, inusitatus, inopinatus.* מִפְלָאוֹת plur. *mirabilia.* Job. XXXVII. 16. — *מַיִם, *aquæ.* Inc. Hab. III. 10. זֶרֶם מַיִם, *inundatio aquarum,* ὄμβρος h ἐξαίσιος. — פִּתְאֹם, *repente.* Job. IX. 23. θάνατος ἐξαίσιος, mors *inopinata.* Ib. XXII. 10. πόλεμος ἐξαίσιος, bellum *inopinatum.* — לְצַלְעוֹ, *ad latus ejus.* Job. XVIII. 12. πτῶμα ἐξαίσιον, exitium *inopinatum.* — קָרוֹב, *propinquus.* Job. XX. 5. πτῶμα ἐξαίσιον, brevi peribit. Scil. *de propinquo* Orientales dicunt *de re admodum brevi.* — *רַב, *multus.* Inc. i Hab. III. 15. — שֶׁמֶץ, *pauxillum,* sec. alios *susurrus.* Job. IV. 12. οὐ δέξεταί μου τὸ οὖς ἐξαίσια παρ' αὐτοῦ. Ita, ut opinor, conjectura ducti transtulerunt. Hesych. ἐξαίσια, ὑπέρμετρα, οὐκ ἐπιτήδεια, ἢ παντὸς ἐπέκεινα (adde θαύματος ex Suida), ὑπερβάλλοντα. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐξαίσια, μεγάλα, θαυμαστά.

'ΕΞΑΙ'ΦΝΗΣ, *repente, subito.* פִּתְאֹם, idem. Symm. Job. XXII. 10. LXX Prov. XXIV. 22. Jer.

a VI. 26. Mal. III. 1. — פֶּתַע. Hab. II. 7. — רֶגַע, *momentum.* Ies. XLVII. 9. Symm. Ps. VI. 11. — כְּתֻמָּם, *secundum perfectionem earum.* Ies. XLVII. 9. Num legerunt פִּתְאֹם, *subito,* aut e conjectura ita transtulerunt?

Ἑξάκις, *sex.* שֵׁשׁ, *sex.* Job. V. 19. — שֵׁשׁ פְּעָמִים, *sex vicibus.* 2 Reg. XIII. 19.

b Ἑξακισχίλιοι, *sexies mille, sex millia.* שֶׁשֶׁת אַלָּפִים. Num. II. 9. III. 34. 1 Par. XXIII. 4.

Ἐξακολουθέω, *sequor, obsequor.* הָלַךְ, *eo.* Amos II. 4. — נִפְתָּה Niph. *pellicior.* Job. XXXI. 9. פָּתָה in l. Æthiop. notat *concupiscere,* ut de Dieu ad h. l. monuit. — פָּנָה, *respicio.* Ies. LVI. 11. πάντες ταῖς ὁδοῖς αὐτῶν ἐξηκολούθησαν,

c omnes suis tantum rebus *intenti sunt.* Sir. V. 2. μὴ ἐξακολούθει τῇ ψυχῇ σου, ne *obsequere* concupiscentiæ tuæ.

Ἐξακονέω, *exacuo.* חָדַד, *acuor.* Ez. XXI. 11.

Ἑξακόσιοι, *sexcenti.* שֵׁשׁ מֵאוֹת. Gen. VII. 6. Exod. XII. 37. XIV. 7. — שֵׁלֹשׁ מֵאוֹת, *trecenti.* 1 Sam. XI. 8. 1 Reg. V. 16. 1 Par. XI. 20.

d — שְׁמֹנֶה מֵאוֹת, *octingenti.* Neh. VII. 11.

Ἑξακοσιοστὸς, *sexcentesimus.* שֵׁשׁ מֵאוֹת. Gen. VII. 11. VIII. 13.

Ἐξάκουστον ποιέω, *auditum facio.* הִשְׁמִיעַ Hiph. a שָׁמַע, idem. Symm. Ps. LXV. 8. ἐξάκουστον ποιεῖτε, *celebrate.* Athen. VIII. p. 361. F.

e Ἐξακριβάζω, *exacte perscrutor.* חָקַר, *investigo.* Job. XXVIII. 3. Theod. 1 Sam. XX. 12. — *מָנָה, *numero.* LXX sec. Hex. Num. XXIII. 10. Hes. ἐξακριβάζει, ἐξιχνιάζει. Joseph. A. J. p. 949. 2. Eurip. Hipp. v. 467.

Ἐξακριβόομαι, idem. מָנָה, *numero.* Num. XXIII. 10. — *לְיַצְבָּה, *ad verum.* Dan. VII. 19. ἐξακριβώσασθαι sec. Chis. Non male f quoad sensum. Adde Soph. Trachin. v. 432.

*Ἐξαλάομαι, *vagor, erro, incertus sum.* הָיַם, Ar. هيم, *vagari.* Mich. II. 12.

Ἐξάλειπτρον, *peniculus, spongia,* item: *vas unguentarium.* מֶרְקָחָה, *conditura, pigmentum.* Job. XLI. 23. ἥγηται δὲ τὴν θάλασσαν ὥσπερ ἐξαλειπτρον, habet vero mare pro *vase un-* g *guentario:* ubi Schol. per τρουλλίον μύρου interpretatur. Aqu. et Symm. μυρεψητήριον. Pollux Onom. X. sect. 121. τὸ δὲ ἀγγεῖον, εἰς ὃ ἐξεχείτο τὸ μύρον, ἐξάλειπτρον ἐκαλεῖτο, ὡς Ἀριστοφάνης ἐν Ἀχαρνεῦσιν. Scil. v. 1062. ubi Schol. ἐξάλ. exponit ἀλάβαστρον, ἐξ οὗ ἀλείφονται οἱ δειπνοῦντες, τὴν τοῦ μύρου λήκυθον.

Ἐξαλείφω, *deungo, oblino, ob-* h *duco, deleo, oblitero, perdo.* גָּרַע, *diminuo, adimo.* Num. XXVII. 4. μὴ δὴ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνομα, ne *deleatur* nomen. — חֲמוֹר, *acervus.* Jud. XV. 16. ἐξαλείφων ἐξήλειψα αὐτοὺς, *delens delevi* eos. Assentior Clerico, qui putat eos e conjectura ita vertisse, cum non assequerentur, quid sibi vellent voces Hebraicæ. Bocharto (Hieroz. P. I. p. 172.) legisse i videntur חרוֹב חרבתים, quia חָרַב notat *vastatus fuit.* Rosenmüllerus statuit, eos aliis punctis subjectis legisse: חֲמוֹר חֲמַרְתִּים. Michaëlis vero in Suppl. P. III. p. 831. putat, illos verbum חָמַר in notione *scabendi, radendi,* quam Ar. حمر habet, accepisse. — טוּחַ, *oblino.* Lev. XIV. 42. 43. 48. μετὰ τὸ

a ἐξαλειφθῆναι τὴν οἰκίαν, h. e. μετὰ τὸ χρισθῆναι, ut explicat Gloss. in Octat. 1 Par. XXIX. 4. ἐξαλειφθῆναι ἐν αὐτοῖς τοὺς τοίχους τοῦ ἱεροῦ, ut *obducantur* illis parietes templi. — כָּפַר Pih. *aboleor*. Symm. Ies. XXVIII. 18. ubi de fœdere sermo est. Arab. כפר est *texit*. A *tegendo* orta est notio *delendi, obliterandi, abrogandi*. Vicini *abstergendi* potestate Prov. XXX. 20. apud Syrum Chaldæum-
b que כָּפַר pro מָחָה Hebr. adhibetur. — מָחָה, *deleo, abstergo*, metaph. *perdo, destruo*. Gen. VII. 4. 23. ἐξηλείφθησαν ἀπὸ τῆς γῆς, *deleti sunt* de terra. Hesych. ἐξηλείφθησαν, ἀπώλοντο. Ex. XXXII. 31. ἐξάλειψόν με ἐκ τῆς βίβλου, *dele* me ex libro. Deut. IX. 14. Ps. L. 10. πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον. Vide et Ies. XLIII. 25. Jer. XVIII. 23. Sir.
c XLVI. 23. Adde Theod. Ez. VI. 6. — נִשְׁמַד Niph. a שָׁמַד, *perdor*. Symm. Ps. XXXVI. 38. — שִׁחֵת: הִשְׁחִית Pih. et Hiph. *perdo*. Gen. IX. 15. ἐξαλεῖψαι πᾶσαν σάρκα, ita ut *perderet* omne genus humanum. Ez. IX. 8. XX. 17. Hos. XI. 10. 2 Macc. XII. 42.

'ΕΞΑ'ΛΕΙΨΙΣ, *obliteratio, deletio, internecio*. גָּדֵר, *maceria, murus*. Mich.
d VII. 11. ubi ex sententia Cappelli legerunt גְּרֵדַיִךְ, a rad. גָּרַד, quæ ξύειν, *scabere, radere*, notat, significatione affini cum *delere*.— מַשְׁחִית *perditio*. Ezech. IX. 6.

*'ΕΞΑΛΙ'ΖΩ, *evoco populum in concionem*, ab ἅλις, *fartim, confertim, acervatim*, unde ἀλίζειν et συναλίζειν est *acervare, congregare in unum locum*. קָבַץ, *congrego*. 2 Reg. X.
e 18. ubi pro συνήθροισε, *congregavit*, posuit in margine Grabius lectionem cod. Alex. velut mendosam ἐξήλωσεν. Una litera mutata dedisset genuinum ἐξήλισεν. Hesych. ἐξαλίζεται, συναθροίζεται.

*'ΕΞΑΛΛΑΛΑΛΕ'Ω. Verbum fictitium, quod notat *magnifica, superba loqui*. דָּבַר נִפְלָאוֹת, *mirabilia loquor*. Dan. XI. 36. sec. Chis. ἐπὶ τὸν θεὸν ἐξαλλαλαλήσει: ubi Theod. λα-
f λεῖν ὑπέρογκα habet. Fortasse scribendum divisim ἔξαλλα λαλήσει.

'ΕΞΑΛΛΑ'ΣΣΩ, *immuto, commuto, alterno*. 'ΕΞΑΛΛΑ'ΣΣΟΜΑΙ, vel 'Εξαλλάττομαι, *differo, diversus sum*. Sap. II. 15. ἐξηλλαγμέναι αἱ τρίβοι αὐτοῦ, *diversæ semitæ* ejus. — חֲלִפוֹת, *mutationes*. Gen. XLV. 22. ἐξαλλασσούσας (sc. ἑαυτὰς) στολὰς, stolas alternantes. Dicuntur alias ἀλλασσό-
g μεναι, quod vide supra.

*'ΕΞΑΛΛΟΙΟ'Ω, *altero, muto*, ἀλλοῖον *reddo*. 3 Macc. III. 21. ubi de immutandis sacris sermo est.

'ΕΞΑ'ΛΛΟΜΑΙ, *exsilio*. מִנְזָרִים plur. *coronati*. Nah. III. 17. ἐξήλατο. Videntur legisse מִנְתָּר; nam נִתַּר est aliquando *exsilire*. — פָּצַח, *sonum edo*. Ies. LV. 12. ἐξαλοῦνται. Sine dubio ex aliis locis, ubi hoc
h dicitur. — קָלַל, *levis sum*. Hab. I. 8. ἐξαλοῦνται. Bahrdtio ad h. l. videntur LXX sono decepti loco קָלוּ legisse גָּלוּ, a גּוּל, *salire, exsultare*, quæ conjectura mihi non necessaria esse videtur. Hesych. ἐξαλοῦντες, ἐκπηδήσουσιν. — רִקֵּד Pih. Joël. II. 5. Adde 1 Macc. XIII. 44.

"ΕΞΑΛΛΟΣ, *diversus, alienus, peregrinus*, item: *præstans, eximius, splendidus*. בַּד, *linum, lineum*. 2
i Sam. VI. 14. Vide supra s. v. ἐξαίρετος. — *נִפְלָא, *mirabilis*. Dan. XI. 36. sec. Chis. — שֹׁנֶה part. *diversus*. Esth. III. 8. 3 Macc. IV. 4. ἐπὶ ταῖς ἐξάλλοις τιμωρίαις, ob pœnas *maxime graves*. Hesych. ἔξαλλα, διάφορα, λαμπρὰ, ἀλλόφυλα ἢ ἔξοχα. Gloss. MS. in Sap. Sal. ἐξάλλων, διαφόρων.

'ΕΞΑΛΛΟΤΡΙΟ'Ω, *abalieno*, h. e. *emancipo*. 1 Macc. XII. 10.

'ΕΞΑΜΑΡΤΑ'ΝΩ, *a scopo aberro*

a (Sic ἐξαμαρτία pro ἀσυντυχία legitur apud Soph. Antig. v. 564.), deinde *pecco*, etiam *peccare facio*. חָטָא idem. Hab. II. 10. ubi Arabs legit: ἐξήμαρτες, h. e. *peccare fecisti*, τὴν ψυχήν σου. Ita quoque Syrus. Soph. I. 18. — הֶחֱטִיא Hiph. 1 Reg. XIV. 16. XV. 26. XVI. 2. Adde Inc. Cohel. V. 5. Symm. Ies. XXIX. 21. — הֶרְשִׁיעַ Hiph. *improbe ago*.

b Neh. IX. 33. Adde Aristoph. Plut. 916. Xenoph. Cyrop. II. 1. 6.

Ἑξάμηνον, sc. διάστημα, *spatium sex mensium, semestre*. שִׁשָּׁה חֳדָשִׁים. 2 Reg. XV. 8. 1 Par. III. 4.

*Ἐξαμυγδαλίζω, i. q. sequens ἐξαμυγδαλόω. מְשָׁקָדִים. Aqu. sec. cod. X. Holm. Exod. XXV. 33. ἐξημυγδαλισμένοι.

c Ἐξαμυγδαλόω, *in modum amygdalæ efformo*. מְשָׁקָדִים part. plur. Pyh. *amygdalati, amygdalæ speciem referentes*. Aqu. Ex. XXV. 33. sec. Cat. Nic. ἐξημυγδαλωμένην, ubi legendum ἐξημυγδαλωμένοι. Idem ib. v. 36. pro מְקֻשָּׁה, *ductile*, ἐξημυγδαλωμένη.

Ἐξανάστασις, *eruptio*. מִסְפַּחַת, *apostema, scabies, pustula*. Aqu. Lev.

d XIII. 6. — שְׂחִין, *ulcus*. Aqu. Lev. XIII. 18.

Ἐξαναλίσκω, *consumo, absumo, perdo*, et ἐξαναλίσκομαι, *pereo, exstinguor*. אָכַל, *edo, consumo*. Exod. XXXIII. 3. Deut. V. 25. — נָוַע, *exspiro*. Num. XVII. 12. ἐξαπολώμεθα, *exstincti sumus*. Conf. Ælian. V. H. III. 18. fin. — הָדַף, *deturbo*. Deut. IX. 4. — הִכְרִית Hiph. *ex-*

e *scindo*. Lev. XXVI. 22. — חָמַם, *profligo*. Deut. II. 15. — הֵרִיק Hiph. a רוּק, *evacuo*. Lev. XXVI. 33. — הִשְׁמִיד Hiph. *perdo*. Thren. III. 65. — יָרַשׁ, *hæreditario jure possideo*. Deut. XXVIII. 42. Sermo ibi est de locusta arbores ac terræ fruges corrumpente. Arab. ورش notat: *arreptum avide voravit cibum*. — כָּלָה Pih. Num. XVI. 21. 45. Deut. VII. 22. Jer. IX. 15. Inc. f Ez. XXXV. 13. — תָּמַם, *deficio*. Num. XIV. 33. 35. ἐξαναλωθήσονται, *peribunt*.

*Ἐξανάστασις, *expulsio e sede, eversio*. יְקוּם, *substantia, omne quod vivit in terra*. Gen. VII. 4. sec. Compl. et Cod. Mosqu. ubi alii l. ἀνάστασιν et ἀνάστημα habent, quod vide supra.

Ἐξανατέλλω, *exorior*, it. *facio* g *oriri, produco*. זָרַח, idem. Ps. CXI. 4. — הִצְמִיחַ Hiph. *germinare facio*. Gen. II. 9. Ps. CIII. 15. — *שָׁלַח, *mitto, emitto*. Amos I. 4. sec. Compl. et Cyrillum.

Ἐξανθέω, *effloresco*. *אֲבַעְבֻּעוֹת, *inflationes*. Symm. Exod. IX. 9. φλυκτίδες ἐξανθοῦσαι. Potest ad ἕλκη referri, ut legendum sit: φλυκτίδας ἐξανθοῦντα, quæ versio esset non h unius vocis, sed duarum פֹּרַחַ אֲבַעְבֻּעַת. De *pustulis* usurpat etiam Thucyd. Lib. II. 49. omninoque amant medici in morbis. V. Reitz. ad Lucian. Nigrin. T. I. Bip. p. 253. Cæterum ad Exod. l. l. pertinet fortasse glossa Hesychii: ἐξανθῆσαι, ἐκζέσαι, si nempe e conjectura Ernesti reponatur ἐξανθοῦσαι, ἐκζέουσαι. Certe LXX h. l. habent ἀναζέουσαι.—נָמַל, i *maturesco*. Ies. XVIII. 5. — הֶנֵיץ Hiph. a נוּץ, *germino*. Num. XVII. 8. ἐξήνθησεν. Suidas: ἐξήνθησεν, ἀνεβλάστησεν, ἀνέθαλλεν. Ps. LXXI. 16. CII. 14. tanquam flos agri, οὕτως ἐξανθήσει, sic *florebit*. Hesych. ἐξανθήσει, ἀνθήσει. — זָרַק, *spargo*. Hos. VII. 9. πολλαὶ ἐξήνθησαν αὐτῷ. Libere verterunt. — פָּרַח et semel in Hiph. הַפְרִיחַ. Lev. XIII. 12. Ps. XCI. 13.

a Ies. XXVII. 6. Hos. XIV. 8. — פָּרַח פָּרָח. Ies. XXXV. 2. — פָּרַח *flos.* Nah. I. 4. — שָׁלַח, *educo.* Al. Ps. CXXVIII. 5. Theodoretus auctor est, multos codd. habuisse ἐξανθῆσαι, ubi ἐξανθεῖν est *florem emittere*, non autem, ut quidam putant, *florem perdere.* Adde Sir. LI. 20.

Ἐξανθίζω, *colore incicio, floridis coloribus pingo.* צָהוֹב, *fulvus.*

b Lev. XIII. 30. ubi tamen pro ἐξανθίζουσα alii habent ξανθίζουσα.

Ἐξανίστημι, *surgo*, it. *suscito.* הֵקִיץ Hiph. a קוּץ, *evigilo.* Ies. XXIX. 8. — חָיָה Pih. *vivifico.* Gen. XIX. 32. 34. — חָרַד, *trepido.* 1 Sam. XVI. 4. ἐξανέστησαν, *trepidi surrexerunt.* Alii habent ibi ἐξίστησαν. — יָקַץ, *expergisco.* 1 Reg. XVIII. 27. — נָקַם, *vindico.* Ez.

c XXV. 15. — פָּרַח, *effloresco.* Ez. VII. 10. ἐξανέστηκεν ὕβρις. Bene quoad sensum. — קוּם, et in Hiph. הֵקִים. Gen. XVIII. 16. XIX. 1. Jos. VIII. 7. 19. Theod. Jud. V. 12. ubi pro ἐξανίσταυ legendum est ἐξανίστασο, ut habet Procop. et Cat. Nic. p. 150. — שׁוּת, *pono.* Gen. IV. 24. Sir. VIII. 14. μὴ ἐξανασταῖς, *ne assurgas in ver-*

d *ba acria et contentiosa*, h. e. *ne litiges, contendas ac rixeris.* Ib. XVII. 17. ἐξαναστήσεται, *exsurget ad judicium*, sc. Deus. Adde 1 Macc. IX. 40. et XI. 69.

Ἐξαντλέω, *exhaurio, quod haustum est effundo.* דָּלָה, *aquam ex puteo haurio.* Prov. XX. 5. — חָשַׂף, *nudo*, it. *exhaurio.* Agg. II. 17.

e Ἐξαπατάω, *seduco, decipio.* הִשְׁיא Hiph. a נָשָׂא, *exactorem ago.* Symm. Ps. LXXXVIII. 23. Sed ibi loco ἐξαπατήσει legere mallem ἐξαπαιτήσει, coll. Nehem. V. 7. ubi eadem vox a LXX per ἀπαιτῶν redditur. — הָתַל Pih. *deludo.* Ex. VIII. 29. — *הִשְׁתַּעֲשַׁע Hithp. a שָׁעַע, *mollibus verbis decipior, mulceor*, ut infantibus fieri solet. Symm. Ies. XXIX. 9. — *שָׁגַע, *averto*, f sc. a sana mente. Symm. Ies. XLVII. 10. Sus. 56. τὸ κάλλος ἐξεπάτησέ με, pulchritudo *seduxit* me. Hesych. ἐξηπάτησεν, ἐξέπλάνησε. Idem: ἐξαπατᾷ, χλευάζει, δελεάζει, φεναχίζει.

Ἐξαίφνα, *repente, subito.* *בֶּעָל, *dominus, princeps.* Lev. XXI. 4. Legerunt בָּעָל, quod Syriace est *subito.* Arab. عجل notat *festi-* g *nare, properare*, et عجلان *confestim, subito.* — *בְּשַׁלְוָה, *in quiete.* Dan. XI. 21. et 24. sec. Chis. Respexerunt Chald. hujus vocis significationem. Vocabula enim Chald. שָׁלוּ, שְׁלָיָא, etc. *repente, subito* notant, teste Buxtorfio Lex. Chald. f. 2407. — בְּלַע infin. Pih. *cum tegunt.* Num. IV. 21. ἰδεῖν ἐξάπινα. Vulg. *nulla curiositate videant.* Sumserunt i בָּלַע in notione metaphorica. — פִּתְאֹם. Jos. XI. 7. Ps. LXIII. 4. Ies. XLVIII. 3. — בְּפִתְאֹם. 2 Par. XXIX. 36. — בְּפֶתַע פִּתְאֹם, *in momento subito.* Num. VI. 9. — כְּרֶגַע, *sicut momento.* Ps. LXXII. 19.

Ἐξαπίνης, idem. פִּתְאֹם idem. Prov. VI. 15. — פֶּתַע. Prov. XXIX. 1. — בְּפֶתַע. Num. XXXV. i 22. — כְּמוֹ רֶגַע. Symm. Thren. IV. 6. Hesych. ἐξαπίνης, αἰφνιδίως, ἐξαίφνης.

Ἐξαπλόω, *expando, extendo.* מִתְלַהֵם part. Hithp. *contusus*, it. *blandiens.* Theod. Prov. XXVI. 22. λόγοι ἐνθυμίου, ὡς ἐξαπλούμενοι, *sermones astuti, tamquam expansi.*

a Num fortasse de *retibus expansis* cogitavit? Hieronymus: *quasi simplicia.* Itidem non male. — פָּרַשׂ, *expando.* Symm. Ies. XXV. 11.

ΕΞΑΠΟΛΛΥΜΑΙ, *pereo, intereo.* Sap. X. 6. Adde Herodot. IV. 173. pag. 277. Eurip. Troad. 1214. Soph. Electr. 591.

ΕΞΑΠΟΡΕΟΜΑΙ, *animi pendeo, plane hæsito, prorsus animo concido,* b *plane anxius et perplexus sum, obstupesco.* פּוּן. Ps. LXXXVII. 16. ἐταπεινώθην καὶ ἐξηπορήθην. Non derivarunt a פּוּן, sed ab לָאַן, *consilii inops fuit.* — שָׁמַם, *stupeo, obstupesco.* Aqu. Job. XXI. 5. Hesych. ἐξαπορηθῆναι, ἐξαφανισθῆναι, ἐν ἀπορίᾳ γενέσθαι.

ΕΞΑΠΟΣΤΕΛΛΩ, *emitto, dimitto,* etiam *ejicio, expello.* *נָרַשׁ, idem.

c Inc. Jos. XXIV. 12. ubi est i. q. ἐκβάλλειν. Vide tamen ad h. l. Scharfenbergium. — הוֹלִיךְ Hiph. a יָלַךְ, *ire facio.* Job. XII. 19. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *facio reverti.* 1 Reg. XV. 12. — הוֹצִיא ; יָצָא Kal et Hiph. *exeo, exire facio.* Gen. XLV. 1. Inc. et LXX Exod. XXI. 2. 2 Reg. XI. 13. — מִשְׁלַח, *missio.* Esth. IX. 22. — שִׁלּוּחַ, *donum.*

d Mich. I. 14. — שָׁלַח et passim in Pih. שִׁלַּח. 1 Sam. VI. 3. μὴ δὴ ἐξαποστείλητε αὐτὴν κενὴν, ne quæso vacuam illam *dimittatis.* Vide et Job. XXII. 9. 1 Sam. X. 26. ἐξαπέστειλε ἅπαντα τὸν λαὸν, *dimittebat* omnem populum. 2 Sam. III. 14. ἐξαπέστειλε πρὸς Ἰσαυὶ, *mittebat* ad Saulem. Joël. III. 13. ἐξαποστείλατε δρέπανα, *emittite* falces, coll. Marc. IV. 29.

e Apoc. XIV. 15. Job. XXXIX. 3. ubi fortasse loco ἐξαποστελεῖς reponendum est ἐξαποστείλασα. Videntur tamen verba ὡδῖνας δὲ αὐτῶν ἐξαποστελεῖς in LXX esse Theodotionis, qui ea posuerat pro verbis τῶν Ο', ὠδῖνας δὲ αὐτῶν ἔλυσας, a librariis alienum in locum (v. 2. nempe) collocatis, quæ conjectura auctoritate Cod. Colbertini a Montf. collati confirmatur. Adde Aqu. Ies. XV. f 2. ubi nidus ἐξαπεσταλμένος s. *dimissus* est *is, de quo pulli avolarunt,* aut *ex quo pulli emissi et ejecti sunt.* — *שְׁלַח Chald. Dan. VI. 22. Tob. X. 9. et 10. ἐξαποστέλλειν est *dimittere, veniam dare discedendi.*

*ΘΕΛΩ ΕΞΑΠΟΣΤΕΛΛΕΙΝ, *volo dimittere.* שָׁלַח, *dimitto.* Ex. XI. 9.

ΕΞΑΠΟΣΤΟΛΗ, *emissio.* שְׁלַח. g Theod. Ies. XXVII. 8. 3 Macc. IV. 4. ubi *violentam ejectionem* notat, coll. v. 5.

*ΕΞΑΠΟΤΙΝΩ, *punio,* etiam in universum *rependo.* שָׁלַם, idem. 1 Sam. XXIV. 20. ἐξαποτίσαι αὐτῷ ἀγαθὰ sec. Ald. ubi alii libri ἀνταποδῶσαι, alii vero ἀνταποδώσει habent.

ΕΞΑΪΠΤΩ, *incendo, accendo,* it. *annecto, alligo.* בָּעַר, idem. Inc. h Jud. XV. 7. — דָּלַק, *fervide insector.* Thren. IV. 19. ἐπὶ τῶν ὀρέων ἐξήφθησαν, ubi tamen fortasse legendum est ἐξέπτησαν. — הֶעֱלָה Hiph. *ascendere facio.* Num. VIII. 4. ἐξῆλθε τοὺς λύχνους. Fortasse legendum ἐξήρτησε. — *הֲצִית. Symm. et LXX Amos I. 14. — קָשַׁר, *alligo.* Prov. XXII. 15. ἅπαξ ἐξῆπται καρδίαν (vel, ut alii rectius, καρδίας) νέου, i stultitia *alligata est* vel *adhæret* cordi juvenis. Suidas: ἐξῆπται, ἐξῆρται, κρεμᾶται. Vide s. φλόξ.

*ΕΞΑΡΘΡΕΩ, *luxo membra,* i. q. ἐξαρθρόω. עָמַל, *laboro.* Jon. IV. 10. οὐδὲ ἐξάρθρησας sec. Ald. Videtur hic ἐξαρθρεῖν de eo dici, qui graviore opere membra luxavit. Alias enim hæc versio cum textu Hebr. conciliari nequit.

*ΕΞΑΡΘΡΟΣ, *articulis suis emotus, luxatus.* 4 Macc. IX. 13. ubi

a al. vitiose ἔξαρδος. Vide s. v. ἐξαρθρόω. Zonaras Lex. col. 755. ἔξαρθρος, ἀρθρητικός. Hesych. ἔξαρθρος, ἐκμιλής. Suidas præterea addit: ἐξωστεϊσμένος, q. d. *exossatus*.

ΕΞΑΡΘΡΟΩ, *deartuo, artus loco moveo, membra luxo, et articulis emoveo.* הֲמְעִיד, Hiph. a מָעַד, *vacillare facio.* Symm. Ps. LXVIII. 24. 4 Macc. X. 5. Est ab ἔξαρθρος,
b h. e., interprete Suida, ἐκμιλής, ἐξωστεϊσμένος.

ΕΞΑΡΙΘΜΕΩ, *enumero.* מָנָה, *numero.* Gen. XIII. 16. Psalm. LXXXIX. 13. — מִסְפָּר, *numerus.* Num. XXIII. 10. — מָסַר, *trado.* Num. XXXI. 5. Sermo ibi est de delectu ex Israëlitarum copiis habito. — סָפַר. Gen. XV. 5. Deut. XVI. 9. Ps. XXI. 18. ubi pro ἐξη-
c ρίθμησαν cum Grabio legendum ἐξηρίθμησα. Symm. Psalm. LV. 9. — סְפִרוֹת plur. *numeri.* Symm. Ps. LXX. 15. Theod. Jer. XXXIII. 22. Sirac. I. 9. ἐξηρίθμησεν αὐτὴν, h. e. *optime cognitam ac perspectam habet.* Quæ enim numeravimus, hæc nobis non possunt non esse quam notissima. Sir. XVIII. 4. est i. q. ἐκδιηγεῖσθαι, *enarrare*, cum quo
d etiam ibi permutatur. Vulg. *enuntiabit.* Eodem modo Syrus.

ΕΞΑΡΚΕΩ, *sufficio.* קָצַר, *decurtor.* Num. XI. 23. μὴ ἡ χεὶρ κυρίου οὐχὶ ἐξαρκέσει, nonne manus Dei sufficiat? sc. ad suppeditandum ipsis alimenta. Decurtata manus est symbolum virium non sufficientium. Hes. ἐξαρκέσει, ἐκπονήσει.

*ΕΞΑΡΝΕΟΜΑΙ, *nego, recuso.*
e 4 Macc. X. 35. Vide quoque Pollucis Onom. V. 104.

ΕΞΑΡΠΑΖΩ, *abripio, eripio, libero.* 1 Macc. VII. 29.

ΕΞΑΡΣΙΣ, *elevatio, profectio,* it. *evulsio, exstirpatio.* מַסָּע, *profectio.* Num. X. 6. ἐπὶ τῇ ἐξάρσει αὐτῶν, *cum proficiscuntur.* — נָתוֹשׁ, inf. *evellendo.* Jerem. XII. 17. ἐξαρῶ τὸ ἔθνος ἐκεῖνο ἐξάρσει καὶ ἀπωλείᾳ, e medio tollam illam gentem *exstirpatione* et
f exitio, h. e. funditus illam gentem exstirpabo.

ΕΞΑΡΤΑΩ, *suspendo.* חָבַר, *connecto, conjungo.* Ex. XXVIII. 7. ἐπὶ τοῖς δυσὶ μέρεσι ἐξηρτημέναι, in duabus partibus *suspensa.* In cod. Alex. legitur ἐξηρτισμένοι. Unde Gloss. in Octat. ἐξηρτισμένοι, ἀπαρτιμάμενοι. Sed præferendum ἐξηρτημένοι. Hes. ἐξηρτημένοι, κρεμάμενοι, ἢ
g κεκοσμημένοι.

ΕΞΑΡΧΩ, *incipio, initium facio, maxime in canendo, præcino, cantu præeo.* *עָוֹן, *iniquitas.* Hos. X. 10. ἐξαρχόντων, præcinentium. Loco עִנּוֹתָם legerunt עֲנוֹת. — עָנָה *respondeo*, it. *canto.* Exod. XV. 20. ἐξῆρχε δὲ (subintellige ᾠδῆς, vel ᾠδὴν, vel ᾆσμα, vel αἶνον, vel simile quid) αὐτῶν Μαριὰμ, ex illis autem Miriam
h odam *incipiebat*, vel *præcinebat:* ubi Schol. ed. Rom. καὶ κατέλεγεν αὐταῖς. Ibid. XXXII. 17. φωνὴν ἐξαρχόντων οἴνου (lege αἴνου) ἐγὼ ἀκούω, vocem præcinentium hymnum ego audio. Num. XXI. 17. Psalm. CXLVI. 7. ἐξάρξατε. Vulg. *præcinite:* ubi male quidam putant LXX vertisse ἐξᾴδετε. Judith. XVI. 1. ἐξάρχετε τῷ
i θεῷ. Hesych. ἐξάρξατε, ἄρξατε μελῳδίας, ὑμνήσατε, προκατάρξατε, καταλίξατε. Hesych. ἐξάρξατε, προκατάρξατε, καταλίξατε. Pausan. V. 18. p. 423. Ἀπόλλων ἐξάρχων τῆς ᾠδῆς. Hom. Od. Δ', v. 18. seq. Hesiod. Scut. Herc. 205. Theocrit. Id. VIII. 62. Conf. Spanhem. Obss. in Callim. p. 334. et ad Julian. pag. 23. nec non Sturzii Lexic. Xenoph. s. h. v.

ΕΞΑΡΧΟΜΑΙ, *incipio.* 1 Macc. k
IX. 66.

ΕΞΑΣΘΕΝΕΩ, *prorsus imbecillis sum, omnibus viribus destituor.* הַכְשִׁיל, Hiph. *facio impingere, labefacto.* Ps. LXIII. 8. ubi ἐξασθένη transitive accipiendum videtur, ut

a quoque simplex δοθῆναι Mal. II. 8. legitur.

*ΕΞΑΣΚΕΩ, *exerceo.* 4 Macc. V. 23. ἀνδρείαν ἐξασκεῖν, ut nos fortitudini assuefaciamus. Alii habent ἐξασκεῖ, sensu fere eodem. Ib. XIII. 23.

ΕΞΑΣΤΡΑΠΤΩ, *effulguro, effulgeo, fulguris instar emico, remico.* בָּרָק, *fulgur, fulgor.* Nah. III. 3.

b ἐξαστραπτόντων ὅπλων, armorum fulgurantium. — מִתְלַקַּחַת, part. Hithp. fœm. *interceptus*, aut *sese reciprocans.* Ez. I. 4. πῦρ ἐξαστράπτον, ignis *effulgurans.* Ita quoque Chald. et Arabs. — קָלַל, *tersus.* Ez. I. 7. ὡς ἐξαστράπτων χαλκὸς, tanquam æs *effulgurans.* Dan. VI. 10. sec. Chis.

ΕΞΑΤΙΜΑΖΩ, *dehonesto, despicio.* בָּזָה, *sperno.* 1 Sam. XVII. 42. Soph. Œd. Col. v. 1442.

ΕΞΑΤΙΜΟΩ, idem. נִכְלַם, Niph. *erubesco.* Ezech. XVI. 60.

ΕΞΑΤΧΕΝΙΣΜΟΣ, *excervicatio.* פֶּרֶק, *dilaceratio, extorsio.* Aquila. Nah. III. 1.

ΕΞΑΦΙΗΜΙ, *dimitto.* 2 Maccab. XXII. 24. ἐξαφεῖναι σῶον. Strabo Geogr. XVII. p. 1160. D.

d ΕΞΕΓΕΙΡΩ, *excito, suscito.* הֶבְעִיר, Hiph. *depasco.* 1 Reg. XVI. 3. Legisse videntur eliso Beth מַעִיר ab עוּר. — חֵטִיל, Hiph. a טוּל, *abjicio, injicio, immitto.* Jon. I. 4. ἐξήγειρε πνεῦμα μέγα εἰς τὴν θάλασσαν. Bene quoad sensum. — הֵקִיץ Hiph. a קוּץ, *evigilo.* Aqu. Theod. Job. XIV. 11. LXX Ps. III. 5. LXXII. 20. Dan. XII. 2. — חַיִּים, plural. *vita.* Ies.

e XXXVIII. 16. ἐξήγειράς μου τὴν πνοήν. — חוֹלֵל, Pih. a חוּל, *parturio.* Prov. XXV. 24. βορέας ἐξεγείρει ὑφῆ. Bene quoad sensum. — עָרַר, *constituo.* Ezech. XXI. 16. οὗ ἂν τὸ πρόσωπόν σου ἐξεγείρηται, quocunque facies tua sese obverterit. Hieron. *quocunque faciei tuæ erit appetitus.* Videtur legisse ἐξορύγηται. — יָקַץ, *evigilo.* Genes. XXVIII. 16. XLI. 22. Jud. XVI. 15. 21. — *לֹא נָתַן f תְּנוּמָה, *non do dormitationem.* Inc. Prov. VI. 4. ἐξεγέρθητι. — *מְנִי, *ex me.* Inc. sec. Cat. Niceph. p. 154. Jud. V. 14. ἐξεγείρου: nempe, ut e Cod. Oxon. patet, temeritate librarii pro ἐξ ἐμοῦ. — *נָעַר, *fremo.* Jer. LI. 38. ἐξηγέρθησαν; quasi esset Niphal ab עוּר. — נָשָׂא, *attollo.* Ez. XI. 22. — סָעַר, *procellis agitor.* Jon. I. 13. — עֵדֶר, *grex.* Jud. V. g 16. ubi pro עֲדָרִים legisse videntur עֵירִים, quod *vigiles* notat. — עוּר, in Kal, Niph. Pih. Hiph. et Hithp. Sic legitur pro הִתְעָרֵר apud Inc. et LXX Cant. II. 7. LXX Jud. V. 12. 1 Par. V. 26. Esdr. I. 1. 5. — עֵרָה, Pih. *nudo.* Hab. III. 12. Videntur deduxisse ab עוּר et legisse עֲרָתָ, nam הֵעִיר est *vigilare, excitare.* Inc. Hab. III. 9. ubi de arcu h dicitur, qui *tenditur.* c Videntur enim olim arcum obvelasse, ut sagittæ eo facilius scopum ferirent. — קוּם: הֵקִים, Kal et Hiph. Num. X. 35. 2 Sam. XII. 11. Esth. VIII. 5. — רָדָה, *dominor.* Num. XXIV. 19. Videntur permutasse hanc vocem cum רוּד. — שָׁאַג et נָעַר, *rugio, rudo* junctim. Jer. LI. 38. — שָׂגַב יְשׁוּעָה, *extollor salute.* Job. i V. 11.

ΕΞΕΔΡΑ, *exedra, cella porticibus addita ad colloquendum sive meridiandum, in qua frequentes sedes.* חָצֵר, *atrium.* Ez. XLII. 5. — טוּר, *ordo, series.* Ezech. XLVI. 24. — טִירוֹת, plur. idem. Ezech. XLVI. 24. — לִשְׁכָּה, *cubiculum.* Ezech. XL. 46. XLIV. 19. Symm. 1 Sam.

a IX. 22. et Ezech. XL. 17. ac XLII. 3. ἐξέδρεων, quam vocem tamen Syro tribuit Theodoretus in Comment. ad h. l. p. 1022. — עֲלִיָּה *laterale cubiculum.* Ezech. XLI. 11. Gloss. Ἐξέδρα, *triclinus, ala,* ubi *triclinus,* docente Kuhnio ad Polluc. I. c. 8. s. 79. p. 51., adjective sumitur. Polluci scribitur ἐξέδρα. Ἐξέδρα, inquit, ἢ συγκάθηνται. Vide Drub sium in Fragm. p. 662. et Valesium in Euseb. p. 232.

*Ἐξείκαζω, *effingo, effigiem alicujus exprimo.* הִתְיִר, Hiph. a נָתַר, *libere ferri sino, solvo, exsilire facio.* Incert. Hab. III. 6. ἐξείκασε. Num fortasse scribendum est ἐξέτηξε? Confer supra s. v. ἐκτήκω.

Ἐξεικονίζω, *effingo, formo, figuro, omnibus lineamentis ad exemc plum effingo.* אָסוֹן, *exitium, mors.* Exod. XXI. 22. ἐξέλθῃ τὸ παιδίον αὐτῆς μὴ ἐξεικονισμένον, egrediatur infans ejus non *rite formatus,* aut *perfectus et maturus:* ubi verbis μὴ ἐξ. respondent in textu וְלֹא יִהְיֶה אָסוֹן, *et non fuerit mors.* Vide et v. 23. Hottingerus in Thes. Phil. p. 374. judicat, ἐξεικ. e margine irrepsisse in textum, cui illustrationis gratia d fuerit adscriptum. Grotio ad h. l. legisse videntur אסמון. Suidas et Hesych. ἐξεικονισμένον, μεμορφωμένον. Ita etiam Phavorinus, apud quem præterea additur ἢ τέλειον.

Ἔξειμι, *exeo.* יָצָא, idem Ex. XXVIII. 31.

*Ἔξειναι, *licere,* i. q. καθήκειν. 3 Maccab. I. 11. διὰ τὸ μηδὲ τοῖς ἐπιτηδείους ἐξεῖναι εἰσιέναι, quia nec Judæis intrare templum liceret.

Ἐξεκκλησιάζω, *in concionem voco, congrego, publice proclamo.* הַקְהִיל, Hiph. *congrego.* Lev. VIII. 4. ἐξεκλησίασε πᾶσαν τὴν συναγωγὴν, *congregabat* omnem conventum. Num. XX. 10. 1 Par. XIII. 5. Hes. et Suid. ἐξεκλησίασε, συνήθροισεν. Vide Thucyd. Lib. VIII. c. 93. init. —

5

קָבַץ, idem. 2 Par. XV. 9. — קָהָל, *congregatio.* 2 Paral. XXIV. 6. — f *קָלָה, *uro, torreo frigendo.* 2 Sam. XX. 14. ἐξεκλησιάσθησαν. Secuti autem sunt lectionem marginalem יִקָּהֲלוּ, a קָהַל. — קָרָא, *voco, convoco.* Jer. XXXVI. 9. ἐξεκλησίασαν νηστείαν, *publice proclamabant* jejunium. 1 Macc. VI. 19. XII. 35.

Ἐξελαύνω, *expello, abigo.* נָגַשׂ, *exigo, exactione premo.* Zach. IX. 8. — שָׁלַח, Pih. *mitto, emitto.* Symm. g Psalm. XLIV. 3. ἐξήλασας αὐτούς, *expulisti* eos.

Ἐξελέγχω, *redarguo, convinco.* הוֹכִיחַ, Hiph. a יָכַח. Ies. II. 4. Mich. IV. 3. Conf. Sap. XII. 17.

Ἐξελκύω, *extraho.* הוֹרִישׁ, Hiph. a יָרַשׁ, *possessione expello.* Job. XX. 15. — מָשַׁךְ, *traho.* Gen. XXXVII. 28. — נָתַק, *evello.* Jud. XX. 31. — יָצָא, *haurio, exhaurio.* h Theodot. aut LXX sec. Hex. Job. XXXVI. 20. μὴ ἐξελκύσῃς τὴν νύκτα. Vulg. *ne protrahas noctem,* ubi ἐξελκύειν i. q. simplex ἑλκύειν esse videtur. Adde Herodot. II. 70. p. 115.

Ἐξελάκω, idem. מוּץ, *pressura.* Prov. XXX. 33. ἐὰν δὲ ἐξέλκῃς λόγους, ubi ἐξέλκειν *vi elicere* notat.

Ἐξεμέω, *evomo.* נָעַשׁ, *commoveor.* Jer. XXV. 16. Potest quidi dem vomitus a concussione stomachi dici, fortasse tamen vomitum ex mera conjectura posuerunt. — הֵקִיא, הַקִּיא. Kal et Hiph. Job. XX. 15. Prov. XXIII. 8. ubi pro ἐξεμέσῃ substituit ἐξεμέσῃ in secunda persona Grabius Proleg. T. IV. c. 4. §. 3. Symm. Lev. XVIII. 28.

*Ἐξέναντι, *ex adverso, e regione.* מ. Aqu. Ezech. XL. 2. ubi LXX ἀπέναντι habent.

Ἐξενάντιας, et quandoque Ἐξ ἐναντίας, *ex adverso, e regione.* אֶל מוּל, idem. Ex. XXVIII.

a 25. XXXIX. 17. — אֶל מוּל פָּנַי. 2 Sam. XI. 15. — *מְמוּל. Aqu. et LXX 2 Sam. V. 23. — נֶגֶד. Jos. VI. 20. VIII. 11. Neh. III. 29. 30. — לְנֶגֶד. Neh. III. 28. Dan. X. 13. Hab. I. 3. — מִנֶּגֶד. Jud. IX. 17. XX. 34. Neh. III. 25. 27. — נֹכַח. 1 Reg. XXII. 35. 2 Paral. XVIII. 34. — אֶל עֵבֶר Symm. Deut. XXX. 13. — *מֵעֵבֶר, *a transitu.* Symm. 1 Reg. IV. 12. 2 Sam. X. 16. — לִפְנֵי, *ad faciem.* Exod. XIV. 2. 9. — *מִפָּנִים, *a faciebus.* Inc. 2 Sam. X. 8. cujus loco LXX habent: *ἐκ τοῦ κατὰ πρόσωπον ἐξεναντίας,* ubi duæ versiones coaluisse videntur, et *ἐξεναντίας* sine dubio e margine irrepsit. — קֶדֶם, *oriens.* Ezech. XLVII. 3. — קְדִימָה, *orientem versus,* etiam *ventus orientalis.*

c Hab. I. 9. In l. Chald. קוֹדָם est *ante, coram, ex adverso.* Fortasse quoque קְרִימָה permutarunt cum קְדָמָה, *antrorsum,* quod est a קֶדֶם cum ה parag. — תֵּדְמָה idem. Jos. XIX. 12. 13. — *תִּדְמַת, constr. *ad orientem.* 1 Sam. XIII. 5. — לִקְרַאת, *in occursum.* 1 Sam. X. 10. XVII. 2. 21. Psalm. XXXIV. 3. Symmach. Psalm. LVIII. 5.

d Ἐξέρα΄ω, *evacuo, effundo,* etiam *evomo,* i. q. *ἐξεμέω.* קוּא, idem. Aqu. Lev. XVIII. 28. *ἐξήρασεν.*

Ἐξεργά΄ζομαι, *efficio.* פָּעַל, *operor.* Ps. VII. 14. XXX. 25.

Ἐξεργαστικὸ΄ν, sc. *πρᾶγμα, elaboratum ac perfectum opus, elaborata pertractatio.* 2 Macc. II. 32. *τὸ ἐξεργαστικὸν τῆς πραγματείας παραιτεῖσθαι, operosam* vero negotii cu-

e jusque *persecutionem* omittat.

Ἐξερεύ΄γομαι, *eructo, copiose emitto.* הֶבִיעַ, Hiph. a נָבַע, idem. Ps. CXVIII. 170. CXLIV. 7. — הֵפִיק, Hiph. a פּוּק, *expromo.* Ps. CXLIII. 15. — רָחַשׁ, *ebullio.* Ps. XLIV. 1. *ἐξηρεύξατο ἡ καρδία μου λόγον ἀγαθὸν, gestit* animus meus *proferre* verba læta. — שָׁרַץ *repto, abunde progigno.* Ex. VIII. 3. *ἐξερεύξεται ὁ ποταμὸς βατράχους,* coll.

f Sap. XIX. 10. Hes. *ἐξηρεύξατο, προσβάλετο, ἐξήρτυσεν, ἐξέτυμψεν.* Suid. *ἐξερευξεται* (lege *ἐξερεύξηται*), *ἐκρίψῃ, ἐξενέγκῃ.*

Ἐξερευνά΄ω, *perscrutor, diligenter scrutor.* *חָבַשׁ, *obligo.* Aqu. Theod. Job. XXVIII. 11. Legerunt חָפַשׂ, *scrutari,* per transmutationem literarum ejusdem organi ב et פ. Sic

g בְּצַע et פֶּצַע, בְּרוֹל et פַּרְזֶל, *ferrum.* — חָפַשׂ, *perscrutor, pervestigo.* Theod. Ps. LXXVI. 7. Symm. Ps. LXIII. 6. LXX 1 Sam. XXIII. 23. Ps. LXIII. 6. — חֵפֶשׂ, *perscrutatio.* Ps. LXIII. 6. — חָקַק, *decerno.* Jud. V. 14. Loco מְחֹקְקִים legerunt מְחַתְּרִים, h. e. *hostem perscrutaturi et debellaturi.* — חָקַר, *scrutor, perscrutor.* 1 Par. XIX. 3. Symm. Ps. XLIII. 21. — חָשַׂף, *denudo.* Joël.

h I. 7. Legerunt חֲפָפָה. — נָגַשׂ *exigo.* Zach. X. 4. — נָצַר, *custodio.* Psalm. CXVIII. 2. 34. 69. 114. — נָקַשׁ *illaqueo.* Ps. CVIII. 10. Legerunt יִבְקַשׁ, ב pro נ, quod sæpius Hieronymus in illis Intt. notare solet. Fieri tamen potuit, ut existimarent, quia נ est ex servilibus, נָקַשׁ aliquando esse idem quod חָקַשׁ quod חָפַשׂ *inquirere, scrutari,*

i *exculere curiose et dilegenter* explicant. Vide s. v. *ἐκζητέω.* Quidquid sit, tamen sensum bene et graphice fere expresserunt. — קָרַר, Pih. *destruo.* Symm. Num. XXIV. 17.

a ἐξερευνήσω. Sine dubio scribendum ἐξερημώσω, aut ἐξερείψω. — *קָדְקֹד, *vertex.* Theodot. Jer. XLVIII. 45. ἐξερεύνησιν. Vide antec. — שָׁאַל—דָּרַשׁ, *rogo,* h. l. *interrogando scrutor.* Deut. XIII. 14. — תּוּר, *speculor, considero.* Aqu. Cohel. I. 13.

ΕΞΕΡΕΎΝΗΣΙΣ, *perscrutatio.* מְחֻפָּשׂ, part. Pyh. *perscrutatum.* Ps. LXIII. 6. Symm. et LXX h. l.
b מְחֻפָּשׂ transitive et active acceperunt, secus quam Massorethæ, qui in Pual ponunt.

ΕΞΕΡΗΜΌΩ, *desolo, devasto, evacuo.* הֶחֱרִיב, Hiph. *exsicco.* Jud. XVI. 25. 2 Reg. XIX. 24. ἐξηρήμωσα τῷ ἴχνει τοῦ ποδός μου πάντας ποταμούς, *evacuavi aqua* vestigio pedis mei omnes fluvios. Ies. L. 2. ἐξερημώσω τὴν θάλασσαν. Vide et Jer. LI. 36.
c Hos. XIII. 15. et Nah. I. 4. Adde Amos VII. 9. sec. Alex. et Barb. et L. Bos. Proleg. c. 3. ad Nah. I. 4. — הַחֲרִיבֵם, Hiph. *perditioni devoveo.* Jerem. XXV. 9. — הִשְׁאָה, Hiph. *vasto.* Ies. XXXVII. 26. — הֵשֵׁם, Hiph. a שָׁמַם, *desolo, devasto.* Lev. XXVI. 31. 32.—חָרֵב, *desolatus.* Hagg. I. 4. — שָׁמֵם, idem. Ies. LXI. 4. Præterea quo-
d que legitur hæc vox Dan. IV. 19. sec. cod. Chis. ubi nihil pro ea in textu reperitur.

ΕΞΕΡΙΌΩ, *repo.* עָעַץ, idem. Aqu. Theod. Exod. I. 7. ἐξήρπωσαν, pro quo Montfauc. legendum suspicatur ἐξήρπωσαν. Fischerus in Proluss. de Vitiis Lex. N. T. p. 680. scribere mavult ἐξείρπωσαν (quæ est forma imperfecti Alexandrina verbi
e ἐξείρπω), h. e. *genus suum magna copia propagarunt.* Scharfenbergius ad h. l. cum Schulzio not. ad Theodoret. T. I. pag. 820. reponit ἐξήρπυσαν, cum ἐξερπόω verbum dubiæ auctoritatis esse videatur.

*ΕΞΕΡΙΠΎΖΩ, *prorepo, abunde progigno.* רָחַשׁ. Inc. Ps. XLIV. 2. ἐξείρπυσε, quod Montf. reddidit *irrepsit.* Respexit usum vocis רָחַשׁ in l. Chald. *produxit.* Conf. Psalm. f CV. 30. Suidas: ἐξερπύσασι, βαδίσασι.

ΕΞΈΡΠΩ, *erepo, proserpo, prorepere facio, produco.* שֶׁרֶץ, *repo, abunde progigno.* Psalm. CIV. 29. ἐξεῖψεν ἡ γῆ αὐτῶν βατράχους, *produxit in maxima copia* (seu *scatuit,* s. *ebullit*) terra ranas. Suidas: ἐξεῖψεν, ἀνέδωκεν. Aqu. Symm. Gen. I. 20. ἐξερψάτω. Theodot. ἐξερψάτωσαν. g Symm. Ex. I. 7. ἐξῆρψεν. Inc. Lev. XX. 20. Vide Fischeri Clav. p. 50. ac L. Bos. Proleg. c. III. ad Gen. I. 20.

ΕΞΈΡΧΟΜΑΙ, *exeo, egredior, evado, effugio.* אָשֵׁם, *reus.* Hab. I. 11. ἐξελεύσεται, ubi tamen alii, et quidem rectius, uti videtur, ἐξιλάσεται habent. — בּוֹא, *venio.* Symm. Ies. XIII. 2. ubi pro impresso ἐξελ- i θέτωσαν Montfauc. legere mavult εἰσελθέτωσαν, qua tamen conjectura commode supersedere possumus. Nam ἐξέρχεσθαι est h. l. *egredi in bellum, invadere, adoriri.* Theod. Prov. XXXIII. 30. LXX Num. X. 9. ἐὰν δὲ ἐξέλθητε εἰς πόλεμον. Jud. IX. 27. 1 Sam. IV. 3. — הֵנִיחַ, Hiph. a נוּחַ, *prodeo.* Al. Jud. XX. 38. — חִלֵּץ, Pih. *eruo.* Lev. XIV. 43. i μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τοὺς λίθους, post lapides evulsos. Sic et nos voce herausgehen, *to go out,* uti solemus. — יָלַד, *eo.* Gen. XII. 1. — יָצָא, *exeo.* Aqu. Ps. LXXII. 7. ἐξῆλθον ἀπὸ στέατος οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν, ubi ἐξέρχεσθαι *procedere, prodire* notat. LXX Gen. XV. 4. ὃς ἐξελεύσεται ἐκ σοῦ, h. e. qui *originem* ex te *trahet.* Vide et Gen. XVII. 6. XLVI. 27. Mich. V. 2. Exod. XXXII. 23. ἐξῆλθεν ὁ μόσχος οὗτος, *factus* inde *est* hic vitulus. Num. XX. 18. ἐν πολέ-

a μῳ ἐξελεύσομαι εἰς συνάντησίν σοι, in bello exibo contra te. Vide et Num. XX. 20. XXI. 23. Num. XXIV. 24. ἐξελεύσεται, quod vero in edit. Breiting. recte emendatum videtur in ἐξελεύσονται, sequitur enim καὶ κακώσουσιν. Deut. XXVIII. 7. 25. Confer et Prov. XXX. 27. ubi יָצָא per ἐκστρατεύειν exponitur, et supra in v. ἐξοδεία et ἐξοδία. Psalm. LIX.
b 11. οὐκ ἐξελεύσῃ, ὁ θεὸς, ἐν δυνάμεσιν ἡμῶν. Suidas ad h. l. respiciens οὐκ ἐξελεύσῃ interpretatur οὐ στρατηγήσεις ἡμῶν, coll. Psalm. XLIII. 10. ubi Inc. (sec. Chrysost. in Catena PP. T. I. p. 813.) loco οὐκ ἐξελεύσῃ apud Symmachum habet οὐ προέρχῃ. Job. XXIII. 11. ἐξελεύσομαι ἐν ἐντάλμασίν σου, ubi ἐξέρχεσθαι est i. q. πορεύεσθαι. Symm. et LXX Cant. V. 7. ψυχή
c μου ἐξῆλθεν. Vulg. *anima mea liquefacta est*, sc. misericordia cum amore conjuncta. Ἐξέρχεσθαι ἡ ψυχὴ de eo dicitur, *qui est in ecstasi aut admodum commovetur animo*. Coh. VII. 18. ἐξελεύσεται τὰ πάντα, *evadet, effugiet omnia*. Ies. XLVIII. 1. ἐξ Ἰούδα ἐξελθόντες, e Juda *originem nacti*, coll. 1 Macc. I. 12. — *יָשַׁב, *sedeo*. LXX sec. Hex. Jud. XVI. 12. In
d Hebr. voce h. l. et v. 9. præter notionem *collocatum esse* etiam latet notio *prosiliendi ac erumpendi*, i. q. series orationis postulat. — מוֹצָא, *exitus*. Num. XXX. 13.—מִיצִיצִים, plur. *prognati*. 2 Paral. XXXII. 21. ἐξελθόντες (Al. rectius ἐκ τῶν ἐξελθόντων, sc. τινές. Conf. Ies. XXXV. 9. ubi in τῶν πονηρῶν θηρίων subintelligendum τί. V. L. Bos. Ellips.
e Gr. p. 195.) ἐκ κοιλίας αὐτοῦ.—*מַסָּע, *profectio*. Gen. XIII. 3. sec. Compl. — נֶאֱסַף, *congregor*. Jud. X. 17. ἐξῆλθον, congregati egrediebantur. — נִבְהַל, Niph. *perturbor*. Jerem. LI. 32. ἐξέρχονται, *festinanter egressi sunt, et fuga se proripuerunt ex urbe*. בָּהַל in Pih. *festinare, properare*. — נָזַל, *fluo*. Num. XXIV. 7. — נָסַע, *proficiscor*. Num. XI. 31. Ies. XXXVIII. 12. — נְפַק, Chald. *pro-* f *deo*. Dan. II. 13. 14. III. 27. — עָבַר, *transeo*. Symm. Psalm. XLI. 5. LXX Mich. II. 13. — עָטַף, *obruor*. Ies. LVII. 16. Videntur legisse עָטָה, quod æque ac עוּט notat *cum impetu ferri, invehi, involare*, aut voci עָטַף, quæ parum differt ab עָטָה, eandem tribuisse notionem. Doederleinio ad h. l. ἐξελεύσεται reformandum videtur in ἐκλύσεται ex g Thren. III. 12. — עָלָה, *ascendo*. Gen. XIX. 30. Ex. I. 10. Ies. XI. 16. — *עָנָה, h. l. *cano certatim et per responsoria*. 1 Sam. XVIII. 7. ἐξῆλθον sec. cod. Alex. Sed reponendum est ἐξῆρχον, quod vide supra. — צִי, *navis*. Num. XXIV. 24. Videntur וְצִים a rad. יָצָא derivasse, aut potius legisse וְיוֹצְאִים, ut Arabs quoque fecit. Cæterum h pro ἐξελεύσεται vix dubitem legendum ἐξελεύσονται: sequitur enim καὶ κακώσουσιν. — *צִיִּים, *deserta incolentes*. Aqu. Psalm. LXXIII. 14. οἱ ἐξελευσόμενοι. Intelleguntur Israëlitæ, qui exierant ex Ægypto, ac per deserta vagabantur. Eodem quoque modo explicanda est Versio Quinta, quæ habet τῷ ἐξεληλυθότι. — רוּץ, *curro*. Jos. VIII. 19. 2 Sam. XVIII i 21. — שׁוּב, *revertor*. Esdr. VI. 21. — תָּמַם, *absolvor*. Gen. XLVII. 18. ἐξῆλθε δὲ τὸ ἔτος ἐκεῖνο, exiit autem annus ille, h. e. *finito* anno illo. 1 Macc. I. 10. et 11. ἐξέρχεσθαι *existere, oriri* notat. Vide quoque s. v. στόμα. In Hist. Sus. v. 4. ἐξέρχεσθαι ἔκ τινος dicitur *id, cujus aliquis auctor est*.

ΈΞΕΣΤΙ, *licet*. אֲרִיךְ, Chald. *decens, conveniens*. Esdr. IV. 14.

a Adde 1 Maccab. XIV. 44. Lexic. Cyrilli MS. Brem. Τὸ ἔξεστι τριχῶς, ἢ ἀπὸ νόμου, ἢ ἀπὸ φύσεως, ἢ ἀπὸ ἔθους.

ΟΥ̓Κ ΕΣΤΙΝ ΕΞῸΝ, *non licet.* אֵין, *non.* Esther. IV. 2.

ΕΞΕΤΆΖΩ, *exquiro, inquiro, exploro, diligenter examino, crucio, torqueo, cædo, verbero.* בָּחַן, *probo, exploro.* Psalm. X. 5. 6. — *בָּשַׁט, b *grassor.* Jud. IX. 44. sec. Alex. et Ald. ἐξεπάσθησαν, quod tamen derivandum erit ab ἐκπάνυμι aut ἐκπάζω, *expando, evolvo*, quod h. l. de militibus adhibetur, æque ac ἐκπίνω et ἐκχύομαι. — דָּרַשׁ, *quæro, inquiro.* Deut. XIX. 18. ἐξεπάσωσιν οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, inquirant judices accurate. — הָכָה, Hiph. *percutio.* Al. 1 Sam. V. 6. ἐξήτασεν αὐτοὺς, *cruciavit* illos. c Ita enim in codice vel interprete quodam l. c. lectum fuisse colligit Bielius e Glossis in libr. 1 Reg. Vide quæ infra inde adducta sunt in v. Ναῦς. — חָקַר, *scrutor, investigo, inquiro.* Inc. Job. XIII. 9. Symm. Job. XXXII. 11. — פָּקַד, *visito*, h. l. *rationem requiro.* Symm. Job. XXXVI. 23. — רָצָה, *approbo.* Symmach. Cohel. IX. 7. ἐξήτασε: d ubi Montfauc. legendum conjicit ἐξήτησε. Alii statuunt, eum רִצָּא legisse. Sir. XVIII. 20. πρὸ κρίσεως ἐξέτασε σεαυτὸν, *damna et corrige* prius in te, quod damnare et corrigere vis in aliis. Ibid. XXIII. 9. οἰκέτης ἐξεταζόμενος ἐνδελεχῶς, servus assidue cæsus s. *verberatus.* Sic μάστιξιν ἀνετάζεσθαι dicitur Act. XXII. 24.

ΕΞΈΤΑΣΙΣ, *inquisitio, quæ a judice fieri solet interrogando tum reum tum testes, exploratio.* Sap. I. 9. Sir. XVI. 22. est *examen, inquisitio*, eaque *exacta, rigida* ac *severa*, ita ut nec minima culpa injudicata et impunita prætereat. 3 Macc. VII. 5. itidem est vocabulum forense, *reorum interrogatio, exploratio coram judice.* Vide Grotium ad h. l. Hes. ἐξέτασις, βασανισμός.

ΕΞΕΤΑΣΜῸΣ, idem. שַׁלְוָה, f *tranquillitas, prosperitas.* Prov. I. 33. ἐξετασμὸς ἀσιβεῖ ὅλως. Secundum Geierum in Comm. ad h. l. vocem a שָׁאַל, *interrogavit*, deduxerunt. Sap. IV. 6. Hesych. ἐξετασμὸς, κρίσις, ἐρώτησις.

ΕΞΕΤΑΣΤΈΟΝ, *inquirendum.* 2 Macc. II. 30. Plato de Rep. Lib. X. p. 599. A.

*ΕΞΕΤΑΣΤῊΣ, *examinator, in-* g *quisitor.* יִבְחַן, *probabit.* Inc. Ps. X. 5. κύριος δίκαιος ἐξεταστής (in quibus δικαίου pro δίκαιος legendum videtur. Apud Theod. Ps. VII. 9. ἐτασταὶ exstat. K.). Legit בֹּחֵן.

*ΕΞΕΤΓΕΝΑΊΖΩ s. ΕΞΕΤΓΕΝΝΑΊΖΩ. Vox hæc, in omnibus Lexicis omissa, legitur 2 Macc. X. 13. in Compl. ubi ἐξευγενεύσας cum verbis μήτε εὐγενῆ τὴν ἐξουσίαν con- h jungitur, ac vertitur: neque nobilem potestatem *generose administrans.*

ΕΞΕΥΘΗΝΈΩ, *abundo, feliciter ago.* Vide notata ex Amos VI. 1. in v. ἐξευθενίω.

*ΕΞΕΤΜΕΝΊΖΩ et ΟΜΑΙ, *propitium reddo, placo* פָּלַל, *litem dirimo.* Aqu. Ps. CV. 30. ἐξευμενίσατο. LXX ἐξιλάσατο. Vox Hebr. notat quoque i *precibus intercedere*, ut adeo effectum posuerint pro causa efficiente. Adde 4 Maccab. IV. 11. ubi alii εὐμενίσωνται habent. Zonaras Lex. col. 776. ἐξευμενίζεσθαι, πιθέσθαι, ἢ ἱλάσκεσθαι. Hesych. ἐξευμενίσασθαι, ἐξιλάσασθαι, ἐξιλάσκεσθαι.

ΕΞΕΎΡΕΜΑ, *adinventio, lucrum.* Sirac. XXXV. 10. Ita Bielius. Sed l. l. legitur nunc in libris editis et codicibus collatis omnibus καθεύρεμα.

ΕΞΕΎΡΕΣΙΣ, *inventio, pervestigatio.* חֵקֶר, idem. Ies. XL. 28. Inc. Ps. CXLIV. 3. Vide et Baruch.

a III. 11. et 18. ubi ἐξεύρεσις est *inventio*, sc. *numeri*. Ita Syrus.

Ἐξετρίζκω, *invenio, excogito.* מָצָא, idem. Symm. Job. XXXVII. 23. Cohel. VIII. 17. ubi excidit accusativus nominis, quod regebatur a verbo ἐξευρεῖν, et quod regebat genitivum ἔργων. Forte τρόπον (Hieron. *rationem*), aut τέλος, *finem*. Baruch.

b III. 20. 23. 2 Macc. VII. 23. πάντων ἐξευρὼν γένεσιν, *qui omnibus originem dedit*, aut *auctor est omnium rerum*. Vide Abresch. Anim. ad Æschyl. T. II. p. 209.

Ἐξετελίζω, *vilipendo.* בּוּז, *sperno, contemno.* Symm. Ps. CXXII. 4. — בָּזָה, *contemno, vilipendo.* Symm. 2 Sam. VI. 16. et Psalm. LXVIII. 34. — חֶרְפָּה, *probris afficio.* Inc. 1 Sam. XVII. 10.

c *Ἐξετελεισμός, *contemtus.* בּוּז, idem. Symm. Ps. CXXII. 3. (teste Origene Tom. II. Opp. Paris. p. 822.) πολὺν ἐγχορτάσθησιν ἐξουτλισμόν. Adde Dion. Hal. II. 223. 36.

*Ἐξετοφαίνομαι, i. q. simplex εὐφραίνομαι, *lætor, gaudeo.* Ez. XXIII. 41. שַׂמְתְּ עָלֶיהָ, *posuisti super eam*, sec. Alex. ἐξευφράνθη, ubi Vatic. εὐφράνθη habet. Loco ת d legisse videntur ח.

Ἐξέχω, ομαι, *excello, emineo, promineo, exeo.* יָלַל, *possum, valeo.* Ez. XLII. 4. — יָצָא, *exeo.* Num. XXI. 13. τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῶν ὁρίων, *exiens* a finibus. Neh. III. 25. ὁ πύργος ἐξέχων ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ βασιλέως, turris *prominens* e domo regis. — נָאַצָל, Niph. *contractus, angustus sum.* Ex. XLII. 6. ἐξέχοντο. Cod. Syr. Hex. e *exibant foras.* N. L. — שְׁלָבִים, plur. *prominentiæ gradatæ.* 1 Reg. VII. 27. 28. ἀνὰ μέσον τῶν ἐξεχομένων, qua obscura voce *eminentias* nescio quas innuere voluisse videntur. Josephus A. J. VIII. 5. 6. κιονίσκους habet. — תָּאַב, *desidero.* Aqu. Ps. CXVIII. 173. ἐξεχόμην, exerto quasi capite, h. e. cupide expectabam.

Ἐξεύω, *decoquo, elixo.* רֵק, *vacuus, inanis.* Ez. XXIV. 11. N. L. f

Ἐξηγέομαι, *enarro, expono, confiteor, profiteor.* הוֹדָה, Hiph. a יָדָה, *confiteor.* Prov. XXVIII. 13. Vulgat. *qui autem confessus fuerit.* — הוֹרָה, Hiph. a יָרָה, *doceo.* Lev. XIV. 57. — סַפֵּר, Pih. Jud. VII. 13. 1 Paral. XVI. 24. Job. XXVIII. 27. Symm. Ps. LXVIII. 27. Suid. ἐξηγήσασθαι ἅμα λέγειν τι, περὶ ὧν ἀγνοοῦσιν οἱ ἀκούοντες, καὶ διδάσκειν αὐτοὺς, g περὶ ὧν πυθάνονται.

Ἐξήγησις, *narratio, expositio.* *מְסַפֵּר, idem. Jud. VII. 15. sec. Vat. reliqui libri habent διήγησιν. Utraque vox opponitur ibi τῇ συγκρίσει. Sir. XXI. 18.

Ἐξηγητής, in universum, *qui in aliquo se quasi ducem præbet*, ac in specie *præceptor, explanator, interpres*, speciatim *sacrorum* (Conf. h Ruhnken. ad Timæi Gloss. p. 80.), *expositor.* חָזוֹן, *visio.* Prov. XXIX. 18. ubi ἐξηγητὴς est *interpres sacrorum.* — חַרְטֹם, *magus.* Genes. XLI. 8. 24. Hes. ἐξηγητής, ὁ περὶ ἡρώων καὶ διοσημείων ἐξηγούμενος. Conf. Cuperi Apotheos. Hom. p. 276. seq. et Lampium ad Joh. I. 18. p. 397.

Ἐξηγορία, *excusatio*, it. *enarratio, confessio.* תּוֹדָה, *lex.* Job. XXII. i 22. ἔκβαλε δὲ ἐκ στόματος αὐτοῦ ἐξηγορίαν, ejice autem ex ore ejus *enarrationem.* Hes. ἐξηγορίαν, εὐαγγελίαν. — תְּרוּעָה, *clangor, jubilatio.* Job. XXXIII. 26. ubi ἐξ. *gratiarum actionem* denotat, quia hæc enarrationem beneficiorum collatorum continet.

Ἑξήκοντα, *sexaginta.* שִׁשִּׁים, plur. Genes. V. 15. Lev. XII. 5. — שִׁתִּין, plur. Chald. Esdr. VI. 3.

Ἑξήκοντα δύο, *sexaginta duo.* שִׁשִּׁ עֶשְׂרֵה, *sedecim.* 2 Par.

a XIII. 21. — שְׁתִּין חַרְתִּין, Chald. Dan. V. 33.

ἙΞΗ΄ΚΟΝΤΑ Ἓξ, *sexaginta sex.* שִׁשִּׁים וְשֵׁשׁ. Genes. XLVI. 27. 2 Paral. IX. 13. Joseph. c. Apion. I. p. 455. 13.

ἙΞΗΚΟΝΤΑΕΤΗ΄Σ, *sexaginta annos agens, sexagenarius.* בֶּן שִׁשִּׁים שָׁנָה, *filius sexaginta annorum.* Lev.

b XXVII. 3. Hippocr. de Morb. Vulg. Lib. V. p. 1149. D.

ἙΞΗ΄ΚΟΝΤΑ ΟΚΤΩ΄, *sexaginta octo.* שִׁשִּׁים וּשְׁמֹנָה. Neh. XI. 6.

Ἐξηλιά΄ζω, *soli expono, ad solem exsicco, solis æstui et ardori expono.* הוֹקִיעַ, Hiph. a יָקַע, *suspendo.* Theod. et LXX 2 Sam. XXI. 6. ἐξηλιάσωμεν αὐτοὺς τῷ κυρίῳ, nempe vel *suspensione* vel *crucifixione.* V.

c Hex. Ib. 9. 14. Suidas: ἐξηλιασμένων, κεκαυμένων. Hesych. ἐξηλιασμένον, κεκαυμένον ὑπὸ τοῦ ἡλίου.

*Ἐξημερό΄ω, *mansuefacio, cicuro.* 4 Maccab. I. 29. ubi metaphorice usurpatur de moribus et affectibus. Zonaras Lex. col. 779. ἐξημερῶ, πραΰνω. Idem habet Hesychius.

ἙΞΗ΄Σ, *deinceps, ordine,* pro καθ'

d ἑξῆς, vel ἐφ' ἑξῆς. Vide L. Bos. Ellips. Gr. p. 334. — מְתִם, *homo.* Jud. XX. 48. — מֶתֶם, plur. *homines.* Deut. II. 34. III. 6. 2 Macc. VII. 8. Polyb. I. 3. sect. 8.

Ἐξηχέ΄ω, *resono, sonitum edo.* הָמוֹן, *sonitus, turba.* Joël. III. 14. Vide et Sir. XL. 15.

Ἐξικνέ΄ομαι, *pervenio, penetro.* חֻקִּים, plur. *statuta.* Al. Jud.

e V. 15. μεγάλοι ἐξικνούμενοι καρδίαν, magni penetrantes cor. Schultensius in Anim. ad Varia Loca SS. monet, habere verbum Arab. حقّ in conj. II. notionem *investigandi,* et respexisse LXX, ut sæpe alias, ad Arabismum. L. Bos. autem in Prol. c. 3. pro ἐξικνούμενοι καρδίαν scriptum fuisse suspicatur ἐξιχνιασμοὶ καρδίας, *scrutinia cordis,* ut pro חֻקְּרֵי legerit חֻקְרֵי, *perscrutantes,* vel potius חֻקְרֵי, *perscrutationes,* quæ videtur melior f lectio, coll. v. 16. Ita quoque statuit Kœhlerus. Sed legi quoque potest ἐξετασμοί, ut LXX ib. v. 16. habent, aut ἐξιχνιάζοντες καρδίαν. Cod. Alex. priore loco habet μεγάλοι ἀκριβασμοὶ καρδίας, posteriore μεγάλοι ἐξιχνιασμοὶ καρδίας.

Ἐξιλά΄ομαι et Ἐξιλά΄σκομαι, *expio, placo, propitium reddo.* *אָשַׁם, pro שָׁמַם. Hab. I. 11. ἐξι- g λάσεται, non tam propitiando quam iræ satisfaciendo. — חָטָא, Pih. *purgo a peccato.* 2 Par. XXIX. 24. ἐξιλάσαντο τὸ αἷμα αὐτῶν πρὸς τὸ θυσιαστήριον, *expiarunt,* h. e. *expiationis causa sparserunt* sanguinem illorum ad altare. Ez. XLIII. 22. XLV. 18. — חָלָה, Pih. *deprecor.* Zach. VII. 2. ἐξιλάσασθαι τὸν κύριον, ut *placarent* Dominum. Inde corri- h gendus videtur Bielio Hesychius, et pro Ἐξιλάσεται, προσεύξεται, πραΰνει, reponendum ἐξιλάσασθαι, προσεύξασθαι, πραΰνειν. — *הוֹקִיעַ, Hiph. a יָקַע, *strangulo, suspendo.* 2 Sam. XXI. 6. ubi pro ἐξηλιάσωμεν αὐτοὺς in Complut. legitur ἐξιλασόμεθα ἐν αὐτοῖς, h. e. *erunt nobis piaculi loco.* Auctor hujus versionis respexit sine dubio v. 3. ubi David eos in- i terrogat: ἐν τίνι ἐξιλάσωμαι, scil. ὑμᾶς. Confer quoque ibid. v. 9. — כִּפֶּר, Pih. *expio.* Gen. XXXII. 20. ἐξιλάσομαι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, *placabo* faciem ejus. 2 Sam. XXI. 3. Suid. ἐξιλάσομαι, αἰτιατικῇ, δυσωπήσω. Lev. IV. 20. ἐξιλάσεται περὶ αὐτῶν, *expiabit* illos. Ez. XVI. 62. ἐν τῷ ἐξιλάσκεσθαί με σοι, cum *placatus* tibi *fuero.* Hesych. ἐξιλάσκεσθαι, ἐξευ- k μενίζεσθαι. Adde Aqu. Symmach. Theod. Ies. XXVII. 9. — נוּדַע Niph. a יָדַע, *innotesco.* 1 Sam. VI. 3. ἐξιλασθήσεται, *depropitiabitur,* sc.

a ὁ Θεός. Quæ verba cum nullo modo cum וְנוֹדַע לָכֶם conciliari possint, nullus dubito illa ad proxime antecedens תְּרָפָאוּ referre, quod etiam ibidem ab Inc. per ἐξιλάσκεσθαι redditum est, ut adeo hæc verba versionem alius interpretis e margine alieno loco insertam contineant. Cæterum רָפָא de *remissione peccatorum* in SS. adhi-
b beri satis notum est. — פָּלַל, Pih. *judico.* Ps. CV. 30. ἐξιλάσατο, h. e. piaculo dato duorum capitum noxiorum, aut: judicium exercendo transfixis adulteris, numinis iram expiavit. Sir. III. 3. ἐξιλάσεται ἁμαρτίας, *veniam* peccatorum *impetrabit*, s. erit tanquam is, qui sacrificium expiatorium offert. Ibid. XVI. 8. οὐκ ἐξιλάσατο, non *exorari*
c *se passus est, implacabilis fuit.* Syrus: *non pepercit.*

Ἐξίλασις, *expiatio, propitiatio.* כִּפֻּרִים, plur. *expiationes.* Num. XXIX. 11. Vide et Hab. III. 17. in cod. Alex. et ad h. l. Horrei Miscell. Crit. p. 357.

*Ἐξιλάσκω, *propitius sum, propitior.* כִּפֶּר, Pih. *expio*, it. *condono.* Symm. Ps. LXXVII. 38.
d ἐξιλάσκων ἁμαρτίας, *pronus ad condonanda peccata*, s. *propitius.* Adde LXX Dan. III. 40. ἐξιλάσαι ὄπισθέν σου, ubi Theod. habet ἱκτιλίσαι ὄ. σ. Hesych. ἐξιλάσκεσθαι, ἐξευμενίσασθαι.

Ἐξίλασμα, *placamen, pretium redemtionis* s. *expiationis.* כֹּפֶר, idem. 1 Sam. XII. 3. Ps. XLVIII. 7. Aqu. Symm. Theodot. Prov. XIII. 8. XXI. 18. Οἱ λοιποὶ Amos V. 12.
e Hesych. ἐξίλασμα, ἀντίλυτρον, ἀναστικὸν δῶρον. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐξίλασμα, ἀντίλυτρον, ἢ δῶρον προσφερόμενον θεῷ ὑπὲρ σωτηρίας ψυχῶν. Suidas: ἐξίλασμα, ἡ θυσώπησις, ἢ παράκλησις.

Ἐξιλασμός, *placatio, expiatio,* etiam *munus, quod pro expiatione offertur.* חַטָּאָה, infin. Pih. *purgare a peccato.* Ezech. LXIII. 23. — חַטָּאת, contr. ex חַטָּאָה, *sacrificium pro peccato.* Ez. XLV. 19. —
f כִּפֻּרִים, plur. *expiationes.* Exod. XXX. 10. Lev. XXIII. 27. 28. XXV. 9. — כַּפֹּרֶת, *propitiatorium, operculum arcæ fœderis.* 1 Par. XXVIII. 11. — קְפָרָה, *excidium.* Ez. VII. 25. Legerunt כְּפָרָה, a כָּפַר. Sir. V. 5. περὶ ἐξιλασμοῦ, quod attinet ad expiationem peccatorum per sacrificia, sive præterita s. futura. Vulg. non male: *de propitiato*
g *peccato.* Sir. XVII. 27. ubi est *placabilitas*: et ὡς μέγας ἐξιλασμὸς vertendum est: *quam obvia est ipsius placabilitas.* Tribuitur enim h. l. Deo, quatenus indulgens est, et pronus ad remittenda peccata, coll. XVIII. 11. Ibid. XVIII. 20. ἐξ. est *venia peccatorum, absolutio*, i. q. χάρις. Ibid. XXXV. 3. cum εὐδοκία permutatur.
h

*Ἐξιλεόομαι. כָּפַר, *expio, condono.* Aqu. Deut. XXXII. 43. ἐξιλάσεται, pro quo forsitan ἐξιλεοῦται legendum. K.

*Ἐξιλεόω, *propitio, placo.* הוֹקִיעַ, Hiph. a יָקַע, *suspendo.* 2 Sam. XXI. 9. sec. Compl. ἐξιλίωσαν. Suspicari quis posset, esse hoc vitiosam scripturam pro ἐξηλίασαν, nisi ib. v. 6. pro ἐξηλιάσωμεν in cod.
i Alex. legeretur ἐξιλασόμεθα. V. supra s. ἐξιλάομαι. Legitur præterea hæc vox apud Strabon. Geogr. Lib. IV. p. 303. B., et Schol. Horn. Il. A', 100. et 147.

*Ἐξιππάζομαι, *equo evehor, equo exeo.* פָּרַשׁ, *diffundo me.* LXX sec. Hex. Hab. I. 8. ἐξιππάσονται οἱ ἱππεῖς αὐτοῦ: ubi nonnulli statuerunt eos legisse וּפָרְשׁוּ (ut duo codd. Kennicott. habent) et quia פָּרָשׁ *equitem* notat, putasse, verbum פָּרַשׁ notare *equitare*, quam notionem etiam habet Arab. فرس.

a Grevio ad h. l. ἐξιππάσονται error librarii esse videtur pro ἐκπετάσονται. Vulg. vertens *diffundentur* ad rad. פּוּץ videtur respexisse. Vide Schultensii Opera Min. p. 349.

ἘΞΙΠΠΕΥ΄ΟΜΑΙ, *equitando, exspatior, evagor.* פּוּשׁ, *abundo*, item *diffundo me*. Hab. I. 8. Ita Bielius. Sed omnes libri ibi habent ἐξιππάσονται, quod vide supra.

b ἘΞΙ΄ΠΤΗΜΙ et ἘΞΙ΄ΠΤΑΜΑΙ, *evolo, avolo.* *דָּלַק, *fervide insector.* Thren. IV. 19. ἐξέπτησαν, *avolarunt*, ubi sine dubio legendum ἐξήφθησαν, ut habent Alex. Ald. Compl. Lectio ἐξέπτησαν debetur sine dubio librario verba antecedentia ὑπὲρ ἀετοὺς οὐρανοῦ hoc verbum postulare temere existimanti. — חָרַד, *trepide et festinanter accurro.* Hos. XI.
c 12. ἐκπτήσονται ὡς ὄρνεον ἐξ Αἰγύπτου, *avolabunt* tanquam avis ex Ægypto. Hes. ἐκπτήσονται, ἐκπετασθήσονται, *expandentur*, h. e. *expansis alis avolabunt*. LXX ibi respicere videntur ad ciconias, quæ verno tempore magno numero ex Ægypto avolant, ut ex Th. Shaw. Itinerario apparet. Sirac. XLIII. 16. ἐξέπτησαν νεφέλαι ὡς πετεινὰ, *avolarunt* nubes tanquam
d volucres. Adde Athen. IX. p. 389. B. Hesiod. Ἔργ. 98. Eurip. Electr. 943. Achill. Tat. VI. p. 383. Salm. Prætermisit hoc verbum in Thesauro Stephanus.

ἘΞΙ΄ΠΤΑΣΘΑΙ ΠΟΙΕ΄Ω, *avolare facio.* נָצַר, *custodio, servo.* Prov. VII. 10. γυνὴ, ἣ ποιεῖ νέων ἐξίπτασθαι καρδίας, mulier, quæ facit juvenum evolare corda, s. alas addit animo,
e h. e. eos sollicitat et erigit, ad libidinem scil. Legerunt נֹצֶרֶת. Verba *volandi*, ut bene monuit ad h. l. Jaegerus, tropice dicuntur de hominibus cupiditate et motu animi concitatis, inprimis ἀνίπτασθαι, v. c. Soph. Antig. 1419. Ajac. 702.

ἘΞΙΣ, *habitus, habitudo corporis, corpus.* *אֲשֶׁר, *qui.* Hab. III. 16. ἡ ἕξις μου: ubi nonnullis videtur legendum ἰσχὺς, ut quoque habet f
Itala, aut ἴχνος. Alii, ut Cappellus, statuunt, eos legisse אֹשֶׁר, *beatitudo*, quæ est firmissima ἕξις. — גִּבֹּהַּ, *altitudo.* 1 Sam. XVI. 7. εἰς τὴν ἕξιν τοῦ μεγέθους αὐτοῦ, ad *habitudinem* staturæ ejus. — גְּוִיָּה, *corpus.* Jud. XIV. 9. ἐκ τῆς ἕξεως τοῦ λέοντος, ex *corpore* leonis. Bochartus Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 12. pro ἐκ τῆς ἕξεως legendum suspicatur ἐκ τῆς ἰξύος, ex *lumbo*. Sed cum omnes codices non dissentiant, et LXX g
alias nunquam גְּוִיָּה per ἰξὺν, *lumbum*, interpretentur, immo alias etiam ἕξις pro *corpore* usurpetur, hanc conjecturam repudiandam judicat Bielius, provocans simul ad auctoritatem Grabii Prol. in LXX T. I. c. 4. §. 3. — גּוֹ נִדְנֵה, Chald. *medium corporis.* Dan. VII. 15. ἔφριξε τὸ πνεῦμά μου ἐν τῇ ἕξει μου, horruit spiritus meus in *corpore* meo. Sed fortasse pro ἕξει reponendum est ἐκστάσει. — *זִיו, *splendor.* Dan.
VII. 28. sec. Chis. ἡ ἕξις μου διήνεγκεν σφόδρα. Theodot. μορφή. — h
*מַרְאֶה, *aspectus.* Dan. I. 15. sec. Chis. ἡ ἕξις τοῦ σώματος: ubi est i. q. ὄψις. — עֶצֶם, *corpus.* Symm. Thren. IV. 7. πυῤῥότεροι τὴν ἕξιν, rubicundiores *corpore*. Sir. XXX. 13. ἰσχύων τῇ ἕξει, valens *corpore*.

ἘΞΙΣΑ΄ΖΩ, *adæquo, æquiparo.* דָּמָה, *assimilo.* Symm. Psalm. LXXXVIII. 7. ἐξισάσει. Sir. XXXII. 10. ἐν μέσῳ μεγιστάνων μὴ ἐξισάζου, in medio magnatum ne te (illis) *æqui-* i
para. Vide Suidam s. v. ἀντισηκοῦντα, et Strabon. II. p. 139. A.

ἘΞΙΣΟ΄Ω, idem. כְּמוֹ, *sicut.* Symm. Exod. XV. 11. ἐξισωθῆναι. Ies. XL. 25. ἐξισωθήσομαι. — לְעֻמַּת, *e regione.* Ex. XXXVIII. 18. — שָׁוָה, *æquum, aptum facio*, Pih. Symm. Ps. CXXX. 3. ἐξίσωσα sec.

a Caten. Corderianam. Alii legunt ἠξίωσα, sed priorem lectionem præfert Cotelerius T. I. Patr. Apost. p. 365. — תִּכֵּן, Pih. *appendo*. Symm. Job. XXVIII. 25. ἐξίσωσε.

'ΕΞΙΣΤΑ'ΝΩ, i. q. ἐξίστημι. 3 Macc. I. 25. τὸν ἀγέρωχον αὐτοῦ νοῦν ἐξιστάνειν. K.

'ΕΞΙ'ΣΤΗΜΙ, *de statu suo deturbo, everto, obstupefacio, percello*, et 'Εξίσ-
b ταμαι, *percellor, obstupeo, admiror*. *אַחֲרֶיךָ, *post te*. Hos. V. 8. ἐξέστη, *mente excedit*, ubi nonnullis legisse videntur יֶחֱרַר, quod non omni literarum similitudine caret. — הוֹלֵל, Pih. ab הָלַל, *insanum reddo*. Symm. Theod. et LXX Job. XII. 17. ἐξιστῶν, *mente excedere faciens, pavorem incutiens*. — *הוּם, *attonitus vagor, impos discurso*. Theod. Deut. VII.
c 23. — הָמַם, *profligo*. Inc. 1 Sam. VII. 10. LXX Jos. X. 10. 2 Sam. XXII. 15. fulguravit, καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς, et *terrore eos perculit*. 2 Par. XV. 6. ἐξέστησεν αὐτοὺς ἐν πάσῃ θλίψει, *omnis generis malis eos afflixit*. — הֵסִיר, Hiph. a סוּר, *recedere facio*. Symm. Job. XXVII. 5. ἐκστήσομαι, *recedam*. Sensum expressit. — הִרְדָּה, Hiph. *dominari facio*. Ies.
d XLI. 2. ubi ἐξίστημι notat *removere, regno privare ac dejicere*. — הִתְפָּעֵם, Hithp. *consternor*. Dan. II. 1. 3. — חָדָה, *gaudeo*. Exod. XVIII. 9. ἐξέστη ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, omnibus bonis tanta *lætitia perfundebatur*, ut sibi non constaret. Vide infra s. רָנַן. — חֹדֶרֶת, verbale fœm. *penetralia permeans*. Ezech. XXI. 14. ἐκστήσεις αὐτούς.
e Legerunt הֶחֱרַדְתָּ, quod est *perterrefacies*. Eos secutus est Hieron. *qui obstupescere eos facit*. Legit הַחֹרֶדֶת. — חָרַד, *trepido*. Gen. XXVII. 33. Exod. XIX. 18. ἐξέστη, *metu percellebatur*. Jud. VIII. 12. et alibi sæpius. — חָרֵד, *trepidus*. 1 Sam. IV. 13. — *יָנַח, *demitto, dejicio*. Symm. Cohel. X. 4. τοῦ τόπου σου μὴ ἐκστῇς, de loco tuo ne *excedas*, aut: locum tuum ne f
dimittas. — יָצָא, *exeo*. Gen. XLII. 28. — יָרֵא, *timeo*. Ez. II. 6. Inc. Hab. III. 2. — לָבַשׁ, *induo*. Ez. XXVI. 16. ἐκστάσει ἐκστήσονται. Scil. in textu Hebr. legitur חֲרָדוֹת יִלְבָּשׁוּ, *tremoribus induentur*, h. e. *obstupescent*. — מָסַס, *liquefio*. Joël. II. 11. *Liquescere* metaphorice pro *consternatione* et *anxietate* ponitur. Conf. Glassii Philol. S. pag. 1081. g
— נָדַד, *fugio, vagor*. Ies. X. 31. XXXIII. 3. ἐξέστησαν, *de via dejecti*, h. e. *vagati sunt*. Jer. IX. 10. — נָדַח, *depello*. Ies. XVI. 3. ἐξέστησαν. Montf. male transtulit *obstupuerunt*, melius: *de via declinarunt*, h. e. *vagati sunt*. — נוּעַ, *moveor*. Ies. VII. 2. — נִחַת, Niph. a חָתַת, *frangor*. 1 Sam. XVII. 11. Ez. II. 6. — *נָטַף, *stillo*. Jud. V. 4. sec. h
Alex. et Oxon. Sed Ald. et Compl. habet ἐταράχθη. — נִמְהַר, Niph. *præcipitor*. Job. V. 13. βουλὴν δὲ πολυπλόκων ἐξέστησεν, consilia autem versutorum *irrita reddit*. Olympiodorus ad h. l. τὸ δὲ ἐξέστησεν ἀντὶ τοῦ ἀχρήστους πεποίηκεν, ἠκύρωσεν, ἔξω τοῦ σκοποῦ στῆναι παρεσκεύασεν. Vulg. *consilium pravorum dissipat*. Vide s. v. διασκεδάζω. — *נִרְדַּם, *sopitus* i
sum, somno profundiore oppressus sum. Jud. IV. 21. ἐξεστὼς, *somno gravi oppressus* sec. Rom. et Cat. Nic. Confer supra s. v. ἔκστασις. — נָמוֹג, Niph. a מוּג, *liquesco*. Jerem. XLIX. 22. Vide supra ad מָסַס. — *עָמַד, *sto*. Jud. IX. 44. sec. cod. Alex. ubi pro ἐξέστησαν reponendum est ἔστησαν. — פּוּג, *deficio*. Gen. XLV. 26. ἐξέστη τῇ διανοίᾳ, *de*

a *statu mentis dejiciebatur.* — פָּחַד, *pavesco.* Inc. Jerem. XXXVI. 24. LXX Hos. III. 5. Mich. VII. 17. — רָחַב, *dilator.* Ies. LX. 5. — רָנַן, *canto.* Levit. IX. 24. *ἐξίστη, tanta lætitia perfundebatur, ut sibi non constaret.* — שָׁגָה, *erro.* Ies. XXVIII. 7. — שָׁמַם, *desolo, desolor.* 2 Par. VII. 21. Jer. II. 12. IV. 9. — שָׁעַר, *horresco.* Ezech.
b XXVII. 35. XXXII. 10. — תָּמַהּ, *miror.* Gen. XLIII. 34. Job. XXVI. 11. Hesych. *ἐξίσαντο, ἐθαύμαζον.* Idem: *ἐξίστην, ἐθαύμασα, ἐξεπλάγην.* Sir. XLIII. 22. *ἐκστήσεται καρδία.*

Ἐξισχύω, *majorem in modum valeo, satis possum,* etiam simpliciter *valeo, possum.* Sir. VII. 6. *μὴ οὐκ ἐξισχύσεις ἐξᾶραι ἁμαρτίας,* non *valebis eo usque,* ut tollas peccata.
c Vide Perizon. ad Æl. V. H. VI. 13.

Ἔξισωσις, *adæquatio.* תְּשָׁאוֹת, plur. *fragores, strepitus,* a שְׁוֹא. Aqu. Zach. IV. 7. Legit תְּשׁוּאוֹת, a שָׁוָה, *adæquatus sum,* æque ac LXX, qui *ἰσότης* habent. Conf. Suiceri Thes. Eccl. s. h. v.

***Ἐξίτηλος**, *evanidus, evanescens, exolescens.* Legitur apud Inc.
d Hab. III. 17. pro Hebr. בָּחַשׁ מַעֲשֵׂה, *mentiebatur opus* s. potius *spem.* Sermo ibi de olea. Zonaras Lex. col. 765. *ἐξίτηλον, ἀσθενὲς, ἐγγὺς ἀφανισμοῦ.* Pollux Onom. I. 44. et V. 150. Vide quoque Hesych.

Ἐξιχνεύω, *investigo, pervestigo.* Sir. VI. 29. XLII. 24. Hes. *ἐξιχνεύει, ἐξερευνᾷ, ἀναζητεῖ.*

Ἐξιχνιάζω, idem. דָּרַשׁ, *quæ-*
e *ro.* Job. X. 6. — זָרָה, Pih. *cingo.* Ps. CXXXVIII. 2. a *ventilandi* fortasse notione, quam habet hæc vox. Vide ad h. l. Rosenmülleri Scholia. — חָקַר, *investigo, pervestigo.* Job. V. 27. Cohel. XII. 9. Aqu. Psalm. XLIII. 21. Aqu. Symmach. Prov. XXV. 2. Aqu. Job. XXXII. 12. ubi tamen pro *ἐξιχνιάσῃ* (ut ex Colbert. et Cod. Reg. I. edidit Montfauc.) Aquila sine dubio scripserat *ἐξιχνιάσητε.* — כּוֹנֵן, Pih. a כּוּן, *paro.* Job. VIII. 8. — מָנָה, *numero.* Inc. Num. XXIII. 10. — עָקַב, Pih. *retardo.* Symm. Job. XXXVII. 4. Vox Hebraica ex usu linguæ Syriacæ quoque *investigare* notat. Hesych. *ἐξιχνιασάμην, ἐξερεύνησα, ἀνεζήτησα.* Sap. VI. 23. Sir. XVIII. 5. ubi notat *plene quasi ad fundum investigare.*

Ἐξιχνιασμός, *investigatio, pervestigatio,* etiam *vestigium,* etiam *illa ipsa res, quæ pervestigatur,* aut *in quam studiose inquiritur.* חֵקֶר, *scrutatio, investigatio.* Jud. V. 16. *ἐξιχνιασμοὶ καρδίας.* Aqu. Job. XI. 7. ubi *vestigium* notat: nam aliter formula *investigationem Dei invenire* explicari nequit. LXX habent ἴχνος. Aqu. Job. XXXVIII. 16. ubi i. de *imis maris recessibus,* de *profundis maris* s. *abysso* adhibetur. Aqu. Ps. XCIV. 4. Vide s. v. *ἐξανύομαι.*

Ἔξοδεία, *egressus, exitus.* 3 Esdr. IV. 23. *ἐκπορεύεται εἰς ἐξοδίαν,* egreditur ad *expeditionem.* Hesych. *Ἐξοδίαν, ἐκστρατείαν.* Glossa hæc desumta videtur Bielio ex Esdr. l. c. ubi fortasse in codice quodam pro *ἐξοδίαν* lectum est *ἐξοδίαν,* et, ut videtur, rectius. Reperitur tamen hæc vox apud Strabonem V. p. 382. A.

Ἐξοδεύω, *excedo ex aliquo loco, egredior, progredior,* etiam *excedo e vita, morior.* *שָׁדַד, *vasto.* Jud. V. 27. ubi pro שָׁדוּד, *vastatus,* LXX sec. Vat. habent *ἐξοδευθείς,* quod nonnulli, v. c. Semlerus, positum existimant pro *ἐξολεθρευθείς,* per compendium scribendi male lectum, mihi vero *mortuum, occisum* significare videtur, ut *ἐξο-*

a δύειν sit: *e via et e vita egredi.* Vulgat. *jacebat exanimis et miserabilis.* 3 Esdr. IV. 23. ubi ἐξοδύειν esse videtur *in viis vagari, et quidem latrocinandi causa.* 1 Macc. XV. 41. 2 Macc. XII. 19.

ΕΞΟΔΙΑ, *egressio, exitus,* it. *expeditio militaris, exercitus.* גְּדוּד, *turma.* 2 Sam. III. 22. ἐκ τῆς ἐξόδιας, ab *expeditione.* — יָצָא, infin.

b a יָצָא, *egredi.* Deut. XVI. 3. de exitu ex Ægypto, coll. Mich. VII. 15. 2 Sam. XI. 1. ubi de expeditione militari vox occurrit, de qua etiam usurpatur Polybio. Suidas: Ἔξοδία, ἔξοδος. Πολύβιος· Τὸ μὲν οὖν πρῶτον ὡς ἐπ' ἐξοδίαν ὁρμήσαντες ἐκ τῆς πόλεως, παρὰ τὴν ὁδὸν ἤμειναν. Adde Herodot. VI. 56. p. 348. Alias Græcis ἔξοδος eodem sensu dicitur.

c Sic Ælian. V. H. XIII. c. 12. Lex. Vet. Ἔξοδος εἰς πόλεμον, *expeditio.* — *תּוֹצָאוֹת, *exitus.* Jos. XVII. 18. sec. Complut. Legitur præterea 1 Reg. II. 37. sec. cod. Alex. et Ez. XXVI. 18. ubi Schol. ἐξοδίαν φησὶν τὴν ἐπὶ τὰ ἐναντία τῆς ὁδοῦ μεταβολήν.

ΕΞΟΔΙΑΖΩ, *expendo,* q. d. *exire facio, impendo.* יָצָא, *exeo,* etiam

d *erogor, expendor.* 2 Reg. XII. 12. ὅσα ἐξωδιάσθη ἐπὶ τὸν οἶκον, quæcunque *expensa sunt* in domum. — *הוֹצִיא, Hiph. *exire facio.* 2 Reg. XII. 11. ubi pro ἐξείδοσαν, quod reliqui libri omnes habent, in Compl. legitur ἐξωδίασαν αὐτὸ, quæ est vera lectio. Vulg. *qui impendebant eam.* Gloss. Vett. ἐξοδιάζω, *erogo, impendo.* Conf. Fischeri Proluss. de Vi-

e tiis Lex. N. T. p. 179. seq. In Testamento Epictetæ, ut perhibent, Spartanæ (Grut. CCXVI.): ὁ Ἀρτύγης ἐξοδιαζίτω. In publico Gytheatarum decreto (Paciaud. Monum. Peloponn. II. p. 145.): τὸ ἀνάλωμα τῶν τέκνων ἐξοδιασάντων.

ΕΞΟΔΙΟΝ, proprie *egressum* notat, quo modo et Festus *exodium* *exitum* esse dixit; deinde est *finis,* sec. *Nonium,* quasi ἔξω τῆς ὁδοῦ. Sic f finis vitæ *exodium vitæ,* et apud Plutarchum (Tom. IV. p. 163. 6. ed. Reisk.) finis tragicus τραγικὸν ἐξόδιον dicitur. Speciatim ita dicitur *finis festorum* sec. Theodoret. Quæst. 32. in Levit. τὸ ἐξόδιον τὸ τέλος σημαίνει τῶν ἑορτῶν. Notat etiam *carmen in recessu cani solitum* sec. Suidam et Polluc. Onom. IV. 15. g עֲצֶרֶת, *dies feriatus.* Lev. XXIII. 36. Deut. XVI. 8. (ubi codd. tres Holm. ἐξόδιος habent. Cæterum ἐξόδιον ibi vocatur *festum, quod celebratum fuit in memoriam* τῆς ἐξόδου τῆς ἐξ Αἰγύπτου, notatque *ultimum diem paschatis.* Cf. v. 3. et Num. XXIX. 35.) 2 Par. VII. 9. Conf. Bonfrerium in Comm. ad Pentat. p. 699. et Relandi Antiqu. Vett. Hebr. P. IV. cap. 4. §. 2. p. 411. h

ΕΞΟΔΟΣ, *exitus, finis,* it. *via, platea, fons,* etiam *res quæ prodit,* s. *locus, unde aliquid prodit,* spec. *ortus solis.* *בּוֹא, *ingressus, introitus.* Ps. CXXI. 8. τὴν ἔξοδόν σου, præcedente τὴν εἴσοδον, ordine saltem inverso; forsan per scribas. — — דֶּרֶךְ, *via.* Deut. XXIV. 9. — חוּץ, *foras, platea.* Aqu. Symm. et LXX Jer. XI. 13. ubi Theod. i ἄμφοδος, Inc. δίοδος habent. Aqu. Symm. Prov. VIII. 26. ubi Vogelio cum Vulgat. Syr. et Chald. תּוֹצָאוֹת (ex cognato מוֹצָא, *fons,* explicandum) legisse videntur, quam lectionem quoque receptæ præferendam censuit. LXX 2 Sam. I. 20. ubi ἔξοδοι *plateæ, compita* dicuntur, quia, quemadmodum eo concurrunt et conveniunt homines k. simul, sic etiam mox inde digrediuntur quisque ad sua. 2 Sam. XXII. 43. ubi tamen dubium est, an ἐξόδων legendum sit, aut ἐξ ὁδῶν, ut habet Compl., nam utrumque locum habere potest, et lectio illa ex hac facile oriri potuit. Prov. XXIV. 27. εἰς τὴν ἔξοδον, *ut possis*

a urbe relicta in agrum concedere, s. ad rusticationem, εἰς ἀγρόν. — יָצָא, exeo. 1 Reg. X. 29. — *יְצֹא infin. exire. Num. XXXV. 26. — יוֹצֵא part. exiens. 2 Par. XVI. 1. XXIII. 8. — מֵבִיא part. Hiph. a בּוֹא, venire faciens. Ps. LXXIII. 6. ubi ἔξοδος (pro quo alii ἴσοδος habent) est b porta, quia per eam eximus et ingredimur. — *מֹצָע, profectio. Aqu. Symm. Theod. sec. marg. cod. 130. Holmes. Num. XXXIII. 2. — מָצָא, invenio. Prov. VIII. 35. ubi מֹצְאַי fortasse legentes, hoc non deduxerunt a מָצָא, sed a יָצָא, sensu tamen parum diverso. — מוֹצָא, exitus, egressus. Theod. Job. XXXVIII. 27. ubi ἔξοδος χλόης est c germen herbæ. Vulg. ut produceret herbas virentes. Inc. habet ibi ἀνάφυσις. LXX 2 Sam. III. 25. τὴν ἴσοδόν σου καὶ τὴν ἔξοδόν σου, h. e. res tuas et negotia. Psalm. LXXIV. 6. οὐδὲ ἐξ ἐξόδων οὐδὲ ἀπὸ δυσμῶν, sc. ἡλίου, neque ab oriente neque ab occidente. Cosmas in Topogr. Christ. Lib. II. p. 133. ad h. l. ἐξόδους καλεῖ τὴν ἀνατολήν. Suidas ad h. l. ἐξόδων, d ἀνατολῶν. Singularis ἔξοδος quoque ita usurpatur ibid. in Ed. Quinta. Conf. Ps. XVIII. 6. et Sir. XLIII. 2. Dan. IX. 25. ἔξοδος λόγου, eventus vaticinii. — מוֹצָאוֹת plur. exitus, ortus, origines. Mich. V. 2. Ad quem locum respiciens Cyrillus in Lex. MS. ita: Ἔξοδοι, αἱ γενήσεις, ὡς τὸ, αἱ ἔξοδοι αὐτοῦ, ἦγουν τοῦ Χριστοῦ ἀπ' ἀρχῆς, ἤγουν ἐξ ἡμέρας (lege e ἡμερῶν e Phavorino) αἰῶνος. Ἡ μὲν γὰρ ἄνω ἀπ' ἀρχῆς καὶ ἀνὶ ἦν ἡ δὲ κάτω ἐξ ἡμερῶν ἤρξατο, καὶ υἱὸ χρόνου ἐστίν. — מוֹצִיא part. Hiph. a יָצָא, educens. 2 Par. IX. 28. — עֲאֵת, excrementum. Prov. XXX. 12. Deduxerunt a יָצָא, et ἔξοδος ibi notat sordes, excrementa. Geiero ad h. l. LXX vertentes τὴν δὲ ἔξοδον αὐτοῦ οὐκ ἀπέκλυσεν respexisse videntur ad locum Ezech. XVI. 4. in die ortus f tui non est præcisus umbilicus tuus, et aqua non es lota, etc. — צֵאת infin. a יָצָא, exire. Symm. Theod. Ies. XIII. 10. ubi ἔξοδος ortum solis notat. Theod. Ez. XXVI. 18. ubi ἔξοδος sensu metaphorico sortem ultimam eamque fatalem notat, unde LXX non male habent ἀπὸ ἡμέρας πτώσιός σου. Aqu. Exod. XIX. 8. LXX Exod. XIX. 1. XXIII. 16. g Neh. IV. 21. ἕως ἐξόδου τῶν ἄστρων, usque ad ortum stellarum. — צָנָה, clypeus, it. frigus. Prov. XXV. 13. ὡσανεὶ ἔξοδος χιόνος ἐν ἀμήτῳ. Harenbergius in Mus. Brem. Vol. II. p. 88. eos ibi צֵאת legisse conjicit. Jaegerus ad h. l. mavult legere ὀξύτης χιόνος, h. e. χιὼν ὀξεῖα, nix acuta. Conf. Grævii Lectt. Hesiod. h c. 9. Sed hac conjectura supersedere possumus, si χιὼν de pluvia refrigerante, ac ἔξοδος de emanatione (coll. Prov. IV. 23.) explicetur. — תּוֹצָאוֹת plur. exitus. Symm. Ps. LXVII. 21. LXX Jos. XVII. 18. i αἱ ἔξοδοι αὐτῶν, fines eorum. 1 Par. V. 16. Prov. IV. 23. Sap. III. 2. ἔξοδος αὐτῶν, sc. ἐκ τοῦ βίου, exitus e vita, coll. VII. 6. Joseph. A. J. IV. 8. p. 227. ἐξ ἐξόδου τοῦ ζῆν. Latinis quoque exire pro mori dicitur, et exitus pro morte. Vide Vellei. Lib. II. c. 71. §. 2. Vide Lex. N. T. s. h. v. Sir. L. 8. ἐξ ἐξόδων ὕδατος, ad fontes aquæ. Confer quoque infra s. v. ὕδωρ. Cæterum Ἔξοδος, seu, ut in MS. Alex. legitur, Ἔξοδος Αἰγύπτου inscribitur secundus a Mose scriptus liber, qui exitum Israëlitarum ex Ægypto complectitur.

ΈΞΟΙΚΟΔΟΜΈΩ, exædifico, inceptum ædificium perficio. בָּנָה, ædifico. Neh. III. 15. Herodot. II. p. 157. 8. Xenoph. Œcon. XX. 29.

ΈΞΟΙΚΟΣ ΓΙΝΟΜΑΙ, exterris, exul de domo mea fio. אָבַד, pereo.

a Job. VI. 18. Olympiod. in Catena p. 175. exponit per πανέστιος ἀπόλωλα, *cum familia universa funditus excisus sum.* Alii vertunt: *exul de domo mea factus sum.* Conf. Suiceri Thes. Eccles. s. h. v.

'ΕΞΟΚΕ'ΛΛΩ, *impingo, impingere facio in scopulos, ejicio, perdo.* הִדִּיחַ Hiph. a נָדַח, *impello.* Prov. VII. 21. βρόχοις τε τοῖς (Bielio legendum b videtur βροχαῖς τε ταῖς) ἀπὸ χειλέων ἐξώκειλεν αὐτὸν, imbribus vero, qui a labiis ipsius descendebant, *ejecit* vel *perdidit* illum. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐξοκέλλει, ἀπολλύει, ἐκρίπτει. Suidas: ἐξώκειλεν, ἐξέβαλεν, ἐξέῤῥιψεν. Proprie dicitur de navibus, quæ undarum vi in scopulos impingunt, vel in littus ejiciuntur.

'ΕΞΟΛΙΣΘΑΙ'ΝΩ, *elabor, effugio.* c יָצָא, *exeo.* Prov. XII. 14. ubi pro ἐξολισθαίνει alii habent ἐκφεύγει. — הֶחֱלִיק Hiph. *blandior mihi.* Symm. Ps. XXXV. 3. Scil. הֶחֱלִיק Symmacho h. l. fuit *esse in via lubrica, adeoque labi,* nam in via lubrica lapsus est facillimus.

'ΕΞΟ'ΛΛΥΜΙ, *disperdo.* כָּרַת, *exscindo.* Prov. X. 32. — עָכַר, *perturbo, conturbo.* Prov. XI. 17. XV. d 28. ἐξόλλυσιν ἑαυτὸν, ubi Schol. ταράσσει οἶκον αὐτοῦ. — צָמַת, *exscindo.* Aqu. Ps. CXVIII. 139. CXLII. 12.

'ΕΞΟΛΟ'ΘΡΕΥΜΑ, *quod diris devotum est.* חֵרֶם, *anathema.* 1 Sam. XV. 21. In Hex. vitiose legitur ἐξολοτρεύματος. — יָקְתְאֵל, nomen proprium Joctheel. Inc. 2 Reg. XIV. 7. Videtur derivasse a קָטַל, *occidit.*

'ΕΞΟΛΟ'ΘΡΕΥΣΙΣ, *perditio totalis, exterminatio.* הַכְרִית inf. Hiph. e *exscindo, excido.* Ps. CVIII. 12. — חָרְמָה, *Horma,* nomen urbis, q. d. *perditioni devota.* Jud. I. 17. — מַשְׁחֵת verbale *perdens.* Ezech. IX. 1. Adde quoque 1 Macc. VII. 7.

'ΕΞΟΛΟΘΡΕΥ'Ω, *funditus perdo, disperdo, extermino.* אָבַד in Kal, Pih. et Hiph. Deut. VII. 10. 2 Reg. IX. 8. Ez. VI. 3. — בִּעֵר Pih. *depasco.* 2 Sam. IV. 11. — גָּדַע, *abscindo.* 1 Sam. II. 33. — הָדַף, *depello.* Jos. XXIII. 5. — הוֹרִישׁ Hiph. a יָרַשׁ, *possessione expello.* Deut. IV. 38. VII. 17. Jud. I. 19. — הֶחֱרִים Hiph. *perditioni devoveo.* Ex. XXII. 20. Jos. X. 1. et alibi sæpius. — הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio.* Jos. XI. 14. 2 Reg. IX. 7. — הִכְחִיד Hiph. a כְּחֵד, *abscondit, rem occultavit,* ita ut non amplius g audiatur et videatur. Hinc *succidit, perdidit:* sublata enim e medio non apparent. Psalm. LXXXII. 4. ἐξολοθρεύσομεν, *exterminemus.* — הִצְמִית Hiph. *exscindo.* Psalm. XVII. 44. LIII. 5. LXXII. 26. Phavor. ἐξωλόθρευσας, ἠφάνισας. — הִשְׁמִיד Hiph. *perdo.* Deut. I. 27. VI. 15. VII. 4. — חָרַב וְאָשַׁם junctim, *desolor et devastor.* Ezech. VI. 6. — *פֻּלָּהּ, *tota* h *ipsa.* Inc. Ez. XXXV. 15. ἐξολοθρευθήσεται. Legit כִּלָּה. — כִּלָּה Pih. *consumo.* 2 Par. VIII. 8. — כָּרַת in Kal, Niph. et Hiph. Symm. Ies. IX. 14. Theod. Jerem. XXXIII. 17. et 18. LXX Gen. XVII. 14. Exod. XXX. 33. ubi pro ἐξολοθρευθήσεται in Codd. Alex. et Cantabr. scribitur ἐξολεθρευθήσεται, obliterato vestigio dialecti Macedonicæ. Nam i ὄλεθρος Macedonibus pronunciabatur ὄλοθρος. Jud. IV. 24. 1 Reg. XVIII. 5. οὐκ ἐξολοθρευθήσεται ἀφ' ἡμῶν κτήνη, h. e. ne *perdamus* jumenta, s. non subministrando ipsis alimenta, s. cædendo ea, quia quo alamus non habebimus. Nah. I. 14. ubi post ἐξολοθρεύσω comma ponendum est, ita ut omissum sit σε, et τὰ γλυπτὰ κ. τ. λ. ad sequentia referan-

a tur. — מַשְׁחִית, *perditio.* 2 Par. XX. 24. XXII. 4. — עָבַר, *conturbo,* item: *perdo, deleo.* Jos. VII. 25. — רָוָה *emacio.* Soph. II. 11. — שָׁדַד, *vasto, devasto.* Jer. XLVII. 4. LI. 48. 53. 55 — שְׁחָת: נְשְׁחַת: הַשְׁחִית, Pih. Niph. et Hiph. Ex. VIII. 24. Deut. IX. 26. X. 10. Confer Sturz. de Dial. Maced. p. 166. seq.

*ΠΑΡΑΛΟΓΙΖΟΜΑΙ ΕΞΟΛΟΘΡΕΥΣΑΙ, *cogito excindere.* דָּמָה

b Pih. *cogito,* sed et in Niph. etiam notat *excindor.* 2 Sam. XXI. 5.

ΕΞΟΜΒΡΕΩ, *velut imbrem* h. e. *large et liberaliter effundo* s. *dispertior.* Sir. I. 16. ἐπιστήμην καὶ γνῶσιν συνέσεως ἐξώμβρησεν, scientiam et cognitionem prudentiæ tanquam imbrem effundit. In Compl. legitur ἐξώμβρισεν. Inde apud Hesychium:

c Ἐξώμβρισεν, ἐσήγαγεν ἐξέως, ἢ ἐσήνεγκεν. Vide ad h. l. Drusium. Sirac. X. 13. ἐξομβρήσει βδέλυγμα, multas abominationes *instar aquarum effundet,* s. *patrabit multa* exsecrabilia peccata. Camerarius transtulit: *circumfluet abominatione.*

*ΕΞΟΜΒΡΙΖΩ. Vide s. v. ἐξομβρέω.

*ΕΞΟΜΝΥΩ, *ejuro.* 4 Macc. IV.

d 26. ἐξομνύεσθαι τὸν Ἰουδαϊσμόν. Ibid. V. 34. Adde Pollux. Onom. VIII. 37. 55. et 56.

ΕΞΟΜΟΙΟΩ, *assimilo, confermo.* 2 Macc. IV. 16.

ΕΞΟΜΟΛΟΓΕΟΜΑΙ, *confiteor, laudo, celebro, glorifico.* הוֹדָה, *gloria, majestas.* 2 Par. XX. 22. — הוֹדָא Chald. Aph. a יָדָא, *celebro.* Dan. II. 29. VI. 10. ἐξομολογούμενος

e ἐναντίον τοῦ Θεοῦ, *laudans* Deum. — הוֹדָה Hiph. a יָדָה, et semel in Hithp. הִתְוַדָּה. Gen. XXIX. 34. ἐξομολογήσομαι κυρίῳ, *laudabo* Dominum. 1 Par. XVI. 4. *alicui* et ἐξομολογεῖσθαι conjunguntur, ut 2 Par. V. 12. Ps. LIII. 6. Adde Aqu. Ps. XXVII. 10. — הִלֵּל Pih. *laudo.* 2 Par. V. 13. — תּוֹר, *turtur.* Psalm. LXXIII. 20. Legit תּוֹדָה, commutata litera Resch cum Daleth. Lex.

f Cyrilli MS. ἐξομολογοῦμαι, εὐχαριστῶ, καὶ κατὰ συνήθειαν ἀθροτέρην, ἀντὶ τοῦ χάριν ὁμολογῶ ἢ δοξάζω σε, κ. τ. λ.

ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ, *confessio, celebratio, laudatio, honor, gloria.* הוֹד, *decus.* Inc. et LXX 1 Par. XXIX. 11. Ps. CIII. 2. CX. 3. Ps. XCV. 6. In omnibus his locis LXX תּוֹדָה legisse haud pauci statuerunt interpretes. — הוֹדָה Hiph. *confiteor.*

g 1 Par. XXV. 3. — תְּהִלָּה, *laudatio.* 2 Par. XX. 23. — תּוֹדָה. Symm. Ps. XLI. 5. LXX Jos. VII. 19. Ps. XLI. 5. Ies. LI. 3. — *תּוֹרָה, *lex.* Symm. Job. XXII. 22. Legit תּוֹדָה per Daleth. — תְּרוּעָה, *clangor.* Job. VIII. 21. Theodot. Job. XXXIII. 26. Sirac. XVII. 22. XVIII. 26. ubi διδόναι ἐξομολόγησιν

h est *laudes debitas tribuere.* Suidas: ἐξομολόγησις, εὐχαριστία, ἀφήγησις τῶν βεβιωμένων.

ΕΞΟΠΙΣΘΕ, ἐξόπισθεν, *retro, a tergo.* אָחוֹר. 1 Par. XIX. 10. — מֵאָחַר. Psalm. LXXVII. 76. — מֵאַחֲרֵי. 2 Reg. XVII. 21. — מִן אַחֲרֵי. 1 Par. XVII. 7.

ΕΞΟΠΛΑΣΙΑ, *armatura, instructio armorum.* 2 Macc. IV. 22. Hic

i enim pro ἐξοπλασίαν legendum videtur ἐξοπλισίαν.

ΕΞΟΠΛΙΖΩ, *armo, armis instruo.* חָלַץ Niph. *expedio me.* Num. XXXI. 3. ubi legerunt וְהֵחָלִיצוּ. Ibid. XXXII. 20. 2 Macc. V. 2. λόγχας στιλπνὰς ἐξωπλισμένους, hastis cohortis instar *armatos.*

*ΕΞΟΡΕΩ. עָקַר, *subnervo.* Aqu. sec. Coisl. 2. 2 Sam. VIII. 4. ἐξέρησεν, quæ lectio merito suspecta fuit Montfauconio (cui potius legendum videtur ἐξώρισεν, *exterminavit* s. *ex-*

a *pulit:* nam עָקַר in l. Chald. et Syr. notat *avellere, auferre, transferre.*) ac Scharfenbergio (Ann. II. p. 141.), qui in ἐξεῤῥίζωσεν mutavit.

'ΕΞΟΡΘΡΙ'ΖΩ, *matutinus adsum.* מִשְׁחָר, *ab aurora.* Aqu. Ps. CIX. 4. ἐξωρθρισμένη. Legit מְשַׁחֵר, aut potius מְשֹׁחָר partic. Pyhal.

'ΕΞΟΡΚΙ'ΖΩ, *adjuro, obtestor.* אָלָה, *exsecror.* Jud. XVII. 2. — b הִשְׁבִּיעַ Hiph. Gen. XXIV. 3.

'ΕΞΟΡΜΑ'Ω, *impetu feror, erumpo, recedo.* *פָּרַשׁ, *eques.* Hab. I. 8. ἐξορμήσουσιν sec. Compl. Legerunt fortasse וַיִּפְרְשׁוּ loco פָּרָשָׁיו. — צָפַר, *evolo.* Jud. VII. 3. — שׁוּב, *revertor.* Οἱ λοιποὶ Jud. VII. 3. Doederleinius (Repert. T. I. pag. 230.) ἐξώρμησαν ibi referre mavult ad antecedens וְיִצְפֹּר. Sed non c opus est mutare sedem hujus versionis, cum ἐξορμᾷν quoque *egredi* ac *recedere* notet. 2 Macc. XI. 8. 3 Macc. I. 18. Hesych. ἐξορμᾷ, ἐκπηδᾷ, ἔξεισιν, ἐκτρέχει.

'ΕΞΟΡΥ'ΤΤΩ, *effodio, evello.* גָּרָה Pih. *misceo.* Prov. XXIX. 22. Ita Bielius Trommium pro more suo, non inspecto codice sacro, secutus, in quo h. l. verbis רַב־פָּשַׁע, *multus* d *prævaricatione,* respondent Græca: ἐξώρυξεν ἁμαρτίας, ubi pro ἐξώρυξεν Jaegerus legere mavult ἐσώρευσεν ἁμαρτίας, ingeniose magis quam vere. Auctor hujus versionis רַב pro verbo habuit, ac voci *effodere* subjecit notionem metaphoricam *intentum esse alicui rei, summo cum studio agere.* — נָקַר, *fodio, effodio.* Jud. XVI. 22. 1 Sam. XI. 2. ἐξορύσσειν e τοὺς ὀφθαλμοὺς, coll. Gal. IV. 15. Hesych. ἐξορύξαι, ἐκφθεῖραι.

'ΕΞΟΥΔΕΝΕ'Ω, *nihili facio, contemno.* *בֶּן, *filius.* Ezech. XXI. 10. בֶּנִי, ἐξουδένει. Legerunt בְּנִי a בָּזָה, *contemsit.* — בּוּן, *contemno.* Aqu. Symm. Theod. Prov. XI. 12. ἐξουδενεῖ Vide et Sir. XXXI. 25. μὴ ἐξουδενήσῃς με, ne *vilipendas* mea præcepta.

f *'ΕΞΟΥΔΕΝΙΣΜΟ'Σ, *contemtio,* ab ἐξουδενίζω, vel ἐξουθενίζω, *pro nihilo habeo, contemno.* בּוּן. Aqu. Psalm. CXXII. 4.

'ΕΞΟΥΔΕΝΟ'Ω, idem, etiam *ad nihilum redigo.* Eustath. ad Hom. Il. I, 245. pag. 71. 30. בּוּן. Prov. VI. 30. Cant. VIII. 7. Zach. IV. 10. — בּוּם, *conculco.* Ps. XLIII. 7. LIX. 13. CVII. 14. In omnibus his locis ἐξουδενοῦν notat *ad nihilum* s. *incitas redigere.* — בָּזָה. 2 g Sam. VI. 16. XII. 10. ἐξουδένωσάς με, contemsisti me. Οἱ λοιποὶ 1 Sam. XVII. 42. Theod. 2 Sam. XII. 9. et 10. Aqu. Mal. I. 7. ἐξουδενοῦντες. Hesych. ἐξουδένωσας, ἀπεδοκίμασας. — *בַּעַר, *brutus, insipiens.* Ps. LXXII. 22. ἐξουδενωμένος, *quasi ad nihilum redactus quoad mentem,* h. e. *mente privatus.* — הֵעִיט Hiph. ab עִיט, h *invehor.* Theod. 1 Sam. XXV. 14. — לָעַג, *irrideo.* Psalm. LVIII. 9. Vulg. *ad nihilum deduces.* Non legerunt לוּעַ, sed liberius verterunt. — מָאַס (quod sæpe quoad notionem convenit cum מָסַס, *colliquescere, defluere, imminui.* Confer Job. VII. 5.). Jud. IX. 38. 1 Sam. X. 19. ἐξουδενώκατε τὸν θεὸν, *contemsistis* Deum. Hesych. ἐξουδενώκασι, i κατευτέλισαν. Job. XXX. 1. — *נִבְאַשׁ, *fœteo.* Inc. 1 Sam. XIII. 4. ἐξουδένωσεν 'Ισραὴλ τοὺς ἀλλοφύλους. Legit הִבְאִישׁ. — נָמַס, Niph. a מָסַס, *liquefio.* 1 Sam. XV. 9. Ps. LVII. 7. ἐξουδενωθήσονται. Vulg. *ad nihilum pervenient.* — סָלָה, *prosterno.* Theod. Ed. Quinta et LXX Psalm. CXVIII. 117. Sir. XLVII. 7. ἐξουδένωσε, i. q. ἐξέτριψεν in antecedentibus. Vulg. *exstirpavit.* Conf. Judith. XIII. 19. Legitur præ-

terea Mal. I. 7. *καὶ τὰ ἐκπεπτώκοτα ἐξουδενώσατε* sec. Vat. ubi nihil in textu Hebr. legitur, ita ut huc e v. 12. migrasse videantur. Cæterum pro *ἐξουδενώσατε* rescribendum est aut *ἐξουδενωμένα* ex Ald. et v. 12. aut *ἐξουθενωμένα*, quod in margine libri Barberiniani reperit Waltonus.

'ΕΞΟΥΔΕ'ΝΩΜΑ, *abjectio, contemtus.* זֶרֶם, *inundo.* Ps. LXXXIX. 5. Koehlero legisse videntur זְרוּהֵם, quod in significatione Syr. et Chald. verbi זָרָה, *contemsit, vilipendit*, acceperint. — שְׁפַל Chald. *abjectus.* Dan. IV. 14.

'ΕΞΟΥΔΕ'ΝΩΣΙΣ, idem. בּוּז, nomen. Psalm. XXX. 23. CVI. 40. CXVIII. 22. Aqu. Prov. XII. 8. 1 Macc. I. 41. Zonaras Lex. c. 761. *ἐξουδένωσις, ἡ ἐν τῷ ἀγαθῷ ἀνυπαξία, καὶ ἡ ὕβρις.*

ΕΙ'Σ 'ΕΞΟΥΔΕ'ΝΩΣΙΝ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *in contemtum fio.* הָיָה לְבוּז. Aqu. Symm. Gen. XXXVIII. 23.

'ΕΞΟΥΘΕΝΕ'Ω, i. q. *ἐξουδενέω* et *ὁέω, nihili facio, contemno, vilipendo*, etiam *ad nihilum redigo.* בּוּז, verbum, idem. Prov. I. 7. *ἐξουδενήσουσι.* Futurum tempus h. l. actionis frequentiam ac perpetuitatem indicat. Confer Grævii Lectt. Hesiod. ad *Ἔργ.* 185. — בָּזָה, idem. 1 Sam. II. 32. 2 Par. XXXVI. 16. Ezech. XXII. 8. Adde Aquil. Jer. XXII. 28. — הִכְשִׁיל *, *impingere facio.* Ps. LXIII. 9. ubi pro *ἐξουδένησαν* fortasse legendum cum Grabio *ἐξηοδένησαν.* Vulgat. *et infirmatæ sunt.* Tunc *ἐξαοδενεῖν* transitive accipiendum esset, ut *ἀοδενεῖν* Mal. II. 8. legitur. — הֵרִיעוּם Hiph. *ad fremitum commoveo.* Inc. et LXX 1 Sam. I. 6. Vulg. *ut exprobraret.* — זָלָה vel זָלוּת, *res vilis.* Ed. Sexta Ps. XI. 9. *ἐξουδένησας.* Legit זָלוּתָ. — מָאַס, *reprobo, rejicio.* 1 Sam. VIII. 7. — נִבְזֶה part. Niph. fœm. *res levicula.* Jer. VI. 14. — שַׁאֲנָן, *tranquillus.* Amos VI. 1. ubi pro *ἐξουδενήσουσι* Drusius in Fragm. p. 776. legendum censet *εὐθηνοῦσιν* vel *ἐξευθηνοῦσιν.* Et sic Aquila verbum Hebr. cui hic apud LXX respondet, Job. III. 18. per *εὐθηνῶ* interpretatur. Vide Scharfenb. ad Cappelli Crit. S. Tom. III. p. 189. seq. Dathio in Notis ad h. l. LXX cum Syro legisse videntur הַשְׁאֲטִים, *contemnentes*, a שׁוּט, aut, quod aliis placuit, הַשְׂנְאִים, *osores, contemtores.* Hesych. *ἐξουθενεῖ, παραχρίνει.* Idem: *ἐξουθενούμενοι, κατευτελιζόμενοι.* Suidas: *ἐξουθενῶ σε, ἀντ' οὐδενὸς σὲ λογίζομαι.* Confer Lobeckium ad Phrynichi Eclog. p. 182.

'ΕΞΟΥΘΕ'ΝΗΜΑ, *abjectio, contemtus.* בָּזוּי part. Pah. a בָּזָה. Ps. XXI. 6. ubi *ἐξουδένημα* ponitur pro *ἐξουδενητής.* Conf. Sturz. de Dial. Maced. p. 53.

'ΕΞΟΥΣΙ'Α, *potestas, dominium, imperium.* מֶמְשָׁלָה, *dominatio.* 2 Reg. XX. 13. Psalm. CXIII. 2. Ies. XXXIX. 2. — מָשָׁל, *similitudo.* Aqu. Theod. Job. XXV. 2. Symm. Job. XLI. 24. *ἐξουσία αὐτοῦ.* Vulg. bene: *potestas, quæ comparetur ei.* Ne quis vertat: non habet in terra potestatem. Hebr. מָשָׁל et *dominium* et *assimilationem* notat. Sed potest Hebr. quoque verti: *simile quoad robur ac potentiam.* — מֶתֶג, *frenum.* Symm. 2 Sam. VIII. 1. Metaphora desumta est ab equis et aliis hujus generis animalibus, in quos, qui freno utitur, imperium exercet. — שֵׁבֶט, *sceptrum.* Symm. Gen. XLIX. 10. — שַׁלִּיט Chald. *potestatem habens, dominator.* Dan. IV. 23. ubi *ἐξουσία*, uti in N. T., pro *ἐξουσίαν ἔχοντι* ponitur. Vide Lexicon N. T. s. h. v. n. 11. — שִׁלְטוֹן *, *potestas.* Cohel. VIII. 8.

a sec. Vat. — שָׁלְטָן Chald. Dan. III. 24. IV. 31. VII. 6. 14. 27. Sir. X. 4. ἐν χειρὶ κυρίου ἡ ἐξουσία τῆς γῆς, a Deo unice pendet *regimen* terræ. Potest etiam sumi, abstractum pro concreto h. l. positum esse. Ibid. XXX. 11. μὴ δῷς αὐτῷ ἐξουσίαν ἐν πόσῃ, noli filio juveni dare *licentiam*, h. e. non patere eum arbitrio suo vivere. Conf. Schweighæuseri b Lex. Polyb. s. h. v.

Ἐ΢ΟΥΣΙΑΝ ΔΙΔΩΜΙ, *potestatem do.* פָּטַר, *laxo, dimitto.* Prov. XVII. 14. ἐξουσίαν δίδωσι λόγοις: ubi rem ipsam similitudine illustratam lectoribus obtulerunt. Jaegerus ad h. l. suspicatur, eorum animo obversatam fuisse clepsydram in Græcorum Judiciis, et in פָּטַר מַיִם ἐφύδως ille et apparitor, quo laxante c aquam dicendi copia fiebat.

ΟΙ ΕΠΙ Ἐ΢ΟΥΣΙΩΝ, sc. ὄντες, *qui in potestatibus s. potestate instructi sunt.* דְּתָבְרַיָּא תַּפְתָּיֵא Chald. plur. *legis periti, exactores.* Dan. III. 2. Conf. Wesseling. ad Diod. Sic. XIII. 14.

*ΜΕΓΑΛΟΙ ΟΙ ΕΠΙ Ἐ΢ΟΥΣΙΩΝ, *magnates, qui in potestatibus.* תַּפְתָּיֵא וְדָתְבְרַיָּא Chald. plur. *legis periti, exactores.* Dan. III. 3. d

Ἐ΢ΟΥΣΙΑΖΩ, *potestatem habeo* ac *exerceo, dominor,* it. *potestatem* vel *facultatem concedo.* בָּעַל, *dominor.* Al. 1 Par. IV. 22. ἐξουσιάσαντες. — יָשַׁב, *habito, sedeo.* Inc. Jos. XII. 4. ἐξουσιάζων. Habet quidem hæc versio, quo se defendat ac tueatur. Sermo enim ibi est de rege, qui, ubi sedet, h. e. est et versatur, e ibi regnat ac imperium exercet. Habere quoque יָשַׁב notionem *regnandi* ac *imperandi* docent exempla a Simonis Lex. Hebr. p. 752. prolata. Fieri tamen potuit, ut ἐξουσιάζων, quo Inc. v. 5. Hebr. מֹשֵׁל expressit, hic loco non minus commodo poneretur. — לוּט, *operimentum.* Symm. Ies. XXV. 7. Legit cum Syro et Chald. שַׁלִּיט, judice Cappello. Fortasse tamen metaphoram de *involucro* evolvere voluit f Symmachus, secutus hac in parte Jonathanem, Paraphr. Chald., qui הָלוּט per רבא interpretatus est. — מָשַׁל. Neh. IX. 37. Cohel. IX. 17. X. 4. Theod. vel potius Aquila Psalm. VIII. 7. Aqu. Gen. I. 18. Psalm. LXV. 7. Theod. Prov. XIX. 10. — *עֹז, *robur.* Inc. Ez. XIX. 14. εἰς τὸ ἐξουσιάζειν. Non male ob g parallelismum sententiarum. Fortasse tamen in Hexaplis hæc verba inepto loco posita sunt, ac referenda ad sequens לִמְשׁוֹל. — עָשַׁק. Neh. V. 15. ἐξουσιάζονται ἐπὶ τὸν λαὸν, *dominium exercent* in populum. Cohel. II. 19. εἰ ἐξουσιάζεται ἐν παντὶ μόχθῳ μου, *dominus erit* omnium a me multo labore partorum. Coh. V. 18. ἐξουσίασεν αὐτὸν τοῦ φαγεῖν ἀπ' αὐτῶν, *facul-* h *tatem* illi *concessit* fruendi illis, coll. VI. 2. Ib. VIII. 9. ὅσα ἐξουσιάσατο ὁ ἄνθρωπος, quam *arrogat* sibi homo licentiam.—שַׁלִּיט, *dominator.* Coh. VII. 20. VIII. 8. X. 5 — שָׁלְטוֹן, *dominium.* Cohel. VIII. 4. 8. ubi tamen scribendum videtur ἐξουσία. 1 Macc. X. 70. ἐξουσιάζῃ ἐφ' ἡμᾶς, *ferociler insolescis* adversus nos, quasi jus aut aliquam potestatem in i nos habeas. Sir. XX. 8. ὁ ἐξουσιαζόμενος sec. Ald., qui superbe sibi arrogat præeminentiam et jus in alios sibi non subditos.

Ἐ΢ΟΥΣΙΑΣΤΗΣ, *potestatem habens, potens.* אֲבִי עַד, *pater æternitatis.* Ies. IX. 6. Sed dubium adhuc est, an ἐξουσιαστὴς ibi vere huc pertineat, nec potius sit versio alius interpretis ad גִּבּוֹר referenda. — לוּט, *operimentum.* Symmach. Ies. XXV. 7. Vide s. v. ἐξουσιάζω. — מָשַׁל. Symm. Jer. LI. 46.

Ἐ΢ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΟΣ, *auctoritatem*

a *habens.* שִׁלְטוֹן, *dominium.* Symm. Cohel. VIII. 4.

'ΕΞΟΧΗ', *prominentia.* שֵׁן, *dens.* Job. XXXIX. 28. ἐπ' ἐξοχῇ πέτρας, in prominentia petræ. שֵׁן de *scopulo acuto* quandoque dicitur.

*'ΕΞΟ'ΧΩΣ, *insigni modo, eximie.* 3 Macc. V. 31. Hesych. ἐξόχως, ὑπερβαλλόντως, καλλίστως, πάνυ. Zonaras Lex. col. 785. ἐξόχως, ἀντὶ τοῦ
b πάνυ. Apud Græcos etiam Ἔξοχον et Ἔξοχα dici solet.

'ΕΞΥΒΡΙ'ΖΩ, *contumelia afficio, insolenter me effero.* נָאָה, *extollo me.* Ez. XLVII. 5. ἐξύβριζε τὸ ὕδωρ ὡς ῥοῖζος χειμάῤῥου, efferebat se aqua, ut flumen vehemens torrentis. — הִתְגָּלַע Hithp. *immisceo me.* Aqu. Prov. XX. 3. ἐξυβρισθήσεται. Vox Hebr., ut Arab. جالم in Conj. 3.,
c notat *aperta fronte cum altero concertare et contendere.* — פַּחַז, *rapiditas.* Gen. XLIX. 4. ἐξύβρισας ὡς ὕδωρ, *extulisti te* tanquam aqua. Vocem ἐξυβρίζειν de fluminibus, cum extra alveos erumpentes, quasi petulantes, evagantur, usurpatum notavit Budæus. Hinc apparet, quantum sit pretium conjecturæ Junii, qui h. l. ἐξέβρασας pro ἐξύβρισας le-
d gendum suspicatus est. Confer quoque Schultensium ad Job. XXXVIII. 11. Sir. X. 13. ἐξυβρίζειν βδέλυγμα, injurias abominandas *effundere.* 2 Macc. I. 28. ἐξυβρίζοντας ἐν ὑπερηφανίᾳ, *insolenter se efferentes* in superbia.

*'ΕΞΥΠΝΙΑ'ΖΟΜΑΙ. קוּץ seu potius הֵקִיץ, *evigilo, expergiscor.* Aqu. Symm. Theod. Prov. XXIII. 35.
e ἐξυπνιασθήσομαι, pro quo ed. Rom. rectius ἐξυπνισθήσομαι exhibet. K.

'ΕΞΥΠΝΙ'ΖΩ, *expergefacio, expergefio,* ac, omisso ἐμαυτὸν, *expergiscor, evigilo.* *הֵקִיץ, idem. Symm. Ps. XLIII. 24. ἐξύπνισον, sc. σεαυτόν. Inc. ἐξυπνίσθητι, *evigila.* [Alex. ἐξεγέρθητι. Eodem modo Psalm. LXXII. 20. ὡς ὄνειρος ἐξυπνίσαντι: ubi Alex. ὡσεὶ ἐνύπνιον ἐξεγειρομένου. Eodem modo ἀφυπνίζω usurparunt Heliod. Æ-
f thiop. V. 21. coll. 34. VI. 9. VIII. 12. ubi active legitur, atque Polyæn. Strat. IV. 6. 8. ubi καθεύδοντες et ἀφυπνίζοντες sibi opponuntur. K.] Inc. Psalm. CXXXVIII. 18. Aqu. Theod. Symm. Ies. XXVI. 19. — יָקַץ, idem. 1 Reg. III. 15. Inc. Gen. IX. 24. — עוּר, *evigilo.* Job. XIV. 12. — עוֹרֵר Pih. ab
g עוּר, *excito.* Theod. Job. III. 8. Inc. Cant. II. 7. — קוּם, *surgo.* Theod. Job. XIV. 12. ἐξυπνισθήσεται. — קוּץ, *evigilo.* Aqu. Symmach. Theod. Prov. XXIII. 35. ἐξυπνισθήσομαι, evigilabo. Aqu. Symm. Ps. XVI. 15. Eustath. de Amor. Hysm. Lib. VI. p. 224. Plutarchus quoque hanc vocem non semel usurpavit.

*'ΕΞΥΠΝΟΣ, *expergefactus.* 3 Esdr.
h III. 3. Sed ibi ἔξυπνος ἐγένετο non notat *expergefactus est,* ut legitur apud M. Antonin. VI. 31. et X. 13. sed contrario prorsus sensu ponitur pro: *in profundum somnum incidit.* 'Εκ intendit in nonnullis significationem simplicis.

*'ΕΞΥΠΝΟ'Ω, *expergefacio,* ac, omisso ἐμαυτὸν, *expergefio.* הֵקִיץ. Symm. Psalm. CXXXVIII. 18. ubi
i Inc. ἐξυπνίσω habet. 4 Macc. V. 10. ubi *ad sanam mentem redire* notat, ut sit i. q. ἐκνήφειν.

'ΕΞΥΨΟ'Ω, *exalto,* metaph. *laudibus celebro.* Dan. III. 51. sec. Chis. ἐξύψουν τὸν θεόν. Sirac. I. 27. μὴ ἐξύψου σεαυτὸν, noli *altum sapere,* aut: *majorem, quam decet, honorem tibi arrogare.*

*'ΕΞΩ, *extra, foras.* *דִּי בָרָא,
k *agri.* Dan. IV. 12. ubi vid. Scharfenbergius. — חוּץ: הַחוּץ. Levit. XVIII. 9. Deut. XXIII. 12. 13. Jud. XIX. 25. — בַּחוּץ. Gen. IX.

a 22. XXIV. 31. Exod. XXI. 19. — חוּצָה: הַחוּצָה. Gen. XV. 5. Jos. II. 19. 2 Par. V. 8. — כַּחוּץ. Ies. LI. 23. — לָחוּץ. Psalm. XL. 7. — לְחוּצָה. 2 Paral. XXXII. 5. — מֵחוּץ. Gen. XIX. 16. Lev. VIII. 17. — אֶל מִחוּץ. Lev. IV. 12. VI. 11. — חִיצוֹן, *exterior*. 2 Reg. XVI. 18. 1 Paral. XXVI. 29. 2 Paral. XXXIII. 14. — *חָיָה. Inc. Levit.
b XIV. 6. τὸ ἔξω: quæ verba, ut recte vidit Scharfenbergius, adscripta sunt ex v. 53., ut adeo ἔξω respondeat τῷ אֶל מִחוּץ, ac τὸ referendum sit ad πεδίον. — מֶחָמֵץ, *ex fermentato*. Amos IV. 5. Legerunt מֵחוּץ. Vide quoque s. φόβος. Sir. XXI. 23. ἔξω στήσεται, *foris stat* s. *consistit*, pulsans sc. ostium, ut evocet eum, quem conventum cupit.
c *ἘΞΩ ΠΟΙΕΏ. הוֹצִיא. Symm. Psalm. CXLI. 8. ubi est i. q. ἐξάγω, *educo*, apud Aquil. et LXX.

ἘΞΩΘΕΝ, *extrinsecus*, *foris*. מֵאֶרֶץ, *de terra*. Jer. X. 16. quasi dicas, *extra terram tuam*. — מִבַּיִת: מִבֵּית, *ex domo*. Levit. XIV. 41. 2 Reg. XI. 16. — חוּץ. Ez. XLVII. 2. — אֶל הַחוּץ. Ezech. XLI. 9. — בַּחוּץ. Jer. VI. 11. Ezech. VII.
d 15. — חוּצָה. 1 Reg. VI. 6. — לַחוּץ. Ezech. XLI. 17. XLII. 7. — מִחוּץ. Genes. VI. 14. Levit. XXIV. 3. Adde Inc. Ez. XLVI. 2. Vulg. *de foris*. — מֵהַחוּץ. Ez. XLI. 25. — מִן הַחוּץ. Jud. XII. 9. 2 Reg. IV. 3. — חוּצוֹת plur. *plateæ*. Jerem. XI. 6. XXXIII. 10. — *בְּעַד, *super*. Jud. IX. 51. Præterea legitur Genes. XX. 18. ubi a
e textu Hebr. abest, et traditione Judæorum nititur, qua uteros contra coitum occlusos fuisse dicunt. Vide Raschium ad h. l. et Thalmud Baba Kama fol. XCII. 1.

ἘΞΩΤΕΡΟΣ, *exterior*. חוּץ. Theod. vel potius Aquila Job. XVIII. 18. — חִיצוֹן. Ezech. X. 5. XL. 20. XLII. 1. — חָצֵר, *atrium*. Ezech. XLI. 15. — קִיצוֹן, *extremus*. Exod. XXVI. 4. XXXVI. 10. f

ἘΞΩΤΑΤΟΣ, *extimus*, *extremus*. חִיצוֹן. 1 Reg. VI. 30. Nehem. XI. 16. — חוּצוֹת plur. a חוּץ, *plateæ*. Aqu. Job. V. 10. Confer Simonis Lex. Hebr. p. 528.

ἘΞΩΘΕΏ et ἘΞΩΘΩ, *expello*, *ejicio*, *dejicio*. נָזַר, *scindo*, *seco*. Al. 2 Par. XXVI. 21. ἐξώσθη. Hesych. ἐξώσθη, ἐξεβλήθη. — דָּחָה, *impello*, item: *expello*, *extrudo*. Ps. XXXV. g
13. ἐξώσθησαν, καὶ οὐ μὴ δύνωνται στῆναι, *dejecti sunt*, ut non possint stare. Hesych. ἐξώσθησε, κατεβλήθη, κατέπεσεν. — הֵדִיחַ Hiph. a דּוּחַ, *dispello*, *abjicio*. Jerem. LI. 34. Arab. دلخ in Conj. VI. *abjecit*. Vulg. *ejecit me*. — הִרְחִיק Hiph. *procul abigo*. Joël. III. 6. — הִתְעָה Hiph. *seduco*. Jer. L. 6. — יֶשַׁח, *depres-* h
sio. Mich. VI. 14. ἐξώσω σε, ejiciam te. Hesych. ἐξώσω, ἀπώσω, ἐκβαλῶ. — *לָקַח, *capio*. Mich. II. 9. ἐξώσθησαν, ubi תִּקְחוּ confuderunt cum יֻקְחוּ. — מָאַס, *reprobo*. Jerem. XXXIII. 24. 26. — נָדַח: הִדִּיחַ Kal et Hiph. Deut. XIII. 5. 2 Sam. XV. 14. ubi ἐξώσῃ (quod etiam quodammodo excusari potest) for- i
tasse positum est pro ἐπώσῃ. Jerem. VIII. 3. Joël. II. 20. Adde Aqu. Symm. Theod. Prov. VII. 22. Inc. Prov. XIV. 32. — נָדַף, *impello*, *dispello*. Ies. XLI. 2. Inc. Levit. XXVI. 36. — נָסַח, *evello*. Prov. II. 22.

a ΈΞΩΜΟΣ, *expeditus*, q. d. *cujus humeri nullo indutu sunt adstricti, cui nuda sunt brachia et exserta.* Ἐξωμὶς Suidæ T. I. p. 778. tunica est non tegens brachia, qualis decere virum et maxime militem putabatur. Vide Virg. Æn. IX. 616. חָלוּץ part. Pahul, *miles lectus in exercitum.* Aqu. Ies. XV. 4. ubi Semlerus conjicit legendum esse b εὔζωνοι, coll. Jos. IV. 13. Sed Aquila potius h. l. recte etymologiam expressit. Nam חָלַץ pr. *extrahere vestes* notat.

*ΈΞΩΜΟΣΊΑ, *abjuratio.* נֶוֶר, *votum.* Inc. Lev. XXII. 18. XXIII. 38. sec. Coisl. et Lips. Significat ibi ἐξωμοσία *promissionem interposito jurejurando*, aut legendum ἐνωμοσία. Vide tamen Zonaræ Lex. col. 762. c ac Polluc. Onom. V. 104. Hesych. ἐξωμοσία, ἄρνησις μεθ' ὅρκου.

ΈΞΩΣΜΑ, *ejectio, expulsio.* מַדּוּחִים plur. *ejectiones.* Thren. II. 14. Retulerunt ad נָדַח. Arabs ἐξώσματα reddidit *phantasmata, visiones falsas*, collato ἐξώστρα.

ΈΞΩΊΣΤΡΑ, *locus extimus cancellis munitus*, vel *fenestra cancellis munita*, Gallice *balcon.* שְׂבָכָה, *opus* d *plexum et reticulatum, cancelli.* Symmach. 2 Reg. I. 2. Glossæ: ἐξώστρα et ἐξώστης, *Menianum, projectio, projectus.* Hieron. ad Ezech. XLII. Ἐκθέτας *Romæ appellant solaria de cœnaculorum parietibus eminentia, sive Meniana ab eo, qui primus ea invenit, quæ non nulli Græcorum* ἐξώστρας *vocant.* Conf. Relandi Ant. Hebr. P. I. c. 8. sect. 11.

e ΈΟΡΤΑΊΖΩ, *festum ago.* חָגַג, idem. Ex. V. 1. XII. 14. Deut. XVI. 15. Aqu. Ps. XLI. 5. — חָגַג גַּג, *festum ago et celebro.* Lev. XXIII. 39. — הִתְקַדֵּשׁ חַג, *sanctificatur festum.* Ies. XXX. 29. — חָגַר, *accingo.* Ps. LXXV. 10. Legerunt תְּחָגְךָ, a חָגַג, aut תִּחְגִּיךְ, quæ lectio ob parallelismum sententiarum fortasse recipienda est. Vulg. *festum agent tibi.* — *יָדָה, *celebro.* f Ps. LXXVI. 11. quasi loco תּוֹדֶךָ, *confitebitur tibi*, in codice suo invenissent תְּחַגֶּךָ, *festum tibi sacrum celebrat.*

*ΈΟΡΤΑΊΖΩ ΈΟΡΤΗ̃. חָג, *tripudium, festum.* LXX sec. Compl. Num. XXVIII. 17. ubi loco ἑορτάσετε ἑορτῇ fortasse legendum est ἑ. ἑορτήν. Libere verterunt, coll. c. XXIX. 12. g

ΈΟΊΡΤΑΣΜΑ, *festivitas.* Sap. XIX. 15.

ΈΟΡΤΗ', *festum*, et κατ' ἐξοχὴν *festum paschatos.* *אַף, *nares.* Deut. XXXI. 10. sec. Alex. Liberius sensum expresserunt. Sermo enim est de sacrificiis, quorum odorem Deus naribus percipere credebatur, et quæ diebus festis offerri solebant. — *בָּם עִוֵּר, *inter eos cæcus.* Jer. h XXXI. 8. Legerunt conjunctim בְּמוֹעֵד. — חַג, *festum.* Num. XXVIII. 17. ἑορτὴ, *festum paschatos.* Ita quoque Sir. XLIII. 8. 1 Macc. X. 34. Cf. Relandi Antiqu. Hebr. P. IV. c. 2. §. 4. — חֹדֶשׁ, *mensis.* 1 Reg. XII. 33. — חֶרֶשׁ, *testa.* Ezech. XXIII. 34. Legerunt חֹדֶשׁ. — מוֹעֵד, *tempus statutum.* Levit. XXIII. 2. Num. X. 10. Psalm. i LXXIII. 9. ubi ἑορταὶ notat *loca sacra, in quibus festi dies religiose celebrantur*, si nempe ex emendatione minime incerta καταπαύσωμεν legatur pro καταπαύσωμεν. Sed in propria notione accipiendum erit, si recipiatur lectio recepta καταπαύσωμεν. — מָצָה, *exprimo.* Ez. XXIII. 34. ubi pro מָצִית legerunt מוֹעֵד. Lex. Cyr. MS. Brem. et Phav. ἑορτὴ, χρόνος ἱερὸς κατὰ νόμον.

ΈΠΑΓΓΕΛΊΑ, *annunciatio*, it.

a *promissio.* אֶגְרָה, *agmen.* Amos IX. 6. Vox Hebr. *omne* notat, *quod est bene ligatum ac firmiter constrictum,* unde LXX eam h. l. transtulerunt per ἐπαγγελίαν, h. e. *promissionem certam ac firmam,* quanquam hæc notio est ab h. l. maxime aliena. Fortasse etiam vocem Hebr. deduxerunt a נָגַד, *indicare,* cum Syro, Arabe et Itala. Michaëlis in Suppl. b p. 15. putat, eos in animo habuisse notionem *roborandi,* quam Arab. اجد in Conj. IV. habet. L. Bos. in Proleg. in LXX Intt. c. 3. pro ἐπαγγελίαν LXX scripsisse σχαγγαλὰν, *funem,* suspicatur.—* מַלְאָכָה, *insigne factum.* Ps. LXXII. 28. ubi ἐπαγγελία æque ac ἀγγελία apud Aquilam ib. *id quod annunciari meretur* significat.— סִפְרָה, *numera-* c *tio.* Psalm. LV. 9. ubi fortasse legendum erit ἀπαγγελίᾳ σου loco ἐπαγγελίᾳ σου. — פְּרָשָׁה, *expositio.* Esth. IV. 6.— שְׁמוּעָה, *auditio,* etiam *id, quod auribus percipitur.* Ez. VII. 26.

ΕΠΑΓΓΈΛΛΩ, *annuncio.* אָמַר, *dico.* Esth. IV. 6. — הִגִּיד Hiph. a נָגַד, *indico, annuntio.* Job. XXI. 30. Ies. XLIV. 7. — תּוֹחֶלֶת* d מִמְשָׁכָה, *spes pertracta.* Proverb. XIII. 12. ἐπαγγελλομένου, ubi verbis alio ordine collocatis ac divisis legit מִמְשַׁךְ תַּתּוֹחֶלֶת. Vide ad h. l. Jaegerum. Sir. III. 26. scientia destitutus μὴ ἐπαγγελοῦ, eam ne *profitearis* aut *jactes.* Cf. Lex. N. T. s. h. v. et Sap. II. 13. ac Reisk. Ind. Demosth. s. h. v. Sir. XVI. 25. ἐπαγγελῶ ἐπιστήμην, i. q. ἐκφαίνω in e antecedentibus, h. e. *docebo, manifestum reddam.* Sir. XX. 23. ἐπαγγελλόμενος φίλῳ, *promittens* aliquid amico, coll. 2 Macc. IV. 27.

ΕΠΑΓΡΙΌΩ, *exaspero.* חָרַק, *fremo, frendo.* Symm. Ps. XXXIV. 19.

ΕΠΆΓΩ, *induco, adduco, infero, immitto,* et Ἐπάγομαι, *persuadeo, ad me traho, pellicio.* אָנַף, *irascor.* 1 Reg. VIII. 46. ἐπάξεις ἐπ' αὐτοὺς, sc. f ὀργήν. Confer Ies. XXVI. 21. — גָּמַל, *retribuo.* Ies. LXIII. 7. — הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio.* Gen. VI. 17. ἐπάγω τὸν κατακλυσμὸν, *adduco* diluvium, coll. 2 Petr. II. 5. Exod. XXXII. 20. ἐπήγαγες ἐπ' αὐτοὺς ἁμαρτίαν μεγάλην, magni peccati illos *reos fecisti.* Vide et Jud. IX. 24. Jos. XXIII. 15. ἐπάξει κύριος ἐφ' ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα πονηρὰ, g *immittet* vobis Deus omnia mala, quæ minatus est. Ἐπάγειν, sequente dativo personæ, quandoque *auctorem esse* notat apud Græcos, v. c. Hesiod. Ἔργ. 242. Palæph. VI. 7. Ez. V. 17. coll. VI. 3. et XI. 8. — הוֹבִיל Hiph. a יָבַל, *apporto.* Job. XXI. 30. — הוֹגָה*, *dolore afficio,* a יָגָה. Symm. Thren. I. 5. — הוֹלִיךְ* Hiph. *abire facio.* Exod. XIV. 21. ἐπήγαγε, quæ lectio est aperte falsa, h ac mutanda in ἀπήγαγε. Sermo enim ibi est de aquis marinis miraculo divino quasi subductis. — הֶחֱנִיף Hiph. *hypocrisin exerceo,* h. l. *mihi devincio, in meas partes duco.* Dan. XI. 32. — הָטָה Hiph a נָטָה, *inflecto.* Ies. XXXI. 3. Libere vertit. — הֵנִיחַ Hiph. *duco.* Prov. VI. 22. — הֶפְצִיר inf. Hiph. *instare pertinaciter.* 1 Sam. XV. 25. ἐπάγουσιν. Respexisse videtur notionem i *multiplicandi,* quam Chald. פָּצַר habet. 1 Sam. XV. 28. — הֵשִׁישׁ, Hiph. a שׂוּשׂ, *gaudeo.* Soph. III. 18. ubi non legerunt יָבִיא, ut nonnullis statuere placuit, sed formulam Hebr. יָשִׂישׂ עָלַיִךְ בְּשִׂמְחָה magis Græce transtulerunt: ἐπάξει ἐπί σε εὐφροσύνην. — הֲשִׁית Hiph. a

a שׁוּת, *pono.* Ies. XV. 9. ἐπάξω, h. e. *irruere faciam.* — חָמַם, *differo, frænum injicio.* Ies. XLVIII. 9. τὰ ἐνδοξά μου ἐπάξω ἐπί σε. Sensum expresserunt. — חֲלִיפָה, *mutatio.* Job. X. 17. ἐπήγαγες, sumta prima significatione v. חָלַף, *insequi.* — חָלַל Pyh. a חוּל, *formatus sum.* Job. XV. 7. — *יַשִּׁי. Aqu. Ps. LIV. 16. יְשִׁימָוֶת, ἐπάξει θάνατον, legens

b divisim יַשִּׁי מָוֶת, debitum ab iis exigat mors, a נָשָׁה, *exactorem agere,* aut a נָשָׂא, *apportare, afferre.* — מָשַׁךְ, *traho.* Jud. IV. 7. ubi מָשַׁךְ seq. אֶל notat *efficere, ut aliquis adducat,* h. e. ἐπάγειν. — נָהַג Pih. *duco.* Ex. X. 13. Ps. LXXVII. 30. — נָשָׂא : הֵשִׂיא, Kal et Hiph. *fero, ferre facio.* Lev. XXII. 16. ἐπάξουσιν ἐπ' αὐτοὺς ἀνομίαν πλημμε-

c λείας, *illos ad peccandum seducent.* Ies. X. 24. πληγὴν ἐπάγει ἐπί σε, plagam tibi *infliget.* Inc., sine dubio Symmachus, Gen. III. 13. ἐπηγάγετό με, *persuasit mihi,* s. *pellexit me,* ubi ἐπάγεσθαι est, ut Lat. *inducere, pellicere, decipere.* Montfauconus ibi perperam censuit reponendum esse ἀπηγάγετο. Suidas: ἐπαγαγίεσθαι, παραπίπτειν, ἐφελκύσασθαι. Gloss.

d Gr. Lat. ἐπάγωγος, *pellax, illex.* Phavor. ἐπάγωγα, ἀπατηλά. Vide Xenoph. Mem. II. 5. extr. — הֶעֱבִיר : עָבַר, Kal et Hiph. *transeo, transire facio.* Gen. VIII. 1. Ezech. V. 1. XIV. 15. 17. — הֶעֱלָה : *עָלָה, Kal et Hiph. *ascendo, ascendere facio.* Ex. XXXIII. 5. Deut. XXVIII. 61. 2 Par. XXXVI. 17. Adde Inc. Hab. III.

e 16. — עָנָה Pih. *affligo.* Psalm. LXXXVII. 7. ἐπήγαγες ἐπ' ἐμέ. Ita recte quoad sensum et magis Græce transtulerunt. — *פָּצַר, *pertinaciter instо, obtuse ago.* Inc. ac LXX 1 Sam. XV. 23. Legerunt, ut equidem arbitror, וַיַּפְצוּ, a פּוּץ, *effundo, dispergo,* quod bene per ἐπάγω, verbum proprium de *pœnis divinis,* exprimi poterat. — פָּקַד *visito.* Ex. XXXII. 33. Ies. X. 12. ἐπάξω, sc. *f* τὴν χεῖρα s. ὀργήν, coll. XXVI. 14. — יָצָא לְפָקוֹד, *exeo ad visitandum.* Ies. XXVI. 1. ἐπάγει τὴν ὀργήν. — פְּקֻדָּה, *visitatio.* Ies. XV. 7. — קָרָא, *voco.* Hagg. I. 11. קָרָא h. l. *inferre, adducere,* quoad sensum notat. — שׁוּב : הֵשִׁיב, Kal et Hiph. *revertor, reverti facio.* Esth. IX. 25. Ies. I. 25. ἐπάξω τὴν χεῖρά μου ἐπί σε. — שׂוּם : הֵשִׂים, Kal et Hiph. *g pono,* item: *efficio.* Ex. XV. 26. πᾶσαν, ἣν ἐπήγαγες. Ez. XXXIX. 21. — *שָׂמַם. 1 Sam. V. 6. Legerunt וַיְשִׁימֵם, a rad. שׂוּם, *ponere,* in Hiph. *imponere.* Vulg. *demolitus est eos.* Supra v. 3. pro ἐπήγαγεν rectius habent ἐβασάνισεν. Conf. Ex. XV. 26. e quo loco patet, ἐπάγειν hic significare *morbum infligere,* s. *morbo afficere.* — שָׁפַךְ, *effundo.* Ies. *i* XLII. 25. ἐπήγαγεν ἐπ' αὐτοὺς ὀργὴν θυμοῦ αὐτοῦ. Sir. I. 27. II. 4. κἂν, ἐὰν ἐπαχθῇ σοι, δέξαι, quidquid *adversi tibi acciderit,* suscipe. Vulg. *omne, quod tibi applicitum fuerit.* Confer Lœsner. Obss. Philon. p. 178. 4 Macc. IV. 13. ἐπαχθείς, *commotus.* Sir. XLVI. 4. pro ἐπήγαγεν, quod habet Vatic., legendum erit vel ἀπήγαγεν vel ἐπάταξεν. Vide *i* quoque s. v. ὀργὴ et ἐπός.

ΕΠΑΓΩΓΗ, *inductio,* et peculiariter *id quod* (a Deo) *immittitur, inductio pœnarum, malum illatum, adversitas, calamitas certo quodam consilio a Deo immissa,* it. *animi elatio, fastus.* *אֵיד, *calamitas dura, infortunium grave.* Theod. Prov. XXVII. 10. ἐν ἡμέρᾳ ἐπαγωγῆς μὴ ὑσίλῃς, noli *tempore duro,* h. e. *calamitatis,* ad fratrem confugere. Conf. Abd. v. 12. — אָסִיר, *vinctus.* Ies. X. 4.

a πεσεῖν εἰς ἐπαγωγὴν sec. Alex. et Procopium, ubi alii ἀπαγωγὴν habent. Inc. Ies. XIV. 17. τοὺς ἐν ἐπαγωγῇ (ὄντας scil.) οὐκ ἔλυσεν, illos, qui in *captivitate* erant, non dimisit. Montf. ibi legere mavult ἀπαγωγῇ, ut habent libri quidam. — עָצוּר part. Pah. *clausus*. Deut. XXXII. 36. ubi ἐπαγωγῇ nonnullis mendose scriptum videtur pro ἀπαγωγῇ, ut
b Catena Græca habet et Roman. Psalterium cum multis codd. ab Holmesio collatis, ac judicavit Eugubinus. Intellegenda autem est *abductio in exilium, captivitatem vel carcerem*. Hesych. ἐπαγωγὰς, αἰχμαλωσίας. Id. ἐπαγωγὴ, συμφορὰ, πειρασμὸς, ἤτοι τὸ ὀπωσοῦν κακῶς ἐπαγόμενον. Sic quoque Sir. II. 2. ἐν καιρῷ ἐπαγωγῆς (ubi vid. Drusius). Ib.
c V. 10. ἐν ἡμέρᾳ ἐπαγωγῆς. Suidas: ἡμέρα ἐπαγωγῆς, παρὰ τὸ ἐπάγεσθαι ἡμῖν τὰ ἄξια τῶν βεβιωμένων. Gloss. MS. in Sirac. ἐπαγωγῆς, ἀνταποδόσεως. Sir. XL. 11. ῥομφαία, ἐπαγωγαὶ, λιμὸς, ubi tamen ἐπαγωγαὶ cum reliquis substantivis constructum per hendiadyn explicandum videtur. Sir. III. 27. ἐπαγωγὴ ὑπερηφάνου οὐκ ἐστὶ ἴασις. Bielius male transtulit:
d *elatio superbi*, potius: *inductio mali, calamitas, pœna peccatorum*, coll. II. 2. et pro ἐπαγωγὴ reponendum necessario est ἐπαγωγῇ vel ἐπαγωγῆς. Ernesti in Notis ad Suidæ et Phavor. Gloss. Sacr. p. 47. ita transtulit: *calamitates arrogantem non corrigunt, nam altius ipsi vitium inhæret*. Idem valet de loco X. 12. παρεδόξασε τὰς ἐπαγωγάς. Bielius: *de-*
e *honestavit fastum*. Mallem: *insolitas ac graves importat calamitates*. Vulg. *conventus malorum*. Legit συναγωγάς. Vide ad h. l. Baduellum.

* 'ΕΠΑΓΩΓΟ'Σ, *alliciendi vim habens, ad persuadendum aptus*. 4 Macc. VIII. 14. τὰ ἐπαγωγὰ, *verborum illecebræ*. Zonaras Lex. col. 808. ἐπαγωγὰ, ἀπατηλά.

'ΕΠΑΓΩ'ΝΙΟΣ, *defensor*, ἀπόμαχος sec. Schol. Æschyl. Agam. v. 521. Vide 'Επιγώνια.

'ΕΠΑ'ΔΩ, *accino, incanto*. לַחַשׁ, f *mussitatio*. Jer. VIII. 17. ἐξαποστέλλω εἰς ὑμᾶς ὄφεις θανατοῦντας, οἷς οὐκ ἔστιν ἐπᾷσαι, immittam in vos serpentes mortiferos, qui incantari non possunt. Hesych. ἐπᾷσαι, ᾆσμα εἰπεῖν, γοητικὸν ἐπιλαλῆσαι.

'ΕΠΑ'ΔΩΝ, *incantans, incantator*. בַּעַל לָשׁוֹן, *dominus linguæ*, h. e. *disertus*. Cohel. X. 11. Legerunt בַּעַל לַחַשׁ: nam בַּעַל לָשׁוֹן non est *incantator*, sed *calumniator*. — חֹבֵר part. a חָבַר, quod etiam *incantare* notat. Deut. XVIII. 11. — מְלָהֵשׁ g part. Pih. *incantans, carmine malefico utens*, a submissa voce, qua præstigiatores utuntur. Ps. LVII. 5. Apud Aquilam ibi pro ἐπαείδειν ἐπαοιδὴν sine dubio legendum est ἐπαείδοντος ἐπαείδειν, aut ἐπαοιδήν. Phavor. ad h. l. ἐπᾴδοντος, φαρμακοῦ, γόητος.

'ΕΠΑΙΝΕΤΟ'Σ, *laudatus, laudabilis*. הֻלָּלָה præt. Pyh. fœm. ab הָלַל. Exod. XXVI. 17.

'ΕΠΑΙΝΕ'Ω, *laudo*, et 'ΕΠΑΙΝΕ'- h ΟΜΑΙ, *glorior*. אֲשַׁר Pyh. *beatum prædico*. Aqu. Symm. Cant. VI. 8. — הִלֵּל et הֹלֵל: הִתְהַלֵּל, Pih. et Hithp. Ps. IX. 24. ἐπαινεῖται ὁ ἁμαρτωλὸς ἐν ἐπιθυμίαις, *gloriatur* peccator in desideriis. Psalm. XXXIII. 2. XLIII. 10. CIV. 3. ἐπαινεῖσθε ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ, in sancto ipsius nomine *gloriamini*. Suidas: ἐπαινεῖσθε ἀντὶ τοῦ καυχᾶσθε. Adde Ed. Quint. Ps. LV. 4. — יִחֵל Pih. *ex-*
specto. Symm. Job. XXIX. 21. ἐπή- i νουν. Loco ח legit ה. — *סָפַר, *narro, enarro*. Inc. Ps. XLVII. 13. ἐπαινέσατε. Vox Hebr. h. l. significat *enarrationem cum laude conjunctam*. — *פָּחַד, *paveo*. Hos. III. 5. ἐπαινέσουσιν sec. Compl. Bene quoad sensum. — שִׁבֵּחַ Pih. Ps. LXII. 4. CXVI. 1. Cohel. VIII. 15. —

a *שַׁבֵּחַ verbale, *laudans*. Cohel. IV. 2. — *שָׁכַח, *obliviscor, oblivioni trado*. Cohel. VIII. 10. Decepti similitudine literarum ב et כ, legerunt יִשְׁתַּבְּחוּ, vel ab Hebræis audiverunt, sic posse legi. Nam R. Salomon in suis Commentariis meminit, Rabbinos in hac voce ἀλληγορίζειν dicentes, ne legas וישתכחו, *et oblivioni tradantur*, ut scriptum
b est, sed וישתבחו, *et laudabuntur*. Cf. Buxtorfii Anticrit. p. 781.

ἘΠΑΙΝΟΣ, *laus*. הָדָר, *decus*, seu *omne, quod laudandum est*. 1 Par. XVI. 27. — הוֹד, *decus, gloria*. Symm. Ps. VIII. 2. Al. Ps. XLIV. 5. — חֶמְדָּה, *desiderium*. 2 Par. XXI. 20. Rex, qui nullum sui desiderium relinquit, moritur οὐκ ἐν ἐπαίνῳ. Cæterum non probo lectio-
c nem οὐκ ἐν ἐπαίνῳ ac reponere malo ἐν οὐκ ἐπαίνῳ. Sic Græci scribere solent, v. c. ἡ οὐκ ἐμπειρία. — תְּהִלָּה, *laus*. Ps. XXI. 3.

ἘΠΑΙΡΩ, *extollo, exalto, elevo*, it. *vana spe erigo, in vanam spem induco, decipio*: et Ἐπαίρομαι, *effero me, superbio*. *אָנַף, *excandesco, irascor*. 1 Reg. VIII. 46. ἐπαρεῖς ἐπ' αὐτοὺς sec. cod. Alex., ubi post ἐπαρεῖς,
d si nempe lectio sana, nec reponendum est ἐπάξεις, supplendum erit χεῖρας. — גָּבָה, *effero me*. Jer. XIII. 15. Adde Aqu. Ps. CXXXVII. 6. ἐπῃρμένος pro גָּבוֹהָ. — גִּבּוֹר, *potens*. Esdr. VII. 27. — דָּמַם, *sileo*. Jer. XLVII. 6. ἐπάρθητι, ubi pro וָדֹמִי, *sile*, legerunt וְרֻמִּי, a rad. רוּם. — הֵגִיל לֵב Hiph. a גּוּל, *exsultat cor*. Prov. XXIV. 17. μὴ ἐπαίρου, quod
e bene convenit Hebr. *ne exsultet cor tuum*. — הִטָּה Hiph. a נָטָה, *inclino*. Exod. X. 13. ἐπῆρε τὴν ῥάβδον εἰς τὸν οὐρανόν. Respexerunt notionem *extensionis*, quam habet vox Hebraica. — הֵטִיל Hiph. a טוּל, *jacio*. 1 Sam. XX. 32. Sermo ibi est de hasta, quæ elevatur, antequam projicitur. — הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito*. Job. XXXI. 21. — הֵרִים Hiph. a רוּם. Exod. VII. 20. Num. XX. 11. Ps. f LXXIII. 4. — הִשִּׁיא Hiph a נָשָׂא, *decipio*. 2 Reg. XVIII. 29. μὴ ἐπαιρέτω ὑμᾶς λόγοις, ne verbis vos *in vanam spem inducat*, vel *decipiat*. Ibid. XIX. 10. Legerunt יַשִּׂיא, *extollat, præsumere faciat*, a rad. נָשָׂא. Similis diversitas reperitur Abd. v. 3. ὑπερηφανία τῆς καρδίας ἐπῆρέ σε. Legerunt הִשִּׂיאֶךָ, et v. 7. הִשִּׂיאוּךָ. Suid. ἐπῄρατε, ἐπείσατε, ἠπατήσατε. — g הִתְעֵרָה, Hiph. *diffundo me*. Psalm. XXXVI. 37. ἐπαιρόμενον. Cappello in Crit. S. p. 568. legisse videntur מִתְעָלֶה. Sed respexerunt potius signif. verbi عرا, *eminere, in altum surgere* (Gol. p. 1568.), unde in Hithp. *sese efferre* notat. Confer Funccii Symb. ad Interpretat. S. Cod. P. I. p. 4. seq. — *לָקַח, *capio, accipio*. Symm. Theod. Job. XV. h 12. τί ὅτι ἐπῆρέ σε ἡ καρδία σου, quid quod *extollit* te cor tuum. Vulg. *quid elevat te cor tuum*. Scil. לָקַח habet quoque notionem *extollendi*. — מַסָּע, *missile, telum*. Job. XLI. 18. Vide supra s. v. הֵטִיל. — מֹעַל, *elevatio*. Neh. VIII. 8. — מָשׁוּאוֹת plur. *vastitates, ruinæ, calamitates*. Ps. LXXII. 18. Legerunt מָשׂוּאוֹת i per Sin, a נָשָׂא, *sustulit*. — נוּעַ, *moveo me*. Ies. VI. 4. — נְטִילִים plur. *bajuli*. Soph. I. 12. οἱ ἐπῃρμένοι ἀργυρίῳ. — *נָסָה, *tento*. Aqu. Job. IV. 2. ubi ἐπαίρειν ex adjuncto *tentare aliquid, conari* notat: nam qui conatur aliquid, haud raro se in vanam spem inducit. Non opus itaque erit statuere, eos vocem Hebr.

a accepisse pro הֲנִשָּׂא, a rad. נָשָׂא. — *נָסַע, *proficiscor.* Ps. LXXVII. 28. ubi in nonnullis codd. corrupte legitur ἐπῆρε, cum legendum sit ὑπῆρε, ut solent LXX vocem Hebr. transferre. Aqu. Symm. Deut. I. 40. ubi eadem medela afferenda est. — נֶעֱלָה Niph. *elatus fio.* Psalm. XLVI. 8. — נָשָׂא. Prov. XIX. 18. εἰς δὲ ὕβριν μὴ ἐπαίρου τῇ ψυχῇ σου, ad b injuriam vero ne *efferas te* anima tua, h. e. ne *expetas* alicui injuriam facere. Ita Bielius. Sed ἐπαίρεσθαι τῇ ψυχῇ ibi notat *incitato animo esse,* speciatim *ira abripi.* Vide ad h. l. Jaegerum. Ies. VI. 1. — נִשְׂעָן Niph. *innitor, spem ac fiduciam pono.* Prov. III. 5. ἐπὶ δὲ σῇ σοφίᾳ μὴ ἐπαίρου, sapientia autem tua ne *effertor.* Qui nimiam sui fiduciam habet, c is facile ad fastum et insolentiam delabitur. Hesych. μὴ ἐπαίρου, μὴ ὑπερηφανοῦ. Suidas: ἐπαίρεσθαι, φυσοῦσθαι. — נָתַן, *do, pono.* Ps. VIII. 2. ἐπήρθη ἡ μεγαλοπρέπειά σου, *celebratur* gloria tua. Deduxerunt a תָּנָה, quod in l. Arab. et Syr. *laudare, celebrare* notat. Conf. Schultensii Anim. Philol. ad h. l. Hesych. ἐπήρθη, ὑψώθη. — סָלָא Pyh. *æstid mor.* Thren. IV. 2. οἱ ἐπηρμένοι ἐν χρυσίῳ, elevati in auro, q. d. auro appensi, in trutina auri pondere elevati, h. e. *pretiosiores* auro. Fortasse סָלַל notionem *extollendi* mutuati sunt. —*סָמוּךְ, *fultum.* Symm. Ies. XXVI. 4. ἐπηρμένον ἤγουν ἐπηρεισμένον, ubi loco ἐπηρμένον ex Hieronymo reponendum est ἐπηρεισμένον, ita ut altera lectio ex compendio scribendi orta sit. Sic quoque Prov. e III. 5. pro ἐπαίρου Theod. habet ἐπερείδου. — *סָעָה, *rapidus,* a סָעַר, *cum impetu ferri.* Symm. Ps. LIV. 9. ἐπαίρων. Sermo ibi est de vento omnia secum rapiente et attollente. — עָעַד, *progredior.* Jud. V. 4. ubi pro ἐπαίρειν fortasse reponendum erit ἀπαίρειν. — רָם. Al. Ezech. XXXI. 10. Præterea legitur ἐπήρθη apud LXX Hab. III. 11. ubi nihil f ei respondet in textu Hebr., nisi forte ad עָמַד referre velis. Sol, quando elevatur s. removetur e conspectu hominum, lumen suum amittere videtur. Vide infra s. v. ἐπέχω.

Ἐπαισχύνομαι, *erubesco, revereor.* *הֵחִישׁ, *festino.* Ies. XXVIII. 16. Non legerunt יָבִישׁ, ut Cappellus voluit, vel יָבוֹשׁ, ob literarum g ח et ב similitudinem. Potius Arab. حوش et حبش notant *timere, huc et illuc rapi, pudore suffundi.* — הָפַר, *erubesco.* Ies. I. 29. ἐπῃσχύνθησαν, *pudore affecti sunt.* — נָשָׂא, *assumo.* Job. XXXIV. 19. ὃς οὐκ ἐπῃσχύνθη πρόσωπον ἀνήμου, qui non *reveretur* vel *respicit* personam honorati.

Ἐπαιτέω, *mendico.* שָׁאַל Pih. h idem. Psalm. CVIII. 9. Sirac. XL. 31.

Ἐπαίτησις, *mendicitas, mendicatio.* Sir. XL. 31. 34. In posteriore loco ἐπαίτησις Bretschneidero esse videtur *id, quod mendicando comparatur.*

Ἐπακολουθέω, *insequor, subsequor.* אַחֲרֵי, *post.* Deut. XXXII. 30. — הָלַךְ אַחַר, *eo post.* Job. i XXXI. 7. — הָלַךְ אַחֲרֵי, idem. Jos. VI. 8. Prov. VII. 22. — *הִתְהַלֵּךְ אֵת. Symm. Gen. VI. 9. —יָלַךְ, *eo.* Ies. LV. 3.—מָלֵא אַחֲרֵי, *impleo post.* Num. XIV. 24. XXXII. 11. Jos. XIV. 8. 9. 14. — נָבָה, *respicio,* h. l. *verto* s. *converto me.* Lev. XIX. 4. 31. — תּוּשִׁיָּה. Job. XXVI. 3.

Ἐπακοῦστος, *qui auditur vel audiri potest,* q. d. *auscultabilis,*

a etiam *is, cui præstatur obedientia.* 3 Esdr. IV. 12. ὅτι οὕτως ἐπάκουστός ἐστι, cui hoc modo obediunt omnes. Vulgatus male: *qui sic diffamatur.*

ἘΠΑΚΟΥΏ, *exaudio,* etiam *auribus percipio,* i. q. simplex ἀκούω. אָמַר, *dico.* 2 Par. XXXII. 24. ἐπήκουσεν αὐτοῦ, *exaudiit* eum, nempe *promissione ei data,* quam notionem h. l. אָמַר habet. — הֶאֱזִין Hiph.
b *auribus percipio.* Ies. VIII. 9. — הֵעִיר Hiph. ab עוּר, *evigilo.* Job. VIII. 6. *Evigilatio* sc. Deo tribuitur, ut significetur festinatio ejus ad exhibenda beneficia. — הִקְשִׁיב Hiph. 2 Par. XXXIII. 10. Ies. X. 30. — נֶעְתַּר Niph. *exoratus sum.* 2 Sam. XXI. 14. coll. XXIV. 25. Esdr. VIII. 23. — עָנָה, *respondeo.* Gen. XXX. 33. Hos. II. 21. ἡ γῆ
c ἐπακούσεται τὸν σῖτον, terra exaudiet, h. e. *dabit* frumentum. Mich. III. 7. Adde Job. XXXVII. 22. et Cohel. X. 19. ubi pro ἐπακούσεται in Compl. rectius legitur ὑπακούσεται juxta illud: *pecuniæ omnia parent.* Confer ad h. l. Desvœux p. 264. Vide quoque infra s. v. ταπείνωσις. — *עֲנִיָּה ; עָנִי, *afflictus.* Ies. X.
d 30. In mente habuerunt vocem עָנָה, *exaudire,* æque ac Theodot. Zachar. X. 6. — רָדַד, *sterno.* Ies. XLV. 1. ubi pro ἐπακοῦσαι fortasse reponendum erit ὑπακοῦσαι. — שָׁמַע, *audio.* Gen. XVI. 11. Jos. X. 14. 2 Par. XXX. 20.

ἘΠΑΚΡΟΆΣΙΣ, *auscultatio, obedientia.* הַקְשִׁיב, infin. Hiph. *auscultare.* 1 Sam. XV. 22.

e *ἘΠΑΛΓΕΈΣΤΕΡΟΝ, *acerbius, magis dolorifice.* 4 Macc. XIV. 10.

*ἘΠΑΛΕΙΦΩ, *inungo, superillino.* טוּחַ, idem. Ez. XIII. 10. sec. Compl. Zonaras Lex. col. 820. ἐπαλείφει — καὶ ἀντὶ τοῦ χρίει.

ἘΠΑΆΛΛΗΛΟΣ, *alius super vel post alium, frequens.* הַבְהָבִים, plur. *donaria.* Symm. Hos. VIII. 13. θυσίας ἐπαλλήλους, *sacrificia crebra* (Alciphr. I. 23.). Hanc significatio-
f nem habet quoque vox Hebr., quæ notat *dona multa et copiosa, ita ut donum donum excipiat.* Subst. ἐπαλληλία legitur apud Eustath. in Il. Α', p. 9. 32.

ἘΠΑΛΛΟΈΜΗΝ. Vide in v. ὑποδύτης.

*ἘΠΑΛΞΙΣ, *propugnaculum, pinna.* אָשִׁיָּה, *fundamentum.* Jerem. L. 15. ἔπεσαν αἱ ἐπάλξεις αὐτῆς, ceciderunt *propugnacula* ejus. Putarunt vocem Hebr. h. l. significare generatim *omne, quod fundamento superstructum est,* aut potius אשיות notat h. l. *turres.* Confer Arab. اسوة, et اسية. Suid. ἐπάλξεις, προμαχεῶνες οἱ τῶν τειχέων καὶ τῶν πύργων. Hesych. ἐπάλξεις, οἱ προμαχεῶνες τῶν τειχῶν. Idem: ἔπαλξις, πύργος, οἱ τῶν τειχῶν προμαχῶνες. Eustath. ad Il. Μ', p.
h 863. ἐπάλξεις, οἱ προμαχῶνες, ἐφ' ὧν ἐστι τοῖς ἄνωθεν μαχομένοις τὸ ἀλαλκεῖν, ἤτοι βοηθεῖν. — בַּחוֹן, *arx.* Theodot. Ies. XXIII. 13. — טִירָה, *palatium, castellum.* Cant. VIII. 9. οἰκοδομήσωμεν ἐπ' αὐτὴν ἐπάλξεις ἀργυρᾶς, si murus est, ædificabimus super illam propugnacula argentea. Grabius Proleg. T. IV. cap. 4. §. 4. ibi pro ἐπάλξεις præter necessitatem
i legendum censet ἐπαύλεις. Accessit ei quoque Faberus in Archæol. Hebr. pag. 166. qui tamen ibid. p. 294. contrariam sententiam secutus est. — צִנּוֹר, *fossa, canalis.* Symm. 2 Sam. V. 8. Scil. fossæ et canales sunt optima murorum ac urbium propugnacula. — שְׁמָשׁוֹת, plur. fœm. ex שֶׁמֶשׁ, *specularia.* Ies. LIV. 12. Scil., ut docuit Dathius ad h. l.,
k שְׁמָשׁוֹת significat *pinnas in muris,* s. *propugnacula ipsorum murorum aut portarum.* — תַּלְפִּיּוֹת, plur. *armaria.* Aqu. Cant. IV. 4. Sir. IX. 18. περιπατεῖν ἐπὶ ἐπάλξεων πόλεων.

a Proverbium de iis, qui se praesentissimis periculis temere exponunt: nam *pinnacula urbis* sunt loca periculosissima, ubi aliquis expositus est evidenti periculo lapsus ac necis.

Ἐπαμαυρόω, *obscuro, tenebris obduco.* טָוַח, *oblino, obduco.* Ies. XLIV. 18. ἐπημαύρωθησαν τοῦ βλέπειν τοῖς ὀφθαλμοῖς, tenebris offusi b sunt, ne videant oculis.

*Ἐπαμύνω, et ἐπαμύνομαι, *defendo, ad auxilium succurro.* 3 Macc. I. 27. 4 Macc. XIV. 19. Polyb. IV. 78. 11. VI. 6. 11. Hesych. ἐπαμῦναι, βοηθῆσαι. Hinc ἐπαμύντως apud Orph. de Lapid. v. 77. Adde Iliad. Σ, v. 99.

*Ἐπάν. Bel et Dr. 12. cod. Chis. ἐὰν κλισθῇ. K.

c Ἐπαναβαίνω, *ascendo.* עָלָה, idem. Job. XXXVI. 20.

Ἐπαναγκαστής, *exactor.* נֹגֵשׂ, part. idem. Symm. Job. III. 18.

Ἐπανάγω, *in altum proveho, et* subintellecto *ἐμαυτὸν, redeo, revertor.* Zach. IV. 12. ubi nihil respondet in textu Hebr. Sir. XVII. 26. ἐπάναγε ἐπὶ κύριον, i. q. v. 26. ἐπίστρεφε. d Hesych. ἐπάναγε, ἐπάνελθε, ἐπίστρεφε. Sir. XXVI. 23. ἐπανάγων (sc. aut ἑαυτὸν, aut, quod mallem, ἄλλους) ἀπὸ δικαιοσύνης ἐπὶ ἁμαρτίαν. 2 Macc. IX. 21. XII. 4. ἐπανηχθίσας αὐτοὺς ἔβυθισαν, *in altum provectos* illos submerserunt. Cf. Lex. N. T. s. h. v.

Ἐπαναιρέω, *tollo,* scil. *e vita, occido.* 2 Macc. XIV. 2. 13.

e Ἐπανακαινίζω, *renovo, instauro.* חִדֵּשׁ, Pih. idem. Job. X. 17. Vide s. v. ἔτασις.

Ἐπανακλίνω, *reclino.* סָמַךְ, *fulcio, sustento.* Symm. Cant. II. 5. ἐπαναπαύσατε με ἐν τῷ λ., h. e. flores sint quasi stratum meum.

Ἐπαναπαύομαι, *acquiesco, requiesco, nitor.* *נָחַן, *sino, mitto.* Jud. XVI. 26. ἐπαναπαύσόν με ὧδε, h. e. vel: *missum me fac, mitte manum* f *meam,* vel: *laxa vincula mea.* Legerunt וְחַנִּיחֵהוּ a נוּחַ, *quiescere.* Josephus quoque A. J. V. 8. 12. voce προσαναπαύσασθαι usus est. — נוּחַ. Num. XI. 25. 26. 2 Reg. II. 16. — נִשְׁעַן, Niph. *nitor.* 2 Reg. V. 18. VII. 2. 17. Ezech. XXIX. 7. — שָׁכַן, *inhabito, resideo.* Symm. Exod. XXIV. 16. 1 Macc. VIII. 12. τῶν ἐπαναπαυομένων αὐτοῖς, qui g *fidem* ipsis *habebant,* seu sese ipsorum *imperio subjiciebant.*

*Ἐπαναπαύω, *do requiem, recreo, reficio.* נוּחַ. Inc. Jud. XVI. 26. ἐπανάπαυσόν με ὧδε, quæ Alex. reddenda esse monuit Scharfenbergius in Prol. de Josephi et Vers. Alex. Consensu p. 9. K.

*Ἐπανάστασις, *insurrectio.* Vox hæc a Bielio omissa legitur in omnibus codd. LXX 2 Reg. III. 4. h excepta Compl., ubi verbis *ἐν ἐπαναστάσει, post insurrectionem* (quam sc. aliquando tentaverat contra regem Israëlis), nihil respondet in textu Hebraico. Hesych. ἐπανάστασις, ἐπανίγειρις. Etymol. M. 800. 28. ἐπανάστασις τῶν κυμάτων.

Ἐπανάστημα, *quod exsurgit,* it. *creatura.* יְקוּם, *subsistens.* Inc. Gen. VII. 4.

Ἐπαναστρέφω, *revertor.* שׁוּב, idem. Gen. XVIII. 10. Job. XVI. i 22. — שָׁאַף, *anhelo.* Symm. Theod. Cohel. I. 5. ἐπαναστρέφει. Hieron. *revertitur.* Non legerunt שׁוּב, sed שָׁאַף, *anhelat in locum suum,* est *anhelus redit, recurrit.*

Ἐπανατρυγάω, *denuo vindemio,* i. e. *post vindemiam residuos racemulos colligo.* עָלַל, Pih. *racemo.* Lev. XIX. 10. Deut. XXIV. 21. Inde Gloss. in Octat. οὐκ ἐπαναστρυγήσεις, οὐ ξαγολογήσεις, h. e. grana uvarum non colliges. Vulgat. *in vinea tua racemos* (scil. in prima

a vindemia prætermissos) *non congregabis.*

*ΕΠΑΝΔΡΕ΄Ω, *virilis sum*, et sensu hiphilico *virilem facio, ad virtutem bellicam excito.* 2 Maccab. XV. 17. ψυχὰς νέων ἐπανδρῶσαι. Vulgat. *confortari.* Conf. quoque ad h. l. Syrum.

ΈΠΑΝΕΡΧΟΜΑΙ, *revertor, domum redeo.* בּוֹא, *venio.* Genes.
b XXXIII. 18. — יָלַךְ, *eo.* Prov. III. 28. ἐπανελθὼν ἐπάηξις, *regressus redi*, h. e. nunc domum revertere, cras ad me redi: qua explicatione Jaegeri admissa non opus erit ἀπελθὼν reponere. Hesych. ἐπανελθὼν, προστρέψας (lege ὑποστρέψας ex Phavor.), δεύτερον ἐλθών. — שׁוּב. Gen. L. 5. Lev. XXV. 27. 28. ubi *recuperare* notat.

c ΈΠΑΝΗ΄ΚΩ, *revertor.* בּוֹא, *venio.* Prov. VII. 20. — שׁוּב. Lev. XIV. 39. Prov. III. 28. Hesych. ἐπάηξις, ὑπόστρεψον. Adde Sir. IV. 20. XXVII. 9.

ΈΠΑΝΘΕ΄Ω, *effloresco.* חָלִיף, Hiph. *muto, innovo*, etiam *nova germina protrudo.* Job. XIV. 7. ἐὰν γὰρ ἐκκοπῇ, ἵνα ἐπανθήσῃ. Hieron. rursum *revirescit.* Arab. خلف
d in Conjug. IV. اخلف, *revirescere* notat. Confer Schultens. Op. Min. p. 409.

ΈΠΑΝΙ΄ΣΤΗΜΙ, *insurgo, sto*, it. *surgere facio, excito.* הֲתָעֵר: הֵעִיר, Hiph. et Hithp. ab עוּר, *excito, evigilo.* Job. XVII. 8. ἐπαναστήσῃ. Tetrapla ἐπανίστη, ubi ἐπανίστημί τινι vel ἐπί τινι de iis dicitur, *qui præ admiratione* s. *stupore consurgunt*, aut *in admirationem rapiuntur.* Conf. h. l.
e parallelismum sententiarum. Job. XXXI. 26. Dan. XI. 2. Adde Symm. Job. XXXI. 29. ubi ἐπανίστημι notat *lætabundum insurgere, exultare præ gaudio.* Vulg. Symmachum secutus: *exultari.* — הָרִיעַ, Hiph. a רוּעַ, *clango.* Job. XXX. 5. Acceperunt יְרִיעוּ, quasi significationem haberet a רֵעַ, *socius*, ac sensus esset: *consociati sunt.* — נֶהְפָּךְ, Niph. *vertor.* Job. XIX. 19. f *Se convertere* et *insurgere contra aliquem* sensu minime differunt. — עָמַד, *sto.* Jud. VI. 31. Dan. XI. 14. — *עוּר. Dan. XI. 2. Chis. — *פְּחָזִים. Jud. IX. 4. ἐπαναστάμενος sec. cod. Oxon. (h. e. *ad rebellionem proclives, seditiosos,*) ubi fortasse legendum est ἐξεσταμένους. Cf. Hex. — קוּם, inprimis seq. אֶל. Symm. 1 Sam. XXII. 13. LXX g Deut. XXII. 26. 1 Sam. IV. 15. οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ἐπανέστησαν, pupillæ oculorum ejus stabant immotæ nec lucis radiis contrahebantur (ut de amaurosi dicitur 1 Reg. XIV. 4.), h. e. caligabant: unde in Compl. legitur ἐβαρύνθησαν. Ps. III. 1. ad quem locum Theodorus Antiochenus: τὸ γὰρ ἐπανίστασθαι κυρίως λέγεται ἐπὶ τῶν πρότερον μὲν ἐν ὑπηκόων τάξει h καθεστώτων, μετὰ δὲ ταῦτα τύλιμον ἀραμένων. Vide quoque Zonaræ Lex. c. 821. — *קָהַל, *congrego, colligo.* Ex. XXXII. 1. ad vocem וַיִּקָּהֵל legitur in vers. Incerti συνεβοήθη, ἢ ἐπανέστη. Statui quidem potest, ἐπανέστη explicationis causa additum esse, ut indicaretur, συναθροΐζεσθαι, æque ac קָהַל, h. l. de *conventu tumultuario* s. de insurrec- i tione explicandum esse, sed eodem quoque jure alii interpreti tribui potest. Sap. I. 5. ἐπαναστήσεται ἀπὸ λογισμῶν ἀσυνέτων, *excitabit se, ut avolet a cogitationibus stultis.*

ΈΠΑ΄ΝΟΔΟΣ, *reditus, reversio.* Sir. XVII. 18. μετανοοῦσιν ἔδωκεν ἐπάνοδον, ubi ἐπάνοδος *reditum ad Deum*, h. e. *ad virtutem et gratiam divinam* significat. Vulgat. *viam justitiæ.* Syrus: *pœnitentiam.* Ibid. XXII. 22. ἐστὶ γὰρ ἐπάνοδος, *reditus in amicitiam* s. *reconciliatio* locum habere potest, coll. v. 23. ἐστὶ γὰρ διαλλαγή. Ibid. XXXVIII. 23. *reditum e morte* notat.

a 'ΕΠΑΝΟΡΘΟ'Ω, *restituo in integrum, corrigo.* 2 Macc. II. 23. V. 20. XV. 17.

'ΕΠΑΝΟ'ΡΘΩΣΙΣ, *restitutio in integrum, correctio, emendatio,* etiam *felicitas* et *securitas.* 3 Esdr. VIII. 54. ubi εἰς πᾶσαν ἐπανόρθωσιν, *ut omnem securitatem ac felicitatem ipsis præstet.* לִמְוֻבָה Esdr. XIII. 53. ubi LXX εἰς ἀγαθὸν habent. Hinc b Jupiter ὀρθώσιος vocatur, quia prosperos dat successus. 1 Macc. XIV. 34. ὅσα ἐπιτήδεια ἦν πρὸς τὴν τούτων ἐπανόρθωσιν, quæ ad *restituenda ea, quæ devastata erant,* necessaria erant. Sic legitur quoque apud Josephum A. J. XI. c. 5. p. 563. ed. Hav. Syrus: *ad alimentum et sustentationem.* Voce hac utitur etiam Philo de Agric. p. 128. εἰς c ἐπανόρθωσιν ἤθους, et Lib. III. de Vit. Mosis p. 449. εἰς ἐπανόρθωσιν βίου. Conf. 2 Tim. III. 16.

'ΕΠΑ'ΝΩ, *super, supra, ultra,* it. *juxta.* בַּעַל, *dominus.* 2 Sam. V. 20. Legerunt מִמַּעַל. — *בַּעַל, nomen proprium. Ezech. XXV. 9. ubi legerunt בַּעַל, vel forte מֵעַל. — עַל־בָּמָתַי, *super excelsa.* Ies. XIV. 14. — *לְ. Aqu. Cant. IV. d 3. ἐπάνω. Sic habent tres codd. Regii pro εἰς, quod ed. Rom. et unus Regius exhibent. — מִן, *a, ab.* Jud. I. 38. — מֵעַל, *desuper.* Gen. XL. 17. — מִמַּעַל. Gen. XXII. 9. Ies. XIV. 13. — מְעֲלָה. Exod. XXX. 14. XXXVIII. 26. Levit. XXVII. 7. — לְמַעֲלָה. Deuteron. XXVIII. 13. Ezech. I. 27. — מִלְמַעֲלָה. Gen. VII. 20. Ezech. e XXXVII. 8. — מִלְמַעֲלָה עַל. Ez. XL. 18. — עֶלְיוֹן, *supremus.* Gen. XL. 17. 2 Reg. XV. 35. — עַל פְּנֵי, *supra faciem.* Gen. I. 2. 29. VII. 18. — *עַל רֹאשׁ, *supra caput.* Symmach. Ies. XXX. 17. — רַבָּה, *multus sum.* Job. XXXIII. 12. — Εἶναι ἐπάνω, *lætari, spem concipere lætam,* fere nostrum: oben darauf *seyn, to be overjoyed.* 3 Esdr. VIII. 92. νῦν ἐστὶν ἐπάνω πᾶς ὁ Ἰσραὴλ, *nunc* f *lætissimam concipere licet spem populo Israëlitico.* יֵשׁ מִקְוֶה. Esdr. X. 2. Conf. Syrum. Baruch. II. 5. ἐγενήθησαν ὑποκάτω καὶ οὐκ ἐπάνω, i. e. victi sunt ab hostibus, succubuerunt, seu miserrima fuit eorum conditio. 1 Macc. VI. 1. αἱ ἐπάνω χῶραι, regiones *Mediterraneæ.* Conf. Ed. Bernard. ad Joseph. Bell. Jud. Prol. p. 1.

g 'ΕΠΑ'ΝΩΘΕΝ, *desuper, superne,* *מֵעַל, *desuper.* Jud. IV. 15. sec. Vat. Alii ἀπὸ ἄνωθεν. — מִמַּעַל. 1 Reg. VII. 19. 28. Job. XVIII. 17. Amos II. 9. — לְמַעֲלָה. Ex. XXV. 20. XXXVII. 9. — מִלְמַעֲלָה. Exod. XXVI. 14. 2 Par. V. 7. Jud. VIII. 13. sec. Hex. ubi duæ versiones coaluerunt.

h *'ΑΠΟ' 'ΕΠΑ'ΝΩΘΕΝ. מֵעַל. 2 Reg. XXV. 5. sec. Complut.

*'ΕΠΑΝΩ'ΤΕΡΟΝ, *superius.* מִמַּעַל. Lev. XI. 21. sec. cod. 58. Holm., ubi alii vitiose ἐπανώτερα habent.

'ΕΠΑΞΟΝΕ'Ω, *refero in tabulas publicas, quæ ἄξονες dicebantur,* aut: *in tabulas publicas referendum curo,* quod fere ἀπογράφεσθαι dicitur. הִתְיַלֵּד, Hithp. *natales profiteor.* Al. Num. I. 18. ἐπηξονοῦσαν (Bon- i frerius ad h. l. reponi jussit ἐπιξόνωσαν, ab ἐπαξονόω, præter omnem necessitatem. Certe scribi debebat ἐπηξόνωσαν vel ἐπηξόνουν. Vide ad h. l. L. Bos. Ed. Bernardo ad Joseph. A. J. III. 12. 4. ἐπηξονοῦσαν editionis Romanæ, quod neque Atticum sit neque Græcum, errore librarii prognatum videtur pro meliori verbo ἐξήτασαν, aut ἐπεξήτασαν, aut ἐξητάσθησαν ipsius Josephi) κατὰ γενέσεις αὐτῶν, *in tabulas referebant*

a *secundum genera ipsorum;* ubi tamen fortasse rectius verteretur: *ex tabulis publicis fidem faciebant.* Vide Fabricii Bibl. Gr. Lib. II. c. 14. p. 545.

'ΕΠΑΟΙΔΗ', Ion. et poët. pro *ἐπῳδὴ incantatio.* חֶבֶר, *consociatio,* item *incantatio.* Deut. XVIII. 11. Ies. XLVII. 12. Aqu. Ps. LVII. 6.

b 'ΕΠΑΟΙΔΑ, idem. לָטִים, plur. ex לָט, *præstigiæ, ars occulta.* Exod. VIII. 7. ubi Montf. conjicit legendum *ἐπαοιδαῖς.* Hes. *ἐπαοιδία, φαρμακία, γοητεία.*

'ΕΠΑΟΙΔΟ'Σ, *incantator,* speciatim: *qui se carminibus morbos immittere ac depellere posse gloriatur.* אַשָּׁף, Chald. *astrologus.* Dan. II. 10. ubi alii *μάγον* habent. — חֶבֶר, *incantatio.*

c Ies. XLVII. 9. — הַרְטֹם, *magus.* Symm. et LXX Ex. VII. 11. 22. Dan. II. 2. et 27. sec. cod. Chis. Dan. IV. 6. ubi Schol. *ἐπαοιδοὺς ἐκάλουν τοὺς ἐξαιρίτους περὶ τὰς ἐπαοιδὰς καὶ ἐπιπλήσεις τῶν δαιμόνων σχολάζοντας.* Hesych. *ἐπαοιδοί, φαρμακοί, γόητες.* — יִדְּעֹנִי, *hariolus.* Levit. XIX. 31. XX. 6. 27. — לָחַשׁ, *susurrus.* Symm. Cohel. X. 11.

d 'ΕΠΑΠΟΣΤΕ'ΛΛΩ, *insuper mitto, immitto.* שָׁלַח, Pih. *mitto.* Lev. XXVI. 25. Deut. XXVIII. 48. sec. Vat. et Alex. ubi alii habent *ἐξαποστέλλει.* Ib. XXXII. 24. Legitur præterea apud LXX sec. Hex. 1 Reg. XIV. 6. *σκληρὰ ἐγὼ ἐπαποστέλλω ἐπί σε,* ubi *ἐπαποστέλλω* non est *immitto,* sed *certo eventura nomine divino annuntiare,* ut sit i. q. *ἐγὼ εἰμὶ ἀπόστολος πρός σε σκληρός.* Sap. XI. 16.

e 'ΕΠΑΠΟΣΤΟΛΗ', *immissio.* מְשִׁלַּחַת idem. Symm. Ps. LXXVII. 49.

**'ΕΠΑΡΑ'ΟΜΑΙ, imprecor.* אָרָה, *exsecror.* Num. XXII. 6. ubi vid. Holmesius. Pollux Onom. V. 129.

**'ΕΠΑ'ΡΔΩ, irrigo.* 4 Macc. I. 29.

'ΕΠΑΡΗ'ΓΩ, *auxilior, opitulor, succurro.* 2 Maccab. XIII. 17. *διὰ τὴν ἐπαρήγουσαν αὐτῷ τοῦ Κυρίου σύστασιν,* *f* ob succurrens ipsi Domini præsidium. Hes. *ἐπαρήγουσαν, βοηθοῦσαν.*

'ΕΠΑΡΚΕ'Ω, *subvenio, subministro, suppedito,* etiam *largior, remitto.* 2 Macc. VIII. 26. XI. 35. ubi sermo est de remittendo Israëlitis tributo, et additur *πάντα ἐπαρκέσομεν αὐτοῖς.* Vulg. *remittimus.* Syrus: *condonamus.* In ed. Rom. et Ald. legitur *ἐπαρκῶς παρέσμεν.* Hes. *ἐπαρκεῖ, ὑπουργεῖ,* *g* *χορηγεῖ, βοηθεῖ.*

**'ΕΠΑΡΚΩ'Σ,* i. q. *ἐπαρκούντως* (quod legitur apud Soph. Electr. v. 357.), *sufficienter, quantum satis est.* 1 Macc. XI. 35. *πάντα ἐπαρκῶς παρέσμεν αὐτοῖς,* omnia hæc *pro liberalitate nostra* remittimus ipsis. In Alex. et Compl. legitur *ἐπαρκέσομεν αὐτοῖς.*

**'ΕΠΑΡΜΑ, elatio, exaltatio.* גָּאוֹן idem. Symmach. et LXX Job. *h* XXXVIII. 11. — מְסוֹבְלִין, Chald. part. plur. *portantes, onusti.* Esdr. VI. 3. — שְׂאֵת, *sublimitas, excellentia.* Aqu. Symm. Theod. Job. XX. 6.

**'ΕΠΑΡΣΙΣ.* תִּפְאֶרֶת, *gloria.* Zachar. XII. 7. *ἐπάρξεις* sec. Alex., ubi alii *ἐπάρσεις* habent, aut, ut in eod. Vat. legitur, *ἔπαρσις.* Σ quandoque Dorice pro Σ ponitur, ut docuit Maittaire de Dial. p. 194. *i*

**'ΕΠΑΡΣΙΣ, elatio, exaltatio,* it. *expectatio,* q. d. *elatio animi.* מַשְׂאָה Ez. XXIV. 25. *τὴν ἔπαρσιν ψυχῆς αὐτῶν, expectationem* animi ipsorum. — מַשָּׂאָה. Ps. CXL. 2. — מִתְנַשֵּׂא part. Hithp. *efferens se.* 1 Par. XXIX. 11. — שְׂאֵת, *vastatio.* Thren. III. 46. Legerunt שְׂאֵת. — שָׂשׂוֹן, *gaudium.* Ez. XXIV. 25. *k* Legerunt מַשָּׂא. — תִּפְאֶרֶת, *gloria.* Zach. XII. 7.

'ΕΠΑΡΥΣΤΗ'Ρ, *vasculum ad hauriendum, haustrum,* speciatim: *vasculum, quo oleum lychno infunditur.*

a מֶלְקָחַיִם, dual. *forcipes*. Ex. XXV. 38.

'ΕΠΑΡΥΣΤΡΙ'Σ, *infusorium, haustrum, vasa, quibus fluida infunduntur* vel *hauriuntur*. מוּצָקוֹת, plur. *infundibula*. Zach. IV. 2. ubi in cod. Alex. legitur ἐπαρυστίδες. Hes. ἐπαρυστρίδες, ἐλαιοχύται, ἢ ἀντλητῆρες. Lex. MS. Brem. ἐπαρυστρίδες, αἱ ἔχουσαι (forte ἐκχέουσαι) τὸ ἔλαιον.
b Gloss. MS. in Proph. ἐπαρυστρίδες, αἱ ἐκχέουσαι τὸ ἔλαιον, οἱ λεγόμενοι ἐπιβλήτορες ἢ αἱ σπυρίδες. — מִחְתָּה, *forceps*, vel *vas, quo prunæ ab igne capiuntur et portantur*. Ex. XXXVII. 27. Num. IV. 9. — מֶלְקָחַיִם, dual. 1 Reg. VII. 49.—*צַנְתְּרוֹת. Zachar. IV. 12. ubi judice Montf. in Lex. Hebr. s. h. v. dubium videtur, utrum apud LXX μυξωτῆρες, *emunc-*
c *toria*, potius referendum sit ad צַנְתְּרוֹת, quam ἐπαρυστρίδες.

*'ΕΠΑΡΧΙ'Α, *præfectura, provincia, ditio*. *מְדִינָה, *provincia*. Esth. IV. 11. in cod. Orig. Legitur quoque Judith. III. 6. in cod. Alex. ubi alii παραλία, ut etiam Syrus. Vulg. *de montibus*. Kreyssigio in lectione ἐπαρχίαν latere videtur ἐφαλίαν, i. q. παραλίαν. Hesych. ἐπαρχία,
d φυλὴ ἢ πατρίς. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

"ΕΠΑΡΧΟΣ, *princeps, præses provinciæ, prætor*. פֶּחָה, *præfectus, princeps*. Esdr. V. 3. 6. Neh. II. 7. 3 Esdr. VI. 3. VII. 1. ubi Sisinnes, qui Darii nomine præfectus Cœlesyriæ erat, ἔπαρχος dicitur. Vulg. *subregulus*. Syrus: *præfectus provinciæ*, coll. Act. XXIII. 34. 2
e Macc. IV. 27.

*'ΕΠΑΣΘΜΑΙ'ΝΩ, *anhelo in opere faciundo*. 4 Macc. VI. 11. ἐπασθμαίνων σφοδρῶς, *spirandi difficultate admodum laborantes*. Hesych. ἐπασθμαίνων, πνευστιῶν.

'ΕΠΑΣΤΗ'Σ, *incantator*. חוֹבֵר, idem. Symm. Ps. LVII. 6. Reperitur quoque hæc vox apud Justinum M. in Apol. II. 6.

"ΕΠΑΥΛΙΣ, *septum, caula, villa, ha-* f
bitaculum, domicilium. גְּדֵרָה. Num. XXXII. 16. 24. 36. — חַוּוֹת, plur. Num. XXXII. 41. — חוּצוֹת, plur. a חוּץ, *platea*. Num. XXII. 39. εἰς πόλεις ἐπαύλεων, ad urbes multorum vicorum et domorum, ubi tamen legere mallem πόλιν. Cæterum legisse videntur חֲצֵרוֹת. — *חַוֹת, nomen propr. LXX sec. Hex. Jud. V. 4. — חָצֵר, *atrium*. Ex. VIII. 13. g
Lev. XXV. 31. Jos. XIII. 23. — טִירָה, *arx, palatium*. Gen. XXV. 16. Num. XXXI. 10. Ps. LXVIII. 30. Adde Inc. 1 Par. VI. 54. ubi in Hex. nulla vox Hebr. notatur, ad quam ἐπαύλεσι referendum sit. — נָוֶה, *habitaculum*. Prov. III. 33. Ies. XXXIV. 13.—רֵחֹב, *platea*. Inc. Ps. CXLIII. 14. Suid. Ἔπαυλις, ἡ οἰκία, ἐν ᾗ τὴν αὖλιν ποιοῦνται. Hesych. h
Ἔπαυλις, μάνδρα βοῶν, ἢ οἴκημα, ἢ αὐλὴ, ἢ στρατοπεδία, ἢ ἡ ποιμενικὴ αὐλή.

*'ΕΠΑΥΞΑ'ΝΩ, *adaugeo, augeo*. 3 Macc. II. 25. τὰ τῆς κακίας ἐπαυξὼν, *crescens magis seu ulterius provectus impietate*. Vide Scotti Append. Vol. I. p. 1075.

'ΕΠΑΥ'ΡΙΟΝ, *crastino die, postridie*. מָחָר, *cras*. Gen. XXX. 33. — מָחֳרָה. Lev. XXIII. 15. Num. XI. i
32. — לְמָחֳרָת. 1 Par. XXIX. 21. Jon. IV. 8. — מִמָּחֳרָה. Gen. XIX. 34. Ex. IX. 6. Adde Aqu. Theod. Jer. XX. 3.

'ΕΠΑΦΙ'ΗΜΙ, *dimitto, immitto*. הֵנִיחַ, Hiph. a נוּחַ, *facio quiescere*. Ezech. XVI. 41. et XXII. 20. sec. Compl. — עָזַב. Job. X. 1. XXXIX. 11. ubi *committendi* notionem habet. — שִׁלַּח. Pih. Job. XII. 16.

a Schol. Hom. Il. A', 129. et 324. B', 87. et Eustathium in Il. A', p. 83. 34.

ἘΠΕΚΧΥ΄ΟΜΑΙ, *supereffundor, prorumpo.* Judith. XV. 3. ἵνα πάντες ἐπεκχυθῶσι τοῖς πολεμίοις, ut omnes *effunderentur* super inimicos.

ἘΠΕΛΠΙ΄ΖΩ, *spem colloco, confido,* it. *sperare facio,* vel *in spem adduco, in spem erigo, confidere facio,*
b etiam in malam partem, *falsa spe lacto,* ut 2 Reg. XVIII. 30. בָּטַח. Psalm. LI. 7. — יִחֵל, Pih. Psalm. CXVIII. 43. 49. 81. — הִבְטִיחַ, Hiph. 2 Reg. XVIII. 30. Conf. Fesselii Advers. Sacr. Lib. I. c. 2. p. 21. ac Jensii Lectt. Lucian. p. 106. seq.

ἘΠΕ΄ΝΔΥΜΑ, *superindumentum.* אֵפֹד, *Ephod, amiculum sacerdotale.*
c Aqu. Symm. Theod. Exod. XXV. 7. Aqu. Symm. Ex. XXVIII. 26. Jud. VIII. 27. 1 Sam. II. 18. Cf. Braunium de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. II. c. 5. §. 435. — *מֶשִׁי, *sericum* s. sec. alios *velum pellucidum.* Symm. Ez. XVI. 10. ubi suspicor post ἐπένδυμα omissum esse adjectivum πολύμιτον. Conf. v. 18.

ἘΠΕΝΔΥ΄ΤΗΣ, *superindumentum,*
d *amiculum.* אֵפֹד, *Ephod, amiculum sacerdotale.* Theod. Ex. XXIX. 5. — אֵפוֹד, idem. Aqu. 1 Sam. XIV. 3. — מַד, pr. *mensura,* deinde *vestis extensa et prolixa.* Theod. Lev. VI. 10. — מְעִיל, *vestimentum.* 1 Sam. XVIII. 4. 2 Sam. XIII. 18. Theod. 1 Sam. II. 19. Job. I. 20. Latinis ἐπινδύτης dicebatur *superaria.* Vide Salmasium ad Tertull. de Pal-
e lio pag. 410. Fulleri Miscell. Sacr. Lib. II. c. 11. p. 240. ac Lex. N. T. s. h. v.

ἘΠΕΞΕ΄ΡΧΟΜΑΙ, *exeo ad subveniendum* vel *vindicandum, ulciscor.* *יָצָא, *exeo.* Symm. Hab. I. 7. ubi LXX ἐξέρχεσθαι posuerunt. Judith. XIII. 22. ἐπεξῆλθες τῷ πτώματι ὑμῶν, egressa es ad subveniendum ruinæ nostræ. Junius vertit: *prævenisti casum nostrum.* Sap. XIV. 31. οὐ f γὰρ ἡ τῶν ὀμνυομένων δύναμις, ἀλλ' ἡ τῶν ἁμαρτανόντων δίκη ἐπεξέρχεται ἀεὶ τὴν τῶν ἀδίκων παράβασιν, h. e. interprete Bielio: non enim vis jurantium (de pejerantibus per idola, in quæ non cadit vindicta, sermo est), sed peccantium judicium (quod verus Deus exercet) ulciscitur semper injustorum transgressionem. Hesiod. ἐπεξέρχεται, ἐκδικεῖ. Idem: g Ἐπεξέλευσις, ἐκδίκησις.

ἘΠΕΡΕΙ΄ΔΩ, *firmo, fulcio, infigo.* הֵשִׁיב, Hiph. *reporto, repono.* 1 Reg. XIV. 28. ἐπηρείδοντο sec. Ald., ubi in reliquis libris, fortasse rectius, ἀπηρείδοντο legitur. — *הִתְרַפֵּק, *adjungo me.* Ed. Sexta Cant. VIII. 5. Scilicet رنف in Conjug. VII. notat *inniti alicui rei.* Vulg. *innixa.* LXX ἐπιστηριζο- h μένη. — נִשְׁעַן, Niph. *nitor.* Job. VIII. 15. Theodot. Prov. III. 5. — *סָמוּךְ, *fultum.* Symmach. Ies. XXVI. 4. — *סָמַךְ, *fulcio.* Ezech. XXIV. 2. LXX sec. aliquos codd. ἐπηρείσατο (Hieron. *obfirmatus est:* mallem: *tentorium fixit*), sec. alios ἀπηρείσατο, sicque Hexapla Syriaca: *profectus est contra Hierosolymam.* — עֹזְרִים, part. *adjutores.* Symm. Job. IX. 13. — תָּמַךְ, *sustento.* i Prov. III. 18. Hes. ἐπερειδόμενος, ἐπιστηριζόμενος.

ἘΠΕ΄ΡΧΟΜΑΙ, *supervenio, ingredior, irruo, redeo.* בּוֹא, *venio.* Lev. XI. 34. Jud. IX. 57. Job. II. 11. Symm. Psalm. LXVIII. 2. Aqu. Job. V. 28. ἐπερχομένων. Vix putem, Aquilam ita scripsisse, potius ἔταν ἐπέρχηται, vel ἔρχηται: nam in textu Hebr. legitur כִּי יָבוֹא. Illud ἐπερχομένων formatum est ad ἐρχομένων LXX, ubi κακῶν præcedit. Vulg. Aquilam secutus habet: *calamitatem, cum venerit.* — *בּוּל, *germen.*

a Job. XL. 15. Legerunt כִּי יָבוּא, aut potius כִּי־בוֹל una voce legerunt pro infinitivo a יָבַל, sensu *accedendi* id sumentes. — נוּן, *abscindo.* Psalm. LXXXIX. 12. ἐπῆλθε. Ita quoque Theod. Sc. in lingua Samar. et Arab. جَازَ *transire* notat. Semlerus in Ep. Crit. p. 20. perperam retulit ad חִישׁ. Tychsenio in Tentam. pag. 96. dubium b nullum est, quin נָשׁ a rad. נָנַשׁ opinati sint. — *הֵנִיחַ Hiph. a נוּחַ, *educo.* Jud. XX. 33. ἐπῆλθε. Vulg. bene: *paulatim se aperire cœperunt.* — הוּטַל, Hoph. a טוּל, *projicior.* Prov. XVI. 33. — הֵרִיב, Hiph. a רוּב, *litigo.* Job. XXIII. 6. εἰ ἐν πολλῇ ἰσχύϊ ἐπιλύσεταί μοι, si multo robore *aggrediatur* me. Est h. l. ἐπέρχεσθαι τὴν potentiæ ac auctoritatis c suæ *molem aliquem premere,* einem seine Macht und Auctorität als Richter fuhlen lassen, *to make a person feel one's power and authority as judge.* — *יְשֵׁי. Symm. Psalm. LIV. 16. ἐπέλθοι θάνατος. Sc. pro יְשֵׁימוֹת legit divisim יֵשִׁי מָוֶת, *debitum exigat ab ipsis mors,* ita ut aut derivaverit a נָשָׁה, *exactorem agere,* ac sensum expresserit, aut a d נָשָׂא, *apportare, afferre,* quod in Hiph. sæpe est *imponere, decipere.* Vide ad h. l. Dathium. — חָלַף, *transeo.* Job. IV. 15. ubi tamen pro ἐπῆλθεν fortasse legendum παρῆλθεν. — *נָטַשׁ, *me diffundo s. extendo.* Aqu. Symm. 2 Sam. V. 22. ubi tamen voci Hebr. notio *impetus hostilis, irruptionis ac violentiæ* simul inest. — נָפַל, *cado,* etiam *incido.* e 1 Sam. XI. 7. — *נָפַק, Chald. *aggredior.* Dan. II. 13. — נִצְמַת, Niph. *excindor.* Job. XXIII. 17. N. L. — נָצַר, Niph. *diffluo.* Job. XX. 28. N. L. — נָתַךְ, *effundor.* Dan. IX. 11. — *סָעַר, *turbino, venio ut turbo.* Symmach. Hab. III. 14. ἐπελθόντας. — עָבַר, *transeo,* etiam *obruo, opprimo.* Num. V. 14. 30. Prov. IV. 15. XIX. 11. ubi pro ἐπέρχεται reponendum ἐπέρχεσθαι. — f עָלָה, *ascendo.* Exod. X. 14. sec. Oxon. Lev. XVI. 9. Ies. LXV. 17. — פָּגַע, *irruo.* Symm. 2 Sam. I. 15. — פָּלַס, Pih. *libro.* Prov. V. 6. ὁδοὺς ζωῆς οὐκ ἐπέρχεται, vias vitæ non ingreditur s. init. Hanc enim significationem habet formula *librare viam.* Sic et Latini *iter metiri* s. *emetiri* dicunt. — פִּתְאֹם, *subito.* Prov. III. 25. στάσιν ἐπελθοῦσαν, ter- g rorem repentinum. — *צָלַח. LXX sec. Hex. 1 Sam. XI. 6. sed recte jam monuit Fischerus de Verss. GG. V. T. p. 111., ἐπῆλθεν æque ac ἐπέπεσεν Inc. ad וַיִּפֹּל v. 8. referendum esse. — רָאָה, *video.* Prov. XXVII. 12. Jaegero ad h. l. legisse videntur רָבָאָה, veluti deficiente temporis particula כִּי. Sed *malum* s. *infortunium videre* ex usu h loquendi Hebr. is dicitur, εἰς ὃν τὰ κακὰ ἐπέρχονται. — שׁוּב, *revertor.* Gen. L. 5. ubi cum ἐπανέρχεσθαι permutatur in codd. Lev. XIV. 43. Job. XXIV. 20. ubi Clericus existimat eos scripsisse ἀπελθὼν loco ἐπελθών. Sed fortasse τῷ ἐπέρχεσθαι apud LXX (ubi ἐπέρχεται vel ad עִם referendum est, vel interpres ex antecedentibus, ubi בָּא legitur, i supplevit.) quoque notio *redeundi* tribuenda est, quam habet Prov. XXVI. 11. — שִׁוּת, *pono.* Exod. X. 1. — שָׁכַן, *habito.* Job. III. 5. Legitur præterea Dan. V. 30. sec. Chis. (τὸ σύγκριμα ἐπῆλθε Βαλτάσαρ τῷ βασιλεῖ, *secundum interpreta-*

a tionem hanc evenit Balthasari regi) ac Prov. XVIII. 3. Sir. III. 8. ubi *de bonis, quæ contingunt*, quoque dicitur: ἵνα ἐπέλθῃ σοι εὐλογία παρ' αὐτοῦ; coll. I. 35. Ibid. XXVI. 21. Θυμός μοι ἐπῆλθεν, *admodum iratus sum*. 2 Macc. IX. 17. ubi ἐπέρχεσθαι *peragrare, obire* notat.

ΤΑ ̓ΕΠΕΡΧΌΜΕΝΑ, *ventura, futura*. אָחוֹר, *retro, retrorsum*. Ies. b XLII. 23.—אַחֲרוֹנִים, plur. *posteriores*. Ies. XLI. 4. — אֹתִיּוֹת, part. plur. fœm. ab אָתָה, *venio*. Ies. XLI. 23. XLIV. 7. XLV. 11. — בָּאוֹת, part. plur. fœm. a בּוֹא. Ies. XLI. 22.

̓ΕΠΕΡΩΤΆΩ, *interrogo, postulo*. בָּקַשׁ, Pih. Ies. LXV. 1. — דָּרַשׁ, Jerem. XXX. 12. ubi post οὐ μὴ ἐπερωτήσωσιν addendum est ex Theo- c doreto περὶ σου. Ezech. XIV. 7. 10. XX. 1. 3. — עָנָה, *respondeo*. Zach. IV. 12. Commode עָנָה h. l. per *interrogare* verti potuit.—שָׁאַל. Aqu. Ies. VII. 11. LXX Genes. XXVI. 7. Psalm. XXXIV. 11. ubi ἐπερωτᾶν notat *captiosis quæstionibus capere studere*. Psalm. CXXXVI. 3. ἐπηρώτησαν ἡμᾶς λόγους ᾠδῶν, *postulaverunt* a nobis verba canticorum. Phavo- d rinus ad h. l. respiciens: ἐπηρώτησαν, ἐκέλευσαν ᾄσαι. — שָׁאַל, Chald. Dan. II. 10. 11. 27. — *שְׁפִי, *sublatus*. Num. XXIII. 3. ἐπερωτῆσαι τὸν Θεόν. Arab. سَنَحَ notat *expiscatus fuit percunctando*. Secundum Tychsenium in Tentam. p. 86. שְׁפִי a צָפָה, *observare, percontari*, ortum esse sibi persuaserunt.

*̓ΕΠΕΡΩΤΩ̑Ν ΜΆΓΟΝ. מְנַחֵשׁ, e *augur*. Aqu. Deut. XVIII. 10. Ita e cod. Basil. edi jussit Montfaucono. Dubio vero caret, hæc verba potius referenda esse ad שְׁאֵל אוֹב v. 11.

ΠΟΡΕΎΟΜΑΙ ̓ΕΠΕΡΩΤΗ̑ΣΑΙ, *proficiscor ad interrogandum*. נָקַר, Niph. *obviam eo*. Num. XXIII. 15.

̓ΕΠΕΡΩΤΆΩ ΣΟΦΊΑΝ, *interrogo sapientiam*. חָרַשׁ, Hiph. *taceo*. Prov. XVII. 29. Legerunt מָרַשׁ. f Significatur his verbis *docilitas ingenii, discendique cupiditas*.

̓ΕΠΕΡΏΤΗΜΑ, *interrogatio*. שְׁאֵלָה, Chald. *petitio*. Dan. IV. 14. ῥῆμα ἁγίων ἐπερώτημα. Ita obscure propriam vocis notionem sequentes transtulerunt. Nam שְׁאֵלָה est h. l. *negotium* s. *res*. Vide ad h. l. Dathium. Adde Herodotum. VI. p. 352. 9. g

̓ΕΠΕΡΏΤΗΣΙΣ, *interrogatio*. דָּבָר, *verbum*. Gen. XLIII. 7.

̓ΕΠΈΤΕΙΟΣ, *anniversarius, annuus, annum durans*. מִשְׁנֶה, *duplicitas*. Deut. XV. 18. ἐπέτειον μισθὸν μισθωτοῦ, mercedem annuam mercenarii. Sir. XXXVII. 12. μετὰ μισθίου ἐπετείου περὶ συντελείας, sc. λάλει, loquere cum servo *ad annum conducto* de consummatione, scil. an- h ni, nam hoc lubenter audit. Ita Complut. et Vulgatus.

̓ΕΠΕΥΘΥΜΈΩ, *bono animo sum*. Sap. XVIII. 6. ἐπευθυμήσωσιν, *lætarentur*. Baduello præpositio ἐπὶ videtur augere significationem verbi, ut ἐ. sit *animum tranquillum et securum constanter retinerent*. Cæterum vocem hanc Aristæneto Lib. II. Ep. 14. p. 258. restituit Abreschius. i

̓ΕΠΕΥΚΤΌΣ, *desiderabilis, optabilis, votis expetendus*. בָּרוּךְ, part. Pah. *benedictus*. Jer. XX. 14. dies, quo me peperit mater mea, μὴ ἔστω ἐπευκτή, ne sit faustus et optabilis. Hesych. ἐπευκτή, ἐπιθυμητή. Suidas addit: σὺν χῇς ἀξία.

̓ΕΠΕΤΑΛΑΒΈΟΜΑΙ, *metuo, vereor*. 2 Macc. XIV. 18.

̓ΕΠΕΤΦΗΜΈΩ, *omine bono prosequor, fausta acclamatione approbo, laudo, benedico*. פָּקִיד, *præfectus*. Al. Neh. XII. 41. ἐπευφήμησαν sc.

a Ald. Ita Bielius. Sed videtur hic ἐπ. aliunde irrepsisse, nam nullo modo cum voce Hebr. conciliari potest. Cæterum vox hæc reperitur quoque apud Musæum, v. 275.

ΕΠΕΎΧΟΜΑΙ, *voveo, apprecor*, i. q. simpl. *εὔχομαι*. Confer Schneider. Peric. Crit. p. 54. בָּרַךְ, *benedico*. 1 Par. XXIII. 13.

ΕΠΕΊΧΩ, *inhibeo, cohibeo, abstineo*. חָדַל, *abstineo*. Jud. XX. 28. b sec. Oxon. 1 Reg. XXII. 6. 15. 2 Par. XVIII. 5. 14. — נִלְאָה, Niph. *fatigor*. Jer. VI. 11. N. L. — עָצַר, *claudo, occludo*. 1 Reg. XIV. 10. Vulgat. *clausum*, h. e. *detentum*. 2 Sam. XXIV. 21. et 25. Adde Aqu. sec. cod. Mosqu. Genes. XVI. 2. 2 Sam. XXIV. 21. et 25.

ΕΠΈΧΩ, sc. *τὸν νοῦν, animum adverto*, h. e. *attendo, confido*. עָצַב, c *quæstui deditus sum*. Job. XXVII. 8. ubi tamen post *ἐσίχειν* suppleri potest *τοῖς ἀγαθοῖς*, ut sit *inhiare divitiis, lucri studiosum esse*, i. q. *πλεονεκτεῖν*; quod *οἱ λοιποὶ* h. l. habent. — הֵבִין, Hiph. a בּוּן, *adverto*. Job. XVIII. 2. *ἐσίσχες, ἵνα καὶ αὐτοὶ λαλήσωμεν, adverte*, ut et ipsi loquamur. — קָוָה, Pih. *exspecto*. Job. d XXX. 26. *ἐσίχων ἀγαθοῖς, attendens* bonis. Sir. V. 1. *μὴ ἔσιχε τοῖς χρήμασί σου*, ne *innitaris*, s. *spem* ac *fiduciam ponas* in opibus tuis. Conf. Syr. et Arab. Unde alii pro *ἔσιχε* habent *ἐσίχαιρε, ne lætere*. Vulgat. habet *attendere*, sensu eodem. Ibid. XIII. 14. *μὴ ἔσιχε*, ne *sustineas*. Alii vertunt: *ne protendas*. Ibid. XV. 4. XVI. 3. *μὴ ἔσιχε*, ne *magni* e *æstimes*, ne in eo magnum pondus esse putes, ubi vid. Grotius. Sirac. XXXIV. 2. *ἐσίχων, fidem* habens. Sirac. XXXV. 11. *μὴ ἔσιχε θυσίᾳ ἀδίκῳ*, ne *spem* tuam in sacrificio injusto *reponas*, ac propter illud putes te Deo gratum fore. Potest quoque verti: *ne iniquum instituas sacrificium*. Sir. XXXVII. 15. *μὴ ἔσιχε ἐπὶ τούτοις*, ne *adverte* illis. Hesych. *ἔσιχε, ἐπίπεισο, πρόσεχε, πάρ-* f *εχε, ἐπίμενε*.

ΕΠΈΧΩ, sc. *ἐμαυτὸν, subsisto, moror, exspecto*. יָחַל, Pih. *moror*. Gen. VIII. 10. 12. *ἐπισχὼν ἔτι (καθ') ἡμέρας ἑπτὰ ἑτέρας, exspectans* adhuc septem dies alios. 2 Macc. V. 25. Hesych. *ἐσίχεν, προσεδόκα, προσεῖχεν*. Legitur præterea apud Inc. Int. Hab. III. 11. ubi voci *ἐσίσχεν* nihil respondere videtur, in textu Hebr., g fortasse tamen ad עָמַד referendum est. Montf. transtulit: *continuit*, sc. splendorem suum.

ΕΠΉΚΟΟΣ, *auscultans, exaudiens*. מָעוֹן, nom. propr. *solitudinis*. Inc. 1 Sam. XXIII. 24. Deduxisse videntur ab עָנָה. — קְשֻׁבוֹת, plur. fœm. *attentæ*. 2 Par. VI. 40. VII. 15.

ΕΠΉΛΤΟΣ, *advena*. שָׂרִיד, *residuus, superstes*. Job. XX. 26. Hes. h *ἐπήλυτος, ἔποικος, προσήλυτος*. Lexic. Cyrilli MS. Brem. *ἐπήλυτος, πάροικος*.

ΕΠΗΡΕΑΣΤΉΣ, *noxius, qui aliquem damno afficit et vexat, qui injuria afficit*. הָוָה, *injuria*. Symm. Ps. LVI. 2. Est ab *ἐπηρεάσαι*, quod juxta Suidam est *βλάψαι*. Sic et Phav. *ἐπηρεάζω, τὸ ἐνοχλῶ καὶ βλάπτω, καὶ ἐπηρεασμὸς καὶ ἐπήρεια, ἡ βλάβη*. i

ΕΠΉΡΕΙΑ, *damnum, injuria, insultatio*. הָוּוֹת, *injuriæ illatæ*. Symm. Ps. LIV. 12. XC. 3. XCIII. 20. — עֲלִילוֹת, *facinora*. Symm. Psalm. CXVIII. 18.

*ΕΠΗΧΈΩ, *obstrepo, insono*. מָלַל, Chald. *loquor*. Dan. VI. 21. sec. Chis. *ἐπήχουσι φωνῇ μεγάλῃ*, ubi e conjectura Scharfenbergii, sed minus probabili, (vide ad h. l. Segaarium) *ἐπήχησι* legendum est, aut *ἐπήχουσι*.

*ΕΠΗΧΟΣ, *sonus, sonitus*. Legitur apud Symmachum Ez. VIII.

a 17. ubi nihil ei respondet in textu Hebr. Kreyssigius refert ad זְמוֹרָה, *ramus, palmes*, ut nempe legerint וְמָרָה. In altera Symmachi lectione ἦχον pro ἴσηχον, et ἀσθμα pro ἄσμα legitur. Vide Rosenm. Schol. ad h. l.

Ἐπί, *super, propter, in, adversus, ad, juxta, sub, post, præter.* אַחֲרֵי, *post.* 2 Reg. XIX. 21. Job. b XXIX. 22. Ies. XXXVII. 22. — אֶל, quod haud raro pro עַל ponitur. Mal. I. 1. consentientibus Arab. Syr. et Chald. Thren. III. 40. ἐπὶ χειρῶν, *in* manibus. Jer. L. 1. ἐπὶ Βαβυλῶνα, *adversus Babylonem.* — *אַף. Job. XXXVI. 16. ubi loco πρὸς ἐπὶ Grabius recte reposuit πρόσωπον, ut Hebræus habet sec. Schol. — ב præfix. Ies. XIX. 2. c πόλις ἐπὶ πόλιν, civitas *adversus* civitatem. Hab. III. 16. non erunt boves ἐπὶ φάτναις, *ad præsepia.* — *בַּעַד, *super*, etiam *post.* Inc. Jud. IX. 51. — דֶּרֶךְ, *via.* Ez. XX. 46. XLII. 12. — הַכּוֹת, infin. Hiph. a נָכָה, *percutiendo.* Mich. VI. 13. ἐπί *in.* Legerunt עַל אוֹתְךָ. — ל præfix. Hagg. II. 10. et Zachar. I. 7. ἐπὶ Δαρείου, *sub* Dario, vel *tempore* d Darii. Ita 2 Macc. II. 8. ἐπὶ Μωσοῦ, *sub* Mose, vel *tempore* Mosis. Lev. XIX. 28. ἐπὶ ψυχῇ, *propter* mortuum. Sic Arrian. Exped. Alex. Lib. VII. cap. 14. ἐπὶ τῷ νεκρῷ, *propter* mortuum. Adde Symm. 2 Sam. XXI. 6. ubi ἐπὶ τοῦ κυρίου vel positum est pro τῷ κυρίῳ, ut reliqui Intt. habent, vel ἐπὶ reddendum est *per coram*, quod suadet vox ἐξηλιάe ζειν apud Theod. ac LXX. Cf. ib. v. 9. et Deut. XXI. 23. — *מ præfix. Lev. II. 11. ἐπ' αὐτῆ sec. Compl. Supplendum est θυσιαστήριον v. 9. In reliquis libris legitur ἀπό. Job. XXIII. 15. ubi pro ἐπ' αὐτῷ a Grabio positum est ἀπ' αὐτοῦ. Ps. IX. 16. ubi pro ἐπὶ τῆς γῆς legere mallem ἀπὸ τῆς γῆς, *homo de terra*, h. e. *misor, ex vilissimo initio ortus.* — אֶל מוּל, *e regione.* Jos. XXII. 11. — *מוּם, f *a die.* Job. XXXVIII. 12. ubi pro מִיָּמֶיךָ, a *diebus tuis*, legerunt מְעֻמֶּךָ. — מְכַסֶּה part. Pih. *tegens.* Exod. XXIX. 13. Levit. III. 3. — *מִן. Inc. 1 Sam. II. 20. ubi legendum ἀπὸ, ut habet Chrysostomus in Cat. Niceph. p. 299. — *מֵעַל. Jer. XXXVI. 5. Hic quoque legendum ἀπό. — *מֶשֶׁק, *procurator, gubernator.* Theod. Gen. XV. 2. τοῦ ἐπὶ, sc. g ἔτους. — נֶגֶד, *coram.* Ezech. XL. 14. — *עַד, *æternitas.* Ies. IX. 5. Legerunt עַל. — *עֹל, *jugum.* Thren. I. 14. Legerunt עַל. — עַל. Lev. II. 13. ubi quoque ἐπὶ cum ἀπὸ permutatur in codicibus, ἐπὶ tamen præferendum videtur. Gen. XXIX. 2. ἐπ' αὐτοῦ, *juxta* illum. Vide et Ex. II. 15. et Zach. IV. 3. Lev. XV. 4. omne cubile, ἐφ' ᾧ ἂν κοιμηθῇ, *in* quo h dormiverit. Vide et v. 20. 23. et 2 Par. I. 1. Deut. VIII. 3. οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, non pane solo vivet homo. Ita Plato Alcib. I. sub init. οὐκ ἂν αὖ δοκοῖ μοι ἡδέως ἐπὶ τούτοις μόνοις ζῆν. Alciphron Lib. III. Ep. 7. p. 292. ἄμεινον γὰρ ἐπὶ θύμοις καὶ ἀλφίτοις διαβόσκειν τὴν γαστέρα: ubi vid. Berglerus. 2 Sam. XIV. 1. ἐπὶ Ἀβεσσαλὼμ, *adversus* Absalomum. 2 Paral. XXXV. 25. ἐπὶ Ἰωσίαν, *super Josia.* Job. XXXIX. 9. ἐπὶ φάτνης σου, *ad* vel *juxta* præsepe tuum. Esdr. IX. 15. ἐπὶ τούτῳ, *propter* hoc. Ies. XXX. 1. προσθεῖναι ἁμαρτίαις ἐφ' ἁμαρτίαις, addere peccatum *super* peccatum. — לְפֵאָת, *ad latus.* Jos. XV. 5. — עַל־פִּי, *secundum os.* Exod. XXXIV. 27. ἐπὶ τῶν λόγων τούτων, *juxta* hæc verba. — לְפָנֶי, *ad faciem.* Levit. III. 8. κατὰ πρόσωπον ἐπὶ τῆς θύρας sec. cod.

a Oxon. ubi illud *ἐπὶ* est aut glossema, aut alius interpretis. Lev. XVI. 14. Esth. VIII. 3. — עַל־פָּנֵי. Gen. VI. 1. VII. 3. —*פְּרִי, *fructus*. Ies. IV. 2. Legerunt עֲלִי. — בְּצֵל, *sub umbra*. Ies. XXX. 3. — קֶדֶם Chald. *coram*. Dan. II. 11. et 26. sec. Chis. *Ἐπὶ* haud raro *coram* notare multis docet D'Orville ad Charit. p. 642. Lips. — לִקְרַאת, *in occursum*. 1

b Sam. IV. 2. — בְּקֶרֶב, *in medio*. Gen. XLV. 6. Ies. V. 8. VI. 12. — לִרְגְלַי, *ad pedes*. Jer. XVIII. 22. — *שָׁנִי plur. *anni*. Symm. Ies. XVI. 14. כְּשָׁנִי, *sicut anni*, ὡς *ἐπὶ*, ubi sine dubio legendum est ὡς *ἐπὶ*, ut jam recte conjecit Montf. — בָּתוֹךְ, *in medio*. Levit. XXVI. 25. Symm. Job. II. 8. — תַּחַת, *sub*. Joël. I. 17.

c *ἐσκίρτησαν δαμάλεις ἐπὶ ταῖς φάτναις αὐτῶν*, saltarunt juvenci *ad* præsepia sua. Ita Homer. Il. Ε', 271. Vide Horrei Miscell. Crit. Lib. II. c. 14. p. 359. seq. Jud. VI. 11. sec. Alex. ubi legendum *ὑπό*: coll. Ex. XXIV. 4. ubi cum *ὑπὸ* permutatur in codd. Legitur præterea Hab. III. 9. ubi LXX שְׁבֻעַת מַטֶּה transtulerunt *ἐπὶ τὰ σκῆπτρα*. Legendum autem est *ἐπτὰ σκῆπτρα*, ut jam recte monuit

d Grevius ad h. l. Adde Job. XXVI. 14. ubi *ἐπὶ* ante *ἐκμάδα λόγου* de suo addiderunt. Fortasse legendum *ἐπεί*. Vulg. *et cum*. Sir. IX. 1. *ἐπὶ σεαυτὸν, contra* te ipsum, in tuum damnum. Sir. VI. 11. *ἐπὶ τοὺς οἰκέτας σου παῤῥησιάζεσθαι*, plus sibi sumet, quam omnes domestici tui: ubi *ἐπὶ*, ut Hebr. עַל, *comparationi* inservit. 1

e Macc. XIII. 42. *ἐπὶ Σίμωνος, sub nomine* Simonis, ut recte transtulit Syrus. Sir. XXXVIII. 31. jejunans *ἐπὶ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ, ad expianda peccata* sua. 3 Macc. IV. 13. *ἐπὶ πάντων τῶν θεῶν, in honorem* omnium deorum. 2 Macc. V. 9. *ἐπὶ ξένης* (sc. *γῆς*) *ἀπῴλετο, in* terra peregrina periit. Polyb. XXI. 8. 13. XVIII. 34. 1. 3 Esdr. V. 6. *ἐστολισμένοι ἐπὶ τῶν ἔργων*, vestiti *ad* sacra facienda. 3 Esdr. VI. 10. *ἐπὶ σπουδῆς* pro *σπουδαίως*, ubi inservit adverbio exprimendo. 3 Esdr. V. 6. *ἐπὶ Δαρείου; coram* Dario. Sic apud Dionys. Hal. T. V. p. 623. ed. Reisk. *ἐπὶ τῶν διαιτητῶν, coram* arbitris. Cf. D'Orville ad Charit. p. 642. Tob. II. 14. *ἐπὶ τῷ μισθῷ, præter* mercedem. Sap. XVII. 7. *ἀλαζονία ἐπὶ φρονήσει*, gloriatio *de* sapientia: coll. 1 Macc. II. 30. Polyb. II. 17. 2.

f *'ΕΠΙΒΑ'ΘΡΑ, *aditus, accessus*. 3 Macc. II. 31. *τὰς τῆς πόλεως εὐσεβείας ἐπιβάθρας συνηγοῦντες, familiaritatem* piorum suorum popularium plane spernebant. Conf. D'Orville ad Chariton. Lib. VII. c. 2. p. 565. ed. Lips. ac Ezech. Spanhemium ad Callim. H. in Delum v. 22. Suidas: *ἐπιβάθρα, ἐπίβασις κ. τ. λ.* Idem: *ἐπιβάθρας, ἐπιβάσεως*.

g *'ΕΠΙΒΑΊΝΩ, *incedo super re aliqua, calco*, it. *conscendo, insideo, ascendo, ingredior, supervenio*. דָּרַךְ, *calco*. Deut. I. 36. huic dabo terram, *ἐφ' ἣς ἐπέβη*, quam *calcavit*, s. *peragravit*. Jos. I. 3. XIV. 9. — *דָּלַג, *transilio*. Symm. Soph. I. 9. *ἐπιβαίνοντα*. Vulg. *omnem, qui arroganter ingreditur*. — *הָיָה, *sum*. Job. VI. 21. ubi הָוָה, ut Gall. *je suis* seq. *à, venire* notat. — *הִשְׁלִיךְ Hiph. a שָׁלַךְ. Symm. Psalm. LIX.

i 10. *ἐπιβήσομαι, inscendam* calceamento meo. Expressit sensum, qui est: *subjiciam potestati meæ*. — הִתְיַצֵּב Hithp. *sisto me*. Hab. II. 1. — חָנָה, *castrametor*. Nah. III. 17. — יָלַךְ, *eo*. Jer. XVIII. 15. *ἐπιβῆναι τρίβους, calcare semitas*. Conf. Bar. IV. 9. — ירד, *descendo, proficiscor*. Jud. XI. 37. *ἐπιβήσομαι* sec. Oxon. Est merum glossema. — נָהַג Niph. *mutor*. Job. XXX. 21. *ἐπι-*

a βησαν δέ μοι ἀπλεσημένως, *superveniebant* autem mihi, vel: *aggrediebantur* me crudeliter. Sed melior est ibi lectio ἐπίβης, aut ἐπίβησας, *insultasti* mihi immisericorditer. Hesych. ἐπίβησαν, ἐπῆλθον. — עָלָה, *ascendo.* Jos. XV. 6. Prov. XXI. 22. ubi ἐπιβαίνειν *expugnare, capere* notat. Jer. XLVI. 4. — עָמַד, *sto, maneo.* Al. Ez. X. 18. — עָעַד, *gradior.*

b Jer. X. 5. et in Hiph. הֶצְעִיד, *incedere facio.* Aqu. Job. XVIII. 15. — רָכַב, *equito.* Gen. XXIV. 61. ἐπέβησαν ἐπὶ τὰς καμήλους, *insidebant* camelis. Num. XXII. 22. αὐτὸς ἐπεβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου, ipse autem *insidebat* asinæ: coll. Esth. VI. 8. Deut. XXXIII. 26. ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν, *ascendens* in cœlum. Adde Inc. 2 Sam. XIII. 29. et

c XVI. 2. Aqu. Ps. LXVII. 4. — רֶכֶב, *currus.* Ps. LXXV. 6. Legerunt רֹכְבֵי. Sir. IX. 2. ubi ἐπιβῆναι ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τινός est *dominium in aliquem exercere, imperare, impotenter dominari.* Bretschneiderus putat, h. l. in sensu venereo accipiendum esse, ac provocat ad Mœrid. Attic. s. v. ἀναβῆναι, ubi vide Intt.

ΕΠΙΒΑ'ΛΛΩ, *injicio, immitto, im-*

d *pono, irruo, aggredior, congruo, convenio, pertineo, insto.* אֲרֻבּוֹת plur. *cataractæ*, etiam *insidiæ.* Ies. XXV. 11. Libere transtulit. — הָרָה, *dirigo, mitto, immitto.* Ies. XI. 8. — הֵנִיף Hiph. a נוּף, *agito.* Theod. ac LXX Exod. XX. 25. Deut. XXIII. 25. Jos. VIII. 31. — הַפִּיל Hiph. a נָפַל, *cadere facio.* Gen. II. 21. ἐπέβαλε ἔκστασιν, *immittebat* soporem.

e Ies. XXXIV. 17. ἐπιβαλεῖ αὐτοῖς κλήρους, *cadere* illis *faciet* sortem. Adde Symm. Theod. Prov. XIX. 15. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *redire facio.* Ps. LXXX. 12. Prov. XX. 26. — הֵשִׁית Hiph. a שׁוּת, *pono.* Gen. XLVI. 4. XLVIII. 14. 17. Exod. XXI. 22. 30. ὅσα ἐὰν ἐπιβάλωσιν αὐτῷ, quanta etiam *imposuerint* ei. Conf. infra s. φόρος. — הִשְׁלִיךְ Hiph. *projicio.* Ps. CVII. 10. ἐπιβαλῶ τὸ ὑπόδημά μου. L. Bos in Proleg. observat, Hesychium s. v. Ἰδουμαία pro ἐπιβαλῶ legere ἐκτενῶ. Sed Lexicographus procul dubio non hunc, sed parallelum locum ob oculos habuit Ps. LIX. 8. (al. LX. 10.), ubi ἐκτενῶ habent LXX. Adde 2 Reg. X. 25. ubi ἐπιβάλλειν est *proripere se, quasi projicere cum impetu ac festinatione.* Sic fortasse Marc. XIV. 27. ἐπιβαλὼν ἔκλαιε, *proripiens se*, nempe ex aula Caiphæ, flevit. — הִתִּיר Hiph. a נָתַר s. יָתַר, *laxo, libere ferri sino.* Aqu. Symm. Job. VI. 9. יִתַּר teste Simonis in l. Arab. et Æthiop. proprie notat *intendit, extendit.* Jam *intendere* ac *extendere manum* est i. q. *injicere manus.* Quanquam non negari potest, eundem quoque sensum habere formulam *solvere manum suam*, si derivatur a נָתַר. Nec si- h lentio prorsus omittendum est, sec. Olympiodorum in Catena Nicetæ p. 171. verba ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα ad Hebr. וַיֹּאֶל initio commatis referenda esse. — מְשֻׁלָּח, *missio.* Deut. XII. 7. 18. XV. 10. — מִשְׁלַחַת* idem. Ies. XI. 14. — נָדַח, *impello.* Deut. XX. 19. — נָטָה, הִטָּה: Kal et Hiph. *inclino.* Ies. V. 25. XXXIV. 11. — נָטַשׁ, *expando.* i Num. XI. 31. — נָשָׂא, *attollo.* Gen. XXXIX. 7. ἐπέβαλεν τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς ἐπὶ Ἰωσήφ, *injiciebat* oculos suis in Josephum. — נָתַן, *do.* Ex. VII. 4. Num. XVI. 47. Adde 2 Reg. XXIII. 33. sec. Compl. — עָבַר, *transeo.* Deut. XXIV. 5. עָבַר notat h. l., quia de *muneribus* sermo est, *demandari*, adjuncta ta-

a men *coactus* notione, quam voce ἐπιβάλλειν exprimere voluit interpres. — עָלָה : הֶעֱלָה, Kal et Hiph. *ascendo, ascendere facio.* Lev. XIX. 19. ἐπιβάλλειν ἰμάτιον. Jos. VII. 6. ἐπιβάλλειν ἐπὶ τὸν χοῦν. — פָּרַשׂ, *expando.* Num. IV. 6. 7. 8. Hos. VII. 12. Al. 2 Reg. VIII. 15. — *פָּשַׁט, *spoliando grassor,* ex usu l. Arab. Jud. IX. 33. sec. Oxon. ubi

b ἐπιβάλλειν *impetum hostilem facere, irruere* notat. — שׂוּם : הֵשִׂים, Kal et Hiph. *pono.* Exod. V. 8. Lev. X. 1. Prov. XXIII. 2. — שָׁלַח, *mitto.* Gen. XXII. 12. μὴ ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τὸ παιδάριον, ne *manum* tuam *injicias* in puerum, h. e. ne vim ei facias. 2 Reg. XVIII. 12. Esth. VI. 2. Tob. III. 17. διότι Τωβίᾳ ἐπιβάλλει κληρονομῆσαι

c αὐτήν, Tobiæ *competit,* s. *destinatum est* eam accipere. Ib. VI. 11. Polyb. XVIII. 24. 1. Dio Cass. I. 36. p. 95. ed. Reim. οἷς ἐπιβάλλει τιμή. 3 Esdr. VIII. 22. ἐπιβαλεῖν τι τούτοις, *imponere* iis tributum vel simile quid. In textu Chald. Esdr. VII. 24. est רְמָא, *imposuit.* Conf. Demosth. p. 572. 19. et 1076. 19. ed. Reisk. 1 Macc. IV. 2. ὥστε ἐπι-

d βαλεῖν ἐπὶ τὴν παρεμβολήν, ut *irruerent* in castra. Ibid. XII. 9. 13. Vide et 2 Maccab. XIII. 15. XV. 1. 1 Macc. X. 30. τοῦ ἐπιβάλλοντός μοι, quam mihi *convenit.* 2 Macc. III. 3. πρὸς τὰς λειτουργίας ἐπιβάλλοντα δαπανήματα, sumtus ad ministerium sacrificiorum *pertinentes.* 2 Macc. XII. 38. τῆς δὲ ἑβδομάδος ἐπιβαλλούσης, sabbato autem *instante.* Vide

e quoque s. v. κινός.

Ἐπιβαρύνω, *aggravo, onus impono.* הֵשִׁית, Hiph. a שׁוּת, *pono.* Exod. XXI. 30. ἐὰν δὲ λύτρα ἐπιβαρυνθῇ αὐτῷ, si autem redemtionis pretia ipsi *solvenda imponantur.* Ubi alii libri habent ἐπιβληθῇ.

Ἔπιβασις, *ascensus, incessus.* מְרָכָב, *stragula.* Cant. III. 10. Vulg. *ascensus.* Intellexerunt *stragulas,* quæ injectæ erant βαθμοῖς, f per quos ad thronum regis ascendebatur. — רֶכֶב, *vehiculum.* Psalm. CIII. 4. ὁ τιθεὶς νέφη τὴν ἐπίβασιν αὐτοῦ, ubi i. notat *id, ad quod ascenditur.* Sap. V. 12. (Vulg. *itineris,* i. q. πορείας in antecedentibus.) XV. 15. Phav. ἐπίβασιν, ἀνάβασιν, βάδισιν.

Ἐπιβάτης, *ascensor, vector, qui navi, equo, curru vehitur.* מַלָּחִים plur. *nautæ.* Ez. XXVII. 29. πάντες οἱ κωπηλάται σου καὶ οἱ ἐπιβάται, om- g nes remiges tui et *vectores.* Suidas: ἐπιβάτης, ὁ ἐπὶ τῆς νηὸς ἄπραχτος· ἐρέτης δὲ ὁ κωπηλατῶν. Hesych. ἐπιβάτης, ἐπὶ νῶτον βαίνων, ἢ ὁ μὴ κωπηλάτης, ἀλλὰ πλέων μαχητής. — רָכַב, *eques.* 2 Reg. IX. 17. — רֹכֵב part. *equitans.* 2 Reg. IX. 18. 19. Job. XXXIX. 18. — רֶכֶב, *currus.* 2 Reg. VII. 14. Leg. רֹכֵב.

Ἐπιβιβάζω, *ascendere facio,* h *adduco.* הַדְרִיךְ : דָּרַךְ, Kal et Hiph. *calco, calcare facio.* Hab. III. 14. Inc. et LXX ibid. v. 18. — הִרְכִּיב Hiph. *equitare facio, impono.* 2 Sam. VI. 3. ἐπιβίβασαν, *imposuerunt,* ubi Symm. ἐπέθηκαν. 2 Reg. IX. 28. Ps. LXV. 10.

Ἐπιβιβάω, ῶ, *attollo.* רָכַב, *equito.* Hos. X. 11. ἐπιβιβῶ Ἐφραΐμ, *attollo* Ephraim. Hesych. ἐπιβιβῶ, ἀναφέρω. Gloss. MS. in Proph. ἐπιβιβῶ, ἐφιστῶ. — הַדְרִיךְ, *calcare fa-* i *cio.* Hab. III. 18. ἐπὶ τὰ ὑψηλά ἐπιβιβᾷ με, ad excelsa me *attollit.*

*Ἐπιβιόω, *supervivo, ultra vivo, superstes sum.* 4 Macc. VI. 20. εἰ ἐπιβιώσομεν ὀλίγον χρόνον, si parum vitæ adhuc nobis transigendum est.

Ἐπιβλέπω, *inspicio, respicio.* בָּעַט, *recalcitro.* 1 Sam. II. 31. Legerunt תַּבִּיטוּ pro תִּבְעֲטוּ, nam הַבִּיט est *intueri, respicere.* Cæterum habet ἐπιβλέπειν h. l. notionem

a *cum contemtu adspiciendi*, ut legitur 1 Sam. XVII. 42. — בִּקֵּשׁ, *quæro*. Zach. VI. 7. — *הֵאִיר, *illumino*. Dan. IX. 17. sec. Chis. ubi sensum libere expresserunt. — הִבִּיט Hiph. a נָבַט, *intueor, respicio*. Aqu. Ps. X. 14. Symm. et LXX Jon. II. 5. ubi *videre, aspicere* notat. Aqu. Theod. 1 Sam. II. 34. LXX Ps. CXVIII. 6. ἐν τῷ με ἐπιβλέπειν, cum b *perspexero*, ut in sequentibus: ἐν τῷ μεμαθηκέναι, cum didicero. Hab. I. 3. ubi ἐπιβλέπειν forte vitium est pro ἐπιβλέπεις. Vulgatus tamen habet *videre*. — הִטָּה Hiph. a נָטָה, *inclino*. Hos. XI. 5. ἐπιβλέψομαι πρὸς αὐτόν. Legerunt וְאֵט, et vel post h. v. supplerunt עֵינֵי, *oculos*, vel ita verterunt, quia verba *videndi* etiam *ire, ambulare* notant in SS. — c הִטִּיף Hiph. a נָטַף, *stillo*. Ez. XX. 46. XXI. 2. — הִשְׁגִּיחַ Hiph. Ps. XXXII. 14. — הִשְׁקִיף Hiph. Gen. XIX. 28. Exod. XIV. 24. — חָזָה, *video*. Theod. et LXX Ps. X. 5. — *יָכֹל רְאוֹת, *possum videre, facultate videndi gaudeo*. 1 Sam. IV. 15. — נָהָה, *lamentor*. 1 Sam. VII. 2. Videntur legisse וַיַּבְטוּ loco וַיְנָהוּ, aut sensum liberius expresserunt. d Nam ἐπιβλέπειν ὀπίσω κυρίου est h. l. *precibus querulis adire Deum*, quod auctor libri quoque per נָהָה exprimere voluit. Idem valet quoque de loco 1 Sam. XIV. 13. — נָפַל, *cado*. 1 Sam. XIV. 13. Vide sub נָהָה. — *נָשָׂא עֵינֵי seq. אֶל, *levo oculos ad aliquem*. Gen. XXXIX. 7. sec. Oxon. ubi ἐπιβλέπειν notat *oculis lascivis intueri*. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — נִשְׁקַף Niph. Theod. 1 Sam. XIII. 18. — פָּנָה et semel in Pih. פִּנָּה. Inc. 1 Sam. XIV. 47. et 1 Reg. II. 3. οὗ ἐὰν ἐπιβλέψεις ἐκεῖ. Vulgatus bene: *quocunque te verteris*, h. e. omni loco ac tempore; nam verba videndi haud raro ad incessum transferri solent in SS. LXX Jud. XX. 40. ἐπέβλεψε ὀπίσω αὐτοῦ, *respiciebat*. Vide et 2 Sam. I. 7. II. 20. Lev. f XXVI. 9. ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς καὶ εὐλογήσω, *respiciam* ad vos et benedicam. 2 Sam. IX. 8. ἐπέβλεψας, *rationem habuisti*. 1 Reg. VIII. 28. Ps. XXIV. 17. ubi ἐπιβλέπειν non simpliciter notat *respicere*, sed *cum gratia et voluntate auxilii ferendi*. Vide Lex. N. T. s. h. v. Malach. II. 13. ubi loco פָּנָה, quod notat e *conspectu removit, expurgavit*, lege- g runt פָּנָה. — פִּנָּה, *angulus*. Zach. X. 4. Acceperunt pro verbo פָּנָה, quod *respicere* notat. — *פָּקַד, *visito*. Exod. III. 16. sec. cod. 57. et Inc. in Cat. Nic. ad h. l. ἐπιβλέψει ἐπέβλεψα, καὶ ὡς ἄνωθεν ἐφ' ὑμᾶς ἐπιβάλλων τὴν ὄψιν, οὕτω μεγαλοπρεπῶς ὑμῶν φροντίζω. ad quem locum Holmesius: Quid si ἐπιβλέψει ἐπέβλεψα fuerit ab alio interprete? — צָפָה, h *speculor*. Ps. LXV. 6. — צַפְצָפָה, *speculatio*. Ez. XVII. 5. ἐπιβλεπόμενον. — רָאָה, *video*. 1 Sam. I. 11. IX. 16. Hab. III. 5. — שׁוֹטֵט Pih. a שׁוּט, *percurro*. 2 Par. XVI. 9. Zach. IV. 10. Præterea legitur Jud. V. 28. sec. cod. Alex. ubi ἐπέβλεψε, fortasse referendum ad תְּיַבֵּב, ex usu Chald. vocis תּוּב, est sine dubio versio alius interpretis. i 1 Sam. VII. 2. sec. Vat. ubi nihil est in textu Hebr. Compl. habet ἐπέστρεψε e v. 3. Addit. Esther. IV. ἐπιβλέπουσιν ἡμῖν εἰς καταφθοράν, ubi notat *respicere animo maligno, mala cupere*, coll. Sirac. XI. 13.

*'ΕΠΙ'ΒΛΕΨΙΣ, *inspectio*. פָּקֹד, *visitando*. Inc. Exod. III. 16. Vide supra s. ἐπιβλέπω.

'ΕΠΙ'ΒΛΗΜΑ, *vestimentum exte-*

a *rius*, τὸ ἐπάνω πάντων βεβλημένον, *quod supra omnia vestimenta sumitur*, ut loquitur Marcellus in v. Læna, *amiculum, quod suprainjicitur, pallium*, vel *peplum, panniculus, assumentum*. מִטְפַּחַת, *palla lata et late superfusa corpori*, judice Schrœdero de Vest. Mulier. Hebr. cap. 16. Aliis *peplum*. Ies. III. 20. τὰ ἐπιβλήματα τὰ κατὰ τὴν οἰκίαν, *pallia*
b *quæ in domo*, aut potius, ut Grotius reddidit, *injectus domestici*. Nam ex Ruth. III. 15. apparet, מִטְפַּחוֹת fuisse περιζώματα, *succinctus illos subter pectus, quibus mulieres domi solent uti*. Conf. Salmasium ad Tertull. de Pallio p. 357. Dicitur alias ἐπιβόλαιον. — מְטֻלָּאוֹת part. Pyh. plur. *maculata*, aut h. l. *variis corii particulis consuta*. Incert.
c (Symm.) Jos. IX. 5. ἐπιβλήματα ἔχοντα. Conf. Fischerum de Verss. GG. V. T. p. 120. seq. Hesych. ἐπίβλημα, πῶμα, ἢ ῥάκος. Suid. ἐπίβλημα, τὸ τῷ προτέρῳ ἐπιβαλλόμενον.

'ΕΠΙΒΑΥΓΜΟ'Σ vel 'ΕΠΙΒΑΥΣΜΟ'Σ, *scatebra, ebullitio, scaturigo*. אֵד pro אֵיד, *vapor*. Aqu. Genes. II. 6. — אֵיד, idem. Aqu. Job. XXX. 12. (Vulg. quasi *fluctibus*.)
d Prov. I. 26. Est ab ἐπὶ, et βλύζω, *scaturio*. Conf. Drusium in Fragm. p. 5.

'ΕΠΙΒΟΑ'ΟΜΑΙ, ὦμαι, *invoco*. Sap. XIV. 1. Hesych. ἐπιβοῶνται, ἐπικαλοῦνται.

'ΕΠΙΒΟΗΘΕ'Ω, *auxilio supervenio, insuper auxilior, succurro*. 1 Macc. VII. 7. 2 Macc. VIII. 8. XI. 7. XIII. 10.

e 'ΕΠΙΒΟ'ΛΑΙΟΝ, *velamen, peplum, pallium*. מִסְפָּחוֹת plur. *velamina*. Ez. XIII. 18. οὐαὶ ποιούσαις ἐπιβόλαια ἐπὶ πᾶσαν κεφαλὴν, væ iis, qui faciunt *pepla* super omne caput. Vide et v. 21. Hesych. ἐπιβόλαια, ἐπιβλήματα. — מְעִיל, *pallium*. Theodot. 1 Sam. XXIV. 12. — שְׁמִיכָה, *tegumentum crassum, stragula villosa, quæ e pellibus fere facta erat*. Jud. IV. 18. sec. Vat. ἐπιβολαίῳ. (Vulg. *pallio*.) ubi Scharfenbergius loco ἐπι- f
βολαίῳ e Cat. Nic. et Coisl. reponendum esse censet περιβολαίῳ, nulla prorsus necessitate cogente. Nec opus est statuere, eos שִׁמְלָה legisse. Conf. Polluc. Lib. VI. segm. 10. ubi inter stragula lecti referuntur ἐπιβόλαια, quæ Lib. X. sect. 42. ἐπιβλήματα, περιβόλαια, ἐφεστρίδες, χλαῖναι vocantur. Conf. infra in v. περιβάλλω ad Ruth. III. 9. g

'ΕΠΙΒΟΛΗ' ΛΕΑΙ'ΝΗΣ, *irruptio leænæ*. שַׁחַל, *leo ferox*. Symmach. Hos. V. 14. Ita Bielius. Sed vocem ἐπιβολὴ h. l. de suo addidit Symmachus, nihil enim ei in textu Hebr. respondet. Bahrdtio in Appar. Crit. ad h. l. hæc lectio corrupta et e duorum interpretum translationibus orta esse videtur, nam Arab. سحل est *effundere* h
cum impetu.

*'ΕΠΙΒΟΛΗ', *tributum, vectigal*, ita ut suppleatur τέλους aut φόρου: ab ἐπιβάλλω, *impono mulctam* aut *tributum*. 3 Esdr. VIII. 25. μηδὲ μία φορολογία, μηδὲ ἄλλη ἐπιβολὴ γένηται. Ita enim legendum est loco impressi ἐπιβουλή. Vulg. habet *indictio*, cum quo Syrus consentit. Sæpissime autem ἐπιβολὴ et ἐπιβουλὴ i
permutata esse in codd. docuit Morus in Indice ad Xenoph. Hist. Gr. s. h. v. Vide quoque 4 Macc. IV. 13. Suidas: ἐπιβολὴ, ἡ εἰσφορά.

'ΕΠΙΒΟΥΛΕΥ'Ω, *insidior, insidiose molior, consilium ineo, irruo, damnum infero*. הִכָּה Hiph. a נָכָה, *percutio*. Prov. XVII. 27. ἐπιβουλεύειν δυνάσταις, *insidias struere vitæ* dynastarum. — הוֹתֵת Pih. ab k
הוּת, *clamo, inclamo*. Aqu. Psalm. LXI. 4. ἐπιβουλεύετε. Arab. علط, præter notionem *clamandi*, in Conj. VI. quoque est *congregari, convenire ad res concinnandas*. Vid. Golium p. 2601. Fortasse tamen ab הָוָה deduxit. Vide infra s. v. ἐπι-

a βουλή. — *קָשַׁר, *conjuro.* 2 Reg. XXI. 24. sec. Complut. Hesych. ἐπιβουλεύει, ὁρμᾷ, ζημιοῖ.

'ΕΠΙΒΟΥΛΗ', *insidiæ, excursio, propositum animi, decretum.* הַוּוֹת plur. *mala, infortunia.* Aqu. Ps. LVI. 2. XCI. 3. et XCIII. 20. Aqu. Theod. Prov. XIX. 13. In omnibus his locis ἐπιβουλὴ *malum, infortunium* notat. Certe notio *in-*
b *sidiarum* ab h. l. prorsus aliena est. — מְצוּרָה, *munitio, arx.* Symm. 1 Sam. XXII. 4. Sine dubio deduxit vocem Hebr. a צָדָה, *venatus, insidiatus est,* aut etiam a צוּד, quod eandem significationem habet, ac legit מְצוֹדָה: sed sensus admodum ineptus redditur. — קֶשֶׁר, *conjuratio.* Al. 2 Reg. XVII. 4. 3 Macc. I. 7. ἐπικρατήσας δὲ τῆς ἐπιβουλῆς,
c compos autem factus *propositi.* H. Stephanus Thes. T. I. p. 770. locum Thucyd. Lib. III. affert, e quo apparet, ἐπιβουλεύειν in universum notare *consilium capere, deliberare.* Fuerunt tamen qui Macc. l. l. pro ἐπιβουλῆς scribendum censuerunt ἐπιβολῆς, quæ vocabula sæpe invicem permutari solent.

'ΕΠΙ'ΒΟΥΛΟΣ, *insidiator, adver-*
d *sarius, inimicus.* הַוּוֹת plur. *insidiæ.* Aqu. Ps. V. 10. ἐπίβουλον. — מְזַעְזֵעַ part. Pih. a זוּעַ, *commovens.* Hab. II. 7. ἐκνήψουσιν οἱ ἐπίβουλοί σου, evigilabunt *inimici* tui. Haud dubio legerunt מֵעַנְעֵנֶיךָ a rad. עוּן, *insidiatus est.* Ex nonnullorum sententia legendum est h. l. ἐπίβολοι. Tuetur tamen receptam lectionem versio Arabica. — צוּר, *rupes.* 2
e Sam. II. 16. Legerunt צָדִים, Daleth loco Resch. צוּד notat *venari,* ac ex adjuncto *insidias struere.* — שָׂטָן, *adversarius.* 1 Sam. XXIX. 4. 2 Sam. XIX. 22. 1 Reg. V. 4. Sir. XVIII. 34. ἔσῃ γὰρ ἐπίβουλος τῆς ἰδίας ζωῆς, *pessime consules vitæ tuæ.* Hesych. ἐπίβουλος, ἐχθρός.

'ΕΠΙΒΡΕ'ΧΩ, *pluo, irrigo, perfundo,* metaph. *copiose affero et adduco.* הִמְטִיר Hiph. *pluere facio.*
Ps. X. 7. ἐπιβρέξει ἐπὶ ἁμαρτωλοὺς f
παγίδας, *depluet,* aut *jaculabitur* in impios fulmina. Symm. Theod. Job. XX. 23. Hesych. Ἐπιβρέξαι, ἐπαγαγεῖν, βρέξαι.

'ΕΠΙΒΡΙ'ΘΩ, *ingravo, invalesco, premo, magno cum pondere ingruo.* Dicitur speciatim de autumno maturis fructibus quasi onusto et prægravato. הִטְרִיחַ, Hiph. a טָרַח,
fatigo. Symm. Job. XXXVII. 11. g
καρπῷ ἐπιβρίσει νεφέλη, frugibus *magno cum pondere ingruet* nubes. Olympiodorus ibi ἐπιβρίσει interpretatur ἐπελεύσεται, ἐπιχυθήσεται. Ita Homer. Il. Ε', v. 91. ὅτ' ἐπιβρίσῃ Διὸς ὄμβρος, ubi Schol. ἐπιβρίσῃ, ἐπιβαρήσει, ἢ σφοδρὸς ἐπελεύσεται. Vulg. h. l. habet: frumentum *desiderat* nubes, ubi, ut Doederlein. monuit, *desiderare* proprio significatu i. q. h
ferire, prosternere, ἐπιπλήσσειν. — סָמַךְ, *incumbo, innitor.* Symm. Ps. LXXXVII. 8. ἐμοὶ ἐπέβρισεν ὁ θυμός σου, ira tua mihi *incumbit,* s. *premit* me. Hesych. ἐπέβρισεν, ἐπεβάρησεν. — עֹרֶף, *hiems, juventus.* Job. XXIX. 4. ὅτε ἤμην ἐπιβρίθων ὁδοῖς, cum *essem gravescens,* vel *invalescerem* viis. In textu Hebr. legitur: *sicut eram in diebus juventutis meæ.* i
Videntur mihi liberius transtulisse: nam *onerare vias* de iis dicitur, *qui sæpius in via,* s. *proficiscentes, reperiuntur,* quod in ætatem juvenilem aut virilem cadit. Hesych. ἐπιβρίθων, ἐπιβαρῶν. Idem: ἐπιβρίσει, ἐπισχύσει, ἐπιβαρήσει.

'ΕΠΙΓΑΜΒΡΕΥΤΗ'Σ, *qui fratris uxorem ducit.* יַבֵּם, *fratria, cognata.* Aqu. Deut. XXV. 7. k

'ΕΠΙΓΑΜΒΡΕΥ'Ω, *affinitatem ineo, gener fio, affinitatis jure duco uxorem.* Habet hæc vox mutuam relationem ad generum et socerum, ut de utroque dicatur. הִתְחַתֵּן Hithp. *affinitatem ineo.* Genes.

a XXXIV. 9. 1 Sam. XVIII. 21. (Theodot.) 22. etc. Esdr. IX. 14. *ἐπιγαμβρεῦσαι τοῖς λαοῖς τῶν γαιῶν τούτων, affinitatem inire* cum populis harum terrarum. — יָבָם Pih. *fratris defuncti uxorem duco.* Genes. XXXVIII. 8. coll. Matth. XXII. 24. 1 Macc. X. 54. 56.

ΕΠΙΓΑΜΙΑ, *connubium, jus connubiale, affinitas.* Hinc

b ΕΠΙΓΑΜΙΑΝ ΠΟΙΕΩ, *connubium facio.* חִתַּתֵּן Hithp. *affinitatem ineo.* Jos. XXIII. 12. *ἐπιγαμίας ποιήσητε πρὸς αὐτούς, connubia facietis* cum illis. Hesych. *ἐπιγαμία, συγγένεια, ἢ τὸ παρ' ἀλλήλων ἄγεσθαι.*

ΕΠΙΓΕΛΑΩ, *irrideo, insulto, arrideo.* שָׂחַק, idem. Prov. I. 26. Vide quoque Tob. II. 7.

ΕΠΙΓΕΜΙΖΩ, *onus impono.* עָמַס

c *onus portandum impono.* Neh. XIII. 15. *ἐπιγεμίζοντας ἐπὶ τὰς ὄνους.*

ΕΠΙΓΙΝΟΜΑΙ, *postnascor.* Hinc part. *ἐπιγινόμενοι, posteri.* Epist. Jer. v. 41. Ita Bielius. Sed partim numerus non recte se habet, ponendum enim fuisset 47. partim *τοῖς ἐπιγενομένοις* ibi reddendum est *superventuris, adorientibus.* Conf. Wesseling. ad Diodor. Sic. XIII.

d 51.

ΕΠΙΓΙΝΩΣΚΩ, *agnosco, cognosco, video, respicio.* הֵבִין Hiph. a בִּין, *intellego.* Prov. XIV. 8. — הִשְׂכִּיל Hiph. *intellego.* Job. XXXIV. 27. —*זֶרַע, *semen.* Hagg. III. 20. Hic forte legerunt יָדַע. — יָדַע, *scio.* Symm. Ps. LXXII. 16. ubi est i. q. simplex *γινώσκω.* LXX Gen. XLI. 31. *οὐκ ἐπιγνωσθήσεται ἡ*

e *εὐθηνία, ex illa abundantia nihil restabit.* Num. XVI. 5. *ἐπίγνω, se nosse declarabit:* ubi alii legunt *ἔγνω.* Dan. II. 3. sec. Chis. Hos. II. 20. — *יְדַעְיָה nom. propr. *Jedahiah.* Zach. VI. 10. *ἐπιγνωσθήτω.* — נָכַר

וְהַכִּיר, Pih. et Hiph. Gen. XXXVII. 31. *ἐπίγνωθι, εἰ χιτὼν τοῦ υἱοῦ σου ἐστί, vide,* an tunica filii tui sit. Vide et Gen. XXXVIII. 25. Deut. I. 17. *οὐκ ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει,* non

f *respicies* personam in judicio. Vide et Deut. XVI. 19. Aqu. Symm. Theod. Prov. XXIV. 23. ubi *respicere* notat. Cæterum de hoc Proverbiorum loco copiose exposuit Huetius in Demonstr. Evang. p. 343. ubi monuit, ad Hebraici exemplaris fidem apud LXX omnino legendum esse ita: *ταῦτα δὲ λέγω ὑμῖν τοῖς σοφοῖς· ἐπιγινώσκειν πρόσωπον ἐν*

g *κρίσει οὐ καλόν:* ut *τὸ αἰδεῖσθαι* adventitium videatur, ac extrinsecus intrusum. — רָאָה, *video.* Esth. III. 5. Ezech. XX. 48. Legitur præterea 2 Sam. XIX. 7. apud LXX *ἐπίγνωθι σαυτῷ,* ac Inc. *ἐπιγνώσῃ τοῦτο σαυτῷ,* ubi *ἐπιγινώσκω ἐμαυτῷ* vel est: *mihi caveo, meæ saluti consulo,* vel: *probe teneo,* ac nihil huic formulæ in textu Hebr. respondet. Sir. X.

h 20. *ἐπίγνωθι, ὅτι ἐν μέσῳ παγίδων διαβαίνεις,* h. e. diligenter cogita ac perpende summum et fere inevitabile rei periculum. Ib. XIX. 28. *ὅπου οὐκ ἐπιγνώσθη, ubi non suspiceris.*

ΟΥ̓Κ ΕΠΙΓΙΝὨΣΚΟΜΑΙ, *non cognoscor.* נִרְעָךְ Niph. *exstinguor.* Job. VI. 17.

ΕΠΙΓΛΥ̓ΦΩ, *insculpo.* 1 Macc. XIII. 29.

i

ΕΠΙΓΝΩΜΟΣΥ̓ΝΗ, *prudentia, cognitio, arbitrium.* לֶקַח, *doctrina.* Prov. XVI. 23. ubi versio adjuncta Polyglott. Londin. reddit *doctrinam.*

ΕΠΙΓΝὨΜΩΝ, *cognitor, inspector, arbiter, prudens, cognitionem habens.* יוֹדֵעַ יָדַעַת, *sciens scientiam,* s. *scientia præditus, prudens.* Prov. XVII. 28. Aqu. *ἐπιστήμων.* — יָתֵר, *excellens.* Prov. XII. 27. Ex sententia Jaegeri legerunt יוֹדֵעַ, sed hac ejus conjectura non opus est, modo

a vox Hebr. derivetur a תּוּר, *explorare*, ut sit fut. Hiph. quod magis etiam convenit cum seq. antithesi. — נוֹעָץ, part. Niph. a יָעַץ, *consultus*. Prov. XIII. 10. Hesych. ἐπιγνώμονος, συνετοῦ, γνῶσιν ἤτοι γνώμην ἔχοντος. Idem: ἐπιγνώμων, ἐπόπτης.

'ΕΠΙΓΝΩΡΙ'ΖΟΜΑΙ, *innotesco*. הִתְנַכֵּר Hithp. *cognoscendum me præbeo*. Symm. Prov. XX. 14. ἐπι-
b γνωρισθήσεται.

'ΕΠΙ'ΓΝΩΣΙΣ, *agnitio, cognitio*. דַּעַת, *scientia*. Symm. Ps. LXXII. 11. LXX 1 Reg. VII. 14. Prov. II. 5. Hos. IV. 1. 6. — הַכָּרָה, *agnitio*. Al. Ies. III. 8. Judith. IX. 14. *exemplum, documentum, quod omnes intellegunt atque cognoscunt*. 2 Macc. IX. 11. εἰς ἐπίγνωσιν ἔρχεσθαι, in cognitionem venire, sc. sui ipsius.

c 'ΕΠΙ'ΓΝΩΣΤΟΣ, *cognitus, notus*. גִּין וְנֶכֶר, *filius et cognatus*. Job. XVIII. 20. οὐκ ἔσται ἐπίγνωστος ἐν λαῷ αὐτοῦ. Bene quoad sensum, nam in textu Hebr. legitur: *non erit ei filius aut nepos in populo ejus*. A familia enim alicujus ejus nobilitas ex parte pendet. Fortasse tamen ad הִכִּיר, *agnovit*, retulerunt.

'ΕΠΙΓΟΝΗ', *fœtus, progenies*.
d הִתְיַחֵשׂ Hithp. loco nominis, *generis recensio*. 2 Par. XXXI. 16. — טַף, *parvulus*. 2 Par. XXXI. 18. — יוֹצֵר part. *formans*. Amos VII. 1. ἐπιγονὴ ἀκρίδων. Legerunt יֵצֶר cum Chaldæo et Syro. Hesych. ἐπιγονὴ, γέννημα. — עֲוִילִים plur. *parvuli*. Inc. Job. XXI. 11. ταῖς ἐπιγοναῖς e margine cod. Colbertini. Est autem, ut jam Semlerus monuit, ex-
e plicatio τοῦ αἰώνια in Catena Junii pag. 264.

'ΕΠΙΓΡΑ'ΦΩ, *inscribo*. הֵמִיט Hiph. *admoveo*. Symm. Ps. LIV. 4. ἐπέγραψαν, ubi alii, v. c. Theodoretus (Tom. I. p. 960.) et Catena PP. GG. (T. II. p. 48.), habent ἐπέῤῥιψαν. Si prior lectio sana est, ἐπιγράφειν sensu judiciali, ut γράφειν et γραφὴ, accipiendum erit, ut sit *accusare*. — כָּתַב. Num. XVII. 2. f
3. Prov. VII. 3. 1 Macc. III. 49.

'ΕΠΙΓΩ'ΝΙΑ, *lapides angulares*. זַוִּיּוֹת, plur. *anguli*. Aqu. Psalm. CXLIII. 14. Bene enim ibi Montfauconus pro ἐπαγώνια legendum censuit ἐπιγώνια.

'ΕΠΙΔΑ'ΚΝΩ, *mordeo*. קָרַץ, *incido*. Inc. et LXX sec. Ald. Prov. XVI. 30. Vulg. *mordens labia sua*. Adde Athenæum I. 32. E. g

'ΕΠΙΔΕΗ'Σ, *indigens*. Sir. IV. 1. XXXI. 4. Gloss. Brem. ἐπιδεὴς, ἐνδεής.

'ΕΠΙΔΕΙ'ΚΝΥΜΙ, *ostendo, designo*. הֵבִיא Hiph. a בּוֹא, *venire facio*. Ies. XXXVII. 26. ubi *i. efficere decreta* notat. — יָרָה, *jaculor*. Sext. Ed. Ps. X. 2. Auctor hujus versionis respexit notionem *monstrandi*, quam vox יָרָה in Hiphil habet, sed ad- h
modum inepte. — פּוּחַ, *efflo, eloquor*. Prov. XII. 18. ubi ex sententia Jaegeri ἐπιδεικνύμενον est *id, quod indicandum denuntiatur ab eo*, sc. *qui alterum jurejurando adigit*. Nam δείκνυμι cum compositis est e verbis *dicendi*. Vide Grævii Lectt. Hesiod. Ἔργ. 502. 1 Macc. VII. 8. ἐπέδειξεν κυριεύοντα, *designabat* dominum. 4 Macc. I. 1. ἐπιδείκνυσθαι μέλλων, *tractaturus*. i

'ΕΠΙΔΕ'ΚΑΤΟΝ, sc. μέρος, *decima pars, decimæ*. מַעֲשֵׂר, *decimatio*, item: *decima*. Num. XVIII. 21. Deut. XII. 11. alibi sæpius. — עֲשִׂירִיָּה, *decima*, sc. *pars*. Ies. VI. 13. Suidas: ἐπιδέκατον τὸ δέκατον, καὶ ἐπίπεμπτον τὸ πέμπτον λέγειν εἰώθασιν. Vide infra ἐπίπεμπτον.

*'ΕΠΙΔΕ'ΝΝΟΜΑΙ. חָבַשׁ, *ligo, alligo, colligo*. Symm. Ies. I. 6. sec. Procopium, ubi tamen pro ἐπιδεινομένου vel ἐπιδεσμουμένου (ut in margine legitur. Conf. Theodot. Ies.

a III. 6.) vel ἐπιδεδεμένου reponendum erit. Symmachus enim haud raro חָבַשׁ per ἐπιδέω vertere solet, v. c. Job. V. 18. XXXIV. 16. et Hos. VI. 1.

ἘΠΙΔΕ'ΞΙΟΣ, *dexter, expeditus, bonus, elegans, lepidus, scitus, pulcher.* אָסְפַּרְנָא Chald. *celeriter.* Esdr. V. 8. τὸ ἔργον ἐκεῖνο ἐπιδέξιον γίνεται, opus illud *bene succedit*, aut. b *dilegenter exstruitur.* — יָמִין, *dexter.* Prov. XXVII. 16. ὀνόματι δὲ ἐπιδέξιος καλεῖται, nomine autem *dexter* vel *bonus* vocatur. Legerunt יְמָנִי, ut ad רוּחַ referatur, et ἐπιδέξιος est h. l. *commodus*, quia sc. ventus aquilonaris interdum aut nimbos removet, aut solis æstum refrigerat. Ita Jaegerus ad h. l. qui sua hausisse videtur e Cappelli Notis Critt. c p. 475. Legitur præterea Ies. III. 20. sec. Complut. ubi voci ἐπιδέξια, pro qua alii περιδέξια habent, nihil respondet in textu Hebraico.

ἘΠΙΔΕ'ΟΜΑΙ, *indigeo, egeo.* אֶבְיוֹן, *egenus.* Deut. XV. 9. — חָסַר, *egeo.* Deut. II. 7. XV. 8. — שָׁחַד, *munero.* Job. VI. 22. ἢ τῆς παρ' ὑμῶν ἰσχύος ἐπιδέομαι. Libere quidem, sed sensu minime diverso d transtulerunt. Sir. XXXIII. 36. ὡς τῆς ψυχῆς (Sic enim legendum videtur Bielio pro ἡ ψυχή.) σου ἐπιδεήσεις αὐτοῦ, sicut animæ tuæ *indigebis* ejus. Ib. XXXIV. 23. XLI. 3.

ἘΠΙ'ΔΕΣΙΣ, *obligatio, colligatio vulneris.* מָזוֹר, *ulcus, vulnus*, ita dictum a *constringendo* et *ligando*, quod hæc in eorum curatione fieri e solent. Arab. زور, *constringo*, unde زولر, *cingulum.* Aqu. Hos. V. 13. Tychsenius putat, eos legisse μασώρ, מסור s. מאסור. Sed vox Hebr. notat etiam *compressionem*, qualis fit in curandis vulneribus et ulceribus. Adde Hippocr. de Morbis Lib. I. p. 450. 22.

ἘΠΙΔΕΣΜΕΥ'Ω, *obligo*, speciatim *vulnera.* חֹבֵשׁ, part. *obligans, medicus.* Theodot. Ies. III. 6. ἐπι- f δεσμεύων. Sic ἐπίδεσμος juxta Suidam dicitur ὁ ἐπὶ τῇ πληγῇ δεσμός. Vide Aristoph. Vesp. v. 1431. Ita Bielius. Sed in Hexaplis ἐπιδεσμεύων ad קָצִין, h. e. *princeps, gubernator*, v. 6. refertur a Montfauconio, qui in nota subjecta ad Hieronymi testimonium provocat. Tunc ἐπιδεσμεύων metaphorice dictus esset *is, qui restituit statum perturbatum* R. P., g adeoque quasi ejus vulnera obligat, ac sanitati providet.

ἘΠΙΔΕΥΤΕ'ΡΩΣΙΣ, *secunda iteratio.* שְׁנוֹת, *anni.* Symm. Psalm. LXXVI. 11. In mente habuit rad. שָׁנָה, *iterare*, unde annus nomen habet.

ἘΠΙΔΕ'ΧΟΜΑΙ, *accipio, recipio, excipio, suscipio.* קָבַל, idem. Symm. Prov. XIX. 20. 1 Macc. I. 44. ἐπι- h δέχομαι est *suscipio facere.* Ita quoque Syrus interpretatus est. Bretschneiderus vertere mavult per *obsequium præstare*, quia κατὰ sequitur, coll. 3 Macc. VI. 26. 3 Esdr. IX. 14. ubi pro ἐπεδέξαντο legere mallem ἐπελέξαντο, coll. Esdr. X. 15. Sir. XL. 1. ἐπιδέχεσθαι τροφὴν, *cibo frui.* 2 Macc. VIII. 26. ἐπεδέξατο πείσειν τὸν υἱόν. Vulg. *promisit* i (quasi *in se suscepit*), suasuram se filio suo. Syrus usus est vocabulo ܐܡܪ, quod et *dicere*, et *promittere* notat. Sir. LI. 34. ἐπιδεξάσθω ἡ ψυχὴ ὑμῶν παιδείαν, *admittat* anima vestra disciplinam. 1 Macc. I. 66. ἐπεδέξαντο ἀποθανεῖν, *eligebant* mortem. Conf. 2 Macc. II. 27. VII. 29. 1 Macc. XII. 8. ἐπεδέξατο ἐνδόξως, *excipiebat* splendide.

ἘΠΙΔΕ'Ω, *ligo, illigo, obligo.* חָבַשׁ, idem. Symm. Job. V. 18. Ez. XXX. 21. Hos. VI. 1. — כֵּפַת

a Chald. *ligor.* Dan. III. 21. — קַשַּׁר, *ligo, alligo, colligo.* Jer. LI. 63.

*ΕΠΙΔΕΩ ΕΙΣ ΙΑΣΙΝ, *obligo ad medelam.* חָבַשׁ, idem. Aquila (?), Symm. Job. XXXIV. 16. ubi adeo verbis εἰς ἴασιν nihil in textu Hebr. respondet, sed sunt ambiguitatis omnis tollendæ causa addita, quia ἐπιδέω alio quoque sensu adhibetur.

b ΕΠΙΔΗΛΟΣ, *manifestus, illustris, notus.* 2 Macc. XV. 35. ἐπίδηλον πᾶσι καὶ φανερόν. Adverbium ἐπιδήλως legitur apud Hippocratem de Rat. Vict. p. 391. 24.

ΕΠΙΔΙΑΙΡΕΩ, *distribuo, partior.* חָצָה, idem. Inc. et LXX Gen. XXXIII. 1. ἐπιδιεῖλεν τὰ παιδία, distribuit liberos. Herodot. I. 150. p. 61.

c ΕΠΙΔΙΔΩΜΙ, *insuper do, trado, porrigo, cresco, augesco.* בּוֹא : הֲבִיא, Kal et Hiph. *venio, venire facio.* Esth. IX. 11. Amos IV. 1. — מוֹתֵת Pih. a מוּת, *mori facio.* 1 Sam. XIV. 13. ubi post ἐπιδίδου supplendum est ex antecedentibus vocabulum, quod *interfectos* notat, hoc sensu: itemque ejus armiger alios post eum interfecit. — *מָכַר,

d *vendo.* Deut. XXXII. 30. sec. Compl. Sc. Deus dicitur *vendere, quos aliorum potestati tradit.* Auctor igitur versionis ἐπίδοτο bene sensum expressit. — נָתַן, *do.* Gen. XLIX. 21. 2 Reg. X. 15. ubi cum δίδωμι permutatur in codd. 2 Par. XXXIV. 17. — פָּשָׁה, *expando me.* Aqu. Symm. Lev. XIII. 7. ἐπιδόσει ἐπιδῷ, *accessione accreverit,* aut: *incremen-*

e *tum ceperit.* Vide Drusium in Fragm. p. 180. 3 Esdr. IX. 41. ἐπίδοσιν πᾶν τὸ πλῆθος (al. addunt τὸν νοῦν) εἰς τὸν νόμον, attendebant omnes legi. Sir. XXXVIII. 40. καρδίαν ἐπιδώσει συντελέσαι τὸ χρίσμα, *cor suum dabit,* vel: *studebit* consummare linitionem. Formula ἐπιδιδόναι τὴν ψυχήν, *applicare s. intendere animum,* legitur Sir. VI. 34. XXXVIII. 46.

*ΕΠΙΔΙΗΓΕΟΜΑΙ, *accurate et repetitis vicibus narro.* Esth. I. 17. in ed. Orig. Ald. et Compl. ἐπιδιηγήσαντο αὐτοῖς, ubi Vat. et Alex. διηγήσαντο habent. Hinc ἐπιδιήγησις, *repetita narratio,* apud Quinctil. IV. 2.

ΕΠΙΔΙΠΛΟΩ, *conduplico, duplico, ingemino.* כָּפַל, *duplico.* Ex. XXVI. 9. Usurpatur quoque ἐπιδιπλοΐζω, v. c. apud Æschyl. Eum. 1017.

ΕΠΙΔΙΩΚΩ, *insector, persequor.* רָדַף, idem. Gen. XLIV. 4. Adde 3 Macc. II. 7. et Herodot. IV. p. 222. 11.

*ΕΠΙΔΟΜΑ, *accessio.* שִׁפּוּי *diffundendo.* Aqu. Lev. XIII. 7. ἐπιδώσῃ ἐπίδομα, accessione accreverit: ubi vid. Montfauconius.

*ΕΠΙΔΟΞΟΣ, *celeber, clarus, illustris.* אַחֵרוֹן Chald. *alius.* Dan. II. 11. sec. Chis. λόγος ἐπίδοξος. Arab. أَخَر notat *melior, præstantior.* Michaëlis ad h. l. p. 17. censet, esse duplicem interpretationem vocis Chald. יְקִירָה, *gravis,* Segaario contra videtur alius interpres pro ἄγγελος hic posuisse ἐπίδοξος, quod deinde malum pedem huc intulerit. Sir. III. 19. sec. Compl. *gloriosus.* Proprie ἐπίδοξος est *exspectatus, opinatus, speratus.* Hesychius: ἐπίδοξος, προσδόκιμος, et: ἐπίδοξα, προσδοκώμενα, ubi vid. Intt. Ammon. ἔνδοξος ἴσως ὁ ἐπίσημος, ἐπίδοξος δὲ ὁ προσδοκώμενος καὶ ἐλπιζόμενος. Thom. Mag. Ἐπίδοξος, οὐχ ὁ ἔνδοξος, ὥς τινες, ἀλλ' ὁ προσδόκιμος. Sed apud Dion. Cass. p. 1017. esse videtur *gloriosus.*

ΕΠΙΔΟΞΟΤΗΣ, *gloria.* יְקָר, *eminentia, gloria, dignitas.* Aqu. Ps. CIII. 1. Inc. Zach. VI. 13.

ΕΠΙΔΟΞΩΣ, *gloriose, insigniter, honorifice.* 3 Esdr. IX. 45. ἐπιδόξως ἐνώπιον πάντων. In textu Hebr. Neh.

a VIII. 5. מֵעַל כָּל־הָעָם הָיָה, *supra omnem populum erat.*

Ἐπίδοσις, *additamentum, accessio, incrementum.* פֶּשַׁח, *diffundo me.* Aqu. Symm. Lev. XIII. 7. ἐπιδόσει, ubi legendum ἐπιδώσῃ. Hesych. ἐπίδοσις, ἡ προίξ, καὶ ἡ αὔξησις.

Ἐπιδοχή, *receptio, doctrina, quæ recipitur.* לֶקַח. Symm. Theod.

b Prov. XVI. 23.

Ἐπιδύω et Ἐπιδύω, *occido, demergor.* בּוֹא, *venio.* Deut. XXIV. 15. Jer. XV. 9.

Ἐπιεικαίως, *æque, convenienter.* הוֹאִיל Hiph. a יָאַל, *volo.* 2 Reg. V. 23. sec. Compl.

Ἐπιείκεια, *æquitas mentis, humanitas, mansuetudo, lenitas, indulgentia.* אַרְכָּא Chald. *lenitas,* pr.

c *prolongatio.* Dan. IV. 24. sec. Chis. ubi alius interpres μακροθυμίαν habet. Baruch. II. 21. κατὰ πᾶσαν ἐπιείκειάν σου, juxta omnem *humanitatem* tuam. Sap. II. 19. ubi Bretschneidero ἐπιείκεια esse videtur *probitas, integritas vitæ, pietas.* Vulg. *reverentiam,* sc. Dei. Vid. Reisk. Ind. Græc. Demosthen. s. h. v. Ibid. XII. 18. 2 Macc. II. 23.

d 3 Macc. III. 15. VII. 6. Cant. Tr. Puer. v. 13. Gloss. MS. in Cant. Script. ἐπιείκειαν, πραότητα.

Ἐπιεικέστερος, *mitior, lenior.* Add. Esther. VIII. 7. διακρίνοντες δεῖ μετ' ἐπιεικεστέρας ἀπαντήσεως, judicantes semper *clementissima* ratione. Nonnunquam sc. comparativus pro superlativo ponitur, ut Matth. XVIII. 4. μείζων pro μέγιστος. Adde

e 1 Corinth. XIII. 13.

Ἐπιεικεύομαι, *ex æquo et bono ago, mitem et clementem me præbeo.* תְּחִנָּה הָיְתָה, *gratia fit.* Esdr. IX. 8. ἐπιεικεύσατο ἡμῶν ὁ θεὸς, *clementem se* nobis *præbuit* Deus.

Ἐπιεικής, *æquus, mitis, facilis, clemens.* סָלַח, *condonator.* Psalm. LXXXV. 4. ὅτι σὺ κύριος χρηστὸς καὶ ἐπιεικής. — עֲנוָתִים plur. *modesti.* Theod. Prov. XI. 2. "Opponitur ἐπιεικὴς τῷ πλήκτῃ, h. e. plagoso et verbera libenter ingerenti, qui alias δάρκτης dicitur, et ex omni occasione ac levi de causa suæ disciplinæ commissos cædit. At ἐπιεικὴς est, ut Græci exponunt, et usus auctorum confirmat et vocabuli proprietas, *mitis ac clemens et lenis, qui facile injurias fert condonatque.* Cui contrarius ἀεικὴς, ἀείκεια, et per contractionem αἰκία, quæ *injuria* est, ac præcipue *quæ per cædem ac verberationem infertur.*" Ita Salmasius de Fœn. Trapezit. pag. 223. Vide quoque Lex. N. T. s. h. v.

Ἐπιεικῶς, *humaniter, leniter, moderate, mansuete, indulgenter.* הוֹאִיל Hiph. a יָאַל, *volo.* 1 Sam. XII. 22. 2 Reg. VI. 3. 2 Macc. IX. 27. ἐπιεικῶς καὶ φιλανθρώπως. Hesych. h ἘπιεικῶΣ, πάνυ λίαν πράως. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐπιεικῶς, φιλανθρώπως ἢ πάνυ μεγάλως, sc. πράως. Idem: ἐπιεικῶς, πράως, μετρίως.

Ἐπιζάω, *vivo, superstes sum.* חָיָה, *vivo.* Gen. XLVII. 20. 4 Macc. XVIII. 9. Lucian. Tox. 60. ἐπιζήσει μὲν καὶ ἔστι μέχρι νῦν ἐν Σκύθαις.

Ἐπίζεμα, *aquæ ollæ ferventis* i *surgentes in bullas ac spumam, bullæ et spuma,* speciatim *spuma, quam carnes coctæ ejiciunt, quam Græci κομφόλυγας vocant.* קְצָפָה, *cremium* s. *quisquiliæ,* sec. alios *fragmentum arboris sive rami.* Symm. Hos. X. 7. ubi tropice eo indicatur *celeritas maxima interitus civitatis Israëlitarum.* Vide ad h. l. Montfauconium.

Ἐπιζεύγνυμι, *annecto, adjungo.* 2 Macc. II. 23. τοῖς προειρημένοις τοσοῦτον ἐπιζεύξαντες. Quod Boeckelius in Specim. Novæ Clavis p. 13. transtulit: *quum tamdiu præfationi immorati,* seu *tam multum præfati simus.* Alii: *hactenus præfationem*

a *inhibentes.* Adde Polyb. III. 49. 7.

ΕΠΙΖΗ'ΜΙΟΝ, *damnum.* עָנוֹשׁ infin. *mulctando.* Ex. XXI. 22.

*ΕΠΙΖΗΜΙΟ'Ω, *multam irrogo.* עָנַשׁ, idem. Deut. XXI. 22. ἐπιζημιωθήσεται sec. codd. Holm.

ΕΠΙΖΗΤΕ'Ω, *quæro, inquiro, perquiro, requiro, expeto.* דָּעָה, *quæro, peto.* Aqu. Ies. XXI. 12. — בָּקַשׁ

b Pih. *quæro, peto.* 1 Sam. XX. 1. Cohel. VII. 29. ubi pro ἐπιζήτησιν Grabius ἔτι ἐζήτησεν reponendum esse ex Hebr. עוֹד conjecit. Certe apud Aquilam pro ἐπιζητεῖ legendum est ἔτι ζητεῖ. Adde Symm. Cohel. III. 15. ubi pro ἐπιζητήσει LXX habent ζητήσει, et ἐπιζητεῖν quoad sensum *revocare, restituere* notat. Vulg. *instaurat.* Symmach.

c Prov. XXI. 10. Aqu. sec. cod. 108. Holm. Deut. XXIII. 6. — דָּרַשׁ, *quæro.* 2 Reg. I. 2. ἐπιζητήσατε ἐν τῷ Βαάλ: ubi ἐπιζητεῖν est *consulere,* ac speciatim de iis adhibetur, *qui oracula consulunt.* Vulg. *consulite.* Symmachus ex altera ejus, ut videtur, editione, habet πύθεσθε. Vide s. v. ἐκζητέω. Conf. ibid. III. 6. 2 Par. XXXIV. 21.—פָּקַד, *visito.* 2 Sam.

d III. 8. ἐπιζητεῖς ἐπ' ἐμέ, *imputas* mihi. Adde Symm. Job. XXXI. 14. ubi ἐπιζητεῖν sensu judiciali est *inquirere.* Vulg. *et cum quæsierit.* Sir. XL. 29. ἐπιζητῆσαι βοήθειαν, *requirere* auxilium. 1 Macc. VII. 13. ἐπεζήτουν παρ' αὐτῶν εἰρήνην, *requirebant* ab illis pacem.

ΕΠΙΘΑΝΑ'ΤΙΟΣ, *morti destinatus, capitis damnatus.* Bel et Dr.

e 30. cod. Chis. τῶν ἐπιθανατίων σώματα. Confer Obss. Miscell. III. p. 246. K.

ΕΠΙ'ΘΕΜΑ, *quod superimponitur, capitellum.* בֶּטֶן, *venter,* et metaph. *protuberantia, prominentia.* 1 Reg. VII. 29. — כֹּתֶרֶת, *coronamentum.* 1 Reg. VII. 16. 17. et XXV. 17. sec. Compl. — שְׂבָכָה, *opus plexum et reticulatum.* Vulgatus *reticulum.* Symm. 2 Reg. XXV. 17. Est mihi f hæc versio, quam e Cod. Coislin. 2. protulit Montfauconus, admodum suspecta, ac referenda potius videtur ad præcedens כֹּתֶרֶת. — תְּנוּפָה, *agitatio.* Lev. VII. 24. VIII. 28. XXIII. 15. — תְּרוּמָה, *oblatio, quæ aræ imponitur.* Inc. Lev. VII. 14. Hesych. ἐπίθεμα, τὸ ἐπιτιθέμενον.

ΕΠΙΘΕΣΙ'Α, *impositio, dolus.* g מִרְמָה, *dolus.* Aqu. Ps. XXXIV. 23. ῥήματα ἐπιθέσιῶν, *verba dolosa.* Kreyssigio hoc vocabulum delendum, et Psalm. l. l. coll. XLII. 1. LIV. 12. in Aquilæ versione pro ἐπιθέσιῶν legendum videtur ἐπιθέσεων, quod jam in Bosii notis exstat.

ΕΠΙ'ΘΕΣΙΣ, *impositio, fraus, invasio, irruptio, conjuratio, adamatio, insidiæ.* מִרְמָה, *dolus.* Symm. (vel i potius Aqu.) Gen. XXXVII. 35. Aqu. Prov. XII. 18. Aqu. Theod. Prov. XIV. 8. Aqu. Symm. Psalm. LIV. 12. Aqu. Symm. Prov. XI. 1. — עֲנָבָה, *adamatio, impudicitia.* Ez. XXIII. 11. διέφθειρε τὴν ἐπίθεσιν αὐτῆς ὑπὲρ αὐτήν, eam *impudicitia* adhuc superavit. Habet sc. ἐπίθεσις etiam hanc notionem, ut *libidinem, concupiscentiam* significet. — קֶשֶׁר *conjuratio.* 2 Par. XXV. 27. ἐπέθεντο j αὐτῷ ἐπίθεσιν, *conjurationem contra illum faciebant.* 2 Macc. IV. 41. τὴν ἐπίθεσιν, *irruptionem.* 2 Macc. V. 5. ἐπὶ τὴν πόλιν συνετελέσατο ἐπίθεσιν, civitatem *adortus est.* Ib. XIV. 15.

ΕΠΙΘΕ'ΤΗΣ, *impostor, fraudulentus, insidiator, qui aggreditur alios quovis modo.* לֵץ, *irridens, irrisor,* item: *præfracte impius.* Symm. Ps. I. 1. ἐπιθετῶν, h. e. eorum, qui impetum quasi faciunt in doctrinam divinam ejusque sectatores, illam contemnendo, hos ridendo et avocando a virtute. Lex. Vet. ἐπιθέτης, *impos-*

a tor, stellionator. Ἐπίθεσις, impostura, stellionatus.

*ΕΠΙΘΕΩΡΈΩ, prospicio, contemplor, considero. 4 Macc. I. 30. ἐπιθεώρει, perspicias licet. Confer Schæfer. Meletem. Crit. p. 35.

ΕΠΊΘΗΜΑ, alias ἐπίθεμα, operculum, tegmen. שְׁדָה, captiva. Symmach. Cohel. II. 8. ἐπιθήματα, ubi notandum Martianæum hoc voc. b substituisse Latino appositiones, quod apud Hieron. legitur. Sed verba μύτρων σχήματα καὶ ἐπιθήματα, quæ in Hexaplis h. l. Symmacho tribuuntur, sunt merum Scholion ad verba κυλίκιον καὶ κυλίκια. Vide ad h. l. Montf. Apud Hesychium ἐπίθημα exponitur. κῶμα, operculum.

*ΕΠΙΘΝΉΣΚΩ, morior. מוּת, idem. Lev. XI. 32. sec. Compl. c ἐπιθνησκόντων αὐτῶν, ubi alii τεθνηκότων habent.

ΕΠΙΘΥΜΈΩ concupisco, desidero. אִוָּה : הִתְאַוָּה. Pih. et Hithp. Num. XI. 4. 1 Par. XI. 17. Psalm. XLIV. 13. — אַוָּה, desiderium. Deuter. XVIII. 6. — אָמַר, dico. 1 Sam. XX. 4. Sc. אֶמֶר, si animo tribuitur, partim cogitationes, partim desideria significat. — בָּחַר, d eligo. Ies. I. 29. — הִרְוָה Hiph. irrigo. Ies. XLIII. 24. οὐδὲ τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν σου ἐπεθύμησα. Nisi hic alia SS. loca, ubi eadem sententia legitur, respexerunt, loco ἐπεθύμησα fortasse reponendum erit ἐπέθυσας. — חָמַד, cupio, desidero. Ex. XX. 17. Deut. V. 20. Ies. I. 29. — חֲמֹר, asinus. Gen. XLIX. 14. ubi plerique statuunt eos legisse חָמַד. e Sed ex sententia Grabii ad h. l. ἐπιθύμησιν pertinet potius ad עֶרֶם, osseus, pro quo non עָרַם legerunt, coll. Psalm. CXIX. 20., sed עָרַם intellexerunt e notione verbi Arab. عرم, addictum esse rei, concupiscere aliquid. — חָפֵץ, verbum. Ies. LVIII. 2. Adde Symm. Genes. XXXIV. 19. — חָשַׁק, pr. defixus sum in aliqua re, deinde amo, appeto. Deuter. XXI. 11. sec. Complut. f 2 Par. VIII. 6.—נִכְסַף Niph. cupidus, desiderio affectus sum. Genes. XXXI. 30. — צַחֲצָחוֹת plur. siccitates. Ies. LVIII. 11. καθάπερ ἐπιθυμεῖ. Derivarunt sine dubio a rad. צָחָה sitire, quod ad cupiditatem metaphorice transfertur. — שָׁאַל, peto, postulo. Deut. XIV. 26. Adde Symm. Cohel. II. 10. ubi de oculis sermo est, ut adeo שָׁאַל in tali ora- g tionis serie nullum alium sensum habere possit. — תָּאַב, ardenter desidero et appeto. Psalm. CXVIII. 40. — תַּאֲבָה, desiderium. Ps. CXVIII. 20. — תַּאֲוָה, idem. Job. XXXIII. 20. Ies. XXVI. 18. Sir. I. 23. ubi si legitur ἐπιθύμησας, nota interrogationis addenda erit: sed sine dubio ex Compl. ac Vulg. ἐπιθυμήσας reponendum erit. Judith. XVI. 26. h ἐπιθυμεῖν est cupere ducere in matrimonium. In Hist. Susann. v. 15. ἐπιθυμεῖν est velle.

*ΕΧΩ, Α ΕΠΕΘΎΜΗΣΑ, habeo quæ concupivi, votis meis potitus sum. Symm. Job. XX. 20. בַּחֲמוּדוֹ, in desiderio ejus: σχὼν ἃ ἐπεθύμει, habens, quæ desiderabat. חֲמוּד enim h. l. objectum desiderii s. bona et commoda hujus vitæ notat. i

ΕΠΙΘΎΜΗΜΑ, cupiditas, desiderium, etiam metonymice id quod desideratur, s. desiderabile, res pretiosa. *בָּחַן, exploro, probo. Ies. XXXII. 14. οἴκους ἐπιθυμήματος. Non male. Verba enim explorandi ac probandi quoque ad electionem, adeoque ad desiderium transferuntur. Conf. Simonis Lex. Hebr. s. v. בָּחַר — גִּלּוּלִים plur. dii stercorei.

a Ez. XVIII. 15. Idola h. l. a LXX τὰ ἐπιθυμήματα dicta sunt, quia Judæi ea religioso cultu prosequebantur, qui haud raro cum *libidine* in SS. comparari solet. — חֶמֶד, *desiderium.* Ies. XXXII. 12. — חֲמוּד, idem, et *objectum desiderii.* Dan. XI. 38. sec. Theod. ubi ἐν ἐπιθυμήμασι positum est pro ἐν ἐπιθυμητοῖς. — חֲמוֹר, *asinus.* Num. XVI. 15.

b ubi permutatis literis ד et ר חֲמוּד, *desiderium,* h. e. *res pretiosas,* plerisque interpretibus legisse videtur. Quod quanquam ob locum Gen. XLIX. 14. minime est improbabile, tamen, si sumitur, LXX ἐπιθύμημα dixisse pro *re desiderabili,* eos sensum expressisse statui quoque poterit. Non enim sensus mutatur, si dicas, *te ne asinum quidem ab eo accepisse,*

c aut si dicas, *te nihil, quod desiderari possit et ad usus humanos conferre, ab eo accepisse,* cum certum sit, sub asino cætera etiam intellegi. — *חֶמֶר, *vinum.* Ies. XXVII. 2. Legerunt חֶמֶד cum Daleth. — מַחְמַד, *desiderium.* 1 Reg. XX. 6. Thren. I. 11. (ubi Theodoretus ἐπιθυμητὰ habet.) 12. II. 4. Ezech. XXIV. 16. ubi Vulg. *desiderabile.*

d Sic legitur quoque ibidem apud Hebræum Int. Adde Aqu. Symm. Hos. IX. 6. — מַחֲמוּדֵיהֶם plur. Thren. I. 8. (10.), ubi pro τὰ ἐπιθυμήματα Theodoretus τὰ ἐπιθυμητὰ habet, et in sequentibus τὸ ἁγίασμα ad τὰ ἐπιθυμήματα refertur. — *שְׁרִרוּת, *obstinatio, durities.* Jer. III. 17. sec. cod. Alex. ubi pro ἐπιθυμημάτων reliqui libri habent ἐνθυμημάτων. — *תַּרְמִית, *dolus.*

e Theod. et Ed. Quinta Ps. CXVIII. 118. ubi fortasse תַּרְעִיתָם legerunt. Sir. I. 14. ἐπιθυμημάτων, h. e. *rebus desideratis* seu bonis præstantissimis, quæ veram sapientiam sequuntur. Vulgatus, *generationibus.* Legit γενημάτων, h. e. fructuum, quos sapientia gignat et producit. Ibid. XLV. 15.

ΕΠΙΘΥΜΗΤΟΣ, *desiderabilis, desideratus,* deinde *pretiosus, præstans,* f quoniam pretiosa solemus desiderare. חֶמֶד, *desiderium.* Amos V. 11. — חֶמְדָּה, idem. 2. Paral. XXXII. 27. Jer. XII. 10. Nah. II. 9. — חֲמוּד. 2 Par. XX. 26. Esdr. VIII. 26. Dan. XI. 43. — *מַלְחָמָה, *bellum.* Aqu. 2 Sam. I. 27. sec. cod. Reg. ad quem locum Montf.: *Hæc lectio sane suspecta videtur, nisi aliud legerit* Aquila, *puta* מחמדה. Coislin. g habet Θ. ἐπιθυμητά. — נֶחְמָד et נֶחְמָד, part. Niph. Ps. XVIII. 11. Prov. XXI. 20. Sir. XLII. 30. ὡς πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐπιθυμητά, quam *præstantia* ac *splendida* sunt omnia Dei opera. 1 Maccab. I. 24. τὰ σκεύη τὰ ἐπιθυμητά, *vasa pretiosa,* כְּלֵי חֶמְדָּה, ut Dan. XI. 8. vocantur.

ΕΠΙΘΥΜΗΤΟΣ ΓΙΝΟΜΑΙ, *desi-* h *derabilis fio.* חָמַד, *desidero.* Prov. I. 22.

ΟΙΚΟΣ ΕΠΙΘΥΜΗΤΟΣ, *domus desiderabilis.* עֹפֶל, Ophel, locus editus urbis Jerusalem. Ies. XXXII. 14. ubi pro ἐπιθυμητοὺς Vat. ἐπιθυμήματος habet

ΕΠΙΘΥΜΙΑ, *cupiditas, concupiscentia, desiderium, beneplacitum, libido.* אַוָּה, idem. Deut. XII. 15. ὁ πάσῃ ἐπιθυμίᾳ σου, ex omni animi tui i sententia et voto. Vide et v. 20. et 21. Jer. II. 24. Hos. X. 10. Adde Symm. 1 Sam. XXIII. 20. — אַשְׁפָּה, *pharetra.* Ps. CXXVI. 6. μακάριος, ὃς πληρώσει τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ, ubi non aliter legerunt, sed sensum expresserunt: nam *implere pharetram suam* metaphorice notat *tantum habere, quantum aliquis vult aut satis habet.* — חָמַד, *desidero.* Prov. XII. 13. — חֶמְדָּה, *desi-*

rium, et metonymice, *id quod desideratur*. Dan. XI. 37. ubi Grabius ex conjectura ἐπὶ ante ἐπιθυμίαν inseruit. — חֶמְדָּה, idem. Job. XX. 20. ubi ἐπιθυμία est *objectum desiderii, bona ac commoda hujus vitæ*. Dan. IX. 23. ἀνὴρ ἐπιθυμιῶν εἶ σύ, vir valde *desiderabilis, gratus* et *acceptus* tu es. Ib. X. 3. 11. 19. — חֶשְׁקָ, *appetitus, desiderium*, metonymice *ejus objectum*. 2 Par. VIII. 6. — לֵבָב *cor*. Prov. VI. 25. *Cor* in omnibus linguis pro *desideriis* poni et *sedem cupiditatum* haberi, notum est. — מַאֲוַיִם, plur. *desideria, desiderata*. Symm. Theod. et LXX Ps. CXXXIX. 9. ἀπὸ τῆς ἐπιθυμίας μου. Videntur legisse מֵאַוַּיו. Judicarunt nempe, מ esse præpositionem, cum sit heemantica, et postremus Iod esse affixum, cum sit index regiminis pluralis. — מַחֲמַדִּים, plur. a מַחְמַד, *desiderabilia*. Cant. V. 17. — מִתְאַוֶּה, part. Hithp. *desiderans*. Prov. XIII. 4. ἡ ἐπιθυμίαις ἐστὶ πᾶς ἀεργός, ubi verba ἡ ἐπιθυμίαις ἐστὶ respondent Hebraicis מִתְאַוֶּה וְאֵין נַפְשׁוֹ, *vult, sed non serio vult*, unde apparet, ἐπιθυμίας esse h. l. *cupiditates otiosas, non conjunctas cum studio consequendi optata*, ac i. e. i. vertendum esse: *cupit tantum*. Male itaque judicavit Jaegerus, vocem וְאֵין plane exulare a Græcis Alex. — נִמְשַׁח, infin. Niph. *desiderando*. Gen. XXXI. 30. — עֲדִי, *ornamentum*, it. *os*. Psalm. CII. 6. Libere verterunt. — רָצוֹן, *voluntas*. Gen. XLIX. 6. ubi ἐπιθυμία, ut in universum *omnes vehementes animi affectus*, ita speciatim *cupidinem nocendi*, aut *iram* notat. Theod. T. I. p. 112. ed. Hal. ἐπιθυμίαν τὴν ὀργὴν ἐκάλεσε. — תַּאֲוָה, *desiderium, cupiditas*. Num. XI. 34. 35. ubi est *aviditas*. Deut. IX. 22. Prov. XIII. 12. ubi tamen pro ἐπιθυμία ἀγαθὴ e conjectura Jaegeri legendum est ἐπιτυχία ἀγαθοῦ, *adeptio boni sperati*. Sed ἐπιθυμία quandoque etiam per metonymiam *objectum cupiditatis* notat. Sir. V. 2. ubi tamen æque ac XVIII. 30. ἐπιθυμίαι *pravas cupiditates* notat. Ib. VI. 37. ἐπιθυμία σοφίας, sapientia, quam concupiscis, qua delectaris. Ib. XIV. 14. ἐπ. ἀγαθὴ, *bonum desiderabile*. Ib. XX. 2. est *libido venerea*, et ante ἐπιθυμία supplendum est ὡς: qualis est spadonis puellam vitiandi libido.

*ΕΠΙΘΥΜΙ'Α ΝΙΚᾷ ΈΜΕ', *cupiditas vincit me*. חָמַד, *desidero, concupisco*. Prov. VI. 25.

'ΕΠΙΘΥ'Ω, *sacrifico, immolo*. הִקְטִיר Hiph. *adoleo, suffio*. 1 Reg. XII. 33. XIII. 1. 2. Hos. II. 13. in quo posteriore loco Arabs habet *suffitum fecit*, ut adeo legisse videatur ἐθυμίασεν, unde Bahrdtius in Appar. Crit. conjecit, ἐπίθυσεν esse versionem alius interpretis. — *מָלַק, *ungue seco*. Lev. I. 15. sec. Compl. ubi reliqui libri habent ἐπιθήσει. Ib. v. 17. 3 Esdr. V. 38. in textu Hebr. זָבַח. Esdr. IV. 2. 3 Esdr. VI. 23. in textu Chald. דְּבַח. Esdr. VI. 3. Conf. Grævii Lectt. Hesiod. statim ab initio.

'ΕΠΙΚΑ'ΘΗΜΑΙ, *sedeo super, insideo*. רָכַב, *equito*. 2 Sam. XVI. 2. Sir. XXXIII. 6. 2 Macc. III. 25.

'ΕΠΙΚΑΘΙ'ΖΩ, act. *colloco*, neutr. *insideo*. הִרְכִּיב, Hiph. *equitare facio*. 1 Reg. I. 38. ἐπεκάθισαν, ubi alii ἐπεβίβασαν. Ib. v. 44. 2 Reg. X. 16. — הוֹשִׁיב, Hiph. *habitare facio*. Ez. XXXII. 4. ἐπικαθιῶ, ubi non opus est cum Cappello statuere, eos הוֹשַׁבְתִּי legisse a יָשַׁב. — יָשַׁב, *sedeo*. Genes. XXXI. 34. Levit. XV. 20. — רָכַב, *equito*. 2 Sam. XIII. 29. XXII. 11.

a ΕΠΙΚΑΙΝΙΖΩ, *renovo, instauro.* 1 Macc. X. 44.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΣ, *tempestivus, opportunus, commodus.* 2 Macc. VIII. 6. 31. X. 15. XIV. 22. Hesych. ἐπίκαιρος, εὔκαιρος.

ΕΠΙΚΑΙΡΩΣ, *tempestive, opportuno tempore.* לְעִתּוֹת, idem. Symm. Ps. IX. 10. LXVIII. 3.

ΕΠΙΚΑΛΕΩ, *invoco, voco, cog-*
b *nomino.* *בָּקַשׁ, *quæro,* etiam *rogo, supplico.* Ed. Quinta Hos. VII. 10. — הִזָּכִיר, Hiph. *recordari facio.* Ps. XIX. 8. — הֵשִׂים דָּבָר, *pono causam.* Job. V. 8. τὸν πάντων δεσπότην ἐπικαλέσομαι, omnium dominum appellabo. — מָצָא, *invenio.* Prov. VIII. 12. ἐπικαλέσάμην. Voci Hebr. magis affine videtur ἐπιτηδάμην.
c — נָקַב, *expresse nomino.* 2 Paral. XXVIII. 15. — עָשָׂה, *facio.* 2 Reg. XXIII. 17. ubi ἐπικαλεῖσθαι *pronuntiare, efferre,* ac speciatim *prædicare* notat.—קָרָא. Symm. Ps. LXV. 17. ubi *preces facere* notat. LXX Gen. XIII. 4. ἐπεκαλέσατο ἐκεῖ (ἐπί, quod additur Gen. XII. 8. XXI. 33. vel ἐν, quod additur Ps. CXV. 7.) τῷ ὀνόματι κυρίου, invocabat ibi nomen
d Domini. Gen. XIX. 22. sec. Oxon. Ald. et Compl. in notione *cognominandi.* Gen. XLVIII. 16. ἐπικληθήσεται αὐτοῖς τὸ ὄνομά μου, nomine meo appellabuntur. 2 Sam. VI. 2. ἐφ' ᾗ ἐπεκλήθη τὸ ὄνομα, *quæ appellata est a nomine.* 2 Par. VII. 14. Confer Drusii Anim. Lib. II. c. 14. Ps. XLVIII. 11. ἐπεκαλέσαντο τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐπὶ γαιῶν αὐτῶν, *nomina* sua
e *imposuerunt* terris suis. Mich. VI. 9. ἐπικληθήσεται. Legerunt יִקְרָא pro יִקָּרֵא. — קָרְאָה, *occursus,* a קָרָה. Amos IV. 12. Legerunt לִקְרַאת, infin. Kal a קָרָא, coll. Jud. VIII. 1. aut לִקְרוֹא, aut קִרְיָאָה*—קָרָה, *occurro.* Inc. Ex. III. 18. ubi ἐπέκλησεν (permutatione facta vocum קָרָה et עָרָא) est i. q. προσέκλησεν Alex., et reddendum: *vocavit nos.* — קָרוֹב, *propinquus.* Psalm. LXXIV. 1. quasi legerint נִקְרָא.—/ שׂוּם, *pono.* Deut. XII. 21. XIV. 24. 2 Paral. VI. 20. — שָׁכַן: שָׁכֵן, Kal et Pih. *habito, habitare facio.* Exod. XXIX. 45. 46. Deut. XII. 5. Bene quoad sensum.

ΕΠΙΚΑΛΥΜΜΑ, *operimentum, tegumentum.* חֶרֶב, *gladius.* Job. XIX. 29. Scil. capitis damnatis apud veteres Orientales facies obvelari solebat, חֶרֶב autem h. l. est f *mors violenta* s. in universum *pœna divina.* — מַכְסֶה, *tegumentum.* Ex. XXVI. 14. XXXVI. 16. Zonaras Lex. 814. ἐπικάλυμμα τραβλώματος διαφέρει· τὸ γὰρ ἐπικάλυμμα χάρη σύγης ἐπινένηται, ὡς τὸ ἱμάτιον, τὸ δὲ τράβλημα χάρη φυλακῆς, ὡς τὰ ὅπλα καὶ τὰ ἀμυντήρια ὄργανα. — מָסָךְ, *tegumentum, velum, quo tegitur.* 2 Sam. XVII. 19.

ΕΠΙΚΑΛΥΠΤΩ, *cooperio, obtego.* *הָצִיף, Hiph. a צוּף, *inundo.* Deut. XI. 4. ἐπεκάλυψε sec. cod. Holm. Lectio vitiosa pro ἐπέκλυσε. — חָפָה, *tego, obtego.* 2 Sam. XV. 30. κλαίων καὶ τὴν κεφαλὴν ἐπικαλυμμένος, flens et caput opertum habens. Vide et Jer. XIV. 4. et conf. κατὰ κεφαλῆς infra. Similiter Plato Phædon. p. 86. ὥστε ἐγκαλυψάμενος ἀπέκλαιον ἐμαυτόν. Nempe in luctu et tristitia olim, ut apud Hebræos, ita etiam Græcos capitis obvelatio solemnis erat. Conf. Hom. Il. Ω', 163. Apollon. Argon. 264. (ubi vid. Schol.) Hesych. ac Phavor. s. v. ἐντυτάς. — כָּחַד, *occulto.* Aqu. Ps. XXXIX. 14. ἐπεκαλύφθη. — כָּסָה: כְּסֵה, Kal et Piel. Gen. VII. 19. 20. Lev. IV. 8. Num. IV. 11. — לוּט, *obvolvo.* 1 Reg. XIX. 13. — *סָכַר,

a *occludo.* Gen. VIII. 2. Legerunt וַיִּסָּכְרוּ, a סָכַךְ, *obtegere*, aut וַיִּסָּכְכוּ. Hieronymus pro *ἐπικαλύφθησαν* minus recte legit *ἀπικαλύφθησαν.* — סָרַר, *redundo.* Ex. XXVI. 12. — *פָּרַשׂ, *expando.* Num. IV. 11. et 13. sec. Vat.

*ΕΠΙΚΑΡΠΟΛΟΓΕ'Ω, *spicilegium facio.* 4 Maccab. II. 9. *ἐπικαρπολογούμενος τοὺς ἀμητοὺς*, spicilegium
b facit, ubi al., sed vitiose, habent *ἐπικαρπούμενος*, quæ lectio sine dubio e compendio scribendi orta est.

*ΕΠΙΚΑΡΠΟ'Ω. Vide s. v. *ἐπικαρπολογίω.*

'ΕΠΙΚΑΤΑΡΑ'ΟΜΑΙ, *execror, maledico.* אָרַר; אֵרַר, Kal et Pih. Num. V. 19. 22. Mal. II. 2. — זָעַם, *indignor*, it. *detestor.* Num.
c XXIII. 7. Conf. Schultens. ad Prov. XXIV. 24. — קָבַב, *maledico, execror.* Num. XXII. 17.

*ΕΠΙΚΑΤΑ'ΡΑΣΙΣ. קְלָלָה. Inc. Jer. XLIX. 13. *εἰς ἐπικατάρασιν.* V. Spohn. Præf. p. 55. K.

'ΕΠΙΚΑΤΑ'ΡΑΤΟΣ, *execrabilis, maledictus.* אָרוּר, part. Pah. Gen. III. 14. 17. IV. 11. — *אָרוֹר, *maledicendo.* Jud. V. 23. Legerunt אָרוּר. — נָקַב, *execror.* Al. Prov. XI. 26.

d 'ΕΠΙΚΑΤΑ'ΡΑΤΟΣ ΕΙ'ΜΙ, *execrabilis sum.* קָבַב, *execror.* Prov. XXIV. 24. — קָלַל, Pyh. Ies. LXV. 20.

'ΕΠΙ'ΚΕΙΜΑΙ, *incumbo, irruo, superimponor.* *אָכוּר, *vinctus.* LXX sec. Compl. aut potius Inc. Int. Genes. XL. 3. *ἐπίκειτο ἐκεῖ*, ubi de eo dicitur, *qui in carcere detentus jacet.* — הָכַר, *obfirmo me.* Job.
e XIX. 3. *οὐκ αἰσχυνόμενοί μὲ ἐπίκεισθέ μοι*, non reverentes me irruitis in me. Vulgatus voce *opprimere* h. l. usus est. — חָמַס, *violenter rapio.* Job. XXI. 27. — נָפַל, *cado.* Esther. IX. 4. *ὁ γὰρ φόβος Μαρδοχαίου ἐπίκειτο αὐτῶς*, *terrore* propter Mardochæum *percussi erant.* 1 Macc. VI. 57. *ἐπίκειται ἡμῖν τὰ τῆς βασιλείας*, *incumbunt* nobis res, quæ ad regnum pertinent. 2 Maccab. I. 21. *τὰ ἐπικείμενα*, scil. θύματα vel *τῶν θυσιῶν*, quæ *superimposita* erant sacrificia. f

'ΕΠΙΚΕΡΔΗ'Σ, *lucrosus, quæstuosus.* Sap. XV. 12. Adde Soph. Ajac. 758. Herodot. IV. 270. 31.

*ΕΠΙΚΙ'ΝΔΥΝΟΣ, *periculosus, cum periculo conjunctus.* 3 Macc. V. 33. *ἐπικίνδυνος ἀπειλή*, *periculosa* increpatio. Polluc. Onom. IV. 28. et V. 109.

g 'ΕΠΙΚΙΝΕ'Ω, *commoveo.* 3 Esdr. VIII. 74. *ὅσῳ ποτὲ ἐπικινοῦντο ἐπὶ τῷ ῥήματι κυρίου*, quicunque legem divinam *amant et venerantur*, aut *zelo pro ea flagrant.* Syrus: *qui cupiditate flagrabant.* In textu Hebr. Esdr. IX. 4. legitur: כָּל חָרֵד בְּדִבְרֵי.

Ἐπικινῆσθαι quandoque metaphorice notare *incitari, inflammari*, docent exempla, quæ Schweighæuserus h protulit in Indice Græcit. Arriani.

'ΕΠΙΚΛΕΙ'Ω, *includo.* סָגַר, idem. Aqu. sec. Coisl. Genes. II. 21. *ἐπίκλεισι.* — *הֲצִיף, *emergere facio, inundo.* Deut. XI. 4. *ἐπίκλεισι* sec. Ald. ubi reliqui libri habent *ἐπίκλυσι*, quod rectius videtur.

*ΕΠΙΚΛΗΡΟ'Ω, *sorte attribuo.* קָרָא, *voco.* Jos. XXI. 9. sec. Alex. *ἐπικληρώθησαν.* Videtur legendum i *ἐπεκλήθησαν.*

'ΕΠΙ'ΚΛΗΣΙΣ, *appellatio, invocatio, convocatio.* מִקְרָא. Symm. Ies. I. 13. 2 Macc. VIII. 15. *ἴσχυν τῆς ἐπ' αὐτοὺς ἐπικλήσεως ὀνόματος αὐτοῦ*, quod cognominentur illi a nomine ejus, h. e. populus Dei dicantur. Vide supra s. v. *ἐπικαλέω.* 2 Macc. XV. 26. *μετ' ἐπικλήσεως καὶ εὐχῶν*, cum *invocatione* et precibus.

'ΕΠΙ'ΚΛΗΤΟΣ, *cognominatus, nominatus, dictus, constitutus, advocatus, accitus.* מוֹעֲדָה, *conventus.* Job.

a XX. 9. αἱ πόλεις αἱ ἐπίκλητοι πᾶσι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, urbes constitutæ omnibus filiis Israël. — מִקְרָא, *vocatio*. Theod. Ies. I. 13. LXX Num. XXVIII. 18. ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπίκλητος ἁγία ἔσται, dies prima *cognominata* sancta erit. Vide et Num. XXVIII. 25. 26. XXIX. 1. 7. 12. — *קוֹרֵא, *invocans*. Inc. Jud. XV. 19. ubi ἐπίκλητος *eum* notat, *cujus* b *auxilium imploratur*. Cf. v. 18. Videtur קָרוֹא legisse. — קֹרֵא, part. Pah. Al. 2 Sam. XV. 11. δισχίλιοι ἄνδρες ἐξ Ἰερουσαλὴμ ἐπίκλητοι, ducenti viri ex Jerusalem *accersiti*. Suidas: ἐπίκλητος, ὁ ἐπὶ τῇ καλούμενος ὑποθέσει. Idem verba subjungit, quibus vox eo sensu legitur, quæque, annotante Küstero, sunt Josephi B. J. Lib. VI. pag. 905. — קְרִיאִים, plur. *vocati*. Num. I. 16. οὗτοι οἱ ἐπί- c κλητοι τῆς συναγωγῆς, hi præcipui *nominati* ex congregatione. Vide et Num. XXVI. 9. — *קְרִיל, nomen propr. *Cyrene*. Amos I. 5. Sono decepti קִרְיָא expresserunt. V. anteced.

Ἐπικλίνω, *inclino*. הֶטֵּה, Hiph. a נָטָה idem. Gen. XXIV. 14. — שְׁעֵה, *respicio*. Aqu. Genes. IV. 14. ἐπικλίθη. Hæc enim Montfaucono d vera videtur lectio, non autem ἀπεκλήθη vel ἀπεκηλήθη. Conf. Hex. T. I. p. 659. — *סוּף, *recedo*. Symm. et Ed. Quinta Hos. IV. 17. ἐπέκλιτο, *recedere fecit*. — *צָלַע, *claudico*. Genes. XXXII. 31. ἐπικλίνετο sec. cod. 73. Holm. Vide supra s. v. ἐγκλίνω.

Ἐπικαθίζω, *inundo*. הֲצִיף, Hiph. a צוּף idem. Deut. XI. 4. — e *כָּסָה, *tego, operio*. Gen. VII. 19. sec. libros nonnullos. — שָׁטַף, *inundo*. Ies. LXVI. 12. Symm. Ps. XXXI. 6. et LXVIII. 3. Vide et Judith. II. 7. ποταμὸς ἐπικλύζων τοὺς νηχοῦς.

*Ἐπικατακλύζω, *inundatio*. שֶׁטֶף, idem. Whitius in Epist. de Nova Vers. Alex. Editione Oxon. 1779. p. 6. ex Cod. Chis. ad Dan. IX. 26. protulit Symmachi fragmentum, in f quo pro ἐπικαλυσμῷ, literis A et A permutatis, ἐπικλυσμῷ legendum esse, nemo non videt. Conf. etiam versionem hujus fragmenti Syriacam p. 2. K. Nescio, an recte legerit Whitius: certe Editt. Romani cod. Chis. p. 59. ἐπικλυσμῷ habent.

Ἐπικοιμάομαι, *indormio, incubo*. הָלִין, Hiph. a לוּן, *pernocto*. Deut. XXI. 23. — שָׁכַב. 2 Reg. g III. 19. ubi præpositio ἐπί in compositione, quia sequitur ἐπί, superflua est. 3 Esdr. V. 72. (90.) ubi ἐπιτιμᾶσθαί τινι notat vel *bello aggredi, urgere aliquem*, ut quoque Syrus transtulit, vel *alterum insidiose observare, ac omnem ei nocendi occasionem captare*. Conf. Stephani Thes. T. II. p. 294. In textu Hebr. Esdr. IV. 4. sunt מְרַפִּים יְדֵי *re-* i *missas facientes manus*, h. e. *impedientes*.

Ἐπικοινωνέω, *communico*. Sir. XXVI. 7. flagellum linguæ πᾶσιν ἐπικοινωνοῦσα, h. e. vel omnibus mulieribus *commune*, vel: quod non est inter domus parietes conclusum, sed quibusvis obviis se communicat. 4 Macc. IV. 3. τῷ ἱερῷ μὴ ἐπικοινωνούσας, quæ ad templum nihil *spectent*. i

*Ἐπικοπή, *incisio, præcisio*. נֶגֶף, *cæsus*. Deut. XXVIII. 25. Breit. ἐπικοπήν. Sed rectius legetur divisim ἐπὶ κοπήν aut potius ἐπίκοπον.

Ἐπικοσμέω, *exorno, in ordinem redigo*. תָּכַן, *ordinor*. Cohel. I. 15. διεστραμμένον οὐ δυνήσεται ἐπικοσμηθῆναι.

Ἐπικουρία, *auxilium*. Sap. XIII. 18. περὶ ἐπικουρίας, *de auxilio*. Hes. ἐπικουρίας, βοηθείας, συμμαχίας. Gloss. MS. in Sap. Sal. Ἐπικουρίαν, βοήθειαν.

*Ἐπικουφίζω, *allevo*. Esth. V. 1. sec. Or. et Vet. Arund. ἐπικουφί-

a ξουσα τὴν ἴνδυσιν αὐτοῦ, ubi alii libri habent κουφίζουσα, *levans vestimentum ejus.* Vide Polluc. Onom. III. 100.

*ΕΠΙΚΟΥΦΙΖΟΜΑΙ, *levo.* 4 Macc. IX. 31. τὸν πόνον ἐπικουφίζομαι.

*ΕΠΙΚΟΥΦΟΣ, *levis.* 3 Macc. IV. 5. ἐπίκουφον sec. cod. Alex. Lectio aperte vitiosa. Reponendum est ἐπικύφων.

b ΕΠΙΚΡΑΤΑΙΟΩ, *invaleo, prævaleo, vinco.* תָּקַף, *durus, firmus, validus sum.* Cohel. IV. 11. ubi pro ἐπικραταιωθῇ Symm. habet ἐπισχύσῃ.

ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ, *imperium, dominatio.* רָד, *dominans.* Aqu. Hos. XI. 12. Adde 4 Macc. I. 34. et III. 18.

ΕΠΙΚΡΑΤΕΩ, *prævaleo, invalesco, dominium obtineo, regno.* בָּקַע, c *findo.* Ez. XXIX. 7. ubi pro ἐπικράτησιν alii ἐπικρότησιν habent. — נָבַר. Gen. VII. 18. 19. Symmach. Gen. VII. 20. et 24. — חָזַק. Gen. XLI. 58. XLVII. 20. — מָפַץ. Pih. *palmis gesto.* Thren. II. 22. Sed illud ἐπικράτησα sec. Theodor. et Cod. Norimb. ad רִבִּיתִי referendum est, non ad מָפָחְתִי, ut Montf. voluit. — מֶמְשֶׁלֶת, *dominium.* Inc. d Pa. CXXXV. 8. — *פָּרַט, *particulare habeo carmen, cano, modulor.* Amos VI. 5. ubi loco ἐπικρατοῦντες plerisque e vers. Arab. legendum videtur ἐπικροτοῦντες. Ita quoque exhibent præter Ald. Compl. et Alex. Justinus M. in Dial. c. Tryph. Jud. pag. 121., Tertullianus et Cyrillus Alex. Conf. Cappelli Crit. S. T. III. p. 200. Sed recepta quoque e lectio habet, quo se defendat et tueatur, si ἐπικρατοῦντες intellegatur de *iis, qui bene callent artem musicam.* Certe vox Hebr. in l. Arab. (فَرَطَ) notat *festinanter fecit, præcessit, præceleravit.* — רָדָה, *dominor.* Jer. V. 31. Vide infra s. v. ἐπικροτέω. Aqu. Gen. I. 26. 28. Ps. LXVII. 28. ἐπικρατῶν, quia ex ejus tribu fuit Saul, primus res Israëlitarum. Id. Ps. LXVII. 28. CIX. 2. — שָׁלִיט, f Chald. *dominator.* Esdr. IV. 20. 4 Macc. I. 2. *domare* notat.

*ΕΠΙΚΡΑΤΗΣΙΣ. Addit. Esth. XVI. 14. Ed. Usser. Vet. Alt. p. 139. habet ἐπικράτειαν. K. Adde Pollucis Onom. IX. 142.

ΕΠΙΚΡΕΜΑΜΑΙ, *adhæreo.* נֵבֶל, *lagena.* Ies. XXII. 24. ὅσοντα ἐπικρεμάμενα αὐτῷ. Ita Bielius, sed perperam. Nam verba hæc Græca respondent Hebr. תָּלוּ עָלָיו, *pendebunt super illum.* — תָּלָה, *suspendo.* g Hos. XI. 8.

*ΕΠΙΚΡΕΜΑΩ, *suspendo super.* תָּלָה, *suspendo.* Jos. X. 26. ἐπικρέμασεν ἐπὶ πάντι ξύλων sec. Compl. ubi reliqui libri ἐκρέμασεν habent.

ΕΠΙΚΡΙΝΩ, *adjudico.* 2 Macc. IV. 47. τοὺτους θάνατον ἐπίκρινε, hos morti *adjudicavit.* 3 Macc. IV. 2. ἐπικριθεῖσα αὐτοῖς ὀλεθρία, *adjudicatum* h ipsis exitium.

*ΕΠΙΚΡΙΝΩ ΕΠΙ ΚΡΙΣΙΝ. פָּרַשׁ. Inc. Lev. XXIV. 12. ἐπικρίναι αὐτοὺς ἐπίκρισιν κυρίου sec. Coisl. et Lips. Est lectio aperte vitiosa ac reponendum συγκρίναι et σύγκρισιν, quæ vide supra.

ΕΠΙΚΡΟΤΕΩ, *applaudo, complodo, complaudo.* בָּקַע, *findo.* Al. Ez. XXIX. 7. ἐπικρότησιν, pro quo tamen Alex. et Francof. ἐπικράτησιν habent, rectius, ut videtur L. Bos. in Prol. cap. 3. et Bielio. Mihi autem legisse videntur תִּקְעוּ. — מָחָא, *complodo,* q. d. *tergo manum manu.* Ies. LV. 12. — *סָפַק, *voluto me.* Jerem. XLVIII. 26. ἐπικροτήσει sec. Compl.: reliqui ἐπικρούσει. Respexerunt notionem *complodendi,* quam סָפַק cum שָׁפַק communem habet. — פַּרְמוּם, *modulantes.* Arab.

a זרם *præire* notat, ergo: *qui cantu præeunt psalteria.* Amos VI. 5. *οἱ ἐπικροτοῦντες πρὸς τὴν φωνὴν τῶν ὀργάνων.* Tertullianus de Div. et Divit. reddit: *complaudentes ad sonum organorum.* Confer L. Bos. Prol. in LXX Intt. c. 3. et supra s. v. *ἐπικρατέω.* — רָדָה, *dominor.* Jer. V. 31. ubi tamen Cappellus et L. Bos. l. l. recte conjiciunt *ἐπεκράτησαν, im-*
b *perium obtinuerunt, dominati sunt.* Hieronymus tamen habet *applaudebant*, ut quoque legitur in vers. Arab. Cod. Syr. Hex. ac Vulgato. — תָּקַע, *clango.* Prov. XVII. 19. *ἀρχὴν ἐπικροτεῖ καὶ ἐπιχαίρει ἑαυτῷ*, ubi in textu Hebr. legitur כַּף תָּקַע, quod non de complosione manuum, quæ existit in sponsionibus, sed quæ fit a gestiente lætitia, explica-
c runt. Eodem quoque modo Theodotion.

Ἐπικροτῶ, *impello, applaudo.* סָפַק, *plaudo.* Jerem. XLVIII. 26. *ἐπικρούει ἐν χειρὶ αὐτοῦ.* Aristoph. Thesm. v. 1013.

Ἐπικρύπτω, *abscondo.* סָתַר, idem. 2 Sam. XIX. 4. sec. cod. Alex. sed Vat. *ἔκρυψε*, Aqu. Genes. III. 6.

d *Ἐπικρύφαιος, i. q. *ἐπίκρυφος, occultus.* Sap. XVII. 3. *ἐπικρυφαίοις ἁμαρτήμασιν*, sec. Complut. sed reliqui libri habent divisim *ἐπὶ κρυφαίοις ἁμαρτήμασιν*, ac fortasse rectius.

Ἐπίκτητος, *acquisitus, adscititius, adventitius.* 1 Macc. VI. 23. *τῆς ἐπικτήτου καὶ ἐπιφανοῦς πολιᾶς, adventitiæ* ac illustris canitiei.

Ἐπικυλισμός, *involutio, super-*
e *volutio*, it. *via rotunda* et *in orbem acta.* מַעְגָּל, *orbita.* Symmach. Prov. II. 9. *ἐπικυλισμούς*: ad quem locum Drusius in Fragm. pag. 1090. *Est κυλισμὸς volutatio et significare h. l. videtur viam contortam et in se quasi convolutam.* Symm. Prov. V. 6.

Ἐπικυλίω, *involvo*, etiam *de-*
volvo, volvo. גָּלַל, *volvo.* Symmach. Ps. XXXVI. 5. *ἐπικύλισον, devolve.* f — שׂוּם, *pono, appono.* Jos. X. 27. *ἐπεκύλισαν λίθους, devolvebant* lapides.

*Ἐπικύπτω, *pronus incumbo.* Esth. V. 1. lin. 24. Breit. *ἐπίκυψε ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς ἄβρας.*

*Ἐπίκυφος, *incurvus.* 3 Macc. IV. 5. *ποδῶν ἐπικύφων*, pedibus *incurvis.* In cod. Alex. male legitur *ἐπίκουφον.* Suidas: *ἐπικυφότερος, κλεῖν* g *κυρτός.*

Ἐπιλαλέω, *alloquor, obloquor.* דִּבֵּר, Pih. Dan. VIII. 13. — לָעַג, *subsannatio.* Symm. Ps. CXXII. 4. *ἐπιλαλούντων, obloquentium.*

Ἐπιλαμβάνομαι, *apprehendo, prehendo, teneo, invado.* אָחַז *prehendo, apprehendo.* Gen. XXV. 26. *ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἐπειλημμένη τῆς πτέρνης* h *Ἡσαῦ*, manus ejus *tenens* calcem Esavi. Hesych. *ἐπειλημμένη, κρατοῦσα.* Exod. IV. 4. Jud. XII. 6. Ies. V. 30. ubi verba in hunc ordinem restituenda sunt: *καὶ βοήσει καὶ ἐπιλήψεται ὡς θηρίον.* — הֶחֱזִיק, *firmiter apprehendo et teneo.* Exod. IV. 4. Deut. XXV. 11. Jud. XIX. 25. 29. — *חָפַשׂ, *scrutor.* Job. XXX. 18. *ἐπιλάβετό μου τῆς στολῆς.* Legerunt יִתְחַפֵּשׂ, nam חָפַשׂ est *prehendere, tenere.* — *עָשַׁק, *osculor, homagium* i *præsto.* Inc. Ps. II. 12. ubi *ἐπ.* est *benevole excipere et admittere*, ut adeo bene sensum expresserit. — קָמַט, *corrugo.* Job. XVI. 7. *καὶ ἐπιλάβου μου*, quæ verba Montf. in Hex. male retulit ad finem commatis 7. Vox Hebr. in l. Chald. et Arab. notat *constrinxit manibus pedibusque ad jugulandum.* — קָרָא (א pro ה), *evenio.* Jerem. XLIV. 23. *ἐπειλάβετο ὑμῶν τὰ κακὰ ταῦτα, invaserunt* vos hæc mala. — שָׁקַק, *discurro.* Joël. II. 9. *τῆς πόλεως ἐπιλήψεται*, urbem *invadent*, seu *occu-*

a *pabunt.* — תָּמַךְ, *sustento.* Theod. Prov. XI. 16. — תָּפַשׂ, *teneo, prehendo, comprehendo.* Deut. IX. 17. 1 Reg. XI. 30. Ezech. XXIX. 7. Sir. IV. 12. ἐπιλαμβάνεται, *in suam disciplinam, fidem et tutelam recipit.* Susann. 39. ταύτης δὲ ἐπιλαβόμενοι, hanc vero *arripientes.* Vide Lex. N. T. s. h. v.

*'ΕΠΙΛΑΜΒΑ'ΝΩ, *insuper as-*
b *sumo.* שׂוּת seq. עַל, *pono super.* Gen. XLVIII. 18. ubi ἐπέλαβεν in ed. Ald. est lectio aperte vitiosa pro ἐπέβαλεν.

'ΕΠΙΛΑ'ΜΠΩ, *illucesco.* צֶמַח הָיָה *germen est.* Ies. IV. 2. ἐπιλάμψει ὁ θεός. Syriacum ܨܡܚܐ, Græco ἀπαύγασμα respondet in N. T. Præterea *efflorescere* et ἐπιλάμπειν, *affulgere* vel *elucescere,* non longe invi-
c cem absunt, ut jam monuit Cappellus ad h. l.

'ΕΠΙΛΑΝΘΑ'ΝΟΜΑΙ, *obliviscor.* הִנִּיחַ, Hiph. a יָנַח, *derelinquo.* Jer. XIV. 9. — נָשָׁה : נִשָּׁה, Kal et Niph. *oblitus sum, oblivioni tradidi.* Gen. XLI. 51. Ies. XLIV. 21. Thren. III. 17. — נְשִׁיָּה, *oblivio.* Ps. LXXXVII. 13. — שָׁכַח, *oblitus sum.* Gen. XLI. 30. ἐπιλήσονται
d τῆς πλησμονῆς, *obliviscentur* affluentiæ. Vide et Ies. LXV. 16. Hesych. ἐπιλήσονται, ἐπιλανθάνονται. Psalm. XXX. 15. ἐπελήσθην, *oblivioni traditus sum.* Hesych. ἐπελήσθην, ἐληθαργήθην. Zonaras Lex. c. 827. ἐπελήσθην, ἐν λήθῃ γέγονα. Ps. CXVIII. 16. οὐκ ἐπιλήσομαι τῶν λόγων σου, non *obliviscar* verba tua. Hesych. οὐκ ἐπιλήσομαι, οὐκ ἐπιλαθήσομαι. Ies. XXIII.
e 16. πόρνη ἐπιλελησμένη, meretrix *oblivioni tradita.* Prov. II. 17. διαθήκην θείαν ἐπιλελησμένη, quæ fœdus divinum *obliviscitur.* Hesych. ἐπιλελησμένη, ἐπιλανθανομένη. Adde Psalm. CXXXVI. 6. ἐπιλησθείη ἡ δεξιά μου: ubi ἐπιλησθείη vel active sumi potest, quæ fuit sententia Chrysostomi, vel passive: *oblivioni tradatur,* h. e. *exarescat,* (Zonaras Lex. c. 853. hoc loco adducto: ἐπιλησθείη, πάρετος γε- f
νοίμην,) ut legerint תִּשָּׁכַח in Niph. Cohel. II. 16. τὰ πάντα ἐπελήσθη. Pro ἐπελήσθη, *oblivioni tradita sunt,* legendum ἐπιλησθήσονται, *oblivioni tradentur:* nam dies venturi non possunt oblivioni tradi. Thren. II. 6. ἐπελάθετο, *oblivisci fecit,* שִׁכַּח. Codex Norimb. ac Theodoretus ἐπιλαθέσθαι ἐποίησε, quod Symmacho tribuitur a Doederleinio Repert. T. VI. p. 197. Aqu. Ps. XII. 2. — g
*שָׁכֵחַ, *oblitus.* Psalm. IX. 18. Ies. LXV. 10. — תָּפַשׂ, *apprehendo.* Ies. III. 5. ἐπιλησθήσεται sec. Ald. Lectio aperte vitiosa. Scribendum ἐπιλήψεται, quod reliqui habent. Sap. II. 4. ubi passive legitur æque ac Sir. XLIV. 10. Sap. XVI. 23. pro ἐπιλελῆσθαι sec. Vat. legendum ἐπιλέλησται, ut habet Alex. et Complutensis.

ΟΥ'Κ 'ΕΠΙΛΑΝΘΑ'ΝΟΜΑΙ, *non* h
obliviscor. שִׁוָּה, Pih. *propono.* Ps. CXVIII. 30. Vox Hebr. h. l. notat *sibi ante oculos ponere,* h. e. *semper memorem esse.*

'ΕΠΙΛΕ'ΓΩ, *eligo, colligo,* et ex adjuncto, *probo, amo.* בָּחַר, *eligo.* Exod. XVII. 9. XVIII. 25. Jos. VIII. 3. — בִּעֵר, Pih. *removeo.* 1 Reg. XIV. 10. Quæ removenda sunt, v. c. sterquilinium et quisquiliæ, antea colliguntur. Vulg. i
mundabo, h. e. removebo. Symm. Theod. Deut. XXIV. 7. — קָבַץ, *colligo.* Esth. II. 3. Sirac. VI. 19. ἐπίλεξαι. Vulgatus: *excipe,* quasi legerit ἐπίδεξαι. Significat autem ἐπιλέγειν ad imitationem Hebr. בָּחַר *amare, diligere, colere.* 1 Macc. III. 38.

'ΕΠΙΛΕΙ'ΠΩ, *relinquo, deficio* הִשְׁאִיר, Hiph. *reliquum facio.* Abd. v. 5. — כָּרַת, *abscindo.* Jer

a XXXIII. 17. οὐκ ἐκλείψει τῷ Δαβὶδ ἀνὴρ, non *deficiet* Davidi vir. Vide et v. 18. Suidas: ἐκλείψει μὲ, κείσεται μὲ.

Ἐπίλεκτος, *electus, selectus.* אֲצִילִים, plur. *nobiles stirpe* ex usu l. Arab. Exod. XXIV. 11. — בָּחִיר, *electus.* Symmach. Psalm. LXXXVIII. 20. — בַּרְזֶל, *ferrum.* Jos. XVII. 18. ἵππος ἐπίλεκτος, ubi b existimarunt formula *currus ferrei* describi in universum *equitatum electum.* — גָּדוֹל, *magnus.* Symmach. Cant. V. 10. — *דָּגוּל, *vexillatus.* Symm. Cant. V. 10. דָּגַל in l. Arab. notat *insignem esse.* — חֶמֶד, *desiderium.* Ez. XXIII. 6. 12. 23. — מְחֻמָּד, *delectus.* Ex. XV. 4. Ezech. XXIII. 7. XXIV. 5. — מַחֲמַד, *desiderium.* Joël. III. 5. — עֹבֵר, c part. *transiens.* Aqu. Cant. V. 13. Vocem עֹבְרֵי, quam recentiores Intt. de *myrrha lacrymosa* (Arab. عبر notat *lacrymatus est*) explicant, fortasse ideo per ἐπίλεκτος expressit Aquila, quod veram ejus notionem ignoraret. Sed ne hoc quidem opus est. Nam עָבַר in l. Arab. notat *diligenter examinare aliquid, cujus qualitatis sit.* Est itaque עֹבֵר d *examinatus*, et ex adjuncto *probatus.* Sic quoque explicarunt Symm. ac LXX. — פַּרְתָּמִים, plur. *proceres.* Aqu. et LXX sec. Chis. Dan. I. 3. Joseph. A. J. X. c. 10. §. 1. τοὺς εὐγενεστάτους τῶν Ἰουδαίων παῖδας appellat, et in Hex. Orig. legitur ὁ Ἑβραῖος· τῶν εὐγενῶν. Arab. فرس est *secuit, distinxit.* — צַמֶּרֶת, *surculus.* Ez. XVII. 2. ἔλαβε τὰ ἐπίλεκτα (sc. μέρη vel βλαστήματα) τοῦ κέδρου, e sumsit *selectas partes* vel *selecta germina* cedri. Sic Ælianus V. H. V. 6. ξύλα αὖθι καὶ αὐτὸς ἐνεῖδεν ὡς μάλα ἐπίλεκτα. Conjicere tamen quis posset, Ezech. l. l. scribendum esse ἐπίληκτα, *supra desinentia*, nam vox Hebr. *ramum summum*, aut *fastigium supremum* notat. Similia adjectiva sunt κατάληκτον et ἀκατάληκτον. Adde Judith. II. 14. et f 1 Macc. IV. 28.

Ἐπιλαπτεύομαι, *furo, insanio.* הִשְׁתַּגָּע, Hithp. a שָׁגַע, *amentem* vel *insanum me gero.* 1 Sam. XXI. 15. — סָגַד, *plango.* Jer. XLIX. 3. Vide sub ἐπίληκτος.

Ἐπίληπτος, *morbo sacro s. comitiali correptus, furiosus, insanus, epilepticus.* Speciatim ἐπίληπτοι dicebantur *divini ac fanatici, qui a* g *maligno spiritu abrepti voces mittebant, quas ne ipsi quidem intellegerent*, quas μανίας, h. e. *divinationes* et *prophetias*, dixerunt. LXX Ps. XXXIX. 5. unde ἐπιληπτεύεσθαι est *more arreptitiorum insanire.* Jerem. XLIX. 3. — מְשֻׁגָּע: מְשֻׁגָּעַ, part. Pyh. et Hithp. a שָׁגַע. 1 Sam. XXI. 14. 15. 2 Reg. IX. 11. Aqu. Hos. IX. 7. Hesych. ἐπίληπτος, καταφερὴς h καὶ ὁ τῇ ἱερᾷ νόσῳ συνεχόμενος. Idem: ἐπιλήπτῳ, ὑπαπτίῳ, δαιμονιζομένῳ. Cf. Ælian. V. H. IX. 31. Hippocrat. de Morb. Sacro pag. 306. 17. ac Suiceri Thes. T. II. pag. 947.

*Ἐπιλαπτόμαι, i. q. ἐπιλη- i πτίζω et ἐπιληπτεύομαι, *furo, insanio.* הִשְׁתַּגָּע, Hithp. a שָׁגַע, *amentem* vel *insanum me gero.* 1 Sam. XXI. 15. sec. cod. Alex.

Ἐπιλησμονή, *oblivio.* Sir. XI. 27. ἐπιλησμονὴν ποιεῖ. Dio Cass. p. 840. 93. Reim.

Ἐπιλογίζομαι, *reputo, considero.* *הִתְבָּרֵךְ, *benedico.* Symm. Ies. LXV. 16. ἐπιλογισθήσονται. Repone εὐλογισθήσονται, ut respondeat Hebr. יִתְבָּרֵךְ. Sic quoque legitur apud Procopium in Comment. ad h. l. pag. 745. — דָּגַל, *diligenter*

a *et accuratus inspicio.* Symm. Job. XXXV. 15. ἐπιλογιζόμενος. Vulg. *infert.* 2 Macc. XI. 4. οὐδαμῶς ἐπιλογιζόμενος τὸ τοῦ θεοῦ κράτος, nequaquam considerans Dei potentiam. 4 Macc. III. 6.

Ἐπιλογισμὸς, *cogitatio.* חֶשְׁבּוֹן nomen proprium *Chesbon.* Aqu. Cant. VII. 4. Habuit pro nomine appellativo a חָשַׁב, *cogitare, reputare.*

b Ἐπίλοιπος, *reliquus.* יֶתֶר, *residuus.* Ies. XXXVIII. 10. Jer. XXVII. 16. Mich. V. 3. — נוֹתָר, part. Niph. a יָתַר, *relictus, residuus.* Lev. XXVII. 18. Jud. XXI. 16. — נִשְׁאָר, part. Niph. idem. Deut. XIX. 20. — שְׁאָרָא ; שְׁאָר, Chald. *reliquiæ, residuum.* Dan. II. 18. VII. 7. — שְׁאֵרִית, idem. Jer. XXV. 20.

c XLIV. 14. Adde Theod. Jer. XXXIX. 3.

Ἐπιπτῶ, *contristo,* etiam *affligo, vexo, miseria et calamitate afficio.* Legitur Jerem. XXX. 3. sec. Compl. ubi ἐπιλυπεῖσθε est sine dubio versio alius interpretis ad סְפַרְנָה pertinens. Adde 2 Maccab. IV. 37. VIII. 32. πολλὰ τοὺς Ἰουδαίους ἐπιλελυπηκότα. Vulgatus bene: *qui*

d *in multis Judæos afflixerat.*

Ἐπίλυσις, *solutio, explicatio, interpretatio.* פְּתָרוֹנִים, *interpretatio* (scil. somniorum). Aqu. Gen. XL. 8. — תַּרְפִּים, *simulacra, quæ de rebus dubiis et occultis responsa dare credebantur.* Symmach. Hos. III. 4. Eodem sensu λύσις occurrit. Vide Lex. N. T. s. h. v.

Ἐπιλύω et Ἐπιλύομαι, *dis-*

e *solvo, explico, interpretor.* פָּתַר, idem. Inc. Genes. XLI. 12. ἀνὰ κατὰ τὸ ἐνύπνιον αὐτοῦ ἐπέλυσεν, uniuscujusque somnii *interpretationem dedit.* Aqu. Genes. XLI. 8. ὁ ἐπιλυόμενος. — תַּרְפִים, *simulacra* ita dicta, quod ea de rebus dubiis et occultis percontarentur et consulerent, a rad. Syr. ܬܪܦ *percontatus est.* Theod. Hos. III. 4. οὐδὲ ἐπιλυομένου.

*Ἐπιμαρτύρια, *attestatio, con-* f *testatio, obtestatio.* הָעֵד, *contestando,* seu *contestans.* Theod. Jerem. XI. 7. Est i. q. ἐπιμαρτύρησις, quod legitur apud Marc. Anton. Lib. VII. pag. 230. 4.

Ἐπιμαρτύρομαι, *testes super aliquo cito et convoco, contestor, obtestor.* הַזְהִיעַ, Hiph. a יָדַע, *scire,* seu *notum facio.* Theod. Jerem. XI. 7. Ita Bielius. Sed ibi potius g Hebr. הָעֵד respondet. — הָעֵד, Hiph. ab עוּד, *obtestor.* 1 Reg. II. 43. Neh. IX. 29. 30. Amos III. 13. Sir. XLVI. 22. *provocare ad testimonium* notat. 1 Macc. II. 56.

Ἐπιμέλεια, *cura, diligentia,* it. *curatio, sanatio.* *עִוֹן, *perversitas.* Esdr. IX. 6. sec. ed. Compl. ubi tamen loco ἐπιμέλειαι legendum erit πλημμέλειαι. — שִׁקּוּי, *potio, irrigatio.* Prov. III. 8. τότε ἴαμα ἔσται τῷ h σώματί σου, καὶ ἐπιμέλεια τοῖς ὀστέοις σου, h. e. tunc corpus tuum sanabitur, et ossa tua curabuntur. Sic etiam ἐπιμελεῖσθαι dici κατ' ἐξοχὴν de *illis, qui ægrotos et vulneratos curant,* ex Luciani Fugitivis p. 594. et Sympos. p. 655. observat L. Bos. Anim. ad SS. GG. pag. 66. ubi etiam ἐπιμεληταὶ secundum Suidam dictos refert, οἱ τοὺς τετρωμένους ἐν πολέμῳ ἰσχράσαντας. Nonnulli Prov. l. l. refinxerunt ἐπιμέλεια in πιμελή, h. e. πιότης, teste Hesychio, coll. i Sir. XXVI. 13. Semlerus in Ep. p. 22. malebat πιμέλεια. Sed utraque conjectura non opus est, nam שִׁקּוּי, *aspersio, irrigatio, omne* notat, *quod corpori robur ac vires addit.* Præterea legitur Esther. II. 3. ubi verba καὶ ἡ λύσις ἐπιμέλεια (quibus nil in textu Hebr. respondet) Vulg. bene transtulit: *et cætera ad usus necessaria.* 1 Macc. XVI. 14. φροντίζων τῆς ἐπιμελείας αὐτῶν, *curam eo-*

a rum gerens. 2 Maccab. XI. 28. πρὸς τὴν τῶν ἰδίων ἐπιμέλειαν, ad suorum curam. Hes. ἐπιμέλεια, σπουδή. Suidas: ἐπιμέλεια, ἡ σπουδὴ, ἡ φροντίς.

'ΕΝ 'ΕΠΙΜΕΛΕΙ'Α, *in diligentia*, h. e. *diligens*. דְּשֵׁן, Pyh. *pinguefio*. Prov. XIII. 4. ubi Montf. ad Hexapla monuit legendum potius esse ἐν πιμελείᾳ, *in pinguedine*, quia recepta lectio nihil affinitatis habeat
b cum voce Hebraica. Sed recte contra eum Jaegerus monuit, ex usu loquendi scribendum potius esse πιμελῇ vel πιμελεῖ a πιμελές. Mihi autem lectio recepta minime sollicitanda esse videtur. Statuo potius, LXX ita aliene a textu Hebr. vertisse, ut justam oppositionem efficerent. In priori enim membro sermo est de eo, qui quidem vult, sed
c non serio vult. Huic recte opponitur ἐν ἐπιμελείᾳ, scil. ὤν, *qui sedulo curat et laborat, ut votis suis potiatur*. Vide seq. artic. et supra s. v. ἐπιμέλεια.

'ΕΝ 'ΕΠΙΜΕΛΕΙ'Α ΕΙ'ΜΙ', *in diligentia sum*, h. e. *sedulo ago*. דְּשֵׁן, Pyh. *pinguefio*. Prov. XXVIII. 25. Vulgatus habet *sanabitur*, quod Geiero scribarum vitio pro *saginabitur*
d positum videtur.

'ΕΠΙΜΕΛΕ'ΟΜΑΙ, *curo, curam gero*. גָּלָה, *revelo*. Prov. XXVII. 25. Ita Bielius. Sed ἐπιμελοῦ ibi non ad גָּלָה pertinet, sed ad גִּרְאָה, pro quo רְאֶה legerunt. Vide ad h. l. Jaegerum. — הֵשִׂים עֵינַיִם, *pono oculos*. Gen. XLIV. 21. ἐπιμελοῦμαι αὐτοῦ, *curam ejus geram*.

'ΕΠΙΜΕΛΗ'Σ, *accuratus, diligens*.
e צְנוּעִים, plur. *modesti* Symm. Prov. XI. 2. παρὰ τοῖς ἐπιμελέσι. Quia hæc versio cum textu Hebr. conciliari nequit, legere mallem ἐπιεικέσι, nisi statuere velimus, post ἐπιμελέσι excidisse vocabulum *modestiam* significans.

'ΕΠΙΜΕΛΩ'Σ, *accurate, diligenter*. אָסְפַרְנָא. Chald. *celeriter*. Esdr. VI. 8. 12. 13. — *הֵטִיב, quod h. l. adverbialiter ponitur. Symm. Ps. XXXII. 3. LXX καλῶς. Vulg. bene. f
Hieron. dilegenter. Adde 2 Reg. XI. 18. sec. Compl. et Symm. sec. cod. 108. Holm. Deut. IX. 21. — שָׁחַר, Pih. *mane quæro*. Prov. XIII. 25. ἐπιμελῶς παιδεύει. Bene quoad sensum. Nam *mane fieri* apud Hebræos omne dicitur, *quod dilegenter et studiose fit*. 3 Esdr. VIII. 21. ἐπιμελῶς, *promte*, q. d. commoda ipsorum unice curantes, (quemadmodum ἐπιμελὴς sumitur apud Xenoph. Cyrop. IV. 2. 19.) ubi in textu t
Chald. est אַדְרָזְדָא, *confestim*. Ib. v. 27. ἐπιμελῶς κολασθήσονται, *severe* punientur. Esdr. VII. 23. 2 Macc. VIII. 31. Hesych. ἐπιμελῶς, συνεχῶς, σπουδαίως.

*'ΕΠΙΜΕΛΕ'ΣΤΕΡΟΝ, adv. *diligentius*. 3 Esdr. VII. 2. ἐπιμελέστερον συνεργοῦντες. K.

*'ΕΠΙΜΕ'ΝΩ, *permaneo, persevero*. נִגְרָה, *defluxit*. Symm. Thren. III. 49. ὁ ὀφθαλμός μου ἐπέμεινε (supple τοῖς δάκρυσι), h. e. *indesinenter flevit*. Infra v. 51. Symm. habet κατεπόντισάν με δάκρυα. Præterea legitur apud LXX sec. ed. Rom. Exod. XII. 39. pro הִתְמַהְמֵהַּ, *demorari*, ubi reliqui libri habent ὑπομεῖναι.

*'ΕΠΙ'ΜΕΤΡΟΝ, *quod super mensuram additur, auctarium*. אַרְגֹּב, *Argob*, nomen proprium. Symm. Deut. III. 4. sec. Montf. Sed vox hæc, quæ *ambitum* proprie notat, (v. c. apud Diog. Laërt. II. 2.) et h. l. *regionem* significat, referenda potius est ad חֶבֶל, quod Symm. i
Soph. II. 6. per περίμετρον reddidit. Confer Fischerum de Verss. GG. V. T. p. 31. ac Thieme in Diss. de Puritate Symmachi p. 10.

'ΕΠΙΜΗ'ΚΗΣ, *prælongus, procerus*. Baruch. III. 15.

a ΕΠΙΜΙΓΝΥΜΙ, *commisceo, immisceo.* עָרַב: הִתְעָרֵב, Kal et Hithp. idem. Prov. XIV. 10. Ez. XVI. 36. et XXVII. 27. sec. Compl. 3 Esdr. VIII. 89. Hebr. הִתְחַתֵּן seq. ב, *affinitatem contrahere cum.* Esth. IX. 14. Demosth. p. 1370. 20. ed. Reisk. *νόμον ἔθηντο τὴν γυναῖκα τοῦ βασιλέως ἀστὴν εἶναι, καὶ μὴ ἐπιμεμιγμένην ἑτέρῳ ἀνδρί.*

b ΕΠΙΜΙΚΤΟΣ, *commixtus, permixtus, miscellaneus.* אֲסַפְסֻף, *collecta turba.* Num. XI. 4. ὁ ἐπίμικτος (sc. ὄχλος) ὁ ἐν αὐτῷ, *turba commixta* inter illos. — עֵרֶב: עֵרֶב, *turba mixta, miscella hominum.* Exod. XII. 38. Nehem. XIII. 3. Ezech. XXX. 5. Vide et Judith. II. 14. ubi *ἐπίμικτος* est *turba promiscua*, quæ confluxit ad bellum gerendum et quidem ea frequentia, quæ agmini locustarum aut arenæ maris comparatur. Conf. quoque *σύμμικτος.*

c ΕΠΙΜΙΜΝΗΣΚΟΜΑΙ, *reminiscor.* 1 Macc. X. 46.

ΕΠΙΜΙΞ, *mixtim, confuse, promiscue.* Sap. XIV. 25. *πάντας ἐπιμιξ ἔχει*, omnes *promiscue* juvat. Hesych. et Suidas: *ἐπιμιξ, ἀναμεμιγμένως.* Schol. Od. Λ', 536. explicat per d *ἐπιμεμιγμένως.* Adde Eustath. in Odyss. p. 48. 32.

ΕΠΙΜΙΞΙΑ, *commixtio, confusio, commercium, communio.* מַעֲרָב, *commercium, fidejussio.* Al. Ez. XXVII. 9. et ib. v. 27. sec. Compl. Lex. Cyrilli MS. *ἐπιμιξίαι, κοινωνίαι.* 2 Macc. XIV. 3. *ἐν τοῖς τῆς ἐπιμιξίας χρόνοις*, h. e. temporibus, quibus Judæorum multi promiscue cum gentibus viverent. e Ita Grotius, qui male in aliis libris *ἀμιξίας* legi adjicit.

*ΕΠΙΜΟΝΗ, *permansio, perseverantia, mora, cunctatio.* Sirac. XXXVIII. 27. ubi *ἐπιμονή*, quod exhibent Alex. et Compl. ac ibidem cum *ὑπομονή* confunditur, est *instantia*, h. e. *instans et continuus labor.* Philoxeni Gloss. *ἐπιμονή, perseverantia, sedulitas, remansio, instantia.*

ΕΠΗΜΟΝΟΣ, *immanens, stabilis.* f נָאֱמָן, Niph. *stabilis sum.* Symm. Deut. XXVIII. 59.

ΕΠΙΜΟΧΘΟΣ, *laboriosus,ærumnosus.* Sap. XV. 7. *ἐπίμοχθον* (pro *ἐπιμόχθως.* Ita enim distinguendum est.) *πλάσσει, laboriose* fingit. Hes. *ἐπίμοχθον, ἐπίπονον.* Adde Schol. Arist. Pac. 383.

ΕΠΙΜΥΛΙΟΝ, *lapis molaris superior.* רֶכֶב, *catillus, pars molæ* g *superior*, sic dicta, quod vehatur super inferiorem. Deut. XXIV. 6. Jud. IX. 53.

ΕΠΙΝΕΥΩ, *annuo.* *נָכַר, *infitias eo, abnego.* Prov. XXVI. 24. *χείλεσι πάντα ἐπινεύει*: ubi fortasse legendum erit *ἀπονεύει*, ut legitur in Aldina. Habet quoque vox Hebr. notionem *simulandi ac dissimulandi.* Cæterum est hæc mira loquendi ratio, cui h tamen similes reperiuntur in SS. 2 Macc. IV. 10. XI. 15. XIV. 20.

ΕΠΙΝΕΦΗΣ, *nubilus, nubibus tectus.* 2 Maccab. I. 22.

ΕΠΙΝΙΚΑΩ, *vinco, supero.* נָצַח, Pih. *vinco, supero.* Esdr. III. 9. et 8.

*ΕΠΙΝΙΚΙΟΝ, sc. *ᾆσμα, Epinicium, carmen triumphale.* נְצָח. Symm. Ies. LXIII. 3. Vide s. *ἐπινίκιος.*

ΕΠΙΝΙΚΙΟΣ, *ad victoriam pertinens.* לַמְנַצֵּחַ, *magistro musices.* i Symm. Ps. IV. 1. *ἐπινίκιος*, sc. *ὕμνος* aut *ψαλμός, oda, quæ canitur ob partam victoriam.* Secundum Athanasium vero (Collect. Nov. PP. GG. T. II. p. 76. ed. Montf.) ac Origenem (T. II. Opp. p. 523. ed. Paris.) scripsit *ἐπινίκιον*, sc. *ᾆσμα.* Eodem modo etiam Ps. VIII. 1. pro *ἐπινίκιος*, quod in Hexapl. Symm. tribuitur, Theodoretus habet *ἐπινίκιον.*—*נָצַח,

a *victoria.* Symm. Ies. LXIII. 4. τὸ ἐπίνικιον ex Procopio, ubi ἐπίνικιον notare videtur *id, quo triumphus partus ac reportatus est,* nempe *sanguis occisorum hostium.* Apud GG. ἐπίνικιον pr. *palmam, præmium victoriæ* notat, et aliquando *ipsam victoriam* s. *pugnam.* In Gregorii Nyss. Or. de occursu Domini dicitur de *quocunque carmine, quo Deus celebratur.*

b ΤΑ᾽ ἘΠΙΝΊΚΙΑ, *celebritates,* vel *dies festi, ob partam victoriam,* etiam *præmia victoriæ.* 3 Esdr. III. 5. δωρειὰς μεγάλας καὶ ἐπίνικια μεγάλα: ubi vid. Syrus. 2 Macc. VIII. 33. ἐπίνικια δὲ ἄγοντες ἐν τῇ πατρίδι.

ἘΠΙΝΟΈΩ, *excogito, comminiscor.* הָשַׁם, Hiph. a שׂוּם, *pono.* Job. IV. 18. ubi ἐπινοεῖν *attendere, observare* notat, hoc sensu: in angelis c suis observat aut reperit pravum quid seu pravitatem. Male Montf.: adversus angelos suos pravum quid cogitavit. Scil. שׂוּם h. l. *observare* notat, ita ut omissum sit *oculos,* unde Symmachus h. l. ὑφίσχειν posuit. — תְּבוּנָה, *intellegentia.* Symm. Job. XXXII. 11. Sap. XIV. 2. 14. αὐτομον αὐτῶν τέλος ἐπινοήθη, repentinus idololatris *destinatus est* s. *paratur* d interitus.

ἘΠΊΝΟΙΑ, *cogitatio, studium, machinatio.* עֲלָץ, *claudicatio.* Jer. XX. 10. Ita nempe vocem Hebraicam, quæ metaphorice *infortunium* notat, h. l. explicandam esse putarunt. Vide et Sap. VI. 16. (ubi pro ἐπινοίᾳ legere mallem ὑπνοίᾳ ob antecedens ὑμεναῖος.) XIV. 12. ἐπίνοια εἰδώλων, *excogitatio,* et quasi *inventio* e idolorum, i. q. in seq. εὕρεσις. Hes. ἐπίνοια, ἐπιτήδευμα.

ἘΠΙΝΥΣΣΩ, *pungo, stimulo.* 1 Maccab. VI. 57. κατέσκευδον καὶ ἐπενύσσοντο ἐκ τῆς ἄκρας, *stimulis quasi acti* festinarunt ex arce. Adde Lucian. Lexiph. p. 529. A.

ἘΠΙΝΥΣΤΑΖΩ, *insuper dormito, capite declivi dormito.* תְּנוּמָה, *dormitatio.* Prov. VI. 4. ubi pro ἐπιστάξης rectius, si quid video, in Ald. f legitur ἐπινύσταξιν, aut ἐπινυστάξῃς, ad quod e superioribus δῷς repetendum est. Adde Schol. Aristoph. Vesp. v. 2.

*ἘΠΙΝΥΣΤΑΞΙΣ, *dormitatio.* V. ἐπινυστάζω.

ἘΠΙΞΕΝΗΣ, pro ἐπὶ ξένης τῆς γῆς, *in terra peregrina.* 2 Macc. V. 9.

ἘΠΙΞΕΝΟΟΜΑΙ, *hospitio excig pior, diversor, hospitor.* גּוּר, *disseco.* Prov. XXI. 7. ὅλεθρος ἀσεβῶν ἐπιξενωθήσεται, exitium apud improbos *commorabitur.* Derivarunt a גּוּר. Vide et Sir. XXIX. 30. ἐπιξενωταί μοι ὁ ἀδελφὸς, *hospitio susceptus est* a me frater. Syrus: *viator enim supervenit mihi.* Lex. Vet. ᾽Επιξενῶμαι, *hospitor.* Vide Fischeri Ind. Palæph. s. h. v. i

*ἘΠΙΞΕΝΟΩ, idem. Sir. XLVII. 3. ἐν λέουσιν ἐπιξένωσεν sec. Complut. h. e. *familiariter versatus fuit inter leones:* ubi alii libri ἔπαιζεν habent. Sine dubio reponendum est ἐπιξένωται.

*ἘΠΙ ΟΙΚΟΣ ΜΕΝΩ, *in ædibus alicujus maneo* s. *commoror.* דָּלַן, Hiph. a לוּן, *pernocto, noctem transigo.* Jud. XIX. 5. sec. Oxon. ἐπιμένος μεῖνον, ubi libri reliqui habent αὐλίσθητι. i

ἘΠΙΟΡΚΕΩ, *pejero.* 3 Esdr. I. 49. Sap. XIV. 28.

ἘΠΙΟΡΚΙΑ, *perjurium.* Sap. XIV. 25. Hesych. ἐπιορκία, ψεῦσμα.

ἘΠΙΠΕΙΘΟΜΑΙ, *confido.* אָמַר מִבְטַחְתִּי, *dico fiducia mea.* Job. XXXI. 24. — *בָּטַח, *confido.* Jud. IX. 26. Vide Var. Lect. — דָּנִיחַ Hiph. a נוּחַ, *facio quiescere.* Ies. XXX. 32. — חָסָה, *confido.* Deut. XXXII. 37. ἐφ᾽ οἷς ἐπεποίθεισαν ἐν αὐτοῖς, in quibus *confisi sunt.* Gloss.

a MS. in Cant. Script. ἐπεπόθησεν, ἐδαῤῥοῦσεν. Repone: Ἐπεποίθησαν, θαῤῥοῦσιν. Vide et Baruch. III. 10.

ΤΟ ΄ΕΠΙΠΕΜΠΤΟΝ, sc. ΜΕΡΟΣ, *quinta pars.* חֲמִישִׁית, idem. Lev. V. 16. VI. 4. Num. V. 7. Cf. ἐπιδέκατον.

΄ΕΠΙΠΕΜΠΩ, *immitto.* שָׁלַח Pih. *mitto.* Prov. VI. 19. Adde Symm. Psalm. LXXVII. 45. et Sap. XI. b 18.

΄ΕΠΙΠΙΠΤΩ, *incido, confertim irruo, illabor.* נָהַר, *pronum me expando.* Symm. 2 Reg. IV. 35. — *הָפַךְ, *verto, converto.* Inc. 1 Sam. IV. 19. ἐπέπεσον, *irruerunt.* Recte quoad sensum. Sermo enim ibi est de *doloribus partus*, de quibus nos quoque voce überfallen, *to be overtaken by*, uti solemus. — הִתְעַלַּם Hithp. *occulto me.* Job. VI. 16. νῦν c ἐπεπτώκασίν μοι ὥσπερ χιών, confertim irruunt in me tanquam nix: ubi tamen fortasse legendum πεπήγασι. — נֶחְלָק Niph. *dividor.* Gen. XIV. 15. Vox Hebr. seq. עַל h. l. notat *divisis copiis irruere.* — נָמַל, *succidor.* Job. XVIII. 17. ἐπεπεσεῖται. Lege ἐκπεσῆται vel potius ἀπεπεσῆται. — נָפַל, *cado.* Gen. XV. 12. d ἔκστασις ἐπέπεσε τῷ Ἀβραάμ, ecstasis *irruebat* in Abrahamum. Vide et Dan. X. 7. Gen. XLV. 14. ἐπέπεσὼν ἐπὶ τὸν τράχηλον, *amplexus.* Exod. XV. 16. ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτοὺς φόβος καὶ τρόμος, *irruat* in illos timor et tremor. Job. VI. 27. ἐπ' ὀρφανῷ ἐπέπεσατε, in orphanum *irruitis.* Ibid. IV. 13. ubi ante ἐπεπτώτων inserendum est ὡς, vel simile. Adde Aqu. e Gen. XVI. 12. Psalm. X. 10. Aqu. Theod. Psalm. XV. 6. Inc. Ezech. XI. 5. Hebr. Job. I. 15. sec. Olympiodorum in Catena PP. GG. pag. 40. — *נְפִילִים, *gigantes.* Aqu. Gen. VI. 4. οἱ ἐπεπτωκότες. — פָּעַר, *distendo.* Job. XVI. 10. — צָלַח, *irruo.* Inc. 1 Sam. XI. 6. ubi tamen ἐπέπεσεν ad וַיִּפֹּל v. 8. referre mavult Fischerus de Verss. GG. p. 111. 1 Macc. IV. 45. ἐπέπεσεν αὐτοῖς βουλὴ f ἀγαθὴ, *succurrebat* illis hoc bonum consilium: ubi ἐπιπίπτειν eleganter dicitur, *quod alicui succurrit, aut in mentem venit.* Confer Perizon. ad Ælian. V. H. I. 2. Cicero de Finib. Bon. et Mal. IV. 48. quod cuique in mentem *incideret.*

΄ΕΠΙΠΛΑΣΤΟΣ, *fucatus, ementitus.* אֱלִל, *res nihili.* Symm. Job. XIII. 4. ἰατροὶ ἐπίπλαστοι, medici fu- g cati, s. ementiti, qui simulant se ideo venisse, ut medelam afferant, h. e. h. l. *ut solatio erigant.* — אֱלִילִים plur. *idola, quæ sunt tantum ficta numina.* Aqu. Psalm. XCV. 5. Adverbium ἐπιπλάστως legitur apud Marc. Anton. pag. 55. 12.

΄ΕΠΙΠΛΕΙΟΝ, *ut plurimum, ulterius, copiosius.* Vide Ἐπὶ πλεῖον in h Πλείων.

΄ΕΠΙΠΛΕΩ, *innavigo.* עַל־פְּנֵי מַיִם *super facies aquæ.* Symmach. Job. XXIV. 18. ἐπιπλέων ὕδατι: ubi aliquot MSS. et Drusius habent ἐπιπλέον, quam lectionem Montfauconus repudiavit.

*΄ΕΠΙΠΛΗΘΥΝΩ, *impleo*, i. q. ἐπιπλήθω, quod legitur apud Apollon. Rhod. Argon. III. 270. רָבָה, i *multiplico me.* LXX sec. Vat. et Ald. Gen. VII. 17.

΄ΕΠΙΠΛΗΞΙΣ, *increpatio, objurgatio.* 2 Macc. VII. 33. χάριν ἐπιπλήξεως καὶ παιδείας, *objurgationis* et castigationis causa. Est ab ἐπιπλήσσειν, *increpare, objurgare.* Hesych. ἐπιπλήξειν, ἐπιλοιδορῆσαι, ἐπιτιμῆσαι, ὑβρίσαι. Suidas: ἐπίπληξις, ἐπιτίμησις. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

΄ΕΠΙΠΛΗΡΟΩ, *impleo, adimpleo.* 2 Macc. III. 30. VI. 4. IX. 7.

*΄ΕΠΙΠΛΗΣΙΟΝ, i. q. πλησίον, *prope, juxta, cominus.* אֶל־מוּל, *e regione.* Jos. VIII. 33. sec. Compl.

a Ἐπιπνίγω, *suffoco.* חָנַק Pih. *strangulo.* Nah. II. 12. ἐπίπνιξε τοῖς λέουσιν.

Ἐπιποθέω, *concupisco, desidero.* אָוָה Pih. Mich. VII. 1. Pro ἐπιπόθησεν h. l. Hieronymus legit: *ἃ πέπονθεν, quæ passa est.* Sed ἐπιπόθησεν vera lectio est, nam exacte respondet Hebr. אִוְּתָה — נָרַס, *frangor.* Aqu. et LXX Psalm. b CXVIII. 20. ἐπιπόθησεν ἡ ψυχή μου τοῦ ἐπιθυμῆσαι. *Frangi* h. l. quasi *desiderio animâ* dicitur, nam non solum נָרַס, sed etiam sequens לְחַאֲבָה h. l. considerandum est. Hieron. *desideravit.* — הָבַל, *vanitati fio.* Psalm. LXI. 10. ἐπὶ ἁρπάγματι μὴ ἐπιποθῆτε, *rapinam ne concupiscite.* Videntur legisse תִּתְהַלְּלוּ, *ne festinate ad divitias,* h. e. ne nimis eas c cupiatis, quo sensu Prov. XXVIII. 22. occurrit. — חֶמְלָה, *clementia utor.* Deut. XIII. 8. Jer. XIII. 14. In utroque loco legisse videntur חָמַד loco חָמַל, sed in posteriore minus commode ob sequentia. — נָאַב, *pronus, propensus sum.* Psalm. CXVIII. 130. — נִכְסַף Niph. *desiderio teneor.* Psalm. LXXXIII. 1. Theod. Job. XIV. 15. — עָרַג, d *glocito,* etiam metaph. *desiderio feror.* Psalm. XLI. 1. — רָחַף, *commoveo me.* Deut. XXXII. 11. ἐπὶ τοῖς νοσσοῖς αὐτοῦ ἐπιποθήσει, h. e. *amare seu fovere solet pullos.* Picharellus mendum subesse suspicatur, et pro ἐπιποθήσει legendum esse ἐπιπήσει, h. e. *involitat,* s. *involitare assolet,* quod solent super nidis aves facere, e ut suspensæ aliquantulum alas agitent. Scharfenbergius ad h. l. eos existimat legisse יְרַחֵם, a רָחַם, *amare, tueri,* quod hoc sensu junctum particulæ עַל occurrit Ps. CIII. 13. Mihi autem Græci voci רָחַף subjecisse videntur notionem *desiderii* et *affectus,* quæ apud Syros obtinet. Conf. Th. Gatackeri Advers. Miscell. Lib. II. c. 2. et infra s. ἐπιποθέω. — תָּאַב, *ardenter desidero et appeto.* Theod. Quint. et Sexta Ed. ac LXX Psalm. CXVIII. f 173.

Ἐπιπόθημα, *desiderium.* מַאֲוַיִּים plur. *desideria, desiderata.* Aqu. Psalm. CXXXIX. 9. ἐπιποθήματα.

Ἐπιπόθησις, *concupiscentia.* עֲגָבָה, *adamatio,* q. d. *amasiatio.* Aqu. Ex. XXIII. 11. f

Ἐπιπολάζω, *supernato, innato, in superficie sum.* הֲצִיף Hiph. a צוּף, *natare facio.* 2 Reg. VI. 6. ἐπιπολάσει τὸ σιδήριον, *innatabat* ferrum. Hes. ἐπιπολάζει, ἐπιπλεῖ. Idem: ἐπιπολάσαντες, ἐπάνω τοῦ ὕδατος περιφερόμενοι.

Ἐπιπολύ, *magnâ ex parte, multum, valde.* Vide Ἐπὶ πολύ in πολύς. f

Ἐπιπονηρεύω et Ἐπιπονηρεύομαι, *improbus sum, improbe et nequiter ago, male tracto.* Vox hæc a Bielio omissa legitur Levit. XXVI. 39. ubi, si lectio cod. Oxon. ἐπιπονηρευομένη sana est, nec orta ex ἐπιπορευομένη, (ut ex eo probabile est, quia in textu Hebr. legitur בַּאֲחֵרֵיכֶם,) ἐπιπονηρία est *male aliquem tractare.*

Ἐπίπονος, *laboriosus, operosus.* אֲבִיוֹנָה, *appetitus.* Symmach. Cohel. XII. 5. διαλωβᾷ ἡ ἐπίπονος, quod sensum non habet. Nonnulli legere volunt τὸ ἐπίπονον, *ærumna, calamitas,* quasi respectum sit ad אֲבוֹי, *heu,* unde deduxerit vocem אֲבִיוֹנָה Hieronymus, qui transtulit *spiritus,* sc. *fortitudo,* legit, ut volunt, ἐπίπνοος. Neque sic tamen aliquis sensus exhibetur. Ἐπίπνοος est *afflatus,* sed adjective: ἐπίπνοια, substantive, *instinctus.* E

a conjectura Doederleinii legendum est ἐπιπόθησις, vel ἐπιπόθημα, quod voci Hebr. ex esse respondet. Alii substituunt ἐπιπενής, cum alias אֶבְיוֹן reddatur πένης (Job. XXIV. 4.), et Syrus quoque h. l. *inopiam* habeat. Desvœux ad h. l. pag. 259. judicat, Symmachum scripsisse ἐπιποντία, de qua voce videndus Hesychius. — מַכְאוֹב, *dolor*. Jer. XLV. 3. Symm.
b Ies. LIII. 3. Sir. VII. 16. μὴ μισήσῃς ἐργασίαν ἐπίπονον, ne averseris aut postponas operationem *laboriosam*. Hesych. ἐπίπονον, καματηρόν.

'ΕΠΙΠΟΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *peragro, proficiscor, penetro, sequor*. אַחֲרֵי, *post*. Lev. XXVI. 33. — עָבַר, *transeo*. Ezech. XXXIX. 14. 2 Macc. II. 29. ἐπιπορεύεσθαι τοῖς ὑπογραμμοῖς τῆς ἐπιτομῆς, lineamenta epitomes *sequi*,
c h. e. rem compendio tradere. Adde 3 Macc. I. 4. ἐπιπορευσαμένη, *obambulans, huc et illuc discursitans*.

*'ΕΠΙΠΟΤΑ'Ω. רָחַף, *mollis, tener sum*, item: *molliter foveo*. Deut. XXXII. 11. ἐπεπότησε sec. Complut., quam lectionem quoque Grabius in textum recepit. Sed scribi debebat ἐπεποτήσατο, siquidem *involare* Græcis dicitur ἐπιποτᾶσθαι, [non ἐπι-
d ποτᾷν. Fortasse tamen legendum est ἐπεπότισε, *potum præbuit* s. *lactavit*, quod est signum aut exemplum τῆς ἐπιποθήσεως.

'ΕΠΙΠΡΕ'ΠΕΙΑ, *decor, vestis decora*. הוֹד, *decor, gloria*. Inc. Zach. VI. 13. Suidas: εὐπρεπείαις, στολαῖς εὐπρεπέσιν.

'ΕΠΙΠΡΕ'ΠΕΙ, *decet, convenit*. יָאַת, idem. Theod. Jer. X. 7. ὅτι
e σοι ἐπέπρεψε προσκυνεῖν σε, quoniam te *decet*, vel tibi *convenit*, ut adorent te. Sic enim legendum suspicatus est Bielius pro ὅτι σὺ ἐπέτρεψας προσκυνεῖν, et ex MS. Regio exhibet Grabius de Vitiis LXX Intt. p. 71. vel, ut Novi Collegii codex habet, σε ἐπέτρεψε προσκυνεῖν, vel ut Grabius emendandum putat, ὅτι σὺ ἐπέτρεψας προσκυνήσει. Conf. Prov. XXVI. 1. ubi Symm. et Theod. נָאוֶה per f verbum simplex ἔπρεψε interpretantur.

*'ΕΠΙΠΡΟΣΔΙ'ΔΩΜΙ, *insuper do*, seu: *addo*. Vide s. v. ἐπιπροστίθημι.

'ΕΠΙΠΡΟΣΤΙ'ΘΗΜΙ, *superaddo, insuper adjicio, proficio*. Prol. Sir. ὅπως ἐπιπροσθῶσι, ut *proficiant*, seu: ulterius progrediantur, coll. Prov. IX. 9. In Camerarii altera editione, quam Oporinus impressit, g est ἐπιπροσθῶσι. Est autem ἐπιπροσδιδόναι, ut idem annotat, *proficere*, et præpositio πρὸς adjecta *incrementum* notat *profectus*, ut ad h. l. notavit Drusius. Hippocr. de Alim. pag. 380. 45. Phav. ἐπιπροσθεῖ, ἐμποδίζει, ἐπίκειται.

'ΕΠΙΠΤΥ'Ω, *superspuo, inspuo*, i. q. ἐπιφθύζω apud Theocrit. Id. II. 62. יָרַק, *spuo, inspuo*. Aqu. Lev. h XV. 8. ἐπιπτύσῃ. Vide Eustath. ad Od. Α', p. 22. 9.

'ΕΠΙΠΩΜΑ'ΖΩ, *quasi operculo claudo, operio, obstruo*. אָטַר, *claudo, concludo*. Symm. Psalm. LXVIII. 16. — כָּסָה, *tego*. Aqu. Ps. XLIII. 20. Adde Hippocr. de Locis in Hom. p. 423. 30.

'ΕΠΙΡ'Ρ'ΑΙ'ΝΩ, *inspergo, aspergo*. הִזָּה Hiph. a נָזָה, *spargo*. Inc. Num. XIX. 18. ἐπιῤῥανεῖ. — רָסַס, i *conspergo, aspergo*. Symm. Ezech. XLVI. 17. ἐπιῤῥάναι. Vide quoque 2 Macc. I. 21.

'ΕΠΙ'Ρ'Ρ'ΑΜΜΑ, *assumentum*. אֵפוֹד. Hieron. Ep. de Vestit. Sacerdot. *Ephod*. LXX ἐπωμίδα, i. e. *superhumerale, appellant*. Aqu. ἐπίῤῥαμμα. Vide Drusium Anim Lib. II. cap. 55. et Braunium de Vest. Sacr. Hebr. L. II. cap. 5. §. 433—435.

'ΕΠΙΡ'Ρ'ΑΝΤΙ'ΖΩ, *aspergo*. נָזָה, idem. Lev. VI. 27.

*'ΕΠΙΡ'Ρ'ΑΝΤΙΣΜΟ'Σ, *inspersio*,

a *aspersio.* נְדָדָה, *adspersio.* Num. XIX. 21. sec. Oxon.

ΕΠΙΡ'Ρ'Ε'Ω, *influo, affluo.* הוּצַק Hoph. a יָצַק, *infundor.* Job. XXII. 16. ποταμὸς ἐπιῤῥέων οἱ θεμέλιοι αὐτῶν (tanquam) fluvius affluens fundamenta ejus. Legerunt יוּצַק loco יוּצָק.

ΕΠΙ'Ρ'Ρ'ΙΝΟΝ, *quod ponitur supra nasum, ornamentum nasi* vel b *frontale, quod fronti alligatum ad nares usque dependebat.* נֶזֶם, *annulus, qui ad ornamentum appenditur naribus.* Symm. Job. XLII. 12. Scribitur et ἐπιῤῥίνιον. Idem Ezech. XVI. 12. ubi vid. Drusius. Confer Casp. Bartholinum de Inaur. Vett. p. 87. seq. et Theod. Bartholinum de Morb. Bibl. c. 19. p. 49. seq.

c ΕΠΙΡ'Ρ'ΙΠΤΕ'Ω, *injicio.* 2 Macc. III. 26. πολλὰς ἐπιῤῥιπτοῦντας αὐτῷ πληγάς, multas *injicientes* aut *infligentes* ipsi plagas. Adde Joseph. B. J. IV. p. 288. §. 3.

ΕΠΙΡ'Ρ'Γ'ΠΤΩ, idem. *הֲמִיט Hiph. a מוּט, *moveo, converto.* Symm. sec. Theodoretum Ps. LIV. 4. ubi ἐπιῤῥίπτειν sensu judiciali accipiendum est, ut *accusare, incusa-* d *re, insimulare* notet. Hieron. *projecerunt super me.* Eusebius ibi Symmacho tribuit ἐπίγραψαν, sensu eodem. — *הֲקִים Hiph. a קוּם, *stare vel surgere facio, stabilio.* Jos. VIII. 29. sec. libros nonnullos, teste Bosio, ἐπέῤῥιψαν. Non male. Sermo enim ibi est de acervo lapidum. — הַשְׁלִיךְ Hiph. Jos. X. 11. Ps. XXI. 9. LIV. 25. Amos VIII. e 3. Adde Theod. et LXX. Job. XXVII. 22.

ΕΠΙΡ'Ρ'ΤΤΗ'Σ, *infusorium, infundibulum.* מוּצָקוֹת, *infusoria.* Aqu. Zach. IV. 2. ἐπιῤῥοαί.

*ΕΠΙΡ'Ρ'ΩΓΟΛΟΓΕ'Ω, *racemos lego, racemationem facio.* 4 Macc. II. 9. Hesych. ἐπιῤῥωγολαγεῖν, καλαμῶντας τὸν ἀμπελῶνα.

ΕΠΙΡ'Ρ'Ω'ΝΝΥΜΙ, *corroboro, confirmo, spem addo, impello.* אָמַץ f Pih. idem. Symm. Job. XVI. 5. ἐπέῤῥωσα, sensu metaphorico. 2 Macc. XI. 9. ἐπιῤῥώσθησαν ταῖς ψυχαῖς, *confirmati sunt animis.* Hes. ἐπιῤῥώνυσιν, ἰσχυροποιεῖ.

ΕΠΙ'ΣΑΓΜΑ, *quicquid equo vel jumento imponitur;* ergo vel *clitellæ* et *onera,* vel *ephippia, quæ insternuntur ad equitandum.* Hinc *sagmarius equus* apud Lampridium g in Heliogabalo (Conf. Salmasium ad Scriptt. Historiæ Augustæ T. II. p. 438.), et *mulæ sagmariæ* apud Rhodiginum. מֶרְבָּד, *stragula* vel *sedile, cui insidetur.* Lev. XV. 9. ubi est *ephippium.*

ΕΠΙΣΑ'ΣΣΩ vel ΕΠΙΣΑ'ΤΤΩ, *insterno, sarcinis onero.* אָסַר, *ligo.* Jer. XLVI. 4. Sternendi notionem nonnulli veterum interpretum voci h אָסַר h. l. tribuerunt, nec sine idonea causa. Certe חָבַשׁ, quod in genere *ligavit, alligavit,* de jumentis usurpatum etiam *stravit* notat, quod fit *alligatione cingulorum, clitellarum, frenorum,* etc. — הֶאֱמִיס Hiph. *onero.* 1 Reg. XII. 11. — חָבַשׁ. Vide s. v. אָסַר. Gen. XXII. 3. ἐπίσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, asinam suam *sarcinis onerabat.* Vid. i et Num. XXII. 21. 2 Sam. XVII. 23. 1 Reg. XIII. 23. Vulg. *sternite mihi asinum. Qui cum stravissent.* Hesych. ἐπίσαξεν, ἔστρωσεν. Suidas: ἐπισφόρτισεν. Lexic. Cyrilli MS. Brem. ἐπίστρωσεν.

ΕΠΙΣΕΙ'Ω, *quatio, concutio, impello.* הָסִית Hiph. a סוּת, *incito.* Jud. I. 14. 1 Sam. XXVI. 19. 2 Sam. XXIV. 1. 1 Par. XXI. 1. Hesych. ἐπισεισούσης, ἐπιπλευνομένης, ἀπὸ τῶν τὰς ἡνίας ἐπιχαλώντων. Σοφοκλῆς Ἀχαιῶν Συλλόγῳ.

ΕΠΙΣΗΜΑΙ'ΝΩ, *significo, indico,*

a *annoto.* טָפַל, *assuo, consuo, concinno.* Job. XIV. 17. ἐμισημήνω δὲ, εἴ τι ἄκων παρίβην. Putarunt nempe, טָפַל esse h. l. i. q. חָתַם in priore membro, ac significare *signum imprimere.* 2 Macc. II. 6. ἐπισημήνασθαι τὴν ὁδὸν, *notare* viam.

ΕΠΙΣΗΜΟΣ, *signatus, signis vel notis distinctus, variegatus,* it. *insig-*
b *nis.* *חָזוּת, *visio.* Dan. VIII. 5. sec. Compl. χίρας ἐπίσημον: ubi reliqui habent θεωρητόν. — כֶּתֶם, *aurum insigne.* Theod. Cant. V. 12. ubi pro ἐπίσημοι sine dubio reponendum est ἐπίσημος (quemadmodum Hebræus apud Origenem habet ἐπίσημος χρυσίῳ,) aut potius cum Salmasio in Exerc. Plin. pag. 763. ἐπίσημοι χρυσίον, *insigne aurum.* —
c מְקֻשָּׁר part. Pyh. *colligatus.* Gen. XXX. 43. ubi *colligatæ oves* sunt *corpore compactæ, robustæ* adeoque *insignes,* ἐπίσημοι. 1 Macc. XI. 37. XIV. 48. ἐν τίπῳ ἐπισήμῳ, in loco *illustri.* 2 Macc. XV. 37. ἔχειν ἐπίσημον τὴν τρισκαιδεκάτην τοῦ δωδεκάτου μηνός, *celebrare* tertiam decimam duodecimi mensis. Hesych. ἐπίσημος, ἐπιφανὴς, ἔνδοξος, προφανέστα-
d ρος.

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΠΟΙΕΩ, *insignem facio.* נָסָה, *attollo.* Symm. Ps. IV. 7. ἐπίσημον ποίησον, quasi esset a נָסַם, unde נֵס, *vexillum.*

ΕΠΙΣΗΜΩΣ, *insigniter.* אוֹת, *signum.* Symm. Ps. LXXIII. 6. ἐπισήμως γνώριμα. Existimavit nempe, et recte ita judicavit, illud אֹתוֹת additum esse superlativi
e exprimendi gratia.

*ΕΠΙΣΗΣ, *similis, æqualis, par.* Sir. IX. 10. sec. Compl. amicus recens non est ἐπίσης, *æqualis, par,* seu *æque præstans* τῷ φίλῳ ἀρχαίῳ, ubi in codd. cum ἴσιος et ἴφιος permutatur.

*ΕΠΙΣΙΤΕΩ, *cibaria præbeo.* כָּרָה, *convivium apparo.* Job. XL. 25. ἐπισιτοῦνται sec. Compl.

ΕΠΙΣΙΤΙΖΩ, *cibum præbeo.* f הֶצְטַיִר, *legatum me fingo.* Jos. IX. 4. ἐπεσιτίσαντο. Marg. cod. 58. Holm. τροφὰς μεθ' ἑαυτῶν ἔλαβον. Legerunt יִצְטַיָּדוּ cum Daleth, quod notat *commeatu se instruxerunt.* Confer Cappelli Crit. S. p. 748. seq. Vox ipsa legitur præterea apud Herod. VII. p. 439. 9. et Strabonem III. p. 251. A.

ΕΠΙΣΙΤΙΣΜΟΣ, *cibaria, viati-* g *cum, commeatus.* צֵידָה *viaticum.* Nehem. XIII. 15. — צֵדָה et צֵידָה, idem. Exod. XII. 39. Jos. I. 11. Psalm. LXXVII. 29. Adde Aqu. Symm. Theod. Genes. XLV. 21. Aqu. Ps. CXXXI. 15. Hesych. ἐπισιτισμὸν, ἐφοδιασμόν.

ΕΠΙΣΚΑΖΩ, *claudico, titubo.* צוֹלֵעַ verbale, *claudicans, claudus.* Genes. XXXII. 31. ἐπίσκαζε τῷ h μηρῷ αὐτοῦ, *claudicabat* femore suo, ubi Coislin. in margine: ἐπεχώλευεν, ἐπέκλινε τῷ ποδὶ, quod videtur Scholion esse. Hesych. ἐπίσκαζεν, ἐχώλευεν.

*ΕΠΙΣΚΑΡΙΖΩ, *salio, palpito.* עָגַף, *lassus sum.* Jud. IV. 21. sec. cod. 128. Holm. ἐπισκάρισε καὶ ἐξέψυχε. Vide s. ἀποσκαρίζω.

ΕΠΙΣΚΕΠΑΩ vel ΕΠΙΣΚΕΠΑ- i ΖΩ, *obtego, tegmen obduco, obvelo.* סָכַךְ, *tego, obtego.* Thren. III. 43. — שׁוּף, *contero,* it. *occulto.* Symm. Ps. CXXXVIII. 10. ubi fortasse melius esset ἐπισκιδάζειν, *insuper dissipare,* nam σκιδάζειν est σκορπίζειν, ἀθετεῖν, καταργεῖν Hesychio, quod *conterendi* notioni affine. Vide quoque Schol. Aristoph. Lysistr. 663.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΗΣ, *inspector.* פָּקִיד, *præfectus.* Aqu. Ezech. XXIII. 23.

ΕΠΙΣΚΕΠΤΟΜΑΙ, *inspicio, respicio, inquiro, dispicio, lustro, re-*

a *censeo, inviso, visito, punio.* בָּקַר Pih. *inquiro.* Lev. XIII. 36. οὐκ ἐπισκέψεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς τριχὸς, non *inquiret* sacerdos de crine. Ib. XXVII. 31. οὐκ ἐπισκέψεται ἀνὰ μέσον καλοῦ καὶ πονηροῦ, non *inquiret*, an bonum vel malum sit. Esdr. VI. 1. ἐπισκέψατο ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις, *inquisivit* in bibliothecis. Ezech. XXXIV. 11. ubi Cappello legisse
b videntur וּפְקַדְתִּים, cui sententiæ nemo facile accedet. — בֹּקֶר, *mane.* Num. XVI. 5. ἐπίσκεπται καὶ ἐπέγνω ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ, *respexit* et agnovit Deus suos: ubi non legerunt פָּקַד, uti Cappellus volebat, sed respexerunt notionem vocis בָּקַר, quæ in Pihel *investigare, inquirere* notat. Lexic. Cyrilli M8. Brem. ἐπίσκεπται, ἐπισκέψατο καὶ
c ἔγνω. — דָּרַשׁ, *quæro.* 2 Par. XXIV. 6. Ez. XX. 40. — הִתְיַלֵּד Hithp. *natales profiteor.* Num. I. 18. ἐπεσκέπησαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, *lustrabantur* juxta familias suas. — יָרַד, *descendo.* 1 Sam. XX. 17. ἐπισκεπῇ, ubi cum Chald., Syro et Arabe legerunt תִּפָּקֵד, *multum desideraberis.* — נָחַם Pih. *consolor.* Job. II. 11. τοῦ παρακαλέσαι καὶ ἐπισκέ-
d ψασθαι αὐτόν. Sed sine dubio verba h. l. transposita sunt, ut ἐπισκέψασθαι Hebr. נוּד, παρακαλέσαι autem Hebr. נָחַם respondeat, i. q. apparet e vers. Vulg. quæ habet, *ut pariter venientes visitarent eum et consolarentur.* — פָּקַד, *diligenter et accuratus inspicio.* Theodot. Job. XXXV. 15. ἐπισκέπτεσθαι ὀργήν. Vulg. *inferre furorem.* Aqu. Jer.
e XXIII. 4. ἐπισκεπῶσιν. LXX Gen. XXI. 1. κύριος ἐπεσκέψατο τὴν Σάῤῥαν, dominus *invisit* Saram, dum scil. implevit promissa, quæ ei dederat. Vide et Gen. L. 24. Ex. IV. 31. Ruth. I. 6. 1 Sam. II. 23. ac conf. Lex. N. T. s. h. v. Num. I. 19. ἐπισκέπησαν αὐτοὶ ἐν ἐρήμῳ, *recensebantur* illi in deserto. Vide et Num. II. 4. 28. 30. IV. 28. 33. / Jud. XV. 1. ἐπισκέψατο τὴν γυναῖκα, *invisebat* uxorem suam. Esdr. I. 2. ἐπισκέψατο ἐπ' ἐμὲ, *respexit*, vel: *elegit* me. Jer. V. 9. μὴ ἐπὶ τούτοις οὐκ ἐπισκέψομαι, num in ista non *animadvertam.* Jer. XI. 22. ἐπισκέψομαι ἐπ' αὐτοὺς, *puniam* eos. Vide et Jer. XXXVI. 31. XLIV. 13. 29. Jer. XXIII. 2. οὐκ ἐπεσκέψασθε τὰ πρόβατα, scil. τὰ πρόβατα, non *curam*
g *gessistis* illarum, sc. ovium. Phav. ἐπισκέπτομαι, τὸ προμηθεύομαι καὶ κήδομαί τινος. — פָּקִיד, *præfectus.* Neh. XII. 41. — שׂוּשׂ, *gaudeo.* Jerem. XXXII. 41. Sir. II. 17. ἐπισκέπτεσθαι, *inquirere, judicare*, etiam *punire.* Ibid. XVII. 26. ἐπισκέπτει, *conspicit* et *perlustrat.* Judith. XIII. 20. ἐπισκέψασθαί σε ἐν ἀγαθοῖς.

* ΕΠΙΣΚΕΠΩ, *tego, contego.* אָטַם, i *occludo, obturo.* Symm. 1 Reg. VI. 4. ἐπισκέπτοντας. Montf. *ad prospectum.* Male: nam fenestræ occlusæ non inserviunt prospectui. Fortasse tamen reponendum est ἐπισκεπομένας.

ΕΠΙΣΚΕΨΙΣ, *inspectio, visitatio, lustratio, recensio, deliberatio*, etiam per *metonymiam, visitati*, seu *ad pugnam numerati.* בְּלֻרֹת, *animadversio, flagellatio.* Inc. Lev. XIX. 20. — מִפְקָד, *census.* 2 Sam. XXIV. i 9. 1 Par. XXI. 5. Nehem. III. 31. sec. Compl. — פְּקֻדָּה infin. Jerem. XXVII. 22. — פְּקֻדָּה, *visitatio.* Num. III. 36. XVI. 29. — פְּקוּדִים part. Pah. plur. *numerati.* Exod. XXX. 13. Num. II. 32. (ubi haud pauci codd. Holmes. e glossemate, aut ex alio interprete ἀριθμὸς habent pariter ac IV. 41.) III. 39. 2 Macc. V. 18. ἐπὶ τὴν ἐπίσκεψιν τῶν γαζοφυλακίων, ad *visitationem gazophylacii.* 2 Macc. XIV. 20. πλείους δὲ γενομένης περὶ τούτων ἐπισκέψεως, cum multa de his fieret *deliberatio.*

a ΕΠΙΣΚΕΤΑ'ΖΩ, *appăro, extrŭo, instauro, reparo.* בָּדַק, *rimor.* 2 Par. XXXIV. 10. ἐπισκευάσαι καὶ κατισχύσαι τὸν οἶκον, ut *repararent* et firmam redderent domum. Symm. 2 Reg. XII. 5. ubi ἐπισκευασθῆναι per *instaurandum, reparandum esse* vertendum est, ut sit i. q. δεῖσθαι τῆς ἐπισκευῆς, ut legitur in altera Symmachi editione. — הֶעֱלָה Hiph. b *accendo.* Exod. XXX. 8. Sermo ibi est de *lucernis*, quæ reparantur, antequam accenduntur. Vide infra s. כָּבָה. — חָדַשׁ Pih. *renovo.* 2 Par. XXIV. 4. — חָזַק Pih. *restauro.* 2 Par. XXIV. 12. XXIX. 3. Symm. 2 Reg. XII. 5. — כָּבָה, *extinguor.* 1 Sam. III. 3. περὶ ἧ ἐπισκευασθῆναι. Conjicere fortasse aliquis posset, reponendum esse c ἐκσβεσθῆναι, vel ἐπισκεπασθῆναι, quemadmodum quoque apud noe lucernas aut lampadas tegendo extinguere solent. Sed fortasse utraque conjectura non opus est. Scilicet satis constat, lucernas s. lampadas, quæ erant in tentorio conventus ex mandato divino (Levit. XXIV. 2. seq.), numquam extingui debuisse, sed cotidie renovandas ac redintegrandas fuisse. Hujus præcepti divini bene memor incertus ille in- d terpres omnem errandi occasionem adimere voluit versione *v.* ἧ *h:* nam paulo ante, quam extinguerentur, reparandæ et restaurandæ erant.

ΕΠΙΣΚΕΥΗ, *reparatio.* בֶּדֶק, *rima, fissura.* Symm. 2 Reg. XII. 6. ubi partim formula ἰσοχύσουσιν τὴν ἐπισκευὴν occurrit, partim διάφορον e τῆς ἐπισκευῆς. Posterius uti bene voci Hebr. respondet, ita in priore formula ἐπισκευὴ notabit *id, quod instaurandum ac reparandum est*, nisi statuere malimus, Symmachum בֶּדֶק prorsus omisisse in versione sua, ac formula ἰσοχύειν τὴν ἐπισκευὴν tantum Hebr. חָזַק exprimere voluisse.

*ΕΠΙΣΚΗ'ΠΤΩ, *irruo, ingruo,* f *urgeo, insto.* שׁוּב, *revertor.* Inc. 2 Sam. XXIII. 10. ἐπίσκηψεν sec. cod. Reg. ubi alii ἐπέστρεψεν habent. Sed altera quoque lectio a textu Hebr. non prorsus aliena dici potest.

ΕΠΙΣΚΙΑ'ΖΩ, *inumbro, obumbro.* אָצַל, *sepono.* Theod. Num. XI. 25. In mente habuit radicem צָלַל. — *כִּי טוֹב צִלָּהּ, *quia bona umbra ejus.* Symm. Hos. IV. 13. ἐπισκιάζουσαν. g Bene quoad sensum. Non inepta tamen est conjectura Bahrdtii, Symmachum potius scripsisse *συσκιάζουσαν.* — מַשְׂכִּית, *imaginatio.* Prov. XVIII. 11. *μέγα ἐπισκιάζει.* Vulg. *circumdans eum.* Vogelius putat, eos legisse מְשֻׂכָּךְ. Jaegerus ad h. l. hæc verba expressa arbitratur ex חוֹמָה נִשְׂגָּבָה, libero interpretandi genere, et tropo alio sub- h stituto, ut σκιὰ de *defensione* ac *tutela* metaphorice accipiendum sit, quemadmodum *murus altus* est *signum certi præsidii* et *adjumenti.* Mihi autem LXX potius deduxisse videntur a rad. שָׂכַךְ, quæ *tegere, obtegere* notat. — סָכַךְ, *tego.* Ps. XC. 4. CXXXIX. 8. — שָׁכַן, *habito, commoror.* Ex. XL. 32. ἐπισκιάζειν ἐπ' αὐτὴν ἡ νεφέλη, obumbrabat i illum nubes.

ΕΠΙΣΚΟΠΕ'Ω, *inspicio, observo.* צָפָה, *speculor.* Mich. VII. 7. — צָפַן, *speculor, insidior.* Symm. Ps. LXV. 7. Cæterum occurrit quoque hæc vox apud Nicet. Annal. XXI. 6. 400. ut me docuit doct. Lobeck. ad Phrynichi Eclog. p. 591.

ΕΠΙΣΚΟΠΕ'Ω, idem. אִתְבַּקַּר Chald. Hithp. *perquiror.* Esdr. V. 17. ἐπισκοπείτω, ubi alii ἐπισκεπτέω habent. — דָּרַשׁ, *quæro.* Deut. XI.

a 12. — יָדַע, *scio.* Esth. II. 11. — נָצַח Pih. *urgeo.* 2 Par. XXXIV. 12. *ἐπισκοπῆ, inspicere,* nempe ad opus urgendum. — פָּקַד, *visito.* Prov. XIX. 23. Legerunt יִפְקֹד. — מְפֻקָּד part. Hoph. *præfectus.* Al. 2 Reg. XII. 11.

ΕΠΙΣΚΟΠΗ, *inspectio, visitatio, cujus in Deo alia est gratiæ, alia iræ, ultio, vindicatio, vindicta, punitio,* b *lustratio, recensio.* בְּקֹרֶת, *flagellatio.* Lev. XIX. 20. LXX, quos et Lutherus secutus est, pro *animadversione* simpliciter et *pœna* acceperunt. — יִרְאָה, *timor.* Job. VI. 14. Acceperunt hic *ἐπισκοπὴν* sensu bono. — פָּקַד, *visito.* Jer. VI. 15. Job. XXXI. 14. ubi post *ἐπισκοπὴν* ex antecedentibus supplendum erit *ποιῆται* (ita nempe, ut post *ἐπισκοπὴν* c comma ponatur, ac *τίνα* cum sequentibus jungatur.), aut *ποιήσῃ* aut *ποιήσηται,* ac vox ipsa sensu judiciali adhibetur. Adde Inc. Prov. XIX. 23. — פָּקַד infin. *visitando.* Gen. L. 24. 25. Exod. III. 16. XIII. 19. — פְּקֻדָּה, *inspectio, visitatio.* Theod. Exod. XXX. 13. LXX Num. IV. 16. Job. X. 12. (ubi *providentiam* notat. Lex. Cyrilli MS. Brem. *ἐπι-* d *σκοπὴν, προνόησιν, πρόνοιαν.*) Ps. CVIII. 7. — פְּקֻדִּים part. Pah. plur. *visitati.* Num. I. 21. ubi *ἐπισκοπὴ visitatos,* seu *ad pugnam numeratos* notat. Ib. VII. 2. XIV. 29. — צָפוּן, *reconditum.* Ez. VII. 22. *μιανοῦσι τὴν ἐπισκοπήν μου.* Videntur צְפוּנַי accepisse, quasi esset a צָפָה *speculari.* Ex Grotii sententia LXX arcanum h. e. adytum templi *τὴν* e *ἐπισκοπὴν* vocarunt, quia Deus ibi signa exhibebat suæ majestatis. 3 Macc. V. 42. ubi consilii mutatio (de Judæis sc. non interficiendis) dicitur *γενομένη πρὸς ἐπισκοπὴν τῶν Ἰουδαίων,* facta ad *salutem* Judæorum. In notione *pœnæ* legitur Sap. XIV. 11. XIX. 14. Sap. III. 13. *ἐπισκοπὴ ψυχῶν* Bretschneidero esse videtur *judicium de beandis vel damnandis mortuis,* coll. 1 Petr. II. 12. 3 Esdr. f VI. 5. notione *curæ ac tutelæ, ἐπισκοπῆς γενομένης ἐκεῖ,* Chald. עֵין אֱלָהּ הֲוַת עַל, *oculus Dei super.* Esdr. V. 5. Sir. XXXVII. 18. *σκοπὸν καθήμενον ἐπὶ μετεώρου ἐπισκοπῆς,* speculatores in alta *specula* collocati, ubi *ἐπισκοπὴ* æque ac *σκοπὴ* (Conf. Stephani Thes. L. Gr. T. III. p. 823.), *ipsam speculam,* seu *locum excelsum, unde prospectatur,* notat. Lectionem g cod. Vatic. *ἐπὶ σκοπῆς* antecedens formula *ἐπὶ μετεώρου* non admittere videtur. Hesych. *ἐπισκοπὴ, ἐπάκρας.*

ΕΠΙΣΚΟΠΗ ΕΣΤΙ, *inspectio est, visitatio judicialis est.* נִפְקָד Niph. Num. XVI. 29. *εἰ δὲ κατ' ἐπισκοπὴν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῷ,* si autem vulgari *pœna* afficiantur. Ies. XXIV. 22. XXIX. 6. — יָעַן, *prodest.* Job. XXXIV. 9. *ὅτι οὐκ ἐ-* i *σται ἐπισκοπὴ ἀνδρὸς,* h. e. non a Deo *beneficiis afficietur.* Symm. *ὠφέλησαι.* In textu Hebr. legitur: *nullam utilitatem percipiet vir.* Vulg. *non placebit vir Deo.* — רָצָה, *beneplacitum habeo.* Job. XXXIV. 9. *καὶ ἐπισκοπὴ αὐτῷ παρὰ κυρίου,* ubi pro *καὶ* legere mallem *κἂν,* et *ἐπισκοπῇ* notionem *beneplaciti* et *gratiæ* tribuere. *Ἐπισκοπή μοι παρά τινος* notat *gratia* i *alicujus et favore fruor, habeo mihi aliquem propitium.* Vulg. *etiamsi cucurrerit cum eo.* Secutus est interpretem Græcum, qui רָצוֹתִי a רָצָא aut רוּץ, *currere,* deduxit.

ΕΠΙΣΚΟΠΗΝ ΠΟΙΕΩ et ΠΟΙΕΟΜΑΙ, *inspicio, visito, curam gero.* סוֹד, *arcanum.* Job. XXIX. 4. *Θεὸς ἐπισκοπὴν ἐποιήσατο τοῦ οἴκου μου.* Verum quidem est, סוֹד interdum k de *amicitia* et *intima familiaritate* dici, sed magis tamen vero accedere mihi videtur, LXX legisse סוּךְ *tegere, obtegere.* Certe Symmachus h. l. voce *περιφράσσων* usus est. —

a הֵאִיר עֵינַיִם, *illumino oculos.* Prov. XXIX. 13. ἐπισκοπὴν αὐτοῦ ποιεῖται, ejus *curam habet,* providentiam suam exserit in defendendo oppresso. Formula Hebr. de *lætandi materia, quam Deus præbet,* explicanda est. — הֵשִׂים תִּפְלָה Hiph. *pono insulsitatem.* Job. XXIV. 12. ubi loco תִּפְלָה legerunt תְּפִלָּה, *preces, ponere* seu *admittere preces,* sc. *afflic-*
b *torum et oppressorum.* Vulgatus: *Deus inultum abire non patitur.* — פָּקַד, *visito.* Job. VII. 18. ἐπισκοπὴν αὐτοῦ ποιήσῃ, *curam* ejus habeas.

Ἐπίσκοπος, *inspector, visitator, præfectus, præses.* אֵל, *Deus.* Job. XX. 29. — מְפֻקָּד part. Hoph. *præfectus.* 2 Par. XXXIV. 12. 17. — נוֹגֵשׂ, *exactor.* Ies. LX. 17. — פְּקֻדָּה, *inspectio.* Num. IV. 16. 2
c Reg. XI. 19. — פָּקוּד part. Pah. *præfectus.* Num. XXXI. 14. τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, *præfectis* exercitus, coll. 2 Reg. XI. 16. — פָּקִיד, idem. Inc. Gen. XLI. 34. LXX Jud. IX. 28. (ubi *imperatorem* notat. Conf. Valckenarii Scholas in Actus Apostol. I. 20. p. 332. seq.) Neh. XI. 9. 14. 22. Sic et apud Gentiles præsides s. præfectos ur-
d bium vel regionum ἐπισκόπους dictos esse ostendit Dougtæus in Anal. Sacr. P. II. Ex. 93. p. 139. Vide et Elsnerum ad 1 Tim. III. 2. — צִינִים, *signa, monumenta.* Aqu. ac Inc. Jer. XXXI. 21. Legerunt sine dubio צוֹפִים a צָפָה, *speculari.* Ex conjectura Montfauconi uterque scripserat σκοποὺς vel κατασκόπους. Sap. I. 6. τῆς καρδίας αὐτοῦ ἐπίσκοπος
e ἀληθής, cordis ejus *spectator* verus. 1 Macc. I. 53. ἐπισκόπους, *curatores* rei, coll. Joseph. A. J. XII. 5. 4. Hesych. ἐπίσκοπος, βασιλεὺς, ἐπήκοος, φύλαξ, ἐπόπτης, κατάσκοπος.

Ἐπισοβέω, *abigo.* Sir. XXII. 21. βάλλων λίθον ἐπὶ πετεινὰ, ἐπισοβεῖ αὐτά. Ita Bielius Trommium secutus, sed perperam: nam in omnibus codd. hucusque collatis ἀποσοβεῖ ibi legitur. f

Ἔπισος, *similis,* etiam *æqualis, par.* Sirac. IX. 12. ubi cum ἐπίσης et ἔφισος in codd. permutatur. Ib. XXXI. 31. ἔπισον ζωῆς, *vitæ accommodatum est.* Complutensia vertunt *additamentum vitæ:* h. e. addit, adauget et producit vitam homini.

Ἐπίσπαστρον, *funis, quo aliquid attrahitur,* vel *velum, quod aditui alicui obducitur.* מָסָךְ, *tegumen-* g *tum.* Ex. XXVI. 36. Cyrillus ad h. l. ἐπίσπ. ὀνομάζει τὸ τῆς θύρας περιτάνυσμα κ. τ. λ. Procopius autem funem intellegit, δι' οὗ συνήγετό τε καὶ ἡπλοῦτο τὸ καταπέτασμα. Num. IV. 27. Samar. Num. IV. 25. Legitur præterea Exod. XXXV. 16. sec. Compl. ubi nihil ei in textu Hebr. respondet. Hesych. ἐπίσπαστρον, βρόχον. h

Ἐπισπάω, *ἄομαι, attraho.* *גּוּר in notione *terrendi.* Aqu. Prov. XXI. 7. ubi vel deduxit a גָּרַר, *traxit, attraxit,* vel respexit notionem *colligendi* ac *congregandi,* quam גּוּר quandoque habet. — מָשַׁךְ, *traho.* Ies. V. 18. οἱ ἐπισπώμενοι τὰς ἁμαρτίας, qui pœnas tanquam funibus attrahunt, h. e. provocant judicia divina. Suidas: ἐπισπόμενος, ἐπα- i κολουθῶν ἐπισπώμενος δὲ προσλαμβάνων καὶ ἐπισύρων. — סָחַב, *traho, distraho.* Al. 2 Sam. XVII. 13. — סִלֵּף Pih. *perverto.* Symm. Prov. XIII. 6. Bene quoad sensum. Nam *pejores reddit,* quod exhibent verba Hebr., non differt sensu a verbis *attrahit peccatum,* aut *auget peccatorum numerum,* quod Symmachus posuit. Præterea سلف est *præcessit,* سَلَّف, *præcedere fecit.* — שָׁאַב, *exhaurio.* Nah. III. 14. ἐπίσπασαι σεαυτῇ, h. e. duc aquam, sc. in s. ad

a munitiones tuas. Eodem quoque modo Hebr. שָׁאַב intellegendum est. — תָּפַשׂ, *prehendo*. Genes. XXXIX. 12. Judith. XII. 11. de *amoris commercio* vel *concubitu* adhibetur, ac cum ὁμιλεῖν permutatur. ('Επισπᾶσθαι ibi metaph. est *allicere* aut *eo pertrahere mulierem, ut sui copiam faciat*. Cf. Xen. Cyrop. V. 5. 5.) Syrus ibi usus est voce ܢܩܒ, quæ

b de *familiaritate* ac *intima conjunctione* adhibetur. Sap. I. 12. μὴ ἐπισπᾶσθε ὄλεθρον ἔργοις χειρῶν ὑμῶν. In eadem *conciliandi* notione legitur quoque apud Josephum A. J. IX. 8. pag. 496. ed. Hav. Ibid. XIX. 3. ἕτερον ἐπεσπάσαντο λογισμὸν, aliud *ceperunt* consilium. Vulg. *assumserunt*. 1 Macc. XIV. 1. τοῦ ἐπισπάσασθαι βοήθειαν αὐτῷ, ad *colligendas* sibi co-

c pias auxiliares. Vulgatus: *contrahere*, sensu Lat. coll. Cic. Att. VIII. 12. uti apud nos quoque zusammenziehen, *to draw together*, sensu militari dicitur. 4 Macc. V. 1. ἐπισπᾶσθαι per *rapere* vertere mallem, quam cum interprete Latino de *attractione præputii* intellegere. Conf. v. 4. ubi per ἁρπάζεσθαι s. συναρπάζεσθαι explicatur.

d *'ΕΠΙΣΠΑ'ΟΜΑΙ ΘΑ'ΝΑΤΟΝ, *attraho* s. *concilio mortem*. עָמַל seq. ל, *laboro*, et ex adjuncto, *labore efficio ac concilio mihi aliquid*. Theod. Prov. XVI. 26. ubi LXX habent ἐκβιάζεται ἑαυτῷ τὴν ἀπώλειαν. Bene quoad sensum.

'ΕΠΙΣΠΕΥ'ΔΩ, *festino, accelero, festinare facio*. הִבְהִיל Hiph. idem. Esth. VI. 14. ἐπισπεύδοντες ἐπὶ τὸν πό-

e τον, *propere ducentes* ad convivium. Active usurpatur verbum istud etiam apud Josephum A. J. Lib. X. c. 15. ἐπέσπευδον τὴν δίωξιν. — מִהַר Pih. idem. Prov. VI. 18. — רָדַף, *persequor*. Symm. Prov. XIII. 11. 3 Esdr. I. 25. aut potius 27. ubi ἐπισπεύδειν est *urgere, imperare festinationem*.

'ΕΠΙΣΠΛΑΓΧΝΙ'ΖΟΜΑΙ, *misereor*. חָמַל, *clemens sum, parco*. Symm. f Deut. XIII. 8. ἐπισπλαγχνισθήσῃ.

'ΕΠΙΣΠΟΥΔΑ'ΖΩ, *festino, accelero*, et ἐπισπουδάζομαι, *celeriter acquiror*. אוּץ, *festino retro*. Prov. XXI. 5. Gen. XIX. 15. sec. Alex. et Coton. — בִּהֵל Pih. Prov. XX. 11. Sc. secuti sunt h. l. lectionem marginalem. *Properare pecuniam* legitur apud Horat. Od. III. 24. 62. pro *properando* vel *per scelus* g *accumulare*. — *מְהֶבֶל, *ex vanitate*. Prov. XIII. 11. ἐπισπουδαζομένη. Vulgatus *festinata*. Ex sententia plerorumque legerunt literis transpositis מְבֹהַל a בָּהַל, *festinare*. Sed legerunt potius מְהֻבָּל part. Pyh. ab הָבַל, coll. Arab. عبل, quod *festinare* notat. Cf. Arnoldi Symb. Critt. p. 96. — *נַצֵּחַ, *vinco*, etiam *urgeo*. 2 Par. XXXIV. 12. sec. h Compl. seu Inc. Int. Adde Lucian. Piscat. p. 200. B.

'ΕΠΙΣΠΟΥΔΑΣΤΗ'Σ, *sollicitator*. מַרְהֵבָה fœm. *aurea*. Ies. XIV. 4. Videntur nonnullis legisse מַרְהֵבָה, ut reponere quoque voluit Michaëlis, præeunte Syro, et collato ibid. XXX. 7. Sed non opus est, nam Arab. نعب est *abigere, auferre*, ut multis exemplis docuit Schultensius in Opp. Min. p. 263.

'ΕΠΙ'ΣΤΑΜΑΙ, *novi, scio*. דַּעַת, *scientia*. Prov. XV. 2. — הֵבִין Hiph. a בּוּן, *intelligere*. Job. XIV. 21. XXXVIII. 20. — הִשְׂכִּיל Hiph. *intellego*. Deut. XXXII. 28. Ies. XLI. 20. — יָדַע. Hebr. et οἱ λοιποὶ Gen. XLVII. 6. LXX Ex. IV. 14. IX. 31. et alibi sæpius. — נָצַר, *custodio*. Job. VII. 19. ὁ ἐπιστάμενος τὸν νοῦν. In lingua Arab. (نطر) et

a Æthiop. נָצַר notat *inspexit, adspexit.* — רָעָה, *pasco.* Prov. X. 22. Legerunt יָדְעוּ pro יִרְעוּ, *pascent.* — *תָּעָה, *erro.* Prov. XIV. 22. Legerunt יָדְעוּ, verbum non dissimilis quidem soni, sed dissimillimæ significationis.

ΕΠΙΣΤΑΣΕΙΣ, *epistases.* שְׁפַתַּיִם, *lapides focarii.* Quidam *crematras* esse dicunt. Aquila sec. ed. pri-
b mam Ez. XL. 43. Sed lectio ipsa mihi est admodum suspecta. Suspicor legendum esse *ἐπισπάσεις, attractiones,* s. *ἐπισπαστῆρες,* nam vox Hebr. notat *uncinos ferreos ad suspendendam carnem.* Fortasse tamen *ἐπισπάσεις* notat *ea quæ apponuntur,* qualia sunt *lapides focarii.*

*ΕΠΙΣΤΑΣΙΑ, *mora in aliqua re, attenta consideratio, præfectura, cu-*
c *ra.* חֲצוֹת, *rixando,* inf. a נָצָה. Num. XXVI. 9. *ἐν τῇ ἐπισυστάσει* sec. Compl. Videtur hic Inc. Int. *ἐπισυστάσεων* in ea notione accepisse, ut sit i. q. *ἐπισύστασις* in cod. Vat., *seditio, tumultus, conjuratio.* Certe paulo ante ibid. pro *ἐπισυστάντες* Alex. et Compl. etiam *ἐπισπάντες* habent. Hesych. *ἐπισασίαν, προσασίαν, παραμονήν.*

d ΕΠΙΣΤΑΣΙΣ, *aggressio, incursio.* 2 Macc. VI. 3. *ἐπίστασις τῆς κακίας, aggressio* malitiæ. Significat *ἐπίστασις* h. l. *impetum, cum rei instamus,* h. e. *eam persequimur.* A nonnullis h. l. vertitur *præceptum.*

*ΕΠΙΣΤΑΤΕΩ, *præsum, præfectus sum.* 3 Esdr. VII. 2. *ἐπιστάτουν τῶν ἱερῶν ἔργων,* h. e. *templo exstruendo præerant.* In textu Chald. Esr.
e VI. 14. בָּנָה exstat. Polyæn. Strat. Lib. V. c. 1. *αὐτὸς ἐπίσχυτο τοῦ ἔργου ἐπιστάτης ἂν γενέσθαι,* ubi de templo Jovis ab Agrigentinis ædificando sermo est. Etymol. M. 369. 51. *τῶν ἔργων ἐπιστατεῖ.*

ΕΠΙΣΤΑΤΗΣ, *præfectus.* מְנַצֵּחַ, *præfectus.* 2 Par. II. 2. XXXIV. 13. — נָגִיד, *dux, princeps.* 2 Par. XXXI. 12. — נֹגֵשׂ, *exactor.* Exod. V. 14. — פָּקִיד, *præfectus.* 2 Reg. f XXIV. 39. Jer. XXIX. 26. LII. 22. — רֹדֶה part. *dominator.* 1 Reg. V. 16. — *שֹׁטֵר, *præfectus, inspector.* Symm. Jos. I. 10. *ἐπιστάτας* sec. Procopium in Cat. Niceph. p. 7. — שַׂר, *princeps.* Exod. I. 11. Hesych. *ἐπιστάτης, ἐφέστης ἢ ἰκαίτης, ἀπὸ τοῦ ἐφίστασθαι, ἢ ἐκίτροπος, ἢ διδάσκαλος, καὶ ὁ ταξιτὴς, καὶ ὁ βραβευτὴς, καὶ ἄρχων τις Ἀθήνῃσι, καὶ ὁ ἐφο- g ρευτικός.*

*ΕΠΙΣΤΕΛΛΩ, *mitto ad, mitto literas, per literas certiorem facio,* aut *rogo.* שָׁלַח, idem. 1 Reg. V. 8. sec. cod. Alex. ubi vox *ἐπιστέλλω* non est in *διαστέλλω* mutanda, cum verosimile sit, Salomonem legatum cum literis misisse.

ΕΠΙΣΤΗΘΙΖΟΜΑΙ, *pectori alicujus incumbo.* הִתְרַפֵּק Hithp. *ad-*h *hæreo.* Al. Cant. VIII. 5. *ἐπιστηθιζομένη,* ubi vide notas L. Bos.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ, *scientia.* בִּינָה, *intellegentia.* Job. XXXVIII. 36. Dan. I. 20. — דַּעַת. Job. XXXII. 6. XXXVI. 3. — דֵּעָה. Exod. XXXI. 3. XXXV. 29. Num. XXIV. 16. — הַשְׂכֵּל. Job. XXXIV. 35. — דֵּעָה וְהַשְׂכֵּל. Jer. III. 15. — חָכְמָה, *sapientia.* Exod. XXXVI. i 2. Ezech. XXVIII. 4. 5. 7. 17. — טַעַם, *sapor,* it. *consilium.* Al. Job. XII. 20. — *מַדָּע. Dan. I. 17. et II. 21. sec. Chis. — שְׁגָגָה part. *errans.* Job. XII. 16. Sine dubio existimavit, non commode dici posse Dei esse errantem, adeoque voci Hebr. contrariam tribuit notionem. — שֵׂכֶל : שְׂכֶל. 2 Par. II. 12. Neh. VIII. 10. — שִׂכְלוּת. Cohel. I. 17. — תְּבוּנָה. Exod.

a XXXVI. 1. Job. XII. 12. 3 Esdr. VIII. 8. πολλὴν ἐπιστήμην περιέχειν, magnam *curam* et *diligentiam* adhibuit. Vulgat. *magnam disciplinam obtinebat.* Sic ἐπισταμένως legitur apud Hom. Il. VII. 317. Sirac. XVII. 6. ἐπιστήμη est *lex Mosaica.* Ibid. XIX. 22. ἐπιστήμη πονηρίας, peccatorum prudentia, h. e. scientia et ars nequitiam astute et ma-
b ligne exercendi. In Prol. Syr. *studium* notat.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙ'ΖΩ, *doceo.* הַשְׂכִּיל Hiph. *intellegere facio.* Aqu. Symm. Ies. LII. 13. ἐπιστημονισθήσεται.

*ΕΠΙΣΤΗΜΟ'ΝΩΣ, *prudenter, intellegenter.* מַשְׂכִּיל part. Hiph. *intellegere faciens.* Aqu. Symm. Ps. XLVI. 8. sec. Vat. Conf. Repertor. Bibl. et Or. Literat. T. XIV. pag.
c 390. Pollux Onom. I. 157. V. 144.

ΕΠΙΣΤΗΜΟ'ΟΜΑΙ, *scientiam admitto, erudior.* הַשְׂכִּיל Hiph. *intellegere facio,* etiam *intellego.* Aqu. Psalm. II. 10. ἐπιστημώθητε. Inc. Ps. XCIII. 8.

ΕΠΙΣΤΗΜΟ'Ω, ῶ, *doceo, intellegere facio.* הַשְׂכִּיל Hiph. Aqu. Psalm. XXXI. 8. ἐπιστημώσω σε.

d ΕΠΙΣΤΗ'ΜΩΝ, *sciens, scientia præditus, sapiens, peritus.* יָדוּעַ part. Pah. idem. Deut. I. 15. — נָבוֹן part. Niph. a בון. Deut. I. 13. IV. 6. Ies. V. 21. — מַשְׂכִּיל. Dan. I. 4. sec. Chis. Aqu. Psalm. XLIV. 1. LIII. 1. — מַשְׂכֶּלֶת part. fœm. Hiph. *intellegens, prudens.* Aqu. et Theod. Prov. XIX. 14. Hesych. ἐπιστήμων, σοφός. Suidas: ἐπιστήμονος,
e τοῦ ἐμπείρου.

*ΕΠΙΣΤΗ'ΡΙΓΜΑ, *fulcrum,* metaph. *columen, præsidium.* מִשְׁעָן, *scipio, cui quis innititur.* 2 Sam. XXII. 19. sec. Vat.

ΕΠΙΣΤΗΡΙ'ΖΩ, Ι'ΖΟΜΑΙ, *stabilio, innitor.* *אֱמוּנָה, *fidelitas.* Aqu. (?) sec. cod. X. Holm. Exod. XVII. 12. ἐπιστηριγμέναι. Sic quoque, sed sine nomine Interpretis, cod. 57. Non male quoad sensum. Vide
f quoque s. στηρίζω.—הִתְרַפֵּק Hithp. *adhæreo.* Cant. VIII. 5. ἐπιστηριζομένη ἐπὶ τὸν ἀδελφιδὸν αὐτῆς, *recumbens* s. *innixa* super dilectum suum.

רִנֵּק in Conj. VIIma notat *innixi alicui rei.* Vulgat. *innixa.* Confer Schultensii Op. Min. p. 249. רָפַק in l. Æthiop. *recumbere, accumbere* notat, et pro ἀνακλίνεσθαι ponitur in Vers. Æthiop. Matth. VIII. 11. g
Vide supra s. v. ἐφιστηρίζομαι. — יָעַץ, *consilium do.* Psalm. XXXI. 10. ἐπιστηριῶ ἐπί σε ὀφθαλμούς μου, *figam* in te oculos meos. Vulg. *firmabo super te oculos meos,* h. e. intenti in te erunt oculi mei. Variæ sunt de hac versione Intt. sententiæ. Secundum Koehlerum legerunt אֶעֱצֶה a rad. עָצָה, cui hanc significationem tribuerunt, coll. h
Prov. XVI. 30. Alii statuunt, ante עָלֶיךָ supplendum esse אָשִׁים, quod Gen. XLIV. 27. et Jer. X. 4. additur, et supplevit h. l. Syrus. Nonnullis denique accepisse videntur, quasi esset a רָעַן vel עָוַן, *robustus fuit,* nempe אֶעֱזָה. Sed si cogitamus, Arab. غضّ propr. *stipandi* notionem habere, omnibus his conjecturis commode carere poterimus. — סָמַךְ: נִסְמַךְ. Kal et Niph. i
Οἱ λοιποὶ Ies. LIX. 16. LXX Jud. XVI. 30. ἐπιστηρίζατο ἐπ' αὐτοῖς, *innitebatur* illis. 2 Reg. XVIII. 21. ὃς ἂν ἐπιστηριχθῇ ἀνὴρ ἐπ' αὐτήν. Ies. XXXVI. 6. Symm. et LXX Psalm. LXX. 7. — נָחַת, *descendo.* Psalm. XXXVII. 2. ἐπιστήριξας ἐπ' ἐμὲ τὴν χεῖρά σου. Theodoretus ad h. l. ἐπιστήριξας κ. τ. λ. ἐκ μεταφορᾶς τίθησι τῶν αἰκιζομένων, καὶ πολλὰς ἐπιφερόντων πληγάς. Inde Suidam sua deprom-

a sisse in ἐπισπήριξας monet Küsterus. Inde quoque emendandus est Hesychius, apud quem perperam legitur: καὶ ἐπισπήρισας, ὠργίσθης, ἢ ἐπισπήριξας. Reponendum nempe Bielio videtur: Ἐπισπήριξας τὴν χεῖρά σου, ὠργίσθης. Sed ultimo verbo ἐπισπήριξας indicatur varietas lectionis in textu Græco, et ὠργίσθης exprimit phrasin ἐπισπήρισας ἐπ' ἐμὲ b τὴν χεῖρά σου. — נָכוֹן Niph. a כּוּן. Jud. XVI. 27. 30. — נִצַּב Niph. a יָצַב. Gen. XXVIII. 13. — נִשְׁעָן Niph. Jud. XVI. 27. 2 Sam. I. 6. — *עַל, *super*. Theod. et LXX Jud. XVI. 26. 29. Bene quoad sensum. — Vox ἐπισπήριται apud Inc. Int. Hab. III. 4. quorsum referenda sit, incertum est. Fortasse legit וְשָׂם. שָׂם.

c ΕΠΙΣΤΟΙΒΑ΄ΖΩ, *constipo, congero.* עָרַךְ, *ordino.* Lev. I. 12. Al. Lev. I. 7. 8. Vide et Sir. VIII. 4. et Eustath. in Od. A', p. 6. 31.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ', *epistola.* אִגֶּרֶת Chald. *epistola.* Esdr. IV. 8. 11. V. 6. — אִגֶּרֶת, idem. 2 Par. XXX. 1. Neh. II. 7. Esth. IX. 26. — כְּלִי, *vas, instrumentum.* Ies. XVIII. 1. Faber ad Harmarum P. II. p. 125. d conjicit, LXX loco בִּכְלִי legisse כִּבְלִי, quod sit *consutum, colligatum, complicatum*, a כָּבַל, *vincire.* Doederleinius ad h. l. mavult reponere ἐπὶ σταλῶν βιβλίνων, *navigiis papyraceis*, quod mihi præferendum videtur. — כְּתָב, *scriptura.* Esth. III. 14. — סֵפֶר, *liber.* Ies. XXXIX. 1. Inc. 2 Reg. XX. 12. — שִׂטְנָה, *accusatio.* Esdr. IV. 6. ubi ἐπιστολὴ e *libellum actionis* notat. 1 Macc. VIII. 22. *instrumentum fœderis.*

*ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΙΑ, *expeditio.* 3 Macc. III. 14. ἐκ τῆς εἰς τὴν Ἀσίαν γενομένης ἡμῖν ἐπισρατείας, post factam a nobis in Asiam *expeditionem.* Xenoph. de Expedit. Cyri Lib. II. c. 4. §. 1. Vide quoque infra s. v. ἐπιφάνεια.

ΕΠΙΣΤΡΑΤΕΥ΄Ω, *bellum infero, milito, expeditionem suscipio adversus* f *aliquem.* צָבָא, idem. Ies. XXIX. 7. 8. XXXI. 4. Zach. XIV. 12. 2 Macc. XII. 27.

*ΕΠΙΣΤΡΑΤΟΠΕΔΕΥ΄Ω, i. q. ἐπισρατεύω, *castra moveo adversus aliquem.* Judith. II. 21. sec. Alex. et Vat. ἐπισρατοπέδευσεν, *castra metatus est.* Subst. ἐπισρατοπέδια, *locatio castrorum ex adverso hostis*, item: *expeditio, impetus hostilis*, a g Stephano non notatum, reperitur apud Polybium Lib. V. c. 76. 9. et I. 77. 7.

ΕΠΙΣΤΡΕ΄ΦΩ, *converto*, it. *revertor.* אָסַף, *colligo*, it. *recipio.* Jos. XX. 4. — בּוֹא, *venio.* 1 Reg. XXII. 27. — בָּחַן, *probo.* Mal. III. 10. ἐπισρέψαι δὴ ἐν τούτῳ. Num deduxerunt a חָנָה, Ar. حنى, *inclinavit, deflexit?* aut a בָּחַר? aut a h פָּנָה, ut legerint וָאָנוּ פָּנוּ? — דָּחַף, *impello.* In Niph. *festino*, h. l. *festinanter redeo.* Esth. VI. 12. ἐπέσρεψεν (sc. ἑαυτὸν) εἰς τὰ ἴδια, *revertebatur* domum. — הָבִיט Hiph. a נָבַט, *intueor.* 1 Sam. XVI. 7. μὴ ἐπισρέψῃς (sc. σεαυτὸν) εἰς τὴν ὄψιν αὐτοῦ, ne *convertas te* ad faciem ejus, h. e. ne *respicias* faciem ejus. Ies. LXIII. 15. ubi tamen mihi admodum veroi simile est pro ἐπέσρεψον legendum esse ἐπέβλεψον, quod Aqu. et Symm. habent. Thren. I. 13. ubi etiam nonnulli pro ἐπισρέψαι reponere malunt ἐπιβλέψαι. — *הִכְנִיעַ Hiph. a כָּנַע, *incurvare facio.* Inc. Job. XL. 7. sec. Drusium ἐπέσρεψε, quod tamen referre mallem ad sequens הָדַךְ, cujus loco legerit דָּדַר (hoc enim Syris id significat), vel הָפַךְ. — הָפַךְ, *verto, muto.* 1 Sam.

a IV. 20. X. 9. Dan. X. 16. sec. Chis. — *הִשְׁבִּית Hiph. a שָׁבַת, *cessare facio*. Dan. XI. 18. sec. Chis. N. L. — הִשִּׂיג Hiph. a נָשַׂג, *attingo*. 1 Sam. XIV. 27. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *pono*, item: *converto*. Ezech. XXXV. 2. — הִשְׁלִיךְ Hiph. *projicio*. 2 Sam. XX. 12. ubi ἐπιστρέφειν notionem Hiphil. habet, ut sit i. q. ἐπιῤῥίπτειν, qua voce h. l. alii b usi sunt. — *חָשַׁב, *cogito*. Inc. Thren. II. 8. sec. Theodor. Cod. Norimb. et Ed. Ald. ἐπέστρεψε. Legit תֵּשֵׁב, a rad. שׁוּב. — *יָשַׁב, *sedeo*. Jud. IX. 41. sec. Oxon. ἐπέστρεψεν, cujus versionis auctor יֵשֶׁב a verbo שׁוּב, *redire*, deducendum credidit. — וְנִגַּשׁ, Niph. *appropinquo*. Jer. XXX. 18. — נָהָה, *lamentor*. Inc. 1 Sam. VII. 2. ἐπέστρεψεν. Sermo ibi c est de lamentatione recipiscentiæ ac pœnitentiæ indice, de qua ἐπιστρέφειν πρὸς τὸν θεὸν sæpius adhibetur. Conf. v. 3. et Joseph. A. J. VI. 2. 1. Quod alii volunt conferendum esse Arab. نعا, *perduci*, nullo exemplo probari potest. — נִכְנַע, Niph. *humilio me*. 2 Par. XXXIII. 19. Sc. *humiliare* h. l. est *se convertere ad Deum*. — נָפַל, *cado*. 2 Reg. d V. 21. 1 Par. XII. 19. ἐπιστρέψει (sc. ἑαυτὸν) πρὸς τὸν κύριον αὐτοῦ, convertet se ad Dominum suum. — סָבַב : הֵסֵב, Kal et Hiph. *circumeo, circumdo*. Jud. XVIII. 23. 2 Reg. IX. 18. ἐπίστρεφε (sc. ἑαυτὸν) εἰς τὰ ὀπίσω μου, revertere post me. Al. Esdr. VI. 22. ἐπέστρεψε καρδίαν βασιλέως ἐπ' αὐτοὺς, *convertit* cor regis ad illos, h. e. animum regis Assur c *propensum fecit* illis. Conf. Sirac. XLVIII. 10. et Luc. I. 17. et ad h. l. L. Bos. Adde 1 Par. X. 14. ubi ἐπιστρέφειν est vernaculum zuwenden, *to forward something to a person*. h. e. *efficere, ut aliquid ad aliquem perveniat*. — סָבִיב, *circumquaque*. 1 Sam. XIV. 21. ubi pro סָבִיב וְגַם legerunt סָבְבוּ גַם, aut יָסֹבוּ. Adde Ez. XLII. 17. 19. — סִפֵּר, Pih. *narro*. 1 Reg. XIII. 11. f N. L. — פָּנָה, *respicio*. Genes. XXIV. 49. Exod. VII. 23. Num. XIV. 25. Adde Jud. XV. 4. ubi pro ἐπέστρεψε fortasse legendum συνέστρεψε. — *רָצָה, in Pih. et Hithp. *gratiam alicujus mihi conciliare studeo, ambio*, coll. 1 Sam. XXIX. 4. Aqu. Job. XX, 10. Jam si ἐπιστρέφειν, *se convertere ad aliquem*, h. l. esset i. q. vernaculum: sich an g einen wenden, *to turn to a person*. h. e. *alicujus opem ac protectionem implorare, expetere sibi aliquid ab aliquo*, nec incommoda nec aliena a textu Hebr. dici posset hæc versio. Quia tamen Aquila non amat tales formulas loquendi metaphoricas, statuere mallem, eum יִרְצוּ derivasse a רוּץ, *currere, accurrere*. — שׁוּב : הֵשִׁיב, Kal et Hiph. Symm. h et LXX Ps. LXVII. 24. pro הֵשִׁיב Vulg. *convertam*. Theodot. Jerem. XXXIV. 12. ubi notat *reducere e captivitate in patriam*. Aqu. sec. cod. Mosqu. Genes. III. 19. LXX Gen. VIII. 12. Jud. XIX. 3. ubi ἐπιστρέφειν τινὰ τινὶ est *reconciliare aliquem alicui*. Confer supra s. v. διαλλάσσω. 1 Sam. XXIII. 23. ἐπιστρέψατε, ubi nunc in Hex. Mont- i fauc. legitur ἐπιτρέψατε, quod est merum vitium typographicum. Ib. XXVI. 23. ubi ἐπιστρέφειν est *retribuere, remunerari*, quasi *redire facere ad aliquem*. Symm. ἀποδώσει. 2 Reg. III. 4. ἐ., *tributi loco aliquid dare*. 2 Chron. XII. 10. 11. οἱ ἐπιστρέφοντες, qui a Theodoreto in Quæst. T. I. p. 493. exponuntur οἱ τοῦ ναοῦ φύλακες. Hesych. ἐπίστροφος καὶ φροντίζων ἢ ἐπιμελητής. Adde Suidam. Ps. VII. 12. pro ἐπιστραφῆτε legendum sine dubio est ἐπιστράφη-

a ται. Psalm. LXXXIV. 9. Legerunt אֵלַי שָׁבֵי. Ps. CXVIII. 79. Si lectio ἐπιστρεψάτωσάν μι sana est, vel πρὸς supplendum erit ante μι, quod quædam exemplaria adjunctum habent, vel sic accipiendum: *convertant me*, h. e. *arguant, corrigant me, et ad rectam viam revocent.* Sed cum Agellio suspicor legendum μοι. Vulg. *convertantur mihi*, h. e. re-
b deant ad me, scil. ad pristinam amicitiam et vitæ consuetudinem, qui antea se subduxerant. Thren. II. 14. ubi pro ἐπιστρέψαι Theodoretus habet ἀποστρέψαι, rectius fortasse. Eodem modo Mal. II. 6. pro ἐπιστρεψεν forte legendum ἀπέστρεψεν. Sic certe Vulgat. Syr. Arab. — שׁוּב לָלֶכֶת, *redeo eundo.* 1 Reg. XIII. 17. — שׁוּבָב, *aversus.* Jerem.
c III. 22. — שָׁלַח, Pih. *dimitto.* Ies. XLV. 13. Habet ἐπιστρέψει h. l. notionem Hiphilicam. — שָׁמַע, *audio*, etiam *obedio.* Jerem. XII. 17. XXXIV. 10. — *שָׁפַד, *effundo.* Dan. XI. 15. sec. Chis. ubi an sensum expresserint, aut vere legerint הָפַד, dijudicare nequeo. — שָׁקַר, *mentior.* Incert. 1 Sam. XV. 29. ubi pro ἐπιστρέψει sine dubio repo-
d nendum erit ἀποστρέψει, quod vide supra. — תּוּב, Chald. Dan. IV. 31. 33. — תְּשׁוּבָה, *reditus.* 2 Sam. XI. 1. 1 Reg. XX. 22. 26. 2 Paral. XXXVI. 10. Judith. VI. 5. ἐπιστρέψειν secundum Baduellum est *in fugam vertere.* Sirac. XVII. 24. ἐπιστρέψειν ἐπὶ κύριον esse videtur i. q. δεῖσθαι κατὰ πρόσωπον, *preces facere pro remissione peccatorum, supplici-*
e *ter veniam postulare.* Ibid. XVIII. 13. *emendare, reducere in rectam viam.* Sap. XVI. 7. ubi ἐπιστρέφεσθαι est *advertere se ad intuendum* s. *intueri.* Sap. XIX. 2. ubi pro ἐπιστρέψαντες legendum ἐπιστρέψαντες.

ἘΠΙΣΤΡΕΨΙΣ, *conversio.* מְשׁוּבָה *aversio.* Symmach. Jer. III. 22. τὰς ἐπιστρέψεις Scribendum sine dubio ἀποστρέψεις. Ἐπιστρέφειν et ἀποστρέφειν
f sæpe invicem permutari, ex exemplis s. ἐπιστρέφω allatis luculenter apparet.

ἘΠΙΣΤΡΟΦΗ, *conversio, reditus*, it. *animi propensio, desiderium, summus amor.* *גֵּבָא, *fossa, in qua aqua colligitur.* Ez. XLVII. 11. ἐν τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ. Legerunt וּבְבֹאוֹ, *et cum intrabit*, sc. *ripas*, h. e. *redibit.* — *מִשְׁפָּט, *jus.* Ez. XVIII. 28. ubi *facere judicium* est *recte agere*, g *se convertere ad Deum.* — שְׁבוּת, *captivitas.* Theod. Jer. XXXIII. 36. Significat hic ἐπιστροφὴ *reditum e captivitate.* Deduxit autem שְׁבוּת non a שָׁבָה, sed a שׁוּב, *redire.* — שׁוּב, infin. *reverti.* Ez. XLVII. 8. — תְּשׁוּקָה, *appetitus.* Cant. VII. 10. ἡ ἐπιστροφὴ αὐτοῦ ἐπ' ἐμέ, animi ipsius *propensio* erga me, seu: præ amore et mei desiderio totus in me h convertitur, uti solent amantes fixis oculis amicas suas intueri. Confer L. Bos. Exerc. in N. T. p. 27. et Fulleri Miscell. Sacr. Lib. III. c. 16. p. 368. Sir. XVIII. 21. ἐπιστροφὴ est *conversio ad Deum* sensu morali. Vulg. *conversatio*, quod est i. q. *conversio* apud Senecam Ep. 75. Ib. XL. 2. XLIX. 3.

ἘΠΙΣΤΡΩΝΝΎΩ, *insterno, substerno.* תִּתְפַּלֵּשׁ, Hithp. *voluto me.* i Ezech. XXVII. 30. σποδῷ ἐπιστρώσονται: sensu eodem.

ἘΠΙΣΤΎΛΙΟΝ, *epistylium, ornamentum columnæ superimpositum.* כֹּתֶרֶת, *cinctura, coronamentum*, quo aliquid, e. g. columna, undique cingitur. Symm. 1 Reg. VII. 16.

*ἘΠΙΣΥΓΧΩΡΈΩ, *concedo, consentio.* Esther. V. 8. sec. Vet. Alt. ἐπισυγχεχώρηκε δὲ ὁ βασιλεὺς ἀφανίσαι αὐτόν.

ἘΠΙΣΥΝΆΓΩ, *congrego.* אָסַף, idem. Ies. LII. 2. Mich. IV. 11.

a Hab. II. 5. — הֲשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *redire facio, retraho.* Gen. XXXVIII. 29. — כָּבַס, Pih. *colligo, congrego.* Psalm. CXLVI. 2. — *כָּנַשׁ, Chald. *congrego.* Dan. III. 2. sec. Chis. — מָלֵא, *plenus.* Jerem. XII. 6. Arab. ملء est *turba, conventus.* Conf. Michaëlis in Suppl. p. 1504. — נוֹסַד, Niph. a יָסַד, *consulto.* Psalm.
b XXX. 17. ἐπισυναχθῆναι, *convenire consultandi causa.* — *נִלְוָה, Niph. *copulor.* Dan. XI. 34. sec. Chis. Bene quoad sensum. — סָאַן, *confligo.* Ies. IX. 5. ἐπισυγκεχυμένην ὀδλφ. Ita ex mera conjectura transtulisse mihi videntur, ignorantes nempe veram notionem vocis Hebraicæ. — צֹהַר, *fenestra.* Gen. VI. 16. ἐπισυνάγων, congregan-
c dis inter ædificandum animalibus et aliis ad vitam sustentandam necessariis. Aut legerunt צֹבַר aut habuerunt pro participio verbi צָבַר, quod in l. Arab. صبر *conjunxit* notat. Confer quoque Schultens. Op. Min. p. 99. — קָבַץ, *colligo, congrego.* 1 Reg. XVIII. 20. Ps. CI. 23. CV. 45. — קָהַל, idem. 2 Par. XX. 27. 1 Macc. V. 53. ubi ἐπισυνάγειν
d est *receptum exercitus tueri.*

Ἐπισυναγωγὴ, *congregatio.* 2 Macc. II. 7. ἕως ἂν συναγάγῃ ὁ Θεὸς τὴν ἐπισυναγωγὴν τοῦ λαοῦ, ex Hebraismo, pro: donec congreget Deus populum.

Ἐπισυνέχω, *insuper mecum teneo, habeo, contineo, continenter habeo.* 3 Esdr. IX. 17.

Ἐπισυνίστημι, *insurgo adver-*
e *sus aliquem, conspiro.* הִגְיִד, Hiph. a נָגַד, *indico.* Jer. XX. 10. Derivarunt a נָדַד, vel נוּד, quod notat *turmatim convenire,* ac videtur convenientius. — תְּקָהִיל, Hiph. *congrego.* Num. XVI. 19. — נוֹעַד, Niph. a יָעַד, *convenio.* Num. XIV. 35. — נָצָה Niph. *rixor,* item *rebello.* Num. XXVI. 9. — סָלוֹן, *spina.* Es. II. 6. Fortasse deduxerunt a סָלַל, *aggerare, cumulare.* — עָמַד seq. עַל / Al. Lev. XIX. 16.

Ἐπισυσκευάζω, *vasa colligo, spolio.* נָצַל, Pih. *eripio.* Al. et LXX sec. Compl. Exod. III. 22. ἐπισυναχυνάσατε, ubi vide Var. Lectt. in ed. Bosiana notatas.

Ἐπισύστασις, *coitio, qua plures in aliquem insurgunt, conspiratio, tumultus.* הַצּוֹת, inf. Hiph. a נָצָה, *rixas movendo.* Num. XXVI. 9. ἐν τῇ ἐπι-
f συστάσει τοῦ κυρίου, in *coitione* adversus Dominum. — עֲדָר, *congregatio.* Num. XVI. 40. 3 Esdr. V. 90. ἐπισυστάσεις ποιούμενοι, *tumultus* excitantes. Ita et Act. XXIV. 12. et apud Josephum c. Apion. p. 1045. Vide L. Bos. Anim. ad SS. GG. p. 117.

Ἐπισυστρέφω, *congrego, convoco.* קָהַל, idem. Num. XVI. 42. Vide et
i 1 Macc. XIV. 44. ἐπισυστρέψαι συστροφὴν, *coetus factiosos agitare.*

Ἐπισχεσις, *retentio.* עֲצֶרֶת, idem. Inc. Levit. XXIII. 36.

Ἐπισφαλὴς, *lubricus, periculosus.* Sap. IX. 14. Hes. ἐπισφαλὴς, βλαβερὸς, ἐπικίνδυνος.

Ἐπισφαλῶς, *lubrice, periculose.* Sap. IV. 4.

*Ἐπισφηνόω, *insuper obstruo et obturo cuneo.* עָלַל, *obsero.* Jud.
i III. 24. sec. cod. 75. Holm. ἐπισφήνωσεν. Ita enim legendum loco ἐπισφίνωσεν.

Ἐπισφραγίζω, *obsigno.* חָתַם, idem. Neh. IX. 38.

Ἐπίσχεσις, *retentio.* מַעֲצוֹר, *restrictio.* Aqu. 1 Sam. XIV. 6. —

a עֲצֶרֶת, *retentio.* Samar. Num. XXIX. 35. sec. Schol. ed. Bos. ubi vid. Montf. Incert. Lev. XXIII. 36. Aqu. Deut. XVI. 8.

Ἐπισχύω, vel ϒΝΩ, *invalesco, prævaleo.* Sirac. XXIX. 1. *ἐπισχύων τῇ χειρὶ αὐτοῦ, qui manu sua prævalet,* h. e. *qui multum largitur.* Conf. Spicil. I. p. 52. seq. 1 Macc. VI. 6. *ἐπίσχυσαν ὅπλοις καὶ δυνάμει, invalue-*
b *runt* armis et potentia.

*Ἐπίσχω, *cohibeo.* חָרַל, *desisto.* Jud. XX. 28. *ἢ ἐπισχῶμεν,* aut *desistamus a pugna.* Ita Oxon. sed alii *κοπάσωμεν* habent.

Ἐπισωρεύω, *coacervo, accumulo.* דֶּגֶל, *vexillum.* Symm. Cant. II. 4. *ἐπισωρεύσατε.* Legit ex nonnullorum sententia דְּגַר a דָּגַר, *collegit, congregavit,* aut, quod magis placet,
c דְּגָלוּ, imp. Kal, ut sensum exprimere voluerit. Nam ad signa militaria se congregare solent milites, et ibi tuti esse. — חָתַם, *obsigno.* Symm. Job. XIV. 17. Sed ibi non tam voci חָתַם, quam formulæ חָתַם בָּצְרוֹר, *signare in fasciculo* (Vulg. *quasi in sacculo*), respondet. Adde Schol. Aristoph. Pac. 224.

Ἐπιταγή, *mandatum, præcep-*
d *tum.* חֹק, *statutum.* Dan. III. 16. sec. Chis. Symm. Mich. VII. 11. Vide et Sap. XIV. 16. XVIII. 16. ubi æque ac XIX. 6. *ἐπιταγὴ* pœnam notat, *quæ ab omnipotentis manu proficiscitur.* Quæ observatio an illustrationi loci Paulini Tit. II. 15. inserviat, aliis dijudicandum relinquo.

Ἐπίταγμα, *præceptum.* אוֹר, *lumen.* Symm. Job. XXV. 3. Scil.
e quemadmodum *illuminare docere* notat apud Hebræos, ita etiam *lumen Dei* ejus *religionem ac præcepta* significat.

Ἐπιταράσσω, *conturbo, perturbo, confundo.* 2 Macc. IX. 24.

Ἐπίτασις, *intentio,* metaph. *amplificatio, incrementum.* Sap. XIV. 18. *εἰς ἐπίτασιν θρησκείας, ut cultus eo major redderetur.*

Ἐπιτάσσω vel ττω, *præcipio,* f *mando, ordino, colloco.* * אָמַר, *dico, præcipio.* Dan. I. 18. et II. 2. 46. sec. Chis. — *בָּחַר, *eligo.* Inc. 2 Sam. XIX. 38. ubi *ἐπιτάσσειν τί τινι optare, rogare, petere ab aliquo* significat. Qui enim aliquid ab altero petit, injungit ei quasi ac præcipit, ut certum bonorum genus sibi conferat. — חָקַק, quod etiam *statuere, decernere, leges ferre* notat. Jud. V. g 14. — יָסַד, Pih. *fundo, statuo.* Esth. I. 8. — פָּקַד, *dilegenter et accuratus inspicio,* item *mando.* Inc. 1 Sam. XXV. 15. ubi *ἐπιτάσσειν* notat *inique ac severe alicui imperare.* — צָוָה, Pih. Gen. XLIX. 32. Esth. III. 12. — *קוּם. Ps. CVI. 29. יָקַם, *stare fecit, ἐπέταξεν,* Non videntur legisse יָקָה a קָוָה, ut nonnullis placuit, sed libere verterunt, sensu tamen eodem. h Sermo enim ibi est de tempestate, quæ jussu divino tranquillatur, unde etiam in sequentibus additur: *καὶ ἔστη.* — רָשַׁם, Chald. *consigno, exaro.* Dan. VI. 9. Libere transtulit. — בְּשֵׁם, *in nomine,* h. e. *jussu et mandato.* Esth. VIII. 9. Tob. III. 15. *ἐπέταξον ἐπιβλέψαι εἰς μέ, velis* me respicere, s. respice me. Ib. v. 6. VIII. 7. aut potius 10. *ἐπιτάσσειν* de i *benigna Dei voluntate* explicandum est. P. Fagius: יְהִי רָצוֹן. 3 Esdr. V. 51. Hebr. כְּתָב Esdr. III. 4. 3 Esdr. II. 26. 28. Chald. שׂוּם טַעַם Esdr. IV. 19. 21. 1 Macc. IV. 61. *ἐπέταξεν ἐπὶ δύναμιν, collocabat* ibi exercitum. Vide et 1 Macc. VI. 50.

*Ἐπιτάφιον, *epitaphium, carmen sepulcrale* s. *inscriptio sepulcralis.* 4 Macc. XVII. 8. Vide Suidam s. h. v.

a 'ΕΠΙΤΕΙ'ΝΩ, *intendo, extendo, augeo.* כָּמָה, *desiderio teneor.* Aqu. Psalm. LXII. 2. ἐπετάθη, *extendit se,* nempe *præ nimio desiderio.* Tunc non opus erit statuere, eum ἐπιποθεῖ σου scripsisse. — פָּרַשׂ, *extendo.* Theod. Job. XI. 13. ἐπέτασας. — *רָפַף, *palpito, motito alas.* Job. XXVI. 11. sec. Vat. ἐπετάσθησαν. Fortasse legendum ἀπεστάθησαν. Præterea legi-
b tur Dan. VII. 6. sec. Chis. ἐπίτεινον ἐπάνω αὐτοῦ, quæ verba Chald. עַל־גַּבְיָה, *super dorso ejus,* respondere videntur. Sap. XVI. 24. ubi res creatæ dicuntur ἐπιτείνεσθαι, *intendi,* seu: *majores vires accipere* (nam opponitur ἀνίεσθαι) in pœnam peccatorum, metaphora ab arcu petita. 4 Macc. III. 11. ἐπιτείνουσα, *incessens.* Ibid. XV. 23. Hesych.
c ἐπιτεῖναι, μεγαλῦναι, μακρῦναι. Idem: ἐπιτείνεται, ἐπὶ τῷ ὄντι πλεονάζει, ἢ αὔξει, ἢ εἰς ἐπίδοσιν ἄγεται.

'ΕΠΙΤΕΛΕ'Ω, *perficio.* בִּצַּע, Pih. *abscindo, abrumpo,* metaph. *finio, absolvo.* Zach. IV. 9. — *גָּמַר, *perficio.* Duo incerti Ps. CXXXVII. 8. — דָּחַף *impello.* Esth. VIII. 14. Sensum expresserunt. — *הִכִּין, Hiph. a כּוּן, *stabilio.* Symm. Jer.
d XXXIII. 2. — זְמָן, *tempus, condictum.* Esther. IX. 27. N. L. — כִּלָּה, Pih. 1 Sam. III. 12. ἄρξομαι καὶ ἐπιτελέσω, incipiam et perficiam. Adde Dan. XI. 16. sec. Chis. — *כּוֹבֵן. Symm. Ps. LXXXIX. 15. ubi sensum secutus est. — עָשָׂה, *facio.* Jud. XX. 10. Symm. Gen. XVIII. 21. Al. Jud. XI. 39. — פָּעַל, *operor.* Num. XXIII. 23. — קִטֵּר, Pih.
e *adoleo.* Lev. VI. 22. Num loco ἐπιτελεσθήσεται fortasse legendum ἐπιτεθήσεται? aut voci ἐπιτελέω subjecerunt notionem, quam simplex τέλεω habet, ut sit *consecrare Deo?* 3 Esdr. VI. 4. ubi ἐπιτελεῖν *ædificare* notat, coll. VIII. 13. et 16. ubi Chald. עֲבַד Esdr. VII. 18. respondet.

*'ΕΠΙΤΕ'ΛΛΩ, *orior.* 3 Macc. V. 20. εἰς τὴν ἐπιτέλλουσαν ἡμέραν, die f *illucescente.* Phrynichus p. 48. ed. Pauw. ἀνατέλλειν affirmat dici de sole, ἐπιτέλλειν vero de Cane aut Orione aut alia quavis stella; quemadmodum hoc verbum de *ortu siderum* usurpavit Polybius IX. 15. 9. Zonaras Lexic. col. 846. ἐπιτέλλων, ἀνατέλλων. Idem: ἐπιτείλας, ἀνατείλας.

'ΕΠΙΤΕ'ΜΝΩ, *disseco, contraho, abrevio.* 2 Macc. II. 24. δι' ἑνὸς συντάγ- g ματος ἐπιτεμεῖν, in uno volumine *abbreviare.* Ib. v. 33. τὴν ἱστορίαν ἐπιτεμεῖν.

'ΕΠΙΤΕΡΠΗ'Σ, *delectabilis, jucundus.* 2 Macc. XV. 40. ἐπιτερπῆ χάριν.

'ΕΠΙΤΗ'ΔΕΙΟΣ, *aptus, idoneus, utilis.* 1 Par. XXVIII. 2. ubi nihil est in textu Hebr. Sap. IV. 5. εἰς οὐδὲν ἐπιτήδειος, ad nihil *utilis.* 1 Macc. IV. 46. ἐν τόπῳ ἐπιτηδείῳ, in loco h *idoneo.* Ib. XIII. 30. XIV. 34. 2 Macc. II. 30. 3 Macc. VI. 30. Hes. ἐπιτήδειον, ἕτοιμον, ὠφέλιμον.

'ΕΠΙ'ΤΗΔΕΣ, *studio, de industria.* לְמוֹעֵד, *in condictum conventum.* Symm. 1 Sam. IX. 24. ὅτι ἐπίτηδες τετήρηταί σοι, quoniam *de industria* asservatum tibi est. Suidas: ἐπίτηδες, ἐκ σπουδῆς. Idem hoc fragmentum antiqui auctoris subjungit: Οὐκοῦν ἐπίτηδες ξυνελέγημεν. i

'ΕΠΙΤΗ'ΔΕΥΜΑ, *institutum, studium, molimen, opus, factum,* etiam *id, quod studiose sectamur.* גִּלּוּלִים, plur. *dii stercorei* s. *idola,* quæ, quia sunt ab hominibus inventa, ἐπιτηδεύματα dicuntur. 1 Reg. XV. 12. Ezech. VI. 9. XIV. 6. XX. 7. 8. — מַעֲלָלִים, plur. *actiones.* Deut. XXVIII. 20. Jud. II. 19. Psalm. XXVII. 5. ubi ἐπιτηδεύματα notat *ex industria, considerate, malitiose excogitata.* Aqu. Ies. III. 8. Aqu. Symm. Hos. VI. 2. De *institutis* et

a *factis nefariis*, seu *sceleribus* legitur apud Aquilam Hos. V. 4. et cap. VII. 2. etiam apud Symmachum, ubi in Vers. Quint. ipsum nomen formæ *ἀσεβήματα* habetur. — דְּרָכִים וּמַעֲלָלִים, *viæ et actiones.* Jer. XXIII. 22. — מוֹעֲצוֹת, plur. *consultationes.* Psalm. LXXX. 10. — מַעֲשֶׂה, *factum, opus.* Levit. XVIII. 3. — עֲלִילָה, *actio, opus.*

b 1 Sam. II. 3. 1 Par. XVI. 8. Ps. IX. 11. ubi *ἐπιτηδεύματα* sunt *artes et machinæ astu adinventæ*, vel: *simulacra et idola studio et figmento hominum excogitata.* — עוֹלֵל, *puerulus.* Mich. II. 9. Legerunt עַל־מַעֲלֵיהֶם loco מֵעַל־עֲלִילֹתָיו. — צַעַד, *gressus.* Job. XIV. 16. — שְׁרִירוּת, *speculatio.* Ps. LXXX. 10. — תּוֹעֵבָה, *abominatio.* Ezech.

c VIII. 15. Sir. IX. 4. *μήποτε ἀλῷς ἐν τοῖς ἐπιτηδεύμασιν αὐτῆς*, ne forte *illecebris ejus et malis artibus* capiaris: ubi in quibusdam libris est *ἐπιχειρήμασιν.* Hinc Lexic. Cyrilli MS. Brem. *τὰ ἐπιτηδεύματα, τὰ ἐπιχειρήματα.* Hesych. *ἐπιτήδευμα, ἐπίνοια, ἔργον, ποίημα.* Lexic. Vet. *Ἐπιτήδευμα, institutum, inceptum, studium, professio.*

d *ΕΠΙΤΗΔΕΥΜΑΤΑ ΠΟΝΗΡΑ'. מַעֲלָלִים, *opera.* Aqu. Theod. Jer. XXI. 14.

*ΕΠΙΤΗΔΕΥΩ, *studeo, machinor, studiose sector.* בָּעַל בַּת, *in uxorem duco filiam.* Mal. II. 11. *ἐπιτήδευσιν εἰς θεοὺς ἀλλοτρίους, studiose sectatus est* deos alienos. Nam hanc significationem habet h. l. *ἐπιτηδεύειν εἰς τινά*, vel *ἐπί τινι* (Vide Var. Lect.),

c metaphorice si sumitur, ac multam elegantiam inde habet, quoniam *ἐπιτηδεύειν* quoque est *necessitudinem* vel *affinitatem contrahere*, unde *ἐπιτήδειοι* interdum sunt *necessarii, affines, consanguinei.* Sap. XIX. 13. *χαλεποτέραν μισοξενίαν ἐπιτήδευσαν*, gravius erga peregrinos odium *exercuerunt.* Conf. supra s. v. *βδελυρία.* 3 Macc. II. 14. ubi *machinari* et *conari* notat.

f *ΕΠΙΤΗΡΕΩ, *observo, insidior.* שָׁמַר, idem. Symm. Psalm. LXX. 10.

*ΕΠΙΤΗΡΗΣΙΣ, *observatio, insidiæ.* תְּרָפִים, *simulacra, quæ de rebus dubiis et occultis percontari et consulere solebant.* Inc. 1 Sam. XV. 23. Sed vox hæc referenda potius est ad אָוֶן, quod interdum quoque *consilia prava, machinationes, insi-* g *dias structas* aut *struendas* notat. Vide supra s. v. *ἀνδυφαίρεσις.* Zimmermanno post *ἐπιτήρησιν* omissum videtur *τῶν οἰωνῶν.*

*ΕΠΙΤΙΘΗΜΙ, *impono*, et med. *ἐπιτίθεμαι, mihi propono, irruptionem facio, adorior, invado, conspirationem facio, conspiro, adamo, amasium* et *amasiam ago.* נָגַר, *congrego me,* seq. עַל. Ps. LVIII. 3. *ἐπέθεντο ἐπ'* h *ἐμὲ κραταιοὶ, invadebant* me robusti. Zonaras Lex. c. 825. *ἐπέθεντο, ἐπανέστησαν. Δαβίδ· ἐπέθεντο ἐπ' ἐμὲ κραταιοί.* ubi Tittmannus laudat Valckenar. ad Herodot. III. 76. — הֵנִיחַ, Hiph. a יָנַח, *colloco.* Num. XVII. 2. sec. Compl. ubi tamen fortasse loco *ἐπέθηκε* reponendum est *ἀπέθηκε*, ut reliqui libri habent. 1 Sam. VI. 18. 1 Reg. XIII. 29. Ez. XL. 44. Aqu. Psalm. XXXVII. 2. sec. Ca- i tenam PP. GG. T. I. p. 700. *ἐπέθηκας.* Glossa Cod. Vat. *ἐπέθηκας, ἐπεσκίασας.* — הֵנִיעַ, Hiph. a נוּעַ, *agito.* Levit. VII. 20. Num. V. 25. (*ἐπιθήσει.* Scripsit fortasse *ἐπιθύσει.*) 2 Reg. V. 11. — הֶסֵב, Hiph. a סָבַב *converto.* 2 Reg. XXIV. 17. — הִקְטִיר, *adoleo.* Exod. XXIX. 13. Levit. I. 9. 17. (ubi fortasse loco *ἐπιθήσει* recipienda est lectio Compl. *ἐπιθύσει.*) II. 2. Inc. Lev. II. 16. — *הֵרִים, Hiph. a רוּם, *tollo, attollo.* Ezech. XXI. 26. Sed plures

e et meliores libri pro ἐπέθου legunt ibi ἀπόθου. — הִרְכִּיב, Hiph. *vehendum impono.* 1 Paral. XIII. 7. Hos. X. 10. sec. Compl. Symm. 2 Sam. VI. 3. — הִשְׁחִית, Hiph. *perdo.* Jerem. XLIX. 8. ἐπιθήσουσι, *injiciendo corrumpent.* — הֵשִׁית, Hiph. a שׁוּת, *pono.* Genes. XLVIII. 12. sec. Complut. Ruth. III. 15. — הִתְנַפֵּל, Hithp. *irruo.* Gen. XLIII.
b 18. τοῦ συκοφαντῆσαι ἡμᾶς, καὶ ἐπιθέσθαι ἡμῖν, ut calumniose deferat, et *aggrediatur* nos. — הֹתֵת, Pih. ab הָתָת, *prava molior, insidior.* Arab. هلث pro هيث, *intulit malum, grassatus est.* Psalm. LXI. 3. ἕως πότε ἐπιτίθεσθε ἐπ' ἄνθρωπον; quousque *insidias paratis* in hominem? — זוּד: הֵזִיד, Kal et Hiph. *superbe ago.* Ex. XVIII. 11. ἐπέθεντο αὐτοῖς, *in-*
c *vaserunt* illos. Ibid. XXI. 14. ἐὰν δέ τις ἐπιθῆται τὸν πλησίον ἀποκτεῖναι, si autem aliquis proximum *invadat* ad occidendum. Tychsen in Tentam. p. 85. putat, LXX hariolatos esse יָשִׂית. Aliis videtur hic observata significatio verbi Arab. زاد, *addidit.* — חָבַשׁ, *obligo, medeor.* Symm. Job. V. 18. ἐπιθήσει. Lege ἐπιδήσει, ab ἐπιδέω. — יָזַם, *cogito.*
d Genes. XI. 6. ὅσα ἂν ἐπιθῶνται ποιεῖν, quæcunque sibi *proposuerint* facere: ubi Schol. ed. Rom. ὅθεν ἐννοηθήσονται. Idem quoque vocem Hebr. significare docet Arabismus, ubi وذم est *ligare*, inde *obstringere se ad aliquid.* Secundum Tychsenium שׂוּם, *ponere*, cogitarunt. — יָצַק, *fundo.* Exod. XXXVIII. 5. Ies. XLIV. 3. Al. Job. XXXVI. 27.
e ἐπιθήσονται. — יָקוֹשׁ, *laqueum tendo.* Jer. L. 24. ἐπιθήσονταί σοι, *insidias tibi struent.* Conf. Lexic. N. T. s. h. v. — לָקַח, *accipio.* Levit. IV. 25. ubi non solum τῷ לָקַח, sed etiam τῷ נָתַן respondet. Idem valet de loco Num. VI. 18. — נִיב, *proventus.* Mal. I. 12. τὰ ἐπιτιθέμενα. In mente habuisse videntur vocem נוּף in sacris usitatam, aut pro נִיבוֹ legerunt נָבוֹ, et acceperunt pro נָבֹא, f quasi esset præter. Niph. a בּוֹא: *quod adducitur super mensam*, h. e. *quod illi superimponitur.* Chald. *dona.* Recte quoad sententiam. Sermo enim ibi est de sacrificiis Deo oblatis. — נָשָׂא, *fero, porto.* Genes. XLII. 26. — נָתַן, *do.* Exod. XXV. 12. 20. 26. 30. et alibi sæpius. — סָמַךְ, *nitor, fulcio.* Exod. XXIX. 10. Lev. I. 4. III. 2. — עָנַב, *ada-* g *mo.* Ez. XXIII. 5. ἐπέθετο ἐπὶ τοὺς ἐραστὰς αὐτῆς, *amasiam egit* cum amatoribus suis. Vide et v. 7. 9. 12. ac confer s. v. ἐπίθεσις. — עָלָה: הֶעֱלָה, Kal et Hiph. *ascendo, accendo.* Ex. XXV. 37. Num. VIII. 3. 1 Sam. VI. 7. — עָמַס, *onero.* Gen. XLIV. 13. Inc. Lev. I. 7. — עָרַךְ, *ordino.* Gen. XXII. 9. Lev. I. 7. et 8. ubi cum ἐπιστοιβάζω et στοιβάζω h in codd. permutatur. — עָשָׂה, *facio.* Exod. XXV. 18. XXXVI. 34. XXXVII. 7. — *עָשָׂה הַמִּסְפָּחוֹת, *facio velamina.* Hebr. Int. Ezech. XIII. 18. — פָּרַשׂ, *expando.* Num. IV. 11. et 13. — פָּשַׁט, *irruo.* 1 Sam. XXIII. 27. ἐπέθεντο ἐπὶ τὴν γῆν, *irruptionem fecerunt* in terram. Inc. 1 Sam. XXVII. 8. 2 Paral. XXV. 13. et XXVIII. 18. Sic apud Diodor. Sic. Lib. III. p. 199. νυκτὸς i ἐπιθέσθαι, noctu *irruptionem facere.* — קָשַׁר, *conspiro, conjurationem facio.* 2 Par. XXIV. 21. 25. ἐπέθεντο αὐτῷ, *conjurationem* contra illum *faciebant.* Ita et apud Phil. Lib. Quod quivis liber sit probus pag. 605. εἷς τῶν ἐπιτιθεμένων τῷ Ἰουλίῳ

a Καθαροὶ ἐροῦντες. 2 Par. XXIV. 26. οἱ ἐπιτιθέμενοι ἐπ' αὐτὸν, qui *conjurationem* contra illum *faciebant*. Vide et 2 Paral. XXXIII. 25. — קֶשֶׁר, *conjuratio*. 2 Paral. XXIII. 13. — רָמָה, Pih. *fallo, decipio*. Symm. aut potius Aquila Genes. XXIX. 25. ἐπέθου μοι, *fefellisti* me. Idem 1 Sam. XXVIII. 2. ἐπίθου μοι. — שָׂוָה, Pih. *dispono*. Psalm. XX. 5. Symm. Ps.

b LXXXVIII. 20. — שׁוּם : הֵשִׁים, Kal et Hiph. *pono*. Symm. 1 Sam. XV. 2. ubi tamen non tam voci שׂוּם, quam formulæ שׂוּם בְּדֶרֶךְ seq. ל respondet, quæ itidem respondet vernaculæ: *einem etwas in den Weg legen, to throw something in a person's way*, h. e. *adoriri aliquem, hostiliter aliquem tractare*. Symm. Job. XXIII. 6. μόνον αὐτὸς

c μὴ ἐπιτιθέσθω μοι, solummodo ipse ne *imponat* mihi. Vulgatus bene quoad sensum: *nec magnitudinis suæ mole me premat*. Aqu. et LXX sec. Compl. Job. I. 17. ἐπίθηκαν. Sed Olympiodorus in Catena PP. GG. p. 43. habet ἔθηκαν καὶ ἡμῶν. LXX Genes. XXVIII. 11. ubi tamen pro ἐπίθηκεν, quod habet cod. Alex., legere jubet ἐπέθηκεν, coll. v. 18.

d ubi etiam, ut h. l., in codd. cum τίθημι permutatur. Ex. III. 22. 2 Sam. XIII. 19. ἐπίθηκε τὰς χεῖρας αὐτῆς ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, imponebat manus suas super caput suum, quod fiebat in signum luctus. Conf. Jer. II. 37. et Eurip. Phœn. v. 1359. seq. — שׂוּת, *pono*. Al. Psalm. III. 2. τῶν κύκλῳ ἐπιτιθεμένων μοι, circumcirca *invadentes* me. Sic et Hero-

e dot. Lib. I. c. 26. et 102. 177. Adde Philostrat. de Vit. Apoll. Tyan. Lib. V. c. 35. p. 219. Præterea legitur Mal. I. 7. in fine, ubi verbis καὶ τὰ ἐπιτιθέμενα ἐξουθενώσατε nihil respondet in textu Hebr. et pro quibus in Vers. Arab. rectius legitur: καὶ βρώματα τὰ ἐπιτιθέμενα ἐξουθενωμένα. Sunt autem hæc verba addita et transsumta ex v. 12. h. cap.

Ἐπιτιμάω, *increpo, reprehendo*, f *objurgo, interminor, additis minis præcipio*. נָעַר, idem. Inc. sec. cod. Norimb. Jer. XXIX. 27. Aqu. Ies. XVII. 13. ἐπιτιμήσει ἐν αὐτῷ. LXX Gen. XXXVII. 9. ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ πατὴρ αὐτοῦ, *objurgabat* illum pater ejus. Ps. CV. 10. ἐπετίμησε τῇ ἐρυθρᾷ Θαλάσσῃ, *increpabat* mare rubrum, vel: *cum severa quasi interminatione præcepit* mari rubro. Zach. III. 2. — הָמַם, Hiph. a נָמַם, *stillo*. Symm. Mich. II. 6. ἐπιτιμᾶτε. נָמַם

g in I. et IV. Conjug. apud Arabes notat quoque *accusare, reprehendere*. — עָצַב, *dolore afficio*. Inc. 1 Reg. I. 6. ἐπετίμησεν, ubi LXX ἀπωκωλύεν habent. Vel libere vertit, vel loco עָצַב legit עָצַר.

Ἐπιτίμησις, *increpatio, objurgatio*. גְּעָרָה, idem. Aqu. Psalm. LXXV. 6. Aqu. Symm. Theod. Prov. XIII. 8. LXX Job. XXVI. 11. Psalm. XVII. 18. CIII. 8. — מִגְעֶרֶת, idem. Aqu. Deut. XXVIII. 20.

h **Ἐπιτιμία**, *increpatio, mulcta, pœna, supplicium*. Sap. III. 10. ἀσεβεῖς, καθὰ ἐλογίσαντο, ἔχουσιν ἐπιτιμίαν, impii juxta ea, quæ moliti sunt, *punientur*. Confer Lexic. N. T. s. h. v.

i **Ἐπιτίμιον** (τὸ), scil. πρᾶγμα, *res objurgatione vel pœna digna, peccatum, culpa*, it. *mulcta, pœna*. (Alciphr. III. 32. Philo Lib. de Cain. pag. 525. Conf. Intt. ad Lucian. de Mercede Conductis c. 4.) Sir. VIII. 6. πάντες ἐσμὲν ἐν ἐπιτιμίοις, omnes sumus in *culpa*, s. *peccatores*. Ibid. IX. 5. μήποτε σκανδαλισθῇς ἐν τοῖς ἐπιτιμίοις αὐτῆς, quæ verba Bielius transtulit: ne offendiculum capias peccatis ejus; sed rectius, ut mihi videtur, Vulgatus: *ne forte scandalizeris in decore ejus*, sc. decore ætatis florentis et formæ, ac elegantia vestium et cultus. Ἐπιτίμιον enim vi etymologiæ *omne*

a notat, *quod est præstans* (unde etiam τὰ ἐπίτιμια interdum *præmia* significant), ut adeo h. l. commode de *venustate* et *pulcritudine* explicari possit, coll. v. 8. et 9. Non tamen repugnarem, si quis ἐπιτίμοις legere mallet. Nonnulli legendum suspicati sunt ψιμυθίοις; hoc sensu: ne impingas *fuco* ejus. 2 Maccab. VI. 13. περιπίπτειν ἐπιτιμίοις, incidere in
b *pœnas*. Hesych. ἐπιτίμιον, πρόστιμον, τιμωρία.

*ΕΠΙΤΙΜΟΣ, *preliosus, exquisitus, egregius*. Tob. XIII. 16. λίθῳ ἐπιτίμῳ, sec. cod. Alex. In reliquis ἐντίμῳ exstat. Sir. VIII. 5. sec. Alex. ubi Vat. pro ἐπιτίμοις habet ἐπιτιμίοις. Hesych. ἐπίτιμον, πλούσιον, τιμωρὸν, τιμητόν. Suidas: ἐπίτιμον, πλούσιον, ἢ τὸ μὴ ἄτιμον. Adde Thomæ Mag. Eclog. p. 358. ed. Bernard.
c

ΕΠΙΤΟΚΟΣ, *partui vicina*. הָרָה לֶלֶת, *gravida ad pariendum*. Symm. 1 Sam. IV. 19.

ΕΠΙΤΟΜΗ, proprie: *amputatio, qua aliquid breve redditur*, deinde: *compendium, breviarium*. 2 Maccab. II. 27. 29.

ΕΠΙΤΡΑΧΗΛΟΝ, *collare, quod*
d *supra collum est*. פְּתִיל, *sudarium*, vel, ut alii exponunt, *linteum capitis*, vel *pallium*. Inc. Gen. XXXVIII. 18. ubi tamen ἐπιτραχήλιον legendum est, quod nonnulli iterum in περιτραχήλιον mutarunt: coll. v. 25. Vide ad h. l. Scharfenbergium.

ΕΠΙΤΡΕΠΩ, *permitto*. אָמַר, *dico*. Esther. IX. 14. ἐπίτρεψεν οὕτω γενέσθαι, *permittebat* ita fieri. Hesych.
e ἐπίτρεψεν, ἐπίτρεπεν, ὑπεχώρει. — נָתַן, *do*. Symm. 1 Sam. XXIV. 8. — עָזַב, *relinquo*. Genes. XXXIX. 5. ubi *committere, concredere* notat. — עָרַךְ, *ordino*. Job. XXXII. 13. 4 Macc. IV. 17. ἐπιτρέπειν τὴν ἀρχὴν, pontificatum *deferre*. Ib. v. 18.

ΕΠΙΤΡΕΧΩ, *accurro, incurso, irrumpo*. רוּץ, *curro*. Gen. XXIV. 17. Symm. Ps. LVIII. 5. Susann.
f v. 19. ἐπέδραμον αὐτῇ, *incursabant* in illam. Vide et 1 Maccab. VI. 45.

ΕΠΙΤΡΙΒΩ, *attero, allido*. הָדַךְ pro הִתְדַּכֵּא, Hithp. *conteror*. Aqu. Job. V. 4. ἐπιτριβήσονται, *atterentur*. שָׁאַף, *absorbeo*. Symm. Psalm. LV. 3. ἐπέτριβον. שָׁאַף interdum est i. q.
g שׁוּף, *protero, conculco*. Cf. Amos II. 7. unde LXX h. l. voce καταπατῶν usi sunt.

ΕΠΙΤΡΙΜΜΟΣ, *attritio*. דַּכָּא, idem. Aqu. Deut. XXIII. 1.

ΕΠΙΤΡΙΠΤΟΣ, *attritus, fractus*. דַּךְ, idem. Aqu. Psalm. IX. 9. ἐπιτρίπτω.

ΕΠΙΤΡΙΨΙΣ, *allisio*, it. *fluctus*. דַּכְיִ, *contritio, allisio*. Ps. XCII. 5.
h — מַסַּפַּח, part. Pih. *adhibens, admovens*. Aqu. sec. cod. Barb. Hab. II. 15. Legit מְסָכָּה, *effusio*. *Effusio* autem est symbolum interi-
i tus.

ΕΠΙΤΡΟΠΗ, *potestas, permissio, procuratio*. 2 Macc. XIII. 14. δὸς δὲ ἐπιτροπὴν τῷ κτίστῃ τοῦ κόσμου, dans autem *procurationem*, s. permittens *exitum pugnæ* creatori mundi.

ΕΠΙΤΡΟΠΟΣ, *procurator, tutor*. 2 Maccab. XI. 1. Λυσίας ἐπίτροπος τοῦ βασιλέως, Lysias *procurator* regis: ubi vid. Baduellus et Grotius. Ibid. XIII. 2. XIV. 2. Conf. Lex. N. T. s. h. v.
j

ΕΠΙΤΥΓΧΑΝΩ, *adipiscor, consequor*, it. *felix sum, feliciter ago, prospero rerum successu utor*. חָרַךְ, *aduro, asso*. Prov. XII. 28. οὐκ ἐπιτύξεται δόλιος θήρας, non *consequetur* dolosus feram. Arab. حرك est *movere, excitare*, speciatim *prædam e cubili*. Hesych. οὐκ ἐπιτεύξεται, οὐκ ἐπιτυχὴς ἔσται. Glossar. in Octat. ἐπιτεύξεται, ἐπιτυγχάνει. Conf. Fulleri Miscell. Sacr. Lib. VI. c. 13. pag. 737. — מַצְלִיחַ, part. Hiph. *pros-*

pere agens. Gen. XXXIX. 2. *ἀνὴρ ἦν ἐπιτυγχάνων*, vir erat *prospero rerum successu utens.* Sic etiam Diod. Sic. Lib. III. sub fin. *ἐπιτυχόντα πᾶσι τοῖς ἄθλοις* vocat, *in omnibus certaminibus felici successu usum.* Alioquin etiam rescribi posset *εὐτυχών.*

ΕΠΙΤΥΧΙ'Α, *adeptio, consecutio, prosper successus,* ab *ἐπιτυχής, qui voti redditur particeps.* Sap. XIII. 19. *χειρῶν ἐπιτυχίας.*

ΕΠΙΦΑΙ'ΝΩ, *appareo, illumino.* הֵאִיר, Hiph. ab אוֹר, *illumino.* Num. VI. 25. Psalm. XXX. 20. CXVII. 26. — הִגְלָה: נִגְלָה, Hiph. et Niph. *deporto, migro in captivitatem,* item *revelo me.* Genes. XXXV. 7. Ez. XXXIX. 28. — הוֹפִיעַ, Hiph. a יָפַע, *splendeo.* Aqu. Psalm. XCIII. 1. *ἐπιφάνηθι.* — זָרַח, *orior.* Deut. XXXIII. 2. *ἐπίφανον.* In Symmacho legitur *ἐπιφάη.* Sed vox hæc, quam Montf. ad זָרַח retulit, pertinet potius ad הוֹפִיעַ, ut recte ad h. l. observavit Scharfenbergius. — נוֹרָא, part. Niph. a יָרֵא, *terribilis.* Soph. II. 11. — נִמְצָא, Niph. *invenior.* Jer. XXIX. 14. — פָּנָה, *respicio.* Ez. XVII. 6. — עָלַח, *irruo.* Theodot. 1 Sam. XVI. 13. *ἐπιφάη, advenit, exseruit se in illo.* Ep. Jer. v. 51. *ἀστραπὴ ὅταν ἐπιφανῇ*, fulgur si *affulgeat.* 3 Maccab. II. 19. hiphilice notat *splendide manifestare, insigni modo aliquid palam declarare, ἐπίφανον τὸ ἱλεός σου.* Sic *φαίνειν* apud Dion. Cass. Fragment. p. 1. ed. Reim.

ΕΠΙΦΑ'ΝΕΙΑ, *apparitio, ostentum, illustris potentiæ divinæ manifestatio.* חֵיל, *exercitus.* Aqu. 2 Sam. VIII. 9. *τὴν ἐπιφάνειαν.* Ita Montfauconus e cod. Regio edi jussit. Sed, ut Wesselingius in Probabil. pag. 216. ac Scharfenbergius ad h. l. jam recte monuerunt, *τὴν ἐπιφάνειαν* componendum potius erat cum חֲמָת, præeuntibus Hieronymo, Theodoreto Quæstt. 22. in 2 Reg. et Procopio p. 126. ed. Meursii. *f* Fuit cum suspicarer, pro *ἐπιφάνειαν* reponendum esse *ἐπισταλείαν*, aut *ἐπιστρατείαν*, quod vide supra. — *מוֹצָא, *exitus.* Symm. Hos. VI. 3. Bene quoad sensum. Sermo enim ibi est de Deo, cui, quando apparet, exitus e cœlo tanquam palatio suo tribuitur. — מָרִיא, *saginatum.* Amos V. 22. *ἐπιφανίας αἰτῶν.* Legerunt aperte מַרְאֵיכֶם loco *g* מְרִיאֵיכֶם, *pinguium vestrorum.* V. Cappelli Crit. S. P. III. pag. 199. ed. rec. — *נְדָגָלוֹת, part. *vexillatæ.* Incert. Cant. VI. 9. *ὡς ἐπιφάνεια.* Fortasse legit literis transpositis כְּנִגְדָּלוֹת cum auctore Ed. Quint. et Sextæ, ac *ἐπιφάνειαν* in notione *apparitionis divinæ* dedit. Potest tamen in Hexaplis quoque legi *ἐπιφάνεια ὡς*, ut ad proxime antece- *h* dens אֵימָה referatur, quod ab auctore Ed. Quint. *ἐπιφανὴς* redditur. — נוֹרָאוֹת, part. plur. Niph. *terribilia.* 2 Sam. VII. 23. *ποιῆσαι μεγαλωσύνην καὶ ἐπιφάνειαν*, facere magna et *ostenta.* Sic etiam de *manifesto documento præsentiæ divinæ s. miraculo* adhibetur 2 Macc. III. 24. XIV. 15. XV. 27. 3 Maccab. II. 9. Vide Wesseling. ad Diod. Sic. *i* I. 35. et Valesium ad Eusebii H. E. II. 6. Præterea legitur in Addit. Esther. XIV. 2. sec. Vet. Arund. *ἀφείλατο τῶν σημείων ἐπιφανίας αἰτοῦ*, ubi *ἐπιφάνεια* est *ostentatio*, i. q. *δόξα* in antecedentibus.

ΕΠΙΦΑΝΗ'Σ, *illustris, splendidus.* אֵימָה, *terror, formido.* Ed. Quint. Cant. VI. 9. — מוֹרָאָה, part. Hoph. fœm. a רָאָה, *visu horrenda.* Soph. III. 3. — *מָרִיָה, *Morijah.* Nomen proprium montis. Genes. XXII. 2. sec. Oxon.

a ἐπιφανῆ. Ita enim legendum loco vocis misere depravatæ ἐπιφαή. — נָאוֹר, Niph. ab אוֹר, *illustris fio.* Symm. Psalm. LXXV. 5. — נוֹרָא, part. Niph. a יָרֵא, *terribilis.* Jud. XIII. 6. 1 Par. XVII. 21. Hab. I. 7. Mal. I. 14. In omnibus his ac reliquis, ubi occurrit, locis nonnulli statuunt eos נוֹרָא permutasse cum נִרְאָה, coll. Mal. IV. 5.

b Ἐπιφανέστατος, *splendidissimus.* אַיִן, *non, nihil.* Prov. XXV. 14. Nisi statuere velis, ἐπιφανέστατα esse h. l. *blandientia quidem formis, sed per inanem speciem fallentia,* cum Jaegero reponendum erit ἐπισφαλέστατα, *incertissima, fallacissima.*

*Ἐπιφανῶς, *insigniter, splendide, magnifice.* Esth. XII. 5. sec. c Vet. Ar. πᾶσαν θύραν ἐπιφανῶς (Num ἐπιμελῶς legendum? K.) τηρεῖν. Ib. II. 18. ἤγαγε τὸν γάμον ἐπιφανῶς. Pollux Onom. V. 159.

*Ἐπιφαταΐζω, *pro vili habeo, flocci facio, contemno.* עוֹלֵל, *vindemiam facio.* Thren. II. 20. ἐπιφαύλισας sec. cod. Alex. Sed reponendum potius ibi est ἐπιφύλλισας, quanquam et altera lectio locum d habere potest. Confer Schultensii Origin. Hebr. p. 92. seq.

Ἐπιφατσκω, *illucesco, orior, luceo, splendeo.* *הָאֱהִיל, Hiph. ab אָהֳלָה, *tabernaculum pono.* Job. XXV. 5. Cum Vulg. Syr. Arab. Chald. legisse videntur יָהֵל, aut potius ἐπιφαύσειν de *expansione luminis* explicandum erit. — יַהֲהִיל, Hiph. ab הָלַל, *lucere facio.* Job. e XXXI. 26. ὁρῶμεν ἥλιον τὸν ἐπιφαύσκοντα, videmus solem *lucentem.* Hes. ἐπιφαύσκοντα, ἀνατέλλοντα, φαίνοντα. Job. XLI. 10. — פָּרַד, *disjungo, separo.* Al. Job. XLI. 9. Ita Bielius. Sed ἐπιφαύσκεται ibi Hebr. תָּהֵל respondet.

Ἐπιφέρω, *infero,* et ἐπιφύομαι, *feror, irruo.* הֲבִיהַ, Hiph. a נוּהַ *agito.* Zach. II. 9. — הֲשִׁיב, Hiph. a שׁוּב, *reverti facio.* Prov. XXVI. 15. Symm. Job. XX. 10. — יָלַךְ, *eo, ambulo.* Gen. VII. 18. ἐπιφέρετο κιβωτὸς ἐπάνω τοῦ ὕδατος, *ferebatur* arca super aquam. — רָזַם, *specio.* Job. XV. 12. τί ἐπήνεγκαν οἱ ὀφθαλμοί σου; quid *intulerunt,* vel *innuerunt* oculi tui? Permutarunt fortasse רָזַם cum רָסַן — רָהַט, *incubo.* Genes. I. 2. πνεῦμα θεοῦ ἐπιφέρετο ἐπάνω τοῦ ὕδατος. Syr. ; notat *desuper venire,* aut *descendere.* Josephus habet πνεύματος αὐτὴν ἄνωθεν ἐπιδύοντος. Aqu. et Symm. ib. ἐπιφερόμενον. — *רָצָה, quod in Piel et Hithp. notat *gratiam alicujus sibi conciliare studere.* Symm. Job. XX. 10. ἐπιοῦσιν, *inferent,* sc. *in domos suas,* h. e. summa cum humanitate eos excipient, et ita gratiam eorum sibi conciliare studebunt. Fortasse tamen et hic יִרְצוּ a רוּץ in notione i hiphilica derivarunt. — שָׁלַח, *mitto.* Gen. XXXVII. 21. χεῖρα δὲ μὴ ἐπενέγκητε αὐτῷ, manum autem non *inferte* illi. 1 Sam. XXII. 17. XXIV. 7. 2 Macc. XII. 35. τῶν ἐπιόντων Θρᾳκῶν τινος ἐπενεχθέντος αὐτῷ, cum aliquis equitum Thracum *irrueret* in illum. Hesych. ἐπιφερόμενος, ὡρμηκότας.

Ἐπιφημίζομαι, *approbo,* it. *diffamo, impropero, objicio.* תִּתְבָּרֵךְ, Hithp. *benedico mihi.* Deut. XXIX. 19. ἐπιφημίσηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ λέγων, *blandiatur* sibi ipse, s. sibi persuadeat felicem se futurum. Sap. II. 12. ἐπιφημίζεται ἡμῖν ἁμαρτήματα, *improperat* nobis peccata. Vulgat. *diffamat.*

Ἐπιφθέγγομαι, *eloquor.* דָּבַר *loquor.* Aqu. Psalm. II. 5.

*Ἐπιφί, nomen mensis Ægyptiaci *undecimi,* nostro Julio respon-

dentis. 3 Macc. VI. 40. ἕως τῆς τετάρτης τοῦ Ἐπιφὶ (ubi in libris vett. scribitur etiam ἐπαφὶ et ἐπίφ.); et paulo post in eodem commate ἀπὸ πέμπτης τοῦ Ἐπιφί. Syrus in utroque loco non expressit. Conf. Prolegom. ad H. Steph. Thes. L. Gr. (ed. Lond.) T. I. Vol. 2. p. CCXV.

a

*ΕΠΙΦΛΥΓΜΟΣ, *scatebra, scaturigo, eruptio aquarum.* אֵד, *vapor.*

Aqu. Genes. II. 6. ubi alii ἐπιβλυσμὸς, alii ἐπιβλυγμὸς habent, ac videndus est Montfauconus.

b

*ΕΠΙΦΟΒΕΡΟΣ, *admodum terribilis ac formidolosus,* nam præpositio ἐπὶ in compositione auget quandoque significationem, v. c. ἐπιφανής. Reddenda est hæc vox Aquilæ Ps. XLIV. 5. ubi nunc quidem pro נוֹרָאוֹת, *terribilia,* in Hexaplis legitur: φοτίσει σε ἐπὶ φοβερά, sed re vera legendum est ἐπιφοβερὰ, *admodum terribilia.* Symmachus ibi φοβερὰ habet.

c

ΕΠΙΦΟΒΟΣ, *tremendus,* etiam *illustris, venerabilis.* אֵימָה, *formido.* Symm. Cant. VI. 3. 9. — נוֹרָה Niph. a יָרֵא, *metuor.* Aqu. Symm. Ps. LXXXVIII. 8. ac Inc. (sine dubio Aquila) sec. cod. Barb. in margine Mal. II. 20. (I. 14.), ubi est i. q. ἐπιφανὴς, h. e. *illustris, venerabilis.* — *נוֹרָאוֹת, *terribilia, insignia.* Aqu. 2 Sam. VII. 24.

d

ΕΠΙΦΟΒΟΣ ΕΙΜΙ, *metu perculsus sum,* it. *metuendus, illustris, venerabilis sum.* נוֹרָה, Niph. a יָרֵא, *metuor.* Inc. Ps. CXXIX. 4.

ΕΠΙΦΡΑΤΤΩ, *obstruo, obtero.* לָעַג, *subsanno, irrideo.* Symm. Ps. LVIII. 9. ἐπιφράξεις. Jam Montfauconus suspicatus est, in versionem Symmachi (ex Eusebio et uno cod. Reg. desumtam) vitium aliquod irrepsisse, cum utraque vox longe diversis gaudeat significationibus. Vera ac sincera fortasse est lectio, quam nobis servavit Eusebius, qui in Catena PP. GG. T. II. p. 160. Symmachum ἐπιφθέγξη, *acclamabis,* vertisse testatur.

e

— *סָגַר, *claudo, occludo.* Aqu. Gen. VIII. 2. ubi vid. Montf.

f

ΕΠΙΦΥΛΑΤΤΩ, *observo, studeo.* שָׁמַר, idem. Ezech. XLIV. 8.

ΕΠΙΦΥΛΛΙΖΩ, *racemo, racemationem facio, vindemio.* עוֹלֵל, Pih. ab עָלַל, *facio,* it. *vindemiam facio.* Thren. I. 28. sec. Compl. Vatic. habet ἐπυόησαν ἐπιφυλλίδα. Ibid. II. 20. III. 50. ὀφθαλμός μου ἐπιφυλλιεῖ, *oculus meus racemabit,* ad quæ verba Origenes: ὅτι κατανύτησάν με τὰ δάκρυα, τῇ ἐν ὕδατι πνιγομένων μεταφορᾷ. κατὰ δὲ τοὺς ὁ' κατακόπτει με τὰ δάκρυα, καθάπερ ἄμπελον ἀκριβὴς τρυγητής. Vid. Flam. Nobil. ad h. l. Aqu. Deut. XXIV. 21. ubi vid. Montf. Inc. Thren. I. 12. ἐπιφυλλίσεις.

g

ΕΠΙΦΥΛΛΙΣ, *racematio,* vel *parvus racemulus relictus sub foliis.* עֲלִילָה, *actio, opus.* Soph. III. 8. Legerunt עוֹלֵלָה. — עוֹלְלוֹת, plural. *racemationes, racemi.* Jud. VIII. 2. ubi alii ἐπιφυλλίδας ipsos pampinos racemorum feraces appellari malunt, quos et Columella Latinique alii *pampinos racemorum* vocant. Abd. v. 5. οὐκ ἂν ἐπιλείποιτο ἐπιφυλλίδα, non relinquent *racemum.* Vide et Mich. VII. 1. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐπιφυλλίδα, ῥωγολογίαν. Adde Symm. Ies. XXIV. 10. Hes. ἐπιφυλλὶς, βοτρύδιον ἐπὶ τέλει βλαστάνον. Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἐπιφυλλίδες, τὰ μικρὰ βοτρύδια τὰ ἀναριθμούμενα τοῖς κλήμασι τῆς ἀμπέλου, ὡς παρώμενα. Lege παρήμενα. Conf. Schol. Aristoph. ad Ran. v. 92. et quæ inde repetuntur apud Suidam et Phavorinum.

h

i

ΕΠΙΦΥΛΛΙΔΑ ΠΟΙΕΩ, *racemationem facio.* עוֹלֵל, Pih. *racemo, iterum iterumque uvas colligo.* Thren. II. 20. ἐπιφυλλίδα ἐποίησε μάγειρος, de quo loco vide notata a me in Opusc. Critt. p. 398.

a *ΕΠΙΦΎΛΛΙΟΝ, i. q. ἐπιφυλλίς. עֲלֻלוֹת, plur. *racemi*. Jud. VII. 2. sec. Compl.

ΕΠΙΦΎΟΜΑΙ, *insuper nascor, adnascor, accresco*, it. *cresco, augeor*. 2 Macc. IV. 50. ἐπιφυόμενος τῇ κακίᾳ, *crescens* malitia. 2 Maccab. XV. 17. ubi ἐπιφύντες redditur *in hostes incitati et illati*, et Baduellus: Verbum est sumtum a plantis atque
b stirpibus, quæ ἐπιφύονται, adnascentes insurgunt. H. l. *eos* significat, *qui aliis vim inferunt*.

*ΕΠΙΦΤΤΕΎΩ, *insuper sero*. 4 Macc. XV. 6. ἐπιφυτευομένην φιλοστοργίαν, *insitum* liberorum amorem.

ΕΠΙΦΩΝΈΩ, *acclamo*. 3 Esdr. IX. 47. ubi in textu Hebr. Nehem. VIII. 6. est עָנָה. 2 Maccab. I. 23. 3 Maccab. VII. 13.

c ΕΠΙΧΑΊΡΩ, *gaudeo, exulto, lætor*, speciatim *propter mala alterius*, s. *infortuniis alicujus insulto*, aut *miserum maligne irrideo*. Demosthen. in Orat. c. Midiam p. 404 et Isocrates in Æginet. p. 394. אָמַר הֵאָח, *dico heah*. Ezech. XXV. 3. — הֵגִיל, Hiph. a גּוּל. Hos. X. 5. — הֵרִיעַ, Hiph. a רִיעַ *clango*. Ps. XL. 12. — חָגַף, *contaminor*. Mich.
d IV. 11. Cogitarunt forte חָנַף, *hypocritam egit*. Arab. حنف, *fastidiose nasum attraxit, aversatus est*. — לָעַג, *subsanno*. Prov. I. 26. — שָׁאַם, *depopulatio*. Ezech. XXV. 15. — שָׂמַח, Ps. XXXIV. 22. 27. XXXVII. 17. Prov. XXIV. 17. — *שָׂמֵחַ, verbale, *lætus*. Psalm. XXXIV. 29. Prov. XVII. 5. — *שָׂחַק. Prov. I. 26. sec. Vat.

e *ΕΠΙΧΑΡΑΚΌΩ, *vallo communio, circumvallo, obsideo, obsidione cingo*. Inc. 1 Reg. XV. 27. ἐπιχαράκωσεν, pro Hebr. יַכֵּהוּ, *percussit eum*. Montfauconus jam monuit, hanc vocem videri mendose positam: et ita vere est. Scribendum est ἐπεχάραξεν.

*ΕΠΙΧΑΡΆΣΣΩ vel ἐπιχαράττω, *insculpo, incisuris serratum reddo*. Vide ἐπιχαρακόω.

f ΕΠΙΧΑΡΉΣ ΓΊΝΟΜΑΙ, *lætus fio*. עָמַח. Job. XXXI. 29. Adde Nahum. III. 4. sec. Alex.

ΕΠΊΧΑΡΙΣ, *gratus, jucundus*, חֵן, *gratia*. Nah. III. 4. — חֶסֶד, *benignitas*. Symm. Prov. XXXI. 26. νόμος ἐπίχαρις τῇ γλώσσῃ αὐτῆς, lex jucunda linguæ ejus. Suidas: Ἐπίχαρις, ἐπιτερπής, ὁμιλητικός.

ΕΠΊΧΑΡΜΑ, *gaudium, ludi-g brium, irrisio*. שְׂמָצָה, *ignominia*. Theod. et LXX Exod. XXXII. 24. Arab. شمع, *lusit, risit, jocatus est*, et in Conjug. II. *ludibrio exposuit, risui habuit*. Sir. VI. 5. ἐπίχαρμα ἐχθρῶν ποιήσει αὐτὸν, gaudium inimicorum faciet illum. Idem legitur ibid. XVIII. 31. XLII. 16. ubi derisio et gaudium inimicorum is dicitur, qui sibi infamiam, morbos, h pauperiem, etc. consciscit. Hesych. ἐπίχαρμα, χάρμα, ᾧ τινι χαίρει τις, καὶ ὁ ἐπίχαρτος. Adde Eurip. Herc. Fur. vi 380.

*ΕΠΊΧΑΡΤΟΣ, *lætitiam ac gaudium adferens*, etiam *is cujus malis ac infortuniis lætamur*. Reperitur hæc vox apud LXX Prov. XI. 3. in quem locum verba πρόχειρος δὲ καὶ ἐπίχαρτος κ. τ. λ. transierunt e i v. 10. ubi vox ἐπίχαρτος Hebr. רָנָה, *ovatio*, respondet. Adde Thucyd. III. 67. ubi vid. Intt. ac Pollucis Onom. III. 101. et IX. 36.

ΕΠΙΧΕΙΡΈΩ, *manum admoveo, aggredior, conor, audeo*. בָּקַשׁ, *quæro*. Symm. 2 Sam. XXI. 2. — גָּמַל, *retribuo*. 2 Par. XX. 11. — חָשַׁב, *cogito*. Esth. IX. 25. ὅσα δὲ ἐπεχείρησε πάξαι ἐπὶ Ἰουδαίους, quæcunque autem *conabatur* adducere super Judæos. 3 Esdr. I. 27. Hebr. הִתְחַפֵּשׂ. 2 Chron. XXXV. 22.

a 2 Macc. II. 30. *ζωγραφεῖν ἐπιχειροῦντι*, illi qui ad pingendum *manum admovet*, h. e. pictori. 2 Macc. VII. 19. *Θεομαχεῖν ἐπιχειρήσας*, qui *audes* adversus Deum pugnare. Hesych. *ἐπιχειρεῖ, ἐπιτολμᾷ.*

ΕΠΙΧΕΊΡΗΜΑ, *conatus, molimen, institutum, artificium.* Sir. IX. 4. *μήποτε ἀλῷς ἐν τοῖς ἐπιχειρήμασι*, ne capiaris *artificiis* s. *artibus* ejus, ubi b cum *ἐπιτήδευμα* in codd. permutatur. Suidas: *Τὰ ἐπιχειρήματα, αἱ ἐπιχειρήσεις, τὰ ἐπιτηδεύματα.*

ΕΠΙΧΕΙΡΟΝ, in lingua Hellenistica notat *manum et manui additum brachium et humerum*, it. *sceptrum.* זְרוֹעַ, *brachium.* Jer. XLVIII. 25. *τὸ ἐπίχειρον αὐτῶν συντρίβη, brachium* eorum contritum est. Ad quem locum Origines in Catena Ghisler. c p. 481. *ἐπίχειρον ἢ τὸ σκῆπτρον παρίστησιν, ἢ τοὺς ὑπὸ τὴν ἀρχὴν ἢ τοὺς μισθωτούς. ἐπίχειρα γὰρ ὁ μισθός.* Al. Jer. XXVII. 5. feci terram *ἐν τῇ ἰσχύϊ μου μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ ἐπιχείρῳ μου τῷ ὑψηλῷ*, potentia mea magna et brachio meo excelso. 2 Macc. XV. 33. *τὰ ἐπίχειρα τῆς ἀνοίας κατίναντι τοῦ ναοῦ κρεμάσαι*, brachia autem dementiæ ex adverso templi suspen- d dere. Latinus reddit: *manum* autem dementis contra templum suspendi. Grotio placebat *ἐπιχείρια, præmia* aut *monumenta victoriæ, νικητήρια*, Polluce interprete.

ΕΠΙΧΈΩ, *infundo.* הֵרִיק Hiph. a רִיק, *evacuo.* Zach. IV. 12. — *זָרַק. Exod. XXIV. 6. sec. Oxon. — הֵשִׁים Hiph. a שׂוּם, *pono.* Lev. V. 11. — יָצַק. Gen. XXVIII. e 18. 2 Reg. IX. 6. — נָתַן, *do.* Lev. II. 15.

ΕΠΙΧΟΡΗΓΈΩ, *suppedito.* Sir. XXV. 24. *γυνὴ ἐὰν ἐπιχορηγῇ τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς*, ubi *vindicare sibi imperium* notat. Non choragi vocantur chororum societatumque duces, tenentesque primatum. Vulg. *mulier si primatum habeat.* Ex Bretschneideri sententia *ἐπιχορηγεῖν* hic significare videtur: *rem familiarem* f *augere adferendo largam dotem marito.* Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΕΠΙΧΎΝΩ, *infundo, influo.* יָצַק, *fundo, effundo.* 1 Reg. XXII. 35.

ΕΠΙΧΥΣΙΣ, *infusio*, et *fusio* simpliciter. מוּצָק part. Hoph. a יָצַק, *fusus.* Job. XXXVII. 18. *ὡς ὅρασις ἐπιχύσεως*, ut speculum *ære fusum* s. *fusi metalli.* Confer v. 10. Vide infra s. v. *σύγχυσις.* — צוּקָה, *an-* g *gustia, coarctatio*, a צוּק. Aquila Prov. I. 27. Deduxit a יָצַק, *fundere, effundere.* Hesych. *ἐπίχυσις, χωνίασις.*

ΕΠΙΧΥΤΉΡ, *infusorium.* מוּצָקוֹת plur. *infundibula, quibus infunditur.* Symm. Zach. IV. 2. *ἐπιχυτῆρες.* — צִנְתְּרוֹת plur. *tubi, fistulæ, ampullæ.* Symm. Zach. IV. 12.

ΕΠΙΧΎΩ, *infundo.* יָצַק, *fundo.* h Lev. XXI. 10. Job. XXXVI. 27. — נָתַן, *do.* Lev. XI. 38. Sermo ibi est de aqua.

ΕΠΙΧΩΡΈΩ, *concedo, permitto.* 2 Macc. IV. 9. *ἐὰν ἐπιχωρηθῇ διὰ τῆς ἐξουσίας αὐτοῦ*, si *concessum esset* per auctoritatem ejus. Vide et 2 Macc. XII. 12.

ΕΠΙΧΏΡΗΣΙΣ, *concessio, permissio.* רְשׁוּן, *licentia.* Esdr. III. 7.

ΕΠΙΨΆΛΛΩ, *accino.* 2 Macc. I. i 30. *οἱ δὲ ἱερεῖς ἐπέψαλλον τοὺς ὕμνους*, sacerdotes autem *accinebant* hymnos.

ΕΠΌΖΩ, *redoleo, oleo.* בָּאַשׁ, *putresco.* Exod. VII. 18. 21. VIII. 14. XVI. 20. 24.

ΕΠΟΊΚΙΟΝ, *villa, casa.* *חָצֵר, *atrium.* Inc. Lev. XXV. 31. sec. Coisl. et Lips. — כְּפָר, *pagus.* Jos. XVIII. 24. Vide et 1 Par. XXVII. 25. ubi nihil est in textu Hebraico.

a Ἐποικοδομέω, *superstruo, ædifico.* בָּנָה, *ædifico.* Num. XXXII. 38. nomina urbium, ἃς ἐπῳκοδόμησαν, quas ædificarunt, sec. ed. Ald. ubi tamen lectio ἐπῳκοδόμησαν ex antecedente ἐπωνόμασαν orta esse videtur. Certe reliqui libri habent ᾠκοδόμησαν.

Ἕπομαι, *sequor.* אַחֲרוֹן, *postremum.* Symm. Exod. IV. 9. —
b * הָלַךְ, *ambulo.* Inc. Ies. LXV. 2. 3 Macc. II. 26.

Ἐπονείδιστος, *exprobrabilis, qui exprobrari potest, turpis, illiberalis.* חֹרֶף part. *exprobrans.* Prov. XXVII. 11. ἐπονειδίστους λόγους, sermones *exprobratorios.* Loco חֹרְפִי, *exprobranti mihi,* legerunt חֶרְפָּה aut חֶרְפּוֹת. — חֶרְפָּה, *opprobrium.* Symm. Ps. XXXVIII. 9. 3 Macc.
c VI. 31. οἱ πρὶν ἐπονείδιστοι καὶ πλησίον τοῦ ᾅδου. Sermo ibi est de Judæis, quibus crudelissima et ignominiosa mors destinata fuerat. Polyb. IV. 81. 8. ἐπονείδιστος δουλεία, *turpissima servitus.* Ibid. XI. 2. 7. ἐπον. βίος, *ignominiosissima* vita.

Ἐπονείδιστος γίνομαι, *exprobrabilis fio.* חָסַר Pih. *probro afficio.* Prov. XXV. 10.

d Ἐπονείδιστος εἰμί, *exprobrabilis sum.* הֶחְפִּיר Hiph. *probro afficio.* Prov. XIX. 26. — הִתְנַלַּע Hithp. *immisceo me.* Prov. XVIII. 1, ubi pro יִתְנַלַּע legisse videntur per metathesin literarum יִתְנַעַל (nam נָעַל est βδελύττειν), vel יִתְלַעֲג. Vide tamen Schultensium ad h. l. et cap. XVII. 14.

Ἐπονομάζω, *appello, cogno-*
e *mino.* הִזְכִּיר Hiph. *recordari facio.* Exod. XX. 24. — נָקַב, *expresse nomino.* Levit. XXIV. 11. Aquila Gen. XXX. 28. et Levit. XXIV. 15. — קָרָא, *voco.* Gen. IV. 16. 24. 25. Exod. II. 10. Al. Gen. XIX. 22. — שׂוּם אֶת שֵׁם, *pono nomen.* Deut. XII. 5. 2 Par. XII. 13.

Ἐποξύνω, *exacuo, accelero.* 2 Macc. IX. 7. ἐποξύνειν τὴν πορείαν, *accelerare* iter.

Ἐποπτεύω, *specto, inspicio.* הַבִּיט Hiph. a נָבַט, *intueor.* Symm. Psalm. X. (sec. Hebr. IX.) 14. ἐποπτεύεις.

Ἐπόπτης, *inspector.* 2 Macc. III. 39. VII. 35. 3 Macc. II. 21. ubi de Deo, summo moderatore rerum omnium, dicitur. Hesych. ἐπόπτης· Ζεὺς ἢ Θεατής.

*Ἐποπτικός, *qui aliquid in-*
f *spicit et curat.* 4 Macc. V. 13. τῆς θρησκείας ἐποπτικὴ δύναμις, *numen, cui ista superstitio sit curæ.*

Ἐπόπτομαι, *inspicio, contemplor.* חָזָה, *video.* Mich. IV. 11. — נָבַט. Hebr. Symm. Theod. Ps. XCI. 12. ubi notat *cum voluptate videre.* — צָפָה, *speculor.* Ps. V. 4. ἐπτόημαι sec. Vat. Syrus in opinione fuisse videtur, ἐπτόημαι esse passivæ conjugationis et significationis. Arabs legisse videtur ἐπτόημαι, ut quoque habet Alex. et Euseb. Confer ad h. l. L. Bosium. — רָאָה *video.* Ps. XXXIV. 20. κύριε, σὺ ἐπτόησαι; Vulgatus bene: *quando respicies,* h. e. *rationem habebis,* seu: *curam geres?* Ps. CXVII. 7. ἐπτόημαι τοὺς ἐχθρούς μου, *lætus* inimicorum meorum *pœnam videbo.* Hesych. ἐπτόημαι, θεωρῶ. Mich. VII. 10. Sir. VII. 10. τῷ πλήθει τῶν ὀδόντων μου ἐπτόησαι, ad multitudinem sacrificiorum meorum *respiciet* me.

Ἐποργίζομαι, *irascor.* * הִשְׂתָּעֵר seq. עַל, *turbino, instar turbinis venio contra.* Dan. XI. 40. ἐπῳργίσθησαι αὐτῷ sec. Chis. sensu eodem. Segaarius conjicit, legendum esse ἐφορμηθήσεται. 2 Maccab. VII. 33. ἐπῳργίσθαι.

Ἔπος, *verbum,* it. *carmen.* Sir.

a XLIV. 6. δηγούμενοι ἔπη ἐν γραφῇ. Vulg. *narrantes carmina in Scriptura.* Suidas: ἔπος, λόγος ἔμμετρος, στίχος.

*ΕΠΟΤΡΎΝΩ, *instigo, incito.* 4 Macc. V. 14. XIV. 1. Zonaras Lex. col. 851. ἐποτρύνει, παροξύνει. Idem tradit Hesychius, qui præterea addit: παροξυμῷ, quemadmodum Suidas: διεγείρει.

b ΕΠΟΥΡΆΝΙΟΣ, *cœlestis.* שַׁדַּי, *omnipotens.* Ps. LXVII. 15. Arab. سدو notat *summam rei conscendere,* hinc שַׁדַּי, *summi cœli sessor.* Vid. Michaëlis ad Lowthum pag. 504. — שְׁמַיָּא Chald. dual. *cœli.* Dan. IV. 23. Adde 2 Macc. III. 39.

ΕΠΟΧΈΟΜΑΙ, *vehor.* רָכַב, *vehor,* sive curru, sive jumento.

c Symm. Ps. LXVII. 5. 34.

ΕΠΟΧΉ, *retentio, constrictio.* מַעְצוֹר, *impedimentum,* seu: *omne, quo quis ab agendo cohibetur et detinetur.* Symm. 1 Sam. XIV. 6. — עֵצֶר, *occlusio.* Aqu. Prov. XXX. 16. ἐποχὴ μήτρας, *constrictio* vulvæ.

ΕΠΟΨ, *upupa.* דּוּכִיפַת, *attagen.* Levit. XI. 19. Deut. XIV. 18. — חֲסִידָה, *ciconia.* Zach. V. 9. πτέρυ-

d γας ἔποπος. Gloss. in Prophet. Ἄποπος (Legendum videtur ex Zach. l. c. Ἔποπος, et addendum ἴποψ.), ὄρνεον οὕτω καλούμενον. Favet emendationi huic series literarum. Nam vox Ἄποπος est inter Ἐπαφροτρίδις et Ἔπωπον posita. Inde vero vox Ἄπαφος, quæ apud Hesychium exponitur ἴποψ ὄρνεον, videtur enata, et corruptis, quæ Grammatico pas-

e sim inserta sunt, accensenda. — כּוֹס, *upupa,* a כָּסָה, *tegere, quia se per diem tegit.* Symm. Levit. XI. 17. Ps. CI. 7. De aliis hujus avis nominibus vide Hesychium s. v. Μακεδόνας. Conf. quoque de hac ave præter auctores citatos Bocharto Hier. P. II. Lib. II. c. 31: Platonem Phædon. p. 387. et Aristophanem Av. v. 287.

ΕΠΤΆ, *septem.* לְפִי, *ad os.* Lev. f XXVII. 18. ἑπτὰ sec. Ald. sed ortum suum debet hæc vitiosa lectio τῷ ἐπὶ τὰ, quod reliqui libri habent. — שְׁבָעָה : שְׁבֻעָה. Gen. V. 7. VII. 2. Postremo loco ἑπτὰ *multos* notat. Confer Drusium in Fragm. p. 514. et Psalm. CXVIII. 163. ubi שֶׁבַע, quod LXX vertunt ἑπτάκις, alii interpretantur πλειστάκις, *pluries, sæpius.* Gen. XI. 21.— שָׁבוּעַ, g *septimana.* Ez. XLV. 21.— שְׁבָעָנָה per נ epenthet. Job. XLII. 13. — שִׁבְעָתַיִם dual. *septies.* Gen. IV. 15. — *שְׂבַע, *satietas.* Symm. Ps. XVI. 11. Legit שָׂבַע. — *שִׁשָּׁה, *sex.* 2 Sam. VI. 13. Permutarunt ibi literas ו (6) et ז (7).

ΔΙΣ ΕΠΤΆ ΗΜΈΡΑΙ, *bis septem dies.* שְׁבָעַיִם dual. *duæ septimanæ.* Lev. XII. 5. h

ΕΠΤΑΕΤΉΣ, *septennis, septem annorum.* שֶׁבַע שָׁנִים. Jud. VI. 25.

*ΕΠΤΑΚΑΙΔΕΚΑ, *septendecim.* שִׁבְעָה עָשָׂר : שִׁבְעָה עֶשְׂרֵה. 1 Reg. XIV. 21. 1 Par. VII. 11. Esdr. II. 39.

ΕΠΤΑΚΑΙΔΈΚΑΤΟΣ, *decimus septimus,* pro eodem in Hebr. 1 Reg. XXII. 52. 2 Reg. XVI. 1. 1 Paral. i XXIV. 15.

ΕΠΤΆΚΙΣ, *septies.* שֶׁבַע : שְׁבָעָה. Psalm. CXVIII. 163. Prov. XXIV. 16. — שִׁבְעָתַיִם dualis. Gen. IV. 23. — שֶׁבַע פְּעָמִים, *septem vicibus.* Gen. XXXIII. 3. Lev. IV. 6. 17.

ΕΠΤΑΚΙΣΧΊΛΙΟΙ, *septem millia.* שִׁבְעַת אֲלָפִים. Num. III. 22. Esdr. II. 65. Job. I. 3.

ΕΠΤΑΚΌΣΙΟΙ, *septingenti.* שֶׁבַע

a מֵאוֹת. Gen. IV. 26. 31. Num. I. 39. et alibi sæpius.

ΕΠΤΑ'ΜΗΝΟΝ, sc. *διάστημα*, et *ἑπτάμηνος*, sc. *διάστασις*, *intervallum* vel *spatium septem mensium*, *septimestre*. שִׁבְעָה חֳדָשִׁים. Ezech. XXXIX. 12. *ἵνα καθαρισθῇ ἡ γῆ ἑπτάμηνον* pro *καθ' ἑπτάμηνον διάστημα*, ut purgetur terra per spatium septem mensium. Ibid. v. 14. *μετὰ τὴν ἑπτά-*
b *μηνον*, sc. *διάστασιν*, post intervallum septem mensium. Adde Herodot. VI. pag. 353. 7. Hippocr. de Septim. Partu p. 255. 1. Similiter *τετράμηνον*, *ἑξάμηνον*, *δωδεκάμηνον*, quas voces vide suo loco.

*ΕΠΤΑΜΗ'ΤΩΡ, *septem filiorum mater*. 4 Macc. XVI. 24.

ΕΠΤΑΠΛΑ'ΣΙΟΝ, sc. *μέρος*, *septuplum*. שִׁבְעָתַיִם. Prov. VI. 31.
c Ies. XXX. 26. ubi vide Var. Lect. Vide quoque Sir. XX. 11. XXXV. 10.

ΕΠΤΑΠΛΑΣΙΩΝ, *septuplus*. אַרְבַּעְתַּיִם dual. *quadruplus*. 2 Sam. XII. 6. *ἑπταπλάσιον*, ubi non aliter legerunt, sed *multitudinis* notionem alia magis usitata ratione exprimere voluerunt. Negari tamen nequit, loco *ἑπταπλασίονα* apud
d Inc. et LXX vel *ἑπταπλάσιον*, scil. *μέρος*, ut habet Cod. Alex., vel *ἑπταπλασίως* reponendum esse. In Compl. et apud Theodor. (Quæst. ad h. l. pag. 426. ed. Hal.) legitur quidem *τετραπλάσιον*, sed hæc lectio e recensione Hexaplari irrepsit, estque Theodotionis interpretatio. — שִׁבְעָתַיִם. Ps. LXXVIII. 13.

ΕΠΤΑΠΛΑΣΙΩΣ, *septuplo*. חַד
e שִׁבְעָה Chald. *unum septem*. Dan. III. 19. et ib. v. 22. sec. Chis. — שִׁבְעָתַיִם. Ps. XI. 7. Sed Casaubonus in Casaubonianis p. 80. judicat, interpretem Græcum l. l. *ἑπτάκις* scribere debuisse. Adde Aqu. sec. cod. Mosqu. Gen. IV. 24.

*ΕΠΤΑ'ΠΥΡΓΟΣ, *qui habet septem turres*. 4 Macc. XIII. 7. *ἑπτάπυργος τύλογεια*. Ita dicitur relate ad septem fratres, quorum historia in anteced. legitur.

ΕΠΤΑΧΗ, *septempliciter*, *septifariam*. שִׁבְעָתַיִם. Aqu. Gen. IV. 15. Vide ad h. l. Montfauconium.

ΕΠΩ, *dico*, *loquor*, *sermonem habeo*, *indico*, *notum facio*, *cogito*, *præcipio*. אָמַר. 2 Sam. XII. 32. *μὴ εἰπάτω ὁ κύριός μου ὁ βασιλεὺς*, sc. *ἐν τῇ καρδίᾳ*, ne *cogitet* dominus meus rex. Vide et Gen. XX. 11. XXXI. 31. Jud. XV. 2. Job. VII. 13. XXXII. 7. et conf. 2 Sam. XXI. 16. ubi Hebr. אָמַר per *διανόημα*, *cogito*, exponitur. Eodem sensu *ἐπῶ* aliquando usurpatur. Vide infra s. h. v. 2 Par. I. 2. *ἐπῶν Σολομὼν πρὸς πάντα Ἰσραὴλ*, *loquebatur* Salomo cum toto Israël. 2 Par. II. 11. *ἐπῶν ἐν τῇ γραφῇ*, *dicebat per scripturam*, h. e. *literas scribebat*. 2 Par. XXXI. 11. *εἶπαν τοῦ ἑτοιμάσαι παστοφόρια*, *jubebat*, ut pararent simplius pastophoria. Vide et 2 Par. XXXII. 1. XXXIII. 16. et conf. Matth. XI. 2. coll. Luc. VIII. 55. nec non Lex. N. T. s. h. v. Psalm. XV. 2. *εἶπας* pro אָמַרְתְּ, *dixisti*, sive quod legerint אָמַרְתִּי, sive quod perspicuitati studuerint, sensum tantum secuti. — דָּבָר et passim in Pih. דִּבֶּר. Gen. VIII. 15. XXIII. 13. — *דָּבָר, *verbum*. Exod. VIII. 13. 31. Prov. XV. 24. דְּבַר יְהוָה — *verbum fuit*. 1 Reg. XXI. 17. — דָּמָה Pih. *imaginor*. Esth. IV. 12. *μὴ εἴπῃς σεαυτῇ*, *ne imagineris tibi*, vel *ne cogites*. — הִגִּיד Hiph. a נָגַד *notum facio*, *indico*. 2 Reg. XXII. 10. Ies. XLI. 22. — הוֹרָה, Hiph. a יָרָה, *doceo*. Job. XII. 7. — חָסַת Hiph. a סוּת, *incito*. Job. II. 3. ubi *ἐπῶ* est *auctor alicui sum*, *suadeo*, et quidem sensu malo. —

a הִשְׁמִיעַ Hiph. a שָׁמַע, *audire facio.* Ies. XLI. 22. — הֵתֵם Hiph. a תָּמַם, *perficio, consummo.* 2 Sam. XX. 18. καὶ οὕτως εἶπον, et deinde *dic,* aut: *decerne, quid faciendum sit.* — יָדַע, *scio.* Ies. XIX. 12. ubi יָדַע a multis per *notificare* exponitur. — יָעֵף, *lassus.* Ies. L. 4. Ita Bielius. Sed vide de hoc loco infra notata sub ἡνίκα δεῖ εἰπεῖν. — כִּי, *sed, verum.*

b 1 Sam. XXVIII. 13. Bene quoad sensum. — *מָרָה, *rebello.* Ezech. XX. 13. ubi וַיַּמְרוּ deduxerunt ab אָמַר, ut א exciderit, quod aliquoties factum est. — מַשָּׂאָה, *collecta.* 2 Par. XXIV. 9. Scil. vox Hebr. etiam *effatum, decretum* significare potest. — נְאֻם part. a נָאַם, *dictum, effatum.* Psalm. CIX. 1. Ies. LVI. 8. LXVI. 17. Jer. I. 19. —

c עָנָה, *respondeo.* Job. II. 2. — עָרַךְ, *dispono, ordino.* Ibid. XXIII. 4. — צִוָּה Pih. *præcipio.* Exod. XXXV. 1. Lev. IX. 6. — קָרָא, *voco, clamo.* Gen. XLV. 1. 1 Sam. III. 16. et alibi. — רָאָה, *video.* Thren. III. 35. Aliquando suspicabar, loco καὶ εἶπε reponendum esse καὶ εἶδε, ut altera lectio huc e versu sequenti venerit. Sed recepta lectio (quam

d Arabs tuetur) defendi quoque potest, modo vertatur: *non jubet, non probat,* quem sensum admittit h. l. formula Hebr. לֹא רָאָה. Sirac. XIX. 14. εἰπεῖν notat *iracunde, odiose et noxie* s. *temere aliquid loqui.* Vide alibi s. v. κακῶς et παραβολή.

*ΕΙ῞ΠΕΝ 'Η ΚΑΡΔΙ῾Α ΜΟΥ ΕΥ῞ΓΕ, *dixit cor meum euge.* הִתְעֹרַרְתִּי, *excitavi me.* Job. XXXI. 29. non male quoad sensum.

*῞ΕΠΩ 'ΡΗ῞ΜΑ ΤΙ᾽ ΕΙ᾽Σ ΤΙΝΑ᾽, *maledico alicui, blaspheme loquor.* בָּרַךְ, *benedico,* etiam *maledico.* Job. II. 9. Conf. Hexapla ac Lex. N. T. s. h. v.

*ΗΝΙ῞ΚΑ ΔΕΙ῞ ΕΙ᾽ΠΕΙ῞Ν, *quando oporteat loqui.* Sic LXX Ies. L. 4. עוּת vel עֻתַּת, *tempestive loqui,* interpretati sunt. Conf. ad h. l. Cappelli Nott. Critt. p. 516. f

*ΕΙ῞ΠΟΝ Ω. Sic legitur 2 Reg. III. 21. sec. Vatic. pro וָמַעְלָה, *et supra.* Sed legendum ibi est ἐπάνω, ut habent Alex. Ald. et Compl. sec. L. Bos. in Prol. c. 3. Sine dubio orta est hæc lectio a librario, qui illud וָמַעְלָה in hac orationis serie non intellegebat, et ejus loco aliquid exhibere volebat, quod responderet præcedenti ἀνεβόησαν. g

'ΕΠΩΔΗ᾽, *incantatio, incantamentum.* חֲבָרִים, *conjunctiones, incantationes.* Symm. Psalm. LVI. 6. ubi pro ἐπῳδαῖς sine dubio legendum est ἐπῳδάς, *incantationes edocti.* — לַחַשׁ, *mussitatio, susurrus.* Aqu. Cohel. X. 11. Theod. Ies. III. 3.

'ΕΠΩΜΙ῾Σ, proprie *superhumerale,* i. e. *summa humeri pars,* τὸ ὑπερέχον τοῦ βραχίονος sec. Pollucem Onom. h II. 137. etiam simpliciter *humerus* eodem teste c. 133. deinde *amiculum humerale,* it. *latus, ora.* אֵפוֹד, *ephod, cinctum.* Exod. XXVIII. 6. XXIX. 5. XXXV. 8. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐπωμίδα, ἐπένδυμα, ὁ χιτών. Idem: Ἐπωμίδα, ἱερατικὸν ἔνδυμα περὶ τὸν ὦμον. Gloss. in Octat. ἐπωμίς, ἱερατικὸν περιβόλαιον. — אֲפֻדָּה, *amictus.* Exod. XXVIII. 8. XXXIX. 4. — i כֶּתֶף, *humerus, latus.* Ex. XXVIII. 7. δύο ἐπωμίδες ἔσονται αὐτῷ, duas *oras* habebit. Vide et Exod. XXXIX 4. Ez. XLI. 2. ἐπωμίδες τοῦ πυλῶνος, humeri seu *latera ostii.* Eodem sensu ὠμία alias legitur. Vide infra in h. v. In navi etiam *eminens pars, ubi inscriptum est elogium,* ἐπωμὶς vocatur. Vide Stephani Thes. L. Gr.

'ΕΠΩ῾ΝΥΜΟΣ, *celebris, solemnis.*

a Esth. XVI. 22. ἐκφανήμους ἑορταῖς, *festis celebribus*, vel: *solemnibus*.

ΕΠΩΡΥΟΜΑΙ, *horrendum vociferor, rugio, clamo adversus aliquem*. בָּחַל, *fastidio*. Al. Zach. XI. 8. ἐκφυόντο ἐπ' ἐμὲ, *rugiebant* adversus me. Theodoretus ad h. l. θηριωδῶς μοι προσῆλθον οἱονεὶ βρυχώμενοι, καὶ τὴν ἐμὴν διψῶντες σφαγήν. In aliis libris legebatur ἐπορεύοντο, ut forte legebat b Hieronymus, qui vertit: *irruebant super me*. Apud Suidam ἐκφυόμενος exponitur φωνῶν. Conf. v. ὠρύομαι.

ΕΡΑΌΜΑΙ, *amo, diligo*. אָהַב, idem. Esth. II. 17. ἠράσθη ὁ βασιλεὺς Ἐσθήρ. Prov. IV. 6. ἐράσθητι αὐτῆς. Sic Ælianus V. H. X. 18. ἠράσθη αὐτοῦ. — חָפַץ, *delector*. 1 Sam. XIX. 1. ἠρεῖτο τὸν Δαβὶδ σφόδρα, *amabat* Davidem valde. Hesych. ἠρεῖτο, c ἠγάπα.

ΕΡΑΣΤΗΣ, *amator, amasius, amicus, cultor, studiosus alicujus rei*. מְאָהֵב part. Pih. Jer. XXII. 20. 22. Thren. I. 20. Inc. Ez. XVI. 33. — עֹגֵב part. *amans*. Jer. IV. 30. — *רֵעַ, *socius*. Οἱ ἄλλοι Jerem. III. 1. Vulg. *amantibus*. Vide ad h. l. Montf. Sap. VIII. 2. ubi de cultore sapientiæ sermo est. Ib. XV. d 6. ἐρασταὶ κακῶν, idolorum *cultores*.

ΕΡΓΑ'Β. Hac voce LXX reddunt הַאֶבֶן, *lapis*. 1 Sam. XX. 19. et ib. v. 41. עֶגֶב, *auster*, procul dubio, quod aliter legerunt, ac hodie in Codd. Hebr. legitur, fortasse חֶרְגֵב. Eusebius in Onom. p. 71. ed. Cleric. Ἐργὰβ male inter nomina propria locorum refert; ibique Bonfrerius observat, quod valde varie e hæc vox in variis LXX Intt. codd. et in Patribus exprimatur, nempe *Ergab, Argab, Argaph, Annegab, Negeb*. Addit Bielius, quod in MSS. Glossariis aliter adhuc legatur. Sic enim in Gloss. ad Lib. 1 Reg. apud Fabricium Bibl. Gr. Lib. V. c. 40. p. 67. Παρὰ τῶν ἐργαβιὰς, παρὰ τῶν λίθων. In aliis ejusdem generis Lex. MS. Cyrilli Bodleiano additis ita: Παρὰ τοῦ ἀριστοὺβ, παρὰ τῷ λίθῳ. In f iisdem paulo post: Παρὰ τὸ ἐργαβιὰς, παρὶ τῷ λίθῳ. Vide et, quæ supra notata sunt in v. Βρεσχαθὰν, et conf. Fesselium Adv. Sacr. Lib. V. c. 5. p. 58. ac Scharfenbergium ad Cappelli Crit. S. p. 677. seq.

ΕΡΓΑ'ΖΟΜΑΙ, *operor, servio, opus rusticum facio, sulco, operam do, negotior, acquiro*. עָרַג, *texo*. Ies. XIX. 9. — נָמַל, *rependo*. Prov. III. f 30. — חָמַב, *cædo*. 2 Par. II. 10. — מַעֲשֶׂה, *opus*. Num. XXXI. 51. — סַחַר, *negotiatio*. Prov. XXXI. 18. ubi ἐργάζεσθαι non est *negotiari*, ut plerique volunt, sed *laborare, rem familiarem administrare*, nam mercatura mulieri h. l. non commode tribuitur. — עָבַד, *servio*, it. *colo, facio*. Gen. III. 23. ἐργάζεσθαι τὴν γῆν, *colere terram*. Vide et Gen. II. 5. 15. IV. 2. 11. Prov. XII. 11. Symm. et LXX Cohel. V. 8. Sic etiam apud Hesiod. Ἔργ. v. 621. et Ælian. V. H. IX. 25. Confer Lex. N. T. s. h. v. Num. III. 7. ἐργάζεσθαι ἔργα τῆς σκηνῆς, ut faciant opera tabernaculi. Vide et Num. VIII. 12. 15. 19. Deut. XXI. 3. δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἥτις οὐκ εἰργάσατο, vitulam de armento, quæ non *aravit*. Ies. i XIX. 9. τοὺς ἐργαζομένους τὸ λίνον — τὴν βύσσον, qui *operantur* in lino — in bysso. Jerem. XXVII. 11. ἐργάσασθε βασιλεῖ Βαβυλῶνος, *servite* regi Babylonis. Vide et Jer. XXVIII. 14. XL. 9. Jer. XXX. 9. ἐργῶνται τῷ Κυρίῳ Θεῷ αὐτῶν, *serviant* Domino Deo ipsorum. Ez. XLVIII. 19. ὁ ἐργαζόμενος τὴν πόλιν, qui in urbe *operantur*. — עֲבֹדָה, *opus*. 1 Par. k XXVII. 26. — עָבַר, *transeo*. Ies. XXIII. 10. ἐργάζου τὴν γῆν σου, *cole* terram tuam. Hic male legerunt עָבַד cum Daleth. — עָשָׂה, *facio*. Exod. XXXI. 4 ἐργάζεσθαι τὸ χρυ-

a σίον, *operari* in auro. Ibid. v. 5. XXXV. 9. XXXVI. 4. Ez. XXVII. 19. — עָשָׂה כְּלָאכָה, *facio opus.* Exod. XXXVI. 5. 7. — פָּעַל Symm. Job. XXXV. 6. LXX Ps. VI. 8. XIII. 5. XXXV. 13. οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν, *operam dantes* iniquitati. Ps. XIV. 2. ἐργαζόμενος δικαιοσύνην, *operam dans* justitiæ. Vide et Soph. II. 3. 1 Macc. IX. 23. et

b Lex. N. T. s. h. v. Hab. I. 5. ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι, *opus ego facio.* Theod. Prov. XXI. 6. ἐργαζόμενος θησαυροὺς, *acquirens* thesauros. Conf. Sap. VIII. 5. 6. Sic et Herodotus Lib. I. ἐργαζόμενος μεγάλα χρήματα, cum multas opes *acquisivisset.* Vide Fesselii Advers. SS. Lib. IV. c. 3. p. 326. Alias ποιῶ eodem sensu usurpatur, quod vide infra s. l. — פֹּעַל,

c *opus.* Ies. XLV. 9. — עִוֶּדֶת, Pih. *occo.* Ies. XXVIII. 24. πρὶν ἐργάσασθαι τὴν γῆν, antequam terram *sulcaverit.* — *שָׂתוֹת, *retia.* Ies. XIX. 10. οἱ ἐργαζόμενοι αἰνὰ sec. cod. Vat. Sc. שָׂתַת notat h. l. e l. Arab. *texere, textorem agere,* quod intellexerunt h. l. LXX per ἐργάζεσθαι. Baruch. I. 22. ἐργάζεσθαι θεοῖς ἑτέροις, *colendo* Deos alienos. Ita Syrus.

d Ibid. II. 21. 22. et 24. ἐργάζεσθαι τῷ βασιλεῖ. Eodem modo et עָבַד adhibetur de *cultu* et *amore, quo cives regem amplectuntur et prosequuntur,* v. c. Cohel. V. 8. Sirac. XIII. 6. ἐὰν χρησιμεύσῃς, ἐργᾶται ἐν σοὶ, καὶ ἐὰν ὑστερήσῃς, καταλίψει σε, quamdiu florenti rerum statu gaudebis, *utetur opera tua et ministerio,* te autem ad inopiam redactum af-

e fliget. Vulg. *assumet te,* sc. ad suam amicitiam ac familiaritatem. Syrus: *colet te.* Sir. XXIV. 30. οἱ ἐργαζόμενοί ἐν σοφίᾳ, qui *operam dant* sapientiæ, s. vitam suam ad ejus præcepta instituunt ac componunt. Ib. XXX. 12. ἐργάζεσθαι ἐν υἱῷ, operam dare filio instituendo et educando, i. q. παιδεύειν in antecedentibus. Ibid. XXXIII. 25. ἐργάζεσθαι ἐν παιδὶ, *servum opere imposito occupare et exer-* f *cere,* coll. v. 24. Sap. VIII. 6. ubi pro ἐργάζεται Grabius substituit ἐράζεται, *amatur,* cujus verbi rarior ac solis fere poëtis receptus usus in causa ei fuisse videtur, ut in ἐργάζεται perperam transferretur.

ΕΡΓΑΖΟΜΑΙ ΑΜΙΣΘΙ ΚΑΙ ΑΣΙΤΙ, *operor sine mercede et cibo.* לָקַשׁ Pih. *sero, colligo, vindemio.* Job. XXIV. 6. ἀμπελῶνας ἀσεβῶν ἀμισθὶ καὶ ἀσιτὶ ἐργάσαντο, in vineis g impiorum sine mercede et cibo operati sunt. Alii quoque Intt. h. l. de labore pauperum explicarunt, ad quem ab impiis coguntur. Vide ad h. l. Dathium.

ΕΙΡΓΑΣΜΕΝΟΣ, *fabricatus.* עֲשׁוּת, sing. *nitidus.* Ez. XXVII. 19. σίδηρος εἰργασμένος, ferrum *fabricatum:* ubi nonnullis legisse videntur עֲשׂוּי. h

ΕΡΓΑΛΕΙΟΝ, *instrumentum artificum, quo ad exercendam artem suam utuntur,* aut omnino *instrumentum,* sc. *quo ad opus faciendum utimur.* כְּלִי, *vas, instrumentum.* Ex. XXXIX. 42. — *יְשָׂאָ, *onus.* Num. IV. 27. sec. Oxon. κατὰ πάντα τὰ ἐργαλεῖα δι' αὐτῶν. — עֲבֹדָה, *opus.* Ex. XXVII. 19. i

ΕΡΓΑΣΙΑ, *operatio, opus, negotiatio.* *בַּעֲבוּר *propter.* Symm. Gen. III. 17. ἐν τῇ ἐργασίᾳ σου (h. e. dum illam *colis:* nam vox ἐργασίαι h. l., ut alias sæpe, de *agricultura* adhibetur.), ubi pro בַּעֲבוּרֵךְ legit בַּעֲבֹדָתֵךְ. Vulg. in *opere tuo.* — מְלָאכָה, *opus. negotium.* Exod. XXXVIII. 24. Lev. XIII. 51. et alibi sæpius. — מַעֲשֶׂה. Exod. XXVI. 1. Num. k XXXI. 20. 1 Sam. XXV. 2. ἡ ἐργασία αὐτοῦ sec. Compl. seu potius Inc. Int. ubi alii τὰ κτήνια habent. Scilicet vox Hebr. notat metonymice *omne, quod est labore paratum et acquisitum,* speciatim *pecudes,* et

a sic quoque *ἐργασία* h. l. accipiendum est. Jon. I. 8. *τίς ἡ ἐργασία σου;* quænam est *ars* tua? vel quodnam *vitæ institutum* sequeris? Eodem modo מַעֲשֶׂה quandoque *negotium* vel *vitæ genus* notat, v. c. Gen. XLVI. 30. et XLVII. 3. — עֶבֶד, *servus*, it. *opus*. Cohel. IX. 1. — עֲבֹדָה. Gen. XXIX. 26. 2 Par. XXIV. 12. et alibi. — בְּעֵצִיּוֹן, ubi sequitur

b עֶצְיֹן גָּבֶר, *in Ezeon Geber*, quod est nomen loci ad mare Erythræum, unde perperam fabricarunt *ἐργασία γάβερ*, pro quo alii habent *ἐν ἀσιών*, vel *εἰς γαζιών*. 1 Reg. IX. 26. 2 Par. XX. 37. — פֹּעַל, *opus*. Ruth. II. 12. Ies. I. 31. XLI. 24. Theod. Ies. XLV. 11. et Prov. XX. 11. — פְּעֻלָּה, idem. 2 Par. XV. 7. — *רֶכֶב, *currus*. Nah. II. 13. Loco רִכְבָּהּ le-

c gerunt רִבְבָהּ, extrito Caph. Sir. VII. 14. *ἐπίτροπον ἐργασίαν*, ubi *ἐργασία* notat: *opificium, quo exercendo victus paratur*. De *opera arte facto* usurpatum legitur Sap. XIII. 12. et XIV. 20. ac de *quovis munere et ministerio*. 3 Esdr. VIII. 49. עֲבֹדָה, coll. Esdr. VIII. 21. Sir. VI. 20. *ἐν γὰρ τῇ ἐργασίᾳ αὐτῆς ὀλίγον κοπιάσεις*, molestum tibi primum erit et

d difficile negotium *acquirere* tibi ac *comparare* sapientiam veram. Conf. Grævium ad Hesiod. Ἔργ. v. 43.

ἘΡΓΑΣΙΜΟΣ, *qui elaborari potest*, vel *quo quem operari licet, elaboratus*, it. *operi destinatus*. מְלָאכָה, *opus, negotium*. Lev. XIII. 48. *ἐν παντὶ ἐργασίῳ δέρματι*, in omni pelle, *quæ elaborari potest*. — מַעֲשֶׂה, idem. 1 Esdr. XX. 18. *τῇ ἡμέρᾳ τῇ*

e *ἐργασίμῳ*. Vulg. *die, qua operari licet*, scil. secundum legem Mosaicam. Latini *diem profestum* dicunt, nostrates Werkeltag, *work-day*. Al. Ez. XLVI. 1. *ἡμέρας τὰς ἐργασίμους*. Sic quoque Compl.

ἘΡΓΑΣΤΗΡΙΟΝ, *officina, ta-*

berna, etiam *ergastulum*. Vox hæc a Bielio omissa legitur apud Aqu. Jer. XXXVII. 16. pro בָּתֵּי הַנְּחוּת, h. e. *loca, ubi manebant detenti*, ubi Inc. *αὐγαλισμὸν* posuit. (His repugnat Cod. Syr. Hex. in quo Aquilæ tribuitur: ܒܒܝܬ ܣܘܟܐ, *in diversoria*. Ut igitur Syriaca Græcis concilientur, vertere mallem: *in tabernas*. Vide Michaëlis Suppl. p. 839. K.) Cf. quoque Bonfrerium ad Eusebii Onom. s. v. *αἰνὰδ*, ubi addit *ἐν Ἰερμίᾳ τὰ ἐργαστήρια*.

ἘΡΓΑΤΕΙΑ, *opificium*. Sap. VII. f 17. *ἐργατικῶν ἐπιστήμη*, *opificiorum scientia*.

ἘΡΓΑΤΗΣ, *operarius*. פֹּעַל, idem. Symm. Ps. XCIII. 16. Sap. XVII. 17. 2 Macc. III. 6. *ἐργάται τῆς ἀνομίας*, iniquitati *studentes*.

ἘΡΓΑΤΙΣ, *opifex*, vel *operaria*. Prov. VI. 8. apem adi, et disce, *ὡς ἐργάτις ἐστί*, quomodo *operaria*, vel quam *operosa* sit. In textu Hebr. nihil pro his legitur. Alias vero etiam Græcis apis dicitur *ἐργάτις*, v. c. ab Aristotele Hist. IX. 40. Vide Bocharti Hieroz. P. II. Lib. IV. c. 11. p. 513.

ἘΡΓΟΔΙΩΚΤΕΩ, *exigo opera, opus urgeo, operis præfectus sum*. רָדָה, *dominor*. 2 Par. VIII. 10. *ἐργοδιωκτοῦντες ἐν τῷ λαῷ*, præfecti operibus populi.

ἘΡΓΟΔΙΩΚΤΗΣ, *exactor operum, operarum præfectus*. נֹגֵשׂ part. *exactor*. Exod. III. 7. V. 6. 10. 13. — מְנֻגָּשִׂים part. Pih. *præfectus*. 2 Par. II. 18. — נָגַשׂ infin. Pih. 1 Par. XXIII. 4. — שַׂר מִסִּים, *princeps tributorum*. Symm. sec. Hexapla et Schol. sec. ed. Rom. Exod. I. 11. *ἐργοδιῶκται*. Vulg. *magistri operum*. Secundum Tychsenium legit מַעֲשִׂים. Sed מַס *opus onerosum* ita significat, ut ἔργον Græcis. 3 Esdr. V. 58. Levitæ *ἐργοδιῶκται* dicuntur, h. e. *qui operam dant et inserviunt*

a *cultui Dei externo*, maxime sacrificiis. Vulg. *exsequutores legis*: unde statim explicationis causa additur: ποιοῦντες εἰς τὰ ἔργα ἐν τῷ οἴκῳ κυρίου. In textu Hebr. Esdr. III. 9. est עֹשֵׂה הַמְּלָאכָה.

ἘΡΓΟΛΑ'ΒΕΙΑ, *faciendi operis susceptio sub pacti pretii conditione, redemtio operis et conductio*. Sirac. XXIX. 22. διώκων ἐργολαβείας. Recte.
b Vulgatus: *qui conatur multa agere*, h. e. qui est πολυπράγμων. Camerarius: *persequens operarum conductiones*. Grotius ad h. l.: ἐργολάβειαι, inquit, h. l. sunt *redempturæ alienorum negotiorum et litium*. Est eo sensu ἐργολαβεῖν apud Demosthenem et Æschinem (Confer Reiskii Indices Græcitatis Æschineæ et Demostheneæ s. h. v.), nec minus apud
c Zonaram ad 2 Canonem Chalcedonensem. In Glossis: ἐργολάβος, *redemtor*. Confer quæ de h. v. Kuhnius et Hemsterhuis notant ad Pollucem T. II. p. 820. et Bergler ad Alciphr. I. 34.

ἘΡΓΟΝ, *opus, cultura*. אֹרַח, *via, semita*. Job. XIII. 27. et Ps. XVII. 4. In utroque loco non aliter legerunt, sed vocem אֹרַח sensu meta-
d phorico apud Hebræos recepto acceperunt. — בַּעֲבוּר, *eo quod, propterea*. Gen. III. 17. ἐν τοῖς ἔργοις σου. Secundum Cappellum loco בַּעֲבוּרֶךָ legerunt בַּעֲבָדֶיךָ in notione Chald. et Syr. עָבַד, *facere, operari*. Sed fortasse sensum dederunt ac τὰ ἔργα de suo addiderunt, nec male. Confer eosdem c. VIII. 21. Jer. XIV. 4. τὰ ἔργα τῆς γῆς ἐξέλιπον, ὅτι οὐκ ἦν
e ὑετὸς, *agricultura* cessabat, cessante pluvia. (Ita Josephus A. J. V. 2. sect. 7. τῆς γῆς καὶ τῶν ταύτης ἔργων ἐπεμελοῦντο. Hesych. ἔργα, ποτὲ μὲν τὰ περὶ τὴν ταλασιουργίαν, ποτὲ δὲ κατὰ τὴν γεωργίαν. Confer, quæ ex Homero observat L. Bos Observatt. Critt. p. 33.) Hic quoque plerique statuunt eos legisse בַּעֲבוֹד. Fortasse respexerunt notionem *fructuum*, quam voci עֲבוּר h. l. et Jos. V. 12. tribuit Wepplerus in Fragm. Critt. et Phi- f
lol. P. III. p. 48. collato Syriaco ܠܒܘܪܐ, ut τὰ ἔργα τῆς γῆς sint *proventus terræ*. — גְּמוּל, *retributio*. Ies. III. 10. Sed ibi τῷ גְּמוּל potius præpositio κατὰ respondet, et πονηρὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ exprimunt τὸ יָדָיו. Verba sunt: πονηρὰ κατὰ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ. — דָּבָר, *verbum*, etiam *res, factum*. 1 Reg. XVIII. 36. — דֶּרֶךְ, *via*, etiam *agendi ratio*, g
facta. Job. XXXIV. 21. XXXVI. 23. — חֹק, *demensum*. Prov. XXXI. 15. ἔργα, *pensum*. — יְגִיעַ, *labor*. Job. X. 3. XXXIX. 11. — *יוֹם, *dies*. Jos. IV. 25. ubi pro ἔργῳ legendum videtur aut καιρῷ aut χρόνῳ, quod habent reliqui Intt. Fortasse tamen sensum secuti sunt. — כָּלָה, *consummatio*. Symm. Gen. XVIII. 21. Sc. ibi Hebraicis עָשׂוּ כָלָה, *fe-*
cerunt consummationem, respondent h
verba ἐπετέλεσαν τὸ ἔργον: unde luculenter apparet, τῷ כָּלָה h. l. potius respondere συνετέλεσαν, ac τὸ ἔργον, quod h. l. *scelera, flagitia* notat, ad עָשׂוּ referendum esse. — כְּלִי, *vas*. Num. IV. 16. Vox Hebr. metaphorice etiam *opera* notat. — לֶקַח, *doctrina*. Job. XI. 4. ubi pro ἔργοις reponere mallem λόγοις. — *מִי, *quis?* Prov. XX. 6. ἔργον ἐστὶ, *difficile est*. Hoc opus, hic labor est. — מַלְאָךְ, i
legatus. Nahum. II. 13. Legerunt מַלְאֲכֹתֶיךָ. — מְלָאכָה. Gen. II. 2. 3. XXXIX. 11. 1 Reg. XI. 28. ἀνὴρ ἔργων, *vir operum*, h. e. *rebus agendis idoneus*. Confer s. v. ἀνὴρ post Hebr. עָשָׂה. 1 Par. IX. 33. ubi *munus, ministerium* notat. Vulg.

a *ut die ac nocte jugiter ministerio suo deservirent.* — *מְלוּכָה, *regnum.* 1 Sam. XIV. 47. Legerunt מְלָאכָה. Cæterum duæ hic coaluerunt interpretationes. V. Fischeri Prolus. de Verss. GG. V.T. p. 157. — *מַלְכוּת, *regnum.* Dan. XI. 17. sec. Chis. Permiscentur hic מַלְכוּת, *regnum,* et מְלָאכָה, *opus.* Contrarium vide 1 Par. IV. 23. — מַלְאוֹת inf. Pih.

b *implere.* Ex. XXXI. 5. Hic forte legerunt מְלָאכוֹת. — מַס, in plur. מִסִּים, *tributum.* Exod. I. 11. Vide supra s. v. ἐργοδιώκτης. — מַעֲבָדִים et Chald. מַעֲבָדִין plur. *facta.* Job. XXXIV. 25. Dan. IV. 34. — מַעֲלָלִים plur. *actiones.* Ps. LXXVI. 11. LXXVII. 9. Ies. III. 9. — מַעֲשֶׂה. Symm. sec. Cod. Vat. Adleri Ps. XVIII. 2. LXX Gen. XLVI.

c 34. et XLVII. 2. τί τὸ ἔργον ὑμῶν; quodnam est *vitæ vestræ genus?* Jud. XIX. 16. ubi ἔργα sensu Græco adhibentur de *operibus, quæ ad agriculturam pertinent.* Vide Interpretes ad Hesiodi Ἔργα καὶ Ἡμέρας. Ps. XLIV. 1. ubi ἔργον *carmen* notat, quemadmodum apud Horatium *lex operis* est *lex carminis.* Hab. III. 16. ἔργον ἐλαίου, h. e. *cultura olivæ.* —

d מִפְעָלִים plur. masc. *opera.* Prov. VIII. 22. — מִפְעָלוֹת plur. fœm. idem. Ps. XLV. 8. LXV. 4. — מַשָּׂא, *onus.* Num. IV. 28. sec. Vat. et Ald. Non legerunt מעשיהם, ut Tychsenius conjecit, sed sensum expresserunt. — מִשְׁלַח יָד, *missio manus,* h.e. h. l. *res et negotia.* Deut. XXIII. 21. — מָתִים plur. *homines.* Job. XI. 11. Libere verterunt. — סִבְלָה,

e *onus.* Exod. I. 11. V. 4. 5. — עָבַד infin. *servire, facere.* Num. VII. 5. — עֲבֹדָה, *servitus,* it. *opus.* Exod. I. 14. II. 24. V. 9. — עֲבִידָא Chald. Esdr. IV. 24. V. 8. VI. 7. — עֲבָרָה, *excandescentia.* Prov. XXII. 8. ubi legerunt עֲבֵרָתוֹ. Jaegerus ad h. l. mavult legere ἐμῶν, vel ἐργῶν (coll. XV. 1. XXI. 14.), loco ἔργων. Adde Jer. XLVIII. 30. ubi pro ἔργα alii habent ἐργήν. — *עֹז, *fortitudo.* Inc. f Prov. XVIII. 10. Sensum expressit: nam עֹז Dei cognoscitur ex ejus operibus. — עֲלִילָה, *actio* in bonam et malam partem. Ps. CIV. 1. — עֵצָה, *consilium.* Job. XXI. 16. — עָשׂה: עֹשׂוֹת: עֲשׂוֹת in præt. Kal, part. et infin. Job. IV. 17. ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ubi legisse videntur מִמַּעֲשָׂהוּ, loco *præ factore suo.*

g Prov. XX. 15. Joël. II. 11. 20. — פָּעַל verbum. Job. XXXVI. 3. XXXVII. 12. Prov. XVI. 5 — פֹּעַל nomen. Deut. XXXII. 4. Jer. L. 29. — פְּעֻלָּה. Ps. XVI. 5. XXVII. 7. CVIII. 19. — *פְּרִי, *fructus.* Deut. XXVIII. 4. sec. Compl. ubi ἔργα κοιλίας, h. e. *fructus ventris, liberos* notat, et cum ἔκγονα et ἔγγονα in codd. permutatur. — *פֶּשַׁע, *defectio, prævaricatio.* Symm. Job. i XXXVI. 9. ubi ἔργον notat *impie factum.* — *שְׁמֻעָה, *auditus.* Inc. Hab. III. 2. ubi vox Hebr. notat *facta illustria, quæ fama innotescunt.* — תּוֹעֵבָה, *abominatio.* Prov. XIII. 20. ubi legisse videntur nonnulli עֲבוֹדוֹת. Sed non opus est: nam ἔργα h. l. *impie facta* notat, i. q. e series orationis postulat. Legitur præterea apud Inc. 1 Sam. XIV. 47 i in notione *muneris* aut *negotii,* ub huic voci nihil in textu Hebr. respondet. Job. I. 3. ἔργα μεγάλα sunt glossema ex alia interpretatione. Ies. III. 24. ubi vide Cappellum in Notis Critt. p. 494. Sirac.

a III. 7. ubi Syrus et Ar. ἔργα de *divitiis* intellexerunt. Sir. XV. 19. ἔργον in universum notat actiones hominis tam internas quam externas: unde Syrus vertit: omnes *cogitationes* hominis. Ibid. XVI. 28. τὰ ἔργα θεοῦ speciatim *corpora cœlestia* notat. 3 Esdr. VI. 11. τὰ ἔργα, *ædificia*, coll. VII. 3. τὰ ἱερὰ ἔργα, *exstructio templi*. Baruch. VI. 50. θεοῦ
b ἔργον, *virtus divina*, ubi ἔργον est *ipsa facultas agendi*, s. *virtus operativa*. 3 Esdr. V. 58. τὰ ἔργα τοῦ κυρίου notat *cultum Dei externum*, maxime qui est in sacrificiis offerendis. Sir. III. 7. ἔργῳ καὶ λόγῳ, *dictis factisque*, coll. Theogn. v. 957. Hesych. Ἔργον, δυσχιρὶς, δύσκολον, ἢ πόνημα. Vide alibi Ἀμέμπτος, Δυνατὸς et Λατρευτός.

c Ἐρεθίζω, *irrito, provoco.* גָּרָה Pih. *concito, incito, excito inimicitias.* Aqu. Prov. XXVIII. 25. et XV. 19. — *הִתְגָּרָה Hithp. *me ipsum incito*, speciatim *ad litem* et *bellum*. Dan. XI. 10. 25. sec. Chis. e notione *irritandi*, quam hæc vox in lingua Chald. et Syr. habet. — הִתְחַרְחֵר, Hithp. *accendo me*, scil. *ira, exardesco.* Quint. Ed. Psalm.
d XXXVI. 1. — מָרָה, *rebellis sum.* Deut. XXI. 20. — *סָתַר, *occultatio.* Prov. XXV. 23. ubi Jaegerus existimat ἐριθίζω fluxisse vel a repetendo תְּחוֹלֵל, vel a סֹרֶרֶת, *linguam refractariam et incontinentem parit.* Sed *lingua occultationis* est h. l. *lingua occulte detrahens et calumnians*, quod non inepte per γλώσσῃ (ita enim loco γλῶσσαν legendum arbitror) ἐριθίζειν exprimi
e potuit. Vide infra s. v. רָדַף. — סוּר, *recedo, discedo.* Hos. IV. 18. ubi scil. pro ἠρίνησε legendum videtur ἠρίθισε, quod vetus versio apud Hieronymum interpretatur *provocavit.* Cf. Ps. LXV. 6. et LXVII. 7. ubi סוֹרְרִים παραπικραίνοντες reduntur, observante Breit. Prol. in LXX T. III. plag. f. p. 1. — רָדַף *persequor.* Prov. XIX. 8. ὃς δὲ ἐριf θίζει λόγους: non male quoad sensum, nam *persequi verbis* eandem significationem habet. Cæterum pro λόγους reponere mallem λόγοις. 1 Macc. XV. 40. ἐριθίζειν *bello lacessere* notat. Conf. Syrum. Hesych. ἐριθίζει, ἀδολεσχεῖ, χλευάζει, παίζει, σκώπτει, διαμάχεται. Eustathius: εἰς μάχην συμπλέκω. Adde 2 Macc. XIV. 27.

g Ἐρεθισμός, *irritatio, provocatio*, it. *paroxysmus febris.* חַרְחֻר, *adustio, febris ardens* vel *acuta.* Deut. XXVIII. 22. de *febris paroxysmo.* Cf. Hippocr. de Humor. p. 48. 32. et Fœsii Œcon. Hipp. p. 145. Rosenmüllerus ad h. l. *i.* explicat de *catarrho suffocante*, consentiente quodammodo Arabe, qui de *paralysi pulmonum* interpretatur. — מְרִי, *rebellio.* Deut. XXXI. 27. h Symm. Prov. XVII. 11. Confer Sir. XXXI. 34.

Ἐρεθιστής, *irritator, provocator, protervus.* מֹרֶה part. *rebellis.* Deut. XXI. 18. ἀπειθὴς καὶ ἐριθιστής. Vulg. *protervus.*

Ἐρείδω, *figo, infigo, firmo, fulcio.* אָמַן, Pih. *firmo, confirmo, roboro.* Prov. XXXI. 17. ἤρεισε τοὺς βραχίονας αὐτῆς εἰς ἔργον. — יָחַד, i *adunor.* Genes. XLIX. 6. ἐρεῖσαι. Nisi constructio obstaret, legere mallem ἑωσαι. — נָשָׁעַן, *nitor.* Symm. Job. VIII. 15. ἐρεισθήσεται. Vulg. *innitetur.* Suspicor, hanc versionem Aquilæ tribuendam esse. — עֵזֵי רָהַב, *adjutores superbiæ*, h. e. admodum superbi, superbia abundantes. Vide A. Schultens. Anim. Philol. in Job. p. 25. Symm. k Job. IX. 13. ἐρειδόμενοι ἀλαζονίᾳ, *arrogantia subnixi* vel *superbiæ quasi infixi*, vel, ut Drusius in Fragm. p. 793. etiam verti posse putat, *qui incumbunt jactantiæ.* — שׁוּב, *revertor.* Job. XVII. 10. ubi vel le-

a gerunt תִּפְּשׁוּ, vel loco ἐρείδετε reponendum est ἔχεσθαι. — שָׁמַר, *custodio.* Prov. III. 26. κύριος ἐρείσει σὸν πόδα, Dominus *firmabit* pedem tuum: ubi Schol. τηρήσει, quod est sine dubio alius interpretis. — תָּמַךְ, *sustento.* Prov. IV. 4. ἐρειδέτω ὁ ἡμέτερος λόγος εἰς σὴν καρδίαν, alte *infigatur* verbum nostrum cordi tuo. Prov. V. 6. τὰ δὲ ἴχνη αὐτοῦ
b οὐκ ἐρείδεται, gressus ejus non firmi sunt. Legerunt יִתְמְכוּ. Ibid. XI. 16. ἐρείδονται πλούτῳ, *potiuntur* divitiis. Ibid. XXXI. 19. τὰς δὲ χεῖρας αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον, manus suas *applicat* colo. Hesych. ἐρείδει, ἱστηρίζει, ὑποστηρίζει. — תָּפַשׂ, *teneo, apprehendo.* Prov. XXX. 28. Vulg. *nititur.*

Ἐρεικτός, *confractus, fissus.*
c תְּפֻנִים plur. *cocturæ.* Interpres apud Origen. Lev. VI. 21. ἐρικτά. Suidas: ἐρικτὰ, τὰ κεκομμένα ὄστρια· ἢ τὰ σχιζόμενα ὄστρια. Εἰσὶ δὲ κύαμοι. Ἀριστοφάνης· ἢ ψῆ κατερικτῶν χύτρας. Cf. ἐρικτὸς infra.

Ἔρειος, *laneus.* צֶמֶר, *lana.* Lev. XIII. 47. 48. 52. 59.

Ἐρείπιον, *ruinosum, collapsum ædificium.* בַּיִת, *domus.* Symm.
d Job. III. 15. Sed verba οἰκοδομησάντων ἐρείπια αὐτοῖς referenda ibi sunt ad finem v. 14. ubi legitur: הַבֹּנִים חָרְבוֹת לָמוֹ, ut jam Kreyssigius recte observavit. — חָרְבָה, *vastitas.* Symm. Ps. IX. 7. CI. 7. Symm. Theod. Ez. XIII. 4. Suidas: ἐρείπιον, τὸ ἡμίεργον οἴκημα. Adde Herodot. II. p. 149. 19. et Strabon. VII. p. 504. C.

e Ἔρεισμα, *firmamentum, fulcimentum.* מַחְסֶה, *refugium.* Prov. XIV. 28. — מַשְׁעֵן, *scipio.* Aqu. Ies. III. 1. Hesych. ἐρείσματα, ὑποβαστακτῆρες.

Ἐρεισμός, idem. מַשְׁעֲנָה, *baculus.* Aqu. Ies. III. 1.

Ἐρεύγομαι, *eructo, copiose emitto, ejicio,* item: *rugio.* הֵגִיעַ Hiph. a בָּעַע, *scaturire facio, eructo,* metaph. *copiose eloquor.* Symm. et LXX Ps. XVIII. 2. ἡμέρα τῇ ἡμέρᾳ / ἐρεύγεται ῥῆμα, dies diei eructat verbum, h. e. plena voce edisserit. — שָׁאַג, *rugio.* Hos. XI. 11. ὡς λέων ἐρεύξεται, tanquam leo rugiet. Hes. ἐρεύξεται, βρύσεται. Forte legendum βρυχήσεται. Vide et Amos III. 4. 8. et conf. 1 Macc. III. 4. — שֶׁרֶץ, *reptile.* Lev. XI. 10. ἀπὸ πάντων, ὅσα ἐρεύγεται τὰ ὕδατα, ab omnibus, quæ *emittunt* aquæ. Hesych. ἐρεύγεται, ἀναβάλλει.

Ἔρευνα, *scrutinium, investigatio, inquisitio.* Sap. VI. 8. ubi Vulg. *cruciatio.* Non male ob v. 5. et 6.

Ἐρευνάω, *scrutor, perscrutor, investigo.* בָּחַן, *probatio.* Aqu. Es. XXI. 13. ἠρεύνησε. — בָּלַל, *perquirò, scrutor.* Aqu. Amos VII. 14. — חָפַשׂ, *perscrutor, investigo.* Gen. XLIV. 12. 1 Reg. XX. 6. Prov. XX. 27. In postremo loco ἐρευνᾷ *plane ac penitus perspicere aliquid* notat, coll. 1 Cor. II. 10. — חָקַר, idem. Jud. XVIII. 2. 2 Sam. X. 3. Theod. Job. XXVIII. 27. — חָשַׂף, *denudo.* Joël. I. 7. ἐρεύνων ἠρεύνησεν αὐτήν. Legerunt literis transpositis חָפַשׂ חָשְׂפָה, sed admodum incommode. — מָשַׁשׁ, *contrecto.* Gen. XXXI. 35. 36. — סָלַל, *aggero, concumulo.* Jer. L. 26. ἐρευνήσατε αὐτὴν ὡς σπήλαιον, *perscrutamini* illam tanquam speluncam. Respexerunt sine dubio notionem vocis סָלַל nobis ignotam, sed series orationis h. l. admodum conveniens. Confer Horrei Miscell. Crit. Lib. II. c. 9. p. 300. qui pro ἐρευνήσατε scribendum putat ἐρανίσατε (vel ἐρανίσατε vel ἐρανήσατε), quam conjecturam confirmare videtur lectio vitiosa cod. Alex. ἐρευνίσατε. Hes.

a ἐρανίζεται, συλλέγει. — קָרַקַּר Pih. *destruo.* Symm. Num. XXIV. 17. Sic hoc verbum etiam explicant Syrus et Chaldæus apud Ies. XXII. 5. Conf. Schultensii Op. Min. p. 152. Hesych. ἐρευνᾷν, ζητεῖν.

*ΕΡΕΤΝΑ'Ω ΤΟ'Ν ΟΙ'ΚΟΝ, *pervestigo domum*, i. q. nos: Ausſuchung anſtellen, *to commence ſearching a houſe.* Sic legitur apud b LXX sec. Vat. et Compl. Genes. XXXI. 33. ubi nihil legitur in textu Hebr. Cæterum τὸν οἶκον ibi positum est pro ἐν τῷ οἴκῳ, coll. v. 35.

ΕΡΕ'Ω, *dico, cogito.* אָמַר *dico.* Genes. X. 9. XII. 12. Psalm. CXXXVIII. 2. ubi pro ἐρεῖς Grabius posuit ἐρεῖ σι, quam conjecturam satis refutavit Schwarzius in c Diss. de Mutatt. in Textu Cod. Alex. a Grabio ex Conjectura Factis p. 40. — דָּבָר, *verbum.* Ex. VIII. 10. — דִּבֶּר Pih. Genes. XVIII. 5. XLI. 28. XLII. 14. et alibi sæpius. — דָּמָה Pih. *cogito.* Ies. XIV. 24. ὃν τρόπον ἐλογισά μην, οὕτως ἔσται, quemadmodum *cogitavi*, ita erit. Eodem sensu ἔσω aliquando occurrit. Vide supra in h. v. — הֵגִיד Hiph. a d נָגַד, *notum facio.* Job. XV. 18. — הִתְבּוֹנֵן Hithp. a בִּין, *animadverto.* Ies. XIV. 16. ἐρεῖσθαι, quasi legissent וְיֹאמְרוּ. — *מוּר, *muto.* Ez. V. 6. ubi pro תָּמַר, *commutavit*, legerunt וַתְּאֹמֶר. Vide Cappelli Crit. S. p. 941. — נָטָה, *inclino.* 1 Par. XXI. 10. ἐρῶ ὑμῖ ν. Libere nec male verterunt, nam נָטָה est h. l. Lat. *proponere.* — נָתַן, *do.* Job. e XXXVI. 3. *Dare* h. l. *laudare, prædicare*, s. *defendere* notat. Conf. v. 2. — עָנָה, *respondeo.* Job. XXIII. 5. — פֶּה, *os.* Gen. XLV. 21. Vox Hebr. quandoque etiam notat *ore prolata*, τὰ ἐρήμενα. — רָדַף, *persequor.* Job. XIX. 28. ubi tamen Grabius Proleg. in LXX Intt. T. IV. c. 4. §. 2. pro ἐρῶμεν legendum censet ἐρωῦμεν, *concertabimus*: quam conjecturam quoque f suam fecit Bielius, qui addit: רָדַף nunquam *dicendi* significationem habet, alias autem, ut Job. XIII. 25., verbo ἀντίκειμαι, et Prov. XIX. 8. per ἐρεθίζω redditum est. Ego vero aliter statuo. Nam non simplex ἐρεῖ h. l. spectandum est, sed tota formula ἐρεῖ ἔναντί τινος, *dicere contra aliquem*, h. e. *verbis insectari, calumniari, criminari.* Eandem sig- g nificationem habet quoque h. l. Hebr. רָדַף. Conf. Schwarzii Diss. laud. p. 48. — שָׁמַע, *audio.* Ies. LXV. 24. *Audire* est h. l. *respondere votis.* Sap. V. 3. ἐροῦσιν ἑαυτοῖς μετανοοῦντες, *apud se dicent pœnitentia tacti.* Sir. XXV. 9. ubi ἐρῶ vertendum est *laudabo, celebrabo*, et est i. q. μακαρίζειν in antecedentibus. Hinc ἐρμὸς *hymnum* notat in Patri- h bus Græcis. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 1032. et supra s. עָתַן. Sic *dicere* apud Latinos nonnunquam poni pro *celebrare, laudare*, docet Barthius ad Script. Ven. p. 186.

*ΕΙ'ΡΗΝΤΑΙ 'ΥΠΟ' ΘΕΟΥ', *a Deo edita sunt.* לְמוּאֵל nomen propr. regis. Prov. XXXI. 1. Legerunt לְמוֹ אֵל pro לְאֵל. i

'ΕΡΗΜΙ'Α, *desertus locus, solitudo.* חָרֵב infin. *vastando.* Ies. LX. 12. — חָרְבָּה. Ez. XXXV. 4. Hesych. ἐρημία, ἡ ἐκπύρωσις, aut e conjectura Reiskii ἐκπόρθησις. — *מַרְגֵּעָה, *requies.* Symmach. Ies. XXVIII. 12. Sed ἐρημία est ibi apertum vitium scribendi. Legendum ἠρεμία. — שָׂדֶה, *ager.* Symm. Ps. XLIV. 12. ζῶα ἐρημίας, animalia deserti. Ps. LXXIX. 14. Conf.

a Fulleri Miscell. Sacr. Lib. VI. c. 6. p. 710. — שְׁמָמָה, *desolatio, desolatum.* Ezech. XXXV. 9.

ΕΡΗΜΙΚΟΣ, *in loco deserto vivens* vel *occurrens, solitarius.* מִדְבָּר, *desertum.* Ps. CI. 7. ὡμοιώθην πελεκᾶνι ἐρημικῷ, similis factus sum pelicano *in locis desertis agenti.* Hesych. ἐρημικῷ, εἰς τὰς ἐρήμους διάγοντι. Suidas: ἐρημικῷ, ἐν ἐρήμοις ἄ-
b γοντι, qui et verba Psalmi subjungit. — רֹתֶם, *juniperus.* Ps. CXIX. 4. σὺν τοῖς ἄνθραξι τοῖς ἐρημικοῖς, cum carbonibus ex deserto. Chrysostomus reddit: *carbones desolatorios, ἐρημοποιούς, δαπανῶντας, ἀναλίσκοντας.* Mihi autem ἐρημικοῖς videtur esse mendum, et reponendum ἀλμικοῖς, ut sensus sit: *cum carbonibus ex alimo arbore confectis.* Facilis autem
c lapsus est ex ἀλμικοῖς in ἐρημικοῖς apud inscium scribam, qui nescivit, quid esset ἄλμος et ἀλμικός. Vide supra s. v. ἄλμων. Non reticenda autem prorsus est conjectura Cl. Hamakeri, cui verosimile est, quod LXX continua scriptura pro נחלי רתמים legerint נחליותמים, atque vocem hanc habuerint pro participio verbi יָתַם, cujus cognatum
d Arab. يَتَمَ significat *solitarius fuit,* ex quo fonte in Hebr. Dial. supersit etiamnum יְתוֹם.

ΕΡΗΜΙΤΗΣ, *solitarius, in solitudine s. deserto agens.* פֶּרֶא, *onager.* Job. XI. 12.

ΕΡΗΜΟΣ, *desertus, desolatus, incultus, siccus, saltuosus, non habitatus.* *אוֹת, *signum.* Ezech. XIV. 8. Θήσομαι αὐτὸν εἰς ἔρημον sec. Vat. ubi Ald. habet σημεῖον. Sensum se-
e cuti sunt. — *אַיָּלִים, *arietes.* Ps. LXV. 15. ubi, ut in nota subjecta Montf. monet, Eusebius καὶ ἔρημοι habet, quæ versio corrupta videtur. Certe ego nullus dubito, quin pro ἔρημοι sit ἔρφοι reponendum. — *בְּלִי מַיִם, *sine aqua.* Inc. Psalm. LXII. 2. Bene quoad sensum. — בָּמָה, *excelsum.* Ezech. XXXVI. 2. ἔρημα αἰώνια, (quod Hebr. esset
f חָרְבוֹת עוֹלָם) ubi tamen pro ἔρημα forte legendum ἐρυμνὰ, vel ἐρύματα, ut conjecit Cappellus ad h. l. — חָרֵב, *desolatus.* Neh. II. 17. Ἱερουσαλὴμ ἔρημος, Jerusalem *desolata.* Vide et Ez. XXXVI. 35. 38. Jer. XXXIII. 10. ἔρημός ἐστιν ἀπὸ ἀνθρώπων καὶ κτηνῶν, *desertus est* ab hominibus et jumentis. Jer. XXXIII. 12. — חָרְבָּה, *desolatio.* Ies. LXI. 4.
g — רְחָבָה *siccitas.* 2 Reg. II. 8. ἐν ἐρήμῳ, sc. τόπῳ. Ez. XXX. 12. δώσω τοὺς ποταμοὺς αὐτῶν ἐρήμους, reddam fluvios eorum *siccos.* — חָרְבָה, *vastitas.* Ies. XXXV. 1. Ez. XIII. 4. — חָרְבָה, *vastatio.* Lev. XXVI. 31. 33. Esdr. IX. 9. et alibi sæpius. — *יָם, *mare.* Ies. XVI. 8. τὴν
h ἔρημον secundum MS. Ies. Curterii, lapsu graphico pro τὴν θάλασσαν, ut in ed. Rom. legitur. Confer ad h. l. Montfauc. — יְשִׁימוֹן, *vastitas,* seu: *solitudo magna.* Num. XXI. 20. XXIII. 28. Psalm. LXVII. 8. Adde Symm. 1 Sam. XXIII. 19. — *מְבוֹא, *a veniendo.* Gen. XXIV. 62. Legerunt cum cod. Sam. מִדְבָּר
— מִדְבָּר, *desertum.* Ex. III. 1.
i ἤγαγε τὰ πρόβατα ὑπὸ τὴν ἔρημον, sc. χώραν, ducebat oves ad *interiora deserti.* 1 Sam. XVII. 28. Ex utroque loco apparet, quod ἔρημος aliquando non *locum omnino desertum, in quo nihil præter sabulum, saxa ferasque reperias,* sed *talem* potius denotet, *qui quidem, si cum aliis locis compares, non nimis cultus, graminosus tamen, irriguus et pascendis gregibus idoneus est.* Conf. Lex. N. T. s. h. v. Adde Hebr. Job. XXIV. 5. 2 Sam. II. 24. loco ὁδὸν ἔρημον necessario est legendum ὁδὸν ἐρήμου κ. τ. λ. — אֶרֶץ מִדְבָּר,

a *terra deserti.* Deut. XXXII. 10. — מוֹרָשׁ, *possessio.* Ies. XIV. 23. Bene quoad sensum. — מְשָׁמָה, *desolatio.* Ies. XV. 6. — נֶגֶב, *auster, meridies,* etiam *desertum illud vastum Arabiæ ad Judææ meridiem.* Accedit, quod rad. נָגַב in l. Chald. et Syr. *exsiccare, aridum fieri, exarescere* denotet, unde נְגִיבָא et נוּגְבָא est *siccitas.* Genes. XII. 9. b XIII. 1. 3. Num. XIII. 18. 23. — נִבְחָד, part. Niph. *excisus.* Job. XV. 28. πόλεις ἐρήμους. — עֲרָבָה, *locus campestris, planities,* etiam *locus desertus,* i. q. עֲרָבָה. Conf. Simonis Lex. Hebr. s. h. v. Job. XXXIX. 6. Ies. XXXV. 1. et alibi. — צְבֹעִים, *Seboim,* nomen propr. Symm. 1 Sam. XIII. 18. Sc. vox Hebr. quoque vel omnino c *feras,* vel speciatim *hyænas* significat, quæ quia loca deserta et inculta inhabitare solent, formulæ τὸν φάραγγα τῶν Σιβοτὶμ explicandæ causa addidit aliquis εἰς τὴν ἔρημον. — צִיָּה, *siccitas.* Psalm. LXII. 3. — שַׁמָּה, *desolatio.* Ies. V. 9. XXIV. 12. — שָׁמַם, verbum, Kal. Ezech. XXXV. 12. Symm. Thren. I. 16. — שָׁמֵם, verbale. Dan. IX. 17. — d שֹׁמֵם, verbale. Ies. XLIX. 8. LIV. 1. — שְׁמָמָה, *desolatio.* Ex. XXIII. 29. Lev. XXVI. 33. et alibi sæpius. — *שְׁמָמָה, idem. Ezech. XXXV. 7. — תֹּהוּ, *inane.* Ies. XXXIV. 11. — תֹּלַע, *porca.* Al. Hos. X. 4. Præterea legitur Am. IV. 2. ubi tamen pro ἔρημοι reponendum est ἴματιοι, et Ies. XIV. 23. ubi ἔρημον additum est sensus e explendi causa, ac nihil pro eo legitur in textu Hebr. Sir. VIII. 16. ἔρημος notat *locum, ubi nullum ab aliis sperandum est auxilium.* Vide seq. Ib. XLI. 26.

Ἔρημος εἰμί, *desolatus sum.* נָשַׁם, Niph. a שָׁמַם, *desolor.* Lev. XXVI. 22.

*Ἐρημότατος. בְּקָצֵה הַמִּדְבָּר *in fine deserti.* Rel. Exod. XIII. 20. τὴν ἐρημοτάτην.

Ἐρημόω, *desolo, vasto, perdo,* f *exsicco.* *אָשַׁם. Symm. Ez. VI. 6. sec. Theodoretum ad h. l. אָשַׁם h. l. *devastare* notat. — *בּוֹא בְמִשְׁמַנַּי, *intro in pinguia.* Dan. XI. 24. sec. Chis. Legit בְּמִשְׁמַנֵּי. *In vastationem veniet* est i. q. *vastabit.* — בָּלָק, *exinanio.* Ies. XXIV. 1. Arab. بلقة est *desertum, terra nihil producens præter marmora.* — הֶחֱרִים, Hiph. *devoveo.* Ies. XI. g 15. Arab. خرم in Conj. VIII. *funditus exstirpavit, internecione delevit.* Vox ipsa Hebr. h. l. *exsiccandi* notionem habet. — הֶשְׁלִיךְ, Hiph. *projicio.* Dan. VIII. 11. Locus projicitur, si evertitur et destruitur. — הִשְׁמִיד, Hiph. *perdo.* Lev. XXVI. 30. — חָרַב; חֲרֵיב, Kal et Hiph. Jud. XVI. 7. 8. ubi ἐρημοῦν est *siccitate corrumpere.* Ies. LI. 10. ἡ ἐρημοῦσα θάλασσαν, *exsiccans* mare. Vide et Job. XIV. 11. h Ies. XLIV. 27. Jer. LI. 36. Adde Edit. Quint. Ps. XXXI. 4. ἐρημωθῆναι ὀπώραν, *dum deserta sit maturitas,* h. e. *dum maturis frugibus collectis deserta fiant omnia in agris.* — *חָרֵב, verbale. Nehem. II. 3. — חָרְבָה, *desolatio.* Ezech. XXXIII. 24. 27. Mal. I. 4. — *חָרְבוֹן, *siccitas.* Ed. Vta Ps. XXXI. 4. — *חָרַם, Hiph. הֶחֱרִים, *internecioni do, exsicco, deleo.* Ies. XI. 15. ubi haud pauci perperam statuunt eos

a חָרִיב legisse. — יְשֹׁם, *desolatus sum.* Gen. XLVII. 19. ἡ γῆ οὐκ ἐρημωθήσεται, terra non *inculta maneat.* — בַּמִּדְבָּר, *in deserto.* Jer. III. 2.— מְשַׁמָּה, *desolatio.* Ez. XXXIII. 29. XXXV. 5. — אֵין עֹבֵר בָּהּ, *non est transiens in ea.* Ies. XXXIV. 10. — שָׁאָה, transitive: *vasto, desolo.* Ies. VI. 11. — שָׁבַר, *frango.* Ies.
b XXIV. 10. *Frangere* h. l. *destruere, devastare* notat. Arab. شبر et سبر *trivit, contrivit.* — שָׁמַם, נָשַׁם, Kal et Niph. Lev. XXVI. 43. Ies. XXXIII. 8. et alibi. — שִׁמָּמָה, *desolatio.* Ies. I. 7. Ezech. XXXV. 7. — שָׁתָה, *bibo.* Ies. XXXVII. 25. ubi *bibere aquas* est
c *exsiccare* eas. Sirac. XVI. 5. ἐρημοῦσθαι est *decrescere, interire, miserum reddi.* Ib. XXI. 5. ἐρημώσουσι πλοῦτον, *perdent* divitias: coll. Apoc. XVIII. 16.

ἘΡΗΜΩΣΙΣ, *desolatio, vastitas.* חָרְבָּה, *desolatio, vastitas.* Jer. VII. 32. XXV. 18. Aqu. Symm. Theod. Jerem. XXII. 5. — חָרְבוֹן, *siccitas.*
d Aqu. Psalm. XXXI. 4. — מְשֹׁמֵם, part. Pih. *stupefaciens.* Dan. IX. 27. Sed מְשׁוֹמֵם ibi rectius vertitur: *vastabitur.* — שַׁמָּה. Lev. XXVI. 35. 2 Par. XXX. 7. Jerem. IV. 7. — שֹׁמֵם, verbale. Dan. VIII. 13. IX. 27.

ἘΡΗΜΩΣΙΣ ΘΕΡΕΙΑ, *desolatio*
e *æstiva.* חָרְבוֹנִי קַיִץ, *siccitates æstatis.* Aqu. Ps. XXXI. 4.

*ἘΡΙΓΜΑ, *faba, aliaque legumina fresa.* Vox hæc a Bielio prorsus neglecta legitur apud LXX Levit. II. 16. sec. Oxon. pro גֶּרֶשׂ, *frumentum contusum.* Vide infra s. v. ἐρυγμα.

ἘΡΙΖΩ, *litigo, rixor, contendo, adversor, repugno.* *אָנַף, *dico.* Theod. Ps. CXXXIX. 20. Legit יַמְרוּךָ, a מָרָה. — תִּתְגָּרֶה, Hithp. *incito me.* 2 Reg. XIV. 10. ἱνατί ἐρίζεις ἐν κακίᾳ σου; *quare contendis ad malum* vel *interitum tuum?* Vulg. *quare provocas malum?* — *יָחַד, *unio.* Gen. XLIX. 6. Legerunt יַחַר, a rad. חָרָה, quod *incalescere* notat, ac de *commotione* dicitur. Hieron. in Quæst. Hebr. *non animaletur.* Sunt tamen, inter quos Origenes et Tertullianus, qui loco ἐρίσαι legerunt ἐρεῖσαι, *incumbant.* Vide s. v. ἐρείδω. — מָרָה, *rebellis sum.* 1 Sam. XII. 14. μὴ ἐρίσητε τῷ στόματι κυρίου, ne *adversemini* voluntati Domini. Ibid. v. 15. Theod. Psalm. CXXXVIII. 18. — מֹרַת רוּחַ, *amaritudo spiritus.* Gen. XXVI. 35. ἦσαν ἐρίζουσαι, *rixis magna ægritudine afficiebant.* — רָדַף, *persequor.* Job. XIX. 28. — רָצַץ, Pih. *dejicio*
i *me,* it. *exsilio.* Aqu. Theodot. Ps. LXVII. 16. Scil. Arab. رمق dicitur de *oculis aliquem invidiose observantibus,* unde רָצַץ notat *invidere, obliquis oculis intueri,* et ἐρίζειν de *contentione ex invidia orta* exponendum est. Conf. Schol. ad Pindari Nem. H', 38. Sir. VIII. 2. μὴ ἐρίζῃς μετὰ ἀνθρώπου πλουσίου, ne *litiges* cum homine divite. Vide et
i Sir. XL. 9.

ἘΡΙΘΕΥΟΜΑΙ, *lanam tracto, operor, lanificium exerceo.* Tob. II. 11. ἡ γυνή μου ἠργάζετο ἐν τοῖς γυναικείοις, mulier mea *lanam tractabat* in gynæceis. Vulg. *ibat ad opus textrinum.* Versio Hebr. ed. Fagii et Münsteri habet עֹשָׂה מְלָאכָה, h. e. *opus faciebat.* Ita quoque Ilgenius vertendum judicat, qui hanc vocem nec ab ἔρα, *terra,* nec ab ἔριον, *lana,* deducendam putat; sed ab ἐρί, quod in compositione *conten-*

a *tionem* s. *intentionem virium* notat, unde ἔριθος in universum dicitur, *qui vires suas intendit*, ac adhibetur de *messoribus* (apud Hom. Il. Σ, 550.), *servis* (Hesiod. Ἔργ. 600.) et *terram colentibus* apud Polluc. Onom. VII. 32. 141. Hesych. ἠριθεύετο, εἰργάζετο.

Ἔριθος, *lanificus, qui lanificium exercet.* אֹרֵג, part. *textor.* Ies.
b XXXVIII. 12. Suidas: ἔριθος, ἔρια ἐργαζομένη. Vide s. v. ἐριθεύομαι.

Ἐρικτὸς vel Ἐρεικτὸς, *confractus, contusus*, ab ἐρείκω, *frango, contundo.* גֶּרֶשׂ (שׂ pro ס), *contusum.* Levit. II. 14. χίδρα ἐρικτὰ, spicæ recentes *contusæ.* Ib. VI. 21. sec. Oxon. ubi alii ἐρεικτὰ, quomodo et interpres Origenis legit. Gloss. in Octat. et Hesych. ἐρικτὸν, κοπανιστόν.
c Idem: ἐρικτὰ, σῖτος πεφρυγμένος καὶ κοπτόμενος, ὡς ἄλφιτα, σχιστὰ ἄλευρα. Eusebio ad Lev. l. c. ἐρικτὰ sunt: τὰ ἐν μύλῳ πτισθέντα, καὶ τὸν φλοιὸν ἀποβαλόντα ὀστριώδη λάχανα. Photius Lex. col. 17. ἐρικτῶν, τῶν διχερικτῶν πυρῶν, καὶ μὴ εἰς ἄλευρα ἀληλεσμένων, ἀλλ' ὥστε δύο ἐξ ἑνὸς γεγονέναι. Conf. ἐρεικτὸς supra.

Ἔριον, *lana.* עֲמַר, Chald. idem.
d Dan. VII. 9. — צֶמֶר, idem. Deut. XXII. 11. Ies. I. 18. Ezech. XXVII. 18. Adde Aqu. Symmach. Theodot. Hos. II. 7. ubi ἔρια *vestes laneas* notat.

Ἔρις, *lis, contentio.* נֶצַח, *victoria.* Οἱ λοιποὶ Ies. LXIII. 3. ubi plerique statuunt eos inepte legisse מַצָּה. Sed vox Hebr. etiam *sanguinem* notat. Cæterum vox hæc ex textu
e Latino Hieronymi est conficta, qui scripsit, cæteros interpretes vertisse *contentionem*, pro quo *cantionem* legere mavult Semlerus. Sirac. XXVIII. 12. ubi ἔρις *iram, iracundiam*, s. *causam litis* significare videtur. Vulgatus ἔρις κατασπευδομένη transtulit: *homo iracundus.* Ibid. XLVI. 6. 11. Hesych. ἔρις, φιλονεικία, μάχη.

Ἐριστὴς, *contentiosus.* מְרִי, *rebellio*, et abstracto posito pro concreto, *rebellis, contumax.* Eandem notionem habet quoque ἐριστὴς apud Aqu. Symm. Theod. Ezech. XLIV. 6. Vide supra s. ἐρίζω. f

Ἐριστὴς εἰμί, *litigiosus sum.* אָמַר, *dico.* Psalm. CXXXVIII. 19. ὅτι ἐρισταὶ ἔστε, *quia contentiosi estis.* Sic Chrysost. et Euthymius. Deduxerunt a מָדָה. Alii habent ἔρεις, g alii ἐρεῖς, *dices*, (ita Augustin. et Apollin. Cat. Gr. ac Hilar.) alii ἐρεῖτε. Vulg. dicitis.

Ἐριστύβη. Vide Ἐρυσίβη.

Ἔριφος, *hædus.* גְּדִי, idem. Gen. XXXVIII. 17. 20. 23. Adde Inc. 1 Sam. X. 3. — כַּר, *agnus.* Amos VI. 4. Legerunt גְּדָיִים. Conf. Repert. Bibl. et Or. Liter. Eichhorn. P. II. p. 117. — עֵז, *caper.* Exod. h XII. 5. Lev. I. 10. — גְּדִי עִזִּים, *hædus caprarum.* Gen. XXVII. 9. 16. — עַתּוּדִים, *hirci.* Jer. LI. 40. — שָׂעִיר, *hircus.* Gen. XXXVII. 30. Ez. XLIII. 22. Adde Sirac. XLVII. 3.

Ἑρμηνεία, *interpretatio.* מְלִיצָה, idem. Aqu. Theod. Prov. I. 6. Sir. XVII. 5. ἑρμηνεία τῶν ἐνεργημάτων. Continent hæc verba periphra- i sin *linguæ*, s. *facultatis loquendi, qua uti debet homo ad interpretandum operationes divinas.* Ibid. XLVII. 18.

Ἑρμηνεύς, *interpres.* מֵלִיץ, idem. Aqu. Symmach. Ies. XLIII. 27. Vide quoque Holmesium ad Gen. XLII. 23.

Ἑρμηνευτὴς, *interpres.* מֵלִיץ, idem. Genes. XLII. 23. k

Ἑρμηνεύω, *interpretor.* תִּרְגֵּם, Chald. Pah. *transfero, verto, ex una lingua in aliam interpretor.* Esdr. IV. 7.

Ἑρπετὸν, sc. ζῶον (quod addi-

a tur Genes. I. 21.), *animal reptile*, ac deinde *quodvis animal*. Vid. Intt. ad Callim. Fragm. 228. חַיָּה, *vivens, bestia*. Genes. I. 28. — כֶּבֶשׂ, *agnus dominans*, vel *dominatoris*. Ies. XVI. 1. Legerunt רָמַשׂ — אִשְׁלַח כְּרֶמֶשׂ לָאָרֶץ, verbum, *repo*. Levit. XX. 25. — רֹמֶשֶׂת ; רֹמֶשׂ, partic. Gen. I. 21. VII. 8. Deut. IV. 18. Aqu. Symm.

b Ps. LXVIII. 35. Hieron. *et omnia, quæ moventur in illis*. Bene. — רֶמֶשׂ, *reptile*. Gen. I. 24. 25. VI. 7. 20. et alibi sæpius. — שֶׁרֶץ, idem. Gen. I. 20. VII. 21. et alibi aliquoties. Hesych. ἑρπετὰ, τὰ ἄποδα, παρὰ τὸ εἰς τὴν ἕραν πεπτωκέναι.

ΕΡΠΩ, *repo, repto*. רָמַשׂ, idem. Gen. I. 26. 30. Deut. IV. 18. — שָׁרַץ, idem. Lev. XI. 29. 41. 46.

c Hes. ἕρπει, βαδίζει, τῇ κοιλίᾳ περιπατεῖ, παραγίνεται.

*ΕΡΥΓΜΑ. Inc. Lev. II. 16. pro Hebr. גֶּרֶשׂ, *frumentum contusum*, sec. cod. Basil. Montfauconus ibi legendum conjicit ῥύγματος, sed mallem legere ἰγίγματος, quod vide supra.

ΕΡΥΘΑΙΝΩ, *rubrum facio*. Sap. XIII. 14. ἐρυθήνας χρόαι αὐτοῦ, ru-

d bram faciens superficiem ejus. Al. ibi ἐρυθήνας legunt. Inde apud Hesychius: ἐρυθήνας, βάψας: et in Gloss. MS. τῆς Παναρέτου: Ἐρυθήνας, φοινίξας. Sic et Lex. Cyrilli MS. Brem. Ἐρυθήνας, φοινίξας, βάψας. Rursus Hesych. ἐρυθαίνει, συῤῥοῦν ποιεῖ, ὅθεν καὶ ἐρύθημα ἡ ῥίζα, ἣ λεγομένη ἐρυθρόδανον.

ΕΡΥΘΗΜΑ, *rubedo, rubor*, item:

e *radix, quæ erythrodanum etiam appellatur, qua mulieres faciem pingunt*. חָמוּץ, *tinctus, conspersus*. Ies. LXIII. 1. ἐρύθημα ἱματίων, *rubor* vestimentorum. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐρύθημα, χρῶμα αἱματῶδες. Gloss. MS. in Sap. Sal. ἐρύθημα, βαφὴ, εἶτε ἱματίου, εἴτε ἄλλου τινός.

ΕΡΥΘΡΙΆΩ, *rubesco, erubesco, rubore suffundor*. הָכְלַם, Hoph. idem. Al. et LXX sec. Compl.

f Jerem. XIV. 4. ἠρυθρίασαν, *erubuerunt*. Esth. XV. 8. ἐρυθριῶσα ἀκμῇ κάλλους αὐτῆς, *rubescens* vigore pulchritudinis ejus. Tob. II. 14. ἠρυθρίων πρὸς αὐτὴν, *excandescebam adversus illam*, ad verbum: *sanguineo rubore* (sc. præ ira) *suffundebar contra illam*. Syrus: *contendebam cum illa*. Vide infra s. v. ἐρυθρός. Drusius et Baduellus legunt ἠρίζομαι;

g Ilgenius mavult ἠρίδενον, ab ἐρίδω, *contendo, rixor*, et Houbigantius ἤριζον, præeunte Syro et Hebr. Münsteri. Suidas: ἐρυθριῶμενος, ὁ διὰ λόγων φιλονεικῶν. Adde Aristot. Polit. V. 3.

ΕΡΥΘΡΟΔΑΝΌΟΜΑΙ, *radice rubiæ tingor, rubro colore tingor, rubefio*. מְאָדָם, part. Pyh. *rubefactus, rutilans*. Ex. XXV. 5. XXVI.

h 14. XXXV. 7. In omnibus his locis pro ἠρυθροδανωμένα in cod. Alex. legitur ἠρυθοδανωμένα. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἠρυθροδανωμένα, πεπυρωμένα, βεβαμμένα, κεκοκκινωμένα. Suidas: ἠρυθροδανωμένον, ἐρυθρῷ βάμματι βεβαμμένον. Hesych. ἠρυθρόδανται, πεπύρωται, κεκοκκίνωται. Id. Ἐρυθροδανωμένα (lege ἠρυθ.), συῤῥά, κόκκινα, πυρσοειδῆ. Glossar. in Octat.

i ἐρυθροδανωμένον, πεφοινιγμένον, συῤῥόν. Lex. Cyrilli MS. ἐρυθρ. κόκκινον, συῤῥὸν ἢ μέλαν, additurque: τοιοῦτον γάρ ἡ ῥίζα τῆς ἐρυθρόδανου. De hac radice Dioscorides Lib. III. c. 160. Ἐρυθρόδανον ἢ ἐρευθόδανον, ἔνιοι δὲ πυῤῥὸν καλοῦσι, ῥίζα δέ ἐστιν ἐρυθρὰ βαφική. Latine *rubia* dicitur, tingendis coriis necessaria, de qua vide Plinii H. N. XIX. 3. et XXIV. c. 11.

ΕΡΥΘΡΌΣ, *ruber, rufus*. אָדֹם, idem. Ies. LXIII. 2. — סוּף, *alga marina, carectum, juncus*. Exod. X. 19. XIII. 18. XV. 4. 22. Adde Aquil. Jon. II. 6. ubi respexit for-

a mulam יַם סוּף, *mare Algosum* s. *sinus Arabicus*, quam Græci *mare Erythræum* dixerunt. Æthiopibus herba quædam *Supho* dicitur, quæ in fundo Maris Rubri crescit, et quæ non tantum ipsa rubra est, sed unde et color ruber pannis tingendis inserviens paratur, teste Hieronymo de Qualitate Maris Rubri p. 47. seq. — פְּדָעֶה, nomen proprium.

b Inc. Ex. I. 15. ἐρωδιόν: quam vocem Symmacho tribuendam esse conjicit Montf. Sed errat. Est enim Philonis Judæi, qui in libro: Quis Rer. Divin. Hæres p. 498. ed. Francof. φουὰ δὲ ἐρωδιὸν ἐμιμήσατο. Esth. III. 7. sec. Vet. Alt. ἐρωδιός, *præ ira sanguineo rubore suffusus.*

ΕΡΥΜΝΟ'Σ, *munitus.* 2 Macc. XI. 5. ἐν ἐρυμνῷ χωρίῳ, in *munito loco.* Ita juxta ed. Rom. In Francof.

c ἐρυμνῷ, ut videtur, mendose. Hesych. ἐρυμνὸν, ἰσχυρὸν, μέγα, ὑψηλὸν καὶ ὀχυρὸν, οὗ ταχέως οὐδεὶς ἐπιβαίνει, ἢ σκοτεινόν.

ΕΡΥΜΝΟ'ΤΗΣ, *munitio.* 2 Macc. XII. 14.

ΕΡΥΣΙ'ΒΗ, et semel ac vitiose ἐρισίβη, *rubigo in plantis et fructibus,*

d *morbus segetum.* אַרְבֶּה, *locusta.* Joël. II. 25. — חָרְשׁ, *novilunium.* Hos. V. 7. ubi legisse videntur חֶרֶשׁ, *æstus maxima vi omnia adurens*, sec. Hasæum in Bibl. Brem. Cl. VII. pag. 821. seq. Nam eos חֲסִיל legisse, quod nonnulli voluerunt, admodum est improbabile. — חָסִיל, *bruchus.* 1 Reg. VIII. 37. Psalm. LXXVII. 51. Joël. I. 4. ubi v. Schol. — יֶלֶק, *locusta.* Deut.

e XXVIII. 42. ubi ἐρισύβη legitur. Secundum Eusebium ad Ps. LXXVII. 49. ἐρυσίβη est κονιορτώδης φθορὰ τοῦ σίτου, καὶ κατὰ τὸν Ἡρωδιανὸν τὸ ἐπικαθίζον τοῖς καρποῖς ταχυῶδες καὶ διαφθεῖρον αὐτούς. Græcus quidam auctor, quem Agellius ibid. laudat, ἔοικεν, inquit, ἡ ἐρυσίβη καὶ ὁ μυξίτης ὁ αὐτὸς εἶναι, ὁ παρὰ Μωσῇ καλούμενος σκνίψ. κ. τ. λ. Hesych. ἐρισύβη, ὁ ὡς κονιορτὸς κατασχόμενος καὶ ἀφανίζων σῖτον. Idem: f ἐρυσίβη, νόσος τις ἀέριος ἐπιγενομένη τοῖς φυτοῖς καὶ καρποῖς. Vide quoque Suidam, Eustathium ad Il. Β', p. 235. ad Odyss. Ε', p. 357. Agellium ad Psalm. LXXVII. 51. ac Theodoret. T. II. p. 1334. ed. Hal.

ΕΡΧΟΜΑΙ, *venio, futurus vel venturus sum, eo, proficiscor, redeo, revertor.* *אַוָּה, *desiderium.* Hos. X. 10. ἦλθε sec. Alex. et Compl. ubi g loco בְּאַוָּתִי, *pro desiderio meo*, legerunt בְּאָתִי, non male, judice Dathio. — אָזַל, Chald. *abeo.* Dan. VI. 19. — אָחַז, *prehendo.* Job. XVIII. 9. ἔλθωσαν ἐπ' αὐτὸν παγίδες. Sensu eodem. — אָמַר, *dico.* 2 Sam. XIV. 4. Pro ἦλθεν h. l. alii habent παρεγένετο. Subjecerunt hic voci Hebr. notionem seriei orationis admodum convenientem, immo neces- h sariam. — *אֹן, *robur.* Job. XVIII. 12. ἔλθωσαν, *obveniant:* deducentes אָנוֹ ab אָנָה, *obviam venire.* — אֹרַח, *via, semita.* Job. XXXI. 32. — אָתָה, et Chald. אֲתָה. Esdr. IV. 12. V. 3. 16. Job. III. 25. Dan. III. 2. VII. 13. — *בּ. 1 Par. II. 24. ἦλθε χαλὶβ, ubi pro כָּלֵב adstipulante Vulgato, legerunt בָּא כָּלֵב. — בּוֹא. 2 Reg. XIII. 20. i ἐλθόντος ἐνιαυτοῦ, *veniente* vel *revertente* anno. 2 Sam. XIII. 23. οὐκ ἦλθε, non *pervenit*, nempe gloriosior. 2 Reg. V. 6. ἤχεσθαι, *afferri, apportari*, ubi cum κομίζεσθαι permutatur in codd. 1 Par. V. 9. ubi pro ἕως ἐρχομένων, quod habet Vat., scribendum est ἕως τῆς εἰσόδου ex Complut. Psalm. XXI. 34. γενεὰ ἡ ἐρχομένη, *generatio futura.* Vide et Psalm. LXX. 20. Jerem. XXVI. 2. Ies. XXXIX. 6. ἰδοὺ ἡμέραι ἔρχονται, *ecce dies erunt*, vel venient. Vide

a et Jerem. VII. 30. IX. 24. XIX. 6. Dan. XI. 9. ἐλεύσεται ἐρχόμενος, *veniet*. Vide et Hab. II. 3. Zach. I. 21. τί οὗτοι ἔρχονται ποιῆσαι; quid hi facient? Zachar. II. 10. Al. 1 Sam. VII. 45. — בָּזָה, *sperno*. Neh. II. 19. Forte legerunt בּוֹא. — דֶּרֶךְ, *via*. Proverb. XIV. 12. — הוֹסִיף, Hiph. a יָסַף, *addo*. Prov. XXIII. 35. — הוֹפִיעַ, Hiph. a יָפַע, *splen-*
b *deo*. Prov. XXIII. 35. μὴ δὲ ἔλθοι εἰς αὐτὴν φέγγος. Job. III. 4. ubi Eckermannus male statuit eos תָּאוֹא legisse. — *חוּל, *maneo*. Symmach. 2 Sam. III. 29. Arab. حَلَّ *circumire* notat. — חָלַךְ, *eo, ambulo*. Genes. XXXII. 6. Num. XXII. 16. 37. 2 Sam. XIII. 34. λαὸς πολὺς ἐρχόμενος ἐν τῇ ὁδῷ, populus multus *ambulans* in via. — הִקְדִּים, Hiph.
c *obvenio*. Amos IX. 10. οὐδὲ μὴ ἔλθοι ἐφ' ὑμᾶς τὰ κακὰ, ne *veniant* super vos mala. — הִשָּׁה, Hiph. a נָשָׁה, *exactorem ago*. Psalm. LIV. 16. ἐλθέτω θάνατος ἐπ' αὐτούς. Bene quoad sensum: nam verba Hebr. sonant: *mors eos inopinato opprimat*. — חָבֵר, *socius*. Jud. XX. 11. Loco ἐρχόμενοι scripserunt fortasse συνερχόμενοι. — יָלַךְ, *eo, ambulo*. Genes.
d XVIII. 22. ἦλθον εἰς Σόδομα, *ibant* versus Sodoma. Ex. VIII. 25. ἐλθόντες θύσατε κυρίῳ, *euntes* sacrificate Domino. 1 Reg. X. 14. ἀπεστράφη καὶ ἦλθεν εἰς τὴν γῆν αὐτῆς, revertebatur et *proficiscebatur* in terram suam. — יָרַד, *descendo*. 1 Sam. XXIX. 4. 2 Reg. II. 3. — יָצָא, *exeo*. Num. XI. 26. 2 Reg. VIII. 3. Ezech. III. 23. — לָקַח, *accipio*.
e Job. XXVII. 13. ἐλεύσεται παρὰ, i. q. κομίσονται apud Theod. — מָבוֹא, *introitus*. 1 Paral. IV. 39. — מוּל, *e regione*. 1 Sam. XIV. 5. Emendanda est hic versio LXX Intt. quæ h. l. bis ἐρχομένῳ habet, e versione Inc. Int., ut ejus loco reponatur ἐχομένη. Vide infra s. v. ἔχω. Et si vel impressa lectio apud LXX retineretur, tamen ob antecedens ὁδὸς scribendum esset ἐρχομένη. — f
מֵזַח, *zona*. Ies. XXIII. 10. Libere verterunt. — מַסָּע, *iter, profectio*. Gen. XIII. 3. — מָצוּק מוּל, *situs e regione*. 1 Sam. XIV. 5. — נִרָה, Pih. *procul amoveo*. Amos VI. 3. ἐρχόμενοι. Videntur הַמְנַדִּים, *elongantes, longe removentes*, derivasse a נוּד, aut נָדַר, *se movere, migrare*, ita ut legerint הַמְנֹדְדִּים, aut, compensato ד, הַמְנֹדִּים. Arabs legis- g
se videtur εὐχόμενοι pro מְנַדְּרִים, *voventes*, ut jam Drusius observavit. — נֶעֱרָה, Niph. *effundor*. Ies. XXXII. 15. ἕως ἂν ἔλθῃ ἐφ' ὑμᾶς πνεῦμα ἀφ' ὑψηλοῦ, coll. Act. I. 8. — נָפַל, *cado*. Job. I. 15. ubi ἔρχεσθαι notat *irruere, impetum facere*. Adde Ies. IX. 8. — נִצַּב, Niph. a יָצַב, *consisto*. Ex. V. 20. ἐρχόμενοι. Non male. — עָבַר, *transeo*. Jud. h
XII. 1. 2 Reg. IV. 31. Adde Theod. Job. XXXIII. 28. — עָלָה, *ascendo*. Amos VII. 1. Legerunt עֹלָה, *ascendens*, aut potius עֹלוֹת — פְּלָגוֹת, plural. *partes, divisiones*. Jud. V. 16. — קָבַץ, *congrego*. Al. 1 Par. XI. 1. — קָרַב, *appropinquo*. Jon. I. 6. — תּוּב, Chald. *revertor*. Dan. IV. 33. εἰς τὴν τιμὴν τῆς βασιλείας μου ἦλθον, ad honorem regni i
mei *redii*. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Præterea legitur Cant. VII. 1. ubi ἡ ἐρχομένη (cujus loco reponendum τῇ ἐρχομένῃ) de suo addiderunt seriei orationis convenienter. Sap. IV. 20. ἐλεύσονται δειλοί, *evadent timidi*, h. e. *timebunt*. Sap. XV. 5. ἔρχεται εἰς ὄνειδος, *cedit in opprobrium*. Ibid. VII. 7. 11. ἦλθέ μοι, *nactus sum*,

a *contigit mihi*, coll. VIII. 20. et Bar. IV. 22. Bar. IV. 14. ἐλθέτωσαν οἱ πάροικοι Σιών, καὶ μνήσθητε. Est ἀνακολουθία pro ἔλθητε κ. μ., venite, qui accolitis Sionem, et mementote.

*ΕΡΧΟΜΑΙ ΕΙ'Σ ΜΕΤΑ'ΝΟΙΑΝ. הֲבִין דַּרְכּוֹ, *intellego viam*. Proverb. XIV. 15. coll. v. 8. Vide Jaegerum ad h. l.

b ΕΛΕΥΣΤΕ'ΟΝ, *veniendum*. 2 Macc. VI. 17.

ΕΡΩΔΙΟ'Σ, *ardea, ardeola*. חֲסִידָה, *ciconia*. Psalm. CIII. 19. Aqu. Job. XXXIX. 13. Jer. VIII. 17. Aqu. Symm. et Theod. Zach. V. 9. ubi vid. Montf. — כּוֹס, *bubo*. Deut. XIV. 16. Lex. Cyrilli MS. ἐρωδιός, ὁ πιλαργός. Sic et Suidas: ἐρωδιός, εἶδος ὄρνεου, ὁ πιλαργὸς λεγόμενος, ἢ δμοιος αὐτῷ. Sed ex sententia Bielii et
c Bocharti (Hieroz. P. II. Lib. II. c. 33. p. 234.) falluntur, qui ἐρωδιὸν pro *ciconia* habent, et videtur illa explicatio enata inde, quod חסידה ab aliis de *ciconia* accipiatur. Etymol. MS. ἐρωδιός, εἶδος ὀρνέου ἀμφρὸς γεράνῳ ἔχει δὲ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἀκρόκαρτερον, ὡς βασίλειον. Græcis alias dicitur ἄραμος et νυκταιπτός. Hesych. ἄραμος, ἐρωδιός. Idem νυκταιπτὸς, ὄρνις ἱερὸς
d Ἥρας, ὃς καὶ ἐρωδιός. Scribitur et ἠρωδιός. Rursus Hesych. Ῥωδιὸν, τὸν ἐρωδιόν. Confer quoque Montf. ad Psalm. CIII. 17. et Zonaræ Lexic. c. 862.

ΕΡΩΣ, *amor*. אֲהָבִים plur. *amores*. Prov. VII. 18. ubi ἔρως de *illicitis amoribus et amplexibus venereis* usurpatur. Vulg. *cupitis amplexibus*.

e ΕΡΩΣ ΓΥΝΑΙΚΟ'Σ, *amor mulieris*. עֲצֶר רֶחֶם, *occlusio uteri*. Prov. XXX. 16. per euphemismum et verecundiam quandam.

ΕΡΩΤΑ'Ω, *rogo, interrogo, scrutor, percontor, quæro, exquiro*. אָמַר, *dico*. Ex. III. 13. ἐρωτήσουσιν. Recte quoad sensum. — חָקַר, *investigo*. Deut. XIII. 14. καὶ ἐτάσεις καὶ ἐρωτήσεις καὶ ἐξερευνήσεις, et examinabis et *exquires*, et perscrutaberis. Conf.
f 2 Maccab. VII. 2. — שָׁאַל, *rogo*. 1 Sam. X. 4. ἐρωτήσουσί σε τὰ εἰς εἰρήνην, *salutabunt* te. Vide et 1 Sam. XVII. 22. XXV. 5. (ubi ἐρωτᾷν εἰς εἰρήνην legitur). 2 Sam. VIII. 11. 1 Sam. XXII. 10. ἠρώτα αὐτῷ διὰ τοῦ Θεοῦ, *interrogabat* pro illo apud Deum. Vide et 2 Sam. V. 19. 1 Par. XIV. 14. ἠρώτησε Δαβὶδ ἔτι ἐν
g Θεῷ, *interrogabat* David iterum apud Deum. Psalm. CXXI. 6. ἐρωτήσατε δὴ τὰ πρὸς εἰρήνην τὴν Ἰερουσαλήμ, h. e. *benedicite, salutem apprecamini* Hierosolymæ. Jer. VI. 16. ἐρωτήσατε τρίβους, *quærite semitas*. Vide et Jer. XXIII. 33. Jer. XXXVIII. 14. ἐρωτήσω σε λόγον, interrogabo te aliquid. Legitur præterea apud LXX sec. Hex. 1 Reg. XIV. 1. ubi nihil respondet in textu Hebr. et ἐρωτᾷ
h notat *consulere oraculum* s. *prophetam*.

ΕΡΩ'ΤΗΜΑ, *interrogatio, interrogatum, quæstio*. Sirac. XXXIII. 4. ὁ νόμος αὐτῷ πιστὸς, ὡς ἐρώτημα δικαίων, vel, ut alii rectius, δήλων, lex illi certa, tanquam id, quod quæsitum est per Urim. Confer Num. XXVII. 21.

ΕΣΒΕΕΙ' vel ΕΣΒΕΙ', pro Hebr. i עָבַר, *transire fecit*. Al. Jerem. XLVI. 17. ubi aliter procul dubio legit. In Francof. edit. pro ἐσβεὶ μοὴδ male conjunctim legitur νισβειμοὴδ, et litera ν ex antecedente voce σαὼν præmittitur.

*ΕΣΕΒΩ'Ν. פְּנִימָה, *intrinsecus*. Psalm. XLIV. 14. ἐσιβὼν sec. Vat. Vers. Æthiop. Didym. et Cyrillum ex manifesto errore. Scribendum k est ἔσωθεν, ut præter Alex. Ald. et Compl. legitur apud Justin. Mart. Dial. c. Tryph. Jud. p. 135. Vulg. *ab intus*. Idem et Arabs. Alii statuunt, hanc vocem ortam esse ex מְמִשְׁבְּצוֹת aliter (sc. מֵחֲשָׁבוֹן) lecto: unde non mirum, si et Didymus et Hieron. in Ep. ad Prin-

a cipiam Virginem in aliquibus libris ἐξ ἐννοιῶν, h. e. *ex cogitationibus*, se legisse testantur. חֶשְׁבּוֹן enim est ἔννοια.

ʼΕΣΕΦΙ΄Μ. Vide Ἀσαφίμ.

ʼΕΣΘΗ΄Σ, *vestis*. 3 Esdr. VIII. 73. 75. 2 Macc. III. 33. VIII. 35. XI. 8.

*ΕΣΘΗΣΙΣ, *vestitus*. מְכַסֶּה, *operimentum*. Aqu. Ies. XXIII. 18.

b ʼΕΣΘΙ΄Ω, *edo, vescor*. אָכַל, idem. Gen. XXXIX. 6. Jud. XIV. 9. ubi in cod. Alex. perperam legitur αἴσθων pro ἔσθων, aut ἐσθίων — *אֲכָל Chald. idem. Dan. IV. 30. VII. 7. — מַאֲכָל, *cibus, esca*. Gen. XL. 17. Sir. XXIV. 23. οἱ ἐσθίοντες σοφίαν, qui sapientiam *suam faciunt*, s. *arctissimam cum ea familiaritatem contrahunt*. Conf. Vorstium de Hebr.
c N. T. p. 695. ed. Fischeri, et Lex. N. T. s. h. v.

"ΕΣΘΩ, idem. אָכַל. Lev. XVII. 10. 13. XIX. 26. et alibi sæpius. Sir. XX. 26. ἔσθοντες τὸν ἄρτον μου, h. e. *mihi maxime familiares, et a me beneficiis affecti*, coll. Ps. XLI. 10. Photius Lex. col. 20. ἔσθοντες, ἐσθίοντες.

"ΕΣΟΠΤΡΟΝ, *speculum*. Sap.
d VII. 26. ubi Bretschneiderus ἔσοπτρον de *imagine simillima, quam speculum refulget*, explicat. Sirac. XII. 13.

ʼΕΣΠΕ΄ΡΑ, *vespera*. מָעֳלֵי שִׁמְשָׁא Chald. *ingressus*, h. e. *occasus solis*. Dan. VI. 14. — *עָרַב, *advesperascit*. Jud. XIX. 9. — *עֲרַב, *Arabia*. Ies. XXI. 13. Legerunt עֶרֶב. —
e עֶרֶב, *vespera*. 1 Par. XVI. 40. τὸ ἑσπέρας pro κατὰ τὸ τῆς ἑσπέρας μέρος, *vesperi*. Vide et Num. IX. 15. 1 Par. XXIII. 30. et L. Bos. Ellips. Gr. p. 116. Potest etiam pro μέρος subintellegi διάστημα. Pro τὸ ἑσπέρας etiam subinde ἑσπέρας simpliciter legitur. Vide Genes. XIX. 1. XXX. 16. Deut. XVI. 6. — עֵת עֶרֶב, *tempus vesperæ*. 2 Sam. XI. 2. πρὸς ἑσπέραν, circa vesperam. Vide et Ies. VII. 14. ac Symm. Zach. XIV. 7. f
— *עֲרָבָה, *solitudo*. 1 Sam. XXIII. 24. Legerunt עֶרֶב. — עַתָּה, *nunc*. Ruth. II. 7. ἕως ἑσπέρας. Ita ex conjectura transtulerunt, quia in antecedentibus temporis matutini mentio facta erat. — *קֵץ, *finis*. Hab. II. 3. ἑσπέρας sec. Alex. Sed lectio hæc orta esse videtur ex altera εἰς πέρας, pro qua Arabs habet οὐ πέρας. g

ʼΕΣΠΕΡΙΝΟ΄Σ, *vespertinus*. עֶרֶב, *vespera*. Lev. XXIII. 5. 2 Reg. XVI. 15. Dan. IX. 21. Inc. Psalm. CXL. 2. — עֶרֶב יוֹם, *vespera diei*. Prov. VII. 9.

"ΕΣΠΕΡΟΣ, *Hesperus, stella Veneris, quæ solem subsequitur, quæ cum eundem antecedit*, φωσφόρος *appellatur*. כְּסִיל, *Orion*. Job. IX. 9. Theod. Amos V. 8. — עַיִשׁ, *Arcturus*. Job. XXXVIII. 32. Vocem עַיִשׁ deduxerunt ex عشي, quomodo Arabes *vesperam* vocant. Hesych. ἕσπερος, ὁ ἀστὴρ ἕσπερος, ὃς κάλλιστος.

ʼΕΣΠΕΥΣΜΕ΄ΝΩΣ, *festinanter*. חַשְׁמַנִּים plur. *magnates*. Aqu. Psalm. LXVII. 32. Hieron. *velociter*. Legit בְּחֻשִׁים, a חוּשׁ, *festinare*. — מַהֲמֹרוֹת, *profundæ foveæ*. Al. Psalm. CXXXIX. 11. Legit כִּמְהֵרוֹת, extrito Mem altero. Secundum Chrysostomum scripsit οὐκ ἐσπ. ita ut ל pro לֹא negative legerit. Inquit enim; οὐ παρὰ πόδας τῆς κακίας ἕπεται τὰ τῆς τιμωρίας.

*"ΕΣΣΑ. Est ipsa vox Hebr. אֻשָּׁה, pro qua legitur apud Symm. sec. cod. Mosqu. Gen. II. 23. ubi simul additur: ἔσσα, θλίψις ἀνδρός.

*ʼΕΣΣΗ΄Β. Vide s. v. Ἐσσήν.

*ʼΕΣΣΗ΄Ν. Est ipsa vox Hebr.

a חֹשֶׁן, *pectorale*, literis Græcis scripta. Hebr. Int. (sec. Cat. Nic. pag. 871.) Exod. XXVIII. 15. Joseph. A. J. III. 7. 5. T. I. p. 147. Hav. ἐσσήνης μὲν καλεῖται σημαίνει δὲ τοῦτο κατὰ τὴν Ἑλλήνων γλῶτταν λόγιον. Hinc emenda, quod Montf. e cod. Colb. protulit, ὁ Ἑβραῖος Ἐσσήβ. Immo Ἐσσὴν, atque huc refer, minime, ut Montf., ad Hebr. מַעֲשֵׂה
b חֹשֵׁב, quod LXX Intt. ἔργον ποικιλτοῦ transtulerunt.

ἘΣΤΊΑΣΙΣ, *convivium*. מִשְׁתֶּה, *compotatio, convivium*. Inc. Genes. XXVI. 30.

ἘΣΤΙΑΤΟΡΊΑ, *epulatio, victus*. אַרְחָה, *cibus itineris*. 2 Reg. XXIV. 50. Jer. XL. 5. Hesych. ἑστιατορία, εὐωχία. Idem: Ἑστιάτωρ, ὁ δειπνίζων, ὁ εἰς εὐφροσύνην καὶ εὐωχίαν
c καλῶν, ἤγουν τροφεύς. Adde Dan. V. 1. et 23. sec. Chis. ubi τῷ לֶחֶם respondet.

ἘΣΧΑ'ΡΑ, *focus, ara*, it. *craticula*. אָח, *rogus*. Jer. XXXVI. 22. (ubi scripsisse videntur: τὸ πῦρ τῆς ἐσχάρας κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ ἐκαίετο. Certe eos legisse אָח הָאֵשׁ non est probabile), et 23. — גָּג, *tectum*. Exod. XXXVII. 30. Al. Ex. XXX.
d 3. ubi גָּג, *superficiem altaris* notat. — כִּידוֹד, *scintilla*. Job. XLI. 11. ὡς ἐσχάραι. Legerunt כְּדוּדֵי. — כַּרְכֹּב, *ambitus*. Exod. XXVII. 5. XXXVIII. 5. — מִזְרָק, *crater*. 2 Par. IV. 11. — מִכְבָּר, *cribrum*. Exod. XXVII. 4. (ubi vid. Montfauc.) XXXV. 15. XXXIX. 40. — מַרְחֶשֶׁת, *ahenum*. Lev. II. 7. VI. 39. — פֶּחָם, *carbo*. Prov. XXVI.
e 11. — רֶשֶׁת, *rete*. Exod. XXVII. 4. 5. N. L. Hesych. ἐσχάρα, βωμὸς ἰσόπεδος, οὐκ ἐκ λίθου ὑψούμενος, ἢ ἑστία σιδηρᾶ φακαραία (lege ἐφ' ᾧ καίεται e conjectura Kuhnii ad Pollucis Onom. pag. 7.) τὸ πῦρ, καὶ ὁ τόπος αὐτοῦ, χυτρόπους, ἢ πυροφόρον σκεῦος.

ἘΣΧΑΡΊΣ, *foculus, craticula*. גָּג, *tectum*. Exod. XXX. 3. sec. Alex. et Ald. Reliqui libri habent ἐσχάρα, quod vide supra. f

ἘΣΧΑΡΊΤΗΣ, *frustum ex clibano, assatura carnis*. אֶשְׁפָּר, *portio ampla*, s. potius *assatura bubulæ carnis*, ut Vulgat. transtulit, ex אִשֶּׁה, *ignitum, assatum*, et פָּר, *taurus, bos*. 2 Sam. VI. 19. ἑκάστῳ κολλυρίδα ἄρτου καὶ ἐσχαρίτην, unicuique collyrida panis, et assaturam carnis. Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐσχαρίτην, ψωμίον ἀπὸ κλιβάνου. g Ita et apud Hesychium, nisi quod pro ἀπὸ apud illum legatur ἐπί. Apud eundem ἐσχαρίτης exponitur ἄρτος ἔγκρυπτος. Conf. Athenæum Lib. III. pag. 109. et Bocharti Hieroz. P. I. Lib. II. c. 134. pag. 327. Photius Lex. c. 23. ἐσχαρίτην, ψωμίον ἀπὸ κλιβάνου.

ἘΣΧΑΤΕ'Ω, *tardo, usque ad extremum temporis procrastino*. אָחַר, h idem. Inc. Jud. V. 28. ἠσχάτησαν sec. Cod. Basil. Sed reponendum videtur ἠσχάτισε, ut in nonnullis libris LXX Intt. h. l. legitur, nec referendum ad אֶחֱרוּ, sed ad בָּשַׁשׁ, ut jam recte notavit Scharfenbergius.

ἘΣΧΑΤΊΖΩ, *usque ad novissimum et extremum moror, tardo, tardius venio*. בִּשֵּׁשׁ, Pih. Jud. V. 28. i διότι ἠσχάτισε τὸ ἅρμα αὐτοῦ παραγενέσθαι, quare *tardat* currus ejus advenire. Hesych. ἠσχάτησεν (Suidas et Lex. Cyrilli MS. Brem. rectius ἠσχάτισεν), ὑστέρησεν. Vide et 1 Macc. V. 53.

ἘΣΧΑΤΟ'ΓΗΡΩΣ, (in Etymol. Gudiano 124. 19. legitur ἐσχατόγερως,) *extremam senectutem agens, decrepitus*. Sir. XLI. 4. ἐσχατογήρω. In aliis libris legitur ἐσχατογήρου, quod contra naturam Græci sermonis factum est. Eustath. in

a Odyss. p. 579. 10. Marc. Ant. IX. 33. ΕΣΧΑΤΟΣ, *extremus, ultimus*, et Ἔσχατον, *extremum*. אַחַר, *post*. Num. XXXI. 2. ἔσχατον (pro κατ' ἔσχατον χρόνον, vel κατ' ἔσχατον τέλος,) προστεθήση πρὸς τὸν λαόν σου, ultimo, vel postea, patribus tuis adjungaris. Neh. V. 15. — אָחוֹר, *retro*. Job. XXIII. 8. Ies. XLI. 23. τὰ ἐπερχόμενα ἐπ' ἐσχάτου, sc. χρόνου, quæ *fu-*
b *tura sunt* tempore ultimo. Job. XXIII. 8. τὰ ἐπ' ἐσχάτως, quæ a tergo, h. e. *futura sunt*. Psalm. CXXXVIII. 4. Symm. Prov. XXIX. 11. ἐπ' ἐσχάτων, sc. τῶν ἡμερῶν, *tandem*. Idem Ps. XLIII. 12. ἔταξας ἡμᾶς ἐσχάτους πάντος ἐναντίου. Eleganter. Ultimi in fuga facillime a persequentibus capiuntur. — אַחֲרוֹן. Theod. Job. XIX. 25. ἔσχατον, *ulti-*
c *mum, novissime*. Symm. et reliqui Ies. IX. 1. ὁ ἔσχατος pro ἔσχατῶς adverbialiter. Vide infra s. v. πρῶτος. LXX Num. XXIV. 14. ἐπ' ἐσχάτου (sc. χρόνου) ἡμερῶν, ultimo tempore dierum. Deut. IV. 30. ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, coll. Hebr. I. 1. Deut. XXXIV. 2. ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης, ad mare ultimum, h. e. *occidentale*. Vide et Joël. II. 20.
d Zach. XIV. 8. et conf. Fesselii Advers. Sacr. Lib. VII. c. 7. p. 203. Esdr. VIII. 13. ἀπὸ υἱῶν ἐσχάτων, ultimi filiorum. Dan. XI. 4. εἰς τὰ ἔσχατα αὐτοῦ, scil. τέκνα, ad *posteros* ejus. Conf. Jer. XXXI. 17. ubi pro τέκνοις al. habent ἐσχάτοις. — אַחֲרִי, i. q. אַחַר. Deut. XXXI. 27. πῶς οὐχὶ καὶ ἔσχατον τοῦ θανάτου μου; quomodo non etiam *post* mortem
e meam? Vide et v. 29. Ita 1 Cor. XV. 8. ἔσχατον πάντων, *post* omnes. Dan. XII. 8. τί τὰ ἔσχατα τούτων; quid *post hæc*? Jos. X. 14. — *אַחֲרֵי דָּנָה, *post hæc*. Chald. Dan. II. 45. sec. Chis. ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν. — אַחֲרִית, *finis, postremum*. Job. VIII. 7. τὰ δὲ ἔσχατά σου (sc. χρήματα) ἀμύθητα, posteriores autem facultates tuæ innumerabiles. Vide et Job. XLII. 12. Psalm.
f LXXII. 17. εἰς τὰ ἔσχατα (sc. πράγματα) αὐτῶν. Prov. V. 11. ἐπ' ἐσχάτων, sc. σου, h. e. ἐπὶ γήρως, ut recte interpretatus est Clemens Alex. Strom. Lib. I. p. 283. Ibid. XXIII. 32. τὸ ἔσχατον, pro κατὰ τὸ ἔσχατον τέλος, *postremum*. Vide et Prov. XXIX. 21. Cohel. VII. 9. ἀγαθὴ ἐσχάτη (subintellegendum videtur φθόγγη, vel φωνὴ, vel simile quid.)
g λόγων ὑπὲρ ἀρχὴν αὐτοῦ, melior ultimus verborum, quam initium ejus. Cohel. X. 13. ἐσχάτη στόματος αὐτοῦ, sc. φωνὴ, ultima oris ejus vox. Aqu. Deut. XXXII. 20. εἰς ἐσχάτην, sc. ἡμέραν, in ultimum diem. — אֶפֶס, *finis*. Ies. XLV. 22. Jer. XVI. 18. — אֹרַח, *via, semita*. Job. VIII. 13. ubi pro אָרְחוֹת legisse videntur
h אַחֲרִית. — אֹרֵחַ, *viator*. Jer. IX. 2. Videntur legisse transpositis literis אַחֲרוֹן vel אַחֲרִים. — גָּדוֹל, *magnus*. Jos. I. 4. ubi pro ἐσχάτης alii habent μεγάλης. Ἔσχατος interdum *magnum et summum in suo genere* notat. — יְרֵכָה, *latus*. Ies. XXXVII.
i 24. εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ Λιβάνου, sc. μέρη. Jer. VI. 22. XXV. 32. — מָאֲסָף part. Pih. *colligens*. Num. X. 25. ἐσχάτου πασῶν τῶν παρεμβολῶν. Sc. vox Hebr. exponenda est h. l. per *finiens, agmen claudens*, coll. Jos. VI. 9. 13. — מַרְחָק, *longinquitas*. Ies. VIII. 9.
i ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς, h. e. usque ad terras remotissimas. — *מִשְּׁאָר, *reliquiæ*. Οἱ λοιποὶ sec. Procop. in Cat. Niceph. Deut. XXVIII. 5. Vide infra s. μέλλω. — סוֹף, *alga marina, carectum*. 1 Reg. IX. 26. Jon. II. 6. In utroque loco permutarunt hanc vocem cum סוֹף, quæ *finem* ac *terminum* notat. — עָקֵב, *calcaneus*. Inc (fortasse Symm.) et LXX Jos. VIII. 13. ubi τὰ ἔσχατα *agmen novissimum* significat. — *עַד מָתַי, *usque quo*. Inc. 2 Sam. II. 26. ἕως ἐσχάτου. Ita Montfauconius. Sed pertinet potius

a hæc versio ad sequens בָּאַחֲרוֹנָה, *in novissimo.* — *פֶּגֶר, *cadaver.* Symm. Ies. LXVI. 24. ubi τὰ ἔσχατα τινὸς *mortem* notat, ex usu loquendi SS. — *צִיִּים, *solitudicolæ.* Theod. Ps. LXXIII. 14. ubi ἔσχατος ei is esse videtur, qui in extremis terræ finibus habitat, aut, si neutrum h. l. statuere malimus, τὸ ἔσχατον erit *fines terræ*, qui etiam alias τὰ b ἔσχατα τῆς γῆς vocantur. Vulg. *populo Æthiopum.* — קֵץ, *finis.* Ez. XXXV. 5. — קְצֵה, idem. Deut. XXVIII. 49. Ps. CXXXIV. 7. Aqu. Ez. XV. 4. ubi τὰ ἔσχατα *extremitates* notat. — שְׁבִיעִי, *septimus.* Levit. XXIII. 16. ubi ἐσχάτης in ἑβδόμης mutandum videtur. — *שְׂעָרִים, *turpes, ob fœditatem horribiles.* Symm. Jerem. XXIX. 17. ubi τὰ c ἔσχατα sunt vel *ea, quæ sunt vilissimæ conditionis* (Conf. Lex. N. T. s. h. v.), vel *novissima.* Nam ficus novissimæ non ad maturitatem perveniunt. — תַּכְלִית, *consummatio.* Job. XI. 7. Præterea legitur Levit. XXVI. 18. ubi ἔσχατον mendose irrepsit in textum, cum neque necessarium sit, sed potius vitiet textum, neque in Hebræo habeat vocem d sibi respondentem. Sir. I. 13. τὰ ἔσχατα est i. q. ἡμέρα τελευτῆς in altero membro, coll. II. 7. et VII. 35. Sir. XII. 12. ἐπ' ἐσχάτῳ, *tandem, denique, posthac*, coll. XIII. 7. XXX. 10. XXXI. 25. Sir. LI. 19. ἕως ἐσχάτων, usque ad *finem vitæ.* Ibid. XLVIII. 27. τὰ ἔσχατα, *novissima.* Hesych. ἔσχατον, ἐσώτατον, πρῶτον, τελευταῖον, ὕστερον, ὕστατον.

*ΕΣΧΑΤΩΣ, *extreme, novissime.* e עֶקֶב, *pro eo quod.* Theod. Amos IV. 12. Sc. vox Hebr. ex usu l. Arab. quoque *finem* s. *postremum rei* significat.

ΕΣΩ, *intus, intra.* בַּבַּיִת, *in domo.* Gen. XXXIX. 11. — בַּיְתָה, *domum versus.* 2 Par. IV. 4. Symm. 2 Sam. V. 9. — *מֵאַחֲרֵי, *de post me.* Aqu. 1 Sam. XV. 11. τὸ ἔσω, ubi sine dubio reponendum ὀπίσω. — לְפָנִי, *coram.* Ezech. IX. 6. — פְּנִימָה, *introrsum,* f *versus interius.* Lev. X. 18. 2 Reg. VII. 11. 2 Par. XXIX. 18. — לִפְנִימָה, *ad introrsum, ad id, quod est versus interius.* 2 Par. XXIX. 16. קֶרְקַע, *fundum.* 1 Reg. VI. 15.

ΕΣΩΘΕΝ, *intrinsecus.* *בַּיִת, *domus.* Aqu. Theod. Ez. I. 27. ubi vulgo existimatur eum legisse בֵּין. Sed non opus est. Nam בַּיִת synecdochice *partem interiorem* notat. g Confer Simonis Lex. Hebr. p. 238. — בַּבַּיִת. Sed ibi legitur הַבַּיִת, *domus.* Ezech. XL. 45. — בֵּיתָה. Exod. XXVIII. 26. XXXIX. 18. — בֵּית לָהּ. Ezech. I. 27. — מִבַּיִת. Gen. VI. 14. Exod. XXV. 11. XXXVII. 2. Lev. XIV. 41. ubi in codd. nonnullis ἔξωθεν legitur. Videtur mihi utraque lectio h. l. jungenda, ut scripserint ἐσωθεν καὶ h ἔξωθεν, i. q. etiam res ipsa postulat. Aqu. 1 Reg. VI. 16. מִבַּיְתָה. 1 Reg. VI. 15. — לְיוֹת plur. *adjectiones.* 1 Reg. VII. 35. — *מְחוּץ. Ez. XLVI. 2. Legendum sine dubio ἔξωθεν. לִפְנִי. Ezech. XL. 20. — פְּנִימָה. 1 Reg. VI. 18. Ps. XLIV. 15. — לִפְנִימָה. Ezech. XL. 17. — מִפְּנִימָה. 1 Reg. VI. 19. 2 Par. III. 4. — פְּנִימִי. Ezech. XL. 16.

ΕΣΩΤΕΡΟΣ, *interior.* מִבַּיִת. Lev. i XVI. 2. 13. Symm. 1 Reg. VI. 16. — אֶל מִבֵּית. Lev. XVI. 15. — חִצוֹן, *exterior.* Ies. XL. 18. ubi pro ἐσωτέραν legendum ἐξωτέραν. — יְרֵכָתַי, *ad latera.* 1 Sam. XXIV. 4. — עֶלְיוֹן, *excelsus*, h. l. *superior.* 2 Par. XXIII.

a 20. — מִלְּפָנִים 1 Reg. VI. 28. — פְּנִימִי 1 Par. XXVIII. 11. 2 Par. IV. 22. Esther. IV. 10. Inc. Ezech. VIII. 3.

'ΕΣΩ'ΤΑΤΟΣ, *intimus.* *בְּיַרְכְתֵי, *ad latera.* Inc. Ps. CXXVII. 3. *ἐν τοῖς ἐσωτάτοις.* Hieron. *in penetralibus* Bene quoad sensum. — לְפְנִימָה 1 Reg. VI. 29. — פְּנִימִי 1 Reg. VI.

b 26. 35. VII. 50. — פְּנִינִים plur. *margaritæ.* Theod. et LXX Job. XXVIII. 18. *τὰ ἐσώτατα,* h. e. quæ in terra latent, thesauri terræ, seu, quæ ex visceribus terræ s. ex imo maris emuntur, aut in secretissimis locis conservantur, qualia sunt gemmæ: ubi non opus est statuere eos פְּנִימִים legisse, h. e. *intima.* Idem valet de versione Symm. Prov. VIII.

c 11.

'ΕΤΑ'ΖΩ, *examino, inquiro, explore, torqueo, vexo, discrucio.* בָּחַן 1 Par. XXIX. 17. Ps. VII. 10. CXXXVIII. 22. — בָּקַשׁ Pih. Esth. II. 22. — דָּרַשׁ. Deut. XIII. 14. 1 Par. XXVIII. 9. — חָקַר. Job. XXXII. 12. Jer. XVII. 10. Thren. III. 39. — נָגַע, *percutio.* Gen. XII. 17.

d *ἤτασεν ὁ Θεὸς τὸν Φαραὼ ἐτασμοῖς μεγάλοις, discruciabat* Deus Pharaonem plagis magnis. Hesych. *ἤτασεν, ἐβασάνισεν.* Vide et Job. XXXIII. 27. ubi verba: חָטָאתִי וְיָשָׁר הֶעֱוֵיתִי וְלֹא שָׁוָה לִי, *peccavi et rectum perverti, et non pœna digna me affecit,* LXX quoad sensum, ac brevitati studentes, ita reddunt: *οὐκ ἄξια ἤτασέ με, ὧν ἥμαρτον, non ita me discruciavit, ac ego peccatis meis promerui.* Conf. et Sap. II. 19. VI. 6.

e — פָּקַד, *visito.* Job. XXXVI. 23. — *שְׁוִיּוֹת, *pono.* Symm. Ps. LXXII. 18. sec. Caten. PP. GG. T. II. p. 508. *ὅπως ἐν ὀλίγῳ ἐτάζεις αὐτούς.* Sed sine dubio lectio *ἐτάζεις* est ibi merum vitium typographicum, et in *ἔταξας, statuisti,* mutandum. Dan. XIII. 51. sec. Chis. ubi *ἐτάζειν* notat *interrogando examinare.* Sap. VI. 6. *δυνατοὶ δὲ δυνατῶς ἐτασθήσονται,* potentes vero potenter torquebuntur, punientur, vel, ut vetus interpres habet, *tormenta patientur.* Confer Boissi Collat. p. 464.

'ΕΤΑΊΡΑ, *socia, amica,* it. *meretrix.* אִשָּׁה, *fœmina.* Prov. XIX. 13. *ἀπὸ μισθώματος ἑταίρας,* scil. *γυναικὸς,* a mercede *meretricis.* — אַחֶרֶת *alia, altera.* Jud. XI. 2. *υἱὸς γυναικὸς ἑταίρας,* filius meretricis. Sic et Sir. XLI. 46. Conf. Fesselii Advers. Sacr. Lib. VII. c. 5. p. 192. et infra s. v. *ἑταιρίζομαι.* — רַעְיָה, *socia.* Symm. Cant. I. 15. Hesych. *ἑταίρα, φίλη, σύμη, καὶ ἑταιρεύουσα.*

'ΕΤΑΙΡΕΙ'Α, *societas, sodalitas, sodalitium,* etiam *convivium.* חֶבְרָה quod apud Talmudistas *convivium* notat. Symmach. Amos VI. 7. Suidas: *ἑταιρεία, ἡ συνήθης ὁμόνοια καὶ φιλία.*

h 'ΕΤΑΙΡΕ'Ω, *amicitiam habeo* הִתְרוֹעֵעַ Hithp. a רוּעַ, *jubilo.* Aqu. Ps. LIX. 10. *ἡταιρήσατο, amicitiam habuit.* Deduxit sc. a רָעָה *sociavit, congregavit,* unde רֵעַ *socius.* Recte Hieronymus: *mihi Philistæa fœderata est.*

'ΕΤΑΙΡΙ'Α, *societas, sodalitium.* הִתְרוֹעֵעַ, Hithp. a רוּעַ, *amice me gero.* Prov. XVIII. 25. — חֶבְרָה *societas.* Symm. Hos. VI. 9.

i 'ΕΤΑΙΡΙ'ΖΟΜΑΙ, *meretricem ago.* Sir. IX. 3. *μὴ ἐνάντια γυναικὶ ἑταιρίζουσῃ,* ne occurre meretrici. Vulg. *multivola,* h. e. meretrix, quæ multos vult amasios. Corn. a Lapide existimat, Vulg. legisse *ἑταιρίζουσα,* q. d. *quæ alios et varios amat.* Cf. Fesselii Adv. Sacr. Lib. VII. c. 5. p. 192.

a 'ΕΤΑΙΡΙΚΟ'Σ, *socialis, sodalitius.* חֶבֶר, *societas.* Symm. et Theod. Prov. XXI. 9. *ἑταιρικοῦ.*

'ΕΤΑΙΡΙ'Σ, *meretrix propudiosa* (Minuc. Felix Octav. 25.), *prostibulum.* קְדֵשָׁה, *meretrix, quæ versatur in publico, et obit plateas, si forte quid venetur.* Symm. Hos. IV. 14. *μετὰ τῶν ἑταιρίδων,* ubi vid. Montf. Hesych. *ἑταιρίδων, πορνῶν.*

b 'ΕΤΑΙ'ΡΟΣ, *socius, sodalis, amicus, paranymphus.* אָחֵר, *alius.* Deut. XIII. 6. ubi lectio *ἑταίρους* in cod. Alex. aperte est vitiosa, et scribendum *ἑτέρους.* — דוֹד. Quint. Ed. Cant. I. 13. — *חֶבֶר nomen propr. *Cheber.* Jud. IV. 17. *χαβὲρ ἑταίρου* sec. cod. Vatic. ubi proclive est suspicari a quopiam una cum voce propria ipsius significationem in
c textum insertam, quæ prius forte margini adscripta erat. Hebr. חֶבֶר *socium* significat vel *societatem.* Fortasse etiam legerunt חָבֵר, *socius, sodalis.* Vide ad h. l. L. Bos. — חֶבֶר. Cant. I. 6. ubi tamen pro *ἑταίρων* Arabs legisse videtur *ἑτέρων.* Similis permutatio reperitur apud Hieronymum. Dan. IV. 5. Adde Cant. VIII. 13. et Symm. Cohel.
d IV. 10. — מֵרֵעַ, *socius, amicus.* Inc. et LXX Jud. XIV. 11. *προκατέστησαν αὐτῷ ἑταίρους τριάκοντα,* constituebant illi *paranymphos* triginta. Hesych. *ἑταῖροι, συνεργοὶ, φίλοι, παράνυμφοι.* — רֵעַ, *socius, amicus.* 2 Sam. XIII. 8. *ἦν τῷ Ἀμνὼν ἑταῖρος,* erat Amnon *amicus.* Vid. et 2 Sam. XVI. 17. Prov. XXVII. 17. In aliis locis רֵעַ per *φίλος* exponitur.
e Inc. Ps. CXXXVIII. 17. ubi tamen vox Hebr. *cogitationes, consilia* notat. Aqu. et Symm. Cant. V. 1. — רֵעָה, *amicus, socius arcte junctus.* 1 Reg. IV. 5. — *רַע, *malus.* Aqu. Prov. VI. 24. Extulit רֵעַ.

'ΕΤΑΙ'ΡΟΣ ΕΙ'ΜΙ, *socius* vel *paranymphus sum.* *הָרַע, *affligere se.* Symm. Psalm. XV. 4. Legit לְהָרֵעַ, quam lectionem quoque se-
f cuti sunt LXX, qui habent *τῷ πλησίον αὐτοῦ.* Ita quoque Syrus. — רָעַע et הִתְרָעָה, Pih. et Hithp. *consocio.* Jud. XIV. 20. *τῷ νυμφαγωγῷ αὐτοῦ, ὃς ἦν ἑταῖρος αὐτοῦ,* paranympho ejus, qui erat sodalis ejus. Vide et Prov. XXII. 24.

"ΕΤΑΣΙΣ, *examen, inquisitio.* עֵד, *testis.* Job. X. 17. *ἑταστάσεις ἐπ' ἐμὲ τὴν ἑταστίν μου.* Sensum expresserunt. Nam *renovare contra aliquem testes,* h. e. semper novos contra
g aliquem excitare ac producere testes, et *instaurare in aliquem inquisitionem,* quoad sensum non differunt.

"ΕΤΑΣΙΝ ΠΟΙΕ'Ω, *inquisitionem facio.* קוּם, *surgo,* scil. ad judicium. Job. XXXI. 14.

*"ΕΤΑΣΜΑ, *inquisitio,* i. q. *ἑτασμός.* שִׁקּוּץ, *sanctuarium.* Amos
h VII. 13. sec. Compl. *ἑτασμα.* Lectio aperte vitiosa. Reponendum *ἀγίασμα.*

'ΕΤΑΣΜΟ'Σ, *examen, inquisitio, cruciatus, plaga.* נֶגַע, *plaga.* Gen. XII. 17. Vide supra in *ἑτάζω.* Judith. VIII. 23. *εἰς ἑτασμὸν καρδίας αὐτῶν,* ad explorationem cordis eorum. Hes. *ἑτασμὸς, ἐξέτασις.* 2 Macc. VII. 37.

i 'ΕΤΑΣΤΗ'Σ, *scrutator.* בָּחַן, *exploro, probo, tento.* Theod. Psalm. VII. 10.

'ΕΤΕΡΟΓΕΝΕ'Σ, *alterius generis.* שַׁעַטְנֵז, *contextura s. pannus mixtus ex lana et lino.* Symmach. Deuter. XXII. 11. Palæph. II. 2. Hesych. *ἑτερογενὴς, ἀλλογενὴς, ἀλλόφυλον.*

'ΕΤΕΡΟ'ΓΛΩΣΣΟΣ, *qui est alterius linguæ, qui diversa lingua loquitur.* לַעַז, *barbarus.* Aqu. Psalm. CXIII. 1. — לַעֲנִי שְׂפָה*, *blæsitates labii, balbutientia labia.* Inc. et Aqu. Is. XXVIII. 11. *ἐν ἑτερογλώσ-

a σοις. Scil. לָעַג notat quoque *lingua barbara et peregrina uti.* Confer Ies. XXXIII. 19. et Ps. CXIV. 21.

ἘΤΕΡΟΖΥΓΟΣ, *alterjugis, qui est alterius jugi, heterogeneus.* בִּלְאַיִם, dual. *diversæ species, heterogenea.* Al. Lev. XIX. 19. τὰ κτήνη σου οὐ κατοχεύσεις ἑτεροζύγῳ, jumenta tua non admittes animanti, *qui est alterius jugi* vel *generis.* Alias et ἑτε-
b ροζύγιος eodem sensu dicitur. Hes. ἑτεροζύγιοι, οἱ μὴ συζυγοῦντες. Tales apud Hebræos erant bos et asinus, quorum ille in mundis, hic in immundis animalibus censebatur. Proinde cum illis simul arare prohibebantur Israëlitæ, neque unum alteri ad coitum admittere. Vide Lev. l. l. et Deut. XXII. 10. Cf. Bocharti Hieroz. P. I. Lib. I. c. 2.
c p. 11. et Lib. II. cap. 22. p. 246. et Lexic. N. T. s. v. ἑτεροζυγέω. Substantivo ἑτεροζυγία usus est Schol. Luciani T. II. p. 325.

ἘΤΕΡΟΚΛΙΝΩ, *alio declino, deprimo in alteram partem,* et subintellecto ἐμαυτὸν, *præpondero, propendeo,* proprieque de *lancibus* dicitur. נָטָה, *inclino, declino, deflecto.* Symm. Ps. XVI. 11. τοὺς ὀφθαλμοὺς
d αὐτῶν ἔταξαν ἑτεροκλινεῖν ἐν τῇ γῇ, oculos *dejiciunt* in terram, veluti modesti et pudentes, ut sic etiam magis occultent insidias. Ita quoque Theodoretus hæc verba laudat. Sed Eusebius in Comment. ad h. l. pag. 57. Symmacho tribuit verba: ἔθεντο κατ' ἐμοῦ τοῦ παρακλῖναί με. Hesych. καταῤῥεπὲς, ἑτερορεπὲς, ἑτεροκλινές.

e ἘΤΕΡΟΚΩΦΑΌΩ, *surdum ago apud alterum.* Sirac. XIX. 23. ἑτεροκωφῶν, *surdum se simulans, fingens, se in alienis vitiis non videre:* ubi tamen alii rectius ἐθελοκωφῶν. Vide supra ἐθελοκωφάω.

ἘΤΕΡΟΛΟΓΊΑ, *sermo varians, diversiloquium, sermo perversus ac dolosus.* מִלָּה, *verbum, dictio, sermo.* Symm. Ps. CXXXVIII. 4. ὅτι οὐκ ἐστὶ ἑτερολογία ἐν τῇ γλώσσῃ μου. Sic f nempe pleniorem Symmachi versionem exhibuit Chrysostomus in Catena PP. GG. T. III. p. 691. Nec mihi sollicitanda videtur hæc lectio, quod contra Semlerum moneo, cui in Ep. Crit. ad h. l. hæc vox ex male intellecta nota hexaplari: ἕτερος· λαλιὰ, orta esse videtur. Symmachus enim vocem מִלָּה in malam partem accepit, quæ no- g tio quoque e linguis orientalibus quodammodo confirmari potest. Conf. quoque Prov. VI. 13.

ἘΤΕΡΟΣ, *alter, alius, novus.* אָח, *frater.* Exod. XVI. 15. Num. XIV. 4. — אֶחָד, *unus.* Gen. XLII. 13. Jerem. XXXII. 39. Ez. XI. 19. et alius sæpius. In omnibus fere his locis legisse videntur אַחֵר. — אָחוֹת, *soror.* Ex. XXVI. 3. 6. 17. h Ezech. I. 9. 23. III. 13. — אַחֵר, *alius.* Gen. IV. 24. VIII. 10. 12. et alibi sæpius. Gen. XVII. 21. ἕτερος *secundum* notat, ubi cod. Oxon. vel e Glossemate, vel ex alius interpretis versione δευτέρῳ habet. — *אָחֳרִי, Chald. Dan. II. 39. VII. 5. 6. 8. 20. — *אָחֳרָן, Chald. Dan. II. 11. 44. III. 30. V. 19. VII. 24. — *אָחֳרֵין, Chald. *novissimum.* Inc. Dan. IV. 5. ubi i vid. Montfauc. — אַחֲרֹן, *posterior.* Deut. XXIX. 22. Ps. XLVII. 12. CI. 19. Job. XVIII. 20. Legerunt אָחֵרִים. — אִישׁ, *vir.* Gen. XXXI. 49. Exod. XVI. 15. Num. XIV. 4. — אִשָּׁה, *fœmina.* Exod. XXVI. 3. 6. 17. et alibi. — *זֶה, præcedente זֶה. Job. I. 16. — זָר, *alienus.* Exod. XXX. 9. — חָדָשׁ, *novus.* Exod. I. 8. — חָזוּת, *visio.* Dan. VIII. 8. ἕτερα, alia conspicua. — *יָמִין, *dextra.* 1 Reg. VII. 21. sec. Vat. Sed sine dubio ibi reponen-

a dum est δεξιὸν ex Complut. — *רַע, *malus.* Nehem. II. 1. Forte legerunt רֵעַ. — רֵעַ, *socius.* Genes. XXXI. 49. Ies. XIII. 8. XXXIV. 14. Aqu. 1 Sam. XXVIII. 17. ubi Montf. legere mavult ἑταίρῳ, modo non ἑταῖρος in notione *amici* accipiatur (nulla enim erat inter Saulem et Davidem amicitia), sed *sodalis, socius regni,* qualis erat Davides,
b coll. c. XVI. Aqu. Ies. XXXIV. 14. Montf. hic quoque conjicit legendum ἑταῖρος. — רֵעוּת, *socia.* Ies. XXXIV. 16. — *שֹׁנָה, *iterans.* Prov. XXIV. 21. ἕτερος αὐτῶν: ubi pro שֹׁנִים, *iterantes,* legerunt שֹׂנְאֵיהֶם, coll. v. 22. Doederlein. ibi loco μηδ' ἑτέρῳ αὐτῶν legere mavult μὴ δευτέρῳ αὐτῶν, hoc sensu: ne fidem illi neges, qui secundo ab iis
c loco constituitur. — שָׂעִיר, *dæmon sylvestris.* Ies. XXXIV. 14. ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον. Si conjecturæ locus est, scripserunt fortasse σάτυρος πρὸς τὸν ἕτερον, nam vox Hebr. notat *satyrum,* dæmonem sylvestrem, qui sub hirci forma colebatur. Ex σάτυρος facile ἕτερος oriri potuit partim per se, partim ob sequentia. Legitur præterea apud Symm. Job.
d XVI. 4. ubi voci ἑτέρους ante προσεγενόμην nihil respondet in textu Hebr., ut adeo sensus causa de suo addiderit. Adde Ies. XXX. 10. Sirac. XXXII. 10. XXXIII. 24. Hesych. ἕτερον, ἄλλον ἢ ἀλλοῖον, ἢ ἓν τῶν δυοῖν, ἢ ἀρίστερον, νέον, δύστερον. Cf. quoque s. v. ζυγὸς et πλάνησις.

*ΕΤΕΡΩΘΕΝ, adv. *altera* s. *diversa ex parte.* 4 Macc. VI. 4. He-
e sych. ἑτέρωθεν, ἀλλαχόθεν, ἐκ τοῦ ἐναντίου, εἰς τὸ ἕτερον μέρος.

*ΕΤΕΡΩΘΙ, adv. *alibi, alio loco.* 4 Macc. VI. 4.

ΕΤΙ, *adhuc, amplius, iterum.* אֶחָד, *unus.* 1 Par. XVII. 21. ubi alii ἓν habent. — *כָּל עוֹד, *omni tempore.* Job. XXVII. 3. — *מָה. LXX sec. Hexapl. 1 Reg. XIV. 14. — *עַד, *præda.* Genes. XLIX. 27. Legerunt עוֹד. — עַד, *æternitas.* Aqu. Ies. IX. 6. ubi ἔτι cum *f* πατρὸς cohæret, non, ut apud Eusebium distinctum est, cum ἄρχων εἰρήνης. Aqu. Theodot. Vta Psalm. XXI. 5. Legerunt וָעַד. Symmach. Job. II. 9. — לָעַד, *in æternitatem.* Al. Prov. XII. 20. καὶ ἔτι. — עוֹד, *adhuc.* 1 Par. XIV. 12. ubi ἔτι *iterum* notat. Aqu. Theod. Job. VI. 10. Job. XXXIV. 24. ubi ἔτι, ut Hebr. עוֹד, notat *diu.* Psalm. *g* CXXXVIII. 18. ἔτι, *dum ego sum, dum vivo.* Præterea legitur apud LXX Hos. XIII. 2. ubi ἔτι post ἁμαρτάνειν Bahrdtio expungendum videtur, quia Arabs non legit, et admodum otiosum est. Sed forsitan ibi pertinet ad עַתָּה, et notat *nunc.*

ΕΤΙ ΔΕ, *insuper, quin etiam.* וְעוֹדֶנּוּ, *et adhuc ille.* Job. II. 3. *h*

ΕΤΙ ΔΕ ΚΑΙ, *insuper vero etiam.* אַף, *etiam.* Ps. XV. 9. — אַף כִּי, *etiam cum.* Nehem. IX. 8. — גַּם, *etiam.* Psalm. LXX. 26. 2 Macc. VIII. 30.

ΑΠΟ ΤΟΥ ΕΤΙ, *ab hoc tempore.* מֵעַי עַד, *a sæculo.* Al. Job. XX. 4.

ΕΙΣ ΕΤΙ, *in longum tempus.* עַד, *æternitas.* Aqu. Prov. XXIX. 14. — *לָעַד, *in æternitatem.* Aquila Symmach. Theod. Prov. XII. 19. *i* ubi εἰς ἔτι *adhuc* notat.

ΟΥΚ ΕΤΙ, ΟΥΚΕΤΙ, *non amplius.* אַיֵּהוּ, *ubi ille?* Job. XIV. 10. οὐκ ἔτι ἐστί, sc. ἐν τοῖς ζῶσι, cadens autem homo non amplius est in vivis. Soph. Antig. v. 572. μὴ λέγε, οὐ γὰρ ἔστ' ἔτι, ubi Schol. ἀντὶ τοῦ, μὴ φρόνει, ὅτι ἐν τοῖς ζῶσί ἐστι. Sic et Eurip. Hec. v. 683. — אַיִן, *non.* Ez. XXVII. 36. — אֶפֶס, *nihil.* Amos VI. 10. — דָּכַת, Hoph. a כָּתַת, *conteror.* Job. IV. 20. οὐκ ἔτι εἰσί, sc. ἐν τοῖς ζῶσιν, non amplius sunt in vivis. — לֹא, *non.* Jos.

a VIII. 20. — *נִלְאָתִי, *laboravi, fatigatus sum.* Ies. I. 14.

ΟΥ'Κ ''ΕΤΙ ΕΙ'ΜΙ', sc. ἐν τοῖς ζῶσι, *non amplius sum in vivis.* אֵינֶנּוּ, *non ille.* Job. VII. 27.

'ΕΤΟΙΜΑ'ΖΩ, *paro, præparo, firmo, stabilio.* בָּנָה, *ædifico.* 2 Par. XXVI. 14. — בָּרָא, *creo.* Theod. et LXX Ez. XXI. 19. — הוֹכִיחַ, Hiph. a יָכַח, *adjudico.* Gen. XXIV. 14. 44. In b priore loco loco הֹכַחְתָּ *legerunt* הֵכִינוֹת. — הֵיטִיב, Hiph. a יָטַב, *benefacio.* Mich. VII. 3. Vox Hebr. aliquando *parare, præparare, aptare* notat. — הֵסִיר Hiph. a סוּר, *amoveo, separo.* 2 Par. XXXV. 12. *Separatio sacrificiorum* h. l. commode *præparatio* dici potest. Vide infra sub פִּלֵּג. — הֵעִיר, Hiph. ab עוּר, *excito.* Job. XLI. 2. ἡτοίμασ- c ταί μοι. Legerunt יוֹעֲדֵנִי. — הֵפִיק, Hiph. *educo,* h. l. *obtineo,* a פּוּק. Prov. VIII. 35. — הִרְבִּיץ, Hiph. *cubare facio, struo.* Ies. LIV. 11. — *הֲתֵיטְבִי, *numquid bona es.* Nah. III. 8. ἑτοιμάσαι. Legerunt mutatis punctis הִתְיַטְּבִי, in Hithpael, quod eadem significatione acceperunt, qua in Hiph. הֵיטִיב, quod Mich. VII. 3. reddiderunt ἑτοιμάσαι. d — הִתְעַתֵּר, Hithp. *paro me.* Job. XV. 28. — חוּשׁ, *festino.* Psalm. CXVIII. 60. N. L. — כּוּן : כּוֹנֵן : הֵכִין, Kal, Pih. et Hiph. *dispono, constituo, firmo, stabilio.* Jos. I. 11. ἑτοιμάζεσθε ἐπισιτισμὸν, *parate* vobis commeatum. 1 Sam. XIII. 13. ἡτοίμασε κύριος βασιλείαν σου, *stabilivit* Dominus regnum tuum, coll. 1 Sam. e XX. 30. 2 Sam. V. 12. (ubi Symm. ἑδράζειν). 1 Reg. II. 12. Psalm. IX. 8. Theod. Prov. XXV. 5. ἑτοιμασθήσεται ἐν δικαιοσύνῃ ὁ θρόνος σου. Aqu. et Symm. habent ibi ἑδρασθήσεται. Symm. Psalm. X. 17. ubi loco ἑτοιμάσεις καρδίας αὐτῶν προσέχειν οὖς σου reponendum videtur (εἰς) ἑτοιμάσεις καρδίας αὐτῶν προσέχει ο. σ. hoc sensu: ad præparationem cordis eorum attendit auris tua. Aqu. Symmach. Theod. Prov. IV. 26. et XXII. 18. ubi vid. Jaegerus. — *מַפִּיץ, *mal-* f *leus.* Syrus Jerem. LI. 20. ἑτοιμασον. Fortasse scribendum est ἑτοιμάζων, ut legerit מֵכִין. — מָרַט, *expolio.* Ez. XXI. 9. — *מָשַׁח, *ungo.* Ies. XXI. 5. sec. Vat. ubi sensum expresserunt. Nam corium clypeis inductum ungebatur oleo, ne siccitate fatisceret, ictuque gladii dissiliret, adeoque *ungere clypeum* est præparare ad pugnam. — *עָצַב, g *elaboro.* Incert. Job. X. 8. — עָרַךְ, *ordino.* Num. XXIII. 4. Jos. II. 6. Psalm. XXII. 6. — עָשָׂה, *facio.* Esther. V. 15. VI. 14. VII. 9. — פִּלֵּג, Pih. *divido.* Job. XXXVIII. 25. Bene. Sermo ibi est de aquæductu. Conf. supra s. v. הֵסִיר. — פָּנָה, Pih. *expedio.* Genes. XXIV. 31. Ies. XL. 3. Vox Hebr. notat e h *conspectu removere, expurgare,* adeoque æque commode de *via* ac de *ædificio* dicitur, ita ut sit *præparare ad adventum alicujus.* Conf. quoque Theod. Mal. III. 1. — פָּקַד, *visito.* Ezech. XXXVIII. 8. — תּוּר, *exploro.* Ezech. XX. 6. Vox Hebr. h. l. rectius per *prospicere, providere* redditur. — תָּכַן, *perpendo, appendo.* 1 Sam. II. 3. 2 Reg. XII. 11. τὸ ἀργύριον τὸ ἑτοιμασθὲν, pecuniam i *paratam.* Symm. Theod. Prov. XXI. 2. ubi Zieglerus confert Arab. تقن, *correxit, firmavit.* Sirac. II. 18. (20.) ἑτοιμάζειν καρδίας, *componere cogitationes, desideria, actiones et mores, easque conformare legi ac voluntati divinæ.* Ibid. XVIII. 23. ἑτοιμάζειν ἑαυτὸν, *præparare se per animi avocationem ab omnibus curis et negotiis terrenis, ut eum totum ad Deum et orationem transferas.* Sirac. XXXIII. 4. ἑτοίμασον λόγον, *præme-*

a *ditare, quid et quomodo dicere debeas.* 1 Macc. I. 18. ἑτοιμάζεσθαι est *confirmari, stabiliri.* 3 Esdr. I. 4. ἑτοιμάσαι, *in ordinem disponite;* כּוּן 2 Chron. XXXV. 4. Tob. VI. 18. *ὅτι σοι αὕτη ἡτοιμασμένη ἦν,* nam hæc tibi *destinata* est: coll. Matth. XXV. 34. Addit. Esth. XI. 7. *excitari* aut potius *acquiescere,* nostrum sich bereit ergeben, *to submit, to give way,* hoc sensu: parati erant perire.

b ΕΤΟΙΜΑΣΊΑ, *præparatio,* it. *basis, fundamentum.* הֲכִין, Hiph. *præparo.* Ps. IX. 41. ἑτοιμασία καρδίας, *firmum propositum,* stabile, non hæsitans. Legerunt fortasse תָּכוּנָה, aut pro nomine habuerunt, deducendo illo a rad. תָּכַן. Ps. LXIV. 10. ubi sine dubio scripserunt ἡ ἑτοιμασία αὐτῆς, ita ut αὐτῆς ob sequens τοὺς excidisse videatur. Certe Vul-

c gatus habet *præparatio ejus.* Nah. II. 3. — כֵּן, *basis.* Dan. XI. 7. 20. 21. — מָכוֹן, idem. Esdr. II. 68. Psalm. LXXXVIII. 14. — מְכוֹנָה, idem. Esr. III. 3. — *מְכוּנָה, idem. Zachar. V. 10. — *נְכוֹן, *paratum.* Theodot. Prov. IV. 18. ἑτοιμασία ἡμέρας pro נְכוֹן הַיּוֹם, *meridies,* quam formulam Schultensius præclare composuit cum Græca σταθερὰ

d μεσημβρία, de qua exposuit Ruhnkenius ad Timæi Lex. Platon. pag. 168. — תְּכוּנָה, *dispositio.* Ezech. XLIII. 11. Adde Sap. XIII. 12.

ΕΤΟΙΜΟΣ, *paratus,* it. *stabilitus, firmatus, firmus, ratus, stabilis.* הָכִין, Hiph. a כּוּן. Jos. IV. 3. Aqu. Symm. Jos. III. 17. ubi pro ἕτοιμοι legere mallem ἑτοίμως, ut habet margo cod. X. Holm. — כָּסַף, *appeto.* Ps. XVI.

e 13. — מָכוֹן, *basis, statio.* Ex. XV. 17. εἰς ἕτοιμον κατοικητήριόν σου, in *stabile* domicilium tuum: ubi ἕδρασμα, καθίδρυν interpretatur. 2 Paral. VI. 2. Psalm. XXXII. 14. ubi pro ἑτοίμου κατοικητηρίου Symm. ἕδρας, Aqu. ἱδράσματος habet. — מָרַט, *expolio.* Ezech. XXI. 10. 11. — נָכוֹן, part. Niph. a כּוּן. 1 Sam. XXIII. 23. ubi ἕτοιμος est locus *certus* ac *determinatus.* Symm. ἐπὶ βιβαίῳ. Ps. XXXVII. 18. ἕτοιμος (*destinatus*) εἰς f μάστιγας. Hos. IV. 3. Mich. IV. 1. Aqu. Prov. IV. 18. ἑτοίμη ἡμέρα, *meridies,* pro נְכוֹן הַיּוֹם. Vide supra s. v. ἑτοιμασία et Drusium in Fragm. pag. 1099. Aqu. Genes. XLII. 31. ἕτοιμον τὸ ῥῆμα, h. e. juxta Schol. βέβαιος ὁ λόγος, *firmum, ratum, stabile verbum.* Vide Drusium l. l. pag. 59. — עָרוּךְ, part. Pih. *ordinatus.* 2 Sam. XXIII. 5. g — עִתִּי, *opportunus.* Lev. XVI. 21. ἐν χειρὶ ἀνθρώπου ἑτοίμου, *per hominem paratum,* uti Vulg. transtulit, h. e. *qui ad manus est:* ubi non opus est statuere eos cum reliquis Intt. עָתִיד legisse. — עָתִיד, *paratus, qui præsto est.* Deut. XXXII. 35. Esth. III. 14. VIII. 13. Adde Theod. Job. III. 8. — פּוֹם, plur. ex פֶּה, *ora.* 1 Sam. XIII. 21. N. L. Judith. h IX. 5. πᾶσαι αἱ ὁδοί σου ἕτοιμοι, omnes viæ tuæ *expeditum habent cursum,* h. e. nihil, quod tu fieri volueris, impedire valet.

ΕΤΟΙΜΟΣ ΓΊΝΟΜΑΙ, *paratus fio* vel *sum.* הָיָה נָכוֹן, idem. Exod. XIX. 15. XXXIV. 2.

ΕΤΟΙΜΟΣ ΕἸΜΊ, *paratus sum.* הָיָה נָכוֹן, idem. Jos. VIII. 4. 1 Reg. II. 46. — הַצְנֵעַ, Hiph. *humiliter ago.* Mich. VI. 8. ἕτοιμον εἶναι, con- i sentiente Syro. Scil. Arab. صنع est *paravit, elaboravit,* Conj. IV. *curam impendit, exercuit aliquem.* Sic et apud Syros ܨܒܥ, *studia in bonum* notat, v. c. Ies. XII. 4. Ps. IX. 2. — מָרַט, Pyh. *expolior.* Ez. XXI. 11.

ΕΤΟΙΜΟΣ ΊΣΤΗΜΙ, *paratus sto.* הָיָה נָכוֹן, *sum paratus.* Exod. XIX. 11.

a ΕΤΟΙΜΩΣ, *promte, expedite.* הָכֵין, inf. Hiph. a כּוּן. Jos. III. 17. 1 Sam. XXVI. 4. ubi vide var. lectiones in ed. Bosiana. Esdr. VII. 26. sec. Vat.

ΕΤΟΙΜΟΣ ΕΧΩ, *paratus sum.* אִיתַי עָתִיד, Chald. *es* s. *estis parati.* Dan. III. 15. *εἰ ἔχετε ἑτοίμως*, si parati estis. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — אֶל נָכוֹן, *ad firmum*, h. e.

b *firmiter, certo.* Al. 1 Sam. XXVI. 4. ΕΤΟΣ, *annus.* *אֲנָשִׁים, *homines.* 1 Sam. XVII. 12. *ἐν ἔτεσι*, ubi Cappello legisse videntur בַּשָּׁנִים. Sed arbitror potius, eos libere vertisse: nam *senex* et *grandævus inter viros* seu *homines* est *longe provectus ætate, decrepitus.* Vide Scharfenbergium ad Cappelli Crit. S. p. 1025. —*נָוִי, *gens.* Malach. III. 9. τὸ ἔτος

c *συνετελέσθη*, ubi legendum τὸ ἔθνος, quam emendationem secutus quoque est Grabius. Bahrdtio legisse videntur הַיּוֹם. — יוֹם, *dies.* 1 Reg. II. 40. 2 Reg. XX. 6. Job. XXXVIII. 21. יוֹם sæpe *annum* significare, notum est. — שָׁנָה, *annus.* Genes. V. 3. et alibi sæpissime. — *שֵׁנָה, *somnus.* Psalm. LXXXIX. 5. Legerunt שָׁנִים,

d aut saltem שָׁנָה. 1 Macc. I. 29. *ἔτος ἡμερῶν, integer annus.*

ΕΤΟΣ ΕΞ ΕΤΟΥΣ, *annus ex anno.* מִסְפַּר שָׁנִים, *numerus annorum.* Lev. XXV. 50.

ΔΥΟ ΕΤΗ, *duo anni.* שְׁנָתַיִם, idem. Al. 2 Sam. XXIII. 23.

*ΤΡΙΑΚΟΝΤΑ ΕΤΗ, *triginta anni.* Inc. 1 Sam. XIII. 1. בֶּן שָׁנָה, *filius anni, υἱὸς τριάκοντα ἐτῶν.* Scil.

e interpretem male habebat, quod h. l. legitur, Saulem filium unius anni fuisse, cum regnare cœpisset. Non dubitavit itaque pro lubitu immutare annorum numerum, ac triginta ponere. Hæc enim ætas erat, qua, uti constat, ad numera publica adspirare solebant apud Judæos. Formula Hebr. autem significat eum, qui non est adeo multorum annorum, aut ante eam supplen-

f dum est כְּ similitudinis, hoc sensu: velut anni filius Saul erat innocens. Conf. ad h. l. Montfauconium.

*ΕΤΗ ΠΟΛΛΑ'. נִיר *sulcatio.* Prov. XIII. 23. ubi Jaegerus suspicatur interpretem נֵיר de *lucerna*, et tropice de *vitæ luce* accepisse. Sed versio LXX Intt. h. l. cum

g textu Hebr. nullo modo conciliari potest, et quis dixerit, unde omnia interpretamenta Græca, maxime in Iesaia et Proverbiorum libris, originem duxerint?

ΕΤΥΜΩΣ, i. q. ἀληθῶς, *vere.* אֶל נָכוֹן, *ad firmum*, h. e. *firmiter, certo.* 1 Sam. XXVI. 4. Hesychius: *ἐτύμως, ἀληθῶς.*

ΕΥ, *bene.* Jungitur quoque adverbiis, ut augeat eorum vim: v.

h c. *εὖ μάλα, maxime.* 2 Macc. VIII. 30. quod etiam pro adjectivo dicitur. 2 Macc. X. 32. *εὖ μάλα φρούριον, firmissimum propugnaculum.* Hesych. *εὖ μάλα, καλῶς, πάνυ.*

ΕΥ ΓΙΝΕΤΑΙ, *bene est, vel fit.* טוֹב, *bonum.* Deut. V. 33. XIX. 13. — יָטַב, *bonum est.* Gen. XII.

i 13. XL. 14. Deut. IV. 40.

ΕΥ ΓΕΓΟΝΕΝ, *bene factum est.* אַח עֲשׂוּיָה, part. Pah. fœm. *ah!* *facta.* Ezech. XXI. 15. — מְעֻטָּה, part. Pyh. fœm. *aperta, involuta, amicta*, h. l. *acuta.* Ez. XXI. 15. De gladio acuto ad mactandum recte dici potest *εὖ γέγονεν εἰς σφαγήν.* Ed. Complutensis tamen habet: *εὖ γε δεξιὰ γέγονεν κ. τ. λ.*

ΕΥ ΕΙΜΙ, *bene sum.* טוֹב. Deut. VI. 24. X. 13. XV. 16. — יָטַב. Deut. VI. 3. Jer. VII. 22.

k *ΕΥ ΕΧΩ, *bene habeo.* *טוֹב לֵב, *bonum cor*, h. e. *hilaritas animi.* Inc. 2 Sam. XIII. 28. ubi *εὖ ἴσχειν hilaritatis* notionem habet, speciatim ejus, quæ vino largiter sumto

a excitari solet: unde Vulgatus non male transtulit: *cum temulentus fuerit Amnon.*

ΕΥ̓ ΠΟΙΈΩ, *bene facio.* עָשָׂה. Symm. 2 Sam. XIV. 20. Vide infra in *εὐποιῶ.*

ΕΥ̓ ΧΡΆΟΜΑΙ, *bene utor, bene tracto.* הֵיטִיב, Hiph. a יָטַב, *bene facio.* Gen. XII. 16. τῷ Ἀβραὰμ εὖ ἐχρήσαντο δι' αὐτήν, Abramo bene
b faciebant propter illam. Conf. Raphelii Anim. Xenophont. ad Act. XXVII. 3. p. 189.

ΕΥ̓ΑΓΓΕΛΊΑ, *bonum* vel *lætum nuntium.* בְּשֹׂרָה, idem. 2 Sam. XVIII. 27. εἰς εὐαγγελίαν ἀγαθὴν ἐλεύσεται, lætum nuncium afferet; ubi ἀγαθὴν additum est pleonastice. 2 Reg. VII. 9.

ΕΥ̓ΑΓΓΕΛΊΖΩ, *ίζομαι, læta an-*
c *nuntio, lætum nuntium affero.* בָּשַׂר, Pih. idem. 1 Sam. XXXI. 9. 2 Sam. XVIII. 19. 30. et 31. εὐαγγελισθήτω ὁ κυρίός μου ὁ βασιλεὺς, *exhilaretur bono nuntio* dominus meus rex. Cf. Matth. XI. 5. Hebr. IV. 2. 6. 1 Reg. I. 42. ἀγαθὰ εὐαγγελίσαι. Vide s. εὐαγγελία. Ps. LXVII. 12. ubi pro εὐαγγελιζομένοις Drusius recte legendum putat εὐαγγελιζο-
d μέναις, quæ lectio magis quadrat ad vocem Hebr. — שָׂרִיד, *residuus.* Joël. II. 32. εὐαγγελιζόμενος, vel, ut alii rectius, εὐαγγελιζόμενον. Legerunt מְבַשְּׂרִים s. מְבַשֵּׂר, ita ut e media voce exciderit syllaba רִי. Conf. Lexic. N. T. s. h. v.

ΕΥ̓ΑΓΓΈΛΙΟΝ, *bonum nuntium,* it. *præmium boni nuntii.* בְּשֹׂרָה, *nuntium lætum,* metonymice: *læti*
e *nuntii præmium.* 2 Sam. IV. 10. occidi eum, ᾧ ἔδει με δοῦναι εὐαγγέλια, cui me oportebat dare *præmia.* Conf. Lampii Diss. Philol. Vol. I. p. 16. 2 Sam. XVIII. 20. ἀνὴρ εὐαγγελίων, vir, qui læta nuntia affert. Conf. quoque v. 22. 25.

ΕΥ̓ΑΓΓΕΛΙΣΜῸΣ, *læta annuntiatio, lætum nuntium,* i. q. εὐαγγέλιον. בְּשֹׂרָה, idem. Al. 2 Sam. XVIII. 20.
f

ΕΥ̓ΆΛΩΤΟΣ, *facilis captu* s. *expugnatu.* Prov. XXX. 28. ubi in Hebr. textu nihil pro hac voce extare videtur Bielio, qui tamen non vidit, duas hic coaluisse versiones, quarum altera, καὶ εὐάλωτος ὤν, respondeat Hebr. תִּתָּפֵשׂ, cujus auctor pronuntiaverit תְּתָפֵשׂ. Theod. ἀλλαμβανόμενος. Suidas: εὐάλωτον, εὐκόλως χειρούμενον.
g

ΕΥ̓ΑΝΔΡΊΑ, *virilitas, fortitudo.* 2 Macc. VIII. 7. et XV. 17.

ΕΥ̓ΑΠΆΝΤΗΤΟΣ, *qui bene obviam procedit, aditu facilis, comis, affabilis.* 2 Macc. XIV. 9. καθ' ἣν ἔχεις πρὸς ἅπαντας εὐαπάντητον φιλανθρωπίαν, pro ea, quam habes erga quosvis, humanitate, seu comitate.

ΕΥ̓ΑΡΕΣΤΈΩ, *placeo, complaceo,* etiam *documenta benevolentiæ alicui exhibeo.* הִתְהַלֵּךְ, Hithp. *continuo*
h *ambulo.* Gen. V. 22. εὐηρέστησε δὲ τῷ Θεῷ, *placebat* autem Deo. Vide et Gen. VI. 9. ac XLVIII. 15. Genes. XVII. 1. εὐαρεστήσεις ἐναντίον ἐμοῦ, καὶ γίνου ἄμεμπτος, vitam coram me probatam agas, et sis inculpatus. Vide et Psalm. CXIV. 9. εὐαρεστήσω ἐνώπιον κυρίου. Suidas ad Gen. XXIV. 40. εὐηρέστησα. ἤρεσα. *Ambulare coram Deo* sæpe notat *Deo*
i *placere ob probitatem ac integritatem vitæ.* Ps. XXXIV. 17. εὐηρέστουν, *benevolum me ipsi præbui,* sicut הִתְהַלֵּךְ est omnino *se gerere erga aliquem, tractare aliquem,* in utramque partem. Inc. et LXX Ps. LV. 13. ubi εὐ. notat *recte agendo favorem Dei consequi studere,* usui loquendi Hebr. convenienter quidem, non autem seriei orationis: nam h. l. *ambulare coram Deo* notat *in templo versari cultus publici causa.* — שָׁרַת Pih. *ministro.* Gen. XXXIX. 4. Cogitavit de voce יָשַׁר, *placere.*

a ΜΗ ΕΥ̓ΑΡΕΣΤΈΩ, *non placeo, displiceo.* רַע, *malus.* Exod. XXI. 8.

*ΟΥ̓Κ ΕΥ̓ΑΡΕΣΤΈΩ, idem. מֹרַת, *amaritudo.* Syrus Genes. XXVI. 30. οὐκ εὐαρεστοῦσαι. Scilicet *ingrata sunt gustui amara.*

ΕΥ̓ΑΡΈΣΤΗΣΙΣ, *complacentia.* נָחוֹתַ, *acquiescentia, gratum et suave.* (Aqu.) Symm. Theod. Exod. XXIX. 18. Lev. I. 9. ubi vide
b Schol. cod. Vat. ac Scharfenbergium. Adde Ignat. Epist. 7. p. 164. Testam. Issasch. c. 4. p. 625.

ΕΥ̓ΆΡΕΣΤΟΣ, *acceptus, gratus.* Sap. IV. 10. εὐάρεστος τῷ Θεῷ. Ibid. IX. 10. εὐάρεστόν ἐστι παρὰ σοί. Hesychius: εὐάρεστον, πάνυ ἀρέσκοντα. Adde Clem. Alex. Cohort. ad Gentes p. 62. Pott. Testam. Dan. c. 1. p. 646.

c ΕΥ̓ΆΡΜΟΣΤΟΣ, *congruus, concinnus.* מֵטִיב נָגֵן, *benefaciens pulsando,* h. e. *qui optime pulsat.* Ez. XXXIII. 32.

ΕΥ̓ΓΕ, *recte, bene, euge,* vox laudantis vel exultantis. הֵיטֵב, idem. Job. XXXIX. 25. Ez. XXVI. 2. XXXVI. 2. Vide quoque supra a. v. ἴσως.

ΕΥ̓ΓΕ, ΕΥ̓ΓΕ, *euge, euge.* אֵח.
d Ezech. VI. 11. ubi Schol. Ἑβραῖοι αἶα, ἴχυ, (legendum videntur εὖγε) καλῶς. Hesych. εὖγε, καλῶς, ὁσίως. Ita autem Ezech. l. c. ironice usurpatur, quomodo sæpe id usurpari docet Suidas in εὖγε. — הֵיטֵב. Ps. XXXIV. 28. — הֵיטֵב הֵיטֵב. Ps. XXXIV. 24. XXXIX. 21. LXIX. 4.

*ΕΥ̓ΓΕΙΟΣ, i. q. εὔγαιος, *terreus,*
e epith. *soli non lapidosi, sed aratu facilis ac fertilis.* Sirac. XXVI. 19. sec. Complut. Etymol. M. 629. 36. εὔγειον χωρίον.

ΕΥ̓ΓΈΝΕΙΑ, *generositas, nobilitas.* מַתָּנָה, *donum.* Aqu. Theod. et LXX Cohel. VII. 8. ἀπολλύων τὴν καρδίαν εὐγενίας αὐτοῦ. In notis ed. Rom. dicitur, nonnullos libros habere εὐρενίας, quæ lectio Montfaucono melius quadrare videtur ad
f versionem Hieronymi: *fortitudinis* s. *vigoris ejus.* Ex nonnullorum sententia legisse videntur אֵיתָנָה quod *robur* et *fortitudinem* notat, hoc sensu: *emollit animum ejus veri et recti alioqui tenacem ac rigidum.* Arbitror tamen, eos non aliter legisse, sed vocem Hebr. deduxisse non a נָתַן, sed a מָתַן, quod in l. Arab. (صنن) notat *firmus, vali-*
g *dus fuit,* unde *lumbi* nomen habent. Ælian. V. H. XII. 1. διὰ τὴν εὐγένειαν τῆς ψυχῆς. Vide et Sap. VIII. 3. 2 Macc. XIV. 42. τῆς ἰδίας εὐγενίας ἀναξίως ὑβρισθῆναι, indignas *generis sui dignitate* contumelias perpeti. Vulgat. *contra natales suos:* ubi *natales* synecdochice pro splendidis et claris natalibus ponuntur.

ΕΥ̓ΓΕΝΉΣ, *nobilis, generosus,*
h *magnus.* נָדוֹל, *magnus.* Job. I. 3. εὐγενὴς τῶν ἀφ' ἡλίου ἀνατολῶν, *nobilissimus* orientalium. Conf. Luc. XIX. 12. et de Dieu ad h. l. — *בְּנוֹת, *filiæ.* Symm. Exod. XXI. 9. Scharfenbergius ad h. l. pro τῶν εὐγενῶν scribendum judicat τῶν παιδῶν. Sed recepta lectio quoque locum habere potest: nam filia patris familiæ opponitur h. l. servæ. Conf. Procopium in Cat. Niceph. p. 791. — *פַּרְתְּמִים, *principes.* Hebr. Int. Dan. I. 3. coll. Joseph. A. J. X.
i 10. 1. 2 Macc. X. 13. μήτ' εὐγενῆ τὴν ἐξουσίαν ἔχων, *neque generosam potestatem,* h. e. ut in Lex. Pasoris exponitur, *generosi animi vim habens.* Ita Bielius. Equidem mallem cum Grotio vertere: neque potestate nobili functus nobiliter. Vide supra a. v. ἐξευγενοπλίζω.

ΕΥ̓ΓΕΝΏΣ, *generose.* 2 Maccab. XIV. 42. 4 Maccab. VI. 22.

*ΕΥ̓ΓΛΩΣΣΟΣ vel ΕΥ̓ΓΛΩΤΤΟΣ, *disertus, facundus.* אִישׁ דְּבָרִים, *vir verborum,* h. e. *eloquens, facundus.*

Ex. IV. 10. sec. codd. 18. et 29. Holmes. a

ΕΥ̓ΓΝΩΜΟΣΎΝΗ, *benevolentia.* Esth. XVI. 6. *τῶν ὑπερεχόντων εὐγνωμοσύνην,* eorum, qui dominantur, *benevolentiam.* Hes. *εὐγνωμοσύνη, εὔνοια.*

ΕΥ̓ΓΝΩΣΤΟΣ, *bene notus, manifestus.* יָדַע, *scio.* Prov. V. 6. *οὐκ εὔγνωστοι ὁδοί, tramites cæci et obscuri,* pro לֹא תֵדַע, quod habebant pro secunda persona indefinite posita. Legitur præterea Prov. XXVI. 26. ubi ex alio interprete irrepsisse, et ad תְּגֻלֶּה referendum videtur. Hesych. *εὔγνωστος, ὄμιλος, φανερός.* Adde Sophocl. Ajac. 717. Eurip. Orest. 1394. b

ΕΥ̓ΔΙΑ, *serenitas cœli.* Sirac. III. 15. ubi Syrus recte *æstus* transtulit. Neque enim, ut Houbigantius recte observat, *serenitas glaciem dissolvit.* Significat autem *εὐδία* apud bonos auctores Græcos *mitiorem diem, clementiam temporis,* apud Hippocratem *teporem.* Conf. Fœsii Œcon. Hippocr. p. 247. Conf. Ælian. V. H. IX. 18. ac Lexic. N. T. s. h. v. Phavor. *εὐδία καὶ εὔδιος, ἡ τοῦ ἀέρος ἠρεμία καὶ γαλήνη, ἢ ἀβροχία.* Suidas: *εὐδία, ἡ ἄνευ ἀνέμων ἡμέρα.* c d

ΕΥ̓ΔΙΑΝΟΉΤΟΣ, *perspicax.* טוֹבַת־שֵׂכֶל, *bona intellectu.* Symm. 1 Sam. XXV. 3. Vulgat. *prudentissima.* Eustath. ad Od. E', 235. p. 1535. l. 37.

ΕΥ̓ΔΟΚΕΏ, *complaceo, approbo, acquiesco, oblector, bene erga aliquem affectus sum, volo, consentio.* הָצְלִיחַ, Hiph. *prospere ago.* 1 Par. XXIX. 23. *εὐδοκήθη,* alii *εὐωδώθη.* — חָמַד, *desidero.* Ps. LXVII. 17. *τὸ ὄρος, ὃ εὐδόκησεν ὁ θεὸς κατοικεῖν ἐν αὐτῷ,* mons, in quo *placuit* Deo habitare. — חָפֵץ, verbum. 2 Sam. XXII. 20. *εὐδόκησεν ἐν ἐμοί,* me *delectatur.* Ps. L. 20. *εὐδοκήσεις θυσίαν δικαιοσύνης, oblectaberis* victima justitiæ. Ies. LXII. 4. Mal. II. 17. Adde Symmach. Ps. XXXVI. 23. ubi pro *εὐδοκεῖται* Corderio legendum videtur *εὐδοῦται.* Sed præstat lectio recepta ob textum Hebraicum. — יָשָׁר, *rectus sum.* Hab. II. 4. *οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ.* Cappellus existimat, eos legisse יִשְׁרָה (Michaëlis in Supplem. p. 2356. suspicatur, eos legisse לֹא שְׁרָה) a e f

שָׁרַר, Arab. سر, quod notat *delectari, gaudere, complacere in re aliqua,* et qua ipsa voce Arabs h. l. usus est. Sed non opus est. Quidni enim יָשַׁר, quod notat *prospero rerum successu gaudere, beatum esse,* etiam *gaudere, delectari* in universum significare possit? — נָתַן, *do.* Jud. XV. 18. *οὐ εὐδόκησας* sec. Vat. ubi supplendum erit *δοῦναι,* hoc sensu: *pro benevolentia tua concessisti.* — פַּחְדָּה, *pavor.* Jerem. II. 19. *εὐδόκησα.* Legerunt פַּחֲרִתִי. — קָדַד, *verticem inclino.* Gen. XXIV. 26. 48. Inclinatio capitis est signum assensus ac approbationis. — רָצָה, *gratum, acceptum habeo, approbo.* Levit. XXVI. 34. *εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, fruetur* terra sabbatis suis. Ibid. v. 41. *εὐδοκήσουσιν τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν,* h. e. pœnas, quas pro peccatis patientur, placide et humiliter quasi pœnitentes acceptabunt. Posset etiam per antiphrasin et ironice accipi, q. d. tunc displicebunt illis peccata eorum, s. ea exosa habebunt et abominabuntur. Ps. XXXIX. 18. *εὐδόκησον τοῦ ῥύσασθαί με, placeat tibi* me liberare. Constructionis hujus vocis cum infinitivo ex Polybio exempla dedit Raphelius ad Matth. III. 17. p. 31. et ad 1 Thess. II. 8. p. 578. Sic et Sirac. XXV. 18. *συνοικῆσαι λέοντι καὶ δράκοντι εὐδοκήσω* (sc. μᾶλλον) *ἢ οἰκῆσαι μετὰ γυναικὸς πονηρᾶς, malim* g h i

habitare cum leone et dracone, quam in una domo cum muliere mala. Vide et 1 Macc. VI. 23. XIV. 41. 46. 47. 2 Par. X. 7. *εὐδοκεῖν, benignum et humanum se præstare*, ubi alii *ἀρέσκειν* habent. Ps. XLIII. 5. *εὐδόκησας ἐν αὐτοῖς, delectatus es* illis. Ps. XLVIII. 13. *ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εὐδοκήσουσι*, ubi pro *εὐδοκήσουσι* alii habent *εὐλογήσουσι*. Ps. L. 17. *ὁλοκαυτώματα οὐκ εὐδοκήσεις*, holocaustis non *oblectaberis*. Vide et Ps. CI. 15. CXVIII. 7. Cohel. IX. 7. — *שָׁמַע, *exaudio*. Jud. XI. 17. sec. Vat. — *שָׁעָה, *respicio*, metaph. *benigne accipio*. Syrus Gen. IV. 4. — *תִּרְצָה, nomen proprium urbis, quod ab auctore Vers. Quint. Cant. VI. 3. appellative sumtum est. Tob. V. 18. *εὐδόκησαν οὕτως*, ita *inter se conveniebant*. Sirac. XV. 17. *ὃ ἐὰν εὐδοκήσῃ, δοθήσεται αὐτῷ*, quodcunque *voluerit*, dabitur illi. 1 Macc. XI. 29. *εὐδόκησεν ὁ βασιλεὺς*, rex *consentiebat*. Cf. 1 Macc. XIV. 47. 1 Macc. VI. 23. *ἡμεῖς εὐδοκοῦμεν δουλεύειν τῷ πατρί σου*, nos *volumus* servire patri tuo. 1 Macc. XIV. 41. *ὅτι εὐδόκησαν — τοῦ εἶναι*, quod *voluerint*, vel *inter se convenerint* — ut esset, coll. Rom. XV. 26. 1 Maccab. VIII. 1. *εὐδοκοῦσιν ἐν πᾶσι τοῖς προστιθεμένοις αὐτῷ*, h. e. omnes conatus eorum *feliciter* iis *succedunt*. Hesych. *εὐδόκησαν, ἐβούλοντο, ἠθέλησαν, ἠγάπησαν*. Suidas: *εὐδοκεῖν, συγκατατίθεσθαι*. Phavor. *εὐδόκησα, καὶ τὸ ἐθέλησα, εὐδόκησα, καὶ τὸ ἀναπαύομαι, καὶ τὸ ἀρέσκομαι*.

ΕΥ'ΔΟΚΗΤΟ'Σ, *placens, acceptus, gratus*. תִּרְצָה *Thirza*, nomen proprium urbis, quod pro nomine appellativo accepit Symm. Cant. VI. 3. *εὐδοκητή*. — *רַצִּי, *fragmenta*. Symm. Ps. LXVII. 31. *εὐδοκήτους*. Non derivavit a רָצַץ, sed a רָצָה, et legit רָצוּי. Drusius habet *εὐδοκίμους*. Semlero in Ep. ad Griesbach. p. 18. *εὐδοκίμους* videtur esse alia glossa seu interpretatio.

ΕΥ'ΔΟΚΙ'Α, *beneplacitum, benevolentia*, etiam per metonymiam *benevolentiæ ac favoris signum*. *נִיחוֹחַ *acquiescentia, gratum et suave*. Οἱ λοιποὶ Lev. I. 9. sec. Procopium in Catena Niceph. p. 960. *εὐδοκίας*, quam lectionem tamen in dubium vocavit Scharfenbergius ad h. l. — רָעָה, fœm. *res mala, adversitas*. Theodot. et LXX Psalm. CXL. 7. ubi nonnullis legisse videntur בְּרִצּוֹתֵיהֶם, aut בְּרִצּוֹנֵיהֶם Buxtorfio autem in Anticrit. pag. 645. non videntur legisse aliis consonantibus, sed aliis fortasse punctis, scilicet בְּרֵעוֹתֵיהֶם, *in familiaritatibus ipsarum*, qui sibi bene placent, et respexisse ad significationem vocis רָעָה Chald. quæ idem, quod רָצָה, unde רְעוּת, *voluntas, benevolentia*. Sic רָץ, Cohel. IV. 14. monente Aben Esra sumitur pro רָצוֹן *beneplacitum*, juxta quosdam. Fortasse legendum *καλείαις*. — רָצוֹן *beneplacitum*. Ps. V. 15. XVIII. 15. CXLIV. 17. ubi pro *εὐδοκίας* Vulgatus habet *benedictione*, ut adeo legisse videatur *εὐλογίας*. Adde Aqu. Symm. Theod. Prov. XVIII. 22. ubi *εὐδοκία* notat *benevolentiæ ac favoris signum et documentum*. Aqu. Mal. II. 13. ubi *εὐδοκίαν λαμβάνω* seq. *ἀπὸ* notat *probare, delectari*. — תִּרְצָה, *Thirza*, nomen proprium urbis, quod pro appellativo acceperunt LXX Cant. VI. 3. Vide supra s. v. *εὐδοκέω* et *εὐδοκητός*. Sirac. IX. 15. *μὴ εὐδοκήσῃς ἐν εὐδοκίᾳ ἀσεβῶν, illud ipsum, quod placet* impiis, tu non probes. Jam quia his placent mala et prava, Vulgatus non male reddidit: *injuria injustorum*. Ib. XI. 16. ubi *ἡ εὐδοκία* est *objectum benevolentiæ, is cui propitium se exhibet*, ad imitationem vocis רָצוֹן Prov. XII. 22. Sirac. XVIII. 31.

a εὐδοκία ἐπιθυμίας, *id quod* prava concupiscentia a te postulat. Sir. XXIX. 26. ἐπὶ μικρῷ καὶ μεγάλῳ εὐδοκίαν ἔχε, parvis æque ac magnis *contentus sis*. Phavorinus: εὐδοκία, τὸ ἐπ' ἀγαθοποιΐᾳ τοῦ Θεοῦ θέλημα, παρὰ τὸ καλῶς διδόχθαι. Idem: εὐδοκίαν τὴν ἐπ' εὐεργεσίᾳ βούλησιν ἴδιος τῇ θείᾳ γραφῇ καλεῖν. Suidas: εὐδοκία, τὸ ἀγαθὸν θέλημα τοῦ θεοῦ. Etymologicum inedi-
b tum: εὐδοκία, συνήθεια, βούλησις, ἢ βούλημα, γνώμη, προαίρεσις, ἐπιθυμία.

ΕΥ᾽ΔΟΚΙΜΕ᾽Ω, *probo, approbo.* רָצָה, *beneplacitum habeo.* Theodot. Job. XXXIV. 9. ubi me offendit constructio hujus vocis cum præpos. μετὰ sequente genitivo. Adde Genes. XLIII. 23. ἀργύριον εὐδοκιμοῦν (forte εὐδόκιμον), argentum *probatum*, ubi pro εὐδοκιμοῦν nihil extat
c in textu Hebr. Sir. XXXIX. 43. XL. 27. XLI. 20.

ΕΥ᾽ΔΟΞΙ᾽Α, *gloria.* הָדָר, idem. Symm. Ps. CIII. 2. — נָעִים, *amœnus, jucundus.* Symm. Job. XXXVI. 10. et 11.

ΕΥ᾽ΔΡΑ᾽ΝΕΙΑ, *prospera effectio, habilitas ad res agendas, robur.* Sap. XIII. 19. τὸν ἀδρανέστατον ταῖς χερσὶν εὐδράνειαν αἰτεῖται, ab illo, quod
d nihil valet manibus, *robur*, seu *prosperum rerum successum* petit. Gloss. MS. τῆς Παναρέτου: εὐδράνειαν, ἰσχύν. Hesych. εὐδράνια, ἰσχύς.

*ΕΥ᾽ΕΙΔΗ᾽Σ, *venustus, speciosus forma.* טוֹב מַרְאֶה, *bonus specie*, h. e. *formosus.* Dan. I. 4. sec. Chis. ubi loco εὐειδὴς sine dubio reponendum est εὐειδὴς, monentibus jam Romanis editoribus in præf. pag.
e XVIII. Theodotion habet καλὸς τῇ ὄψει. Suidas: εὐειδὴς, ὁ κατὰ θεωρίαν καλός. Hesych. εὐειδία, εὔμορφα. Magis vero ad Danielis l. l. facit Thom. Mag. εὐειδὴς, ὁ τὸ εἶδος τοῦ σώματος κάλλιστα διακείμενος, καλὸς δὲ ὁ τὴν ὄψιν ἀστεῖος. Vide Wesseling. ad Herodot. III. 1.

ΕΥ᾽ΕΚΤΕΙ᾽Ν ΠΟΙΕ᾽Ω, *bene habere* vel *valere facio.* הֵיטִיב גֵּהָה, *bonam medicinam facio.* Prov. XVII. f
23. καρδία εὐφραινομένη εὐεκτεῖ πῶσι, cor, quod lætitia perfunditur, *valere facit.* Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. εὐεκτεῖ, εὐρωστεῖ, ὑγιαίνει.

ΕΥ᾽ΕΛΠΙΣ, *qui est bonæ spei.* תִּקְוָה, *expectatio.* Prov. XIX. 18. παίδευε τὸν υἱόν σου, οὕτως γὰρ ἔσται εὔελπις: ubi εὔελπις *eum* notat, *de quo bene existimari sperarique potest, qui bonam de se spem affert.* g
Apud GG. notat *eum, qui bene sperat.* Vide Plat. Alcib. I. princ. Apol. Socr. cap. 33. Xenoph. Ages. 8. 2. et Æschyl. Prom. 509. Sap. XII. 19. εὐέλπιδας ἐποίησας, *bonæ spei* fecisti. 3 Maccab. II. 33. Dio Cass. pag. 352. ed. Reim. hortor πρὸς τὸ μέλλον εὐέλπιδας εἶναι.

ΕΥ᾽ΕΞΙ᾽Α, *bonus corporis habitus, robur, valetudo.* Sir. XXX. 14. h
ὑγιεία καὶ εὐεξία βελτίων παντὸς χρυσίου, sanitas et *bonus corporis habitus* melior omni auro. Hesych. εὐεξία, ὑγιεία, εὐρυθία. Suidas: εὐεξία, εὐρωστία σώματος. εὐεξία δέ ἐστιν ἐπιτεταμένη ὑγεία, ἀκρότης ὑγείας εὐεξία. Lexic. Cyrilli MS. Brem. εὐεξία, εὐρωστία, ὑγεία σώματος. De robusto athletarum habitu vocem hanc solemnem esse ostendit Spanhemius Observ. ad i
Julianum p. 101. seq.

ΕΥ᾽ΕΡΓΕΣΙ᾽Α, *beneficentia, beneficium.* גְּמוּל, *retributio, collatio, eaque vel boni vel mali.* Symm. Ps. CII. 2. Vide s. v. εὐεργετέω. — עֲלִילָה, *opus*, seu *actio*, in bonam et malam partem. Ps. LXXVII. 14. Vide et Sap. XVI. 11. 24. 2 Macc. VI. 13. IX. 26.

ΕΥ᾽ΕΡΓΕΤΕ᾽Ω, *benefacio.* גָּמַל, k
rependo, etiam *benefacio.* Chald. גְּמוּלָא, *beneficium.* Confer et Arab. جمل in Conj. II. Ps. XII. 6. CXIV. 7. Adde Symm. et Inc. Ps. CXLI. 8. Symmach. Ies. LXII. 7.

a et Prov. XI. 17. — גָּמַר, *perficio.* Psalm. LVI. 3. ubi non גָּמַל legerunt. Vide s. v. *ἀνταποδίδωμι.* — עָשָׂה טוֹב, *facio bonum, benefacio.* Symm. Ps. CXVIII. 65. Ps. L. 20. Symm. 1 Sam. II. 32. Sap. III. 5. *μεγάλα εὐεργετηθήσονται,* magnis beneficiis afficientur. Vide et Sap. XI. 6. 14.

ΕΥ̓ΕΡΓΈΤΗΜΑ, *beneficium.* 2
b Macc. V. 20.

ΕΥ̓ΕΡΓΈΤΗΣ, *benefactor, bene meritus.* Sap. XIX. 13. 2 Macc. IV. 2. *τὴν εὐεργέτην τῆς πόλεως, bene meritum* de urbe. Similiter Hercules Isocrati Orat. ad Philipp. pag. 190. dicitur *ἀπάσης τῆς Ἑλλάδος εὐεργέτης.* Hesych. *εὐεργέτης, ἀγαθοποιός.* Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΕΥ̓ΕΡΓΕΤΙΚΌΣ, *beneficus.* Sap.
c VII. 22. *ἔστι γὰρ ἐν σοφίᾳ πνεῦμα εὐεργετικόν.*

ΕΥ̓ΖΩΊΑ, *prosperitas.* יֶדֶד, *prosperitas.* Aqu. Genes. XXX. 11. ubi tamen nonnullis legendum videtur vel *ἡ ζῶσις* (*venit cinctus*) vel *εὐζωνία, bona armatura.* Vide s. *εὐζωνίζω* et *εὔζωνος.* Hesych. *εὐζωΐα, καλὴ ζωή.*

ΕΥ̓ΖΩΝΊΖΩ, *accingo.* יָגֹד, *turmatim convenio et aggredior.* Aqu.
d Genes. XLIX. 19. *εὐζωνιεῖ,* et postea *εὐζωνοθήσεται.*

ΕΥ̓ΖΩΝΟΣ, *accinctus, bene armatus, expeditus.* חֲלוּץ, part. Pah. *lectus in exercitum.* Jos. IV. 13. *εὔζωνοι εἰς μάχην, bene armati* ad pugnam. Hesych. *εὔζωνοι, εὔσκελοι, ἔνοπλοι.* Suidas: *εὔζωνοι, ἔνοπλοι, ἢ οἱ μὴ ἔχοντες φορτία κ. τ. λ.* — חֲמֻשִׁים plur. *quini, quino ordine incedentes.* Jos.
e I. 14. — גְּדוּד, *turma, agmen.* Al. Gen. XLIX. 19. *εὔζωνος,* significatione fortasse petita a rad. Chald. אנד, *ligavit, colligavit.* Sic et Aquila eandem vocem Gen. XXX. 11. per *εὔζωνον* reddit, quod Hieronymus Onom. Urb. v. Gedud *expeditum* vel *accinctum* interpretatur. Conf. Fulleri Miscell. Sacr. Lib. V. c. 17. pag. 671. Adde Aqu. 1 Sam. XXX. 8. 2 Sam. III. 22. sec. Coisl.
f 2 Sam. IV. 2. ubi loco *εὔζωνοι* scribendum est *εὐζώνων,* ita ut *ἄρχοντες* omissum sit. Idem Hos. VI. 9. Hesych. *εὔζωνος, εὔσκελος, μὴ ἔχων φορτίον.* Phav. *εὔζωνοι, εὔσκελοι, ἢ εὔζωνοι καὶ μοχλίζοντες, οἱ εὐσκελεῖς καὶ κοῦφα στρατεῦσαι, καὶ μὴ κατάφρακτοι.* Conf. Suiceri Thes. T. I. p. 1307.

ΕΥ̓ΉΘΗΣ, *bonis moribus præditus, simplex,* it. *stultus.* 2 Macc. II. 33. Hesych. *εὔηθες, ἁπλοῦν, μωρὸν, ἀνόητον, ἀσύνετον.* Conf. Intt. ad Luciani Tim. pag. 72. et Ælian. V. H. III. 17. XIV. 28.

ΕΥ̓ΉΚΟΟΣ, *bene audiens, obediens.* שָׁמַע, part. *audiens.* Prov. XXV. 12. *εὐήκοον οὖς.* Adde Epist. Jerem. 51. *ἄντρα εὐήκοα.*

*ΕΥ̓ΗΛΑΤΈΩ. Habent hanc vocem a Bielio omissam codices
i Basileenses Deut. XXIX. 20. pro Hebr. סָלַח, *parcere,* quam Eugubinus suppositam dicit pro *ἱλεῶ,* sed reponendum ibi est *εὐιλατεύει.*

ΕΥ̓ΗΜΕΡΈΩ, proprie *bonos dies habeo, dies feliciter transigo,* deinde *prospere ago, bene rem gero.* 2 Macc. XIII. 16. *ἐξέλυσαν εὐημεροῦντες.* Vulgatus: *rebus prospere gestis abierunt.* Ibid. XII. 11. Legitur præterea
i 2 Macc. VIII. 35. ubi tamen in Alex. et Compl. perperam scriptum est *εὐημερηκὼς,* pro *δυσημερηκὼς* vel *δυσημερήσας.* Adde Ælian. V. H. XIII. 38. et quæ ex Hyperide affert Suidas in v. *εὐημερήσαντες.*

ΕΥ̓ΗΜΕΡΊΑ, proprie: *serenitas diei, commoda cœli temperies,* deinde: *felicitas, prosper rerum successus.* 2 Macc. V. 6. VIII. 8. X. 28.
k XIV. 14. De *rebus bene gestis* s. *victoria* legitur 3 Macc. III. 11. Hesych. *εὐημερία, εὐδαιμονία.* Confer Spanhemium in Callim. p. 748. et Perizon. ad Ælian. V. H. XIII. 38. sub fin.

ΕΥ̓ΗΧΟΣ, *bene sonans, bonam vo-*

a *cem habens, sonorus, canorus.* שִׂיחַ, *frutex*, it. *colloquium.* Job. XXX. 7. ubi *εὔηχοι*, sc. *τόποι*, mihi sunt *sylvæ, in quibus est magna resonantia.* Verba sunt *ἀναμέσον εὐήχων βοήσονται*, ad quæ pertinent, quæ in editione Latina sub asterisco leguntur: *et inter arbores clamabunt.* — שֶׁמַע, *auditus.* Ps. CL. 5.

ΕΥ᾽ΘΑΛΕ᾽Ω, *floreo, viresco.* רַעֲנַן

b Chald. *virens, viridis.* Incert. et Theodotion Dan. IV. 1. *εὐθαλῶν.* Symmach. *εὐθαλήσει.*

ΕΥ᾽ΘΑΛΗ᾽Σ, *floridus, bene virens, seu pullulans.* רַעֲנָן *viridis.* Symm. Ps. LI. 10. Ez. VI. 13. (ubi tamen incertum est, annon potius *εὐθαλὴς* ad עֲבֹתָה, *implicata, frondosa*, referendum sit). Aqu. Deut. XII. 2. Cant. I. 16. — שַׁפִּיר, Chald. *pul-*

c *cher.* Dan. IV. 18.

ΕΥ᾽ΘΑΡΣΕ᾽Ω, *confido.* בָּטַח idem. Symm. Ps. XC. 2. — *חָסָה, *confisus sum.* Symmach. Ps. LX. 5. sec. Heracleotam in Catena PP. GG. T. II. pag. 197. Æschyl. Sept. c. Theb. v. 33.

**ΕΥΘΑΡΣΕ᾽ΩΣ*, *cum fiducia, audacter.* 2 Macc. VII. 10. sec. cod. Alex. ubi reliqui libri *εὐθαρσῶς* ha-

d bent.

ΕΥ᾽ΘΑΡΣΗ᾽Σ, *confidens, audax, ferox, ferociens.* לֹהֲטִים, *ardentes*, metaph. *irascentes, ignem quasi et flammam spirantes.* Symm. Ps. LVI. 4. *εὐθαρσῶν*, sc. *λεόντων.* Bielius perperam h. v. pro participio vocis *εὐθαρσέω* habuit. Colbertinus unus exhibet *εὐθαρσὴς ὤν.* Conf. ad h. l. Montf. 3 Esdr. VIII. 30. *εὐθαρσὴς*

e *γίνομαι, bona fiducia plenus reddor.* Respondet Hebr. הִתְחַזֵּק. Esdr. VII. 28. 2 Macc. VIII. 21. Adde Æschyl. Agam. v. 939.

ΕΥ᾽ΘΑΡΣΩ᾽Σ, *confidenter, audacter.* 2 Macc. VII. 10.

ΕΥ᾽ΘΕΤΕ᾽Ω, *appositus, utilis sum.* בָּשַׁר, *rectus sum.* Aqu. Cohel. XI. 6. *εὐθετήσει.* Usus est hac voce Theophrastus Hist. Plant. Lib. I. cap. 1. de Incremento Plantarum et *f* Animantium, ubi vid. Scaliger.

ΕΥ᾽ΘΕΤΟΣ, *bene positus, aptus, idoneus, opportunus.* מְצֹא, infin. *invenire.* Ps. XXXI. 7. *ἐν καιρῷ εὐθέτῳ*, tempore *opportuno.* Non male quoad sensum. Fortasse tamen scripserunt *εὐκαίρῳ*. Susann. v. 15. *παρατηρεῖν ἡμέραν εὔθετον*, observare diem *opportunum.* Ita et Diodorus Siculus Lib. IV. p. 265. *καιρὸν εὔθε-* *g* *τον* appellat *tempus opportunum.*

ΕΥ᾽ΘΕ᾽ΩΣ, *statim.* פִּתְאֹם, *subito, statim.* Job. V. 3. — *עַתָּה, *nunc.* Ed. Quinta Hos. VIII. 10. Sic quoque *νῦν* usurpatur in N. T. Confer Lex. N. T. s. h. v.

ΕΥ᾽ΘΗΝΕ᾽Ω, *abundo, exubero, fertilis sum, feliciter ago.* פָּרָה, *fructifico.* Ps. CXXVII. 3. *ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐθηνοῦσα*, uxor tua sicut vi- *h* tis *frugifera.* — צַאֲנָן, *Tzaanan*, Judæ quoddam oppidum. Aqu. aut Symm. Mich. I. 11. *εὐθηνοῦσαν* s. *εὐθενοῦσαν.* Sic enim pro *εὐσθενοῦσαν* apud Cyrillum legendum esse bene judicat Bochartus Hieroz. P. I. Lib. II. c. 43. pag. 432. ejusque emendationem confirmat Eusebius de Loc. Hebr. v. Σεναάρ. Legit autem uterque שְׂאֲנָן. — *רַעֲנָן *i* Chald. *fertilis, virens, florens.* Dan. IV. 1. sec. Chis. — *שַׁאֲנָן, *tranquillus.* Ps. CXXII. 5. et *οἱ λοιποὶ* Ies. XXXII. 9. *γυναῖκες εὐθηνοῦσαι.* Aqu. III. 18. — שָׁוָה, Pih. *dispono.* Hos. X. 1. *ὁ καρπὸς εὐθηνῶν αὐτῆς*, fructus ejus *abundans.* Sic Æliano V. H. XIII. 1. *ἄμπελοι πάνυ σφόδρα εὐθενοῦντων.* (hoc idem quod *εὐθηνούντων.* Vide notas Perizonii et Gronovii.) *βοτρύων.* — שָׁלָה, *tranquillus sum.* Thren. I. 6. — שָׁלֵו:

a שָׁלֵו, *tranquillus*. Job. XXI. 23. ὅλος δὲ εὐπαθῶν καὶ εὐθηνῶν, totus vero bene se habens ac *feliciter agens*. Hesych. εὐθηνῶν, εὐδαιμονῶν, πλουτῶν. Vide et Ps. LXXII. 12. Al. Zach. VII. 7. — שָׁלוֹם, *pax*. Job. XXI. 9. εὐθηνοῦσι, ubi Middeldorpf. in Curis Hex. in Jobum pag. 58. e cod. Syr. Hex. reponere mavult εὐθύνουσι, quemadmodum Ps. CXXII. 4. pro
b εὐθηνοῦσι ipsi legendum videtur εὐθύνουσι, et Ps. CXXVII. 3. εὐθύνουσα, et Thren. I. 5. pro εὐθηνοῦσαν restituendum εὐθύνουσαν auctoritate Cod. Syriaci. — שְׁנָאַן, *iteratio*. Al. Ps. LXVII. 18. εὐθηνούντων. Legerunt שַׂאֲנָן, quæ vox *eos* significat, *qui omnibus bonis abundant*. Hieron. *millia abundantium*. Latinus interpres, qui habet *lætantium*, videtur
c nonnullis legisse εὐθυμούντων. — שָׁתַל, *planto*. Jer. XVII. 8. ὡς ξύλον εὐθηνοῦν παρ' ὕδατα, sicut arbor plantata ad aquarum rivos, quæ pinguescit et uberes fructus profert, coll. Psalm. I. 3. Sensum expresserunt.

ΕΥ'ΘΗΝΩΝ ΕΙ'ΜΙ', *felix, tranquillus sum*. חֲוֵה שְׁלֵה, idem, Chald. Dan. IV. 1.

d ΕΥ'ΘΗΝΙ'Α, *abundantia, ubertas*, spec. *anni, copia, felicitas*. רִנָּה *cantus*, etiam: *objectum cantus et lætitiæ*. Symm. Job. XX. 5. — שָׂבָע, *saturitas*. Gen. XLI. 29. εὐθηνία πολλή, magna *fertilitas*. Vide et v. 31. 34. 47. 53. Glossæ Philoxeni: εὐθηνία. (Sic enim legendum judice Bocharto Hier. P. I. Lib. II. c. 43. p. 432. pro εὐθήνα.)
e *copia, ubertas, annona, abundantia, merges*. Jul. Poll. Onom. I. 51. — שָׁלֵה, *tranquillus sum*. Ps. CXXI. 6. — שַׁלְוָה, *tranquillitas*. Psalm. CXXI. 7. Dan. XI. 21. 24. Al. Ps. XXIX. 7. Aqu. Symm. Prov. I. 32. — שַׁלְוַת הַשְׁקֵט, *tranquillitas quietis*. Ezech. XVI. 48.

'ΕΥΘΗ'Σ, Ὑς, *placens*. טוֹב, *bonus*. 2 Sam. XIX. 18. — יָשָׁר, *rectus*, et cum עֵינַיִם junctum, *gratus*, f *placitus*. Jud. XVII. 6. 2 Sam. XIX. 6. Psalm. XXXII. 4. XCI. 15.

ΕΥ'ΘΙ'ΚΤΩΣ, *convenienter, congrue*. 2 Macc. XV. 38. Hesych. εὐδίκτως, εὐψηλαφήτως.

*"ΕΥΘΡΑΣΤΟΣ. Sap. XV. 13. sec. cod. Alex. εὔθρασα σκεύη; ubi vel e conjectura reponendum est εὔθλασα, vel cum reliquis libris le- g gendum εὔθραυστα.

ΕΥ'ΘΡΑΥΣΤΟΣ, *fractu facilis, fragilis*. Sap. XV. 13. ὕλης γνώσως εὔθραυστα σκεύη, materiæ fictilis *fragilia* vasa. Hesych. εὔθραυστος, ἀσθενέστερος.

ΕΥ'ΘΥΜΕ'Ω, *bono*, h. e. *hilari animo sum*. טוֹב לֵב, *bonus corde*, h. e. *hilaris*. Symm. Prov. XV. 15. h εὐθυμῶν. Formulam Hebr. de animi læti suaque sorte contenti felicitate illustravit Gataker. de Stylo N. T. c. 13. — שְׁנָאָן, *iteratio*. Ps. LXVII. 18. Legerunt שַׂאֲנָן.

ΕΥ'ΘΥΜΙ'Α, *animi tranquillitas, gaudium*. גִּיל, *exultatio*. Symm. Ps. XLII. 4. Suspecta mihi est h. l. vox εὐθυμία. Vulg. *qui lætificat juventutem meam*. Scil. גִּיל habet hanc notionem. Confer Dan. I. 10. — i שַׁלְוָה, *tranquillitas*. Psalm. XXIX. 7. — שָׂשׂוֹן, *gaudium*. Symm. Ps. L. 10. Hesych. εὐθυμία, εὐθυμοσύνη, ἀμεριμνία, χαρά. Conf. Ælian. V. H. XIII. 26. et XIV. 6. ac Senecam de Tranquillitate Animi c. 2.

ΕΥ'ΘΥΜΟΣ, *qui bono animo est, hilaris, tranquillus*. 2 Macc. XI. 26. Hesych. εὔθυμος, καλόψυχος, εὐψυχος.

ΕΥ'ΘΥ'ΝΗ, *pœna*. 3 Macc. III. 28. Suidas: εὐθύνας, δίκας, τιμωρίας.

ΕΥΘΥΝΩ, *rectus sum*, it. *dirigo, corrigo, rectum facio, punio*, et *εὐθύνομαι, rectus, bonus, pulcher videor.* הֵבִיט Hiph. a נָבַט, *respicio.* Aqu. Theod. Prov. IV. 25. ubi *εὐθύνειν* de oculis usurpatum notat: *in rectum dirigere.* — הִטָּה Hiph. a נָטָה, *inclino.* Num. XXII. 23. verberabat asinam *τοῦ εὐθῦναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ, ut corrigeret illam in via*, h. e. *ut in* b *rectam viam reduceret.* Jos. XXIV. 23. *εὐθύνατε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς κύριον, convertite* animos vestros ad dominum. — יָשָׁר, *rectus, planus sum.* 1 Sam. XVII. 20. *ἠὐθύνθη τὸ ῥῆμα ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ, placuit* ei res. Ibid. v. 26. *ἠὐθύνθη ὁ λόγος ἐν ὀφθαλμοῖς*, conditionem illam *lubenter accepit.* Al. Jud. XIV. 7. *ηὐθύνθη ἐν ὀφθαλμοῖς Σαμψὼν, bona vel pulchra videbatur* c *in oculis Samsonis*, vel *placebat* Samsoni; ubi Theod. et LXX habent: *ἤρεσεν ἐνώπιον ὀφθαλμῶν.* — שַׁאֲנַן Pih. *tranquille ago.* Aqu. Job. III. 18. *εὐθύνησαν*, pro quo fortasse legendum *εὐθήνησαν.* Vide supra s. v. *εὐθηνέω.* — *שַׁלְאֲנַן, *quietus.* Theod. Job. XXI. 23. *εὐθυνῶν*, ubi non dubito, quin rescribendum sit *εὐθηνῶν.* Vulg. *dives.* — שָׁלֵה, d *tranquillus sum.* Jer. XII. 1. *εὐθύνουσαν πάντες.* Hic alii, et quidem rectius, uti videtur, habent *εὐθύνησας.* Sir. II. 2. *εὔθυνον τὴν καρδίαν σου, dirige* cor tuum, sc. ad legem et voluntatem Dei, s. submitte te voluntati divinæ. Confer Spicilegium meum II. p. 79. Ibid. v. 6. et VI. 18. ubi *εὐθύνειν* est *emendare.* 3 Macc. II. 17. *μηδὲ εὐθύνῃς ἡμᾶς ἐν βιβλιώσει (τούτων)*, e neque *punias* nos pollutione horum. Hesych. *εὐθῦναι, ἐξετάσαι, διορθῶσαι.* f Idem: *εὐθύνει, διοικεῖ, ἐλέγχει, ζημιοῖ, κυβερνᾷ.* Idem: *εὐθύνονται, κρίνονται, ἐρωτῶνται, δίκας εἰσπράττονται, ἢ ἀπαιτοῦνται, ἢ ἠνιοχοῦνται.* Suidas: *εὐθῦναι, ὀρθῶσαι.*

ΕΥΘΥΣ, *rectus, planus, justus.* בָּר, *purus.* Psalm. LXXII. 1. — *הִנֵּה, *ecce.* Symm. 2 Sam. III. 22. *εὐθύς.* Vulg. *statim.* — *חַי, *vivus.* f Prov. II. 19. *τρίβους εὐθείας,* אָרְחוֹת חַיִּים: ubi non aliter legerunt. Certe hoc sensu formula *viæ vitæ* in Proverbiis aliquoties occurrit. — *טוֹב, *bonus.* 2 Sam. XIX. 18. — יָשָׁר, *rectus, planus.* Jos. X. 13. *ἐπὶ βιβλίῳ τοῦ εὐθοῦς*, in libro *justorum.* 1 Reg. XIV. 8. sec. Hex. Vulg. *quod placitum esset.* Psalm. CVI. 42. CX. 1. Prov. II. 21. Conf. g Drusii Obss. Lib. VIII. c. 4. Prov. XX. 14. *εὐθεῖα ἡ ὁδός.* Hos. XIV. 10. Theod. Prov. XX. 1. ubi *εὐθὺς* positum est pro *εὐθεῖα.* Vide ad h. l. Jaegerum. — יָשָׁר; יְשָׁר, Kal et Pih. 2 Sam. XVII. 4. 1 Par. XIII. 4. Ies. XLV. 13. Al. *αὕτη εὐθεῖα ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς μου*, h. e. hæc *placet* oculis meis. — יֹשֶׁר, *rectitudo.* Ps. XXIV. 22. Prov. II. 13. — *יְשֻׁרוּן, h nomen proprium, *Jeschurun. Οἱ λοιποὶ* sec. Hieron. Ies. XLIV. 2. — מֵישׁוֹר, *rectitudo.* Ps. XXVI. 17. Ies. XL. 4. *ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς εὐθεῖαν*, sc. *ὁδόν.* Ies. XLII. 16. Aqu. sec. cod. 108. Holm. Deut. IV. 43. — מֵישָׁרִים plur. idem. Psalm. LVII. 1. Ies. XXVI. 7. XXXIII. 15. Symm. Cant. I. 4. Aqu. Symm. Prov. XXIII. 16. — נֶגֶד, *coram.* Gen. XXXIII. 12. *ἐπ' εὐθεῖαν*, sc. i *ὁδὸν, via recta.* — נֹכַח, idem. Ex. XLVI. 10. *κατ' εὐθὺ αὐτῆς ἐξελεύσονται*, via ejus *recta* egredientur. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. *κατ' εὐθύ, κατ' εὐθεῖαν.* Symm. Prov. IV. 25. *εἰς τὸ εὐθύ*, et Prov. VII. 9. Suidas: *εὐθύ, κατευθύ, καὶ κατ' ἐναντίον, ἐπ' εὐθείας.* — נְכֹחָה fœm. ex נָכוֹחַ, *rectum, æquitas.* Ies. LIX. 15. — נָכוֹן part. Niph. a כּוּן, *firmus.* Ps. L. 11. LXXVII. 41. — נָתְכַן Niph. *rectus sum.* Ezech.

[a] XXXIII. 17. 20. — יָשְׁפֵי, *clivus.* Num. XXIII. 3. (ubi εὐθεῖαν præcise dictum est pro κατ' εὐθεῖαν χώραν, *in planam regionem*) et Jer. III. 2. In utroque loco respexerunt ad Syriacam vocis significationem, ubi ܐܫܦܐ est *rectus, planus.* — תָּמִים, *integer, perfectus.* Aqu. Prov. XXVIII. 10.

ΟΥ̓Κ ΕΥ̓ΘΥ̓Σ, *non rectus.* יָרַט, [b] *declino, diverto.* Al. Num. XXII. 32.

ΕΥ̓ΘΥ̓ ΠΟΙΈΩ, *rectum facio.* יָשַׁר Pih. idem. Ies. XL. 3. Symm. Prov. III. 6.

*ΕΥ̓ΘΥΣΜΌΣ. , nomen proprium, *Sur.* Ἄλλοι sec. Montf. Gen. XVI. 7. Sed, ut recte observavit Scharfenbergius ad h. l., Scholion ed. Rom. τεῖχος ἢ εὐθυσμὸς, unde hæc [c] desumta sunt, continet verba Philonis, qui Libr. de Profugis p. 479. ed. Francof. habet: τεῖχος δὲ ἢ εὐθυσμὸς ἑρμηνεύεται Σούρ.

*ΕΥ̓ΘΥ̓ΤΑΤΟΣ. יְשֻׁרוּן nomen propr. *Jeschurun.* Οἱ λοιποὶ Ies. XLIV. 2. sec. Hieronymum.

ΕΥ̓ΘΥ̓ΤΗΣ, *rectitudo, integritas vitæ.* אֱמֶת, *veritas, pietas.* Jos. XXIV. 14. — זַכּוּ Chald. *puritas.*

[d] Dan. VI. 22. — יָשָׁר, *rectus.* Ps. X. 8. ubi pro יָשָׁר legisse videntur יִשַּׁר cum Vulgato et Syro Int. Idem valet de locis Psalm. XXXVI. 89. et CX. 7. — *יְשַׁר. 1 Reg. IX. 4. Psalm. CXVIII. 7. Cohel. XII. 10. γεγραμμένον εὐθύτητος (Lege: γεγραμμένους εὐθύτητος, sc. μετὰ, pro εὐθὺ) λόγους ἀληθείας. — יְשָׁרָה fœm. ex יָשָׁר. 1 Reg. III. 6.—*כּוֹשָׁרוֹת, [e] *loca omnibus rebus affluentia.* Theod. Psalm. LXVII. 7. ἐν εὐθύτησιν. Scil. כֶּשֶׁר in L. Syr. notat *felicem, prosperum esse:* hinc כּוֹשָׁרָה est *felicitas.* Symbolum felicitatis autem est dimissio e captivitate apud Hebræos. Potest tamen hæc versio quoque illustrari e notione *rectus fuit,* quam tribuit voci כֶּשֶׁר Simonis p. 837. seq. Vincti sedent incurvati, vinculis autem liberati iterum erigun- [f] tur, et erecti sedere ac incedere valent. —*מֵשָׁר. Οἱ λοιποὶ Prov. I. 3. ubi errat Montfauconus, quando eos vel מֵישָׁרִים legisse, vel ob vocis affinitatem ita vertisse statuit. Nam מֵשָׁרִים est idem vocabulum, modo defective scriptum. — מִישׁוֹר. Ps. XXV. 12. XLIV. 8. LXVI. 4. — מֵישָׁרִים plur. Ps. IX. 8. ἐν εὐθύτητι, *recte, juste.* Ps. LXXIV. 2. ἐγὼ εὐ- [g] θύτητα (pro κατ' εὐθύτ.) κρινῶ, ego *recte* s. *juste* judico. Cant. I. 3. ubi εὐθύτης positum est pro εὐθεῖς. Adde Symm. et LXX Cant. VII. 9. εἰς εὐθύτητας. Vulgatus *ad potandum.* Bene quoad sensum. Sermo enim ibi est de vino, quod facile delabitur per guttur. — נָכוֹן part. a נכן, *firmus.* Theod. Job. XLII. 7. — *שְׁרִירוּת, *pertinacia.* Theod. Jer. [h] XI. 8. ubi εὐθύτης est sensu malo *pertinacia,* quando aliquis a directione, quam semel elegit, averti se non patitur. Vulg. habet: *in pravitate.* Aqu. ac Theod. Ibid. XIII. 10.

ΕΥ̓ΛΑΤΕΎΩ, *propitius sum, condono, ignosco.* סָלַח, idem. Deut. XXIX. 20. οὐ μὴ θελήσει ὁ θεὸς εὐλατεύσαι αὐτῷ, neutiquam vult Deus [i] illi *propitius esse.* Hesych. εὐλατεύειν, εὐμενῆ εἶναι. Conf. Judith. XVI. 13. Ps. CII. 3. τὸν εὐλατεύοντα πάσας τὰς ἀνομίας σου, condonantem omnia peccata tua. Lex. Cyrilli MS. Brem. εὐλατεύειν, συγχωρεῖν, ἀφιέναι. Phavor. εὐλατεύοντα, εὐμενῆ ὄντα, εὐσυμπάθητον, ἱλεοῦντα. Photius Lex. c. 30. εὐλατεύειν, εὐμενῆ εἶναι.

ΕΥ̓ΛΑΤΟΣ, *condonans, propitius.* נָשָׂא part. idem. Ps. XCVIII.

a 9. σὺ εὐΐλατος ἐγένου αὐτοῖς, tu *propitius* factus es illis. 3 Esdr. VIII. 55. εὐΐλάτου ἐντύχωμεν, nacti sumus *propitium Dominum*. In Hebr. Esdr. VIII. 27. נֶעְתַּר לָנוּ, *exorabilis fuit nobis*.

ΕΥ̓ΚΑΙΡἸΑ, *opportunitas temporis*. עֵת, *tempus*. Ps. IX. 9. ubi ἐν εὐκαιρίαις cum βοηθὸς conjungendum est, non cum καὶ θλῖψει, ut Clemens b Alex. fecit, qui h. v. de *prosperitate* accepit, cum potius cum Vulgato de *opportunitate* explicandum sit. Ibid. v. 22. Psalm. CXLIV. 16. Symmach. Cohel. IX. 12. Sirac. XXXVIII. 26. ἐν εὐκαιρίᾳ σχολῆς, per *opportunitatem* otii, sc. quærenda et comparanda est. Adde 1 Macc. XI. 42.

ΕΥ̓ΚΑΙΡΟΣ, *opportunus, tempestivus*. עֵת, *tempus*. Psalm. CIII. 28. c Vide et 2 Macc. XIV. 29. XV. 20.

ΕΥ̓ΚΑἸΡΩΣ, *tempestive, opportune*. Sir. XVIII. 22.

*ΕΥ̓ΚΑΤἈΛΛΑΚΤΟΣ, *valde placabilis, admodum benignus*. Opponitur δυσκατάλλακτος. 3 Macc. V. 13. τὸν εὐκατάλλακτον θεὸν, Deum *valde placabilem*. Adv. εὐκαταλλάκτως legitur apud Schol. Soph. Ajac. v. d 1365.

ΕΥ̓ΚΑΤΑΦΡὈΝΗΤΟΣ, *contemtus, qui facile contemnitur, merito contemnendus*. בָּזוּי part. Pah. idem. Jer. XLIX. 14.—*נִבְזֶה, *despectus*. Dan. XI. 21. sec. Chis. Alciphr. II. 3.

ΕΥ̓ΚἘΡΑΙΟΣ, *simplex*. Esther. XVI. 16. εὐκέραιον εὐγνωμοσύνην, *simplicem* benevolentiam.

e ΕΥ̓ΚἸΝΗΤΟΣ, *mobilis, agilis, qui facile movetur*. Sap. VII. 22. πνεῦμα εὐκίνητον. Sap. XIII. 11. εὐκίνητον ξύλον, lignum bene mobile, quod facile obedit manui artificis. Gloss. in Sap. Sal. εὐκίνητον, ὅτου θέλω γενόμενον.

*ΕΥ̓ΚΛΑΔΟΣ, *bene ramis aut germinibus præditus, procerus, læte germinans*. יְפֵה נוֹף, *pulcher clima*te. Ed. Vta Psalm. XLVII. 3. εὐ- f κλάδῳ, *pulchris ramis prædito*: ubi loco נוֹף legit sine dubio נִיב, a נוּב, *progerminare*. Suidas: εὔκτοξθον, εὐκλαδον.

ΕΥ̓ΚΛΕἨΣ, *gloriosus, celebris*. עֹז, *robur*. Jer. XLVIII. 17. βακτηρία εὐκλεής. Sap. III. 15. καρπὸς εὐκλεής. Gloss. Brem. εὐκλεής, ἔνδοξος.

ΕΥ̓ΚΛΕΙΑ, *gloria, celebritas*. Sap. g VIII. 18. 2 Macc. VI. 19. Hesych. εὔκλεια, εὐδοξία, ἐνδοξότης. Suidas: εὐκλεια, δόξα.

ΕΥ̓ΚΛΗΜΑΤἘΩ, *palmitibus luxurio, frondeo, bonas propagines habeo*. בָּקַק, *evacuo*, et sec. Arabismum (بَقَّ) *multam prolem edo*. Hos. X. 1.

ΕΥ̓ΚΟΛΟΣ, *facilis, expeditus, promtus*. נָכוֹחַ, *rectum*. 2 Sam. XV. h 3. ἰδοὺ λόγοι σου καλοὶ καὶ εὔκολοι. Scil. quod recta ad scopum ducit, id non difficile est effectu. Bene itaque h. l. LXX interpretati sunt, ubi de consiliis sermo est.

ΕΥ̓ΚΟΠἸΑ, *facilitas*. 2 Macc. II. 26. Diod. Sic. pag. 22. 25.

ΕΥ̓ΚΟΠΟΣ, *facilis*. *נְכֹחִים, *recti, recta*. Inc. Prov. VIII. 9. ubi e conjectura Montfauconii loco εὔκοπα legendum est εὔσκοπα, quia ea, i quæ e regione posita sunt, facile conspici possunt. Sed recte potius sensum expressit. Nam eloquia sapientiæ dicuntur h. l. נְכֹחִים, h. e. *plana*, s. *facilia intellectu* intelligentibus. Sirac. XXXII. 4. XLV. 9.

ΕΥ̓ΚΟΣΜἘΩ, *exorno*. 1 Macc. VIII. 15. Ita Bielius. Sed εὐκοσμεῖ ibi potius notat: *bene administrare, sapienter gubernare, res bono ordine tueri, videre, ut ordo rerum per leges constitutus a civibus observetur*. Narratur enim ibi, Romanos cotidie trecentos et viginti inire

consilia: περὶ τοῦ πλήθους τοῦ εὐκοσμεῖν αὐτοὺς, ut viderent, ne quid P. R. detrimenti caperet, ac sapienter regerentur cives Romani. Vulgatus: *ut, quæ digna sint, gerant.* Syrus: *quomodo curam gererent et regerent.* Hinc εὐκοσμία *bonos mores* notat apud Xenoph. Cyrop. I. 2. 3. Confer quoque Schweighæuseri Gloss. Polyb. 4 Macc. VI. 2. ubi de *vestimentis* sermo est.

ΕΥ̓ΚΟΣΜΊΑ, *ornatus.* Sirac. XXXII. 3. XLV. 9.

ΕΥ̓ΚΥΚΛΟΣ, *bene in orbem redactus, pulchre orbiculatus, bene rotundatus.* Sap. V. 21. ἀπὸ εὐκύκλου τόξου, a bene in orbem intenso (h. e. intensissimo) arcu. Ad quæ verba illustranda facit locus Homeri Il. Δ′, v. 124. seq. (ubi Scholiastes vocem κυκλοτερὲς interpretatur εὔκυκλον.) et Ælian. V. H. XIII. 1. Adverbium εὐκύκλως legitur apud Orpheum de Lapid. p. 196. v. 45.

ΕΥ̓ΛΆΒΕΙΑ, *reverentia, metus.* דְּאָגָה, *solicitudo, timor anxius.* Jos. XXII. 24. — יָרֵא, *timeo.* Aqu. Ies. LVII. 11. διόμενος δὲ ἐξ αἰῶνος ἄφοβος, καὶ ἄνευ εὐλαβείας, permansisti autem a sæculo sine metu et *timore.* Apud Procopium legitur ἄνευ λάβης, pro quo Montf. Lexic. in Hexapl. Orig. legendum suspicatur ἄνευ βλάβης, *sine noxa.* Sed Bielius vix dubitat, quin ἄνευ εὐλαβείας scripserit Aqu. Certe hoc Hebraico magis convenit, quam ἄνευβλάβης, et LXX etiam alias יָרֵא per εὐλαβεῖσθαι interpretati sunt. Nec tamen prorsus displicet conjectura Doederleinii ad h. l., qui potius legere mavult ἀνευλαβὴς, h. e. *impius, cui nulla est* εὐλάβεια, h. e. *religio.* Præterea legitur quoque hæc vox apud LXX Prov. XXVIII. 14. ubi verbis: δι' εὐλάβειαν (h. e. *per cavendi diligentiam*) nihil respondet in textu Hebr. Sic *timidus* de *cauto ac provido* legitur apud Cornel. Thras. II. 3. εὐλάβεια de *cautione* apud Aristoph. Av. 375. et εὐλαβεῖσθαι est φυλάττεσθαι, *caute agere.* Vid. Moeris Attic. pag. 144. et Gataker. ad Antonin. VIII. §. 60. Adde Sap. XVII. 8.

ΕΥ̓ΛΑΒΈΟΜΑΙ, *vereor, revereor, caveo mihi, timeo.* נָגֹר, *metuo.* 1 Sam. XVIII. 15. εὐλαβεῖτο ἀπὸ προσώπου αὐτοῦ, *timebat ipsum.* Hesych. εὐλαβεῖτο, ἐφοβεῖτο, ἐφυλάσσετο. Symmach. Job. XIX. 29. εὐλαβεῖσθε ὑπὲρ ἑαυτῶν τὴν μάχαιραν, *metuite vobis* gladium, vel *cavete vobis* a gladio. Ita Drusius in Fragm. p. 812. Symm. Job. XLI. 16. εὐλαβηθήσονται. Idem Ps. XXXII. 8. Aqu. Ps. CXVIII. 39. ubi tamen pro ὃν εὐλαβοῦμαι legendum: ὃν ηὐλαβήθην, ut recte scribitur in Catena PP. GG. T. III. pag. 403. — דְּאַג, *sollicitus sum.* Ies. LVII. 11. — *דְּחַל Chald. *timeo.* Dan. IV. 2. sec. cod. Chis. — הָחִיל Hiph. a חוּל, *contremisco.* Jer. V. 22. — הָסָה Pih. *sileo præ metu aut horrore.* Num. XIII. 31. ubi nonnullis videntur legisse חָסָה per Cheth, et respexisse Arab. حشي *revereri, timere metu religioso,* qua tamen conjectura mihi non opus esse videtur. Respondet præterea quoque huic voci Hab. II. 20. Soph. I. 7. Zach. II. 13. — חָסָה, *confugio, confido.* Nahum. I. 7. ubi non legerunt חָסִידָיו, ut nonnulli suspicati sunt: nam etiam alibi, v. c. Prov. XXX. 5. et Soph. III. 13., hanc vocem ita liberius verterunt. — חָסִיד, *beneficus, pius.* Prov. II. 8. — חָשַׁב, *cogito.* Mal. III. 16. *Cogitare nomen Dei* est: *Deum pie ac religiose colere.* — יָגֹר verbale, *timens.* Jerem. XXII. 25. Symm. Theod. Ps. CXVIII. 39. — יָרֵא verbum, *timeo.* Ex. III. 6. 1 Sam. XVIII. 29. προσέθετο εὐλαβεῖσθαι ἀπὸ Δαυὶδ ἔτι, magis adhuc *timebat* Davidem. Hesych. εὐλαβεῖσθαι, φυλάτ-

a τισθαι, φοβεῖσθαι. — *נוּד, *vagor.* Jer. IV. 1. εὐλαβηθῇ, ubi pro תָּנוּד legerunt תָּנוּר, quod vide supra. — עָלַן, *exulto.* Jer. XV. 17. Scilicet אָגַל h. l. male conjunxerunt cum sequentibus, et formulam *gaudere de Deo* explicarunt de *reverentia Deo præstanda.* — עָרַץ, *contero.* Job. XIII. 25. ὡς φύλλον κινούμενον ὑπὸ ἀνέμου εὐλαβηθήσῃ, tanquam foli-
b um, quod vento agitatur, *contremisces.* — שָׁמַר, *custodio, diligenter mihi caveo.* Deut. II. 5. εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα, valde sibi *cavebunt* a vobis. Lex. Vet. εὐλαβοῦμαι, *revereor, vereor, formido.*

ΕΥ̓ΛΑΒἨΣ, *reverens, pius, religiosus.* חָסִיד, *beneficus, sanctus.* Mich. VII. 2.

ΕΥ̓ΛΑΒΗ͂ ΠΟΙΕ͂Ω, *sanctum s.*
c *religiose cavente facio, sanctifico.* הִזִּיר Hiph. a נָזַר, *separo.* Lev. XV. 30.

ΕΥ̓ΛΑΒΩ̃Σ, *timide, caute, reverenter, religiose.* 2 Macc. VI. 11. διὰ τὸ εὐλαβῶς ἔχειν, propterea quod *vererentur, s. religioni ducerent.*

ΕΥ̓ΛΑΛΟΣ, *bene loquens, facundus, disertus.* אִישׁ שִׂפְתַיִם, *vir labiorum,* i. e. *loquax.* Job. XI. 2.
d Eandem notionem habet quoque h. l. εὔλαλος. Nam εὖ in compositis quandoque *valde,* seu *multum* notat, v. c. εὐδιάφθαρτος, *valde corruptibilis,* εὔγονος, *fœcundus,* εὐικφορος, *admodum ferax,* etc. — אִישׁ דְּבָרִים, *vir verborum,* h. e. *eloquens, facundus.* Syrus et LXX sec. Compl. Ex. IV. 10. Sirac. VI. 6. ubi notat *suavia, dulcia, aliis grata loquentem,* ac est
e i. q. in priori membro λάρυγξ γλυκύς. Lex. Vet. εὔλαλος, *effabilis, eloquens, loquax, luculentus.* Drusius ad Job. l. c. mavult legere: *locutuleius.*

ΕΥ̓ΛΟΓΈΩ, *benedico, laudo,* it. κατ' ἀντίφρασιν, *maledico, blasphemo.* בָּרַךְ, idem. Gen. I. 22. ηὐλόγησεν αὐτὰ ὁ Θεὸς, benedicebat illis Deus. Jud. V. 2. 9. εὐλογεῖτε κύριον, *laudate* Dominum. Ruth. III. 10. εὐλογημένη σὺ (sc. ἔστω) τῷ κυρίῳ, *benedicta f* sis domino. Vide et 1 Sam. XXV. 33. XXVI. 25. 2 Sam. II. 5. coll. Luc. I. 28. Psalm. XLIV. 22. εὐλογείτω πᾶσα σὰρξ τὸ ὄνομα τὸ ἅγιον, *laudent* omnes homines nomen sanctum. Hesych. εὐλογείτω, ἐπαινίτω. Confer Alberti ad Gloss. N. T. p. 121. Suidas ad Ps. XLVIII. 19. εὐλογῆσαι, ἐπαινέσαι, ὑμνῆσαι, ἐγκωμιάσαι. 1 Reg. XXI. 13. εὐλόγησε Θεὸν g καὶ βασιλέα, Deum et regem *blasphemavit.* Hesych. εὐλόγησεν, ὕβρισεν. Εἴρηται δὲ παρὰ τῇ γραφῇ καὶ κατὰ ἀντίφρασιν, ἀντὶ τοῦ ἐβλασφήμησεν. Job. II. 5. εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει. Lex. Cyrilli MS. Brem. εἰς πρόσωπόν σε εὐλογήσει, ἀντὶ τοῦ καταράσεται. Conf. Suiceri Thes. Eccles. T. I. p. 1246. Similiter εὐφημεῖν, quod alias *fausta acclamare* vel *laudare* significat, per h antiphrasin etiam notat *maledicere, gemere,* et εὔφημοι, sc. λόγοι, per eandem figuram *lamenta, probra.* Hesych. εὐφημοῦσι, στένουσι, κωλύουσι (lege καταλαλοῦσιν.) κατ' ἀντίφρασιν. Idem: εὐφήμους, γόους, δυσφήμους κατ' ἀντίφρασιν. Et ὑμνεῖν, quod communiter *carmine celebrare, canere* notat, interdum *lugere, incusare, conviciis insectari* significat. Vide infra s. v. i ὑμνέω. Plures alias voces, quæ per antiphrasin explicandæ sunt, magno numero collegit Pocockius ad Portam Mosis p. 19. Symm. Ps. XXXVI. 23. οἱ εὐλογημένοι ὑπ' αὐτοῦ, *benedicti* ab eo. Conf. Matth. XXV. 34. ubi εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς dicuntur pro εὐ. ὑπὸ τ. π. — בָּרוּךְ, Chald. Pah. idem. Dan. II. 19. 20. IV. 31. τῷ ὑψίστῳ ηὐλόγησα, *laudabam* k altissimum. (Zonaras Lex. c. 1015. ηὐλόγησα, ηὐξάμην, καὶ εὐλόγησα.) Eadem constructio occurrit Sir. L. 24. LI. 17. 1 Maccab. X. 28. — בְּרָכָה, *benedictio.* Gen. XII. 2. Prov. XI. 25. Ies. XIX. 24. — הֵבִיא Hiph. *sagino.* 1 Sam. II.

a 31. Legerunt, aut legendum putarunt: הִבְרִיחַ· — הוֹדָה Hiph. a יָדָה, *celebro*. Ies. XII. 1. XXXVIII. 19. — הוֹתִיר Hiph. a יָתַר, *abundare facio*. Al. Deut. XXX. 9. — הִלֵּל Pih. *laudo*. Ies. LXIV. 11. Inc. Ies. XXXVIII. 18. — הֵרְנִין Hiph. *cantare facio, exhilaro*. Job. XXIX. 13. — יָרֵא, *timeo*, etiam *reverentiam palam declaro*. Ies. XXV.

b 3. — כִּבֵּד Pih. *honoro*. Ies. XXV. 3. — נִגֵּן, Pih. *pulso*. Ies. XXXVIII. 20. — רָצָה, *beneplacitum habeo*. 2 Sam. XXIV. 23. Semlerus pro *εὐλογήσουσι* reponit *εὐδοκήσουσι*, cum qua voce etiam permutatur in codd. Genes. XXXIII. 10. pro eodem. Vulg. *complacebunt*. Ex antiquis libris attulit Sabaterius *prosperabuntur*: ergo lectum fuit *εὐοδωθήσονται*.

c Sed Ambrosii jam tempore fuit lectio *εὐλογήσουσι*. Adde Theod. Job. XXXIII. 26. ubi effectus *benevolentiæ* ponitur, nempe *benedictio*, in qua est *exauditio precum*. Al. Psalm. XLVIII. 13. Tob. IX. 6. *εὐλογεῖν* est *gratulari*. Sed tunc legendum erit cum Grotio et aliis: *εὐλόγησε* (nempe Raguel) *Τωβίαν καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ*. Baduellus: *gra-*

d *vidam fecit*. Aut cogitavit de *εὔλοχος*, aut voci *εὐλογεῖν* tribuit notionem, cujus quidem exemplum desidero, quæ tamen partim usu Hebr. בָּרַךְ, partim analogia linguæ Germanicæ (**gesegneten Leibes** *their blessed bodies*) confirmari potest. Sed Drusius et Grotius verum viderunt.

e ΕΥ᾽ΛΟΓΗΤΟ῾Σ, *benedictus*. בָּרוּךְ part. Pah. idem. Genes. IX. 26. XXVI. 29. — *בָּרִיךְ Chald. part. Peh. Dan. III. 29.

ΕΥ᾽ΛΟΓΙ᾽Α, *benedictio*, item: *munus, fructus, pax*. בְּכֹרָה, *primogenitura*. 2 Par. V. 1. 2. ubi *εὐλογία* notat *pia vota pro salute primogeniti*. — בָּרֵךְ; בָּרַךְ infin. Kal et Pih. *benedicendo*. Num. XXIII. 11. Jos. XXIV. 10. — בְּרָכָה, *benedictio*. f Gen. XXXIII. 11. *λάβε τὰς εὐλογίας μου, ἃς ἤνεγκά σοι*, accipe *munera* mea, quæ attuli tibi. 1 Sam. XXX. 26. *ἰδοὺ εὐλογία ὑμῖν ἀπὸ τῶν σκύλων*, ecce *munus* vobis a spoliis. Vide et Jud. I. 15. 1 Sam. XXV. 27. 2 Reg. V. 15. coll. v. 5. et Voratii Philol. S. P. I. c. 6. Phav. *εὐλογία, πλεονασμὸς ἀγαθῶν ἐξ ἐκουσιότητος δεδόμενος*. 2 Reg. XVIII. 31. *ποιήσατε μετ᾽ ἐμοῦ εὐλο-* g *γίαν*, facite mecum *pacem*. Lex. Cyrilli MS. *εὐλογία, εἰρήνη*. Ita locutione metonymica, sed facilis interpretationis. Cum enim benedictiones vulgo hac conciperentur formula: *Pax tibi, vobis*, ipsa *pax* dicta est *benedictio*. Conf. Vitringa ad Ies. XXXVI. 16. Ps. XX. 3. *προσφθασας αὐτὸν ἐν εὐλογίαις χρηστότητος*, prævenisti illi *benedictionibus* h *benignitatis*, h. e. *largissima benignitate*. Confer 2 Cor. IX. 6. — מְבֹרֶכֶת part. Pyh. fœm. *benedicta*. Deut. XXXIII. 13. *ἀπ᾽ εὐλογίας*. Legerunt מִבְרָכֹת, *a benedictione*. — *חַיִּים. Deut. XXX. 19. non male ob contextam orationem. — פְּרִי, *fructus*. Ies. XXVII. 9. *τοῦτό ἐστιν ἡ εὐλογία αὐτοῦ*, hoc est *fructus* ejus salutaris. Sc. פְּרִי h. l. notat *effectum*, s. *omne, quod aliquam actionem sequitur in utramque partem*, i h. l. in bonam, *effectus salutaris pœnæ*. — תַּאֲוָה, *finis, terminus*, sec. alios *desiderium, cupediæ*. Gen. XLIX. 26. *Cupediæ collium* sunt pretiosissima, quæ in montibus proveniunt, coll. Deut. XXXIII. 15. Sir. XI. 22. *εὐλογία felicitatem, prosperitatem* notat, quia est effectus benedictionis divinæ.

ΕΥ᾽ΛΟΓΙ᾽ΖΩ, *benedico*. הִתְבָּרֵךְ Hithp. idem. Aqu. Symmach. Ies. LXV. 16.

a *ΕΥ̓ΛΟΓΙΣΤΊΑ, *ratio bene subducta*, aut *recte inita prudentia in capiendis consiliis*. 4 Macc. V. 22. οὐ μετὰ εὐλογιστίας, non *convenienter rectæ rationi*. Ib. VIII. 14. Hesych. εὐλογιστία, εὐβουλία. Vide quoque Photii Lex. et Suidam.

ΕΥ̓ΛΟΓΟΣ, *bene loquens, eloquens*. אִישׁ דְּבָרִים, *vir verborum*, i. e. *eloquens, facundus*. Al. et LXX
b sec. Oxon. et alios Holm. Ex. IV. 10.

*ΕΥ̓ΜΑΘΩ̃Σ, *promte ad discendum*, etiam *scite, sollerter, artificiose*. Sap. XIII. 11. περιέξυσεν εὐμαθῶς πάντα τὸν φλοὸν αὐτοῦ, circumrasit *artificiose* seu *sollerter* omnem corticem ejus. Thom. Mag. εὐμαθής, ὁ εἰς τὸ μαθεῖν ταχύς.

*ΕΥ̓ΜΑΡΩ̃Σ, *prompte, faciliter,*
c *commode, expedite*. Sir. VIII. 10. sec. Compl. Vulg. *sine querela*. Cf. Stephani Thes. Append. pag. 978. Hesych. εὐμαρεῖς, εὐχερεῖς, ὑγιεῖς, ῥᾴδιον, ἀσφαλές. Zonaras Lex. col. 924. εὐμαρῶς, ὑγιῶς, εὐχερῶς, εὐκόλως, εὐμαρῶς, πράως, ἱλαρῶς.

ΕΥ̓ΜΕΓΈΘΗΣ, *permagnus, procerus*. בָּחוּר, *electus, juvenis*. 1 Sam.
IX. 2. Bar. III. 16. Adde Lucian.
d Navig. p. 938. C. Diod. Sic. p. 19. 35.

ΕΥ̓ΜΕΛῊΣ, *suaviter modulans*. Sap. XVII. 19. de cantu avium: ἦχος εὐμελής. Legitur præterea hæc vox apud Pollucem II. 117. Dion. Hal. Tom. V. pag. 68. 13. Reisk. et Lucian. Amor. p. 580. C.

*ΕΥ̓ΜΕΛΩ̃Σ, *perite, accurate*. 4 Macc. XI. 18. ubi vid. Combefi-
e sius. Sed rectius ibi legitur ἐκμελῶς.

ΕΥ̓ΜΈΝΕΙΑ, *benevolentia, amicitia*. רָצוֹן, *beneplacitum*. Symmach. Prov. XVI. 16. 2 Macc. VI. 29. εὐμένειαν εἰς δυσμένειαν μεταβαλόντων, *amicitiam* in inimicitiam mutantium. Hesych. εὐμένια, φιλία, διαλλαγή, συγχώρησις. Lex. Cyrilli MS. Brem. εὐμένεια, ἐπίπυσις ἀγαθή.

ΕΥ̓ΜΕΝῊΣ, *benevolus, benignus*. f
2 Macc. XII. 31. XIII. 26. Lex. Cyrilli MS. Brem. εὐμενῆ, ἐκπικῆ, πρᾶον, ἥμερον, συγχωρητήν.

*ΕΥ̓ΜΕΝΊΖΩ et ΕΥ̓ΜΕΝΊΖΟΜΑΙ, *propitium reddo, placo*. Vide supra s. v. ἱξευμενίζω.

ΕΥ̓ΜΕΝΩ̃Σ, *benigne, benevole, amice*. Sap. VI. 16. φαντάζεται αὐτοῖς εὐμενῶς, apparet illis *amice*. Inde in Gloss. τῆς Παναρέτου MSS. εὐμενῶς, φιλικῶς. Hesych. εὐμενῶς, πράως, ἱλα- g
ρῶς.

ΕΥ̓ΜΕΤΆΒΟΛΟΣ, *facile mutabilis*. נָהְפָּךְ part. Niph. *mutatus*. Prov. XVII. 21. εὐμετάβολος γλώσσῃ. Hesych. εὐμετάβολον, ἀλλοτρόσαλλον.

ΕΥ̓ΜἨΚΗΣ, *prælongus, procerus*. אִישׁ מִדָּה, *vir mensuræ*, h. e. *pro-*
cerus. Inc. (sine dubio Symmachus) et LXX sec. Compl. 1 Par. XI. 23. — רָם, *altus*. Deut. IX. 2. Eurip. h
Iphig. in Aul. 595. Alciphr. III. 67.

ΕΥ̓ΜΟΡΦΊΑ, *formositas*. Sap. VII. 11.

ΕΥ̓ΜΟΡΦΟΣ, *formosus*, ac non tam de formositate naturali, quam etiam adscititia per ornatum comæ ac vestium dicitur. Sir. IX. 8. ἀπὸ γυναικὸς εὐμόρφου. Vulg. *a muliere compta*. Clemens Alex. p. 257. κε- i
χαρισμένης. Adde Herodot. I. p. 80. 10. et conf. Locellam ad Xen. Ephes. p. 143.

ΕΥ̓ΝΟΈΩ, *amice consentio, benevolentiæ et amicitiæ vinculis jungor*. *דָּבַק, *adhæreo, cohæreo*. Dan. II.
43. sec. Chis. ubi est i. q. ὁμονοεῖν, ac duæ versiones coaluerunt. — יֵאָת, *consentio*. Quint. ed. Genes.
XXXIV. 15. εὐνοήσομεν, amice con- k
sentiemur. Sic et verba Matth. V. 24. ἴσθι εὐνοῶν. Vulgatus reddit: *esto consentiens*. Adde Diod. Sic. Lib. I. p. 59.

ΕΥ̓ΝΟΙΑ, *benevolentia, amicitia*. 1 Macc. XI. 33. 53. 2 Macc. IX. 21. 26. Hesych. et Lex. Cyrilli MS. Brem. εὔνοια, φιλία. De *pietate*

a *erga parentes* legitur 4 Macc. II. 10.

ΕΥ̓ΝΟΜἸΑ, *bona legum constitutio*, vel *bonarum legum constitutio, bonæ leges, status rerum sub bonis legibus.* הוֹשִׁיָּה, *essentia, felicitas.* Aqu. Prov. VIII. 14. non male: nam εὐνομία omnino *prosperum rerum statum* notat. Cf. Curas meas Novissimas in Photii Lexicon p. 25.

b Suidas: εὐνομία, εἰρήνη. 4 Macc. III. 20. VII. 9.

*ΕΥ̓ΝΟΟΣ, contr. εὔνους, *bene affectus erga aliquem, benevolus.* 4 Macc. IV. 3. Præterea legitur Sirac. XXVI. 14. sec. ed. Compl. γυνὴ σιγηρὰ καὶ εὔνους.

ΕΥ̓ΝΟΥ̓ΧΟΣ, *eunuchus, castratus, præfectus, nobilis aulicus.* *סוֹכֵן, *equus.* Inc. 2 Reg. XI. 16. ubi

c quilibet videt eum סָרִיס legisse: quam lectionem receptæ præferendam esse judico, quia admodum verosimile est, Hatthatiam, ut fuga salutem peteret, ad gynæceum regium confugisse, quod ab eunuchis regiis custodiebatur, non autem viam introitus equorum in palatium elegisse. — סָרִיס, *eunuchus,* et per synecdochen *minister aulicus*

d *quilibet.* Gen. XXXIX. 1. ὁ εὐνοῦχος Φαραώ, *aulicus* Pharaonis, ubi vid. Montf. Genes. XL. 2. 7. 1 Sam. VIII. 15. Ies. LVI. 3. μὴ λεγέτω ὁ εὐνοῦχος, ὅτι ξύλον ἐγὼ εἰμὶ ξηρόν, ne dicat *castratus* (h. e. *cœlebs*), ego lignum aridum sum. Sap. III. 14. ubi de maritatis dicitur, qui licet facultatem exercendi concubitum habeant, liberos tamen procreare

e non valent. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Hesych. εὐνοῦχος, σπάδων, τομίας, κάλαβος. Gloss. in Sap. εὐνοῦχος, ἐναῦθα ὁ ἄγαμος.

ΕΥ̓ΟΔἸΑ, *prosper successus in itinere, prosperitas, felicitas.* פְּתָה Pyh. *persuadeor, pellicior.* Prov. XXV. 15. εὐοδία βασιλέως. Ducta est hæc versio a verbi פָּתָה notione ea, qua *longe lateque patere,* v. c. apud Chaldæos (Vide Buxtorf. col. 1868.), significat, unde ib. XXIV. 28. per πλατύνεσθαι a LXX redditur. Est autem *spatii amplitudo* symbolum *felicitatis* apud Hebræos. 3 Esdr. VIII. 52. ubi respondet דֶּרֶךְ יְשָׁרָה, *via recta.* Esdr. VIII. 21. 3 Esdr. VIII. 7. Hebr. יַד אֱלֹהִים הַטּוֹבָה, *manus Dei bona.* Esdr. VII. 19. Sir. X. 5. εὐοδία ἀνδρός, *prosperitas, felicitas hominum,* f ubi ἀνδρός positum est pro ἀνδρῶν. Alii, ut Vulgatus et Syrus, legerunt hic ἐξουσία e præcedenti commate. Hesych. εὐοδία, εὐπραξία. Sir. XX. 8., *augmentum in opibus et honoribus.*

ΕΥ̓ΟΔΙἈΖΩ, i. q. εὐοσμέω, ab ὄζω, *boni odoris sum, bene oleo.* נוֹבֵב Pih. a נוּב, *fœcundum facio.* Zach. IX. 17. οἶνος εὐοδιάζων. Ita Bielius e i Trommio. Sed in omnibus libris, collatis hucusque, rectius legitur εὐωδιάζων. Vide infra h. v. Εὐοδιάζω Græcis potius est *prosperum iter præbeo,* et in medio *prospero itinere* s. omnino *successu utor.* Conf. Strabon. XV. p. 1050. B.

ΕΥ̓ΟΔΟΣ, *pervius,* it. *iter expeditum habens, prosper.* נָחְלָע Niph. *liberor.* Prov. XI. 9. ubi εὔοδος est i i. q. εὐοδῶν, *qui efficit, ut aliquis bene ac libere procedat.* 3 Esdr. VII. 3. εὔοδα ἐγένετο τὰ ἱερὰ ἔργα. Hesychius: εὔοδος, ἀγαθή.

ΕΥ̓ΟΔΟΣ ΕἸΜἸ, *prosper sum.* צָלַח, *procedo, prospero successu utor.* Num. XIV. 41.

ΕΥ̓ΟΔὈΩ, *bene duco, dirigo, facio, ut res prospere cedant, felicem successum do,* et Εὐοδοῦμαι, *prosperor, prospere ago.* *בָּרַךְ, *benedico.* LXX sec. cod. Coton. Gen. XXIV. 35. ubi sensum expresserunt, et εὐοδοῦν est *beneficiis afficere.* — הֵיטִיב Hiph. a יָטַב, *bene, recte facio.* Inc. Jud. XIX. 22. εὐοδουμένων. Non legit מֻצְלָחִים, *prospero successu usi,*

a sed rescribendum est judice Scharfenbergio εὐωχουμένων, quod Vulgatus expressit: *illis epulantibus.* — הִנְחָה, Hiph. *duco.* Gen. XXIV. 48. ὃς εὐώδωσέ με ἐν ὁδῷ ἀληθείας, qui *bene me duxit* in via recta. — הִקְרָה Hiph. *occurrere facio.* Gen. XXIV. 12. εὐόδωσον ἐναντίον μου σήμερον, *fac, ut res hodie prospere mihi cedant.* — הִשְׂכִּיל Hiph. *intellegentem reddo,* b *erudio, informo,* etiam: *prudenter, intellegenter ago.* Prov. XVII. 8. οὗ δ' ἂν ἐπιστρέψῃ, εὐοδωθήσεται, quocunque autem se converterit, *res prospere aget.* Inc. 1 Reg. II. 3. — נָהָה בַּדֶּרֶךְ, *duco in via.* Gen. XXIV. 27. ἐμὲ εὐώδωκε κύριος εἰς οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ, *bene duxit* me dominus in domum. — נָתַן, *do.* Jud. XV. 18. σὺ εὐώδωσας ἐν χειρὶ τοῦ δούλου σου c τὴν σωτηρίαν, tu manu servi tui salutem *feliciter dedisti.* Non male quoad sensum (Mallem tamen loco εὐώδωσας legere ἔδωκας, aut εὐδόκησας, quod alii habent). Confer Sirac. XXXVIII. 14. 1 Macc. III. 6. — פָּרַץ, *erumpo.* 1 Par. XIII. 2. εἰ παρὰ κυρίου εὐοδωθῇ, si a Domino *prosper successus detur.* Respexerunt notionem *decernendi,* quam d Arab. فرض habet, unde فريضة est *lex, statutum.* — הִצְלִיחַ; צָלַח, Kal et Hiph. et semel (Esdr. V. 8.) Chald. Aph. הַצְלַח. Gen. XXIV. 21. 40. 42. 56. ubi εὐοδοῦν τὴν ὁδὸν est *prosperare iter.* Hesych. εὐοδώσει, κατευθύνει s., ut legendum est, κατευθυνεῖ. Conf. Deut. XXVIII. 29. Jos. I. 8. Ies. XLVIII. 15. Gen. XXXIX. 23. ὅσα αὐτὸς ἐποίει, κύριος e εὐώδου ἐν χερσὶν αὐτοῦ, quæcunque ille faciebat, Dominus prospera faciebat in manibus ejus. Confer 3 Esdr. VI. 10. Sap. XI. 1. Jos. I. 8. ubi verba εὐοδωθήσῃ καὶ sec. Rom. sunt aliena, nec leguntur in Compl. et Oxon. Auctor videtur Symmachus, qui alibi pro הִצְלִיחַ habet εὐοδοῦσθαι, v. c. Gen. XXXIX. 3. Ies. LIII. 2. Prov. XXVIII. 13. 2 Par. VII. 11. εὐωδώθη, h. e. ἠτιμάσθη, interprete Hesychio. 2 Par. f XIII. 12. οὐκ εὐοδωθήσεσθε, rem non prospere agetis. Vide et 2 Par. XVIII. 11. 14. XX. 21. XXIV. 20. 2 Par. XXVI. 5. εὐώδωσεν αὐτῷ κύριος, *fecit, ut res prospere ipsi cederent,* dominus. Nehem. I. 11. εὐόδωσον δὴ τῷ παιδί σου σήμερον, *fac,* quæso, *prospere* hodie *res cedant* servo tuo. Vide et Neh. II. 20. — צְלָחוֹת plur. *catilli, paropsides.* 2 Par. g XXXV. 13. In mente habuerunt vocem צָלַח, quæ de *prospero successu* quandoque dicitur. — רַב־מְאֵרוֹת* *multitudo maledictionum.* Inc. Prov. XXVIII. 27. οὐκ εὐοδωθήσεται. Ita enim legendum est loco vitiose impressi in Hexaplis Montf. εὐοδωθήσεται. — רָחַם, *intime diligo, misereor.* Symmach. Prov. XXVIII. 13. εὐοδωθήσεται. Ita Bie- h lius. Sed vox hæc, quæ Symmacho tribuitur, est potius Alexandrinorum, pertinens ad יַצְלִיחַ, et ejusdem est ἀγαπηθήσεται, referendum ad יְרֻחָם. Sir. XV. 10. εὐοδοῦν αἶνον, *decenter ac rite laudare.* Syrus: *docere.* Sirac. XXXVIII. 14. ἵνα εὐοδώσῃ αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. Ita cod. Vat. Sed præfero lectionem ἐνδώσῃ, quam ed. Compl. exhibet. Altera lectio i ex εὐωδία v. 13. orta esse videtur. 1 Macc. III. 6. εὐωδώθη σωτηρία, quod quia non commode dici posse nonnullis videbatur, legendum putabant ἐδόθη e vers. Syr. Sed vide supra ad Jud. XV. 18. s. נָתַן.

ΕΥ'Ο'ΔΩΣ ΠΟΡΕΥ'ΟΜΑΙ, *prospere proficiscor.* הֵיטִיב צַעַד, *benefacio gressum.* Prov. XXX. 29.

ΕΥ"ΟΠΤΟΣ, *conspicuus, perspicuus.* Ep. Jer. 51. Sed εὔοπτος ibi mihi alienum esse videtur ab orationis serie. Quid si εὔπτερος, *bene*

alatum, admodum celer, legatur? quod bene convenit *fulguribus*.

a

ΕΥ̓ΠΆΘΕΙΑ, *bona constitutio, felicitas, fiducia.* שַׁלְוָה, *tranquillitas.* Al. Psalm. CXXI. 7. Hesych. εὐπαθείας, εὐθαρσίας.

ΕΥ̓ΠΑΘΈΩ, *bene mihi est, bono robore gaudeo, felicitate fruor.* רַעֲנָן, *virens, viridis.* Ps. XCI. 14. εὐπαθοῦντες ἴσονται. Vulg. *bene patientes*

b *erunt.* Auctor Græcus ibi habet: εὐπαθεῖν, σφριγᾶν, ἀκμάζειν. Hesych. εὐπαθοῦντες, εὐρωστοι. Suidas: εὐπαθοῦντες, ὑγιαίνοντες, τρυφῶντες. — שַׁאֲנָן, *tranquillus.* Jer. XXX. 10. εὐπαθήσει. — שָׁלֵה, *tranquillus sum.* Al. Ps. CXXI. 6. εὐπαθήσαισαν. Aqu. Job. III. 26. εὐπάθησα. — שַׁלְאֲנָן, *summe tranquillus.* Job. XXI. 23. ὅλος δὲ εὐπαθῶν. (in Francof. Ed.

c male legitur εὐπαθὼν) καὶ εὐθηνῶν, totus autem *feliciter agens* et abundans. — *שַׁלְוִי, *pacificus.* Theod. Job. XXI. 23. Sed fortasse ibi verba sunt transposita.

*ΕΥ̓ΠΆΘΗΣΙΣ, *bonus ac felix rerum status.* שַׁאֲנָן, *tranquillus.* Theod. Jer. XXX. 10. ἡσυχάσει ἐν εὐπαθήσει, requiescet in *bono statu.* Sed fortasse ibi reponendum erit

d καὶ εὐπαθήσει, partim ob textum Hebr., partim quia Vulgatus habet: *et cunctis affluet bonis.* Vocem εὐπάθημα e Chrysostomo excitat Toupius ad Suidam Tom. I. p. 332. Lond.

ΕΥ̓ΠΆΡΤΦΟΣ, *eleganter textus, prætextatus.* (Alciphr. III. 42.) מְכֻלָּל, *perfectio.* Ez. XXIII. 12. ἐνδεδυκότας εὐπάρυφα, sc. ἱμάτια, vel

e ἐνδύματα, induentes vestimenta eleganter texta. Deduxerunt a כָּלַל, *texere.* Schol. ibi εὐπάρυφα interpretatur κεκοσμημένα. Arabs legisse videtur εὐπόρφυρα. Hesych. καλῶς ὑφασμένα. Suidas: εὐπατέργαστα, ἢ πλεκτά. Vide Intt. ad Polluc. Onom. p. 718. Photius Lex. c. 33. εὐπάρυφος, ὁ πλατείαν πορφύραν ταινίαν πορφύραν ἔχων.

*ΕΥ̓ΠΕΙΘΈΙΑ, *obsequium.* 4 Macc. V. 16. τῆς πρὸς τὸν νόμον ἡμῶν εὐπειθείας. Suspicor quidem, loco εὐπειθείας esse ἀπιθείας legendum, non tamen sollicitarem impressam lectionem, si modo constaret εὐπειθειαν etiam *persuasionem* significare, ut sensus sit: *cohortatione ad violandam legem nostram.*

f

*ΕΥ̓ΠΕΙΘΈΩ, *obtempero, obsequor.* 4 Macc. VIII. 5.

g

ΕΥ̓ΠΟΙΈΩ, et ΕΥ̓ ΠΟΙΈΩ, *bene facio.* הוֹלִיד Hiph. a יָלַד, *parere facio.* Job. XXIV. 21. στεῖραν δὲ οὐκ εὖ ἐποίησε, sterili autem non *benefecit.* Vide ad h. l. Intt. — הֵיטִיב Hiph. a יָטַב, *benefacio.* Construitur partim cum *accusativo*, v. c. Gen. XXXII. 9. 12. Num. X. 29. 32. partim cum *dativo*, Exod. I. 20. Jos. XXIV. 20. — *טוֹב, *bonus.* i Prov. III. 27. Sir. XII. 1. 2. 4. XIV. 7. 11. εὐποιεῖν ἑαυτὸν s. ἑαυτῷ, *sibi bene facere honeste vivendo, bene de se mereri*, nostrum: sich gutlich thun, *to benefit one's self.*

ΕΥ̓ΠΟΡΈΩ, ὁμαι, *abunde habeo, possum, opulentus sum, suppetit mihi*, it. *opulentum facio.* הִשְׁיג Hiph. a נָשַׂג, *consequor.* Lev. XXV. 26. 49. Bene quoad sensum. — מָצָא, *in-* i *venio*, etiam *consequor, potior*, item: *habeo, possideo.* Lev. XXV. 28. Sap. X. 10. εὐπόρησεν αὐτὸν ἐν μόχθοις, *opulentum fecit* illum laboribus. Grabius Proleg. T. IV. c. 4. §. 5. pro εὐπόρησεν ibi legendum censet ηὐπόρησεν, putans, quod εὐπορεῖν significet quidem *ditescere*, sed non *ditare.* Non cogitavit autem, quod tam apud Hellenistas, quam alios scriptores Græcos verba activa k transitiva sæpius significatione occurrant. Vide L. Bos. Prol. in LXX Intt. cap. 3. ad Gen. I. 20. — נָוָה *quietus resideo, tranquille habito.* Symm. Hab. II. 5.

a ΕΥ̓ΠΟΡΙΑ, *abundantia, opulentia.* חַיִל, quod sæpius *opes ac divitias* notat. Inc. 1 Sam. XIV. 52. Aqu. Jud. VI. 12. 1 Sam. X. 26. 2 Sam. II. 7. (ubi ante *εὐπορίας* supplendum est *υἱός.*) Idem Job. V. 5. — *חֵיל, *antemurale,* etiam *copia* (Abd. 20.). Aqu. Ps. XCVII. 14. Potest ibi vox *εὐπορία* referri ad muros numerosos majores et minores, qui b Hierosolymam cingebant. Restat locus in versione Symmachi Prov. XII. 4. ubi pro שֶׁשֶׁת חַיִל legitur: *γυνὴ εὐπορίας.* Si *εὐπορία* in notione *opulentiæ* sumitur, ut Montfauconus voluit, per se quidem bene respondet Hebr. חַיִל, quod quandoque de *opibus* adhibetur, sed tunc est aliena hæc versio a serie orationis. Igitur aut statuendum est, *γυναῖκα εὐπορίας* c esse mulierem *εὔπορον, quæ prospere rem agit ad facultates acquirendas,* aut scribendum est *εὐπορείας* hoc sensu: *quæ recta via incedit, officia sua præstat.* Vulg. *mulier diligens.*

ΕΥ̓ΠΟΡΟΣ, *abundans, dives.* אִישׁ חַיִל, *vir opulentiæ.* Inc. 1 Sam. XXXI. 12. Conf. Ælian. V. H. XII. 43. in fin. Phav. *εὔπορος, πλούσιος, εὐχρήματος, πολυχρήματος, εὖ πράτων εἰς χρημάτων λόγον.*

d *ΕΥ̓ΠΌΡΦΥΡΟΣ, *bene purpura tinctus,* aut *infectus.* מְכֻלָּל, *omne genus pulchrarum vestium.* Ez. XXIII. 12. sec. Alex. ubi reliqui libri *εὐπάρυφα* habent. Schol. ib. *διαπόρφυρα πανοπλικά,* et aliud Schol. *εὐπάρυφα, ἀντὶ τοῦ κεκοσμημένα.*

*ΕΥ̓ΠΡΑΓΈΩ, *feliciter res meas ago, felix sum in rebus agendis.* e הֵיטִיב Hiph. a יָטַב, *benefacio.* Symm. Psalm. XXXV. 4. — חָיָה, *vivo,* it. *felix sum.* Symm. sec. cod. Barber. Hab. II. 4.

*ΕΥ̓ΠΡΑΓΙΑ, *felicitas in rebus agendis, prosperitas.* נָעִים, *amœnus, amœnitas.* Inc. et LXX sec. Ald. Job. XXXVI. 11. Vide quoque s. v. *εὐπραξία.*

*ΕΥ̓ΠΡΑΞΙΑ, *felicitas in rebus gerendis, res secundæ, prosper rerum successus.* Legitur bis 3 Macc. III. f 5. et quidem ita, ut videatur esse *probitas, bona s. pia agendi ratio.* Dio Cass. I. 38. p. 179. ed. Reim. Hesych. *εὐπραγία, εὐποιΐα,* et paulo ante idem: *εὐποιοὶ, δίκαιοι.* Photius Lex. col. 34. *εὐπραξίαν, οἱ παλαιοὶ κωμικοὶ διὰ τοῦ ξ. Θουκυδίδης δὲ διὰ τοῦ γ.* Adde Zonaræ Lex. 910. ac Suidam.

ΕΥ̓ΠΡΈΠΕΙΑ, *decor.* נָאוֶת, *excellentia.* Ps. XCII. 1. — *דַּהֲרוֹת, g *calcitratus.* Aqu. sec. Procop. Cat. Niceph. p. 157. Jud. V. 22. *ἐφορμώντων ἢ εὐπρέπεια.* Legit fortasse הַדְרַת literis transpositis. — הָדָר, *honor, gloria.* Prov. XXXI. 25. Thren. I. 7. Inc. Ps. XLIV. 4. Symm. Ies. XXXV. 2. — הוֹד, *eminentia, præstantia, gloria, dignitas.* Aqu. Theod. Hab. III. 3. Theod. Job. XL. 4. — כָּבוֹד, *gloria:* Al. Ps. XXVIII. h 2. — מְכֻלָּל, *perfectio.* Ps. XLIX. 2. — מָעוֹן, *habitaculum.* Ps. XXV. 8. *εὐπρέπειαν οἴκου σου.* Sec. Cappellum legerunt נוֹעֵם, aut, ut visum est Scharfenbergio, expresserunt significationem vocis Hebr. vulgo ignotam. Certe Schultensius ad Job. XXXIX. 2. monuit, מָעוֹן esse *locum commodum, juvantem.* — נָוֶה idem. Inc. et LXX 2 Sam. XV. 25. Aqu. (quem h. l. quoque secutus i est Vulgatus) Job. V. 3. Symm. sec. Scholion Theodoreti in Catena Norimb. Jer. L. 7. In omnibus his locis non legerunt נַאֲוָה, quod *decorem, pulchritudinem* notat, ut haud paucis placuit, quia etiam נָוֶה ita usurpatur, v. c. Hos. IX. 13. — נֹעַם, nomen proprium *Noam.* Aqu. Symm. Zach. XI. 7. Habue-

runt prp nomine appellativo. — *נְעִים, *amœnitas, jucunditas.* Job. XXXVI. 11. sec. Vat. — תִּפְאֶרֶת, *ornatus, ornamentum, gloria.* Symm. Ps. LXX. 8. Hesych. *εὐπρέπεια, εὐμορφία.*

ΕΥ̓ΠΡΈΠΕΙΑ ΔΟΞΗΣ, *decor gloriæ.* דִּבְרֵי לְדֹשׁ, *verba sanctitatis.* Jer. XXIII. 9. Libere transtulerunt.

b *ΕΥ̓ΠΡΕΠΈΩ, *decorum facio, decorus sum.* נָעַם, *amœnus sum.* Aqu. Prov. II. 10. *εὐπρεπήσει.* Bielius habet, nescio unde, *εὐπρεπήσει.* Kreyssigius conjicit *εὐπρεπίσει.*

ΕΥ̓ΠΡΕΠΉΣ, *decorus, speciosus.* הוֹד, *decor.* Zach. X. 3. — נַאֲוָתָהּ part. fœm. a נָאָה. Cant. I. 5. — נָאוָה, *pulcher sum.* Symm. Ies. LII. 17. — נָוֶה, *habitaculum.* Job. XVIII.

c 16. Vide supra s. v. *εὐπρέπεια.* — נָעִים, *amœnus.* 2 Sam. I. 23. XXIII. 1. ubi loco *εὐπρεπὴς ψαλμοὶ* fortasse legendum *εὐπρεπεῖς ψαλμοί.* Ει et η sæpe invicem permutantur in codicibus MSS. Aqu. Ps. XV. 6. — *נָעַם, *amœnus fuit.* Theod. Ez. XXXII. 19. מִמִּי נָעַמְתְּ, *præ quibusnam amœna fuisti,* ἐξ ὑδάτων *εὐπρεπῶν*; ubi Cappello in Crit. S. p.

d 814. legisse videtur מִמַּי נָעֲמוּת, dissentiente tamen Scharfenbergio. — שְׁחוֹרָה, *nigra.* Inc. Cant. I. 5. Excusari quidem quodammodo posset hæc versio ex notione pulchritudinis apud singulas gentes admodum diversa et relata, majore tamen cum veri specie statui potest, illud *εὐπρεπὲς* apud Inc. ad sequens

e נָאוָה potius referendum esse. Sap. VII. 29. *ἔστι γὰρ αὕτη* (sc. *σοφία*) *εὐπρεπεστέρα ἡλίου*, est enim sapientia *præstantior*, s. *splendidior* aut *magis nitida* sole, Sir. XXIV. 16. *ἐλαία εὐπρεπής.* Vulg. *oliva speciosa.* Syrus, qui habet *nutrita*, legisse videtur *εὐτρεφὴς* vel *εὐτραφής.*

ΕΥ̓ΠΡΕΠΉΩ, *decorus sum.* נָעַם idem. Aqu. Psalm. CXL. 6. *εὐπρεπήσαν.*

ΕΥ̓ΠΡΕΠΌΩ. Vide supra s. v. *εὐπρεπέω.*

ΕΥ̓ΠΡΕΠΏΣ, *decore, decenter.* נָעַמְתָּ 2 pers. præt. Kal, *amœna es.* Ez. XXXII. 19. Confer Cappelli Crit. S. p. 814. Vide et 3 Esdr. I. 10. Sap. XIII. 11. ubi *concinne, eleganter* notat Hesych. *εὐπρεπῶς, εὐκόσμως.* Suidas: *εὐπρεπῶς, κοσμίως, ὡραίως.*

ΕΥ̓ΠΡΟΣΉΓΟΡΟΣ, *affabilis.* Sir. VI. 6. *εὐπροσήγορα, salutis et pacis appreciationes*, sc. *ab aliis.* Sic Syrus: *multi erunt, qui tibi pacem apprecentur.* Confer quæ ad h. l. ex Isocrate ad Demonicum observat Baduellus. Pollux Lib. I. c. 2. sect. 40. inter nomina, quæ in laudem regis dici possunt, refert *εὐπροσήγορος*, et Lib. II. c. 4. sect. 127. voces *εὐπροσήγορος* et *δυσπροσήγορος* invicem opponit. Idem Lib. V. c. 31. sect. 137. *ἐν δὲ δίξιδς ἐν τούτοις* (sc. *προσηγορίαις*) *εὐπροσήγορος, φιλοπροσήγορος.*

ΕΥ̓ΠΡΟΣΩΠΈΖΟΜΑΙ, *speciosus, acceptabilis sum.* נָעַם, idem. Symm. Psalm. CXL. 6. *εὐπροσωπίσθησαν*, ubi Semlerus *εὐπρεπίσθησαν* reponendum temere judicat. Alii, quibus ego accedere mallem, legendum statuunt *εὐπροσωπήθησαν.*

ΕΥ̓ΠΡΌΣΩΠΟΣ, *pulcher facie, formosus.* יְפֵה מַרְאֶה, *pulcher aspectu.* Gen. XII. 11.

ΕΥ̓ΡΕΜΑ, *inventum*, item: *lucrum adventitium*, aut potius: *lucrum in genere.* Sir. XX. 8. *ἔστι σῦρσις εἰς ἐλάττωσιν*, est lucrum, quod homini damnum affert. Ib. XXIX. 4. 7. ubi cum *εὕρημα* permutatur in codd.

ΕΥ̓ΡΕΣΙΣ, *inventio.* Sir. XIII. 30. *εὕρεσις παραβολῶν, inventio parabolarum.* Sap. XIV. 11. ubi *εὕρεσις* est *inventio rerum, de qua sollerter cogitavimus.*

ΕΥ̓ΡΕΤΉΣ, *inventor, auctor, causa.* יִמְצָא 3 pers. fut. Kal, *inve-*

a *niet.* Prov. XVI. 20. — מְצָב, *situs.* Jud. IX. 6. sec. Vat. τῷ εὑρετῇ, ubi מְצָב et מֹצֵא confudit. 2 Macc. VII. 31. πάσης κακίας εὑρετής. Syrus: *qui excogitasti et fecisti.*

ΕΥ'ΡΗΜΑ, *res inventa, lucrum, quod alicui casu obtigit* שָׁלָל, *præda, spolium.* Jer. XXXVIII. 2. XXXIX. 18. XLV. 5. Suidas: εὕρημα, ἐπίτευγμα.

b ΕΥΡΙΖΟΣ, *bene radicatus.* יְפֵה נוֹף, *pulcher tractu.* Ps. XLVII. 2. ἐν ὄρει τῷ ἁγίῳ αὐτοῦ εὐρίζῳ, (ubi in mente habuisse videntur vel Arab. زلف Conj. II. *excrevit,* vel Hebr. נוּב, Arab. زلي, med. ي, *progerminavit.*) ἀγαλλιάματι πάσης τῆς γῆς, in monte suo sancto, bene radicato, exultatione totius terræ. Sic enim bene distinguere mihi verba c videtur L. Bos in Proleg. in LXX Int. c. 3. Vulgo distinguuntur ita: ἐν ὄ. τ. ἁ. αὐτοῦ. Εὐρίζῳ ἀγαλλιάματι κ. τ. λ. In Cod. Alex. pro εὐρίζῳ corrupte legitur εὐρίζων. Sic et Lex. Cyrilli MS. Brem. Εὐρίζων, ἀγαλλιάματι καλὰς ῥίζας ἔχοντι χωροποιούς. (Lege χαροποιούς.) et Hesychius: εὐρίζων ἀγαλλιάματι, (pro εὐρίζῳ ἀγαλλιάματι), καλὰς ῥίζας ἔχοντι καὶ χαρο- d ποιούς. Rectius Suidas: Εὐρίζῳ, Δαβίδ· εὐρίζῳ ἀ. π. τ. γ. ἀντὶ τοῦ ἐπιμόνῳ, καλῶς ἐρριζωμένῳ. Phavorinus, qui idem habet, addit: καὶ βεβαίως πεπηγμένῳ. Theodoretus Ps. l. c. legit εὐριζῶν, vel εὖ ῥιζῶν. Atque ita legendum censet Wesseling. Probabil. c. 32. p. 286. Unde et apud Suidam: εὐριζῶν, πλατύνων (Ita quoque Hesychius. Legebant εὐρίζων, e ut in Caten. Corderii ad h. l., quasi ab εὖρος, ut sit i. q. εὐρύνων vel εὐρύζων. Sic et verterunt Ambros. Augustin. etc. *dilatans.* Semlerus quoque in Epist. Crit. p. 16. εὐρύζων legendum esse judicavit.), ἢ καλὰς ῥίζας χαροποιοὺς ἔχων, καλῶς θεμελιῶν καὶ παγίως, ὥστε ἀσάλευτον αὐτὴν καὶ ἀτρεμῆ δωμένειν. Vide quoque ad Ps. l. l. Schol. ed. Rom. ac Hexapla, Valckenarium Opusc. Philol. Crit. T. I. p. 187. et Stephani Thes. L. f Gr. ed. Lond. T. I. p. 332. seq.

ΕΥ'ΡΙ'ΣΚΩ, *invenio, assequor, deprehendo, incido in aliquem, obvenio, consequor, adipiscor, quæro;* et εὑρίσκομαι, *sum, existo.* אֲמִיץ, *fortis.* Amos II. 16. εὑρέθη ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν δυνάσταις. Ita quoque Inc. et Itala: *inventum est cor ejus.* Legerunt, ut videtur, נִמְצָא. Alii libri habent εὑρήσει τὴν καρδίαν αὐτοῦ, Hebr. וּמְצָא. — אַמְצָה, *fortitudo.* Zach. XII. 5. g Hic quoque אָמַע et מָצָא permutasse videntur nonnullis Intt., contra dicente tamen Buxtorfio in Anticrit. p. 632. ubi docuit, eos non legisse aliis literis, sed aliis punctis subjectis אֶמְצָה pro אַמְצָה, *robur meum,* et מָצָה cum ה sumsisse, et intellexisse hoc sensu, ut et alibi. Sic Ps. LXXVIII. 10. יִמָּצוּ, *exprimentur,* reddiderunt εὑρεθήσονται. Verba enim quiescentia tertia radicali h א et ה sæpius confunduntur, et promiscue nunc cum hac nunc cum illa litera scribuntur. Sic ab eodem verbo מָצָא legitur 2 Sam. III. 8. הִמְצִיתִיד ad formam quiescentium tertia radicali ה. — בּוֹא, *venio.* 2 Reg. XII. 10. τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου, pecuniam templo *illatam.* Sensu eodem 2 Par. XXX. 25. Job. XXVIII. 20. בָּקַע, *perrumpo,* i *erumpo.* Ies. LIX. 5. ubi libere verterunt. — בִּקֵּשׁ, Pih. *quæro.* Cohel. VIII. 17. bene quoad sensum. Conf. seq. דָּרַשׁ. — דָּרַשׁ, idem. Al. Prov. XXXI. 13. εὑραμένη. Sc. דָּרַשׁ per metonymiam antecedentis pro consequente interdum *invenire* notat; v.

a c. Ies. LXV. 1. Hiob. III. 4. Sic quoque apud Symm. (sec. Theod. Comment. p. 993. Ez. XXXVI. 37. pro אֵרָרֵשׁ legitur εὑρεθήσομαι. — הֵרִיחַ, Hiph. *incedere facio.* Ies. XLVIII. 17. — הֶפִיק, Hiph. a פּוּק, *eauco.* Prov. XII. 2. — הִשִּׂיג, Hiph. a נָשַׂג, *assequor, consequor.* Gen. XLIV. 6. εὑρὼν δὲ αὐτοὺς ὁ ἄνθρωπος εἶπεν αὐτοῖς, *assecutus* autem illos ho-
b mo ille, dixit illis. Vide et Exod. XIV. 9. Lev. V. 11. ἐὰν δὲ μὴ εὑρίσκῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ ζεῦγος τρυγόνων, si autem non inveniat manus ejus (h. e. si non *habeat*) par turturum. Vide et Lev. XIV. 21. 22. 30. 32. Deut. XXVIII. 2. ἥξουσιν ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὗται, καὶ εὑρήσουσί σε, venient super te omnes hæ benedictiones, et *deprehendent* te. — *הֶשְׁיֹם, *pono.* Symm.
c Job. IV. 18. Scil. הֶשְׁיֹם est h. l. *observare,* ita ut omissum sit *oculos,* unde LXX h. l. voce ἐπινοεῖν usi sunt. Vulg. *reperit.* — *יְצָא, *exeo.* Ezech. XXVII. 32. ubi pro נְצֵאת legerunt מָצָאת, et illud conjunxerunt cum fine antecedentis versiculi. — *יָשַׁב, *sedeo.* Ed. Quinta et Sexta Ps. I. 1. οὐχ εὑρέθη. Bene quoad sensum. — כָּרַת, *exscindo.* 1 Sam. XX. 15. ubi
d pro εὑρεθῆναι sine dubio legendum est ἐξαρθῆναι, quod alii libri habent: nam εὑρεθῆναι ἀπὸ τοῦ οἴκου non commode dici potest. — כָּשֵׁר, *rectus sum.* Symm. Cohel. XI. 6. εὑρήσει, pro quo Trommius legendum suspicatur εὖ ἐρήσει. Bielius mavult cum Salmasio de Modo Usur. p. 519. εὐροήσει, *prospere, feliciter succedet.* — מָלַט, Pih. *eripio.* 2 Reg. XXIII. 18.
e ubi pro εὑρέθησαν, quod cod. Alex. et ed. Ald. exhibent, sine dubio legendum ἐξεύρεθησαν. — *מוֹצָא, *exitus,* a יָצָא. Hos. VI. 3. ubi pro כְּמֹצָאוֹ legerunt נִמְצָא. — מָצָא, *invenio.* Gen. IV. 13. πᾶς ὁ εὑρίσκων με, omnis *incidens* in me. Vide et 1 Reg. XX. 35. Gen. VI. 8. εὗρε χάριν ἐναντίον κυρίου, inveniebat, h. e. *nanciscebatur* gratiam coram Domino. Vide et Gen. XVIII. 3. XXX. 27. XXXIII. 15. et conf. Lex. N. T. s. h. v. Gen. f XXXII. 19. ἐν τῷ εὑρεῖν ὑμᾶς αὐτὸν, si vos *occurratis* illi. Gen. XLIV. 16. ὁ θεὸς εὗρε τὴν ἀδικίαν τῶν παίδων σου, Deus jam *pœnas* criminum nostrum *deposcit.* Gen. XLIV. 34. ἵνα μὴ ἴδω τὰ κακὰ, ἃ εὑρήσει τὸν πατέρα μου, ne videam mala, quæ *obvenient* patri meo. Vide et Num. XX. 14. Deut. IV. 30. XXXI. 21. Neh. IX. 32. Ex. XXII. 2. ἐὰν δὲ ἐν τῷ διορύγματι εὑρεθῇ ὁ κλέπτης, si autem in perfo- g sione *deprehendatur* fur. Vide et v. 7. 8. Ex. XXXV. 22. πᾶς, ᾧ εὑρέθη βύσσος παρ' αὐτῷ, omnis, qui *habebat* byssum. Vide et v. 23. Deut. XVIII. 10. οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων, non reperiatur vel *non sit* in populo tuo, qui expurget. Confer Lex. N. T. s. h. v. et Ies. XXXIX. 2. ubi נִמְצָא redditur ἦν. Ruth. I. 9. εὕροιτε ἀνάπαυσιν, *requiem consequamini.* Vide et Jer. XLV. 3. Thren. I. 4. 1 Sam. h XIII. 15. τὸν λαὸν τὸν εὑρεθέντα μετ' αὐτοῦ, populum, qui *erat* cum illo. Vide et v. 16. 2 Par. XXIX. 29. XXX. 21. 25. Esth. I. 5. Esdr. VIII. 25. πᾶς Ἰσραὴλ οἱ εὑρισκόμενοι, omnes Israëlitæ, qui *aderant.* 1 Sam. XX. 35. εὑρέ μοι τὰς σχίζας, *quære* mihi sagittas. 1 Sam. XXV. 28. κακία οὐχ εὑρεθήσεται ἐν σοὶ πώποτε, malitia nunquam *deprehendatur* in te. 1 Sam. XXIX. 6. οὐχ εὕρηκα κακὰ i σοῦ κακίαν, non *deprehendi* in te malitiam. Ps. XX. 8. εὑρεθείη ἡ χείρ σου πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς σου, ἡ δεξιά σου εὕροι πάντας τοὺς μισοῦντάς σε, manum tuam *sentiant* omnes inimici tui, dextera tua *incidat* in omnes, qui te odio prosequuntur. Prov. III. 13. ὃς εὗρε σοφίαν, qui *adeptus est* sapientiam. Vide et Prov. VIII. 9. XVIII. 22. XXI. 21. Hos. XIV. 9. ἐξ ἐμοῦ ὁ καρ-

a πρός σου εὑρήται, ex me fructus tuus *præsto est*. His locis a Bielio adductis addam nunc unum et alterum. Jud. XIV. 18. οὐχ ἂν εὕρετε τὸ προβλημά μου, ubi εὑρίσκειν est *intellegere, sensum orationis percipere, interpretari valere*, unde ibi cum γινώσκειν permutatur in codd. Job. XXVIII. 13. et 20. in cod. Alex. perperam legitur εὑρεθῇ pro εὑρέθη, quod est in b reliquis. Hieronymus utrobique vertit: *inventa est*. Job. XXXIV. 11. pro יִמְצָאֵנוּ, *invenire faciet eum*, LXX habent εὑρήσει αὐτὸν, ubi vel legerunt cum Syro et Arabe יִמְצְאֵנוּ, vel voci εὑρίσκειν tribuerunt notionem hiphilicam, quod tamen mihi est minus probabile. Ps. XX. 9. ubi εὑρίσκεσθαι τινί est *assequi, aliquem comprehendere*. Confer ibi Symm. c Adde Theod. Ies. X. 10. ubi εὑρίσκειν est i. q. λαμβάνειν apud LXX, ac notat *capere, occupare*. Conf. Lex. N. T. s. h. v. — *מָצָה, *exprimo, sugo*. Psalm. LXXII. 10. Non legerunt יִמָּצְאוּ, *invenientur*, quæ fuit Cappelli sententia. Vide supra s. v. אַמְצָה. — *נֶאֱמַר, *dictum est*. Dan. VIII. 26. sec. Chis. ubi sensum expresserunt. — נוֹתַר, Niph. a יָתַר, d *relinquor*. 1 Reg. XV. 18. — *רָאָה, *video*. Deut. XXIII. 14. sec. Oxon. Bene quoad sensum. Jud. XVIII. 9. — נָשָׂא, *fero*. Esth. II. 9. εὗρε χάριν ἐνώπιον αὐτοῦ, *nacta est* gratiam coram illo. Vide et v. 16. 17. — שְׁכַח, Chald. *invenio*. Esdr. IV. 15. Dan. V. 12. 15. — *שָׁם הוּא, *ibi ille*. Job. XXXIX. 30. εὑρίσκονται, ibi ipsi *adsunt*. — שָׁמַר, *custodio*. Prov. e II. 20. Sir. XVI. 14. εὑρίσκειν simpliciter positum notat *mercedem recipere, consequi fructum actionum suarum*. Sap. XIII. 6. 9. εὑρίσκειν τὸν Θεὸν, *mente assequi* s. *intelligere* Deum: coll. Sap. I. 2. Sir. XVIII. 28. et Prov. III. 13. Judith. VIII. 14. est *pervestigare, mente perscrutari*, i. q. ἐκγινώσκειν. Sir. XXXIV. 22. ἐὰν ἰσχύσῃς εὑρήσεις τοὺς λόγους μου, tandem vera esse, quæ dixerim, *experiere*, seu: *usu tuo cognosces*. 3 Esdr. I. 7. τῷ λαῷ εὑρέθησαν, populo, qui *aderat*: f coll. 9. et 27. 1 Macc. VI. 13. εὗρον με, *evenerunt mihi*.

*ΟΥΚ ΕΥΡΙΣΚΩ. אֵין, LXX sec. Complut. Gen. XXXVII. 29. οὐχ εὗρε. Reliqui libri habent οὐχ ὁρᾷ.

ΕΥΟΔΟΩ, *bene procedo, prospere, feliciter succedo*. Vide in Εὐόδωσις post בָּשַׂר.

ΕΥΡΟΣ, *latitudo*. אֹרֶךְ, *longitudo*. Ezech. XL. 12. — פְּתָא, Chald. Dan. III. 1. — רָחָב, *latus*. Job. b XI. 9. XXXVIII. 18. רֹחַב, *latitudo*. Ex. XXV. 23. XXVI. 2. 8. et alibi sæpius. Gloss. in Octat. εὖρος, πλάτος.

ΕΥΡΟΣ, *Eurus*, nomen venti ab oriente spirantis, quasi ἀπὸ τῆς ἕω ρίων, ἀνατολικὸς secundum Etym. M. קָדִים, idem. Symm. Ps. LXXVII. 26.

*ΕΥΡΥΘΜΟΣ, *numerorum modulationem habens, numerosus, concinnus, bene compositus*. Addit. Esth. h XIV. 9. ὀὸς λόγον εὐρυθμον εἰς τὸ στόμα μου. Vulgatus: *tribue sermonem compositum in ore meo*. Intelligitur autem ibi *oratio oblectans aures et persuadens, quæ apte et jucunde cadit ad oblectationem aurium et persuasionem animorum*. Suidas et Phav. εὔρυθμον, εὖ τεταγμένον. Adde Pollucis Onom. IV. 58. 96. et IX. 107.

ΕΥΡΥΧΩΡΕΩ, *dilato*. הִרְחִיב, i Hiph. a רָחַב, *dilato*. Symm. Psalm. XVII. 37. εὐρυχωρήσας.

ΕΥΡΥΧΩΡΙΑ, *latitudo*. *מֶסַךְ, *mixtum*. Ed. Quinta Ps. LXXIV. 9. πλήρης εὐρυχωρίας. N. L. Fortasse pertinet vox εὐρυχωρία ad sequens

a נגד, quod *diffundi ex pandi* notat. — מֶרְחָב, *locus latus et amplus, latitudo.* Symm. Ps. XVII. 20. CXVII. 5. — רְוָיָה, *exuberans, irrigua.* Symm. Ps. LXV. 12. Legit רְוָחָה, a רָוַח, *latus, spatiosus fuit.* Suid. εὐρυχωρία, πλάτος.

ΕΥ'ΡΥ'ΧΩΡΟΣ, *spatiosus, amplus.* נֹדֶן, *area.* 2 Par. XVIII. 9. Vox Hebr. etiam *locum latum* et *spatiosum* notat. Vide Faber. Archæol. pag. 304. — מֶרְחָב, *latitudo.* Ps. XXX. 10. Hos. IV. 17. — נִרְחָב, part. Niph. *latus.* Ies. XXX. 23. — *רְחָבָה, *lata.* Symm. Psalm. CXVIII. 96. — רְחַב יָדַיִם, *latus manibus.* Jud. XVIII. 10. ubi in Compl. εὐρύχωρος χερσὶν legitur, quod Aquilæ esse videtur. Aqu. Symm. Theod. Quint. et Sexta Ed. Ps. CIII. 26. Symmach. Ies. XXXIII. 21. — מְרֻוָּח, part. Pyh. a רָוַח, *perflabilis, ventis pervius et expositus.* Jerem. XXII. 14. 3 Esdr. V. 47. (72.) τὸ εὐρύχωρον, locus amplus et spatiosus, aptus ad conventum populi: Hebr. רְחוֹב, coll. Esdr. X. 9. 3 Esdr. IX. 6. 38. 41. Hesych. εὐρύχωρον, μεγάλως πολύχωρον. Adde Pindar. Nem. Od. I. 96.

d ΠΛΑΤΥ'Σ ΚΑΙ' ΕΥ'ΡΥ'ΧΩΡΟΣ, *latus et spatiosus.* רְחַב יָדַיִם, *latus manibus.* Ies. XXXIII. 21.

ΕΥ'ΡΩ'Σ, *situs, caries, vermis, tinea.* עָשׁ, *tinea.* Symm. Psalm. XXXVIII. 12. Ies. L. 9. Lex. Cyrilli MS. Brem. εὐρῶτα, σκώληκα. Sic et Schol. Aristoph. in Nub. v. 44. εὐρὼς, ὁ σκώληξ. Conf. v. εὐρωτιάω.

*ΕΥ'ΡΩ'ΣΤΕΡΟΣ, *robustior, validior.* Sap. VIII. 1. sec. ed. Ald. ubi reliqui libri εὐρώστως habent.

ΕΥ'ΡΩΣΤΟΣ, *robustus, validus.* Sir. XXX. 14.

ΕΥ'ΡΩ'ΣΤΩΣ, *fortiter, valide.* Sap. VIII. 1. 2 Macc. X. 17. XII. 23. 35. Hesych. εὐρώστως, ὑγιῶς, ἰσχυρῶς.

ΕΥ'ΡΩΤΙΑ'Ω, *situ obsitus sum, mucidus sum, cariem patior.* נְקָדִים, *mucidi, mucore tanquam punctis variis notati et distincti.* Jos. IX. 5. f ἄρτοι εὐρωτιῶντες. Confer Fischerum de Vers. GG. V. T. p. 125. In Vat. legitur εὐρωτιῶν. Gloss. in Octat. εὐρωτιῶν, σκωληκόβρωτος, σαπτός. Suid. εὐρωτιῶν, σαπτὶς, ἠφανισμένος, ἢ σκωληκόβρωτος. Hesych. εὐρωτιῶν, ἠφανισμένος· ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἄρτων, ὅταν ἄζυμοι ὦσι καὶ χρονίσωσιν, ἢ ὑγρὰ τῷ ἡλίῳ καὶ μὴ ξηρανθέντες. — *עָבַשׁ. Joël. I. 17. ubi pro εὐρωτία σε (sec. cod. Barber.) vel Hebr. עָבְשׁוּ docet reponendum esse εὐρωτιάω. עָבַשׁ, ut Chald. עָפַשׁ, notat *mucorem contrahere, mucescere, rancescere.* — עָשַׁשׁ, *contabesco.* Symm. Psalm. XXX. 13. τὰ ὀστᾶ μου εὐρωτίασαν, *ossa mea cariem patiuntur.* Cæterum vox hæc restituenda quoque Gregorio Nysseno ad Psalm. p. 364. B. ubi loco ἐῤῥυτιῶν legendum esse εὐρωτιῶν e loco Luciani Necyom. c. 15. monet D. Hoeschel. ad Phot. p. 293.

*ΕΥ'ΡΩΤΙ'Α. V. supra s. εὐρωτιάω post עָבַשׁ.

ΕΥ'ΣΕ'ΒΕΙΑ, *pietas.* זָמָה, *scelus.* Ez. XVI. 42. ubi tamen alii rectius ἀσέβειαν pro εὐσέβειαν habent. Sic apud Lysiam Orat. Funebr. in Corinth. Soc. pro εὐσεβείας legendum esse ἀσεβείας censet Taylorus. Vide Act. Erud. 1741. pag. 481. — יַד, *manus.* Prov. XIII. 11. Ita Bielius. Sed verbis עַל יַד ibi respondet apud LXX ἑαυτῷ, et μετ' εὐσεβείας affluxit ab interpretis ingenio, sententiam a calumniis defendere magisque explicitam reddere volentis, ut ad h. l. observavit Jaegerus. — יִרְאָה et יִרְאַת יְהוָה, *timor Domini.* Prov. I. 7. εὐσέβεια εἰς θεόν. Ies

a XI. 2. XXXIII. 6. Quid sit εὐσέβεια 4 Maccab. VI. 2. me ignorare fateor. Fortasse ἡ περὶ τὴν εὐσέβειαν εὐσχημοσύνη est ornatus sacer, quo in cultu Dei publico utebatur summus sacerdos.

*ΕΥ'ΣΕΒΕ'Ω, *pius sum, pie ago.* Hist. Sus. 64. Chis. εὐσεβήσουσι γὰρ νεώτεροι. K.

ΕΥ'ΣΕΒΗ'Σ, *pius.* נָדִיב, *ingenuus,*
b seu: *qui facit ea, quæ hominem ingenuum ac liberalem decent.* Ies. XXXII. 8. — צַדִּיק, *justus.* Ies. XXIV. 16. XXVI. 7. — *רָשַׁע, *impietas.* Cohel. III. 16. ubi pro εὐσεβής, quod extat in Vat., reliqui libri rectius habent ἀσεβής.

ΕΥ'ΣΗΜΟΣ, *insignis,* it. *lætus.* כֶּסֶה, *feria stativa.* Psalm. LXXX. 3. ἐν εὐσήμῳ ἡμέρᾳ ἑορτῆς ὑμῶν, *in die*
c *insigni festi vestri.* Secundum Agellium post εὐσήμῳ est comma ponendum, ut εὐσήμῳ substantive h. l. sumatur, et τὸ εὔσημον *diem plenæ lunæ* significet. Zonaras Lex. c. 722. ἐν εὐσήμῳ, ἐν ἀγαθῇ, ἐν καλῇ, ἐν φανερᾷ, ἐν μεγάλῃ. ubi vid. Tittmannus. Confer eundem ibid. c. 912. — כֶּסֶא, *tempus statum.* Al. Prov. VII. 20. εὐσήμου, scil. ἑορτῆς. Sed
d כֶּסֶא ibi notat *plenilunium,* quod tum tota luna *tegatur* luce.

*ΕΥ'ΣΗ'ΜΩΣ, *clare, perspicue.* Dan. II. 19. sec. Chis. ἐξεφάνθη εὐσήμως, ubi nihil pro hoc adverbio legitur in textu. Strabo Geogr. Lib. X. p. 707. C.

ΕΥ'ΣΘΕΝΗ'Σ ΕΙ'ΜΙ', *validus, robustus sum.* נָאָה, *extollo me.* Hebr. Job. X. 16. ubi εὐσθενής non tam *robustum,* quam *eum* notat, *qui ob ro-*
e *bur suum ac potentiam se extollit.* Vulg. *et propter superbiam quasi leænam capies me.* Vide ad h. l. notas L. Bosii. Adde Quint. Smyrn. XIV. 633.

ΕΥ'ΣΚΙΟΣ, *umbrosus.* רַעֲנָן, *viridis.* Jerem. XI. 16. ἐλαίαν εὔσκιον. Pindar. Pyth. Od. XI. 32. Xenoph. Œcon. IX. 4.

*ΕΥ'ΣΠΛΑΓΧΝΟΣ, pr. *qui firmis est visceribus,* (Conf. Fœsii Œcon. f Hippocr. p. 252.) deinde ex Hebraismo, *admodum misericors et benignus.* Orat. Manass. v. 6. κύριος ὕψιστος, εὔσπλαγχνος κ. τ. λ. Vide Lex. N. T. s. h. v.

ΕΥ'ΣΤΑ'ΘΕΙΑ, *stabilitas, stabilimentum, firmitas,* it. *firma felicitas, status prosper et firmus.* Sap. VI. 26. βασιλεὺς φρόνιμος εὐστάθεια δήμου, *a prudentia regis pendet perennis sa-* g *lus populi.* 2 Macc. XIV. 6. οὐκ ἐῶντες τὴν βασιλείαν εὐσταθείας τυχεῖν. Vulgat. *nec patiuntur regnum esse quietum.* Syrus: ܒܗܝܠܡܐ. 3 Macc. III. 26. ἐν εὐσταθείᾳ καὶ βελτίστῃ διαθέσει. Hesych. εὐστάθεια, παγιότης, καὶ εὐσταθὲς, ἐνηρεισμένον. Suidas: εὐστάθεια, καρτερία.

ΕΥ'ΣΤΑΘΕ'Ω, *stabilis sum, firmiter consisto, tranquillus sum, quiete* h *ac pace fruor.* שָׁלִיו, *tranquillus.* Jerem. XLIX. 30. ἔθνος εὐσταθοῦν. 2 Macc. XII. 2. οὐκ εἴων αὐτοὺς εὐσταθεῖν. Ibid. XIV. 25. Hesychius: εὐσταθήσουσιν, ἡσυχάσουσιν.

ΕΥ'ΣΤΑΘΗ'Σ, *stabilis, firmus.* Sirac. XXVI. 20. ἐπὶ στέρνοις εὐσταθέσι, super pavimenta *stabilia.* Sed ingenue fateor, mihi h. l. suspectam esse vocem εὐσταθέσι et legendum i videtur εὐσταλέσι ob parallelismum membrorum. Hesych. εὐσταθὴς, βέβαιος.

ΕΥ'ΣΤΟΧΟΣ, *recte ad scopum collineans, directus.* Sap. V. 21. εὔστοχοι βολίδες ἀστραπῶν πορεύσονται, directa ferentur fulgurum jacula. Nam tela, quæ perveniunt, quo jaciuntur, Græcis εὔστοχα dicuntur, ut recte ad h. l. monuit Grotius. k

ΕΥ'ΣΤΟ'ΧΩΣ, *apte ad scopum, dextre, recte et dextre jaculando.* לְתֻמוֹ, *in simplicitate sua.* 1 Reg. XXII. 34. ἐνέτεισεν τὸ τόξον εὐστόχως, intendebat arcum dextre, ubi alii

ἀφειλῶς habent. 2 Par. XVIII. 33. Adde Lucian. de Morib. Philos. p. 25. C.

ΕΥ̓ΣΤΡΟΦΊΑ, *facilitas ad se vertendum, agilitas, versatilitas.* עֲבָרָה, *excandescentia.* Prov. XIV. 37. ubi Jaegero (qui omnino huc conferendus est) legisse videntur עֲרָמָתוֹ. Nam εὐστροφία est *versutia, agilitas, qua se quis in omnes partes vertit et* b *versat, ut rem conficiat.*

*ΕΥ̓ΣΤΡΟΦΟΣ, *tortilis, agilis.* גַּלְגַּל, *rota.* Symm. Ezech. X. 13. εὔστροφα. Ita Bosius ad h. l. protulit versionem Symmachi, cui Hieron. tribuit *volubiles*; Cod. Syr. Hex. autem ܚܠܝܠ, *volutationes*, h. e. κυλίσματα, quod Montf. Symmacho vindicavit. Num scribendum εὔστροφα κυλίσματα, et utraque lectio e conjungenda? Unde Bosius vocabulum εὔστροφα petierit, nescio. K. Hesychius: εὐστρόφῳ, καλῶς ἐστραμμένῳ.

ΕΥ̓ΣΤΝΑΛΛΆΚΤΩΣ, *reconciliabiliter.* Prov. XXV. 10. φύλαξον τὰς ὁδούς σου εὐσυναλλάκτως, custodi vias tuas *ita, ut facile alteri reconcilieris.* In textu Hebr. longe aliter. Hes. εὐσυναλλάκτως, εὐμεταδότως.

d *ΕΥ̓ΣΧΗΜΟΣΎΝΗ, *decor, speciositas, elegantia.* 4 Macc. VI. 1. ubi *splendidum habitum* notat.

ΕΥ̓ΣΧΉΜΩΝ, *pulchre compositus, speciosus, formosus, decorus.* יוֹרֵא, *pluvia*, sec. alios part. Niph. a יָרֵא, *reverendus.* Prov. XI. 25. ἀνὴρ δὲ Συμεώδης οὐκ εὐσχήμων. Legerunt מוֹרֶה pro מֶרְוֶה, et לֹא pro הוֹא, nisi potius legerint יֶרַע aut מֹרַע, e aut לֹא יוֹרֵא, a יָרֵא, *timere.* Sir. XXVI. 33. εὐσχήμων, *honesta, pudica.* Opponitur ibi ἀσχήμων.

ΕΥ̓ΣΧΟΛΊΑ, *otii abundantia.* לִפְנֵי, *ante faciem, coram.* Aqu. Theod. 1 Reg. VI. 17. ἐν εὐσχολίᾳ, quod Drusius vertit *in otii abundantia*, ubi Montfauc. monet, se et de lectione Græca, et de versionis adcuratione dubium esse, et ego meum N. L. adscribo.

f ΕΥ̓ΤΑΚΤΈΩ, pr. *ordinem servo*, diciturque de *militibus, qui ordinem non deserunt.* Deinde universe ad mores transfertur, et notat: *ordinate me gero, præsto ea, quæ sunt officii.* 2 Macc. IV. 27. οὐδὲν εὐτάκτει, *nihil præstitit eorum, quæ promiserat.* Syrus: *nihil dedit.* Alii vertunt: *nihil ei procedebat.*

g ΕΥ̓ΤΆΚΤΩΣ, *ordinate*, it. *modeste, decenter.* כֻּלּוֹ, *omnis ille*, h. e. *universim, turmatim.* Prov. XXX. 27. Adde 3 Macc. II. 1. τὰς χεῖρας προτείνας εὐτάκτως, manus *decenter* attollens.

h *ΕΥ̓ΤΆΚΤΩΣ ΟΔΕΎΩ, *ordinate viam facio*, s. *ordino viam*, ut Hieronymus vertit: h. e. *convenienter legibus divinis ago.* שָׂוֹם דֶּרֶךְ, *pono viam.* Symm. Ps. XLIX. 23. Sed i *ponere viam* simpliciter positum hanc significationem nullo modo habere potest. Suspicor itaque, Symmachum legisse תָּם דֶּרֶךְ, *integer vitæ.* Nam sonus literæ ת fuit olim obtusus et subobscurus, mediusque inter S et T: unde שׂ et ת sæpe permutatæ sunt ab interpretibus Græcis, v. c. Jud. I. 25. Secundum alios legit שְׁמֹר דֶּרֶךְ aut i דַּרְכִּי.

ΕΥ̓ΤΑΞΊΑ, *bonus ordo, moderatio, modestia.* 2 Macc. IV. 37. 3 Macc. I. 10. τὴν τοῦ ἱεροῦ εὐταξίαν, ubi est *præclara compositio, optima ædificii structura.* Syrus: *ordinem et decus.* De acie instructa Romanorum usus est Josephus de B. Jud. II. 19. p. 203. ed. Haverc.

*ΕΥ̓ΤΕΚΝΊΑ, *boni liberi et multi.* 4 Macc. XVIII. 9. Adde Pollucis Onom. III. 14. IX. 160.

ΕΥ̓ΤΕΛΉΣ, *facilem impensam requirens, vilis, tenuis*, etiam *frugalis, parcus.* זְלוּת, *vilitas, res vilis.*

a Symm. Ps. XI. 9. — כִּמְעַט, *sicut parum*. Symm. Prov. X. 20. Bene quoad sensum, nam pauca, exigua, aut abrasa vilia sunt, nec admodum curari solent. — נִמְבָּזָה, *contemptibile*. Symmach. 1 Sam. XV. 9. — נִקְלָה, part. Niph. *res levicula*. Aqu. 1 Sam. XVIII. 23. Hesych. εὐτελὶς, ὀλίγης δαπάνης καὶ σύντομον.

ΕΥ̓ΤΕΛΈΣΤΕΡΟΣ, *viliora*. נִקְלָה

b seq. מ, idem. Symm. 2 Sam. VI. 22. Adde Sap. XV. 10.

ΕΥ̓ΤΕΛΩ̃Σ, *parvo sumtu, tenuiter, exiliter, frugaliter*. 2 Macc. XV. 39. εὐτελῶς καὶ μετρίως.

ΕΥ̓ΤΗΚΤΟΣ, *liquabilis, facile liquescens*. Sap. XIII. 11. εὔτηκτον ϕυτὸν, planta vel arbor, quæ facile colliquescit, putrescit, corrumpitur. Ita Compl. Sed sine dubio legen-

c dum εὔτυκτον, *facilem factu, elaboratam diligenter*, aut εὔτεκτον; *bene genitam, recte natam et formatam*. Vulg. *rectum*: nam quæ recta sunt, facilius formantur: unde dicuntur εὐτετάδοτα δένδρα, *quarum venæ et fibræ recte fluunt*. Sap. XIX. 20. εὔτηκτον γένος ἀμβροσίας τροϕῆς, *facile liquescens* genus cibi cœlestis. Gloss. MS. in Sap. Sal. Εὔτηκτος, ἀχερῶς

d τηκόμενος. Lege: Εὔτηκτος, εὐχερῶς τηκόμενος.

ΕΥ̓ΤΟΛΜΊΑ, *audacia, confidentia, animi præsentia, animositas*. 2 Macc. XIII. 18.

ΕΥ̓ΤΟΝΊΑ, *valida intensio, tolerantia, patientia*. — מַתָּנָה, *donum*. Aqu. Theod. Cohel. VII. 8. Non derivarunt a נָתַן, sed a מָתַן, quod in l. Arab. *firmus, validus fuit* notat.

e Bielius εὐτονίαν h. l. in notione *benevolentiæ* s. *animi in aliquem bene affecti* accipisse videtur. Hesych. εὐτονία, ἀνεξικακία, καρτερία, ὑπομονή. Idem: εὔτονος, εὐμενὴς, γενναῖος.

ΕΥ̓ΤΟΝΟΣ, in compar. εὐτονώτερος, *valde intensus, intensior, vehementior*. 2 Macc. XII. 23. 4 Macc. VII. 10. πυρὸς εὐτονώτερος, igne vehementior, h. e. is, qui flammis adeo se cogi non passus est, ut in religi- f onem Mosaicam perjurium committat. Vide s. βιαιότερος.

ΕΥ̓ΤΌΝΩΣ, *intense, vehementer*. בַּשּׁוֹפָרוֹת, *in buccinis*. Jos. VI. 8. Sensum expresserunt. Hesych. εὐτόνως, ἰσχυρῶς, ἐλαφρῶς.

ΕΥ̓ΤΡΕΠΊΖΩ, *exorno, bene præparo*. הִקְדִּישׁ Hiph. a קָדַשׁ, *sanctifico, præparo ad divinum usum*. Syrus Jerem. XII. 3. εὐτρέπισον. Ver- g tunt: *bene præpara*. Lexic. Vet. Εὐτρεπὴς, *paratus, præparatus*. Εὐτρεπίζω, *apparo, paro, comparo*. Phav. εὐτρεπίζω, ἑτοιμάζω, παρασκευάζω, εὐκοσμῶ, εὖ τίθημι. — נָעַם, *jucundum est*. Aqu. Psalm. CXL. 8. εὐτρεπίσθησαν: ubi Semlerus, nulla prorsus necessitate cogente, εὐπρεπίσθησαν legere mavult. 4 Macc. V. 32. τροχοὺς εὐτρεπίζε, *para* rotas. h

ΕΥ̓ΤΡΟΦΊΑ, *bonum alimentum*. בָּשָׁן, nomen proprium regionis. Symm. Ps. LXVII. 16. Ita transtulit, quod putaret, montem Basanem per metaphoram significare *montes pingues* et *fertiles*. Legitur præterea hæc vox apud Aristoph. Thesmoph. v. 450. Schol. et Aristot. Hist. Anim. I. p. 837. D. E.

ΕΥ̓ΤΡΟΦΟΣ, *pinguis, bonum ali-* i *mentum præbens*. בָּשָׁן. Symmach. Amos IV. 1. εὔτροφοι. Vide supra s. v. εὐτροφία, ac Funckii Symb. p. 40. seq. Adde Hippocrat. de Dentitione p. 267. 17.

ΕΥ̓ΤΥΧΈΩ, *fortunatus sum, prospera fortuna utor*. בָּרָר, *prospera fortuna*. Al. Gen. XXX. 10. εὐτύχηκα. l

*ΕΥ̓ΤΥΧΊΑ, *secunda fortuna, felicitas*. 2 Maccab. XIV. 18. sec. k Compl. εὐτυχίαν, ubi alii libri εὐψυχίαν habent. Adde Pollucis Onom. III. 102. VI. 205. IX. 160.

ΕΥ̓ΦΗΜΈΩ, *bonis ominibus prosequor, laudo, benedico, fausta acclamo, hymnis celebro*. הָרִיעַ Hiph. *clango*. Inc. Ps. XLVI. 2. εὐφημήσατε. —

a רָנַן, *canto.* Symm. Psalm. XXXI. 11. et XXXII. 1. ubi tamen vide, quæ sunt notata a me in Opusc. Crit. p. 188. — הֵרִנִּין Hiph. *lætus canto.* Symm. Psalm. XXXI. 14. et CXLIV. 7. Vide et 1 Macc. V. 64. Hesych. εὐφημεῖ· καταλαλεῖ ἢ ἐτάμνει. Idem: εὐφημῆσαι, βοῆσαι μετ' εὐφημίας.

ΕΥ'ΦΗΜΙΑ, *laus, hymnus, fausta* b *acclamatio.* הֹדָה, *cantus.* Symm. Ps. XLI. 5. CXXV. 2. — רִנָּה, idem. Symm. Ps. XCIX. 2. μετ' εὐφημίας, cum *laude* vel *hymno.* Sic Ælianus V. H. XII. 1. ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν θυσίας τε ἱλεοῦτο καὶ ὕμνους.

ΕΥ"ΦΗΜΟΣ, *benedicens.* רָנַן, *canto.* Symm. Ps. LXII. 6.

*ΕΥ"ΦΘΑΡΤΟΣ, *qui facile corrumpi potest.* Sap. XIX. 20. εὐφθάρτων ζώων σάρκας, coll. XVI. 18. Deest hoc vocabulum quoque in H. Stephani Thesauro.

ΕΥ'ΦΟΡΟΣ ΓΙ'ΝΟΜΑΙ, *bene me habeo.* טוֹב לוֹ, *bonum illi.* Symm. 1 Sam. XVI. 23. εὔφορος ἐγίνετο, *bene se habebat.* LXX ἀγαθὸν ἦν αὐτῷ. Sed ingenue fateor, lectionem illam mihi esse suspectam. Mallem legere εὔφρων, aut εὐφραινόμενος.

d ΕΥ'ΦΡΑΙΝΩ, *ομαι, exhilaro, lætor.* אָנַר, *colligo.* Deut. XXVIII. 39. Sensum expresserunt. Nam *percipere fructus vinearum* et *vino exhilarari* parum differunt. — *יְסוֹדֹתָיו, *fundamenta.* Symm. Ies. XVI. 7. εὐφραινόμενος. Legit cum Sin לְמַשְׂמֵחַ, a rad. שׂוּשׂ, *gaudere, lætari.* Ita quoque Vulgatus et Hieronymus. — בּוֹא, *venio.* 1 Sam. XVI. 5. εὐφράνθητε μετ' ἐμοῦ σήμερον. In textu e Hebr. legitur בָּאתֶם אִתִּי בַּזָּבַח, *venite mecum in victima,* unde luculenter apparet, εὐφραίνεσθαι h. l. notare *magnifice epulari, laute convivari.* Sermo enim ibi est de epulis sacrificalibus, unde alii libri ἐνκλίνεσθαι habent. — גִּיל, *exultatio.* Hos. IX. 1. — הֵגִיל Hiph. a גִּיל. Ies. XLI. 16. Soph. III. 18. — הוֹרָה, Hiph. a יָרָה, *doceo.* Ies. f XXVIII. 26. εὐφρανθήσῃ. Reperierunt fortasse notionem *irrigandi,* quam יָרָה habet, et quæ haud raro ad *refectionem, recreationem,* et *oblectationem* in linguis orientalibus transfertur. Fortasse etiam: יָרָה cum רָוָה h. l. permutarunt. — הָמָה, *strepo.* Psalm. LXXVI. 3. εὐφράνθην, *lætitiam testatus sum.* Admittit usus loquendi hanc interpretationem. — *הֲרִנִּין, Hiph. a רָנַן, *jubilare facio, exhilaro.* Theod. Job. XXIX. 13. Vulg. *consolatus sum.* — הַרְעִיף Hiph. *destillo.* Ies. XLV. 8. εὐφρανθήτω ὁ οὐρανὸς ἄνωθεν, ubi εὐφραίνεσθαι in notione transitiva accipiendum est. — *הִתְחַמֵּץ, *exacerbor, indignor,* pr. *fermentum s. acrimoniam in me concipio.* Ps. LXXII. 21. ηὐφράνθη ἡ καρδία μου. Ita Vatic. i Psalt. Rom. et Augustinus. Sed vox Hebr. contrarium sensum exhibet. Num legerunt יִתְחַלְצוּ תְּהוֹמָה? Vulg. habet: *inflammatum est cor meum.* Legit ergo יִצְחָנוּ, ut scriptum reperitur in Ald. et Complut. Conf. Starck. Carmina Davidis p. 145. — הִתְחַלְצוּ, Hithp. a חוּל, *derideo.* Ies. XXVIII. 22. — *חָגַג, *gyro, tripudio, salto, festum celebro.* i Theod. ac LXX sec. Hex. Levit. XXIII. 41. — חָדָה, Pih. *exhilaro.* Ps. XX. 6. — חָלַל: חָלַל, Kal et Pih. *tripudio.* Deut. XX. 6. ubi εὐφραίνεσθαι ἐκ τῆς ἀμπέλου est *percipere fructus vineæ.* Confer supra s. v. אָנַר. Sic quoque *gaudere* apud Latinos sumitur. Ps. LXXXVI. 7. — טוֹב לֵב, *bonus corde.* Esth. V. 9. — נָהַר, *confluo.* Ies. LX. 5. נָהַר in L. Syr. et Chald. notat *splendit, illuxit, illuminatus est,* et deinde, ut

a omnia verba et nomina lucis, ad *gaudium* et *hilaritatem* transfertur, v. c. Ps. XXXIV. 6. Jer. XXXI. 12. — יִחֵד, Pih. *aduno*, Ps. LXXXV. 10. Retulerunt ad vocem חָדָה, *gavisus sum*, et aliis punctis subjectis legerunt יַחַד. Ita quoque Syrus. — *מוֹגֵג, Pih. *liquefacio, dissolvo*, ac si de terra sermo est, *emollio*, a מוּג, *liquefio, dissolvor*. Ps. LXIV.
b 11. ubi εὐφραίνεσθαι est *recreare terram*. Usurpatur vox Hebr. quoque metaphorice, et ad animum transfertur, quod etiam hic locum habere potest. Unde Vulgatus habet: *lætabitur*. — מַשְׁאַפִּים, plur. *loca, ubi hauritur aqua*. Jud. V. 11. ἀνὰ μέσον εὐφραινομένων. Cod. Alex. habet εὐφραινόντων. Videtur mendum esse loco ὑδρευομένων. — *מָשַׁח,
c *ungo*. Dan. IX. 24. sec. Chis. εὐφράναι ἅγιον, ἁγίων. Legerunt fortasse לְשַׂמֵּחַ, literis transpositis. Est tamen *oleum* et *unctio* symbolum *felicitatis* et *hilaritatis* in SS. Cf. Ps. XXIII. 5. et 2 Cor. I. 21. — מָשׂוֹשׂ, *lætitia*. Ies. LXII. 5. — נָכוֹן, Niph. a כּוּן, *aptor*. Prov. XXII. 18. ubi LXX viderunt יָרֹנוּ, quod paulo liberius verbo transitivo
d elocuti sunt εὐφρανοῦσί σε, *magna cum voluptate de iis loqueris*, ut recte observavit ad h. l. Jaegerus. — נָשָׂא, *attollo*. Ies. XLII. 11. εὐφράνθητι, *lætitiam clamore significa*: nam post נָשָׂא supplendum est h. l. קוֹל. Vide ad h. l. Montfauconium. — *רוּם. Theod. Prov. XI, 11. εὐφρανθήσονται. Jaegerus ad h. l. hanc vocem referre mavult ad תַּעֲלֹץ
e *exultavit*, v. 10. Sed cum רוּם eandem habeat significationem, hac conjectura facile supersedere possumus. — רָנַן, *canto*, Deut. XXXII. 44. 1 Par. XVI. 33. Ies. XII. 6. Adde Ies. LII. 8. ubi εὐφραίνεσθαι τῇ φωνῇ, est i. q. ῥήσσειν εὐφροσύνην v. 9. — שָׁבַע, *satior*, Al. Deut. XIV. 29. εὐφρανθήσονται, quæ vox vel, cum proxime antecedente juncta, vertenda est *ad hilaritatem*, h. e. *ad* f *satietatem usque*, vel in notione *epulandi et laute convivandi* accipienda erit, vindicata ei a me in Lexic. N. T. s. h. v. n. 4. Vide quoque in fine hujus articuli ad Sir. XXII. 28. notata. — שָׂגַב, Pih. *in edito collocor*. Prov. XXIX. 25. εὐφρανθήσεται, *materiam lætandi habebit*. Posuerunt consequens pro antecedente. — שׂוּם, *pono*. Ez. XXIII. g 41. Vide supra s. מָשַׁח. — שׂוּשׂ: הֵשִׂישׂ, Kal et Hiphil. Deuteron. XXVIII. 63. Ies. XXXV. 1. LXII. 5. Inc. sec. cod. Norimb. Jerem. XXXII. 41. et alibi sæpius. — שָׂחַק, *rideo, ludo*. Prov. VIII. 30. XXXI. 25. — שִׁיר, *canticum*. Ies. XXX. 29. — שָׁלֵו, *tranquillus*. Inc. et LXX Zach. VII. 7. ubi pro εὐφραίνουσα alii habent εὐθηνοῦσα. — h שָׂמַח: שִׂמֵּחַ, Kal et Pih. Ps. CIII. 16. οἶνος εὐφραίνει καρδίαν ἀνθρώπου, vinum *exhilarat* cor hominis. Cf. Cohel. X. 19. et infra s. εὐφροσύνη. Lev. XXIII. 40. Symm. Ps. CIII. 16. οἶνον εὐφραίνειν καρδίαν ἀνθρώπου. Si lectio hæc sana est, ante εὐφραίνειν supplendum est εἰς τὸ, ut accusativus ab antecedente ἐκφῦσαι pendeat. Sed si fides habenda est Hieronymo, qui habet: *et vinum lætificat cor hominis*, Symmachus scripserat οἶνος εὐφραίνει κ. ἀ. ut quoque LXX habent. — *שָׂמֵחַ, verbale, *lætus*. Deut. XVI. 15. 1 Par. XXIX. 10. Esther. V. 14. et alibi sæpius. — שִׂמְחָה, *lætitia*. Jud. VI. 24. Ps. XLII. 4. et alibi. Adde Theod. Ezech. XXXV. 15. καθὼς ηὐφράνθης. Vulgat. *sicuti gavisus es*. — שִׁעְשֵׁעַ, Pih. a שָׁעָה, *oblecto*. Ps. XCIII. 19 — שָׂשׂוֹן, *lætitia*. Jer.

a VII. 32. Sir. XXII. 28. εὐφροσυνῆς, *læteris*, h. e. *una fruaris*, unde alii legunt ὅμου πλησθῆς. Vide quoque supra s. v. שָׂבַע. Baruch. III. 34. ubi εὐφράνθησαν vel vertendum: *summa cum hilaritate*, h. e. *alacritate et promtitudine*, vel: *magis magisque splendent, splendore crescunt*, ad imitationem Hebr. שָׂמַח Prov. XIII. 9. Utramque interpretatio-
b nem confirmat v. 35. Idem valet de voce εὐφροσύνη v. 35.

ΕΥ'ΦΡΑΙΝΟ'ΜΕΝΟΝ ΠΟΙΕ'Ω, *lætum facio*. שָׂמַח מָיגוֹן, *exhilaro a mœrore*. Jer. XXXI. 13.

ΕΥ'ΦΡΑ'ΤΗΣ, *Euphrates*, nomen fluvii celebris in Chaldæa. פְּרָת, idem. Gen. II. 14. XV. 18. Deut. I. 7. De nomine hujus fluvii vide Relandi Diss. Misc. P. I. p. 45. 94.

c *ΕΥ'ΦΡΟΝΗΣΙΣ. תְּבוּנָה, *intellegentia, prudentia*. Aqu. sec. Heracleotam (in Catena PP. GG. in Psalm. T. II. pag. 630.) Psalm. LXXVII. 72. εὐφρονήσει. Sed vox hæc mihi merum vitium typographicum, et scribendum esse videtur ἐν φρονήσει. Cæterum confer Thiemii Diss. de Puritate Symm. p. 20. et 22.

d ΕΥ'ΦΡΟΣΥ'ΝΗ, *lætitia, convivium*. גְּרוּלָה, *magnitudo*. Esth. I. 4. ubi pro εὐφροσύνης sine dubio reponendum est μεγαλοσύνης. — גִּיל, *exultatio*. Jer. XLVIII. 33. — הִתְנַשֵּׂא, infin. Hithp. *efferendo se*. Prov. XXX. 32. — חֶדְוָה, *lætitia, gaudium*. Esdr. VI. 16. — יוֹם טוֹב, *dies bonus*, h. e. *lætus*. Esth. VIII. 17. — טוּב לֵב, *bonitas cordis*, h. e.
e *lætitia, hilaritas*. Ies. LXV. 14. — מָשׂוֹשׂ, *gaudium*. Ies. XXXII. 13. 14. LXV. 18. Thren. II. 15. — מִשְׁתֶּה, *convivium*. Esth. IX. 19. μετ' εὐφροσύνης, *convivio*. — נֵבֶל, *nablium*, instrumentum musicum, quo in rebus lætis utebantur. Ies. XIV. 11. — *נָבַל, *stulte ago*. Prov. XXX. 32. ἐν εὐφροσύνῃ, vel, ut Grabius edidit: εἰς εὐφροσύνην. Legere mallem ἐν ἀφροσύνῃ, aut εἰς ἀφροσύνην. — נָוֶה, *habitatio*. Ies. XXXV. 7. *f* ubi εὐφροσύνη est *locus, ubi libenter commorari solemus*. — סִכְלוּת, *stultitia*. Cohel. II. 3. ubi tamen iterum pro εὐφροσύνη legendum videtur ἀφροσύνη. Fortasse etiam legerunt שִׂכְלוּת. Sed prius ob v. 12. est magis verosimile. — צְדָקָה, *justitia*. Ies. LXI. 10. Ita Bielius Trommium secutus, sed perperam: nam εὐφροσύνη h. l. respondet Hebr. *g* שׂוּשׂ, *gaudendo*. — רָנָה, *cantus*. Ps. CIV. 42. Ies. XIV. 7. XXXV. 10. et alibi. — רִנֵּן, Pih. *canto*. Ies. LII. 9. — רִנָּה, *cantus*. Job. III. 7. XX. 5. — שׂוּשׂ: הָשִׂישׂ, Kal et Hiph. Ies. LXI. 10. LXV. 18. — שְׂחוֹק, *risus*. Prov. XIV. 13. — — שִׂמְחָה, infin. *lætando*. Ies. XXXV. 14. — שָׂמֵחַ, Pih. *lætor*. Jud. IX. 13. — *שָׂמֵחַ, verbale, *lætus*. Prov. *h* XXIX. 6. — שִׂמְחָה, *lætitia*. Gen. XXXI. 27. Num. X. 10. Deut. XXVIII. 47. et alibi sæpius. Aqu. Symm. Ps. XV. 11. Symm. Ps. XX. 7. et XLII. 4. — *שֶׁמֶן, *oleum, pinguedo*. Ies. XXV. 6. Scil. oleum et unguenta ex oleo sunt symbola hilaritatis et felicitatis in SS. Conf. Ps. XLV. 8. Sec. Cappellum in Nott. Critt. ad h. l. p. *i* 510. legerunt שְׂמָחִים. — שָׁשׂוֹן. Esth. VIII. 17. Ies. XII. 3. — *תִּפְאֶרֶת, *gloria*. Esth. I. 4. sec. Origen. ubi εὐφροσύνη, ceperim pro καύχησιν, quod Arundel. habet. Præterea legitur Joël. I. 5. ubi εὐφροσύνη καὶ χαρὰ huc e v. 16. irrepserunt. Baruch. III. 35. Vide notata supra ad εὐφραίνομαι. Judith. XII. 12. παῦ

a εἰς εὐφροσύνην οἶνον, bibere vinum ad lætitiam. Ib. X. 3. ἱμάτια τῆς εὐφροσύνης, *vestes, quibus diebus festivis ac lætis ornabatur.* Sir. II. 7. ubi εὐφροσύνη *ipsam lætitiæ ac gaudii materiam* notat, *quæcunque tandem sit,* coll. ib. IV. 13. ubi Vulgat. habet *placor,* (h. e. suavitas, jucunditas et lætitia) et εὐφροσύνη permutatur cum ζωὴ in membro priore. Ibid. XIII. 18. Vulg. *in stultitiam.* Legit ἀφροσύνην, et ita quoque Syrus.

b Ibid. XV. 6. εὐφροσύνη non est *gaudium, quod ipse percipit,* sed *quod aliis creat sapiens.* Ibid. XXXVII. 4. εὐφροσύνη opponitur τῷ καιρῷ τῆς θλίψεως, adeoque *felicitatem, statum fortunatum ac prosperum* notat. 1 Macc. III. 2. bellum gerebant μετ' εὐφροσύνης, *felicissimo cum successu.* Hesych. εὐφροσύνη, εὐθυμία.

ΕΜΠΑΗ'ΘΩ ΕΥ'ΦΡΟΣΥ'ΝΗΣ,

c *impleo lætitia.* דָּגִיל, Hiph. a גִּיל *exulto.* Ies. XXIX. 19.

ΕΥ'ΦΡΟ'ΣΥΝΟΣ, *lætitiam afferens, lætus, hilaris.* Judith. XIV. 9. φωνὴ εὐφρόσυνος, *clamor summæ lætitiæ index, et gratulationis plenus.*

ΕΥ'ΦΥΗ'Σ, *bona indole præditus, qui natura habilis est ad aliquid,* it. *commodus, tempestivus, opportunus.* 3 Esdr. VIII. 3. εὐφυής. Vulg.

d *ingeniosus.* Syrus: ܒܬܣܝܢ, h. e. *peritus,* coll. Ps. XL. 2. In textu Hebr. Esdr. VII. 6. est מָהִיר. Confer quoque Josephum A. J. XI. 5. p. 560. ed. Hav. qui ἔμπειρος habet. Sap. VIII. 20. παῖς δὲ ἦμην εὐφυὴς, puer autem eram *bona indole præditus.* 2 Macc. IV. 32. εἰληφέναι καιρὸν εὐφυῆ, nactum esse *commodam* occasionem seu *opportunum* tempus.

e Phav. εὐφυὴς, ὁ εἰς πάντα δεξιὸς καὶ ἐπιτήδειος. Hesych. εὐφυὴς, ὁ ἐξ ἑτοίμου λέγων καὶ σκώπτων, μέτριος, σπουδαῖος, ὠφαῖος, ἐπιεικής. Id. εὐφυΐα, ὀξύτης, γνῶσις.

ΕΥ'ΧΑΡΙΣ, *cui gratia inest, gratiosus,* item: *elegans.* Sap. XIV. 20. διὰ τὸ εὔχαρι τῆς ἐργασίας, propter *elegantiam* operis. Gloss. MS. in Sap. Εὔχαριν (sc. Εὔχαρι), ὡραῖον. V. infra s. v. χάρις.

ΕΥ'ΧΑΡΙΣΤΕ'Ω, *gratias ago.* Ju- f dith. VIII. 22. Sap. XVIII. 2. 2 Macc. I. 11. Cf. Lex. N. T. s. h. v.

*ΕΥ'ΧΑΡΙΣΤΗ'ΡΙΟΝ, *gratiarum actio,* it. *præmium grati animi testandi causa, remuneratio.* 2 Macc. XII. 45. κάλλιστον ἀποκείμενον εὐχαριστήριον, sec. Alex. ubi alii libri χαριστήριον. Polyb. V. 14. 8. εὐχαριστήρια θύειν τοῖς θεοῖς, ubi *sacrificia* notat, *quibus gratiæ aguntur.*

ΕΥ'ΧΑΡΙΣΤΙ'Α, *gratiarum actio.* g תּוֹדָה, idem. Aqu. Psalm. XLI. 5. LXVIII. 31. et Amos IV. 5. Sap. XVI. 28.

ΕΥ'ΧΑ'ΡΙΣΤΟΣ, *gratiosus, comis, liberalis, beneficus.* חֵן, *gratia.* Al. Prov. XI. 16. γυνὴ εὐχάριστος ἐγείρει ἀνδρὶ δόξαν, mulier gratiosa est dulce decus mariti sui: ubi videndus Montfauconus.

ΕΥ'ΧΕΡΗ'Σ, *manu facile tractabilis, facilis, expeditus.* קַל, Niph. a h קָלַל, *levis.* Prov. XIV. 6. Judith. VII. 8. 2 Macc. II. 28. Hesych. εὐχερής, εὔκολος, εὔτομος.

ΕΥ'ΧΕΡΩ̃Σ, *facile, expedite.* Judith. IV. 5. Sap. VI. 2. 2 Maccab. II. 31. Palæph. LII. 6. Ignorat hunc vocabuli usum Thesaurus Stephani.

ΕΥ'ΧΗ', *votum,* it. *oratio, precatio.* i נֵדֶר, *stilla.* Prov. XIX. 13. οὐχ ἁγναὶ εὐχαὶ ἀπὸ μισθώματος ἑταίρας. Verba hæc immane quantum ab Hebr. dissident. Eorum summa petita est ex Deut. XXIII. 19. Legerunt: נֵדֶר מְאֶתְנַן אִישָׁה וְלֹא מֶהוֹר — נָדַר, *voveo.* Num. XXX. 11. Mal. I. 14. ubi vid. Bahrdtius. — נֵדֶר: נָדַר. Gen. XXVIII. 20. XXXI. 13. Lev. VII. 6. Adde Inc. Lev. XXII. 18. Suidas: εὐχαί, αἱ ὑποσχέσεις. Idem verbis Psalm. CXI. 5. 8. hæc addit: εὐχὴ γὰρ ἐπαγγελία

a θεῷ τῶν κατ' εὐσέβειαν ἀφιερουμένων. — נֵזֶר, *nasiræatus*. Num. VI. 3. 8. 12. — *נֶפֶשׁ. Symm. Ps. XVI. 9. περὶ εὐχῆς ἐκύκλωσάν με, sec. Catenam PP. GG. T. I. p. 289. Si lectio sana est, נֶפֶשׁ in notione *desiderii* accepit, sed jure suspicor, eum ψυχῆς scripsisse. Confer. L. Bos. Proleg. c. 3. — תַּעְפָּה, fut. Kal ab עוף, *evolo*. Job. XI. 17. L. Bos.
b in Proleg. in LXX c. 3. pro εὐχὴ hic legendum putat ψυχὴ, Bielio vero תְּפִלָּה legisse videntur. Equidem reponere mallem αὐγὴ, *splendor tuus, diluculum erit ut aurora*. Vide Michaëlis Supplem. p. 1869. — *רָב, *multus*. Jerem. XI. 15. Non legerunt הַנְּדָרִים pro הָרַבִּים, sed affinitate literarum ב et נ decepti legerunt הֲרִנִים, vel הֲרָנִים. Certe
c הִנָּה sæpius reddunt δέησιν. — תְּפִלָּה, *precatio*. Job. XVI. 17. Prov. XV. 9. 32. — תְּרוּמַת יָד, *agitatio manus*. Deut. XII. 6. 3 Esdr. II. 9. notat *id, quod voto largimur et consecramus*, s. *donum spontaneum*; ac Hebr. מִנְדָּנוֹת, *res pretiosæ*, respondet, coll. Esdr. I. 6. 3 Esdr. II. 7. Hebr. נְדָבָה Esdr. I. 4. coll. VIII. 58. et Esdr. VIII. 28.
d ΕΥ'ΧΗ' ΑΥ'ΤΟΥ˜ 'ΕΠ' ΑΥ'ΤΩ˜, *votum ipsius super illo*, נֹדֵר, *vovens*. Mal. I. 14.

ΕΥ'ΧΗ' ΧΑΡΜΟΣΥ'ΝΗΣ, *votum lætitiæ*. תּוֹדָה, *laudatio, celebratio*. Lev. XXII. 29.

ΕΥ"ΧΟΜΑΙ, *voveo, vota facio, opto*, it. *oro, precor, supplico*. *אָלָה, *execror, devoveo*. Jud. XVII. 2. sec. Oxon. Explicandum est εὔξω h. l.
e e ratione *votorum*, quæ cum execrationibus fere conjuncta erant. Conf. v. 3. — אָסַר, *ligo*. Num. XXX. 10. *Ligare obligationem in animam suam est voto se obstringere*. — הִזִּיר, Hiph. a נָזַר, *separo*. Num. VI. 5. ubi bene sensum expresserunt. — הִפְלִיא, Hiph. *segrego*. Lev. XXVII. 2. — הִשִּׂיג, Hiph. a נָשַׂג, *consequor*. Num. VI. 21. ubi pro εὔξηται alii rectius εὕρῃ habent. — f הִתְפַּלֵּל, Hithp. *supplico*. Num. XI. 2. XXI. 8. ηὔξατο πρὸς κύριον περὶ τοῦ λαοῦ, *supplicabat* ad Dominum pro populo. Vide et Deut. IX. 20. 26. — חָפֵץ, *desidero*. Jerem. XLII. 22. ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ὑμεῖς εὔχεσθε εἰσελθεῖν, *in loco, in quem vos ingredi optastis*. — *נָדַד, *elongo*. Amos VI. 3. הַמְנָדִים, *elongantes*, οἱ εὐχόμενοι sec. Alex. et Compl. Drusio judice
g εὐχόμενοι non est lectio corrupta pro ἐρχόμενοι, quod reliqui libri habent, sed est alius interpretis, qui הַמְנָדְרִים, a נָדַר, *vovere*, legerit. — נָדַר, *voveo*. Gen. XXVIII. 20. XXXI. 13. ηὔξω μοι ἐκεῖ εὐχὴν, *nuncupasti mihi ibi votum*. Vide et Jud. XI. 30. 1 Sam. I. 11. Jon. II. 10. ὅσα ηὐξάμην, h. e. juxta Gloss. MS. in Cant. Script. ὅσα ἐταξάμην. — נֵדֶר, *votum*. Prov. XX. 25. — h נָזִיר, *nasiræus, separatus*. Num. VI. 13. 18. 19. — נָשָׂא, Pih. *effero me*. Jerem. XXII. 27. εἰς τὴν γῆν, ἣν αὐτοὶ εὔχονται ταῖς ψυχαῖς, in terram, quam illi animis *desiderant*. *Attollere animam ad aliquid est cupere, animo ferri ad aliquid*. — עָתַר, *supplex oro*. Exod. VIII. 8. 9. Job. XXII. 27. — תְּפִילָה, *precatio*. Jer. VII. 15. 3 Esdr. VIII. 50. ηὐξάμην
i ἐκεῖ νηστείαν, h. e. *præscripsi, proclamavi*, s. *constitui* ibi jejunium. Joseph. A. J. XI. 5. p. 561. νηστείαν αὐτοῖς παρήγγειλεν. In textu Hebr. Esdr. VIII. 21. legitur קָרָא. Sirac. XXXVIII. 9. εὖξαι κυρίῳ, *ora* Dominum. 2 Maccab. IX. 20. εὔχομαι μὲν τῷ θεῷ τὴν μεγίστην χάριν, *voveo* quidem Deo maximas gratias.

a Hesych. εὔχισθαι, ἱστᾶναι, καυχᾶσθαι, αἰχεῖν, λέγειν.

ΕΥ̓ΧΡΗΣΤΈΩ, *utilis sum.* עָנָה, *respondeo.* Symm. Coh. X. 19. εὐχρηστήσει. Sensum expressit, et quidem bene. Sermo enim ibi est de pecunia, quæ omnia suppeditat necessaria ad vitam ac quasi respondet votis humanis.

ΕΥ̓ΧΡΗΣΤΊΑ, *utendi facilitas, usus commodus.* 3 Macc. II. 33. εὐχρηστίας ἰστίμουν, *bono usu* privabant. Suid. εὐχρηστία, ἡ καλὴ χρῆσις.

ΕΥ̓ΧΡΗΣΤΟΣ, *utilis.* חֵן, *gratia.* Prov. XI. 16. ubi tamen pro εὐχρηστος alii rectius εὐχάριστος habent. — חֶמְדָּה, *desiderium.* Prov. XXXI. 18. Bene quoad sensum. Nam חֶפֶץ metonymice *rem* notat, *in quam voluntas et desiderium fertur.* Sap. c XIII. 13.

ΕΥ̓ΨΥΧΊΑ, *animositas, fortitudo, magnanimitas.* 2 Macc. XIV. 18. 4 Macc. VI. 11. Cf. Suidam in h. v.

ΕΥ̓ΨΥΧΟΣ, *lætus, alacris, animosus, magnanimus.* Prov. XXX. 31. ἀλέκτωρ ἱματιφορεατῶν θηλείας εὔψυχος (Ald. et Compl. εὐψύχως), gallus *incedens* inter gallinas alacris. d Aliter in textu Hebr. Conf. ad h. l. Fullani Miscell. Sacr. Lib. V. c. 12. p. 649. Hesych. εὔψυχος, ἱλαρός. 1 Maccab. IX. 14. οἱ εὐψυχοι τῇ καρδίᾳ, *animosi* corde.

ΕΥ̓ΨΥΧΩΣ, *animose, forti et magno animo, alacriter.* Prov. XXX. 31. v. s. v. εὔψυχος. 2 Macc. VII. 20. *animo forti.* 3 Macc. VII. 18. χορηγήσας αὐτοῖς εὐψύχως, suppedita- e vit illis *benevole.*

ΕΥ̓ΏΔΗΣ, *bene olens, fragrans.* בֹּשֶׂם : בָּשֶׂם, *aroma.* Ex. XXX. 23. — טוֹב, *bonus.* Symm. Cohel. VII. 2. Præterea legitur hæc vox apud Symm. Cohel. X. 1. ubi ad quamnam vocem Hebr. referenda sit, incertum est. Potest referri ad יָבִיעַ, *vaporare faciet,* ita ut ad h. v. suppleatur אָשֶׁר, vel statui potest, Symmachum, omissa voce יָבִיעַ, se- f quens שֶׁמֶן per ἔλαιον εὐῶδες transtulisse. 3 Maccab. VII. 16. εὐωδιανάτος ἄνθεσι; floribus *optimi odoris.* Suidas: εὐώδει, εὐόδμῳ. Eodem modo quoque explicat Schol. Hom. Il. III. 382.

ΕΥ̓ΏΔΙΑ, *bonus odor, fragrantia.* *מִנְחָה, *donum, oblatio.* Num. XXVIII. 8. sec. Oxon. Scil. vocem Hebr. intellexerunt de *sacrificio* g *Deo grato et accepto,* de quo vox εὐωδία in N. T. haud raro adhibetur. — נִיחוֹחִין, Chald. plur. *res grati odoris.* Esdr. VI. 10. Dan. II. 46. 3 Esdr. I. 12. μετ' εὐωδίας. Sed e collatione 2 Paral. XXXV. 13. apparet, potius scribendum esse μετ' εὐοδίας. Respondet enim ibi Hebr. בַּצָּלָחוֹת, quod a צָלַח, *felicem esse,* derivarunt, cum qua voce εὐωδίας nullo modo conciliari potest. h LXX ibi habent καὶ εὐωδώθη. Vulg. in loco Esdræ habet *cum benevolentia,* et ita quoque Syrus. Videntur legisse εὐδοκίας. Sir. XXXVIII. 13. ubi tamen legere mallem εὐοδία hoc sensu: *Est tempus, quo medicorum manus successum sortiuntur.* 3 Esdr. I. 12. ubi εὐωδία *condimenta* notat.

ΟΣΜΗ· ΕΥ̓ΏΔΙΑΣ, *odor fragrantiæ* לֶחֶם, *cibus.* Lev. III. 11. Sermo ibi est de *oblatione,* seu *sacrificio,* quod *cibus Jovæ* dicitur, i quem accommodate loquendi rationi Hebræorum de odore fragrante explicarunt. — נִיחוֹחַ *odor quietis,* h. e. *pergratus.* Genes. VIII. 21. Exod. XXIX. 18. et alibi sæpius. Sir. L. 18.

ΕΥ̓ΏΔΙΑ'ΖΩ, *odoratum reddo, bonum odorem edo.* נוֹבֵב, Pih. a נָבַב, *facundum* seu *cantare facio.* Zach. IX. 17. sec. ed. Rom. οἶνος εὐωδιάζων, vinum bene fragrans, cui sunt aromata admixta. Græcis alias tale vinum ἀνθεσμίας οἶνος dicebatur,

a de quo videndus est Hesychius ac Suidas s. h. v. ubi conferendi sunt Intt. Adde Polluc. Lib. II. cap. 4. sect. 77. Confer et de vino quodam odorato, quod σαπρίας dicebatur, Hermippi locum apud Athen. Deipn. Lib. I. cap. 23. Sir. XXXIX. 17. ὡς λίβανος εὐωδιάσατε ὀσμήν. Confer ad h. l. Hos. XIV. 7. Cant. IV. 11. Musæum de Her. et Leand. v. 48.
b et Clem. Alex. Strom. Lib. VIII. p. 933. 12.

ΕΥ'ΩΝΙ'ΖΩ, *vilipendo.* זְלוּת, *res viles, vilitates.* Aqu. Ps. XI. 9. κατὰ τὸ ὕψος εὐωνισμένοι τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, quanta est eorum superbia et insolentia, tantus erit contemtus eorum apud omnes. Legit זְלוֹת, aut זָלוֹת, æque ac Symm. qui habet εὐτελεῖς. Suidas: εὔωνον,
c εὐτελές.

ΕΥ'Ω'ΝΥΜΟΣ, *sinister.* הִשְׂמִיל, Hiph. *sinistram peto.* Ez. XXI. 16. ἐκ δεξιῶν καὶ ἐξ εὐωνύμων, sc. μερῶν, a dextris et sinistris partibus. — *צָפוֹן, *septentrio.* Jos. XIII. 3. — שְׂמֹאל, *sinister.* Num. XX. 17. Jos. XXIII. 6. 2 Sam. XVI. 6. et alibi. — שְׂמָאלִי, idem. 2 Reg. XI. 12.

d ΕΥ'ΩΧΕ'Ω, *convivio excipio, epulum præbeo.* ΕΥ'ΩΧΕ'ΟΜΑΙ, *epulo excipior.* Judith. I. 16. εὐωχούμενος ἦν ἐκεῖ, *convivia faciebat ibi.* 3 Macc. VI. 14. εὐωχοῦντο δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως, *epulis excipiebantur* a rege.

ΕΥ'ΩΧΙ'Α, *convivium, epulum, voluptas in epulis.* 3 Macc. IV. 1. 8. VI. 25. 30. — *lætitia, felicitas quæcunque.* Fragm. Esth. IV. et VIII.
c 23. ἐπίστρεψον τὸ πένθος ἡμῶν εἰς εὐωχίαν. Hesych. εὐωχία, εὐφροσύνη.

'ΕΦΑΔΑΝΩ'. Vide supra ἀφαδανῶ.

'ΕΦΑ'ΛΛΟΜΑΙ, *insilio.* צָלַח, *invado.* 1 Sam. X. 6. ἐφαλεῖται ἐπί σε πνεῦμα κυρίου, *furore divino corripieris.* Idem legitur ib. XI. 6. XVI. 13.

'ΕΦΑΜΑΡΤΑ'ΝΩ, *ad peccandum induco* vel *allicio.* הֶחֱטִיא, Hiph. f *peccare facio.* Jer. XXXII. 35.

'ΕΦΑ'ΠΤΩ, *annecto, alligo.* 'Εφάπτομαι, *attingo, tango, edo.* הִגִּישׁ, Hiph. a נָגַשׁ, *facio appropinquare.* Amos VI. 3. ἐφαπτόμενοι σαββάτων ψευδῶν. Ita Bielius. Ibi autem duæ versiones coaluerunt, et ἐφαπτόμενοι sine dubio est alius interpretis, qui pro וַתַּגִּשׁוּן fortasse legit וַתַּגִּעוּן, coll. IX. 5. — נָגַע, *tango.* Amos g IX. 5. — קָשַׁר, *ligo, alligo.* Deut. VI. 8. XI. 18. 2 Maccab. VII. 1. ἀπὸ τῶν ἀθεμίτων ὑείων κρεῶν ἐφάπτεσθαι, *edere* contra legem carnes porcinas. Sic Inc. Lev. XXII. 6. Hebr. אָכַל per ἅπτεσθαι interpretatur. Sic et *attingere* significat *comedere* apud Plinium H. N. Lib. XII. c. 6. ubi ita: *Edixerat Alexander, ne quis agminis sui id pomum attingeret,* quod Theophrast. Lib. IV. cap. 3. per h μὴ ἐσθίειν expressit.

*'ΕΦΑΡΜΟ'ΖΩ, *accommodo, adapto, concinno.* 4 Macc. XI. 10. Suidas: ἐφαρμόζω. δοτικῇ.

'ΕΦΕ'ΔΡΕΥΣΙΣ, *sessio.* יָשַׁר, *dirigo.* Aqu. Job. XXXVII. 3. ἐφεδρεύσεις αὐτοῦ, *sessiones* ejus. Ita Bielius. Sed ἐφέδρευσις est ibi potius *consideratio, observatio,* i. q. ἐφεδρεία. Aquila vocem יִשְׁרֵהוּ, *directiones ejus,* a שׁוּר, *intueri,* derivavit. Vulgat. *ipse considerat.* Kreyssigio hæc vox delenda videtur. Nam quum in cod. i Reg. legatur ἐφεδρεύει εἰς αὐτὸ, nescit, an Aquila scripserit ἐφεδρεύσει εἰς αὐτὸ s. αὐτόν.

'ΕΦΕΛΚΥ'Ω, *attraho, protraho.* מָשַׁךְ, *traho.* Ies. XIV. 1. sec. Ald. Compl. ἡμέραι αὐτοῦ οὐ μὴ ἐφελκυσθῶσι, dies ejus neutiquam *protrahentur.* Eadem verba habet quoque Theod. Ies. XIII. 22. Ep. Jerem. 37. ὅταν δέ τις αὐτῶν ἐφελκυσθεῖσα ὑπό τινος τῶν παραπορευομένων κοιμηθῇ,

a quando vero aliqua illarum *attracta* aut *allecta* (Vide s. v. *ἐφίλκω*.) a quopiam prætereuntium compressa fuerit. Lucian. Amorr. pag. 566. A.

'ΕΦΕ'ΛΚΩ, idem. הַאֲרִיךְ, Hiph. *prolongo.* Num. IX. 19. Sap. XIV. 20. *ἐφιλκόμενον, attracta,* sensu metaphorico, pro *allecta.* Sic 4 Macc. XV. 21. *ἐφίλκεσθαι τοὺς ἀκούοντας* b notat *voluptate aures permulcere.*

'ΕΦΕ'ΣΤΙΟΣ, *qui ad focum vel larem est* s. *manet, domesticus, incola, inquilinus, qui in aliena domo habitat, peregrinus.* Al. Sirac. XXXVII. 14. Vide *ἀφίσιος.* Hesych. *ἐφίσιοι, ἔνοικοι, ὅσοι ἑστίαν καὶ οἶκον ἔχουσιν. ξένοι, ἐπίδημοι, οἰκῆται, Σκυθῶν βασιλέως ἀποστάται.*

'ΕΦΕΣΤΡΙ'Σ, *vestis, quæ aliis* c *superinduitur, amiculum, pallium, læna, sagum, paludamentum.* מְעִיל, *pallium, vestimentum extimum.* Symm. 1 Sam. II. 19. XXIV. 12. Job. I. 20. Hesych. *ἐφεστρίς,* χλανίς. Pollux Lib. VII. sect. 61. *αἱ δὲ ἐφεστρίδες καὶ ἀμφιστρίδες.* Mœris: *ἐφεστρίς, τὸ ἐπὶ τοῖς ἱματίοις ἐπίβλημα, ἣν καὶ μανδύαν καὶ χλαμύδα καὶ πύρρην καλοῦσι, καὶ στολὴν, καὶ ἀστράβην, καὶ κολόβιον,* d Cf. Artemid. Oneir. Lib. II. c. 3. et Suidam.

'ΕΦΗΒΙ'Α, *pubertas, adolescentia.* נְעוּרִים, idem. Aqu. Ps. CXXVI. 4. *ἐφηβιῶν.* Hesych. *ἐφηβίαν, νεωτέραν.* 2 Macc. IV. 9. ubi *ἐφηβία* notare videtur *locum,* in quo *exercentur et convenire solent exercitationis causa ephebi,* i. q. *ἐφηβιῶν.* Vide ad h. l. Grotium, qui *ἐφηβιῶν* legendum sus- e picatur, et Spicil. II. p. 83.

"ΕΦΗΒΟΣ, *puber, adolescens.* 2 Macc. IV. 12. Hesych. *ἐφήβων, νεωτέρων.* Lex. Cyrilli MS. Brem. *ἔφηβος, ὁ ἀπὸ ιδ' ἐτῶν ἕως καὶ ἔτη.*

"ΕΦΗΛΟΣ, *qui laborat vitio, quod ἐφηλὶς dicitur,* h. e. *qui maculas tanquam clavos in facie habet, qui clavum habet in oculis, qui sanguineos habet oculos, lippus.* דַּק, *tenuis, gracilis.* Lev. XXI. 19. *ἢ ἔφηλος, ἢ πτίλος* f *τοὺς ὀφθαλμοὺς,* sive maculas in fronte habens, sive cui ex ciliis pili periere. Vulg. *lippus.* Schol. Ed. Rom. *ἔφηλος, ἀῤῥώστημα καταμελαῖνον εἶδος τὴν ἐπ' ἄκρου δέρματος ὄψιν, ἐπ' αὐτῶν δεικνύμενον μετώπους.* Hesych. *ἔφηλος, ἔφυλος* (hæc vox litura sananda videtur), *ὑψηλορόφος, ἢ ἐφηλίδας ὡς ἥλους ἔχων εἰς τὴν ὄψιν.* Cyrillus Alex. Lib. XII. de Ador. *ἔφηλον* ap- g *pellari docet τὸν τὴν ἐφηλίδα τὴν καλουμένην ἐπ' αὐτοῖς ἔχοντα μετώπους.* De hac autem ita Suidas: *ἐφηλίς, ἡ ἐκ τοῦ ἡλίου παρὰ τὸ πρόσωπον γινομένη ἔκκαυσις καὶ μελανία, καὶ πάθος παρὰ τὸ πρόσωπον γινόμενον. εἴρηται ἀπὸ τοῦ ἡλίου. γράφεται καὶ ἔφηλις.* In Gloss. Brem. *ἐφηλος* exponitur *αἱματωδῆς ἔχων ὀφθαλμούς.* Confer Bonfrerium ad Lev. l. c. p. 684. et Suiceri Thes. h Eccl. T. I. p. 1289.

'ΕΦΗΜΕΡΙ'Α, *ministerium diurnum, functio hebdomadis circulo definita, et ipsa familia* s. *classis sacerdotum.* *לִשְׁכוֹת plur. *cubicula, cellæ, conclavia.* Al. 1 Par. IX. 33. Intelleguntur autem h. l. *cellæ, in quibus templi ministri habitabant.* Conf. Simonis Lex. Hebr. s. h. v. et נִשְׂאָה — מַחֲלֹקֶת, *divisio.* 1 Par. i XXIII. 6. XXVIII. 13. 21. et alibi. — מְלָאכָה, *opus, functio.* 2 Par. XIII. 11. — מִשְׁמָר, *custodia.* Neh. XII. 24. Inc. 1 Par. XXV. 8. — מִשְׁמֶרֶת, idem. 1 Par. XXV. 8. XXVI. 12. 2 Par. XXXI. 16. 17. 3 Esdr. I. 1. Hebr. עֲנִיָּדָה 2 Chron. XXXV. 15. Hesych. *ἐφημερία, ἡ τῆς ἡμέρας λειτουργία.* Ita etiam Suidas, Lex. Cyrilli MS. et k Etym. M. in quo etiam ratio redditur, cur ita dicatur; nimirum *διὰ τὸ εὐμετάβλητον πρὸς τὴν τῆς ἐκάστης ἡμέρας κατάστασιν.* Iisdem etiam *κατ' ἐξοχὴν* exponitur, et in Lexico præterea Cyrilli *ἡ λειτουργία τῆς ἑβδομάδος.* Idem: *ἐξ ἐφημερίας, ἐκ συνεχοῦς λειτουργίας.* 'Εφημερία δὲ κυρίως τὸ παρ-

a ἑβδομαρίαν. Conf. Lex. N. T. s. h. v.

ΕΦΘΟΣ, *elixus, coctus.* בָּשֵׁל, *coctilis.* Num. VI. 19. — מְבֻשָּׁל part. Pyh. *coctus.* 1 Sam. II. 17. Hesych. ἐφδὸν, τὸ ὠπτημένον. Lex. Cyrilli MS. Brem. ἐφδὸν, οὐν ὕδατι ἑψητόν.

ΕΦΙΚΝΕΟΜΑΙ, *assequor, pervenio.* Symmach. Job. XXXII. 12.
b יְעֻדֵּיכֶם, *et ad vos,* transtulit: *καὶ μέχρι τοῦ ἐφικνεῖσθαι ὑμῶν, et usque quo pertingeretis.* Vulgatus Symmach. secutus habet: *et donec putabam vos aliquid dicere.* Sir. XLIII. 32. 36. Legitur præterea apud Symm. Job. XI. 8. ubi verba מָה־תִּפְעָל transtulit ἀπορήσεις, πῶς ἂν ἐφίκοιο, incertus hærebis, quomodo *adieris,* h. e. nullus tibi ad eum patebit aditus.
c Apud eundem Cohel. XI. 10. Hebr. מָצָא respondet: *ὅσα ἂν ἐφίκηται,* quæcunque *attigerit.* Vulg. *quodcunque facere potest.* Bene quoad sensum.

ΕΦΙΚΤΟΣ, *quem assequi possumus, possibilis.* 2 Macc. XV. 39. τοῦτο ἐφικτὸν ἦν μοι, hoc *possibile* mihi erat. Hes. ἐφικτὸν, δυνατὸν, καταληπτόν. Pro δυνατὸν vocem sæpe etiam adhibet Plutarchus, ut ab initio
d Thesei, in Æmilio p. 268. et in Pyrrho pag. 391. Vide quoque Spanhemium ad Julian. p. 22.

*ΕΦΙΜΕ. צְפִי, *prospice.* Theod. Jer. XLVIII. 19. Vox hæc vitiata forte pro ἴσθι posita est, judice Montfauconio ad h. l.

ΕΦΙΠΠΟΣ, *qui equo insidet, eques.* 2 Macc. XI. 8. XII. 35. 4 Macc. IV. 10.

e ΕΦΙΠΤΑΜΑΙ, *advolo, involo.* *דָּאָה, *volo.* Jer. XLIX. 22. ubi Grabius addidit: *καὶ ἐφιπτήσεται.* Cod. Norimb. habet *καὶ ἐπισταται.* Ep. Jerem. 19.

*ΕΦΙΣΟΣ, *similis, æqualis, par.* Sir. IX. 10. sec. Vat. Reliqui libri habent ἴσιος et ἰσίος.

ΕΦΙΣΤΗΜΙ, *insto, adsto, supervenio, insisto, constituo, firmo, inhibeo, præfectus sum, insurgo, ingruo,* f *invado, adorior, præficio, colloco, pono, appono.* הֶחֱזִיק Hiph. *corroboro.* Jer. LI. 12. ἐπιστήσατε φαρέτρας, *statuite* pharetras. — הֵעִיף Hiph. ab עוּף, *volare facio.* Prov. XXIII. 5. ἐὰν ἐπιστήσῃς τὸ σὸν ὄμμα πρὸς αὐτὸν, si *infigas* oculum tuum in illum. — הִצְטַיֵּר Hithp. a צִיר, *legatum me fingo.* Jos. IX. 4. ubi tamen pro ἐπιστήσαντο, quod Ald. et Compl. g habent, sine dubio legendum ἐπιστίσαντο, quod alii habent et Masius jam e Syro correxit. Voces hæ facile invicem permutari potuerunt. Legerunt autem cum Daleth וַיִּצְטַיְּדוּ, quod significat *sumserunt sibi viaticum.* Confer Scharfenb. ad Cappelli Crit. S. pag. 749. — הֵקִים Hiph. a קוּם, *erigo.* Jos. VII. 26. Jer. XXIX. 10. ἐπιστήσω h τοὺς λόγους μου ἐφ' ὑμᾶς, *firmabo* verba mea super vos. — הֵשִׁיב Hiph. a שׁוּב, *reduco.* 2 Sam. VIII. 3. Ies. I. 26. ἐπιστήσω τοὺς κριτάς σου ὡς τὸ πρότερον: ubi ἐπιστήσω est *præficiam.* Vulg. *instituam.* Bene quoad sensum.—הַשְׂכִּיל Hiph. *intellegentiam consequor.* Neh. VIII. 13. ἐπιστῆσαι πρὸς πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου, i verte: ut adstarent prælectioni omnium præceptorum legis, adeoque ut eorum intellegentiam consequerentur. Mallem tamen hic legere vocem ab ἐπιστήμη derivatam. — מָנַע, *inhibeo.* Ezech. XXXI. 15. — נִלְחַם Niph. *pugno.* Jer. XXI. 2. βασιλεὺς Βαβυλῶνος ἐφέστηκεν ἐφ' ἡμᾶς, rex Babylonis *adortus est* nos. Conf. Act. VII. 5. — נָצַב : הִצִּיב : k הִתְיַצֵּב, Niph. Hiph. et Hithp. a יָצַב. Gen. XXIV. 43. ἐφέστηκα ἐπὶ τῆς πηγῆς τοῦ ὕδατος, *adsto* ad fontem aquæ. Vide et Num. XXIII. 6. Amos IX. 1. Jos. VI. 27. ἐπίστηκα

a τὰς πύλας αὐτῆς, *stare fecit* portas ejus. Conf. 1 Reg. XVI. 34. Ruth. II. ὃν εἶπε τῷ παιδαρίῳ αὐτοῦ τῷ ἐφεστῶτι ἐπὶ τοὺς θερίζοντας, dicebat puero suo, qui *præfectus* erat messoribus. Vide et 1 Reg. IX. 23. 1 Sam. XXII. 17. εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐφεστηκόσιν ἐπ' αὐτὸν, dicebat rex illis, qui *adstabant* illi. Jerem. XLVI. 14. ἐπίστηθι καὶ ἑτοίμασον,
b *surge* et præpara te. — נָתַן, *do.* Lev. XVII. 10. ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν, *ponam faciem meam contra animam*, h. e. *iratus puniam.* Vide et Lev. XX. 3. 6. XXVI. 17. Ies. III. 3. ἐπιστήσω ναύαρχους ἄρχοντας αὐτῶν, *constituam* juvenes in duces illorum. — סָמַךְ, *fulcio.* Ies. LXIII. 5. ὁ θυμός μου ἐπίστη, ira mea *supervenit.* Confer
c Sap. XIX. 1. — עָמַד, *sto, maneo.* Ex. VIII. 22. ἐφ' ἧς ὁ λαός μου ἐπιστῇ ἐπ' αὐτῆς, in qua populus meus *commoratur.* Lev. XIX. 16. οὐκ ἐπιστήσῃ ἐφ' αἷμα τοῦ πλησίον σου, non *insurges* adversus sanguinem proximi tui. 1 Sam. XVII. 51. ἐπίστη ἐπ' αὐτὸν, *adoriebatur* illum. 2 Sam. I. 9. ἐπίστηθι δὴ ἐπάνω μου, καὶ θανάτωσόν με, *invade*, quæso, me, et occide
d me. Suidas: ἐπίστηθι, ἐπανέχθητι, ἐπιτίθητι. 2 Sam. I. 10. Ezech. X. 18. ἐπίστη ἐπὶ τὰ χερουβὶμ, *stabat* super Cherubim. Ez. XXIV. 24. στῆσαι κρίσιν αἵματος οὗτοι ἐπιστήσονται, judicio sanguinis hi *præfecti erunt.* Aqu. Symm. Theod. Prov. XXV. 6. — פָּקַד, *visito.* Lev. XXVI. 16. ἐπιστήσω ἐφ' ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν, *inducam* in vos animum perplexum. Num. I.
e 50. ἐπίστησον τοὺς Λευίτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν, *præfice* Levitas tabernaculo. Vide et Jer. XLIX. 18. L. 44. Jer. LI. 27. ἐπιστήσατε ἐπ' αὐτὴν βελοστάσεις, *statuite* contra illam machinas. — *רָפַף, *palpito, alas motito.* Job. XXVI. 11. ἐπιστάθησαν sec. Alex. Fortasse legendum ἀπιστάθησαν. — שׁוּם: הֵשִׂים Kal et Hiph. *pono.* Ex. I. 11. ἐπίστησαι αὐτοῖς ἐπιστάτας τῶν ἔργων, *præfecit* illis præfectos
f operum. Suidas: ἐφίστη, ἔταττεν, ὥριζεν, κ. τ. λ. Ies. XXI. 4. ἡ ψυχή μου ἐφίστηκεν εἰς φόβον, *anima mea infixa est in timorem*, h. e. *timore penitus perculsa est.* Ies. XLI. 22. ἐπιστήσωμεν τὸν νοῦν, *advertemus* mentem. — שִׁית: הָשִׁית, Kal et Hiph. *pono.* Exod. VII. 23. οὐκ ἐπίστησε τὸν νοῦν αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ τοῦτο, neque huic etiam mentem advertebat.
g Conf. Prov. XXII. 17. XXVII. 23. — שָׁנָה Pih. *muto.* Job. XIV. 20. ἐπίστησας αὐτῷ τὸ πρόσωπον, *ponis* contra illum facies. Legendum sine dubio est ἀπίστησας. Vulg. *immutabis.* Itala: *mutasti.* — שָׁפַת, *dispono.* 2 Reg. IV. 38. ἐπίστησον τὸν λέβητα, *appone* lebeta. Vide et Ezech. XXIV. 4. Judith. VIII. 3. *urgere, incitare.* Sap. VI. 5. φρικτῶς καὶ ταχέως ἐπιστήσεται ὑμῖν, terribiliter et
k celeriter vobis *superveniet.* Sir. XII. 12. ἐπίστησον τὴν ψυχήν σου, *appone* s. *adjice animum tuum*, h. e. *adverte, diligenter eum observa.* Ibid. XL. 27. χρυσίον καὶ ἀργύριον ἐπιστήσουσι πόδα, aurum et argentum *firmabunt* pedem.

Ἐφοδευτής, *qui obeundo lustrat, explorator.* מְרַגְּלִים, *exploi ratores.* Aqu. Gen. XLII. 9. ἐφοδευταί. LXX κατάσκοποι.

Ἐφοδεύω, pr. *circumeo, obeo.* (Theophr. Char. 6.) Sed, quia exploratores obeunt regiones et insidiantur incolis, cœptum est usurpari non modo pro *insidiari*, sed etiam pro *explorare.* חָפַר, *pervestigo.* Deut. I. 22. ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν, *explorent* nobis terram. Hek Sych. et Suid. ἐφοδευσάτωσαν, κατασκοπησάτωσαν. Confer Judith. VII. 6. 1 Macc. XVI. 14. 2 Macc. III. 8. — שָׁרַר, *observator.* Aqu. Psalm. V. 9. ἐφοδεύοντάς μου, *insidiantes* mihi.

Ἐφοδιάζω, *ad iter sumo necces-*

a saria. הַצְטַיֵּד Hiph. a צוּד, *in viaticum sumo.* Jos. IX. 12. Θερμοὺς ἐφοδιάσθημεν αὐτοὺς, calidos illos, sc. panes, *ad iter sumsimus.* Cod. 131. Holm. habet ἐφοδιάσθημεν. Hesych. ἐφοδιάσθημεν, τὰς χρείας τῆς ὁδοῦ ἐλάβομεν.

*ΕΦΟΔΙΟΝ, *viaticum, commeatus,* in genere *subsidium quodvis,* it. *occasio.* Hinc:

b ΕΦΟΔΙΟΝ ΕΦΟΔΙΑΖΩ, *viaticum suppedito.* חָנַנְתָּ הֶעָנִיק Hiph. *munerando munero.* Deut. XV. 13. ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν, viaticum illi dabis. Suidas: ἐφόδια, τὰ πρὸς τὴν ὁδὸν ἐπιτήδεια ἀναλώματα. Legitur præterea ἐφόδιον in prologo Sirac. ubi in universum *adjumentum, subsidium* notat.

ΕΦΟΔΟΣ, *aditus, adventus, impe-*c *tus, invasio.* 1 Macc. IX. 68. ἡ ἔφοδος αὐτοῦ κενὴ, *invasio* ipsius frustranea. Vide et 2 Macc. XV. 8. 1 Macc. XI. 44. εὐφράνθη ὁ βασιλεὺς ἐπὶ τῇ ἐφόδῳ αὐτῶν, lætabatur rex de *adventu* illorum. Vide et 2 Macc. XIV. 21. 2 Macc. V. 1. διντέραν ἔφοδον εἰς Αἴγυπτον ἐστείλατο, secundam *expeditionem* in Ægyptum suscipiebat. Hesychius: ἔφοδος, ὁρμὴ, ἄφιξις, ἐπιδρο-d μὴ, παρουσία, βλάβη.

*ΕΦΟΜΟΙΟΣ, i. q. ἀφόμοιος, (quod vide supra) cum quo etiam permutatur in libris nonnullis in Prol. Syr. sec. Vat.

ΕΦΟΡΑΩ, *inspicio, adspicio, intueor.* הֶבִּיט Hiph. a נָבַט, idem. XXVIII. 24. — *הָלַךְ בְּמִשְׁפָּט, *eo ad judicium.* Job. XXXIV. 24. ubi pro Hebr. *ad eundum ad Deum* e *in judicium* LXX habent: ὁ γὰρ κύριος πάντας ἐφορᾷ. Sensum liberius expresserunt. — עַיִן, *oculus.* Zach. IX. 1. — רְאֵה, *video.* Job. XXII. 12. Psalm. CXII. 5. Ezech. IX. 9. Adde 4 Macc. XIII. 13.

ΟΥ̓Κ ΕΦΟΡΑΩ, *non inspicio.* רָחַק מִן, *longe absum ab aliquo.* Job. XXI. 16. ἔργα δὲ ἀσεβῶν οὐκ ἐφορᾷ, *abominatur* improborum agendi rationem.

f *ΕΦΟΡΙΟΝ, *conterminale, confinium, fines.* Pollux Onom. IX. 8. יְבוּל, *productio, proventus, fructus.* Jud. VI. 4. sec. Alex. Oxon. τὰ ἐφόρια: ubi vel legerunt גְּבוּל, vel sensum expresserunt, vel denique scribendum est ἐκφόρια, ut habent Ald. et Compl. Lucifer Calarit. Lib. de Regibus Apostaticis: *et corrumpebant fines terræ.*

g ΕΦΟΡΜΑΩ, *irruo.* צָלַח, *seco, findo, penetro.* Symm. Jud. XIV. 6. ἐφώρμησεν. Bene quoad sensum. Sermo enim ibi est de *correptione spiritus divini,* de qua Arabicum اضلجع sec. Gieuharum et Camusum est vocabulum solemne.

ΕΦΟΡΟΣ *inspector.* אֱלֹהִים, *Deus.* Inc. Ps. LVIII. 10.

ΕΦΟΥ̓Δ ΒἈΡ, Hebr. אֵפוֹד בָּד h *amiculum linteum.* 1 Sam. II. 18. Inde apud Hesychium: ἐφοὺδ βὰρ, ἱερατικὸν ἔνδυμα. τὸ δὲ βὰρ μικρὸν λέγεται. Conf. Heinsii Aristarch. Sacr. p. 184. Humphr. Hodium de Text. Bibl. Orig. p. 215. et notata supra in v. βάρ. Lex. Cyrilli MS. Ἐφούδ. τὸ ἐφοὺδ Ἑλληνικῇ διπλοΐδι ἔοικεν. τὸ μῆκος πήχεων (legendum videtur πηχυαῖον), ἔξ τε τρωμάτων (lege χρωμάτων) καὶ i τοίων καὶ χρυσοῦ συμπεπυκιλμένου. Τοῦτο δὲ ἐφόρει ἐπάνω τοῦ ποδήρη (scribe ποδήρους). Ποδήρης δέ ἐστι λινοῦν ἔνδυμα βύσσινον, χιτὼν περιβαλλόμενον (repone περιεβέβλητο) τῷ σώματι, καὶ τὰς χεῖρας (l. χειρίδας) τοῖς βραχίοσι κατεφηγμένον (l. κατεσφιγμένος). Κέχυται δὲ ἕως τῶν σφυρῶν. Ὃ ἐπιζώννυται κατὰ τὸ στῆθος ὁ ἱερεύς. Conf. Joseph. A. J. Lib. III. c. 7. et quæ inde repetuntur apud k Hesychium in ἐφοὺδ, et quæ e Lex. MS. in Bibl. Coisl. affert Montfauconus p. 609. nec non Braunium de Vestitu Sacerd. Hebr. Lib. II. c. 6. §. 436. — *אֲרוֹן, *arca,* spec. *arca fœderis.* Jud. XIV. 18. ἐφοὺδ.

a Legerunt aut potius substituerunt אֲפוֹד, partim quoniam v. 3. de illo Achija narratur, eum cum Ephodo adfuisse, partim quoniam ad Deum consulendum non arca, sed Ephodus adhibebatur. Etiam Josephus hoc testatur A. J. VI. 6. 3. ubi legitur: λαβόντα τὴν ἀρχιερατικὴν στολήν. Fortasse etiam versio Alex. hic interpolata est e loco simili c. b XXX. 7. quocum confer Joseph. A. J. VI. 14. 8.

*ΕΦΡΑΙΜ, *Ephraim.* Hos. VII. 6. ubi vel voce Ἐφραΐμ Hebr. אֶפְרַיִם, *coquens eos*, literis Græcis exprimere voluerunt, vel vox hæc e v. 8. huc irrepsit. Amos VI. 7. ἐξ Ἐφραΐμ de suo addiderunt, et ita quoque Itala. Rejecit illud *ex Ephraim* quoque Hieronymus ut superfluum. Sem- c lero autem videtur corruptum esse ex סָרוּחִים.

ΈΦΥΒΡΙΣΤΟΣ, *contumeliosus, probrosus.* Sap. XVII. 7. ἔλεγχος ὑφύβριστος.

ΈΧΕΤΛΗ, *stiva, ea pars aratri, quam arator sinistra tenet.* מַלְמָד, *stimulus.* Symm. Jud. III. 31. Legeritne במחרשת aut aliud quid, dictu est difficile. Lex. Cyrilli MS. d Brem. ἐχέτλη, τὸ μικρὸν ξύλον τοῦ ἀρότρου, ὃ κρατεῖ ὁ ἀροτήρ. Hesych. ἐχέτλη, ὃ κατέχει ὁ ἀροτὴρ τοῦ ἀρότρου, καὶ ἡ αὔλαξ, καὶ ἡ σπάθη τοῦ ἀρότρου. Fungerus ad h. l. notat, quod ἐχέτλη aliis dicatur ἰστροβοεὺς et ἰστροβόη. Suidas: ἐχέτλη, τοῦ ἀρότρου τὸ κράτημα.

ΈΧΘΕΣ, *heri.* אֶמֶשׁ, *heri, vesperi.* 2 Reg. IX. 26. Job. XXX. 3. e — אֶתְמוֹל, idem. 1 Sam. IV. 7. ἐχθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν, heri et nudius tertius. Psalm. LXXXIX. 4. ἡμέρα ἡ ἐχθές, *hesterna dies.* — תְּמוֹל. Gen. XXXI. 5. Jos. III. 4.

ΈΧΘΙΣΤΟΣ, *inimicissimus.* Cant. Tr. Puer. v. 6. ἐχθίστων ἀποστατῶν, apostatarum inimicissimorum. Inde in Gloss. MS. in Cantica Script. ἐχθίστων, ἐχθρατάτων, et apud Hesychium: ἐχθίστων, μεμισημένων, μυσαρῶν, f ἐχθρατάτων. Vide et Sap. XII. 4. XV. 18.

ΈΧΘΡΑ, *inimicitia.* אֵיב, *inimicus.* Ies. LXIII. 10. Mich. II. 8. In utroque loco mihi pro εἰς ἐχθραν reponendum videtur εἰς ἐχθρὸν, ut jam dixerat Hieronymus. Alii statuunt, eos legisse לְאֵיבָה. Sed prius videtur verosimilius ob faciliorem librariorum lapsum. — אֵיבָה, *inimicitia.* Gen. III. 15. Num. XXXV. g 22. Ez. XXXV. 5. — אַף, *ira.* Ezech. XXXV. 11. — אֹרֶב, *insidiæ.* Jer. IX. 8. ubi non opus est statuere, eos אֵיבָה legisse, nam sensus parum mutatur. — שִׂנְאָה, *odium.* Num. XXXV. 20. Prov. X. 19. XV. 18. XXVI. 26. 3 Esdr. V. 74. ἐν ἐχθρᾷ ἦσαν αὐτοῖς, inimici erant illis.

ΈΧΘΡΑ, *inimica.* אֹיֶבֶת, idem. Mich. VII. 8. et 10. h

ΈΧΘΡΑΙΝΩ, *pro inimico habeo, odio prosequor.* אָיַב, idem. 1 Sam. XVIII. 29. ἐγένετο Σαοὺλ ἐχθραίνων τὸν Δαβίδ, Saul *odio prosequebatur* Davidem. Ps. III. 7. τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι, coll. XXXIV. 22. — צוּר, *angustiis afficio.* Num. XXV. 17. ἐχθραίνετε τοῖς μαδιηναίοις, pro inimicis habete, atque hostiliter tractate Madienæos. — צָרַר, *hostiliter tracto, invado.* Deut. II. 9. 19. — שָׂנֵא, i *odio prosequor.* Aqu. Ps. XXXIV. 19. ἐχθραίνοντές με. Sir. XXVIII. 6. 1 Macc. VII. 26. ubi cum dativo construitur, coll. IX. 51. XI. 38. 40. Ibid. IX. 29. ἐν τοῖς ἐχθραίνουσιν τοῦ ἔθνους ἡμῶν, in illis, qui *inimicitiam exercent* in gentem nostram. Hesych. ἐχθραίνει, μισεῖ.

ΈΧΘΡΕΥΩ, *inimicus sum.* אָיַב, idem. Exod. XXIII. 22. ἐχθρεύσω

a τοῖς ἐχθροῖς σου. — עָדַר, *hostiliter tracto, invado.* Num. XXXIII. 55. Vide et 2 Macc. X. 26.

*ΕΧΘΡΙΑ, i. q. ἔχθρα, *inimicitia.* שִׂטְנָה, nomen proprium *Sithnah,* secundum etymologiam *odium.* Gen. XXVI. 21. ubi ita *puteus* dictus est, quia *causa odii et rixandi quasi materia* fuit. Sic λήθη pro *causa oblivionem inducente* ponitur apud
b Thucyd. II. c. 44. Confer Miscell. Lips. Vol. VI. P. II. p. 273. Fortasse tamen Genes. l. l. ἔχθρα legendum est, ut 4 codd. Holmes. habent, et Philo legisse videtur.

ΕΧΘΡΟΣ, *inimicus.* אוֹיֵב, idem. Gen. XLIX. 8. Ex. XV. 6. 9. — אוֹרֵב, *insidiator.* 1 Sam. XXII. 8. — בָּצָר, *aurum lectissimum.* Job. XXII. 25. ἀπὸ ἐχθρῶν. Legerunt
c מִבָּצָר. — גּוֹי, *gens.* Ps. CV. 39. ubi tamen pro ἐχθρῶν Bielio legendum videtur ἔθνων. Ita Vulg. Vide Colomesii Obss. Sacr. p. 589. Satis tamen constat, Judæos et omnino veteres populos gentes exteras pro *inimicis* et *hostibus,* habuisse, ut vel e Latino *hospes* apparet. Eadem causa fortasse etiam commoti sunt, ut Ez. XXXIX. 27. pro ἐχθρῶν po-
d nerent ἔθνων. Vide seq. זָר. — זָר, *alienus.* Prov. VI. 1. Respexerunt sine dubio notionem *inimici,* quam habet זָר. Psalm. LIV. 5. CIX. 11. et Ies. I. 3. — מָצְמִית part. Hiph. *exscindens.* Psalm. LXVIII. 6. — מְתִים plur. *homines.* Ps. XVI. 14. — סַבָּל, *bajulus.* Nehem. IV. 10. Accepisse videntur סָבַל in notione transitiva, ut sit *onus alteri impo-*
e *nere,* ac legisse סַבָּל. — עָר Chald. *adversarius.* Dan. IV. 17. — צָר, *hostis.* Gen. XIV. 20. Num. XXIV. 8. Deut. XXXII. 41. 44. et alibi sæpius. — צָר וְאוֹיֵב, junctim. Esth. VII. 6. — צֹרֵר part *oppugnans.* Esth. IX. 10. Ps. VII. 4. 6. VIII. 3. — רַע, *malus.* Prov. XX. 12. — שׁוֹר, *observator.* Psalm. XCI. 11. — מְשַׂנְאָ: part. Kal et Pih. *osor.* Exod. XXIII. 5. Job. VIII. f 22. Psalm. IX. 13. — שֹׁרֵר, *observator.* Ps. V. 9. XXVI. 17. — תְּקוֹמֵם pro מְתְקוֹמֵם part. Hithp. a קוּם, *insurgens.* Ps. CXXXVIII. 20. Sap. XII. 24. τὰ καὶ ἐν ζώοις τῶν ἐχθρῶν ἄτιμα, animalia apud hostes (sc. Judæos) vilia et infamia.

*ΕΧΘΡΟΤΑΤΟΣ, *inimicissimus.* Sirac. VIII. 8. sec. Compl. Confer Fischer. ad Welleri Gr. Gr. II. 102. g ac Pollucis Onom. V. 116.

ΕΧΙΔΝΑ, *vipera.* אֶפְעֶה, idem. Aqu. Ies. LIX. 5.

ΕΧΙΝΟΣ, *echinus, erinaceus, hericius.* Dictum volunt a spinis, quibus ἔχεται, i. e. continetur. קִפּוֹד, *noctua.* Ies. XIV. 23. XXXIV. 11. Soph. II. 14. — קִפּוֹן, *merula.* Ies. XXXIV. 15. — תַּנִּין, *draco.* Ies. XIII. 22. Hesych. ἐχῖνος, μικρὸν τῆς h θαλάσσης ζῶον, ἢ τὸ στεγνόν. Apud eundem ἐχῖνος inter alia exponuntur ζῶον θαλάσσιον ἰδώδιμον, καὶ μῦες, καὶ οἱ ἀκανθόχοιροι.

*ΕΧΙΣ, *anguis, vipera.* Sirac. XXXIX. 35. Suidas: ἔχις, εἶδος ὄφεως, ἀπὸ τοῦ κατέχειν.

ΕΧΩ, *habeo, teneo, accipio, potestatem habeo, possum.* אָחַז, *prehendo, teneo.* Job. XVII. 9. σχοίη δὲ πιστὸς i τὴν ἑαυτοῦ ὁδὸν, *teneat* autem fidelis viam suam, vel ambulet in via sua. Phav. σχοίην Ἀττικῶς. ὁμοίως τὸ περιπατοῖμι, περιπατοίην. Job. XVIII. 21. πρώτους δὲ ἴσχε θαῦμα, primos autem *tenebat* stupor. Confer Marc. XVI. 8. ibique Keuchenium. Job. XXI. 6. ἴσχουσι δέ μου τὰς σάρκας ὀδύναι, *tenent* autem carnes meas dolores. Vide et Job. XXX. 16. Ies. XIII. 8. — אֵל, *facultas.* Prov. III. 27. ἡνίκα ἂν ἴσχῃ ἡ χείρ σου βοηθεῖν, cum *possit* manus tua succurrere. Conf.

a Matth. XVIII. 25. Act. XXV. 26. Sic passim exteri ἔχω pro *possum* adhibent. Herodot. VIII. c. 128. ὅντινα μὲν τρόπον, ἀρχὴν ἔγωγε οὐκ ἔχω εἰπεῖν, quonam modo, prorsus ego dicere nequeo. Isocrat. Nicocl. p. 60. ἔχοι δ' ἄν τις ἐπιδεῖξαι. Ælian. V. H. I. 25. XII. 64. XIII. 2. — בּוֹא, *venio.* Lev. XIV. 35. — בָּלַם, *perquiro.* Symm. Amos VII. 14.

b ἔχων. Libere vertit: nam vellicatio ficuum sycomori possessionem earum præsupponit. Potest tamen ἔχειν h. l. quoque per *colere* verti, unde Theodotion h. l. habet χαραχῶν, *vallans*, vel *fossa muniens*, quod eodem redit. — בַּעַל, *dominus.* Cohel. X. 20. Dan. VIII. 6. 20. Aqu. 1 Sam. XXVIII. 7. Idem 2 Sam. V. 20. Aqu. Symm. ib. VI. 2. Symm.

c Cohel. V. 10. Aqu. Hos. II. 16. ὁ ἔχων. Hieronymus ad h. l.: Lingua Hebræa et Syra בַּעַל interpretatur ὁ ἔχων, i. e. *habens.* Si voluerimus dicere *habens me*, dicimus בעלי, et apud utramque gentem uxores viros suos vocant *Baali*, i. e. *vir meus*, quod intelligitur habens me, et est sensus: qui habet me in conjugio. Suidas: ἔχει ὁ ἀνὴρ γυναῖκα, ἔχεται δὲ

d ἡ γυνὴ ὑπὸ τοῦ ἀνδρός. Conf. Lex. N. T. s. h. v. Aqu. Theod. Nah. I. 2. Aqu. Cant. VIII. 10. — בְּעוּלָה part. fœm. Niph. *maritata.* Aqu. Ies. LXII. 4. ἰσχυείν. — הוֹאִיל, Hiph. a יָאַל, *volo.* Gen. XVIII. 31. ἐπειδὴ ἔχω (sc. ἐξουσίαν) λαλῆσαι πρὸς τὸν κύριον, postquam habeo potestatem loquendi ad Dominum. — הֶחֱזִיק Hiph. *apprehendo.* Jer. L.

e 42. — הָיָה, *sum.* Exod. XXVIII. 28. Jos. VIII. 20. — *הֶפִיק. Inc. Prov. III. 13. Bene quoad sensum. — הֵשִׁים Hiph. a שׂוּם, *pono.* Jer. IX. 8. — חָלַק Pih. *distribuo.* Job. XXI. 17. ubi tamen pro ἔξουσιν fortasse legendum ἤξουσιν ob αὐτοῖς, quod in Cod. Alex. præcedit. — יָדַע, *scio.* Cohel. VI. 5. ubi tamen pro ἔχω rectius scribitur ἔγνω. — יֵשׁ, *sum.* Gen. XXIII. 8. εἰ ἔχετε

f (subaudiendum videtur θέλημα) τῇ ψυχῇ ὑμῶν, si placet vobis. — כּוּן, *dispono.* Neh. VIII. 12. ἀποστείλατε μερίδας τοῖς μὴ ἔχουσι, mittite portiones illis, qui non habent, sc. opes, pecuniam, h. e. pauperibus. Sic τοὺς μὴ ἔχοντας Paulus 1 Cor. XI. 22. vocat *pauperes.* Et Sir. XIII. 7. ἐὰν ἔχῃς significat: *si dives sis.* Ex-

g teris etiam ἔχοντες, per ellipsin, pro ἔχοντες τὰ χρήματα, *divites*, dicuntur. Vide Lex. N. T. s. h. v. — כָּתַב, *scribo.* Job. XXXI. 36. — *ל, ita ut omissum sit הָיָה, apud Symm. Job. II. 4. ὅσα ἔχει ἀνὴρ, pro אֲשֶׁר לְאִישׁ. Eodem modo ibidem ὑπάρχει usurpatur apud LXX. — לְבוּשׁ, *vestimentum.* Esther. IV. 2. ubi ἔχειν, omissa voce ἱμάτιον. (Cf. L. Bos. Ellips. Gr. p. 214.) notat *indutum esse.*

h — לָקַח, *accipio.* Gen. XXXVIII. 23. Amos VI. 13. Hos. XIII. 11. pro ἴσχον videtur scribendum ἀνίσχον, ad quam scripturam quoque ducit lectio ἀνίσχον ed. Ald. — מָצָא, *invenio.* Gen. XIX. 15. Ex. XXXIII. 12. Prov. XXVIII. 23. — נָשָׂא, *fero, sumo.* Jos. VI. 8. 2 Paral. XI. 20. — נָתַן, *do.* Esth. III. 11. τὸ

i μὲν ἀργύριον ἔχε, argentum quidem habeas, *retineas.* — עָצַר, *contineo.* Dan. X. 16. — צָפַן, *abscondo.* Job. X. 13. ταῦτα ἔχων ἐν σαυτῷ. — רַב, *multum.* Num. XVI. 3. ἐχέτω ἐν ὑμῖν. Vulg. *sufficiat vobis.* Conf. reliquos Intt. et v. 7. Alii legere maluerunt: ἀρκείτω vel ἀρκέτω ὑμῖν, *sufficiat vobis.* Sed nihil mutandum, cum apud probatos auctores legamus phrasin non dissimilem καλῶς αὐτῷ ἔχει, *bene quadrat illi.* — רָבַע, *cubo.* Gen.

a XLIX. 25. — שָׁוְא, *vitio, violo.* Deut. XXVIII. 30. *γυναῖκα λήψῃ καὶ ἀνὴρ ἕτερος ἕξει αὐτὴν,* uxorem duces, et vir alius *rem habebit* cum illa. Vide et Ies. XIII. 16. et conf. Lex. N. T. s. h. v. — שָׁלוֹם, *pax.* Gen. XLIII. 27. *ἠρώτησε δὲ αὐτοὺς, πῶς ἔχετε,* sc. *ἑαυτούς,* interrogabat autem illos, quomodo vos habetis. Sic Ælian. V. H. II. 37. Tob. VII.
b 12. *τὸ νῦν ἔχον ἡδέως γίνου, quod nunc attinet,* bono sis animo: coll. Act. XXIV. 25. 1 Macc. IV. 28. *ἐν τῷ ἐχομένῳ ἐνιαυτῷ,* anno *subsequente.* 1 Macc. XI. 9. *ἣν ἔχει,* quam *uxorem habet.* Syrus: נשמהּ, *quam duxit.* 2 Macc. VI. 11. *διὰ τὸ εὐλαβῶς ἔχειν βοηθῆσαι ἑαυτοῖς,* qui illicitum arbitrabantur, sc. defendere, ubi ἔχειν, ut Lat. *habere,* est i. q. *λογίζεσθαι,*
c *putare, existimare.* Sic *ἔχειν εἰς γέλωτα, εἰς παραβολήν,* Sap. V. 3. est i. q. *λογίζεσθαι* v. seq. et cap. II. 16. 2 Macc. X. 9. *οὕτως ἔχειν, sic sese habere, ita esse.* 3 Esdr. II. 20. *καλῶς ἔχειν, utile esse, præstare.* Joseph. A. J. XI. 5. p. 549. ed. Hav. Dio Cass. I. 36. p. 96. ed. Reim. 3 Esdr. VIII. 82. *ἔχοντες, experientia cognitum habentes.* Sirac. XX. 17. *τὸ ἔχειν,*
d *id quod ipsi habere contigit, bonorum suorum possessio.* 1 Macc. IX. 36. *ἔχοντες, præda onusti.*

*ΜΗ᾽ ΕΧΩ, *non habeo.* Symm. Job. VI. 6. מָלַח, *τῷ μὴ ἔχειν.* Vulg. *quod non est sale conditum.* LXX *ἄνευ ἁλός.* — לֹא, *non.* Symm. Hos. VII. 16. *εἰς τὸ μὴ ἔχειν.*

*ΟΥ᾽Κ ΕΧΩ, *non possum, non valeo.* Inc. Psalm. CXLV. 3. *τῷ οὐκ*
e *ἔχοντι σῶσαι,* Hebr. לוֹ אֵין יְשׁוּעִין. Vide quoque s. *ἀγνὸς, ἀνάγκη, ἀνὴρ, βούλομαι, γαστὴρ, ἐλπὶς, ἑτοίμως, ἡσυχία, θαῦμα, καπῶς, λόγος, παῤῥησία, πίστις, στόμα, σοφία, φρόνησις, χεῖρ, ὠδίν.*

ΕΧΟΜΑΙ, *adhæro, conjungor,* etiam *habitor, inhabitor.* *בְּעוּלָה, *maritata.* Aqu. Ies. LXII. 4. *ἰσχημένη, possessa,* s. *inhabitata.* — דָּבַק, *adhæreo.* Deut. XXX. 20. — תָּחַזִיק, *apprehendo.* Hebr. et LXX Job. II.
f 3. Vulgat. *retinens,* proprie inhærens. — רִתְמַלֵּט, Hithp. *proripio me.* Job. XIX. 20. — בְּרֹב, *in multitudine.* Ezech. XIV. 4.

ΕΧΟΜΕΝΟΣ, *contiguus, conjunctus, cohærens, propinquus, proximus, vicinus.* אַחַר, *post.* Ps. LXVII. 27. — אַחֲרֵי, idem. Gen. XLI. 23. *ἐφύοντο ἐχόμενοι αὐτῶν,* nascebantur *proxime post* illos. 2 Sam. XXI. 1.
g *τρία ἔτη, ἐνιαυτὸς ὁ ἐχόμενος ἐνιαυτοῦ,* tres annos jugiter. 1 Paral. XXVII. 34. *μετὰ τὸν Ἀχιτόφελ ἐχόμενος,* post Achitophel *proximus in dignitate.* Ps. XCIII. 15. ubi pro *ἐχόμενοι* nonnulli male *ἐγχόμενοι* legendum esse conjecerunt. — אֵצֶל, *apud, juxta.* Lev. VI. 11. *ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου, juxta* altare. Vide et 1 Reg. XIII. 25. Nehem. II. 6. IV. 3. 18. Hic
h *ἐχόμενα* positum videtur pro *κατὰ τὰ ἐχόμενα μέρη.* 1 Reg. I. 9. *ὃς ἦν ἐχόμενος τῆς πηγῆς Ῥωγῆλ,* qui erat *juxta* fontem Rogel. Vide et Ez. I. 15. 19. X. 9. Hesych. *ἐχόμενος, ἀντιχόμενος, πλησίον.* Suidas: *ἐχόμενος, ἐγγὺς, ἢ κατέχων.* Ez. XLIII. 8. Amos II. 8. *ἐχόμενα τοῦ θυσιαστηρίου, juxta* altare. Gloss. MS. in Proph. *ἐχόμενα, ἐγγύθεν.* Dan. VIII. 17. sec. Chis.
i Symm. Inc. 1 Reg. I. 9. Inc. Es. X. 6. — *אֵת, *cum.* Jud. IV. 11. sec. Rom. ubi loco *ἐχόμενα* legendum esse *ἐχομένη,* omni dubio caret. — חֹבֶל, part. *sociatus.* Exod. XXVI. 3. quinque autem cortinæ *ἔσονται ἐξ ἀλλήλων ἐχόμεναι, sibimet invicem conjungentur.* Vide et Ezech. I. 9. — אֶל יַד, *ad manum.* 2 Sam. XIV. 30. — בְּיָדִי, *in manibus.* Ps. CXL. 7.
k — בְּעַד יַד, *circa manum.* 1 Sam. IV. 19. — לְיַד, *ad manum, juxta.* 1 Sam. XIX. 3. Ps. CXXXIX. 6. *ἐχόμενα*

a τρίβου, *prope* semitam. Hesych. ἐχόμενα τρίβου, πλησίον, ἐγγυτάτω. — עַל יְדֵי ; עַל יַד, *ad manum, ad manus.* Num. II. 17. ἕκαστος ἐχόμενος, unusquisque *proxime sequens.* 1 Par. XXV. 2. ἐχόμενοι, *proximi.* Job. I. 14. Dan. X. 4. — *מֵאֵצֶל. Aqu. 1 Sam. XX. 41. — מִמּוּל, *e regione.* Deut. XI. 30. — מִמְּמוּל, idem. Num. XXII. 5. ἐχόμενός μου, *prope* me, vel b juxta regionem meam. Codex unus Holmes. habet ἐχθρανόμενος e glossemate. — בְּמַעַר, *secundum nuditatem.* 1 Reg. VII. 35. — *בְּסֵתֶר, *in abscondito.* Cant. II. 14. Cappellus vult, eos legisse בְּסָטַר, quod Chald. significat: *a latere, prope.* Sed Buxtorfius recte monuit in Anticrit. p. 634., סֵתֶר eandem habere significationem, v. c. 1 Sam. XXV. 20. ubi c Chald. habet בְּסִטַר טוּרָא, *in latere montis.* ת quandoque pro ט ponitur, v. c. Jerem. XVIII. 14. ubi יִנָּתֵשׁוּ Hebræi poni volunt pro יִנָּטְשׁוּ. — לְעֻמַּת, idem. Ez. III. 13.

Ἡ ἘΧΟΜΈΝΗ, sc. ἩΜΈΡΑ, *sequens dies.* מָמָחֳרַת, *postridie.* 1 Par. X. 8. Dan. XIV. 32. sec. Chis. Vide et 2 Macc. XII. 39.

ἘΧΟΜΈΝΩΣ, *consequenter.* 2 Macc. d VII. 15.

ἘΨΑ'Ω, ἘΨΩ, et ἘΨΟ'Ω, *coquo, elixo.* *אָפָה, idem. Al. 1 Sam. XXVIII. 4. Ez. XLVI. 21. — בָּשַׁל, בָּשֵׁל, Kal et Pih. Ex. XII. 9. XVI. 23. XXIII. 19. et alibi sæpe. Adde 1 Reg. XIX. 21. — הֲזִיד, Hiph. a זָוַד. Gen. XXV. 19. — *רוּם 1 Sam. IX. 24. ubi tamen fortasse scripserunt ὕψωσιν, *levavit.* Draco e 31. 40.

*ἘΨΗΜΑ. Bel et Dr. 33. ἤψησεν ἄψημα, pro quo ἄψημα reponendum videtur, quum in cod. Chis. v. 32. ἐν ἀψήματι legatur. K.

ἘΨΗΜΑ, *coctile, esculentum, edulium aqua coctum, polenta.* *אָדוֹם, *ruber, rutilus.* Gen. XXV. 30. ubi tamen אָדוֹם prius per *absonium* ex Arab. ادم explicatur a Boysenio f in Symb. p. 18. — זָוִד, *decoctum, jusculum.* Gen. XXV. 29. 2 Reg. IV. 38. Agg. II. 13. Vide et Drac. v. 40. Suidas: ἄψημα, ὁ ἀπὸ τινὸς ἀψηθεὶς ζωμός.

ἘΩ'ΘΙΝΟΣ, *matutinus.* בֹּקֶר, *mane* Ex. XIV. 24. — לֶקֶשׁ, *fœnum cordis s. serotinum.* Amos VII. 1. לֶקֶשׁ est *gramen vere nascens collegit* vel *evulsit.* Vide I. D. Michaëlis in Suppl. g p. 1462. — שַׁחַר, *aurora.* Ps. XXI. 1. Jon. IV. 8. Adde Sir. L. 6.

*ἙΩΛΟΣ, *hesternus, pridianus,* it. *marsidus, rancidus, vetus et obsoletus.* פִּגּוּל, *res putrida, profanum.* Ez. IV. 14. sec. Vat. κρέας ἴωλον, *caro pridiana.* Theod. κρέας ἴωλον ἢ βέβηλον. Nempe, ut recte ad h. l. observavit Grotius, de sacrificiis pro gratiis Deo agendis vetitum pridianis vesci, h Exod. XXII. 29. Zonaras Lex. col. 946. ἴωλον, μάταιον, ἢ χθιζινόν ἢ τὸ ψυχρὸν καὶ ἀνωφελές· ἢ τὸ ἀνίσχυρον. τὸ εἰς τὴν ἴω λειπόμενον. Vide quoque Photii Lex. s. h. v. ac Plutarch. VI. 488. 6. Reisk.

ἙΩΣ, *usque.* אֶצֶל, *apud, juxta.* Dan. VIII. 7. — בּוֹאָה, *venire* te. 1 Sam. XV. 7. — *כְּ *similitudinis.* 1 Sam. IX. 27. Legendum ὡς. — לְ præfixum. Ies. XXXVIII. 1. ægrotabat ἴως θανάτου, *usque ad mortem.* — עַד. 2 Sam. VI. 23. non pariebat i infantem ἴως τῆς ἡμέρας τοῦ ἀποθανεῖν αὐτὴν, h. e. *nunquam* peperit. Jon. IV. 9. ἴως θανάτου λελύπημαι, *vehementissime* angor. עַד אֲשֶׁר אִם Gen. XXVIII. 15. — *הָעִיר, *urbs.* Jos. III. 16. Mutato ר in ד literam

affinem legisse videntur עֵד. — עַד בּוֹאֲךָ, *usque venire te.* 1 Reg. XVIII. 45. — עַד לֵב, *usque ad cor.* Deut. IV. 11. — *עוֹד. Dan. IX. 20. sec. Chis. — *עַל. Mich. I. 14. Legerunt עֵד. Idem valet quoque de loco Ps. LX. 7. ubi pro ἵως ἡμέρας nonnulli legere malunt ὡς ἡμέρας provocantes ad cod. Kenn. 156. ubi כְּיוֹמֵי legitur. — *עֵר, *vigilans.* Mal. II. 12. Legerunt עֵד. Legitur præterea in edit. Quint. Hos. VII. 8. ubi tamen pro ἵως scribendum est ὡς, ut jam Montf. observavit. Respondere autem ibi videtur Hebr. הָיְתָה, quod in hac orationis serie vertendum est: *fuit sicut,* s. *similis.* 1 Macc. II. 58. ἵως εἰς, i. q. εἰς simpliciter.

ΕΩΣ ΑΝ, *usque ad, usque dum, donec.* עַד. Ps. CXL. 11. Ies. XXII. 14. non remittetur vobis peccatum hoc, ἵως ἂν ἀποθάνητε, h. e. *nunquam remittetur.* Confer 2 Sam. VI. 23. — עַד כִּי. Gen. XLIX. 10. Legitur præterea Job. XXXIX. 24. ubi scribendum est ὡς ἂν, *statim atque signum dederit tuba.*

ΕΩΣ ΕΙΣ, *usque ad.* עַד. Lev. XXIII. 14.

*ΕΩΣ ΗΛΘΕΝ, *usque dum pervenit.* כָּלָה, *finivit.* Gen. XLIV. 12. Recte quoad sensum.

ΕΩΣ ΟΤΟΥ, *usque dum.* עַד אֲשֶׁר. 1 Sam. XXX. 4. Vide et 1 Macc. XIV. 10.

ΕΩΣ ΟΥ, *usque dum, donec.* עַד. Ps. LXXI. 7. ἵως οὗ ἀναταιλῇ ἡ σελήνη, donec sublata fuerit luna, h. e. ut apud Suidam exponitur ex Theodoreto ad h. l. πάντα τοῦ παρόντος βίου τὸν χρόνον. — *כִּי עַד. Psalm. XCIV. 15. Acceperunt pro עַד כִּי, per hypallagen, quæ in hujusmodi particulis quandoque usurpatur. Sic Job. XXXVIII. 21. כִּי אָז acceperunt pro אָז כִּי. — עַד כִּי. Gen. XXVI. 13. — *עַד־אָחֳרִין, *ad postremum,* i. e. *postremo, tandem,* Chald. Dan. IV. 5. in Cod. Alex.

ΕΩΣ ΠΟΤΕ, *quousque, quamdiu.* עַד אָנָה. Ps. XII. 1. LXI. 3. — *עַד מָתַי. 2 Sam. II. 26.

ΕΩΣ ΠΡΟΣ, *usque ad.* עַד. Gen. XXXVIII. 1. Græci alias pro ἵως πρὸς dicunt ὡς ἐπί, ἄχρι, et μέχρι πρός.

ΕΩΣ ΤΙΝΟΣ, *usque quo.* עַד אָנָה. Ex. XVI. 28. Num. XIV. 11. et alibi sæpius.

ΕΩΣ ΤΟΤΕ, *usque tunc.* עַד כֵּן. Neh. II. 16.

ΕΩΣ ΤΟΥΤΩΝ, *usque ad hæc.* עַד הֲלֹם, *eousque.* 2 Sam. VII. 18.

*ΕΩΣ ΩΔΕ, *hucusque.* עַד פֹּה, idem. Symm. Job. XXXVIII. 11.

ΕΩΣΦΟΡΟΣ, *lucifer, stella matutina, auroræ vel lucis prænuncia.* בֹּקֶר, *mane.* Exod. XIV. 24. — הֵילֵל, *lucifer.* Ies. XIV. 12. — מְשָׁחַר, *aurora.* Ps. CIX. 4. — נְשֶׁף, *crepusculum.* 1 Sam. XXX. 17. — שַׁחַר, *aurora.* Job. III. 9. Vide supra s. v. ἀνατέλλω. Job. XXXVIII. 12. XLI. 10. Hesychius: ἑωσφόρος, ἀνατολικὸς ἀστὴρ, ὁ τὸν ὄρθρον φέρων. λέγει δὲ τὸν φωσφόρον.

ADDENDA.

'ΑΒΑ

P. 2. *c.* 2. — *'ΑΒΑΣΑ'ΝΙΣΤΟΣ, *inexploratus, non examinatus,* item: *expers doloris, qui nullis doloribus cruciatur.* Quod Middeldorpf in Curis Hexapl. ad Job. XXI. 13. protulit Symmachi fragmentum Syriacum ex Cat. Nicet. p. 365., Græce ita vertendum est: *καὶ ἐξαίφνης εὐθυμοῦντες καὶ ἀβασάνιστοι εἰς ᾅδην* a *καταίρχονται.* Nam |סתם h. l. non b *ægrotos,* sed *tristes* significat. Vereor tamen, ne verba *εὐθυμοῦντες καὶ ἀβασάνιστοι* ex Origenis Commentariis in Symmachi reliquias irrepserint. K.

Ibid. *k.* 1. post cultu. — Zonaras Lex. 5. *ἀβέβαιος, ὁ μὴ πάγιος.*

P. 5. *i.* 8. post — Tob. IV. 12. *δῶρον ἀγαθὸν,* donum, munus s. sacrificium gratum et acceptum. Judith. c XI. 21. *ἀγαθὴ,* i. q. *σωτὴρ, prudens,* nam v. 19. ei *σύνεσις λόγων* tribuitur.

P. 7. *e.* 5. post *ἀσμελῶς.* — Tob. XIII. 10. lauda Deum *ἀγαθῶς,* h. e. *quantum potes, quam optime,* Hebr. דַּיְמִיב.

P. 11. *h.* 6. post *ἀναπαύσει.* — Tob. XIII. 12. *ἀγαπᾷν* est *beneficiis afficere,* in qua significatione sæpius d quoque in N. T. libris reperitur.

P. 12. *h.* 7. post amat. — Cæterum confer de hac voce Gregorium de Dial. p. 50. ed. Schæfer.

P. 13. *e.* 8. post Breit. — Adde Etymol. M. 6. 35.

'ΑΔΑ

P. 14. *d.* 9. post *ἀκοὴ.* — Cæterum vide de hac voce Tollii Excursum II. in Apollonii Sophistæ Lexic. Homer. p. 735.

P. 19. *c.* 9. post Bas. — Ety- e mol. M. 10. 27. *ἁγιαστὸς, ἁγιασία.*

P. 21. *h.* 4. post *ἁγιστία.* — Etymol. Gudianum 4. 50. *ἁγιστία ἁγιωσύνη ἴσως. ἅγιστον, τὸ σέβασμα.* Reperitur quoque hæc vox in Marini Proclo p. 45. ubi tamen Boissonade *καστίας* reponere maluit.

P. 22. *e.* 8. post *τιμῶν.* — Adde Etymol. M. 12. 15.

Ibid. *i.* 1. post 14. — Zonaras Lex. f 26. *ἀγκύλη, εἶδος ἀκοντίου, σημαίνει δὲ καὶ ἔργον τι τῆς σκηνῆς τοῦ Μωσέως.* Conf. quoque Alberti ad Hesych. v. *ἀγκύλας.*

P. 23. *g.* 5. post *τόπους.* — Adde Etymol. M. 11. 46. et 613. 37.

P. 31. *b.* 9. post habet. — Vox *ἄγχωσος* reperitur quoque in Etymol. Gudiano 7. 7. ubi per *εἶδος πόας χορτώδους* exponitur. g

Ibid. *d.* 4. post 41. — Adde Etymol. M. 180. 31.

P. 34. *e.* 8. post 3. — 1 Macc. IX. 49. *ἄξωμεν Βακχίδην,* efficiemus (nempe sollicitando regem Demetrium, teste Josepho), ut Bacchides mittatur. Vide seq.

P. 36. *k.* 8. — *'ΑΔΑ'Ρ, *Adar.* Nomen mensis anni civilis sextus, nostro Martio respondens, Hebr. אֲדָר, de qua voce conf. Simonis Lexic. Hebr. p. 40. ed. Eichhorn.

a Esr. VI. 15. Esth. III. 7. 13. 1 Macc. VII. 43. et 2 Macc. XV. 37. ubi expresse vox Syriaca dicitur.

P. 36. *k.* 8. — *'ΑΔΑ'Ρ-ΝΙΣΑ'Ν, *Adar-nisan.* Nomen mensis. Esth. I. 1. sec. Vet. Arund. ubi *νισὰν* explicationis causa additum videtur.

P. 37. *h.* 3. post caput. — Sic quoque Arab. أخذ sumitur apud

b Meidan. Prov. 56. ubi nox, cui *soror* non est, notat noctem, quæ similem non habet. Adde Coran. Sur. VII. 39.

Ibid. *h.* 6. post alloquitur. — Eodem sensu accipiendum quoque est ibid. VIII. 5. 9. Confer quoque Lexic. N. T. s. h. v.

P. 38. *g.* 6. post 14. — Addit. Esther. XV. 9. *ἀδελφὸς, throni* seu

c *regni consors,* coll. XVI. 9. ubi Esther ab Artaxerxe *τῆς βασιλείας κοινωνὸς* dicitur.

P. 40. *b.* 4. post *sepulcrum.* — — (Vide quos laudat Arntzenius ad Sedulium p. 74.)

P. 53. *g.* 6. post passim. — Ps. CV. 13. *καὶ ἦσαν τὴν αἴνεσιν αὐτοῦ.* Zonaras Lexic. 1008. *ἦσαν, ὑπῆρχον, καὶ ἀντὶ τοῦ ὕμνησαν καὶ ᾠδόξασαν.*

d P. 55. *k.* 8. — *'ΑΖΩΤΙΣΤΙ', *Asdodice,* h. e. *lingua* seu *dialecto incolis Asdodi* seu *Azoti* (urbis Palæstinæ) *communi et propria.* אַשְׁדּוֹדִית Chald. *Asdodice.* Neh. XIII. 24.

P. 57. *b.* 5. post 13. — Verbum *ἀθεμιστῆσαι* reperitur in Etymol. M. ubi per *παρανομῆσαι* exponitur.

Ibid. *g.* 4.—*'ΑΘΕ'ΣΜΩΣ, *illicite,*

e *nefarie, contra leges.* 3 Macc. VI. 25. sec. cod. Alex. ubi tamen loco *ἀθέμως* ex aliis locis sine dubio reponendum est *ἀθέμιτος.* Vide s. v. *ἄθεσμος.*

P. 59. *d.* 8. — *'ΑΘΕ'ΤΗΣΙΣ, *motio rei e loco, abrogatio, abolitio,* etiam i. q. *ἀθεσία,* quod vide supra. מַעַל, *prævaricatio, perfidia.* Dan. IX. 7. ubi pro vulgato *ἀθεσίᾳ* in Alex. et Compl. *ἀθετήσει* legitur. — f יָעַל, *prævaricatio.* 1 Sam. XXIV. 12. *οὐδὲ ἀσέβεια, οὐδὲ ἀθέτησις.* Uterque locus fugit Trommii ac Bielii diligentiam. Basil. Ep. 51. Tom. III. Opp. p. 144. *ἀθέτησις τῆς πίστεως.* Id. Tom. II. p. 659. 671. Nazianz. Tom. I. p. 744. *ἀθέτησις τοῦ 'Ιουδαϊσμοῦ,* et *τῆς ἁμαρτίας* apud Socrat. H. E. Lib. II. c. 37. Philoxenus Gloss. *ἀθέτησις, deceptio.* g Cæterum vide Lexicon N. T. s. h. v.

Ibid. *i.* 6. post *ἀγωνοτὰς.* — Adde Etymol. M. 669. 26. *τηγοὺς ἀλοφόρους.*

P. 64. *e.* 6. post Bretschneider. — Cæterum vide quos laudat Schæferus ad Dion. Halic. de Compos. Verb. p. 43.

P. 65. *e.* 4. post *debiles.* — Zo- h naras Lex. 984. *Ἠχίσατο, ἰμάσιξε,* ubi Tittmannus adducit locum Dionis Lib. LXI. 7. ubi legitur: *τοὺς μὲν πληγαῖς ἠκίζετο.*

Ibid. *i.* 5. post caudam. — Cæterum de vocis hujus orthographia et significatione vide D'Orville ad Charitou. p. 275. et Pierson. ad Moer. p. 36. seq.

P. 66. *c.* 1. post 23. — ac Hase ad i Leonis Diaconi Historiam p. 206.

Ibid. *i.* 1. post male. — et usui loquendi Græcorum et Latinorum convenienter. Vide Schraderum ad Musæum p. 136. seq. et Barth. ad Claud. p. 609.

P. 69. *c.* 7. post 2. — Pertinet huc quoque inscriptio carminis inter libros Apocryphos V. T. relati, *τῶν τριῶν παίδων αἴνεσις, canticum* seu k *hymnus trium puerorum* s. *juvenum.*

P. 74. *a.* 7. post 18. — ad quem locum pertinet glossa Zonaræ Lex. 645. *εἵλετο, ἤθέλησεν,* coll. 2 Thess. II. 13.

P. 75. *c.* 9. post *αἱρῶ.* — De confusione *αἶρειν* et *αἱρεῖν* in libris veteribus vide Hemsterhusium ad Aristoph. Plut. p. 494. ed. rec.

P. 77. *f.* 2. post *ζῆλος.* — Bo-

a chartus Hieroz. Tom. II. f. 618. emendat ζηλωτικὴ, quod mutatum putat in καρδία αἰσθητικὴ, quia ejusdem capitis v. 10. pro Hebr. לֵב יוֹדֵעַ legitur καρδία αἰσθητική. Sed αἰσθητικὸς, ut vernaculum empfindlich, *to be hurt at what one says*, etiam *irritabilem*, *iracundum* et *ad iram proclivem* significare potest.

P. 85. *f.* 5. post antecedentibus.
b — Baruch. III. 13. αἰὼν adjective sumitur, εἰς τὸν αἰῶνα χρόνον. Vulg. *in æterno tempore.*

P. 91. *d.* 2. post 181. — Adde Etymol. M. 405. 40.

Ibid. *e.* 2. post ἀκαριαῖος. — Jam video, ἀκαίριος quoque legi in Etymol. Gudiano p. 565. l. 14. ac exponi per ὁ μὴ ἔχων καιρόν.

P. 101. *g.* 10. post 852. — Etym.
c M. 49. 27. ἀκοπίαστοι, μὴ κάμνοντες.

P. 111. *i.* 2. post coaluerint. — Etymol. Gud. 25. 4. ἀκτὴ, ὃ σημαίνει αἰγιαλόν.

P. 118. *h.* 10. post mundi. — Tob. VIII. 9. ἐπ' ἀληθείας, integro ac sincero animo adductus, reverentia Dei commotus.

P. 124. *b.* 4. post *Ilium.* — Zonaras Lex. 593. ἑάλω, ἐκρατήθη.

d P. 134. *c.* 1. post *superbivit.* — Nunc mutata sententia statuo, Job. XI. 12. ἄλλως idem esse quod μάτην, ut frequens est Aristophani, v. c. Equ. 11. et Avib. 4. Vide quoque Dukerum ad Thucyd. p. 260. n. 28.

P. 138. *h.* 2. post h. l. — Fortasse tamen LXX notiore nomine, quod valli deinde hæsit, pro igno-
e tiore et antiquato uti maluerunt. Vallis enim circa lacum postea dicta גיא מלח, *vallis salis.*

P. 146. *e.* 3. post perpetrasti. — Tob. III. 16. ἁμαρτία ἀνδρὸς, illicitus concubitus cum viro.

P. 147. *f.* 4. post *condictum.* — Vide quoque Tittman. ad Zonar. Lexic. c. 166. qui אמה et אמת confert, quod est serioribus Ebræis *fossa parva, qua agri aut horti irri-* f *gantur.*

P. 155. *h.* 9. post Ἀμυρίτης. — et Valck. Glossas Sacras ex Hesychio Tom. I. Ej. Opusc. Philol. p. 175.

P. 157. *a.* 3. post 1054. — Eadem vox restituenda quoque est Etymol. Gudiano 46. 20. ubi legitur: τὸ θηλυκὸν ἀμπλακυία (lege ἀμπλακία) καὶ ποιητικῶς ἀμπλακίη καὶ ἀμπλάκη, ἤγουν ἀποτυχία τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ὃ g ἔστιν ἁμαρτία.

P. 160. *g.* 9. post obstat. — præter auctoritatem Cod. Syr. Hex. Mediol.

P. 161. *k.* 7. post γένοιτο. — Lev. XXV. 33. ὃς ἂν λυτρώσηται. Vulgatus legisse videtur ὃς οὐ λυτρώσηται, quod præferendum est.

P. 165. *c.* 2. post *sternere.* — Auctore Zonara Lex. 178. ἀναβάσεις h Ps. l. l. sunt οἱ εὐσεβεῖς λογισμοὶ περὶ θεόν.

P. 166. *f.* 7. — *'ΑΝΑΒΕ'ΝΝΩ pro ἀναβαίνω. 1 Macc. VI. 48. sec. cod. Alex. ἀνέβεννον. Vide infra s. v. ἀποκτέννω.

P. 169. *f.* 2. post calefaciebat. — Vide quoque Editores Romanos Cod. Chis. Danielis p. 373.

P. 170. *f.* 3. post 9. — *הָרַג, i *occido.* Deut. XIII. 9. ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς, non quod legem, quæ durior ipsis videretur, emollire vellent, ut Grotius sibi persuadebat, sed quod legerent הגד תגדנו, ut observat Edm. Calmet. Vide quoque ad h. l. Houbigantium.

P. 171. *a.* 5. post fecit. — Psalm. XXI. 34. ἀναγγελήσεται τῷ κυρίῳ γενεὰ ἡ ἐρχομένη. Zonaras Lex. 196. k hoc loco adducto ἀναγγελήσεται per διηγηθήσεται interpretatur.

P. 176. *g.* 8. post *scaturirent.* — Lucian. Pseudom. 59. σκωλήκων ζέσας. Vide quoque sub ἐκζέω et ἔκζεσις notata.

P. 183. *e.* 10. post est. — In Hist. Susann. v. 32. ubi ἀνακαλύπτειν et

a ἀποκαλύπτειν in codd. confunduntur, ἀνακαλύπτειν notat *velamen removere*.

P. 183. *h.* 4. post πίνει. — ubi ἀνακεῖσθαι notat *otiosum sedere*.

Ibid. *i.* 3. post ea. — Etymol. Gudianum 51. 47. ἀνάκλησις δὲ ἀνακάλεσις.

P. 188. *h.* 6. post στήριγμα. — Sponius Misc. Sect. X. 111. in Isthmo Corinthiaco marmor vidit, b in quo legitur: τὰ ἀναλήμματα ὑπὸ σεισμῶν καὶ παλαιότητος διαλελυμένα ἐπεσκεύασεν.

P. 192. *d.* 5. post 21. — Onosander Strateg. c. 9. ἡ δὲ ῥαθυμία τὰς ψυχὰς ἀνάνδρους καὶ δειλὰς ἐποίησεν.

Ibid. *k.* 7. post seq. — et Valck. Gloss. Sacras ex Hesychio T. I. Opuscul. Philol. p. 176.

c P. 198. *b.* 4. post ænigmata. — Etymol. M. 98. 6. ἀναπλήσεις, ἀναπληρώσεις, ἐκ τοῦ ἀναπλῶ.

P. 206. *c.* 4. post וַיִּשְׁמַח. — Videtur quoque antiquissimis Hebræis non minus atque Arabibus duplex ע fuisse, simplex nempe ע *Ain*, et gutturale ע *Gain*, quod ex diversis nominibus apparet, quæ quidem per ע Hebraice scripta, per d Γ vero a Græcis expressa sunt.

Ibid. *i.* 3. post 17. — 1 Macc. IX. 23. ἀνέτειλαν, in lucem prodierunt, qui nempe antea abditi latuerant, i. q. ἐξέκυψαν in altero membro. Vulg. *exorti sunt*.

P. 207. *h.* 7. post Mosqu. — Cæterum hæc vox quoque occurrit in Porphyrio de Antro Nymph. c. 29. Adde Suiceri Thes. s. h. v.

e P. 208. *h.* 9. post 8. — Tob. IV. 14. ἀνατροφῇ in ed. Compl. perperam legitur pro ἀναστροφῇ.

P. 209. *c.* 5. post 146. — Zonaras Lex. 169. 'ΑΝΑΦΑΛΑΝΤΙ'ΑΝ, οὐκ 'ΑΝΑΦΑ'ΛΑΝΤΟΝ λέγουσι. σημαίνει δὲ τὸν φαλακρόν.

P. 224. *e.* 7. post est. — Cæterum ἄνθραξ, lapis in media inauri Sphentosthlabi, commemoratur quoque in Leonis Diaconi Historia 97. f B. ed. Has.

P. 226. *b.* 4. post 15. — Sic quoque *homo* pro *servo* ponitur apud Martialem IV. Ep. 84. *nec quisquam* liber *nec tibi gratus* homo *est*.

Ibid. *f.* 4. post *frugis*. — 3 Esdr. IX. 40. ἄνθρωπος, *mas, vir*, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως γυναικὸς, *utriusque sexus*. Baruch. II. 1. ἄνθρωπος, *homo de plebe*. Ibid. v. 3. *pater*.

P. 229. *c.* 8. post tropæum. — g Euripid. Phœn. v. 575. τρόπαια πῶς ἀναστήσεις;

P. 230. *d.* 8. post eo. — 3 Esdr. I. 24. ἀνέστησαν οἱ λόγοι τοῦ κυρίου, minæ divinæ *eventu comprobatæ* s. *confirmatæ sunt*.

P. 231. *b.* 6. post ἄνεσις. — Jacobi in Diss. de Fragmento cod. Bibl. Hebr. MS. (Altorf. 1772. 4.) p. 15. suborta est suspicio, LXX loco καὶ οὐκ εἰς ἄνοιαν ἐμοὶ olim scrip- h sisse: καὶ οὐκ εἰσακούων ἐμοῦ, *neque exaudis me*, quam interpretationem vocis דּוּמִיָּה (quæ inter alia *levamen* notat) paulo liberiorem neminem miraturum esse existimat.

P. 232. *g.* 3. post animo.—3 Macc. VII. 4. ἀνοίκτῳ θράσει sec. Ald. et Compl., ubi in Cod. Vat. ἀνόμῳ legitur.

P. 235. *a.* 7. post 74. — Similis huic est vox ἀνομοιομερὲς apud Etym. i M. 110. 49.

P. 242. *h.* 3. post *Israël*. — Cæterum ibi in Vet. Arundel. pro ἀντιδοξεῖν legitur ἀντιτάσσεσθαι.

P. 250. *g.* 4. post 22. — Adde Patres Apostol. T. II. p. 435. ubi et p. 434. ἰσόψυχοι legitur.

P. 252. *f.* 10. post Bip. — Adde Etymol. M. 85. 2. et 115. 18.

P. 256. *g.* 4. post *ratio*. — Zonaras Lex. 228. ἄξονες καὶ αἱ πράξεις τῶν ἀρετῶν, ubi vid. Tittmannus.

P. 259. *a.* 7. post erat.—Sic *abdu-*

a *cere* pro *abripere* ponitur. Conf. Græ-vium ad Cic. V. Verr. c. 13. p. 321. Zonaras Lex. 277. *ἀπῆκτο, ἀπηνέχθη.*

P. 264. *e.* 10. post 11. — Sic *ἀπαντᾶν* pro *venire* legitur apud Aristot. Ethic. IX. *εἰς τὰ κήδη δὲ μάλιστα αἵνται τοὺς συγγενεῖς ἀπαντᾶν,* et *occurrere* apud Plinium VI. Ep. 34. 3. et Valer. Max. IV. 4. 7.

P. 266. *a.* 9. post *ἅρματος.* —
b [Idem Adverbium etiam Job. XXXI. 2. in edit. Complut. nescio an typographi culpa pro simplici *ἄνωθεν* legitur. Waltonus certe et Bosius *ἐτάνωθεν* scripserunt. K.]

Ibid. *c.* 7. post *ἀντερωτᾶν.* — Zonaras Lex. 284. *ἅπαξ ἀντὶ τοῦ ὅτως καὶ βεβαίως, ὡς τὸ ἅπαξ ὤμοσα ἐν τῷ ἁγίῳ μου.*

P. 270. *b.* 5. post *sollicitudines.* —
c Judith. XII. 16. *ἀπαντᾶν,* ut vernaculum anführen, *to lead on, to introduce a subject,* sensu venereo adhibetur.

P. 276. *g.* 6. post 46. — Cæterum Esth. I. 12. sec. Vet. Arund. Chald. עמלקאה, *Amalecita,* ubi alii libri *ὑπερήφανον* habent.

P. 279. *e.* 2. post 26. — Cæterum confer Schæferum ad Gregod rium de Dialect. p. 399.

P. 280. *k.* 8. — *ΑΠΛΑΤΟΣ, *inaccessus, immensus.* 3 Macc. IV. 11. sec. cod. Alex. *ἀπλάτῳ,* ubi reliqui libri *ἀπλίτῳ* exhibent.

P. 283. *a.* 8. post verendus. — Etiam *ab* pro *post* quandoque ponitur. Vide Marklandum ad Statii Sylvas p. 26.

P. 283. *h.* 11. post Fischeri. —
e Ἀπὸ quandoque *valorem rei* et *pretium* notat et per *pro* reddendum est. Sic 1 Macc. XV. 18. *ἀσπίδα χρυσῆν ἀπὸ μυῶν χιλίων.* Vulg. *clypeum aureum minarum mille,* sc. pretio, coll. XIV. 24. ubi legitur: *ἀσπίδα χρυσῆν μεγάλην ὁλκῆς μνῶν χιλίων.* Plura exempla vide in Ind. Demosth. Reisk. — Cant. Tr. Puer. 44. *ἀπὸ πάσης τῆς δυναστείας,* pro *ἐν πάσῃ τῇ δυναστείᾳ.* Vulg. *in omni potentia,* h. e. *non obstante* omnipotentia. Ita quoque Syrus. f

P. 286. *a.* 10. post adhibetur. — Versio hæc incerti interpretis ex scriptura משארת, quam retinuit Sam. Codex, quæque ante Origenem in quibusdam Codd. legebatur, orta esse videtur.

P. 290. *c.* 1. post *alteram.* — Musæus v. 251. *ἀπιδύσατο πίπλον.*

P. 300. *h.* 4. post 31. — et Lo- g beckii Obss. ad Phrynichi Eclog. p. 318.

P. 302. *h.* 11. post *ἀπέκτεινε.* — Adde 3 Esdr. IV. 7. *ἀποκτίνουσιν.*

Ibid. *i.* 12. — *ΑΠΟΚΤΟΝΕ΄Ω, i. q. *ἀποκτίνω.* 2 Macc. IV. 36. *ἀπεκτόνησαν* sec. cod. Alex. et *ἀποκτονῆσθαι* sec. ed. Compl.

Ibid. *i.* 13. post 17. — Adde Etymol. M. 371. 35.

P. 304. *a.* 8. post *ἀπόλαυσις.* — h Etymol. Gudian. 69. 29. *ἀπόλαυσις τοῦ γήρως.*

P. 308. *a.* 5. post *lædere.* — 1 Macc. II. 63. *ὁ διαλογισμὸς αὐτοῦ ἀπώλετο,* consilia ejus *irrita fiunt.*

Ibid. *i.* 3. post 28. — Etymol. Gudian. 472. 59. *ἀπολύτρωσις φόνου.*

P. 311. *h.* 7. post *ἀπαντήσαι.* — Hinc substantivum *ἀπάντημα, periculum,* apud Philonem in Leg. ad Caium p. 1020. B. i

P. 313. *d.* 8. post *ἀποπνίων.* — Etymol. Gud. 471. 4. *πνιὴν τοῦ ἀποπνῆν διαφέρει· πνιὴν μὲν γάρ ἐστιν τὸ ζῆν καὶ τὸ πνεῖν, ἀποπνιὴ δὲ τὸ ἀποθνήσκειν.*

P. 320. *a.* 9. post *ἦλθεν.* — Recte Alexandrinus sensum expressit. Nam אָהַל notat h. l. *movere ten-* k *toria proficiscendi gratia.* Vulg. *movens tabernaculum.* Conf. Plüschke Comment. de Radicum Linguæ Hebr. Natura Nominali (Lips. 1817. 8.) p. 5. seq. Cæterum *ἀποσκηνοῦν* reperitur quoque in Psalterio Salomonis (Ps. VII. 1.) addito de la Cerda Adversariis Sacris.

Ibid. *g.* 5. post *prosequi.* — Cf.

a Lobeckium ad Phrynichi Eclog. p. 591.

P. 321. *c.* 4. post *πιρπεμαῦ*. — Cæterum de vocibus *ἀποσκυβίζω* et *ἀποσκυτίζω* conferri meretur Cel. Barkerus Annotatt. in Etymol. M. Vol. II. p. 1082. seq. ed. rec.

P. 322. *e.* 4. post 26. — Legitur quoque hæc vox Sirac. XXXVI. 12. *ἀπὸ ἀποστάσιώς σου* sec. cod. b Alex. ubi tamen *ἀπὸ* ex antecedentibus adhæsit, et simpliciter *ἀπὸ στάσεως* legendum est.

P. 328. *i.* 7. post *significare.* — Tob. II. 21. *ἀποστέλλειν* est *mittere aliquid eo consilio, ut vendatur.*

P. 326. *c.* 1. post vertit.—Grotius vertit *redit* ac simul observat, Onkelosum quoque et Jonathanem hic habere: ותב במימריה, *reversus* c *est ad verbum suum*, h. e. *in se.*

P. 328. *d.* 2. post *disciplina.* — Grotio ad h. l. *ἀποστροφὴ* est id, quod Græcis elegantioribus dicitur *ἀπροσεξία, incuria.*

P. 346. *f.* 7. post 45. — De confusione vocum *ἄργυρος* et *ἀργύριον* in libris veteribus vid. Hemsterhus. ad Aristoph. Plut. pag. 491. seq. ed. d rec.

P. 349. *c.* 1. post s. h. v.—Etymol. Gudian. 76. 6. *ἀρβρίμβολα ὄργανα τιμωρητικὰ παρὰ τὸ ἐξαρβρεῖν τὸ ἰμβαλλόμενον. ἢ τὰ βαλλόμενα εἰς τὰ ἄρβρα τῶν μελῶν καὶ βασανιστήριον.* Adde Etymol. M. 141. 36.

P. 350. *c.* 2. — *ΑΡΙΘΜΟΙ, *Numeri* aut *liber Numerorum.* Ita inscribitur quartus Pentateuchi Mosaici liber ob quinque prima capita, e in quibus describuntur duodecim tribus Israël secundum cognationes et familias suas ac nomina eorum, qui ad bella procedere poterant, in numerum rediguntur.

P. 351. *k.* 4. post *ἀνδραγαθία.* — Adde Etymol. M. 143. 15.

P. 360. *i.* 9. post *farinæ.* — Lev. XXIII. 17. ubi post עֶשְׂרֹנִים legerunt חַלּוֹת, ut quoque habet Cod. Sam. Syrus, Chaldæus et Arabs.

P. 362. *i.* 4. post transtulerint. f — *כָּנָף, *ala.* Aqu. Symmach. sec. cod. Chis. Dan. IX. 27. Vox Hebr. *quamvis extremitatem* notat.

P. 372. *k.* 3. post 3. — Diodorus Tarsensis ad h. l. *ἄσφαλτος εἰς οἰκοδομὴν ἄχρηστος, ἄσβεστος δὲ ἐπιτηδειοτάτη.*

P. 379. *h.* 2. post *καλαβώτης.* — Adde quoque Gregorium de Dialect. p. 544. ed. Schæfer. g

Ibid. *k.* 1. post *portant.*—Hesych. *στυτίνη, πλεκτὴ λάγυνος οἴνου*, ubi vide Intt.

P. 381. *a.* 3. post 25. — Nonnulli observarunt, a Persico ازمودن, *tentare*, derivatam esse hanc vocem, sic ut *tentatorem* significet.

Ibid. *e.* 1. post 19.—et Gregorium de Dialect. p. 806. ed. Schæfer. h

P. 388. *d.* 10. — De copia *τῆς ἀσφάλτου* in Babylonia agit Diodorus Siculus II. c. 12. ubi quoque nonnulla notat Wesselingius.

P. 392. *f.* 1. post supplicio.—Cæterum vide ad h. l. Baduellum.

P. 404. *d.* 8. post *χρόνον.* — Job. XXIV. 17. in cod. Alex. loco *αὐτοῖς* reponendum est *αὐτούς*: sequitur enim *διεσίδασιν.* i

Ibid. *h.* 7. post addendum. — Judith. VIII. 11. *ἐν αὐταῖς*, sc. *ἡμέραις.* Sed fortasse e conjectura Houbigantii scribendum est *ἐν ἡμέραις ταύταις.*

P. 405. *e.* 9. — *ΚΑΤΑ' ΤΑ' ΑΓ'ΤΑ', *ejusdem argumenti et formæ.* 1 Macc. XII. 2. ubi Vulgatus: *secundum eandem formam.*

P. 410. *f.* 4. post morali. — Adde k Sirac. XXXVI. 26. sec. cod. Alex. *ληστῇ ἀφαλλομένῳ*, ubi tamen reliqui libri *ἰφαλλομένῳ* habent.

P. 411. *a.* 4. post effodit terram. — Gallice: *il fera disparoître la terre.*

Ibid. *a.* 5. post *terram* — (Galli quoque de veloci equo dicere solent: *il mange beaucoup de chemin.*

a Apud Virgil. Georg. III. 142. exprimitur per *acri carpere prata fuga.*)

P. 412. *e.* 6. post 6. — Baruch. III. 19. *ἀφανίζεσθαι* dicitur de iis, quorum (morte nempe peremtorum) memoria prorsus ex hac terra deleta est.

P. 414. *e.* 4. post *ejus.* — Restituenda quoque est hæc vox codici
b Alexandrino Ep. Jerem. 43. ubi nunc quidem legitur *ἀπιλκυσθείς*, sed reponendum est *ἀφιλκυσθεῖσα.*

P. 417. *e.* 1. post communico. — Adde 3 Macc. V. 1. sec. cod. Alex., ubi in reliquis libris legitur *ἀφθόνῳ.*

P. 419. *a.* 4. post Jaegerum. — 3 Esdr. IV. 7. *ἀφιῆναι* est *dare veniam* et opponitur *τῷ ἀποκτεῖναι.*

c P. 422. *d.* 5. post *ἔφοδος.* — Etymol. M. 178. 20. *ἄφοδος, ὁ ἀπόπατος οἱονεὶ ἔξω τῆς ὁδοῦ γινόμενος. πάτος γὰρ ἡ ὁδός. λέγεται δὲ ἄφοδος καὶ ἡ ἀναχώρησις, ὥσπερ καὶ ἔφοδον τὴν ἐπίλευσιν λέγομεν.*

P. 430. *c.* 8. post s. h. v. — Tob. I. 5. *τῇ Βάαλ τῇ δαμάλει*, ubi Houbigantius *τῇ ἐν Βαθὴλ δαμάλει* olim lectum fuisse opinatur.

d P. 431. *a.* 6. post *περιπατεῖ.* — 3 Esdr. IV. 4. de *itinere* aut *incessu militari* adhibetur. Tob. III. 9. *βαδίζειν μετά τινος, eandem sortem habere,* ubi de violenta morte illata sermo est. Baruch. IV. 19. *βαδίζετε, adeste* seu *redite.* Ita quoque ibid. V. 7.

P. 433. *b.* 3. post θεοῦ. — Etymol. Gudian. 102. 45. *βάθρον, ἐφ' ᾧ ἐστι*
e *βαίνειν, ἢ βῆμα, ἢ θεμέλιον.* Conf. ibid. 103. 4. et 106. 22.

P. 434. *d.* 1. post 5. — Zonaras Lex. 372. hunc locum respiciens: *βακτηρία τῇ θείᾳ γραφῇ ἡ μετὰ τὴν παίδευσιν γενομένη παράκλησις.*

P. 437. *b.* 1. post 212. — ac Valckenær. Opuscula Philol. Crit. T. I. p. 143. seq. Cæterum restituenda videtur hæc vox Josepho A. J. VIII. 15. 2. ubi loco *καὶ βαρεῖς* reponendum videtur *καὶ βάρις*, quod f fugit Havercampium. Conf. quoque Esdr. VI. 2.

P. 437. *i.* 10. post *σκόλοψι.*—Zonaras Lex. c. 373. *βαρακίναις, ἀκάνθαις, σκόλοψι.* Sic quoque Phavorinus.

P. 442. *i.* 8. post Chis. — 1 Macc. XI. 1. *βασίλιον* et *βασιλεία* confunduntur.

P. 447. *f.* 10. post 7. — Βασταγμὸς reperitur quoque in Nova Ver- g sione Gr. Venet. Pentateuchi Exod. I. 11. pro סִבְלָה, *onus.*

P. 448. *h.* 2. post 33. — Coran. Sur. LXXIV. 5. والرجز فاهجر, *et abominationem fuge,* h. e. interprete Jahia: وهو الاوثان فاعبدها *idola ne colito.*

P. 450. *i.* 4. post sæcula. — Zonaras Lex. 595. *ἐβεβαίωσας, ἐφανέρωσας.* h

P. 453. *f.* 4. — *ΒΗΛ, qui et Βῆλος dicitur, nomen deastri vel solis a Babyloniis aliisque populis religiose culti, ortum ex Hebr. בַּעַל, *dominus,* et excidente litera ע juxta morem Chaldaicum בֵּל. Ies. XLVI. 1. Jer. L. 2. Vide inscriptionem Historiæ Beli et Draconis ac ibid. v. 3. 4. et seq. et Seldenum de Diis Syris II. cap. 1. i

P. 457. *c.* 8. post sacram. — Bar. I. 3. *πρὸς τὴν βίβλον*, ad lectionem libri. Ita Arabs. Sed Syrus: ad audiendum librum, quod equidem præfero.

P. 460. *e.* 10. post habet. — Apud Græcos quoque *βλέπειν* de *vate futura prævidente* adhiberi docet Merrick. ad Tryphiod. p. 370.

P. 464. *b.* 5. post Syr. — Grotio k ad h. l. videntur legisse נפזז, *roboratus,* sono accedente.

Ibid. *c.* 5. post contineant. — 2 Macc. VI. 11. *βοηθῆσαι ἑαυτοῖς*, sibimet auxilium ferre, nempe fugam faciendo.

P. 471. *c.* 1. post 65. — Tob. IV.

a 20. βουλὴ est *bonum consilium*, quod est eventu felix ac prospero successu gaudet, i. q. εὐτυχία apud Isocratem.

P. 471. *g.* 9. post *suadent.* — De confusione vocum βούλεσθαι et βουλεύεσθαι, βούλευμα et βούλημα in codd. vide Hemsterhus. ad Aristophan. Plut. p. 498. et 526. ed. rec.

P. 473. *e.* 1. post meum. — Zona-
b ras Lexic. 595. ἐβραγχίασεν [ἐκοπίασεν]. Cæterum locus Psalmi est LXVIII. 3.

P. 476. *c.* 2. post βρῶμος. — (Cf. Schwæigheuserum ad Athenæum P. III. p. 94.)

P. 482. *f.* 5. post 9. — et quæ de hac voce protulerunt Editores Romani Cod. Chis. Danielis pag. 432. seq.

c P. 484. *i.* 3. post μανομένη. — Voce γαστριμαργίᾳ, quæ in Lexicis desideratur, usus est Philo de Abrahamo 371. A.

P. 489. *k.* 8. post meæ. — Hist. Sus. 42. πρὶν γενέσεως, antequam *fiant*, ut Vulgatus recte transtulit. — Cæterum γένεσις seu, uti Cod. Alex. exhibet, γένεσις κόσμου est inscriptio primi libri Mosis, propter duo pri-
d ora capita, in quibus de *primordiis mundi* exponitur.

P. 495. *i.* 8. post habent. — Nunc γῆν θαλάσσης per *fundum maris* reddere mallem, nam נִבְכֵי יָם quoque a R. Levi עֲמֻקֵּי יָם explicatur.

P. 498. *a.* 6. post terra. — Zonaras Lexic. 437. γίγας παρὰ τὸ ἐκ τῆς γῆς εἶναι. καὶ ὁ Δαβὶδ (Ps. XVIII. 6.)· καὶ γίγας δραμεῖν (ὁδόν). λέγει δὲ
e τὸν ἥλιον.

P. 500. *b.* 2. post *natus.* — Sap. XIV. 7. δι' οὗ γίνεται δικαιοσύνη. Houbigantius non dubitat, quin olim scriptum fuerit περιγίνεται hoc sensu: per quod justi (sc. Noe et Sem) superstites fuere diluvio per arcam.

P. 505. *a.* 3. post χρύσιος. — Ies. L. 4. γλῶσσαν παιδείας, *linguam institutionis*, h. e. *aliis instituendis idoneam* aut *eruditam*, uti est in textu
f Hebraico.

P. 515. *c.* 8. post 13. — 1 Macc. VIII. 20. γραφῆναι ἡμᾶς συμμάχους καὶ φίλους ὑμῶν, ut recipiamur in vestram societatem et amicitiam. Vulg. *conscribere.*

Ibid. *e.* 8. post ἡμᾶς. — curavit Deus, ut minæ ejus mature implerentur. Ita ad imit. Hebr. שָׁקֵד Jerem. I. 12.

g P. 516. *f.* 8. post sacco. — aut potius γυμνοῦν h. l. est *solvere*, *vento tradere*, i. q. ῥήσσειν in N. T.

P. 518. *d.* 7. post *inimicum.* — Legitur præterea hæc vox in Geopon. V. 20. 360.

P. 519. *c.* 4. — *ΔΑΓΩ'Ν, *Dagon*, nomen proprium deastri Philistæorum pisciformis, a דָּג, *piscis*. I Sam.
h V. 4. Philo Byblius: Δαγὼν, ὃς ἐστι Σιτὼν, atque ita vult appellatum, quod frumentum invenerit. Nam דָּגָן *frumentum* sonat. Conf. Beyeri Additamenta ad Seldenum de Diis Syris p. 285. seq. Præterea δαγὼν legitur quoque apud LXX Ies. XLVI. 1. pro נְבוֹ, *Nebo*, quod est *numen Moabitarum*, secundum libros nonnullos, de quo loco videndus Seldenus Synt. II. de Diis
i Syris cap. 12.

P. 521. *h.* 5. post פְּרוֹת. — *Tob.* I. 5. ἔθυον τῇ Βαὰλ τῇ δαμάλει. Lectio ibi aperte vitiosa ac vel scribendum καὶ τῇ δαμάλει, ut intelleganter δαμάλεις, quas aureas conflari jussit Jeroboam rex 1 Reg. c. XII. vel, quod præfero, loco δαμάλει reponendum est δυνάμει. Prior conjectura confirmatur Codice Hebr.,
k qui habet וְאֵת הָעֲגָלִים, ubi sine dubio הָעֲגָלִים, *viruli* s. *juvenci*, legendum erit.

P. 522. *e.* 4. post *consumeretur.* — Judith. XI. 10. δαπανᾷν est *edere* et cum φαγεῖν in codd. confunditur.

P. 523. *f.* 6. post ἴδε. — Baruch. V. 14. ἔχω δὲ, habet quidem, seu: quanquam habet.

P. 524. *b.* 10. post afficeret. — Houbigantio *δήσεως* in mendo cubare ac olim scriptum fuisse videtur *διοικήσεως*, *dispensatione*, i. q. *οἰκονομίας* apud Vett. Patres.

P. 525. *g.* 3. post videntur. — Tob. XIII. 7. *δεικνύω*, *declaro* seu *enarro*.

P. 527. *i.* 2. post *ἴφερον*. — Zonaras Lex. 615. idem habet, et addit *ἢ ἰκακολόγουν*. Idem c. 489. *δεινάζειν*, *λοιδορεῖν*. Idem c. 490. *δεινάζων*, *βλασφημῶν*. Soph. Ajac. v. 243.

P. 528. *d.* 10. — *ΔΕΙΡΩ, i. q. *δέρω*, quod vide suo loco. Adde Philostrat. p. 225. extr. Etymol. Gudianum 139. 1. 389. 27. et D'Orville ad Charit. p. 306.

Ibid. *g.* 9. post 18. — 3 Esdr. I. 43. sec. Alex. et Ald. In Vaticano vitiose *ἐκτὼ* legitur.

P. 529. *f.* 3. post 38. — 1 Macc. X. 3. ubi pro *αἱ δικάραι* legendum videtur *τὰς δικάρας*, suppleto *κατὰ* ex more Græcorum. Certe alia ratione cum *ἀφειμένη*, construi nequit.

P. 531. *h.* 2. post *utentes*. — Adde 2 Macc. IV. 34. sec. Alex. et Compl. *δεξιασθεὶς μεθ' ὅρκων*.

P. 532. *b.* 2. post 23. — 1 Macc. XI. 62. *ἔδωκεν αὐτοῖς δεξιὰς*, ubi legendum *δεξιὰν*, data dextra pacem stabilierunt.

P. 533. *h.* 8. post 721. — Adde Etymol. Gudian. 136. 58. seq.

P. 535. *f.* 3. post 5. — Lectio *δεσμώτας*, quæ Baruch. I. 9. reperitur, sine dubio est vitiosa. Vulgatus hanc vocem prorsus omisit, Syrus *satellites*, Arabs *mancipia* transtulit, quæ versiones quomodo cum lectione recepta conciliari possint, equidem non video. Aliquando mihi quidem in mentem venit *δεσπότας*, quod facile cum altero confundi potuit, sed hæc conjectura vel ideo non omnino probabilis est, quia in voce Græca aliquid esse debet, quod sit oppositum *τοῖς ἄρχουσι* ac æquipollens cum *τῷ λαῷ τῆς γῆς*. Hoc motus *δημότας* loco *δεσπότας* reponendum arbitror.

P. 537. *g.* 5. post appellat. — Sirac. L. 21. *ἐδειπέρωσεν* (in Ald. perperam legitur *ἠλευθέρωσεν*) *ἐν προσκυνήσει*.

P. 540. *c.* 3. post *δήλων*. — Vide ad h. l. L. Bosii notas.

Ibid. *c.* 9. 1. post *δηλῶν*. — Zonaras Lex. 493. *δῆλοι*, *ἐράσεις*, *ἐνύπνια*. *ἢ τὰ διὰ τοῦ ἐφοὺδ σημαινόμενα*.

P. 545. *i.* 7. post *est*. — Zonaras Lex. 550. *διεβοήθη*, *διεδόθη*, *διελαλήθη*.

P. 547. *h.* 11. post vertatur. — Adde Heliod. VII. 27. Socrat. H. Eccl. V. 7. 267.

P. 549. *b.* 9. post *successorem*. — (Vox *διαδέχεσθαι vices gerere* quoque notat apud Josephum in Libro de Vita Sua p. 543. et 550.)

P. 552. *i.* 2. post *διετρίβη*. — Zonaras Lex. 550. *διεθρύβη*, *διετρίβη*. *διετρίβη τὰ ὄρη βίᾳ*.

P. 556. *d.* 4. post videtur. — Eadem vox restituenda quoque est codici Alex. et Edit. Complut. 1 Macc. V. 5. ubi pro *διεκλίσθησαν* necessario legendum est *διεκλείσθησαν*, ac in Cod. Vatic. quoque legitur *συνεκλείσθησαν*.

P. 557. *g.* 6. post *ordino*. — etiam simpliciter *divido*, i. q. *διαιρέω*. Vid. Schæfer. ad Dionys. Halic. de Compos. Verborum p. 313.

P. 558. *a.* 6. — *ΔΙΑΚΡΙΒΕΩ. Sir. LI. 19. sec. Alex. *διηκριβησάμην*, ubi tamen legendum videtur *διηκριβωσάμην*.

P. 564. *a.* 9. post adhibeo. — Exod. XIX. 21. *καταβὰς διαμάρτυραι τῷ λαῷ*. Zonaras Lex. 530. *διαμάρτυραι*, *βεβαίωσαι*.

P. 569. *h.* 7. post auctoritate. — Adde Etymol. M. 273. 47.

P. 571. *h.* 6. post contendentes. — vel potius: *pugnis inter se certantes*. Cæterum vox *διαπληκτίζεσθαι*, obvia in Schol. ad Aristoph. Aves v. 440., pertinet ad istam verborum classem, quam attigit Valck. ad Herodot. p. 379.

P. 574. *a.* 1. post antecedentibus. — Etymol. Gudianum 145. 4. *διαῤῥεῖν*, *τὸ διὰ μέσου ῥεῖν*.

a P. 576. *g.* 7. *ΔΙΑΣΑΦΗΝΊΖΩ, *accurate et dilucide expono*, i. q. *διασαφίω*. 2 Macc. III. 19. ubi loco *διασάφησιν* cod. Alex. *διασαφήνασιν* habet. Vulg. *aperuit*. Zonaras Lex. 533. *διασαφηνίζειν, τὸ τῇ γλώσσῃ ἀκριβοῦν*. Philoxenus Gloss. *διασαφηνίζει, disserit*. Idem: *διασαφηνίσαι, disserere, edisserere*. Vide quoque s. v. *διασαφίω*. Adde Xenoph. Mem. III. b 1. 11.

P. 586. *f.* 3. post *evaserunt*. — Baruch. VI. 56. et 58. *διασώζειν custodire* notat.

P. 592. *k.* 6. post *ἐμαχέσατο*. — Zonaras Lex. 551. *δηήχθη, οὐ συνεφώνησεν, ἐμαχέσατο*.

P. 599. *f.* 3. post 15. — Prov. VI. 13. *διδάσκει δὲ ἐπιθύμασι δακτύλων*. Simili ratione Eustath. de Ismen. c Lib. IV. init. *ἡ δὲ σιγῶσα τῇ γλώττῃ, τῷ σχήματι λαλεῖ*.

P. 600. *i.* 4. post *testiculos*. — Zonaras Lex. 509. *δίδυμος καὶ ὁ ὄρχις*. Adde Etymol. M. p. 271. 35. Eustath. p. 581. 17.

P. 604. *b.* 6. post 4. — 3 Esdr. VIII. 19. *διδόναι* in *accipiendi* notione positum videtur, quemadmodum לָקַח quoque *accipere* et d *dare* vicissim notat. Proxime antecedens *διδόμενα* verte: *concessa*.

P. 608. *g.* 11. post 14. — 1 Macc. VIII. 2. *διηγήσαντο αὐτῷ*, narrabatur ei, ubi *διηγήσαντο* impersonaliter positum est.

P. 610. *b.* 10. post gentem. — Sirac. XLIV. 23. sec. cod. Alex. *διίστησιν*. Reliqui libri *διίστειλεν* habent.

e Ibid. *k.* 3. post *sensum*. — Hinc ortum est substantivum nondum in Lexica receptum *δικαιοπράγημα*, quod legitur apud Michaël. Eph. in V. Nicom. p. 71. a.

P. 612. *g.* 2. post colit. — Addit. Esther. XI. 5. *δικαίων ἔθνος*, natio Judaica. Ibid. v. 8.

P. 614. *i.* 1. post *tribuitur*. — aut: justa hæc est et merita officiorum ejus compensatio.

P. 616. *a.* 2. post 20. — Baruch. f II. 17. *δικαίωμα* est *laus, celebratio*, i. q. *δόξα* in antecedentibus. Ita quoque sumendum est *δικαιοσύνη* v. 18.

P. 618. *g.* 1. post 11. — Cant. Tr. Puer. *διοδεύειν* de flamma adhibitum per *erumpere* optime reddi potest.

P. 620. *b.* 1. post 10. — Zonaras Lex. c. 553. *διορίζοντος, ὅρους τιθέντος*.

Ibid. *g.* 2. post Macedonum. — g Vulgatus legit *Δωσιθέου*, quam lectionem præfert Houbigantius.

P. 624. *c.* 6. post *plenilunium*. — quoniam circa dimidiatum mensem fit plenilunium, i. q. *τριακάδος* s. *πληροσέληνος*.

Ibid. *d.* 1. post *πληρουμένης*. — Zonaras Lex. 522. *δεχομηνία ἡ πεντεκαιδεκάτη τῆς σελήνης. μήνη γὰρ ἡ σελήνη.* [*λέγεται καὶ δεχόμηνος.*] h

Ibid. *f.* 6. post 17. — Fortasse tamen Philo, qui Opp. T. I. p. 596. habet *εἰσὶ τὰ σώματα τὰ δεχοτομηθέντα*, veram lectionem exhibuit, ut adeo *τὰ δεχοτομηθέντα* sit sensus causa e commate præcedente ab interprete additum. Atque etiam cod. Oxon. teste Sabatiero ad h. l. legit: *εἰσὶ τὰ σώματα δεχοτομημένα*.

Ibid. *g.* 6. post 15. — ubi pro i *δίψα* fortasse legendem *δηλάς*.

P. 627. *i.* 6. post imperandi. — Potest quoque reddi: qui exemplo suo regere *debebant* populum, aut: qui *videri et existimari volebant* regentes populum. Syrus: *censentur*. Arabs: *credebantur*.

P. 628. *h.* 9. post probationis. — h. e. *lapis gravissimi ponderis*, ad quem juvenes exercere se solebant k et eum pro varietate virium sublevare, alii ad genua, alii ad umbilicum, alii ad humerum et caput, cæt., qui Zach. XII. 3. אֶבֶן מַעֲמָסָה (ubi videndus Hieronymus) et Græce *δίσκος* dicitur. Vide Hieronymum Mercurialem de Arte Gymnastica p. 123. seq.

P. 684. *i.* 9. post notat. — Conf.

a quoque 3 Esdr. VI. 10. ubi δόξα *magnificentiam, splendorem* notat.

P. 636. *e.* 10. post *oblationibus.* — Addit. Esth. XIV. 5. ἰδοξάσαμεν τοὺς θεοὺς αὐτῶν, coluimus idola eorum.

P. 637. *a.* 1. post δέησιν. — Negari tamen nequit, in exemplari Hippolyti (contra Noëtum cap. 15.) LXX habuisse δόξαν.

b Ibid. *a.* 6. — *ΔΟΡΙΑ'ΛΩΤΟΣ, *hasta* vel *bello captus*, i. q. δορυάλωτος, quod vide. 2 Macc. V. 11. sec. cod. Alex. Conf. ibid. X. 24. Δορυάλωτος legitur apud Sophocl. Ajac. 211. Philoxen. Gloss. δορυάλωτος, *manu captus.*

P. 637. *i.* 3. post 11. — δορυάλωτον ἴλαβε, *armis* cepit: ubi cod. Alex. δοριάλωτον exhibet.

c P. 641. *c.* 8. post 8. — Κατ' ἐξοχὴν Δράκων vel ὁ Δράκων dicebatur *serpens a Babyloniis religiose cultus*, qui in inscriptione Historiæ Beli et Draconis ac in ipsa historia v. 23. seq. commemoratur. Magnam semper gentium superstitionem circa serpentes fuisse, quibus numen aliquod inesse illis persuasum erat, satis notum est. Conf. Seldenum de

d Diis Syris p. 364. seq.

P. 643. *c.* 4. post C. — nec non Etymol. M. 287. 55.

Ibid. *d.* 5. post 16. — Rorem pro *quovis humore* poni notat Gifan. Collect. ad Lucret. in Ros. Confer quoque Potteri Notas ad Lycophr. v. 322.

P. 647. *f.* 10. post habent. — — *עֲרָבָה, *solitudo.* Job. XXIV. 5.

e sec. Alex. ἠδυνήθη. Sed legendum ibi ἠδύνθη, quod vide suo loco. Similis confusio est apud Theodot. Psalm. CXL. 6.

Ibid. *c.* 1. post. 31. — Δυναμοῦσθαι legitur quoque apud Synes. de Provid. p. 100. B. et Euseb. de Laud. Const. M. 719. ex versione Alexandrina propagatum, ut certe videtur Lobeckio ad Phrynichi Eclog. p. 605.

P. 648. *h.* 5. post Syr. — Zonaras Lex. 579. Δυνάστης, ὁ διάβολος. παρὰ τῇ θείᾳ γραφῇ. [Δαβὶδ· ἐύσεται] πτωχὸν ἐκ δυνάστου. Ps. LXXI. 12. ubi sic Theodoretus. f

P. 651. *c.* 2. — *ΔΥΟΠΕΝΤΑΚΙΣΧΙΛΙΟΙ, *duo quinque millia.* 2 Macc. XII. 28. sec. cod. Alex. ubi codex Vatic. habet δύο καὶ πεντακισχιλίους.

P. 653. *c.* 1. post προσέρχεται. — Zonaras Lex. 583. δυσπρόσιτα, τὰ δυσχερῆ, ubi videndus Tittmannus. g

Ibid. *f.* 10. — *ΔΥ'ΣΤΡΟΣ — ΞΑΝΘΙΚΟ'Σ, *Dystrus — Xanthicus.* Nomen mensis τῷ Ἀδαρ — νισὰν respondens Esther. I. 1. sec. V. A. ubi etiam duo nomina Græca mensium coaluerunt ac Gr. δύστρος depravatum videtur. Vide supra s. v. Ἀδαρ — νισάν, et infra s. v. Ξάνθικός. h

P. 654. *d.* 3. post Phavorinus. — et Zonaras Lex. c. 586. ubi conferendus Tittmannus.

Ibid. *f.* 8. post videtur. — Consimiliter Clemens Alex. Strom. VI. p. 811. emendandus, et pro δωδεκάδος reponendum δεκάδος, quod et annotatum est a doct. Editore.

P. 655. *g.* 3. — *ΔΩ'ΡΗΜΑ, i *donum, munus*, etiam *oblatio sacra, sacrificium.* Sirac. XXXI. 18. ubi lectio δωρήματα, quam sola editio Complutensis exhibet, longe præferenda videtur τῷ μωμήματα et μωκήματα in reliquis libris. Sermo enim ibi est de προσφοραῖς et θυσίαις, ac nimia profecto esset breviloquentia, si quis l. l. μωκήματα de πρόσφοραῖς μεμωκημέναις explicare vellet. k Adde Zonaræ Lex. c. 589. ac Xenoph. Hier. 8. 4.

Ibid. *h.* 3. post est. — Defendi tamen potest lectio recepta, quum μισθοδοτεῖν, κληροδοτεῖν, σιτοδοτεῖν, ejusque generis alia sint usitata.

P. 659. *b.* 7. post 38. — 1 Macc. XII. 40. μήποτε οὐκ ἐάσῃ αὐτὸν, ne forte non permitteret eum ipsius imperio.

a P. 659. *f.* 7. post XXV. 8. — 2 Macc. VI. 11. τὴν ἰβδομάδα. Vulg. *sabbati diem.*

Ibid. *i.* 4. post 12. — Adde 1 Macc. XIII. 40. et XIV. 22.

P. 662. *h.* 10. — *'ΕΓΓΥΤΗΣ, *præs, sponsor, fidejussor,* i. q. ἔγγυος. Sirac. XXIX. 15. ubi pro vulgato ἐγγύου in ed. Compl. ἐγγυητοῦ legitur.

Ibid. *i.* 5. post 1. — *הָקִים,

b *surgere facio.* Ies. XIV. 9. οἱ ἐγείραντες ἐκ τῶν θρόνων αὐτῶν πάντας τοὺς βασιλεῖς, qui omnes e. multos reges solio *excusserant,* perinde ac rex Assyriorum.

P. 664. *g.* 1. post 30. — ubi cum ζωγραφεῖν conjungitur ac de *pictura encaustica* adhibetur, de qua vide Salmasium ad Hist. Aug. p. 393. et Exercitatt. Plin. p. 140. Vulga-

c tus in versione prorsus omisit.

Ibid. *i.* 9. post 3. — Vide Tittmannum ad Zonaræ Lex. c. 603.

P. 665. *i.* 3. post liceat. — Cæterum adde Lexicis hanc vocem, quæ præterea apud Eusebium H. Eccl. II. 13. 63. reperitur.

P. 669. *i.* 7. post sensum. — Adde Hist. Susann. 16. sec. Compl. ubi est i. q. χρίνετε.

d P. 670. *f.* 2. post δόξης. — Ita certe exhibet ed. Aldina, sed in aliis libris fortasse rectius ἐν κυκλώσει legitur.

P. 671. *b.* 2. — *'ΕΓΧΑΓΝΩ, *inhio.* 3 Esdr. IV. 19. sec. cod. Alex. εἰς αὐτὴν ἐγκίχησεν, ubi alii ἐκκίχησαν habent. Zonaras Lex. c. 610. ἐγχανὼν, καταγελάσας. Ἀριστοφάνης (Nub. 1438.)· οὐδ' ἐγχανὼν τιθήξει. Philoxeni Gloss. ἐγχαίνω, in-

e *hio.*

P. 673. *c.* 7. post 13. — Judith. V. 18. ἐγενήθη εἰς ἴδαφος, solo æquatum est.

Ibid. *b.* 9. post possent. — Camerarius legere mavult ἀπὸ ὀρόφου, *de tecto.*

P. 674. *i.* 10. post παραλευόντων. — Zonaras Lex. c. 623. ἰδιολεκτοῦσι, οἱ βούλονται ἀκούειν.

P. 675. *c.* 8. post *tenebant.* —

f Præterea in Lexicis recte traditur, 'אֵי latissime patere, et omnino *regionem, provinciam* significare. I. D. Michaëlis in Spicilegio Geographiæ Hebr. Exteræ P. 1. p. 133. ἴδη ad lectionis varietatem pertinere videtur, pro אִיִּים scripto גְּוִיִּים.

P. 685. *b.* 3. post μισθὸν. — Tob. VI. 7. τί ἐστιν; quid *prodest,* quam *utilitatem* ac *vim habet*? Vulgatus:

g *quod remedium habebunt ista?*

P. 688. *i.* 3. post Hebr. — Tob. III. 9. μία, *unica,* coll. v. 16. ubi μονογενὴς dicitur. 3 Esdr. III. 19. pro διάνοιαν μίαν legere mallem μεταίαν. Alioquin enim sententia non vera esset. Vinum enim dissidium quoque et odium interdum parit.

FINIS VOLUMINIS PRIMI.
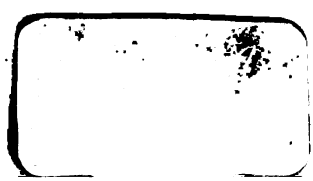
Excudebant Andreas et Joannes M. Duncan,
Academiæ Glasguensis Typographi.